9694. IV. Z. 6.

Opisal in paginiral 11. I. 1922.

Pirjevec

Hain: *3.061, šteje 470 listov.

Po Hainovem štetju manjka ob pričetku 10 listov.
[Pravzaprav 11, ker štelje Hain l. s sign. a 2 kot f. 1.]

4° III.

Ex Libris Excellmi Ep̄mi Principis Ep̄i Labacensis Bibliothecæ Oberburgensis Titulo Sacræ Scripturæ Num: 1

ei melcha. Suspendi itaq; in aures ad ornandam faciem eius: ⁊ armillas posui in manibus eius: Pronusq; adoraui dñm benedicens dño deo dñi mei abraam: qui perduxit me recto itinere: ut sumerem filiam fratris dñi mei filio eius. Quãobrẽ si facitis miam et veritatem cum dño meo: indicate mihi: sinautem aliud placet: ⁊ hoc dicite mihi: ut vadam ad dexteram siue ad sinistram. Responderunt laban ⁊ bathuel. A dño egressus est sermo. Non possumus extra placitum eius quicq̃ aliud loq̃ tecũ. En rebecca coram te est: tolle eam ⁊ ꝓficiscere: ⁊ sit vxor filij dñi tui: sicut locutus est dñs. Quod cum audisset puer abraam: ꝓcidens adorauit in terra dñm. Prolatisq; vasis argenteis ⁊ aureis ac vestibus: dedit ea rebecce ꝑ munere. Fr̃ibus quoq; eius et matri dona obtulit. Inito conuiuio vescẽtes pariter ⁊ bibentes mãserũt ibi. Surgẽs autem mane locutus ẽ puer. Dimittite me ut vadam ad dñm meum. Responderũtq; frater eius ⁊ mater. Maneat puella saltez decem dies apud nos: ⁊ postea ꝓficiscetur. Nolite ait me retiere: quia dñs direxit viã meam. Dimittite me: ut pergam ad dñm meum. Et dixerunt. Vocemus puellam: ⁊ q̃ramus ipsius voluntatem. Cũq; vocata venisset sciscitati sunt. Vis ire cum homie isto? Que ait. Vadam. Dimiserũt ergo eã: ⁊ nutricem illius: seruumq; abraam ⁊ comites eius: ĩprecantes ꝓspera sorori sue: atq; dicentes. Soror nostra es: Crescas ĩ mille milia: ⁊ possideat semen tuuz portas inimicorum suorũ. Igitur rebecca et puelle illius ascensis camelis secute sunt virum: q̃ festinus reuertebatur ad dñm suum. Eo autem tempore deambulabat isaac ꝑ viaz que ducit ad puteum: cuius nomen ẽ viuẽtis ⁊ videntis. Habitabat enim in terra australi. Et egressus fuerat ad meditandum in agro inclinata iam die. Cumq; eleuasset oculos: vidit camelos venientes ꝓcul. Rebecca quoq; conspecto isaac descendit de camelo: ⁊ ait ad pueruz. Quis ẽ ille homo qui venit per agrum ĩ occursum nobis? Dixitq; ei. Ipse est dñs meus. At illa tollens cito pallium suum operuit se. Seruus aũt cũcta que gesserat: narrauit dño suo isaac. Qui introduxit eam in tabernaculum sare matris sue: ⁊ accepit eam vxorem: ⁊ in tm̃ dilexit eam: ut dolorem qui ex morte mr̃is eius acciderat temperaret.

¶ XXV

Abraam vero aliam duxit vxorem nomine cethuram: que peperit ei zamrã ⁊ iecsan ⁊ madan ⁊ madiã ⁊ iesboch ⁊ sue. Iecsan quoq; genuit saba ⁊ dadã. Filij dadan fuerũt assurim ⁊ lathusim ⁊ laomim. At vero ex madian ortus est epha ⁊ epher ⁊ enoch ⁊ abida heldaa. Omnes hi filij cethure. Deditq; abraam cuncta que possederat isaac: filijs autem concubinarũ largitus est munera: ⁊ separauit eos ab isaac filio suo: dum adhuc ipse viueret ad plagaz orientalem. Fuerunt autez dies vite abrae centum septuagintaq̃nq; ãni: ⁊ deficiens mortuus est ĩ senectute bona ꝓuecteq; etatis ⁊ plenus dierũ: ꝯgregatusq; ẽ ad populum suũ. Et sepelierunt eum isaac ⁊ ismael filij sui in spelunca duplici: que sita est ĩ agro ephron: filij seor ethei e regione mãbre: quam emerat a filijs heth. Ibi sepult⁹ est ipse ⁊ sara vxor eius. Et post obitũ illi⁹ benedixit deus isaac filio eius: qui habitabat iuxta puteum nomine viuenti ⁊ videntis. He sunt generatiões ismael filij abrae: quem peperit ei agar egyptia famula sare: ⁊ hec nomina filiorum eius in vocabulis ⁊ generationibus suis: Primogenitus ismaelis nabaioth: deinde cedar ⁊ abdehel et mabsan masma quoq; ⁊ duma ⁊ massa adad ⁊ thema ⁊ iachur ⁊ naphis ⁊ cedma Isti sũt filij ismael: ⁊ hec nomina ꝑ castella ⁊ oppida eorum duodecim principes tribuum suaruz. Et facti sunt anni vite ismaelis cẽtumtrigintaseptez: deficiẽsq; mõtu⁹ est ⁊ appositus a[illegible]ulum suum. Habitauit autem ab e[illegible]r: que respicit egyptum introeu[illegible]us assyrios. Coram cunctis fratribus suis obijt. He quoq; sũt generationes isaac filii abraam. Abraam genuit isaac. Qui cum quadraginta esset annorum: duxit vxorem rebeccã filiam bathuelis syri de mesopotamia sororẽ laban. Deprecatusq; est isaac dñz ꝑ vxore sua: eo q̃ esset sterilis. Qui exaudiuit eum ⁊ dedit conceptum rebecce: sed collidebantur ĩ vtero eius paruuli. Que ait. Si sic mihi futuruz erat: quid necesse fuit concipe? Perrexitq; rebecca ut consuleret dñz. Qui rñdẽs ait. Due gentes sunt in utero tuo: ⁊ duo populi ex ventre tuo diuidentur: populusq; populum superabit: ⁊ maior seruiet mĩori Iam tempus pariendi aduenerat: et ecce

K K LYCEAL BIBLIOTHEK ZU LAIBACH

gemini in utero eius reperti sunt. Qui primus egressus ē ruffus erat: & totus i morē pellis hispidus: vocatumq; est nomen eī esau. Protinus alter egrediens plantā fratris tenebat manu: & iccirco appellauit eū iacob. Sexagenarius erat isaac qñ nati sūt paruuli. Quibus adultis: factus est esau vir gnarus venandi: & homo agricola: iacob autem vir simplex habitabat in tabernaculis. Isaac amabat esau eo q̄ de venationibus illius vesceretur: & rebecca diligebat iacob. Coxit autem iacob pulmentum: Ad quem cum venisset esau de agro lassus ait. Da mihi ō coctione hac ruffa: quia oppido lassus sum. Quā ob causam vocatū est nomen eius edom. Cui dixit iacob. Vende mihi p̄mogenita tua. Ille respondit. Ecce moior. Quid mihi p̄derūt p̄mogenita? Ait iacob. Jura ergo mihi. Jurauit ei esau & vendidit p̄mogenita: & sic accepto pane & lentis edulio cōedit & bibit & abijt: parui pēdēs q̄ p̄mogenita vēdidisset.

XXVI

Orta autem fame super terrā p̄ eas sterilitatē q̄ acciderat i dieb' abraam: abijt isaac ad abimelech regem palestinorū in gerara. Apparuitq; ei dñs & ait. Ne descendas in egyptū: sed quiesce in terra quā dixero tibi: & peregrinare in ea: eroq; tecū & bñdicā tibi. Tibi. n. & semini tuo dabo vniuersas regiones has: complens iuramētū q̄ spopōdi abraā p̄ri tuo: & multiplicabo semen tuum sicut stellas celi. Daboq; posteris tuis vniuersas regiones has: & benedicentur in semine tuo omnes gentes terre eo q̄ obedierit abraam [illegible] mee: et custodierit precepta et [illegible]nea: & cerimonias legesq; seruauerit. [illegible]nsit itaq; isaac i gerāris. Qui cum interrogaretur a viris loci illius super vxore sua: respondit. Soror mea est. Timuerat enim confiteri q̄ sibi esset sociata coniugio: reputans ne forte interficerent eum p̄pter illius pulchritudinem. Cumq; pertransissent dies plurimi & ibidem moraretur: p̄spiciēs abimelech rex palestinorum per fenestram: vidit eum iocantem cum rebecca vxore sua: & accersito eo ait. Perspicuum est q̄ vxor tua sit. Cur mentitus es eam sororem tuam esse? Rñdit. Timui ne morerer p̄pter eam. Dixitq; abimelech. Quare imposuisti nobis. Potuit coire quispiam de populo cum vxore tua et induxeras super nos grāde peccatū. Precepitq; omni populo dicens. Qui tetigerit hominis huius vxorem morte morietur. Seuit autem isaac in terra illa: & inuenit in ipso anno centuplum. Benedixitq; ei deus: et locupletatus est homo: & ibat p̄ficiens atq; succrescens: donec magnus vehementer effectus est: habuitq; possessiones ouium et armentorum & familie plurimum. Ob hoc inuidentes ei palestini ōes puteos quos foderant serui patris illius abraam: illo tempore obstruxerunt iplentes humo: in tantum ut ipse abimelech diceret ad isaac. Recede a nobis: quoniam potentior nobis factus es valde. Et ille discedens ut veniret ad torrentem gerare habitaretq; ibi: rursum fodit alios puteos: quos foderāt serui patris sui abraā: & quos illo mortuo olim obstruxerant philistijm. Appellauitq; eos eisdem nominibus: quibus ante pater vocauerat. Foderuntq; in torrente: & reppererunt aquam viuam. Sed & ibi iurgium fuit pastorum gerare aduersus pastores isaac dicentium. Nostra est aqua. Quā ob rem nomen putei ex eo quod acciderat: vocauit calumniam. Foderunt autē et aliū & p illo quoq; rixati sunt: appellauitq; eum inimicitias. Profectus inde fodit aliū puteum: p quo non contenderunt. Itaq; vocauit nomen eius latitudo dicens. Nūc dilatauit nos dñs: et fecit crescere sup terrā. Ascendit autem isaac ex illo loco in bersabee: ubi apparuit ei dñs in ipsa nocte dicēs Ego sum deus abraam patris tui. Noli timere: quia ego tecum sum. Benedicaz tibi & multiplicabo semen tuum p̄pter semen meum abraam. Itaq; edificauit ibi altare dño: et inuocato nomine dñi: extendit tabernaculum: precepitq; seruis suis: ut foderēt puteum. Ad quem locum cum venisset de gerāris abimelech & ochozath amici illius & phicol dux militū: locutus ē isaac. Quid venistis ad me hominem quem odistis: et expulistis a vobis? Qui responderunt. Vidimus tecum esse dñm: et iccirco nos diximus. Sit iuramentum inter nos: & iciam? fedus: ut nō facias nobis q̄q̄ mali: sicut et nos nihil tuorum attigimus: nec fecimus quod te lederet: sed cum pace dimisimus auctum benedictione dñi. Fecit ergo eis cōuiuium. Et post cibum & potum surgentes mane iurauerūt sibi mutuo: dimisitq; eos isaac pacifice in locum suum. Ecce autem

03 0028 315

venerunt in ipso die serui isaac annuncian
tes ei de puteo quez foderant:atq; dicẽtes:
Inuenimus aquam. Vnde appellauit euz
abundantiam: ⁊ nomen vrbi impositum ẽ
berſabee uſq; in pñtem diem. Esau vo qua
dragenarius duxit vxores duas:iudith fili
am beeri ethei ⁊ basemath filiam elon ei⁹
dem loci: que ambe offenderant animum
isaac ⁊ rebecce. ¶ XXVII
Senuit autẽ isaac: ⁊ caligauerũt oculi
eius et videre non poterat:vocauitq;
esau filium suum maiorem:et dixit ei: Fili
mi. Qui respondit: Adsum. Cui pater: Ui
des inquit q̃ senuerim:⁊ ignorem diẽ mor
tis mee. Sume arma tua:⁊ pharetram et
arcum et ingredere foras. Cũq; venatu ali
quid apprehenderis:fac mihi inde pulmẽ
tum sicut velle me nosti:et affer ut cõedam
et benedicat tibi anima mea ãteq; moriar.
Quod cum audisset rebecca:⁊ ille abisset i
agrum:ut iussionem patris impleret:dixit
filio suo iacob. Audiui patrem tuũ loquẽ
tem cum esau fratre tuo:et dicentem ei: Af
fer mihi de venatiõe tua ⁊ fac cibos ut co
medam : ⁊ benedicam tibi coram dño ãte
q̃ moriar. Nunc ergo fili mi acquiesce con
silijs meis : et pergens ad gregem affer mi
hi duos hedos optimos : ut faciam ex eis
escas patri tuo: quibus libenter vescit : qs
cum intuleris ⁊ comederit : benedicat tibi
pusq̃ moriatur. Cui ille respondit : Nosti
q̃ esau frater me⁹ homo pilosus sit: ⁊ ego
lenis. Si attrectauerit me pater meus ⁊ sẽ
serit:timeo ne putet sibi voluisse me illudẽ
⁊ inducat sup me maledictionem ꝓ bene
dictiõe. Ad quẽ mẽ i me sit ait ista maledictio
fili mi:tm̃ audi vocẽ meã:⁊ pergens affer q̃
dixi. Abijt ⁊ attulit:deditq; mẽi. Parauit
illa cibos sicut velle nouerat patrem illius
⁊ vestibus esau valde bonis:quas apud se
habebat domi:induit eum:pelliculasq; he
dorum circundedit manibus: ⁊ colli nuda
ꝓtexit. Deditq; pulmentum:⁊ panes quos
coxerat tradidit. Quibus illatis:dixit: Pa
ter mi. At ille respondit: Audio. Quis es
tu fili mi. Dixitq; iacob . Ego sum ꝓmoge
nitus tu⁹ esau. Feci tibi sicut ꝓcepisti mihi
Surge sede ⁊ comede ỏ venatione mea:ut
bñdicat mihi aia tua. Rursũq; isaac ad fi
lium suũ. Quomodo inquit tam cito iue
nire potuisti fili mi: Qui respondit: Volũ
tas dei fuit: ut cito occurreret mihi quod
volebam. Dixitq; isaac. Accede huc ut
tangam te fili mi:⁊ probem vtrum tu sis fi
lius meus esau:an non. Accessit ille ad pa
trez:⁊ palpato eo dixit isaac: Vox quidem
vox iacob est:sed manus:manus sunt esau
Et non cognouit eum: quia pilose manus
similitudinem maioris expresserant. Bene
dicens ergo illi ait: Tu es filius meus esau
Respondit: Ego sum. At ille: Affer inquit
mihi cibos de venatiõe tua fili mi:ut bene
dicat tibi anima mea. Quos cum oblatos
comedisset: obtulit ei etiam vinum . Quo
hausto dixit ad eũ: Accede ad me ⁊ da mi
hi osculum fili mi. Accessit : ⁊ osculatus ẽ
eum. Statimq; ut sensit vestimentoꝝ ei⁹
fragrantiam:benedicens illi ait: Ecce odor
filij mei sicut odor agri pleni: cui benedixit
dñs. Det tibi deus de rore celi ⁊ de pingue
dine terre abundantiam frumenti vini et
olei: et seruiant tibi populi:⁊ adorent te tri
bus. Esto dñs fratrum tuoꝝ:⁊ incuruentur
ãte te filij matris tue. Qui maledixerit tibi
sit ille maledictus : et qui benedixerit tibi:
benedictionibus repleatur . Vix isaac ser
monem impleuerat:⁊ egresso iacob foras:
venit esau:coctoq; de venatione cibos itu
lit patri dicens: Surge pater mi:⁊ comede
de venatione filij tui:ut benedicat mihi aia
tua. Dixitq; illi isaac : Quis enim es tu:
Qui respondit: Ego sum filius tuus ꝓmo
genit⁹ esau. Expauit isaac stupore vehemẽ
ti:⁊ ultra q̃ credi pot admirans ait: Quis
igitur ille est qui dudum captam venatiõez
attulit mihi:⁊ comedi ex oibus priusq̃ tu ve
nires: Benedixiq; ei:⁊ erit benedictus. Au
ditis esau serm[illegible]is patris: irrugijt cla
more magno:et [illegible]atus ait: Benedic
etiam et mihi pater mi. Qui ait: Venit ger
man⁹ tu⁹ fraudulenter:⁊ accepit benedictio
nem tuam. At ille subiunxit: Juste vocatũ
est nomen eius iacob. Supplantauit enim
me en altera vice . Primogenita mea ante
tulit:⁊ nũc secũdo surripuit benedictionez
meam. Rursumq; ad patrem:nunquid nõ
reseruasti ait ⁊ mihi benedictionez: Rndit
isaac: Dñm tuum illum constitui:⁊ omnes
fres suos seruituti eius subiugaui: Frumẽ
to et vino et oleo stabiliui eum : ⁊ tibi post
hec fili mi ultra quid faciaz: Cui esau: Nũ
vnã inquit tantum benedictionem habes
pater: Mihi quoq; obsecro ut benedicas.
Cumq; eiulatu magno fleret:motus isaac

dixit ad eum: In pinguedine terre: & in rore
celi ōsuper erit benedictio tua. Viues i gla
dio: & fratri tuo seruies: tēpusq; veniet cu
excutias et soluas iugum eius de ceruicib⁹
tuis. Oderat ergo semper esau iacob p be
nedictione qua benedixerat ei pater. Dixit
q; in corde suo. Venient dies luctus patris
mei: & occidam iacob fratrem meum. Nū
ciata sunt hec rebecce. Que tīmēs & vocās
iacob filium suum: dixit ad eu: Ecce esau
frater tuus minatur ut occidat te. Nūc er
go fili audi vocem meam: & psurgens fuge
ad laban fratrem meum in aran: habita
bisq; cum eo dies paucos donec requiescat
furor fratris tui & cesset indignatio eius: ob
liuiscaturq; eorum que feciſti in eum: po
stea mittam & adducam te inde huc. Cur
vtroq; orbabor filio in vno die? Dixitq; re
becca ad isaac: Tedet me vite mee ppt filia
heth. Si acceperit iacob vxorē de stirpe
hui⁹ tre nolo viuere.

XXVIII

Vocauit itaq; isaac iacob et benedixit
eum: precepitq; ei dicens: Noli acci
pere coniugem de genere chanaan: sz vade
& pficiscere in mesopotamiam syrie ad do
mum bathuel patris matris tue: & accipe
tibi inde vxorem de filiabus laban auūculi
tui. Deus autem omnipotens benedicat ti
bi & crescere te faciat atq; multiplicet: ut sis
in turbas populorum: & det tibi benedicti
ones abrae & semini tuo post te: ut possi de
as terram peregrinationis tue: quam pol
licitus est auo tuo. Cumq; dimisisset eum
isaac pfectus peruenit in mesopotamiam
syrie ad laban filium bathuel syri fratrem
rebecce matris sue. Videns autem esau q
benedixisset patri iacob: & misisset eū
in mesopotamiam syrie: ut inde vxorez du
ceret: & q; post benedictionem precepisset ei
dicens: non accipies vxorem de filiab⁹ cha
naan: q; obediens iacob parentibus su
is isset in syriam: probans quoq; q; non li
benter aspiceret filias chanaan pater suus
iuit ad ismaelē: & duxit vxorē: absq; his q̄s
pri⁹ habebat: melech filiā ismael filij abrae
sororem nabaioth. Igitur egressus iacob
de bersabee: pergebat aran. Cūq; venisset
ad quēdam locum: et vellet in eo requiescē
post solis occubitum tulit de lapidibus q̄
iacebant: & supponens capiti suo: dormiuit
in eodem loco. Vidit q; in somnis scalā stā
tem super terram: & cacumē illius tangens
celum: angelos quoq; dei ascendentes & de
scendentes per eam: & dñm innixum scale di
centem sibi. Ego sum dñs deus abrae pris
tui: & deus isaac. Terrā i qua dormis tibi
dabo et semini tuo eriq; semen tuum: q̄si
pulvis terre. Dilataberis ad orientez & ad
occidentem & ad septentrionem & meridiē
& benedicentur in te et in semine tuo cūcte
tribus terre. Et ego custos tuus quocunq;
perrexeris: & reducā te in terram hanc: nec
dimittam: nisi cōpleuero vniuersa q̄ dixi.
Cumq; euigilasset iacob de somno ait: Ve
re dñs est in loco isto & ego nesciebam. Pa
uensq; q̄ terribilis ē inquit locus iste. Nō
est hic aliud nisi domus dei & porta celi.
Surgens ergo iacob mane: tulit lapidem
quem suppoſuerat capiti suo: et erexit in ti
tulum fundens oleum desuper. Appella
uitq; nomen vrbis bethel: que prius luza
vocabatur. Vouit etiam votz dicens: Si
fuerit dñs mecum: et custodierit me in via:
per quam ego ambulo: & dederit mihi pa
nem ad vescendum & vestimentum ad idu
endum: reuersusq; fuero pspere ad domū
patris mei: erit mihi dñs in deum: & lapis
iste quem erexi in titulum: vocabitur dom⁹
dei: cūctorumq; q̄ dederis mihi: decimas offe
ram tibi.

XXIX

Profectus ergo iacob venit in terram
orientalem: et vidit puteum in agro: tres quoq; greges ouium accubātes iuxta
eum. Nam ex illo adaquabantur pecora: &
os eius grandi lapide claudebat. Mosq; erat ut cunctis ouibus congregatis de
uolverent lapidem: et refectis gregibus ru
sum super os putei ponerent. Dixitq; ad
pastores: Fratres vnde estis? Qui rūderūt
de aran. Quos interrogans: nunquid ait
nostis laban filium nachor? Dixerunt: No
uimus. Sanus ne est inquit. Valet inquiūt:
& ecce rachel filia eius venit cū grege suo.
Dixitq; iacob: Adhuc multum diei supest
nec ē tps ut reducāt ad caulas greges? Da
te ante potum ouibus: et sic eas ad pastum
reducite. Qui responderunt. Nō possum⁹
donec oia pecora congregent & amoueam⁹
lapidez de ore putei: ut adaquemus greges
Adhuc loquebantur: et ecce rachel venie
bat cum ouibus patris sui. Nam gregem
ipsa pascebat. Quam cum vidisset iacob:
& sciret consobrinam suam: ouesq; laban
auunculi sui: amouit lapidem: quo puteus

claudebatur: ⁊ adaquato grege osculatus est eam. Et eleuata voce fleuit: ⁊ indicauit ei ꝙ frater esset patris sui: ⁊ filius rebecce. At illa festinans nũciauit patri suo. Qui cum audisset venisse iacob filium sororis sue: occurrit obuiam ei: complexusq; eum: et in oscula ruens: duxit in domum suam. Auditis autem causis itineris: respondit. Os meum es: ⁊ caro mea. Et postq̃ ĩpleti sunt dies mensis vnius: dixit ei: Nũ quia frater meus es: gratis seruies mihi. Dic quid mercedis accipias. Habebat vero duas filias: Nomen maioris lia: minor vero appellabatur rachel. Sed lia lippis erat oculis rachel decora facie ⁊ venusto aspectu: quã diligens iacob ait: Seruiam tibi ꝓ rachel filia tua minore septem annis. Respondit laban: Melius est ut tibi eaz dem q̃ alteri viro. Mane apud me. Seruiuit ergo iacob ꝓ rachel septem annis: ⁊ videbant̃ illi pauci dies p̃ amoris magnitudine. Dixitq; ad laban. Da mihi vxorem meam: quia iã tẽpus impletum est: ut ingrediar ad illam. Qui vocatis multis amicorum turbis ad conuiuium fecit nuptias: et vespere liã filiam suam introduxit ad eũm: dans ancillã filie zelphã noĩe. Ad quã cum ex more iacob fuisset ingressus: facto mane vidit liã: ⁊ dixit ad socerum suum. Quid est qd̃ facẽ voluisti: Nõne ꝓ rachel seruiui tibi? Quare ĩposuisti mihi? Respondit laban: Nõ est in loco nostro cõsuetudinis ut minores añ tradam⁹ ad nuptias. Imple hebdõdaz dierũ huius copule: ⁊ hanc quoq; dabo tibi ꝓ opere quo seruiturus es mihi septẽ ãnis alijs. Acquieuit placito: et hebdomoda trãsacta rachel duxit vxorem. Cui pater seruã balã tradiderat. Tãdezq; potitus optatis nuptijs amorem sequentis p̃ori p̃tulit: seruiẽs apud eũ septẽ ãnis alijs. Videns autẽ dñs ꝙ despiceret liam: aperuit vuluã eius sorore sterili permanente. Que cõceptum genuit filium: vocauitq; nomẽ eius ruben dicens: Vidit dñs humilitatem meã. Nũc amabit me vir meus. Rursumq; concepit ⁊ peperit filium ⁊ ait: Quoniam audiuit me dñs haberi contemptui: dedit etiã istuz mihi. Vocauitq; nomen eius simeon. Cõcepitq; tertio ⁊ genuit alium filium: dixitq;. Nunc quoq; copulabitur mihi marit⁹ meus: eo ꝙ peperim ei tres filios. Et iccirco appellauit nomen eius leui. Quarto concepit et peperit filium: et ait: Modo cõfitebor dño. Et ob hoc vocauit eum iudã. Cessauitq; parere.

XXX

Cernens autem rachel q̃ infecunda esset iuidit sorori sue: et ait marito suo Da mihi liberos: alioquin moriar. Cui iratus respondit iacob. Num ꝓ deo ego sum qui priuauit te fructu ventris tui? At illa: Habeo inquit famulam laban: ingredere ad illam ut pariat super genua mea: ⁊ habeaz ex illa filios. Deditq; illi balan ĩ cõiugium. Que ingresso ad se viro: concepit et peperit filium. Dixitq; rachel. Indicauit mihi dñs: et exaudiuit vocem meam dans mihi filium. Et iccirco appellauit nomẽ ei⁹ dan. Rursumq; balã concipiens peperit alterum: ꝓ quo ait rachel. Comparauit me dñs cum sorore mea: ⁊ inualui. Vocauitq; eum neptalim. Sentiens lia ꝙ parere desisset: zelpham ancillam suam marito tradidit. Qua post conceptum edente filiũ dixit Feliciter. Et iccirco vocauit nomen ei⁹ gad. Peperit quoq; zelpha alterum: dixitq; lia Hoc ꝓ beatitudine mea. Beatam quippe me dicent omnes mulieres. Propterea appellauit eum aser. Egressus autem ruben tempore messis triticee in agrum repperit mandragoras: quas matri lie detulit. Dixitq; rachel: Da mihi partem de mandragoris filij tui. Illa respondit: Parum ne tibi videtur ꝙ preripueris maritum mihi: nisi etiam mandragoras filij mei tuleris? Ait rachel dormiat tecum hac nocte pro mandragoris filij tui. Redeuntiq; ad vesperam iacob de agro: egressa est in occursũ eius lia: et ait: Ad me inquit intrabis: q̃a mercede condux[illegible] mãdragoris filij mei Dormiuitq; cum [illegible] nocte illa: et exaudiuit deus p̃ces eius. Concepitq; et peperit filiũ quintum ⁊ ait: Dedit deus mercedez mihi quia dedi ancillam meaz viro meo. Appellauitq; nomen eius isachar. Rursum lia ꝯcipiens peperit sextum filium: et ait. Dotauit me deus dote bona. Etiam hac vice mecum erit maritus meus: eo ꝙ genuerim ei sex filios. Et iccirco appellauit nomen ei⁹ zabulon. Post quem peperit filiam nomine dinam. Recordatusq; dñs rachaelis exaudiuit eam et aperuit vuluam eius: q̃ concepit et peperit filium dicens: Abstulit de⁹ opprobrium meum. Et vocauit nomẽ illi⁹ ioseph dicens: Addat mihi dñs filiũ alterꝝ

Nato autem ioseph: dixit iacob socero suo
Dimitte me ut reuertar in patriam meam
et ad terram meam. Da mihi vxores & libe
ros meos, p quibus seruiui tibi: ut abeam.
Tu vero nosti seruitutem qua seruiui tibi.
Ait illi laban: Inueniaz gratiam i ꝓspectu
tuo. Experimento didici: quia benedixerit
mihi deus ꝓpter te. Constitue mercedē tuā
quā dem tibi. At ille rūdit: Tu nosti quō ſ
uierim tibi: & quanta in manib⁹ meis fuit
possessio tua. Modicuz habuisti antēq̄ ve
nirem ad te: & nunc diues effectus es: bñdi
xitq̄ tibi deus ad introitum meum. Iustū
est igitur ut aliquando ꝓuideā domui mee
Dixitq̄ laban: Quid tibi dabo? At ille ait
Nihil volo: sed si feceris quod postulo: ite
rum pascam & custodiaz pecora tua. Gyra
omnes greges tuos: & separa cūctas oues
varias & sparso vellere: & quodcunq̄ russū
& maculosum variumq̄ fuerit: taz i ouib⁹
q̄ in capris erit merces mea. Respōdebitq̄
mihi cras iustitia mea: quando placiti tē
pus aduenerit coram te et omnia que non
fuerit varia & maculosa & rufſa: tā i ouib⁹
q̄ in capris: furti me argues. Dixitq̄ laban
Erat ū habeo quod petis. Et sepauit i die
illa capras & oues et hircos & arietes vari
os et maculosos. Cunctum autem gregem
vnicolorem. i. albi & nigri velleris: tradidit
in manu filiorum suorum: & posuit spatiū
itineris trium dierum inter se & generum:
qui pascebat reliquos greges eius. Tollēs
ergo iacob virgas populeas virides & amig
dalinas: & ex platanis ex parte decorticauit
eas. Detractisq̄ corticibus in his que spo
liata fuerant candor apparuit: illa vo que
integra fuerant viridi[tate] manserunt atq̄
in hunc modum color effectus est varius.
Posuitq̄ eas in canalibus vbi effundebaſ
aqua: ut cum venissēt greges ad bibendum
ante oculos haberent virgas: & in aspectu
earum conciperent. Factumq̄ est ut in ipo
calōe coitus oues intuerentur virgas: & pa
rerent maculosa & varia et diuerso colore
respersa. Diuisitq̄ gregem iacob: & posuit
virgas in canalibus ante oculos arietum.
Erant autem alba et nigra queq̄ laban: ce
tera vero iacob seperatis inter se gregibus.
Igitur quando ꝑmo tempore ascendebant
oues pōebat iacob virgas in canalib⁹ aq̄rū
ante oculos arietum & ouium: ut in earum
contemplatione conciperēt: quando vo se
rotina admissura erat: & conceptus extre
mus: non ponebat eas. Factaq̄ sunt ea q̄
erant serotina laban: & que primi temp̄is
iacob. Ditatusq̄ est homo ultra modum:
& habuit greges mlt̄os ācillas & suos ca
melos et asinos.

XXXI

Postq̄ autem audiuit verba filiorum
laban dicentium: tulit iacob omnia
que fuerunt patris nostri: et de illius facul
tate ditatus: factus est iuclytus: aiaduertit
quoq̄ faciem laban: q̄ non esset erga se si
cut heri & nudiustertius: maxime dicente
sibi dño: reuertere in terram patrum tuoz
& ad generationem tuam: ero q̄ tecum: mi
sit et vocauit rachel et liam in agrum ubi
pascebat greges: dixitq̄ eis: Video faciē pa
tris vestri: q̄ non sit erga me sicut heri et
nudiustertius. Deus autem patris mei fu
it mecuz: et ipse nostis q̄ totis vribus me
is seruierim patri vestro. Sed pater vester
circumuenit me: & mutauit mercedē meaz
decem vicibus: et tamen non dimisit eum
deus: ut noceret mihi. Siquando dixit va
rie erunt mercedes tue: pariebant oēs oues
varios fetus: quando vero econtrario ait:
alba queq̄ accipies ꝓ mercede: ōēs greges
alba pepererunt. Tulitq̄ deus substātiam
patris vestri et dedit mihi. Postq̄ enim cō
ceptus ouium tempus aduenerat: leuaui
oculos meos: et vidi in somnis ascendētes
mares super feminas varios et masculos
& diuerso colorum. Dixitq̄ angelus dñi
ad me in somnis: Iacob. Et ego respondi:
Adsum. Qui ait: Leua oculos tuos: & vi
de vniuersos masculos ascendentes super
feminas varios masculos atq̄ respersos.
Vidi enim omnia que fecit tibi laban. Ego
sum deus bethel: ubi vnxisti lapidem: & vo
tum vouisti mihi. Nunc ergo surge & egre
dere de terra hac: reuertens in terram na
tiuitatis tue. Responderuntq̄ rachel et lia
Nunquid habemus residui quicq̄ in facul
tatibus et hereditate domus patris nostri
Nonne quasi alienas reputauit nos: & vē
didit: comeditq̄ pretium nostrum: Sed
deus tulit opes patris nostri: et eas tradi
dit nobis ac filiis nostris. Unde omnia q̄
precepit tibi dñs fac. Surrexit autez iacob
& impositis liberis ac coniugibus suis sup
camelos abiit: tulitq̄ omnem substantiam
suam et greges: et quicquid in mesopota
mia acquisierat: pergens ad isaac patrē suū

in tram chanaan. Eo tpe ierat laban ad tō
dendas oues et rachel furata est idola pris
sui. Noluitq; iacob confiteri socero suo q
fugeret. Cumq; abijsset tam ipse q̄ omnia
que iuris sui erant: ⁊ amne trāmisso perge
ret contra montem galaad: nunciatum est
laban die tertio q fugēt iacob. Qui assūp-
tis fratribus suis persecutus est eum dieb⁹
septem: ⁊ comprehendit eum in monte ga-
laad. Viditq; i sōnis dicētē sibi dn̄m: Caue
ne q̄cq̄ aspe loq̄ris ꝯtra iacob: iāq; iacob
extēderat i mōte tabernaculum. Cūq; ille
secut⁹ fuisset eū cū fratrib⁹ suis in eodē mō
te galaad fixit tentoriuz. Et dixit ad iacob:
Quare ita egisti: ut clam me abigēs filias
meas quasi captiuas gladio? Cur ignorāte
me fugē voluisti: nec idicasti mihi: ut prose
querer te cum gaudio ⁊ canticis ⁊ tympāis
⁊ citharis? Nō es passus ut oscularer filios
meos ⁊ filias. Stulte opat⁹ es. Et nūc q̄dez
valet manus mea reddere tibi malum: sed
deus patris tui heri dixit mihi: Caue ne lo
quaris contra iacob quicq̄ durius. Esto?
Ad tuos ire cupiebas: ⁊ desiderio erat tibi
dom⁹ patris tui: Cur furatus es deos me-
os? Respondit iacob: Qr inscio te ꝓfeci⁹ suz
timui ne violenter auferres filias tuas. Qr
autem furti me arguis: apud quēcūq; iue-
neris deos tuos: necetur corā fratrib⁹ nr̄is
Scrutare: quicquid tuoꝝ apud me iuene-
ris: aufer. Hec dicens ignorabat q rachel
furata esset idola patris sui. Ingressus ita-
q; laban tabernaculū iacob ⁊ lie ⁊ vtriusq;
famule non inuenit. Cūq; itrasset tētoriuz
rachelis: illa festinās abscōdit idola subter
stramenta cameli ⁊ sedit desup: scrutātiq;
omne tentorium ⁊ nihil inuenienti: ait ra-
chel: Ne irascatur dn̄s me⁹ q coram te as-
surgere nequeo: q̄a iuxta ꝯsuetudinē feiaꝝ
nūc accidit mihi. Sic delusa sollicitudo q̄-
rentis est. Tumēsq; iacob cum iurgio ait:
Quā ob culpaz meā ⁊ ob quod peccatum
meum sic exarsisti post me: ⁊ scrutatus es
omnem supellectilem meam? Quid iuēisti
de cūcta sub̄a dom⁹ tue? Pone hic corā fra
trib⁹ meis ⁊ fr̄ib⁹ tuis: ⁊ iudicēt inter me et
te. Iccirco vigīti ānis fui tecū: oues tue ⁊ ca
pre steriles non fuerunt: arietes gregis tui
non comedi: nec captum a bestia ostendi
tibi. Ego dānū omne reddebam. Quicq̄d
furtim peribat a me exigebas: die noctuq;
estu vrebar ⁊ gelu: fugiebatq; sōn⁹ ab ocul⁹
meis. Sicq; per vigīti annos in domo tua
seruiui tibi: q̄tuordecim ꝓ filiabus: ⁊ sex ꝓ
gregibus tuis. Immutasti quoq; mercedē
meam decem vicibus. Nisi deus pr̄is mei
abraaz ⁊ timor isaac affuisset mihi: forsitā
modo nudum me dimisisses. Afflictiōem
meam ⁊ laborez manuū mearum respexit
dn̄s: ⁊ arguit te heri. Rn̄dit ei laban: Filie
mee ⁊ filii ⁊ greges tui ⁊ oīa q̄ cernis mea
sunt. Quid possum facē filiis ⁊ nepotibus
meis? Veni ergo et ineamus fedus: ut sit te
stimonium inter me ⁊ te. Tulit itaq; iacob
lapidem et erexit illum in titulum. Dixitq;
fratribus suis afferte lapides. Qui congre
gantes fecerunt tumulum: comederuntq;
sup eū. Quē vocauit laban tumulū testis
⁊ iacob aceruū testimonii vterq; iuxta ꝓpe
tatez lingue sue. Dixitq; laban: Tumulus
iste testis erit iter me ⁊ te hodie. Et iccirco
appellatum est nomen illius galaad .i. tu-
mul⁹ testis. Et adiecit laban. Intueatur et
iudicet dn̄s iter nos qn̄ recesserim⁹ a nobis
si afflixeris filias meas: ⁊ si introduxeris a
lias vxores super eas. Nullus sermonis
nostri testis est absq; deo: qui presens respi
cit. Dixitq; rursus ad iacob: En tumulus
hic et lapis quem erexi inter me: ⁊ te testis
erit. Tumulus iq̄ iste ⁊ lapis sint i testimo
nium: si aut ego transiero illum pergēs ad
te: aut tu p̄terieris malum mihi cogitans:
Deus abraam ⁊ deus nachor iudicet inter
nos deus patris eoruz. Iurauit ergo iacob
per timorem patris sui isaac: immolatisq;
victimis in monte vocauit fratres suos ut
ederent panem. Qui cum comedissent mā
serūt ibi. Laban v[illegible]de nocte ꝯsurgēs oscu-
lat⁹ ē filios ⁊ filias suas: ⁊ bn̄dixit illis: re-
uersusq; ē i locū suū.

XXXII

Iacob autem abiit in itinere quo ce-
perat: fueruntq; ei obuiā angeli dei.
Quos cum vidisset ait. Castra dei sūt hec.
Et appellauit nomen loci illius manaim
.i. castra. Misit autē ⁊ nuncios ante se ad
esau fratrem suum in terrā seyr in regione
edom: p̄cepitq; eis dicens: Sic loquimini
dn̄o meo esau. Hec dicit frater tuus iacob:
Apud laban peregrinatus sum: ⁊ fui usq;
in presentem diem. Habeo boues ⁊ asinos
⁊ oues ⁊ seruos ⁊ ācillas: mittoq; nunc le-
gationē ad dn̄m meū: ut inueniam gratiaz
in conspectu tuo. Reuersiq; sunt nuncii ad
iacob dicentes: Venimus ad esau fratrem

mũ: et ecce pperat i occursũ tuũ cũ q̃dringẽtꝫ
vir. Timuit iacob valde: et pterritꝰ diuisit
pplꝫ q̃ secũ erat: greges q̃s et oues et boues
et camelos i duas turmas: dicẽs: Si ve-
nerit esau ad vnã turmã et pcusserit eam: alia
turma q̃ reliq̃ ẽ saluabit. Dixitq̃ iacob: De
us pris mei abraã: et deꝰ pris mei isaac: dñe
q̃ dixisti mihi: reuerte i trã tuã et i locũ nati
uitatis tue et bñfaciã tibi: minor sũ cũctis mi
seratiõibꝰ tuis: et vitate tua quã explesti fuo
tuo. In baculo meo trãsiui iordanẽ istũ: et
nunc cũ duabus turmis egrediõ. Erue me
de manu fratris mei esau: qa valde eum ti-
meo: ne forte veniens pcutiat matrem cuꝫ
filijs. Tu locutus es q̃ benefaceres mihi:
et dilatares semẽ meũ sicut arenã maris: q̃
p̃ multitudine numerari non pot. Cumq̃
dormisset ibi nocte illa sepauit de his q̃ ha
bebat mũera esau fri suo: capras ducentas
hircos viginti oues ducẽtas et arietes viginti:
camelos fetas cũ pullis suis trigita: vaccas
q̃dragita et tauros viginti: asinas viginti et pul
los eaꝝ decem. Et misit p manꝰ fuoꝝ suo-
rum singulos seorsũ greges: dixitq̃ pueris
suis: Ãcedite me et sit spatiũ iter gregez et
gregẽ. Et pcepit pmo dicens: Si obuiũ ha-
bueris frem meũ esau et interrogauerit te: cu
ius es aut q̃ vadis: aut cuiꝰ sũt ista q̃ seq̃ris:
rñdebis: Pueri tui iacob. Munera misit
dño suo esau: ipse q̃s p̃ nos venit. Sũsit q̃s
dedit mãdata secũdo et tꝛio: et cũctis q̃ seque-
bãt greges dicẽs: Disdẽ verb loquimini ad
esau cũ iueneritis eũ et addetis: Ipe q̃q̃ ser
uus tuꝰ iacob iter nostrũ insequit. Dixit enim:
Placabo illum mũeribꝰ q̃ pcedũt: et postea
videbo illũ: Forsitan ppitiabit mihi. Pre-
cesserunt itaq̃ mũera añ eũ: ipe vo mansit
nocte illa i castris. Cũq̃ mature surrexisꝫ
iacob tulit duas vxões suas et totidẽ famu
las cũ vndeci filijs et trãsiuit vadũ iaboth.
Trãsductiq̃ oiꝰ q̃ ad se ptinebãt mansit
solus: et ecce vir luctabat cũ eo usq̃ mane.
Qui cũ videt q̃ eũ supare nõ posset: tetigit
neruũ femoris eiꝰ et statim emarcuit. Dixitq̃
ad eũ: Dimitte me. Jam.n. ascẽdit aurora.
Rñdit: Nõ dimittã te nisi bñdixeris mihi.
Dixit ergo: Quod ẽ nom̃ tibi: Rñdit: Jacob
At ille: neq̃q̃ inquit iacob appellabitur no
mẽ tuũ sed isrl: Quõ si ꝓtra deũ fortis fuisti:
quãtomagꝝ ꝓtra homes pualebis: Interro-
gauit cũ iacob: Dic mihi q̃ appellari noies
Rñdit: Cur q̃ris nomẽ meũ qꝺ ẽ mirabile:
Et bñdixit ei i eodẽ loco. Vocauitq̃ iacob
nomẽ loci illiꝰ phanuel: dicẽs: Vidi dñm fa
cie ad faciẽ: et salua facta ẽ aia mea. Orꝰq̃
ẽ ei statim sol postq̃ trãsgressus ẽ phanuel.
Ipse vo claudicabat pede. Quã ob cãz nõ
comedũt neruũ filij isrl: q: emarcuit i femo
re iacob usq̃ in p̃nt diẽ: eo q̃ tetigerit ner-
uũ femoris eiꝰ et obstupuerit.

XXXIII

Leuãs aũt iacob oculos vidit venien
tẽ esau: et cũ eo q̃dringẽtos viros. Di-
uisitq̃ filios lie et rachel ãbaꝝq̃ famulaꝝ
et posuit utrãq̃ ãcillam: et liberos eaꝝ i pn
cipio: liã vo et filios eiꝰ in secundo loco: ra-
chel aũt et ioseph nouissimos. Et ipse pgre
diẽs adorauit pmꝰ i terrã septies: donec ap
propiquaret frater eius. Currẽs itaq̃ esau
obuiã fratri suo ãplexat ẽ cũ: stringensq̃
collũ eiꝰ et osculãs fleuit: leuatisq̃ oculis vi
dit mulieres et paruulos earũ: et ait: Quid
sibi volũt istꝰ: vsi ad te ptineãt: Respondit:
Paruuli sũt q̃s donauit mihi deꝰ fuo tuo.
Et appiquantes ãcille et filij earum icurua
ti sũt. Accessitq̃ lia cum pueris suis: et cuꝫ
siꝫ adorassẽt extremi ioseph et rachel ado
rauerũt. Dixitq̃ esau: Quenã sũt iste tur-
me q̃s obuiã habui: Rñdit: Ut iuenirẽ gra
tiã corã dño meo. Et ille ait. Deo plurima
frater mi: sit tua tibi. Dixit iacob: Noli ita
obsecro: siꝫ si iueni gratiã corã oculis tuis: ac-
cipe munusculũ de mãibꝰ meis. Sic .n. vi-
di faciẽ tuã: q̃i viderim vultuꝫ dei. Esto mi
hi ppitius: et suscipe bñdictionẽ quã attuli
tibi et quã donauit mihi deus tribuẽs oia.
Vix fratre cõpellente suscipiẽs ait: Gradia-
mur simul ecoq̃ socius itineris tui. Dixitq̃
iacob: Nosti dñe mi q̃ paruulos habeam
teneros et oues et boues fetas mecũ: q̃s si
plus in ãbulãdo fecero laborare: morientur
vna die cuncti greges. Precedat dñs meus
ãte fuũ suũ: et ego seq̃r paulatim vestigia eiꝰ si
cut videro paruulos meos posse dõec vẽiã
ad dñm meũ in seyr. Rñdit esau: Ergo te ut
de pplo q̃ mecũ ẽ: saltẽ socij rõeaneãt vie tue
Nõ ẽ inquit necesse: hoc vno tñ indigeo: ut
iueniam gratiaꝫ in ꝓspectu tuo dñe mi. Re-
uersus ẽ itaq̃ illo die esau itinere q̃ venerat
i seyr. Et iacob venit i sochot: ubi edificata
domo et fixis tẽtorijs appellauit nomẽ loci
illius sochot. i. tabernacula. Trãsiuitq̃ in
salẽ vrbẽ sichimorꝫ: que est in terra chanaã
postq̃ reuersus est de mesopotamia syrie:
et habitauit iuxta oppidum: emitq̃ partez

agri i q̄ pfixerat tabnacula a filijs emor pa
tris sichē cētū agnis: z erecto ibi altari iuo
cauit sup illud fortissimū deū israel.

Egressa ē ät dina filia XXXIIII
lie: ut videret mulieres regiōis illi⁹.
Quā cū vidisset sichē filj⁹ emor euei prin
ceps tre illi⁹: adamauit eam z rapuit: z dor
miuit cū illa vi oppressēs vginē. Et cōgluti
nata ē aīa ei⁹ cū ea: tristēq; deliniuit blan
ditijs: z pgens ad emor patrem suum: accipe
inquit mihi puellā hāc cōiugem. Qđ cum
audisset iacob abñtib⁹ filijs z i pastu pecor
ū occupatis: siluit donec redirēt. Egresso
aūt emor ptē sichē ut loqrēt ad iacob: ecce
filij eius veniebāt de agro: auditoq; qđ ac
ciderat irati sūt valde: eo q fedā rē opatus
ēt i israł: z violata filia iacob rē illicitā ppe
trasset. Locut⁹ ē itaq; emor ad eos: Sichē
filij mei adhesit aīa filie vre. Date eam illi
vxorē z iūgamus vicissim cōnubia. Filias
vras tradite nobis: z filias nras accipite: z
habitate nobiscū. Terra i ptate vra ē: exerce
te negociamini: z possidete eā. Sed z sichē
ad patrem z ad fres ei⁹ ait: Inueniā grām co
ram vob⁹ z qcūq; statueritis dabo. Augete
dotē z mūera postulate: z libenter tribuaz
qđ petieritis: tm̄ date mihi puellā hāc vxo
rē. Rñderūt filij iacob sichē z patri ei⁹ i dolo
seuiētes ob stuprū sororis: Non possumus
facē qđ petitis: nec dare sororē nram homi
ni incircūciso: qđ illicitū z nefarium ē apud
nos. Sed i hoc valebimus federari. Si vo
lueritis ee siles nri z circūcidat i vobis oē
masculini sexus: tū dabim⁹ z accipiemus
mutuo filias vras ac nras z habitabim⁹ vo
biscū: erimusq; vnus ppl⁹. Si ät circūcidi
nolueritis: tollem⁹ filiā nraz z recedemus.
Placuit oblatio eor emor z sichē filio ei⁹:
nec distulit adolescēs qn statim qđ petebā
tur explēt. Amabat.n. puellā valde: z erat
iclyt⁹ i oi domo patris sui. Ingressiq; portaz
vrbis locuti sunt ad pplm: Viri isti pacifici
sūt z volūt habitare nobiscū. Negocient i
tra et exerceāt eā: q spatiosa z lata cultori
bus idiget. Filias eor accipiem⁹ vxores et
nras illis dabim⁹: Unū ē q differt tm̄ bonū
Si circuncidam⁹ masculos nros ritū gētis
imitātes: z suba eor z pecora z cūcta que
possidēt nra erūt. Tm̄ i hoc acqescam⁹: et
habitates simul: vnū efficiam⁹ ppl⁹. Assēsiq;
sūt oēs: circūcisis cūctis marib⁹. Et ecce die
tio qn grauissim⁹ vulnez dolor ē: ereptis
duo filij iacob simeon z leui fres dine gla
dijs: igressi sūt vrbē pfidenť: interfectisq; oib⁹
masculis: emor z sichez patrē necauerunt:
tollentes dinam de domo sichē sororē suā.
Quib⁹ egressis irruerūt sup occisos ceteri
filij iacob: z depopulati sūt vrbē i vltionez
stupri: oues eor z armēta z asinos cūcta q
vastātes q i domib⁹ z i agris erāt: puulos
q eor z vxores duxerūt captiuas. Quib⁹
ppetratis audacter iacob dixit ad simeō z
leui: Turbastis me: z odiosū fecistī me cha
naneis z pherezeis habitatōrib⁹ tre hui⁹. Nos
pauci sum⁹: illi pgregati percutiēt me: z dele
bor ego z domus mea. Rñderūt: Nūqd ut
scorto abuti debuē sororē nrā? XXXV

Interea locut⁹ ē dr̄ ad iacob: dicens.
Surge z ascēde bethel z habita ibi: fac
q altare dño q apparuit tibi qñ fugiebas
esau frem tuū. Iacob vo puocata oi domo
sua ait: Abijcite deos alienos q i medio vr̄i
sūt z mūdamini: ac mutate vestimēta vra.
Surgite z ascēdam⁹ i bethel: ut faciam⁹ ibi
altare dño q exaudiuit me i die tribulatōis
mee: z soci⁹ fuit itineris mei. Dederūt ergo ei
oēs deos alienos q̄s hēbāt: z i aures q erāt
i auribus eor. Et ille ifodit eas subter tere
binthū: q ē p vrbē sichē. Cūq; pfecti essent
terror dei inuasit oēs p circuitū ciuitates: et
nō sūt ausi pseq; recedētes. Venit igit iacob
luzā: q ē in tra chanaan cognomēto bethel
ipe z ois ppl⁹ cū eo. Edificauitq; ibi altare
z appellauit nomē loci illi⁹ dom⁹ dei. Ibi
.n. apparuit ei dr̄ cū fugeret fratrem suū.
Eodē tpe mortua ē delbora nutrix rebecce
z sepulta ē ad radices bethel subē querc̄ū:
vocatūq; ē nomē loci illi⁹ quercus fletus.
Apparuit aūt itez dr̄ iacob postq; reuer
sus ē de mesopotamia syrie: z vēit i bethel
bñdixitq; ei dicēs: Non vocabēr ultra ia
cob: sed israel erit nomē tuū. Et appellauit
eū israł. Dixitq; ei: Ego sū dn̄s dr̄ ōipotēs.
Cresce z mlt̄iplica: gētes z populi natiōz
ex te erūt. Reges de lūbis tuis egredientur
terrāq; quā dedi abraaz z isaac: dabo tibi
et semini tuo post te. Et recessit ab eo. Ille
vero erexit titulum lapideum: in loco quo
locutus fuerat ei deus: libans super eum li
bamina: z effundens oleum: vocansq; no
men loci illi⁹ bethel. Egressus aūt inde: ve
nit verno tpe ad tram que ducit effratham.
In qua cum parturiret rachel ob difficul
tatē part⁹ pclitari cepit. Dixitq; ei obstetr

Noli timē: qr ⁊ hūc hēbis filiū: Egrediēte aūt aīa pre dolore ⁊ īminēte iā morte: vocauit nomē filij sui bēnoni. i. filiꝰ doloris mei Pat̄ vō appellauit eū bēiamin. i. filiꝰ dextre Mortua ē ergo rachel: ⁊ sepulta ē in via q̄ ducit effrathā: hec ē bethleem. Erexitq; iacob titulū sup̄ sepulchꝝ eiꝰ: Hic est titulus mōumēti rachel: usq; ī p̄ntē diē. Egressus īde fixit tabernaculū trās turrē gr̄gl. Cūq; hitaret ī illa regione: abijt ruben: ⁊ dormiuit cū bala ꝯcubina p̄ris sui. Qd̄ illū minime latuit. Erāt aūt filij iacob duodeci. Filij lie p̄mogenitꝰ rubē ⁊ simeon ⁊ leui ⁊ iudas ⁊ isachar ⁊ zabulon. Filij rachel ioseph et beniamin. Filij bale ancille rachelis dan ⁊ neptalim. Filij zelphe ācille lie gad ⁊ aser. Hi sūt filij iacob: q̄ nati sūt ei ī mesopotamia syrie. Venit ēt ad isaac p̄rem suū ī mābre ciuitatē arbee: hec ē ebron: ī q̄ pegriatꝰ ē abraā ⁊ isaac. Et cōpleti sūt dies isaac cētū octogīta ānoꝝ: ꝯsūptusq; etate mortuꝰ ē: ⁊ appositꝰ ē pplō suo senex ⁊ plenꝰ dieꝝ: ⁊ sepelierūt eū esau ⁊ iacob filij sui.

XXXVI

He aūt sūt generatōes esau: ip̄e ē edō. Esau vō accepit vxores de filiabꝰ chanaan: ada filiā elom ethei ⁊ oolibama filiā ane filij sebeō euei: Basemath q̄ꝫ filiā ismael sororē nabaioth. Pepit aūt ada eliphaz Basemath vō genuit rahuel. Oolibama genuit iehus ⁊ ihelon ⁊ chore. Hi filij esau q̄ nati sūt ei ī t̄ra chanaan. Tulit aūt esau vxores suas ⁊ filios ⁊ filias ⁊ ōem aīaz domꝰ sue ⁊ subāz ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ hr̄e poterat ī t̄ra chanaā: ⁊ abijt ī alterā regiōez: recessitq; a fratre suo iacob. Diuites. n. erāt valde: ⁊ sil̄ hitare nō poterāt: nec sustiebat eos t̄ra pegrinatōis eoꝝ p̄ mlt̄itudie gr̄gū. Habitauitq; esau ī mōte seyr: ipse ē edom. He aūt sūt generatiōes esau p̄ris edom in mōte seyr: ⁊ hec noīa filioꝝ eiꝰ. Eliphaz filius ada vxoris esau: Rahuel q̄ꝫ filiꝰ basemath vxoris eiꝰ. Fuerūtq; eliphaz filij theman omar sephua ⁊ gathan ⁊ cenez ⁊ chore. Erat āt thāna ꝯcubīa eliphaz filij esau q̄ pepit ei amalech. Hi st̄ filij ada vxōis esau Filij aūt rahuel naath ⁊ zara semma ⁊ meza. Hi filij basemath vxor̄ esau. Isti quoq; erāt filij oolibama filie ana filij sebeon vxoris esau: q̄s genuit ei iehus ⁊ ihelon ⁊ chore. Hi duces filioꝝ esau. Filij eliphaz p̄mogeniti esau: dux themar dux omar dux sephua dux cenez dux chore dux gathā dux amalech. Hi filij eliphaz ī t̄ra edom ⁊ hi filij ada. Hi q̄ꝫ filij rahuel filij esau: Dux naath dux zara dux semma dux meza: Hi autē duces rahuel in t̄ra edom. Isti filij basemath vxor̄ esau. Hi āt filij oolibama filie ana vxōis esau: Dux iehꝰ dux ihelon dux chore: Hi duces oolibama filie ana vxoris esau. Isti sūt filij esau ⁊ hi duces eoꝝ: ipse ē edom. Isti st̄ filij seyr horrei habitatōes t̄re lothan ⁊ sobal ⁊ sebeon ⁊ anan ⁊ dison et eser ⁊ disan. Hi duces horrei filij seyr in t̄ra edom. Facti sunt autē filij lothan horrei ⁊ eman. Erat autem soror lothan thāna: Et isti filij sobal aluhan ⁊ maneeth ⁊ ebal sephi ⁊ onan. Et hi filij sebeon achia ⁊ anan Iste ē anan q̄ īuēit aq̄s calidas ī solitudie: cū pascēt asinas sebeon p̄ris sui. Habuitq; filiū disan ⁊ filiā oolibama. Et isti filij disā abdaz ⁊ iesbā ⁊ iethran ⁊ charan. Hi q̄q; filij eser: baalaman ⁊ zeuan ⁊ achā. Habuit aūt filios disan hus ⁊ aran. Hi duces horreoꝝ: Dux lothan dux sobal dux sebeon dux ana dux dison dux eser dux disan. Isti duces horreoꝝ: q̄ īperauerūt ī t̄ra seyr. Reges aūt q̄ regnauerūt ī t̄ra edō āteq̄ hr̄ent regē filij isrl̄ fuerūt hi: Balach filiꝰ beor: nomēq; vrbis eiꝰ denaba. Mortuꝰ est aūt balach ⁊ r̄gnauit ꝑ eo iobab filiꝰ zare d̄ bosra Cūq; mortuꝰ eēt iobab: regnauit ꝑ eo husā de terra themanoꝝ. Hoc quoq; mortuo regnauit ꝑ eo adad filiꝰ badadi: q̄ pcussit madian ī regiōe moab: ⁊ nomē vrbis eiꝰ auith Cūq; mōtuꝰ eēt adad regnauit ꝑ eo semla d̄ maserecha. Hoc quoq; mortuo regnauit ꝑ eo saul d̄ fluuio rooboth. Cūq; ⁊ hic obiisset: successit ī regnū balanā filiꝰ achobor. Isto quoq; mōtuo regnauit ꝑ eo adad: nomēq; vrbis eiꝰ phou. Et appellabat̄ vxor eiꝰ meezabel filia matrech filie mizaab. Hec ergo noīa ducū esau in cognationibꝰ ⁊ locl ⁊ vocabul̄ suis: dux thāna dux aluha dux ietheth dux oolibama: dux ela dux phinō dux cenez dux theman dux mabsar dux mabdihel dux hirā. Hi duces edom habitantes in terra imperii sui: ipse est esau pater idumeorum. Habitauit autem iacob in terra chanaan: in qua pater suus peregrinatus est: ⁊ he sūt generationes eius.

XXXVII

Ioseph cū sedeci eēt annoꝝ pascebat gregē cum fratribus suis adhuc puer. Et erant cum filiis bale

ꝛ zelphe vxoꝛ ꝑis sui: accusauitq; fies suos apud ꝑem crie pessio. Israel aũt diligebat ioseph sup oes filios suos: eo q; i senectute genuisset eũ: fecitq; ei tunicã polymitã. Videtes aũt fies ei' q; a ꝑe plus cũctis filijs amaret oderãt eũ: nec poterãt ei dicẽ pacifice loq̃. Accidit aũ ut uisũ sõniũ referret fĩb' suis: q̃ cã maioꝛis odij seminariuꝫ fuit. Dixitq; ioseph fĩb' suis: Audite somniũ meũ qd̃ vidi. Putabã nos ligare manipulos i agꝛo: ꝛ ẽ si ꝑsurgẽ mãipulũ meũ et stare: vĩosq; manipulos circũstãtes adorare manipulũ meũ. Rñderũt fies ei': Nũqd rex nr̃ eris: aut subijciemur ditiõi tue? Hec ergo cã sõnioꝫ atq; sermonũ: inuidie ꝛ odij fomitẽ mĩstrauit. Aliud aũ vidit sõniũ qd̃ narrãs fĩb' ait: Vidi p sõniũ: q̃i solẽ ꝛ lunã ꝛ stellas vndeci adorare me. Qd̃ cũ ꝑi suo ꝛ fĩb' retulisset: increpauit eũ ꝑ su' ꝛ dixit: Quid sibi vult hoc sõniũ qd̃ vidisti? Num ego ꝛ mr̃ tua ꝛ fies tui adorabim' te super tr̃ã? Inuidebãt ei igit fies sui: pater vo rem tacitus ꝑsiderabat. Cũq; fies illi' i pascendis gregib' ꝑis moꝛarẽt in sichẽ: dixit ad eũ isr̃l: Fies tui pascũt oues i sichimis: veni mittã te ad eos. Quo rñdẽte ꝑsto sum ait. Dixitq; ei: Vade ꝛ vide si cuncta ꝑspa sint erga fies tuos ꝛ pecoꝛa: ꝛ renũcia mihi qd agat. Missus de valle ebꝛon venit i sichez. Inuenitq; eũ vir errantẽ i agꝛo: ꝛ interrogauit qd̃ q̃reret: At ille rñdit: Fies meos q̃ro. Indica mihi: ubi pascãt greges. Dixitq; ei vir. Recesserũt de loco isto. Audiui aũt eos dicẽtes: Eam' i dothaiz. Perrexit itaq; ioseph p' fies suos ꝛ iuẽit eos in dothaim. Qui cũ vidisset eũ ꝑcul ãteq; accederet ad eos cogitauerunt illũ occidẽ: ꝛ mutuo loq̃bant: Ecce sõniatoꝛ vẽit. Venite occidam' eũ: ꝛ mittam' in cisternã veterẽ: dicemusq; fera pessima deuoꝛauit eũ: ꝛ tũc apparebit qd̃ illi ꝑsint sõnia sua. Audiẽs aũt hec ruben nitebat liberare eũ de manib' eoꝛ: et dicebat: Nõ iterficiam' aiam ei': nec effundam' sanguinẽ: sz ꝑicite eũ i cisternã veterẽ q̃ ẽ i solitudie: manusq; vias seruate inocuas. Hoc autez dicebat volens eripere eũ de manibus eoꝛum ꝛ reddere patri suo. Cũ ergo iosep igit ut pueniꝛ ad fies suos: nudauerunt eũ tunica talari ꝛ polymita: miserũtq; eum in cisternã veterẽ q̃ no hẽbat aquã. Et sedẽtes ut comederẽt panẽ viderũt ismaelitas viatoꝛes venire de galaad: ꝛ camelos eoꝛũ portãtes aꝛomata et rasinã ꝛ stacten i egyptũ. Dixit ergo iudas fĩb' suis: Quid nob̃ ꝓdest si occidẽrimus fr̃em nr̃m: ꝛ celauerim' sãguinẽ ipsius? Melius ẽ ut venũdetur ismaelitis: et manus nr̃e nõ polluãt. Frater .n. ꝛ caꝛo nr̃a ẽ. Acquieuerũt fies sermõib' illi': ꝛ ꝑtereũtib' madianitis negociatoꝛib' extrahentes eũ de cisterna venditerũt eum ismaelitis vigĩti argẽteis: q̃ duxerũt eum in egyptum. Reuersusq; ruben ad cisternã nõ ĩuenit puerũ: ꝛ scissis vestibus pergens ad fratres suos ait: Puer non cõparet: ꝛ ego quo ibo? Tulerunt autem tunicam eius: ꝛ i sanguinem hedi quẽ occiderãt tinxerunt: mittẽtes q̃ ferrẽt ad patrẽ ꝛ dicerẽt: Hanc i uenim': vidi utruꝫ tunica filij tui sit an nõ. Quã cũ cognouisset pater ait: Tunica filij mei ẽ. Fera pessima comedit eũ: bestia deuorauit ioseph. Scissisq; vestib' indutus est cilitio: lugens filiũ suũ mlto tpe. Cõgregatis aũt cũctis liberis ei' ut leniret doloꝛem patris nolait cõsolationem accipe: sed ait: Descẽdã ad filiũ meũ lugẽs i ifernũ. Et illo ꝑseuerãte i fletu: madianite vẽdiderũt ioseph i egypto phutifari eunucho pharaonis mgĩo militũ.

XXXVIII

Eodẽ tpe descẽdens iudas a fratrib' suis diuertit ad virum odollamiten: noie hiran: viditq; ibi filiã hois chananei vocabulo sue. Et accepta vxoꝛe ingressus ẽ ad eã. Que ꝓcepit ꝛ pepit filiuꝫ: ꝛ vocauit nomẽ ei' her. Rursũq; ꝓcepto fetu natum filiũ vocauit onan. Tertiũ aũ pepit quẽ appellauit sela. Quo nato: parere ultra cessauit. Dedit aũt iudas vxoꝛẽ ꝓmogenito suo her: noie thamar. Fuit aũ her ꝓmogenitus iude nequã i cõspectu dñi: ꝛ ideo ab eo occisus est. Dixit ergo iudas ad onan filium suũ: Ingredere ad vxoꝛẽ fĩs tui ꝛ sociare illi: ut suscites semen fratri tuo. Ille autem sciẽs nõ nasci sibi filios: itꝛoiẽs ad vxoꝛem fĩs sui: semen fũdebat in terram: ne liberi fĩs noie nascerẽt. Et iccirco pcussit eũ dñs eo q; rẽ detestabilẽ faceret. Quã obrẽ dixit iudas thamar nurui sue: Esto vidua i domo ꝑis tui: donec crescat sela fili' meus. Timebat enim ne ꝛ ipse moꝛeret sicut fies eius. Que abijt: ꝛ habitauit in domo ꝑis sui. Euolutis aũt mltis annis moꝛtua est Sue vxoꝛ iude. Qui post luctũ ꝓsolatione suscepta: ascẽdebat ad tõsoꝛes ouiuꝫ suaꝫ ipe ꝛ hiras opilio gĩs odollamita i thãnas

Nūtiatūq; ē thamar q̄ socer illi⁹ ascēdēt i thamnas ad tōdēdas oues. Que ōpositis viduitat⁊ vestib⁹ : assūpsit teristrū: ⁊ mutato habitu sedit i biuio itiner⁊ qō ducit thā nā. eo q̄ creuisset sela ⁊ nō eū accepisset maritū. Quā cū vidisset iudas: suspicat⁹ ē esse mētricē. Opuerat.n. vultū suū ne agnoscēt Ingredieq; ad eā: ait: Dimitte me ut coeā tecū. Nesciebat.n. q̄ nur⁹ sua eēt. Qua rūdente: q̄d dabis mihi ut fruaris concubitu meo: dixit: Mittā tibi hedū ō gigib⁹. Cui q̄q; illa dicēte patiar q̄ vis: si dederis mihi arrabonē dōec mihi mittas q̄ pollicer⁊ : ait iudas: Quid ē vis p arrabōe dari? Rūdit. Anulū tuū ⁊ armillā: ⁊ baculū quē manu tenes. Ad vnū igit coitū mulier ꝓcepit ⁊ surgēs abijt: ōpositoq; habitu quē sūpserat: iduta est viduitat⁊ vestib⁹ Misit aūt iudas hedū p pastorē suū odollamiten: ut recipet pign⁹ q̄ dederat mulieri. Qui cū nō inuenisset eā: interogauit hoies loci illi⁹: Ubi ē mulier q̄ sedebat i biuio Rūdētib⁹ cūctis nō fuit i loco isto mētrix: reuersus est ad iudā: ⁊ dixit ei: Nō inueni eā. Sed ⁊ hoies loci illi⁹ dixerūt mihi: nūq̄ sedisse ibi scortū. Ait iudas: Habeat sibi. Certe mēdacij arguere nos ñ pōt. Ego misi hedū quē ꝓmiserā: ⁊ tu nō inuenisti eā. Ecce aūt p⁹ tres menses nūciaue rūt iude dicētes: Fornicata ē thamar nur⁹ tua: ⁊ videt vter⁹ illius intumescē Dixitq; iudas: Producite eā ut cōburat. Que cuz ducēt ad penā misit ad socez suū dicēs: De viro cui⁹ hec sūt ꝓcepi. Cognosce cui⁹ sit anulus ⁊ armilla ⁊ baculꝰ. Qui agnit⁊ mūeri⁹ ait: Justior me ē: q⁹ nō tradidi eā sela filio meo. Attū ultra nō cognouit eam Instā te aūt partu apparuerūt gemini in vtero: atq; i ipsa effusione ifantiū vn⁹ ptulit manū i q̄ obstetrix ligauit coccinū dicens: Iste egredie⁊ por. Illo vo retrahēte manū egressus ē alter. Dixitq; mulier: Quare diuisa ē ꝓpter te macería ? Et ob hāc cām vocauit nomē eius phares. Postea egressus ē frat⁊ ei⁹ i cui⁹ manu erat coccinum: quem appellauit zaram.

¶ XXXIX

Igitur ioseph duct⁹ ē i egyptū: emitq; eū phutifar eunuchus pharaōis ꝓnceps exercitus sui: vir egyptius de manu ismaelitarū: a quibus ꝓductus erat Fuitq; dñs cum eo: ⁊ erat vir in cunctis ꝓspē agēs Habitauitq; i domo dñi sui: qui optie nouerat dñm eē cū eo: ⁊ oia que gereret ab eo dirigi in manu illi⁹. Inuenitq; ioseph grāz coram dño suo: ⁊ ministrabat ei. A quo ꝓposit⁹ oib⁹ gubernabat creditā sibi domū: ⁊ vniuersa que ei tradita fuerant. Benēdixitq; dñs domui egypti ꝓpter ioseph: ⁊ multiplicauit tam in edibus q̄ in agris cūctā ei⁹ substā. Nec q̄cq̄ aliud nouerat: nisi panez q̄ vescebatur . Erat autem ioseph pulchra facie: ⁊ decorus aspectu. Post multos itaq; dies iecit dña sua oculos suos i ioseph ⁊ ait Dormi mecū . Qui nequaq; acquiescens operi nefario dixit ad eam: Ecce dñs meus oīa mihi traditis ignorat q̄d hēat i domo sua nec q̄cq̄ ē q̄ nō i mea sit pōtate: ul⁹ nō tradiderit mihi : ꝑter te q̄ vxor ei⁹ es. Quō ergo possū hoc malū facē : ⁊ peccare i dñz meū: Duiuscemodi vbis p singulos dies loq̄bāt ⁊ mulier molesta erat adolescenti: ⁊ ille recusabat stupꝝ. Accidit aūt q̄dā die ut itraret ioseph domū: ⁊ opis quippiā absq; arbitris facēt: ⁊ illa apphēsa lacinia vestimēti ei⁹ diceret: Dormi mecuz . Qui relicto in mānu ei⁹ pallio: fugit: ⁊ egressus ē foras. Cūq; vidisset mulier vestē i manib⁹ suis : ⁊ se eē ꝓtēptā: vocauit ad se hoies dom⁹ sue : et ait ad eos: An introduxit vir hebreū: ut illuderet nob⁹ Ingressus ē ad me ut coiret mecū. Quēq; ego succlamasse ⁊ audisset vocem meā reliq̄t palliū q̄ tenebā: ⁊ fugit foras. In argumētū ergo fidei retētū palliū oñdit marito reuertēti domū: ⁊ ait: Ingressus est ad me seru⁹ hebre⁹ quē adduxisti: ut illuderet mihi. Cūq; audisset me clamare: reliq̄t palliū q̄ tenebā ⁊ fugit foras. His auditis dñs ⁊ nimiū credulus verbis coniugis irat⁹ est valde: tradiditq; ioseph in carcerem ubi vincti regis custodiebantur: ⁊ erat ibi clausus

Fuit autem dñs cū ioseph ⁊ misert⁹ est illi⁹ ⁊ dedit ei grām i ꝓspectu ꝓncipis carceris. Qui tradidit i manu illius vniuersos vinctos q̄ i custodia tenebāt: ⁊ q̄cq̄d fiebat sub ipso erat : nec nouerat aliq̄d cūct⁊ ei credit⁊ Dñs.n. erat cum illo: ⁊ omnia opa eius dirigebat.

¶ XL

Hīs itaq; gestis: accidit ut peccarēt duo eunuchi pincerna regis egypti et pistor dño suo. Iratusq; ꝓtra eos pharao: nā alter picernis ꝑerat alt⁹ pistorib⁹ : misit eos i carcerē ꝓncipis militū: i q̄ erat victus ⁊ ioseph. At custos carcer⁊ tradidit eos ioseph qui ⁊ ministrabat eis . Aliquātulum temporis fluxerat: et illi in custodia tenebant.

Vidérũtq; ãbo ſõniũ nocte vna: iuxta iter
ꝓtationẽ ꝓgruã ſibi. Ad q̃s cũ itroḡſſet ioſ
eph mãe ⁊ vidiſſet eos triſtes: ſciſcitat⁹ eſt
dicẽs. Cur triſtior ẽ hodie ſolito facies vra?
Qui rñderũt: Sõniũ vidimus ⁊ nõ eſt qui
inꝑtet nob. Dixitq; ad eos ioſeph: Nũq̃d
nõ ẽ dei iterꝑtatio? Referte mihi qõ videri
tis. Narrauit por ꝓpoſit⁹ picernaꝝ ſõniuꝫ
ſuũ. Videbã coꝛã me vitẽ i q̃ erãt tres ꝓpa
gines creſcẽ paulati i gẽmas: ⁊ p⁹ flores v
uas matureſcẽ: calicẽq; pharaõis i manu
mea. Tuli ergo vuas ⁊ exꝑſſi i calicẽ quem
tenebã: ⁊ tradidi poculũ pharaoni: Rñdit
ioſeph. Hec ẽ iterꝑtatio ſomnij. Tres ꝓpa
gines tres adhuc dies ſũt p⁹ q̃s recordabit
pharao miſterij tui: ⁊ reſtituet te i graduꝫ
ꝑſtinũ: dabiſq; ei calicẽ iuxta officiũ tuuꝫ:
ſicut ãte facẽ ꝓſueneras. Tm̃ memeto mei
cũ tibi bñ fuerit: ⁊ facies mecũ miaꝫ ut ſug
geras pharaõi: ut educat me de iſto carcẽ:
qr furti ſublat⁹ ſũ de ẽra hebreoꝝ: ⁊ hic in
nocẽs i lacũ miſſus ſũ. Videſ piſtoꝝ magꝫ
q; prudẽt ſõniũ diſſoluiſſet ait: Et ego vidi
ſonium q; tria caniſtra farine hẽm ſup ca
put meũ: ⁊ i vno caniſtro qõ erat excelſi⁹
portare me putabã ões cibos q̃ fũt arte pi
ſtoria: aueſq; cõedere ex eo. Rñdit ioſeph:
Hec ẽ iꝑtatio ſõnij. Tria caniſtra: tres ad
huc dies ſũt p⁹ q̃s auferet pharao caput tu
uꝫ ac ſuſpẽdet te i cruce: ⁊ lacerabunt volu
cres carnes tuas. Tercide dies tert⁹ natalit⁹
pharaõis erat. Qui faciẽs grãde ꝓuiuium
pueris ſuis recordatus ẽ iᷣ epulas magiſtri
picernaꝝ: ⁊ piſtoꝝ ꝑncipis: reſtituitq; alte
rũ i locũ ſuũ: ut porrigẽt ei poculũ: alteruꝫ
ſuſpẽdit i patibulo: nt cõiectoris vitas ꝓba
ret. Et tm̃ ſuccedẽtib⁹ ꝓſperis: ꝓpoſit⁹ picer
naꝝ oblit⁹ ẽ iᷣptis ſui.

XLI

Poſt duos ãnos vidit pharao ſõniuꝫ
Putabat ſe ſtare ſup fluuiũ: de quo
aſcẽdebãt ſeptẽ boues pulchre ⁊ craſſe ni
mis: ⁊ paſcebãtur in locis paluſtrib⁹. Alie
quoq; ſeptem emergebant de fluie fede cõ
fecteq; macie: ⁊ paſcebantur in ipſa amnis
ripa in locis virẽtib⁹: deuorauerũtq; eas q̃
rum mira ſpes et habitudo corpoꝝ erat.
Expgefact⁹ pharao rurſũ dormiuit: ⁊ vidit
alteꝝ ſomniũ: Septem ſpice pullulabãt in
i culmo vno plene atq; formoſe: alie q̃ toti
dẽ ſpice tenues: ⁊ pcuſſe vredine oriebãtur
deuorãtes õem ꝑr pulchritudinẽ. Euigi
lans pharao poſt quietez: ⁊ facto mane pa
uore perterritus: miſit ad ões coniectores
egypti cunctoſq; ſapiẽtes: et accerſitis nar
rauit ſomniũ: nec erat q̃ iᷣptaretur. Tũc o
mũ reminiſcẽs mgẽ picernaꝝ ait: Ofiteor
peccatũ meum. Irat⁹ rex ſeruis ſuis: me ⁊
magiſtrũ piſtoꝝ retrudi iuſſit in carcerem
ꝑncipis militu: ubi vna nocte vterq; vidi
m⁹ ſõniũ ꝑſagiũ futuroꝝ. Erat ibi puer he
bre⁹ eiuſdẽ ducis militum famul⁹: cui nar
rãtes ſõnia: audiuim⁹ q̃q̃d poſtea rei ꝓbauit euẽtus. Ego. n. redditus ſũ officio meo
⁊ ille ſuſpẽſus ẽ in cruce. Protin⁹ ad regis
iperiũ eductum de carcẽ ioſeph totõderũt
ac veſte mutata obtulerunt ei. Cui ille ait:
Vidi ſõnia nec ẽ q̃ ediſſerat q̃ uidi: q̃ audi
ui te ſapiẽtiſſime conꝛcere. Rñdit ioſeph:
Abſq; me de⁹ rñdebit ꝓſpa pharaõi. Narrauit ergo pharao que viderat. Putabam
me ſtare ſup ripã fluis: ⁊ ſeptẽ boues ò am
ne ꝓcẽdẽ: pulchras nimiſ ⁊ obeſis carnib⁹
q̃ in paſtu paludis vireta carpebãt: et ecce
has ſeq̃batur alie ſeptẽ boues in tm̃ defor
mes et macilente: ut nũq̃ tales in vniuerſa
ẽra egypti viderim: que deuoratis ⁊ ꝓſupti
poꝛib⁹ nullũ ſaturitatis dedẽ veſtigiũ: ſed ſi
mili macie ⁊ ſqualore torꝛebãt. Euigilans
rurſus ſopore depꝛſſus vidi ſomniũ. Septẽ
ſpice pullulabant i culmo vno plene atq;
pulcherrie. Alie q̃ ſeptẽ tẽues ⁊ pcuſſe vre
dine oriebãt e ſtipula q̃ porũ pulchritudinẽ
deuorauerũt: Narrauit coniectoꝛib⁹ ſõniuꝫ
⁊ nemo ẽ q̃ ediſſerat. Rñdit ioſeph: Sõniũ
regis vnũ ẽ. Que factur⁹ ẽ de⁹ oñdit phara
oni. Septẽ boues pulchre ⁊ ſeptẽ ſpice ple
ne: ſeptẽ vbertatis ãni ſunt: eãdẽq; vi ſõnij
cõꝓhendũt. Septem q̃ boues tenues atq;
macilẽte: q̃ aſcẽderũt p⁹ eas: ⁊ ſeptẽ ſpice te
nues ⁊ vento vrente pcuſſe: ſeptẽ ãni vẽtu
re ſũt famis: q̃ hoc ordine cõplebunt. Ecce
ſeptẽ ãni venĩt fertilitatẽ magne i vniuerſa
ẽra egypti: q̃s ſequẽtur ſeptẽ ãni alij tãte ſte
rilitatis: ut obliuioi tradatur cũcta retro
abũdãtia. Cõſũptura ẽ eniꝫ fames omnez
ẽrã: ⁊ vbertatis magnitudinem ꝑditura eſt
iopie magnitudo. Quod aũt vidiſti ſecun
do ad eãdẽ rẽ ꝓtinẽs ſõniũ: firmitatis iudi
ciũ eſt: eo q̃ fiat ſermo dei ⁊ velocius ipleat
Nũc ergo ꝓuideat rex virum ſapientem et
idſtriũ ⁊ ꝓficiat eũ ẽre egypti: q̃ ꝓſtituat ꝑ
poſitos p cũctas regiões: ⁊ q̃nta ꝑ fructu
um p ſeptẽ ãnos fertilitatis: q̃ iam nunc fu
turi ſũt: ꝓgreget i horrea: ⁊ oẽ frumẽtũ ſub

pharaōis ꝓbate cōdaꝫ: fuerꝙ i vrbib⁹ ⁊ ꝑparet fure septē ānoꝝ fami: q̄ oppſſura eſt egyptuꝫ: ⁊ nō ꝓſumet tra inopia. Placuit pharaōi ꝓſiliū: ⁊ cūctis miniſtris ei⁹: locut⁹ꝙ eſt ad eos: Nū iuenire poterim⁹ talem vir̄ q̄ ſpu dei plen⁹ ſit. Dixit ergo ad ioſeph Quia oñdit tibi de⁹ oia q̄ locut⁹ es: nūq̄d ſapiētioꝛē te ⁊ ꝓſilem tui iuenire poſſo: Tu eris ſup domū meā: ⁊ ad tui oris ip̄iū cūct⁹ ꝑplis obediet. Uno tm̄ regni ſolio ꝑcedā te. Dixitꝙ rurſū pharao ad ioſeph: Ecce ꝓſti tui te ſup vniuerſā tra egypti. Tulitꝙ anulū de mānu ſua ⁊ dedit eū in manu ei⁹: veſtiuitꝙ eū ſtola byſſina: ⁊ collo toꝛquē aureā circūpoſuit. Fecitꝙ eū aſcēdē ſup currū ſuuꝫ ſecūdo clamāte p̄cone: ut ōes coꝛā eo genu flecterēt: ⁊ ꝑpoſitū eē ſcirēt vniuerſe tre egypti. Dixit ꝙꝫ rex egypti ad ioſeph: Ego ſū pharao. Abſq̄ tuo ip̄io nō mouebit q̄ſq̄ manū aut pedē i oi tra egypti. Uertitꝙ nomē ei⁹: ⁊ vocauit eū līgua egyptiaca ſaluatoꝛē mūdi. Deditꝙ illi vxoꝛē aſſenez filiā ꝙ phutifaris ſacerdoti eliopoleos. Egreſſus ē itaq̄ ioſeph ad tra egypti. Triḡita āt ānoꝝ erat q̄n ſtetit i ꝑſpcū regis pharaōis ⁊ circuiuit ōes regiones egypti. Uēitꝙ fertilitas septē ānoꝝ: ⁊ i māipulos redacte ſegetes ꝑgregate ſūt i hoꝛrea egypti. Dis ēt frugū abūdātia i ſingul' vrbib⁹ ꝑdita ē. Tāt̄ꝙ fuit abūdātia tritici: ut arene mar̄ coeq̄ret: ⁊ copia mēſurā excedēt. Natiꝙ ſūt ioſeph filij duo āteq̄ veniret fames: q̄s pepit ei aſſenez filia phutifaris ſacerdotis eliopoleos. Uocauitꝙ nomē ꝑmogeniti manaſſes dicēs: Obliuiſci me fecit de⁹ oēs laboꝛum meoꝝ: ⁊ dom⁹ ꝑris mei. Nomen q̄ꝙ ſecundi appellauit effraim dicēs: Creſcere me fecit deus i tra pauptatis mee. Igit̄ trāſactis ſeptez vbertatis ānis q̄ fuerāt i egypto: ceperūt venire ſeptem anni inopie quos ꝑdixerat ioſeph: ⁊ in vniuerſo oꝛbe fames ꝑualuit. In cūcta ēt tra egypti fames erat. Qua eſuriēte: clamauit ꝑplis ad pharaōez alimēta petēs. Quibus ille ꝛ̄ndit: Ite ad ioſeph: ⁊ q̄cq̄d ipſe vobis dixerit facite. Arefcebat autem quotidie fames in omni terra apuitꝙ ioſeph vniuerſa hoꝛrea: ⁊ vēdebat egyptijs. Nā ⁊ illos oppſſerat fames. Dēſꝙ ꝑuicie veniebāt i egyptū ut emerēt eſcas ⁊ malum inopie tēperarent. XLII

Audiēs aūt iacob q̄ alimēta vēderēt i egypto dixit filijs ſuis: Quare negligitis? Audiui q̄ triticū venundet i egypto. Deſcēdite ⁊ emite nobiſ neceſſaria: ut poſſimus viuē: ⁊ nō ꝓſumamur inopia. Deſcēdētes igit̄ fres ioſeph decē ut emerēt frumēta i egypto: bēiamin vomi retēto a iacob q̄ dixerat frib⁹ ei⁹: ne forte i tirinē q̄cq̄ patiat̄ mali: igreſſi ſūt tra egypti cum alijs q̄ pgebāt ad emēdū. Erat aūt fames i tra chanaā: et ioſeph erat ꝑnceps i tra egypti: atq̄ ad ei⁹ nutū frumēta ꝑplis vēdebāt. Cūq̄ adoraſſent eū fres ſui ⁊ agnouiſſet eos q̄ſi ad alienos duri⁹ loq̄batur ir̄ogās eos: Unde vēiſtis? Qui r̄ndēt: de tra chanaā: ut emam⁹ victui neceſſaria. Et tm̄ fres ip̄e cognoſcens non eſt cognitus ab eis. Recoꝛdat⁹ꝙ ſōnioꝝ q̄ aliq̄n viderat: ait ad eos Exploꝛatores eſtis: ut videatis inferioꝛa tre: veniſtis. Qui dixerūt: Nō ē ita dn̄e: ſed ſerui tui venerūt ut emerēt cibos. Oēs filij vnius viri ſum⁹. Pacifici venim⁹: nec q̄cq̄ famuli tui machināt mali. Quibus ille r̄ndit: Aliter ē. Imminuta tre hui⁹ ꝓſiderare vēiſti. At illi dixerūt: Duodeci i q̄ū fres fui tui ſum⁹: filij viri vni⁹ i tra chanaan. Minim⁹ cū ꝑre noſtro ē: ali⁹ nō ē ſup. Hoc ē ait q̄ locut⁹ ſuꝫ. Exploꝛatores eſtis. Iā nūc exp̄imētū veſtri capiā. Per ſalutē pharaōis nō egrediemini hinc: donec vēiat frater vr̄ minim⁹. Mittite ex vobis vnū ⁊ adducat eū: vos aūtez eritis i vinculis: donec ꝑbēt q̄ dixiſtis: vtrū vera an falſa ſint: alioq̄n p ſalutez pharaonis exploꝛatores eſtis. Tradidit ergo illos cuſtodie trib⁹ dieb⁹. Die aūt tr̄io eductis ō carcere ait: Facite q̄ dixi ⁊ viuetis. Deuz.n. timeo. Si pacifici eſtis: frat̄ vr̄ vn⁹ ligetur i carcē: vos aūt abite: ⁊ ferte frumēta q̄ emiſtis in domos vr̄as: ⁊ fr̄em veſtrū minimū ad me adducite: ut poſſim vr̄os ꝓbare ſermōes: ⁊ nō moꝛiamini. Fecerūt ut dixerat: ⁊ locuti ſūt ad inuicē. Merito hec patimur: q: peccauim⁹ in fr̄em noſtrū vidētes angustias aie ill⁹ dū deꝓcaret nos ⁊ nō audiuimus: iccirco vēit ſup nos iſta tribulatio. Et q̄b⁹ vn⁹ ruben ait: Nūq̄d nō dixi vobis: nolite peccare i puer̄: ⁊ nō audiſtis me? En ſāguis ei⁹ exq̄ritur. Neſciebāt.n. q̄ itelligeret ioſeph: eo q̄ p ip̄retē loquēt ad eos. Auertit ſe parūp ⁊ fleuit: ⁊ reuerſus locutus eſt ad eos. Tollenſq̄ ſimeon ⁊ ligans eū illis p̄ntib⁹: iuſſit miſtris ut ip̄lerent eoꝝ ſaccos tritico: ⁊ reponerent pecunias ſinguloꝝ in ſacculis ſuis: datis ſupꝛa cibarijs

i via. Qui fecerit ita. At illi portãtes frumẽ
ta i aſinis ſuis: pfecti ſũ. Aptoq; vñ ſacco
ut daret iumẽto pabulũ i diuerſorio ptem-
plat⁹ pecuniã in ore ſacculi: dixit frib⁹ ſuis.
Reddita mihi ẽ pecunia. Ecce habeẽ i ſacco.
Et obſtupefacti turbatiq; mutuo dixerũt:
Quidnã ẽ hoc qđ fecit nob⁹ de⁹? Veneruntq;
ad iacob pr̃em ſuũ i tra chanaan: ⁊ narraue
rũt ei oĩa q̃ accidiſſent ſibi dicẽtes: Locut⁹ ẽ
nob⁹ dñs tre dure: ⁊ putauit nos explorato
res eẽ puĩcie. Cui rñdim⁹. Pacifici ſumus
nec ullas molimur inſidias. Duodeci fres
vno pre geniti ſum⁹: vn⁹ nõ ẽ ſup: minimus
cũ pre nr̃o ẽ i tra chanaan. Qui ait nobis.
Sic pbabo q̃ pacifici ſitis. Fratrẽ vr̃z vnũ
dimittite apud me: ⁊ cibaria domib⁹ vr̃is
neceſſaria ſumite ⁊ abite. Frem q; vr̃m mi-
nimũ adducite ad me: ut ſciã q̃ nõ ſitis ex-
ploratores: ⁊ iſtũ q̃ tenet i vincul⁹ recipere
poſſitis: ac deinceps q̃ vultis: emẽdi habea-
tis licẽtiã. His dictis cũ frumẽta effũderent
ſinguli repperunt i ore ſaccor ligatas pecu
nias: extritiſq; ſil⁹ oib⁹: dixit pr̃ iacob. Abſ-
q; liberis me eẽ feciſtis. Joſeph nõ ẽ ſuper:
ſimeon tenet i vincul⁹: ⁊ bẽiamin auferet. In
me hec oĩa mala reciderũt. Cui rñdit rubẽ
Duos filios meos itfice: ſi nõ reduxero illũ
tibi. Trade illũ in manu mea: ⁊ ego eũ tibi
reſtituã. At ille. Nõ ꝺſcẽdet iqt fili⁹ me⁹ vo
biſcũ. Frat eius mortu⁹ ẽ: ⁊ ipe ſol⁹ reman-
ſit. Siqđ ei aduerſitatis acciderit i tra ad
quã pgitis: deducetis canos meos cum do
lore ad ifernos.

XLIII

Vlteriꝰ fames ꝺez tr̃ã vehemẽt pme-
bat: ꝓſumptiſq; cibis: q̃s ex egypto
detulerãt: dixit iacob ad filios ſuos. Reuer
timini: ⁊ emite nob⁹ pauxillũ eſcaꝝ. Rñdit
iudas. Denũciauit nobis vir ille ſub atte-
ſtatione iuriſiurandi dicens. Non videbiꝫ
faciẽ meã: niſi frem vr̃m minimũ adduxeri
tis vobiſcũ. Si ergo vis eũ mittẽ nobiſcum
pgem⁹ parit⁹ ⁊ emem⁹ tibi neceſſaria: ſi autẽ
nõ vis nõ ibim⁹. Dix⁹.n. ut ſepe dixim⁹ de-
nũciauit nobis dicẽs. Nõ videbitis faciem
meam abſq; fre vr̃o minimo. Dixit eis iſrl.
In meã hoc feciſtis miſeriaz: ut idicaretis
ei: ⁊ aliũ hr̃e vos frem. At illi rñderũt. Int-
rogauit nos hõ p ordinẽ nr̃am pgenie: ſi pr̃
viueret: ſi hr̃em⁹ frem. Et nos rñdimus ei
ꝓſequẽter: iuxta id qđ fuerat ſciſcitat⁹. Nũ
quid ſcire poteram⁹: q̃ dictur⁹ eẽt: adduci-
te fratrez vr̃m vobiſcũ. Judas quoq; dixit
pr̃i ſuo. Mitte puerũ mecũ: ut pficiſcamur
⁊ poſſim⁹ viuere: ne moriamur nos ⁊ par-
uuli noſtri. Ego ſuſcipio puerũ de mãu me
a req̃re illũ. Niſi reduxero ⁊ reddidero eũ
tibi: ero peccati re⁹ i te oĩ tpe. Si nõ itercſſiſ-
ſet dilatio: iaz vice alt̃a veniſſem⁹. Jgit̃ iſrl
pr̃ eorum dixit ad eos. Si ſic neceſſe: facite
qđ vultis. Sumite de optimis tre frugib⁹ i
vaſis vr̃is: ⁊ deferte viro munera: modicũ
reſine ⁊ mellis ⁊ ſtoracis ſtactes ⁊ terebin-
thi ⁊ amygdalaꝝ. Pecuniaq; duplicẽ ferte
vobiſcũ: ⁊ illã quã inueniſtis i ſaccoꝝ ꝓpor-
tate: ne forte errore factũ ſit. Sed et fratrez
vr̃m tollite: ⁊ ite ad virũ. Deꝰ aũt meꝰ om-
nipotẽs faciat vobis eũ placabilẽ: ⁊ remit-
tat vobiſcũ frez vr̃z quẽ tenet i vincul⁹ ⁊ hũc
bẽiamin. Ego aũt q̃ſi orbat⁹ abſq; liberis
ero. Tulerũt ergo viri mũera ⁊ pecuniã du
plicẽ ⁊ bẽiamin: deſcẽdeꝛtq; in egyptũ ⁊ ſte
terũt coram ioſeph. Quos cũ ille viduſſet et
beniamin ſil⁹: pcepit diſpẽſatori dom⁹ ſue di
cens. Introduc viros domũ: ⁊ occide victi
mas ⁊ inſtrue cõuiuiũ: qm̃ hodie mecũ ſunt
comeſturi meridie. Fecit ille qđ ſibi fuerat
ipatũ: ⁊ introduxit viros domũ. Ibiq; exter
riti dixerũt mutuo. Propt̃ pecuniã quã re
tulim⁹ pr⁹ i ſaccis nr̃is: introducti ſum⁹: ut
deuoluat in nos calũniã: ⁊ violẽt ſubiciat
ſuituti: ⁊ noſ ⁊ aſinos nr̃os. Quãobrez in
ipis foribꝰ accedẽtes ad diſpenſatorẽ locu
ti ſũt. Oram⁹ dñe ut audias nos. Jam ãte
deſcẽdim⁹ ut emerem⁹ eſcas: qb⁹ empt̃is cuz
veniſſem⁹ ad diuerſoriũ: apuim⁹ ſaccos no
ſtros: ⁊ iuenim⁹ pecuniã i ore ſaccoꝝ: quaz
nũc eodẽ pondẽ reportauim⁹. Sez et aliud at
tulim⁹ argentũ: ut emam⁹ q̃ nobis neceſſa-
ria ſũt. Nõ ẽ in nr̃a ſcia: q̃s poſuerit ea in
marſupijs noſtris. At ille rñdit: Pax vobiſ
cũ: nolite timẽ. Deus veſter ⁊ deꝰ pr̃is veſtri
ꝺdit vob⁹ theſauros i ſaccis vr̃is. Nã pecu
niã quã dediſtis mihi: pbataz ego habeo.
Adduxitq; ad eos ſimeon. Et introductis do
mũ attulit aquã: ⁊ lauerũt pedes ſuos: de-
ditq; pabulũ aſinis eoꝝ. Illi vero parabãt
mũera: donec igrederẽt ioſeph meridie. Au-
dierãt.n.q̃ ibi comeſturi eẽnt panẽ. Igitur
ingreſſus eſt ioſeph domũ ſuã: obtuleruntq;
ei mũera: tenẽtes i manibus ſuis: ⁊ adora
uerunt pni in terram. At ille clementer re-
ſalutatis eis interrogauit eos dicens. Sa-
nus ne eſt pater veſter ſenex: de quo dixe-
ratis mihi Ad huc viuit? Qui rñderunt

Sospes ē seruꝰ tuꝰ pr̄ nr̄. Adhuc viuit. Et i curuati adorauerūt eū. Attollēs aūt ioseph oculos vidit bēiamin frem suū vterinū: et ait. Iste ē frater vr̄ paruulus: de q̄ dixeratis mihi: Et rursū. Deꝰ iḡt miserear tui fili mi. Festinauitq; i domū: qr̄ cōmota fuerāt viscera eiꝰ sup fre suo: et erūpebāt lachrymę et introiens cubiculū fleuit. Rursūq; lota facie egressus continuit se: et ait. Ponite panes. Quibꝰ appositis seorsū ioseph: et seorsū fratribꝰ egyptijs q̄s q̄ vescebāt sil seorsū. illicituꝫ ē.n. egyptijs comedē cū hebreis: et pphanū putāt huiuscemōi cōuiuiū. sederūt coram eo pmogenit' iuxta pmogēita sua: et minimus iuxta etatez suā. Et mirabāt nimis sūptis ptib': q̄s ab eo acceperāt. Maiorq; ps venit bēiamin: ita ut q̄nq; ptibꝰ excederet. Biberūtq;: et iebriati sūt cū eo.

¶ XLIIII

Precepit aūt ioseph dispēsatori domꝰ sue dicens. Imple saccos eorꝫ frumēto quātū pñt capere: et pōe pecuniā singulorꝫ i sūmitate sacci. Cyphū aūt meū argenteū et pciū q̄ dedit tritici: pone in ore sacci iunioris. Factūq; ē ita. Et orto mane dimissi sūt cū asinis suis. Iāq; vrbē exierāt: et pcul erāt paululū. Tūc ioseph accersito dispēsatore domꝰ ait. Surge iḡt et psequere viros: et apphēsis dicito. Quare reddidistis malū p bono: Cyphꝰ quē furati est: ipe ē in q̄ bibit dñs meꝰ: et in q̄ augurari solet. Pessimā rē fecistis. Fecit ille ut iusserat: et apprehēsis p ordinem locutus est. Qui rñderūt. Quare sic loq̄t dñs nr̄: ut fuī tui tm̄ flagitij cōmiserit: Pecuniā quā inuenimꝰ i sūmitate saccorꝫ reportauimꝰ ad te de tra chanaā Et quō ꝓsequs ē ut furati simꝰ d domo dñi tui aur̄ l'argētū: Apud quēcūq; fuerit iuē tū puorꝫ tuorꝫ q̄ d q̄ris: moriat: et nos erimꝰ serui dñi nostri. Qui dixit eis. Fiat iuxta viam sententiā. Apud quēcūq; fuerit iuētū ipse sit seruꝰ meus: vos aūt eritis inoxij Itaq; festinato deponētes in terraz saccos aperuerūt singuli. Quos scrutatꝰ incipiēs a maiore usq; ad minimum inuenit cyphuz in sacco bēiamin. At illi scissis vestibꝰ oneratisq; rursū asinis reuersi sūt i oppidum: pmusq; iudas cū fr̄ibus ingressus est ad ioseph. Necdū.n. de loco abierat. Oēsq; āte eū pariter i tram corruerūt: Quibꝰ ille ait. Cur sic agere voluistis: An ignoratis q̄ nō sit simílis mei in augurādi scia. Qui iudas Quid rñdebimus inquit dño meo: uel q̄d loq̄mur: aut iuste poterimꝰ obtendē: Deus inuenit iniq̄tatē fuorꝫ tuorꝫ. Ecce oēs serui sumus dñi mei: et nos et apud quē inuentꝰ ē cyphus. Respōdit ioseph. Absit a me: ut sic agaz. Qui furat' ē cyphū ipse sit seruꝰ meꝰ: vos aūt abite liberi ad pr̄em vr̄m. Accedēs aūt ppius iudas confidenter ait. Oro dñe audi me: ut loq̄t seruus tuus vbū i auribꝰ tuis: et ne irascaris famulo tuo. Tu es enim pharaonē dñs meꝰ. Interrogasti prius seruos tuos habetis pr̄em aut frem: et nos respondimꝰ tibi dño meo. Est nobis pr̄ senex: et puer paruulus q̄ i senectute illiꝰ natꝰ ē: cuius vterin' fratꝰ ē mortuꝰ: et ipsū solū hz mr̄ sua: pr̄ vo tenere diligit eū. Dixistiq; seruis tuis. Adducite eū ad me: et ponā oculos meos sup illū. Suggessimꝰ tibi dño meo: non pōt puer relinq̄re pr̄em suū. Si enim illum dimiserit morietꝰ. Et dixisti fuis tuis. Nisi venerit frater vr̄ minimꝰ vobiscū: nō videbitis amplius faciē meā. Cū ergo ascēdissemus ad famulū tuum patrem nr̄m: narrauimꝰ ei oia q̄ locutꝰ ē dñs meꝰ. Et dixit pr̄ nr̄. Reuertimini et emite nobis parū tritici Cui diximus. Nō possumꝰ ire. Si frater nr̄ minimꝰ descēderit nobiscū, pficiscemur sil: alioq̄n illo absēte nō audemꝰ videre faciem viri. At ille rñdit. Vos scitis q̄ duos genuerit mihi vxor mea. Egressus ē vnus: et dixistis: bestia deuorauit eū: et hucusq; nō cōparet. Si tuleritis et istum et aliq̄d ei in via ꝓtigerit: deducetis canos meos cū merore ad inferos. Igit si ītrauero ad seruū tuū patrē nr̄m et puer defuerit: cū aia illiꝰ ex huiꝰ aia dependeat: videritq; eū nō ē nobiscū: morietꝰ: et deducēt famuli tui canos eiꝰ cū dolore ad inferos. Ego ppe seruꝰ tuꝰ sim: q̄ in meā hūc recepi fidē: et spopōdi dicens. Nisi reduxero eum: peccati reꝰ ero i pr̄em oī tpe Manebo itaq; seruꝰ tuꝰ p puero i misterio dñi mei: et puer ascēdat cū fr̄ibꝰ suis. Nō.n. possū redire ad pr̄em absente puero: ne calamitatis: que oppressura ē patrē meuz: testis assistam.

¶ XLV

Non se poterat ultra cohibere ioseph multis coram astātibus: vnde p̄cepit ut egrederentur cūcti foras: et nullus interesset alienꝰ agnitioni mutue. Leuauitq; voce cū fletu: quā audierūt egyptij: oisq; domꝰ pharaōis: et dixit fr̄ibꝰ suis. Ego sum ioseph. Adhuc pr̄ meꝰ viuit: Nō poterant rñdere fres nimio terrore pterriti. Ad quos

ille clemēt accedite iquit ad me. Et cū ac-
ceſſiſſēt ppe: ego ſum iquit ioſeph frr̄ veſt̄:
quē vēdidiſtis i egyptū. Nolite pauere: ne-
q; vob̄ dur̄ cē videat q̄ vēdidiſtis me i his
regionib̄. Pro ſalute.n. vīa miſit me deus
ātē vos in egyptū. Biennīū ē.n. q̄ cepit fa-
mes in terra eſſe: ⁊ adhuc q̄nq; āni reſtāt:
q̄b̄ nec arari potūt nec meti. Premiſitq; me
de⁹ ut reſuemini ſup trā: ⁊ eſcas ad viuēdū
hīe poſſitis. Nō vīo ꝓſilio ſz dei volūtate
huc miſſus ſum: qui fecit me q̄ſi pīez pha-
raōis ⁊ dūm vniuerſe dom⁹ ei⁹ ac ꝓncipez
i oī trā egypti. Feſtinate ⁊ aſcēdite ad pīem
meū: ⁊ dicēt ei. Hec mādat filī⁹ tu⁹ ioſeph.
Deꝰ fecit me dñz vniuerſe trē egypti. Deſcē
de ad me ne moreris: ⁊ hītabis i trā geſſen.
Eriſq; iuxta me tu ⁊ filij tui ⁊ filij filiorum
tuor̄: oues tue ⁊ armēta tua ⁊ vniuerſa q̄
poſſideſ: ibiq; te paſcā. Adhuc.n. q̄nq; āni
reſidui ſūt famis: ne ⁊ tu peas ⁊ oīs dom⁹
tua: ⁊ oīa q̄ poſſides. En oculi veſtri ⁊ ocli
frīs mei bēiamin vidēt: q̄ os meū loq̄t ad
vos. Nūciate pīi meo vniuerſā glām meaz:
⁊ cūcta q̄ vidiſtis i egypto. Feſtiate ⁊ addu-
cite eū ad me. Cūq; āplexat⁹ recidiſſz i col-
lū bēiamin frīs ſui fleuit: illo q̄s ſilīt flente
ſup collū ei⁹. Oſculat⁹q; ē ioſeph oēs frēs
ſuos ⁊ ploraūit ſup ſingl̄os. Dē q̄ auſi ſunt
loq̄ ad eū. Auditūq; ē ⁊ celebri fmōe vul-
gatū i aula regis: veneūt frēs ioſeph. Et ga-
uiſus ē pharao: atq; oīs familia ei⁹. Dixit-
q; ad ioſeph: ut ꝓpararet frīb̄ ſuis dicēs. O
nerāte iumenta ite i trā chanaan ⁊ tollite
ide pīem vīz ⁊ cognatiōnē: ⁊ venite ad me
⁊ ego dabo vob̄ oīa bona egypti: ut come-
datis medullā trē. Precipe etiam ut tollāt
plaustra de terra egypti ad ſubuectionem
paruulor̄ ſuor̄ ac coniugum. Et dicito.
Tollite patrem veſtrum ⁊ ꝓperate quāto-
cius venientes: nec dimittatis quicq̄ de ſu
pellectili veſtra: quia oēs opes egypti vīe
erunt. Feceruntq; filij iſrl̄: ut eis mādatum
fuerat. Cuīb̄ dedit ioſeph plauſtra ſecun-
dū pharaonis ꝓceptū ⁊ cibaria in itinere.
Singul̄ q̄s ꝓferri iuſſit binas ſtolas: benia-
min vo dedit trecētos argēteos cū quinq;
ſtolis optimis: tantūdē pecunie ⁊ veſtium
mittēs patri ſuo addēs eis aſios decē: qui
ſubuecherēt ex oīb̄ diuitijs egypti: ⁊ totidē
aſinas triticū i itinē paneſq; poztātes. Di-
miſit ergo frēs ſuos ⁊ ꝓficiſcentib̄ ait. Ne
irāſcamini i via. Qui aſcēdētes ex egypto:
venerūt i trā chanaā ad pīem ſuū iacob: et
nūciauerūt ei dicētes. Ioſeph filī⁹ tu⁹ viuit
⁊ ipſe dñat i oī trā egypti. Quo audito ia-
cob q̄ſi de graui ſōno euigilās tī nō crede
bat eis: illi ex tra referebāt oēm ordinē rei.
Cūq; vidiſſet plauſtra ⁊ vniuerſa q̄ miſe-
rat: reuixit ſpīritus ei⁹ ⁊ ait. Sufficit mihi
ſi adhuc ioſeph filī⁹ me⁹ viuit: vadā ⁊ vide-
bo illū ātēq̄ moriar.

XLVI

Profectuſq; iſrl̄ cū oīb̄ q̄ hēbat: venit
ad puteū iuramēti ⁊ macratis ibi vi-
ctimis deo patris ſui iſaac: audiuit eū ꝑ vi ·patris
ſionē nocte vocantē ſe ⁊ dicētē ſibi. Iacob
iacob. Qui rndit. Ecce adſū. Ait illi deus.
Ego ſū fortiſſimus deus pīs tui. Noli ti-
mere: ſed deſcēde i egyptum: quia i gentem
magnā faciā te ibi. Ego deſcendā tecū illuc
⁊ ego ide adducā te reuertētē. Ioſeph q̄q;
ponet manus ſuas ſup oculos tuos. Surre-
xit iacob māe a puteo iuramēti: tuleruntq;
eū filij cū paruulis ⁊ vxoribus ſuis in plau
ſtris q̄ miſerat pharao ad portādū ſenē: et
oīa q̄ poſſederat i trā chanaan. Uenitq; in
egyptū cū oī ſcie ſuo filij ei⁹ ⁊ nepotes filie
⁊ cūcta ſimul ꝓgenies. Hec ſūt aūt noīa fi-
liorum iſrl̄: q̄ ingreſſi ſūt i egyptū ipe cū liberī
ſuis. Primogenit⁹ ruben. Filij ruben enoch
⁊ phallu ⁊ eſrom ⁊ charmi. Filij ſymeon ia
muel ⁊ iamin ⁊ iami ⁊ ahod ⁊ iachin ⁊ ſa-
ber ⁊ ſaul filī⁹ chananitidis. Filij leui ger-
ſō ⁊ caath ⁊ merari. Filij iuda her ⁊ onan
⁊ ſela ⁊ phares ⁊ zara. Mortui ſūt autem
her ⁊ onan i trā chanaan. Natiq; ſunt filij
phares eſrom ⁊ amul. Filij iſachar: thola ⁊
phua ⁊ iobab ⁊ ſemron. Filij zabulon ſa-
reth ⁊ chelon ⁊ iahelel. Hi filij lie q̄s genu-
it i meſopotamia ſyrie cum dina filia ſua.
Oēs aīe filiorum ei⁹ ⁊ filiarū triginta tres. Fi-
lij gad ſephon ⁊ aggi ⁊ eſebon ⁊ ſuni ⁊ beri
⁊ arodi ⁊ areli. Filij aſer iemna ⁊ ieſua ⁊ ie-
ſui ⁊ beria ſara q̄z ſoror eorū. Filij beria he-
ber ⁊ melchiel. Hi filij celphe quā dedit la-
ban lie filie ſue: ⁊ hos genuit iacob ſedeciz
aīas. Filij rachel vxoris iacob ioſeph ⁊ bē-
iamin. Natiq; ſūt ioſeph filij i trā egypti:
quos genuit ei aſſenez filia phutifaris ſa-
cerdotis eliopoleos manaſſes ⁊ effraim. Fi
lij bēiamin bela ⁊ becho: ⁊ aſbel ⁊ gera et
naamā ⁊ iechri ⁊ iethros ⁊ roſe mophim ⁊
ofiz ⁊ ared. Hi filij rachel: q̄s genuit iacob
oēs aīe q̄tuordecim. Filij dan vſan. Filij ne-
ptalim: taſiel ⁊ guni ⁊ ieſer ⁊ ſalem. Hi filij

bale: quã ẽdit laban racheli filie sue: ⁊ hos genuit iacob: ões aie septẽ. ¶ Cũcteq; aie q̃ ingresse sũt cũ iacob i egyptũ: ⁊ egresse sũt de femore illi⁹ absq; vxoribꝰ filioꝝ ei⁹ sexaginta sex. ¶ Filij aũt noe q̃ nati sũt ei i tra egypti aie due. ¶ Oẽs aie dom⁹ iacob q̃ egresse sunt in egyptũ: fuere septuagita. ¶ Misit aũt iacob iudã añ se ad ioseph i egyptũ ut nũciaret ei ⁊ ille occurrẽt i ieſſen. ¶ Quo cum pueniſſet iũcto ioseph curru suo ascẽdit obuiam pri ad eũdẽ locũ: vidẽsq; eũ irruit sup collum ei⁹: ⁊ inter ãplexus flenit. ¶ Dixitq; pr ad ioseph. ¶ Jã let⁹ moriar: q; vidi faciẽ tuã: ⁊ sup stitẽ te relinq̃. ¶ Et ille locut⁹ ẽ ad fres suos et ad õem domũ pris sui. ¶ Ascẽdã ⁊ nũciabo pharaõi: dicamq; ei ¶ Fres mei ⁊ dom⁹ pris mei: q̃ erãt i tra chanaan venerũt ad me: ⁊ sũt viri pastores ouiũ: curaq; hñt alẽdorũ gregũ. ¶ Pecora sua ⁊ armẽta ⁊ oia q̃ habẽ potuerũt adduxerũt secũ. ¶ Cũq; vocauerit vos ⁊ dixerit: qd̃ ẽ op⁹ vĩm: rñdebitis. ¶ Viri pastões sum⁹ fui tui ab ĩfãtia nãa usq; in pñs: ⁊ nos ⁊ pres nri ad pegrinãdũ i terraz tuã venim⁹. ¶ Hec aũt dicetis ut hitare possitis in terra ieſſen: quia detestãt egyptij ões pastores ouium.

¶ XLVII

Ingressus ergo ioseph nũciauit pharaõi dicẽs. ¶ Pat⁹ me⁹ ⁊ fres oues eorz ⁊ armẽta: ⁊ cũcta q̃ possidẽt venerũt de tra chanaã: ⁊ ecce ꝓsistũt i tra ieſſen. ¶ Extrẽos aũt ẽm suoꝝ dnoq; vizos ꝓstituit corã rege. ¶ Quos ille interrogauit. ¶ Quid habetis opis? ¶ Rñderunt. ¶ Pastores ouiũ sum⁹ fui tui et nos et pres nostri. ¶ Ad pegrinãdũ i trã tuã venim⁹: qm̃ nõ ẽ herba gregibus seruoꝝ tuoꝝ ingraueſcẽte fame i tra chanaan. ¶ Petimusq; ut esse nos iubeas tuos tuos i tra ieſſen. ¶ Dixit itaq; rex ad ioseph. ¶ Pater tu⁹ ⁊ fres tui venerũt ad te. ¶ Terra egypti i cõspectu tuo ẽ: i optio loco fac eos hitare: et trade eis trã ieſſen. ¶ Sõ si nosti i eis esse vizos idustrios: ꝓstitue illos magros pecorũ meoꝝ. ¶ Jn hec introduxit ioseph prem suum ad regẽ: ⁊ statuit eũ corã eo. ¶ Qui bñdicẽs illi: ⁊ interrogat⁹ ab eo: qt sũt dies ãnoꝝ vite tue: rñdit. ¶ Dies pegrinatiõis vite mee cẽtũtrigita ãnoꝝ sũt: praui et mali: ⁊ nõ puenerũt usq; ad dies prũm meoꝝ: qb⁹ pegrinati sũt. ¶ Et bñdicto rege: egressus ẽ foras. ¶ Joseph vo pr ⁊ frib⁹ suis dedit possessionẽ i egypto i optio tre loco rameſſes: ut pcepat pharao: ⁊ alebat eos õemq; domum pris sui pbẽs cibaria singul'. ¶ In toto. n. orbe panis deerat: ⁊ oppſserat fames trã: maxie egypti ⁊ chanaan. ¶ Eqb⁹ õez pecuniã congregauit ꝑ vẽditiõe frumẽti: ⁊ intulit eã i erariũ regis. ¶ Cũq; defeciſſet emptoribꝰ pciũ: venit cũcta egypt⁹ ad ioseph dicens. ¶ Da nobis panes. Quare morimur corã te deficiẽte pecunia? Quib⁹ ille rñdit. ¶ Adducite pecõa vra ⁊ dabo vobis ꝑ eis cibos: si pciũ nõ hẽtis. ¶ Que cũ adduxiſſẽt: dedit eis alimẽta ꝑ equis et ouib⁹ ⁊ bob⁹ ⁊ asinis: sustẽtauitq; eos illo ãno ꝑ cõmutatiõe pecoꝝ. ¶ Venerũt q̃ anno secũdo: ⁊ dixerũt ei. ¶ Nõ celam⁹ dño no stro: q; deficiẽte pecunia pecora simul defecerũt: nec clã te ẽ: q; absq; corpoꝝ⁹ ⁊ terra nihil habeam⁹. ¶ Cur ergo morimur te vidẽte? Et nos ⁊ tra nra tui erim⁹. ¶ Eme nos in fuitutẽ regiã: ⁊ pbe seia: ne peũte cultore re digat tra i solitudinẽ. ¶ Emit igit ioseph õez trã egypti vẽdẽtib⁹ singul' possessiones suas ꝓ magnitudine famis. ¶ Subiecitq; eam pharaõi ⁊ cunctos pplos ei⁹ a nouissimis tminis egypti usq; ad extrẽos fines ei⁹ ꝓt terrã sacerdotũ q̃ a rege tradita fuerat eis: qb⁹ ⁊ statuta cibaria ex horreis publicis ꝓbebãt: ⁊ iccirco non sũt cõpulsi vẽdere possessiones suas. ¶ Dixit ergo ioseph ad pplos. ¶ En ut cernitis ⁊ vos ⁊ tram vram pharao possidet. ¶ Accipite seia ⁊ serite agros: ut fruges hẽ possitis. ¶ Quitã partẽ regi dabitis: qtuor reliqs permitto vobis in sementẽ: et i cibum familijs et liberis vris. ¶ Qui rñderunt. ¶ Salus nostra in manu tua est. ¶ Respiciat nos tm̃ dñs nr̃: ⁊ leti seruiem⁹ regi. ¶ Ex eo tpe usq; i pntẽ diẽ i vniuersa tra egypti regib⁹ qnta ps soluit: ⁊ factũ ẽ quasi i legez absq; terra sacerdotali: q̃ libera ab hac cõditione fuit. ¶ Habitauit ergo isrl in egypto .i. i tra ieſſen: ⁊ possedit eã: auctq; ẽ ⁊ multiplicatus nimis: ⁊ vixit in ea decem ⁊ septẽ ãnis. ¶ Factiq; sũt ões dies vite illi⁹ cẽtũqua dragintaseptem annorum. ¶ Cũq; appiquare cernẽt diẽ mortis ei⁹: vocauit filiũ suum ioseph: ⁊ dixit ad eũ. ¶ Si ĩueni gram in cõspectu tuo: põe manũ tuã sub femõe meo: ⁊ facies mihi miam ⁊ veritatẽ: ut nõ sepelias me in egypto: sed dormiam cũ pribus meis: ⁊ auferas me de tra hac cõdasq; i sepulchro maioꝝ meoꝝ. ¶ Cui rñdit ioseph. ¶ Ego faciã qd̃ iussisti. ¶ Et ille iura ergo inqt mihi. ¶ Quo iurãte adorauit isrl dominum conuersus ad lecturi caput.

Hĳs ita trāſactĭs nūciatū ē ioſeph q egrotaret pr̄ ſu⁹. Qui aſſūpti duob⁹ filĳs manaſſe z effraī: ire prexit. Dicti q̄z ē ſeni: Ecce fili⁹ tu⁹ ioſeph uēit ad te. Qui ꝓfortat⁹ ſedit i lectulo. Et ingreſſo ad ſe ioſeph ait: Deꝰ oipotens apparuit mihi i luza q̄ ē i tra chanaā: benedixitq̄z mihi: z ait: Ego te augebo z multiplicabo: z faciaz te i turbas ppl'oꝝ: daboq̄z tibi tr̄ā hāc z ſemini tuo p⁹ te i poſſeſſiōez ſēpiternā. Duo ergo filĳ tui q̄ nati ſūt ī i tra egypti: āteqū huc uēirē ad te mei erūt effraī z manaſſes: ſicut rubē z ſimeō reputabūtur mihi. Reliquoſ aūt q̄s genueris p⁹ eos tui erūt: z noīe fr̄az ſuoꝝ uocabūt i poſſeſſiōib⁹ ſuis. Mihi.n. qñ uēiebā ò meſopotāia ſyrie: mo:tua ē rachel i tra chanaā i ipo itinē. Eratq̄z ẏnū tē pus: z ingrediebar effratā: z ſepeliui eā iuxta uiā effrate q̄ alio noīe appellat bethleē. Uidēs aūt filios ei⁹ dixit ad eū: Qui ſunt iſti? Rndit: Filĳ mei ſūt: quos donauit mihi dn̄s i hoc loco. Adduc iq̄t eos ad me: ut bn̄dicā illis. Oculi.n. iſr̄l caligabāt pre nimia ſenectute z clare uidē nō poterat. Applicitoſq̄z ad ſe deoſculat⁹ z circūplex⁹ eos dixit ad filiū ſuū: Nō ſū fraudatus aſpectu tuo: iſup oñdit mihi deꝰ ſemē tuū. Cūq̄z tuliſſet eos ioſeph ò grēio pr̄is adorauit pr̄ī tr̄ā: z poſuit effraī ad dexterā ſuā. i. ad ſiniſtrā iſr̄l: manaſſē vò in ſiniſtra ſua ad dexterā. ſ. pr̄is: applicuitq̄z āboſ ad eū: q̄ extēdēs manū dexteram poſuit ſup caput effraī minoris fr̄is: ſiniſtrā autē ſup caput manaſſe q̄ maior natu erat cōmutās manus. Benedixitq̄z iacob filios ioſeph z ait: Deꝰ i cuꝰ cōſpectu ābulauerūt pr̄es mei abraā z iſaac: deꝰ q̄ paſcit me ab adoleſcētia mea uſq̄z i pr̄ntē diē: angelus q̄ eruit me de cūctis malis bn̄dicat pueris iſtis: z iuocetur ſup eos nomen meū: noia q̄z pr̄z meoꝝ abraā z iſaac: z creſcāt i multitudinē ſup terrā. Uidēs aūt ioſeph q̄ poſuiſſet pr̄ ſu⁹ dexterā manū ſup caput effraim grauit̄ accepit: z apprehēſā manū pr̄is leuare conatus ē de capite effraim z trāſferre ſup caput manaſſe. Dixitq̄z ad pr̄em: Nō ita cōuenit pater: q̄a hic eſt pmogenitus. Pone dexterā tuā ſup caput eius. Qui renuēs ait: Scio fili mi: ſcio Et iſte q̄ppe erit i ppl'os: z multiplicabit̄: z frater eius iunior maior erit illo: z ſemē illius creſcet i gētes. Bn̄dixitq̄z illis i tēpore illo dicēs: In te bn̄dicetur iſr̄l: atq̄z dicet: Fiat tibi deus ſicut effraim z ſicut manaſſe. Cōſtituitq̄z effrai ante manaſſē: z ait ad ioſeph filium ſuū: En ego morior: z erit deus vobiſcū: reducetq̄z uos ad terrā patrum vr̄oꝝ: Do tibi partē unā extra fratres tuos quā tuli ò mānu amōrei i gladio z arcu mo

XLIX

Uocauit aūt iacob filios ſuos z ait eis: Cōgregamini ut ānūciē q̄ uētura ſūt uobis i diebus nouiſſimis: cōgregamini z audite filĳ iacob: audite iſr̄l patrem vr̄m. Rubē pmogēit⁹ meus: tu fortitudo mea z pr̄incipiū doloris mei: prior i dōis maior i imperio. Effuſus es ſicut aq̄. Nō creſcas q̄a aſcēdiſti cubile patris tui z maculaſti ſtratū eius. Simeō z leui fr̄es vaſa iniquitatis bellātia. In p̄ſiliū eoꝝ ñ ueniat aīa mea: z i cetu illorū nō ſit gl'ia mea: q̄a in furore ſuo occiderūt vir̄: z i uolūtate ſua ſuffoderūt murū. Maledict⁹ furor eorū: q̄a pertinax z indignatio eorū: q̄a dura. Diuidam eos i iacob: z diſpgā eos i iſr̄l. Juda te laudabūt fr̄es tui. Manus tue i ceruicib⁹ inimicorū tuoꝝ. Adorabūt te filĳ pr̄is tui. Catul⁹ leōis iuda. Ad pdā fili mi aſcēdiſti: requieſcēs accubuiſti ut leo z q̄ leena. Quis ſuſcitabit eū? Nō auferet ſceptrū de iuda z dux de femore ei⁹ donec veniat q̄ mittēdus ē: z ipe erit expectatio gētiū. Ligās ad vineam pullū ſuū: z ad vitē o fili mi aſinā ſuam: lauabit i uino ſtolā ſuā z i ſāguine vue palliū ſuū. Pulchriores ſūt oculi ei⁹ uino z dentes ei⁹ lacte cādidiōes. Zabulō i littōe maris habitabit z i ſtatiōe nauiū ptīgēs uſq̄z ad ſidonē. Jſachar aſinus fortis accubās inter terminos vidit requiē q̄ eſſet bona: z terrā q̄ optia z ſuppoſuit humerū ſuū ad portandū: factuſq̄z eſt tributi ſeruiēs. Dan iudicabit populū ſuū: ſicut z alia tribus i iſr̄l. Fiat dan coluber i uia ceraſtes i ſemita mordēs ungulas equi ut cadat aſcēſor ei⁹ retro. Salutare tuum expectabo dn̄e. Gad accinctus pliabitur añ eū: z ipe accinget retrorſū. Aſer piguis panis eius: z pbebit delicias regibus. Neptalim ceruus emiſſus: z dans eloquia pulchritudinis. Filius accreſcens ioſeph: filius accreſcēs z decorus aſpectu. Filie diſcurrerunt ſuper murum: ſed exaſperauerunt eum: z iurgati ſunt: i uiderūtq̄z illi habentes iacula. Sedit i forti arcus eius: z diſſoluta ſunt uincula brachiorum z manuum illius per manus potentis iacob. Jnde paſtor egreſſus

ē lapis ifrl. Pe' pīis tui erit adiutor tu': ⁊ o'ipotēs bñdicet tibi bñdictiōib' celi defup bñdctionibus abyſſi iacentis deorſū: bene dictiōibus uberū ⁊ vulue. Bñdictiões pīis tui ꝓfortate ſūt benedictionib' pīm ei': donec ueniret deſideriū colliuz eternorū. Fiāt i capite ioſeph ⁊ i vertice nazarei inter fres ſuos. Beniamī lupus rapax mane comēdet predā ⁊ veſpere diuidet ſpolia. Oēs hi i tri bub' iſrl duodeci. Hec locutus eſt eis pī ſuus: bñdixitq; ſingulis bñdictiōibus ꝓpꝛijs: ⁊ p̄cepit eis dicēs: Ego cōgregō ad populū meū: ſepelite me cuz pīb' meis i ſpelūcha duplici q̄ ē i agro ephꝛon et hei cōtra mambꝛe i terra chanaā: quā emit abꝛaā cū agro ab ephꝛō etheo i poſſeſſionē ſepulchꝛi. Ibi ſepelierūt eū ⁊ ſarā uxorē ei'. Ibi ſepult' ē iſaac cuz rebecca cōiuge ſua. Ibi ⁊ lia cōdita iacet. Finitiſq; mādatis quibus filios inſtruebat: collegit pedes ſuos ſup lectuluz ⁊ obijt: appoſituſq; ē ad ppl̄z ſuū. ¶ L

QUod cernēs ioſeph ruit ſup faciē pīi flēs ⁊ deoſculās eū: precepitq; ſeruis ſuis medicis ut aromatibus cōdirēt pīez. Quib' iuſſa explētib' trāſierūt quadraginta dies. Iſte q̄ppe mos erat cadauerū cōditorū. Fleuitq; eū egyptus ſeptuagita dieb' Et expleto plant' tēpoꝛe locut' ē ioſeph ad familiā pharaōis: Si iueni gꝛaz i cōſpectu vīo loq̄mini i auribꝰ pharaōis: eo q̄ pater me' adiurauēit mī dicēs: En moꝛioꝛ: i ſepulchro meo q̄ fodi mihi i terra chanaā ſepelies me. Aſcēdā igit ⁊ ſepeliā patrē meū ac reuertar. Dixitq; ei pharao: Aſcēde ⁊ ſepeli patrē tuū ſicut adiuratus es: quo aſcendente ierūt cū eo oēs ſenīões dom' pharaonis: cūctiq; maioꝛes natu terre egypti: domus ioſeph cū frib' ſuis abſq; paruulis ⁊ gregibus atq; armētis q̄ dereliquerāt i terra ieſſen. Habuit aūt i comitatu currus ⁊ eq̄tes ⁊ facta eſt turba non modica: venerunt q; ad areā achad q̄ ſita ē trās ioꝛdanē: ubi celebꝛātes exeq̄as plātu magno atq; vehemēti ipleuerūt ſeptē dies. Q̄ cū uidiſſent habitatoꝛes terre chanaā dixerūt: Plāt' magnus eſt iſte egyptijs. Et iccirco uocatū ē nomen loci illius plantus egypti. Fecerūt ergo filij iacob ſicut precepat eis: ⁊ portātes eum i terra chanaā ſepelierūt eū i ſpeluncha duplici: quā emerat abraā cū agro i poſſeſſionē ſepulchꝛi ab ephꝛon etheo cōtra faciē mābꝛe. Reuerſuſq; eſt ioſeph in egyptū cum frībus ſuis ⁊ omni comitatu ſepulto patre. Quo mōtuo timētes fres ei' ⁊ mutuo colloquētes: ne fōte memō ſit iniurie quā paſſus eſt: ⁊ reddat nobis oē malū q̄ fecimu': mādauerunt ei dicētes: Pater tuus pꝛecepit nobis anteq; moꝛeꝛet: ut hec tibi verbis illius dicēm': Obſꝛcro ut obliuiſcaris ſceleꝛ fratrū tuoꝝ: ⁊ peccī atq; malicie quā exercuerūt i te: nos quoq; oram' ut ſuo dei pīi tuo dimittas iniq̄tātē hanc. Quibus auditis fleuit ioſeph. Venerūtq; ad eū fratres ſui ⁊ pni adorātes i terrā dixerūt: Serui tui ſum'. Quibus ille rīdit: Nolite timere: Nū dei poſſum' reſiſtere uoluntati: vos cogitaſtiſ de me malū ſed deus vertit illud i bonuz: ut exaltaret me ſicut in pīciarū cernitis ⁊ ſaluos facēt multos populos: Nolite timere: ego paſcā uos ⁊ puuulos vīos. Cōſolatuſq; eſt eos ⁊ blāde ⁊ leniter ē locutu': ⁊ hitauit in egypto cū oī domo pīis ſui. Vixit cētuzdecē ānis: ⁊ vidit ef frai filios vſq; ad tertiā geneātonē. Filij aūt machir filij manaſſe nati ſūt i gēib' ioſeph. Quibus trāſactis locutus ē frīb' ſuis: P' mōtē meā de' uiſitabit vos ⁊ aſcēdere vos faciet de tra iſta ad terrā quā iurauit abraam iſaac ⁊ iacob. Cūq; adiuraſſet eoſ atq; dixiſſet: Deus uiſitabit uos: aſportate oſſa mea vobiſcuz de loco iſto: mōtu' ē explet centūdecē uite ſue ānis: ⁊ cōditus aromatibus repoſitus ē in loculo in egypto.

¶ Explicit lib' bꝛeſith. i. Geneſis. Incipit liber helleſmoth quē nos exodi dicīz. capl̄z. I.

HEc ſunt nomina filiorum iſrl q̄ ingreſſi ſunt in egyptū cū iacob. Singuli cum domibus ſuis introierūt ruben ſimeon leui iudas iſachar zabulon ⁊ beiamin dan ⁊ neptali gad ⁊ aſer. Erāt igitur oēs aīe eoꝝ q̄ egreſſi ſūt ō femore iacob ſeptuagita q̄nq;. Ioſeph aūt i egypto erat. Quo mōtuo ⁊ uniuerſis frīb' eius omniq; cognatiōe ſua: filij iſrl creuerūt ⁊ q̄ ſi gēminātes multiplicati ſī: ac ꝛoboꝛati nimis ipleuerunt terrā. Surrexit interea rex nouus ſup egyptum q̄ ignoꝛabat ioſeph ⁊ ait ad populū ſuum: Ecce populus filioꝝ iſrl ml'tus ⁊ foꝛtioꝛ nobis ē: uenite ſapiēter opꝛimamus eū ne forte multiplicetuꝛ: ⁊ ſi

igruerit cõtra nos bellũ: addatur inimicis nostris expugnat̃q; nobis egrediat̃ de tra. Preposuit itaq; eis mgios ops ut affligerẽt eos onerib'. Edificauerũtq; vrbes tabernaculoꝝ pharaõi phitõ & rameſſes. Quãtoq; oppmebãt eos: tãto magis multiplicabãt & creſcebãt. Oderãtq; filios iſrl egyptij & affligebãt illudẽtes & iuidẽtes eis: atq; ad amaritudiẽ pducebãt vitã eoꝝ opib' duris luti & lateris oiq; fãulatu q̃ i ẽe opib' pmebãt. Dixit ãt rex egypti obſtetricib' hebreoꝝ: q̃ꝝ una uocabatur ſephora alia phua precipiẽs eis: Qñ obſtetricabimĩ hebreas & ptẽp' aduenerit: ſi maſculus fuerit interficite eum: ſi femia reſeruate. Timuerunt ãt obſtetrices deum: & nõ fecerunt iuxta pceptum regis egypti: ſꝫ cõſeruabãt mares. Quib' accerſitis ad ſe rex ait: Quid nã ẽ hoc qõ facẽ voluiſtis: vt pueros ſeruaretis? Que rñderũt: Nõ ſũt hebree ſicut egyptie mulieres. Jpe. n. obſtetricãdi hñt ſciaꝫ: & pꝰq; uẽiam' ad eas pariũt. bñ ergõ fecit de' obſtetricib' & creuit ppls: & fortatuſq; ẽ nimis. Et q; timuerũt obſtetrices deum: edificauit eis domos. Precepit ergo pharao oĩ pplo ſuo dicens. Quicq̃d maſculini ſexus natum fuerit i flumẽ pjcite: q̃cq̃d femini reſeruate. II

Egreſſus ẽ p' hec vir ò domo leui & accepit vxõem ſtirpis ſue q̃ pcepit & peperit filiũ: & vidẽs eũ elegãtẽ abſcõdit trib' mẽſib'. Nõq; iã celare nõ poſſet: ſũpſit ſiſcellã ſcirpeã & liniuit eaꝫ bitumie ac pice: poſuitq; ĩ' ifantulum: & expoſuit eum i carecto ripe fluminis ſtãte, pcul ſorore ei' & conſiderãte euentum rei. Ecce autẽ deſcẽdebat filia pharaõis ut lauaret i flumine: & puelle ei' gradiebãtur p crepidinẽ aluei. Que cum uidiſſet ſiſcellam i papyrione miſit unã e fãulabus ſuis: & allatã apiẽs: cernẽſq; i ea. puerum vagiẽtẽ miſerata ei' ait: De ifãtibus hebreorũ ẽ hic. Qui ſoror pueri: Quis iquit ut uadã & vocẽ tibi mulierẽ hebreã que nutrire poſſit ifantulum: Rñdit: Uade. Perrexit puella & vocauit matrẽ ſuam: ad quã locuta filia pharaõis: Accipe ait puerũ iſtum & nutri mihi: ego dabo tibi mercedẽ tuã. Suſcepit mulier & nutriuit puerum: adultũq; tradidit filie pharaõis: quẽ illa adoptauit in locum filij: vocauitq; nomẽ ei' moyſes dicẽs: Quia de aqua tuli eum. Jn dieb' illis p' q̃ creuerat moyſes: egreſſus ẽ ad fres ſuos: viditq; afflictionẽ eoꝝ & virum egyptiũ percutiẽtẽ quẽdã de hebreis frib' ſuis. Cumq; circũſpexiſſet huc atq; illuc & nullum adeſſe vidiſſet: percuſſum egyptium abſcõdit arenis. Egreſſus die altero ꝛſpexit duos hebreos rixantes: dixitq; ei qui faciebat iniuriã: Quare percutis pximũ tuum: Qui rñdit: Quis cõſtituit te principẽ & iudicẽ ſup nos: Nũ occidere me tu vis ſicut heri occidiſti egyptium: Timuit moyſes & ait: Quo palã factum ẽ v̄bum iſtud: Audiuitq; pharao ſermonẽ hũc: & q̃rebat occidẽ moyſẽ. Qui fugiẽs de conſpectu ei' morat' ẽ i terra madiã & ſedit iuxta puteum. Erãt autẽ ſacerdoti madiã ſeptem filie q̃ venerãt ad hauriẽdũ aquã: & ipletis canalib' adaquare cupiebãt gregem ꝓpãtis ſui. Supuenẽ paſtores & ejcierũt eas. Surrexitq; moyſes & defenſis puellis adaquãuit oues earum: que cũ reuertiſſẽt ad raguel pr̃em ſuum: dixit ad eas: Cur veloci' uẽiſtis ſolito: Rñderũt: vir egypti' liberauit nos ò mãu paſtorũ: inſup & hauſit aquã nobiſcum: potumq; dedit ouib'. At ille: ubi eſt inquit: Quare dimiſiſtis hominẽ: uocate eum ut cõedat panẽ. Jurauit ergo moyſes q̃ habitaret cum eo. Accepitq; ſephorã filiã ei' vxorẽ q̃ pepit ei filiũ quẽ vocauit gerſan dicẽs: Aduena fui i tra aliena: alter vo pepit quẽ vocauit eliezer dicẽs: Deꝰ. n. pris mei adiutor mẽ & eripuit me de mãu pharaõis. Poſt multum vero tẽporis mõtuus eſt rex egypti: & igemiſcẽtes filij iſrl: ppter opera vociferati ſũt. Aſcẽditq; clamor eorum ad deum ab opib': & audiuit gẽitum eoꝝ ac recõdat' ẽ federis q̃ pepigit cum abraã iſaac & iacob: & reſpexit dñs filios iſrl & liberauit eos. III

Moyſes autẽ paſcebat oues ietro ſoceri ſui ſacerdotis madian. Cumq; minaſſet gregẽ ad interiora deſerti: venit ad mõtem dei oreb. Apparuitq; ei dñs i flãma ignis de medio rubi: & videbat q̃ rubus arderet & nõ cõbureret: Dixit ergo moyſes: Uadam & uidebo viſionẽ hãc magnã: q̃ non ꝛburat rubus. Cernẽs aũt dñs q̃ pgeret ad videndũ: vocauit eum de medio rubi & ait: Moyſes moyſes. Qui rñdit: Adſum. At ille: ñ appropes iquit huc. Solue calciamẽtum de pedibus tuis. Locus enim in quo ſtas terra ſancta eſt: & ait: Ego ſum deus patris tui: deus abraam: deus iſaac & deus iacob. Abſcondit Moyſes faciem ſuam. Non enim audebat aſpicere contra deum. Qui ait dominus: Uidi afflictiõnẽ populi mei i egypto

ꝛ clamoꝛē eius audiui ꝓpter duriciā eoꝝ
q̄ pſunt operibus: ꝛ ſciens voloꝛē ei⁹ deſcē
di ut liberē eos de mānib⁹ egyptioꝝ: ꝛ educā
de terra illa i terrā bonā ꝛ ſpatioſā i terraꝫ
q̄ fluit lacte ꝛ melle ad loca chanānei ꝛ ethei
ꝛ amoꝛrei ꝛ pherezei ꝛ euei ꝛ iebuſei. Clāor
ergo filioꝝ iſrl̄ venit ad me: vidiq; afflicti
onē eoꝝ q̄ ab egyptiis oppꝛimūtur. Ꝺz ue
ni ꝛ mittā te ad pharaonē ut educas ꝓplm
meū filios iſrl̄ de egypto. Dixitq; moyſes
ad deū: Quiſ ſū ego ut uadā ad pharaonē
ꝛ educā filios iſrl̄ ō egypto? Qui dixit: Ego
ero tecū: ꝛ hoc hēbis ſignū q̄ miſeri te: cuꝫ
eduxeris ꝓpulū meū de egypto imolabis
deo ſup mōtē iſtū. Dixit moyſes ad deū: Ec
ce ego vadā ad filios iſrl̄ ꝛ dicā eis: Deꝰ pa
trū vꝛoꝝ miſit me ad vos. Si dixerint mi
hi: Quod eſt nomē eius: q̄d dicā eis? Dixit
deus ad moyſen: Ego ſū q̄ ſū. Ait: Sic dices
filijſ iſrl̄: Qui ē miſit m̄ ad vos. Dixitq; ite
rū deꝰ ad moyſen. Hec dices filis iſrl̄: Dñs
deꝰ pꝛz vꝛoꝝ deꝰ abꝛaā ꝛ deus iſaac ꝛ deꝰ
iacob miſit me ad vos. Hoc nomē mihi eſt
in eternuꝫ ꝛ hoc memoꝛiale meū i generati
one ꝛ generationē. Uade cōgrega ſeniores
iſrl̄ ꝛ dices ad eos: Dñs deꝰ patrū vꝛoꝝ
apparuit mihi deꝰ abꝛaā ꝛ deꝰ iſaac ꝛ deꝰ ia
cob dicēs: Uiſitāſ viſitaui vos: ꝛ vidi oīa q̄
acciderūt vob⁹ i egypto ꝛ dixi ut educā vos
de afflictiōe egypti i terrā chananei ꝛ ethei
ꝛ amoꝛrei ꝛ pherezei ꝛ euei ꝛ iebuſei ad ē
rā fluētē lacte ꝛ melle: ꝛ audient vocē tuā.
Ingredieriſq; tu ꝛ ſenioꝛes iſrl̄ ad regē egy
pti ꝛ dices ad eū: Dñs deꝰ hebꝛeoꝝ voca
uit nos: Ibim⁹ viā triū dieruꝫ i ſolitudiez:
ut imolemus dño deo nr̄o. Ꝺz ego ſcio q̄
nō dimittet vos rex egypti ut eatis niſi per
manū validā: extendāq; manū meā ꝛ pcu
tiā egyptū i cūctis mirabilib⁹ meis q̄ factu
rus ſū i medio eoꝝ: ꝓ hoc dimittet vos da
boq; gꝛaz ꝓpꝛo huic coꝝā egyptijſ: ꝛ cū egre
diemi nō exibit⁹ vacui: ſed poſtulabit muli
er a vicina ſua ꝛ ab hoſpita ſua vaſa argē
tea ꝛ aurea ac veſtes: ponetiſq; eas ſup fili
os ꝛ filias vꝛas ꝛ ſpoliabit⁹ egyptū ¶IIII

RÆſpōdēs moyſes ait: Nō credent mi
hi neq; audiēt vocē meā: ſed dicent:
Nō apparuit tibi dñs. Dixit ergo dñus ad
eum: Quid ē qꝺ tenes i manu tua? Rñdit:
Uirga. Dixitq; dñs: Proꝛce eā in terram.
Proiecit ꝛ verſa ē in colubꝛuꝫ ita ut fugēt
moyſes. Dixitq; dñus: Extende manū tuā
ꝛ apꝛehende caudā eius. Extēdit ꝛ tenuit:
verſaq; eſt in virgam: Ut credāt iquit q̄ ap
paruerit tibi dñs deꝰ patrū tuoꝝ deꝰ abra
am ꝛ deꝰ iſaac ꝛ deꝰ iacob: Dixitq; dñs rur
ſū mitte manū tuā in ſinū tuuꝫ. Quā cum
miſiſſet in ſinū ꝓtulit lepꝛoſā inſtar niuis:
Retꝛahe ait manū tuaꝫ i ſinū tuū: retꝛaxit
ꝛ ꝓtulit iteruꝫ ꝛ erat ſimilis carni reliqe.
Si ñ crediderit inquit tibi neq; audierint
ſermonē ſigni pꝛioꝛis credēt verbo ſigni ſe
quentis. Si nec duobus q̄dem his ſignis
crediderit neq; audierint uocem tuā: ſume
aquā flumis ꝛ effunde eam ſup aridam: ꝛ
q̄cquid hauſeris de fluuio vtēt i ſāguinez.
Ait moyſes: Obſecro dñe nō ſum eloquēs
ab heri ꝛ nudiuſtertiꝰ: ꝛ ex quo locut⁹ eſt ad
ſnū tuū: ipeditioꝛis ꝛ tardioꝛiſ līgue ſū. Di
xit dñs ad eū: Quis fecit os hominis: aut
quis fabꝛicatus eſt mutū ꝛ ſurdū videntez
ꝛ cecū? Nō ego? Perge igitur ꝛ ego ero in o
re tuo: docebōq; q̄d loq̄ris. At ille obſecro
dñe iquit: mitte quez miſturus es. Iratus
dñs i moyſen ait: Aaron frater tuꝰ leuites
ſcio q̄ eloquens ſit: ecce ipſe egredietur i oc
curſuꝫ tuum: videnſq; te letabitur coꝛde: lo
quere ad eū ꝛ pone verba mea i oꝛe eiꝰ: ꝛ e
go ero i oꝛe tuo ꝛ in oꝛe illius: ꝛ oſtendā vo
bis q̄d agere debeatis: ipſe loq̄ꝫ ꝓ te ad po
pulū ꝛ erit os tuū: tu autē eris i his q̄ ad ō
um ptinēt. Uirgā aūt hāc ſume i manu tua
i qua facturus es ſigna. Abiit moyſes ꝛ re
verſus ē ad ietro ſocez ſuū: Dixitq; ei: Va
dam ꝛ ueuertar ad frēs meos i egyptuꝫ ut
videā ſi adhuc viuāt. Cui ait ietro: Uade i
pace. Dixit ergo dñs ad moyſen i madian:
Uade ꝛ reuertē i egyptū: mortui enī ſūt oēs
q̄ q̄ꝛebāt aīaz tuā. Tulit ergo moyſes uxo
rē ſuā ꝛ filios ſuos ꝛ ipoſuit eos ſup aſinū
reuerſuſq; eſt i egyptū portās virgā dei in
manu ſua. Dixitq; ei dñs reuertēti i egy
ptū: Uide ut oīa oſtēta q̄ poſui in mānu tua
facias coꝝā pharaone: ego indurabo coꝛ eiꝰ
ꝛ non dimittet populū: Diceſq; ad eū: Hec
dicit dominus: Filiuſ meꝰ pꝛimogenitus es
iſrl̄. Dixi tibi: Dimitte filium meum ut ſer
uiat mihi ꝛ noluiſti dimittere eum: Ecce e
go iterficiam filium tuum pꝛimogenitum
Cūq; eſſet in itinere in diuerſoꝛio occurrit
ei dominus ꝛ volebat occidere eum. Tulit
illico ſephoꝛa acutiſſimā petrā ꝛ circūcidit
pꝛeputiū filij ſui. Tetigitq; pedes eiꝰ ꝛ ait:
Sponſus ſāguinū tu mihi es: ꝛ dimiſit eum

postq̃ dixerat: Sponsus sanguinū tu mihi es ob circūcisionē. Dixitq; dñs ad aarō: Vade i occūsū mōi i desertū. Qui pgressus obuiam ei i mōtem dei ⁊ osculat⁹ ē eū. Narrauitq; moyses aarō oīa vba dñi p q̃b⁹ miserat eū ⁊ signa q̃ mādauerat. Venerūtq; simul ⁊ congregauerūt cūctos seniores filioꝝ isrl. Locut⁹q; ē aarō oīa vba q̃ dixerat dñs ad moysē ⁊ fecit signa corā populo ⁊ credidit populus. Audierūtq; q̃ visitasset dñs filios isrl ⁊ q̃ respexisset afflictionē illorum ⁊ pni adorauerunt. V

Post hec igressi sūt moyses ⁊ aarō ⁊ dixerūt pharaōi: Hec dicit dñs de⁹ isrl: Dimitte populū meū ut sacrificet mihi i deserto. At ille rndit: Quis ē dñs ut audiam voce⁹ ei⁹ ⁊ dimittā isrl? Nescio dñm ⁊ isrl nō dimittā. Dixerūtq;: De⁹ hebreoꝝ vocauit nos ut eam⁹ viā trium dierū i solitudinē ⁊ sacrificemus dño deo nr̄o: ne forte accidat nobis pestis aut gladius. Ait ad eos rex egypti: Quare moyses ⁊ aaron solicitatis pplm ab operibus suis? Ite ad onera vra. Dixitq; pharao: Multⁱ ē ppls terre: videtis q̃ turba succreuerit: quātomagis si dederit requiē ab oneribus? Precepit ergo i die illo pfectis operū ⁊ exactoribus populi dicēs: Neq; q̃ vltra dabit paleas populo ad cōficiēdos lateres sicut pus: sed ipi vadāt ⁊ colligāt stipulas ⁊ mēsurā laterū quā pri⁹ faciebant i ponetis sup eos nec minuetis q̃q̃. Vacāt enī ⁊ iccirco vociferātur dicētes: Eam⁹ ⁊ sacrificem⁹ deo nr̄o: oppmātur opib⁹ ⁊ expleant ea ut nō acq̃escāt vbis mēdacib⁹. Egressi pfecti operū ⁊ exactores ad populum dixerunt: Sic dicit pharao: nō do vob⁹ paleas: Ite ⁊ colligite sicubi iuenire poteritis nec minuetur q̃q̃ de opere vr̄o. Dispsusq; ē populus i oēz terrā egypti ad colligēdas paleas. Prefecti aūt operū istabāt dicentes: Complete op⁹ vr̄z quotidie ut pus facere solebatis q̃n dabātur vobis palee. Flagellati q; sūt qui preerāt opib⁹ filioꝝ isrl ab exactoribus pharaōis dicētib⁹: Quare nō ipleſtⁱ mēsurā laterū sicut pus nec heri nec hodie? Venerūtq; prepositi filiorū isrl ⁊ vociferati sūt ad pharaonē dicētes: Cur ita agis cōtra servos tuos? Palee nō dātur nobis ⁊ lateres sil'iter iperātur. Ecce famuli tui flagellⁱ cedimur ⁊ iniuste agitur cōtra populū tuum. Qui ait: Vacatis ocio: ⁊ iccirco dicitis: Eam⁹ nū⁹ ⁊ sacrificem⁹ dño: Ite ergo ⁊ operamini: Palee n̄ dabūt vob⁹: ⁊ reddetis p̃sueti nūeruz laterū. Videbātq; se ppositi filioꝝ isrl i malo eo q̃ diceret eis: Nō minuet q̃q̃ opis d̄ lateris⁹ p singulos dies. Occurrerūtq; moysi ⁊ aarō q̃ stabāt ex aduerso egredientes a pharaōe ⁊ dixerūt ad eos: Videat dñs ⁊ iudicet: qm̃ fetere fecistis odorē nr̄m coram pharaōe ⁊ seruis ei⁹: ⁊ pbuistis ei gladium ut occideret nos. Reuersusq; ē moyses ad dñm ⁊ ait: Dñe cur afflixisti populū istū? q̃re misisti me? ex eo enī q̃ ingressus sū ad pharaonē ut loq̃rer ex nomine tuo afflixit populū tuū ⁊ nō liberasti eos. VI

Dixitq; dñs ad moysen: Nunc videbis q̃ facturus sū pharaōi: Per manū.n. fortē dimittet eos ⁊ i manu robusta eiecit illos de terra sua. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Ego dñs qui apparui abraā isaac ⁊ iacob i deo omnipotēte ⁊ nomē meū adonai nō indicaui eis: pepigiq; fedus cū eis ut darē eis terrā chanaā: terrā peregrinatōis eorū in q̃ fuerunt aduene. Ego audiui gemitus filiorū isrl q̃ egyptij opprimunt eos ⁊ recōdatus sū pacti mei. Idcirco dic filijs isrl: Ego dñs q̃ educā vos de ergastulo egyptiorum ⁊ eruā de seruitute ac redimā i brachio excelso ⁊ iudicijs magnis ⁊ assumā vos mihi i populū ⁊ ero vr̄ de⁹: ⁊ scietis q̃a ego sū dñs de⁹ vr̄ qui eduxeri vos de ergastulo egyptiorū ⁊ induxeri vos i terrā sup quam levaui manū meā ut darē eā abraā isaac ⁊ iacob: daboq; illā possidēdā vobis ego dñs. Narrauit ergo moyses oīa filijs isrl: q̃ non acq̃euerūt ei ppter angustiā spūs ⁊ op⁹ durissimū. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Ingredere ⁊ loq̃re ad pharaonē regem egypti ut dimittat filios isrl de terra sua. Rndit moyses coram dño: Ecce filij israel nō audiunt me ⁊ quō audiet me pharao ps̄ertim cū incircūcisus sim labijs. Locutusq; est dominus ad moysen ⁊ aaron: ⁊ dedit mandatum ad filios israel ⁊ ad pharaonē regem egypti ut educerent filios israel de terra egypti. Isti sunt principes domorum per familias suas. Filij ruben primogeniti israel: enoch ⁊ phallu esrom ⁊ charmi. Hec cognatiōes ruben. Filij symeon iamuel ⁊ iamin ⁊ iami ⁊ haod ⁊ iachin ⁊ saber ⁊ saul filius chanāitidis. Hec pgēies symeō. Et hec noīa filiorū levi p cognatōes suas gerson ⁊ caath ⁊ merari. Anni aūt vite levi fuerunt centū

trigīta septē. Filij gerſon lobni ⁊ ſemei p cognatões ſuas. Filij caath amram ⁊ iſuar ⁊ hebron ⁊ oziel. Anni ãꝫ uite caath cētū triginta tres: filij merari mooli ⁊ muſi. Hę cognatiões leui p familias ſuas. Accepit aũt amram vxorē iochabeth patruelē ſuã: q̃ pepit ei aarõ ⁊ moyſen ⁊ mariã. Fuerũtq; anni vite amraz centũ trigītaſeptē. Filij ãꝫ iſuar chore ⁊ napheg ⁊ zechri. Filijq; oziel miſael ⁊ eliſaphan ⁊ ſechri. Accepit aũt aarõ vxorez helyſabet filiam aminadab ſororez naaſõ q̃ pepit ei nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ithamar. Filij ãꝫ chõe aſer ⁊ helchana ⁊ abiaſab. Hę ſũt cognatões choritarũ. At vo eleazar filiꝰ aarõ ſacerdotũ accepit vxõez o filiab' phutiel q̃ pepit ei phices. Hi ſũt principes familiarũ leuiticarũ p cognatões ſuas. Iſte ẽ aarõ ⁊ moyſes q̃b' pcepit dñs vt educerẽt filios iſrł de tra egypti p tũmas ſuas: hi ſũt q̃ loquũt ad pharaonẽ regẽ egypti ut educãt filios iſrł de egypto: iſte ẽ moyſes ⁊ aarõ in die q̃ locut' ẽ dñs ad moyſẽ i tra egypti: ⁊ locutus ẽ dñs ad moyſẽ dicẽs: Ego dñs: loq̃re ad pharaonẽ regẽ egypti oĩa q̃ loquõ tibi. Et ait moyſes coꝝ dño: En incircũciſus labyꝛ ſũ qũo audiet me pharao

VII

Dixitq; dñs ad moyſen: Ecce ꝓſtitui te deũ pharaõis ⁊ aaron frater tuus erit ꝓpheta tuus: tu loq̃ris ei oĩa q̃ mãdo tibi ⁊ ille loquetur ad pharaonẽ ut dimittat filios iſrł de terra ſua: ſz ego idurabo cor eius ⁊ multiplicabo ſigna ⁊ oſtẽta mea i terra egypti ⁊ nõ audiet vos: imittãq; manũ meã ſuper egyptũ ⁊ educã exercitũ ⁊ ꝓpłz meuz filios iſrł de terra egypti p iudicia maxima ⁊ ſcient egyptũ q̃a ego ſũ dñs q̃ extẽderi manuz meã ſup egyptũ ⁊ eduxeri filios iſrł de medio eoꝝ. Fecit itaq; moyſes ⁊ aarõ ſicut pceperat eis dominus. Erat autem moyſes octogīta ãnoꝝ ⁊ aarõ octogīta triuz qñ locuti ſũt ad pharaonẽ. Dixitq; dñs ad moyſen ⁊ aarõ: Qñ dixerit vobis pharao: Oſtẽdite ſigna: dices ad aaron: Tolle virgã tuaz ⁊ pjce eã coꝝã pharaone ⁊ ſeruis eius ac vertatur i colubꝝ. Ingreſſi itaq; moyſes ⁊ aarõ ad pharaonẽ fecerũt ſicut pceperat dominꝰ: Tulitq; aarõ vgã coꝝã pharaõe ⁊ ſeruis eius q̃ vſa ẽ i colubꝝ. Vocauit ãt pharao ſapiẽtes ⁊ maleficos ⁊ icãtatores ⁊ fecerũt ẽt ipi p incãtatões egyptiacas ⁊ arcana q̃dã ſilr: proiecerũtq; ſinguli vgas ſuas q̃ vſe ſũt i draconcs: ſed deuorauit virga aarõ virgas eorũ. Induratũq; ẽ cor pharaõis ⁊ nõ audiuit eos ſicut pcepat dominꝰ. Dixit autẽ dñs ad moyſẽ. Ingrauatũ ẽ cor pharaonis ⁊ nõ vult dimittere ꝑplz: uade ad eũz mane: ecce egredietur ad aq̃s ⁊ ſtabis in occurſũ eius ſup ripã flumis: ⁊ virgã q̃ cõuerſa eſt i draconẽ tolles in manu tua: dicesq; ad eũ: Dñs deꝰ hebreorũ miſit me ad te dicẽs: Dimitte pplm meũ ut ſacrificet mihi i deſto ⁊ uſq; ad pñs audire noluiſti: Hec igit dicit dñs: In hoc ſcies q̃ ſim dñs. Ecce percutiã virga que i manu mea ẽ aquã fluis ⁊ vertetur i ſanguinẽ: piſces q̃z q̃ ſũt i fluuio moriẽt ⁊ ꝓputreſcẽt aque ⁊ affligẽtur egyptij bibẽtes aquã fluis. Dixit q̃z dñs ad moyſẽ: Dic ad aarõ: Tolle virga tuã ⁊ extẽde manũ tuã ſup aquas egypti ⁊ ſup fluuios eoꝝ ⁊ riuos ⁊ paludes ⁊ oẽs lacus aq̃rũ ut vertãtur i ſãguinẽ ⁊ ſic cruor in oĩ terra egypti tã i ligneis uaſis q̃ i ſaxeis. Fecerũtq; moyſes ⁊ aaron ſicut pceperat dñs ⁊ eleuãs virgã pcuſſit aquã fluis coram pharaõe ⁊ ſeruis eius que verſa ẽ i ſãguinẽ ⁊ piſces q̃ erãt i flumie mortui ſũt: ꝓputruitq; fluuiꝰ ⁊ nõ poterãt egyptij bibere aquã flumis ⁊ fuit ſãguis i tota terra egypti. Feceruntq; ſilr malefici egyptiorũ icãtatoribus ſuis: ⁊ iduratũ eſt cor pharaonis: nec audiuit eos ſicut pceperat dominus: auertitq; ſe ⁊ igreſſus ẽ domũ ſuã: nec apposuit coꝝ etiaz hac vice. Fodcrũt aũt oẽs egyptij p circuitũ fluminis aquã ut biberẽt. Nõ eni poterãt bibere aquã flumis. Impletiq; ſũt ſeptẽ dies poſtq̃ pcuſſit dñs fluuiũ.

VIII

Dixit quoq; dñs ad moyſẽ: Ingredere ad pharaonẽ ⁊ dices ad eũ: Hec dicit dominus: Dimitte populũ meũ ut ſacrificet mihi: Si aũt nolueris dimittere ecce ego pcutiã oẽs termios tuos ranis ⁊ ebullient fluuius ranas q̃ aſcẽdẽt ⁊ igrediẽtur domũ tuã ⁊ cubiculũ lectuli tui ⁊ ſup ſtratuz tuũ ⁊ in domos ſeruorum tuorum ⁊ in populum tuum ⁊ in furnos tuos ⁊ ⁊ in reliq̃as ciborum tuorum ⁊ ad te ⁊ ad populũ tuum ⁊ ad omnes ſeruos tuos intrabunt rane. Dixitq; dominus ad moyſen. Dic ad aaron: Extende manum tuam ſuper fluuios ⁊ ſup riuos ⁊ paludes ⁊ educ ranas ſuper terrã egypti. Et extẽdit aarõ manũ ſuper aquas egypti ⁊ aſcẽderũt rane: opueritq; trã egypti. Fecerũt ãt ⁊ malefici p icãtationes

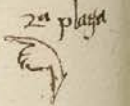

suas similiter: eduxerūtq; ranas sup terrā egypti: Vocauit āt pharao moysē ⁊ aarō ⁊ dixit eis: Orate dñz ut auferat ranas a me ⁊ a populo meo: ⁊ dimittā populū ut sacrificet dño. Dixitq; moyses ad pharaōez: Cōstitue mihi qñ ꝺpcer ꝓ te ⁊ ꝓ seruis tuis ⁊ ꝓ ppl'o tuo: ut abigātur rane a te ⁊ a domo tua ⁊ a ſuis tuis ⁊ a populo tuo ⁊ tm̄ i flumīe īmaneāt. Qui rn̄dit: Cras. At ille Juxta inquit v̄bū tuū faciaz: ut scias qm̄ nō est sicut dñs de' noster ⁊ recedēt rane a te ⁊ a domo tua ⁊ a ſuis tuis ⁊ a populo tuo ⁊ tm̄ i flumīe remanebūt. Egressiq; sūt moyses ⁊ aaron a pharaone ⁊ clamauit moyses ad dñz ꝓ spōsiōe ranarū quā cōdixerat pharaōi. Fecitq; dñs iuxta uerbū moysi: ⁊ mortue sūt rane de domib' ⁊ de villis et ꝺ agris: congregauerūtq; eas i īmensos aggeres et cōputruit terra. Vidēs aūt pharao ꝙ data esset requies īgrauauit cor suū et n̄ audiuit eos sicut ꝓceperat dominus. Dixitq; domin' ad moysē: Loq̄re ad aarō: Extēde v̄gā tuā ⁊ ꝑcute puluerez terre ⁊ sint cynifes i vniuersa terra egypti. Fecerūtq; ita: ⁊ extēdit aaron manū virgaz tenēs: ꝑcussitq; puluerē terre ⁊ facti sūt cynifes i hoib' ⁊ iumētis: oīs puluis terre versus ē i cynifes ꝑ totā terrā egypti. Fecerūtq; similit' malefici icātatiōibus suis ut educerent cynifes ⁊ nō potuerūt. Erātq; cynifes tā i homib' q̄ i iumētis: Et dixerūt malefici ad pharaonē: Digit' dei ē hic. Induratūq; ē cor pharaōis ⁊ nō audiuit eos sicut ꝓceperat dñs. Dixit q̄z dñs ad moysen: Cōsurge diluculo ⁊ sta corā pharaōe: egredieť enī ad aquas ⁊ dices ad eū: Hec dicit dñs: Dimitte ppl'm meū ut sacrificet mihi: ꝙ si nō dimiseris eū ecce ego mittā i te ⁊ i seruos tuos ⁊ i ppl'm tuū ⁊ i domos tuas ōe genus muscarū ⁊ īplebūť oēs domus egyptiorū muscis diuersi generis ⁊ vniuersa terra i q̄ fuerit. Faciāq; mirabilē i die illa terrā iessen in q̄ popul' me' est: ut nō sint ibi musce: ⁊ scias qm̄ ego dñs i medio terre: ponāq; diuisionē īter populū meū ⁊ populū tuū. Cras erit signum istud. Fecitq; dñs ita: ⁊ venit musca grauissima i domos pharaōis ⁊ ſuorū ei' ⁊ i oēz t̄rā egypti: cōruptaq; ē t̄ra ab huiuscemōi muscis. Vocauitq; pharao moysē ⁊ aaron ⁊ ait eis: Ite ⁊ sacrificate deo v̄ro in terra hac. Et ait moyses: Nō pōt ita fieri. Abominatiōes enī egyptiorū īmolabimus dño deo nostro: Q̄ si mactauerimus ea que colūt egyptii corā eis: lapidibus nos obruēt. Viā triū dierū ꝑgem' i solitudinē: ⁊ sacrificabimus dño deo n̄ro sicut ꝓcepit nob'. Dixitq; pharao: Ego dimittā vos vt sacrificetis dño deo v̄ro i deserto: verūtn̄ lōgius ne abeatis: rogate ꝓ me. Et ait moyses: Egressus a te orabo dñz: ⁊ recedet musca a pharaōe ⁊ a seruis suis ⁊ a ppl'o ei' cras: ueruz tn̄ noli vltra fallere: ut nō dimittas ppl'z sacrificar̄ dño. Egressusq; moyses a pharaōe orauit dñz: q̄ fecit iuxta v̄bū illi' ⁊ abstulit muscas a pharaōe ⁊ a seruis suis ⁊ a ppl'o ei'. Nō supfuit ne vna quidē ⁊ īgrauatū ē cor pharaonis: ita vt nec hac quidem vice dimitteret populum.

IX

Dixit aūt dñs ad moysen: Ingredē ad pharaonē ⁊ loq̄re ad eū: Hec dicit domin' de' hebreoꝝ. Dimitte populū meū vt sacrificet mihi: qꝺ si adhuc renuis ⁊ retīes eos: ecce man' mea erit sup agros ⁊ super equos ⁊ asinos ⁊ camelos ⁊ oues ⁊ boues pestis valde grauis: ⁊ faciet dñs mirabile īter possessiōes isrl' ⁊ possessiōes egyptiorū: ut nil oīo pereat ex his q̄ pertinēt ad filios isrl'. Cōstituitq; dñs tēpus dicēs: Cras faciet dñs v̄bū istud i terra. Fecit ergo dñs verbū hoc altera die ⁊ mortua sūt oīa aīantia egyptioꝝ. De aīalib' vero filiorū isrl' nihil oīo perijt: ⁊ misit pharao ad videndū nec erat quicq̄ mōtuū de his q̄ possidebat isrl'. Ingrauatūq; est cor pharaōis ⁊ nō dimisit populū. Et dixit dñs ad moysen ⁊ aaron: Tollite plenas manus cineris de camino ⁊ sp̄gat illū moyses i celū corā pharaōe: sitq; puluis sup oēz terrā egypti. Erūt.n. i hoib' ⁊ iumētis vlcera ⁊ vesice turgētes i vniuersa terra egypti. Tulerūtq; cinerē de camio ⁊ steterūt coram pharaone: ⁊ sparsit illum moyses in celum: factaq; sunt vlcera vesicarū turgentium i hoibus ⁊ iumentis: nec poterant malefici stare coram moyse ꝓpter vlcera que in illis erāt ⁊ in omni terra egypti. Indurauitq; dominus cor pharaonis ⁊ non audiuit eos: sicut locutus est dominus ad moysen. Dixitq; dominus ad moysen: Mane consurge ⁊ sta corā pharaone ⁊ dices ad eū: Hec dicit dñs de' hebreoꝝ: Dimitte populū meū vt sacrificet mihi: q̄a in hac vice mittā oēs plagas m̄as sup cor tuū ⁊ sup ſuos tuos ⁊ sup populū tuū: ut scias ꝙ nō sit sil'is mei i oī t̄ra. Nūc.n. extēdens

3a plaga Egypti

4ta plaga Egypti

5ta plaga Egypti

6ta plaga Egypti

manū pcutiā te ⁊ populū tuū peste: peribis
q̄z de terra. Iccirco ät posui te ut ostēdā in
te fortitudinē meā ⁊ narret nomē meū i oī
terra. Adhuc retines populū meū ⁊ ñ vis
eū dimittē: En pluā cras hac ipa hora grā
dinē mltā nimis: q̄lis nō fuit i egypto a die
q̄ fūdata ē usq; i pñs tēpus. Mitte ergo iā
nūc ⁊ pgrega iumēta tua ⁊ oia q̄ hēs i agro
Homes. n. ⁊ iumēta ⁊ vniuersa q̄ inēta fue
rit foris: nec pgregata de agris: ecciderit q̄z
sup ea grādo: morietur. Qui timuit verbū
dñi de fuis pharaōis fecit pfugē seruos su
os ⁊ iumēta i domos: q̄ aūt neglexit fmo
nē dñi: dimisit seruos suos ⁊ iumēta i agris
⁊ dixit dñs ad moysē: Extēde manū tuā in
celū ut fiat grando i vniuersa terra egypti
sup homes ⁊ sup iumēta ⁊ super oēz herbaz
agri i terra egypti. Extēditq; moyses vgaz
i celū ⁊ dñs dedit tonitrua ⁊ grādinē ac di
scurrētia fulgura sup terrā: pluitq; domin⁹
grādinē sup terrā egypti: ⁊ grando ⁊ ignis
mixta parit ferebātur: Tāteq; fuit magni
tudis: quāta ante nūq; apparuit i vniuersa
terra egypti: ex quo gēs illa cōdita ē: ⁊ per
cussit grādo i oī terra egypti cūcta q̄ fuerūt
i agris ab homine usq; ad iumētū: cūctāq; her
bā agri pcussit grādo: ⁊ oē lignū regionis cō
fregit. Tm i tra ioseph ubi erat filij isrl grādo
nō cecidit. Misitq; pharao ⁊ vocauit mo
ysen ⁊ aarō dicēs ad eos: Peccaui etiā nūc
dñs iustus ⁊ ego ⁊ popolus meus impij: ora
te dñm vt desinat tonitrua dei ⁊ grando: vt
dimittā vos ⁊ nequaq; hic vltra maneatis.
Ait moyses: Cū egressus fuero de vrbe ex
tēdā palmas meas ad dñm ⁊ cessabūt toni
trua ⁊ grādo nō erit: vt scias q̄a dñi ē tra.
Noui aūt q̄ ⁊ tu ⁊ serui tui necdū timeatis
dñm deū. Linū ergo ⁊ hordeum lesū ē: eo q̄
hordeū esset virēs ⁊ linū iā follicl'os germi
naret. Triticū aūt ⁊ far nō sunt lesa q̄a se
rotina erāt. Egressusq; moyses a pharaōe
ex vrbe tetēdit manus ad dñm ⁊ cessauerūt
tonitrua ⁊ grādo: nec vltra stillauit pluuia
sup terrā. Videns ät pharao q̄ cessasset plu
uia ⁊ grādo ⁊ tonitrua auxit pecñ ⁊ ingra
uatū est cor ei⁹ ⁊ seruorū illius ⁊ induratū
nimis: nec dimisit isrl sicut pceperat domi
nus p manū moysi

IX

Septia plaga

Et dixit dñs ad moysē: Ingredere ad
pharaonē: ego. n. iduraui cor ei⁹ ⁊ ser
uorū illi⁹: vt faciā signa mea hec i eo: ⁊ nar
res i auribus filij tui ⁊ nepotū tuorū: q̄tiēs
cōtriuerim egyptios ⁊ signa fecerim in eis:
⁊ sciatis q̄a ego dñs. Introierūt ergo moy
ses ⁊ aaron ad pharaonē ⁊ dixerūt ei: Hec
dicit dñs ds hebreox: Usq;quo non vis
subiici mihi: Dimitte populū meū vt sacri
ficet mihi. Sin aūt resistis ⁊ nō vis dimit
tere eū: ecce ego inducā cras locustā i fines
tuos q̄ opiet superficiē terre: ne q̄q; ei⁹ appa
reat: q̄z comedatur q̄ residuū fuerit grādi
ni. Horrodēt. n. oia ligna q̄ germināt i agris
⁊ iplebūt domos tuas ⁊ seruorū tuorū ⁊
oiū egyptiorū: quātā nō viderūt pres tui
⁊ aui ex quo orti sūt sup terrā usq; i pñtem
diem. Auertitq; se ⁊ egressus ē a pharaōe.
Dixerūt autē serui pharaōis ad eū: Usq;
q̄ patiemur hoc scādalū: Dimitte homes vt
sacrificēt dño deo suo: Nōne vides q̄ perie
rit egypt⁹. Reuocauerūtq; moysē ⁊ aarō ad
pharaonē: qui dixit eis: Ite: sacrificate dño
deo vro. Quinā sūt q̄ ituri sūt? Ait moyses
cū paruulis nris ⁊ seniorib⁹ pgen⁹ cū filijs
⁊ filiab⁹ cū ouib⁹ ⁊ armētis. Est enī solēni
tas dñi dei nri. Et rndit pharao: Sic dñs sit
vobiscū: quō ego dimittaz vos ⁊ paruulos
vros: cui dubiū ē q̄ pessime cogitetis: Nō
fiat ita: sz ite tñ viri ⁊ sacrificate dño. Hoc
enī ⁊ ipi petistis. Statimq; eiecti sūt de pspec
tu pharaonis. Dixit aūt dñs ad moysē: Ex
tēde manū tuā sup terrā egypti ad locustaz
vt descēdat sup terrā ⁊ deuoret oēm herbā
q̄ residua fuerit grādini. Et extēdit moyses
virgā sup terrā egypti: ⁊ dñs induxit vētuz
vrētē tota die illa ⁊ nocte: ⁊ mane facto vē
tus vrēs leuauit locustas: que ascenderunt
sup vniuersā terrā egypti ⁊ sederūt i cūctis
finibus egyptiorū inumerabiles: q̄les ante
illud tēpus nō fuerāt nec postea future sūt.
Operuerūtq; vniuersā superficiē terre vasta
tes oia. Deuorata est igitur herba terre: ⁊
q̄cquid pomorū i arboribus fuit q̄ grando
dimiserat. Nihil q̄z oio virēs relictū est i li
gnis ⁊ i herbis terre i cuncta egypto. Quā
obrem festinus pharao vocauit moysen ⁊
aaron ⁊ dixit eis: Peccaui in dominum de
um vestrum ⁊ in vos: sed nūc dimittite pec
catum mihi etiam hac vice: ⁊ rogate domi
num deum vestrum ut auferat a me mor
tem istam. Egressusq; est moyses de cōspe
ctu pharaonis ⁊ orauit dominum. Qui fla
re fecit ventū ab occidente vehemētissimū.
Et arreptā locustam proiecit i mare rubrū.
Nō remansit nec vna quidē i cūctis finib⁹

qua plaga

egypti. Et indurauit dñs cor pharaõis nec dimisit filios isrl. Dixit aũt dñs ad moysẽ: Extẽde manũ tuã i celũ ⁊ sint tenebre sup terrã egypti: tã dẽse ut palpari queãt. Extẽ ditq; moyses manũ i celũ ⁊ facte sũt tenebre horribiles i vniuersa terra egypti. Tribus diebus nemo vidit fratrẽ suũ: nec mouit se de loco i quo erat. Ubicũq; aũt habitabãt filij israel: lux erat. Uocauitq; pharao moysen ⁊ aaron ⁊ dixit eis: Ite sacrificate dño. Oues tñ vre ⁊ armẽta remaneant: paruuli vr eãt vobiscũ. Ait moyses: Hostias q; ⁊ holocausta dabis nobis q̃ offeramus dño deo nr̃o: Uicti greges pgẽt nobiscũ: non remanebit ex eis vngula q̃ necessaria sũt i cultũ dñi dei nr̃i: pserti cũ ignorem' qd debeat imolari: donec ad ipm locũ puẽiam'. Indurauit dñs cor pharaonis ⁊ noluit dimittẽ eos. Dixitq; pharao ad moysen: Recede a me: ⁊ caue ne vltra videas faciẽ meã: quocũq; die apparueris mihi morieris. Rndit moyses: Ita fiat vt locutus es: non videbo vltra faciẽ tuã. XI

Nona plaga

Et dixit dñs ad moysen: Adhuc vna plaga tãgã pharaonẽ ⁊ egyptũ ⁊ post hec dimittet vos ⁊ exire ꝓpellet: Dicet ergo oi plebi vt postulet vir ab amico suo ⁊ mulier a vicia sua vasa argẽtea ⁊ aurea ⁊ vestẽ. Dabit aũt dñs grãz populo suo cor̃ egyptijs. Fuitq; moyses vir magnus valde i terra egypti cor̃ seruis pharaõis ⁊ oi populo ⁊ ait: Hec dicit dñs: Media nocte igrediar i egyptũ: ⁊ morietur oẽ ꝓmogenitũ i terra egyptiorũ a primogenito pharaonis q̃ sedet i solio ei' vsq; ad ꝓmogenitũ ãcille q̃ ẽ ad molã ⁊ oia ꝓmogenita iumẽtorũ: eritq; clamor magnus i vniuersa terra egypti: qlis nec ante fuit nec postea futur' ẽ. Apud oẽs ãt filios isrl nõ mutiet canis ab hoie usq; ad pecus: ut sciat quãto miraculo diuidat dñs egyptios ⁊ isrl. Descẽdẽtq; oẽs fui tui isti ad me ⁊ adorabũt me dicẽtes: Egredere tu ⁊ ois ppls q̃ subiect' est tibi. Post hec egrediemur: Et exiuit a pharaõe irat' nimis. Dixit ãt dñs ad moysen: Nõ audiet vos pharao: vt multa signa fiant i terra egypti. Moyses ãt ⁊ aarõ fecerũt oia signa ⁊ ostẽta q̃ scripta sũt cor̃ pharaone ⁊ indurauit dñs cor pharaonis: nec dimisit filios isrl de terra sua. XII

Dixit q̃q; dñs ad moysen ⁊ aaron i terra egypti. Mẽsis iste vobis pricipiũ mẽsiũ ꝓmus erit i mẽsib' ãni: Loqmini ad vniuersũ cetũ filiorũ isrl ⁊ dicite eis: Decia die mẽsis hui' tollat vnusq̃sq; agnũ p familias ⁊ domos suas. Si ãt minor ẽ nũer' vt sufficere possit ad vescendũ agnũ: assũet vicinũ suũ q̃ cõiũct' ẽ domui ei' iuxta nũerũ aiarũ q̃ sufficẽ possint ad esuz agni. Erit aũt agnus absq; macula masculus ãniculus. Juxta quẽ ritũ tolleti ⁊ heduz: ⁊ seruabitis cũ usq; ad q̃rtadecimã diẽ mẽsis hui'. Immolabitq; eũ vniuersa multitudo filiorũ isrl ad vesperã ⁊ sumẽt de sãguie eius ac ponẽt sup vtrũq; postẽ: ⁊ isup liminaribus domoz i qb' comedẽt illũ: ⁊ cdẽt carnes nocte illa assas igni: ⁊ azimos panes cũ lactucis agrestib'. Nõ comedeti ex eo crudũ q̃d: nec coctũ aq̃: sz assũ tñ igni: caput cũ pedib' ei' ⁊ iestinis vorabiti: nec remanebit quicq̃ ex eo usq; mane: Si quid residuũ fuerit: igne ꝓburetis. Sic ãt comedeti illũ: Renes vros accigetis ⁊ calciamẽta hẽbitis i pedibus tenẽtes baculos i manib': ⁊ comedeti festinãter. Est. n. phase. i. trãsit' dñi: ⁊ transibo p terrã egypti nocte illa ⁊ percutiã oẽ ꝓmogenitũ i terra egypti ab hoie usq; ad pecus ⁊ i cũcti dũi egypti faciã iudicia ego dominꝰ. Erit aũt sãguis vob i signũ i edib' i q̃bus eritis: ⁊ videbo sãguinẽ ⁊ trãsibo vos nec erit i vobis plaga disperdẽs qñ percusserro terrã egypti. Habebitis aũt hũc diez in monimẽtum ⁊ celebrabitis eã solẽnẽ dño i generatiõib' vris cultu sẽpiterno. Septẽ diebꝰ azima comedetis. Jn die ꝓmo non erit fermẽtũ i domib' vris. Quicũq; comedẽit fermẽtum pibit aia illa de isrl a ꝓmo die usq; ad diẽ septimũ. Dies prima erit sãcta ac solẽnis ⁊ dies septima eadem festiuitate venerabilis. Nihil operis facietis in eis: exceptis his que ad vescendum pertinent: ⁊ obseruabitis azima. Jn eadem eni ipsa die educam exercitum vestrum de terra egypti ⁊ custodietis diem istum in generationes vestras ritu perpetuo. Primo mense quartadecima die mensis ad vesperã comedeti azima usq; ad diẽ vigesimãpmam eiusdem mẽsis ad vesperã. Septẽ diebus fermẽtatũ nõ inueniet i domib' vris. Qui comederit fermentatũ pibit aia ei' de cetu isrl: tam de aduenis q̃ de idigenis terre. Oẽ fermẽtatuz nõ comedeti. Jn cũctis habitaculis vestris

edetis azima. Uocauit aũt moyses oẽs ſẽi-
ores filiorũ iſrl̃ & dixit ad eos: Ite tollentes
aial p familias vãs & imolate phase. Faſci
culũq; hyſopi tigite i ſanguie q̃ ẽ i limine &
aſpergite ex eo ſup limiare & vtrũq; poſtẽ.
Nullus vr̃ egrediatur hoſtiũ dom̃ ſue uſ
q; mane. Trãſibit.n. dñs pcuties egyptios.
Quq; viderit ſãguinẽ i ſupliminari & i vtro
q; poſte trãſcẽdet hoſtiũ domus: & nõ ſinet
percuſſorẽ igredi domos vãs & ledere. Cu
ſtodi verbũ iſtud legitimuz tibi & filijs tuis
uſq; i eternũ. Cũq; itroierit terrã quã dñs
de' datur' ẽ vob' ut pollicit' ẽ: obſeruabitis
cerimonias iſtas: & cũ dixerit vobis filij ue
ſtri: Que ẽ iſta religio? Dicetis eis: Victia
trãſitus dñi ẽ: qñ trãſiuit ſup domos filio-
rũ iſrl̃ i egypto pcutiẽs egyptios & domos
nr̃as liberas. Incuruatuſq; ppl's ado:auit:
& egreſſi filij iſrl̃ fecerũt ſicut pceperat dñs
moyſi & aarõ. Factũ ẽ aũt i noctis medio: p-
cuſſit dñs oẽ pmogenitũ i terra egypti: a p-
mogenito pharaõis q̃ i ſolio ei' ſedebat uſ
q; ad pr̃imogenitũ captiue q̃ erat i carcere:
& oẽ pmogenitũ iumẽtoz. Surrexitq; pha
rao nocte & oẽs ſerui ei' cũctaq; egypt' & or
tus ẽ clamor magnus i egypto: neq; n. erat
dom' i q̃ nõ iaceret mõtu'. Uocatiſq; pha
rao moyſe & aaron nocte ait: Surgite: egre
dimini a ppl'o meo vos & filij iſrl̃: ite & im
molate dño ſicut dicit': oues vãs & armẽta
aſſumite vt petierat': & abeuntes bñdicite
mihi. Urgebãtq; egyptij ppl'z iſrl̃ ỏ trã exi
re velociter dicẽtes: Oẽs moriemur. Tulit
igit̃ populus ꝓſparſã farinã añq; fermẽtare
tur: & ligãs i palijs poſuit ſup hũeroſ ſuos:
Fecerũtq; filij iſrl̃ ſicut pceperat dñs moyſi:
& petierũt ab egyptijs vaſa argẽtea & auzea
veſtẽq; plurimã. Qñs aũt dedit gr̃az ppl'o
corã egyptijs ut cõmodarẽt eis: & ſpoliaue
rũt egyptios. Profectiq; ſt̃ filij iſrael de ra-
maſſe i ſochot ſexcẽta fere milia peditũ vi-
rorũ abſq; puulis & mulierib': iz & vulg' p
miſcuũ inumerabile aſcẽdit cum eis oues &
armẽta & aiantia diuerſi generis multa ni-
mis. Coxerũtq; farinã quã dudũ de egyp-
to ꝓſpſã tulerant & fecerũt ſubcineritios pa
nes azimos: neq; n. poterat fermẽtari cogẽ
tib' exire egyptijs & nullã facere ſinẽtibus
morã: nec pulmẽti q̃cq̃ occurrerat ꝑparãt.
Habitatõ aũt filiorũ iſrael q̃ mãſerũt i egy
pto fuit q̃drigẽtorũ trigita ãnorũ. Quibus
expletis: cadẽ die egreſſus ẽ oĩs exercit' dñi
de terra egypti. Nox ẽ iſta obſeruabilis do
mini qñ eduxit eos de terra egypti. Hãc ob
ſeruare debẽt oẽs filij iſrael i generatiõib'
ſuis. Dixitq; dñs ad moyſẽ & aaron: Hec ẽ
religio phaſe: ois alienigena ñ comedet ex
eo: ois aũt ſerui' ẽptiꝰ circũcidet: & ſic cõ
det. Aduena & mercenari' nõ edent ex eo.
In vna domo comedetur: nec efferetis de
carnib' eius foras nec os illi' cõfrigetis. Ois
cetus filiorũ iſrael faciet illud. Q; ſi q̃s pe-
grinorũ i vĩaz voluerit trãſire coloniã & fa
cere phaſe dñi: circũcidetur ꝑius oẽ maſcu-
linũ ei': & tũc rite celebrabit: eritq; ſicut idi
gena terre. Si q̃s aũt circũciſus nõ fuerit:
nõ veſcetur ex eo. Eadẽ lex erit idigene & co
lono q̃ pegrinatur apũd vos. Fecerũtq; oẽs
filij iſrl̃ ſicut pceperat dñs moyſi & aarõ & ea
dẽ die eduxit dñs filios iſrl̃ de terra egypti
p turmas ſuas.

XIII

Locutuſq; ẽ dñs ad moyſẽ dicẽs: Sã
ctifica mihi oẽ pmogẽitũ qđ apit vul
uã i filijs iſrl̃ tã de boib' q̃ de ũmẽt. Mea
ſũt. n. oĩa. Et ait moyſes ad populũ: Me-
mẽtote diei hui' i q̃ egreſſi eſtis ỏ egypto &
de domo ſeruitutis: qm̃ i manu forti eduxit
vos dñs de loco iſto vt non comedatis fer
mẽtatũ panẽ. Hodie egredimini mẽſe noua
rũ frugũ. Cũq; itroduxerit te dñs i trã cha
nanei & ethei & ãmorei & euei & iebuſei quã
iurauit pr̃ib' tuis ut daret t̃ terrã fluẽtẽ lac
te & melle: celebrabitis hũc moꝛẽ ſacroruz
mẽſe iſto. Septẽ dieb' veſcetis azimis: & in
die ſeptio erit ſolẽnitas dñi. Azima come-
detis ſeptẽ dieb'. Nõ appa:ebit apud te ali
quid fermẽtatũ: nec i cũctis finib' tuis. Nar
rabiſq; filio tuo i die illo dicẽs: Hoc ẽ qđ fe
cit mihi dñs qñ egreſſus ſũ ỏ egypto: & erit
q̃i ſignũ i manu tua & q̃i monimẽtũ ãte ocu
los tuos: & vt lex dñi ſemp ſit i ore tuo. In
manu. n. forti eduxit te dñs de egypto. Cu-
ſtodies huiuſcemodi cultũ ſtatuto tẽpore
a dieb' i dies. Cũq; itroduxẽit te dñs i trã
chanãei ſicut iurauit t̃ & pr̃ib' tuis & dederit
t̃ eã: ſepabis oẽ qđ apit uluã dño & qđ pmi
tiuũ ẽ i pecor̃ib' tuis. Quicqd hũeris ma-
ſculini ſexus ꝓſecrabis dño. Pr̃imogenitũ
aſini mutabis oue: qđ ſi nõ redemeris iter
ficies. Oẽ ãt pmogenitũ hois de filijs tuis
pr̃cio redimes. Cũq; iterrogauerit te fili'
tu' cras dicẽs: Quid eſt hoc: Rñdebis ei:
In manu forti eduxit nos dñs de terra egy
pti de domo ſeruitutis. Nã cũ idurat' eſſet

Decima plaga

pharao ⁊ nollet nos dimittere occidit dñs oē primogenitū i terra egypti a primogenito hois usq; ad primogenitū iumentorū. Iccir co immolo dño oē qđ apit vuluaz masculini sexus ⁊ oia primogenita filiorū meorū redimo. Erit igitur q̄ signū i manu tua ⁊ q̄i ap pēsū qđ ob recōdationē añ oculos tuos: eo q̄ i manu forti eduxit vos dñs de egypto. Igitur cū emisisset pharao populū nō eos duxit dñs p viā terre philistīm q̄ vicina ē: reputans ne forte peniteret eū si vidisset ad uersū se bella cōsurgere ⁊ reuerteret i egyptū: sz circūduxit p viā deserti q̄ ē iuxta mare rubrū: ⁊ armati ascēderūt filij israel de tra egypti. Tulit q̄z moyses ossa ioseph secū eo q̄ adiurasset filios israel dicēs: Visitabit vos de⁹: efferte ossa mea hic vobiscuz. Profectiq̄z ō sochot: castrametati sūt i ethā i extremis finibus solitudinis. Dñs aūt p̄cedebat eos ad ostēdēdā viā p diē i colūna nubis ⁊ p noctē i colūna ignis: ut dux esset itinēis utroq; tpe. Nūq̄ ōfuit colūna nub̄ p diē nec colūna ignis p noctē coā pplo.

LOcut⁹ est aūt dñs ad moysē (XIIII dicēs: Loquere filijs israel: Reuersi castrametēt e regiōe phiairoth: q̄ est iter magdalū ⁊ mare ꝓtra beelsephon. In cōspectu eiº castra ponetis sup mare. Dicturusq̄z est pharao sup filijs israel: Coartati sūt i tra⁹ clusit eos desertū: ⁊ idurabo coꝛ eiº ac pseqūtur vos ⁊ glorificabo⁹ i pharaōe ⁊ i oi exercitu eiº: sciētq̄z egyptij q̄a ego sū dñs. Fecerūtq̄z ita: ⁊ nūciatū ē regi egyptioꝝ q̄ fugisset populus. Immutatūq̄z ē cor pharaōis ⁊ fuorū eiº sup populū ⁊ dixerūt: Quid uoluim⁹ facere ut dimitterem⁹ israel ne seruiret nob⁹? Jūxit ergo currū ⁊ ōez populū suū assūpsit secū. Tulitq̄z sexcētos currus electos ⁊ q̄cq̄d i egypto curruū fuit ⁊ duces toti⁹ exercit⁹. Jndurauitq̄z dñs coꝛ pharaōis regis egypti ⁊ psecut⁹ ē filios israel. Et illi egressi erāt i manu excelsa. Q̄uq̄z pseqūrēt egyptij vestigia p̄cesseruꝛ repperūt eos i castris sup mare: oisq̄z eq̄tat⁹ ⁊ curr⁹ pharaonis ⁊ vniuersus exercit⁹ erāt i phiairoth ꝓtra beelsephō. Q̄uq̄z appropiāsset pharao: leuātes filij israel oculos uiderūt egyptios p⁹ se ⁊ timuerunt valde. Clamauerūtq̄z ad dñz ⁊ dixerunt ad moysē: Forsitā nō erant sepulchra i egypto: iō tulisti nos ut moreremur i solitudie: Quid hoc facere voluisti: vt educeres nos ex egypto? Nōne iste ē sermo quē loq̄bamur ad te i egypto dicentes: recede a nobis ut seruiam⁹ egyptijs? Multo eni melius erat seruire eis q̄ mori i solitudie. Et ait moyses ad populū: Nolite timere: State ⁊ videte magnalia dñi: q̄ facturꝰ ē hodie. Egyptios.n. q̄s nūc videtis neq̄q̄ vltra videbitis usq; i sēpiternū: dñs pugnabit ꝓ vobis⁹ ⁊ vos tacebitis. Dixitq̄z dñs ad moysen: Quid clamas ad me? Loq̄re filijs israel vt p̄ficiscātur: Tu aūt eleua vgā tuā ⁊ extēde manū tuā sup mare ⁊ diuide illud vt gradiāt filij israel i medio mari p siccū. Ego aūt idurabo coꝛ egyptioꝝ vt psequāt vos ⁊ glorificabo⁹ i pharaone ⁊ i oi exercitu eiº ⁊ i currib⁹ ⁊ i eq̄tib⁹ illi⁹: Et sciēt egyptij q̄a ego sū dñs cū glorificat⁹ fuero i pharaone ⁊ i currib⁹ atq; i eq̄tibus eiº. Tollēs q̄z se angelus dñi q̄ p̄cedebat castra israel: abūt post eos: ⁊ cū eo pariter colūna nubis ꝓiora dimittēs p⁹ tergū stetit iter castra egyptioꝝ ⁊ castra israel: ⁊ erat nubes tenebrosa ⁊ illuminās noctē: ita vt ad se iuicez toto noctis tēpore accedere nō valerēt. Q̄uq̄z extendisset moyses manū super mare abstulit illud dñs flante uēto vehemēti ⁊ vrēte tota nocte ⁊ vertit i siccū: diuisiq̄z est aq̄ ⁊ ingressi sūt filij israel p mediū sicci maris. Erat.n. aq̄ q̄i murus a dextra eoꝝ ⁊ leua. Persequētesq̄z egypti ingressi sūt p⁹ eos ⁊ oīs eq̄tatus pharaōis curruꝰ eiº ⁊ eq̄tes p mediū maris. Jāq̄z aduenerat vigilia matutina: ⁊ ecce respiciēs dñs sup castra egyptioꝝ p colūnā ignis ⁊ nubis: interfecit exercitum eoꝝ ⁊ subuertit rotas curruū: ferebāturq̄z i profūduz. Dixerūt ergo egyptij: Fugiam⁹ israelē: dñs.n. pugnat pro eis ꝓtra nos. Et ait dñs ad moysen: Extēde manuz tuā sup mare vt reuertantur aque ad egyptios sup currus ⁊ eq̄tes eoꝝ. Q̄uq̄z extēdisset moyses manū ꝓtra mare: reuersū est primo diluculo ad priorem locum. Fugientibusq̄z egyptijs occurrerunt aque ⁊ inuoluit eos dominus in medijs fluctibus. Reuersiq̄z sūt aque ⁊ operuerunt currus ⁊ equites cūcti exercitus pharaonis: qui sequentes ingressi fuerant mare: nec vnus quidem superfuit ex eis. Filij autem israel perrexerunt per medium sicci maris: ⁊ aque eis erant quasi pro muro a dextris ⁊ a sinistris. Liberauitq̄z dominus in die illo israel de manu egyptiorū ⁊ viderūt egyptios mortuos sup litus maris ⁊ manū magnā quā exēcuerat

dñs cõtra eos. Timuitq; populus dñm ⁊ crediderũt dño ⁊ moysi ſuo eĩ.

XV

Tunc cecinit moyſes ⁊ filij iſrl carmẽ hoc dño ⁊ dixerunt: Cantemus dño. Gloriose.n. magnificat ẽ: equũ ⁊ aſcenſo rẽ deiecit i mare. Fortitudo mea ⁊ laus mea dominꝰ ⁊ factus ẽ mihi i ſalutẽ. Iſte deꝰ meus ⁊ glorificabo eũ: deꝰ patris mei ⁊ exaltabo eũ. Dñs qĩ vir pugnator: omipotẽs nomẽ eius: curꝰ pharaõis ⁊ exercitũ ꝓiecit i mare. Electi principes eiꝰ ſubmerſi ſũt i mari rubro: abyſſi opuerũt eos: deſcẽderũt i pfũdũ ſicꝫ lapis. Dextera tua dñe magnificata ẽ i fortitudine: dextera tua dñe pcuſſit inimicũ: ⁊ i multitudie glie tue depoſuiſti aduẽſarios meos. Miſiſti irã tuã q̃ ꝺuorauit eos ſicut ſtipulã: ⁊ i ſpu furoris tui cõgregate ſunt a que. Stetit vnda fluens ꝰgregati ſũt abyſſi i medio mari. Dixit inimicꝰ: Perſeq̃r ⁊ ꝓprehẽdã: diuidã ſpolia: iplebitur aĩa mea. Euaginabo gladiũ meũ: iterficiet eos manus mea. Flauit ſpus tuꝰ ⁊ opuit eos mare: ſubmerſi ſũt q̃i plũbũ i aquis vehementib⁹. Quis ſilis tui i fortib⁹ dñe? Quis ſilis tui magnificus i ſãctitate terribilis atq; laudabilis ⁊ faciẽs mirabilia? Extendiſti manũ tuã ⁊ deuorauit eos terra. Dux fuiſti in miſericordia tua ppl'o quẽ redemiſti: ⁊ portaſti eũ i fortitudine tua ad hitaculũ ſcũz tuum: Iſcẽderũt ppli ⁊ irati ſũt: dolores obtinuerũt hitatores philiſtijm. Tũc ꝓturbati ſũt principes edom: robuſtos moab obtinuit tremor: obrigueruntoẽs habitatores chanaã. Irruat ſup eos formido ⁊ pauor i magnitudine brachij tui. Fiãt imobiles q̃i lapis: donec pertrãſeat ppl's tuꝰ dñe: donec pertrãſeat ppl's iſte quem poſſediſti. Introduces eos ⁊ plãtabis i mõte hereditatis tue firmiſſimo habitaculo tuo qõ operatus es dñe: ſãctuariũ tuũ dñe qõ firmauerũt manus tue. Dñs regnabit i eternũ ⁊ ultra. Ingreſſus ẽ.n. eques pharao cũ curribꝰ ⁊ eq̃tibus eiꝰ i mare: ⁊ reduxit ſup eos dominꝰ aquas maris. Filij aũt iſrl ãbulauerũt per ſiccũ i medio eiꝰ. Sumpſit ergo maria ꝓphetiſſa ſoror aaron tympanum i manu ſua egreſſeq; ſũt oẽs mulieres poſtea cũ tympanis ⁊ chorꝰis: q̃bus precinebat dicẽs: Cantemus dño: Gloriose.n. magnificatus eſt: equuz ⁊ aſcẽſorẽ deiecit i mare. Tulit autez moyſes iſrl de mari rubro ⁊ egreſſi ſũt in deſertum ſur. Ambulauerũtq; trib⁹ diebus p ſolitudinẽ ⁊ nõ ĩueniebãt aquã: ⁊ venerũt in marath: nec poterãt bibere aquas de marath eo q̃ eſſẽt amare. Vnde ⁊ ꝓgruũ loco nomẽ ipoſuit: vocãs illũ marath. i. amaritudinẽ. Et murmurauit ppl's ꝓtra moyſẽ dicens: Quid bibemus? At ille clamauit ad dñz: Qui oñdit ei lignũ: qõ cũ miſiſſet i aq̃s in dulcedinẽ vſe ſũt. Ibi ꝓſtituit ei ꝓcepta atq; iudicia: ⁊ ibi tẽtauit eũ dicẽs: Si audieris vocẽ oñi dei tui ⁊ qõ rectũ eſt corã eo feceris ⁊ obedieris mãdatis eius cuſtodieriſq; oĩa ꝓcepta illi⁹: cũctũ languorẽ quẽ poſui i egypto nõ inducã ſup te: Ego.n. dñs ſanator tuꝰ. Venerunt aũt i helim filij iſrl: vbi erãt duodeci fõtes aquarum ⁊ ſeptuagita palme ⁊ caſtrametati ſũt iuxta aq̃s.

XVI

Profectiq; de helim venit oĩs multitudo filiorũ iſrl i deſertuz ſyn: qõ eſt inter helim ⁊ ſynai quĩtadecima die mẽſis ſecũdi poſtq̃ egreſſi ſũt de tra egypti: ⁊ mũmurauit oĩs ꝓgregatio filiorũ iſrael cõtra moyſen ⁊ aarõ i ſolitudine. Dixerũtq; filij iſrl ad eos: Vtinã mortui eſſem⁹ ꝑ manuz dñi i terra egypti: qñ ſedebamus ſup ollas carniũ ⁊ comedebamus panẽ i ſaturitate. Cur iduxiſtis nos in deſertũ iſtud: vt occideretis oẽm multitudinẽ fame? Dixit autẽ dñs ad moyſẽ: Ecce ego pluã vobis panes ꝺ celo. Egrediatur populus ⁊ colligat que ſufficiũt ꝑ ſingulos dies ut tentẽ eum vtrũ ambulet i lege mea an nõ. Die autem ſexto parent q̃ iferãt ⁊ ſit duplũ q̃ colligere ſole bant per ſingulos dies. Dixerũtq; moyſes ⁊ aaron ad oẽs filios iſrl: Veſpere ſcietis q̃ dñs eduxẽit vos de terra egypti ⁊ mane videbitis gloriam domini. Audiui enim murmur vestrum contra dominum: Nos vero q̃d ſumus quia muſitaſtis contra nos? Et ait moyſes: Dabit vobis dominus veſpere carnes edere ⁊ mane panes in ſaturitate: eo q̃ audiuerit murmurationes veſtras quibus murmurati eſtis contra eum: nos enim q̃d ſumus? nec contra nos eſt murmur veſtrũ ſed cõtra dominum. Dixit quoq; moyſes ad aaron: Dic vniuerſe congregationi filiorum iſrael: Accedite coram domino: audiuit enĩ murmurã veſtrũ. Cũq; loqueret aaron ad oẽm cetũ filiorũ iſrael: reſpexerũt ad ſolitudinẽ: ⁊ ecce gl'ia dñi appuit i nube. Locutꝰ ẽ aũt dñs ad moyſen dicens: Audiui murmuratões filiorũ iſrl: loquere ad eos. Veſpe comedetis carnes ⁊ mane ſatiabimini

panibus: scietisq; q̄ ego sum dñs deus vr̄. Factū ē ergo vespere ⁊ ascēdēs coturnix co opuit castra: mane q̄q; ros iacuit p circuitū castroꝝ. Cūq; opuisset supficiem t̄re appu it i solitudīe minutū: ⁊ q̄i pilo tusū i sil'itudinē pruine sup terrā. Qd cū vidissent filij isrl' dixerūt ad iuicē: Manhu: qd significat Quid ē hoc. Ignorabāt. n. q̄d esset. Quib' ait moyses: Iste ē panis quē dñs dedit vobis ad vescēdū: Hic ē sermo quē p̄cepit vobis dñs. Colligat unusq̄sq; ex eo quātū sufficit ad uescendum: gomor p singula capita. Iuxta numeꝝ aīaꝝ vr̄arū q̄ hītāt i tabnaclo sic tollet. Fecerūtq; ita filij isrl': ⁊ collegerūt ali' plus ali' min' ⁊ mēsi st̄ ad m̄sura gomor. Nec q̄ plus collegerat hūit āpli' nec q̄ min' parauerat repit minus: sz singuli iuxta id qd edere poterāt cōgregauerūt. Dixitq; moyses ad eos: Nullus relinquat ex eo i mane. Qui nō audierūt euz: sz dimiserūt q̄dā ex eis usq; māe: ⁊ scatere cepit v̄mib' atq; ꝯputruit: ⁊ irat' ē ꝯtra eos moyses Colligebāt āt māe singuli quātū sufficē poterat ad vescēduz. Cūq; icaluisset sol: liq̄fiebat. In die aūt sexta collegerūt cibos duplices. i. duo gomor p singulos hoīes. Uenerūt āt oēs prīcipes multitudīs ⁊ narrauerunt moysi. Qui ait eis: Hoc ē qd locut' ē dñs: Req̄es sabbati scificata ē dño. Cras qdcūq; opandū ē facite: ⁊ q̄ coquenda st̄ coq̄te: Quicq̄d āt reliquū fuerit: reponite vsq; in mane. Fecerūtq; ita vt p̄ceperat moyses: ⁊ nō cōputruit: neq; vermis iuētus ē i eo. Dixitq; moyses: Comedite illud hodie q̄a sabbatuz ē dño: nō iuenieť hodie i agro: sex dieb' colligite: i die āt septīo sabbatū ē dño. Iccirco nō iuenieť. Uenitq; septīa dies ⁊ egressi de populo ut colligerēt nō iuenerūt. Dixit aūt dñs ad moysen: Usq; quo nō vl'tis custodire mādata mea ⁊ legē meā? Uid te q̄ dñs dederit vob' sabbatū: ⁊ ꝓpter hoc die sexta tribuit vobis cibos duplices. Maneat vnusq̄sq; apud semetipsū ⁊ null' egrediatur d̄ loco suo die septīo: ⁊ sabbatizauit populus die septimo. Appellauitq; dom' isrl' nomē ei' man: qd erat q̄i semē coriādri albuz: gustusq; ei' q̄i simile cū melle. Dixit autē moyses: Iste est sermo quē p̄cepit domin'. Imple gomor ex eo ⁊ custodiatur in futuras retro generatiōes: ut nouerīt panē quo alui vos i solitudine: qñ educti estis d̄ t̄ra egypti. Dixitq; moyses ad aarō: Sume vas vnū ⁊ mitte ibi man quātum pōt cape gomō ⁊ īpone corā dño ad s̄uādū i generationes vr̄as sicut p̄cepat dñs moysi. Posuitq; illud aarō i tabernaculo reseruādū: Filij quoq; isrl' comederunt man q̄dragīta ānis: donec venirent i terrā habitabilē. Hoc cibo aliti sūt vsq; quo tāgerēt fines t̄re chanaā. Gomor autez decīa ps ē ephi XVII

Ibit ꝓfecta oīs mltitudo filioꝝ isrl' de deserto syn p māsiones suas iuxta sermonē dñi castrametati sunt in raphidi ubi nō erat aqua ad bibēduz ppl'o: qui iurgat' ꝯtra moysen ait: Da nob' aquā ut bibam'. Quibus rñdit moyses: Quid iurgamini ꝯtra me? Cur tentatis dñz? Sitiuit ergo ibi ppl's p̄ aque penuria ⁊ murmurauit cōtra moysen dicēs: Cur fecisti nos exire de egypto ut occideres nos ⁊ liberos nr̄os ac iumta siti. Clamauit āt moyses ad dñz dicēs: Quid faciā populo huic? Adhuc paululū ⁊ lapidabit me. Et ait dñs ad moysen: Antecede populū ⁊ sume tecuz de senioribus isrl': ⁊ virgā qua pcusisti fluuiū tolle i māu tua ⁊ vade. En ego stabo ibi corā te supra petrā oreb: pcutiesq; petrā ⁊ exibit ex ea aq̄ vt bibat populus. Fecit moyses ita corā senioribꝰ isrl'. Et vocauit nomē loci illius tentatio: ꝓpter iurgiū filioꝝ isrl': ⁊ q̄a tentauerunt dñz dicētes: Est ne de' i nobis an nō? Uēit autē amalech ⁊ pugnabat ꝯtra filios israel i raphidiz. Dixitq; moyses ad iosue: Elige viros: ⁊ egressus pugna contra amalech cras: ego stabo i v̄tice collis hñs virgā dei i manu mea. Fecit iosue ut locutus erat moyses ⁊ pugnauit cōtra amalech. Moyses autē ⁊ aaron ⁊ hur ascenderunt super verticem collis. Cūq; leuaret moyses manus vincebat israel: Sin autez paululuz remisisset supabat amalech. Manus autem moysi erāt graues. Sumētes igitur lapidē posuerunt subter eum in quo sedit. aaron aūt ⁊ hur sustētabant manus eius ex vtraq; pte. Et factū est vt man' eius nō laxarētur vsq; ad occasū solis. Fugauitq; iosue amalech ⁊ populuz eius in ore gladii. Dixit autem dominus ad moysen: Scribe hoc ob monimentum in libro ⁊ trade auribus iosue. Delebo enim memoriam amalech sub celo. Edificauitq; moyses altare: ⁊ vocauit nomē eius dñs exultatio mea dicēs: Quia manus solius dñi ⁊ bellū dei erit cōtra amalech a generatione i generationem

Qumq; audisset iethro sa cerdos madiã cognatus moysi oia q̃ fecerat dñs moysi ⁊ israel populo suo: ⁊ q̃ eduxisset dñs isrl̃ de egypto: tulit sephoram vxorẽ moysi quã remiserat ⁊ duos filios ei⁹ quorũ vn⁹ vocabat gersã dicẽte pẽe: aduẽa fui: ĩ terra aliena: alt̃ vo eliezer. Deꝰ. n. ait pẽis mi adiutõ me⁹ ⁊ eruit m̃ ỏ gladio pharaonis. Venit ergo iethro cognatus moysi ⁊ filij ei⁹ ⁊ uxor ei⁹ ad moysẽ i desertũ ubi erat castrametat⁹ iuxta mõtẽ dei ⁊ mãdauit moysi dicẽs: Ego iethro cognatus tu⁹ vẽio ad te ⁊ vxor tua ⁊ duo filij tui cũ ea. Qui egressus i occursũ cognati sui adorauit ⁊ osculatus ẽ eũ. Salutauerũtq; se mutuo vbis pacificis. Qũq; itrasset tabernaculum narrauit moyses cognato suo cũcta q̃ fecerat dñs pharaoni ⁊ egyptijs ppter isrl̃: vniuersũq; laborẽ q̃ accidisset eis ĩ itinere: ⁊ q̃ liberauerat eos dominus. Letatusq; est iethro sup oĩb⁹ bonis q̃ fecerat dñus isrl̃: eo q̃ eruisset eũ ỏ mãu egyptioꝝ ⁊ ait: Bñdict⁹ dñs q̃ liberauit vos ỏ mãu egyptioꝝ ⁊ ỏ ỏ mãu pharaõis q̃ eruit pplz suũ ỏ mãu egypti. Nũc cognoui q̃a magn⁹ dñs sup oẽs deos: eo q̃ supbe egerũt ꝓtra eos. Obtulit ergo iethro cognatus moysi holocausta ⁊ hostias dño. Venerũtq; aaron ⁊ oẽs seniores filiorũ isrl̃ ut comederẽt panẽ cũ eo corã dño. Altera aũt die sedit moyses ut iudicaret populũ q̃ assistebat moysi a mane usq; ad vesperã. Qꝝ cũ vidisset cognatus eius oia. s. q̃ agebat i populo ait: Quid ẽ qõ facis i plebe: Cur solus sedes ⁊ ois populus prestolatur de mane usq; ad vesperaz: Cui rñdit moyses: Venit ad me pplz q̃rẽs sẽtẽtiã dei. Qũq; acciderit eis aliqua disceptatio veniũt ad me ut iudicẽ iter eos ⁊ oñdã ꝑcepta dei ⁊ leges eius. At ille: Nõ bona iquit rez facis: stulto labõe ꝓsũeris ⁊ tu ⁊ pplus iste q̃ tecũ ẽ. Vltra vires tuas ẽ negociũ: solus illud nõ poteris sustinere: sz audi vba mea atq; ꝓsilia ⁊ erit dñs tecũ. Esto tu pplo in bis q̃ ad deũ ptinẽt: ut referas q̃ dicũtur ad eũ: oñdasq; populo cerimonias ⁊ ritũ colẽdi viaq; ꝑ quã igredi debeãt ⁊ opus qõ facere debeãt. Prouide aũt de oi plebe viros sapientes ⁊ timẽtes deũ i qb⁹ sit veritas ⁊ q̃ oderint auaritiã ⁊ ꝓstitue ex eis tribunos ⁊ centuriones ⁊ quiquagenarios ⁊ decãos q̃ iudicẽt populũ omni tẽpore. Quicq̃d aute maius fuerit referãt ad te: ⁊ ipi minora tã tũmodo iudicẽt: leuiq; sit tibi partito i alios onere: si hoc feceris iplebis ipiũ dñi ⁊ ꝑ cepta ei⁹ poteris sustẽtare: ⁊ ois hic pplus reuertet̃ ad loca sua cũ pace. Quib⁹ auditis moyses fecit oia q̃ ille suggesserat: ⁊ electis viris strenuis de cũcto isrl̃ cõstituit eos principes ppli tribũos ⁊ centuriões ⁊ q̃nq̃genarios ⁊ decãos q̃ iudicarẽt plebẽ dñi oi tpe. Quicq̃d ãt graui⁹ erat referebãt adeũ: faciliora tm̃m iudicãtes. Dimisitq; cognatũ suũ: q̃ reuersus abiit i terrã suã. XIX

Mense tertio egressionis isrl̃ de tra egypti i die hac venerũt i solitudinẽ synai. Nã ꝑfecti de raphidim ⁊ puenientes usq; i desertũ synai castrametati sũt i eodẽ loco: i bicq; simul fixit tẽtoria e regiõe mõtis. Moyses aũt ascẽdit i mõtẽ ad deum. Vocauitq; eũ dñs de mõte ⁊ ait: Hec dices domui iacob ⁊ ãnũciabis filijs isrl̃: vos ipsi vidistis q̃ fecerim egyptijs: qũo portaueri uos sup alas aquilarũ ⁊ assũpseri mihi: si ergo audieritis vocẽ meã ⁊ custodieritis pactũ meũ: eritis mihi i peculiũ de cũctis populis. Mea ẽ. n. ois terra ⁊ vos eritis mihi i regnũ sacerdotale ⁊ gẽs sãcta. Hec sũt vba q̃ loqris ad filios israel. Venit moyses ⁊ vocatis maioribus natu populi exposuit oẽs sermones quos mãdauerat domin⁹. Rñdit ois pplus israel: Cũcta q̃ locutus ẽ domin⁹ faciem⁹. Qũq; rettulisset moyses vba ppli ad dñm ait ei dñs: Ecã nũc veniã ad te i caligie nubis ut audiat me populus loquẽtẽ ad te ⁊ credat tibi i perpetuũ. Nũciauit ergo moyses verba populi ad dñm. Qui dixit ei: Vade ad populũ ⁊ scifica illos hodie ⁊ cras lauẽtq; vestimẽta sua: ⁊ sint parati i diẽ tertiu. In die. n. ẽtio descẽdet dñs corã oi plebe super mõtẽ synai: cõstituesq; terminos populo ꝑ circuitum ⁊ dices ad eos: Cauete ne ascendatis in montem nec tangatis fines illius: omnis qui tetigerit mõtem morte morietur. Manus non tangent eũ: sed lapidib⁹ oppmetur: aut confodietur iaculis: siue iumentum fuerit siue homo non uiuet. Cum ceperit clangere buccina: tunc ascẽdãt i montem. Descẽditq; moyses de monte ad populũ ⁊ scificauit eũ. Quiq; lauisset vestimẽta sua ait ad eos: Estote parati in diem tertiũ: ⁊ ne appropiquetis vxoribus vris. Jamq; aduenerat tertius dies ⁊ mane inclaruerat: ⁊ ecce ceperunt audiri tonitrua ac micare fulgura: ⁊ nubes desũsũma operire mõtẽ. Clãgorq;

buccine vehemẽti⁹ ꝑstrepebat: ⁊ timuit po
pulus q̃ erat ī castris. Cumq; eduxisset eos
moyses i occursū ōi de loco castroꝝ: ste-
terūt ad radices mōt. Totus aūt mōs synai
fumabat: eo q̃ descẽdisset dñs sup eū i igne
⁊ ascenderet fum⁹ ex eo q̃i de fornace. Erat
q; ois mōs terribilis ⁊ sonit⁹ buccine paula
ti crescebat i ma⁹ ⁊ plꝰ⁹ tẽdebat. Moy
ses loq̃bat ⁊ dñs rñdebat ei. Descẽditq; dñs
sup mōtẽ synai i ipo mōtis vtice ⁊ vocauit
moysen i cacumẽ ei⁹: quo cuz ascẽdisset: di
xit ad eum: Descẽde ⁊ ꝓtestare ppl̃o ne for-
te velit trãscẽdere termios ad vidẽdũ dñm
⁊ peat ex eis plꝰima multudo. Sacerdotes
quoq; q̃ accedũt ad dñm sanctificẽtur ne pcuti-
at eos. Dixitq; moyses ad dñm: Nõ poterit
vulgus ascẽdẽ mõtez i synai. Tu en̄ testifi-
catus es ⁊ iussisti dicẽs: Pone termios cir
ca mõtẽ ⁊ sanctifica illũ. Qui ait dñs: Vade de
scẽde: ascẽdesq; tu ⁊ aaron tecũ: sacerdotes
aũt ⁊ ppl̃s nõ trãseãt termios nec ascẽdant
ad dñm ne forte iterficiat illos. Descenditq;
moyses ad pplm ⁊ oia narrauit eis XX

Locutusq; ē dominus cũctos sermo-
nes hos: Ego sũ dñs de⁹ tuus q̃ edu-
xi te de terra egypti de domo seruitutis. Nõ
hẽbis deos alienos coꝝ me: nõ facies t̄ scul
ptile: neq; oẽz simlitudinẽ q̃ ē i celo desup
⁊ q̃ i terra deorsũ: nec eoꝝ q̃ sũt i aquis sub
terra: non adorabis ea neq; coles: ego sum
dñs de⁹ tu⁹ fort⁹ ⁊ zelotes visitãs iniq̃tatez
patruz i filios i tertiã ⁊ q̃rtã generationem
eoꝝ q̃ oderũt me ⁊ faciẽs miſicordiã i mi-
lia his q̃ diligũt mẽ ⁊ custodiũt ꝓcepta mea.
Nõ assumes nomẽ dñi dei tui in vanũ: nec
en̄ hẽbit ĩsõtẽ dñs eũ q̃ assũpserit nom̃ dñi
dei sui frustra. Memẽto ut diẽ sabbati san
ctifices. Sex dieb⁹ opaberis ⁊ facies oia opa
tua. Septio autẽ die sabbatũ dñi dei tui ẽ.
Nõ facies õe op⁹ i eo tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia tua
seruus tuus ⁊ ancilla tua iumẽtũ tuũ ⁊ adue
na q̃ est intra portas tuas. Sex en̄ dieb⁹ fe-
cit de⁹ celũ ⁊ terrã mare ⁊ oia q̃ in eis sũt: ⁊
requieuit i die septio. Iccirco benedixit do
minus diei sabbati ⁊ sanctificauit eũ. Hono
ra ꝑez tuuz ⁊ mẽz tuã ut sis lõgeu⁹ sup ter
rã quã dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi. Nõ occides:
Nõ mechaberis. Nõ furtũ facies. Nõ lo
q̃ris ꝓtra ꝓximũ tuũ falsũ testimoniũ. Nõ
concupisces domũ ꝓximi tui: nec desidera
bis vxorẽ ei⁹: nõ seruũ: nõ ancillã: nõ bouẽ
nõ asinũ: nec oia que illius sũt. Uniuersus aũt
ppl̃s videbat voces ⁊ lãpades ⁊ sonitũ buc
cine montẽq; fumãtem: ⁊ pẽriti ac pauoꝛe
cõcussi steterũt procul dicẽtes moysi: Loq̃re
tu nobis ⁊ audiem⁹: nõ loq̃tur nobis dñs:
ne forte moriamũ: ⁊ ait moyses ad ppl̃m:
Nolite timere: Ut.n. pbaret vos venit deus
⁊ vt terꝛor illi⁹ esset i vobis ⁊ nõ peccaretis.
Stetitq; populus de lõge: moyses aut̄ ac-
cessit ad caliginẽ i q̃ erat de⁹. Dixitq; prete
rea dñs ad moysẽ: Hec dices filijs isrl̃: vos
vidistis q̃ de celo locut⁹ sim vob: Nõ facie
tis deos argẽteos: nec deos aureos facietis
vob. Altare de tra faciet⁹ mihi ⁊ offeretis
sup eo holocausta ⁊ pacifica via: oues vras
⁊ boues i oi loco i q̃ memõia fuerit nomis
mi. Uenia ad te ⁊ bñdicã t̄. Si aũt altare lapi
deũ feceris mihi: nõ edificabis illud de sectis
lapidib⁹. Si.n. leuaueris cultrũ sup eo pol
luet. Nõ ascẽdes per gradus ad altare me
us: ne reueletur turpitudo tua. XXI

Hec sunt iudicia que ꝓponet eis: Si
emeris hebreũ: sex ãnis seruiet tibi: i
septio egrediet liber gratis: Cũ q̃li veste in
trauerit cũ tali exeat: si hẽns vxorẽ ⁊ vxor
egredietur simul. Si aũt dñs dederit illi vxo-
rẽ ⁊ pepit filios ⁊ filias: mulier ⁊ liberi eius
erũt dñi sui: ipe vo exibit cũ vestitu suo. Quꝛ
si dixerit seru⁹: Diligo dñm meũ ⁊ vxorez ac
liberos nõ egrediar liber: offerat eũ dñs di
is ⁊ applicabitur ad ostiũ ⁊ postes: pfora-
bitq; aurẽ eius subula ⁊ erit ei ſu⁹ i seculũ.
Si q̃s vẽdiderit filiã suã i famulã: nõ egre-
diet sicut ãcille exire cõsueuerũt. Si displi-
cuerit oculis dñi sui cui tradita fuerit dimit-
tet eã: ppl̃o aũt alieno vẽdẽdi ñ hẽbit ptãez si
spreuerit eã: Si aũt filio suo despõderit eã: iu
xta morẽ filiarũ faciet illi. Quꝛ si alterã ei ac-
ceperit: nuidebit puelle nuptias ⁊ vestimẽ-
ta: ⁊ pcũ pudicitie nõ negabit. Si tria ista
nõ fecerit egredietur grat⁹ absq; pecũia. Qui
percusserit hominẽ volens occidere morte
moriatur. Qui autem non est insidiatus:
sed deus illum tradidit in manus eius con
stituam tibi locum in quo fugere debeat.
Si quis per industriam occiderit ꝓxi-
mum suum ⁊ per insidias: ab altari meo a
uelles eum ut moriatur. Qui percusserit
patrẽ suũ aut matrẽ morte moriatur. Qui
maledixerit patri suo uel matri morte mo-
riatur. Qui furat⁹ fuerit hõinẽ ⁊ vẽdiderit

eū: ꝙuictus noxe morte moriatur. Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alt̄ pximū suū lapide vl̄ pugno ⁊ ille mortuꝰ nō fuerit: sz iacuerit i lectulo: si surrexerit ⁊ ābulauerit foris sup baculū suū inocēs erit q̄ pcusserit: ita tm̄ ut opas eiꝰ ⁊ impēsas i medicos restituat. Qui pcusserit seruū suū vel ācillā virga ⁊ mortui fuerit i mānibꝰ eiꝰ: criscrē erit. Si āt vno die vl̄ duobꝰ supuixerit nō subiacebit pene: qa pecunia illiꝰ ē. Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit q̄s mulierē pgnātē ⁊ abōtiuū q̄dē fecerit sed ipa uixerit: subiacebit damno quātū maritꝰ mulieris expetierit ⁊ arbitri iudicauerit. Si aūt mors eiꝰ fuerit subsecuta: reddet aiam ꝓ aia oculū ꝓo oculo dētē ꝓo dēte manū ꝓ manu pedē ꝓ pede adustionē ꝓo adustiōe vulnꝰ ꝓ vulnere liuorē ꝓ liuore. Si pcusserit q̄spiam oculū serui sui aut ancille ⁊ luscos eos fecerit: dimittet eos liberos ꝓ oculo quē eruit. Dētē q̄z si excusserit seruo vel ācille sue: silit̄ dimittet eos liberos. Si bos cornu percusserit virū aut mulierem ⁊ mortui fuerit: lapidibus obruetur ⁊ nō comedētur carnes eius: dñs q̄z bouis inocēs erit. Q̄ si bos cornupeta fuerit ab heri ⁊ nudiusterti ⁊ ꝓtestatu sūt dñz eiꝰ nec recluserit eū: occideritq̄ virū aut mulierē: ⁊ bos lapidibꝰ obruet ⁊ dñz eiꝰ occidēt. Q̄ si p̄ciū fuerit ei ipositū: dabit ꝓ aia sua q̄cquid fuerit postulatus. Filiū q̄z ⁊ filiaz si cornu pcusserit: simili sētētie subiacebit. Si seruū ācillāq̄ ūnaserit: triḡta siclos argenti dño dabit: bos vō lapidibus oppmetur. Si q̄s aperuerit cisternā ⁊ foderit ⁊ nō operuerit eā: ceciderit q̄z bos aut asin⁹ i eā: reddet dñs cisterne p̄ciū ūumtoꝛi: qō āt mōtuū ē: ipsiꝰ erit. Si bos alienꝰ bouē altīꝰ vulnerauerit: et ille mōtuꝰ fuerit: uēdent bouē uiuū et diuidēt p̄ciū: cadauer aūt mōtui it̄ sē diuidēt. Si autē sciebat q̄ bos cornupeta esset ab heri ⁊ nudiusterti ⁊ ñ custodiuit eū dñs suꝰ: reddet bouē ꝓ boue ⁊ cadauer integrū accipiet.

XXII

Si q̄s furat⁹ fuerit bouē aut ouē ⁊ occiderit vel vēdiderit: quiq̄ boues pro vno boue restituet: ⁊ q̄tuō oues ꝓ una oue restituet. Si effrigēs vir domū siue suffodiens fuerit inuētus: ⁊ accepto vl̄nere mortuus fuerit: pcussor nō erit reꝰ sāguis. Q̄ si ꝛto sole hoc fecerit: homicidiū ppetrauit ⁊ ipe moriat. Si ñ habuerit q̄ ꝓ furto reddat: ipe uenūdabitur. Si uctū fuerit apud eū q̄ furat⁹ ē viuēs siue bos siue asinus siue ouis: duplū restituet. Si leserit q̄spiam agrū vel vineā ⁊ dimiserit iumētū suū ut ꝺ pascatur aliena: q̄cquid optimū habuerit i agro suo vel i vinea ꝓ dāni estimatione restituet. Si egressus ignis iuenerit spicas ⁊ ꝓsumpserit aceruos frugū siue stātes segetes i agris: reddet dānū q̄ ignē succendit. Si quis ꝓmēdauerit amico pecuniaz aut vas i custodiā: ⁊ ab eo q̄ suscepēat furto ablata fuerit: si inuenit fur duplum reddet: si latet fur: dñs domus applicabitur ad deos ⁊ iurabit q̄ nō extēderit manū i rē ꝓximi sui ad ppetrandā fraudē tam in boue q̄ in asino ⁊ oue ac vestīmēto ⁊ quicquid dānū inferre pōt. Ad deos vtriusq̄ causa pueniet: ⁊ si illi iudicauerit dupluz restituet ꝓximo suo. Si q̄s cōmēdauerit ꝓximo suo bouez aut asinū ouē ⁊ oē iumētū ad custodiam ⁊ mortuū fuerit aut debilitatū vl̄ captum ab hostibus: nullusq̄ hoc viderit: iusiurandū erit i medio q̄ nō extēderit manū ad rē ꝓximi sui: suscipietq̄ dñs iuramētū ⁊ ille reddere nō coget. Q̄ si furto ablatū fuerit īstituet dānū domino. Si comestū a bestia deferat ad eū q̄ occisū ē ⁊ nō restituet. Qui a ꝓximo suo quicq̄ hoꝛ mutuo postulauerit ⁊ debilitatū aut mortuū fuerit dño nō p̄sente: reddere ꝓpelletur. Q̄ si i p̄sentia dñi fuerit nō restituet: maxime si cōductū venerat ꝓ mercede operis sui. Si seduxerit q̄s v̄ginē necdū desposatā: dormierit q̄z cū ea: dotabit eā ⁊ hēbit eā vxorē. Si pater v̄gis dare noluerit: reddet pecuniā iuxta modū dotis quā virgines accipe cōsueuerūt. Maleficos nō patiēris viuere. Qui coierit cū iumēto morte moriatur. Qui imolat dīs occidetur p̄ter dño soli. Aduenā nō cōtristabis neq̄ affliges eū: aduene ⁊ ipi fuistis i terra egypti. Uidue ⁊ pupillo nō nocebitis. Si leseritis eos uociferabūt ad me: ⁊ ego audiam clamorē eorū ⁊ idignabitur furor meus: pcutiāq̄ vos gladio ⁊ erunt vxores vr̄e vidue ⁊ filij vr̄i pupilli. Si pecuniā mutuā deueris pplo meo paupi qui hītat tecū: nō urgebis eum quasi exactor nec vsuris opprimes. Si pignus a ꝓximo tuo acceperis vestimentum: ante solis occasum reddes ei. Ipsū enī est solū quo operitur indumētū carnis eiꝰ: nec hēt aliud i quo dōmiat. Si clamauerit ad me exaudiā eū: qa miricors sū. Dīs nō detrahes ⁊ principi ppli tui non

maledices. Decimas ⁊ primitias tuas non tardabis offerre. Primogenitū filiorū tuorū dabis mihi. De bob' q3 ⁊ ouib' sīlit faciēs. Septē dieb' sit cum matre sua die octaua reddes eū mihi. Viri sācti eritis mihi. Carnē que a bestijs fuerit pregustata non comedetis: sed pjcietis canib'. XXIII

Non suscipies vocē mēdacij: nec iūges manū tuā ut p impio dicas falsū testimoniū. Nō seqris turbā ad faciēdū malū: nec in iudicio plurimorū acquiescēs sētētie: ut a vero deuies. Paupi quoq3 non miser eberis in iudicio. Si occurrerit boui inimici tui aut asino errāti: reduc ad eū. Si videris asinū odietis iacere sub onere: nō pterībis: sed subleuabis cū eo. Nō declinabis i iudiciū paupis. Mēdaciū fugies. Insontē ⁊ iustū nō occides: qa aduersor impio: nec accipies munera q3 etiā excecāt prudētes ⁊ subuertūt vba iustorū. Peregrio molest' nō eris: Scitis. n. aduenar aīas: qa ⁊ ipi peregrini fuistis i terra egypti. Sex ānis semiabis terrā tuā ⁊ pgregabis fruges ei'. Anno āt septīo dimittes eā ⁊ requiescere facies: ut comedāt pauper pplī tui: ⁊ qcquid reliquū fuerit edāt bestie agri. Ita facies i vinea ⁊ i oliueto tuo. Sex dieb' opaberis: septīa die cessabis ut requiescat bos ⁊ asinus tu' ⁊ refrigerē filius ancille tue ⁊ adnena. Oia q3 dixi vob custodite: ⁊ p nomē externorū deor nō iurabis neq3 audietur ex ore vo. Trib' vicibus p singulos ānos mihi festa celebrabitis. Solēnitatē q3 azimorū custodies. Septē diebus comedetis azima: sicut pcepi tibi tēpore mēsis nouor qñ egressus es de egypto. Nō apparebis i cospectu mo vacuus. ⁊ solēnitatē mēsis primitiuor opis tui q3cūq3 seiaueris i agro: solēnitatez q3 i exitu āni qñ pgregaueris oēs fruges tuas o agro celebrabis mihi. Ter i āno appebit oē masculinū tuū cora dño deo tuo. Nō imolabis sup fermēto sanguinē victie tue: nec remanebit adeps solēnitatis mee usq3 mane. Primitias frugū terre tue deferes i domū dñi dei tui. Nō coques hedū i lacte mris sue. Ecce ego mit tā agelū meū q3 pcedat te ⁊ custodiat i via ⁊ introducat i locū quē pparaui. Obserua eū ⁊ audi vocē eius nec pterīdū putes: qa nō dimittet cū peccaueris: ⁊ ē nomē meū in illo. Si audieris vocē eius ⁊ feceris oia q3 loquor inimicus ero inimicis tuis ⁊ affligā affligētes te. Precedetq3 te angelus meus ⁊ introducet te ad amorreū ⁊ etheū ⁊ pherezeū chananeūq3 ⁊ eueū ⁊ iebuseū q3s ego p terā. Nō adorabis deos eor nec coles eos. Nō facies opa eor: sed dēstrues eos: ⁊ cofringes statuas eor. Seruietisq3 dño deo vo: ut bñdicā panib' tuis ⁊ aq3 ⁊ auferā infirmitatē o mdio tui. Nō erit ifecūda nec sterilis terra tua. Numer dierū tuorū iplebo. Terrorē meū mittā i pcursū tuū ⁊ occidaz oēz pplz ad quē ingredier. Cūctor q3 inimicos cor tuor cora te terga vta: emittēs crabrones pus q3 fugabūt eucū ⁊ chananeū ⁊ etheū ⁊ anq3 itroeas. Nō ejciā eos a facie tua ā no uno: ne terra i solitudinē redigat: ⁊ crescēt pra te bestie. Paulati expellā eos o p spectu tuo donec augear ⁊ possideas trā. Ponā aūt termios tuos a mari rubro usq3 ad mare palestinor ⁊ a deserto usq3 ad fluuiū. Tradā i manib' vris habitatores terre: ⁊ ejciā eos de cospectu vo. Nō inibis cū eis fedus nec cū dīs eorū. Nō habitēt i terra tua ne forte peccare te faciāt i me si seruieris dīs eor: qd ī certe erit i scādalū. XXIIII

Moysi q3 dixit: Ascēde ad dñm tu ⁊ aaron nadab ⁊ abiu ⁊ septuagita seniores ex isrl' ⁊ adorabitis procul: solusq3 moyses ascendet ad dñm: ⁊ illi nō appropinquabūt nec populus ascēdet cū eo. Venit ergo moyses ⁊ narrauit plebi omnia verba domini atq3 iudicia. Rnditq3 omnis populus una voce: Oia verba domini q3 locut' ē faciemus. Scripsit āt moyses vniuersos sermones domini: ⁊ mane cosurgēs edificauit altare dño ad radices mōtis ⁊ duodecī titulos p duodecim tribus isrl'. Misitq3 iuuenes de filijs isrl' ⁊ obtulerūt holocausta: i molauerūtq3 victimas pacificas dño vitulos duodecī. Tulit itaq3 moyses dimidiā partē sanguinis ⁊ misit in crateras: partez aūt residuā fudit super altare. Assumēsq3 volumē federis legit audiēte populo. Qui dixerunt: Omnia que locutus est domin' faciemus ⁊ erimus obedientes. Ille uēo sūptum sanguinem respsit in populum ⁊ ait: Hic est sanguis federis q3 pepigit dñs vobiscum sup cunctis sermonib' his. Ascenderūtq3 moyses ⁊ aaron nadab ⁊ abiu ⁊ septuagita de seniorib' isrl' ⁊ viderūt deum isrl'. Sub pedib' ei' q3si op' lapidis saphyrini ⁊ q3si celū cū serenū ē: necnō sup eos q3 procul recesserant de filijs isrl': misit manū suam: viderunt deū: ⁊ comederunt ac biberūt.

Dixit ãt dñs ad moysẽ: Ascẽde ad me i mõtẽ ⁊ esto ibi: daboq; tibi tabulas lapideas ⁊ legẽ ac mãdata q̃ scripsi ut doceas filios isrl̃. Surrexerũt moyses ⁊ iosue minister eius: ascẽdẽsq; moyses imõtẽ dei seniorib⁹ ait: Expectate hic: donec reuertamur ad vos: habetis aarõ ⁊ hur vobiscũ: siq̃d natum fuerit q̃stionis referetis ad eos. Tũcq; ascẽdisset moyses: opuit nubes mõtẽ: ⁊ habitauit gl̃ia dñi sup synai tegẽs illũ nube sex dieb⁹: Septio ãt die vocauit eũ dñs de medio caligis. Erat ãt spẽs gl̃ie dñi q̃i ignis ardẽs sup vticẽ mõtis i ꝓspcũ filioꝝ isrl̃. Ingressusq; moyses mediũ nebule ascẽdit i montẽ ⁊ fuit ibi q̃dragita dieb⁹ ⁊ q̃dragita noctib⁹.

LOcutusq; ẽ dñs ad moysẽ XXV dicẽs: Loq̃re filijs isrl̃ ut tollãt mihi ꝓmitias. Ab oĩ hoie q̃ offert vltroneꝰ accipietis eas. Hec sũt autẽ q̃ accipere debetis. Aurũ ⁊ argẽtum ⁊ es ⁊ hyacithum ⁊ purpurã cocũq; bis tinctum ⁊ byssũ ⁊ pilos caprarũ ⁊ pelles arietum rubricatas pelles q; hyacithinas ⁊ ligna sethi oleũ ad luminaria cõcinanda: aromata ⁊ vnguẽtũ ⁊ thymiamata boni odoris lapides onicynos ⁊ gẽmas ad ornãdum ephot ⁊ ratiõale. Faciẽtq; mihi sãctuariũ ⁊ habitabo i medio eorum iuxta omnẽ simlitudinẽ tabernaculi q̃ ostendã tibi ⁊ õium vasorũ i cultũ eius. Sicq; facietis illud. Arcã de lignis sethi ꝓpingite: cui⁹ lõgitudo hẽat duos ⁊ semis cubitos: latitudo cubitũ ⁊ dimidiũ: altitudo cubituꝫ simliter ac semissẽ: ⁊ ɔaurabis eã auro mundissimo intus ⁊ foris. Faciesq; supra coronã aureã p circuitum ⁊ quattuor circulos aureos quos pones p q̃ttuor arce angulos. Duo circuli sint i latere vno ⁊ duo i altero. Facies ãq; vectes de lignis sethi ⁊ operies eos auro. Inducesq; per circulos q̃ sunt i arce lateribus ut portet i eis. Qui sp erunt i circulis: nec eũq; extrahẽtur ab eis. Ponesq; i arca testificationẽ quã dabo tibi. Facies ⁊ ꝓpitiatoriũ de auro mundissimo. Duos cubitos ⁊ dimidiũ tenebit lõgitudo eius ⁊ cubitũ ac semissem latitudo. Duos q̃ cherubi aureos ⁊ productiles facies ex vtraq; pte oraculi. Cherub vn⁹ sit i latere uno ⁊ alt̃ i altero. Utrũq; latus ꝓpitiatorij tegãt expandentes alas ⁊ operiẽtes oraculum: respiciantq; se mutuo versis vultibus i ꝓpitiatoriũ quo operiẽda est arca: in qua pones testimoniũ quod dabo tibi: Inde præcipiã ⁊ loq̃r ad te supra ꝓpitiatorij. s. ac ɔ medio duoꝝ cherubi: q̃ erũt sup arcã testimonij: cũcta q̃ mãdabo p te filijs isrl̃. Facies ⁊ mẽsã de lignis sethi hũtẽ duos cubitos lõgitudis ⁊ i latitudie cubitũ ⁊ i altitudine cubitũ ac semissẽ ⁊ iaurabis eã auro purissimo. Faciesq; illi labiũ aureũ p circuitũ ⁊ ipi labio coronã itertasilẽ altã q̃ttuor digitis ⁊ sup illã alterã coronã aureolam. Quattuor ãq; circulos aureos ꝓparabis ⁊ pones eos i q̃ttuor ãgulis ciusdẽ mẽse p singulos pedes. Subt̃ coronã erũt circuli aurei: ut mittãtur vectes p eos: ⁊ possit mẽsa portari. Ipos ãq; vectes facies de lignis sethi ⁊ circũdabis auro ad subuehẽdã mẽsã. Parabis ⁊ acetabula ac fialas turibula ⁊ cyathos i q̃b⁹ offerẽda sũt libamia ex auro purissimo: ⁊ pones supra mẽsã panes ꝓpositiõis i ꝓspectu meo sẽp. Facies ⁊ cãdelabrũ ductile ɔ auro mũdissimo: hastile ei⁹ ⁊ calãos cyphos ⁊ sperulas ac lilia ex ipo ꝓcedẽtia. Sex calami egrediẽt de lateribus tres ex uno latẽ ⁊ tres ex alto. Tres cyphi q̃si i nucis modũ p calamos singulos: sperule q; simul ⁊ lilia: ⁊ tres simliter cyphi i nstar nucis in calamo altero sperule q; simul ⁊ lilia. Hoc erit opus sex calamorum q̃ producẽdi sũt de hastili. In ipo aũt cãdelabro erũt q̃ttuor cyphi i nucis modũ: sperule q; p singulos ⁊ lilia. Sperule sub duob⁹ calamis p tria loca q̃ simul sex fiũt ꝓcedentes de hastili uno. Et sperule igit̃ ⁊ calami ex ipo: erũt vniuersa ductilia ex auro purissimo. Facies ⁊ lucernas septẽ ⁊ pones eas sup cãdelabrũ vt luceãt ex aduerso. Emunctoris quoq; ⁊ ubi ea q̃ emũcta sunt extinguãtur fiãt de auro purissimo. Oẽ põd⁹ cãdelabri cũ vniuersis vasis suis hẽbit talentũ auri purissimi. Inspice ⁊ fac sc̃dm exẽplar quod tibi i mõte mõstratũ est XXVI

Tabernaculum vero ita facies. Decẽ cortinas de bysso retorta ⁊ hyacitho ac purpura cocoq; bis tincto varietas opere plumario facies. Longitudo cortine vnius habebit viginti octo cubitos: latitudo quattuor cubitorum erit. Unius mensure fient vniuersa tentoria. Quinq; cortine sibi iungentur mutuo ⁊ alie quinq; nexu simili cohærebunt. Ansulas hyacinthinas in lateribus ac summitatibus facies cortinarum: ut possint inuicem copulari. Quinquagenas ãsulas cortina habebit i vtraq; pte ita

insertas ut ãsa cõtra ãsã ueniat ⁊ altera alteri possit aptari. Facies ⁊ q̃ngãgita circlos aureos q̃bus cõtinaꝛ uela iũgẽda sũt: ut unuꝫ tabernaculũ fiat. Facies ⁊ saga cilicina undeci ad operiẽdũ tectuꝫ tabernaculi. Lõgitudo sagi uni⁹ hẽbit trigita cubitos ⁊ latitudo q̃ttuõ. Equa erit mẽsura sagoꝝ õiũ e q̃bus quiq̃ iũges seõsũ ⁊ sex sibi mutuo copulabis: ita ut sextũ sagũ i fr̃õte tecti duplices. faciesq ⁊ q̃nq̃gita ansas i ore sagi uni⁹ ut ꝓiũgi cũ alẽo queãt: ⁊ q̃nq̃gita ansas i ore sagi alteri⁹: ut cũ alẽo copuleẽ. Facies ⁊ q̃nq̃gita fibulas eneas q̃b⁹ iũgãtur anse: ut unũ ex õibus opimẽtũ fiat. Quod aũt sup fuerit i sagis q̃ parãt tecto. i. unũ sagũ qõ ã plius ẽ: ex medietate ei⁹ opies tabẽnacli postẽioꝛa: ⁊ cubit⁹ ex una pte pẽdebit: ⁊ alt̃ ex altera q̃ plus est in sagoꝝ lõgitudie: utrunq; latus tabernacli ptegẽs. Facies ⁊ opimẽtũ aliud tecto de pellib⁹ arietũ rubr̃icatis ⁊ sup hoc rũsũ aliud opimẽtuꝫ de hyacithis pellib⁹. Facies ⁊ tabl̃as stãtes añ tabnaculuꝫ õ lignis sethi: que singule denos cubitos i lõgitudine hẽãt: ⁊ i latitudie singulos ac semissẽ. In lateribus tabule duę ĩcastrature fiẽt: q̃b⁹ tabula alteri tabule cõnectatũ: atq; i hũc modũ cuncte tabl̃e parabũt. Quarũ vigiti erũt i latere meridiano qõ uergit ad austrũ: q̃b⁹ q̃dragita bases argẽteas fundes: ut bine bases singulis tabulis p duos ãgl̃os subꝫciãtur. In latẽ q̃ secũdo tabnacli qõ vgit ad aq̃lonẽ vigiti tabl̃e erũt: quadragita hñtes bases argenteas: bine bases singulis tabulis supponẽtur. Ad occidẽtalẽ vo plagã tabernaculi facies sex tabulas: ⁊ rũsũ alias duas q̃ i ãgulis erigãtur p⁹ tergũ tabernaculi. Erũtq; sibi ꝓiũcte ac deorsũ usq; ad sũmũ: ⁊ una oẽs cõpago retiebit. Duab⁹q; tabulis q̃ i ãgul⁹ ponẽde st̃: silis uũctura seruabitur: ⁊ erũt simul tabule octo: bases eoꝝ argẽtee sedeci: duab⁹ basib⁹ p unã tabulã supputatis. Facies ⁊ vectes õ lignis sethi q̃nq; ad ꝓtinẽdas tabl̃as i uno latẽ tabernaculi ⁊ q̃nq; alios i alẽo: ⁊ eiusõ nũeri ad occidẽtalẽ plagã q̃ mittẽtur p medias tabulas a sũmo usq; ad sũmũ. Ipsas q̃z tabulas deaurabis: ⁊ fũdes i eis anulos aureos p quos vectes tabulata ꝓtineãt: q̃s operies lamis aureis: ⁊ eriges tabernaculũ iuxta exẽplar qõ tibi i mõte mõstratũ ẽ. Facies ⁊ velũ de hyacitho ⁊ purpura coco q̃ bis tincto ⁊ bysso retorta ope plũario ⁊ pulchra varietate contextũ: qõ appẽdes ãte q̃ttuõ colũnas de lignis sethi: q̃ ipse q̃dẽ deaurate erũt ⁊ hẽbunt capita aurea ⁊ bases argẽteas. Inseretur aũt velũ p circulos intra qõ pones arcã testimonij q̃ ⁊ sãctuariũ ⁊ sãctuarij sãctuaria diuidentur. Pones ⁊ ꝓpitiatoꝛiuꝫ sup arcaꝫ testimonii in sãcta sãctoꝝ mẽsq; extra uelũ ⁊ ꝓra mensã cãdelabrũ i latere tabernaculi meridiano. Mẽsa eni stabit i pte aq̃lonis. Facies ⁊ tentoꝛiũ i itroitu tabernaculi de hyacitho ⁊ purpura cocoq; bis tincto ⁊ bysso retorta opere plumario ⁊ q̃nq; colũnas de aura bis lignoꝝ sethi: añ q̃s ducetur tẽtoꝛiũ q̃z erũt capita aurea ⁊ bases enee.

XXVII

Facies ⁊ altare de lignis sethiꝫ qõ hẽbit q̃nq; cubitos i lõgitudine ⁊ totidẽ i latitudie. i. q̃drũ ⁊ tres cubitos i altitudie. Cornua aũt p q̃ttuoꝛ ãgulos ex ipo erũt ⁊ operies illud ere. Faciesq; i usus ei⁹ lebetes ad suscipiẽdos cineres ⁊ forcipes atq; fuscinulas ⁊ igniũ receptacula. Omia uasa ex ere fabr̃icabis: craticulãq; in modũ retis eneã: per cuius q̃ttuoꝛ angulos erũt q̃ttuoꝛ anuli enei: q̃s pones subter arulã altar̃. Eritq; craticula usq; ad altaris medium. Facies ⁊ vectes altaris de lignis sethi duos: q̃s operies lamis eneis ⁊ iduces per circulũ: Erũt q̃z ex utroq; latẽ altar̃ ad portãdũ. Nõ soliduꝫ sed iane ⁊ cauuꝫ itrinsec⁹ facies illud sicut tibi i mõte mõstratuꝫ ẽ. Facies ⁊ atrium tabernaculi: in cui⁹ australi plaga contra meridiem erũt tẽtoꝛia de bysso retorta. Cetuꝫ cubitos unũ latus tenebit i lõgitudine ⁊ colũnas uigiti cuꝫ basibus totidẽ eneis: q̃ capita cũ celaturis suis hẽbunt argentea: Similiẽ ⁊ i latere aq̃lois p lõgũ erũt tẽtoria cẽtuꝫ cubitoꝝ: colũne vigiti ⁊ bases enee eiusdẽ numeꝛi: ⁊ capita eaꝝ cum celaturis suis argẽtea. In latitudie vero atrij qõ respicit ad occidẽtẽ erũt tẽtoꝛia p quiq̃gita cubitos: ⁊ colũne decẽ baseſq; totidẽ. In ea quoq; atrij latitudine q̃ respicit ad oꝛiẽtẽz quinq̃gita cubiti erunt: i q̃bus quindecim cubitorum tẽtoꝛia lateri uno deputabũtur columneq; tres ⁊ bases totidẽz: ⁊ in latere altero erunt tentoꝛia cubitos obtinentia quindecim: columne tres ⁊ bases totidem. In introitu vero atrij fiet tentorium cubitoꝛum viginti ex hyacintho ⁊ purpura cocoq; bis tincto ⁊ bysso retorta opere plumario. Columnas habebit quattuoꝛ

eū basibus totidē. Hēs colūne atrij p circu
itū vestite erūt argenteis lamis: capitib' argē
teis ⁊ basibus eneis. In longitudine occu
pabit atriū cubitos centū: i latitudine quin
quagīta: altitudo q̄nq; cubitoꝝ erit. Fietq;
de byſſo retōta: ⁊ habebit baſes eneas. Cū
cta uaſa tabernaculi i oēs uſus ⁊ cerimoni
as tā paxillos ei' q̄ atrij ex ere facies. Pre
cipe filijs iſrael ut afferāt tibi oleū de arbo
ribus oliuaꝝ puriſſimū piloq; ptuſū: ut ar
deat lucerna ſēp i tabernaculo teſtionij ex
tra velū qō appēſū ē teſtiōio: ⁊ collocabūt
eā aarō ⁊ filij eius ut uſq; mane luceat coꝝ
domīo. Perpetu' erit cultꝰ p ſucceſſiōes eo
rū coꝝ filijs iſrael. XXVIII

Applica q̄ ad te aarō fratē tuū cū filijs
ſuis ō medio filioꝝ iſrl: ut ſacerdotio
fūgāt mihi aarō nadab ⁊ abiu ⁊ eliazar ⁊
thamar: faciesq; uestē ſctāz aarō frī tuo in
gloriā ⁊ ōcorē: ⁊ loq̄ris cūctis ſapiētib' cor
de q̄s repleui ſpu prudētie: ut faciāt veſtes
aarō frī tuo i gloriā ⁊ ōcorē: i q̄b' ſctificet
miſtret mihi. Hec āt erūt ueſtīmta q̄ faciēt.
Ratiōale ⁊ ſuphūerale: tunica ⁊ linea ſtric
ta: cidarī ⁊ balthē'. faciētq; frī tuo aarō ⁊ fi
lijs ei' veſtīmta ſācta ut ſacerdotio fūgant
mihi. Accipiētq; auꝝ ⁊ hyacīthū ⁊ purpu
rā cocūq; bis tinctū ⁊ byſſū. Faciēt āt ſup'
hūerale de auro ⁊ hyacītho ⁊ purpura co
coq; bis ticto ⁊ byſſo retorta ope polymi
to. Duas oras iūctas hēbit i utroq; latē ſu
mitatū: ut i unū redeant. Ipſa q̄ textura ⁊ cū
cta opis uarietas erit ex auro ⁊ hyacītho ⁊
purpura cocoq; bis ticto ⁊ byſſo retorta.
Sumeſq; duos lapides onycinos ⁊ ſculp
es i eis noīa filioꝝ iſrl: ſex noīa i lapide u
no ⁊ ſex reliq̄ i alio iuxta ordinē natiuitatū
eorū. Ope ſculptoris ⁊ celatura gēmarij
ſculpes eos noībus filioꝝ iſrl' icluſos auro
atq; circūdatos: ⁊ pones i utroq; latē ſup'
humeralis memoriale filijs iſrl'. Portabit
q̄s aarō noīa eorū coꝝ dño ſup utrūq; hu
merū ob recōdationē. Facies ⁊ uncinos ex
auro: ⁊ duas catenulas auri puriſſimi ſi
bi iuicē coherētes q̄s iſceres uncinis. Ratio
nale quoq; iudicū facies ope polymito iu
xta texturā ſuphūerālis: ex auro hyacītho
purpura cocoq; bis ticto ⁊ byſſo retorta.
Quadrangulū erit ⁊ duplex. Dēſurā pal
mi habebit tam i longitudine q̄ i latitudīe
poneſq; i eo quatuor ordines lapidū. In p
mo verſu erit lapis ſardius ⁊ thopazius ⁊
ſmaragdus. In ſecūdo carbunculus ⁊ ſap
phyr' ⁊ iaſpis. In tertio lyncurī' ⁊ achates
⁊ amethiſtus. In q̄rto chryſolitus onycin'
⁊ berillus. Incluſi auro erūt per ordines ſu
os: hēbūtq; noīa filioꝝ iſrl'. Duodeci noī
b' celabūtur ſinguli lapides noīb' ſingulo
rū p duodeci tribus. Facies i rationali ca
tenas ſibi inuicē coherētes ex auro puriſſi
mo ⁊ duos anulos aureos quos pones in
vtraq; rationalis ſūmitate: catenaſq; au
reas iūges anulis qui ſūt i marginib' eius
⁊ iſpaꝝ catenarū extrema duobus copu
labis uncinis i vtroq; latere ſuphumeralis
qō ratiōale reſpicit. Facies ⁊ duos anulos
aureos quos pones i ſūmitatibus ratōal':
⁊ i oris q̄ e regiōe ſunt ſuphumeralis ⁊ po
ſterioꝝ eius aſpiciūt: necnō ⁊ alios duos
anulos aureos q̄ ponēdi ſunt i vtroq; latē
ſuphumeralis ocōſū qō reſpicit cōtra faciē
iuncture iferioris: ut aptari poſſit cū ſuper
humerali ⁊ ſtrigatur rationale anulis ſuis
cū anulis ſuphumeralis. vitta hyacithina
ut maneat iunctura fabrefacta: ⁊ a ſe iuicē
ratiōale ⁊ ſuphumerale nequeāt ſeperari.
Portabitq; aarō noīa filioꝝ iſrl' i ratiōali
iudicij ſup pectus ſuū quādo igredietur ſā
ctuarium: memoriale coꝝ domino in eter
num. Pones autem i rationali iudicij do
ctrinā ⁊ vitatē q̄ erūt i pectore aarō q̄n igre
diet coꝝ dño ⁊ geſtabit iudiciū filioꝝ iſrl' i
pectore ſuo i ſpectu dñi ſp. Facies ⁊ tuni
cā ſuphūerāl' totā hyacithinā: i cui' medio
ſupra erit capitiū ⁊ ora p gyrū ei' textil': ſi
cut fieri ſolet i extremis ueſtiū ptib' ne faci
le rūpat. Deorſū vo ad pedes eiuſdē tūice p
circuitū q̄i malapunica facies ex hyacītho
⁊ purpura ⁊ coco bis ticto ⁊ byſſo retorta:
mixti i medio tintinabul': ita vt tintiabulū ſit
aureū ⁊ malūpūicū: rurſūq; tintinabulū alio
aureū ⁊ malūpunicū: ⁊ veſtiet ea aarō i of
ficio miſterij ut audiat ſonit' q̄n igredit ⁊
egreditur ſcūariū i cōſpectu dñi ⁊ nō mōia
tur. Facies ⁊ laminam de auro puriſſimo
in qua ſculpes opere celatoris ſanctum do
mino. Ligabiſq; eam vitta hyaciathina ⁊
erit ſuper tiaram imminens fronti pon
tificis. Portabitq; aaron iniquitates eo
rum que obtulerint ⁊ ſanctificauerint fi
lij iſrael in cunctis muneribus ⁊ donarijs
ſuis. Erit autem lamina ſemper i fronte ei'
ut placat' ſit ei dñs. Strigeſq; tunicā byſſo
⁊ tiaram byſſinā facies ⁊ balthcum opere

plumarū. Porro filijs aarō tunicas lineas parabis ⁊ baltheos ac tiaras i gl̄iā ⁊ ōcorē vestiesq; his oīb⁹ aarō fratrī tuō ⁊ filios ei⁹ cū eo ⁊ cūctorū ꝓsecrabis man⁹: sctificabisq; illos vt sacēdotio fūgāt mihi. Facies ⁊ femialia linea vt opiāt carnē turpitudis sue a renib⁹ vsq; ad femora: ⁊ vtētur eis aarō ⁊ filij ei⁹ qñ igrediēt tabernaculū testionij: vl̄ qñ appropiquāt ad altare vt ministrēt i sāctuario: ne iniqtatis rei moriant. Legitimū sēpiternū erit aaron ⁊ semi ei⁹ p⁹ eū.

XXIX

Sed ⁊ hoc facies ut mihi i sacerdotio ꝓsecrētur: Tolle vitulū de armēto ⁊ arietes duos īmaculatos: panesq; azimos ⁊ crustulā absq; fermēto que cōsperſa sint oleo lagana q̄q; azima oleo lita. De simila triticea cūcta facies ⁊ posita i canistro offeres: vitulū aūt ⁊ duos arietes ⁊ aarō ac filios ei⁹ applicabis ad hostiū tabernaculi testimonij. Lotosq; laueris p̄ez cū filijs suis aq̄: īdues aarō vestimētis suis. i. linea tunica ⁊ suphumerali ⁊ rationali q̄ cōstriges baltheo ⁊ pones tiarā i capite eius ⁊ laminaz sāctā sup tiaraz ⁊ oleū vnctiōis fūdes sup caput ei⁹: atq; hoc ritu ꝓsecrabis. Filios q̄z illius applicabis ⁊ īdues tunicis lineis: ci gesq; baltheo aarō. s. ⁊ liberos ei⁹ ⁊ ipones eis mitras: erūtq; sacerdotes mihi religiōe perpetua. Postq; initiaueris manus eorū applicabis ⁊ vitulū corā tabernaculo testimonij. Imponētq; aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ super caput illi⁹ ⁊ mactabis eū i cōspectu dñi iuxta hostiū tabernaculi testimonij: sūptū q̄z de sāguie vituli pones sup cornua altaris digito tuo. Reliquū aūt sāguinē fūdes iuxta basi ei⁹. Sumes ⁊ adipē totū q̄ opit intestina ⁊ reticulū iecoris ac duos renes ⁊ adipē q̄ sup eos ē ⁊ offes icēsū sup altare: carnes vero vituli ⁊ coriū ⁊ fimū cōbures foris extra castra: eo q; ꝓ peccato sit. Vnū q̄z arietē sumes: super cui⁹ caput ponēt aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹: quē cū mactaueris tolles de sāguie ei⁹ ⁊ fūdes circa altare: ipsū aūt arietē secabis i frustra: lotaq; intestina ei⁹ ⁊ pedes pones super ꝓcisas carnes ⁊ super caput illi⁹ ⁊ offeres totū arietē ⁊ icēsū super altare oblatio ē dño: odor suauissim⁹ victime dñi. Tolles q̄z arietē alterū: super caput cuius aarō ⁊ filij ei⁹ ponēt manus: quē cū īmolaueris sumes de sanguine ei⁹ ⁊ pones super extremū auricule dextre aaron ⁊ filiorum eius ⁊ super pollices manus eorū ac pedis dextri. fūdesq; sāguinē super altare p circuitū. Lotosq; tuleris ō sāguie q̄ ē sup altarē ⁊ ō oleo vnctōis: aspges aarō ⁊ vestes ei⁹ filios ⁊ vestīta eorū. Cōsecratisq; ipis ⁊ vestib⁹: tolles adipē ō ariete ⁊ caudā ⁊ aurinā q̄ opit vitalia ac reticulū iecoris ⁊ duos renes at q̄z adipē q̄ sup eos ē: armūq; dextruz eo q; sit aries ꝓsectōis: toztāq; panis vni⁹ crustule ꝓsperſe oleo laganū de canistro azimoz qđ positū ē i cōspectu dñi: ponesq; oia sup man⁹ aarō ⁊ filiorū ei⁹ ⁊ sctificabis eos cleuās cora dño. Suscipiesq; vniuersa ō mani b⁹ eorū ⁊ icendes sup altare i holocaustuz odorē suauissimū i ꝓspectu dñi: qa oblatio ei⁹ ē: sumes q̄z pectusculū de ariete q̄ inicia t⁹ ē aaron: sctificabisq; illud eleuatū coram dño ⁊ cedet i partē tuā: sctificabisq; ⁊ pect⁹ culū ꝓsecratū ⁊ armū quez ō ariete sepasti q̄ initiat⁹ ē aarō ⁊ filij ei⁹ cedētq; i ptē aarō ⁊ filioz ei⁹ iure ppetuo a filijs israel qa primitua sūt ⁊ initia de victimis eorū pacifici q̄ offerūt dño. Uestē aūt sāctā q̄ utet aarō habebūt filij ei⁹ p⁹ euz ut vngātur i ea ⁊ ꝓsecrētur man⁹ eoz. Septē dieb⁹ vtet illa q̄ pōtifex p eo fuerit cōstitut⁹ de filijs ei⁹: ⁊ q̄ ingredietur tabernaculū testimonij vt ministret i sāctuario. Arietē autē cōsecratōis tolles ⁊ coques carnes ei⁹ i loco sācto q̄b⁹ vescet aarō ⁊ filij ei⁹. Panes q̄z q̄ sūt i canistro in vestibulo tabernaculi testimonij comedēt: vt sit placabile sacrificiū ⁊ sāctificent offerentiū man⁹. Alienigena nō vescetur ex eis: qa sācti sūt. Quod si remāserit de carnib⁹ ꝓsecratis siue de panibus vsq; mane: combures reliquias igni: non comedentur quia sctificata sūt. Hec que ꝓcepi tibi facies sup aaron ⁊ filijs ei⁹. Septē dieb⁹ cōsecrabis manus eorū ⁊ vitulū ꝓ peccato offerens per singulos dies ad expiādum. Mūdabisq; altare cuz īmolaueris expiatiōis hostiā ⁊ vnges illud i sctificatiōez. Septez dieb⁹ expiabis altare ⁊ sanctificabis ⁊ erit sanctum sanctorum. Omnis qui tetigerit illud sāctificabit. Hoc est quod facies i altari. Agnos anniculos duos p singulos dies iugit: vnū agnū mane ⁊ alterū vespere: decimam partem simile ꝓ sparse oleo tuso quod habeat mensuram quartam partem hin ⁊ vinum ad libandū eiusdē mēsure i agno vno: alterū vō agnum offeres ad vesperā iuxta ritū matutie oblatiōis: iuxta ea q̄ dixim⁹ i odorē suauitatis. Sacrificiū est dño oco oblatione perpetua

in generatiões vias ad hostiũ tabernaculi
testimonij coꝝ dño: ubi ꝓstituã vt loquar
ad te. Ibiq; ꝓcipiã filijs isrl' & sctificabit al-
tare i gl'ia mea. Sactificabo & tabernaculũ
testimonij cũ altari & aarõ cũ filijs suis: ut
sacerdotio fũgãtur mihi & habitabo i medio
filioꝝ isrl': eroq; eis de': & sciẽt qꝛa ego dñs
de' eorũ q̃ eduxi eos de terra egypti ut ma-
nerẽ iter illos: ego dñs de' ipsoꝝ. ¶ XXX

Facies q̃z altare ad adolẽdum thymia
ma de lignis sethin bñs cubitũ longi
tudinis & alterũ latitudis. i. quadrãgulũ &
duos cubitos i altitudine. Cornua ex ipso
ꝓcedẽt: vestieq; illud auro purissimo taz
craticulã ei' q̃ parietes ꝑ circuitũ & cornua.
Facieq; ei coronã aureolã ꝑ gyrũ & duos ã
nulos aureos sub corona ꝑ singula latera:
vt mittãtur i eos vectes & altare portetur.
Ipsos quoq; vectes facies de lignis sethi &
inaurabis. Ponesq; altare ꝓtra velũ qõ ã-
te arcam pendet testimonij coraz, ꝓpiciato
rio quo tegitur testimoniũ ubi loq̃r ẽ & ado
lebit icẽsũ sup eo aarõ suaue fragrãs. Ma
ne q̃ ꝓponet lucernas icẽdet illud: & q̃ col
locat eas ad vesperũ vret thymiama sẽpiter-
nũ coꝝ dño i generatiões vias. Nõ offere-
tis sup eo thymiama ꝓpositiõis alteri': nec
oblationẽ & victimã: nec liba libabitis: & ꝏ-
precabitur aarõ sup cornua ei' semel ꝑ an-
nũ i sãguine qõ oblatũ ẽ ꝓo peccato & pla-
cabit sup eo i generationib' vr̃is. Sãctũ sã
ctoꝝ erit dño. Locutusq; ẽ dñs ad moysen
dicens: Q̃ tuleris sũmã filiorũ isrl' iuxta
numerũ dabũt singuli ꝑcium ꝓo aiab' su
is & nõ erit plaga i eis cũ fuerit recẽsiti. hoc
aũt dabit omis q̃ trãsit ad nomẽ dimidiuz si
cli iuxta mẽsurã tẽpli. Siclus vigiti obolos
habet. Media pars sicli offeret dño. Qui
habet i numero a vigiti ãnis & supra dabit
ꝑciũ. Diues ñ addet ad mediũ sicli & paup
nihil minuet. Susceptãq; pecuniã q̃ colla-
ta ẽ a filijs israel trades i vsus tabernaculi
testimonij: vt sit monimẽtũ eorũ coꝝ dño:
& ꝓpitietur aiab' eorũ. Locutusq; ẽ dñs ad
moysen dicẽs: Facies & labiũ eneũ cuz basi
sua ad lauandũ: ponesq; illud iter taberna
culũ testimonij & altarẽ: & missa aq̃ lauabũt
in ea aarõ & filij eius manus suas ac pedes
q̃ ingressuri sunt tabernaculũ testimonij:
& q̃ accessuri sũt ad altare vt offerãt in eo
thymiama dño ne forte moriantur. Legiti-
mũ sẽpiternũ erit ipi & semini ei' ꝑ succesio
nes. Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Su-
me tibi aromata ꝑme myrrhe & electe qui-
gẽtos siclos & cinamomi mediũ. i. ducẽtos
quiquagita siclos: calami similit̃ ducentos
quiq̃ginta siclos: casie aũt quigẽtos siclos i
põdere sãctuarij: oleũ de oliuetis mẽsuraz
hin. Facieq; vnctiõis oleũ sãctũ vnguẽtuz
cõpositũ opere vnguentarij & vnges ex eo
tabernaculũ testimonij & arcã testamenti:
mẽsãq; cũ vasis suis cãdelabrũ & vtensilia
ei': altaria thymiamatis & holocausti & v'
niuersã supellectilẽ q̃ ad cultũ eorũ ptinet:
sãctificabisq; oia & erũt sãcta sãctorũ. Qui
tetigerit ea sanctificabitur. Aarõ & filij ei'
vnges: sãctificabisq; eos vt sacerdotio fun
gantur mihi. Filijs quoq; isrl' dices: Hoc o
leũ vnctõis sãctuz erit mihi i generationes
vias. Caro hois nõ vngetur ex eo: & iuxta
cõpositionẽ ei' nõ facietis aliud: qꝛa sãctifi-
catũ ẽ: & sanctũ erit vobis. Nõ q̃cũq; tale ꝓ
posuerit & dederit ex eo alieno extermiabit
de ppl'o suo. Dixitq; dñs ad moysẽ: Sume
tibi aromata stacten & onycem galbanen
boni odoris & tus lucidissimũ equalis pon
deris erũt oia. Facieq; thymiama cõpositi-
tũ ope vnguẽtarij mixtũ diligẽter & puruz:
& sanctificatiõe dignissimũ. Cuiq; i tenuissi
mũ puluerẽ vniuersa cõtuderis: pones ex
eo coꝝ tabernacl'o testimõij: i quo loco ap
parebo tibi. Sanctũ sanctoꝝ erit vob' thy-
miama. Talẽ cõpositionẽ non facietis in u
sus vr̃os: qꝛa sãctuz ẽ dño. Nõ q̃cũq; fecerit
sile: vt odore illi' ꝑfruat̃ pibit ꝏ ppl'is suis.

Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ ¶ XXXI
dicẽs: Ecce vocaui ex noie belseleel fi-
liuz huri filij hur de tribu iuda: & ipleui eũ
spiritu dei sapia & itelligẽtia & scia i oi ope
ad excogitandũ q̃cquid fabrefieri põt ex au
ro & argẽto & ere marmore & gẽmis & diuer
sitate lignorũ. Dediq; ei sociũ ooliab filiuz
achisamech ꝏ tribu dan. Et i corde hois e
ruditi posui sapiaz ut faciãt cũcta q̃ ꝓcepi ẽ
tabernaculũ federis & arcã testimonij & ꝓ
pitiatoriũ qꝏ sup eã ẽ & cũta vasa taberna-
culi mẽsãq; & uasa ei' cãdelabrũ purissimũ
cuz vasis suis & altaria thymiamatis & ho
locausti & oia vasa eorũ: labiũ cuz basi sua
vestes sctas i mĩsterio aaron sacerdoti & fi-
lijs ei': vt fũgant officio suo i sacris: oleum
vnctõis & thymiama aromatuz i sctũario.
Oia q̃ ꝓcepi ẽ faciẽt: & locut' ẽ dñs ad moy
sẽ dicẽs: Loquere filijs isrl' & dices ad eos:

Videte ut sabbatū meū custodiatis: quia sig
nū ē iter me ⁊ vos i gñatiōib⁹ vīis: vt scia
tis quia ego dñs q̄ sāctifico vos. Custodite
sabbatū meū. Sctus ē.n. vobis. Qui pollu
erit illud morte morietur. Qui fecerit i eo op⁹
peribit aīa illa de medio populi sui. Sex di
ebus faciet op⁹: i die septio sabbatū ē: req̄
es sācta dño. Omis q̄ fecerit opus in hac die
morietur. Custodiāt filij isrl sabbatū ⁊ cele
brēt illud i gñatiōib⁹ suis. Pactū ē sēpiternuz
iter me ⁊ filios israel signūq̄ ppetuū. Sex
.n. diēb⁹ fecit dñs celū ⁊ terrā: ⁊ i septio ab
oī ope cessauit. Dedit q̄ dñs moysi ꝓ pletis
huiuscemodi sermonib⁹ i mōte synai duas
tabl'as testimonij lapideas scriptas digito
dei.

XXXII

Vidēs āt ppls q̄ morā facēt moyses ò
scēdēdi de mōte ꝓgregatus aduersus
aarō dixit: Surge: fac nobis deos q̄ nos p̄
cedāt. Moysi.n. huic viro q̄ nos eduxit de
terra egypti: ignoram⁹ q̄d acciderit. Dixit⁹
q̄ ad eos aarō: Tollite iaures aureas ò v⁹
xorū filiorūq̄ ⁊ filiarū vrāz aurib⁹ ⁊ affer
te ad me. Fecit ppls q̄ iusserat deferēs inau
res ad aarō. Quas cū ille accepisset: forma
uit ope fusorio ⁊ fecit ex eis vitulū ꝓflatilē.
Dixerūtq̄: Hi sūt dij tui isrl q̄ te eduxerūt
de terra egypti. Quod cū vidisset aarō edi
ficauit altare coram eo: ⁊ pconis voce clama
uit dicēs: Cras solēnitas dñi ē. Surgēteſq̄
mane obtulerūt holocausta ⁊ hostias paci
ficas ⁊ sedit populus māducare ⁊ bibere ⁊
surrexerūt ludere. Locut⁹ ē āt dñs ad moy
sē dicens: Vade descēde: peccauit populus
tu⁹ quē eduxisti de terra egypti. Recesserūt
cito de via quā oñdisti eis. Fecerūtq̄ sibi vi
tulū ꝓflatilē ⁊ adorauerūt atq̄ īmolantes
ei hostias dixerūt: Isti sūt dij tui israel q̄ te e
duxerunt de terra egypti. Rursūq̄ ait dñs
ad moysē: Video q̄ populus iste dure cēui
cis sit: dimitte me ut irascat furor me⁹ ꝓtra
eos ⁊ deleā eos: faciāq̄ te i gētē magnam.
Moyses āt orabat dñz deū suū dicēs: Cur
dñe irascit furor tu⁹ ꝓtra populū tuū quē e
duxisti de terra egypti i fortitudine magna
⁊ i manu robusta? Ne q̄so dicāt egyptij: cal
lide eduxit eos ut iterficeret i mōtibus ⁊ ò
leret e terra: quiescat ira tua ⁊ esto placabi
lis super nequitia populi tui. Recordare a
braā ⁊ isaac ⁊ isrl seruoz tuoz: q̄b⁹ iura
sti p temetipz dicēs: Multiplicabo sem vīz
sicut stellas celi ⁊ vniuersā trā hāc ò q̄ locu
t⁹ sū dabo semini vīo ⁊ possidebitis eā sēp.
Placatusq̄ ē dñs ne faceret malū q̄ locut⁹
fuerat aduersus ppl'z suū. Et reuersus ē moy
ses portās ò mōte duas tabl'as testionij i ma
nu sua scriptas ex vtraq̄ pte ⁊ factas ope
dñi. Scriptura q̄z dei erat sculpta in tabulis.
Audiēs aūt iosue tumultū populi vociferā
tis dixit ad moysē: Ululat⁹ pugne audit in
castris. Qui rndit: Non ē clamor adhortan
tiū ad pugnā: neq̄ vociferatio ꝓpellētiū ad
fugā: sz vocē cātātiū ego audio. Cūq̄ ap⁹
piquasset ad castra vidit vitulū ⁊ choros: i
ratusq̄ valde, iecit de manu tabulas ⁊ cō
fregit eas ad radicē mōtis: arripiēsq̄ vitu
lū quē fecerāt ꝓbussit ⁊ ꝓtriuit vsq̄ ad pul
uerē quē sparsit i aquā ⁊ ōdit ex eo potū fi
lijs israel. Dixitq̄ ad aarō: Quid t fecit hic
ppls vt īduceres sup eū peccatū maximuz?
Qui ille rndit: Ne idigneť dñs me⁹: tu.n. no
sti populū istū q̄ pnus sit ad malū. Dixēt
mihi: Fac nobis deos q̄ nos p̄cedāt. Huic
.n. moysi q̄ nos eduxit de terra egypti nesci
mus q̄d acciderit: Quib⁹ ego dixi: Quis
vīz hēt aurū? Tulerūt ⁊ dederūt mihi ⁊ ꝓ
iecī illud i ignē: egressusq̄ ē hic vitulus. Vi
dēs ergo moyses ppl'z q̄ esset nudat⁹: spoli
auerat.n. eū aarō ꝓpter ignominiā sordis ⁊
iter hostes nudū cōstituerat: ⁊ stās i porta
castrorū ait: Si q̄s ē dñi iūgat mihi. Cōgre
gatiq̄ sūt ad eū oēs filij leui: Quib⁹ ait: Hec
dicit dñs de⁹ israel: Ponat vir gladiuz sup
femur suū: ite ⁊ redite de porta vsq̄ ad por
tā p mediū castroz: ⁊ occidat vnusq̄q̄ frēz
suū ⁊ amicū ⁊ pximū suuz. Feceruntq̄ filij
leui iuxta sermonē moysi: ceciderūtq̄ in
die illo q̄si vigintitriamilia hoīū. Ait ait moy
ses: Cōsecrastis manus vras hodie dño: v⁹
nusq̄sq̄ i filio ⁊ i frē suo ut detur vob⁹ bñdi
ctio. Facto aūt altero die locutus ē moyses
ad ppl'z: Peccastis pcūz maximū: ascēdaz
ad dñz: si q̄ modo quero eū deprecari p scele
re vīo. Reuersusq̄ ad dñz ait: Obsecro: pec
cauit populus iste peccatū maximū: feceŕ
q̄ sibi deos aureos: aut dimitte eis hāc no
xā: aut si nō facis dele me de libro tuo quez
scripsisti. Qui rndit dñs: Qui peccauerit mi
hi delebo euz de libro meo: tu autem vade
⁊ duc populum istum quo locutus sum ti
bi: angelus meus precedet te: ego autem in
die vltionis visitabo ⁊ hoc peccatum coz.
Percussit autem dominus populum pro
reatu uituli quem fecerat aaron.

LOcutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Uade descēde de loco isto tu
et ppls tu⁹ quē eduxisti de terra egypti i terrā
quā iurauī abrāe isaac et iacob dicens: Se
mini tuo dabo eā et mittā pcursorē tui āge
lū vt ejciā chananeū et āmorreū et etheū et
pherezeū et eueū et iebuseū et itres i terram
fluētez lacte et melle. Nō.n. ascēdā tecū: qa
populus dure ceruicis ē: ne forte dispdā te
in via. Audiēsq; populus sermonē hūc pes
simū luxit: et nullus ex more idut⁹ ē cultu suo
Dixitq; dñs ad moysē: Loqre filijs isrl. Po
pulus dure ceruicis es: semel ascēdā in me
dio tui et delebo te: Jā nūc depone ornatū
tuū: vt sciā qd faciā tibi. Deposuerūt ergo
filij isrl ornatū suū a mōte oreb. Moyses q
q; tollēs tabernaculū tetēdit extra castra, p
cul: vocauitq; nomē ei⁹ tabernaculū fedēr:
Et ois pls qui habebat aliquā qstionez e
grediebatur ad tabernaculuz federis extra
castra. Cūq; egrederet moyses ad taberna
culū surgebat vniuersa plebs et stabat vnus
qsq; i hostio papyliōis sui: respiciebantq;
tergū moysi donec ingrederet tētoriū. Jngres
so autē illo tabernaculū federi: descēdebat
colūna nubis et stabat ad hostiū: loqbatur
q; dñs cū moyse: cernētib⁹ vniuersis: q co
lūna nubis staret ad hostium tabernaculi.
Stabātq; et ipi et adorabāt p fores taberna
culorū suoz. Loquebatur autē dñs ad mo
ysē facie ad faciē sicut solet loq hō ad ami
cū suū. Cūq; ille reuerteretur i castra mini
ster ei⁹ iosue filⁱ nun puer nō recedebat de
tabernaculo. Dixit āt moyses ad dñz: Pre
cipis vt educā populū istū et nō idicas mihi
quē missurus sis mecū: pserti cum dixeris:
Noui te ex nomīe et iueniſti grāz coraz me.
Si ergo iueni grāz i cōspectu tuo: ostēdo mi
hi faciē tuā vt sciā te et iueniā grāz añ ocłos
tuos: Respice populū tuū gentez hanc. Di
xitq; dñs: Facies mea pcedet te: et requiē da
bo tibi. Et ait moyses: Si nō tu ipe pcedas
ne educas nos de loco isto. Jn quo.n. scire
potezim⁹ ego et popul⁹ tuⁱ iuenisse nos grāz
i cōspectu tuo: nisi ābulaueris nobiscum vt
glorificemur ab oibus pl̄is q̄ habitāt sup
terrā: Dixit aūt dñs ad moysē: Et verbum
istud qō locutus es faciā. Jnueniſti.n. grāz
coraz me et teipsū noui ex nomīe. Qui ait o
stēde mihi gl̄iaz tuā. Rndit: Ego oñdaz oē
bonū tibi: et vocabō i nomīe dñi coraz te et mi
serebor cui voluero: et clemēs ero i quē mi
hi placuerit. Rursūq; ait: nō poteris videre
faciē meā: Nō.n. videbit me hō et viuet. Et
iterū: Ecce iquit ē locus apud me et stabis
supra petrā. Cūq; transibit gl̄ia mea ponā
te i foramine petre et ptegā dextera mea do
nec trāseā. Tollāq; manū meā et videb⁹ po
steriora mea: faciē āt meā videre nō potis.

AQ deiceps pcide ait tibi du XXXIIII
as tabulas lapideas istar priorū et scri
bā sup eas verba q̄ hūerunt tabule q̄s fregi
sti. Esto parat⁹ mane ut ascēdas stati i mō
tē synai: stabisq; mecuz super verticez mōtis
Nullus ascēdat tecū: nec videat⁹ quispiaz p
totū mōtē: boues q̄z et oues nō pascāt exra
Excidit ergo duas tabulas lapideas q̄les ā
tea fuerāt: et de nocte psurgēs ascēdit i mon
tē synai sicut pcepēat ei dñs portās secū ta
bulas. Cūq; descēdisset dñs p nubez: stetit
moyses cū eo iuocās nomē dñi. Quo tran
seunte corā eo ait: Dñator dñe deus miseri
cors et clemens patiēs et multe miserationis
ac verax qui custodis misericordiā i milia q̄
auferſ iniquitatē et scelera atq; pcā: nullus
q; apud te p se innocēs est: qui reddis iniq̄
tatē patrū filijs ac nepotibus i tertiā et q̄rtā
progenīē. Festinusq; moyses curuat⁹ est p
nus i terrā: et adoras ait: Si iueni grāz i cō
spectu tuo dñe obsecro vt gradiaris nobiſ
cuz: ppls.n. dure ceruicis est: vt auferas ini
q̄tates nras atq; pcā nosq; possideas. Rn
dit dñs: Ego inibo pactū videtib⁹ cūctis: si
gna faciā que nūq; visa sūt sup terrā nec i ul
lis gētib⁹: vt cernat populus iste i cui⁹ es me
dio op⁹ dñi terribile qō facturus suz. Obſ
ua cūcta que hodie mādaui tibi. Ego ipse
ejciā ante faciē tuā āmorreū et chananeū et
etheuz pherezeū q̄z et eueū et iebuseū. Caue
ne vnq; cū hitatoribus terre illⁱ iūgas ami
cicias que sint tibi i ruinā: sed et aras eoruz
dstrue: cōfrige statuas: lucosq; succide: Non
li adorare deū alienū: dñs zelotes nom̄ ei⁹
de⁹ est emulator. Ne ieas pactuz cuz hoīb⁹
illarū regionū: ne cum fornicati fuerit cū di
is suis et adorauerit simlacra eoz: vocet te
quispiā vt comedas de īmolatis: nec uxorē
de filiab⁹ eoruz accipies filijs tuis: ne post
q; ipse fuerit fornicate fornicari faciāt et fili
os tuos in deos suos. Deos cōflatiles non
facies tibi. Solēnitatē azimorū custodies.
Septē dieb⁹ vescēris azimis sicut pcepi tibi
i tpe mēsis nouoz. Mēse.n. verni tēporis

egressus ē de egypto. Qē qō aperit vuluaz generis masculini meū erit. De cūctis aiantib' tā de bob' q̄ de oubus meuz erit. Primogenitū asini redimes oue. Si autez nec pciū p eo dederis occidetur. Primogenitū filiorū tuoz redimes: nec appareb̄ i cōspectu meo vacu'. Sex diebus opaberis: die septio cessabis arare z metere. Solēnitatē hebdomadaz facies ē i pmitijs frugū messis tue triticee: z solēnitatē qñ redeūte anni tpe cūcta cōdūt. Trib' tēporibus āni apparebit omne masculinū tuū i pspectu oipotētis dñi dei isrl'. Cū.n. tulero gentes a facie tua z dilatauero terminos tuos: nullus insidiabit terre tue: ascēdēte te z apparēte i cōspectu dñi dei tui ter i āno. Nō imolabis sup fermēto sanguinem hostie mee: neq; residebit mane de victimis solēnitatis phase. Primitias frugū tre tue offeres i domo dñi dei tui. Nō coqs hedū i lacte mris sue. Dixitq; dñs ad moysē: Scribe tibi vba hec: q̄ b' z tecū z cū israel pepigi fedus. Fuit ergo ibi cū dño moyses q̄dragīta dies z q̄dragīta noctes: panē nō comedit z aquā n̄ bibit z scripsit i tabulis verba federis decē. Cūq; descēderet moyses de monte synai tenebat duas tabulas lapideas testimonij z ignorabat q̄ cornuta esset facies sua ex psortio sermōis dñi. Videtes aūt aarō z filij israel cornutā moysi faciē timuerūt ppe accedē. Vocatiq; ab eo reuersi sūt tā aarō q̄ principes synagoge. Et postq̄ locut' ē ad eos venerūt ad eū etiā oēs filij isrl': qb' pcepit cunctaq; audierat a dño i mōte synai. Impletis q; sermōib': posuit velamē sup faciē suā: q̄ i gressus ad dñz z loquēs cū eo auferebat donec exiret: z tūc loq̄bat ad filios isrl' oia q̄ sibi fuerāt iperata: q̄ videbāt faciē egredientis moysi esse cornutā: sz opiebat rursus ille faciez suā siqñ loq̄bat ad eos. XXXV

Hitur pgregata oi turba filioz isrl' dixit ad eos: Hec sūt que iussit dñs fieri sex dieb' facietis op': septim' dies erit vob' sanctus: sabbatū z requies dñi. Qui fecerit op' i eo die occidetur. Nō succēdetis ignem i oib' habitaculis vris p diez sabbati: z ait moyses ad oēz cateruaz filiorū israel: Iste ē sermo quē pcepit dñs dicēs: Separate apud vos pmitias dño. Ois volūtari' z pno aio offerat eas dño. Aurū z argētum z es hyacinthū z purpurā cocciq; bis tinctū z byssū pilos caprarū pelles q; arietū rubricatas z hyacinthinas: ligna sethi z oleum ad luminaria pcinād et vt cōficiat unguētū z thymiama suauissimū lapides onycinos z gēmas ad ornatū suphūeralis z rōnal'. Quisq; vīz sapiēs ē veniat z faciat q̄ dñs iperauit tabernaculū. s. z tectū ei' atq; opimentū ānulos z tabulata cū vectib' paxillos z bases arcā z vectes propitiatorij z velum q̄ añ illud oppāditur mēsā cū vectib' z uasis z ppositōis pāib' cādelabrū ad lūinaria sustētāda vasa illi' z lucernas z oleū ad nutrimēta ignis: altare thymiamatis z vectes z oleū vnctōis z thymiama ex aromatib': tēt torij ad hostiū tabernaculi altare holocausti z craticulā ei' eneā cū vectib' z vasis suis: labrū z bases ei' cortinas atrij cū colūnis z basib' tētorij foris' vestibuli paxillos tabernaculi atrij cū funiculis suis vestimēta quoz usus ē i mīsterio sctūarij: vestes a aarō pōtificis ac filiorū ei' ut sacerdotio fūgāt mihi. Egressaq; ois multitudo filiorū isrl' de cōspectu moysi obtulerūt mēte prōptissima atq; deuota pmitias dño ad faciē dū op' tabernaculi testimonij. Quicqd ad cultū z ad uestes sāctas necessariū erat uiri cū mulieribus pbuerūt armillas z iaures ānulos z dextralia. Qē vas aureū i donaria dñi sepatū ē. Si q̄s hēbat aurū hyacinthū z purpurā cocciq; bis tinctū byssū z pilos capraz pelles arietū rubricatas z hyacinthinas argēti z auri erisq; metalla obtulerūt dño lignaq; sethi i varios usus: Sed z mulieres docte dederūt q̄ neuerāt hyacinthū purpurā z vmiculū ac byssū z pilos caprarū spōte ppa cūcta tribuētes. Principes vo obtulerūt lapides onycinos z gēmas ad suphūerale z rōnale aromataq; z oleuz ad luminaria pcināda z ad pparādū unguentū ac thymiama odoris suauissimi pponendū. Qēs uiri z mulieres mēte deuota obtulerūt donaria ut fierēt opa q̄ iusserat dñs p manū moysi. Lucti filij isrl' uolūtaria dño dedicauerūt. Dixitq; moyses ad filios isrl: Ecce uocauit dñs ex noīe beseleel filiū huri filij hur de tribu iuda: ipleuitq; euz spiritu dei sapiētia et itelligētia et scia et oi doctrina ad excogitādū et faciēdū opus i auro et argēto et ere et ferro sculpēdisq; lapidibus z ope carpētario. Quicquid fabre adinueniri pōt: dedit in corde eius. Ooliab q̄s filium achisamech ō tribu dan ābos erudiuit

sapia vt faciāt opa abietarij polymitarij ac plumarij ō hyacitho ⁊ purpura cocoq; bis tincto ⁊ byſſo: ⁊ texāt oia ac noua q̄q; ꝛepiāt

FEcit ergo beſeleel ⁊ ooliab ⁊. XXXVI ois vir sapiēs ⁊ q̄b⁹ dedit dñs sapiaz ⁊ intellectū vt scirēt fabre operari q̄ i usu sāctuarij neceſſaria sūt ⁊ q̄ precepit dñs. Cū q; vocasset eos moyses ⁊ oēz eruditū viruz cui dederat dñs sapiam ⁊ q̄ spōte sua obtulerāt se ad faciēdū opus tradidit eis oia do/naria filiorū iſrl. Qui cū istarent opi quotidie: mane vota pp̄s offerebat. Vnde artifices uenire cōpulsi dixerūt moysi: Plus offert populus q̄ neceſſariū ē. Juſſit ego moyses preconis uoce cātari: nec vir nec mlier q̄q; offerat ultra i ope sāctuarij. Sicq; ceſsatū ē a muneribꝰ offerēdis: eo q; oblata sufficerēt ⁊ supabūdarent. Fecerūtq; oēs cōde sapiētes ad explēdū opus tabernaculi cortias decē de byſſo retorta ⁊ hyacitho ⁊ pū pura cocoq; bis tincto ope uario ⁊ arte polymita. Quarū vna habebat i lōgitudine vigintiocto cubitos ⁊ i latitudine quattuoꝛ. Vna mēsura erat oīum cortinarū. Cōiūxitq; cortinas quiq; alterā alteri ⁊ alias quiq; sibi iuicē copulauit. Fecit ⁊ ansas hyacithias i ora cortine vnius ex vtroq; latere ⁊ i ora cortine alterꝰ sibiter ut ꝓtra se iuicē venirēt anse ⁊ mutuo iūgerētur. Vnde ⁊ quiq̄gita fudit circulos aureos q̄ mōderēt cortinaꝛ ās ⁊ fieret unū tabernaculū. Fecit ⁊ saga undeci de pilis caprarū ad opiēdū tectū tabernaculi. Vnum sagum in longitudine habebat cubitos trigīta ⁊ i latitudie cubitos q̄ttuor. Vnꝰ mēsure erāt oia saga: q̄q; quiq; iūxit seoꝛsū ⁊ sex alia separatiz. Fecit q; ās quiq̄gita i oꝛa sagi vnꝰ ⁊ quiq̄gita i oꝛa sagi alterꝰ ut sibi iuicē iūgerētur ⁊ fibulas eneas quiq̄gita quibꝰ necteret tectuz vt vnū paliū ex oibus sagis fieret. Fecit ⁊ opertoriū tabernaculi de pellibus arietū rubꝛicatis: aliudq; desuper velamē de pellibꝰ hyacithinis. Fecit ⁊ tabulas tabernaculi ō lignis sethi stātes. Decē cubitoꝝ erat lōgitudo tabule vnꝰ: ⁊ vnū ac semis cubitū latitudo retinebat. Bine icastrature erāt per singulas tabulaſ vt altera alteri iūgeretur. Sic fecit i oibꝰ tabernaculi tabulis: e quibꝰ vigiti ad plagā meridianā erāt ꝓtra austrū cū quadragīta basibus argēteis. Due baseſ sub vna tabula ponebāt ex vtraq; parte angulorū: ubi icastrature laterū i angulis terminātur. Ad plagā quoq; tabernaculi q̄ respicit ad aq̄lonē fecit vigīti tabulas cū quadragīta basibꝰ argēteis: duas bases p sigl'as tabulas. Cōtra occidētē vo. i. ad eā ptē tebnacli q̄ mare respicit fecit sex tabulas ⁊ duas alias p singulos āgulos tabernaculi retro: q̄ iūcte erāt a deoꝛsū vsq; suꝛsū: ⁊ i vnā ꝓpagē parit ferebāt. Jta fecit ex vtraq; pte p āgulos: vt octo esſēt simul tabule ⁊ hērēt bases argenteas sexdeci: binas. s. baſes sub singul' tabul'. Fecit ⁊ vectes de lignis sethiz quiq; ad ꝓtinēdas tabulas vni⁹ lateris tabnaculi: ⁊ quiq; alios ad alteri⁹ latꝛis coaptādas tabl'as: ⁊ extra hos quiq; alios vectes ad occidētalē plagā tabernacli ꝓtra mare. Fecit ergo vectē aliū q̄ p medias tabulaſ ab angulo usq; ad āgulū pueniret. Jpa aūt tabulata deaurauit: fusis basibꝰ eaz argenteis: ⁊ circulos eoꝝ fecit aureos per q̄s vectes iduci posſēt q̄s ⁊ ipos lamis aureis operuit. Fecit ⁊ velū de hyacitho ⁊ purpura uermiculo ac byſſo retorta ope polymitario variū atq; distictū ⁊ q̄ttuoꝛ columnas de lignis sethi q̄s cū capitibꝰ deauravit fusis basibꝰ earū argēteis. Fecit ⁊ tētoꝛiū i itroitu tabernaculi ex hyacitho purpura vermiculo byſſoq; retoꝛta ope plumarij ⁊ colūnas q̄tuoꝛ cuz capitibꝰ suis q̄s opuit auro: baseſq; eaz fudit eneas q̄s ⁊ opuit auro. XXXVII

FEcit aūt beſeleel ⁊ arcā ō lignis sethi hñtē duos ⁊ semis cubitos in longitudie ⁊ cubitū ac semissē in latitudie: altitudo q̄z vni⁹ cubiti fuit ⁊ dimidij: vestiuitq; eaz auro purissimo intus ⁊ foris: ⁊ fecit illi coronā aureā p gyrū cōflās quattuoꝛ ānnulos aureos p quattuoꝛ angulos ei⁹: duos ānulos i latere vno ⁊ duos i altero. Vectes q̄z fecit ō lignis sethi quos vestiuit auro ⁊ q̄s misit i ānulos q̄ erāt i latēib⁹ arce ad portādū eā. Fecit ⁊ ꝓpiatoriū. i. oraculū de auro mūdissimo duoꝝ cubitoꝝ ⁊ dimidij in lōgitudie ⁊ cubiti ac semis i latitudie. Duos etiā cherubi ex auro ductili quos posuit ex utraq; parte ꝓpiatorij: cherub vnū i summitate vni⁹ ptis ⁊ cherub alterꝫ i sūmitate ptis alteri⁹: duos cherubi i singulis sūmitatibus ꝓpiatorij extēdentes alas ⁊ tegētes propiatorium seq; mutuo ⁊ illud ꝛespicientes. Fecit ⁊ mensam de lignis sethim i lōgitudine duorum cubitorū ⁊ in latitudine vnius cubiti: q̄ habebat i altitudine cubitū

ac semisse. Circūdeditq; eā auro mundissimo ⁊ fecit illi labiū aureū p gyrū: ipsiq; labio coronā aureā itrassilē q̄ttuō digitorū: ⁊ sup eadē alterā coronam aureaz. Fudit ⁊ q̄ttuor circlos aureos quos posuit i q̄ttuō āgulis p singulos pedes mēse ꝓtra coronā: missitq; i eos vectes ut possit mēsa portari. ipos q̄z vectes fecit de ligniſ sethi ⁊ circūdedit eos auro ⁊ vasa ad diuersos usus mēse acetabula phialas ⁊ cyathos ⁊ turibula ex auro puro i q̄b' offerēda sūt libamia. Fecit ⁊ cādelabrū ductile de auro mūdissimo: de cui' vecte calami cyphi speruleq; ac lilia ꝓcedebāt sex i vtroq; latere. Tres calami ex pte vna ⁊ tres ex altera. Tres cyphi i nucis modū p calamos singulos speruleq; simul ⁊ lilia ⁊ tres cyphi istar nucis i calamo altero: speruleq; simul ⁊ lilia. Equū erat opus sex calāoz q̄ ꝓcedebāt de stipite cādelabri. In ipo āt vecte erāt q̄ttuor cyphi i nucl modū speruleq; p singulos ⁊ lilia ⁊ sperule sb' duob' calamis p loca tria q̄ simul sex fiunt calami ꝓcedētes ò vecte vno. Et sperule igitur et calami ex ipso erant: vniuersa ductilia ex auro purissimo. Fecit ⁊ lucernas septem cū emūctoriis suis ⁊ uasa ubi ea que emūcta sūt extiguātur ò auro mūdissimo. talētū auri appēdebat cādelabrū cū oīb' vasis suis. Fecit ⁊ altare thymiamatis ò ligis sethī p q̄drū signlos hīs cubitos ⁊ i altitudie duos: e cui' āgulis ꝓcedebāt cornua uestiuitq; illud auro pūissimo cū craticula ac parietib' ⁊ cornib'. Fecitq; ei coronā aurea p gyrū ⁊ duos ānulos aureos sb' coronā per singula latera vt mittant i eos vectes et possit altare portari. Ipos āt vectes fecit ò lignis sethi ⁊ opuit lamis aureis. Cōposuit ⁊ oleū ad scificatōnis unguētū ⁊ thymiamata de aromatibus mundissimis opere pigmentarij. ¶ XXXVIII

Fecit ⁊ altaꝛ holocausti ò lignis sethi quiq; cubitoz per q̄drū ⁊ triū i altitudine: cui' cornua de āgul' ꝓcedebāt opuitq; illud lamis eneis: ⁊ i usū ei' parauit ex ere uasa diuersa lebetes forcipes fuscinicłaſ uncinos ⁊ igniū receptacula: craticulāq; ei' in modū retis fecit eneā ⁊ subtē eā i altaris medio arulā fusis q̄ttuoꝛ ānulis p totidē retia culi sūmitates ad imittēdos vectes ad portādū: quos ⁊ ipos fecit de lignis sethi ⁊ opuit lamis eneis: iduxitq; i circulos q̄ i lateribus altaris eminebāt: Ipsū āt altare non erat solidū sz cauū ex tabulaꝭ ⁊ ituſ uacuū Fecit ⁊ labrū eneū cū basi sua de specul' mulierū q̄ excubabāt i ostio tabernaculi. Fecit ⁊ atriū cui' i australi plaga erāt tētoꝛia ò byſſo retorta cubitorū cētū colūne enee vigiti cū basibus suis: capita colūnarū ⁊ tota opis celatura argētea: eque ad septētrionalez plagā tētoꝛia colūne baseſq; ⁊ capita colūnarū eiusdē mēsure ⁊ opis ac metalli erāt. i ea vò plaga q̄ ad occidētē respicit fuerunt tētoꝛia cubitoꝝ quiq̄gita colūne decē cū basib' suis enee ⁊ capita colūnarū ⁊ tota opiſ celatura argētea. Porro ꝓtra oriētē q̄nq̄gita cubitoꝝ parauit tētoꝛia: e q̄b' quidecim cubitos colūnarū triū cū basib' suis vnuz tenebat laꝭ': ⁊ i pte alt̄a: q̄a iter utraq; ītroitū tabernaculi fecit: quidecī eque cubitorū erāt tētoꝛia colūneq; tres ⁊ baſes totidē. cū cta atrū tētoꝛia byſſus retorta texuerat: baſes colūnarū fuere enee: capita āt eaꝝ cum cūctis celaturis suis argētea: sz ⁊ ipas colūnas atrij uestiuit argēto: ⁊ i itroitu ei' opere plumario: fecit tētoꝛiū ex hyacitho pūpura vmiculo ac byſſo retorta: q̄ hēbat uiginti cubitos i lōgitudine: altitudo vò q̄nq; cubitorū erat iuxta mēsurā quā cūcta atrū tētoꝛia hēbāt. Colūne aūt in ingressu fuere q̄ttuor cū basib' eneis capitaq; earū ⁊ celate argētee: paxillos q̄z tabernaculi ⁊ atrū per gyrū fecit eneos. Hec sūt īstrumēta tabnaclī testimōij q̄ enūerata sūt iuxta p̄ceptū moysi i cerimonijs leuitarū p manuz ithamar filij aarō sacerdotis: q̄ beseleel filī' huri filij hur de tribu iuda dño p moysen iubēte cōpleuerat iūcto sibi socio ooliab filio achisamech de tribu dan: q̄ ⁊ ipe artifex lignorū egregi' fuit ⁊ polymitari' atq; plumari' ex hyacinto purpura vermiculo ⁊ byſſo. Oē aurum qò expēsū ē in opere sāctuarij ⁊ quod oblatū est in donarijs viginti ⁊ nouē talētoruz fuit ⁊ septingētorū triginta sicloruz ad mēsurā sctūarij. Oblatū est āt ab his qui trāsierūt ad numerū a viginti ānis ⁊ supra de sexcentis tribus milibus ⁊ quingētis quinq̄ginta armatorum. Fuerunt preterea centū talēta argenti e quibus conflate sunt baſes sanctuarij ⁊ introitus ubi velum pēdet. Cē tum baſes facte sunt de talentis centuz singulis talētis per baſes singulas supputatī. De mille aūt septingētis ⁊ septuagīta q̄nq; siclis fecit capita colūnaꝝ q̄s ⁊ ipas uestiuit

argẽto: eris quoq; oblata sũt talenta septu agintaduo mília & quadrigẽti supra sicli: ex quibus fusę sũt bases i introitu tabnacli testimonij & altare eneũ cũ craticula sua oia q; vasa que ad usũ ei⁹ ptinent & bases atrij tã i circuitu q̃ i ingressu ei⁹ & paxilli tabnaculi atq; atrij per gyrũ

XXXIX

Ex hyacitho vo & pũpura vẽmiculo ac byssо fecit vestes q̃bus iducret aaron qñ mistrabat i sãctis: sicut p̃cepit dñs moysi. Fecit igit̃ suphũerale de auro hyacitho & purpura cocoq; bis tícto & byssо retorta ope polymitario. Incidítq; bracteas aureas & extenuauit i fila ut posset torqueri cũ porũ colorũ subtegmine duasq; oras sibi iuicẽ copulatas i vtroq; latere sũmitatũ & baltheũ ex eisdẽ coloribus: sicut p̃ceperat dñs moysi. Parauit & duos lapides onycios a stríctos & inclusos auro & sculptos arte gẽmaria noib⁹ filiorũ isrl. Sex noia i lapide vno & sex in altero iuxta ordinẽ natiuitatis eorũ. Posuitq; eos i laterib⁹ suphũeralis i monimẽtũ filiorũ isrl: sicut p̃ceperat dominꝰ moysi. Fecit & rõnale ope polymito iuxta op⁹ suphũeralis ex auro hyacitho purpura cocoq; bis tícto & byssо retorta q̃drangulũ duplex mẽsure palmi: & posuit i eo gẽmarũ ordines q̃ttuor. In ꝓmo vsu erat sardius thopazi⁹ smaragd⁹. In secũdo carbũculus saphirus hyaspis. In ttio ligurius achates amethist⁹. In q̃rto chrysolit⁹ onycinus & berillus circũdati & inclusi auro p ordines suos. Ipiq; lapides duodeci scl̃pti erãt noib⁹ duodeci tribuũ isrl singli p noia singlorũ. Fecerũt i rõnali et catenulas sibi i uicẽ cohærentes de auro purissimo & duos uncinos totidẽq; ãnulos aureos. Posuo anulos posuerũt i utroq; latere rõnalis ex q̃ b⁹ pẽderẽt due catene auree q̃s inseruerunt uncinis q̃ i suphũeralis ãgulis eminebãt. Hec & añ & retro ita cõueniebãt sibi vt suphũerale & rõnale mutuo necterẽt: stricta ad baltheũ & ãnulis fortius copulata quos iũgebat vitta hyacinthina: ne laxa fluerent & a se inuicẽ mouerẽt: sicut p̃cepit dñs moysi. Fecerũt q̃s tunicã suphũeralis totã hyacinthinã & capitiũ i supiõi pte ꝓtra mediũ oriã q̃s p gyrũ capitij textilẽ: decorsũ ãt ad pedes malapunica ex hyacitho pũpura vmiculo ac byssо retorta & tintinabula de auro purissimo q̃ posuerũt inẽ malogranata extrema parte tunice per gyrũ: tintinabulũ ãt aureũ & malũpunicũ: q̃b⁹ ornatus incedebat pontifex qñ misterio fũgebat: sicut p̃cepit dominꝰ moysi. Fecit & tunicas byssinas ope textili aarõ & filijs ei⁹ & mitras cũ coronul⁹ suis ex byssо: feminalia q̃s linea byssina: cingulũ vero de byssо retorta hyacitho pũpura ac vermiculo distictũ arte plumaria: sic p̃ ceperat dñs moysi. Fecerũt & laminã sacre venerationis de auro purissimo: scripserũt q̃s in ea opere gẽmario sãctũ dñi & strixerũt eam cum mitra vitta hyacithina: sicut p̃ceperat dñs moysi. Perfectũ ẽ igit̃ oẽ op⁹ tabernaculi & tecti testimonij. Fecerũtq; filij isrl cũcta q̃ p̃ceperat dñs moysi & obtulerũt tabernaculũ & tectũ & vniuersa supellectilẽ ãnulos tabulas vectes colũnas ac bases operiũ de pellib⁹ arietũ rubricatis & aliud operimẽtũ de hyacithinis pellib⁹ velũ arcaq; vectes ꝓpitiatoriũ mẽsaq; cũ vasis suis & propositionis panib⁹ cãdelabrũ lucẽnas & vtẽsilia earũ cũ oleo altare aureũ & vnguẽtum & thymiama ex aromatib⁹ & tẽtoriũ i introitu tabernaculi altare eneũ retiaculũ vectes & vasa ei⁹ oia labrũ cũ basi sua tẽtoria atrij & colũnas cũ basibus suis tentoriũ i introitu atrij funiculosq; illius & paxillos. Nihil ex vasis defuit q̃ i misteriũ tabernaculi & intectũ federis iussa sũt fieri. Vestes q̃s q̃bus sacerdotes vtũt i sãctuario aarõ. s. & filij ei⁹ obtulerunt filij israel: sicut p̃ceperat dñs. Que postq̃ moyses cuncta vidit cõpleta: benedixit eis.

LXL

Locutusq; est dñs ad moysẽ dicens: Mẽse primo prima die mẽsis eriges tabernaculum testimonij & pones i ea arcam: demitteſq; ante illam velum & illata mẽsa pones super eaz que rite p̃cepta sunt. Candelabrũ stabit cũ lucernis suis & altare aureũ i quo adoletur icẽsũ coram arca testionij. Tetoriũ i introitu tabẽnacli testionij pones: & añ illud altare holocausti. Labrũ inter altare & tabernaculum quod implebis aqua. Circũdabisq; atriuz tẽtorijs & igressũ ei⁹. Et assumpto vnctionis oleo vnges tabernaculum cum vasis suis ut sancti ficentur altare holocausti & oia vasa eius: labrz cũ basi sua: Oia ũctõis oleo ꝓsecrab: vt sit scã scorz. Applicabisq; aaron & filios ei⁹ ad fores tabernaculi testimonij & lotos aq̃ idues scis vestib⁹ vt ministrẽt mihi: & unctio eorũ in sacerdotiũ sẽpiternũ proficiat:

Fecitq; moyses oia q̄ ꝓcepat dñs. Igit̄ men se primo ān̄i secūdi ꝑma die mēsis collocatū ē tabernaculū. Erexitq; moyses illud ⁊ posuit tabulas ac bases ⁊ vectes: statuitq; columnas ⁊ expādit tectū sup tabernaculū ipo sito desup opimēto: sicut dñs ipauerat. posuit ⁊ testimoniū i arca subditis infra vectibus ⁊ oraculū desup. Quiq; ituliſſet arcā in tabernaculū testimonij: appēdit āte eā velū vt expleret dñi iussionē. Posuit ⁊ mēsaz in tabernaculo testimonij ad plagā septētrionalē extra velū: ordinatis corā ꝓpositiōis panib⁹: sicut ꝓceperat dñs moysi. Posuit ⁊ cādelabrū i tabernaculo testimonij e regione mēse i parte australi: locatis p ordinē lucernis iuxta ꝓceptū dñi. Posuit ⁊ altaꝛ aureū sub tecto testimonij ꝓtra uelū ⁊ adoleuit sup eo icēsū aromatū sicut iusserat dñs moysi. Posuit ⁊ tētoriū i introitu tabnacli testimonij ⁊ altare holocausti i vestibulo testimonij offerēs i eo holocaustū ⁊ sacrificia ut domin⁹ ipauerat. Labrū q̄q; statuit inter tabernaculū testimonij ⁊ altare implens illud aq̄. Lauerūtq; i eo moyses ⁊ aaron ac filij eius manus suas ⁊ pedes cū igrederentur tectū federis ac accederent ad altare: sicꝫ preceperat dñs moysi. Erexit ⁊ atriū p gyrū tabernaculi ⁊ altaris ducto in itroitu eius tētorio. Postq̄ oia perfecta sūt operuit nubes tabernaculū testimonij: ⁊ gl'ia dñi ipleuit illud. Nec poterat moyses igredi tectū federis nube opiēte oia ⁊ maiestate dñi coruscāte: qa cūcta nubes opuerat. Si qñ nubes tabernaculū deserebat: pficiscebant filij isrl' p turmas suas. Si pēdebat desup: manebāt i eodez loco. Nubes q̄ppe dñi icubabat p diē tabernaculo ⁊ ignis i nocte vidētib⁹ cūctis pplis isrl' p cūctas māsiōes suas

Explicit liber exodi. Incipit vaiera. i. liber Leuiticus. Cap'm .I.

Vocauit aūt moyse ⁊ locut⁹ est ei dñs ꝺ tabernaculo testimonij dicēs: Loq̄re filijs isrl' ⁊ dices ad eos: Homo q̄ obtulerit ex vobis hostiaz dño de pecorib⁹. i. de bob⁹ ⁊ ouib⁹: offerēs victimas si holocaustū fuerit ei⁹ oblatio ac de armēto: masculū imaculatū offeret ad hostiū tabernaculi testimonij ad placādū sibi dñz. Ponetq; sup caput hostie manus ⁊ acceptabilis erit atq; i expiationē ei⁹ pficiēs. Immolabitq; vitulū coꝛā dño: ⁊ offerent filij aaron sacerdotes sāguinē ei⁹ fūdētes per altaris circuitū qꝺ ē añ ostiuz tabernaculi: Detractaq; pelle hostie artus i frusta cōcidēt ⁊ subijciēt i altari ignē strue lignorū añ cōpositā ⁊ mēbra q̄ sūt cesa desup ordinātes: caput videlicet ⁊ cūcta q̄ adherēt iecori intestinis ⁊ pedibus lotis aq̄: adolebitq; ea sacerdos super altare i holocaustū ⁊ suauē odorē dño. Quꝛ si de pecoꝛib⁹ oblatio ē: de oꝛibus siue de capꝛis holocaustū agnū anniculū ⁊ absq; macula offeret: immolabitq; ad latus altaris qꝺ respicit ad aq̄lonē coꝛā domino. Sāguinē vꝺ illi⁹ fūdent sup altare filij aarō p circuitū: diuidētq; mēbra caput ⁊ oia q̄ adherēt iecori: ⁊ imponent super ligna quib⁹ subijciendus ē ignis. Intestina vꝺ ⁊ pedes lauabūt aq̄ ⁊ oblata oia adolebit sacerdos super altare i holocaustū ⁊ odorē suauissimū dño. Si aūt de auibus holocausti oblatio fuerit dño de turturibus ⁊ pullis colūbe offeret eā sacerdos ad altare ⁊ retorto ad collū capite ac rupto vulneris loco decurrere faciet sāguinē sup crepidinē altaris: vesiculā vꝺ gutturis ⁊ plumas piciet ꝓpe altare ad oriētalē plagā i loco i q̄ cineres effudi solēt: cōfrigetq; ascellas ei⁹: ⁊ nō secabit neq; ferro diuidet eaz: ⁊ adolebit super altare lignis igne suppositō. Holocaustū ē ⁊ oblatio suauissimi odōis dño.

Anima cū obtulēit oblationē sacrificij dño: similа erit ei⁹ oblatio. Fūdetq; super eā oleuz ⁊ ponet tus ac deferet ad filios aarō sacerdotis. Quoꝝ un⁹ tollet pugillū plenū simile ⁊ olei ac totuz tus ⁊ ponet memoriale super altare i odorē suauissimū dño. Quꝺ aūt reliquū fuerit de sacrificio: erit aaron ⁊ filiorū ei⁹ sctūz sctoꝝ ꝺ oblationibus dñi. Qū ār obtuleris sacrificium coctū i clibāo de simila panes. s. absq; fermēto cōspsos oleo ⁊ lagana azima oleo lita: si oblatio tua fuerit de sartagine simile conspse oleo ⁊ absq; fermento: diuides eam minutatim ⁊ fundes super eam oleuz Si autē de craticula fuerit sacrificiuz eque simila oleo conspgetur: quam offerens domino trades manibus sacerdotis. Qui cū obtulerit eā tollet memoriale de sacrificio ⁊ adolebit sup altare i odorē suauitatis dño

Quicqd aũt reliquũ ẽ erit aarõ ⁊ filioꝝ ei⁹ scm̃ sctõꝝ ò oblatiõib⁹ dñi. Quis oblatio q̃ offert dño absq; fermẽto fiet: nec q̃cq; fermẽti ac mellis adolebit i sacrificio dñi pmitias tm̃ eoꝝ offeretis ac mũera: sup altare vo ñ ponẽt i odorẽ suauitatis. Quicqd obtuleris sacrificij sale cõdies nec auferes sal federis dei tui de sacrificio tuo. In oi oblatione offeres sal. Si aũt obtuleris munus pmitiarũ frugũ tuarũ dño de spicis adhuc virẽti b⁹: torrebis eas igni ⁊ cõfriges i mortẽ farr̃: ⁊ sic offeres primitias tuas dño fũdẽs sup ea oleũ ⁊ tus ponẽs: q̃a oblatio dñi ẽ: de q̃ adolebit sacerdos i memoriã mũeris partẽ farris fracti ⁊ olei ac totũ tus.

IIII

Quod si hostia pacificorũ fuerit ei⁹ oblatio: ⁊ de bobus voluerit offerre marẽ siue feminã: imaculata offeret corã dño. Ponetq; manũ sup caput victime sue q̃ immolabitur i itroitu tabernaculi testimonij. Fũdẽtq; filij aarõ sacerdotes sãguinẽ per altaris circuitũ ⁊ offerẽt de hostia pacificorũ i oblationẽ dño adipẽ q̃ operit vitalia ⁊ q̃cquid pinguedinis ẽ itrinsecus duos renes cũ adipe quo tegũtur ilia ⁊ reticulũ iecoris cũ renũculis: adolebũtq; ea sup altaꝛ i holocaustuꝝ lignis igne suppposito i oblationez suauissimi odoris dño. Si vero de ouib⁹ fuerit ei⁹ oblatio ⁊ pacificoꝝ hostia: siue masculũ obtulerit siue feminã: imaculata erũt oia. Si agnũ obtulerit corã dño: ponet manuꝝ suã sup caput victime sue q̃ immolabit i vestibulo tabernaculi testimonij. Fũdẽtq; filij aarõ sãguinẽ ei⁹ per circuitũ altaris ⁊ offerẽt de pacificorũ hostia sacrificiũ dño adipẽ ⁊ caudã totã cũ renib⁹ ⁊ pinguedinẽ q̃ opit vẽtrẽ atq; vniuersa vitalia ⁊ vtrũq; renũculuꝝ cũ adipe q̃ ẽ iuxta ilia: reticulũq; iecoris cuꝝ renũculis: ⁊ adolebit ea sacerdos sup altaꝛ i pabulũ ignis ⁊ oblatois dñi. Si capra fuerit ei⁹ oblatio ⁊ obtulerit eã dño: ponet manũ suã sup caput ei⁹ immolabitq; eã i itroitu tabernaculi testimonij ⁊ fũdent filij aaron sãguinẽ eius p altaris circuitũ: tollentq; ex ea i pastũ ignis dñici adipẽ q̃ operit vẽtrẽ ⁊ qui tegit vniuersa vitalia: duos renũculos cũ ĩticulo qõ ẽ sup eos iuxta ilia ⁊ aruinã iecoris cũ renũculis: adolebitq; ea super altare sacerdos i alimõiã ignis ⁊ suauissimi odoris. Omis adeps dñi erit iure ppetuo i gñatõib⁹ ⁊ cũctis habitaclis vris: nec sãguinẽ nec adipẽ oio comedetis

IIII

Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Loq̃re filijs isrl̃: Alia q̃ peccauerit p ignorãtiã: ⁊ ò vniversis mãdatis dñi q̃ precepit vt nõ fierẽt: quippiã fecerit: si sacerdos qui unct⁹ ẽ peccauerit deliq̃re faciẽs pplm offeret p peccato suo vitulũ imaculatũ dño ⁊ adducet illuꝝ ad ostiũ tabernaculi testimonij corã dño: ponetq; manũ sup caput ei⁹ ⁊ immolabit eũ dño. Tauriet q̃s de sãguie vituli iferẽs illũ i tabernaculũ testimonij. Cũq; itinxerit digitũ in sãguinẽ aspergetq; eũ septies corã dño ꝓtra velũ sctuarij. Ponetq; de eodẽ sãguine super cornua altaris thymiamatis gratissimi dño: qõ ẽ i tabnaculo testimonij. Oẽz aũt reliquũ sãguinẽ fũdet i basiz altaris holocausti i itroitu tabnacli: et adipẽ vituli offeret ꝑ pccõ: tã eũ q̃ vitalia opit: q̃ oia q̃ itrinsecus sũt duos renũculos ⁊ reticulũ qõ ẽ supra eos iuxta ilia ⁊ adipẽ iecoris cũ renũculis: sicut offert de vitulo hostie pacificorũ: ⁊ adolebit ea sup altare holocausti. Pelle vero ⁊ oẽs carnes cũ capite ⁊ pedib⁹ ⁊ itestinis ⁊ fimo ⁊ reliq̃ cõpore efferet extra castra i locũ mũdũ vbi cineres effũdi solẽt: icẽdetq; eas sup lignoꝝ struẽ q̃ i loco effusoꝝ cinerũ cremabũt. Quod si ois tba filiorũ isrl̃ ignoraverit ⁊ ꝑ imperitiã fecerit qõ ꝓtra mãdatũ dñi ẽ: ⁊ postea intellexerit pccm̃ suũ: offeret ꝑ pccõ suo vitulũ Adducetq; eũ ad hostiũ tabernaculi ⁊ ponẽt seniores pplj manꝰ sꝰ caput ei⁹ corã dño Immolatoq; vitulo i cõspectu dñi iseret sacerdos q̃ unct⁹ ẽ de sãguie ei⁹ i tabernaculũ testimonij tincto digito aspergẽs septies contra velũ. Ponetq; de eodẽ sãguie i cornib⁹ altaris: qõ ẽ corã dño i tabernaculo testionij. Reliquuꝝ aũt sanguinẽ fũdet iuxta basiz altaris holocaustoꝝ: qõ ẽ i hostio tabnacli testimonij. Oẽmq; ei⁹ adipẽ tollet ⁊ adolebit sup altare sic faciẽs ⁊ de hoc vitulo qõ fecit ⁊ ꝑus: ⁊ rogãte ꝑ eis sacerdote ꝑpitius erit eis dñs. Ipz aũt vitulũ efferet extra castra atq; cõburet sicut ⁊ porẽ vitulũ: q̃a ẽ ꝑ pccõ multitudis. Si peccauẽrit princeps ⁊ fecerit vnũ e plib⁹ p ignorãtiã qõ dñi lege ꝓhibẽt: ⁊ postea itellexerit pccm̃ suũ: offeret hostiã corã dño hircũ de capris imaculatũ ponetq; manũ suã sup caput ei⁹. Cũq; imolauerit eũ i loco vbi solet mactari holocaustũ corã dño: q̃a ꝑ pccõ ẽ: tiget sacerdos digitũ i sãguie hostie ꝑ pccõ tigẽs cornua altaris holocausti ⁊ reliquũ fũdẽs ad basim

eius: adipē vero adolebit sup̄a sicut i victimis pacificorū fieri solet. Rogabitq; p eo sacerdos & p pcō ei⁹ & dimittet ei. Qui si pec cauerit aīa per ignorātiā ō ppl'o terre: ut faciat q̄cq; ō his: q̄ dñi lege phibētur: atq; deliq̄t: & cognouēit peccatū suū: offeret capr̄ā imaculatā ponetq; man⁹ sup caput hostie: q̄ p pcō ē & imolabit eā i loco holocausti. Tolletq; sacerdos ō sāguine i digito suo & tāgēs cornua altaris holocausti reliquū fūdet ad basim ei⁹. Oēz aūt adipē auferēs sicut auferri solet de victimis pacificorū adolebit super altare i odorē suauitatis dño & rogabitq; p eo & dimittet ei. Si aūt de pecoribus obtulerit victimā p pcō ouē. s. imaculatā: pōet manū sz caput ei⁹ & imolabit eā i loco ubi solēt cedi holocausto⁹ hostie: sumetq; sacerdos de sāguie ei⁹ digito suo: & tāgēs cornua altaris holocausti reliquū fundet ad basim ei⁹. Oēz q̄s adipē auferens sic auferri solet adeps arietis q̄ imolat̄ p pacifico: cremabit sup̄ altare icēsum dñi: rogabitq; p eo & p pcō ei⁹ & dimittet ei. V

Si peccauerit aīa & audierit vocē iurātis testisq; fuerit q̄ ipe vidit aut p̄sci⁹ ē: nisi iudicauēit: pōtabit iniq̄tatē suā. Alia que tetigerit aliq̄d imūdū: siue q̄ occisū a bestia ē aut per se mortuū: aut q̄libet aliud reptile & oblita fuerit imūditie sue rea ē & deliquit: & si tetigerit q̄cq; de imūditia hominis iuxta oēz ipuritatē q̄ pollui solet: oblitaq; cognouerit postea subiacebit delicto. Alia q̄ iurauerit & ptulerit labijs suis ut vl' male q̄d faceret vel bñ & nō fecerit: & idipz iuramēto & sermone firmauerit: oblitaq; postea itellexerit delictū suū: agat pñiam p peccato: & offerat de gregibus agnam siue capram: orabitq; p ea sacerdos & pro pcīs eius. Si n aūt nō potuerit offerre pec⁹: offerat duos turtures vl' duos pullos colūbaz dño: vnū p pcō & altū i holocaustū: dabit q̄s eos sacerdoti. Qui p̄mū offerēs p pcō retorq̄bit caput eius ad pēnulas: ita ut collo adhereat & nō penit⁹ abrūpat: & asperget de sāguie ei⁹ parietē altaris. Quicq̄d aut̄ reliquū fuerit faciet distillare ad fūdamtuz ei⁹: q̄a p peccato ē. Alterū vo i holocaustū adolebit vt fieri solet: rogabitq; p eo sacerdos & p pcō eius & dimittetur ei. Si aūt nō q̄uerit man⁹ ei⁹ duos offerre turtures aut duos pullos colūbaruz: offeret p pcō suo simile partē ephi decimam. Nō mittet i ea oleū nec turis aliq̄d iponet: q̄a p peccato ē. tradetq; eā sacerdoti: qui plenū ex ea pugillū hauriēs cremabit sup altare i monimentū ei⁹ q̄ obtulerit rogās p illo & expiās: reliquā vero partē ipe hēbit i munere. Locut⁹q; ē dñs ad moysē dicēs: Alia si p̄uaricās cerimonias p errorē i his q̄ dño sūt sāctificata peccauerit: offeret p delicto suo arietez imaculatū de gregib⁹: q̄ emi pōt duob⁹ siclis iuxta pōdus sāctuarij: ipmq; q̄ tulit dāni restituet: & quītā partē ponet sup̄a tradēs sacerdoti: qui rogabit p eo offerēs arietem & dimittet ei. Alia q̄ peccauerit per ignorantiā: feceritq; vnū ex his q̄ dñi lege phibent: & pcī rea itellexēit iniquitatē suā: offeret arietē imaculatū de gregib⁹ sacerdoti iuxta mēsurā estimationēq; peccati: q̄ orabit pro eo: q̄a nesciēs fecerit: & dimittetur ei quia p errorē deliquit i dño. VI

Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Alia q̄ peccauerit & p̄tepto dño negauerit p̄rimo suo depositū q̄ fidei ei⁹ creditū fuerat: vl' vi aliq̄d extōserit: aut calūniā fecēit: siue rē perditā iuenerit: & ificiās isuper peierauerit: & q̄libet aliud ex plurib⁹ fecerit: i q̄b⁹ solēt peccare homines: cōuicta delicti reddet oīa: q̄ per fraudē voluit obtiere itegra: & quītā isuper partē dño cui dānū itulerat. Pro pcō aūt suo offeret arietē imaculatū de grege & dabit eū sacerdoti iuxta estimationē mēsurāq; delicti: qui rogabit p eo corā dño & dimittet illi p singulis q̄ faciendo peccauit. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Precipe aarō & filijs ei⁹: Hec ē lex holocausti. Cremabitur i altari tota nocte vsq; mane. Ignis ex eodē altari erit. Vestiet̄ tunica sacerdos & femialib⁹ lineis: tolletq; cineres q̄s vorās ignis exussit: & ponēs iuxta altare spoliabit̄ pozib⁹ vestimētis: idutusq; alijs efferet eos extra castra & i loco mūdissīo vsq; ad fauillā cōsūmi faciet. Ignis aūt in altari semper ardebit quē nutriet sacerdos subiūciēs ligna mane per singulos dies & iposito holocausto desuper adipes adolebit pacificorū. Ignis ē iste perpetuus q̄ nūq; deficiet i altari. Hec est lex sacrificij libamētorum que offerēt filij aaron coram domino & coram altari. Tollet sacerdos pugillum simile que conspersa est oleo & totū tus quod sup̄ simila est: adolebitq; illud in altari in monimētū odoris suauissimi dño

Reliquã ãt ptẽ ſimile comedet aarõ cũ filiis ſuis abſq; fermẽto ⁊ cõedet i loco ſcũarij tabernaculi. Nõ ãt nõ fermentabit: da partẽ eĩ in dñi offerẽt icẽſũ. Sctũ ſãctorũ erit ſicut ꝓ peccato atq; delicto. Mares tm̃ ſtirpis aarõ cõedẽt illud. Legitimũ ac ſẽpitnũ erit i gñatõnib⁹ viis de ſacrificijs dñi. Quis q̃ tetigerit illa ſãctificabit. Locutuſq; ẽ dñs ad moyſẽ dicẽs: Hec ẽ oblatio aarõ ⁊ filiorũ eĩ⁹ quã offerre debẽt dño i die vnctõnis ſue. Decimã partẽ ephi offerẽt ſimile i ſacrificio ſẽpitno. Mediũ eĩ⁹ mane ⁊ mediũ eĩ⁹ veſpere q̃ i ſartagie oleo ꝓſpſa friget. Offeret ãt eã calidã i odorẽ ſuauiſſimũ dño ſacerdos: q̃ iure pũi ſucceſſerit: ⁊ tota cremabitur i altari. Qẽ. n. ſacrificiũ ſacerdotũ igne cõſumet nec q̃ſq; cõedet ex eo. Locut⁹ ẽ aũt dñs ad moyſẽ dicẽs: Loq̃re aarõ ⁊ filijs eĩ⁹: Iſta ẽ lex hoſtie ꝓ pccõ. In loco ubi offert holocauſtũ imolabit coram dño. Sãctũ ſctõrũ ẽ. Sacerdos q̃ offert comedet eaz i loco ſãcto i atrio tabernaculi. Quicq̃d tetigerit carnes eĩ⁹ ſãctificabit. Si de ſãguie illi⁹ veſtis fuerit aſpſa lauabit i loco ſãcto. Vas ãt fictile i quo cocta ẽ cõfriget. Q; ſi vas eneũ fuerit defricabit ⁊ lauabit aq̃. Quis maſculus de genere ſacerdotali veſcetur de carnibus eĩ⁹ q̃a ſãctũ ſãctorũ ẽ. Hoſtia. n. q̃ cedit pro pccõ cui⁹ ſãguis iferẽ i tabnaculũ teſtimõij ad expiãdũ i ſctũario ñ cõedẽt ſz ꝓburet igni.

Hec q̃ ẽ lex hoſtie ꝓ delicto ſãcta ſctõrũ ẽ: Iccirco ubi imolabit holocauſtũ mactabit ⁊ victima ꝓ ẽlicto. Sãguis ei⁹ per gyrũ altaris fundet. Offerẽt ex ea cudã ⁊ adipẽ q̃ opit vitalia duos renũculos ⁊ piguedinẽ q̃ iuxta ilia ẽ: reticulũq; iecoris cũ renũculis: ⁊ adolebit ea ſacerdos ſup altare. Incẽſũ ẽ dñi ꝓ delicto. Quis maſculus de ſacerdotali genere i loco ſctõ veſcet his carnib⁹ q̃a ſãctũ ſãctorũ ẽ. Sic ꝓ pccõ offertur hoſtia: ita ⁊ ꝓ delicto. Utriuſq; hoſtie lex vna erit. Ad ſacerdotẽ q̃ eã obtulẽrit ptinebit. Sacerdos q̃ offert holocauſti victimã hẽbit pellẽ eĩ⁹ et oẽ ſacrificiũ ſimile q̃ coq̃t i clibão ⁊ quicq̃d i craticula ul'i ſartagie ꝑparat eĩ⁹ erit ſacerdoti a q̃ offert: ſiue oleo cõſperſa ſiue arida fuerit. Uctis filijs aarõ mẽſura eq̃ ꝓ ſigulos diuidet. Hec ẽ lex hoſtie pacificorũ q̃ offert dño. Si ꝓ gratiaz actiõe oblatio fuerit offerẽt panes abſq; fermẽto cõſperſos oleo ⁊ lagana azima vncta oleo coctãq; ſimilã ⁊ collyridas olei admixtione ꝓſpſas: panes q̃ fermẽtatos cũ hoſtia gratiarũ q̃ imolabit pro pacificis ex q̃bus un⁹ ꝓmittis offert dño ⁊ erit ſacerdotis q̃ fũdet hoſtie ſãguinẽ. Cui⁹ carnes eadẽ cõedẽt die nec remanebit ex eis q̃q̃ vſq; mane. Si uoto uel ſpõte q̃ſpiã obtulerit hoſtiã: eadem ſimilit edat die: ſz ⁊ ſi quid i craſtinũ remanſerit veſci licitũ ẽ: q̃q̃d ãt tertiꝰ iuenerit dies ignis abſumet. Siquis de carnib⁹ victime pacificorũ die tertio comederit: irrita fiet eĩ⁹ oblatio nec ꝓderit offerẽti: q̃n potius q̃cũq; aia tali ſe edulio ꝓtamiauerit: ꝑuarij catiõis rea erit. Caro q̃ aliquid tetigẽit imũdũ, nõ cõedet ſz ꝓburet igni. Qui fuerit mũdus veſcet ex ea. Alia polluta que ederit de carnibus hoſtie pacificorũ q̃ oblata ẽ dño pibit de ppl'is ſuis: ⁊ que tetigerit imũditiã hois vel iumẽti ſiue oĩs rei q̃ polluere põt: ⁊ cõederit de huiuſcemodi carnib⁹ iteribit de ppl'is ſuis. Locutuſq; ẽ dñs ad moyſen dicẽs: Loq̃re filiis iſrl': Adipẽ ouis ⁊ bouis ⁊ capre nõ cõedet. Adipẽ cadaueris morticini ⁊ eĩ⁹ aialis q̃ a beſtia captũ ẽ habebit i varios uſus. Siq̃s adipẽ q̃ offerri debet i incẽſũ dñi cõederit pibit de ppl'o ſuo. Sanguinẽ q̃ oĩs aialis nõ ſumetis i cibo tã de auibus q̃ de pecorib⁹. Quis aia q̃ ederit ſanguinẽ pibit de ppl'is ſuis. Locutuſq; ẽ dñs ad moyſẽ dicẽs: Loq̃re filiis iſrael dicens: Qui offert victimã pacificorũ dño offerat ſimul ⁊ ſacrificiũ. i. libamẽta eius. Tenebit manib⁹ adipẽ hoſtie ⁊ pectuſculũ. Cũq; ãbo oblata dño cõſecrauerit tradet ſacerdoti q̃ adolebit adipẽ ſup altare: pectuſculuz aũt erit aarõ ⁊ filioz eĩ⁹. Armus q̃ dexter de pacificorũ hoſtijs cedet i primitias ſacerdotis. Qui obtulerit ſãguinẽ ⁊ adipẽ filiorũ aarõ ipſe hẽbit ⁊ armũ dextrũ i portiõe ſua. Pectuſculũ. n. eleuatõis ⁊ armũ ſeparationis tuli a filiis iſrl' de hoſtijs eorum pacificis ⁊ dedi aarõ ſacerdoti ⁊ filiis eĩ⁹ lege perpetua ab oĩ ppl'o iſrael. Hec eſt vnctio aaron ⁊ filiorũ eĩ⁹ i cerimoniis dñi die quo obtulit eos moyſes: vt ſacerdotio fungerentur: ⁊ q̃ ꝓcepit eis dari dñs a filiis iſrl' religione ꝑpetua i generationibus ſuis. Iſta ẽ lex holocauſti ⁊ ſacrificii pro peccato atq; delicto ⁊ pro cõſecratiõe ⁊ pacificorũ victimis: quã cõſtituit dñs moyſi i monte ſynai: qñ mãdauit filiis iſrl' vt offerrẽt oblatiões ſuas dño i deſerto ſynai.

VIII

Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Tolle aarō cū filijs suis vestes eorū ⁊ unctionis oleū vitulū ꝓ peccato duos arietes canistrū cū azimis ⁊ cōgregab' oēz cetū isrl' ad hostiū tabernaculi. Fecit moyses ut dñs īperarat: cōgregataq; oī turba ante fores tabernaculi ait: Iste ē sermo quē iussit dñs fieri. Statiq; obtulit aarō ⁊ filios ei⁹. Cūq; lauisset eos uestiuit pōtificē subucula linea accīgēs eū baltheo: ⁊ induēs eū tunica hyacīthia ⁊ desup hūerale īposuit: qd astrīgēs cīgulo aptauit rōnali ī quo erat doctrina ⁊ ⁊ veritas. Cidari quoq; texit caput ⁊ sr̄ eā ꝯtra frōtē posuit laminā aureā ꝯsecratā in scīficatōe: sicut p̄cepat ei dñs. Tulit ⁊ ūctionis oleū q̊ liniuit tabernaculū cū oī supellectili sua. Cūq; sāctificans aspxisset altare septē vicib⁹ unxit illud ⁊ oīa uasa ei⁹: labrūq; cū basi sua sāctificauit oleo: qd fundens sup caput aarō vnxit eū ⁊ cōsecrauit. Filios q̊ eius oblatos uestiuit tunicis lineis ⁊ cinxit baltheis: imposuitq; mitras ut iusserat dominus. Obtulit ⁊ vitulū pro pccō. Cūq; sup caput eius posuisset aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas: īmolauit eū hauriēs sāguinē ⁊ tīcto digito tetigit cornua altar' p gyrū. Quo expiato ⁊ sāctificato fudit reliquū sāguinē ad fūdamēta ei⁹. Adipē vero q̊ erat sup vitalia ⁊ reticulū iecor' duosq; renūculos cū aruinulis suis adoleuit sup altare: vitulū cū pelle ⁊ carnib⁹ ⁊ fimo cremās extra castra sic p̄ceperat dñs. Obtulit ⁊ arietē in holocaustū: sup cui⁹ caput cū īposuissēt aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas: īmolauit eū ⁊ fudit sāguinez ei⁹ p circuitū altaris: ip̄mq; arietē ī frusta ꝯcidēs caput ei⁹ ⁊ artus ⁊ adipē adoleuit igni lot' prius ītestinis ⁊ pedib⁹. Totūq; sil' arietē īcēdit sup altare eo q̄ esset holocaustū suauissimi odoris dño sicut p̄ceperat ei. Obtulit ⁊ arietē secūdū in cōsecrationē sacerdotū: posuerūtq; sup caput eius aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas. Quē cū īmolasset moyses: sumēs de sanguīe ei⁹ tetigit extremū auricule dextre aarō ⁊ pollicē man⁹ ei⁹ dextre sil'r ⁊ pedis. Obtulit ⁊ filios aarō. Cūq; de sanguīe arietī īmolati tetigisset extremū auricule singuloruz dextre ⁊ pollices manus ac dextri pedis reliquū fudit sup altare per circuitū. Adipē vero ⁊ caudā oēmq; pīguedinē que operit ītestina reticulūq; iecoris ⁊ duos renes cū adipibus suis ⁊ armo dextro sepauit. Tollēs āt de canistro azimorū qd ēat corā dño panes absq; fermēto ⁊ collyridā cōspersā oleo laganūq; posuit sup adipes ⁊ armū dextū: tradens sil' oīa aarō ⁊ filijs ei⁹. Qui postq̄ leuauerūt ea corā domino: rursū suscepta de manib⁹ eorū adoleuit sup altare halocausti: eo q̄ cōsecratōis esset oblatio ī odorē suauitat' sacrificij dño. Tulitq; pectusculū eleuans illud corā dño de ariete cōsecratiōis ī partē suā: sicut p̄ceperat ei dñs. Assumēsq; unguētū ⁊ sanguinē q̊ erat ī altari aspersit sup aarō ⁊ uestim̄ta ei⁹ ⁊ super filios illi⁹ ac vestes eoꝝ. Cūq; sāctificasset eos ī vestitu suo precepit eis dicēs: Coq̄te carnes ante fores tabernaculi ⁊ ibi comedite eas. Panes q̊ cōsecrationis edite q̊ positi sūt ī canistro sicut p̄cepit mihi dñs dicēs: Aarō ⁊ filij ei⁹ comedēt eos: q̄cquid aūt reliquū fuerit de carne ⁊ panibus ignis absumet. De hostio quoq; tabēnaculi nō exibitis septē diebus usq; ad diē q̊ cōplebit' tēpus ꝯsecratōis vr̄e. Septē.n. dieb⁹ finit' ꝯfecratio sicut īpñtiarū factū ē: vt rit⁹ sacrificij cōpleret. Die ac nocte manebitis ī tabernaculo obseruātes custodias dñi: ne moriamini. Sic enī mihi preceptū ē. Fecerūtq; aaron ⁊ filij eius cūcta q̄ locutus ē dñs per manū moysi.

IX

Facto aūt octauo die uocauit moyses aarō ⁊ filios ei⁹ ac maiores natu isrl' dixitq; ad aaron: Tolle de armēto uituluz pro pccō ⁊ arietē ī holocaustū utrūq; īmaculatū: ⁊ offer illos corā dño ⁊ ad filios isrl' loq̄ris: Tollite hircū ꝓ pccō ⁊ vitulū atq; agnū āniculū ⁊ sine macula ī holocaustuz bouē ⁊ arietē pro pacificis ⁊ īmolate eos corā dño ī sacrificio singulorū: similaz cōspersā oleo offerentes. Hodie.n. dñs apparebit vobis. Tulerunt ergo cuncta que iusserat moyses ad hostiū tabernaculi: ubi cū oīs multitudo astaret: ait moyses: Iste ē sermo quē p̄cepit dñs facite ⁊ appebit vob' gl'a ei⁹: ⁊ dixit ad aarō: accede ad altar̄ ⁊ īmola ꝓ pccō tuo: offer holocaustū ⁊ ōp̄car̄ ꝓ te ⁊ ꝓ ppl'o. Cūq; mactauer' hostiā ppl'i ora ꝓ eis sic p̄cepit dñs. Statiq; aarō accedēs ad altar̄ īmolauit vitulū ꝓ pccō suo: cui⁹ sāguinē obtulerūt ei filij sui: ī q̊ tīgēs digitū tetigit cornua altaris ⁊ fudit residuū ad basim ei⁹. Adipēq; ⁊ renūculos ac reticulū iecor' q̄ sr̄ ꝓ pccō adoleuit sr̄ altare sic p̄cepat dñs moysi. Carnes v̄o ⁊ pellē ei⁹ extra castra cōbussit igni: īmolauit ⁊ holocausti victimaz

Obtulerūtq; ei filij sui sāguinē eius quem fudit per altaris circuitū. Ipsā etiā hostiaz i frusta cōcisā cū capite z mēbris singul' obtulerūt: q̄ oia sup altare cremauit igni lotis aq̄ prius itestinis z pedib': z p pcō ppli offerēs mactauit hircū: expiatoq; altari fecit holocaustū addēs i sacrificio libamēta que pariē offerūt: z adolēs ea sup altare absq; cerimonijs holocausti matutini: immolauit z bouē atq; arietē hostias pacificas populi. Obtulerūtq; ei filij sui sāguinē quē fudit sr̄ altare i circuitu: adipē āt bouis z caudā arietis renūculosq; cū adipib' suis z reticulū iecoris posuerūt sup pectora. Quiq; cremati essēt adipes sup altare pectora eoz z armos dextros sepauit aarō eleuās coraz dño sicut p̄cepat moyses: z extēdēs manuz ad populū bñdixit ei: sicq; cōpletis hostijs p pcō z holocaustis z pacificis descēdit. i gressi aūt moyses z aarō i tabernaclū testimonij z deiceps egressi bñdixēt ppl'o. Apparuitq; gl'ia dñi oi mltitudini: z ecce egressus ignis a dño deuorauit holocaustū z adipes q̄ erāt sr̄ altare. Qđ cū uidissēt tbe laudauerūt dñz ruētes i facies suas. X

Arreptisq; nadab z abiu filij aarō turibulis iposuerūt ignē z incēsū desup offerētes corā dño ignē alienū quod eis p̄ceptū nō erat. Egressusq; ignis a dño deuorauit eos z mortui sūt coram dño. Dixitq; moyses ad aarō: Hoc ē quod locut' ē oñs: Sāctificabor i his q̄ appropiquāt mihi z i ꝓspectu oīs ppli glorificabor. Quod audiens tacuit aarō. Vocatis aūt moyse mysaele z elisaphā filijs oziel patrui aarō ait ad eos: Ite z tollite fratres vestros de ꝓspectu sāctuarij z asportate extra castra. Qđ festim q; pergētes tulerūt eos sicut iacebāt uestitos lineis tunicis z eiecerūt foras ut sibi fuerat ipatū. Locutusq; ē moyses ad aaron z ad eleazar z ithamar filios ei': Capita vra nolite nudare z vestimēta nolite scidere ne forte moriami: z sup oēz cetū oriat idignatio. Frēs vri z oīs dom' isr'l plāgāt incēdiū quod dñs suscitauit: vos āt non egrediemini fores tabernaculi alioq̄n pibitis. Oleū q̄ppe sācte vnctiōis ē sup vos. Qui feceūt oīa iuxta p̄ceptuz moysi. Dixitq; dñs ad aarō: Vinuz z oē quod inebriare pōt nō bibetis tu z filij tui q̄n itrabitis i tabnaculum testimonij ne moriami q̄a p̄ceptuz sēpiternuz est in gñatiōes vras: z vt habeatis sciaz discernēdi iter sēz z pphanū: inē pollutū z mūdū doceatisq; filios isr'l oia legitima mea q̄ locut' sū ad eos p manū moysi. Locutusq; ē moyses ad aaron z ad eleazar z ithamar filios ei' q̄ erāt residui: Tollite sacrificiū q̄ remānsit de oblatōe dñi z cōedite illō absq; fermto iuxta altare quia sēz sēoz ē. Comedetis āt i loco sō q̄ datū ē i z filijs tuis de oblatiōibus dñi sicut p̄ceptū ē mihi. Pect' culū q̄z quod oblatū ē z armū q̄ sepatus ē edetis i loco mūdissio tu z filij tui z filie tue tecū. Tibi.n.ac liberis tuis reposita sūt de hostijs salutarib' filiorū isr'l eo q armū z pectus z adipes qui cremāt in altari eleuauerūt corā dño z pertineāt ad te z ad filios tuos lege ppetua sicut p̄cepit dñs. Inē hec hircū q̄ oblat' fuerat p pcō cū q̄reret moyses exhustū reppit: iratusq; ꝓtra eleazar z ithamar filios aaron q̄ remānserāt ait: Cur nō comedistis hostiā p pcō i loco sō q̄ sācta sāctorū ē z data vob' vt porteī iniq̄tatē mltitudis z rogetis p ea i cōspectu dñi: p̄sti cū de sāguine illi' n̄ sit illatū itra scā z comedere debeatis eā i sāctuario sicut p̄ceptū ē mihi? Rñdit aarō: Oblata ē hodie victia p pcō z holocaustū coz dño: mihi aūt accidit q̄d vides: quo potui comedē eaz aut placere dño i cerimonijs mēte lugubri? q̄d cū audisset moyses recepit satisfactionez. XI

Locut' ē dñs ad moysē z aarō dicēs: Dicite filijs isr'l: Custodite oīa q̄ scripsi vobis vt sim de' vr. Hec sūt aialia q̄ comedere debetis de cūctis animātib' terre. Qē quod habet diuisā ūgulā z rumiat i pecoribus comedetis. Quicq̄d āt rūinat z hz vngulā sz nō diuidit eā sicut camelus z cetera nō comedet illud z inē imūda ꝑpu tabitis: Syrogrillus q̄ ruminat: ungulāq; non diuidit imundus ē: lepus quoq; naz z ipse ruminat sed ungulā nō diuidit z sus q̄ cū vngulam diuidat non ruminat: horum carnibus nō vescimini nec cadauera cōtingetis quia imunda sunt vobis. Hec etiam sunt que gignuntur in aquis z vesci licituz ē. Omne quod habet pēnulas z squamas tam i mari q̄ i fluminib' z stagnis comedetis. Quicq̄d aūt pēnulas z squamas n̄ hz eoz q̄ i aq̄s mouent z uiuūt abominabile vobis execrādūq; erit: carnes eoz n̄ cōedetis z morticina vitabitis. Cūcta q̄ nō hēnt pēnulas z squamas i aq̄s polluta erit. Hec

sūt q̄ de auibus comedere nō debeāt & vitā
da sūt vob. Aquilā & gryphū & halietū & mil
uū ac vulturē iuxta gen' suū & oē corui ge
neris i silitudinē suā: struthionē & noctuā &
laz & accipitrē iuxta gen' suū bubonē & mē
gulū & ibin & cygnū & onocrotalū & pōphy
rionē herodionē & caradriō iuxta gen' suū
vpupā & z & veſpertilionē. Oē de volucribus
qō gradit sup q̄ttuor pedes abolabile erit
vobis: Quicq̄d āt ābulat q̄dē sup q̄ttuo pe
des: sz hēt lōgiora retro crura p q̄ salit sup
terrā comedere debetis vt ē bruc' i gñe suo &
atthac' atq; ophimachus atq; locusta sin
gula iuxta gen' suū. Quicq̄d āt ex volucri
b' q̄ttuor tm̄ hēt pedes: execrabile erit vob
& q̄cūq; morticina eoz tetigerit polluet & e
rit imūdus vsq; ad vesperā: & si necesse fue
rit vt portet q̄ppiā horū mortuum: lauabit
vestimēta sua & imūd' erit vsq; ad occasuz
solis. Oē aial qō hēt q̄dē vngulā sz nō diui
dit eā nec rumiat imūdū erit & q̄cq̄d tetige
rit illud ꝓtamiabit. Qō ābulat sup manus
ex cūctis aiantib' q̄ icedūt q̄drupedia imun
dū erit. Qui tetigerit morticina corū pollu
et vsq; ad vesperū: & q portauerit huiusce
modi cadauera lauabit vestimēta sua & im
mūd' erit vsq; ad vesperū q̄a oia hec imun
da sūt vob. Hec q̄z iterpolluta reputabūt de
his q̄ mouēt i tra mustella & mus & cocodril
lus singula iuxta gen' suū migale cameleō
& stellio & lacerta & talpa oia hec imūda sūt.
Qui tetigerit morticina eoū imūd' erit vs
q; ad vesperū & sup quod ceciderit q̄cq̄ de
morticinis eoz polluet tā vas ligneū & vesti
mētū q̄ pelles & cilicia & i quocūq; fit op':
tigēt aq̄ & polluta erūt vsq; ad vesperū & sic
postea mūdabūt. Olas āt fictile i qō eorum
q̄cq̄ intro ceciderit polluet & iccirco frāgēdū
ē. Ois cib' quē cōedet si fusa fuerit sup euz
aq̄ imūd' erit: & oē liquēs qō bibit ō vnuer
so vase imūdū erit & q̄cq̄d de morticinis hu
iuscemodi ceciderit sup illud imūdū erit: si
ue clibani siue ſytropedes destruēt & imun
di erūt. Fōtes vero & cisterne & ois aq̄z con
gregatio imūda erit. Qui mōticina eoz te
tigerit polluet. Si ceciderit sup semētē non
polluet eā. Si aūt q̄spiā aq̄ semētē pfudēt
& postea morticinis tacta fuerit: illico pollu
etur. Si mortuū fuerit aial qō licet vob' co
medere: q̄ cadauer eius tetigerit imūd' erit
vsq; ad vesperū: & q comederit ex eo q̄ppiā
siue portauerit lauabit vestimēta sua & im
mūdus erit vsq; ad vesperū. Oē qō reptat
sup terrā abomiabile erit nec assumet in ci
bū. Quicq̄d sup pectus quadrupes gradit
& multos hēt pedes siue p humū trahit nō
cōedet q̄a abomiabile ē. Nolite cōtamiare
aias vias nec tāgatis q̄cq̄ eoz ne imūdi si
tis. Ego sū dñs de' vr: Sancti estote q̄a ego
sanct' sū: ne polluatis aias vias in oi reptili
qō mouet sup terrā. Ego.n. sū dñs q̄ eduxi
vos de terra egypti ut essē vobis i deū. Sā
cti eritis quia ego sanct' sū. Ista ē lex aiantī
uū ac volucrū & ois aie viuēti q̄ mouet i aq̄
& reptat i terra: vt differētias noueritis mū
di & imūdi & sciat q̄d cōedē & ispuē ōbeat.

Locutusq; ē dñs ad moysē di XII
cēs: Loqre filijs israel & dices ad eos:
Mulier si suscepto semie pepererit masculuz i
mūda erit septē diebus iuxta dies sepatois
menstrue & die octauo circūcidet infātulus:
ipsa uero triginta trib' diebus manebit i sā
guie purificatiōis sue. Oē sanctū nō tanget
nec ingredietur i sanctuariū donec impleāt dies
purgatiōis sue. Sin āt femina pepererit
imūda erit duab' hebdomadib' iuxta ritū
fluxus mēstrui & sexaginta sex diebus mane
bit i sāguie purificationis sue. Cūq; exple
ti fuerit dies purificationis sue p filio siue
p filia deferet agnū āniculū i holocaustum
& pullū colūbe siue turturē p pcō ad hosti
um tabernacli testimonij & tradet sacerdo
ti qui offeret illā corā dño & orabit p ea: &
sic mūdabit a pro fluuio sāguinis sui. Ista ē
lex pariētis masculū aut feminā. Si si non
inuenerit man' ei' nec potuerit offerre agnū
sumet duos turtures uel duos pullos colū
baz unū i holocaustū & alterū p pcō. Ora
bitq; p ea sacerdos & sic mūdabit. XIII

Locutusq; ē dñs ad moysen & aaron
dicēs: Homo i cuius cute & carne or
tus fuerit diuersus color siue pustula aut
q̄si lucēs quippiā. i. plaga lepre adducet ad
aaron sacerdotē uel ad unū quēlibet filioz
ei'. Qui cū viderit lepram in cute & pilos in
album mutatos colorem ipsamq; speciem
lepre humiliorem cute & carne reliqua pla
ga lepre est & ad arbitrium eius sepera
bitur. Sin autem lucis candor fuerit in cu
te nec humilior carne reliqua & pili colorīs
pristini: recludet eum sacerdos septē dieb':
& cōsiderabit die septimo: & siquidem lepra
vltra non creuerit nec trāsierit i cute pozes

terminos: rursū recludet eū septez diebus alijs ⁊ die septio contēplabit. Si obscurior fuerit lepra ⁊ nō creuerit i cute mūdabit eū qa scabies ē: lauabitq; hō vestimēta sua ⁊ mūdus erit. Qui si postq; a sacerdote visus ē ⁊ reddit⁹ mūditie itez lepra creuerit: adducet ad eum ⁊ imunditie ꝓdēnabit. Plaga lepre si fuerit i hoie adducet ad sacerdotez ⁊ videbit eū. Cūq; color albus i cute fuerit ⁊ capillorū mutauerit aspectū: ipa qz caro viua apparuerit: lepra vetustissima iudicabitur. atq; inolita cuti. Quotamiabit itaq; eū sacerdos ⁊ nō recludet: qa pspicue imunditie ē. Sin aūt effloruerit discurrēs lepra i cute ⁊ opuerit oēm carnē a capite usq; ad pedes: quicquid sub aspectu oculorū cadit: ꝓsiderabit eū sacerdos ⁊ teneri lepra mūdissima iudicabit: eo q; omis i cādore versa sit: ⁊ icciro hō mūdus erit. Cū vero caro viues i eo apparuerit: tūc sacerdotis iudicio polluet: ⁊ inter imūdos reputabit. Caro.n. viua si lepra aspergit imūda ē. Qui si rursū vsa fuerit i albore ⁊ totū hominē opuerit: cōsiderabit eū sacerdos ⁊ mūdū eē ꝺcernet. Caro aūt ⁊ cui in q; vlcus natū ē ⁊ sanatū ⁊ i loco vlceris cicatrix alba apparuerit siue subruffa: adducet hō ad sacerdotē: qui cū viderit locuz lepre humiliorē carne reliq; ⁊ pilos vsos i cādore ptaminabit eū. Plaga.n. lepre orta ē i vlcē. Qui si pil⁹ colorē ē pristini ⁊ cicatrix subobscura ⁊ vicina carne nō ē humilior recludet eū septē dieb⁹: ⁊ siquidē creuerit: adiudicabit euz lepre: sin aūt steterit i loco suo vlceris est cicatrix ⁊ hō mūdus erit. Caro aūt ⁊ cutis quā ignis exusserit ⁊ sanata alba siue ruffa habuerit cicatricē: ꝓsiderabit eaz sacerdos: Et ecce si versa ē i alborē: ⁊ locus eⁱ reliq; cute ē hūlior: ꝓtamiabit eū qa plaga lepre i cicatrice orta ē. Qui si pilorz color nō fuerit imutat⁹ nec hūlitō plaga carne reliq; ⁊ ipa lepre spes fuerit subobscura: ꝺcludet eū septē diebus ⁊ die septio ꝓtēplabit. Si creuerit in cute lepra ꝓtamiabit eū: sin aūt i loco suo cancō steterit nō satis clar⁹: plaga ꝓbustiōis ē: ⁊ icciro mūdabit qa cicatrix ē cōbusture. Vir siue mulier i cuius capite vl barba germinauerit lepra videbit eos sacerdos: ⁊ si qdē hūlior fuerit locus carne reliq; ⁊ capillus flau⁹ solitoq; subtilior: ꝓtaminabit eos qa lepra capitis ac barbe ē. Sin aūt videit locū macule eqlē vicine carni ⁊ capilluz nigrū: recludet eos septē dieb⁹ ⁊ die septimo intuebit. Si nō creuerit macula ⁊ capillus sui coloris ē ⁊ loc⁹ plage carni ēliq eql: radet hō absq; loco macule ⁊ recludet septē dieb⁹ alijs: Si die septio visa fuerit stetisse plaga i loco suo: nec humiliō carne reliq mūdabit eū: lotisq; vestib⁹ suis mūd⁹ erit. Si aūt p⁹ emūdationē rursus creuerit macula i cute: nō qret āpli⁹ vtrū capilli⁹ i flauū colorē sit ꝓmutat⁹: qa apte imūdus ē. Porro si steterit macula ⁊ capilli nigri fuerit nouerit hoiez sanatū esse ⁊ ꝓfideter eū ꝓnūciet mūdū. Vir siue mulier i cui⁹ cute cādor apparuerit: inuebit eos sacerdos. Si ōphē derit subobscuruz alborē lucere i cute sciat ñ ee lepra sz maculā coloris cādidi ⁊ hoiez mūdū. Vir de cui⁹ capite capilli fluxit calu⁹ ⁊ mūdus ē: ⁊ si a frōte ceciderit pili recalua ster ⁊ mūdus ē. Sin aūt i caluitio siue in recaluatione albus vel ruffus color fuerit exōr⁹ ⁊ hoc sacerdos viderit ꝓdēnabit eū: habuit dubie lepre q orta ē i caluitio: Quicunq; ergo maculat⁹ fuerit lepra ⁊ sepat⁹ ē: ad arbitriū sacerdotis habebit vestimēta dissuta: caput nudū os veste cōtectū: cōtaminatū ac sordidū se clamabit. Qi tēpore q lepr⁹ suus ē ⁊ imūd⁹ solus habitabit extra castra. Vestis lanea siue linea q lepra hūerit in stamine atq; subtegmie aut certe pellis vel qcqd ex pelle cōfectū ē: si alba vel ruffa macula fuerit ifecta: lepra reputabitur: ostēdetur q; sacerdoti: qui cōsiderata recludet septez diebus: ⁊ die septimo rursus aspiciēs si deprehenderit creuisse: lepra perseuerans est: pollutū iudicabit vestimētū ⁊ oē in quo fuerit inuenta ⁊ icciro cōburetur flāmis. Qui si eam viderit non creuisse precipiet ⁊ lauabunt id in quo lepra est: recludetq; illud septē diebus alijs: ⁊ cū viderit faciem quidez pristinā no reuersā nec tamē creuisse lepram imūdū iudicabit ⁊ igne ꝓburet: eo q; infusa sit i supficie vestimēti vel p totū lepra. Sin aūt obscurior fuerit loc⁹ lepre postq; vestis ē lota abrūpet eū ⁊ a solido diuidet. Qui si vltra apparuerit i his loc⁹ q pus imaculata erāt lepra volatilis ⁊ vaga debet igne cōburi. Si cessauerit lauabit aq ea q pura sūt secundo ⁊ mūda erunt. Ista ē lex lepre vestimēti lanei ⁊ linei stamis atq; subtegminis: oisq; suppellectilis pellicee quo mūdari debeat vel cōtaminari.

Locutusq; est dominus ad moysen dicens: ꝺic

est ritus leprosi quando mūdāt̄ē. ¶Adducet ad sacerdotem. ¶Qui egressus ō castris cū inuenerit leprā esse mūdatā p̄cipiet ei qui purificatur vt offerat duos passeres viuos p se q̄s vesci licitū ē: ⁊ lignū cedrinū vmiculū q̄z ⁊ hysopū: ⁊ vnū ex passeribꝰ īmolari iubebit i vase fictili sup aq̄s uiuentes: aliū āt viuū cū ligno cedrino ⁊ coco ⁊ hysopo tiget i sāguie passeris īmolati q̄ asperget illū q̄ mundāt̄ē septies ut iure purgetur ⁊ dimittet passerē viuū vt i agrū auolet. ¶Cū q̄z lauerit hō vestīmēta sua radet oēs pilos corporis ⁊ lauabit aq̄: purificatusq̄z ingredietur castra: ita dūtaxat vt maneat extra tabernaculū suū septē dieb': ⁊ die septīa radet capillos capitis barbāq̄z ⁊ supcilia ac totū cor pōis pilos: ⁊ lotis rūsū vestīb⁹ ⁊ cōpore die octauo sumet duos agnos īmaculatos ⁊ oue ānicūlaz absq̄z macula ⁊ tres decimas simile i sacrificiū q̄ psperſa sit oleo ⁊ seorsū olei sextariuz. ¶Cūq̄z sacerdos purificās hoīez stauerit eū ⁊ hec oīa corā dño i ostio tabernaculi testimonij: tollet agnū ⁊ offeret eū p delicto oleiq̄z sextariū: ⁊ oblatis añ dñz oībus īmolabit agnū ubi solet īmolari hostia p̄o peccō: ⁊ holocaustū. i. i loco scō: sic.n. p peccato: ita ⁊ p delicto ad sacerdotē ptinet hostia. ¶Sācta sāctoz ē. ¶Assumēsq̄z sacēdos ō sāguie hostie q̄ īmolata ē p delicto ponet sup extremū auricule dextre ei⁹ qui mūdatur ⁊ sup pollices manus dextre ⁊ pedis ⁊ ō olei sextario mittet i manū suā sinistrā tingetq̄z dīgitū dextrū i eo ⁊ aspget coram dño septies ¶ō āt reliquū ē olei i leua manu: fūdet super extremū auricule dextre ei⁹ q̄ mūdat: ⁊ sup pollices manꝰ ac pedis dextri ⁊ sup sanguinē q̄ effusus ē p delicto ⁊ sup caput ei⁹. Rogabitq̄z p eo corā dño ⁊ faciet sacrificiū p peccō. ¶Cūc īmolabit holocaustū ⁊ pōet illud altari cū libamīt̄ suis ⁊ hō rite mundabitur. ¶Q si paup ē ⁊ nō pōt manꝰ ei⁹ inuenire q̄ victa sit: p delicto assumet agnū ad oblationē vt roget p eo sacerdos decimāq̄z p tē simile p̄sperſe oleo i sacrificiū ⁊ olei sextariū duosq̄z turtures siue duos pullos columbe: q̄z vn⁹ sit p peccō ⁊ alē i holocaustū: offeretq̄z ea die octauo purificatiōis sue sacerdoti ad ostiū tabernaculi testimonij coraz dño. ¶Qui suscipiens agnū p delicto ⁊ sextariū olei: leuabit sil': īmolatoq̄z agno de sanguie ei⁹ ponet sup extremū auricule dextre ei⁹ q̄ mūdatur ⁊ sup pollices manꝰ ei⁹ ac pedis dextri. ¶Olei vero partē mittet i manuz suā sinistrā: i quo tigēs digitū dextre manꝰ aspēget septies p̄tra dñz tāgetq̄z extremum dextre auricule illiꝰ q̄ mūdat: ⁊ pollices manꝰ ac pedis dextri i loco sanguinis qui effusus est p delicto. ¶Reliquā autez partē olei q̄ est i sinistra manu mittet sup caput purificati vt placet p̄o eo dñm: ⁊ turturez siue pullū colūbe offeret: vnum p delicto ⁊ alterū i holocaustū cum libamēt̄ suis. ¶Hoc ē sacrificium lepr̄osi: qui habere nō pōt oīa i emūdationē sui. ¶Locutusq̄z est dñs ad moysē ⁊ aaron dicens: ¶Cūq̄z ingressi fueritis i terram chanaam quā ego dabo vobis i possessionem: si fuerit plaga lepre i edibus: ibit cuius ē domꝰ nūcias sacerdoti ⁊ dicet: ¶Quasi plaga lepre videt mihi esse in domo mea. At ille p̄cipiet vt efferantur vniuersa de domo p̄usq̄z ingrediatur eam ⁊ videat vtrū lepra sit: ne īmunda fiant oīa que i domo sūt. ¶Introibitq̄z postea vt cōsideret leprā domꝰ: ⁊ cum viderit i parietibus illius quasi vasculas palloze siue ruboze deformes ⁊ humiliores superficie reliq̄: egrediet hostiū domus: ⁊ statī claudet illā septem dieb': reuersusq̄z die septīo cōsiderabit eā. ¶Si inuenerit creuisse leprā iubebit eruī lapides i q̄bus lepra ē ⁊ p̄icī eos extra ciuitatē i locū īmundū: domū āt ipsā radi itrīsecus p circuituz ⁊ spgi puluerē rasure extra vrbē i locū īmundū: lapidesq̄z alios reponi p his q̄ ablati fuerāt ⁊ luto alio liniri domū. Sin āt postq̄ eruti sūt lapides ⁊ puluis elatꝰ ⁊ alia ītra lita ingressus sacerdos viderit reuersam lepram ⁊ parietes respsos maculis: lepra est pseuerans ⁊ īmūda domꝰ. ¶Quā statī destruēt ⁊ lapides ei⁹ ac ligna atq̄z vniūsū puluerez, p icient extra oppidū i locū īmundū. ¶Qui intrauerit domū q̄n clausa ē īmundus erit usq̄z ad vesperuz: ⁊ qui dormierit i ea ⁊ comederit quippiam lauabit vestīmēta sua. ¶Si i troiens sacerdos viderit lepram non creuisse in domo postq̄ denuo lita fuerit purificabit eam redoīta sanitate ⁊ i purificatiōe eius sumet duos passeres lignumq̄z cedrinum ⁊ vermiculum atq̄z hysopum ⁊ īmolato vno passere i vase fictili sup aq̄s viuas tollet lignū cedrinū ⁊ hysopū ⁊ cocū ⁊ passerē vnū ⁊ tiget oīa i sāguie passeris īmolati atq̄z i aq̄s viuētib⁹: ⁊ aspget domuz septies purificabitq̄z eā tā i sanguie passeris q̄ i aq̄s viuētibus: ⁊ i passere viuo lignoq̄z cedrino

¶ hysopo atq; vermiculo. ¶ Quicq; dimiserit passerē auolare i agrū libere: lauabit p domo ¶ iure mūdabit. ¶ Ista ē lex ois lepre ¶ pcussure lepre vestiū ¶ domorū cicatricis ¶ erūpētiuz papularuz lucentis macule ¶ i varias species coloribus imutatis: vt possit sciri q̄ tēpore mūdū q̄d vel imūdū sit. XV

¶ Locutusq; ē dñs ad moysē ¶ aaron dicēs: ¶ Loquimi filijs israel ¶ dicite eis: ¶ Vir q̄ patit fluxū semis imūdus erit: ¶ tūc iudicabitur huic uicio subiacere: cum p singula mometa adheserit carni ei⁹ atq; ꝓcrue rit sedus humor. ¶ Ē stratū i q̄ dormierit imūdū erit ¶ vbicūq; sederit. ¶ Quicq; horuz tetigerit lectuz ei⁹: lauabit vestimenta sua ¶ ipe lot⁹ aq̄ imūd⁹ erit vsq; ad vesp̄ū. ¶ Si sederit ubi ille sederat ¶ ipe lauabit vestīta sua: ¶ lot⁹ aq̄ imūdus erit vsq; ad vesperū. ¶ Qui tetigerit carnē ei⁹ lauabit vestimenta sua ¶ ipse lot⁹ aq̄ imūd⁹ erit usq; ad uesp̄ū. ¶ Si saliuam huiuscemodi homo iecerit super eum qui imundus ē lauabit vestīmē ta sua ¶ lot⁹ aq̄ imūd⁹ ēit usq; ad uesp̄ū. ¶ Sagina sī q̄ sedēit imūdū ēit: ¶ q̄cq̄d sb eo fuerit q̄ fluxū semis patit pollutū erit usq; ad uesperū. ¶ Qui portauerit horū aliq̄d lauabit ue stimēta sua: ¶ ipe lot⁹ aq̄ imūdus erit usq; vesperū. ¶ Quis quē tetigerit q̄ talis ē nō lotis añ manib⁹ lauabit vestīta sua ¶ lot⁹ aq̄ i mūdus erit vsq; ad vesp̄ū. ¶ Vas fictile q̄ tetigerit cōfriget. ¶ Vas aut ligneū lauabit aq̄. ¶ Si sanatus fuerit q̄ h⁹ mōi sustiet passiones numerabit septē dies p⁹ emūdatōnē sui ¶ lotis vestib⁹ ¶ toto corpore i aquis viuētib⁹ erit mūdus. ¶ Die aūt octauo sumet duos turtures aut duos pullos colūbe ¶ veniet i cōspectu dñi ad hostiū tabnaculi testimōij dabitq; eos sacerdoti. ¶ Qui faciet vnū p pcō ¶ alterū i holocaustū: rogabitq; p eo coraz dño ut emūdet a fluxu semis sui. ¶ Vir ō quo egreditur sem coit⁹ lauabit aq̄ ē corp⁹ suū ¶ imūdus erit usq; ad vesp̄ū. ¶ Vestē ¶ pelle quā būerit lauabit aq̄ ¶ imūda ēit usq; ad vesp̄ū. ¶ Mulier cū q̄ coierit lauabitur aq̄ ¶ imūda erit vsq; ad vesperū. ¶ Mulier q̄ reō unte mse patit fluxū sāguis septē dieb⁹ sep abitur. ¶ Quis q̄ tetigerit eā imūdus erit usq; ad vesperū: ¶ loc⁹ i q̄ dormierit vl sedēit die bus separōis sue polluetur. ¶ Qui tetigerit lectuz suū lauabit vestimēta sua ¶ ipe locus aq̄ imūdus erit vsq; ad vesperū. ¶ Ē uas super quod illa sederit q̄sq; attigerit lauabit vestimēta sua: ¶ ipe lot⁹ aq̄ pollut⁹ erit usq; ad uesperuz. ¶ Si coierit cū ea vir tpe sāguis mstrualis imūdus erit septē dieb⁹ ¶ oe stra tuz i quo dormierit polluet. ¶ Mulier q̄ patit multi dieb⁹ fluxū sāguis nō i tēpore mstrua li ul q̄ p⁹ mstruū sāguinē fluere nō cessat: q̄ diu subiacet huic passioni imūda erit q̄si sit i tēpore mstruo. ¶ Ē stratuz i q̄ dormierit ¶ vas i quo sederit pollutū erit. ¶ Quicūq; te tigerit eā lauabit vestīmēta sua ¶ ipe lot⁹ aq̄ imūdus erit usq; ad vesperuz. ¶ Si steterit sanguis ¶ fluere cessauerit numerabit septē dies purificatiōis sue: ¶ die octauo offeret ꝓ se sacēdoti duos turtures aut duos pullos colūbaruz ad ostiū tabernaculi testimonij: q̄ vnū faciet ꝓ pcō ¶ alteruz i holocaustū: rogabitq; p eo coraz dño ¶ p fluxu imundi tie ei⁹. ¶ Docebit ergo filios isr̄l ut caueant i mūditias ¶ nō moriāt i sordib⁹ suis cū pol luerit tabernaculū meuz qō ē iter eos. ¶ Ista est lex ei⁹ q̄ patitur fluxuz semis ¶ q̄ pollut coitu: ¶ q̄ mēstruis tēporib⁹ separat vl q̄ ungi fluit sāguie ¶ bois q̄ dormierit cū ea. XVI

¶ Locutusq; ē dns ad moysen p⁹ mōtez duoruz filioz aarō qñ offerētes ignē alienuz interfecti sunt: ¶ ꝓcepit eis dicēs: ¶ Lo quere ad aaron frez tuuz ne oi tēpore ingredi atur sanctuariuz qō ē intra velum coram propi tiatorio quo tegitur arca vt no moriatur: quia in nube apparebo super oraculum nisi hec ante fecerit. ¶ Vitulus pro peccato offeret ¶ arietē in holocaustuz. ¶ Tunica linea uestietur: femīalib⁹ lineis verēda celabit: accingetur zona linea: cidarim lineam imponet capiti. Hec enim vestimenta sunt sancta: q̄b⁹ cūctis cū lot⁹ fuerit induet. ¶ Suscipiet q̄q; ab vniuersa mltitudie filioz isr̄l duos hircos ꝓ pcō ¶ vnuz arietē i holocaustuz. ¶ Quicq; obtulerit vitulū ¶ orauerit ꝓ se ¶ ꝓ domo sua: duos hircos stare faciet coram domino in hostio tabernaculi testimonij. mittensq; sup vtrunq; sortē vnā dño ¶ alte ram capro emissario: cui⁹ exierit sors dño: offeret illuz pro peccato: cuius autē i caprū emissariuz statuet euz viuuz coram dño ut fūdat preces super eum ¶ emittat eum in soli tudinem. ¶ His rite celebratis offeret vitulū ¶ rogans pro se ¶ pro domo sua immolabit euz. ¶ Assūptoq; turibulo q̄ de prunis altaris ipleuerit: ¶ hauriens manu ꝓpositū thymiama i īcēsuz: ultra uelū intrabit i scā: vt positis sup ignē aromatib⁹ nebula corū

ꝛ vapor opiat oraculū qō ē supra testioniū ꝛ nō moriatur. Tollet q̄z de sanguie vituli ꝛ aspget digito septies ꝓtra ,ppitiatoriū ad orientez. Quicq̄ mactauerit hircū ,p pēco ppli: iferet sāguinē ei⁹ itra velū sicut p̄ceptū est ō sanguine vituli: vt aspgat e regiōe oraculi ꝛ expiet sā. tuariū ab īmūdicijs filioꝝ isrl: ꝛ a p̄uaricatiōib⁹ eoꝝ cūctisq̄ pccis. Iuxta hūc ritū faciet tabernaculo testimonii qō fixū ē iter eos ī medio sortiū hitatōis eoꝝ. Nullus hoīz sit ī tabernaculo q̄n pōtifex sctūariū igredi⁹ vt roget ,p se ꝛ ,p domo sua ꝛ ,p vniuēso cetu isrl donec egrediat tabnaculū. Cū ăt exierit ad altare qō corā dño ē oret ,p se ꝛ sūptū sāguinē vituli atq̄ hirci fū dat sup cornua ei⁹ p gyrū aspgēsq̄ digito septies expiet ꝛ sctificet illud ab īmunditijs filioꝝ isrl. Postq̄ emūdauerit sctūariū ꝛ ꝛ tabernaculū ꝛ altare: tūc offerat hircum viuētē: ꝛ posita vtraq̄ mān sr caput ei⁹ ꝓfi teatur oēs iq̄tates filioꝝ isrl ꝛ vniuersa delicta atq̄ pēca eoꝝ: q̄ ip̄cās capiti ei⁹ emittet illū p hoiē paratū i desertū. Quicq̄ portauerit hircus oēs iniq̄tates eoꝝ ī terrā solitariā ꝛ dimissus fuēit i desertō reuertet in tabernaculū testimonij ꝛ deposit⁹ uestib⁹ quib⁹ ꝓpus idut⁹ erat cū itraret sctūariū relictq̄ ibi: lauabit carnē suā ī loco sācto: iduet⁹q̄ vestib⁹ suis: ꝛ postq̄ egressus obtulerit holocaustū suū ac plebis: rogabit tā ,p se q̄ ,p pplo ꝛ adipē q̄ oblat⁹ est ,p pccis adolebit sup altare: ille vo q̄ dimisit capz̄ emissarij lauabit vestimēta sua ꝛ corp⁹ aq̄ ꝛ sic ingrediet castra. Vitulū ăt ꝛ hircū q̄ ,p peccato fuerāt īmolati ꝛ q̄ꝝ sanguis illat⁹ ē ī sactuariū vt expiatio ꝓpleret asportabūt foras castra ꝛ ꝓburēt igni tā pelles q̄ carnes eoruz ac fimū: ꝛ q̄cūq̄ ꝓbusserit ea lauabit vestimēta sua ꝛ carnē aq̄: ꝛ sic ingrediet castra. Eritq̄ vobis hoc legitimū sēpiternuz. Mēse aūt septio decima die mēsis affligetis aias vr̄as: nullūq̄ op⁹ facietis siue idigena siue aduena q̄ pegrinat iter uos. In hac die expiatio erit vr̄i atq̄ mundatio ab oib⁹ pccis vr̄is coram dño mūdabimi. Sabbatū.n. q̄etiōis ē ꝛ affligetis aias vr̄as religiōe ppetua Expiabit aūt sacerdos q̄ unct⁹ fuerit ꝛ cui⁹ man⁹ initiate sūt vt sacerdotio fungat ꝓ pre suo Induetq̄ stola linea ꝛ vestib⁹ sctis ꝛ expiabit sctūariuz ꝛ tabernacl̄z testimōij atq̄ altare: sacerdotes q̄z ꝛ vniuersū pplm Eritq̄ hoc vobis legitimū sēpiternū vt oretis ,p filijs isrl ꝛ ,p cūctis pccis eoꝝ semel ī anno Fecit igit sic p̄cepat dñs moysi. XVII

Et locut⁹ ē dñs ad moysē dicēs: Loq̄re aarō ꝛ filijs ei⁹ ꝛ cūctis filijs israel dicēs ad eos: Iste ē sermo quem mādauit dñs dicēs: Dō q̄libet de domo isrl si occiderit bouē aut ouē siue capr̄ ī castris vel extra castra ꝛ nō obtulerit ad hostiū tabernaculi oblationē dño: sāguis rē⁹ erit: q̄i si sanguinez fuderit sic peribit de medio populi sui. Iō sacerdoti offerre debēt filij isrl hostias suas q̄s occidūt i agro vt sactificētur dño añ hostiū tabernaculi testimonij ꝛ immolēt eas hostias pacificas dño. Fundetq̄ sacerdos sāguinē sup altare dñi ad ostiū tabernaculi testimōij ꝛ adolebit adipē i odorē suauitatis dño: ꝛ neq̄ꝝ vltra imolabūt hostias suas demonib⁹ cū quib⁹ fornicati sūt. Legitimuz sēpiternuz erit illis ꝛ posteris eoꝝ: ꝛ ad ipos dices: Dō de filijs isrl ꝛ de aduenis q̄ peregrinat apud vos: qui obtulerit holocaustuz siue victimā: ꝛ ad ostiuz tabernaculi testimonij nō adduxerit eā vt offerat dño: iterībit de pplo suo. Dō q̄libet de domo israel ꝛ de aduenis q̄ pegrinātur int̄ vos si comederit sanguinē obfirmabo faciē meā ,p tra aiaz illi⁹ ꝛ dispdā eā ō pplo suo: q̄a aia carnis i sanguine ē: ꝛ ego dedi illū vobis vt sup altare in eo expietis ,p aiab⁹ vr̄is ꝛ sāguis ,p aie piaculo sit. Ideo dixi filijs isrl: Omis aia ex vobis nō cōedet sāguinē nec ex aduenis q̄ pegrinat apō vos. Dō quicūq̄ de filiis isrl ꝛ de aduenis q̄ pegrinat apō vos: si vēatōe atq̄ aucupio ceperit ferā vl auē q̄b⁹ vesci licitū ē fundat sāguinē ei⁹ ꝛ opiat illū terra. Aia.n. oīs carnis i sāguine ē. Unde dixi filiis isrl: Sāguinē vniuerse carnis nō comedet: q̄a aia carnis i sāguine ē: ꝛ q̄cūq̄ comederit illū interibit. Alia q̄ comedēt mortucinū vel captū a bestia tā de idigenis q̄ de aduenis lauabit vestimenta sua ꝛ semetipsū aqua ꝛ ꝓtaminat⁹ erit usq̄ ad vesperū: ꝛ hoc ōdie mūd⁹ fiet. Qui si nō lauerit vestimēta sua vl corpus portabit iniq̄tatē suā. XVIII

Locutusq̄ ē dñs ad moysen dicens: Loquere filiis israel ꝛ dices ad eos: Ego sū dñs deus vr̄ Iuxta cōsuetudinē terre egypti in qua habitastis non facietis: ꝛ iuxta morē regionis chanaā ad quam ego

introducturus sū vos: nō agetis nec in legi
timis coꝝ ābulabit. Faciet iudicia mea ⁊
p̄cepta mea seruabitis ⁊ ābulabitis in eis.
Ego dñs dē vester. Custodite leges meas
atq; iudicia q̄ faciēs hō viuet i eis ego dñs
dē vester. Nis hō ad p̄xīmā sāguis sui nō
accedet: vt reuelet turpidines ei⁹. Ego dñs.
Turpitudinē p̄ris tui ⁊ turpitudinē matris
tue nō discoopies. Mat tua ē: nō reuelab
tu: pitudinē ei⁹: Turpitudinē vxoris patris
tui nō discoopies. Turpitudo. n. p̄ris tui ē
Turpitudinē sororis tue ex p̄re siue ex mīe
q̄ domi vl foris genita ē nō reuelabis. Tur
pitudinē filie filij tui uel neptis ex filia non
reuelabis: q̄a turpitudo tua ē. Turpitudi
nē filie vxoris p̄ris tui quā pepit p̄ri tuo ⁊ ē
soror tua ñ reuelabis. Turpitudinē sorōis
p̄ris tui nō discoopies: q̄a caro ē p̄ris tui.
Turpitudinē sororis mātis tue nō reuelab:
eo q̄ caro sit mātis tue. Turpitudinē patrui
tui ñ reuelabis: nec accedes ad uxorē ei⁹: q̄
tibi affinitate p̄iūgitur. Turpitudinē nur⁹
tue nō reuelabis q̄a vxor filij tui ē: nec dis
coopies ignominiā ei⁹ ⁊ vxorez fratris sui
nullus accipiat. Turpitudinē vxoris fratis
tui ñ reuelabis: q̄a ṗitudo sūs tui ē. Tur
pitudinē vxoris tue ⁊ filie ei⁹ nō reuelabis.
Filiā filii ei⁹ ⁊ filiā filie illi⁹ nō sumes: ut re
ueles ignominiā ei⁹ q̄a caro illi⁹ sūt: ⁊ talis
coit⁹ iceſt⁹ ē. Sororē uxoris tue i pelicatuz
illi⁹ nō accipies: nec reuelabis turpitudinē
ei⁹ adhuc illa uiuēte. Ad mulierez q̄ patit
mēstrua nō accedes nec reuelabis feditatē
ei⁹. Cū vxore p̄xīmi tui nō coibis: nec semi
nis cōmixtiōe maculaberis. De semine tuo
nō dabis vt p̄fecret idolo moloch: nec pol
lues nomē dei tui. Ego dñs. Cū masculo ñ
cōmiscearis coitu femineo: q̄a abominatō
ē. Cū oī pecore nō coibis nec maculabr cū
eo. Mulier nō succūbet iumēto nec misce
bitur ei q̄a scelus ē nec polluami i oīb⁹ his
q̄b⁹ ṗtaminate sūt vniuerse gētes quas ego
eyciā añ cōspectū vīm: ⁊ q̄b⁹ polluta ē tēra
cui⁹ ego scelera uisitabo: vt euomat habita
tores suos. Custodite legitima mea atq; iu
dicia: vt nō faciatis ex oīb⁹ abominatioīb⁹
istis tā idigena q̄ colon⁹ q̄ pegrinatur apō
vos. Oēs. n. execratōes istas fecerūt accole
tre q̄ fuerūt añ vos ⁊ polluerūt eā. Cauete
er go ne ⁊ vos sil⁹ euomat cū paria fecerit
sicut euomuit gētē q̄ fuit añ vos. Nis aia q̄
fecerit de abōinatōibus his q̄ppiā: peribit
de medio ppli sui. Custodite mādata mea.
Nolite facere q̄ fecerūt hi q̄ fuerūt āte uos:
⁊ ne polluami i eis. Ego dñs dē vr̄. XIX

Locut⁹ ē dñs ad moysē dicēs: Loqre
ad oēz cetū filioz isr̄l ⁊ dices ad eos:
Sēti estote q̄a ego sāct⁹ sū dñs dē vr̄. Unus
q̄sq; p̄iez suū ⁊ matrē suaz timeat. Sabbata
mea custodite. Ego dñs dē vester. Nolite
cōuerti ad idola nec deos ꝓflatiles facietis
uobis. Ego dñs dē vr̄. Si imolaueritis ho
stiā pacificoz dño ut sit placabil⁹: eo die q̄
fuerit imolata cōedet eā ⁊ die alt̄o. quicq̄d
āt īsiduū fuerit i die tertiū igne ꝓburet. Si
q̄s p⁹ biduū comederit ex ea ꝓphan⁹ erit ⁊
īpietatis reus: portabitq; iniquitatē suam
q̄a sāctū dñi polluit ⁊ pibit aia illius ō po
pulo suo. Cumq; mesueris segetes terre tue
nō tondebis vsq; ad solū supficiē terre: nec
remanētes spicas colliges: neq; i vinea tua
racemos ⁊ grana decidentia cōgregabis: sz
pauperibus ⁊ pegrinis carpēda dimittes.
ego dñs deus vester. Nō facietis furtū: nō
mentiemini: nec decipiet vnusquisq; ꝓxi
mū suū. Nō periurabis i nomine meo: nec
pollues nomē dei tui. Ego dñs. Nō facies
calumniam ꝓximo tuo: nec vi opprimes
eum. Nō morabitur opus mercenarij tui
apud te usq; mane. Non maledices surdo:
nec coram ceco ponēs offendiculum: sed ti
mebis dominū deum tuum: quia ego sum
dominus. Nō facies quod iniquuz est nec
iuste iudicabis. Nō considerabis personam
pauperis: nec honorez vultū potentis. Iu
ste iudica ꝓximo tuo. Non eris crimina
tor nec susurro in populis. Non stabis con
tra sanguinez ꝓximi tui. Ego dominus.
Non oderis fratrem tuum in corde tuo: sz
publice argue eum: ne habeas sup illo pec
catū. Nō queras vltionē: nec memor eris i
iurie ciuiū tuoz. Diliges amicuz tuū sicut
te ipsū. Ego dñs. Leges meas custodite. Ju
mēta tua non facies coire cū alteri⁹ generis
aiantibus. Agruz tuuz nō seres diuerso se
mie. Uestē q̄ ex duobus testa est non idues.
Nō si dormierit cuz muliere coitu seminis q̄
sit ācilla etiaz nobilis ⁊ tñ p̄cio nō redēpta
nec libertate donata vapulabūt ābo ⁊ non
morientur q̄a nō fuit libera. Pro delicto āt
suo offeret dño ad ostiū tabernaculi testio
nii arietē: orabitq; p eo sacerdos ⁊ p pecca
to eius corā dño ⁊ reꝓpitiabit ei: dimit
tetur⁹q; peccatū. Cū ingressi fueritis terraz

ꝛ plãtaueritis i ea ligna pomifera: auferetꝭ ꝓpucia eorũ. Poma q̃ germinãt īmũda erit vobis: nec edetꝭ ex eis. Quarto ãt ãno oĩs fructus eorũ sãctificabitur: laudabil' dño. Quito aũt ãno comedetꝭ fruct': ꝓgregãtes poma q̃ ꝓtulerũt. Ego dñs de' vr̃. Nõ cõedetis carnẽ cũ sãguine. Nõ augurabimini: nec obseruabitis sõnia: neq; i rotũdũ attõdebitis comã: nec radetis barbã: ꝛ sup mõ tuo nõ icidetis carnes vĩas neq; figuras aliq̃s: aut stigmata facietis uobis. Ego dñs. Ne ꝓstituas filiã tuã ne cõtamiet̃ tra ꝛ i pleat̃ piaculo. Sabbata mea custodite ꝛ sãctuariũ meũ metuite. Ego dñs. Nõ declinetis ad magos: nec ab ariolis aliq̃d scisciteris vt polluaris ꝑ eos. Ego dñs de' vr̃. Coram cano capite cõsurge ꝛ honora ꝓsonã senis: ꝛ time dñz deũ tuũ. Ego sũ dñs. Si hitauerit aduena i terra vĩa ꝛ morat' fuerit inter vos ñ exp:obretis ei: sz sit iter vos q̃i idigena: ꝛ diligetis eũ q̃i vos metipsos. Fuist̃ n. ꝛ vos aduene i terra egypti. Ego dñs deus vester. Nolite facere iniquũ aliq̃d i iudicio i regula: i ponderi: i mẽsura. Statera iusta ꝛ eq̃ sint põdera: iust' modius: equusq; sextarius. Ego dñs de' vr̃: qui eduxi vos de t̃ra egypti. Custodite oĩa ꝑcepta mea ꝛ vniuersa iudicia ꝛ facite ea. Ego dñs. XX

LOcutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Dic loq̃ris filijs isrl': Nõ de filijs isrl' ꝛ de aduenis q̃ hitãt i isrl': siquis dederit de sẽine suo idolo moloch morte moriatur. Populus terre lapidabit eũ: ꝛ ego ponã faciẽ meã cõtra illũ: succidãq; illũ ò medio ppli sui: eo q̃ dederit de semie suo moloch ꝛ ꝓtaminauerit sãctuariũ meũ: ac polluerit nomẽ sãctũ meũ. Si negligẽs ppls terre ꝛ q̃ si paruipẽdẽs ipiũ meũ dimiserit hoiez q̃ ò dit de semie suo moloch nec uoluerit eũ occidere: ponã faciẽ meã sup hoiem illũ ꝛ cognationẽ ei': succidãq; ipm ꝛ oẽs qui cõsentiũt ei ut fornicaret̃ cũ moloch de medio populi sui. Alia q̃ declinauerit ad magos ꝛ ariolos ꝛ fornicata fuerit cũ eis ponã faciẽ meã ꝓtra eã ꝛ iterficiã illã de medio populi sui. Sãctificami ꝛ estote sãcti: q̃a ego sãctus sũ dñs deus vr̃. Custodite ꝑcepta mea ꝛ facite ea. Ego dominus qui sãctifico vos. Qui maledixerit patri suo aut matri morte moriatur. Patri matriq; qui maledixerit sãguis eius sit super eũ. Si mechat' q̃s fuerit cũ vxore alterius ꝛ adulteriũ ꝑpetrauerit cũ ꝓiuge ꝓximi sui morte moriãtur ꝛ mechus ꝛ adultera. Qui dormierit cũ nouẽca sua ꝛ reuelauerit ignominiã patris sui morte moriãtur ãbo. Sãguis eorũ sit sup eos. Siquis dormierit cũ nuru sua: vterq; moriatur: q̃a scelus operati sũt. Sãguis eorũ sit super eos. Qui dormierit cũ masculo coitu femineo: vtq; operatus est nefas: morte moriãtur. Sit sãguis eorũ sup eos. Qui supra vxorẽ filiã duxerit matrẽ eius: scelus operatus ẽ. Uriu' ardebit cũ eis: nec permanebit tãtum nefas i medio vr̃. Qui cũ iumẽto ꝛ pecore coierit morte moriat': pecus ãq; occidite. Mulier que succubuerit cuilibet iumẽto simul iterficiet̃ cũ eo. Sanguis eorũ sit sup eos. Qui accepit sororem suã filiaz ꝑis sui vl' filiã matris sue ꝛ viderit turpitudinẽ ei': illaq; cõspexerit fratris ignominiã: nefariam rẽ operati sũt: occidẽtur i cõspectu ppli: eo q̃ turpitudinẽ suam mutuo reuelauerit: ꝛ portabũt iniq̃tatẽ suam. Qui coiẽit cũ muliere i fluxu mẽstruo ꝛ reuelauerit turpitudinẽ ei': ipsaq; apuẽit fõtẽ sanguis sui: interficiẽtur ambo de medio populi sui. Turpitudinẽ matertere ꝛ amite tue nõ discooperies. Qui hoc fecerit: ignominiaz carnis sue nudabit: portabunt ambo iniquitatẽ suaz. Qui coierit cũ uxõe patrui vl' auunculi ꝛ reuelauerit ignominiam cognatõis sue: portabũt ambo ꝓccũm suũ. Absq; liberis moriẽtur. Qui duxerit vxorẽ fratris sui rẽ facit illicitã: turpitudinẽ fratris sui reuelauit: absq; filijs erit. Custodite leges meas atq; iudicia ꝛ facite ea: ne ꝛ vos euomat terra quaz itraturi estis ꝛ habitaturi. Nolite ambulare i legitimis nationũ: q̃s ego expulsurus sũ añ vos. Oĩa .n. hec fecerũt ꝛ abominatus sũ eas: vob ãt loquor. Possidete terrã eorũ quã dabo uobis i hereditatẽ: terraz fluentẽ lacte ꝛ melle Ego dñs deus vr̃: q̃ sepaui vos a ceter' populis. Separate ergo ꝛ vos iumẽtũ mũdũ ab imũdo ꝛ auẽ mũdaz ab imunda: ne polluatis aĩas vĩas i pecore ꝛ auib' ꝛ cũctis q̃ mouẽtur i terra ꝛ q̃ vobis ostẽdi esse polluta. Eritis sancti mihi: quia sanctus ego sũ dñs: ꝛ separaui vos a ceteris populis ut essetis mei. Uir siue mulier i quib' phitonic' vel diuinatõis fuerit spirit' morte moriãt: lapidibus obruẽt eos. Sanguis eorũ sit super illos.

e

Dixit q̄z dñs ad moysē: Loq̄re ad sacerdotes filios aarō ⁊ dices ad eos: Ne ꝓtamietur sacerdos i mortibus ciuiū suorū: nisi tm̄ in cōsāguineis ac ꝓpīquis .i. sup pēz ⁊ matrē ⁊ filiū ⁊ filiā fratrem q̄z ⁊ sororē virginē q̄ nō ē nupta viro: ſz nec in principe ppli sui ꝓtamiabitur: Nec radēt caput nec barbā: neq; i carnibus suis facient īcisuras. Sancti erūt deo suo ⁊ nō polluēt nomē ei⁹. Incēsū. n. dñi ⁊ panes dei sui offert: ⁊ ideo sācti erūt. Scortū ⁊ vile ꝓstibulū ñ ducet vxorē: nec eā q̄ repudiata ē a marito: qa ꝓsecratus ē deo suo: ⁊ panes ꝓpositiōis offert. Sit ergo scūs: qa et ego sanct⁹ suz dñs q̄ sāctifico vos. Sacerdotis filia si dephensa fuerit i stupro ⁊ violauerit nomē ptis sui flāmis exuret. Pōtifex. i. sacerdos maxim⁹ iter fratres super cui⁹ caput fusū ē vnctiōis oleū: ⁊ cui⁹ manus i sacerdotio ꝓsecrate sūt: vestituſq; ē sāctis uestib⁹ caput suū nō discooperiet: vestīmēta nō scidet: ⁊ ad oēz mortuū nō ingredief. oio. Sup pēz q̄z suo ⁊ mie nō cōtamiabit: nec egredietur de sanctis ne polluat sāctuariū dñi: qa oleū sācte vnctionis ⁹i sui sup eū ē. Ego dñs. Virginē ducet vxorē. Viduā aūt ⁊ repudiatā ⁊ sordidam atq; meretricē nō accipiet: ſz puellā de pplo suo: ne cōmisceat stirpē generis sui vlgo gētis sue: qa ego dñs q̄ sāctifico eū. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Loq̄re ad aarō: Hō de semie tuo p familias q̄ hūerit maculam nō offeret pānes deo suo: nec accedet ad ministeriū ei⁹. Si cecus fuerit: si claudus: si vl paruo vl grādi ⁊ torto naso: si fracto pede: si mānu: si gibbus: si lippus: si albuginē hns i oculo: si iugem scabiē: si ipetiginē i corpore: vl hernioſus: ois q̄ habuerit maculam de semine aaron sacerdotis non accedet offerre hostias dño nec panes deo suo. Ne sceā tñ panib⁹ q̄ offerūt i sāctuario: ita dūtaxat vt intra velū nō ingrediatur: nec accedat ad altare q̄ maculā hēt ⁊ ꝓtamiare nō ꝏz sāctuariū meū. Ego dñs q̄ sāctifico eos. Locutus ē ergo moyses ad aarō ⁊ ad filios ei⁹ ⁊ ad oēz isrl cūcta q̄ sibi fuerāt ipata. XXII

Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Loquere ad aarō ⁊ ad filios ei⁹ vt caueant ab his q̄ cōsecrata sūt filiorū isrl ⁊ nō cōtaminēt nomē sāctificatorū: mihi q̄ ipsi offerūt. Ego dñs. Dic ad eos ⁊ ad posteros eorū: Omnis hō q̄ accesserit de stirpe vra ad ea q̄ cōsecrata sūt ⁊ que obtulerunt filij isrl dño i quo ē īmūditia pībit coram dño. Ego sū dom⁹. Hō de semie aarō q̄ fuerit leprosus aut patiēs fluxū semis nō vescet de his q̄ sācificata sūt mihi dōec sanet. Qui tetigerit īmūdū sup mortuo ⁊ ex quo egredit⁹ ē semē q̄ coitus: ⁊ q̄ tangit reptile ⁊ qōlibz i mūdū: cui⁹ tactus ē sordid⁹: īmūdus erit usq; ad vesperū: ⁊ nō vescet his q̄ sanctificata sūt: ſz cū lauerit carnē suā aq̄ ⁊ occubuerit sol: tūc mūdab⁹ vescet de sāctificat⁹: qa cib⁹ illi⁹ ē. Morticinū ⁊ captū a bestia nō comedēt nec polluētur i eis. Ego sū dñs. Custodiāt pcepta mea ut nō subiaceāt pcō ⁊ moriātur i scīario cū polluerit illud. Ego dñs q̄ sācifico eos. Omis alienigena nō comedet ⁹ sctificatis. Inq̄lin⁹ sacerdotis ⁊ mercenari⁹ nō vescētur ex eis. Que āt sacerdos emerit ⁊ q̄ vnacul⁹ dom⁹ ei⁹ fuerit: hi comedent ex eis. Si filia sacerdotis cuilibet de pplo nupta fuerit: de his q̄ sāctificata sūt ⁊ de ꝓmitijs ñ vescet. Si āt vidua vl repudiata ⁊ absq; liberis reuersa fuerit ad domū ptis sui: sicut puella cōsueuerat: alet cib⁹ ptis sui. Omis alienigena comedēdi ex eis nō habet ptātē. Qui cōederit de sāctificatis p ignorātiā ad det quitā partē cū eo q̄ cōedit ⁊ dabit sacerdoti i scīariū: nec cōtamiabūt sctificata filiorū isrl q̄ offerūtur dño: ne forte sustineant iniquitatē delicti sui cū sācificata cōederit. Ego dñs q̄ sācifico eos. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Loq̄re ad aarō ⁊ filios ei⁹ ⁊ ad oēs filios isrl: diceſq; ad eos: Hō ⁹ domo isrl ⁊ de aduenis qui habitāt apud vos qui obtulerit oblationē suā vel vota soluēs vel spōte offerēs: quicquid illud obtulerit i holocaustū domini offeratur p vos: masculus imaculatus erit ex bob⁹ ⁊ ouib⁹ ⁊ ex capris: Si maculā habuerit nō offeretis: neq; erit acceptabile. Homo qui obtulerit victimā pacificorū domino vel vota soluens vel spōte offerens tam de bobus q̄ de ouibus: immaculatum offeret vt acceptabile sit. Omis macula nō erit i eo. Si cecum fuerit: si fractū: si cicatricē hns: si papulas aut scabiē: aut ipetiginē nō offeretis ea dño: nec adolebit⁹ ex eis sup altare dñi. Bouē ⁊ ouē aurē ⁊ cauda āputatis: volūtarie offerre potes: votum autem ex his solui nō pōt. Dē animal quod vel contritis vel tonsis vel sectis ablatisq; testiculis est: non offeretis domino: ⁊ in terra vestra hoc oio ne faciatis. De mānu alienigene nō offeretis panes deo.

vño: ⁊ quicquid aliud dare voluerit: ḋa corrupta ⁊ maculata sit oia: nō suscipietis ea.
Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Bos ouis ⁊ capra cū genita fuerit: septē dieb⁹ erūt sub ubere mris sue: die aūt octauo ⁊ deinceps offerri poterit dño. Siue illa bos siue ouis ñ immolabūt vna die cū fetibus suis. Si immolueritis hostiā pro gratiarū actōe dño: ut possit esse placabilis: eodē die comedetis eaz. Nō remanebit ḋcq; in mane alteri⁹ diei. Ego dñs. Custodite mādata mea ⁊ facite ea. Ego dñs. Ne polluatis nomē meū sanctuz ut sanctificer in medio filiorū isrl. Ego dñs q̄ sanctifico vos ⁊ eduxi de terra egypti: ut essem uobis in deum. ego dominus.

CAPUT XXIII

Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄re filijs isrl ⁊ dices ad eos: De fūt ferie dñi quas uocabitis sanctas. Sex diebus facietis op⁹: dies septim⁹ quia sabbati req̄es ē uocabitur sanctus. Oē opus nō facietis in eo. Sabbatū dñi ē in cūctis habitatiōibus vris. De fūt ergo ferie dñi sancte q̄s celebrare debetis tēporibus suis. Mēse pmo q̄rtadecima die mēsis ad uespū phase dñi ē: ⁊ quintadecima die mēsis hui⁹ solēnitas azimoz dñi ē. Septē dieb⁹ azima comedetis. Dies pmus erit uobis celeberrim⁹ sanctusq;. Oē opus seruile nō facietis in eo: sed offeretis sacrificiū i igne domino septē dieb⁹: dies autē septimus erit celebrior ⁊ sanctior: nullum q; seruile opus facietis in eo. Locutusq; est dñs ad moysē dicēs: Loq̄re filijs isrl ⁊ dices ad eos: Cū ingressi fueritis terrā quā ego dabo uobis ⁊ messueritis segetē: feretis manipulos spicarū pmitias messis uestre ad sacerdotē. Qui eleuabit fasciculū corā dño ut acceptabile sit p uobis altero die sabbati ⁊ sanctificabit illū: atq; in eodē die quo manipulus ꝓsecrat: cedet agn⁹ imaculat⁹ āniculus i holocaustū dñi ⁊ libamēta offerēt cum eo due decime similē ꝓsile oleo i icēt uz dñi odorēq; suauissimū. Liba q; uini q̄rta ps hin. Panē ⁊ polētā ⁊ pultes nō comedetis ex segete usq; ad diē q̄ offeretis ex ea deo uro. pceptū ē sempiternū i gnationib⁹ cūctisq; habitaculis uestris. Numerabitis ergo ab altero die sabbati i quo obtulistis manipulū pmitiarū septē hebdomadas plēas usq; ad alterā diē expletōis hebdomade septie. i. dnq̄ gita dies: ⁊ sic offeretis sacrificiū nouū dño ex oib⁹ habitaculis uris. Panes pmitiarū duos de duabus decimis similē fermēta te quos coquetis in pmitias dñi. Offeretisq; cū panib⁹ septē agnos imaculatos āniculos ⁊ uitulū de armēto unū ⁊ arietes duos: ⁊ erūt i holocaustū cū libamtis suis i odorez suauissimū dño. Facietis ⁊ hircū p pcō duos q; agnos āniculos hostias pacificorū. Cū q; eleuauerit eos sacerdos cū panib⁹ pmitiarū corā dño cedēt i usū ei⁹. Et uocabitis hūc diē celebērimū atq; sanctissimū. Oē op⁹ seruile nō facietis in eo. Legitimū sempiternū erit i cūctis habitaculis uris ⁊ generatōib⁹ uestris. Postq; aūt messueritis segetē tre uestre: nō secabitis eā usq; ad solū: nec remanētes spicas colligetis: sed pauperib⁹ ⁊ peregrinis dimittetis eas. Ego sū dñs de⁹ uz. Locutusq; est dñs ad moysē dicēs: Loq̄re filijs isrl: Mense septio pma die mēsis erit uobis sabbatū memoriale clāgētibus tubis ⁊ uocabit sanctū. Oē opus seruile nō facietis in eo ⁊ offeretis holocaustuz domino. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Decimo die mēsis hui⁹ septimi dies expiatōnū erit celeberrimus ⁊ uocabitur scūs: affligetisq; aias uras in eo ⁊ offeretis holocaustū dño. Oē op⁹ seruile nō facietis in tēpore diei hui⁹: ḋa dies ppitiatōnis ē: ut ppitiet uobis dñs de⁹ uz. Omis aia q̄ afflicta nō fuerit die hac pibit de populis suis: ⁊ q̄ opis ḋppiā fecerit delebo eā ō populo suo. Nihil ergo opis facietis in eo. Legitimū sempiternū erit uobis i cūctis gnatōibus ⁊ habitatōib⁹ uris. Sabbatū requietōis ē: ⁊ affligetis aias uras. Die nono mēsis septimi a uespo usq; ad uespū celebrabitis sabbata ura. Et locut⁹ ē dñs ad moysē dicēs: Loquere filijs isrl: A quintodecimo die mensis hui⁹ septimi erit festa tabernaculorū septez dieb⁹ dño. Dies pm⁹ uocabit celeberrimus atq; sanctissim⁹. Oē op⁹ seruile n facietis in eo ⁊ septē dieb⁹ offeretis holocausta dño. Dies octau⁹ erit celeberrimus atq; scissim⁹: ⁊ offeretis holocaustū dño. Est.n. cet⁹ atq; collecte. Oē op⁹ seruile nō facietis in eo. De fūt ferie dñi: qs uocabitis celeberrimas atq; sanctissimas: offeretisq; in eis oblatōnes dño holocausta ⁊ libamēta iuxta ritū uniuscuiusq; diei exceptis sabbatis domini dōisq; uestris: ⁊ que offeretis ex uoto uel q̄ spōte tribuetis domino. A quintodecimo ergo die mensis septimi quando congregaueritis omnes fructus terre uze celebrabitis ferias dñi septē dieb⁹. Die pmo et die octauo erit sabbatuz. i. reques: sumetisq; uobis die

ꝑmo fructus arboris pulchērime ſpatulaſ
qꝫ palmarū ⁊ ramos ligni dēſarū frōdiū ⁊
ſalices ō torrēte ⁊ letabimī coraꝫ dño deo
vīo: celebrabitiſqꝫ ſolēnitatē eī ſeptē dieb⁹
per ānū. Legitimū ſēpiternū erit i generati
onibus uīis. Mēſe ſeptio feſta celebrabiti
⁊ habitabitiſ i ūbraculis ſeptē diebus. Oiſ
q̄ de genere ē iſrael mābit i tabernaculis:
ut diſcāt poſteri ueſtri q⁹ i tab⁹naculis hita
re feceri filios iſrl̄: cū educerē eos de terra
egypti. Ego dñs deus ueſter. Locutuſqꝫ eſt
moyſes ſi ſolēnitatib⁹ dñi ad filios iſrl̄.

XXIIII

Et locut⁹ ē dñs ad moyſē di
cēs: Precipe filijs iſrl̄ ut afferant tibi
oleū de oliuis puriſſimū ac lucidū ad cōci
nādas lucernas iugiter extra uelū teſtionꝫ
i tabernaculo federis. Ponetqꝫ eas aarō a
veſpere uſqꝫ i mane corā dño: cultu rituqꝫ
ꝑpetuo i generationib⁹ vīis. Sup candela
brū mūdiſſimū ponētur ſemper i cōſpectu
dñi. Accipies āꝫ ſimilā ⁊ coques ex ea duo
decī panes: q̄ ſinguli hēbūt duas decimas.
Quorū ſenos altriſecus ſup mēſā puriſſi
mā corā dño ſtatues ⁊ pones ſup eos tus
lucidiſſimū: ut ſit panis i monimētū obla
tiōis dñi. Per ſingula ſabbata mutabūtur
corā dño: ſuſcepti a filijs iſrl̄ fedē ſēpitno:
erūtqꝫ aarō ⁊ filiorū eī⁹ ut comedāt, eos in
loco ſācto: q̄a ſācti ſāctorū ē de ſacrificijs
dñi iure ꝑpetuo. Ecce āt egreſſus fili⁹ muli
eris iſraelitidis quē pepererat ō uiro egyp
tio iter filios iſrl̄ iurgat⁹ ē i caſtris cū uiro
iſraelite. Quiqꝫ blaſphemaſſet nomē dñi: ⁊
maledixiſſet ei: adduct⁹ ē ad moyſē. Voca
bat āt mater eī⁹ ſalumith filia dabri de tri
bu dan. Poſuerūtqꝫ eū in carcerē: donec no
ſcēt q̄d iuberet dñs. Qui locut⁹ ē ad moy
ſē dicēs: Educ blaſphemum extra caſtra: ⁊
ponāt oēs q̄ audierūt manus ſuas ſup ca
put eī⁹: ⁊ lapidet eū ꝑpl̄s uniuerſus: ⁊ ad fi
lios iſrl̄ loqris: Hō q̄ maledixerit deo ſuo
portabit peccū ſuū: ⁊ q̄ blaſphemaueīt no
mē dñi morte moriatur: Lapidib⁹ oppmet
eū oīs multitudo ppl̄i: ſiue ille ciuis ſiue p
egrinus fuerit: q̄ blaſphemauerit nom̄ do
mini: morte moriat. Qui pcuſſerit ⁊ occi
det hoīez: morte moriatur. Qui pcuſſerit
aīal reddet uicarīū. i. aiam ꝓ aīa. Qui irro
gauerit maculā cuilibet ciuiū ſuorū: ſīc fec
ſic fiet ei. Fracturam pro fractura: oculū ꝓ
oculo: dētē pro dente reſtituet. Qualem in
flixerit maculā: talē ſuſtinere cogetur. Qui
pcuſſerit iumētū: reddat aliud. Qui pcuſſe
rit hominē punietur. Iquū iudiciū ſit iter
uos: ſiue pegrinus ſiue ciuis peccaueīt: q̄a
ego ſū dñs de⁹ vī. Locutuſqꝫ ē moyſes ad fi
lios iſrl̄: ⁊ eduxerūt eū q̄ blaſphēauerat ex
tra caſtra: ac lapidib⁹ oppreſſerūt. Fecerūt
qꝫ filij iſrl̄ ſīc ꝓceperat dñs moyſi.

XXV

Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſē i monte ſy
nai dicēs: Loqre filijs iſrl̄ ⁊ dices ad
eos: Quādo igreſſi fueritis terrā quā ego
dabo uobis: ſabbatizetis ſabbatū dño. ſex
ānis ſeres agrū tuū: ⁊ ſex ānis putabis uīe
am tuā: colligeſqꝫ fructus eī⁹. Septio aut̄
āno ſabbatū erit terre requētiōis dñi. Agrū
nō ſeres: ⁊ vineā nō putabis. Que ſpōte gi
gnet humus nō metes: ⁊ vuas ꝑmitiaꝝ tu
arū nō colliges q̄i uidemiā. Annus. n. requ
tiōis terre ē. Sed erūt uobis i cibū tibi ⁊ ſer
uo tuo: ācille ⁊ mercenario tuo ⁊ aduene q̄
peregrinatur apud te. Jumētis tuis ⁊ peco
ribus oīa que naſcūtur prebebunt cibum.
Numerab⁹ āꝫ tibi ſeptē hebdomadas āno
rū. i. ſeptīes ſeptē q̄ ſimil faciūt q̄dragitano
uē: ⁊ clāges buccia mēſe ſeptio: decia die m̄
ſis ꝑpitiatōis tpe i uniuerſa terra vīa. Sci
ficabiſqꝫ ānū quiqgeſimū ⁊ uocabis remiſ
ſionē cūctis hītatorib⁹ terre tue. Ipſe ē eniꝫ
iubileus. Reuertet hō ad poſſeſſionē ſuam
⁊ unuſq̄ſqꝫ rediet ad familiā ꝑſtinā: q̄a iu
bileus ē ⁊ quiqgeſimus ānus. Non ſeretis
atqꝫ metetis ſpōte i agro naſcētia: ⁊ ꝑmiti
as uidemie nō colligetis ob ſāctificationez
iubilei: ſed ſtati ablata comedetiſ. Anno iu
bilei redient oēs ad poſſeſſiōes ſuas. Cū
uēdes quippiā ciui tuo uel emes ab eo: ne
ꝓtriſtes fratrē tuū: ſed iuxta numerū anno
rū iubilei emes ab eo: ⁊ iuxta ſupputatōnē
frugū uēdet tibi. Quāto plus āni remāſit
poſt iubileū: tāto creſcet ⁊ preciū: quanto
minus tēporis numeraueris: tāto minoriſ
⁊ ēptio ꝓſtabit. Tēpus. n. frugū uēdet tibi.
Nolite affligere cōtribules vīos: ſꝫ timeat
unuſq̄ſqꝫ deū ſuū: q̄a ego dñs deus uē. Faci
te ꝓcepta mea: ⁊ iudicia cuſtodite ⁊ iplete
ea: ut habitāt poſſitiſ i tra abſqꝫ ullo pauo
re: ⁊ gignat uobis hum⁹ fructuſ ſuos q̄bus
ueſcami uſqꝫ ad ſaturitatē: nulli⁹ ipetū for
midātes. Si dixeritis: quid cōedim⁹ āno
ſeptimo: ſi non ſeuerimus neqꝫ collegeriꝫ
fruges nās: dabo bñdictōnē meā uob⁹ an
no ſexto: ⁊ faciet fruct⁹ triū ānorū: ſeret qꝫ
āno octauo ⁊ comedetiſ ueꝛes fruges uſqꝫ

ad nonū ānū:donec noua nascāt edetis ue
tera. Terra q̄z nō uēdetur i ppetuū q̄a mea
ē ⁊ uos aduene ⁊ coloni mei estis. Unde cū
cta regio possessiōis uē sub redēptōis ꝓdi
tiōe uēdet. Si attenuatus frater tu⁹ uēdi
rit possessiūcula suā:⁊ uoluerit ꝓpiqu⁹ ei⁹:
pōt redimere quod ille uēdiderat. Si aūt
nō habuerit ꝓximū ⁊ ipe preciū ad redimē
dū potuerit ueuire:cōputabūt fruct⁹ ex eo
tēpore quo uēdidit ⁊ qđ reliquū ē reddet ē
ptori:sicq̄z recipiet possessionē suā. Q̄ si nō
ueuerit man⁹ ei⁹ ut reddat ꝓciū hēbit ēptō
qđ emerat usq̄z ad ānū iubileū. In ipo enīz
ois uēditio redibit ad dñz ⁊ ad possessorē p
stinū. Qui uēdiderit domū itra urbis mu
ros:hēbit licētiā redimēdi donec un⁹ ipleat
ān⁹. Si nō redimerit ⁊ āni circulus fuerit e
uolutus:ēptor possidebit eā ⁊ posteri ei⁹ in
perpetuū ⁊ redimi nō poterit etiā i iubileo
Sin āt i uilla fuerit dom⁹ q̄ muros nō hēt
agrorū iure uēdet. Si añ redēpta nō fuēit
i iubileo reuertet ad dñm suū. Edes leuita
rū q̄ i urbib⁹ sūt:sēp pōt redimi. Si redēp
te nō fuerit:i iubileo reuertēt ad dños:quia
dom⁹ urbiū leuitarū ꝓ possessiōib⁹ st inē fi
lios isrl. Suburbana aūt corū nō ueneāt:
q̄a possessio sēpiterna ē. Si attenuat⁹ fuēit
fr tu⁹ ⁊ ifirm⁹ māu:⁊ suscepis eū q̄si aduenā
⁊ pegrinū:⁊ uixerit tecuz:ne accipias usu
as ab eo:nec āpli⁹ q̄ dedisti. Time deū tuū:ut
uiuere possit frater tu⁹ apud te. Pecuniā tu
am nō dabis ei ad usurā:⁊ frugū supabun
dātiā nō exiges. Ego dñs deus uī qui eduxi
uos ō terra egypti:ut darē uobis terrā cha
naā ⁊ essē uester de⁹. Si pauptate cōpulsus
uēdiderit se tibi frater tu⁹:nō eū oppmes ꝑ
uitute famulorū:sed q̄si mercenari⁹ ⁊ colo
nus erit. Usq̄z ad ānū iubileū opabit apud
te:⁊ postea egrediet cū liberi suis:⁊ reuertet
ad cognationē ⁊ ad possessionē patrū suo
rū. Mei.n. serui sūt:⁊ ego eduxi eos de tra
egypti. Nō ueneāt cōditione seruoruz. Ne
affligas eū p potētiā:sed metuito deū tuū.
Seru⁹ ⁊ ācilla sint uobis de natiōib⁹ q̄ in cir
cuitu uestro sūt:⁊ de aduenis q̄ pegrinātur
apud uos:ul q̄ ex his nati fuerit in terra
uestra. Hos hēbitis famlos:⁊ hereditario
iure trāsmittetis ad posteros:ac possidebi
tis i eternū. Fratres aūt uestros filios isrl
ne oppmatis p potētiā. Si iualuerit apud
uos manus aduene at⁊ peregrini ⁊ attēu
atus frater tu⁹ uēdiderit se ei:aut cuiq̄ de
stirpe eius:p⁹ uēditionē pōt redimi. Qui
uoluerit ex fratribus suis redimet eū:⁊ pa
truꝰ ⁊ patruelis ⁊ ꝓsāguineus ⁊ affinis. Si
aūt ⁊ ipse potuerit redimet se: supputatis
dūtaxat ānis a tēpe uēditōis sue usq̄z i ānū
iubileū:⁊ pecunia q̄ uēditus fuerat iuxta ā
norū numerū:⁊ rōne mercenarij supputa
ta. Si plures fuerit āni q̄ remanēt usq̄z ad
iubileū:secūdū hos reddet ⁊ ꝓciū:si pauci
ponet rōnē cū eo iuxta annorū numerū:⁊
reddet ēptori qđ reliquū ē ānor ū quib⁹ añ
seruiuit:mercedibus iputatis. Nō affliget
eū uiolēter i cōspectu tuo. Q̄ si p hec redi
mi nō potuerit:āno iubileo egredietur cuz
liberis suis. Mei eni sūt serui filij isrl quos
eduxi de terra egypti. XXVI

Ego dñs deus uester: Nō facietis uo
bis idolū ⁊ sculptile:nec titulos erige
tis:nec ilignē lapidē ponetis i terra uestra
ut adoretis eū. Ego.n. sū dñs deus uester.
Custodite sabbata mea:⁊ pauete ad sāctua
rū meū. Ego dñs. Si i preceptis meis ābu
laueritis ⁊ mādata mea custodieritis ⁊ fe
ceritis ea:dabo uobis pluuias tēpor⁹ suis:⁊ terra gignet germē suū:⁊ pomis arbo
res replebūtur. Apphendet messui tritura
uidemiā:⁊ uidemia occupabit semētē:⁊ co
medet panē uestrū i saturitate ⁊ absq̄z pa
uore hitabitis i terra uīa. Dabo pacē in fi
nibus uestris: dormietis: ⁊ nō erit q̄s exi
reat. Auferā malas bestias ⁊ gladi⁹ nō trā
sibit terminos uīos. Persequmini inimicos
uestros ⁊ cōruēt corā uobis. Persequētur
quiq̄z de uestris cētū alienos:⁊ cētū de uo
bis decē milia. Cadēt inimici uestri gladio
i cōspectu uestro. Respiciam uos ⁊ crescere
faciā:mltiplicabimi ⁊ firmabo pactū meū
uobiscū. Comedetis uetustissima uetez:et
uetera nouis supueniētib⁹ ꝓcietis. Ponā
tabernaculū meū i medio uestri:⁊ no abiī
ciet uos aia mea. Ambulabo iter uos ⁊ ero
de⁹ uī:uosq̄z eritis ppls me⁹. Ego dñs de⁹
uester:q̄ eduxi uos de terra egyptiorū ne ꝑ
uiret eis:⁊ q̄ ꝓfregi catenas ceruicū uīarū
ut icedaretis erecti. Q̄ si nō audieritis me:
nec feceritis oia mādata mea:sz spreueritis le
ges meas ⁊ iudicia mea cōtēpseritis ut nō fa
ciatis ea q̄ a me ꝓstituta sūt:⁊ ad irritū pdu
cati pactū meū:ego q̄z hec faciā uob⁹. Uisi
tabo uos uelociī egestate ⁊ ardōe q̄ ꝓficiat
oculos uīos:et ꝓsūmat aias uīas. Frustra se
retis semētē:que ab hostibus deuorabitur

ponã facie meã ꝓtra uos ⁊ cõcutietis cor̃ã hostib' uestris ⁊ subiũciemi bis: q̃ oderunt uos. Fugietis nemie psequẽte. Si ãt nec sic obedieritis mihi: addã cõcreptiões uãas se ptulũ ꝓpter pccã uã: et cõterã superbiã duri tie uie. Daboq̃ uobis celũ desup sicut ferrũ et terrã eneã. Cõsumet i cassũ labor uẽ. nõ ꝓferet terra germẽ: nec arbores poma ꝓbebũt. Si ãbulaueritis ex aduerso mihi: nec uolueritis audire me: addã plagas uestras usq̃ i septuplũ ꝓpter pccã uã. Emittãq̃ i uos bestias agri q̃ cõsumãt uos et pecora uestra: et ad paucitatẽ cũcta redigãt: defteq̃ fiãt uie uie. Q̃ si nec sic uolueritis recipe disciplinã: sz ãbulaueritis ex aduerso mihi: ego q̃ ꝓtra uos aduersus icedaz ⁊ pcutiã uos septies ꝓpt pccã uã: iducãq̃ sꝰ uos gladiũ ultorẽ federi mei. Cũq̃ cõfugeritis i urbes mittã pestilẽtiã i medio uũ: ⁊ trademi i manib' hostiũ postq̃ confregero baculũ pãis uũ: ita ut decẽ mulieres i uno clibano coquãt panes ⁊ reddãt eos ad põdus ⁊ comedetis ⁊ nõ saturabimi. Sin ãt nec p hec audieritis me: sz ãbulaueritis cõtra me: ⁊ ego icedã aduersus uos i furõe ꝓtrario ⁊ corripiã uos septẽ plagis ꝓpt pccã uestra: ita ut cõedatis carnes filiorũ uxorũ ⁊ filiarũ uãrũ. Destruã excelsa uestra ⁊ simulacra cõfrigã. Cadet iter ruinas idolorũ uxorũ: ⁊ abominabit uos aia mea: ităũ ut urbes uãas redigã in solitudinẽ: ⁊ defta faciã sactuaria uãa: nec recipiã ultra odorẽ suauissimũ: dispdãq̃ terrã uãaz ⁊ stupebũt sup ea inimici uũ: cũ habitatores illi' fuerint. Vos ãt dispdã i gẽtes ⁊ euaginabo p' uos gladiũ: eritq̃ tẽra uãa defta ⁊ ciuitates uie dirupte. Tũc placebũt terre sabbata sua cũctis diebꝰ solitudis sue. Q̃ñ fueritis i terra hostili: sabbatizabit ⁊ requescet i sabbatis solitudis sue: eo q̃ nõ requeuerit i sabbatis uestris q̃ñ habitabatis i ea. Et q̃ de uobis remãserit dabo pauorẽ i cordibus eorũ i regiõi bꝰ hostiũ. Terrebit eos sonit' folij uolãtis: ⁊ ita fugiẽt q̃si gladiũ. Cadẽt nullo sequẽte: ⁊ corruẽt singuli sup fratres suos q̃si bella fugiẽtes. Nemo uẽz inimicis audebit resistere. Peribitis iter gẽtes ⁊ hostilis uos tra cõsumet. Q̃ si de bis aliq̃ remãserit: tabescẽt iniqtatib' suis i terra inimicorũ suorum: ⁊ ꝓptẽ pcata patrum suorũ ⁊ sua affligẽtur: donec cõfiteãtur iniqtates suas et maiorũ suorũ: qb' pcuaricati sũt in me et ãbulauerũt ex aduerso mihi. Ambulabo i gie ⁊ ego cõtra eos ⁊ iducã illos i terrã hostilẽ: donec erubescat icircũcisa mẽs eorũ. Tũc orabũt p ipietatib' suis: ⁊ recordabor federis mei: qõ pepigi cũ iacob ⁊ isaac ⁊ abraã. Terre q̃z memõ ero: q̃ cuz relicta fuerit ab eis: ꝓplacebit sibi i sabbatis suis: patiẽs solitudinẽ ꝓpter illos. Ipi vo rogabũt p peccatis suis: eo q̃ abiecerũt iudicia mea ⁊ leges meas despexerit. Attñ etiã cũ esset i terra hostili: nõ penit' abieci eos: neq̃ sic despexi ut cõsumerẽt: ⁊ irritũ facerẽ pactũ meũ cũ eis. Ego. n. sũ dñs deꝰ eorũ: ⁊ recordabor federis mei pristini: q̃ eduxi eos de terra egypti i ꝓspectu gẽtiũ: ut essẽ deꝰ eoꝝ. Ego dñs deꝰ. Hec sũt iudicia atq̃ ꝓcepta: ⁊ leges quas dedit dñs iter se ⁊ inter filios isrl' i mõte synai p manũ moysi XXVII

Locutusq̃ ẽ dñs ad moysẽ dices: Loquere filijs isrl' ⁊ dices ad eos: Hõ q̃ uotũ fecerit ⁊ spopõderit deo aiaz suã: sub estimatiõe dabit preciũ. Si fuerit masculus a uigesimo ãno usq̃ ad sexagesimuz dabit quiq̃gita siclos argẽti ad mẽsurã sactuarij si mulier trigita. A quito aũt ãno usq̃ ad uigesimũ masculus dabit uigiti siclos: femia decẽ. Ab uno mẽse usq̃ ad ãnũ quitũ pro masculo dabũtur quiq̃ siclꝰ: ꝓ femia tres. Sexagenarꝰ ⁊ ultra masculus dabit quindeci siclos: femia decẽ. Si paup fuerit ⁊ estimatõez reddere nõ ualebit: stabit corã sacẽdote: ⁊ quãtũ ille estimauerit ⁊ uiderit euz posse reddere tãtũ dabit. Alial aũt qõ ĩmolari põt dño: siquis uouerit: sactũ erit ⁊ mutari nõ poterit. i. nec melꝰ malo: nec pꝰ bono. Q̃ si mutauerit ⁊ ipsũ qõ mutatũ ẽ ⁊ illud ꝓ quo mutatũ ẽ ꝓsecratũ erit dño. aial ĩmũdũ qõ ĩmolari dño nõ põt siqs uouerit adducet añ sacẽdotẽ: q̃ diiudicas utrũ bõuz an malũ sit statuet preciũ. Q̃ si dare uoluerit is q̃ offert: addet sup estimationẽ quitaz partẽ. Hõ si uouerit domũ suã ⁊ sactificauerit dño: ꝓsiderabit eã sacerdos utrũ bõa an mala sit: et iuxta ꝓciũ qõ ab eo fuerit cõstitutũ uenũdabit. Si aũt ille qui uouerat uoluerit rediẽ eã: dabit quitã ptẽ estimatõis supra: ⁊ hẽbit domũ. Q̃ si agrũ possessiõis sue uouerit et cõsecrauerit dño: iuxta ĩsuram sementis estimabitur precium. Si triginta modijs hordei seritur terra: quiquaginta siclis uenundetur argenti. Si statim ab anno incipientis iubilei uouerit agrum

quãto ualere põt: tãto estimabitur. ¶ Sin ãt post aliquãtulũ tẽporis: supputabit sacerdos pecuniã iuxta ãnorũ q̃ reliqui sũt nũerũ usq; ad iubileũ: & detrahet ex precio. Qui si uoluerit redimere agrũ ille q̃ uouerat: addet quitã partẽ estimate pecunie & possidebit eũ: ¶ Sin aũt noluerit redimere: sed alteri cuilibet fuerit uenũdatus: ultra eũ q̃ uouerat redimere nõ poterit: qa cũ iubilei uenerit dies: sãctificatus erit dño: & possessio cõsecrata ad ius ptinet sacerdotũ. ¶ Si ager ẽptus ẽ & nõ de possessione maiorũ sãctificatus fuerit dño: supputabit sacerdos iuxta ãnorũ numerũ usq; ad iubileũ preciũ: & dabit ille qui uouẽat eũ domio. ¶ In iubileo ãt reuertet ad priorẽ dñz qui uẽdiderat euz & habuerat i sortẽ possessõis sue. Oĩs estimatio siclo sãctuarij põderabitur. Siclus uigiti obolos hẽt. ¶ Primogenita que ad deuz pertinẽt nemo sãctificare poterit & uouere: siue bos siue ouis fuerit: domi sũt. Qui si iműdũ ẽ animal: redimet qui obtulit iuxta estimationẽ suã & addet quitã partẽ precij. ¶ Si redimere noluerit uẽdetur alteri quãtũ cũq; fuerit ãte estimatũ. Oẽ q̃ domio consecratur: siue hõ fuerit siue aial: siue ager: nõ ueniet: nec redimi poterit. Quicq̃d semel fuerit cõsecratũ: sãctũ sãctorũ erit domio. Et ois cõsecratio que offertur ab hoie non redimet: sed mõte morietur. Oẽs decime terre siue de pomis arboruz: siue de frugibus dñi sũt: & illi sãctificãtur. Si q̃s aũt uoluẽrit redimere decimas suas: addet quitã partẽ earũ. Qiuz decimarũ bouis & ouis & capre q̃ sub pastoris uirga trãseũt: quicquid decimũ uenerit sãctificabit dño. Non eligetur nec bonũ nec maluz: nec altero cõmutabit. Si quis mutauerit: & quod mutatũ ẽ: & p q̃ mutatũ ẽ sãctificabitur dño: & nõ redimet. Hec sũt pcepta q̃ mãdauit dominus moysi ad filios israel i mõte synai.

¶ Explicit liber Leuiticus. Incipit uaiedaber. i. liber numeri. Laplm. ¶ I

Qcutusq; est dominus ad moysẽ i deserto synai i tabernaculo federis: pma die mẽsis secũdi ãno alterio egressõis eorũ ex egypto dicẽs: Tollite sũmã uniuerse cõgregationis filiorũ israel p cognatões & domos suas: & noia singulorũ: q̃cq̃d sexꝰ ẽ masculini a uigesio ãno & supra oiuz uiroz fõtiũ ex israel & nũerabit eas p turmas suas tu & aarõ: erũtq; uobiscũ principes tribuũ ac domoz i cognatõibꝰ suis: q̃rũ ista sũt noia. De tribu rubẽ: elysur filiꝰ sedur. De tribu simeõ: salamihel filiꝰ surisaddai. De tribu iuda: naasõ filiꝰ aminadab. De tribu isachar: nathael filiꝰ suar. De tribu zabulõ: eliab filiꝰ helon. Filiorũ aũt ioseph de tribu ephraĩ: elisama filiꝰ ãmiud. De tribu manasse: galmalihel filius phadassur. De tribu beniamĩ: abidã filiꝰ gedeõis. De tribu dan abiezer filiꝰ amisaddai. De tbu aser phegiel filiꝰ ochrã. De tribu gad. elasaph filiꝰ duel. De tribu neptali: ahira filiꝰ enã. Hi nobilissimi principes multitudis per tribꝰ & cognatões suas: & capita exercitus israel: quos tulerũt moyses & aarõ cũ oi uulgi multitudine: & cõgregauerũt p̃mo die mẽsis secũdi recẽsẽtes eos p cognatiões & domos ac familias & capita & noia singulorũ a uigesimo ãno & supra: sicut pcepat dñs moysi. Numeratiq; sũt i deserto synai. De ruben p̃mogẽito israelis p cognatões & familias ac domos suas: & noia capituz singulorũ: oẽ q̃ sexus est masculini a uigesimo ãno & supra pcedẽtiũ ad bellũ: q̃dragitasex milia quigẽti. De filijs simeon p generatões & familias ac domos cognationũ suarũ recẽsiti sũt p noia & capita singulorũ: oẽ q̃ sexꝰ ẽ masculini a uigesimo ãno & supra pcedẽtiũ ad bellũ: quiq̃gitanouẽ milia trecẽti. De filijs gad p gñatiões & familias ac domos cognationũ suarũ recẽsiti sũt p noia singulorũ a uigiti ãnis & supra oẽs q̃ ad bella pcederẽt: q̃dragitaquiq; milia sexcẽtiquiq̃gita. De filijs iuda p generatiões & familias ac domos cognatonũ suarũ p noia singuloz a uigesimo ãno & supra oẽs q̃ poterãt ad bella pcedẽ: recẽsiti sũt septuagitaq̃ttuor milia sexcenti. De filijs issachar per generatiões & familias ac domos cognatonũ suaz p noia singuloz a uigesio ãno & supra oẽs q̃ ad bella procederẽt: recẽsiti sũt quiq̃gitaq̃ttuor milia q̃drigenti. De filijs zabulon p generatones & familias ac domos cognationũ suarũ recẽsiti sũt p noia singulorũ a uigesimo ãno & supra oẽs q̃ poterãt ad bella pcedere: quiq̃gitaseptẽ milia q̃drigẽti. De filijs ioseph filiorũ ephraĩ per gñatiões & familias ac domos cognationũ

ſuarū recēſiti ſūt p noīa ſingulorū a uigeſio
āno ⁊ ſupra: oēs q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:
q̄dragīta milia quīgēti. Porro filioruꝫ ma
naſſe p generatōes ⁊ familias ac domoſ co
gnationū ſuarū recēſiti ſt̄ p noīa ſingulorꝫ
a uigīti āniſ ⁊ ſupra oēs q̄ poterāt ad bella
procedē ẽgitaduo milia ducēti. De filīs be
niami p generatōes ⁊ familiaſ ac domoſ co
gnatōnū ſuarū recēſiti ſūt noīb⁹ ſingulorꝫ
a uigeſimo āno ⁊ ſupra oēs q̄ poterant ad
bella ꝓcedē trigītaquīq; milia q̄drīgēti. De
filīs dan p gn̄atōes ⁊ familias ac domos
cognatōnū ſuarū recēſiti ſūt noīb⁹ ſīgulorꝫ
a uigeſio āno ⁊ ſupra oēs q̄ poterāt ad bel
la ꝓcedē ſexagītaduo milia ſeptīgēti. De fi
līs aſer p gn̄ationes ⁊ familias ac domos
cognationū ſuarū recēſiti ſūt p noīa ſingl̄o
rū a uigeſimo āno ⁊ ſupra oēs q̄ poſſant ad
bella ꝓcedē q̄dragīta milia ⁊ mille q̄ngēti.
De filīs neptali p gn̄ationes ⁊ familias ac
domos cognationū ſuarū recēſiti ſt̄ noīb⁹
ſingulorū a uigeſimo āno ⁊ ſupra oēs q̄ po
terāt ad bella ꝓcedē quīq̄gītatria milia qua
drīgēti. Hi ſūt quos nūerauerūt moyſes ⁊
aarō ⁊ duodeci principes iſrl̄ ſingulos p do
mos cognatōnū ſuarū. Fueruntq; oēs filij i
ſrl̄ p domos ac familias ſuas a uigeſimo ā
no ⁊ ſupra q̄ poterāt ad bella ꝓcedere ſex
cētatria milia uirorū quīgenti quīquagīta.
Leuite aūt i tribub⁹ familiarū ſuarū nō ſt̄
nūerati cū eis. Locut⁹q; ē dn̄s ad moyſē di
cēs: Tribū leui noli numerare neq; pones
ſūmā corū cū filīs iſrl̄: ſed cōſtitues eos ſt̄
tabernaculū teſtimōij ⁊ cūcta uaſa ei⁹ ⁊ q̄c
quid ad cerimonias ptinet. Ipſi portabūt
tabernaculū ⁊ oīa utēſilia ei⁹: ⁊ erūt i mini
ſterio ac p gyrū tabernacli metabūtur. Cū
pficiſcēdū fuerit deponēt leuite tabernacu
lū: cū caſtrametāda erigēt: Quiſquis exter
norū acceſſerit: occidet. Metabūtur āt ca
ſtra filij iſrael unuſquiſq; per turmas ⁊ cu
neoſ atq; exercitū ſuū. Porro leuite p gyrū
tabernaculi figēt tētoria: ne fiat indignatio
ſuper mlt̄itudinē filiorū iſrl̄: ⁊ excubabūt i
cuſtodijs tabernaculi teſtimōij. Fecerūt er
go filij iſrl̄ iuxta oīa q̄ ꝓcepat dn̄s moyſi.

Locutuſq; ē dn̄s ad moyſē ⁊ aarō dī
cēs: Singuli p turmas ſigna atq; ue
xilla ⁊ domos cognationū ſuarū caſtrame
tabūt filij iſrael: per gyrum tabernaculi fe
deris. Ad orientē iudas figet tētoria p tur
mas exercit⁹ ſui: eritq; princeps filiorū eius
naaſō filius aminadab: ⁊ oīs de ſtirpe eius
ſūma pugnātiū ſeptuagītaq̄ttuor milia ſex
cēti. Juxta eū caſtrametati ſūt de tribu iſa
char: quorū princeps fuit nathanael filⁱ ſu
ar ⁊ oīs numerus pugnatorū ei⁹ quīq̄gīta
q̄ttuor milia q̄drīgēti. In tribu ẓabulō prin
ceps fuit heliab filius helō: oīſq; de ſtirpe
ei⁹ exercitus pugnatorū quīq̄gītaſeptē mi
lia quadrīgēti. Uniuerſi qui i caſtris iude ā
numerati ſt̄ fuerūt cētūoctuagītaſex milia
quadrīgēti: ⁊ p turmas ſuas p̄mi egredīēt.
In caſtris filiorū ruben ad meridianā plagā
erit princeps eliſur filⁱ ſedeur ⁊ cunctus ex
ercitus pugnatorū eius q̄ numerati ſunt q̄
dragītaſex milia quīgēti. Juxta eum caſtra
metati ſūt de tribu ſimeō: quorū princeps fu
it ſalamiel filⁱ ſuriſaddai ⁊ cūctus exercit⁹
pugnatorū ei⁹ q̄ numerati ſūt quīq̄gītano
uē milia trecēti. In tribu gad princeps fuit e
liaſaph filⁱ duel: ⁊ cūctus exercitus pugna
torū ei⁹ q̄ numerati ſūt q̄dragītaquīq; mi
lia ſexcēti q̄nq̄gīta. Oēs q̄ recēſiti ſt̄ i caſtr̄
ruben cētūquīq̄gīta milia: ⁊ mille q̄drīgēti:
q̄nq̄gīta p turmas ſuas i ſecūdo loco ꝓfici
ſcēt. Leuabīt aūt tabernaculū teſtimōij per
officia leuitarū ⁊ turmas eorū. Quō erige
tur ita ⁊ deponet. Singuli p loca ⁊ ordiēs ſu
os pficiſcēt. Ad occidētalē plagā erunt ca
ſtra filiorꝫ ephraī: quorꝫ princeps fuit heliſa
ma filⁱ ammiud. Cūct⁹ exercitus pugnatorū
eius q̄ numerati ſūt q̄dragīta milia quīgen
ti. Et cū eis trib⁹ filiorꝫ manaſſe q̄rꝫ princeps
fuit gamaliel filius phadaſſur: cūctuſq; ex
ercit⁹ pugnatorū ei⁹ q̄ nūerati ſt̄ trigītaduo
milia ducēti. In tribu filiorū beniami p̄in
ceps fuit abidā filⁱ gedeonis: ⁊ cūct⁹ exer
citus pugnatorū eius q̄ recēſiti ſūt triginta
quīq; milia q̄drīgēti. Oēs q̄ numerati ſūt i
caſtris ephraī cētūocto milia cētū: per tur
mas ſuas tertū pficiſcētur. Ad aquilōis p̄
tē caſtrametati ſūt filij dan quorū princeps
fuit abieẓer filius amiſaddai. Cūct⁹ exercī
tus pugnatorū ei⁹ qui numerati ſūt ſexagī
taduo milia ſeptīgēti. Juxta eū fixere tēto
ria de tribu aſer: quorū princeps fuit phegi
el filⁱ ochrā. Cūctus exercit⁹ pugnatorum
ei⁹ q̄ numerati ſūt q̄dragīnta milia ⁊ mille
quīgēti. De tribu filiorū neptali princeps fu
it abira filius henā. Cunctus exercitus pu
gnatorū ei⁹ quīnquagīnta milia quadrīn
genti: Oēs q̄ nūerati ſūt i caſtris dā fuerūt
centumquīnquagītaſeptem milia ſexcenti

ꝛ nouissimi pficiscẽtur. Hic numerus filio
rũ isrl̃ p domos cognatõnũ suaruꝫ ꝛ tribꝰ
diuisi exercit' sexcẽtatria milia quigẽti qn-
quagita. Leuite aũt nõ sũt numerati int̃ fi-
lios isrl̃. Sic.n. preceperat dominus moy-
si: fecerũtqꝫ filij israel iuxta oia q̃ mãdaue
rat dominus. Castrametati sũt p turmas
suas ꝛ pfecti p fãilias ac domos patꝝ suoꝝ
Hæ sũt gñatões aarõ ꝛ moysi i die ꝭ III
q̃ locutus ẽ dñs ad moysẽ i monte sy
nai: ꝛ hec noia filiorũ aarõ. Primogenitus
eius nadab: ꝺide abiu ꝛ eleaçar ꝛ ithamar
Hec noia filiorũ aarõ sacerdotũ qui vncti
sũt: ꝛ quorũ replete ꝛ cõsecrate manꝰ ut sa
cerdotio fũgerẽtur. Mortui sũt eñ nadab
ꝛ abiu cũ offerrẽt ignẽ alienũ i ꝓspectu dñi
i deserto synai absqꝫ liberis: fũctiqꝫ sũt sacer
dotio eleazar ꝛ ithamar cora aarõ pẽ suo.
Locutusqꝫ ẽ dominꝰ ad moysẽ dicẽs. Appli
ca tribũ leui ꝛ fac stare i ꝓspectu aarõ sacer
dotis ut ministrẽt ei ꝛ excubẽt: ꝛ obseruẽt
ꝺcquid ad cultũ ptinet multitudis corã ta
bernaculo testimonij: ꝛ custodiãt uasa tab
naculi: seruiẽtes i mĩsterio eiꝰ. Dabisqꝫ do-
no leuitas aarõ ꝛ filijs eius ꝺbꝰ traditi sũt
a filijs isrl̃ Aaró aũt ꝛ filios eiꝰ ꝓstitues sũ
cultũ sacerdotij. Extern' q̃ ad mĩstrãdũ ac-
cesserit: morief. Locutusqꝫ ẽ dñs ad moysẽ
dicẽs: Ego tuli leuitas a filijs isrl̃ p oĩ pmo
genito qui aprit uuluã i filijs israel: eruntꝫ
leuite mei. Meũ ẽ eñ oẽ pmogenitũ. Ex q̃
pcussi pmogenitos i terra egypti: sãctifica'
mihi quicquid primuꝫ nascetur i israel.
Ab hoie usqꝫ ad pecus mei sũt. Ego dñs.
Locutusqꝫ ẽ dominꝰ ad moysẽ i deserto sy-
nai dicẽs: Numera filios leui p domos pa
trũ suorũ ꝛ familias: oẽꝫ masculũ ab uno
mẽse ꝛ supra. Nũerauit moyses ut ꝑcepat
dominꝰ: ꝛ iuẽti sũt filij leui p noia sua ger-
sõ ꝛ caath ꝛ merari. Filij gerson: lebni ꝛ se
mei. Filij caath: amram ꝛ iessaar: hebron ꝛ
oziel. Filij merari: mooli ꝛ musi. De gerson
fuere familie due: lebnitica ꝛ semeitica q̃rũ
numerat' ẽ populus sex' masculini ab uno
mẽse ꝛ supra septẽmilia quigẽti. Hi p' tab
naculũ metabũtur ad occidẽtem sub ꝓtci
pe eliasaph filio iael: ꝛ habebũt excubias i
tabernaculo federis: iꝑz tabnaculũ ꝛ operi
mẽtũ eiꝰ: tẽtoriũ qꝺ trahit añ fores tecti fe
deris ꝛ cortinas atrij tẽtoriũ ǫz qꝺ appẽdit
i introitu atrij tabnaculi: ꝛ quicꝺd ad ritũ
altaris ptiet: funes tabnaculi ꝛ oia utẽsilia
eius. Cognatio caath hẽbit populos amra
mitas ꝛ iessaaritas ꝛ hebroitas ꝛ ogielitas.
Hę sũt familie caathitarũ recẽsite per noia
sua oẽs generis masculini ab uno mẽse ꝛ su
pra octo milia sexcẽti. Hẽbũt excubias scũ
arij ꝛ castrametabuntur ad meridianã pla
gã. Priceps qꝫ eorũ erit elisaphã filiꝰ ogiel
ꝛ custodiãt arcã mẽsãqꝫ ꝛ cãdelabꝝ altaria
ꝛ uasa sãctuarij: i quib' mĩstratur: ꝛ uelũ
cũctãqꝫ huiusce modi supellectilẽ. Priceps
aũt pricipũ leuitarũ eleaçar filiꝰ aarõ sacer
dotis erit sup excubitores custodie sãctua-
rij. At uero de merari erũt populi moolite
ꝛ musite icẽsiti p noia sua: oẽs generis ma
sculini ab uno mẽse ꝛ supra sex milia ducẽ
ti. Priceps eorũ suriel filiꝰ abiaiel: in plaga
septẽtrionali castrametabũt. Erũt sub custo
dia eorũ tabule tabernaculi ꝛ uectes ꝛ co-
lũne ac bases earũ ꝛ oia q̃ ad cultũ huiusce
modi pertinẽt: colũneqꝫ atrij p circuitũ cũ
basib' suis: ꝛ paxilli cũ funib'. Castrame-
tabũt añ tabnaculũ federis. i. ad orientalem
plagã: moyses ꝛ aarõ cũ filijs suis hĩtes cu
stodiã sãctuarij i medio filioꝝ isrl̃. Quisqs
alien' accesserit morietur. Oẽs leuite quos
numerauerũt moyses ꝛ aarõ iuxta ꝑceptũ
domini p familias suas i genere masculio
a mẽse uno ꝛ supra: fuerũt uigitiduo milia.
At ait dominꝰ ad moysẽ: Numera pmoge-
nitos sexꝰ masculini de filijs israel ab uno
mẽse ꝛ supra: ꝛ hẽbis sũmã eorũ: Tolleseqꝫ
leuitas mihi p oĩ pmogenito filiorum isrl̃.
Ego sũ dñs. Et pecora eorũ pro uniuersis
pmogenitis pecorũ filiorũ israel. Recẽsuit
moyses sicut ꝑcepat dominꝰ pmogenitos
filiorũ israel: ꝛ fuerũt masculi p noia sua a
mẽse uno ꝛ supra uigitiduo milia ducenti
septuagitatres. Locutusqꝫ ẽ dõinꝰ ad moy
sẽ dicẽs. Tolle leuitas ꝓ primogenitis filio
rũ isrl̃ ꝛ pecora leuitarũ pro pecoribꝰ eoꝝ:
erũtqꝫ leuite mei. Ego sũ dñs. In precio aũt
ducẽtorũ septuaginta triũ qui excedũt nu-
merũ leuitarũ de primogenitis filiorũ isrl̃
accipies quiqꝫ siclos per singula capita ad
mẽsurã sãctuarij. Siclus hẽt uigiti obolos
. Dabisqꝫ pecuniã aarõ ꝛ filijs eiꝰ: ꝓciũ eoꝝ
qui supra sũt. Tulit igit moyses pecuniam
eorũ qui fuerãt ãpli' ꝛ quos redemerat a le
uitis pro pmogẽitis filiorũ israel: mille tre
cẽtorũ sexagitaquiqꝫ siclorũ iuxta pondus
sãctuarij: ꝛ dedit eã aarõ ꝛ filijs eius iuxta
uerbũ qꝺ preceperat sibi dñs.

Locutusq; ē dñs ad moysē ⁊ aa-
ron dicēs: IIII Tolle sūmā filioꝝ caath ō
medio leuitarū per domos ⁊ familias suas
a trigesimo āno ⁊ supra usq; ad quinq̄gesi
mū ānū: oīuz q̄ igrediūtur ut stēt ⁊ mīstrēt
i tabernaculo federis. Hic ē cult⁹ filiorū ca
ath. Tabernaculū federis ⁊ sāctū sāctorū i
grediētur aarō ⁊ filij ei⁹ qñ mouēda sūt ca-
stra: ⁊ deponēt velū q̄ pēdet ante fores: in
uoluentq; eo arcā testimonij ⁊ operiēt rur
sū uelamīe hyacithinarū pelliū: extēdētq;
desuper palliū totū hyacithinū ⁊ iducēt ve
ctes. Mēsam ǫq; ppositionis īuoluēt hyaci
thino pallio: ⁊ ponēt cū eo turibula ⁊ mor
tariola: cyathos ⁊ crateras ad liba fūdēda
Panes sp i ea erūt. Extēdētq; desup palliū
coccineū q̄ rursū opiēt uelamēto hyacin
thinarū pelliū: ⁊ iducēt uectes. Fument ⁊
palliū hyacithinū: quo opiēt cādelabrū cū
lucernis ⁊ forcipib⁹ suis ⁊ emūctorijs ⁊ cū
ctis uasis olei q̄ ad cōcinādas lucernas ne
cessaria sūt: ⁊ sup oīa ponēt opimētū hyaci
thiarū pelliū ⁊ iducēt uectes. Necnō ⁊ alta
re aureū īuoluēt hyacithino uestimēto: ⁊ ex
tēdēt desup operimētū hyacithinarū pelli
um: iducētq; vectes. Oīa uasa quib⁹ mīstra
tur i sāctuario īuoluēt hyacithino pallio: ⁊
extēdēt desup opimētū hyacithinarū pelli
um: iducētq; uectes. Ꝙz ⁊ altare mūdabūt
cinere: ⁊ īuoluēt illud purpureo uestimēto:
ponāq; cū eo oīa uasa q̄b⁹ i mīsterio ei⁹ utū
tur. i. igniū receptacula fuscinulas. ac tridē
tes: ūcinos ⁊ batilla. Tūcta uasa altaris o-
periēt simł uelamīe hyacithiarū pelliū: ⁊ i-
ducēt uectes. Tūq; īuoluerīt aarō ⁊ filij ei⁹
sāctuariū ⁊ oīa uasa ei⁹ i cōmotione castro
rū: tūc itrabūt filij caath: ut portēt īuoluta
⁊ nō tāgēt uasa sāctuarij ne moriātur. Hsta
sūt onera filiorū caath i tabernaculo fede-
ris: sup quos erit eleazar fili⁹ aarō sacerdo
tis: ad cui⁹ ptinet curā oleū ad cōcinādas
lucernas ⁊ cōpositiōis īcēsū ⁊ sacrificium
q̄ sēper offert ⁊ oleū unctiōis ⁊ q̄cq̄d ad cł
tū tabnaculi ptiet: oīuzq; uasorū q̄ i sāctua
rio sūt. Locutusq; ē dñs ad moysen ⁊ aarō
dicēs: Nolite perdē pplz caath de medio le
uitarū: sed hoc facite eis ut uiuāt: ⁊ nō mo
riātur si tetigerīt sācta sāctorū. Aaron ⁊ fi
lij eius itrabūt: ipsiq; disponēt opa singlo
rū: ⁊ diuidēt q̄d portare quis debeat. Alij
nulla curiositate uideāt que sūt i sāctuario
priusq; īuoluantur: alioquī moriētur. Lo-
cutusq; ē dominus ad moysē dicēs: Tolle
sūmā etiam filiorum gerson per domos ac
familias ⁊ cognatōes suas a trigita ānis ⁊
supra usq; ad ānos q̄nq̄gita. Numera oēs
q̄ igrediūt ⁊ mīstrāt i tabernaculo federis.
Hoc ē officiū familie gersonitarū: ut portēt
cortinas tabernaculi: ⁊ tectū federis: opim
tū aliud: ⁊ si oīa uelamē hyacithinū: tento
riūq; q̄ pēdet i itroitu tabnaculi federis:
cortinas atrij ⁊ uelū i itroitu q̄ ē ante ta-
bernaculū. Oīa q̄ ad altare ptinēt funicł os
⁊ uasa ministerii iubēte aarō ⁊ filijs ei⁹ por
tabūt filij gersō: et sciēt singuli cui debeant
oneri mācipari. Hic ē cultus familie gerso-
nitarū i tabernaculo federis. Eruntq; sub
manu ithamar filij aaron sacerdotis. Filio-
s ǫq; merari p familias ⁊ domos patrū su
orū recēsebis a trigita ānis ⁊ supra usq; ad
ānos quinq̄gita oēs q̄ igrediūt ad officiū mi
nisterij sui ⁊ cultū federis testimōij. Hec sūt
onera eorū: Portabūt tabulas tabernacłi
⁊ uectes ei⁹: colūnas ⁊ bases earū: colūnas
ǫq; atrij p circuitū cū basib⁹ ⁊ paxillis ⁊ fū
ib⁹ suis. Oīa uasa ⁊ supellectilē ad numerū
accipiēt: sicq; portabūt. Hoc ē officiū fami
lie meraritarū ⁊ mīsteriū i tabernaculo fe-
deris. Eruntq; sub manu ithamar filij aaron
sacerdotis. Recēsuerūt igit moyses ⁊ aarō
⁊ principes synagoge filios caath p cognati
ones ⁊ domos patrū suorū a trigita ānis ⁊
supra usq; ad ānū quinq̄gesimū oēs q̄ igredi
unt ad ministeriū tabernaculi federis: ⁊ in-
uēti sūt duo milia septīgēti quinq̄gita. Hic ē
numer⁹ pplī caath q̄ itrāt tabernaculū fe-
deris. Hos numerauit moyses ⁊ aarō iuxta
sermonē dñi p manū moysi. Numerati sē
⁊ filij gersō per cognatōes ⁊ domos patrū
suorū a trigita ānis ⁊ supra usq; ad quinq̄
gesimū ānū oēs qui igrdiūt ut mīstrēt i tab
naculo federis ⁊ inuēti sūt duo milia sexcēti
trigita. Hic ē ppłs gersonitarū: quos nume
rauerūt moyses ⁊ aarō iuxta uerbum dñi.
Numerati sūt ⁊ filij merari p cognatōes ⁊
domos patrū suorū a trigita ānis ⁊ supra
usq; ad ānū quinquagesimū oēs qui igredi-
unt ad explēdos ritus tabernaculi federis: ⁊
inuēti sūt tria milia ducēti. Hic ē numer⁹ fili
orū merari: quos recēsuēt moyses ⁊ aarō
iuxta ipiū dñi per manū moysi. Oēs qui re
cēnti sūt de leuitis: ⁊ quos recēseri fecit ad
nomē moyses ⁊ aaron ⁊ principes ysrł p co
gnatiōes ⁊ domos patrū suorum a trigita

ānis ⁊ supra usq; ad ānū quīq̄gesimū ingre-
dientes ad misteriū tabernaculi ⁊ onera por-
tāda: fuerūt simul octo milia quīgēti octo-
gīta. Juxta uerbū dñi recensuit eos moyses
unūquēq; iuxta officiū ⁊ onera sua sicut p̄
ceperat ei dñs.

V

Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Præ-
cipe filiis isrl ut ejciāt de castris oēm
lepsū ⁊ q̄ semie fluit: pollutusq; ē sup mor
tuo: tā masculū q̄ feminā ejcite de castris:
ne cōtaminēt ea cū habitauerit uobiscuz.
Fecerūtq; ita filij isrl: ⁊ ejecerunt eos extra
castra sicut locutus erat dñs moysi. Locu-
tusq; ē dñs ad moysen dicēs: Loqre ad fili
os isrl: Uir siue mlier cū fecerit ex oīb' pccīs
q̄ solēt homīb' accidē: ⁊ per negligētiā trās
gressi fuerit mādatū dñi: atq; deliquerit: p̄
fitebūt pccūm suū ⁊ reddēt ipz caput quin
tāq; partē desuper ei i quē peccauerit. Sin
aūt nō fuerit q̄ recipiat: dabunt dño ⁊ erit
sacerdotis: excepto ariete qui offert p̄ expi
atōe: ut sit placabilis hostia. Oēs q̄s primi
tie quas offerūt filij isrl: ad sacerdotē perti
nēt: ⁊ quicq̄d i sāctuariū offert a singulis ⁊
traditur manib' sacerdotis: ipsi' erit. Locu
tusq; ē dñs ad moysē dicēs: Loqre ad filios
isrl ⁊ dices ad eos: Uir cuius uxor erraue-
rit: maritūq; cōtēnēs dormierit cū alio ui-
ro: ⁊ hoc maritus deprehēdere nō q̄erit:
sed latet adlteriū ⁊ testib' argui nō pōt: q̄a
nō ē inēta i stupro: si sp̄us ęlotipie concita
uerit virū p̄tra uxorē suā: q̄ uel polluta ē ul'
falsa suspicioe appetit: adducet eā ad sacer
dotē: ⁊ offeret oblationē p̄ illa decimā ptez
sati farie hordeacee. Nō fūdet super eā ole
um: nec iponet tus: q̄a sacrificiū ęlotipie ē
⁊ oblatio inuestigās adulteriū. Offeret igit
eā sacerdos ⁊ statuet corā dño: assumetq;
aquā sāctā i uase fictili: ⁊ pauxillū terre de
pauimēto tabernaculi mittet i eā. Cūq; ste
terit mulier i cōspectu dñi: discooperiet ca-
put ei' ⁊ ponet super man' illius sacrificiū
recordatiōis ⁊ oblationē ęlotipie. Ipe aūt
tenebit aquas amarissimas: i quib' cū exe
cratione maledicta p̄gessit: adiurabitq; eā
⁊ dicet: Si nō dormiuit uir alienus tecū: ⁊
si non polluta es deserto mariti toro: non
te nocebūt aq̄ iste amarissime: i quas male
dicta cōgessi. Sin aūt declinasti a uiro tuo
atq; polluta es ⁊ p̄cubuisti cū alio: his ma
ledictōib' subiaceb'. Det te dñs i maledictō
nē exēplūq; cūctorū i pplo suo. Putrescere
faciat femur tuū: ⁊ tumēs uter' tu' dirūpat.
Ingrediāt aq̄ maledicte i uētre tuū: ⁊ utero
tumescēte putrescat femur. Et respōdebit
mulier: Āmē āmē. Scribetq; sacerdos i li
bello ista maledicta: ⁊ ōlebit ea aquis ama
rissimis: i q̄s maledicta cōgessit: ⁊ dabit ei
bibē. Quas cū exhauserit: tollet sacerdos
ò mānu ei' sacrificiū ęlotipie: ⁊ eleuabit il-
lud corā dño: iponetq; illud sū altare: ita dū
taxat: ut p̄' pugillū sacrificij tollat ò eo q̄
offert ⁊ incēdat sup altare: ⁊ sic potū det mu
lieri aq̄s amarissias. Quas cū bibēit si pol
luta ē ⁊ p̄tēpto uiro adlterij rea: ptrāsibūt
eā aq̄ maledictōis: ⁊ iflato uētre p̄putrescet
femur: eritq; mulier i maledictionē ⁊ i exē
plū oī populo. Q: si polluta nō fuerit erit i
noxia ⁊ faciet liberos. Jsta ē lex ęlotipie.
Si declinauerit mulier a uiro suo: ⁊ si pol
luta fuēit: marit' q; ęlotipie spiritu p̄citat'
adduxerit eā i p̄spectu dñi: ⁊ fecerit ei sacer
dos iuxta oia q̄ scripta sūt: maritus absq;
culpa erit: ⁊ illa recipiet iniquitatē suā

VI

Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs: Lo-
qre ad filios isrl ⁊ dices ad eos: Uir
siue mulier cū fecerit uotū ut sāctificētur: ⁊
se uoluerit dño cōsecrare: a uino ⁊ oī quod
ieb: iare pōt: abstinebūt. Acetū ex uino ⁊ ex
q̄libet alia potione: ⁊ quicq̄d de uua exprī-
mit nō bibēt: uuas recētes siccasq; nō co
medēt cūctis diēb' quib' ex uoto dño cōse
crāt. Quicq̄d ex uitea esse pōt ab uua passa
usq; ad azimū nō cōedent: oī tēpore sepa:a
tiōis sue. nouacula nō trasibit p̄ caput eius
usq; ad cōpletū diē q̄ dño p̄secrat. Sāct' e-
rit crescēte cesarie capitis ei'. Oi tpe p̄secra-
tiōis sue sū mōtuū ñ ingredief: nec sū p̄ū q̄dē
⁊ matris ⁊ fratris soro: isq; funē p̄tamiabi
tur: q̄a cōsecratio dei sui sup caput eius est.
Oib' diēb' sepatiōis sue scūs erit dño. Si
aūt mortu' fuerit subito q̄spiā corā eo: pol
luet caput cōsecratōis ei': qō radet ilico ⁊ i
eadē die purgatōis sue ⁊ rursū septia. In o
ctaua aūt die offeret duos turtures uel du
os pullos colūbe sacerdoti i itroitu fedēis
testimonij. Facietq; sacerdos unum p̄ pccō
⁊ alterū i holocaustū: ⁊ depcabit p̄ eo quia
peccauit sup mōtuo: scificabitq; caput ei' i
die illo: ⁊ p̄secrabit dño die sepatōis illi' of
ferēs agnū āniculū p̄ pccō: ita tñ ut dies pō
res irriti fiāt: qm̄ polluta ē sāctificatio ei'.
Jsta ē lex cōsecratiōis. Cū dies q̄s ex uoto

decreuerat cõplebũtur: adducet eũ ad ostiũ tabernaculi federis: ut offerat oblatõnẽ eĩ dño: agnũ ãniculũ ĩmaculatũ i holocaustũ ⁊ ouẽ ãniculã ĩmaculatã ꝑ pccõ: ⁊ arietẽ ĩmaculatũ hostiam pacificã: canistrũ q̃ panũ azimorũ: q̃ cõspsũ sit oleo ⁊ lagana absq; fermẽto uncta oleo ac libamia sigulo⁊: q̃ offeret sacerdos coã dño: ⁊ faciet tã ꝑ pcõ ⁊ holocaustũ. Arietẽ vo immolabit hostiã pacificã dño: offerẽs simul canistrũ azimorũ ⁊ libamina q̃ ex more debẽt. Tũc radet nazareꝰ ãte hostiũ tabernaculi fedẽris cesarie cõsecratõis sue: tolletq; capillos eiꝰ ⁊ ponet sup ignẽ q̃ ẽ suppositꝰ sacrificio pacificorũ ⁊ armũ coctũ arietis: tortãq; absq; fermẽto unã de canistro ⁊ laganũ azimũ unũ: ⁊ tradet i manus nazarei postq̃ rasus fuerit caput eiꝰ: susceptaq; rursũ ab eo celebit i ꝓspectu dñi: ⁊ sãctificata sacerdotis erũt: sicut pectusculũ q̃ separari iussũ ẽ ⁊ femur. Post hec põt bibere nazareꝰ uinũ. Ista ẽ lex nazarei cũ uouerit oblationẽ suã dño tẽpore cõsecratõis sue: exceptis his q̃ i uenerit manꝰ eius. Iuxta q̃ mẽte deuouerat: ita faciet ad pfectionẽ sãctificatõis sue.

Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Loq̃re aarõ ⁊ filijs eius: Sic bñdicetis filijs isrl̃ ⁊ dicetis eis: Bñdicat tibi dñs ⁊ custodiat te: oñdat dñs faciẽ suã ẽ ⁊ miseat tui: ꝓuertat dñs ultũ suũ ad te ⁊ det ẽ pacẽ. Inuocabũt nomẽ meũ sꝑ filios isrl̃ ⁊ ego bñdicã eis

VII

Factũ ẽ aũt i die q̃ cõpleuit moyses tabernaculũ ⁊ erexit illud: vnxitq; ⁊ sãctificauit cũ oib⁹ vasis suis altare similiter ⁊ oia uasa eiꝰ: obtulerũt principes isrl̃ ⁊ capita familiaruꝫ q̃ erãt ꝑ singulas trib⁹ pfecti eorũ q̃ numerati fuerãt munera corã dño: sex plaustra tecta cũ duodeci bob⁹. Unum plaustrũ obtulere duo duces ⁊ unuꝫ bouẽ singuli: obtulerũtq; ea in cõspectu tabernaculi. Dixit aũt dñs ad moysẽ: Suscipe ab eis ut seruiãt i ministerio tabernaculi: ⁊ trades ea leuitis iuxta ordinẽ ministerij sui. Itaq; cũ suscepisset moyses plaustra ⁊ boues: tradidit ea leuitis. Duo plaustra ⁊ q̃ttuor boues dedit filijs gersõ iuxta id q̃ hẽbant necessariũ: q̃ttuor alia plaustra ⁊ octo boues dedit filijs merari secũdũ officia ⁊ cultũ suum sub manu ithamar filij aaron sacerdotis. Filijs aũt caath nõ dedit plaustra ⁊ boues: da i sãctuario seruiunt ⁊ onera ꝑ humeros portãt. Igit̃ obtulerũt duces i dedicationẽ altaris die q̃ unctũ ẽ oblatiõesq; suas añ altare. Dixitq; dñs ad moysẽ. Sigli duces p singulos dies offerãt mũera i dedicatõnẽ altaris. Primo die obtulit oblationẽ suã naasõ filiꝰ aminadab de tribu iuda: fuerũtq; i ea acetabulũ argẽteũ põdo cẽtuꝫ triginta siclorũ phiala argentea hñs septuaginta siclos iuxta põ⁹ sãctuarij: utrũq; plenũ simila cõspsa oleo i sacrificiũ: mortariolũ aureũ hñs decẽ siclos plenũ icẽso: bouẽ de armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ ãniculũ in holocaustũ: hircũq; ꝑ pccõ: ⁊ i sacrificio pacificorũ boues duos arietes quinq; hircos quinq; agnos ãniculos quinq;. Hec ẽ oblatio naasõ filij aminadab: Secũdo die obtulit nathanael filiꝰ suar dux de tribu isachar acetabulũ argẽteũ appẽdẽs cẽtũ triginta siclos phialã argenteã habentẽ septuaginta siclos iuxta põ⁹ scũarij: utrũq; plenũ simila ꝓspsa oleo i sacrificiũ: mõtariolũ aureũ hñs decẽ siclos plenũ icẽso: bouẽ de armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ ãniculũ i holocaustũ: hircũq; ꝑ pccõ: ⁊ i sacrificio pacificoꝝ boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos ãniculos q̃nq;. Hec fuit oblatio nathanael filij suar. Tertio die priceps filiorũ zabulõ heliab filiꝰ helõ obtulit acetabulũ argẽteũ appẽdẽs cẽtũ triginta siclos: phialã argẽteã hñtẽ septuaginta siclos ad põ⁹ sãctuarij: utrũq; plenũ simila cõspersa oleo i sacrificiũ: mortariolũ aureũ appẽdẽs decẽ siclos plenũ icẽso: bouẽ de armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ ãniculũ i holocaustũ: hircũq; ꝑ pccõ: ⁊ i sacrificio pacificoꝝ boues duos: arietes quinq; hircos q̃nq;: agnos ãniculos quinq;. Hec ẽ oblatio helab filij helõ. Die q̃rto princeps filiorũ rubẽ elisur filiꝰ sedeur obtulit acetabulũ argẽteũ appẽdẽs cẽtũ triginta siclos: phialã argẽteã hñtẽ septuaginta siclos ad põ⁹ sãctuarij: utrũq; plenũ simila cõspsa oleo in sarificiũ: mortariolũ aureũ appẽdẽs decẽ siclos plenũ icẽso: bouẽ de armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ ãniculũ i holocaustũ: hircũq; ꝑ pccõ: ⁊ in sacrificio pacificorũ boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos ãniculos q̃nq;. Hec fuit oblatio elisur filij sedeur. Die quito princeps filioꝝ simeõ salamiel filius surisaddai obtulit acetabulum argenteum appendens centumtriginta siclos: phialam argeteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarij vtrunq; plenum simila consperſa oleo in sacrificium: mortariolum aureũ

appēdēs decē siclos plenū icēso: bouē de ar
mēto ⁊ arietē ⁊ agnū āniculū holocaustuz:
hircūqz ꝓ pccō: ⁊ i hostias pacificorum bo
ues duos: arietes quiqz: hircos quiqz agnos
āniculos quiqz. Hec fuit oblatio salamiel fi
lij surisaddai. Die sexto principes filioz gad
heliasaph filij duel obtulit acetabulū argē
teū appēdēs cētūtrigita siclos: phialā argē
teā hñtē septuagita siclos ad pōdus sāctua
rij: utrūqz plenū simila ꝯspsa oleo i sacrifi
ciū: mortariolū aureū appēdēs decē siclos
plenū icēso: bouē de armto ⁊ arietē ⁊ agnū
āniculū i holocaustū: hircūqz ꝓ pccō ⁊ i ho
stias pacificorū boues duos: arietes q̄nqz
hircos quiqz: agnos āniculos q̄nqz: Hec fu
it oblatio heliasaph filij duel. Die septimo
ꝓnceps filiorū ephrai elisama filij ammiud
obtulit acetabulū argēteū appēdēs cētūtri
gita siclos: phialā argēteā hñtē septuagita
siclos ad pōdꝰ sāctuarij: utrūqz plenū simi
la ꝯspsa oleo i sacrificiū: mortariolū aureū
appēdēs decē siclos plenū icēso: bouē de ar
mēto ⁊ arietē ⁊ agnū āniculū i holocaustū:
hircūqz ꝓ pccō: ⁊ i hostias pacificoruz bo
uesꝫ duos: arietesꝫ quiqz: hircos quiqz agnos
āniculos quiqz. Hec fuit oblatio elisama fi
lij ammiud. Die octauo princeps filiorum ma
nasse gamaliel filij phadassur obtulit aceta
bulū argēteū appēdēs cētūtrigita siclos phi
alā argēteā hñtē septuagita siclos ad pōdꝰ
sāctuarij utrūqz plenū simila ꝯspsa oleo in
sacrificiū: mortariolū aureū appēdēs decē
siclos plenū icenso: bouē de armēto ⁊ arie
tē ⁊ agnū āniculū i holocaustū: hircūqz ꝓ
peccato: ⁊ i hostias pacificorū boues duos
arietes quiqz: hircos quiqz: agnos āniculos
quinqz. Hec fuit oblatio gamaliel filij pha
dassur. Die nono princeps filiorū beniamin
abidā filij gedeōis obtulit acetabulū argen
teū appēdēs cētū trigita siclos phialam ar
gēteam hñtē septuagita siclos ad pōdꝰ sctū
arij: utrūqz plenū simila cōspsa oleo i sacri
ficiū: mortariolū aureū appēdens decem si
clos plenū icēso: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊
agnū āniculū i holocaustū: hircūqz ꝓ pccō:
⁊ i hostias pacificorū boues duos: arietes
quiqz: hircos quiqz: agnos āniculos q̄nqz.
Hec fuit oblatio abidā filij gedeōis. Die de
cimo princeps filiorū dan abiezer filij ammi
sadai obtulit acetabulū argēteū appēdens
cētūtrigita siclos: phialā argēteam hñtē se
ptuagita siclos ad pōdus sāctuarij: utrūqz
plenū simila ꝯspsa oleo i sacrificiū: mor
tariolū aureū appēdēs decē siclos plenū in
cēso: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū ānicu
lū i holocaustū: hircūqz ꝓ pccō: ⁊ i hostias
pacificorū boues duos: arietes quiqz: hir
cos quiqz: agnos āniculos quiqz. Hec fuit
oblatio abiezer filij amisaddai. Die undeci
mo princeps filiorū aser phegiel filij ochrā
obtulit acetabulū argēteū appēdēs cētum
trigita siclos: phialā argēteā hñtez septua
gita siclos ad pōdus sanctuarij: utrūqz ple
nū simila cōspsa oleo i sacrificiū: mortario
lū aureū appēdēs decē siclos plenū icenso:
bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū āniculū in
holocaustū: hircūqz ꝓ pccō: ⁊ i hostias pa
cificorū boues duos: arietes quiqz: hircos
quiqz: agnos āniculos quiqz. Hec fuit obla
tio phegiel filij ochrā. Die duodecimo prin
ceps filiorū neptali ahira filij henā obtulit
acetabulū argēteū appēdēs cētūtriginta si
clos: phialā argēteam habētē septuagita si
clos ad pōdus sāctuarij: utrūqz plenū simi
la cōspsa oleo i sacrificiū: mortariolum
aureū appēdēs decē siclos plenū icenso: bo
uē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū āniculū in ho
locaustū: hircūqz ꝓ pccō: ⁊ i hostias pacifi
corū boues duos: arietes quiqz: hircos q̄n
qz: agnos āniculos quiqz. Hec fuit oblatio
ahira filij henan. Hec i dedicatione altaris
oblata sūt a principibus isrl'i die q̄ consecra
tū ē: acetabula argēta duodeci: phiale argē
tee duodecī: mortariola aurea duodecim:
ita ut cētū trigita argēti siclos hēret unum
acetabulū: ⁊ septuagita siclos una phiala
.i. cōmune uasoz oīuz ex argēto sicli duo
milia q̄drigēti pōdere sāctuarij: mōtariola
aurea duodecī plena icēso: denos siclos ap
pēdētia pōdē scūarij. i. simul auri sicli cētuz
uigīti: boues de armēto i holocaustū duo
decī: arietes duodecī: agni āniculi duodecī:
⁊ libamēta eorū: hirci duodecī ꝓ peccato: i
hostias pacificorū boues uigītiq̄ttuor: arie
tes sexagita: hirci sexagita: agni anniculi se
xagita. Hec oblata sūt i dedicatiōe altaris
q̄n unctū ē. Cūqz ingrederet moyses tabna
culū federis: ut ꝯsuleret oraculū: audiebat
uocē loquētis ad se de ppitiatorio qō erat
super arcā testimonij inter duos cherubi:
vnde ⁊ loquebatur ei. VIII

Locutusqz est dominus ad moysen di
cens: Loquere aaron ⁊ dices ad eū:
Cum posueris septem lucernas: cādelabrū

in australi pte erigat. Hoc igit̃ p̃cipe ut lucerne cõtra boream e regiõe respiciãt ad mĩsã panũ, ppositiõis cõtra eã partẽ quã cãdelabrũ respicit: lucei debebũt. Fecitq; aaro ⁊ i posuit lucernas sũ cãdelabr̃: ut p̃cepat dñs moysi. Hec ãt erat factura cãdelabri ex auro ductili, tã medi' stipes q̃ cũcta q̃ ex utro q; calamorũ latere nascebãtur. Iuxta exẽplũ qõ oñdit dñs moysi: ita opaꝝ ẽ cadelabrũ. Et locutus ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Tol le leuitas ex medio filiorum israel ⁊ purifi cab' eos iuxta hũc ritũ. Aspgãt aq̃ lustrationis ⁊ radãt oẽs pilos carnis sue. Cũq; lauerint uestimẽta sua ⁊ mũdati fuerit: tollent bouẽ õ armẽtis ⁊ libamẽtũ ei': similã oleo p̃spsã: bouẽ aũt alterũ de armento accipies p̃ pecc̃: ⁊ applicabis leuitas coraꝫ taberna culo federis: cõuocata oi multitudie filiorꝫ israꝫ. Cũq; leuite fuerit corã dño: ponẽt filij israꝫ man' suas sup eos: ⁊ offeret aarõ leuitas muns i p̃spectu dñi a filijs israꝫ: ut fuiãt i misterio ei'. Leuite ãq; ponẽt manus suas sup capita boũ: e q̃b' unũ facies p̃ pecc̃ ⁊ alterũ i holocaustũ dñi: ut depcer̃ p̃ eis. Sta tueq; leuitas i cõspectu aarõ ⁊ filiorũ ei' ⁊ cõsecrabis oblatos dño: ac sepabis de medio filiorũ israꝫ ut sit mei: ⁊ postea igrediant tabernaculũ federis: ut fuiãt mihi. Sicq; pacificabis ⁊ cõsecrab eos i oblationẽ dñi: qm̃ dono donati sũt mihi a filijs israꝫ. Pro p̃mogenitis q̃ aperiũt oẽz uuluã i israꝫ accepi eos. Mea sũt. n. oia p̃mogenita filiorũ israꝫ: tã ex hoib' q̃ ex iumẽtis. Ex die q̃ pcussi oẽ p̃mogenitũ i tra egypti: sanctificaui eos mihi: ⁊ tuli leuitas p̃ cũctis p̃mogenit̃ filiorꝫ israꝫ tradidiq; eos dono aaron ⁊ filijs ei' de medio ppli: ut fuiãt mihi p̃ israꝫ i tabernaculo federis: ⁊ orẽt p̃ eis ne sit i ppl̃o plaga: si au si fuerit accedẽ ad sanctuariũ. Feceitq; moyses ⁊ aarõ ⁊ ois multitudo filiorũ israꝫ sup leuitis q̃ p̃ceperat dñs moysi: purificatiq; sũt ⁊ lauerũt uestimẽta sua. Eleuauitq; eos aarõ i cõspectu dñi ⁊ orauit p̃ eis: ut purificati igrederẽt ad officia sua i tab'nacl̃m feõris corã aarõ ⁊ filijs ei'. Sicut p̃cepat dñs moysi de leuit̃: ita factũ ẽ. Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Hec ẽ lex leuitarũ: A uiginti quiq; ãnis ⁊ supra igrediẽtur ut mĩstrent i tabernaculo federis. Cũq; quiq̃gesimũ ãnũ etatis ipleuerit: seruire cessabũt: erũtq; mĩstri fratrũ suorũ i tabernaculo federꝫ: ut custodiãt q̃ sibi fuerit cõmẽdata: opa autez ipsa nõ faciãt. Sic dispones leuitis i custodijs suis.

IX

Locut' ẽ dñs ad moysẽ i deserto synai ãno secũdo post̃q egressi sũt de terra egypti mẽse p̃mo dicẽs: Faciãt filij israꝫ pha se i tẽpore suo: q̃rtadecia die mẽsis hui' ad uesperã iuxta oẽs cerimonias ⁊ iustificationes ei'. Precepitq; moyses filijs israꝫ: ut facerẽt phase. Qui fecerũt tẽpore suo q̃rtadecia die mẽsis ad uesperã i mõte synai. Iuxta oia q̃ mãdauerat dñs moysi fecerũt filij israꝫ. Ecce aũt q̃dã imũdi sup aia hois qui ñ poterant facere phase i die illo: accedentes ad moysẽ ⁊ aarõ: dixerũt eis: Immũdi sumus sup aia hois: q̃re fraudamur: ut nõ ualeamus oblatõnẽ offerre dño i tpe suo iter filios israꝫ? Quib' rñdit moyses: State ut consulã quid p̃cipiat dñs de uobis. Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Loq̃re filijs israꝫ: Hõ qui fuerit imũdus sup aia: siue i uia p̃cul i gẽte uestra: faciat phase dño i mẽse secũdo q̃rtadecia die mẽsis ad uesperã: cũ azimis ⁊ lactucis agrestib' comedẽt illud. Non relinquẽt ex eo quippiã usq; mane: ⁊ os ei' nõ p̃ frigent: oẽm ritũ phase obseruabũt. Sicq; aũt ⁊ mũdus ẽ ⁊ i itinere nõ fuit: ⁊ tñ nõ fecit phase: exterminabit̃ aia illa õ plis suis: q̃a sacrificiũ dño nõ obtulit tpe suo. Pccũz suũ ipe portabit. Peregrin' ãq; ⁊ aduena si fuerit apũ uos: faciẽt phase dño iuxta cerimonias ⁊ iustificatões suas. Preceptũ idẽ erit apud uos tã aduene q̃ idigene. Igitur die q̃ erectũ ẽ tab'naculũ: opuit illud nubes. A uespe aũt sup tẽtoriũ erat q̃si spes ignis usq; mane. Sic fiebat iugit̃. Per diẽ opiebat illud nubes ⁊ p̃ noctẽ q̃si spes ignis. Cũq; ablata fuisset nubes: q̃ tabernaculũ ptegebat: tũc pficiscebãt filij israꝫ: ⁊ i loco ubi stetisset nubes: ibi castrametabãt. Ad ipium dñi pficiscebãtur: ⁊ ad ipiũ illius figebant tabernaculũ. Cũctis diebꝫ quib' stabat nubes sup tabernaculũ: manebãt i eodẽ loco: ⁊ si euenisset ut multo tẽpore maneret sup illud: erãt filij israꝫ i excubijs dñi ⁊ nõ pficiscebãtur quotquot diebꝫ fuisset nubes sup tab'naculũ. Ad iperiũ domi erigebãt tentoria: ⁊ ad ipiũ illꝫ deponebãt. Si fuisset nubes uespere usq; mane: ⁊ stati diluculo tab'naculũ relquisset: pficiscebãt: ⁊ si post diẽ ⁊ noctem recessisset: dissipabãt tentoria. Si uero biduo aut uno mẽse uel longiori tempore fuisset sup tabernaculũ: manebãt filij

ſrael in eodē loco ⁊ nō proficiſcebātur: ſta
ti aūt ut receſſiſſet mouebāt caſtra. Per v̄
bū dñi figebāt tētoria: ⁊ p uerbū illius pfi
ciſcebātur: erātq; i excubijs dñi iuxta ipe
riū eius per manuꝫ moyſi.

X

Locutuſq; ē dñs ad moyſē dicēs: Fac
tibi duas tubas argēteas ductiles: q̄
b⁹ cōuocare poſſis multitudinē qñ mouen
da ſūt caſtra. Cūq; icrepueris tubis: cōgre
gabit ad te oīs turba ad hoſtiū tabernacli
federis. Si ſemel clāgueris: ueniēt ad te pri
cipes ⁊ capita multitudis iſrl̄. Si aūt plixi
or atq; cōciſus clāgor icrepuerit: mouebūt
caſtra primi q̄ ſūt ad oriētalē plagā. In ſe
cūdo aūt ſōitu ⁊ pari ululatu tube leuabūt
tētoria q̄ habitāt ad meridiē: ⁊ iuxta hunc
modū reliqui faciēt ululātib⁹ tubis i pfecti
onē. Qñ aūt ꝓgregādus ē ppl's: ſimplex tu
barū clāgor erit: ⁊ nō ꝓciſe ululabunt. Filij
aūt aarō ſacerdotū clāgēt tubis: eritq; hoc
legitimū ſēpiternū i gnātōib⁹ ueſtris. Si exi
eritis ad bellū de terra uīa cōtra hoſtes q̄
dimicāt aduerſū uos: clāgetis ululātib⁹ tu
bis: ⁊ erit recordatio uīi coꝝ dño deo uīo:
ut eruami de manib⁹ inimicorū uīorū. Si
qñ hēbitis epulū ⁊ dies feſtos ⁊ calēdas: ca
netis tubis ſup holocauſtis ⁊ pacificis uic
timis: ut ſit uob⁹ i recordatōnē dei uīi. Ego
dñs de⁹ uī. Anno ſecūdo mēſe ſecūdo uige
ſima die mēſis eleuata ē nubes de taberna
culo federis. Profectiq; ſūt filij iſrl̄ p tmas
ſuas de deſerto ſynai: ⁊ recubuit nubes in
ſolitudine pharā. Mouerūtq; caſtra p̄mi
iuxta iperiū dñi p manū moyſi. Filij iuda p
turmas ſuas: quorū princeps erat naſō fili⁹
āminadab. In tribu filiorū iſachar fuit pri
ceps nathanael fili⁹ ſuar. In tribu ẓabulon
erat princeps eliab fili⁹ helō. Depoſitiq; ē ta
bernaculū: q̄ portātes egreſſi ſunt filij ger
ſon ⁊ merari. Profectiq; ſūt ⁊ filij rubē p
turmas ⁊ ordinē ſuū: q̄rū princeps erat eli
ſur fili⁹ ſedeur. In tribu aūt filiorū ſimeon
princeps fuit ſalamihel fili⁹ ſuriſaddai. Por
ro i tribu gad erat princeps heliaſaph fili⁹ du
el. Profectiq; ſūt ⁊ caathite portātes ſāctu
ariū. Tādiu tabernaculū portabāt: donec
uenirēt ad erectiōis locū. Mouerūt caſtra
⁊ filij ephraī p turmas ſuas i quorū exerci
tu princeps erat eliſama fili⁹ āmiud. In tri
bu aūt filiorū manaſſe princeps fuit gama
liel fili⁹ phadaſſur: ⁊ i tribu beniami erat
dux abidan filius gedeonis. Nouiſſimi ca
ſtrorū oīuꝫ pfecti filij dan p turmas ſuas: i
quoꝝ exercitu princeps fuit abieẓer fili⁹ ami
ſaddai. In tribu aūt filioruꝫ aſer erat prin
ceps phegiel filius ochrā. Et i tribu filiorū
neptali princeps fuit aira fili⁹ henan. Hec ſūt
caſtra ⁊ pfectiōes filiorū iſrl̄ p turmas ſu
as qñ egrediebātur. Dixitq; moyſes ad ho
filio raguel madianite cognato ſuo: Profi
ciſcimur ad locū quē dñs daturus ē nobiſ:
ueni nobiſcū ut bñfaciam⁹ tibi: q̄a dñs bo
na promiſit iſraeli. Cui ille rñdit: Nō uadā
tecū: ſꝫ reuertar i terrā meā i qua nat⁹ ſuꝫ:
At ille: Noli iq̄t nos reliq̄re: Tu enī noſti i
q̄b⁹ locis p deſertū caſtra ponere debeaꝫ:
⁊ eris ductor nr̄. Cūq; nobiſcū ueneris: q̄c
q̄d optimū fuerit ex opib⁹ q̄s nob⁹ tradit⁹
ē dñs: dabim⁹ tibi. Profecti ſūt ergo ò mō
te dñi uiā triū dierū: arcaq; federis dñi p̄ce
debat eos p dies tres ꝑuidēs caſtro ꝫ locū
Nubes q̄ꝫ domi ſup eos erat p diē cū iceō
rēt. Cūq; eleuaret arca dicebat moyſes: ſur
ge dñe ⁊ diſſipēt inimici tui ⁊ fugiāt q̄ ode
rūt te a facie tua. Cū āt deponeret aiebat:
Reuertere dñe ad mltitudinē ⁊ exercit⁹ iſrl̄.

XI

Interea ortum eſt murmur populi
q̄ dolētiū p labore ꝓtra dñz. Q̄ cū
audiſſet irat⁹ ē: ⁊ accēſus i eos ignis dñi ò
uorauit extremā caſtrorū ptem. Cūq; cla
maſſet ppl's ad moyſen: orauit moyſes ad
dñz ⁊ abſorb⁹ ē ignis. Vocauitq; nomē loci
illi⁹ icēſio: eo q̄ ſuccenſus fuiſſet ꝓtra eos i
gnis dñi. Vulg⁹ q̄ppe p̄miſcuū q̄ò aſcende
rat cū eis: flagrauit ò'liderio ſedēs ⁊ flēs: iū
cti ſibi pit filijs iſrl̄: ⁊ ait: Quis dabit nob
ad ueſcēdū carnes? Recordamur piſciū q̄s
comedebamus i egypto gratis: in mentem
nobis ueniunt cucumeres ⁊ pepones: por
riq; et cepe et alea. Alia nīa arida ē: nihil a
liud reſpiciūt ocli nīi niſi man. Erat autē
man q̄ſi ſemē coriandri coloris bdellij. Cir
cuibatq; populꝰ et colligēs illud frāgebat
mola ſiue terebat i mortario coquēs i olla
et faciens ex eo tortulas ſaporis quaſi pa
nis oleati. Cunq; deſcenderet nocte ſup ca
ſtra ros: deſcēdebat pariter et man. Audi
uit ergo moyſes flentem populum p fami
lias: ſingulos per oſtia tentorū ſui. Iratuſ
q̄ eſt furor dñi ualde: ſed et moyſi intolerā
da res uiſa ē: et ait ad dominū: Cur afflixi
ſti ſeruū tuū? Quare ñ iuenio gr̄aꝫ coꝝ te?
Et cur ipoſuiſti pondus uniuerſi ppli huⁱ

sup me? Nūqd ego cōcepi oēs hāc multitu
dinē uel genui eā: ut dicas mihi: porta eos
i sinu tuo sicut portare solet nutrix infātulū
& defer i terrā, p q̄ iurasti pūb' eorū? Unde
mihi carnes: ut dē tante multitudini Flent
cōtra me dicētes: da nobis carnes ut cōeda
m'. Nō possū solus sustinē oēs hunc ppl'm:
qa grauis ē mihi. Si aliť tibi uidet: obsecro
ut interficias me & inueniā grām i oculis tuis:
ne tām afficiar malis. Et dixit dns ad moy
sē: Congrega mihi septuagita uiros de semo
rib' isrl: qs tu nosti q̄ senes ppli sit ac magi:
& duces eos ad ostiū tabernaculi federi: fa
ciesq̄ ibi stare tecū ut descēdā & loqr tibi: &
auferā de spu tuo: tradāq̄ eis: ut sustētent
tecū onꝰ ppli: & nō tu solus graueris. Ppl'o
q̄q̄ dices: Sanctificamini: Cras comedetis car
nes: Ego. n. audiui uos dicere: Quis dabit
nobis escas carniū? Bñ nob' erat i egypto:
ut. det uob' dns carnes & comedat: ñ uno
die nec duob' uel q̄nq̄ aut decē: nec uigiti
q̄dē: sq̄ usq̄ ad mēsē dierū: donec exeat per
nares uestras & vtat i nausea: eo q̄ repuleri
tis dnm q̄ i medio uri ē & fleueritis coram eo
dicētes: Quare egressi sum' ex egypto: ut
pirem' i solitudine? Et ait moyses ad dnm:
Sexcēta milia peditū huius ppli sūt. Et tu
dicis: Dabo eis esū carniū mēse itegro. Nū
qd ouiū & boū multitudo cedetur: ut possit
sufficere ad cibū: uel oēs pisces maris i unū
cōgregabūtur ut cos saciēt? Cui rndit dns:
Nūqd manus dni ualida ē? Jā nūc uidēb'
utrū me' sermo ope cōpleat. Uenit igitur
moyses & narrauit ppl'o uerba dni congre
gās septuagita uiros de seniorib' isrl quos
stare fecit circa tabernaculū. Descēditq̄ do
min' p nubē & locutus ē ad eū: auferēs de
spu q̄ erat i moyse & dās septuagita uiris.
Cūq̄ requieuisset i eis spus: pphetauerunt:
nec ultra cessauerūt. Remanserāt aūt i castris
duo uiri: quorū un' uocabat heldad & alť
medad sup quos requieuit spus: nā & ipi de
scripti fuerāt & nō exierāt ad tabernaculū.
Cūq̄ pphetarēt in castris: cucurrit puer & nūciauit moysi dicēs: Heldad & medad p
phetāt i castris. Stati iosue filius nun minis
ter moysi & electus e pluribus ait: Dñe mi
moyses, phibe eos. At ille: quid igit emula
ris pro me? Quis tribuat ut oīs ppl's pro
phetet & det eis dns spm suū? Reuersusq̄ ē
moyses & maiores natu isrl i castra. Uent'
aūt egrediēs a dño arreptas trāsmare coř
nices detulit & dimisit i castra: itinere quā
tū uno die ꝓfici pōt ex oi pte castroꝝ p cir
cuitū: uolabātq̄ i aere duob' cubitis altitu
dine sup trā. Surgēs ergo ppl's toto die illo
& nocte ac die altero ꝓgregauit cōmunē mul
titudinē: q̄ parū decē choros: & siccauerūt
eas p gyrū castrorū. Adhuc carnes erāt in
dētibus eorū: nec defecerat huiusce modi ci
bus: & ecce furor dni cōcitat' i populū pcus
sit eū plaga magna nimis. Uocatusq̄ ē ille
locus sepulcra cōcupiscētie, Ibi. n. sepelier
populū q̄ desiderauerat carnes. Egressi ăt
de sepulcris cōcupiscētie uenerūt i aseroth
& mānserūt ibi. XII

Locutaq̄ ē maria & aarō ꝓtra moysē
ppt uxorē eꝰ ethiopissā: & dixerūt: Nū
p solū moysē locut' ē dns? Nōne & nob' silr
ē locut'? Qđ cū audisset dns irat' ē ualde.
Erat. n. moyses uir mitissim' sup oēs hō
nes q̄ morabātur i terra. Statī locutus est
dns ad eū & ad aarō & mariā: Egredimini
uos tātū tres ad tab'naculū federis. Cūq̄
fuissēt egressi descēdit dns i colūna nubis:
& stetit i introitu tabernaculi uocās aaron &
mariā. Qui cū issēt: dixit ad eos: Audite
mōes meos: Siq̄s fuerit iter uos ppheta
dni i uisiōe appebo ei: ul' p sōniū loqr ad il
lū. At nō tal' fu' me' moyses q̄ in oi domo
mea fidelissimꝰ ē. Ore. n. ad os loqr ei. Pala
& nō p enigmata & figuras deū uidet. Qua
re ergo nō timuisti ōtrahere fuo meo moy
si: Irat' q̄q̄ ꝓtra eos abijt. Nubes q̄q̄ recessit
q̄ erat sup tab'naculū. Et ecce maria apparuit
candēs lepra q̄si nix. Cūq̄ respexisset ea aarō
& uidisset pfusā lepra: ait ad moysē: Obse
cro dñe mi: ne ponas nob' hoc pccm quod
stulte ꝓmisim': ne fiat hec q̄si mōtua: & ut abō
tiuū: qō ꝓcidē de ulua mris sue. Ecce iā me
diū carnis eī deuoratū ē lepra. Clamauit
q̄q̄ moyses ad dnm dicēs: Deꝰ obsecro: sana
eā. Cui rndit dns: Si pater eius spuisset in
faciē illi': nōne debuerat saltē septē diebus
ruborē fūdi? Separetur septē dieb' extra ca
stra: & p'ea reuocabit. Excluſa est itaq̄ ma
ria extra castra septem diebus & ppl's non
ē mot' de loco illo: dōec reuocata ē maria.

Profect'q̄ ē ppl's de aseroth fi XIII
xis tētoriis i deserto pharā. Ibiq̄ lo
cutus ē dns ad moysē dicēs: Mitte uiros
qui cōsiderēt terrā chanaā: quā daturus sū
filijs isrl singulos de singulis tribus ex pri
cipibus. Fecit moyses quod dns imperarat

de deserto pharā mittēs principes viros q̄z
ista sūt noia. De tribu rubē semua filiū ze-
chur. De tribu simeō saphat filiū vri. De tri
bu iuda: caleb filiuz iephone. De tribu isa-
char: igal filiū ioseph. De tribu effraim: o-
see filiū nun. De tribu beniamī phalti filiū
raphu. De tribu zabulō: geddiel filiū sodi.
De tribu ioseph sceptri manasse: gadi filiū
susi. De tribu dan: amiel filiū gemalli. De tri
bu aser: sthur filiū michael. De tribu ne-
ptalī: naabi filiū napsi. De tribu gad: gubel
filiū machi. Hec sūt noia uirorū quos mi-
sit moyses ad cōsiderādā terrā. Vocauitq;
osee filium nun iosue. Misit ergo eos moy
ses ad cōsiderādā terrā chanaā ⁊ dixit ad
eos: Ascēdite p̄ meridianā plagā. Cūq; ue-
neritis ad mōtes cōsiderate terrā q̄lis sit ⁊
pplm q̄ ihabitator ē ei⁹: utrū fortis sit an i
firm⁹: pauci numero an plures: ipsa tra bo
na an mala: urbes q̄les: murate an absq;
muris: hum⁹ piguis an sterilis: nemorosa
an absq; arboribꝰ. Cōfortami ⁊ afferte no
bis de fructibus terre. Erat āt tēp⁹ q̄n tā p̄
coque uue uesci pñt. Cūq; ascēdissēt explo
rauerūt terrā a deserto syn usq; roob itrā-
tib⁹ emath. Ascēderūtq; ad meridiē ⁊ uene
rūt i hebrō ubi erāt ahimā ⁊ sisai ⁊ tolmai
filij enach. nā hebron septē ānis āte thani
urbē egypti cōdita ē. Pergētes usq; ad tor
rētē botri: abscideīt palmitē cū vua sua: q̄z
portauerūt in uecte duo viri: De malis q̄z
granatis ⁊ de ficis loci illi⁹ tulerūt ⁊ appel
lat⁹ ē nchelescol. i. torrēs botri: eo q̄ botrū
portasset inde filij isrl. Reuersiq; explorato
res terre p⁹ q̄dragīta dies oi regiōe circuita
uenerūt ad moysē ⁊ aarō ⁊ ad oēz cetū fili
orū isrl i desertū pharā: qō ē i cades. Locu
tiq; eis ⁊ oi multitudini ostēderūt fructus
terre ⁊ narrauerūt dicētes: Venim⁹ i terrā
ad quā misistis nos: q̄ re uera fluit lacte ⁊
melle: ut ex his fructibus cognosci pōt: sed
cultores fortissimos hēt: ⁊ urbes grādes at
q; muratas. Stirpē enach uidim⁹ ibi. Ama
lech hitat i meridie: etheus ⁊ iebusē ⁊ amō
re⁹ i mōtanis. Chananē uero morat iuxta
mare ⁊ circa fluēta iordanis. Ad hec caleb
cōpescēs murmur ppli q̄ oriebat⁹ p̄tra moy
sē ait: Ascēdam⁹ ⁊ possideam⁹ terrā: qm̄ po
poterim⁹ obtinere ea. Alij vo q̄ fuerāt cū eo
dicebāt: Neq; q̄ ad hūc pplm ualem⁹ ascen
dere: q̄a fortior nobis ē. Detraxerūtq; tre:
quā ispexerāt apud filios isrl dicētes: Ter
ra quā lustrauim⁹ deuorat hitatores suos.
Populus quē aspexim⁹ pcere statute ē. Ibi
vidimus mōstra q̄daz filiorū enach ō gene
re gigāteo: q̄b⁹ ꝓpati q̄i locuste videbamū.

XIIII

Hitur uociferans omnis turba fleuit
nocte illa ⁊ murmurati sūt p̄tra moy
sē ⁊ aarō cūcti filij isrl dicētes: Vtinā mor
tui essemus i egypto ⁊ nō i hac uasta solitu
dine: Vtinā peamus ⁊ nō iducat nos dñs
i terrā istā ne cadamus gladio: ⁊ uxores ac
liberi nostri ducātur captiui. Nōne meli⁹ ē
reuerti i egyptū: Dixerūtq; alter ad alterū:
Cōstituamus nobis ducē ⁊ reuertamur i e
gyptū. Quo audito moyses et aarō ceci-
derūt pni i terrā coram oi multitudine filio
rū isrl. At vero iosue fili⁹ nun ⁊ caleb filius ie
phone: q̄ ⁊ ipi lustrauerāt terrā sciderūt ue
stimēta sua ⁊ ad oēz multitudinē filiorū isrl
locuti sūt: Terra quā circuiuim⁹ ualde bōa
ē. Si ppiti⁹ fuerit dñs iducet nos i eā ⁊ tra
det humū lacte ⁊ mele manātē: nolite rebel
les esse p̄tra dñm: neq; timeatis pplm terre
huī⁹: q̄a sicut panē ita eos possumu⁹ deuo-
rare. Recessit ab eis oē p̄sidiū: dñs nobiscū
ē: nolite metuere. Cūq; clamaret omis multi
tudo ⁊ lapidib⁹ eos uellet oppmere: appa-
ruit gl'ia dñi sup tectū federis cūcti uidētib⁹
filijs isrl. Et dixit dñs ad moysē: Vsq; q̄ de
trahet mihi populus iste: Quousq; nō cre
dēt mihi i oib⁹ signis q̄ feci corā eis: Feriaz
igit eos pestilētia atq; cōsumā: te aūt faciaz
principē sup gētē magnā ⁊ fortiorē q̄ hec ē.
Et ait moyses ad dñm: Ut audiāt egyptij ō
q̄rū medio eduxisti populū istū ⁊ hitatōes
terre huī⁹: q̄ audierunt q̄ tu dñe in populo
isto sis ⁊ facie uidearis ad faciē ⁊ nubes tua
ptegat illos: ⁊ i colūna nubis p̄cedas eos p
diē ⁊ i colūna ignis p noctē: q̄ occideris tā-
tā multitudinez q̄i unū hoiez: ⁊ dicāt: Non
poterat itroducere populū i terrā p q̄ iura
uerat: iccirco occidit eos i solitudine. Ma
gnificetur ergo fortitudo dñi sicut iurasti
dicēs: Dñs patiēs ⁊ multe misericordie aufe-
rēs iniq̄tatē ⁊ scelera: nullūq; noxiū dereli
quēs: q̄ uisitas peccata patrū i filios i tiaz
⁊ q̄rtā generationē: Dimitte obsecro pccō
populi tui huius secūdū magnitudinē mi-
sericordie tue: sicut ppitius fuisti egrediēti
b⁹ de egypto usq; ad locū istū. Dixitq; dñs:
Dimisi iuxta uerbū tuū. Viuo ego ⁊ imple
bit gl'ia dñi uniuersa terra: attñ oēs hoies

Josue & Caleb.

Oratio Caleb ad populum.

qui uiderũt maiestatẽ meã ⁊ signa q̃ feci in egypto ⁊ i solitudine ⁊ tẽtauerunt me iam ꝑ decẽ uices nec obedierũt uoci mee: nõ uidebũt terrã ꝑ q̃ iurauí pũbꝰ eorũ: nec q̃sq̃ ex illis q̃ detraxit mihi ituebit eã. Seruum meũ caleb q̃ plenꝰ alio ſpũ ſecutꝰ ẽ me: iducã i terrã hãc quã circuiuit ⁊ semẽ eiꝰ possidebit eã qñ amalechites ⁊ chananeꝰ habitãt i vallibus. Cras mouete castra ⁊ reuertimi i solitudinẽ ꝑ uiã maris rubri. Locutꝰ q̃ ẽ dñs ad moysẽ ⁊ aarõ dicẽs: Usq̃ quo multitudo hec pessima murmurat ꝓtra me? Querelas filiorũ isrl audiui. Dic ergo eis: Viuo ego ait dñs: sicut locuti estis audiẽte me: sic faciã uob. In solitudie hac iacebũt cadauera uestra. Oẽs q̃ murmurati estis a uigiti ãnis ⁊ supra ⁊ mũmuraſtis cõtra me ñ itrabitis terrã: si quã leuaui manũ meã: ut hĩtare uos facerẽ ꝑter caleb filiũ iephõe ⁊ iosue filiũ nun. Parvulos aũt uestros de q̃bꝰ dixistis q̃ prede hostibꝰ foret: introducã ut uideãt terrã q̃ uobis displicuit. Uestra cadauera iacebũt i solitudie. Filij vẽi erunt uagi i deserto ãnis q̃dragita ⁊ portabũt fõnicationẽ uã: donec ꝓsumãt cadauera patrũ i deserto iuxta numerũ q̃dragita dierũ q̃bꝰ cõsideraſtis terrã. Ann' p die iputabit. Et q̃dragita ãnis recipietis iniq̃tates uãs ⁊ scietis ultionẽ meã: Q̃m̃ sicut locutꝰ sũ: ita faciã oi multitudini huic pessie q̃ cõsurexit aduersũ me. In solitudie hac deficiet ⁊ morietur. Egit oẽs uiri quos miserat moyses ad cõsplãdũ terrã ⁊ q̃ reuersi murmurare fecerãt ꝓtra eũ oẽs mlt̃itudinẽ detrahẽtes ẽ re q̃ esset mala mortui sũt atq̃ ꝑcussi i conspectu dñi. Iosue aũt filiꝰ nun ⁊ caleb filiꝰ iephone uixerũt ex oibꝰ q̃ prexerãt ad cõsidrãdã terrã. Locutusq̃ ẽ moyses uniuersa vba hec ad oẽs filios isrl: ⁊ luxit pplꝰ nimis Et ecce mane ꝑmo surgẽtes ascẽderũt vticẽ mõtẽ atq̃ dixerũt: Parati sumꝰ ascẽdere ad locũ de q̃ dñs locutꝰ ẽ: q̃a peccauim⁹. Quibꝰ moyses: Qur iquit trãsgredimi vbũ dñi qđ vobis nõ cedet i prosperũ? Nolite ascẽdere nõ. n. ẽ dñs vobiscũ: ne corruatis corã inimicis vẽis. Amalechites ⁊ chananeꝰ ante vos sũt quorũ gladio corruetis: eo q̃ nolueritis acq̃escere dño: nec erit dñs vobiscuꝫ. At illi ꝓtenebrati ascẽderũt vticẽ mõtis. arca aũt testamẽti dñi ⁊ moyses nõ recesserũt de castris. Descẽditq̃ amalechites ⁊ chananeꝰ q̃ habitabat i mõte: ⁊ ꝑcutiẽs eos atq̃ cõ

cidẽs ꝑsecutꝰ ẽ eos vsq̃ horma. XV

Locutus ẽ dñs ad moysẽ dicens: Loq̃re ad filios isrl ⁊ dices ad eos: Cũ ingressi fueritis terrã habitatõis uestre quaꝫ ego dabo uobis ⁊ feceritis oblationẽ dño ĩ holocaustũ aut uictimã pacificaꝫ: uota solũetes uel spõte offerẽtes munera aut i solẽnitatibꝰ uestris adolẽtes odorẽ suauitatis dño: de bobꝰ siue de ouibꝰ offeret quicũq̃ ĩ molauerit uictimã: sacrificiũ simile decimã partẽ ephi ꝓspsã oleo: qđ mẽsurã hẽbit q̃rtã partẽ hin: ⁊ uinũ ad liba fũdẽda eiusdẽ mẽsure dabit i holocaustũ siue i uictimaꝫ. Per agnos singulos ⁊ arietes erit sacrificium simile duarũ decimaꝫ: que conspsa sit oleo ẽtie ptis hin: ⁊ uinũ ad libam̃tũ tertie ptis eiusdẽ mẽsure offeret i odorẽ suauitatis dño. Q̃n̄ vo de bobꝰ feceris holocaustũ aut hostiã ut ipleas uotũ uel pacificas uictimas: dabis p singlos boues simile tres ô cimas ꝓspse oleo quod hẽat mediũ mẽsure hin ⁊ uinũ ad liba fũdẽda eiusdẽ mẽsure i oblatõnẽ suauissimi odoris dño. Sic facies p singlos boues ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos: Qã idigene q̃ pegrini eoꝝ ritu offerẽt sacrificia. Unũ ꝑceptũ erit atq̃ iudiciũ taꝫ uobis q̃ aduẽis ẽre. Locutꝰ ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Loq̃re filijs isrl ⁊ dices ad eos: Cũ veneritis i terrã quã dabo uobꝰ ⁊ comederitis de panibus regiõis illi⁹: sepabitis ꝑmitias dño de cibis uestris. Sic de areis ꝑmitias sepabitis: ita ⁊ de pulmẽtis dabitis ꝑmitiua dño. Q̃si p ignorãtiã preterieritis q̃c q̃ horũ: q̃ locutus ẽ dñs ad moysẽ ⁊ mãdauit p eũ ad uos a die q̃ cepit iubere ⁊ ultra: oblitaq̃ fuerit facere multitudo: offeret uitulũ de armẽto holocaustũ i odorẽ suauissimũ dño ⁊ sacrificiũ eiꝰ ac liba: ut cẽmõie postulãt: hircũq̃ ꝑ peccõ ⁊ rogabit sacẽdos ꝑ oi mlt̃itudie filiorũ isrl ⁊ dimittet eis q̃m nõ spõte peccauerũt: nihilomin⁹ offerẽtes incẽsũ dño ꝑ se ⁊ ꝑ peccõ atq̃ errore suo ⁊ dimittet uniuerse plebi filorũ isrl ⁊ aduẽis q̃ pegrinãt inẽ eos: q̃m̃ culpa ẽ oĩs pplí p ignorãtiã. Q̃si aĩa una nesciẽs peccauẽrit offeret caprã anniculã ꝑ peccõ suo ⁊ deꝑcabit ꝑ ea sacerdos q̃ iscia peccauerit corã dño: ꝑpetrabitq̃ ei veniã ⁊ dimittet illi. Cũ indigenis q̃ aduẽis una lex erit oĩuꝫ q̃ peccauerint ignorãtes. Aĩa vo q̃ ꝑ supbiã aliq̃d cõmiserit siue ciuis sit ille siue pegrinus: q̃m̃

aduersus dñz rebellis fuit ꝓbit de populo
suo. Verbū. n. dñi ꝓtēpsit: ⁊ ꝓceptū illi⁹ fec
irritū: iccirco delebit ⁊ porrabit iniquitatez
suā. Factū ē aūt cum esset filij isrl in solitu
dine ⁊ inuenisset hominē colligētē ligna i die
sabbati: obtulerūt eū moysi ⁊ aarō ⁊ uniuer
se multitudini: qui recluserūt eū i carcerem
nesciētes qd sup eo facere deberēt. Dixitq;
dñs ad moysē: Morte moriatur hō iste: ob
ruat eū lapidib⁹ ois turba extra castra. Cū
q; eduxissēt eū foras: obruerūt eū lapidib⁹
⁊ mortu⁹ est sicut ꝓcepat dñs. Dixitq; dñs
ad moysē: Loqre filijs isrl ⁊ dices ad eos:
vt faciāt sibi fimbrias p āgulos q̄tuor palio
rū ponētes i eis vittas hyacithinas: quas
cū viderit recordēt oiuz mādatorū dñi: nec
sequāt cogitatões suas ⁊ oculos p res vari
as fornicātes: sz magis mēores ꝓcepto⁹ dñi
faciēt ea: sintq; sācti deo suo. Ego dñs deus
vester qui eduxi vos de terra egypti ut essē
deus vester.

XVI

Ece aūt chore fili⁹ isuar filij caath: filij
leui ⁊ dathā atq; abiron filij eliab: hon
q; fili⁹ pheleth de filiis ruben surrexerūt ꝓ
tra moysē: aliiq; filioz isrl ducētiq̄nq̄gita
viri, pceres synagoge: ⁊ q tēpore cōcilii per
noīa vocabāt. Cūq; stetissēt aduersū moy
sē ⁊ aarō dixerūt: Sufficiat vobis q̄a ois
multitudo sctōrū ē: ⁊ i ipis ē dñs: Qur ele
uami sup ppl'z dñi? Qd cū audisset moyses
cecidit pnus i faciē: locutusq; ad chore ⁊ ad
oēz mlt'tudinē: Mane iquit notum faciet
dñs q̄ ad se ptineāt: ⁊ sctōs applicabit sibi:
⁊ q̄s elegerit appropiq̄bit ei: Hoc igit facite:
Tollat vnusq̄sq; turibula sua tu chore
⁊ oē cōcilium tuū: ⁊ hausto cras igne ponite
desꝰ thymiama corā dño ⁊ quēcūq; elegēit
ipe erit sāctus. Multū erigimi filij leui. Di
xitq; rursū ad chore: Audite filij leui: Nū
parū vob ē q̄ sepauit vos de⁹ isrl ab oi ppl'o
⁊ uūxit sibi ut seruiretis ei in cultu taberna
culi ⁊ staretis corā frequētia ppli ⁊ mīstra
retis ei: Iccirco ad se fecit accedere te ⁊ oēs
fratres tuos filios leui: vt vobis etiā sacer
dotiū vēdicetis: ⁊ ois glob⁹ tuus stet cōtra
dñz: Quid ē. n. aarō ut murmuretis cōtra
eū: Misit ergo moyses ut vocaret dathan
⁊ abiron filios eliab. Qui rñderūt: Nō ve
nimus: Nūq̄d parū ē tibi q̄ eduxisti nos ō
terra egypti: q̄ lacte ⁊ melle manabat ut oc
cideres i ōserto: nisi ⁊ dñatus fueris nostri:
Ne vera iduxisti nos i terrā q̄ fluit riuis la
ctis ⁊ mellis ⁊ dedisti nobis possessiones ⁊
grorū ⁊ vineaꝝ: An ⁊ oculos nostros vis
eruere? Nō uenimus: Iratusq; moyses val
de ait ad dñz: Ne respicias sacrificia eorū.
Tu scis q̄ nec asellū q̄dē ab⁹ acceperim ab
eis: nec afflixeri quēpiam eorū. Dixitq; ad
chore: Tu ⁊ ois congregatio tua state coram
corā dño ⁊ aarō die crastino sepatī: Tollī
te singuli turibula via ⁊ ponite sup ea incē
sū offerētes dño: ducēta quinq̄gita turibula
aarō q̄z teneat turibulū suum. Quō cū feciſ
sēt stātib⁹ moyse ⁊ aarō ⁊ coaceruassēt ad
uersū eos oēz multitudinē ad ostiuz tabnā
culi: apparuit cāctis gloria dñi. Locutusq;
dñs ad moysē ⁊ aaron ait: Sepami de me
dio cōgregatiōis hui⁹: vt eos repēte disꝑdā
Qui ceciderūt proni i faciē atq; dixerunt:
Fortissime de⁹ spirituū vniuerse carnis nū
uno peccāte: cōtra oēs ira tua deseuiet? Et
ait dñs ad moysē: Precipe uniuerso ppl'o
ut sepetur a tabernaculis chore ⁊ dathan
⁊ abiron: Surrexitq; moyses ⁊ abijt ad da
thā ⁊ abiron: ⁊ sequētib⁹ eū seniorib⁹ isrl di
xit ad turbā: Recedite a tabernaculis impio
rū ⁊ nolite tāgere q̄ ad eos ptinēt ne inuol
uami i peccatis eorū. Cūq; recessissēt a ten
toriis eorū p circuitū: dathā ⁊ abiron egres
si stabāt i itroitu papilionū suorū cū uxori
b⁹ ⁊ liberis oiq; frequētia: ⁊ ait moyses: In
hoc scietis q̄ dñs miserit me ut facerē uni
uersa q̄ cernitis ⁊ nō ex ꝓpo ea corde ptule
ri. Si cōsueta hominū morte iterierit ⁊ ui
sitauerit eos plaga q̄ ⁊ ceteri uisitari solēt:
nō misit me dñs: Sin aūt nouā rem fecerit
dñs ut aperiēs terra os suū degluciat eos ⁊
oia q̄ ad illos ptinēt: descēderītq; viuētes i
infernū: sciet⁹ q̄ blasphemauerit dñz. Cōfesti
igit ut cessauit loq̄: diuupta ē tra sub pedib⁹
eorū ⁊ apiēs os suū deuorauit illos cū tab
naculis suis ⁊ uniuersa, sba eorū. Descēde
rūtq; uiui i infernū opti humo: ⁊ pierunt ō
medio multitudinis. At vero ois isrl q̄ sta
bat per gyrum fugit a clamore pereunti
um dicens: Ne forte ⁊ nos terra deglutiat.
Sed ⁊ ignis egressus a domino interfecit
ducentos quinquaginta uiros qui offere
bant incensum. Locutusq; est dominus ad
moysen dicens: Precipe eleazaro filio aarō
sacerdoti ut tollat turibula q̄ iacent in in
cēdio ⁊ ignē huc illucq; dispergat: qm̄ sācti
ficata sūt i mortib⁹ peccatorū; producatq; ea
i laminas ⁊ affigat altari: eo q̄ oblatuz sit

l eis icēsū dño ⁊ sctificata sint ut cernant ea
p signo ⁊ moniñto filij isrl. Tulit ergo ele
azar sacerdos turibula enea in qb⁹ obtule
rāt hi quos icēdiū deuorauit ⁊ pduxit ea i
lamiñ affigēs altari: vt hērēt postea filij isra
el qb⁹ pmouerēt: ne qs accedat alienigena:
⁊ q̄ nō ē de semie aarō ad offerēdū icēsum
dño ne patiat sicut passus ē chore ⁊ ois cō
gregatio ei⁹ loquēte dño ad moysen. Mur
murauit aūt ois multitudo filiorum isrl se
quēti die cōtra moysē ⁊ aarō dicēs: Vos i
terfecistis pplz dñi. Cūq; oriret seditio ⁊ tu
mult⁹ icrescceret: moyses ⁊ aarō fugerūt ad
tabernaculū federis. Qō postq̄ igressi sē o
puit nubes ⁊ apparuit glia dñi. Dixitq; do
min⁹ ad moysē: Recedite de medio hui⁹ ml
titudis: etiā nūc delebo eos. Cūq; iacerēt i
terra dixit moyses ad aaron: Tolle turibu
lū: ⁊ hausto igne de altari mitte icēsū ōsup
pgēs cito ad pplz: vt roges p eis. Jam.n.e
gressa ē ira a dño ⁊ plaga desecuit. Qō cum
fecisset aarō ⁊ cucūrisset ad mediaz multi
tudinē quā iaz vastabat icēdiū obtulit thy
miama: ⁊ stās iter mortuos ac viuētes pro
pplo depcat⁹ ē ⁊ plaga cessauit. Fuerūt aūt
qui pcussi sūt q̄ttuordeci milia hoiuz ⁊ sep
tigēti: absq; his qui pierāt i seditiōe chore.
Reuēsusq; ē aarō ad moysē ad ostiū taber
naculi federi postq̄ cessauit iterū. XVII

Et locutus ē dñs ad moysē dicēs: Lo
q̄re ad filios isrl ⁊ accipe ab eis vgas
singulas p cognatōes suas a cūctis pncipi
b⁹ tribuū vgas duodeci: ⁊ vniuscuiusq; no
mē supscribes vge sue. Nom aūt aarō erit
i tribu leui: ⁊ vna virga cūctas eorū famili
as cōtinebit: ponesq; eas i tabernaculo fe
deris corā testimonio ubi loq̄r ad te. Que
ex eis elegero germinabit vga ei⁹: ⁊ cohibe
bo a me q̄rimonias filiorū isrl quibus con
tra vos murmurant. Locutusq; ē moyses
ad filios isrl: ⁊ dederūt ei oēs pncipes vgas
p singlas trib⁹. Fecitq; vge duodeci absq;
vga aarō. Quas cū posuissz moyses coraz
dño i tabernaclo testimonij: sequēti die re
gressus inuenit germinasse virgā aarō in do
mo leui ⁊ turgētibus gēmis erupant flōes
q̄ foliis dilatati i amygdalas deformati sē.
Protulit ergo moyses oēs vgas ō pspectu
dñi ad cūctos filios isrl: viderūtq; ⁊ ceperūt
singuli vgas suas. Dixitq; dñs ad moysē:
Refer vgā aarō i tabnaculū testimonij vt
seruet ibi i signū rebelliū filioz isrl ⁊ desecāt
q̄rele eorū a me ne moriātur. Fecitq; moy
ses sicut pcepat dñs. Dixerūt āt filij isrl ad
moysē: Ecce pstupti sum⁹: oēs pibim⁹. Qui
cūq; accedit ad tabernaculū dñi mōit. Nu
squ ad itinitionē cūcti ōlēdi sum⁹? XVIII

Dixitq; dñs ad aaron: Tu ⁊ filij tui ⁊
domus pris tui tecū portabitis iniq
tatē sāctuarij ⁊ tu ⁊ filij tui simul sustinebi
tis pcā sacerdotij vri: sed ⁊ fratres tuos ō
tribu leui ⁊ sceptro pris tui sume tecū: psto
q̄ sint ⁊ ministrēt tibi. Tu aūt ⁊ filij tui mi
nistrabitis i tabernaculo testimonij. Excu
babūtq; leuite ad pcepta tua ⁊ ad cūcta o
pera tabernaculi: ita dūtaxat vt ad vasa sā
ctuarij ⁊ altare nō accedāt ne ⁊ illi moriāt:
⁊ vos peatis simul. Sit āt tecū ⁊ excubent
i custodijs tabernacli ⁊ i oib⁹ cerimonijs ei⁹.
Alienigēa nō miscebit vob. Excubate i cu
stodia sāctuarij ⁊ i misterio altarij ne oriat
indignatio sup filios isrl. Ego dedi vob fra
tres vros leuitas de medio filioz isrl: ⁊ tra
didi domū dño ut seruiāt i misterijs tabna
culi ei⁹. Tu aūt ⁊ filij tui custodite sacerdo
tiū vrz ⁊ oia q̄ ad cultū altaris ptinēt ⁊ intra
velū sūt per sacerdotes āministrabunt. Si
qs extern⁹ accesserit occidet. Locutusq; est
dñs ad aarō: Ecce dedi tibi custodiā pmitti
arū mearū. Oia que sāctificātur a filijs isrl
tibi tradidi ⁊ filijs tuis p officio sacerdota
li: legitia sēpiterna. Hec ergo accipies ō his
q̄ sāctificāt ⁊ oblata sūt dño. Dis oblatō ⁊
sacrificiū ⁊ dcq̄d p pcō atq; delicto reddit
mihi ⁊ cedit i scta sctōz: tuū erit ⁊ filioruz
tuorū. In sctuario cōedes illō. Mares tm
edēt ex eo: qa psecratū ē dño. Primitias āt
q̄s vouerit ⁊ obtulerit filij isrl tibi dedi ⁊ fi
lijs tuis ac filiab⁹ tuis iuz ppetuo. Qui mū
dus ē i domo tua vescet eis. Qēm medullā
olei ⁊ vini ac fruñti: ⁊ dcq̄d offerūt primitia
rū dño: tibi ōdi. Vniuersa frugū initia q̄ gi
gnit hum⁹ ⁊ dño deportant cedēt i usus tu
os. Qui mūdus est in domo tua vescet eis.
Omne quod ex voto reddiderint filij israel
tuum erit. Quicquid primum erūpet vul
ua cuncte carnis quam offerunt domino si
ue ex hominibus siue de pecoribus fuerit:
tui iurl erit: ita dūtaxat vt pro hominis p
mogenito pciū accipias: ⁊ oē animal qō imū
dū ē redimi facias: cui⁹ redēptio erit p⁹ vnū
mēsem: siclis argenti quicq; pōdere scūarij.
Siclus vigiti obolos bēt. Primogenitū āt

bouis ⁊ ouis ⁊ capre non facies redimi: qa
ſanctificata ſūt dño. Sanguinē tm̄ eoꝝ fūdes
ſup altare: ⁊ adipes adolebis i ſuauiſſimū
odorē dño. Carnes vo i uſū tuū cedēt: ſicut
pectuſculū cōſecratū ⁊ arm' dexē tua erūt.
Oēs primitias ſanctuarij q̄s offerūt filij iſrl'
dño ē dedi ac filijs ⁊ filiab' tuis iure perpe
tuo. Pactū ſalis ē ſēpiternū coram dño ē ac
filijs tuis. Dixitq; dñs ad aarō: In tra eo
rū nihil poſſidebitis: nec hēbitis ptē iter e-
os. Ego pars ⁊ hereditas tua i medio filio
rū iſrl'. Filijs aūt leui dedi oēs decias iſrael
i poſſeſſionē, p miſterio q̄ fuiūt mihi i tab-
naculo federis: ut nō accedāt ultra filij iſrl'
ad tabernaculū: nec cōmittāt pccm̄ mōtiſe
rū: ſolis filijs leui mihi i tabernaculo ſerui
entib' ⁊ portātibus pcca pplī. Legitimū ſē
piternū erit i gnatiōibus vīis. Nihil aliud
poſſidebūt: decimarū oblatiōe ptēti: q̄s i u
ſus eorū ⁊ neceſſaria ſeparaui. Locutuſq;
ē dñs ad moyſē dicēs: Precipe leuitis atq;
denūcia: Cū accepitis a filijs iſrl' decimas
quas dedi uobis: pmitias eorū offerte dño
.i. decimā ptē decime: ut reputet uob' i ob-
lationē pmitiuorū: tā de areis q̄ de torcula
rib' ⁊ uniuerſis quorū accipit pmitias of
ferte dño ⁊ date ea aarō ſacerdoti. Oia que
offeretis ex decimis ⁊ i dōaria dñi ſepabit
optia ⁊ electa erūt cuncta. Diceſq; ad eos:
Si pclara ⁊ meliora q̄q; obtulerit ex ōcis
reputabit uob q̄ de area ⁊ torcularī dederi
tis pmitias: ⁊ cōedetis eas i oib' locis vīis
tā uos q̄ fāilie vīe: qa pciū ē, p miſterio q̄ p
uitis i tabernaculo teſtionij: ⁊ nō peccabit
ſup hoc: egregia uob ⁊ piguia refuātes: ne
polluat oblatōes filioꝝ iſrl' ⁊ moriamini.

Locutuſq; ē dñs ad moyſē ¶ XIX
⁊ aarō dicēs: Iſta ē religio uictie quā
cōſtituit dñs: Precipe filijs iſrl' ut adducāt
ad te uaccam rufā etatis itegre: i qua nulla
ſit macula nec portauerit iugū: tradeſq; eā
eleazaro ſacerdoti: qui eductā extra caſtra
īmolabit i cōſpectu oium: ⁊ tigēs digitū in
ſanguine eius aſpget cōtra fores tabernacli
ſeptē uicibus: cōburetq; eā cūctis uidētib'
tam pelle ⁊ carnibus eius q̄ ſanguine ⁊ fi-
mo flamme traditis. Lignū quoq; cedrinū
⁊ hyſopum coccumq; bis tictum ſacerdos
mittet in flammam que uaccam uorat: Et
tunc demum lotis ueſtibus ⁊ corpore ſuo
ingredietur in caſtra: commaculatuſq; erit
uſq; ad ueſperū. Sed ⁊ ille q̄ cōbuſſerit eā
lauabit ueſtimēta ſua ⁊ corpus ⁊ īmūd' erit
uſq; ad ueſperū. Colliget aūt uir mūdus ci
neres uacce ⁊ effūdet eos extra caſtra i loco
puriſſimo: ut ſit multitudi filiorū iſrl' i cuſto
diā ⁊ i aquā aſpſiōis: qa p pcō uacca ꝓbu
ſta ē. Cūq; lauerit q̄ uace portauerat cinēs
ueſtimēta ſua: īmūdus erit uſq; ad ueſpez.
Habebūt hoc filij iſrl' ⁊ aduene q̄ hītāt int'
eos ſanctū iure ppetuo. Qui tetigerit cada-
uer hois ⁊ ppter hoc ſeptē dieb' fuēit īmū
dus: aſpget ex hac aq̄ die ītio ⁊ ſeptio ⁊ ſic
mūdabit. Si die tertio aſpſus nō fuerit: ſe
ptio nō potit emūdari. Dis q̄ tetigerit hu
mane aie mortuū ⁊ aſpſus hac cōmixtiōe
nō fuerit: polluet tabernaculuz dñi ⁊ pibit
ex iſrl'. Quia aq̄ expiatōis nō ē aſpſus īmū
d' erit: ⁊ manebit ſpurcicia ei' ſup eū. Iſta
ē lex hois q̄ morit i tabernaculo. Oēs qui
ingrediūtur tētoriū illi' ⁊ uniuerſa uaſa que
ibi ſūt: polluta erūt ſeptē dieb'. Vas qō nō
habuerit opculū nec ligaturā ōſup īmūdū
erit. Siq̄s i agro tetigerit cadauer occiſi ho
mis aut p ſe mortui ſiue os illi' uel ſepul-
crū: īmūdus erit ſeptē dieb'. Tollētq; ō cie
rib' cōbuſtiōis atq; pcī ⁊ mittēt aquas ui
uas ſup eos i uas: i qb' cū hō mundus tin-
xerit hyſopū aſpget ex eo ōe tētorium ⁊ cū
ctā ſupellectilē: ⁊ hoies huiuſcemodi cōta
giōe pollutos: atq; hoc modo mūd' luſtra
bit īmūdū ītio ⁊ ſeptio die: expiatuſq; die
ſeptio lauabit ⁊ ſe ⁊ ueſtimēta ſua ⁊ īmun-
dus erit uſq; ad ueſperū. Siq̄s hoc ritu ñ
fuerit expiat': pibit aia illa' de medio eccl'ie
qa ſanctuariū dñi polluit: ⁊ nō ē aq̄ luſtrato
nis aſpſus. Erit hoc preceptū legitimū ſē-
piternū. Ipſe q̄z q̄ aſpgit aquas: lauabit ueſti
mēta ſua. Oīs q̄ tetigerit aq̄s expiatōis īm
mūdus erit uſq; ad ueſperū. Quicq̄d teti
gerit īmūd': īmūdū faciet: ⁊ aia q̄ horū q̄p
piā tetigerit: īmūda erit uſq; ad ueſpū. XX

Venerūtq; filij iſrl' ⁊ oīs multitudo in
deſertū ſin mēſe primo: ⁊ manſit po-
pulus i cades. Mortuaq; ē ibi maria ⁊ ſe
pulta i eodē loco. Cūq; indigeret aq̄ ppls
cōuenerūt aduerſū moyſē ⁊ aarō ⁊ uerſi in
ſeditionē dixerūt: Vtinā periſſem' int' fres
nīos coram dño: Cur eduxiſtis eccl'iam dñi
i ſolitudinē ut ⁊ nos ⁊ nīa iumēta moria-
mur? Quare nos feciſtis aſcēdē de egypto:
⁊ adduxiſtis i locū iſtū peſſimum qui ſeri
nō poteſt: q̄ nec ficū gignit: nec uineas: nec

malogranata: ſiſup ⁊ aquã nõ bñt ad bibẽ-
dũ. ℣ngreſſuſq; moyſes ⁊ aaron dimiſſa
mlt̃itudie i tabñaculũ federis coꝛruerũt ꝓ
ni i terrã: clamauerũtq; ad dñz atq; dixerũt:
Dñe de⁹ audi clamorẽ ppli huj⁹: ⁊ aperi eis
theſaurũ tuũ fõtẽ aq̃ uiue: ut ſatuꝛati ceſſet
murmuratio corũ. Et apparuit glia dñi ſu
per eos. Locutuſq; ẽ dñs ad moyſẽ dicens:
Tolle vgã ⁊ cõgrega ppl̃z tu ⁊ aarõ frat tu
us: ⁊ loq̃mini ad petrã corã eis: ⁊ illa dabit
aquas. Cũq; eduxeris aquã ò petra: bibet
oĩs mlt̃itudo ⁊ iumẽta ei⁹. Tulit igit̃ moy-
ſes vgã q̃ erat i cõſpectu dñi ſicut ꝓcepat ei
cõgregata multitudie añ petrã: dixitq; eis:
audite rebelles ⁊ icreduli. Nũ de petra hac
uobis aquã poterim⁹ eĩcere: Cũq; eleuaſſz
moyſes manũ ꝑcutiẽs uirga bis ſilicẽ: egreſ
ſe ſũt aq̃ largiſſime: ita ut populus biberet
⁊ iumẽta. Dixitq; dñs ad moyſẽ ⁊ aaron:
Quia nõ credidiſtis mihi ut ſãctificaretis
me corã filĩs iſrl̃: nõ itroducetis hos popu
los i terrã quã dabo eis. Hec ẽ aq̃ cõtradic
tiõis ubi iurgati ſũt filĩ iſrl̃ ꝓtra dñz ⁊ ſan
ctificat⁹ ẽ i eis. Miſit iterea nũcios moyſes
de cades ad regẽ edom: q̃ dicerẽt: Hec mã
dat frater tuus iſrl̃: Noſti oẽm laborẽ q̃ ap
prehẽdit nos: quõ deſcẽderit ꝑes nr̃i i egy
ptũ ⁊ habitauerim⁹ ibi multo tpe: afflixe
ritq; nos egyptũ ⁊ ꝑes nr̃os: ⁊ quõ clama
uerim⁹ ad dñm ⁊ exaudierit nos miſeritq;
angelũ q̃ eduxerit nos de egypto. Ecce i vr
be cades q̃ ẽ i extremis finib⁹ tuis poſiti: ob
ſecramus ut nob⁹ trãſire liceat ꝑ terrã tuã:
Nõ ibim⁹ ꝑ agros nec ꝑ vineas: nõ bibem⁹
aq̃s de puteis tuis: ſz gradiemur via publi
ca: nec ad ỏteꝛã nec ad ſiniſtrã declinãtes:
donec trãſeamus termios tuos. Cui rñdit
edom: Nõ trãſib⁹ ꝑ me. Alioq̃n armatus oc
currã tibi. Dixitq; filĩ iſrl̃: Per tritã gra
diemur viã: ⁊ ſi biberim⁹ aq̃s tuas: nos ⁊
pecora nr̃a: dabim⁹ qõ iuſtũ ẽ. Nulla erit i
ꝑcio difficlt̃as: tm̃ velocit̃ tranſeamus. At
ille rñdit: Nõ trãſibitis. Stat̃q; egreſſus ẽ
obui⁹ cũ infinita multitudine ⁊ manu forti:
nec uoluit acq̃eſcẽ depcãti vt cõcederet trã
ſitũ ꝑ fines ſuos. Quãobrẽ diuertit ab eo
iſrl̃. Cũq; caſtra mouiſſẽt de cades: veneꝛt
i mõtẽ hor: q̃ ẽ i finib⁹ terre edom: ubi locu
tus ẽ dñs ad moyſẽ dicẽs: Pergat iquit aa
ron ad pop̃los ſuos. Nõ. n. itrabit trã quã
dedi filĩs iſrl̃: eo ꝙ icreduluſ fuerit ori meo
ad aq̃s ꝓtradictõis. Tolle aarõ ⁊ filũ ei⁹ cũ
eo: ⁊ duces eos i mõtẽ hor. Cũq; nudauerĩ
ꝑiem veſte ſua: iduces ea eleazarũ filiũ ei⁹: ⁊
aaron colligẽ⁊ moꝛiet ibi. Fecit moyſes ut
ꝑcepat dñs: ⁊ aſcẽderũt i mõtẽ hor coram
oi multitudie. Cũq; aaron ſpoliaſſet veſti-
bus ſuis: induit eis eleazarũ filiũ eius. Ĩllo
mõtuo i mõt̃ ſupcilio: ỏſcẽdit cũ eleazaro.
Dis aũt mlt̃itudo vidẽs occubuiſſe aarõ:
fleuit ſup eo trigũta dieb⁹ ꝑ cunctas fami
lias ſuas. XXI

Quod cum audiſſet chananeꝰ rex arad
q̃ habitabat ad meridiẽ: vẽiſſe. ſ. iſrl̃
per exploꝛatorum viam: pugnauit contra
illũ: ⁊ victoꝛ exiſtẽs: duxit ex eo prẽdã. At
iſrl̃ voto ſe dño obligãs: ait: Si tradideris
popl̃m iſtũ i mãu mea: delebo vrbes eius.
Exaudiuitq; dñs preces iſrl̃: ⁊ tradidit cha
naneũ: quẽ ille itfecit ſubuerſis vrbib⁹ ei⁹. ⁊
vocauit nomẽ loci illius hoꝛma. i. anathe
ma. Profecti ſũt ãt ò mõte hoꝛ ꝑ viã q̃ du
cit ad mare rubꝝ: ut circuirẽt trã edom. Et
tedere cepit ppl̃m itieriſ ac laboꝛiſ: locut⁹q;
ꝓtra dñm ⁊ moyſẽ: ait: Cur eduxiſti nos ò
egypto: ut moꝛeremur i ſolitudie? Deeſt pa
nis. nõ ſunt aque: aĩa nr̃a iã nauſeat ſuper
cibo iſto leuiſſimo. Quãobrẽ miſit dñs in
ppl̃m ignitos ſerpentes: ad quoꝝ plagaſ ⁊
moꝛtes plurimoꝝ veneꝛt ad moyſen atq;
dixerũt: Peccauim⁹: q̃a locuti ſumus ꝓtra
dñm ⁊ te. Ora ut tollat a nob⁹ ſpẽtes. Ora
uit moyſes ꝑ ppl̃o. Et locut⁹ ẽ dñs ad eũ: fac
ſpẽtẽ eneũ: et pone eũ ꝑ ſigno. Qui ꝑcuſſus
aſpexerit eũ: viuet. Fecit ergo moyſes ſpẽtẽ
eneũ: ⁊ poſuit eũ ꝑ ſigno. Quẽ cũ ꝑcuſſi aſ
picerẽt: ſanabant. Profectiq; filĩ iſrl̃ caſtra
metati ſũt i oboth. Unde egreſſi fixere tẽto
ria i ieabarim i ſolitudine q̃ reſpicit moab
ꝓtra oꝛientalẽ plagã: ⁊ ide mouẽtes veneꝛt
ad toꝛrentẽ zareth. Quẽ relinquẽtes caſtra
metati ſunt contra arnon que ẽ i deſerto: ⁊
ꝓminet in finib⁹ ãmoꝛei. Siquidẽ arnon
terminus ẽ moab: diuidens moabitas ⁊ ã
moꝛeos. Unde dicit i libꝛo belloꝝ dñi: Sic
fecit in mari rubꝛo: ſic faciet in toꝛrentibus
arnon. Scopuli toꝛrẽtiũ inclinati ſũt ut re
quieſcerent in arnon ⁊ recũberent in finib⁹
moabitaꝝ. Ex eo loco apparuit puteus: ſu
per quo locutus ẽ dñs ad moyſen: Congre
ga ppl̃m: ⁊ dabo ei aquã. Tunc cecinit iſrl̃
carmen iſtud: Aſcendat puteus: cõcinebãt:
puteus quẽ foderunt ꝓcipes: ⁊ paraueꝛt
duces multitudinis i datoꝛ legꝫ ⁊ i baculis

suis. Profectiq; sūt de solitudie mathana. De mahana i nahaliel. De nahaliel in bamoth. Bamoth uallis ē i regione moab in uertice phasga: qō respicit cōtra desertum. Misit aūt isrl' nūcios ad seon regē āmorreorū dicēs: Obsecro ut trānsire mihi liceat p terrā tuā. Nō declinabim' i agros ⁊ uineas nō bibem' aq̄s ex puteis. Via regia gradiemur: dōec trāsema' termios tuos. Qui cō cedere noluit ut transiret isrl' p fines suos: dn̄s congregato exercitu egressus ē obuiā i desertū: ⁊ uenit i iasa: pugnauitq; contra eū. A q̄ pcussus ē i ore gladij ⁊ possessa ē tra ei' ab arnō usq; ieboc ⁊ filios āmō: dā fortī p̄sidio tenebāt termini āmonitarum. Tulit ḡ isrl' oēs ciuitates ei': ⁊ habitauit i urbib' āmorrei: i esebon. s. ⁊ uiculis ei'. Urbs esebon fuit seon regis ammorrei q̄ pugnauit cōtra regē moab: ⁊ tulit oēz terrā q̄ditionis illi' fuerat usq; arnō. Iccirco dicūt i p uerbio: Venite i esebō: edificet ⁊ cōstruat ciuitas seon. Ignis egressus ē de esebō: flamma de oppido seon ⁊ deuorauit arnō moabitarū ⁊ habitatores excelsoz arnō. Ue tibi moab: petisti ppl'e chāos. Dedi filios ei' i fugā ⁊ filias i captiuitatē regi āmorreorum seon: Iuq; ipsorū disperiit ab esebon usq; dibō: lassi peruenerūt i iophe ⁊ usq; medaba. Habitauitq; simul i tra āmorrei. Misit itaq; moyses q̄ explorarēt iazer: Cui' ceperūt viculos ⁊ possederūt habitatores. Uerterūtq; se ⁊ ascēderūt p uiā basā ⁊ occurrit eis og rex basā cū oi ppl'o suo pugnatu' i edrai. Dixit' q; dn̄s ad moysē: Ne timeas eū: dā i manu tua tradidi illū ⁊ oēz ppl'm ac terrā ei': faciesq; illi sicut fecisti seō regi āmorreorū habitatori esebō. Percusserūt igit ⁊ hūc cū filijs suis: uniuersūq; ppl'z ei' usq; ad iteritionē ⁊ possederūt terrā illius. XXII

Profectiq; castrametati sūt in campestribus moab: ubi trans iordanē hiericō sita est. Uidēs autem balac fili' sephor omnia que fecerat israel āmorreo: ⁊ q̄ pertimuissēt eum moabite: ⁊ impetum eius ferre non possēt: dixit ad maiores natu madian: Ita delebit hic populus omnes qui in nostris finib' cōmorātur: quō solet bos herbas usq; ad radices carpe. Ipse aūt erat eo tempore rex i moab. Misit ḡ nūcios ad balaā filiū beor ariolū: q̄ habitabat sup fluī terre filiorū āmon: ut uocarēt eū ⁊ dicerēt: Ecce egressus ē populus ex egypto q̄ operuit superficiē terre sedēs cōtra me. Uenī igitur ⁊ maledic populo huic qui fortior me ē: si q̄ modo possim pcutere ⁊ ejcere eū de terra mea. Noui. n. q̄ bñdict' sit cui bñdixeris: ⁊ maledict' i quē maledicta cōgesserit. Perrexerūtq; seniores moab ⁊ maiores natu madiā hñtes diuinatiōis pciū i manib'. Cūq; uenissēt ad balaā ⁊ narrassēt ei oia v̄ba balac: ille rñdit: Manete hic nocte: ⁊ rñdebo q̄cquid dixerit mihi dn̄s: Manētib' aūt illis apud balaā: venit de' ⁊ ait ad eū: Quid sibi uolūt hoies isti apud te? Rñdit: Balac fili' sephor rex moabitarū misit ad me dicēs: Ecce populus q̄ egressus ē de egypto operuit superficiē terre: ueni ⁊ maledic ei: si q̄ modo possī pugnās abigere eū. Dixitq; deus ad balaā: Noli ire cū eis: neq; maledicas populo q̄ bñdict' ē. Qui mane cōsurgēs dixit ad p̄ncipes: Ite i terrā v̄az: q̄ p̄hibuit me deus uenire uobiscū. Reuersi p̄ncipes dixerūt ad balac: Noluit balaā uenire nobiscū. Rursū ille mlto plures ⁊ nobiliores q̄ añ miserat: misit. Qui cū uenissēt ad balaā dixerūt: Sic dicit balac fili' sephor: Ne cūcteris uenire ad me: paratū habeo honorare te: ⁊ quicq̄d uolueris dabo tibi: Veni ⁊ maledic populo isti. Rñdit balaā: Si ō derit mihi balac plenā domū suā argenti ⁊ auri nō potero imutare v̄bū dñi dei mei ut uel plus uel min' loq̄r: Obsecro ut hic maneat⁹ et hac nocte: ut sciam quea q̄d mihi rūsū rñdeat dn̄s. Venit ḡ de' ad balaā nocte: ⁊ ait ei: Si uocare te uenerūt hoies isti: surge ⁊ uade cū eis: ita dūtaxat: ut q̄ ē p̄cepo facias. Surrexit balaā mane: ⁊ strata asina p̄fecit cū eis. Et irat' ē de'. Stetitq; āgelus dn̄i i uia cōtra balaā q̄ sedebat asine: ⁊ duos pueros hēbat secū. Cernēs asina āgelū stātē i uia euaginato gladio: auertit se ō itinere ⁊ ibat p agrū. Quā cū v̄beraret balaā ⁊ uellet ad semitā reducē: stetit āgelus i angustis duarū maceriarū: qb' uinee cigebā'tur. Quē uidēs asina iūxit se parieti: ⁊ att'uit sedētis pedē. At ille iterū verberabat eā: ⁊ nihilomin' āgelus ad locū āgustū transiens: ubi nec ad dexterā nec ad sinistrā poterat dūlari: obuī' stetit. Cūq; uidisset asina stantē angelum: concidit sub pedibus sedē'tis. Qui irat' uchemēti' cedebat fuste latera eius. Aperuitq; dominus os asine ⁊ locuta est: Quid feci tibi? Cur percutis me ecce iam tertio? Respondit balaam: Quia

cõmeruisti ⁊ illusisti mihi. Vtinã hẽrẽ gla
diũ ut te peuterẽ. Dixit asina: Nõne aial tu
um sũ cui sẽp sedere cõsuesti usq; i pñtem
diẽ? Dic q̃d simile unq̃ feceri ẽ: At ille ait:
Nũq̃ ptin' apuit dñs oculos balaã: ⁊ uidit
angelũ stãtẽ i uia cuaginato gladio: adora
uitq; eũ, pnus i terrã. Cui ãgelus: Cur iq̃t
tertio uerberas asinã tuã? Ego ueni ut ad
uersarer tibi: q̃a puersa ẽ uia tua: mihiq; p
traria. En nisi asina declinasset de uia dãs
locũ resistẽti: te occidissẽ: ⁊ illa uiueret. Di
xit balaã: Peccaui: nescies q̃ tu stares con
tra me. Et nũc si displicet tibi ut uadam re
uertar. Ait angelus: Vade cũ istis: ⁊ caue
ne aliud q̃ pcepo tibi loq̃ris. Iuit igit cũ pn
cipib'. Q̃ cũ audisset balac: egressus ẽ i oc
cursũ ei' i oppido moabitarũ: q̃ situ ẽ i ex
tremis finib' arnõ. Dixitq; ad balaã: Misi
nũcios ut uocarẽt te: Cur nõ statim ueniſti
ad me? An q̃a mercedẽ aduẽtui tuo reddẽ
neq̃o? Cui ille rñdit: Ecce adsũ: Nũq̃d loq̃
potero aliud nisi q̃ de' posuẽit i ore meo?
Perrexerũt ergo simul ⁊ uenerũt i urbẽ q̃ i
extremis regni eius finib' erat. Cũq; occi
disset balac boues ⁊ oues misit ad balaã ⁊
principes qui cũ eo erãt munera. Mane aũt
facto duxit eũ ad excelsa baal ⁊ ituitus ẽ ex
tremã partẽ populi. ¶ XXIII

Dixitq; balaã ad balac: Edifica mihi
hic septẽ aras: ⁊ para totidẽ uitulos
eiusdẽq; numeri arietes. Cũq; fecisset iux
ta sermonẽ balaã: ipo posuerũt simul uituluz
⁊ arietẽ sup aras. Dixitq; balaã ad balac:
Sta paulisper iuxta holocaustũ tuũ: dõec
uadã: si fo:te occurrat mihi dñs: ⁊ q̃cũq;
ipe rauerit loq̃r tibi. Cũq; abysset uelocite
occurrit illi deus. Locutusq; ad eũ balaã:
septẽ iquit aras erexi ⁊ ipo sui uitulũ ⁊ arie
tẽ desup. Dñs aũt posuit uerbũ in ore ei': ⁊
ait: Reuertẽ ad balac: ⁊ hec loq̃ris. Reuer
sus iuenit stãtẽ balac iuxta holocaustũ suũ
⁊ oẽs principes moabitarũ: assũptaq; pabo
la sua dixit: De aram adduxit me balac rex
moabitarũ de mõtibus orientis: Veni iquit
⁊ maledic iacob: propera ⁊ õtestare israel.
Quomodo maledicã cui nõ maledixit de
us? Qua ratione detester quẽ dominus ñ
detestatur? De sũmis silicibus uidebo eum:
⁊ de collibus cõsiderabo illũ. Populus, so
lus habitabit ⁊ iter gẽtes nõ reputabitur.
Quis dinumerare possit puluerẽ iacob ⁊
nosse numerũ stirpis israel. Moriat aia mea
morte iustorũ: ⁊ fiat nouissima mea horuz
similia. Dixitq; balac ad balaam: Quid ẽ
hoc q̃ agis? Vt maledicẽs inimicis meis
vocaui te: ⁊ tu ecõtrario bñdicis eis. Cui il
le rñdit: Nũ aliud possũ loq̃ nisi q̃ iusserit
dñs? Dixit g̃ balac: Veni mecũ i alterũ locũ
vnde ptẽ israel uideas: ⁊ totũ uidẽ nõ possis:
ide maledicito ei. Cũq; duxisset eũ i locũ sp
limẽ sup vticẽ mõtis phasga: edificauit ba
laã septẽ aras: ⁊ ipositis supra uitulis atq;
arietib' dixit ad balac: Sta hic iuxta holo
caustũ tuũ: donec ego obui' pgã. Cui cum
dñs occurrisset: posuissetq; vbũ i ore ei' ait:
Reuertere ad balac ⁊ hec loq̃ris ei. Reuer
sus iuẽit eũ stãtẽ iuxta holocaustũ suũ ⁊ pn
cipes moabitaꝝ cũ eo. Ad q̃z balac: Quid
iquit locut' ẽ dñs? At ille assũpta parabo
la sua ait: Sta balac ⁊ ausculta. Audi fili
sephor: Nõ ẽ de' q̃i hõ ut mẽtiat: nec ut fili'
hois ut mutet. Dixit g̃ ⁊ nõ faciet: locut' ẽ ⁊
nõ iplebit? Ad bñdicẽdũ adduct' sũ: bñdic
tionẽ prohibere nõ ualeo. Nõ ẽ idolũ in ia
cob: nec uidet simulacrũ i israel: Dñs de' eius
cũ eo ẽ: ⁊ clãgor uictorie regis i illo: De'
e
duxit illũ de egypto: cui' fortitudo sicut
is ẽ rhi
nocerotis. Nõ ẽ augurũ i iacob: nec diuina
tio i israel. Tẽporib' suis dicet iacob ⁊ israel
q̃d opat' sit de'. Ecce ppls ut leena cõsurget
⁊ q̃i leo eriget. Nõ accubabit donec deuo
ret pdã: ⁊ occisorũ sãguinez bibat. Dixitq;
balac ad balaã: Nec maledicas ei nec bñdi
cas. Et ille: Nõne ait dixi ẽ: q̃ q̃cq̃d mihi ò
us iparet hoc facerẽ? Et ait balac ad eũ: Ve
ni ⁊ ducã te ad aliũ locũ: si forte placeat ẽo
ut ide maledicas eis. Cũq; duxisset eũ sup
uerticẽ mõt, phogor q̃ respicit solitudinẽ:
dixit ei balaã: Edifica mihi hic septẽ aras:
⁊ para totidẽ uitulos eiusdẽq; numeri arie
tes. Fecit balac ut balaã dixerat: ipo suitq;
uitulos ⁊ arietes p singulas aras. ¶ XXIIII

Vmq; uidisset balaã q̃ placeret dño
ut bñdiceret israeli: neq̃q̃ abyt ut añ
perrexerat ut auguriũ quereret: sed dirigẽs
cõtra desertũ vultũ suũ ⁊ eleuãs oculos ui
dit israel in tẽtorũs cõmorãtẽ p tribus su
as ⁊ irruente in se spiritu dei: assũpta para
bola ait: Dixit balaam filius beor: dixit ho
mo cuius obturatus est oculus: dixit au
ditor sermonum dei qui uisionem omnipo
tentis intuitus est: qui cadit ⁊ sic aperiun
tur oculi ei': q̃ pulchra tabernacula tua ia
cob ⁊ tẽtoria tua israel: ut ualeas nemorose

ut horti iuxta fluuios irrigui: ut tabernacula q̄ fixit dñs: q̄si cedri ppe aq̄s. Fluet aq̄ de situla ei⁹: ⁊ semē illi⁹ erit i aq̄s multas. Tolleť ppterea agag rex ei⁹: ⁊ auferet regnū illius. Deꝰ eduxit illū ò egypto: cui⁹ fortitudo silis ē rhinocerot. Deuorabūt gētes hostes illi⁹: ossaq̄ eorū cōfrigēt: ⁊ pforabūt sagittis. Accubās dormiuit ut leo: ⁊ quasi leena quā suscitare nullus audebit. Qui bñdixerit ť: erit ⁊ ipse bñdict⁹: q̄ maledixerit ť i maledictiōe reputabit. Iratusq̄ balac ꝓtra balaā pplosis mānib⁹ ait: Ad maledicēdū ūmicis meis uocaui te: quib⁹ ecōtrario ter bñdixisti. Reuertē ad locū tuū: Decreuerā qui dē magnifice honorare te: sz dñs ꝓuauit te honore dispositō. Rñdit balaam ad balac: Nōne nūcq̄s tuis q̄s misisti ad me dixi: Si dederit mihi balac plenā domū suā argēti ⁊ auri nō potō ꝓterire sermonē dñi ò mei: ut uel boni uel mali q̄d, pferā exco: ò meo: sz q̄cq̄d dñs dixerit hoc loq̄r. Uerūtn pgēs ad pplm meū dabo ť cōsiliū: q̄d ppl⁹ tu⁹ pplo huic faciat extremo tēpore. Sūpta igitur pabola: rursū ait: Dixit balaā fili⁹ beō dixit hō cui⁹ obturat⁹ ē oculus: dixit auditor sermonū dei: q̄ nouit doctrinā altissimi ⁊ uisiōes oīpotēt uidet: q̄ cadēs apertos hz oculos: Videbo eū sz nō mō: intuebo: illum sed nō ppe. Oriet stella ex iacob: ⁊ cōsurget vga de isrl ⁊ pcutiet duces moab: uastabit oēs filios seth: ⁊ erit idumea possessio ei⁹. Hereditas seir cedet inimicis suis: isrl uero fortiter aget. De iacob erit q̄ dñet ⁊ pdat reliq̄as ciuitatis. Cumq̄ uidisset amalech assumēs pabolā ait: Principiū gētiū amalech cui⁹ extrēa pdēt. Vidit q̄s cyneus ⁊ assūpta parabola ait: Robustū q̄dē ē habitaculū tuū: sed si i petra posueris nidū tuū: ⁊ fueris elect⁹ de stirpe cyn: q̄diu poteris pmanere. Assur eni capiet te. Assūptaq̄ parabola iterū locutus ē: Heu q̄s uiuet⁹ ē: qñ ista faciet ò us: Venient i trieri⁹ de italia: superbūt assyrios: vastabūtq̄ hebreos: ⁊ ad extremuz ēt ipi pibūt. Surrexitq̄ balaā ⁊ reuers⁹ ē i locū suū: balac q̄q̄ uiā q̄ venerat redijt.

Morabatur aūt eo tēpore isrl XXV in sethi: ⁊ fornicat⁹ ē ppl⁹ cū filiabus moab: q̄ uocauerunt eos ad sacrificia sua. At illi comedērūt ⁊ adorauerūt deos earū. Initiatusq̄ est isrl beelsegor. Et irat⁹ dñs ait ad moysē: Tolle cūctos principes populi: ⁊ suspēde eos cōtra solem i patibulis: ut auertat furor me⁹ ab isrl. Dixitq̄ moyses ad iudices isrl: Occidat unusq̄sq̄ ꝓximos suos qui initiati sūt beelsegor. Et ecce unus ò filijs isrl intrauit corā fratrib⁹ suis ad scortū madianitē videntē moyse ⁊ oi turba filiorū isrl qui flebāt añ fores tabernaculi. Qò cū uidisset phinees fili⁹ eleazari filij aaron sacerdotis: surrexit de medio multitudis ⁊ arrepto pugione ingressus ē p⁹ uirū israhelitez i lupanar: ⁊ pfodit ābos simul uirū. s. ⁊ mulierē i locis genitalib⁹. Cessauitq̄ plaga a filijs isrl: ⁊ occisi sūt uigintiq̄tuor milia hoīnū. Dixitq̄ dñs ad moysē: Phinees filius eleazari filij aarō sacerdotis auertit irā meā a filijs isrl: q̄a zelo meo cōmot⁹ ē cōtra eos: ut nō ipse delerē filios isrl i zelo meo. Proicr co loquere ad eū: Ecce do ei pacē fedēris mei ⁊ erit tā ipsi q̄ semi eius pactū sacerdotij sēpiternū: q̄a zelatus ē p deo suo: ⁊ expiauit scelus filiorū isrl. Erat aūt nomē uiri israhelite qui occisus ē cū madianitide zābri fili⁹ salumi: dux de cognatōe ⁊ tribu symeonis Nomen mulier madianitis que pariter interfecta ē uocabat cozbi filia sur principis nobilissimi madianitarū. Locutusq̄ ē dominus ad moysē dicēs: Hostes uos sētiāt madianite ⁊ percutite eos: q̄a ⁊ ipsi hostiliter egerūt cōtra uos: ⁊ decepere ilidijs per idoluz phogor ⁊ cozbi filiam ducis madian sororē suā q̄ pcussa est in die plage pro sacrilegio phogor. XXVI

Postq̄ noxiorum sāguis effusus ē: dixit dominus ad moysē ⁊ eleazarū filium aaron sacerdotē: Numerate oēm summam filiorū isrl a uigiti ānis ⁊ supra per domos ⁊ cognationes suas: cūctos q̄ possūt ad bella pcedere. Locuti sūt itaq̄ moyses ⁊ eleazar sacerdos i cāpestribus moab sup iordanē cōtra hiericho ad eos q̄ erāt a uigiti ānis ⁊ supra: sicut dñs iperarat: q̄rū ē iste numerus. Ruben pmogenit⁹ isrl. Hui⁹ filij enoch: a quo familia enochitarū: ⁊ phallu a quo familia phalluitarū: ⁊ esron a quo familia esromitarū ⁊ charmi: a quo familia charmitarū. Hę sūt familie de stirpe rubē: q̄rū numer⁹ iuēt ē q̄dragintatria milia ⁊ septigēti triginta. Filij phallu eliab: huius filij namuhel ⁊ dathan ⁊ abirō. Isti sūt dathā ⁊ abirō principes ppli q̄ surrexerūt ꝓtra moysē ⁊ aarō i seditiōe chore: qñ aduersus dñm rebellauerūt: ⁊ aperiēs tra os suū deuorauit⁹ chore moriētib⁹ pluris

qñ cõbusit ignis ducẽtos quiq̃gita uiros. Et factũ ẽ grãde miraculũ: ut chore peũte filij illius nõ pirẽt. Filij ſimeon p cognatõ nes ſuas: namuhel: ab hoc familia namuhe litarũ: ⁊ iamin: ab hoc familia iaminitaꝝ: iachin: ab hoc familia iachinitarũ: zare: ab hoc familia zareitarũ: ſaul: ab hoc fãlia ſa ulitarũ. Hę ſũt fãlie de ſtirpe ſimeõ: q̃ꝝ oĩs nũerus fuit uigitiduomilia ducẽti. Filij gad p cognatiões ſuas: ſephon: ab hoc familia ſephonitarũ: aggi: ab hoc familia aggitaꝝ: ſuni: ab hoc familia ſuitarũ: ozni ab hoc fa milia oznitarũ: her: ab hoc familia heritarũ: arod: ab hoc familia aroditarũ: ariḃel: ab hoc fãlia ariḃelitarũ. Iſte ſũt fãlie gad q̃rũ oĩs nũer⁹ fuit q̃dragita milia q̃ngẽti. Filij iuda her ⁊ onan q̃ ãbo mortui ſũt i terra chanaã. Fuerũtq; filij iuda p cognationes ſuas: ſela: a quo familia ſelaitarum: pha res: a quo familia phareſitarũ: ẓare: a quo familia zareitarum. Porro filij phares: eſron: a quo familia eſromitaꝝ: ⁊ amul a q̃ fãlia amulitaꝝ. Iſte ſũt fãlie iuda: q̃ꝝ oĩs nũer⁹ fuit ſeptuagitaſex milia q̃ngẽti. Filij iſachar p cognatões ſuas: thola: a q̃ fãlia tholaitarũ: phua: a q̃ familia phuaitaꝝ: ia ſub: a q̃ fãlia iaſubitarũ: ſemran: a q̃ fãlia ſemranitarũ. Hę ſũt cognatões iſachar: q̃ꝝ nũer⁹ fuit ſexagita q̃ttuor milia trecẽti. Filij zabulon p cognatões ſuas: ſared: a q̃ fami lia ſareditarũ: helon: a q̃ familia helonita rũ: iael: a q̃ familia iaelitarũ. Hę ſũt cognati ones zabulõ: q̃rũ nũerus fuit ſexagita mi lia quiq̃ẽti. Filij ioſeph p cognatiões ſuas manaſſe ⁊ ephraim. De manaſſe ort⁹ ẽ ma chir: a q̃ fãlia machiritarũ. Machir genu it galaad: a q̃ familia galaaditarũ. Galaad hũit filioſ iezer: a q̃ fãlia iezeritaꝝ: ⁊ elech a q̃ familia elechitarũ: ⁊ aſriel a q̃ fãlia aſ rielitarũ: ⁊ ſechem a q̃ fãlia ſechemitarũ: ⁊ ſemida: a q̃ familia ſemidaitaꝝ: ⁊ epher: a q̃ familia epheritarũ. Fuit aũt epher pat ſalphaad q̃ filios nõ hẽbat: ſz tñ filias: q̃ꝝ iſta ſũt noĩa: maala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ thẽſa. Hę ſũt familie manaſſe: ⁊ nũer⁹ eaꝝ quiq̃gitaduo milia ſeptigẽti. Filij autem e phraim p cognatões ſuas fuerunt hi: Bu thala: a q̃ familia ſuthalaitarũ: becher a q̃ familia becheritarũ: theben a q̃ familia tebe nitarũ. Porro filⁱ ſuthala fuit heran: a q̃ familia heranitarũ. Hę ſũt gñatões filiorũ ephraim: q̃rũ nũerus fuit trigitaduo milia quiq̃ẽti. Iſti ſũt filij ioſeph per familias ſu as. Filij beniami i cognatõibus ſuis: bałe: a quo fãlia baleitaꝝ: aẓbel a quo fãlia: aẓbe litarũ: achirã: a q̃ fãlia achiramitaruꝫ: ſu phã a q̃ familia ſuphãitarũ: vphã a quo fa milia uphamitarũ. Filij bale hered ⁊ noe man. De hered familia hereditarũ. De noe man familia noemanitarũ. Hi ſũt filij beni ami p cognatões ſuas: q̃rũ numerus fuit q̃dragitaq̃nq; milia ſexcẽti. Filij dã p cogã tiões ſuas: ſuhan: a q̃ familia ſuhanitarũ. Hę ſũt cognationes dan p familias ſuas. Oẽs fuere ſuhanite: q̃rũ nũer⁹ erat ſexagi ta q̃ttuor milia q̃dringẽti. Filij aſer p cogna tiones ſuas: iemna a quo familia iemnaita rũ: ieſſui: a quo familia ieſſuitarũ: brie: a q̃ familia brieitarũ. Filij brie haber: a quo fa milia haberitarũ: ⁊ melchiel: a quo familia melchielitaꝝ. Nomẽ ãt filię aſer fuit ſara. Hę cognationes filiorũ aſer ⁊ numerus eo rũ quinquagintatria milia quadrigenti. Fi lij neptalim p cognationeſ ſuas ieſſihel: a q̃ familia ieſſihelitaꝝ: guni: a q̃ familia guni tarũ: iaſer: a quo familia iaſeritarũ: ſellem: a q̃ familia ſellemitarũ. Hę ſũt cognatiões filiorũ neptalim p familias ſuas: quoꝝ nu merus q̃dragitaq̃nq; milia q̃drigẽti. Iſta ẽ ſũma filiorũ iſrł: q̃ recẽſiti ſũt ſexcẽta milia ⁊ mille ſeptigẽti trigita. Locutuſq; ẽ dñs ad moyſẽ dicẽs: Iſtis diuidet terra iuxta nũe rũ uocabulorũ in poſſeſſiones ſuas. Plu rib⁹ maiorẽ partẽ dabis: ⁊ pauciorib⁹ mio rẽ: ſingulis ſicut nũc recẽſiti ſũt tradet poſ ſeſſio: ita dũtaxat: ut ſors terrã tribub⁹ di uidat ⁊ familȷs. Quicq̃d ſorte ꝓtigẽt hoc ul' plures accipiãt ul' pauciões. Hic q̃ꝝ ẽ nu mer⁹ filiorũ leui p fãlias ſuas. Gerſon a q̃ familia gerſonitarũ caath: a q̃ familia caa thitarũ: merari: a quo familia meraritaꝝ. Hę ſũt familie leui. Familia lobni: familia hebronĩ: familia mooli: familia muſi: fami lia chori. Caath vo caath genuit amram: qui habuit vxorem iochabeth filiã leui: que na ta eſt ei in egypto. Hec genuit amram uiro ſuo filios aaron ⁊ moyſen ⁊ mariam ſoro rem eorum. De aaron orti ſunt nadab ⁊ a biu ⁊ eleaẓar ⁊ ithamar. Quorum nadab ⁊ abiu mortui ſunt cum obtuliſſent ignem alienum coram domino. Fueruntq; oẽs q̃ nũerati ſũt uigintitria milia generis maſculi ni ab uno menſe ⁊ ſupra q̃ nõ ſũt recenſiti inter filios iſrael: nec eis cum ceteris data

filiaꝝ Iſrael,
enta millia, et mille
ngẽti trigita ⁊

00017930
1730

possessio ē. Hic ē numerus filiorū isrl: q̄ descripti sūt a moyse ⁊ eleazaro sacerdote in cāpestrib⁹ moab supra iordanē ptra hieri co: iter. q̄s nullus fuit corū q̄ añ nūerati sē a moyse ⁊ aarō i deserto synai. Predixerat .n. dominus q̄ oēs morarēt i solitudie. nl̄ lusq̄ remāsit ex eis: nisi caleb filⁱ iephone ⁊ iosue filius nun. ¶ XXVII

Accesserūt āt filie salphaad: filij epher filij galaad: filij machir: filij manasse: qui fuit filⁱ ioseph: q̄rum sē noīa maala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ thersa: steterūtq̄ co rā moyse ⁊ eleazaro sacerdote ⁊ cūctis pri cipibus populi ad ostiū tabernaculi fedēis atq̄ dixerūt: Pater noster mortuⁱ est in de serto: nec fuit i seditione que cōcitata est cō tra dñm sub chore: sed i pcō suo mortuus est. hic nō hūit mares filios. Cur tollit no mē illⁱ de familia sua: q̄a nō habet filiū? Date nobis possessionem iter cognatos pa tris nr̄i. Rettulitq̄ moyses causā earū ad iudiciū dñi. Qui dixit ad eū: Justā rem po stulāt filie salphaad: da eis possessionē iter cognatos patris sui ⁊ ei i hereditatem suc cedāt. Ad filios aūt isrl loq̄ris hec: hō cuj mortuⁱ fuerit absq̄ filio: ad filiā ei⁹ trāsibit hereditas: si filiā nō habuerit hēbit succes sores fratres suos. Q̄ si ⁊ fratres ñ fuerit: dabitis hereditatē fratribus patris ei⁹. Si aūt nec patruos habuerit: dabit hereditas his qui ei primi sūt. Eritq̄ hoc filijs israel sāctū lege ppetua: sicut precepit dñs moysi Dixit q̄q̄ dñs ad moysē: Ascēde i mōtē istū abarī: ⁊ cōtemplare inde terrā quā datur⁹ sū filijs isrl. Cūq̄ uideris eam: ibis ⁊ tu ad populū tuū sicut iuit frater tuⁱ aarō: q̄a of fēdistis me i deserto syn i ptradictōe multi tudis: nec sāctificare me uoluistis coraj ea super aq̄s. He sūt aq̄ cōtradictionis i caōs deserti syn. Cui rūdit moyses: Prouideat dñs deus sp̄m ois carnis hoiej q̄ sit sī mul titudinē hāc: ⁊ possit exire ⁊ itrare āte eos: ⁊ educere eos uel itroducere: ne sit ppls dñi sic oues absq̄ pastore. Dixitq̄ dñs ad euj: Tolle iosue filiū nun uirū i quo ē sp̄us dei: ⁊ pōe manū tuā sr̄ eū: Qui stabit corā elea zaro sacerdote ⁊ oi mlt̄itudie: ⁊ dabⁱ ei pcep ta cūctⁱ uidētib⁹ ⁊ ptē gl̄ie tue: ut audiat eū ois synagoga filioj isrl. Pro hoc siqd agē dū erit: eleaz̄ sacerdos cōsulet dñm. Ad vbū ei⁹ egrediet ⁊ ingrediet ipe ⁊ oēs filij isrl cū eo ⁊ cet̄a mlt̄itudo. Fecit moyses ut pce perat dñs. Cūq̄ tulisset iosue: statuit eū co rā eleazaro sacerdote ⁊ oi frequētia populi ⁊ ipositis capiti eius manib⁹ cūcta replica uit q̄ mādauerat dñs. ¶ XXVIII

Dixit q̄q̄ dñs ad moysē: Precipe filijs isrl ⁊ dices ad eos: Oblationē meam ⁊ panes ⁊ icēsū odoris suauissimi offerte p tēpora sua. Hec sūt sacrificia q̄ offerre ōbe tis. Agnos āniculos imaculatos duos q̄ti die i holocaustū sēpiternū. vnū offeret mane ⁊ alterū ad uesperū: decimā ptē ephi si mile: q̄ cōsparsa sit oleo purissimo: ⁊ hēat q̄rtā partē hin. Holocaustū iuge ē qō obtu listis i mōte synai i odorē suauissimū icēsū dñi: ⁊ libabitis uini q̄rtā partē hin p agnos singlos i sactuario dñi. Alterūq̄ agnū sil offeret ad uespā iuxta oēz ritū sacificiū ma tutini ⁊ libamētorū ei⁹ oblationē suauissi mi odoris dño. Die aūt sabbati offeret duos agnos āniclos imaculatos ⁊ duas ōcimas simile oleo pspse i sacrificio ⁊ liba q̄ ri te fūdūt p singula sabbata i holocaustū sē piternū. In calēdis aūt. i. i mēsiū exordijs: offeretis holocaustū dño: uitulos de armē to duos: arietē unū: agnos āniculos septej imaculatos ⁊ tres decimas simile oleo con spse i sacrificio p singulos uitulos: ⁊ duas decimas simile oleo cōspse p singulos arie tes: ⁊ decimā decime simile ex oleo i sacrifi cio p agnos singulos. Holocaustū suauissi mi odoris atq̄ icensi ē dño. Libamēta aūt uini q̄ per singulas fūdēda sē victimas ista erūt: Media pars hin per singulos uitulos tertia p arietē: q̄rta p agnū. Hoc erit holo caustū p oēs mēses: q̄ sibi āno uertēte succe dūt. Hircus q̄q̄ offeret dño p pcīs i holoca ustū sēpiternū cū libamētis suis. Mēse āt primo q̄rtadecima die mēsis phase dñi ēit: ⁊ quitadecima die solēnitas. Septē dieb⁹ uescēt azimis: q̄rū dies pma uenerabilis ⁊ sācta erit. Oē op⁹ seruile nō facietis i ea: of feretisq̄ icēsū holocaustū domio uitulos ō armēto duos: arietē unū: agnos āniculos i maculatos septē: ⁊ sacrificia singulorū ex simila: q̄ cōspsa sit oleo: tres decimas p sin gulos uitulos ⁊ duas decimas p arietē ⁊ ō cimā decime per agnos singulos. i. per sep tē agnos: ⁊ hircū pro pcō unū: ut expiet p uobis preter holocaustū matutinū: qō se per offeretis. Ita facietis per singulos dies septem dierum in fomitem ignis ⁊ i odorē suauissimum dño: qui surget ō holocausto

de libationibus singulorū. Dies q̄z septimus celeberrim⁹ ⁊ sāctus erit uobis. Dē op⁹ ſ/uile nō facietis i eo. Dies ēt primitiuorum q̄n offeretis nouas fruges dño expleti hebdomadib⁹: uenerabilis ⁊ sācta erit. Dē op⁹ seruile nō facietis i ea. Offeretisq̄z holocaustū i odorē suauissimū dño: uitulos de armēto duos: arietē unū: agnos āniculos immaculatos septē: atq̄z i sacrificijs eorū simile oleo cōspse tres decimas p singulos uitulos: p arietes duas: p agnos decimā decime: qui simul sūt agni septē: hircū q̄z ꝺ mactaē p expiatiōe preter holocaustū sēpiternū ⁊ liba eius. Immaculata offeretis oia cū libatiōib⁹ suis. XXIX

MEnsis etiā septimi prima dies uenerabilis ⁊ sācta erit uobis. Dē op⁹ seruile nō facietis i ea: ꝺa dies clāgoris ē ⁊ tubaꝝ. Offeretisq̄z holocaustū i odorē suauissimū dño: uitulū de armēto unū ⁊ arietē unū ⁊ agnos āniculos imaculatos septē ⁊ i sacrificijs eorū simile oleo cōspse tres decimas p singulos uitulos: duas decimas p arietē: unā decimā p agnū: qui simul sūt agni septē: ⁊ hircū p pcō qui offert i expiatōe ppli pter holocaustū calēdarū cū sacrificijs suis: ⁊ holocaustū sēpiternū cū libatiōib⁹ solitis. Hisdē cerimonijs offeretis i odorē suauissimū icēsū dño. Decima q̄z dies mēsis huius septimi erit uobis sācta atq̄z uenerabilis ⁊ affligetis aias vras. Dē opus seruile nō facietis i ea. Offeretisq̄z holocaustū domino i odorē suauissimū: uitulū de armēto unū: arietē unū: agnos āniculos imaculatos septē: ⁊ i sacrificijs eorū simile oleo cōspse tres decimas p singulos uitulos: duas ꝺcimas p arietē: decimā decime per agnos singulos: qui sūt simul agni septē ⁊ hircū pro pcō absq̄z his q̄ offerī p delicto solēt in expiationē ⁊ holocaustū sēpiternū i sacrificio ⁊ libaminibus eorū. Quitadecima vo die mēsis septimi q̄ uobis sācta erit atq̄z uenerabilis: oē opus seruile non facietis i ea: sꝫ celebrabitis solēnitatē dño septē dieb⁹. Offeretisq̄z holocaustū i odorē suauissimum dño: uitulos de armēto tredecī: arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuordecī: ⁊ i libamētis eo: ū: simile oleo ꝓspse tres decimas p uitulos singulos: qui sūt simul uituli tredecī: ⁊ duas decimas arieti uno. i. sil' arietib⁹ duobus: ⁊ decimā decime agnis singulis: qui sūt simul agni q̄ttuordecim: ⁊ hircū p pcō absq̄z holocausto sēpiterno ⁊ sacrificio ⁊ libamine eius. In die altero offeretis uitulos de armēto duodecī: arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuordecī: sacrificiaq̄z ⁊ libamina singulorū p uitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircū p pcō absq̄z holocausto sēpiterno sacrificioq̄z ⁊ libamie eī⁹. Die tertio offeretis uitulos undecī: arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuordecī: sacrificiaq̄z ⁊ libamia singulorum p uitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircū p pcō absq̄z holocausto sēpiterno: sacrificioq̄z ⁊ libamie eī⁹. Die q̄rto offeretis uitulos decē: arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuōdecī: sacrificiaq̄z ⁊ libamia singulorū p uitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis ⁊ hircū p pcō absq̄z holocausto sēpiterno sacrificioq̄z eī⁹ ⁊ libamie. Die quito offeretis uitulos nouē: arietes duos agnos āniculos imaculatos q̄ttuordecī: sacrificiaq̄z ⁊ libamia singulorū p uitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircū p pcō absq̄z holocausto sēpiterno sacrificioq̄z eī⁹ ⁊ libamie. Die sexto offeretis uitulos octo: arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuōdecī: sacrificiaq̄z ⁊ libamia singlorū p uitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircum p pcō absq̄z holocausto sempiterno sarificioq̄z eī⁹ ⁊ libamie. Die septimo offeret⁹ uitulos septē ⁊ arietes duos agnos āniculos imaculatos q̄ttuo: decī: sacrificiaq̄z ⁊ libamina singuloꝝ p uitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircum p peccato absq̄z holocausto sēpiterno: sacrificioq̄z eī⁹ ⁊ libamie. Die octauo qui ē celeberim⁹ oē opus seruile nō facietis: offerētes holocaustū i odorē suauissimū dño: uitulū unū: arietez unū: agnos āniculos imaculatos septē: sacrificiaq̄z ⁊ libamia singulorū p uitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircū pro pcō absq̄z holocausto sēpiterno sacrificioq̄z eius ⁊ libamine. Hec offeretis dño i solēnitatibus uestris: p̄ter uota ⁊ oblationes spōtaneas i holocausto i sacrificio i libamine ⁊ i hostijs pacificis. XXX

NArrauitq̄z moyses filijs isrl' oia que ei dñs iparat: ⁊ locut⁹ ē ad pncipes tribuū filioꝝ isrl': Iste ē sm⁹ quē pcepit dñs: Siqs uiroꝝ uotū dño uouerit: aut se ꝓstrixerit iuramēto: ñ faciet irritū vbū suū: sꝫ oē qō ꝓmisit iplebit. Mulier si q̄ppiam uouerit ⁊ se

cõstrixerit iuramẽto q̃ ẽ i domo p̃is sui: ⁊ i etate adhuc puellari: si cognouerit p̃ uotũ qõ pollicita ẽ ⁊ iuramẽtũ q̃ obligauit aiam suã ⁊ tacuerit: uoti rea erit. Quicq̃d pollicita ẽ ⁊ iurauit: ope cõplebit. Sin aũt statiz ut audierit: cõtradixẽit p̃: ⁊ uota ⁊ iuramẽta ei⁹ irrita erũt: nec obnoxia tenebit spõsioni: eo q̃ cõtradixerit p̃. Si maritũ hũerit ⁊ uouerit aliq̃d ⁊ semel de ore ei⁹ vbũ egrediẽs: aiam ei⁹ obligauerit iuramẽto: q̃ die audierit uir ⁊ nõ cõtradixerit: uoti rea erit reddetq̃ qõcũq̃ pmiserat. Si aũt audiens stati cõtradixerit: ⁊ irritas fecerit pollicitatões ei⁹: vbaq̃ qb⁹ obstrixerat aiam suã: ppitius erit ei dñs. Uidua ⁊ repudiata quicquid uouerit: reddẽt. Uxor i domo uiri cũ se uoto cõstrixerit ⁊ iuramẽto: si audiẽit uir ⁊ tacuerit nec cõtradixerit spõsioni: reddet qõcũq̃ pmiserat: sin ãt extẽplo cõtradixerit: nõ tenebit pmissiõis rea: qa maritus ꝓ tradixit: ⁊ dominus ei ppitius erit. Si uouerit ⁊ iuramẽto se cõstrixerit ut p ieiuniũ uel ceterarũ rerũ abstinẽtiã affligat aiaz suam: i arbitrio uiri erit si faciat siue nõ faciat. Qõ si audiẽs uir tacuerit: ⁊ i alterã diẽ distulerit sẽtẽtiã: q̃cq̃d uouerat atq̃ pmiserat reddet: qa statim ut audiuit tacuit. Sin ãt cõtradixerit postq̃ resciuit: portabit ipe iniq̃tatẽ ei⁹. Iste sũt leges q̃s cõstituit dñs moysi iter uirũ ⁊ uxorẽ: iter p̃em ⁊ filiam q̃ i puellari adhuc etate ẽ: uel que manet in parẽtis domo.

XXXI

LOcutusq̃ ẽ dñs ad moysẽ dicẽs: Ulciscere pri⁹ filios isrl̃ de madianitis: ⁊ sic colligeri ad ppl̃z tuũ. Statiq̃ moyses armate inquit ex uobis uiros ad pugnã: q̃ possit ultionẽ dñi expetere de madianitis. Mille uiri de singulis tribub⁹ eligãt ex isrl̃ q̃ mittãt ad bellũ. Dederũtq̃ millenos ò si gulis tribub⁹. i. duodeci milia expeditoruz ad pugnã: q̃s misit moyses cũ phineeſ filio eleazari sacerdotis: uasaq̃ sancta ⁊ tubas ad clãgẽdũ tradidit ei. Cũq̃ pugnassẽt contra madianitas atq̃ uicissẽt: oẽs mares occiderũt: ⁊ reges eorũ cui ⁊ recẽ ⁊ sur ⁊ vr ⁊ rebe quiq̃ principes gẽtis: balaã q̃s filiũ beor interfecerũt gladio: ceperũtq̃ mulieres eorũ ⁊ puulos oiaq̃ pecora ⁊ cũcta supellectilẽ: quicquid hẽre potuerãt depopulati sũt: tã urbes q̃ uiculos ⁊ castella flãma cõsumpsit. Et tulerũt p̃dã ⁊ uniuersa q̃ cepãt tã ex hoib⁹ q̃ ex iumẽtis ⁊ adduxerũt ad moysen ⁊ eleazarũ sacerdotẽ ⁊ ad oẽz mlt̃itudinez filiorũ isrl̃. Relq̃ aũt utẽsilia portauerũt ad castra i cãpestrib⁹ moab iuxta iordanẽ contra hiericó. Egressi sũt ãt moyseſ ⁊ eleazar sacerdos ⁊ oẽs p̃cipes synagoge i occursuz eorũ extra castra. Iratusq̃ moyses p̃cipibus exercit⁹ tribunis ⁊ centurionib⁹ q̃ uenerãt de bello ait: Cur feminas reseruastis? Nõne iste sũt q̃ deceperũt filios isrl̃ ad suggestionẽ balaã: ⁊ p̃uaricari uos fecerũt i domio sup pcõ phogor: vnde ⁊ pcussus ẽ populus: g̃ cũctos interficite q̃cq̃d ẽ gñis masculini ẽt i puulis ⁊ mulieres q̃ noueũt uiros i coitu iugulate: puellas aũt ⁊ oẽs feminas uirgines reseruate uobis: ⁊ manete extra castra septẽ dieb⁹. Qui occiderit hoiez uel occisũ tetigerit: lustrabit die tertio ⁊ septio. Et de oĩ p̃da siue uestimẽtũ fuerit siue uas ⁊ aliq̃d i utẽsilia p̃paratũ ò caprarz pellib⁹ ⁊ pilis ⁊ ligno expiabit. Eleazar q̃s sacerdos ad viros exercit⁹ q̃ pugnauerãt sic locut⁹ ẽ: Hoc ẽ p̃ceptũ legis: qõ mãdauit de⁹ moysi: Aurũ ⁊ argẽtũ ⁊ es ⁊ ferũ ⁊ plũbũ ⁊ stãnũ ⁊ oẽ qõ põt transire p flãmas igne purgabit: q̃cq̃d autẽ ignẽ nõ põt sustinere: aq̃ expiatiõis scificabit: ⁊ lauabitis uestimẽta via die septio: ⁊ purificati p⁹ea castra intrabitis. Dixit q̃s dñs ad moysen: Tollite summã eorz q̃ capta sunt: ab hoie vsq̃ ad pecus tu ⁊ eleazar sacerdos ⁊ oẽs p̃cipes vulgi: diuidesq̃ ex eq̃ p̃dã iter eos q̃ pugnauerũt egressiq̃ sũt ad bellũ: ⁊ inter oẽm reliquã multitudinẽ: ⁊ sepabis ptẽ dño ab his qui pugnauerũt ⁊ fuerũt i bello vnã aiam ò q̃n gẽtis tã ex hoib⁹ q̃ ex bob⁹ ⁊ asinis ⁊ ouib⁹: ⁊ dabis ea eleazaro sacerdoti: qa p̃mitie dñi sũt. Ex media q̃s pte filiorz isrl̃ accipies q̃n q̃gesimũ caput hoiũz ⁊ boũ ⁊ asiorz ⁊ ouium cunctorz q̃s aiantiũ: ⁊ dabis ea leuitis q̃ excubãt i custodijs tabernaculi dñi. Feceũt q̃s moyses ⁊ eleazar sicut p̃cepar dñs. Fuit autẽ p̃da quã exercit⁹ cepat: ouiũ sexcenta septuagita q̃nq̃s milia: boũ septuagita duo milia: asinorz sexaginta milia ⁊ mille: ãime hoiuz sexus feminei q̃ nõ cognouerãt viros trigintaduo milia. Patq̃ ẽ media pars his qui i pliõ fuerãt: ouiũ trecenta trigita septẽ milia quingente. e quib⁹ in partẽ dñi sup putate sunt oues sexcente septuagintaquinq̃: ⁊ de bobus trigintasex milibus: boues septuaginta ⁊ duo: de asinis triginta milibus quingentis: asini sexaginta vnus. De

aiab' hoiuz ſedecī mīlib': ceſerunt ī ptem
dñi trigitadue aie. Tradiditqz moyſes nūe
rū ꝑmutiarū dñi eleazaro ſacerdoti ſicut fu
erat ei ipatū ex media parte filioz iſrl: quā
ſeparauerat his qui in ꝓlio fuerāt. De me
dia uero parte q̄ cōtigerat reliqe multitu
dini. i. de ouib' trecētis trigitaſeptē milib'
quigētis: z de bob' trigitaſex milib': z de a
ſinis trigita milib' quigētis: z de hoīb' ſe
decī milib': tulit moyſes quīq̄geſimū caput
z dedit leuitis q̄ excubabāt ī tab'nacl'o dñi:
ſicut p̄cepat dñs. Cūqz acceſſiſſēt pricipes
exercit' ad moyſē z tribuni centurionesqz
dixerūt: Nos ſeruī tui receſuim' nūerū pu
gnatorū q̄s hūim' ſub manu nīa z ne un'
q̄dē defuit. Ob hāc cauſā offerim' ī donari
is dñi ſinguli qō i ꝑda auri potuim' iueni
re periſcelides z armillas anulos z dextra
lia ac murenulas: ut depceris ꝑ nob' dñm.
Suſceperūtqz moyſes z eleazar ſacerdos
oe aurū ī duēſiſ ſpēb' pōdē ſactuarq ſedecī
milia ſeptigētos quīq̄gīta ſiclos a tbunis z
cēturiōib'. Unuſqqz. n. qō i ꝑda rapuerat
ſuū erat: z ſuſceptū ituleīt ī tab'aculū teſtio
nij ī moniīntū filiorū iſrl' coīā dño. XXXII

Filij aūt ruben z gad hēbant pecora
multa: z erat illis ī iumētis ifinita ſb
ſtātia. Cūqz uidiſſent iazer z galaad aptas
aialib' alēdis terras: uenerūt ad moyſē z
ad eleazarū ſacerdotē z pricipes multudis
atqz dixerunt: Aſtaroth z dibon z iazer z
nemra eſebon z eleale z ſaban z nebo z be
on terra quā pcuſſit dñs ī cōſpectu filiorū
iſrl' regiōis uberrime ē ad paſtū aialium:
z nos ſeruī tui hēmus iumēta pluzima pre
camurqz ſi inuēim' gīam coīā te: ut deſ no
bis famulis tuis eā in poſſeſſionē: nec faci
as nos trāſire iordanē. Quib' rīndit moy
ſes: Nūqd fres uī ibūt ad pugnā z uos hic
ſedebit? Cur ſubuertit mētes filiorū iſrl':
ne trāſire audeāt ī locū quē eis dat' ē dñs?
Nōne ita egerūt pres uī: qī miſi ō cades
barne ad explorāda trā? Cūqz uenīſſēt ad
uallē botri luſtrata oī regioue: ſubuerterūt
cor filiorū iſrl' ut nō itrarēt fines quos eis
dñs dedit: quib' iratus iurauit dicens: Si
uidebūt hoīes iſti qui aſcēderūt ex egypto
a uigīti ānis z ſupra terrā quā ſub iuramē
to pollicit' ſū abraā iſaac z iacob: z nolue
rūt ſequi me ꝑter caleb filiū iephone cenezē
um z ioſue filiū nun. Iſti ipleuerūt uolūta
tē meā. Iratuſqz dñs aduerſū iſrl' circūdu
xit eū per deſertū q̄dragīta ānis: donec con
ſumeret uniuerſa generatio q̄ fecēat malū
ī cōſpectu ei': z ecce inquit: Vos ſurrexiſtī
ꝑ p̄ib' uīis: icremēta z alūni hominū pec
catorū: ut augeretis furorē dñi cōtra iſrl'.
Q̄ ſi noluerītis ſequi eū: in ſolitudine ppl'z
derelinquet: z uos cauſa eritis necis oium.
At illi ppe accedētes dixerūt: Caulas ouiū
fabricabim' z ſtabula iumētorū: paruulis
q̄z nīis urbes mūitas: nos āt ipſi armati z
accicti pgem' ad ꝓliū añ filioſ iſrl': dōec itro
ducam' eos ad loca ſua. Paruuli nīi z q̄c
quid hēre poſſum' eūt in urbib' munitis:
ꝓp̄ habitatorū inſidias. Nō reuertemur in
domos nīas uſqz dū poſſideāt filij iſrl' he
reditatē ſuā nec q̄cq̄ q̄rem' trāſ iordanem:
quia iam hēmus poſſeſſionem nīaz ī oriē
tali eī' plaga. Quib' moyſes ait: Si facitis
qō ꝓmittitis expediti pgite coīā dño ad pu
gnā: z ois uīr bellator armatus iordanem
trāſeat: dōec ſubuertat dñs inimicos ſuos:
z ſbūciāt ei ois terra: tūc eritis iculpabiles
apud deū z apud iſrl': z obtinebitis regio
nes quas uultis coīā dño: Sin aūt qō dici
tis nō feceritis: nulli dubiū ē q̄n peccetis in
deū: z ſcitote qm̄ pcēm uīm aprehēdet uos.
Edificate q̄ urbes puulis uestris z caulas z
ſtabula ouib' ac iumētis z qō pollicīti eſtis
iplete. Dixerūtqz filij gad z ruben ad moyſē:
Serui tui ſum': faciemus qō iubet dñs no
ſter. Paruulos nīos z mulieres z pecora
ac iumēta reliqm' ī urbib' galaad: nos aūt
famuli tui oēs expediti pgemus ad bellū: ſi
cut tu dñe loq̄ris. Precepit q̄ moyſes elea
zaro ſacerdoti z ioſue filio nun z ꝓcipib'
familiarū trib' iſrl': z dixit ad eos: Si trāſī
erīt filij gad z filij ruben uobiſcū iordanez
oēs armati ad bellū coīā dño: z uobis fue
rit terra ſubiecta: date eis galaad ī poſſio
nē: Sin aūt noluerīt trāſire uobiſcū ī terra
chanaā: inī uos hītādi accipiāt loca. Rīnde
runtqz filij gad z filij ruben: Sicut locut' ē
dñs ſeruis ſuis: ita faciem'. Ipſi armati p
gem' coīā dño ī terrā chanaā: z poſſeſſionē
ā ſuſcepiſſe nos ꝓfitemū trās iordanē. De
dit itaqz moyſes filijs gad z ruben z dimi
die tbui manaſſe filij ioſeph regnū ſeō z re
gis āmōrei: z regnū og regis baſan: z terrā
eorū cū urbib' ſuis per circuitū. Igitur ex
truxerūt filij gad dibon z aſtaroth z aroer
z roth z ſophan z iazer iecbaa z bethnem
ra z bethārā urbes munitas: z caulas pe-

cōibus ſuis. Filij uero ruben edificauerūt eſebō ⁊ eleale ⁊ cariathaim ⁊ nabo ⁊ baalmeon vſis noib⁹: ſabama q̄s ip̄onētes uocabula urbib⁹ q̄s extruxerāt. Porro filij machir filij manaſſe p̄rexrūt i galaad: ⁊ uaſtauerūt eā itexfecto āmorreo hitatore ei⁹. Dedit ḡ moyſes terrā galaad machir filio manaſſe: q̄ hitauit in ea. Iair aūt fili⁹ manaſſe abijt ⁊ occupauit uicos ei⁹: q̄s appellauit anothiaiz. i. uillas iaiz. Nobe q̄z prexit ⁊ appḡhēdit chanath cū uiculis ſuis: uocauitq̄z eā ex noie ſuo nobe.

¶ XXXIII

Hē ſūt māſiones filiorū iſrl̄ qui egreſſi ſūt de egypto p turmas ſuas i manu moyſi ⁊ aaron: q̄s deſcripſit moyſes iuxta caſtrorū loca: que domini iuſſione mutabāt. Profecti igit̄ de rameſſe mēſe p̄mo quintadecima die mēſis p̄mi: altera die phaſe filij iſrl̄ i mānu excelſa uidēt̄ib⁹ cūctis egyptijs ⁊ ſepeliēt̄ib⁹ p̄mogenitos q̄s pcuſſerat dñs Nā ⁊ i dijs eorū exercuerat ultionē: Caſtrametati ſūt i ſochot: de ſochot uenerūt in ethā: q̄ ē i extremis finib⁹ ſolitudis. Inde egreſſi uenerūt contra phiairoth: q̄ reſpicit beelſephō: ⁊ caſtrametati ſūt ante magdalū. Profectiq̄z de phiairoth trāſierunt per mediū mare i ſolitudinē: ⁊ ābulātes tribus dieb⁹ p deſertū etham caſtrametati ſūt i mara. Profectiq̄z de mara: uenerūt i heli: ubi erāt duodeci fōtes aḡrū ⁊ palme ſeptuaginta: ibiq̄z caſtrametati ſūt: ſz ⁊ inde egreſſi fixerūt tētoria ſup mare rubrū. Profectiq̄z de mari rubro: caſtrametati ſūt i deſerto ſyn unde egreſſi uenerunt in deptha. Profectiq̄z de deptha: caſtrametati ſūt i hal⁹. egreſſiq̄z de halus: raphidim fixere tētoria: ubi pplo defuit aq̄ ad bibendū. Profectiq̄z de raphidim caſtrametati ſūt i deſerto ſynai. Sed ⁊ de ſolitudine ſynai egreſſi: uenēt ad ſepulchra cōcupiſcētie. Profectiq̄z de ſepulchris cōcupiſcētie: caſtrametati ſūt i aſeroth: ⁊ de aſeroth uenerūt i rethma. Profectiq̄z de rethma caſtrametati ſūt i remōphares: ūde egreſſi uenerūt i lebna. De lebna caſtrametati ſūt i reſſa. Egreſſiq̄z ō reſſa uenerūt i ceelatha. Unde profecti caſtrametati ſūt i mōte ſepher: egreſſi de mōte ſepher: uenerūt i arada. Inde pficiſcētes: caſtrametati ſūt i maceloth. Profectiq̄z de maceloth: uenerūt i thaath. De thaath: caſtrametati ſunt i thare: unde egreſſi fixere tentoria in metcha. Et de metcha caſtrametati ſunt in eſmona. Profectiq̄z de eſmona: uenerūt in moſeroth. Et de moſeroth caſtrametati ſūt in baneiachan. Profectiq̄z de baneiachan: uenerūt i i mōtē gadgad. Unde profecti caſtrametati ſūt i iethebatha: ⁊ ō iethebatha uenerūt i ebrona. Egreſſiq̄z de ebrona: caſtrametati ſūt in aſiongaber. inde pfecti uenerūt i deſertū ſyn. Hec ē cades. Egreſſiq̄z de cades caſtrametati ſūt i mōte hor i extremis finibus terre edom. Aſcēditq̄z aaron ſacerdos i mōtē hor iubēte dño ⁊ ibi mōtuus eſt āno q̄drageſimo egreſſiōis filiorum iſrael ex egypto mēſe quinto primo die menſis: cum eſſet ānorum centumuigintitriū. Audiuitq̄z chananeus rex arad: q̄ hitabat ad meridiē: i trā chanaā uenīſſe filios iſrl̄. et pfecti de mōte hor: caſtrametati ſūt i ſalmona: unde egreſſi uenerūt i phinon. Profectiq̄z de phinon: caſtrametati ſūt i oboth ⁊ de oboth uenerūt i ieabarim: q̄ ē i finibus moabitarū. Profectiq̄z de ieabarim fixē tētoria i dibōgad: unde egreſſi caſtrametati ſunt in elmondeblathai. Egreſſiq̄z de elmōdeblathaim: uenerūt ad mōtes abarim cōtra nabo. Profectiq̄z de mōtib⁹ abarim trāſierūt ad cāpeſtria moab ſupra ioꝛdanē cōtra hierico. Ubiq̄z caſtrametati ſūt de bethſimō uſq̄z ad belſathim i planioꝛibus locis moabitarū: ubi locut⁹ eſt dñs ad moyſen: Precipe filijs iſrl̄ ⁊ dic ad eos: Cū trāſieritis ioꝛdanē itrantes terrā chanaan: diſpdite cūctos hitatoꝛes terre illi⁹: ꝓfrigite uitulos ⁊ ſtatuas ꝓminuite: atq̄z oīa excelſa uaſtate mūdantes terrā ⁊ habitātes i ea. Ego eni dedi uobis illā i poſſeſſionē: quā diuidetis uobis ſoꝛte. Pluribus dabitis latioꝛez ⁊ paucioribus anguſtioꝛē. Singulis ut ſoꝛs ceciderit: ita tribuetur hereditas. Per tribus ⁊ familias poſſeſſio diuidetur. Sin āt noluerit⁹ interficere habitatoꝛes terre qui remāſerint: erit uobis q̄i clauꝰ in oculis ⁊ lancee in lateribus: ⁊ aduerſabuntur uob⁹ i terra habitationis ueſtre: ⁊ quicquid illis cogitauerā facere: uobis faciā.

¶ XXXIIII

Locutuſq̄z eſt dominꝰ ad moyſē dicēs: Precipe filijs iſrl̄ ⁊ dices ad eos: Cū ingreſſi fueritis terram chanaan: ⁊ in poſſeſſionē uob⁹ ſoꝛte ceciderit: his finib⁹ ⁊mia bit̄. Pars meridiana icipiet a ſolitudie ſyn q̄ ē iuxta edom: ⁊ hēbit ⁊mios ꝓtra oriētez

h aaron mortuꝰ ē

mare salsissimū: q̄ circuibunt australē plagā p ascēsū scorpionis: ita ut trascat i sēna ⁊ pueniāt ad meridiē usq; ad cades barne: vnde egrediēt cōfinia ad uillā noie adar: ⁊ tēdent usq; asemona. Exbitq; p gyrū t̄min' ab asemona usq; ad torrētem egypti: ⁊ magni maris littore finiet. Plaga aūt occidentalis a mari magno icipiet: ⁊ ipo fine claudet. Porro ad septētrionalē plagā a mari magno termini icipiēt puenientes usq; ad mōtē altissimū: a q̄ ueniēt i emath usq; ad t̄minos sedada: ibūtq; cōfinia usq; ad ebron a ⁊ uillā henan. Hi erūt termi i pte aq̄lōis Exde metabūt fines ꝓtra orietalē plagā de uilla henan usq; sephama ⁊ de sephama ò scēdēt t̄mi i reblata ꝓtra fōtem daphnim. Exde pueniēt ꝓtra orietē ad mare cenereth ⁊ tēdēt usq; iordanem: ⁊ ad ultimū salsissimo claudēt mari. Hāc hēbit̄ terraz per fines suos i circuitu. Precepitq; moyses filiis isrl̄ dicēs: Hec erit terra quā possidebit̄ sorte: ⁊ quā iussit dñs dari nouē tribub' ⁊ dimidie t̄bui. Tribus.n. filiorū rubē per familias suas ⁊ t̄b' filiorū gad iuxta cognationū numerū: media ǭz trib' manasse. i. due semis trib' acceperūt partē suā trās iōdanē ꝓtra hiericō ad orientalē plagā. Et ait dñs ad moysē: Hec sūt noia uirorū q̄ trā uobis diuidēt: Eleazar sacerdos: ⁊ iosue filⁱ nun ⁊ singuli principes de tribub' singulis: ǭrum ista sūt uocabula. De tribu iuda: caleb filⁱ iephone. De tribu simeon: samuhel filius amiud. De tribu beniamin: helidad filⁱ chaselon. De tribu filiorū dan: bocci filⁱ iogli. Filiorū ioseph de tribu manasse: bannihel filius ephot. De tribu ephraim: camuhel filⁱ septhan. De tribu zabulon: helisaphā filⁱ pharnath. De tribu isachar: dux phaltihel filⁱ ozan. De tribu aser: abiud filⁱ salomi. De tribu neptaliz: phedahel filⁱ amiud. Hi sūt qubus preceperat dñs: ut diuiderēt filijs isrl̄ terrā chanaā. ¶ XXXV

Hec ǭz locut' est dñs ad moysē i cāpestrib' moab supra iordanē ꝓtra hiericō: Precipe filijs israel ut dēt leuit̄ ò possessionib' suis urbes ad habitandum ⁊ sb̄ urbana carū per circuitū: ut ipsi i oppidis maneāt: ⁊ suburbana sint pecorib' ac iumētis: que a muris ciuitatū forinsecus p circuitū mille passuū spatio tendent. Cōtra orientē duo milia erūt cubiti: ⁊ cōtra meridiē similiter erūt duo milia. Ad mare ǭz qō respicit occidētē eadē mēsura erit: ⁊ septētrionalis plaga equali termino finiet. Erūtq; urbes i medio: ⁊ foris suburbana. De ipis aūt oppidis que leuitis dabit̄ sex erūt i fugitiuorū auxilia separata: ut fugiat ad ea q̄ fuderit sāguinē: ⁊ exceptis his alia q̄dragitaduo oppida. i. simul q̄dragitaocto cum suburbanis suis. Ipseq; urbes q̄ dabūtur de possessionibus filiorū isrl̄: ab his q̄ plus habēt: plures auferēt: ⁊ qui minus pauciores. Siguli iuxta mēsurā hereditatis sue dabūt oppida leuit̄. Ait dñs ad moysē: Loquere filijs isrl̄ ⁊ dices ad eos: Cū trāsgressi fueritis iordanē i terrā chanaā: decernite quae urbes esse debeāt i presidia fugitiuorū: q̄ nolētes sāguinē fuderit: i q̄b' cū fugerit pfug': cognat' occisi ñ poterit eū occidē: donec stet i cōspectu mltitudis ⁊ causa illⁱ iudicetur. De ipsis āt urbib': que ad fugitiuorū subsidia separātur: tres erunt trans iordanē ⁊ tres i terra chanaā: tā filijs isrl̄: q̄ aduenis atq; pegrinis: ut cōfugiat ad eas q̄ nolēs: sāguinē fuderit. Siqs ferro percusserit: ⁊ mortu' fuerit q̄ pcussus ē: rē' ēit homicidij: ⁊ ipse morietⁱ. Si lapidē iecerit: ⁊ ict' occubuēit: silr pūietⁱ. Si ligno pcussus interierit: pcussoris sanguine uindicabit. Propinqu' occisi homicidā interficiet. stati ut apprehēderit eū interficiet. Si p odiū ds hoiez ipulerit uel iecerit q̄ppiā i eū p insidias: aut cū esset inimicus manu pcusserit ⁊ ille mortu' fuerit: pcussor homicidij reus erit. Cognat' occisi stati ut iuenerit eū: iugulabit. Si fortuitu ⁊ absq; odio ⁊ inimicitijs q̄cq̄ horū fecerit: ⁊ hoc audiente pplo fuēit ꝓbatū: atq; int' pcussorē ⁊ ppiquū sāguis q̄stio uētilata: liberabit̄ inocēs ò ultoris mānu: ⁊ reducet p sētētiā i urbem ad quā cōfugerat: mānebitq; ibi dōec sacerdos magn' q̄ oleo sācto unct' ē: moriat̄. Si interfector extra fines urbiū: q̄ exulib' deputate sūt: fuerit iuēt': ⁊ pcussus ab eo q̄ ultor ē sāguis: absq; noxa erit q̄ eū occiderit. Debuerat eni pfug' usq; ad mortē pōtificis i urbe residere. Postq̄ aūt ille obierit: homicida reuertet̄ i terram suā. Hec sēpiterna erit ⁊ legitima i cūctis habitationib' vr̄is. Homicida sub testib' punietur. Ad unⁱ testimoniū nullus cōdēnabitur. Nō accipieris precium ab eo qui reus est sanguinis: statī ⁊ ipse morietur. Exules ⁊ profugi ante mortē pontificis nullo modo i urbes suas

reuerti potuerūt ne polluatis terrā habitationis uestre: q̄ ipsontiū cruore maculat: nec aliter expiari pōt: nisi p ei⁹ sāguinē: qui alterius sāguinē fuderit: atq; ita emūdabit uestra possessio me ꝓmorāte uobiscū. Ego. n. sū dñs q̄ hito int̄ filios isrl̄. ¶ XXXVI

Accesserūt aūt ꝛ pricipes familiaꝝ galaad filij machir filij manasse de stirpe filiorū ioseph: Locutiq; sūt moysi coraꝝ pricipib⁹ isrl̄ atq; dixerūt: Tibi dño nostro pcepit dñs: ut terrā sorte diuidēs filijs isrl̄: ꝛ ut filiab⁹ salphaad fratris nīi dares possessionē debitā patri: quas si alteri⁹ tribus hoīes uxores acceperit: seq̄t possessio sua: ꝛ trāslata ad aliā tribū de nostra hereditate minuet: atq; ita fiet: ut cū iubile⁹. i. quiq̄gesim⁹ ān⁹ remissiōis aduenerit cōfūdatur sortiū distributio: ꝛ aliorū possessio ad alios trāseat. Rūdit moyses filijs isrl̄: ꝛ dño precipiēte ait: Recte tribus filioruꝝ ioseph locuta ē: ꝛ hec lex sūt filiab⁹ salphaad a dño ꝓmulgata ē. Nubāt q̄b⁹ uolūt tm̄ ut sue trib⁹ homib⁹ ne cōmisceatur possessio filiorū isrl̄ de tribu i tribū. Oēs. n. uiri ducēt uxores de tribu ꝛ cognatiōe sua: ꝛ cūcte femie de eade tbu maritos accipiēt: ut hereditas ꝓmaneat i familijs: nec sibi misceāt tribus: sz ita maneāt ut a dño sepate sūt. Fecerunt q̄s filie salphaad ut sibi fuerat ipatū: ꝛ nupserūt maala ꝛ thersa ꝛ egla ꝛ melcha ꝛ noa filijs patrui sui de familia manasse: qui fuit filⁱ ioseph: ꝛ possessio q̄ illis fuerat attributa māsit i tribu ꝛ fāilia pīis earū. Hec sūt mādata atq; iudicia q̄ mādauit dñs p manū moysi ad filios isrl̄ i cāpestribus moab supra iordanē cōtra hierico.

Explicit liber Numeri. Incipit liber elleaddaberim: q̄ Deutonomiū ꝓnotat. Capl̄z. I.

Hec sūt uerba que locutus ē moyses ad omnez isrl̄ trās iordanē in solitudie cāpestri cōtra mare rubrū int̄ pharā ꝛ thofel ꝛ laban ꝛ aseroth: ubi auri ē plūmū: undecī diebus de oreb p uiā montis seir usq; cades barne. Quadragesimo ān⁹ undecimēse ꝓmo die mēsis locut⁹ ē moyses ad filios isrl̄ oīa que ꝓcepat illi dñs ut dicēt eis: p⁹ q̄ ꝓcussit seon regē āmorreorū qui habitauit in esebō: ꝛ og regē basan q̄ māsit i aseroth ꝛ in edrai trans iordanē i terra moab. Cepitq; moyses explanare legē ꝛ dicere: Dñs deus nr̄ locut⁹ ē ad nos i oreb dicēs: Sufficit uob⁹ q⁹ i hoc mōte māsistis: Reuertimi ꝛ uenite ad mōtē āmorreorū ꝛ ad cta que ei ꝓxima sūt cāpestria atq; mōtana ꝛ hūili ora loca cōtra meridiē: ꝛ iuxta litus mar̄. terrā chananeorū ꝛ libāi usq; ad flūm magnū euphratē: Ecce ingt tradidi uob⁹: Ingredimi ꝛ possidete eā: sup quā iurauit dñs patrib⁹ uestris abraā isaac ꝛ iacob: ut daret illā eis ꝛ semi eorū p⁹ eos. Dixiq; uobis illo i tēpore: Nō possū solus sustinere uos: qa dñs de⁹ uester multiplicauit uos: ꝛ estis hodie sicut stelle celi plurimi. Dñs de⁹ patruꝝ uestrorū addat ad hūc numerū multa milia: ꝛ bñdicat uobis sicut locutus ē. Nō ualeo solus negocia uestra sustinere ꝛ pōdus ꝛ iurgia. Date ex uob⁹ uiros sapiētes ꝛ gnaros: quorū ꝓuersatio sit ꝓbata i tribubus uestris: ut ponā eos uob⁹ ꝓncipes. Tūc rñdisti mihi: Bona res ē quā uis facē. Tuliq; de tribub⁹ vīs uiros sapiētes ꝛ nobiles ꝛ cōstitui eos pricipes tribunos ꝛ cēturiōes ꝛ quiq̄genarios ac decanos qui docerent uos sigla: ꝓcepiq; eis dicēs: Audite illos ꝛ q̄ iustū ē iudicate: siue ciuis sit ille: siue peregrinus: nulla erit distātia psōarū. Ita puā audietis ut magnū: nec accipietis cuiusq; psonā: quia dei iudiciū ē. Q⁹ si difficile uobis uisū aliq̄d fuerit: referte ad me ꝛ ego audiā Precepiq; eis oīa q̄ facere deberetis. Profecti āt de oreb trāsiuim⁹ per eremū terribilē ꝛ maximā solitudinē quaꝝ uidistis per uiā mōtis āmorrei: sicut preceperat dñs deus nr̄ nob⁹. Cūq; uenissemus i cades barne dixi uobis: Uenistis ad mōtem amorrei: quē dñs de⁹ uester dat⁹ est uob⁹. Vide terrā quam dñs de⁹ tuus dabit tibi: ascēde ꝛ posside eā: sicut locut⁹ ē dñs deus nr̄ p⁹ tuis. Noli timere: nec q̄q̄ paueas. Et accessistis oēs ad me atq; dixistis: Mittam⁹ uiros q̄ cōsideret terrā: ꝛ renūciēt per quod iter debeam⁹ ascēdere: ꝛ ad quas pergē ciuitates. Cūq; mihi ꝛmo placuisset: missi ex uob⁹ duodeci uiros siglos de tbub⁹ suis. Qui cū pretisset ꝛ ascēdissēt i montana uenīt usq; ad uallē botri: ꝛ ꝓspōrata tra sumtes ō fructib⁹ ei⁹ ut oñderēt ubertatē attulēt ad nos atq; dixēt: Bōa ē tra quā dñs ō us nr̄ dat⁹ ē nobis. Et noluistis ascēdere

ſz icreduli ad ſermonez dei nr̄i mūmuraſtis i tabernaculis vr̄is atq; dixiſtis: Odit nos dñs: r iccirco eduxit nos de terra egypti: ut traderet nos i manu āmorrei atq; deleret. Quo aſcēdem⁹? Nūcq; terruerūt cō nr̄z dicētes: Maxima mltitudo ē: r nobis ſtatura ꝓcerior: urbes magne r ad celū uſq; mūite. Filios enachi uidim⁹ ibi. Et dixi uob: nolite metuē: nec timeatis eos. Dñs de⁹ q̄ ductor ē nr̄ ꝓ uobis ipe pugnabit: ſicut fecit in egypto cūctis uidētib⁹: r i ſolitudine ipi uidiſtis. Portauit te dñs de⁹ tu⁹ ut ſolet hō geſtare puulū filiū ſuū i oi uia p quā ābulaſtis: donec uenirētis ad locū iſtū. Et nec ſic q̄dē credidiſtis dño deo vr̄o q̄ ꝓceſſit uos i uia: r metat⁹ ē locū i q̄ tētoria figere ōbeꝛetis: nocte oſtēdēs uobis iter p ignē r die p colūnā nubis. Cūq; audiſſet dñs uocē ſermonū vr̄orū: irat⁹ iurauit r ait: Nō uidēbit q̄ſpiā de ho mīb⁹ gñatiōis huius peſſime t̄rā bonā: quā ſub iuramēto pollicit⁹ ſū pr̄ib⁹ vr̄is: ꝓter caleb filiū iephōe. Ipe.n. uidebit eā: r ipſi dabo terrā quā calcauit r filijs ei⁹: da ſecutus ē dñz. Nec mirāda idignatō i pplz: cū mihi q̄z irat⁹ deus ꝓpter uos dixerit: Nec tu igredieris illuc: ſz ioſue fili⁹ nun miniſter tu⁹: ipe itrabit ꝓ te: hūc exhortare r robora: r ipſe ſorte terrā diuidet iſrl̄i. paruuli vr̄i de quib⁹ dixiſtis q̄ captiui ducerēt r filij qui hodie boni ac mali ignorāt diſtātiā: ipſi igrediēt r ipſis dabo terrā r poſſiō būt eā: vos aut̄ reuertimi r abite i ſolitudinē ꝓ uiā maris rubri. Et rñdiſtis mihi: Peccauim⁹ dño: aſcēdemus r pugnabim⁹ ſicut p̄cepit dñs deus nr̄. Cūq; iſtructi armis pergeretis i mōtē: ait mihi dñs: Dic ad eos: Nolite aſcēdere: neq; pugnetis: nō enī ſū uobiſcū: ne cadatis corā inimicis vr̄is. Locut⁹ ſū r nō audiſtis: ſed aduerſāres imperio dñi r tumētes ſuphia aſcēdiſtis i mōtē. Itaq; egreſſus āmorreus qui hitabat in mōtib⁹ r obuiā veniēs ꝓſecutus ē uos. ſicē ſolēt apes ꝓſequi: r cecidit de ſeir uſq; horma. Cūq; reuerſi ploraretis corā dño: non audiuit uos: nec uoci vr̄e uoluit acquieſcē. Sedeſtis q̄ i cades barne multo tēpore.

¶ Rofectiq; inde uenimus i ſolitudinē q̄ ducit ad mare rubrū: ſicut mihi dixerat dñs: r circuiuim⁹ mōtē ſeir lōgo tempore. Dixitq; dñs ad me: Sufficit uob⁹ circuire mōtē iſtū: Ite cōtra aquilonē r pplo ꝓcipe dicēs: Trāſibitis p termios fratrum vr̄orū filiorū eſau q̄ hitāt i ſeir: r timebunt uos. Videte q̄ diligēt ne moueamini cōtra eos: neq; n. dabo uobis de terra eorū: quā tū pōt uni⁹ pedis calcare ueſtigiū: quia i poſſeſſionē eſau dedi mōtē ſeir. Cibos emetis ab eis pecunia r comedetis: aquā ēptā hauꝛietis r bibetis. Dñs de⁹ tu⁹ bñdixit tibi in oi ope manuū tuaꝝ: nouit iter tuū qūo trāſieris ſolitudinē hāc magnā ꝓ q̄ dragita annos hitās tecū dñs de⁹ tuus: r nihil tibi defuit. Cūq; trāſiſſem⁹ fratres noſtros filios eſau qui hitabāt i ſeir p uiā cāpeſtrē de helath r de aſiongaber: uenim⁹ ad iter qō ducit i deſertū moab. Dixitq; dñs ad me: Nō pugnes cōtra moabitas: nec ineas aduēſus eos preliū: nō enī dabo t̄ quicq; de terra eorū: q̄a filijs loth tradidi eā i poſſeſſionem. Emim ꝑmi fuerūt hitatores eī⁹ pplus magn⁹ r ualidus r tā excelſus: ut ō enachi ſtirpe quaſi gigantes crederent: r eſſēt ſimiles filiorū enachim. Deniq; moabite appellāt eos emim. In ſeir aūt prius habitauerunt horrei quibus expulſis atq; deletis habitauerunt filij eſau ſicut fecit iſrael in terra poſſeſſionis ſue: quam dedit illi dominus. Surgētes ergo ut trāſirem⁹ tozrētē ȝareth: uenim⁹ ad eū. Tēp⁹ aūt q̄ ābulauimus de cades barne uſq; ad trāſitū ȝareth trigita r octo ānorū fuit donec ꝓſumeret oīs ꝓgregatio hoiuz bellatorū de caſtris ſicut iurauerat dñs: cui⁹ man⁹ fuit aduerſus eos ut iterirēt de caſtrorū medio. Poſtq̄ aūt uniuerſi ceciderūt pugnatores: locut⁹ ē dñs ad me dicēs: Tu trāſibis hodie termios moab urbem nomine ar: r accedēs in uicinia filiorū ammō: Caue ne pugnes cōtra eos: nec moueaꝛis ad p̄liū: nō.n. dabo tibi ō t̄ra filioꝝ āmon: quia filijs loth dedi eā i poſſeſſionē Terra gigātū reputata ē: r i ipſa oli habitauerūt gigātes: quos āmōite uocāt ȝōmim: populus magnus r mltus r procere lōgitudinis: ſicut enachim: quos deleuit domin⁹ a facie eorum: r fecit illos habitare ꝓ eis: ſicut fecerat filijs eſau qui habitant in ſeir: delens horreos: r terrā eorū illis tradens: quam poſſident uſq; in preſens. Eueos q̄ qs qui habitabant in aſerim uſq; gazam: capadoces expulerunt: qui egreſſi de capadocia deleuerūt eos: r habitauerūt ꝓ illis. Surgite r trāſite torrentē arnon. Ecce tradidi in mānu tua ſeon regē eſebō āmorreū r terrā ei⁹ icipe poſſidere: r ꝓmitte aduerſus

eū preliū. Hodie icipiā mittere terꝛorē atq; formidinē tuā i pplos q̄ hītāt sub oi celo: ut audito noie tuo paueāt:ꝛ i morē pturiē tiū cōtremiscāt:ꝛ doloꝛe teneātur. Misi ḡ nūcios de solitudie cademoth ad seon ꝛegē esebon vbis pacificis dicēs: Trāsibim⁹ per terrā tuā:publica gradiemur uia:nō declinabimus neq; ad dexterā neq; ad siniſtrā. alimēta pcio uēde nobis ut ueſcamū:aquā pecunia tribue:ꝛ sic bibez⁹. Tm̄ ē ut nobis cōcedas trāsitū:sicut fecerūt filij esau q̄ hītāt i seir:ꝛ moabite qui morāt in ar:donec ueniam⁹ ad ioꝛdanē ꝛ trāseamus ad terrā quā dñs de⁹ noſter daturus ē nobis. Nolu itq; seon rex esebō dare nobis trāsitū:q̄a i durauerat dñs deu⁹ tu⁹ spm̄ eius:ꝛ obfirmauerat cor illi⁹:ita ut traderet i man⁹ tuas sicut nūc uides. Dixitq; dñs ad me: Ecce cepi ē tradere seon ꝛ terrā eius:icipe possidere eā. Egressusq; ē seon obuiā nob⁹ cum oi pplo suo ad plīū i iasa:ꝛ tradidit eū dñs deus nr̄ nob⁹:pcussimusq; eū cū filijs suis ꝛ oi pplo suo:cūctasq; urbes i tēpore illo cepim⁹:iterfect hitatoꝛibus earū uiris ac mulieribus ꝛ puulis. Nō reliq̄mus i eis q̄q̄: absq; iumētis q̄ i ptez uenere p̄dātiū: ꝛ spolijs urbiū q̄s accepimus ab aroer q̄ ē sup ripā torrētis arnō oppido:q̄ō i ualle sitū est usq; galaad. Nō fuit uicus ꝛ ciuitas que nias effugeret manus. Oēs tradidit dñs ō us nr̄ nob⁹: absq; terra filiorū āmō ad quā nō accessim⁹:ꝛ cūct q̄ adiacēt toꝛrēti ieboc ꝛ urbib⁹ mōtanis:uniuersisq; locis a q̄bus nos phibuit dñs deus noſter. III

Taq; cōuersi ascēdimus p iter basā. Egressusq; ē og rex basan i occursuꝛ nobis cū pplo suo ad belladū i edrai. Dixit q; dñs ad me: Ne timeas eū:q̄a i manu tua traditus ē cū oi pplo ac terra sua: faciesq; ei sicut feciſti seon regi āmōꝛeorū q̄ hītauit i esebō. Tradidit ergo dñs de⁹ noſter i māibus nostris ēt og regē basā ꝛ uniuersū populū eius:percussimusq; eos usq; ad iterniti onē uastātes cūctas ciuitates illi⁹ uno tpe. Nō fuit oppidū q̄ nos effugēt. Sexagita urbes ꝛ oēm regionē argob regni og i basā. Cūcte urbes erāt munite muris altissimis poꝛtisq; ꝛ uectibus:absq; oppidis īnumeris q̄ nō hēbāt muros:ꝛ deleuim⁹ eos sicut feceramus seon regi esebō dispdētes oēm ciuitatē uiroſq; ac mulieres ꝛ puulos:iumēta aūt ꝛ spolia urbiū dirupuimus. Tulim⁹ q; illo i tēpore terrā de manu duorū regū āmoꝛeorū q̄ erāt trās iordanē a tōrēte arnō usq; ad mōtē hermon:quē sidonij saꝛiō uocāt ꝛ āmoꝛei sanir:oēs ciuitates q̄ sūt i planitie ꝛ uniuersā terrā galaad ꝛ basā usq; ad selcha ꝛ edrai ciuitates regni og in basan. Solus q̄ppe og rex basan resisterat de stirpe gigantū. Et mōstrat lectus ei⁹ ferreus q̄ ē i rabath filiorū āmon:nouē cubitos habēs lōgitudis:ꝛ q̄ttuor latitudis ad mensurā cubiti uirilis manus:terrāq; possedim⁹ tēpe illo ab aroer q̄ ē sup ripā toꝛrēti arnō usq; ad mediā partē mōtis galaad ꝛ ciuitates illi⁹ dedi rubē ꝛ gad. Reliquā aūt partē galaad ꝛ oēm basā regni og tradidi medie tribui manasse oēz regionē argob. Cūctaq; basā uocabat terra gigātū. Jair filius manasse possedit oēz regionē argob usq; ad ēmīnos gessuri ꝛ machati. Uocauitq; ex nomie suo basan anochiair.i. villas iair usq; i p̄ntē diem. Machir q̄q; dedi galaad ꝛ i bub⁹ rubē ꝛ gad dedi de terra galaad usq; ad torrētē arnon mediū toꝛrētis ꝛ ꝓfinium usq; ad torrētē ieboc q̄ ē terminus filiorū āmon ꝛ planitiē solitudis atq; iordanē: ꝛ ēmīnos cenereth usq; ad mare deserti: q̄ō ē salsissimum ad radicem mōtis phasga cōtra oriētē. Precepiq; nob⁹ i tēpe illo dicēs: Dñs deus vr̄ dat uobis terrā hāc i hereditatē:expediti precedite fratres vr̄os filios i srl oēs uiri robusti absq; uxoribus ꝛ puulis atq; iumētis. Noui.n.q̄ plura hēat pecora ꝛ i urbib⁹ remanere debebūt quas tradidi uobis donec requiē tribuat dñs fratribus vr̄is:sicut uob⁹ tribuit:ꝛ possideāt ipi ēt terrā quā daturus ē eis trās iordanē:tunc reuertetur unusq̄sq; i possessionē suā quā dedi uob⁹. Josue q̄q; i tēpore illo p̄cepi dicēs: Oculi tui uiderūt q̄ fecit dñs de⁹ noſter duob⁹ bis regib⁹:sic faciet oibus regnis ad q̄ trāsiturus es:ne timeas eos. Dñs.n.de⁹ vr̄ pugnabit pro uobis. Precatusq; sū dominū i tēpore illo dicēs: Dñe deus tu cepisti ostēdere seruo tuo magnitudinē tuā manuq; fortissimā. Neq; eni est alius de⁹ uel in celo uel in terra qui possit facere opera tua: ꝛ ꝓpari fortitudi tue. Transibo igitur ꝛ uidebo terram hanc optimam trans iordanem ꝛ montem istum egregium ꝛ libanuz. Iratusq; ē dñs mihi ppt̄ vos:nec exaudiuit me:sz dixit mihi: Sufficit tibi: neq̄q̄ ultra loquaris de hac re ad me: Ascēde cacumē

phasge ⁊ oculos tuos circūfer ad occidētē ⁊ ad aq̄lonē: austrūq; ⁊ oriētē: ⁊ aspice: nec .n. trāsibis iōdanē istū. ℣ Precipe iosue ⁊ cō robora eū atq; cōforta: qa ipe p̄cedet ppl'z istū: ⁊ diuidet eis terrā quā uisur⁹ es. ℣ Dā simusq; i ualle ⁊tra phanū phogor. ℣ IIII

HEc nūc isrl' audi p̄cepta ⁊ iudicia que ego doceo te: ut faciēs ea uiuas: ⁊ ingrediēs possideas terrā quā dñs de⁹ patrū vīorū datur⁹ ē uobis. ℣ Nō addetis ad vbuz qō uob' loq̄r: nec auferetis ex eo. ℣ Custodite mādata dñi dei vīi q̄ ego p̄cipio uobis. ℣ Oculi vīi uiderūt oia q̄ fecit dñs ⁊tra beelphegor: quō ⁊triuerit oēs cultores ei⁹ ō medio vīi: uos aūt q̄ adhereris dño deo vīo uiuitis uniuersi usq; i p̄nte die. ℣ Scitis q; docuerīz uos p̄cepta atq; iustitias sicut mādauit mihi dñs de⁹ me⁹: sic facietis ea i terra quam possessuri est: ⁊ obseruabitis ⁊ iplebit' ope. ℣ Hec ē eni vīa sapīa ⁊ itellect⁹ corā ppl'is ut audiētes uniuersi p̄cepta hec dicāt: En populus sapiēs ⁊ itelligēs gēs magna: nec est alia natio tā grādis q̄ hēat deos appropin quātes sibi: sicut de⁹ nr̄ adest cūctis obsecrationib⁹ nr̄is. ℣ Que .n. ē alia gēs sic iclyta ut hē at cerimonias iustaq; iuditia ⁊ uniuersā legē quā ego ꝓponā hodie añ oculos vīos? ℣ Custodi igit te metipsū ⁊ aiaz tuā sollicite. ℣ Ne obliuiscaris uerborū q̄ uiderūt oculi tui: ⁊ ne excidāt ō corde tuo cūctis diebus uite tue. ℣ Doceb ea filios ac nepotes tuos die q̄ stetisti corā dño deo tuo i oreb: qñ dñs locut⁹ ē mihi dicēs: Cōgrega ad me ppl'z ut audiāt sermones meos ⁊ discāt timere me oi tēpore q̄ uiuūt i tra: doceātq; filios suos: Et accessisti ad radices mōt⁹ q̄ ardebat usq; ad celū: erātq; in eo tenebre ⁊ nubes ⁊ caligo: Locut⁹q; ē dñs ad uos de medio ignis. ℣ Vocē vborū ei⁹ audistis: ⁊ formā penitus nō uidistis. ℣ Et oñdit uob' pactū suū qō p̄cepit ut faceretis: ⁊ decē vba q̄ scripsit i duab⁹ tabulis lapideis. ℣ Mihiq; mādauit i illo tpe: ut docerē uos cerimonias ⁊ iudicia q̄ facē ōberetis i tra quā possessuri estis. ℣ Custodi te igit sollicite aias vīas. ℣ Nō uidisti aliquā silitudinē i die q̄ locut⁹ ē uobis dñs i oreb de medio ignis: ne forte decepti faciatis uobis sculptā similitudinē aut imaginem masculi uel femie: silitudinē oiuz iumētorū q̄ st sup tra: ul' auiū sub celo uolātiū atq; reptiliū q̄ mouēt i tra: siue pisciū q̄ sub terra morāt i aq̄s: ne forte eleuatis oculis ad cūctā uideas solē ⁊ lunā ⁊ oia astra celi: ⁊ errore decept⁹ adores ea ⁊ colas q̄ creauit dñs deus tu⁹ i ministeriū cūctis gētibus q̄ sub celo sūt. ℣ Vos aūt tulit dñs ⁊ eduxit de fornace fērea egypti: ut hēret ppl'z hereditariū sicut ē i p̄nti die. ℣ Iratusq; ē dñs ⁊tra me p̄pter sermōes vīos ⁊ iurauit ut nō trāsirē iordanē: nec ingrederer terrā optimā quā dat⁹ ē uob'. ℣ Ecce morior i hac humo: ñ trāsibo iordanē: uos trāsibitis ⁊ possidebitis terrā egregiā. ℣ Caue ne q̄ obliuiscar⁹ pacti domini dei tui: q̄ō pepigit tecū: ⁊ facias ē sculptā silitudinē eorū q̄ fieri dñs ꝓhibuit: qa dñs de⁹ tuus ignis cōsumēs ē de⁹ emulator. ℣ Si genueritis filios ac nepotes ⁊ moratī fueritis i terra: deceptiq; fecerit⁹ uob' aliq̄ silitudinē patrātes malū corā dño deo vīo ut eū ad iracūdiā ꝓuocetis: testes iuoco hodie celū ⁊ trā: cito pituros uos esse de tra: quā trāsito iordane possessuri estis. ℣ Nō habitabitis i ea lōgo tēpore: sed delebit uos dñs atq; dispget i oēs gētes ⁊ remanebitis pauci i natiōib⁹ ad q̄s uos ducturus ē dñs. ℣ Ibi q; seruietis dijs: q̄ hominū manu fabricati sūt: ligno ⁊ lapidi: q̄ nō uidēt: nec audiunt: nec comedūt: nec odorāt. ℣ Cūq; q̄sieris ibi dñm deū tuū: inuenies eū: si tñ toto corde q̄ sieris ⁊ tota ꝛbulatiōe aie tue postq; te inuenerit oia q̄ p̄dicta sūt. ℣ Nouissimo aūt tpe reuerteris ad dñm deū tuū ⁊ audies uocē ei⁹: qa deus mificors dñs de⁹ tuus ē. ℣ Nō dimittet te: nec oīo delebit: nec obliuiscet pacti i q̄ iurauit p̄ib⁹ tuis. ℣ Interroga de diebus ātiq̄s qui fuerūt āte te ex die q̄ creauit dñs de⁹ hominē sup terraz a sūmo celi usq; ad sūmū ei⁹: si facta ē aliq̄ huiuscemodi res: aut unq̄ cognitū ē: ut audiret ppl's uocem dñi dei loquētis de medio ignis: sicut tu audisti ⁊ uidisti. si fecit deus ut ingrederet ⁊ tolleret sibi gētē de medio natiōnū per tētationes signa atq; portēta p pugnā ⁊ robustam manū extentumq; brachiuz ⁊ horribiles uisiones iuxta oia que fecit pro nobis dñs deus noster i egypto uidētib⁹ oculis tuis ut scires qñ dñs ipse ē deus: ⁊ nō est alius p̄ter unū: ℣ De celo te fecit audire uocē suā: ut doceret te: ⁊ i tra oñdit tibi ignez suū maximū ⁊ audisti uerba illi⁹ de medio ignis: qa dilexit patres tuos ⁊ elegit semen eorum post eos. ℣ Eduxitq; te precedens in uirtute sua magna ex egypto: ut deleret nationes maximas ⁊ fortiores te in introitu

tuo: ⁊ introduceret te: daretq; tibi terrā eaz̄ ī possessionē: sicut cernis ī p̄nti die. Scito g̈ hodie ⁊ cogitato ī corde tuo q̄ dñs ipe ē dē ī celo sursū ⁊ ī terra deorsū ⁊ nō sit alī. Custodi p̄cepta eī atq; mādata q̄ ego p̄cipio t̄: vt bñ sit t̄ ⁊ filijs tuis p̄ te: ⁊ pmāeas mlto tpe sup terrā quā dñs dē tu⁹ datur⁹ ē t̄. Tūc sepauit moyses tres ciuitates trās iordanē ad orientalē plagā: ut cōfugiat ad eas q̄ occiderit nolēs, primū suū: nec fuerit sibi inimic⁹ añ unū ⁊ alterū diē ⁊ ad harū aliquā urbiū possit euadere: bosor ī solitudie q̄ sita ē ī terra cāpestri de tribu rubē: ⁊ ramoth ī galaad: q̄ ē ī tribu gad: ⁊ golā ī basā q̄ ē ī tribu manasse. Ista ē lex quā ꝓposuit moyses cora filijs isrl: ⁊ hec testimōia ⁊ cerimonie atq; iudicia q̄ locut⁹ ē ad filios isrl: qñ egressi sūt de egypto trās iordanē ī valle ꝓtra phanū phogō ī terra seō regis āmorei: q̄ habitauit ī esebō: quē p̄cussit moyses. Filij q̄q; isrl egressi ex egypto possederūt terrā eī ⁊ terrā og regis basā duorū regū āmorreorū q̄ erant trās iordanē ad solis ortū ab aroer: q̄ sita ē sup ripā torrētis arnō usq; ad mōtē sanir q̄ ē ⁊ hermō: oēz planitiē trās iōdanē ad orientalē plagā usq; ad mare solitudis ⁊ usq; ad radices montis phasga.

V

Vocauitq; moyses oēm isrāelē ⁊ dixit ad eū: Audi isrl cerimōias atq; iudicia q̄ ego loq̄r ī auribus tuis hodie: Discite ea ⁊ opē cōplete: Dñs dē nr̄ pepigit nobiscuz fedus ī oreb. Nō cū p̄ribus nr̄is iniit pactū sz nobiscū q̄ ī p̄ntiarū sum⁹ ⁊ uiuim⁹. Facie ad faciē locut⁹ ē nob ī mōte de medio ignis. Ego seqster ⁊ medi⁹ fui iter deū ⁊ uos ī tēpoz illo: ut ānūciarē uob⁹ uerba eī⁹. Timuistis .n. ignē ⁊ nō ascēdistis ī mōtē ⁊ ait: Ego dom⁹ dē tu⁹ q̄ eduxi te de terra egypti ò domo seruitutis. Nō hēbis deos alienos ī cōspectu meo. Nō facies tibi sculptile nec sīlitudinē oīuz q̄ i celo sūt desup ⁊ q̄ ī terra deorsū: ⁊ q̄ versāt ī aq̄s sub terra. Nō adorabis ea ⁊ nō coles. Ego .n. sū dñs dē tu⁹ dē emulator reddēs iniq̄tatē p̄m sup filios in tertiā ⁊ q̄rtā gñationē his q̄ oderūt me ⁊ faciēs miſicordiā ī multa milia diligētib⁹ me ⁊ custodiētib⁹ p̄cepta mea. Nō usurpabis nomē dei tui frustra: q̄a nō erit ipunitus q̄ sup re uana nomē eī⁹ assūpserit. Obserua die sabbati: vt sāctifices eū sicut p̄cepit tibi dñs dē tuus. Sex diēb⁹ opaberis: ⁊ facies oīa opa tua. Septim⁹ dies sabbati ē. i. req̄es domini dei tui. Nō facies ī eo q̄cq; opis tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia: seru⁹ ⁊ ācilla bos ⁊ asin⁹ ⁊ oē iumētū tuū ⁊ pegrin⁹ q̄ ē itra portas tuas: vt requiescat fil⁹ ⁊ ācilla tua sic ⁊ tu. Memento q̄ ⁊ ipse seruieris ī egypto ⁊ duxerit te ih̄ dñs ds tu⁹ ī manu forti ⁊ brachio extēto. Ideirco p̄cepit tibi ut obseruares die sabbati. Honora p̄rem tuū ⁊ matrē sicut p̄cepit tibi dñs deus tu⁹: ut longo uiuas tēpore: ⁊ bene sit tibi ī terra quā dom⁹ deus tu⁹ daturus ē tibi. Nō occides: neq; mechaberis: furtūq; nō facies: nec loq̄ris cōtra p̄roximū tuū falsū testimoniū. Nō cōcupisces uxorē p̄rimi tui: nō domū: nō agrū: non seruū: nō ācillā: nō bouē: nō asinū: ⁊ vniuersa q̄ illi⁹ sūt. Hec uerba locut⁹ ē dñs ad oēm multitudinē vēz ī mōte ò medio ignis ⁊ nubis ⁊ caliginis uoce magna nihil addēs āplī⁹: ⁊ scripsit ea ī duab⁹ tabulis lapideis: q̄s tradidit mihi. Vos āt p⁹q; audistis uocē ò medio tenebrarū: ⁊ mōtē ardē uidistis: accessistis ad me oēs p̄cipes tribuū ⁊ maiores natu atq; dixistis: Ecce oñdit nobis dñs dē nr̄ maiestatē ⁊ magnitudinē suā: Vocē enīz eius audiuim⁹ de medio ignis ⁊ probauim⁹ hodie: q̄ loquēte deo cū homie uixerit ho. Cur g̈ mōiemū ⁊ deuorabit nos ignis hic maxim⁹? Si .n. audierim⁹ ultra uocē domi dei nr̄i moriemur. Quid ē ois caro ut audiat uocē dei uiuētis q̄ ò medio ignis loq̄t: sicut nos audiuim⁹ ⁊ possit uiuē? Tu magis accede ⁊ audi cūcta q̄ dixerit dñs dē noster ī: loq̄risq; ad nos: ⁊ nos audiētes faciem⁹ ea. Quod cū audisset dñs ait ad me: Audiui uocē vborū ppli hui⁹ q̄ locuti sūt tibi. Bñ oīa sūt locuti. Quis det talē eos hēre mētē: ut timeāt me ⁊ custodiāt uniuersa mādata mea ī oī tpe: ut bñ sit eis ⁊ filijs corū in sēpiternū? Vade g̈ ⁊ dic eis: Reuertimī i tēt oria vīa: Tu uero hic sta mecū ⁊ loquar tibi oīa mādata mea ⁊ cerimonias atq; iudicia que docebis eos ut faciant ea in terra quā dabo illis in possessionem. Custodite igit ⁊ facite omnia que p̄cepit dominus deus uobis. Non declinabitis neq; ad dextrā neq; ad sinistram: sed per uiam quam p̄cepit dñs deus uester ambulabitis: ut uiuatis ⁊ bene sit uobis ⁊ protelētur dies uestri in terra possessionis uestre.

VI

Hec sunt precepta ⁊ cerimonie atq; iudicia: que mādauit dñs deus uester

ut docerẽ uos: ut faciatis ea ī terra ad quã trãsgredimi possidẽdã: ut timeas dñz deũ tuũ: et custodias oia mãdata ⁊ ꝓcepta eius q̃ ego ꝓcipio tibi ⁊ filijs ac nepotib' tuis cũ ctis dieb' uite tue: ut plõgẽt dies tui. Audi isrl ⁊ obserua ut facias q̃ precepit tibi dñs ⁊ bñ sit tibi ⁊ multipliceris ãpliꝰ sicut pol licit' ẽ dñs de' patrũ tuorũ t̃ terrazz lacte ⁊ melle manãtẽ. Audi isrl. Dñs de' nr̃ de' unus ẽ. Diliges dñz deũ tuum ex toto corde tuo ⁊ ex tota aĩa tua: ⁊ ex tota fortitudine tua. Erũtq; vba hec q̃ ego ꝓcipio t̃ hodie ī corde tuo: ⁊ narrabis ea filijs tuis ⁊ medi taberis sedẽs ī domo tua: ⁊ ãbulans ī itinẽ dormiẽs atq; cõsurgẽs: ⁊ ligab' ea q̃i signuz ī manu tua: erũtq; ⁊ mouebunt int oculos tuos: scribesq; ea ī limie ⁊ hostijs dom' tue. Cũq; itroduxerit te dñs de' tu' ī terrã ꝑ q̃ iurauit pũib' tuis abzaam isaac ⁊ iacob: ⁊ dederit tibi ciuitatez magnas ⁊ optimas q̃s nõ edificasti: domos plẽas multaꝝ opũ q̃s nõ extruxisti: cisternas q̃s nõ fodisti: vineta ⁊ oliueta q̃ nõ plãtasti: ⁊ comederi ⁊ satura tus fueris: caue diligẽt ne obliuiscaris dñi dei tui: q̃ eduxit te de tra egypti de domo ꝑ uitutis. Dñm deũ tuũ timeb': ⁊ ipsi seruies: ac ꝑ nomẽ illius iurabis. Non ibitis post deos alienos cunctaꝝ gẽtiũ q̃ ī circuitu vio sũt: qñ de' emulator dñs de' tu' in medio tui: neq; ira ascat furor dñi dei tui ꝓra te: ⁊ auferat te ò supficie tre. Nõ tentabis dñm deũ tuũ: sicut tentasti i loco tentatiõis. Cu stodi ꝓcepta dñi dei tui ac testimonia ⁊ ceri monias q̃s ꝓcepit tibi: ⁊ fac qò placitũ ẽ ⁊ bonũ ī cõspectu domini ut bñ sit t̃: ⁊ ingres sus possideas terrã optimã ò q̃ iurauit dñs pũib' tuis: vt deleret oẽs ũmicos tuos cor̃ te: sicut locut' ẽ. Cũ it: ogauerit te fili' tuus cras dicẽs: q̃d sibi volũt testimõia hec ⁊ ce rimõie atq; iudicia q̃ ꝓcepit dñs de' nr̃ nob': dices ei: Serui eramus pharaonis ī egypto ⁊ eduxit nos dñs ò egypto ī manu forti: fe citq; signa atq; pdigia magna ⁊ pessima in egypto ꝓtra pharaonẽ ⁊ oẽm domũ illi' in cõspectu nr̃o: ⁊ eduxit nos ide: ut itroduct daret terrã super q̃ iurauit pũibus nr̃is. Pre cepitq; nobis domin' ut faciamus oia legi tima hec: ⁊ timeamus dñm deũ nostrũ ut bene sit nobis cunctis diebus uite nostre sicut est hodie. Eritq; nostri misericors: si custodierimus ⁊ fecerimus oia precepta ei' corã dño deo nr̃o sic mãdauit nob'. VII

Cum vero itroduxerit te dñs deus tu us ī terrã quã possessurus igredieris ⁊ deleuerit gẽtes mltas corã te ethei ⁊ ger gezei ⁊ ãmorei ⁊ chananei ⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebusei: septẽ gẽtes multo maiõis numeri q̃ tu es ⁊ robustiores te: tradiderit q; eas dñs de' tu' tibi: pcuties eas usq; ad ītermitionẽ. Nõ ĩibis cũ eis fedus: nec mi sebet earũ: neq; sociabis cũ eis cõiugia. Fi liã tuã nõ dabis filio ei': nec filiã illi' accipi es filio tuo: q̃a seducet filiũ tuũ ne seq̃t me: ⁊ ut magis seruiet dijs alienis. Irascet̃q; fu ror dñi ⁊ delebit te cito. Quin potiꝰ hec fa ciet eis. Aras eoꝝ subuẽtite ⁊ cõfrigite statu as: lucosq; succidite ⁊ sculptilia cõburite: q̃a pplꝰ scus es dño deo tuo. Te elegit dñs de' tu': ut sis ei pplus peculiaris de cũctis pplis q̃ sũt sup trã. Non q̃a cũctas gẽtes nu mero uicebatis: vobis iũct' ẽ dñs ⁊ elegit uos cũ oib' sitis pplis pauciores: sz q̃a dile xit uos dñs: ⁊ custodiuit iuramẽtũ qò iura uit pũib' viis: eduxitq; uos ī manu forti ⁊ redemit de domo seruitutis: de manu pha raonis regis egypti: ⁊ scies q̃a dñs de' tuus ipe ẽ de' fortis ⁊ fidelis custodiẽs pactuz ⁊ mificordiã diligẽtib' se: ⁊ bis q̃ custodiunt ꝓcepta ei' ī mille gnatões: ⁊ reddẽs odiẽtib' se stati: ita ut diſpdat eos ⁊ ultra ñ differat ꝓtinus eis restituẽs qò merẽt. Custodi g̃ ꝑ cepta ⁊ cerimonias atq; iudicia q̃ ego man do tibi hodie ut facias. Si postq; audieris hec iudicia custodieris ea ⁊ feceris: custodi et dñs de' tuus pactũ tibi ⁊ mificordiã q̃z iurauit pũibus tuis ⁊ diliget te ac multipli cabit: benedicetq; fructui uentris tui ⁊ fru ctui terre tue: frumẽto tuo atq; uidemie: o leo ⁊ armentis: gregibus ⁊ armentis ouiũ tuarũ super terram ꝓo qua iurauit patri bus tuis ut daret eam tibi. Benedict' eris inter omnes populos. Non erit apud te ste rilis utriusq; sexus tam in hominib' q̃ ī gregibus tuis. Auferet dominus a te om nem languorem: ⁊ infirmitates egypti pessi mas quas nouisti non inferet tibi: sed cun ctis hostibus tuis. Deuorabis omnes po pulos quos dominus deus tuus daturus est tibi. Non parcet eis oculus tuus: nec sernies dijs eorũ: ne sint in ruinã tui: Si di xeris in corde tuo: plures sunt gentes iste q̃ ego: quo potero delere eas: noli metuere sed recordare q̃ fecerit dñs de' tu' pharaõi ⁊ cũctis egyptijs plagas maxias q̃s uidisti

oculi tui ⁊ signa atq; portenta manūq; robustā ⁊ extētū brachiū: vt educēt te dñs deus tu⁹. Sic faciet cūctis pplis quos metuis. Insup ⁊ crabrones mittet dñs deus tuus in eos: donec deleat oēs atq; dispdat q̄ te fugerit ⁊ latē ñ poterit. Nō timeb eos: qa dñs deus tu⁹ i medio tui ē. de⁹ magn⁹ et tribil. Ipe psumet nationes has i pspcū tuo paulatī atq; p ptes. Nō potis eas ōlē parit. ne fō te multiplicēt ptra te bestie ire. Dabitq; eos dñs de⁹ tu⁹ i pspectu tuo: ⁊ iffecit illos. donec pēit⁹ deleāt. Tradetq; ges eoz i manꝰ tuas: ⁊ dispdes noia eoz sub celo. Null⁹ potit resistē t: donec pteras eos. Sculptilia deoꝝ ignē pbures. Nō pcupises argētū ⁊ aurū ō qb⁹ facta sūt: neq; assumes ex eis tibi q̄q; ne offēdas ppt ea: qa abominatio ē dñi dei tui: nec inferes q̄ppiā ex idolo i domū tuā. ne fias anathema: sicut ⁊ illō ē. Quasi spūcitiā detestaberis: ⁊ velut inq̄namētū ac sordes abominatiōi habebis. qa anathema ē.

¶ VIII

Omne mādatum qō ego p̄cipio tibi hodie caue diligent ut facias vt possitis viuere: ⁊ multiplicemini: ingressiq; possideatis terrā. p q̄ iurauit dñs p̄ib⁹ vr̄is. Et recordaberis cuncti itineris p quō adduxit te dñs de⁹ tu⁹ q̄dragita ānis p ōsertū: ut affligeret te atq; tentaret: ⁊ nota fierent q̄ in tuo aīo vsabant: vtrū custodires mādata illi⁹: an nō. Afflixit te penuria: ⁊ ōdit tibi cibū manna qō ignorabas tu ⁊ patres tui: ut ostēdēt tibi q̄ nō i solo pane viuit hō: sz i oi vbo qō egredit de ore dñi. Uestimētū tuū quo opiebaris neq; q̄ vetustate ōfecit: ⁊ pes tu⁹ nō ē subtrit⁹. En q̄dragesimus ānus ē: vt recogites i cōde tuo: qa sicut erudit filiū suū hō: sic dñs deu⁹ tu⁹ erudiuit te: vt custodias mādata dñi dei tui: ⁊ ambules in vīs eius: ⁊ timeas eū. Dñs. n. deus tuus introducet te in terrā bonā: terrā riuorū aq̄rūq; ⁊ fontiū: in cuius campis et montib⁹ erumpunt fluuiorū abyssi: terrā frumenti hordei ac vinearū: i qua ficus ⁊ malogranata ⁊ olīneta nascūt: terrā olei ac mellis: vbi absq; vlla penuria comedes panē tuū: ⁊ rerū oium abundantia pfrueris: cuius lapides ferrū sunt: ⁊ ō montibus ei⁹ eris metalla fodiūt: ut cū comederis ⁊ satiatus fueris: benedicas dño do tuo p terra optima quā dedit tibi. Obserua ⁊ caue ne quādo obliuiscaris dñi dei tui: ⁊ negligas mandata ei⁹ atq; iudicia ⁊ cerimonias quas ego p̄cipio tibi hodie: ne postq̄ comederis ⁊ satiat⁹ fueris: domos pulchras edificaueris ⁊ habitaueris i eis: habuerisq; armēta boū ⁊ ouiū greges argēti ⁊ auri cūctarūq; rez copiā: eleuetur cō tuū ⁊ ñ reminiscaris dñi dei tui: q̄ eduxit te ō tra egypti ō domo ſuituti: ⁊ ducto⁹ tu⁹ fuit i solitudie magna atq; tribili: i q̄ erat spēs flatu adurēs ⁊ scōpio ac dispas ⁊ nulle oio aq̄: q̄ eduxit tibi riuos ō petra durissima: ⁊ cibauit te māna i solitudie: qō nesciēt pies tui. Et postq̄ afflixit ac pbauit: ad extremū miserē tui: ne dicēs i corde tuo: fortitudo mea ⁊ robur manꝰ mee hec mihi opa p̄stitēt: sz recordet dñi dei tui: q̄ ipe ures t pbuerit: ut ipleret pactū suū sup quo iurauit p̄ib⁹ tuis: sicut presens idicat dies. Sin aūt oblit⁹ dñi dei tui: secut⁹ fueris deos alienos: coluerisq; illos et adoraueris: ecce nūc pdico tibi q̄ oio dispeas. Sicut gētes q̄s deleuit dñs i introitu tuo: ita ⁊ uos pibit si inobedientes fueritis uoci dñi dei uri.

¶ IX

Audi israel: Tu transgredieris hodie iordanem: ut possideas nationes maximas ⁊ fortiores te: ciuitates igentes ⁊ ad celū usq; muratas: populū magnū atq; sublimē: filios enachim quos ipse uidisti ⁊ audisti: q̄bus nullus pōt ex aduerso resistere. Scies ergo hodie q̄ dñs deꝰ tu⁹ ipe trāsibit añ te ignis deuorās atq; psumēs: q̄ pterat eos: ⁊ deleat atq; dispdat añ faciē tuā uelocit: sicut locut⁹ ē tibi. Ne dicas i corō tuo cū ōluerit eos dñs deꝰ tu⁹ i pspcū tuo: propter iustitiā meā introduxit me dñs: ut terrā hāc possiderē: cū ppt impietates suas iste delete sint nationes. Neq; n. ppt iustitias tuas et eqtatē cordis tui ingredieris: ut possideas terras eaz: sz qa ille egerit ipie: introeūte te delete sūt: ⁊ ut ppleret vbū suū dñs qō sub iura mēto pollicit⁹ ē p̄ib⁹ tuis abraam isaac ⁊ iacob. Scito ergo q̄ ñ ppt iusticias tuas dominꝰ deꝰ tu⁹ dederit tibi terrā hanc optimā in possessionē: cū durissime ceruicis sis populus. Memento ⁊ ne obliuiscaris quō ad iracundiā prouocaueris dominū deū tuū in solitudine: ⁊ ex eo die q̄ egressus es ex egypto usq; ad locū istū: sp aduersū dñm pugnasti. Nā ⁊ i oreb prouocasti eū: ⁊ iratus delere te uoluit: quādo ascēdi i montē ut accipere duas tabulas lapideas pacti qō pepigit uobiscum deus. Et perseueraui in monte quadraginta diebus ac noctibus panē nō comedēs ⁊ aquā non bibēs. Deditq; mihi

dominus duas tabulas lapideas scriptas digito dei: & cõtinẽtes oia vba q̃ vob̃ locut⁹ ẽ i mõte de medio ignis qñ cõcio ppl'i ꝓgregata ẽ. Cũq; trãsisset q̃draginta dies & toti dẽ noctes: dedit mihi dñs duas tabulas lapideas: tabulas federis: dixitq; mihi: Surge & descẽde hic cito: qa populus tu⁹ quẽ eduxisti de egypto deseruerũt uelocit uiam quã ostẽdisti eis: fecerũtq; sibi cõflatile. Rursũq; ait dñs ad me: Cerno q populus iste dure ceruicis sit: dimitte me ut cõteram eũ: & deleã nomẽ ei⁹ desub celo: & cõstituam te sup gẽtẽ q̃ hac maior & fortior sit. Cũq; de mõte ardẽte descẽderẽ: & duas tabulas federis utraq; tenerez manu: uidissẽq; pec casse uos dño deo vño & fecisse uobis uitulũ ꝓflatilẽ: ac deseruisse uelocit uiã ei⁹ quaz ostẽderat: pieci tabulas de mãib⁹ meis: cõfregiq; eas i cõspectu uõ: Et pcidi añ dñm sicut prius q̃dragita dieb⁹ & noctib⁹ panez nõ coedẽs & aquã nõ bibẽs ꝓpter oia pcã vĩa q̃ gessistis cõtra dñz & eũ ad iracũdiã p uocastis. Timui.n. idignatõnẽ & irã illã: q̃ aduersũ uos cõcitat⁹ delẽ uos uoluit: & exaudiuit me dñs etiã hac uice. Aduersuz aarõ ꝺ̃z uehemẽter irat⁹ uoluit eũ ꝓterẽ: & p illo similit depcatus sũ. Pccuz aũt vĩz qõ fecerat .i. uitulũ arriptẽs igne cõbussi: & in frusta cõminuẽs oio ꝺ̃z i puluerẽ redigẽs: p ieci i torrẽtẽ q̃ de mõte descẽdit. Jn icendio ꝺ̃z & i tẽtatiõe & i sepulchris cõcupiscẽtie p uocastis dominũ: & qñ misit uos de cades barne dicẽs: Ascẽdite & possidete terrã quã dedi uobis & cõtẽpsistis ipiũ dñi dei vĩ & ñ credidistis ei: neq; uocẽ ei⁹ audire voluisti sed sẽp fuistis rebelles a die q̃ nosse uos cepi. Et iacui corã dño q̃dragita dieb⁹ ac noctib⁹: qb⁹ eũ supplicit ꝺ̃pcabar: ne delẽt uos ut fuerat cõminat⁹: & orãs dixi: Dñe de ne dispdas populũ tuũ & hereditatẽ tuã quaz redemisti i magnitudie tua: q̃s eduxisti ꝺ e gypto i manu tua: Recordare ſuoꝝ tuoꝝ abraã isaac & iacob. Ne aspicias duriciam & ipietatẽ atq; pccuz: ne fõte dicãt hitatões terre de q̃ eduxisti nos: nõ poterat dñs intꝺ ducere eos i terrã quã pollicitus ẽ eis: & oꝺ rat illos: iccirco eduxit ut interficeret eos in solitudine qui sũt populus tuus & hereditas tua quos eduxisti i fortitudine tua magna & in brachio tuo extẽto.

X

In tẽpore illo dixit dñs ad me: Dola tibi duas tabulas lapideas sicut pꝛiores fuerũt: & ascẽde ad me i mõtẽ: faciesq; arcã ligneã: & scribã i tabulis uerba q̃ fuerũt in his q̃s añ ꝓfregisti: põesq; eas i arca. Feci igit arcã de lignis sethi. Cũq; dolassẽ duas tabulas lapideas istar ꝓrũ: ascẽdi i mõtez hñs eas i manibus. Scripsitq; i tabulis iux ta id qꝺ prius scripserat: vba decẽ q̃ locut⁹ ẽ dñs ad uos i mõte de medio ignis qñ populus ꝓgregat⁹ ẽ: & dedit eas mihi. Reuersusq; de mõte descẽdi & posui tabulas i arcã quã fecerã: q̃ hucusq; ibi sũt: sicut mihi ꝓcepit dñs. Filij aũt isrl̃ mouerũt castra ex beroth filiorũ iachã i mosera ubi aarõ mõtu⁹ & sepult⁹ ẽ: ꝓ q̃ sacerdotio fũct⁹ ẽ eleazar filj⁹ eius. Jnde uenerũt i gaad de quo loco ꝓfecti castrametati sũt i iethabatha i terra aq̃rũ atq; torrẽtiũ. Eo tpe sepaui tribũ leui: ut portaret arcaz federis dñi & staret co rã eo i mĩsterio ac bñdiceret i noie illi⁹ usq; i pñtẽ diẽ: Quã obrẽ nõ hũit leui partẽ neq; possessionẽ cũ fratribus suis: qa ipe dñs possessio ei⁹ ẽ: sicut ꝓmisit ei dñs deꝰ tuus. Ego aũt steti i mõte sicut prius q̃dragita dieb⁹ ac noctib⁹: exaudiuitq; me dñs etiã hac uice: & te pdere noluit. Dixitq; mihi: Vade & ꝓcede ppl'z ut igrediat & possideat terram quã iurani pãtib⁹ eorũ: ut traderem eis. Et nũc isrl̃ qꝺ dñs deꝰ tuꝰ petit a te nisi ut time as dñz deũ tuũ: & ãbules i uijs ei⁹ & diligas eũ: ac seruias domino deo tuo i toto corde tuo & i tota aĩa tua: custodiasq; mandata domini & cerimonias ei⁹ quas ego hodie precipio tibi: ut bene sit tibi? En domini dei tui celũ ẽ & celuz celi: tra & oia q̃ i ea sũt. & tñ pãtib⁹ tuis ꝓglutinat⁹ ẽ dñs & amauit eos: elegitq; semẽ eorũ pꝰ eos. i. uos de cunctis gẽtib⁹: sicut hodie ꝓbat. Circũcidite igit preputiũ cordis uestri: & ceruicẽ vĩam ne induretis ãpli⁹: qa dñs deꝰ vĩ ipse est deus deorũ & dñs dominãtiũ: deꝰ magn⁹ & potẽs & terribilis: q̃ psonã nõ accipit nec iumẽta. Facit iudiciuz pupillo & uidue: amat pegrinum & dat ei victũ atq; uestitũ. Et uos ꝙ amate peregrinos: quia & ipsi fuistis aduene i terra egypti. Dñm deũ tuum timebis & ei soli seruies. Jpsi adherebis: iurabisq; i nomine illius. Jpse est laus tua & deus tuus qui fecit tibi hec magnalia & terribilia que uiderunt oculi tui. Jn septuaginta aiabus descẽderunt patres tui i egyptũ: & ecce nũc

multiplicauit te dñs deus tuus sicut astra
celi ¶ XI
AMa itaq; dñz deū tuū ⁊ obserua ꝑce
pta ei⁹ ⁊ cerimonias iudicia atq; mā
data oī tpe: Cognscate hodie q̄ ignāt filij vīi:
q̄ nō uiderūt disciplinā dñi dei vīi: magna
lia ei⁹ ⁊ robustā manū: extētūq; brachiū si
gna ⁊ opa q̄ fecit i medio egypti: pharaoni
regi ⁊ uniuerse terre ei⁹ oiq; exercitui egy
ptiorū ⁊ eq̄s ac currib⁹: quō opuerint eos
aq̄ maris rubri: cū uos pseq̄rēt ⁊ deleuēit
eos dñs usq; i pñtē diē: vob⁹q; q̄ fecerit i soli
tudie: donec ueniretis ad hūc locū: ⁊ dathā
atq; abiron filijs eliab: q̄ fuit fili⁹ rubē: q̄s
apto ore suo terra absorbuit cū domib⁹ ⁊
tabernaculis ⁊ uniuersa sba eorū: quā hē
bāt i medio isrl. Oculi vīi uiderūt oia opa
dñi magna q̄ fecit: vt custodiatis uniuersa
mādata illi⁹: q̄ ego hodie ꝑcipio uob⁹: ⁊ pos
sitis itroire ⁊ possidere terrā ad quā igre
mi: multoq; i ea uiuatis tēpore: quā sub iu
ramēto pollicit⁹ ē dñs ꝓib⁹ vīis ⁊ semi eoꝝ
lacte ⁊ melle manātē. Terra enī ad quā in
gredieris possidēdā: nō ē sicut terra egypti
de q̄ existi: ubi iacto semie: i hortorū morē
aq̄ ducuné irrigue: sz mōtosa ē ⁊ cāpestris:
de celo expectās pluuias: quā dñs deus tu⁹
sēp iuisit: ⁊ oculi illi⁹ i ea sūt a pncipio anni
usq; ad finē ei⁹. Si g̃ obedierit mādatis meis
q̄ ego hodie ꝑcipio vob⁹: vt diligatis dñz deū
vīm: ⁊ seruatis ei i toto corde vīo ⁊ i tota aīa
vīa: dabit pluuiā tre vīe tēporaneā ⁊ postaz
ut colligatis frumētū ⁊ vinū ⁊ oleū fenūq; ex
agris ad pascēda iumēta: ⁊ ut ipi cōedatis ac
saturemini. Cauete ne forte ōcipiat cō vīm
⁊ recedatis a dño: seruatisq; diis aliēis ⁊ ado
retis eos: iratusq; dñs claudat celū ⁊ pluuie
nō descēdāt: nec tra det germē suū: pereatis
q; velociē de tra optia quā dñs dat⁹ ē vo
bis. Ponite hec vba mea i cordib⁹ ⁊ in aīs
vīis: ⁊ suspēdite ea ꝑ sīg̃ i manib⁹: ⁊ iter ocu
los vīos collocate. Docete filios vīos ut il
la meditēt. Cū sederis i domo tua ⁊ ābu
laueris i uia: ⁊ accubueris atq; surrexeris:
scribes ea sup postes ⁊ ianuas domus tue:
ut multiplicentur dies tui ⁊ filiorū tuoruz
in terra quā iurauit dominus patrib⁹ tuis:
ut daret eis: quādiu celuz imineat terre. Si
enī custodieris mandata que ego precipio
uobis: ⁊ feceritis ea ut diligatis dominuz
deum uestrū: ⁊ ambuletis in oibus vīs ei⁹
adherentes ei: dispdet dñs omnes gētes
istas āte faciē vīam: ⁊ possidebitis eas q̄ ma
iores sūt ⁊ fōtiores uob⁹. Oīs loc⁹ quē calca
uerit pes uester: uester erit. A ōserto ⁊ liba
no ⁊ flumie mag̃ eupbrate usq; ad mare oc
cidentale erit tmini vīi. Nullus stabit cōtra
uos. Terrorē vīm ⁊ formidinē dabit dñs
de⁹ vester sup oēm trā quā calcaturi estis:
sicut locut⁹ ē vob⁹. Ēn ꝓpono i cōspectu vīo
hodie benedictionē ⁊ maledictionē. benedi
ctionē si obedieritis mādatis dñi dei vestri
q̄ ego hodie ꝑcipio vob⁹: maledictionē si nō
obedieritis mandatis dñi dei vīi: sed recesse
ritis de uia quā ego nūc ostēdo vob⁹: ⁊ ābu
laueritis post deos alienos q̄s ignoratis.
Cū vo itroduxerit te dñs de⁹ tu⁹ i trā ad
quā pgis habitandā: ponet benedictionem
sup mōtē garizim: maledictionē sup montē
heual: q̄ sūt trās iordanē post uiā q̄ uergit
ad solis occubitū in trā chananei: q̄ habitat
i cāpestrib⁹ cōtra galgalā: q̄ ē iuxta vallē ten
dētē ⁊ itrātē ꝑas. Vos. n. trāsibitis iōdanē
vt possideatis trā quā dñs de⁹ uī daturus ē
vobis ut habeatis ⁊ possideatis illā. Custō
dite ergo ut ipleatis cērimōias atq; iudicia q̄ ego
hodie ponā i cōspectu vīo. ¶ XII
Hec sūt ꝑcepta atq; iudicia q̄ facere ō
betis i trā: quā dñs de⁹ patrū tuoruz da
tur⁹ ē tibi ut possideas eā cunctis diebus q̄
bus sup humū gradieris. Subuertite oia
loca i q̄bus coluerūt gētes q̄s possessuri estis
deos suos sup mōtes excelsos ⁊ colles ⁊ sb
ter oē lignū frondosū. Dissipate aras earū ⁊
cōfringite statuas: lucos igne cōbūite ⁊ ido
la cōminuite: dispdite noīa eoꝝ de locis illis.
nō facietis ita dño deo vīo sed ad locū quē
elegerit dñs de⁹ uester ō cūctis tribub⁹ vīis
vt ponat nomē suū ibi ⁊ habitet i eo vēietis
⁊ offeretis i loco illo holocausta ⁊ victias
vestras decias ⁊ ꝓmissas manuū uestrarū
⁊ uota atq; donaria ꝓmogenita bouū ⁊ oui
um: ⁊ comedetis ibi i cōspectu dñi dei uestri
ac letabimini i cunctis ad q̄ miseritis manū
uos ⁊ domus vīe in q̄bus bñdixerit uobis
dñs de⁹ uester. Nō facietis ibi q̄ nos hic fa
cimus hodie singuli qō sibi rectuz videtur.
Neq; enim usq; in presens tempus uenistis
ad requiē ⁊ possessionem quā dominus de
uos vester daturus est uobis. Transibitis
iordanen ⁊ habitabitis in terra quā domi
nus deus uester daturus est uobis ut requi
escatis a cunctis hostibus per circuitum et
absq; ullo tiore habitetis i loco quē elegerit

dñs de⁹ vī: ut sit nomē ei⁹ i eo. ¶Illuc oīa que
p̄cipio cōferetis: holocausta ⁊ hostias ac ō
cimas ⁊ p̄mitias manuū viarū ⁊ q̄cq̄d p̄ci
puū ē i munerib⁹ q̄ uouistis dño. ¶Ibi epula
bimini coram dño deo vō uos ⁊ filij ⁊ filie
uē famuli ⁊ famule atq; leuites q̄ i uestris
urbib⁹ cōmorat. ¶Neq; enī hz aliā p̄tē ⁊ pos
sessionē int̄ uos. Caue ne offeras holocau
sta tua i ōi loco quē uiderī: sz i eo quē elegēit
dñs: i una tribuū tuaz offeres hostias: ⁊ fa
cies q̄cūq; p̄cipio t̄. ¶Si aūt comedere uolue
ris: ⁊ te esus carniū delectauerit: occide ⁊
comede iuxta bñdictionē domi dei tui quā
dedit tibi i urbib⁹ tuis: siue immūdū fuerit
hoc ē maculatū ⁊ debile: siue mūdū hoc ē i
tegrū ⁊ sine macula qō offerī licet: sicut ca
preā ⁊ ceruū cōedes absq; esu dūtaxat san
guinis: quē sup t̄rā q̄si aquā effūdes. ¶Nō po
teris comedere i oppidīs tuis decimā fruī
ti ⁊ uini ⁊ olei tui. p̄mogenita armentoz ⁊ pe
corū ⁊ oīa q̄ uoueris ⁊ spōte offerre uolue
ris ⁊ p̄mitias manuū tuarū: sz coraz dño
deo tuo cōedes ea i loco quē elegerit dñs ō⁹
tu⁹ tu ⁊ filij tui ⁊ filia ⁊ seruꝰ ⁊ famula atq;
leuites q̄ manet i urbib⁹ tuis: ⁊ letaberis ⁊
reficieris corā dño deo tuo i cūctis ad q̄ ex
tēderis manū tuā. Caue ne dereliq; leuitē
i ōi tēpore quo uersaris i terra. Cū dilata
uerit dñs de⁹ tu⁹ t̄minos tuos sicut locutus
ē tibi: ⁊ uolueris uesci carnib⁹: q̄s desiderat
aīa tua: locus aūt quē elegerit dñs de⁹ tu⁹
ut sit nomē ei⁹ ibi: si p̄cul fuerit: occides de
armētis ⁊ pecoꝛib⁹ que hūeris: sicē p̄cepi t̄
⁊ comedes i oppidīs tuis ut tibi placet. Sicē
comedit caprea ⁊ ceruus: ita uesceris eis ⁊
mūdus ⁊ imūdꝰ i cōmūe uescēt. hoc solū ca
ue ne sāguinē cōedas. Sāguis.n. corū pro
aīa ē: ⁊ iccirco nō debes aiaz cōedere cū car
nib⁹: sed sup t̄rā fūdes q̄si aquā ut bñ sit t̄ ⁊
filijs tuis post te: cū feceris qō placet i cōspe
ctu dñi. Que aūt sāctificaueris ⁊ uoueris
dño tolles ⁊ uēies ad locū quē elegerit dñs
⁊ offeres oblatiōes tuas carnē ⁊ sāguinē sz
altare dñi dei tui. Sāguinē hostiarū fūdes
i altari: carnib⁹ aūt ipse uesceris. Obserua
⁊ audi oīa q̄ ego p̄cipio tibi: ut bñ sit tibi ⁊
filijs tuis p⁹ te in sēpiternū: cū feceris qō bo
nū ē ⁊ placitū i cōspectu dñi dei tui. Cū di
sperderit dñs de⁹ tu⁹ añ facie tuā gētes ad q̄s
ingredieris possidēdas ⁊ possederis eas atq;
habitueris i terra earū: caue ne imiteris eas:
postq; te fuerit intro.itc subuersc: ⁊ req̄ras
cerimonias earū dicēs: Sicut coluerūt gen
tes iste deos suos: ita ⁊ ego colā. Nō facies
similiter dño deo tuo. Oēs.n. abominatio
nes q̄s auersat dñs fecerūt dijs suis: offerē
tes filios ⁊ filias ⁊ cōburētes igni. Qō p̄ci
pio tibi hoc tm̄ facito dño: nec addas q̄cq̄
nec minuas.

XIII

Si surrexerit i medio tui pphetes aut
q̄ sōnium uidisse se dicat: ⁊ p̄dixerit si
gnū atq; portētū: ⁊ euenerit quod locut⁹ ē:
⁊ dixerit tibi: Eamus ⁊ seq̄mur dos alienos
quos ignoras ⁊ seruiamus eis: nō audies
uerba pphete illi⁹ aut sōniatoris: q̄a tēptat
uos dñs deus vī: ut palā fiat utrū diligatis
eū an nō i toto corde ⁊ i tota aīa vīa. Dñm
deū uestrū sequimini ⁊ ipsū timete ⁊ māda
ta illi⁹ custodite ⁊ audite vba ei⁹. Ipsi fuiet
⁊ ipsi adherebitis. ¶Propheta aūt ille aut fic
tor somniorū interficiet: q̄a locutus ē ut uos
auerteret a domio deo vestro: q̄ eduxit uos
de tra egypti ⁊ redēmit uos ō domo fuitutis:
ut errare te faceret de uia quā t̄ p̄cepit dñs
deus tu⁹: ⁊ auferes malū de medio tui. Si t̄
uoluerit psuadere frater tu⁹ filꝰ matris tue
aut filꝰ tuꝰ uel filia siue uxor que ē i sinu
tuo aut amicus quē diligis ut aīmā tuā:
clā dicēs: Eamus ⁊ seruiamus dijs alienis
quos ignoras tu ⁊ pēres tui cūctarū i circui
tu gentū: que iuxta uel p̄cul sūt ab inītio
usq; ad finē terre: nō acq̄escas ei nec audias
neq; p̄cat ei oculus tu⁹ ut miserearis ⁊ occl̄
tes eū. sz statī interficies. Sit p̄mū man⁹ tua
sup eū: ⁊ p⁹ te oīs ppls mittat manū. Lapi
dib⁹ obrupt⁹ necabit: q̄a uoluit te abstrahē
a dño deo tuo: q̄ eduxit te de terra egypti ō
domo seruitutis: ut ⁊ oīs isrl audiēs timeat.
⁊ neq̄q̄ ultra faciat q̄ppiā huī⁹ rei sile. Si
audieris i una urbiū tuarū q̄s dñs de⁹ tu⁹
dabit tibi ad hītādū dicētes aliquos: egres
si sūt filij belial de medio tui: ⁊ auerterūt hi
tatōes urb⁹ tue atq; dixēt: Eam⁹ ⁊ fuiaz⁹ di
is alienis q̄s ignoratis: q̄re sollicite ⁊ diligenter
rei vītate pspecta si iueneris certū eē q̄ dī
cit: ⁊ abominationē hāc ope ppetrātā: statī
percuties habitatores urbis illi⁹ i ore gladij: ⁊
delebis ea oīa q̄ i ea sūt usq; ad pecora: q̄c
quid etiā supellectilis fuerit cōgregabis in
medio platearū ei⁹: ⁊ cū ipsa ciuitate succē
des: ita ut uniuersa cōsūmas domino deo
tuo: ⁊ sit tumulus sēpiter⁹. Nō edificabitur
āplius: ⁊ nō adherebit de illo anathemate

q̄cq̄ꝫ i manu tua: ut auertat dñs ab ira furoris sui: & miſereatur tui: mltiplicetq; te ſic iurauit pūb⁹ tuis: qñ audieris uocē dñi dei tui cuſtodiens oia p̄cepta eⁱ q̄ ego p̄cipio ⁊ hodie: ut facias q̄ placitū ē i cōſpectu dñi dei tui

¶ XIIII

Filij eſtote dñi dei vīi: Nō uos icidetis nec facietis caluitiū ſup mortuo: qñ pplus ſctūs es domio deo tuo: & te elegit ut ſis ei i populū peculiarē de cūctis gentibus q̄ ſūt ſup terrā. Ne comedatis q̄ īmūda ſt. Hoc ē aīal q̄ comedere debetis: bouē & ouē & capra cerui & capreā bubalū tragelaphū pygargū orygē camelopardalum. Oē aīal q̄ i duas partes findit ungulā & rumīnat comedetis. de his aūt que ruminant & ungulā nō findūt hec comedē nō debetis camelū leporē cyrogrillū: q̄a ruminat & non diuidit ungulā: īmūda erūt uobis. Sus q̄ꝫ q̄nīa diuidit ungulā & nō ruminat īmunda erit. Carnib⁹ eorū nō uescimini & cadauera nō tāgetis. Hec comedetis ex oīb⁹ q̄ morantur i aquis. Que hñt penulas & squāmas cōedite: que absq; pēnulis & squāmis sunt ne comedatis: q̄a īmūda sūt. Omnes aues mūdas comedite. Immūdas ne comedat: aquilā. ſ. & gryphē & halietū ixon & uulturē ac mīluū iuxta genus suū & oē coruini gnīs & ſtructionē ac noctuā & larū atq; accipitrē iuxta genus suū herodiū ac cygnum & ibin ac mergulū porphyrionē & nycticoracē onocrotalū & caradriū ſingula in genere suo & upupā q̄ꝫ & uespertilionē: & oē qđ reptat & pennulas habet īmundū erit & nō comedetur. Oē quod mūdū ē comedite. Quicquid āt morticinū ē ne uescamini ex eo. Peregrino qui itra portas tuas ē da ut comedat aut uēde ei: quia tu populus ſāctus dñi dei tui es. Nō coques hedū i lacte matris sue. Decimā partē ſepabis de cūctis fructib⁹ tuis: qui naſcūtur i terra per ānos ſingulos & comedes i cōſpectu dñi dei tui i loco quē elegerit: ut i eo nomē illi⁹ īuocetur. decimā frumēti tui & uini & olei & primogenita de armēntis & ouibus tuis: ut diſcas timere dñm deū tuū i ōi tēpore. Cū aūt lōgior fuēit uia & locus quē elegerit dñs deus tu⁹: tibiq; benedixerit: nec poteris ad eū hec cūcta pōtare: uēdes oīa & preciū rediges: portabiſq; manu tua: & pficiſceris ad locū quē elegerit dñs ō⁹ tu⁹: & emes ex eadē pecūia q̄cq̄d ē placuerit: ſiue ex armēntis ſiue ex ouib⁹: uinū q̄ꝫ & ſicerā: & oē qđ deſiderat aīa tua: & comedes corā dño deo tuo: & epulaberis tu & domus tua & leuita qui itra portas tuas eſt. Caue ne oreliquas eū: quia nō hz aliā partē i poſſeſſione tua. Anno tertio ſepabis aliā decimā ex oībus q̄ naſcūt ibi eo tēpore & repones itra ianuas tuas: venietq; leuites q̄ ali am nō hēt ptē nec poſſeſſionē tecū & pegrin⁹ ac pupillus & uidua q̄ itra portas tuas ſūt & comedēt & ſaturabūt: ut bñdicat tibi dominus deus tuus i cūctis opibus manu um tuarū que feceris.

¶ XV

Septio ān facies remiſſionē que hoc ordine celebrabitur. Cui debet alq̄d ab amico uel proximo aut fratre ſuo repetē nō poterit: q̄a ānus remiſſionis ē dñi. A pegrino & aduena exiges: ciuē & ꝓpiquū repetēdi nō hēbis ptātē. Et oīo idigēs & mēdicus nō erit iter uos: ut benedicat tibi dñs de⁹ tu⁹ i terra quā traditur⁹ ē tibi i poſſeſſionē. Si tñ audieris uocem dñi dei tui & cuſtodieris uniuerſa que iuſſit & que ego hodie precipio tibi: bñdicet tibi ut pollicit⁹ ē. Fenerabis gentibus multis: & ipſe a nullo accipies mutuū. Dominaberiſ natōib⁹ plurimis: & tui nemo domiabit. Si unus ō fratrib⁹ tuis qui morātur itra portas ciuitatū tuē i terra quā dñs deus daturus ē tibi ad paupertatē deuenerit: nō obdurabis cor tuum: nec cōtrahes manū ſed aperies eā pauperi & dabis mutuū q̄ eū idigere ꝑſpexeris Caue ne forte ſubrepat tibi ipia cogitatio & dicas i cōō tuo: appropiāt ſeptim⁹ ānus remiſſionis: & auertas oculos tuos a paupe fratre tuo: nolēs ei q̄ poſtulat mutuū cōmodare: ne clamet cōtra te ad dñz: & fiat ⁊ i peccatū: ſed dabis ei. Nec ages quippiam callide i eⁱ neceſſitatibus ſubleuandis: ut bñdicat ē domin⁹ deus tu⁹ i ōi tpe & i cūctis ad que manū miſeris. Nō deerūt pauper i terra hītatiōis tue: iccirco ego p̄cipio tibi ut aperias manū fratri tuo egeno & pauperi q̄ tecū vſatur in terra. Cū tibi uēdit⁹ fuerit frater tu⁹ hebreus aut hebrea: & ſex annis ſeruierit tibi: i ſeptio ān dimittes eū liberū. Et quē libertate donaueris neq̄q̄ uacuū abire patieris: ſz dabis uiaticū de gregibus & de area & torculari tuo: q̄b⁹ dñs de⁹ tu⁹ bñdixerit tibi. Memto q̄ ipe fuiſtis i tra egypti & liberauerit te dñs de⁹ tu⁹: & iccirco ego nūc p̄cipio tibi. Si āt dixēit nolo egredi: eo q̄ diligat te & domū tuā: & bene

sibi apud te esse sētiat assumes subulā: ⁊ p
forabis aurē ei⁹ i ianua dom⁹ tue: ⁊ seruiet
t usq; i eternū. Ancille q; similiter facies.
¶ Nō auertes ab eis oculos tuos qñ dimisi
eos liberos: qm̄ iuxta mercedē mercēarij
p sex̄nos seruiuit t: ut bñdicat tibi dñs o
us tu⁹ i cūctis opib⁹ q agis. De ꝓmogenitl
q nascūtur i armētis ⁊ ouib⁹ tuis q̄cq sex⁹
ē masculini sāctificabis dño deo tuo. ¶ Nō
opaberis i primogenito bouis: ⁊ nō tōdeb⁹
primogenita ouiū. ¶ In cōspectu dñi dei tui
comedes ea p ānos singulos i loco quē ele
gerit dñs tu ⁊ dom⁹ tua. Si āt hūerit macu
lā ⁊ uel claudū fuerit uel cecū aut i aliq̄ pte
deformē uel debile non imolabit dño deo
tuo: sed itra portas urbis tue comedes il
lud. Tā mūdus q; imūdus siliter uescēt eis
q; caprea ⁊ ceruo. ¶ Hoc solū obseruabis: ut
sāguinē eorū nō comedas: sed effūdes i ter
rā quasi aquā. ¶ XVI

OBserua mēsē nouarū frugū: ⁊ uerni p
mū tēporis: ut facias phase dño deo
tuo: qm̄ i isto mēse eduxit te dñs de⁹ tu⁹ de
egypto nocte: immolabisq; phase dño deo
tuo de ouib⁹ ⁊ de bobus in loco quē elege
rit dñs de⁹ tu⁹: ut hitet nomē eius ibi. ¶ Non
comedes in eo panē fermētatū. Septē die
bus comedes absq; fermēto afflictionis pa
nē: qm̄ i pauore egressus es ō egypto: ut me
mineris diei egressionis tue de egypto oib⁹
diebus uite tue. ¶ Nō apparebit fermētatū i
oib⁹ termis tuis septē dieb⁹: ⁊ non remane
bit de carnibus ei⁹ qō imolatū ē uespere i
die primo usq; mane. ¶ Nō poteris imolare
phase i qualibet urbiū tuarū quas dñs de⁹
tu⁹ daturus ē t: sz i loco quē elegerit dñs ō⁹
tu⁹: ut hitet nom̄ ei⁹ ibi. ¶ Immolabisq; pha
se uespere ad solis occasū qñ egressus es de
egypto: ⁊ coq̄s ⁊ cōedes i loco quē elegerit
dñs de⁹ tu⁹: maneq; cōsurgēs uades i tabna
cula tua. Sex dieb⁹ comedes azima ⁊ i die
septīa: q̄a collecta ē dñi ōi tui: ñ faciēs op⁹.
Septē hebdōadib⁹ enūerab t ab ea die q̄
falcē i segetē miseris: ⁊ celebrabis diē festuz
hebdomadaz dño deo tuo: oblationē spō
taneā man⁹ tue offeres iuxta benedictio
nē dñi dei tui: ⁊ epulaberis coram dño deo
tuo tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia tua ⁊ seru⁹ tu⁹ ⁊ ancil
la tua ⁊ leuites q ē intra portas tuas ⁊ ad
uena ⁊ pupillus ⁊ uidua q morāt uobiscū
i loco quē elegerit dñs de⁹ tu⁹: ut hitet nom̄
ei⁹ ibi: ⁊ recordaberis qm̄ seruus fueris in
egypto: custodiesq; ac facies que tibi p̄cep
ta sūt: Solēnitatē ōz tabēnaculorū celebra
bis p septē dies qñ collegeris de area ⁊ tor
culari fruges tuas: ⁊ epulaberis i festiuita
te tua tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia ⁊ seruu⁹ tuu⁹ ⁊ an
cilla: leuites ōz ⁊ aduena ⁊ pupill⁹ ⁊ uidua
q intra portas tuas tuū. Septē dieb⁹ domio
do tuo festa celebrab i loco quē elegerit do
min⁹: bñdicetq; tibi dñs de⁹ tuus i cunctis
frugib⁹ tuis: ⁊ i ōi ope manuū tuarū: eriscq;
i letitia. Trib⁹ uicib⁹ p ānū apparebit oīe
masculinū tuū i cōspectu dñi dei tui i loco
quē elegerit i solēnitate azimorū ⁊ i solēni
tate hebdomadarū ⁊ i solēnitate taberna
culorū. ¶ Nō apparebit añ dominū uacuus:
sz offeret unusq̄sq; secū dū q; hūerit iuxta
benedictionē dñi dei sui quā dederit ei. ¶ Iu
dices ⁊ magros cōstitues i oibus portis tu
is: quas dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi per singu
las trib⁹ tuas ut iudicēt populū iusto iudi
cio: nec i alterā partē declinēt. ¶ Nō accipies
personā nec munera: q̄a munera excecant
oculos sapiētū: ⁊ mutāt ꝟba iustorū. ¶ Iuste
q̄ iustū ē pseq̄ris: ut uiuas ⁊ possideas ter
rā quā dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi. ¶ Nō plātab
lucū ⁊ oēm arborē iuxta altare dñi dei tui:
nec facies tibi atq; cōstitues statuā: que o
dit dñs deus tuus. ¶ XVII

NOn imolabis dño deo tuo bouē ⁊ o
uē i quo ē macula aut q̄ppiā uicy: q̄a
abominatio ē dño deo tuo. Cuq; reperti fu
erit apud te itra unam portarum tuarum:
quas dñs deus tu⁹ dabit tibi uir aut muli
er qui faciāt malū i cōspectu dñi dei tui: ⁊
trāsgrediātur pactū illu⁹: ut uadāt ⁊ seruiāt
dys alienis ⁊ adorēt eos solē ⁊ lunā ⁊ oēm
miliciā celi q nō p̄cepi: ⁊ hoc tibi fuerit nun
ciatū: audieriscq; iq̄sieris diligēter: ⁊ uerū eē
repperis: ⁊ abominatio facta ē i isrl: educes
uirū ac mulierē q rē sceleratissimā ppetra
runt ad portas ciuitatis tue: ⁊ lapidibus
obruētur. ¶ In ore duorū aut triū testiū peri
bit q interficiet. ¶ Nemo occidat uno ꝓtra se
dicēte testimoniū. Manu⁹ testiū ꝓma interfi
ciet eū: ⁊ manu⁹ reliqui⁹ ppli extrema mittet:
ut auferas malū de medio tui. Si difficile
⁊ ābiguū apud te iudiciū esse pspexeris in
ter sanguinē ⁊ sanguinē causā ⁊ causam: le
prā ⁊ nō leprā: ⁊ iudiciū itra portas tuas
uideris ꝟba uariari: surge ⁊ ascēde ad locū
quē elegerit dñs de⁹ tu⁹: ueniesq; ad sacer
dotes leuitici generis ⁊ ad iudicē q fuerit illo

XIX

tēpore: quereſq; ab eiſ q̄ iudicabūt tibi iudi
cij ueritatē: ⁊ facies q̄cūq; dixerit q̄ ꝓſunt
loco quē elegerit dñs ⁊ docuerit iuxta legē
eī: ſeq̄riſq; ſñiaz eoꝝ: nec declinab ad dex
trā neq; ad ſiniſtrā. Qui aūt ſupbierit no
lēs obedire ſacerdoti ipio q̄ eo tpe miſtrat
dño deo tuo: ex decreto iudicis morief hō
ille: ⁊ auferes malū de iſrl: cunctuſq; ppls
audiēs timebit: ut nullus deiceps ītumeſcat
ſupbia. Cū igreſſus fueris trā: quā dñs de⁹
tu⁹ dabit tibi: ⁊ poſſederis eā: hitaueriſq;
ī illa: ⁊ dixeris: cōſtituā ſup me regem: ſicut
hūt oēs p circuitū natōes: eū cōſtituef: quē
dñs deus tu⁹ elegerit ō nūero fratrū tuoꝝ.
Nō poteris alteri⁹ gētis hoiez regē facere:
q̄ nō ſit frater tu⁹. Cūq; fuerit cōſtitut⁹: nō
multiplicabit ſibi equos: nec reducet pplm
ī egyptū eq̄tat⁹ numero ſubleuat⁹: ꝑſertī cū
dñs ꝑcepit uob⁹ ut neq̄q̄ āpli⁹ p eādē uiā re
uētami. Nō hēbit uxores plūas q̄ alliciāt
aīaz eī⁹: neq; argēti ⁊ auri īmēſa pondera.
Poſtq̄ aūt ſederit ī ſolio regni ſui: deſcribz
ſibi deuteronōiū legī hui⁹ ī uolumīe: accipi
ens exēplar a ſacerdotib⁹ leuitice tb⁹: et hē
bit ſecū: legetq; illō oīb⁹ dieb⁹ uite ſue: ut di
ſcat timē dñz deū ſuū: ⁊ cuſtodire uerba ⁊
cerimonias eī⁹: q̄ in lege ꝑcepta ſūt. Nec ele
uetur coꝛ eī⁹ ī ſupbiā ſup fratres ſuos: neq;
declinet ī ptē dexterā uł ſiniſtrā: ut lōgo tē
pore regnet ipſe ⁊ filij eī⁹ ſup iſrl. ¶ XVIII
NOn hēbūt ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ oēs q̄
de eadē tribu ſūt partē ⁊ hereditatez
cū reliq̄ iſrl: ꝙa ſacrificia dñi ⁊ oblationes
eī⁹ comedēt: ⁊ nihīl aliud accipient de poſ
ſeſſione fratrū ſuoꝝ. Ipſe.n. ipe ē hereditas
eoꝝ: ſicut locutus ē illis. Hoc erit iudi
ciū ſacerdotū a populo ⁊ ab his q̄ offerūt
victimas ſiue boue ſiue ouē īmolauerīt: da
būt ſacerdoti armū ac uētriculū: ꝑmitias
frumēti uini ⁊ olei ⁊ lanarū ptē ex ouiū tō
ſione. Ipſū.n. elegit dñs de⁹ tuus de cūctis
tribub⁹ tuis: ut ſtet ⁊ miſtret nomi dñi ōi tui
ipe ⁊ filij eius ī ſēpiternū. Si exierit leuites
ex una urbiū tuarū ex oī iſrl in q̄ habitat ⁊
uoluerit uenire deſiderās locū quē elegerit
dñs: miſtrabit ī noīe dñi dei ſui: ſicut oēs
fratres eis leuite: qui ſtabūt eo tēpore coꝝ
dño. Partē ciborū eādē accipiet quā ⁊ cete
ri: excepto eo q̄ ō urbe ſua ex patīa ei ſuc
ceſſiōe debef. Cū igreſſus fueris terrā quā
dñs deus tu⁹ dabit tibi: caue ne imitari ue
lis abominatiōes illarū gētiū: nec iueniat ī
te q̄ luſtret filiū ſuū aut filiā ducēs ꝑ ignē:
aut qui ariolos ſciſcitet: aut obſeruet ſōnia
atq; auguria: ne ſit maleficus nec icātatoꝝ:
neq; phitones cōſulat: neq; diuinos: ⁊ que
rat a moꝛtuis ueritatē. Oia.n. hec abomina
tur dñs: ⁊ ꝓpter iſtiuſmodi ſcelera delebit
eos ī introitu tuo. Perfectus eris ⁊ abſq;
macula cū dño deo tuo. Gētes iſte q̄rū poſ
ſidebis terrā: augures ⁊ diuios audiūt: tu
aūt a dño deo tuo aliter iſtitut⁹ es. Prophe
tā de gēte tua ⁊ de fratrib⁹ tuis ſicut me ſu
ſcitabit tibi dñs de⁹ tuus: ipſū audief ut pe
tiſti a dño deo tuo ī oreb: qñ cōcio cōgrega
ta ē: atq; dixiſti: Ultra nō audiā uocez dñi
dei mei: ⁊ ignē hūc maximū āpli⁹ non uide
bo ne moriar. Et ait dñs mihi: Bene oīa
ſūt locuti: Prophetā ſuſcitabo eis de me
dio fratrū ſuoꝝ ſimilē tui: ⁊ ponā uerba
mea ī oꝛe eī⁹: loq̄turq; ad eos oīa q̄ ꝑcepeꝛo
illi. Qui aūt uerba eī⁹ que loq̄tur ī nomie
meo audire noluerit: ego ultoꝛ exiſtā. Pro
pheta aūt qui arꝛogātia deprauatus uolu
erit loq̄ ī noīe meo q̄ ego nō ꝑcepi illi ut di
ceret: aut ex noīe aliēoꝝ ꝺoꝛ: itficiet. Qꝛ ſi
tacita cogitatione rīderis: quō poſſuz itel
ligere ẏbū qō dñs nō ē locutus: hoc hēb ſi
gnū: Qō ī noīe dñi ꝓpheta ille ꝑdixerit ⁊ nō
euenerit: hoc dñs nō ē locut⁹: ſz ꝑ tūorē ani
mi ſui ꝓpheta cōfixit: ⁊ iccirco nō timeb eū. ¶
CUm diſꝑderit dñs de⁹ tu⁹ gētes (XIX
quarū tibi traditurus ē terrā: ⁊ poſſe
deris eā: hitaueriſq; ī urbib⁹ eī⁹ ⁊ ī edibus:
tres ciuitates ſepabis tibi ī medio tre quaz
dñs de⁹ tuus dabit tibi ī poſſeſſionē ſternēſ
diligēter uiā: ⁊ i tres eq̄liter partes totā tre
tue ꝓuinciā diuides: ut hēat e uicio q̄ ꝓpter
homicidiū pfugus ē q̄ poſſit euadere. Hec
erit lex homicide fugiētis: cui⁹ uita ſeruan
da ē. Qui ꝑcuſſerit ꝓximū ſuū neſciēs ⁊ q̄
heri ⁊ nudiuſtert⁹ nullū cōtra eū odiū ha
buiſſe cōꝛobatur: ſz abiſſe cū eo ſimplicit
ī ſiluā ad ligna cedēda: ⁊ ī ſucciſione ligno
rū ſecuris fugerit manu: ferrūq; lapſuz de
manubꝛio amicū eī⁹ ꝑcuſſerit ⁊ occideit:
hic ad unā ſupꝛadictarū urbium cōfugiet
⁊ uiuet: ne forſitan ꝓximus eius cuius
effuſus ē ſāguis doloꝛe ſtimulatus ꝑſeq̄tur
⁊ apꝑhēdat eū: ſi lōgioꝛ uia fuerit ⁊ ꝑcuti
at aiam eiu⁹: qui nō ē reus moꝛtis: q̄a nul
lū cōtra eū qui occiſus ē odium ꝓ⁹ hūiſſe
mōſtrat. Iccirco ꝑcipio ť ut tres ciuitates
eq̄literra ſe ſpatij diuidas. Cū aūt dilataueīt

dominus deus tuus termios tuos sicut iu
rauit pribus tuis:z dederit tibi cuctā trā:
quā eis pollicit' ē:si tñ custodieris mādata
ei':z feceris q̄ hodie pcipio t̄i: ut diligas dñz
deū tuū z ābules i ujs ei' ōi tepore:addes
t̄ tres alias ciuitates:z supradictarū trium
urbiū numerū duplicabis:ut nō effūdatur
sāguis inoxius i medio t̄re quā dōin' deus
tuus dabit tibi possidēdā:ne sis sāguis re'.
Siqs āt odio hēns ꝓximū:insidiatus fuerit
uite eius:surgēsqs pcusserit illū z mor:tuus
fuerit:fugeritqs ad unā de supradict urbi
bus:mittēt seniores ciuitatis illius z arripi
ent eū de loco effugij:tradētqs i mānu ꝓxi:
cui' sāguis effusus ē z morief. Nō miserebe
ris ei':z auferes noxiū sāguinē de isrl:ut be
ne sit tibi. Nō assumes z trāsferes termios
ꝓximi tui:ꝙs fixerūt pres i possessiōe tua:
quā dñs de' tuus dabit tibi i terra quā ac
cepis possidēdā Nō stabit testis un' cōtra
aliquē:q̄cquid illud peccati z facinoris fue
rit:sed i ore duorū aut triū testiū stabit oe
vbū. Si steterit testis mēdax cōtra hominē
accusās eū ꝓuaricatiōis:stabūt ābo quorū
causa ē ātē dñz i cōspectu sacerdotū z iudi
cū qui fuerit i dieb' illis. Cūqs diligentissīe
pscrutātes iuenerit falsū testē dixisse ꝓtra
fratrē suū mēdacium:reddēt ei sicut fratri
suo facere cogitauit:z auferes malū de me
dio tui:ut audiētes ceteri timorē hēant: z
neq̄q̄ talia audeāt facere. Nō misereberis
ei':sed aiaz ꝓ aia:oculū ꝓ oculo:dētē ꝓ den
te:manū ꝓ manu:pedē ꝓ pede exiges. XX

XVII

Si exieris ad bellū cōtra hostes tuos:
z uideris equitatus z curr' z maior:ē
q̄ tu hēas aduersarū exercit' multitudinē:
nō timebis eos:qa dñs deus tu' tecum est:
qui eduxit te de terra egypti. Appropiquā
te aūt iā ꝓlio stabit sacerdos ante aciē z sic
loq̄t ad ppl'm:Audi isrl:Vos hodie cōtra
inimicos vros pugnā cōmittitis: nō ptime
scat cor vrm:nolite metuē:nolite cedē: nec
formidetis eos:qa dñs de' vr i medio vri ē:
z ꝓ uobis cōtra aduersarios dimicabit: ut
eruat uos de periculo. Duces aūt ꝓ singulas
turmas andiēte exercitu ꝓclamabūt: Quis
ē hō q̄ edificat domū nouā z nō dedicauit
eā:uadat z reuertat i domū suā:ne fōte mo
riat i bello:z alius dedicet eā. Quis ē hō qui
plātauit uineā:z necdū fecit eā ee cōmunez
de q̄ uesci oīb' liceat:Uadat z reuertat i do
mū suā:ne forte moriat i bello z alius hō ei'
fūgatur officio. Quis ē hō qui despōdit u
xorē z nō accepit eā:uadat z reuertat in do
mū suā:ne forte moriat i bello:z alius hō ac
cipiat eā. His dictis addēt relig̃ z loquēt ad
ppl'm: Quis ē hō formidolosus z corde pa
uido:uadat z reuertat i domū suā:ne pauo
re faciat corda fratrum suorum: sicut ipse
timore pterrit' ē. Cūqs siluerit duces exer
cit' z finē loquēdi fecerit:unusq̄sqs suos ad
bellādū cuneos ꝓparabit. Siqñ accesseris
ad expugnādā ciuitatē:offeres ei pmū pacē
Si recepit z apuerit tibi portas:cūct' ppls
q̄ i ea ē saluabit:z fuiet tibi sub tributo. Si
aūt fedus ūre noluerit:z cepit cōtra te bel
lū:oppugnab' eā. Cūqs tradiderit dñs deus
tu' illā i manu tua:peutics oē qō i ea gñis
masculini ē i ore gladij:absqs mulierib' z in
fāt' iumētis z ceteris q̄ i ciuitate sūt. Dēm
predā exercitui diuides:z comedes de spo
lijs hostiū tuorū:q̄ dñs deus tuus dederit
tibi. Sic facies cūctis ciuitatib' que a te ꝓ
cul ualde sūt:z ñ sūt de his urbib' q̄s i pos
sessionē acceptur' es. De his aūt ciuitatib'
q̄ dabūt tibi:nullū oio pmittes uiuere:sed i
terficies i ore gladij etheū videlicet z āmor
reū z chananeū pherezeū z eueū z iebuse
um:sicut ꝓcepit tibi dñs de' tuus: ne forte
doceāt uos facere cūctas abominatōes q̄s
ipi operati sūt dijs suis:z peccetis i dñz de
um vrm. Cū obsederis ciuitatē multo tpe
z munitionib' circūdederis ut expugnes eā
nō succides arbores de quib' uesci pot:nec:
securib' per circuitū ōbes uastare regionē:
qm lignū ē z nō hō:nec pōt bellātiū ꝓtra te
augere numerū. Siq̄ aūt ligna nō sūt pomi
fera sed agrestia:z i certos apta usus: succi
de z extrue machinas donec capias ciui
tatē q̄ cōtra te dimicat. XXI

menſicat

Quando inuētus fuerit i terra quā dñs
deus tuus daturus ē tibi hois cada
uer occisus:z ignorabitur cedis reus: egredi
ētur maiores natu z iudices tui z metient
a loco cadaueris singularū ꝓ circuitū spa
tia ciuitatū:z quā uiciniorē ceteris esse per
spexerit:seniores ciuitatis illi' tollēt uitulā
de armēto:que nō traxit iugū:nec terrā sci
dit uomere:et ducēt eā ad uallē asperā atqs
saxosā:q̄ nūq̄ arata ē nec semētē recepit:et
cedēt i ea ceruices uitule. Accedētqs sacer
dotes filij leui:ꝙs elegerit dñs de' tu' ut mi
nistrēt et bñdicāt i noīe ei':et ad vbū eoruz
oe negociū pēdt:et q̄cq̄d mūdū ul' imūdū ē

Hec Ceder. ix. z occisio ut ꝓcissio

iudicetur. Et ueniēt maiores natu ciuitatis illi⁹ ad iterfectū: lauabūtq; manus suas sr̄ uitulā q̄ i ualle pcussa ē ⁊ dicēt: Man⁹ nr̄e nō effuderūt sāguinē hūc: nec oculi uidert. Propiti⁹ esto ppl'o tuo isrl': quez redemisti dñe: ⁊ nō reputes sāguinē innocētē i medio populi tui isrl'. Et auferetur ab eis reatus sāguis: tu aūt alien⁹ eris ab inocētis cruor: q̄ fusus ē cū feceris qd̄ p̄cepit dñs. Si egressus fueris ad pugnā cōtra inimicos tuos ⁊ tradiderit eos dñs de⁹ tu⁹ i manu tua: captiuosq; duxēis: ⁊ uideris i numero captiuorū mulierē pulchrā ⁊ adamaueris eā: uoluerisq; habere uxorē: itroduces eā i domum tuā. Que radet cesariē ⁊ circūcidet ungues ⁊ deponet uestē i q̄ capta ē: sedēsq; i domo tua flebit pr̄em ⁊ matrē suā uno mēse: ⁊ postea itrabis ad eā: dormiesq; cum illa: et erit uxor tua. Si aūt postea nō sederit aio tuo dimittes eā liberā: nec uēdere poteris pecunia: nec opprimere per potētiā: q̄a hūiliasti eā. Si hūerit hō uxores duas unā dilectā ⁊ alterā odiosā: genueritq; ex eis liberos: ⁊ fuerit fili⁹ odiose p̄mogenitus: uolueritq; substātiā suā iter filios suos diuidere: nō poterit filiū dilecte facere p̄mogenitū. ⁊ preferre filio odiose: sed filiuz odiose agnoscet p̄mogenitū: dabitq; ei de his q̄ habuebit cūcta duplicia. Iste ē eni pricipiū liberorū ei⁹: ⁊ huic debētur p̄mogenita. Si genuerit hō filiū cōtumacē ⁊ ꝓteruū: q̄ nō audierit pr̄is ac matris iperiū: ⁊ coercit⁹ obedire cōtēpserit: apprehēdēt eū ⁊ ducēt ad seniores ciuitatis illi⁹ ⁊ ad portā iudicij: dicentq; ad eos: Fili⁹ noster iste ꝓteruus ⁊ contumax ē: monita nostra audire cōtēnit: ꝯmessationib⁹ uacat ⁊ luxurie atq; cōuiuijs: lapidib⁹ eū obruet ppl's ciuitatis ⁊ morietur: ut auferat malū d̄ medio vr̄i: ⁊ uniuersus isrl' audiēs ptimescat. Qñ peccauēit hō qd̄ mōte plectēdū ē: ⁊ adiudicat⁹ morti appensus fuerit i patibulo: nō ꝑmanebit cadauer ei⁹ i ligno: sed i eadē die sepelietur: q̄a maledict⁹ a deo ē q̄ pēdit i ligno: ⁊ neq̄q̄ cōtamiabis t̄rā tuā: quā dñs de⁹ tuus dederit tibi i possessionē.

¶ XXII

NOn uidebis bouē fratris tui aut ouē errātē ⁊ preteribis: sz reduces fratri tuo: ēt si nō ē ꝓpiquus frater tu⁹ nec nosti eū: duces i domū tuā: ⁊ erūt apud te q̄diu q̄rat ea frat' tu⁹ ⁊ recipiat. Sil'r facies d̄ asino ⁊ de uestimēto: ⁊ de oī re fratris tui q̄ pierit: si iueneris eā ne negligas q̄si alienā. Si uideris asinū fratris tui aut bouē cecidisse i uia: nō despicies: sed subleuab' cū eo. Nō iduet mulier ueste uirili: nec uir utet ueste feminea. Abominabilis eni apud deū ē qui facit hoc. Si ābulās p uiā i arbore ul' i tranidū auis iueneris ⁊ matrē pullis uel ouis desup icubātē: nō tenebis eā cū filijs: sz abire patieris captos tenēs filios: ut bñ sit t̄ ⁊ lōgo uiuas tēpore. Cū edificaueris domuz nouā: facies murū tecti p circuitū: ne effundat sāguis i domo tua: ⁊ sis re⁹ labēte alio ⁊ ip̄ceps ruēte. Nō seres uieā tuā alt̄o semine ⁊ semt̄ quā seuisti ⁊ q̄ nascūt ex uiea pariť sāctificētur. Nō arab' i boue simul ⁊ asino. Nō idueris uestimēto qd̄ ex lana linoq; cōtextū ē. Funiculos i fibrijs facies p q̄t tuor angulos palij tui q̄ operiris. Si duxerit uir uxorē: ⁊ postea odio hūerit eā: q̄sieit q; occasiones: q̄b⁹ dimittat eā obijciēs ei nomē pessimū: ⁊ dixerit: Uxorē hāc accepi ⁊ ingressus ad eā nō iueni uirginē: tollēt eā pat' ⁊ mat' ei⁹: ⁊ ferēt secū signa v̄ginitatis ei⁹ ad seniores urbis: q̄ i porta sūt: ⁊ dicet pat': Filiā meā dedi huic uxorē: quā q̄a odit: ipōit ei nomē pessimū ut dicat: nō iueni filiā tuā uirginē: ⁊ ecce hec sūt signa uirgitatis filie mee. Expādēt uestimētū corā senioribꝰ ciuitatis: apprehēdētq; senes urb' illi⁹ uirū ⁊ v̄bēabūt illū: ꝯdēnātes isup cētū siclis argēti q̄s dabit pr̄i puelle: qm̄ diffamauit nomen pessimū sup uirginē isrl': hēbitq; eā uxorē ⁊ nō poterit dimittere oib⁹ diebus uite sue. Q̄ si uerū ē qd̄ obijcit: ⁊ nō ē i puella iuēta uirgitas: eijciēt eā extra fores dom⁹ pr̄is sui ⁊ lapidib⁹ obruēt uiri ciuitatis illi⁹ ⁊ morietur: qm̄ fecit nefas i isrl': ut fornicaretur in domo pr̄is sui: ⁊ auferes malum de medio tui. Si dormierit uir cū uxore alteri⁹: utq; morietur. i. adulter ⁊ adultera: ⁊ auferes malū de isrl'. Si puellā uirginē despōderit uir et iuenerit eā aliq̄s i ciuitate et cōcubuerit cū ea: educes utrūq; ad portā ciuitatis illi⁹ et lapidib⁹ obruētur: puella quia nō clamauit cū esset i ciuitate: uir quia hūiliauit uxorē ꝓximi sui: et auferes malū de medio tui. Si aūt i agro repperit uir puellā q̄ desponsata ē: et apprehēdēs cōcubuerit cū ea: ip̄e morietur solus: puella nihil patietur: nec est rea mortis: qm̄ sicut latro cōsurgit ꝯtra fr̄ez suum: et occidit aīaz ei⁹: ita et puella ꝑpessa ē Sola erat i agro: clamauit et nullus affuit

Preteruus. a. u. z valde teruus cū dolore terribilis. Contumax. i. inobediens

Plectendus. i. puniendus

qui liberaret eã. Si inuenerit uir puellã uir ginẽ q̃ nõ hẽt ſpõſũ: ⁊ appẽdẽs cõcubuẽrit cũ illa: ⁊ res ad iudiciũ uenerit: dabit q̃ dor miuit cũ ea pr̃i puelle quiq̃gita ſiclos argẽ ti: ⁊ hẽbit eã uxorẽ: q̃a humiliauit illã. Nõ poterit dimittere eaz cũctis diebꝫ uite ſue. Non accipiet hõ uxorẽ pr̃is ſui: nec reuelabit opimẽtũ eiꝰ.

¶ XXIII

NOn itrabit eunuchus attritis uł ãputatis teſticulis ⁊ abſciſo ueretro eccleſiã dñi. Nõ igrediet mãſer hoc ẽ de ſcorto natus i eccleſiã dñi uſq; ad decimã gñationẽ. Ammonites ⁊ moabites ẽt pꝰ decimaz gñationẽ nõ itrabũt eccliã dñi i eternũ: q̃a noluerũt vob occurrere cũ pane ⁊ aq̃ i uia: q̃n egreſſi eſtis de egypto: ⁊ q̃a cõduxerũt cõtra te balaã filiũ beor de meſopotamia ſyrie ut malediceret tibi: ⁊ noluit dñs deus tuꝰ audire balaã: uertitq; maledictionẽ eiꝰ i bñdictionẽ tuã: eo q̃ diligeret te. Nõ facies cũ eis pacẽ: nec q̃ras eis bona cũctis diebꝫ uite tue i ſẽpiternũ. Nõ abominaberis idumeũ: q̃a frater tuꝰ ẽ: nec egyptiũ: q̃a aduẽa fuiſti i terra eiꝰ. Qui nati fuerit ex eis ⁊tia gñatione: itrabũt i eccliã dñi. Q̃n egreſſus fueris aduerſus hoſtes tuoſ i pugnã: cuſtodiẽſ te ab õi re mala. Si fuẽrit iter uos hõ q̃ nocturno pollutꝰ ſit ſõno: egrediet extra caſtra: ⁊ ñ reuertet p̃us q̃ ad ueſperã lauet aq̃: ⁊ poſt ſolꝫ occaſũ regredietur i caſtra. Hẽbis locũ extra caſtra: ad quẽ egrediaris ad req̃ſita nature gerens paxillũ i baltheo. Cũ q; ſederis fodiẽs p circuitũ: ⁊ egeſta humo opies q̃ releuatꝰ es. Domin̄.n. deus tuꝰ ãbulat i medio caſtrorũ: ut eruat te ⁊ tradat tibi inimicos tuos: ut ſit caſtra tua ſãcta: ⁊ nihil i eis appareat feditatis: ne dereliquat te. Nõ trades ſeruuz dño ſuo: q̃ ad te cõfugerit: habitabit tecũ i loco q̃ ei placuerit: et i una urbiũ tuarũ req̃eſcet: ne cõtriſtes eũ. Nõ erit meretrix de filiabꝰ iſrł: nec ſcortator de filiis iſrł. Non offeres mercedẽ p̃ſtibuli: nec p̃cũ caniſ i domo dñi dei tui: quic q̃d illud ẽ q̃ uouerit: quia abominatio eſt uterq; apud dñz deũ tuũ. Nõ fenerabis fratri tuo ad uſurã pecũiã: nec fruges nec q̃libet aliã rẽ: ſz alieno. Fratri ãt tuo abſq; uſura id q̃ idiget cõmodabis: ut bñdicat tibi dñs deus tuꝰ i õi opere tuo i terra ad quã ingredieriſ poſſidẽdã. Cũ uotũ uoueriſ dño deo nõ tardabis reddere: quia req̃ret illud dñs deus tuus: ⁊ ſi moratꝰ fueris: reputabit tibi i peccatũ. Si nolueris pollicere: abſz peccato eris. Q̃d aũt ſel egreſſũ ẽ ō labijs tuis obſeruabis ⁊ facies ſicut promiſiſti dño deo tuo: ⁊ p̃pa uolũtate ⁊ ore tuo locutꝰ es. Ingreſſus vineã p̃ximi tui comede uuas quãtũ tibi placuerit: ſaturas autẽ ne efferas tecũ. Si itraueris ſegetẽ amici tui: frãges ſpicas ⁊ mãu p̃teres: falce ãt nõ metes. ¶ XXIIII

SI accepit hõ uxorẽ ⁊ hũerit eaz ⁊ nõ inuenerit gratiaz ante oculos eius p̃pter aliquã fediratem: ſcribet libellũ ꝛpudij ⁊ dabit in manu illiꝰ: ⁊ dimittet eã ō domo ſua. Cũq; egreſſa alterꝰ maritꝰ duxerit ⁊ ille q̃z oderit eã: dederitq; ei libellũ ꝛpudij ⁊ dimiſerit de domo ſua uel certe mortuus fuerit: nõ poſſit p̃or maritꝰ recipe eã i uxorẽ q̃a polluta ẽ ⁊ abominabilis facta cora dño: ne peccare facias trã tuã quã dñs deꝰ tuus tradiderit tibi poſſidẽdã. Cũ accepit hõ nuper uxorẽ: nõ p̃cedet ad bellũ: nec ei quippiam necitatꝰ iũget publice: ſz vacabit abſq; culpa domui ſue: vt uno ãno letet cũ uxore ſua. Nõ accipies loco pignoris ferriorẽ ⁊ ſuperiorẽ molã: q̃a aiam ſuã appoſuit tibi. Si deprehenſus fuerit hõ ſollicitãs fratrẽ ſuũ ō filijs iſrł: ⁊ vẽdito eo accepit p̃cũ interficiet: ⁊ auferes malũ de medio tui. Obſerua diligẽter ne icurras plagã lepre: ſz facies q̃cũq; docuerit te ſacerdotes leuitici generis iuxta id q̃ p̃cepi eis: ⁊ iple ſollicite. Mementote q̃ fecerit dñs deꝰ veſter marie in via cũ egrederemini ō egypto. Cũ repetes p̃ximo tuo rẽ aliquã quã debet tibi: nõ igredieris domũ eiꝰ ut pignꝰ auferas: ſz ſtabis foriſ ⁊ ille tibi p̃feret q̃ hũerit. Si autẽ pauper ẽ: nõ pnoctabit apũ te pignꝰ: ſz ſtati reddes ei ãn ſolꝫ occaſũ: ut dormiẽs i veſtimẽto ſuo bñdicat tibi: ⁊ habeas iuſticiã cora dño deo tuo. Nõ negabis mercedẽ idigẽtis ⁊ paupis fratris tui ſiue aduene q̃ tecũ morat in tra ⁊ intra portas tuas ẽ: ſz eadẽ die reddes ei p̃cũ laboris ſui ãn ſolis occaſũ: q̃a pauper ẽ ⁊ ex eo ſuſtẽtat aiaz ſuã: ne clamet p̃tra te ad dñm ⁊ reputet tibi i peccñ. Nõ occidẽtur patres pro filijs nec filij pro patribus: ſed vnuſq; q̃z pro peccato ſuo morietur. Non peruertes iudicium aduene ⁊ pupilli: nec auferes pignoriſ loco vidue veſtimẽtuz. Memento q̃ ſeruieris in egypto: ⁊ eruerit te dominus deus tuus inde. Propterea precipio tibi ut facias hanc rem. Quando meſſueris ſegetẽ i

agro tuo: z oblit⁹ mā ipūlū relinqueris: non reuerter⁊ ut tollas illū: sz aduenā z pupillū z uiduā auferre patier⁊: ut bñdicat tibi dñs de⁹ tu⁹ i oi ope manuū tuaz. Si fruges colligeris oliuaz: dcd remāserit i arboribus nō reuerteris ut colligas: sz relinques aduenę pupillo ac uidue. Si uindemiaueris uineā tuā: nō colliges remanētes racemos: sz cedēt i usus aduene pupilli ac uidue. Memēto q z tu seruieris i egypto: z iccirco pcipio tibi ut facias hāc rē.

XXV

Si fuerit causa inter aliquos z iterpellauerit iudicē: quē iustū eē pspexerit: illi iusticie palmā dabunt: quē impiū: cōdēnabunt ipietatis. Si autē eum qui peccauit dignū uiderit plagis: pternēt z coram se facient vberari. Pro mēsura pcci erit z plagaz: modus: ita dūtaxat ut q̄dragēariū numerū nō excedāt: ne fede lacerat⁹ añ oculos tuos obeat frat⁊ tu⁹. Nō ligabis os bouis terētis i area fruges tuas. Cū habitauerit fres sil: z unus ex eis absq; liber⁊ mortu⁹ fuēit: uxō ds̄ucti nō nubet alt̄i: sz accipiet eā frat⁊ ei⁹ z suscitabit semē fratris sui: z pmogēitū ex ea filiū noīe illi⁹ apellabit: ut nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. Sin aūt noluēit accipe uxorē fris sui q̄ ei lege debet: pget mulier ad portaz ciuitatis: z iterpellabit maiorē natu: dicetq;: Nō vult frat⁊ viri mei suscitare semē fratris sui i isrl: nec me i cōiugiū sumere. Statiq; accersiri eū faciēt: z iterrogabūt: Si nōrit nolo eā vxorē accipe: accedet mulier ad eum coram seniorib⁹ z tollet calciamētū ō pede ei⁹ spuetq; i faciē ei⁹: z dicet: Sic fiet hoi q̄ nō edificat domū frīs sui. Et vocabit nomē illius i isrl: dom⁹ discalciati. Si hūerit ir se iūgiū viri duo: z vn⁹ ptra alterū rixari cepit: volēsq; vxor alteri⁹ eruē viz suū ō mānu fortioris: miseritq; manū z apprehēderit verēda ei⁹: abscidet manū illi⁹: nec flecter⁊ sup eā vlla mīsericōdia. Nō hēbis i sacculo diuersa pōdera maius z minus: nec erit i domo tua modius maior z minor. Pōdus habeb⁹ iustū z verū: z modius eḡlis z verus eīt tibi: vt multo viuas tpe sup trā quā dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi. Abominat. n. dñs eū q̄ facit hec: z aduersat oēz iusticiā. Memēto q̄ fecerit tibi amalech in via q̄n egrediebaris ex egypto: quō occurrerit tibi z extremos agmis tui q̄ lassi residebāt ceciderit: q̄n tu eras fame z labore pfectus: z nō timuerit deū. Cū ergo dñs deus tu⁹ dederit tibi requē: z subiecerit cūctas p circuitū natiōes i terra: quaz tibi pollicitus est: delebis nomē eius sub celo. Caue ne obliuiscaris.

XXVI

Cumq; itraueris terrā quā dñs de⁹ tuus tibi datur⁹ ē possidēdā: z obtinueris eā atq; habitaueris i illa: tolles de cūct⁊ frugib⁹ tuis pmitias z pones i cartallo: pgesq; ad locū quē dñs deus tu⁹ elegerit ut i bi iuocet nomē ei⁹: accedesq; ad sacerdotez q̄ fuerit i dieb⁹ illis z dices ad eū: Profiteor hodie coram dño deo tuo: q̄ ingressus sū in terrā p q̄ iurauit pr̄ib⁹ nr̄is: ut daret eā nobis. Suscipiēsq; sacerdos cartallū de mānu tua ponet añ altare dñi dei tui: z loq̄ris i cōspectu dñi dei tui: Syrus pse q̄bat pr̄ez meum: q̄ descēdit i egyptū: z ibi pegrinat⁹ ē in pauciss̄imo numero: creuitq; i gētē magnā ac robustā z ifinite multitudis. Afflixerūtq; nos egyptij: z psecuti sūt iponētes onera grauiss̄ima: z clamauim⁹ ad dñm deū pr̄um nostrorū: q̄ exaudiuit nos z respexit humilitatē nostrā z laborē atq; angustiā: z eduxit nos de egypto in manu forti z brachio extēto: i igēti pauore: i signis atq; portentis z introduxit ad locū istū: z tradidit nob⁹ trā lacte z melle manātē. Et iccirco nūc offero pmitias frugū trē: quā dñs de⁹ dedit mihi. Et dimittes eas i pspectu dñi dei tui: z adorato dño deo tuo: epulaberis i oib⁹ bōis q̄ dñs deus tu⁹ dederit tibi z domui tue: tu z leuites z aduena q̄ tecū ē. Cū ppleueri⁊ deci mā cūctaz frugū tuaz āno ōcimaz tertio: dabis leuite z aduene z pupillo z vidue vt comedāt intra portas tuas: z saturēt: loquerisq; i pspectu dñi dei tui: Attuli q̄ scificatū ē ō domo mea z dedi illud leuite z aduene z pupillo ac vidue sic iussisti mihi. Non pterii mādata tua: nec sū oblit⁹ iperij tui. Nō comedi ex eis i luctu meo: nec separaui ea i q̄libet īmūditia: nec expēdi ex his q̄q; i te funebri. Obediui voci dñi dei mei: z feci oia sicut pcepisti mihi. Respice ō scūario tuo z de excelso celorū habitaculo: z bñdic pplo tuo isrl: z trē quā dedisti nob⁹ sicut iurasti pr̄ib⁹ nr̄is: trē lacte z melle manāti. Hodie dñs deus tu⁹ pcepit tibi: vt faciasi mādata hec atq; iudicia: vt custodias z ipleas ex toto cōde tuo z ex tota aīa tua. Dñm elegisti hodie ut sit tibi de⁹ z ambules i vijs ei⁹: vt custodias cerimōias illi⁹ z mādata atq; iudicia: z obedias ei⁹ impio. Et dñs elegit te

hodie ut sis ei pp̃s peculiaris sicut locut⁹ ē tibi: ⁊ custodias oia p̃cepta illi⁹: ⁊ faciet te excelsiorē cūctis gētib⁹ q̃s creauit i laudē ⁊ nomē ⁊ gl̃iam suā: vt sis pp̃lus scūs dñi dei tui sicut locutus est.

¶ XXVII

PRecepit autē moyses ⁊ seniores populo isrl̃ dicentes: Custodite oē mandatū q̃ p̃cipio vob̃ hodie. Cūq; trāsieris iordanem i terrā quā dñs deus tuus dabit tibi: eriges igentes lapides ⁊ calce leuigabis eos vt possis i eis scribē oia v̄ba legis hui⁹ iordane trāsmisso: vt introeas terrā quam dñs deus tu⁹ dabit tibi.: terrā lacte ⁊ melle manātē sicut iurauit p̃r̃ tuis. Cū ergo trāsieritis iordanē erigite lapides q̃s ego hodie p̃cipio vob̃ i mōte hebal: ⁊ leuigab eos calce: ⁊ edificabis ibi altare dño deo tuo ō lapidib⁹ q̃s ferr̃ nō tetigit: ⁊ de saxis informibus ⁊ ipolitis: ⁊ offeres sup eo holocausta dño deo tuo: ⁊ īmolabis hostias pacificas: comedesq; ibi ⁊ epl̃aberis coā dño deo tuo. Et scribes sup lapides oia v̄ba legis hui⁹ plane ⁊ lucide. Dixerūtq; moyses ⁊ sacerdotes leuitici generis ad oēm isrl̃ē: Attende ⁊ audi isrl̃: Hodie fact⁹ es pp̃lus dñi dei tui. Audies vocē ei⁹: ⁊ facies mādata atq; iustitias q̃s ego p̃cipio tibi. Precepitq; moyses pp̃lo i die illo dicēs: Hi stabūt ad b̃dicēdū dño sup mōtē garizim iordane trāsmisso: symeon leui iudas isachar ioseph ⁊ beniamin. Et e regiōe isti stabūt ad maledicēdū i mōte hebal ruben gad ⁊ aser zabulō dan ⁊ neptali. Et pnūciabūt leuite: dicent q̃ad oēs uiros isrl̃ excelsa voce: Maledictus hō q̃ facit sculptile ⁊ p̃flatile abōinatiōz dñi: opus manuū artificū: pōitq; illud i absc̄ōdito. Et rn̄ōbit ois pp̃s: ⁊ dicet amē. Maledict⁹ q̃ nō honōat patrē suū ⁊ matrē suā. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledictus q̃ trāsfert t̄minos p̃rimi sui. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledictus q̃ errare facit cecū i itiē. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledictus q̃ puēr̃it iudiciū aduene pupilli ⁊ vidue. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledict⁹ q̃ dōmit cū vxore p̃ris sui: ⁊ reuelat opumentū lectuli eius. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledictus q̃ dōmit cū oi iumēto. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledictus q̃ dōmit cū sorōe sua filia p̃ris sui uel matris sue. Et dicet ois pp̃lus amen. Maledict⁹ q̃ dormit cū socru sua. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledictus q̃ clā percusserit proximū suū. Et dicet ois pp̃lus amē. Maledictus qui dormit cū uxore proximi sui. Et dicet omnis populus amen. Maledictus qui accipit munera ut percutiat aiaz sanguinis innocētis. Et dicet ois pp̃lus amen. Maledictus q̃ nō p̃manet in s̄monib⁹ legis huius: nec eos ope pficit. Et dicet ois populus amen.

¶ XXVIII

SI autē audieris vocē dñi dei tui ut facias atq; custodias oia mādata eius q̃ ego p̃cipio tibi hodie: faciet te dominus deus tuus excelsiorē cūctis gentibus q̃ vsq; i ēra. Veniētq; sup te uniuerse benedictiōes iste ⁊ apprehēdēt te: si tn̄ p̃cepta eius audieris. B̃ndictus tu i ciuitate: ⁊ b̃ndictus i agro. B̃ndictus fructus uētris tui ⁊ fructus terr̃ tue: fructusq; iumētorū tuorū: greges armēntorū tuorz ⁊ caule ouiū tuarz. B̃ndicta horrea tua: ⁊ benedicte reliquie tue. B̃ndictus eris igrediēs ⁊ egrediēs. Dabit dñs inimicos tuos qui cōsurgent aduersū te corruentes i cōspectu tuo. Per unā uiā uenient ad te: ⁊ p̃ septē fugiēt a facie tua. Emittet dñs b̃ndictionē sup cellaria tua ⁊ sup oia opa manuū tuarz: b̃ndicetq; tibi i ēra quā acceperis. Suscitabit te dñs sibi i pp̃lm scm̄ sic̄ iurauit tibi: si custodieris mādata dñi dei tui: ⁊ ābulaueris i vīs eius. Videbūtq; oēs ēre pp̃li q̃ nomē dñi inuocatū sit sup te ⁊ timebūt te. Abūdare te faciet dñs oīb⁹ bōis fructu uteri tui ⁊ fructu iumētorz tuorum: fructu ēre tue quā iurauit dñs p̃r̃ib⁹ tuis ut daret tibi. Aperiet dñs thesaurū suū optimū celū: ut tribuat pluuiā ēre tue i tp̃e suo: benedicetq; cūctis opibus manuū tuarū. Et fenerab⁹ gētib⁹ multis: ⁊ ipe a nullo fenꝰ accipies: Cōstituet te dñs deus tu⁹ i caput ⁊ nō i caudā: ⁊ eris sp̄ supra ⁊ nō subt̄: si tn̄ audieris mādata dñi dei tui q̃ ego p̃cipio tibi hodie ⁊ custodieris ⁊ feceris: ac nō declinaueris ab eis nec ad dextrā nec ad sinistrā: nec secut⁹ fueris deos alienos neq; coluerīs eos. Q̄ si audire nolueris vocē dñi dei tui: ut custodias ⁊ facias oia mandata eius ⁊ cerimonias q̃s ego p̃cipio tibi hodie: venient sup te oēs maledictiones iste ⁊ apprehendent te. Maledictus eris in ciuitate: maledictus i agro. Maledictum horreū tuum: ⁊ maledicte reliquie tue. Maledictus fructus ventris tui ⁊ fructus terre tue: armenta boum tuorum ⁊ greges ouium tuarū. Maledictus eris ingrediens: ⁊ maledictus egrediens. Mittet

dñs sup te famē ⁊ esuriē ⁊ increpationē in oīa opera tua q̄ tu facies donec conterat te ⁊ pdat velociē pp adinuentionē tuas pessi mas in q̄b⁹ reliqsti me. Adiungat tibi dñs pestilentiā: donec cōsumat te ō tra ad quaz igredieris possidēdā. Percutiat te dñs egestate febri ⁊ frigore: ardore ⁊ estu ⁊ aere co rrupto ac rubigine: ⁊ persequē: donec pereas. Sit celū q̄ supra te ē eneū: ⁊ terra quā cal cas ferrea. Det dñs imbrem tre tue puluerē: ⁊ ō celo descēdat sup te cinis donec pāri. Tradat te dñs corruptē añ hostes tuos: ⁊ p vnā viā egrediar ptra eos: ⁊ p septē fugi as ⁊ dispgaris p oīa regna tre. Sitq̄ cada uer tuū i escā cūct volatilib⁹ celi ⁊ bestiis tē ⁊ nō sit q̄ abigat. Percutiat te dñs vlcē egy pti: ⁊ ptē corpōis p quā stercora digerunt. scabie āq̄ ⁊ pruriginē: ita ut curari nequeas. Percutiat te dñs amētia ⁊ cecitate ac furo re mētis: ⁊ palpes i mēidie sicut palpat solet cecus i tenebris: ⁊ nō dirigas vias tuas. Oī q̄s tp̄e calūniā sustineas: ⁊ oppmaris violē tia nec habeas q̄ liberet te. Uxorē accipias ⁊ alius dormiat cū ea. Domū edifices: ⁊ nō habites i ea. Plātes vineā: ⁊ nō vindemies eā. Bos tu⁹ imolet corā te: ⁊ nō comedas ex eo. Asin⁹ tu⁹ rapiat i pspectu tuo: ⁊ nō id dat tibi. Oues tue dent inimic tuis: ⁊ non sit q̄ te adiuuet. Filij tui ⁊ filie tue tradant alteri popl'o videtib⁹ oculis tuis ⁊ deficien tibus ad pspectū eoz tota die: ⁊ nō sit for titudo i manu tua. Fructus tre tue ⁊ oēs la bores tuos comedat ppl'us quē ignras: ⁊ sis sp calūniā sustinēs: ⁊ oppressus cūctis diēb⁹: ⁊ stupēs ad rorē eorū q̄ videbūt oculi tui. Percutiat te dñs vlcē pessimo i genib⁹ ⁊ in suris: sanariq̄ nō possis a plāta pedis vsq̄ ad vticē tuū. Ducetq̄ te dñs ⁊ rex tuus: quē pstitues sup te: i gētē quā ignras tu ⁊ patres tui: ⁊ seruies ibi dīs alienis ligno ⁊ lapidi: ⁊ eris pdit⁹ i puerbiū ac fabulā oīb⁹ pplis ad q̄s te introduxerit dñs. Semētē multā ia cies i trā ⁊ modicū congregabis: quia locuste deuorabūt oīa. Uineā plantabis ⁊ fodies: ⁊ vinū non bibes: nec colliges ex ea quip piā: quoniā vastabit vermibus. Oliuas ha bebis i oīb⁹ terminis tuis ⁊ non vngeris oleo: quia defluent ⁊ deperibunt. Filios ge nerabis ⁊ filias: ⁊ non frueris eis: quoniā ducentur in captiuitatē. Omnes arbores tuas ⁊ fruges terre tue rubigo consumet. Aduēa qui tecū vsat i tra: ascēdet super te eritq̄ sublimior: tu autē descēdes: ⁊ eris infe rior. Ipse fenerabit tibi: ⁊ tu nō fenerab⁹ ei Ipse erit i caput: ⁊ tu eris i caudā. Et uenient sup te oēs maledictōes iste: ⁊ psequen tes apprehēdēt te donec intereas: q⁹ nō audi sti vocē dñi dei tui: nec seruasti mādata ei⁹ ⁊ cerimonias q̄s p̄cepit tibi. Et erūt i te si gna atq̄ pdigia ⁊ i semine tuo vsq̄ i sēpiter nū: eo q⁹ nō seruieris dño deo tuo i gaudio cordisq̄ letitia propē rerū oīum abundan tiā. Seruies inimico tuo quē emittet tibi do min⁹ in fame ⁊ siti ⁊ nuditate ⁊ oi penuria: ⁊ ponet iugū ferreū sup ceruicē tuā donec te pterat. Adducet dñs sup te gentē ō lōgin quo ⁊ de extremis terre finib⁹ i sūlitudinez aqle volātis cū ipetu: cui⁹ linguā itelligeē nō possis: gentē procissimā q̄ non deferat seni: nec misereat paruuli: ⁊ deuoret fructū iumē torū tuorū ac frugeſ tre tue: dōec intereas: ⁊ nō relinq̄t tibi triticū vinū ⁊ oleū armēta boū ⁊ greges ouiū: dōec te dispdat ⁊ cōte rat i cūctis vrbib⁹ tuis: ⁊ destruantur muri tui firmi atq̄ sublimes: i q⁹ habebaſ fidu ciā i oi terra tua. Obsidebēris itra portas tuas i oi tra tua quā dabit tibi dñs de⁹ tu⁹. ⁊ comedes fructū vteri tui ⁊ carnes filiorū tuorū ⁊ filiarū tuarū q̄s ōderit tibi dñs de⁹ tu⁹ i angustia ⁊ vastitate q̄ opprimet te ho sti tu⁹. Dō delicat⁹ i te ⁊ luxuriosus valde i uidebit frī suo ⁊ vxōi q̄ cubat i sinu suo: ne det eis de carnib⁹ filioꝝ suoꝝ q̄s comedet: eo q⁹ nihil aliud habeat i obsidiōe ⁊ pēuria q̄ vastauerit te inimici tui itra oēs pōtaſ tu as. Tenera mulier ⁊ delicata q̄ sup trā in gredi nō ualebat: nec pedis vestigiū figere ppē mollitiē ⁊ teneritudinē nimiā: inuidebit viro suo q̄ cubat i sinu ei⁹ sup filij ⁊ filie car nib⁹ ⁊ illuie secūdiarū que egrediūt de me dio feminū ei⁹: ⁊ sup liberis q̄ eadē hōa nati sunt. Comedent. n. eos clam ppt rerū oīuz penuriā i obsidione ⁊ vastitate: q̄ opprimet te inimicus tuus intra portaſ tuas. Nisi cu stodieris ⁊ feceris omnia vba legis huius q̄ scripta sunt in hoc volumine: ⁊ timueris nomen eius gloriosū ⁊ terribile: hoc ē dñm deum tuū: augebit plagas tuas ⁊ plagas se minis tui: plagas magnas ⁊ perseuerantes infirmitates pessimas ⁊ perpetuas: ⁊ con uertet i te oēs afflictioneſ egypti quaſ timu isti ⁊ adherebunt tibi. Insup ⁊ vniuersos lāguores ⁊ plagaſ: q̄ nō sūt scripte i uolumi ne legis huius: iducet dñs super te: donec

te cõterat. Et remanebit pauci numero q̃ pus eratis sicut astra celi pre multitudine: qñ nõ audistis vocẽ dñi dei vñi. Et sicut añ letat' ẽ dñs sup vos: bñ vobis faciẽs vosq; multiplicãs: sic letabit dispdẽs vos atq; sb uertẽs: ut auferamini ò tra ad quã ingredi eris possidẽdã. Dispget te dñs i oẽs populos a sũmitate tre vsq; ad tminos ei': ⁊ seruies ibi dijs alienis q̃s ⁊ tu ignoras ⁊ patres tui lignis ⁊ lapidib'. Jn gẽtib' q̃s ill' nõ q̃esces: neq; erit requies vestigio pedis tui. Dabit. n. tibi dñs ibi cor pauidũ: ⁊ deficientes oculos: ⁊ aiam ꝓsũptã meroze: ⁊ erit vita tua q̃si pẽdẽs añ te. Timebis nocte ⁊ die ⁊ nõ credes vite tue. Mane dices: q̃s mihi det vespũ: ⁊ vespe: q̃s mihi det mane; ppter cordis tui formidinẽ q̃ terrebit: ⁊ ppt̃ ea q̃ tuis videbis oculis. Reducet te dñs classib' i egyptũ p viã de q̃ dixit tibi: ut eã amplius nõ uidẽs. Jbi uẽderis ĩmicis tuis i seruos ⁊ ancillas: ⁊ non erit qui emat.

¶ XXIX

Hec sunt uerba federis q̃ ꝓcepit dominus moysi ut ferret cũ filijs isr̃l i tra moab: ꝓter illud fed' quod cũ eis pepigit i oreb. Vocauitq; moyses oẽm israel: ⁊ dixit ad eos: Vos vidistis uniuersa q̃ fecit dominus coram uob' i tra egypti pharaoni ⁊ oib' seruis ei' vniuersoq; tre ill' : tẽtatiões magnas: q̃s viderũt oculi tui: signa illa portenta q; ingẽtia: ⁊ nõ dedit vob' dñs cor intelligẽs ⁊ oculos videntes: ⁊ aures q̃ possint audire vsq; i pñtẽ diẽ. Adduxit uos q̃dragĩta ãnis p desertũ: nõ sũt attrita uestimẽta vĩa: nec calciamẽta pedũ vĩor uetustate cõsũpta sũt. Panẽ nõ comedistis: vinũ ⁊ sicerã nõ bibistis: vt sciretis q̃a ipe ẽ dñs deus uester. Et uenistis ad hũc locũ: egressusq; ẽ seon rex esebon ⁊ og rex basan occurẽtes nobis ad pugnã: ⁊ pcussim' eos ⁊ tulim' tra eor: ac tradidimus possidẽdã ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribu manasse. Custodite g̃ vba pacti hui' ⁊ iplete ea: ut itelligatis uniuersa q̃ facitis. Vos stat' hodie cũcti coram domino deo vr̃o: pncipes vr̃i ⁊ trib' ac maiores natu atq; doctões oĩs ppl's isr̃l liberi ⁊ uxões vr̃e ⁊ aduene q̃ tecũ morant in castris exceptis lignor cesorib' ⁊ his q̃ ꝓpõtãt aq̃s: ut trãseas i fedẽ dñi dei tui: ⁊ i iureiurãdo q̃ hodie dñs deus tuus pcutit tecũ: ut suscitet te sibi i ppl'm ⁊ ipse sit dñs deus tuus sic locutus ẽ tibi: ⁊ sic iurauit pr̃ib' tuis abraaz isaac ⁊ iacob. Nec uob' solis ego hoc fed' ferio ⁊ hec iuramẽta ꝓfirmo: sz cũcti pñtibus ⁊ absẽtib'. Vos. n. nostl qũo habitauerim' in tra egypti: ⁊ quo trãsierim' p mediũ nationũ: q̃s trãseũtes uidistis abominatões ⁊ sordes. i. idola eor lignũ ⁊ lapidẽ: argẽtũ ⁊ aurũ q̃ colebãt. Ne forte sit int' uos uir aut mulier familia aut trib' cuius cor auersũ ẽ hodie a dño deo nr̃o: ut uadat ⁊ seruiat dijs illor gẽtiũ: ⁊ sit iter uos radix germinãs fel ⁊ amaritudinẽ. Cumq; audierit vba iuramẽti huius: bñdicat sibi i corde suo dicẽs: pax erit mihi: ⁊ ãbulabo i prauitate cordis mei: ⁊ assumat ebria sitiẽtẽ ⁊ dñs ñ ignoscat ei: sz tũc q̃ maxie furor ei' fumet: ⁊ zelus ꝓra hoiez illũ: ⁊ sedeat sup eũ oia maledicta q̃ scripta sũt i hoc uolumie: ⁊ ôleat dñs nomẽ ei' sb celo ⁊ ꝓsũmat eũ i pditõe ex oib' tribubus isr̃l iuxta maledictiões: q̃ i libro legis huius ac federis ꝓtinẽt. Dicetq; sequẽs generatio ⁊ filij q̃ nascẽt deinceps ⁊ pegrini q̃ ô lõge uenerit uidẽtes plagas tre illi' ⁊ infirmitates q̃b' eã afflixerit dñs sulphure ⁊ salis ardore ꝓburẽs: ita ut ultra nõ seratr: nec turẽs quippiã germinet i exẽplũ subuersionis sodome ⁊ gomor adame ⁊ seboim: q̃s subuertit dñs i ira ⁊ i furore suo: ⁊ dicẽt oẽs gẽtes: Quare sic fecit dñs tre huic? Que ẽ hec ira fũoꝛ ei' ĩmẽsa? Et rñdebũt: Quia ôreliq̃rũt pactũ dñi q̃ pepigit cũ patribus eor q̃ eduxit eos ò tra egypti: ⁊ seruierũt dijs alienis: ⁊ adorauerũt eos q̃s nesciebãt ⁊ q̃b' nõ fuerãt attributi: iccirco irat' ẽ furor dñi ꝓtra trã istã ut induceret sup eã oia maledicta: q̃ i hoc olumie scripta sũt: ⁊ eiecit eos de tra sua i ira ⁊ i furor ⁊ i idignatõne maxia: ꝓiecitq; i trã alienã sicut hodie ꝓ ꝓbat. Abscõdita a dño deo nr̃o q̃ manifesta sũt nob' ⁊ filijs nr̃is usq; i sẽpiternũ: ut faciamus uniuersa legis huius.

¶ XXX

Cum g̃ uenerint sup te oẽs sermones isti benedictio siue maledictio quã ꝓposui in ꝓspectu tuo: ⁊ ductus penitudine cordis tui in uniuersis gẽtibus in quas disperserit te dñs deus tuus: ⁊ reuersus fueris ad eũ ⁊ obedieris ei' ipijs sicut ego hodie pcipio tibi cũ filijs tuis i toto corde tuo ⁊ i tota aia tua: reducet te dñs deus tuus ò captiuitate tua ac miserebit tui: ⁊ rursũ ꝓgregabit te de cũctis ppl'is i q̃s te añ dispersit. Si ad cardines celi fueris dissipatus: ide te

retrahet dñs dē tuus: ⁊ assumet atq; introducet i terrā quā possederūt pīes tui ⁊ obtinebis eā: ⁊ bñdicēs tibi: maiorēs numeri te eē faciet q̄ fuerūt pīes tui. Circūcidet dñs deus tuus cor tuum ⁊ cor seminis tui: vt diligas dñm deū tuū ex toto corde tuo ⁊ i tota aīa tua vt possis viuē. Oēs āt maledictiōes has cōuertet sup īmicos tuos: ⁊ eos q̄ oderūt te p̄sequent. Tu aūt reuertēs ⁊ audies vocē dñi dei tui: faciesq; vniuersa mādata q̄ ego p̄cipio tibi hodie: ⁊ abūdāt te faciet dominus deus tuus i cūctis opib' manuū tuaꝝ: i sobole vteri tui ⁊ i fructu iumētoꝝ tuoꝝ: i vbertate tre tue: ⁊ i rerū oīum largitate. Reuertet.n. dñs ut gaudeat sup te i oīb' bonis sicut gauisus ē i patrib' tuis: si tñ audieris vocem dñi dei tui ⁊ custodieris p̄cepta eius ⁊ cerimonias: q̄ i hac lege cōscripta sūt: ⁊ reuertaris ad dñm deū tuū i toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua. Mādatū hoc q̄ ego p̄cipio tibi hodie nō supra te ē neq; p̄cul positū nec i celo sitū: vt possis: dicere quis nostrū valet ad celū ascēdere ut ōferat illud ad nos: ut audiam' atq; ope p̄leam': neq; trās mare positū ut causeris ⁊ dicas: q̄s e nob' potūt mare trāsfretare ⁊ illud ad nos vsq; ōferre: vt possim' audire ⁊ facere q̄ p̄ceptū ē? sz iuxta te ē sermo valde i ore tuo ⁊ i corde tuo vt faciās illū. Cōsidera q̄ hodie p̄posueri in p̄spectu tuo vitā ⁊ bonū ⁊ cōtrario mōte ⁊ malū: ut diligas dñm deū tuū ⁊ ābules i uīs ei' ⁊ custodias mādata illi' ⁊ cerimonias atq; iudicia: ⁊ uiuas: atq; multiplicet te bñdicatq; tibi i terra ad quā ingredieris possidēdā. Si aūt auersū fuerit cor tuū ⁊ audire nolueris atq; errore deceptꝰ adoraueris deos aliēos ⁊ seruieris eis: p̄dico tibi hodie q̄ pereas: ⁊ paruo tpe moreris i tra: ad quā iordane trāsmisso ingredieris possidēdā. Testes īuoco hodie celū ⁊ trā q̄ p̄posueri uob' uitā ⁊ bonū: bñdictionē ⁊ maledictionē. Elige g̃ uitā ut ⁊ tu uiuas ⁊ semē tuū: ⁊ diligas dñm deū tuū atq; obedias uoci eius: ⁊ illi adhereas. Ipse ē.n. uita tua ⁊ lōgitudo dierū tuoꝝ: ut habites i tra p̄ q̄ iurauit dñs p̄ib' tuis abraam isaac ⁊ iacob: ut daret eā illis.

¶ XXXI

Abiit itaq; moyses ⁊ locutus est oīa v̄ba hec ad uniuersū isrl: ⁊ dixit ad eos: Cētū uiginti ānoꝝ sū hodie: nō possū ultra egredi ⁊ ingredi: p̄sertiz cū ⁊ dñs dixerit mihi: nō transibis iordanē istuz. Dñs ergo deus tu' trāsibit añ te. Ipse delebit oēs gētes has i p̄spectu tuo: ⁊ possidebis eas. Et iosue iste trāsibit añ te: sicut locut' ē dñs. Facietq; dominus eis sicut fecit seon ⁊ og regib' āmorreorū ⁊ tre eoꝝ: delebitq; eos. Cū ergo ⁊ hos tradiderit uob': sīlit facietis eis sicut p̄cepi uob'. Uiriliter agite ⁊ p̄fortami. Nolite timere nec paueat ad p̄spectū eoꝝ: qa dñs de' tuus ipse ē ductor tu' : ⁊ nō dimittet nec derelinquet te. Uocauitq; moyses iosue: ⁊ dixit ei coram oi isrl: Confortare: ⁊ esto robustus. Tu enī introduces pplm istū i trā quā datuꝝ se patribus eoꝝ iurauit dñs: ⁊ tu eā diuides sorte. Et dñs q̄ ductor ē uester: ipe erit tecū: non dimittet nec derelinquet te. Noli timere nec paueas. Scripsit itaq; moyses legē hanc ⁊ tradidit eā sacerdotib' filiis leui q̄ portabāt arcaz federis dñi: ⁊ cūctis seniorib' isrl. Precepitq; eis dicēs: Post septē ānos ānno remissiōis i solēnitate tabnacloꝝ p̄uenienti tib' cūctis ex isrl ut appareāt i p̄spectu dñi dei tui i loco: quē elegerit dñs: leges v̄ba legis hui' coram oi isrl: audiētib' eis ⁊ i unū oi populo p̄gregato tā uiris q̄ mulieribus: paruul' ⁊ aduenis q̄ sūt intra portas tuas: ut audiētes discāt ⁊ timeāt dñm deū uestrū: ⁊ custodiant impleantq; oēs sermones legis hui'. Filij q̄ eoꝝ q̄ nūc ignorāt: ut audire possit ⁊ timeāt dñm deū suū cūctis diebus q̄b' uersant in tra: ad quā uos iordane trāsmisso pgitis obtinēdā. Et ait dñs ad moysen: Ecce p̄pe sūt dies mortis tue. Uoca iosue: ⁊ state i tabnaculo testimonij ut p̄cipiā ei. Abiit g̃ moyses ⁊ iosue ⁊ steterūt i tabernaculo testimonij: apparuitq; dñs ibi i colūna nubis: q̄ stetit i introitu tabernaculi: dixitq; dñs ad moysen: Ecce tu dormies cū p̄ib' tuis: ⁊ populus iste p̄surgēs fornicabit post deos alienos i tra: ad quā ingredietur ut habitet i ea: ibi derelinquet me: ⁊ irritū faciet fedus q̄ pepigi cū eo. Et irascet furor meus cōtra eū i die illo: ⁊ derelinquā eū: ⁊ absc̄ondā faciē meam ab eo: ⁊ erit i deuoratione. Inueniēt eū oīa mala ⁊ afflictiōes: ita ut dicat i illo die: Uere quia non ē deus mecū : inuenerūt me hec mala. Ego autē absc̄ondā ⁊ celabo faciem meā in die illo propter oīa mala que fecit: quia secutus est deos alienos. Nunc itaq; scribite uobis canticum istud ⁊ docete filios israel ut memoriter teneant ⁊ ore decantent: ⁊ sit mihi carmē istud pro testimonio inter filios israel. Introducam enī eum in

fornicabit ⁊ uolabit

terrã ꝑ qua iurauí pribus eius lacte ⁊ mel-
le manãtẽ. Cũq; comederit ⁊ saturati cras
siq; fuerit cõuertẽtur ad deos aliẽos et ser
uiẽt eis: detrahẽtq; mihi et irritũ faciẽt pac
tũ meũ. Postq; uenerit eũ mala multa et
afflictiões: rñdebit ei cãticũ istud ꝑ testimo
nio: qõ nulla delebit obliuio ex ore semi⁹
tui. Scio.n. cogitationes eⁿ que factur⁹ sit
hodie: anteq; itroducã eũ i terrã quã ei pol
licit⁹ sũ. Scripsit q; moyses cãticũ: et docu
it filios isrl. Precepitq; dñs iosue filio nun
et ait: Cõfortare et esto robustus. tu eni in-
troduces filios isrl i trã quã pollicit⁹ sũ: et
ego ero tecũ. Postq; g scripsit moyses ỽba
legis hui⁹ i uolumie atq; cõpleuit: ꝑcepit le
uitis q portabãt arcã federi dñi dicẽs: Col
lite librũ istũ ⁊ ponite eũ i latere arce fede-
ris dñi dei uri: ut sit ibi ꝓtra te i testimoniũ
Ego.n. scio cõtẽtionẽ tuã ⁊ ceruicẽ tuã du-
rissimã. Adhuc uiuẽte me ⁊ igrediẽte uob⁹
cũ sẽp ꝓtẽtiose egistis ꝓtra dñz: q̃to magis
cũ mortu⁹ fuero. Cõgregate ad me oẽs ma
iores natu p trib⁹ ỽias atq; doctores ⁊ lo-
quar audiẽtib⁹ eis ſmões istos: ⁊ iuocabo
ꝓtra eos celũ ⁊ terrã. Noui.n. q; p⁹ mortẽ
meã iniq; agetis: ⁊ declinabitis cito de uia
quã ꝑcepi uob⁹: ⁊ occũrẽt uob⁹ mala i extrẽo
tẽpore qñ feceritis malũ i ꝓspectu dñi: ut ir
ritetis eũ p opa manuũ ỽrarũ. Locut⁹ est g
moyses audiẽte uniuerso cetu isrl ỽba car-
minis hui⁹: ⁊ ad finẽ usq; cõpleuit. XXXII

Audite celi q̃ loq̃r: audiat terra uerba
oris mei: cõcrescat i pluuiaz doctrina
mea: fluat ut ros eloq̃uz meum. Quasi im
ber sup hẽbã: ⁊ q̃si stille sup gramĩa: q̃a no
mẽ dñi iuocabo. Date magnificẽtiã deo no
stro: dei pfecta sũt opa: ⁊ oẽs uie eⁱ⁹ iudicia
Deⁱ⁹ fidelis ⁊ absq; ulla iniq̃tate iust⁹ ⁊ rec
tus. Peccauerũt ei: ⁊ nõ filij eⁱ⁹ i sordibus.
Generatio praua atq; puersa: heccine red-
dis dño ppl'e stulte ⁊ isipiens? Nũq̃d nõ ipe
ẽ pr tuus q̃ possedit te ⁊ fecit ⁊ creauit te?
Memẽto dierũ ãtiq̃rũ: ⁊ cogita gñationes
singulas. Interroga pr̃z tuũ ⁊ ãnũciabit ti:
maiores tuos ⁊ dicẽt tibi. Qñ diuidebat al
tissimus gẽtes: qñ separabat filios adã: pstl
tuit tminos ppl'orũ iuxta numerũ filioruz
isrl. Pars aũt dñi ppl's ei⁹: iacob funiculus
hereditatis ei⁹. Inuenit eũ i terra defta: in
loco horroris ⁊ uaste solitudinis. Circũ-
duxit eũ ⁊ docuit ⁊ custodiuit eũ q̃si pupilã
oculi sui. Sicut aq̃la ꝓuocãs ad uolãdum
pullos suos: ⁊ super eos uolitans expan
dit alas suas: ⁊ assũpsit eũ atq; portauit in
humeris suis. Dñs solus dux ei⁹ fuit: ⁊ nõ
erat cũ eo deⁱ alien⁹. Cõstituit eũ sup excel-
sã terrã: ut comederet fruct⁹ agrorũ. Ut su
geret mel de petra: oleũq; de saxo durissio.
Butyrũ de armẽto ⁊ lac de ouib⁹ cũ adipe a
gnorũ ⁊ arietũ filiorũ basan. Et hircos cuz
medulla tritici ⁊ sãguiẽ uue biberẽt me-
racissimũ. Incrassat⁹ ẽ dilectus ⁊ recalci-
trauit: icrassat⁹ ipiguat⁹ dilatat⁹. Dereliq̃t
deũ factorẽ suũ ⁊ recessit a deo salutari suo
Prouocauerũt eũ i dijs alienis: ⁊ i abomi
natiõib⁹ ad iracũdiã cõcitauerũt. Imolaue
rũt demonijs ⁊ ñ deo: dijs q̃s ignorabãt. No
ui recẽtesq; uenerũt: q̃s nõ coluerũt patres
eorũ. Deũ q̃ te genuit dereliq̃sti: ⁊ oblit⁹ es
dñi creatoris tui. Vidit dñs ⁊ ad iracũdiã
cõcitat⁹ ẽ: q̃a ꝓuocauẽt eũ filij sui ⁊ filie: et
ait: Abscõdã faciẽ meã ab eis: et ꝓsiderabo
nouissima eorũ. Generatio.n. puersa ẽ ⁊ in
fideles filij. Ipsi me ꝓuocauerũt i eo q̃ non
erat deⁱ: ⁊ irritauerũt i uanitatib⁹ suis: ⁊ e-
go ꝓuocabo eos i eo q̃ nõ ẽ ppl's: ⁊ i gẽte stl
ta irritabo illos. Ignis succẽsus ẽ i furore
meo: ⁊ ardebit usq; ad iferni nouissima: de
uorabitq; terrã cũ germie suo: ⁊ mõtiũ fun
damẽta cõburet. Cõgregabo sup eos mala
⁊ sagittas meas cõplebo i eis. Cõsumẽt fa
me ⁊ deuorabũt eos aues morsu amarissi
mo. Dẽtes bestiarũ imittã i eos cũ furore
trahẽtiũ sup terrã atq; serpẽtũ. Foris ua-
stabit eos gladi⁹ ⁊ it⁹ pauor iuuenẽ simul
ac uirginẽ lactẽtẽ cũ homine sene. Et dixi:
Vbi nã sũt? Cessare faciaz ex hoib⁹ memo
riã eorũ: sz ꝓpter irã inimicorũ distuli: ne
forte sibirent hostes eorũ ⁊ dicerẽt: Man⁹
nostra excelsa: ⁊ nõ dñs fecit hec oĩa. Gens
absq; ꝓsilio ẽ ⁊ sine prudẽtia: utinã sapent
⁊ intelligerẽt: ac nouissima ꝓuiderẽt. Quo
modo persequebatur unus mille: ⁊ duo fu
garẽt decẽ milia? Mõne ideo quia deus su-
us uẽdidit eos: ⁊ dñs cõclusit illos? Nõ.n.
est deus noster ut dij eorũ: ⁊ inimici nostri
sunt iudices. De uinea sodomorum uinea
eorum: ⁊ de suburbanis gomorre uua eo-
rum uua fellis: ⁊ botrus amarissimus: fel
draconum uinum eorum: ⁊ uenenum aspi
dum isanabile. Mõne hec cõdita sunt apud
me: ⁊ signata in thesauris meis? Mea est
ultio: ⁊ ego retribuam eis in tempore: ut
labatur pes eorum. Iuxta ẽ dies pditionis

7 adesse festinãt tẽpora. Iudicabit dñs ppl3 suū 7 i seruis suis miserebit. Videbit q̄ ifirmata sit manus 7 clausi q3 defecerunt: resi-duiq3 cōsūpti sūt 7 dicēt: Ubi sūt dij eorū i q̄b' hēbāt fiduciā: De q̄rū uictimis cōedebāt adipes: 7 bibebāt uinū libaminū: Surgāt 7 opitulētur uob: 7 i necessitate uos pte-gāt. Videte q̄ ego sim solus 7 nō sit ali' de' pter me. Ego occidā: 7 ego uiuere faciā: percutiā 7 ego sanabo: 7 nō ē q̄ de manu mea possit eruere. Leuabo ad celū manū meā 7 dicā: Uiuo ego i ētnū. Si acuero ut fulgur gladiū meū 7 arripuerit iudiciū man' mea: Reddā ultionē hostib' meis: 7 his q̄ odeūt me retribuā. Inebriabo sagittas meas sanguine: 7 gladius me' deuorabit carnes: de cruore occisorū 7 de captiuitate nudati inimicorū capitū. Laudate gētes ppl3 ei': quia sāguinē seruorū suorū ulciscet 7 uindictā retribuet i hostes eoz: 7 ppitiab'it terre ppli sui. Uenit g̃ moyses 7 locut' ē oia vba cantici hui' i auribꝫ ppli ipe 7 iosue fili' nun. Cōpleuitq3 oēs sermōes istos loquēs ad uniuersum isrl 7 dixit ad eos: Ponite corda vra in oia uerba mea q̄ ego testificor uob hodie: ut mādetis ea filijs vris custodire 7 facere 7 iplere uniuersa q̄ scripta sūt i uolumie legis hui': qa nō i cassū pcepta sūt uob sz ut singuli i eis uiuerēt: q̄ faciētes lōgo p-seueretis tẽpore i terra ad quā iordane trās-misso ingredimini possidēdā. Locutusq3 est dñs ad moysē i eadē die dicēs: Ascēde i mōtē istū abarī. i. trāsito in montē nebo: q̄ ē in terra moab cōtra hiericō: 7 uide terrā chanaā quā ego tradā filijs isrl' obtinēdam: 7 morere i mōte. Quē cōscēdēs iungeris populis tuis: sicut mortu' ē aarō frater tuus i mōte hor: 7 appositus ppl'is suis: qa p̄uaricati estis cōtra me i medio filiorū isrl' ad aq̄s cōtradictiōis i cades deserti syn: 7 nō sanctificastis me iter filios isrl'. Ecōtra uidēbꝫ terrā 7 nō ingredieris i eā: quā ego dabo filijs israel.

XXXIII

Hec ē bñdictio q̄ benedixit moyses homo dei filijs isrl' āte mortē suaz 7 ait: Dñs de syna uenit: 7 de seyr ortus ē nobis. Apparuit de mōte pharā 7 cū eo sanctoruz milia. In dextra ei' ignea lex dilexit pplos. Oēs sancti i manu illi' sūt: 7 q̄ appropiquāt pedib' ei' accipiēt de doctrina illi'. Legē p-cepit nobis moyses: hereditatē multitudis iacob. Erit apud rectissimū rex cōgregatis pricipibus populi cū tribub' isrl'. Uiuat ruben 7 nō moriatur: 7 sit paruus i numero: Hec ē iude benedictio. Audi dñe uocē iude 7 ad populū suū itroduc eū. Man' eius pugnabūt p eo: 7 adiutor illi' cōtra aduersarios ei' erit. Leui q̄z ait: Perfectio tua 7 doctrina tua a uiro sancto tuo quē pbasti in tẽtatione: 7 iudicasti ad aq̄s cōtradictionis. Qui dixit pri suo 7 matri sue: Nescio uos: 7 frib' suis ignorauit illos: 7 nescierūt filios suos. Hi custodierūt eloquiū suū: 7 pactū tuū seruauerūt iudicia tua o iacob: 7 legē tuam o isrl'. Ponēt thymiama i furore tuo: 7 holocausta sup altare tuū. Benedic dñe fortitudini ei': 7 opa manuū illi' suscipe: Percute dorsa inimicorū ei' : 7 qui oderūt eū nō cōsurgāt. Et beniamin ait: Amātissim' domini habitabit cōfidēter i eo: q̄si in thalamo tota die morabit: 7 iter humeros illi' requiescet. Ioseph q̄z ait: De bñdictōe dñi terra ei': de pomis celi 7 rore atq3 abyssо subiacēte. De pomis fructuū solis ac lune: de uertice antiquorū mōtiū: de pomis colliū eternorū: 7 de frugib' terre: 7 de plenitudie ei'. Bñdictio illi' q̄ apparuit i rubo ueniat sup caput ioseph: 7 sup vticē nazarei inē fratres suos. Quasi pmogeniti tauri pulchritudo eius cornua rhinocerotis cornua illi'. In ipis uētilabit gētes usq3 ad terminos terre. Hec sūt multitudines ephrai: 7 hec milia manasse. Et zabulon ait: Letare zabulō i exitu tuo: 7 issachar i tabernaculis tuis: pplos uocabūt ad mōtē: ibi immolabūt uictimas iustitie. Qui iundationē mari q̄si lac suggēt: 7 thesauros abscōditos arenarū. Et gad ait: Bñdictus i latitudie gad. Quasi leo requieuit: cepitq3 brachiū 7 uerticē: Et uidit pricipatū suū q̄ i pte sua doctor esset reposit': q̄ fuit cū pricipib' ppli 7 fecit iustitias dñi 7 iudicia cū suis cū isrl'. Dan catulus leonis fluet largiē de basan. Et neptali dixit: Neptali abūdātia pfruet: 7 plen' erit bene dictiōib' dñi. Mare 7 meridiē possidebit. Aser q̄z ait: Bñdictus i filijs aser: Sit placēs fratrib' suis: 7 tīgat i oleo pedē suum. Ferrū 7 es calciamētū ei': sic dies iuuētutis tue: ita 7 senect' tua. Nō est alius ut de' rectissimi. Ascensor celi auxiliator tu'. Magnificētia ei' discurrūt nubes: habitaculuz eius sursū 7 subter brachia sēpiterna. Ejciet a facie tua inimicū: dicetq3: cōterē. Habitabit isrl' pfidēter 7 solus. Oculus iacob

57

Iudas

Leui

Beniamin

Ioseph

Ephraim

Gad

Dan

Neptalim

Aser

in terra frumēti ⁊ uini: celiq; caligabūt ro-
re. Beat⁹ tu ifrl: Quis ſilis tui pple q ſalua
ris i dño: Scutū auxilij tui: ⁊ gladi⁹ glozie
tue. Negabūt te inimici tui: ⁊ tu coruz col
la calcabis. ¶ XXXIIII

Ascēdit ḡ moyſes de cāpeſtrib⁹ moab
ſup mōtē nebo in uerticē phaſga con
tra hiericō: oñditq; ei dñs oēm terrā gala-
ad uſq; dan: ⁊ uniuerſū neptali: terramq;
ephraim ⁊ manaſſe: ⁊ oēz terraz iuda uſq;
ad mare nouiſſimū ⁊ auſtralē partē ⁊ lati-
tudinē cāpi hiericō ciuitatis palmarū uſq;
ſegoz. Dixitq; dñs ad eū: Hec ē terra ꝑ qua
iurauī abzaā iſaac ⁊ iacob dicēs: Semi tuo
dabo eā. Vidiſti eā oculis tuis ⁊ nō trāſibi
ad illā. Mozturuſq; ē ibi moyſes ſeru⁹ dñi
i terra moab iubēte dño: ⁊ ſepeliuit eum in
ualle terre moab cōtra phogoz: ⁊ non cog-
uit hō ſepulchrū ei⁹ uſq; i pñtē diē. Moy-
ſes cētū ⁊ uigīti ānorū erat qñ mozturus ē.
Nō caligauit oculus ei⁹: nec dētes illi⁹ moti
ſūt. Fleuerūtq; eū filij iſrl i cāpeſtrib⁹ mo-
ab trigīta diēb⁹: ⁊ cōpleti ſūt dies planctus
lugētiū moyſē. Josue aūt fili⁹ nun repletus
ē ſpiritu ſapiētie: qa moyſes poſuit ſup euz
man⁹ ſuas ⁊ obedierūt ei filij iſrl: fecerunt
q; ſicut ꝓcepit dñs moyſi. Et nō ſurrexit ꝑ
pheta ultra i iſrl ſicut moyſes: quem noſſet
dñs facie ad faciē i oibus ſignis atq; poten
tijs q miſit per eū ut faceret in terra egypti
pharaoni ⁊ oīb⁹ ſeruis ei⁹ uniuerſeq; terre
illi⁹: ⁊ cūctā manū robuſtā: magnaq; mira
bilia que fecit moyſes cora uniuerſo iſrl.

Here ꝑz of Sepultū & mozte Moyſi

¶ Explicit Deuteronomiū. Incipit ꝓlog⁹
bti Hieronymi preſbyteri i librum Josue.

Andez finito pētateucho
moyſi uelut grādi fenore
liberati ad ieſū filiū naue
manū mittim⁹ quē hebzei
ioſue ben nun. i. ioſue filiū nū uocāt: ⁊ ad iudicū
libzū quē ſopthīz appellāt: ad ruth q; ⁊ he
ſter q; biſdē noib⁹ efferūt. Monemuſq; le
ctorē ut ſiluā hebraicorū noiuz: ⁊ diſtictio
nes p mēbra diuiſas: diligēs ſcriptura con
ſeruet: ne ⁊ nī labor ⁊ illi⁹ ſtudiū peat. Et
ut ipīmis qō ſepe teſtatus ſum ſciat me ñ
i reprehēſionē ueterū noua cudere: ſicut a-
mici mei crimināt̄: ſed ꝑ uirili portione
offere ligue mee boib⁹: q; tñ nīa delectāt:
vt ꝑ grecoz exēplis q ⁊ ſūptu ⁊ labōe ma
ximo idigēt: editionē noſtrā hēant. Et ſicu
bi i ātiq; uoluminū lectiōe dubitarit: hec
illis cōferētes inueniāt qō reqrūt: maxie cuz
apud latinos tot ſint exēplaria q̄t codices:
⁊ unuſq̄ſq; ꝑ arbitriū ſuū uel addiderit ul
ſubtraxerit qō ei uiſū ē: ⁊ utiq; nō poſſit ue
rū eſſe qō diſſonat. Unde ceſſet arcuato ul
nere ꝓtra nos iſurgere ſcoꝛpi⁹: ⁊ ſāctū opus
uenenata carpere lingua deſiſtat: uel ſuſcipi-
ens ſi placet: uel cōtēnēs ſi diſplicet: memi-
neritq; illoz uerſuū. Os tuū abundauit
malicia: ⁊ lingua tua cōcinnabat dolos. Se-
dēs aduerſus fratrē tuū loq̄baris: ⁊ aduer
ſus filiū matris tue ponebas ſcādalū: hec
feciſti ⁊ tacui. Exiſtimaſti iniq; q ero tui ſi-
milis: arguā te ⁊ ſtatuā illa cōtra faciē tuā.
Que.n. audietis uel legētis utilitas ē nos
laboziādo ſudare: ⁊ alios detrahēdo labo-
rare: dolere iuōos: q; calūniādi eis ⁊ irridē
di chriſtianos ſit oblata occaſio: ⁊ eccleſie
hoies id deſpicere imo lacerare: ūde aduer
ſarij torqueāt? Qi ſi uetus eis tātū iterpre-
tatio placet: q̄ ⁊ mihi non diſplicet: ⁊ nihil
extra recipiēdū putāt: cur ea q̄ ſub aſtericis
⁊ obelis uel addita ſūt uel āputata: legūt
⁊ negligūt? Quare danielē iuxta theodoti
onis traditionē eccle ſuſceperūt? Cur ori-
genē mirātur ⁊ euſebiū pāphili: cūctas e-
ditiōes ſiliter diſſerētes? Aut q̄ fuit ſtulti-
tia poſtq̄ uera dixerit proferre q̄ falſa ſē.
Unde aūt i nouo teſtamēto ꝓbare poterūt
aſſūpta teſtimonia: q̄ i libris ueterib⁹ ñ hīn-
tur? Hec dicim⁹ ne oio calūniātib⁹ tacē uid
amur. Ceteꝛ p⁹ ſācte paule dōmitionē: cui⁹
uita virtutis exēplū eſt: ⁊ hos libros q̄s eu
ſtochio uirgini chriſti negare nō potui: de⁹
creuim⁹ dū ſpūs hos regit art⁹ ꝓphetaruz
explanationi ioūbere: ⁊ omiſſū iadiu opus
q̄ q̄dā poſtliminio repetere: ꝑſti cū āmira
bilis ſāctus uir pāmachi⁹ hoc idē litter⁹ fla
gitet: ⁊ nos ad patrie feſtinātes mōtiſeros
ſyrtarū cāt⁹ ſurda debeam⁹ aure tranſire.

¶ Explicit prologus. Incipit argumētū.

Jesus fili⁹ nane typū dñi nō ſolū in
geſtis uerūt i noie gerēs trāſit tō
danē: hoſtiū regna ſubuertit: diui-
dit terrā victozi pplo: ⁊ ꝑ ſingulas urbes ui
culos mōtes flumia tozrētes atq; ꝓfinia ec
cleſie celeſtiſq; urbm ſpualia regna ꝺſcribit

Incipit liber Iosue. Capm. I.

T factuz est post mortē moysi serui dñi: ut loq̄rē dñs ad iosue filiuz nun ministrū moysi ⁊ diceret ei: Moyses ſu⁹ me⁹ mortu⁹ ē: Surge ⁊ transi iordanē istū tu ⁊ oīs ppl's tecū i terrā quā ego dabo filijs isrl. Oēz locū quē calcauēit uestigiū pedis uī uobis tradā: sicut locut⁹ sū moysi. A deserto ⁊ libano usq; ad fluui um magnū cuphratē oīs ⁊ra ethеoꝝ usq; ad mare magnū cōtra solis occasū erit ter-min⁹ uester. Nullus poterit uobis resistē cū ctis dieb⁹ uite tue. Sicut fui cū moyse ita ero tecū: nō dimittā nec derelīquā te: cōfor tare ⁊ esto robustus. Tu eni sorte diuides populo huic terrā: p q̄ iuraui p̄rib⁹ tuis: ut tradarē eā illis. Cōfortare igit ⁊ esto robu stus ualde: ut custodias ⁊ facias oēz legez: quā p̄cepit tibi moyses seru⁹ me⁹: ne declī nes ab ea ad dextrā uł ad sinistrā: ut itelli gas cūcta q̄ agis. Nō recedat uolumē legis huj⁹ ab ore tuo: sz meditaberis i eo dieb⁹ ac noctib⁹: ut custodias ⁊ facias oīa q̄ scripta sūt i eo: tunc diriges uiā tuā ⁊ itelliges eā. Ecce p̄cipio tibi: ꝓfortare ⁊ esto robust⁹. Noli metuere ⁊ noli timere: qm̄ tecū ē dñs de⁹ tu⁹ i oīb⁹ ad q̄cūq; perrexeris. Precepit q; iosue p̄cipib⁹ ppli dicēs: Trāsite p me diū castrorū ⁊ iperate ppl'o ac dicite: Pre parate uobis cibaria: qm̄ post diē tertium trāsibitis iordanē ⁊ intrabitis ad possidēdā t̄ rā quā dñs de⁹ uī datur⁹ ē nobis. Rubēitis q; ⁊ gadditis ⁊ dimidie tribui manasse ait: Memētote sermōis quē p̄cepit uob⁹ moy ses famul⁹ dñi dicēs: Dñs de⁹ uī dedit uob⁹ requiē ⁊ oēz terrā. Uxores uīe ⁊ filij uīi ac iumēta manebūt i terra: quā tradidit uob⁹ moyses trāſ iōdanē: Vos aūt trāsite arma ti ante fratres uīos oēs fortes manu ⁊ pu gnate p eis: dōec det requiē dñs frib⁹ uīis: sic ⁊ uob⁹ dedit: ⁊ possideāt ipsi q; terrā quaz dñs de⁹ uī datur⁹ ē eis: ⁊ sic reuertimi i t̄rā possessiōis uīe. ⁊ habitabitis i ea: quā uobis dedit moyses fāulus dñi trāſ iordanē ꝓtra solis ortū. Rñdrūtq; ad iosue atq; dixerūt: Oīa q̄ p̄cepisti nobis faciem⁹: ⁊ quocunq; miseris ībim⁹. Sic obediuim⁹ i cūctis moysi ita obediem⁹ ⁊ tibi: tm̄ sit dñs de⁹ tecū sic fuit cū moyse. Qui cōtradixerit ori tuo ⁊ nō obedierit cūctis sermonib⁹ q; p̄cepis ei moriatur: tu tm̄ cōfortare ⁊ uirilit age.

Misit igitur iosue filj⁹ nun de sethin duos uiros exploratores i abscondito ⁊ dixit eis: Ite ⁊ cōsiderate terrā z urbēq; hie rico. Qui pergētes ingressi sūt domū mulie ris meretricis noie raab ⁊ q̄euerūt apud eam. Nunciatūq; ē regi hierico ⁊ dictū: Ec ce uiri ingressi sūt huc p noctez de filijs isrl: ut explorent terrā. Misitq; rex hierico ad raab meretricem dicens: Educ uiros q̄ ue nerūt ad te: ⁊ ingressi sūt domū tuā: explora tores quippe sūt ⁊ oēm terrā cōsiderare ue nerūt. Tollēsq; mlier uiros abscōdit ⁊ ait: Fateor: uenerūt ad me sed nesciebā unde es sēt. Cūq; porta clauderet i tenebrīs ⁊ illi pa riter exirēt: nescio quo abierūt: persequmini cito ⁊ p̄p̄hēdetis eos. Ipsa aūt fecit ascēde re uiros i solariū dom⁹ sue: operuitq; eos stipula lini q̄ ibi erat. Hi ät q̄ missi fuerant secuti sūt eos p uiā: que ducit ad uadū ior dānis: illisq; egressis statī pōta clausa ē. Nec dū obdormierāt q̄ latebāt: ⁊ ecce mulier a scēdit ad eos ⁊ ait: Noui q⁹ dñs tradiderit uobis terrā: eteni irruit in nos t̄ror uester ⁊ elāguerūt oēs habitatores terre. Audiuim⁹ q⁹ siccauerit dñs aq̄s maris rubri ad vīm itroitū q̄n egressi estis ex egypto: ⁊ que fece ritis duob⁹ āmoꝛreorū regibus q̄ erant trāſ iordanē seon ⁊ og: q̄s interfecistis. Et hec au diētes ptimuim⁹ ⁊ elanguit cor nīz: nec re mānsit i nob⁹ sp̄us ad itroitū uestrū. Dñs.n. deus uester ipe ē deus i celo sursū: ⁊ i terra deorsū. Nūc g̃ iurate mihi p dñm ut qūo ego misericordiā feci uobiscū: ita ⁊ uos facie t̄ cū domo p̄is mei: detisq; mihi uestrū si gnū ut saluetis p̄ez meū ⁊ matrē fratres ac sorores meas ⁊ oīa q̄ illorū sunt: ⁊ eruatis aīas nīas a morte. Qui rñderūt ei: Ālia no stra sit p nobis i mortē: si tm̄ nō prodideris nos. Cūq; tradiderit nobis dñs terrā facie m⁹ i te misericordiā ⁊ vitatē. Dimisit g̃ eos p funē ꝺ fenestra. Dom⁹ eni ei⁹ herebat mu ro. Dixitq; ad eos: Ad mōtana cōscēdite: ne forte occurrāt uob⁹ reuertētes: ibiq; lati tate tribus dieb⁹ donec redeāt: ⁊ sic ibitis p uiā vīam. Qui dixerūt ad eā: Innoxi eriz⁹ a iuramēto hoc q̄ adiurasti nos si igredīēti b⁹ nob⁹ t̄rā signū n fuerit funiculus iste coc cineꝰ: ⁊ ligauēis eū i fenestra per quā dimisi sti nos: ⁊ p̄ez tuū ac matrē fratresq; ⁊ oēz

cognationē tuā cōgregauēisi domū tuam. Qui ostiū dom⁹ tue egressus fuerit: sāguis ipi⁹ erit i caput ei⁹ ⁊ nos erimus alieni. Cūctorū aūt sāguis: qui tecū i domo fuerit redūdabit i caput nostrū si eos aliquis tetigerit. Q si nos ꝓdere uoluerī ⁊ sermonē istū ꝓferre i mediū: erim⁹ mūdi ab hoc iurāmto q̄ adiurasti nos. Et illa rn̄dit: Sicut locuti estis ita fiat. Dimittēsq; eos ut pergerent appēdit funiculū coccineū i fenestra. Illi uero ambulātes ꝑuenerūt ad mōtana: ⁊ manserūt ibi tres dies: donec reuerterēt qui fuerāt ꝑsecuti. Querētes .n. per omnē uiā nō reppererūt eos: quibus urbē igressis reuersi sūt ⁊ descēderūt exploratores de mōte: ⁊ trāsmisso iordāe uenerūt ad iosue filiū nun narrauerūtq; ei oīa q̄ acciderāt sibi atq; dixerūt: Tradidit dn̄s oēm terrā hāc i man⁹ nostras: ⁊ timore ꝓstrati sūt cuncti habitatores ei⁹.

¶ III

Igitur iosue ꝺ nocte ꝯsurgēs mouit castra: egrediētesq; ꝺ sethi: uenerūt ad iōdanē ipe ⁊ oēs filij isrl: ⁊ morati sūt ibi ꝑ tres dies: q̄b⁹ euolutis trāsierūt ꝑcones ꝑ castrorū mediū ⁊ clamare ceperūt: Qn̄ uideritis arcā federis dn̄i dei vr̄i: ⁊ sacerdotes stirpis leuitice portātes eā: uos q̄ꝫ cōsurgite ⁊ seq̄mini precedētes: sitq; iter uos ⁊ arcā spatium cubitorū duū miliū: ut ꝓcul magis viꝺre possitis ⁊ nosse per quā uiā igrediamini: quia pri⁹ nō ābulastis ꝑ eā: ⁊ cauete ne appropiquetī ad arcā. Dixitq; iosue ad ppl'z: sāctificamini: cras .n. faciet dn̄s iter uos mirabilia. Et ait ad sacerdotes: Tollite arcā federis ⁊ ꝑcedite ppl'm. Qui iussa cōplētes tulerūt ⁊ ābulauerūt ante eos. Dixitq; dn̄s ad iosue: Hodie icipiā exaltare te corā oī isrl: ut sciāt q̄ sicut cū moyse fui: ita ⁊ te cū sū. Tu aūt ꝑcipe sacerdotib⁹ q̄ portant arcā federis ⁊ dic eis: Cū igressi fueritis ꝑtē aque iordanis: state in ea. Dixitq; iosue ad filios isrl: Accedite huc ⁊ audite v̄bum dn̄i dei vr̄i. Et rursū i hoc iq̄t: scietis q̄ dn̄s de⁹ uiuēs i medio uestri ē: ⁊ dispdet i ꝯspectu uestro chananeū et etheū et pherezeum gergeseū q̄ꝫ et iebuseū et āmorreū. Ecce arca federis dn̄i oīs terre antecedet uos ꝑ iordanē: Parate duodeci uiros de duodecim tribubus isrl singulos per singulas tribus Et cū posuerit uestigia pedū suorū sacēdotes qui portāt arcā federis dn̄i dei uniuēse terre i aquis iordanis: aque que inferiores sūt decurrēt atq; deficiēt: que autē desuperueniūt i una mole cōsistēt. Igitur egressus ē populus de tabernaculis suis ut trāsirent iordanē: ⁊ sacerdotes q̄ portabāt arcā federis ꝑgebāt āte eū. Ingressisq; eis iordanē ⁊ pedib⁹ eorū i parte aque tinctis: iordāis āt ripas aluei sui tēpore messis ipleuerat: steterūt aque descēdētes i loco uno ⁊ ad istar mōtis itumescētes apparebāt ꝓcul ab urbe q̄ uocatur edom usq; ad locū sarthan: que aūt iferiores erāt i mare solitudīs: qꝺ nūc uocatur mortuū: descēderūt usq;q̄ oīo deficerēt. Populus aūt icedebat cōtra iordanē: ⁊ sacerdotes q̄ portabāt arcā federis domini stabāt sup siccā humū i medio iordanis acciti: oīsq; populus per arētē alueum transibat.

¶ IIII

Quib⁹ trāsgressis dixit dn̄s ad iosue: Elige duodeci uiros singulos ꝑ singulas tribus: ⁊ precipe eis ut tollāt de medio iordanis alueo ubi steterūt pedes sacerdotum duodeci durissimos lapides: quos ponetis i loco castrorū: ubi fixeritis hac nocte tētoria. Uocauitq; iosue duodeci uiros quos elegerat de filijs israel singulos de singulis tribubus ⁊ ait ad eos: Ite ante arcam domini dei uestri ad iordanis mediū: ⁊ pōtate ide singuli singulos lapides i hūerī vr̄is iuxta nūerū filiorū isrl: ut sit signū iter uos ⁊ qn̄ iterrogauerit uos filij vr̄i cras dicentes: q̄d sibi uolūt isti lapides? rn̄debitī eis: Defecerūt aq̄ iordanis an̄ arcā federis dn̄i cū trāsiret eū: iccirco positi sūt lapides isti i monimētū filiorū isrl usq; i etnū. Fecerūt ḡ filij isrl sicut precepit eis iosue pōtātes ꝺ medio iordāis alueo duodecim lapides ut dn̄s ei iperarat iuxta nūerū filiorū isrl usq; i locū i q̄ castrametati sūt: ibiq; posuerunt eos. Alios q̄ꝫ duodeci lapides posuit iosue i medio iordanis alueo ubi steterūt sacerdotes q̄ portabāt arcā federis dn̄i: ⁊ sūt ibi usq; in pn̄tē diē. Sacerdotes āt q̄ portabāt arcā stabāt i iordāis medio: donec oīa complerēt: q̄ iosue ut loq̄ret ad opl'm ꝑcepat domin⁹: ⁊ dixerat ei moyses. Festinauitq; popul⁹ ⁊ trāsijt. Cūq; trāsissēt oēs: trāsiuit ⁊ arca dn̄i: sacerdotes q̄ꝫ ꝑgebāt an̄ ppl'z. Filij q̄ꝫ rubē ⁊ gad ⁊ dimidia tribus manasse armati ꝑcedebāt fr̄es suos filios isrl: sicut eis ꝑcepat moyses ⁊ q̄draginta pugnatorū milia ꝑ turmas ⁊ cuneos icedebāt ꝑ plana atq; campestria urbis hierico. Illo die

magnificauit dñs iosue corā oī isrl: ut timerēt eū: sicut timuerāt moysen dū adhuc uiueret. Dixitq; ad eū: Precipe sacerdotib' q portāt arcā federi dñi ut ascendāt de iordane. Qui pcepit eis dicēs: Ascēdite ō iōdāe. Cūq; ascēdissēt portātes arcā federi dñi: z siccā humū calcare cepissēt: reuersē sūt aq i alueū suum: z fluebāt sicut añ cōsueuerāt. Populus aūt ascēdit de iordane ōcio die mēsis pmi: z castrametati sūt i galgalis contra orientalē plagā urb' hierico. Duodecim q; lapides q; ō iordānis alueo sūpserant posuit iosue i galgalis z dixit ad filios isrl: qñ interrogauerit filij vri cras pres suos z dixerit eis: Quid sibi uolūt lapides isti: docebitis eos atq; dicetis: Per arētē alueū transiuit isrl iordanē istū siccāte dño deo nro aqs ei' i cōspectu nro: dōec trāsirem' sicut fecerat p' i mari rubro: qđ siccauit dōec trāsirem': ut discāt oēs trarū ppli fortissimā dei manū: ut z uos timeatis deū viz ōi tpe.

Postq; g audierūt oēs reges āmorreorū q habitabāt trās iordanē ad occidentalē plagā z cūcti reges chanaā: q; ppinqua possidebāt magni maris loca: q; siccasset dominū fluēta iordanis corā filijs isrl donec trāsirēt: dissolutū ē cor eorū z nō remānsit i eis spūs timētiū itroitū filiorū isrl. Eo tpe ait dñs ad iosue: Fac tibi cultros lapideos: z circūcide secūdo filios isrl. Fecit q; quod iusserat dñs z circūcidit filios isrl i colle preputiorū. Hec aūt ē causa secūde circūcisionis. Oīs ppls q egressus ē de egypto generis masculini vniuersi bellatores uiri mortui sūt i deserto p lōgissimos uie circuit': q oēs circūcisi erāt: ppls aūt q natus ē i deserto p q̄dragīta ānos itineris latūsse solitudinis icircūcisus fuit: donec cōsumerentur q nō audierūt uocem dñi: z q̄bus ante iurauerat ut ostēderet eis terram lacte z melle manātē. Horū filij i locū successerūt pium z circūcisi sūt a iosue: q sicut nati fuerāt i p̄putio erāt: nec eos i uia aliq; circūciderat.

Postq; aūt oēs circūcisi sūt: manserūt i eo dē castrorū loco donec sanarētur. Dixitq; dñs ad iosue: Hodie abstuli opprobriū egypti a uob'. Vocatūq; ē nomē loci illi' galgala usq; i p̄sētē diē. Mānseritq; filij isrl i galgal' z fecerunt phase quartadecima die mēsis ad uesperū in campestribus hiericō: z comederunt de frugibus terre die altero et azimos panes et polētā eiusdē āni. Defecitq; mānna postq; comederūt de frugibus terre: nec usi sūt ultra cibo illo filij isrl: sz comederunt ō frugibus p̄ntis āni terre chanaā.

Cū autez esset iosue i agro urbis hiericō leuauit oculos z uidit uirū stātē cōtra se euaginatū tenētē gladiū: prexitq; ad eū z ait: Noster es an aduersariorū? Qui rndit: Neq; q: sed sū princeps exercitus domi: z nunc uenio. Cecidit iosue pnus i terrā z adorās ait: Quid dñs me' loq̄tur ad seruū suū. Solue inq̄t calciamētū de pedib' tuis. Locus eni i quo stas sctus ē. Fecitq; iosue ut sibi fuerat imperatum

VI

Hiericō aūt clausa erat atq; munita timore filiorū isrl: z nullus egredi audebat aut ingredi. Dixitq; dominus ad iosue: Ecce dedi i manus tuas hiericō z regē ei': oēsq; fortes uiros: circuite urbē cūcti bellatores semel per diē: sic facietis sex dieb': septimo aūt die sacerdotes tollēt septē buccinas: quarū usus ē i iubileo z pcedēt arcā federis: Septiesq; circuibitis ciuitatē: z sacerdotes clāgēt buccinis. Cūq; īsonuerit uox tube lōgior atq; cōcisior z i aurib' vris intrepuerit cōclamabit oīs ppls uociferatiōe maxima: z muri fūditus corruēt ciuitatis: ingredieturq; singuli per locū cōtra quē ste terit. Vocauit g iosue filī' nun sacerdotes z dixit ad eos: Tollite arcā federis z septē alij sacerdotes tollāt septē iubileorū buccinas z icedāt āte arcā domi. Ad ppl'z q; ait: Ite z circuite ciuitatē armati precedētes arcā dñi. Cūq; iosue vba finissēt: z septem sacerdotes septē buccinis clāgerēt añ arcā fēderis dñi: oīsq; ppls p̄cederet armati exercit' reliquū uulg' arcā seq̄bat: ac buccinis omnia cōcrepabāt. Preceperat aūt iosue pplo dicēs: Nō clamabitis nec audiet uox vra: neq; ullus sermo ex ore vro egredietur: dōec ueniat dies i quo dicā uobis: Clamate z uociferami. Circuiuit g arca dñi ciuitatē semel per diem: z reuersa in castra māsit ibi. Igit iosue de nocte cōsurgēte: tulerūt sacerdotes arcam domini: z septem ex eis septem buccinas quarum in iubileo usus est: precedebantq; arcam domini ambulantes atq; clā gentes: z armatus populus ibat ante eos: uulgus autem reliquū sequebatur arcam z buccinis personabat. Circuieruntq; ciuitatem secūdo die semel z reuersi sūt in castra. Sic fecerūt sex dieb'. Die aūt septimo

diluculo cõsurgẽtes circuierũt urbẽ: sic̃ dispositũ erat septies. Cũq; septimo circuitu clãgerẽt buccinis sacerdotes: dixit iosue ad oẽm isrl̃: Vociferami: Tradidit. n. uob̃ dñs ciuitatẽ. Sitq; ciuitas hec anathema ⁊ oia q̃ i ea sũt dño. Sola raab meẽtrix viuat cũ vniuersis q̃ cũ ea i domo sũt. Abscõdit. n. nũcios q̃s direxim⁹. Vos ãt cauete ne ò his q̃ ꝙcepta sũt vob̃ quippiã ꝓtigatis: ⁊ sitis ꝓuaricatiõis rei: ⁊ oia castra israel sub peccato sit atq; turbẽt. Quicq̃d ãt auri aut argẽti fuẽrit ⁊ vasoꝝ eneoꝝ ac ferri: dño ꝓsecret: reposituũ i thesauris ei⁹. Igit̃ oi pplo vociferãte ⁊ clãgẽtib⁹ tubis postq; i aures multitudinis vox sonitusq; increpuit: muri illico corruerunt: ⁊ ascendit vnusq̃sq; ꝑ locũ q̃ cõtra se erat. Ceperũtq; ciuitatẽ: ⁊ itfecerũt oia q̃ erãt i ea a viro vsq; ad mulierẽ: ab infante vsq; ad senẽ. Boues q̃s ⁊ oues ⁊ asinos i ore gladij pcusserũt. Duob⁹ ãũt viris q̃ exploratores missi fuerãt dixit iosue: Ingredimini domũ mulieris meretricis ⁊ pducite eã: et oia q̃ illi⁹ sũt: sicut illi iuramẽto firmastis. Ingressiq; iuuenes eduxerũt raab ⁊ parentes ei⁹: frẽs q̃s ⁊ cũcta supellectilẽ ac cognationẽ illi⁹: ⁊ extra castra isrl̃ manẽ fecerunt. Vrbẽ ãũt ⁊ oia q̃ iuẽta sũt i ea: succẽderũt: absq; auro ⁊ argẽto ⁊ vasis eneis ac ferro: q̃ i erariũ dñi ꝓsecrarũt. Raab vo meretricẽ ⁊ domũ pris ei⁹ ⁊ oia q̃ habebat: fecit iosue viuere: ⁊ habitauerit i medio isrl̃ vsq; in pñtẽ diẽ: eo q̃ abscõderit nũcios q̃s miserat vt explorarẽt hierico. In tpe illo imꝑcat⁹ ẽ iosue dicẽs: Maledictus vir coꝝ dño: qui suscitauerit: ⁊ edificauerit ciuitatẽ hierico. In ꝓmogenito suo fundamẽta illi⁹ iaciat: ⁊ i nouissimo liberoꝝ põat portas ei⁹. Fuit q̃ dñs cũ iosue: ⁊ nomẽ ei⁹ vulgatũ ẽ i oi tra.

Filij ãũt isrl̃ ꝓuaricati sunt mãdatũ: ⁊ vsurpauerunt de anathemate. Nã achan filius charmi filij zabdi filij zare de tribu iuda tulit aliquid de anathemate. Iratusq; est dñs contra filios isrl̃ Cumq; mitteret iosue de hierico viros cõtra hay que est iuxta bethauen ad orientalem plagã oppidi bethel: dixit eis: Ascendite: ⁊ explorate terrã. Qui precepta complẽtes exploraverunt hay. Et reuersi dixerunt ei: Non ascendat omnis populus: sed duo uel tria milia viroruꝝ pergant ⁊ deleant ciuitatẽ. Quare ois populus frustra vexabitur cõtra hostes paucissimos: Ascẽderũt ĝ tria milia pugnatoꝝ qui statim terga vtẽtes pcussi sũt a uiris urbis hay ⁊ corruerũt ex eis trigita ⁊ sex hoies. Persecutiq; sũt eos aduersarij ò porta usq; ad sabarim et ceciderũt ꝑ pna fugiẽtes. Pertimuitq; cõ pplus ⁊ ad instar aq̃ liq̃factũ ẽ. Iosue vo scidit uestimenta sua: ⁊ pronus cecidit i terrã coꝝ arca dñi usq; ad uesperã: tam ipse q̃ oẽs seniores isrl̃. Miserũtq; puluerẽ sup capita sua: ⁊ dixit iosue: Heu dñe de⁹ q̃d uoluisti traducẽ pplum istũ iordanẽ fluuiũ ut traderes nos i manus amoꝝrei ⁊ pderes? Vtinã ut cepimus mãsissemus trãs iordanẽ. Mi dñe de⁹ q̃d dicam uidẽs israelem hostibus suis terga vtẽtẽ? Audiẽt chananei ⁊ oẽs habitatoꝝes tre ⁊ pariẽt ꝙglobati circũdabunt nos atq; ẽlebũt nomẽ nostꝝ de tra. Et q̃d facies mag̃ nomini tuo? Dixitq; dominus ad iosue: Surge: cur iaces ꝓnus i tra? Pec cauit isrl̃ ⁊ ꝓuaricat⁹ ẽ pactũ meũ tulẽtq; ò anathemate ⁊ furati sũt atq; mẽtiti ⁊ absc̃derũt iter uasa sua. Nec poũt isrl̃ stare ã te hostes suos cosq; fugiet: q̃a pollut⁹ ẽ anathemate. Nõ ero vltra vobiscũ: donec conteratis eũ q̃ hui⁹sceleris reus ẽ: surge sanctifica populũ ⁊ dic eis: Sãctificamini i crastinũ Hec. n. dicit dñs de⁹ isrl̃: Anathema in medio tui ẽ isrl̃. Nõ poẽris stare coꝝ hostibus tuis donec deleat ex te q̃ hoc cõtaminat⁹ ẽ scelere: Accedetisq; mãe singli ꝑ trib⁹ vras ⁊ quãcũq; tribũ sors iuenerit accedet ꝑ cognatiões suas ⁊ cognatio ꝑ domos domus q̃s ꝑ uiros ⁊ q̃cũq; ille i hoc faciore fuerit ò prehẽsus cõburet igni cũ oi sbstãtia sua: qm̃ ꝓuaricat⁹ ẽ pactum dñi ⁊ fecit nefas i isrl̃. Surgẽs itaq; iosue mãe applicuit isrl̃ ꝑ tribus suas ⁊ iuẽta ẽ trib⁹ iuda. Que cũ iuxta familias suas eẽt oblata iuẽta ẽ familia zaĩ Illã q̃s ꝑ domos offerẽs repperit zabdi: cuius domũ i sing̃los diuidẽs uiros iuẽit achã filiũ charmi filij zabdi filij zaĩ ò tribu iuda Et ait iosue ad achan: Fili mi da gloriam dño deo isrl̃: ⁊ cõfitere atq; indica mihi q̃d feceris: ne abscõdas. Respõditq; achan iosue ⁊ dixit ei: Vere ego peccaui domino ò isrl̃: ⁊ sic ⁊ sic feci. Vidi enim inter spolia palium coccineum ualde bonũ ⁊ ducentos siclos argẽti: regulamq; aureã quinquaginta siclorum: ⁊ concupiscẽs abstuli: ⁊ abscondi in terra contra mediũ tabernaculi mei: argẽtũq; fossa humo operui. Misit ĝ iosue ministros: q̃ currẽtes ad tabernaculũ

illi reppererũt cũcta abscõdita i eodẽ loco: ⁊ argẽtũ sil. Auferẽtesq; de tẽtorio tulerũt ea ad iosue ⁊ ad oẽs filios isrl: ꝓieceitq; añ dñm. Tollẽs itaq; iosue achã filiũ zare argẽtũq; ⁊ palliũ ⁊ aureã regulã: filios q; ⁊ filias eius: boues ⁊ asinos ⁊ oues ipsũq; tabernaculũ ⁊ cũctã supellectilẽ: ⁊ ois isrl cũ eo: duexrũt eos ad vallẽ achor: ubi dixit iosue: Quia turbasti nos: exturbet te dñs in die hac. Lapidauitq; eũ ois isrl: ⁊ cũcta q illi erãt igne cõsũpta sũt. Cõgregauerũtq; sup eũ aceruũ magnũ lapidũ: q permãet vsq; i pñtẽ diẽ. Et auersus ẽ furor dñi ab eis: Vocatũq; est nomẽ loci illius vallis achor vsq; hodie.

¶ VIII

Dixit aũt dñs ad iosue: Ne timeas: neq; formides. Tolle tecũ oẽm multitudinem pugnatorũ: ⁊ consurgens ascende i oppidũ hay. Ecce tradidi i manum tuam regẽ eius ⁊ pplm: vrbẽq; ⁊ trã. Facies q; urbi hay ⁊ regi eius: sicut fecisti hierico ⁊ regi illi⁹. Predã vo ⁊ oia aiantia diripietis vobis. Pone isidias vrbi p⁹ eã. Surrexitq; iosue ⁊ ois exercit⁹ bellatorũ cũ eo: ut ascẽderent i hay. Et electa trigita milia uirorũ fortiũ misit nocte: ꝓcepitq; eis dicẽs: Ponite isidias post ciuitatẽ. Nec lõgꝰ recedatis: et eritis oẽs parati. Ego aũt ⁊ reliq multitudo q mecũ ẽ: ascẽdem⁹ ex aduerso cõtra urbẽ. Cũq; exierit ꝓtra nos: sic aũ fecim⁹ fugiemus: ⁊ tga vtem⁹ dõec psequẽtes ab vrbe lõgꝰ ptrahãt. Putabunt. n. nos fugẽ sicut pus. Nos g fugiẽtib⁹: ⁊ illis psequẽtib⁹: cõsurgetis de isidijs ⁊ vastabitis ciuitatẽ: tradetq; eã dñs deus uester i manus vras. Cũq; ceperitis succẽdite eã: ⁊ sic oia facietis ut iussi. Dimisitq; eos ⁊ prexerũt ad locũ isidiaꝝ: sedebãtq; iter bethel ⁊ hay ad occidẽtalẽ plagã vrbis hay. Iosue autẽ nocte illa i medio mãsit pplo. Surgẽsq; diluculo recẽsuit socios: ⁊ ascẽdit cũ senioribus i frõte exercit⁹: uallat⁹ auxilio pugnatorũ. Cũq; uenissẽt ⁊ ascẽdissẽt ex aduerso ciuitatis: stetẽrũt ad septẽtrionalẽ urbis plagã: inter quã ⁊ eos uallis erat media. Quinq; aũt milia uiros elegerat ⁊ posuerat in insidijs inter bethauen ⁊ hay ex occidẽtali parte eiusdẽ ciuitatis: omnis uero reliquus exercitus ad aquilonem aciem dirigebat: ita ut nouissimi multitudinis occidentalem plagam urbis attigerent. Abijt ergo iosue nocte illa: ⁊ stetit in uallis medio. Quod cũ uidisset rex hay festinauit mane: ⁊ egressus est cũ omni exercitu ciuitatis: direxitq; aciem ꝓtra ohtũ: ignorãs q post tergũ laterẽt insidie. Iosue vo ⁊ ois isrl cesserũt loco: simulãtes metũ ⁊ fugiẽtes p solitudinẽ uiã. Et illi uocati ferãtes pariter ⁊ se mutuo cohortãtes: persecuti sũt eos. Cũq; recessissẽt a ciuitate: ⁊ nec un⁹ qdẽ i urbe hay ⁊ bethel remansisset q nõ pseq̃ret isrl: sicut erupant apta oppida reliquẽtes: dixit dñs ad iosue: Leua clypeũ q i mãu tua ẽ ꝓtra urbẽ hay: qm tibi tradã eã. Cũq; elenassẽt clypeũ ex aduerso ciuitatis: insidie q latebãt surrexrũt ꝓtinus: ⁊ pergẽtes ad ciuitatẽ ceperũt: ⁊ succenderũt eam. Viri autẽ ciuitatis q pseq̃bãt iosue: respiciẽtes ⁊ uidẽtes fumũ urbis ad celũ usq; ꝓscẽdere: nõ potuerũt ultra huc illucq; diffugẽre: pserti cũ hi qui simulauerãt fugã: ⁊ tendebant ad solitudinẽ: ꝓtra pseq̃ntes fortissime restitissent. Videsq; iosue ⁊ ois isrl q capta eẽt ciuitas ⁊ fum⁹ urbis ascẽderet: reuersus p cussit uiros hay. Siqdẽ ⁊ illi q ceperant ⁊ succẽderãt ciuitatẽ: egressi ex ũbe ꝓtra suos medios hostiũ ferire cepũt. Cũ g ex utraq; pte aduersarij cederẽt: ita ut nullus ò tanta multitudine saluaret: regẽ q urbis hay apprehẽderũt uiuẽtẽ: ⁊ obtulerũt iosue. Cgitq; oib⁹ iterfectis q isrlẽ ad deserta tendentẽ fuerãt psecuti: ⁊ i eodẽ loco gladio corruentib⁹: uersi filij isrl pcusserũt ciuitatẽ. Erãt aũt q i eodẽ die ꝓciderãt a uiro usq; ad mulierẽ: duodecim milia hoiuz oẽs urbis hay. Iosue vo nõ ꝓtraxit manũ quã in sublime porrexerat tenẽs clypeũ: donec interficerẽtur oẽs habitatores hay. Sumẽta aũt ⁊ pdã ciuitatis diuisẽrũt sibi filij isrl: sicut ꝓceperat dñs iosue. Qui succẽdit urbẽ: ⁊ fecẽ eaz tumulũ sẽpiternũ. Regẽ q eꝰ suspẽdit i patibulo usq; ad uespã ⁊ solis occasũ: ꝓcepitq; iosue ⁊ deposuerũt cadauer eius ò cruce: ꝓiecerũtq; i ipso itroitu ciuitatis cõgesto sup eo magno aceruo lapidũ: q pmãet usq; i pñtẽ diẽ. Tunc edificauit iosue altare dño deo isrl i mõte hebal: sicut ꝓceperat moyses famulus domini filijs isrl: ⁊ scriptuz ẽ in uolumine legis moysi: altare de lapidib⁹ impolitis: quos ferrum non tetigit: ⁊ obtulit super eo holocaustum domino: immolauitq; pacificas uictimas. Et scripsit super lapides deuteronomiũ legis moysi: quod ille digesserat coram filijs isrl. Omnis aũt populus ⁊ omnes maiores natu ducesq; ac

iudicel ſtabāt ex utraq; pte arce i ꝓſpectu ſacerdotū q̄ portabāt arcā federis dñi: ut aduena ita ⁊ idigena. Media parſ eoꝝ iux ta mōtē garizi: ⁊ media iuxta mōtē hebal ſicut ꝑcepat moyſes famul' dñi. Et primū q̄dē bñdixit pplo iſrl': p' hec legit oia vba be nedictōis ⁊ maledictōis: ⁊ cuncta q̄ ſcripta fuerāt i leḡ uolumīe. Nihil ex his q̄ moy ſes iuſſerat reliq̄t iactū: ſz uniuerſa ꝛplica uit coꝝā oi multitudine iſrl' mulieribus ac paruulis ⁊ aduenis qui iter eos mozabant.

IX

Q Ulibus auditis: cuncti reges trans iō doanē. q̄ vſabant i mōtanis ⁊ cāpeſtri bus: i maritimis ac littore magni mariſ: hi q̄z q̄. habitabāt iuxta libanū: et heus ⁊ am moꝛeus chananeus pherezeus ⁊ eueus ⁊ ie buſeus ꝓgregati ſūt parīt: ut pugnarēt con tra ioſue ⁊ iſrl' uno aio eadēq; ſētētia. At hi q̄ habitabāt i gabaō: audiētes cūcta q̄ fece rat ioſue hierico ⁊ hay: callide cogitātes tulerūt ſibi cibaria: ſaccos ueteꝝ aſinis ipo nētes: ⁊ vtres uiarios ſciſſos atq; cōſutos: calciamētaq; pātiq̄: q̄ ad indiciū vetuſtatis pitacijs ꝓſuta erāt: iduti ueteribus ueſtimē tis: panes q̄z q̄s portabāt ob uiaticū: duri erāt ⁊ i fruſta ꝓminuti. Perrexrūtq; ad io ſue q̄ tūc mozabaī i caſtris galgale: ⁊ dixēt ei atq; ſil' oi iſraeli: De terra longinqua uēi mus: pacē uobiſcū facere cupiētes. Reſpō derūtq; filij iſrl' ad eos: atq; dixerūt: Ne fō te i ṫra q̄ nob' ſorte debeť habitariſ: ⁊ nō poſ ſimus fedus inire nobiſcū. At illi ad ioſue ſerui iq̄unt tui ſum'. Quib' ioſue ait: Qui nam eſtis uos: aut unde ueniſtis: Rñderūt: De ṫra lōgiq̄ ualde uenerūt ſerui tui i noie dñi dei tui: Audiuim'. n. famā potētie ei': cūcta q̄ fecit i egypto ⁊ duobus regibus am moreoꝝ q̄ fuerūt trās iozdanē: ſeon regi eſebon ⁊ og regi baſan: q̄ erāt i aſtaroth: di xerūtq; nob' ſenioꝛes ⁊ oēs habitatoꝛes ter re nře: Tollite i mānib' uīis cibaria ob lōgiſ ſimā uiā: ⁊ occurite eis ⁊ dicite: Serui uīi ſumus: fedus inite nobiſcū. Et panes qñ e greſſi ſum' ꝺ domib' nīis: ut uenirem' ad uos: calidoſ ſūpſim': nūc ſicci facti ſūt: ⁊ ve tuſtate nimia cōminuti. Utres uini nouos ipleuim': nūc rupti ſūt ⁊ ſoluti. Veſtes ⁊ cal ciamenta q̄b' iduimur ⁊ q̄ habem' i pedib' ob longitudinē longioꝛis uie trita ſunt: et pene ꝓſumpta. Suſceperūt igit de cibarijs eoꝝ: ⁊ os dñi nō iterrogauerūt. Fecitq; io ſue cū eis pacē: ⁊ inito federe pollicit' ē ut ñ occiderent. Pꝛicipes q̄z multitudinis iura uerūt eis. Poſt dies aut tres initi federi: au dierūt q̄ i vicino habitarēt: ⁊ inter eos futi eēnt. Mouerūtq; caſtra filij iſrl': ⁊ uenerūt i ciuitates eoꝝ die tertio: q̄ꝝ hec vocabula ſūt: gabaō ⁊ caphira ⁊ beroth ⁊ cariathia rim. Et ñ pcuſſerūt eos eo q̄ iuraſſēt ei pri cipes multitudinis i noie dñi dei iſrl'. Mur murauit itaq; ōe vulgus ꝓtra pꝛicipes iſrl'. Qui rñderūt eis: Iurauim' eis i noie dñi dei iſrl': ⁊ iccirco nō poſſim' eos ꝓtigeꝛe. Sz hoc faciem' eis: Reſeruēt q̄dē ut uiuāt: ne ꝓ tra nos ira dñi ꝓcitet: ſi peierauerim': ſz ſic uiuāt: ut i uſus uniuerſe multitudis ligna cedāt: aquaſq; ꝓportēt. Quib' hec loquēti bus uocauit gabaonitas ioſue: ⁊ dixit eis: Cur nos decipe fraude uoluiſtis: ut diceēt pcul ualde habitam' a uob: cū i medio nři ſitis: Itaq; ſub maledictōe eritis: ⁊ nō deſi ciet de ſtirpe uīa ligna cedēs.: aq̄ſq; cōportans in domū dei mei: Qui rñderūt: Nun ciatū ē nob' ſeruis tuis q̄ pmiſiſſet dñs de' tu' moyſi ſeruo ſuo: ut traderet uob' oēm terrā: ⁊ diſperderet cūctos habitatoꝛes eius. Timuim' igit ualde: ⁊ puidim' aīabus no ſtris uīo ṫroī ꝓpulſi: ⁊ hoc ꝓſiliū iniuimus. Nūc aūt i manu tua ſum': qđ tibi bonū et rectū uidet: fac nob'. Fecit g̃ ioſue ut dixēat ⁊ liberauit eos de manu filioꝝ iſrl': ut non occiderēt. Decreuitq; i illo die eos cē i mi niſterio cūcti ppli ⁊ altaris dñi: cedentes li gna ⁊ aquas ꝓportātes: uſq; i pñs tēpus in loco quem dominus elegiſſet.

X

Q Ue cū audiſſz adoniſedech rex irl'm q̄. ſ. cepiſſet ioſue hay ⁊ ſubuertiſſet eā: ſicut. n. fecerat hierico ⁊ regi eius: ſic fe cit hay ⁊ regi illi': ⁊ q̄ tranſfugiſſent gabao nite ad iſrl' ⁊ eēnt fedēati eoꝝ timuit ualꝺ: Urbs. n. magna erat gabaon ⁊ una ciuita tum regaliū: ⁊ maioꝛ oppido hay: omneſq; bellatores eius fortiſſimi. Miſit ergo ado niſedech rex irl'm ad oham regē ebrō ⁊ ad pharā regē hierimoth: ad iaphie q̄z regē la chis ⁊ ad dabir regem eglon dicēs: Ad me aſcēdite ⁊ ferte pſidiū: ut expugnem' gabaō q̄re trāſfugerit. ad ioſue ⁊ ad filios iſrl'. Cō gregati igit aſcēderūt q̄nq; reges āmoꝛreo rū: rex irl'm rex ebron rex hierimoth rex lachis rex eglon ſil' cū exercitib' ſuis: ⁊ ca ſtrametati ſunt circa gabaō oppugnātes eā

habitatores aut̃ gabaon urbis obsesse mi
serũt ad iosue: q̃ tũc morabat in castris apud
galgalã: ⁊ dixerũt ei: Ne retrahas manꝰ tu
as ab auxilio seruoꝝ tuoꝝ. Ascẽd cito ⁊ li
bera nos: ferqꝫ ꝑsidiũ. Cõuenerũt. n. aduer
sũ nos oẽs reges ãmorreoꝝ q̃ habitãt i mõ
tanis. Ascẽditqꝫ iosue de galgalis: ⁊ oĩs ex
ercitus bellatoꝝ cum eo uiri fortissimi. Di
xitqꝫ dñs ad iosue: Ne timeas eos. In manꝰ
n. tuas tradidi illos. Nullꝰ. n. ex eis tibi ĩsi
stere poterit. Irruit itaqꝫ iosue sup eos re
pente: tota nocte ascẽdẽs de galgalis. Et
turbauit eos dñs a facie isrl̃: cõtruitqꝫ pla
ga magna i gabaon: ac psecutꝰ ẽ eos p uiaꝫ
ascẽsus bethoron: ⁊ pcussit usqꝫ azecha ⁊ ma
ceda. Cũqꝫ fugerẽt filios isrl̃ ⁊ eẽnt i descẽ
su bethoron: dominꝰ misit sup eos lapides
magnos de celo usqꝫ ad azecha. Et mortui
sunt multo plures lapidibꝰ grãdinis: q̃ ąs
gladio pcusserãt filij isrl̃. Tũc locutꝰ ẽ iosue
dño i die qua tradidit ãmorreũ i ꝓspectu fi
liorꝝ isrl̃: dixitqꝫ coram eis: Sol ꝓtra gabaõ
ne moueaꝝ: ⁊ luna ꝓtra vallẽ haylõ. Stete
rũtqꝫ sol ⁊ luna donec vlciscerẽt se gens de
ĩmicis suis. Nõne scriptũ ẽ hoc i libro iusto
rũ: Stetit itaqꝫ sol i medio celi: ⁊ nõ festina
uit occũbẽ spatio unius diei. Nõ fuit añ ⁊ po
stea tã lõga dies obediẽte dño uoci hoĩs ⁊
pugnãte p isrl̃. Reuersusqꝫ ẽ iosue cũ oi isrl̃
i castra galgale. Fugerãt. n. q̃nqꝫ reges: ⁊ se
abscõderãt i spelũca urbis maceda. Nũcia
tũqꝫ ẽ iosue q̃ inuenti eẽnt q̃nqꝫ reges: laten
tes i spelũca urbis maceda. Qui ꝓcepit so
cijs: ⁊ ait: Voluite saxa ingẽtia ad os spelũ
ce: ⁊ ponite uiros idoneos q̃ clausos custo
diãt. Vos ãt nolite stare: sz psequi hostes:
⁊ extremos ąsqꝫ fugiẽtiũ cedite. Ne dimit
tatis eos urbiũ suaꝝ itrare ꝑsidia: ąs tradi
dit dñs deus i manꝰ vias. Cesis g̃ aduersa
rijs plaga magna ⁊ usqꝫ ad intritionẽ pene
ꝑsũptis: hi q̃ isrl̃ effugẽ potuerũt: igressi sũ
ciuitates munitas. Reuersusqꝫ ẽ ois exẽci
tus ad iosue i maceda: ubi tũc erãt castra: sa
ni ⁊ itegro numero. Nullusqꝫ contra filios
isrl̃ mutire ausus est. Precepitqꝫ iosue di
cens: Aperite os spelunce: ⁊ producite ad
me quinqꝫ reges qui in ea latitant. Fecerũt
qꝫ ministri ut sibi fuerat imperatum: ⁊ ad
duxerunt ad eumz quinqꝫ reges de spelunca:
regem ierusalem regem ebron: regem hieri
moth: regẽ lachis: regem eglon. Cũqꝫ edu
cti eẽnt ad eũ: uocauit omnes uiros isrl̃
⁊ ait ad principes exercitꝰ q̃ secũ erãt: Ite et
ponite pedes sup colla regũ istoꝝ. Qui cuꝫ
prexissent ⁊ subiectoꝝ colla pedibꝰ calcarẽt
rursũ ait ad eos: Nolite timẽ nec paueaꝝ:
ꝓfortami ⁊ estote robusti. Sic. n. faciet dñs
cũctis hostibꝰ uĩis aduersũ ąs dimicabiꝝ.
Percussitqꝫ iosue ⁊ interfecit eos: atqꝫ suspẽ
dit sup q̃nqꝫ stipites: fuerũtqꝫ suspẽsi usqꝫ
ad uespũ. Cũqꝫ occũberet sol: ꝑcepit socijs
ut ꝺponerẽt eos de patibulis: q̃ depositos
piecerũt i spelũcã i q̃ latuerãt: ⁊ posuerunt
sup os eiꝰ saxa igẽtia q̃ pmanẽt usqꝫ i pñs.
Eodẽ die maceda ąz cepit iosue ⁊ pcussit i
ore gladij: regẽqꝫ illiꝰ interfecit: ⁊ oẽs habita
tores eiꝰ. Nõ dimisit i ea saltẽ paruas reliq
as. Fecitqꝫ regi maceda: sicut fecẽat regi hie
rico. Trãsiuit ãt cũ oi isrl̃ ꝺ maceda i lebna
⁊ pugnabat ꝓtra eã: quã tradidit dñs cũ re
ge suo i manꝰ isrl̃. Percusserũtqꝫ urbẽ i ore
gladij: ⁊ oẽs habitatões eiꝰ. Nõ dimiserũt
i ea ullas reliquas. Fecerũtqꝫ regi lebna sic fe
cerãt regi hierico. De lebna trãsiuit i lachis
cũ oi isrl̃: ⁊ exercitu p gyrum dispositꝰ op
pugnabat eã: tradiditqꝫ dñs lachis in ma
nus filiorꝝ isrl̃: ⁊ cepit eã die altero: atqꝫ p
cussit i ore gladij oẽm aiam q̃ fuerat i ea sic
fecẽat lebna. Eo tpe ascẽdit Iram rex gazer
ut auxiliaret lachis: quẽ pcussit iosue cũ oĩ
ppl'o eiꝰ usqꝫ ad intritionẽ. Trãsiuitqꝫ ꝺ la
chis i eglon: ⁊ circũdedit atqꝫ expugnauit
eã i eadẽ die: pcussitqꝫ i ore gladij oẽs aias
q̃ erãt in ea iuxta omnia que fecerat lachis.
Ascẽdit ąz cũ oi isrl̃ de eglon i ebron: ⁊ pu
gnauit ꝓtra eã: cepitqꝫ ⁊ pcussit i oĩ gladij:
regẽ ąz eius ⁊ oĩa oppida regiõis illiꝰ uniuẽ
saqꝫ aĩas q̃ in ea fuerãt cõmorate. Nõ reli
qt i ea ullas reliquias. Sic fecẽat eglõ. sic fe
cit ⁊ ebron: cũcta q̃ i ea repperit cõsumens
gladio. Inde reuersus i dabir: cepit eã atqꝫ
uastauit: regẽ ąz eius atqꝫ oĩa p circuitũ op
pida pcussit i ore gladij. Nõ dimisit i ea ul
las reliquias. Sic fecerat ebron ⁊ lebna ⁊ ĩgi
bus earũ: sic fecit dabir ⁊ regi illius. Percus
sit itaqꝫ iosue omnẽ terrã montana ⁊ meri
dianam atqꝫ campestrem: ⁊ aseroth cum re
gibus suis. Non dimisit i ea ullas reliquas:
sed omne quod spirare poterat interfecit:
sicut preceperat ei dominus deus isrl̃: a ca
des barne usqꝫ gazam. Oẽm terrã gosen
usqꝫ gabaon uniuersosqꝫ reges ⁊ regiones
eoꝝ uno ipetu cepit atqꝫ uastauit. Dñs eiꝫ
deus isrl̃ pugnauit ꝓ eo. Reuersusqꝫ ẽ cũ oi

ísrl'ad locū castrorum in galgala.

XI

Qđ cū audísset iabi rex asor mísit ad iobab regē madan ⁊ ad regem seme-
ron atq; ad regē acsaph:ad reges q̄s aquí-
lonis qui habitabant in montanis ⁊ in pla
nitie contra meridiē ceneroth:i cāpestribus
q̄s ⁊ regionib⁹ dor uxta maꝛ: chananeū q̄s
ab oriente ⁊ occidente:⁊ āmoꝛreū atq; ethe
um ac pherezeū ⁊ iebuseū i mōtanis : eueū
q̄s q̄ habitabat ad radices hermon i terra
maspha. Egressiq; sū oēs cū tūmís suis:po
pulus mltus nímis:sic harēa q̄ ē i littōe ma
ris:eq̄ q̄z ⁊ curr⁹ īmēse mltitudis. Cōuene
rūtq; oēs ītgel ísti ī unū ad aq̄s merō:ut pu
gnarēt ꝓtra ísrl. Dixitq; dñs ad iosue : Ne
timeas eos. Cras.n.hac eadē hora ego tra
dā oēs ístos vulnerādos ī ꝓspectu ísrl. Eq̄s
eoꝝ subneruabís:⁊ curr⁹ igne ꝓbures. Ve-
nitq; iosue ⁊ ois exercit⁹ ei⁹ cū eo aduersus
illos ad aq̄s merō subito:⁊ irrueēt sup eos
tradiditq; illos dñs ī man⁹ ísrl. Qui pcusse
rūt eos ⁊ psecuti sūt usq; ad sidonē magnā
⁊ aq̄s masserephot:cāpūq; masphe q̄ ē ad
oriētalē illi⁹ ptē. Itaq; pcussit oēs:ut nllas
dimittēt ex eis reliq̄as. Fecitq; sicut p̄cepat
ei dñs. Eq̄s eoꝝ subneruauit:curruſq; cō-
bussit igni. Reuersusq; stati cepit asor:⁊ re
gem ei⁹ pcussit gladio. Asor.n.antiq̄tus in
ter oīa regna hec p̄ncipatū tenebat. Percus
sitq; oēs aīas q̄ ibidē morabāt. Nō dimísit
ī ea ullas reliq̄as:ſz usq; ad ītemitionē uni
uersa vastauit:ipamq; urbē pemít icēdio.
⁊ oēs p circuitū ciuitates. Reges q̄z eoꝝ ce
pit:pcussit atq; ōleuit:sic p̄cepat ei moyses
famul⁹ dñi. Absq; urbib⁹ q̄ erāt i collib⁹ ⁊ i
tumulis sīte:ceꝛas succēdit ísrl:vnā tm̄ asō
munitíssimā flāma cōsūpsit. Demq; p̄daz
ístarū urbiū ac iumēta diuisēt sibi filij ísrl
cūtis hoib⁹ iterfect. Sic p̄cepat dñs moy-
si suo suo:ita p̄cepit moyses iosue:⁊ ille uni
uersa cōpleuit. Nō pterūt de uniuersis mā
dat:nec unū q̄dē vbū q̄ ó iussat dc⁹ moysi.
Cepit itaq; iosue oēm trā montanā ⁊ meri
dianā:terāq; gosen ⁊ planitiē ⁊ occidētalē
plagā:mōtēq; ísrl ⁊ cāpestria ei⁹ ⁊ ptē mōtl
q̄ ascēdit seir usq; baalgath per planitiē li-
bani subter montē hermon : omnes reges
eorū cepit:pcussit ⁊ occidit. Multo tēpore
pugnauit iosue ꝓtra reges ístos. Nō fuit ci
uitas q̄ se nō tradēt filijs ísrl:pret eueū qui
bitabat i gabaō. Oēs.n.bellādo cepit. Dñi
eni sentētia fuerat:ut īdurarēt corda eoꝝ
⁊ pugnarēt ꝓtra ísrl ⁊ caderēt ⁊ nō merere
tur ullā clemētiā:ac perirēt:sic p̄cepat dñs
moysi. In tpe illo uenit iosue ⁊ iterfecit ena
chim ō mōtanis ebron ⁊ dabir ⁊ anab ⁊ ō
oi mōte iuda ⁊ ísrl:urbesq; eoꝝ ōleuit. Nō
reliq̄t ullū ō stirpe enachim ī terra filioꝝ
ísrl absq; ciuitatib⁹ gaza ⁊ geth ⁊ azoto:i q̄
bus solū relicti sūt. Cepit g̃ iosue oēm trāz
sicut locut⁹ ē dñs ad moysen : ⁊ tradidit ea
in possessionē filijs ísrl secundū partes ⁊ tri
bus suas:quieuitq; terra a prelijs.

XII

Hi sunt reges q̄s pcusserunt filij ísrl et
possederunt terrā eoꝝ trās iordanez
ad solis ortū:a torrēte arnō usq; ad mōtē
hermon:⁊ oēm oriētalē plagā q̄ respicit so
litudinē. Seon rex āmorreoꝝ q̄ habitabat
ī esebon:dñatus ē ab aroer q̄ sita ē sup ripā
torrētis arnō:⁊ medie partis ī ualle: dimi-
dieq; galaad usq; ad torrētē ieboc q̄ ē tmi-
nus filioꝝ āmon:⁊ a solitudie usq; ad ma
re ceneroth ꝓtra oriētē:⁊ usq; ad mare des
ti qō ē mare salsissimū:ad oriētalē plagā p
uiā q̄ ducit bethsimoth:⁊ ab australi pte q̄
subiacet aseroth usq; phasga:tmin⁹ og regi
basan:de reliq̄js raphaim:q̄ hitauit i asta
roth ⁊ i edrai:⁊ dñat⁹ ē i mōte hermon ⁊ i
salecha:atq; i uniuersa basā usq; ad termi-
nos gessuri ⁊ machati ⁊ dimidie pti galaad
ad tminos seō regis esebon. Moyses famul⁹
dñi ⁊ filij ísrl pcusserūt eos: tradiditq; trā
eoꝝ moyses i possessionē rubenitis ⁊ gaddi
tis ⁊ dimidie tribui manasse. Hi sunt īges
terre quos pcussit iosue ⁊ filij ísrl trans ior
danem ad occidentalē plagā a baalgad i cā
po libani usq; ad montē libani:cuius pars
ascendit in seir. Tradiditq; eā iosue in pos
sessionem tribubus ísrael : singulis partes
suas:tam in montanis q̄ in planis atq; cā
pestribus. In aseroth ⁊ in solitudine ac in
meridie etheus fuit ⁊ āmorreus chanane⁹
⁊ pherezeꝰ:eueus ⁊ iebuseus . Rex hierico
vn⁹. Rex hay q̄ ē ex latere bethel vn⁹ : Rex
ierlm vn⁹. Rex ebron vn⁹. Rex hierimoth
vn⁹. Rex lachis vn⁹. Rex eglon vnus. Rex
gazer vn⁹. Rex dabir vn⁹. Rex gader vnus.
Rex herma vn⁹. Rex heret vn⁹. Rex lebna
vnus. Rex odallam vn⁹. Rex maceda vn⁹.
Rex bethel vnus. Rex taphua vnus. Rex
ofer vnus. Rex affec vnus. Rex saron vn⁹.
Rex madā vn⁹. Rex asor vn⁹. Rex samerō

vn'. Rex aclaph vnus. Rex thenach vnus. Rex mageddo vnus. Rex cedes vnus. Rex iachanen carmeli vn'. Rex dor ꝛ puitie dō vn'. Rex gētiū galgal vn'. Rex thersa vn'. Oēs reges triginta vnus.

¶ XIII

Iosue senex puectꝰ etatis erat: ꝛ dixit dñs ad eū: Senuisti ꝛ lōgeuus es: terraꝝ latissima derelicta ē: q̄ necdū sorte diuisa ē: oīs videlꝫ galilea philistȳm ꝛ uniuersa gessuri a fluuio turbido: qui irrigat egyptū: vsq; ad termínos acharon ꝓtra aq̄lonē: terra chanaan q̄ in q̄nq; regulos philistȳm diuidit: gazeos ꝛ azotios ascalōitas getheos ꝛ accaronitas. Ad meridiē vo sūt euei: oīs ṫra chanaan: ꝛ maara sidonior uꝫ usq; afeca ꝛ ṫmínos ām orrei eiusq; ꝓfinia: libāi q̄; regio ꝓtra orientē abaalgad sb̄ mō te hermō donec īgrediaris emath. Oīuꝫ q̄ habitabāt i mōte a libāo vsq; ad aq̄s mas serephot: vniuersiq; sidonij. Ego sū q̄ dele bo eos a facie filioꝝ isrl'. Veniat g̈ i ptē he reditatis isrl': sicut ꝑcepi tibi. Et nūc diuidō trā i possessionē nouē tribubus ꝛ dimidie tribui manasse: cū q̄ ruben ꝛ gad possedeāt trā quā tradidit eis moyses famul' dñi trās fluēta iordanis ad orientalē plagā ab aroer: q̄ sita ē i ripa torrētis arnon ꝛ i uallis medio: vniuersaq; cāpestria medaba usq; dibon: ꝛ cūctas ciuitates seon regis āmorei q̄ regnauit i esebon vsq; ad ṫmios filioꝝ am mon: ꝛ galaad ac termīuꝫ gessuri ꝛ macha ti ꝛ oēm mōtē hermō ꝛ uniuersā basā usq; salecha: oē regnū og i basā q̄ regnauit i asta roth ꝛ edrai: ipe fuit de reliquijs raphaiꝫ: percussitq; eos moyses atq; deleuit. Noluerunt q; dísperdere filij isrl' gessuri ꝛ macha ti: ꝛ habitaueāt i medio isrl' vsq; ī ptē diē. Tribui aūt leui nō dedit possessionē: sz sacrificia ꝛ uictie dñi dei isrl': ipa ē ei' hēditas. sicut locut' ē illi. Dedit g̈ moyses possessiōꝫ tribui filioꝝ ruben iuxta cognatiōes suas. Fuitq; ṫmín' coꝝ ab aroer: q̄ sita ē i ripa tō rrētis arnon: ꝛ ciualle eiusdē torrētis media: vniuersā planitiē q̄ ducit medaba ꝛ esebō: cūctosq; uiculos eaꝝ q̄ sūt i cāpestrib': dibō q̄; ꝛ abamothbaal ꝛ oppidū baalmaō: ꝛ gessa ꝛ cedimoth ꝛ mephet ꝛ cariathaiꝫ ꝛ sabama ꝛ sarathasar: i mōte ciuall' bethphogō ꝛ aseōth phasga ꝛ bethaismoth oēs urbes cāpestres: vniuersaq; regna seō regis āmorei q̄ regnauit i esebon: quē percussit moyses cū ꝓncipib' madian: eueū ꝛ recen ꝛ sur ꝛ ur ꝛ rebee duces seon habitatōes trē: ꝛ balaā filiū beor ariolū occiderūt filij isrl' gladio cū ceteris interfectis: factusq; ē ṫmín' filioꝝ ruben iordanis fluui'. hec ē possessio rubenitaꝝ p cognatiōes suas: urbiū ꝛ uicu loꝝ. Deditq; moyses tribui gad ꝛ filijs ei' p cognatōes suas possessiōeꝫ: cui' hec diuisio ē. Termín' gazer ꝛ oēs ciuitates galaad: ꝛ dimidiā ptē trē filioꝝ āmon usq; ad aroer q̄ ē cōtra rabba: ꝛ ab esebon usq; ramoth: masphe ꝛ betani ꝛ a manai usq; ad ṫmios dabir. In ualle q̄; betharā ꝛ bethnemra ꝛ soccoth ꝛ saphon reliquā ptē regni seon re gis esebon. Hui' q̄; finis iordāis ē vsq; ad extremā ptē maris cenereth trās iordanē ad orientalē plagā. Hec ē possessio filioruꝫ gad p familias suas: ꝛ ciuitates ꝛ ville eaꝝ. Dedit ꝛ dimidie tribui manasse filijsq; ei' iuxta cognatiōes suas possessionē: cui' hoc ꝓncipiū ē: Almanai: vniuersāq; basā ꝛ cun cta ẽgna og reg basā: oēsq; vicos iabir q̄ sūt i basā sexagīta oppida: ꝛ dimidiā ptē galaad ꝛ astaroth ꝛ edrai urbes regni og i basā: filijs machir filij manasse dimidie pti filioꝝ machir iuxta cognatiōes suas. Hāc possessionē diuisit moyses i cāpestrib' moab trās iordanē ꝓtra hiericō ad orientalē plagā. Tribui āt leui nō dedit possessiōeꝫ: qm̄ dñs de' isrl' ipe ē possessio eius: vt locutus est illi.

¶ XIIII

Hoc ē qō possederunt filij isrl' i terra chanaan quā dederūt eis eleazar sacerdos ꝛ iosue filius nun: ꝛ principes familiarū per trib' isrl': sorte oīa diuidēres: sicut ꝑceperat dñs i manu moysi: nouē tribub' ꝛ dimidie tribui manasse. Duab'. n. ṫbub' ꝛ dimidie ōdēat moyses trās iōdanē possessionē absq; leuitis: q̄ nihil ṫre accepūt ītre fres suos: sz i coꝝ succedserāt locū filij ioseph: i duas diuisi trib' manasse ꝛ effraim. Nec accepeāt leuite aliā i ṫra ptē nisi urbes ad habitādū: ꝛ sūburbana eaꝝ ad alēda iumēta ꝛ pecora sua. Sic ꝑcepat dñs moysi: ita fecerūt filij isrl' ꝛ diuiseāt trā. Accesseāt itaq; filij iuda ad iosue i galgala: locut' qꝫ ē ad eū caleph filius iephone cenezē': Nosti q̄d locut' sit dñs ad moysē hoiez dei ō me ꝛ te i cades barne. Quadragīta āoꝝ erā q̄n misit me moyses famul' oñi ō cados barne ut ꝓsiorarē trā: nūciauiq; ei: qō mihi verū videbat. Fratres āt mei q̄ ascēdrāt mecū

dissoluerũt cõ ppl'i: ⁊ nihilomin⁹ ego secut⁹ sũ dñm deũ meũ. Jurauitq; moyses i die illo dicẽs: Terra quã calcauit pes tuus erit possessio tua ⁊ filioꝝ tuoꝝ i eternũ: q̃a secutus es dñm deũ tuũ. Cõcessit ꝯ dñs uitã mihi sicut pollicit⁹ ẽ uslq; i pñtẽ diẽ. Quadraginta ⁊ q̃nq; ãni sũt ex q̃ locut⁹ ẽ dñs vbũ istũ ad moysẽ qñ ãbulabat isrl̃ p solitudinem: hodie octogita q̃nq; ãnoꝝ sũ sic ualẽs ut eo valebã tpe: qñ ad explorãdũ missus sũ: illi⁹ i me tpis fortitudo uslq; hodie pseuerat tã ad belladũ q̃ ad gradiẽdũ. Da ꝯ mihi montẽ istũ quẽ pollicit⁹ ẽ dñs te ꝙ audiẽte: i quo enachim sũt ⁊ urbes magne atq; mũite: si forte sit dñs mecũ ⁊ potuero delẽ eos: sic ꝓmisit mihi. Bñdixitq; ei iosue: ⁊ tradidit ei ebron in possessionẽ: atq; ex eo fuit ebron caleph filio iephone ⁊ ceneeo uslq; i pñtez diẽ: q̃a secut⁹ ẽ dñm deũ isrl̃. Nomẽ ebron antea uocabat cariatha: be. Adã maximus ibi iter enachi sit⁹ est: ⁊ tra cessauit a pliis.

XV

Hit sors filioꝝ iude per cognationes suas ista fuit: a termino edom uslq; ad desertum syn ꝓtra meridiem: ⁊ uslq; ad extremã ptẽ australis plage. Jnitiũ eius a sũmitate maris salsissimi: ⁊ a ligua ei⁹ q̃ respicit meridiẽ: egrediẽq; ꝓtra ascẽsũ scõpionis ⁊ ptrãsit i syna: ascẽditq; i cades barne ⁊ puenit i esrom: ascẽdẽs ad darã: ⁊ circuiens cariathaa: atq; inde ptrãsiens i asemõa ⁊ puẽiẽs ad torrẽtẽ egypti: erũtq; ẽmini eius mare magnũ. Hic erit finis mẽridiane plage. Ab oriẽte vo erit initiũ maꝛ salsissimũ uslq; ad extrema iordanis: ⁊ ea q̃ respiciũt ad aquilonẽ a lingua maris uslq; ad eũdẽ iordanis fluuiũ: ascẽditq; ẽmin⁹ i bethagla ⁊ trãsit ab aq̃lone i betharaba: ascẽdit ad lapidem boem filij ruben: ⁊ tẽdẽs uslq; ad ẽminos debera: de ualle achor ꝓtra aq̃lonẽ respiciẽs galgala: q̃ ẽ ex aduerso ascensiõis adommi ab australi pte torrẽtis: trãsitq; aq̃s: q̃ uocãt fõs sol⁹: ⁊ erũt exit⁹ ei⁹ ad fõtẽ rogel: ascẽditq; p ualle filij ennõ ex latẽ iebusei ad meridiẽ: hec ẽ isrl̃: ⁊ ide se erigit ad vticẽ mõtis q̃ ẽ ꝓtra iebennõ ad occidẽtẽ i sũmitate uallis raphaim ꝓtra aq̃lonez: ptrãsitq; a vtice mõtis uslq; ad fõtẽ aq̃ nepthoa: ⁊ puenit uslq; ad uicos mõtis ephrõ: iclinatq; i bala q̃ ẽ cariathiarim. i. urbs silua: ⁊ circuit de bala ꝓtra occidẽtẽ usq; ad mõtẽ seir: trãsitq; iuxta lat⁹ montis iarim ad aquilonẽ in chesson: ⁊ descẽdit i bethsames trãsitq; i thamna ⁊ puenit ꝓtra aq̃lonẽ ptis acharon ex latẽ: iclinatq; secrona ⁊ trãsit mõtẽ baala: puenitq; i gebnecl: ⁊ magni maris ꝓtra occidẽtẽ fine ꝙcludit. Hi sũ termini filioꝝ iuda p circuitũ i cognationibus suis. Caleph vo filio iephone ẽdit ptẽ i medio filioꝝ iuda: sic ꝓcepat ei dñs: cariatharbe pris enach ipa ẽ ebron: deleuitq; ex ea caleph tres filios enach: sesay ⁊ haymã ⁊ tholmai ẽ stirpe enach: atq; ide ꝙscẽdẽs uẽit ad habitatores dabir q̃ pus uocabat cariathsepher. i. ciuitas litteꝛ. Dixitq; caleph: Qui pcusserit cariathsepher ⁊ cepit eã: dabo ei axã filiã meã vxorẽ. Cepitq; eã othoniel fil⁹ ceneç fr̃ caleph iunio: ẽditq; ei axã filiã suã uxorẽ. Que cũ pgẽt sil⁹: suasa ẽ a viro suo: ut petẽt a pre suo agꝛ: suspirauitq; ut seẽbat i asio. Dixit caleph: q̃d hẽs icit: At illa rndit: Da mihi bñdictionẽ. Terrã australẽ ⁊ arẽtẽ ẽdisti mihi: iunge ⁊ irriguã. Dedit itaq; ei caleph irriguũ supi⁹ ⁊ inferi⁹. Hec ẽ possessio trib⁹ filioꝝ iuda p cognatiões suas: erãtq; ciuitates ab extrẽis p trib⁹ filioꝝ iuda: iuxta ẽmios edõ a meridie: cabseel ⁊ eder ⁊ iagur ⁊ cia ⁊ dimõa ⁊ adada ⁊ ceõs ⁊ asõ ⁊ iethãciphethelẽ ⁊ baloth asornoba ⁊ cariothiesrom: hec ẽ asso: omã same ⁊ meloda ⁊ asergadda ⁊ assemoth et bethfeleth ⁊ aserual ⁊ vsabee ⁊ baciothia ⁊ abala ⁊ humesem ⁊ heltholad ⁊ exul et carma ⁊ sicelech ⁊ medemẽa ⁊ sesenaleboth ⁊ selim ⁊ ahemrẽmon: oẽs ciuitates ui gitinouẽ ⁊ uille ea. Jn cãpestrib⁹ vo estaol ⁊ sarea ⁊ asena ⁊ açone ⁊ engannim ⁊ thaphua ⁊ ẽaym ⁊ hierimoth ⁊ adulansocho ⁊ açecha ⁊ sarim ⁊ adithaym ⁊ geõra ⁊ giderothaym: vrbes q̃tuordecim ⁊ ville ea. Sanan ⁊ adasa ⁊ magdalgad delean ⁊ masepha ⁊ iectel lachis ⁊ basebat ⁊ eglõ tebbõ ⁊ leemas ⁊ cethis ⁊ gideroth ⁊ bethdagõ ⁊ neama ⁊ maceda: ciuitates sedeci ⁊ uille ea. Labana ⁊ ether et asã iepta ⁊ esna ⁊ nesib ⁊ ceyla ⁊ achçib ⁊ maresa: ciuitates nouẽ ⁊ uille ea. Achaz cũ vic⁹ et villul⁹ suis. Ab acharõ uslq; ad mare oia q̃ vgũt ad açotũ ⁊ vicos ei⁹. Alsot⁹ cũ uicis ⁊ villul⁹ suis. Saça cũ uicis ⁊ villul⁹ suis uslq; ad torrentẽ egypti: ⁊ mare magnũ ẽminus eius: ⁊ in monte samir ⁊ iecther ⁊ soccoth ⁊ ademna cariathsenna: hec est dabir: anab et

67
63

histhemo ⁊ anym gosen ⁊ olon et gylo: ciui
tates vndecim ⁊ ville ea⁊. Arab ⁊ roma et
esaan et ianum ⁊ bethafua ⁊ afeca athma
tha ⁊ cariatharbe: hec ē ebrō: ⁊ siō: ciuita-
tes nouē ⁊ ville ea⁊. Maō ⁊ chēmel ⁊ ciph
⁊ loche iesrael ⁊ iucadaz ⁊ ganoe accaym
gabaa ⁊ thamna: ciuitates ōcē ⁊ ville ea⁊.
Allul et bethsor et hiedor mareth et betha
noth et helthecen: ciuitates sex ⁊ ville ea⁊
Cariathbaal hec ē cariathiariz urbs silua
rū ⁊ arebba: ciuitates due ⁊ ville ea⁊. In ō
ſto betharaba meddyn ⁊ sacha ⁊ nebsā: ci
uitates salis: ⁊ engaddi ciuitates sex ⁊ ville
ea⁊. Fiūt sil cētū q̄ndeci. Jebuseū aūt habi
tatorē ir'z nō potuēt filij iuda delere: habi
tauitq; iebuseus cum filijs iuda in ierusa-
lem usq; in presentem diem.

¶ XVI

Ecidit q; sors filio⁊ ioseph ab iorda
ne cōtra hierico: ⁊ ad aq̄s ei⁹ ab ori
ente solitudo q̄ ascendit de hierico ad mō
tē bethel: ⁊ egredit de bethel luzā: transitq;
terminū archiatharot: ⁊ descendit ad occi-
dentem iuxta terminū iefleti usq; ad termi
nos bethoron iferioris ⁊ gazer: finiunturq;
regiones ei⁹ mari magno: possedezūtq; filij
ioseph manasses ⁊ effraim. Et factus ē ter
minus filio⁊ effraim p cognatiōes suas: ⁊ pos
sessio eo⁊ ꝓtra oriētē astaroth addar usq;
betho:on supiorē: egrediūturq; ꝓfinia i ma
re. Machmetath vo aq̄lonē respicit: ⁊ cir
cuit ter'mios ꝓtra oriētē i thanathselo: ⁊ ptrā
sit a tō:ēte ianoe: descēditq; ō ianoe i atha
roth ⁊ noaratha: ⁊ puēit i hierico: egredit
q; ad iordanē de thaphua: ptrāsitq; ꝓtra
mare i uallē harūdineti: fūtq; egressus ei⁹ i
mare salsissmū. Hec ē possessio trib⁹ filio⁊
effraim p familias suas: vrbesq; sepate sūt
filijs effrai i medio possessiōis filio⁊ manas
se ⁊ ville ea⁊. Et nō iterfecerūt filij effraim
chananeū q̄ habitabat i gazer: habitauitq; cha
naneus i medio effraim usq; in diem hanc
tributarius.

¶ XVII

Ecidit aūt sors tribui manasse: ipse
eni ē ꝑmogenitus ioseph: machir pri
mogēito manasse pī galaad q̄ fuit uir pu-
gnator: habuitq; possessionē galaad ⁊ ba-
san ⁊ relictis filio⁊ manasse. iuxta familias
suas: filijs abiezer ⁊ filijs helech ⁊ filijs hes
rihel ⁊ filijs sychen ⁊ filijs epher ⁊ filijs se-
mida. Isti sūt filij manasse filij ioseph: ma-
res p cognationes suas. Salphaat vo filio
epher filij galaad filij machir filij manasse
nō erāt filij sz sole filie: q̄rū ista sūt noia: ma
ala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ thersa. Veneūt
q; i ꝓspectu eleaçari sacerdotis ⁊ iosue filij
nun ⁊ ꝓncipū dicētes: dñs ꝑcepit p manu
moysi ut daret nob⁹ possessio i medio frat⁊
nostro⁊. Deditq; iuxta ipius dñi possessōez
i medio frat⁊ pīs ea⁊: ⁊ ceciderūt funiculi
manasse decez absq; terra galaad ⁊ basan
trās iordanem. Filie. n. manasse possedezūt
hereditatē i medio filio⁊ ei⁹. Terra aūt ga
laad cecidit i sortē filio⁊ manasse q̄ reliqui
erāt. Fuitq; ter'min⁹ manasse ab aſ machma-
ta: q̄ respicit sychē: ⁊ egredit ad dexterā iux
ta habitatōes fōtis thaphue. Eteni i sorte
manasse ceciōrat tra thaphue: q̄ ē iuxta ter
mios manasse filio⁊ effrai. Descēditq; ter'mi
nus uallis harūdineti i meridiē torrētis ci
uitatū effraim: q̄ i medio sūt urbiū manas
se. Termin⁹ manasse ab aq̄lone torrētis et
exit⁹ ei⁹ pgit ad mare: ita ut possessio effraiz
sit ab austro: ⁊ ab aquilōe manasse: ⁊ utra
q; claudat mare: ⁊ pīūgāt sibi in tribu aser
ab aquilōe: ⁊ i tribu isachar ab orientē. Fu-
itq; hereditas manasse i isachar ⁊ i aser: bē
san ⁊ uiculi ei⁹: ⁊ iebblaan cū vicul' suis: et
habitatōes dor cū oppidis suis: habitato-
res q; endor cū uiculis suis: sūitq; hitatōes
thenach cū uiculis suis: ⁊ habitatores ma
geddo cū uiculis suis: ⁊ tertia pars vrb⁹ no-
phec. Nec potuerūt filij manasse has ciui
tates sb'uertē: sz cepit chananē⁹ habitare i
tra sua. Postq; āt ꝓualuerūt filij isrl'. subie-
cerūt chananeos ⁊ fecerūt sibi tributarios
nec iterfecerūt eos. Locutiq; sūt filij ioseph
ad iosue: ⁊ dixerūt: Quā dedisti mihi traz
i possessionē sortī ⁊ funiculi vn⁹: cū sim tā
te multitudinis: ⁊ bñdixerit mihi dñs? Ad
q̄s iosue ait: Si pplus multus es: ascēde i sil
uā: ⁊ succide tibi spatia in tra pherezei ⁊ ra
phaim: quia angusta est tibi possessio mon
tis effraim. Cui responderunt filij ioseph:
Non poterimus ad montana conscendere:
cum ferreis curribus vtantur chananei q̄
habitant in terra campestri: in qua siti sunt
bersan cum uiculis suis: ⁊ iezrahel mediaz
possidens uallem. Dixitq; iosue ad domuz
ioseph ⁊ effraim ⁊ manasse: Populus mul
tus es ⁊ magne fortitudinis: non habebis
sortē vnā sz trāsibis ad montē: ⁊ succides ti
bi atq; pūgabis ad habitandū spatia: ⁊ po
teris ultra ꝓcedē cū subuerteris chananeū

quē dicis ferreos hēre curr' ⁊ ēc fōtissimū.

XVIII

Congregatiq; sūt oēs filij israel i silo: ibiq; fixerūt tabernaculū testimonij: ⁊ fuit eis terra subiecta. Remanserant autē filioz israel septē tribus que necdū acceperāt possessiones suas. Ad quos iosue ait: Usq; q̄ marcetis ignauia: ⁊ nō intrati ad possidē dā terrā quā dñs deus patz uestroz dedit vob? Eligite de singulis tribub' ternos uiros ut mittā eos: ⁊ pgāt atq; circueāt trā ⁊ ōscribāt eā iuxta numez uniuscuiusq; mlt̄itudinis: referātq; ad me qō descripserint. Diuidite uob? trā i septē ptes. Judas sit in t̄minis suis ab australi plaga: ⁊ dom' ioseph ab aquilōe: mediā inter hos trā i septē ptes describite: ⁊ huc venietis ad me: ut corā dño deo vō mittā uob? hic sortē: q̄a nō ē inter uos pars leuitaz: sz sacerdotiū dñi ē eoruz hēditas. Gad aūt ⁊ ruben ⁊ dimidia tribus manasse: iā acceperāt possessiōes suas trās iordanē ad orientalē plagā: q̄s ōdit ei moyses famul' dñi. Cūq; surrexissent uiri ut pgerēt ad describēdā terrā: pcepit ei iosue dicēs: Circuite trā ⁊ ōscribite eā: ac reuertimini ad me ut hic corā dño deo uō i silo mittā uob? sortē. Itaq; prexerūt: ⁊ lustrātes eaz i septē ptes diuisērt: scribētes i uolumie: reuersiq; sūt ad iosue i castra silo. Qui misit sortes corā dño i silo: diuisitq; trā filijs israel in septē ptes. Et ascēdit sors pma filioz bēiamin p familias suas ut possiderēt terrā inē filios iuda ⁊ filios ioseph. Fuitq; t̄min' eorū ptra aquilonē a iordāe pgēs iuxta latus hierico septētrionalis plage: ⁊ inde ptra occidētē ad mōtana pscēdēs: ⁊ puēiens ad solitudinē bethauen atq; ptrāsiēs iuxta luzā ad mēridiē: ipa ē bethel: ōscēditq; i astaroth addar i mōtē q̄ ē ad meridiē bethoron inferioris: ⁊ icliat circuiēs ptra maz ad meridiē mōtē q̄ respicit bethoron ptra aphricū: Exitq; exit' ei' i cariathbaal: q̄ uocat ⁊ cariathiarim: urbē filioz iuda. Hec ē plaga ptra mare ad occidētē. Al mēridie aūt ex pte cariathiarim egdit t̄min' ptra maz: ⁊ puēit usq; ad fontē aq̄z nepthoa. Descēditq; i ptē mōtis qui respicit uallē filioz ennon: ⁊ ē ptra septētrionalē plagā i extrema pte uallis raphaim. Descēditq; i iebennon. i. uallis ennon: iuxta lat' iebusei ad austz: ⁊ puēit ad fōtē rogel trāsiēs ad aq̄lonē: ⁊ egrediēs ad ensemes. i. fontē solis: ⁊ ptrāsit usq; ad tumulos q̄ sūt e regione ascēsus adōmim: descenditq; habemboez. i. lapidē boem filij rubē ⁊ ptrāsit ex latē aq̄lōis ad cāpestria: descenditq; i planitiē ⁊ ptergredit ptra aquilonez bethagla: sūtq; exit' ei' ptra liguā maris salsissimi ab aq̄lone i fine iordanis ad austra lez plagā q̄ ē t̄minus illi' ab oriēte. Hec ē possessio filiorū beniamī p t̄mios suos i circuitu ⁊ familias suas. Fuerūtq; ciuitates ei': hierico ⁊ bethagla ⁊ uallis casis beth ara ba ⁊ samaraim ⁊ bethel ⁊ auim ⁊ affra et offora uilla hemona et offui ⁊ gabee: ciuitates duodecī ⁊ ville eaz. Sabaō ⁊ rhama ⁊ beroth ⁊ mesphe caphara ⁊ amosa ⁊ recez iarephel ⁊ tharela ⁊ sela heleph ⁊ ieb' q̄ ē irl'm gabaad ⁊ cariath: ciuitates q̄tuōdecim ⁊ ville eaz. Fuerūt oēs ciuitates uigitī sex. Hec ē possessio filioz beniamī iuxta familias suas.

XIX

Egressa est sors secunda filioz symeon per cognationes suas: fuitq; hereditas eorū in medio possessionis filioruz iuda: bersabee ⁊ sabee ⁊ molada ⁊ asersua baala et asem ⁊ heltholad bethularma et sicelech ⁊ bethmarchaboth ⁊ asersua ⁊ bethlepaboth ⁊ sarohem: ciuitates tredecī et ville eaz. Aym ⁊ remmon ⁊ athar ⁊ asan: ciuitates q̄tuor ⁊ ville eaz. Oēs uiculi per circuitū urbiū istarū usq; ad balaad berameth ptra australē plagā. Fuerūtq; oēs ciuitates decē ⁊ septē. Hec ē hēditas filioruz symeon iuxta cognatiōes suas i possessioe ⁊ funiculo filioz iuda: q̄a maiō erat: ⁊ iccirco filij symeō possederūt i medio hereditatis ei' Ceciditq; sors tertia filioz zabulon p cognatiōes suas: ⁊ facti' ē t̄min' possessionis filioz zabulō usq; sarith. Alscenditq; ō mari ⁊ medalaa: ⁊ puēit i debbaseth usq; ad torrētē q̄ ē ptra ieconan: ⁊ reuertit ō sarith ptra orientē i finē ceseleth thabor: ⁊ egredit ad dabereth: ascēditq; ptra iasie: et i de ptrāsit usq; ad orientalē plagā gethefer ⁊ thachasin: ⁊ egredit i rēmon amphar et noa: ⁊ circuit ad aq̄lonē ⁊ nathō. Fuitq; egressus ei' u all' ieptahel ⁊ catheth ⁊ naalol ⁊ semron ⁊ iedaba ⁊ bethleem: ciuitates duodecī ⁊ ville eaz. Hec ē hēditas trib' filioz zabulō p cognatōes suas. urbes et uici eaz. Issachar egressa ē sōs q̄rta p cognatōes suas: fuitq; ei' hēditas ieçrahel ⁊ casaloth ⁊ sunē ⁊ affrai ⁊ senō ⁊ naaroth ⁊ rabboch ⁊ cesien haemes ⁊ rameth et engānī

ꝛ henadda et bethfeses:ꝛ puĕit ⁊min⁹ eius
usq; thabor ꝛ seesnna ꝛ bethsemes : erãtq;
exit⁹ ei⁹ ioꝛdãis ciuitates sedeci ꝛ ville eaꝝ.
Hec ẽ possessio filioꝝ isachar p cognatões
suas:urbes ꝛ uicꝰ eaꝝ. Lecidit⁹q; sõs q̃nta
tribui filioꝝ aser p cognatiões suas: fuitq;
termin⁹ eoꝝ alchar ꝛ cali ꝛ bethen ꝛ axab
ꝛ elmeleth ꝛ amaad ꝛ messal: ꝛ puĕit vsq;
ad carmelũ marꝰ ꝛ syor ꝛ labanath:ac ꝛuer
tit ꝓtra oriẽtẽ bethdagon: ꝛ ptrãsit usq; ẽa
bulõ ꝛ uallẽ ieptael ꝓtra aq̃lonẽ i bethem
eth ꝛ neiel:egredit⁹q; ad leuã cabul ꝛ acran
ꝛ roob ꝛ amõ ꝛ chana usq; ad sidonẽ ma
gnã:reuẽtit⁹q; i horma vsq; ad ciuitatẽ mu
nitissimã tyrũ ꝛ usq; osã : erũt⁹q; exit⁹ eius
i maꝛ ò funiculo acq̃ba ꝛ amma ꝛ aseg ꝛ ro
ob:ciuitates uigitidue ꝛ ville eaꝝ. Hec est
possessio filioꝝ aser p cognatiões suas: vr
besq; ꝛ uiculi eaꝝ. Filioꝝ neptali sexta pe
cecidit p familias suas:ꝛ cepit t̃minus ò be
leb ꝛ helon sannanim:ꝛ adami q̃ ẽ neceb ꝛ
iebnael usq; lecun: ꝛ egressus eoꝝ usq; ad
iordanẽ:reuertit⁹q; t̃min⁹ ꝓtra occidentẽ et
aq̃uoth thabor:atq; inde egredit i ienuca ꝛ
ptrãsit i ꝛabulon ꝓtra meridiẽ:ꝛ i aser ꝓtra
occidẽtẽ:ꝛ i iuda ad iordanẽ ꝓtra oꝛtũ solis
ciuitates mũtissime:assedi ser ꝛ ammad ꝛ
rechath ⁊cenereth ꝛ edema ꝛ arama asor
ꝛ cedes ꝛ edrai ꝛ nasor ꝛ ierõ ꝛ magdiel ho
reꝫ ꝛ bethanath ꝛ bethsemes:ciuitates ỏcẽ
ꝛ nouẽ ꝛ ville eaꝝ. Hec ẽ possessio trib⁹ fili
orũ neptali p cognatões suas vrbes ꝛ vicu
li eaꝝ. Tribui filioꝝ dan p familias suas e
gressa ẽ sors septia:ꝛ fuit t̃min⁹ possessiõis
ei⁹ saraa ꝛ bestaol ꝛ hair semes.i. ciuitas
solis:selebin ꝛ ahialon ꝛ iethela helõ ꝛ thẽ
na ꝛ achron belcheten iebton ꝛ baaladiud
ꝛ bane ꝛ barach ꝛ iethrẽmon atq; hiercõ
ꝛ arechon cũ t̃mio:q̃ respicit ioppez: ꝛ ipo
fine ꝓcludit. Elscẽderũt⁹q; filij dan ꝛ pugna
uerũt ꝓtra lesen:ceperũt⁹q; eã:ꝛ pcussẽt eã
i ore gladij:ꝛ possederũt ꝛ hitauerũt in ea:
uocãtes nom̃ ei⁹ lesen dan ex noie dã pris
sui. Hec ẽ possessio trib⁹ filioꝝ dã p cogna
tiões suas:urbes ꝛ uiculi eaꝝ. Cũq; ꝓples
set sorte diuidẽ trã singulis p trib⁹ suas: ỏ
dezũt filij isrl̃ possessionẽ iosue filio nun in
medio sui iuxta p̃ceptũ dñi vrbez quã po
stulauit tamnathsaraa i mõte effraim. Et
edificauit ciuitatẽ:habitauit⁹q; i ea. He sũt
possessiones q̃s sorte diuiserũt eleaçar sacẽ
dos ꝛ iosue filꝰ nun:ꝛ pncipes familiaꝝ ac
tribuũ filioꝝ isrl̃ in sylo:corã dño ad ostiũ
tabnaculi testimonij:partitiq; sũt terrã.

CXX

Dixit⁹q; ẽ dñs ad iosue dicẽs: Loque
re filijs isrl̃:ꝛ dic eis: Separate vobis
fugitiuoꝝ:de quibus locutus sũ ad uos p
manũ moysi: ut confugiat ad eas, quicũq;
aiam pcusserit nesci⁹: ꝛ possit euadẽ irã ꝓ
ximi:q̃ ultor ẽ sãguinis : cũ ad unã haruꝫ
ꝓfugerit ciuitatũ:stabit⁹q; ãte portã ciuitat
ꝛ loquet sentioꝛib⁹ urb⁹ illi⁹ ea:q̃ se ꝓbẽt
inocentẽ:sicq; suscipiẽt eũ ꝛ dabũt ei locuꝫ
ad habitandũ. Cũq; ultor sanguinis eum
fuerit psecut⁹:nõ tradẽt i manꝰ ei⁹:q̃a igno
rãs pcussit ꝓximũ ei⁹:nec añ biduũ triduũ
ne ei⁹ pbat inimicus . Et hitabit i ciuitate
illa donec stet añ iudiciũ causã reddẽs facti
sui:ꝛ moriat sacerdos magn⁹ q̃ fuerit i illo
tpe. Tũc reuertet homicida:ꝛ ingrediet ciui
tatẽ ꝛ domũ suã de q̃ fugerat. Decreueritq;
cedes i galilea mõtis neptali : ꝛ sychem in
mõte effraim:ꝛ cariatharbe ipa ẽ ebron in
mõte iuda:ꝛ trãs iordanẽ ꝓtra orientalez
plagã hierico statuerũt bosor q̃ sita ẽ i cam
pestri solitudie de tribu rubẽ:ꝛ ramoth ga
laad de tribu gad: ꝛ gaulõ i basan de tribu
manasse. He ciuitates ꝓstitute sũt cũctis fi
lijs isrl̃ ꝛ aduenis q̃ habitabãt inter eos:ut
fugeret ad eas q̃ aiaꝫ nescius pcussisset:ꝛ ñ
morerẽt i manu ꝓximi:effusũ sanguinẽ vin
dicare cupientis: donec staret añ pplm ex
positurus causam suaꝫ.

CXXI

Accesserũt⁹q; ꝓncipes familiaꝝ leui ad
eleaçaꝝ sacerdotẽ ꝛ iosue filiũ nun ꝛ
ad duces cognationũ p sigl̃as tribus filio
rũ isrl̃:locutiq; sũt ad eos in sylo terre cha
naan:atq; dixerunt: Dñs precepit per ma
nũ moysi ut darent nob⁹ vrbes ad habitan
dũ: ꝛ suburbana eaꝝ ad alenda iumenta .
Dederũt⁹q; filij isrl̃ de possessionibus suis
iuxta iperiũ dñi ciuitates ꝛ suburbana ea
rũ. Egressaq; ẽ sors i familiã caath filiorũ
aaron sacerdotũ ỏ tribu iuda ꝛ symeõ ꝛ bẽi
amin ciuitates treỏci:ꝛ reliq̃s filioꝝ caath
.i. leuitꝫ q̃ supfuerãt:de tribub⁹ effrai ꝛ dã
ꝛ dimidie tribus manasse ciuitates decez.
Porro filijs gerson egressa ẽ sors ut accipe
rẽt de tribub⁹ isachar ꝛ aser ꝛ neptalim di
midiaq; tribu manasse i basã ciuitates nu
mero tredeci. Et filijs merari p cognatões
suas ỏ tribub⁹ ruben ꝛ gad ꝛ ꝛabulõ vbes

duodeci. Dederūtq; filij isrl' leuitis ciuitates
⁊ suburbana eaꝝ: sicut p̄cepit dn̄s p manū
moysi: singulis sorte tribuētes. De tribub⁹
filioꝝ iuda ⁊ simeon dedit iosue ciuitates:
q̄rū ista sūt noīa: filijs aaron p familias ca
ath leuitici generis: p̄ma. n. sors illis egressa
ē: cariatharbe p̄ris enach: hec uocat̄ ebron i
mōte iuda: ⁊ sb̄urbana ei⁹ p circuitū. Agros
v̄o ⁊ uillas ei⁹ dedēat caleph filio iephone
ad possidēdū. Dedit ḡ filijs aaron sacerdo-
tis ebron ꝯfugij ciuitatē ac suburbana ei⁹:
⁊ lobnaꝫ cū suburbanis suis: ⁊ iether ⁊ isti
mon ⁊ helō ⁊ dabir ⁊ ain ⁊ iethan ⁊ bethsa
mes cū suburbanis suis: ciuitates nouē: de
tribub⁹ ut dictū ē duab⁹. De tribu aūt filio
rū beniamin gabaō ⁊ gabee ⁊ anathoth ⁊
almon cū suburbāis suis: ciuitates q̄tuor:
oēs sil' ciuitates filioꝝ aaron sacerdot̄ tre-
deci cū suburbāis suis. Reliq̄s v̄o p famili
as filioꝝ caath leuitici generis hec ē data
possessio. De tribu effraim urbes cōfugij:
sychē cū sb̄urbanis suis i mōte effrai: ⁊ ga-
çer ⁊ iebsam ⁊ bethoron cū suburbāis suis:
ciuitates q̄tuor. De tribu q̄z dan heltheco ⁊
gabathon ⁊ haialon ⁊ iethrēmon cū sb̄ur-
bāis suis: ciuitates q̄tuor. Porro de dimi
dia tribu manasse tenach ⁊ iethrēmon cuꝫ
sb̄urbāis suis: ciuitates due. Oēs ciuitates
decē ⁊ suburbana earū date sūt filijs caath
inferioris gradus. Filijs q̄z gerson leuitici
generis dedit ō dimidia tribu manasse ꝯfu
gij ciuitates gaulō i basan ⁊ bosram cū sub
urbāis suis: ciuitates duas. Porro ō t̄bu isa
char cesion ⁊ dabereth ⁊ iaramoth ⁊ engā
nim cū sb̄urbanis suis: ciuitates q̄tuor. De
tribu aūt aser masā ⁊ abdon ⁊ elrath ⁊ ro
ob cū suburbāis suis: ciuitates q̄tuor. De
tribu q̄z neptaliꝫ ciuitates ꝯfugij cedes i ga
lilea ⁊ amothdor ⁊ carthari cuꝫ suburba-
nis suis: ciuitates tres. Omnes vrbes fami
liaruꝫ gerson tredecim cū suburbanis suis.
Filijs autez merari leuitis inferioris grad⁹
per familias suas data est de tribu çabulō
iecnal ⁊ catha ⁊ damna ⁊ naalol: ciuitates
quatuor cuꝫ suburbāis suis. De tribu gad
ciuitates confugij: ramoth in galaad ⁊ ma
naim ⁊ esebon ⁊ iaçer: ciuitates quatuor
cū suburbanis suis. De tribu ruben ultra
iordanē cōtra hierico ciuitates refugij: bo-
sor in solitudine misor ⁊ iaçer ⁊ iethson et
maspha: ciuitates quatuor cū suburbanis
suis. Oēs vrbes filioꝝ merari p familias ⁊
cognationes suas duodeci. Itaq; ciuitates
vniuerse leuitaꝝ i medio possessiōis filiorū
isrl' fuerūt q̄dragintaocto cū suburbanis
suis: singule p familias distribute. Deditq;
dn̄s deus isrl'i oēm terrā quā tradituruꝫ se
p̄rib⁹ eoꝝ iurauerat: ⁊ possederūt illā atq;
habitauerūt i ea. Dataq; ē ab eo pax i oēs
p circuitū natōes: nullusq; eis hostiū resistē
ausus ē: sꝫ cūcti i eoꝝ ditionē redacti sunt.
Ne unū q̄dē v̄bū q̄ō illis p̄stituꝝ se eē ꝓmi
serat: irritū fuit: sꝫ reb⁹ expleta sūt oīa.

XXII

Eodē tēpore uocauit iosue rubenitas
⁊ gadditas: ⁊ dimidiā tribū manasse:
dixitq; ad eos: Fecistis oīa q̄ p̄cepit uobis
moyses famulus dn̄i: mihi quoq; in oībus
obedistis: nec reliquistis fratres uestros lō
go tp̄e usq; i p̄ntē diē: custodiētes īperium
dn̄i dei uestri. Quia igit̄ dedit dn̄s deus ue
ster fr̄ib⁹ ur̄is quietē ⁊ pacē sicut pollicitus
est: reuertimini ⁊ ite i tabernacula vr̄a ⁊ in
t̄rā possessiōis quā tradidit uob̄ moyses fa
mulus dn̄i trās iordanē: ita dūtaxat ut cu
stodiat̄ attēte ⁊ ope ꝯpleat̄ mādatū ⁊ legē
quā p̄cepit uob̄ moyses famul⁹ dn̄i: ut dili-
gatis dn̄ꝫ deū ur̄m: ⁊ ābuletis i oīb⁹ uiis ei⁹:
⁊ obseruetis mādata illi⁹: adhereatisq; ei:
ac seruiatis i oī corde ⁊ i oī aīa vr̄a. Benedi
xitq; eis iosue: ⁊ dimisit eos. Qui reuersi sūt
i tab̄nacl'a sua. Dimidie āt tribui manasse
possessionē moyses dederat i basan: ⁊ iccir
co medie q̄ sup̄fuit dedit iosue sortē īter ce-
teros fr̄es suos trās iordanē ad occidētalē
eius plagā. Cūq; dimitteret eos i tab̄nacl'a
sua ⁊ bn̄dixisset eis: dixit ad eos: In multa
sub̄a atq; diuitijs reuertimi ad sedes ur̄as:
cū argēto ⁊ auro: ere ac ferro ⁊ ueste multi
plici. Diuidite p̄dā hostiū cū fr̄ibus ur̄is.
Reuersiq; sūt ⁊ abierūt filij rubē ⁊ filij gad
⁊ dimidia trib⁹ manasse a filijs isrl' ō sylo q̄
sita ē i chanaā: ut itrarēt galaad t̄rā posses
sionis sue: quā obtinuerāt iuxta īperiū dn̄i
in manu moysi. Cūq; uenissēt ad tumulos
iordanis i t̄rā chanaan: edificauerūt iuxta
iordanē altare infinite magnitudinis. Q̄ō
cū audissent filij isrl': ⁊ ad eos certi nuncij ō
tulissent: edificasse filios ruben ⁊ gad ⁊ di-
midie tribus manasse altare in t̄ra chanaā
sup iordanis tumulos ꝯtra filios isrl': ꝯue
nerūt oēs i sylo: ut ascēderēt ⁊ dimicarēt ꝯ
tra eos. Et iterī miser̄t ad illos i t̄rā galaad
phinees filiū eleaçari sacerdotis: ⁊ decem

ꝓncipes cū eo singulos de singulis tribub⁹. Qui uenerūt ad filios ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib⁹ manasse i trā galaad: dixēꝙ ad eos: Hec mādat oīs pplus dñi. Que ē ista trāsgressio: Cur relīquistis dñm deū isrl̄ edificātes altare sacrilegū: ⁊ a cultu illi⁹ recedētes? An paꝛ uob ē ꝙ peccast i beelphegor ⁊ usꝙ i pntē diē macula hui⁹ sceleris i uob ꝓmanet: multiꝙ de pplo coꝛruerūt? Et uos hodie relīquistis dñm: ⁊ cras i uniuersū isrl̄ ira ei⁹ deseuiet. Q si putatis imūdā esse terrā possessionis uīe: trāsite ad terrā i q̄ tabē naculū dñi ē: ⁊ hitate ītei nos: tm̄ ut a dño ⁊ a nostro ꝓsortio nō recedatis edificato altari pret altare dñi dei nr̄i. Nōne achan filius ȝare pterūt mandatū dñi: ⁊ sup oēs populū isrl̄ ira eius icubuit? Et ille erat unus hō atꝙ utinā solus pisset in scelē suo? Rñó rūtꝙ filij ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribu⁹ manasse ꝓncipib⁹ legatōis isrl̄: Fortissim⁹ oñs deus ipse nouit: ⁊ isrl̄ sil̄ itelliget: si ꝓuaricatiōis aio hoc altare ꝓstruxim⁹: ñ custodiat nos sz pūiat nos i pñti. Et si ea mēte fecim⁹ ut holocausta ⁊ sacrificiū ⁊ pacificas uictimas sup eo ponēm⁹: ipe q̄rat ⁊ iudicet: ⁊ ñ ea mag cogitatiōe atꝙ tractatu: ut dicēm⁹: cras dicēt filij uī filijs nr̄is: Quid uob et dño deo isrl̄? Terminū posuit dñs iné nos ⁊ uos o filij rubē ⁊ filij gad iordanē fluuiū: ⁊ iccirco ptē nō habetis i dño: ⁊ p hāc occasionē auertent filij uī filios nr̄os a timore dñi. Putauim⁹ itaꝙ meli⁹: ⁊ diximus: Ex truam⁹ nob altare: nō i holocausta neq̄ ad uictimas offerēdas: sz i testimoniū iter nos ⁊ uos ⁊ sobolē nostrā: uestrāq̄ ꝓgenīē ut ꝓ uiam⁹ oño: ⁊ iuris nr̄i sit offerre ⁊ holocausta ⁊ uictimas ⁊ pacificas hostias: ⁊ neq̄ꝙ dicāt cras filij uī filijs nr̄is: nō ē vob pars i dño. Q si uoluerit dicere: rndebūt eis: Ecce altare dñi q̄ fecerūt pīes nr̄i: nō i holocausta: neq̄ i sacrificiū: sz i testimoniū nostrū ac uestrū. Absit a nob hoc scelus ut recedamus a dño ⁊ ei⁹ uestigia reliq̄m⁹: extructo altari ad holocausta ⁊ sacrificia ⁊ uictimas offerendas: preter altare domini dei nostri quod extructuz est ante tabernaculū eius. Quibus auditis phīnees sacerdos ⁊ principes legationis israel qui erant cū eo placati sunt: ⁊ verba filiorū ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib⁹ manasse libentissime susceperunt. Dixitꝙ phīnees filius eleaȝari sacerdos ad eos: Nunc scim⁹ ꝙ nobiscū sit dñs qñ alieni estis a preuaricatione hac: ⁊ liberastis filios isrl̄ de manu dñi. Reuersusꝙ ē cū ꝓncipib⁹ a filijs rubē ⁊ gad ō tra galaad finū chanaan ad filios isrl̄: ⁊ retulit eis: Placuit ꝙ sermo cūctis audientib⁹. Et laudauerūt deū filij isrl̄: ⁊ neq̄ꝙ ultra dixerūt ut ascēderēt ꝓ tra eos atꝙ pugnarēt: ⁊ delerēt terrā possessiōis eoꝝ. Vocauerūtꝙ filij ruben ⁊ filij gad altare: qđ extruxerāt: testimoniuz nostrū: ꝙ dñs ipse sit deus.

CXXIII

Evoluto āt multo tpe post q̄ pacē dederat dom⁹ israeli: subiectis in gyro nationibus uniuersis: ⁊ iosue iā longeuo ⁊ psenilis etatis: p⁹ q̄ diuiserat trā filijs isrl̄ sm ꝙ dñs iperauerat: uocauit iosue oēm israelē: maioresꝙ natu ⁊ ꝓncipes ac duces ⁊ magistros: dixitꝙ ad eos: Ego senui ⁊ ꝓgressioris etatis sū: vosꝙ cernitis oia q̄ fecerit dñs de⁹ vr̄ cunctis p circuitū natiōibus q̄ō ꝓ uob ipse pugnauerit. Et nūc ꝙa uob sorte diuisit oēm trā ab orientali ptē iordanis usꝙ ad mare magnū: mlteq̄ adhuc sup sūt natiōes: dñs de⁹ uester dispdet eas ⁊ auferet a facie uestra: ⁊ possidebitis terrā: sic uob pollicit⁹ ē. Tm̄ ꝓfotamini ⁊ estote solliciti ut custodiatis cūcta q̄ scripta sūt in uo lumine legis moysi: ⁊ nō declietis ab eis nec ad dexterā neq̄ ad sinistrā: ne postq̄ intraueritis ad gētes q̄ iter uos futē sūt: iuretis i noie deoꝝ earū ⁊ seruiatis eis ⁊ adoretis illos: sz adhereatis dño deo uīo quod fecistis usꝙ in diē hanc. Et tūc auferet dñs deus i ꝓspectu uīo gētes magnas ⁊ robustissimas: ⁊ nullus uob resistē poterit. Q̄nus e uobis psequet hostū mille uiros: qa dñs deus uester ꝓ uob ipse pugnabit sicut pollicitus ē: hoc tm̄ diligētissime ꝓcauete: ut diligatis dñz deū uestr̄. Q si uolueritis gētiū haꝛ q̄ inté uos habitāt errorib⁹ adherere: ⁊ cū eis mixtē cōnubia atꝙ amicitias copulare: itā tūc scitote ꝙ dñs deus uī nō eas deleat ante faciē uestrā: sz erūt uob i foueā ac laqueū et offendiculū ex latē vīo: ⁊ fudes i oculis uīis: donec uos auferat atꝙ dispdat ō terra hac optia quā tradidit uob. En ego hodie ingrediar uiā uniuersē tre: ⁊ toto aio cognoscetis ꝙ de oib⁹ vbis q̄ se dñs pstituruz uob esse pollicit⁹ ē: unū nō pterierit i cassū. Sicut ꝝ iplenit ope qđ ꝓmisit: ⁊ pspa cūcta uenerit: sic adducet sup uos q̄cq̄d maloꝝ cōminat⁹ ē: donec uos auferat atꝙ dispdat ō tra hac

optima quã tradidit uob: eo q̃ pterieritis pactũ dñi dei uestri qđ pepigit uobiscũ: et seruieritis dijs alienis ⁊ adoraueritis eos. Cito atq; uelociter ꝓsurget i uos furor dñi: ⁊ auferemini ab hac tra optia quã tradidit vobis.

¶ XXIIII

Congreganitq; iosue oes tribus isrl in sychem: ⁊ vocauit maiores natu ac principes ⁊ iudices ⁊ magistros: steterũtq; in conspectu dñi: ⁊ ad pplm sic locutus ẽ: Hec dicit dñs deus israel: Trans fluuiũ habitauerunt pres uestri ab initio: thare pat abraã ⁊ nachor: seruieruntq; dijs alienis. Tuliq; patrẽ vestrũ abraã de mesopotamie finibus: ⁊ adduxi eũ in terra chanaan: mltiplicauiq; semẽ ei⁹: ⁊ odi ei isaac: illiq; rũ sũ dedi iacob ⁊ esau. Ẽ qb⁹ esau dedi mõtẽ seir ad possidẽdũ: iacob vo ⁊ filij ei⁹ descẽderũt i egyptũ. Misiq; moysen ⁊ aaron: et pcussi egyptũ multis signis atq; portẽtis: eduxiq; uos ⁊ pres vros de egypto: ⁊ uenistis ad mare: psecutiq; sũt egyptij pres uestros cũ currib⁹ ⁊ eq̃tatu usq; ad mare rubrũ. Clamauerũt ãt ad dñz filij isrl: q̃ posuit tenebras int̃ uos ⁊ egyptios: ⁊ adduxit sup eos mare ⁊ opuit eos. Viderũt ocli uri cũcta q̃ i egypto feceri: ⁊ habitastis i solitudine multo tpe: ⁊ itroduxi uos i terrã amorei q̃ habitabat trans iordanẽ. Cũq; pugnarẽt ꝓ uos: tradidi eos i man⁹ uras: ⁊ possedistis terrã eoz atq; iterfecistis eos. Surrexit aũt balach filius sephor rex moab: ⁊ pugnauit ꝓ uos israelẽ. Misitq; ⁊ uocauit balaã filiũ beor ut malediceret uob: ⁊ ego nolui audire eũ: sz ecõtrario p illũ bñdixi uob: ⁊ liberaui uos de mãu ei⁹. Trãsistisq; iordanẽ ⁊ uenistis ad hiericõ: pugnauerũtq; ꝓ uos uiri ciuitatis ei⁹: amorre⁹ ⁊ pherezę⁹ ⁊ chanane⁹ ⁊ ethe⁹ ⁊ gergeseus ⁊ eue⁹ ⁊ iebuse⁹: ⁊ tradi illos i man⁹ vras. Misiq; añ uos crabrones: ⁊ eieci eos de locis suis duos reges amorreorũ: nõ i gladio ⁊ i arcu tuo: odi qz uobis terrã i q̃ nõ laborastis: ⁊ vrbes qs nõ edificastis: ut habitaretis i eis: vineas ⁊ oliueta q̃ nõ plãtastis. Nũc g̃ timete dñm ⁊ seruite ei pfecto corde atq; uerissimo: ⁊ auferte deos qb⁹ fuerũt pres vri i mesopotamia ⁊ i egypto: ac seruite dño. Sin ãt malũ uobis uidet ut dño seruiatis: optio uob datur. Eligite hodie qđ placet cui fuire potissimũ debeatis: utrũ dijs qb⁹ seruierũt pres vri i mesopotamia: an dijs amorreoz i q̃z tra habitatis. Ego aũt ⁊ dom⁹ mea fuiem⁹ dño. Rñditq; pplus: ⁊ ait: Absit a nob ut relinq̃mus dñm: ⁊ fuiam⁹ dijs alienis. Dñs deus nr̃ ipe eduxit nos ⁊ pres nros de tra egypti ⁊ de domo fuitutis: fecitq; uidẽtib⁹ nob signa ingẽtia: ⁊ custodiuit nos i oi uia p quã ãbulauim⁹: ⁊ i cũctis pplis p qs trãsiuim⁹: ⁊ eiecit uniuersas gẽtes: ãmorreũ habitatore terre quã nos itrauim⁹. Seruiem⁹ igr̃ domino q̃a ipe ẽ de⁹ nr̃. Dixitq; iosue ad pplz: Nõ poteritis fuire dño: de⁹ n. scũs ⁊ fortis emulatõ ẽ: nec igscet sceleꝛib⁹ uris atq; pccis. Si dimiseritis dñm ⁊ fuieritis dijs alienis: q̃uertet se ⁊ affliget uos atq; sbuertet: postq̃ uob pstitẽrit bona. Dixitq; pplus ad iosue: Neq̃q̃ ita ut loq̃ris erit: sz dño fuiem⁹. Et iosue ad pplm: testes inq̃t uos estis: q̃a ipi elegeritis uob dñz ut fuiatis ei. Rñderũtq;: Testes. Nũc g̃ ait auferte deos alienos ꝺ medio vestri ⁊ iclinate corda vra ad dñz deũ isrl. Dixitq; pplus ad iosue: Dño deo nro fuiem⁹: ⁊ obedietes erim⁹ pceptis ei⁹. Percussit g̃ iosue i die illo fed⁹: ⁊ ꝓposuit pplo pcepta atq; iudicia i sychem. Scripsit q̃z oia vba hec i volumie legis dñi: ⁊ tulit lapidẽ pgrãdẽ: posuitq; eũ sbter q̃rcũ q̃ erat i scũario dñi: ⁊ dixit ad oẽm pplm: Ecce lapis iste eit uob i testimoniũ: q̃ audierit oia uerba dñi q̃ locut⁹ ẽ uob: ne forte postea negare uelit ⁊ mẽtiri dño deo uro. Dimisitq; pplm singlos i possessionẽ suã. Et p⁹ hec mõtu⁹ ẽ iosue filius nun seruus dñi centũdecez annorũ: sepelierũtq; eũ i finibus possessionis sue in thamnathsare: que sita est in monte effraim: a septentrionali parte montis gaas. Seruiuit q̃z israel domino cunctis diebus iosue ⁊ seniorũ qui longo uixerant tẽpore p⁹ iosue: ⁊ qui nouerãt oia opera dñi que fecerat in israel. Ossa quoq; ioseph que tulerant filij israel de egypto sepelierũt in sychem in pre agri: quẽ emerat iacob a filijs emmor pris sychem centũ nouellis ouibus: ⁊ fuit i possessionẽ filioz ioseph. Eleaçar q̃z filius aarõ mortuus est: ⁊ sepelierunt eũ in gabaath phinees filij eius: que data est ei in monte effraim.

¶ Explicit liber Iosue. Incipit lib sophtiz quẽ nos Judicũ appellamus. Caplm I

nabroneꝯ me · ꝯ · : vanuꝯ
value nocuaꝯ & in festeꝯ

Ost mortē ioſue
conſuluerūt filij iſrael dominū dicentes: Quis aſcēdet añ nos ꝓtra chananeū: ⁊ erit dux belli? Dixitq; dñs: Judas aſcēdet: Ecce tradidi trā in manu eius. Et ait iudas ſimeoni frī ſuo: Aſcēde mecū in ſortē meā ⁊ pugna ꝓtra chananeū: ut ⁊ ego pergā tecū in ſortē tuā. Et abijt cū eo ſimeon. Aſcēditq; iudas ⁊ tradidit dñs chananeū ac pherezeū in manꝰ eorū ⁊ pcuſſerit i bezech decē milia uiroꝝ. Inueneruntq; adonibezech i bezech: ⁊ pugnauerūt ꝓtra eū: ac pcuſſerūt chananeū ⁊ pherezeū. Fugit aūt adonibezech: quē ꝓſecuti ꝓphēderūt: ceſis ſūmitatibꝰ manuū eiꝰ ac pedū. Dixitq; adonibezech: Septuagita reges amputatis manuū ac pedū ſūmitatibꝰ colligebāt ſub mēſa mea ciboꝝ reliquias: ſicut feci: ita reddidit mihi deus. Adduxerūtq; eū in irlm: ⁊ ibi mortuꝰ ē. Oppugnātes aūt filij iuda irlm: ceperūt eā: ⁊ pcuſſerūt i ore gladij tradētes cūctā icendio ciuitatē. Et poſtea deſcendētes pugnauerūt ꝓtra chananeū q̄ habitabat i mōtanis: ⁊ ad meridiē i cāpeſtribus. Pergēſq; iudas ꝓtra chananeū q̄ habitabat i ebron cui nomē fuit ātiqtus caria tharbe: percuſſit ſeſai ⁊ haymā ⁊ tholmai: atq; ide, pfectꝰ abijt ad habitatores dabir cuiꝰ nomē vetꝰ erat cariathſepher. i. ciuitas litterarū. Dixitq; caleph: Qui percuſſerit cariathſepher ⁊ uaſtauerit eā: dabo ei axā filiā meā uxorē. Cūq; cepiſſet eā othoniel filiꝰ cenez frāt caleph minor: dedit ei axā filiā ſuā cōiugē. Quā pgētē in itinere mouit uir ſuꝰ ut petēt a pīe ſuo agꝝ. Que cū ſuſpiraſſet ſedēs in aſino: dixit ei caleph: Quid habeſ? At illa rñdit: Da mihi benedictōez: quia trā arentē dediſti mihi: da ⁊ irriguaz aquis. Dedit aūt ei caleph irriguuz ſupi ⁊ irriguuz iferius. Filij aūt cinei cognati moyſi aſcenderunt ꝺ ciuitate palmaꝝ cū filijs iuda in deſertuz ſortis eius quod eſt ad meridiez arath: ⁊ habitauerunt cuz eo. Abijt autez iudas cuz ſimeone fratre ſuo: ⁊ percuſſerunt ſil chananeū qui habitabat in ſephat: ⁊ interfecerūt eū. Vocatūq; eſt nomē vrbis horma. i. anathema. Cepitq; iudas gazaz cū finib' ſuis: ⁊ aſchalonē atq; acharon cū terminis ſuis. Fuitq; dñs cū iuda: ⁊ mōtana poſſedit. Nec potuit delere habitatores vallis: qa falcatꝰ curruꝫ abūdabāt. Dederūtq; calephebron ſicē dixerat moyſes qui deleuit ex ea tres filios enach. Jebuſeū autē habitatorē irlz nō deleuerūt filij bēiamin: habitauitq; iebuſeus cū filijs beniamī in irlz uſq; in preſētē diē. Domꝰ q̄z ioſeph aſcēdit i bethel: fuitq; dñs cū eis. Maz cuz obſideretēt urbē q̄ pus luza uocabat: viderūt hoiez egredientē de ciuitate: dixerūtq; ad eū: Oſtēde nob itroitū ciuitatis: ⁊ faciem' tecū miſericōdiā. Qui cū oñdiſſet eis: pcuſſerunt vrbē i ore gladij: hoiez aūt illū ⁊ oēz cognationē eiꝰ dimiſerūt. Qui dimiſſus abijt in terrā ethim: ⁊ edificauit ibi ciuitatē: uocauitq; eā luzā: que ita appellat vſq; i pñtez diē. Manaſſes q̄z nō deleuit bethſā ⁊ channath cū uiculis ſuis: ⁊ habitatores dor: et ieblaam ⁊ maiedoo cū uiculis ſuis: cepitq; chananeꝰ habitare cuz eis. Poſtq; aūt ꝓfotaꝰ ē iſrl fecit eos tributarios ⁊ delē noluit. Effraī etiā nō interfecit chananeū q̄ habitabat in gazer: ſz habitauit cū eo. zabulō non ōleuit habitatores tethron ⁊ naalon: ſed habitauit chananeꝰ i medio eiꝰ: factuſq; ē ei tributarius. Aſer q̄z nō deleuit habitatōes acho ⁊ ſidōiſ: alab ⁊ achazib et ām et aph ech et roob: habitauitq; i medio chananei habitatōis illiꝰ trē: nec itfecit eū. Neptali q̄z ñ deleuit habitatōes bethſemes et bethanath: et habitauit int chananeū habitatorē trē: fueruntq; ei bethſemite ⁊ bethānite tributarij. Artauitq; āmōreꝰ filios dā i mōte: nec ōdit eis locū ut ad planiora deſcenderent: habitauitq; in monte hares: quod interpretat teſtatio in hailon et ſalabim. Et aggrauata eſt manꝰ domꝰ ioſeph: factuſq; ē ei tributarius. Fuit aūt tmin' āmorrei ab aſcēſu ſcōpionis petra et ſuperiora loca.

II

Aſcenditq; angelus dñi ꝺ galgalis ad locū flētū: ⁊ ait: Eduxi uos de egypto ⁊ introduxi i terrā ꝑ qua iurauī patribus veſtris: ⁊ pollicit' ſū ut nō facerē irritū pactū meū uobiſcū i ſempiternū: ita dūtaxat ut nō feriretis fedus cū habitatoribꝰ terre huiꝰ: ⁊ aras eoꝝ ſubuerteretis: ⁊ noluiſtis audīe uocē meā. Cur hoc feciſti? Quāobrē nolui delere eos a facie uīa: ut habeatis hoſtes: ⁊ dij eoꝝ ſint vob i ruinā. Cūq; loqueretur āgelus dñi hec vba ad oēs filios iſrl: eleuauerūt uocē ſuā ⁊ fleuerūt. Et uocatuz ē nomē loci illiꝰ locꝰ flētū ſiue lachrymarū

ūmolauerūtq; ibi hostias dño. Dimisit g̃ io
sue ppl'm :7 abierūt filij isr'l unusq̃sq; i pos
sessionē suā ut obtinerēt eā:seruierūtq; dño
cūctis diebꝫ eiꝰ 7 senioꝝ:q̃ lōgo pꝰ eū vixerit
tp̃e:7 nouerāt oīa opa dñi q̃ fecerat cū isr'l:
Mortuꝰ est aūt iosue filꝰ nun famulꝰ dñi
centū 7 decē annorū:7 sepelierūt eū i finib'
possessiōis sue i thamnathsare i mōte effra
im a septētriōali plaga mōt' gaas. Dilq; il
la generatio ꝓgregata ē ad pr̃es suos: 7 sur
rexerunt alij q̃ nō nouerit dñm:7 opa q̃ fece
rat cū isr'l. Fecerūtq; filij isr'l malū i ꝓspectu
dñi 7 seruierūt baalim:ac dimiserūt dñm de
uꝫ patꝝ suoꝝ:q̃ eduxerat eos ò tra egypti:
7 secuti sūt deos aliēos:deos ꝰ ppl'orū qui
habitabāt i circuitu eorū 7 adorauerūt eos:
7 ad iracūdiā ꝓcitauerūt dñm:dimittētes eū
7 seruiētes baali 7 astaroth. Iratusq; dñs ꝓ
tra isr'l tradidit eos i manꝰ diripiētiū:qui ce
perūt eos 7 uēdiderūt hostib' q̃ habitabāt per
gyrū:nec potuerūt resistē aduersarijs suis:
sꝫ q̃cūq; pgēbat uoluisset:manꝰ dñi super eos
erat:sicut locutꝰ ē 7 iurauit eis:7 vehemēt
afflicti sunt. Suscitauitq; dñs iudices q̃ li
berarēt eos de uastantiū manibus: sed nec
eos audire uoluerūt:fornicātes cū dijs alie
nis 7 adorātes eos. Cito deseruerūt uiā per
quā igressi fuerāt pr̃es eoꝝ:7 audiētes mā
data dñi:oīa fecē ꝓtraria. Cūq; dñs iudices
suscitaret:i diebꝰ eoꝝ flectebat miſcōdia: 7
audiebat afflictorū gemitꝰ:7 libēabat eos ò
cede vastantiū. Postq̃ aūt mortuus eēt iu
dex reuertebāt:7 multo faciebāt maiora q̃
fecerāt pr̃es eorū:sequētes deos aliēos:fui
entes eis:7 adorātes illos. Non dimiserūt
adinuentiones suas:7 viā durissimā p quā
ābulare ꝓsueuerāt. Iratusq; ē furor dñi in
isr'l:7 ait: Quia irritū fecit gēs ista pactum
meū q̃ ò pepigerā cū pūbꝰ eoꝝ:7 uocē meā
audire ꝓtēpsit:7 ego nō delebo gētes q̃s di
misit iosue:7 mōtuꝰ ē: ut i ipis expiar isr'l:
utrū custodiāt uiā dñi:7 ābulēt i ea: sic cu
stodierūt pr̃es eorū:an ñ. Dimisit g̃ dñs oēs
nationes has:7 cito subuertere noluit: nec
tradidit in manus iosue.

CAPUT III

HE sunt gētes q̃s dñs dereliquit ut eru
diret i eis israelem:7 oēs qui non no
uerāt bella chananeorū:7 postea discerent
filij eoruꝫ certare cuꝫ hostibus 7 habere ꝓ
suetudinez preliandi:quinq; satrapas phi
listinorū:oēmq; chananeuꝫ 7 sidoniū atq;
eueū: q̃ habitabat i mōte libāo ò mōte ba
al hermō usq; ad introitū emath. Dimisitq;
eos ut i ipsis experiret isr'lē:utrū audirēt
mādata dñi q̃ pcepat patrib' eoꝝ ꝑ manuꝫ
moysi:an non. Itaq; filij isr'l habitauerūt i
medio chanāei 7 ethei 7 āmōrei 7 pherezei
7 euei 7 iebusei:7 duxerūt uxores filias eo
rū:ipsiq; filias suas filijs eoꝝ tradiderūt:
7 seruierūt dijs eorū. Fecerūtq; malū i ꝓspe
ctu dñi:7 obliti sūt dei sui'seruientes baali
7 astaroth. Iratusq; ꝓtra isr'l dñs tradidit
eos i manꝰ chusanrasathaim regis mesopo
tamie seruierūtq; ei octo ānis. Et clamaue
rūt ad dñm q̃ suscitauit eis saluatorē:7 lib'
auit eos:othoniel uidelz filiū cenez fratrez
caleph mínorē:fuitq; i eo spūs dñi: 7 iudi
cauit isr'l. Egressusq; ē ad pugnā 7 tradidit
dñs i manꝰ eiꝰ chusanrasathaiz regē syrie:7
oppressit eū. Quieuitq; ēra q̃dragīta ānis: 7
mortuꝰ ē othoniel filiꝰ ceneż. Addidēt aūt
filij isr'l facē malū i ꝓspectu dñi:q̃ ꝓfortauit
aduersū eos eglon regē moab: ꝙa fecerunt
malū i ꝓspectu eiꝰ. Et copulauit ei filios ā
mon 7 amalech:abijtq; 7 pcussit isr'l: atq;
possedit urbē palmaꝝ. Seruiēruntq; filij isr'l
eglon regi moab decē 7 octo ānis: 7 postea
clamauerūt ad dñm. Qui suscitauit eis sal
uatorē uocabulo aioth filiū gera filij gemi
ni qui utraq; manu ꝑ dextra utebat. Misē
rūtq; filij isr'l ꝑ illū mūera eglon ẽgi moab.
Qui fecit sibi gladiū ancipitē habētē i me
dio capulū lōgitudinis palme manꝰ:7 accī
ctus ē eo sb̃ter saxū i dextro femore. Obtu
litq; munera eglon regi moab. Erat aūt eglō
crassus nimis. Cūq; obtulisset ei munera
ꝓsecutus ē socios q̃ cū eo uenerāt:7 reuer
sus de galgal' ubi erāt idola:dixit ad regez:
Verbū secretū habeo ad te o rex. Et ille ipe
rauit silentiū. Egressisq; oībus q̃ circa euꝫ
erāt igressus ē aioth ad eū. Sedebat aūt in
estiuo cenaculo solꝰ. Dixitq;: Verbū dei ha
beo ad te. Qui statī surrexit ò throno. Ex
tenditq; aioth sinistrā manuꝫ 7 tulit sicaꝫ
de dextro femore suo:ifixitq; eā i uentrem
eiꝰ tā ualide ut capul' sequeretur ferruꝫ in
vulnere:ac pinguissimo adipe stringeretur.
Nec eduxit gladiuꝫ: sed ita ut percusserat
reliquit in corpore: statiq; per secreta na
ture alui stercora proruperunt. Aioth aūt
clausis diligētissime hostijs cēaculi 7 obfir
matis sera ꝑ posticū egressus ē. Seruiq; re
gis igressi uidēt clausas fores cēaculi: atq;

dixerūt: Forsitan purgat aluū i estiuo cena culo. Expectāteſq; diu donec erubeſcerēt: ⁊ uidētes q̄ nullus aperiret: tuleīt clauē: ⁊ aperiētes uenerūt dñm suū i tra iacētē mortuum. Alioth āt dū illi turbarent: effugit: ⁊ p trāsijt locū idolorū unde reuersus fuerat: Uenitq; in seyrath: ⁊ stati isonuit buccina i mōte effraim: deſcēdēq; cū eo filij israel ipso i frōte gradiēte. Qui dixit ad eos: Sequimini me. Tradidit.n. dñs ūmicos nros moabitas i manꝰ nras. Deſcēderūtq; pꝰ eū ⁊ occupauerūt uada iordanis q̄ trāsmittūt i moab: ⁊ ñ dimiſerūt trāsire quēq;: sz pcusserunt moabitas i tpe illo circit decē milia oēs robustos ⁊ fortes uiros. Nullus eorū euadē potuit. Humiliatusq; ē moab i die illo sub manu isrl: ⁊ q̄euit tra octogita ānis a filijs. Post hunc fuit sangar filꝰ anath: q̄ pcussit de philistijm sexcētos uiros uomē Et ipse quoq; defendit isrl

IIII

Addiderūtq; filij isrl facē malū i ꝓspectu dñi post mortē aioth: ⁊ tradidit illos dñs i mānus iabin regis chanaan qui regnauit in asor: habuitq; ducē exercitus sui noīe sysaram. Ipse aūt habitabat i aroseth gentiū. Clamauerūtq; filij isrl ad dñm. Nōgētos.n. habebat falcatos curꝰ: ⁊ per viginti ānos uehemēter oppſſat eos. Erat aūt delbora pphetes uxor lapidoth: q̄ iudicabat ppl'm i illo tpe: ⁊ sedebat sub palma q̄ noīe illꝰ vocabat: it rhama ⁊ bethel i mōte effraim: ascēdebātq; ad eā filij isrl i oē iudiciū. Que misit ⁊ uocauit barach filium abinoem de cedes neptalī: dixitq; ad eum: Precepit tibi dñs deꝰ isrl: Uade descende: ⁊ duc exercitū i montē thabō: tolleſq; tecū decē milia pugnatoꝝ de filijs neptalim ⁊ ō filijs zabulon. Ego aūt adducā ad te i loco torrētis cyſō sysarā pncipē exercitus iabin ⁊ currus eius atq; oēm multitudinē: ⁊ tradam eos i mānu tua. Dixitq; ad eā barach: Si venis mecū: vadā: si noluerꝰ uenire me cū: nō pgam. Que dixit ad eū: Ibo q̄dē tecū: sz i hac uice uictoria nō reputabit tibi: q̄a i manu mulierꝰ tradet sysara. Surrexit itaq; delbora: ⁊ prexit cū barach in cedes. Qui accersitis zabulon ⁊ neptalī: ascendit cū decē milibus pugnatoꝝ: habēs delboram i comitatu suo. Heber aūt cineꝰ recesſat q̄ndā a cetis cineis fīb' suis filijs obab cognati moysi: ⁊ tetēdrat tabnacla usq; ad uallē q̄ vocat sennim: ⁊ erat iuxta cedes. Nūciatūq; ē sysare: q̄ ascēdisset barach filius abinoē i mōtē thabor. Et ꝯgregauit nōgētos falcatos curꝰ: ⁊ oēm exercitū ō aroseth gētiū ad torrētē cyſon. Dixitq; delbora ad barach: Surge: hec ē.n. dies i q̄ tradidit dñs sysarā in manus tuas. En ipse ductō ē tuꝰ. Descēdit itaq; barach de mōte thabor: ⁊ ō cē milia pugnatoꝝ cū eo. Perterruitq; dñs sysarā ⁊ oēs curꝰ eius: vniuersāq; multitudinem i ore gladij ad ꝯspectū barach: intantum ut sysara de curru desiliēs: pedibꝰ fugeret: ⁊ barach psequerē fugiētes currus ⁊ exercitū usq; ad aroseth gentiū: ⁊ ois hostium multitudo usq; ad internitionē cadēt. Sysara aūt fugiēs puenit ad tētoriū iahel uxōis aber cinei. Erat aūt pax iter iabin regē asor ⁊ domū aber cinei. Egressa igit iahel i occursū sysare: dixit ad eū: Intra ad me dñe mi: ne timeas. Qui ingressus tabnaculū eius: ⁊ optus ab ea pallio: dixit ad eā: Da mihi obsecro paululuz aque: q̄a sitio valde. Que aperuit utrē lactis: ⁊ dedit ei bibē: ⁊ opuit illū. Dixitq; sysara ad eā: Sta añ hostiū tabnaculi: ⁊ cū uenerit aliquis iterrogās te: ⁊ dicēs nūq̄d hic ē aliqs: rñdebis: Nullꝰ ē. Tulit itaq; iahel uxor aber clauū tabnacli assumēs paritē ⁊ malleū: ⁊ ingressa abscōdite ⁊ cū silētio: posuit supra timpꝰ capitis eius clauū: pcussūq; malleo ōfixit i cerebꝝ usq; ad terrā: q̄ sopor ē morti sociās ōfecit: ⁊ mōtuꝰ ē. Et ecce barach sequēs sysarā uēiebat egressaq; iahel i occursū eiꝰ: dixit ei: Ueni: ⁊ oñdā tibi uiꝝ quē queris. Qui cū itrasset ad eā: vidit sysarā iacentē mortuū: ⁊ clauū ifixū in timpore eius. Humiliauit ḡ deus i die illo iabin regem chanaan coram filijs isrl: q̄ crescebant q̄tidie: ⁊ forti manu opprimebāt iabin regē chanaan: dōec ōlerēt eū.

V

Qecineruntq; delbora ⁊ barach filius abinoem in illo die dicētes: Qui spōte obtulistis de isrl animas uestras ad periculum: bñdicite domino. Audite reges auribus pcipite pncipes. Ego sū ego sū q̄ dño canā: psallam dño deo isrl. Dñe cū exires ō seir: ⁊ trāsires p regiōes edom: tra mota ē: celiq; ac nubes distilauerūt aq̄s. Montes fluxerūt a facie dñi: ⁊ synai a facie dñi dei isrl. In diebꝰ sagar filij anath: i diebꝰ iahel q̄euerūt semite: ⁊ q̄ ig: rediebāt p eas ambulaueīt p calles deuios. Cessaueīt fortes i isrl

ꝛ ꝺeuerũt donec ſurgeret delbo:a:ſurgeret mat̃ i iſrl̃. Noua bella elegit dñs: ꝛ portas hoſtiũ ipſe ſubuertit. Clypeꝰ ꝛ haſta ſi apparuerit i q̃dragĩta milibꝰ iſrl̃. Cor meũ diligit ꝓncipes iſrl̃. Qui ꝓpa uolũtate obtuliſtis vos diſcrimi bñdicite dño : q̃ aſcẽditis ſup nitẽtes aſinos:ꝛ ſedetis ſupra i iudicio ꝛ ãbulatis i uia loq̃mini. Vbi colliſi ſũt currus ꝛ hoſtiũ ſuffocatꝰ ẽ exercitus: ibi narrẽtur iuſticie dñi:ꝛ clemẽtia i fortes iſrl̃. Tũc deſcẽdit ꝑplus dñi ad põtas: ꝛ obtinuit ꝓncipatũ. Surge ſurge delbora : ſurge ſurge ꝛ loq̃re cãticũ. Surge barach:ꝛ apprehende captiuos tuos fili abinoem. Saluate ſũ relicꝗe ꝑplũ. Dñs i fõtibꝰ dimicauit. Ex effraiz ꝺeuit eos i amalech:ꝛ pꝰ eũ ex bẽiamī i populos tuos o amalech. De machir ꝓncipes ꝺeſcẽdẽrũt:ꝛ de zabulõ q̃ exercitũ ducerẽt ad belladũ Duces iſachar fuẽ cũ delbõa:ꝛ barach veſtigia ſũ ſecuti:q̃ q̃ i ꝑceps ac barathꝝ ſe diſcrimi ꝺit. Diuiſo ꝓtra ſe ruben: magnanimoꝝ repta ẽ ꝓtẽtio. Quaꝛ hitas iter duos tm̃ios:ut audias ſibilos gregũ? Diuiſo ꝓtra ſe ruben:magnanimoꝝ ĩpta ẽ ꝓtẽtio. Galaad trãs iõdanẽ q̃eſcebat:ꝛ dan vacabat nauibꝰ. Aſer hitabat i littoꝛ marĩ: ꝛ i põtubꝰ morabat.zabulõ vo ꝛ neptalĩ obtuleꝛt aĩas ſuas mo:ti i regiõe mo:ome. Venerũt reges ꝛ pugnauerũt:pugnauerũt reges chanaan i thane iuxta reges maged do:ꝛ tñ nihil tulẽ ꝑdatis. De celo dimicatũ ẽ ꝓtra eos:ſtelle manãtes i ordie ꝛ cũſu ſuo aduerſus ſyſarã pugnauerũt. Torꝛẽs cyſõ traxit caudauera eoꝝ tõrẽs cadumi toꝛrẽs cyſõ. Cõculca aĩa mea robuſtos. Vngule equoꝝ cecideꝛt fugiẽtibꝰ ipetu : ꝛ ꝑ preceps ruẽtibꝰ fortiſſimi hoſtiũ. Maledicite terre meroꝯ:dixit ãgelꝰ dñi:maledicite habitatoribꝰ eiꝰ:q̃a nõ venerũt ad auxiliũ dñi:in ad iutoriũ fortiſſimoꝝ eiꝰ. Bñdicta inter mulieres iahel uxor aber cinei:ꝛ bñdicat i tabernaculo ſuo. Aquã petẽti laꝯ dedit:ꝛ i phiala ꝓncipũ obtulit butyrũ. Siniſtrã manuꝫ miſit ad clauum: ꝛ dextram ad fabrorum malleos:percuſſitq̃ ſyſaram querens in capite vulneri locum ꝛ timpus ualide perforans. Inter pedes eius ruit:defecit ꝛ mortuus eſt. Voluebatur ante pedes eius: ꝛ iacebat exanimis ꝛ miſerabilis. Per feneſtrã reſpiciens vlulabat mater eiꝰ: ꝛ de cẽaculo loquebat:Cur moraꝛ regredi currus eius: q̃re tardaueꝛt pedes q̃drigaꝝ illaꝰ? Vna ſapiẽtior ceteris vxoribꝰ eiꝰ hec ſocrui vba ꝛe ſpõdit:Forſitã nũc diuidit ſpolia:ꝛ pulchẽ rima femiaꝝ eligit ei. Veſtes diuerſoꝝ colorũ ſyſare tradũtur in ꝑdã: ꝛ ſupellex varia ad ornãda colla ꝓgeritur. Sic pereant oẽs inimici tui dñe:q̃ autẽ diligunt te: ſicut ſol in ortu ſuo ſplendet:ita rutilent. Quieuit q̃ terra ꝑ quadragĩta annos.

VI

Fecerunt autẽ filĩ iſrl̃ malũ i ꝓſpectu dñi: q̃ tradidit illos i manu madian septẽ annis: ꝛ oppreſſi ſunt ualde ab eis. Fecerũtq̃ ſibi antra ꝛ ſpelunceas i mõtibus ꝛ munitiſſima ad repugnãdũ loca. Cũq̃ ſeuiſſet iſrl̃:aſcẽdebat madiã ꝛ amalech cetereiq̃ orientaliũ nationũ:ꝛ apud eos figẽtes tẽtoria:ſicut erãt i herbis cuncta vaſtabãt uſq̃ ad itroitũ gaze:nihilq̃ oĩo ad uitã primẽs relinq̃bãt in iſrl̃:nõ oues:nõ boues:nõ aſinos. Ipſi.n.ꝛ uniuerſi q̃reges coꝝ ueniebant cũ tabernaculis ſuis:ꝛ inſtar locuſtarũ uniuerſa ꝓplebant:inumera multitudo hominũ ꝛ camelorꝝ:q̃cquid tetigerãt ꝺuaſtantes. Humiliatꝰ q̃ ẽ iſrl̃ ualde i ꝓſpectu madian. Et clamauit ad dñm poſtulãs auxiliũ ꝓtra madiãitas. Qui miſit ad eos vir̃ prophetã:ꝛ locutꝰ ẽ: Hec dic̃ dñs deꝰ iſrl̃: Ego vos feci aſcẽdẽ ꝺ egypto:ꝛ eduxi uos ꝺ domo ſeruitutis:ꝛ liberauī ꝺ mãu egyptiorꝝ:ꝛ oĩuz ĩmicoꝝ q̃ affligebãt uos. Eiecicq̃ eos ad itroitũ vr̃m:ꝛ tradidi uob̃ trã eoꝝ:ꝛ dixi: Ego dñs deꝰ veſter: Ne timeatis deos ãmoꝛreoꝝ i q̃ꝝ trã habitatis. Et noluiſtis audire uocẽ meã. Venit aũt ãgelus dñi:ꝛ ſedit ſub quercu q̃ erat i effra:ꝛ ptinebat ad ioaſ patrẽ familie ezri. Cũq̃ gedeon filius eius excuteret atq̃ purgaret frumẽta i toꝛcłari ut fugẽt madian:apparuit ei ãgelus dñi: ꝛ ait:Dñs tecũ uiroꝝ fortiſſime. Dixit ei gedeon: Obſecro mi dñe ſi dñs nobiſcũ ẽ:cur q̃ apprehẽderũt nos hec oĩa? Vbi ſũt mirabilia eius q̃ enarrauerũt pres nr̃i:atq̃ dixerũt:ꝺ egypto eduxit nos dñs. Nũc aũt ꝺeliquit nos dñs:ꝛ tradidit i mãu madiã. Reſpexitq̃ ad eũ dñs:ꝛ ait: Vade i hac fortitudine tua:ꝛ liberabis iſrl̃ ꝺ mãu madiã. Scito q̃ miſeri te: Qui rñdẽs ait: Obſecro mi domie i q̃ liberabo iſrl̃? Ecce familia mea ĩfima ẽ i manaſſe:ꝛ ego mĩmus i domo pris mei Dixitq̃ ei dñs: Ego ero tecũ:ꝛ percuties madian q̃ virũ unũ vir̃. Et ille:ſi ĩueni icꝺ gr̃az coram te: da mihi ſignũ:q̃ tu ſis q̃ loq̃ris ad me

Me recedas hic donec reuertar ad te pōtās
sacrificiū ⁊ offerēs tibi. Qui respōdit: Ego
pstolabō aduētū tuū. Ingressus ē itaq; geō
on ⁊ coxit hedū: ⁊ de farine modio azimos
panes: carnesq; ponēs i canistro: ⁊ ius car-
nū mittēs in ollam: tulit oīa sub quercu: ⁊
obtulit ei. Cui dixit āgelus dñi: Tolle car
nes ⁊ azimos pāes: ⁊ pone sup: a petrā illā
⁊ ius desup fūde. Cūq; fecisset ita: extēdit ā
gelus dñi sūmitatē vge: quā tenebat i māu
⁊ tetigit carnes ⁊ panes azimos: ascēditq;
ignis de petra ⁊ carnes azimosq; panes cō
sūpsit: āgel' aūt dñi euanuit ex oculis eius.
Videsq; gedeon q; eēt āgelus dñi: ait: Deu
mi dñe de': qa uidi āgelū dñi facie ad faciē.
Dixitq; ei dñs: Pax tecū. Ne timeas: non
morieris. Edificauit g; ibi gedeon altare do
mio: uocauitq; illud: dñi pax usq; i psentē
diē. Cūq; adhuc eēt i effra q; ē familie ezri:
nocte illa dixit dñs ad eū: Tolle taurū pīis
tui ⁊ alterū tauū ānoꝝ septē: destruesq; ārā
baal q; ē pīis tui: ⁊ nemus qō circa araz est
succide: ⁊ edificabis altare dño deo tuo in
sūmitate petre hui' sup quā aī sacrificiuz
posuisti: tollesq; taurū secūdū: ⁊ offeres ho
locaustū sup struē lignoꝝ q; de nemoꝝ succi
deris. Assūptis g; gedeon decē uiris de fuis
suis: fecit sicut pceperat ei dñs. Timēs aūt
domū pīis sui ⁊ hoies illi' ciuitatī: p diē no
luit facē: sz oīa nocte ꝓpleuit. Cūq; surrexi
ssent uiri oppidi eius māe: uidēt ōstructaz
ārā baal lucūq; succisū: ⁊ taurū alterū ipo
situ sup altarī qō tūc edificatū erat: dixēitq;
ad iuicē: Quis hoc fecē? Cūq; pqrerēt auc
torē facti: dictū ē: Gedeon fili' ioas fecē hec
oīa. Et dixerūt ad ioas: Produc filiū tuuz
huc ut moriaī: qa destruxit ārā baal ⁊ suc-
cidit nem'. Quib' ille rīdit: Nūqd vltores
estis baal ut pugnetis ꝓ eo? Qui aduersari
us ē ei': moriaī: añq; lux crastina uēiat. Si
de' ē: uidicet se de eo q; suffodit ārā ei'. Ex
illo die uocat' ē gedeō hierobaal: eo q; di-
xisset ioas ulciscaī se ō eo baal: qui suffodit
aram eius. Igitur oīs madian ⁊ amalech ⁊
orientales populi congregati sunt sil: ⁊ trās
euntes iordanem: castrametati sunt in ual-
le iezrabel. Spiritus autem domini induit
gedeon: qui clangens buccina conuocauit
domuz abiezer ut sequereī se. Misitq; nū
cios i uniuersū manassem qui ⁊ ipse secut'
ē eū. Et alios nūcios i aser ⁊ zabulon ⁊ ne-
ptalim: q; occurrerūt ei. Dixitq; gedeon ad
dñz: Si saluū facis p manū meā ppl'm isrl'
sicut locut' es: ponā hoc uellus lane i area.
Si ros i solo uellē fuerit: ⁊ i oī tra siccitas:
sciaz q; p manū meā sicut locut' es liberab'
isrl'. Factūq; ē ita. Et ō nocte ꝓsurgēs: exp̄s
so uellē conchā roꝛe ipleuit. Dixitq; rursus
ad dñm: Ne irascaī furor tuus ꝓtra me: si
adhuc semel tētauero signuz q̄rēs i uellē:
Oro ut solū uell' siccū sit: ⁊ oīs tra roī ma
dēs. Fecitq; dñs nocte illa ut postulauēat:
⁊ fuit siccitas i solo uellē: ⁊ ros i oī terra.

VII

Sit hierobaal q; ⁊ gedeon de nocte cō
surgēs ⁊ oīs ppl'us cū eo: venit ad fō
tē q; uocaī arad. Erāt aūt castra madiā i ual
le ad septēntrionalē plagā collis excelsi. Di
xitq; dñs ad gedeon: Multus tecū ē popu
lus: nec tradet madian i man' ei': ne gliet ꝓ
tra me isrl': ⁊ dicat: meis uiribus liberatus
sū. Loquē ad ppl'm: ⁊ cūctī audiētib' ꝑdica:
Qui formidolosus ⁊ timid' ē: reuertaī. Re
cessēruntq; de mōte galaad: ⁊ reuersi sunt ex
ppl'o uigintiduo milia uirorū: ⁊ trā decē mi
lia remānserūt. Dixitq; dñs ad gedeon: Ad
huc ppl'us mult' ē. Duc eos ad aq̄s: ⁊ ibi ꝑ
babo illos: ⁊ de quo dixero tibi ut tecū ua
dat: ipe pgat: quē ire ꝓibuero: reuertaī. Cū
q; descēdisset ppl'us ad aq̄s: dixit dñs ad ge
deō: Qui māu ⁊ ligua lāpuerit aq̄s sicut so
lent canes lāpere: sepabis eos seoꝛsū: qui aūt
curuatis genib' biberit: in altera pte erūt.
Fuit itaq; numer' eoꝝ q; māu ad os ꝓpriē
te aq̄s lāpuerāt trecēti uiri: oīs aūt reliqua
multitudo flexo poplite biberat. Et ait dñs
ad gedeon: In trecētis uiris q; lāpuerīt aq̄s
liberabo uos: ⁊ tradā i manu tua madian:
oīs aūt reliq̄ multitudo reuertaī i locū suū.
Sūptis itaq; ꝓ numero cibarijs ⁊ tub': oēz
reliquā multitudinē abire pcepit ad tabna
cula sua: ⁊ ipe cū trecētis uiris se certamini
dedit. Castra autē madian erāt subt' i ualle
Eadē nocte dixit dñs ad eū: Surge ⁊ ōscē
de i castra: qa tradidi eos i manu tua. Sin
aūt solus ire formidas: descēdat tecū phara
puer tu'. Et cū audieris q̄d loquaī: tūc cō
fortabunt manus tue: ⁊ securior ad hosti-
um castra ōscēdes. Descēdit g; ipe ⁊ phara
puer ei' i ptē castroꝝ: ubi erāt armatoꝝ ui
gilie. Madiā aūt ⁊ amalech ⁊ oēs oriētales
ppli fusi iacebāt i ualle ut locustaꝝ mltitu
do: cameli aūt inumerabiles erāt: sicut arēa
q; iacet i littoꝛe maris. Cūq; uenisset gedeō

narrabat aliqs somnium ꝓxio suo: ⁊ i hūc modū referebat qō uiderat. Vidi somniū: ⁊ uidebaꝫ mihi q̄i subcinerici⁹ panis ex hordeo uolui: ⁊ i castra madian descēdeꝫ: cūqꝫ puēisset ad tabernaculū: pcussit illud atqꝫ subuertit: ⁊ ꝛre fūdit⁹ coeq̄uit. Rn̄dit is cui loq̄bat: Nōne hoc aliud nisi gladi⁹ gedeōis filij ioaſ uiri iſraelite. Tradidit eiꝫ dn̄s i manus eius madian: ⁊ oia castra ei⁹. Cūqꝫ audisset gedeon somniū ⁊ iterpretationē eius adorauit: ⁊ reuersus ē ad castra iſrl: ⁊ ait: Surgite: tradidit.n. dn̄s i man⁹ nr̄as castra madian. Diuisitqꝫ trecētos⁹ uiros i tres partes: ⁊ dedit tubas i mān⁹ eoꝝ: lagēasqꝫ uacuas ac lāpades i medio lagenaꝝ. Et dixit ad eos: Qō me facē uideritis hoc facite. Ingrediar ptē castroꝝ: ⁊ qō fecēo sectami. Cū psonuerit tuba i mān mea: uos q̄ꝫ p castroꝝ circuitū clāgite ⁊ ꝓclamate dño ⁊ gedeōi. Ingressusqꝫ ē gedeō ⁊ trecēti uiri q̄ erāt cuꝫ eo i ptē castroꝝ icipiētib⁹ uigilys noctis medie: ⁊ custodib⁹ suscitatis cepe:ūt buccinis clāgē: ⁊ pplodē int̄ se lageas. Cūqꝫ p gyruꝫ castroꝝ i trib⁹ psonarēt locis: ⁊ hydrias cō fregissent: tenuerūt sinistris mān⁹ lāpades ⁊ dextris sonātes tubas: clamauerūtqꝫ: gladius dn̄i ⁊ gedeonis: stātes singli i loco suo p circuitū castroꝝ hostilium. Oia itaqꝫ castra turbata sūt: ⁊ uociferātes ululāteſqꝫ fugerūt. Et nihilominus isistebāt trecēti uiri buccinis psonātes. Immisitqꝫ dn̄s gladiuꝫ i oibus castris: ⁊ mutua se cede trucabāt fugiētes usqꝫ ad bethseca: ⁊ crepidinem abel meula i thebbath. Cōclamātes āt uiri iſrl de neptali ⁊ aſer ⁊ oi manasse pseq̄bāt madian. Et dedit dn̄s uictoriā pplo iſrl in die illa. Misitqꝫ gedeon nūcios i oēm montē effraim dicēs: Descēdite i occursū madian: ⁊ occupate aq̄s usqꝫ bethbera atqꝫ iōdanē. Clamauitqꝫ ois effraim: ⁊ p̄occupauit aq̄s atqꝫ iordanē usqꝫ bethbera. Apprehensos⁹ qꝫ duos uiros madian oreb ⁊ zeb: iterfecit oreb i petra oreb: zeb vō i torculari zeb. Et pſecuti sūt madiā: capita oreb ⁊ zeb portātes ad gedeon trans fluenta iordanis.

VIII

Dixerūtqꝫ ad eum uiri effraim: Quid est hoc qō facere uoluisti: ut nos non uocares cū ad pugnā pergeres ꝓtra madiā? Iurgātes fortit̄: ⁊ ꝓpe uim inferentes. Quibus ille rn̄dit: Quid.n. tale facē potui: q̄le uos fecistis? Nōne melior ē racem⁹ effraim vindemijs abiezer? In manus vr̄as domin⁹ tradidit principes madiā oreb ⁊ zeb. Quid tale facē potui: q̄le uos fecistis? Qō cū locutus eēt: req̄uit spūs eoꝝ: q̄ tūebāt ꝓtra eū. Cūqꝫ uenisset gedeon ad iordanē: trāsiuit eū cū trecētis uiris q̄ secū erāt: ⁊ pre lassitudine fugientes pseq̄ nō poterāt. Dixitqꝫ ad uiros soccoth: Date obsecro panes pplo q̄ mecū ē: q̄a ualde defecerūt: ut possim⁹ pseq̄ zebee ⁊ salmana reges madian. Rn̄dēr̄t p̄n cipes soccoth: Forsitan palme mān⁹ zebee ⁊ salmana i mān tua sūt: ⁊ iccirco postulas ut dem⁹ exercitui tuo panes. Quib⁹ ille ait: Cū g̃ tradiderit dn̄s zebee ⁊ salmana i manus meas: ⁊ cū reuersus fuero uictor i pace ꝓterā carnes vr̄as cū spinis tribulisqꝫ deserti. Et inde ꝓscēdēs uenit i paanuel: locutusqꝫ ē ad uiros loci illi⁹ similia. Cui ⁊ illi responderūt sicut rn̄derāt uiri soccoth. Dixit itaqꝫ eis: Cū reuersus fuero uictor i pace: destruam turrī hāc. zebee aūt ⁊ salmana requiescebāt cū oi exercitu suo. Quidecī enim milia uiri remāserāt ex oib⁹ turmis orietaliū pplorum: cesis centū uigiti milib⁹ bellatoꝝ ⁊ educētiū gladiū. Ascēdensqꝫ gedeon per viā eoꝝ q̄ in tabernaculis morabant ad oriētalē ptē nobe ⁊ iecbaa pcussit castra hostiū q̄ securi erāt: ⁊ nihil aduersi suspicabātur: fugerūtqꝫ zebee ⁊ salmana: q̄s pseq̄ēs gedeon ꝓphēdit turbato oi exercitu eoꝝ. Reuertēsqꝫ de bello añ solis ortū: apprehēdit puerꝫ de uiri soccoth: ⁊ itrogauitqꝫ eū noia pncipū ⁊ sēiorū soccoth: ⁊ descripsit septuagintaseptē uiros. Venitqꝫ ad soccoth: ⁊ dixit eis: En zebee ⁊ salmana sup q̄b⁹ exprobrastis mihi dicētes: Forsitan man⁹ zebee ⁊ salmana i mān⁹ tuis sūt: ⁊ iccirco postulas ut dem⁹ uiris: q̄ lassi sunt ⁊ defecerūt: panes. Tulit g̃ seniores ciuitatis ⁊ spinas defti ac tribulos: ⁊ contriuit cū eis atqꝫ cōminuit uiros soccoth. Turrim quoqꝫ phanuel sb uertit: occisis habitatoribus ciuitatis. Dixitqꝫ ad zebee ⁊ salmana: Quales fuerunt uiri: quos occidistis i thabor? Qui responderunt: Similes tui: ⁊ unus ex eis quasi filius regis. Quibus ille rn̄dit: Fres mei fuerunt: filij matris mee. Viuit dn̄s: q̄a si seruasseti eos nō uos occiderē. Dixitqꝫ iether ꝓmogenito suo: Surge ⁊ iterfice eos. Qui nō eduxit gladiū. Timebat.n. quia adhuc puer erat: Dixerūtqꝫ zebee ⁊ salmana: Tu surge ⁊ irrue in nos: q̄a iuxta etatem robur

eſt holſ. Surrexit gedeon: ⁊ interfecit zebee ⁊ ſalmana: ⁊ tulit ornamẽta ac bullas q̃b⁹ colla regaliũ camelo⁹ decorari ſolẽt. Dixerũtq; oẽs uiri iſrl ad gedeon: Dñare nr̃i tu ⁊ filꝰ tuus ⁊ filꝰ filij tui: q̃a liberaſti nos ꝺ manu madian. Quibꝰ ille ait: Nõ dñabor vr̃i: nec dñabit̃ i uos filꝰ meus: ſz dñabit uobis dñs: Dixitq; ad eos: Vnã petitionẽ poſtulo a uob̃. Date mihi iauiſ ex p̃da uĩa. In aureſ. n. aureas iſmahelite hẽre ꝓſueuerat. Qui rñderũt: Libentiſſime dabim⁹. Expãdereſq; ſup tr̃a palliũ, piecerũt i eo iaureſ ꝺ p̃da: ⁊ fuit põdus poſtulate⁹ inaurũ mille ſeptigẽti auri ſicli: abſq; ornamẽt̃ ⁊ monilibus ⁊ veſte purpurea q̃b⁹ reges madiã vti ſoliti erãt: ⁊ p̃ter torques aureas camelo⁹. Feciteq; ex eo gedeon ephod: ⁊ poſuit illud i ciuitate ſua ephra. Fornicatuſq; ẽ oĩs iſrl i eo: ⁊ factũ ẽ gedeoni ⁊ oi domui ei⁹ i ruinã. Humiliat⁹ ẽ aũt madian coã filijs iſrl nec potuerũt vltra ceruices eleuare: ſz q̃euit tẽra p q̃dragita ãnos q̃b⁹ gedeõ p̃fuit. Abyt itaq; hierobaal filꝰ ioas ⁊ habitauit i domo ſua: habuitq; ſeptuagita filios q̃ egreſſi ſũ ꝺ femore ei⁹: eo q; plures haberet vxões. Locubina aũt illi⁹ quã habebat i ſychẽ genuit ei filiũ noĩe abimelech. Mortuuſq; ẽ gedeon filꝰ oas i ſenectute bona: ⁊ ſepultꝰ ẽ i ſepulchro ioas patris ſui i ephra ꝺ familia ezri. Poſtq; aũt mortuꝰ ẽ gedeon: auerſi ſũt filij iſrl: ⁊ fornicati ſũt i baalim. Percuſſerũtq; cũ baal fedus ut eẽt eis i deũ: nec recordati ſũt dñi dei ſui: q̃ eruit eos de mãib⁹ inimicoruũ ſuo⁹ oĩũ ꝓ circuitũ: nec feceũt miſicõdiam cũ domo hierobaal gedeõ iuxta oĩa bona q̃ fecerat iſrl.

IX

Abyt autẽ abimelech filius hierobaal ⁊ ſychem ad fratres mr̃is ſue: ⁊ locutus ẽ ad eos ⁊ ad oẽm cognationẽ domus p̃ris matriſq; ſue dicẽs: Loq̃mini ad oẽs uiros ſychem. Quid uobis ẽ meliuſ: ut dñentur vr̃i ſeptuagita uiri oẽs filij hierobaal. an ut dñet̃ uob̃ vn⁹ uir? Simulq; ꝓſiderate: q̃a os vr̃m ⁊ caro ueſtra ſũ. Locutiq; ſũt fr̃es mr̃is ei⁹ de eo ad oẽs uiros ſychẽ uniuerſos ſm̃oes iſtos: ⁊ icliauerũt cor eo⁹ p⁹ abimelech dicẽtes: Frat̃ nr̃ ẽ. Dederũtq; illi ſeptuagita põdera argẽti ꝺ phano baal berith. Qui ꝓduxit ſibi ex eo uiros iopes ⁊ uagos: ſecutiq; ſũt eũ. Et uenit i domũ patris ſui i ephra: ⁊ occidit frẽs ſuos filios hierobaal ſeptuaginta uiros ſup lapidẽ unũ. Remanſitq; ioathan filꝰ hierobaal mĩm⁹: ⁊ abſcõditus eſt. Cõgregati ſũt autẽ oẽs uiri ſychẽ ⁊ uniuerſe familie vrb̃ mello: abieruntq; ⁊ ſtituerũt regẽ abimelech iuxta q̃rcũ que ſtabat i ſychem. Qꝺ cũ nũciatũ eẽt ioathã: iuit ⁊ ſtetit i vrtice mõtis garizim: eleuataq; uoce clamauit ⁊ dixit: Audite me uiri ſychẽ ita ut audiat vos dñs: Jerunt ligna ut vngerẽt ſup ſe regẽ. Dixerũtq; oliue: Jmpera nob̃. Que rñdit: Nũq̃d poſſũ ꝺſerere pinguedinẽ meã. q̃ ⁊ dũ utũt̃ ⁊ boies: ⁊ uenire ut int̃ ligna ꝓmouear? Dixerũtq; ligna ad arborẽ ficũ: Veni: ⁊ ſup nos regnũ accipe. Que rñdit eis: Nũq̃d poſſũ deſerere dulcedinem meam fructuſq; ſuauiſſimos: ⁊ ire ut int̃ ceẽa ligna ꝓmouear? Locutaq; ſũt ligna ad uitẽ: Veni ⁊ ipera nob̃. Que rñdit eis: Nũq̃d poſſũ deſerere uinũ meũ qꝺ letificat deũ ⁊ boieſ: ⁊ int̃ ligna ceẽa ꝓmoueri? Dixerũtq; oĩa ligna ad rhãnũ: Veni ⁊ ipa ſup nos. Que rñdit eis: Si vẽ me regẽ uob̃ ꝓſtituitis: venite ⁊ ſub ũbra mea reqeſcite: Si aũt nõ vultis: egrediat̃ ignis de rhãno. ⁊ deuoret cedros libani. Nũc igit̃ ſi recte ⁊ abſq; pcõ ꝓſtituiſtis ſup uos regẽ abimelech ⁊ bñ egiſtis cũ hierobaal ⁊ cũ domo eius: ⁊ reddidiſtis uicẽ bñficijs eius: qui pugnauit ꝓ uob̃ ⁊ aiaz ſuã dedit pricl: ut eueret vos de mãu madian: q̃ nr̃ ſurrexiſtis cõtra domũ p̃is mei: ⁊ iterfeciſt̃ filios ei⁹ ſeptuaginta uiros ſup unũ lapidẽ: ⁊ ꝓſtituiſtis regẽ abimelech filiũ ãcille ei⁹ ſup habitatores ſychẽ eo q; frat̃ veſt̃ ſit: Si g̃ recte ⁊ abſq; uicio egiſtis cũ hierobaal ⁊ domo eius: hodie letemini i abimelech ⁊ ille leteť i uobis. Sin aũ puerſe: egrediat̃ ignis ex eo: ⁊ ꝓſumat habitatões ſychẽ ⁊ oppidũ mello egrediat̃q; ignis ꝺ viris ſychem ⁊ ꝺ oppido mello: ⁊ ꝺuoret abimelech. Que cũ dixiſſet fugit ⁊ abyt i bera: habitauitq; ibi ob metũ abimelech fratr̃i ſui. Regnauit itaq; abimelech ſup iſrl trib⁹ ãnis. Miſitq; dñs ſpm peſſimũ inter abimelech ⁊ habitatores ſychem qui ceperunt eũ deteſtari: ⁊ ſcelus interfectionis ſeptuaginta filioꝝ hierobaal ⁊ effuſionem ſanguinis eorum conferre i abimelech fratrem ſuum: ⁊ in ceteros ſychimorum principes qui eum adiuuerant. Poſueruntq; inſidias aduerſũ eũ in ſũmitate montiu⁹: ⁊ dũ illi⁹ p̃ſtolabant̃ aduẽtũ: exercebãt latrocinia agẽtes p̃das de p̃tereũtib⁹

Nūciatūq; ē abimelech: Venit ăt gaal filꝰ obed cū frib⁹ suis: ⁊ trāsiuit i sychimā. Ad quē aduētū erecti habitatores sychem egressi sūt i agros uastātes uineas uuasq; calcātes: ⁊ factis cātātiū chorīs: igressi sūt phanū ỏi sui: ⁊ iter epulas ⁊ pocla maledicebāt abimelech clamāte gaal filio obed: Quis ē iste abimelech: ⁊ q̄ ē sychē ut fuiam⁹ ei? Nūq̄d nō ē ipse filꝰ hierobaal: ⁊ pstituit pncipē zebul seruū suū sup uiros emō pīs sychē: Cur g̃ fuiem⁹ ei? Vtinā daret aliq̄s ppl'm istū sub manu mea: ut auferrē ỏ medio abimelech. Dictūq; ē abimelech: Cōgrega exē citū multitudinē: ⁊ ueni. zebul. n. pnceps ciuitatis auditis sermōib⁹ gaal filij obed iratus ē ualde: ⁊ misit clam ad abimelech nūcios dicēs: Ecce gaal filꝰ obed uenit i sychimā cū frib⁹ suis: ⁊ oppugnat aduersū te ciuitatē. Sūge itaq; nocte cū ppl'o q̄ tecū ē: ⁊ latita i agro: ⁊ pmo mane orīēte sole irrue sup ciuitatē. Ille ăt egrediēte aduersū te cū pop'lo suo: fac ei q̄ potueris. Surrexit itaq; abimelech cū oi exercitu suo nocte: ⁊ tetendit insidias iuxta sychimā i q̄ttuō loc. Egressusq; ē gaal filꝰ obed: ⁊ stetit i introitu portę ciuitatis. Surrexit ăt abimelech: ⁊ oīs exercit⁹ cū eo ỏ insidiaꝝ loco. Cūq; uidisset populū gaal: dixit ad zebul: Ecce ỏ mōtib⁹ mltitudo descēdit. Cui ille rīdit: Umbras mōtiū uides q̄i capita hoīuz: ⁊ hoc errore deciperis. Rursūq; gaal ait: Ecce pp'lus de umbilico trē descēdit: ⁊ unꝰ cuneꝰ uēit p uiā q̄ respicit q̄rcū. Cui dixit zebul: Vbi ē nūc os tuū q̄ loq̄bar⁹: q̄s ē abimelech ut seruiamus ei? Nōne hic pp'lus ē quē despiciebas? Egredere ⁊ pugna cōtra eū. Abijt ergo gaal expectāte sychimorū pp'lo ⁊ pugnauit ptra abimelech: q̄ psecut⁹ ē eū fugiētē: ⁊ in urbē ꝓpulit. Cecideruntq; ex pte eiꝰ plurimi usq; ad portā ciuitat⁹: ⁊ abimelech sedit i ruma. zebul autē gaal ⁊ socios eiꝰ expulit de urbe: nec in ea passus ē cōmorari. Sequenti ergo die egressus est populus i campū. Qđ cuz nunciatū esset abimelech: tulit exercitū suū ⁊ diuisit in tres turmas: tendens insidias i agris. Vidensq; q egrederetur populus de ciuitate: surrexit ⁊ irruit in eo cum cuneo suo oppugnans ⁊ obsidens ciuitatem: due autem turme palantes per campum aduersarios persequebantur. Porro abimelech oi die illo oppugnabat urbē: quā cepit interfectis habitatoribus eī: ipa q̄s ōstructa ita ut sal i ea dispgēt. Qđ cū audisset q̄ habitabāt i turre sychimorū: igressi sūt phanū dei sui berith ubi fedus cū eo pepigerāt: ⁊ ex eo locus nomē acceperat: q̄ erat munit⁹ ualde. Abimelech q̄z audiēs uiros turri sychimorū parit⁹ ꝓglobatos: ascēdit i mōtē selmon cū oi pp'lo suo: ⁊ arrepta securi: pcidit arboris ramū: ipositūq; ferēs humero: dixit ad socios: Qđ me uidistis facē: cito facite. Igit certati ramos de arboribus pcidentes sequebant ducē. Qui circūdates pīsidiū succēdērūt: atq; ita factū ē ut fumo ⁊ igne mille homines necarēt uiri parit ⁊ mulieres habitatorū turris sychem. Abimelech autē ide ꝓficiscēs uenit ad oppidū thebes: q̄ circūdas obsidebat exercitu. Erat ăt turris excelsa i media ciuitate: ad quā ꝓfugerāt sil' uiri ac mulieres ⁊ oēs principes ciuitatis clausa firmissime ianua: ⁊ sup turris tectū stātes pugnacla. Accedēsq; abimelech iuxta turri pugnabat fortit̄: ⁊ appiquās hostio ignē supponē nitebat. Et ecce una mlier fragmē mole desup iaciēs illisit capiti abimelech: ⁊ ꝓfregit ceruicē eiꝰ. Qui uocauit cito armigerū suū: ⁊ ait ad eū: Euagia gladiū tuū ⁊ p cute me: ne forte dicat q̄ a femia interfect⁹ sum. Qui iussa pficiēs: interfecit eū. Ille q̄z mortuo oēs: qui cū eo erant de isrl': reuersi sunt in sedes suas: ⁊ reddidit deus malū q̄ fecerat abimelech ꝓtra patrē suū interfectis septuaginta fratrib⁹ suis. Sychimitis q̄z q̄ operati erant retributuz ē: ⁊ uenit sup eos maledictio ioathan filij hierobaal

X

Post abimelech surrexit dux i isrl' thola filꝰ phua patrui abimelech uir de issachar qui habitauit in sanir mōtis effrai: ⁊ iudicauit israel uiginti ⁊ tribus annis: mōtuusq; ē ac sepultus in sanir. Huic successit iair galaadites: qui iudicauit isrl' p uiginti ⁊ duos ānos: hīs triginta filios sedētes sup triginta pullos asinaꝝ ⁊ principes triginta ciuitatū q̄ ex noie eiꝰ sūt appellate anothia ir id ē oppida iair usq; i pīntē diē i tra galaad. Mortuusq; ē iair ac sepult⁹ i loco cui ē uocabulū camō. Filij ăt isrl' pccis uetēribus iūgētes noua: feceīt malū i ꝓspectu dñi: ⁊ ꝑ uierūt idolis baalim ⁊ astaroth ⁊ dīs syrie ac sidonis ⁊ moab ⁊ filioꝝ āmō ⁊ philistīi: dimiserūtq; dñm ⁊ non coluerūt eū. Contra q̄s dñs iratus: tradidit eos i manꝰ philistiim ⁊ filioꝝ āmō: afflictiq; sūt ⁊ uehemt

oppressi p annos decē ⁊ octo: oēs q̄ habitabant trās iordanē i tra ămōrei q̄ ē i galaad itantū ut filij ămon iordane transmisso uastarent iudā ⁊ beniamin ⁊ effraim. Afflictus q̄z ē isrl nimis. Et clamantes ad dñz dixerūt: Peccauim⁹ tibi: q̄a derelinquim⁹ dominū deū nostr̄ ⁊ seruim⁹ baalis. Quib⁹ locut⁹ ē dñs: Nūq̄d ñ egyptij ⁊ ămōrei filij q̄z ămon ⁊ philistijm sidonij q̄z ⁊ amalech ⁊ chanaan oppressērūt uos: ⁊ clamastis ad me ⁊ erui uos de manu eo⁹: Et tñ reliq̄stis me ⁊ coluistis deos alienos. Quocirco nō adiā ut ultra uos liberē. Ite ⁊ iuocate deos q̄s elegistis. Ipi uos liberēt i tpe ăgustie. Dixerūtq̄z filij isrl ad dñm: Peccauimus: rede tu nob⁹ q̄cq̄d tibi placet: tm̄ nūc liba nos Que dicētes oia de finib⁹ suis alienor⁹ deorū idola, peccerūt: ⁊ seruierūt dño deo: q̄ doluit sup miserijs eor⁹. Itaq̄z filij ămon conclamātes i galaad fixere tētoria: ptra q̄s p gregati filij isrl: i maspha castrametati sūt. Dixerūtq̄z pncipes galaad singuli ad pximos suos: Qui pm⁹ ex nob⁹ ptra filios ammon ceperit dimicare: erit dux ppli galaad.

XI

Fuit itaq̄z illo i tēpore iepthe galaadites vir fortissimus atq̄z pugnator filius mulieris meretricis: q̄ natus est de galaad. Habuit aūt galaad vxorē ō q̄ suscepit filios: q̄ postq̄ creuerāt eiecerūt iepthe dicētes: Heres i domo p̄is nr̄i eē nō poteris: q̄a de adultera mie nat⁹ es. Quos ille fugiēs atq̄z deuitās habitauit i tra thob. Cōgregatiq̄z sūt ad eū uiri iopes ⁊ latrocinātes: ⁊ q̄ pncipē seq̄bāt. In illis dieb⁹ pugnabant filij ămon ptra isrl: q̄b⁹ acriē instātib⁹ prexerunt maiores natu ō galaad: ut tolleret i auxiliū sui iepthe ō tra thob. Dixerūtq̄z ad eū: Veni ⁊ esto pnceps nr̄: ⁊ pugna ptra filios ammon. Quib⁹ ille rñdit: Nōne uos estis q̄ odistis me ⁊ eiecistis ō domo p̄is mei: ⁊ nc̄ uenistis ad me necessitate ppulsi? Dixerūtq̄z pncipes galaad ad iepthe: Ob hāc igit causaz nūc ad te uenim⁹ ut pficiscaris nobiscum: ⁊ pugnes ptra filios ămon: sisq̄z dux oiuz q̄ habitant i galaad. Iepthe q̄z dixit eis: Si ve uenisti ad me ut pugnē p vob⁹ ptra filios ămon: tradidēitq̄z eos dñs i man⁹ meas: ego ero vr̄ pnceps. Qui rñdēt ei: Dñs q̄ hec audit ipse mediator ac testis ē: q̄ nīa pmissa faciem⁹. Abijt itaq̄z iepthe cū pncipib⁹ galaad: fecitq̄z eū oīs ppl⁹ pncipē sui. Locut⁹q̄ ē iepthe oēs sermones suos corā dño i maspha. Et misit nūcios ad regē filioz ămon: q̄ ex psona sua dicerēt: Quid mihi ⁊ tibi ē: q̄a uenisti ptra me ut uastares terrā meā? Quib⁹ ille rñdit: Quia tulit isrl terrā meā q̄n ascēdit de egypto: a finib⁹ arnon usq̄z ieboc atq̄z iordanē. Nūc ergo cū pace redde mihi eā. Per q̄s rursū mādauit iepthe: ⁊ iperauit eis ut dicerēt regi ămon: Hec dicit iepthe: Nō tulit isrl trā moab nec trā filiorū ămon sz q̄n ō egypto ptēdit: ābulauit p solitudinē usq̄z ad mare rubz: ⁊ vēit i cades. Misitq̄z nūcios ad regē edō dicēs: Dimitte ut trāseā trā tuā. Qui noluit acq̄escē pcib⁹ ei⁹. Misit q̄z ad regē moab: q̄ ⁊ ipse trānsitū p̄bē ptēpsit. Māsit itaq̄z i cades: ⁊ circuiuit ex latē terrā edom ⁊ terrā moab. Veitq̄z ad oriētalē plagā terre moab: ⁊ castrametat⁹ ē trās arnon: nec uoluit intrare termios moab. Arnon q̄ppe ptinū ē terre moab. Misit itaq̄z isrl nūcios ad seon regē ămorreoz q̄ habitabat i esebon: ⁊ dixerunt ei: Dimitte ut trānseā p terrā tuā usq̄z ad fluuiū. Qui ⁊ ipe isrl vba despiciēs nō dimisit eū trānsire p termios suos: sz infinita multitudine ptegrega egressus ē ptra eū i iasa: ⁊ pugnare restitebat. Tradiditq̄z eū dñs i mānu isrl cū oi exercitu suo ⁊ peussit eū: ⁊ possedit oēm trā ămorrei habitatoris regionis illi⁹ ⁊ uniuersos fines ei⁹ ō arnō usq̄z ieboc ⁊ de solitudine usq̄z ad iordanē. Dñs g̃ de⁹ isrl subuertit ămorreū pugnāte ptra illū populo suo isrl. Et tu nūc uis possidē trā ei⁹? Nōne ea q̄ possedit chamos de⁹ tu⁹ tibi iuz debēt: Que āt dñs de⁹ nr̄ uictor obtinuit: i nostrā cedent possessionē. Nisi forte melior es balac filio sephor rege moab: aut docere potes q̄ iurgarit sit ptra isrl: ⁊ pugnauerit ptra eū q̄n habitauit i esebon ⁊ uiculis ei⁹: ⁊ iaroer ⁊ uillis illi⁹: ul i cūctis ciuitatib⁹ iuxta iordanē p trecētos ānos. Quare itāto tēpore nihil sup hac repetitōe tētastis? Igit non ego pecco i te: sz tu ptra me male agis: iudicens mihi bella non iusta. Iudicet dñs arbit̄ huius diei inter israel ⁊ filios ămon. Noluitq̄z acquiescere rex filioz ămon vbis iepthe q̄ p nuncios mandauerat. Factus ē g̃ sup iepthe spūs dñi: ⁊ circuiēs galaad et manasse maspha q̄z galaad: ⁊ inde trāsiēs ad filios ămon: votū uouit dño dicēs: Si tradideris filios ămon i manus meas q̄cūq̄z primus fuerit egressus de foribus dom⁹

mee: mihiq occurrerit reuertēti cū pace a filijs āmon: eū holocaustū offerā dño. ¶Trā siuitq iepthe ad filios āmon ut pugnaret ꝓ tra eos: ds tradidit dñs i manꝰ eiꝰ: pcussitq ab aroer usq dū uenias i mennith uigiti ci uitates: ⁊ usq ad abel q ē uineis ꝓsita pla ga magna nimis: hūiliatiq sūt filij āmon a filijs isrl. ¶Reuertēti āt iepthe i maspha do mū suā occurrit ei unigēita filia sua cū tym pāis ⁊ choꝛ. ¶Nō.n. hēbat alios libos. Qua uisa: scidit uestimta sua: ⁊ ait: ¶Heu me filia mi: decepisti me: ⁊ ipa decepta es. ¶Aperui eni os meū ad dñm: ⁊ aliud facē ñ potero. ¶Cui illa rñdit: ¶Pat mi: si apuisti os tuū ad dñm: fac mihi qcūq pollicitꝰ es: ꝓcessa ti bi vltione atq victoria de hostibꝰ tuis. Di xitq ad patrē: ¶Hoc solū mihi ꝓsta qō dep coꝛ. Dimitte me ut duobꝰ mēsibꝰ circueaz mōtes: ⁊ plangā vginitatē meā cū sodalib meis. ¶Cui ille rñdit: Vade. Et dimisit eam duobꝰ mēsibꝰ. ¶Cūq abisset cū socijs ac soda libꝰ suis: flebat vginitatē suā i mōtibꝰ. Ex pletisq duobꝰ mēsibꝰ: reuersa ē ad patrē su um: ⁊ fecit ei sicut uouerat. Que ignoꝛabat virū. Exinde mos icreuit i isrl: ⁊ ꝓsuetudo fuata ē: ut pᵓ āni circulū cōuēiāt i unū filie israel: ⁊ plangant filiam iepthe galaadite diebus quattuoꝛ.

¶ XII

¶Ece āt in effraim orta ē seditio. Nam transeūtes ꝓtra aq̄lonē: dixerūt ad ie pthe: Quare uadēs ad pugnā ꝓtra filios āmon uocare nos noluisti: ut pgeremus te cū? Igit incēdem⁹ domū tuā. Quibus ille rñdit: Disceptatio erat mihi ⁊ ppło meo ꝓ tra filios āmon uehemēs: uocauiq uos ut ꝑberetis mihi auxiliū: ⁊ facē noluistis. Qō cernēs: posui aiaz meā in mānibus meis trā siuiq ad filios āmon: ⁊ tradidit eos dñs in manꝰ meas. Quid cōmerui: ut aduersū me ꝓsurgatis i prelīū? Vocatis itaq ad se cūctis uiris de galaad: pugnabat ꝓtra effraiz. Per cussēitq uiri galaad effraim: qa dixēat: fu gitiuꝰ est galaad ō effraim: ⁊ habitat i me dio effraim ⁊ manasse. Occupauerūtq ga laadite uada iordānis p q effraim reuersuꝰ erat. ¶Cūq uenisset ad ea de effrai numero fugiēs: atq dixisset: obsecro ut me trānsire ꝑmittas: dicebāt ei galaadite: ¶Nūqd effrateꝰ es? Quo dicēte: nō sū: iterogabāt eū: Dic ḡ sebboleth: qō intꝑtaē spica. Qui respon debat chebboleth: eadē littera spicā expri mere nō ualēs: statiq apphēsū iugulabant i ipso iordanis trānsitu. Et cecidēt i illo tpe de effraiz quadragita duo milia. ¶Iudicauit itaq iepthe galaadites isrl sex ānis: ⁊ mor tuꝰ ē ac sepultus i ciuitate sua galaad. ¶Post hūc iudicauit isrl abessan ō bethleem: q ha buit trigita filios ⁊ totidē filias. Quas emit tens foras maritis dedit: ⁊ eiusdē numeri filijs suis accepit uxores: introducēs i domū suā. Qui septē ānis iudicauit isrl: mortuꝰ q ē ac sepultꝰ i bethleē. Cui successit abia lō çabulōites: ⁊ iudicauit isrl decē ānis: mō tuusq ē ac sepultꝰ in çabulō. ¶Post hūc iu dicauit isrl abdon filꝰ hellel pharatonites q habuit q̄draginta filios ⁊ trigita ex eis ne potes ascēdētes sup septuagita pullos asia rū: ⁊ iudicauit isrl octo ānis: mōtuusq est ac sepultus in pharaton terre effraim in monte amalech

¶ XIII

RVrsūq filij isrl feceūt malū i cōspectu dñi: q tradidit eos i manus philistio rū quadraginta ānis. Erat autē quidā uir de saraa ⁊ de stirpe dan noie manue habēs uxorē sterilē: cui apparuit angelus dñi: ⁊ di xit ad eā: Sterilis es ⁊ absq liberis: sz ꝓci pies ⁊ paries filiū. Caue ḡ ne bibas uinū ac sicerā: nec imūdū q̄cq comedas: qa ꝓcipies ⁊ paries filiū: cuiꝰ nō tanget caput nouacula. Erit.n. naçareus dei ab ifātia sua ⁊ ex matris utero: ⁊ ipse icipiet liberare isrl de mānu phi listinorū. Que cū uenisset ad maritū suum: dixit ei: Vir dei uenit ad me habēs vultum angelicū: terribilis nimis. Quē cū interogas sem qs esset: ⁊ unde uenisset: ⁊ q̄ noie uoca ret: noluit mihi dicē: sz hoc rñdit: Ecce ꝓci pies ⁊ paries filiū. Caue ne uinū bibas nec sicerā: ⁊ ne aliq̄ uescaris imūdo. Erit.n. puer naçareus dei ab ifātia sua ⁊ ex utero mātis sue usq ad diē mortis sue. Orauit itaq mānue dominū: ⁊ ait: Obsecro dñe ut uir dei quez misisti uēiat iterū: ⁊ doceat nos q̄d debeam⁹ facē de puero q nasciturꝰ ē. Exaudiuitq do minus depcantē manue: ⁊ apparuit rursū an gelus dñi uxoꝛi eius sedenti i agro. Manue aūt maritus eius nō erat cū ea. Que cū uidisset angelū: festinauit ⁊ cucurrit ad uiruz suū: nūciauitq ei dicēs: Ecce apparuit mihi uir quē añ uideraī. Qui surrexit ⁊ secutus ē uxorē suā: venienscq ad uirū dixit ei: Tu es q̄ locu tus es mulieri? Et ille rñdit: Ego sum. Cui manue: qn̄ inquit sermo tuus fuerit expletꝰ

q̄d uis ut faciat puer: aut a quo se obſuare debebit? Dixitq; angel' dñi ad manue: Ab oīb' q̄ locut' ſū uxori tue abſtineat se: ⁊ q̄c quid ex uinea naſcit nō comedat: vinū ⁊ ſi cerā nō bibat: nullo ueſcat īmūdo: ⁊ quod ei p̄cepi impleat atq; cuſtodiat. Dixit itaq; māue ad āgelū dñi: Obſecro te ut acq̄eſcaſ p̄cib' meis: ⁊ faciam' tibi hedū ō capr̄. Cui rñdit āgel': Si me cogis nō comedā panes tuos: ſi autē uis holocauſtū facē: offer illud dño. Et neſciebat manue q̄ āgelus dñi eēt. Dixitq; ad eū: Q̄ō ē tibi nomē: ut ſi ſermo tuus fuerit explet' bonore̅m te? Cui ille rñ dit: Cur q̄ris nomē meū q̄ ē mirabile? Tu lit itaq; manue hedū de caprīs ⁊ libamēta: ⁊ poſuit ſup petrā offerēs dño: q̄ facit mira bilia. Ipſe āt ⁊ uxor eius ītuebātur. Cūq; aſcendēt flāma altaris i celū: āgelus dñi pa riter i flāma aſcēdit. Q̄ō cū uidiſſet manue ⁊ uxor ei': pnī cecidēt i terrā: ⁊ ultra eis ñ apparuit āgel' dñi. Statiq; itellexit māue angelū dñi eē: ⁊ dixit ad uxorē ſuā: Morte moriemur: q̄a uidim' dñm. Cui rñdit mu lier: Si dñs nos uellet occidē: de manibus noſtr̄ holocauſtū ⁊ libamēta ñ ſuſcepiſſet: nec oñdiſſet nob' hec oia: neq; ea q̄ ſūt uētu ra dixiſſet. Peperit itaq; filiū: ⁊ uocauit no men eius ſanſon. Creuitq; puer: ⁊ benedi xit ei dominus: cepitq; ſpīrit' dñi eſſe cū eo in caſtris dan: inter ſaraa ⁊ eſthaol.

CXIIII

Deſcendit ergo ſanſon in thamnata: ui dēſq; ibi mulierē de filiab' philiſtīm aſcendit: ⁊ nūciauit p̄ī ſuo ⁊ māi ſue dicēſ: Vidi mulierē in thamnata de filiabus phi liſtinoꝝ: quā queſo ut mihi accipiatis vxo rē. Cui dixerūt p̄ⁱ ⁊ mat̄ ſua: Nūq̄d non eſt mulier i filiab' frat̄ tuoꝝ ⁊ i oi ppl'o tuo: q̄a uis accipe vxorē ō philiſtīm q̄ icircūciſi ſūt? Dixitq; ſanſō ad patrē ſuū': Hāc mihi accipe: q̄a placuit ocul' meis. Parētes autē ei' neſciebāt q̄ res a dño fieret: ⁊ q̄reret oc caſiones p̄ra philiſtīm. Eo.n. tp̄e philiſtiī dñabāt iſrael. Deſcēdit itaq; ſanſon cū pa tre ſuo ⁊ matre i thamnata. Cūq; uenīſſēt ad vineas oppidi: apparuit catul' leonis ſe uus ⁊ rugiens: ⁊ occurrit ei. Irruit āt ſpūs dñi i ſanſon: ⁊ dilacerauit leonē q̄ſi hedū in fruſta decerpet nihil oio hāſ i manu: ⁊ hoc p̄ī ⁊ matri noluit idicare. Deſcēditq; ⁊ lo cut' ē mulierī q̄ placuēat ocul' ei'. Et p' aliq̄t dies reuertēſ ut accipet eā: ōcliauit ut vidēt cadauer leonis. Et ecce exam̄ apū i ore leo nis erat: ac fau' mellis. Quē cū ſūpſiſſet in manibus: comedebat i uia: uenīēſq; ad pa trē ſuū ⁊ matrē dedit eis ptē: q̄ ⁊ ipſi come derūt nec tñ eis uoluit idicare q̄ mel de cō pore leonis aſſūpſerat. Deſcēdit itaq; pater ei' ad mulierē: ⁊ fecit filio ſuo ſāſon ꝓuiuū. Sic.n. iuuenes facē ꝓſueuerāt. Cū q̄ ciues loci illi' uidiſſent eū: dederūt ei ſodales tri gīta q̄ eēnt cū eo. Quib' locut' ē ſanſon: Proponā vob' ꝓblema: q̄ō ſi ſoluerītis mi hi intra ſeptē dies ꝓuiuū: dabo uobis trigi ta ſyndones ⁊ totidē tunicas. Sin autē nō potuerītis ſoluē: vos dabitis mihi triginta ſyndones: ⁊ eiuſdē numeri tunicas. Qui rñderūt ei: Propone ꝓblēma ut audiam'. Dixitq; eis: De comedēte exiuit cibus: ⁊ de forti egreſſa eſt dulcedo. Nec potuerūt per tres dies ꝓpoſitōez ſoluē. Cūq; adeſſet dies ſeptimus: dixerūt ad uxorē ſāſon: Blādi re uiro tuo: ⁊ ſuade ei ut idicet tibi q̄d ſigni ficet ꝓblema. Q̄ō ſi facē noluēris: incēdem' te ⁊ domū patriſ tui. An iccirco uocaſti noſ ad nuptias ut ſpoliaretis? Que fūdebat a pud ſāſon lach̄ymas: ⁊ q̄rebat dicēſ: Odiſ me: ⁊ nō dīligis: iccirco ꝓblema q̄ō ꝓpoſui ſti filīs ppl'i mei ñ uiſ mihi exponē. At ille rñdit: Patri meo ⁊ māi nolui dicē: ⁊ tibi in dicare poſſo? Septē igit̄ dieb' cōuiuū flebat añ eū: tandēq; die ſeptīo cū ei eēt moleſta: expoſuit. Que ſtati idicauit ciuib' ſuis. Et illi dixerūt ei die ſeptīo ante ſolis occubitū: Quid dulci' melle: ⁊ q̄d forti' leone? Qui ait ad eos: Si nō araſſetis in uitula mea: ñ uēniſſetis ꝓpōnē meā. Irruit itaq; i eū ſp̄s dñi: deſcēditq; aſcalonē: ⁊ pcuſſit ibi trigin ta uiros: q̄ꝝ ablatas ueſtes dedit his q̄ pro blema ſoluerāt. Iratuſq; nimis aſcendit in domū p̄ris ſui: uxor autē ei' accepit maritū unū de amicis eius ⁊ pnubis.

CXV.

Poſt aliquantulū autē tp̄is cū dies tri ticee meſſis inſtarēt: uenit ſanſon in uiſere uolens uxorē ſuā: ⁊ attulit ei hedū de caprīs. Cūq; cubiculū eius ſolito uellet intrare: phibuit illū p̄ⁱ illius dicens: Puta ui q̄ odiſſes eā: ⁊ ō tradidi illā amico tuo. Sed hz ſoror̄ q̄ iunior ⁊ pulchr̄ior illa ē: ſit tibi pro ea vxor. Cui ſanſon rñdit: Ab hac die nō erit culpa i me ꝓra philiſteos. Faciā.n. uob' mala. Perrexit ⁊ cepit trecen tas vulpes: caudaſq; eaꝝ iūxit ad caudas:

7 faces ligauit i medio : q̄s igne succēdens dimisit ut huc illucq; discurrerēt. Que stati prexerūt in segetes philistinoꝝ. Quibus succēsis 7 ꝓportate iā fruges 7 adhuc stantes i stipula ꝓcremate sūt: itātū ut uineas q̄s 7 oliueta flāma ꝓsumēt. Dixēitq; philistijm: Quis fecit hāc rē? Quib' dictū ē: Sanson gener thānatei: qa tulit uxorez ei' 7 alteri tradidit: hec opat' ē. Ascēdēitq; philistijm 7 ꝓbusserūt tam mulierē q̄ pīez ei'. Quibus ait sanson: Licz hec feceritis: tñ adhuc ex uobis expetā ultionē: 7 tē q̄scā. Percussitq; eos ingēti plaga: ita ut stupētes sura femoī īpōerēt. Et descēdēs habitauit i spelūca petre etham. Igit ascēdētes philistijm i terrā iuda: castrametati sūt i loco q̄ p'ca uocat' ē lechi. i. maxilla: ubi eoꝝ fusus ē exercitus. Dixerūtq; ad eos ō tribu iuda: Cur ascēdistis aduersū nos? Qui rñdēit: Vt ligemus sanson uenim': 7 reddamus ei q̄ i nos opatus ē. Descēderūt g̃ tria milia uiroꝝ ō iuda ad specū silicis etham. Dixēitq; ad sanſō: Nescis q̄ philistijm iperent nob'? Quare hoc facē uoluisti? Quib' ille ait: Sicē fecēit mihi: sic feci eis. Ligare inquīt te uenim': 7 tradē i man' philistinoꝝ. Quib' sanson: iurate ait 7 spōdete mihi q̄ nō occidatis me. Dixerūt: Nō te occidemus: sz uinctū trademus. Ligauerūtq; eū duob' nouis funib': 7 tulerūt eū de petra etha3. Qui cū vēisset ad locū maxille: 7 philistijm vociferātes occurrissent ei: irruit sps dñi in eū: 7 sicut solēt ad ardorē ignis ligna cōsumi: ita uincula qb' ligat' erat: dissipata sūt 7 soluta. Inuentāq; maxillā. i. mādibulā asini q̄ iacebat arripiēs: iterfecit i ea mille uiros: 7 ait: In maxilla asini i mādibula pulli asinaꝝ deleui eos: 7 pcussi mille uiros. Cūq; hec vba cānēs ꝓplesset: piecit mādibulā de mānu: 7 vocauit nomē loci illi' ramathlechi: qō interpretat eleuatio maxille. Sitiēsq; ualde: clamauit ad dñm: 7 ait: Tu dedisti i manu ſui tui salutē hanc maximā atq; uictoriā: 7 en siti morio: incidāq; i man' icircūcisoꝝ. Eperuit itaq; dñs molarē dentē i maxilla asini: 7 egresse sūt ex eo aq̄. Quib' haustis refocillauit spm̃: 7 uires recepit. Iccirco appellatū ē nomē loci illi': fons inuocanti ō maxilla: vsq; in pñtē diē. Iudicauitq; israel in dieb' philistijm uiginti annis.

¶ XVI

Abijt q3 in gazam: 7 uidit ibi mulierez meretricē ingressusq; est ad eaz. Qō cū audissent philistijm 7 pcreb: uisset apud eos: intrasse vbē sanson: circūdederūt euz positis in porta ciuitatis custodibus: 7 ibi tota nocte cū silentio prestolātes: ut facto mane exeuntē occiderēt. Dormiuit autez sanson usq; ad mediū noctis: 7 inde cōsurgēs apprehendit ambas portę fores cū postib' suis 7 sera: iposita q; hūeris suis portauit ad vticē montis q̄ respicit ebron. Post hec amauit mulierē q̄ habitauit i ualle sorech: 7 uocabat dalida. Venēitq; ad eā prīcipes philistinoꝝ: atq; dixerūt: Decipe eū 7 disce ab illo i q̄ habeat tantā fortitudinē: 7 quō eū supare valeam': 7 vinctū affligē. Quod si feceris: dabim' tibi singuli mille cētū argēteos. Locuta ē g̃ dalida ad sanson: Dic mihi obsecro i q̄ sit tua maxima fortitudo: 7 qd sit q̄ ligat' erūpe neq3as: Cui rñdit sāſō Si septē neruicēis funib' necdū siccis 7 ad huc humētib' ligatus fuero: infirmus ero ut ceteri homines. Attuleritq; ad eā satrape philistinoꝝ septē funes ut dixerat: qbus vinxit eū latētib' apud se insidijs: 7 in cubiculo finē rei expectantib'. Clamauitq; ad eū: Philistijm sup te sanson. Qui rupit uincula quō si rūpat q̄s filū de stupa tortū sputamie cū odorē ignis accepit: 7 nō ē cognitū i q̄ esset fortitudo ei'. Dixitq; ad eū dalida: Ecce illusisti mihi: 7 falsū locut' es. Saltē nūc idica mihi q̄ ligari debeas. Cui ille rñdit: Si ligat' fuero nouis funib' q̄ nūq̄ fuerūt i opere infirm' ero 7 alioꝝ hoīuz silis. Quib' rursū dalida uinxit eū: 7 clamauit: philistijm sup te sanson: in cubiculo insidijs ꝓparatis. Qui ita rupit uincla q̄i fila telaꝝ. Dixitq; dalida rursū ad eū: Vsq; q̄ decipis me 7 falsū loq̄ris? Qñde de q̄ vinciri debeas. Cui rñdit sanson: Si inq̄t septē cries capitis mei cū licio plexueris: 7 clauuz his circūligatū terre fixeris: infirm' ero. Qō cū fecisset dalida dixit ad eū: Philistijm super te sanson. Qui ꝓsurgens de somno extraxit clauum cū crinibus 7 licio. Dixitq; ad eum dalida: Quomodo dicis q̄ amas me cuz animus tuus non sit mecū? Per tres uices mentit' es mihi: 7 noluisti dicere in quo sit maxima fortitudo tua. Cūq; molesta esset ei 7 p multos dies iugiter adhereret: spatiuz ad quietē non tribuens: defecit aia ei': 7 ad mortē usq; lassata ē. Tunc apiens vitatē rei dixit

ad eā: Ferrū nūq̄ ascendit sup caput meū qa naçarē. i. ꝓsecrat⁹ dño sū ò vtero matris mee. Si rasū fuēit caput meū: recedet a me fortitudo mea ⁊ deficiā: eroq̄ sicut ceteri homines. Videsq̄ illa q ꝓfessus ei ēet oēm animū suū: misit ad principes philistinoꝝ ac mādauit. Ascēdite adhuc semel: qa nūc mihi apuit cor suū. Qui ascēderūt: assūpta pecunia quā promiserāt: At illa dormire eū fecē sup genua sua: ⁊ i sinu suo reclinā caput. Vocauitq̄ tonsorē: ⁊ rasit septē crines ei⁹ ⁊ cepit abigē eū ⁊ a se repellere. Statī eni ò eo fortitudo discessit. Dixitq̄: Philistīm sup te sanson. Qui ò somno ꝓsurgēs dixit i aio suo: Egrediar sic añ feci ⁊ me excutiaz nesciens q̄ recessisset ab eo dñs. Quē cū apprehēdissēt philistīm: statī eruerūt oculos eius: ⁊ duxerūt gaçā uinctū catenis: ⁊ clausū i carcere molere fecerunt. Jamq̄ capilli eius renasci ceperāt: ⁊ ꝓncipes philistinoꝝ ꝓuenerūt i unū ut īmolarēt hostias magnificas dagon deo suo: ⁊ epularēt dicētes: tradidit deus nr̄ īmicū nostꝝ sanson i manus nr̄as. Qò etiā pplus uidēs laudabat deum suū eadēq̄ dicebat: Tradidit de⁹ nr̄ aduersariū nostrū i man⁹ nr̄as: q̄ deleuit trā nr̄az ⁊ occidit plurios. Letāteſq̄ p quīnia sūptū iā epulis ꝓceperūt ut uocaret sanson: ⁊ añ eos luderet. Qui adductus de carcere lusbat añ eos: fecerūtq̄ eū stare inter duas colūnas. Qui dixit puero regēti gressus suos: Dimitte me ut tāgā colūnas q̄b⁹ ois īniet dom⁹: ⁊ recliner sup eas ⁊ paululū requescā. Dom⁹ ār erat plēa uiroꝝ ac mulieꝝ: ⁊ erāt ibi oēs ꝓncipes philistinoꝝ: ac de tecto ⁊ solario circit tria milia utriusq̄ sex⁹ spectantes ludentē sanson. At ille īuocato dño ait: Dñe deus meus memēto mei: ⁊ redde mihi nunc fortitudinē pristinā deus me⁹ ut ulciscar me de hostib⁹ meis: ⁊ p amissiōe duoꝝ luminū unā ultionē recipiā. Et apprehēdēs ābas colūnas q̄b⁹ initebat dom⁹: alterāq̄ earꝝ dextera: ⁊ alterā leua tenēs: ait: Moriatur aia mea cū philistīm. Cōcussisq̄ fortit colūnis: cecidit dom⁹ sup oēs ꝓncipes ⁊ ceterā multitudinē q̄ ibi erat. Multoq̄ plures interfecit moriēs: q̄ añ uiu⁹ occiderat. Descēdētes aūt fres eius ⁊ uniuersa cognatio tulerunt corpus eius: ⁊ sepelierūt inter saraa ⁊ esthaol in sepulchro patris sui manue: iudicauitq̄ israel uiginti annis.

.XVII.

Fuitq̄ eo tpe uir quidā de mōte effraim noīe michas: q̄ dixit matri sue: Mille centū argenteos quos separaueras ⁊ super quib⁹ me audiēte iurauēas: ecce ego habeo: ⁊ apud me sunt. Cui illa rndit: Benedictus filius meus dño. Reddidit g̃ eos matri sue: q̄ dixerat ei: Cōsecraui ⁊ uoui hoc argētū dño: ut de manu mea suscipiat filius meus ⁊ faciat sculptile atq̄ ꝓflatile: ⁊ nē trado illud tibi. Reddidit igē eos mī sue. Que tulit ducētos argēteos: ⁊ ōdit eos argētario: ut facēt ex eis sculptile atq̄ ꝓflatile: qò fuit i domo miche. Qui ediculā q̄z in ea deo separauit: ⁊ fecit ephod ⁊ theraphim. i. uestē sacerdotalē ⁊ idola. Jmpleuitq̄ unius filiorū suoꝝ manū: ⁊ fact⁹ ē ei sacerdos. In diebus ill̄ nō erat rex i isrl: sz vnusq̄sq̄ qò sibi rectū videbat hoc faciebat. Fuit q̄z i tēpore illo alē adolescēs de bethleē iuda ex cognatiōe ei⁹: eratq̄ ipe leuites ⁊ habitabat ibi. Egressusq̄ de ciuitate bethleē: pegriari uoluit ubicūq̄ sibi ꝓmodū reppisset. Cūq̄ uenisset i mōtē effraim iter faciēs: ⁊ declinasset parūp i domo miche: introgat⁹ ē ab eo unde uenisset. Qui rndit: Leuita sū de bethleem iuda: ⁊ uado ut habitē ubi potuero ⁊ utile mihi esse prospexero. Dixitq̄ micha: Mane apud me iquit: ⁊ esto mihi parēs ac sacerdos: daboq̄ tibi per ānos singl̄os decez argēteos ac uestē duplicē: ⁊ que ad uictum sūt necessaria. Acq̄euit ⁊ māsit apud hoiez fuitq̄ illi q̄si unus ò filiis. Jmpleuitq̄ micha⁹ manū eius: ⁊ habuit puer⁹ sacerdotē apud se: nūc scio dicens q̄ bñfaciet mihi de⁹ habēti leuitici generis sacerdotē.

.XVIII.

In dieb⁹ illis nō erat rex i isrl: ⁊ trib⁹ dan q̄rebat possessionē sibi ut habitaret in ea. Usq̄ ad illū. n. diē inter ceteras tribus sortē nō acceperat. Miserūt g̃ filij dan stirpis ⁊ familie sue q̄nq̄ uiros fortissimos de saraa ⁊ esthaol: ut explorarēt terrā ⁊ diligent ispicerēt. Dixerūtq̄ eis: Ite ⁊ ꝓsidēte terrā. Qui cū pgētes uenissent i montez effraim ⁊ itrassent i domū miche: requieuerūt ibi. Et agnoscētes uocē adolescētis leuite: uētesq̄ illi⁹ diuersoꝝ: dixerūt ad eū: Quis te huc adduxit? Quid hic agis? Quam ob causā huc uenire uoluisti? Qui rndit eis: Hec ⁊ hec ꝓstitit mihi micha⁹: ⁊ me merce de ꝓduxit ut sim ei sacerdos. Rogauerūt ār eū ut ꝓsulēt dñz: ⁊ scire possēt an prospero

itinē pgerēt: ⁊ res habēt effectū. Qui rñdit eis: Ite cū pace. Dñs respicit viā vīaz: ⁊ iter q̄ pgitis. Cūtes igit̄ q̄nq; viri venerunt lais: viderūntq; pplm habitantē i ea absq; ullo timore iuxta ꝓsuetudinē sidonioꝝ securuz ⁊ q̄etū nullo eis penitus resistēte magnarū q; opū: ⁊ pcul a sidone atq; a cūctis hoib' separatū. Reuersiq; ad fres suos i saraa et esthaol: ⁊ q̄d egissent sciscitantib' rñderūt: Surgite ⁊ eam' ad eos. Vidim'. n. trā ualō opulētā ⁊ ubere. Nolite negligē: nolite cessare. Eam' ⁊ possideam' eā: nullus erit labor. Intrabim' ad securos i regiōz latissimā: tradetq; nob' dñs locū i q̄ nullius rei ē pēuria eoꝝ q̄ gignunt i trā. Profecti igit̄ st de cognatione dan ō saraa ⁊ esthaol sexcēti viri accincti armis bellicis: ascēdētesq; māsert in cariathiari iude: q̄ loc' ex eo tpe castroꝝ dan nomē accepit: ⁊ ē p' tergū cariathiariz Inde trāsierūt i mōtē effraim. Cūq; venissent ad domū miche: dixerūt q̄nq; viri qui pri' missi fuerāt ad ꝓsiderādā trā lais ceteris frib' suis: Nostis q' i domib' istis sit ephod ⁊ theraphim ⁊ sculptile atq; ꝓflatile. Vide te q̄d vob' placeat. Et cū paululū declinassēt: ingressi sūt domū adolescētis leuite qui erat i domo miche: salutauerūtq; eū verb' pacificis: sexcēti aūt viri ita ut erant armati stabant añ ostiū. At illi q̄ ingressi fuerāt domū inuenis: sculptile ⁊ ephod ⁊ theraphi atq; ꝓflatile tollē nitebant: ⁊ sacerdos stabat añ ostiū: sexcētis viris fortissimis haud pcul expectantib'. Tulerūt igit̄ q̄ intrauerāt sculptile ephod ⁊ idola atq; ꝓflatile. Quib' dixit sacerdos: Quid facitis? Qui rñderūt: Tace ⁊ pone digitū sup os tuū: veniq; nobiscum ut habeamus te patrē ac sacerdotē. Quid tibi melī' ē ut sis sacerdos i domo vn' viri: an i vna tribu ⁊ familia i isrl? Qō cū audisset acquieuit sermonib' eoꝝ: ⁊ tulit ephod ⁊ idola ac sculptile: ⁊ pfectus ē cū eis. Qui cū pergerent ⁊ ante se ire fecissent paruulos ac iumenta: ⁊ oē q̄ erat pciosū: iamq; a domo miche essent procul: viri qui habitabāt in edibus miche conclamantes secuti sūt: ⁊ post tergū clamere ceperunt. Qui cū respexissent: dixerūt ad michā: Quid tibi vis? Cur clamas? Qui rñdit: Deos meos quos mihi feci: tulisti ⁊ sacerdotē: ⁊ oia q̄ habeo: ⁊ dicitis: quid tibi ē? Dixerūtq; ei filī dan: Caue ne vltra loq̄ris ad nos: ⁊ veniant ad te viri aio concitati: ⁊ ipse cū ōi domo tua peas. Et sic cepto itinē prexerūt. Videns āt micha q' fortiores se ēent: reuersus ē in domū suā. Sexcēti aūt viri tulerūt sacerdotē ⁊ q̄ supra dixim': veneruntq; i lais ad populū q̄escentē atq; securꝝ: ⁊ pcusserūt eos i oī gladio: vrbēq; icēdio tradiderūt: nullo penitus ferēte psidiū: eo q' pcul habitarēt a sidone: ⁊ cū nullo hoiuz haberēt q̄q; societatis ac negocij. Erat aūt ciuitas sita i regiōe roob quā rursū extruētes hitauerūt i ea uocato noie ciuitat' dan iuxta uocabulū pris sui: quē genuēat isrl q̄ pus lais dicebat. Posuerūtq; sibi sculptile: ⁊ ionathā filiū gersā filij moysi ac filios ei' sacerdotes i tribu dan vsq; ad diē captiuitat' sue. Māsitq; apō eos idolū miche ōi tpe q̄ fuit dom' ōi i sylo. In diebus illis nō erat rex i isrl.

.XIX.

Vlit q̄dā vir leuites habitās i latē mōtis effraim: q̄ accepit vxorē de bethleē iuda. Que relict eū ⁊ reuersa est in domuz patris sui i bethleem: mansitq; apud eum quatuor mensibus. Secutusq; ē eā vir su' volens recōciliari ei atq; blādiri ⁊ secū reducē: hns i comitatu pueꝝ ⁊ duos asios. Que suscepit eū ⁊ introduxit i domū pris sui. Qō cū audisset socer ei' eūq; vidisset: occurrit ei let': ⁊ āplexat' ē hoiez. Māsitq; gener i domo soceri trib' dieb' comedēs cuz eo ⁊ bibēs familiarit: die āt q̄rto de nocte ꝓsurgēs ꝓficisci uoluit. Quē tenuit socer: et ait ad eū: Gusta ꝑus pusillū pāis ⁊ cōforta stomachū: ⁊ sic ꝓficiscēris. Sederūtq; sil': ac comederūt ⁊ bibēt. Dixitq; pr puelle ad generū suū: Queso te ut hodie hic maneas: pariterq; letemur. At ille ꝓsurgēs cepit uelle ꝓficisci. Et nihilominus obnixe eū socer tenuit: ⁊ apud se fecit manē. Mane autē facto parabat leuites iter. Cui socer rursū: Obsecro inq̄t ut paululū cibi capias: ⁊ assūpti vires' donec icrescat dies: postea ꝓficiscaris. Comederūt q̄ sil': surrexitq; adolescēs ut pgeret cū vxor sua ⁊ puero. Cui rursū locut' ē socer: Cōsidera q' dies ad occasū declinio sit: ⁊ ꝓpinq̄t ad vespū. Mane apud me etiā hodie ⁊ duc letū diē: ⁊ cras ꝓficiscer' vt vadas i domū tuā. Noluit gener acq̄escē fmonib' ei': sz stati prexit ⁊ vēit ꝓtra iebus q̄ altero noie vocat' isrlm: ducēs secū duos asios onustos ⁊ ꝓcubinā. Iāq; aderāt iuxta ieb': ⁊ dies mutabat i noctez. Dixitq; puer ad dñm suū: Veni obsecro declinem' ad vrbē

iebuseoꝝ: ⁊ maneam⁹ i ea. Cui rñdit dñs: Nō ingrediar oppidū gētis aliene q̄ nō ē ò filiꝰ iſrl: ſz trāſibo uſq; gabaa: ⁊ cū illuc puenero manebim⁹ i ea: aut certe i vbe rama. Trāſierūt g̃ iebus: ⁊ ceptū carpebāt iter: occubuitq; eis ſol iuxta gabaa q̄ ē i tribu beniamin: diuerterūtq; ad eā ut manerent ibi. Quo cū itraſſent ſedebāt i platea ciuitatiſ: ⁊ nullus eos recipe uoluit hoſpitio. Et ecce apparuit hō ſenex reuertēs de agro ⁊ ò opere ſuo veſpi: q̄ ⁊ ipe ò mōte erat effraim: ⁊ peregrinus habitabat i gabaa. hoies āt regiōis illi⁹ erāt filij gemini. Eleuatiſq; oculꝰ vidit ſenex ſedētē hoiez cū ſarcinulis ſuis i platea ciuitatis: ⁊ dixit ad eū: Vnde venis: ⁊ q̄ vadis? Qui rñdit ei: Profecti ſumus de bethleem iuda: ⁊ pgimus ad locū noſtrū q̄ ē i latere mōtis effraim vnde icram⁹ i bethleē. Et nūc vadim⁹ ad domū dei nulluſq; ſub tectū ſuū nos vult recipe: hñtes paleas ⁊ fenū in aſinoꝝ pabulū: ⁊ panē ac vinū i meos ⁊ ancille tue vſus ⁊ pueri q̄ mecū ē. Nulla re idigem⁹ niſi hoſpitio. Cui rñdit ſenex: Pax tecū ſit. Ego p̄bebo oia ñ neceſſaria ſt: tm̄ q̄ſone i platea māeas. Introduxitq; eū i domū ſuā: ⁊ pabulū aſinis p̄buit: ac p̄ q̄ lauerāt pedes ſuos recepit eos i cōuiuiū. Illis epulātib⁹: ⁊ p⁹ laborē itineris cibo ⁊ potu reficiētib⁹ corpora: venerūt viri ciuitatis illi⁹ filij belial. i. abſq; iugo: ⁊ circūdantes domū ſenis: fores pulſare ceperūt clamātes ad dñz dom⁹ atq; dicētes: Educ virū q̄ ingreſſus eſt domū tuā: ut abutamur eo. Egreſſuſq; ē ad eos ſenex: ⁊ ait: Nolite fratres nolite facere malū hoc: q̄a ingreſſus ē hō hoſpitiū meū: ⁊ ceſſate ab hac ſtultitia. Habeo filiā v̄gine: ⁊ hic hō hz ꝓcubinā: educā eas ad vos ut hūi liet eas ⁊ viaz libidinē ꝓpleat: tm̄ obſecro ne ſcel⁹ hoc ꝓtra naturā opemini i virū. Nolebāt acq̄eſcē ꝑmōib⁹ illi⁹. Qò cernēs hō: eduxit ad eos ꝓcubinā ſuā: ⁊ eis tradidit illudendā. Qua cū tota nocte abuſi ēent: dimiſerūt eā mane. At mulier recedētib⁹ tenebris venit ad oſtiū dom⁹ vbi manebat dñs ſuus: ⁊ ibi corruit. Mane facto ſurrexit homo et aperuit oſtiuz ut ceptā expleret viaz: ⁊ ecce concubina eius iacebat ante oſtium ſparſis in limine manibus. Cui ille putans eaz quieſcere loquebatur: Surge ut ambulemus. Qua nihil rñdente itelligēs q̄ erat mortua: tulit eā ⁊ ipoſuit aſino: reuerſuſq; ē i domū ſuā. Quā cū ēet igreſſus arripuit gladiū: ⁊ cadauer vxoriſ cū oſſib⁹ ſuis i duodeci ptes ac fruſta cōcidēs miſit i oēs termi nos iſrl. Qò cū vidiſſēt ſingli ꝓclamabāt: Nūq; res talis facta ē i iſrl ex eo die q̄ aſcenderūt p̄es nr̄i de egypto vſq; i p̄ns tēpus. Ferte ſñiaz: ⁊ i cōe ò̄cernite q̄d fēo opus ſit.

73

C. XX.

Egreſſi itaq; ſūt oēs filij iſrael ⁊ parit congregati quaſi vir vnus de dan uſq; berſabee ⁊ terra galaad ad dñm i maſpha: oēs q̄s anguli ppli ꝓ ⁊ cuncte tribus iſrael i eccleſiā ppli dei cōuenerūt q̄dragita milia peditū pugnatoꝝ. Nec latuit filios beniamin q̄ aſcēdiſſēt filij iſrl i maſpha. Interrogatuſq; leuita marit⁹ mulieris ifecte, quō tā tū ſcel⁹ ppetratū ēet: rñdit: Veni i gabaa beniamin cū vxore mea: illuc diuerti. Et ecce hoies ciuitatis illi⁹ circūdederūt nocte domū i qua manebā uolētes me occidere: ⁊ uxorez meā incredibili furore libidinis uexantes: deniq; mortua ē. Quā arreptā in fruſta cōcidi: miſiq; ptes i oēs terminos poſſeſſiōis uē: q̄a nūq; tantū nefas ⁊ tam grāde piaculū factū ē i iſrl. Adeſtis oēs filij iſrl: decernite q̄d facē debeatis. Stanſq; oīs pplus ⁊ q̄i uni⁹ hois ꝑmōe rñdit: Nō recedem⁹ i tabernacula nr̄a: nec ſuā q̄ſq; intrabit domū: ſed hoc ꝓtra gabaa i cōe faciem⁹. Decē uiri eligāt e cētū ex oīb⁹ tribub⁹ iſrl: ⁊ cētū ò mille: ⁊ mille ò decē milib⁹ ut ꝓportēt exercitui ciboria: ⁊ poſſim⁹ pugnare ꝓtra gabaa bēiamin ⁊ reddē ei p ſcelē q̄ meret. Cōuēitq; uniuerſus iſrl ad ciuitatē q̄ſi hō unuſ eadē mente unoq; cōſilio: ⁊ miſerūt nūcios ad oēz tribū beniamin q̄ dicerēt: Cur tātū nefas i uobis repertū ē? Tradite hoies ò gabaa q̄ hoc flagitiū ppetrarūt ut moriant: ⁊ auferat malū de iſrl. Qui noluerūt fratꝝ ſuoꝝ filioꝝ iſrl audire mādatū: ſz ex cūctis urbib⁹ q̄ ſortē ſue erāt cōuenerūt i gabaa ut illi ferrēt auxiliū ⁊ ꝓtra uniuerſū pplm iſrl dimicarēt. Inuēti q̄ſt uigintiq̄nq; milia ò beniami educētiū gladiū: p̄ter habitatores gabaa: q̄ ſeptungēti erāt uiri fortiſſimi: vita ſiniſtra ut dextra ꝑliantes: ⁊ ſic fōdis lapides ad certū iacentes ut capillū q̄s poſſēt pcutē: ⁊ neq̄q̄ in alterā ptē ictus lapidis deferret. Viroꝝ q̄q; iſrael abſq; filijs beniamin iuēta ſūt q̄dragita milia educentiū gladios ⁊ paratoꝝ ad pugnā q̄ ſurgētes uenerūt i domū dei hoc ē i ſylo cōſuluēitq; dñz atz dixerūt: Quiſ ēit i exercitu nr̄o ꝓceps certamis ꝓtra filios beniamin

Quib⁹ rñdit dñs: Judas sit dux uř. Stati
qz filij isrł surgētes mane castrametati sunt
iuxta gabaa: ꝛ ide ꝓcedētes ad pugnā ꝓtra
beniamin urbē oppugnaꝛ cepūt. Egressiqz
filij beniami ō gabaa: occiderūt ō filios isrł
die illo uigintiduo milia uiroꝝ. Rursuz filij
isrł ꝛ fortitudie ꝛ numero ꝓfidētes in eodē
loco in q̄ ꝑus certauerūt: aciē direxerūt: ita
tñ ut ꝑus ascēderēt ꝛ fierent cozā dño usqz
ad noctē: ꝛ sulerētqz eū ꝛ dicerēt: Debemus
ultra ꝓcedere ad dimicādū ꝓtra filios bēia
min fres nros: an ñ? Quib⁹ ille rñdit: Ascē
dite ad eos: ꝛ inite certamē. Cūqz filij isrł al
tera die ꝓtra filios beniamin ad ꝑliū ꝓcessi
sēt: erupūt filij beniamin de portis gabaa:
ꝛ occurrētes eis tāta ī illos ceō bacchati sūt:
ut decē ꝛ octo milia uiroꝝ educētiū gladiū
ꝑsternerēt. Quāobrē oēs filij isrł uenerūt
ī domū dei: ꝛ sedētes flebāt cozā dño. Jeiu
nauerūtqz die illo usqz ad uesperā: ꝛ obtu
lerūt ei holocausta atqz pacifical victimas:
ꝛ sup statu suo ītrogaueīt. Eo tpe ibi erat
arca federis dñi: ꝛ phinees filius eleazari fi
lij aaron ꝑpositus dom⁹. Cōsuluerūt igitur
dñm atqz dixerūt: Exire ultra debem⁹ ad pu
gnā ꝓtra filios beniami fres nros: an ꝯsecē?
Quib⁹ ait dñs: Ascēdite. Cras. n. tradā eos
ī man⁹ vras. Posuerūtqz filij isrł insidias per
circuitū urb⁹ gabaa: ꝛ ttia uice sicut semel ꝛ
bis ꝓtra beniami exercitū ꝑduxerūt. Qz ꝛ fi
lij beniamin audacter erupūt de ciuitate: ꝛ
fugiētes aduersarios longe ꝑsecuti sūt: ita ut
vulnerarēt ex eis sicut ꝑmo die ꝛ secūdo: ꝛ
cederēt ꝑ duas semitas vētes t̄ga q̄z vna
ferebat ī bethel: ꝛ alēa ī gabaa: atqz ꝑsterne
rēt trigīta circit̄ viros. Putauerūt. n. solito
eos more cedē. Qui fugā arte simulātes ini
erūt ꝓsiliū ut abstraherēt eos de ciuitate ꝛ
q̄ fugiētes ad supradictas semitas ꝑducerēt
Qēs itaqz filij isrł surgētes de sedib⁹ suis:
tetēderūt aciē in loco q̄ uocaꝛ baalthamaz:
insidie q̄z q̄ circa urbē erāt: paulati se apire
cepūt: ꝛ ab occidētali vr̄ ptē ꝓcedē. Sed ꝛ
alia decē milia uiroꝝ de uniuerso isrł: ha
bitatores urbis ad certamia prouocabāt:
ingrauatumqz ē bellū ꝓtra filios beniami:
ꝛ non intellexerūt q̄ ex omni parte illis in
staret interitus. Percussitqz eos dñs in cō
spectu filioꝝ isrł: ꝛ interfecerūt ex eis in illo
die uigintiquinqz milia ꝛ centuz uiros: oēs
bellatores ꝛ educentes gladium. Filij autē
beniamin cum se inferiores esse uidissent:
cepūt fugē. Qō cernētes filij isrł dederunt
eis ad fugiēdū locū: ut ad preparatas insi
dias deuēirēt q̄s iuxta urbē posuerāt. Qui
cū repente de latibulis surrexissent: ꝛ bēia
min terga cedētib⁹ daret: ingressi sūt ciuita
tē ꝛ pcusserūt eā i ore gladij. Signuz autez
ōderāt filij isrł his q̄s i isidijs collocauerāt:
ut postq̄ urbē cepissent: ignē accēderēt: ut
ascēdēte i altū fumo captā urbē demōstra
rēt. Qō cū cernerēt filij isrł i ipso certamie
positi: putauerūt. n. filij beniamin eos fugē
ꝛ instanti⁹ pseq̄bant: cesis de exercitu corū
trigīta uiris: ut uiderūt q̄si colūnā fumi de
ciuitate ꝓscēdē: beniamin q̄s respiciēs retro
cū captā cernerēt ciuitatē ꝛ flāmas i sublī
me ferri: q̄ ꝑus simulauerāt fugā: vsa facie
forti⁹ resistebāt. Qō cū vidissent filij benia
min: ī fugā vsi sūt: ꝛ ad uiā deserti ire cepe
rūt: illuc q̄z eos aduersarijs pseq̄tib⁹. Qz
ꝛ hi q̄ urbē succēderant occurrēt eis: atqz
ita factū ē ut ex utraqz parte ab hostib⁹ cēō
rent: nec erat ulla reqes moriētiū. Cecide
rūt atqz ꝓstrati sūt ad oriētalē plagā urb⁹ ga
baa. Fuerūt autē q̄ in eodē loco intfecti sūt
decē ꝛ octo milia uiroꝝ: oēs robustissimi
pugnatores. Qō cū vidissent q̄ remansezāt
de beniamin fugerūt i solitudinē: ꝛ pgebāt
ad petrā cui⁹ uocabulū ē remmō. Jn illa q̄
qz fuga palātes ꝛ i diuersa tēdētes occide
rūt q̄nqz milia uiros. Et cū vltra tenderēt
psecuti sūt eos: ꝛ iterfeceūt ēt alia duo mi
lia. Et sic factū ē ut oēs q̄ ceciderāt de bēia
min i diuersis locis ēent viginti q̄nqz milia
pugnatoꝝ: es ad bella ꝓmptissimi. Remāsezt
itaqz de oī numero beniami qui euadē po
tuerāt ꝛ fugē i solitudinē sexcēti uiri: sedeūt
qz i petra remmō mēsib⁹ q̄tuoꝝ. Regressi āt
filij isrł oēs reliqas ciuitat a uiris usqz ad
iumēta gladio pcusseūt: cūctasqz vrbes ꝛ vi
culos beniami vorax flāma ꝓsūpsit

.XXI.

Jurauerāt q̄z filij isrł in maspha: ꝛ di
xerūt: Nullus nostrū dabit filios bēia
min de filiab⁹ suis vxoꝛē. Veneūtqz oēs ad
domū dei i sylo: ꝛ ī ꝓspectu ei⁹ sedētes usq
ad uesperā leuauerūt uocē: ꝛ magno vlula
tu cepūt flere dicētes: Quare dñe deus isrł
factū ē hoc malū in pplo tuo ut hodie vna
trib⁹ auferret ex nob⁹? Altera āt die diluc'o
ꝓsurgētes extruxerūt altare: obtulerunt qz
ibi holocausta ꝛ pacificas victimas: ꝛ dixe
rūt: Quis non ascēdit in exercitū domini

de vniuersis tribub' isrl'? Grādi.n.iuramto se cōstrinxerāt cū ēent i maspha: iterfici eos q̄ defuissēt: ductiq̄ pñia filij isrl' sup fr̄e suo beniamin: cepūt dicē: Ablata ē trib' vna de isrl'. Unde vxores accipiēt? Oēs.n.i cōe iurauim' nō daturos nos his filias nostras. Iccirco dixerūt: Quis ē de vniuersis tribubus isrl' q̄ non ascēdit ad dñz i maspha? Et ecce inuenti sūt habitatores iabis galaad i illo exercitu nō fuisse. Eo q̄z tp̄e cū ēent i sylo nullus ex eis ibi repert' ē. Miserūt itaq̄z decē milia uiros robustissimos: ⁊ p̄ceperūt eis: Ite ⁊ ꝑcutite habitatores iabis galaad i ore gladij: tā uxores q̄ ꝑuulos eoꝝ: ⁊ hoc erit qd̄ obseruare debebitis. Oē generi masculini ⁊ mulieres q̄ cognouerūt uiros iterficite: v̄gies āt reſuate. Inuenteq̄z sūt de iabis galaad q̄dringēte v̄gines q̄ nescierūt uiri torū ⁊ adduxerūt eas ad castra i sylo i t̄rā chanaan. Miserūtq̄z nūcios ad filios beniami q̄ erāt i petra remmon: ⁊ p̄cepūt eis ut eas suscipent in pace. Uenerūtq̄z filij beniamin i illo tp̄e: ⁊ date sūt eis vxores de filiab' iab' galaad: alias aūt nō reppererūt q̄s sil'i modo traderēt. Uniuersusq̄z isrl' ualde doluit ⁊ egit pñiaz sup int̄fectiōe vni' trib' ex isrl': dixerūtq̄z maiores natu: Quid faciem' reliq̄s q̄ nō acceperūt vxores? Oēs i beniamin femine ꝯciderūt: ⁊ magna nob' cura ingētiq̄z studio ꝓuidēdū ē: ne vna trib' deleat ex isrl'. Filias eni nr̄as eis dare nō possum' ꝯstricti iuramēto ⁊ maledictōe q̄ dixim': maledict' q̄ dederit d̄ filiabus suis vxorez beniamin. Cepūtq̄z ꝯsiliū atq̄z dixerūt: Ecce solēnitas dñi ē in sylo anniuersaria: q̄ sita ē ad septentrionē urbis bethel: ad orientalē plagā uie q̄ de bethel tendit ad sichimā: ⁊ ad meridiē oppidi lebona. Precepeūtq̄z filijs beniamin atq̄z dixerūt: Ite ⁊ latitate in uineis. Cūq̄z videritis filias sylo ad ducendos choros ex more ꝓcedere: exite repente de uineis ⁊ rapite ex eis singuli vxores singulas: ⁊ pergite i terrā beniamin. Cūq̄z uenerit pr̄es eaꝝ ac fratres ⁊ aduersū uos q̄ri ceperint atq̄z iurgari: dicemus eis: Miseremini eoꝝ. Nō.n. rapuerūt eas iure bellātiū atq̄z uictoꝝ: sed rogantibus ut acciperent non dedistis: ⁊ a vr̄a parte peccatuz est. Feceruntq̄z filij bēiamin ut sibi fuerat imperatuz: ⁊ iuxta numeruz suum rapuerūt sibi de his que ducebāt choros vxores singulas: abierūtq̄z in possessionem suam edificantes urbes: ⁊ habitantes i eis. Filij q̄z isrl' reuersi sunt per trib' ⁊ familias in tabernacula sua. In diebus illis nō erat rex in isrl': sz vnusq̄sq̄z qd̄ sibi rectū uidebat hoc faciebat.

¶ Explicit liber iudicum. Incipit liber Ruth. Capl'm ¶ I

In diebus unius iudicis qñ iudices preerāt facta ē fames i t̄ra. Abijtq̄z hō de bethleē iuda: ut pegrinaret in regione moabitide cum uxore sua ac duob' liberis. Ip̄e uocabat elimelech: ⁊ vxō ei' noemi: ⁊ duo filij: alt' maalō ⁊ alt' cheliō: effratei de bethleē iuda. Ingressiq̄z regionē moabitidē morabant ibi. Et mortuus ē elimelech maritus noemi: remansitq̄z ipsa cū filijs. Qui acceperūt vxores moabitidas: q̄rū una uocabat orpha: alt'aq̄z ruth. Māserūtq̄z ibi decē ānis: ⁊ ābo mortui sūt maalō vid'lz ⁊ cheliō: remāsitq̄z muliē orbata duobus liberi ac marito. Et surrexit ut i patriā pgeret cū utraq̄z nuru sua de regiōe moabitid. Audierat.n.q̄ respexisset dñs ppl'z suū ⁊ dedisset eis escas. Egressa ē itaq̄z de loco pegrinationis sue cū utraq̄z nuru: ⁊ iā i uia reuertēdi posita in terrā iuda: dixit ad eas: Ite i domū mr̄is vr̄e. Faciat uobiscū dñs misericōdiā: sic fecist cū mōtuis ⁊ mecū. Det uobis iuēire requiē i domib' viroꝝ q̄s sortitur estis. Et osculata ē eas. Que eleuata uoce flei cepūt: ⁊ dicē: Tecū pgem' ad ppl'm tuū. Quib' illa rñdit: Reuertimini filie mi. Cur uenitis mecū? Nū ultra habebo filios i vt'o meo: ut uiros ex me spare possit? Reuertimini filie mi ⁊ abite. Iam.n. senectute confecta sū: nec apta uinculo coniugali. Etiā si possē hac nocte ꝯcipe ⁊ parē filios: si eos expectare uelitis dōec crescāt ⁊ ānos pub'tati ipleant: añ eritis uetule q̄ nubatis. Nolite q̄so filie mi facē hoc: qr̄ ur̄a āgustia magl me p̄mit: ⁊ egressa ē man' dñi ꝯtra me. Eleuata igit uoce rursū flē ceperūt. Orpha osc'lata ē socꝝ ac reuersa ē: ruth adhesit socrui sue. Cui dixit noemi: En reuersa ē cognata tua ad ppl'm suū ⁊ ad deos suos: uade cum ea. Que rñdit: Ne aduersis mihi: ut relinquāte ⁊ abeā. Quocūq̄z.n. prexeris pgā: ⁊ ubi mōata fueri: ⁊ ego parit mōabor. Ppl's tu'

pplus me⁹: ⁊ de⁹ tu⁹ de⁹ me⁹. Que te terra ſuſcepit morientē: i ea moriar ibiq; locū accipiā ſepulte. Hec mihi faciat dē ⁊ hec addat: ſi ñ ſola mors me ⁊ te ſepauerit. Videſ g noemi q⁹ obſtinato ruth ad⁹ ꝺcreuiſſet ſe cū pgē: aduēſari noluit: nec ad ſuos ultra re ditū pſuadē. Profecteq; ſūt ſil: ⁊ uenerūt i bethleē. Quib⁹ urbē igreſſis: uelox apud cūctos fama perbꝛuit: dicebāt q; mulieres: Hec ē illa noemi. Quib⁹ ait: Ne uocet⁊ me noemi. i. pulchrā: ſed vocate me mara. i. amarā: da amaritudie ualde repleuit me ōi potēs. Egreſſa ſū plena: ⁊ uacuam reduxit me dñs. Cur g uocatis me noemi quā dñs hūiliauit: ⁊ afflixit ōipotēs? Venit g noemi cū ruth moabitide nuru ſua de terra peregrinatiōis ſue: ac reuerſa ē i bethleē qñ pmū hordea metebant.

.II.

Erat autē uiro elimelech ꝑſanguineus hō potens ⁊ magnaꝝ opū nōie booꝯ. Dixitq; ruth moabitis ad ſocrū ſuā. Si iubes uadā in agrū ⁊ colligā ſpicas q̄ fugerit manus metentiū: ubicūq; clementis in me patriſſamilias repperero gr̄az. Cui illa reſpōdit: Vade filia mi. Abiit itaq; ⁊ colligebat ſpicas p⁹ terga metentiū. Accidit āt ut ager ille hēret dñm nōie booꝯ: q̄ erat de cognatione elimelec. Et ecce ipſe veniebat de bethleē: dixitq; meſſorib⁹: Dñs uobiſcum. Qui rñderūt ei: Bñdicat tibi dñs. Dixitq; booꝯ iuueni q̄ meſſorib⁹ p̄erat: Cuius ē hec puella? Cui rñdit: Hec ē moabitis q̄ uēit cū noemi ō regiōe moabitide: ⁊ rogauit ut ſpicas colligēt remanētes: ſequēs meſſorū veſtigia. Et de mane uſq; nc̄ ſtat i agro: ⁊ nec ad momētū q̄dez domum reuerſa ē. Et ait booꝯ ad ruth: Audi filia: Ne uadaſ i alterū agrū ad colligendū: nec recedas ab hoc loco: ſz iungē puell⁹ meis: ⁊ ubi meſſuerit ſeq̄re. Mādaui. n. pueris meis ut nemo moleſt⁹ ſit tibi: ſz etiā ſi ſitieris vad ad ſarcinulas ⁊ bibe aq̄s de q̄b⁹ ⁊ pueri mei bibūt. Que cadens i faciē ſuā ⁊ adorās ſup trā: dixit ad eū: Vnde mihi hoc ut inuenire gr̄az añ oculos tuos: ⁊ noſce me dignarer⁊ pegrinā mulierē? Cui ille rñdit: Nūciata ſūt mihi oia q̄ fecer⁊ ſocrui tue p⁹ mortē uiri tui: ⁊ q⁹ reliq⁊ parentes tuos ⁊ trā i qua nata es: ⁊ uener⁊ ad pplm quē antea neſciebas. Reddat tibi dñs ꝓ opere tuo. ⁊ plenā mercedē recipias a dño deo iſrael ad quē ueniſti: ⁊ ſub cuius ꝓfugiſti alas. Que ait: Inueni gratiā apud oculos tuos dñe mi: q̄ ꝓſolat⁹ es me ⁊ locutus es ad cor ancille tue: q̄ nō ſū ſil⁊ vnius puellaꝝ tuaꝝ. Dixitq; ad eā booꝯ: Cū hora ueſcēdi fuēit ueni huc ⁊ comede panē: et intinge buccellā tuā in aceto. Sedit itaq; ad meſſoꝝ lat⁹ ⁊ ꝓgeſſit polētā ſibi: comeditq; ⁊ ſaturata ē: ⁊ tulit reliquas. Exiitq; inde ſurr̄exit: ut ſpicas ex more colligēt. Precepit āt booꝯ pueris ſuis dicēs. Etiā ſi uobiſcū metere uoluerit ne phibeatis eā: ⁊ de uſtr⁊ q̄s manipulis ꝓpūcite ō iduſtria: ⁊ remanere p mittite ut abſq; rubore colligat: ⁊ colligētē nemo corripiat. Collegit g i agro uſq; ad veſpam: ⁊ q̄ colligerat v̄ga cedēs ⁊ excutiens iuēit hordei q̄i ephi mēſurā. i. tres modios q̄s portās reuēſa ē i ciuitatē ⁊ oſtdit ſocrui ſue. Inſup ꝓtulit ⁊ dedit ei de reliq⁊ cibi ſui q̄ ſaturata fuerat. Dixitq; ei ſocruſ ſua: Vbi hodie collegiſti? Et ubi feciſti op⁹? Sit bñdict⁹ q̄ miſert⁹ ē tui. Indicauitq; ei apud quē ēet opata: ⁊ nomē dixit uiri q⁹ booꝯ vocaret. Cui rñdit noemi: Bñdictus ſit a dño qñ eandē gr̄am quā ꝓbuerat uiuis: ſuauit ⁊ mortuis. Rurſūq; ait: Propiqu⁹ nr̄ ē hō Et ruth hoc q̄z iq̄t ꝓcepit mihi: ut tandiu meſſoribꝰ ei⁹ iūgerer donec ōes ſegetes meterēt. Cui dixit ſocr⁹: Melⁱ ē filia mi ut cū puell⁊ ei⁹ exeas ad metēdū: ne i alieno agro q̄ſpiā reſiſtat tibi. Iūcta ē itaq; puell⁊ booꝯ: ⁊ tādiu cū eis meſſuit dōec hordea ⁊ triticū i horreis conderentur.

.III.

Poſtq; autē reuerſa eſt ad ſocrū ſuaꝝ: audiuit ab ea: Filia mi querā tibi requiē: ⁊ puidebo ut bene ſit tibi. Booꝯ iſte cuius puellis in agro iuncta es propiquus noſter ē: ⁊ hac nocte aream hordei uētilat. Lauare igitur ⁊ ungere: ⁊ induere cultiorib⁹ veſtimētis: ⁊ deſcēde in aream. Nō te uideat hō: donec eſū potūq; finierit. Cū aūt ierit ad dormiēdū: nota locū i q̄ dormiat. Veniesq; ⁊ diſcoopies palliū q̄ opitur a pte pedū: ⁊ pūcies te ⁊ ibi iacebis. Ipſe aūt dicet tibi q̄d agere debeas. Que rñdit: Quicq̄d ꝓcepis faciā. Deſcēditq; in aream: ⁊ fecit oia q̄ ſibi iperauerat ſocrus. Cūq; comediſſet booꝯ ⁊ bibiſſet: ⁊ factus ēet hilarior: iſſetq; ad dormiēdū iuxta aceruū manipulorum venit abſcōdite: ⁊ diſcoopto a pedibus ei⁹ pallio ſe dormiebat. Et ecce nocte iam media expauit hō ⁊ ꝓturbatus ē: viditq; mulierem

iacentē ad pedes ſuos: ⁊ ait illi: Que es? Illaq; rñdit: Ego ſū ruth ācilla tua. Expanꝺ palliū tuū ſup famulā tuā: qꝺ ꝓpinqu' es. Et ille: bñdicta inqt es a dño filia: ⁊ priorē miſicōdiā poſteriōe ſupaſti: qꝺ ñ es ſecuta iuuenes paupes ſiue diuites. Noli g̃ metuē ſz qcq̃ꝺ dixeri mihi faciā tibi. Scit. n. oīs populꝰ q̃ hitat intra pōtas urb̃ mee mulierez te ēe vtutis. Nec abnuo me ꝓpinquū: ſz eſt alius me ꝓpinqor. Quieſce hac nocte: ⁊ facto mane: ſi te uoluerit ꝓpinqtaꝛ iure retiet bene res acta ē: ſin autē ille noluerit: ego te abſq; ulla dubitatiōe ſuſcipiā: viuit dñs. Dormi uſq; mane. Dormiuit itaq; ad pedes eꝰ uſq; ad noctis abſceſſū. Surrexit itaq; añq; hoies ſe cogſceret mutuo: ⁊ dixit booz. Caue ne qs nouerit q̃ huc veneris. Et rurſū: expāde inqt palliū tuuz q̃ opiris: ⁊ tene vtraq; manu. Qua extēdēte ⁊ tenēte: menſus ē ſex modios hordei ⁊ poſuit ſup eaz. Que portās igreſſa ē ciuitatē: ⁊ uēit ad ſocrū ſuam. Que dixit ei: Quid egiſti filia? Narrauitq; ei oia q̃ ſibi feciſſet hō. Et ait: Ecce ſex modios hordei ꝺdit mihi: ⁊ ait: nolo vacuā te reuerti ad ſocrū tuā. Dixitq; noemi: Expecta filia donec uideam' quē res exitū habeat. Nz. n. ceſſabit hō: niſi cōpleuerit quod locutus eſt.

¶ .IIII.

Aſcendit g̃ booz ad portā: ⁊ ſedit ibi: Cūq; vidiſſet ꝓpinquū preterire deq̃ pus ſermo habitus ē: dixit ad eū: Declina pauliſp ⁊ ſede hic: uocās eū noie ſuo. Qui diuertit ⁊ ſedit. Tollēs autē booz decez viros de ſenioꝛibꝰ ciuitatis: dixit ad eos: Sedete hic. Quibꝰ reſidētibꝰ locutꝰ ē ad ꝓpinquū. Partē agri fris nři elimelech vendet noemi q̃ reuerſa ē de regiōe moabitide: qō audire te uolui: ⁊ tibi dicē coꝝā cūctis ſedētibus ⁊ maioꝛibꝰ natu ꝺ ꝓplo meo. Si vis poſſidē iure ꝓpinqtaꝛ eme ⁊ poſſide: ſi aūt diſplicet tibi hoc ipm indica mihi: ut ſciaz qd facē ꝺbeā. Nullꝰ. n. ē ꝓpiquꝰ excepto te q̃ poꝛ es: ⁊ me q̃ ſcōs ſū. At ille rñdit: Ego agrū emā. Cui dixit booz: Qñ emeri agruz de manu mulieri: ruth q̃z moabitidē q̃ vxō defūcti fuit debes accipe: ut ſuſcites nomē ꝓpiq̃ tui i hereditate ſua. Qui rñdit: Ledo iuri ꝓpiq̃taꝛ. Neq;. n. poſteritatē familie mee delē debeo. Tu meo vtere ꝑilegio: q̃ me libenꝰ carē, pfiteoꝛ. Hic aūt erat mos a tiq̃ꝰ i iſrl' inꝰ ꝓpiq̃s: ut ſi qñ alter alteri ſuo iuri cedebat: ut ēet firma ꝓceſſio: ſoluebat hō calciamētū ſuū: ⁊ dabat ꝓpiq̃ ſuo. Hoc erat ~~erat~~ teſtimoniū ceſſioīs i iſrl'. Dixit g̃ ꝓpinq̃ ſuo booz: Tolle calciamētū. Qō ſtari ſoluit de pede ſuo. At ille maioꝛibꝰ natu et uniuerſo ꝑplo: teſtes uos inqt eſtis hodie q̃ poſſideri oia q̃ fuerūt elimelech ⁊ cheliō ⁊ maalon tradēte noemi: ⁊ ruth moabitidē vxoꝛē maalon i cōiugiū ſūpſeri ut ſuſcitem nomē defūcti i hereditate ſua: ne uocabl'ū eꝰ de familia ſua ac frūbꝰ ⁊ ꝑplo ꝺleat. Vos inquā huiuſ rei teſtes eſtis. Rñdit ois ꝑplus q̃ erat i porta ⁊ maioꝛes natu: Nos teſtes ſumꝰ. Faciat dñs hāc mulierē q̃ igredit̄ domū tuā ſicut rachel ⁊ lyam q̃ edificauerūt domū iſrl': ut ſit exēplū vtutis i effrata ⁊ habeat celebꝛe nomē i bethleē. Fiatq; domus tua ſicut domꝰ phareſ quē thamar pepit iuꝺe: ꝺ ſemie qō tibi ꝺederit dñs ex hac puella. Tulit itaq; booz ruth: ⁊ accepit vxoꝛez: igreſſuſq; ē ad eā: ⁊ dedit illi dñs ut ꝓcipet ⁊ pareret filiū. Dixerūtq; mulieres ad noemi: Bñdictus dñs q̃ nō ē paſſus ut deficēt ſucceſſor familie tue: ⁊ uocaret nomē eꝰ in iſrl': ⁊ habeas q̃ cōſolet aiaz tuā ⁊ enutriet ſenectutē. Ꝺe nuru. n. tua natꝰ ē q̃ te diliget: ⁊ multo tibi meliō ē q̃ ſi ſeptē hēres filios. Suſceptūq; noemi puez poſuit i ſinu ſuo: ⁊ nutricꝺ ac gerule fūgebat officio. Vicie āt mulieres ꝓgratulātes ei ⁊ dicentes: natus ē filius noemi: vocauerunt nomen eꝰ obed. Hic eſt pater iſai patris dauid. Hę ſunt generationes phares. Phares gēuit eſrom'. Eſrom genuit aram. Aram genuit aminadab. Aminadab gēuit naaſon. Naaſon genuit ſalmō. Salmon gēuit booz: Booz genuit obed. Obed genuit iſai. Iſai genuit Dauid regez'.

¶ Explicit liber ruth. Incipit plogus ſancti Hieronymi in libꝛos Regū.

Igiti ⁊ duas lias ēe apud hebꝛeos: ſyrioꝝ q̃z ligua ⁊ chaldeoꝝ teſtaꝛ: q̃ hebꝛee magna ex pte ꝓfinis ē. Nā ⁊ ipi uigitiduo elementa hñt: eodē ſono: ſed diuerſis caracteꝛibꝰ. Samaritāi etiā pētateuchū moyſi totidē liis ſcriptitāt: figuris tm̃ ⁊ apicibꝰ diſcrepātes. Certūq; eſt eſdrā ſcribā legiſq; doctoꝛē poſt captam hieroſolymaz

ꝛ inſtaurationē tēpli ſb̄ zorobabel alias lit-
teras repperiſſe qb⁹ nūc utimur: cū ad illud
uſq; tēp⁹ ꝫdem ſamaritanoꝝ ꝛ hebreoꝝ ca
racteres fuerint. ℣n libro q̄ numeroꝝ hec
cadē ſupputatio ſub leuitaꝝ ac ſacerdotū
cenſu myſtice oñdit: ꝛ nomē dñi tetragrā-
maton i q̄buſdā greci uolumib⁹ uſq; hodie
ātiq̄s exp̄ſſū lītis iuenim⁹. ℣z ꝛ pſalmi trice
ſimiſſext⁹: ꝛ centeſimuſdecim⁹: ꝛ cēteſim⁹ vn
decim⁹: ꝛ cēteſimuſdecimuſoctau⁹: ꝛ cēteſi-
mus quadrageſimuſquartus: q̄ q̄ diuerſo
ſcribant metro: tñ ciuſdē numeri texuntur
alphabeto: ℣t hieremie lamētatiōes ꝛ oꝛo
eius: ſalomonis q̄ i fine ꝓuerbia: ab eo lo-
co i quo ait: ℣ulierē foꝛtē q̄s iuēiet: eiuſdē
alphabetiſ uel iciſionib⁹ ſuppputant. ℣oꝛo
q̄nq; līe ouplices apud hebreos ſūt: caph:
mem nun phe ſade. ℣liē.n.ſcribunt ꝓ has
ꝓncipia medietateſq; v̄boꝝ: aliē fines. ℣n
ꝛ q̄nq; a pleriſq; libri duplices eſtimant: ſa
muel malachim dabreiamim eſdras hiere
mias cū cynoth. i. lamētatiōib⁹ ſuis. ℣uo
igit uigītiduo elementa ſūt ꝓ q̄ ſcribim⁹ he-
braice ōe qō loq̄mur: ꝛ eoꝝ initiꝫs vox hu
mana ꝓphēdit: ita uigītiduo uolumina ſup
putant: q̄b⁹ q̄ lītis ꝛ exoꝛdiꝫs in dei doctria
tenera adhuc ꝛ lactens uiri iuſti erudit iſā-
tia. ℣ocamus apud eos liber uocat breſith:
quē nos geneſi dicim⁹. ℣ecūd⁹ elleſmoth: q̄
exod⁹ appellat. ℣ertiꝰ vagecra. i. leuiticus.
℣uart⁹ vagedabē: quē nūcꝝ uocam⁹. ℣ui
tuſ elleaddabari: q̄ ꝺeuteronomiū ꝓnotat. ℣oi
ſi q̄nq; libri moyſi: q̄ſ ꝓpe thōath. i. legē ap
pellāt. ℣cōz ꝓphetaꝝ oꝛdinē faciūt ꝛ icipi
unt ab ieſu filio naue: q̄ apud illos ioſue bē
nun oī. ℣eiō ſb̄texūt ſopthī. i. iudicū libꝝ:
ꝛ i eūdē ꝓpigūt ruth: q̄a i dieb⁹ iudicū: facta
ei⁹ narrat⁹ hiſtoꝛia. ℣ertiꝰ ſeq̄t ſamuel: quez
nos regnoꝝ ꝑmū ꝛ ſecūdū dicim⁹. ℣uart⁹
malachim. i. regū: q̄ ttio ꝛ q̄rto regnoꝝ vo-
lumie ꝓtiet. ℣eliuſq; multo ē malachiz. i.
regū: q̄ malacoth. i. regnoꝝ dicē. ℣ō.n.mlt⁹
taꝝ gētiū ꝺſcribit regna: ſz vn⁹ iſrlitici ppli
q̄ tribub⁹ duodeci ꝓtiet. ℣uit⁹ ē iſaias. ℣e
xt⁹ hieremias. ℣eptim⁹ ezechiel. ℣octau⁹ lib⁹
duodeci ꝓphetaꝝ: q̄ apō illos vocat thare
aſta. ℣erti⁹ oꝛdo agiographa poſſidet. ℣t
ꝑm⁹ liber iciꝑt ab iob. ℣cōus a dauid quē
q̄nq; inciſionib⁹ ꝛ uno pſalmoꝝ uolumie
ꝓphēdūt. ℣erti⁹ ē ſalomō: tres libꝛoſ hñs: ꝓ
uerbia: q̄ illi parabolas. i. maſſoth appellāt
℣uart⁹ eccleſiaſten. i. coeleth. ℣uit⁹ ē cāti
cū cāticoꝝ: quē titulo ſyraſyri ꝓnotāt. ℣ex
tus ē daniel. ℣eptim⁹ dabreiami. i. vba die
rū q̄ ſignificāt⁹ chꝛonicō toti⁹ oīne hiſtoie
poſſum⁹ appellaī: q̄ liber apō nos ꝑalipo-
menō ꝑm⁹ ꝛ ſcōs iſcribit. ℣octau⁹ eſdras: q̄
ꝛ ipe ſiliꝫ apō grecos ꝛ latios i duos libꝛos
diuiſus ē. ℣on⁹ heſter. ℣tq; ita fiūt pariter
veteri legi libri uigītiduo. i. moyſi q̄nq; ꝛ ꝓ-
phetaꝝ octo: agiographoꝝ nouē. ℣uāq;
nōnulli ruth ꝛ cynoth int agiographa ſcri-
ptitēt: ꝛ hos libꝛos i ſuo putēt numēo ſup-
putādos: ac ꝓ hoc ee ꝑſce legi libꝛos uigītiq̄
tuoꝝ q̄s ſub numero vigītiq̄tuor ſēioꝝ apo
calypſis ioannis iduc: adoꝛātes agnū ꝛ co
ꝛonas ſuas ꝓſtrat⁹ vl'tib⁹ offerētes: ſtātib⁹ co
rā q̄tuoꝛ aialib⁹ oculat⁹ añ ꝛ retro. i. i ꝑtitū
ꝛ i futuꝝ reſpiciētib⁹: ꝛ idefeſſa voce clamā
tib⁹: ſcūs ſcūs ſcūs dñs deꝰ oip̄ōtēs: q̄ erat
ꝛ q̄ ē: ꝛ q̄ uēturꝰ ē. ℣ic ꝓlogꝰ ſcripturaꝝ q̄ſi
galeatū ꝓncipiū oib⁹ libr⁹ q̄s de hebreo vti-
mus i latinū ꝓuēire põt: ut ſcire valeamus
q̄ q̄d extra hos ē iē apocrypha ee ponēdū.
℣git ſapia q̄ vlgo ſalomonis iſcribitur: ꝛ ie
ſu filij ſyrach liber: ꝛ iudith: ꝛ tobias: ꝛ pa
ſtoꝝ ñ ſūt i canōe. ℣achabeoꝝ ꝑmū librū
hebraicū ēppi. ℣cōs greꝰ ē: q̄ ex ipa phra
ſin ꝓbari põt. ℣ue cū ita ſe hēant: obſecro
te lectoꝝ ne laboꝛē meū reꝑhēſionē eſtimeſ
antiq̄rū. ℣n tēplo dei offert vnuſq̄ſq; quod
poteſt. ℣lij aurū ꝛ argentū ꝛ lapides ꝑcio-
ſos: alij byſſū ꝛ purpurā ꝛ coccuz offerunt
ꝛ hyacinthū. ℣obiſcū bene agitur: ſi obtu
lerimus pelles ꝛ capraruz pilos. ℣t tamen
aꝑlius contentibilioꝛa noſtra magis neceſ
ſaria iudicat. ℣nde ꝛ tota illa tabernaculi
pulchritudo ꝛ ꝑ ſingulas ſpēs eccleſie pñs
futureq; diſtinctio pellibus tegitur ꝛ clitij:
ardoꝛēq; ſolis ꝛ iniuriā imbriū ea que uili
ora ſūt prohibēt. ℣ege g̃ ꝑmū ſamuel ꝛ ma
lachim meū. ℣eū inquā meū. ℣uicquid
eni crebꝛius vertendo ꝛ emendando ſollici
tius ꝛ didicim⁹ ꝛ tenemus: noſtrū eſt. ℣t cū
intellexeris quod antea neſciebas: uel inter
ꝓetē me eſtimato ſi gratus es: uel paraſra-
ſten ſi ingratus: q̄ q̄ mihi omnino conſciuſ
nō ſim: mutaſſe me quippiā de hebraica vi
tate. ℣erte ſi icredulus es: lege grecos codi
ces ꝛ latinos: ꝛ confer cū his opuſculis q̄
nuper emendauimus: ꝛ ubicūq; diſcrepare
int ſe vider⁹: intꝛoga quēlibet hebreoꝝ cui
magis accōmodare debeas fidē: ꝛ ſi noſtra
firmauerit: puto q̄ eū nō eſtimes cōlectoꝛē

79
76

ut i eodē loco mecū sīlit diuiaʒit. ℣ʒ ⁊ uos famulas christi rogo q̄ dñi discūbēt̄ pciosis sima fidei myrrha vngiū caput: q̄ neq̄q̄ sal uatoꝛē q̄rit̄ in sepulchro q̄b⁹ iā ad patrem christus ascēdit: ut ꝓtra latrantes canes q̄ aduersū me rabido oze deseuiēt ⁊ circūeūt ciuitatē: atq; i eo se doctos arbitrāt: si alios detrahāt: oꝛonū. vīaʒ clypeos opponatis. Ego sciēs hūilitatē meā illi⁹ sp sñie recōda boꝛ: dixi custodiā uias meas: ut ñ deliquā i lingua mea. Posui oꝛi meo custodiā: cū cōsisteret pecoꝛ aduersū me. Obmutui ⁊ hūi liatus sum: ⁊ silui a bonis.

℣ Explicit plogus. Incipit liber Samuelis primus. Capl'm I

F Uit uir unus de ramathaim sophim ō monte effraim: ⁊ nomē eius helchana: fili⁹ hieroboam filij heliu: filij thau: filij suph: effratē⁹ ⁊ habuit duas vxoꝛes: nomē vni āna: ⁊ nomen secunde fenenna. Fueruntq; fenenne filij: anne autē nō erāt liberi. Et ascendebat vir ille de ciuitate sua statutis diebus: ut adoꝛaret ⁊ sacrificaret dño exercituū i sylo. Erāt autē ibi duo filij heli: ofni ⁊ phinees sacerdotes dñi. Venit ḡ dies ⁊ imolauit helchana: deditq; fenenne uxoꝛi sue ⁊ cūctis filijs ei⁹ ⁊ filiab⁹ ptes. Anne autē dedit ptez unā trist: qa annā diligebat. Dñs āt pcluserat vuluā ei⁹. Affligebat q̄z eā emula ei⁹: ⁊ uehemēter angebat: itantuz ut exꝛobꝛaret q̄ dñs cōclusisset vuluā ei⁹. Sicq; faciebat p singl'os ānos cū redeūte tpe ascēderēt ad tēplū dñi: ⁊ sic puocabat eā. Porro illa flebat: ⁊ non capiebat cibū. Dixit ergo ei helchana uir suus: Anna cur fles: ⁊ q̄re nō comedis: ⁊ quāobꝛē affligit coꝛ tuū? Nunqd non ego melior tibi sū q̄ decē filij? Surrexit aūt āna p⁹ q̄ comederat ⁊ biberat i sylo. Et heli sacerdote sedēte sup sellā añ postes domus dñi: cū ēet anna amaro aīo: oꝛauit ad dñm flens largit̄: ⁊ votū vouit dicens: Dñe exercituū si respiciens uideris afflictionē famule tue: ⁊ recoꝛdat⁹ mei fuer⁹: nec oblitus ancille tue: dederisq; serue tue sexū uirilez: dabo eū dño oīb⁹ dieb⁹ uite ei⁹: ⁊ nouacula nō ascēdet sup caput ei⁹. Factū ē aūt: cū illa multiplicaret ꝓces coꝛaz dño: ut heli obseruaret os eius. Porro anna loq̄bat in coꝛde suo: tm̄q; labia ei⁹ mouebāt: ⁊ voꝛ penitus nō audiebat. Estimauit ḡ eā heli temulētā dixitq; ei: Usq;q̄ ebꝛia eris? Digē paulisper uinū q̄ mades. Rñdit anna: neq̄q̄ ita ḡt dñe mi. Mā mulier infelix nimis ego sū: vinuzq; ⁊ oē q̄d inebꝛiare pōt nō bibi: sed effudi aīaz meā in cōspectu dñi. Ne reputes ancillā tuā q̄i unā de filiab⁹ belial: qa ex multitudine doloris ⁊ meoꝛ⁹ mei locuta sū usq; i psens Tē heli ait ei: Vade i pace: ⁊ deus isrl det tibi petitionē tuā quā rogasti eum. At illa dixit: Utinā inueniat ancilla tua gratiā i oculis tuis. Et abiit mulier i uiā suā ⁊ comedit: vultusq; illi⁹ nō sūt amplī⁹ i diuersa mutati. Et surrexerūt mane: ⁊ adoꝛauerūt coꝛā dño: reuersiq; sūt: ⁊ uenerūt i domū suā ramatha. Cognouit autē helchana ānā uxoꝛē suam: ⁊ recoꝛdatus ē ei⁹ dñs. Et factū ē post circulū diez: ꝛcepit anna ⁊ pepit filiū: vocauitq; nomē ei⁹ samuel: eo q̄ a dño postulasset eu. Ascendit autē uir ei⁹ helchana ⁊ ois dom⁹ ei⁹ ut imolaret dño hostiā solēnē ⁊ uotū suum: ⁊ āna nō ascēdit. Dixit n. uiro suo: Nō uadā donec ablactet ifans: ⁊ ducā eū ut appareat añ ꝓspectū dñi: ⁊ maneat ibi iugiter Et ait ei helchana uir su⁹: Fac q̄ tibi bonū uidet: ⁊ mane donec ablactes eū: ꝓcoꝛq; ut ipleat dñs vbū suū. Mānsit ḡ mulier ⁊ lactauit filiū suū: donec amouēt eū a lacte. Et adduxit eū secū p⁹ q̄ ablactauerat in uitul'tribus: ⁊ trib⁹ modijs farie: ⁊ āphoꝛa uini: et adduxit eū ad domū dñi i sylo. Puer autē erat adhuc ifantulus. Et imolauerūt uitulū ⁊ obtulerūt pueꝛ heli. Et ait āna: Obsecro mi dñe: uiuit aīa tua. Ego sum illa mulier q̄ steti coꝛā te hic: oꝛās dñm ꝓ puero isto. Oꝛauī: ⁊ dedit mihi dñs petitionē meā quā postulaui eū. Iccirco ⁊ ego cōmodaui eū dño: cunctis diēb⁹ quib⁹ fuerit accōmodat⁹ dño Et adoꝛauerūt ibi dñm. Et oꝛauit āna: ⁊ ait.

℣ .II.

EXultauit coꝛ meū in dño: ⁊ exaltatuz est coꝛnu meuz in deo meo. Dilatatū est os meū super inimicos meos: quia letata sū in salutari tuo. Non est sanctus ut est dñs: neq; n. ē ali⁹ extra te.: ⁊ nō ē fort⁹ sicut deus nr̄. Nolite multiplicare loq̄ sublimia: gloziātes. Recedāt uetera de oꝛe uō: q; deus sciaʒ dñs ē: ⁊ ipsi ꝑparāt cogitatiōes. Arc⁹ fortiū superat⁹ ē: ⁊ infirmi accincti sūt roboꝛ

Repleti ꝑus ꝑ panib' se locauerūt: ⁊ fame
lici saturati sūt. Donec sterilis pepit pluri-
mos: ⁊ q̄ mlt̄os hēbat filios infirmata est.
Dñs mortificat ⁊ viuificat: ꝺducit ad iferos
⁊ reducit. Dñs paupez facit ⁊ ditat: hūiliat
⁊ subleuat. Suscitat ꝺ pulue egenū: ⁊ ꝺ stē
coꝛe cleuat pauperē: ut sedeat cū ꝓncipib' :
⁊ soliū glie teneat. Dñi.n. sūt cardines tre: et
posuit sup eos oꝛbē. Pedes scoꝝ suoꝝ seruā
bit: ⁊ impij tenebꝛis ꝓticescēt: qꝛa nō i fōtitudie
sua roboꝛabit vir. Dñm formidabūt aduer
sarij eius: ⁊ sup ipsos in celis tonabit. Dñs
iudicabit fines tre: ⁊ dabit imperiū regi suo :
⁊ sublimabit coꝛnu xp̄i sui. Et abijt helcha
na in ramatha i domū suā. Puer autē erat
minist' i ꝓspectu dñi añ faciē heli sacerdotis.
Porro filij heli filij belial nescientes dñm :
nꝫ officiū sacerdotū ad ppl'm: sꝫ q̄cūq; imo
lasset victimā: veniebat puer sacerdotis dū
coq̄rent carnes: ⁊ habebat fuscinulā tridētē
i manu sua: ⁊ mittebat eā i lebetē uel in cal-
dariā: aut i ollā siue i cacabū: ⁊ oē qꝺ leua-
bat fuscinula: tollebat sacerdos sibi. Sic fa
ciebāt uniuerso isrāeli uēientū i silo. Etiā
anteq̄ adolerēt adipē: veniebat puer sacer-
dotis: ⁊ dicebat imolanti: Da mihi carnem
ut coquā sacēdoti. Nō.n. accipiā a te carnē
coctā sꝫ crudā. Dicebatq; illi imolās: Incē-
dat ꝓmū iuxta morē hodie adeps: ⁊ tolle ti
bi q̄cūq; desiderat aia tua. Qui rñdens
aiebat ei: Neq̄q̄. Nūc.n. dabis: alioq̄n tol-
lam ui. Erat ḡ pcm pueroꝝ grande nimis
coꝛam dño: qꝺ detrahebāt hoies sacrificio
dñi. Samuel āt mīstrabat añ faciē dñi puē
accinct' ephot lineo. Et tunicā paruā facie
bat ei mat̄ sua: quā afferebat statutis dieb'
ascēdens cū uiro suo : ut imolaret hostiam
solēnē ⁊ uotū suū. Et bñdixit heli helcha-
ne ⁊ vroꝛi eius: dixitq; ei : Reddat tibi dñs
semē de muliere hac ꝓ senoꝝ qꝺ cōmodasti
dño. Et abierūt i locū suū. Visitauit ḡ dñs
annā ⁊ cōcepit: ⁊ pepit tres filios ⁊ duas fi
lias. Et magnificatus est puer samuel apud
dominū. Heli autez erat senex ualde: ⁊ au-
diuit omnia que faciebant filij sui uniuer-
so isrāeli: ⁊ quomodo dormiebāt cū mulie
ribus que obseruabant ad ostium taberna
culi: ⁊ dixit eis : Quare facitis res huiusce-
modi : quas ego audio res pessimas ab oī
ppl'o? Nolite filij mei. Non.n. ē bona fama
quā ego audio: ut trāsgredi faciat populuz
dñi. Si peccauerit uir in uirum : placari ei
pōt deus: si aūt i deū peccauerit uir: qs ora
bit ꝓ eo? Et nō audierūt uocē ꝑis sui: quia
voluit dñs occidē eos. Puer autē samuel ꝓ
ficiebat atq; crescebat: ⁊ placebat tā deo q̄
hoib'. Venit aūt uir ꝺi ad heli: ⁊ ait ad eū:
Hec dicit dñs: Nūq̄d nō apte reuelat' sum
domui ꝑis tui cū ēet i egypto i domo pha-
raōis? Et elegi eū ex oīb' tribub' isrl' mihi i
sacerdotē: ut ascēdēt ad altare meū: ⁊ ado-
leret mihi icensū. ⁊ pōtaret ephot coꝛā me:
⁊ ꝺi domui ꝑis tui oia ꝺ sacrificijs filioꝝ
isrl'? Quare calce abiecistis victimā meā et
munera mea q̄ pcepi ut offerrent i templo:
⁊ mag̃ honoꝛasti filios tuos q̄ me: ut come
deretis ꝓmitias oīs sacrificij isrl' ppli mei?
Propt̄ea ait dñs deꝰ isrl': Loquēs locutus
sū: ut domꝰ tua ⁊ domꝰ ꝑis tui mīstraret in
ꝓspectu meo usq; i sempiternū. Nūc āt diē
dñs: Absit hoc a me. Sed q̄cunq; honoꝛifi
cauerit me glificabo cū: qui aūt ꝓtēnūt me
erunt ignobiles. Ecce dies uenīūt: ⁊ pcidaz
brachiū tuū: ⁊ brachiū domꝰ ꝑis tui: ut nō
sit senex i ꝺomo tua. Et uideb' emulū tuū i
tēplo i uniuersis prosperis isrl': ⁊ nō erit se-
nex i ꝺomo tua oīb' diēb'. Verūtn̄ nō auferā
penit' uirū ex te ab altarī meo: sꝫ ut ꝺficiāt
oculi tui: ⁊ tabescat aīa tua: ⁊ pars magna
domꝰ tue moꝛiēt cū ad uirilē etatē uenerit.
Hoc autē erit tibi signū q̄ uēturꝫ ē duob'
filijs tuis ofni ⁊ phinees. In die uno moꝛiē
tur ābo. Et suscitabo mihi sacerdotē fidelē
q̄ iuxta coꝛ meū ⁊ aiaz meā faciet: ⁊ edifica
bo ei domū fidelē: ⁊ ābulabit coꝛā xp̄o meo
cūctis dieb'. Futurꝫ ē aūt ut q̄cūq; remānsit
i domo tua: uēiat ut oret ꝓ eo: ⁊ offerat nū
mū argēteū ⁊ toꝛtā panis: dicatq;: Dimitte
me obsecro ad unā partē sacerdotalē: ut co
medam bucellam panis.

¶. III.

Puer autē samuel mīstrabat dño co
rā heli: ⁊ sermo dñi erat pciosus. In
diebus illis non erat uisio mānifesta. Factū
ē ḡ in die quadā heli iacebat i lectulo suo: ⁊
oculi eius caligauerant: nec poterat uidē.
Lucerna dei añq̄ extingueret: samuel dōmie
bat in templo dñi ubi erat arca dei. Et uo-
cauit dñs samuel. Qui rñdens ait: Ecce
ego. Et cucurrit ad heli: ⁊ dixit: Ecce ego.
Vocasti.n.me. Qui dixit: Nō uocaui te fi
li. Reuertē ⁊ dormi. Et abijt ⁊ dormiuit. Et
adiecit dñs rursū uocāre samuel. Cōsurgēs
q; samuel abijt ad heli: ⁊ dixit: Ecce ego: q

vocasti me. Qui rñdit: Nō vocaui te fili mi Reuertē ꝛ dormi. Porro samuel necdū sciebat dñm: neq; reuelat⁹ fuerat ei ſmo dñi. Et adiecit dñs: ꝛ vocauit adhuc samuel ttio Qui ꝓsurgēs abijt ad heli: ꝛ ait: Ecce ego: q̄a uocasti me. Intellexit g̈ heli q; dñs vocaret puerū: ꝛ ait ad samuel: Vade ꝛ dormi: ꝛ si dormierit te: dices Loq̄re dñe q̄a audit ser⁹ tu⁹. Abijt g̈ samuel: ꝛ dormiuit i loco suo. Et uenit dñs ꝛ stetit: ꝛ vocauit sicut vocauerat secūdo: Samuel samuel Et ait samuel: Loq̄re dñe: q̄a audit seruus tu⁹. Et dixit dñs ad samuel: Ecce ego facio vbū i isrl: qō q̄cūq; audierit: tinniēt ambe aures ei⁹. In die illa suscitabo aduersū heli oia q̄ locut⁹ sū sup domū ei⁹. Incipiā ꝛ pplebo. Prędixi. n. ei q̄ iudicatur⁹ esse domum ei⁹ i eternū pp iniq̄tatē: eo q̄ nouerat idigne agere filios suos: ꝛ nō corripuerit eos. Iccirco iurraui domui heli q̄ non expiet iniq̄tas dom⁹ ei⁹ victimis ꝛ muneribꝰ vsq; i eternū. Dormiuit autē samuel vsq; mane: aperuit q; ostia dom⁹ dñi. Et samuel timebat indicare visionē heli. Vocauit g̈ heli samuelē: ꝛ dixit: Samuel fili mi. Qui rñdens ait: Prędesto sū. Et interrogauit eū: Quis ē sermo quē locutus ē dñs ad te? Oro te ne celaueris me. Hec faciat tibi deus ꝛ hec addat: si absconderis a me sermonē ex oibꝰ verbis q̄ dicta sūt tibi. Indicauit itaq; ei samuel vniuersos sermōes: ꝛ nō abscōdit ab eo. Et ille rñdit: Dñs ē. Qđ bonū ē i oculis suis faciat. Creuit aūt samuel: ꝛ dñs erat cū eo: ꝛ ñ cecidit ex oibꝰ vbis ei⁹ i terrā. Et cognouit vniuersus isrl a dan vsq; berſabee: q̄ fidel samuel ppheta eēt dñi. Et addidit dñs ut apparēt i sylo: qm̄ reuelatus fuerat dñs samuel in sylo iuxta verbuz domini. Et uenit sermo samuelis vniuerso israeli

.IIII.

Et factū ē in diebus illis: conuenerūt philistijm i pugnā. Egressus est naq; isrl obuiā philistijm in preliū: ꝛ castrametatus est iuxta lapidē adiutorij. Porro philistijm venerunt in affec: ꝛ instruxerunt aciē ꝛra isrl. Inito autē certamine terga vertit isrl philisteis: ꝛ cesa sūt i illo certamine passim p agros q̄si q̄tuor milia uirorꝫ. Et reuersus ē pplus ad castra. Dixerūtq; maiores natu ō isrl: Quare pcussit nos dñs hodie coꝛā philistijm? Afferam⁹ ad nos ō sylo arcā federis dñi: ꝛ uēiat i mediū nr̄i ut saluet nos ō mānu inimicorꝫ nr̄orꝫ. Misit g̈ pplus i sylo ꝛ tulerūt inde arcā federis dñi exercituū sedētis sup cherubin. Erāteq; duo filij heli cū arca federi dñi ofni ꝛ phinees. Cūq; venisset arca federis dñi in castra: vociferat⁹ ē ois isrl clamore grādi: ꝛ pſōuit tra. Et audierūt philistijm uocē clamoris: dixerūtq;: Quenā ē hec vox clamor⁹ magni i castris hebreoꝫ? Et cognouerūt q; arca dñi venisset i castra. Timuerūtq; philistijm dicētes: Uenit deus i castra. Et igemuerūt dicētes: Ue nob. Nō. n. fuit tāta exultatio heri ꝛ nudiustert⁹. Ue nob. Quis nos saluabit de manu deoꝫ sublimiū istoꝫ? Hi sūt dij: q̄ percusserūt egyptū ōi plaga i ōdro. Cōfortamini ꝛ estote uiri philistijm: ne seruiat hebreis sicut ꝛ illi fuerūt nob. Cōfortamini ꝛ bellate. Pugnauerūt g̈ philistijm: ꝛ cesus ē isrl ꝛ fugit vnusq̄sq; i tabnaculū suū. Et facta ē plaga magna nimis: ꝛ ceciderūt ō isrl triginta milia peditū: ꝛ arca dei capta ē. Duo q; filij heli mortui sūt ofni ꝛ phinees. Currēs aūt uir ō bēiami ex acie vēit i sylo in die illa: scissa veste ꝛ pſpſus puluē caput. Cūq; ille veniſſet: heli sedebat sup sellā ꝓra viaz expectās. Erat aūt cor ei⁹ pauēs ꝓ arca dñi. Vir aūt ille postq; igressus ē nūciauit vbi ꝛ vlulauit ois ciuitas. Et audiuit heli soni tū clamor⁹: dixitq;: Quis ē hic sonit⁹ tumultus hui⁹? At ille festinauit ꝛ venit: ꝛ nūciauit heli. Heli aūt erat nonagīta ꝛ octo ānorū: ꝛ oculi ei⁹ caligauerāt ꝛ vidē nō potēat. Et dixit ad heli: Ego sū q̄ ueni de prelio: ꝛ ego q̄ ō acie fugi hodie. Cui ille ait: Quid actū ē fili mi? Rñdēs aūt ille q̄ nūciabat: fugit iſr̄l coꝛā philistijm: ꝛ ruina magna facta ē i pplo. Insup ꝛ duo filij tui mortui sūt ofni ꝛ phinees: ꝛ arca dei capta ē. Cū q; ille noiasset arcā dei: cecidit ō sella ꝛrror sū iuxta ostiū: ꝛ fractis ceruicib⁹ mortu⁹ ē. Senex. n. erat vir ꝛ grādeu⁹: ꝛ ipe iudicauit isrl q̄draginta annis. Nurus aūt eius vxor phinees prægnans erat vicinaq; partui. Et audito nūcio q; capta esset arca dei: ꝛ mortuus esset ſocer suus ꝛ vir suus: icurauit se ꝛ peperit. Irruerant enī i eā dolores subiti. In ipso aūt momento mortis eius dixerunt ei qui stabant circa eā: Ne timeas: quia filiū peperisti. Que non respōdit eis neq; aiaduertit. Et vocauit puerū icaboth: dicēs: Trāslata est gl̈ia dñi ō isrl: q; capta ē arca ōi. Et p socero suo ꝛ p viro

suo ait: Translata est gloria ab israel: eo q̄ capta esset arca dei.

.V.

Philistijm autē tulerūt arcā dei: & aspō tauerūt eā a lapide adiutorij i azotū. Tuleruntq; philistijm arcā dei: & intulerunt eaz in templū dagon: & statuerunt eā iuxta dagon. Cūq; surrexisset diluculo azotij alia die: ecce dagon iacebat pnus in terra ante arcaz dñi. Et tulerunt dagon: & restituerūt eū in locū suuz. Rursūq; mane die altera ꝓ surgentes uenerūt dagon iacētē sup faciez suā in terra corā arca dñi. Caput aūt dagō & due palme manuū ei⁹ abscise erant sup limē: pozo dagon solus truncus remāserat i loco suo. Propt̄ hāc causā nō calcant sacerdotes dagon: & oēs q̄ igrediunt tēplū eius sup limē dagō i azoto usq; i hodiernū diē. Aggrauata ē aut̄ man⁹ dñi sup azotios: et demolit⁹ ē eos. Et pcussit i secretiori parte natū azotū & fines ei⁹. Et ebulierūt ulle & agri i medio regiōis illi⁹: & nati sūt mures: & facta ē ꝓfusio mōtis magne i ciuitate. Vi dētes aūt uiri azotij huiuscemōi plagā dixerūt: Nō maneat arca dei isrl̄ apud nos: q̄m dura ē man⁹ ei⁹ sup nos & sup dagō deū nostrū. Et mittētes ꝓgregauerūt oēs satrapas philistinoz ad se: & dixerūt: Quid faciem⁹ d̄ arca dei isrl̄? Rñderūtq; gethei: Circūducat arca dei isrl̄. Et circūduxerunt arcā dei isrl̄. Illis aūt circūducētib⁹ eā: fiebat manus dñi dei p singulas ciuitates intfectiōis magne nimis: & pcutiebat uiros vniuscuiusq; urbis a paruo usq; ad maiorē: & ꝓputrescebāt pminētes extales eoz. Inierūtq; gethei ꝓsiliū: & fecerūt sibi sedes pelliceas. Misit aūt ḡ arcā dñi in acharon. Cūq; uenisset arca dñi dei i acharon: exclamauerūt acharonite dicētes: Adduxerūt ad nos arcam dei isrl̄: ut intficiat nos & ppl̄uz nūz. Miserūt itaq; & ꝓgregauerūt oēs satrapas philistiorū. Qui dixēt: Dimittite arcā dei isrl̄ & reuertat in locū suū: ut nō intficiat nos cū populo nro. Fiebat.n. pauo: mōti i singulis urbibus & grauissima ualde manus dñi dei. Viri aūt q̄ mortui nō fuerāt pcutiebant i secretiori parte natiū: & ascēdebat ululatus vniuscuiusq; ciuitatis in celuz.

.VI.

Erat aūt ḡ arca dñi in regione philistinoz septē mensibus. Et post hec uocauerūt philistijm sacerdotes & diuinos dicentes: Quid faciemus de arca dei? Indicate nobis: quō remittamus eā in locū suū. Qui dixerunt: Si remittitis arcā dei isrl̄: nolite dimittē eā uacuā: sz qō debetis ei reddite p pccō: & tūc curabimini: & scietis q̄re nō recedat man⁹ ei⁹ a uob̄. Qui dixerūt: Quid ē qō p delicto reddē debeam⁹ ei? Rñderūtq; illi: Juxta numerū puitiaz philistioz d̄naz anos aureos facietis: & d̄nq; mures aureos: q̄a plaga una fuit oīb⁹ uob̄ & satrapis uīs. Facietisq; sīlitudines anoz uīoz: & similitudines murū q̄ demoliti sūt terrā: & dabit deo isrl̄ gl̄iaz: si forte releuet manū suā a uobis: & a dīs uīs: & a tra uīa. Quare grauatis cōda uīa: sic aggrauauit egyptus & pharaon cor suū? Nōne postq̄ pcussus ē tūc dimisit eos: & abierūt? Nūc ḡ arripite & facite plaustrū nouuz unū: & duas uaccas fetas q̄bus ñ ē ipositū iugū iūgite i plaustro: & reducite uitulos eaz domi. Tolletisq; arcā dñi: & ponetis i plaustro: & uasa aurea q̄ exoluistis ei ꝓ delicto ponetis i capsellā ad lat⁹ ei⁹: & dimittite eā ut uadat: & aspicietis. Et siq̄dē p uiā finiū suoz ascēdēit ꝓtra bethsames ipse fecit nob̄ hoc malū grāde: sin aūt mīme: sciem⁹ q̄a neq̄q̄ man⁹ ei⁹ tetigit nos: sz casu accidit. Fecerūt ḡ illi hoc mō: & tollētes duas uaccas q̄ lactabāt uitulos iūxerūt ad plaustrū: uitulosq; eaz domi reclusert. Et posuerūt arcā dei sup plaustrū: & capsellā q̄ hēbat mures aureos & sīlitudinē anorū. Ibāt aūt i directū vacce p uiā q̄ ducit bethsames: & itinē uno gradiebant pergētes & mugiētes: & nō declinabāt neq; ad dextrā neq; ad sinistrā. Sed & satrape philistijm sequebantur usq; ad termios bethsames. Porro bethsamite metebant triticū i ualle: et eleuātes oculos viderūt arcā: & gauisi sunt cū vidissent. Et plaustr̄ uenit i agr̄ iosue bethsamite: & stetit ibi. Erat aūt ibi lapis magnus. Et ꝓciderunt ligna plaustri: vaccasq; iposuerūt sup ea holocaustū dño. Leuite aūt depposuerūt arcā dei: & capsellaz q̄ erat iuxta eā in q̄ erāt uasa aurea: & posuerūt sup lapidē grādē. Viri aūt bethsamite obtuleūt holocausta: & imolauerūt uictimas i die illa dño. Et d̄nq; satrape philistinorū viderūt & reuersi sūt i acharon i die illa. Hi sūt aūt ani aurei q̄s reddiderūt philistijm p delicto dño. Azot⁹ vnū: gaza unū: ascalon vnū: geth unū: acharon unū: & mures aureos scōm numerum urbiū philistijm

q̄nq̄z ꝓuītiaꝝ:ab vrbe mũata usq̄z ad uillã q̄ erat absq̄z muro:ꝛ usq̄z ad abel magnum sup quẽ posuerunt arcã dñi q̄ erat usq̄z in illa die i agro iosue bethsamitis. Percussit autẽ dñs de uiris bethsamitib' eo q̄ uidissent arcã dñi: ꝛ pcussit ō ppl'o septuaginta uiros:q̄nq̄gita milia plebis. Luxitq̄z ppl's: eo q̄ dñs pcussisset plebẽ plaga magna. Et dixerũt uiri bethsamite: Quis potit stare i ꝓspectu dñi dei sci hui'? Et ad quẽ ascẽdet a nob'? Miserũtq̄z nũcios ad habitatores cariathiarim dicẽtes: Reduxerũt philistĩm arcã dñi:descẽdite ꝛ reducite eã ad uos.

¶ .VII.

Uenerũt ergo uiri cariathiariz ꝛ reduxerunt arcã domini: ꝛ intulerunt eã i domũ aminadab i gabaa. Eleaçarũ autem filiũ eius scificauerũt:ut custodiret arcam dñi. Et factũ ẽ ex qua die mansit arca dñi i cariathiari:multiplicati sũt dies. Erat q̄ꝑ pe iã annus uicesim'. Et ꝛeq̄euit oĩs dom' isrl'ꝑ' dñm. Dixit autẽ samuel ad uniuersaz domũ isrl' dicẽs: Si i toto corde uõ reuertimini ad dñm:auferte deos alienos de medio vĩi:baalim ꝛ astaroth:ꝛ ꝑparate cõda uestra dño: ꝛ seruite ei soli: et eruet uos ō manu philistĩm. Ablstulerũt g̃ filij isrl' baalim ꝛ astaroth:ꝛ seruierũt dño soli. Dixit autẽ samuel: Cõgregate vniuersũ isrl' i masphat ut orẽ ꝓ uob' dñm. Et cõuenerunt in masphat. Hauserũtq̄z aquã ꝛ effuderũt in ꝓspectu dñi:ꝛ ieiunauerũt i die illa atq̄z dixerũt: Tibi peccauim' dñe. Judicauitq̄z samuel filios isrl' i masphat. Et audierũt philistĩm q̄ ꝛ ꝙgregati eẽnt filij isrl' in masphat: ꝛ ascenderunt satrape philistinoꝝ ad isrl'. Q̄ cũ audissent filij isrl': timuerũt a facie philistinorũ. Dixerũtq̄z ad samuelẽ: Ne cesses ꝓ nobis clamare ad dñm deũ nostrũ:ut saluet nos de manu philistinorũ. Tulit ãt samuel agnũ lactãtẽ unũ: ꝛ obtulit illũ holocaustũ integ̃ dño. Et clamauit samuel ad dñm ꝓ isrl': ꝛ exaudiuit eũ dñs. Factum ẽ autẽ cũ samuel offerret holocaustũ dño: philistĩm iniere pliũ ꝓtra isrl'. Intonuit ãt dñs fragore magno i die illa sup philistĩm ꝛ exterruit eos:ꝛ cesi sũt a filijs isrl'. Egressiq̄z filij isrl' de masphat psecuti sũt philisteos:ꝛ pcusserũt eos usq̄z ad locũ q̄ erat subt' bethchar. Tulit autẽ samuel lapidẽ unũ ꝛ posuit eũ inẽ masphat ꝛ inẽ sen:ꝛ uocauit nomẽ loci illi':lapis adiuto:ij. Dixitq̄z: Hucusq̄z auxiliat' ẽ nob' dñs. Et hũliati sũt philistĩz nec apposuerũt ultra vt venirẽt i terminos isrl'. Facta ẽ itaq̄z manus dñi sup philisteos cũctis diebꝫ samuelis:ꝛ reddite sunt urbes q̄s tulerãt philistĩm ab isrl' israeli:ab acharon usq̄z geth ꝛ terminos suos. Liberauit q̄z isrl' de manu philistinorũ:eratq̄z pax inẽ isrl' ꝛ ãmorreũ. Judicabat q̄z samuel israel cũctis diebꝫ uite sue: ꝛ ibat per singlos annos circuiens bethel ꝛ galgala ꝛ masphat ꝛ iudicabat israelez i supradictis locis. Reuertebaturq̄z in ramatha: ibi.n.erat dom' eius: ꝛ ibi iudicabat israelem. Edificauit etiam ibi altare dño.

¶ .VIII.

Factũ ẽ autẽ:cũ senuisset samuel: posuit filios suos iudices in isrl'. Fuitq̄z nomẽ filij eius ꝓimogeniti iohel:ꝛ nomen secundi abia:iudicũ in bersabee. Et nõ ambulauerunt filij illi' in uĩs eius: sz declinauerũt ꝑ' auaritiã:acceperũtq̄z munera ꝛ ꝑuerterũt iudiciũ. Congregati g̃ uniuersi maiores natu isrl':uenerũt ad samuelẽ i ramatha:dixerũtq̄z ei: Ecce tu senuisti ꝛ filij tui nõ ãbulãt i vĩs tuis. Cõstitue nob' regẽ: ut iudicet nos:sicut ꝛ uniuerse hñt nationes. Displicuitq̄z sermo i oculis samuelis:eo q̄ dixisset:da nob' regẽ ut iudicet nos. Et orauit samuel ad dñm. Dixit aũt dñs ad samuelẽ: Audi uocẽ ppli i oib'q̄ loquũt tibi. Nõ n.te abieceẽt sz me:ne regnẽ sup eos. Juxta oĩa opa sua q̄ feceẽt a die q̄ eduxi eos ō egypto usq̄z ad diẽ hãc:sicut ꝺrelinq̄rũt me ꝛ ꝑ uierũt dijs alienis: sic faciũt ẽt tibi. Nũc g̃ uocẽ eoꝝ audi. Verũtñ ꝓtestaĩ eos: ꝛ ꝓdic eis ius regis q̄ regnaturus ẽ sup eos. Dixit itaq̄z samuel oĩa vba dñi ad ppl'z q̄ petẽat a se regẽ:ꝛ ait: Hoc erit ius regis q̄ iperaturus ẽ uob'. Filios vĩos tollet ꝛ ponet i curribus suis:facietq̄z sibi eq̃tes ꝛ ꝑcursores q̄ drigaꝝ suaꝝ:ꝛ ꝓstituet sibi tribunos ꝛ centuriones:ꝛ aratores agroꝝ suoꝝ: ꝛ messores segetũ:ꝛ fab:of armoꝝ ꝛ curruũ suoꝝ. Filias q̄z uĩas faciet sibi unguẽtarias ꝛ focarias ꝛ panificas. Agros q̄z uĩos ꝛ uineas ꝛ oliueta optia tollet:ꝛ dabit seruis suis. Qz ꝛ segetes uestras ꝛ uineaꝝ redditus addecimabit: ut det eunuchis ꝛ famulis suis. Seruos etiã uestros ꝛ ancillas ꝛ iuuenes optimos ꝛ asĩos auferet:ꝛ ponet i ope suo. Greges q̄z uĩos addecimabit: uosq̄z eritꝭ ei serui. Et clamabitꝭ in die illa a facie regis vĩi

quē elegistis uob: ⁊ nō exaudiet uos dñs in die illa: qa petistis uob regē. Voluit aūt populus audire uocē samuelis: ſz dixerūt: Ne qq̄. Rex. n. erit sup nos: ⁊ erim⁹ nos q̄z sicut oēs gētes: ⁊ iudicabit nos rex nr̄: ⁊ egredietur añ nos: ⁊ pugnabit bella nr̄a p nob. Et audiuit samuel oīa vba ppli: ⁊ locut⁹ ē ea i auribꝰ dñi. Dixit aūt dns ad samuelē: Audi uocē eoz: ⁊ constitue sup eos regē. Et ait samuel ad uiros israel: Vadat unusquisq; in ciuitatem suam.

IX

Erat uir de beniamin noīe Cis filꝰ abiel: filij seor: filij bechor: filij sareth filij aphia: filij uiri gemini fortis robore. Et erat ei filius uocabulo saul electus ⁊ bonꝰ: ⁊ non erat uir de filijs israel melior illo. Ab humero ⁊ sursū eminebat super oēm populū. Perierāt aūt asine cis patris saul. Et dixit cis ad saul filiū suū. Tolle tecū unū de pueris: ⁊ surgēs uade ⁊ q̄re asinas. Qui cū trāsissent p montē effraim ⁊ p trā salisa ⁊ nō inuenissent: trāsierūt etiā p trā salim: et nō erāt: ſz ⁊ p trā geminī: ⁊ minime reppererūt. Cū aūt uenissent in terrā suph: dixit saul ad puerꝝ q̄ erat cū eo: Veni ⁊ reuertamur: ne forte dimiserit pr̄ mei asinas ⁊ sollicitus sit p nob. Qui ait ei: Ecce uir dei ē in ciuitate hac uir nobil: oēs q̄ loq̄t: sine ambiguitate uenit. Nūc g̃ eamꝰ illuc: si forte indicet nobis de uia nr̄a ꝓpter quā uenimꝰ. Dixitq; saul ad puerꝝ suū: Ecce ibimꝰ. Quid feremꝰ ad uirū dei? Panis defecit i sitartys nr̄is: ⁊ spor: tulā nō habemꝰ ut demꝰ hoī dei nec q̄ alīud. Rursū puer rndit sauli: ⁊ ait: Ecce inuenta ē i manu mea q̄rta pars staterī argēti: demus hoī dei: ut indicet nob uiā nostrā. Olim in israel sic loquebat⁹ unusq̄sq; : uadēs cōsulere deū. Venite ⁊ eamꝰ ad videntē. Qui n. ꝓpheta dr̄ hodie: uocabat⁹ oliz uidēs. Et dixit saul ad puerꝝ suū: Optimꝰ sermo tuꝰ. Veni eamꝰ. Et ierūt i ciuitatē i q̄ erat uir dei. Cūq; ascenderēt cliuū ciuitatis inuenerūt puellas egredientes ad hauriēdā aquā: ⁊ dixerunt eis: Nū hic ē uidens? Que rndētes dixerūt illis: Hic ē. Ecce ante te. Festina nē. Hodie. n. uenit in ciuitatē: qa sacrificiū est hodie ppli i excelso. Ingredientes urbē statim inuenietis eū: añq̄ ascēdat excelsū ad uescendū. Neq; n. comesturꝰ ē ppl⁹ dōec ille ueniat: qa ipe bñdicet hostie: ⁊ deinceps comedēt q̄ vocati sūt. Nūc g̃ ascendite: quia hodie reperietis eū. Et ascenderūt i ciuitatē. Cūq; ambularent in medio urbis: appparuit samuel egrediēs obuiā eis: ut ascenderet i excelsū. Dns autē reuelauerat auriculā samuelꝰ ante unā die q̄m ueniret saul dicēs: Hac ipsa hora q̄ nūc ē: cras mittā uirū ad te de terra beniamin: ⁊ unges eū ducē super populum meū israel. Et saluabit ppl'm meū ō mānu philistinoꝝ: qa respexi ppl'm meū. Venit. n. clamor eoz ad me. Cūq; aspexisset samuel saulē: dns dixit ei: Ecce uir quē dixerā tibi. Iste dñabit ppl'o meo. Accessit autē saul ad samuelē in medio porte: ⁊ ait: Indica oro mihi: ubi ē domꝰ uidētis? Et rndit samuel sauli dicēs: Ego sū uidēs. Ascende ante me i excelsū ut comedas mecū hodie: ⁊ dimittā te mane: ⁊ oīa q̄ sūt i corde tuo indicabo tibi. Et de asinis q̄s nudiustertiꝰ pdidisti ne solliciteris: qa inuēte sūt. Et cuī erūt optia q̄q; israel? Nōne tibi ⁊ oī domui p̄ris tui? Rndēs aūt saul ait: Nūqd nō sū filꝰ gemini: ego de mīma tribu israel: ⁊ cognatio mea nouissima inter oēs familias de tribu beniamin? Quare g̃ locut⁹ es mihi smonē istū? Assumens itaq; samuel saulē ⁊ puerū eiꝰ: introduxit eos in triclinū: ⁊ dedit eis locū i capite eoz q̄ fuerāt uocati. Erāt. n. q̄si triginta uiri. Dixitq; samuel coco: Da ptē quā dedi tibi: ⁊ p̄cepi ut reponeres seorsū apud te. Leuauit aūt cocus armū: ⁊ posuit añ saul. Dixitq; samuel: Ecce q̄ remānsit: pone añ te ⁊ cōede: qa ō idustia ꝓuatū ē tibi q̄ populū uocaui. Et comedit saul cū samuele i die illa. Et descenderūt de excelso in oppidū: ⁊ locutus ē cū saule i solario: strauitq; saul i solario ⁊ dormiuit. Cūq; mane surrexissēt ⁊ iā dies lucescēret: vocauit samuel saulē i solario dicēs: Surge ut dimittā te. Et surrexit saul Egressiq; sūt ābo: ipe uidelz ⁊ samuel. Cūq; descenderēt i extrema pte ciuitatis: samuel dixit ad saul: Dic puero ut añcedat nos et transeat. Tu autem subsiste paulisper: ut indicem tibi uerbum domini.

X

Tollit autē samuel lenticulā olei: ⁊ effudit sup caput eius: ⁊ deosculatus est eū: ⁊ ait: Ecce unxit te dns super hereditatē suā in principē: ⁊ liberabis populū suum de manibus inimicoꝝ eius q̄ i circuitu eiꝰ sūt. Et hoc tibi signū: qa unxit te dns i pncipē. Cūq; abieris hodie a me: inuenies duos uiros iuxta sepulchrū rachel in fīnib bēiami

i meridie dicẽtq; tibi: Inuente sũt asine ad
q̃s ieras pquirẽdas: ⁊ itemissis pr̃ tuus asi
nis sollicit⁹ ẽ pro vob̃: ⁊ dicit: Quid faciã ỏ
filio meo? Cũq; abieris ide: ⁊ ultra trãsieris
⁊ veneris ad quercũ thabor: iueniẽt te tres vi
ri ascẽdẽtes ad deũ i bethel: vnus portans
tres hedos: ⁊ ali⁹ tres tortas panis: ⁊ alius
portãs lagenã uini. Cũq; te salutauerit da
bunt tibi duos panes: ⁊ accipies de manu
eor̃. Post hec venies i collẽ dñi: ubi ẽ statio
philistinor̃. Et cũ ingressus fueris ibi vrbem:
obuiũ habebis gregẽ pphetar̃ ỏscẽdẽtiũ ỏ
excelso: ⁊ ante eos psalteriũ ⁊ tympanũ ⁊ ti
biã ⁊ citharã: ipsiq; pphetantes: ⁊ insi
liet in te spũs dñi: ⁊ prophetabis cũ eis: ⁊
mutabĩs i uir̃ aliũ. Cũ ĝ euenerint signa
hec oĩa tibi fac q̃cũq; ĩuenerit man⁹ tua: q̃a
dñs tecũ ẽ. Et descẽdes añ me i galgala. Ego
q̃ppe descẽdã ad te ut offeras oblationẽ: ⁊ i
moles uictias pacificas. Septẽ dieb⁹ expec
tab̃ donec ueniã ad te: ⁊ oñdã tibi q̃ facias.
Itaq; cũ auertisset hũer̃ suũ ut abiret a sa
muele: imutauit ei deus cor aliud: ⁊ uenerũt
oĩa signa hec i die illa. Veneruntq; ad p̃dcm
collẽ: ⁊ ecce cuneus pphetar̃ obui⁹ ei. Et ilī
luit sup eũ sps dñi: ⁊ pphetauit i medio eo
rũ. Videtes ãt oẽs q̃ nouerãt eũ heri ⁊ nu
diustertiũ q; eẽt cũ pphet ⁊ pphetaret: dixe
rũt ad ĩuicẽ: Que nã res accidit filio cis?
Nũ ⁊ saul int̃ pphetas? Rñditq; ali⁹ ad alte
rũ dicẽs: Et q̃s pr̃ ei⁹? Propterea vsũ ẽ i pr̃
biũ. Nũ saul int̃ pphetas? Cessauit ãt pphe
tã: ⁊ uẽit ad excelsũ. Dixitq; patru⁹ saul ad
eũ ⁊ ad puer̃ ei⁹: Quo abistis? Qui rñdẽr̃:
Querẽ asias. Quas cũ nõ reperissem⁹: ve
nim⁹ ad samuelẽ. Et dixit ei patru⁹ su⁹: In
dica mihi q̃d dixẽit tibi samuel. Et ait saul
ad patruũ suũ: Indicauit nob̃: q̃a iuente es
sent asine. De sermone ãũt regni nõ indica
uit ei: quẽ locut⁹ fuerat ei samuel. Et ꝓuoca
uit samuel ppl̃z ad dñm i masphat: ⁊ ait ad
filios isrl̃: Hec dicit dñs deus isrl̃: Ego edu
xi isrl̃ de egypto: ⁊ erui uos de manu egyp
tiorũ ⁊ de manu oĩum regũ qui affligebant
uos. Vos autẽ hodie proiecistis dominum
deũ uestrũ: qui solus saluauit uos de uni
uersis malis ⁊ tribulationibus uestris: ⁊ di
xistis: Nequaq̃: sed regẽ cõstitue sup nos.
Nunc ĝ state corã dño per tribus uestras ⁊
p familias. Et applicuit samuel oẽs tribus
isrl̃: ⁊ cecidit sors super tribũ beniamin. Et
applicuit tribũ beniami ⁊ cognatiões ei⁹: ⁊
cecidit sup cognationẽ methri: ⁊ puẽit usq;
ad saul filiũ cis. Quesierũt ĝ eũ: ⁊ nõ ẽ inẽ
tus illic. Et ꝓsuluerũt post hec dñm utr̃ nã
ventur⁹ eẽt illuc. Rñditq; dñs: Ecce absc̃di
tus ẽ domi. Cucurrerũt itaq; ⁊ tulerũt eũ i
de: stetitq; i medio ppli: ⁊ altio: fuit vnuer
so ppl̃o ab humero ⁊ sursũ. Et ait samuel
ad oẽm ppl̃m: Certe uidetis quẽ elegit dñs:
q̃m nõ sit silis illi i oi populo. Et clamauit
oĩs ppl̃us: ⁊ ait: Viuat rex. Locut⁹ ẽ autẽ
samuel ad ppl̃m legẽ regni: ⁊ scripsit i libro
⁊ reposuit corã dño. Et dimisit samuel oẽm
populũ: singl̃os i domũ suã. Sed ⁊ saul abĩt
i domũ suã i gabaa. Et abĩt cũ eo ps exer
citus: q̃r tetigerat deus corda. Filiq; vo be
lial dixẽr̃: Nũ saluare nos poterit iste? Et
despexerũt eũ: ⁊ nõ attulerũt ei mũera. Ille
vo dissimulabat se audire.

¶ XI

Et factũ ẽ q̃si post mensẽ: ascẽdit naas
ãmonites: ⁊ pugnare cepit aduersum
iabes galaad: dixer̃untq; oẽs uiri iabes ad
naas: Habeto nos federatos: ⁊ seruiemus
tibi. Et rñdit ad eos naas ãmõites: In hoc
feriã uobiscũ fedus: ut eruã oĩum uestr̃ ocu
los dextros: ponamq; uos opprobriũ i uni
uerso isrl̃. Et dixer̃ũt ad eũ seniores iabes:
Cõcede nob̃ septẽ dies: ut mittam⁹ nuncios
ad uniuersos termios isrl̃: ⁊ si nõ fuerit q̃
defendat nos egrediemur ad te. Veneruñ ĝ
nũcij i gabaa saulis: ⁊ locuti sũt vba hec au
diẽte ppl̃o. Et leuauit oĩs ppl̃us uocẽ suã ⁊
fleuit. Et ecce saul uẽiebat sequẽs boues de
agro: ⁊ ait. Quid hz ppl̃s q̃ plorat? Et nar
rauerũt ei vba uir̃ iabes. Et insiluit sps
dñi i saul cũ audisset hec vba: ⁊ irat⁹ ẽ fur̃o
ei⁹ nimis. Et assumẽs utrũq; bouẽ pcidit i
frusta: misitq; i oẽs termios isrl̃ p manũ nũ
cior̃ dicẽs: Quicũq; nõ exierit: ⁊ secutus
fuerit saul ⁊ samuel: sic fiet bobus ei⁹. Inua
sit ĝ timor dñi ppl̃m: ⁊ egressi sũt q̃si vir vn⁹
⁊ recẽsuit eos i bezeth. Fuerũtq; filior̃ isrl̃
trecenta milia: viror̃ ãũt iuda triginta mi
lia. Et dixerũt nũcijs q̃ uenerãt: Sic dicẽ
uiris q̃ sũt i iabes galaad: Cras erit uob̃ sa
lus cũ icaluerit sol. Veneruñ ĝ nũcij: ⁊ nun
ciauerũt uiris iabes. Qui letati sunt: ⁊ di
xerũt: Mãe exibim⁹ ad uos: ⁊ facietis nob̃
oẽ q̃ placuerit vob̃. Et factũ ẽ cũ dies cra
stinus uẽisset: ꝓstituit saul ppl̃m i tres ptes.
Et ingressus ẽ media castra i uigilia matutia
⁊ pcussit ãmõ vsq; dũ icalescẽt dies. Reliq;

aũt dilpſi ſũt ita ut nõ relinq̃rent ex eis duo parit. Et ait pplus ad samuelẽ: Quis ẽ iſte q̃ dixit: saul nõ regnabit ſup nos? Date uiros & interficiem⁹ eos. Et ait saul: Nõ occidẽtur q̃ſq̃ in die hac: q̃a hodie fecit dñs ſalutẽ in iſrl. Dixit ãt samuel ad pplm: Uenite et eam⁹ in galgala: & inouem⁹ ibi regnũ. Et perexit oĩs pplus in galgala: & fecerunt ibi regez saul coram dño in galgala. Et immolauerũt ibi uictimas pacificas coram dño. Et letat⁹ ẽ ibi saul: & cuncti uiri iſrl nimis.

XII

Dixit autẽ samuel ad uniuerſũ iſrael: Ecce audiui uocẽ ueſtraz iuxta oĩa q̃ locuti eſtis ad me: & ꝓſtitui ſup uos regẽ. Et nunc rex graditur ante vos. Ego autẽ ſẽui & icanui. Porro filij mei uobiſcuz ſunt. Jta q̃z ꝓuerſat⁹ coram uob ab adoleſcẽtia mea uſq̃z ad hanc diẽ: ecce ꝓſto ſũ. Loq̃mini ò me coram dño & coram xp̃o ei⁹: utr̃z bouẽ cuiuſq̃ tuleri aut aſinũ: ſi quẽq̃ calũniat⁹ ſũ: ſi oppreſſi aliquẽ: ſi ò manu cuiuſq̃ munus accepi: & ꝓtẽnã illud hodie reſtituã q̃z uobis. Et dixerũt: Nõ es calumniatus nos: neq̃z oppreſiſti: neq̃z tuliſti de manu alicuius q̃ppiã. Dixit ad eos: Teſtis ẽ dñs aduerſũ uos & teſtis chriſtus ei⁹ in die hac: q̃a nõ inuenerítis in manu mea quippiã. Et dixerunt: Teſtis. Et ait samuel ad pplm: Dñs q̃ fec moyſen & aaron: & eduxit pres nros de terra egypti: adeſt. Nũc ergo ſtate ut iudicio ꝓtẽdaz aduerſũ uos coram dño: de oĩbus miſericordijs dñi q̃s fecit uobiſcũ & cũ pribus uris: quo iacob ingreſſus ẽ in egyptũ: & clamauerũt patres uri ad dñm: & miſit dñs moyſen & aaron: & eduxit pres uros de egypto: & collocauit eos in loco hoc. Qui obliti ſũt dñi dei ſui: & tradidit eos in man⁹ ſyſare magiſtri militie aſor: & in manu philiſtinoz: & in manu regis moab: & pugnauerũt aduerſũ eos. Poſtea autẽ clamauerũt ad dñz & dixẽt: Peccauim⁹: q̃a dereliq̃m⁹ dñz: & ſeruiuimus baalim & aſtaroth. Nũc ḡ erue nos de manu inimicoz nroz: & ſeruiemus tibi. Et miſit dominus hierobaal: & badan: & barach: et iepthe: & samuel: & eruit uos ò manu inimicoz uroz p circuitũ: & habitaſtis ꝓfidẽter. Uidẽtes aũt q̃ naas rex filioz ãmon uenirſet aduerſũ uos: dixiſtis mihi: neq̃q̃: ſz rex iperabit nob: cũ dñs de⁹ vr̃ regnaret in nob. Nũc ḡ ꝓſto ẽ rex vr̃ quẽ elegiſtis & petiſtis. Ecce dedit uob dñs regẽ. Si timueritis dñm & ſeruieritis ei: & audieritis uocẽ ei⁹: & nõ exaſpaueritis os dñi: eritis & uos & rex q̃ iperat uob ſequẽtes dñm deũ ueſtrũ. Si at nõ audieritis uocẽ dñi: ſz exaſpaueritis ſmões ei⁹: erit manus dñi ſup uos & ſup pres uros. Sed & nũc ſtate: & uidete rẽ iſtã grãdẽ quaz factur⁹ ẽ dñs in conſpectu uro. Nũquid non meſſis tritici ẽ hodie? Jnuocabo dñz & dabit uoces & pluuias: & ſcietis & uidebitis q̃a grãõ malũ feceritis vob in ꝓſpectu dñi petẽtes ſup uos regẽ. Et clamauit samuel ad dñz: & dedit dñs uoces & pluuias in illa die. Et timuit oĩs populus nimis dominũ & samuelez. Et dixit uniuerſus populus ad samuelem: Ora pro ſeruis tuis ad dñm deũ tuũ: ut nõ moriamur. Addidim⁹ enim. uniuerſis pccis nris malũ: ut peterem⁹ nobis regem. Dixit aũt samuel ad pplm: Nolite timere. Vos feciſtis uniuerſũ malũ hoc. Verũtm̃ nolite recedẽ a tergo dñi: ſz ſeruite dño in oi corde uro: & nolite declinare poſt uana que nõ ꝓdeũt vob: neq̃z eruẽt uos: q̃a uana ſũt: & nõ derelinq̃t dñs pplm ſuũ pp nomẽ ſuũ magnũ: q̃a iurauit dñs facẽ uos ſibi pplm. Abſit autẽ a me hoc pccm̃ in dño ut ceſſem oraĩ ꝓ uob: & docebo uos uiã bonã & rectã Jgit timete dñm: & ſeruite ei in vritate: & ex toto corde vro. Uidiſtis enim magnifica que in uob geſſerit dñs. Quz ſi pſeueraueritis in malicia: & uos & rex ueſter pariter peribitis.

XIII

Filius unius anni erat saul cũ regnare cepiſſet: duobus autẽ ãnis regnauit ſup iſrl. Et elegit ſibi saul tria milia de iſrl. Et erãt cũ saul duo milia in machmas & in monte bethel: mille aũt cũ ionatha in gabaa beniamin. Porro ceterũ pplm remiſit vnũquẽq̃ in tabernacula ſua. Et pcuſſit ionathas ſtationẽ philiſtinoz q̃ erat in gabaa. Qđ cũ audiſſẽt philiſtĩm: saul cecinit buccina in oi tra dicẽs: Audiant hebrei. Et uniuerſus iſrl audiuit huiuſcemõi famã: pcuſſit saul ſtationẽ philiſtinoz. Et exerit ſe iſrl aduerſus philiſtĩm. Clamauit ḡ pplus p⁹ saul in galgala: & philiſtĩm ꝓgregati ſunt ad pliandũ ꝓtra iſrl: triginta milia curruũ: & ſex milia eq̃tũ: & reliquũ vulg⁹ ſicut arena q̃ eſt in littore maris plurima. Et aſcẽdẽtes caſtra metati ſũt in machmas ad orientẽ bethauen. Qđ cũ uidiſſẽt uiri iſrl ſe in arto poſitos: afflictus.n. erat pplus: abſcõderũt ſe in ſpelũcis & in abditis: in petris q̃z & in antris et in

cisternis. Hebrei autē trāsierūt iordanē: in trā gad ⁊ galaad. Cūq; adhuc ēet saul i gal gala: vniuersus pplus pterrit ē ꝙ seqbat eū. Et expectauit septē dieb' iuxta placitū samuel: ⁊ ñ uēit samuel i galgala. Dilapsusq; ē pplus ab eo. Dixit ḡ saul: Afferte mihi holocaustum ⁊ pacifica. Et obtulit holocaustū. Cūq; ꝓplesset offerēs holocaustū: ecce samuel ueniebat. Et egressus ē saul obuiā ei: ut salutaret eū. Locutusq; ē ad eū samuel: Quid feciſti? Rndit saul: Quia uidi ꝙ pplus dilaberet a me: ⁊ tu nō ueneras iuxta placitos dies: Porro philistīj ꝓgregati fuerant i machmas: dixi: Nūc descēdēt philistīm ad me i galgala: ⁊ faciē dñi nō placaui. Necessitate ꝓpulsus obtuli holocaustū dño. Dixitq; samuel ad saul: Stulte egisti: nec custodisti mādata dñi dei tui q̄ ꝑcepit tibi. Qđ si nō feciſſes: iaz nūc ꝑparasset dñs regnū tuū sup isrl in sempiternū. Sz neq; regnū tuū ultra ꝓsurget. Quesiuit dñs sibi uirū iuxta cor suū: ⁊ ꝑcepit ei dñs ut ēet dux sup pplm suū: eo ꝙ ñ fnaueris q̄ ꝑcepit dominꝰ. Surrexit ātē samuel: ⁊ ascēdit ꝺ galgalis i gabaa beniami. Et reliq; ppli ascēdēt post saul obuiā pplo ꝙ expugnabāt eos: ueniētes ꝺ galgala i gabaa i colle beniami. Et recēsuit saul pplm ꝙ inuēti fuerāt cū eo. q̄si sexcētos uiros: ⁊ saul ⁊ ionathas filꝰ eius pplusq; ꝙ inuēt' fuerat' cū eis: erat in gabaa beniamin. Porro philistīm ꝓscederant in machmas. Et egressi sūt ad plīādū ꝺ castra philistinoꝝ tres cunei. Unus cunꝰ pgebat ꝓtra uiā effrai ad trā saul. Porro alius igꝛe diebatur p uiā bethorō. Tertiꝰ aūt vterat se ad iter tmini in trā sabaa īminētis uallis seboim ꝓtra deſtū. Porro faber ferrariꝰ nō inueniebat in oi trā isrl. Cauerāt. n. philistīj ne forte facerēt hebrei gladiū aut lanceaz'. Descēdebat ḡ ōis isrl ad philistīm ut acuēt unusq̄sq; vomerē suū ⁊ ligonē ⁊ securim et tridentē ⁊ sarculū. Retuse itaq; erant acies uomerꝰ ⁊ ligonū ⁊ tridentiū ⁊ securiū usq; ad stimulū corrigendū. Cūq; uenisset dies prelij nō ē inuentꝰ ensis ⁊ lancea in mānu tot' pplī ꝙ erat cū saul ⁊ ionatha: excepto saul ⁊ ionatha filio eiꝰ. Egressa ē aūt statio philistīm ut trāscēdēt i machmas.

.XIIII.

Et accidit i q̄dā die ut diceret ionathas filius saul ad adolescentē armigerū suū: Ueni ⁊ transeamus ad stationez philistinoꝝ que ē trans locū illū. Patri autem suo hoc ipsū nō idicauit. Porro saul morabat i extrema pte gabaa sub malogranato q̄ erat i agro gabaa. Et erat pplus cū eo q̄si sexcētoꝝ uiroꝝ. Et achias filꝰ achitob frīs icaboth filij phinees: ꝙ ortꝰ fuerat ex heli sacerdote dñi i silo: portabat epot. Sz ⁊ populus ignorabat ꝙ isset ionathas. Erāt ātē int ascensus p q̄s nitebat ionathas trāsire ad stationē philistinoꝝ eminētes petre ex utraq; pte: ⁊ q̄i i modū dētiū scopuli hic ide prupti. Nomē uni boses: ⁊ nomē alterī sene. Unꝰ scopul' pminēs ad aq̄lonē ex aduerso machmas: ⁊ alt ad meridiē ꝓtra gabaa. Dixit ātē ionathas ad adolescētē armigerꝰ suū. Uenī trāseamꝰ ad stationē icircūcisoꝝ hoc: si forte faciat dñs p nob: q̄a nō ē dño difficile saluare uel i multis uel in paucis. Dixitq; ei armigē suꝰ: Fac ōia q̄ placēt aīo tuo. Perge q̄ cupis: ⁊ ero tecū ubicūq; uolueris. Et ait ionathas: Ecce nos trāsimus ad uiros istos. Cūq; apparuerim' eis: si taliter locuti fuerint ad nos: manete donec ueniam' ad uos: stem' i loco nō: nec ascēdam' ad eos. Si autē dixerit ascēdite ad nos: ascēdamus ad eos: q̄a tradidit eos dñs i manibus nr̄is. Hoc erit nob' signū. Apparuit igr̄ uterq; statiōi philistinoꝝ. Dixerūtq; philistīm: Ecce hebrei egrediunt de cauernis i q̄b' absc̄di ti fuerāt. Et locuti sūt uiri de statiōe ad ionathan ⁊ ad armigerꝝ eiꝰ: dixerūtq;: Ascēdite ad nos: ⁊ oñdem' uob' rem. Et ait iōathas ad armigerꝝ suū: Ascēdam'. Seq̄r me. Tradidit. n. dñs eos i manꝰ isrl. Ascēdit aūt ionathas manib' ⁊ pedib' repetās: ⁊ armigerꝰ eiꝰ p' eū. Itaq; cū uidisset: faciē ionathe: alq̄ cadebāt ātē ionathā: alios armiger eius interficiebat: sequēs eū. Et facta ē plaga ꝑma quā pcussit ionathas ⁊ armiger eiꝰ q̄si uigiti uiroꝝ: in media parte iugeri: quā par boū i die arare ꝓsueuit. Et factū ē miraculū i castris ⁊ p agros. Sz ⁊ ois pplus statōis coꝝ qui ierant ad pdādū obstupuit: ⁊ ꝓturbata sūt castra. Et accidit quasi miraculū a deo. Et respexit speculatores saul q̄ erant i gabaa beniamin. Et ecce multitudo prostrata: ⁊ huc illucq; diffugiens'. Et ait saul populo qui erat cum eo: Requirite ⁊ uidete: quis abierit ex nobis. Cumq; requisissent: repertū est non adesse ionathā ⁊ armigerū eius. Et ait saul ad acchiam: Applica arcā domini. Erat enī ibi arca domini in die illa

cū filijs ysrl. Cūq; loq̄ret saul ad sacerdotē: tumult⁹ magn⁹ exort⁹ ē i castris philistinoꝝ Crescebatq; paulati: ⁊ clari⁹ resonabat. Et ait saul ad sacerdotē: Contrahe manū tuā. Cōclamauit ḡ saul ⁊ oīs pp̄lus q̄ erat cū eo: ⁊ uenerūt usq; ad locū certaminis. Et ecce ēnsus fuēat gladius uniuscuiusq; ad p̄rimū suū: ⁊ cedes magna nimis. Sed ⁊ hebrei q̄ fuerāt cum philistīm heri ⁊ nudiustertius ascēderātq; cū eis i castris: reuersi sunt ut ēent cū ysrl: ⁊ his q̄ erāt cū saul ⁊ ionatha. Oēs q̄; ysraelite q̄ se abscōderāt in monte effraim: audientes q⁹ fugissent philistei: socia uerūt se cū suis i p̄lio. Et erāt cū saul q̄i decē milia uiroꝝ: ⁊ saluauit dn̄s de⁹ ysrael in die illa. Pugna aūt pueīt usq; ad bethauen. Et uiri ysrl sociati sūt sibi i die illa. Ad iurauit autē saul pp̄lm dicēs: Maledictus uir q̄ comederit panē usq; ad uespaz dōec vlciscar ō inimicis meis. Et nō māducauit uniuersus pp̄lus panē. Oīsq; tre uulg⁹ uenit i saltū: in q̄ erat mel sup facīē agri. Ingressus ē itaq; pp̄lus saltū ⁊ apparuit fluēs mel: nulluſq; applicuit manū ad os suū. Timebat.n. pp̄lus iuramētū. Porro ionathas nō audierat: cū adiuraret p̄i e⁹ pp̄lm. Extē ditq; sūmitatē vge quā habebat in manu: ⁊ intinxit i fauū mellis. Et conuertit manū suā ad os suū: ⁊ illuminati sūt oculi eⁱ. Respōdēsq; un⁹ ō pp̄lo ait: Iureiurādo p̄strinxit p̄ tu⁹ pp̄lm dicēs: Maledictus uir q̄ comederit panē hodie. Defecerat autē pp̄lus. Dixitq; ionathas: Turbauit pat̄ meus terrā. Vidistis ipsi quia illuminati sunt oculi mei: eo q⁹ gustauerī paululū de melle isto: quāto magis si comedisset pp̄lus de p̄da inimicoꝝ suoꝝ quā reppit? Nōne maior plaga facta fuisset i philistīm? Percusserūt ḡ i die illa philisteos a machmis usq; i hailō Defatigat⁹ ē āt pp̄lus nimis: ⁊ vsus ad p̄dā tulit oues ⁊ boues ⁊ uitulos: ⁊ mactauerūt in tra. Comeditq; pp̄lus cū sanguine. Nūciauerunt autez sauli dicētes: q⁹ pp̄lus peccasset domio comedēs cum sāguine. Qui ait: Preuaricati estis. Voluite ad me iam nunc saxum grande. Et dixit saul: Dispergamini in vulgus: ⁊ dicite eis ut adducat ad me unusquisq; bouem suum ⁊ arietem: ⁊ occidite super istud ⁊ vesciminī: ⁊ nō peccabitis dn̄o comedentes cum sanguine. Adduxit itaq; oīs populus unusquisq; bouez in manu sua usq; ad noctez: ⁊ occiderunt ibi. Edificauit autē saul altare dn̄o. Tūcq; p̄mū cepit edificaī altare dn̄o. Et dixit saul: Irruamus sup philisteos nocte: ⁊ vastemus eos usq; dū illucescat mane: nec relinquam⁹ ex eis uirū. Dixitq; pp̄lus: Oē qō bonū tibi videt in oculis tuis: fac. Et ait sacerdos: Accedamus huc ad deū. Et cōsuluit saul dn̄z dicens: Nū persequar philistīm? Si tradeſ eos in manu ysrael? Et nō rndit ei i die illa. Dixitq; saul: Applicate huc uniuersos angulos pp̄li: ⁊ scitote ⁊ uidete p quē accidēit hoc pcm̄ hodie. Viuit dn̄s saluator ysrael: q; si p ionathā filiū meū factū ē: absq; retractione morief. Ad qō nullus contradixit ei ō oi pp̄lo. Et ait ad uniuersū ysrl: Separamini uos i ptē unā: ⁊ ego cū ionatha filio meo ero i pte alt̄a. Rndit⁹q; pp̄lus ad saul: Qō bonū tibi uidet i oculis tuis: fac. Et dixit ad dn̄z deū ysrael: Dne deus ysrael da iudiciū: q̄d ē q⁹ nō rndeī seruo tuo hodie? Si in me aut i ionatha filio meo ē iniq̄tas hec: da oñsionē. Aut si hec iniquitas ē i populo tuo: da scitatē. Et deph̄ensus ē ionathas ⁊ saul: pp̄lus autē exuit. Et ait saul: Mittite sorte inē me ⁊ inter ionathā filiū meuz. Et capt⁹ ē ionathas. Dixit autē saul ad iōathā Indica mihi q̄d feceī. Et indicauit ei ionathas: ⁊ ait: Gustās gustaui i sūmitate virge q̄ erat in mā̄u mea paululū mell. Et ecce ego moriof? Et ait saul: Hec faciat mihi de⁹ ⁊ hec addat: q̄a morte moriet ionatha. Dixitq; pp̄lus ad saul: Ergo ne ionathas moriet: q̄a fecit salutē hāc magnā in ysrl? Hoc nefas ē. Viuit dn̄s: si ceciderit capillus ō capite eⁱ in trā: q̄a cū deo opatus ē hodie. Liberauit ḡ pp̄lus ionathan ut nō moreret. Recessitq; saul: nec psecut⁹ ē philistīm. Porro philistīm abiēit i loca sua. Et saul p̄firmato regno sup ysrl pugnabat p circuitum ad uersū oēs ūmicos eius: p̄tra moab ⁊ filios āmon ⁊ edom: ⁊ reges soba ⁊ philisteos: et q̄cūq; se vterat: supabat. Cōgregatoq; exercitu percussit amalech: et eruit ysrael de manu uastatoruz eius. Fuerunt autē filij saul: ionathas ⁊ iesui ⁊ melchisua. Et nomina duarū filiarū eius: nomen p̄mogenite merob: ⁊ nomen minoris michol: ⁊ nomē vxoris saul achinoem filia achimaas. Et nomen principis militie eius abner filius neer patruelis saul. Porro eis fuit pater saul: et ner pater abner filⁱ abiel. Erat autē bellū potens aduersum philisteos oibus diebus

saul. Nã quẽcũq; uiderat saul uiruz fortez
7 aptuz ad preliũ: sociabat eũ sibi.

.XV.

DIxit samuel ad saul: Me misit do
minus ut ungerẽ te i regẽ sup populũ
eius israel. Nunc ergo audi uocẽ domini.
Hec dicit dñs exercituũ: Recẽsui q̃cũq; fec a
malech israeli: quõ restitit ei i uia cũ ascen
deret de egypto. Nunc g̃ vade 7 pcute ama
lech: 7 demolire uniuersa eius. Non parcaſ
ei: 7 nõ pcupiscas ex rebus ipsi' aliquid: ſz
interfice a uiro usq; ad mulierẽ: 7 paruulũ
atq; lactantẽ: bouẽ 7 ouẽ camelũ 7 asinũ.
Precepit itaq; saul pplo: 7 recẽsuit eos q̃si
agnos ducẽta milia peditũ: 7 decẽ milia ui
roz iuda. Cũq; uenisset saul usq; ad ciuita
tẽ amalech: tetendit insidias i torrẽte. Dixit
q; saul cineo: Abite: recedite: atq; discedite
ab amalech: ne forte uoluã te cũ eo. Tu.n.
fecisti miſicordiã cũ oib' filijs israel: cũ ascẽ
dẽt de egypto. Et recessit cineus de medio a
malech. Percussitq; saul amalech ab eiula
donec uenias sur: q̃ ẽ e regiõe egypti. Et ap
phẽdit agag regẽ amalech uiuũ. Oẽ autẽ
vulg' interfecit in ore gladij. Et pepcit saul et
pplus agag 7 optimis gregibus ouiũ 7 arm̃
torũ: 7 uestib' 7 aricib': 7 uniuersis q̃ pul
chra erãt: nec uoluerũt dispdere ea. Quic
qd g̃ uile fuit 7 reprobũ: hoc demoliti sũt.
Factũ ẽ aũt vbũ dñi ad samuel dicẽs: Peni
tet me q; pstituerī saul regẽ: qa dereliqt me
7 vba mea ope ñ impleuit. Cõtristatusq; ẽ sa
muel: 7 clamauit ad dñm tota nocte. Cũq;
õ nocte surrexiſſz samuel ut iret ad saul ma
ne: nũciatũ ẽ samueli eo q; uenisset saul in
carmelũ: 7 erexisset sibi fornicẽ triũphalez:
7 reuersus trãsisset: õscẽdisset q; i galgala.
Uẽit g̃ samuel ad saul: 7 saul offerebat ho
locaustũ dño õ initijs pdaz q̃attulerat ex
amalech. Et cũ uenisset samuel ad saul: di
xit ei saul: Bñdictus tu dño. Impleui vbũ
dñi. Dixitq; samuel: Et q̃ ẽ hec uox greguz
q̃ resonat i auribꝰ meis: 7 arm̃torz quã ego
audio? Et ait saul: De amalech adduxerũt
ea. Pepcit.n. pplus meliorib' ouib' 7 armẽ
tis ut imolarent dño deo tuo: reliq; vo occi
dimus. Ait aũt samuel ad saul: Sine me: 7
idicabo tibi q̃ locut' sit dñs ad me nocte. Di
xitq; ei: Loqre. Et ait samuel: Nõne cũ par
uulus ẽes i oculis tuis caput in tribub' israel
factus es? Unxitq; te dñs in regẽ sup israel 7
misit te dñs in uiã: 7 ait: Vade 7 interfice pec
catores amalech: 7 pugnabis ptra eos usq;
ad internitionẽ eorz. Quaī g̃ nõ audisti uo
cẽ dñi: ſz uersus ad pdã es: 7 fecisti malũ in
oculis dñi? Et ait saul ad samuelẽ: Immo au
diui uocẽ dñi: 7 ambulaui i uia p quã misit
me dñs: 7 adduxi agag regẽ amalech: 7 a
malech interfeci. Tulit aũt õ pda pplus oues
7 boues primitias eorũ que cesa sunt ut im
molet dño deo suo in galgalis. Et ait samu
el: Nũquid vult dominus holocausta aut
uictimas: 7 non potius ut obediat uoci do
mini? Meliõ ẽ.n. obedientia q̃ victime: 7 au
scultare: magis q̃ offerre adipez arietũ: qm̃
q̃ pccm̃ ariolandi ẽ repugnare: 7 q̃si scelus
idolatrie nolle acquiescẽ. Pro eo g̃ q; abie
cisti sermonẽ dñi: abiecit te dñs ne sis rex.
Dixitq; saul ad samuelẽ: Peccaui: qa pua
ricatus sũ sermonẽ dñi: 7 uerba tua: timẽs
pplm: 7 obediẽs uoci eorz. Sz nc põta q̃so
pccm̃ meũ: 7 reuertẽ mecũ ut adorez dñm.
Et ait samuel ad saul: Nõ reuertar tecũ: q;
piecisti sermonẽ dñi: 7 piecit te dñs: ne sis
rex sup israel. Et cõuersus ẽ samuel ut abiret.
Ille autẽ apphendit sũmitatẽ pallij eius: q̃
7 scissa ẽ. Et ait ad eũ samuel: Scidit dñs
regnũ israel a te hodie: 7 tradidit illud pxio
tuo meliori te. Porro triũphator israel non
parcet: 7 penitudie nõ flectet. Neq; n. hõ ẽ
ut agat pẽitẽtiã. At ille ait: Peccaui. Sz nc
honora me coram senioribus populi mei
7 corã israel: 7 uertẽ mecũ: ut adorẽ dñz deũ
tuũ. Reuersus g̃ samuel: secut' ẽ saulẽ. Et a
dorauit saul dñz. Dixitq; samuel: Adduci
te ad me agag regẽ amalech. Et oblat' ẽ ei
agag piguissim' tremẽs. Et dixit agag: Sic
cine separat amara mors? Et ait samuel:
Sicĩ fecit absq; liberi mulieres gladi' tu': sic
absq; liberi erit inr mulieres mat tua. Et in
frusta cõcidit eũ samuel corã dño i galgal'.
Abiit aũt samuel in ramatha: saul vo ascẽ
dit i domũ suã i gabaa. Et nõ uidit samuel
ultra saul usq; i diẽ mortis sue. Uerũtñ lu
gebat samuel saul: qm̃ dñz penitebat q; pstl
tuisset regez saul sup israel.

.XVI.

Dixitq; dñs ad samuelẽ: Usq;q̃ tu lu
ges saul: cũ ego proieceri cũ ne regnet
super israel? Imple cornu tuũ oleo: 7 ueni
ut mitã te ad isai bethleemiten. Prouidi
.n. in filijs eius mihi regẽ. Et ait samuel:
Quomodo uadaz? Audiet.n. saul: 7 iterfi
ciet me. Et ait dominus: Vitulũ de armto

tolles i mãu tua: ⁊ dices: Ad imolãdũ dño
vẽi. Et uocab' ysai ad uictimã. Et ego oñdã
tibi qd facias: ⁊ unges quẽcũq; mõstrauẽo
tibi. Fecit ḡ samuel sicut locutus est ei dñs.
Uenitq; i bethleẽ. Et ãmirati sũt seniores
ciuitatis: occurrẽtes ei. Dixerũtq;: Pacifice
ne ẽ ingressus tu?: Et ait: Pacificus. Ad im
molãdũ dño veni. Scificamini: ⁊ uẽite me
cũ ut imolẽ. Sãctificauit ḡ ysai ⁊ filios ei?:
⁊ vocauit eos ad sacrificiuz. Cũq; ingressi
ẽent: vidit heliab ⁊ ait: Nũ coã domino ẽ
christus ei?: Dixit dñs ad samuelẽ: Ne resp̃icias vultũ ei?: neq; altitudinẽ statur̃ eius:
qm̃ abiecī eũ: nec iuxta intuitũ hois ego iudico. Hõ. n. uidet ea q̃ parẽt: dñs autẽ intuet
cor. Et uocauit ysai amiadab ⁊ adduxit eũ
coã samuel. Qui dixit: Nec hũc elegit dominꝰ. Adduxit aũt ysai sãma: ō q̃ ait. Etiaz
hũc ñ elegit dñs. Adduxit itaq; ysai septẽ filios suos coram samuel. Et ait samuel ad
ysai: Nõ elegit dñs ex istis. Dixitq; samuel
ad ysai: Nũqd iã ꝓpleti sũt filij? Qui rñdit:
adhuc reliquꝰ ẽ paruulus: ⁊ pascit oues. Et
ait samuel ad ysai: Mitte: ⁊ adduc eũ. Nec
n. discũbem' ꝓsq; huc ille vẽiat. Misit ḡ ⁊
adduxit eũ. Erat autẽ ruffus ⁊ pulcher aspectu: decorq; facie. Et ait dñs: Surge ⁊ unge eũ. Ipse ẽ eni. Tulit ḡ samuel cornu olei:
⁊ vnxit eũ i medio fratr̃ ei?. Et direct' ẽ sp̃s
dñi a die illa i dauid: ⁊ deiceps. Surgẽsq;
samuel abyt i ramatha. Sp̃us autẽ dñi recessit a saul: ⁊ exagitabat eũ sp̃us nequa a
dño. Dixerũtq; serui saul ad eũ: Ecce sp̃us
dñi malꝰ exagitat te. Iubeat dñs nr̃ rex: ⁊ p̃
ui tui q̃ coã te sũt querent hominẽ scientez
psallẽ cithara: ut qñ arripuerit te sp̃us dñi
malꝰ: psallat manu sua: ⁊ leuꝰ eras. Et ait
saul ad seruos suos. Prouidete ḡ mihi aliquẽ bñ psallentẽ: ⁊ adducite eũ ad me. Et
rñdẽs vnꝰ ō pueri: ait: Ecce uidi filiũ ysai bethleemitẽ sciẽtẽ psallẽ ⁊ fortissimũ roboze:
⁊ uiz bellicosũ: ⁊ prudẽtẽ i vbis: ⁊ viz pulchrũ: ⁊ dñs ẽ cũ eo. Misit ḡ saul nũcios ad
ysai dicẽs: Mitte ad me dauid filiũ tuũ: q̃ ẽ
i pascuis. Tulit itaq; ysai asinũ plenũ panibus: ⁊ lagenã uini: ⁊ hedũ de capris vnũ: et
misit p manũ dauid filij sui sauli. Et uenit
dauid ad saul: ⁊ stetit coraz eo. Et ille dilexit eũ nimis: et factꝰ ẽ ei? armiger. Misitq;
saul ad ysai dicẽs: Stet dauid i ꝓspcũ meo.
Inuẽit. n. gratiã i oculis meis. Ygit qñcũq;
spiritus domini malus arripiebat saul: da
uid tollebat citharaz ⁊ pcutiebat mãu sua:
⁊ refocillabat saul: ⁊ leuꝰ habebat. Recedebat eni ab eo spũs malus.

C. XVII.

Congregantes autẽ philistĩm agmia
sua in preliuz: conuenerunt in sochot
iude: ⁊ castrametati sunt inter sochot ⁊ azecha i finib' domim. Põro saul ⁊ uiri israel
ꝓgregati: uenerunt in ualle terebinthi: et
direxerũt acie ad pugnãdũ ꝓtra philistĩm.
Et philistĩm stabãt sup mõtẽ ex pte hac: ⁊
isrl' stabat supra mõtẽ ex altera parte vall':
q̃ erat int' eos. Et egressus ẽ uir spurio' ō castris philistiozz noie goliath de geth: altitudinis sex cubitozz ⁊ palmo: ⁊ cassis erea sup caput ei?: ⁊ lorica hamata iducebat. Põro
põdus lozice ei? q̃nq; milia sicloz̃ eris erat:
⁊ ocreas ereas hẽbat i crurib': ⁊ clype' ere'
tegebat hũeros ei?. Hastile ãt haste ei? erat
q̃si liciatozũ texẽtũ. Ipsũ ãt ferrũ haste ei?
sexcẽtos siclos habebat ferri. Et armiger e
ius ãñcedebat eũ. Stansq; clamabat aduẽ
sũ phalãgas isrl': ⁊ dicebat eis: Quaz uẽissẽ
parati ad pliũ?: Nũqd ego nõ sũ philiste': ⁊
uos serui saul? Eligite ex uob' uiz: ⁊ descẽdat ad singulare certamen. Si quiuerit pugnare mecũ ⁊ pcusserit me: erim' uob' fui.
Si ãt ego pualuero ⁊ pcussero eũ: uos fui
eritis: ⁊ seruietis nob'. Et aiebat philisteus.
Ego exp̃braui agminibus isrl' hodie. Date
mihi uirũ: ⁊ ineat mecũ singulare certamẽ.
Audiẽs ãt saul ⁊ oẽs israelite sermões philistei huiuscemõi: stupebãt ⁊ metuebãt nimis. Dauid aũt erat filius' viri effratei ō quo
supra dictũ ẽ ō bethleẽ iuda: cui nomẽ erat
ysai: q̃ habebat octo filios: ⁊ erat uir i diebꝰ
saul senex ⁊ grãdeuꝰ int' uiros. Abierũt autẽ
tres filij ei? maiores p' saul in pliũ. Et noia
triũ filioz̃ ei? q̃ prexerãt ad bellũ: heliab primogenitus: ⁊ secũdus aminadab: tertius ꝑs
samma. Dauid ãt erat mim'. Trib'ꝰ ḡ maioribus secutis saulẽ: abyt dauid ⁊ reuersus ẽ
a saul: ut pasceret gregẽ pr̃is sui i bethleez.
Procedebat vo philiste' mãe ⁊ vespe: ⁊ stabat q̃draginta dieb'. Dixit ãt ysai ad dauid
filiũ suũ: Accipe fr̃ib' tuis ephi polẽte ⁊ decẽ panes istos: ⁊ curre i castra ad fres tuos:
⁊ decẽ formellas casei: has defcres ad tribunum. Et fratres tuos uisitabis si recte agãt
⁊ cum quibus ordinati sunt disce. Saul
autem ⁊ illi ⁊ oẽs filij israel in ualle terebinthi pugnabãt aduersũ philistĩm. Surexit

itaq; dauid mãe: ⁊ cõmẽdauit gregẽ custo-
di: ⁊ onust' abijt sicẽ p̃cepat ei ysai. Et uẽit ad
locũ magala ⁊ ad exercitũ: q̃ egressus ad pu
gnã uociferat' ẽat i certamie. Direxẽat. n. a
cie isr'l: ⁊ philistijq; ex aduerso fuerãt p̃pa
ti. Dereliquẽs g̃ dauid uasa q̃ attulerat s'ũ
manu custodis ad sarcinas: cucurrit ad lo-
cũ certamis: ⁊ itrogabat si oia recte agerẽt
erga fr̃es suos. Cũq; adhuc ille loq̃ret eis
appuit vir ille spur' ascẽdẽs goliath noie
philiste' de geth: ò castris philistinoz. Et lo
quẽte eo hec eadẽ v̈ba: audiuit dauid. Oẽs
ãt israelite cũ uidissent uirũ fugerũt a facie
eius: timẽtes eũ valde. Et dixit vnus q̃sp̃iaz
de isr'l: Nũ uidisti viz hũc q̃ ascendit? Ad
exp̃brãdũ. n. isr'l ascẽdit. Virũ g̃ q̃ pcusserit
eũ: ditabit rex diuitijs magnis: ⁊ filiã suam
dabit ei: ⁊ domũ p̃is ei' faciet absq; tribu
to in isr'l. Et ait dauid ad uiros q̃ stabãt se
cũ dicẽs: Quid dabit viro q̃ pcusserit phili
steũ hũc: ⁊ tulerit opp̃obriũ de isr'l? Quis
ẽ. n. hic philiste' icircũcisus: q̃ exprobrauit
aciẽ dei viuẽtis? Referebat aũt ei pplus eũ-
dẽ sermonẽ dicẽs: Hec dabunt uiro: q̃ pcus
serit eũ. Qõ cũ audisset heliab frater eius
maior loquẽte eo cũ alijs: irat' ẽ ꝓtra dauid
⁊ ait: Quare uenisti: ⁊ q̃re dereliq̃sti paucu
las oues illas i deserto? Ego noui supbiam
tuã ⁊ nequitiã cordis tui: q̃a ut uideres pliz
descẽdisti. Et dixit dauid: Quid feci? Nun
quid non uerbũ est? Et declinauit paululũ
ab eo ad aliũ. Dixitq; eũdẽ sermonẽ. Et res
pondit ei populus uerbũ sicut prius. Audi
ta sunt autẽ uerba que locutus ẽ dauid: et
annunciata in ꝓspectu saul. Ad quem cum
fuisset adductus: locutus est ei: Non conci
dat cor cuiusq; in eo. Ego seruus tu' vadã:
⁊ pugnabo aduersus philisteũ. Et ait saul
ad dauid: Nõ vales ẽisistẽ philisteo isti nec
pugnare aduersus eũ: quia puer es. Hic au
tem uir bellator est ab adolescentia sua. Di
xitq; dauid ad saul: Pascebat seruus tuus
patris sui gregez: ⁊ ueniebat leo uel ursus
⁊ tollebat arietem de medio gregis: ⁊ perse
quebar eos ⁊ percutiebã: eruebamq; ò ore
eoz. Et illi ꝓsurgebant aduersũ me: ⁊ app̃
hendebã mentũ eoz: ⁊ suffocabã inffici-
ebãq; eos. Nã ⁊ leonem ⁊ vrsuz interfeci ego ẽ
uus tuus. Erit igitur ⁊ philisteus hic in-
circuncisus q̃i unus ex eis. Nunc vadam:
⁊ auferã opp̃obriũ pplõ. Qm̃ quis est iste
philiste' incircũcisus: q̃ ausus ẽ maledicere
exercitui dei uiuentis? Et ait dauid: Dñs q̃
eripuit me de manu leonis ⁊ de mãu vrsi:
ipse me liberabit de manu philistei huius.
Dixit ãt saul ad dauid: Vade: ⁊ dñs tecũ sit.
Et induit saul dauid uestimẽtis suis: ⁊ ipo-
suit galeã ereã sup caput eius: ⁊ uestiuit eũ
loricã. Accinctus g̃ dauid gladio ei' sup ve
stẽ suã: cepit tẽtare si armat' posset icedẽ.
Nõ. n. habebat ꝓsuetudinẽ. Dixitq; dauid
ad saul: Nõ possũ sic icedẽ: q: nõ usũ hẽo.
Et deposuit ea. Et tulit baculũ suũ quẽ sp
habebat in manib': ⁊ elegit sibi q̃nq; lym-
pidissimos lapides de torrẽte: ⁊ misit eos i
perã pastoralẽ quã habebat secũ: ⁊ fundã
manu tulit: ⁊ pcessit aduersum philisteuz.
Ibat autẽ philisteus icedẽs ⁊ appropiquãs
aduersũ dauid: ⁊ armiger eius añ eũ. Cũq;
inspexisset eũ philisteus ⁊ uidisset dauid: ò
spexit eũ. Erat autẽ adolescẽs ruffus: ⁊ pul
cher aspectu. Et dixit philisteus ad dauid:
Nũq̃d ego cãis sũ q̃ tu uẽis ad me cũ bacu
lo? Et maledixit philisteus dauid in dijs su
is. Dixitq; ad dauid: Veni ad me: ⁊ dabo
carnes tuas volatilib' celi ⁊ bestijs trr̃e. Di
xit autẽ dauid ad philisteum: Tu uenis ad
me cũ gladio ⁊ hasta ⁊ clypeo: ego autẽ ve-
nio ad te i noie dñi exercituũ dei agminuz
isr'l q̃b' exprobrasti hodie: ⁊ dabit te dñs in
manu mea: ⁊ pcutiã te: ⁊ auferã caput tuũ
a te. Et dabo cadauera castroz philistijm
hodie volatilib' celi ⁊ bestijs trr̃e: ut sciat oĩs
trr̃a: q̃a ẽ dñs deus i isr'l: ⁊ nouerit uniuersa
eccl'ia hec: q̃ñ in gladio nec in hasta saluat
dñs. Ipi'. n. ẽ bellũ: ⁊ tradet uos i manus
nr̃as. Cũ g̃ surrexisset philiste' ⁊ uẽiret ⁊ ap
propiq̃ret ꝓtra dauid: festinauit dauid: ⁊ oc
currit ad pugnã ex aduerso philistei. Et mi
sit manũ suã i perã: tulitq; unũ lapidẽ ⁊ fũ
da iecit: ⁊ circũducẽs pcussit eũ i frõte: ⁊ in
fixus est lapis in fronte eius: ⁊ cecidit in fa-
ciẽ suã sup trr̃ã. Prevaluitq; dauid aduer
sũ philisteũ in funda ⁊ lapide: pcussũq; phi
listeũ interfecit. Cũq; gladiũ nõ hẽret i mãu
dauid: cucurrit ⁊ stetit super philisteũ: ⁊ tu
lit gladium eius ⁊ eduxit euz de uagia sua:
⁊ interfecit eum: preciditq; caput eius. Vi
dentes autem philistijm q̃ mortuus esset
fortissimus eorum fugerunt. Et consurgẽ-
tes uiri israel ⁊ iuda uociferati sunt: ⁊ perse
cuti sunt philisteos usq; dũ uenirent in val
lẽ ⁊ usq; ad portas acharõ. Ceciderunt q;
vulnerati de philistijm in uia sarim ⁊ usq;

ad geth:⁊ usq; ad acharon. Et reuertentes filij israel postq̃ psecuti sunt philistheos:iua serũt castra eoꝝ. Assumẽs ãt dauid caput philistei:attulit illõ i irlm: arma vo ei⁹ posuit i tab'naculo suo. Eo ãt tpe quo viderat saul dauid egrediẽtẽ ꝓtra philisteũ: ait ad abner ꝓncipẽ militie sue. De q̃ stirpe descendit hic adolescẽs? Dixitq; abner: Viuit aia tua rex si noui. Et ait rex: Introga tu cui⁹ fili⁹ sit iste puer. Cũq; regressus esset dauid percusso philisteo:tulit eũ abner ⁊ itroduxit coꝝ saule:caput philistei hñtẽ i manu. Et ait ad eũ saul: De q̃ pgenie es o adolescẽs? Dixitq; dauid: Filius serui tui isai bethlemite ego sum.

.XVIII.

Et factũ ẽ cum cõplesset loq̃ ad saul: aia ionathe conglutinata ẽ aie dauid ⁊ dilexit eũ ionathas q̃si aiaz suã. Tulitq; eũ saul in die illa:⁊ non concessit ei ut reuerteretur in domũ pris sui. Jnierũt ãt dauid ⁊ ionathas fedus. Diligebat.n.eũ q̃si aiam suã. Nã expoliauit se ioathas tunica q̃ erat indut⁹:⁊ dedit eã dauid ⁊ reliq̃ uestimenta sua usq; ad gladiũ ⁊ arcũ suũ:⁊ usq; ad balteũ. Egrediebat q̃; dauid ad oia quecũq; miss̃et eũ saul:⁊ prudent⁹ se agebat. Posuitq; eũ saul sup uiros belli:⁊ acceptus erat i oculis uniuersi ppli:maxieq; i ꝓspectu famuloꝝ saul. Porro cũ reuerteret percusso philisteo dauid:⁊ ferret caput eius i irlm: egresse sũt mulieres de vniuersis vrbib⁹ isrl cantantes chorosq; ducẽtes i occursũ saul ẽgis i tympanis leticie ⁊ i sistris:⁊ ꝑcinebãt mulieres ludentes:atq; dicentes: Percussit saul mille ⁊ dauid decẽ milia. Jratus ẽ ãt saul nimis:⁊ displicuit i oculis ei⁹ iste sermo. Dixitq;: Dederũt dauid decẽ milia: ⁊ mihi mille dederũt. Quid ei supest nisi soluz regnũ? Nõ rectis q̃ oculis saul aspiciebat dauid:a die illa ⁊ deinceps. Post diẽ ãt altera iuasit spũs dei mal⁹ saul:⁊ pphetabat i medio dom⁹ sue. Dauid ãt psallebat mãu sua sicut p singlos dies. Tenebatq; saul lãceã ⁊ misit eã:putãs q̃ ꝓfigere posset dauid cũ pariete. Et declinauit dauid a facie eius secundo. Et timuit saul dauid:eo q̃ ẽet dñs cũ eo ⁊ a se ẽcessisset. Almouit g̃ eũ saul a se:⁊ fecit eũ tribunũ sup mille viros. Et egrediebat ⁊ itrabat i ꝓspeũ ppli. Jn oibus q̃q; vijs suis dauid prudent⁹ agebat:⁊ dns erat cũ eo. Vidit itaq; saul q̃ prudẽs ẽet nimis ⁊ cepit cauere eũ. Ois ãt isrl ⁊ iuda diligebat dauid. Jpe ãt igrediebat ⁊ egrediebat ante eos. Dixitq; saul ad dauid: Ecce filia mea maior merob:ipsã dabo tibi vxorẽ: tã tũmodo esto uir fortis:⁊ preliare bella dñi. Saul ãt reputabat dicẽs: Non sit manus mea i eo:sz sit sup eũ man⁹ philistioꝝ. Dixit ãt dauid ad saul: Quis ego sũ:aut q̃ ẽ vita mea:aut cognatio pris mei in isrl:ut fiã gener regis? Factũ ẽ ãt tẽpus cũ deberet dari merob filia saul dauid:data ẽ hadrieli molathite vxor. Dilexit ãt dauid michol filiaz saul alterã. Et nũciatũ ẽ saul:⁊ placuit ei. Dixitq; saul: Dabo eã illi ut fiat ei i scandalũ:⁊ sit sup eũ manus philistinoꝝ. Dixitq; saul ad dauid: In duabus gener meus eris hodie. Et mandauit saul suis suis. Loq̃mini ad dauid clã me:dicẽtes: Ecce places regi:⁊ oẽs serui ei⁹ diligũt te. Nũc g̃ esto gener regis. Et locuti sũt serui saul i auribus dauid oĩa vba hec. Et ait dauid: Nũ parũ uidet vob⁹ genere ẽe regis? Ego ãt sũ uir pauper ⁊ tenuis. Et renũciauerũt serui saul dicẽtes: Juiuscemõi vba locut⁹ ẽ dauid. Dixit ãt saul: Sic loq̃mini ad dauid: Nõ hz rex spõsalia necesse nisi tãtũ cẽtũ preputia philistinoꝝ: ut fiat ultio de ĩmicis regis. Porro saul cogitabat dauid tradẽ in man⁹ philistinoꝝ. Cũq; renũciassent serui ei⁹ dauid vba q̃ dixerat saul: placuit frmo i oculis dauid ut fieret gener regis. Et p⁹ paucos dies surgẽs dauid: abyt i acharon cũ uiris q̃ sub eo erant ⁊ pcussit ex philistijm ducẽtos uiros:⁊ attulit eoꝝ ꝓputia ⁊ ãnumerauit ea regi:ut ẽet gener eius. Dedit itaq; saul ei michol filiã suã vxorẽ. Et vidit saul:⁊ intellexit q̃ dñs ẽet cũ dauid. Michol ãt filia saul diligebat eũ. Et saul magis cepit timẽ dauid. Factusq; est saul ĩmic⁹ dauid cũctis diebus. Et egressi sũt ꝓcipes philistinoꝝ. A ꝓncipio ãt egressionis eoꝝ:prudẽti⁹ se gerebat dauid q̃ oẽs uiri saul: ⁊ celebre factũ ẽ nomẽ ei⁹ nimis.

.XIX.

Locutus ẽ autẽ saul ad ionathan filiũ suũ ⁊ ad omnes seruos suos: ut occiderent dauid. Porro ionathas filius saul diligebat dauid ualdẽ. Et indicauit ioathas dauid dicens: Querit saul pater meus occidere te. Quappr̃ obserua te queso mane:⁊ manebis clam ⁊ absconderis. Ego autẽ egrediẽs stabo iuxta patrẽ meũ i agro ubicũq; fuerit:⁊ ego loquar de te ad patrem meum

s obscura

Dor sistq; tri. Est genꝰ tube ul' est instrum qd' grauiu reddit sonu sic ympani ul' cymbalu

. deinceps . me⁹. eoz tꝫ. ꝓpheta.

ul' pphetabat. v. more accipitiu aliena referebat

7 qõcũq; uidẽo nũciabo tibi. Locut⁹ ẽ ergo ionathas de dauid bona ad saul pẽz suũ. Dixitq; ad eũ: Ne pecces rex i seruũ tuum dauid: qa nõ peccauit tibi: 7 opa eius bona sũt tibi ualde: 7 posuit aiaz sua i mãu tua: 7 pcussit philisteũ: 7 fecit dñs salutẽ magnaz vniuerso isr̃aeli. Vidisti: 7 letat⁹ es. Quaꝛ g̃ peccas i sanguie inocio: interficies dauid q̃ ẽ absq; culpa? Qõ cũ audisset saul: placat⁹ voce ionathe iurauit. Viuit dñs: qa nõ occidet. Vocauit itaq; ionathas dauid: 7 idicauit ei oĩa vba hec. Et itroduxit iõathas dauid ad saul: 7 fuit añ eũ sicut erat heri 7 nudiustert⁹. Motũ ẽ autẽ rursũ bellũ: 7 egressus dauid pugnauit aduersũ philistiĩ: p cussitq; eos plaga magna: 7 fugerũt a facie ei⁹. Et fact⁹ ẽ sps dñi malus i saul. Sedẽbat aũt i domo sua: 7 tenebat lãceã. Porro dauid psallebat i mãu sua. Nisusq; est saul ꝓ figere dauid lãcea in pariete. Et declinauit dauid a facie saul. Lancea aũt casso vulnet plata ẽ in pariete: 7 dauid fugit: 7 saluatus ẽ nocte illa. Misit g̃ saul satellites suos no cte i domũ dauid: ut custodirẽt eũ 7 interficerẽt mane. Qõ cũ ãnũciasset dauid michol vxor sua dicẽs: nisi saluaueris te nocte hac cras morieꝛis: deposuit eũ p fenestrã. Porro ille abiit 7 aufugit: atq; saluat⁹ ẽ. Tulit aũt michol statuã: 7 posuit eã sup lectũ: 7 pellẽ pilosã capraꝛ posuit ad caput eius: 7 operuit eã uestimẽtis. Misit aũt saul apparitores q̃ rapent dauid: 7 rñsũ est q̃ egrotaret. Rursũq; misit saul nũcios ut viderẽt dauid dicẽs: Afferte eũ ad me i lecto ut occidat. Cũq; venissẽt nũcij: inuentũ ẽ simulacrũ sup lectũ: 7 pellis capraꝛ ad caput eius. Dixit q; saul ad michol: Quaꝛ sic illusisti mihi 7 dimisisti inimicũ meũ ut fugẽt? Et respõdit michol ad saul: Quia ipse locut⁹ est mihi dicẽs: Dimitte me: alioq̃n interficiã te. Dauid aũt fugiẽs saluat⁹ ẽ. Et venit ad samuel in ramatha: 7 nũciauit ei oĩa que fecerat sibi saul. Et abierunt ipse 7 samuel: 7 morati sunt in naioth: Nũciatũ ẽ aũt sauli a dicẽtibus: Ecce dauid in naioth i ramatha. Misit ergo saul lictoꝛes ut raperẽt dauid. Qui cum uidissent cuneũ prophetaruꝫ uaticinãtium: 7 samuel stantẽ super eos: factus est etiã spũs dñi in illis: 7 prophetare ceperũt etiã ipsi. Qõ cũ nunciatũ esset sauli: misit 7 alios nũcios. Prophetauerunt aũt 7 illi. Et rursũ misit saul tertios nũcios: qui 7 ipi pphetaueꝛit. Et irat⁹ iracũdia saul: abiit ẽt ipse i ramatha: 7 uenit usq; ad cisternã magnã q̃ ẽ i sochot. Et interrogauit: 7 dixit: Ubi q̃ loco sũt samuel 7 dauid? Dictuzq; est ei. Ecce i naioth sũt in ramatha. Et abiit in naioth in ramatha. Et factus est etiaz sup eũ spũs dñi: 7 ambulauit ingrediens: 7 prophetabat usq; dũ ueniret i naioth in ramatha. Et expoliauit ẽt ipse se uestimẽtis suis 7 pphetauit cũ cetis coꝛã samuel: 7 cecinit nudus tota die illa 7 nocte. Vñ 7 exiuit puerbiũ: Nũ 7 saul inꝫ prophetas?

¶.XX.

Fugit aũt dauid de naioth q̃ ẽ i ramatha: veniensq; locutus ẽ coꝛã iõatha: Quid feci? Que est iniquitas mea 7 quod peccatũ meũ i patrẽ tuũ: quia querit aiam meã? Qui dixit ei: Absit a te: nõ morieꝛis. Neq; n. faciet pr̃ mei⁹ q̃cq; grãde uel paruũ nisi pus idicauerit mihi. Hũc g̃ celauit a me pr̃ meus ꝛmonẽ tñmõ. Neq; q̃. n. erit istud. Et iurauit ruꝛsũ dauid. Et ait ille: Scit pr̃ cto pr̃ tu⁹ q̃ iueni gꝛaz i oculis tuis 7 dicet: Nesciat hoc ionathas: ne forte tristetur. Quinimo viuit dñs 7 uiuit aia tua: q̃ vno tñ ut ita dicã gradu ego mõsq; diuidimur. Et ait iõathas ad dauid: Quodcũq; dixerit mihi aia tua faciã tibi. Dixit aũt dauid ad ionathan: Ecce calende sũt crastino: 7 ego ex moze sedẽ soleo iuxta regẽ ad uescendũ. Dimitte g̃ me ut abscõdr̃ i agro usq; ad vesperã diei ter̃tie. Si respiciẽs reqsierit me pat̃ tuus: rñdebis ei: Rogauit me dauid ut iꝛet celeriꝫ in bethleẽ ciuitatẽ suã: quia victime solẽnes ibi sũt vniuersis ꝓtribulibus suis. Si dixerit bñ: pax erit ſuo tuo. Si aũt fuerit irat⁹: scito q̃ ꝓpleta ẽ malitia ei⁹. Fac g̃ miſericoꝛdiã in seruũ tuũ: q̃ fedus dñi me famulũ tuũ tecũ inire fecisti. Si aũt ẽ iniq̃tas aliq̃ i me: tu me interfice: 7 ad patrẽ tuũ ne itroducas me. Et ait ionathas: Absit hoc a me. Nz. n. fieri põt: ut si certe coguero cõpletã ẽe pr̃is mei maliciã ꝓtra te: ñ ãnũciez tibi. Rñditq; dauid ad ionathan: Quis renũciabit mihi: siq̃d fõte rñderit tibi pr̃ tu⁹ dure de me? Et ait ionathas ad dauid: Veni 7 egrediamur foras i agꝛũ. Cũq; exissent ambo i agrũ: ait ionathas ad dauid: Dñe de⁹ isr̃l si iuestigauero sñiaz pr̃is mei crastino uel perendie 7 aliq̃d boni fuerit sup dauid: 7 nõ stati misero ad te 7 notuz tibi fecero: hec faciat de⁹ ionathe 7 hec augeat. Si aũt

pseuerauerit pūs mei malitia aduersū te: ī uelabo aurez tuā ⁊ dimittā te ut vadas in pace: ⁊ sit dñs tecū sicut fuit cū pīe meo. Et si vixero: facies mihi miſicordiā dñi: si vo mōtu⁹ fuēo: nō auferes miſicordiā tuā a do mo mea usqz i sempitnuz. Aut si nō fecero qñ eradicaueīt dñs ūmicos dauid vnūquē qz de terra auferat ionathan de domo sua ⁊ requrat dñs ò mānu ūmicoꝝ dauid. Pepigit g ionathas fedus cū domo dauid. Et requisiuit dñs ò mānu inimicoꝝ dauid. Et addidit ioathas ōieraī dauid: eo q diligēt illū. Sic.n. aiaz suā ita diligebat eū. Dixitqz ad eū ionathas: Cras calēde sūt: ⁊ requrer. Requret.n. sessio tua usqz perēdie. Descēdes g festin⁹ ⁊ vēies i locū ubi celādus es: i die qñ opari licz: ⁊ sedeb iuxta lapidē cui nomen ē ezel. Et ego tres sagittas mittā iuxta eū: ⁊ iaciā qi exercens me ad signū. Mittā q̄qz ⁊ puerū dicēs ei: Vade ⁊ affer mihi sagittas. Si dixero puero: ecce sagitte intra te sūt tol le eas: tu veni ad me: q̄a pax tibi ē ⁊ nihil ē mali: viuit dñs. Si aut sic locut⁹ fuero puero: ecce sagitte ultra te sūt: vade i pace: q̄a dimisit te dñs. De vbo aut qō locuti fuim⁹ ego ⁊ tu: sit dñs int̄ me ⁊ te usqz i sempitnū. Absc̄odit⁹ ē g dauid i agro: ⁊ venerūt calende: ⁊ sedit rex ad comedēdū panē. Cūqz sedisset rex sup cathedrā suā scōm cōsuetudinē q̄ erat iuxta parietē: surrexit ionathas ⁊ sedit abner ex latē saul: vacuusqz apparuit loc⁹ dauid: ⁊ nō ē locut⁹ saul q̄cq̄ i die illa. Cogitabat.n. q̄ forte eueniſſet ei ut non ēet mūdus nec purificat⁹. Cūqz illuxiſſet dies secūda p⁹ calēdas: rursus apparuit uacu⁹ locus dauid. Dixitqz saul ad ioathā filū suū: Cur nō uenit filⁱ isai nec heri nec hodie ad vescēdū: Rnditqz ionathas sauli: Rogauit me obnixe ut iret i bethleē: ⁊ ait: Dimitte me: qñ sacrificiū solēne ē i ciuitate mea vn⁹ de fratribus meis acersiuit me. Nunc g si i ueni gratiā i oculis tuis: vadā cito ⁊ uidbo fratres meos. Ob hanc causā non uenit ad mensam regis. Iratus autē saul aduersum ionathan: dixit ei: Fili mulieris ultro uirū rapientis: nūquid ignoro quia diligis filiuz isai in confusionem tuā: ⁊ in confusionem ignominiose matris tue? Omnib⁹.n. dieb⁹ quibus filius isai uixerit sup terrā: non stabilieris tu neqz regnū tuū. Itaqz iam nunc mitte ⁊ adduc eū ad me: q̄a filⁱ mortis est. Rndēs aūt ioathas sauli pri suo: ait: Quare moriet? Quid fecit? Et arripuit saul lanceā ut percuteret eū. Et intellexit ionathas: q̄ diffinitū esset a pīe suo ut interficeret dauid. Surrexit g ionathas a mēsa i ira furoris: ⁊ nō comedit i die calēdaz secūda panē. Cōtristat⁹ ē.n. sup dauid: eo q̄ cōfudisset eū pr suus. Cūqz illuxiſſet mane: venit ioathas i agrū iuxta placitū dauid: ⁊ puer paruulus cū eo. Et ait ad puerū suū: Vade ⁊ affer mihi sagittas qs ego iacio. Cūqz puer cucurriſset iecit aliā sagittā trās puez. Venit itaqz puer ad locū iaculi qō miserat ioathas. Et clamauit ionathas p⁹ tergū pueri: ⁊ ait: Ecce ibi est sagitta: porro ultra te. Clamauitqz itez ioathas p⁹ tergū pueri dicēs: Festina uelocit̄ ne steteris. Collegit aūt puer ionathe sagittas: ⁊ attulit ad dñm suū: ⁊ q̄d ageret penit⁹ ignorabat. Tñmō.n. ionathas ⁊ dauid rez nouerant. Dedit g ionathas arma sua puero: ⁊ dixit ei: Vade ⁊ ōfer i ciuitatē. Cūqz abiſſet puer surrexit dauid ò loco q̄ vgebat ad austrū: ⁊ cadēs pnus i terrā adorauit tertio. Et osculātes se alterutrū: fleuerūt pariter: dauid āt āplius. Dixit g ioathas ad dauid: Vade i pace. Quecūqz iurauim⁹ ābo i nōie dñi: dicētes: dñs sit int̄ me ⁊ te: ⁊ int̄ semē tuū ⁊ semē meū usqz in sēpiternū. Et surrexit dauid: ⁊ abyt: ſz ⁊ ionathas ingressus est ciuitatē.

.XXI.

Venit āt dauid i nobe ad achimelech sacerdotē. Et obstupuit achimelech eo q̄ uēīsset dauid ⁊ dixit ei: Quare tu solus ⁊ nullus est tecum? Et ait dauid ad achimelech sacerdotē: Rex precepit mihi sermonē ⁊ dixit: Nemo sciat rez propter quā missus es a me: ⁊ cuiusmodi precepta tibi dederiz. Nam ⁊ pueris meis cōdixi in illum ⁊ illuz locum. Nunc g si quid habes ad manū uel q̄nqz panes da mihi: aut q̄cq̄d uenerit. Et rndens sacerdos ad dauid: ait illi: Non habeo laicos panes ad manū: ſz tm̄ panē scuz. Si mundi sunt pueri maxie a mulieribus: māducēt. Et rndit dauid sacerdoti: ⁊ dixit ei: Et q̄dē si de mulierib⁹ agit p̄tinuim⁹ nos ab heri: ⁊ nudiustertius qñ egrediebamur: ⁊ fuerit uasa pueroz sca. Porro uia hec pollute ē: ſz ⁊ ipa hodie scificabit i uasis. Dedit g ei sacerdos scificatū panē. Neqz.n. ēat ibi panis nisi tm̄ panes, pponis q̄ subleuati fuerāt a facie dñi: ut ponerēt pānes calidi. Erat aūt ibi uir q̄dā de seruis saul i die illa intus

in tabnaculo dñi: & nomẽ ei⁹ doech idumeus potentissimus pastor saul. Hic pascebat mulas saul. Dixit aũt dauid ad achimelech: Si hẽs hic ad manũ hastã aut gladiũ da mihi: q̃ gladiũ meũ & arma mea ñ tuli me cũ. Sẽmo. n. regis vrgebat. Et dixit sacẽdos: Ecce hic gladi⁹ goliath philistei quẽ pcussisti i valle terebinthi: est inuolutus pallio post ephot. Si istũ uis tollere: tolle. Nõ. n. hic ẽ alt⁹ absq̃ eo. Et ait dauid: Nõ ẽ huic alter similis: da mihi eũ. Surrexit itaq̃ dauid: & fugit i die illa a facie saul: & uenit ad achis regẽ geth. Dixerũtq̃ serui achis cũ vidissent dauid: Nũq̃d nõ iste ẽ dauid rex ẽre: Nõne huic cantabãt per chorꝺos dicẽtes: pcussit saul mille: & dauid decẽ milia? Posuit aũt dauid ſmones istos i corde suo: & extimuit ualde a facie achis regis geth. Et mutauit os suũ coram achis: & collabebat inẽ manus eor̃: & ipingebat i ostia porte: defluebãtq̃ saliue eius in barbã. Et ait achis ad seruos suos: Vidistis hoiez insanũ: q̃re adduxistis eũ ad me? An desunt nob furiosi: q̃a introduxistis istũ ut furoret me pñte? Dimittite illum hinc ne ingrediatur domũ meã.

¶ .XXII.

Abijt q̃ dauid inde: & fugit i speluncam odollã. Qꝺ cum audissent fratres ei⁹ & ois domus pris eius: descenderũt ad eum illuc. Et cõuenerũt ad eũ oẽs q̃ erant i angustia & stituti: & oppssi ere alieno & amaro aio & fact⁹ ẽ eor̃ pnceps. Fueꝝtq̃ cũ eo q̃si q̃ drigẽti uiri. Et pfect⁹ ẽ dauid ide i maspha q̃ ẽ moab. Et dixit ad regẽ moab. Maneat oro pr̃ me⁹ & mat̃ mea vobiscũ: donec sciam q̃d faciat mihi deus. Et dereliq̃t eos añ faciẽ regis moab. Mãserũtq̃ apud eũ cũctis diebꝰ qbꝰ dauid fuit i psidio. Dixitq̃ gad p pheta ad dauid: Noli manẽ i psidio. Proficiscẽ: & vade i trã iuda. Et pfect⁹ ẽ dauid: & vẽit in saltum areth. Et audiuit saul q̃ apparuisset dauid: & uiri q̃ erãt cũ eo. Saul aũt cũ manẽt i gabaa & ẽet i nemore qꝺ est in rama: hastã manu tenẽs: cũctiq̃ serui eius circũstarẽt eũ: ait ad seruos suos q̃ assistebãt ei: Audite me nũc filij geminí: Nũq̃d oibus vob dabit filius ysai agros & vineas & uniuersos uos faciet tribunos & centuriones: q̃m conspiraſtis oẽs aduersũ me: & nõ ẽ q̃ mihi renũciet: maxie cũ & filius me⁹ fedus iunxerit cum filio ysai: Nõ ẽ q̃ uicẽ meã doleat ex vobis: nec q̃ annunciet mihi: eo q̃ suscitauerit filius me⁹ seruũ meũ aduersũ me insidiantẽ mihi vsq̃ hodie. Rñdens aũt doech idumeus q̃ assistebat: & erat pmus inter seruos saul: vidi i q̃t filiũ ysai i nobe apud achimelech filium achitob sacerdotẽ. Qui consuluit p eo dñm: & cibaria dedit ei. Sed & gladiũ goliath philistei dedit illi. Misit g̃ rex ad accersẽdũ achimelech sacerdotẽ filiũ achitob: & oẽs domũ pris ei⁹ sacerdotũ q̃ erãt in nobe. Qui uniuersi uenerũt ad regẽ. Et ait saul ad achimelech: Audi fili achitob. Qui rñdit: Presto sum dñe. Dixitq̃ ad eũ saul: Quare cõiurastis aduersũ me tu & filius ysai: & dedisti ei panes & gladiũ: & consuluisti p eo dñm: ut consurgeret aduersũ me insidiator usq̃ hodie p manẽs? Rñdẽsq̃ achimelech regi ait: Et q̃s in oibus seruis tuis sicut dauid fidelis & gener regis: & pgens ad ipius tuũ: & gl̃iosus in domo tua? Nõ hodie cepi p eo consulẽ dñm? Absit hoc a me. Ne suspicet rex aduersũ seruũ suũ rẽ huiuscemõi i vniuersa domo patris mei. Nõ. n. sciuit seruꝰ tuꝰ q̃cq̃ sup hoc negocio: uel modicũ uel grãde. Dixitq̃ rex: Mor̃ morieris achimelech: tu & oĩs dom⁹ patris tui. Et ait rex emissarijs q̃ circũstabãt eum. Cõuertimini: & interficite sacerdotes dñi. Mã manus eor̃ cũ dauid ẽ: sciẽtes q̃ fugisset: & nõ indicauerũt mihi. Noluerũt aũt serui regis extẽdẽ manꝰ suas i sacerdotes dñi. Et ait rex ad doech: Cõuertẽ tu: & irrue i sacerdotes dñi. Cõuersusq̃ doech idumeꝰ irruit in sacerdotes: & trucidauit in die illa octogintaq̃nq̃ viros vestitos ephot lineo. Nobe aũt ciuitatẽ sacerdotũ, percussit i ore gladij: viros & mulieres & paruulos & lactantes: bouẽq̃ & asinũ & ouẽ i ore gladij. Euadẽs aũt vnꝰ filius achimelech filij achitob: cuius nomẽ erat abiathar: fugit ad dauid: & ãnũciauit ei q̃ occidisset saul sacẽdotes dñi. Et ait dauid ad abiathar: Sciebã. n. i die illa q̃ cũ ibi esset doech idomeus: procul dubio annũciaret sauli. Ego fui reꝰ oĩum aiarũ pris tui. Mãe mecũ ne timeas. Si q̃s q̃siẽrit aiam meam: q̃ret & aiam tuã: mecũq̃ seruabers.

¶ .XXIII.

Hec annũciauerũt dauid dicẽtes: Ecce philistiim oppugnãt ceilã: & diripiunt areas. Cõsuluit ergo dauid dominũ dicẽs: Nũ vadam & percutiã philisteos istos? Et ait dñs ad dauid: Vade & percuties philisteos: & saluabis ceilã. Et dixerunt uiri qui erant cũ dauid ad eũ: Ecce nos hic i iuda pauentes

timem⁹:quãto mag⁹ si ierim⁹ i ceilã aduersũ agmia philistino⁹:/Rursũ ḡ dauid ꝓsuluit dñm. Qui rñdens ait ei: Surge ⁊ uade in ceilã. Ego.n. tradã philisteos i manu tua. Abũt ḡ dauid ⁊ uiri ei⁹ in ceilã:⁊ pugnauit aduersũ philisteos. Et abegit iumẽta eorũ ⁊ pcussit eos plaga magna: ⁊ saluauit dauid hĩtatores ceile. Porro eo tpe q̃ fugebat abiathar filⁱ achimelech ad dauid i ceilã:e phot secũ hñs:descẽderat. Nũciatũ ẽ ãt saul q⁹ venisset dauid i ceilã. Et ait saul: Tradidit eũ dñs i man⁹ meas:ꝯclusus ẽ itrogressus vrbẽ:i q̃ põte ⁊ sere sr̃. Et ꝓcepit saul oi ppl'o ut ad pugnã descẽdẽt i ceilã: ⁊ obsideret dauid ⁊ viros ei⁹. Qõ cũ dauid rescisset ḋa ꝓpararet ei saul clã malũ:dixit ad abiathar sacẽdotẽ: Applica ephot. Et ait dauid Dñe deus isrl̃:audiuit famã seru⁹ tu⁹ q⁹ disponat saul uenire i ceilã: ut cuẽtat urbez ꝓpter me. Si tradẽt me uiri ceile i man⁹ eius ⁊ si descẽdet saul sicut audiuit seru⁹ tu⁹:dñe deus isrl̃ indica ꝟuo tuo. Et ait dñs: Descẽdet. Dixitq⁹ rursũ dauid: Si tradẽt me uiri ceile ⁊ viros q̃ sũt mecũ in man⁹ saul: Et dixit dñs: Tradẽt. Surrexit ḡ dauid ⁊ uiri ei⁹ q̃ si sexcẽti:⁊ egressi de ceila huc atq⁹ illuc vagabãt incerti. Nũciatũq⁹ ẽ saul q⁹ fugisset dauid de ceila ⁊ saluat⁹ esset:quãobrẽ dissimulauit exire. Morabat aũt dauid i defto i locis firmissimis:mãsitq⁹ i mõte solitudis ziph i mõte opaco. Querebat eũ tñ saul cũ ctis diebus:⁊ nõ tradidit eũ dñs i man⁹ ei⁹. Et vidit dauid q⁹ egressus ẽet saul ut q̃reret aiam eius. Porro dauid erat i deserto ziph i silua. Et surrexit ionathas filius saul ⁊ abũt ad dauid i siluã:⁊ cõfortauit man⁹ ei⁹ i deo:dixitq⁹ ei: Ne timeas. Neq⁹ eniz inueniet te manus saul pris mei. Et tu regnabis sup isrl̃:⁊ ego ero tibi secũdus. Sz ⁊ saul pr̃ me⁹ scit hoc. Percussit ḡ vterq⁹ fedus coraz dño. Mansitq⁹ dauid i silua:ionathas aũt reuersus est in domũ suã. Ascenderunt aũt ziphei ad saul i gabaa dicentes: Mõne ecce dauid latitat apud nos in locis tutissimis silue in colle achille que est ad dextrã deserti: Nunc ḡ sicut desiderauit anima tua ut ꝺscenderes:descende:nostrũ autez erit ut tradamus eum in manus regis. Dixitq⁹ saul: Benedicti vos a dño:ḋa doluistis vicẽ meã. Abite ḡ oro ⁊ diligentius ꝓparate ⁊ curiosius agite:⁊ ꝓsiderate locũ ubi sit pes eius: l' q̃s viderit eũ ibi ubi dixistis. Recogitat eiz de me q⁹ callide insidier ei. Considerate ⁊ videte oĩa latibula ei⁹ i q̃b⁹ abscõditur: ⁊ reu timini ad me ad rẽ certã ut uadã vobiscuz. Q̃ si ẽt in trã se obstruxerit: persecutabor eũ i cũct⁹ milib⁹ iuda. At illi surgẽtes abierũt i ziph añ saul. Dauid aũt ⁊ uiri ei⁹ erant in ꝺserto maõ i cãpestrib⁹ ad dextrã iesimuth. Iuit ḡ saul ⁊ socij eius ad querendum eu⁹. Et nũciatũ est dauid: statiq⁹ descẽdit ad petrã:⁊ ꝟsabatuz in deserto maon. Qõ cũ audisset saul:psecut⁹ ẽ dauid i deserto maon. Et ibat saul ⁊ uiri ei⁹ ad lat⁹ mõtis ex pte vna: dauid ãt ⁊ uiri ei⁹ erãt i latẽ mõtis ex pte alt̃a. Porro dauid despabat se posse euadẽ a facie saul. Itaq⁹ saul ⁊ viri ei⁹ i modũ coroe cingebant dauid ⁊ uiros ei⁹ ut capent eos. Et nũci⁹ venit ad saul dicẽs: Festina ⁊ veni q̃m infuderũt se philistiim sup trã. Reuersus ẽ ḡ saul desistẽs psequi dauid: ⁊ prexit in occursũ philistino⁹. Propt̃ hoc vocauerũt locũ illu petrã diuidẽtẽ.

.XXIIII.

Ascẽdit ergo dauid inde:⁊ habitauit i locis tutissimis engaddi. Cũq⁹ ꝟuersus esset saul postq⁹ persecutus ẽ philisteos:nũciauerunt ei dicentes: Ecce dauid in deserto est engaddi. Assumens ḡ saul tria milia electoz uiroz ex oi isrl̃:prexit ad ꝟuestigãduz dauid ⁊ uiros ei⁹:etiã sup abrutissimas petras q̃ solis ibicibus puie sr̃. Et uẽit ad caulas ouiuz q̃ se offerebant uianti: eratq⁹ ibi spelũca quã ingressus ẽ saul ut purgaret vẽtrẽ. Porro dauid ⁊ viri ei⁹ i ulteriore pte spelũce latebãt. Et dixerũt serui dauid ad eu⁹: Ecce dies ō q̃ locut⁹ ẽ dñs ad te: ego tradaz tibi inimicũ tuũ ut facias ei sicut placuerit i ocul' tuis. Surrexit ḡ dauid:⁊ pcidit oraz chlamydis saul silẽt. Pⁿ hec pcussit cõ suũ dauid:eo q⁹ abscidisz oraz chlamydis saul. Dixitq⁹ ad viros suos: Propitius sit mihi dñs ne faciã hãc rẽ dño meo christo dñi ut mittã manũ meã i eũ:q: christ⁹ dñi ẽ. Diuit dñs:q: nisi dñs pcusserit eũ:aut dies ei⁹ venerit ut moriat:aut descẽdes i pliũ pierit:propitius mihi sit dñs ut nõ mittã manũ meã i christũ dñi. Et ꝓfregit dauid uiros suos ꝟ monib⁹ istis:⁊ nõ pmisit eos ut ꝓsurgerẽt i saul. Porro saul exurgẽs de spelũca pgebat cepto itinẽ. Surrexit ãt dauid p⁹ eũ: ⁊ egressus ꝺ spelũca clamauit p⁹ tergũ saul dicẽs: Dñe mi rex. Et respexit saul post se: ⁊ inclinans se dauid pronus in terram adorauit.

Dixitq; ad saul: Quare audis vba hoīum
loquētiū: dauid q̄rit malū aduersū te: Ecce
hodie viderūt oculi tui q tradiderit te dñs
i manu mea i spelūca: z cogitaui ut occiderē
te: sz pepcit tibi ocul' me', Dixi enī: Nō extē
dā manū meā i dñm meū: q: christ' dñi ē.
Quin pot' pater mi vide: z cognosce oraz
chlamydis tue i manu mea: quō cū pciderē
sūmitatez chlamydis tue: nolui extēdē ma
nū meā in te. Animaduerte z uide quoniā
nō ē in manu mea malū neq; iniq̄tas: neq;
peccaui in te. Tu autē insidiaris aie mee: ut
auferas eā. Judicet dñs iud' me z te: z ulcis
cat' me dñs ex te: manus aūt mea nō sit i te:
sicut z i puerbio antiq̄ dicit'. Ab ipīs egre
diet' ipietas. Man' ḡ mea nō sit i te. Quem
psequeris rex isrl' quē psequeris: Canē mortuuz
psequeris: z pulicem vnū. Sit dñs iudex: z
iudicet inter me z te: z videat z iudicet cām
meam: z eruat me de manu tua. Cum autē
complesset dauid loquens sermōes huiusce
mōi ad saul: dixit saul: Nūq̄d vox hec tua
ē fili mi dauid? Et leuauit saul vocē suā et
fleuit: dixitq; ad dauid: Justior tu es q̄ ego
Tu.n. tribuisti mihi bona: ego aūt reddidi
tibi mala. Et tu indicasti mihi hodie q̄ fece
ris mihi bona: quō tradiderit me dñs i ma
nu tua: z nō occideris me. Quis.n. cū iuēe
rit ūmicū suū: dimittet eū in via bona? Sz
dñs reddat tibi uicissitudinē hanc p eo q̄
hodie opat' es i me. Et nūc q: scio q certis
sime regnatur' sis z habitur' i manu tua re
gnū isrl': iura mihi i dño ne deleas semē me
um p' me neq; auferas nomē meū ò domo
pīs mei. Et iurauit dauid sauli. Abyt ergo
saul i domū suā: z dauid z uiri ei' ascende
runt ad tutiora loca.

.XXV.

Mortu' ē aūt samuel: z ꝯgregatus ē vni
uersus isrl' z planxerunt eum nimis
z sepelierūt eū in domo sua i ramatha. Cō
surgēsq; dauid descēdit in desertū pharan.
Erat autē uir quispiā in solitudine maon
z possessio eius i carmelo: z hō ille magn'
nimis: erātq; ei oues tria milia z mille ca
pre. Et accidit ut tōderet grex ei' i carmelo.
Nomē aūt uiri illi' erat nabal: z nomē vxo
ris ei' abigail. Eratq; mulier illa prudētissi
ma z speciosa. Porro vir ei' dur' z pessim'
z malicios'. Erat aūt ò genē caleph. Cū
āt audisset dauid i ōrto q tōdēt nabal gre
gē suū: misit decē iuuenes z dixit eis: Ascen
dite i carmelū: z venietis ad nabal: z saluta
bitis eum ex noie meo pacifice: z sic dicetis:
Sit frib' meis z tibi pax: z domui tue pax:
z ōib' q̄cunq; habes sit pax. Ex multis ānis
saluos faciēs tuos z ōia tua: Audiui q ton
derēt pastores tui greges tuos q erāt nobis
cū i ōserto. Nūq̄ eis molesti fuimus: nec a
liqñ defuit q̄cq̄ eis ò grege oi tpe q̄ fuerūt
nobiscū i carmelo. Interroga pueros tuos:
z idicabūt tibi. Nūc ḡ iueniāt pueri tui gra
tiā i oculis tuis. In die.n. bōa venim' ad te.
Quōcūq; iuenerit man' tua da fuis tuis: et
filio tuo dauid. Cūq; venissēt pueri dauid:
locuti sūt ad nabal ōia vba hec ex nomine
dauid: z siluerūt. Rūdens aūt nabal pueri
dauid: ait: Quis ē dauid: z q̄s ē filius isai?
Hodie increuerūt serui q̄ fugiūt dños suos.
Tollā ḡ panes meos z aq̄s meas z carnes
pecoz q occidi tōsoribus meis: z dabo viris q̄s
nescio vnde sint. Regressi sūt itaq; pueri da
uid p viā suā: z reuersi uenerūt z annuncia
uerūt ei ōia vba q̄ dixerat nabal. Tc ait da
uid pueris suis: Accingat' vnusq̄sq; gladio
suo. Et accincti sūt singuli gladys suis. Ac
cinctusq; ē z dauid ense suo: z secuti sūt da
uid q̄i q̄dringenti uiri. Pōro ducenti remā
serūt ad sarcinas. Abigail aūt vxor nabal
nūciauit vn' de pueris suis dicēs: Ecce da
uid misit nūcios ò ōserto ut bñdicerēt dño
nō: z auersat' ē eos. Boies isti boni sati fue
rūt nob' z nō molesti: nec q̄cq̄ aliqñ perÿt
ōi tpe q̄ fuim' ꝯuersati cū eis i deserto. Pro
muro erant nob' tā i nocte q̄ i die ōib' dieb'
q̄b' pauimus apò eos greges. Quāobrē ꝯ
sidera z recogita q̄d facias: qñ completa ē
malicia aduersū uirū tuū z aduersū domū
tuā: z ipe ē filius belial ita ut nemo possit ei
loq̄. Festinauit igit abigail: z tulit ducētos
panes z duos vtres vini z q̄nq; arietes coc
tos: z q̄nq; sata polēte: z cētū ligaturas pas
se. z ducētas massas caricaꝝ: z posuit
sup asinos: dixitq; pueris suis: Precedite
me: z ecce ego post tergum sequar vos. Vi
ro autem suo nabal non indicauit. Cuz ḡ
ascendisset asinum z descendēt ad radicem
montis: dauid z uiri eius descendebant in
occursum eius. Quibus z illa occurrit. Et
ait dauid: Vere frustra seruaui omnia que
huius erant in deserto: z non perÿt q̄cq̄ ò
cūct' q̄ ad eū ptinēbāt: z reddidit mihi malū
p bono. Hec faciat dñs ūmic' dauid z hec
addat: si reliq̄uo ò ōibus q̄ ad ipsū pertinent

hoc satis. ti. ē mensura ornes modiū q dimidiū. Polenta. ē arinatissima farina. Per rariam. vice. me. cōcta. ē fric.

vsq; mane mingentē ad parietē. Cū autem uidisset abigail dauid: festinauit ⁊ descēdit ⁊ asino: ⁊ pcidit coꝛā dauid sup faciē suā: ⁊ adoꝛauit sup trā: ⁊ ceccidit ad pedes ei⁹: ⁊ dixit: Jn me sit dñe mi hec iniq̄tas. Loquatū obsecro ācilla tua i aurib⁹ tuis: ⁊ audi vba famule tue. Ne ponat oꝛo dñs meus rex cō suū sup uirū istū iniquū nabal: qm̄ scōz nomen suū stult⁹ ē: ⁊ stultitia cū eo. Ego aūt ācilla tua non vidi pueros tuos dñe mi ꝙs misisti: Nūc g̃ dñe mi uiuit dñs ⁊ uiuit aia tua q̄ phibuit te ne uenires in sanguinē: ⁊ saluauit manū tuā tibi. Et nūc fiāt sicut nabal inimici tui: ⁊ q̄ querūt dño meo malū. Qua ꝓpt̄ suscipe bñdictionē hāc quā attulit ācilla tua tibi dño meo: ⁊ da pueris q̄ sequūtur te dñm meū. Aufer iniq̄tatē famule tue. Faciēs. n. faciet dñs tibi dño meo domū fidēlē: da plia dñi oñe mi tu pliari. Malicia g̃ nō inueniat in te ꝺieb⁹ vite tue. Si. n. surrexerit aliq̄ hō ꝓsequēs te uel q̄rēs aiaz tuaz: erit aia dñi mei custodita q̄si i fasciculo viuētuū apud dñz deū tuū. Pōro ūmicoꝝ tuoꝝ aias rotabit: q̄si lapidē ⁊ circlo fūde. Cū g̃ fecerit tibi dñs dño meo oia hec q̄ locut⁹ ē bona de te: ⁊ cōstituēt te ducē sup isrl: nō erit tibi hoc i singultū ⁊ i scrupulū cordis dño meo: q̄ effuderi sāguinē inocuū: aut ipse te vlt⁹ fueris. Et cū benefecerit dñs dño meo: recordaberis ancille tue: ⁊ tu bñ facies ei. Et ait dauid ad abigail: Bñdictus dñs deus isrl q̄ misit te hodie i occursū me um: ⁊ bñdictū eloquiū tuū: ⁊ bñdicta tu q̄ phibuisti me hodie ne ire ad sanguinē: ⁊ vlciscerer me mānu mea. Alioq̄n viuit dñs deus isrl q̄ phibuit me ne malū facerē tibi: nisi cito venisses i occursū mihi: nō remānsisset nabal vsq; ad lucē matutinā mingēs ad parietē. Suscepit g̃ dauid ꝺ manu ei⁹ oia que attulerat ei: dixitq; ei: Vade pacifice i domū tuā. Ecce audiui vocē tuā: ⁊ honoraui faciē tuā. Venit autē abigail ad nabal. Et ecce ēat ei ꝓuiuiū in domo eius quasi conuiuium regis: ⁊ cor nabal iocundū. Erat enim ebrius nimis: ⁊ non indicauit ei verbū pusillum aut grande vsq; mane. Diluculo aūt cum digessisset vinū nabal idicauit ei vxor sua verba hec. Et mortuū est cor eius intrisecus: ⁊ factus est quasi lapis. Cumq; pertransissent decez dies: percussit dñs nabal: ⁊ mōtuus ē. Ꝺ cū audisset dauid mōtuū nabal: ait: Bñdictus dñs q̄ iudicauit causā opprobrij mei de manu nabal: ⁊ seruū suū custodiuit a malo: ⁊ maliciā nabal reddidit dñs i caput ei⁹. Misit g̃ dauid ⁊ locut⁹ ē ad abigail: ut sumēt eā sibi i vxorē. Et venerūt pueri dauid ad abigail in carmelū: ⁊ locuti sūt ad eā dicētes: Dauid misit nos ad te ut accipiat te sibi i vxorē. Que ꝓsurgēs adorauit ꝓna in trā: ⁊ ait: Ecce famula tua sit ancilla ut lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Et festinauit ⁊ surrexit abigail ⁊ ascēdit sup asinū ⁊ q̄nq; puelle ierūt cū ea pedisseque ei⁹. Et secuta ē nūcios dauid: ⁊ facta ē illi vxor. Ex ⁊ achinoez accepit dauid de iezrahel: ⁊ fuit vtraq; vxō ei⁹. Saul aūt dedit michol filiā suam vxorem dauid salthi filio lais: qui erat de gallim.

¶ .XXVI.

Et venerunt ziphei ad saul in gaba dicentes: Ecce dauid absconditus ē i colle achille: que est ex aduerso solitudinis. Et surrexit saul: ⁊ descēdit in ꝺesertū ziph: ⁊ cū eo tria milia uiroꝝ ꝺ electis isrl ut q̄reret dauid i deserto ziph. Et castrametat⁹ ē saul i gabaa achille: q̄ erat ex aduerso solitudis i via. Dauid aūt habitabat i deserto. Videns aūt q̄ venisset saul p⁹ se in desertū: misit exploratores ⁊ didicit q̄ illuc venisset certissime. Et surrexit dauid clam: ⁊ venit ad locū vbi erat saul. Cūq; vidisset locum i quo dormiebat saul: ⁊ abner filius ner ꝓnceps militie ei⁹ ⁊ saulē dormientē i tentorio: ⁊ reliquum vlg⁹ ꝑ circuitū ei⁹: ait dauid ad achimelech etheū ⁊ abisai filiū saruie frez ioab: dicens: Quis descēdet mecū ad saul i castra? Dixit q; abisai: Ego descēdā tecū. Venerunt ergo dauid ⁊ abisai ad pplm nocte: ⁊ inuenēt saul iacentē ⁊ dormientē i tentorio: ⁊ hastā fixā i tra ad caput eius: abner āt ⁊ pplm dormientes i circuitu ei⁹. Dixitq; abisai ad dauid: Cōclusit deus ūmicū tuū hodie i man⁹ tuas Nūc g̃ pfodiā eū lācea in tra semel: ⁊ secundo op⁹ nō erit. Et dixit dauid ad abisai: Ne interficias eū. Quis. n. extēdet manū suā i christū dñi: ⁊ innocēs erit? Et dixit dauid: Viuit dñs: q; nisi dñs pcusserit eū: aut dies ei⁹ venerit ut moriat: aut i plīū descendens pierit: ꝓpiti⁹ mihi sit dñs ne extēdā manuz meā i christū dñi. Nūc igit tolle hastā que ē ad caput ei⁹ ⁊ cyphū aq̄: ⁊ abeam⁹. Tulit igit dauid hastā ⁊ cyphū aque q̄ erat ad caput ei⁹: ⁊ abierūt. Et nō erat quisq; q̄ videt ⁊ intelligēt ⁊ euigilaret: sz oēs dormiebant

ḋa ſopō dñi irruerat ſuper eos. Cūq; traſiſſet dauid ex aduerſo: & ſteriſtet i vtice mōtis ō longe: & ēet grāde iteruallū int̄ eos: clamauit dauid ad pplm: & ad abner filiū ner dicens; Nōne rndebis abner? Et rndēs abner ait: Quis es tu q̄ clamas: & inq̄etas regē? Et ait dauid ad abner: Nūq̄d nō uir tu es? Et q̄s alius ſilis tui i iſrl? Quare g̃ nō cuſtodiſti dñm tuū regē? Ingreſſus ē. n. vnus de turba ut iterficeret regē dñm tuū. Nō ē bonū hoc q̄ feciſti. Viuit dñs: q̄m filij mōtis eſtis uos: ḋa nō cuſtodiſtis dñm vr̄m chriſtū dñi. Nūc ergo uide ubi ſit haſta regis: & ubi ſit cyph' aq̄ q̄ erat ad caput eī. Cognouit ait ſaul uocē dauid: & dixit: Nūq̄d vox hec tua fili mi dauid? Et ait dauid: Vox mea dñe mi rex. Et ait: Quā ob cām dñs meus pſeq̄t ſeruū ſuū? Quid feci: aut q̄ē malus i māu mea? Nūc g̃ audi oro dñe mi rex vba ſerui tui: Si dñs incitat te aduerſū me: odoret ſacrificiū. Si aūt filij hoiū maleducti ſūt ī ꝓſpectu dñi q̄ eiecerūt me hodie ut nō habitē i hēreditate dñi: dicētes: vaḋ ſerui oīs alienis. Et nūc nō effūdat ſāguis meꝰ i tra cor̄ dño: q: egreſſus ē rex iſrl ut querat pulicē unū: ſicut pſeq̄t pdix i mōtibus. Et ait ſaul: Peccaui. Reuēt̄ fili mi dauid. Neq̄q̄ eni ultra tibi male faciā: eo q̄ pciosa fuerit aīa mea i oculꝭ tuis hodie. Appet. n. q̄ ſtulte egeri: & igraueri multa nimis. Et rndens dauid ait: Ecce haſta regis: trāſeat unus ō pueri reg̃ & tollat eā. Dñs āt retribuet unicuiq; ſm iuſtitiā ſuā & fidē. Tradidit. n. te dñs hodie i manū meā: & nolui extēdē manū meā i chriſtū dñi. Et ſicut magnificata ē aīa tua hodie i oculꝭ meis: ſic magnificet aīa mea i oculis dñi: & libēt me de. ōi anguſtia. Ait g̃ ſaul ad dauid: Bñdictus tu fili mi dauid. Et q̄dē faciēs facies: & potens poteris. Abīt aūt dauid i uiā ſuā: & ſaul reuerſus eſt in locum ſuū.

.XXVII.

Ait dauid in cor̄ ſuo: Aliquando incidam una die in manus ſaul. Nonne melius eſt ut fugiam: & ſaluer in tra philiſtinorum ut deſperet ſaul ceſſetq; me quere in cunctis finibus iſrl: Fugiam g̃ manꝰ eius. Et ſurrexit dauid: & abīt ipſe & ſexcēti uiri cū eo ad achis filiū maoch regē geth. Et habitauit dauid cū achis in geth: ipſe & viri eī: & domꝰ eī: & due vxores eius: achinoem iezrahelites: & abigail uxor nabal carmeli. Et nūciatū ē ſaul q̄ fugiſſet dauid in geth: & nō addidit ultra q̄rere eū. Dixit aūt dauid ad achis: Si iueni gratiā i oculꝭ tuis: det mihi locꝰ i vna urbiū regiōis huꝰ ut habitē ibi. Cur. n. manet ſuꝰ tuꝰ i ciuitate regis tecū? Dedit itaq; ei achis i die illa ſicelech. Propt̄ quā cām facta ē ſicelech regū iuda uſq; in diē hanc. Fuit aūt numerus dierū q̄bꝰ hitauit dauid i rgiōe philiſtiorū q̄ttuor mēſiū. Et aſcēdit dauid & uiri eī: & agebāt predas de geſſuri: & de gazere: & de amalechitis. Hi. n. pagi habitabāt in tra antiq̄tus eūtibꝰ ſur uſq; ad trā egypti. Et pcutiebat dauid oēs terrā illoꝝ: nec relinq̄bat uiuētē viz & mulierē: tollēſq; oues & boues & aſinos & camelos & veſtes rruertebat: & ueniebat ad achis. Dicebat āt ei achis: In quē irruiſti hodie? Rndebat dauid: Cōtra meridiē iude: & ꝓtra meridiē hieramel: & ꝓtra meridiē ceni. Virū & mulierē nō uiuificabat dauid: nec adducebat i geth dicēs: ne forte loquant aduerſū nos. Hec feꝰ dauid. Et hoc erat decretū illi oibꝰ dieb' q̄bꝰ hitauit i regione philiſtinoꝝ. Credidit g̃ achis dauid dicēs: Mīta mala opat' ē ꝓtra pplm ſuū iſrl. Erit igit̄ mihi ſeruꝰ ſempiternus.

.XXVIII.

Factū ē aūt in dieb' illis: congregauēt philiſtijm agmina ſua ut preparētur ad bellū cōtra iſrl. Dixitq; achis ad dauid Sciens nūc ſcito: q̄m mecū egredieris castri tu & uiri tui. Dixitq; dauid ad achiſ: Nunc ſcies q̄ factur' ē ſeruꝰ tuꝰ. Et ait achis ad dauid: Et ego cuſtodē capitis mei ponā te cūctis dieb'. Samuel aūt mortuꝰ ē: planxitq; eū oīs iſrl: & ſepelierūt eū in ramatha vrbe ſua. Et ſaul abſtulit magoſ & ariolos ō tra: & interfec eos q̄ phitones hēbāt in ventre. Cōgregatiq; ſūt philiſtijm: & uenerūt & caſtrametati ſūt in ſunā. Cōgreganit aūt & ſaul uniuerſū iſrl: & uēit i gelboe. Et uidit ſaul caſtra philiſtijm & timuit: & expauit cor eī nimis. Cōſoluitq; dñm: & nō rndit ei: nec p ſōnia: neq; p ſacerdotes: neq; p pphetas. Dixitq; ſaul ſeruis ſuis: Querite mihi mulierē hnt̄ phitonē: & uadā ad eā: & ſciscitabor ab illa. Et dixer̄t ſerui eī ad eū: Eſt mulier phitonē hns in endor. Mutauit g̃ habitū ſuū: veſtituſq; ē alijs veſtimētis: & abīt ipſe & duo uiri cū eo: venerūtq; ad mulierē nocte: & ait illi: Diuina mihi i phitone: & ſuſcita mihi quem dixero tibi. Et ait mulier

hic pagi. gi. ē villa

. Phiton. omīs. me. ꝓdūt. & obliqs eſt ars ſuſpitādi mortuos

ſciscitabor .i. inquiram

Eraserit me⁹ or. v deleuerit

ad eū: Ecce tu nosti q̄ta fecerit saul ⁊ quō e raserit magos ⁊ ariolos ō tra. Quaꝫ g̃ ĩsidiaris aie mee ut occidar? Ait iurauit ei saul in dño dicēs: Viuit dñs: q: nō eueniet tibi q̄cq̄ mali ꝓpter hāc rez. Dixitq; ei mulier: Quē suscitabo tibi? Qui ait: Samuelē mihi suscita. Cū āt uidisset mulier samuelē: exclamauit voce magna: ⁊ dixit ad saul: Q̄ ĩposuisti mihi? Tu es. n. saul. Dixitq; ei rex Noli timere. Quid uidisti? Et ait mulier ad saul: Deos uidi ascēdētes ō tra. Dixitq; ei: Qual' ē forma ei⁹? Que ait: Vir senex a scēdit: ⁊ ipse amict⁹ ē pallio. Et intellexit saul q̄ samuel ēet: ⁊ iclinauit se sup faciē suā in tra: ⁊ adorauit. Dixit āt samuel ad saul: Quaꝫ ĩquietasti me ut suscitarer? Et ait saul: Coartor nimis. Siq̄dē philistīm pugnant aduersū me: ⁊ deus recessit a me: ⁊ exaudiē me noluit: nz ĩ mānu ꝓphetaꝝ: neq; p somnia. Vocaui g̃ te: ut oñderes mihi q̄d faciā. Et ait samuel: Quid ĩtrogas me cū dñs recessit a te: ⁊ trāsiit ad emulū tuū? Faciet n. tibi dñs sicut locut⁹ ē in mānu mea: ⁊ scindet regnū tuū de manu tua: ⁊ dabit illud ꝓximo tuo dauid: q̄a non obedisti uoci dñi: neq; fecisti irā furoris ei⁹ ĩ amalech. Ideirco q̄ꝺ pateris fecit tibi dñs hodie: ⁊ dabit dñs etiā ĩsrl' tecū ĩ manu philistīm. Cras āt tu ⁊ filij tui mecū eritis: ſz ⁊ castra ĩsrl' tradet dñs ĩ mānus philistīm. Statiq; saul cecidit porrect⁹ ĩ tra. Extimuerat. n. ꝟba samuel': ⁊ robur nō erat ĩ eo: q̄a ñ comederat panē tota die illa. Ingressa ē itaq; mulier illa ad saul. Cōturbat⁹. n. erat ualō. Dixitq; ad eū: Ecce obediuit ancilla tua uoci tue: ⁊ posui aiam meā ĩ manu mea: ⁊ audiui ꝟmōes tuos q̄s locut⁹ es ad me. Nūc igit audi ⁊ tu uocē ancille tue: ⁊ ponā coz̄ā te bucellā panis ut comedēs cōualescas: ⁊ possis iter ageꝛ. Qui renuit: ⁊ ait: Nō comedā. Coegit āt eū serui sui ⁊ mulier: ⁊ tandez audita uoce eoꝝ surrexit ō tra: ⁊ sedit sup lectū. Mulier āt illa habebat uitulū pascualē ĩ domo: ⁊ festīauit ⁊ occidit eū. Tollēsq; farinaz misc uit eā: ⁊ coxit agima: ⁊ posuit añ saul ⁊ añ suos ei⁹. Qui cū comedissent: surrexerūt: ⁊ ābulauerūt ꝑ totā noctez illā.

.XXIX.

Congregata sūt g̃ philistīm uniuersa agmīa ĩ aphec. Sed ⁊ ĩsrl' castrametatus est super fontē q̄ erat ĩ iezrahel. Et satrape quidē philistīm incedebāt ĩ cēturijs et milib⁹: dauid aūt ⁊ uiri ei⁹ erāt ĩ nouissimo agmie cū achis. Dixerūtq; ꝓncipes philistīj ad achis: Quid sibi uolūt hebrei isti? Et ait achis ad ꝓncipes philistīm: Nūqd ig̃noratis dauid q̄ fuit seru⁹ saul regis ĩsrl' ⁊ ē apud me multis dieb⁹ uel ānis? Et nō ĩueni ĩ eo q̄cq̄ ex die q̄ trāsfugit ad me usq; ad diez hanc. Irati sūt aūt aduersus eū ꝓncipes philistīj: ⁊ dixerūt ei: Reuertat uir ⁊ sedeat ĩ loco suo ĩ quo ꝓstituisti eū: ⁊ nō descēdat n obiscū in preliū: ne fiat nob⁹ aduersari⁹ cū pliari cepe rim⁹. Quō. n. aliꝫ poterit placare dñm suū nisi ĩ capitib⁹ nīis? Nōne iste ē dauid cui cā tabāt ĩ chozis dicētes: pcussit saul ĩ milib⁹ suis: ⁊ dauid ĩ decē milib⁹ suis? Vocauit g̃ achis dauid: ⁊ ait ei: Viuit dñs: q̄a rect⁹ es ⁊ bonus ĩ ꝓspectu meo: ⁊ exitus tu⁹ ⁊ introitus tuus mecū ē i castris. Et nō ĩueni in te q̄cq̄ mali: ex die qua uenisti ad me usq; in diē hāc: ſz satrapis nō places. Reuertē g̃ et uade ĩ pace: ⁊ ñ offēdas oculos satraparuz philistīm. Dixitq; dauid ad achis: Quid n. feci ⁊ q̄d iueīsti ĩ me ꝟo tuo a die q̄ fui in ꝓspcū tuo usq; ĩ diē hāc: ut non ueniā ⁊ pugnē ꝓtra ĩmicos dñi mei regis? Rñdēs autē achis: locut⁹ ē ad dauid: Scio q: bon⁹ es tu in oculis meis sicut āgelus dei: ſz ꝓncipes philistīno⁹ dixerūt: Nō ascēdet nobiscū in p̄liū. Igit cōsurge mane tu ⁊ serui dñi tui q̄ uenerūt tecū: ⁊ cū ō nocte surrexeritis ⁊ cepit diluceſcē: pgite. Surrexit itaq; ō nocte dauid ipse ⁊ uiri ei⁹: ut pficiscerēt mane: ⁊ reuterent ad trā philistīm. Philistīm āt ascēderunt in iezrahel.

.XXX.

Venissent dauid ⁊ uiri ei⁹ in siceleth die ꝛtia: amalechite impetū fecerant ex parte australi in siceleth: ⁊ percusserant siceleth: ⁊ succēderant eam igni. Et captiuas duxerant mulieres ex ea a mīmo usq; ad magnū: ⁊ nō interfecerāt quēq̄: ſz secū duxerāt: ⁊ pgebāt itinē suo. Cū g̃ uēisset dauid ⁊ uiri ei⁹ ad ciuitatē: ⁊ iuēissēt eā succēsā igni: ⁊ uxores suas ⁊ filios suos ⁊ filias ductas ēe captiuas: leuauerunt dauid et pplus q̄ erat cū eo uoces suas: ⁊ planxerūt dōec deficerēt ĩ eis lachryme. Siq̄dē ⁊ due uxores dauid captiue ducte fuerāt: achinoē iezrahelites: ⁊ abigail uxor nabal carmeli. Et ꝓtristatus ē dauid ualde. Volebat. n. eū pplus lapidare: q̄a amara ēat aia uni⁹cui⁹q; uiri sup filijs suis ⁊ filiab⁹. Cōfortat⁹ ē aūt

dauid in dño deo ſuo: ⁊ ait ad abiathar ſacerdotē filiū achimelech: Applica ad me ephot. Et applicauit abiathar ephot ad dauid: ⁊ ꝓſuluit dauid dñm dicēs: Perſeq̄r latrūculos hos: ⁊ ꝓphendā eos: an nō? Dixit q̄ ei dñs: Perſeq̄re: abſq; dubio. n. ꝓphēdes eos: ⁊ excutiēs pdā. Abyt ḡ dauid ipſe ⁊ ſexcēti uiri q̄ erant cū eo: ⁊ venerunt uſq; ad torrētē beſor: ⁊ laſſi q̄dā ſubſtiterūt. Perſecutus ē aūt dauid ipſe ⁊ q̄dringēti uiri cuꝫ eo: ſubſtiterāt. n. ducēti q̄ laſſi trāſire nō poterāt torrētē beſor. Et inuenerūt uirꝫ egyptium in agro: ⁊ adduxerūt eū ad dauid. Deditq; ei panē ut comederet ⁊ bibēt aquā: ſꝫ ⁊ fragmē maſſe caricarꝫ: ⁊ duas ligaturas vue paſſe. Qui cū comediſſet: reuerſus eſt ſpiritus ei⁹: ⁊ refocillatus ē. Nō. n. comederat panē neq; bibēat aquā trib⁹ diēb⁹ ⁊ tribuſ noctib⁹. Dixit itaq; ei dauid: Cui⁹ es tu: uel vñ: ⁊ q̄ pgis? Qui ait: Puer egypti⁹ ego ſū: ſeru⁹ viri amalechite. Dereliq̄t autē me dñs me⁹: q̄a egrotare cepi hudiuſteriū. Si q̄dē nos erupim⁹ ad auſtralē plagā cerethi ⁊ ꝓtra iudā ⁊ ad meridiē caleph: ⁊ ſicelech ſuccēdim⁹ igni. Dixitq; ei dauid: Poteſ me ducē ad iſtū cuneū? Qui ait: Jura mihi p deū q̄ nō occidas me: ⁊ nō tradas me i manus dñi mei: ⁊ ego ducā te ad cuneū iſtuꝫ. ⁊ iurauit ei dauid. Qui cū duxiſſet eū: ecce illi diſcūbebāt ſup faciē vniuerſe ⁊re: comedentes ⁊ bibētes: ⁊ q̄ feſtū celebrātes diē p cūcta pda ⁊ ſpoliꝫs: q̄ ceperāt ō ⁊ra philiſtiī ⁊ de ⁊ra iuda. Et pcuſſit eos dauid a ueſpa uſq; ad ueſperā alteri⁹ diei: ⁊ nō euaſit ex eis q̄ſq̄ niſi trm q̄dringenti uiri adoleſcētes q̄ aſcēderāt camelos: ⁊ fugerāt. Eruit ḡ dauid oīa q̄ tulerāt amalechite: ⁊ duas vxōes ſuas eruit. Nec ō fuit q̄ſq̄ a puo uſq; ad magnū tam de filiꝫs q̄ de filiab⁹ ⁊ ō ſpoliꝫs: ⁊ q̄cūq; rapuerāt oīa reduxit dauid: ⁊ tulit vniuerſos greges: ⁊ armēta: ⁊ mīauit añ faciē ſuā Dixerūtq;: Hec ē pda dauid. Venit aūt dauid ad ducentos uiros qui laſſi ſubſtiterāt nec ſequi poterant dauid: ⁊ reſidē eos iuſſerat in torrente beſor. Qui egreſſi ſunt ob uiam dauid: ⁊ populo qui erat cum eo. Accedens autez dauid ad populum ſalutauit eos pacifice. Reſpondenſq; omnis uir peſſim⁹ ⁊ iniqu⁹ ō uiris q̄ erāt cū dauid: dixit: Quia nō venerūt nobiſcū nō dabimus eis q̄q̄ ō pda quā eruim⁹: ſꝫ ſufficiat vnicuiq; vxor ſua ⁊ filij: q̄s cū acceperit recedant. Dixit aūt dauid: Nō ſic facietis frēs mei ō his q̄ tradidit nob⁹ dñs: ⁊ cuſtodiuit nos: ⁊ dedit latrūculos q̄ erupant aduerſū nos i manuſ nr̄as: nec audiet uos q̄ſq̄ ſup ſmōe hoc Equa. n. ps erit ō ſcēdēti ad plū: ⁊ ēmanēti ad ſarcinas: ⁊ ſil̄it diuidēt. Et factū ē hoc ex die illa ⁊ deinceps ꝓſtitutū ⁊ pfinitū: ⁊ q̄ſi lex i iſrl̄ uſq; i diē hāc. Venit ḡ dauid i ſicelech: ⁊ miſit pōa ō pda ſēioꝛib⁹ iuda ꝓximis ſuis dicēs: Accipite bñdictionē ō pda hoſtium dñi. Vbis q̄ erāt i bethel: ⁊ q̄ in ramoth ad meridiē: ⁊ q̄ i gether ⁊ q̄ i aroer: ⁊ q̄ i ſephamoth ⁊ q̄ i eſthama ⁊ q̄ i rachal: ⁊ q̄ in vrbib⁹ hierameli ⁊ q̄ i urbib⁹ ceni ⁊ q̄ i rhama ⁊ q̄ i lacu aſan ⁊ q̄ i athach ⁊ q̄ i ebron ⁊ relīq̄s q̄ erāt i his loc⁹ i q̄b⁹ cōmoꝛat⁹ fuerat dauid ⁊ uiri eius.

¶ .XXXI.

Philiſtīm aūt pugnabant aduerſum iſrl̄. Et fugerunt uiri iſrael añ faciem philiſtīm: ⁊ cecidēt iterfecti i mōte gelboe. Irruerūtq; philiſtīm i ſaul ⁊ i filios eius: ⁊ pcuſſerūt ionathan: ⁊ abiadab ⁊ melchiſue filios ſaul: totūq; pōd⁹ plī vſū ē i ſaul. Et ꝓſecuti ſūt eū uiri ſagittarij: ⁊ vulneratꝰ ē vehemēt a ſagittarīs. Dixitq; ſaul ad armigerū ſuū: Euagina gladiū tuū ⁊ percute me: ne fōte veniāt icircūciſi iſti ⁊ interficiāt me illudētes mihi. Et noluit armiger eius: fuerat. n. nimio troꝛe pterrit⁹. Arripuit itaq; ſaul gladiū ſuū ⁊ irruit ſup eū. Ō cuꝫ uidiſſet armiger eius q̄ mortu⁹ eſſet ſaul: irruit etiā ipſe ſup gladiū ſuū ⁊ mortuus ē cū eo. Mortu⁹ ē ḡ ſaul: ⁊ tres filij ei⁹: ⁊ armiger illi⁹: ⁊ vniuerſi uiri ei⁹ i die illa pit. Videtes āt filij iſrl̄ q̄ erāt trās uallē ⁊ trās iordanē q̄ fugiſſēt uiri iſrl̄ite: ⁊ q̄ mortuus ēet ſaul ⁊ treſ filij ei⁹: reliq̄rūt ciuitates ſuaſ ⁊ fugerūt. Venerūtq; philiſtīm: ⁊ habitauerūt ibi. Facta aūt die alta uenerūt philiſtīm ut expoliarēt interfectos: ⁊ inueneīt ſaul ⁊ tres filios ei⁹ iacētes i mōte gelboe. Et pciderūt caput ſaul: ⁊ expoliauerūt eū armis: ⁊ miſerūt i trā philiſtioꝛ p circuitū: ut annūciaret i tēplo idoloꝛ: ⁊ i pplis. Et poſuerūt arma ei⁹ i tēplo aſtaroth: coꝛp⁹ vo ei⁹ ſuſpēdeīt i muro bethſan. Q̄ō cū audiſſēt habitatoꝛes iabes galaad q̄cūq; fecerāt pſtiliſtīm ſaul: ſurrexeīt oēs uiri fortiſſimi: ⁊ ābulaueīt tota nocte: ⁊ tuleīt cadauer ſaul ⁊ cadauera filioꝛ ei⁹ ō muro bethſan. Veneruntq; uiri iabes galaad: ⁊ ꝓbuſſerūt ea igni

hoc compitū ti me cor. Est triuiū vbi gueniūt mlti

ꝛ tulerūt ossa eoꝝ: ꝛ sepelierūt i nemore iabes: ꝛ ieiunauerunt septem diebus.

¶ Explicit ꝑmus liber Samuelis. Incipit secundus. Capl'm ¶ I

Factū ē aūt postq̄ mortuꝰ ē saul ut dauid reuerteret a cede amalech: ꝛ manēt i sicelech duos dies. In die aūt ⁊tia apparuit hō veniēs de castris saul uestē ꝑscissa ꝛ puluē ꝑ ispsus caput. Et vt uenit ad dauid cecidit sup faciē suā: ꝛ adorauit. Dixitq̄ ad eū dauid: Unde uenis? Qui ait ad eū: De castris isrl fugi. Et dixit ad eū dauid: Quō est ⁊bū qđ fcm̄ ē? Indica mihi. Qui ait: Fugit pplus ex plio: ꝛ multi corruētes e pplo mō tui sūt: sꝫ ꝛ saul ꝛ ionathas filꝰ eī interiēt. Dixitq̄ dauid ad adolescētē q̄ nūciabat ei: Unde scis qa mortuꝰ ē saul ꝛ ionathas filius eī? Ait adolescēs q̄ nūciabat ei. Casu uenī i mōtē gelboe: ꝛ saul icūbebat sup hastā suam: porro curr' ꝛ eq̄tes appinquabāt ei: et cōuersus ꝑ tergū suū: vidēsq̄ me uocauit. Cui cū rndissem adsū: dixit mihi: Quisnā es tu? Et aio ad eū: Amalechites ego sum. Et locutꝰ ē mihi: Sta sup me: ⁊ iterfice me: qm̄ tenēt me āgustie: ꝛ adhuc tota aia mea in me est. Stansq̄ sup eū occidi illū. Sciebā. n. q̄ viuē ñ ꝓterat post ruinā. Et tuli diadema qđ erat i capite eī: ꝛ armillā de brachio illī: ꝛ attuli ad te dñm meū huc. Apprehendēs aūt dauid uestimēta sua scidit: oēsq̄ viri q̄ erāt cū eo: ꝛ planxerūt ꝛ fleuerunt ꝛ ieiūauerūt usq̄ ad uesperā sup saul ꝛ sup ionathā filiū eī: ꝛ sup ꝓplm dñi: ꝛ sup domū isrl: eo q̄ corruissent gladio. Dixitq̄ dauid ad iuuenē q̄ nnciauerat ei: Unde es tu? Qui rndit: Filius hois aduene amalechite ego sū. Et ait ad eū dauid: Quare ñ timuisti mittē manū tuā ut occideres christū dñi? Uocāsq̄ dauid unū de pueris suis ait: Accedēs irrue i eū. Qui pcussit illū: ꝛ mortuꝰ est. Et ait ad eū dauid: Sanguis tuus sup caput tuū. Os enī tuū locutū est aduersū te dicens: ego interfeci christū dñi. Planxit autē dauid planctū huiuscemodi sup saul ꝛ super ionathan filiū eī: ꝛ ꝑcepit ut docerent filios iuda arcuꝫ: sicut scriptum est in libro iustorum. Et ait: Considera israel pro his qui mortui sunt: super excelsa tua vulnerati. Inclyti israel super mōtes tuos interfecti sūt. Quō cecidērūt fortes? Nolite ā nūciare i geth: neq̄ ānūcietis i cōpitis ascalonis: ne forte letent filie philistiim: ne exultent filie icircūcisoꝝ. Mōtes gelboe nec ros nec pluuia veniāt sup uos. Neq̄ sint agri ꝑmitiaꝝ: qa ibi abiectus ē clypeus fortiū: clypeus saul q̄i nō ēet vnct' oleo a sanguine interfectoꝝ ab adipe fortiū. Sagitta ionathe nūq̄ redijt retrorsū: ꝛ gladius saul nō ē revsus inanis. Saul ꝛ ionathas amabiles ꝛ decori ualde in uita sua: i morte q̄s nō sūt diuisi. Aq̄lis velociores: leonib' fortiores. Filie isrl sup saul flete q̄ vestiebat uos coccino in ꝺlitijs: q̄ ꝑebat ornamēta aurea cultui vio. Quō cecidērūt fortes i plio? Jonathas i excelsis tuis occisus ē. Doleo sup te frāe mi ionatha decore nimis: ꝛ amabilis sup amorē mulieꝝ. Sic marer unicū amat filiū suū: ita ego te diligebā. Quō cecidērūt robusti ꝛ perierunt arma bellica?

¶ .II.

Fiē ꝑ hec cōsuluit dauid dñm dicēs: Nū ascēdā in unā de ciuitatib' iuda? Et ait dñs ad eū: Ascende. Dixitq̄ dauid: Quo ascendā? Et rndit ei: In ebron. Ascēdit q̄ dauid ꝛ due vxores eius achinonem ꝛ iezrahelites ꝛ abigail vxō nabal carmeli: sꝫ ꝛ uiros q̄ erāt cū eo duxit dauid singlos cū domo sua: ꝛ māsērūt i oppidis ebrō. Uenerūtq̄ uiri iuda ꝛ vnxērūt ibi dauid: ut regnaret sup domū iuda. Et nūciatū ē dauid q̄ viri iabes galaad sepelissent saul. Misit q̄ dauid nūcios ad uiros iabes galaad: dixitq̄ ad eos: Bñdicti uos a dño q̄ fecistis misericordiā hāc cū dño uro saul: ꝛ sepelistis eū Et nūc retribuet uob' qđē dñs misericordiā ꝛ vitatē: ꝛ ego ꝺdā gr̄aꝫ eo q̄ fecistē ⁊bū istō. Cōfortent' man' vre: ꝛ estote filij fortitudis. Licꝫ. n. mortuꝰ sit dñs uī saul: tñ me vnxit dom' iuda i regē sibi. Abner aūt filius ner ꝑnceps exercit' saul: tulit isboseth filiū saul: ꝛ ꝛ circūduxit eū ꝑ castra: regēq̄ ꝓstituit sup galaad: ꝛ sup gessuri: ꝛ sup iezrahel ꝛ sup efraim: ꝛ sup beniamī: ꝛ sup isrl vniuersū. Quadragīta ānoꝝ erat isboseth filꝰ saul cū regnare cepisset sup isrl: ꝛ duob' ānis regnauit. Sola aūt dom' iuda seqbat dauid. Et fuit numerus dieꝝ q̄s ꝓmorat' ē dauid iperās i ebron sup domū iuda septē ānorū ꝛ sex mēsiū. Egressusq̄ ē abner filius ner: ꝛ pueri isboseth filij saul de castris in gabaō.

Porro ioab filius saruie: et pueri dauid egressi sunt: et occurrerunt eis iuxta piscinā gabaon. Et cū in unū cōuēissent: e regiōe sederūt hi i una pte piscie: et illi ex alta. Dixitq; abner ad ioab: Surgāt pueri: et ludāt coram nobis. Et rīdit ioab: Surgāt. Surrexerūt g et trāsierūt numero duodecī de beniamī ex pte is boseth filij saul: et duodeci ō pueris dauid. Apphēsoq; unusq̄sq; capite ꝓparis sui: defixit gladiū i latꝰ ꝓtrarij: et ceciderūt sil. Vocatūq; ē nomē loci illius ager robustoꝝ in gabaō. Et ortū ē bellū durū satis i die illa: fugatusq; ē abner et uiri israel a pueris dauid. Erāt autē ibi tres filij saruie: ioab et abisai et asahel. Porro asahel cursor uelocissimus fuit q̄si vnꝰ ō capreis q̄ morātur i siluis. Persequebat aūt asahel abner: et ñ declinauit ad dextrā siue ad sinistrā omittēs psequi abner. Respexit itaq; abner post tergū suū: et ait: Tu ne es asahel? Qui rīdit: Ego sū. Dixitq; ei abner: Vade ad dextrā siue ad sinistram: et apphende unū de adolescētibꝰ: et tolle tibi spolia eius. Noluit ātem asahel omittē q̄n vrgēt eū. Rursūq; locutꝰ ē abner ad asahel: Recede et noli me sequi: ne forte ꝓpellar ꝓfodē te in terrā: et leuare nō potero faciē meā ad ioab fratrē tuū. Qui audire ꝓtēpsit: et noluit declinare. Percussit g eū abner auersa hasta i inguine et trāsfodit: et mortuus ē in eodē loco. Oēsq; q trāsibāt p locū illū in q̄ ceciderat asahel et mortuus erat: subsistebāt. Persequēbantur aūt ioab et abisai fugiētē abner: sol occubuit. Et venerūt usq; ad collē aq̄ductus q̄ ē ex aduerso vallis et itineris deserti in gabaō. Cōgregatiq; sūt filij beniamin ad abner: et ꝓglobati i unū cuneū steterūt i sūmitate tumuli vnius. Et exclamauit abner ad ioab: et ait: Nūquid usq; ad internitionē tuus mucro deseuiet? An ignoras q̄ pricolosa sit dispatio? Usq̄quo nō dicis pplo ut omittat psequi fratres suos? Et ait ioab: Viuit dñs: si locutꝰ fuisset mane: recessisset populus persequēs fratrē suū. Insonuit g ioab buccina: et stetit oīs exercitus: nec persecuti sunt ultra israel: neq; iniere certamē. Abner autem et uiri eius abierunt per cāpestria moab tota nocte illa: et transierunt iordanē: et lustrata oī bethoron venerunt ad castra. Porro ioab reuersus omisso abner cōgregauit omnē pplm: et defuerunt de pueris dauid decē et nouem uiri excepto asahele. Serui aūt dauid percusserunt de beniamin et ō uiris q̄ erāt cū abner trecentos seragīta: q̄ et mortui sūt. Tuleruntq; asahel: et sepelierūt eū i sepulchro patris sui i bethleē. Et ābulauerūt tota nocte ioab et viri qui erant cū eo: et in ipso crepusculo peruenerunt in ebron.

C. III. Sertorio

Facta ē g longa ꝓcratio inter domum dauid et inter domū saulis: dauid proficiens: et semp seipso robustior: domus aūt saul decrescens q̄tidie. Natiq; sūt filij dauid in ebron. Fuitq; ꝓmogenitus eius amon ō achinoē iezrahelite: et p̄ eū chelcab de abiga il uxore nabal carmeli. Porro tertius absalō filius macha filie tholomai regis gessur. Quartus aūt adōias filius agith: et q̄ntus saphacias filius abithal. Sextus q̄s hietraaz de egla uxore dauid. Hi nati sūt dauid i ebron. Cū g esset pliū inter domū saul et domū dauid: abner filius ner regebat domū saul. Fuerat aūt sauli ꝓcubina noie respha filia achia: ingressusq; ē ad eā abner. Dixitq; isboseth ad abner: Quare ingressus es ad ꝓcubinā patris mei? Qui irat⁹ nimis ꝓpter vba isboseth: ait: Nūquid caput canis ego sū aduersū iudā hodie q̄ feceri misericōdiā sup domū saul patris tui: et sup fres et ꝓximos eius: et nō tradidi te in manu dauid: et tu requisisti i me q̄ argueres ꝓ mulier hodie? Hec faciat deus abner: et hec addat ei: nisi quō iurauit dñs dauid sic faciam cū eo ut trāsferat regnū de domo saul: et eleuet thron⁹ dauid sup israel et sup iudā a dan usq; bersabee. Et ñ potuit rīdere ei q̄c q̄: q̄a metuebat illū. Misit g abner nūcios ad dauid i ebron ꝓ se dicētes: Cuius ē tra? Et ut loq̄rēt: Fac mecū amicitias: et erit manus mea tecū: et reducā ad te vniuersū israel. Qui ait: Optime. Ego faciā tecū amicitias sz vnā rē peto a te: dicēs: Nō videbis faciē meā añq̄ adducēris mihi michol filiā saul: et sic venies et videbis me. Misit ātem dauid nūcios ad isboseth filiū saul dicēs: Redde uxorē meā michol quā despōdi mihi cētū ꝓputys phi listiȝ. Misit g isboseth: et tulit eā a uiro suo phaltiel filio lais. Seqbatq; eā uir suus plorās usq; bauriz. Et dixit ad eū abner: Vade et reuertē. Qui reuersus ē. Sermonē aūt itulit abner ad seniores israel dicēs: Tā heri q̄ nudiustertius q̄rebat dauid ut regnaret sup vos. Nē g facite: quōm dñs locutus ē ad dauid dicēs: In mānu serui mei dauid saluabo populū meū israel de manu philistym et oīuȝ inimicorū eius. Locutus est autez abner etiaȝ

ad beniamin. Et abijt ut loq̃ret ad dauid i ebron oia q̃ placuerãt israeli ⁊ uniuerso beniamin: venitq; ad dauid i ebron cũ uigiti uiris. Et fecit dauid abner ⁊ uiris ei⁹ q̃ uenerãt cũ eo ꝓuiuiũ. Et dixit abner ad dauid: Surgã ut cõgregẽ ad te dñm meũ regẽ oẽs isrl: ⁊ ineam tecũ fed⁹: ⁊ iperes oib⁹ sicut ò siderat aia tua. Cũ g̃ ò duxisset dauid abner ⁊ ille isset i pace: statim pueri dauid ⁊ ioab venerũt cesis latronib⁹ cũ p̃da magna nimis. Abner aũt nõ erat cũ dauid i ebron: q̃a iam dimiserat eũ: ⁊ pfectus fuerat i pace: ⁊ ioab ⁊ oĩs exercit⁹ q̃ erãt cũ eo ⁊ postea uenerãt. Nũciatũ ẽ itaq; ioab a narrãtib⁹: Venit abner fil⁹ ner ad regẽ: ⁊ dimisit eũ: ⁊ abijt i pace. Et ingressus ẽ ioab ad regẽ: ⁊ ait: Quid fecisti? Ecce uenit abner ad te. Quare dimisisti eũ: ⁊ abijt ⁊ recessit? Ignoras abner filium ner qm̃ ad hoc venit ad te ut deciperet te: ⁊ sciret exitũ tuũ ⁊ introitũ tuũ: ⁊ nosset oia q̃ agis? Egressus itaq; ioab a dauid misit nũcios p⁹ abner: ⁊ reduxit eũ a cisterna syra ignãte dauid. Cũq; rediisset abner i ebrõ seorsũ adduxit eũ ioab ad mediũ porte ut loq̃ret ei i dolo: ⁊ pcussit illũ ibi i inguine: et mortuus ẽ in ultionẽ sanguinis asahel frãs ei⁹. Qõ cũ audisset dauid rẽ iã gestam: ait: Mundꝰ ego sũ: ⁊ regnũ meũ apud deũ vsq; in sẽpiternũ a sãguine abner filij ner: ⁊ veniat sup caput ioab: ⁊ sup oẽs domũ p̃is ei⁹: nec deficiat de domo ioab fluxũ seminis sustinẽs ⁊ lepsus ⁊ tenẽs fusũ: ⁊ cadẽs gladio ⁊ indigẽs pane. Igit ioab ⁊ abisai frat⁹ eius interfecerũt abner: eo q̃ occidisset asahel fratrẽ eorũ i gabaõ i pl̃io. Dixit aũt dauid ad ioab: ⁊ ad oẽs pplm̃ q̃ erat cũ eo. Scidite uestimẽta vã: ⁊ accingimini saccis: ⁊ plãgite añ exequias abner. Porro rex dauid sequebatur feretrũ. Cũq; sepelisset abner i ebron: leuauit rex dauid uocẽ suã: ⁊ flenit sup tumulũ abner. Fleuit aũt ⁊ oĩs ppl⁹. Plangẽsq; rex ⁊ lugẽs abner: ait: Neq̃q̃ ut mori solent ignaui: mortu⁹ es abner. Manus tue ligate nõ sũt: ⁊ pedes tui non sunt ꝓpedibus aggrauati: sz sicut solẽt cadẽ coram filijs iniq̃tatis sic corruisti. Cõgeminãsq; ois ppl⁹: fleuit sup eũ. Cũq; uenisset uniuersa multitudo cibũ capẽ cũ dauid clara adhuc die: iurauit dauid dicẽs: Hec faciat mihi dẽ ⁊ hec addat si añ occasũ solis gustauero panẽ ul̃ aliud q̃q̃. Oĩsq; ppl⁹ audiuit: ⁊ placuerũt eis cũcta q̃ fecit rex i ꝓspectu oĩs ppli. Et cognouit oẽ vulg⁹ ⁊ uniuersus isrl in die illa: qm̃ nõ actũ fuisset a rege ut occideret abnẽ filius ner. Dixit aũt rex ad suos: Nũ igr̃atis qm̃ ꝓnceps ⁊ maxim⁹ cecidit hodie in isrl? Ego autẽ adhuc delicat⁹ ⁊ unctus rex. Porro viri isti filij saruie duri mihi sũt. Reddat dñs faciẽti malũ iuxtã malicią suã.

.IIII.

Audiuit autẽ isboseth filius saul q̃ cecidisset abner in ebron: ⁊ dissolute sũt manus eius: õisq; israel perturbatus est. Duo autem uiri ꝓncipes latronũ erant filio saul: nomẽ uni banaa: ⁊ nomen alteri rechab filij remmõ berotite de filijs beniamin. Siquidez ⁊ beroth reputata ẽ i beniamin. Et fugerunt berothite in gethaim: fuerũtq; ibi aduene usq; ad tp̃s illud. Erat ãt ionathe filio saul filius debil⁹ pedib⁹. Quinquẽnis.n. fuit q̃n uenit nũci⁹ de saul ⁊ ionatha ex iezrahel. Tollẽs itaq; eũ nutrix sua fugit. Cũq; festinaret ut fugẽt: cecidit: ⁊ claudus effect⁹ ẽ: habuitq; uocabulũ miphiboseth. Veniẽtes igr̃ filij remmob berothite rechab ⁊ banaa: igressi sũt feruẽte die domũ isboseth. Qui dormiebat sup stratũ suum meridie: ⁊ ostiaria dom⁹ purgãs triticũ ob dormiuit. Ingressi sũt autẽ domũ latẽt assũmẽtes spicas tritici: ⁊ pcusserũt eũ i inguine rechab: ⁊ banaa frat⁹ ei⁹: ⁊ fugerũt. Cũ ãt ingressi fuissent domũ: ille dormiebat sup lectũ suũ i cõclaui: ⁊ pcutiẽtes iterfecerũt eũ. Sublatoq; capite ei⁹ abierũt p uiã depti tota nocte: ⁊ attulerũt caput isboseth ad dauid i ebron. Dixerũtq; ad regẽ: Ecce caput isboseth filij saul inimici tui q̃ q̃rebat aiaz tuã: ⁊ dedit dñs dño nr̃o regi ultionẽ hodie de saul ⁊ de semie eius. Rñdens aũt dauid rechab ⁊ banaa frib⁹ ei⁹ filijs remmon berothite: dixit ad eos: Viuit dñs q̃ eruit aiaz meã ò õi ãgustia: qm̃ eũ q̃ annũciauerat mihi ⁊ dixerat mortu⁹ ẽ saul q̃ putabat se ꝓspa nũciaz: tẽui ⁊ occidi eũ i sicelech cui opotebat me mercedẽ dare ꝓ nũcio. Quãto magis nẽ hoies ipij interfecerũt uirũ inoxiũ i domo sua sup lectũ suũ nõ querã sanguinẽ eius ò manu uestra: ⁊ auferam uos de terra? Precepit itaq; dauid pueris suis: ⁊ interfecerũt eos: precidẽtesq; manus ⁊ pedes eorũ: suspẽderunt eos super piscinã in ebron. Caput autẽ isboseth tulerunt: ⁊ sepelierunt i sepulchro abner in ebron.

.V.

92

89

ET venerũt uniuerse tribus ísrl̃ ad da
uid in ebron dicentes: Ecce nos os tu
um ⁊ caro tua sumus. Ꝺz ⁊ heri ⁊ nudiusꝫ
tertius cũ ēet saul rex sup nos: tu eras edu
cens ⁊ reducens ísrl̃. Dixit autē dñs ad te:
Tu pasces ppl'm meũ ísrl̃: ⁊ tu eris dux su
per ísrl̃. Venerũt ǫq; ⁊ seniores ísrl̃ ad regē in e
bron ⁊ pcussit cũ eis rex dauid fed'ꝰ i ebrō co
rā dño: unxerũtq; dauid i regē sup ísrl̃. Filiusꝫ
trigita ānoꝝ erat dauid cũ regnare cepisset:
⁊ q̄dragita ānis regnauit. Ꝺn ebron regna
uit sup iudā septē ānis ⁊ sex mēsib': in ír'l'm
āt regnauit trigitatrib' ānis sup oēm ísrl̃ et
iudā. Et abūt rex ⁊ oēs uiri q̄ erāt cũ eo in
ír'l'm ad iebuseū hitatorē tre. Dictūq; ē da
uid ab eis: Nō igredieris huc nisi abstuleri
cecos ⁊ claudos dicētes: Nō igredíet dauid
huc. Cepit āt dauid arcē syon: hec ē ciuitaſ
dauid. Ꝓpoſuēat. n. dauid i die illa ꝓmi
uz q̄ pcussisset iebuseū: ⁊ tetigisset domatū ē tradu
fistulas: ⁊ abstulisset cecos ⁊ claudos odiē dommy
tes aíaz dauid. Ꝺccirco dicit i puerbio: Cec'
⁊ claud' nō itrabūt i tēplū. Habitauit aūt
dauid i arce syon ⁊ uocauit eā ciuitatē da
uid: ⁊ edificauit ꝑ gyrū a mello ⁊ itrísecus.
Et igrediebat ꝓficiēs atq; ſuccrescēs: ⁊ dñs
de' exercituū erat cū eo. Mísit ǫq; hirā rex
tyri nūcios ad dauid ⁊ ligna cedrina ⁊ arti
fices lignoꝝ: artificesq; lapidū ad parietes:
⁊ edificauerūt domū dauid. Et cognouit dauid
qm̄ ꝓfirmasset eū dñs regē sup ísrl̃: ⁊ qm̄ ex
altasset regnū eī' sup ppl'm suū ísrl̃. Accepit
ḡ dauid adhuc ꝓcubinas ⁊ uxores de ír'l'm:
p'ꝺ q̄ uenerat de ebron. Natiq; sūt dauid et
alij filij ⁊ filie: ⁊ hec noīa coꝝ q̄ nati sūt ei i
ír'l'm. Samua ⁊ sobab ⁊ nathan ⁊ salomō
⁊ iabaar ⁊ helisua ⁊ nepheg ⁊ iaphia ⁊ he
lisama ⁊ helida ⁊ helifeleth. Audierūt ḡ phi
listīm q; unxissent dauid in regē sup ísrael
⁊ ascēderūt uniuersi ut q̄rerēt dauid. Qđ
cū audisset dauid: descēdit i p̄sidiū. Philí
listīm autē uenientes diffusi sūt i ualle rapha
im. Et ꝓsuluit dauid dñm dicēs: Si ascēdā
ad philístīm: ⁊ si dabís eos i mānu mea? Et
dixit dñs ad dauid: Ascēde q̄a tradēſ dabo
philístīm i manu tua. Venit ḡ dauid i baal
pharasim: ⁊ pcussit eos ibi: ⁊ dixit: Diuísit
dñs inímicos meos coram me: sicut diui
duntur aque. Propterea uocatum est no
mē loci illius baalpharasim. Et reliquerūt
ibi sculptília sua: que tulit dauid ⁊ uiri eī'.
Et addiderunt adhuc philístīm ut ascende
rent: ⁊ diffusi sunt in ualle raphaim. Con
suluit autem dauid dominū. Si ascendam
cōtra philísteos: ⁊ tradas eos i manū meaſ?
Qui rñdit: Nō ascēdas ꝓtra eos: sz gyra pʳ
tergū eoꝝ: ⁊ venies ad eos ex aduerso piro
rū. Et cū audieri sonitū gradiēti i cacumie
piroꝝ: tūc inibis plīū: q̄a tūc egredíet dñs
añ faciē tuā: ut pcutiat castra philístīm. Fe
cit itaq; dauid sicut p̄cepat ei dñs: ⁊ pcussit
philístīm de gabaa vsq; dū venias gazer.

¶. VI.

QOngregauit autē rursū dauid omneſ
electos ex ísrael triginta mília. Surre
xitq; dauid ⁊ abūt ⁊ uniuersus populus q̄
erat cū eo de uiris iuda ut adducerent arcā
dei: super quam inuocatuz est nomen dñi
exercituū sedentis in cherubin sup eā. Et
ꝓposuerūt arcā dei sup plaustrū nouū. Tu
lerūtq; eā ō domo amīadab q̄ erat i gabaa
Oza āt ⁊ hato filij aminadab mīabāt plau
strū nouū. Cūq; tulissent eā de domo ami
nadab q̄ erat i gabaa custodiēs arcā dei: ha
io p̄cedebat arcā dei: dauid aūt ⁊ oīs ísrl̃ lu
debāt corā dño i oībus lignis fabrefactis ⁊
citharis ⁊ lyris ⁊ tympanis: ⁊ sístris ⁊ cym
balis. Postq; aūt uenerūt ad arcā nachor:
extēdit oza manū ad arcā dei ⁊ tenuit eaz:
qm̄ calcitrabant boues: ⁊ declinauerūt eā:
Ꝺratusq; ē idignatōe dñs ꝓtra oza: ⁊ pcussit
eū sup temeritate: q̄ mortuꝰ ē ibi iuxta arcā
dei. Cōtristatus ē āt dauid eo q; pcussisset
dñs oza: ⁊ uocatū ē nomē loci illi' pcussio
oze usq; i hāc diē. Et extimuit dauid dñz i
die illa dicēs: Quō ingredietur ad me arca
dñi? Et noluit diuertē ad se arcā dñi i ciui
tatē dauid: sz diuertit eā i domū obeꝺdom
gethei. Et habitauit arca dñi i domo obeꝺ
dom gethei trib' mēsib': ⁊ bñdixit dñs obe
dedom: ⁊ oēz domū eis. Nunciatumq; est
regi dauid q; benedixisset dominus obede
dom ⁊ oīa ei' ꝑpter arcā dei. Dixitq; da
uid: Ībo: ⁊ reducā arcā cū bñdictiōe in do
mū meā. Abūt ḡ dauid: ⁊ adduxit arcam
dei de domo obededom i ciuitatē dauid cū
gaudio: ⁊ erāt cū dauid septē chorī: ⁊ uictí
ma uituli. Cūq; trāscendissent q̄ portabāt
arcā dñi sex passus: imolabāt bouē ⁊ ouez
⁊ arietē: ⁊ dauid pcutiebat i organis armí
gatī: ⁊ saltabat totis uirib' añ dñm. Ꝺcro da
uid erat accinct' ephot líneo: ⁊ dauid ⁊ oīs
dom' ísrl̃ ducebāt arcā testamti dñi in iubi
lo ⁊ in clangore buccine. Cumq; intrasset

arca dñi i ciuitatē dauid: michol filia saul pspiciēs p fenestrā: vidit regē dauid subsili entē atq; saltantē coꝝ dño: ⁊ despexit eum in cōde suo. Et introduxerūt arcā dñi: ⁊ im posuerūt eā i loco suo i medio tab'nacli qō terēōrat ei dauid: ⁊ obtulit dauid holocau sta corā dño ⁊ pacifica. Cūq; pplesset offe rens holocausta ⁊ pacifica: bñdixit pplo in noie dñi exercituū. Et partitus ē vniuerse multitudini isrl' tam uiro q̄ mulieri singlis collyridā panis vnā: ⁊ assaturā bubale car nis unā: ⁊ simlā frixā oleo. Et abūt oīs po pulus vnusq̄sq; i domū suā. Reuersusq; ē dauid ut bñdicēt domui sue: ⁊ egressa mi chol filia saul i occursū dauid: ait: Quam gl'iosus fuit hodie rex isrl' discoopiēs se añ ācillas seruoꝝ suoꝝ: ⁊ nudatus ē q̄si si nudet vn' ō scurris. Dixitq; dauid ad michol: Co ram dño: qui elegit me pot' q̄ pr̄e tuum: ⁊ q̄ oēz domū ei': ⁊ pcepit mihi ut ēz dux sup pplm dñi i isrl'. Et ludā ⁊ vi liō fiā plusq̄ fact' sū: ⁊ ero hūil' i oculis meis: ⁊ cū ācill' ō qb' locuta es gloriosior appare bo. Igit michol filie saul nō ē nat' fili' usq; in diem mortis sue.

¶. VII.

Factū ē autē cū sedisset rex in domo sua: ⁊ dñs dedisset ei requiem undiq; ab uniuersis inimicis suis: dixit ad nathā pphetā: Vides ne q̄ ego habitē i domo ce drina: ⁊ arca dei posita sit in medio pelliū? Dixitq; nathan ad regē: Oē q̄ ō est in coꝝ tuo uade fac: q̄a dñs tecū ē. Factū ē autez i illa nocte: ⁊ ecce sm̄o dñi ad nathan dicēs: Vade ⁊ loq̄re ad seruū meū dauid: Hec dic dñs: Nūquid tu edificabis mihi domū ad habitādū? Neq; n. habitaui i domo ex die illa q̄ eduxi isrl' de tra egypti usq; i diē hāc: sz ābulabā in tab'naculo ⁊ i tētorio per cun cta loca q̄ trāsiui cū oīb' filiis isrl'. Nūquid loquēs locut' sū ad unā de tribub' isrl': cui p cepi ut pasceret pplm meū isrl': dicēs: q̄re non edificasti mihi domū cedrinā? Et nc̄ hec di ces seruo meo dauid: Hec dicit dñs exerci tuū: Ego tuli te pascuis sequente greges ut ēes dux sup pplm meū isrl': ⁊ fui tecū in oī bus ubicūq; ābulasti: ⁊ interfeci uniuersos inimicos tuos a facie tua: feciq; tibi nomē grāde iuxta nomē magnoꝝ q̄ sūt i terra. Et ponā locū popl'o meo isrl': ⁊ plātabo eū: et habitabo cū eo: ⁊ n̄ turbabit āplius: nec addet filij iniq̄tatis ut affligāt eū sicut pus: ex die q̄ pstitui iudices sup pplz meū isrl'. Et req̄ dabo tibi ab oīb' inimicis tuis: p̄dicitq; ti bi dñs q̄ domū faciat tibi dñs. Cūq; ppleti fuerit dies tui ⁊ dormieris cū pib' tuis: suscitabo semē tuū p' te: q̄ egredie' ō utro tuo: ⁊ firmabo regnū ei'. Ipse edificabit do mū nomi meo: ⁊ stabiliā thronū regni ei' usq; in sempiternū. Ego ero ei i pr̄ez: ⁊ ipse erit mihi i filiū. Qui si iniq̄ aliq̄d gesserit: arguā eū i vga uiroꝝ: ⁊ i plagis filioꝝ hoīū. Misericordiā autē meā n̄ auferā ab eo: sic ē abstuli a saul quē amoui a facie mea. Et fi delis erit dom' tua: ⁊ regnū tuū usq; i etnū añ faciē meā: ⁊ thron' tu' erit firmus iugit. Scom oīa vba hec ⁊ iuxta uniuersā uisioꝝ istā: sic locut' ē nathā ad dauid. Ingressus est āt rex dauid ⁊ sedit coram dño: ⁊ dixit: Quis ego sū dñe de': ⁊ q̄ dom' mea: q̄ ad duxisti me hucusq; ? Sz ⁊ hoc pauꝝ uisū ē i ꝓspectu tuo dñe de': nisi loq̄r etiā ō domo fui tui i lōginquū. Ista ē. n. lex adā dñe de'. Quid g̃ addē potit adhuc dauid ut loquat ad te? Tu. n. scis fuū tuū dñe de'. Propter vbū tuū ⁊ sm̄ cor tuū feciſti oīa magnalia hec ita ut notū facēs suo tuo. Iccirco ma gnificat' es dñe de': q̄ n̄ ē sīlis tui: neq; ē de' extra te i oīb' q̄ audiuim' auris nr̄is. Que ē autē ut pplus tu' isrl' gens i tra, ppt quaz iuit de' ut redimēt eā sibi in pplum: ⁊ ponēt sibi nomē: facētq; eis magnalia ⁊ hōribilia sup trā a facie pplī tui quē redemisti, tibi ex egypto: gentē ⁊ deū eius? Firmasti. n. tibi po pulū tuū isrl'i pplum sempiternū: ⁊ tu dñe de' fact' es eis i deū. Nūc g̃ dñe de' vbū q̄ locut' es sup fuū tuū ⁊ sup domū ei' suscita i sempiternū: ⁊ fac sicut locut' es ut magni ficet nomē tuū usq; i sēpiternū: atq; dicat: Dñs de' exercituū de' sup isrl'. Et dom' fui tui dauid erit stabilita coram dño: q̄ tu dñe exercituū de' isrl' releuasti auriculā fui tui: dicēs: domū edificabo tibi, ppterea inuenit fuus tu' cor suū ut oraret te oīone hac. Nē g̃ dñe de' tu es deus: ⁊ vba tua erunt uera. Locut' es. n. ad seruū tuū bona hec. Incipe g̃ ⁊ bñdic domui serui tui ut sit i sempitnū coram te: q̄ tu dñe deus locutus es: bñdictōe tua bñdicet dom' serui tui i sempiternū.

¶. VIII.

Factū ē autē p' hec percussit dauid phi listīm: ⁊ humiliauit eos: ⁊ tulit da uid frenum tributi de manu phili stīm: et percussit moab: et mensus est eos

h. collyridā de pe cor. Est panis triangulꝰ ⁊ modicꝰ qui alibi dr torta panis.

Contra re. q̄liꝫ sept qui est dr assseda rex sibi vanloquꝫ parasitꝫ fuit lectator.

funiculo coequãs terre. Mẽsus ẽ aũt duos funiculos: vnũ ad occidẽdũ: ⁊ vnũ ad viuificandũ. Factusq; ẽ moab dauid seruiẽs sũ tributo. Et pcussit dauid adadeçer filiũ roob regẽ soba: qñ ꝓfectus ẽ ut dñaret super flumẽ euphratẽ. Et capũ dauid ex pte eius mille septigẽtis eq̃tũ: ⁊ vigiti milib⁹ peditũ subneruauit oẽs iugales curruũ. Dereliq̃t aũt ex eis cẽtũ curr⁹. Venit ãs syria damasci ut põsidiũ ferret adadeçer regi soba: ⁊ pcussit dauid ò syria vigitiduo milia uiroꝝ: et posuit dauid põsidiũ i syria damasci: factaq; ẽ syria dauid seruiẽs sũ tributo. Seruauitq; dñs dauid i oib⁹ ad q̃cũq; ꝓfectus ẽ. Et tulit dauid arma aurea q̃ hẽbãt serui adadeçer: ⁊ ò tulit ea in irlm. Et de bethe ⁊ de beroth ciuitatib⁹ adadeçer tulit rex dauid es multũ nimis: ò q̃ fecit salomõ õia vasa erea i tẽplo: ⁊ mare eneũ ⁊ colũnas ⁊ altare. Audiuit autem thou rex emath ꝙ pcussisset dauid õe robur adadeçer. Et misit thou ioram filiũ suum ad regẽ dauid ut salutaret eum ꝓgratulãs: ⁊ gr̃as ageret eo ꝙ expugnasset adadeçer ⁊ pcussisset eũ. Hostis q̃ppe erat thou adadeçer. Et i mãu eⁱ erãt uasa aurea ⁊ vasa argẽtea ⁊ vasa erea: q̃ ⁊ ipa scificauit rex dauid dño cũ argẽto ⁊ auro q̃ scificauerat ò vniuersis gẽtib⁹ q̃s subegerat de syria ⁊ moab ⁊ filijs ãmon ⁊ philistijm ⁊ amalech: ⁊ ò mãubijs adadeçer filij roob regis soba. Fecit q̃s sibi dauid nomẽ cũ reuerteret capta syria i valle salinaꝝ cesis decẽ ⁊ octo milib⁹: ⁊ in gebelem ad vigintitria milia: ⁊ posuit i idumea custodes: statuitq; põsidiũ. Et facta ẽ vniuersa idumea seruiẽs dauid: ⁊ saluauit dñs dauid i oĩb⁹ ad q̃cũq; ꝓfect⁹ ẽ. Et regnauit dauid sup oẽs isrl: faciebat q̃s dauid iudiciũ ⁊ iusticiã oĩ ꝑplo suo: Ioab aũt filius saruie erat sup exercitũ. Iosaphat filius achilud erat a cõmẽtarijs: ⁊ sadoch filius achitob: ⁊ achimelech filius abiathar erãt sacerdotes: ⁊ sarias scriba: banaias ãt filius ioiaꝺ sup ceṫi ⁊ felethi. Filij ãt dauid sacerdotes erant.

.IX.

DIxit dauid: Putas ne ẽ alicq̃s qui remanserit de domo saul: ut faciã cũ eo misericordiã propter ionathan? Erat ãt dauid de domo saul ſu⁹ noie siba. Quẽ cũ vocasset rex ad se: dixit ei: Tu ne es siba? Et ille rñdit: Ego sũ ſu⁹ tu⁹. Et ait rex: Nũq̃d supest alicq̃s ò domo saul ut faciã cũ eo misericordiã dei? Dixitq; siba regi: Supest filius ionathe òbil pedib⁹. Vbi iq̃t ẽ? Et siba ad regẽ: Ecce ait i domo ẽ machir filij ammihel in lodabar. Misit g̃ rex dauid: ⁊ tulit eũ ò domo machir filij ammihel de lodabar. Cũ ãt vẽisset miphiboseth filius ionathe filij saul ad dauid: cõcuit i faciẽ suã ⁊ adorauit. Dixitq; dauid: Miphiboseth. Qui rñdit: Adsũ ꝑ tu⁹. Et ait ei dauid: Ne timeas: faciẽs faciã in te misericordiã pp ionathã pr̃em tuũ: ⁊ restituã tibi oẽs agros saul p̃ris tui: ⁊ tu comedes panẽ i mẽsa mea sp. Qui adorãs eũ dixit: Quis ego sũ seruus tu⁹: qm̃ respexisti sup canẽ mortuũ sil̃em mei? Vocauit itaq; rex siba puer saul: ⁊ dixit ei: Oia q̃cũq; fuerũt saul ⁊ vniuersa domũ eⁱ⁹ dedi filio dñi tui. Opare igit̃ ei trã: tu ⁊ filij tui ⁊ serui tui: ⁊ inferes filio dñi tui cibos ut alat. Miphiboseth ãt filius dñi tui comedet sp panez sup mensã meã. Erãt aũt sibe q̃ndeci filij: ⁊ vigiti serui. Dixitq; siba ad regẽ: Sic iussisti dñe mi rex ſuo tuo: sic faciet seru⁹ tuus Et miphiboseth comedet sup mẽsã meã q̃si vn⁹ de filijs regis. Habebat aũt miphiboseth filiũ puulũ noie micha. Dis vo cognatio dom⁹ sibe seruiebat miphiboseth. Porro miphiboseth hitabat i irlm: qa ò mẽsa regis ingit̃ vescebat: ⁊ erat clauꝺ utroq; pedẽ.

.X.

FActũ ẽ aũt p⁹ hec ut mõeret rex filiorũ ammon: ⁊ regnauit anon filius eius ꝓ eo. Dixitq; dauid: Faciã misericordiã cũ anon filio naas: sicut fecit pater eius mecũ misericõdiã. Misit g̃ dauid ꝓsolãs eũ ꝑ ſuos suos sup p̃ris iteritu. Cũ aut̃ vẽissẽt serui dauid i trã filioꝝ ãmon: dixerũt principes filioꝝ ãmon ad anon dñz suũ. Putas q̃ pp honorẽ p̃ris tui miserit dauid ad te consolatores: ⁊ nõ iõ ut te iuestigaret ⁊ exploraret ciuitatẽ ⁊ euerteret eã: misit dauid seruos suos ad te? Tulit itaq; anon seruos dauid: rasitq; dimidiã pt̃ barbe eoꝝ: ⁊ pcidit vestes eoꝝ mediaſ usq; ad nates: ⁊ dimisit eos. Qò cũ nũciatũ ẽet dauid: misit i occursũ eoꝝ. Erãt. n. uiri ꝓfusi turpit̃ valde. Et mãdauit eis dauid: Manete in hierico donec crescat barba uã: ⁊ tũc reuertimini. Videtes ãt filij ãmon q̃ iniuriã fecisset dauid: miserũt ⁊ ꝓduxerũt mercede syrũ roob: ⁊ syrz soba viginti milia peditũ: ⁊ a rege maacha mille uiros: ⁊ ab histob decem milia virorum. Quod cũ audisset dauid: misit ioab

Hic papilio omis. e tentoziu et omis quida. p. Varis edet flores tendunt papiliones.

ꝛ oēz exercitū bellatoꝛ. Egressi sunt ġ filij ām̄on :ꝛ direxeꝛūt aciē añ ipsū itroitū pōte. Syr' aūt soba ꝛ roob ꝛ histob ꝛ macha seoꝛsū erāt i cāpo. Vidēs ġ ioab q̄ pparatuz ēet aduersū se plīū:ꝛ ex aduerso ꝛ post tergū:elegit sibi ex oib' electis isrl':ꝛ istruxit aciē ꝓtra syrū: reliquā aūt ptē ppli tradidit abisai fr̄i suo. Qui direxit aciē aduersū filios ām̄on. Et ait ioab:Si pualuerīt aduersū me syri:eris mihi i adiutoziū:si āt filij ām̄on pualuerīt aduersū te:auxiliaboꝛ tibi. Esto vir fortis:ꝛ pugnem' ꝓ ppl'o nr̄o ꝛ ciuitate dei nr̄i. Dn̄s aūt faciet qđ bonū ē i ꝓspectu suo. Iniit itaq̄ ioab ꝛ ppl's q̄ erat cū eo certamē ꝓtra syros:q̄ stati fugerūt a facie ei'. Filij aūt ām̄on videtes q: fugissēt syri:fugerūt ꝛ ipsi a facie abisai:ꝛ igressi sūt ciuitatē. Reuersusq̄ ē ioab a filijs ām̄on:ꝛ venit irl'm. Vidētes igit filij ām̄on qm̄ syr' expauit: et qm̄ cōzuissēt cozā isrl':ꝓgregati sūt pit'. Misitq̄ adadeçer ꝛ eduxit syros qui erāt trās fluuiū:ꝛ adduxit eoꝝ exercitū. Sobach āt magist' militie adadeçer erat p̄nceps eoruz. Qđ cū nūciatū ēet dauid:cōtraxit oēz isrl'ē ꝛ trāsiuit iordanē:vēitq̄ i helā. Et direxerūt aciē syri ex aduerso dauid : ꝛ pugnauerūt ꝓtra isrl'. Fugerūtq̄ syri a facie isrl':ꝛ occidit dauid ò syr̄ septigētos curr':ꝛ q̄dragīta milia eq̄tū:ꝛ sobach p̄ncipē militie percussit:q̄ stati mōtu' ē. Vidētes āt vniuersi reges q̄ erāt i p̄sidio adadeçer se victos esse ab isrl':expauerūt ꝛ fugerūt q̄nq̄gita ꝛ octo milia cozā isrl'. Et fecerūt pacē cū isrl':ꝛ fui erunt eis:timueruntq̄ syri auxiliuz prebeꝛ filijs ammon.

¶ .XI.

Factū ē aūtē uertēte anno : eo tp̄e q̄ solent reges ad bella ꝓcedē:misit dauid ioab ꝛ seruos suos cū eo ꝛ vniuersū israel: ꝛ uastauerūt filios ām̄on:ꝛ obsederūt rabba. Dauid āt remānsit i irl'm. Dū hec ageꝛēt accidit q̄dā die ut surgeret dauid de stratu suo p' meridiē:ꝛ deābularet i solario dom' regie: viditq̄ mulierē se lauātē ex aduerso sup solariū suū. Erat āt mlier pulchra valde. Misit ġ rex:ꝛ req̄siuit q̄ ēet mulier. Nūciatūq̄ ē ei q̄ ipa ēet bersabee filia heliā vxor vrie ethei. Dimissis itaq̄ dauid nūcijs:tulit eā. Que cū igressa ēet ad illū : dormiuit cū ea. Statiq̄ scificata ē ab īmūditia sua:ꝛ reuersa ē domū suā ꝓcepto fctu. Mittēsq̄ nūciauit dauid:ꝛ ait:Cōcepi. Misit āt dauid ad ioab dicēs:Mitte ad me vriā etheū. Misitq̄ ioab vriā ad dauid. Et uenit vrias ad dauid. Quesiuitq̄ dauid q̄ recte ageret ioab ꝛ ppl's:ꝛ quō āministraret bellū. Et dixit dauid ad vriā:Vade i domū tuā:ꝛ laua pedes tuos. Et egressus ē vrias ò domo regis secutusq̄ ē eū cib' regi'. Dormiuit āt vrias añ portā dom' regie cū aliis seruis domini sui:ꝛ nō descēdit ad domū suā. Nunciatūq̄ ē dauid a dicētib':Nō iuit vrias in domū suā. Et ait dauid ad vriā: Nunquid non de via venisti? Quare nō descendisti i domū tuā? Et ait vrias ad dauid:Arca dei ꝛ isrl' ꝛ iuda habitāt i papiliōib':ꝛ domin' me' ioab ꝛ fui dn̄i mei sup faciē tre manēt: ꝛ ego igrediar domū meā ut comedā ꝛ bibā ꝛ dormiā cū vxore mea? Per salutē tuā ꝛ p salutē aie tue nō faciā rē hāc. Ait ġ dauid ad vriā:Mane hic ēt hodie: ꝛ cras dimittā te. Mānsit vrias i irl'z i die illa ꝛ alēa: ꝛ vocauit eū dauid ut comederet cozā se ꝛ biberet:ꝛ iebriauit eū. Qui egressus vespe dormiuit i stratu suo cū seruis dn̄i sui: ꝛ in domū suā nō descēdit. Factū ē ġ māe:ꝛ scripsit dauid epl'am ad ioab:misitq̄ p manuz vrie scribēs i epl'a. Ponite vriā ex aduerso belli ubi fortissimū ē plīū: ꝛ dereliquite eū ut percussus intcat. Igit cū ioab obsidēt vrbē posuit vriā i loco vbi sciebat viros ēe fortissimos:egressiq̄ viri de ciuitate bellabāt ad uersū ioab:ꝛ cecidēt de ppl'o suoꝝ dauid: ꝛ mortu' ē etiā vrias ethe'. Misit itaq̄ ioab ꝛ nūciauit dauid oia vba plīj:ꝓcepitq̄ nūcio dicēs:Cū ꝓpleueris vniuersos smones belli ad regē:si eū videris idignari: ꝛ dixēit q̄re accessistis ad murū ut prelliaremini:an ign̄rabatis q̄ multa desup ex muro tela mittant:q̄s percussit abimelech filiū hierobaal: nōne mulier misit sup eū fragmen mole de muro:ꝛ interfecit eū i thebes:q̄re iuxta murū accessistis:dices:Etiā fu' tuus vrias etheus occubuit. Abiit ġ nūci':ꝛ venit ꝛ narrauit dauid oīa q̄ ei ꝓceperat ioab:ꝛ dixit nūcius ad dauid. Prevaluerūt aduersū nos viri:ꝛ egressi sunt ad nos in agrū. Nos aūtē facto impetu persecuti eos sumus usq̄ ad portā ciuitatis:ꝛ direxerūt iacula sagitarij ad seruos tuos ex muro desuper : mortuiq̄ sunt de seruis regis. Quin etiā seruus tuus vrias etheus mortuus est. Et dixit dauid ad nuncium. Hec dices ioab: Non te frangat ista res . Varius enim euentus est belli

7 nūc hūc 7 nūc illū ꝓsumit gladi⁹. Cōfortabellatores tuos aduersus vrbē ut destruas eā: 7 exhortare eos: Audiuit autē vxor vrie ꝙ mortuus esset vras vir suus: 7 plāxit eū. trāsactoq; luctu misit dauid 7 introduxit eā i domū suā: 7 facta ē ei vxō: pepitq; ei filiū. 7 displicuit uerbū hoc qđ fecerat dauid coram domino.

¶ .XII.

Misit g̃ dñs nathan ad dauid. Qui cū venisset ad eū: dixit ei: Responde mihi iudicium. Duo uiri erant i ciuitate vna: unus dīes 7 alter pauper. Diues habebat oues 7 boues plurimos ualde: pauper aūt nihil hēbat oio ꝓter ouē unā paruulā quā emerat 7 nutrierat: 7 q̃ creuerat apud eum cū filijs ei⁹: sil de pāe illi⁹ comedēs 7 de calice ei⁹ bibēs: 7 i sinu illi⁹ dormiēs: eratq; illi sicut filia. Cū aūt pegrinus q̃dā uenisset ad diuitē: parcēs ille sumē ō ouib⁹ 7 ō bob⁹ suis ut exhibēt cōuiuiū pegrīo illi q̃ uenerat ad se: tulit ouē uiri paupis 7 ꝓparauit cibos hoi q̃ uenerat ad se. Irat⁹ aūt idignatiōe dauid aduersus hoiez illū nimis: dixit ad nathā: Uiuit dñs qm filij mortis ē uir q̃ fecit hoc. Ouē reddet i q̃druplū: eo q̃ fecerit vbū istō 7 nō pepcerit. Dixit aūt nathan ad dauid: Tu es ille uir q̃ fecisti hanc rem. Hec dicit dñs de⁹ isrl: Ego unxi te in regē sup isrl: et ego eruī te ō mānu saul: 7 ōdi tibi domū domini tui 7 uxores dñi tui in sinu tuo: dediq; tibi domū isrl 7 iuda: 7 si parua sūt ista adiiciā tibi multo maiora. Quare g̃ cōtēpsisti vbū dñi ut facēs malū i ꝓspectu meo. Uriam ethеū pcussisti gladio: 7 uxorē illi⁹ accepisti i uxorē tibi: 7 iterfecisti eū gladio filiorū ammon. Quāobrē non recedet gladius ō domo tua usq; in sempiternū eo q̃ despexeris me: 7 tuleris uxorē urie ethei ut esset uxō tua. Itaq; hec dicit dñs: Ecce ego suscitabo sup te malū ō domo tua: 7 tollā uxores tuas i ocul⁹ tuis 7 dabo ꝓximo tuo: 7 dormiet cū uxōib⁹ tuis i ocul⁹ solis hui⁹. Tu.n. fecisti absc̃dite: ego aūt faciā vbū istud i ꝓspectu ōis isrl: 7 i ꝓspectu solis hui⁹. Et dixit dauid ad nathā: Peccaui dño. Dixitq; nathan ad dauid: Dñs q̃q; trāstulit peccatū tuū. Nō morieri. Uerūtn qm blasphemāi fecisti inimicos nomē dñi ꝓpt vbū hoc: filius q̃ nat⁹ ē tibi mōte mōiet. Et reuersus ē nathā i domū suā. Percussitq; dñs paruulū quē peperit uxor urie dauid: 7 desprat⁹ ē. Deprecatusq; ē dauid dñm ꝓ paruulo: 7 ieiūauit dauid ieiunio: 7 ingressus seorsū iacuit super terrā. Uenerūt aūt seniores dom⁹ eius cogētes eū ut surgeret de tra. Qui noluit nec comedit cū eis cibū. Accidit autē die septima ut moreret infans: timuerūtq; serui dauid nūciare ei ꝙ mortu⁹ ēet puul⁹. Dixerūt enī: Ecce cū puul⁹ adhuc uiuēt loq̃bamur ad eū 7 nō audiebat uocē nr̃az: q̃to magis si dixerimus mortu⁹ ē puer: se affliget: Cū g̃ dauid audisset fuos suos musitātes: intellexit q̃ mortuus ēet infantulus. Dixitq; ad fuos suos: Nū mortu⁹ ē puer? Qui rñdēt ei: Mortuus ē. Surrexit g̃ dauid ō tra: 7 lot⁹ unctusq; ē. Cūq; mutasset uestē: ingressus ē domū dñi 7 adorauit: 7 uenit i domū: petiuitq; ut ponerent ei panē: 7 comedit. Dixerūt aūt ei fui sui: Quis ē sermo quē fecisti? Propter infātē cū adhuc viuēt ieiunasti 7 flebas: mortuo autē puero surrexisti: 7 cōedisti panē. Qui ait: Propt infātē dū adhuc uiuēt ieiunaui 7 fleui. Dicebā.n: Quis scit si forte dōet eū mihi dñs 7 uiuat infans? Nunc aūt q̃ mortuus ē: quare ieiuno? Nūq̃d poto reuocare eū āpli⁹? Ego uadā ad eū: ille vo nō reuertet ad me. Et consolatus est dauid bersabee uxorē suā: ingressusq; ad eā dormiuit cū ea. Que genuit filiū: 7 uocauit nomē ei⁹ salomon: 7 dñs dilexit eū. Misitq; eū i manu nathan ꝓphete: 7 uocauit nomē ei⁹ amabil dño: eo q̃ dilexit eū dñs. Igit pugnabat ioab ꝓ ra rabbath filioꝝ ām̃o: 7 expugnabat vrbē regiā. Misitq; ioab nūcios ad dauid dicēs: Dimicaui aduersū rabba: 7 capiēda ē urbs aq̃rū. Nūc igit ꝓgrega reliquā ptē ppl̄i: 7 obsiō ciuitatē: 7 cape eā: ne cū a me uastata fuerit urbs: nomini meo ascribatur uictōia. Cōgregauit itaq; dauid oēz ppl̄m 7 pfect⁹ ē aduersū rabba. Cūq; dimicasset cepit eā. Et tulit diadema reg̃ eoꝝ ō capite ei⁹: pōdo auri talētū: hīs gēmas pretiosissimas: 7 iposituē super caput dauid. Ꝫz 7 p̃dā ciuitat⁹ asportauit multā valde: ppl̄z q̃s ei⁹ adducēs serrauit: 7 circūegit sup eos ferrata carpēta. Diuisitq; cultri: 7 trāsduxit i typo latez. Sic fecit uniuersis ciuitatib⁹ filioꝝ ām̃on. Et reuersus est dauid 7 omnis exercitus in ierusalem.

¶ .XIII.

Factū ē autē post hec ut absalon filij dauid sororē speciosissimā vocabulo thamar adamaret amō fili⁹ dauid 7 oppri-

Serco. vas. x serra p medīu serau
Hoc carpentū ti· est genꝰ veh
hīs ferrata carpēta x rostris n
dencia· g· tuerq; ferrati· In
typo latez· x ad similitudinem
latez· Hic typꝰ pri· ē situ
sive figura· Glo· Transduxit
cultros p eos modo quo tran
duūt p lateres adhuc tener
ut ꝙformet·

in eā valde ita ut ꝓpter amorē eius egrotaret: ꝙa cū ēet vgo difficile ei viꝺbat: ut quippiam inhoneste ageret cū ea. Erat āt amon amic⁹ noie ionadab fili⁹ semmaa frīs dauid vir prudēs valde. Qui dixit ad eū: Quare sic attenuaris macie fili regis ꝑ singlos dies? Cur nō idicas mihi? Dixitq; ei amō: Thamar sororem fratris mei absalō amo. Cui rīndit ionadab: Cuba sup lectū tuū ⁊ lāguo rē simula: cūq; venerit ꝑ tu⁹ ut uisitet te: dic ei: Veniat oro thamar soror mea ut det mihi cibū: ⁊ faciat pulmētū ut comedā de manu eius. Accubuit itaq; amō: ⁊ q̄ egro tare cepit. Cūq; uenisset rex ad uisitādū eū: ait amō ad regē: Veniat obsecro thama: soror mea ut faciat i oculis meis duas sorbitiūculas: ⁊ cibū paratū capiā de manu ei⁹. Misit g̈ dauid ad thamar domū dicēs: Veni i domū amō frīs tui: ⁊ fac ei pulmentū. Venitq; thamar i domū amon frīs sui: ille āt iacebat. Que tollēs farinā cōmiscuit et liq̄faciēs i ocul⁹ ei⁹ coxit sorbitiūculas: tollēsq; qō coxerat effudit ⁊ posuit corā eo: et noluit comedē. Dixitq; amō: Ēīcite vniuersos a me. Cūq; eiecissent oēs: dixit amō ad thamar: Infer cibū i ꝓclaui ut vescar ō manu tua: Tulit g̈ thamar sorbitiūcl'as q̄s fecerat: ⁊ intulit ad amō frīz suū i cōclaui. Cū q; obtulisset ei cibū: apphēdit eā ⁊ ait: Veni cuba mecū soror mea. Que rīndit ei: Noli frī mi noli oppmē me: neq; n. hoc fas ē i isrl'. Noli facē stulticiā hāc. Ego. n. ferre nō potero opprobriū meū: ⁊ tu eris q̄si vn⁹ de isipientib⁹ i isrl': q̄n potu⁹ loqre ad regē: ⁊ nō negabit me tibi. Noluit āt amō acq̄escē ꝓcib⁹ ei⁹: ſz pūalēs viri b⁹ oppressit eaz ⁊ cubauit cū ea. Et exosam eā babuit odio magno nimis: ita ut maī ēet odiū q̄ oderat eā: amoz q̄ añ dilexerat. Dixitq; ei amon: Surge et uade. Que rīndit: Maī ē hoc malū qō nō agis aduersū me q̄ quod ante feciſti: expellens me. Et noluit audire eam: sed uocato puero qui ministrabat ei dixit: Ēīce hanc a me foras: ⁊ claude ostiū post eā. Que indu ta erat talari tunica: huiuscemōi eni filie regis virgines vestibus utebantur. Eiecit ita q; eam minister illius foras: clausitq; fores post eā. Que aspergens cinerem capiti suo scissa talari tunica: impositisq; manibus super caput suū: ibat ingrediens ⁊ clamans. Dixit autē ei absalon frater suus. Nunq̄d amon frater tu⁹ ꝓcubuit tecū? Sz nūc soror tace: frater tu⁹ ē. Nz affligas cor tuū ꝓ hac re. Māsit itaq; thamar ꝓtabescēs i domo absalō frīs sui. Cū āt audisset rex dauid v ba hec ꝓtristat⁹ ē ualde: ⁊ noluit cōtristare spū; amō filū sui qm̄ diligebat eū: q; ꝓmo genitus erat ei. Porro nō ē locut⁹ absalō ad amon nec malū nec bonū. Oderat. n. absalon amō: eo q; uiolasset thamar sororē suā. Factū ē āt p⁹ tps biēnū ut tōderēt oues absalō i balasor q̄ ē iuxta effraim. Et vocauit absalon oēs filios regis: venitq; ad regē: et ait ad eū: Ecce tōdēt oues fui tui: veniat oro rex cū seruis suis ad seruū suū. Dixitq; rex ad absalō: Noli fili mi: noli rogare ut nēiamus oēs: ⁊ grauem⁹ te. Cū āt cogeret eū et noluisset ire: bñdixit ei. Et ait absalō ad dauid: Si nō vis vēire: veniat nobiscū obsecro saltē amō frat⁹ me⁹. Dixitq; ad eū rex: Nō ē necesse ut vadat tecū. Coegit itaq; absalon eū: ⁊ dimisit cū eo amō ⁊ vniuersos filios regis. Feceratq; absalō ꝓuiniū q̄si ꝓuiniū regi. Precepat āut absalō pueris suis dicēs: Obseruate cuz temulentus fuerit amon vino: ⁊ dixero uob⁹ ꝑcutite eū ⁊ interficite: nolite timere. Ego. n. sū q̄ ꝑcipio vob⁹. Roborami: ⁊ estote uiri fortes. Fecerūt g̈ pueri absalon aduersū amō sicut ꝓceperat eis absalō. Surgentesq; oēs filij regis ascenderunt singuli mulas suas: ⁊ fugerūt. Cūq; adhuc pgerēt i itinē: fama puenit ad dauid dicēs: Percussit absalon oēs filios regis: ⁊ nō remānsit ex eis saltez vnus. Surrexit itaq; rex dauid: ⁊ scidit vestimēta sua ⁊ cecidit super terram: ⁊ oēs serui illius qui assistebant ei sciderūt vestimenta sua. Rīndens autē ionadab fil⁹ sēmaa frīs dauid: dixit: Ne estimet dñs meus rex q; oēs pueri regis occisi sint. Amon solus mortuus est: qm̄ in odio absalō erat positus ex die q̄ oppressit thamar sororez eius. Nunc ergo ne ponat dñs meus rex super cor suū uerbū istud dicens: oēs filij regi occisi sunt: qm̄ amon solus mortu⁹ est. Fugit autē absalon. Et eleuauit puer speculator oculos suos: ⁊ aspexit: ⁊ ecce ꝓplus mltus veniebat per iter deuiū ex latere montis. Dixit autē ionadab ad regē: Ecce filij regis adsunt: iuxta uerbū serui tui sic factuz est. Cūq; cessasset loqui: apparuerunt ⁊ filij regis. Et intrantes leuauerunt uocem suā ⁊ fleuerunt. Sz ⁊ rex ⁊ oēs serui ei⁹ fleuerūt ploratu magno nimis. Porro absalō fugiēs abiit ad tholomai filiū āmiur regē gessur

Conclaui me: ꝓ. Logq secretq.

s. ad talos ptingēs

Luxit ḡ dauid filiū suū amon multū dieb⁹. Absalon ãt cū fugisset ⁊ venisset in gessur fuit ibi trib⁹ ãnis: cessauitq; rex dauid pſequi absalon: eo q; pſolat⁹ ēet sup amō iteritu.

¶ .XIIII.

Intelligens ãt ioab filius saruie q; cō regis versū ēet ad absalon: misit thecuã ⁊ tulit ide mulierē sapientē: dixitq; ad eam: Lugere te simula: ⁊ induē uestē lugubrē: ⁊ ne ungaris oleo: ut sis quasi mulier iam plurimo tempore lugens mortuū. Et ingredieris ad regem: ⁊ loqueris ad eū sermones huiuscemōi. Posuit autem ioab ṽba in ore ei⁹. Itaq; cū ingressa fuisset mlier thecuites ad regē: cecidit corã eo sup trã: ⁊ adorauit: ⁊ dixit: Serua me rex. Et ait ad eã rex: Quid cause habes? Que rñdit: Heu mulier uidua ego sū. Mortu⁹ ē. n. vir me⁹: ⁊ ãcille tue erãt duo filij q; rixati sunt aduersum se in agro: nulluſq; erat q; eos pbibē posset ⁊ pcussit alē alterū: ⁊ iterfec̃ eū. Et ecce pſurgēs uniuersa cognatio aduersū ãcillã tuaz dicit: Trade eū q; pcussit fratrē suum ut occidamus eū p aĩa fratris sui quē interfecit ⁊ ȯleamus hēdē: ⁊ q̃rūt extiguē scintillā meā q̃ relicta ē: ut ñ supsit uiro meo nomē: ⁊ reliq̃e sup trã. Et ait rex ad mulierē: Vade i domū tuã: ⁊ ego iubebo p te. Dixitq; mulier thecuites ad ḡē: In me dñe mi rex sit iniq̃tas: ⁊ i domo p̃ris mei: rex ãt ⁊ thron⁹ ei⁹ sit innocēs. Et ait rex: Qui cōtradixerit tibi adducē ad me: ⁊ ultra ñ addet ut tãgat te. Que ait: Recordet rex dñi dei sui ut ñ mltiplicētur primi sanguis ad ulciscēdū: ⁊ neq̃q̃ interficiãt filiū meū. Qui ait: Viuit dñs: q; nō cadet ȯ capillis filij tui sup trã. Dixit ḡ mulier: Loq̃t ãcilla tua ad dñm meū regez ṽbū. Et ait: Loq̃re. Dixitq; mulier: Quare cogitasti huiuscemōi rē pꝛa pplm dei: ⁊ locut⁹ ē rex ṽbū istud ut peccet: ⁊ nō reducat eiectū suū? Oēs morimur: ⁊ q̃i aque dilabimur i terrã q̃ nō reuertūt. Nec uult deus pire aĩaz: sed retractat cogitās ne penitus pereat q̃ abiect⁹ ē. Nūc igī ueni ut loq̃r ad dñm meū regē ṽbū hoc p̃ te pp̃lo. Et dixit ancilla tua: Loq̃r ad regē: si q; modo faciat rex ṽbū ãcille sue. Et audiuit rex ut liberaret ancillã suã de mãu oīuz q; uolebãt ȯ 'he reditate dñi delē me: ⁊ filiū meū simul. Dicat ḡ ãcilla tua ut fiat ṽbū dñi mei regis sicut sacrificiū. Sic̃. n. ãgel⁹ dñi: sic ē dñs me⁹ rex: ut nec bñdictione nec maledictiõe moueat. Vñ ⁊ dñs de⁹ tu⁹ ē tecū. Et rñdēs rex dixit ad mulierē: Ne abscõdas a me uerbū q̃ te interrogo. Dixitq; ei mulier: Loq̃re dñe mi rex. Et ait rex: Nūq̃d man⁹ ioab tecū est i oīb⁹ istis? Rñdit mulier: ⁊ ait: Per salutē aie tue dñe mi rex: nec ad sinistra nec ad dexterã ē ex õib⁹ his q̃ locut⁹ ē dñs meus rex. Seru⁹. n. tu⁹ ioab ipe pcepit mihi: ⁊ ipe posuit i os ãcille tue oia ṽba hec: ut verterē figurã fmōis huiꝰ. Seru⁹. n. tu⁹ ioab pcepit istud. Tu ãt dñe mi rex sapiēs es: sicut ꝯ sapiaz angel⁹ dei: ut itelligas oia sup terra. Et ait rex ad ioab. Ecce placat⁹ feci ṽbū tuum. Vade ḡ ⁊ reuoca puerꝰ absalō. Cadēsq; ioab sup faciē suã i terrã adorauit: ⁊ bñdixit regi. Et dixit ioab: Hodie itellexit seru⁹ tu⁹ q; iueni gratiã i oculꝭ tuis dñe mi rex. Feci sti. n. fmonē dñe mi rex fui tui. Surrexit ḡ ioab ⁊ abiit i gessur: ⁊ adduxit absalō i irlz. Dixit autē rex: Reuertat i domū suã ⁊ faciē meā nō uideat. Reuersus ē itaq; absalon i domū suã: ⁊ faciē regis nō uidit. Porro sic absalon uir nō erat pulcher in omni isrl: ⁊ decorus nimis. A uestigio pedis usq; ad vticē non erat in eo ulla macula. Et quando tõdebat capillū: semel aūt i ãno tõdebatur: q; grauabat eū cesaries: põderabat capillos capitis sui ducētis siclis põdꝰ publico. Nati sūt autē absalon filij tres: ⁊ filia una nomie thamar elegãtis forme. Mansitq; absalon i irlm duob⁹ ãnis: ⁊ faciē regis ñ uidit. Misit itaq; ad ioab ut mitteret eū ad ḡē. Qui noluit uenire ad eū. Cūq; secūdo misisset: ⁊ ille noluisset uenire ad eū: dixit fratribus suis: Scitis agr̃ ioab iuxta agrū meū hñtē mesē hōdei. Ite igī: ⁊ succēdite eū igni. Succēderūt ḡ fratres absalon segetē igni. Et uenientes fratres ioab scissis uestib⁹ suis dixerūt: Succenderūt serui absalon ptē agri. Surrexitq; ioab ⁊ uenit ad absalon i domū eius: ⁊ dixit: Quare succēderūt serui tui segetez meam igni? Et respōdit absalō ad ioab: Misi ad te obsecrās ut uenires ad me ⁊ mitterem te ad regē: ⁊ diceres ei: Quare ueni de gessur? Melꝰ mihi erat ibi ēe. Obsecro ḡ ut videã faciē regis. Q; si memor est iniq̃tatis mee: interficiat me. Ingressus itaq; ioab ad regez nũciauit ei oia. Vocatusq; ē absalon ⁊ intrauit ad regē: ⁊ adorauit sup faciem terre coram eo. Osculatusq; ē rex absalon.

¶ .XV.

Fitur post hec fecit sibi absalō curr' ⁊ equites ⁊ quinq̄ginta uiros q̄ p̄cederent eū. Et mane ꝓsurgēs absalon stabat iuxta itroitū porte i via: ⁊ oēm virū q̄ habebat negociū ut ueniret ad regē iudiciū vocabat absalō ad se: ⁊ dicebat: De q̄ ciuitate es tu? Qui rñdēs aiebat: Ex vna tribu isrl' ego sū seru' tu'. Rñdebatq; ei absalon: Videnť mihi ꝑmones tui boni ⁊ iusti: sz nō ē q̄ te audiat ꝓstitut'a rege. Dicebatq; absalō: Quis me cōstituat iudicē sup terrā ut ad me veniant oēs q̄ hñt negociū ⁊ iuste iudicez? Sz ⁊ cū accederet ad eū hō ut salutaret illū extēdebat manū suā: ⁊ apprehēdēs osculabatur eū. Faciebatq; hoc oi isrl' veniēti ad iudiciū ut audiret a rege: ⁊ sollicitabat corda virorū isrl'. Post q̄dragita autē ānos dixit absalon ad regē dauid: Vadā ⁊ reddaz uota mea q̄ nouī dño i ebron. Vouēs.n. uouit su' tuus cu ēet i gessur syrie dicēs: Si reduxerit me dñs i irl'm: sacrificabo dño. Dixitq; ei rex dauid: Vadō i pace. Et surrexit: ⁊ abyt i ebrō Misit aūt absalon exploratores i vniuersas trib' isrl' dicēs: Statī ut audieritis clangorez buccine: dicite: Regnabit absalō i ebrō. Pō zo cū absalon ierūt ducēti uiri de irl'm vocati: eūtes simplici corde: ⁊ cām penitus ignorantes. Elccersuit aūt absalon achitofel gilonitē ꝓsiliariū dauid ō ciuitate sua gilo. Cūq; imolaret victimas facta ē cōiuratio valida: pplusq; ꝓcurrēs augebat cū absalō. Venit igē nūcius ad dauid dicēs: Toto corde vniuersus isrl' secť absalō. Et ait dauid seruis suis q̄ erāt cū eo i irl'm: Surgite. Fugiamus: neq;.n. erit nobis effugiū a facie absalon. Festinate egredi: ne fōte veniēs occupet nos: ⁊ ipellat sup nos ruinā: ⁊ pcutiat ciuitatē i ore gladij. Dixerūtq; sui reg̃ ad eum: Ota quecūq; ꝑceperit dñs nr̄ rex libent exequimur serui tui. Egressus ē g̃ rex ⁊ vniuersa domus eius pedib' suis. Et relict rex decē mulieres ꝓcubinas ad custodiēdā domū. Egressusq; rex ⁊ ōis isrl' pedibus suis stetit procul a domo: ⁊ vniuersi serui eius ambulabant iuxta eū: ⁊ regiones cerethi ⁊ phelethi: ⁊ oēs gethei pugnatores ualidi sexcenti viri qui secuti cum fuerant de geth pedites precedebant regem. Dixit aūt rex ad ethai getheū: Cur venis nobiscum? Reuertere et habita cū rege: q̄a peregrinus es ⁊ egressus es de loco tuo. Heri venisti: ⁊ hodie cōpelleris nobiscū egredi? Ego autē vadā q̄ iturus sū. Reuertē ⁊ reduc tecū fres tuos: ⁊ dñs faciat tecū misericōdiā ⁊ vitatē: da oēdisti grāz ⁊ fidē. Et rñdit ethai regi dicēs: Viuit dñs ⁊ viuit dñs me' rex: qm̄ i q̄cūq; loco fuerit dñe mi rex siue i mōte siue i uita: ibi erit fu' tu'. Et ait dauid ethai: Veni ⁊ trāsi. Et trāsiuit ethai gethe' ⁊ rex ⁊ oēs uiri q̄ cū eo erant: ⁊ reliq̄ multitudo. Oēsq; flebāt voce magna: ⁊ uniuersus pplus trāsibat. Rex q̄q; trāsgrediebatur torrētē cedrō: ⁊ cūct' pplus ibat ꝓtra viā oliue q̄ respicit ad desertū. Veūt aūt ⁊ sadoch sacerdos ⁊ vniuersi leuite cū eo portātes arcā federis dei: ⁊ deposuerūt arcā dei. Et ascēdit abiathar: donec expletus ēet oīs pplus q̄ egressus fuerat de ciuitate. Et dixit rex ad sadoch: Reporta arcam dei i vrbē. Si iuenero gratiā i oculis dñi: reducet me ⁊ oñdet mihi eā: ⁊ tabernaculū suū: si aūt dixerit mihi: nō places: presto sum: faciat q̄ bonū ē cora se. Et dixit rex ad sadoch sacerdotē: O vidēs reuertē i ciuitatē i pace: ⁊ achimaas fil' tu' ⁊ ionathan fil' abiathar duo filij vri sint vobiscū. Ecce ego absc̄dar i cāpestrib' deserti: donec veniat ꝑmo a vob' indicans mihi. Reportauerūt g̃ sadoch ⁊ abiathar arcā dei i irl'm: ⁊ mansērūt ibi. Pō zo dauid ascēdebat cliuū oliuarū: scandens ⁊ flens: nudis pedib' incedens: ⁊ opto capite. Sz ⁊ ōis pplus q̄ erat cū eo: opto capite ascēdebat plorās. Nūciatū ē aūt dauid q̄ achitofel eēt i ꝓiuratōe cū absalō. Dixitq; dauid: Infatua q̄so dñe ꝓsiliū achitofel. Cūq; ascēdēt dauid sūmitatē mōtis i q̄ adorat' erat dñz: ecce occurrit ei chusi arachites scissa veste ⁊ tra plēo capite. Et dixit ei dauid: Si veneris mecū: eris mihi oneri: si aūt i ciuitatē reuertaris ⁊ dixeris absalon seru' tu' sū rex: patē me viuere: sicut fui seru' pr̄is tui: sic eo seru' tu': dissipabis cōsiliū achitofel. Habes aūt tecū sadoch ⁊ abiathar sacerdotes: ⁊ oē vbū q̄cūq; audieris i domo regis: idicabis sadoch ⁊ abiathar sacerdotib'. Sūt.n. cū eis duo filij eoz achimaas filius sadoch ⁊ ionathā fil' abiathar: ⁊ mittetis p eos ad me oē vbū q̄ audieritis. Veniente g̃ chusi amico dauid i ciuitatē: absalon q̄z ingressus ē irl'm: ⁊ achitofel cū eo.

.XVI.

Cumq; dauid trāsisset paululū mōtis verticē: apparuit siba puer miphiboseth i occursum eius cū duobus asinis qui onerati erant ducentis panibus: et centum

hpalata te me pd ẽ fug me palas compressa hyc vter teris est vas de corio

alligaturis uue passe: ⁊ centũ massis palata
rũ ⁊ duob' ucb' uini. Et dixit rex sibe: Quid
sibi uolũt hec? Rñditq; siba: Dñe mi rex: a
sini domestici regis ut sedeãt: ⁊ pães ⁊ palate
ad uescẽdũ pueris tuis: uinũ ãt ut bibat si qs
defecerit i deserto. Et ait rex: Vbi ẽ filius dñi
tui? Rñditq; siba regi: Remãsit in irlm di
cens: Hodie restituet mihi dom' ísrl regnũ
pris mei. Et ait rex sibe: Tua sint oia q̃ fue
rũt miphiboseth. Dixitq; siba: Oro ut iue
niã gratiã coram te dñe mi rex. Venit g rex da
uid usq; bahurim. Et ecce egrediebat inde uir
de cognatõe dom' saul nomine semei: filius gẽa:
procedebatq; egrediẽs: ⁊ maledicebat mitte
batq; lapides ꝓtra dauid: ⁊ ꝓtra uniuersos
seruos regis dauid. Omis ãt ppls ⁊ uniuersi bel
latores a dextro ⁊ a sinistro latere regis iceãbãt.
Ita ait loq̃batur semei cũ maledíceret regi: Ex
gredere: egredere uir sãguinũ: ⁊ uir belial. Red
didit tibi dñs uniuersũ sãguinẽ dom' saul:
qm̃ inuasisti regnũ p eo: ⁊ dedit dñs regnũ in
manu absalon filij tui: ⁊ ecce prmunt te ma
la tua qm̃ uir sanguinũ es. Dixit aũt abisai
filius saruie regi: Quare maledicit canis hic
moriturus dño meo regi? Vadaz ⁊ ãputabo
caput eius. Et ait rex: Quid mihi ⁊ uobis ẽ
filij saruie? Dimittite eũ ut maledicat. Dñs
n. prcepit ei ut malediceret dauid. Et qs ẽ q
audeat dicere q̃re sic fecerit? Et ait rex abisai
⁊ uniuersis seruis suis: Ecce filius meus q̃ egressus
ẽ de utero meo q̃rit aiaz meã: q̃nto magis hic
filius gemini maledicet mihi? Dimittite eũ ut
maledicat iuxta prceptũ dñi: si fortẽ respiciat
dñs afflictiõez meã: ⁊ reddat mihi dñs bo
nũ p maledictiõe hac hodierna. Ambula
bat itaq; dauid ⁊ socii eius p uiã cũ eo: semei
aũt p iugũ mõtis ex latere ꝓtra illũ gradieba
tur maledicẽs: ⁊ mittẽs lapides aduersũ eũ
terrãq; spargẽs. Vẽit itaq; rex dauid ⁊ uni
uersus pplus cũ eo lassus: ⁊ refocillati sunt
ibi. Absalon ãt ⁊ õis pplus eius igressi sũt irlz:
sz ⁊ achitofel cũ eo. Cũ ãt uenisset chusi ara
chites amicus dauid ad absalon: locutus ẽ
ad eum: Salue rex: salue rex. Ad quem ab
salon: Hec est inquit gratia tua ad amicum
tuum? Quare non iuisti cum amico tuo?
Respondítq; chusi ad absalon: Nequaq̃:
qz illius ero quem elegit dñs ⁊ omnis hic
populus: ⁊ uniuersus ísrl: ⁊ cum eo mãebo.
Sz ut ⁊ hoc inferã: cui ego seruiturus sũ?
Nõne filio regis? Sic̃ parui pri tuo: ita pa
rebo ⁊ tibi. Dixit aũt absalon ad achitofel:
Inite ꝓsiliũ qd agẽ debeam'. Et ait achito
fel ad absalõ: Ingredẽ ad pcubinas pris tui
qs dimísit ad custodiẽdã domũ: ut cũ audi
ẽrit omis ísrl q̃ fedauerit patrẽ tuũ: roborentur
tecũ manus eorũ. Tetẽderũt g absalõ tabernacu
lũ i solario: igressusq; ẽ ad pcubinas patris
sui coram uniuerso ísrl. Cõsiliũ aũt achitofel
qd dabat i diebus illis: q̃si si qs cõsuleret deũ:
Sic erat õe ꝓsiliũ achitofel: ⁊ cũ eet cũ da
uid: ⁊ cũ eet cũ absalon.

¶ .XVII.

Dixit g achitofel ad absalon: Eligã mi
hi duodecim milia uirorũ: ⁊ ꝓsurgẽs pse
quar dauid hac nocte: ⁊ irruẽs super eũ q̃p
pe qui lassus est ⁊ solutis manibus: perutã
eũ. Cũq; fugerit omis pplus q cũ eo ẽ: percutiã
regẽ desolatũ: ⁊ reducã uniuersũ pplm quo
unus hõ reuerti solet. Vnũ. n. uirũ tu q̃ris:
⁊ õis pplus erit i pace. Placuitq; sermo eius
absalon: ⁊ cũctis maioribus natu ísrl. Ait aũt
absalon: Vocate chusi arachitẽ: ⁊ audiam'
qd et ipse dicat. Cũq; uẽisset chusi ad ab
salon: ait absalõ ad eũ. Iuiuscemõi prmonẽ
locutus ẽ achitofel. Facẽ debemus an nõ? Qõ
das ꝓsiliũ? Et dixit chusi ad absalon: Nõ ẽ
bonũ ꝓsiliũ qd dedit achitofel hac uice. Et
rursũ intulit chusi. Tu nosti patrẽ tuũ ⁊ ui
ros q cũ eo sũt ẽe fortissimos ⁊ amaro aio:
ueluti si ursa raptis catulis in saltu seuiat.
Sz ⁊ pr tuus uir bellator ẽ: nec morabit cũ po
plo. Forsitan nũc latitat i foueis: aut i uno
qd uoluerit loco: ⁊ cũ ceciderit un' qlibet i prn
cipio: audiet qcũq; audiẽrit: ⁊ dicet: Facta ẽ
plaga i pplo q seqbat absalõ. Et fortissimus
qsq; cuius cor ẽ qi leonis: pauore soluet. Scit
n. õis pplus ísrl fortẽ ẽe patrẽ tuũ: ⁊ robu
stos ões q cũ eo sũt. Sed hoc mihi uidet re
ctũ ẽe ꝓsiliũ. Congregẽt ad te uniuersus po
plus ísrl a dan usq; bersabee q̃si arena mari
numerabil' ⁊ tu eris i medio eorũ: ⁊ irruem'
sup eũ i qcũq; loco iuent' fuerit: ⁊ opiemur
eũ sicut cadẽ solet ros sup terrã: ⁊ nõ relinq̃
mus de uiris q cũ eo sũt: nec unũ quidẽ. Quod si
urbẽ aliquã fuerit ingressus: circundabit
omis ísrl ciuitati illi funes: ⁊ trahem' eã i tor
rentẽ ut nõ repiat nec calculus qdẽ ex ea. Di
xitq; absalon ⁊ ões uiri ísrl: Melior ẽ ꝓsiliuz
chusi arachite ꝓsilio achitofel. Dñs aũt nu
tu dissipatũ ẽ ꝓsiliũ achitofel utile: ut induce
ret dñs sup absalon malũ. Et ait chusi sa
doch ⁊ abiathar sacerdotib': Hoc ⁊ hoc mõ
uit achitofel absalõ ⁊ seniorib' ísrl.

magnope ꝛ mlteꝛ adꝺubꝰ ꝗnꝫ

ꝛ ego tale ꝛ tale dedi cōſiliū. Nūc g̃ mittite cito: ꝛ nūciate dauid dicentes: Ne moꝛeris nocte hac i cāpeſtrib⁹ deſerti: ſꝫ abſq; dilatione trāſgredē: ne ſōte abſoꝛbeat rex: ꝛ oīs ppl⁹ q̄ cū eo ē. Ionathas aūt ꝛ achimaas ſtabāt iuxta fontē rogel. Abūt ācilla ꝛ nūciauit eis: ꝛ illi pfecti ſūt ut referrēt ad regē dauid nūciū. Nō.n. poterāt uideri: aut itroiꝛe ciuitatē. Uidit āt eos q̄dā puer: ꝛ indicauit abſalō. Illi vo cōcito gradu ingreſſi ſūt domū cuiuſdā uiri i bahuri q̄ habebat puteum i ueſtibulo ſuo: ꝛ deſcēderūt i eū. Tulit āt mulier: ꝛ expādit uelamē ſup os putei q̄ ſiccās tipſanas: ꝛ ſic latuit res. Cūq; vēiſſet ſui abſalō i domū ad mulierē: dixerūt: Ubi ē achimaaſ ꝛ ionathas? Et ꝛndit eis mulier: Trāſierūt feſtināt guſtata paululū aq̄. At hi q̄ q̄rebāt cū nō repperiſſēt: reuerſi ſunt i irl'm. Cūq; abiſſent: aſcēderūt illi de puteo: ꝛ pgētes nūciauerūt regi dauid: ꝛ dixerūt: Surgite ꝛ tranſite cito fluuiū: qm̄ huiuſcemodi dedit ꝓſiliū ꝓtra uos achitofel. Surrexit g̃ dauid ꝛ oīs ppl⁹ q̄ cū eo erat: ꝛ trāſierūt iordanē donec diluceſceret añ̄ denudaret vbū: ꝛ nec vn⁹ q̄dē reſidu⁹ fuit q̄ ñ trāſiret fluuiū. Porro achitofel videꝫ q̄ nō fuiſſet factū ꝓſiliū ſuū ſtrauit aſinū ſuū: ſurrexitq; ꝛ abūt i domū ſuā ꝛ in ciuitatē ſuā: ꝛ diſpoſita domo ſua ſuſpēdio iterūt: ꝛ ſepultus ē i ſepulchro ꝑis ſui. Dauid āt vēit i caſtra: ꝛ abſalō trāſyt iordanē ipe ꝛ oēs uiri iſrl' cū eo. Amaſa vo ꝓſtituit abſalō ꝓ ioab ſup exercitū. Amaſa āt erat filⁱ viri q̄ vocabat iethra de hieꝛreli q̄ igreſſus ē ad abigail filiā naas ſoꝛoꝛē ſaruie q̄ fuit mat̄ ioab. Et caſtrametat⁹ ē iſrl' cū abſalō in tꝛa galaad. Cūq; vēiſſet dauid i caſtra: ſobi filⁱ naas ò rabbath filioꝝ amō ꝛ machir filⁱ amihel ò lodabar: ꝛ berzellai galaadites ò rogeliz obtulerūt ei ſtratoria ꝛ tapetia ꝛ vaſa fictilia frumtū ꝛ hoꝛdeū ꝛ farinā ꝛ polētā ꝛ fabā ꝛ lentē ꝛ frixū oleo cicer ꝛ mel ꝛ butyꝝ: oues ꝛ p̄gues vitl'os: dedeꝛūtq; dauid ꝛ ppl'o q̄ cū eo erat ad veſcēdū. Suſpicati.n. ſūt pop̄lm fame ꝛ ſiti fatigari i deſerto.

¶. XVIII.

Itur ꝓſiderato dauid ppl'o ſuo: ꝓſtituit ſup eos tribunos ꝛ cēturiones: ꝛ dedit ppli ttiā ptē ſub mānu ioab: ꝛ ttiā ptē ſub mānu abiſai filij ſaruie ſ̄ioſ ioab: ꝛ ttiā ptē ſub mānu ethai q̄ erat ò geth. Dixitq; rex ad pp̄lm: Egrediar ꝛ ego uobiſcū. Et ꝛndit pp̄lus: Nō exibis. Siue.n. fugerim⁹ nō magnope ad eos de nob⁹ ptinebit: ſiue media pꝑ ceciderit e nob⁹ nō ſatis curabūt: qa tu vnus ſolus ꝑ decē milibus ꝓputaris. Melⁱ ē igit ut ſis nob⁹ i vꝛbe ꝓſidio. Ald q̄s rex ait. Q̄d vob⁹ vidē rectū: hoc faciā. Stetit g̃ rex iuxta portā. Egrediebat̄q; ppl⁹ p turmas ſuas cēteni ꝛ milleni. Et p̄cepit rex ioab ꝛ abiſai ꝛ ethai dicēs: Seruate mihi puerꝫ abſalon. Et oīs ppl⁹ audiebat p̄cipiētē regē cūctis p̄ncipib⁹ ꝑ abſalō. Itaq; egreſſus ē ppl⁹ in cāpū ꝓtra iſrl': ꝛ fcm̄ ē plūs i ſaltu effrai. Et ceſus ē ibi ppl⁹ iſrl' ab exercitu dauid: fcaq; ē plaga magna i die illa vigiti miliū. Fuit āt ibi plūs diſplū ſup faciē oīs tꝛe: ꝛ multo plures erāt q̄s ſalt⁹ ꝓſūpſerat de ppl'o q̄ hi q̄s voꝛauerat gladi⁹ i die illa. Accidit āt ut occurrēt abſalon ſeruis dauid: ſedēs mulo. Cūq; igreſſus fuiſſet mul⁹ ſubt̄ ꝓdēſā q̄rcū ꝛ magnā: adheſit caput eⁱ quercui: ꝛ illo ſuſpēſo int̄ celū ꝛ trā: mul⁹ cui ſ̄ederat ptranſiuit. Uidit aūt hoc q̄ſpiā: ꝛ nūciauit ioab dicēs: Uidi abſalō pendē de quercu. Et ait ioab viro q̄ nūciauerat ei. Si vidiſti q̄re nō ꝓfodiſti eū cū terra: ꝛ ego dediſſē tibi decem argēti ſiclos ꝛ vnū baltheū? Qui dixit ad ioab: Si appenderes i mānib⁹ meis mille argēteos: neq̄q̄ mitterē manū meā in filiū regis. Audiētib⁹.n. nob⁹ p̄cepit rex tibi ꝛ abiſai ꝛ ethai dicēs: Cuſtodite mihi puerū ab ſalon. Sꝫ ꝛ ſi feciſſē ꝓtra aīaz meā audacter neq̄q̄ hoc regē latere potuiſſet: ꝛ tu ſtares ex aduerſo. Et ait ioab: Nō ſic tu viſ: ſed agrediar eū cora te. Tulit g̃ ioab tres lāceaſ i manu ſua: ꝛ ifixit eas i corde abſalō. Cūq; adhuc palpitaret herens i quercu: cucurrerunt decē iuuenes armigeri ioab: ꝛ pcutientes iterfecerūt eū. Cecinit aūt ioab buccina ꝛ retinuit pp̄lm: ne pſeq̄rēt fugiētē iſrl': volēſ parcere multitudini. Et tulerūt abſalon: ꝛ ꝓiecerūt eū in ſaltu i foueā grandē: ꝛ ꝓpōtauerunt ſuper eū acerū lapidū magnū nimis. Oīs aūt iſrl' fugit in tabernacula ſua. Porro abſalon ereꝛerat ſibi cū adhuc viueret titulū q̄ ē i ualle regis. Dixerat enī: Nō habebo filiū: ꝛ hoc erit monimētū nominiſ mei. Uocauitq; titulū noīe ſuo: ꝛ appellat manus abſalon vſq; ad hāc diē. Achimaaſ aūt filⁱ ſadoc ait: Curꝛā ꝛ nūciabo regi: qꝛ iudiciū fecerit ei deⁱ ò manu ūmicoꝝ eius. Ald quē ioab dixit: Nō eris nūcⁱ hac die: ſed nūciabis i alia. Hodie nolo te nunciare.

h ptiſana ne me ꝑ a ordeū ſtratū pilo tuſſu decorticatu

Amaſan me cor

monimetū ꝛ medriale

fili⁹.n.regē mortu⁹.Et ait ioab chusi:Vade:ꝛ nūcia regi que uidisti.Adorauit chusi ioab:ꝛ cucurrit.Rursus āt achimaas filius sadoch:dixit ad ioab:Quid ipedit si ēt ego curro p⁹ chusi?Dixitq; ei ioab:Quid vis cū rere fili mi?Veni huc.Non eris boni nūcij baiul⁹.Qui rndit:Quid.n.si currero?Et ait ei:Curre.Cucurrēs g̃ achimaas per uiā ꝓ pēdij trāsiuit chusi.Dauid aūt sedebat inē duas portas.Speculatō vo q̃ erat i fastigio porte sup murū:eleuans oc̃los uidit hoiem currētē solū:ꝛ exclamās idicauit regi.Dixitq; rex:Si sol⁹ ē:bon⁹ ē nūci⁹ i ore ei⁹.Prop̃a te aūt illo ꝛ accedēte,ppi⁹:uidit speculator hoiez alterū cūrētē:ꝛ uociferās i culmine:ait:Apparet mihi alē hō:currēs sol⁹.Dixitq; rex.Et iste bon⁹ ē nūci⁹:Speculator ār ꝓtēplor ait cursū ꝓrius q̃i cursū achimaas filij sadoch.Et ait rex uir bon⁹ ē:ꝛ nūciū põtās bonū uenit.Clamans aūt achimaas:dixit ad regē:Salue rex.Et adorās regē corā eo ꝓnus i trā ait:Bñdict⁹ dñs de⁹ tu⁹ q̃ ꝓclusit hoies q̃ leuauerūt manus suas ꝓtra dominū meū ẽgē.Et ait rex:Est ne pax puero absalō?Dixitq; achimaas:Vidi tumultū magnū cū mitter̄t ioab ſu⁹ tu⁹ o rex me fuū nescio aliud.Ad quē rex:transi ait:ꝛ sta hic.Cūq; ille trāsisset ꝛ staret:apparuit chusi.Et ueniēs ait:Bonū apporto nūciū dñe mi rex.Iudicauit.n.p te dñs hodie ō mānu oīuz q̃ surrexerūt ꝓtra te.Dixit ār rex ad chusi:Est ne pax puero absalō?Cui rndēs chusi:fiāt iq̃t sicut puer ūmici dñi mei regi:ꝛ uniuersi q̃ ꝓsurgūt aduersus eū i malū.Cōturbat⁹ itaq; rex:ascēdit cēaculū põte:ꝛ fleuit.Et sic loq̃bat uadēs:Fili mi absalō:absalon fili mi.Quis mihi ꝛbuat ut ego mōiar,p te?Absalon fili mi:fili mi absalon..

.XIX.

Nunciatū est āt ioab q̃ rex fleret ꝛ lugeret filiū suū:ꝛ vsa ē victoria in luctuz in die illa ōi pplo.Audiuit.n.populus i die illa dici:dolet rex sup filio suo.Et declinauit pplus i die illa ingredi ciuitatē qūo declinare solet pplus vsus ꝛ fugiēs de plio.Por ro rex opuit caput suū:ꝛ clamabat uoce magna::Fili mi absalō:absalon fili mi.Ingressus g̃ ioab ad regē i domū:dixit:Cōfudisti hodie uult⁹ oīuz fuoꝝ tuoꝝ q̃ saluā fecerūt aiaz tuā:ꝛ aiaz filioꝝ tuoꝝ ꝛ filiarꝝ tuarꝝ:ꝛ aiaz uxorū tuarꝝ:ꝛ aiaz ꝓcubiarꝝ tuarꝝ.Di ligēs odientes te:ꝛ odio hēs diligentes te.Et oñdisti hodie q̃a nō curas ō ducib⁹ tuis ꝛ ō fuis tuis:ꝛ uere cognoui mō:q; si absalon uiuēt ꝛ ōes nos occubuissem⁹:tūc placēt ē.Nūc igit surge ꝛ ꝓcēd:ꝛ alloquēs satisfac ꝑ uis tuis.Juro.n.tibi p dñm q̃ si nō exieris ne un⁹ q̃dē remansur⁹ sit tecū nocte hac:ꝛ pe ius erit hoc tibi q̃ oia mala q̃ uenerit sup te ab adolescētia tua usq; i pñs.Surrexit g̃ rex:ꝛ sedit i porta.Et ōi pplo nūciatū ē q̃ rex sederet i porta.Venitq; uniuersa multitudo corā rege:israel aūt fugit i tabnacula sua.Diſq; pplus certabat i cūctis tribub⁹ isr̃l dicēs:Rex liberauit nos ō mānu inimicorū nr̄oꝝ:ipe saluauit nos de mānu philistiorū:ꝛ nūc fugit de tra,ppt absalon.Absalon autē quē unxim⁹ sup nos mortuus ē in bello.Usq;q̃ siletis:ꝛ non reducitis regē?Et consilium totius isr̃l uenit ad regē.Rex uero dauid misit ad sadoch ꝛ abiathar sacerdotes dicens.Loq̃mini ad maiōes natu iuda dicentes:Cur uenitis nouissimi ad reducēdū regē i domuz suā?Sermo āt ōis isr̃l puenerat ad regē in domo ei⁹:q; dixēat rex:Hec dicit ad pplz:Fres mei uos:os meū ꝛ caro mea uos.Qi nouissimi ēducit⁹ regē?Et amase dicite:Nō ne os meū es ꝛ caro mea?Hec faciat mihi ō us ꝛ hec addat:si nō magister militie fueris corā me ōi tpe,p ioab.Et iclinauit cor oīuz uiroꝝ iuda q̃i uiri unius.Miserūtq; ad regē dicētes:Reuertē tu:ꝛ oēs ſui tui.Et reuersus ē rex.Et uēit usq; ad iōdanē.Et ōis iuda uēit usq; i galgala ut occurrēt regi:ꝛ trāsduceret eū iordanē.Festinauit ār semei fil⁹ gēa filij gemini de bahurī:ꝛ descēdit cū uiris uiris iuda i occursū regi dauid cū mille uir⁹ ō beniamī:ꝛ siba puer de domo saul:ꝛ q̃nōci filij⁹ ei⁹ ac uigīti ſui erāt cū eo.Et irrūpentes iordanē añ regē trāsierūt uada ut trāsducerēt domū regi:ꝛ facerēt iuxta iussōez eius.Semei autē fil⁹ gera prostrat⁹ corā rege cuz iam transisset iordanem:dixit ad eum:Ne reputes mihi dñe mi iūq̃tez:neq; memineris iniuriaruz serui tui i die qua egressus es dñe mi rex de irr̃l̃m:neq; ponas rex in corō tuo.Agnosco enim seruus tuus peccatū meum:ꝛ iccirco hodie ꝓmus ueni de omni domo ioseph:descendiq; in occursū domini mei regis.Rndens vo abisai filius saruie dixit:Nūq̃d,p hīc vbis ñ occidet semei q̃ maledixit christo dñi?Et ait dauid:Quid mihi ꝛ vobis filij saruie?Cur efficimini mihi hodie in sathan?Ergo ne hodie interficetur uir

in ísrl'. ¶In ígnozo hodíe me factū regē ſup
ísrl'. ¶Et ait rex ſemei: ¶Nō moz̄eris. Jurauit
q̄ ei. ¶Miphiboſeth ā̄ filⁱ ſaul ōſcēdit i oc
curſū regⁱ illotis pedib⁹ ⁊ itonſa barba: ve
ſteſq̄ ſuas nō lauerat a die q̄ egreſſus fuēat
rex uſq̄ ad diē reuerſiōis eⁱ⁹ i pace. ¶Cūq̄ oc
curriſſet regi: dixit ei rex: Quare nō ueniſti
mecū miphiboſeth: ¶Et rn̄dens ait: Dñe mi
rex ſeruus meus ꝓtēpſit me. Dixiq̄ ei ego ſa
mul⁹ tu⁹ ut ſternēt mihi aſinū: ⁊ deſcendēs
abirē cū rege. ¶Claud⁹ .n. ſū ſu⁹ tu⁹. ¶Inſup ⁊
accuſauit me ſeruū tuū ad te dn̄m meū regē.
Tu aūt dñe mi rex ſicut āgel⁹ dei es: fac q̄
placitū ē tibi. ¶Nz.n. fuit dom⁹ pr̄is mei niſi
morti obnoxia dño meo regi: tu āt poſuiſti
me ſeruū tuū inⁱ cōuiuas mēſe tue. Quid ḡ
habeo iuſte q̄rele: aut q̄d poſſū vltra vocife
rari ad regē? ¶Dit ḡ ei rex: Quid ultra loq̄ris?
Fixū ē q̄ locut⁹ ſū. Tu ⁊ ſiba diuidite poſ
ſeſſiōes. ¶Rn̄ditq̄ miphiboſeth regi: Etiam
cūcta accipiat: p⁹q̄ reuerſus ē dn̄s me⁹ rex
pacifice i domū ſuā. ¶Berçellai āq̄ galaaditeſ
ſenex valde deſcēdēs de rogelim trāſduxit
gē iozdanē parat⁹ ēt ultra fluuiū ꝓſeq̄ eū. ¶E
rat āt berçellai galaaditeſ ſenex ualō. i. octo
genari⁹: ⁊ ipe ꝓbuit alimēta regi cū moz̄areē
i caſtris. ¶Fuit q̄ppe uir diues nimis. Dixit
itaq̄ rex ad berçellai: Vēi mecū: ut requieſ
cas ſecuzus in ir'm. ¶Et ait berçellai ad regē:
Quot ſūt dies annorū uite mee: ut aſcēdā
cū rege i ir'm? Octogenari⁹ ſū hodie. ¶Nūq̄d
vigēt ſenſus mei ad diſcernēdū ſuaue aut a
marū: aut delectare pōt ſeruū tuū cib⁹ aut
pot⁹: vl audire poſſū vltra uocē cāto⁹ atq̄
cātatricū? Quare ſu⁹ tu⁹ fit oneri dño meo
regi? ¶Paululū ꝓcedā famul⁹ tu⁹ ab iozdane
tecū. ¶Nō idigeo hac viciſſitudie: ſz obſecro
ut reuertar ſeruus tu⁹: ⁊ moz̄iar in ciuitate
mea: ⁊ ſepeliar iuxta ſepulchzū patris mei
⁊ matris mee. ¶Eſt autē ſeruus tu⁹ chamaā:
ipſe vadat tecū dñe mi rex: ⁊ fac ei q̄cq̄d bo
nū tibi uidēt. Dixit itaq̄ ei rex: Mecū tran
ſeat chamaam: ⁊ ego faciā ei q̄cq̄d tibi pla
cuerit: ⁊ oē q̄ petieriſ a me ipetrabis. ¶Cūq̄
tranſiſſet vniuerſus populus ⁊ rex iōdanē:
reſtitit: ⁊ oſculatus eſt rex berçellai: ⁊ bene
dixit ei: ⁊ ille reuerſus eſt in locū ſuū. ¶Trāſi
uit ergo rex in galgalam: ⁊ chamaam cum
eo. Omnis autem populus iuda tranſduxe
rat regē: ⁊ media tantū pars affuerat de po
pulo ísrl'. ¶Itaq̄ oēs uiri ísrael ꝓcurrētes ad
regē dixerunt ei: Quare te furati ſūt fratres

obnoxia ⁊ ſubiecta

noſtri viri iuda: ⁊ trāſduxerūt regē ⁊ domū
ei⁹ iozdanē: oēſq̄ uiros dauid cū eo? ¶Et rn̄
dit oīs uir iuda ad uiros ísrl': Quia mihi ꝑ
pioz ē rex. Cur iraſceris ſup hac re? ¶Nūq̄d
comedim⁹ aliq̄d ex rege: aut mūera nob⁹ da
ta ſūt? ¶Et rn̄dit uir ísrl' ad uiros iuda ⁊ ait:
Decē ptib⁹ maioz ego ſū apud regē magiſq̄
ad me ptiet dauid q̄ ad te. Cur feciſti mihi
iuriā: ⁊ nō mihi nūciatū ē ꝓzi ut reducerē
regē meū? Durius autem reſponderunt vi
ri iuda uiris ísrael.

¶ .xx.

¶Accidit āq̄ ut ibi eſſet uir belial nomine
ſiba filⁱ bochzi uir gemineuſ: ⁊ cecinit
buccina: ⁊ ait: ¶Nō ē nob⁹ pars i dauid: neq̄
hēditas i filio iſai. Reuertē in tabernacula
tua ísrl'. ¶Et ſepatus ē oīs ísrl' a dauid: ſecut⁹
q̄ ē ſiba filiū bochzi: uiri aūt iuda adheſēt
regi ſuo a iozdane uſq̄ ir'm. ¶Cūq̄ veniſſet
rex i domū ſuā i ir'm: tulit decē mulieres ꝓ
cubinas quas dereliq̄rat ad cuſtodiēdā do
mū: ⁊ tradidit eas i cuſtodiā: alimēta eis p̄
bens. ¶Et nō ē igreſſus ad eas: ſed erant clau
ſe uſq̄ i diē mozt̄is ſue i viduitate uiuenteſ.
Dixit āt rex amaſe: ¶Cōuoca mihi ōes uiroſ
iuda in diē tertiū: ⁊ tu adeſto pñs. ¶Abiit ḡ a
maſa ut ꝓuocaret iudā: ⁊ moz̄at⁹ ē extra pa
latiū q̄ ei ꝓſtituerat rex. ¶Dit aūt dauid ad
abiſai. ¶Nūc magis afflictur⁹ ē nos ſiba filⁱ
bochzi ꝙ abſalō. Tolle ḡ ſeruos dn̄i tui ⁊ ꝑ
ſeq̄re eū: ne forte iueniat ciuitates munitas:
⁊ effugiat nos. ¶Egreſſi ſūt ḡ cū eo uiri ioab:
cerethi āq̄ ⁊ felethi: ⁊ oēs robuſti exierūt de
ir'z ad ꝓſequēdū ſiba filiū bochzi. ¶Cūq̄ illi
eſſēt iuxta lapidē grandē q̄ ē in gabaō: ama
ſa veniēs occurrit eis. ¶Porro ioab veſtitus
erat tunica ſtricta ad mēſurā habit⁹ ſui: ⁊ ō
ſup accinctus gladio dependēte vſq̄ ad ilia
in vagina: q̄ fabzicat⁹ leui motu egredi pote
rat ⁊ pcutē. Dixit itaq̄ ioab ad amaſa: Sal
ue mi frat. ¶Et tenuit māu ōxtra mētū ama
ſe q̄i oſculās eū. ¶Porro amaſa nō obſerua
uit gladiū quē habebat ioab. Qui pcuſſit
eū i latē: ⁊ effudit inteſtina ei⁹ i terrā: ⁊ moz
tuus ē: nec ſecūdū vuln⁹ appoſuit. ¶Joab aūt
⁊ abiſai frⁱ eius ꝓſecuti ſūt ſiba filiū bochzi.
¶Interea q̄dā uiri cū ſtetiſſet iuxta cadaue: a
maſe de ſocijs ioab: dixerūt: Ecce q̄ eē volu
it ꝑ ioab comes dauid. ¶Amaſa autē ꝓſpſus
ſanguīe iacebat i media uia. ¶Vidit hoc q̄dā
uir q⁹ ſubſiſtēt ōis pp̄lus ad uidendū eū ⁊
amouit amaſā de uia i agrū: opuitq̄ cū ve

98
95

timẽto ne subsisterent trãseũtes ppt eũ. Amoto g illo de via trãsibat ois uir sequens ioab ad psequẽdũ siba filiũ bochri. Porro ille trãsierat p oes tribꝰ isrl usq; i abelã z in bethmacha: oesq; uiri electi ꝓgregati fuerãt ad eũ. Veneꝛt itaq; z oppugnabãt eũ i abela z i bethmacha: z circũdederũt munitioi bus ciuitatẽ: z obsessa ẽ urbs. Ois ãt turba q erat cũ ioab moliebat destruẽ muros. Et exclamauit mulier sapiẽs ò ciuitate: Audite audite: dicite ioab: appꝛopinq; huc z loq; tecũ. Qui cũ accessisset ad eã: ait illi: Tu es ioab? Et ille ñdit: Ego. Ad quẽ sic locuta ẽ: Audi sermões ancille tue. Qui ñdit: Audio. Rursũq; illa: ꝓmo inqt dicebaꝫ i ueteri puerbio: Qui introgãt introgẽt in abela: z sic pficiebãt. Nõne ego sũ q ñdeo ꝟitatẽ in isrl: z tu q̃ris subuertẽ ciuitatẽ: z euertẽ matrẽ i isrl? Quare pcipitas hereditatẽ dñi? Ñdẽsq; ioab ait: Absit absit hoc a me: nõ pcipito nz demoliõ. Nõ se sic hz res. Sz hõ de mõte effraim siba filius bochri cognomine: leuauit manũ suã ꝓtra regẽ dauid. Tradite illũ solũ z recedemus a ciuitate. Et ait mlier ad ioab: Ecce caput eꝰ mittet ad te p muꝝ. Ingressa ẽ g ad oẽz ppꝝm: z locuta est eis sapiẽter. Qui abscisũ caput sibe filij bochri ꝓiecerꝫ ad ioab. Et ille cecinit tuba: z ẽ cesserũt ab urbe vnusq̃sq; i tabnacula sua. Joab ãt reuersus ẽ irlm ad regẽ. Fuit g ioab sup oẽz exercitũ isrl: banaias ãt filꝰ ioiade sup ceretheos z feletheos: adurã vo sup tributa. Porro iosaphat filꝰ abilud a cõmẽtarijs: siba aũt scriba: sadoch vo z abiathar sacerdotes: hirã aũt hiraites erat sacerdos dauid.

¶ .XXI.

Facta ẽ aꝫ fames i diebus dauid tribꝰ ãnis iugiter. Et ꝓsuluit dauid oracłũ dñi: dixitq; dñs: Propt saul z domũ eius sãguinũ: qa occidit gabaõitas. Vocatis g gabaonitis rex dixit ad eos: Porro gabaonite nõ erãt de filijs isrl: sed reliqe ammoꝛeorum. Filij quippe isrl iurauerãt eis: z voluit saul pcutere eos zelo q̃i p filijs isrl z iuda. Dixit ergo dauid ad gabaõitas: Quid faciã uob: z qò erit vñ piaculũ ut bñdicat hereditati dñi? Dixerũtq; ei gabaonite: Nõ ẽ nob super argẽto z auro q̃stio: sz ꝓtra saul z ꝓtra domũ eꝰ: neq; uolumꝰ ut iteficiatur hõ ò isrl. Ad qs rex ait: Quid g vultis ut faciã uob? Qui dixerũt regi: Virũ q attriuit nos z oppssit iniq̃ ita delere debemꝰ: ut nec vnꝰ q̃dẽ resid[u]ꝰ sit de stirpe eꝰ i cũctis finibus isrl. Dent nob septẽ uiri de filijs eꝰ: ut crucifigam[u]ꝰ eos dño i gabaa saul q̃ndã electi dñi. Et ait rex: Ego dabo. Pepcitꝛ rex miphiboseth filio ionathe filij saul ꝓpt iusiurãdũ qò fuit int dauid z ionathã filiũ saul. Tulit itaq; rex duos filios respha filie aboa: q̃s pepit saul: armoni z miphiboseth: z q̃nq; filios michol filie saul qs genuerat hadrieli filio berzellai q fuit de molathi: z dedit eos i manus gabaonitaꝝ q crucifixerũt eos in mõte coꝛã dño. Et ceciderũt hi septẽ sil oc cisi i diebꝰ messis ꝑme: icipiẽte messioe hõõi. Tollẽs ãt respha filia aboa cilicium sibi strauit sibi supra petrã ab initio messis donec stillaret aq̃ sup eos ò celo: z nõ dimisit aues lacerare eos p diẽ: nz bestias p noctẽ. Et nũciata sũt dauid q fecerat respha filia aboa ꝓcubina saul. Et abijt dauid z tulit ossa saul: z ossa ionathe filij eꝰ a uiris iabes galaad q furati fuerãt ea de platea bethsan i q̃ suspẽderãt eos philistijm cũ interfecissent saul i gelboe: z aspõrauit ide ossa saul z ossa ionathe filij eꝰ: z colligẽtes ossa eoꝝ q affixi fuerãt sepelierũt ea cũ ossibꝰ saul z ionathe filij eꝰ i tra beniami i latẽ i sepulchro cis pẽs eꝰ. Fecerũtq; oia q̃ pcepat rex: z reppitiat ẽ deus tre pꝰ hec. Factũ ẽ aũt rursũ pliũ philisti noꝝ aduersũ isrl: z descẽdit dauid z sui eꝰ cũ eo: z pugnabãt ꝓtra philistijm. Deficiẽte ãt dauid: iesbidẽob q fuit ò genẽ arafa cuꝰ ferꝝ haste trecẽtas uncias appẽdebat: z accinctus erat ense nouo: nisus ẽ pcutẽ dauid: psidioq; ei fuit abisai filꝰ saruie: z pcussum philisteũ interfecit. Tũc iurauerũt uiri dauid dicẽtes: Jã nõ egredieꝛ nobiscũ i bellũ: ne extinguas lucernã isrl. Secũdũ aꝫ fuit bellũ in gob ꝓtra philisteos. Tũc pcussit sabochai ò usathi saph ò stirpe arafa ò genẽ gigãtũ. Tertiũ aꝫ fuit bellũ i gob ꝓtra philisteos in q̃ pcussit adeodatꝰ filꝰ salẽ polymitarꝰ beth leemites: goliath getheũ: cuꝰ hastile haste erat q̃i liciatoꝛiũ texẽtiũ. Quartũ bellũ fuit i geth i q̃ uir fuit excelsus q̃ senos i manibꝰ pedibꝰ q̃ habebat digitos. i. uigiti z q̃ttuoꝛ: z erat de oꝛigine arafa: z blasfemauit israel. Percussit ãt eũ ionathas filꝰ samma fratis dauid. Hi q̃ttuoꝛ nati sũt de arafa i geth z ceciderunt i manu dauid z seruoꝝ eꝰ.

¶ .XXII.

Locutus ẽ aut dauid dño vba carminis huius: in die q̃ liberauit eum dñs

ō manu oīuz ūmicoꝝ suoꝝ:7 de mā saul. Et ait: Dñs petra mea 7 robur meū:7 saluator meꝰ. Deꝰ oñs fortis meꝰ:spabo i eū. Scutū meū 7 cornu salutis mee:eleuatō meus 7 refugiū meū saluatoꝛ meꝰ:ō iniq̄tate:liberabis me. Laudabilē iuocabo dñm:7 ab ūmicis meis saluꝰ ero. Quia circūdederūt me contritōes mortis:torrētes belial terruerūt me. Funes inferi circūdederūt me:puenerūt me laq̄i mōtis. In tribulatōe mea iuocabo dñz 7 ad ōm meū clamabo. Et exaudiet ō tēplo sco suo vocē meā:7 clamō meꝰ veniet ad aures eius. Cōmota ē 7 ꝓtremuit tra:fundamēta montiū ꝓcussa sūt 7 ꝓq̄ssata:qm̄ iratꝰ ē eis. Ascēdit fumꝰ ō naribꝰ eꝰ:7 ignis de ore eius voluit:carbones succēsi sūt ab eo. Et inclinauit celos 7 descēdit:7 caligo sub pedibꝰ eꝰ. Et ascēdit sup cherubin 7 volauit:7 lapsus ē super pēnas vēti: Posuit tenebras in circuitu suo tabulū:cribrans aq̄s de nubibꝰ celoꝝ. Pre fulgure i ꝓspectu eꝰ nubes:succēsi sunt carbones ignis. Tonabit ō celo dñs:7 excelsus dabit vocē suaz. Misit sagittas suas 7 dissipauit eos:fulgura:7 ꝓsūpsit eos. Et apparuerūt effusiones marī:7 reuelata sūt fūdamēta orbis ab increpatiōe dñi:ab inspiratōne sps furoris eī. Misit ō celo 7 assūpsit me: 7 traxit me de aq̄s multis. Liberauit me ab inimico meo potētissimo:7 ab his q̄ oderāt me:qm̄ robustiores me erāt. Preuenit me i die afflictōis mee:7 factus ē dñs firmamētū meū. Et eduxit me i latitudinē: liberauit me qꝛ cōplacui ei. Retribuet mihi dñs fm iusticiā meā:7 fm munditiaz manuū meaꝝ retribuet mihi. Quia custodiui vias dñi:7 nō egi impie a deo meo. Quia.n. iudicia eius i ꝓspectu meo:7 ꝓcepta eius non amoui a me. Et ero perfectus coram eo:7 custodiā me ab iniquitate mea. Et restituet mihi dñs secundū iusticiā meaz:7 secūdū munditiaꝫ manuū meaꝝ in ꝓspectu oculoꝝ suoꝝz. Cū scō sanctus eris:7 cū robusto perfectus. Et cū electo electus eris:7 cū peruerso puerteris. Et popm pauperē saluū facies:oculisq̄ tuis excelsos humiliabis. Quia tu lucerna mea dñe:7 tu dñe illumiabis tenebras meas. In te.n. curram accinctus:in deo meo transiliā murū. Deus imaculata via eius:eloquiū dñi igne examinatū:scutum est omnz sperantiuz in se. Quis ē deus preter dñm: 7 quis deus fortis preter deū nostrū: Deus qui accinxit me fortitudine:7 cōplanauit perfectā uiā meā. Coequans pedes meos cernis:7 sup excelsa mea statuens me. Docens manꝰ meas ad prīū:7 ꝓponēs q̄ arcū ereū brachia mea. Dedisti mihi clypeū salutis tue:7 māsuetudo mea multiplicauit me. Dilatabūt gressus meos subꝰ me:7 nō deficiēt tali mei. Persequar inimicos meos 7 ꝓterā:7 nō cōuertar donec consumā eos. Consumā eos 7 cōfringā ut nō ꝓsurgāt: cadēt sub pedibꝰ meis. Accinxisti me fortitudine ad prīū:icuruasti resistētes mihi subtus me. Inimicos meos dedisti mihi dorsū:odientes me:7 dispdā eos. Clamabūt 7 nō erit q̄ saluet:ad dñm:7 nō exaudiet eos. Delebo eos ut puluerē trē:q̄si lutū plateaꝝ ꝓminuā eos atq̄ ꝓfringā. Saluabꝭ me a ꝓtradictōibus ppli mei:custodies me in caput gentiū. Populus quē iḡro fuiet mihi:filij alieni resistēt mihi:auditu auris obedient mihi. Filij alieni defluxerūt: 7 ꝓtrahēt in angustijs suis. Viuit dñs 7 bñdictꝰ deꝰ meꝰ:7 exaltabitur deꝰ fortis saluti mee. Deus q̄ das vindictas mihi:7 deijcis pplos sub me. Qui educis me ab ūmicis meis:7 a resistentibꝰ mihi eleuas me:a viro iniq̄ liberabis me. Propt ea ꝓfitebor tibi dñe i gentibus: 7 noi tuo cātabo. Magnificans salutes regis sui:7 faciens misericordiā christo suo dauid: 7 semini eius in sempiternum.

.XXIII.

Hec autē sūt vba nouissima q̄ dixit dauid filius isai. Dixit vir cui ꝓstitutū ē de christo dei iacob:egregius psaltes israel. Sps dñi locutꝰ ē p me:7 sermo eius p linguā meā. Dixit: Deꝰ israꝫ mihi locutꝰ ē fortis israꝫ. Dñator hoīuz iustus:dñator in timore dei. Sicut lux auroꝛe oriēte sole mane absq̄ nubibus rutilat: 7sic pluuijs germiat herba ō tra. Nec tāta ē domꝰ mea apud deū:ut pactū eternū iniret mecū firmū i oibꝰ atq̄ munitū. Cūcta.n. salꝰ mea 7 ois volūtas : nec est q̄dq̄ ex eo qō nō germiet. Preuaricatōes aūt q̄si spine euellent vniuersi:q̄ nō tollunt manibus. Et si q̄s tangē voluerit eas armabitur ferro 7 ligno lāceato:igneq̄ succēse ꝓburentur vsq̄ ad nihilū. Hec noīa fortiū dauid. Dauid sedēs i cathedra sapientissimus pnceps inter tres. Ipse ē q̄i tenerrimus ligni vmiculus q̄ octingentos interfecē ipetu vno. Pō huic eleazar filꝰ patrui eius aboites inter tres fortes q̄ erāt cū dauid:qn̄ exprobrauerūt philistei. 7 congregati sunt illuc in prelium. Cumq̄ ascendissent filij israel:ipse stetit 7 percussit

philisteos donec deficeret manꝰ eiꝰ: ⁊ obrigescẽt cũ gladio. Fecitq; dñs salutẽ magnaz i die illa: ⁊ pplus q̃ fugerat reuersus ẽ ad ce soꝛ spolia ꝺtrahẽda. Et pꝰ hũc semma filiꝰ agge de arari. Et ꝓgregati sũt philistijm in statiõe. Erat q̃ppe ibi ager lẽte plenꝰ. Cũq; fugisset pplus a facie philistijm stetit ille in medio agri: ⁊ tutus ẽ eũ. Percussitq; philisteos: ⁊ fecit dñs salutẽ magnã. Necnõ ⁊ añ descẽderãt tres q̃ erãt p̃ncipes intꝛ trigita: ⁊ venerãt tp̃e messis ad dauid i spelũcã odollã. Castra aũt philistioꝛ erãt posita i valle gigatũ: ⁊ dauid erat i psidio. Porro statio philistioꝛ tũc erat i bethleẽ. Desiderauit ꝙ dauid aquã ꝺ lacu: ⁊ ait: O si quis mihi daret potũ aq̃ ꝺ cisterna q̃ ẽ i bethleẽ iuxta põtã. Irrupũt ꝙ tres fortes castra philistinoꝛ: ⁊ hauserũt aquã ꝺ cisterna bethleẽ q̃ erat iuxta portã: ⁊ attulerũt ad dauid. At ille noluit bibẽ: sꝛ libauit eã dño dicẽs: Propitiꝰ sit mihi dñs ne faciã hoc. Nũ sãguinẽ hoium istoꝛ q̃ pfecti sũt: ⁊ aiaꝛ piculũ bibã? Noluit ꝙ bibẽ. Hec fecerũt tres robustissimi. Abisai q̃z fratꝛ ioab filius saruie p̃nceps erat de tribꝰ. Ipse ẽ q̃ leuauit hastã suã ꝓtra trecẽtos q̃s intẽfecit: noiatꝰ i tribꝰ: ⁊ iter tres nobilioꝛ: eratq; eoꝝ p̃nceps: sꝛ vsq; ad tres pmos nõ puenerat. Et banaias filius ioiade viri fortissimi magnoꝝ opeꝝ de capsel. Ipe pcussit duos leones moab: ⁊ ipse descẽdit ⁊ pcussit leonẽ i media cisterna i dieb' niuis. Ipe q̃z intẽfecit uiꝝ egyptium uirũ dignum spectaculo habẽtẽ i manu hastã. Itaq; cuz descẽdisset ad eũ i vga: vi extoꝛsit hastaz de manu egyptij: ⁊ interfecit eũ hasta sua. Hec fecit banaias filius ioiade. Et ipse noiatus inter tres robustos q̃ erãt inter triginta nobiliores: verũtñ vsq; ad tres nõ peruenerat. Fecitq; eũ sibi dauid auricularij a secreto. Asahel frater ioab inter triginta. Eleanan filius patrui eiꝰ de bethleẽ. Semma de arari. Elicha de arodi. Heles de phalti. Hira filiꝰ acces de thecua. Abieser de anathot. Mobõnai ꝺ vsathi. Selmon ahoites. Maharai netophatites. Eleph filius baana: ⁊ ipe netophatites. Itai filius ribai de gebeeth filiorum beniamin. Banai pharatõites. Hel dai de torrente gaas. Albialbon arabathites. Azamaueth de beromi. Eliaba ꝺ salboni. Filij iasen ionathan naram. Semma de ozodi. Haiã filiꝰ sarar arothites. Elifeleth filius aasbai filij maachati. Heliã filius achithofel gelonites. Esrai de carmelo. Farai ꝺ arabi. Igaal filius nathan de soba. Bonni de gaddi. Selech ꝺ amoni. Naarai berothites armiger ioab filij saruie. Ira hietrites Gareb ⁊ ipse hietrites. Urias etheus. Oẽs triginta septem

.XXIIII.

ET addidit furoꝛ dñi irasci ꝓtra isrl: cõmouitq; dauid i eis dicẽtem ad ioab: Vade numera isrl ⁊ iudam. Dixitq; rex ad ioab p̃ncipẽ exercitꝰ sui. Perãbula oẽs tribꝰ isrl a dan usq; ad bersabee: ⁊ nũera pplz ut sciã numeꝛ eoꝝ. Dixitq; ioab regi: Adauge at dñs dꝰ tuꝰ ad pplm tnũ q̃tus nũ est: iteꝛq; cẽtuplicet in ꝓspectu dñi mei regis. Sed q̃d sibi dñs meꝰ rex vlt i re huiuscemõi? Obtinuit autẽ sm̃o regis vba ioab: ⁊ p̃ncipũ exercitꝰ. Egressusq; ẽ ioab ⁊ pnceps militũ a facie regis ut numerarẽt pplm isrl. Cũq; pertrãsissẽt iordanẽ: venerũt i aroer ad dextaz vrb q̃ ẽ i ualle gad: ⁊ p iazer trãsierũt i galaad ⁊ i trã iferioꝛẽ hodsi: ⁊ venẽrt i dan silue stria. Circueũtesq; iuxta sidonẽ trãsierũt, pmenia tyri ⁊ oẽm trã euei ⁊ chananei: venerũtq; ad meridiẽ iuda i bersabee: ⁊ lustrata vniuersa terra: assueẽt pꝰ nouẽ mẽses ⁊ vigiti dies i irlm. Dedit ꝙ ioab numeꝛ descriptiõis pplj regi. Et ĩuenta sũt de isrl octigẽta milia viroꝝ fortiũ q̃ educerẽt gladiũ: ⁊ ꝺ iuda q̃ngẽta milia pugnatoꝝ. Percussit ãt coꝛ dauid eũ pꝰ q̃ numeratꝰ est pplus. Et dixit dauid ad dñz: Peccaui valde i hoc fco. sꝛ pcoꝛ dñe ut trãsferas iniq̃tatẽ fui tui: qz stulte egi nimis. Surrexit itaq; dauid mane ⁊ sm̃o dñi factus ẽ ad gad pphetã: ⁊ videntem dauid dicens: Vade ⁊ loq̃re ad dauid. Hec dicit dñs: Trium tibi dat optio: elige vnũ q̃ volueri ex his ut faciã tibi. Cũq; venisset gad ad dauid: nunciauit ei dicẽs: Aut septẽ ãnis veniet tibi fames in terra tua: aut tribꝰ mẽsibꝰ fugies aduersarios tuos ⁊ illi te psequnt: aut certe tribus diebus erit pestilentia in tra tua. Nũc q̃ delibera: ⁊ vide quẽ rñdeã ei q̃ me misit sermonem. Dixit autez dauid ad gad: Coarto coꝛ nimis. Sed melꝰ ẽ ut icidã i manꝰ dñi: multe.n. miscoꝺie eiꝰ sũt q̃ i manꝰ hoĩz. Immisitq; dñs pestilẽtiaz i isrl oe mane vsq; ad tps ꝓstitutũ: ⁊ moꝛtui sũt ex pplo a dan usq; bersabee septuagita milia uiroꝝ. Cũq; extẽdisset manũ suã ãgelus dñi sup irlz ut dispdẽt eã: mistus ẽ dñs sup afflictiõez: ⁊ ait ãgelo pcutiẽti populuz

Sufficit nūc: cōtine manū tuā. Erat āt āgelus dñi iuxta areā areuna iebusei. Dixitq; dauid ad dñz cū vidisset āgelū cedēte pplz: Ego sū q̄ peccaui ⁊ ego iniq̄ egi: isti q̄ oues sūt q̄d fecerūt: Uertat obsecro man' tua ? tra me ⁊ ?tra domū p̄ris mei. Uēit āt gad p̄pheta ad dauid i die illa: ⁊ dixit ei: Ascēd ⁊ ?stitue altaz dño i area areuna iebusei. Et ascēdit dauid iuxta ſmōez gad quē p̄cepat ei dñs. Cōspiciēsq; areuna aiadnertit regē ⁊ ꝑuos ei' trāsire ad se: ⁊ egressus adōauit regē ꝓno vltu i trā: ⁊ ait: Quid causę ē ut vēiat dñs me' rex ad ſuū ſuū: Cui dauid ait: Ut emā a te areā: ⁊ edificē altare dño: ⁊ cesset i terfectio q̄ crassat i pplo. Et ait areuna ad dauid: Accipiat ⁊ offerat dñs me' rex: sicut placet ei. Habes boues i holocaustū: ⁊ plaustrū ⁊ iuga bouū i usū ligrū. Oia dedit areuna regi. Dixitq; areuna ad regē: Dñs de' tu' suscipiat votū tuū. Cui rndēs rex ait: Neq̄ q̄ vt vis: sz emā p̄cio a te: ⁊ ñ offerā dño deo meo holocausta gratuita. Emit g̃ dauid areā ⁊ boues argēti siclis q̄nq̄gita: ⁊ edificauit ibi dauid altare dño: ⁊ obtulit holocausta ⁊ pacifica. Et ꝑpitiat' ē dñs terre: ⁊ cohibita est plaga ab isrl'.

Explicit secūdus lib' Samuelis. Incipit lib' p̄im' Malachim. i. Regū tertī'. Caplm I

T rex dauid senuerat: habebatq; etatis plurimos dies. Cūq; opirēt vestib' ñ calefiebat. Dixerūt g̃ ei fui sui: Queram' dño nr̄o regi adolescētulā virginē: et stet coz̄ rege: ⁊ foueat eū: dormiatq; i sinu suo: ⁊ calefaciat dñm nr̄m regē. Quesierūt igz adolescētulā speciosā i oi b' finib' isrl': ⁊ inuenerūt abisac sunamitē: ⁊ adduxerūt eaz ad regem. Erat autē puella pulchra nimis: dormiebatq; cū rege: ⁊ ministrabat ei: rex vero non cognouit eā. Adonias autē filius agith eleuabat dicēs: Ego regnabo. Fecitq; sibi currū ⁊ equites: ⁊ q̄nquaginta viros q̄ curzrent ante eū. Nec corripuit eū pat' suus aliquādo dicēs: Quare hoc fecisti: Erat āt ⁊ ipse pulcher valde secundus natu p' absalon. Et ſmo cū ioab filio saruie ⁊ cū abiathar sacerdote q̄ adiuuabant ptes adonie. Sadoch vo sacerdos ⁊ banaias filius ioiade ⁊ nathan ꝑpheta ⁊ semei ⁊ cerethi ⁊ fele thi ⁊ oe robur exercit' dauid nō erat cū adonia. Immolat' g̃ adōias arietibus ⁊ vitul' ⁊ uniuers' piguib' iuxta lapidē ꝯoleth q̄ erat uicin' fonti rogel: uocauit uniuersos fres suos filios regis: ⁊ oes uros iuda ſuos regis: nathan āt ꝑphetā ⁊ banaiā ⁊ robustos q̄sq; : ⁊ salomonē frez suū ñ uocauit. Dixit itaq; nathan ad bersabee mrez salomōis: Nū audisti q̄ regnauerit adōias fil' agith: ⁊ dñs nr̄ dauid hoc igrat: Nē g̃ ueni accipe ?silū a me: ⁊ salua aiaz tuā filūq; tui salomonis. Uaō ⁊ igredē ad regē dauid: ⁊ dic ei: Nōne tu dñe mi rex iurasti mihi ācille tue dicens q̄ salomō fil' tu' regnabit p' me: ⁊ ipe sedebit i solio meo ? Quare g̃ regnat adonias ? Et adhuc ibi te loquēte cū rege: ego ueniaz p' te: ⁊ ꝑplebo ſmōes tuos. Ingressa ē itaq; bersabee ad regē i cubiclo. Rex āt senuerat nimis: ⁊ abisac sunamitis mistrabat ei. Inclinauit se bersabee: ⁊ adōauit regē. Ad quā rex: q̄d tibi ict uis: Que respōdēs ait: Domine mi rex tu iurasti p dominū deū tuū ācille tue: salomō fil' tu' regnabit p' me: ⁊ ipe sedebit i solio meo: ⁊ ecce nūc adonias regnat te dñe mi rex ignāte. Mactauit boues ⁊ pinguia q̄q; ⁊ arietes plurimos: ⁊ uocauit oes filios regis: abiathar q̄z sacerdotez: ⁊ ioab ꝓncipē militie: salomonē āt fuū tuū nō uocauit. Uerūtamē domine mi rex i te oculi ispi ciūt tot' isrl': ut idices eis: qs sedē debeat in solio tuo domine mi rex p' te. Eritq; cū dormierit domin' me' rex cū p̄ib' suis: erim' ego ⁊ fili' me' pccōres. Adhuc illa loqnte cū rege: nathan ꝑpheta uēit. Et nūciauerūt regi dicētes: Adest nathan ꝑpheta. Cūq; itroisset i ?spectu regis ⁊ adorasset eū ꝓnus i trā: dixit nathan: Dñe mi rex tu dixisti: adonias regnet p' me: ⁊ ipe sedeat sup thronū meum ? Quia descēdit hodie ⁊ imolauit boues ⁊ pinguia ⁊ arietes plurimos: ⁊ vocauit vniuersos filios regis ⁊ ꝓncipes: abiathar q̄z sacerdotē: illisq; vescētib' ⁊ bibētib' coz̄ eo: ⁊ dicētib': viuat rex adonias: me fuū tuuz ⁊ sadoch sacerdotē: ⁊ banaiaz filiū ioiade: ⁊ famulū tuū salomonem non vocauit. Nūq̄d a domio meo rege exiuit hoc uerbū: ⁊ mihi non indicasti seruo tuo quis sessurus esset super thronū domini mei regis post eū: Et rndit dauid dicēs: Uocate ad me bersabee. Que cum fuisset ingressa coram rege ⁊ stetisset ante eum: iurauit rex ⁊ ait: Uiuit dominus qui eruit aiam meā de oi angustia

100
97

qz sicut iuraui tibi p dñm deū isrl dicēs: salomō filius tuus regnabit p me: ⁊ ipe sedebit sup solio meo p me: sic faciā hodie. Ꝑmissoqz bersabee i trā vitu: adozauit regē dicēs: Viuat dñs me⁹ rex dauid i eternū. Dixit qz rex dauid: Vocate mihi sadoch sacerdotē ⁊ nathā pphetā: ⁊ banaiā filiū ioiade. Qui cuz igressi fuissēt cozā rege: dixit ad eos: Tollite vobiscū ꝓuos dñi vri: ⁊ iponite salomonē filiū meū sup mulā meā: ⁊ ducite eū i gion: ⁊ vngat eū ibi sadoch sacerdos ⁊ nathā pphe ta i regē sup isrl. Et canet buccina atqz dicetis: Viuat rex salomon. Et ascēdet p eū: et venietis i url̄m: ⁊ sedebit super solio meuz: ⁊ ipse regnabit p me: illiqz precipiam ut sit dux super israel ⁊ super iudaz. Et rñdit banaias filius ioiade regi dicens: Amen. Sic loquat dñs de⁹ dñi mei regis. Quō fuit dñs cū dño meo rege: sic sit cū salomone: ⁊ sublimi⁹ faciat soliū ei⁹ a solio dñi mei regis dauid. Descēdit g sadoch sacerdos: ⁊ nathā pphe ta: ⁊ banaias filius ioiade: ⁊ cerethi: ⁊ phelethi: ⁊ iposuerūt salomonē sup mulā regis dauid: ⁊ adduxerūt eū i gion. Ꝑsumptqz sadoch sacerdos cornu olei de tabernaculo: ⁊ vnxit salomonē: ⁊ cecinerunt buccina: ⁊ dixit oīs pplus: Viuat rex salomon. Et ascendit vniuersa multitudo p eū: ⁊ pplus canētiū tibijs. ⁊ letātiū gaudio magno: ⁊ insonuit terra a clamoꝛ eoꝛ. Audiuit autē adonias ⁊ oēs q uitati fuerāt ab eo. Jamqz cōuiuiū finituz ēat. Ꝯz ⁊ ioab audita voce tube: ait: Quid sibi vult clamoꝛ ciuitatis tumultuātis? Ad huc eo loqnte: ioathā filius abiathar sacerdotis vēit. Cui dixit adonias. Jngredē qz uir fortis es: ⁊ bona nūcias. Rñditqz ionathā adonie: Neqq̄. Dñs. n. nr̄ rex dauid regē cōstituit salomonē: misitqz cū eo sadoch sacerdotē ⁊ nathā pphetā ⁊ banaiā filiū ioiade ⁊ cerethi ⁊ feleth: ⁊ iposuerūt eū sup mulā regis. Unxerūtqz eū sadoch sacerdos ⁊ nathā pphet⁹ regē i gion: ⁊ ascēderūt inde letātes: ⁊ insonuit ciuitas. Hec ē voꝛ quā audistis. Ꝯz ⁊ salomon sedet super solium regni: et ingressi serui regis benedixerunt dño nō ze gi dauid dicentes: Amplificet deus nomen salomonis super nomen tuum: ⁊ magnificet thronum eius super thꝛonū tuum. Et adozauit rex i lectulo suo: insuper ⁊ hec locutus est. Benedictus dominus deus isrl q̄ dedit hodie sedētē i solio meo videntib⁹ oculis meis. Territi sūt g ⁊ surrexerūt oēs q̄ inuita ti fuerāt ab adonia: ⁊ iuit vnusq̄sqz i viam suā. Adonias aūt timēs salomonē surrexit ⁊ abiit i tabernaculū dñi: tenuitqz cōnu altaris. Et nūciauerūt salomōi dicētes: Ecce adōias timēs ihesalomonē: tenet cōnu altaris dicēs: Juret mihi hodie rex salomō q̄ nō interficiat ꝓuū suū gladio. Dixitqz salomō: Si fuerit vir bon⁹: nō cadet ne vn⁹ q̄dē capill⁹ ei⁹ i trā: sin aūt malū inuētū fuerit i eo morietur. Misit g salomō ⁊ eduxit eū ab altari ⁊ ingressus adozauit regē salomonē. Dixitqz ei salomō: Vade i domū tuā.

.II.

Appropinquauerūt aūt dies dauid vt morerer: ꝑcepitqz salomōi filio suo dicens: Ecce ego ingredioꝛ viam vniuerse trē. Confortare: ⁊ esto vir fortis ⁊ obserua custodias dñi dei tui ut ambules in vijs eius: ⁊ custodias cerimonias eius: ⁊ precepta eius ⁊ iudicia ⁊ testimonia: sicut scriptū ē in lege moysi: ut intelligas vniuersa que facis: ⁊ q̄ cūqz te verteris: vt confirmet dñs ꝓmones suos quos locutus est de me dicens: Si custodierint filij tui vias meas ⁊ ambulauerint cozā me i vitate: i oī cozde suo: ⁊ i oī anima sua: non auferet tibi vir de solio isrl. Tu aūt nosti q̄ fecerit mihi ioab filius saruie: q̄ fecerit duobus ꝓncipib⁹ exercit⁹ isrl: abner filio ner ⁊ amase filio iether q̄s occidit ⁊ effudit sanguinē belli i pace: ⁊ posuit cruoꝛē belli i baltheo suo q̄ erat circa lūbos ei⁹: ⁊ i calciamēto suo qō erat i pedib⁹ ei⁹. Facies g iuxta sapiētiā tuā: ⁊ nō deduces cānitiē ei⁹ pacifice ad iferos. Ꝯz ⁊ filijs berzellai galaaditi reddes gratiaz: erūtqz comedētes i mēsa tua. Occurrerūt. n. mihi q̄n fugiebā a facie absalon frīs tui. Habes qz apō te semei filiū gera filij gemini de bahuri: q̄ maledixit mihi maledictiōe pessima q̄n ibam ad castra. Ꝯz qz ōscēdit mihi i occursū cū trāsirē iordanē: ⁊ iuraui ei p dñm dicēs: nō te interficiā gladio: tu noli pati eū ēe innoxiū. Vir autē sapiens es vt scias q̄ facies ei: ōduces qz canos ei⁹ cum sanguine ad iferos. Dormiuit igit dauid cū patrib⁹ suis: ⁊ sepult⁹ ē i ciuitate dauid. Dies aūt q̄b⁹ regnauit dauid super isrl: q̄draginta ānis fuit. Jn ebꝛon regnauit septē ānis: i url̄m trigintatrib⁹. Salomon aūt sedit super thꝛonū dauid patris sui: ⁊ firmatū est regnum eius nimis. Et ingressus est adonias filius agith ad bersabee mrez salomōis. Que dixit ei: Pacific⁹ ne ē ingressus tu⁹? Qui rñdit

pacifice. Addiditq; Sermo mihi ē ad te. Cui ait: Loqre. Et ille: tu inqt nosti: q; meum erat regnū: ⁊ me ꝓposuerat ois isrl sibi i regē: sz trāslatū ē regnū: ⁊ factū ē fris mei. A dño. n. ꝓstitutū ē ei. Nūc g̃ petitiōez unā ꝑcor a te: ne ꝓfūdas faciē meaz. Que dixit ad eū: Loqre. Et ille ait: Precor ut dicas salomoni regi: neq; n. negare tibi dcq; pōt: ut det mihi abisac sunamitē vxorē. Et ait bersabee. Bene ego loqr ꝑ te regi. Venit g̃ bersabee ad regē salomonē ut loq̄ret ei ꝑ adonia. Et surrexit rex i occursū eius adorauit q; eā: ⁊ sedit sup thronū suū. Positusq; est throus mr regi q̄ sedit ad ōxtrā ei⁹: dixitq; ei: Petitionē una puulā ego depcor a te: ne ꝓfūdas faciē meā. Et dixit ei rex: Pete mr mea. Nz. n. fas ē ut auertā faciē tuaz. Que ait: Det abisac sunamitī adonie fri tuo vxō. Rñditq; rex salomō: ⁊ dixit mri sue: Quaz postulas abisac sunamitē adonie: Postula ei ⁊ regnū. Ipse ē. n. frat me⁹ maior me: ⁊ hz abiathar sacerdotē: ⁊ ioab filiū saruie. Iurauit itaq; rex salomō ꝑ dñm dicēs: Hec faciat mihi de⁹ ⁊ hec addat: q; ꝓtra aiaz suaz locut⁹ ē adōias vbū hoc. Et nc̄ uiuit dñs q̄ firmauit me ⁊ collocauit me sup soliū dauid pris mei: ⁊ q̄ fec̄ mihi domū sic locut⁹ ē. q; hodie occidet adōias. Misitq; rex salomō ꝑ manū banaie filij ioiade: q̄ iterfec̄ eū: ⁊ mōtu⁹ ē. Abiathar q; sacerdoti dixit rex. Vade i anathot ad agr tuū. Et q̄dē uir mō tis es: sz hodie te nō interficiā: q; portasti arcā dñi dei coz̄ dauid pr̄e meo: ⁊ sustinuisti laborē i oibus i q̄b⁹ laborauit pater meus. Eiecit g̃ salomō abiathar ut non esset sacerdos dñi: ut ipleret ꝓmo dñi quē locutus est sup domū heli i silo. Venit aūt nūci⁹ ad salomonē q; ioab declinasset p⁹ adoniā: ⁊ p⁹ salomonē nō declinasset. Fugit g̃ ioab in tabernaculū dñi: ⁊ apphendit cornu altaris. Nūciatūq; ē regi salomōi q; fugisset ioab i tabernaculū dñi: ⁊ esset iuxta altare. Misit q; salomon banaiam filium ioiade dicens: Vade interfice eū. Et uenit banias ab tabernaculum dñi: ⁊ dixit ei: Hec dicit rex: Egrere. Qui ait: Nō egrediar: sed hic moriar. Renunciauit banaias regi sermonē dicēs: Hec locutus est ioab: ⁊ hec locutus ē mihi. Dixitq; ei rex: Fac sicut locutus est: ⁊ interfice eum ⁊ sepeli: ⁊ amoueb⁹ sanguinem innocentē q̄ effusus est a ioab: a me ⁊ a domo pr̄is mei: ⁊ reddet dñs sanguinē ei⁹ sup caput ei⁹: q; interfecit duos uiros iustos melioz̄ se: ⁊ occidit eos gladio: pr̄e meo dauid ignorāte: abner filiū ner ꝓncipē militie isrl: ⁊ amasam filiū iether ꝓncipē exercit⁹ iuda. Et reuertet sanguis illoz̄ i caput ioab: ⁊ in caput semis ei⁹ i sēpiternū: dauid āt ⁊ semi ei⁹ ⁊ domui ⁊ throno illi⁹ sit pax usq; i etnū a dño. Ascendit itaq; banaias filⁱ ioiade: ⁊ aggressus eū interfecit: sepult⁹ q; ē i domo sua i deserto. Et ꝓstituit rex banaiā filiū ioiade ꝑ eo sup exercitū: ⁊ sadoch sacerdotez posuit ꝓ abiathar. Misit q; rex ⁊ uocauit semei: dixitq; ei: Edifica tibi domū i irl̄m: ⁊ habita ibi. Et nō egredieris inde huc atq; illuc. Quacūq; āt die egressus fueris ⁊ trāsieris torrentē cedr̄ō: scito te interficiēdū. Sanguis tuus erit sup caput tuū. Dixitq; semei regi: Bon⁹ ꝓmo. Sic̄ locut⁹ ē dñs me⁹ rex: sic faciet puus tu⁹. Habitauit itaq; semei i irl̄z diebus multis. Factū ē aūt p⁹ annos tres ut fugerent pui semei ad achis filiū maacha regez geth. Nūciatūq; ē semei q; pui eius issent in geth. Et surrexit semei: ⁊ strauit asinū suū: iuitq; ad achis i geth ad req̄rendū puos suos: ⁊ adduxit eos ō geth. Nūciatū ē āt regi salomōi q; isset semei i geth de irl̄m: ⁊ redisset. Et mittēs uocauit eū: dixitq; illi: Nōne testificat⁹ suz tibi ꝑ dñm: ⁊ ꝑdixi tibi: q̄cūq; die egressus fueris huc ⁊ illuc: scito te ee moriturū? Et rñdisti mihi: Bon⁹ ꝓmo quez audiui. Quare g̃ nō custodisti iusiurādū dñi. ⁊ pceptū q̄ ꝑcepā tibi? Dixitq; rex ad semei: Tu nosti oe malū cui⁹ tibi ꝓsciū ē cor tuū q̄ fecisti dauid pri meo. Reddidit dñs maliciā tuā i caput tuū: ⁊ rex salomō benedict⁹: ⁊ thron⁹ dauid erit stabilis coz̄ dño vsq; i sempitnū. Jussit itaq; rex banaie filio ioiade q̄ aggressus pcussit eū: ⁊ mortu⁹ ē.

.III.

Confirmatū ē igit regnū in manu salomonis: ⁊ affinitate coniunctus ē pharaoni regi egypti. Accepit nāq; filiam eius: ⁊ adduxit in ciuitatē dauid donec cōpleret edificans domum suā: ⁊ domum domini ⁊ murū ierusalē ꝑ circuitū. Attn̄ pplus immolabat i excelsis. Nō. n. edificatū erat tēpluz noi dñi vsq; i diē illū. Dilexit aut̄ salomon dñm ābulās i pceptis dauid patris sui: excepto q; i excelsis immolabat: ⁊ accēdebat thymiama. Abūt itaq; salomō i gabaō ut immolaret ibi. Illud q̄ppe erat excelsū maximū. Mille hostias i holocaustū obtlit salō sup

altare illud in gabaon. Apparuit ãt dñs salomoni p somniũ nocte dicẽs: Postula qõ uis ut dẽ tibi. Et ait salomõ: Tu fecisti cũz seruo tuo dauid pĩe meo misericordiã magnã sic ãbulauit i ꝓspectu tuo i ueritate z iusticia z recto corde tecũ. Custodisti ei misericõdiaz tuã grandẽ: z dedisti ei filiũ sedẽtẽ sup thronũ sic ẽ hodie. Et nũc dñe dẽ tu regnaꝛ feci sti seruũ tuũ ꝓ dauid pĩe meo. Ego ãt sũ puer puul': z ignãs egressũ z introitũ meũ: z populus tu' i medio ẽ ppli quẽ elegisti: ppli infinituꝫ q enũerari z supputari nõ põt ꝓ multitudine. Dabis g seruo tuo cor docile ut populũ tuũ iudicare possit: z discernere inter bonũ z malũ. Quis.n. põt iudicare pplm istuz: pplm tuũ hũc mltũ? Placuit g sermo coꝛã dño q salomõ postulasseꝛ huiuscemõi rẽ. Et dixit dñs salomõi: Quia postulasti vbũ hoc: z nõ petisti tibi dies multos: nec diuitias aut aias inimicoꝛ tuoꝛ: sz postulasti tibi sapiaz ad discernẽdũ iudiciũ: ecce feci tibi ꝟ ꝟmões tuos. Et dedi tibi cor sapiẽs z intelligẽs i tãtũ ut null' añ te silis tui fuerit nec p' te surrectur' sit. Sz z hec q nõ postulasti dedi tibi diuitias. s. z gliaz: ut nemo fuerit silis tui i regib' cũctis retro diebꝰ. Si ãt ãbulaueri i uijs meis: z custodieri ꝓcepta mea: z mãdata mea: sic ãbulauit pr tu': longos faciã dies tuos. Igr euigilauit salomõ: z intellexit q ẽet somniũ. Cũq ueniisset irlm: stetit coꝛã arca federis dñi: z obtulit holocausta: z fecit uictias pacificas: z grande cõuiuiũ uniuersis famulis suis. Tũc uenerũt due mulieres meretrices ad regẽ: steterũtq coꝛã eo. Quaꝛ una ait: Obsecro mi dñe: ego z mulier hec habitam' i domo una: z pepi apud eã i cubiculo. Tertia autẽ die postq ego pepi: pepit z hec. Et eram' sil' nulluſq alĩ nobiscũ i domo exceptis nob' duab'. Mozt' ẽ ãt filĩ mulieri hui' nocte. Dormiẽs q̃ppe oppressit eũ. Et ꝓsurgẽs intẽ peste noctis silẽtio: tulit filiũ meũ de latere meo ãcille tue dormiẽtis: z collocauit i sinu suo: suũ aũt filiũ q erat mõtu' posuit i sinu meo. Cũq surrexissem mane ut darem lac filio meo apparuit mortuus. Quem diligentius intuens clara luce deprehendi non esse meũ quem genueram. Responditq alter mulier: Non est ita ut dicis: sed filius tuus mortuus est: meus autem uiuit. Econtrario illa dicebat: Mẽtiris. Filius quippe meus uiuit: z filius tu' mortu' ẽ. Atq i hũc modũ ꝓtẽdebãt coꝛã rege. Tũc rex ait: Hec dicit: Filĩ' me' viuit: z filĩ' tu' mortu' ẽ. Et ista rndit: Nõ: sz filĩ' tu' mortuus est: me' aũt uiuit. Dixit g rex: Afferte mihi gladiũ. Cũq attulissent gladiũ coꝛã rege: diuite in quit infantem uiuũ i duas ptes: z date dimidiã ptẽ uni: z dimidiã ptẽ alteri. Dixit ãt mulier cui' filĩ' erat uiu' ad regẽ: cõmota sũt q̃ppe uiscera ei' sup filio suo: Obsecro dñe date illi infãtẽ uiuũ: z nolite iterficere eũ. Econtrario illa dicebat: Nec mihi nec tibi sit: sed diuidat. Rndit rex: z ait: Date huic ifãtẽ uiuũ: z nõ occidat. Hec ẽ ãt mr ei'. Audiuit itaq oĩs isrl iudiciũ qõ iudicasset rex: z timuerũt regẽ uidẽtes sapiaz dei esse i eo ad faciendum iudicium.

¶ .IIII.

Erat autẽ rex salomon regnans super oẽz isrl: z hi principes quos habebat. Azarias filius sadoch sacerdotis helioreph z ahia filij sisa scribe. Iosaphat filius ahilud a commẽtarijs. Banaias filius ioiade sup exercitũ. Sadoch ãt z abiathar sacerdotes: azarias filĩ' nathã sup eos q assistebãt regi. Sabud filĩ' nathan sacerdos amic' regis: z ahisar ꝓpositꝰ domꝰ: z adoniraꝫ filĩ' abda sup tributa. Habebat ãt salomon duodeci ꝓfectos sup oẽz isrl' q ꝓbebãt annonã regi z domui ei'. Per sigl̃os.n. mẽses in anno singuli necessaria mistrabãt. Et hec noia eoꝛ. Benhur i mõte effraim. Bẽdecar i macesꝫ z in salebim: z i bethsames z i helon: z i bethanan. Beneseth i araboth. Ipsi'.n. erat socho z oĩs tra epher. Benab i adab cui' oĩs nephador: thaphet filiã salomõis habebat vxorẽ. Bana filĩ' ahilud igebat thanach z magedo: z uniuersaz bethsan: q ẽ iuxta sarthana subt iezrahel: a bethsã usq abelmeula e regiõe iecmaã. Bẽgaber i ramoth galaad habebat ãothiaiꝫ filij manasse i galaad. Ipse erat i oi regiõe argob q ẽ i basan sexagita ciuitatib' magnis atq muratis q hẽbãt seras ereas. Abinadab filius addo erat in manain. Achimas i neptali. Sz z ipe habebat basemath filiã salomõis i ꝟiugio. Baana filĩ' husi i aser z i baloth. Iosaphat filĩ' pharue i issachar. Semei filĩ' hela i beniamin. Gaber filius suri i tra galaad: z in tra seon regis amoꝛrei z og regis basan sup oĩa q erãt i illa tra. Juda z isrl innumerabiles sic arena maris i multitudie comedẽtes z bibẽtes atq letãtes: Salomõ ãt erat in ditione

sua hñs oia regna secũ a flumine ẽre philistiũ usq; ad ẽminũ egypti: offerentiũ sibi mũera ⁊ muĕtiũ ei cũcti die⁹ vite ei⁹. Erat aũt cib⁹ salomõis p dies singl'os trigita chori similc: ⁊ sexagita chori farine: decẽ boues pigues: ⁊ uigiti boues pascuales: ⁊ centum arietes: excepta uenatiõe ceruoꝝ: capreaꝝ atq; bubalorũ ⁊ auiũ altiliũ. Ipse.n. obtinebat oẽz regionẽ q̃ ẽat trãs flumẽ q̃i a thapsa usq; ad gazã ⁊ cũctos reges illaꝝ regionũ: ⁊ hẽbat pacẽ ex õi pte i circuitu. Habitabatq; iuda ⁊ isrl absq; timore ullo vnus quisq; sub uite sua ⁊ sub ficu sua a dã usq; bersabee cũcti die⁹ salomõis. Et habebat salomõ q̃dragita milia pspia eq̃ꝝ cũriliũ: ⁊ duodeci milia eq̃striũ: nutriebãtq; eos supradicti regi pfecti: ſz ⁊ necessaria mẽse regi salomõis cũ igẽti cura pbebãt i tpe suo. Hõ deũ q̃z ⁊ paleas eq̃ꝝ ⁊ iumẽtoꝝ ꝺferebãt i locũ ubi erat rex iuxta pstitutũ sibi. Dedit q̃z dẽ sapiaz salomõi ⁊ prudẽtiã multã nimis: ⁊ latitudinẽ cordis q̃i arenã q̃ ẽ i littore mari ⁊ pcedebat sapia salomõis sapiaz oiuz orientaliũ ⁊ egyptioꝝ: ⁊ ẽat sapiẽtior cũctis hoib⁹. Sapiẽtior ethan ezraite: ⁊ hemã: et calchal: ⁊ dorda filijs maol: ⁊ ẽat noiat⁹ in vniuersis gẽtib⁹ p circuitũ. Locut⁹ ẽ q̃z salomõ tria milia pabolas ⁊ fuerũt carmia eius q̃nq; milia. Et disputauit sup lignis a cedro q̃ ẽ i libano usq; ad hysopũ q̃ egredit ꝺ pariete: ⁊ disputauit ꝺ iumẽtis ⁊ uolucrib⁹ ⁊ reptilib⁹ ⁊ piscib⁹. Et uenieb̃t de cũcti pplis ad audiẽdã sapiaz salomõis: ⁊ ab uniersis regib⁹ ẽre q̃ audiebãt sapiẽtiã ei⁹.

.V.

Misit q̃z hiram rex tyri suos suos ad salomonẽ. Audiuit.n. q̃ ipſz vnxissẽt regẽ super israel pro patre eius: quia amic⁹ fuerat hirã dauid ꝺi tpe. Misit aũt salomõ ad hirã dicẽs: Tu scis uolũtatẽ dauid pris mei: ⁊ ꝺa nõ potat edificare domũ noi dñi dei sui ppt bella iminentia p circuitũ: ꝺec daret dñs eos sub uestigio pedũz eius. Nũc autẽ requiẽ dedit dẽ⁹ mihi p circuitũ ⁊ nõ ẽ sathan neq; occursus mal⁹: quãobrẽ cogito edificare tẽplũ noi dñi dei mei: sicut locut⁹ ẽ dauid pri meo dicẽs: Filiꝰ tuꝰ quẽ dabo p te sup soliũ tuũ: ipe edificabit domuz noi meo. Precipe igitur ut pcidãt mihi fui tui cedros de libano: ⁊ fui mei sint cũ fuis tuis: mercedẽ aũt fuoꝝ tuoꝝ dabo tibi quã cũq; petieris. Scis.n. quõ non ẽ i pplo meo uir q̃ nouerit ligna cedẽ sicut sidonij. Cũ q̃ audisset hirã vba salomõis letat⁹ ẽ ualde: ⁊ ait: Bñdict⁹ dñs ꝺe hodie q̃ dedit dauid filium sapientissimũ sup pplm hũc plurimũ. Et misit hirã ad salomonẽ dicẽs: Audiui q̃cũq; mãdasti mihi. Ego faciã oẽz uolũtatẽ tuã in lignis cedrinis ⁊ abiegnis. Serui mei deponẽt ea de libano ad mare: ⁊ ego ponã ea i ratib⁹ i mari usq; ad locũ quẽ significaberis mihi: ⁊ applicabo ea tibi: ⁊ tu tolles ea. Prebebisq; necessaria mihi ut det cibus domui mee. Itaq; hirã dabat salomoni ligna cedrina: ⁊ ligna abiegna iuxta oẽz uolũtatẽ ei⁹. Salomõ aũt pbebat hirã uigiti milia choros tritici i cibũ domui ei⁹: ⁊ uiginti choros purissimi olei. Hec tribuebat salomon hirã p sing'os ãnos. Dedit q̃z dñs sapiaz salomõi sicẽ locut⁹ ẽ ei: ⁊ erat pax inter hirã ⁊ salomonẽ: ⁊ pcusserũt ãbo fed⁹. Elegitq; rex salomõ oparios de õi isrl: ⁊ ẽat in dictio trigita milia uiroꝝ. Mittebatq; eos i libanũ decẽ milia p mẽses singl'os uicissiz: ita ut duob⁹ mẽsib⁹ ẽent i domibus suis. Et adonirã erat sup huiuscemõi idictionẽ: fuerũt itaq; salomõi septuagita milia eoꝝ q̃ onera potabãt: ⁊ octogita milia latomoꝝ i mõte absq; ꝓpositi q̃ perãt singul⁹ opib⁹ numero triũ miliũ ⁊ trecẽtoꝝ ꝓcipietiũ ppli: ⁊ his q̃ faciebãt op⁹. Precepitq; rex ut tollerẽt lapides grãdes lapides pciosos i fũdamẽtũ tẽpli: ⁊ q̃drarẽt eos: q̃s dolauerũt cemẽtarij salomõis ⁊ cemẽtarij hirã. Hõo biblij p parauerũt ligna ⁊ lapides ad edificandũ domum.

.VI.

Factũ ẽ ergo quadrigentesimo ⁊ octogesimo ãno egressionis filioꝝ isrl de terra egypti in anno q̃rto mẽse ꝯio: ipe ẽ mẽsis secund⁹ regni salomonis super isrl: edificare cepit domũ dño. Domus autẽ quã edificabat rex salomõ dño: hẽbat sexaginta cubitos i lõgitudie: ⁊ uigiti cubitos in latitudine: ⁊ trigita cubitos i altitudine. Et põtic⁹ erat añ tẽplũ uiginti cubitoꝝ lõgitudis iuxta mẽsurã latitudis tẽpli: ⁊ hẽbat decez cubitos latitudis añ faciẽ tẽpli: fecitq; i templo feneſtras obliq̃as. Et edificauit sup parietẽ tẽpli tabulata p gyrũ in parietibus domus per circuitũ tẽpli ⁊ oraculi: ⁊ fecit lata in circuitu. Tabulatũ q̃ subẽ erat q̃nq; cubitos habebat latitudis: ⁊ mediũ tabulatũ sex cubitoꝝ latitudis: ⁊ tertiũ tabulatũ septẽ hñs cubitos latitudinis. Trabes autez

posuit i domo p circuitū forisecus ut nō he
rēt mur' tēpli. Dom' aūt cū edificaret: de
lapidib' dolat' atq; pfect' edificata ē: ⁊ mal
leus ⁊ secur' ⁊ oē ferāmtū nō ſt audita i do
mo cū edificaret. Ostiū later' medū i piete
erat dom' dextre: ⁊ p cochleā ascēdebant
i mediū cenaculū: ⁊ a medio i ttiū. Et edifi
cauit domū: ⁊ ꝑsūmauit eā. Texit q̄z domū
laq̄rib' cedrinis: ⁊ edificauit tabulatū sup
oēm domū q̄nq; cubit' altitudis: ⁊ operuit
domū lignis cedrinis. Et fact' ē fmo dñi ad
salomonē dicēs: Dom' hec quā edificas: si
ābulaueris i ꝓcept' meis: ⁊ iudicia mea fece
ris: ⁊ custodieris oīa mādata mea gradiēs p
ea: firmabo fmonē meū tibi quē locut' sum
ad dauid pīez tuū: ⁊ habitabo i medio filioꝝ
isrl: ⁊ nō derelinquā pplm meū isrl. Igitur
edificauit salomon domū: ⁊ ꝑsūmauit eaz.
Et edificauit parietes dom' intrinsec' tabu
latis cedrinis a pauimēto dom' vsq; ad sū
mitatē parietū: ⁊ vsq; ad laq̄ria: ⁊ opuit li
gnis cedrinis itrinsec': ⁊ texit pauimtū do
mus tabul' abiegnis. Edificauitq; uigīti cu
bitoꝝ ad posteriorē ptē tēpli tabl'ata cedri
na a pauimento vsq; ad supiora: ⁊ fec' itiorē
domū oracli i scm scoꝝ. Porro q̄dragita cu
bitoꝝ erat ipz tēplū, p fōib' oracli: ⁊ cedro
oīs dom' itrisec' vestiebat hīs tōnatas ⁊ iū
cturas suas fabrefactas: ⁊ celatas eminētes.
Oia cedris tabul' vestiebant: nec oio lapis
apparē potat i pariete. Oraculū āt i medio
dom' i iteriori pte fecerat ut ponēt ibi arcā
fed'is dñi. Porro oraculū hēbat vigīti cubi
tos lōgitudis ⁊ vigīti cubitos latitudis: ⁊
viginti cubitos altitudinis: ⁊ operuit illud
atq; vestiuit auro purissimo. Ps ⁊ altarī ve
stiuit cedro. Domū q̄z oraculū opuit auro
purissimo: ⁊ afflixit lamias clauis aureis.
Nihilq; erat i tēplo qō ñ auro tegeret. Ps
⁊ totū altare oracli texit auro. Et fecit i ora
culo duos cherubin de lignis oliuarū decē
cubitorū altitudinis. Quinq; cubitorum
ala cherub vna ⁊ quinq; cubitorū ala che
rub altera idest decē cubitos habentes a sū
mitate ale vsq; ad ale alterius sūmitatem.
Decē q̄z cubitoꝝ erat cherub secūd' i men
sura pari: ⁊ op' vnū erat i duobus cherubin
i altitudinē habebat vnus cherub decē cu
bitoꝝ: ⁊ silit' cherub secundus. Posuitq;
cherubin i medio tēpli interiori. Extēdēbāt
āt alas suas cherubin ⁊ tāgebat ala vna pa
rietē: ⁊ ala cherub secūdi tāgebat parietem
alterū: ale aūt altē i media pte tēpli se iuicē
ptigebant. Texit q̄z cherubin auro. Et oēs
parietes tēpli p circuitū sculpsit uarijs cela
turis ⁊ torno. Et fecit i eis cherubi ⁊ palmas
⁊ picturas uarias: q̄i ꝑminētes de pariete
⁊ egredientes. Ps ⁊ pauimētū dom' texit au
ro intrisec' ⁊ extrisec'. Et i ingressu oraculi fe
cit duo ostiola de lignis oliuaꝝ: postesq; ā
guloꝝ q̄nq;: ⁊ duo ostia de lignis oliuaꝝ.
Et sculpsit i eis picturā cherubi ⁊ palmaꝝ
spēs ⁊ anaglypha ualō, pminētia: ⁊ texit ea
auro ⁊ opuit tā cherubi q̄ palmas ⁊ cetera
auro. Fecitq; i introitu tēpli postes ō ligni oli
uaꝝ q̄drāgulatos: ⁊ duo ostia ō lignis abie
gnis altrisec': ⁊ utrūq; ostiū duplex erat: et
se inuicē tenēs apiebat. Et sculpsit cherubi
⁊ palmas ⁊ celaturas ualde eminētes: opu
itq; oia lamis aureis: ope q̄dro ad regulaz.
Et edificauit atriū interi' trib' ordinib' lapi
dū politoꝝ: ⁊ uno ordine lignoꝝ cedri. Anno q̄rto fūdata ē dom' dñi i mēse ꝯio: ⁊ i an
no undecio mēse bul: ipe ē mēsis octauus:
pfecta ē dom' i oī ope suo ⁊ i uniuersis utē
silib': edificauitq; eā ānis septem.

¶. VII.

Domū autē suā edificauit salomō tre
decim annis: ⁊ ad pfectum usq; pdu
xit. Edificauit q̄z domū saltus libani cētū
cubitoꝝ lōgitudis: ⁊ q̄nq̄gita cubitoꝝ lati
tudinis: ⁊ triginta cubitoꝝ altitudinis: ⁊ q̄
tuor deābulatoria int' colūnas cedrinas. Li
gna quippe cedrina exciderat i colūnas: et
tabulat' cedris uestiuit totā camerā q̄ q̄dra
ginta q̄nq; colūnis sustentabat. Un' āt ōdo
hēbat colūnas q̄ndeci ꝓtra se inuicē posita:
⁊ e regiōe se respicientes eq̄li spatio int' colū
nas: ⁊ sup colūnas q̄drāgulata ligna i cūcti
eq̄lia. Et pōticū colūnaꝝ fecit q̄nq̄gita cubi
toꝝ lōgitudis: ⁊ trigita cubitoꝝ latitudis:
⁊ alterā pōticū i facie maiōis pōtic': ⁊ colū
nas ⁊ epistylia sup colūnas fecit. Porticū q̄
q̄z solq; i q̄ tribunal ē: fecit: ⁊ texit lignis ce
drinis a pauimto usq; ad sūmitatē: ⁊ domū
cula i q̄ sedebat ad iudicādū: erat i media
porticu silī ope. Domū q̄z fecit filie pharao
nis quā uxorē duxerat salomō: tali ope q̄li
⁊ hāc porticū. Oia lapidib' ꝑciosis q̄ ad nō
mā quādā atq; mēsurā tā intrisec' q̄ extri
sec' serrati erāt: a fūdamto usq; ad sūmita
tē pietū: ⁊ intrisec' usq; ad atriū maius. Fū
damēta aūt de lapidib' ꝑciosis lapidibus
magnis decem siue octo cubitoꝝ: ⁊ desup

lapides ꝓcioſi eq̃lis mẽſure ſecti erãt: ſiliq; de cedro. Et atriũ mai⁹ rotũdũ triũ ordiũ de lapidib⁹ ſectis & vni⁹ ordinis de dolata ce dro: necnõ & i atrio dom⁹ oñi iteriozi: & in porticu dom⁹. Miſit q̃z rex ſalomõ: & tulit hirã ỏ tyro filiũ mulieris vidue ỏ tribu nep thaliz ꝑie tyrio artifice erariũ: & plenũ ſapia itelligẽtia & doctrina ad faciẽdũ oẽ opus ex ere. Qui cũ veniſſet ad regẽ ſalomonẽ: fecit õe op⁹ ei⁹: & finxit duas colũnas ereas: ỏcẽ & octo cubitoz altitudis colũnã vnã: & linea duodeci cubitoz ãbiebat colũnaz vtrãq;. Duo q̃z capitella fecit q̃ ponerẽt ſup capita colũnaz fuſilia ex ere: q̃nq; cubitoz altitu dinis capitellũ vnũ: & q̃nq; cubitoz altitu dinis capitellũ altez: & q̃i i modũ retis & ca tenaz ſibi iuicẽ miro ope ꝓtexta. Vtrq; capitellũ colũnaz fuſile erat. Septẽa vſuũ retiacula i capitello vno: & ſeptena retiacla i capitello altero. Et pfecit colũnas: & duos ordines p circuitũ retiaculoz ſingulo⁹ ut tegerẽt capitella q̃ erãt ſup ſũmitatẽ malo granatoz. Eodẽ mõ fecit & capitello ſcõo. Capitella aũt q̃ erãt ſup capita colũnaz q̃i ope lilij fabricata erãt i porticu q̃ttuor: cubi torũ: & rurſũ alia capitella i ſũmitate colũ naz ỏſup iuxta mẽſurã colũne ꝓtra retia cula. Malogranatoz ãt ducẽti ordies erãt i circuitu capitelli ſecũdi. Et ſtatuit duas co lũnas i põticu tẽpli. Cũq; ſtatuiſſet colũnã ỏrterã: vocauit eã noie iachin. Siliq; erexit colũnã ſecũdã: & vocauit nomẽ ei⁹ booz. Et ſup capita colũnaz op⁹ i modũ lilij poſuit: pfectũq; ẽ op⁹ colũnaz. Fecit q̃z mare fuſile decẽ cubitoz a labio uſq; ad labiũ rotũdũ ĩ circuitu. Quicq; cubitoz altitudo eius et reſticula triginta cubitoz cingebat illud per circuitũ: & ſculptura ſubt labiũ circubat il lud decẽ cubiti ãbies mare. Duo ordies ſcul pturaz hiſtriataz erãt fuſiles: & ſtabat ſup duodeci boues: Et qb⁹ tres ſpiciebãt ad aq̃ lonẽ: & tres ad occidentẽ: & tres ad meridiẽ: & tres ad orientem: & mare ſuper eos deſu per erat: quorũ poſteriora vniuerſa intrin ſecus latitabant. Groſſitudo aute luteris triuz vnciarũ erat: labiumq; eius quaſi la bium calicis: & folium repãdi lilij. Duo mi lia batos capiebat: & tria milia metretas. Et fecit decem baſes eneas quattuor cubi torũ lõgitudinis baſes ſingulas: & q̃ttuõ cu bitorũ latitudis: & triũ cubitoz altitudis: & ipſũ op⁹ baſiũ itraſile erat. Et ſculpſe int iũcturas: & int coronulas & plectas: leones & boues: & cherubin: & i iunctur ſuũ ỏſup. Et ſubt leones & boues q̃i lora ex ere depẽ dẽtia: & q̃ttuor rote p baſes ſingulas & axes ereos: & p q̃ttuõ pteſ q̃i hũeruli ſubt luterẽ ſu ſiles ꝓtra ſe iuicẽ reſpectates. Os q̃z luteri intrinſecus erat i capitis ſũmitate: & qõ forin ſecus apparebat vni⁹ cubiti erat totũ rotũ dũ pariq; habebat vnũ cubitũ & dimidiũ. In angul⁹ ãt colũnaz varie celatuꝰ erãt: et media itcolũna q̃drata ñ rotũda. Quattu or q̃z rote q̃ p q̃ttuõ ãgulos baſis erãt: cho erebãt ſibi ſubt baſiz. Una rota hẽbat alti tudis cubitũ & ſemis. Tales aũt rote erãt: q̃les ſolẽt i curru fieri. Et axes eaz & radij & canti & modioli oia fuſilia. Nã & hũeruli illi q̃ttuõ p ſingl⁹ ãgulos baſis vnius ex ipa baſi fuſiles & ꝓiũcti erãt. In ſũmitate ãt baſis erat q̃da rotũditas vni⁹ & dimidij cu biti ita fabrefacta ut luter deſup poſſz ipõi hñs celatas ſuas variaſq; ſculpſaſ ex ſemet ipa. Sculpſit q̃z in tabulat illi q̃ erãt ex ere & i ãgulis cherubin & leões & palmas q̃i i ſili tudinẽ hois ſtãtis: ut nõ celata ſz apposita p circuitũ viderẽt. In hunc modũ fecẽ decẽ baſes: fuſura vna & mẽſura ſculpturaq; ꝓſili. Fecit q̃z decẽ luteres eneos. Quadraginta batos capiebat luter un⁹: eratq; q̃ttuor cu bitoz. Poſtq; luteres p ſingl⁹ as. i. decẽ ba ſes poſuit: & ꝓſtituit decẽ baſes: q̃nq; ad de xterã ptẽ tẽpli: & q̃nq; ad ſiniſtrã. Mare ãt poſuit ad dexterã ptẽ tẽpli ꝓtra oriẽtem ad meridiẽ. Fecit q̃ hirã lebetes & ſcutras & a mulas & pfecẽ oẽ op⁹ regi ſalomõis i tẽplo dñi: colũnas duas: & funiculos capitelloz ſup capitella colũnaz duoſ & retiacla duo: ut opirent duos funicl⁹: q̃ erãt ſup capita colũnaz: & malogranata q̃drigẽta i duob⁹ retiaculis: duos vſus malogranatoz i ẽtia culis ſingulis ad opiendos funicl⁹ capitel loz qui erant ſuper capita colũnarũ: & ba ſes decẽ & luteres decẽ ſuper baſes: & mare unum: & boues duodeci ſubter mare: & lebe tes & ſcutras & amulas. Omnia uaſa q̃ fecẽ hiram regi ſalomoni in domo dñi: de auri chalco erant. In campeſtri regione iordãis fudit ea rex in argilloſa terra inter ſochot & ſarthã. Et poſuit ſalomon oia uaſa i do mo oñi. Propt multitudinẽ autem nimiã nõ erat pondus eris. Fecitq; ſalomon oia uaſa i domo dñi: altare aureũ: & menſã ſup quã ponerẽtur panes ꝓpoſitionis aureã:

103
100

ꝛ cādelabꝛa aurea q̄nq; ad dexterā: ꝛ q̄nq; ad sinistrā ꝓtra oraculū ex auro puro: ꝛ q̄ li lij flores: ꝛ lucernas ꝺsup aureas: ꝛ forcipes aureos ꝛ hydrias ꝛ fuscinulas ꝛ phialas et mōtariolia ꝛ thuribula ꝺ auro purissimo. Et cardies hostioꝝ dom' intior' sci scōꝝ: ꝛ ostioꝝ dom' tēpli ex auro erāt. Et pfecit ōe op' qꝺ faciebat salomō i domo dñi: ꝛ intulit q̄ sc̄ificauerat dauid pr̄ su' argētū ꝛ auꝝ ꝛ vasa reposuitq; i thesauris dom' dñi. ¶ VIII.

TUnc ꝯgregati sunt ōes maiores natu isrl' cū ꝓncipibus tribuū ꝛ duces familiarū filioꝝ isrl' ad regē salomonē in irl'z: vt deferēt arcā federi dñi ꝺ ciuitate dauid. i. de syon. Cōuenitq; ad regē salomonē uniuersus isrl' i mēse bethanim in solēni die: ipe est mensis septim'. Veneruntq; cuncti seres de isrl': ꝛ tulerūt arcā sacerdotes ꝛ portauerūt arcā dñi ꝛ tabnaculū federi ꝛ ōia vasa scuarij q̄ erāt i tabnaculo: ꝛ ferebāt ea sacerdotes ꝛ leuite. Rex aūt salomō ꝺ oīs multitudo isrl' q̄ ꝓuenerat ad eū gradiebat cū illo añ arcā: ꝛ imolabāt oues ꝛ boues absq; estimatione ꝛ numero. Et intulerūt sacerdotes arcaz federi dñi i locū suū i oracl'ū tēpli i sc̄z scoꝝ subt' alas cherubin. Siqꝺē cherubin expādebāt alas suas sup locū arce: ꝛ ptegebant arcā ꝛ vectes eī' desup. Cumq; eminerēt vectes ꝛ apparerent sūmitates eoꝝ foris scuariū añ oraculū: nō apparebāt vltra extrinsecus: qꝺ ꝛ fuerit ibi usq; i pntēdiē. In arca āt nō erat aliud nisi due tabule lapidee q̄s posuerat i ea moyses in oreb: q̄n pepigit dñs fedus cū filijs isrl' cū egrederēt de tra egypti. Factū ē āt cū exissēt sacerdotes de scuario: nebula ipleuit domū dñi: ꝛ nō poterāt sacerdotes stare ꝛ mīstrare pp nebulā. Impleuerat enī glia dñi domū dñi. Tūc ait salomō: Dñs dixit ut habitaret in nebula. Edificās edificauī domū ꝛ habitaculū tuū: firmissimū soliū tuū in sempiternum. Conuertitq; rex faciē suā: ꝛ bñdixit ōi eccl'e isrl'. Ois enī eccl'a isrl' stabat. Et ait salomon: Bñdictus dñs de' isrl' q̄ locut' ē ore suo ad dauid pr̄em meū: ꝛ i manib' ei' pfecit dicēs: A die q̄ eduxi ppl'm meū isrl' de egypto: non elegi ciuitatē de vniuersis tribub' isrl' ut edificaret domus: ꝛ ēet nomē meū ibi: sz elegi dauid vt ēet su p ppl'm meū isrl'. Voluitq; dauid pat' me' edificare domū nōi dñi dei isrl': ꝛ ait dominus ad dauid patrē meū: Q cogitasti in corde tuo edificare domū nōi meo: bñfecisti hoc ipsū mēte tractās. Verūtn nō edificabis mihi domū: sz filius tuus q̄ egredietur de renibus tuis: ipse edificabit domū nōi meo. Confirmauit dñs sermonē suū quē locut' ē: stetiq; ꝓ dauid pr̄e meo: ꝛ sedi sup thronū isrl' sicut locut' ē dñs: ꝛ edificaui domuz nōi dñi dei isrl': ꝛ ꝓstitui ibi locū arce i q̄ sed' oīa ē qꝺ pepigit cū pr̄ibus nr̄is qñ egressi sūt ꝺ tra egypti. Stetit āt salomō āte altare dñi i ꝓspcu eccl'e isrl': ꝛ expādit manus suas i celū: ꝛ ait: Dñe deus isrl' nō ē sil's tui de' i celo desup ꝛ sup tr̄a deorsū: q̄ custodis pactū ꝛ misericordiā ꝟuis tuis q̄ ābulāt coram te i toto cōde suo: q̄ custodisti ꝟuo tuo dauid pr̄i meo q̄ locutus es ei. Ore locutus es ꝛ mānib' pfecisti: ut hec dies ꝓbat. Nūc igit dñe deus isrl' conserua famulo tuo dauid pr̄i meo q̄ locut' es ei dicēs: Nō auferet de te uir coram me q̄ sedeat sup thronū isrl': ita tn̄ si custodierit filij tui uiā suā vt ambulent coram me: sicut tu ābulasti i ꝓspcu meo. Et nūc dñe deus isrl' firment' vba tua q̄ locut' es seruo tuo dauid pr̄i meo. Ergo ne putādū ē qꝺ vere de' habitet sup tr̄am? Si enī celū ꝛ celi celoꝝ te capere pnt: quātomagis dom' hec quā edificaui? Sz respice ad oratiōnē serui tui: ꝛ ad pces ei' dñe de' me'. Audi hymnū ꝛ oratiōnē quā seru' tu' orat coraz te hodie: ut sit oculi tui apti sup domū hāc nocte ac die: super domū ꝺ q̄ dixisti: erit nomē meū ibi: ut exaudias orationē quā orat i loco isto ad te seruus tuus: ut exaudias deprecationē serui tui ꝛ ppli tui israel: quodcūq; orauerit i loco isto: ꝛ exaudies i loco habitaculi tui i celo: ꝛ cū exaudieris ꝓpitius eris. Si peccauerit hō in proximū suū. ꝛ habuerit aliquod iuramētū q̄ teneat astrict': ꝛ venerit pp iuramētū coram altari tuo in domū tuā: tu exaudies i celo ꝛ facies: ꝛ iudicabis seruos tuos: condēnans impiū: ꝛ reddens uiā suā sup caput eius: iustificāsq; iustū ꝛ retribuens ei secundū iusticiā suā. Si fugerit ppl'us tuus isrl' inimicos suos: q̄ peccatur' ē tibi: ꝛ agētes penitentiaz ꝛ confitentes nomini tuo: venerit ꝛ adorauerint ꝛ deprecati te fuerint i domo hac: exaudi i celo: ꝛ dimitte peccatum populi tui isrl': ꝛ reduces eos in terrā quam dedisti pr̄ibus eorū. Si clausum fuerit celū ꝛ nō pluerit ꝓpr̄ peccata coꝝ: ꝛ orantes i loco isto pniaz egerit nōi tuo: ꝛ a peccatis suis ꝯuersi fuerit pp afflictionē suā: exaudi eos in celo: ꝛ dimitte pcā seruoruz tuoꝝ ꝛ populi tui israel: ꝛ ostende eis viam bonā per quā

ābulēt: ⁊ da pluuiā sup terrā quā ōdisti po
plo tuo i possessiōz. Fames si obōta fuerit i
tra: aut pestilētia: aut cōzupt' aer aut erugo:
aut locusta l' rubigo: ⁊ afflixerit eū ūmic' ei'
pōtas obsidēs: oīs plaga: vniuersa infirmitaſ
cūcta ōuozatio ⁊ ipcatio q̄ acciōzit oī hōi ō
pplo tuo isrl: siqs cognouerit plagā cozdis
sui: ⁊ expāderit man' suas i domo hac: tu
exaudies i celo i loco hitatiōis tue: ⁊ zppi-
tiaberi ⁊ facies ut des vnicuiq; fm oēs vias
suas sic videri cozi: qz tu nosti sol' cō oiuz
filioz hoiuz: vt timeāt te cūcti dieb' q̄b' vi-
uūt sup faciē tre quā ōdisti pāb' nīis. Insup
⁊ aliēigēa q̄ nō ē ō pplo tuo isrl: cū venerit ō
tra lōgiq; pp nomē tuū: audiet. n. nomē tuū
magnū ⁊ man' tua fortis: ⁊ brachiū tuū ex-
tētū vbiq;. cū venerit ⁊ ōauerit i hoc loco:
tu exaudies i celo i firmamēto hitaculi tui ⁊
facies oīa p q̄b' iuocauerit te aliēigēa ut dis-
cāt vniuersi ppli tre nomē tuū timē sic po
plus tu' isrl: ⁊ pbēt qz nomē tuū iuocatū ē
sup domū hāc quā edificaui. Si egressus fu
erit pplus tu' ad bellū ptra ūmicos suos p
viā q̄cūq; mīsis eos: orabūt te ptra viā ciui
tatis quā elegisti: ⁊ ptra domū quā edificaui
nōi tuo: ⁊ exaudies i celo oīones eoz: ⁊ pces
eoz: ⁊ facies iudiciū eoz. Qz si peccaue-
rīt ē: nō ē. n. hō q̄ nō peccet: ⁊ irat' tradideri
eos ūmic' suis: ⁊ captiui ducti fuerīt i trā ini
micoz lōge uel ppe: ⁊ egerīt pñiaz i cōō suo
i loco captiuitatis: ⁊ cōuersi deprecati te fue-
rīt i captiuitate sua dicētes: peccauim': iniq̄
egim': ipie gessim': ⁊ ūuersi fuerīt ad te i vni
uerso cozde suo: ⁊ tota anima sua in tra ini
micoz suoz ad quā captiui ducti fuerīt: et
oꝛauerīt te ptra uiā tre sue quā dedisti pāb'
eoz: ⁊ ciuitatē quā elegisti: ⁊ tēpli qō edifica
ui nōi tuo: exaudies i celo i firmamēto solij
tui oīones eoz ⁊ pces eoz: ⁊ facies iudiciū
eoz: ⁊ ppitiaberi pplo tuo q̄ peccauit tibi: ⁊
oīb' iniq̄tatib' eoz q̄b' p̄uaricati sunt in te:
⁊ dab' miſicōdiā cozā eis q̄ eos captiuos ha
buerīt ut misereāt eis. Pplus. n. tu' ē ⁊ he-
reditas tua q̄s eduxisti ō tra egypti ō medio
fornacis ferree: ut sint oculi tui apti ad depca
tionē serui tui ⁊ pplī tui isrl: ⁊ exaudies eos i
uniuersis p q̄b' iuocauerīt te. Tu. n. sepaſti
eos tibi i hēditatē ō vniuersis pplis tre sicut
locut' es p moysē seruū tuū qñ eduxisti pres
nīos de egypto dñe de'. Factū ē aūt cū com
plesset salomō oras dñm oēm orationē ⁊ ō
pcationē hāc: surrexit de conspectu altaris
dñi. Ultrūq; n. genu i tra fixerat: ⁊ man' ex-
pāderat ad celū. Stetit g ⁊ bñdixit oī eccle
isrl voce magna dicēs: Bñdict' dñs de' q̄ de
dit requiē pplo suo isrl iuxta oīa q̄ locut' ē.
Nō cecidit ne vn' q̄dē sermo ex oīb' bonis q̄ lo
cut' ē p moysen seruū suū. Sit dñs de' nr̄ no-
biscū sicut fuit cū pāb' nīis: nō dereliquens
nos neq; pīciēs: iz inclinet cozda nīa ad se
ut ābulem' i vniuersis vīs ei' ⁊ custodiam'
mādata ei': ⁊ cerimōias ⁊ iudicia quecūq;
mādauit pāb' nīis: ⁊ sit sermones mei isti q̄
bus deprecat' sū cozam dño appropīquantes
dño deo nīo die ac nocte ut faciat iudiciū ser
uo suo ⁊ popl'o suo isrl per singulos dies: ut
sciant oēs pplī terre q̄a dñs ipse est deus: ⁊
non est vltra absq; eo. Sit q̄q; cozr nostrū p
fectū cū dño deo nīo: ut ambulem' i decretis
ei': ⁊ custodiamus mādata eius: sicut ⁊ ho
die. Igitur rex ⁊ oīs isrl cū eo imolabāt uic
timas cozā dño. Mactauitq; salomon ho-
stias pacificas q̄s imolauit dño: bouū uigīti
duo milia: ⁊ ouiū cētū uigīti milia. Et dedi
cauerūt tēplū dñi rex ⁊ filij isrl. In die illa
sanctificauit rex medium atrij q̄ erat añ domū
dñi. Fecit q̄ppe holocaustū ibi ⁊ sacrificiū ⁊
adipē pacificoz: qm altare ereū q̄ erat co-
rā dño min' erat: ⁊ cape nō poterat holocau
stū ⁊ sacrificiū ⁊ adipē pacificoz. Fecit g salo
mō i tpe illo festiuitatē celebrem: ⁊ oīs isrl
cū, eo multitudo magna ab introitu emath vs
q̄ ad riuū egypti cozā dño deo nīo septem
dieb' ⁊ septē dieb'. i. q̄tuordeci dieb': ⁊ i die
octauo dimisit pplos. Qui bñdicētes regi, p
fecti sūt i tabernacula sua: letātes ⁊ alacri cor
de sup oīb' bonis q̄ fecerat dñs dauid seruo
suo ⁊ israel populo suo.

.IX.

Factū ē aūt cū pfecisset salomō edificiū
dom' dñi ⁊ edificiū regi ⁊ oē q̄ opta-
uerat ⁊ uoluerat facere: apparuit ei dñs secū
do: sicut apparuerat ei i gabaō. Dixitq; do-
minus ad eū: Exaudiui oīonē tuā ⁊ ōpreca
tionē tuā quā deprecatus es cozā me. Sanc-
tificaui domū hāc quā edificasti vt ponerē no
mē meū ibi i sempiternū: ⁊ erūt oculi mei ⁊
cor meū ibi cūctis dieb'. Tu q̄z si ābulaueri
cozā me sicut ābulauit pr̄ tu' in simplicitate
cordis: ⁊ i equitate: ⁊ feceris oīa q̄ pcepi tibi: ⁊
iudicia mea custodieris ⁊ legitima mea: ponā
thronū regni tui sup isrl in sempiternū: sicut
locutus sū dauid pr̄i tuo dicēs: nō auferetur
uir ō genē tuo de solio isrl. Si āt auersione a
uersi fueritis vos ⁊ filij vr̄i nō sequētes me

nec custodiẽtes mãdata mea ⁊ cerimõias q̃s ꝓposui uobis: si abieritis ⁊ coluerit deos alienos ⁊ adorauerit eos: auferã israꝫ de superficie tre quã ỏdi eis: ⁊ templũ qỏ sanctificaui nõi meo ꝑsecutionis meo: eritq; israꝫ in ꝓuerbiũ ⁊ in fabulã cunctis ꝑplis: ⁊ dom⁹ hec erit in exemplũ. Omis q̃ trãsierit ꝑ eã: stupebit: ⁊ sibilabit ⁊ dicet: Quare fecit dñs sic tre huic ⁊ domui huic: Et rñdebũt: Quia dereliq̃runt dñm deum suũ q̃ eduxit ꝑres eorũ de tra egypti: ⁊ secuti sũt deos alienos: ⁊ coluerũt eos: ⁊ adorauerũt eos: iccirco induxit dñs sup eos oẽ malũ hoc. Expletis aũt ãnis uiginti p⁹ q̃ edificauerat salomõ duas domos. i. domum dñi ⁊ domũ regis: hirã rege tyri ꝑbente salomõi ligna cedria ⁊ abiegna ⁊ aurũ iuxta oẽ qỏ op⁹ hũerat: tũc dedit salomõ hirã uiginti oppida in tra galilee. Et egressus ẽ hirã ỏ tyro ut uidẽt oppida q̃ dederat ei salomõ ⁊ ñ placuerũt ei. Et ait: Neccine sũt ciuitates q̃s dedisti mihi frater: Et appellauit eas trã chabul usq; in diẽ hãc. Misit ĝ hirã ad regẽ salomonẽ centũ uiginti talẽta auri. Hec est sũma expẽsaꝝ quã obtulit salomõ rex ad edificãdũ domũ dñi: ⁊ domũ suã: ⁊ mello: ⁊ murũ ierlm: ⁊ heser ⁊ mageddo ⁊ gazer. Pharao rex egypti ascendit: ⁊ cepit gazer: succẽditq; eã igni: ⁊ chananeũ q̃ habitabat in ciuitate interfecit: ⁊ dedit eã in dotem filie sue uxori salomonis. Edificauit ĝ salomõ gazer ⁊ bethoron inferiorẽ ⁊ baalath ⁊ palmirã in tra solitudinis: ⁊ ões uicos q̃ ad se ptinebãt: ⁊ erãt absq; muro: muniuit ⁊ ciuitates curruũ ⁊ ciuitates eq̃tũ ⁊ qỏcũq; ei placuit: ut edificaret in ierlm ⁊ in libano ⁊ in oi tra ptãs sue. Cuniuersũ ꝓplm q̃ remãserat de amorreis ⁊ de ethei ⁊ pherezeis ⁊ eueis ⁊ iebuseis: qui nõ sũt de filijs israꝫ: horũ filios q̃ remãserãt in tra q̃s. s. nõ potuerãt filij israꝫ extermiare: fecit salomõ tributarios usq; in diẽ hãc. De filijs aũt israꝫ nõ cõstituit salomõ seruire quiq̃: sed erãt uiri bellatores ⁊ ministri ei⁹ ⁊ ꝓncipes et duces ⁊ ꝓfecti curruũ ⁊ eq̃tũ. Erãt aũt ꝓncipes sup oĩa opa salomõis ꝓpositi quingẽtiq̃nq̃ginta q̃ habebãt subiectũ poplm: ⁊ statutis opibus ipabant. Filia aũt pharaonis ascendit ỏ ciuitate dauid in domũ suã quã edificavat ei salomõ. Tũc edificauit mello. Offerebat aũt salomõ tb⁹ uicib⁹ p ãnos sigulos holocausta ⁊ pacificas uictimas sup altarẽ qỏ edificavat dño: ⁊ adolebat thymiama coram domino. Perfectũq; ẽ templũ. Classẽ aũt fecit rex salomõ in asion gaber q̃ ẽ iuxta aylã in littore maris rubri in tra idumee. Misitq; hirã in classe illa suos seruos nauticos ⁊ gnaros maris cũ seruis salomõis: q̃ cũ uenissẽt in ophir sumptũ inde auro q̃drigẽtoꝝ uiginti talẽtoꝝ ỏ tulerũt ad regẽ salomonẽ.

.X.

Sed ⁊ regina saba audita fama salomonis: in nõie dñi uenit tẽtare eũ in enigmatibus. Et ingressa ierlm cum comitatu ꝑ diuitijs: camelis portãtibus aromata ⁊ auru infinitũ nimis ⁊ gẽmas ꝑciosas: uẽit ad regẽ salomonẽ: ⁊ locuta ẽ ei uniuersa q̃ habebat in corde suo. Et docuit eã salomõ oĩa ỽba q̃ ꝓposuit. Nõ fuit ỽmo q̃ regi posset latere: ⁊ nõ rñderet ei. Cuidẽs autẽ regina saba oẽs sapiẽtiã salomõis: ⁊ domũ quã edificauerat: ⁊ cibos mẽse ei⁹: ⁊ habitacula seruorũ ⁊ ordines ministrãtiũ: uestesq; eorũ ⁊ pincernas: ⁊ holocausta q̃ offerebat in domo domini: nõ hẽbat ultra spm: dixitq; ad regẽ: Ue uis ẽ ỽmo quẽ audiui ⁊ tra mea sup ỽmoib⁹ ⁊ sup sapia tua: ⁊ nõ credebã narrãtib⁹ mihi donec ipa ueni ⁊ uidi oculis meis: ⁊ ꝓbaui q̃ media ps mihi nũciata nõ fuerit. Maior ẽ sapia ⁊ opa tua: q̃ rumor quẽ audiui. Beati uiri tui ⁊ bti serui tui hi q̃ stãt coram te semp ⁊ audiũt sapiẽtiã tuã. Sit dñs deus tu⁹ bn dictus cui ꝓplacuisti ⁊ posuit te sup thronũ israel⁹ eo q̃ dilexerit dñs israel in sempiternũ: ⁊ ꝓ stituit te regẽ ut facẽs iudiciũ ⁊ iustitiã. Dedit ĝ regi centũ uiginti talenta auri: ⁊ aromata multa nimis ⁊ gẽmas ꝑciosas. Nõ fuerũt alla ta ultra aromata tam multa q̃ea q̃ dedit regina saba regi salomõi. Sed ⁊ classis hiraꝫ q̃ portabat auru de ophir: attulit ex ophir ligna thyina multa nimis: ⁊ gẽmas ꝑciosas. Fecitq; rex ỏ lignis thyinis fulcra dom⁹ dñi ⁊ dom⁹ regie: ⁊ citharas lyrasq; cãtorib⁹. Nõ sũt allata huiuscemõi ligna thyina nec uisa usq; in pntẽ diẽ. Rex aũt salomõ dedit regine saba oĩa q̃ uoluit: ⁊ petiuit ab eo exceptis his q̃ ultro obtulerat ei munere regio. Que reuersa ẽ: ⁊ abiit in trã suã cũ seruis suis. Erat autẽ pondus auri qỏ offerebat salomoni ꝑ ãnos sigulos sexcentoꝝ sexagitasex talentoꝝ auri: excepto eo qỏ offerebãt uiri q̃ sup uectigalia erãt ⁊ negociatores: uniuersiq; scuta uendẽtes: ⁊ ões reges arabie: ducesq; tre. Fecit aũ rex salomõ ducenta scuta ỏ auro purissimo. Sexcentos auri siclos dedit lamias scuti unius ⁊ trecentas peltas ex auro ꝓbato. Trecentiq; mine auri unã peltam uestiebant. Posuitq;

eas rex i domo salt̃ libani. Fecit etiã rex salomõ thronũ ò ebore grãde: ⁊ uestiuit eũ auro fuluo nimis: q̃ hẽbat sex grad⁹. Et sũmitas throni rotũda erat i pte posteriori: ⁊ due manus hinc atq; inde tenẽtes sedile: ⁊ duo leones stabãt iuxta man⁹ singlas: ⁊ duodeci leunculi stãtes sup sex grad⁹ hinc atq; inde. Nõ ẽ factũ tale op⁹ i vniuersis regnis. Ꝑz ⁊ õia vasa ò q̃b⁹ potabat rex salomõ erant aurea et vniuersa supellex dom⁹ salt̃ libãi ò auro purissimo. Nõ erat argẽtũ nec alicui⁹ pci; putabat i dieb⁹ salomõis: qa classis regis p mare cũ classe hirã semel p tres ãnos ibat i tharsis: deferẽs inde auz ⁊ argẽtũ ⁊ dẽtes elephãtoz ⁊ simias ⁊ pauos. Magnificat⁹ ẽ g̃ rex salomõ sup ões reges tre diuitijs ⁊ sapia: ⁊ vniuersa tra desiderabat vultũ salomõis vt audiret sapiaz ei⁹ quã dederat de⁹ i corde ei⁹: ⁊ singli ò ferebãt ei munera: vasa argẽtea ⁊ aurea: vestes ⁊ arma bellica: aromata q̃s ⁊ eq̃s ⁊ mlos p ãnos singlos. Cõgregauitq; salomõ curr⁹ ⁊ eq̃tes: ⁊ facti sũt ei mille q̃drigẽti curr⁹: ⁊ duodeci milia eq̃tũ ⁊ disposuit eos p ciuitates munitas: ⁊ cũ rege i hr̃lm. Fecitq; vt tãta eẽt abũdãtia argẽti i hr̃lm: quãta et lapidum: ⁊ cedroz pbuit mlitudinẽ q̃i sycomoros q̃ nascũt i cãpestrib⁹. Et educebãt eq̃ salomõi de egypto ⁊ de choa. Negociatores. n. reg̃ emebãt de choa ⁊ statuto pcio producebant. Egrediebat aũt q̃driga ex egypto sexcẽ; siclis argẽti: ⁊ equ⁹ centũ q̃nquagita. Atq; i hũc modũ cũcti reges etheoz ⁊ syrie eq̃s uenundabant.

.XI.

Rex aũt salomõ adamauit mulieres alienigenas multas: filiã q̃z pharaonis ⁊ moabitidas: ⁊ ãmonitidas: idumeas ⁊ sidonias ⁊ cetheas: de gentib⁹ sup q̃b⁹ dixit dñs filijs isr̃l: Nõ igrediemini ad eas: nz de ãlis igrediẽt ad vãs. Certissime. n. auertẽt cõda vĩa ut seq̃mini deos eaz. His itaq; copulat⁹ ẽ salomõ ardẽtissimo amoꝛ. Fuẽtq; ei vxões q̃i regie septigẽte: ⁊ pcubie trecẽte. Et auerterũt mulieres coꝛ ei⁹. Cũq; iã esset senex: ò pauatũ ẽ coꝛ ei⁹ p mulieres ut seq̃retur deos aliẽos: nec erat coꝛ ei⁹ pfectũ cũ domio deo suo sicut coꝛ dauid pãis ei⁹: sz colebat salomon astharthen deã sydonioz: et chamos deũ moabitaz: ⁊ moloch idolũ ãmonitaz. Fecitq; salomõ qõ non placuerat coꝛã dño: ⁊ nõ adipleuit ut seq̃ret dñz sicut dauid pat̃ eius. Tẽ edificauit salomõ fanũ chamos idolo moab i mõte q̃ ẽ ꝓtra hr̃lm: ⁊ moloch idolo filioz ãmon. Atq; i hũc modũ fecẽ vniuersis vxoꝛib⁹ suis alienigenis q̃ adolebãt thura ⁊ imolabãt dijs suis. Ꝑgitur irat⁹ ẽ dñs salomõi: q̃ auersa eẽt mẽs eius a dño deo isr̃l q̃ apparuerat ei scõd: ⁊ ꝑcepat ò vbo hoc ne seq̃ret deos aliẽos: ⁊ nõ custodiuit q̃ mãdauit ei dñs. Dixit itaq; dñs salomõi: Quia hũsti hoc apud te ⁊ nõ custodisti pactũ meũ ⁊ ꝑcepta mea q̃ mãdaui tibi: dirũpẽs scindã regnũ tuũ: ⁊ dabo illõ seruo tuo: verũtñ in dieb⁹ tuis nõ faciã pp dauid patrẽ tuũ. De mãu filij tui scindã illud: nec totũ regnũ auferã sed tribũ vnã dabo filio tuo pp dauid seruũ meũ ⁊ hr̃lm quaz elegi. Suscitauit aũt dñs aduersariũ salomoni a dad idumeũ de semie regio q̃ erat in edom. Cũ. n. eẽt dauid i idumea ⁊ ascẽdisset ioab ꝑnceps militie ad sepeliẽdũ eos q̃ fuerãt interfecti: ⁊ occidisset oẽ masculinũ i idumea: sex. n. mẽsib⁹ ibi moꝛatus ẽ ioab ⁊ õis isr̃ael donec iterimeret oẽ masculinũ in idumea: fugit adad ipe ⁊ viri idumei de suis pãis ei⁹ cũ eo ut igredereꝛ egyptũ. Erat ãt adad puer puulus. Cũq; surrexissent de madian: venerũt i pharã. Tulerũtq; secũ viros ò pharã: ⁊ introieẽt egyptũ ad pharaonẽ g̃ẽ egypti. Qui dedit ei domũ: ⁊ cibos ꝓstituit: ⁊ trã ò legauit. Et ĩuenit adad gr̃az coꝛã pharaone valde: i tãtũ ut daret ei vxoꝛẽ soꝛoꝛ vxoris sue germanã tafnes regine. Genuitq; ei soꝛoꝛ tafnes genebath filiũ: ⁊ nutriuit eũ tafnes i domo pharaõis. Eratq; genebath habitãs apud pharaonẽ cũ filijs ei⁹. Cũq; audisset adad i egypto dõmisse dauid cũ pãib⁹ suis: ⁊ moꝛtuũ eẽ ioab ꝑncipẽ militie: dixit pharaõi: Dimitte me vt uadã i trã meã. Dixitq; ei pharao: Qua. n. re apud me idiges ut q̃ras ire ad trã tuã? At ille rñdit: Nulla. Sed obsecro te ut dimittas me. Suscitauit q̃z ei de⁹ aduersariũ raçon filiũ eliadan q̃ fugerat ad adeçr regem saba dominũ suũ: et ꝑgregauit ꝓtra eũ uiros: ⁊ fact⁹ ẽ ꝑnceps latronũ cũ interficeret eos dauid: abierũtq; damasco: eratq; aduersar⁹ isr̃l cũcti dieb⁹ salomõis. Et hoc ẽ malũ adad ⁊ odiũ ꝓtra isr̃l: regnauitq; i syria. Hieroboã q̃z fili⁹ nabath eufrate⁹ ò sareda: seruus salomõis: cui⁹ mat̃ erat noie Serua mulier uidua: leuauit manũ ꝓtra regẽ. Et hec ẽ cã rebellionis aduersus eũ q̃ salomõ edificauit mello: ⁊ coeq̃uit uoraginẽ ciuitat̃ dauid pãis sui. Erat aũtẽ

105
102

hieroboam uir fortis ⁊ potens. Videsq; salomõ adolescẽtẽ bõe idolis ⁊ idustriũ: ꝓstituerat eũ ꝓfectũ sup tributa uniuerse domus ioseph. Factũ ẽ igit i tpe illo ut hieroboam egrederet ō irl'z: ⁊ inueniret eũ ahias silonites ꝓpheta i uia opt' pallio nouo. Erãt ãt duo tm̃ i agro. Apphẽdẽsq; ahias palliũ suũ nouũ q̃ coopt' erat scidit i duodeciz ptes ⁊ ait ad hieroboã: Tolle tibi decẽ scissuras. Hec n. dicit dñs de' isrl': Ego scindã regnũ ō manu salomõis: ⁊ dabo tibi decẽ tribus. Põro una trib' remanebit ei pp seruũ meuz dauid: ⁊ irl'm ciuitatẽ quã elegi ex õib' tribub' isrl': eo q; dereliq̃rit me: ⁊ adorauerit astharthen deã sidoniorz: ⁊ chamos deũ moab: ⁊ moloch deũ filiorz amon: ⁊ nõ ãbulauerit i uijs meis ut faceret iustitiã coram me: ⁊ ꝓcepta mea ⁊ iudicia sicut dauid ꝓ ei'. Nec auferã õe regnũ de manu ei': ſz ducẽ ponã eũ cũcti dieb' uite sue pp dauid seruũ meũ quẽ elegi: q̃ custodiuit mãdata mea: ⁊ ꝓcepta mea. Auferã aũt regnũ de mãu filij eius: ⁊ dabo tibi decẽ trib': filio aũt ei' dabo tribũ unã: ut remaneat lucerna dauid seruo meo cũcti dieb' coram me i irl'z ciuitate quã elegi: ut ẽet nomẽ meũ ibi. Te aũt assumã: ⁊ ignabis sup oia q̃ desiderat aia tua: eritq; rex sup isrl'. Si igit audieris oia q̃ ꝓcepo tibi: ⁊ ambulaueris i uijs meis: ⁊ feceris q̃ rectũ ẽ coram me custodiens mãdata mea ⁊ ꝓcepta mea sic fecit dauid ſuus me': ero tecũ ⁊ edificabo tibi domũ fidẽ quã edificaui dauid domũ: ⁊ tradã t isrl': ⁊ affligã semẽ dauid sup hoc: uerũtn̄ nõ cũcti dieb'. Voluit g̃ salon ire ad hieroboã. Qui surrexit ⁊ aufugit i egyptũ ad sesac ꝛgẽ egypti: ⁊ fuit i egypto usq; ad mortẽ salomõis. Reliquũ ãt uborz salomõis ⁊ oia q̃ fec ⁊ sapia ei': ecce uniuersa scripta sũt i libro uborz dieruꝫ salonis. Dies ãt qs regnauit salomõ i irl'z sup oẽz isrl': q̃dragita ãni sẽ. Dormiuitq; salomõ cũ ꝑib' suis: ⁊ sepult' ẽ i ciuitate dauid ꝑris sui: regnauitq; roboã filius ei' ꝓ eo.

.XII.

Venit aũt roboã in sichẽ. Illuc. n. ꝯgregat' erat ois pplus isrl' ad ꝓstituẽdum eum regẽ. At vo hieroboã filius nabath cũ adhuc ẽet in egypto profug' a facie salomonis regis: audita morte eius reuersus est de egypto. Miserũtq; ⁊ uocauerunt eũ. Venit g̃ hieroboã ⁊ ois mltitudo isrl': ⁊ locuti sunt ad roboã dicẽtes: Pat' tu' durissimũ iugũ i posuit nob': tu itaq; nẽ iminue paululũ de i pio ꝑis tui durissimo ⁊ ō iugo grauissimo q̃ ipposuit nob' ⁊ seruiem' ti. Qui ait eis: Ite usq; ad ttiũ diẽ: ⁊ reuertimi ad me. Cũq; abisset pplus: inijt consiliũ rex roboã cum seniorib' q̃ assistebãt coram salomõe ꝑre eius cũ adhuc uiuẽt: ⁊ ait: Qõ dat ꝯsiliũ ut rñdeã ppl'o? Qui dixerũt ei: Si hodie obedieris ppl'o huic: ⁊ seruieris: ⁊ petitõi eoz cesseris: locutusq; fueris ad eos vba lenia: erũt tibi serui cũcti dieb'. Qui dẽliq̃t ꝯsiliũ senũ q̃ dederãt ei: ⁊ adhibuit adolescẽtes q̃ nutriti fuerãt cũ eo ⁊ assistebãt illi: dixitq; ad eos: Qõ mihi dat ꝯsiliũ ut rñdeã ppl'o huic q̃ dixerũt mihi leuia fac iugũ qõ iposuit ꝑ tu' sup nos? Et dixerũt ei iuuenes q̃ nutriti fuerãt cũ eo: Sic loq̃r ppl'o huic q̃ locuti sũt ad te dicẽtes: Pat' tu' aggrauauit iugũ nr̃uz: tu ãleua nos. Sic loq̃r ad eos: Minim' digit' me' grosiõ ẽ dorso ꝑris mei. Et nũc pat' me' posuit sup uos iugũ graue: ego ãt addã sup iugũ ur̃m. Pat' me' cecidit uos flagell': ego ãt cedã uos scõpiõib'. Venit g̃ hieroboã ⁊ ois ppl'us ad roboã die ttia sic locut' fuerat rex dicẽs: reuertimini ad me die ttia. Rñditq; rex ppl'o dura: derelicto ꝯsilio seniorz qõ ei õderãt: ⁊ locut' ẽ eis fm ꝯsiliũ iuuenũ dicẽs: Pat' me' aggrauauit iugũ ur̃z: ego ãt addã iugo uro. Pr̃ me' cecidit uos flagell': ego ãt cedã uos scõpiõib'. Et ñ acq̃euit rex ppl'o qm̃ auersatus fuerat eũ dñs ut suscitaret vbũ suũ: qõ locut' fuerat i mãu ahie silõite ad hieroboam filiũ nabath. Videsq; itaq; pplus ꝙ nolu isset eos audiꝛ rex: rñdit ei dicẽs: Que nob ps i dauid l'q̃ hẽditas i filio isai? Vlaad ad tabnacla tua isrl'. Nẽ uid domũ tuã dauid. Et abijt isrl' i tabnacla sua. Sup filios ãt isrl' q̃ cũq; habitabãt i ciuitatib' iuda ignauit roboaz. Misit g̃ rex roboã aduram q̃ erat sup tributa: ⁊ lapidauit eũ ois isrl': ⁊ mortu' ẽ. Porro rex roboã festin' ascẽdit curru: ⁊ fugit i irl'z: cessitq; isrl' a domo dauid usq; i pñtẽ diẽ. Factũ ẽ ãt cũ audisset ois isrl' q̃ reuersus esset hieroboã: miserunt ⁊ uocauerunt euz congregato cetu: ⁊ constituerunt eũ regem sup omnẽ israel: nec secutus est quispiã domuz dauid ꝓter tribũ iuda solam. Venit autẽ roboã ierusalem: ⁊ congregauit uniuersam domum iuda ⁊ tribum beniamin centũ octogita milia electorz uiroz ⁊ bellatoruz ut pugnarẽt ꝓtra domũ isrl': ⁊ iducerẽt ignũ roboã filio salomõis. Factu' ẽ ãt sermo dñi ad semeiã uirũ dei dicẽs. Loqre ad roboã filium

salomõis regẽ iuda: ⁊ ad oẽz domũ iuda et beniami ⁊ reliq̃s ò ppʾo dicẽs: Hec dic dñs: Nõ ascẽdet nz bellabit ⁊tra fres vios filios isrl. Reuertat uir i domũ suã. Ame.n. fẽm ẽ vbũ hoc. Audiit fmonẽ dñi: ⁊ reuersi st ò itinẽ sic eis pcepat dñs. Edificauit ãt hieroboã sichẽ i mõte effrai: ⁊ habitauit ibi. Et egressus ide edificauit phanuel. Dixitq̃ hieroboã i corde suo: Nũc reuertet ẽgnũ ad domũ dauid si ascẽderit ppʾus iste ut faciat sacrificia i domo dñi i irlm: ⁊ ꝓuertet cõ ppʾli hui⁹ ad dñm suũ roboã regẽ iuda: iterficiẽt q̃s me ⁊ reuertet ad eũ. Et excogitato ꝓsilio fecit duos uitulos aureos: ⁊ dixit eis: Nolite ultra ascẽdẽ i irlm. Ecce dñ tui isrl q̃ te eduxerũt de tra egypti. Posuitq̃ unũ i bethel: ⁊ altez i dã: ⁊ factũ ẽ vbũ hoc i pccm. Ibat n. ppʾus ad adorãdũ vitulũ vsq̃ i dan. Et fecit phana i excelsis: ⁊ sacerdotes ò extremis ppʾli q̃ nõ erãt de filijs leui. Cõstituitq̃ diez solẽnẽ i mẽse octauo q̃ntadecima die mẽsis i sĩlitudinẽ solẽnitatis q̃ celebrabat i iuda. Et ascẽdẽs altaꝛ sĩlit fecit in bethel ut imolaret vitulis q̃s fabricatus fuerat. Constituitq̃ i bethel sacerdotes excelsoꝝ q̃ fecerat: ⁊ ascẽdit sup altaꝛ q̃ò extruxerat i bethel q̃ntadecima die mensis octaui quẽ fixerat ò corde suo. Et fecit solẽnitatẽ filijs isrl: ⁊ ascẽdit sup altare ut adoleret incensum.

.XIII.

Et ecce vir dei uenit de iuda in fmone dñi i bethel hieroboã stante sup altaꝛ ⁊ tus iaciente. Et exclamauit ꝓtra altare in fmone dñi: ⁊ ait: Altare altare: hec dic dñs: Ecce filꝰ nascet domui dauid iosias nomine: ⁊ imolabit sup te sacerdotes excelsoꝝ q̃ nẽ incensum succendũt: ⁊ ossa hoiũz sup te incendet. Pediitq̃ i illa die signũ dicẽs: Hoc erit signũ q̃ò locutꝰ ẽ dñs: Ecce altare scidet: ⁊ effudet cinis q̃ i eo ẽ. Cũq̃ audisset rex fmõez hois dei quẽ iclamabat ꝓtra altaꝛ i bethel: extẽdit manũ suã de altari dicẽs: Apphẽdite eũ. Et exaruit manꝰ eiꝰ quã extẽderat ꝓtra eũ: nec valuit retrahẽ eã ad se. Altaꝛ q̃s scissũ ẽ: ⁊ effusus ẽ cinis de altari: iuxta signum q̃ò pdixerat uir dei i fmõe dñi. Et ait rex ad virũ dei: Depcare faciẽ dñi dei tui: ⁊ ora pro me ut restituat manꝰ mea mihi. Orauit uir dei faciẽ dñi: ⁊ reuersa ẽ manꝰ regis ad eũ: ⁊ facta ẽ sicut pus fuerat. Locutus ẽ autẽ rex ad virũ dei: Veni mecũ domũ ut prandeas: ⁊ dabo tibi mũera. Rñditq̃ uir dei ad regẽ: Si dederis mihi mediã ptẽ domꝰ tue nõ veniam tecũ: nec comedã panẽ nz bibã aquã i loco isto. Sic.n. mãdatũ ẽ mihi i fmõe dñi ꝓcipientis. Nõ comedes panẽ nz bibes aquã: nec reuerteris ꝑ uiã quã veneris. Abijt ꝫ ꝑ aliã uiã: ⁊ nõ ẽ reuersus ꝑ iter q̃ uenerat i bethel. Prophetes ãt q̃dã senex hitabat i bethel ad quẽ uenerit filij sui: ⁊ narrauerũt ei oia opa q̃ fecerat uir dei illa die in bethel. Et uerba que locutꝰ fuerat ad regez: narrauerũt patri suo. Et dixit eis pr eoꝝ: Per quã uiã abijt? Ostenderunt ei filij sui uiã ꝑ quã abierat uir dei q̃ venerat de iuda. Et ait filijs suis: Sternite mihi asinũ. Qui cũ strauissent: ascendit ⁊ abijt ꝑ uirũ dei: ⁊ iuenit eũ sedentẽ subtꝰ thebin thũ. Et ait illi: Tu ne es uir dei q̃ uenisti de iuda? Rñdit ille: Ego sũ. Dixitq̃ ad eũ: Veni mecũ domũ ut cõedas panẽ. Qui ait: Non possũ reuerti neq̃ venire tecũ: nec comedã panẽ neq̃ bibã aquã i loco isto: qz locutꝰ est dñs ad me i sermone dñi dicens: Nõ cõedes panẽ ⁊ nõ bibes aquã ibi nec reuerteris per uiã qua ieris. Qui ait illi: Et ego ppheta sũ sicut tui: ⁊ ãgelus locutꝰ ẽ mihi i fmone dñi dicẽs: Reduc eũ tecũ i domũ tuã ut cõedat panẽ ⁊ bibat aq̃z. Fefellit eũ: ⁊ reduxit secũ: Comedit ꝫ panẽ i domo eiꝰ: ⁊ bibit aquaz. Cũq̃ sederẽt ad mẽsã: factus ẽ sermo dñi ad ppheta q̃ iduxerat eũ. Et exclamauit ad uirũ dei q̃ uenerat de iuda dicẽs: Hec dic dñs: Quia nõ obediẽs fuisti ori dñi: ⁊ nõ custodisti mãdatũ q̃ò ꝓcepit tibi dñs deus tuus: et reuersus es ⁊ comedisti panẽ ⁊ bibisti aquã i loco in q̃ ꝓcepit tibi ne comederes panẽ nz biberes aquã: nõ inferet cadauer tuũ i sepulchrũ patrũ tuoꝝ. Cũq̃ cõedisset ⁊ bibisset strauit asinũ suũ ppheta quem reduxerat. Qui cũ abisset iuenit eũ leo in uia ⁊ occidit: ⁊ erat cadauer eius ꝓiectũ in itinere. Asinus aũt stabat iuxta illũ: ⁊ leo stabat iuxta cadauer. Et ecce uiri transeuntes viderunt cadauer ꝓiectũ i uia: ⁊ leonẽ stantẽ iuxta cadauer. Et uenerũt ⁊ diuulgauerũt i ciuitatẽ i q̃ ppheta ille senex hitabat. Qò cũ audisset ppheta ille q̃ iduxerat eũ de uia ait: Vir dei ẽ q̃ inobediẽs fuit ori dñi: ⁊ tradidit eũ dñs leõi: ⁊ ꝓfregit eũ: ⁊ occidit iuxta uerbũ dñi q̃ò locutus ẽ ei. Dixitq̃ ad filios suos: Sternite mihi asinũ. Qui cũ strauissẽt ⁊ ille abisset: iuenit cadauer eiꝰ ꝓiectum i uia: ⁊ asinũ ⁊ leonẽ stantes iuxta cadauer. Nõ comedit leo de cadauẽ: nec lesit asinũ. Tulit ergo

106
103

ꝓphetes cadauer uiri dei: ⁊ posuit illꝺ sup asinū: ⁊ reuersus itulit i ciuitatē ꝓphete sēis ut plangerēt eū: ⁊ posuit cadauer eius in sepulchro suo. Et plāxerīt eū: heu heu mi frat̄ Cūq; plāxissēt eū: dixit ad filios suos: Cuz mortuꝰ fuero sepelite me i sepulchro in q̄ uir dei sepultꝰ ē: iuxta ossa eiꝰ ponite ossa mea. Profecto. n. ueniet ſmo quē p̄dixit i ſmone dñi ꝯtra altar̄ qꝺ ē i bethel: ⁊ ꝯtra oīa phana excelsoꝝ q̄ st̄ i vrbibꝰ samarie. Post v̄ba hec ñ ē r̄uersus hieroboā ꝺ uia sua pessīa: sz ecōtrario fec̄ ꝺ nouissimis ppl̄is sacerdotes excelsoꝝ. Quicūq; volebat īplebat manuz suā: ⁊ fiebat sacerdos excelsoꝝ. Et pp hanc causam peccauit domꝰ hierobam: ⁊ euersa ē ⁊ deleta de supficie t̄re.

¶ .XIIII.

In tp̄e illo egrotauit abia filius hieroboā. Dixitq; hieroboā vxōi sue: Surge ⁊ cōmuta habitū ne cog̃scaris q̄ sis vxō hieroboā: ⁊ vade i sylo ubi ē ahias ꝓpheta q̄ locutꝰ ē mihi q̄ regnaturꝰ essē sup populū hūc. Tolle q̄z i māu tua decē pāes ⁊ crustulā ⁊ vas mellis: ⁊ uade ad illū. Ipse eni indicabit tibi q̄d euētuꝝ sit puero huic. Fecit ut dixerat vxor hieroboā: ⁊ ꝯsurgēs abijt i sylo: ⁊ venit i domū ahie: At ille nō potat videre: q̄z caligauerāt oculi eiꝰ p̄ senectute. Dixit āt dñs ad ahiam: Ecce vxor hieroboā ingredit̄ vt cōsulat te sup filio suo q̄ egrotat. Hec ⁊ hec loq̄ris ei. Cū g̃ illa ītraret ⁊ dissimularet se ēe q̄ erat: audiuit ahias sonitū pedū eiꝰ itroeūtis p ostiū: ⁊ ait: Ingredē vxor hieroboā. Quar̄ aliā te ēe simlas: Ego aūt missus sū ad te durꝰ nūciꝰ. Vade ⁊ dic hieroboā. Hec dic̄ dñs deꝰ isrl̄: Quia exaltaui te ꝺ medio ppl̄i: ⁊ dedi te ducē sup ppl̄z meuz isrl̄ ⁊ scidi regnū domꝰ dauid ⁊ dedi illud t̄: ⁊ nō fuisti sic̄ ſuꝰ meꝰ dauid q̄ custodiuit mādata mea ⁊ secutꝰ ē me i toto corde suo faciens qꝺ placitū ēet i ꝯspectu meo: sz opatꝰ es male sup oēs q̄ fuerīt añ te: ⁊ fecisti t̄ deos aliēos ⁊ ꝯflatiles ut me ad iracūdiā ꝓuocares: me āt ꝓiecisti pꝰ corpꝰ tuū: Iccirco ecce ego i ducā mala sup domū hieroboā ⁊ pcutiā de hieroboā migētē ad pietē ⁊ clausū et nouissimū i isrl̄: ⁊ mūdabo reliq̄as domꝰ hieroboā: sic̄ mūdari solet fimꝰ vsz ad puꝝ. Qui mortui fuerīt de hieroboā i ciuitate comedēt eos cāes: q̄ āt mōtui fuerīt i agro vōabūt eos aues celi: q̄z dñs locutus ē. Tu igr̄ surge ⁊ vaꝺ i domū tuā: ⁊ i ip̄o itroitu pedū tuoꝝ i vrbē mōiet̄ puer: ⁊ plāget eū oīs isrl̄ ⁊ sepeliet. Iste. n. solꝰ īferet̄ ꝺ hieroboaz in sepulchrū: q̄z īuētꝰ ē sup eo ſmo bōus a dño deo isrl̄ i domo hieroboā. Cōstituet āt sibi dñs regē sup isrl̄ q̄ pcutiet domū hieroboā i hac die ⁊ i hoc tp̄e: ⁊ pcutiet dñs deꝰ isrl̄ sic̄ moueri solet arūdo i aq̄. Et euellet isrl̄ ꝺ t̄ra bona hac quā dedit p̄ribꝰ eoꝝ: ⁊ vētilabit eos trās flumē: q̄z fecerīt sibi lucos ut irritarent dñz. Et tradet dñs deꝰ isrl̄ pp pcc̄a hieroboā q̄ peccauit ⁊ peccar̄ fec̄ isrl̄. Surrexit itaq; vxor hieroboā ⁊ abijt ⁊ vēit i thersa. Cūq; illa īgrederet̄ limē domꝰ: puer mortuꝰ ē: ⁊ sepelierīt eū ⁊ plāxit eū oīs isrl̄ iuxta ſmōez domini quē locutꝰ ē i manu ſui sui ahie ꝓphete. Reliq̄ āt v̄boꝝ hieroboā quō pugnav̄it ⁊ quō r̄gnauerit: ecce scripta st̄ i libro v̄boꝝ dieꝝ regū isrl̄. Dies āt q̄bꝰ regnauit hieroboam: vigitiduo āni st̄. Et dormiuit hieroboā cū p̄ribꝰ suis: regnauitq; nadab filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Porro roboā filiꝰ salomōis r̄gnauit i iuda. Quadragita ⁊ vniꝰ āni erat roboā cū r̄gnar̄ cepisset: decē ⁊ septē ānis r̄gnauit i irl̄z ciuitate quā elegit dñs ut ponēt nomen suū ibi ex oībꝰ tribubꝰ isrl̄. Nomē āt mr̄is eiꝰ naama amāites. Et fec̄ iudas malū corā dño: ⁊ irritauerīt eū sup oībꝰ q̄ fecerāt p̄res eoꝝ i pcc̄is suis q̄ peccauerīt. Edificauerīt. n. ⁊ ip̄i sibi aras ⁊ statuas ⁊ lucos sup oēm collē excelsū ⁊ subt̄ oēz arborē frōdosā: sz effemiati fuerīt i t̄ra: fecerītq; oēs abomiatōēs gētiū q̄s attriuit dñs añ faciē filioꝝ isrl̄. In q̄nto āt āno r̄gni roboā ascēdit sesac rex egypti i irl̄m: et tulit thesauros domꝰ dñi ⁊ thesauros r̄gios ⁊ vniuersa diripuit: scuta q̄z aurea q̄ fecerat salomō ꝓ q̄bꝰ fecit reū roboā scuta erea: et tradidit ea i manu ducū scutarioꝝ ⁊ eoꝝ q̄ excubebāt añ ostiū domꝰ regis. Cūq; ingrederet̄ rex i domū dñi portabāt ea qui p̄eundi habebāt officiū: ⁊ postea reportabant ad armamētariū scutarioꝝ. Reliq̄ aūt ſmonū roboā ⁊ oīa q̄ fec̄: ecce scripta sūt i libro ſmonū dieꝝ regū iuda. Fuitq; bellū int̄ roboā ⁊ ⁊ hieroboā cūctis diebus. Dormiuitq; roboā cū p̄ribꝰ suis: ⁊ sepultꝰ ē cū eis in ciuitate dauid. Nomē āt mr̄is eiꝰ naama amanites. Et regnauit abia filius eius pro eo.

¶ .XV.

Igit̄ in octauodecīo āno regni hieroboaz filij nabath r̄gnauit abia sup iudā. Tribus annis regnauit in irl̄m. Nomē matris eiꝰ maacha filia abessalō: ambulauitq; i oībꝰ pcc̄is p̄ris sui q̄ fecerat añ eū: nec erat

cor eⁱ⁹ pfectū cū dño deo suo sicut cor dauid
pīis eⁱ⁹. Ꝟz pp dauid dedit ei dñs dē suus
lucernā i irl̄m ut suscitaret filiū eⁱ⁹ p eū & sta
ret i irl̄m: eo q fecisset dauid rectū in oculis
dñi: & nō declīasset ab oīb⁹ q̄ pcepat ei cūctis
dieb⁹ vite suc: excepto fmōe vrie ethei. Attn
bellū fuit it abiā & hieroboā oi tpe vite eⁱ⁹.
Reliq̄ āt fmonū abie & oīa q̄ fecit: nōne hec
scripta sūt i libro vborū dier regū iuda? Fu
itq; plīū inter abiam & inter hieroboaz. Et
dormiuit abia cū patribus suis: & sepelierūt
eū i ciuitate dauid: regnauitq; asa filius eⁱ⁹
p eo. Jn āno ḡ uicesimo hieroboā regi isrl̄:
regnauit asa rex iuda: & q̄dragīta & vno āno
regnauit i irl̄m. Nomen matris eⁱ⁹ maacha
filia abessalon: & fecit asa rectū ante ꝓspectū
dñi sicut dauid pat eⁱ⁹: & abstulit effeminatos
ō tra: purgauitq; vniuersas sordes idolorū
q̄ fecerāt pīes eⁱ⁹. Jnsuper & maacham ma
trē suā amouit ne esset pr̄inceps in sacri pria
pi: & in luco eius quē consecrauerat: subuer
titq; spēcū eius & confregit simulacrū tur
pissimū: & combussit in torrente cedron. Ex
celsa āt nō abstulit. Verūtn cō asa perfectū
erat cū dño deo suo cunctis diebus suis: et
itulit ea q̄ sāctificauerat pater suⁱ & vouerat
i domū dñi argētū et aurū & vasa. Bellū āt
erat int̄ asa & baasa regē isrl̄ cūctis dieb⁹ eorū.
Ascēdit q̄z baasa rex isrl̄ i iudā: & edificauit
rama: ut nō posset quispiā egredi l̄ ingredi
de pte asa regis iude. Tollens itaq; asa oē ar
gētū & aur q̄ remāserat i thesaurīs domus
dñi & i thesaurīs dom⁹ regie: dedit illud i ma
nus fuorū suorū: & misit ad bēadab filiū tab
rēmon filij ezīō regē syrie q̄ habitabat i dama
sco dicēs: Fed⁹ ē int̄ me & te: & int̄ patrē meū
& patrē tuū: ecce misi tibi mūera argētū &
aur: & peto ut venias: & irritū facias fedus
q̄ hēs cū baasa rege isrl̄: & recedat a me. Ac
q̄escēs benadab regi asa: misit pncipes exer
citus sui i ciuitates isrl̄: & percusserunt ahion
& dan & abel domū maacha: & vniuersā cē
neroth: oēz. s. trā neptalim. Qđ cū audisset
baasa: itermisit edificare rama: & reuersus ē
i thersa. Rex aūt asa nūciū misit i oēz iudā
dicēs: Nemo sit excusatus. Et tulerūt lapi
des de rama & ligna eⁱ⁹ q̄b⁹ edificauerat baa
sa: & extruxit de eis rex asa gabaa beniamin
& maspha. Reliq̄ āt oīuz fmonuz asa & uni
uerse fortitudies eius & cūcta q̄ fecit & ciui
tates q̄s extruxit: nōne hec scripta sunt in li
bro vborū dier regū iuda? Verūtn i tpe sene
ctutis sue doluit pedes: & dormiuit cū pīb⁹
suis & sepult⁹ ē cū eis i ciuitate dauid pīis
sui: regnauitq; iosaphat filⁱ eⁱ⁹ p eo. Nadab
vō filⁱ hieroboā regnauit sr̄ isrl̄ āno ſo asa
regī iuda: regnauitq; sr̄ isrl̄ duob⁹ ānis: & fe
cit q̄ malū ē i ꝓspectu dñi: & ābl̄auit i vīs
pīis sui & i pcīs eⁱ⁹ q̄b⁹ peccare fec isrl̄. Jnsi
diat⁹ ē āt ei baasa filⁱ⁹ de domo isachar: & p
cussit eū i gebbethon q̄ ē vrbs philistinorū
Qđē nadab & oīs isrl̄ obsidebant gebbe
thon. Jnterfec ḡ illum baasa i āno tio asa re
gis iuda: & regnauit p eo. Cūq; regnasset p
cussit oem domū hieroboā. Nō dimisit nec
vnā q̄dē aiam de semie eⁱ⁹ donec delēt eū: iu
xta vbū dñi q̄ locut⁹ fuerat i mānu fui sui a
hie sylonitis, ppt̄ pcā hieroboā q̄ peccavat:
& q̄b⁹ peccare fecerat isrl̄: & ppt̄ delictū q̄ ir
ritauerat dñm deum isrl̄. Reliq̄ āt fmonuz
nadab & oīa q̄ opat⁹ ē: nōne hec scripta sūt
in libro vborū dier regū isrl̄. Fuitq; bellū it
asa & baasa regē isrl̄ cūctis dieb⁹ eorū. Anno
tio asa regis iuda regnauit baasa filⁱ⁹ ahie
sup oem isrl̄ in thersa vigintiq̄ttuor ānis: & fe
cit malū cor dño: ābulauitq; in vīs hiero
boā & i pcīs eⁱ⁹ q̄b⁹ peccare fecit isrl̄. XVI.

Dict⁹ ē āt fmo dñi ad iehu filiū anani
ꝓtra baasa dicens. Pro eo q̄ exaltaui
te de puluē: & posui te ducē sup pplm meuz
isrl̄: tu āt ābulasti i uia hieroboā: & peccare
fecisti pplm meū isrl̄ ut me irritares i pecca
tis eorū: ecce ego demetā posteriora baasa &
posteriōa domⁱ eⁱ⁹: & faciā domū tuā sic do
muz hieroboā filij nabath. Qui mortuus
fuerit ō baasa i ciuitate comedēt eū canes: &
q̄ mortu⁹ fuerit ex eo i regione comedēt eū vo
lucres celi. Reliq̄ āut sermonū baasa & q̄cūq;
fecit & plia eⁱ⁹: nōne hec scripta sr̄ i libro
vborū dier regū isrl̄? Dormiuit ḡ baasa cuz
patrib⁹ suis: sepultusq; ē i thersa: & regnauit
hela filⁱ⁹ eⁱ⁹ p eo. Cū āt i mānu iehu filij ana
ni pphete vbū dñi factū ēet ꝓtra baasa & cō
tra domū eⁱ⁹: & ꝓtra oē malū q̄ fecerat co
rā dño ad irritādū eū i opib⁹ mānū suarū vt
fieret sic dom⁹ hieroboā: ob hāc cāz occidit
eū hoc ē iehu filiū anani pphetā. Anno vi
cesīosexto asa regi iuda ignauit hela filⁱ⁹ ba
asa sup isrl̄ in thersa duob⁹ ānis: & ībellauit
ꝓtra eū fu⁹ suⁱ⁹ çambri dux medie ptis eq̄tū.
Erat āt hela i thersa bibēs & temulēt⁹ i do
mo arsa pfecti thersa. Jrruēs ḡ çambri pcus
sit & occidit eū āno vicesīoseptio asa regi iu
da: & ignauit p eo. Cūq; ignasset & sedisset

107
104

sup soliū eⁱ⁹ percussit oēm domū baasa: ⁊ nō
dereliq̄t ex ea migētē ad pietē: ⁊ ꝓpinq̄s ⁊ a
micos eⁱ⁹. Deleuitq; çābri oēm domū baa
sa iuxta v̄bū dn̄i q̄ locutus fuerat ad baa
sa i māu iehu ꝓphete ꝓp vniuersa pcā ba
asa: ⁊ pcā hela filij eⁱ⁹ q̄ peccaueūt ⁊ peccaī
fecerūt isrl̄: puocātes dn̄m deū isrl̄ i vanita
tib⁹ suis. Reliq̄ āt ꝼmonū hela ⁊ oīa q̄ fecit:
nōne hec scripta sūt i libro v̄boꝝ dieꝝ regū
isrl̄? Anno viceſioſeptio asa regi iuda regna
uit çābri septē dieb⁹ i thersa. Populo exercit⁹
obsidebat gebbethō v̄bē philistiꝫ. Cūq; ⁊
audisset rebellasse çābri ⁊ occidisse regē: fe
cit sibi regē oīs isrl̄ amri q̄ erat ꝓnceps mili
tie sup isrl̄ i die illa i castris. Ascēdit ḡ amri
et oīs isrl̄ cū eo de gebbethon: ⁊ obsidebant
thersa. Vidēs āt çābri q̄ expugnanda esset
ciuitas ingressus ē palatiū ⁊ succēdit se cum
domo regia: ⁊ mōtu⁹ ē i pcīs suis q̄ pecca
uerat faciēs malū corā dn̄o: ⁊ ābulās i via
hieroboā: ⁊ i pcō eⁱ⁹ q̄ fecit peccare isrl̄. Re
liq̄ āt ꝼmonū çābri ⁊ insidiaꝫ eⁱ⁹ ⁊ tyranni
dis: nōne hec scripta sūt i libro v̄boꝝ dieꝝ
regū isrl̄? Tūc diuis⁹ ē pplꝰ isrl̄ i duas ptes.
Media ps pplī seqbat thebni filiū gineth
ut ꝓstituēt eū ⁊gē: ⁊ media ps amri. Preua
luit āt pplꝰ q̄ erat cū amri pplo q̄ seqbat the
ni filiū gineth: mortuusq; ē thebni ⁊ regna
uit amri. Anno tricesiosmo asa regi iuda ⁊
gnauit amri sup isrl̄ duodeci ānis. In ther
sa regnauit sex ānis: emitq; mōtē samarie
a somer duob⁹ talentis argenti ⁊ edificauit
eū: ⁊ vocauit nomē ciuitatī quā extruxerat:
noie somer domini montis samariā. Fecit
aūt amri malū i cōspectu dn̄i: ⁊ operatus ē
nequit̄ sup oēs q̄ fuerūt añ eū. Ambulauit
q; i oī via hieroboā filij nabath ⁊ i pcīs eⁱ⁹
q̄b⁹ peccare fecerat isrl̄: ut irritaret dn̄z deū
isrl̄ i vanitatib⁹ suis. Reliq̄ āt ꝼmonū amri
⁊ plia eⁱ q̄ gessit: nonne hec scripta sūt in li
bro v̄boꝝ dieꝝ regū isrl̄? Dormiuitq; amri
cū ꝑribus suis: ⁊ sepult⁹ ē i samaria: regna
uitq; achab filⁱ eⁱ⁹ ꝓ eo. Achab vō filⁱ āri
regnauit sup isrl̄ āno tricesiooctauo asa ⁊gⁱ
iuda. Et regnauit achab filⁱ amri sup isrl̄ i
samaria vigīti ⁊ duob⁹ ānis: Et fecit achab
filⁱ amri malū i cōspectu dn̄i sup oēs q̄ fue
rūt añ eū. Nec suffecit ei ut ābularet i pcīs
hieroboā filij nabath: isup duxit vxorē ie
çabel filiā methaal regi sydonioꝝ. Et abīt
⁊ seruiuit baal ⁊ adorauit eū: ⁊ posuit aram
baal i tēplo baal q̄ edificauerat i samaria:
⁊ plātauit lucū. Et addidit achab i ope suo
irritās dn̄m deū isrl̄ sup oēs reges isrl̄ q̄ fue
rūt añ eū. In dieb⁹ eⁱ⁹ edificauit abiel de be
thel hierico. In abirā ꝓmitiuo suo funda
uit eā: ⁊ i segub nouissio suo posuit portas
eⁱ⁹ iuxta v̄bū dn̄i: q̄ locutus fuerat in māu
iosue filij nun.

¶ XVII

Et dixit helias thesbites ō habitato
ribus galaad ad achab: Viuit dn̄s de⁹
israel in cuius conspectu sto si erit annis
his ros ⁊ pluuia nisi iuxta oris mei verba.
Et factū ē v̄bū dn̄i ad eū dicēs: Receḋ hic ⁊
vaḋ ꝓtra orientē: ⁊ absc̄ōdē i tōrēte carith q̄
ē ꝓtra iōdanē: ⁊ ibi ō torrēte bibes: cōuisq;
p̄cepi ut pascāt te ibi. Abiit ḡ: ⁊ fecit iuxta
v̄bū dn̄i. Cumq; abiisset sedit i torrente ca
rith q̄ ē ꝓtra iordanē. Corui q̄z deferebāt ei
panē ⁊ carnes mane: silit̄ panē ⁊ carnes ves
pi: ⁊ bibebat ō torrēte. Post dies āt aliquā
tos siccat⁹ ē torrēs: nō. n. pluerat sup t̄ram.
Fact⁹ ē ḡ ꝼmo dn̄i ad eū dicēs: Surge ⁊ vade
i sareptā sydonioꝝ: ⁊ manēḃ ibi: Precepi
.n. ibi mlieri vidue ut pascat te. Surrexit ⁊
abīt i sareptam sydonioꝝ. Cūq; veiſſet ad
pōtā ciuitatī apparuit ei mulier uidua col
ligēs ligna: ⁊ vocauit eā: dixitq; ei. Da mihi
paululū aq̄ i vase ut bibā. Cūq; illa pgēt ut
afferret: clamauit p⁹ tergū eⁱ⁹ dicens: Affer
mihi obsecro ⁊ buccellā panis i manu tua.
Que rn̄dit: Viuit dn̄s de⁹ tu⁹: q; n̄ hēo pa
nē nisi quātū pugillus cape pōt farine i hy
dria: ⁊ paululum olei in lechito. Ecce colligo
duo ligna ut igrediar: ⁊ faciā illud mihi ⁊ fi
lio meo ut comedam⁹ ⁊ moriāur. Ad quā
helias ait: Noli timē: sed uade ⁊ fac sic dixi
sti. Verūtn̄ mihi ꝓmū fac de ipsa farinula
subcineritiū panē puulū ⁊ affer ad me: tibi
āt ⁊ filio tuo facies postea. Hec aūt dic dn̄s
de⁹ isrl̄: Hydria farine n̄ deficiet: nec lechit⁹
olei minuet usq; i diē i q̄ dn̄s datu⁹ ē plu
uiā sup faciē t̄re. Que abīt ⁊ fec iuxta v̄bū
helie: Et comedit ipe ⁊ illa ⁊ dom⁹ eⁱ⁹: ⁊ ex
illa die hydria farine n̄ defecit: ⁊ lechit⁹ olei
nō ē iminut⁹ iuxta v̄bū dn̄i q̄ locut⁹ fuerat
i manu helie. Factū ē āt p⁹ vba hec egrotā
uit filⁱ mulieris matrisfamilias: ⁊ erat lan
guor fortissim⁹: ita ut n̄ remanēt i eo halit⁹.
Dixit ḡ ad heliā: Quid mihi ⁊ tibi vir dei?
Ingressus es ad me ut rememorarēt ūitates
mee: ⁊ īterficeres filiū meū? Et ait ad eam
helias: Da mihi filiū tuū: Tulitq; eū ō sinu
eⁱ⁹: ⁊ portauit i cenaculū ubi ipe manebat:

⁊ posuit sup lectulū suū: ⁊ clamauit ad dñm ⁊ dixit: Dñe de⁹ me⁹ etiā ne viduā apd quā ego utcūq; sustento: afflixisti ut interficeres filiū ei⁹? Et expādit se atq; mēsus ē sup puerum trib⁹ vicib⁹: ⁊ clamauit ad dñm ⁊ ait: Dñe de⁹ me⁹ reuertat obsecro aīa pueri huius⁊ viscera eius. Et exaudiuit dñs vocē helie: ⁊ reuersa ē aīa pueri intra eū ⁊ reuixit. Tulitq; helias puerū: ⁊ dposuit eū de cenaculo i inferiorē domū: ⁊ tradidit mri sue: ⁊ ait illi: En viuit filius tu⁹. Dixitq; mlier ad heliā: Nūc i isto cognoui qm vir dei es tu: ⁊ vbū dñi in ore tuo verū est. ¶ XVIII.

Post dies multos factū ē verbū dñi ad heliam in anno tertio dicens: Uade ⁊ ostende te achab: ut dem pluuiā sup faciem terre. Juit g̃ helias ut oñdēret se achab. Erat aūt fames vehemens i samaria. Uocauitq; achab abdiam dispēsatorē dom⁹ sue. Abdias aūt timebat dñm deū valde. Nā cū iniret ieçabel pphetas dñi: tulit ille centū pphetas ⁊ abscondit eos q̃nq̃genos ⁊ q̃nq̃genos i spelūc: ⁊ pauit eos pane ⁊ aq̃. Dixit g̃ achab ad abdiā: Uade in trā ad vniuersos fōtes aq̃r ⁊ i cūctas ualles si forte possum⁹ inuēire herbā ⁊ saluare cq̃s ⁊ mulos: ⁊ ñ penit⁹ iumēta intereāt. Diuisēitq; sibi regiones ut circuirēt eas. Achab ibat p viā vnā: ⁊ abdias p uiā alterā seorsū. Cūq; eēt abdias i uia: helias occurrit ei. Qui cū cognouisset eū: cecidit sup faciē suā ⁊ ait: Nū tu es dñe mi helias? Cui ille rñdit: Ego. Et dixit: Uade ⁊ dic dño tuo: Adest helias. Et ille: q̃d peccaui iq̃t: q̃m trades me seruū tuum in manu achab ut interficiat me? Juit dñs de⁹ tu⁹: q: ñ ē gēs aut regnū i q̃ ñ miserit dñs me⁹ te requirēs. Et rñdētib⁹ cūctis ñ ē hic: adiurauit regna singla ⁊ gētes eo q̃ minime reperirent. Et nūc dicis mihi: vade ⁊ dic dño tuo: adest helias? Cūq; recessero a te: spūs dñi asportabit te i locū quē ego ignōro: ⁊ ingressus nūciabo achab ⁊ ñ inuenīēs te interficiet me. Seru⁹ aūt tu⁹ timet dñm ab infātia sua. Nūq̃d ñ indicatū ē tibi dño meo q̃d fecerim cū interficēret iezabel pphetas dñi: q̃ abscōderi ō phetis dñi cētū uiros q̃nq̃genos ⁊ q̃nq̃genos i speluncis: ⁊ pauerī eos pane ⁊ aq̃? Et nūc tu dicis uade ⁊ dic dño tuo adest helias ut interficiat me? Et dixit helias: Juit dñs exercituū añ cui⁹ vultū sto: q: hodie apparebo ei. Abūt ergo abdias i occursū achab: ⁊ indicauit ei. Uenit q̃ achab i occursū helie: ⁊ cū uidisset eū ait: Tu ne es ille q̃ perturbas isrl? Et ille ait: Nō ego turbaui isrl: sed tu ⁊ dom⁹ patris tui q̃ dereliquistis mādata dñi: ⁊ secuti es baali. Uerūtn nūc mitte ⁊ congrega ad me vniuersū isrl i monte carmeli ⁊ pphetas baal q̃drigētos q̃nquaginta: pphetas q̃ luco q̃drigētos q̃ comedūt ō mēsa ieçabel. Misit achab ad ōes filios isrl: ⁊ congregauit pphetas i mōtē carmeli. Accedēs aūt helias ad ōem ppl'm isrl' ait. Usq̃q̃ claudicatis i duas ptes? Si dñs ē de⁹ sequimini eū: si aūt baal sequimini illū. Et ñ rñdit ei ppl's vbū. Et ait rursus helias ad ppl'm Ego remansi pphēta dñi sol⁹: pphete aute q̃drigēti ⁊ q̃nq̃gīta: pphetes q̃ locū q̃drigēti uiri sūt. Det nobis duo boues: ⁊ illi eligāt sibi bouem unum ⁊ in frusta cedentes ponat sup ligna: ignē aūt ñ supponāt: Et ego faciā bouē alterū ⁊ ipona sup ligna: ignē aūt ñ supponā: Jnuocate noia deorū vestrorū ⁊ ego inuocabo nom̃ dei mei: ⁊ de⁹ q̃ exaudierit per ignē ipe sit de⁹. Rñdēs oīs ppl's ait: Optima ppositio quā locutus ē helias. Dixit g̃ helias pphetis baal: Eligite vob bouē unū ⁊ facite primi: q̃a uos plures estis ⁊ inuocate noia ō orū vestrorū: ignēq; nō supponat. Qui cū tulisset bouē quē dederat eis: fecerūt ⁊ inuocabāt nom̃ baal de mane usq; ad meridiem dicētes Baal exaudi nos. Et nō erat uox: nec q̃ rñderet. Trāsiliebātq; altare q̃d fecerāt. Cūq; esset iā meridies illudebat illis helias dicēs: Clamate uoce maiore: deus. n. ē si forsitā loq̃t: aut i diuersorio ē: aut i itinere: aut certe dormit ut excitet. Clamabāt g̃ uoce magna: ⁊ icidebāt se iuxta ritū suū cultris ⁊ lanceolis donec perfunderet sāguis. Postq; ātrāsiit meridies: ⁊ illi pphetābāt⁹ uenerat tēpus q̃ sacrificiū offerī solet: nec audiebat uox: nec q̃s aliq̃s rñdebat nec attēdebat orātes: dixit helias ōi pplo: Uenite ad me: ⁊ accedente ad se pplo curauit altare dñi q̃d destructus fuerat: ⁊ tulit duodeci lapides iuxta numerū tribuū filiorū iacob: ad quē factus ē sermo dñi dicēs: Jsrl erit nomē tuū: ⁊ edificauit de lapidib⁹ altare i noie dñi. Fecitq; aq̃ductū q̃si p duas aratiūculas i circuitu altaris: ⁊ cōposuit ligna: diuisitq; p mēbra bouē ⁊ posuit sup ligna ⁊ ait: Implete q̃ttuor hydrias aq̃: ⁊ fūdite sup holocaustū ⁊ super ligna. Rursūq; dixit: Etiā secūdo hoc facite. Qui cū fecissent sēdo ait: Etiā tertio idipz facite. Feceritq; tertio ⁊ cūrebāt aq̃ circū altare: ⁊ fossa aq̃duct⁹ repleta ē. Cūq; iā tēp⁹ eēt ut

offerreret holocaustū: accedēs helias ꝓphe
ta ait: Dñe de⁹ abz aā ⁊ ysaac ⁊ islʼ oñde ho
die ꝺa tu es de⁹ islʼ ⁊ ego ſu⁹ tu⁹ ⁊ iuxta ꝑce
ptū tuū feci oia v̄ba hec: exaudi me dñe ex-
audi me ut diſcat ppl̄s iſte ꝺa tu es dñs de
us: ⁊ tu ꝓuertiſti coz eoꝝ iterū. Cecidit aūt
ignis dñi ⁊ uorauit holocaustū ⁊ ligna ⁊ la
pides puluerē q̄z ⁊ aquā q̄ erat i aq̄ductu lā
bēs. Qꝺ cū uidiſſet oīs ppl̄s cecidit i faciez
ſuā ⁊ ait: Dñs ipſe ē de⁹: dñs ipſe ē de⁹. Dixit
q̄z helias ad eos: Apꝑhēdite ꝓphetas baal:
⁊ ne un⁹ q̄dē effugiat ex eis. Quos cū appꝛ-
hēdiſſēt duxit eos helias ad torꝛētē cyſō ⁊ i
terfecit eos ibi. Et ait helias ad achab: Aſcē
de cōede ⁊ bibe: ꝺa ſon⁹ mlte pluuie ē. A-
ſcēdit achab ut cōederet ⁊ bibēt: helias aūt
aſcēdit i v̄ticē carmeli: ⁊ pn⁹ i trā poſuit fa
ciē ſuā iter genua ſua ⁊ dixit ad puerū ſuū:
Aſcēde ⁊ ſpice ꝓtra mare. Qui cū aſcēdiſ
ſet ⁊ cōtēplat⁹ eēt ait: Nō ē q̄cq̄. Et rurſum
ait illi: Reuētē ſeptē uicib⁹. In ſeptīa āt uice
ecce nubecl̄a pua q̄ aſcēdebat
ō mari. Qui ait: Aſcēde ⁊ dic achab. Jūge
currū tuū ⁊ deſcende ne occupet te pluuia:
Cūq̄z ſe v̄teret huc atq̄z illuc: ecce celi ꝓtene
brati ſūt ⁊ nubes ⁊ uēt⁹ ⁊ facta ē pluuia grā
dis. Aſcēdens itaq̄z achab abūt i iezrael: ⁊
man⁹ dñi facta ē ſup heliā: accictiſq̄z lūbis
cūrebat añ achab dōec uēiret i iezrael. XIX

Nunciauit aūt achab iezabel oia q̄ fece-
rat helias: ⁊ quō occidiſſet uniuēſos ꝓ
phetas baal gladio. Miſitq̄z iezabel nūciū
ad heliā dicēs: Hec mihi faciāt dū ⁊ hec ad
dāt: niſi hac hora cras poſuero aiaz tuā ſic
aiaz v̄n⁹ ex illis. Timuit g̃ helias ⁊ ſurgenſ
abūt q̄cūq̄z cū ferebat uolūtas. Uenitq̄z in
berſabee iuꝺa ⁊ dimſit ibi puerū ſuū ⁊ pre
xit i deſertū uiā uni⁹ diei. Cūq̄z veniſſet ⁊ ſe
deret ſubt̄ unā iuniperuz: petiuit aie ſue ut
moꝛeret: ⁊ ait: Sufficit mihi dñe: tolle aiaz
meā. neq̄z. n. melior ſū q̄ p̄res mei: proiecit
q̄z ſe ⁊ obdormiuit i ūbra iuniperi: ⁊ ecce ā-
gelus dñi tetigit eū ⁊ dixit illi: Surge cōe-
de. Reſpexit ⁊ ecce ad caput ſuū ſubcinerit⁹
panis ⁊ uas aq̄: comedit g̃ ⁊ bibit ⁊ rurſuſ
obdormiuit. Reuerſuſq̄z ē ăgel⁹ dñi ſecūdo
⁊ tetigit eu⁹: dixitq̄z illi: Surge cōede: grāꝺ
.n. t̄ reſtat via: qui cū ſurrexiſſet cōedit ⁊ bi
bit: ⁊ ābulauit i fortitudie cibi illi⁹ q̄dragin
ta diēb⁹ ⁊ q̄dragita noctib⁹ uſq̄z ad montez
dei oꝛeb. Cūq̄z uenīſſet illuc māſit i ſpelun-
ca: ⁊ ecce ꝑmo dñi ad eū: dixitq̄z illi: Quid
hic agis helia? At ille rñdit: Zelo zelat⁹ ſū ꝓ
dño deo exercituū: ꝺa ōreliq̄runt pactuz dñi
filij islʼ: Altaria tua deſtruxerūt ⁊ ꝓphetas
tuos occiderūt gladio ⁊ derelict⁹ ſuz ego ſo
lus: ⁊ q̄rūt aiaz meā ut auferāt eā. Et ait ei:
Egredere ⁊ ſta i mōte corā dño. Et ecce dñs
trāſijt ⁊ ſp̄us grādis ⁊ fortiſ ſubuertēs mō
teſ ⁊ ꝺterēſ petras añ dñz: Nō i ſp̄u dñs: Et
p⁹ ſp̄z ꝓmotio: Nō i ꝓmotiōe dñs: Et p⁹ cō
motionē ignis. Nō i igne dñs: Et p⁹ ignez ſi
bilus aure tenuis: Qꝺ cuz audiſſet helias
operuit uultū ſuū palio ⁊ egreſſus ſtetit i
hoſtio ſpelunce: ⁊ ecce uox ad eum dicens:
Quid hic agis helia? Et ille rñdit: Zelo zela
tus ſū ꝓ dño deo exercituū: ꝺa dereliq̄runt
pactū tuū filij islʼ: altaꝛia tua deſtruxerunt:
⁊ ꝓphetas tuos occiderūt gladio ⁊ derelict⁹ ſū ego ſolus: ⁊ q̄rūt aiaz meā ut auferant
eā. Et ait dñs ad eū: Uade ⁊ reuertere i uiā
tuā ꝑ deſtū i damaſcū. Cūq̄z puenēis illuc:
unges aſahel ꝛegē ſup ſyriā: ⁊ iehu filiū nāſi
unges regē ſup islʼ: heliſeū aūt filiū ſaphat
q̄ ē de abel maula unges ꝓphetā ꝓ te: ⁊ ēit
q̄cūq̄z fugēit gladiū aſahel occidet eū iehu:
⁊ q̄cūq̄z fugerit gladiū iehu iterficiet eū he
liſeus: et dereliquā mihi i islʼ ſeptēmilia ui
roz: q̄rū genua nō ſūt icuruata añ baal: ⁊
oē os q̄ nō adoꝛauerit eū oſculās manuz.
Profect⁹ g̃ ide helias reppit heliſeū filiū ſa
phat arātē i duodeci iugiſ boū: ⁊ ipſe i duo-
deci iugis boū arātib⁹ un⁹ erat. Cūq̄z ueniſ
ſet helias ad eū: miſit paliū ſuū ſup eū: qui
ſtati relictis bob⁹ cucurrit p⁹ heliā ⁊ ait: O
ſculoꝛ oꝛo te p̄ez meū ⁊ matrē meā ⁊ ſic ſe-
quaꝛ te. Qixitq̄z ei: Vade ⁊ reuertere: q̄ō. n.
meū erat feci tibi. Reuerſus aūt ab eo tulit
par boū ⁊ mactauit illud: ⁊ i aratro boū co
xit carnes ⁊ dedit ppl̄o ⁊ cōedēt. Coſurgēs
q̄z abūt ⁊ ſecut⁹ ē heliā ⁊ miſtrabat ei. XX.

Ozo benadab ꝛex ſyrie ꝓgregauit oēz
exercitū ſuū ⁊ trigitaduos reges ſecuz
⁊ equos ⁊ curr⁹: ⁊ aſcēdēs pugnabat cōtra
ſamariā ⁊ obſidebat eā. Miſitq̄z nūcios
ad achab ꝛgē islʼ i ciuitatē ait: Hec dicit be-
nadab: Argētū tuū ⁊ aurū tuū meū eſt: ⁊ u
xoꝛes tui ⁊ filij tui optimi mei ſunt. Rñdit-
q̄z rex islʼ: Juxta uerbum tuum domie mi
rex tu⁹ ſum ego ⁊ omnia mea: Reuētēteſq̄z
nūcij dixerūt: Hec dicit benadab q̄ miſit nos
ad te: Argētū tuū ⁊ aurū tuū ⁊ vxoꝛes tuas
⁊ filios tuos dabis mihi. Eras igit̄ hac eadē
hoꝛa mittā ſuos meos ad te ⁊ ſcrutabunt

domũ tuã ⁊ domũ fuoꝝ tuoꝝ: ⁊ ōe qđ eis placuerit ponēt i manib⁹ fuis ⁊ auferēt. Ilo cauit ãt rex ifrł oēs fenioꝛes ṫre: ⁊ ait: Aliad uerite ⁊ uidete: qm̃ inſidiet nob. Miſit. n. ad me ꝑ uxoꝛib⁹ meis ⁊ filiꝭ: ⁊ ꝑ argento ⁊ auro ⁊ ñ abnui. Dixēitqꝫ oēs maioꝛes natu ⁊ vniuerſus ꝑplꝰ ad eũ: Nō audias: neqꝫ ac qđeſcas illi. Rñditqꝫ nũcꝫs benadab: Dicite dño meo regi: Oia ꝓpt̄ q̄ miſiſti ad me fuũ tuũ i ũtio faciã: hãc ãt rẽ facẽ ñ poſſũ. Reꝛſiqꝫ nuncꝫ retulerunt ei: Qui remiſit ⁊ ait: Hec faciant mihi dñ: ⁊ hec addãt: ſi ſuffecerit puluis ſamarie pugill⁹ oĩs ꝑplí q̄ ſequũt me. Et rñdẽs rex ifrł ait: Dicite ei: Ne gl̃iet̃ accict⁹ eq̄ ut diſcict⁹. Factũ ẽ ãt cũ audiſſet benadab vbũ iſtũ: bibebat ipe ⁊ reges i vm braculł: ⁊ ait ſuis ſuis: Circũdate ciuitatẽ: Et circũdederũt eã. Et ecce ꝓpheta vn⁹ accedẽs ad achab regẽ ifrł ait ei: Hec dicit dñs. Certe vidiſti oẽm multitudinẽ hãc nimiã. Ecce ego tradã eã i manũ tuã hodie: ut ſcias q⁹ ego ſũ dñs. Et ait achab: Per quem? Dixitqꝫ ei: Hec dicit dñs: Per pediſſequos ꝓncipũ ꝓuinciaꝝ. Et ait: Quiſ icipiet ꝓliaꝛi? Et ille dixit: Tu. Recẽſuit g̃ pueros ꝓncipũ ꝓuinciaꝝ ⁊ reppit nũeꝝ ducẽtoꝝ trigitaduorũ: Et recẽſuit p⁹ eoſ ꝓplm̃ oẽs filios iſrł ſeptẽ milia: ⁊ egreſſi ſũ meridie. Benadab ãt bibebat temulẽt⁹ i ũbꝛaculo ſuo: ⁊ ĩges trigita duo cũ eo q̄ ad auxiliũ ei⁹ venerãt. Egreſſi ſũ ãt pueri ꝓncipũ ꝓuinciaꝝ i ꝓma fŕõte. Miſit itaqꝫ benadab: q̄ nũciaueŕt ei dicẽtes: Viri egreſſi ſũ ō ſamaꝛia. At ille ait: Siue ꝑ pace ueniũt apꝑhẽdite eos viuos: ſiue ut pliẽt viuos eos capite. Egreſſi ſũ g̃ pueri ꝓncipũ ꝓuinciaꝝ: ac reliqu⁹ exercit⁹ ſeq̄bat. Et pcuſſit vnuſq̄ſqꝫ virũ q̄ ꝓtra ſe vẽiebat: fugeĩtqꝫ ſyri: ⁊ pſecut⁹ ẽ eos iſrł. Fugit q̃ benadab rex ſyrie i eq̄ cũ eq̄tib⁹ ſuis. Necnõ egreſſus rex iſrł pcuſſit eq̄s ⁊ curꝛ⁹: ⁊ pcuſſit ſyriam plaga magna nimis. Accedẽs ãt ꝓpheta ad regẽ iſrł: dixit ei: Vade ⁊ ꝓfortare ⁊ ſcito ⁊ vide qđ facias. Seq̄nti. n. ãno rex ſyrie aſcẽdet ꝓtra te. Serui vo reg⁹ ſyrie dixeŕt ei: Dñi mõtiũ ſũ dñi eoꝝ: ió ſupaucẽŕt nos. Sed melĩ⁹ ẽ ut pugnem⁹ ꝓtra eos i cãpeſtrib⁹: ⁊ obtinebim⁹ eos. Tu g̃ vbũ hoc fac: Amoue reges ſing⁹los ab exercitu tuo: ⁊ põe ꝓncipeſ ꝑ eis: ⁊ iſtãura nũeꝝ militũ q̄ cecidẽt ō tuis: ⁊ eq̄s ꝑm eq̄s ꝑtios: ⁊ curꝛ⁹ ꝑm curꝛ⁹ q̃s añ habuiſti: ⁊ pugnabim⁹ ꝓtra eos i cãpeſtrib⁹ ⁊ videb⁹ q⁹ obtinebim⁹ eos. Credidit ꝓſilio eoꝝ. ⁊ fecĩ ita. Igit̄ ꝑ q̃ ãn⁹ trãſierat recẽſuit benedab ſyrios ⁊ aſcẽdit i affec ut pugnaret ꝓtra iſrł. Porro filij iſrł recẽſiti ſũ: ⁊ acceꝑũ cibariꝭ ꝑfecti ex aduſo: caſtraqꝫ metati ſũt ꝓtra eos q̄i duo parui gregeſ capꝛaꝝ: ſyri ãt repleueŕt trã. Et accedẽs vn⁹ vir dei dixit ad regẽ iſrł: Hec dicit dñs: Quia dixeŕt ſyri: deꝰ mõtiũ ẽ dñs: ⁊ ñ ẽ deꝰ vallíũ: dabo oẽꝫ multitudinẽ hãc grãdẽ i manu tua: ⁊ ſcietis q⁹ ego ſũ dñs. Dirigebãtqꝫ ſeptẽ dieb⁹ ex aduſo hi atq⁹ illi acies: ſeptia ãt die ꝓmiſſum ẽ bellũ. Percuſſerũtqꝫ filij iſrł de ſyris centũ milia peditũ i die vna. Fugeĩt ãt ſyri q̄ ĩmãſeĩt i affec i ciuitatẽ: ⁊ cecidit murꝰ ſup vigitiſeptẽ milia hoĩuꝫ q̄ remãſerãt. Porro benadab fugiẽs igreſſus ẽ ciuitatẽ i cubiculuꝫ qđ erat ītra cubiculũ: dixeĩtqꝫ ei fui ſui: Ecce audiuim⁹ q⁹ reges dom⁹ iſrł clemẽtes ſũt: ponam⁹ itaqꝫ ſaccos i lũbis nr̃is ⁊ funiculos ĩ capitib⁹ nr̃is: ⁊ egrediamur ad regem iſrł: forſitã ſaluabit aĩas nr̃as. Accixeŕt ſaccis lũbos ſuos: ⁊ poſueŕt funiculos i capitibus ſuis: veneŕtqꝫ ad regẽ iſrł: ⁊ dixerũt ei: Seru⁹ tu⁹ benadab dicit: Viuat oro te aĩa mea. Et ille ait: Si adhuc viuit frat̃ meꝰ ẽ. Qđ acceꝑũt viri ꝑ omine: ⁊ feſtinãteſ rapuerũt vbũ ex oꝛe ei⁹: atqꝫ dixeŕt: Fr̃i tu⁹ benadab viuit. Et dixit eis: Ite ⁊ adducite eũ ad me. Egreſſus ẽ g̃ ad eũ benadab: ⁊ leuauit eũ in currũ ſuũ. Qui dixit ei: Ciuitates q̄s tulit p̃ meꝰ a p̃e tuo reddã: ⁊ plateas fac tibi in damaſco ſic̃ fecit p̃ meꝰ i ſãaria: ⁊ ego federaꝰ recedã a te. Pepigit ergo fed⁹: ⁊ dimiſit eũ. Tũc vir qđã de filiꝭ ꝓphetaꝝ dixit ad ſociũ ſuũ i ꝑmone dñi: Percute me. At ille noluit pcutẽ. Cui ait: Quia noluiſti audire vocẽ dñi: ecce recedes a me: ⁊ pcutiet te leo. Cũq⁹ paululũ receſſiſſet ab eo: iuenit eũ leo atq⁹ pcuſſit. Sz ⁊ alteꝝ inueniẽs vix: dixit ad eũ: Percute me. Qui pcuſſit eũ ⁊ vulnerauit. Abĩt g̃ ꝓpheta ⁊ occurrit regi i via: ⁊ mutauit aſpſiõe puluer| os ⁊ oc̃los ſuos: Cũq⁹ rex trãſiſſet: clãauit ad regẽ ⁊ ait: Seru⁹ tu⁹ egreſſus ẽ ad pliãdũ comiñ⁹: cũq⁹ fugiſſet vir⁹ un⁹: addurit eũ q̄dã ad me ⁊ ait: Cuſtodi uiꝝ iſtũ. Qui ſi lapſus fuerit: erit aĩa tua ꝑ aĩa ei⁹: aut talẽtũ argẽti appẽdes: Dũ ãt ego ſbat̃ huc illucqꝫ me vterẽ: ſubito ñ cõpuit. Et ait rex iſrł ad eũ: Hoc ẽ iudiciũ tuũ qđ ipe decreuiſti. At ille ſtati abſterſit puluerẽ ō facie ſua: ⁊ coguit eũ rex iſrł q⁹ ceẽt ō ꝓphet̃. Qui ait ad eũ: Hec dic̃ dñs. Q⁹

dimisisti vir dignū mōte ō māu tua: erit ai
ma tua p aīa ei⁹: ꝛ pplus tu⁹ p pplo ei⁹. Re
uersus ē igr rex isrl i domū suā: audire cōtē
nēs: ꝛ furibūdus venit i samariā. ¶ .XXI.
POst vba āt hec tpe illo vinea erat na
both iezrahelite q erat i iezrahel iuxta
palatiū achab igr samarie. Locut⁹ ē g achab
ad naboth dicēs: Da mihi vineā tuā ut faci
am mihi hōtū olex: qa vicina ē ppe domū
meā. Daboq tibi p ea uineā meliorē: aut si
cōmodū tibi putas argēti pciū q̄nū digna ē.
Cui rndit naboth: Propitius sit mihi dns ne
dē hēditatē patrū meox ī. Venit g achab in
domū suā idignās ꝛ frēdēs sup vbo qō locu
tus fuerat ad eū naboth iezrahelites dicēs:
ñ dabo ī hēditatē patrū meox. Et pjciēs se
i lectulū suū auertit faciē suā ad pietē: ꝛ nō
cōedit panē. Ingressa ē āt ad eū iezabel vxō
sua: dixitq ei: Quid ē hoc vñ aīa tua ꝑtrista
ta ē: ꝛ q̄r ñ comedis panē? Cui rndit ei: Lo
cut⁹ sū naboth iezrahelite: ꝛ dixi ei: Da mi
hi vineā tuā accepta pecūia: aut si ī placet da
bo tibi vineā meliorē p ea. Et ille ait: Nō da
bo ī vineā meā. Dixit g ad eū iezabel vxō ei
us. Sīc ādis auctōritatē es: ꝛ bñ regis ignū isrl.
Surge ꝛ comedo panē: ꝛ eq̄ aio esto. Ego da
bo tibi vineā naboth iezrahelite. Scripsit
itaq; līas ex noīe achab: ꝛ signauit eas ānu
lo ei⁹: ꝛ misit ad maiores natu ꝛ optimates
q erāt i ciuitate ei⁹: ꝛ hitabāt cum naboth.
Liax āt hec erat sñia. Predicate ieiuniū et
sedē facite naboth īt pmos pplī: ꝛ submit
tite duos uiros filios belial ꝓtra eū: ꝛ falsū
testimoniū dicāt: bñdixit naboth deū ꝛ igē:
ꝛ educite eū ꝛ lapidate: sicq; mōiat. Fecerūt g
ciues ei⁹ maiōes natu ꝛ optiates q hitabāt
cū eo i urbe: sīc pcepat eis iezabel: ꝛ sic scrip
tū erat i līis q̄s miſat ad eos. Predicauerūt ie
iuniū: ꝛ sedē fecerūt naboth īt pmos pplī: et
adducti duob⁹ vir filijs diaboli fecerūt eos sedē
re ꝓtra eū. Et illi, s. ut viri diabolici dixerūt
ꝓtra eū testimoniū cora mltitudie. Bñdixit
naboth deū ꝛ igē. Quaobrē eduxerūt eū ex
tra ciuitatē: ꝛ lapidib⁹ itfecerūt. Miseruntq; ad
iezabel dicētes: Lapidat⁹ ē naboth: ꝛ mōtu⁹
ē. Factū ē āt cū audisset iezabel lapidatū na
both ꝛ mortuū: locuta ē ad achab: Surge
possidē vineā naboth iezrahelite q noluit ī ac
q̄rere: ꝛ dabit eā accepta pecūia. Non. n. viuit
naboth sed mōtus ē. Qō cū audisset achab
mōtuū vir naboth: surrexit ꝛ ōscēdbat i vineā
naboth iezrahelite ut possideret eā. Fcs ē igr
ꝑmo dñi ad heliā thesbithē dicēs: Surge ō
scēde i occursū achab regis isrl q ē i samaria.
Ecce ad vineā naboth ōscēdit ut possideat
eā. Et loq̄r ad eū dicēs: Hec dic dns de⁹: Oc
cidisti: isup ꝛ possedisti. Et p hec adōs. Hec
dic dns: In loco hoc i q̄ lixerūt cāes sāguinez
naboth: lābēt q̄z sāguinē tuū. Et ait achab
ad heliā: Nū inuēisti me īmicū ī? Qui dixit:
Inuēi: eo q venūdat⁹ sis ut facēs malū i cō
spectu dñi. Hec dic dns: Ecce ego iducā sup
te malū: ꝛ ōmetā posteriora tua: ꝛ interficiā de
achab mīgētē ad pietē ꝛ clausū ꝛ vltimuz i
isrl. Et dabo domū tuā sic domū hieroboā
filij nabath: ꝛ sic domū baasa filij ahia: q; e
gisti ut me ad iracūdiā puocares: ꝛ peccare
fecisti isrl. Sz ꝛ ō iezabel locut⁹ ē dns dicēs:
Cāes cōedēt iezabel i agro iezrahel. Si mō
tu⁹ fuerit achab i ciuitate cōedēt eū cāes: si
āt mōtu⁹ fuerit i agro: cōedēt eū volucres ce
li. Igr ñ fuit alē tal sīc achab q venūdat⁹ ē ut
facēt malū i ꝓspcū dñi. Cōcitauit. n. eū iezā
bel vxō sua: ꝛ abominabil⁹ fctus ē itātū ut seqrēt
idola q̄ fecerāt āmōrei q̄s ꝓsupsit dns a facie
filioz isrl. Itaq; cū audisset achab pmōes i
stos: scidit vestīmta sua: ꝛ opuit cilicio carnē
suā: ieiuauitq; ꝛ dōmiuit i sacco: ꝛ ābulauit
demisso capite. Et fact⁹ ē pmo dñi ad heliaz
thesbithē dicēs: Nōne uidisti hūiliatū ach
ab cora me? Quia igr hūiliat⁹ ē mei cā: ñ in
ducā malū i diebus ei⁹: sz i dieb⁹ filij sui ifera
malū domui eius. ¶ .XXII.
TRāsierūt igr tres āni absq; bello īt sy
riā ꝛ isrl. In āno āt trtio descēdit ioſa
phat rex iuda ad regē isrl. Dixitq; rex israel
ad puos suos: Igrati q̄ nra sit ramoth galaad
ꝛ negligim⁹ tollē eā de manu igis syrie? Et ait
ad ioſaphat: Veries ne mecū ad plīādū i ra
moth galaad? Dixitq; ioſaphat ad igē isrl.
Sīc ego sū: ita ꝛ tu. Pplus me⁹ ꝛ pplus tuus
vnū sūt: ꝛ eqtes mei equites tui. Dixitq; ioſa
phat ad regē isrl: Quē ozo te hodie ꝓmonē
dñi. Cōgregauit g rex isrl pphetas q̄drigēto s
circit viros: ꝛ ait ad eos: Ire ōbeo i ramoth
galaad ad bellādū: an dsce? Qui rndērūt: A
scēde: ꝛ dabit eā dns i mānu igis. Dixit āt ioſa
phat: Nō ē hic ppheta dñi q̄spiā ut itrogē
mus p eū? Et ait rex isrl ad ioſaphat: Rema
sit vir vn⁹ p quē possum⁹ itrogare dns: sz ego
odi eū: q; ñ pphetat mihi bonū sz malū: mi
chaas fil⁹ iela. Cui ioſaphat ait: Ne loq̄r ita
rex. Vocauit g rex isrl eunuchū quēdā ꝛ di
xit ei: Festina adducere micheā filiū iemla

Rex ãt ísrl' ⁊ ioſaphat rex iuda ſedebãt vn' ⁊ q; ⁊ ſolio ſuo ueſtiti cultu ẽgio i area iuxta oſtiũ põte ſamarie: ⁊ vniuerſi pphete pphetabãt i ꝓſpcũ eoꝝ: Fecit q; ſibi ſedechias filꝰ chanaã cõnua ferrea ⁊ ait: Hec dicit dñs. His vẽtilabis ſyriã dõec deleas eã. Oẽſq; pphete ſiliꝫ pphetabãt dicẽtes: Aſcẽd i ramoth galaad: ⁊ vade ꝓſpere: ⁊ tradet dñs i manꝰ regis. Nũ ciꝰ vo q ierat ut uocaret micheã: locutꝰ ẽ ad eũ dicẽs: Ecce ſmões pphetarũ oĩ vno ẽgi bona pdicãt. Sit q ſmo tuꝰ ſilis eoꝝ: ⁊ loq; bona. Cui micheas ait: Viuit dñs: q; qcũq; dixerit mihi dñs hoc loqr. Veit itaq; ad regẽ: ⁊ ait illi rex: Micheas ire ỏbem' ramoth galaad ad pliãdũ: an ceſſam? Cui ille rñdit: Aſcẽde ⁊ uade ꝓſpere: ⁊ tradet dñs i mãu regis. Dixit ãt rex ad eũ: Iterũ atq; iterũ adiuro te ut ñ loqr mihi niſi qỏ verũ ẽ i noie dñi. Et ille ait: Vidi cũctũ iſrl diſpſũ i montibus q; ſi oues ñ hãtes paſtorẽ. Et ait dñs: Nõ habẽt iſti dñz: reuertat vnuſq; q; i domũ ſuã i pace. Dixit g rex iſrl ad ioſaphat: Nũq; d ñ dixi tibi q: ñ ꝓphetat mihi bonũ: ſz ſp malũ? Ille vo addẽs ait: Propt hoc audi ſmõez dñi: Vidi dñz ſedẽtẽ ſup ſoliũ ſuũ: ⁊ oẽm exercitũ celi aſſiſtẽtẽ ei a ỏxtris ⁊ a ſiſtris. Et ait dñs: Quis ỏcipiet achab igẽ iſrl ut aſcẽdat ⁊ cadat i ramoth galaad? Et dixit vn' vba huꝰ ſcemõi: ⁊ aliꝰ aliꝫ. Egreſſus ẽ ãt ſpſ: ⁊ ſtetit coram dño: ⁊ ait: Ego ỏcipiã illũ. Cui locutꝰ ẽ dñs: In q? Et ille ait: Egrediar: ⁊ ero ſps mẽdax i ore oĩuz pphetarũ eoꝝ. Et dixit dñs: Decipies ⁊ p ualeb: egredẽ ⁊ fac ita. Nc igr ecce ỏdit dñs ſpz mẽdacij i oĩ oĩuz pphetarũ tuoꝝ q; hic ſt: ⁊ dñs locutꝰ ẽ ꝓtra te malũ. Accessit ãt ſedechias filꝰ chanaã: ⁊ percuſſit micheã i maxillã: ⁊ dixit: Quo ne g dimiſit ſps dñi: ⁊ locutꝰ ẽ ẽ? Et ait micheas: Videbis tu' es i die illa qñ igr dier cubiculũ itra cubiculũ ut abſcõdar. Et ait rex iſrl: Tollite micheã ⁊ mãcat apud amõ ꝓncipẽ ciuitatis ⁊ apõ ioas filiũ amalech ⁊ dicite eis: Hec dicit rex: Mittite vir iſtũ in carcerẽ: ⁊ ſuſtẽtate eũ pane tribulatõis ⁊ aq; angustie: dõec reuertar i pace. Dixitq; micheas: Si reuerſus fueris i pace: ñ ẽ locutꝰ i me dñs. Et ait: Audite popli oẽs. Aſcẽdit itaq; rex iſrl ⁊ ioſaphat rex iuda i rãoth galaad. Dixit itaq; rex iſrl ad ioſaphat: Sume arma ⁊ igredẽ pliũ: ⁊ induẽ veſtib' tuis. Porro rex iſrl mutauit habitũ ſuũ: ⁊ igreſſus ẽ bellũ. Rex ãt ſyrie pcepat ꝓncipib' cũruũ igitaduob' dicẽs Nõ pugnabitis ꝓtra maiorẽ ⁊ maiorẽ quẽpiã niſi ꝓtra regẽ iſrl ſolũ. Cũ g uidiſſẽt ꝓncipes cũruũ ioſaphat: ſuſpicati ſt q; ipe ẽet rex iſrl ⁊ ipetu fco pugnabant ꝓtra eũ. Et exclamauit ioſaphat. Intellexẽtq; ꝓncipes cũruũ q; ñ ẽet rex iſrl: ⁊ ceſſauerũt ab eo. Vir ãt q̃dã tetẽdit arcũ i iceritũ ſagittã oĩigẽs: ⁊ caſu pcuſſit igẽ iſrl inter pulmonẽ ⁊ ſtomachũ. Et ille dixit aurige ſuo: Verte manũ tuaz: ⁊ eice me ỏ exercitu: q; grauit vlnerat' ſũ. Cõmiſſũ ẽ g pliũ i die illa. Et rex iſrl ſtabat i curru ſuo ꝓtra ſyros: ⁊ mõtuꝰ ẽ veſpe. Fluebat ãt ſanguis plage i ſinũ curr': ⁊ ꝓco iſõuit i vniuerſo exercitu añq; ſol occũbẽt dicẽs: Un' q̃ſq; iuertat i ciuitatẽ ⁊ i trã ſuã. Mõtuꝰ ẽ ãt rex: ⁊ p lat' ẽ i ſamariã. Sepelieritq; igẽ i ſamaria: ⁊ laueũt curr ei' i piſcina ſamarie: ⁊ lixerũt cães ſanguinẽ ei': ⁊ habẽas lauerũt iuxta vbũ dñi q̃ locut' fuerat. Reliq; aũt ſmonũ achab ⁊ vniuerſa q̃ fecit: ⁊ dom' ebur nea quã edificauit: cũctaz q; urbiũ q̃s extruxit: nõne hec ſcripta ſt i libro ſmonũ diez regũ iſrl? Dormiuit g achab cũ pib' ſuis: ⁊ ignauit ochoziaſ filꝰ ei' ꝓ eo. Ioſaphat vo filꝰ aſa igneꝫ cepit ſup iudã ãno qrto achab regis iſrl. Triginta q̃nq; ãnoz erat cũ igneꝫ cepiſſet: ⁊ viginti q; ãnis ignauit i irlm. Nome mris ei' aguba filia ſalai: Et ãbulauit i oĩ uia aſa pris ſui: ⁊ ñ ỏcliauit ex ea. Fecitq; qỏ rectũ ẽ i ſpectu dñi: verũtn excelſa non abſtulit. Adhuc n. pplꝰ ſacrificabat ⁊ adolebat incenſũ i excelſis. Pacẽq; habuit ioſaphat cũ rege iſrl. Reliq; ãt vboz ioſaphat ⁊ opa ei' q̃ geſſit ⁊ pliã: nõne hec ſcripta ſũt i libro vboz diez regũ iuda? Ex ⁊ reliq̃as effeminatoz q; remãſerãt i die' aſa pris ei' abſtulit ỏ tra. Nec erat tẽ rex ꝓſtitut' i edom. Rex vo ioſaphat fecerat claſſes i mari: q̃ nauigarẽt i ophir pp aurũ ⁊ ire ñ poterãt: q; ꝓfracte ſt i aſyõgaber. Tc ait ochoziaſ filꝰ achab ad ioſaphat. Vadãt ſui mei cũ ſuis tuis i nauib'. Et noluit ioſaphat. Dormiuitq; ioſaphat cũ pib' ſuis: et ſepult' ẽ cũ eis i ciuitate dauid pris ſuis: regnauitq; ioram filꝰ ei' ꝓ eo. Ochoziaſ ãt filiuſ achab regnare cepit ſup iſrl i ſamaria anno ſeptiodecimo ioſaphat regis iuda: ignauitq; ſup iſrl duob' ãnis. Et fecit malũ in ꝓſpectu dñi: ⁊ ãbulauit i via pris ſui ⁊ matris ſue ⁊ in via hieroboã filij nabath q̃ peccare fecit iſrl. Seruiuit q; baal ⁊ adorauit eũ: ⁊ irritauit dñz deũ iſrl iuxta oia q̃ fecerat pater eius.

Explicit ꝓmus liꝫ Malachim. i. regũ ttꝰ.

Incipit secūdus liber malachim
idest quartus regum. Caplm .I.

Reuaricat' ē aūt moab in
p isrl': p' q' mortu' ē achab.
Lecidit q' ochozias p cācel
los cenaculi sui: qđ hēbat
i samaria ⁊ egrotauit: mi-
sitq' nūcios dicēs ad eos:
Ite ꝛsulite beelzebub deū acharon: utrū ui
uere qucā de infirmitate mea hac. Angel' ăt
dñi locut' ē ad heliā thesbiten dicēs: Surge
ascēd i occursū nūcioꝝ ēgis samarie: ⁊ dices
ad eos: Nūqd nō ē deus i isrl': ut eat ad ꝛsu
lēdū beelzebub deū acharō? Quāobrē hec
dicit dñs: De lectulo sup quē ascēdisti nō ꝺ
scēdes: sz mōte morieris. Et abiit helias: iuer
siq' sūt nūcij ad ochoziā. Qui dixit eis. Qđ
reuersi estis? At illi rndēr ei: Vir occurrit no
bis: ⁊ dixit ad nos: Ite reuertimini ad regez
q' misit uos: ⁊ dices ei: Hec dic dñs: Nūqd
qz ñ erat de' i isrl': mittis ut ꝛsulat beelzebub
ꝺ' acharō: Iccirco ꝺ lectlo sup quē ascēdisti
ñ descēdes: sz mōte morieris. Qui dixit eis:
Cui' figur ⁊ habit' ē uir ille q' occurrit uob':
⁊ locut' ē ẏba hec? At illi dixerūt: Vir pilo-
sus ⁊ zōa pellicea accict' rēib'. Qui ait: He-
lias thesbites ē. Misitq' ad eū q̄nq̄gēariuz
pncipē: ⁊ quinquaginta qui erant sub eo.
Qui ascendit ad eū: sedentiq' in uertice mō
tis ait: Homo dei: rex precepit ut descēdas.
Respōdensq' helias: dixit quinquagēario.
Si homo dei sum: descendat ignis de celo
⁊ deuoret te ⁊ quinquaginta tuos. Descēdit
g' ignis de celo: ⁊ deuorauit eū: ⁊ q̄nquagita
q' erant cū eo. Rursūq' misit ad euz pncipē
quinquagenariū alterū: ⁊ quinquaginta cū
eo. Qui locutus est illi: Homo dei: hec dicit
rex: Festina: descende. Rndēs helias ait: Si
hō dei ego sū: descēdat ignis de celo ⁊ deuo
ret te ⁊ q̄nq̄gita tuos. Descēdit g' ignis ꝺ celo
⁊ deuorauit illū: ⁊ q̄nq̄gita eius. Iterq' misit
pncipē q̄nq̄genariū tertiū: ⁊ q̄nq̄gita q' erāt
cū eo. Qui cū uenisset curuauit genua ꝛtra
heliā: ⁊ deprcat' ē eū ⁊ ait: Hō dei: noli ꝺspi-
cē aiam meā: et aias fuoꝝ tuoꝝ q' mecū sūt.
Ecce descēdit ignis ꝺ celo ⁊ deuorauit duos
pncipes quinquagenarios primos: ⁊ q̄nq̄
genos qui cum eis erant. Sed nunc obsecro
ut miserearis anime mee. Locutus ē aūt an
gelus dñi ad heliam dicēs: Descende cū eo.
Ne timeas. Surrexit igr ⁊ ꝺscēdit cū eo ad
regē: ⁊ locut' ē ei. Hec dicit dñs: Quia misi
sti nūcios ad cōsulēdū beelzebub deū acha
ron q̄si nō esset deus in isrl' q' posses introga
re sermonē: iō ꝺ lectlo sup quē ascēdisti ñ ꝺ
scēdes: sz mōte morieris. Mortu' ē ăt iuxta
ẏmonē dñi quē locut' ē helias: ⁊ regnauit io
zā frat' ei' p eo: āno scdo ioza filij iosaphat ē
gis iude. Nō. n. hēbat filiū. Reliq ăt ỿborum
ochozie q' opat' ē: nōne hec scripta sūt i libro
ẏmonū dierū regū isrl'?

. II.

Factū ē aūt cū leuare uellet dñs heliā
p turbinē i celū: ibāt helias ⁊ heliseus
de galgalis. Dixitq' helias ad heliseū: Sedo
hic: qz dñs misit me usq' in bethel. Cui ait
heliseus: Viuit dñs: ⁊ viuit aia tua: qz nō ꝺ
relinquā te. Cūq' descēdissēt in bethel: egres
si sūt filij pphetarū q' erāt i bethel ad heliseū:
⁊ dixerūt ei: Nūqd nosti qz hodie dñs tollet
dñm tuū a te? Qui rndit: Et ego noui: Sile
te. Dixit ăt helias ad heliseū: Sede hic: qa
dñs misit me i hierico. Et ille ait: Viuit dñs
⁊ viuit aia tua: quia non derelinquā te. Cū
q' uenissent hierico: accesserunt filij pphetā
rū q' erāt in hierico ad heliseū: ⁊ dixerūt ei:
Nūqd nosti: quia dñs hodie tollet dñz tuū
a te? Et ait: Et ego noui. Silete. Dixit ăt ei
helias: Sede hic: qz dñs misit me usq' ad īō
danē. Qui ait: Viuit dñs: ⁊ viuit aia tua:
qz nō derelinquā te. Ierunt igitur ambo pi
ter: ⁊ quinquaginta uiri de filijs pphetarū
secuti sunt eos. Qui ⁊ steterūt ex ꝛtra longe:
Illi autē ambo stabant sup iordanē. Tulit
q' helias palliū suū ⁊ uoluit illud: ⁊ percussit
aq̄s que diuise sunt in vtrāq' partē: ⁊ tran
sierūt ābo p siccū. Cūq' transissent: helias
dixit ad heliseū: Postula qđ uis: ut faciā ti-
bi ătequ tollar a te. Dixitq' heliseus: Obsecro
ut fiat in me duplex spūs tuus. Qui rndit:
Rem difficilē postulasti. Attamē si videris
me quādo tollar a te erit quod petisti: si aūt
nō videris non erit. Cūq' pergerent ⁊ ince-
dentes sermocinarent: ecce currus igneus ⁊
equi ignei diuiserunt utrūq'. Et ascendit he
lias per turbinez in celum: heliseus autem
uidebat: ⁊ clamabat: Pater mi pat' mi: cur-
rus isrl' ⁊ auriga eius. Et nō vidit eū ămplius.
Apphenditq' uestimēta sua: ⁊ scidit illa in
duas partes. Et leuauit palliū helie qđ ceci
derat ei. Reuersusq' stetit sup ripā iordānis.
⁊ pallio helie qđ ceciderat ei percussit aq̄s ⁊
non sunt diuise. Et dixit: Vbi est deus helie

etiã nũc: ꝑcussitq; aq̃s: ⁊ diuise sunt huc atq; illuc: ⁊ trãsyt helise. Videtes ãt filij ꝓ-
pheta; q̃ erãt i hierico decõtra dixerũt. Re-
quieuit spũs helie sup heliseũ. Et venietes i oc-
cursũ ei' adorauerũt eũ pni i trã: dixerũtq;
illi. Ecce cũ fnis tuis sũt q̃ntq̃gita uiri fõtes
q̃ pñt ire: ⁊ q̃rere dñm tuũ: ne fõte tulerit eũ
spũs dñi ⁊ piecerit eũ in vnum montiũ aut in
vnã valliũ. Qui ait: Nolite mittere. Coege
runtq; eũ: donec acqeseret ⁊ diceret: Mitti-
te. Et miserũt q̃ntq̃gita uiros. Qui cũ q̃sisset
trib' dieb': nõ inuenerũt. Et reuersi sũt ad eũ.
Ait ille habitabat i hierico: ⁊ dixit eis: Nũq̃d
nõ dixi vob: nolite mittẽ: Dixerũt q; viri ci
uitatũ ad heliseũ: Ecce habitatio ciuitatũ hu
ius optima ẽ sicut tuipse dñe ꝓspicis: sed aq̃
pessime sũt: ⁊ tra sterilis. Ait ille ait: Afferte
mihi uas nouũ: ⁊ mittite i illud sal. Qõ cũ
attulissẽt: egressus ad fontẽ aq̃rum misit in
illũ sal: ⁊ ait: Hec dicit dñs: Sanaui aq̃s has:
⁊ nõ erit ultra i eis mors neq; sterilitas. Sa-
nate sũt g̃ aq̃ vsq; i diẽ hãc iuxta vbũ heliseı
qõ locutus ẽ. Ascendit ãt inde heliseus i be-
thel. Cũq; ascenderet ꝑ viam pueri parui e
gressi sũt de ciuitate: ⁊ illudebant ei dicẽtes:
Ascẽde calue: ascẽde calue. Qui cũ respexis
set vidit eos: ⁊ maledixit eis i nomie dñi. Eg
ressiq; sũt duo vrsi ō saltu: ⁊ lacerauerũt ex
eis q̃draginta duos pueros. Abijt aũt inde
i mõtẽ carmeli: ⁊ inde reuersus ẽ i samariã.

.III.

Oram vō filius achab regnauit super
isrl' in samaria: ãno decimooctauo io
saphat regis iude. Regnauitq; duodeci an-
nis: ⁊ fecit malũ coram dño: sz nõ sicut pr̃ su'
⁊ mr̃. Tulit. n. statuas baal q̃s fecerat pr̃ ei': ⁊
verũtn̄ in pccis hieroboã filij nabath q̃ pec
care fec̃ isrl' adhesit: nec recessit ab eis. Por-
ro mesa rex moab nutriebat pecora multa:
⁊ soluebat regi isrl' cẽtũmilia agnoꝝ ⁊ cẽtũ
milia arietũ cũ velleribus suis. Cũq; mõtuꝰ
fuisset achab: ꝓuaricat' ẽ fed' q̃ hẽbat cum
rege isrl'. Egressus ẽ igit̃ rex ioram i die illa de
samaria: ⁊ recensuit vniuersũ isrl': misitq; ad
iosaphat regẽ iuda dicẽs: Rex moab recessit
a me: veni mecũ ꝓtra eũ ad prelium. Qui re-
spondit: Ascẽdã. Qui meus est tuus ẽ: ppl'us
me' ppl'us tuus: ⁊ equi mei equi tui. Dixit
q;: Per quã viã ascendamus? At ille rñdit:
Per desertũ idumee. Perrexẽt igit̃ rex isrl'
⁊ rex iuda ⁊ rex edom: ⁊ circuierũt ꝑ viã se-
ptẽ dieꝝ: nec erat aq̃ exercitui ⁊ iumẽtis q̃ se-
quebãt eos. Dixitq; rex isrl': Heu heu heu.
Cõgregauit nos dñs tres reges: ut traderet
i manu moab. Et ait iosaphat: Est ne hic ꝓ
pheta dñi: ut deprecemur dñm per eũ? Et rñdit
vnus de fuis regis isrl': Est hic helise' filius
saphat q̃ fũdebat aquã sup man' helie. Et
ait iosaphat: Est apũd eũ fmo dñi? Descẽdit
q; ad eum rex isrl' ⁊ iosaphat rex iuda: ⁊ rex
edom. Dixit ãt heliseus ad regẽ isrl': Quid
mihi ⁊ tibi est? Vade ad ꝓphetas pr̃is tui ⁊
matris tue. Et ait illi rex isrl': Quare cõgrega
uit dñs tres reges hos ut traderet eos i ma
nus moab? Dixitq; ad eũ helise': Viuit dñs
exercituũ i cui' ꝓspectu sto: q; si nõ vultũ io
saphat regis iude erubescerẽ: nõ attẽdissẽ q̃dẽ
te: nec respexissem. Nũc aũt adducite mihi
psalten. Cũq; caneret psaltes facta ẽ sup eũ
man' dñi. Et ait: Hec dicit dñs: Facite aluei
torrẽtes huius fossas ⁊ fossas. Hec. n. dicit dñs:
Nõ videbitis uẽtũ neq; pluuiã: ⁊ aluei iste re
plebit̃ aq̃s: ⁊ bibetis uos ⁊ familie uestre et
iumẽta uã. Parũq; ẽ hoc i ꝓspectu dñi: is-
ꝑ tradet etiã moab i man' uestras. Et pcu-
tietis oẽm ciuitatẽ munitã ⁊ oẽm urbẽ elec
tã: ⁊ uniuersũ lignũ fructiferũ succidetis cun
ctosq; fõtes aq̃rum obturabitis: ⁊ oẽs agros egre
gios opietis lapidibus. Factũ ẽ igit̃ mane q̃n
sacrificiũ offerri solet: ⁊ ecce aq̃ veniebãt ꝑ
uiã edom. Et repleta ẽ tra aq̃s. Vniuersi aũt
moabite audietes q; ōscẽdissẽt tres reges ut
pugnarent aduersus eos: cõuocauerũt oẽs
q̃ accincti erãt baltheo desuper ⁊ steterũt in
terminis. Primoq; mane surgẽtes: ⁊ orto
iã sole ex aduerso aq̃rũ: viderũt moabite e
tra aq̃s rubras q̃si sanguinẽ: dixerũtq;: Sã-
guis gladij ẽ. Pugnauerunt reges ꝓtra se et
cesi sũt mutuo. Nẽ pge ad pdã moab. Per
rexerũtq; i castra isrl'. Porro cõsurgẽs isrl'
percussit moab: at illi fugerũt corã eis. Veneꝛ
igitur q̃ uicerãt: ⁊ percusserũt moab: ⁊ ciui
tates destruxerũt: ⁊ oẽm agrum optimũ mit
tentes singuli lapides repleuerunt: ⁊ vniuer
sos fontes aquarũ obturauerũt: ⁊ omnia li
gna fructifera succiderunt: ita ut muri tan-
tum fictiles remanerent. Et circundata ẽ ci
uitas a fundibularijs: ⁊ magna ex pte pcus
sa. Quod cũ uidisset rex moab prevaluisse
s. hostes: tulit secum septingẽtos uiros edu
centes gladios ut irrumperent ad regem e
dom: ⁊ non potuerunt. Arripiensq; filium
suum primogenitum qui regnaturus erat

111
108

p eo obtulit holocaustū sup muz: ⁊ facta ē idignatio magna i isrl. Statiqz recessēit ab eo: ⁊ reuersi sūt i terrā suā.

¶ .IIII.

Mlier āt quedā de vxoribꝫ pphetarū: clamabat ad heliseū dicēs: Seruꝰ tuꝰ vir meus mortuꝰ est: ⁊ tu nosti q seruꝰ tuus fuit timēs deū. Et ecce creditō uenit: ut tol lat duos filios meos ad suiedū sibi. Cui dixit heliseꝰ: Quit uis vt faciā tibi: Dic mihi: Quid habes i domo tua: At illa rndit: Nō habeo ācilla tua q̄q̄ i domo mea: nisi paz olei q̄ ungar. Cui ait: Vade: pete mutuo ab oībus vicinis tuis uasa vacua non pauca: ⁊ igredē ⁊ claude hostiū tuū cū intrinsecus fueris tu ⁊ filij tui: ⁊ mitte inde in oia uasa hec: ⁊ cū plena fuerīt tolles. Fuit itaqz mlier ⁊ clausit hostiū sup se ⁊ sup filios suos. Illi offerebāt uasa: ⁊ illa infudebat. Cūqz plena fuissēt vasa: dixit ad filiū suum: Affer mihi adhuc uas. Et ille rndit: Nō habeo. Stetit qz oleū. Veit āt illa ⁊ indicauit hoī dei. Et ille: Vade inqt vēde oleū ⁊ redde creditori tuo: tu aūt ⁊ filij tui viuite de reliq̄. Facta ē aūt q̄dā dies: ⁊ transibat heliseꝰ p sunā ciuitatē. Erat āt ibi mlier magna: q̄ tenuit eū ut comederet panē. Cūqz frequēt ide trāsiret: diuertebat ad eā ut comedēt panē. Que dixit ad uirū suū: Video q uir dei scūs est iste: q̄ trāsit p nos frequēt. Faciam ergo ei cēaculū puū: ⁊ ponam ei ibi lectulū ⁊ mēsā ⁊ sellā ⁊ cādelabrū: ut cū uenerit ad nos māet ibi. Facta ē g dies q̄dā: ⁊ veniens diuertit i cenaculū: ⁊ requieuit ibi. Dixitqz ad giezi puerū suū: Voca sunamiten istā. Qui cū vocasset eā: ⁊ illa stetisset corā eo: dixit ad puerum suū: Loquer ad eā. Ecce sedule i oībus mīstrasti nobis: q̄d uis vt faciaz tibi: Nūq̄d habes negociū: ⁊ vis ut loquar regi siue pncipi militie: Que rndit: In medio ppli mei habito. Et ait: Quid g vlt vt faciā ei: Dixit qz giezi: Ne q̄ras: filiū. n. nō habet: ⁊ vir eius senex ē. Precepit itaqz ut uocaret eā. Que cū uocata fuisset ⁊ stetisset añ hostiuz: dixit ad eam: In tpe isto i hac cadē hōa si uita comes fuerit: habebis in vtero filiū. At illa: No li q̄so dñe mi uir dei: noli mētiri ācille tue. Et pcepit mulier: ⁊ peperit filiū i tpe: ⁊ i hora cadē q̄ dixerat heliseꝰ. Creuit aūt puer: ⁊ cū eēt q̄dā dies ⁊ egressus isset ad patrē suū ad messores: ait patri suo: Caput meum dole o. At ille dixit puero: Tolle: ⁊ duc eum ad matrē suā. Qui cū tulisset ⁊ duxisset eū ad matrē suā: posuit eū illa sup genua sua vsqz ad meridiē: ⁊ mortuus ē. Ascēdit aūt ⁊ collocauit eū sup lectū hōis dei: ⁊ clausit hostiū. Et egressa vocauit virū suū: et ait: Mitte mecū obsecro vnū de pueris ⁊ asinā: vt excurrā vsqz ad hōiez dei: ⁊ reuertar. Qui ait illi: Quā ob causā vadis ad eū: Hodie non sūt calēde nec sabbatū. Que rndit: Vadaz. Strauitqz asinā: ⁊ pcepit puero: Mina ⁊ ppera: ne mihi morā facias i eūdo: ⁊ hoc age qđ pcipio tibi. Profecta ē igit: ⁊ venit ad uirū dei i montē carmeli. Cūqz uidisset eā vir dei ocōtra: ait ad giezi puerū suū: Ecce sunamitis illa. Vade g i occursū ei: ⁊ dic ei: Recte ne agit circa te ⁊ circa virū tuū: ⁊ circa filiū tuū: Que rndit: Recte. Cūqz venisset ad virū dei i mōtē apphēdit pedes eius: ⁊ accessit giezi ut amouēret eā. Et ait hō dei: Dimitte illā. Alia. n. ei amaritudie ē: ⁊ dñs celauit a me: ⁊ non indicauit mihi. Que dixit illi: Nūq̄d petiui filiū a dño meo: Nūq̄d nō dixi tibi: ne illudas mei? Et ille ait ad giezi: Accige lūbos tuos: ⁊ tolle baculū meū i mānu tua ⁊ uade. Si occurrerit tibi hō nō saluteꝫ eū: ⁊ si salutauerit te q̄spiā nō rndeas illi. Et pones baculū meū sup faciē pueri. Dixit mat pueri ait: Viuit dñs ⁊ viuit aia tua: nō dimittā te. Surrexit g ⁊ secuꝰ ē eā. Giezi aūt pcesserat añ eos: ⁊ posuerat baculū sup faciē pueri: ⁊ nō erat vox neqz sēsus. Reuersusqz ē i occursū eius: ⁊ nūciauit ei dicēs: Nō surrexit puer. Ingressus ē g heliseꝰ domuz: ⁊ ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius. Ingressusqz clausit hostiū sup se ⁊ sup pueru. ⁊ orauit ad dñz. Et ascēdit: ⁊ icubuit super puerū: posuitqz os suū super os eius: et oculos suos super oculos eius: ⁊ manus suas super manus eius: ⁊ incuruauit se super eū: ⁊ calefacta est caro pueri. At ille reuersus deambulabat in domo semel huc atqz illuc ⁊ ascendit ⁊ incubuit super eū. Et oscitauit puer septies: aperuitqz oculos. Et ille vocauit giezi: ⁊ dixit ei: Voca sunamiten hanc. Que uocata ingressa ē ad eum. Qui ait: Tolle filiū tuū. Venit illa ⁊ cōcidit ad pedes eius: ⁊ adorauit super terrā. Tulitqz filiū suū ⁊ egressa est: ⁊ heliseus reuersus est in galgala. Erat autē fames in terra: ⁊ filij pphetarum habitabāt corā eo: dixitqz vni de pueris suis: Pone ollā grandē: ⁊ coque pulmentū filijs prophetaꝝ. Et egressus est vnus in agrum

vt colligeret herbas agrestes. Inuenitq; qñ
uitez siluestrez: & collegit ex ea coloqntidas
agri & iplenit palliũ suũ: & reuersus cõcidit
i ollã pulmẽti. Nesciebat.n. qd eẽt. Infude-
rũt g̃ soc̃is ut comederẽt. Cũq; gustassẽt ō
coctiõe: exclamauerũt dicẽtes: Mors i olla
uir dei. Et nõ potuerũt comedere. At ille:
Afferte iq̃t farinã. Cũq; tulissent: misit i ol
lã & ait. Infũde turbe ut comedãt. Et ñ fuit
ãplũ q̃cq̃ amaritudinis i olla. Vir ãt q̃daz
uenit de balsalisa deferẽs uiro dei panes p̃
mitiaz: & uigiti panes hozdaceos: & frumtũ
nouũ i pera sua. At ille dixit: Da popl̃o ut
comedat. Rñditq; ei mist̃er ei⁹: Quantũ est
hoc ut apponã cozã cẽtũ uiris? Rursũ ille:
Da ait populo ut comedat. Hec.n. dic̃ dñs:
Comedẽt: & superit. Posuit itaq; cozã eis.
Qui comederũt: & supfuit iuxta v̄bũ dñi.

.V.

Naaman princeps militie regis syrie e-
rat uir magnus apud dñm suũ & ho-
noratus. Per illũ.n. dedit dñs salutẽ syrie.
Erat aũt uir fortis & diues: sz lepzosus. Põ
zo de syria egressi fuerãt latrũcli: & captiuã
duxerãt de t̃ra isr̃l puellã paruulã: q̃ erat in
obsequio uxozis naaman. Que ait ad dñaz
suã: Vtinã fuisset dñs meus ad pphetam q̃
ẽ i samaria: pfecto curasset eũ a lepza quaz
bz. Ingressus ẽ itaq; naaman ad dñm suũ:
& nũciauit ei dicẽs: Sic & sic locuta ẽ puella
de t̃ra isr̃l. Dixitq; ei rex syrie: Vad & mittã
l̃as ad regẽ isr̃l. Qui cũ pfectus eẽt & tulis-
set secũ decẽ talẽta argẽti & sexmilia aureos:
& decẽ mutatozia vestimentoz: detulit l̃as
ad regẽ isr̃l i hec v̄ba: Cũ accepis epl̃az hãc:
scito q̃ miseri ad te naaman fuũ meũ vt cu
res eũ a lepza sua. Cũq; legisset rex isr̃l l̃as:
scidit vestimẽta & ait: Nũqd dẽ ego sũ ut oc
cidẽ possim & viuificare: qa iste misit ad me
ut curẽ hoiez a lepza sua? Aliaduertite & vi-
dete: q̃ occasiões q̃rat aduersũ me. Qz cũ au
disset heliseus uir dei: scidisse videlz regem
isr̃l vestimẽta sua: misit ad eũ dicens: Quaz
scidisti vestimẽta tua? Veniat ad me: & sciat
eẽ pphetã i isr̃l. Venit g̃ naamã cũ eq̃s & curri
bus: & stetit ad hostiũ domus helisei. Misit
q; ad eũ heliseus nũciũ dicẽs: Vade & lauaz
septies i iozdane: & recipiet sãitatẽ caro tua
atq; mũdaberis. Irat⁹ naamã: recedebat di
cẽs: Putabã q; egrederet ad me & stans inuo
caret nomẽ dñi sui: & tangeret manu sua lo
cũ lepre: & curaret me. Nũquid nõ meliozes
sũt abana & phazfar fluuij damasci õib⁹ aq̃s
isr̃l: ut lauer i eis & mũder? Cũ g̃ uertisset se
& abiret idignãs: accesserũt ad eũ serui sui: &
locuti sũt ei: Pr̃: & si rẽ grãdẽ dixisset tibi p̃
pheta: certe facere debueras: quanto magis
quia nũc dixit tibi: lauaz & mundaberis? De
scẽdit & lauit septies i iozdane iuxta sermo-
nẽ uiri dei: & restituta ẽ caro ei⁹ sicut caro pu
eri puuli: & mundatus est. Reuersusq; ad vi
rum dei cum uniuerso comitatu suo: venit
& stetit cozã eo & ait: Vere scio q̃ nõ sit alius
deus i uniuersa t̃ra: nisi tm̃ in isr̃l. Obsecro
itaq; ut accipias bñdictionẽ a fuo tuo. At
ille rñdit: Viuit dñs añ quẽ sto: q̃z non acci
piã. Cũq; viz facẽt: penit⁹ nõ acqeuit. Dixit
q; naaman: Vt uis. Sz obsecro p̃cede mihi
seruo tuo: ut tollã on⁹ duoz burdonũ ō t̃ra.
Nõ.n. faciet ultra fuus tuus holocaustum
aut victimã dũs alienis: nisi dño. Hoc ãt so
lũ ẽ ō q̃ depcer̃ dñz p̃ fuo tuo: q̃n ingredi et
dñs meus tẽplũ remmon ut adozet: & illo i
nitẽte sup manũ meã: si adozauero in tẽplo
remmon: adozãte eo i eodem loco: ut ign̄ificat
mihi dñs fuo tuo p̃o hac re. Qui dixit ei:
Vade i pace. Abũt g̃ ab eo: electo tempore.
Dixit gieçi puer uiri dei: Pepcit dñs meus
naaman syro isti: ut nõ accipet ab eo q̃ attu
lit. Viuit dñs q: curr̃ã p⁹ eũ: & accipiã ab eo
aliq̃d. Et secut⁹ ẽ gieçi p⁹ tergũ naamã. Quẽ
cũ uidisset ille curr̃ẽtẽ ad se desilũt de curru
i occursũ ei⁹ & ait: Recte ne sẽ ōia? Et ille ait:
Recte. Dñs meus misit me ad te dicẽs: Mõ
uenerunt ad me duo adolescentes ō monte
ephraim: ex filiis pphetaz. Da eis talentuz
argenti: & uestes mutatõias duplices. Dixit
q; naaman. Melius est ut accipias duo ta
lenta. Et coegit eũ: ligauitq; duo talenta ar
genti i duobus saccis: & duplicia uestimẽta
& iposuit duobus pueris suis: qui & portа-
uerãt cozã eo. Cũq; venisset iã uespi tulit ō
manu eoz: & reposuit i domo: dimisitq; ui-
ros & abierũt: ipse aũt ingressus stetit cozaz
dño suo. Et dixit heliseus: Vnde uẽis gieçi?
Qui rñdit: Nõ iuit fuus tuus quoq̃. At ille
ait: Nõne cor meũ i pñti erat: q̃n reuersus ẽ
hõ de curru suo i occursũ tui? Nunc igitur
accepisti argẽtũ & accepisti uestes: ut emas
oliueta & uineas & oues & boues & seruos et
ancillas. Sed & lebra naaman adherebit ti
bi & semini tuo usq; in sempiternũ. Et egres
sus ẽ quasi nix ab eo lepzosus.

.VI

112
109

Dixerũt aũt filij pphetarũ ad heliseum: Ecce locus in q̃ habitam⁹ coꝝ te ãgustus ẽ nobis. Eam⁹ vsq; ad iordanẽ ⁊ tollãt singuli de silua materias singulas: ut edificem⁹ nob ibi locũ ad habitãdũ. Qui dixit: Ite. Et ait vn⁹ ex illis: Veni q̃ ⁊ tu cũ seruis tuis. Rñdit: Ego uẽiã. Et abijt cũ eis. Cũq; venissẽt ad iordanẽ: cedebãt ligna. Accidit ãt: ut cũ vn⁹ materiã succidisset caderet ferꝝ securis i aquã. Exclamauitq; ille ⁊ ait: Heu heu heu dñe mi: ⁊ hoc ipꝝ mutuo accepã. Dixit ãt hõ dei: Vbi cecidit? At ille mõstrauit ei locũ. Precidit q̃ lignũ: ⁊ misit illuc. natauitq; ferꝝ. Et ait: Tolle. Qui extẽdit manũ: ⁊ tulit illud. Rex ãt syrie pugnabat ꝯra isrl: cõsiliũq; inijt cũ seruis suis dicẽs: In loco illo ⁊ illo ponam⁹ insidias. Misit itaq; uir dei ad regẽ isrl dicẽs: Caue ne trãseas i locũ illũ: q; ibi syri in insidijs sunt. Misit itaq; rex isrl ad locũ quẽ dixerat ei uir dei ⁊ pocupauit eũ: ⁊ obseruauit se ibi nõ semel neq; bis. Cõturbatũq; ẽ cõ regis syrie p hac re: ⁊ ꝙocatis seruis suis ait: Quare non indicatis mihi q̃s pditor mei sit apud regẽ isrl? Dixit q; vnus seruoꝝ eius: Neq; dñe mi rex: sed heliseꝰ ppheta q̃ ẽ i isrl indicat regi isrl oĩa vba q̃cũq; locut⁹ fueris i cõclaui tuo. Dixit q; eis: Ite ⁊ videte vbi sit: ut mittã ⁊ capiaꝝ eũ. Annũciauerũt ei dicẽtes: Ecce i dothain. Misit q̃ illuc eq̃s ⁊ curꝝus ⁊ robur exercit⁹. Qui cũ uenissent nocte: circundederũt ciuitatẽ. Cõsurgẽs autẽ diluculo minister uiri dei egressus ẽ: uiditq; exercitũ in circuitu ciuitatis ⁊ equos ⁊ currus. Nũciauitq; ei dicẽs: Heu heu heu dñe mi q̃d faciemus? At ille rñdit: Noli timere. Plures enĩ nobiscũ sunt: q̃ cũ illis. Cũq; oraſſet heliseꝰ ait: Dñe aperi oculos pueri hui⁹ ut uideat. Et aperuit dñs oculos pueri: ⁊ uidit: q; ecce mõs plẽus equoꝝ ⁊ curruũ igneoꝝ in circuitu helisei. Hostes uero descenderunt ad eũ. Porro heliseus orauit ad dñm dicens: Percute obsecro gentẽ hãc cecitate. Percussitq; eos dñs ne uiderent iuxta uerbũ helisei. Dixit autẽ ad eos heliseus: Non est hec uia: neq; ista ẽ ciuitas. Sequimini me: ⁊ ostendã uobis uirum quẽ queritis. Duxit q̃ eos in samariã. Cũq; ingressi fuissent in samariã: dixit heliseus: Dñe: aperi oculos istoꝝ ut uideant. Aperuitq; dom⁹ oculos eoꝝ: ⁊ uiderunt se esse in medio samarie. Dixitq; rex isrl ad heliseũ: cũ uidisset eos: Nũq̃d percutiã eos pat mi? Et ille ait: Nõ pcuties. Neq; n. cepisti eos gladio ⁊ arcu tuo: ut pcutias: Ꝙ pone panẽ ⁊ aquã coꝝ eis: ut comedãt ⁊ bibãt ⁊ uadãt ad dñm suũ. Apposituq; ẽ eis cibo ẽũ magna ꝓparatio. Et comed̃rũt ⁊ bibẽrũt: ⁊ dimisit eos: abierũtq; ad dñm suũ. Et ultra nõ uenerũt latrões syrie i trã isrl. Factũ ẽ aũt p⁹ hec ꝙgregauit benadab rex syrie uniuersũ exercitũ: ⁊ ascẽdit ⁊ obsidebat samariã. Factaq; ẽ fames magna i samaria: ⁊ tã diu obsessa ẽ dõec uenũdar⁹ caput asini octogita argẽteis: ⁊ q̃rta ps cadi stercoris colũbaꝝ dnq; argẽteis. Cũq; rex isrl transiret p murꝝ: mulier q̃dã exclamauit ad eũ dicens: Salua me dñe mi rex. Qui ait: Non te saluet dñs. Vnde te possum saluare? De area: uel de torcular? Dixitq; ad eã rex: Quid tibi uis? Que rñdit: Mulier ista dixit mihi: Da filiũ tuũ ut comedamus eũ hodie: ⁊ filium meũ comedem⁹ cras. Coxim⁹ q̃ filiũ meum: ⁊ comedim⁹: dixiq; ei alĩa die: Da filiũ tuũ: ut comedam⁹ eũ. Que absc̃odit filium suũ. Qõ cũ audisset rex scidit uestimẽta sua: ⁊ transibat p murꝝ. Viditq; oĩs pplus cilicium q̃ uestim⁹ erat ad carnẽ intrinsecus. Et ait rex: Hec mihi faciat de⁹: ⁊ hec addat: si steterit caput helisei filij saphat sup ipsũ hodie. Heliseꝰ ãt seõbat i domo sua: ⁊ senes seõbãt cũ eo. Premisit itaq; uirꝝ: ⁊ añq; veniret nũcius: ille dixit ad senes: Nũq̃d scitis q; misit filius homicide huc ut p̃cidat caput meum? Videte q̃: cũ uenerit nũcius: claudite hostiũ ⁊ nõ sinat eũ introire. Ecce. n. sonitus pedum dñi eius p⁹ eũ ẽ. Adhuc illo loquẽte eis: apparuit nũcius q̃ uẽiebat ad eũ. Et ait: Ecce tantum malum a domino est. Quid amplius expectabo a domino?

Cap. VII.

Dixit autẽ heliseus: Audite uerbũ dñi. Hec dicit dñs. In tpe hoc cras modius simile uno statere erit: ⁊ duo modij hordei statẽ uno i porta samarie. Rñdẽs vn⁹ ꝺ ducibus sup cuius manũ rex icũbebat hõi dei ait: Si dñs fecerit etiã cataractas i celo: nũq̃d potũt eẽ qõ loq̃ris? Qui ait: Videb⁹ oculis tuis: ⁊ inde non comedes. Quattuor q̃ uiri erãt lepsi iuxta itroitũ porte: q̃ dixerũt ad i uicẽ: Quid hic eẽ uolum⁹ dõec moriamur? Siue igredi uoluerim⁹ ciuitatẽ fame moriemur: siue mãserim⁹ hic moriẽdũ nobis est. Venite q̃ ⁊ trãsfugiam⁹ ad castra syrie. Si pepcerit nob viuem⁹: si aũt occidẽ uoluerit

nihilomin⁹ moriemur. Surrexeīt g̃ vespi vt
venirēt ad castra syrie. Cūq; veniſſēt ad p̄n
cipiū castroꝝ syrie: nullū ibiō reppereīt. Si
q̄dē dñs sonitū audiri fecēat i castrīs syrie cur
ruū ⁊ eq̄ꝝ ⁊ exercit⁹ plurimi. Dixerūtq; ad
iuicē: Ecce mercede ꝓduxit aduersū nos rex
isrl̄ reges getheoꝝ ⁊ egyptioꝝ: ⁊ veneīt sup
nos. Surrexeīt g̃ ⁊ fugerūt i tenebris: ⁊ dēli
q̄uit tētoria sua ⁊ eq̄s ⁊ asinos i castris: fu
gerūtq; aias tm̄ suas saluare cupiētes. Igr̄
cū vēiſſēt leꝑsi illi ad p̄ncipiū castroꝝ: igr̄es
si sūt unū tab̄naculū: ⁊ comederūt ⁊ bibeīt.
Tulerūtq; ide argētū ⁊ auꝝ ⁊ uestes: ⁊ abie
rūt ⁊ absc̄oderūt. Et rursū reuersi sūt ad a
liud tab̄naculū: ⁊ inde silr auferētes absc̄o
derūt. Dixerūtq; ad iuicē: Nō recte facim⁹.
Hec eni dies boni nūcij ē. Si tacuerimus et
noluerim⁹ nūciare usq; mane: sceleris arguē
mur. Venite eam⁹ ⁊ nūciemus i aula regis.
Cūq; veniſſent ad portā ciuitat̄: narraueīt
eis dicētes: Iuim⁹ ad castra syrie ⁊ nullum
ibidē repperimus hominē: nisi equos ⁊ asi
nos alligatos: ⁊ fixa tētōia. Ierūt g̃ pōtaz̄:
⁊ nūciauerūt i palatio regi intrinsecus. Qui
surrexit nocte: ⁊ ait ad suos suos: Dico vo
bis q̄d fecerūt nob̄ syri. Sciūt q̄a fame labo
ramus: ⁊ iccirco egressi sūt ō castrī: ⁊ latitāt
i agris dicētes: Cū egressi fuerint de ciuitate
capiem⁹ eos viuos: ⁊ tūc ciuitatē igredi po
terim⁹. Rñdit aūt unus seruoꝝ eius. Tolla
mus q̄nq; eq̄s q̄ remāserūt i urbe: q⁹ ipi tm̄
sūt i uniuersa multitudine isrl̄: alij. n. ꝓsūpti
sūt: ⁊ mittētes explorare poterim⁹. Adduxe
rūt g̃ duos eq̄s: misitq; rex in castra syrioꝝ
dicēs: Ite ⁊ uidete. Qui abierunt post eos
usq; ad iordanē. Ecce aut̄ ois uia plēa erat
uestibus ⁊ uasis: que ꝓiecerāt syri cū turba
rent. Reuersiq; nūcij idicaueīt regi. Et egres
sus ppl⁹ diripuit castra syrie: factusq; est
modi⁹ simile statere uno: ⁊ duo modij hōdi
statere uno: iuxta uerbum domini. Porro
rex ducem illū in cuius manu incuberat cō
stituit ad portā: quē conculcauit turba in in
troitu porte ⁊ mortuus est: iuxta quod locu
tus fuerat uir dei q̄n descenderat rex ad eū.
Factūq; est secundum sermonē uiri dei: quē
dixerat regi quando ait: duo modij hordei
stateze uno erunt: ⁊ modi⁹ simile stateī uno:
hoc eodē tpe cras i porta samarie: quando
rñderat dux ille uiro dei ⁊ dixerat: etiam si
dñs fecerit cataractas in celo nūq̄d poterit
fieri q̄d loq̄ris? ⁊ dixit ei: uidēb̄ oculis tuis
⁊ inde non comedes. Euenit g̃ ei sic̄ ꝑdictuz
erat: ⁊ conculcauit eum populus in porta ⁊
mortuus est.

¶. VIII.

Heliseus aut̄ locut⁹ ē ad mulierē: cui⁹
uiuē fecerat filiū dicens: Surge: uade
tu ⁊ dom⁹ tua: ⁊ pegrinare ubicūq; reperis.
Vocabit. n. dñs famē: ⁊ uēiet sup trā septē
ānis. Que surrexit ⁊ fecit iuxta uerbū hois
dei: ⁊ uadēs cū domo sua: peregrinata est i
terra philistijm dieb⁹ multis. Cūq; finiti eſ
sent ānі septē: reuersa ē mulier de tra phili
stijm. Et igressa ē: ut interpellaret regē ꝑ do
mo sua ⁊ ꝑ agris suis. Rex aūt loq̄bat cū gie
zi puero uiri dei dicēs: Narra mihi oia ma
gnalia q̄ fecit heliseus. Cūq; ille narraret regi
quō mōtuū suscitasset: apparuit mlier cui⁹
uiuificauerat filiū clamans ad regē ꝑ domo
sua ⁊ ꝑ agris suis. Dixitq; giezi: Dñe mi rex
hec ē mulier: ⁊ hic ē filⁱ ei⁹ quē suscitauit he
liseus. Et inrogauit rex mulierē. Que nar
rauit ei va ēe. Deditq; ei rex eunuchū unū
dicēs: Restitue ei oia q̄ sua sūt: ⁊ uniuersos
reddit⁹ agroꝝ a die q̄ reliq̄t trā usq; ad pñs.
Venit aūt heliseus damascū: ⁊ benadab rex sy
rie egrotabat. Nūciauerūtq; ei dicētes: Ve
nit uir dei huc. Et ait rex ad açahel: Tolle
tecū munera ⁊ uade i occursū uiri dei: ⁊ ꝓsu
le dñm ꝑ eū dicēs: Si euadere potero de in
firmitate mea hac? Iuit igr̄ açahel i occursū
ei⁹ hōs secū mūera ⁊ oia bōa damasci onēa
q̄draginta camelorū. Cūq; stetisset coram eo
ait: Filⁱ tu⁹ benadab rex syrie misit me ad te
dicēs: Si sanari potero de infirmitate mea
hac? Dixitq; ei heliseus: Vaō dic ei: Sanabe
ris. Porro ostēdit mihi dñs: q̄a morte mo
riet. Stetitq; cū eo: ⁊ ꝓturbat⁹ ē usq; ad suf
fusionē vultus. Fleuitq; uir dei. Cui açahel
ait: Quare dñs me⁹ flet? At ille dixit: Quia
scio q̄ factur⁹ sis filijs isrl̄ mala. Ciuitates
eorū munitas igne succēdes: ⁊ iuuenes eo
rū interficies gladio: ⁊ paruulos eorū elides: et
prægnantes diuides. Dixitq; açahel: Quid
eni sū fu⁹ tu⁹ canis: vt faciā rē istā magnā?
Et ait heliseus: Ostendit mihi dñs te regē sy
rie fore. Qui cū recessisset ab heliseo: venit
ad dñm suū. Qui ait ei: Quid ē dixit heliſe
us? At ille rñdit: Dixit mihi: recipies sanita
tē. Cūq; veniſſet dies altera: tulit straguluz
⁊ infudit aquam: ⁊ expandit super faciem
ei⁹. Quo mortuo: regnauit açahel pro eo.
Anno quinto ioram filij achab regis israel

regnauit ioram filꝰ ioſaphat rex iuda. Tri
gintaduoꝝ ānoꝝ erat cū regnare cepiſſet: ⁊
octo annis regnauit in irlm. Ambulauitq;
in uijs regū iſrl: ſicut ambulauerat domus
achab. Filia.n. achab erat uxor eⁱ. Et fecit
qđ malū ē i ꝓſpectu dñi. Noluit aūt dñs diſ
pdere iudā ꝓp dauid ſeruū ſuū: ſicut ꝓmi
ſerat ei: ut daret illi lucernā ⁊ filijs eⁱ cūcti
dieb'. In dieb' eⁱ recеſſit edom ne eſſet ſub
iuda: ⁊ ꝓſtituit ſibi regē. Ꝑiitq; ioram ſeꝫ
⁊ oīs exercit' cū eo: Et ſurrexit nocte: percuſ
ſitq; idumeos: q̄ eū circūdederāt ⁊ ꝓncipes
curruū. Populꝰ aūt fugit i tabernacla ſua.
Receſſit ergo edoꝫ ne eēt ſub iuda uſq; ad di
eꝫ hāc. Tūc recеſſit ⁊ lobna i tpe illo. Reliq̄
aūt ſꝫmonū ioram ⁊ uniuerſa q̄ fecit: nōne hec
ſcripta ſūt i libro ẏboꝝ dieꝝ regū iuda: Et
dōmiuit ioram cū pīb' ſuis: ſepultuſq; eſt
cū eis i ciuitate dauid: ⁊ regnauit ochozias
filius eⁱ ꝓ eo. Anno duodecimo ioraꝫ filij
achab regis iſrl: regnauit ochozias filiꝰ ioꝛā
regis iude. Vigintiduoꝝ ānoꝝ erat ochozias
cū regnare cepiſſet: ⁊ vno āno regnauit in
irlm. Nomē mr̄is eⁱ atalia filia amri regis
iſrl: ⁊ ābulauit i vijs domus achab: ⁊ fecit
qđ malū ē coꝛā dño ſicut dom' achab. Ge
ner.n. dom' achab fuit. Abijt q̄q; cū ioraꝫ
filio achab ad ꝓliādū ꝓra azahel regē ſyrie
i ramoht galaad: ⁊ vulnerauerūt ſyri ioꝛā.
Qui reuerſus ē ut curaret i ieſrahel: q̄ vul
nerauerunt eum ſyri in ramoth preliantē
contra azahel regem ſyrie. Porro ochozias
filius ioram rex iuda deſcendit inuiſere io
ram filium achab in ieſrahel: quia egrota
bat ibi.

.IX.

Heliſe' aūt ꝓphetes uocauit vnum de
filijs ꝓphetaꝝ: ⁊ ait illi. Accinge lum
bos tuos: ⁊ tolle lenticulam olei hanc i ma
nu tua: ⁊ vade in ramoth galaad. Cūq; ue
neris illuc uidebis iehu filiū ioſaphat filij
namſi. Et ingreſſus ſuſcitabis eum ꝺ medio
fratrū ſuoꝝ: ⁊ introduces i iteri⁹ cubiculuꝫ:
tenenſq; lēticulam olei fūdes ſꝰ caput eⁱ: ⁊
dices: Hec dīc dñs: Vnxi te regem ſup iſrl.
Aperieſq; hoſtiū ⁊ fugies: ⁊ nō ibi ſubſiſtes.
Abijt ergo adoleſcēs puer prophete in ra
moth galaad: ⁊ ingreſſus ē illuc. Ecce āt pri
cipes exercit' ſedebāt: Et ait: Verbū mihi
ad te o ꝓnceps. Dixitq; iehu: Ad quē ex oi
b' nob'? At ille dixit: Ad te o ꝓnceps. Et ſur
rexit: ⁊ ingreſſus ē cubiculū. At ille fudit ole
ū ſꝰ caput eius. Et ait: Hec dīc dñs deꝰ iſrl.
Vnxi te regē ſup ꝓplm dñi: ⁊ percuties domū
achab dñi tui. Et ulciſcar ſāguinē ſeruoꝝ
meoꝝ ꝓphetaꝝ ⁊ ſāguinē oīuꝫ ſuoꝝ dñi ꝺ
mānu iezabel: pdāq; oēs domū achab. Et pe
riđ ꝺ domo achab migētē ad pietē: ⁊ clau
ſū ⁊ nouiſſimū i iſrl ⁊ dabo domū achab ſi
cut domū hieroboā filij nabath: ⁊ ſicut do
mū baaſa filij achia. Iezabel q̄q; comedent
canes i agro ieſrahel: nec erit q̄ ſepeliat eā.
Aperuitq; hoſtiū ⁊ fugit. Iehu aūt ingreſſus
ē ad ſuos dñi ſui. Qui dixerūt ei: Recte ne
ſunt oīa? Quid uenit iſan' iſte ad te? Qui
ait eis: Noſtis hoiez: ⁊ q̄d locut' ſit? At illi
rīdeīt. Falſū ē ſꝫ mag' narra nob'. Qui ait
eis: Hec ⁊ hec locut' ē mihi. Et ait: Hec dīc
dñs: Vnxi te regē ſup iſrl. Feſtinauerūt ita q̄
⁊ unuſq̄ſq; tollēs palliū ſuū poſuerūt ſub pe
dib' eⁱ i ſblimitudinē tribunal: ⁊ cecinerūt tu
ba atq; dixerūt: Regnabit iehu. Cōiurauit er
go iehu filiꝰ ioſaphat filij namſi ꝓtra ioꝛā.
Porro ioꝛā obſederat ramoth galaad: ipſe
⁊ oīs iſrl ꝓtra azahel regē ſyrie: ⁊ reuerſus
fuerat ut curaret i ieſrahel ꝓp uulnera: q̄
percuſſerāt eū ſyri pliātē ꝓtra azahel regē ſy
rie. Dixitq; iehu: Si placet uob' nemo egre
diaē ꝓfug' de ciuitate: ne uadat ⁊ nūciet i ie
ſrahel. Et aſcēdit: ⁊ pfect' ē i ieſrahel. Ioꝛā
.n. egꝛotabat ibi: ⁊ ochozias rex iuda deſcē
derat a d uiſitādū ioram. Ingiē ſpeculatoꝛ q̄
ſtabat ſup turri ieſrahel: uidit globū iehu
veniētis. Et ait: Video ego globū. Dixitq;
ioꝛā: Tolle cūrū ⁊ mitte i occūſū eoꝝ: ⁊ dī
cat uadēs: Recte ne ſē oīa? Abijt ergo q̄ a
ſcēderat currū i occūſū eⁱ: et ait: Hec dīc
rex: Pacata ſūt oīa? Dixitq; iehu: Quid ē
⁊ paci? Trāſi ⁊ ſeq̄re me. Nunciauit q̄q; ſpe
culatoꝛ dicēs: Venit nūci' ad eos: ⁊ nō reꝝ
tit. Miſit etiā curruꝫ equoꝝ ſecūdū: uenit
q̄q; ad eos: ⁊ ait: Hec dicit rex: Numq̄d pax
ē? Et ait iehu: Quid tibi ⁊ paci? Trāſi ⁊ ſe
q̄re me. Nūciauit aūt ſpeculatoꝛ: dicēs: Ve
nit uſq; ad eos: ⁊ nō reꝝtit. Eſt aūt iceſſus
quaſi iceſſus iehu filij namſi. Preceps eim
gradit. Et ait ioram: Jūgite currū. Jūxerūt
q̄ currum eⁱ. Et egreſſus ē ioꝛā rex iſrl ⁊
ochozias rex iuda: ſingulī in curribꝰ ſuis.
Egreſſiq; ſūt i occurſū iehu ⁊ uenerūt euꝫ
in agro naboth ieſraelite. Cumq; uidiſſet
ioꝛā iehu: dixit: Pax eſt iehu? At ille reſpō
dit: Que pax? Adhuc fornicatiōes iezabel
matris tue: ⁊ ueneficia eius multa uigent.
Cōuertit aūt ioram manū ſuā ⁊ fugiēs ait

ad ochoziam: Insidie ochozia. Porro iehu tetēdit arcū manu: z pcussit iozā int scapulas: z egressa ē sagitta p coz ei⁹: statimq; corruit i curru suo. Dixitq; iehu ad badacher ducē: Tolle, pjce eū i agro naboth iesrahelite. Memini. n. qñ ego z tu sedētes i curru seqbamur achab pez huj⁹: q dns on⁹ hoc leuauerit sup eū dicēs: Si nō p sāguine naboth z p sāguie filioz eius quem vidi heri ait dns: reddā tibi i agro isto dic dns. Nūc ergo tolle z pjce eū i agro iuxta verbū dni. Ochozias aūt rex iuda vidēs hoc fugit p viā dom⁹ hōti: psecut⁹q; ē eū iehu: z ait: Etiā hūc percute i cūru suo. Et pcussēt eū i ascēsu gaber q ē iuxta ieblaā. Qui fugit in mageddo z mōtu⁹ ē ibi. Et iposuēt eū fui ei⁹ si cūrū suū z tulēt i urbz: sepelieruntq; i sepl'chro cū pīb⁹ suis in ciuitate dauid. Anno undecio iozā filj achab regi isrl' regnauit ochozias si iudā: vēitq; iehu i iesrahel. Porro iezabel itroitu eius audito depinxit oculos suos stibio z ornauit caput suū: z respexit p fenestrā: igrediētē iehu p portā: z ait: Nūqd pax pōt eē zamri: q iterfecit dñm suu? Leuauitq; iehu faciē suā ad fenestraz et ait: Que ē ista? Et iclinauerūt se ad eū duo vl' tres eunuchi: z dixēt: Hec ē illa iezabel. At ille dixit eis: Precipitate eā deoz sū. Et pcipitauerūt eā. Aspsusq; ē sanguine paries z eqz ungule pculcauerunt eā. Cūq; introgressus eēt: ut comedēt biberetq; ait: Ite et videte maledictā illā z sepelite eā: q; filia regis ē. Cūq; issēt ut sepelirent eā: nō inuenerūt nisi calvariā z pedes z sūmas manus. Reuersiq; nūciauerūt ei: Et ait iehu. Sermo dñi ē: quē locut⁹ ē p seruū suū heliā thesbitē dicēs: In agro iesrahel comedēt canes carnes iezabel. Et erūt carnes iezabel sicut stercus sup faciē tre i agro iesrahel: ita ut pterēūtes dicāt: Hecine ē illa iezabel. ¶.X.

Erant autem achab septuagita filj i samaria. Scripsit ergo iehu litras: z misit in samariam ad optimates ciuitatis z ad maiōes natu z ad nutricios achab dicens: Statim ut acceperitis litteras has q̄ habetis filios domini uestri z cūrus z eqs z ciuitates firmas z arma: eligite meliozez z eum q̄ vob placuerit de filjs dñi uestri: z eū ponite sup solū patris sui: z pugnate pro domo domini uestri. Timuerūt illi uehementer: z dixerunt: Ecce duo reges non potuerūt stare coz eo: z quō nos ualebim⁹ resistē? Miserūt ergo pposituri dom⁹ z pfecti ciuitat' z maiores natu z nutrices ad iehu dicētes: Serui tui sum⁹: qcūq; iusseris faciem⁹: nec pstituemus vob regē. Quecūq; tibi placēt fac. Rescripsit aūt eis litas secūdo dicēs: Si mei estis z obedit' mihi: tollite capita filioz dñi uri: z uenite ad me hac eadē hora cras i iesrahel. Porro filj regis septuagita viri apud optimates ciuitat' nutriebāt'. Cūq; uenissēt lie ad eos: tulerūt filios reg z occiderūt septuagita uiros: z posuēt capita eoz in cophinis z misēt ad eū in iesrahel. Venit aūt nunci⁹ ad eū: z idicauit ei dicēs: Attulēt capita filioz regis. Qui ait: Ponite ea ad duos acervos iuxta introitū porte usq; mane. Cūq; diluxisset: egressus ē z stās dixit ad oēz pplz. Justi est: Si ego pjurauj vtra dñz meū z itfeci eū: qs pcussit oēs hos? Videte ergo nūc qm̄ n̄ cecidit o vb mōib⁹ dñi i trā qs locut⁹ ē dns sup domuz achab: z dns fecit qō locut⁹ est i manu serui sui helie. Percussit igr iehu oēs q reliq erāt de domo achab i iesrahel: z uniuersos optimates ei⁹ z notos z sacerdotes: donec n̄ remanerēt ex eo relicte. Et surrexit: z uenit in samariā. Cūq; uēisset ad cameraz pastoz i uia: iuenit fres ochozie regis iuda: dixitq; ad eos. Quinam estis uos? Qui rnderūt: Fres ochozie regis sum⁹: z descēdim⁹ ad salutandos filios reg z filios regie. Qui ait Cōprehēdite eos uiuos. Quos cū cōpheudissēt uiuos: iugulauerūt eos i cisterna iuxta camerā q̄dragita duos uiros: z nō reliqt ex eis quēq;. Cūq; abisset inde: iuēit ionadab filiū rechab in occursū sibi: z bndixit ei. Et ait iehu ad eū: Nūqd ē coz tuū rectū cū coze meo sicut coz meū cū corde tuo? Et ait ionadab: Est. Si ē iqt: da mihi manū tuā. Qui dedit ei manū suā. At ille leuauit eū ad se i cūrū: dixitq; ad eū: Uēi mecū: z uide zelū meū p dño. Et ipositū i curru suo duxit i samariā. Et pcussit oēs q reliq fuerāt de achab i samaria usq; ad unū: iuxta uerbū dñi q̄ locut⁹ ē p heliā. Cōgregauit ergo iehu oēm pplm: z dixit ad eos. Achab coluit baal parum: ego autē colam eū amplius. Nūc igitur oēs pphetas baal z uniuersos seruos eius z cūctos sacerdotes ips' uocate ad me. Nullus sit q nō ueniat. Sacrificium enīz grande ē mihi baal. Quicūq; defuerit non uiuet. Porro iehu faciebat hoc ifidiose: ut disperderet cultores baal.

Et dixit: Sc̄ificate diē solēnez baal. Uoca uitqꝫ ⁊ misit i uniuersos t̄mios isrl̄: ⁊ uenerūt cūcti ſui baal. Nō fuit residu' ne vnus q̄dē: q̄ nō ueniret. Et igressi sūt tēplū baal. Et repleta ē dom' baal: a sūmo usqꝫ ad sūmū. Dixitqꝫ his q̄ p̄erāt sup uestes: Proferte uestimēta uniuersis ſuis baal. Et ꝓtulerūt eis uestes. Ingressusqꝫ iehu ⁊ ionadab fili' rechab tēpluz baal: ait cultorib' baal: Perq̄rite ⁊ uidete: ne q̄s forte uobiscuz sit de ſuis dñi: sꝫ ut sint ſui baal soli. Ingressi sūt igitur: ut facerēt uictimas ⁊ holocausta. iehu aūt p̄ꝑauerat sibi foris octogita uiros ⁊ dixerat eis: Quicūqꝫ fugerit ꝺ hōib' his q̄s ego adduxero i man' ur̄as: aīa ei' erit ꝓ aīa illi'. Factū ē aūt cū ꝯpletū eēt holocaustū: p̄cepit iehu militib' ⁊ ducib' suis: Ingredimi ⁊ ꝑcutite eos. Null' euadat. Percusserūtqꝫ eos i ore gladij: ⁊ ꝓiecerūt milites ⁊ duces. Et ierūt i ciuitatē tēpli baal ⁊ ꝓtulerūt statuā de phano baal: ⁊ cōbusserūt ⁊ ꝯminuerūt eā. Destruxerūt quoqꝫ edem baal. ⁊ fecerūt ꝓ ea latrinas usꝫ i diē hāc. Deleuit itaqꝫ iehu baal de isrl̄: uerūtn̄ a peccatis hieroboam filij nabath q̄ peccare fecit isrl̄: n̄ r̄cessit: nec dereliq̄t uitulos aureos q̄ erāt in bethel ⁊ in dan. Dixit autē dñs ad iehu: Quia studiose egisti qꝺ rectū erat ⁊ placebat i oculis meis: ⁊ oīa q̄ erant i corde meo fecisti ꝯtra domū achab: filij tui usqꝫ ad q̄rtā generatōez sedebūt sr̄ thronū isrl̄. Pōro iehu nō custodiuit ut ambularet i lege dñi dei isrl̄ i toto corde suo. Nō.n. recessit a peccatis hieroboam: q̄ peccare fecerat isrl̄. In dieb' ill' cepit dñs tedē sup isrl̄. Percussitqꝫ eos azahel i vniv̄sis finibus isrl̄: a iordane ꝯtra oriētalē plagā ōez t̄rā galaad ⁊ gad et ruben ⁊ manasse ab aroer q̄ ē sup torrentē arnon ⁊ galaad ⁊ basan. Reliqua āt v̄borū iehu ⁊ uniuersa q̄ fecit ⁊ fortitudo ei': nōne hec scripta sunt in libro uerborū dieruz regum israel. Et dormiuit iehu cū patribus suis: sepelieruntqꝫ euz in samaria: ⁊ regnauit ioacham filius pro eo. Dies autem q̄s regnauit iehu super israel uiginti ⁊ octo anni sunt in samaria. ¶ .XI.

Atalia uero mater ochozie uidēs mō tuū filiū suū: surrexit ⁊ ĩt̄fecit ōe sem̄ regiū. Tollēs aūt iosaba filia regis ioram: soror ochozie ioas filiū ochozie furata est eum de medio filiorum regis q̄ int̄feciebantur: ⁊ nutricem ei' ꝺ triclinio: ⁊ abscōdit eū a facie atalie ut nō ĩterficeret: eratqꝫ cuz ea sex annis claz i domo dñi. Porro atalia regnauit sup terrā septē ānis. Anno āt septio misit ioiada ⁊ assumēs cēturiōes ⁊ milites ĩtroduxit ad se i tēplū dñi: pepigitqꝫ cū eis fedus. Et adiurās eos i domo dñi ostendit eis filiū regis: ⁊ p̄cepit ill' dicēs: Iste ē ſmo quem facere debetis. Tertia ꝑs ur̄z ĩtroeat sabbato: ⁊ obseruet excubias dom' regis. Tertia autē ꝑs sit ad pōtā seyr: ⁊ t̄tia ꝑs sit ad portā q̄ ē p' habitaculū scutarioꝝ: ⁊ custodiet excubias dom' messa. Due v̄o ꝑtes e uob' ōnes egrediētes sabbato custodiant excubias dom' dñi circa regē: ⁊ uallabitis eū hn̄tes arma i manib' vr̄is. Siq̄s aūt ingressus fuerit septū tēpli: int̄ficiat̄. Eritisqꝫ cū rege ĩtroeūte ⁊ egrediēte. Et fecerūt centuriōes iuxta oīa q̄ p̄cepat eis ioiada sacerdos. Et assum̄tes singl'i uiros suos q̄ igrediebāt̄ sabbatū cū his q̄ egrediebāt̄ e sabbato uenerūt ad ioiadā sacerdotē. Qui ꝺdit eis hastas ⁊ arma regis dauid: q̄ erāt i domo dñi. Et steterūt singl'i hn̄tes arma i manu sua a ꝑte tēpli dext̄a usqꝫ ad ꝑtē sinistrā altaris ⁊ edis circū regē. Produxitqꝫ filiū regi: ⁊ posuit sup eū diadema ⁊ testimoniū fecerūtqꝫ eum regē ⁊ unxerūt: ⁊ plaudētes mānu dixerūt: Uiuat rex. Audiuit āt atalia uocē ppl'i currētis: ⁊ igressa ad turbas i tēpluz dñi: uidit regē stantē sr̄ tribunal iuxta morē: ⁊ cātores ⁊ turbas ꝓpe eū ōemqꝫ populū t̄re letātē ⁊ canētē tubis: ⁊ scidit uestim̄ta sua clamauitqꝫ: Cōiuratio ꝯiuratio. Precepit aūt ioiada cēturiōib' q̄ erāt sup exercitū: ⁊ ait eis: Educite eā extra septa tēpli ⁊ q̄cūqꝫ eā secut' fuerit: feriat̄ gladio. Dixerat.n. sacerdos n̄ occidat̄ i tēplo dñi. Imposuerūtqꝫ ei manus ⁊ ĩpegerūt eā ꝑ uiā introit' eq̄ꝝ iuxta palatiū: ⁊ ĩt̄fecta ē ibi. Pepigit ergo ioiada fedus iter deū ⁊ regē ⁊ it̄ ppl'm: ut esset ppl'us dñi: ⁊ iter regē ⁊ ppl'z. Ingressusqꝫ ē ōis ppl'us terre templū baal ⁊ destruxerūt aras ei': ⁊ imagines ꝯtriuerūt ualide: mathan quoqꝫ sacerdotē baal occiderunt coraz altari. Et posuit sacerdos custodias i domo domini: tulitqꝫ centuriōes ⁊ cerethi ⁊ pheleti legiones ⁊ ōem populuz terre: deduxerūtqꝫ regem de domo dñi. Et uenerunt ꝑ uiā porte scutarioꝝ i palatiuz: ⁊ sedit super thronum regum. Letatusqꝫ ē omnis populus terre: ⁊ ciuitas cōquieuit. Atalia autē occisa est gladio in domo regi:

ſeptemq; annis erat ioas: cum regnare ce-
piſſet. ¶ .XII.

Anno ſeptio iehu regnauit. Ioas qua
draginta annis regnauit in ihm: no-
men matris eius ſebia de berſabee. Fecitq;
ioas rectũ corã dño cũcti dieb' quib' docu
it eũ ioiada ſacerdos: verũtñ excelſa nõ ab
ſtulit. Adhuc.n. pplis ĩmolabat & adolebat
ĩ excelſis icẽſũ. Dixitq; ioas ad ſacerdotes:
Oẽm pecuniã ſcoꝝ q illata fuerit ĩ tẽplum
dñi a pẽcũtibus q offert, p pẽcio aie & quaꝝ
ſponte & arbitrio cordis ſui inferũt ĩ tẽplũ
dñi: accipiãt illã ſacerdotes iuxta ordinem
ſuũ: & inſtaurẽt ſartatecta dom' ſiqd neceſ-
ſariũ uiderit iſtauratiõe. Ig̃ uſq; ad uicẽſi
mũ tertiũ ãnuꝝ regis ñ iſtauraueãt ſacerdotes
ſartatecta tẽpli. Vocauitq; rex ioas ioiadã
pontificẽ & ſacerdotes dicẽs eis: Quaꝝ ſar
tatecta nõ inſtauratis tẽpli? Nolite ergo am
plius accipẽ pecuniã iuxta ordinẽ uũm: ſꝫ ad
iſtauratiõẽꝝ tẽpli reddite eã. Prohibitiq; ſũt
ſacerdotes ultra accipe pecuniã a pplo: & i
ſtaurate ſartatecta domus. Et tulit ioiada
põtifex gazophilatiũ unũ: apuitq; foramẽ
de ſup: & poſuit illud iuxta altare ad dexte
rã igredientiũ domũ dñi: mittebãtq; i eo ſa
cerdotes q cuſtodiebãt hoſtia: oẽs pecuniã
q deferebat ad tẽplũ dñi. Cũq; uidẽnt nimi
az pecuniã eẽ i gazophilatio: aſcẽdebat ſcri
ba regis & põtifex: effũdebantq; & numera
bãt pecuniã q inueniebat ĩ domo dñi: & da
bãt eã iuxta numeꝝ atq; mẽſurã i manu e-
orũ q pẽrãt cemẽtarijs dom' dñi. Qui ipẽ-
dẽbant eã i fabris lignoꝝ & i ceñtarijs his
q opabãtur in domo dñi: & ſartatecta facie
bãt: & i his q ceõbãt ſaxa: & ut emerãt ligna
& lapides q excidebãt: ita ut ipleret iſtaura-
tio dom' dñi i uniuerſis q idigebant expen
ſa ad muniendam domum. Veruntamen
non fiebant ex eadẽ pecunia hydrie templi
dñi & fuſcinule & thuribula & tube & oẽ uaſ
aureũ & argenteum: de pecunia q inferebat
i templum domini. His.n. q faciebãt opus
dabat: ut iſtauraret tẽplũ dñi. Et nõ fiebat
ratio his hominibus q accipiebant pecũ-
niam: ut diſtribuerent eã artificibus: ſed in
fide tractabãt eã. Pecuniã vo p delicto et
pecuniã p pcis non inferebãt i tẽplũ dñi:
quia ſacerdotũ erat. Tunc aſcendit azahel
rex ſyrie & pugnabat ꝓtra geth: cepitq; eã.
Et direxit faciẽ ſuã ut aſcẽdẽt i ihm. Quã
obrez tulit ioas rex iuda oĩa ſanctificata q
ꝓgenitores ſui reges iuda: & q ipe obtulerat: & uniuerſũ
argentum qõ inueniri potuit i theſauris tẽpli
dñi & i palatio regis: miſitq; azaheli regi ſy-
rie: & receſſit ab ihm. Reliq; aũt ſmonũ ioas
& uniuerſa q fecit: ñne hec ſcripta ſũt i libro
ẽboꝝ dieꝝ regũ iuda? Surrexerũt aũt ſui
eius & ꝓtiuauerũt inĩ ſe: percuſſerũtq; ioas i
domo mello in deſcẽſu ſela. Ioſachar nãq;
filius ſemath & iozabat filius ſomer ſerui ei'
percuſſerũt eũ: & mortuus eſt. Et ſepelierũt eũ
cũ pribus ſuis i ciuitate dauid: regnauitq; a-
maſias filius eius p eo. ¶ .XIII.

Anno uicẽſimotrio ioas filij ochozie
regis iude: regnauit ioachaz filius ie-
hu ſuper iſrl i ſamaria decẽ & ſeptẽ ãnis: et
fecit malũ corã dño. Secutuſq; eſt peccata
hieroboam filij nabath q peccaz fecit iſrl:
& nõ declinauit ab eis. Iratuſq; ẽ furor dñi
ꝓtra iſrl: & tradidit eos i manu azahel regis
ſyrie & i manu benadab filij azahel cũctis
dieb'. Deprecat' ẽ aũt ioachaz faciẽ dñi: & audi-
uit eũ dñs. Vidit.n. ãguſtiã iſrl: q; attriue-
rat eos rex ſyrie. Et dedit dñs ſaluatorem
iſrl i: & liberat' ẽ de manu regis ſyrie: habita
rũtq; filij iſrl i tabnaculis ſuis: ſicut heri et
nudiuſtertius. Verũtñ non receſſerunt a pcis
dom' hieroboam q peccare fecit iſrl: ſꝫ i ipis
ãbulauerit. Dicdẽ & luc' pmãſit i ſamaria
& ñ ſũt dẽlicti ioachaz de pplo niſi q̃nq̃ginta
eqtes & decẽ curr' & decẽmilia peditũ. Int-
fecerat.n. eos rex ſyrie: & redegerat q̃ſi pul
uerẽ i tritura aree. Reliq; aũt ſmonum ioa-
cham & uniuerſa q fecit & fortitudo ei' ñne
hec ſcripta ſũt i libro ſmonũ dieꝝ regũ iſrl?
Dormiuitq; ioachaz cũ pribus ſuis: & ſepelie
rũt eũ i ſamaria: regnauitq; ioas filius ei'
p eo. Anno triceſimoſeptio ioas rgis iuda
regnauit ioas filius ioachaz ſuper iſrl in ſa
maria ſexdeciz ãnis: & fecit qõ malũ ẽ i con
ſpectu dñi. Non declinauit ab oĩb' peccatis
hieroboam filij nabath q peccare fecit iſrael:
ſed in ipſis ambulauit. Reliqua aũt ſermo
num ioas & uniuerſa q fecit: & fortitudo ei'
quõ pugnauerit ꝓtra amaſiam regem iuda
nõne hec ſcripta ſũt in libro ſermonũ dieꝝ
regũ iſrl? Et dormiuit ioas cũ patribus ſuis.
hieroboam aũt ſedit ſup ſolium ei'. Porro ioas
ſepult' ẽ i ſamaria cũ regib' iſrl. Heliſeus
autẽ egrotabat infirmitate qua & mortuus
eſt. Deſcẽditq; ad eum ioas rex iſrael: & fle-
bat coram eo: dicebatq; pater mi pater mi

curꝰ ísrl̃ ⁊ auriga eiꝰ. Et ait illi helíseꝰ: Affer arcũ ⁊ sagittas. Cũq; attulísset ad eum arcũ ⁊ sagittas: dixit ad regẽ ísrl̃: Pone manũ tuã sꝰ arcũ. Et cũ posuíssꝫ ille manũ suã: suppoſuit heliseus manꝰ suas manibꝰ regis: ⁊ ait: Aperi fenestrã orientalẽ. Cũq; aperuísset: dixit heliseus: Jace sagittã. Et iecit. Et ait heliseꝰ: Sagitta saluti dñi ⁊ sagitta saluti ꝓtra syriã. Percutiesq; syriã i aphec donec ꝓsumas eã. Et ait: Tolle sagittas. Qui cũ tulísset: rursũ dixit ei: Percute iaculo terrã. Et cũ pcussíssetꝫ tribꝰ uicibꝰ ⁊ stetíssetꝫ: iratꝰ ẽ uir dei ꝓtra eũ: ⁊ ait: Si percussísses quinq;es aut sexies siue septies: pcussísses syriã usq; ad ꝓsumatiõez. Nũc aũt tribꝰ uicibꝰ pcutíes eã. Mortuꝰ ẽ ergo heliseꝰ: ⁊ sepelierũt euꝫ. Latrũculi aũt de moab uenerũt i trã i ipo ãno. Quidã aũt sepeliẽtes hoiez uiderũt latrũculos: ⁊ pieceũt cadauer i sepulchro heliſei. Qꝺ cũ tetigíssꝫ ossa heliſei: reuixit hõ: ⁊ stetit sup pedes suos. Igr̃ azahel rex syríe aſſlixit ísrl̃ cũctis diebꝰ ioachã. Et miserꝰ ẽ dñs eoꝫ: ⁊ reuersus ẽ ad eos ꝓpr̃ pactuꝫ suũ qꝺ hẽbat cum abraã ⁊ ísaac ⁊ iacob: ⁊ noluit díspdẽ eos neq; ꝓiciẽ pẽitꝰ usꝫ i pñs tps. Mortuꝰ ẽ aũt azahel rex syríe: ⁊ regnauit benadab filꝰ eiꝰ ꝓ eo. Porro ioas filꝰ ioachã tulit urbes de manu benadab filij azahel q̃s tulerat ꝺ mãu ioachã pr̃is sui in re plij. Tribꝰ uicibꝰ pcussit eũ ioas: ⁊ reddidit ciuitates ísrl̃. ¶ .XIIII.

In ãno secũdo filij ioachã regis ísrl̃ regnauit amasias filius ioas regis iuda. Uiginticinq; ãnoꝝ erat cũ regnare cepíssꝫ: uigiti autẽ ⁊ nouẽ ãnis regnauit in ihꝝ. Nomen mr̃is eiꝰ ioaden ꝺ irlm. Et fecit rectuꝫ coram dño: uerũtn nõ ut dauid pr̃ eiꝰ. Juxta oia q̃ fecit ioas pr̃ suus fecit: nísi hoc tm̃ qꝺ excelsa nõ abstulit. Adhuc.n. pplus adolebat ⁊ ímolabat incẽsũ i excelsis. Cũq; obtinuíssꝫ regnũ: pcussit seruos suos q̃ itfeceraũt regẽ pr̃em suũ: filios aũt eorũ q̃ occiderãt nõ occidit: iuxta qꝺ scriptũ ẽ i libro legis moysi sicut pcepit dñs dicẽs: Nõ moriẽt pr̃es ꝓ filijs neq; filij ꝓ pr̃ibus: sꝫ unusq;sq; in pecco suo moriet. Ipse pcussit edom i ualle salinarũ decẽmilia: ⁊ apprehẽdit petrã i plio: uocauitq; nom̃ eiꝰ iezechel usq; i pñtẽ diẽ. Tẽ misit amasias nũcios ad ioas filiũ ioachã filij iehu regis ísrl̃ dicẽs: Uẽi ⁊ uideamꝰ nos. Remisitq; ioas rex ísrael ad amasiam regẽ iuda dicẽs: Carduus libani misit ad cedrũ q̃ est in libano dicẽs: Da filiam tuã filio meo uxorem. Trãsieritq; bestie salꝰ q̃ sũt in libano ⁊ pculcauerũt carduũ. Percutiẽs inualuisti sup edom: ⁊ subleuauit te cor tuũ. Cõtẽtus esto gl̃a ⁊ sede i domo tua. Quar̃ puocas malũ: ut cadas tu ⁊ iudas tecũ? Et non acqeuit amasias. Ascenditq; ioas rex ísrl̃: ⁊ uiderunt se ipse ⁊ amasias rex iuda i bethsames oppido iude. Percussusq; ẽ iuda corã ísrl̃: ⁊ fugerũt unusq;sq; i tabernacula sua. Amasiã vꝺ regẽ iuda filiũ ioas filij ochozie cepit ioas rex ísrl̃ in bethsames: ⁊ adduxit eum in irlm. Et iterrupit murũ irlm a porta ephraim usq; ad portã anguli q̃drigẽtis cubitis. Tulitq;ꝫ oe auꝝ ⁊ argẽtũ ⁊ uniuersa uasa q̃ inuenta sũt i domo dñi ⁊ i thesauris regis ⁊ obsides: ⁊ reuersus ẽ i samariã. Reliqua aũt uerboꝝ ioas q̃ fecit ⁊ fortitudo eiꝰ qua pugnauit ꝓtra amasiã regẽ iuda: nonne hec scripta sũt i libro ſmonũ dierũ regũ ísrl̃? Dormiuitq; ioas cũ pr̃ibus suis ⁊ sepultus ẽ i samaria cũ rẽgibus ísrl̃ ⁊ regnauit hieroboã filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Uixit aũt amasias filiꝰ ioas rex iuda. postq; mortuus ẽ ioas filius ioachã regis ísrl̃ uigintiq;nq; ãnis. Reliq; aũt ſmonũ amasie nne hec scripta sunt i libro ſmonũ dierũ regũ iuda? Factaq; ẽ ꝓtra eũ coniuratio i irlm. at ille fugit in lachis: miserũtq; pr̃ eũ lachis ⁊ itfeceũt eũ ibi: ⁊ asportauerũt i eqs: sepultusq; ẽ in irlm cũ pr̃ibus suis i ciuitate dauid. Tulit aũt univsus pplus iude azariam ãnos natũ sexdecim ⁊ constituerũt eũ regem ꝓ pr̃e eiꝰ amasia. Ipe edificauit ahilam: ⁊ ístituit eã iude postq; dormiuit rex cũ pr̃ibus suis. Anno quintodecimo amasie filij ioas regis iuda regnauit hieroboam filius ioas regis ísrael in samaria q̃dragita ⁊ uno ãno: ⁊ fecit quod malũ ẽ corã dño. Non recessit ab oĩbus peccatis hieroboam filij nabath qui peccare fecit ísrael. Ipe restituit tminos ísrl̃ ab itroitu emath usq; ad mar̃ solitudinis: iuxta ſmonẽ dñi dei ísrl̃ quem locutꝰ ẽ per ſuũ suũ ionã filiũ amathi pphetã: q̃ erat ꝺ geth q̃ ẽ i opher. Uidit.n. dñs afflictionem ísrl̃ amaram nimis: ⁊ qꝺ cõsũpti eẽnt usq; ad clausos carceres ⁊ extremos: ⁊ nõ eẽt q̃ auxiliaret ísrl̃. Nec locutꝰ ẽ dñs ut deleret nom̃ ísrl̃ de sub celo: sꝫ saluauit eos i manu hieroboã filij ioas. Reliq; aũt ſmonũ hieroboã ⁊ uniuersa q̃ fecit: ⁊ fortitudo eiꝰ q̃ pliatꝰ ẽ: ⁊ quõ ístituit damascũ ⁊ emath iude i ísrl̃:

ñne hec scripta sũt i libro ꝟmonũ dieꝝ regũ
isrl: Dormiuitq; hieroboã cũ ꝑib' suis regi
b' isrl: ⁊ ignauit zacharias filꝰ eius ꝑ eo. XV.

Anno uicesimo septio hieroboã regis
isrl regnauit azarias filꝰ amasie regis
iuda. Sexdecim annoꝝ erat cũ regnare cepis
set: ⁊ qnq̃ginta duob' ãnis regnauit i irlm.
Nom mãis ei' iecelia ò irlẽ. Fecitq; qò erat
placitũ coꝝ dño: iuxta oĩa q̃ fecit amasias
ꝑ ei': uerũtñ excelsa nõ ẽ demolit'. Adhuc
ꝑ p'ius sacrificabat ⁊ adolebat incẽsũ i excel
sis: Percussit aũt dñs regẽ ⁊ fuit leprosus
usq; i diẽ mortis sue: ⁊ habitabat i domo libe
ra seorsũ. Joathan vò filꝰ regis gubernabat
palatiũ: ⁊ iudicabat pplm tre. Reliq̃ ãt ser
monũ azarie ⁊ univsa q̃ fecit: ñne hec scrip
ta sũt i libro vborũ dieꝝ regũ iuda: Et dor
miuit azarias cũ ꝑib' suis: sepelierũtq; eũ
cũ maioꝝib' suis i ciuitate dauid: ⁊ regna
uit ioathan filꝰ ei' ꝑ eo: Anno triceſimooc
tauo azarie regis iude regnauit zacharias fi
lꝰ hieroboaz sup isrl i samaria sex mẽsib': ⁊ fec qò malũ ẽ coꝝ dño sicut fecerãt ꝑres
ei'. Nõ recessit a pccis hieroboã filij nabath
qui peccare fecit isrl. Cõiurauit ãt ꝓtra eũ
sellũ filꝰ iabes: percussitq; eũ palã ⁊ interfecit:
ignauitq; ꝑ eo. Reliq̃ aũt vboꝝ zacharie: ñ
ne hec scripta sũt i libro ꝟmonũ dieꝝ regũ
isrl: Iste ẽ ꝟmo dñi quẽ locut' ẽ ad iehu di
cẽs: filij tui usq; ad q̃rtã generationẽ sedebũt de te sup thronũ isrl. Factũq; ẽita. Sel
lũ filꝰ iabes regnauit tricesimonono anno
azarie regis iude. Regnauit aũt uno mense i sa
maria. Et ascẽdit manahẽ filꝰ gaddi ò thersa uenitq; samariã: ⁊ percussit sellũ filium ia
bes i samaria ⁊ interfecẽ eũ: regnauitq; ꝑ eo.
Reliq̃ aũt vboꝝ sellũ ⁊ cõiuratio ei' ꝑ quã
tetẽdit insidias: ñne hec scripta sũt i libro ser
monũ dieꝝ regũ isrl: Tũc percussit manahẽ
thapsaz ⁊ oẽs q̃ erãt i ea ⁊ ẽmios ei' ò thersa. Noluerãt. n. apire ei. Et interfecit oẽs ꝑ
gnãtes ei': ⁊ scidit eas. Anno tricesimonono azarie regis iude regnauit manahen filius gaddi super isrl decẽ ãnis i samaria: fecq; qò erat malũ coꝝ dño. Nõ recessit a peccatis hieroboã filij nabath q̃ peccare fecit
isrl cũctis diebꝰ ei'. Veniebat phul rex assyriorꝝ i thersa: ⁊ dabat manahen phul mille
talẽta argẽti: ut eẽt ei i auxiliũ ⁊ firmaret regnũ ei'. Indixitq; manahen argẽtũ sup isrl
cunctis potẽtib' ⁊ diuitib' ut daret regi assyriorꝝ q̃nq̃gita siclos argẽti ꝑ singlos. Reuersusq; ẽ rex assyriorꝝ: ⁊ nõ ẽ moratꝰ i thersa. Reliq̃ ãt sermonũ manahen ⁊ uniuersa
q̃ fecẽ: ñne hec scripta sũt i libro ꝟmonũ dieꝝ
regũ isrl: Et dormiuit manahen cũ ꝑib' suis: regnauitq; phaceia filꝰ ei' ꝑ eo. Anno
q̃nq̃gesimo azarie regis iude regnauit phaceia filꝰ manahẽ sup isrl i samaria biẽnio:
Fecit qò erat malũ dño. Nõ recessit a pccis
hieroboan filij nabath: qui peccare fecẽ isrl.
Cõiurauit aũt aduersus eũ phacee filꝰ romelie dux ei': ⁊ percussit eũ i samaria i tre do
mꝰ regie iuxta argob ⁊ iuxta ariph ⁊ cũ eo
q̃nq̃gita uiros de filijs galaaditarũ ⁊ interfecẽ eũ: regnauitq; ꝑ eo. Reliq̃ ãt ꝟmonũ phacee ⁊ uniuersa q̃ fecit: ñne hec scripta sũt in libro ꝟmonũ dieꝝ regũ isrl: Anno q̃nq̃gesimo so azarie regis iude regnauit phacee filꝰ romelie sup israel i samaria uigiti annis
⁊ fecit qò malũ erat coꝝ dño. Non recessit a pccis hieroboã filij nabath: q̃ peccare fecẽ
israel. In diebꝰ phacee regis israel uenit thelglatphalassar rex assur: ⁊ cepit abiõ ⁊ abel
domũ maacha ⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ asor ⁊ galaad ⁊ galileã ⁊ univsã trã neptalim: ⁊ trãstulit eos i assyrios. Cõiurauit aũt ⁊ tetendit insidias osee filꝰ hela ꝓtra phacee filiuꝝ
romelie: ⁊ percussit eũ ⁊ interfecẽ: ignauitq; ꝑ eo
uicesimo ãno ioathan filij ozie. Reliq̃ autẽ
ꝟmonũ phacee ⁊ uniuersa q̃ fecit: nõne hec
scripta sũt i libro sermonũ dieꝝ iguz israel:
Anno so phacee filij romelie regis israel regnauit ioathan filius ozie regis iuda. Viginti q̃nq; ãnoꝝ erat cũ regnare cepisset: ⁊ sex
decim ãnis regnauit i irlm. Nom mãis ei'
hierusa filia sadoch. Fecit qò erat placitus
coꝝ dño. Juxta oĩa q̃ fecẽ ozias ꝑ su' opar'
ẽ: uerũtñ excelsa ñ abstulit. Adhuc popul'
imolabat ⁊ adolebat incensũ i excelsis. Ipse
edificauit portã dom' dñi sublimissimam.
Reliq̃ aũt ꝟmonũ ioathan ⁊ uniuersa que
fecit: nonne hec scripta sũt i libro vboꝝ dierum regum iuda: In diebus illis cepit dñs
mittere in iudam rasin regem syrie ⁊ phacee filium romelie. Et dormiuit ioathan cũ
patribus suis: sepultusq; est cum eis i ciuitate dauid patris sui: ⁊ regnauit acham filius eius pro eo. .XVI.

Anno decimo septimo phacee filij romelie regnauit acham filius ioathan
regis iuda. Viginti annoꝝ erat achã cum
regnare cepisset: ⁊ sexdecim ãnis regnauit

116
113

in irl'm. Nō fecit qd̄ erat placitū i cōspectu
dñi dei sui sicut dauid pr̄ ei⁹: sz ābulauit in
uia regū isrl'. Insr̄ ⁊ filiū suū cōsecrauit trās
ferēs p ignē ſm idola gentium: q̄ dissipauit
dñs corā filijs isrl'. Immolabat quoqz uicti
mas ⁊ adolebat icēsū i excelsis ⁊ i collib⁹:
⁊ sub ōi ligno frōdoso. Tc̄ ascēdit rasin rex
syrie: ⁊ phacee fili⁹ romelie rex isrl' ad p̄liā
dū i irl'm. Cūqz obsiderēt achā: nō ualuer̄t
supare eū. In tp̄e illo restituit rasin rex syri
e haylam syrie: ⁊ eiecit iudeos de hayla. Et
idumei ⁊ syri uenerūt i haylā ⁊ hitauerūt
ibi usqz i diē hāc. Misit āt achā nūcios ad
theglat phalassar regē assyriorū dicēs: Ser
u⁹ tu⁹ ⁊ fili⁹ tu⁹ ego sū. Ascēde ⁊ saluum me
fac de manu reg̃ syrie ⁊ de manu reg̃ isrl' q̄
ꝯsurrexerūt aduersū me. Et cū collegissz ar
gētū ⁊ auꝝ qd̄ ĩueniri potuit i domo dñi: ⁊
i thesauris reg̃ misit r̄gi assyrioꝝ munera:
q̄ ⁊ acq̄euit uolūtati ei⁹. Ascēdit aūt rex as
syrioꝝ i damascū ⁊ uastauit eā: ⁊ trāstulit
hitatores ei⁹ cyrenen: rasin āt int̄fecit. Per
rexitqz rex achā i occūsū theglat phalassar
regi assyrioꝝ i damascū. Cūqz uidisset alta
re damasci: misit rex achā ad uriā sacerdo
tē exēplar ei⁹ ⁊ sil'itudinē iuxta ōe opus ei⁹.
Extruxitqz urias sacerdos altar̄. Iuxta oīa
q̄ p̄cepat rex achā d̄ damasco: ita fecit sacer
dos urias donec ueniret rex achā d̄ damas
co. Cūqz uenisset rex d̄ damasco: uidit alta
re ⁊ uenerat⁹ ē illud: ascēditqz ⁊ immolauit
holocausta ⁊ sacrificiū suū: ⁊ libauit liba
mina ⁊ fudit sāguinē pacificoꝝ q̄ obtulerat
sup altare. Porro altare ereū qd̄ erat coraz
dño trāstulit de facie tēpli ⁊ de loco altaris
⁊ de loco tēpli dñi: posuitqz illud ex latere
altaris ad aq̄lonē. Precepit q̄z rex acham
urie sacerdoti dicēs: Sup altare mai⁹ offer
holocaustū matutinū ⁊ sacrificiū uesptinū
⁊ holocaustū regis ⁊ sacrificiū eius: ⁊ holo
caustū uniu̇si ppl'i t̄re ⁊ sacrificia eoꝝ ⁊ liba
mīa eoꝝ: et ōez sanguinē holocausti ⁊ uni
uersū sanguinē uictime sup illud effundes.
Altare uero ereū erit paratū ad uolūtatez
meā. Fec̄ igr̄ urias sacerdos iuxta oīa q̄ p̄ce
perat rex achā. Tulit autem rex acham ce
latas bases ⁊ luterem qui erat desuper: et
mare deposuit de bobus ereis qui sustenta
bant illud ⁊ posuit super pauimentuz stra
tū lapide. Musach q̄qz sabbati quod edifi
cauerat in templo ⁊ igressum regis exteri⁹
ꝯuertit i tēplū dñi: propter regē assyriorū.

Reliqua āt v̄boꝝ achā ⁊ oīa q̄ fec̄: n̄ne hec
scripta sunt i libro ſmonū dieꝝ regū iuda:
Dormiuitqz achā cū p̄ribus suis: ⁊ sepult⁹
ē cum eis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit ece
chias filius eius p eo. ¶ .XVII.

Anno duodecīo achā reg̃ iuda regna
uit osee fili⁹ hela i samaria sup isrl' no
uē ānis: fecitqz malū corā dño: sed nō sicut
reges isrl': q̄ añ eū fuerūt. Cōtra hūc ascen
dit salmanasar rex assyrioꝝ ⁊ fact⁹ ē ei osee
seru⁹ reddebatqz illi tributa. Cūqz dep̄hen
disset rex assyrioꝝ osee q̄ rebellare nitens
misisset nūcios ad Sua regē egypti: ne p̄sta
ret tributa regi assyrioꝝ: sicut singul' ānis
solit⁹ erat: obsedit eum: ⁊ uictū misit in car
cerē: puagatusqz ē ōnez t̄ram: ⁊ ascēdēs sa
mariā obsedit eā trib⁹ ānis. Anno aūt no
no osee cepit rex assyrioꝝ samariā: ⁊ trāstu
lit isrl' i assyrios: posuitqz eos i haylam ⁊ i
abor iuxta fluuiū goçā i ciuitatib⁹ medoꝝ.
Factū ē. n. cū peccassēt filij isrl' dño deo suo
qui eduxerat eos de terra egypti de manu
pharaonis regis egypti: coluerunt deos a
lienos ⁊ ābulauerunt iuxta ritū gētiū q̄s ꝯ
sūpserat dñs i ꝯspectu filioꝝ isrl' ⁊ regū isrl'.
qr̄ sil'r fecerāt. Et iritauerūt filij isrl' v̄b nō
rectis dñm deuz suum: ⁊ edificauer̄t sibi ex
celsa in cūctis urbib⁹ suis a turre custoduz
usqz ad ciuitatē munitā. Fecerūtqz sibi sta
tuas ⁊ lucos i ōi colle sublimi ⁊ subt̄ ōne li
gnū nemorosū: ⁊ adolebāt ibi incensuz sr̄ a
ras i morē gētiuz q̄s trāstulerat dñs a facie
eoꝝ. Fecer̄tqz pessima v̄ba iritātes dñz: ⁊ co
luer̄t imūditias d̄ q̄b⁹ p̄cepit eis dñs ne face
rēt uerbuz hoc. Et testificat⁹ ē dñs i isrl' ⁊ i
iuda p manuz oīuz ꝓphetaꝝ ⁊ uidētiuz di
cēs: Reuertimi a uijs ur̄is pessimis ⁊ custo
dite p̄cepta mea ⁊ cerimonias: iuxta ōez le
gē quā p̄cepi p̄rib⁹ ur̄is: ⁊ sicut misi ad uos
i manu ſuoꝝ meoꝝ ꝓphetaꝝ. Qui n̄ audi
erūt: sz idurauerūt ceruicē suā iuxta ceruī
cē p̄rum suoꝝ q̄ noluerūt obedire dño deo
suo. Et abiecer̄t legitima ei⁹: ⁊ pactū qd̄ pe
pigit cū p̄rib⁹ eoꝝ ⁊ testificatiōes q̄b⁹ cōte
stat⁹ ē eos: secutiqz sunt uarietates ⁊ uane e
ger̄t: ⁊ secuti sunt gentes que erant per cir
cuitū eorum: super q̄bus p̄ceperat dñs eis:
ut non facerent sicut ⁊ ille faciebāt. Et dere
liquerunt oīa p̄cepta dñi dei sui: fecerūtqz
sibi conflatiles duos uitulos ⁊ lucos: et
adorauerunt uniuersam militiaz celi. Ser
uieruntqz baal: et ꝯsecrauerunt filios suos

7 filias suas p ignē. Et diuinatiōi insuiebāt 7 augurijs: 7 tradidēt se ut facerēt malum coꝛā dño: 7 iritarēt eū. Iratusq; ē dñs uehemēt isrl: 7 abstulit eos a ꝓspectu suo: 7 nō remāsit nisi trib⁹ iuda tm̄nō. Ꝓz nec ipse iuda custodiuit mādata dñi dei sui: uerūtm̄ ābulauit i erroꝛib⁹ isrl: q̄s operat⁹ fuerat. Proiecitq; dñs oē semē isrl: 7 afflixit eos 7 tradidit eos i manu diripiēciū: dōec pūcēt eos a facie sua: ex eo iā tpe q̄ scissus ē isrl a domo dauid: 7 cōstituerūt sibi regē hieroboā filiū nabath. Ꝓeparauit.n. hieroboaz isrl a dño: 7 peccare eos fecit pcm magnū. Et ābulauerūt filij isrl i uniuersis pcīs hieroboā q̄ fecerat: 7 nō receſſerūt ab eis usq; q̄ dñs auferret isrl a facie sua: sicut locut⁹ fuerat i manu oīuz seruoꝛ suoꝛ ꝓphetaꝛ: Trāslatusq; ē isrl ō tra sua i assyrios usq; i diez hāc. Adduxit āt rex assyrioꝛ uiros ō babylōe 7 de cutha 7 de abaiath 7 de emath 7 ō sepharuaim: 7 collocauit eos i ciuitatib⁹ samarie ꝓ filijs isrl. Qui possidēt samariā: 7 habitauerūt i urbib⁹ eī. Cūq; ibi habitare cepissēt nō timebāt dñz: 7 imisit eis dñs leones q̄ interficiebāt eos. Nūciatūq; ē regi assyrioꝛ 7 dictū: Gētes q̄s trāstulisti 7 habitare feci sti i ciuitatib⁹ samarie ignorāt legitia dei tre 7 imisit i eos dñs leones 7 ecce interficiūt eos: eo q̄ ignorēt ritū dei tre. Ꝓrecepit āt rex assyrioꝛ dicēs: Ducite illuc unū de sacerdotib⁹ q̄s inde captiuos adduxistis: ut uadat 7 habitet cū eis 7 doceat eos legitima dei terre. Itaq; cū uenisset un⁹ de sacerdotib⁹ his q̄ captiui ducti fuerāt ō samaria: habitauit in bethel: 7 docebat eos quō colēt dñz. Et una quēq; gens fabricata ē deū suū. Posuerūtq; eos i phānis excelsis q̄ fecerāt samarite gēs 7 gēs i urbibus suis: i q̄b⁹ habitabāt. Viri.n. babylonij fecerūt sochot benoth: uiri āt cuthei fecerūt nergel: 7 uiri deciath fecerūt asima. Porro euei fecerūt nebaā 7 thacham. Hi āt q̄ erāt ō sepharuaim comburebāt filios suos igni adramelech 7 anamelech diis sepharuaim: 7 nihilominus colebant dominum. Fecerūt autem sibi ō nouissimis sacerdotes excelsoꝝ: 7 ponebāt eos i phanis sublimibus. Et cū dñm colerent: dijs q̄q; suis seruiebant iuxta consuetudinem gētiū de quib⁹ trāslati fuerāt samariaz: usq; i pñtē diē morem sequūt ātiquū. Non timent dñm: neq; custodiūt cerimonias eius atq; iudicia 7 legem 7 mandatū q̄ ꝓcepat dñs filijs iacob quē cognominauit isrl: 7 pcusserat cū eis pactū: 7 mādauerat eis dicens: Nolite timē deos alienos 7 nō adoꝛetis eos neq; colatis eos 7 nō imoletis eis: sz dñz deū uīz q̄ eduxit uos ō tra egypti i fortitudie magna 7 i brachio extēso ipsū timete: 7 illū adoꝛate: 7 ipsi imolate. Cerimonias q̄q; 7 iudicia 7 legem 7 mādatū q̄ scripsit uob⁹ custodite ut faciat cūctis diēb⁹: 7 nō timeatis deos alienos. Et pactū q̄ pcussit uobcū nolite oblisci: nec colatis deos alienos: sz dñm deum uīm timete: 7 ipse eruet uos de mānu oīum īmicoꝛ uoꝛ. Illi vo nō audierūt: sz iuxta cōsuetudinē suā pstinā ppetrabāt. Fuerūt igit gētes iste timētes q̄dē dñm: sz nihilominus 7 idol suis seruētes. Nā filij eoꝝ 7 nepotes sicut fecerūt patres sui: ita faciūt usq; i presentem diem.

.XVIII.

Anno ctio osee filij hela regis isrl ignauit ezechias filius achā regis iuda. Uigintiq̄nq; ānoꝝ erat cum regnare cepisset: 7 uigintinouē ānis ignauit i irlz. Nomē mātis eius abisa filia zacharie. Fecitq; q̄d erat bonū coꝛā dño: iuxta oia q̄ fecerat dauid pr eius. Ipse dissipauit excelsa: 7 cōtriuit statuas: 7 succidit lucos: confregitq; serpētē ereū quē fecerat moyses. Usq; dē usq; ad illud tps filij isrl adolebāt ei incensū. Uocauitq; nomē eius nehestā. Et i dño deo isrl sperauitq; Itaq; p eū nō fuit similis ei de cūctis regib⁹ iuda: sed neq; i his q̄ ante eum fuerūt: 7 adhesit dño: 7 nō recessit a uestigijs eius: fecitq; mādata eius q̄ ꝓcepat dñs moysi. Vñ 7 erat dñs cuz eo: 7 i cūctis ad q̄ pcedebat sapienter se agebat. Rebellauit q̄q; ptra regez assyrioꝝ: 7 nō seruiuit ei. Ipse pcussit philisteos usq; ad gazan 7 oēs fines eoꝝ: a turre custodiuz usq; ad ciuitatē munitā. Anno q̄rto regis ezechie q̄ erat ānus septim⁹ osee filij hela regis isrl: ascēdit salmanasar rex assyrioꝝ samariā 7 oppugnauit eā 7 cepit. Nam post annos tres āno sexto ezechie id ē nono ānos osee regis isrl capta ē samaria: 7 transtulit rex assyrioꝝ israel in assyrios: collocauit eos in hayla 7 in abor: fluuijs gozan i ciuitatibus medoruz: quia non audierūt uocem domini dei sui: sed pretergressi sūt pactum eius. Oia q̄ ꝓcepat moyses seruus dñi nō audierunt neq; fecerūt. Anno q̄rtodecimo regis ezechie ascendit sennacherib rex assyriorum ad uniuersas ciuitates iuda munitas. 7 cepit eas. Tunc misit ezechias rex

iuda nũcios ad regẽ assyriorum i lachis dicẽs: Peccaui: Recede ame: ꝙ õe qõ ipositum mihi feram. Indixit itaq; rex assyrioꝝ egechie regi iude trecẽta talẽta argẽti ꝙ trigita talẽta auri. Dediteq; egechias õe argẽtũ qõ reptũ fuerat i domo dñi ꝙ i thesauris regis. In tpe illo confregit egechias ualuas tẽpli dñi ꝙ lamias auri qs ipse affixerat: ꝙ dedit eas regi assyrioꝝ. Misit ãt rex assyriorum thartan ꝙ rapsaris ꝙ rapsacem de lachis ad regẽ egechiã cũ manu ualida irlm. Qui cũ ascẽdissẽt uenerũt irlm: ꝙ steterũt iuxta aque ductũ piscine superioris q̃ ẽ i uia agri fullonis: uocaueritq; regẽ. Egressus ẽ ãt ad eos eliachim filius helchie ꝓpositus dom' ꝙ sobna scriba ꝙ ioahe filius asaph a comẽtariis: dixitq; ad eos rapsaces: Loquimini egechie: Hec dicit rex magnus rex assyrioꝝ: Que ẽ ista fiducia q̃ niteris: Forsitã inisti ꝓsiliũ: ut ꝓpares te ad plium. In q̃ ꝓfidis: ut audeas rebellare: An speras i bacto arũdineo atq; ꝓfracto egypto: Sup quẽ si icubuerit hõ: cõminuet igredietur manũ eius: ꝙ pforabit eaz. Sic ẽ pharao rex egypti: õib' q̃ ꝓfidũt i se. Qõ si dixeritis mihi i dño deo nõo hẽm' fiduciã: nõne iste ẽ cui' abstulit egechias excelsa ꝙ altaria: et ꝓcepit iude ꝙ irlm: añ altare hoc adorabitis i irlm. Nũc igr trãsite ad dñm meũ regẽ assyrioꝝ ꝙ dabo uob' duo milia eqꝝ: ꝙ uidete an hẽ ualeatis ascẽsores eoꝝ. Et quõ potestis ẽ istẽ añ unũ satrapã õ fuis dñi mei minimis: An fiduciã hẽs i egypto ꝓpt' curr' ꝙ eqtes: Nũq̃d sine dñi uolũtate ascẽdi ad locũ istũ: ut demolirer eũ: Dñs dixit mihi: Ascende ad trã: ꝙ demolire eã. Dixẽt ãt eliachi filius helchie ꝙ sobna scriba ꝙ ioahe rapsaci: Precamur: ut loquaris nob' fuis tuis syriace: sq̃dẽ itelligim' hãc liguã: ꝙ nõ loq̃ris nob' iudaice audiẽte pplo: q̃ ẽ sup murũ. Rñditq; eis rapsaces dicẽs: Nũq̃d ad dñm tuũ ꝙ ad te misit me dñs me': ut loq̃rer sermones hos: ꝙ nõ pti' ad uiros qui sedẽt sup muz: ut comedãt stercora sua: ꝙ bibãt urinã suã uobiscũ: Stetit itaq; rapsaces: ꝙ exclamauit uoce magna iudaice: ꝙ ait: Audite uerba regis magni: regis assyrioꝝ. Hec dicit rex: Non uos seducat egechias. Non enim poterit eruere uos de manu mea: neq; fiduciam uobis tribuat sup dñm dicẽs: Eruẽs liberabit nos dominus: ꝙ non trãdetur ciuitas hec in manu regis assyriorum. Nolite audire egechiam. Hec enim dicit rex assyrioꝝ. Facite mecũ qõ uobis ẽ utile: ꝙ egredimini ad me. Et comedet unusq̃sq; de uinea sua ꝙ de ficu sua: ꝙ bibet aq̃s ò cisternis uãis: donec ueniã ꝙ trãsferã uos i trã q̃ silis ẽ tre uĩe i trã fructiferã ꝙ fertilẽ uini ẽ trã pãis ꝙ uineaꝝ trã oliuaꝝ ꝙ olei ac mellis: ꝙ uiuetis ꝙ ñ moriemi. Nolite audire egechiã q̃ uos decipit dicẽs: Dñs liberabit nos. Nũq̃d liberauerũt dij gẽtiũ trã suã de manu regis assyrioꝝ: Ubi ẽ deus emath ꝙ arphat: Ubi est deus sepharuaim ana ꝙ aua: Nũq̃d liberauerũt samariã de manu mea. Quinã illi sũt i uniuersis dijs trarũ: q̃ eruerũt regionẽ suaz de manu mea: ut possit eruẽ dñs irlz ò manu mea: Tacuit itaq; pplus ꝙ nõ rñdit ei qcq̃. Siq̃dẽ ꝓceptũ regis accepant: ut ñ rñdeãt ei. Uenitq; eliachim filius helchie ꝓpositus dom' ꝙ sobna ꝙ scriba ꝙ ioahe filius asaph acomẽtarius ad egechiam scissis uestibus: ꝙ nũciauerũt ei ẽba rapsacis.

.XIX.

Ute cũ audisset egechias rex scidit uestimẽta sua ꝙ opt' ẽ sacco: igressusq; ẽ domũ dñi: ꝙ misit eliachim ꝓpositũ dom' ꝙ sobnam scribã: ꝙ senes de sacerdotib' optos saccis ad isaiam ppheta filium amos. Qui dixerũt: Hec dicit egechias: Dies tribulatois ꝙ increpatois ꝙ blasphemie dies iste. Uenerunt filij usq; ad partũ: ꝙ uires ñ hz parturies. Si forte audiat dñs de' tu' uniuersa ẽba rapsacis quẽ misit rex assyriorũ dñs su' ut exprobraret deũ uiuẽtez ꝙ argueret ẽbis q̃ audiuit dñs de' tu': ꝙ fac oõnẽ p reliquijs q̃ repte sẽt. Uenerũt ergo serui regis egechie ad isaiã. Dixitq; eis isaias: Hec dicetis dño uõo: Hec dicit dñs: Noli timẽ a facie ſmonũ qs audisti qb' blasphemauerũt pueri regis assyrioꝝ me. Ecce ego imittã ei spz ꝙ audiet nũciũ: ꝙ reuertet i trã suã: ꝙ dejciã eũ gladio i trra sua. Reuersus ẽ ergo rapsaces ꝙ iuẽit regẽ assyrioꝝ expugnãtẽ lobnã. Audierat enim q̃ recessisset de lachis. Cũq; audisset de tharacha rege ethiopie dicẽtes: ecce egressus ẽ: ut pugnet aduersũ te: et iret contra eum: misit nuncios ad egechiaz dicens: Hec dicite egechie regi iuda. Non te seducat deus tuus in quo habes fiduciaz: neq; dicas: non tradetur hierusalem i manu regis assyriorũ. Tu.n. ipse audisti que fecerũt reges assyrioꝝ uniuersis terris: quõ uastauerũt eas. Num ergo sol' poteris liberari: Nũq̃d liberauerũt dij gẽtiũ singlos qs uastauerunt pres mei goçan uidelicet ꝙ aran

ꝛ reſeph ꝛ filios eden qui erãt in thelaſſar: Vbi ẽ rex emath ꝛ rex arphath ꝛ rex ciuita ſepharuaim ana ꝛ aua: Itaq; cũ accepiſſet ezechias lras de manu nũcioꝝ ꝛ legiſſet eas: aſcẽdit i domũ dñi ꝛ expãdit eas coꝝ dño: ꝛ orauit i ꝓſpectu ei⁹ dicẽs: Dñe deus iſrl q̃ ſedes ſ̃ cherubin: tu es de⁹ ſol⁹ regn oiuz t̃re: tu feciſti celũ ꝛ t̃rã. Inclia aurẽ tuã ꝛ audi: Api dñe oculos tuos ꝛ uid̃: ꝛ audi oia v̈ba ſennacherib: q̃ miſit ut exprobraret nob̃ deũ uiuẽtẽ. Vere dñe diſſipaueꝛt reges aſſyrioꝝ gẽtes ꝛ t̃ras oĩuz: ꝛ miſerũt deos eoꝝ i ignẽ. Nõ.n. erãt dq: ſz opa manuũ hoiuz ex ligno ꝛ lapide: ꝛ pdiderũt eos. Nũc ig̃ dñe de⁹ nr̃ ſaluos nos fac ꝺ manu eoꝝ: ut ſciãt oia ũgna t̃re: q; tu es dñs de⁹ ſoluſ. Miſit ãt iſaias filꝰ amos ad ezechiam dicẽs: Hec dic̃ dñs de⁹ iſrl: Que deꝓcatuſ es me ſ̃ ſenacherib ũge aſſyrioꝝ audiui. Iſte ẽ ſmo quẽ locutꝰ ẽ dñs de eo. Spreuit te ꝛ ſubſãnauit te uirgo filia ſyon: p̃ t̃gũ tuum caput mouit filia irl̃m. Cui exprobraſti: ꝛ quẽ blaſphemaſti: Cõtra quẽ exaltaſti uocẽ tuã: ꝛ eleuaſti i excelſũ ocl̃os tuos: Contra ſcz iſrl. Per manũ fuoꝝ tuorum expro braſti dño: ꝛ dixiſti: In multitudie curruũ meoꝝ aſcẽdi excelſa mõtiũ i ſũmitate libani: ꝛ ſuccidi ſublimes cedros eius: ꝛ electas abietes illi⁹. Et igreſſus ſũ uſq; ad t̃minos ei⁹: ꝛ ſaltũ carmeli ei⁹ ego ſuccidi. Et bibi aq̃s alienas: ꝛ ſiccaui ueſtigijs pedũ meoꝝ oẽs aq̃s clauſas. Nũq̃d ñ audiſti q̃d ab initio feceri. Ex dieb⁹ ãtiquis plaſmaui illõ: ꝛ nc̃ adduxi. Eritq; i ruinã colliũ cõpugnãtiũ ciuitates cõmunite. Et q̃ ſedẽt i eis hũiles mãu. Cõtremueꝛt ꝛ ꝓfuſi ſ̃: facti ſũt uelut fenũ agri ꝛ uirẽs herba tectoꝝ: q̃ arefacta ẽ añq̃ uẽiret ad maturitatẽ. Habitaclz tuũ et egreſſũ tuũ ꝛ itroitũ tuũ ꝛ uiã tuã ego ꝑſci ui ꝛ furoꝛẽ tuũ ꝓtra me. Inſaniſti i me ꝛ ſuba ſuba tua aſcẽdit i aures meas. Ponã itaq; circulũ i narib⁹ tuis ꝛ chamũ i labꝝ tuis: ꝛ reducã te i uiã p quam uẽiſti. Tibi ãt ezechia hoc erit ſignũ: Comede hoc ãno q̃ reperi: i ſo ãt anno q̃ ſpõte naſcũt. Porro i anno t̃tio ſeminate ꝛ metite: plãtate uineas ꝛ comedite fructꝰ eaꝝ. Et quodcũq; reliquũ fuerit ꝺ domo iuda mittet radicẽ deoſ ſum: ꝛ faciet fructum ſurſum. De irl̃m q̃ppe egrediẽtur reliquie: ꝛ quoꝺ ſaluetur de mõte ſyon. zelus dñi exercituũ faciet hoc. Quãobrem hec dicit dominus ꝺ rege aſſyrioꝝ: Nõ ingrediet urbẽ hãc: nec mittet i eã ſagittã: nec occupabit eã clypeꝰ: nec circundabit eã munitio. Per uiã q̃ uẽit reuertet: ꝛ ciuitatẽ hãc ñ ingrediet dic̃ dñs. ꝓtegãq; urbẽ hãc ꝛ ſaluabo eã: ꝓpt̃ me ꝛ ꝓpt̃ dauid ꝑuũ meũ. Factũ ẽ ig̃ i nocte illa uenit ãgelus dñi: ꝛ percuſſit i caſtris aſſyrioꝝ cẽtũoctogintaq;nq; milia. Cũq; diluculo ſurrexiſſet: uidit oia cõpora mortuoꝝ: ꝛ icedẽs abijt. Et ꝛuerſus ẽ ſennaberich rex aſſyrioꝝ: ꝛ manſit i niniue. Cũq; adoraret i tẽplo neſrach deũ ſuũ: adramelech ꝛ ſaraſar filꝰ ei⁹ percuſſerũt eũ gladio. Fugerũtq; i t̃rã armenioꝝ: ꝛ regnauit aſaraddon filꝰ ei⁹ ꝓ eo. XX.

In dieb⁹ illis egrotauit ezechias uſq; ad mortẽ: ꝛ uenit ad eũ iſaias filꝰ amos ꝓphetes: dixitq; ei: Hec dicit dñs de⁹: Precipe domui tue. Morieꝛ.n. tu: ꝛ ñ uiues. Qui ꝙuertit faciẽ ſuã ad pietẽ: ꝛ oraoit dñm dicẽs: Obſecro dñe: memẽto q̃ſo quõ ãbulaueri corã te i vitate ꝛ i corde perfecto: ꝛ qꝺ placitũ ẽ coꝝ te feceri. Fleuit itaq; ezechias fletu magno. Et añq̃ egrederet iſaias mediã ptẽ atrij: factꝰ eſt ſmo dñi ad eũ dicens: Reuertẽ: ꝛ dic ezechie duci ppli mei: Hec dic̃ dñs de⁹ dauid pris tui: Audiui oõnẽ tuã: uidi lachryma tuã: ꝛ ecce ſanaui te. Die t̃tio aſcẽdes tẽplũ dñi: ꝛ addaz dieb⁹ tuis q̃ndeci ãnos. Ez ꝛ de mãu regis aſſyrioꝝ liberabo te ꝛ ciuitatẽ hãc: ꝛ ꝓtegaz urbẽ iſtã ꝓpt̃ me ꝛ ꝓpt̃ dauid ſuũ meũ. Dixitq; iſaias: Afferte maſſan ficoꝝ. Quã cũ attuliſſẽt ꝛ poſuiſſẽt ſup ulc⁹ ei⁹: curatꝰ eſt. Dixerat ezechias ad iſaiã: Qꝺ erit ſignũ q̃ dñs me ſanabit: ꝛ q; aſcẽſurꝰ ſũ die t̃tia tẽplũ dñi. Cui ait iſaias: Hoc erit ſignũ a domino: qꝺ factur⁹ ſ.t dñs ſmonẽ quẽ locutꝰ ẽ: Vis ut aſcẽdat ũbra decẽ lineis: aut ut reꝛtaꝛ totidẽ gradib⁹? Et ait ezechias: Facile ẽ ũbrã creſcẽ decẽ lineis. Nec hoc uolo ut fiat: ſz ut reuertaꝛ retroſũ decẽ gradib⁹. Inuocauit itaq; iſaias ꝓpheta dñz: ꝛ reduxit ũbrã p lineas qb⁹ iã deſcẽderat i horologio achaz retroſũ decẽ gradib⁹. In tpe illo miſit merodach baladan filꝰ baladan rex babyloniꝝ lras ꝛ mũera ad ezechiã. Audierat.n. qꝺ egrotaſſet ezechias. Letatꝰ ẽ ãt i aduẽtu eoꝝ ezechias: ꝛ oñdit eis domũ aromatũ ꝛ auꝝ ꝛ argẽtũ ꝛ pigmẽta uaria: unguẽta q̃ꝑ ꝛ domũ uaſoꝝ ſuoꝝ ꝛ oia que hĩe poterat i theſaurĩ ſuis: Nõ fuit qꝺ non

mõstrasſz eis eẽchias i domo ſua ⁊ i õi po teſtate ſua. Venit ãt iſaias ꝓpheta ad regẽ eẽchiã dixitq; ei: Quid dixerũt uiri iſti: aut vñ uenerũt ad te? Cui ait eẽchias: De tra lõginq; uenerũt ad me de babylõe. Et ille rñdit: Quid uiderũt i domo tua? Ait eẽchias: Oia q̃cũq; ſũt i domo mea uiderũt. Nihil ẽ.n. q̃ nõ mõſtraueri eis i theſauris meis. Dixit itaq; iſaias eẽchie: Audi ſmõẽ dñi Ecce dies ueniẽt: ⁊ auferent oia q̃ ſunt i domo tua: ⁊ q̃ cõdidẽrũt pres tui uſq; i diẽ hãc i babylonẽ: nõ remãebit q̃cq; ait dñs. Sz ⁊ ꝺ filijs tuis q̃ egrediẽt ex te q̃s generab' tollẽt: ⁊ erũt eunuchi i palatio regis babylõis. Dixit eẽchias ad iſaiã: Bon' ſmo dñi quẽ locut' ẽ. Sit tñ pax ⁊ vitas i diebus meis. Reliq; ãt ſmonũ eẽchie ⁊ õis fortitudo ei': ⁊ quõ fecerit piſcinã ⁊ aq̃ductũ ⁊ itroduxerit aq̃s i ciuitatẽ: nõne hec ſcripta ſũt i libro ſermonũ dieꝝ regũ iuda? Dormiuitq; eẽchias cũ pribꝫ ſuis: ⁊ regnauit manaſſes filꝰ eius ꝓ eo. ¶ .XXI.

Duodeci ãnoꝝ erat manaſſes cũ igna re cepiſſet: ⁊ q̃nq̃gita q̃nq; ãnis regnauit i irlm. Nomẽ mris ei' aphſiba. Fecitq; malũ i cõſpectu dñi: iuxta idola gẽtiũ q̃s õleuit dñs a facie filioꝝ iſrl. Cõuerſuſq; ẽ et edificauit excelſa q̃ diſſipauerat eẽchias pr ei': ⁊ erexit aras baal ⁊ fecit lucos ſicut fecerat achab rex iſrl: ⁊ adorauit õem militiaz celi ⁊ coluit eã. Extruxitq; aras i domo dñi de q̃ dixit dñs i irlm: ponã nom meum: ⁊ extruxit altaria uniuerſe militie celi i duob' atrijs tẽpli dñi. Et traduxit filiũ ſuũ p ignẽ ⁊ hariolat' ẽ ⁊ obſeruauit auguria: ⁊ fecẽ phitones: ⁊ haruſpices mltiplicauit: ut facẽt malũ corã dño ⁊ iritaret eũ. Poſuitq; i dolũ luci quẽ fecerat i tẽplo dñi: ſup q̃ locutus ẽ dñs ad dauid ⁊ ad ſalomonẽ filiũ ei'. In tẽplo hoc ⁊ i irlm quã elegi de cũctis tribub' iſrl ponã nom meũ i ſẽpitnũ: ⁊ ultra nõ faciã cõmoueri pedẽ iſrl de tra quam dedi pribus eoꝝ ſi cuſtodierint ope omnia q̃ pcepi eis: ⁊ uniuerſã legẽ quã mãdauit eis ſrus meus moyſes. Illi uero non audierũt: ſed ſeducti ſũt a manaſſe: ut facerent malũ ſuper gẽtes quas contriuit dñs a facie filiorũ iſrl. Locutuſq; ẽ dom' i manu ſuoruz ſuoꝝ ꝓphetarꝝ dicẽs: Quia fecit manaſſes rex iuda abominationes iſtas peſſimas ſu p oia que fecerũt amorrei añ eũ: ⁊ peccare fecit etiã iudam i immũditijs ſuis: ꝓptereа hec dic dñs de' iſrl: Ecce ego iducã mala ſr irlm ⁊ iudã: ut quicũq; audierit: tinniãt aures ei'. Et extẽdã ſup irlm funiculũ ſamarie ⁊ pond' dom' achab: ⁊ delebo irlm ſic dele ri ſolẽt tabule. Delẽs uertã: ⁊ ducã crebri' ſtilũ ſup faciẽ ei'. Dimittã vo reliq̃as hereditat mee ⁊ tradã eas i man' inimicoꝝ ei': erũtq; i uaſtitatẽ ⁊ i rapinã cũctis aduerſariis ſuis: eo q̃ fecerit malũ corã me ⁊ pſeuerarunt iritates me ex die q̃ egreſſi ſũt pres eoꝝ ex egypto uſq; ad hãc diẽ. Inſup ⁊ ſanguinẽ innoxiũ fudit manaſſes mltũ nimis donec iplẽt irlm uſq; os: abſq; pcis ſuis q̃ b' peccare fecit iudã: ut facẽt maluz coram dño. Reliq̃ ãt ſmonuz manaſſe ⁊ univſa q̃ fecit: ⁊ pccm ei' q̃ peccauit: nõne hec ſcripta ſũt i libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda? Dormiuitq; manaſſes cũ pribꝫ ſuis ⁊ ſepult' ẽ i horto dom' ſue in horto oçan: ⁊ regnauit amon filꝰ ei' ꝓ eo. Migitiduoꝝ ãnoꝝ erat amon cũ regnare cepiſſet: duob' q̃z ãnis regnauit i irlm. Nomẽ mris ei' meſſallemeth filia arus de ietheba. Fecitq; maluz i ꝓſpectu dñi: ſicut fecerat manaſſes pr ei': ⁊ ãbulauit i oĩ uia p quã ãbulauerat pr eius. Seruiuitq; immũditijs q̃b' vſuebat pr ei' ⁊ adorauit eas: ⁊ delinq̃t dñm deũ pꝛũz ſuoꝝ ⁊ non ãbulauit i uia dñi. Tetẽderũtq; ei inſidias ſui ſui: ⁊ interfecerũt regẽ i domo ſua. Percuſſit ãt ꝓplus tre ões q̃ cõiurauerãt ꝓtra regẽ amõ: ⁊ ꝓſtituerũt ſibi regẽioſiã filiũ ei' ꝓ eo. Reliq̃ ãt ſmonũ amõ q̃ fec: ñne hec ſcripta ſũt i libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda? Sepelierũtq; eũ i ſepulchro ſuo i horto oçam: ⁊ regnauit ioſias filius eius pro eo. ¶ .XXII.

Octo ãnoꝝ erat ioſias cum regnare cepiſſet: ⁊ trigita uno anno regnauit in irlm. Nomẽ mris ei' ydida filia phadaia ꝺ beſechat. Fecitq; qꝺ placitũ erat corã dño: ⁊ ãbulauit p ões uias dauid pris ſui. Non declinauit ad dexterã ſiue ad ſiniſtraz. Anno aũt octauodecio regis ioſie miſit rex ſaphan filiũ aſlia filij meſullã ſcribã templi dñi dicẽs ei: Vade ad helchiã ſacerdotem magnũ: ut ꝓflet pecunia q̃ illata ẽ i tẽplum dñi: quã collegerũt ianitores tẽpli a ꝑplo: detuzq; fabris p ꝓpoſitos domus dñi: qui ⁊ diſtribuãt eã his q̃ opant in tẽplo dñi ad inſtauranda ſartatecta templi tignarijs uidelicet ⁊ cementarijs ⁊ his qui interrupta componunt ⁊ ut emantur ligna et lapides

ō lapicidinis ad ſtauracādū tēplū dñi. Ceterū
tñ nō ſupputeť eis argētū qō accipiūt: ſz in
pīate bēant ⁊ i fide. Dixit āt helchias pōti
fex ad ſaphan ſcribā. Librū legi repperi in
domo dñi. Dedītq; helchias uolumē ſaphā
ſcribe: q ⁊ legit illud. Ingrēſſ ōq; ſaphā ſcriba
ad regē: ⁊ renūciauit ei qō pcepat: ⁊ ait: Con
flauerūt pecuniā tuā tui pecuniā q repta ē in domo
dñi: ⁊ dederūt ut diſtribueret fabri ac pfec
ti opū tēpli dñi. Narrauit ōq; ſaphan ſcriba
regi dicēs: Librū dedit mihi helchias ſacer
dos. Quē cū legiſſet ſaphā cora rege: ⁊ au
diſſet rex ẏba libri legi dñi: ſcidit ueſtimēta
ſua: ⁊ precepit helchie ſacerdoti ⁊ ahichaz
filio ſaphan ⁊ achobō filio micha ⁊ ſaphā
ſcribe ⁊ aſaie ſuo regi dicēs: Ite ⁊ conſulite
dñm ſup me ⁊ ſup ppl'o ⁊ ſup ōi iuda: de ẏ
bis uolumis iſtī qō inuētū ē. Magna. n. ira
dñi ſuccēſa ē ꝓtra nos: q nō audierūt pīes
nāi ẏba libri huī: ut facēnt ōe qō ſcriptū ē
nobis. Ierūt itaq; helchias ſacerdos ⁊ abi
chā ⁊ achobō ⁊ ſaphā ⁊ aſaia ad oldam ꝓ
pheten uxorē ſellū filij thecue filij aras cu
ſtodis ueſtiū: q habitabat i irl'm i ſa: locutiq;
ſt ad eā. Et illa rndit eis: Hec dic dñs deus
iſrl: Dicite uiro q miſit uos ad me: Hec dic
dñs: Ecce ego adducā mala ſup locū iſtum
⁊ ſup habitatores ei' oia ẏba legi: q legit rex
iuda: q dereliquerūt me: ⁊ ſacrificauerunt
dīs alienis irritātes me i cūctis opib' manu
uz ſuaꝝ. Et ſuccēdet idignatio mea in loco
hoc: ⁊ n extinguet. Regi āt iuda q miſit uos
ut ꝛſuleret dñz: ſic dicetis: Hec dic dñs de'
iſrl: Pro eo q audiſti ẏba uolumis ⁊ pter
ritū ē cor tuū ⁊ hūiliat' es cora dño: auditi
ſmonib' ꝓtra locū iſtū ⁊ habitatores ei': qō
uidelz fierēt in ſtupor ⁊ i maledictū: ⁊ ſci
diſti ueſtimēta tua: ⁊ fleuiſti cora me ⁊ ego
audiui ait dñs: iccirco colligā te ad patres
tuos: ⁊ colligeris ad ſepulchrū tuū i pace:
ut nō uideant oculi tui oia mala que intro
ducturus ſuz ſuper locū iſtū. ¶. XXIII.

Et renūciauerunt regi quod dixerat.
Qui miſit: ⁊ congregati ſunt ad eum
ōnes ſenes iuda ⁊ irl'z. Aſcēditq; rex tēplū
dñi ⁊ ōnes uiri iuda: uniuerſi q habitabant i
irl'm cū eo: ſacerdotes ⁊ pphete ⁊ ōis ppl's
a paruo uſq; ad magnū: legitq; cūctis audiē
tib' oia uerba libri federis q inuent' ē i domo
dñi. Stetitq; rex ſup gradum ⁊ fedus pcuſ
ſit cora dño: ut ambularent poſt dominū:
⁊ cuſtodirent pcepta ei' ⁊ teſtimonia ⁊ ceri
monias i ōi corde ⁊ i tota aīa: ⁊ ſuſcitarēt
uerba federis huī q ſcripta erant i libro il
lo. Acceuitq; pplus pacto. Et precepit rex
helchie pōtifici ⁊ ſacerdotib' ſecūdi ordinis
⁊ ianitorib': ut pferrēt de tēplo dñi oia ua
ſa q facta fuerāt baal ⁊ i luco ⁊ univerſe mili
tie celi ⁊ combuſſit ea forīs irl'm i cōualle ce
drō: ⁊ tulit pluerē eoꝝ i bethel. Et deleuit
haruſpices qs poſuerant reges iuda ad ſa
crificādū in excelſis p ciuitates iuda ⁊ i cir
cuitu irl'z: ⁊ eos q adolebant incēſū baal ⁊
ſoli ⁊ lune ⁊ duodeciz ſignis ⁊ ōi militie ce
li. Et efferri fecit lucum de domo dñi foras
irl'z i cōualle cedrō ⁊ cōbuſſit eū ibi ⁊ rede
git i puluerē: ⁊ piecit ſup ſepulchra uulgi.
Deſtruxit ōq; edicl'as effeminatoꝝ q erāt i do
mo dñi: p quib' mulieres texebāt quaſi do
mūcl'as luci. Congregauitq; ōes ſacerdotes
de ciuitatibus iuda: ⁊ contaminauit excel
ſa: ubi ſacrificabāt ſacerdotes ò gabaa uſq;
berſabee. Et deſtruxit aras portaꝝ i intro
itu hoſtū ioſue pncipis ciuitatis: quod erat
ad ſiniſtram portā ciuitatis. Ceruntī non
aſcendebāt ſacerdotes excelſoꝝ ad altare
dñi i irl'm: ſz tñ comedebāt azima i medio
fratrum ſuoꝝ. Contaminauit ōq; tophet qō ē i
cōualle filij ennon: ut nemo cōſecraret filiū
ſuū aut filiā p ignē moloch. Abſtulit ōq; e
qs ōs dederāt reges iude ſoli i introitu tem
pli dñi iuxta exedrā nathamelech eunuchi
q erat i pharuri: curi' āt ſol' cōbuſſit igni.
Altaria ōq; q erant ſup tecta cenacli achaz
q fecerāt reges iuda: ⁊ altaria q fecerat ma
naſſes i duob' atrīs templi domini deſtru
xit rex: ⁊ cucurrit inde ⁊ diſpſit cinerem eo
rum i torrētez cedrō. Excelſa āq; que erant
in irl'm ad dexterā ptē montis offenſionis
q edificauerat ſalomō rex iſrl' aſtaroth idō
lo ſidoniorum ⁊ chamos offenſioni moab
⁊ melchon abominationi filioꝝ amon pol
luit rex: ⁊ ꝓtriuit ſtatuas ⁊ ſuccidit lucos:
ꝛpleuitq; loca eoꝝ oſſib' mortuoꝝ. Inſup
altare qō erat i bethel ⁊ excelſum qō fece
rat hieroboā filī' nabath q peccā fec iſrl:
⁊ altare illud excelſum deſtruxit atq; com
buſſit ⁊ comminuit in puluerez: ſuccēditq;
etiā lucum. Et conuerſus ioſias uidit ibi ſe
pulchra que erant in monte: miſitq; ⁊ tulit
oſſa de ſepulchris: ⁊ cōbuſſit ea ſuper alta
re: ⁊ polluit illud iuxta uerbum domini qō
locutus eſt uir dei qui pdixerat uerba hec.
Et ait: Quis eſt titulus ille quem uideo:

Rũderũtq; ei ciues ũbis illi⁹: ☩ sepulchrũ ẽ hõis dei q̃ uenit ò iuda: ⁊ pdixit vba hec q̃ fecisti sup altaꝛ bethel. ☩ Et ait: ☩ dimittite eũ. ☩ Nemo cõmoueat ossa ei⁹. ☩ Et itacta mãserũt ossa illi⁹ cũ ossib⁹ pphete q̃ uenerat ò samaria. ☩ Insũ ⁊ oia phana excelsoꝝ q̃ erãt i ciuitatib⁹ samarie q̃ fecerãt reges isrl̃ ad iritandũ dñm: abstulit iosias: ⁊ fecit eis ſm oia q̃ fecerat i bethel. ☩ Et occidit uniuersos sacerdotes excelsoꝝ q̃ erãt ibi sup altaria: ⁊ cõbussit ossa hũana sũ ea. ☩ Reuersusq; ẽ irl̃z ⁊ pcepit õi pplo dicẽs: ☩ facite phase dño deo uõ: ſm qõ scriptũ ẽ i libro federi huⁱ⁹. ☩ Nec .n. factũ ẽ phase tale a dieb⁹ iudicũ q̃ iudicauerãt isrl̃ ⁊ oiũz dieꝝ regũ isrl̃ ⁊ regũ iuda: sicut i octauodecio ãno regi iosie factũ ẽ phase istud dño i irl̃m. ☩ Ꝫ ⁊ phitones ⁊ hariolos ⁊ figuras idoloꝝ ⁊ imũditias ⁊ abominatiões q̃ fuerãt i tra iuda ⁊ irl̃m abstulit iosias ut statuẽt vba legi q̃ scripta sũt in libro quẽ iuenit helchias sacerdos in tẽplo dñi. ☩ Sili⁹ illi nõ fuit añ eũ rex: q̃ reu̇tẽt ad dñm i õi corde suo ⁊ i tota aia sua ⁊ uniuersa uirtute sua iuxta õem legẽ moysi: neq; p⁹ eum surrexit sili⁹ illi. ☩ Verũtn̄ n̄ ẽ auersus dñus ab ira furoꝛ sui magni: q̃ iratꝰ ẽ furoꝛ ei⁹ ⁊ tra iudã, ppt̃ iritatões q̃b⁹ ꝓuocauerat eum manasses. ☩ Dixit itaq; dñs: ☩ Etiã iudã auferã a facie mea sicut abstuli isrl̃: ⁊ pyciã ciuitatẽ hãc quam elegi irl̃m ⁊ domũ ò q̃ dixi: erit nomẽ meũ ibi. ☩ Reliq̃ ãt ſmonũ ioſie et uniuersa q̃ fec: nõne hec scripta sũt in libro vboꝝ dieꝝ regũ iuda: ☩ In dieb⁹ eius ascẽdit pharao nechao rex egypti ꝓtra ẽgẽ assyrioꝝ ad flumẽ euphratẽ. ☩ Et abũt iosias rex iuda i occũsũ ei⁹: ⁊ occisus ẽ i mageddo cũ uidisset eũ. ☩ Et portauerũt eũ serui sui mõtuũ ò mageddo: ⁊ ptulerũt i irl̃m: ⁊ sepelierũt eũ i sepulchro suo. ☩ Tulitq; pplꝰ tre ioachaz filiũ iosie ⁊ unxerũt eũ: ⁊ pstituerũt eũ regẽ pro pre suo. ☩ Vigintitriũ ãnoꝝ erat ioachaz cũ regnare cepisset: ⁊ tribus mẽsib⁹ regnauit i irl̃z. ☩ Nomẽ mr̃is ei⁹ amithal filia hieremie de lobna. ☩ Et fecit malũ coraz dño: iuxta oia q̃ fecerãt pres ei⁹. ☩ Vixit eũ pharao nechao in reblatha q̃ ẽ i tra emath: ne regnaret i irl̃z. ☩ Et iposuit mulctã tre cẽtũ talẽtis argẽti: et talẽto auri. ☩ Regẽq; cõstituit pharao necha o heliachi filiũ iosie ꝓ iosia pre ei⁹: uertitq; nomẽ ei⁹ ioachin: porro ioachaz tulit ⁊ duxit i egyptũ. ☩ Argẽtũ ãt ⁊ auꝝ dedit ioachi pharaoni cũ idixisset tre p singulos ut conferret iuxta pceptũ pharaonis. ☩ Et unũquẽq; iuxta uires suas exegit taz argentum q̃ auꝝ de pplo tre: ut daret pharaõi nechao. ☩ Vigintiq̃nq; ãnoꝝ erat ioachin cũ regnare cepisset: ⁊ undecim ãnis ẽgnauit in irl̃z. ☩ Nomẽ mr̃is ei⁹ ẽbida filia phadaia de ruma. ☩ Et fecit malũ coraz dño: iuxta oia q̃ fecerãt pres eius.

.XXIIII.

☩ In dieb⁹ ei⁹ ascẽdit nabuchodonosor rex babylõis: ⁊ factꝰ ẽ ei ioachin seruꝰ trib⁹ ãnis: ⁊ rursũ rebellauit ꝓtra eum. ☩ Immisitq; ei dñs latrũculos chaldeoꝝ ⁊ latrũculos syrie ⁊ latrũculos moab ⁊ latrũculos filioꝝ ãmon: ⁊ imisit eos i iudã ut dispderẽt eũ iuxta vbũ dñi q̃ locutꝰ fuerat p seruos suos pphetas. ☩ Factũ ẽ ãt hoc p vbũ dñi cõtra iudã ut auferret eũ coraz se: ppt̃ pcã manasse uniuersa q̃ fecit ⁊ ppt̃ sãguinem innoxi uz quẽ effudit: ⁊ ipleuit irl̃m cruore innocẽti ũ: ⁊ ob hãc rẽ noluit dñs ppitiari. ☩ Reliq̃ ãt ſmonũ ioachin ⁊ uniuersa q̃ fecit: nõne hec scripta sũt i libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda: ☩ Et dormiuit ioachin cũ pribus suis: ⁊ regnauit ioachin filiꝰ ei⁹ ꝓ eo. ☩ Et ultrã n̄ addidit rex egypti: ut egrederet de tra sua. ☩ Tulerat .n. rex babylonis a riuo egypti usq; ad flumẽ euphraten oia q̃ fuerãt regi egypti. ☩ Decẽ et octo ãnoꝝ erat ioachin cũ regnare cepisset: ⁊ tribus mẽsibus regnauit i irl̃m. ☩ Nomen mr̃is ei⁹ noesceba filia helnathan de irl̃m. ☩ Et fecit malũ coraz dño: iuxta oia q̃ fecerat pr̃ ei⁹. ☩ In tpe illo ascẽderũt sui nabuchodonosor regis babylonis i irl̃m: ⁊ circũdata ẽ urbs munitiõib⁹. ☩ Venitq; nabuchodonosor rex babylõis ad ciuitatẽ cum suis suis: ut oppugnarent eã. ☩ Egressusq; ioachin rex iuda ad regem babylonis ipse ⁊ mr̃ ei⁹ ⁊ serui eius ⁊ principes eius ⁊ eunuchi eius: ⁊ susceptꝰ eum rex babylonis anno octauo regni sui. ☩ Et protulit inde õnes thesauros domus domini ⁊ thesauros domus regie: ⁊ concidit uniuersa uasa aurea que fecerat salomon rex israel in templo domini iuxta vbũ dñi: ⁊ trãstulit õnez irl̃m ⁊ uniuersos pncipes ⁊ ões fortes exercit⁹ decem milia i captiuitatẽ ⁊ õez artifice ⁊ iclusoꝝ: nihilq; relictũ est exceptis paupibus populi terre. ☩ Transtulit quoq; ioachin in babylonem: ⁊ mr̃em regi ⁊ uxores regi ⁊ eunuchos regi ⁊ iudices tre duxit i captiuitatez de irl̃m in babylonẽ: ⁊ ões uiros robustos septẽ milia

ꝛ artifices ꝛ incluſores mille ões uiros fortes ꝛ bellatores: duxitq; eos rex babylõis captiuos i babylonẽ. Et ꝓstituit mathathi ã pñũ ei' ꝓ eo: ipoſuitq; nomẽ ei sedechiã. Vicesimũ ꝛ pmũ ãnũ etat' hẽbat sedechias cũ regnare cepiſſet: ꝛ undeci ãnis regnauit i irl'z. Nom mris ei' erat amithal: filia hieremie de lobna. Et fecit malũ coꝝ dño: iuxta oia q̃ fecerat ioachin. Iraſcebat. n. dñs ꝓ tra irl'z ꝛ ꝓtra iudã: donec ꝓiẽt eos a facie ſua. Receſſitq; sedechias a rege babylõis.

Factũ ẽ aũt ãno nono regni .xxv. ei' mẽſe decio decima die mẽſis uenit nabuchodonoſor rex babylonis ipſe ꝛ õis exercit' ei' i irl'm ꝛ circũdederũt eã: ꝛ extruxerũt in circuitu ei' munitiones. Et clauſa ẽ ciuitas atq; uallata uſq; ad undecimũ ãnũ regi sedechie nona die mẽſis. Preualuit q; fames in ciuitate: nec erat panis pp'o tre. Et inꝛupta ẽ ciuitas: ꝛ ões uiri bellatores nocte fugerũt p uiaꝝ portę q̃ ẽ inꝛ duplicẽ murꝝ ad hortũ regis. Porro chaldei obſidebãt i circuitu ciuitatẽ. Fugit itaq; sedechias p uiã q̃ ducit ad campeſtria ſolitudinis. Et pſecut' ẽ exercit' chaldeoꝝ regẽ cõprehẽditq; eũ i planicie hiericho: ꝛ ões bellatores q̃ erãt cũ eo diſperſi ſũt ꝛ ũliq̃rũt eũ. Apprehẽſũ ergo regẽ duxerũt ad regez babylõis in reblatha: q̃ locut' ẽ cuz eo iudiciuz. Filios aũt sedechie occidit corã eo: ꝛ oculos ei' effodit: uinxitq; eũ catenis ꝛ adduxit i babylonẽ. Mẽſe q̃nto ſeptia die mẽſis ipſe ẽ ãn' nonuſdecim' regi babylonis uẽit nabuzardan princeps exercitus ſeru' regi babylonis i irl'z ꝛ succẽdit domũ dñi ꝛ domũ regis ꝛ domos irl'm õemq; domũ cõbuſſit igni: ꝛ muros irl'z in circuitu deſtruxit õis exercit' chaldeoꝝ q̃ erat cũ princípe militũ. Reliquã aũt ppli ptẽ q̃ remãſerat i ciuitate: ꝛ pfugas q̃ trãſfugerãt ad regẽ babylõis ꝛ reliquũ uulgus trãſtulit nabuzardan princeps militie: ꝛ de pauprib' tre reliq̃t uinitores ꝛ agricolas: colũnas autẽ ereas q̃ erãt in tẽplo dñi ꝛ baſes ꝛ mare ereũ qđ erat in domo dñi cõfregerũt chaldei: ꝛ trãſtulerũt es õe i babylonẽ. Ollas q̃q; ereas ꝛ trullas ꝛ tridẽtes ꝛ cyphos ꝛ mortariola ꝛ oia uaſa erea in q̃b' miniſtrabãt: tulerũt: necnon thuribula ꝛ phialas. Que aurea aurea ꝛ que argẽtea argẽtea tulit princeps militie. i. colũnas duas mare unum: ꝛ baſes q̃s fecerat rex ſalomõ i tẽplo dñi. Non erat pondus eris oium uaſoꝝ. Decẽ ꝛ octo cubitos altitudinis hẽbat colũna una ꝛ capitellũ ereũ ſup ſe altitudinis tũ cubitoꝝ: ꝛ retiaculũ ꝛ malagranata ſup capitellũ colũne oia erea. Similem ꝛ colũna ſecunda hẽbat ornatum. Tulit quoq; princeps militie ſaraiã ſacerdotem primũ ꝛ ſophoniã ſacerdotẽ ſecundũ ꝛ tres ianitores ꝛ de ciuitate eunuchuz unuz q̃ erat pfectus ſup bellatores uiros: ꝛ q̃nq; uiros de his q̃ ſteterãt coram rege q̃s repperit i ciuitate: ꝛ ſopher principem exercitꝰ q̃ pbabat tyrones ò pplo tre: ꝛ ſex uiros e uulgo q̃ inuẽti fuerãt i ciuitate. Quos tollẽs nabuzardan princeps militũ duxit ad regem babylõis i reblatha: percuſſitq; eos rex babylonis ꝛ iffecit eos in reblatha in terra emath. Et trãſlat' ẽ iuda de tra ſua. Pplo aũt q̃ relictus erat i tra iuda: quẽ dimiſerat nabuchodonoſor rex babylonis pfecit godoliã filiũ aichan filij ſaphan. Qđ cum audiſſent ões duces militũ ipſi ꝛ uiri q̃ erant cũ eis uidelz: q̃ cõſtituiſſet rex babylõis godolian: uenerũt ad godolian i maſpha iſmahel fili' nathanie ꝛ iohannan fili' careẽ ꝛ saraia fili' thanameth netophatites ꝛ ieconias fili' maachati ipſi ꝛ socij eoꝝ. Jurauitq; godolias ipis ꝛ socijs eoꝝ dicẽs: Nolite timẽ ſuire chaldeis. Manete i tra: ꝛ ſeruite regi babylonis: ꝛ bñ erit uob'. Factũ ẽ aũt in mẽſe ſeptio uenit iſmahel filius nathanie filij eliſama de ſemine regio ꝛ decez uiri cũ eo: percuſſerũtq; godoliam q̃ ꝛ mortu' ẽ: ſz ꝛ iudeos ꝛ chaldeos q̃ erant cuz eo i maſpha. Cõſurgẽſq; õis ppls a paruo uſq; ad magnũ ꝛ princeps militũ ueneũt i egyptũ: timẽtes chaldeos. Factum ẽ vo in anno triceſimo ſeptimo trãſmigrationis ioachin regis iude: mẽſe duodecimo uiceſima ꝛ ſeptima die menſis ſubleuauit euilmerodach rex babylonis anno quo regnare ceperat caput ioachin regis iuda de carcere: ꝛ locutus eſt ei benigne. Et poſuit thronum eius ſuper thronum regum qui erant cum eo i babylone: ꝛ mutauit ueſtes eius quas habuerat in carcere: ꝛ comedebat panem semper in conſpectu eius cũctis diebꝰ uite ſue: ãnonam quoq; conſtituit ei ſine intermiſſione que ꝛ dabatur ei a rege per ſingulos dies omnibus diebus uite ſue.

Explicit ſecũd' lib' Malachin. i. regũ q̃rt'.

121
117

¶ Incipit p̄fatio sc̄i Hieronymi i librū dabreiamin: qui est paralypomenō: qd̄ nos dicere possumus uerba dierū.

Ant' ac talis ē lib' iste: ut absq; illo siq̄s sciam scripturarū sibi uoluerit arrogare: semetipsum irrideat: p̄ singula quippe noīa iūctu rasq; v̄borū ⁊ p̄t̄misse i libris regū tegūt̄ historie: ⁊ inumerabiles explicāt̄ euāgelij q̄ones. Sz si septuagita int̄p̄tū pura: ut ab eis i grecū v̄sa ē editio p̄manēt: sup̄flue mi chromati ep̄orū sc̄issime atq; doctissime īpellēs: ut hebrea tibi uolumīa latino s̄mone trāsferrē. Qd̄.n. semel aures hoīum occupauerat: ⁊ nascētis eccl̄e roborauerat fidē: iustū erat etiā nr̄o silētio comprobari. Nūc v̄o p̄ uarietate regionū diuersa ferant̄ exēplaria: ⁊ germana illa antiq̄q; trāslatio cōrupta sit atq; uiolata: nr̄i arbitri putas: aut e pl̄ibus iudicare q̄d uerū sit: aut nouū op' i ueteri ope cudē: illudentibusq; iudeis cornicū: ut dr̄ oculos cōfigē: alexandria ⁊ egypt' i septuagita suis esichiū laudat auctorē: constantinopolis usq; ātiochiaz luciāi martyris exēplaria p̄bat. Medie it̄ has p̄uicie palestīos codices legūt: q̄s ab origene elaboratos eusebi' ⁊ pāphil' uulgauerūt. Totusq; orb' hac int̄ se trifaria uarietate cōpugnat. Et certe origenes nō solū exēpla composuit q̄ttuō editionū e regione singl̄a v̄ba describēs: ut un' dissentiēs statī cetis int̄ se cōsētiētib' arguat̄: sz qd̄ maiorī audacie ē i editiōe septuagita theodotiōis seditionē miscuit: asterid̄ designās q̄ min' fuerit: ⁊ uirgul' q̄ ex sup̄fluo uidebāt̄ apposita. Si igr̄ alijs licuit nō tenē qd̄ semel suscepāt: ⁊ p' septuagita cellulas q̄ uulgo sine auctore iactāt̄: singl̄as cellulas aperuē: hoc q;.i eccl̄ijs legit̄ qd̄ septuagita nescierūt: cur me nō suscipiāt latini mei q̄ iuiolata editione ueti ita nouā cōdidi: ut laborē meū hebreis ⁊ qd̄ his mai' ē apl̄is auctōib' cōprobem? Scripsi nuper librum de optimo genē interp̄tādi: ostendēs illa de euāgelio: ex egypto uocaui filium meum: ⁊ quoniaz nazare' uocabitur: ⁊ uidebūt i quē compunxerūt: ⁊ illud apostoli: qd̄ oculus ñ uidit nec aur̄ audiuit i cor hominis ñ ascēderūt q̄ p̄parauit deus diligentibus se: ceteraq; his similia in hebreorum libris inueniri. Certe apl̄i ⁊ euāgeliste septuagita īt̄p̄tes nouerāt̄: ⁊ uñ eis hec q̄ i septuagita īterp̄tib' ñ hñt̄? Christ' dñs nr̄ utriusq; testamēti cōditor i euangelio s̄m ioannē: q̄ credit inquit in me sicut dic̄ scriptura: flumīa de uētre ei' fluēt aq̄ uiue. Utiq; scriptū ē: qd̄ saluatō scriptū eē testat̄. Ubi scriptū ē? Septuagita ñ hñt: apocrypha nescit eccl̄ia. Ad hebreos igitur reuertēdū ē: vñ ⁊ dñs loq̄t̄: ⁊ discipuli exēpla p̄sumūt. Hec pace ueterū loquō ⁊ obtrectatorib' meis tm̄ rñdeo: q̄ canino dēte me rodūt: in publico detrahētes ⁊ legētes i angul'.i. accusatores ⁊ defēsores: cū in alijs p̄bent qd̄ in me reprobēt: q̄si uirt' ⁊ uitiū nō i reb' sit: sz cū auctore mutet̄. Ceterū memini editionē septuagita trāslatorū olim d̄ greco emēdatā tribuisse me nr̄is: nec īimicū debere estimari eorū quos i p̄uētu fr̄um sēp̄ edissero. Et qd̄ nūc dabreiamin.i. v̄ba dierū īt̄p̄tat' sū: iccirco feci: ut iext̄cabiles moras ⁊ siluā nominū q̄ scriptorū cōfusa sūt uitio sensuūq; barbariē apti' ⁊ p̄ uersuū cola digererē: mihimetipsi ⁊ meis iuxta ismeniuz canens si aures surde sūt ceterorū.

¶ Item alius prologus.

Eusebius hierōym' dōmoni ⁊ rogatiano suis i christo iesu salutem. Quō grecorū historias mag̃ ītelligunt q̄ athenas uiderit: et t̄tiū uirglij librū a troad̄ p̄leuchatē ⁊ a croceraunia ad siliciam: ⁊ ind̄ ad hostia tyberī nauigauerit: ita sc̄az scripturā lucidi' intuebit̄ q̄ iudeā ocul' cōtēplat' ē: et ātiq̄z urbiū memorias locorūq; uel eadē uocabula ul' mutata cognouerit. Uñ et nob' cur̄ fuit cū eruditissimis hebreorū hūc laborē subire: ut circuirem' p̄uiciā quā uni v̄se christi eccl̄ie sonāt. Fateor.n. mi dōmō ⁊ rogatiāe carissimi nūq̄ me i diuinis uoluminibus p̄prijs uirib' credidisse: nec habuisse opinionem meam: sed ea etiā d̄ quibus scire me arbitrabar int̄rogare me solitum: quāto mag̃ de his sup̄ q̄b' anceps eram? Deīq; cū a me nuper lr̄is flagitasset̄: ut uobis paralypomenō latino s̄mone transferrē: de tyberiade leg̃ quōdaz auctore q̄ apd̄ hebreos admirationi habebatur assūpsi: ⁊ contuli cum eo a uertice: ut aiūt usq; ad extremā unguē ⁊ sic cōfirmat' ausus suz facē

qō iubebat. Libere.n.uob loquor. Ita.n.i
grecis ⁊ latinis codicib' hic noiuz liber ui
tiosus ē:ut nō tā hebrea q̄ barbara q̄daz ⁊
sarmatica noia ꝓiecta arbitrandū sit. Nec
hoc septuagita itp̄tib' q̄ spu sco pleni ea q̄
va fuerāt:trāstuleīt:sz scriptoz culpe ascri
bendū: dū de iemēdatū iemēdata scriptitāt
⁊ sepe tria noia subtractī e medio syllabis
i unū uocabulū cogūt:uel e regiōe unū no
mē ꝓp̄ latitudinē suā i duo uł tria uocabu
la diuidūt. Sz ⁊ ipse appellatiōes nō hoies
ut pleriq̄ estimāt:sz urbes ⁊ regiōes ⁊ sal
t' ⁊ puicias sonāt:⁊ obliq̄ sub itp̄tatōe ⁊ fi
gura eoz q̄dā narrant hīstoziē:de qb' i re
gnoz libro dī. Nōne ecce hec scripta sūt i li
bro vboz diez ig̃ū iuda? Que utiq̄ i nūis
codicib' nō hñt. Hoc ꝓmū sciendū q̄ apud
hebreos paralypomenō lib' un' sit ⁊ apō
illos uocat' dabreiamin.i.vba diez q̄ ꝓp̄
magnitudinē apud nos diuisus ē. Dein ēt
illud attēdēdū q̄ frequēt noia nō uocabla
hōiuz sz rez:ut dixi significātias sonāt. Ad
extremū q̄ ōis eruditio scripturaz i hoc ꝓ
tīet:⁊ hīstoziē q̄ ul' ꝓmisse sūt i suis loc' ul' p
stricte leuit hic p q̄dā vboz cōpēdia explī
cēt. Quonum itaq̄ uīaz adiut' auxilio mi
si librū beniuol' placiturū:tñ iudis displi
cituz ee ñ ābigo. Optia.n.q̄q: ut ait Plī
n' malūt cōtēnē pleriq̄ q̄ discē. Siq̄s in
hac itp̄tatiōe uoluerit aliq̄d reprhēdē: iter
roget hebreos:suā cōsciam recolat: uideat
ordinē textūq̄ ꝓmonis:⁊ tūc nīo laboꝛi si
potuerit detrahat. Ubicūq̄ ergo astericos
.i.stellas radiare i hoc uolumīe uideīt:ibi
sciat de hebreo additū qō in latinis codici
b' nō hēt. Ubi vo obel' trāsuersa.s. uirga
ꝓposita ē:illic signat q̄d septuagita iterpre
tes addideīt.uel ob decor' gr̄am ul' ob ips
sanct' auctoritatē: sz i uoluminib' hebreis
non legat.

¶ Explicit prefatio. Incipit primus liber dabreiamun.i.palypomenon Laplm.I.

Dam seth enos
cay'nam malaleel iared
enoch matusale lame
ch noe sem'chā ⁊ iafet.
Filij iafeth gomer ma
[illegible]dai ⁊ iauā thu
bal [illegible]thiras.

Porro filij gomer:ascenē ⁊ ripha ⁊ togor
ma. Filij aūt iauā:elisa ⁊ tharsis cethim et
dodani. Filij chā:chus ⁊ mesraim phut ⁊
chanaan. Filij aūt chus:saba ⁊ euila saba
tha ⁊ regma ⁊ sabathaca. Pōro filij ꝛgma
saba ⁊ dadan. Chus āt genuit nemroth. Ip̄
ste cepit eē potēs i tra. Mesraim uero gēu
it ludim ⁊ ananim ⁊ laabim ⁊ nepthui phe
trusim q̄z ⁊ casluim:de quib' egressi sūt phi
listīm ⁊ capthurim. Chanaan uero genuit
sidonem ꝑmogēitū suū:etheū q̄z ⁊ iebuseū
⁊ amoꝛreū ⁊ gergeseū eueūq̄z ⁊ aracheū et
asineū aradiū q̄z ⁊ samareū ⁊ ematheū. Fi
lij sem:elam ⁊ assur ⁊ arfaxad lud ⁊ aram.
Filij aram:hus ⁊ hul ⁊ gether ⁊ mes. Ar
faxad aūt genuit sale:q̄ ⁊ ipse genuit eber.
Poꝛro heber nati sūt duo filij:nomen uni
phalech quia i dieb' eī diuisa ē tra:⁊ nom̄
fratrī eius iectan. Iectan aūt genuit elmo
dad ⁊ saleph ⁊ asoꝛmoth ⁊ iare aduraī q̄z
⁊ uzal ⁊ decla ebal etiam ⁊ abimael ⁊ saba
necnon ⁊ ophir ⁊ euila ⁊ iobab. Oēs isti fi
lij iectā: Sez arfaxad sale heber phalech za
gau seruch nachortare abram:iste est abra
am. Filij autem abraam isaac ⁊ ismahel:
Et he generationes eoꝛum. Pꝛimogenitus
ismahel:nabaioth ⁊ cedar ⁊ abdehel ⁊ ma
bsan ⁊ masma ⁊ duma ⁊ massa addad ⁊
thema iachur naphis cedma. Hi sūt filij is
mahel. Filij āt cethure ꝓcubine abraam q̄s
genuit:zamram iecsan madan madian iesl
boc ⁊ Sue. Pōro filij iecsan:saba ⁊ dadā.
Filij aūt dadan: asurim ⁊ lathusim ⁊ loo
mim. Filij autem madiā:epha ⁊ epher ⁊ e
noch ⁊ abida ⁊ eldaa. Oēs hi filij cethui.
Genauit aūt abraam isaac:cui' fuerūt fi
lij:esau ⁊ isrł. Filij esau: elipham rahuel ie
hus ielon choꝛe. Filij elipham:themam o
mar ceppho gothan cenem thamna ama
lech. Filij rahuel:naath zara sāma meza.
Filij seir:lothan sobal sebeon ana diso eser
disan. Filij lothan: horri ahohiman. So
roꝛ aūt lothan fuit thamna. Filij sobal: ali
an ⁊ manaath ⁊ ebal sephi ⁊ onan. Filij se
beon:abaia ⁊ ana. Filij ana: dison. Filij di
son:hamaran ⁊ eseban ⁊ iethran et char
ran. Filij eser:balaan ⁊ zaban ⁊ iachan. Fi
lij disan:us ⁊ aran. Isti sūt reges q̄ ꝑeraue
rūt in tra eodm:añ q̄ eēt rex sup filios isrł.
Bale filij beor:⁊ nom̄ ciuitat eius ō naba.
Moꝛtu' ē āt bale:⁊ regnauit ꝓ eo iobab fi
li' sare de bosra. Cūq̄z ⁊ iobab fuisz mōtu'

regnauit ꝑ eo husan ꝺ t̃ra themãoꝝ. Obijt quoqꝫ ⁊ husan: ⁊ regnauit ꝑ eo adad filius badad q̃ ꝑcussit madian ĩ t̃ra moab: ⁊ nom̃ ciuitatis eiꝰ auith. Cũqꝫ ⁊ adad fuisset mõtuus: regnauit ꝑ eo semla de masreca. Sꝫ ⁊ semla mortuꝰ ẽ: ⁊ regnauit ꝑ eo saul ꝺ rooboth q̃ iuxta ãnem sita ẽ. Mõtuo q̃ꝫ saul regnauit ꝑ eo balaana filiꝰ achobõ. Sed ⁊ hic mõtuꝰ ẽ: ⁊ regnauit ꝑ eo adad cuiꝰ urb̃ nom̃ fuit phau: ⁊ appellata ẽ uxõ eiꝰ mehetabel filia matred filie mezaab. Adad autẽ mortuo duces ꝑ regibꝰ in edom eẽ cepunt. Dux thãna dux alua dux iethet dux oolibama dux hela dux phinõ dux cenez dux themã dux mapsar dux magdihel dux hiram. Hi duces edom. ¶ .II.

Filij aũt isrl̃ ruben simeon leui iuda isachar ⁊ zabulon dan ⁊ ioseph beniamin neptalim gad ⁊ aser. Filij iuda: her aunan ⁊ sela. Hi tres nati sunt ei de filia Sue chananitidis. Fuit autem her primogenitꝰ iuda malꝰ corã dño: ⁊ occidit eũ. Thamar aũt nurꝰ eiꝰ pepit ei phares ⁊ zara. Oẽs ergo filij iuda q̃nqꝫ. Filij ãt phares: esrom et camul. Filij q̃ꝫ zare: zamri ⁊ ethan ⁊ eman chalcal quoqꝫ ⁊ darã sil̃ q̃nqꝫ. Filij charmi achar q̃ turbauit isrl̃ ⁊ peccauit ĩ furtu anathemat̃. Filij ethan azarias. Filij aũt esroz q̃ nati st̃ ei: ieramehel ⁊ ram ⁊ calubi hoc ẽ caleph. Porro ram genuit aminadab: aminadab autẽ genuit naason ꝑncipem filiorum iuda. Naason q̃ꝫ genuit salma: ꝺ quo ortꝰ ẽ booz. Booz vo gẽuit obed q̃ ⁊ ipse genuit isai. Isai aũt genuit ꝑmogẽitũ heliab secunduz aminadab tertiũ symmaha q̃rtũ nathanahel q̃ntũ raddai sextum ason septimũ dauid: q̃ꝝ sorores fuerũt saruia ⁊ abigail. Filij saruie: abisai ioab ⁊ asahel tres. Abigail aũt gẽuit amasa: cuiꝰ pr̃ fuit iether ismaelites. Caleb uero filiꝰ esrom accepit uxorẽ noĩe azuba: de qua genuit ierioth. Fuerũtqꝫ filij eiꝰ iaser ⁊ sobab ⁊ aroon. Cũqꝫ mortua fuisset azuba: accepit uxorẽ caleb ephrata: q̃ pepit ei ur. Porro ur genuit uri: ⁊ uri genuit beselehel. Pꝰ hec ĩgressus ẽ esrom ad filiam machir pr̃is galaad: ⁊ accepit eã cũ esset annoꝝ sexagĩta: que pepit ei segub. Sꝫ ⁊ segub genuit iair ⁊ possedit uigintitres ciuitates ĩ t̃ra galaad. Cepitqꝫ gessur ⁊ aran oppida iair ⁊ canath ⁊ uicl̃os eiꝰ sexagĩta ciuitatũ. Oẽs isti filij machir pr̃is galaad. Cũ aũt mõtuꝰ eẽt esrom: ĩgressus ẽ caleb ad ephrata. Hũit quoqꝫ esrom vxorẽ abia q̃ pepit ei assur pr̃em techue. Nati sũt aũt filij ieramehel primogẽiti esrom: ram ꝑmogẽitꝰ eiꝰ: ⁊ buna ⁊ aram ⁊ asõ ⁊ achia. Duxit q̃ꝫ uxorẽ alteram ieramehel noĩe atthara: q̃ fuit mr̃ onam. Sꝫ ⁊ filij ram ꝑmogẽiti ieramehel fuer̃t moos ioami ⁊ achar. Onaz aũt hũit filios semei ⁊ iadan. Filij ãt semei: nadab ⁊ abisur. Nom̃ vo uxor̃ abisur abiahil: q̃ pepit ahobban ⁊ molid. Filij aũt nadab: fuerũt saled ⁊ apphai. Mõtuꝰ ẽ aũt saled absqꝫ liber̃. Filiꝰ vo apphai iesi q̃ iesi genuit sesan. Porro sesan genuit oholai. Filij aũt iadai fratr̃ semei: iether ⁊ ionathan. Sꝫ ⁊ iether mõtuꝰ ẽ absqꝫ liber̃. Põro ionathã genuit phalech ⁊ ziza. Isti fuer̃t filij ieramehel primogẽiti esrom. Sesan ãt nõ hũit filios sed filias: ⁊ s̃uũ egyptiũ noĩe ieraa. Deditqꝫ ei filiã suã vxorẽ: q̃ pepit ei ethei. Ethei aũt genuit nathan: ⁊ nathã genuit zabad. zabad quoqꝫ genuit ophal: et ophal genuit obed. Obed gẽuit iehu: iehu genuit azariaz. Azarias gẽuit helles: ⁊ helles genuit helasa. Helasa genuit zizamoy: zizamoy genuit sellũ. Sellũ genuit ithamian: itamia aũt genuit elisama. Filij aũt caleb fr̃is hieramehel mesa prĩogẽitꝰ eiꝰ ipse ẽ pr̃ ciph filij maresa pr̃is hebron. Põro filij hebrõ chore ⁊ taphua ⁊ recez ⁊ samma. Sãma ãt genuit raam pr̃em hierchaam et recem genuit semmei filius semmei maon. ⁊ maon pr̃ bethsur. Epha ãt cõcubina caleb pepit aran ⁊ musa ⁊ gezez. Porro aran genuit gezẽ. Filij iahaddai regom ⁊ ioathã ⁊ gesan phalech ⁊ epha ⁊ saaph. Cõcubĩa caleb maacha pepit saber ⁊ tharana. Gẽuit ãt saaph pr̃ madmena Sue pr̃ez machbena: ⁊ patrem gabaa. Filia vo caleb fuit sa. Hi erant filij caleb filij vr primo phrata sobal pater cariathiarim s bethleem ariph pr̃ bethgader. Fue filij sobal patris cariathiarim: qui dimidium requietionũ: ⁊ ꝺ cogna athtari iethrei ⁊ aputhei ⁊ semat serei. Ex his egressi sũt saraite ⁊ e te. Filij salma patris bethleem ⁊ n ti corone domꝰ ioab ⁊ dimidium nis sarai. Cognationes quoqꝫ scr bitãtium in iabes canẽtes atqꝫ re ⁊ ĩ tabernaculis cõmorantes. Hi qui uenerũt de calore patris dom

Dauid uero hos hũit filios: qui ¶ III.
ei nati sũt i hebron. Primogẽiti am-
mon ex achinoe israelitide: secundum dani
el de abigail carmelitide: tertiũ absalõ filiũ
maacha filie ptolomei regi iessur: q̃rtũ ado
niã filiuz agith: q̃ntũ saphaciã ex abithal:
sextũ iethrahã de egla uxore sua. Sex ergo
nati sũt ei i hebrõ: ubi regnauit septẽ ãnis ⁊
sex m̃sib⁹. Trigita ãt ⁊ t̃b⁹ ãnis regnauit in
irl̃m. Porro i irl̃m nati sũt ei filij: symmaa
⁊ sodab ⁊ nathan ⁊ salomon q̃tuor de ber-
sabee ⁊ filia amihel. Jebaar quoqz ⁊ helisu
a ⁊ heliphaleth ⁊ noge ⁊ napheg ⁊ iaphie
necnõ elisama ⁊ eliade ⁊ eliphaleg nouem.
Oẽs hi filij dauid absz filijs ꝯcubiaꝝ: hũe
rũtqz sororẽ thamar. Fili⁹ ãt salomõis ra-
boã cui⁹ abia fili⁹ gẽuit asa. De hoc q̃z nat⁹
ẽ iosaphat p̃ iorã: q̃ iorã genuit oziã: ex q̃
ort⁹ ẽ ioas: ⁊ hui⁹ amasias fili⁹ genuit azari
az. Põro azarie fili⁹ ioathã ꝓcreauit achaz
p̃em ezechie: de q̃ nat⁹ ẽ manasses: sz ⁊ ma
nasses gẽuit ãmõ p̃ez iosie. Filij ãt iosie fu-
erũt: p̃mogẽit⁹ iohãnan: secũd⁹ ioachiz t̃ti⁹
sedechias: q̃rt⁹ sellũ. De ioachim nat⁹ ẽ ie-
chonias ⁊ sedechias. Filij iechõie fuer̃t asir
salathiel melchiram phadaia senneser ⁊ ie
cemia sama ⁊ nadabia. De phadaia orti s̃t
zorobabel ⁊ semmei. zorobabel genuit mõ
sollam ananiam ⁊ salomith sororem eoꝝ:
asabam q̃z ⁊ ohol ⁊ barachiam ⁊ asadiam
iosabeseth quinqz. Fili⁹ ãt ananie phaltias
pater hieseie: cui⁹ fili⁹ raphaia. Hui⁹ q̃z fili⁹
arnau: de q̃ nat⁹ ẽ obdia: cui⁹ filius fuit se-
chenias. Filius sechenie semeia cui⁹ filij at-
tus ⁊ iegaal ⁊ baria ⁊ naaria ⁊ saphat ⁊ se-
sa sex numero. Filius naarie: elioenai ⁊ eze-
chias ⁊ ezricam tres. Filij elioenai oduia ⁊
heliasub ⁊ pheleia ⁊ accub ⁊ iohãnan ⁊ da
⁊ anan septem. ¶ .IIII.

ij iuda phares esroz ⁊ charmi ⁊ ur
ubal. Rahia uero filius subal gẽu-
le quo nati sũt ahumai ⁊ laad. He
ones sarathi. Ista q̃qz stirps ethã:
⁊ iesema ⁊ iedebos. Nomẽ quoqz
orum asalephum. Phuniel ãt pat̃
ser pat̃ osa. Isti s̃t filij ur p̃moge-
ta pat̃s bethleez. Assur v̄o pat̃s
ãt due uxões alaa ⁊ naara. Pepit
naara oozam ⁊ epher ⁊ themã et
sti sũt filij naara. Põro filij alaa:
ar ⁊ ethnan. Chus autez genuit
anob ⁊ soboba ⁊ cognatõez aharel filij a-
rum. Fuit ãt iabes iclyt⁹ p̃ f̃rib⁹ suis: ⁊ mat̃
ei⁹ uocauit nom̃ illi⁹ iabes dicẽs: qz pepi eũ
i dolore. Inuocauit ergo iabes deũ isrl̃ di-
cẽs: Si bñdicẽs bñdixer̃ mihi: ⁊ dilataue-
r̃ t̃minos meos: ⁊ fuerit man⁹ tua mecũ: ⁊
fecer̃ me a malitia ñ opp̃mi. Et p̃stitit deus
q̃ p̃cat⁹ ẽ. Caleph autem f̃r Sua gẽuit ma
chir: q̃ fuit p̃ esthon. Porro esthon genuit
bethrapha ⁊ phesse ⁊ tethinna p̃ez vrb̃ na
as. Hi sũt uiri recha. Filij ãt cenen othoni-
el ⁊ saraia. Põro filij othoniel athat ⁊ ma
onathi. Maonathi gẽuit ophra. Saraias
ãt genuit ioab p̃ez uall̃ artificũ. Ibi q̃ppe
artifices erãt. Filij v̄o caleph filij iephone:
hir ⁊ hela ⁊ nahez. Filij q̃z hela cenez filij q̃
qz ialel elziph et zipha thiria et asrahel. Et
filij esra: iether ⁊ mereth ⁊ epher ⁊ iahalõ.
Genuitqz mariã ⁊ sãmai ⁊ iesba p̃ez estha
mo. Uxor q̃z ei⁹ indaia pepit iareth p̃ez ge
dor ⁊ heber p̃ez zocho ⁊ ichutiel p̃em za-
noa. Hi autẽ filij bethie filie pharaõis quã
accepit mered ⁊ filij uxor̃ odaie sororis na
han p̃is ceila garmi ⁊ esthamo q̃ fuit de
machati. Filij q̃z simon ammon ⁊ rimma.
Filius anan ethilon ⁊ filij iezi zoeth ⁊ ben-
zoeth. Filij sela filij iude her p̃ lecha: ⁊ laa
da p̃ maresa: ⁊ cognatiões dom⁹ opantiũ
byssũ i domo iuramẽti: ⁊ q̃ stare fecit solez.
viriqz mẽdacij ⁊ securus ⁊ incedẽs: q̃ p̃nci-
pes fuerũt i moab: ⁊ q̃ reuerse sũt i lehem.
Hec aũt v̄ba uetera. Hi s̃t figuli habitãtes
i plãtatiõib⁹ ⁊ i sepib⁹ apud regẽ in opibus
eius: cõmoratiqz sũt ibi. Filij simeõ namu-
el ⁊ iamin iarib zara saul. Sellum filius e-
ius: mabsam filius eius masma filius ei⁹.
Filij masma: amuhel filius eius zachur fili
us eius semmei filius ei⁹. Filij semmei sex-
decim ⁊ filie sex. F̃res aũt ei⁹ nõ hũerunt fi-
lios multos: uniuersa cognatio nõ potuit
adequare sũmã filioꝝ iuda. Habitauerũt
autem i bersabee ⁊ molada ⁊ hasarsual ⁊ i
ballaa ⁊ i ason ⁊ i tholad ⁊ in bathuel ⁊ in
horma ⁊ in siceleg et i bethmarchaboth et
in asarsasusim et i bethberai et i saari. He
ciuitates eorum usqz ad regẽ dauid: uille q̃
qz earum etham et aen rẽmon et thocẽ et a
san ciuitates q̃nqz: ⁊ vniuersi uiculi eoꝝ ꝑ
circuitũ ciuitatũ istaꝝ usz ad baal. Hec est
hitatio eoꝝ: ⁊ sediũ distributio. Mosobab
quoqz ⁊ iemlech ⁊ iosa filius amasie ⁊ io-
hel iehu filius iosabie filij saraie filij asihel

ꝛ elioẽai ꝛ iacoba ꝛ iſuaia ꝛ aſaia ꝛ adibel ꝛ iſimibel ꝛ banaia ziza ꝗs filꝰ ſephei filꝫ allõ filꝫ idaia filꝫ ſemri filꝫ ſamaia: iſti ſũt noiati ꝓncipes i cognatiõib' ſuis: ꝛ i domo affinitatũ ſuaꝝ multiplicati ſũt uehemẽt. Et ꝓfecti ſũt ut ingrederẽt in gador uſq; ad oriẽtẽ uallis: ꝛ ut quererẽt paſcua gregib' ſuis. Inuenerũtq; paſcuas uberes ꝛ ualde bonas ꝛ trã latiſſimã ꝛ q̃tã ꝛ fertilẽ: i q̃ añ hitauerant ỏ ſtirpe cham. Hi ergo uenerũt ꝗs ſupra deſcripſim' noiati i dieb' ezechie regꝫ iuda: ꝛ pcuſſerũt tabnacula eoꝝ ꝛ hitatores q̃ iuẽti fuerãt ibi: ꝛ deleuerũt eos uſq; ad pñtẽ diẽ: hitaueruntq; ꝓ eis qñ uberri mas paſcuas ibidẽ reppererũt. De filꝫ ꝗs ſimeo abierũt i mõtẽ ſeir uiri q̃ngenti hũtes ꝓncipes phaltiã ꝛ naaziã ꝛ raphiã ꝛ oziel filius ieſi: ꝛ pcuſſerũt reliq̃as q̃ euadẽ potuerant amalechitaꝝ: ꝛ habitauerũt ibi ꝓ eis uſq; ad diez hanc. ¶ .V.

Filꝫ quoq; rubẽ ꝓmogeniti iſrael: ipſe quippe fuit ꝓmogenit' ei': ſed cũ uiolaſſet torum ꝑis ſui: data ſũt ꝓmogenita eius filꝫ ioſeph filꝫ irl: ꝛ nõ ẽ ille reputatus i ꝓmogenitũ. Porro iudas q̃ erat fortiſſim' inr fres ſuos de ſtirpe ei' ꝓncipes germinati ſũt: ꝓmogẽita ãt reputata ſt ioſeph. Filꝫ ergo ruben ꝓiogẽiti iſrl: enoch ꝛ phallu eſrom ꝛ charmi. Filꝫ iobel: ſamaia filꝰ ei' gog filꝰ ei' ſemei filꝰ ei' micha filꝰ eius reechia filꝰ ei' baal filꝰ ei' beera filꝰ ei' quẽ captiuũ duxit theglatfalaſar rex aſſyrioꝝ: ꝛ fuit priceps i tribu rubẽ. Fres ãt ei' ꝛ uniuerſa cognatio ei' qñ nũerabãt ꝓ familias ſuas hũerũt ꝓncipes iehibel ꝛ zachariã. Põro bala filꝰ azaz filꝫ ſamma filꝫ iobel: ipſe habitauit i aroer uſq; ad nebo ꝛ beelmeõ. Cõtra oriẽtalẽ ꝗq; plagã hitauit uſq; ad introitũ hẽmi ꝛ fluuiũ euphratẽ. Multũ q̃ppe iumẽtoꝝ numeꝝ poſſidebãt i terra galaad. In dieb' ãũt ſaul ꝓliati ſũt ꝛ tra agarẽos ꝛ interfecerũt illos: habitauerũtq; ꝓ eis in tabnaculis eoꝝ i õi plaga q̃ reſpicit ad orientẽ galaad. Filꝫ uero gad e regione eoꝝ hitauerũt in terra baſan uſq; ſelcha: iobel in capite ꝛ ſaphan ſecundus: ianai autem ꝛ ſaphat in baſan. Fratres uero eorum ſecũdũ domos cognationũ ſuarum: michahel ꝛ moſollaz ꝛ ſebe ꝛ ioel ꝛ iachan ꝛ zie ꝛ heber ſeptem. Hi filꝫ abiahil filꝫ uri filꝫ iara filꝫ galaad filꝫ michahel filꝫ ieſeſi filꝫ ieddo filꝫ buz. Fres ꝗq; filꝫ abdihel filꝫ guni principes domus in familijs ſuis ꝛ habitauerunt in galaad ꝛ in baſan ꝛ i uicul' ei': ꝛ i cũcti ſuburbanis ſaron uſq; ad ẽmios. Dẽs hi nũerati ſũt i dieb' ioathan regꝫ iuda: ꝛ in dieb' hieroboã regꝫ iſrl. Filꝫ ruben ꝛ gad ꝛ dimidie trib' manaſſe uiri bellatores ſcuta portãtes ꝛ gladios: ꝛ tẽdẽtes areũ eruditiq; ad ꝑlia q̃dragitaq̃tuor milia ꝛ ſeptigenti ſexaginta, ꝓcedẽtes ad pugnã: dimicauerũt ꝓtra agarenos. Ithurei vo ꝛ naphei ꝛ nodab ꝓbuerũt eis auxiliũ. Traditiq; ſũt i manꝰ eoꝝ agareni ꝛ uniuerſi qui fuerãt cũ eis: q: deũ iuocauerũt cũ ꝑliarẽt: ꝛ exaudiuit eos eo ꝙ credidiſſẽt in eũ. Cepitq; oĩa q̃ poſſederat camelorꝝ q̃nquaginta milia: ꝛ ouiũ ducẽta q̃ñgita milia aſinos duo milia ꝛ aias hominũ cẽtũ milia. Vulnerati autẽ multi corruerũt. Fuit. n. bellũ dñi. Habitauerũtq; ꝓ eis uſq; ad trãſmigrationẽ. Filꝫ ꝗs dimidie trib' manaſſe poſſederũt trã a finib' baſan uſq; baal hermon ꝛ ſanir ꝛ montẽ hermõ. Ingẽs q̃ppe nũer' erat. Et hi fuerãt principes dom' cognatiõis eoꝝ efer ieſi ꝛ helibel ezrihel ꝛ hieremia ꝛ odoia ꝛ iediel uiri fortiſſimi ꝛ potẽtes: ꝛ noiati duces in familijs ſuis. Reliq̃rũt aũt deũ patꝝ ſuoꝝ ꝛ fornicati ſũt ꝓ deos ppl'oꝝ tre ꝗs abſtulit dñs corã eis: ꝛ ſuſcitauit deꝰ iſrl ſpz phul regi aſſyrioꝝ ꝛ ſpm theglatfalaſar regi aſſur: ꝛ trãſtulit ruben ꝛ gad ꝛ dimidiã tribũ manaſſe ꝛ adduxit eos in ale ꝛ in abor ꝛ ara ꝛ fluuiũ gozan uſq; ad diẽ hanc. ¶ .VI.

Filꝫ leui gerſon caath ꝛ merari. Filꝫ caath amraz yſaar hebron ꝛ oziel. Filꝫ amram aaron moyſes ꝛ maria. Filꝫ aaron nadab ꝛ abiu eleazar ꝛ ithamar. Eleazar genuit finees: ꝛ finees genuit abiſue. Abiſue uero genuit bocci: ꝛ bocci genuit ozi: ozi genuit zaraiam: ꝛ zaraias genuit meraioth. Porro meraioth genuit amariã: ꝛ amarias genuit achitob: achitob genuit ſadoch: ꝛ ſadoch gẽuit achimaas. Achimaas genuit azariã: azarias genuit iohannã: iohannan genuit azariam. Ipe ẽ q̃ ſacerdotio fũct' ẽ in domo quã edificauit ſalomõ i irlm. Genuit autez azarias amariã: ꝛ amarias genuit achitob. Achitob gẽuit ſadoch ꝛ ſadoch genuit ſellum. Selluz genuit helchiam: ꝛ helchias genuit azariaz. Azarias genuit zaraiaz: et zaraias genuit ioſedech. Põro ioſedech egreſſus ẽ qñ trãſtulit dñs

iudā ⁊ irl̄m p man' nabuchodonosor. Filij ergo leui gerson caath ⁊ merari. Et hec nomina filioꝝ gerson lobni ⁊ semei. Filij caath amram ⁊ ysaar ⁊ hebrō ⁊ oziheli. Filij merari mooli ⁊ musi. Hec aūt generatōes leui fm familias eoꝝ. Gerson lobni fili' eius iaath fili' ei' zāma fili' ei' ioaa fili' ei' addo fili' ei' zara fili' ei' iethrai fili' ei'. Filij caath aminadab fili' ei' choze fili' ei' asir fili' ei' helcana fili' ei' abiasaph fili' eius asir fili' ei' caath fili' ei' vriel fili' eius ozias fili' ei' saul fili' ei'. Filij helcana amasai ⁊ achimoth ⁊ helcana. Filij helcana sophai fili' ei' naath fili' ei' heliab fili' ei' hieroā fili' ei' helcana fili' ei'. Filij samuel: ꝓmogenit' uassenī ⁊ abia. Filij aūt merari: mooli lobni fili' eius semei fili' ei' oza fili' eius samaa fili' ei' aggia fili' ei' asaia fili' eius. Isti sūt qs ꝓstituit dauid sup cātoꝛes dom' dñi ex q̄ collocata ē arca: ⁊ ministrabāt coram tabernaculo testimonij canētes donec edificaret salomō domū dñi i irl̄m. Stabāt ātiuxta ōdiez suū i mīsterio. Hi vo sī q̄ assistebāt cū filijs suis ò filijs caath: heman cātō filius iohel filij samuel filij helcana filij ieroam filij helihel filij thou filij suph filij helcana filij iohel filij maath filij amasai filij helcana filij iohel filij azarie filij sophonie filij thaath filij asir filij abisaph filij choze filij ysaar filij caath filij leui filij isrl' ⁊ frater eius asaph: qui stabat a dextris ei' asaph fili' barachie filij samaa filij michahel filij basaie filij melchie filij athanai filij zara filij adaia filij ethan filij zamma filij semei filij ieth filij gerson filij leui. Filij autem merari fratres eoꝝ ad sinistram: ethan filij chusi filij abdi filij maloch filij asabie filij amasie filij helchie filij amasai filij bōni filij somer filij mooli filij musi filij merari filij leui. Fratres quoq; eoꝝ leuite qui ordinati sunt i cūctum mīsterium tabernaculi dom' dñi. Aaron uero ⁊ filij eius adolebant incensum super altare holocausti ⁊ super altare thymiamatis in omne op' sēi sēoꝝ: ⁊ ut pcarētur p isrl' iuxta oīa q̄ pcepat moyses fu' dei. Hi sūt aūt filij aaron Eleazar fili' eius finees fili' eius abisue filius ei' bocci filius ei' ozi filius ei' zaraia fili' eius meraioth fili' ei' amaria fili' eius achitob fili' eius sadoch filius ei' achimaas fili' ei'. Et hec habitacla eoꝝ p uicos atq; ꝓfinia filioꝝ. s. aaron iuxta ꝓgnatōes caathi taꝝ. Ipsis. n. sorte ꝓtigerāt. Dederūt igitur eis hebrō i tra iuda ⁊ suburbana ei' p circuitū: agros aūt ciuitatū ⁊ villas caleph filio iephone. Porro filijs aaron dederūt ciuitates ad ꝓfugiēdū hebrō ⁊ lobna ⁊ suburbana eius: Jether q̄s ⁊ esthemo cū suburbāis suis sꝛ ⁊ helon ⁊ dabir cū suburbāis suis: asan q̄s ⁊ bethsemes ⁊ suburbana eaꝝ. De tribu aūt beniamin gabee ⁊ suburbana ei' ⁊ almath cū suburbāis suis: anathot q̄s cū suburbāis suis. Oēs ciuitates tredecī cum suburbāis suis: p cognationes suas. Filijs aūt caath reliquis de cognatiōe sua dedēit ex dimidia tribu manasse i possessiōez ūbes decē. Porro filijs gerson p cognatōes suas ò tribu ysachar ⁊ ò tribu aser ⁊ ò tribu neptalī ⁊ de tribu manasse: i basan ūbes tredecī. Filijs aūt merari p cognatiōes suas de tribu ruben ⁊ de tribu gad ⁊ de tribu zabulon dederūt sorte ciuitates duodecī. Dederūt q̄s filij isrl' leuitis ciuitates ⁊ suburbana eaꝝ. Dederūtq; p sōtē ex tribu filioꝝ iuda ⁊ ex tribu filioꝝ symeon ⁊ ex tribu filioꝝ beniamin urbes has q̄s uocauerunt nomib' suis ⁊ his q̄ erāt ex cognatōe filioꝝ caath. Fuerūtq; ciuitates in terminis eoꝝ de tribu ephrai. Dedēit ergo eis ūbes ad ꝓfugiēduꝫ sichem cū suburbanis suis i mōte ephraiꝫ ⁊ gazer cuꝫ suburbanis suis: iecmaaꝫ q̄s cū suburbanis suis ⁊ bethoro silīter: necnō et helon cū suburbanis suis ⁊ gethremmon ī eūdē modū. Porro ex dimidia tribu manasse aner ⁊ suburbana ei' balaam ⁊ suburbana ei'. His uidelz q̄ ò cognatōe filioꝝ caath relīq erāt. Filijs aūt gerson ò cognatōe dimidie trib' manasse gaulō i basan ⁊ suburbana ei': ⁊ astaroth cū suburbanis suis. De tribu ysachar cedes cū suburbanis suis ⁊ dabereth cū suburbanis suis: ramoth q̄s ⁊ suburbana ei' ⁊ anez cū suburbanis suis. De tribu vo aser masal cū suburbāis suis ⁊ aboon silīter: asach q̄s ⁊ suburbana ei': roob cum suburbanis suis. Porro ò tribu neptalī cedes in galilea ⁊ suburbana eius amō cum suburbanis suis: ⁊ cariathaim ⁊ suburbana eius. Filijs aūt merari residuis de tribu zabulon remmono ⁊ suburbana eius: ⁊ thabor cum suburbanis suis. Trās iordanem quoq; ex aduerso hiericho cōtra orientem iordanis de tribu ruben bosor in solitudine cum suburbanis suis: ⁊ iassa cū suburbāis suis: cademoth q̄s ⁊ suburbana

123

120

eī: ⁊ miphaat cū ſuburbāis ſuis. Necnon ⁊ de tribu gad ramoth galaad ⁊ ſuburba na eī: ⁊ manai cū ſuburbāis ſuis: ſed ⁊ eſebō cū ſuburbāis ſuis: ⁊ iezer cū ſuburbāis ſuis. ¶ .VII.

Porro filij iſachar: thola ⁊ phua iaſub ⁊ ſamrom q̄ttuor. Filij thola: ozi ⁊ raphaia ⁊ ierihel ⁊ iemai ⁊ iepſem ⁊ ſamuel pncipes p domos cognationū ſuaz. De ſtirpe thola uiri fortiſſimi numerati ſunt i die b' dauid: uigitiduo milia ſexcēti. Filij ozi: iſrahia de q̄ nati ſūt michael ⁊ obadia ⁊ iohel ⁊ ieſia q̄nq; ōes pncipes cū eis p familias ⁊ pplos ſuos accincti ad plīū uiri fortiſſimi trigita ſex milia. Multas. n. hūerunt uxores ⁊ filios. Fres q̄z eoz p ōem cognatiōnē yſacha: robuſtiſſimi ad pugnādū: octogita ſeptē milia numerati ſūt. Filij bēiamin bale ⁊ bochor ⁊ iadihel tres. Filij bale eſbō ⁊ ozi ⁊ ozihel ⁊ ierimoth ⁊ urai q̄nq; pncipes familiaz ⁊ ad pugnādū robuſtiſſimi. Numer' āt eoz uigitiduo milia ⁊ triginta q̄ttuor. Porro filij bochor çamira ⁊ ioas ⁊ elieçer ⁊ elioenai ⁊ amri ⁊ ierimoth ⁊ abia ⁊ anathut ⁊ almathā. Ōēs hi filij bochor Numerati ſūt āt p familias ſuas pncipes cognationū ſuaz ad bella fortiſſimi uigiti milia ⁊ ducēti. Porro filij iadihel: balan. Filij āt balan: iehus ⁊ bēiamin ⁊ aboth et chanana ⁊ iothan ⁊ tharſis ⁊ haiſaar. Ōēs hi filij iadihel pncipes cognationum ſuaz uiri fortiſſimi: decē ⁊ ſeptē milia ⁊ ducēti ad plīū pcedētes: ſephan q̄z ⁊ haphan filij hir ⁊ aſim filij aher. Filij āt neptali: iaſihel ⁊ guni ⁊ aſer ⁊ ſellū filij bala. Pōro filius manaſſe: eſrihel cōcubinaq; eī ſira peperit machir pzem galaad. Machir āt accepit uxorē filīs ſuis happhi ⁊ ſepham ⁊ hū it ſororē noie maacha. Nom āt ſcōi ſalpha ath. Nateq; ſūt ſalphaath filie. Et peperit maacha uxor machir filiū: uocauitq; nom eī phares. Porro nom fris eī ſares: ⁊ filij e i' ulam ⁊ rehen. Fili' āt ulam: bedan. Hi ſt filij galaad filij machir filij manaſſe. Soro āt eī regma peperit uiz decoruz ⁊ abieçer et moola. Erāt āt filij ſemida: ahin ⁊ ſechem ⁊ leci ⁊ aniam. Filij āt ephraī: ſuthala: bareth fili' ei' thaath filius eius elada filius eius thaath filius eius ⁊ huius fili' çadab ⁊ hui' fili' ſuthala ⁊ hui' filius eçer ⁊ elad. Occiderūt aūt eos uiri geth idigene: quia deſcēderāt ut ſuaderēt poſſeſſiōes eoz. Luxit ig̃ ephraim pr̄ eoz multū dieb': ⁊ uenerūt fres ei': ut cōſolarent eū. Ingreſſuſq; ē ad uxorē ſuā: q̄ cōcepit ⁊ pepit filium ⁊ uocauit nom ei' beria: eo q; i mal' dom' ei' ort' eēt. Filia āt ei' fuit ſara: q̄ edificauit bethoron inferiorē ⁊ ſuperiorē ⁊ oçençara. Porro filij ei' rapha ⁊ reſeph ⁊ thale de q̄ nat' eſt thaan: q̄ genuit laadan. Hui' q̄z fili' āmiud q̄ genuit eliſama: de q̄ ort' ē nun: q̄ hūit filium ioſue. Poſſeſſio aūt eorū ⁊ habitatio bethel cū filiab' ſuis: ⁊ ꝓtra orientē noran ad occidētalē plagā gazer ⁊ filie ei' ſichem q̄z cū filiab' ſuis uſq; ad aſa cū filiab' ei' iuxta filios q̄z manaſſe bethſan ⁊ filias eius thanac ⁊ filias eius mageddo ⁊ filias eius dor ⁊ filias ei'. In his hītauerūt filij ioſeph filij iſrl. Filij aſer: iemna ⁊ ieſua ⁊ iſui ⁊ baria ⁊ ſara ſoror eoz. Filij āt baria: heber et melchiel. Ipſe ē pat' barçaith. Heber āt genuit iephlat ⁊ ſomer ⁊ iothan ⁊ ſuaa ſororē eoz. Filij iephlat: phoſech ⁊ chamaal et aſoph. Hi filij iephlat. Porro filij ſomer: ahi ⁊ roaga ⁊ iaba ⁊ aram. Filij āt helez fris ei': ſupha ⁊ iemna ⁊ ſelles ⁊ amal. Filij ſupha: Sue aruaphed ⁊ ſual ⁊ beri ⁊ iamra boſor ⁊ od ⁊ ſamma ⁊ ſaluſa ⁊ iethran ⁊ bera. Filij gether: iephōe ⁊ phaſpha ⁊ ara. Filij autem olla: aree ⁊ auihel ⁊ reſia. Ōēs hi filij aſer: pncipes cognationū electi atq; fortiſſimi duces ducū. Numer' aūt eoz etatis que apta eſſet ad bellum: uigintiſex milia. ¶ .VIII.

Beniamin aūt genuit bale pmogenitū ſuū: aſbal ſecūdū ahara ttiū noaba q̄rtum ⁊ rapha q̄ntū. Fuerūtq; filij bale: addoar ⁊ gera ⁊ abiud: abiſue q̄z ⁊ neman et ahoe ſed ⁊ gera ⁊ ſephuphan ⁊ uram. Hi ſunt filij ahod pncipes cognationū hītātiū i gabaa: q̄ trāſlati ſunt i manath. Nooman aūt ⁊ achia ⁊ gera ipſe tranſtulit eos: ⁊ gēuit oza ⁊ ahiud. Porro ſaarahī genuit in regione moab: poſtq; dimiſit uſim ⁊ bara uxores ſuas. Genuit autē de edes uxore ſua iodab ⁊ ſebia ⁊ moſa ⁊ molchom: iehus q̄z ⁊ ſethia ⁊ marmach. Hi ſunt filij eius pncipes in familīs ſuis. Mehuſim uero genuit achitob ⁊ elphaal. Pōro filij elphaal: heber ⁊ miſaam ⁊ ſamad. Hic edificauit ono ⁊ lod ⁊ filias ei'. Bara āt ⁊ ſama pncipes cognationū habitantiū i ahialō. Hi fugauerūt hītatores geth. Et haio ⁊ ſeſac ⁊ bierimoth ⁊ çabadia ⁊ arod ⁊ beder: michael

quoq; ꝛ ieſpha ꝛ ioaa filij baria. Et ſaba dia ꝛ moſollam ꝛ eſeci ꝛ heber ꝛ eſamari ꝛ ieſlia ꝛ iobab filij elphaal. Et iacim ꝛ ſechri ꝛ ſabdi ꝛ elioenai ꝛ ſelethai ꝛ helibel ꝛ adaia ꝛ baraia ꝛ ſamarath filij ſemei. Et ieſphā ꝛ heber ꝛ helibel ꝛ abdō ꝛ ſechri ꝛ hanā ꝛ anania ꝛ ailā ꝛ anathothia ꝛ ieph daia ꝛ phanuel: filij ſeſac. Et ſāſari ꝛ ſoria ꝛ otholia ꝛ ierſia elia ꝛ ſechri: filij icroaz. Hi pūiarche ꝛ cognationū p̄ncipes: q̄ hi tauerūt in hieruſalem. In gabaon autē hi tauerūt abigabaō ꝛ nomē uxoris eius macha: filiuſq; eius p̄mogenit' abdō ꝛ ſur ꝛ cis ꝛ baal ꝛ nadab: gedur quoq; ꝛ ahio et ſaehez ꝛ macelloth. Et macelloth genuit ſamaa. Hi tauerūtq; ex aduerſo fr̄uz ſuoꝝ in ir'lm cū fr̄ibus ſuis. Ner āt genuit cis: ꝛ cis genuit ſaul. Porro ſaul genuit ionathan ꝛ melchiſue ꝛ abinadab ꝛ heſbaal. Filj' aūt ioathā miribaal: ꝛ miribaal gēuit micha. Filij micha: phiton ꝛ melech ꝛ thara ꝛ abaç ꝛ ahaç genuit ioada: ꝛ ioada genuit alemoth ꝛ aſmoth ꝛ ſamri. Porō ſāri genuit moſa ꝛ moſa genuit baana: cui' filj' fuit rapha de q̄ oꝛt' ē elaſa q̄ genuit aſel. Porro aſel ſex filij fuerūt his nōib': eꝛicā bocheu iſmahel ſaria abadia anan. Hēs hi filij aſel. Filij āt eſech fr̄is ei': ulā p̄mogēit' ꝛ hus ſecūd' ꝛ eliphaleth ētu'. Fuerūtq; filij ulaz uiri robuſtiſſimi ꝛ magno roboꝛe tēdētes aꝛcuz ꝛ multos hūtes filios ac nepotes uſq; ad cē tūq̄nq̄gita: Hēs hi filij beniamin. C. IX

Uniuerſus ergo iſr'l dinumerat' ē ꝛ ſūma eoꝝ ſcripta ē i libro regū iſr'l ꝛ iuda trāſlatiq; ſūt i babylonē ppt̄ ōlictū ſuū. Qui āt habitauerunt p̄mi i poſſeſſionibuſ ꝛ i urbib' ſuis iſrael ꝛ ſacerdotes ꝛ leuite ꝛ nathīnei: cōmorati ſūt i ir'lm de filijs iuda ꝛ de filijs beniamin. De filijs q̄ ephraim ꝛ manaſſe othei filj' amiud filj' emri filij omrai filij bonni. De filijs phares filij iuda et de ſiloni: aſaia p̄mogēit' ꝛ filij eius. De filiis āt ſara: iehuel ꝛ fratres eoꝝm ſexcenti nonagita. Porro de filijs beniamin: ſalo filius moſollam filij oduia filij aſana ꝛ ioba ma filius ieroam ꝛ helam filj' oꝛi filij mochori ꝛ moſollam filj' ſaphacie filij rabuel filij iebanie ꝛ fr̄es eorū p familias ſuas nō gēti q̄nq̄gita ſex. Hēs hi p̄ncipes cognationū p domos p̄ūz ſuoꝝ. de ſacerdotib' āt iedaia ioiarrib ꝛ iachin: aç arias q̄ filj' helchie filij moſollā filij ſadoch filij meraioth filij achitob pōtifex dom' dei. Porro adaias filj' ieroā filij phaſoꝛ filij melchia ꝛ maaſia filj' adihel filij ieꝛa filij moſollaz filij moſollamoth filij emmer. Fr̄es āq̄ eoꝝ p̄ncipes p familias ſuas mille ſeptigētiſexagita foꝛtiſſimi roboꝛe ad faciēdū op' miſterij i domo dei. De leuitis āt ſemeia filj' aſſub ꝛ filij eꝛicam filij aſebia de filijs merari. Bachabar q̄ carpētari' ꝛ galal ꝛ mathania filj' micha filij ſechri filij aſaph ꝛ obdia filj' ſemeie: filij galal filij ydithun: ꝛ barachia filj' aſa filij helcana q̄ habitauit i atrijs nethophati. Janitōes āt ſellū ꝛ achub ꝛ thelmon ꝛ ahimā: ꝛ frater eoꝝ ſellū p̄nceps uſq; ad illud tp̄s i porta regi ad oꝛiētē obſuabāt p uices ſuas de filijs leui. Sellū vo filj' chore filij abiaſaph filij chore cū fr̄ib' ſuis ꝛ domo p̄ris ſui. Hi ſūt chorite ſup opa miniſterij: cuſtodes ueſtibloꝝ tabernaculi ꝛ fāilie eoꝝ p uices caſtroꝝ dñi cuſtodiētes introitū. Fr̄es āt filius eleaçar erat dux eoꝝ corā dño. Porro zacharias filj' moſollamia ianitor portę tabernaculi teſtimonij. Hēs hi electi i hoſtiarios p portas ducēti duodeci ꝛ deſcripti in uillis ꝓprijs: q̄s cōſtituēt dauid ꝛ ſamuel uidēs i fide ſua: tā ipſos q̄ filios eorū in hoſtijs domus dñi ꝛ i tabernaclo uicibus ſuis. Per q̄ttuō uētos erāt hoſtiarij. i. ad oriētem ꝛ ad occidentē ꝛ ad aq̄lonem ꝛ ad auſtrū. Fr̄es aūt eoꝝ in uiculis morabantur: ꝛ uēiebāt i ſabbatis ſuis ò tp̄e uſq; ad tp̄s. His q̄ttuō leuitis credit' erat ois numer' ianitoꝝ: ꝛ erāt ſup exedras ꝛ theſauros dom' dñi. Per gyrū q̄s templi dñi morabantur i cuſtodijs ſuis: ut cū tp̄s fuiſſet ipſi mane aperirent foꝛes. De hoꝝ grege erant ꝛ ſup uaſa miniſterij. Ad numeꝝ .n. ꝛ iferebātur uaſa ꝛ efferebantur. De ipſis ꝛ qui credita habebāt utēſilia ſanctuarij: perant ſimile ꝛ uino ꝛ oleo ꝛ thuri ꝛ aꝛomatibus. Filij aūt ſacerdotū unguēta ex aromatibus conficiebant. Et mathathias leuites priogenit' ſellū chorite: p̄fect' erat eoꝝ q̄ i ſartagine frigebant. Porro de filijs caath fr̄ibus eoꝝ ſup panes erāt ppoſitiōis: ut ſē p nouos p ſingla ſabbata pparēt. Hi ſunt p̄ncipes cātoꝝ p fāilias leuitaꝝ q̄ i exedris morabāt ita ut die ac nocte iugit' ſuo miſtio defuiret. Capita leuitaꝝ p familias ſuas p̄ncipes māſerūt i ir'lm. In gabaon autem cōmorati ſunt pater gabaon iabiel: ꝛ nom̄

uxoris eⁱ maacha. Filⁱ ꝓmogēitⁱ eⁱ abdō ⁊ sur ⁊ cis ⁊ baal ⁊ ner ⁊ nadab gedor ąꝫ ahio ⁊ çacharias ⁊ macelloth. Porro macelloth genuit sēmaan. Ipsi habitauerūt e regione fr̄m suoꝝ i ierl̄m cū fr̄ibus suis. Ner āt genuit cis: ⁊ cis genuit saul. Et saul genuit ionathā ⁊ melchisue ⁊ aminadab ⁊ esbaal. Filⁱ aūt ionathā miribaal: ⁊ miribaal gēuit micha. Porro filij micha: phiton ⁊ melech ⁊ thara ⁊ abaç. Ahaç āt genuit iara: ⁊ iara genuit alamath ⁊ azmoth ⁊ çāri. çāri āt genuit mosa: mosa uero genuit baana cuⁱ filⁱ raphaia genuit elasa: de q̄ ortⁱ est asel. Porro asel sex filios hūit his nōibus: ezricam bochru ismahel saria obdia anā. Hi filij asel.

¶ .X.

Philistiꝫ aūt pugnabāt ꝓtra israel: fugerūtq; filij israel palestinos ⁊ ceciderunt uulnerati i mōte gelboe. Cūq; appropinq̄sset philistei psequētes saul ⁊ filios eius: percusserūt ionathā ⁊ aminadab ⁊ melchisue filios saul. Et aggrauatū ē prelium contra saul: inuenerūtq; eum sagittarij ⁊ uulnerauerūt iaculis. Et dixit saul ad armigerum suum: Euagina gladium tuū ⁊ interfice me: ne forte ueniant i circūcisi isti ⁊ illudant mihi. Noluit aūt armiger eius hoc facē timoꝛ perteritus. Arripuit ergo saul ensem: ⁊ irruit i eū. Qō cū uidisset armiger eⁱ q̄ nidelz mortuū eē saul: irruit ēt ipse i gladiū suū ⁊ mortuⁱ ē. Intⁱit ergo saul ⁊ tres filij eius: ⁊ ōis domⁱ illⁱ pariť cōcidit. Qō cū uidisset uir israel q̄ habitābāt i cāpestribⁱ: fugēt ⁊ saul ⁊ filij eⁱ mōtuis dereliq̄rūt ūbes suas: ⁊ huc illucq; dispersi sūt: uenerūtq; philistīm et habitauerūt i eis. Die igī alto detrahētes philistīm spolia cesoꝝ iuenerūt saul ⁊ filios eius iacētes i mōte gelboe. Cūq; spoliassent eum ⁊ āputassent caput armisq; nudassēt: miserūt i trā suam ut circūferet ⁊ oñdētur idoloꝝ tēplis ⁊ ppl'is. Arma aūt eⁱ posuerūt in phano dei sui: ⁊ corpⁱ affixerunt i templo dagon. Hoc cum audissent uiri iabes galaad oia. s. q̄ philistīm fecerāt sī saul consurrexerunt singuli uiroꝝ fortiū ⁊ tulerunt cadauera saul ⁊ filiorum eius: attuleruntq; ea in iabes ⁊ sepelierūt ossa coꝝ subter quercum q̄ erat in iabes: ⁊ ieiunauerunt septem diebus. Mortuus ē ergo saul ppt̄ iniquitates suas: eo q̄ puaricat' sit mādatū dñi qō precepit ⁊ nō custodierit illō: sed insuper etiam phitonissā psuluerit nec sperauerit i dño ppter qō interfecē eū: ⁊ transtulit regnum eⁱ ad dauid filiū isai.

¶ XI.

Congregatⁱ ē igī ōis israel ad dauid i hebrō dicēs: Os tuū sumⁱ ⁊ caro tua. Heri q̄z ⁊ nudiustertiⁱ cū adhuc regnaret saul: tu eras q̄ educebas ⁊ introducebas israel. Tibi. n. dixit dñs deⁱ tuus: Tu pasces ppl'm meū israel: ⁊ tu eris princeps sup eū. Uenerūt ergo ōes maiores natu israel ad regem i hebrō: ⁊ iniit dauid cū eis fedⁱ coꝝ dño. Unxerūtq; eū regē sup israel iuxta sermonē dñi quē locutⁱ ē in manu samuel. Abiit q̄z dauid ⁊ ōis israel i ierl̄m. Hec ē iebⁱ: ubi erant iebusei habitatores tre. Dixerūtq; q̄ habitabāt i iebus ad dauid: Nō ingredieris huc. Porro dauid cepit arcē syō: q̄ ē ciuitas dauid. Dixitq;: Ois q̄ percusserit iebuseū i primis: erit princeps et dux. Ascēdit igī primⁱ ioab filⁱ saruie ⁊ factⁱ ē princeps. Habitauit āt dauid i arce ⁊ iccirco appellata ē ciuitas dauid. Edificauitq; urbē i circuitu a mello usq; ad gyrum. Ioab āt reliq̄ ūbis extruxit. Proficiebatq; dauid uadēs ⁊ crescēs: ⁊ dñs exercituū erat cū eo. Hi principes uiroꝝ fortiū dauid q̄ adiuuerūt eū: ut rex fieret sup ōem israel iuxta ṽbū dñi qō locutⁱ ē ad israel: ⁊ iste numerus robustoꝝ dauid. Iesbaan filⁱ ahamoni princeps iter tergita. Ipse leuauit hastā suā super trecētos uulneratos una uice. Et p̄ eū eleazar filⁱ poui eⁱ ahoites: q̄ erat it̄ tres potētes: Ipse fuit cū dauid i aphec dñi q̄n philistīm congregati sūt ad locū illum i plium. Et erat ager regiōis illⁱ plenⁱ ordeo: fugeratq; ppl'us a facie philistiim. Hi steterūt in medio agri: ⁊ defēderūt eū. Cūq; percussissēt philisteos: dedit dñs salutē magnā ppl'o suo. Descēderūt āt tres de triginta principib' ad petrā i q̄ erat dauid ad spelūcam odollam: q̄n philistīm fuerāt castrametati i ualle raphaim. Porro dauid erat i psidio: ⁊ statio philistiim i bethleem. Desiderauit igī dauid aquā: ⁊ dixit: O siq̄s daret mihi aquam de cisterna bethleem: q̄ ē i porta. Tres ergo isti per media castra philistiim prexerūt: et hauserūt aquā de cisterna bethleem que erat in porta: ⁊ attulerunt ad dauid ut biberet. Qui noluit: sed magis libauit illam domino dicens: Absit ut in conspectu dei mei hoc faciam: ⁊ sanguinem uirorū istoꝝ bibam: q̄z i periclo aiarū suarū attulerūt mihi aquam. Et ob hanc causam noluit bibere. Hec fecerūt tres robustissimi. Abisai

q̄s fr̄i ioab ipse erat p̄nceps trīū: & ipse leuauit hastā suā ꝓtra trecētos uulneratos: & ipse erat it̄ tres noiatissim⁹: iter tres ꝟus iclytus & p̄nceps eorū. Cerūtn̄ usq; ad tres p̄mos nō puenerat. Banaia fil⁹ ioiade uir robustissimi q̄ multa opa ppetrarat ō chabsehel: ipse pcussit duos ariel moab. Et ipe descēdit & int̄fecit leonē i media cisterna tpe niuis: & ipe pcussit uirū egyptiū cuius statura erat q̄nq; cubitoꝝ: & hēbat lāceā ut licia toriū texētiū. Descēdit igr̄ ad eū cuz uirga: & rapuit hastā quā tenebat manu: & int̄fecit eū hasta sua. Hec fecit banaia fil⁹ ioiade q̄ erat int̄ tres robustos noiatissim⁹ int̄ triginta primus. Cerūtn̄ ad tres usq; non puenerat. Posuit aūt eū dauid ad auricula suā. Porro fortissimi uiri i exercitu asahel fr̄ ioab & eleanan fil⁹ p̄ui ei⁹ de bethleem sammoth arodites helles plonites iras fil⁹ accES thecuites abieçer anathothites sabochai usatites ilai ahotites marai netophatites heleth filius baana nethophatites ethai filius ribai de gabaath filioꝝ bēiamī banaia pharathōites hurai ō torrēte gaaç abiel arabathites açmoth bauranites eliaba salabonites filij assen geçōites ionathā filius saie ararithes ahiā fil⁹ sachar ararithes eliphal fil⁹ ur epher meherathites: ahia phellonites ezo carmelites naarai fil⁹ açbi iobel fr̄ nathan mibaar fil⁹ agarai selech āmonites naarai berothites azmigez ioab filij saruie iraſ iethre⁹ iareb iethre⁹ uzi as bethe⁹ çabad fil⁹ oolī adyna fil⁹ sechar rubenites p̄nceps rubēitaꝝ & cū eo trigita baanan fil⁹ macha & iosaphat mathānites oçias asthaz othites semma & iahihel filij hothan araozites iedihel fil⁹ çamri & ioha fr̄ ei⁹ thosaites helihel mahumites & ieribai & iosoia filij elnaē & iethma moabites helihel & obed & iasihel de masobia. VII.

Hij q̄s uenerūt ad dauid i siceleg cuz adhuc fugēt saul filiū cis: q̄ erāt fortissimi & egregij pugnatōes tēdētes arcū & utraq; manu fūdis saxa iaciētes & dirigētes sagittas. De fratribus saul ex tribu bēiamī: princeps abieçer et ioas filij samaa gabaathites & iasihel & phalleth filij asmoth & baracha & iehu anathothites samaias q̄s gabaonites fortissim⁹ it̄ & fr̄ egīta hieremias & bieçihel & iohānan & ieçabad gaderothites & luçai et ierimuth & baalia & samaria & saphatia araphites. Helcana & iesia et agrahel et ioeçer & iesbaam de carei: ioela q̄s & zabadia filij ioroam de gedor. Sed & de gaddi trāsfugerūt ad dauid cū latēt i defto: uiri robustissimi & pugnatores optimi tenētes clypeum & hastā. Facies eoꝝ quasi facies leonis & ueloces quasi capree i mōtibus. Eçer p̄nceps obdias secūd⁹ eliab t̄ti⁹ masmana q̄rt⁹ hieremias q̄nt⁹ ethi sext⁹ helihel septim⁹ iohānan octau⁹ helçebad non⁹ hieremias decimus bachanai undecimus. Hi de filijs gad: p̄ncipes exercit⁹. Nouissim⁹ cētū milib⁹ p̄erat & maxim⁹ mille. Isti sūt q̄ transierūt iordanē mēse p̄mo qñ iundare ꝛsueuit super ripas suas: & ōes fugauerūt q̄ morabāt i uallib⁹ ad oriētalē plagā & occidētalē. Uenerūt āt & de bēiamin & de iuda ad ps̄i diū i q̄ morabat dauid. Egressusq; ē dauid obuiā eis & ait. Si pacifice uenistis ad me ut auxiliemini mihi: cor meū iungat uob. Si aūt ifidiamini mihi p aduersarijs meis cū ego iniq̄tatem i manib⁹ ñ hēaz: uideat de⁹ p̄tum nr̄oꝝ & iudicet. Spirit⁹ uero dñi iduit abisai p̄ncipē iter trigita & ait: Tui sum⁹ o dauid & tecū filī isai: Pax pax tibi: & pax adiutorib⁹ tuis. Te.n. adiuuat deus tuus. Suscepit ergo eos dauid: & cōstituit p̄ncipes turme. Porro de manasse trāsfugerūt ad dauid qñ ueniebat cū philistijm aduersus saul ut pugnaret & ñ dimicauit cū eis: q: inito cōsilio remiserūt eū p̄ncipes philistioꝝ dicētes: Periclo capitis nr̄i reuertet ad dñm suū saul. Qñ igr̄ reuersus est i siceleg transfugerūt ad eū de manasse ednas & iosabab & iedihel & michahel & ednas & iosabath & heliu & salathi pricipes militum in manasse. Hi prebuerunt auxilium dauid aduersus latrunculos. Oēs enim erāt uiri fortissimi: & facti sunt principes i exercitu. Sed & p singl⁹ dies ueniebant ad dauid ad auxiliādū ei usq; dū fieret grādis nūer⁹ q̄si exercit⁹ dei. Iste q̄s ē numer⁹ principum exercit⁹ q̄ uenerūt ad dauid cū eēt in hebrō ut trāsferrēt regnū saul ad euz iuxta ūbum dñi. Filij iuda portātes clypeū & hastaz sex milia octingēti expediti ad p̄lium. De filijs simeon uiroꝝ fortissimorū ad pugnādum septē milia cētū. De filijs leui: q̄tuor milia sexcēti. Ioiada q̄s princeps ō stirpe aaron: & cum eo tria milia septingenti. Sadoch et tiā puer egregie indolis & domus patris eius principes uiginti duo. De filijs autem

bēiamin filibus saul tria milia. Magna.n. ps eoꝝ adhuc seqbat domū saul. Porro ō filijs ephrai uigiti milia octigēti fortissimi robore uiri noiati i cognatiōib' suis. Et ex dimidia tbu manasse decē ⁊ octo milia: singuli p noia sua uenerūt: ut cōstituerēt regē dauid. De filijs q̄ ysachar uiri eruditi q̄ nouerāt singla tp̄a ad p̄cipiēdū q̄d facē debēt isrl' principes ducēti. Quis aūt iliq̄ trib' eoꝝ ꝓsiluū seqbat. Porro ō çabulō q̄ egrediebā tur ad pliū ⁊ stabāt i acie istructi armis bellicis q̄ñq̄gita milia uenerūt i auxiliū nō i cō de duplici. Et de neptali p̄ncipes mille ⁊ cū eis instructi clypeo ⁊ hasta trigita ⁊ septem milia. De dan etiā ꝑparati ad pliū: uigintioc to milia sexcēti. Et ō aser egredientes ad pugnā ⁊ i acie,puocātes q̄dragita milia. Trās iordanē āt de filijs ruben ⁊ de gad ⁊ dimidia pte trib' manasse instructi armis bellicis cētū uigiti milia. Quēs isti uiri bellatores expediti ad pugnādū corde pfecto uenerūt i hebrō: ut cōstituerēt regē dauid sup uniūsū isrl'. Qz ⁊ ōes reliq̄ ex isrl' uno corde erāt ut rex fieret dauid: fuerūtq̄ ibi apud dauid trib' dieb' comedētes ⁊ bibētes. Preparauerāt.n. eis fres sui. Qz ⁊ q̄ iuxta eos erāt usq̄ ysachar ⁊ çabulon ⁊ neptali: afferebāt panes i asinis ⁊ camel' ⁊ mul' ⁊ bob' ad uescēdū farinā palatas uuaꝝ passā uinū oleū boues arietes ad ōem copiā. Gaudium q̄p pe erat i isrl'. .XIII.

Ixit aūt cōsiliū dauid cū tribūis ⁊ cē turiōib' ⁊ univsis p̄ncipibus: ⁊ ait ad ōez cetū isrl': Si placz uob' ⁊ a dño deo nō egredieť ꝓmo quē loq̄r: mittaꝝ ad fres nros reliqs i uniuersas regiōes isrl': ⁊ ad sacerdotes ⁊ leuitas q̄ hītāt i suburbanis urbiū: ut congregētur ad nos: ⁊ reducam' arcaꝝ dei nr̄i ad nos. Nō.n. requisiuim' eam i dieb' saul. Et rndit uniuersa multitudo ut ita fieť. Placuerat.n. ꝓmo ōi pplo. Cōgregauit ergo dauid cūctū isrl' a syor egypti usq̄ oū ingrediar̄ emath: ut adducēt arcā dei de cariathiarim. Et ascēdit dauid ⁊ ōis uir isrl' ad collē cariathiari q̄ ē i iuda: ut afferret iñ arcam dñi dei sedentis super cherubin: ubi iuocatuꝝ ē nom̄ ei'. Imposuerūtq̄ arcā dei sr̄i plaustrū nouū de domo aminadab. Oza aūt ⁊ fres ei' minabāt plaustrū. Porro dauid ⁊ uniuersus israel ludebant coram deo ōi uirtute in cāticis ⁊ citharis ⁊ psalterijs ⁊ tympanis ⁊ cimbalis ⁊ tubis. Cū aūt peruenissent ad areā chidon: tetendit oza manuꝝ suā ut sustentaret arcā: bos q̄ppe lasciuiēs paululū iclināuerat eā. Irat' ē itaq̄ dñs cōtra oza: ⁊ percussit eū eoq̄ tetigisset arcam: ⁊ mortuꝰ ē ibi corā dño. Cōtristatusq̄ est dauid: eo q̄ dimisisset dñs oza: uocauitq̄ locū illū diuisio oze usq̄ i p̄nte diē. Et timuit deū tūc tp̄is dicēs: Quo possū ad me introducē arcā dei? Et ob hāc cām ñ adduxit eaꝝ ad se: hoc in ciuitatē dauid: sz auertit i domū obededoꝝ gethei. Mānsit ergo arca dei i domo obededom trib' mēsib': ⁊ bñdixit dñs domui ei' ⁊ ōib' q̄ hēbat. .XIIII.

Misit aūt hirā rex tyri nūcios ad dauid ⁊ ligna cedrina ⁊ artifices parietū lignoꝝ: ut edificarēt ei domū. Cognouitq̄ dauid eo q̄ cōfirmasset eū dñs i regē sup israel: ⁊ subleuatū ē regnū suū sup pplm ei' isrl'. Accepit aūt dauid alias uxores i irlm: genuitq̄ filios ⁊ filias. Et hec noia eoꝝ q̄ nati sūt in irlm: Sāma ⁊ sobab nathā ⁊ salomon iebar ⁊ elisu ⁊ elipbalech noga aūt ⁊ napheg ⁊ iaphie elisama ⁊ baliada ⁊ elipha leth. Audientes āt philistīm: eo q̄ unct' eēt dauid i regē sup uniuersū isrl': ascēdēt ōes ut q̄rerēt eū. Qō cū audisset dauid egressus ē obuiā eis. Porro philistīm uenientes diffusi sūt i ualle raphaiz. Consuluitq̄ dauid dñz dicēs: Si ascēdā ad philisteos: ⁊ si trades eos i manu mea? Et dixit ei dñs: Ascēde: ⁊ tradā eos i manu tua. Cūq̄ illi ascendissent i baalpharasim: percussit eos ibi dauid ⁊ dixit: Diuisit de' inimicos meos per manū meā: sicut diuidūt aq̄: ⁊ iccirco uocatū ē nomē illi' loci baalpharasim. Dereliq̄rūtq̄ ibi deos suos: quos dauid iussit exuri. Alia ēt uice philistīm irruerūt: ⁊ diffusi sunt in ualle. Consuluitq̄ rursuꝝ dauid deum: ⁊ dixit ei de': Nō ascendas post eos recede ab eis ⁊ uenies cōtra illos ex aduerso pirozz. Cūq̄ audieris sonitum gradiēt̄ i cacumine pirorum: tūc egredier̄ ad bellū. Egressus ē.n. de' añ te ut percutiat castra philistīm. Fecit ergo dauid sicut p̄cepat ei de': ⁊ percussit castra philistinorū de gabaon usq̄ gazera. Diuulgatumq̄ est nom̄ dauid i uniuersis regionibus: ⁊ dñs dedit pauorem eius super ōes gentes. .XV.

Fecit quoq̄ sibi domos in ciuitate dauid ⁊ edificauit locū arce dei: tetēdit q̄'ei tabernaculū. Tūc dixit dauid: Illicitū

ē ut a quocūq; portet arca dei: nisi a leuitis
ꝙs elegit dñs ad portādū eā ⁊ ad ministran
dū sibi usq; i etnū. Cōgregauitq; uniuersū
isrl̄ i irlm: ut afferret arca dei i locū suū quē
pparauerat ei: necnō ⁊ filios aaron ⁊ leui-
tas. De filijs caath: urihel pnceps fuit et
frēs ei⁹ ducēti uigīti. De filijs merari: asaia
pnceps ⁊ frēs ei⁹ ducenti triginta. De filijs
gerson iohel pnceps ⁊ frēs ei⁹ cētū trigīta.
De filijs elisaphan: semeias pnceps ⁊ frēs e
ius ducēti. De filijs hebron: helihel pnceps
⁊ frēs ei⁹ octogīta. De filijs oziel amiadab
pnceps ⁊ frēs ei⁹ cētū duodeci. Vocauitq;
dauid sadoch ⁊ abiathar sacerdotes ⁊ leui
tas urihel asaiam iohel semeiam elihel ⁊
aminadab: ⁊ dixit ad eos: Vos q̄ estis pnci
pes fāliaꝝ leuiticaꝝ: sēificamini cū frībus
uīis: ⁊ afferte arcā dñi dei isrl̄ ad locū q̄ ei p
par⁹ ē: ne ut a pncipio: qz nō erat⁹ pītes: p
cussit nos dñs: sic ⁊ nūc fiat illicitū q̄d nob
agētib⁹. Sēificati sunt ergo sacerdotes ⁊ le-
uite: ut portarēt arcā dñi dei isrl̄. Et tulerūt
filij leui arcā dei: sicut pcepat moyses iuxta
vbū dñi humeri suis i uectib⁹. Dixitq; da-
uid pncipib⁹ leuitarum: ut pstituerēt de frī
bus suis cātores i organis musicoꝝ nablīs
uidelz ⁊ lyris ⁊ cimbal̄: ut resonaret in excel-
sis sonit⁹ letitie. Cōstituerūtq; leuitas hemā
filiū iohel ⁊ de frīb⁹ ei⁹ asaph filiū barachi
e: de filijs vo merari frīb⁹ eoꝝ ethan filium
chasaie ⁊ cū eis frēs eoꝝ. In secūdo ordine
çachariā ⁊ ben ⁊ iaziel ⁊ semiramoth ⁊ ie
hihel ⁊ ani eliab ⁊ banaiam ⁊ maasiaz ⁊
mathathiā ⁊ eliphalu ⁊ maceniā ⁊ obede-
dom ⁊ iehihel ianitores. Porro cātores he
man asaph ⁊ ethā i cibal̄ eneis ꝓcrepātes.
zacharias aūt ⁊ oziel ⁊ semiramoth ⁊ ia-
hihel ⁊ ani ⁊ eliab ⁊ maasias ⁊ banaias in
nabl̄ arcana cātabant. Porro mathathi-
as ⁊ eliphalu ⁊ macenias ⁊ obededō ⁊ iehi
hel ⁊ oçaziu i cithar̄ p octaua canebāt epi-
nichiō. Chonenias aūt pnceps leuitaꝝ p-
phetie preerat ⁊ ad precinēdam melodiaz.
Erat q̄ppe ualō sapiēs. Et batachias ⁊ hel
cana ianitores arce. Porro sebenias ⁊ io-
saphat ⁊ nathanael ⁊ amasai ⁊ çacharias
⁊ banaias ⁊ elieçer sacerdotes clāgebāt tub
coꝝ arca dei: ⁊ obededō ⁊ abias erāt iānito
res arce. Ipē dauid ⁊ ōes maiores natu isrl̄
⁊ tribūi ierunt ad deportandā arcam fede
ris domini de domo obededom cum leti
tia. Cūq; adiuuīsset de⁹ leuitas q̄portabāt
arcam federi dñi: imolabant septem thauri
⁊ septem arietes. Porro dauid erat indut⁹
stola byssina: ⁊ uniuersi leuite q̄ portabant
arcam federi cātoresq; ⁊ chonenias pncep⁹
pphetie inter cātores. Dauid āt indut⁹ erat e-
phot lineo. Vniuersusq; isrl̄ deducebāt ar
cam federi dñi i iubilo ⁊ sonitu buccie ⁊ tu-
bis ⁊ cimbal̄ ⁊ nabl̄ ⁊ citharis cōcrepantes.
Cūq; pueniſſet arca federi dñi usq; ad ciui-
tatē dauid: michol filia saul ꝓspiciēs p fe-
nestrā: uidit regē dauid saltātē atq; ludētez
⁊ despexit eū i corde suo. .XVI.

Attulerūt igī arcā dei ⁊ cōstituerūt eā
i medio tabnacli q̄ tetenderat ei da
uid: ⁊ obtulerūt holocausta ⁊ pacifica corā
deo. Cūq; cōplesset dauid offerēs holocau
sta ⁊ pacifica bñdixit pplo i noie dñi: ⁊ diui
sit uniuersis p singlos a uiro usq; ad muli-
erē tortā panis ⁊ partē asse carnis bubale:
⁊ fixaz oleo similam. Constituitq; coram
arca dñi de leuitis q̄ ministrarēt ⁊ recordarent
operū ei⁹ ⁊ glificarent atq; laudarēt dñm
deū isrl̄ asaph pncipē ⁊ fm eius çachariaz.
Porro iahihel ⁊ semiramoth ⁊ iehihel et
mathathian ⁊ eliab ⁊ banaiam ⁊ obededō
iehihel sup organa psalterij ⁊ lyras: asaph
āt ut in cibal̄ psonaret: banaiam vo ⁊ açi-
hel sacerdotes canē tuba iugit̄ coram arca
federi dñi. In illo die fecit dauid pncipē ad
cōfitēdū dño asaph ⁊ frēs ei⁹. Cōfitemi dño
⁊ inuocate nom̄ ei⁹: notas facite i pplis adi
uētiones ei⁹: Cantate ei ⁊ psallite ei ⁊ narra-
te oīa mirabilia ei⁹: laudate nomē scm eius
letet cor q̄rētiū dñm. Querite dñm ⁊ uirtu
tē ei⁹: q̄rite faciē ei⁹ sēp. Recordami mirabi
liū ei⁹ q̄ fecit: signoꝝ illi⁹ ⁊ iudicioꝝ oris ei⁹.
Semē isrl̄ fui ei⁹ filij iacob electi ei⁹. Ipe
dñs de⁹ nr̄ i uniuersa tra iudicia ei⁹. Recor-
damini i sēpitnū pacti ei⁹ fmōis quē pcepit
in mille generatiōes. Quē pepigit cū abra-
am ⁊ iuramēti illi⁹ cū isaac. Et constituit il
lud iacob in preceptum ⁊ isrl̄ in pactuz sem
piternum dicens: Tibi dabo terram chana
an: funiculum hereditatis uestre. Cuz essēt
pauci numero pauci ⁊ coloni eius. Et trāsie
runt de gēte in gentem ⁊ de regno ad pplm
alterum. Nō dimisit quēq; calumniari eos
ꝙz increpauit pro eis reges. Nolite tangere
christos meos: ⁊ i pphetis meis nolite mali-
gnari. Cātate dño ois terra: ānūciate ex die
i diem salutare ei⁹. Narrate i gētibus gloriā
ā eius: ⁊ in cunctis populis mirabilia eius

Quia magn⁹ dñs ⁊ laudabil⁹ nimis: ⁊ hō⁹ bil⁹ sup oēs deos. Oēs.n. dij pplox idola: dominⁿ aūt celos fecit. Confessio ⁊ magnificētia corā eo: fortitudo ⁊ gaudiū i loco ei⁹. Afferte dño familie pplox afferte dño gl̄iam ⁊ i perū: date dño gl̄iam nōi ei⁹. Leuate sacrificiū ⁊ uenite i ꝓspectu ei⁹: ⁊ adorate dñm i decore scō. Cōmoueat a facie ei⁹ oīs tra: ipse.n. fūdauit orbē īmobilē. Letēt celi ⁊ exultet tra: ⁊ dicāt i natiōib⁹ dñs ēgnauit. Cōcr mare ⁊ plenitudo ei⁹: exultēt agri ⁊ oīa q̄ in eis sūt. Tūc laudabūt ligna salt⁹ corā dño: qz uenit iudicare trā. Confitemini dño qm̄ bon⁹ qm̄ i ēternū mia ei⁹. Et dicite: salua nos deꝰ saluator nr̄: ⁊ cōgrega nos ⁊ erue de gē tib⁹: ut cōfiteamur nōi scō tuo: ⁊ exultem⁹ i carminib⁹ tuis. Bñdict⁹ dñs deꝰ isrl̄ ab ēno usq; i ēternū: ⁊ dicat oīs ppl⁹ amē ⁊ hymnū deo. Deliqt itaqz ibi corā arca federi dñi a saph ⁊ fīes ei⁹: ut ministrarēt i cōspectu arce iugit̄ p singulos dies ⁊ uices suas. Porro obededom ⁊ fīes ei⁹ sexagita octo ⁊ obededom filiū ydithun ⁊ oza ꝓstituit ianitores. Sadoch aūt sacerdotē ⁊ fīes eius sacerdotes corā tabernaculo dñi i excelso qō erat i gabaon: ut offerrēt holocausta dño sup altaꝛ holocaustomat⁹ iugit̄ mane ⁊ uespe: iuxta oīa q̄ scripta st̄ i lege dñi quā ꝓcepit isrl̄. Et p⁹ eū heman ⁊ ydithun ⁊ reliq̄s electos unūquēqz uocabl⁹ suo ad ꝓfitēdū dño qm̄ i ēternū mia ei⁹. Heman q̄z ⁊ ydithū canētes tuba ⁊ q̄tiētes cimbala ⁊ oīa musicoꝝ ōgana ad canēdū dño. Filios autez ydithun fecit eē portarios. Reuersusqz ē oīs popul⁹ i domū suam: ⁊ dauid ut bñdiceret etiā domui sue. ¶ .XVII.

Cūm aūt hitaret dauid in domo sua: dixit ad nathan pphetā: Ecce ego hito in domo cedrina: arca aūt federi dñi sub pellibus ē. Et ait nathā ad dauid. Omnia q̄ i corde tuo sunt fac: dñs enim tecum est. Igitur nocte illa factus est ſmo dñi ad nathan dicēs: Vade ⁊ loqre dauid ſuo meo. Hec dicit dñs: Non edificabis tu mihi domū ad hitādū. Neqz.n. mās i domo ex eo tempore quo eduxi isrl̄ de tra egypti usq ad diem hanc: sed fui sēper mutans loca tabernaculi ⁊ i tētorio manens cuz omni israel. Nūq̄d locut⁹ sū saltē uni iudicū isrl̄ q⁹ p ceperā: ut pasceret populum meum: ⁊ dixi quare non edificasti mihi domū cedrinaz? Nunc itaqz sic loqr̄ ad ſuū meum dauid. Hec dicit dñs exercituū: Ego tuli te cū i pascuis seqrer⁹ gregē: ut eēs dux ppli mei isrl̄: ⁊ fui tecū q̄cūqz prexisti: ⁊ itfeci oēs īmicos tuos coꝝ te: feciqz tibi nom̄ q̄si uni⁹ magnorū q̄ celebrāt i tra. Et dedi locū ppl̄o meo isrl̄. Plātabit ⁊ hitabit i eo ⁊ ultra nō commouebit: nec filij iqtatis atterēt eos sicut a ꝓncipio: ex diebꝰ q⁹ dedi iudices ppl̄o meo isrl̄: ⁊ humiliaui uniuersos inimicos tuos. Annuncio ergo tibi: q̄ edificaturus sit tibi dñs domū. Cūqz ipleuerīs dies tuos: ut uadas ad pres tuos: suscitabo semē tuū p⁹ te qō erit de filijs tuis: ⁊ stabiliā regnū ei⁹. Ipse edificabit mihi domū: ⁊ firmabo solium ei⁹ usqz i ēternū. Ego ero ei in pīem: ⁊ ipse erit mihi i filiū: ⁊ miam meā nō auferā ab eo sicut abstuli ab eo q̄ ān te fuit. Et statuā eū i domo mea ⁊ i regno meo usqz in sēpiternū: ⁊ thron⁹ ei⁹ erit firmissim⁹ i ppetuū. Juxta oīa vba hec ⁊ iuxta uniūsā uisionē istā: sic locut⁹ ē nathā ad dauid. Cūqz uēiss̄z rex dauid: ⁊ sedisset corā dño dixit: Quis ego sū dñe deꝰ ⁊ q̄ dom⁹ mea: ut ꝓstares mihi talia? Sz ⁊ hoc paꝛ uisū ē i cōspectu tuo. Jdeoqz locut⁹ es sup domū ſui tui etiā i futuꝛ: ⁊ feci sti me spectabilē sup oēs hoies. Dñe deꝰ me us q̄d ultra addē pōt dauid cū ita gl̄ificaueri ſuū tuū: ⁊ cognoueri eū? Dñe ꝓpt̄ famulū tuū iuxta cor tuū fecisti oēm magnificentiā hāc: ⁊ nota eē uoluisti uniuersa magnalia. Dñe nō ē silis tui: ⁊ nō ē aliꝰ deus absqz te ex oīb⁹ q̄s audiuim⁹ aurib⁹ nr̄is. Quis .n. ē aliꝰ ut ppl⁹ tu⁹ isrl̄: gēs una i tra ad quā prexit deꝰ: ut liberaret ⁊ facēt pplm sibi: et magnitudine sua atqz terroꝛib⁹ eīcēt nationes a facie ei⁹ quez de egypto liberarat? Et posuisti populū tuū isrl̄ tibi i ppl̄m usz i ēternū: ⁊ tu dñe factꝰ es deꝰ ei⁹. Nunc igē dñe ſmo quē locut⁹ es famulo tuo ⁊ sup domuz ei⁹ ꝓfirmet i ppetuū: ⁊ fac sic locut⁹ es: pmaneatqz ⁊ magnificet nom̄ tuū usz i sēpiternū: ⁊ dicat dñs exercituū deꝰ isrl̄ ⁊ dom⁹ dauid ſui ei⁹ pmanēs corā eo. Tu.n. dñe deꝰ me⁹ reuelasti auriculā serui tui: ut edificares ei domū: ⁊ iccirco iuēit ſu⁹ tu⁹ fiduciā ut oꝛet corā te. Nūc ergo dñe tu es deꝰ ⁊ locut⁹ es ad ſuū tuū tāta bñficia: ⁊ cepisti bñdicē domui ſui tui ut sit sēp corā te. Te.n. dñe bñ dicente bñdicta erit i ppetuū. ¶ .XVIII.

Factum est autem post hec ut percuteret dauid philistīm ⁊ humiliaret eos

eos: ⁊ tollēt geth ⁊ filias eⁱ⁹ de manu philistȳm: pcuteretq; moab ⁊ fierēt moabite serui dauid offerētes ei mūera. Eo tp̄e pcussit dauid ēt adadeçer regē soba regiōis emath qñ prexit ut dilataret ipeiū suū usq; ad flumen euphraten. Cepit ergo dauid mille q̄drigas ei⁹ ⁊ septē milia eq̄tū ac uigīti milia uiroꝝ peditū. Subneruauitq; oēs eq̄s curruū: excepit cētū q̄drigis q̄s reſeruauit sibi. Supuenit āt ⁊ syr⁹ damascen⁹ ut auxilium p̄bēt adadeçer regi soba. Qz ⁊ hui⁹ pcussit dauid uigītiduo milia uiroꝝ. Et posuit milites i damasco: ut syria q̄s haberet sibi ⁊ offerret mūera. Adiuuitq; dn̄s eū i cūctis ad q̄ prexerat. Tulit q̄s dauid pharetras aureas q̄s hūerāt sui adadeçer: ⁊ attulit eas i urb̄m necn̄ o thebath ⁊ chun urbib⁹ adadeçer eⁱ plūmū: o q̄ fec̄ salomō mare eneū ⁊ colūnas ⁊ uasa enea. Qd cū audisset thou rex emath pcussisse uidelz dauid oēm exercitū adadeçer regis soba: misit aduraz filiū suū ad regē dauid: ut postularet ab eo pacē ⁊ congratularet ei: eo q̄ pcussisset ⁊ expugnasset adadeçer. Aduersari⁹ q̄ppe erat thou adadeçer. Qz ⁊ oīa uasa aurea ⁊ argētea ⁊ enea consecrauit dauid rex dn̄o: cū argēto ⁊ auro q̄ tulerat ex uniuersis gētib⁹: tā o idumea et moab ⁊ filiis ām̄on q̄ de philistȳm ⁊ amelech. Abisai vo filⁱ⁹ saruie pcussit edō i valle salinaꝝ decē ⁊ octo milia: ⁊ pstituit i edō p̄sidiū ut fuiret idumea dauid. Saluauitq; dn̄s dauid i cūcti ad q̄ prexerat. Regnauit ergo dauid sup uniuersū isrl: ⁊ faciebat iudiciū atq; iustitiā cūcto pplo suo. Porro ioab filⁱ⁹ saruie erat sup exercitū ⁊ iosaphat filⁱ⁹ ahiluth a cōmētarijs. Sadoch āt filⁱ⁹ achitob ⁊ abimelech filⁱ⁹ abiathar sacerdotes ⁊ susa scriba. Banaias q̄s filⁱ⁹ ioiade sup legiōes cerethi ⁊ felethi. Porro filij dauid p̄mi ad manū regis. ¶ .XIX.

Accidit āt ut morēt naas rex filioꝝ ām̄on ⁊ regnaret anon filⁱ⁹ eⁱ⁹ p eo. Dixitq; dauid: Faciā miaz cū anon filio naas. Prestitit enim mihi pat̄ eius gr̄am. Misitq; dauid nūcios ad cōsolādū eū sup morte p̄tis sui. Qui cum peruenissent i terrā filioꝝ ām̄on ut cōsolarēt anon: dixerūt p̄cipes filioꝝ ām̄on ad anon: Tu forsitā putas q̄ dauid honor⁹ cā i p̄sem tuū misērit q̄ cōsolarentur te: nec aiaduertis q̄ ut explorent ⁊ inuestigēt ⁊ scrutentur terrā tuā uenerit ad te sui eⁱ⁹. Igit anō pueros dauid ōcaluauit ⁊ rasit: ⁊ pcidit tūicas eoꝝ a natib⁹ usq; ad pedes ⁊ dimisit eos. Qui cū abisset ⁊ hoc mandasset dauid: misit i occursū eoꝝ. Erā dē. n. cōtumelia sustinuerūt ⁊ pcepit: ut manerēt i hiericho donec crescēt barba eoꝝ: ⁊ tūc reuertēt. Videtes āt filij ām̄on q̄ iniuri ā fecisset dauid tā anon q̄ reliqui⁹ ppls: miserūt mille talēta argēti: ut cōducerēt sibi ō mesopotamia ⁊ de syria maacha ⁊ de soba curr⁹ ⁊ eq̄tes. Cōduxerūtq; triginta duo milia curruū ⁊ regē maacha cū ppl̄o eⁱ⁹. Qui cū uenissent: castrametati sūt e regione medaba filij q̄z ām̄on cōgregati de urbib⁹ suis uenerūt ad bellū. Qō cū audisset dauid: misit ioab ⁊ oēm exercitū uiroꝝ fortiū. Egressiq; filij ām̄on direxerūt aciem iuxta portā ciuitat̄. Reges aūt q̄ ad auxiliū eⁱ⁹ uenerāt separati i agro steterūt. Igit ioab intelligēs bellū ex aduerso ⁊ post tergū cōtra se fieri: elegit uiros fortissimos de univso isrl ⁊ prexit cōtra syrū. Reliquā āt ptē ppli ōdit sub manu abisai frīs sui: ⁊ prexerūt ⁊tra filios ām̄on. Dixitq;: Si uicerit me syr⁹ auxilio eris mihi: si aūt superauerit te filij ām̄on ero t̄ i p̄sidiū. Cōfortare ⁊ agam⁹ uirilit̄ p ppl̄o nr̄o ⁊ p urbib⁹ dei nr̄i. Dn̄s āt qō i ꝓspectu suo bonū ē faciat. Perrexit ergo ioab ⁊ populⁱ⁹ q̄ cū eo erat ⁊tra syr̄ ad p̄lium: ⁊ fugauit eos. Porro filij ām̄on uidētes q̄ fugisset syr⁹: ipsi q̄z fugerūt abisai frem eⁱ⁹: ⁊ ingressi sunt ciuitatē. Reuersusq; ē ēt ioab in urb̄m. Videns āt syr⁹ q̄ cecidisset coraz isrl: misit nūcios ⁊ adduxit syrū q̄ erat trās fluuiuz. Sophat āt princeps militie adadeçer erat dux eoruz. Quod cum annunciatum esset dauid: congregauit uniuersū israel ⁊ transiit iordanez: irruitq; in eos ⁊ direxit ex aduerso aciē illis ⁊tra pugnātibus. Fugit aūt syrus isrl. Et interfecit dauid de syris septē milia curruum ⁊ quadraginta milia peditum ⁊ sophat exercit⁹ principez. Videntes aūt sui adadeçer se ab isrl eē supatos: trāsfugerūt ad dauid ⁊ seruierūt ei. Noluitq; ultra syria auxiliū pbē filijs ām̄on. ¶ XX.

Actū ē āt p⁹ āni circulū eo tp̄e q̄ solēt reges ad bella p̄cedere cōgregauit ioab exercituz ⁊ robur militie: ⁊ uastauit terram filiorum ām̄on. Perrexitq; ⁊ obsedit rabba. Porro dauid manebat i hierusalē quando ioab pcussit rabba: ⁊ destruxit eā. Tulit aūt dauid coronā melchon ō capite

ei⁹ ⁊ inuẽit i ea auri pondo talẽtũ ⁊ pciosiſ-
ſimas gẽmas: fecitq; ſibi iñ diadema. Ma
nubias q; urb⁹ plimas tulit: pplm ăt q̃ erat
i ea eduxit ⁊ fecit ſup eos ẽbulas ⁊ trabas
⁊ ferrata carpenta trăſire: ita ut diſſecaren
t ⁊ pterẽrẽt. Sic fec̃ dauid cũctis urbib⁹ filio-
rũ ămon: ⁊ reuerſus ẽ cũ oi pplo ſuo i irl̃z.
P⁹ hoc ũtũ ẽ bellũ i gazer aduerſũ philiſte-
os i q̃ pcuſſit ſobochai uſathithes ſaphai
ỏ genẽ raphai ⁊ hũiliauit eos. Aliud q; bel
lũ geſtũ ẽ adu⁹ſus philiſteos: i q̃ pcuſſit ade-
odat⁹ fil⁹ ſalc⁹ bethleemites ſez goliath ge
thei: cui⁹ haſte lignũ erat q̃ſi liciatoriũ texẽ
tiũ. Sz ⁊ aliud bellũ accidit i geth: in q̃ fuit
hỏ lõgiſſim⁹ ſenos hñs digitos. i. ſil̃ uigiti
q̃tuỏ: q̃ ⁊ ipe de raphai fuerat ſtirpe genera
t⁹. Hic blaſphemauit iſrl̃: ⁊ pcuſſit eũ iona-
than fili⁹ ſamaa fr̃is dauid. Hi ſunt filij ra
phaim i geth q̃ ceciderũt i manu dauid ⁊ ſ-
uorum ei⁹. .XXI.

Onſurrexit ăt ſathan ꝓtra iſrl̃: ⁊ icita
uit dauid ut numeraret iſrl̃. Dixitq;
dauid ad ioab ⁊ ad principes pplĩ: Ite ⁊ nu
merate iſrl̃ a berſabee uſq; dã ⁊ afferte mihi
numerũ ut ſciã. Rñditq; ioab: Augeat dñs
pplm ſuũ cẽtuplũ q̃ ſunt. Nõne dñe mi rex
ões ſui tui ſũt? Quare hoc q̃rit dñs meus
qỏ i pcm reputet iſrl̃? Sz ſmo regis magꝛ
ꝑualuit. Egreſſuſq; ẽ ioab ⁊ circuiuit uniu-
ſũ iſrl̃ ⁊ reuerſus ẽ irl̃m. Deditq; dauid nu-
merꝫ eoꝝ q̃s circuierat: ⁊ iuẽt⁹ ẽ õis nume-
r⁹ iſrl̃ mille milia ⁊ cẽtum milia uiroꝝ edu
centiũ gladiũ. De iuda ăt q̃dringẽta ſeptua
gita milia bellatoꝝ. Nã leui ⁊ bẽiamin nõ
numerauit: eo q⁹ iuſſ⁹ exeq̃ret regi iperiuz.
Diſplicuit ăt ỏ qỏ iuſſũ erat: ⁊ pcuſſit iſrl̃:
Dixitq; dauid ad deum: peccaui nimis ut
hoc facerẽ. Obſecro auſer iniq̃tatẽ ſui tui
q⁹ iſipiẽt egi. Et locut⁹ ẽ dñs ad gad uidẽtẽ
dauid dicẽs: Vade ⁊ loq̃re ad dauid: ⁊ dic
ei: Hec dicit dñs: Triũ tibi optionẽ do: unũ
quod uoluer⁹ elige ut faciã tibi. Cũq; ueniſ
ſet gad ad dauid dixit ei: Hec dicit dñs: Eli
ge qỏ uoluer⁹. Aut trib⁹ ănis peſtilẽtiã aut
trib⁹ menſibus te fugẽ hoſtes tuos ⁊ gladi
um eorum non poſſe euadere: aut trib⁹ die
b⁹ gladiũ dñi ⁊ mortẽ uerſari i terra: ⁊ ãge-
lũ dñi iterficẽ i uniuerſis finib⁹ iſrl̃. Nũc igi
uide quod rñdeam ei q̃ miſit me. Et dixit
dauid ad gad. Ex omni parte me anguſtie
premunt. Sz meli⁹ mihi ẽ ut icidã i manus
dñi q: mlte ſt miſeratiões ei⁹: q̃ i man⁹ hõi
nũ. Miſit ergo dñs peſtilẽtiã i iſrl̃: ⁊ cecide
rũt ỏ iſrl̃ ſeptuagita milia uiroꝝ. Miſit q;
angelũ i irl̃m: ut pcutẽt eã. Cũq; pcutẽt: ui-
dit dñus ⁊ miſt⁹ ẽ ſup magnitudiem mali:
⁊ iperauit angelo q̃ pcutiebat: Sufficiat tã
ceſſet man⁹ tua. Põro ãgel⁹ dñi ſtabat iux
ta areã ornan iebuſei: leuãſq; dauid oc̃los
ſuos uidit ãgelum dñi ſtãtẽ it celũ ⁊ trã ⁊ e-
uaginatũ gladiũ i manu ei⁹ ⁊ uerſũ contra
irl̃m: ⁊ ceciderũt tã ipſe q̃ maiores natu ue
ſtiti cilicijs ꝓni i trã. Dixitq; dauid ad deũ:
Nonne ego ſũ q̃ iuſſi ut nũeraret ꝑpl̃s? Ego q̃ peccaui: ego q̃ maluz feci. Iſte grex q̃d
cõmeruit? Dñe de⁹ me⁹ ỽtat obſecro man⁹ tu
a i me ⁊ i domũ ꝓris mei: pplꝫ ăt tu⁹ nõ pcu
tiat. Angel⁹ autẽ dñi ꝓcepit gad ut dicẽt da
uid: ut aſcẽdẽt extrueretq; altare dño deo i
area ornan iebuſei. Aſcẽdit ergo dauid iux
ta ſmonẽ gad quẽ locut⁹ ei fuerat ex nõine
dñi. Põro ornã cũ ſuſpexiſſet ⁊ uidiſſet an
gelũ q̃ttuorq; filij ei⁹ cũ eo abſcõderunt ſe.
Nã eo tpe tẽbãt i area ẽticũ. Igr̃ cũ uẽiret
dauid ad ornan cõſpexit eũ ornã: ⁊ ꝓceſſit
ei obuiã de area ⁊ adorauit eũ pn⁹ i tram.
Dixitq; ei dauid. Da mihi locũ aree tue ut
edificẽ i ea altare dño: ita ut quãtũ ualet ar
gẽti accipias: ⁊ ceſſet plaga a pplo. Dixit ăt
ornẽ ad dauid: Tolle ⁊ faciat dñs me⁹ rex
qỏcũq; ei placet. Sz boues do in holocau
ſtũ ⁊ tribulas i ligna ⁊ triticũ i ſacrificiũ oia
libẽs prebebo. Dixitq; ei rex dauid: Neq̃q̃
ita fiet ſz argẽtũ dabo q̃tuz ualet. Neq;.n.
tibi auferre debeo: ⁊ ſic offerr̃ dño holocau
ſta gratuita. Dedit ergo dauid ornan ꝓ lo-
co ſiclos auri iuſtiſſimi põder⁹ ſexcẽtos ⁊ e
dificauit ibi altare dño: obtulitq; holocau-
ſta ⁊ pacifica: ⁊ inuocauit deuz ⁊ exaudiuit
eũ i igne de celo ſup altare holocauſti. Pre
cepitq; dñs angelo: ⁊ ꝓuertit gladiũ ſuũ in
uaginã. Protin⁹ ergo dauid uidẽs q⁹ exau-
diſſet eum dñs in area ornan iebuſei: imo-
lauit ibi uictimas. Tabernaculum autẽ do
mini quod fecerat moyſes i deſerto ⁊ altar̃
holocauſtorum ea tempeſtate erat in excel
ſo gabaon: ⁊ non preualuit dauid ire ad al
tare ut ibi obſecraret deũ. Nimio enim fue
rat timore perterritus uidens gladium an-
geli domini. .XXII.

Dixitq; dauid: Hec eſt dom⁹ dei ⁊ hoc
altare in holocauſtũ iſrl̃. Et precepit
ut congregarentur ões ꝓſeliti de terra iſrl̃

ꝛ cõstituit ex eis latomos ad cedẽdos lapi
des ꝛ poliẽdos ut edificaret dom⁹ dei. Fer
rũ q̃ plũmũ ad clauos ianuaꝝ ꝛ ad cõmis
suras atq; iũcturas p̃parauit dauid: ꝛ eris
põd⁹ inũerabile. Ligna q̃ cedrina ñ potant
estimari: q̃ sidoñ ꝛ tyrĩ depõtauerãt ad da
uid. Et dixit dauid: Salomõ fili⁹ me⁹ puer
paruul⁹ ẽ ꝛ delicat⁹. Dom⁹ ãt quaꝝ edificari
uolo dño tal⁹ eẽ dz: ut i cũctis regiõib⁹ noiet.
Preparabo g̃ ei necessaria. Et ob hãc cãm
añ mõtẽ suã ões p̃pauit ipẽsas. Vocauitq;
salomonẽ filiũ suũ: ꝛ p̃cepit ei ut edificaret
domũ dño deo isrl. Dixitq; dauid ad salo
monẽ: Fili mi: uolũtaũ mee fuit ut edificarẽ
domũ nõi dñi dei mei: sz fact⁹ ẽ ſmo dñs ad
me dicẽs: Multũ sãguinẽ effudisti ꝛ plũma
bella bellasti: nõ poter⁹ edificaꝛ domũ nõi
meo: tãto effuso sãguine corã me. Filꝰ q̃ na
sceꝰ tibi: erit uir q̃etissim⁹. Faciã .n. eũ req̃e
scẽ ab õib⁹ inimicis suis p̃ circuitũ ꝛ ob hanc
cãz pacific⁹ uocabit ꝛ pacẽ ꝛ ociũ dabo i isrl
cũctis dieb⁹ eius. Ipse edificabit domũ nõi
meo: ꝛ ipse erit mihi i filiũ ꝛ ego ero illi in
patrẽ: firmaboq; soliũ regni ei⁹ sup isrl i eẽ
nũ. Nũc g̃ fili mi sit dñs tecũ ꝛ pspare ꝛ edi
fica domũ dño deo tuo: sicut locut⁹ ẽ de te.
Detq; tibi dñs prudẽtiã ꝛ sẽsũ: ut regẽ pos
sis isrl ꝛ custodire legẽ dñi dei tui. Tũc eĩm
pficẽ poteris: si custodieris mãdata ꝛ iudicia
que p̃cepit dñs moysi: ut doceret isrl. Con
fortare ꝛ uiril: age: ne timeas neq; paueas.
Ecce ego i pauptacula mea p̃paui ipẽsas
dom⁹ dñi auri talenta cẽtũ milia: ꝛ argenti
mille milia talẽtorũ eris uero ꝛ ferri nõ est
pondus: uincit .n. numer⁹ magnitudine. Li
gna ꝛ lapides p̃paraui ad uniuersa ipẽdia.
Habes q̃q; plũmos artifices latomos ꝛ cemẽ
tarios artificesq; lignorum ꝛ õium artium
ad faciẽdũ op⁹ prudẽtissimos i auro ꝛ i ar
gento i ere ꝛ ferro cui⁹ nõ ẽ nũerus. Surge
igit ꝛ fac: ꝛ erit dñs tecũ. Precepit q̃q; dauid
cũctis principib⁹ isrl: ut adiuuarẽt salomonẽ
filium suum: cernit⁹ inquiens q̃ dñs deus
ur uobiscũ sit: ꝛ dederit uob⁹ req̃em p circui
tũ: ꝛ tradiderit ões iimicos uros i manus
uras: ꝛ subiecta sit tra coꝝ dño ꝛ coꝝ pplo
eius. Prebete igit corda ura ꝛ aias uras: ut
q̃ratis dñm deũ uꝝ: ꝛ psurgite ꝛ edifica
te scẽariũ dño deo: ut introducat arca federis
ꝛ uasa dño consecrata i domũ que edificat
nomini domini. .XXIII.

Itur dauid senex ꝛ plen⁹ dierũ regẽ
cõstituit salomonẽ filiũ suũ sup isrl: ꝛ
ꝛ cõgregauit ões. pncipes isrl ꝛ sacerdotes
atq; leuitas. Numeratiq; sũt leuite a uigiti a
nis ꝛ supra ꝛ iuẽta sũt trigita octo milia ui
roꝝ. Ex his electi sũt ꝛ distributi i misteriũ
dom⁹ dñi uigitiq̃ttuor milia: ppositoꝝ aũt
ꝛ iudicũ sex milia. Porro q̃ttuor milia iãi
tores ꝛ totidẽ psaltes canẽtes dño i orgãis
q̃ fecerat ad canẽdũ: ꝛ distribuit eos dauid
p uices filioꝝ leui gerson uidelz ꝛ caath ꝛ
merari. Filij gerson: leedan ꝛ semei. Filij lee
dã principes: iehihel ꝛ çethan ꝛ iohel tres.
Filij semei: salomith ꝛ oçihel ꝛ aran tres.
Isti principes familiaꝝ leedan. Porro filij
semei: leeth ꝛ çiça ꝛ iaus ꝛ baria. Isti filij se
mei q̃ttuor. Erat aũt leeth prior çiça ꝛus.
Porro iaus ꝛ baria nõ hũerunt plũmos fi
lios: ꝛ icciꝛco i una familia unaq; domo cõ
putati sũt. Filij caath: ãram ꝛ ysaar hebrõ
ꝛ oçihel q̃ttuor. Filij amram: aaron et moy
ses. Sepatusq; aaron ut mĩstraret i scã scõ
rum ipse ꝛ filij ei⁹ i sempiternũ: ꝛ adolẽt icen
sũ dño ſm ritũ suũ: ac bñdicẽt nõi ei⁹ i ppe
tuũ. Moysi aũt hõis dei filij ãnumerati sũt
i tribu leui. Filij moysi: gerson ꝛ elieçer. Filij
gerson subuhel prim⁹. Fuerũt ãt filij elieçer
roobia pm⁹ ꝛ nõ erãt elieçer filij alij. Porro
roobia multiplicati sunt nimis. Filij ysaar:
salomith prim⁹. Filij hebron: ieriaꝝ pmus
amarias secũdus iaçihel tertius ihecmaam
quartus. Filij oçihel micha primus iesia se
cũdus. Filij meari: mooli ꝛ musi. Filij moo
li: eleaçar ꝛ cis. Mortuus ẽ ãt eleaçar ꝛ nõ
habuit filios sed filias: acceperuntq; eas fi
lij cis fres earum. Filij musi: mooli ꝛ eder ꝛ
ierimuth tres. Hi filij leui i cognatõib⁹ ꝛ fa
milijs suis: pncipes p uices ꝛ numerum ca
pitum singulorum: qui faciebãt opa mini
sterij dom⁹ dñi a uigiti ãnis ꝛ supra. Dixit
.n. dauid: Requiem dedit dñs de⁹ isrl pplo
suo ꝛ habitationẽ hierusalem usq; i eternũ
nec erit officij leuitaꝝ: ut ultra portent tab
naculũ ꝛ oĩa uasa ei⁹ ad ministrãdum. Jux
ta precepta q̃q; dauid nouissima supputabi
tur nũer⁹ filioꝝ leui a uiginti ãnis ꝛ supra:
erunt sub mãu filioꝝ aaroñ i cultũ dñi doꝰ i
uestibul ꝛ in exedris ꝛ i loco purificationis
ꝛ in sanctuario ꝛ i uniuersis operibus mi
nisterij templi domini. Sacerdotes autem
sup pães ppositiõis ꝛ ad sile sacrificium et
ad lagana ꝛ açima ꝛ sartaginẽ ꝛ ad torrẽdũ

128

125

ꝛ ſup oē ponꝺ atq; menſurā. Leuite vo ut ſtent mane ad cōfitēdū ꝛ canēdū dño: ſiḷq; ad ueſpam tā i oblatione holocauſtoꝝ dñi ꝙ i ſabbat ꝛ kalēdis ꝛ ſolēnitatib' reliqs iuxta numeꝝ ꝛ cerimōias uniuſcuiuſq; rei iugit coꝝ dño: ꝛ cuſtodiāt obſeruatiōes tabernacḷi federi ꝛ ritū ſcuarū ꝛ obſeruatiōeꝝ filioꝝ aaron ſūm ſuoꝝ: ut miſtrēt i domo domini. ¶ .XXIIII.

Horo filīj aarō he partitiōes erāt. Filij aaron: nadab ꝛ abiu ꝛ eleaçar ꝛ ythamar. Mortui ſūt āt nadab ꝛ abiu añ pēm ſuū abſq; liberi: ſacerdotioq; fūct' eſt eleaçar ꝛ ythamar. Et diuiſit eos dauid .i. ſadoch de filīj eleaçari ꝛ abimeleth de filiis ythamar ſm uices ſuas ꝛ miſteriū: inuēti q; ſunt mḷto plēs filij eleaçar in ꝓncipib' uiri ꝙ filij ythamar. Diuiſit āt eis hoc ē filīj eleaçar ꝓncipes p' fāilias ſexdecī: ꝛ filīj ſ ythamar p familias ꝛ domos ſuas octo. Porro diuiſit utraſq; ite ſe ꝛ fāilias ſortib'. Erant .n. ꝓncipes ſanctuarij ꝛ principes domus dei: taꝝ de filīj eleaçar ꝙ de filīj ythamar. Deſcripſitq; eos ſemeias filius nathanael ſcriba leuites corā rege ꝛ ꝓncipib' ꝛ ſadoch ſacerdote ꝛ abimelech filio abiathar ꝓncipib' q; fāiliaꝝ ſacerdotaliuꝝ ꝛ leuitaꝝ unā domū ꝙ ceteris ꝑerat eleaçar ꝛ alterā domuꝝ ꝙ ſub ſe hēbat ceteꝝ ythamar. Exiuit āt ſoꝝ ꝑma ioiarib ꝑa iedeie ttia harim q̄rta ſeuiz q̄nta melchia ſexta maimna ſeptia acchos octaua abia nona ieſu decia ſechenia unde decia eliaſib duodecia iaciz tredecima hoppha deciaq̄rta iſbaal deciaq̄nta belga decimaſexta ēmer deciaſeptia eçir decimaocta ua aphſes deciañoa apheccia uiceſima eçechiel uiceſimaꝑima iachin uiceſimaſa gamul uiceſimattia dilaiau uiceſima q̄rta maçiau. De uices coꝝ ſm miſteria ſua ut ingrediāt domū dei: ꝛ iuxta ritū ſuū ſub manu aarō pūs eoꝝ: ſicut ꝑcepat dñs deꝰ iſrl. Porro filioꝝ leui q̄ reliq; fuerant de filīj amram erat ſubahel ꝛ de filīj ſubahel iedeia. De filīj aḡ roobie ꝓnceps ieſiaſ. yſaari vo filī ſalemoth filiuſq; ſalemoth ianadi ath filiuſq; eī ieziau ꝑm' amazias ſus iaçihel ttī iechmoam quarttus. Filius oḡihel: micha filī micha ſamir. Frī micha: ieſia: filiuſq; ieſie: zacharias. Filij merari: mooli ꝛ muſi. Filī oḡiau: bēnon: filius aḡ merari: oḡiau ꝛ ſoem ꝛ ſachur ꝛ hebri. Porro mooli filius eleaçar: q̄ nō hēbat liberos. Filius vo cis ieramihel. Filij muſi: mooli eder et ieremoth. Iſti filij leui ſm domos familiaꝝ ſuaꝝ. Miſeruntq; et ipſi ſortes ꝓtra frēs ſuos filios aaron corā dauid rege et ſadoch et abimelech et ꝓncipib' fāiliaꝝ ſacerdotaliuꝝ et leuiticaꝝ tā maiores ꝙ mīores oēs ſors equaliter diuidebat. ¶ .XXV.

Hiē dauid ꝛ magiſtr' exercit' ſegregauerūt i miſteriū filios aſaph ꝛ hemā ꝛ ydithun: q̄ ꝓphetarēt i citharis ꝛ pſalteriis ꝛ cymbal' ꝑ numeꝝ ſuum dedicato ſibi officio ſeruientes. De filīj aſaph zachur ꝛ ioſeph ꝛ natāia ꝛ aſarela filij aſaph ſub manu aſaph prophetantes iuxta regē. Porro ydithun filij ydithun godolias ſozi ieſias ꝛ ſabias ꝛ mathathias ſex ſub manu patris ſui ydithun: q̄ in cithara ꝓphetabat ſuper confitētes ꝛ laudantes dñm. Hemā aḡ filij heman: bocciau mathamu oḡihel ſubuhel ꝛ ierimoth ananias anani eliatha geldelthi ꝛ romethieçer ꝛ ieſbaccaſa mellothi othir moſioth. Omnes iſti filij hemā uidētes regis in ſermonibus dei ut exaltaret cornu. Deditq; deꝰ hemā filios q̄tuordecī ꝛ filias tres. Uniuerſi ſub manu pr̄is ſui ad cātandū i tēplo dñi diſtributi erant i cymbal' ꝛ pſalteriis ꝛ citharis ꝛ i miſteria dom' dñi iuxta regē: aſaph uidelz ꝛ ydithun ꝛ hemā. Fuit āt numer' eoꝝ cū frībus ſuis q̄ erudiebāt cāticū dñi cūcti doctores ducēti octogintaocto. Miſeritq; ſortes p uices ſuas ex eq̄ tā maior ꝙ mior doct' pit ꝛ indoct'. Egreſſaq; ē ſors prima ioſeph q̄ erat de aſaph: ſecunda godolie ipſi ꝛ filij ei' ꝛ frēs ei' duodecim. Tertia çachur filij ꝛ fratres eius duodecim. Quarta yſari filij ꝛ fratres eius duodecim: quinta nathanie filij ꝛ frēs ei' duodeci: ſexta bocciau filij ꝛ frībus ei' duodecim ſeptia iſrebela filij ꝛ frēs ei' duodeci: octaua iſaie filij ꝛ frībus ei' duodeci: nōa mathanie filij ꝛ frībus ei' duodeciz: decia ſemeie filij ꝛ frēs ei' duodeci: undecima eſrahel filij ꝛ frībus ei' duodeci: duodecia aſabie filij ꝛ frēs ei' duodecim: tertiadecima ſubahel filij ꝛ frēs ei' duodecim: q̄rta decima mathathie filij ꝛ frēs ei' duodeci: quintadecima ierimoth filij ꝛ frēs ei' duodeci: ſextadecia anāie filij ꝛ frībus ei' duodeci: ſeptiadecia ieſbocaſe filij ꝛ fratribus eius duodecim: octauadecia anani filij ꝛ

fili⁹ eius duodecī: nonadecīa mellothi filij⁹ q fili⁹ ei⁹ duodecī: uicesima eliatha filius q filius ei⁹ duodecī: uicesimaprima othir filius q fili⁹ ei⁹ duodecī: uicesimasecūda goddolathi filij⁹ q filius ei⁹ duodecī: uicesima ctia aḡud filius q filius ei⁹ duodecī: uicesimaqrta romethciçer filius q filius eius duodecim. ¶ .XXI.

Diuisiones aūt ianitoꝝ de choriti mesellemia fili⁹ chore ò filij⁹ asaph filij me sellemi çacharias ꝓmogenit⁹ iadibel fus çabadias ctⁿ iathanael ḡrt⁹ abilā qnt⁹ iohannan sext⁹ elioenai septim⁹. Filij aūt obededō semeias ꝓmogenit⁹ ioçabad secūd⁹ ioaa ctius sachar ḡrtus nathanael qnt⁹ amibel sextus isachar septim⁹ phollathi octauus qꝛ bñdixit illi dñs. Semeie aūt filio ei⁹ nati sūt filij ꝓfecti familiaꝝ suaꝝ: erāt.n. uiri fortissimi. Filij ergo semeie: othin q raphael q obediel sabad q fres ei⁹ uiri fortissimi heliu ḡꝛ q samathias. Oēs hi de filijs obededoꝝ ipsi q filij q fres eoꝝ fortissimi ad mistrādū seragitaduo ò obededō. Nōro mesellamie filij q fres eorum robustissimi decem q octo. De hosa aūt id ē de filijs merari: sēri ꝑn ceps. Non enim habuerat ꝓmogenitū: q ic circo posuerat eum pater eius i principeꝝ. Helchias fus thabelias ctⁿ çacharias ḡr⁹t⁹. Oēs hi filij q fres hosa tredecī. Hi diuisi sūt in ianitores: ut sēp ꝓncipes custodiaruꝝ sicut q fres eoꝝ mistrarēt i domo dñi. Mis se sūt ergo sortes ex eō q paruis q magnis p fāilias suas i unāquāq portaꝝ. Cecidit ergo sors oriētal⁹ selemie. Nōro çacharie filio ei⁹ uiro prudentissimo q erudito sortito obtigit plaga septētrionalis. Obededō vo q filij⁹ ei⁹ ad austrū i q pte dom⁹ erat senio rū cōciliū sephphima q hosa ad occidentē iuxta portā que duc ad uiā ascēsiōis custodia ꝓtra custodiaz. Ad oriētē vo leuite sex q ad aquilonē qttuor p diē: atq ad meridiem siliter i die qttuor: q ubi erat cōsiliū bini q bini. In cellulis ḡꝛ ianitoꝝ ad occidētē quattuor i uia biniq p cellulas. Ad septēt onem vo q meridiem quateni p dies singulos mutabāt: q ad basilicā ꝓcilij ad occidentem bini hntes subiectos alios i uia biniq p cellulas. Hec sūt diuisiones ianitorū filiorū chore q merari. Porro achias erat sup thesauros dom⁹ dñi q uasa scoruz. Filij ḡꝛ dan filij gersonni. De ledan principes familiarum: ledan q gersonni ieiheli. Filij ieiheli çathan q iobel fres eius sup thesauros dm⁹ dñi amramiti q isaariti q hebrōiti q ozi elitis. Subahel āt filius gerson filij moysi ꝓpos⁹t⁹ thesauri: fr ḡꝛ eius elieçer cui⁹ filius raabia q huius filius isaias q huius filius iorā hui⁹ ḡꝛ fili⁹ çechri q hui⁹ fili⁹ selemith. Ipse selemith q fres ei⁹ sup thesauros scoꝝ q sēificauit dauid rex q ꝓncipes familiaruz q tribuni q cēturiones q duces exercit⁹: de bellis q manubijs plioꝝ q cōsecrauerāt ad instaurationē q supellectilē tēpli dñi. Hec āt uniuersa sēificauit samuel uidēs q saul fili⁹ cis q abner fili⁹ ner q ioab fili⁹ saruie: ōesq sēificauerāt ea p manū salemith q fruz ei⁹. ysaaritis vo erat cōenias q filij ei⁹ ad opa forinsec⁹ sup isr̄l ad docendū q iudicādum eos. Porro de hebroniti asabias q fres ei⁹ uiri fortissimi mille septingēti erant isr̄li: trās iordanē ꝓtra occidētē in cunctis opib⁹ dñi q i misteriū regi. Hebroniteꝝ āt ꝓncep⁹ fuit ieria fm familias q cognationes eorū. Quadragesimo anno regni dauid recēsiti sūt q iuēti sūt uiri fortissimi in gaçer galaad: fresq ei⁹ robustioꝝ etatis duo milia septigēti ꝓncipes familiarū. Prepos⁹uit āt eos dauid rex rubenitis q gaditis q dimidie tribui manasse in omne ministerium dei et regis. ¶ .XXVII.

Filij aūt isr̄l fm numeruz suū ꝓncipes familiaꝝ tribuni q cēturiōes q ꝓfecti q mistrabāt regi iuxta turmas suas igredi ētes q egredientes p singulos mses i āno: uigintiqttuor milibus singli perāt. Prie turme i pmo mēse ieshoam erat fili⁹ çabdihel q sub eo uigintiqttuō milia. De filijs phares: ꝓnceps cūctoꝝ ꝓncipū i exercitu mse prio. Secūdi mēsis hēbat turmā duodaohites: q p⁹ se alt macelloth q regebat ptē exercit⁹ uigintiqttuoꝝ miliū. Tuꝛ ḡꝛ turme ctie i mse ctio erat banaias fili⁹ ioiade sacerdotis: q in diuisiōe sua uigintiqttuor milia. Ipse ē banaias fortissimus int triginta q sup triginta. Preerat autem turme ipsius amizabad fili⁹ eius. Quartus mse qrto asahel fr ioab q çabedias filius eius post eū q i turma ei⁹ uigintiqttuō milia. Quint⁹ mense quinto ꝓnceps samaoth ieçerites: q in turma eius uigintiquattuor milia. Sextus mēse sexto hira filius acces thecuites q in turma eius uigintiqttuō milia. Septim⁹ mēse septio helles phallonites de filijs ephraiz: q i turma

ei⁹ uiginti q̃tuor milia. Octau⁹ mẽse octauo sobochai usathites de stirpe zarai: & in turma ei⁹ uigiti q̃tuor milia. Non⁹ mẽse nono abiezer anothotites de filijs iemi & i turma ei⁹ uigiti q̃tuor milia. Decim⁹ mẽse decimo marai & ipe nethophatites de stirpe zarai: & i turma ei⁹ uigiti q̃tuo milia. Undecim⁹ mẽse undecimo banaias pharathonites de filijs ephraim & i turma ei⁹ uigiti q̃tuor milia. Duodecim⁹ mẽse duodecimo holdai nethophatites de stirpe gothoniel: & i turma eius uigiti q̃tuor milia. Porro tribub⁹ preerãt i isrl rubenitis: dux eliezer filius zechri symeoniti: dux saphacias filius macha leuitis: asabias filius chamuel aarõiti sadoch iuda: heliu fr̃ dauid ysachar: amri filius michahel zabulonit̃: iesmaias filius abdie neptalitib⁹: ierimoth filius ozihel filijs ephrai: ozee filius ozaiu dimidie tribui manasse: iohel filius phadaie & dimidie tribui manasse i galaad: iaddo filius zacharie. beniamin ãt iasihel filius abner dan vo ezrihel filius ieroam. Hi principes filioz isrl. Noluit aũt dauid numerare eos a uiginti ãnis iferi⁹: q̃ dixerat dñus ut multiplicaret isrl q̃si stellas celi. Joab filius saruie cepat nũerare nec cõpleuit q̃ sup hoc ira dei irruerat i isrl: & iccirco nũer⁹ eorũ q̃ fuerãt recẽsiti nõ ẽ relat⁹ in fastos regũ dauid. Sup thesauros ãt regis fuit azmoth filius adihel. His aũt thesauris q̃ erãt i urbib⁹ & i uicis & i turrib⁹ psidebat ionathan filius ozie. Opi aũt rustico & agricol̃ q̃ exercebãt trã perat ezri filius cherub uinearũq̃ cultor⁹ ib⁹ semeias romathites cellis aũt uinarijs zabdias aphonites. Nã sup oliueta & ficeta q̃ erãt i capestrib⁹ balanan gederithes sũ apothecas ãt olei ioias. Porro armẽti que pascebãt i saron pposit⁹ fuit sethrai saroites: & sup boues i uallib⁹ saphat filius adli sup camelos vo ubil ismahelites: & sup asinos iadias meronathites sup oues õz iaziz agaren⁹. Hẽs hi pncipes substantie regũ dauid. Jonathan aũt pzuus dauid ꝓsiliarius uir prudẽs & lit⁹: ipse & iadihel filius achamõi erãt cũ filijs regũ. Achitophel ẽt ꝓsiliari⁹ regũ: & chusi arachites amic⁹ regũ. Post achitophel fuit ioiada filius banaie & abiathar. Princeps autem exercitus regis erat ioab.

.XXVIII.

Conuocauit igitur dauid ões pncipes isrl duces tribuũ & ppositos turmaz q̃ ministrabãt regi: tribunos õz & centuriones & q̃ perãt substãtie & possessiõib⁹ regũ: filiosq̃ suos cũ eunuchis & potentes robustissimos õsq̃ i exercitu irz. Cũq̃ surrexisset rex & stetisset ait: Audite me frẽs mei & pplus me⁹. Cogitaui ut edificarẽ domũ i q̃ requiesceret arca federis dñi & scabellũ pedũ dñi dei nr̃i: & ad edificãdũ oia pparaui. Deus ãt dixit mihi: Nõ edificab⁹ domũ nõi meo: eo q̃ sis uir bellator & sãguinẽ fuderis: sz elegit dñs de⁹ isrl me de uniuersa domo pris mei: ut essem rex sup isrl i sẽpitnũ. De iuda .n. elegit principes. Porro de domo iuda domũ pris mei: & de filijs pris mei placuit ei: ut me eligẽt regẽ sup cuctũ isrl. sz & de filijs meis: filios .n. mihi mltos dedit dñs: elegit salomonẽ filiũ meũ: ut sedẽt i throno regni dñi sup isrl: dixitq̃ mihi: Salomõ filius tus edificabit domũ meã & atria mea. Elz eim elegi mihi i filiũ: & ego ero ei i pẽm: & firmabo regnũ ei⁹ usq̃ i etnũ: si pseuerauerit facẽ pcepta mea & iudicia sicut & hodie. Nũc ergo cora uniuerso cetu isrl audiẽte deo nr̃o custodite & pquirite cũcta mãdata dñi dei nr̃i ut possideatis trã bonã: & relinq̃tis ea filijs uris post uos usq̃ i sẽpitnũ. Tu aũt salomõ fili mi scito deũ pris tui & fui ei corde pfecto et aio uolũtario. Oia .n. corda scrutat̃ dñs & uniuersas mẽtiũ cogitatiões intellit. Si q̃si eũ iueneris: si aũt dẽliq̃ris eũ, pjciet te. in etnũ. Nũc ergo q̃ elegit te dñus: ut edificares domũ scuarij: ꝓfortas & pfice. Dedit ãt dauid salomoni filio suo descriptionẽ põtic⁹ & tẽpli cellarioz & cenaculi & cubiculoz & adytũ & dom⁹ ppitiatiõis: necnõ & õium q̃ cogitauerat atrioz & exedraz p circuitũ in thesauros dom⁹ dñi & i thesauros scoz dedicationũq̃ sacerdotaliũ & leuiticaz oia opa dom⁹ dñi: & i uniuersa uasa ministerij tẽpli dñi auz i põdẽ p singula uasa ministerij argẽti õz põd⁹ p uasoz & operum diuersitate sz & i cãdelabra aurea & ad lucernas auruz p mensura uniuscuiusq̃ cãdelabri & lucernarum siliter & i candelabra argẽtea & i lucernas eorum pro diuersitate mensure põdus argenti tradidit. Aurum õz dedit i mẽsas propositiõis p diuersitate mẽsarum: si militer & argẽtũ i alias mẽsas argẽteas. Ad fuscinulas õz & phialas & thuribula ex auro purissimo & leunculos aureos p q̃litate mẽsure põd⁹ distribuit i leunculum & leunculum sil̃r & in leones argenteos diuersum

argẽti pod' separauit. Altari aũt i q̃ adolebãt icẽsũ auz purissimũ dedit: z ut ex ipo fieret sil'itudo q̃orige cherubin extẽdẽtium alas z uelãtiũ arcã federi dñi. Dia inq̃t ueneruũt scripta manu dñi ad me: ut itelligerẽ uniuersa opa exẽplari. Dixit q̃z dauid salomoni filio suo: Viriliter age z ꝓfortare z fac: ne timeas z ne paueas. Dñs.n. de' me' tecũ erit: z non dimittet te nec dẽlinq̃t: donec pficias oẽ op' misterij dom' dñi. Ecce diuisiones sacerdotũ z leuitaz i oẽ ministeriũ domus dñi assistũt tibi z parati sũt: z noueris tã pncipes q̃ pplus oia pcepta tua. XXIX.

Locutusq̃ ẽ dauid rex ad oẽm eccliã. Salomonẽ filiũ meũ unũ elegit dñs adhuc puerũ z tenellũ. Opus.n. grande ẽ: neq̃z.n. hoi pparat hitatio sz deo. Ego eniz totis uiribꝰ meis pparaui ipẽsas dom' dñi dei mei: aurũ ad uasa aurea z argẽtũ i argẽtea es i enea ferrũ i ferrea ligna ad lignea lapides onychinos z q̃si stibinos z diuersoz coloz oẽmq̃z pciosũ lapidẽ z marmor parium abũdantissime: z sup hec q̃ obtuli in domũ dei mei ò pecl'io meo auz z argẽtuz do i tẽplũ dei mei excepti his q̃ pparaui in edẽ sc̃az tria milia talẽta auri ò auro ophiz z septẽ milia talẽtoz argẽti ꝓbatissimi ad deaurãdos parietes tẽpli: z ubicũq̃ opus ẽ aurũ de auro z ubicũq̃ op' ẽ argẽtũ ò argẽto. Opa fiãt p man' artificũ z siqs spõte offert ipleat manũ suaz hodie z offerat qò uoluerit dño. Polliciti sũt itaq̃ pncipes familiarũ z pcẽs tribuũ isrl' tribũi q̃z z cẽturi ones z pncipes pncipũ possessionũ regis: ò derũteq̃ i opa dom' dñi auri talẽta quinq̃z milia z solidos decẽ milia z argẽti talẽta decẽ milia z erl talẽta decez z octo milia: ferri q̃z cẽtũ milia talẽtoz: z apud quẽcũq̃ inuenti sũt lapides dederũt i thesauros dom' dñi p manũ iehihel gersõitis. Letatusq̃ ẽ ppls cũ uota spõte ꝓmitterẽt: q: corde toto offerebãt ea dño. Sed z dauid rex letat' ẽ gaudio magno: z bñdixit dño corã univsa mltitudine z ait: Bñdict' es dñe de' isrl' pẽis nri ab eẽno i eẽnũ. Tua ẽ dñe magnificẽtia. z potẽtia z gloria atq̃ victoria z tibi laus. Cuncta enim que in celo sunt z i terra tua sunt. Tuum domine regnum z tu es super omnes principes. Tue diuitie z tua est gloria: tu dominaris omnium. In manu tua uirtus z potẽtia: i manu tua magnitudo z imperiũ õium. Nũc igr deus nr ꝓfitemur ẽ z laudam' nomi tuũ iclytũ. Quis ego z q̃s ppls me' ut possim' hec tibi uniuersa promittere: Tua sũt oia: z q̃ de manu tua accepim' dedim' tibi. Peregrini.n. sum' coraz te z aduene sicut oẽs pres nri. Dies nri q̃si umbra sup terrã: z nulla ẽ mora. Dñe de' nr õis hec copia quã parauim' ut edificare ẽ dom' nomi scõ tuo ò mãu tua ẽ z tua st oia. Scio de' me' q' pbes cõda z simplicitatẽ diligas: vñ z ego i simplicitate cordis mei le' obtuli uniuersa hec: z pplm tuũ q̃ hic rept' ẽ uidi cũ ingẽti gaudio tibi offerre doaria. Dñe de' abraã z isaac z isrl' pium nõz custodi i eẽnũ hãc uolũtatẽ cõdis eoz: z sep i ueneratione tui mẽs ista pmaneat. Salomoni q̃z filio meo da cor pfectũ: ut custodiat mãdata tua z testimonia tua z cerimonias tuas: z faciat uniuersa: z edificet edez cui' ipẽsas parui. Precepit ãt dauid univ se eccl'ie: Bñdicite dño deo nõo. Et bñdixit õis eccl'ia dño deo pium suoz: z iclinauerũt se z adorauerũt deum z deiñ regẽ. Immolauerũtq̃ uictimas dño: z obtulerũt holocausta die sequenti thauros mille arietes mille agnos mille cũ libamũb' suis z univso ritu abũdãtissime i õem isrl'. Et comederũt z bibẽrt corã dño i die illo cũ grãdi letitia: z unxerũt ſo salomonẽ filiũ dauid. Unxerũt ãt eũ dño in pncipẽ z sadoch i pontificẽ. Sedit̃q̃ salomõ super soliũ dñi i regẽ ꝓ dauid pre suo z cũcti placuit: z paruit illi omnis isrl'. Sz z uniuersi pncipes z potẽtes et cũcti filij regi dauid dederũt manũ z subiecti fuerũt salomõi regi. Magnificauit ergo dñs salomonẽ sup oẽz isrl': z dedit illi gliaz regni qualem nullus habuit ante eum rex isrl'. Igitur dauid filius isai regnauit super uniuersum isrl': z dies q̃bus regnauit super isrl' fuerunt quadraginta anni. In hebron regnauit septem annis z in irlm annis triginta tribus: z mortuus ẽ i senectute bona plenus dierum z diuitijs z gloria: z regnauit salomon filius eius pro eo. Gesta autez dauid regis priora z nouissima scripta sũt in libro samuel uidentis: z in libro nathan prophete: atq̃ in uolumine gad uidentis: uniuersiq̃ regni eius fortitudinis z temporum q̃ transierũt sub eo siue in israel siue i cunctis regnis terrarum.

Explicit Dabreiamin liber primus.

1230
127

Incipit Dabreiamin siue Paralipomenon liber secundus. Capl'm. I.

Onfortat' ē ergo salomō fili' dauid in regno suo: ⁊ dn̄s erat cū eo: ⁊ magnificauit eū i excelsum. Precepitq; salomō univ'so isrl'i tribūis ⁊ cēturiōib' ⁊ ducib' ⁊ iudicib' ōis isrl' ⁊ p̄ncipib' familiaꝝ: ⁊ abijt cū uniuersa multitudine i excelsum gabaon: ubi erat tabernacl'uz feder' dn̄i: qd̄ fecit moyses famul' dei i solitudine. Arcaz autem dei adduxerat dauid d̄ cariathiariz i locū quē p̄parauerat ei: ⁊ ubi fixerat illi tabernacl'm: hoc ē i irl'm. Altare q̄z eneuz qd̄ fabricat' fuerat beselehel fili' uri filij ur ibi erat corā tab'naculo dn̄i: qd̄ ⁊ req̄siuit salomō ⁊ ōis eccl'ia. Ascēditq; salomō ad altar̄ eneū corā tab'nacl'o feder' dn̄i: ⁊ obtulit i eo mille hostias. Ecce āt i ipsa nocte appuit ei deus dicēs: Postula qd̄ uis: ut dē tibi. Dixitq; salomō deo: Tu fecisti cum dauid p̄re meo mīam magnā: ⁊ cōstituisti me regez ꝓ eo. Nūc ergo dn̄e de' ipleat' ſmo tu': quem pollicitus es dauid p̄ri meo. Tu.n. me fecisti regē s̄r ppl'z tuū ml'tū: q̄ tā inumerabilis ē q̄ puluis t're. Da mihi sapiētiā ⁊ itelligētiam: ut igrediar ⁊ egrediar coraz ppl'o tuo. Quis.n. pōt hūc ppl'm digne q̄ tā grandis ē iudicare? Dixit āt de' ad salomonē: Quia hoc mag' placuit cordi tuo ⁊ nō postulasti diuitias ⁊ substātiā ⁊ gl'iā neq; aias eoꝝ q̄ te oderāt s̄z nec dies uite pl'imos: petisti āt sapiētiā ⁊ sciam: ut iudicare possis ppl'um meū sup quē cōstitui te regem: sapia ⁊ scia data sūt tibi. Diuitias aūt ⁊ substantiaz et gl'iam dabo tibi: ita ut null' i regib' nec añ te nec p' te fuerit sil'is tui. Venit ergo salomō ab excelso gabaon i irl'm corā tab'nacl'o feder' ⁊ regnauit sup isrl'. Cōgregauitq; sibi curr' ⁊ eq̄tes: ⁊ facti sūt ei mille q̄drigenti curr' ⁊ duodeci milia eq̄tū: ⁊ fecit eos eē i ūbib' q̄drigaꝝ ⁊ cū rege i irl'z. Prebuitq; rex argētum ⁊ aurū in irl'm quasi lapides: ⁊ cedros quasi sycomoros q̄ nascūt' i cāpestribus multitudine magna. Adducebant' autem ei equi de egypto de choa a negociatoribus regis: qui ibant ⁊ emebant precio quadrigam equorum sexcentis argenteis: ⁊ equū cētū q̄nq̄gita. Sil'r de uniuersis regnis ceththeoruz ⁊ a regibus syrie: emptio celebrabatur. .II.

Decreuit aūt salomō edificare domuz nōi dn̄i ⁊ palatiū sibi: et nūerauit septuagīta milia uiroꝝ pōtātiū hūer': ⁊ octogīta milia q̄ cederēt lapides i mōtib': p̄positosq; eoꝝ tria milia sexcētos. Misit q̄z ad hyram regē tyri dicēs: Sicut egisti cum dauid p̄re meo: ⁊ misisti ei ligna cedrina: ut edificaret sibi domū i q̄ hītauit: sic fac mecū ut edificē domū nōi dn̄i dei mei: ut cōsecrē eā ad adolēdū icēsū corā illo ⁊ fumigāda aromata: ⁊ ad ꝓpositionē panū sēpit'nā ⁊ ad holocaustomata mane ⁊ uespe sabbat' q̄z ⁊ neomenijs ⁊ solēnitatib' dn̄i dei nr̄i i sempit'num q̄ mādata sūt isrl'i. Domus.n. quā edificare cupio magna ē. Magn' ē.n. deus nr̄ super ōes deos. Quis ergo poterit p̄ualē: ut edificet ei dignā domū? Si celū ⁊ celi celoꝝ capere eū neq̄unt: quāt' ego sum ut possiz edificare ei domū? S̄z ad hoc tm̄: ut adoleat' icēsū corā illo. Mitte ergo mihi uirū eruditū q̄ nouerit opari i auro ⁊ argēto ere ⁊ ferro purpura coccino ⁊ hiacyntho ⁊ q̄ sciat sculpē celaturas cū his artificib' q̄s mecū hēo i iudea ⁊ i irl'm q̄s p̄parauit dauid p̄r meus. Sed ⁊ ligna cedrina mitte mihi ⁊ artheutina ⁊ pinea de libano. Scio.n. q̄ ſui tui nouerit cedē ligna de libano. Et e r̄t ſui mei cū ſuis tuis: ut parēt mihi ligna pl'ima. Dom'.n. quā cupio edificar̄: magna ē nimis ⁊ i clyta. Preterea operarijs q̄ cesuri sūt ligna ſuis tuis dabo i cibaria tritici choros uigīti milia ⁊ ordei choros totidē olei q̄z sata uigīti milia. Dixit āt hirā rex tyri per l'ras q̄s miserat salomoni: Quia dilexit dn̄s ppl'm suū iccirco te regnare fecit s̄r eū. Et addidit dicēs: Bn̄dict' dn̄s de' isrl' q̄ fecit celū ⁊ t'rā: q̄ dedit dauid regi filiū sapiētem ⁊ eruditū ⁊ sensatum atq; prudētē: ut edificaret domū dn̄o ⁊ palatiuz sibi. Misi ergo tibi uiꝝ prudētē ⁊ sciētissimū hiram p̄rem meū filiū mulier' de filiab' dan cuius p̄r fuit tyri': q̄ nov'it operari i auro ⁊ argento ere ⁊ ferro ⁊ marmore ⁊ lignis: i purpura q̄z ⁊ hiacyntho ⁊ byssino ⁊ coccino ⁊ q̄ sciat celare oēm sculpturā ⁊ adiuenire prudent' qd̄cūq; i ope necessariū ē: cū artificib' tuis ⁊ cū artificib' dn̄i mei dauid p̄ris tui. Triticū ergo ⁊ ordeū ⁊ oleū ⁊ uinū q̄ pollicit' es dn̄e mi mitte ſuis tuis. Nos aūt cedem' ligna de libano quot necessaria hūer'

ꝛ applicabim⁹ ea ratib⁹ p mare i ioppe: tuū
ãt erit trãsferre ea i ierlm. Nūerauit igr salo
mon ōes uiros ꝓselitos q erãt i terra isrl p⁹
dinūerationē quã dinumerauit dauid pat
ei⁹: ꝛ inuẽti sūt cẽtū qnqgita tria milia ꝛ sex
cẽti. Fecitqꝫ ex eis septuagita milia q hume
ris onera portarẽt: ꝛ octogita milia q lapi
des de mõtib⁹ cederẽt: tria ãt milia ꝛ sexcẽ
tos ꝓpositos opuꝫ ppli. .III.

Cepit salomon edificare domū dñi
in ierlm i mõte moria q demõstrat⁹ fu
erat dauid pr ei⁹: i loco quẽ parauerat da
uid i area hoznan iebusei. Cepit aũt edifi
care mẽse secũdo ãno qrto regni sui. Et hec
sũt fundamẽta q iecit salomon ut edificaret
domū dei longitudinis cubitos i mẽsura ꝓ
ma sexagita latitudinis cubitos uigiti. Põ
ticũ vo añ fr̃õtẽ q tẽdebat i lõgũ iuxta mſu
rã latitudinis dom⁹: cubitoꝝ uigiti. Porro
altitudo cẽtũ uigiti cubitoꝝ erat. Et deau
rauit eã itrisec⁹ auro mũdissimo. Domum
ãꝫ maiorẽ texit tabul' ligneis abiegnis: ꝛ la
minas auri obrizi affixit p totũ. Sculpsit
qꝫ i ea palmas: ꝛ quasi catenulas se iuicem
cõplectẽtes. Strauit ãꝫ pauimẽtũ tẽpli pcio
sissimo marmore decore multo. Porro au
rũ erat pbatissimũ de cui⁹ laminis texit do
mũ ꝛ trabes eius ꝛ postes ꝛ parietes ꝛ ho
stia celauit cherubi i parietib⁹. Fecit ãꝫ do
mũ sci sco longitudinẽ iuxta latitudinem
dom⁹ cubitoꝝ uigiti ꝛ latitudinẽ sil' uigiti
cubitoꝝ. Et lamis aureis texit eã qsi talẽti
sexcẽti: sꝫ ꝛ clauos fecit aureos: ita ut singli
claui siclos qnqgenos appẽderẽt. Cenacla
ãꝫ texit auro. Fecit ẽt in domo sci scoꝝ cher
ubin duos opere statuario ꝛ texit eos au
ro. Alle cherubi uigiti cubiti extẽdebãt: ita
ut una ala hẽret cubitos qnqꝫ ꝛ tangeret pa
rietem dom⁹: ꝛ alta qnqꝫ cubitos hñs alaꝫ
tangeret alteri⁹ cherub. Sil' cherub alteri
us ala qnqꝫ hẽbat cubitos ꝛ tãgebat pari
tẽ: ꝛ ala eius altera qnqꝫ cubitorum alam
cherub alterius contingebat. Igr ale utri
usqꝫ cherub expãse erãt: ꝛ extẽdebant p cu
bitos uigiti. Ipsi aũt stabãt erectis pedibus
ꝛ facies eoꝝ erãt vse ad exteriorẽ domũ. Fe
cit ãꝫ uelũ ex hiacyntho purpura cocco et
byssо ꝛ intexuit ei cherubi. Ante fores etiaꝫ
tẽpli duas colũnas q triginta ꝛ quinqꝫ cu
bitos hẽbãt altitudinis. Põro capita eaꝝ
quinqꝫ cubitoꝝ: necnon ꝛ qsi catenulas in
oraculo: ꝛ superposuit eas capitibus colũ
naꝝ. Malogranata etiã cẽtuꝫ: q catenulis
ꝛpositi. Ipsas ãꝫ colũnas posuit i uestibu
lo tẽpli unã a dextri altera ã sinistris. Eam
q a dextri erat uocauit iachin: ꝛ q ad leuaꝫ
uocauit booꝫ. .IIII.

Fecit ãꝫ altare eneũ uigiti cubitoꝝ lõ
gitudinis ꝛ uigiti cubitoꝝ latitudinis
ꝛ decem cubitoꝝ altitudinis. Mare etiaꝫ
eneũ fusile decẽ cubitis a labio usqꝫ ad labi
um rotũdũ p circuitũ. Quiqꝫ cubitos hẽ
bat altitudinis: ꝛ funicul' trigita cubitorũ
ãbiebat gyrũ ei⁹. Silitudo ãꝫ boum erat
subter illud. Et decẽ cubiti qdã extrisec⁹ ce
latũ: qsi duob⁹ vsib⁹ labiũ mar̃ circuibãt.
Boues ãt erãt fusiles: ꝛ ipsũ mare si duoꝺ
ci boues ꝓpositi erat: qꝫ tres respiciebant
ad aquilonẽ ꝛ alii tres ad occidentem. Põ
ro tres alii meridiẽ ꝛ tres q reliq erãt orien
tẽ hñtes mare suppositũ. Posteriora ãt bo
um erãt itrisec⁹ sub mari. Porro uastitas
ei⁹ hẽbat mſurã palmi ꝛ labiũ illi⁹ erat qsi
labiũ calicis l' repadi lilii: capiebatqꝫ tria mi
lia metretas. Fecit ãꝫ cõcas decẽ ꝛ posuit qn
qꝫ a dextris ꝛ qnqꝫ a sinistri ut lauarẽt i eis
oia q i holocaustũ oblaturi erãt. Porro in
mari sacerdotes lauabãt. Fecit ãt ꝛ cãdela
bra aurea decẽ sz spem quã iusserat fieri: ꝛ
posuit ea i tẽplo qnqꝫ a dextri ꝛ qnqꝫ a sini
stri. Necn ꝛ mſas decẽ: ꝛ posuit eas i tẽplo
qnqꝫ a dextri ꝛ qnqꝫ a sinistri. Phialas ãꝫ
aureas cẽtũ. Fecit ẽt atriũ sacerdotũ ꝛ bali
licã grãdẽ: ꝛ hostia i basilica q texit ere. Põ
ro mare posuit i latẽ dextro ꝓtra oriẽtẽꝫ ad
meridiẽ. Fecit aũt hirã lebetes ꝛ creagras
ꝛ phialas ꝛ cõpleuit õe op⁹ regi i domo dei
hoc ẽ colũnas duas ꝛ epystilia ꝛ capita ꝛ q
si qdã retiacula q capita tegerẽt sz epistylia.
Malogranata ãꝫ qdrigẽta ꝛ retiacula duo
ita ut bini ordies malogranatoꝝ singul' re
tiacul' uigerẽt: q ptegerẽt epistylia ꝛ capita
colũnaꝝ. Bases ẽt fecit ꝛ cõcas qs suppo
suit basib⁹: mar̃ unũ boues ãꝫ duodeci sub
mari ꝛ lebetes ꝛ creagras ꝛ phialas. Oia
uasa fecẽ salomõi hirã pr ei⁹ i domo dñi ex
ere mũdissimo i regiõe iordanis. fudit ea rex i
argillosa tra int̃ sochot ꝛ saredatha. Erat
aũt multitudo uasoꝝ innumerabil': ita ut i
gnoraret pondus eris. Fecitqꝫ salomon om
nia uasa domus dei: ꝛ altare aureum ꝛ mẽ
sas ꝛ sup eas pães ꝓpositiõis. Candelabra
ãꝫ cum lucernis suis ut lucerẽt añ oraculũ

iuxta ritū ex auro purissimo: ⁊ florētia q̄dā ⁊ lucernas ⁊ forcipes aureos. Ꝺia ꝺ auro mūdissimo fca sūt. Thimiamatia q̄ꝫ ⁊ thuribula ⁊ phialas ⁊ mōtariola ex auro purissimo. Et hostia celauit tēpli ītiorē .i. i sca scoꝝ: ⁊ hostia tēpli forisec' aurea. Sicq̄ cōpletū ē ōe op' q̄ ꝺ fec' salomō i ꝺomo ꝺn̄i.

Attulit igr salomō oia q̄ uoūat .V. ꝺauiꝺ pr̄ suus argētū ⁊ auꝝ: ⁊ unīsa uasa posuit i thesauris ꝺom' ꝺn̄i. Ꝑ q̄ cōgregauit maiores natu isrl' ⁊ cūctos p̄ncipes tribuū ⁊ capita familiaꝝ ꝺe filijs israel i irl'z: ut aꝺꝺucerēt arcā fed'is ꝺn̄i ꝺe ciuitate ꝺauiꝺ q̄ ē in syō. Venerūt itaq̄ ad regē ōnes uiri isrl' in ꝺie solēni mēsis septimi. Cūq̄ uenissēt cūcti seniores isrl': portauerūt leuite arcā: ⁊ tulerūt eā ⁊ ōez paratura tabernaculi. Porro uasa scuarū q̄ erāt i tabnacl'o portauerūt sacerꝺotes cū leuit. Rex āt salomō ⁊ unīsus cet' isrl' ⁊ ōes q̄ fuerāt cōgregati añ arcā īmolabāt arietes ⁊ boues absq̄ ullo nūero. Tanta.n. erat mltitudo uictimaꝝ. Et tulerūt sacerꝺotes arcā fedis ꝺn̄i in locū ūtū. i. ad oraculū tēpli in sca scoꝝ subter alas cherubin: ita ut cherubin expanderēt alas suas sup locuꝝ in q̄ posita erat arca: ⁊ īpaꝝ arcā tegent cū uectib' suis. Vectiū āt q̄b' portabat arca paululū lōgiores erāt: capita parebāt añ oraculū. Si vō q̄s paululū fuisset extrīsecus eos uidere nō poterat. Fuit itaq̄ arca ibi usq̄ i p̄nēt diē. Nihilq̄ erat aliud i arca nisi ꝺue table: q̄s posuerat moyses i oreb: qñ legē ꝺedit ꝺn̄s filijs isrl' egrediēt'b' ex egypto. Egressis āt sacerꝺotib' ꝺe scuario. oēs.n. sacerꝺotes q̄ ibi potuerāt iueniri scificati sūt: nec aꝺhuc i illo tp̄e uices ⁊ mīsterioꝝ ordo int' eos diuīsus erat: tā leuite q̄ cantores. i. ⁊ q̄ sub asaph erāt ⁊ qui sub hemā ⁊ q̄ sub ꝺithun: filij ⁊ fres eoꝝ uestiti byssinis cibalis ⁊ psalteriis ⁊ cithar' cōcrepabāt stantes ad orientalē plagā altar': ⁊ cum eis cātores cētū uiginti canētes tubis. Igr cūcti pariter ⁊ tub' ⁊ uoce ⁊ cibalis ⁊ organis ⁊ ꝺiuersi generis musicoꝝ cōcinentib' ⁊ uocē i sublime tollētib' longe sonit' auꝺiebatur: ita ut cū ꝺn̄m laꝺare cepissent ⁊ ꝺicēt: Confitemini ꝺño qm̄ bonus qm̄ i eternū mia ei': ipleret ꝺom' ꝺei nube: ne possent sacerꝺotes stare et mīstrare ꝓpter caligīnē. Cōpleuerat enim gloria ꝺomini ꝺomū ꝺei. .VI.

Tunc salomon ait: Ꝺn̄s pollicit' ē ut hitaret i caligie: ego aūt edificaui ꝺomū nōi ei': ut hitaret ibi i ꝓpetuū. Et ꝓuertit ꝺe: ex facie suā: ⁊ bn̄ꝺixit uniūse mltitudini isrl'. Stā ōis turba stabat ītēta. Et ait: Benedict' ꝺn̄s ꝺe' isrl': q̄ qꝺ locut' ē ꝺauiꝺ patri meo: ope cōpleuit ꝺicēs: A ꝺie q̄ eduxi populum meū ꝺe tra egypti ñ elegi ciuitatem ꝺ cūct' tribub' isrl' ut edificarēt i ea ꝺom' nōi mei: neq̄ elegi quēq̄ aliū uiꝝ ut eēt ꝺux in ꝓplo meo isrl': sed elegi irl'm: ut sit nomē meū in ea: ⁊ elegi ꝺauiꝺ: ut cōstituerē eū super ꝓplm meū isrl'. Cūq̄ fuisset uolūtat' ꝺauiꝺ pr̄is mei: ut edificaret ꝺomū nōi ꝺn̄i ꝺei isrl' ꝺixit ꝺn̄us aꝺ eū: Quia hec fuit uoluntas tua ut edificares ꝺomū nōi meo: bñ q̄ꝺē fecisti huiuscemōi hīe uolūtatē: sz ñ tu edificab' mihi ꝺomū: uerūtñ fili' tu' q̄ egrediet ꝺe lūb' tuis: ipe edificabit ꝺomū nōi meo. Cōpleuit ergo ꝺn̄s ꝓmonē suā quē locutus fuerat: ⁊ ego surrexi ꝓ ꝺauiꝺ pr̄e meo: ⁊ sedi sr̄ thronū isrl' sicut locut' ē ꝺn̄s: ⁊ edificaui ꝺomū nōi ꝺn̄i ꝺei isrl': ⁊ posui i ea arcā i q̄ ē pactū ꝺn̄i q̄ꝺ pepigit cū filijs isrl'. Stetit ergo coꝝ altare ꝺn̄i ex aꝺuerso uniūse multitudinis isrl': ⁊ extēdit manꝰ suas. Siq̄ꝺē fecerat salomō basiz eneā ⁊ posuerat eā i medio basilice: bn̄tē q̄ncq̄ cubitos lōgitudinis ⁊ q̄nq̄ latitudinis ⁊ tres cubitos altitudinis. Stetitq̄ sup eā ⁊ ōinceps flexis genib' ꝓtra uniuersā multitudinē isrl': ⁊ palmis i celū leuat' ait: Ꝺñe ꝺe' isrl' nō ē silis tui ꝺe' i celo ⁊ i tra q̄ custoꝺis pactū ⁊ miam cū ſuis tuis: q̄ ābl'ant corā te i toto corꝺ suo: q̄ ꝓstitisti ſuo tuo ꝺauiꝺ pr̄i meo q̄cūq̄ locut' fueras ei ⁊ q̄ ore ꝓmīsas: ope cōplesti: sic ⁊ ꝺn̄s tp̄s ꝓbat. Nūc ergo ꝺñe ꝺe' isrl' iple ſuo tuo pr̄i meo ꝺauiꝺ q̄cūq̄ .locut' es ꝺicēs: Nō deficiet ex te uir corā me q̄ sedeat sr̄ thronū isrl': ita tñ si custoꝺierint filij tui uias meas ⁊ ābl'auerūt i lege mea: sic ⁊ tu ambl'asti corā me. Et nūc ꝺñe ꝺe' isrl' firmet ꝺmo tu': quē locut' es ſuo tuo ꝺauiꝺ. Ergo ne credibile ē: ut hitet ꝺe' cū hōib' sup trā: Si celū ⁊ celi celoꝝ nō te capiūt: q̄to magꝭ ꝺom' ista quā edificaui: Sz ad hoc tñ fca ē: ut respicias oīonē ſui tui ⁊ obsecrationē ei' ꝺñe ꝺe' me': ⁊ auꝺias ꝓces q̄s fūdit fāl' tu' corā te: ut aperias oc'los tuos sup ꝺomum istam ꝺieb' ac noctib' super locum i quo pollicitus es ut īnuocetur nomē tuuz ⁊ exaudires oīonē quā fu' tu' orat in eo: ⁊

exaudias ꝓces ſãuli tui ⁊ ꝑpli tui iſl. Qui cũq; orauerit i loco iſto: exaudi de hitaculo tuo. i. de celis ⁊ ꝓpiciare. Si peccauerit qſ piã in ꝓximũ ſuũ ⁊ iurare ꝓtra eũ paratus uenerit ſeq; maledicto cõſtrixerit coraz altari i domo iſta tu audies ỏ celo ⁊ facies iudiciũ ſeruoꝝ tuoꝝ: ita ut reddas ũq uiã ſuã in caput ꝑpuz: ⁊ ulciſcaris iuſtũ retribuẽs ei ſm iuſtitiã ſuã. Si fugat⁹ fuerit pplus tu⁹ iſrl ab ũmicis: peccabũt. n. tibi: ⁊ ꝙuerſi egerint pñiam: ⁊ obſecrauerit nomẽ tuũ ⁊ fuerit depcati te i loco iſto: tu exaudies de celo ⁊ ꝓpiciare pcõ ppli tui iſrl: ⁊ reduc eos in trã quã dediſti eis ⁊ pribꝰ eoꝝ. Si clauſo celo pluuia nõ fluxerit ꝓpt pcã ppli tui ⁊ depcati te fuerit i loco iſto ⁊ cõfeſſi nõi tuo et ꝙuerſi a pcis ſuis cũ eos afflixeris: exaudi ỏ celo dñe ⁊ dimitte pcã ſuis tuis ⁊ ppli tui iſrl: ⁊ doce eos uiã bonã p quã igrediãt ⁊ da pluuiã trę quã dediſti pplo tuo ad poſſidẽdũ. Fames ſi oꝛta fuerit i trã ⁊ peſtilentia erugo ⁊ aurugo ⁊ locuſta ⁊ bruc⁹ ⁊ hoſtes uaſtaꝝ regiõib⁹ portas obſederint ciuitatũ õiſq; plaga ⁊ infirmitas ꝑſerit: ſiqs de pplo tuo iſrl fuerit depcat⁹ cognoſcens plagã ⁊ infirmitatẽ ſuã ⁊ expãderit manꝰ ſuas i domo hac: tu exaudies ỏ celo ỏ ſublimi. ſ. hitaculo tuo ⁊ ꝓpiciaꝝ: ⁊ redde unicuiq; ꝟ uias ſuas: q̃s noſti eũ hẽ i cõde ſuo. Tu eiꝫ ſol⁹ noſti corda filioꝝ hoiuz: ut timeãt te ⁊ ãbulẽt i uĩs tuis cũctis dieb⁹: qb⁹ uiuũt ſ̃ facie trę quã dediſti pãtib⁹ nãis. Externũ q̃z q̃ nõ ẽ de pplo tuo iſrl: ſi uenerit de trã lõgiq; ꝓpt nomẽ tuũ magnũ ⁊ ꝓpt manũ tuã robuſtã ⁊ brachiũ tuũ extẽtũ ⁊ adorauerit in loco iſto: tu exaudies de celo firmiſſimo hitaculo tuo: ⁊ facies cũcta ꝙ qb⁹ inuocauerit te ille peregrinus: ut ſciãt oẽs ppli trę nom tuuz: ⁊ timeãt te ſicut ppls tu⁹ iſrl: ⁊ cognoſcãt q; nomẽ tuũ inuocatũ ẽ ſup domũ hãc quam edificaui nõi tuo. Si egreſſus fuerit pplus tu⁹ ad bellũ ꝓtra aduerſarios ſuos p uiã i q̃ miſeris eos: adorabũt te ꝓtra uiam i q̃ ciuitas hec ẽ quã elegiſti: ⁊ dom⁹ quã edificaui nõi tuo: ut exaudias de celo ꝓces eoꝝ ⁊ obſecrationẽ ⁊ ulciſcaris. Si ãt peccauerint tibi: neq; enim eſt homo qui nõ peccet: ⁊ iratus fueris eis ⁊ tradideris hoſtibus ⁊ captiuos duxerint eos in terram longinquã uel certe que iuxta eſt: ⁊ conuerſi i corde ſuo in trã ad quaz captiui ducti fuerãt egerit pñiam ⁊ depcati te fuerit i trã captiuitatis ſue dicẽtes: peccauim⁹ iniq̃ fecim⁹: iniuſte egim⁹ ⁊ reuerſi fuerit ad te i toto coꝛde ſuo ⁊ tota aia ſua i trã captiuitatis ſue ad quã ducti ſũt: adorabũt te ꝓtra uiã trę ſue: quã dediſti pãtib⁹ eoꝝ: ⁊ urbẽ quã elegiſti: et dom⁹ edificaui nõi tuo: ut exaudias ỏ celo hoc ẽ de firmo hitaculo tuo ꝓces eoꝝ: ⁊ facias iudiciũ: ⁊ dimittas pplo tuo q̃uis pcõri. Tu es. n. dñe me⁹. Aperiãt q̃ſo oculi tui: ⁊ aures tue itẽte ſint ad oõem q̃ fit i loco iſto. Nũc igit cõſurge dñe de⁹ in requiem tuã tu ⁊ arca fortitudinis tue. Sacerdotes tui dñe de⁹ induãt ſalutẽ: ⁊ ſci tui letentẽ i bõis. Dñe de⁹ me⁹ ne auerſ̃ faciẽ chriſti tui. Memẽto miſericordiaꝝ dauid ſerui tui. ¶. VII.

Cumq; cõpleſſet ſalomõ fundẽs ꝓces ignis deſcẽdit de celo: ⁊ deuorauit holocauſta ⁊ uictimas: ⁊ maieſtas dñi iplenit domũ: nec poterant ſacerdotes igredi templũ dñi: eo q̃ iplefſet maieſtas dñi tẽplum domini. Qz ⁊ oẽs filij iſrl uidebãt deſcẽdẽtẽ ignẽ ⁊ gl̃am dñi ſup domũ: ⁊ corruentes pni i trã ſup pauimẽtũ ſtratũ lapide: adoꝛauerũt ⁊ laudauerunt dñm q̃m bon⁹ q̃m in ſeculũ miſericordia eius. Rex ãt ⁊ oẽs ppli ĩmolabãt uictimas coram dño. Mactauit igit rex ſalomõ hoſtias boũ uiginti duo milia: arietũ centũ uiginti milia. Et dedicauit domũ dei rex ⁊ uniuerſus ppls. Sacerdotes ãt ſtabãt i officijs ſuis: ⁊ leuite i orgãis carminũ dñi q̃ fecit dauid rex ad ad laudãdum dñm q̃m bon⁹ q̃m i ẽtnuz miſericordia ei⁹: hymnos dauid canẽtes p manus ſuas. Porro ſacerdotes canebãt tub⁹ añ eos: cũctuſq; iſrl ſtabat. Sãctificauit q̃z ſalomõ medium atrij añ tẽplum dñi. Obtulerat. n. ibi holocauſta ⁊ adipes pacificoꝝ: q; altaꝛ eneũ qỏ fecerat non poterat ſuſtinere holocauſta ⁊ ſacrificia ⁊ adipes pacificoꝝ. Fecit ergo ſalomon ſolẽnitatẽ i tpe illo ſeptẽ dieb⁹ ⁊ õis iſrl cũ eo eccl̃ia magna ualde: ab ĩtroi tu emath uſq; ad torrẽtẽ egypti. Fecitq; die octauo collectã: eo q̃ dedicaſſet altare ſeptẽ dieb⁹ ⁊ ſolẽnitatẽ celebraſſet dieb⁹ ſeptẽ. Igit i die uiceſimo tio mẽſis ſeptimi dimiſit populos ad tabernacula ſua letãtes atq; gaudẽtes ſuper bono quod fecerat dñs dauid ⁊ ſalomoni ⁊ iſrael pplo ſuo. Complenitq; ſalomon domum domini ⁊ domum regi ⁊ oĩa q̃ diſpoſuerat i corde ſuo ut facẽt in domo dñi ⁊ in domo ſua: ⁊ proſpatus ẽ.

132

Apparuit ãt ei dñs nocte ⁊ ait: Audiui oõ
nẽ tuã: ⁊ elegi locũ istũ mihi i domũ sacrifi
cij. Si clausero celũ ⁊ pluuia nõ fluxerit et
mãdauero ⁊ pcepero locuste: ut deuorẽt trã
⁊ miso pestilẽtiã i ppl̃z meũ: pũsus ãt ppl̃s
me⁹ sup ꝗs inuocatũ ẽ nomẽ meũ: depcatus
me fuerit: ⁊ exãsierit faciẽ meã ⁊ egerit pñiã
a vijs suis pessimis: ⁊ ego exaudiã ỏ celo et
ppitⁿ⁹ ero pcis eoꝝ ⁊ sanabo trã eoꝝ. Oculi
ꝗs mei erũt apti ⁊ aures mee erecte ad o
rationẽ ei⁹ ꝙ i loco isto oraũit. Elegi.n. ⁊ sci
ficaui locũ istũ: ut sit nomẽ meũ ibi i sẽpiter
nũ: ⁊ pmaneãt oculi mei ⁊ cor meũ ibi cũc
ti dieb⁹. Tu ꝗs si ãbulaueris corã me sicẽ ã
bl̃auit dauid pr̃ tu⁹: ⁊ feceris iuxta oĩa ꝙ pce
pi tibi: ⁊ iustitias meas iudiciaꝗs seruueris:
suscitabo thronũ regni tui: sicut pollicitus
sũ dauid pr̃i tuo dicẽs: Nõ auferẽt de stirpe
tua uir: ꝙ nõ sit pnceps i isrl̃. Si ãt auersi fue
rit ⁊ dẽliq̃rit iustitias meas ⁊ pceta mea ꝙ
pposui uob̃: ⁊ abeũtes seruieritis dijs aliẽis
⁊ adorauerit eos: euellam uos de trã mea
quã dedi uob̃: ⁊ domũ hãc quam edificaui
nõi meo ꝓsciã a facie mea: ⁊ tradã eã in pa
rabolã ⁊ i exẽplũ cũctis ppl̃is: ⁊ dom⁹ ista e
rit i ꝓuerbiũ uniuersis trãseũtib⁹: ⁊ dicent
stupentes: Quare fecit dñs sic terre huic ⁊
domui huic: Rñdebuntꝗ: quia dẽliq̃runt
dñz deũ pr̃uz suoꝝ ꝙ eduxit eos ỏ trã egyp
ti: ⁊ apprehenderũt deos alienos ⁊ adoraue
rũt eos ⁊ coluerũt: iccirco uenerũt sup eos
uniuersa hec mala. ¶ .VIII.

EXpleti aũt uiginti ãnis postꝙ edifica
uit salomõ domũ dñi ⁊ domũ suã:
ciuitates ꝗs dederat hiã salomoni edifica
uit ⁊ hitare ibi fecit filios isrl̃. Abijt ꝗs in e
math suba: ⁊ obtinuit eã ⁊ edificauit palmi
rã i defto: ⁊ alias ciuitates munitissimas e
dificauit i emath. Extruxitꝗ bethoron su
piorẽ ⁊ bethorõ iferiorẽ ciuitates muratas
hñtes portas ⁊ uectes ⁊ seras. Balaath eti
ã ⁊ ões urbes firmissimas ꝙ fuerũt salomo
nis cũctasꝗ urbes ꝗdrigaꝝ ⁊ urbes eq̃tũ.
Oĩa ꝗcũꝗ uoluit fecit rex salomõ atꝗ dis
posuit: edificauit i irl̃m ⁊ i libano ⁊ i uniṽ
sa trã pr̃atis sue. Oẽm ppl̃m ꝙ derelict⁹ fu
erat de hetheis ⁊ amorreis ⁊ pherezeis et
eueis ⁊ iebuseis ꝙ nõ erãt de stirpe isrl̃ de fi
lijs eoꝝ ⁊ de posteris ꝗs nõ iẽfecerãt filij isrl̃
subiugauit salomon in tributarios usꝗ in
diem hanc. Porro de filijs isrl̃ non posuit
ut fuirẽt opib⁹ reg̃. Ipsi.n. erãt uiri bellato
res ⁊ duces ꝓmi: ⁊ ꝓncipes ꝗdrigaꝝ ⁊ eq̃tũ
ei⁹. Oẽs ãt ꝓncipes exercit⁹ reg̃ salomõis
fuerũt ducẽti ꝙnq̃gita ꝙ erudiebãt ppl̃m. Si
liã vo pharaõis trãstulit ỏ ciuitate dauid
i domũ quã edificavat ei. Dixit.n. rex: Nõ
hitabit uxor mea i domo dauid reg̃ isrl̃: eo
ꝙ sc̃ificata sit: qz igressa est i eam arca dñi.
Tũc obtulit salomõ holocausta dño super
altaꝛ dñi qỏ extruxerat añ porticũ: ut ꝓ sin
gl̃os dies offerret i eo iuxta ꝓceptũ moysi
i sabbatis ⁊ i kalẽdis ⁊ i festis dieb⁹ ter ꝓ ãnũ
.i. i solẽnitate agimoꝝ ⁊ solẽnitate hebdõa
daꝝ ⁊ i solẽnitate tabnacl̃oꝝ. Et cõstituit
iuxta dispositionẽ dauid pr̃is sui officia sa
cerdotũ i ministꝛijs suis ⁊ leuitas i ordie suo:
ut laudarẽt ⁊ ministrarẽt corã sacerdotibus
iuxta ritũ uniuscuiusꝗ diei: ⁊ ianitores i di
uisionib⁹ suis ꝓ portã ⁊ portã. Sic .n. ꝓce
perat dauid hõ dei. Nec ptergressi sũt ỏ mã
datis reg̃ tã sacerdotes ꝙ leuite ex õnib⁹ ꝙ
ꝓcepat. Et i custodijs thesauroꝝ ões ipen
sas ꝓpatas hũit salomõ: ex eo die ꝙ funda
uit domũ dñi vsꝗ i diẽ ꝙ pfecit eã. Tũc abi
it salomon i asiõgaber ⁊ i hailath ad oraz
mar̃ rubr̃i: ꝙ ẽ i trã edom. Misit ergo ei hi
rã ꝓ man⁹ ꝓuoꝝ suoꝝ naues ⁊ nautas gna
ros mar̃: ⁊ abierũt cũ ꝑuis salomõis i ophir
Tulerũtꝗ iñ ꝗdrigẽta ꝙnq̃gita talẽta auri
⁊ attulerũt ad regẽ salomõem. ¶ .IX.

REgina ꝗs saba cũ audisset famã salo
monis: uenit ut tẽtaret eũ in enigma
tib⁹ i irl̃m: cũ magnis opib⁹ ⁊ camelis ꝙ põ
tabãt aromata ⁊ auri plimũ gẽmasꝗ ꝓcio
sas. Cũꝗ uenisset ad salomõem: locuta est
ei ꝗcũꝗ erãt i corde suo. Et exposuit ei sa
lomon oĩa ꝙ ꝓposuerat: nec ꝗcq̃ fuit qỏ nõ
pspicuũ ei fecerit. Que postꝙ uidit sapiẽtiã
.s. salomonis ⁊ domũ quã edificauerat: nec
non ⁊ cibaria mense eius ⁊ habitacula ser
uorum ⁊ officia mistroꝝ eius ⁊ uestimẽta
eorum pincernas quoꝗ ⁊ uestes eoꝝ ⁊ uic
timas quas immolabat in domo dñi: non
erat ꝓ stupore ultra i ea spus. Dixitꝗ ad re
gẽ: Verus ẽ sermo quẽ audierã in terra mea
de uirtutibus ⁊ sapiẽtia tua. Non credebã
narrantibus donec ipsa ueniressz ⁊ uidisset
oculi mei: ⁊ ꝓbassem uix medietatẽ sapiẽtie
tue mihi fuisse narratam. Uicisti famã vtu
tibus tuis. Beati uiri tui ⁊ beati serui tui:
hi ꝙ assistũt corã te omni tpe ⁊ audiũt sapi
ẽtiaz tuã. Sit dñs deⁱ tu⁹ bñdict⁹: ꝙ uoluit

te ordiare sup thronū suū regē dñi dei tui. Quia diligit de' isrl: ⁊ uult fuaī eū i etnū: iccirco posuit te sup eū regē: ut facias iudicia atq; iusticiā. Dedit aūt regi cētū uiginti talēta auri ⁊ aromata mlta nimis ⁊ gēmas pciosissimas. Nō fuerūt aromata talia: ut hec q̄ dedit regina saba regi salomōi. Sz et fui hirā cū fuis salomōis attulerūt auz de ophir ⁊ ligna thyna ⁊ gēmas pciosissimas. De q̄b' fecit rex de lignis. s. thynis grad' in domo dñi ⁊ i domo regia citharas q̄q; ⁊ psalteria cātoribꝫ. Nūq; uisa sūt i tra iuda ligna talia. Rex aūt salomō dedit regine saba cūcta q̄ uoluit ⁊ q̄ postlauit: ⁊ mlto pl'a q̄ attulerat ad eū. Que reuersa abyt i traz suā cū fuis suis. Erat ät pōd' auri qō affēbat salomōi p singl'os ānos sexcēta sexagita sex talēta auri: excepta ea sūma quā legati diversaz gētiū ⁊ negociatores afferre cōsuebāt: ōesq; reges arabie ⁊ satrape traz q̄ cō portabāt auz ⁊ argētū salomōi. Fecit igī rex salomō ducētas hastas aureas ō sūma sex cētoz aureoz: q̄ i singul' hastī expēdebāt. Trecēta q̄q; scuta aurea trecētoz aureoz: q̄ b' tegebāt singl'a scuta. Posuitq; ea rex in armamētario qō erat pfitū nemore. Fecit q̄q; rex soliū eburneū grāde: ⁊ uestiuit illud auro mūdissimo. Sex q̄q; grad' q̄b' ascēdebat ad soliū ⁊ scabellū aureū ⁊ brachiola duo altrisec' ⁊ duos leōes stātes iuxta brachiola: sz ⁊ alios duodecī leunculos stātes sī sex gradus ex utraq; pte. Non fuit tale solium i uniuersis regnis. Oia q̄q; uasa cōuiuij regi erāt aurea: ⁊ uasa dom' saltꝰ libani ex auro purissimo. Argētū. n. i dieb' ill' p nihilo reputabat. Siq̄dē naues regis ibant i tharsis cū fuis hirā semel i ānis trib': ⁊ deferebāt iñ auz ⁊ argētū et ebur ⁊ symias ⁊ pauos. Magnificat' ē igī salomō sup ōes reges t're p diuitijs ⁊ gl'a. Oēsq; reges traz desiderabāt uidē facie salomōis: ut audirent sapiētiā quā dederat de' i corde ei': ⁊ deferebāt ei mūera uasa argētea aurea ⁊ uestes ⁊ arma ⁊ aromata eq̄s ⁊ mlos p singl'os ānos. Habuit q̄q; salomon q̄dragita milia eq̄z iſtabulis ⁊ cūruū eq̄tūq; duodecī milia. Cōstituitq; eos i urbib' q̄drigaz: ⁊ ubi erat rex i ir'lm. Exercuit etiā potestatē sup cūctos reges a flumine euphrate usq; ad trā philistiorū ⁊ usq; ad tmios egypti. Tantāq; copiaz pbuit argēti i ir'lm q̄si lapidū ⁊ cedroz tantam multitudinem uelut sycomoroz que gignuntur in cāpestrib'. Adducebāt aūt ei equi ō egypto cūctisq; regionib'. Reliq̄ aūt opera salomōis priorū ⁊ nouissimoz scripta sūt i vbis nathā pphete: ⁊ i libr' ahie silonitī in uisiōe quoq; addo uidēt ?tra hieroboā filiū nabath. Regnauit aūt salomō i ir'lm sup ōem isrl' q̄draginta annis. Dōmi uitq; cū p̄ib' suis: ⁊ sepelieīt eum i ciuitate dauid: regnauitq; roboam filius eius pro eo.

.X.

Profect' ē ät roboā i sichem. Illuc. n. cūctus isrl' cōuenerat: ut cōstituerent eū regē. Qō cū audisset hieroboā filius nabath q̄ erat i egypto: fugerat q̄ppe illuc āte salomonē: stati reuersus ē. Vocauerunteq; eū ⁊ uēit cū uniuerso isrl': ⁊ locuti sūt ad roboā dicētes: P̄ī tu' durissimo iugo nos p̄sit: tu leuiora pcepta patre tuo q̄ nobis imposuit grauē fuitutē: ⁊ paululū ō onere sublua: ut fuiamus tibi. Qui ait: P' tres dies reuertimini ad me. Cūq; abysset pplus iniit ?siliū cū senib' q̄ steterāt cora pīe ei' salomōe dū adhuc uiuēt dicēs: Quid dat ?silij ut rndeā ppl'o? Qui dixerūt ei: Si placuer' ppl'o huic ⁊ lenierī eos vbis clemtib' fuerīt ubi oī tpe. At ille reliqt cōsiliū senū: ⁊ cū iuuenib' tractare cepit q̄ cū eo nutriti fuerāt: ⁊ erant i comitatu illi'. Dixitq; ad eos: Quid uobis uidet: l' qd rndere debeo ppl'o huic: q̄ dixit mihi: subleua iugū qō iposuit nob' p̄ tu'? At illi rndērūt ut iuuenes ⁊ nutriti cū eo i delitijs: atq; dixerūt: Sic loqris ppl'o q̄ dixit tibi: p̄ tu' aggrauauit iugum nīz tu subleua: ⁊ rndebis ei: Minim' digitus me' grossior ē lūbis p̄is mei. P̄ meus iposuit uobis graue iugū: ⁊ ego mai' pōd' apponā. Pater me' cecidit uos flagell': ego vo cedā uos scorpiōib'. Venit ergo hieroboam ⁊ univ̄sus ppl's ad roboā die ttio: sic preceperat eis. Rndit q̄ rex dura dēlicto ? silio seniorum: locutusq; ē iuxta iuuenū uoluntatem: Pater me' graue uobis iposuit iugū: qō ego grauius faciā. Pat' me' cecidit uos flagell': ego vo cedā scorpiōib': et nō acquieuit ppli pcibus. Erat. n. uoluntas dei: ut compleretur fmo ei' quez locut' fuerat p manū ahie sylonitis ad hieroboam filiū nabath. Popul' autem uniuersus regē duriora dicēte: sic locutus ē ad eum: Nō ē nobis ps i dauid: neq; hēditas i filio ysai. Reuertere i tabernacula tua israel. Tu autem pasce domum tuam dauid. Et abyt israel

i tabernacula sua. Sup filios aũt isrl q̃ habitabãt i ciuitatib' iuda regnauit roboam. Misitq; rex roboã adurã q̃ erat tribut': z lapidauerũt eũ filii isrl: z mortu' ẽ. Porro rex roboã currũ festinauit ascendẽ: z fugit i irlm: Recessitq; isrl a domo dauid: vsq; ad diẽ hãc. Factũ ẽ ãt cũ audisset ois isrl q̃ reuersus eẽt hieroboã: miserũt z uocaueũt eũ ꝓgegato cetu: z ꝓstituerũt eũ regẽ sup õez isrl: nec secut' ẽ q̃spiã domũ dauid pret tribum iuda solam. ¶ .XI.

Venit ãt roboã i irlm: z cõuocauit uniuersã domũ iuda z bẽiamin centũ octoginta milia electorũ atq; bellãtium: ut dimicaret ꝓtra isrl z ꝓuertẽt ad se regnũ suũ. Factusq; ẽ fmo dñi ad semeiam hoiem dei dicẽs: Loq̃re ad roboã filiũ salomõis regẽ iuda: z ad uniuersũ isrl q̃ ẽ i iuda z bẽiami: Hec dicit dñs: Non ascẽdetis neq; pugnabitis ꝓtra fres uõs: reuertat unusq̃sq; i domũ suaz: quia mea hoc gestũ ẽ uolũtate. Qui cũ audissẽt fmonẽ dñi reuersi sũt: nec prexerũt ꝓtra hieroboã. Habitauit aũt roboam in irlm: z edificauit ciuitates muratas i iuda: extruxitq; bethleem z etham z thecue beth sur ǫ̃z z socco z odollam necñ z geth z maresa z ziph: sz z adurã z lachis z azecha: saraa ǫ̃z z ahialõ z hebro q̃ erãt i iuda z bẽiami ciuitates mũitissimas. Cũq; clausisset eas mur': posuit i eis ꝓncipes ciborũq; horrea: hoc ẽ olei z uini. Sz z in singul' urbib' fecit armamẽtaria scutoz z hastaz: firmauitq; eas sũma diligẽtia: z ipauit sup iudaz z bẽiami. Sacerdotes ãt z leuite q̃ erãt i uniuerso isrl: uenerũt ad eũ de cũctis sedibus suis: relinquẽtes suburbana z possessiones suas z trãseũtes ad iudã z irlm: eo q̃ abiecisset eos hieroboã z posteri ei': ne sacerdotio dñi fungerẽt: q̃ ꝓstituit sibi sacerdotes excelsoz z demonioruz uitulorũq; quos fecerat. Sz z decũcti tribub' isrl q̃cũq; dederãt cor suũ: ut q̃rerẽt dñm deũ isrl: uenerũt in irlm ad imolãdũ uictimas suas coraz dño deo ꝑium suoz: z roborauerũt regnũ iuda z cõfirmauerũt roboã filiũ salomonis per tres ãnos. Ambulauerũt. n. i vĩs dauid et salomonis ãnis tm̃ trib'. Duxit ãt roboam uxorẽ: maalath filiã ierimuth filij dauid: abiail ǫ̃z filiã heliab filij isai q̃ pepit ei filios: ieos z sommoriã z zoom. Ꝑ' hanc ǫ̃z accepit maachã filiaz absalon: q̃ peperit ei abia z abi z ziza z salomith. Amauit aũt roboã maachã filiã absalon sup ões uxores suas z cõcubinas. Nã uxores decẽ z octo duxerat cõcubinas ãt sexagita: z genuit uigintiocto filios z sexagita filias. Cõstituit ꝙ in capite abiam filiũ maacha ducẽ sup ões fres suos: ipsũ. n. regẽ facẽ cogitabat: q: sapiẽtior fuit z potentiõ sup ões filios ei' z i cunctis finib' iuda z beniami z i uniuersis ciuitatib' muratis. Prebuitq; eis escas plurimas z multas petiuit uxores. ¶ .XII.

Cumq; roboratũ fuisset regnũ roboã z ꝓfortatũ: dereliq̃t legẽ dñi z õnis isrl cũ eo. Anno ãt q̃nto regni roboã ascendit sesac rex egypti i irlz q: peccauerãt dño: cũ mille ducẽtis currib' z sexagita milib' eq̃tũ. Nec erat nũer' uulgi qõ uenerat cũ eo ex egypto: libyes. s. z troglodyte z ethiopes: ceperatq; ciuitates mũitissimas i iuda: z uẽit vsq; in irlm. Semeias autẽ ppheta igressus ẽ ad roboã z principes iuda: q̃ cõgregati fuerãt i irlm fugiẽtes sesac: dixitq; ad eos: Hec dicit dñs: Vos reliq̃stis me: z ego reliq̃ uos in manu sesac. Consternatiq; principes israel z rex dixerũt: Justus ẽ dñs. Cũq; uidisset dñs q̃ humiliati eẽnt: factu' ẽ fmo dñi ad semeiam dicẽs: Quia humiliati sũt nõ dispdã eos: daboq; eis pauxillũ auxiliũ: z non stillabit furor me' super irlz ꝑ manũ sesac. Verũtn̄ seruiẽt ei: ut sciant distãtiam fuitutis mee z fuitutis regni trarũ. Recessit itaq; sesac rex egypti ab irlm sublatis thesauris domus dñi z dom' regis: oiaq; secũ tulit z clypeos aureos ǫ̃s fecerat salomon: ꝑ qb' fecẽ rex eneos: z tradidit illos ꝓncipib' scutarioru q̃ custodiebant uestibulu palatij. Cũq; introiret rex domũ dei: ueniebãt scutarij et tollebãt eos: iterũq; referebãt eos ad armamẽtariũ suũ. Verũtn̄ q: humiliati sũt auersa ẽ ab eis ira dñi: nec deleti sũt penit'. Sicq̃ dẽ z i iuda iueta sunt opa bona. Cõfortat' ẽ ergo rex roboã i irlm: atq; ignauit. Quadraginta aũt z uni' ãni erat: cũ regnare cepisset: z decẽ z septẽ ãnis regnauit i irlm urbe quã elegit dñs: ut cõfirmaret nomẽ suum ibi de cũctis tribub' isrl. Nomẽ aũt mris eius naama ãmanites. Fecitq; malũ: z non ꝑparauit cor suũ ut q̃reret dñm. Opera vo roboã ꝓma z nouissima scripta sũt i libris semeie ppbete z addo uidẽtis: z diligẽt expo sita. Pugnauerunt aduersum se roboam

ꝛ hieroboā cūctis dieb⁹. Et dormiuit robo
ā cū pīb⁹ suis ꝭepultusq; ē i ciuitate dauid
ꝛ regnauit abia filⁱ⁹ eius ꝓ eo. ¶ .XIII.

Anno octauodecio rḡ hieroboam re
gnauit abia sup iudā. Trib⁹ annis re
gnauit i ierl̄m. Nomēq; mr̄is ei⁹ michaia: fi
lia uriḃel de gabaa: ꝛ erat belluz int̄ abia ꝛ
hieroboā. Cūq; iniſſet abia certamē: ꝛ hiet
bellicoſiſſimos uiros ꝛ electorū q̄draginta
milia: hieroboā cōſtruxit ꝓtra aciē octogi
ta milia uiroꝝ: q̄ ꝛ ipi electi erāt ꝛ ad bella
fortiſſimi. Stetit ḡ abia ſup mōtē ſemeꝛo q̄
erat i ephraī: ꝛ ait: Audi hieroboā ꝛ oēs
iſrl̄. Nō ignoratis q⁹ dñs deus iſrl̄ dederit
regnū dauid ſup iſrl̄ i ſēpiternū: ipſi ꝛ filijs e⁹
i⁹ pactū ſalis. Et ſurrexit hieroboā filⁱ⁹ na
bath ſeruus ſalomōis filij dauid: ꝛ ibellauit
ꝓtra dñm ſuū. Cōgregatiq; ſūt ad eum uiri
uaniſſimi ꝛ filij belial: ꝛ pualuerūt ꝓtra ro
boā filiū ſalomonis. Porro roboā erat ru
dis ꝛ corde pauido: nec potuit reſiſtere eis.
Nūc ḡ uos dicitis q⁹ reſiſtē poſſit regno dñi
qō poſſidet p filios dauid: hētiſq; grādem
ppli multitudinē: atq; uitulos aureos q̄s feⁱ
uob⁹ hieroboā i deos. Et eieciſtis ſacerdotes
dñi filios aarō atq; leuitas: ꝛ feciſtis uobiſ
ſacerdotes ſic oēs ppli tr̄arū. Quicūq; ue
nerit ꝛ ūtiauerit manū ſuā i thauro i bob⁹
ꝛ i arietib⁹ ſeptē: fit ſacerdos eoꝝ q̄ nō ſūt
dī. Nr̄ āt dñs deⁱ ē: quē ñ relinq̄m⁹. Sacer
dotesq; miſtrāt dño de filijs aaron: ꝛ leuite
ſūt i ordine ſuo: holocauſta q̄s offerūt dño
p ſingl̄os dies mane ꝛ ueſpe ꝛ thymiama
iuxta legē p̄cepta cōfectū: ꝛ pponūt panes i
mēſa mūdiſſima. Eſtq; apō nos cādelabrū
aureū ꝛ lucerna ei⁹: ut accēdātur ſēp ad ueſ
paz. Nos q̄ppe cuſtodimus p̄cepta dñi dei
nr̄i: quē uos ēliq̄ſtⁱ. Ergo i exercitu nr̄o dux
deus ē: ꝛ ſacerdotes ei⁹ q̄ clāgūt tubis ꝛ re
ſonāt cōtra uos. Filij iſrl̄ nolite pugnare cō
tra dñm deū p̄rz ur̄ōrū: q; ñ uob⁹ expedit.
Hec illo loquēte: hieroboaz retro molieba
tur inſidias. Cūq; ex aduerſo hoſtiū ſtaret:
ignorantem iudam ſuo ābigebat exercitu.
Reſpicienſq; iudas uidit inſtare bellum ex
aduerſo ꝛ poſt tergū: ꝛ clamauit ad dñz ac
ſacerdotes tubis canere ceperūt: ōneſq; ui
ri iuda uociferati ſunt. Et ecce illis claman
tib⁹ perterruit deⁱ hieroboā ꝛ oēm iſrl̄ qui
ſtabat ex aduerſo abia ꝛ iuda: fugerūtq; fi
lij iſrl̄ iudaz: ꝛ tradidit eos deus i manu eo
rum. Percuſſit ḡ eos abia ꝛ ppl⁹ ei⁹ plaga
magna ꝛ corruerūt uulnerati ex iſrl̄: q̄ngẽ
ta milia uiroꝝ fortiū. Mūliatiq; ſūt filij iſrl̄
i tp̄e illo ꝛ uehemētiſſime ꝓfortati filij iuda:
eo q⁹ ſperaſſent i dño deo p̄rz ſuoꝝ. Per
ſecut⁹ ē āt abia fugiētē hieroboā: ꝛ cepit ciui
tates eius bethel ꝛ filias eius ꝛ hieſana cū
filiab⁹ ſuis effron q̄s ꝛ filias ei⁹. Nec ualuit
ultra reſiſtere hieroboā i dieb⁹ abia. Quez
pcuſſit dñs ꝛ mortuus ē. Ingr̄ abia ꝓfortato
iperio ſuo accepit uxores q̄ttuordeci: pcrea
uitq; uigitiduos filios ꝛ ſexdeci filias. Reli
q̄ āt ſmonū abia uiarūq; ꝛ opuz ei⁹ ſcripta
ſūt diligentiſſime in libro addo prophete.
¶ .XIIII.

Dormiuit āt abia cū pīb⁹ ſuis: ꝛ ſe
pelierūt eū i ciuitate dauid. Regnauit
q̄s aſa filⁱ⁹ ei⁹ pro eo. In cui⁹ dieb⁹ q̄euit ter
ra ānis decē. Feⁱ ḡ aſa qō bonū ꝛ placitum
erat i cōſpectu dei ſui: ꝛ ſubuertit altaria pe
grini cultⁱ ꝛ excelſa: ꝛ cōfregit ſtatuas lucoſ
q̄s ſuccidit: ꝛ p̄cepit iude ut q̄reret dñm deū
p̄rz ſuoꝝ: ꝛ faceret legē ꝛ uniuerſa mādata.
Et abſtulit de cūct⁹ urbib⁹ iuda aras ꝛ pha
na: ꝛ regnauit in pace. Edificauit q̄s urbes
munitas i iuda: q; q̄etus erat ꝛ nulla tp̄ib⁹
eius bella ſurrexerāt pacē dño largiēte. Di
xit autem iude: Edificemus ciuitates iſtas
ꝛ uallem⁹ murl̄: ꝛ roborem⁹ turrib⁹ ꝛ por
tis ꝛ ſeris: donec a bellis q̄eta ſūt oia: eo q⁹
q̄ſierim⁹ dñm deū p̄rz noſtroꝝ: ꝛ dederit
nob⁹ pacē p gyz. Edificauerūt igr̄ ꝛ nullum
i extruēdo ipedimētū fuit. Fuit āt aſa in ex
ercitu portātiū ſcuta ꝛ haſtas ò iuda trecē
ta milia ò bēiami, ỳo ſcutarioꝝ ꝛ ſagittarī
oꝝ ducētaoctogīta milia. Oēsq; iſti uiri fo
tiſſimi. Egreſſus ē āt ꝓtra eos ẓara ethiop
cū exercitu ſuo decies cētena milia ꝛ curri
bus trecētⁱ: ꝛ uenit uſq; mareſa. Porro aſa
prexit obuiā ei: ꝛ inſtruxit aciē ad belluz in
ualle ſephata: q̄ ē iuxta mareſa. ꝛ iuocauit
dñm deū ꝛ ait: Dñe non eſt apud te ulla di
ſtātia: utrū i pauc̄ auxiliet aut i plib⁹: adiu
ua nos dñe deⁱ nr̄. In te.n.ꝛ i tuo noie hñ
tes fiduciā: uenim⁹ cōtra hāc mltitudinez.
Dñe deⁱ nr̄ tu es: nō pualeat ꝓtra te hō. Ex
truit itaq; dñs ethiopes coram aſa ꝛ iuda.
Fugerūtq; ethiopes: ꝛ pſecut⁹ ē eos aſa et
ppl⁹ q̄ cū eo erat uſq; gerara. Et ruēt ethio
pes uſq; ad ītnicionē: q; dño cedēte ꝓriti ſt
ꝛ exercitu illⁱ⁹ pliante. Tulerūt ergo ſpolia
multa. Et percuſſerunt ciuitates omnes

p circuitū gerare. Grādis q̄ppe cūctos ꝛroꝛ
iuaſerat. Et diripuerūt urbes ⁊ multā p̄dā
aſportauerūt: ſed ⁊ caulas ouiū deſtruẽtes
tulerūt pecorū infinitā mltitudinē ⁊ came-
lorū: reuerſiq; ſunt in irlm. ¶ .XV.

Azarias aūt filꝰ obed facto i ſe ſpu dei
egreſſus ē i occurſū aſa: ⁊ dixit ei: Au
dite me aſa ⁊ oīs iuda ⁊ beniamin. Dñs uo
biſcū: q; fuiſtis cum eo. Si q̄ſieritis eū: inue
nietis. Si aūt dēlīq̄ritis eū: dereliq̄t uos.
Trāſibūt āt multi dies i iſrl̄ abſq; deo vo
⁊ abſq; ſacerdote abſq; doctore q; ⁊ abſq;
lege. Cūq; reuerſi fuerit i anguſtia ſua: ⁊ cla
mauerūt ad dñm deū iſrl̄ ⁊ q̄ſierit eū ⁊ repi
ent eos: in tp̄e illo nō erit pax egredīēti ⁊ in
gredienti: ſed ꝛrores undiq; i cūctis hita
toribus ꝛrarū. Pugnabit. n. gēs ꝓra gētē ⁊ ci
uitas ꝓra ciuitatē: q; dñs ꝓturbabit eos i
oī āguſtia. Vos ḡ ꝓfortamini ⁊ nō diſſoluāt
manꝰ uře: erit. n. merces opi uō. Q̄ō cum
audiſſet aſa vba. ſ. ⁊ pphetiā azarie filij o-
bed pphete ꝓfortatꝰ ē: ⁊ abſtulit idola ꝺ oī
ꝛra iuda ⁊ de bēiamī ⁊ ex urbib⁹ q̄s cepat
mōtis ephraī: ⁊ ꝺdicauit altare dñi q̄ erat
añ porticū dñi: ꝓgregauitq; uniuerſū iudā
⁊ bēiamī ⁊ aduenas cū eis de ephraī ⁊ ma-
naſſe ⁊ de ſimeon. Plures. n. ad eū ꝓfugerant
ex iſrl̄: uidētes q; dñs deꝰ illꝰ eēt cū eo. Cū
q; ueniſſēt in irlm mſe ttio āno decio q̄nto
regni aſa: immolauerūt dño i die illa de mā
bꝰ ⁊ p̄dā quā adduxerāt boues ſeptigētos
⁊ arietes ſeptē milia. Et ītrauit ex more ad
corroborādū fedꝰ: ut q̄rerēt dñm deū p̄uꝛ
ſuoꝝ i toto corde ⁊ i tota aīa ſua. Siq; āt
inquit nō q̄ſierit dñm deū iſrl̄: moriat a mi
nimo uſq; ad maximū a uiro uſq; ad mlie
rē. Jurauerūtq; dño uoce magna in iubilo
⁊ i clangore tube ⁊ in ſonitu buccinaꝝ: ōes
q; erāt i iuda cū execratione. In oī. n. corde
ſuo iurauerūt: ⁊ i tota uolūtate q̄ſierūt euꝝ
⁊ inuenerunt. Prēſtititq; eis dñs requiem
per circuitum. Sed ⁊ maachā matrem aſa
regis ex anguſto depoſuit imperio: eo q; fe-
ciſſet in luco ſimulacrum priapi quod oē ꝓ
trīuit: ⁊ i frūſta comminuens combuſſit i
torrēte cedrō. Excelſa āt derelicta ſūt i iſrl̄.
Attamen cor aſa erat pfectuꝝ cūctis dieb⁹
eiꝰ. Eaq; uouerat pī ſuus ⁊ ipſe itulit in do
mū dñi: argentum ⁊ aurū uaſorūq; diuer-
ſam ſupellectilē. Bellum uero non fuit uſq;
ad triceſimum annum regni aſa. ¶ .XVI.

Anno aūt triceſimo ſexto regni eiꝰ aſcē
dit baaſa rex iſrl̄ i iudā ⁊ muro circū-
dabat rama: ut nulli⁹ tute poſſꝫ egredi ⁊ ingre
di de regno aſa. Protulit āt aſa argētum ⁊
aurū de theſauris dom⁹ dñi ⁊ de theſauris
regīs: miſitq; ad benadab regem ſyrie q̄ hi
tabat i damaſco dicēs: Fedus it̄ me ⁊ te ē.
Pi q; meꝰ ⁊ pī tuꝰ hūere ꝓcordiā: quāobrē
miſi tibi argētum ⁊ aurū: ut rupto fedē qō
hēs cum baaſa rege iſrl̄ facias eū a me rece
dere. Quo cōperto benadab miſit p̄ncipes
exercituū ſuoꝝ ad ūbes iſrl̄: q̄ peuaſerāt abi-
on ⁊ dan ⁊ abelmaim ⁊ univſas urbes nep
tali muratas. Quod cum audiſſet baaſa ꝺ
ſūt edificare rama: ⁊ ītmiſit opus ſuū. Por-
ro aſa rex aſſūpſit uniuerſū iudā ⁊ tulerūt
lapides de rama ⁊ ligna q̄ edificatiōi p̄para-
vat baaſa: edificauitq; ex eis gabaa ⁊ maſ
pha. In tp̄e illo uenit anani ppheta ad aſā
regē iuda: ⁊ dixit ei: Quia hūſti fiduciam
i rege ſyrie ⁊ nō i dño deo tuo: ideirco euaſit
ſyrie regis exercitꝰ de manu tua. Nonne e-
thiopes ⁊ lybies mlto plēs erāt q̄drigis ⁊ e
q̄tibus ⁊ mltitudine numia: q̄s cū i dño cre
didiſſes: tradidit i manu tua? Oculi. n. dñi
cōtēplāt uniuerſā ītrā: ⁊ prebēt fortitudinē
his q̄ corde pfecto credūt in eū. Stulte igit̄
egiſti: ⁊ ꝓpter hoc ēt p̄nti tp̄e aduerſū te bel
la cōſurgēt. Iratuſq; aſa aduerſus uidētez
iuſſit eū mitti i neꝛuū. Valde q̄ppe ſup hoc
fuerat dñs idignat⁹: ⁊ iterfecit de pplō i tp̄e
illo plīmos. Opa aūt aſa prīa ⁊ nouiſſima
ſcripta ſūt i libro regū iuda ⁊ iſrl̄. Egrota-
uit ēt aſa āno triceſimo nono regni ſui do
lore pedū uehemētiſſimo: ⁊ nec i ifirmitate
ſua q̄ſiuit dñm: ſꝫ magis i medicorū arte ꝓ
fiſus ē. Dormiuitq; cū p̄ribus ſuis ⁊ mōtu
us ē anno q̄drageſimo prīo ꝛegni ſui: ⁊ ſepe
lierūt eū i ſepulchro ſuo quod foderat ſibi
i ciuitate dauid. Poſuerūtq; eū ſup lectum
ſuū plenū aromatib⁹ ⁊ unguētis meretrici-
is q̄ erāt pigmētariorū arte ꝓfecta: ⁊ cōbuſ
ſerūt ſuper eū ābitione nīa. ¶ .XVII.

Regnauit aūt ioſaphat filius eius pro
eo ⁊ inualuit contra iſrl̄. Conſtituitq;
militum numeros i cunctis urbibus iuda
que erant uallate muris: preſidiaq; diſpo-
ſuit in terra iuda ⁊ in ciuitatibus ephraim
quas ceperat aſa pater eiꝰ. Et fuit dñs cum
ioſaphat: quia ambulauit in uīs dauid pa
tris ſui primis: ⁊ non ſpauit i baalim ſꝫ in
deo p̄ris ſui: ⁊ pexit i p̄cepta illi⁹ ⁊ nō iuxta

pcēa ísr'. ¶ Cōfirmauítq; dñs regnū i manu ei⁹ ⁊ dedit ois iuda mūera ioſaphat: fcēq; ſunt ei ifinite diuitie ⁊ multa gl'a. ¶ Ūq; ſup ſiſſet cor ei⁹ audaciā ppt̄ uias dñi: ēt exc: l'ſa ⁊ lucos de iuda abſtulit. ¶ Tertio aūt āno regni ſui miſit de pricipib⁹ ſuis benail ⁊ ob diā ⁊ zachariā ⁊ nathanael ⁊ micheā ut do cerēt i ciuitatib⁹ iuda: ⁊ cū eis leuitas ſeme iam ⁊ nathaniā ⁊ ẽabadiā aſabel ọ̄z ⁊ ſemi ramoth ⁊ ionathā adoniāq; ⁊ thobiā ⁊ to badoniā leuitas: ⁊ cū eis eliſama ⁊ ioramā ſa cerdotes. ¶ Docebātq; ppl'm i iuda hñtes li brū legis dñi: ⁊ circuibāt cūctas urbes iu da atq; erudiebāt ppl'z. ¶ Itaq; fact⁹ ē pauo⁹ dñi ſup oia regna trax: q̄ erāt p gyrum iu da nec audebāt bellare ꝓra ioſaphat. ¶ Sz ⁊ philiſtei ioſaphat munera deferebāt ⁊ uec tigal argēti. ¶ Arabes ọ̄z adducebāt pecora a rietes ſeptē milia ſeptingētos ⁊ hircos toti dē. ¶ Creuit ḡ ioſaphat ⁊ magnificat⁹ ē uſq; i ſublime atq; edificauit in iuda domos ad i ſtar turriū urbeſq; munitas: ⁊ m'lta opa pa trauit i urbib⁹ iuda. ¶ Viri ọ̄z bellatores ⁊ ro buſti erāt i ir'lm: ọ̄x iſte nūer⁹ p domos atq; familias ſingl'oz. ¶ In iuda ꝺnceps exercit⁹ ednas dux: ⁊ cū eo robuſtiſſimoz uiri trecē ta milia. ¶ ꝑ⁹ hūc iohānan priceps ⁊ cuz eo ducēta octogīta milia. ¶ ꝑ⁹ illuz ọ̄z amaſias filⁱ ẽechri cōſecrat⁹ dño: ⁊ cum eo ducenta milia uiroz fortiū. ¶ Hūc ſeq̄bat robuſt⁹ ad ꝓlia eliada: ⁊ cū eo tenētiū arcū ⁊ clypeum ducēta milia. ¶ ꝑ⁹ iſtū ēt iozadab ⁊ cū eo cē tū octogīta milia expeditoz militū. ¶ Hi ōes erant ad manum regis: exceptis alīs quos poſuerat in urbibus muratis ⁊ i uniuerſo iuda.

.XVIII.

¶ Vit ḡ ioſaphat diues ⁊ icl'yt⁹ multuz: ⁊ affinitate cōiūct⁹ ē achab: deſcendit ọ̄z p⁹ āños ad eū i ſamariā. ¶ Ad cui⁹ aduen tum mactauit achab arietes ⁊ boues pluri mos ipſi ⁊ ppl'o q̄ uenerat cū eo: pſuaſitq; illi ut aſcēderet i ramoth galaad. ¶ Dixitq; a chab rex iſr'l ad ioſaphat regez iuda: Veni mecū in ramoth galaad. ¶ Cui ille rñdit: Vt ego ⁊ tu ſicut ppl's tu⁹ ſic ⁊ ppl'us meus te cūq; crimus in bello. ¶ Dixit ioſaphat ad re gem iſr'l: Conſule obſecro ipñtiarum ſmo nem domini. ¶ Congregauit igit̄ rex iſr'l pro phetaz q̄dringentos uiros: ⁊ dixit ad eos: ¶ In ramoth galaad ad bellandum ire debe m⁹: an quieſcere? ¶ At illi aſcende iquiunt: et tradet deus in mān regi. ¶ Dixitq; ioſaphat: Nūq̄d nō ē hic ꝓphetes dñi: ut ab illo etiā req̄ramus? ¶ Et ait rex iſr'l ad ioſaphat: Eſt uir un⁹ a q̄ poſſum⁹ q̄rē dñi uolūtatē: ſz ego odi eū q⁹ non ꝓphetat mihi bonū: ſz malū ōi tp̄e. ¶ Eſt āt micheas fili⁹ iemla. ¶ Dixitq; io ſaphat: Ne loq̄ris rex hoc mō. ¶ Vocauit ḡ rex iſr'l unū de eunuchis: ⁊ dixit ei: Voca ci to micheā filiū iemla. ¶ Porro rex iſr'l ⁊ ioſa phat rex iuda: uterq; ſedebāt i ſolio ſuo ue ſtiti cultu regio. ¶ Sedebāt āt i area iuxta pō tā ſamarie: ōesq; ꝓphete uaticinabāt coraz eis. ¶ Sedechias vō fili⁹ chanana fecit ſibi cō nua ferrea ⁊ ait: Hec dicit dñs: ¶ his uētilab ſyriā donec cōteres eā. ¶ Ōesq; ꝓphete ſil'r ꝓphetabāt atq; dicebāt: Aſcēde in ramoth galaad ⁊ ꝓſpaberis ⁊ tradet eos dñs i mān regi. ¶ Nūci⁹ āt q̄ ierat ad uocandū micheaz ait illi: Ecce uba oium ꝓphetarū uno ore bo na regi ānūciant. ¶ Queſo ḡ te ut ⁊ ſmo tu⁹ ab eis nō diſſētiat: loq̄riſq; ꝓspera. ¶ Cui rñ dit micheas: Viuit dñs: q⁹ q̄cūq; dixerit mihi de⁹ me⁹ hoc loquar. ¶ Venit ḡ ad regē. ¶ Cui rex ait: Michea ire debem⁹ i ramoth galaad ad bellādū an q̄eſcē? ¶ Cui ille rñdit: Aſcēdite: cūcta. n. ꝓſpera eueniēt: ⁊ tradent hoſtes i man⁹ uras. ¶ Dixitq; rex: Itez atz ite x te adiuro: ut mihi ñ loq̄r' niſi q̄d uez ē i noīe dñi. ¶ At ille ait: Vidi uniuerſū iſr'l diſp ſū in mōtib⁹ ſicut oues abſq; paſtoze. ¶ Et di xit dñs: Non hñt iſti dños: reuertat⁹ unuſq; q⁹ i domū ſuā i pace. ¶ Et ait rex iſr'l ad ioſa phat: Nōne dixi tibi q⁹ ñ ꝓphetaret iſte mi hi q̄cq̄ bōi: ſz ea q̄ mala ſūt? ¶ At ille iccirco ait audite vbū dñi: Vidi dñm ſedētē i ſolio ſuo: ⁊ oem exercitū celi aſſiſtētē ei a dextris ⁊ a ſiniſtris. ¶ Et dixit dñs: Quis decipiet a chab regē iſr'l ut aſcēdat ⁊ cōruat i ramoth galaad? ¶ Ūq; dicēt un⁹ hoc mō ⁊ alt̄ alio: ꝓceſſit ſpus ⁊ ſtetit corā dño ⁊ ait: Ego de cipiam eū. ¶ Cui dñs in q̄ inquit ḋcipies? ¶ At ille rñdit: Egrediar ⁊ ero ſpus mendax in ore oium prophetarum eius. ¶ Dixitq; dñs: Decipies ⁊ preualebis: egredere ⁊ fac ita. ¶ Nūc igitur ecce dñs dedit ſpm mendacij in ore oium prophetarum tuoz: ⁊ dñs locu t⁹ ē de te mala. ¶ Acceſſit aūt ſedechias fili⁹ chanana: ⁊ pcuſſit michee maxillam ⁊ ait: ¶ Per quam uiam trāſiuit ſpus dñi a me ut loq̄retur tibi? ¶ Dixitq; micheas: Tu ipſe ui ḋbis i die illo: q̄n igreſſus fueris cubiculuz de cubiculo ut abſcondaris. ¶ Precepit aut̄ rex iſr'l dicēs: Tollite micheā ⁊ ducite eum

ad ām̄on ꝓncipem ciuitat̄ 7 ad ioas filiū a-
malech 7 dicet̄: Hec dic̄ rex: Mittite hunc
i carcē̄: 7 date ei panis modicū 7 aq̄ pauxil
lū donec reuertar i pace. Dixitq; micheas:
Si reuſus fuer̄ i pace: nō ē dn̄s locut̄ i me.
Et ait: Audite oēs ppl̄i. Igī aſcēderūt rex
iſrl̄ 7 ioſaphat rex iuda in ramoth galaad:
dixitq; rex iſrl̄ ad ioſaphat: Mutabo hitū
7 ſic ad pugnā uadā: tu āt iduē uestibus tu
is. Mutatoq; rex iſrl̄ hitu uēit ad bellum.
Rex āt ſyrie ꝓcepat ducib' eq̄t̄' ſui dicēs:
Nec pugnet̄ ꝓtra minimum aut ꝓtra mai
mū: niſi ꝓtra ſolū regē iſrl̄. Itaq; cū uidiſſēt
ꝓncipes eq̄t̄' ioſaphat dixerūt: Rex iſrl̄ ē
iſte. Et circūdederūt eū dimicātes. At ille cla
mauit ad dn̄m 7 auxiliat' ē ei: atq; auertit
eos ab illo. Cū. n. uidiſſēt duces eq̄t̄' q' nō
eēt rex iſrl̄: reliq̄rūt eū. Accidit āt ut un' e
ppl̄o ſagittā i icertū iacēt: 7 ꝓcutēt regē iſrl̄
īt ceruicē 7 ſcapulas. At ille aurige ſuo ait:
Cōuerte manū tuā 7 educ me de acie: q; ul'
nerat' ſū. Et finita ē pugna i die illo. Porro
rex iſrl̄ ſtabat i curru ſuo ꝓtra ſyros uſq; ad
ueſpaz 7 mōtu' ē occidēte ſole. ¶ .XIX.

Reuerſus ē aūt ioſaphat rex iuda i do
mū ſuā pacifice i ir'l'm. Cui occurrit ie
hu filius anani uidēs 7 ait ad eum: Impio ꝓ
bes auxiliū: 7 his q̄ oderūt dn̄um amicitia
iūgeris: 7 iccirco irā q̄dē dn̄i mēbat̄: ſz bōa
opa iuenta ſūt i te: eo q' abſtuler̄ lucos de t̄
ra iuda: 7 ꝓparauer̄ cor tuū ut req̄rēs dn̄z
deū p̄ium tuoz. Habitauit ḡ ioſaphat i ir'l'm.
Rurſūq; egreſſus ē ad ppl̄m ō berſabee uſ-
q; ad mōtē ephraī: 7 reuocauit eos ad dn̄z
deū p̄ūz ſuoz: cōſtituitq; iudices t̄re i cūc
tis ciuitatibus iuda munitis p ſingl'a loca
7 ꝓcipiēs iudicib' uidete ait q̄d faciat̄. Nō
. n. hōis exercet̄ iudiciū ſz dn̄i: 7 qōcunq;
iudicaueritis i uos redūdabit. Sit timor dn̄i
uobiſcū: 7 cū diligentia cūcta facite. Nō eſt
ēim apud dn̄m deū nr̄m iniq̄tas nec ꝓſōaz
acceptio nec cupido munerū. In ir'l'm q̄q; cō
ſtituit ioſaphat leuitas 7 ſacerdotes 7 prī
cipes familiarum ex iſrl̄ ut iudicium 7 cām
domini iudicarent habitatoribus eius: pre
cepitq; eis dicens: Sic agetis in timore do
mini fideliter 7 corde perfecto. Omnez cāz
q̄ uenerit ad uos fratrum uīorū q̄ habitāt
in urbibus ſuis: inter cognationē 7 cognati
onē ubicūq; q̄ſtio ē de lege de mādato de ce
rimōiis de iuſtificationib' oñdite eis: ut nō
peccent in dn̄m: 7 ne ueniat ira ſuper uos 7
ſup frēs uīos. Sic ḡ agentes nō peccabitis.
Amarias aūt ſacerdos 7 pontifex uī: i his
q̄ ad deū pertinēt ꝓſidebit. Porro ẓabadias
filius iſmahel q̄ eſt dux in domo iuda: ſup
ea opera erit q̄ ad regis officium pertinent.
Pēt̄ q; magiſtros leuitas corā uob: ꝓfortami
7 agite diligēt̄: 7 erit dn̄s uobcū i bōis. XX.

Poſt hoc congregati ſunt filij moab 7
filij ām̄on 7 cū eis de ām̄onitis ad ioſa
phat: ut pugnarent ꝓtra eum. Veneritq; nū
cij: 7 indicauerūt ioſaphat dicētes: Venit ꝓ
tra te mlt'itudo magna de his locis q̄ trans
mare ſūt 7 de ſyria: 7 ecce cōſiſtūt i aſaſon
thamar q̄ ē engaddi. Ioſaphat aūt timore
pterit' totū ſe cōtulit ad rogādū dn̄z: 7 ꝓdi
cauit ieiunū uniuerſo iuda. Cōgregatuſq;
ē iudas ad deprecādū dn̄m: ſz 7 oēs de urbi-
b' ſuis uenerūt ad obſecrandū eū. Cūq; ſte
tiſſet ioſaphat i medio cetu iude 7 ir'l'z i do
mo dn̄i añ atriū nouū ait: Dñe de' p̄m nō
rū tu es de' in celo: 7 dñaris cūct̄ regnis gē
tiū. In manu tua ē fortitudo 7 potēcia: nec
q̄ſq; tibi pōt reſiſtē. Nōne tu de' nr̄ interfe-
ciſti oēs habitatores t̄re huius corā ppl̄o tuo
iſrl̄: 7 dediſti eā ſemini abraā amici tui in ſē
pit̄nū? Habitauerūntq; i ea: 7 extruxeīt i il-
la ſcuariū nōi tuo dicētes: Si irruerit ſup
nos mala gladi' iudicij peſtilentia 7 fames
ſtabim' corā domo hac in cōſpectu tuo i q̄
inuocatū ē nom̄ tuū 7 clamabimus ad te in
tribulatiōib' nr̄is 7 exaudies nos ſaluoſq;
facies. Nūc igī ecce filij ām̄o 7 moab 7 mō
ſeīr p q̄s nō cōceſſiſti iſrl̄ ut trāſirēt qñ egre
diebāt de egypto: ſed declinauerunt ab eis
7 non interfecerūt illos: ecōtrario agunt 7
nituntur eīcere nos ō poſſeſſione quaz tra
dediſti nobis de' nr̄. Ergo nō iudicabis eos?
In nobis q̄dez nō ē tanta fortitudo: ut poſ
ſimus huic multitudini reſiſtere: q̄ irruit ſ̄
nos: ſz cū ignorem' quid agē debeam': hoc
ſolum hēmus reſidui: ut oculos nr̄os dirī-
gam' ad te. Otis vō iuda ſtabat corā dn̄o:
cuz parunlis 7 uxorib' 7 liberis ſuis. Erat
āt iaziel filius zacharie filij banaie filij iehi-
hel filij mathanie leuites de filijs aſaph: ſu
p quē fact' ē ſp̄us dn̄i in medio turbe 7 ait:
Attendite oēs iuda 7 q̄ habitatis i ir'l'z: 7 tu
rex ioſaphat. Hec dicit dn̄s uobis: Nolite
timē nec paueat̄ hāc multitudinē. Nō ē. n.
uīa pugna ſz dei. Eras deſcēdetis ꝓtra eos.
Aſcēſuri. n. ſūt p clīuū noie ſeis: 7 inuenie-
tis illos in ſummitate torrētis: q̄ eſt contra

solitudinē hierubel. Nō.n. erit uos q̄ dimicabitis: sz tm̄ mō cōfidēt state: ⁊ uidebitis auxiliū dñi sup uos. O iuda ⁊ irlm nolite timē nec paueatis. Cras egrediemi ꝓtra eos ⁊ dñs erit uobcū. Josaphat g̃ ⁊ iuda ⁊ oēs habitatores irlm ceciderunt pni i trā coram dño ⁊ adorauerūt eū. Porro leuite de filijs caath ⁊ de filijs chore laudabāt dñm deuz israel uoce magna i excelsū. Cūq; mane surrexissēt egressi sūt p̄ desertū thecue: pfectisq; eis stans iosaphat i medio coz dixit. Audite me uiri iuda ⁊ oēs habitatores irlm. Credite i dño deo uō: ⁊ securi eritis: credite ꝓphetis ei⁹ ⁊ cūcta eueniēt pspa. Deditq; cōsiliū populo ⁊ statuit cātores dñi: ut laudarēt eū in turmis suis ⁊ ātecedēt exercitū: ac uoce ꝓsona dicēt: cōfitemi dño: quīa in etnū mia ei⁹. Cūq; cepissēt laudes canē: vtit dñs insidias coz i semetipsos filioz. s. āmon ⁊ moab ⁊ montis seir: q̄ egressi fuerāt ut pugnarēt ꝓtra iudā: ⁊ pcussi sūt. Nāq; filij āmō ⁊ moab cōsurrexerūt aduersū habitatores mōtis seir: ut interficēt ⁊ delēt eos. Cūq; hoc operatrassēt et i semetipsos vsi mutuis cēdē vulneribꝰ. Porro iuda cū uenisset ad speculā q̄ respicit solitudinē: uidit pcul oēz late regionē plenā cadaueribꝰ nec fuit quēq; qui necem potuisset euadere. Venit g̃ iosaphat ⁊ ois pplus cū eo ad detrahēda spolia mortuoz: inuenerūtq; it cadauera uariā supellectilē uestes q̄z ⁊ uasa pciosissima ⁊ uitiperierūt: ita ut oia portare ñ posset: nec per tres dies spolia auferre p̄ pde magnitudie. Die āt quarto congregati sūt i ualle bñdictionis. Ibi enim qm̄ ibi benedixerūt dño: uocauerūt locū illū uallis bñdictiōis usq; i p̄sēs diez. Reuersusq; ē oīs uir iuda ⁊ habitatores irlz: ⁊ iosaphat añ eos i irlz cū letitia magna eo q̄ dedisset eis dñs gaudiū de inimicis suis. Ingressiq; sūt i irlm cū psalteriis ⁊ citharis ⁊ tubis in domū dñi. Fuit aūt pauor dñi super uniuersa regna trāz: cum audissēt q̄ pugnasset dñs cōtra inimicos israel. Quieuit q; regnū iosaphat: ⁊ pbuit ei dñs pacem p circuitū. Regnauit igī iosaphat sup iudā: ⁊ erat triginta q̄nq; ānoz cū regnare cepisset. Viginti āt ⁊ q̄nq; annis regnauit in irlm: ⁊ nomē mris eius azuba filia selachi. Et ambulauit i uia patris sui asa nec declinauit ab ea faciens que placita erant coram dño. Ue rūtñ excelsa non abstulit: ⁊ adhuc pplus nō direxerat cor suum ad dñm deū p̄um suorum. Reliqua autem gestorum iosaphat ꝓrū ⁊ nouissimoz scripta sunt in uerbis iehu filij anani: que digessit in libro regū israel. Post hec iniit amicitias iosaphat rex iuda cum ochozia rege israel: cuius opa fuerūt impissima: ⁊ particeps fuit ut faceret naues q̄ irēt in tharsis: fecerūtq; classē i asiongaber. Prophetauit āt eliezer filius doclau ō maresa ad iosaphat dicēs: Quia habuisti feo⁹ cum ochozia: percussit dominus opa tua: contriteq; sunt naues nec potuerunt ire in tharsis.

.XXI.

Dormiuit aūt iosaphat cū p̄ribus suis ⁊ sepult⁹ ē cū eis i ciuitate dauid: regnauitq; ioram filius ei⁹ ꝓ eo. Qui hūit fres filios iosaphat: azariā ⁊ iahihel ⁊ zacharias ⁊ azariā ⁊ michahel ⁊ saphatiā. Oēs hi filij iosaphat regis iuda. Dedit q; eis pr̄ sua⁹ multa munera argēti ⁊ auri ⁊ pensationes cū ciuitatib⁹ mūitissimis i iuda: regnū tradidit ioram: eo q̄ eēt ꝓmogēit⁹. Surrexit aūt ioram sup regū p̄is sui. Cūq; se cōfirmasset: occidit oēs fres suos gladio ⁊ q̄sdā de ꝓcipib⁹ iuda. Trigintaduoz ānoz erat ioram cū regnare cepisset: ⁊ octo annis regnauit i irlm: ⁊ abulauitq; i uijs regū israel sicut egerat domꝰ achab. Filia q̄ppe achab erat uxor ei⁹: et fecit malū in cōspectu dñi. Voluit āt dñs disperdere domū dauid, ꝓp̄ pactū q̄d iuerat cū eo: ⁊ q; promiserat ut daret ei lucernā ⁊ filijs ei⁹ i ōi tp̄e. In diebꝰ illis rebellauit edoz ne eēt subditus iude: ⁊ constituit sibi regē. Cūq; trāsiret ioram cū ꝓcipib⁹ suis ⁊ cūcto eq⁹tatu q̄ erat secū: surrexit nocte ⁊ percussit edom q̄ se circūdederat ⁊ oēs ei⁹ duces eq̄tu⁹ ei⁹. Attñ rebellauit edom ne eēt sub ditione iuda usq; ad hanc diē. Eo tp̄e ⁊ lobna recessit ne eēt sub manu illi⁹. Deliq̄rat.n. dñz deum patrum suorum: insuper ⁊ excelsa fabricatus est in urbib⁹ iuda: ⁊ fornicari fecit habitatores irlm ⁊ prevaricari iudam. Ille late sunt autem ei līe ab helia ꝓpheta: i q̄bꝰ scriptum erat: Hec dicit dñs deꝰ dauid p̄is tui: Quīa ñ ambulasti in uijs iosaphat p̄is tui ⁊ in uijs asa regis iuda sz iecessisti p iter regū israel: ⁊ fornicari fecisti iudā ⁊ habitatores irlm imitat⁹ fornicatione domꝰ achab: insup ⁊ fres tuos domū patris tui meliores te occidisti: ecce dñs percutiet te plaga magna cum pplo tuo ⁊ filijs ⁊ uxoribus tuis uniuersaq; substantia tua. Tu aūt egrotab pessimo lāguore uteri: donec egrediantur

uitalia tua paulati p singl'os dies. Suscita uit g̃ dñs ꝓtra iorã ſpm philiſtiozꝫ ⁊ arabũ q̃ cõfines ſũt ethiopib': ⁊ aſcẽderũt i trã iu da ⁊ uaſtauerũt eã. Diripuerũtqꝫ cũcta ſub ſtãtiã q̃ iuẽta ẽ i domo regis: ipſum ⁊ filios ei' ⁊ uxores. Nec remãſit ei filius' niſi ioachaz q̃ minim' natu erat. Et ſup hec oĩa pcuſſit eũ dñs alui languore iſanabili. Cũqꝫ diei ſuc cederẽt dies ⁊ tpm ſpatia uoluẽnt: duoꝫ ãno ꝫ explet' ẽ circul': ⁊ ſic lõga ꝓſupt' tabe ita ut egerẽt ẽt uiſcera ſua lãguoꝝ pit ⁊ uita ca ruit. Moꝛtuuſqꝫ ẽ i infirmitate peſſima: ⁊ nõ fecit ei ppl's ſm morẽ cõbuſtiõis exeqas: ſicut fecerat maioꝛib' eius. Trigita duoꝫ ãnoꝫ fuit cũ regnare cepiſſet: ⁊ octo ãnis re gnauit i ieꝛlm. Ambulauitqꝫ nõ recte: ⁊ ſepe lierũt eũ in ciuitate dauid: uerũtñ non in ſe pulchro regũ. ¶ .XXII.

Conſtituerũt aũt hitatoꝛes ieꝛlm ocho ziã filiũ eius minimũ regẽ ꝓ eo. Oẽs .n. maioꝛes natu q̃ añ eũ fuerãt interfecerant latrones arabũ: q̃ irruerãt i caſtra. Regna uitqꝫ ochozias fil' ioꝛã regis iuda. Quadra gintaduoꝫ ãnoꝫ erat ochozias cũ regnare ce piſſet: ⁊ uno ãno regnauit i ieꝛlm ⁊ nom mr̃is ei' athalia filia amri. Gz ⁊ ipſe ingreſſus ẽ p uias dom' achab. Mat'.n. ei' ipulit eũ ut ipſe ageꝛ. Fecẽ igr̃ malũ i cõſpectu dñi ſicut do m' achab. Ipſi.n. fuerũt ei cõſiliarij p' moꝛ tẽ pẽis ſui i interitũ eius: ãbulauitqꝫ i cõſili is eoꝝ. Et preꝛit cũ iorã filio achab rege iſ rael i bellũ ꝓtra aſahel regẽ ſyrie i ramoth galaad: uulneraueruntqꝫ ſyri iorã. Qui reꝝ ſus ẽ ut cureꝛet i ieſrahel. Multas.n. plagas accepat i ſupradicto certamie. Igr̃ ochozias filius' iorã rex iuda deſcẽdit ut uiſeret ioram filiũ achab i ieſrahel egrotãtẽ. Uolũtate q̃p pe fuit dei aduerſus ochoziã: ut ueniret ad ioꝛã: ⁊ cũ ueniſſz ⁊ egrederet cũ eo aduerſũ iehu filiũ naſi: quẽ ũxit dñs ut delẽt domũ achab. Cũ g̃ euertẽt iehu domũ achab iue nit principes iuda ⁊ filios fr̃um ochozie q̃ miſtrabant ei ⁊ iẽſecit illos. Ipſũ q̃z pquirẽs ochoziam cõprehendit latitãtez i ſamaria: adductumqꝫ ad ſe occidit: ⁊ ſepelierũt eum: eo q̃ eẽt filius' ioſaphat q̃ queſierat dñm i to to corde ſuo. Nec erat ultra ſpes aliq̃: ut ꝺ ſturpe quis regnaret ochozie. Siq̃dẽ atha lia mater eius uidens q̃ mortuus eſſet filius' ſuus: ſurrexit ⁊ interfecit omnem ſtirpẽ re giam domus ioꝛam. Porro ioſabeth filia regis tulit ioas filiũ ochozie: ⁊ furata ẽ eũ de medio filioꝝ regis cũ interficẽnt abſcõditqꝫ eũ cũ nutrice ſua i cubiculo lectulorum. Ioſa beth aũt q̃ abſcõderat eũ: erat filia regis ioram uxõ ioiade põtific' ſoꝛõ ochozie: ⁊ iccirco a thalia nõ iterfecit eũ. Fuit g̃ cũ eis in domo dei aſcõdit' ſex ãnis: quib' regnauit atha lia ſup tꝛaz. ¶ .XXIII.

Anno aũt ſeptio cõfortat' ioiada aſſũp ſit cẽturiões: azariã uidelz filiũ hiero boã ⁊ iſmahel filiũ iohannan azariã q̃s filium obed ⁊ maaſiã filiũ adaie ⁊ eliſaphat fi liũ zechri: ⁊ iniũt cũ eis fed'. Qui circũeũtes iudã cõgregauerũt leuitas de cũct' urbibus iuda ⁊ principes familiaꝝ iſrl': uenerũtqꝫ i ieꝛlm. Iniũt g̃ oĩs multitudo pactũ i domo dei cum rege. Dixitqꝫ ad eos ioiada: Ecce filius regis regnabit ſicut locut' ẽ dñs ſup filios dauid. Iſte ẽ ſmo quẽ facietis: Tertia pars uũm q̃ ueniunt ad ſabbatũ ſacerdotũ ⁊ le uitaꝝ ⁊ ianitoꝝ erit i portis: tertia vo ps ad domũ regis: ⁊ ttia ad portã q̃ appellat funda mẽti. Oẽ vo reliquũ uulg' ſit i atrijs dom' dñi: nec q̃ſpiã alius igrediat domũ dñi: niſi ſacerdotes ⁊ q̃ miſtrant de leuitis. Ipſi tãtũ mõ ingrediãt q: ſcificati ſũt ⁊ oẽ reliquum uulgus obſeruet cuſtodias dñi. Leuite ãt cir cũdẽt regẽ hũtes ſinguli arma ſua: ⁊ ſiqs a li' igreſſus fuerit tẽplũ: interficiat: ſintqꝫ cũ rege ⁊ itrãte ⁊ egrediẽte. Fecerũt g̃ leuite ⁊ u niuerſus iuda iuxta oĩa q̃ ꝓcepat ioiada põ tifex. Et aſſũpſerit ſingl's uiros q̃ ſub ſe erãt: ⁊ ueniebant p ordinẽ ſabbati cũ his q̃ iple uerãt ſabbatum ⁊ egreſſi erãt. Siq̃dẽ ioia da põtifex ñ dimiſerat abire turmas: q̃ ſibi p ſingl's hebdomadas ſuccedẽ ꝓſueuerãt. Deditqꝫ ioiada ſacerdos cẽturiõib' lãceas clypeoſqꝫ ⁊ peltas regi dauid: qs cõſecraue rat i domo dñi. Cõſtituitqꝫ oẽm ppl'm tenẽ tiũ pugiões a pte tẽpli dextra uſqꝫ ad ptez tẽpli ſiniſtrã: coꝝ altari ⁊ tẽplo p circuituꝫ regis: ⁊ eduxerũt filiũ regis ⁊ iposuerũt ei dia dema ⁊ teſtimoniũ: dederũtqꝫ i manu eius tenẽdã legẽ ⁊ cõſtituerũt eũ regẽ. Unxit q̃z illũ põtifex ⁊ filij ei': iprecatiqꝫ ſũt ei atq di xerũt: Uiuat rex. Quod cũ audiſſz athalia uocẽ. ſ. currẽtiũ atqꝫ laudãtiũ regẽ: igreſſa ẽ ad ppl'm i tẽplũ dñi. Cũqꝫ uidiſſet regem ſtan tẽ ſup gradũ i introitu ⁊ pncipes turmaſqꝫ circa eũ: omnemqꝫ ppl'm terre gaudẽtẽ atq clangẽtem tubis ⁊ diuerſi generis organis concinentem uocemqꝫ laudantium: ſcidit

vestimẽta sua et ait: Insidie insidie. Egressus ãt ioiada pōtifex ad cēturiones ⁊ principes exercit⁹ dixit eis: Educite illã extra septa tẽpli: ⁊ itficiat⁹ fort gladio. Precepitq; sacerdos ne occidēt i domo dñi. Et iposuēt ceruicib⁹ ei⁹ man⁹. Cūq; itrasset portã eq; dom⁹ regis: itfecerūt eã ibi. Pepigit ãt ioiada fedus it se uniuersūq; pplm ⁊ regẽ: ut esset ppl's dñi. Itaq; igressus ē oīs ppl's domus baal: ⁊ destruxerūt eã: ⁊ altaria ⁊ simlacra illius cōfregerūt: mathã q; sacerdotẽ baal iterfecerūt añ aras. Cōstituit ãt ioiada ppositos i domo dñi ⁊ sub mãib⁹ sacerdotū et leuitaꝝ qs distribuit dauid i domo dñi: ut offerrēt holocausta dño sicut scriptū ē i lege moysi i gaudio ⁊ cãtic iuxta dispositionẽ dauid. Cōstituit q; ianitores i portis domꝰ dñi: ut nō igredēt eã imūdꝰ i oī re. Assumptisq; cēturiones ⁊ fortissimos uiros ac pncipes ppli ⁊ oẽ uulg⁹ ire: ⁊ fecerūt descẽdere regẽ de domo dñi: ⁊ introire p mediū portę superior i domũ reg: ⁊ collocauerūt eũ i solio regali. Letatusq; ē oīs ppl's ⁊ re ⁊ vrbs q̄ erat. Poro athalia itfecta ē gladio. XXIIII.

Septem ãnoꝝ erat ioas cu regnare cepisset ⁊ q̄dragita ãnis regnauit i irl'z. Nom mris eis sebia ō bersabee. Fecitq; qō bonũ ē coꝝ dño cūctis diebus ioiade sacerdotis. Accepit ãt ei ioiada uxores duas: e quibus genuit filios ⁊ filias. ꝑ q̄ placuit ioas ut ĩstauraret domum domini: ꝯgregauitq; sacerdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis: Egredimini ad ciuitates iuda: ⁊ colligite de uniuso isrl' pecuniam ad sartatecta templi dei nr̄i p sigl'os ānos: festinatoq; hoc facite. Poro leuite egẽ negligẽti⁹. Vocauitq; rex ioiadã principẽ ⁊ dixit ei: Quaꝝ i nō fuit cure ut cogẽs leuitas inferre de iuda ⁊ de irl'm pecuniã q̄ ꝯstituta ē a moyse seruo dñi: ut iferret eã oīs multitudo isrl' i tabernaculũ testimonij? Athalia. n. ipiissima ⁊ filij ei⁹ destruxerũt domũ dei: ⁊ de uniuersis q̄ scīficata fuerãt i templo dñi ornauerũt phanum baalim. Precepit ḡ rex ⁊ fecerũt arcã: posuerũt eã iuxta portã dñi foꝝinsec⁹. Et pdicatũ ē in iuda ⁊ irl'm: ut deferrēt singuli pcium dño qō cōstituit moyses fu⁹ dei sup oēm isrl' i deserto. Letatiq; sũt cūcti principes ⁊ oīs ppl's: ⁊ ingressi otulerũt i arcã dñi atq; miserũt ita ut ipleret. Cūq; tps eēt ut deferrēt arcã coꝝ rege per manus leuitaꝝ: uidebãt .n. multã pecũiã: igrediebat scriba reg ⁊ quẽ pmus sacerdos cōstituerat: effũdebãtq; pecuniã q̄ erat i arca. Porro arcã reportabãt ad locũ suũ: sicq; faciebãt p singulos dies. Et cōgregata ẽ infinita pecũia: quã dederũt rex ⁊ ioiada his q̄ perãt opib⁹ domus dñi. Et illi cōducebãt ex ea cesores lapidũ ⁊ artifices operũ singl'oꝝ: ut ĩstaurarẽt domũ dñi: fabros q̄ ferri ⁊ eis: ut qō cadẽ cepat: fulciret. Egerũtq; hi q̄ opabant iduſtrie: et obducebat parietũ cicatrix per man⁹ eorũ: ac suscitauerũt domũ dñi i statũ pristinũ: ⁊ firmiter eã stare fecerunt. Cūq; cōplessent oia opa: detulerũt coꝝ rege ⁊ ioiada reliquam ptẽ pecũie: de q̄ facta sũt uasa tẽpli i misteriũ ad holocausta: phiale q; ⁊ ceꝫa uasa aurea ⁊ argẽtea. Et offerebãt holocausta i domo dñi iugit cūctis diebꝰ ioiade. Senuit aũt ioiada plen⁹ dieꝝ: ⁊ mortu⁹ est cum cẽtum trigita cẽt ānoꝝ: sepelierũtq; cum i ciuitate dauid cũ regib⁹: eo q̄ fecisset bonũ cũ isrl' et cũ domo ei⁹. Postq; aũt obijt ioiada: ingressi sũt pncipes iuda: ⁊ adorauerũt regẽ. Qui delinit⁹ obsequijs coꝝ acq̄euit eis. Et dēliq̄t tẽplũ dñi dei pzum suoꝝ: seruierũtq; lucꝝ sculptilib⁹: ⁊ facta ẽ ira dñi ꝓtra iudã ⁊ irl'z ꝓpter hoc pccm. Mittebatq; eis ꝓphetas ut reuerterẽt ad dñm: qs ptestates illi audire nolebãt. Sps itaq; dei induit ꝛachariaz filiũ ioiade sacerdotẽ: ⁊ stetit i ꝓspectu ppli ⁊ dixit eis: Hec dic de⁹: Quare trāsgredimini pceptũ dñi qō vob⁹ non pderit: ⁊ dēliq̄sti dñm: ut dēliquēt vos? Qui ꝯgregati aduersus eũ miserũt lapides iuxta regi iperũ i atrio dom⁹ dñi. Et nō ē recordatus ioas rex mie quã fecerat ioiada pr̄i illi⁹ secũ: ſz iterfecẽ filiũ eius. Qui cũ moreꝝ ait: Videat dñs et requirat. Cumq; euolut⁹ esset annus ascendit contra eum exercitus syrie: uenitq; iudam ⁊ irl'm ⁊ interfecit cunctos principes populi: atq; uniuersam predã miserũt regi in damascum. Et certe cum pmodic⁹ uenisset numerus syroꝝ: tradidit dñs i mãibus eorũ infinitã multitudinẽ: eo q̄ dereliq̄ssent dñm deũ pzuꝝ suoꝝ. Ipse ioas q̄ ignominiosa exercuere iudicia: ⁊ abeuntes dimiserũt eum in languoribus magnis. Surrexerũt ãt ꝓtra eũ serui sui i ultionẽ sãguis zacharie filij ioiad sacerdotis: ⁊ occiderũt eũ i lectulo suo ⁊ mortu⁹ ē: sepelieruntq; eum in ciuitate dauid sed non in sepulchris regũ. Insidiati uero sunt ei ꝛabath filius semath

amanitidis: ⁊ ioçabath filiꝰ semarith moabitidis. Porro filij eiꝰ ac sūma pecūie q̄ ad unata fuerat sub eo: ⁊ istauratio domꝰ dei: scripta sūt diligēterꝰ i libro regū. Regnauit āt amasias filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. ¶ .XXV.

Ugintiq̄nq̄ ānoꝝ erat amasias cū regnare cepisset: ⁊ uigintinouē ānis regnauit i irl̄z. Nom̄ mr̄is eiꝰ ioiadē ō irl̄z. Fecq̄ bonū i ꝓspectu dñi: uerūtñ nō i cordeperfecto. Cūq̄ roborātus sibi uidēt ipiū: iugl̄auit suos q̄ occiderāt regem ꝑem suū: sz filios eoꝝ nō interfecit: sic̄ scriptū ē i libro legi moysi: vbi ꝑcepit dñs dicēs: Nō occidēt ꝑes ꝓ filiis neq̄ filij ꝓ ꝑibus suis: sed unusq̄sq̄ in suo pcco morietur. Congregauit igr̄ amasias iudam: ⁊ cōstituit eos ꝑ familias tribunosq̄ ⁊ centuriones i uniuerso iuda ⁊ bēiamin: ⁊ recensuit a vigiti ānis sursū: inuenit q̄ trigīta milia iuuenū q̄ egrederent ad pugnā ⁊ tenerēt hastā ⁊ clypeū. Mercede q̄ ꝓduxit de irl̄ cētū milia robustoꝝ cētū talentis argēti. Venit āt hō dei ad illuz ⁊ ait: O rex ne egrediat tecū exercit⁹ irl̄. Nō ē enim dñs cū irl̄ ⁊ cūctis filijs ephraim. Quasi putas i roboꝛ exercit⁹ bella cōsistē: superari te faciet deus ab hostib⁹. Dei q̄ppe est ⁊ adiuuare ⁊ i fugā ꝓuertere. Dixitq̄ amasias ad hoiem dei: Quid g̃ fiet de cētū talētis q̄ dedi militib⁹ irl̄? Et rn̄dit ei hō dei: Dēt dñs vñ tibi dare possit multo his plꝰa. Separauit itaq̄ amasias exercitū q̄ venerat ad euz ex ephraim: ut reuerterēt i locū suū. At illi ꝓtra iudā vehemēt irati: reuersi sūt i regionē suā. Porro amasias cōfidēt eduxit pplz suū: ⁊ abūt i uallē salinaꝝ: pcussitq̄ filios seir decē milia. Et alia decē milia uiroꝝ ceperūt filij iuda: ⁊ adduxerūt ad pruptū cuiusdā petre: precipitaueruntq̄ eos de sūmo i preceps: qui uniuersi crepuerūt. At ille exercit⁹ quē remiserat amasias ne secū iret ad pliū: diffusus ē i ciuitatib⁹ iuda a samaria vsq̄ bethoroñ: ⁊ interfectis trib⁹ milib⁹ diripuit ꝑdā magnā. Amasias āt q̄ post cedez idūeoꝝ ⁊ allatos deos filioꝝ seir statuit illos in deos sibi: ⁊ adorabat eos: ⁊ illis adolebat icensum. Quāobrē iratus dñs ꝓtra amasiam: misit ad illum ꝓphetam q̄ dicēt ei: Cur adorasti deos: qui non liberauerūt pplm suum de manu tua? Cūq̄ hec ille loquerer: rn̄dit ei: Num cōsiliarius regis es? Quiesce ne interficiā te. Discedensq̄ ꝓpheta: scio inquit: q̄ cogitauerit dñs occidere te: q̄ ⁊ fecisti hoc maluz: ⁊ insup nō acq̄euisti ꝓsilio meo. Igr̄ amasias rex iuda inito pessimo ꝓsilio: misit ad ioas filium ioachaz filij iehu regē irl̄ dicēs: Veni videam⁹ nos mutuo. At ille remisit nūcios dicēs: Cardu⁹ q̄ ē in libano: misit ad cedrū libani dicēs: Da filiā tuā filio meo vxorē. Et ecce bestie q̄ erant in silua libani: transierūt ⁊ cōculcauerūt cardduum. Dixisti: pcussi edoz: ⁊ iccirco erigit cor tuū i superbiā. Sede in domo tua. Cur malū aduersū te ꝓuocas: vt cadas ⁊ tu ⁊ iudas tecū. Noluit audire amasias: eo q̄ dñi eēt uolūtas: ut traderet i manꝰ hostiuz ꝓpt deos edom. Ascēdit igr̄ ioas rex irl̄: ⁊ mutuos sibi ꝑbuere cōspect⁹. Amasias āt rex iuda erat i bethsames iude. Cōtraditq̄ iudas coraī irl̄: ⁊ fugit i tabernacla sua. Porro amasiam regē iuda filiū ioas filij ioachaz cepit ioas rex irl̄ i bethsāes ⁊ adduxit i irl̄z: destruxitq̄ murū eiꝰ a porta ephraim usq̄ ad portā āguli q̄drigētis cubit̄. Oē q̄ aurꝝ ⁊ argētū ⁊ vniuersa uasa q̄ reppererat i domo dei ⁊ apd obededoz: i thesaurī ēt domꝰ regie necnō ⁊ filios obsidū reduxit in samariā. Dixit aūt amasias filius ioas rex iuda postq̄ mortuꝰ ē ioas filius ioachaz rex irl̄ q̄ndecī ānis. Reliq̄ āt ſmonū amasie porū ⁊ nouissimoꝝ scripta sūt i libro regū iuda ⁊ irl̄. Qui postq̄ recessit a dño: tetēderunt ei insidias i irl̄m. Cūq̄ fugisset lachis misert̄ ⁊ itfecerūt eū ibi: reportanteq̄ sup eq̄s sepelierunt eū cum ꝑibus suis i ciuitate dauid. ¶ .XXVI.

Omnis āt ppl⁹ iuda filiū eiꝰ oziam annoꝝ sexdecī ꝓstituit igr̄ ꝓ amasia ꝑe suo. Ipse edificauit: abilat: ⁊ restituit eā ditioni iude: postq̄ dormiuit rex cū ꝑib⁹ suis. Sexdecī annoꝝ erat ozias cū regnare cepisset: ⁊ dnq̄gitaduob⁹ ānis regnauit in irl̄m. Nomē mr̄is eius iecelia de irl̄m. Fecitq̄ qd erat rectū i oculis dñi iuxta oīa q̄ fecerat amasias pr̄ eiꝰ: ⁊ exq̄siuit dñm i diebꝰ zacharie itelligētis ⁊ uidēt deū. Cūq̄ requrēt dñz direxit eū i oīb⁹. Veniq̄ egressus ē ⁊ pugnauit ꝓtra philistīm: ⁊ destruxit murū geth: ⁊ murū iamnie murūq̄ azoti. Edificauit q̄z oppida i azoto ⁊ philistīm ⁊ adiuuit eū deus ꝓtra philistīm ⁊ ꝓtra arabas q̄ habitabāt i gurbaal ⁊ ꝓtra āmonitas. Approbēdebant q̄z āmōite mūera oziē ⁊ diuulgatū ē nomē eius usq̄ ad introitū egypti propter crebras

victorias. Edificauitq; ozias turres i ir'z ſz portã ãguli ⁊ ſuper portã uall' ⁊ reliq̃s i eo dẽ muri latẽ: firmauitq; eas. Extruxitq; tũ res i ſolitudie: ⁊ effodit ciſtnas plũmas: eo q; hẽret multa pecora tã i cãpeſtrib' q̃ i here mi uaſtitate. Vineas q̃z hũit ⁊ vinitores in montib' ⁊ i carmelo. Erat q̃ppe hõ agricul ture dedit'. Fuit ãt exercit' bellatorũ ei' q̃ p cedebãt ad prelia ſub mãu iehiel ſcribe ma aſieq; doctoris: ⁊ ſub manu ananie q̃ erat de ducib' reg̃. Oiſq; numer' ꝓncipũ p fãili as ſuas virorũ fortiũ duorũ miliũ ſexcẽto rũ ⁊ ſub eis uniuerſus exercit' trecẽtoruz ⁊ ſeptẽ miliũ q̃ngẽtorũ: q̃ erãt apti ad bella: ⁊ p rege ꝓtra aduerſarios dimicabãt. Prepa uit q̃z eis ozias. i. cũcto exercitui clypeos et haſtas ⁊ galeas ⁊ loricas arcuſq; ⁊ fundas ad iacienoos lapides: ⁊ fecit i ir'lm diuerſi generis machinas q̃s i turrib' collocauit ⁊ i angul' muroꝝ: ut mitterẽt ſagittas ⁊ ſaxa grandia. Egreſſuq; ẽ nom̃ ei' ꝓcul: eo q; au xiliaret ei dñs ⁊ corroboraſſet illũ. Cz cum roborat' eẽt: elevatũ ẽ cor ei' i iteritu ſuũ: ⁊ neglexit oẽm deũ ſuũ: igreſſuſq; tẽpluz dñi adolere voluit icenſũ ſup altare thymiama tis. Statiq; igreſſus p' eũ azarias ſacerdoz ⁊ cũ eo ſacerdotes dñi octogita viri fortiſſi mi reſtiterunt regi atq; dixerũt: Nõ ẽ tui of ficij ozia: ut adoleas icẽſũ dño: ſed ſacerdo tũ hoc ẽ filioꝝ aarõ: q̃ cõſecrati ſũt ad hu iuſcemodi miſteriũ. Egredẽ de ſcuario ne ꝓ tẽpſeris: qz nõ reputabit ẽ i gl'iaz hoc a dño deo. Iratuſq; ozias ⁊ tenẽs i mãu thuribu lũ ut adolẽt icẽſũ: minabat ſacerdotib'. Sta timq; orta ẽ lepra i fronte ei' coram ſacerdoti b' i domo dñi ſup altare thymiamatis. Cũ q̃z reſpexiſſet eũ azarias pontifex ⁊ oẽs reliq̃ ſacerdotes: viderũt lepra i fronte ei': ⁊ feſtinato expulerũt eũ. Cz ⁊ ipſe pterrit' acele rauit egredi: eo q; ſenſiſſet illico plagã dñi. Fuit igit ozias rex leproſus uſq; ad diẽ mor tis ſue: ⁊ hitauit i domo ſeparata: plen' le pra ob quã eiect' fuerat de domo dñi. Por ro ioathan fili' ei' rexit domuz regi: ⁊ iudi cauit pp'lm tre. Reliq̃ ãt ſmonũ oẽ ꝓioꝝ ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripſit iſaias fili' amos pro pheta. Dormiuitq; ozias cum patribus ſu is: ⁊ ſepelierunt eum i agro regalium ſepul chrorum: eo q; eẽt leproſus: regnauitq; ioa than filius eius pro eo. C .XXVII.

Viginti q̃nq; ãnoꝝ erat ioathan cũ re gnare cepiſſet: ⁊ ſexdeci ãnis regnauit i ir'lm. Nomẽ mris ei' hieruſa filia ſadoch: Fecitq; qđ rectũ erat coram dño iuxta oia q̃ fecerat ozias pr ſu': excepto q; nõ ẽ igreſſus tẽplũ dñi: ⁊ adhuc pplus delinq̃bat. Ipſe e dificauit portã dom' dñi excelſã ⁊ i muro o phel multa ꝓſtruxit. Urbes q̃z edificauit in mõtib' iuda ⁊ i ſaltib' caſtella ⁊ turres. Ip ſe pugnauit ꝓtra regẽ filioꝝ ãmõ ⁊ uicẽ eũ. Dederũtq; ei filij ãmon i tpe illo cẽtũ talen ta argẽti: ⁊ decẽ milia chorοz tritici ac toti dẽ chorοs ordei. Hec ei ꝓbuerũt filij ãmõ i ãno ſo ⁊ tio. Corroboratuſq; ẽ ioathan: eo q; direxiſſet uias ſuas coram dño deo ſuo. Reliq̃ ãt ſmonũ ioathã ⁊ oẽs pugne ei' ⁊ o pera ſcripta ſũt i libro regũ iſr'l ⁊ iuda. Vi gitiq̃nq; ãnoꝝ erat cũ regnare cepiſſz: ⁊ ſex deci ãnis regnauit i ir'lm. Dormiuitq; ioa than cũ pribus ſuis: ⁊ ſepelierũt eũ i ciuita te dauid: ⁊ regnauit achaz filius eius pro eo. C .XXVIII.

Viginti ãnoꝝ erat achaz cũ regnare ce piſſet: ⁊ ſexdeci ãnis regnauit i ir'lm. Nõ fecit rectũ i ꝓſpectu dñi ſicut dauid pat ei': ſed ãbulauit i uĩs regũ iſr'l: iſup ⁊ ſtatu as fudit baaliz. Ipſe ẽ q; adoleuit icenſũ in valle hennõ: ⁊ luſtrauit filios ſuos in igne: iuxta ritũ gẽtiũ q̃s intẽfecit dñs i aduẽtu fili oꝝ iſr'l. Sacrificabat q̃z ⁊ thymiama ſucce debat i excelſis ⁊ i collib' ⁊ ſub oi ligno fro doſo. Tradiditq; eũ dñs de' ei' i manu regis ſyrie: q̃ pcuſſit eũ magnãq; pdã cepit de ei' iperio: ⁊ addurit i damaſcũ. Manib' q̃z re gis iſr'l tradit' ẽ: ⁊ pcuſſus plaga grãdi. Oc ciditq; phacee fili' romelie de iuda cẽtũ vi ginti milia i die uno õnes viros bellatores: eo q; reliq̃ſſent dñm deũ pr̃um ſuoꝝ. Eodẽ tpe occidit ẽchri vir potẽs ex ephrai maaſiã filiũ reg̃: ⁊ egricã ducẽ dom' eius: helca nam q̃z ſz a rege. Ceperũtq; filij iſr'l ò frib' ſuis ducenta milia mulierꝝ puerorũ ⁊ puel larꝝ ⁊ infinitã pdã: ptulerũtq; eã i ſamariaz. Ea tẽpeſtate erat ibi ꝓpheta dñi noie obed q̃ egreſſus obuiã exercitui uenienti i ſamari am dixit eis: Ecce irat' dñs de' pr̃um vioꝝ ꝓtra iudã: tradidit eos i manib' vr̃is: ⁊ occi diſtis eos atrociter: ita ut ad celũ ptingẽt via crudelitas. Insup filios iuda ⁊ ir'lm vultis vobis ſubjcẽ i ſuos ⁊ ãcillas: qđ neq̃q̃ fẽ opus ẽ. Peccaſtis. n. ſup hoc dño deo vr̃o. Cz audite ꝓſiliũ meũ: ⁊ reducite captiuos: q̃s adduxiſtis de fr̃ibus vr̃is: qz magnus fu ror dñi imminet vobis. Steterunt itaq; vri

de pricipib' filioꝝ ephraim azarias fili' io-
hānā barachias fili' mosollamoth ezechiaꝰ
fili' sellū ⁊ amasias fili' hadali cōtra eos q̄
ueniebāt de prelio: ⁊ dixerūt eis: Nō intro
ducet huc captiuos: ne peccem' dño. Qua
re uult adꝺere sup pcā nīa: ⁊ ueha cumulaī
delicta? Grāde q̄ppe pcm est: ⁊ ira furoris
dñi imminet sup isrl. Dimiserūtq; uiri isrl' bel
latores pdā: ⁊ univsa q̄ ceperāt corā pnci-
pib' ⁊ oi multitudie: stetertq; uiri q̄s supra
memoratū': ⁊ apphēdētes captiuos oēsq;
q̄ nudi erāt uestierunt ō spoliis. Cūq; ue
stissent eos ⁊ calciassent ⁊ refecissēt cibo ac
potu: unxissentq; ppt̄ labore: ⁊ adhibuissēt
eis curā: q̄cūq; ābulare nō potuerāt: ⁊ erāt i
becillo corpore: ipsi uerūt eos iumētis: ⁊ ad-
duxerūt hiericho ciuitatē palmaꝝ ad fres e
oꝝ: ipsiq; reuersi sūt i samariā. Tpe illo mi
sit rex achaz ad regē assyrioꝝ postulās au-
xiliū. Uenerūtq; idumei ⁊ percusserūt multoꝰ
ex iuda: ⁊ ceperūt prēdā magnā. Philistiꝺ
q̄s diffusi sūt p urbes cāpestres ⁊ ad meridi
em iuda: ceperūtq; bethsames ⁊ ahilō ⁊ ga
deroth socho q̄s ⁊ thamnā ⁊ gamzo cū vi
culis suis: ⁊ habitauerūt i eis. Humiliauerat
.n. dñs iudā ppt̄ achaz regē iuda: eo q̄ nu
dasset eū auxilio: ⁊ cōtēptui hūisset dñm: ad
duxitq; pra eū theglatphalassar regē assy
rioꝝ q̄ ⁊ afflixit eū ⁊ nllo resistēte uastauit.
Igr achaz spoliata domo dñi ⁊ domo regū
ac pricipū: dedit regi assyrioꝝ munera: ⁊ tñ
nihil ei profuit. Insup ⁊ tpe āgustie sue au-
xit cōtēptū i dñm. Ipse p se rex achaz imo-
lauit dīs damasci victimas percussorib' su
is: ⁊ dixit: Dij regū syrie auxiliant eis quos
ego placabo hostiꝺ: ⁊ aderuīt mihi: cū ecō
trario ipsi fuerūt ruine ei ⁊ univso isrl. Direp
tī itaq; achaz ōib' uaſ dom' dei atq; pfrac
tī clausit ianuas tēpli dei: ⁊ fec sibi altaria i
univsis angul' urlm. In ōib' q̄s urbib' iuda
extruxit aras ad cremandū thus atq; ad ira
cūdiā puocauit dñm deū pr̄z suoꝝ. Reliq̄
ā pmonū ei' ⁊ ōiū opuz suoꝝ poꝝ ⁊ nouis
simoꝝ scripta sūt i libro regū iuda ⁊ isrl. Dō
miuitq; achaz cū pib' suis: ⁊ sepelierūt eū
i ciuitate irlm. Neq; .n. recepant eū i sepul
chra regū isrl. Regnauitq; ezechias filius e
ius pro eo. ¶ .XXIX

Hit ezechias regnare cepit cū uiginti
q̄nq; eēt āno: ⁊ uiginti nouē ānis re
gnauit i urlm. Nomen mris ei' abia filia za-
charie. Fec qō erat placitū i cōspectu dñi: iu
xta oia q̄ fecerat dauid pr ei'. Ipso anno ⁊
mense pmo regni sui aperuit ualuas dom'
dñi: ⁊ instauravit eas: adduxitq; sacerdotes
atq; leuitas ⁊ cōgregauit eos i platea orīta
lē: dixitq; ad eos: Audite me leuite ⁊ sācifica
mini: mūdate domū dñi dei pr̄um nīorum
⁊ auferte oēm imūditiā ō scīario. Peccave
rūt pres nri: ⁊ fecerūt malū i conspectu dñi
dei nri dēlinquentes eū: auerterūt facies su
as a tabernaculo dñi dei nri: ⁊ pbuerūt dor
su: clauserūt hostia q̄ erāt i porticu: ⁊ extin
xerūt lucernas: incensumq; ñ adoleverunt
⁊ holocausta nō obtulerunt in scīario deo
isrl. Locitatus ē itaq; furor dñi sup iudā et
urlm: tradiditq; eos i cōmotionē ⁊ i interi-
tū ⁊ i sibilū: sicut ipsi cernit oculis uris. En
corruerunt pres nri gladiis: filij nri ⁊ filie
nre ⁊ coniuges captiue ducte sunt ppt̄ hoc
scelus. Nunc g̃ placet mihi: ut ineam' fed' cū
dño deo isrl: ⁊ auertet a nob furorē ire sue.
Filij mei nolite negligē. Vos elegit dñus: ut
stetis corā eo: ⁊ ministretis illi: colatisq; eum et
cremetis ei icēsū. Surrexerūt g̃ leuite: ma-
ath filius amasie ⁊ iohel fili' azarie de filijs
caath. Porro de filijs merari cis fili' abdai
⁊ azarias fili' ialalehel. De filijs ār gerson:
ioha fili' iemna ⁊ eden fili' ioaha. At vō ō
filijs elisaphā: samri ⁊ iahihel. De filijs q̄s
asaph: zacharias mathanias necnon de fi
lijs heman iahihel ⁊ semei. Q̄s ⁊ de filijs y-
dithun: semeias ⁊ oziel. Cogregauerūtq;
fres suos ⁊ sāctificati sunt: ⁊ ingressi sūt iux
ta mandatū regis ⁊ iperiū dñi: ut expiarent
domū dei. Sacerdotes ingressi tēplū dñi: vt
sanctificarent illō extulerūt oēm imunditi-
am quā intro reppererant in uestibulo do-
mus dñi: quam tulerunt leuite ⁊ aspōtaue
runt ad torrentem cedron foras. Ceperunt
aūt prima die mensis primi mundare: ⁊ in
die octaua eiusdē mēsis ingressi sūt porticuꝫ
dom' tēpli dñi: expiauerūtq; templū diēb'
octo: ⁊ i die sextadecima mensis eiusdē: qō
ceperant impleverūt. Ingressi q̄s sūt ad ezē-
chiā regē: ⁊ dixerunt ei: Sācificauim' ōnem
domū dñi ⁊ altare holocausti uasaq; eius
necnon ⁊ mēsam ppositionis cū ōibus ua-
sis suis: cunctamq; templi supellectilē quā
polluerat rex achaz in regno suo postq̄ pre
uaricatus ē: ⁊ ecce exposita sunt oia coram
altari dñi. Cōsurgēsq; diluculo ezechias rex
adunauit omnes pricipes ciuitat ⁊ ascēdit

in domū dñi:obtulerūtq; sil' tauros septez
t arietes septē agnos septē t hircos septez:
p pcō p regno p scīario p iuda. Dixitq; sa
cerdotib' filijs aarō:ut offerrēt sr altaī dñi.
Mactauerunt igī tauros t suscepērūt san
guinē sacerdotes:t fuderunt illū sup altaī.
Mactauerunt ēt arietes:t illoz sanguinē
sup altare fuderūt. Immolauerūt agnos:t
fuderunt sup altare sāguinē. Applicuerunt
hircos p pcō coā rege t uniuersa multitu
dine. Imposuerūntq; manꝰ suas sup eos:t
immolauerūt illos sacerdotes t aspserūt san
guinē eoz coā altari,p piaclo uniūsi isr'lis.
Pro oi q̄ppe isr' pcepat rex: ut holocaustū
fiēt,p pcō. Cōstituit ǭq; leuitas i domo dñi
cū cymbalis t psalteriis t citharis ſm dispo
sitionē dauid regis t gad uidētis t nathā,p
phete. Siqdē dñi pceptū fuit p manū pphe
taz eiꝰ. Steterūtq; leuite tenētes ōgana da
uid t sacerdotes tubas:t iussit ezechias ut
offerrēt holocausta sup altare. Cūq; offer
rēt holocausta:ceperūt laudes canē dño et
clangē tubis:atq; i diuersis orgānis q̄ dauid
rex isr' reppererat concrepare. Oi āt turba
adorāte cātorez t hi q̄ tenebāt tubas erant
i officio suo:donec cōpleret holocaustū. Cū
q; finita eēt oblatio icuruat' ē rex t ōes qui
erāt cū eo:t adorauerūt. Precepitq; ezechi
as t principes leuitis:ut laudarent dñz ſmo
nibꝰ dauid t asaph uidentis:q̄ laudauerunt
deū magna letitia:t icuruato genu adora
uerūt. Ezechias āt etiā hec addidit: Implesti
manꝰ uras dño:accedite t offerte victimas
t laudes i domo dñi. Obtulit g̃ uniūsa mul
titudo hostias t laudes t holocausta mēte
deuota. Porro numerꝰ holocaustoz q̄ ob
tulit multitudo hic fuit: Tauros sexaginta
arietes cētū agnos ducētos:sāctificauerūt
q; dño boues sexcentos t oues tria milia.
Sacerdotes vo pauci erāt:nec poterāt suf
ficē:ut pelles holocaustoz detraherēt. Un
t leuite fies eoz adiuuerūt eos: donec iplē
t opꝰ t sāctificarēt ātistites. Leuite q̄ppe fa
ciliori ritu scīficanť q̄ sacerdotes. Fuerūt g̃
holocausta plima adipes pacificoz t liba
mina holocaustoz:t cōpletꝰ ē cultus domꝰ
dñi:letatusq; ē ezechias t ōis pplus: eo q̄
ministeriū dñi eēt expletū. De repēte q̄ppe
hoc fieri placuerat. ¶ .XXX.

Misit ǭq; ezechias ad ōem isr' t iudam
scripsitq; epl'as ad ephraim t manas
sen:ut uenirent ad domū domini in irlm et
facerent phase domino deo isr'. Inito g̃ cō
silio regis t principū t uniuersi cet' irlm:ō
creuerunt ut facerent phase mense secūdo.
Non.n.occurrerant facē i tpe suo: quia sa
cerdotes q̄ possēt sufficē scīficati nō fuerāt:
t ppls ndū ꝓgregat' fuerat i irlm. Placuit
q; ſmo regi t ōni multitudini:t decreuerūt
ut mitterent nuncios in uniuersum isr' de
berſabee usq; dan:ut uenirēt t facerēt pha
se domino deo isr'i irlm. Multi.n.non fe
cerāt sicut i lege pscriptū est. Perrexerūtq;
cursores cū epistolis ex regis imperio t ꝓ
cipū ei' i uniuersū isr' t iudam:iuxta id q̄
rex iusserat predicātes. Filij isr' reuertimini
ad dñm deū abraam t isaac t isr':t reuer
tet ad reliquas q̄ effugerūt manus regis assy
rioz. Nolite fieri sicut pres vri t fies qui ce
cesserunt a domino deo pium suoz: t tra
didit eos in iteritū:ut ipsi cernitis. Nolite in
durare ceruices vras sicut pres vri. Tradi
te manus uras dño:t uenite ad scīarū ei'
q̄ō sāctificauit i eternū. Seruite dño deo pri
uroz:t auertet a vob ira furoris ei'. Si enī
vos reuersi fueritis ad dñm:fies vri t filij hē
bunt miam corā dñis suis:qui illos duxerit
captiuos:t reuertēt in trā hāc. Pius.n.et
clemēs ē dñs deꝰ vr:t non auertet faciē suā
a vobis si reuersi fueritis ad eū. Igī cursō
res pgebāt uelociť de ciuitate i ciuitatē p tr̄
rā ephraī t manasse usq; ad zabulon: illis
irridentibus t subsannantibus eos. Attn
q̄dā uiri ex aser t manasse t zabulon acqe
scētes cōsilio:uenerūt irlm. In iuda vo fēa
est manus dñi:ut daret eis coz vnū:ut face
rēt iuxta pceptū regis t principū vbū dñi.
Cōgregatiq; sūt in irlm ppli multi:ut face
rent solēnitatē azimoz i mēse ſo. Et surgē
tes destruxerunt altaria que erant in irlm:
atq; uniuersa in quibus idolis adolebatur
incēsū subuertentes:proiecerūt in torrentē
cedron. Immolauerūt autez phase q̄rtade
cima die mēsis secundi. Sacerdotes q̄ǫ atq;
leuite tādē sāctificati obtulerūt holocausta
in domo dñi:steterūtq; in ordine suo iuxta
dispositionē t legez moysi hōis dei. Sacer
dotes vo suscipiebant effūdendū sanguinē
de manibus leuitarum: eo q̄ multa turba
scīficata ñ eēt:t iccirco imolarēt leuite pha
se his q̄ ñ occurrerāt scīficari dño. Magna
etiam pars pplī de ephraiz t manasse t isa
char t zabulō q̄ scīficata non fuerat cōedit
phase:nō iuxta qō scriptū ē:t orauit p eis

139

136

ezechias dicēs: Dñs bon⁹ ppiciabit cūctis et q̄ in toto corde req̄rūt dñm deū pr̄uz suoz: 7 nō iputabit eis q̄ min⁹ scīficati sūt. Quē exaudiuit dñs: 7 placat⁹ ē ppl̄o. Fecerūntq; filij isrl̄ q̄ iuēti sūt i irl̄m solēnitatē azimoz septē dieb⁹ i letitia magna: laudantes dñm p singl̄os dies: leuite q̄z 7 sacerdotes p organa q̄ suo officio cōgruebāt. Et locut⁹ ē ezechias ad cor oīz leuitaz: q̄ hēbant itelligētia bonā sup̄ dño: 7 comederūt septē dieb⁹ solēnitatis imolātes uictimas pacificoruz: 7 laudātes dñm deū pr̄uz suoz. Placuitq; uniuerse multitudini: ut celebrarēt ēt alios dies septē: qđ 7 fecerūt cū igēti gaudio. Ezechias aūt rex iuda pbuerat mltitudini mille tauros 7 septē milia ouiū. Principes vō dederant ppl̄o tauros mille 7 oues decem milia. Scīficata q̄ ē sacerdotū pl̄ima multitudo: 7 hilaritate pfusa ōis turba iuda taz sacerdotū 7 leuitaz q̄ univse frequētie que uenerat ex isrl̄: pselitoz q̄z de tra isrl̄ 7 hitātium i iuda. Factaq; ē grādis celebritas in irl̄m: q̄lis a dieb⁹ salomōis filij dauid regis isrl̄ i ea urbe nō fuerat. Surrexerūt āt sacerdotes atz leuite bñdicētes ppl̄o 7 exaudita ē uox eoz: puenitq; oro in habitaculū scm celi.

.XXXI.

Qumq; hec fuissēt rite celebrata: egressus ē ōis isrl̄ q̄ iuēt⁹ fuerat i vrbib⁹ iuda 7 fregerūt simulacra: succiderūtq; lucos demoliti sūt excelsa: 7 altaria destruxerunt nō solū de uniuerso iuda 7 bēiami sed 7 de ephraim q̄z 7 manasse: donec penit⁹ euerterēt. Reuersiq; sūt ōes filij isrl̄ i possessiones 7 ciuitates suas. Ezechias āt constituit turmas sacerdotales 7 leuiticas p diuisiones suas unūquēq; i officio ppo tā sacerdotum uidelz q̄ leuitaz ad holocausta 7 pacifica: ut mīstrarēt 7 cōfiterēt: canerentq; i portis castrorū dñi. Pars āt regis erat ut de ppa eius substātia offerret holocaustū mane sē p 7 uespe: sabbat⁹ q̄z 7 kalēdis 7 solēnitatib⁹ ceīis: sicut scriptū ē i lege moysi. Precepit etiam ppl̄o hitantium irl̄m: ut darent partes sacerdotibus 7 leuitis: ut posset uacare legi dñi. Quod cuz percrebruisset i auris⁹ multitudinis pl̄imas obtulē primitias filij isrl̄ frumenti uini 7 olei: mellis q̄z 7 oīz q̄ gignit humus decimas obtulerunt. Sed et filij isrl̄ 7 iuda qui habitabant in vrbibus iuda obtulerunt decimas boum 7 ouium: decimasq; sanctorū que uouerant dño deo suo: atq; uniuersa portātes fecerūt aceruos pl̄imos. Mense ītio ceperūt aceruoz iacere fūdamēta: 7 mēse septimo cōpleuerūt eos. Cūq; ingressi fuissēt ezechias 7 pncipes ei⁹: viderūt aceruos: 7 bñdixerūt dño ac ppl̄o isrl̄. Interrogauitq; ezechias sacerdotes 7 leuitas: cur ita iacerēt acerui. Respōdit illi azarias sacerdos prim⁹ de stirpe sadoch dicēs: Ex q̄ ceperūt offerri pmitie i domo dñi cōedim⁹ 7 saturati sum⁹: 7 ītāserūt pl̄ima eo q̄ bñdixerit dñs ppl̄o suo. Reliq̄z aūt ē copia ista quā cernis. Precepit igr ezechias ut prepararēt horrea in domo dñi. Qđ cum fecissēt ituleruīt tā pmitias q̄ decimas: 7 q̄cūq; uouerāt fideliē. Fuit aūt pfect⁹ eoz chonenias leuita 7 semei fr̄ ei⁹ pus: p⁹ quez iehibel 7 azarias 7 naad 7 asahel 7 hierimoth: ioçabath q̄z 7 elibel 7 iesmachias et maath 7 banaias ppositi sub manib⁹ chone nie 7 semei fr̄is eius ex iperio ezechie regis 7 açarie pōtific⁹ dom⁹ dñi ad q̄s oia ptinebant. Thore vō filj⁹ iemna leuites 7 ianitō oriental⁹ porte prepositus erat bis q̄ spōte offerebāt dño pmitiasq; 7 cōsecratis i sca scoz 7 sub cura ei⁹ eden 7 bēiami iesue 7 semeias amarias q̄z 7 sechenias i ciuitatib⁹ sacerdotū: ut fideliter distribuerēt fr̄ibus suis ptes mīnorib⁹ atz maiorib⁹ excepti maribus ab ānis trib⁹ 7 supra cūctis q̄ igrediebāt tēpluz dñi. Et q̄cq̄d p singl̄os dies cōducebāt i ministerio atq; obſuatōib⁹ iuxta diuisiōes suas: sacerdotib⁹ p familias 7 leuitā a uicesimo āno 7 supra p ordines 7 turmas suas: uniuersoq; multitudini tā uxorib⁹ q̄ liberis eoz utriusq; sexus fideliter cibi de his q̄ scīficata fuerāt pbebāt. Sed 7 filioz aaron per agros 7 suburbana urbiū singl̄az dispositi erāt uiri q̄ ptes distribuerēt uniuerso sexui masculio de sacerdotib⁹ 7 leuitis. Fecit g̃ ezechias univsa q̄ dixim⁹ i ōi iuda: opatusq; ē bonū 7 rectū 7 uerū coram dño deo suo: in uniuersa cultura mīsterij domus dñi iuxta legem 7 cerimonias: uolēs requirere deum suum in toto corde suo. Fecitq; 7 prosperatus est.

.XXXII.

Post que 7 huiuscemodi ueritatem venit sennacherib rex assyriorum: 7 ingressus iudā obsedit ciuitates mūitas: uolens eas capē. Qđ cū uidisset ezechias uēisse. s. sennacherib 7 totū belli ipetū uerti cōtra irl̄m: inito cum principib⁹ psilio uirisq;

fōtissimis: ut obturarēt capita fōtiū q̄ erāt extra urbē: z hoc oīuz decernēte sñia cōgregauit plūmā mltitudinē: z obturauerūt cūctos fōtes z riuū q̄ fluebat i medio tre dicentes: Ne ueniāt reges assyrioz: z inueniāt aq̄z abūdātiā. Edificauit q̄s agēs idustrie ōnem muz: q̄ fuerat dissipat': z extruxit turres ō sup z forisec' altez murum. Instaurauitq̄z mello in ciuitate dauid: z fecit uniuersi generi armaturā z clypeos. Cōstituitq̄z pncipes bellatorū i exercitu: z ꝓuocauit uniuersos i platea porte ciuitatis ac locut' ē ad cō eoz dicēs: Virilit agite z ꝑfortamini: noli te timē: nec paueat regē assyrioz z uniuersā multitudinē q̄ ē cū eo. Mlto.n. plēs nobiscū sūt q̄ cū illo. Cū illo.n. ē brachiū carneū: nobiscū dñs de' nr̄ q̄ auxiliato ē nr̄: pugnatq̄z ꝓ nob'. Cōfortatusq̄z ē ppl's huiusce mōi uerb' egechie regis iuda. Que postq̄ gesta sūt: misit sēnacherib rex assyrioz suos suos irlm: ipse.n. cū uniuerso exercitu obsidebat lachis: ad egechiā regē iuda: z ad oēz pplm q̄ erat i urbe dicēs: Hec dicit sēnacherib rex assyriorū. In q̄ bñtes fiduciā sedet obsessi i irlm: Nū egechias decepit uos: ut tradat morti i fame z siti: affirmās q̄ dñus de' uř liberet uos de manu regi assyriorū: Nūqd ñ iste ē egechias q̄ destruxit excelsa illi' z altaria: z ꝑcepit iud z irlm dicēs: corā altari uno adorabit z i ipo cōburet icēsū: An ignoratis q̄ ego feceri z ꝑres mei cūctis traz pplis: Nūqd ꝑualuerūt dij gētiū oīuz q̄s trarū liare regionē suā de manu mea: Quis ē de uniuersis dijs gētū q̄s uastauerūt ꝑres mei q̄ potuerit eruere pplm suum de manu mea: ut possit ēt deus uř eruē uos de hac manu: Nō uos ḡ decipiat egechias: nec uana persuasione deludat: neq̄z credat ei. Si.n. nullus potuit de' cūctarum gentium atq̄z regionū liberare ppl'm suum de manu mea z de manu ꝑum meorum: consequēter nec deus ui poterit eruere uos de hac manu. Sed z alia mlta locuti sunt serui eius ꝓtra dñz deū: z ꝓtra egechiam fuuz ei'. Epl'as q̄s scripsit plenas blasphemie in dñm deuz isrl: z locut' ē aduersū eū. Sicut dij gentiū ceterarū non potuerunt liberare ppl'm suū de manu mea: sic z de' egechie eruere nō poterit ppl'uz suuz de manu ista. Insuper z clamore magno lingua iudaica ꝓtra ppl'm q̄ sedebat i mur irlz psonabat: ut terreret eos z capēt ciuitatē. Locutusq̄z ē ꝓtra deū isrl: sicut aduersū deos ppl'oruz tre opa manuū hoīuz. Orauerūt igī egechias rex z isaias filī' amos pphetes adūsum hāc blasphemiā: ac uociferati sūt usz in celū. Et misit dñs āgelū suū: q̄ pcussit oēz uirū robustū z bellatorē z pncipē exercit' regi assyriorū: reuersusq̄z est cū ignominia i trā suā. Cūq̄z igressus eēt domū dei sui: filij q̄' egressi fuerāt de utero ei' iterfecerūt eū gladio. Saluauitq̄z dñs egechiā z hitatores irlm ō manu sennacherib regi assyrioz z de mānu oīuz: z ꝑstitit ei q̄tē ꝑ circuitū. Mlti etiaz deferebāt hostias z sacrificia dño i irlm: et munera egechie regi iuda. Qui exaltat' ē p' hec corā cūct' gētib'. In dieb' ill' egrotauit egechias usq̄z ad mortē: z orauit dñz. Exaudiuitq̄z eū z dedit ei signū: sz nō iuxta bñficia q̄ accepat retribuit: q̄ eleuatū ē cor ei'. Et fca ē ꝓtra eū ira z ꝓtra iudā z irlm. Humiliatusq̄z ē postea: eo q̄ exaltatū fuisset cō ei' tā ipse q̄ hitatores irlm: z iccirco nō uēit sup eos ira dñi i dieb' egechie. Fuit aūt egechias diues z iclyt' ualō: z thesauros sibi plīmos cōgregauit argēti z auri z lapidis ꝑciosi aromatū z armorū uniuersi generi z uasoz magni ꝑcij: apothecas q̄s frumēti uini z olei z ꝑsepia oīuz iumētoz: caulasq̄z pecorib' z urbes sex edificauit. Habebat q̄ppe greges ouiū z armētoz innumerabiles: eo q̄ disset ei dñs substātiā multā nimis. Ipse ē egechias q̄ obturauit supiorē fontē aq̄z gyon: z auertit eas subt' ad occidētē urbis dauid. In oīb' opib' suis fecit ꝑspe q̄ uoluit. Attñ i legatione pncipū babylonis q̄ missi fuerāt ad eū: ut itrogarēt ō portento q̄ ciderat sup trā: dēliq̄t eū dñs: ut tentaret: et nota fierēt oia q̄ erāt i corde ei'. Reliq̄ aūt sermonū egechie z miarū ei' scripta sūt i uisiōe isaie filij amos pphete z i libro regū iuda z isrl. Dormiuit q̄s egechias cū ꝑib' suis: z sepelierūt eū supra sepulchra filioꝝ dauid. Et celebrauit eius exequias uniuersus iuda z omnes habitatores hierusalem regnauitq̄z manasses filius eius pro eo.

.XXXIII.

Duodecim annorum erat manasses: cum regnare cepisset: z quinquaginta quinq̄z annis regnauit in hierusalem. Fecit aūt malum coram dño iuxta abominationes gentium quas subuertit domin' coram filijs israel: z conuersus instaurauit excelsa que demolitus fuerat ezechias pater

eius:construxitq; aras baalī:7 fecē lucos et adorauit ōem militiā celi 7 coluit eā. Edifi cauit q; altaria i domo dñi:ō q̄ dixerat dñs: i irl'm erit nomē meū i ētnū. Edificauit aūt ea cūcto exercitui celi in duob' atrijs dom' dñi:trāsireq; fecē filios suos p ignē i ualle bē hennon. Obſuabat sōnia:sectabat auguria maleficis artibus ifuiebat. Habebat secū magos 7 icantatores:multaq; mala opat' ē corā dño:ut iritaret eū. Sculptile q; 7 cō flatile signū posuit i domo dñi: ō q̄ locutus ē dñs ad dauid 7 ad salomonē filium ei'dicēs: In domo hac 7 i irl'z quā elegi ō cūctī ē bub' ifrl' ponā nomē meū i sēpitnuz: 7 mo uē nō faciā pedē ifrl' de tra quā tradidi pī b' eoz:ita dūtaxat si custodierit facē q̄ pce pi eis cūctāq; legem 7 cerimonias atq; iudicia q̄ mādaui p manū moysi. Igē manasses seduxit iudā 7 hiratores irl'm:ut facēt ma lū sup ōes gētes:q̄s subuerterat dñs a facie filioz ifrl'. Locutusq; ē dñs ad eū 7 ad ppl'z illius:7 attendere noluerūt. Iccirco supin duxit eis pncipes exercit' regis assyrioz:ce perūtq; manassen:7 uinctū catenis atq; cō pedib' duxerūt i babylonē. Qui postq; coā gustatus ē orauit dñm deū suū:7 egit pñiā ualde corā deo p'ium suoz. Depcatusq; est eū 7 obsecrauit intente 7 exaudiuit oōnez ei':reduxitq; eū irl'm i regnū suū:7 cognouit manasses:q; dñs ipse ēet de'. Post hoc edificauit murū extra ciuitatē dauid ad occidētē gyō in cōualle ab introitu porte pisci uz p circuitū usq; ad ophel:7 exaltauit illū uehemēt. Cōstituitq; pncipes exercit' i cūctis ciuitatib' iuda munit':7 abstulit deos a lienos 7 simulacrū de domo dñi:aras q̄q; q̄s fecerat i mōte dom' dñi 7 in irl'm:7 proiē oia extra urbē. Porro istauravit altaī dñi: 7 imolauit sup illud uictimas 7 pacifica et laudē:pcepitq; iude ut seruiret dño deo isl'. Attamē adhuc pplus imolabat in excelsis dño deo suo. Reliq̄ aūt gestoz manasse 7 oscratio ei' ad deū suū:vba q̄q; uidētiū q̄ loquebantur ad eū i noīe dñi dei isrl' ptinēt in ſmonibus regum isrl'. Ōro q̄q; ei' 7 exaudi tio 7 cūcta pcā atq; cōtēpt':loca ēt in quibus edificauit excelsa 7 fecit lucos 7 statuas añq; ageret pñiam:scripta sūt i ſmōib' oçai. Dormiuit q̄ manasses cū p'ibus suis: 7 sepelierunt eum in domo sua:regnauitq; pro eo filius eius amon. Vigintiduoz annoz erat amon cū regnā cepisset:et duob' annis regnauit i irl'm. Fecitq; malum i conspectu dñi sicut fecerat manasses p' ei' : et cūctis idolis q̄ manasses fuerat fabricat': imolauit atq; seruiuit:et nō ē reuerit' faciem dñi:sicut reuerit' ē manasses p' ei': et multo maiora deliqt. Cūq; cōuiuassent adu'sus eū serui sui: interfecerūt eū i domo sua: Pō:o relīq̄ ppli m'tituo ccsis his:q̄ amon pcusserat: pstituit regē iosiam filiū eius pro eo.

Octo ānoz erat iosias cū ccc.xxxiiii. regnare cepisset:7 triginta 7 uno ānō regnauit i irl'z. Fecitq; qō erat rectū i pspectu dñi:7 ābulauit in uijs dauid p'is sui:nō declinauit neq; ad dexterā neq; ad sinistrā. Octauo aūt ānō regni sui cuz adhuc eēt puer cepit q̄rē deū p'is sui dauid: 7 duodecio ānō postq̄ regnare cepat mūdauit iudaz 7 irl'm ab excelsis 7 lucis simulacrisq; 7 sculptilib'. Destruxerūtq; corā eo aras baalim 7 simulacra q̄ suppposita fuerant demoliti sūt. Lucos ēt 7 sculptilia succidit atq; cōminuit:7 super cumulos eoz q̄ eis imolare pſuerat fragmēta dispsit. Ossa pt̄ea sacerdotū cōbussit i altarib' idoloz:mūdauitq; iudā 7 irl'm. Pz 7 i urb' manasse 7 ephra im 7 simeon usq; neptali cūcta subvtit. Cū q; altaria dissipasset:7 lucos 7 sculptilia ptriuisset i frusta: cūctaq; delubra demolitus ēet de uniuersa terra isrl':reuersus ē i irl'm. Igē ānō octauodecio regni sui mūdata iam tra 7 tēplo dñi:misit saphā filiū eselie 7 maasiā pncipē ciuitatis 7 ioha filiū ioachaz a comtarijs:ut instaurarēt domū dñi dei sui. Qui uenerūt ad helchiā sacerdotē magnū acceptaq; ab eo pecūia q̄ illata fuerat in domū dñi:7 quā cōgregauerāt leuite 7 ianitores de manasse 7 ephraī 7 uniuersis reliq̄is isrl':ab oī q̄z iuda 7 bēiami 7 habitatoribus irl'm tradiderunt in manibus eorum q̄ prerant operarijs i domo dñi:ut instaurarēt templum 7 infirma quecq; sarcirent. Et illi dederunt eam artificibus 7 cemētarijs: ut emerent lapides 7 lapicidinis 7 ligna ad cōmissuras edificij 7 ad contignationem domorū quas destruxerant reges iuda. Qui fideliter cūcta faciebāt. Erāt aūt prepositi opantiuz iadab 7 abdias de filijs merari 7 charias 7 mosollā ō filijs caath:q̄ urgebāt op':ōes leuite scientes organis canere. Super eos vo q̄ ad diuersos usus onera portabant:erāt scribe 7 magīi ō leuit' ianitores. Cūq; efferrent pecuniam:que illata fuerat

i tẽplũ dñi reppit helchias sacerdos libruz
legis dñi q̃ dat⁹ fuerat p manũ moysi: ⁊ ait
ad saphan scribã: Librũ legis inueni i domo
dñi. Et tradidit ei. At ille intulit uolum̃ ad
regẽ ⁊ nũciauit ei dicẽs: Opia q̃ dedisti i ma-
nu fuoz tuoz eẽ cõplẽt. Argẽtũ qõ reptũ
ẽ i domo dñi ꝓflauerũt: datũq; ẽ ꝓfectis ar-
tificũ ⁊ diuersa opa fabricantiũ: ꝓterea tra
didit mihi helchias sacerdos hũc librum.
Quẽ cũ rege põte recitasset: audissetq; ille
vba legis: scidit uestimenta sua: ⁊ ꝓcepit hel
chie ⁊ aichan filio saphan ⁊ abdõ filio mi
cha saphan q̃z scribe ⁊ asaie fuo regi dicẽs:
Jte ⁊ orate dñm ꝓ me ⁊ ꝓ reliq̃is isrl' ⁊ iu-
da sup uniuersis ſmõib⁹ libri istũ⁹ q̃ reptus
ẽ. Magn⁹. n. furor dñi stillauit sup nos: eo
q̃ nõ custodierit pres nr̃i vba dñi: ut facẽt
oia q̃ scripta sũt i isto uolumie. Albũt ḡ hel
chias ⁊ hi q̃ sil'a rege missi fuerant ad oldã
ꝓpheten uxorẽ sellũ filij thecuath filij aras
custodis uestiũ: q̃ habitabat i irlm i sa: ⁊ locu
ti sunt ei uerba q̃ supra nar̃auim⁹. At illa
rñdit eis: Hec dic dñs deus isrl: Dicite uiro
q̃ misit uos ad me: Hec dic dñs: Ecce ego i-
ducã mala sr̃ locũ istũ ⁊ sr̃ habitatores eⁱ⁹: cũc
taq; maledicta q̃ scripta sr̃ i libro hoc quez
legerũt corã rege iuda: q̃ dereliq̃rũt me et
sacrificauerũt dijs alicis ut me ad iracũdiã
ꝓuocarent i cũctis opibus manuũ suaz. Jc
circo stillabit furor me⁹ sup locũ istũ: ⁊ nõ
extinguetur. Ad regẽ ãt iuda q̃ misit uos p
dño deprecãdo sic loq̃mini. Hec dicit dñus
de⁹ isrl: Quñ audisti vba uoluminis atq; e-
mollitũ ẽ cor tuũ ⁊ hũiliat⁹ es i ꝓspectu dñi
sup his q̃ dicta sũt ꝓ tra locũ hũc ⁊ habita-
res irlm: reueritusq; facie meã scidisti uesti
mẽta tua ⁊ fleuisti coraz me: ego q̃z exaudi-
ui te dicit dñs. Jã. n. colligã te ad pres tuos
⁊ iferer⁊ i sepulchrũ tuũ i pace: nec uidebũt
oculi tui oẽ malũ q̃ ego iducturꝰ sum sup
locũ istũ ⁊ super habitatores eius. Rettule
rũt itaq; regi cuncta q̃ dixerat. At ille cõu
catis uniuersis maioribus natu iuda ⁊ irlz
ascendit in domum dñi: unaq; ões uiri iu
da ⁊ habitatores irlm sacerdotes ⁊ leuite ⁊
cunctus populus a minimo usq; ad maxi-
mum. Quibus audientibus in domo dñi
legit rex oia uerba uoluminis: ⁊ stans i tri-
bũali suo percussit fedus corã dño: ut am
bularet post eum ⁊ custodiret precepta ⁊ te
stimõia ⁊ iustificatiões eⁱ⁹ i toto corde suo
⁊ in tota anima sua: faceretq; q̃ scripta sũt
in uoluminе illo q̃ legerat. Adiurauit q̃z
sup hoc ões q̃ repti fuerant i irlm ⁊ bẽia-
mi: ⁊ fecerũt habitatores irlm iuxta pactum
dñi dei pr̃z suoz. Abstulit ḡ iosias cũctas
abominationes de univsis regiõib⁹ filiorũ
isrl: ⁊ fecit oes q̃ residui erãt i isrl fuire dño
deo suo. Cũctis diebꝰ uite eⁱ⁹ nõ recesserũt
a dño deo pr̃um suoz. ¶ .XXXV.

Fecit ãt iosias in irlz phase dño: qõ i-
molatũ ẽ q̃rtadecia die mẽsis pmi. Et
ꝓstituit sacerdotes i officijs suis: hortatus-
q; ẽ eos ut ministrarẽt i domo dñi. Leuit̃ q̃z
ad q̃z eruditionẽ oĩs isrl' scificabat dño: lo
cut⁹ ẽ: Ponite arcã i scuario tẽplı: qõ edifi-
cauit salomon filꝰ dauid rex isrl. Nleq; eiz
eã ultra portabit̃. Nũc ḡ ministrate dño deo
uõ ⁊ pplo ei⁹ isrl: ⁊ ꝓparate uos p domos
⁊ cognationes uãs i diuisiõib⁹ singlozz sic
ꝓcepit dauid rex isrl: ⁊ descripsit salomõ fi
li⁹ ei⁹: ⁊ ministrate i scuario p fãilias turmas
q̃z leuiticas: ⁊ scificati ũmolate phase. Fies
ẽt uõs ut possint iuxta vba q̃ locut⁹ ẽ dñs
i manu moysi facere ꝓparate. Dedit ꝓterea
iosias oĩ pplo q̃ ibi fuerat iuẽt i solẽnitate
phase agnos ⁊ hedos de gregib⁹ ⁊ reliq̃ pe
coris trigita milia bouũ q̃z tria milia. Hec õ
regis uniuersa substãtia. Duces q̃z eⁱ⁹ spõte
q̃ nouerãt obtulerũt tã pplo q̃ sacerdoti-
bus ⁊ leuitis. Porro helchias ⁊ zacharias
⁊ iehihel ꝓncipes dom⁹ dñi dederũt sacer-
dotibus ad faciẽdũ phase pecora cõmixtiz
duo milia sexcẽta ⁊ boues trecẽtos. Chone
nias aũt ⁊ semeias ẽt ⁊ nathanahel fres eⁱ⁹
necnon asabias ⁊ iahihel ⁊ ioçabad princi
pes leuitarum: dederũt ceẽis leuitis ad cele
brandũ phase quinq; milia pecorũ ⁊ boues
q̃ngentos. Preparatũq; ẽ misteriũ ⁊ steterũt
sacerdotes i officio suo: leuite q̃z in turmis
iuxta regi ꝓperiũ: ũmolatũ ẽ phase. Aspsert
q̃z sacerdotes manꝰ suas sanguine: ⁊ leuite
detraxerũt pelles holocaustoz: ⁊ separaue
rũt ea: ut darent p domos ⁊ fãilias singulo
rũ ⁊ offerẽt dño sicut scriptũ ẽ i libro moy
si. De bob⁹ q̃z fecerũt sil'r. Et assauerũt pha
se super ignẽ: iuxta qõ i lege scriptũ ẽ. Pacifi
cas vo hostias coxerũt i lebetis ⁊ cacabis
⁊ ollis: ⁊ festinato distribuerũt uniuerse ple
bi: sibi ãt ⁊ sacerdotibus postea parauerũt.
Nam in oblatione holocaustorum ⁊ adi
pum usq; ad noctem sacerdotes fuerunt
occupati: vnde ⁊ leuite sibi et sacerdotibus

filijs aaron parauerūt nouissimis. Porro
cātores filij asaph stabāt i ordīe suo: iuxta
p̄ceptū dauid ⁊ asaph ⁊ eman ⁊ ydithun ꝓ
phetaꝝ regꝫ dauid. Janitores v̄o ꝑ portas
singl̄as obseruabāt: ita ut nec pūcto q̄dē di
scedēnt a misterio. Quāobrē ⁊ fr̄es eoꝝ le-
uite parauerūt eis cibos. Oīs igr̄ cult̄a dn̄i
rite cōpleta ē i die illa: ut facēnt phase: ⁊ of-
ferrēt holocausta sup altare dn̄i iuxta p̄cep
tū regꝫ iosie. Fecerūtq; filij isrl̄ qui repti fue
rāt ibi phase i tp̄e illo ⁊ solēnitatē azimoꝝ
septē dieb⁹. Non fuit phase sil̄e huic i isrl̄ a
dieb⁹ samuel̄ ꝓphete. sz nec q̄sq̄ de cūctꝫ re-
gib⁹ isrl̄ fec̄ phase sicut iosias sacerdotib⁹ ⁊
leuitꝫ ⁊ oī iude ⁊ isrl̄ q̄ rept⁹ fuerat ⁊ hītāti-
b⁹ in irl̄m. Octauodecīo āno r̄gni iosie hoc
phase celebratū ē. Postq̄ īstaurauerat iosi
as tēplū: ascēdit nechao rex egypti ad pu-
gnādū i carchamis iuxta euphratē: ⁊ ꝓces-
sit i occursū ei⁹ iosias. At ille missis ad eū
nūcijs ait: Quid mihi ⁊ tibi rex iuda? Non
aduersū te hodie uenio: sz ꝯtra aliā pugno
domū: ad quaz me de⁹ festinato ire p̄cepit.
Desine adv̄sū deū facē q̄ mecū ē: ne it̄ficiat
te. Noluit iosias reuerti sz p̄parauit ꝯtra e-
uz bellū: nec acq̄euit s̄mōib⁹ nechao ex ore
dei: ueꝝ prexit ut dimicaret i cāpo maged-
do. Ibiq; uulnerat⁹ a sagittarijs dixit pue-
rꝫ suis: Educite me de p̄lio: q̄r oppido ul̄ne-
rat⁹ sū. Qui trāstulerūt eū d̄ curru i alterū
currū q̄ seq̄bat̄ eum more regio: ⁊ asporta-
uerūt eū i irl̄m. Mortuusq; ē ⁊ sepultus in
mausoleo p̄rum suoꝝ: ⁊ uniuersus iuda et
irl̄m luxerūt eū: hieremias maxīe cui⁹ ōes
cātores atq; cātatrices usq; i p̄ntē diē lamē
tatiōes sup iosiā replicāt: ⁊ q̄si lex obtinuit
i isrl̄. Ecce scriptū fert̄ in lamētatiōib⁹. Reli
q̄ āt s̄monū iosie ⁊ misericordiarum eius q̄
lege precepta sunt domini: opera q̄z illius
prima ⁊ nouissima scripta sunt in libro re-
gum iuda ⁊ israel. ¶ .XXXVI

Tulit g̊ ppl̄s t̄re ioachaç filiū iosie ⁊ cō
stituit regē ꝓ p̄re suo i irl̄m. Uigintitū
ānoꝝ erat ioachaç cū regnare cepisset: ⁊ tri
b⁹ mēsib⁹ regnauit i irl̄m. Amouit āt eum
rex egypti cū uenisset i irl̄m ⁊ cōdēnauit ter
rā cētū talētis argēti ⁊ talēto auri. Cōstitu-
itq; ꝓ eo regē eliachim fratrē ei⁹ sup iudā
⁊ irl̄m: ⁊ uertit nom̄ ei⁹ ioachim. Ip̄z v̄o io
achaç tulit secū: ⁊ adduxit i egyptū. Uigīti
q̄nq; annoꝝ erat ioachim cū regnare cepis
set: ⁊ undecī ānis regnauit i irl̄m. Fecq; ma
lū corā dn̄o deo suo. Cōtra hūc ascēdit na
buchodonosor rex chaldeoꝝ: ⁊ uinctū ca-
tenis duxit i babylonē: ad quaz ⁊ uasa dn̄i
trāstulit ⁊ posuit ea i tēplo suo. Reliq̄ āt v̄-
boꝝ ioachim ⁊ abominationū ei⁹ q̄s opa-
t⁹ ē: ⁊ q̄ iuēta sūt i eo ꝯtinent̄ i libro regū iu
da ⁊ isrl̄. Regnauit āt ioachiz fili⁹ ei⁹ ꝓ eo.
Octo ānoꝝ erat ioachim cū regnare cepis-
set: ⁊ trib⁹ mēsibus ac decē diebus regnauit
i irl̄m: fecitq; malū i cōspectu dn̄i. Cūq; an
ni circul⁹ uolueret̄: misit nabuchodonosor
rex nūcios q̄ ⁊ adduxerūt eū i babylonē: as
portatꝫ sil̄ p̄ciosissimis uasis dom⁹ dn̄i. Re
gē v̄o cōstituit sedechiā p̄rūū ei⁹ sup iudā et
irl̄m. Uiginti ⁊ uni⁹ āni erat sedechias cuz
regnare cepisset: ⁊ undecī ānis regnauit in
irl̄m. Fecq; malū i ocul̄ dn̄i dei sui nec eru-
buit faciē hieremie ꝓphete loquētꝫ ad se ex-
ore dn̄i. A rege q̄z nabuchodonosor r̄cessit
qui adiurauerat eū per deū ⁊ īdurauit cer-
uicē suā ⁊ cor: ut ñ rev̄tēt̄ ad dn̄m deū isrl̄.
Sz ⁊ uniuersi p̄ncipes sacerdotū ⁊ ppl̄us p̄
uaricati sūt iniq; iuxta uniuersas abomīa
tiones gētiū ⁊ polluerūt domū dn̄i quā sc̄i-
ficauerat sibi i irl̄m. Mittebat āt dn̄s deus
p̄rum suoꝝ ad illos ꝑ manū nūciorū suoꝝ
de nocte cōsurgēs ⁊ q̄tidie cōmonens: eo q̄
parcēt ppl̄o ⁊ hītacl̄o suo. At illi subsanna
bāt nūcios dei ⁊ paruipendebāt s̄mōes ei⁹:
illudebātq; ꝓphetꝫ: donec ascēdēt furō dn̄i
i ppl̄z eius ⁊ eēt nulla curatio. Adduxit. n.
sup eos regē chaldeoꝝ: ⁊ interfecit iuuenes
eoꝝ gladio i domo sc̄uarij. Nō ē mist⁹ ado
lescētis ⁊ uirginis ⁊ senis nec decrepiti q̄dē
sz ōes tradidit i māib⁹ ei⁹ uniuersaq; uasa
domus dn̄i tam maiora q̄ mīora ⁊ thesau
ros tēpli ⁊ regꝫ ⁊ p̄ncipū trāstulit in babylo
nem. Incenderūt hostes domuz dei: destru
xerūtq; murum irl̄m. Uniuersas turrea cō
busserunt: ⁊ quicquid preciosum fuerat de
moliti sunt. Siq̄s euaserat gladium duct⁹ i
babylonē s̄uiuit regi ⁊ filijs eius: donec im
paret rex p̄sarū: ⁊ cōpleret̄ s̄mo dn̄i ex ore
hieremie: ⁊ celebraret t̄ra sabbata sua. Cūc
tis enim diebus desolationis egit sabbatuz
usq; dum cōplerent̄ septuagīta anni. Anno
āt prīo cyri regis persarum ad explendū s̄-
monez dn̄i quē locutus fuerat per os hiere
mie suscitauit dn̄us sp̄m cyri regꝫ persaruz
qui iussit p̄dicari i uniuerso regno suo etiā
per scripturā dicens: Hec dicit cyrus rex p̄-
sarum: Oīa regna terre dedit mihi domin⁹

de⁹ celi ⁊ ipse precepit mihi ut edificarez ei domū i ierl̄m q̄ ē i iudea. Quis ex uob⁹ est in oī pp̄lo eius: ſit dñs deus suus cum eo et ascendat.

Explicit liber Habreiamin siue Paralipomenon secūdus. Incipit oīo manasses regi iuda: cum captus teneretur in babylone.

Omine de⁹ oīpotēs pr̄um nr̄oz abraam ysaac ⁊ iacob ⁊ semini eoz iusto: q̄ feciſti celū ⁊ trā cū oī ornatu eoz: q̄ signasti mare vbo precepti tui: q̄ cōcluſiſti abyſſū ⁊ signasti t̄ribili ⁊ laudabili nōi tuo quē oēs pauent ⁊ tremūt a vultu uirtutū tue: ⁊ i ſuſtētabilis ira ſup pc̄ores cōminationis tue: īmensa vo ⁊ iuestigabilis mia p̄miſſionis tue: q̄m tu es dñs altiſſim⁹ ſup oēm t̄zā lōganimis: ⁊ multū miſericors ⁊ penitēs ſr̄ maliciam hoīum. Tu ār dñe ſm bonitatez tuā p̄miſiſti p̄niaz remiſſiōis pc̄oz: ⁊ tu ō us iuſtoz nō poſuiſti p̄niam iuſt̄: abraam ysaac ⁊ iacob: bis q̄ tibi nō peccauerūt: q̄m peccaui ſup numez arene mar̄ multiplicate ſūt iniq̄tates mee: incuruat⁹ ſum m̄lto ui clo ferr̄i: ⁊ nō est īſpiratio mihi: q̄z excitaui iracūdiā tuā ⁊ malū corā te feci ſtatuēs abominationes ⁊ multiplicās offēſiones. Et nūc flecto genua cōdis mei precās ad te bonitatem dñe. Peccaui dñe peccaui: ⁊ iniq̄tatē meā agnoſco. Peto rogās te dñe remitte mihi remitte mihi: ne ſil̄ pdas me cum iniq̄tatib⁹ meis: neq; i etnū refues mala mihi: q̄z īdignū ſaluabis me ſm magnā miaz tuā: ⁊ laudabo te ſēp oībus dieb⁹ uite mee: q̄m te laudat oīs uirt⁹ celoz: ⁊ tibi ē glia i ſecula ſeculorū amen.

Explicit oīo manasses regis iuda. Incipit p̄fatio bt̄i Hieronymi p̄sbyt̄i i librū Eſdre.

Trū difficile ſit facē quod poſcit⁹ an negare necdum ſtatui. Naz uob⁹ aliq̄d ipe rātib⁹ ānuere ſñie ē: ⁊ magnitudo oneris ipoſiti ira ceruices p̄mit: ut ante ſub faſce ruendum ſit q̄ leuādū. Accedunt ad hoc inuidorum ſtudia: q̄ omne q̄ deſcribimus reprehēdendū putant. Et interdum p̄ tra ſe p̄ſcia repugnante publice lacerāt q̄ occulte legūt: in tātū ut clamare cōpellar ⁊ dicē: Dñe lib̄a aiam meā a labiis iniq̄s ⁊ a lingua doloſa. Tert⁹ ān⁹ ē q̄ ſēp ſcribēdo atz reſcribēdo ut eſdre librū ⁊ heſter uob⁹ de hebreo trāſferā: q̄ſi non hēatis greca ⁊ latina uolumia aut q̄cq̄d illud ē q̄ a nob⁹ uertit nō ſtati ab oībus p̄ſpuēdū ſit. Fruſtra ār ut ait q̄dā niti neq; aliud fatigando niſi oduz q̄rere extreme demētie ē. Itaq; obſecro uos mi dommon ⁊ rogatiane cariſſimi: ut p̄uata lectione p̄tēti libros nō efferatis i publicū: nec faſtidioſis cibos īgeratis: uitetiſq; e orū ſupercilia: q̄ iudicare tm̄ de alijs ⁊ ipſi facere nihil nouerūt. Q̄d ār fr̄um ſūt q̄bus nr̄a nō diſplicēt: his tribuatis exēplar amonētes ut hebrea noia q̄z grādis i hoc uolumie copia ē: diſtincte ⁊ p ītualia trāſcribāt. Nihil.n. proderit emēdaſſe librū niſi emendatio librarioz diligētia p̄fuer. Nec quēq; moueat q⁹ un⁹ a nob⁹ liber edit⁹ ē: nec apocryphorū t̄rū ⁊ q̄rti libri ſonijs delectentur q: ⁊ apd hebreos eſdre neemieq; ſermōes i unū uolumē coartāt: ⁊ q̄ nō hñt apud illos nec de uigitiq̄ttuo ſenib⁹ ſt̄ pcul abijciēda. Q̄d ār ſeptuagita uob⁹ opposuerit it̄pres: q̄z exēplarīa uarietas ipa lacerata ⁊ eue: ſa demōſtrat: nec pōt utiq; uez aſſeri q̄ diſſū ē: mittite eū ad euangelia: i q̄b⁹ multa pnūt q̄ſi de ueteri teſtamēto q̄ apud ſeptuagita it̄pres nō hñt: uelut illud q̄m naza: eus uocabit: ⁊ ex egypto uocaui filiū meū: ⁊ uidebunt i quē cōpunxerūt multaq; alia q̄ lationi opi refuamus: ⁊ q̄rite ab eo ubi ſcripta ſūt. Cūq; pferre non potuerit uos legite de his exēplarib⁹ q̄ nup a nob⁹ edita maledicoz q̄tidie linguis p̄fodiūt: Dz ut ad cōpēdiū ueniā: certe q̄ illatur⁹ ſū equiſſimus ē. Edidi aliq̄d q̄ nō hēt i greco: aut aliter hēt q̄ a me uersū ē. Quid intēptez laniāt: Intro gēt hebreos: ⁊ ipis auctorib⁹ trāſlatiōi mee uel arrogent uel derogēt fidem. Porro aliud est ſi clauſis q̄ oī oculis mihi uolunt maledicere: ⁊ non imitantur grecorum ſtudiuz ⁊ beniuolentiam: qui poſt ſeptuagita tranſlatores iam chr̄iſti euangelio coruſcante iudeos ⁊ hebionitas legis ueteris interp̄tes aquilam uidelicet ⁊ ſymmachū ⁊ theodotionez ⁊ cuioſe legunt: ⁊ per originis labōrē in exaplois eccleſijs dedicarunt. Quāto magis latini grati eſſe deberent: q⁹ exultantem cernerent greciam a ſe aliquid mutuari: Primū.n. magnorū ſumptuū ē ⁊ īfinite difficultatis exemplaria poſſe hīc oia.

deinō ēt q̄ hūerīt ꝛ hebreū ꝑmōis ignari sīt: magis errabūt: ignorātes q̄s e multū ueriꝰ dixerīt. Qō ēt sapiētissimo cuidā nup apō grecos accidit: ut int̄dum scripture sesū relinquēs: uniuscuiuslibet it̄pretis seq̄ret errorē. Nos āt q̄ hebree ligue saltē paruā hēm⁹ sciam: ꝛ latinus nobis utcūq; ꝑmo ñ deest: ꝛ de alīs magis possum⁹ iudicare: ꝛ ea q̄ ipsi intellim⁹ in nāa lingua promē. Itaq; licet hydra sibilet: uictorq; synon incendia iactet: nūq̄ meū iuuante christo silebit eloquiuz: etiā precisa ligua balbutiet. Legāt q̄ uolūt: q̄ nolunt abīciāt. Euentilēt apices: līas calumnientur. Magis uīa caritate prouocabor ad studium: q̄ illoꝝ detractiōe ꝛ odio deterrebor.

¶ Explicit prefatio. Incipit liber esdre primus. Capl'm. I.

In anno primo cyri regis psa: nm ut cōpleret v̄bum dn̄i ex ore hieremie: suscitauit dn̄s sp̄z cyri regis psaꝝ: ꝛ trāsduxit uocē i ōni regno suo ēt p scripturā dicēs: Hec dic̄ cyrus rex psaꝝ: Oia regna t̄re ōdit mihi dn̄s de⁹ celi: ꝛ ipse ꝑcepit mihi ut edificarē ei domū i ir'lm q̄ ē i iudea. Quis ē in uob̄ de uniuerso pp'lo ei⁹? Sit dn̄s ill⁹ cuz eo. Ascēdat i ir'lm q̄ ē i iudea: ꝛ edificet domū dei isr'l. ipse ē de⁹ q̄ ē i ir'lm. Et ōes reliq̄ i cūct̄ loc̄ ubicūq; hītant adiuuēt euz uiri de loco suo argēto ꝛ auro ꝛ substantia ꝛ pecorib⁹: excepto qō uolūtarie offerīt templo dei qō ē i ir'lm. Et surrexerūt ꝓncipes ꝓuz de iuda ꝛ bēiamī ꝛ sacerdotes ꝛ leuite: ꝛ ōnis cuius suscitauit de⁹ sp̄m: ut ascēdēt ad edificādū tēplū dn̄i qō erat i ir'lm. Univ̄si q̄ erāt i circuitu adiuuerūt man⁹ eoꝝ i uasis argēteis ꝛ aureis i substātia ꝛ iumēt̄ i supellectili exceptis his q̄ spōte obtulerāt. Rex q̄ cyr⁹ protulit uasa tēpli dn̄i q̄ tulerat nabuchodonosor de ir'lm: ꝛ posuerat ea in tēplo dei sui. Protulit aūt ea cyrus rex psarū per manū mithridat̄ filij gaçabar: ꝛ annūerauit ea sasabasar principi iude: ꝛ hic ē nūer⁹ eorum. Phiale auree triginta: phialle argētee mille: cultri uigintinouē cyphi auzei triginta cyphi argentei secūdi q̄dringenti decē uasa alia mille. Oia uasa aurea ꝛ argētea q̄nq; milia q̄dringenta. Vniuersa tulit sasabasar cū his q̄ ascēdebant de trasmigratōe babylonis in ir'lm. ¶ .II.

Hij sūt āt puīcie filij q̄ ascēderūt de captiuitate quā trāstulerat nabuchodonosor rex babylōis i babylonē: ꝛ reuersi sē in ir'lm ꝛ iudea unusq̄sq; i ciuitatē suā: qui uenerūt cū çorobabel ꝛ iesua neemia saraia rabelaia mardochai belsan mesphar beguai reum baana. Numer⁹ uiroꝝ ppli isr'l. Filij phares: duo milia cētū septuagitaduo. Filij arethi septigenti septuagitaq̄nq;. Filij gersephatia: trecēti septuagitaq̄nq;. Filij saphacia: trecēti septuagintaduo. Filij area: septigēti septuagintaq̄nq;. Filij phet moab filioꝝ iosue octingēti: ioab duo milia octingēti duodeci. Filij helaz: mille ducenti q̄nq̄gitaq̄ttuor. Filij çethua: nōgētiq̄dragitaquinq;. Filij çachai: septigenti sexagita. Filij bai: sexcēti q̄dragita duo. Filij bebai: sexcenti uigititres. Filij azgad: mille ducēti uigiti duo. Filij adōicā: sexcēti sexagitasex: Filij beguai duo milia q̄nq̄gitasex. Filij adin q̄dr̄igētiq̄n q̄gintaq̄ttuor. Filij ather: q̄ erāt ex eçechia: nonagitaocto. Filij besai: trecēti uigititres. Filij iora: cētū duodeci. Filij asem ducēti uigititres. Filij gebbar: nōgētiq̄nq;. Filij bethleem: cētū uigiti tres. Viri netupha: q̄nq̄gitasex. Viri anathot: cētū uigitiocto. Filij az maueth q̄dragitaduo: Filij cariathiariz: cephira ꝛ beroth septigētiq̄dragitatres. Filij tama ꝛ gabaa: sexcēti uigitiuⁿ. Viri machmas: cētum uigiti duo. Viri bethel ꝛ chai: ducēti uigiti tres. Filij nebo: q̄nq̄gitaduo. Filij megbis: cētū q̄nq̄gita sex. Filij helam alterius: mille ducētiq̄nq̄gitaq̄ttuor. Filij arim: trecēti uiginti. Filij lodadin ꝛ ono: septingenti uigintiquinq;. Filij hiericho: trecēti quadragintaquinq;. Filij senaa: tria milia sexcenti triginta. Sacerdotes. Filij iadaia i domo iesue: nongēti septuagita tres. Filij emmer: mille quinq̄gintaduo. Filij phessur: mille ducenti quadragintaseptem. Filij arim: mille decem ꝛ septem. Leuite. Filij iesue ꝛ sedmibel filiorum odeuie: septuagiquattuor. Cantores. Filij asaph: centum uigitiocto. Filij ianitorum. Filij sellum filij ather filij telmon filij acub filij attita filij

ſobai:uniuerſi cētū trigitanouē. Nathīnei: filij ſia filij aſupha filij reba oth filij ceros filij ſiaa filij phadon filij lebana filij agaba filij accub filij agab filij ſelmai filij anā filij gaddel filij gaer filij raahia filij raſin filij nechoda filij gaçem filij aſech filij phaſea filij beſee filij aſemaa filij munim filij nephuſiz filij bechue filij acupha filij azur filij beſluth filij maida filij arſa filij bercos filij ſiſara filij thema filij naſia filij atupha filij ⁊ uorum ſalomōis filij ſothei filij ſopheret filij pharuda filij iala filij dercon filij geddel filij ſaphata filij athil filij phocereth q̄ erant de aſebaiz filij amim. Oēs nathinnei ⁊ filij ſeruoꝝ ſalomonis trecēti nonaginta duo. Et hi q̄ aſcendēt ō thelmala thelarſa cherub ⁊ don ⁊ mer ⁊ non potuerūt indicare domū p̄ium ſuorū ⁊ ſemen ſuū: utruz ex iſrl eēnt. Filij dalaia filij thobia filij nechoda ſexcenti q̄nq̄gitaduo. Et ō filijs ſacerdotum filij iobia filij accos filij berçellai q̄ accepit de filiab⁹ berçellai galaaditis uxorem ⁊ uocat⁹ ē noie eorū. Hi queſierūt ſcripturā genealogie ſue ⁊ nō inuenerūt: ⁊ eiecti ſūt ō ſacerdotio. Et dixit atherſatha eis: ut non comedēnt de ſcō ſcoꝝ dōec ſurgēt ſacerdos doct⁹ atq; pfect⁹. Oīs multitudo q̄ſi unus q̄dragīta duo milia trecēti ſexagita exceptis ſuis eorū ⁊ ancillis q̄ erāt ſeptē milia trecēti trigitaſeptē: ⁊ i ipſis cātores atq; cātatrices ducēti. Equi eorū ſexcēti trigitaſex: muli eorū ducēti q̄dragitaq̄nq; : cameli eorum quadrigenti trigitaq̄nq; aſini coꝝ ſex milia ſeptingēti uigiti. Et de p̄cipib⁹ p̄ium cū ingredēnt tēplū dñi qō ē in irlm: ſpōte obtulerūt in domū dei ad extruēdā eā i loco ſuo. Scōm uires ſuas ōderūt impēſas opis auri ſolidos q̄draginta milia ⁊ mille: argenti minas q̄nq; milia: ⁊ ueſtes ſacerdotales cētum. Habitauerūt ergo ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ de pplo ⁊ cantores ⁊ ianitores ⁊ nathinnei i urbib⁹ ſuis: uniuerſuſq; iſrael i ciuitatibus ſuis. ¶ .III.

Almq; uenerat mēſis ſeptim⁹: ⁊ erāt filij iſrl i ciuitatib⁹ ſuis. Congregat⁹ ē ppl's q̄ſi uir un⁹ i irlm: ⁊ ſurrexit ioſue filius ioſedech ⁊ fīes ei⁹ ſacerdotes ⁊ çorobabel filij ſalathiel ⁊ fīes ei⁹: ⁊ edificauerūt altare dei iſrl: ut offerrēt in eo holocauſtomata: ſic ſcriptū ē i lege moyſi uiri dei. Collocauerūt aūt altare dei ſuper baſes ſuas de tīrārū tibus eos p circuitū ppl's ⁊ rarū: ⁊ obtuleūt ſ illud holocauſtū dño mane ⁊ ueſpe. Fecerūq; ſolēnitatē tab⁹nacl⁹ ſicut ſcriptū ē: et holocauſtum dieb⁹ ſinguł p ordinē ſm preceptū op⁹ dei i die ſuo ⁊ p⁹ hec holocauſtū iuge tā i kalendis q̄ i uniuerſis ſolēnitatib⁹ dñi q̄ erāt ꝓſecrate: ⁊ i ōib⁹ i qb⁹ ultro offerebat man⁹ dño. A p̄mo die mēſis ſeptimi ceperūt offerre holocauſtū dño. Porro tēplū dei nōdū fundatū erat. Dederūt āt pecunias latomis ⁊ cemētarijs: cibū q̄; et potū ⁊ oleū ſydonijs tyrijſq; : ut deferrēt ligna cedria ō libano ad mare ioppen: iuxta q̄ p̄cepat cyrus rex pſaꝝ eis. Anno aūt ſecūdo aduēt⁹ coꝝ ad tēplū dei i irlm nſe ſo cepeūt çorobabel filij ſalathiel ⁊ ioſue filius ioſedech ⁊ reliq̄ de frib⁹ eoꝝ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ oēs q̄ uenerāt de captiuitate i irlm: ⁊ cōſtituerūt leuitas a uigīti ānis ⁊ ſupra: ut urgerent op⁹ dñi. Ꝑtetitq; ioſue ⁊ filij eius ⁊ fīes ei⁹ cedmihel ⁊ filij eius ⁊ filij iuda q̄ſi uir un⁹: ut iſtarēt ſup eos qui faciebāt opus i tēplo dei: filij enadab ⁊ filij eoꝝ ⁊ fīes coꝝ leuite. Fundato igī a cemētarijs tēplo dñi: ſteterūt ſacerdotes i ornatu ſuo cū tub⁹ ⁊ leuite filij aſaph in cymbal⁹: ut laudarent deū p man⁹ dauid regi iſrl. Et cōcinebāt i hymnis ⁊ cōfeſſione dño qm̄ bon⁹: qm̄ i ętnum miſa ei⁹ ſup iſrl. Oīs aūt ppl⁹ uociferabat clamore magno i laudando dñm: eo q̄ fundatū eēt tēplū dñi. Plūimi ēt de ſacerdotib⁹ ⁊ leuit⁹ ⁊ p̄ncipes p̄ium ⁊ ſēiores q̄ uiderāt tēplū p⁹ cū fūdatū eēt ⁊ hoc tēplū i oc⁹ eoꝝ flebāt uoce magna: ⁊ mlti uociferātes i letitia eleuabāt uocē: nec poterat q̄ſq; agnoſcere uocē clamor⁹ letātiū ⁊ uocē fletⁿ ppli: Cōmixti .n. ppl's uociferabat clamore magno ⁊ uox audiebat procul. ¶ .IIII.

Audierūt aūt hoſtes iude ⁊ bēiamī: q; filij captiuitat⁹ edificarēt tēplum dño deo iſrl: ⁊ accedētes ad çorobabel ⁊ ad p̄cipes p̄ium: dixerūt eis: Edificem⁹ uobiſcū q; ita ut uos q̄rim⁹ deū u̅m. Ecce nos imo lauimus uictimas a dieb⁹ aſſo: addan regi aſſur: q̄ adduxit nos huc. Et dixit eis çorobabel ⁊ ioſue ⁊ reliqui principes p̄ium iſrl: Nō ē nobis ⁊ uob⁹ ut edificem⁹ domū deo nr̄o: ſed noſ⁹ſ ſoli edificabim⁹ deo nr̄o: ſic p̄cepit nob⁹ cyr⁹ rex perſaꝝ. Factum ē igī ut pplus t̄re ipediret man⁹ ppli iude: ⁊ turbaret eos in edificando. Conduxerunt quoq;

193

aduersus eos ꝓsiliatores:ut destruẽt ꝓsilium eoꝝ ōib⁹ diēb⁹ cyri regis psaꝝ z usq; ad regnū darij regis psaꝝ. In regno āt assueti ipse ē artaxerxes:i principio regni ei⁹ scripserunt accusationē aduersus hītatores iud z irl̄m. Et i dieb⁹ artaxerxis scripsit besellā mithridates z thabeel z ceteri q̄ erāt i ꝓsilio eoꝝ artaxerxem regē psaꝝ. Epla āt accusatiōis scripta erat syriace:z legebat fm̄ōe syro. Reuz beeltheez z samsai scriba scripserūt epl̄am unā ō irl̄m artaxerxi igi huiuscemōi. Reuz beeltheez z samsai scriba z reliq̄ ꝓsiliatores eoꝝ dynei z apharsathei thersphalei arphasei herchuei babylonij susannachei dyei z elamite z ceteri de gētib⁹ quas trāstulit asēnaphar magn⁹ z glioſus:z hitare eas fecit i ciuitatib⁹ samarie z i reliq̄s regiōib⁹ trās fluñ i pace. Hoc ē exēplar epl̄e: quā miserūt ad eū. Artaxerxi regi fmi tui viri q̄ sūt trās fluuiū salutē dicūt. Notū sit regi:qz iudei q̄ ascēderūt a te ad nos uenerūt i irl̄m ciuitatē rebellē z pessimā:quam edificant extruentes muros ei⁹ z parietes componentes. Nūc igē notū sit regi:qz si ciuitas illa edificata fuerit z muri eius instaurati tributū z uectigal z ānuos reddit⁹ nō dabūt: z usq; ad reges hec noxa perueniet. Nos g̃ memores sal' qō i palatio comedim⁹:z qz lesiōes īgis uidē nephas ducim⁹:iccirco misimus z nūciauim⁹ regi:ut recēseas i libris historiaꝝ pūm tuoꝝ:z īuenies scriptū in comentarijs z scies qm̄ urbs illa vrbs ībellis ē z nocēs regib⁹ z puicūs z bella cōcitāt i ea ex dieb⁹ ātiq̄s:quāobrē z ciuitas illa ō structa ē. Nunciamus nos regi: qm̄ si ciuitas illa edificata fuerit z muri ipsi⁹ instauzati possessionē trans fluuium non hēb. Verbū misit rex ad reuz beeltheē z sāsai scribā z ad reliquos q̄ erant in consilio eoꝝ hitatores samarie z ceteis trās fluuiuz salutē dicēs z pacē. Accusatio quā misistis ad nos: manifeste lecta ē corā me:z a me preceptuz ē:z recēsuerūt:inuenerūtq; qm̄ ciuitas illa a dieb⁹ antiquis adūsū reges rebellat: z seditiones z plia cōcitant i ea. Nam z reges fortissimi fuerūt i irl̄m q̄ z dnāti sūt ōi regioni q̄ trās fluuiū ē. Tributū q̄z z uectigal z reddit⁹ accipiebāt. Nē g̃ audite sn̄iam: prohibeatis uiros illos ut vrbs illa non edificetur:donec si forte a me missum fuerit. Uiō te ne negligēter hoc impleatis:z paulatim crescat malum cōtra reges. Itaq; exemplū edicti artaxerxis regis lectū est coram reuz beeltheez z samsai scriba z cōciliarys eoꝝ. Et abierunt festini in hierusalem ad iudeos z prohibuerunt eos in brachio z in roboꝝ. Tunc intermissum est opus domus dn̄i in hierusalem:z non fiebat usq; ad annum secundum regni darij regis psarum. ¶ .V.

Prophetauerūt āt aggeꝰ ppheta z zacharias filꝰ addo:ppbetates ad iudeos:q̄ erāt i iuda z irl̄m in noie dei isrl̄. Tūc surrexerūt zorobabel filꝰ salathiel z iosue filꝰ iosedech z cepunt edificare tēplū dn̄i in irl̄m:z cū eis ppbete dei adiuuātes eos. In ipso āt tpe uēit ad eos thātānai q̄ erat dux trans fluñ z stabuçānai z cōsiliarij eoꝝ sic qz dixerūt eis: Quis dedit uob⁹ consiliū:ut domū hāc edificaretis:z muros ei⁹ īstaurare?: Ad qō rñdim⁹ eis:q̄ eēnt noia hoium auctoꝝ edificatōis illi⁹. Oculus āt dei eoꝝ factus ē sup senes iudeoꝝ:z non potuerūt ībibē eos. Placuitqz ut res ad dariū īferret:z tūc satisfacēnt adūsus accusationē illā. Exēplar epl̄e quā misit thātannai dux regionis trās flum̄ z starbuçānai z cōsiliatores ei⁹ apharsathei q̄ erāt trās flumē ad dariuz regē. Sermo quē miserāt ei sic script⁹ erat: Dario regi pax ōis. Notuz sit regi: isse nos ad iudeam prouicia ad domū dei magni q̄ edificat lapide ipolito:z lugna ponūt i parietib⁹:opusqz illud diligēt extruit z crescit i māib⁹ eoꝝ. Interrogauim⁹ g̃ senes illos:z ita dixim⁹ eis: Quis dedit uob⁹ pīatem ut domū hāc edificaretis:z muros hos īstaurare tis?: Sed z noia coꝝ q̄siuim⁹ ab eis ut nūciarem⁹ tibi:scripsimusqz noia eoꝝ uiroꝝ q̄ sunt principes i eis. Huiuscemōi āt fmonē rñderunt nob⁹ dicentes: Nos sum⁹ fmi dei celi z tre:z edificam⁹ tēplū qō erat extructū añ hos annos multos:quodqz rex isrl̄ magn⁹ edificauerat z extruxerat. Postq̄ āt ad iracundiam prouocauerunt pres nr̄i deum celi:tradidit eos in man⁹ nabuchodonosor regis babylonis chaldei:domū q̄z hāc destruxit:z pplm ei⁹ trāstulit i babylonē. Anno āt prio cyri regis cyrus rex babylonis posuit edictū:ut dom⁹ dei edificaret. Nam z uasa templi dei aurea z argentea q̄ nabuchodonosor tulerat de tēplo qō erat i irl̄m z asportauerat ea i tēplū babylōis :ptulit cyrus rex de tēplo babylonis:z data sūt sabasar uocablo:quem z principem ꝓstituit:

dixitq; ei: Hec uasa tolle & uade: & pone ea
i tẽplo qđ ẽ i ihrlm: & dom⁹ dei edificet i loco
suo. Tunc itaq; sasabasar ille uenit & po-
suit fundamẽta tẽpli dei i ihrlm: & ex eo tpe usq;
nũc edificat & necdũ cõpletũ ẽ. Nunc ḡ si
videt regi bonũ: recẽseat i bibliotheca regis
q̃ ẽ i babylõe: utrũ nã a cyro rege iussũ fue
rit: ut edificaretur dom⁹ dei in ihrlm: & uolũ
tatem regis sup hac re mittat ad nos. ¶.VI.

TUnc darius rex pcepit: & recẽsuerũt i bi
bliotheca librorũ q̃ erãt reposĩti i ba-
bylone: & iuẽtũ ẽ i echbathanis: qđ ẽ castrũ
i medena, puicia uolumẽ unũ: talisq; scrip-
t⁹ erat i eo cõmẽtarius: Anno pmo cyri regis
cyrus rex decreuit ut dom⁹ dei edificaretur
q̃ ẽ i ihrlm: i loco ubi imolãt hostias: & ut po
nãt fundamẽta suppositãtia altitudinẽ cu
bitorũ sexagita & latitudinẽ cubitorũ sexagi
ta: ordines de lapidib⁹ ipolitis tres & sic or
dines de lignis nouis. Sumptꝰ ãt ỏ domo re-
gis dabũtur. Sed & uasa tẽpli dei aurea et
argẽtea q̃ nabuchodonosor tulerat ỏ tẽplo
ihrlm: & attulerat ea i babylonẽ: reddãt & re-
ferãt i tẽplũ ihrlm i locũ suũ: q̃ & posita sunt
i tẽplo dei. Nũc ḡ thãtannai dux regiõis q̃ ẽ
trãs flumen & starbuçãnai & cõsiliarij uri a-
pharsathei q̃ estis trãs flumẽ, pcul recedite
ab illis: & dimittite fieri tẽpli dei illud a du
ce iudeorũ & a seniorib⁹ eorũ: & dom⁹ dei illa
edificet in loco suo. Sed & a me pceptũ est:
đd oporteat fieri a pỹbyteris iudeorũ illũ ut e-
dificet dom⁹ dei. s. ut de arca regis. i. de tri-
butũ que dãt de regiõe trãs flumen studiose
sumpt⁹ dent uiris illis: ne impediat op⁹. Qđ si ne-
cesse fuerit & uitulos & agnos & hedos i ho-
locaustũ deo celi: frumẽtũ sal uinũ & oleũ ꝯ
ritũ sacerdotũ: q̃ sunt i ihrlm det eis p singlos
dies ne sit i aliq̃ q̃rimonia: & offerãt oblati-
ões deo celi: orentq; p uita regis & filiorũ ei⁹.
A me ḡ positũ ẽ decretũ: ut ois hõ q̃ hanc
mutauerit iussionẽ: tollat lignũ de domo ip
si⁹ & erigat & cõfigat i eo. dom⁹ ãt ei⁹ publi-
cet. Deꝰ ãt q̃ habitare fecit nomẽ suũ ibi dissi-
pet oia regna: & pplm q̃ extẽderit manũ su
az: ut repugnet: & dissipet domũ dei illã q̃ ẽ
in ihrlm. Ego darius statui decretũ: qđ studio
se impleri uolo. Thãtannai dux regiõis
trãs flumen & starbuçannai & cõsilarij eius
sm qđ pceperat darius rex: sic diligẽt executi
sunt. Seniores ãt iudeorũ edificabant: & p-
sperabãt iuxta pphetiã aggei pphete & za-
charie filij addo. Et edificauerũt & pstruxe-
rũt iubẽte deo ihrl: & iubẽte cyro & dario et
artaxerxe regib⁹ psaꝝ: & cõpleuerũt domũ
dei istã: usq; ad diẽ tertiũ mẽsis adar: q̃ ẽ ãn⁹
sext⁹ regni darij regis. Fecerũt ãt filij ihrl sa-
cerdotes & leuite & reliq filiorũ transmigra
tionis dedicationẽ dom⁹ dei i gaudio: & ob
tulerũt i dedicatione dom⁹ dei uitulos cen-
tũ arietes ducentos agnos quadringentos
hircos capraꝝ, p pcõ totius ihrl duodeci iux
ta numerũ tribuũ ihrl. Et statuerũt sacerdo
tes i ordinib⁹ suis & leuitas i uicib⁹ suis su
p opa dei i ihrlm: sicut scriptũ ẽ i libro moysi.
Fecerũt ãt filij trãsmigratiõis pascha q̃rta-
decima die mẽsis pmi. Purificati. n. fuerãt
sacerdotes & leuite q̃si un⁹: omnes mũdi ad
imolãdũ pascha univsis filijs trãsmigrati
onis & frib⁹ suis sacerdotib⁹ & sibi. Et cõe-
derũt filij ihrl q̃ reuersi fuerãt de trãsmigra
tiõe: & ões q̃ se sepauerãt a coiqnatõe gẽtiũ
re ad eos: ut q̃rerẽt dñm deũ ihrl. Et fecerũt
solẽnitatẽ azimorũ septẽ dieb⁹ i letitia: qm le
tificauerat eos dñs: & cõuerterat cor regis as
sur ad eos: ut adiuuaret manꝰ eorũ i ope do
mus dñi dei israel. ¶.VII.

POst hec ãt ỹba i regno artaxerxis re-
gis psaꝝ esdras filius saraie filij azarie fi
lij helchie filij sellũ filij sadoch filij achitob
filij amarie filij açarie filij maraioth filij ça
rie filij oçi filij bocci filij abisue filij finees fi
lij eleaçar filij aaron sacerdotis ab ỹtio: ipe
esdras ascẽdit de babylõ & ipse scriba ue-
lox i lege moysi: quã dñs deꝰ dedit ihrl. Et
dedit ei rex sm manum dñi dei ei⁹ bonam
sup eũ õem petitionẽ ei⁹. Et ascenderũt ỏ fi
lijs ihrl & de filijs sacerdotũ & de filijs leui-
taꝝ & de cãtorib⁹ & de ianitorib⁹ & de nathi
neis i ihrlm ãno septio artaxerxis regis: & ue-
nerũt i ihrlm mẽse qnto: ipse ẽ ann⁹ septimus
regis. Quia i prio die mẽsis pmi cepit ascẽ-
dẽ de babylõe: & i prio die mẽsis qnti uenit
i ihrlm iuxta manũ dei sui bonã sibi se. Esdras
autem parauit cor suũ: ut inuestigaret legeꝝ
dñi & facẽt & docẽt i ihrl pceptũ & iudicium.
Hoc ẽ autẽ exemplar epl̃e edicti: Rex arta
xerxes esdre sacerdoti scribe erudito i sm
nibus & pceptis dñi & cerimonijs ei⁹ in ihrl.
Artaxerxes rex regũ esdre sacerdoti scribe
legis dei celi doctissimo salutem. A me de-
cretum est: ut cuicunq; placuerit in regno
meo de populo israel & de sacerdotibus ei⁹

facerdotib⁹ ei⁹ ⁊ ō leuitis ire i ir̄l̄m:tecū ua
dat. ¶A facie.n.regⁱ ⁊ septē ꝓsiliatoꝝ ei⁹ mis
i⁹ es:ut uisites iudeā ⁊ ir̄l̄m:i lege dei tui q̄
ē⁹ mān tua: ⁊ ut feras argētū ⁊ auꝝ:qō rex
⁊ ꝓsiliatores ei⁹ ſpōte obtulerūt deo isr̄l ca
ius i ir̄l̄m tabnaculū ē. Et ōe argētū ⁊ auꝝ
qōcūqꝫ inuenerⁱ i uniuersa,puicia babylōis
⁊ ppls offerre uoluerit:⁊ de facerdotib⁹ q̄
ſpōte obtulerint domui dei sui q̄ ē i ir̄l̄m:li
bere accipe:⁊ studiose eme de hac pecunia
uitulos arietes agnos ⁊ sacrificia ⁊ libami
na eoꝝ:⁊ offer ea sup altare tēpli dei uīi qō
ē i ir̄l̄m. ¶Sed ⁊ ceta qb⁹ op⁹ fuerit i domū dei
tui:q̄tūcūqꝫ necesse ē ut expendas: dab⁹ de
thesauro ⁊ de fisco regis ⁊ a me. ¶Ego arta
xerxes rex statui atꝫ decreui ōib⁹ custodib⁹
arce publice q̄ sūt trās flumē:ut qōcūqꝫ pe
tierit a uob⁹ esdras sacerdos scriba legⁱ dei
celi absqꝫ mora detis:usq ad argēti talēta cē
tū ⁊ usqꝫ ad frumenti choros cētū ⁊ usq ad
uini bathos cētū ⁊ usqꝫ ad bathos olei cen
tū sal uo absqꝫ mēsura. ¶Oē qō ad rituꝫ dei
celi ptinet:tribuat diligēter i domo dei celi:
ne forte irascat ꝓtra regnū regⁱ ⁊ filioꝝ ei⁹.
¶Vob⁹ āꝫ notū facim⁹ de uniuersis sacerdoti
b⁹ ⁊ leuitis cātorib⁹ ⁊ ianitoꝛib⁹ nathineis
⁊ mīstris dom⁹ dei hui⁹ ut uectigal ⁊ tribu
tū ⁊ ānōas nō hēat⁹ pt̄ate iponēdi sup eos.
¶Tu āt esdra ſm sapiētiā dei tui q̄ ē i manu
tua:cōstitue iudices ⁊ p̄sides:ut iudicēt ōni
pplō:q̄ ē trās flumē:bis uidelz q̄ nouerunt
legē dei tui:sed ⁊ iperitos docete libere. Et
ōis q̄ nō fecerit legē dei tui ⁊ legē regⁱ diligē
t iudiciū erit de eo siue i mortē siue i exiliuꝫ
siue i cōdēnationē substātie ei⁹ ul̄ certe i car
cerē. ¶Et dixit esdras scriba:¶Bñdict⁹ dñs de
us p̄um nōꝝ:q̄ dedit hoc i cōde regis:ut
glificaret domū dñi q̄ ē i ir̄l̄m:⁊ i me iclina
uit miam suā corā rege ⁊ cōsiliatorib⁹ ei⁹ ⁊
uniuersis ꝓncipib⁹ regis potentib⁹. ¶Et ego
confortatus manu dñi dei mei q̄ erat in me
congregaui de isr̄l̄ principes qui ascenderūt
mecum.

¶.VIII.

¶Hi sunt ergo principes familiaꝝ et
genealogia eoꝝ qui ascēderūt mecū
in regno artaxerxis regⁱ de babylone. De fi
lijs finees:gerſon. De filijs ythamar:dāiel.
De filijs dauid:attus. De filijs sechenie⁊ ō
filijs pharos:zacharias:⁊ cum eo numera
ti sunt uiri centum quinquaginta. De filijs
phetmoab elioenai filⁱ zaree ⁊ cū eo ducēti
uiri. De filijs sechenie:filⁱ ezechiel ⁊ cuꝫ eo
trecēti uiri. De filijs addan nabeth filⁱ ioa
than:⁊ cū eo quiq̄gita uiri. De filijs belaꝫ
isaias filⁱ athalie:⁊ cuꝫ eo septuagita uiri.
De filijs saphatie zebedia filⁱ michahel: et
cū eo octogita uiri. De filijs ioab obedia fi
lⁱ iheihel:⁊ cum eo ducēti decē ⁊ octo uiri.
De filijs selomith filⁱ iosphie:⁊ cū eo cētū
sexagita uiri. De filijs bebai zacharias filⁱ
bebai:⁊ cū eo uigintiocto uiri. De filijs ezē
ab iohannan filⁱ ezethan:⁊ cū eo cētū decē
viri. De filijs adonicā qui erāt nouissimi ⁊
hec noia eoꝝ heliphelet ⁊ heihel ⁊ samaias
⁊ cū eis sexagita uiri. De filijs begui uthai
⁊ zachur:⁊ cum eis septuagita uiri. ¶Cōgre
gaui āt eos ad fluuiū:q̄ decurrit adhauua:
⁊ mansim⁹ ibi trib⁹ diēb⁹. ¶Quesiuiqꝫ i ppl̄o
⁊ i sacerdotib⁹ de filijs leui:⁊ nō inueni ibi.
¶Iraqꝫ misi heliezer ⁊ ariel ⁊ semeam ⁊ helna
than ⁊ arib ⁊ alterū helnathan ⁊ nathan ⁊
zachariā ⁊ mesolā principes:⁊ ioarib ⁊ hel
nathā sapiētes:⁊ misi eos ad heddo q̄ ē p̄i
m⁹ i casphie loco. ¶Et posui i oze eoꝝ ꝟba q̄
loq̄rent ad heddo ⁊ ad fres ei⁹ nathinneos
in loco casphie:ut adducerēt nob⁹ mīstros
domus dei nr̄i. ¶Et adduxerūt nob⁹ p manū
dei nr̄i bonā sup nos uiꝝ doctissimū de fili
is mooli filij leui filij isr̄l̄ ⁊ sarabiam ⁊ filios
ei⁹ ⁊ fres ei⁹ decē ⁊ octo ⁊ asabiam ⁊ cuꝫ eo
isaiam de filijs merari:fresqꝫ ei⁹ ⁊ filios ei⁹
uiginti ⁊ de nathinneis q̄s dederat dauid:
⁊ principes ad misteria leuitaꝝ:nathineos
ducentos uiginti. Oēs hi suis nōib⁹ uoca
bant. ¶Et predicaui ibi ieiunium iuxta fluui
uꝫ adhauua:ut affligerem⁹ nos coram dño deo
nostro: ⁊ peteremus ab eo uiam rectā nob⁹
⁊ filijs nostris uniuersisq̄ substantie nr̄e. ¶Er
rubui.n.petere regem auxiliū ⁊ eq̄tes:q̄ de
fenderent nos ab inimico i uia:quia dixera
mus regi:Man⁹ dei nr̄i ē sup ōes q̄ querūt
eū in bonitate ⁊ imperiū ei⁹ ⁊ fortitudo eius
⁊ furor sup ōes qui derelinquūt eū. ¶Ieiuna
uimus āt ⁊ rogauimus deum nr̄m ꝓ hoc:⁊
euenit nobis,pspere. ¶Et separaui de princi
pibus sacerdotū duodecim sarabiā ⁊ asabi
am:⁊ cū eis de filijs eoꝝ decez. ¶Appendi
q̄s eis argētum ⁊ aurum ⁊ uasa consecrata

dom' dei nr̄i q̄ obtulerat rex: ⁊ cōciliatores ei' ⁊ pncipes ei' uniuersus q̄ isr̄l: eor̄ q̄ iuenti fuerant. Et appendi i manib' eor̄ argēti talēta sexcēta q̄nq̄ginta ⁊ uasa argētea centū: auri vo cētū talēta ⁊ crateras aureas uigīti q̄ hēbant solidos millenos: ⁊ uasa eris fulgētis optimi duo pulchra ut aurum. Et dixi eis: Vos sc̄i dn̄i ⁊ uasa sc̄a ⁊ argentū ⁊ aur̄ q̄ spōte oblatū ē dn̄o deo p̄uz nr̄oz. Vigilate ⁊ custodite: dōec appēdatis coraz principib' sacerdotū ⁊ leuitar̄ ⁊ ducib' fāliar̄ isr̄l' in ir̄lm i thesaur̄ dom' dn̄i. Suscep erūt aūt sacerdotes ⁊ leuite pōdus argēti ⁊ auri ⁊ uasor̄: vt deferrēt ir̄lm i domū dei nr̄i. Promouim' g̃ a flumie hana duodecima die mensis pmi: ut pgerem' ir̄z. Et manus dei nr̄i fuit sup nos: ⁊ liberauit nos de manu inimici ⁊ isidiator' i via. Et venimus ir̄z: ⁊ mān'im' ibi tr̄ib' dieb'. Die aūt q̄rta appensū ē argētū ⁊ aur̄ ⁊ uasa i domo dei nr̄i p manū: emoth filij vrie sacerdotis: ⁊ cū eo eleaçar fili' finees cūq; eis ioçaded filius iosue ⁊ noadaia fili' bennoi leuite iuxta nūerū ⁊ pondus oīum. Descriptū ē oē pondus i tp̄e illo. Qz ⁊ q̄ venerāt ō captiuitate filij trāsmigratiōis obtulerūt holocaustomata deo isr̄l' uitulos duodeci p oī pplo isr̄l': arietes nōagīta sex: agnos septuagitaseptē: hircos p pcō duodeci oia i holocaustū dn̄o. Dederunt aūt edicta reg̃ satrapes: q̄ erant ō cōspectu regis ⁊ ducib' trās flumē: ⁊ eleuauerunt ppl'm ⁊ domū dei. ¶ .IX

Postq̄ aūt hec cōpleta sūt: accesser̄t ad me pncipes dicētes: Nō est separatus ppl's isr̄l' ⁊ sacerdotes ⁊ leuite a ppl'is trarū ⁊ de abominatiōib' eor̄: chananei vz ⁊ ethei ⁊ pherezei ⁊ iebuzei ⁊ ammonitar̄ ⁊ moabitar̄ ⁊ egyptior̄ ⁊ amorreor̄. Tulerunt .n. de filiab' eor̄ sibi ⁊ filijs suis: ⁊ cōmiscuerūt semē sc̄m cū ppl'is trar̄. Man' ēt pncipū ⁊ magīatuū fuit i trāsgressiōe hac pria. Cūq; audissem smonē istū: scidi palliū meum ⁊ tunicā: ⁊ euelli capillos capitis mei ⁊ barbe: ⁊ sedi merens. Cōuenerūt āt ad me oēs q̄ timebāt uerbum dei isr̄l': p transgressione eorum qui de captiuitate uenerant: et ego sedebam tristis usq; ad sacrificium uespertinum. Et in sacrificio uespertino surrexi de afflictione mea: ⁊ scisso pallio ⁊ tūica curuaui genua mea: ⁊ expandi man' meas ad dominum deum meu: ⁊ dixi: Deus meus cōfundor: ⁊ erubesco leuare facē meam ad te: qm̄ iniq̄tates nr̄e multiplicate sunt sup caput nr̄m: ⁊ delicta nr̄a creuerūt usq; ad celū a diebꝫ pūm nr̄oz. Sed ⁊ nos ipsi peccauimus grauiter usq; ad die hanc: ⁊ i iniq̄tatib' nr̄is traditi sum' ipi ⁊ reges nr̄i ⁊ sacerdotes nr̄i in manum regū terraz ⁊ i gladiū ⁊ in captiuitatē ⁊ in rapinā ⁊ i confusionē vult' sicut ⁊ die hac. Et nūc q̄si ad paz ⁊ momētū facta ē deprecatio nr̄a apud dn̄z deū nostrū: ut dimitterent nob' relīq̄e: ⁊ daret pax illi' in loco sc̄o ei': ⁊ illumiaret oculos nr̄os deus nr̄: ⁊ daret nob' uitā modicā i seruitute nr̄a: q̄ serui sum': ⁊ i seruitute nr̄a n̄ dēliq̄t nos deus nr̄: ⁊ icliauit sup nos misericordiā corā rege psaz: ut daret nob' uitā ⁊ sublimaret domū dei nr̄i: ⁊ extrueret solitudines ei': ⁊ daret nob' spem i iuda ⁊ ir̄z. Et nc̄ q̄d dicem' dn̄e de' nr̄i post hec: Quia dereliq̄m' mandata tua: q̄ pcepisti i manu seruorū tuor̄ pphetar̄ dicēs: Terra ad quā vos ingredimini ut possideatis eā: terra immūda ē iuxta immūditiam pplor̄ ceterarūq; trar̄ abominatiōib' eor̄ q̄ repleuerūt eā ab ore usq; ad os i coinq̄natōe sua. Nūc g̃ filias vras ne detis filijs eor̄: ⁊ filias eor̄ ne accipiatis filijs nr̄is: ⁊ nō q̄rat pacē eor̄ ⁊ pspiratem eor̄ usq; i ētnū: ut cōfortemini ⁊ cōedamini q̄ bona sūt tre: ⁊ hēdes hēatis filios nr̄os usq; i seculū. Et p' oīa q̄ uenerūt sup nos i opib' nr̄is pessimis ⁊ in delicto nr̄o magno: q: tu d' nr̄ liberasti nos ō iniq̄tate nr̄a: ⁊ dedisti nob' salutē: sicut ē hodie: ut nō ꝓteremur: ⁊ irrita facerem' mandata tua: neq; mīmonia iūgeremus cuz ppl'is abominationū istar̄. Nūq̄d irat' es nobis usq; ad cōsūmationē: ne dimittēs nob' relīq̄as ad salutē? Dne de' isr̄l' iust' es tu: qm̄ derelicti sum' q̄ saluaremur sicut die hac. Ecce coram te sumus i delicto nr̄o. Non enim stari potest cor̄ te super hoc. ¶ .X.

Hec g̃ orāte esdra ⁊ iplorāte deū ⁊ flēte ⁊ iacente añ tēplū dei: collectus ē ad eum de isr̄l' cetus grādis nimis uiror̄ ⁊ mulierū ⁊ puerorū. Et flenit ppl'us multo fletu. Et rñdit sechenias fili' iehiel de filijs helaz ⁊ dixit esdre: Nos preuaricati sum' i deum nr̄m: ⁊ duxim' vxores alienigenas de ppl'is terre. Et nūc si ē pnia i isr̄l' sup hoc pcutiam' fedus cū dn̄o deo nr̄o: ut p̄ciamus uniuersas uxores: ⁊ eos q̄ de his nati sunt. Iuxta uolūtatē dn̄i ⁊ eor̄ qui tenēt pceptū dn̄i

dei nr̃i ſm legẽ fiat: Surge: tuũ ẽ diſcernere noſq; erim' tecũ. Cõfortare ⁊ fac. Surrexit g̃ eſdras: ⁊ adiurauit principes ſacerdotũ et leuitaꝝ ⁊ õem iſrl̃: ut facẽt ſm v̈bũ hoc. Et iurauerũt. Et ſurrexit eſdras añ domũ dei ⁊ abiit ad cubicl'm iohãnan filij eliaſib: ⁊ ingreſſus ẽ illuc. Panẽ nõ comedit ⁊ aquã ñ bibit. Lugebat. n. trãſgreſſionẽ eoꝝ q̃ uenerãt de captiuitate. Et miſſa ẽ uox in iuda ⁊ i irl'm õib' filijs trãſmigratiõis: ut cõgregarẽt in irl'm: ⁊ õis q̃ nõ uenerit i trib' diebus iuxta cõſiliũ principũ ⁊ ſenioꝝ: auferet uniuerſa ſubſtãtia ei': ⁊ ipſe abiciet ò cetu trãſmigratiõis. Cõuenerũt igr̃ ões uiri iuda et bẽiamin i irl'm trib' dieb': ipſe ẽ mẽſis non' uiceſima die mẽſis: ⁊ ſedit õis ppl's i platea dom' dei: tremẽtes p pcõ ⁊ pluuijs. Et ſurrexit eſdras ſacerdos: ⁊ dixit ad eos: Vos tranſgreſſi eſtis: ⁊ duxiſtis uxores alienigenas: ut adderet ſup delictũ iſrl̃. Et nũc date cõfeſſionẽ dño deo pr̃um ur̃oruꝫ: ⁊ facite placitũ ei' ⁊ ſepami a ppl'is tre ⁊ ab vxoribꝫ alenigenis. Et rñdit vniuerſa multitudo dixitq; uoce magna: Iuxta v̈bũ tuũ ad nos ſic fiat. Verũtamen q: pplus multus ẽ ⁊ tẽ p' pluuie: ⁊ ñ ſuſtinem' ſtare foris: ⁊ op' ñ ẽ diei vn'l' duoꝝ: uehemẽt peccauim' i ſmone iſto: ꝓſtituãt principes i vniuerſa mlt̃itudine: ⁊ ões i ciuitatib' noſtris q̃ duxerũt uxores alienigenas: ueniãt i tpib' ſtatutis: ⁊ cũ his ſeniores p ciuitatẽ i ciuitatem ⁊ iudices ei': donec auertat̃ ira dei nr̃i a nob' ſup pcõ hoc. Igr̃ ionathã fil' aſahel ⁊ iaaçaia fil' thecue ſteterũt ſup hoc: ⁊ meſollã ⁊ ſebechai leuites adiuuerũt eos. Fecerũtq; ſic filij trãſmigratõis. Et abierũt eſdras ſacerdos ⁊ uiri principes familiaꝝ i domos p̃ũz ſuoꝝ ⁊ ões p noia ſua: ⁊ ſederũt i die pmo mẽſis decimi: ut g̃rerẽt rẽ. Et cõſũmati ſũt ões uiri q̃ duxerũt uxores alienigẽas uſq; ad diẽ pmã mẽſis pmi. Et inuenti ſunt de filijs ſacerdotũ: q̃ duxerũt uxores aliẽigẽas: de filijs ioſue filij ioſedech ⁊ fr̃es ei' maaſia ⁊ eliezer ⁊ iarib ⁊ godolia. Et dederũt manꝰ ſuas: ut eĳcerẽt uxores ſuas: ⁊ pro delicto ſuo arietẽ de ouibus offerrent. Et de filijs emmer: annani ⁊ zebedia. Et de filijs ſeriz: maſia ⁊ helia ⁊ ſemeia iehiel ⁊ oẓias. Et de filijs phaſſur: elioẽai maaſia iſmahel nathanael ioẓabet ⁊ heleſa. Et ò filijs leuitaꝝ: ioſabeth ⁊ ſemei ⁊ celaia ipſe ẽ calithaphathaia iuda ⁊ eliezer. Et ò cãtoribus eliaſub ⁊ de ianitoriaus ſellum ⁊ thelem ⁊ vri. Et ex iſrl̃ de filijs pharos: remeia ⁊ eẓia ⁊ melchia ⁊ miamiz ⁊ elieẓer ⁊ melchiabanea. Et de filijs helam: mathania ẓacharias ⁊ iehiel ⁊ abdi ⁊ rimoth ⁊ helia. Et de filijs ẓethua: elioẽai eliaſib nathania ⁊ hierimuth ⁊ ẓabeth ⁊ aẓiza. Et de filijs bebai: iohãnan anania ẓabbai athalai. Et de filijs beni: moſolla ⁊ melluch ⁊ adaia iaſub ⁊ ſaal ⁊ ramoth. Et de filijs phetmoab: edna ⁊ calal banaias ⁊ maaſias mathãias beſelehel benui ⁊ manaſſe. Et de filijs erem: elieẓer ie ſue melchias ſemeias ſimeõ beniamin maloch ſamarias. Et de filijs aſom mathanai mathet aẓabeth elpheleth iermai manaſſes ſemei. De filijs bani: maaddi amram ⁊ uel baneas ⁊ badaias cheliau bannia. marimuth ⁊ eliaſib mathanias mathanai ⁊ iaſi ⁊ bani ⁊ benui ſemei ⁊ ſalmias ⁊ nathan ⁊ adaias mechne dabai ſyſai ſarai eẓel ⁊ ſelemau ⁊ ſemeria ſellum amaria ioſeph. De filijs nebui abihel mathathias ẓabeth ẓabina ieddu ⁊ iohel ⁊ banai. Omnes hi acceperant uxores alienigenas: ⁊ fuerunt ex eis mulieres que pepererant filios.

¶ Explicit liber eſdre primus.
Incipit lib' Neemie. Capl'm. I.

Erba neemie

filij helchie. Et factũ eſt in menſe caſleu anno uiceſimo ⁊ ego eram in ſuſis caſtro. Et uenit ad me anani un' ò frãtribus meis ipſe ⁊ uiri iuda: ⁊ interrogaui eos de iudeis: q̃ remãſerant ⁊ ſupererant de captiuitate ⁊ de irl̃z. Et dixerũt mihi: Qui remãſerũt ⁊ derelicti ſunt de captiuitate ibi i puicia: i afflictõe magna ſunt ⁊ in opprobrio: ⁊ murus irl'm diſſipat' ẽ: ⁊ portæ ei' cõbuſte ſũt igni. Cũq; audiſſem verba huiuſcemodi: ſedi ⁊ fleui: ⁊ luxi diebus multis: ⁊ ieiunabam ⁊ orabaꝝ ante faciem dei celi: ⁊ dixi: Queſo domine deus celi fortis magne atq; terribilis: qui cuſtodis pactum ⁊ miſericordiam cum his qui te diligunt: ⁊ cuſtodiunt mandata tua: fiant aures tue auſcultantes ⁊ oculi tui apti ut audias oratiõnem ſerui tui: quaꝝ ego

ego oro coram te hodie nocte & die p filijs
isrl̃ fuis tuis: & cõfiteor p pcĩs filiorũ isrl̃:
q̃b⁹ peccauerũt tibi. Et ego & dom⁹ pr̃is mei
peccauimus uanitate seducti sum⁹: & nõ cu
stodiuim⁹ mãdatũ tuũ: & cerimonias & iudi
cia: q̃ pcepisti moysi fãulo tuo. Memẽto v̄
bi qõ mandasti moysi fuo tuo dicẽs: Cum
trãsgressi fueritis ego dispdã vos i ppl̃os: &
si reuertamini ad me: & custodiãt precepta
mea & faciatis ea: ẽt si abducti fuerit ad ex
trema celi: iñ congregabo vos: & reducã i locũ
quẽ elegi: ut bitaret nomẽ meũ ibi: et ipi p
ui tui & ppl̃s tu⁹ q̃s redemisti i fortitudine
tua magna & i manu tua ualida. Obsecro
dñe sit auris tua attendens ad oronem fui
tui & ad oronẽ fuorũ tuorũ: q̃ volũt timẽ no
mẽ tuũ: & dirige fuũ tuũ hodie: & da ei misi
cordiã añ uirũ hũc. Ego.n. erã pincerna re
gis. ¶ .I.

FActũ ẽ ãt i mẽse nisan anno viceſimo
artaxerxis regis: & uinũ erat añ eũ. Et
leuaui uinũ & dedi regi: & erã q̃si lãguid⁹ ãte
faciẽ ei⁹. Dixitq; mihi rex: Quare vult⁹ tu⁹
tristis ẽ: cũ te egrotũ non videã? Non ẽ hoc
frustra: sz malũ nescio qõ i corde tuo ẽ. Et
timui ualde ac nimis: & dixi regi: Rex i eter
nũ uiue. Quare nõ mereat mœst⁹ me⁹: qr ci
uitas dom⁹ sepulchrorũ pr̃is mei desta est:
& porte ei⁹ cõbuste sũt igni. Et ait mihi rex:
Pro q̃ re postulas? Et orauí deũ celi & dixi
ad regẽ: Si videt regi bonũ: & si placet fuis
tuis añ faciẽ tuã: ut mittas me i iudeã ad ci
uitatẽ sepulchri patris mei: & edificabo eã.
Dixitq; mihi rex: & regina q̃ sedebat iuxta
eũ: Vsq; ad qõ tps erit iter tuũ: & qñ reuer
teris? Et placuit ante vl̃tũ regis: & misit me.
Et cõstitui ei tps: & dixi regi: Si regi videt
bonũ: epl̃as det mihi ad duces regiõis trãs
flumẽ: ut traducãt me dõec ueniã i iudeaz:
& epl̃am ad asaph custodẽ salt⁹ regis: ut det
mihi ligna: ut tegẽ possiz põtas turri dom⁹
& muri ciuitati & domũ quã ingressus fue
ro. Et dedit mihi rex iuxta manũ dei mei
bonaz mecum. Et uẽi ad duces regiõis trãs
flumen: dediq; eis epl̃as regis. Miserat ãt
rex mecũ principes militũ & eqtes: Et audi
erunt sanaballath oronites & tobias seruus
amanites: & cõtristati sũt afflictiõe magna:
q̃ uenisset hõ: q̃ quereret prosperitatem fi
liorũ isrl̃. Et ueni irl̃m: & erã ibi trib⁹ dieb⁹.
Et surrexi nocte ego & uiri pauci mecũ: & nõ
indicaui cuiq̃ q̃d dñs dedisset in corde meo
ut facerẽ i irl̃m: & iumẽtũ nõ erat mecũ: nisi
aial cui sedebã. Et egressus sũ p portã uall⁹
nocte: & añ fontẽ draconis & ad portã sterco
ri: & cõsiderabã murũ irl̃m dissipatũ & por
tas ei⁹ psũptas igni. Et trãsiui ad portam
fontis & ad aq̃ ductũ regi: & nõ erat locus iu
mẽto cui sedebã: ut trãsiret. Et ascẽdi p tor
rẽtẽ nocte: & considerabã murũ: & reuersus
ueni ad portã vallis & redij. Magistatus ãt
nesciebãt q̃ abijsse: aut q̃d ego facerẽ. Sed
& iudeis & sacerdotib⁹ & optiatib⁹ & magis
tib⁹ & reliq̃s q̃ faciebant op⁹: usq; ad id loci
nihil indicauerã. Et dixi eis: Vos nosti afflic
tionẽ i q̃ sum⁹: qr irl̃m desta ẽ: & porte ei⁹ cõ
sũpte sũt igni: Venite & edificemus muros
irl̃m: & nõ sim⁹ ultra opprobriũ. Et indicaui
eis manũ dei mei: q̃ ẽt bona mecũ: & verba
regis q̃ locut⁹ ẽ mihi: & aio: Surgam⁹: & ædi
ficem⁹. Et cõfortate sunt man⁹ eorũ i bono.
Audierũt ãt sanaballath oronites & tobias
seruus amanites & gosem arabs: & subsan
nauerũt nos: & despexerũt dixerũtq;: Que
ẽ hec res quã facit⁹? Nũq̃d cõtra regez vos
rebellatis? Et reddidi eis sermonẽ dixiq; ad
eos: Deus celi ipse nos iuuat: & nos fui⁹ ser
m⁹. Surgam⁹: & edificem⁹. Vos aũt nõ est
ps & iustitia & memoria i irl̃m. ¶ .III.

ET surrexit eliasib sacerdos magnus
& fratres ei⁹ sacerdotes: & edificauerũt
portã gregis. Ipsi sãctificauerũt eã: & statue
rũt ualuas ei⁹: & usq; ad turrẽ cẽtũ cubitorũ
sãctificauerũt eã usz ad turrẽ ananehel. Et iu
xta eũ edificauerũt uiri hiericho: & iuxta e⁹
os edificauit zachur filius amri. Portã aut⁹
pisciũ edificauerũt filij asnaa: ipsi texerunt
eã: & statuerũt ualuas ei⁹ & seras & uectes.
Et iuxta eos edificauit marimuth filius vrie
filij accus. Et iuxta eũ edificauit mosollã fi
lius barachie filij mesezebel. Et iuxta eu⁹ e⁹
dificauit sadoch filius baana. Et iuxta eũ e⁹
dificauerũt thecueni. Optimates ãt eorũ nõ
supposuerũt colla sua in ope dñi dei sui. Et
portã ueterẽ edificauerũt ioiada filius pha
sea & mosollã filius besodia ipsi texerũt eã: et
statuerunt ualuas eius & seras & uectes. Et
iuxta eos edificauerũt melchias gabaonites
& iadon meronathites viri de gabaon:
& maspha pro duce q̃ erat in regione trans
flumen. Et iuxta eũ edificauit ezechiel filius ara
ia aurifex. Et iuxta eu⁹ edificauit ananias

filius pigmtarij:⁊ dimiſeꝛit urꝛz uſz ad muꝛz platee latiorꝫ. Et iuxta eū edificauit raphaia filꝰ ahur priceps uici irꝛm. Et iuxta euz edificauit ieiada filꝰ aromath ꝓtra domuz ſuā. Et iuxta eū edificauit atthus filꝰ aſebonie. Media ptē uici edificauit melchias filius erē ⁊ aſub filꝰ phetmoab ⁊ turri furnoꝛz. Et iuxta eos edificauit ſellū filꝰ aloes ꝑn ceps medie ptis vici irꝛm ipſe ⁊ filij eiꝰ. Et portā nallꝰ edificauit ānū ⁊ hitatores ẓanoe ipſi edificauerūt eā:⁊ ſtatuerūt ualuas eiꝰ ⁊ ſeras ⁊ uectes ⁊ mille cubitos i muro uſqꝫ ad portā ſterqlinij. Et portā ſterqlinij edificauit melchias filꝰ ꝛechab ꝑnceps uici bethacharen. Ipſe edificauit eā:⁊ ſtatuit ualuas eiꝰ ⁊ ſeras ⁊ uectes. Et portā fōtis edificauit ſellū filꝰ coloẓai ꝑnceps pagi maſpha Ipſe edificauit eā ⁊ texit:⁊ ſtatuit ualuas eiꝰ ⁊ ſeras ⁊ uectes:⁊ muros piſcine ſyloe in hoꝛtū regis:⁊ uſqꝫ ad gradꝰ q̄ deſcēdūt ꝺ ciuitate dauid. Pꝰ eū edificauit neemia filꝰ azboth priceps dimidie ptis uici bethſur uſz ꝓtra ſepulchrū dauid ⁊ uſz ad piſcinā q̄ grādi ope cōſtructa ē ⁊ uſz ad domū fortiū. Pꝰ eū edificauerūt leuite reū filꝰ benni. Poſt eū edificauit aſebias priceps dimidie ptis uici ceile i uico ſuo. Pꝰ eū edificauerūt fres eoꝝ bechiu filꝰ enebad ꝑnceps dimidie pti ceile. Et edificauit iuxta eū aẓer filius ioſue ꝑnceps maſpha mēſurā ſam ꝓtra aſcēſū fiſſimi āguli. Pꝰ eū i mōte edificauit baruch filꝰ ẓachai mſurā ſecūdā:ab āgulo uſqꝫ ad portā dom̄ eliaſib ſacerdotis magni. Pꝰ eū edificauit merimuth filꝰ vrie filij atthus mēſurā ſam a porta dom̄ eliaſib:donec extendēt dom̄ eliaſib. Et pꝰ euz edificauerūt ſacerdotes uiri de cāpeſtribꝰ iordāis. Poſt eos edificauit beniami ⁊ aſub contra domū ſuā. Et pꝰ eos edificauit aẓarias filꝰ maaſie filij ananie ꝓtra domū ſuā. Pꝰ eū edificauit bennui filꝰ ennada mſurā ſam a domo aẓarie uſqꝫ ad flexurā ⁊ uſqꝫ ad angulū. Pꝰ eū edificauit phalel filꝰ oẓi cōtra flexurā ⁊ turrim:q̄ eminet de domo regis excelſa id eſt in atrio carceris. Poſt eum phadaia filius feroꝛ. Nathinnei autem hitabant in ofel uſqꝫ cōtra portā aq̄ꝫ ad oriētē ⁊ turri q̄ ꝑminebat. Pꝰ eos edificauerūt thecueni menſurā ſecundam e regione:a turre magna ⁊ eminenti uſqꝫ ad murum templi. Surſū āt ad portā eq̄ꝫ edificauerūt ſacerdotes:unuſqſqꝫ ꝓtra domū ſuā. Pꝰ eos edificauit ſeddo filꝰ emmer ꝓtra domū ſuaz. Et pꝰ eū edificauit ſemeia filꝰ ſechenie cuſtos portē oriētalis. Pꝰ eū edificauerūt ananias filꝰ ſelemie ⁊ anon filꝰ ſelo ſexꝰ mēſurā ſecūdā. Pꝰ eū edificauit meſollā filꝰ barachie ꝓtra gaẓophylaciū ſuū. Pꝰ eū edificauit melchias filꝰ aurifex uſqꝫ ad domū nathineoꝝ ⁊ ſcuta vēdētiū:ꝓtra portā iudicialez ⁊ uſqꝫ ad cenaculū anguli. Et itra cenaculuz anguli i porta gregis edificauerūt artifices ⁊ negociatores. ¶ .IIII.

Factū ē āt cū audiſſet ſanaballath:q̄ edificarem̄ murū:iratus ē ualde. Et motus nimis ſubſānauit iudeos:⁊ dixit coram frib̄ ſuis ⁊ frequētia ſamaritāoꝝ. Quid iudei faciūt ibecilles? Nū dimittēt eos gentes? Nū ſacrificabūt ⁊ cōplebunt i una die? Nūq̄d edificare potuerūt lapides ꝺ acerui pulueꝛi q̄ cōbuſti ſūt? Ꝺz ⁊ tobias amanites ꝓximus eiꝰ ait:Edificēt. Ꝺi aſcenderit uulpes:trāſiliet muꝝ eoꝝ lapideū. Et dixit neemias:Audi deꝰ nr̄:qz facti ſumꝰ deſpectui. Cōuerte opprobriū ſuper caput eoꝝ:et da eos i deſpectionē i tra captiuitatis:Ne operias iq̄tatē eoꝝ:⁊ pcēm eoꝝ coꝝā facie tua nō deleat:qz irriſerūt edificātes. Itaq̄ edificauim̄ muꝝ:⁊ piūxim̄ totū uſqꝫ ad ptem dimidiā:⁊ puocatū ē cor ppli ad opandū. Factū ē āt cū audiſſet ſanaballath ⁊ tobias ⁊ arabes ⁊ amānite ⁊ aẓotij:q̄ obducta eſſz cicatrix muri irꝛm:⁊ q̄ cepiſſēt iꝛrupta concludi:irati ſunt nimis. Et ꝓgregati ſūt oēs pariꝛ:ut uenirēt ⁊ pugnarēt ꝓtra irꝛz:⁊ molirēt iſidias. Et orauim̄ deū nr̄um:⁊ poſuim̄ cuſtodes ſr̄ muꝝ die ac nocte ꝓtra eos. Dixit aūt iudas:Debilitata ē fortitudo pōtātis:⁊ hum̄ nimia ē:⁊ nos nō poterim̄ edificare muꝝ. Et dixerūt hoſtes nr̄i:Neſciāt ⁊ ignorent donec ueniam̄ i mediū eoꝝ ⁊ interficiam̄ eos:⁊ ceſſare faciam̄ opꝰ. Cūm ē aūt uenierēt iudeis q̄ hitabant iuxta eos ⁊ dicentibus nob̄ p decē uices ex oīb̄ locis q̄b̄ uenerāt ad nos:ſtatui i loco poſt muꝝ p circuitum pplm i ordinē cum gladijs ſuis ⁊ lanceis ⁊ arcubus. Et pſpexi atz ſurrexi:⁊ aio ad optimates ⁊ magiſtꝰ ⁊ ad reliquā ptē uulgi:Nolite timere a facie eoꝝ. Dominī magni ⁊ tribilis mementote:⁊ pugnate pro fratribus ueſtris filijs ueſtris ⁊ filiabꝰ vr̄is ⁊ vxorib̄ ur̄is ⁊ domibus ur̄is. Factū ē autez cū audiſſent inimici nr̄i nunciatum eſſe nobis:diſſipauit deus conſilium eorum.

Et ruerũt sum⁹ ões ad muros: unusq̃sq; ad op⁹ suũ. Et factuz ẽ a die illa media ps iuue nũ eoz faciebat op⁹: z media pata erat ad bellũ z lãcee z scuta z arc⁹ z lorice: z pricipes p⁹ eos ĩ oĩ domo iuda edificãtiũ muros z portãtiũ oneza z iponẽtiũ: una manu sua faciebat op⁹: z alt̃a tenebat gladiũ. Edificãtiũ. n. unusq̃sq; gladio erat accict⁹ renes. Et edificabant z clangebãt buccina iuxta me. Et dixi ad optimates z ad magiat⁹ z ad reliquã ptẽ uulgi: Op⁹ grãde ẽ z latũ: z nos sepati sum⁹ ĩ muro, pcul alt̃ ab alt̃o. Jn loco q̃cũq; audieritis clãgoꝛẽ tube: illuc pcurrite ad nos. De⁹ nr̃ pugnabit p nob⁹: z nos ipsi faciam⁹ op⁹. Et media ps nr̃m teneat lanceas ab ascẽsu auroꝛ donec egrediãt astra. Jn tpe q̃z illo dixi pplo: Unusq̃sq; cũ puero suo maneat ĩ medio irlm: z sint nob⁹ uices p noctẽ z diẽ ad opandũ. Ego ãt z fres mei z pueri mei z custodes q̃ erãt p⁹ me: nõ deponebam⁹ uestimẽta nĩa. Unusq̃sq; tñ nudabat ad baptismũ. ¶ .V.

Et fact⁹ ẽ clamoꝛ ppli z vroꝛ ei⁹ magn⁹ aduersus fres suos iudeos. Et erãt q̃ dicerẽt: Filij nri z filie nre multe sũt nimis. Accipiam⁹ p pcio eoꝛ frumẽtũ: z cõedam⁹ z uiuam⁹. Et erãt q̃ dicẽt: Agros nostros z uineas z domos nr̃as opponam⁹: z accipiam⁹ frumẽtũ ĩ fame. Et alij dicebãt: Mutuo sumam⁹ pecũias ĩ tributa regi: de musq; agros nr̃os z uineas. Et nẽ sicut carnes fr̃m nr̃oꝛ sic carnes nre sũt: z sicut filij eoꝛ ita z filij nri. Ecce nos subiugam⁹ filios nostros z filias nostras ĩ seruitutẽ: z defilias⁹ nr̃is sunt famule: nec hẽm⁹ vñ possint redimi: z agros nr̃os z uineas nr̃as alij possident. Et irat⁹ sũ nimis: cum audissẽ clamorẽ eoꝛ fm verba hec: cogitauitq; cor meũ. Et increpaui optimates z magiat⁹ z dixi eis: Usuras ne singuli a frib⁹ uris exigat⁹. Et congregaui aduersũ eos concionẽ magnaz z dixi eis: Nos ut scit⁹ redemim⁹ fres nr̃os iudeos: qui uenditi fuerant gentib⁹ secũdũ possibilitatem nr̃am. Et uos igitur uendite fratres uestros: z redimem⁹ eos. Et silueẽt nec inuenerunt quid responderent. Dixiq; ad eos: Nõ est bona res quã facitis. Quã non in timore dei nr̃i ãbulatis: ne exprobetur nobis a gentibus inimicis nostris? Et ego z fres mei z pueri mei cõmodauim⁹ plurimis pecuniaz z frumentuz. Nõ repetam⁹ in cõe istud. Es alienũ concedamus: quod debetur nobis. Reddite eis hodie agros suos z uineas suas z oliueta sua z domos suas. Quin potius z centesimaz pecunie frumenti uini z olei quaz exigẽ soletis ab eis: date pro illis. Et dixerũt: Reddem⁹: z ab eis nihil querem⁹: sicq; faciem⁹ ut loq̃ris. Et uocaui sacerdotes: z adiuraui eos: ut facerẽt iuxta qõ dixerã. Jnsup excussi sinũ meuz: z dixi: Sic excutiat de⁹ oẽz uiz q̃ nõ cõpleuerit vbũ istud ò domo sua z de laborib⁹ suis. Sic excutiat: z uacu⁹ fiat. Et dixit uniuersa multitudo amẽ. Et laudauerunt deũ. Fecit q̃ ppls sicut erat dictũ. A die aũt illa qua pcepat rex mihi ut eẽz dux ĩ tra iuda ab ano uicesimo usq; ad anũ triceſimuz fm artaxerxis regis p anos duodeci: ego et fres mei anonas q̃ ducib⁹ debebãt ñ comedim⁹. Duces ãt pmi q̃ fuerũt añ me: grauauerũt pplm: z acceperũt ab eis i pane z uio z pecũia q̃tidie sicl̃os q̃dragĩta. Ez z ministri eoꝛ depssebãt pplm. Ego ãt non feci ita pp timorẽ dei. Qui pot⁹ i ope muri edificaui z agrũ nõ emi: z oes pueri mei cõgregati ad op⁹ erant. Judei q̃z z magiat⁹ cẽtuz q̃nq̃gĩta uiri: z q̃ ueniebant ad nos de gentibus q̃ in circuitu nr̃o sũt: ĩ mẽsa mea erãt. Parabat aũt mihi p dies singl̃os bos unus: arietes sex electi exceptis uolatilib⁹ z inter dies decẽ uina diuersa: z alia multa tribuebaz. Jnsup z anonas ducat⁹ mei nõ q̃sui. Malõ. n. erat attenuat⁹ ppls. Memẽto mei deus me⁹ ĩ bonũ: fm oia q̃ feci pplo huic. ¶ .VI.

Factũ ẽ ãt cuz audisset sanaballath et tobias z gosem arabs z ceteri inimici nostri: q⁹ edificassem ego murũ: z nõ eẽt in ipso residua ĩruptio: usq; ad tps aũt illud ualuas non posueram in portis: miserunt sanaballath z tobias z gosem arabs ad me dicẽtes: Veni z pcutiam⁹ fcd⁹ pit̃ ĩ uitul⁹ ĩ cãpo uno. Jpsi ãt cogitabãt: ut facerẽt mihi malũ. Misi q̃ ad eos nũcios dicẽs: Op⁹ grãde ego facio: z nõ possũ descẽdere: ne forte negligat cũ uenero z descendero ad uos. Miserunt aũt ad me fm vbũ hoc p q̃ttuor uices z rndi eis iuxta sermonẽ poꝛẽ. Et misit ad me sanaballath iuxta vbũ pus q̃nta uice puerũ suũ: z epla; hẽbat in manu sua scriptã hoc mõ. Jn gẽtib⁹ auditũ ẽ: z gosez dixit: q⁹ tu z iudei cogiteri rebellaz: z pptea edifices muz: z leuaze te uel super eos regẽ ppter quã cãm z pphetas posueri q̃ pdicẽt

de te i ierlm dicētes: Rex i iudea ē. Auditur' ē rex vba hec. Iccirco nūc uēi: ut ieam' ꝓsili uz piter. Et misi ad eos dicēs: Nō ē fcūz fz vba hec q̄ tu loq̄ris. De corde. n. tuo tu copo nis hec. Oēs. n. hi trebāt nos: cogitātes q̄ cessarent man' nře ab ope z q̄escem'. Quā ob cām magꝭ cōfortaui man' meas. Et igref sus sū domū samaie filij dalaie filij metha beel secreto. Qui ait: Tractem' nobiscū in domo dei i medio tēpli: z claudam' portas edis: q̄ uēturi sūt: ut interficiāt te: z nocte vēturi sūt ad occidēdū te. Et dixi: Nū q̄sq̄ similis mei fugit: Et q̄s ut ego ingrediet tēplū z viuet: Nō ingrediar. Et intellexi: q̄ deus ñ misis set eū: fz q̄si uaticinās locut' eēt ad me: z to bias z sanaballath ꝓduxissent eū. Accepat .n. pciū: ut trist' facerē z peccarē: z hēnt ma lū: qō exprobrarēt mihi. Memto mei dñe ꝑ tobia z sanaballath iuxta opa eoꝝ talia: fz z noadie pphete z ceteꝝ pphetaꝝ q̄ tre bāt me. Cōplet' ē āt mur' uicesimoq̄nto die mēsis elul q̄nq̄gitaduob' dieb'. Factū ē ḡ cuz audissent oes ūmici nři: ut timerēt uniuersi gētes: q̄ erant i circuitu nřo: z cōciderēt intra semetipsos: z scirēt: q̄ a dño fām ē op' hoc. Qz z i dieb' illi' mlte optimatū iudeoꝝ eple mittebātur ad tobiā: z a tobia veniebāt ad eos. Mlti. n. erāt i iudea hītes iuramētuz ei': q̄ gener erat sechenie filij ioz: et iohan nā filius ei' accepat filiā mesollā filij bara chie. Sed laudabāt coram me: z vba mea nunciabāt ei. Et tobias mittebat epl'as: vt terreret me.

¶ .VII.

Postq̄ āt edificat' ē mur': z posui val uas: z recensui ianitores z cātores et leuitas: ꝑcepi aneni fri meo z anāie pricipi dom' de ierlm: ipse. n. q̄si uir verax z timens deū pl' ceteris uidebatur. Et dixi eis: Nō api ant porte ierlm usq̄ ad calorez sol'. Cūq̄ ad huc assisterēt: clause porte sunt z oppilate. Et posui custodes de habitatoribus ierlm sin gulos per uices suas z unūquēq̄ cōtra do muz suaz. Ciuitas autem erat lata nimis z grandis z pplus paruus in medio eius: z ñ erant domus edificate. Deus autē dedit in cōde meo: z congregaui optimates z magi stratus z uulg': ut recenserem eos. Et inue ni librū cēsus eoꝝ q̄ ascēderāt primū: z inuē tū est scriptū i eo: Isti filij prouincie q̄ ascen derunt de captiuitate migrantiū q̄s transtu lerat nabuchodonosor rex babylōis: z reuer si sunt in ierlm z in iudeaz unusquisq̄ in ci uitatē suā: q̄ uenerāt cū zorobabel iosue ne emias azarias raamias naamin mardoche us belsar mesphарat beggoai nauz baana. Numer' uiroꝝ ppli isrl. Filij pharos: duo milia cētū septuagitaduo. Filij saphatia: tre centi septuagitaduo. Filij area: sexcenti q̄n q̄ gintaduo. Filij phetmoab filioꝝ iosue z io ab duo milia octigēti decē z octo. Filij belā mille octigēti q̄nq̄gitaq̄ttuō. Filij zethua ñ gētiq̄dragitaq̄nqz. Filij zachai: septigēti se xagita. Filij bēnui: sexcēti q̄dragitaocto. Fi lij bebai: sexcēti uigitiocto. Filij azgad duo milia trecēti uigintiduo. Filij adonicā: sex cēti sexaginta septē. Filij beguai: duo milia sexaginta septē. Filij adin: sexcēti q̄nq̄ginta q̄nqz. Filij ather filij ezechie: nōgētiocto. Fi lij asem: trecēti uigitiocto. Filij besai: trecēti uigitiq̄ttuor. Filij areph: cētū duodeci. Filij gabaon: nonagitaq̄nqz. Filij bethleem z ne thupha: cētūoctoginta octo. Viri anathot cētū uigitiocto. Viri bethamoth: q̄dragita duo. Viri cariathiarim cephira z beroth: septigēti q̄dragitatres. Viri rama z nebo: sexcēti uigintiun'. Viri machmas: centū ui gitiduo. Viri bethel z chai: ducēti uiginti tres. Viri nebo alterī': quinquagintaduo. Viri helcon alterius: mille ducēti q̄nq̄gita q̄ttuor. Filij arem: trecēti uigiti. Filij hieri cho: trecēti q̄dragintaq̄nqz. Filij lodadin z ono: septigēti uigitiun'. Filij senaa: tria mi lia nōgenti trigita. Sacerdotes. Filij idaia i domo iesua: nongēti septuagintatres. Filij ēmer: mille q̄nq̄gitaduo. Filij phessur: mil le ducenti q̄draginta septē. Filij arem: mille decē z septē. Leuite. Filij iosue z cedmihel filioꝝ oduie: septuagita quattuor. Cātores. Filij asaph cētū q̄dragintaocto. Ianitores. Filij sellū filij ather filij thelmon filij accub filij athita filij sobai: cētuz trigitaocto. Na thinnei. Filij soa filij asupha filij thebaoth filij ceros filij siaa filij phadon filij lebana filij agaba filij selmon filij anan filij geddel filij gaer filij raahia filij rasin filij nechoda filij iegem filij aza filij phasea filij besai filij munim filij nephusim filij bechue filij acu pha filij azur filij besluth filij maida filij ar sa filij berchos filij sisara filij thema filij nasia filij athupha filij seruorum salomo nis filij sothai filij sopherech filij pheruda filij iahala filij dercon filij gedel filij sapha ta filij achil filij focereth: qui erat ortus ex asbaim filio ammon. Omnes nathinnei et

filij seruorum salomonis trecēti nonaginta duo. Hi sūt āt q̄ ascēderūt de thelmala thelarsa cherub adon ⁊ emmer: ⁊ nō potuerūt īdicare domū p̄rum suoꝝ ⁊ semē suū: utrū ex isrl̄ cēnt. Filij dalaia filij tobia filij nechoda sexcēti quadragintaduo. Et de sacerdotibus filij iobia filij accos filij berçellai q̄ accepit de filiabus berçellai galaaditidis vxorē: ⁊ uocat⁹ ē noīe eoꝝ. Hi q̄sierūt scripturā suā in cēsu ⁊ non īuenerunt: ⁊ eiecti sūt de sacerdotio. Dixitq; athersatha eis: ut non māducarēt de sc̄is scoꝝ: donec staret sacerdos doct⁹ ⁊ erudit⁹. Oīs multitudo q̄si uir un⁹ q̄dragītaduo milia sexcēti sexagīta: absq; ꝑuis ⁊ ācillis eoꝝ q̄ erāt septē milia trecēti trigītaseptē ⁊ int̄ eos cantores ⁊ cātatrices ducēte. Eq̄ eoꝝ sexcēti trigītaseptē: muli eoꝝ ducēti q̄dragītaq̄nq; cameli eoꝝ q̄dringēti trigīta q̄nq; asini sex milia septigētiuigīti. Hucusq; refert̄ quid ī comentario scriptum fuerit: exin neemie historia texit̄. Nonulli āt de p̄ncipib⁹ fāiliaꝝ dederūt ī op⁹. Athersatha dedit ī thesauꝝ auri dragmas mille: phialas q̄nq̄gīta: tunicas sacerdotales q̄ngentas trigīta. Et de p̄ncipib⁹ familiaꝝ dederūt ī thesauꝝ opis auri dragmas uiginti milia ⁊ argenti minas duo milia ducētas. Et qd̄ d̄dit reliqu⁹ ppl̄s auri dragmas uigīti milia: ⁊ argēti minas duo milia ⁊ tūicas sacerdotales sexagīta septē. Hītauerūt aūt sacerdotes ⁊ leuite ⁊ ianitores ⁊ cātores ⁊ reliquū uulg⁹ ⁊ nathinnei ⁊ oīs isrl̄ ī ciuitatib⁹ suis. ¶ .VIII.

Et uenerat mēsis septim⁹. Filij āt isrl̄ erāt ī ciuitatib⁹ suis. Congregatusq; oīs ppl̄s q̄si uir un⁹ ad plateā q̄ ē añ portaꝫ aq̄ꝝ: ⁊ dixerūt esdre scribe: ut afferret librū legis moysi: quā p̄cepat dn̄s isrl̄i. Attulit g̊ esdras sacerdos legē corā multitudine uiroꝝ ⁊ mulieꝝ: cūctisq; q̄ poterāt ītelligē ī die p̄ma m̄sis septimi. Et legit ī eo apte ī platea que erat añ portā aq̄ꝝ de mane usq; ad mediā diem ī cōspectu virorū ⁊ mulierū sapiētiū. Et aures oīs ppl̄i erāt erecte ad libruꝫ. Stetit āt esdras scriba super gradū ligneū quem fecerat ad loquēdū: ⁊ steterunt iuxta eū mathathia ⁊ senia ⁊ ania ⁊ vria ⁊ elchia ⁊ maasia ad dexterā ei⁹ ⁊ ad sinistrā phadaia misahel ⁊ melchia ⁊ asum ⁊ aseph danazacharia ⁊ mosollā. Et apuit esdras libruꝫ coram omni populo. Super uniuersū q̄ppe populuꝫ eminebat. Et cū aperuisset euꝫ: stetit omnis popul⁹. Et bn̄dixit esdras dn̄o deo uoce magna. Et rn̄dit oīs ppl̄s: amen amen: eleuans man⁹ suas. Et icuruati sunt ⁊ adorauerūt deū ꝓni ī t̄rā. Porro iesue et baani ⁊ serabi iamī accub septhai odia maasia celita azarias ioçabed anāi phalaia leuite silētiū faciebāt in populo ad audiendā legem. Popul⁹ aūt stabat in gradu suo. Et legerūt ī libro leg̃ d̄i disticte ⁊ apte ad ītelligēdū: ⁊ intellexerūt cū legeret̄. Dixit āt neemias: ipse est athersatha ⁊ esdras sacerdos ⁊ scriba ⁊ leuite īterpretātes uniuerso ppl̄o. Dies sāctificatus ē dn̄o deo nr̄o. Nolite lugere: ⁊ nolite flere. Flebat.n. oīs ppl̄s cum audiret verba legis. Et dixit eis: Ite comedite pinguia: ⁊ bibite mulsū: ⁊ mittite ꝑtes eis: q̄ nō p̄parauerūt sibi: q̄ sc̄s dies dn̄i ē: ⁊ nolite cōtristari. Gaudiū eteniꝫ dn̄i ē fortitudo nr̄a. Leuite āt silentiū faciebāt ī oī populo dicētes: Tacete: q̄ dies sc̄us ē: ⁊ nolite dolere. Abijt itaq; oīs ppl̄s: ut cōederet ⁊ biberet ⁊ mitteret ꝑtes: ⁊ faceret letitiam magnā: q̄ intellexerāt uerba q̄ docuerat eos. Et ī die secundo cōgregati sūt prīcipes familiarū uniuersi ppl̄i sacerdotes ⁊ leuite ad esdrā scribā: ut īt̄ptaret̄ eis v̄ba legis. Et inuenerunt scriptū in lege: p̄cepisse dn̄m in manu moysi: ut hītēt filij isrl̄ ī tab̄naculis ī die solēni mense septimo: ⁊ ut p̄dicēt ⁊ diul̄gēt uocē in uniuers̄ vrbib⁹ suis ⁊ ī irl̄m dicētes: Egredimī ī mōtē: ⁊ afferte frōdes oliue ⁊ frondes ligni pulcherrimi frōdes myrti ⁊ ramos palmaꝝ ⁊ frōdes ligni nemorosi: ut fiāt tab̄nacula sicut scriptū ē. Et egressus ē oīs ppl̄s: ⁊ attulerūt. Fecerūtq; sibi tabernacula unusq̄sq; in domate suo ⁊ in at̄is suis ⁊ in atrijs domus dei ⁊ ī platea porte aq̄ꝝ ⁊ ī platea porte ephraī. Fecit g̊ univ̄sa eccl̄a coꝝ q̄ redierāt de captiuitate: tabernacula ⁊ hītauerunt ī tabernaculis. Nō.n. fecerāt a dieb⁹ iosue filij nun talia filij isrl̄: usꝫ ad diē illū. Et fuit letitia magna nimis. Legit āt in libro leg̃ dei per dies singulos a die prio usq; ad diē nouissimū: ⁊ fecerūt solēnitatē septē dieb⁹: ⁊ in die octauo collectā iuxta ritum. ¶ .IX.

In die āt uicesimoq̄rto mēsis hui⁹ cōuenerūt filij isrl̄ ī ieiunio ⁊ ī sacc̄ ⁊ hum⁹ sup eos. Et sepatū est semē filioꝝ isrl̄ ab oī filio alienigena: ⁊ steterunt ⁊ confitebāt pcc̄a sua ⁊ iniq̄tates patrū suoruꝫ. Et ꝯsur-

rexerũt ad ſtãdũ ⁊ legerũt i uolumine legis
dñi dei ſui q̃ter i die ⁊ q̃ter i nocte ꝓfitebãt:
⁊ adorabãt dñm deũ ſuũ. Surrexerũt aũt
ſup gradũ leuitarũ ioſue ⁊ bani ⁊ cedmihel
remni ſabnia abani ſaerbias bani ⁊ thana-
ni: ⁊ clamauerũt uoce magna ad dñm deuꝫ
ſuũ. Et dixerũt leuite: ioſue ⁊ cedmihel bon
ni aſebia ſerebia azebia odaia ſebna fataia.
Surgite: bñdicite dño deo nr̃o ab ęterno uſq̃
in ętnũ. Et bñdicãt nom̃i gl'ie tue excelſo in õni
bñdictione ⁊ laude. Et dixit eſdras: Tu ip-
ſe dñe ſolus. Tu feciſti celũ ⁊ celuꝫ celoꝝ ⁊
õem exercitũ eoꝝ trã ⁊ uniuerſa q̃ i ea ſũt:
maria ⁊ oĩa q̃ in eis ſunt. Et tu uiuificas õ-
nia hec: ⁊ exercit' celi te adorat. Tu ipe dñe
de' q̃ elegiſti abrãm: ⁊ eduxiſti eũ de igne cha
deoꝝ: ⁊ poſuiſti nomẽ ei' abraã: ⁊ inueniſti
cõ ei' fidele corã te: ⁊ pcuſſiſti cũ eo fed': ut
dares ei terrã chananei ethei euei ⁊ amõrei
⁊ pherezei ⁊ iebuſei ⁊ gergeſei: ut dares ſe-
mini ei'. Et ipleſti uerba tua qñ iuſtus es.
Et uidiſti afflictionẽ patrũ nr̃oꝝ in egypto:
clamorẽq; eoꝝ audiſti ſup mare rubrũ: ⁊ ꝺ
diſti ſigna ⁊ portẽta i pharaõe ⁊ in univſis
ſeruis ei' ⁊ i õi ppl'o tre illi'. Cognouiſti. n.
q: ſupbe egerant cõtra eos: ⁊ feciſti tibi no-
mẽ ſicut ⁊ in hac die. Et mare diuiſiſti ante
eos: ⁊ tranſierunt per mediũ mar̃ in ſicco.
Perſecutores aũt eoꝝ pieciſti i pfũdũ q̃ſi la-
pidẽ i aq̃s ualidas: ⁊ i colũna nub' ductor
eoꝝ fuiſti p die ⁊ i colũna ignis p nocte: ut
appararet eis uiã p quã igrediebãt. Ad mõ
tẽ q̃ſ ſynai deſcẽdiſti: ⁊ locut' es cũ eis ꝺ ce-
lo: ⁊ dediſti eis iudicia ẽcta ⁊ legẽ vitatis ce-
rimonias ⁊ pcepta bona. Et ſabbatũ ſcĩfi-
catũ tuũ oñdiſti eis: ⁊ mandata ⁊ cerimoni
as ⁊ legẽ pcepiſti eis i mãu moyſi ſui tui.
Panẽ q̃ſ de celo dediſti eis i fame eoꝝ: ⁊ a-
quã de petra eduxiſti eis ſitientib'. Et di-
xiſti eis: ut igrederẽt: ⁊ poſſidẽt trã: ſi quã
leuaſti manũ tuã: ut traderes eis. Ipſi vo ⁊
pres nr̃i ſuperbe egerũt: ⁊ idurauerũt cerui
ces ſuas: ⁊ nõ audierũt mãdata tua: ⁊ nolu
erũt audire: ⁊ nõ ſũt recordati mirabilium
tuoꝝ: q̃ feceras eis. Et indurauerũt ceruices
ſuas: ⁊ dederũt caput: ut cõuerterẽt ad ſui
tutẽ ſuã q̃ſi p contentionẽ. Tu aũt de' ppit'
clemẽs ⁊ miſericors lõganimis ⁊ multe mi
ſeratiõis: non dereliq̃ſti eos. Et q̃dẽ cũ feciſ
ſent ſibi uitulũ cõflatilẽ: ⁊ dixiſſẽt: iſte ẽ de-
us tu': q̃ eduxit te ꝺ egypto: fecerũtq; blaſ
phemias magnas: tu autem i miſerico: dĩſ
tuis multis non dimiſiſti eos i deſto. Colũ
na nubis non receſſit ab eis p diez: ut ducẽt
eos in uiam ⁊ colũna ignis p noctẽ: ut oſtẽ
deret eis iter: per qõ igrederẽt. Et ſpz tuuz
bonũ dediſti: qui doceret eos: ⁊ manna tuũ
nõ phibuiſti ab ore eoꝝ: ⁊ aquã dediſti eis
in ſiti. Quadraginta ãnis pauiſti eos i deſ-
to: nihilq; eis defuit. Veſtimẽta eoꝝ non i-
ueterauerũt: ⁊ pedes eoꝝ nõ ſũt attriti. Et
dediſti eis regna ⁊ ppl'os: ⁊ partiſ' es eis ſor-
tes. Et poſſederũt trã ſeon ⁊ trã regis eſebõ
⁊ trã og regis baſan. Et multiplicaſti filios
eoꝝ ſicut ſtellas celi: ⁊ adduxiſti eos ad trã
de qua dixeras patrib' eoꝝ: ut igrederẽt et
poſſiderẽt. Et uenerunt filij: ⁊ poſſederũt t̃
rã. Et humiliaſti corã eis habitatores tre
chananeos: ⁊ dediſti eos i manu eoꝝ: ⁊ re-
ges eoꝝ ⁊ ppl'os tre: ut facerẽt eis ſicut pla-
cebat illis. Ceperũt itaq; urbes munitas et
humũ pinguẽ: ⁊ poſſederũt domos plenas
cunctis bonis: ciſternas ab eis fabricatas
uineas ⁊ oliueta ⁊ ligna pomifera mlta. Et
comederunt ⁊ ſaturati ſũt: ⁊ ipinguati ſũt:
⁊ abũdaueñt delitijs bonitate tua magna.
Prouocauerunt te ãt ad iracũdiaz: ⁊ receſ-
ſerũt a te: ⁊ piecerũt legẽ tuaz poſt ẽga ſua.
Et prophetas tuos occiderũt: q̃ cõteſtabãt
eos: ut reuerterẽt ad te: feceñtq; blaſphemi-
as grandes. Et dediſti eos i manu hoſtium
ſuoꝝ: ⁊ afflixerũt eos. Et in tpe tribulatio-
nis ſue clamauerũt ad te: ⁊ tu de celo audi-
ſti: ⁊ ſm miſeratiões tuas multas dediſti e-
is ſaluatores: q̃ ſaluarent eos de manu ho-
ſtiũ ſuoꝝ. Cũq; requieuiſſẽt reuerſi ſũt: ut
facerẽt malũ in ſpectu tuo: ⁊ dereliq̃ſti eoſ
i manu inimicorũ ſuorũ: ⁊ poſſederũt eos.
Cõuerſiq; ſunt: ⁊ clamauerũt ad te. Tu ãt
de celo exaudiſti: ⁊ liberaſti eos in miſericõ
dĩs tuis multis temporibus: ⁊ conteſtat'
es eos: ut reuerterent ad legẽ tuaz. Ipſi vo
ſuperbe egerunt: ⁊ non audierunt mãdata
tua: ⁊ in iudicijs tuis peccauerunt: q̃ faciet
hõ: ⁊ uiuet in eis. Et dederunt humeũ rece
dẽtẽ: ⁊ ceruicẽ ſuã indurauerũt: nec audie-
runt. Et protraxiſti ſuper ãnos mltos: ⁊ ꝓ-
teſtat' es eos in ſpũ tuo p manũ pphetarũ
tuoꝝ ⁊ nõ audierũt: ⁊ tradidiſti eos in ma
nũ ppl'oꝝ terrarum. In miſericordijs aũt
tuis plũmis non feciſti eos i cõſumptiones:
nec dereliquiſti eos: qñ deus miſerationũ
⁊ cleñs es tu. Nunc itaq; deus noſter: ma-
gne fortis ⁊ tribilis cuſtodiẽs pactũ ⁊ miaz

ne auertas a facie tua oēz laborē q̄ inuenit nos reges nr̄os principes nr̄os z sacerdotes nr̄os z pphetas nr̄os z pr̄es nr̄os z oēz po-pulū tuū: a diebꝰ regū assur usq; i diē hanc. Et tu iustꝰ es i oīb⁹ q̄ uenerūt sup nos q; ve-ritatē fecisti nob⁹: nos āt ipie egimꝰ. Reges nr̄i pncipes nr̄i sacerdotes nr̄i z pr̄es nr̄i non fe-cerūt legē tuā: z ñ attenderūt mādata tua z testimōia tua q̄ testificat⁹ es i eis. Et ipsi i regnis suis bonis z i bōitate tua mlta quaz dederas eis z i tra latissima z pigui quam tradideras i cōspectu eoz: nō fuerūt tibi: nec reuersi sūt a studijs suis pessimis. Ecce nos ipsi hodie sui sumus: z tra quā dedisti pr̄ib⁹ nr̄is: ut cōedēt panē ei⁹ z q̄ bōa sunt eius: z nos ipsi sui sumus i ea. Et fruges e-ius mltiplicāt regibus q̄s posuisti sup nos ppt̄ pcā nr̄a: z corporibus nr̄is dñant z iu-mēti nr̄is sm uolūtatē suā: z i tribulatiōe ma-gna sumus. Sup oīb⁹ ergo his nosipsi pa-cti mus fedus z scribimus: z signāt princi-pes nr̄i leuite nostri z sacerdotes nostri. X.

Signatores āt fuerūt: neemias athersa-tha filius achelai: z sedechias saraias azarias hieremias phessur amarias mel-chias accus sebenia melluc maarem meri-muth obdias daniel gentō baruch mosol-lā abia miami maçia belga semeia: hi sacer-dotes. Porro leuite: iosue filiꝰ azarie bēnui de filijs enadad cedmibel z fres eoz: sebe-nia odeuia celita phalaia anā micha roob assebia zachū serebia sabania odia bani. ba-ninu. Capita ppl̄i: feros phetmoab elaz ze-thu bani bonni azgad bebai adonaia beg-goai adin ather ezechia azur odeuia, asum besai areph anathot nebai mecphia mosol-lā aqz mesiçabel sadoch ieddua felthia anā-nia osee anania asub aloes phaleā sobech-reum asebna madsia ethaia hanā anā mel-luch arem baana: z relīq de ppl̄o. Sacerdo-tes leuite ianitores z cantores nathinnei z ōnes qui se separauerunt de ppl̄is terrarū ad legē dei uxores eoz filij eoz z filie eorū ōnes qui poterant sapere spondentes pro fratribus suis: optimates eorum z qui uēi-ebant ad pollicendum z iurandū: ut ambu-larent in lege dñi quā dederat in manu mo-ysi serui sui: ut facerēt z custodirent uniuer-sa mandata dñi dei nr̄i z iudicia eius z ceri-monias eius: z ut non daremus filias nr̄as ppl̄o terre: z filias eoz nō acciperem⁹ filijs nr̄is. Pupoli q; terre q̄ importāt uenalia: z omnia ad usū p die sabbati ut vēdant: nō accipiem⁹ ab eis i sabbato z i die scīficato. Et dimittemus ānū septimū z exactionē v-niuerse manus. Et statuem⁹ sup nos p̄cep-ta: ut dem⁹ tertiā ptē sicli p ānuz ad op⁹ do-m⁹ dei nr̄i ad pānes ppositiōis z ad sacrifici-ū sēpitnū z i holocaustū sēpiternū i sabbad i kalēdis i solēnitatib⁹ z i scīficatis z p pcco vt exoret p isrl̄: z i omnē usū dom⁹ dei nr̄i. Sortes g̃misim⁹ sup oblatiōnē lignoz ite: sacerdotes z leuitas z pplm: ut iferrēt i do-mū dei nr̄i p domos pr̄m nr̄oz p tpa a tpi-b⁹ āni usq; ad ānū: ut arderēt sup altaꝰ dñi dei nr̄i: sic scriptū ē i lege moysi. Et ut affer-remus pmogēita tre nr̄e z pmitiua uniuersi fruct⁹ oīs ligni ab āno i ānū i domo dñi: z pmitiua filioz nr̄oz z pecoz nr̄oz sic scrip-tū ē in lege: z pmitiua boū nr̄oz z ouiū nr̄a-z: ut offerrēt i domo dei nr̄i sacerdotib⁹ qui ministrāt in domo dei nr̄i. Et primitias ci-boz nr̄oz z libaminū nr̄oz z poma oīs li-gni uindemie q̄z z olei afferem⁹ sacerdotib⁹ ad gazophylaciū dei nr̄i z decimā ptē terre nr̄e leuitis. Ipsi leuite decimas accipiāt ex oīb⁹ ciuitatib⁹ opū nr̄oz. Erit aūt sacerdos filiꝰ aarō cū leuit i decimis leuitaz: z leui-te offerent decimā ptē decie sue i domo dei nr̄i ad gazophylaciū i domo thesauri. Ad gazophylaciū. n. deportabūt filij isrl̄ z filij leui pmitias frumēti z vini z olei: z ibi erūt uasa dñi scīficata: z sacerdotes z cātores z ianitores z ministri: z nō dimittemus domū dei nr̄i. .XI.

Habitauerūt āt pncipes ppl̄i i irl̄z. Re-liqua vo plebs misit sortē: ut tollet u-nā ptē de decē q̄ habitaturi essent i irl̄m ciui-tate sca nouē vo ptes in ciuitatib⁹. Benedixit āt ppl̄us oīb⁹ uiris q̄ se spōte obtulerāt: ut habitarent i irl̄m. Hi sūt itaq; pricipes pro uicie q̄ habitauerūt i irl̄m z in ciuitatibus iu-da. Habitauit āt unusq̄sq; i possessione sua in urbib⁹ suis isrl̄: sacerdotes leuite nathinnei z filij fuoz salomonis. Et in irl̄m habitauer-unt de filijs iuda z de filijs beniamin. De filijs iuda: athaias filius aqiā filij zacharie filij a-marie filij saphatie filij malalehel. De filijs phares: ismaasia filius baruch filius colo-ça filius aqia filius addaia filius ioaib fili-us zacharie filiꝰ silonites. Omnes filij pha-res qui habitauerunt i irl̄m: quadringenti se-xaginta nouē uiri fortes. Hi sunt autez filij

14-8

146

beniamin. Sellū filⁱ mosollā filⁱ ioed filⁱ phadaia filⁱ colaia filⁱ masia filⁱ etheel filⁱ isaia. Et pⁿ eū gebbai sellai nōgēti uigintiocto. Et iobel filⁱ zechri prepositⁱ eoꝝ: ⁊ iudas filⁱ sennua sup ciuitatē ps. Et de sacerdotib⁹: idaia filⁱ ioarib iachi saraia filⁱ helchie filⁱ mosollā filⁱ sadoch filⁱ meraioth filⁱ ahitob pncipes domⁿ dei ⁊ fres eoꝝ faciētes opa tēpli octingēti uigintiduo. Et adaia filⁱ ieroam filⁱ pheleia filⁱ amsi filⁱ zacharie filⁱ phessur filⁱ melchie ⁊ fres eⁱ pncipes pīum ducēti q̄dragintaduo. Et amasai filⁱ azrihel filⁱ azi filⁱ mosollamoth filius emmer ⁊ fres eoꝝ potētes nimis centū uigintiocto: ⁊ ppositⁱ eoꝝ zabdihel filⁱ potētiū. ⁊ ō leuitⁱ: sebenia filⁱ asob filⁱ azaricā filius asabia filⁱ boni ⁊ sabathai ⁊ iozabeth sup opa opa q̄ erāt foris ec̄ i domo dei a principib⁹ leuitaꝝ. Et mathania filⁱ micha filius zebedei filⁱ asaph princeps: ad laudandū ⁊ ad cōfitendū i oꝛone: ⁊ becbecias fus de frib⁹ eⁱ: ⁊ abda filius samuha filⁱ galal filius ydithun. Oēs leuite i ciuitate sca: ducēti octogitaq̄ttuoꝛ. Et ianitoꝛes accub telmon ⁊ fres eoꝝ q̄ custodiebant hostia cētuꝝ septuagitaduo. Et reliq̄ exisrl̄ sacerdotes ⁊ leuite i uniuersis ciuitatib⁹ iuda unusquisq; in possessione sua ⁊ nathinnei q̄ hitabant i ofel ⁊ syaha ⁊ gaspha ō nathinneis. Et eps leuitaꝝ i irl̄m: azi filⁱ baani filius asabie filⁱ mathanie filⁱ miche. De filīs asaph: cātoꝛes i mīsterio domⁿ dei. Preceptū q̄ppe regis sup eos erat ⁊ oꝛdo i cantorib⁹ p dies singl̄os ⁊ fathaia filⁱ mesezebel ō filīs zara filij iuda in manu regis iuxta ōne vbū ppli ⁊ in domib⁹ p ōnes regiones eoꝝ. De filīs iuda hitauerūt in cariatharbe ⁊ i filiabus eius ⁊ i dibō ⁊ in filiabus eius ⁊ i capseel ⁊ i uicul' eius ⁊ i iesue ⁊ i molada ⁊ in bethfaleth ⁊ i asersual ⁊ in bersabee ⁊ i filiabus eⁱ ⁊ in sicelech ⁊ i mochona ⁊ i filiab⁹ eius ⁊ in remmō ⁊ i sara ⁊ i icrimuth zonoa odollam ⁊ in uillis earum: lachis ⁊ in regionib⁹ eius azecha ⁊ in filiabus eius. Et manserūt in bersabee usq; ad uallez hennon. Filij autem beniamin ageba mechmas ⁊ hai ⁊ bethel ⁊ filiabus eius: anathot nob anania asoꝛama gethai madid seboim neballath ⁊ ono ualle artificum: ⁊ de leuitis pōtiones iude ⁊ beniamin. ¶ .XII.

Hⁱ sunt āt sacerdotes ⁊ leuite: q̄ ascenderūt cū zorobabel filio salathiel. Iosue saraia hieremias esdras amaria melluch accus sechenias reuꝝ merimuth addo genthon abia miamin madia belga semeia ⁊ ioarib ⁊ idaia sellū amoch elceia adaia. Hⁱ pncipes sacerdotū ⁊ fres eoꝝ i dieb⁹ iosue. Porro leuite: iesua bēnui cedmihel sarabia iuda mathanias sup hymnos ipsi et fres eoꝝ ⁊ becbecia atq; ethanni ⁊ fres eoꝝ unusq̄sq; i officio suo. Iosue āt genuit ioachim: ⁊ ioachim genuit eliasib ⁊ eliasib genuit ioiada ⁊ ioiada genuit ionathan: ⁊ ionathan genuit iedda. In diebus autez ioachim erant sacerdotes ⁊ principes familiarmu saraie maarie hieremie anāie esdre mosollā amarie iohānā milico ionathan sebenie ioseph arā edna maraioth helci ada ie zacharie genthō mosollā abie zechri mi amin ⁊ moadie felti belge sammua semeie ioathan ioarib mathanai iodaie azzi sella ie celaia mochober elchie asebie ydaie nathanahel. Leuite in diebus eliasib ⁊ ioiada ⁊ ionan ⁊ iedboa scripti principes familiarū ⁊ sacerdotes in regno darij perse. Filij leui pncipes familiaꝝ scripti in lib⁹ vboruꝝ dierū ⁊ usq; ad dies iobathan filij eliasib. Et principes leuitaꝝ: asebia serebia ⁊ iesue filius cedmihel: ⁊ fres eoꝝ p uices suas ut laudarent ⁊ confiterentur iuxta p̄ceptū dauid uiri dei: ⁊ obfuarent eā p oꝛdines. Mathāia ⁊ becbecia ⁊ obedia mosollā thelmō accub custodes portarū ⁊ uestibuloꝝ ante portas. Hi in diebus ioachim filij iosue filij iosedech: ⁊ in diebus neemie duc ⁊ esdre sacerdotis scribeq;. In dedicatione autem muri irl̄z: req̄sierūt leuitas de oīb⁹ locis suis: ut adducerent eos i irl̄z: ⁊ facerēt dedicationē ⁊ letitiā in actione gīaꝝ ⁊ cantico ⁊ in cymbalis ⁊ psalterijs ⁊ citharis. Congregati sunt autē filij cantoꝛuꝝ ⁊ de cāpestrib⁹ circa irl̄m ⁊ de uillis netuphati ⁊ ō domo galgal ⁊ de regionibus geba ⁊ asmaueth: qm̄ uillas edificauerunt sibi cantores in circuitu irl̄m. Et mundati sunt sacerdotes ⁊ leuite: ⁊ mundauerunt pplūz ⁊ portas ⁊ muꝝ. Ascendere aūt feci principes iuda sup murū ⁊ statui duos choros laudātiū magnoſ. Et ierunt ad dexterā sup murū ad portaz sterq̄linij. Et iuit pⁿ eos osaias ⁊ media ps pncipū iuda ⁊ azarias esdra ⁊ mosollaz iuda et beniamin et semeia et hieremia

Et de filijs sacerdotū i tub' zacharias filius ionathā fil' semeie fil' mathanie filius michaie fil' ẓechur fil' asaph ⁊ fres eī' semeia ⁊ aẓarel malalai galalai maai nathanael ⁊ iuda ⁊ anani in uasc̄ cātici dauid uiri dei: ⁊ esdras scriba añ eos i porta fōt'. Et ꝓtra eos ascēderūt i gradib' ciuitatī dauid i ascēsu muri sup domū dauid ⁊ usq; ad portaz aq̄ ad orientē. Et chor' ps gias referētium ibat ex aduerso: ⁊ ego p' eū ⁊ media ps ppli sup muꝛ ⁊ sup turri furnoꝛ ⁊ usq; ad muꝛ latissimū ⁊ sup portā ephrai ⁊ sup portā antiquā ⁊ sup pōtā piscīū ⁊ turri ananehel ⁊ turri emath ⁊ usq; ad portā gregis: ⁊ steterūt i porta custodie. Steteruntq; duo chori laudātiū i domo dei: ⁊ ego ⁊ dimidia ps magiatuum mecū. Et sacerdotes eliachim maasia miamin michea elioenai zacharia ⁊ ananta i tub': ⁊ maasia ⁊ semeia ⁊ eleaẓar ⁊ aẓi ⁊ iohannan ⁊ melchia ⁊ elam ⁊ eẓer. Et clare cecinerūt cātores ⁊ iẓraia ꝓpolit'. Et immolauerūt i die illa uictimas magnas: ⁊ lerati sūt. Deꝰ. n. lenificauerat eos letitia magna. Sed ⁊ uxores eoꝝ ⁊ liberi gauisi sūt: ⁊ audita letitia illa ir'lm ꝓcul. Recessuerunt q̄; i die illa uiros sup gaẓophylatia thesauri ad libamina ⁊ ad pmitias ⁊ ad decimas: ut introferēt p eos principes ciuitatis i decore gia; actiōes sacerdotes ⁊ leuitas: qa letificat' ē iuda i sacerdotib' ⁊ leuitis astantibus. Et custodierūt obseruationē dei sui: ⁊ obseruationē expiatiōis: ⁊ cātores ⁊ iāt'tores iuxta ꝓceptū dauid ⁊ salomōis filij ei': q; i dieb' dauid ⁊ asaph ab exordio erāt pncipes cōstituti cātoꝝ i carmie laudātiuꝫ ⁊ confitētiū deo. Et ois isr'l i dieb' ẓorobabel ⁊ i dieb' neemie dabāt ptes cātorib' ⁊ iātoribꝰ p dies singl'os: ⁊ scificabāt leuitas: ⁊ leuite sanctificabāt filios aaron.

.XIII.

In die ātillo lectū ē i uolumie moysi audiēte ppl'o. Et inuentū ē scriptū i eo: q̄ nō debeant itroire āmonites ⁊ moabites i eccliam dei usq; i ētnū: eo q̄ nō occurrerit filijs isr'l cū pane ⁊ aq̄: ⁊ pduxerūt aduersū eos balaā ad maledicēdum eis: ⁊ conuertit deus nr̄ maledictionem i bñdictionē. Factū ē āt cū audissent legem: separauerunt ōem alienigenā ab isr'l. Et super hoc eliasib sacerdos qui fuerat ꝓpositus i gazophylatio domus dei nostri ⁊ proximus tobie. Fecit g̃ ibi gazophylatiū grande: ⁊ ibi erant ante eū reponentes munera ⁊ thus ⁊ uasa ⁊ decimam frumenti uini ⁊ olei: ptes leuitaꝝ ⁊ cantoꝝ ⁊ ianitorū ⁊ pmitias sacerdotales. In ōibus aūt his non fui i ir'lm: q; i anno trīcesimoso artaxerxis regis babylonis uēi ad regē. Et i fine dieꝝ rogaui regē: ⁊ uēi i ir'lm. Et intelleꝛi malū qō feceꝛat eliasib tobie: ut faceret ei thesaurum i uestibulis domꝰ dei: ⁊ malū mihi uisum est ualde. Et pieci uasa domꝰ tobie foras de gazophylatio: ꝓcepiq; ⁊ emūdauerūt gazophylaciū. Et rettuli ibi uasa domꝰ dei sacrificiū ⁊ thꝰ': Et cognoui: q; ptes leuitaꝝ nō fuissent date: ⁊ fugisset unusq̄sq; in regionē suā de leuitis ⁊ cātoribꝰ ⁊ de his q̄ mīstrabant: et egi cām aduersuꝫ magiat' ⁊ dixi: Quare dereliq̄mus domuꝫ dei? Et congregaui eos: ⁊ feci stare i statiōib' suis. Et ois iuda apportabat decimā frumēti uini ⁊ olei i horrea. Et cōstituiꝫ sup horrea selemiā sacerdotē ⁊ sadoch scribaꝫ ⁊ fadaiā de leuitis: ⁊ iuxta eos anan filium ẓachur filiū mathanie: qm̄ fideles cōprobati sī': ⁊ ipsis credite sup ptes fīm suoꝝ. Me mēto mei deꝰ meꝰ, p hoc: ⁊ ne deleas miāti ones meas q̄s feci i domo dei mei ⁊ i cerimoniis eī'. In dieb' illis uidi i iuda calcantes torcularia i sabbato: portātes aceruos ⁊ onerātes sup asinos uinū ⁊ uuas ⁊ ficus ōne on': ⁊ iferētes i ir'lm die sabbati. Et ꝓtestaꝰ sum eos: ut i die q̄ uēdere licēt: venderent. Et tyrij habitaueīt i ea: inferētes pisces ⁊ oīa uēalia. Et uēdābāt i sabbat filijs iuda ⁊ ir'lz. Et obiurgaui optimates iuda: et dixi eis: Que ē hec res mala quā uos facit': ⁊ pphanati diē sabbati? Nūq̄d nō hec feceīt ptes nr̄i: ⁊ adduxit deus nr̄ sup nos oē malū hoc et super ciuitatē hanc? Et uos additis iracūdiam sup isr'l: violando sabbatū. Factuꝫ est āt cum quieuissent porte ir'lz die sabbati: dixi ⁊ clauserunt ianuas: ⁊ precepi: ut nō apirēt eas usq; p' sabbatū. Et de pueris meis cōstitui sup pōtas: ut null's iferret onꝰ die sabbati. Et manserunt negociatores ⁊ uendentes uniuersa uenalia foris ir'lm semel ⁊ bis: ⁊ cōtestatus sum eos ⁊ dixi eis: Quare manetis ex aduerso muri? Si secundo hoc feceritis: manū mittā in uos. Itaq; ex tpe illo non uenerunt in sabbato. Dixiq; leuitis: ut mundarent ⁊ uenirent ad custodiēdas portas: ⁊ scificādā diē sabbati. Et p hoc g̃ me mēto mei deꝰ: ⁊ parce mihi fm multitudinē miserationum tuarum. Sed ⁊ in diebus illis uidi iudeos ducentes uxores azotidas

ammonitidas ⁊ moabitidas. Et filij eoꝝ ex media pte loq̃bãt açotice ⁊ nesciebãt loq̃ iudaice: ⁊ loq̃bãt iuxta liguaz ppli ⁊ ppli. Et obiurgaui eos: ⁊ maledixi. Et cecidi ex eis uiros ⁊ decaluaui eos: ⁊ adiuraui i deo: ut ñ darẽt filias suas filijs eoꝝ: ⁊ ñ accipent ò filiab' eoꝝ filijs suis ⁊ sibimetipsis dicens: Nũq̃d ñ i huiusce mõi re peccauit salomon rex isr'l: Et certe i gẽtib' mltis ñ erat rex silis ei: ⁊ dilect' deo suo erat: ⁊ posuit eũ d's rege sup õem isr'l. Et ipm ĝ duxerũt ad pecz mli eres alienigene. Nũq̃d ⁊ nos iobediẽtes faciem' õe malũ grãde hoc: ut p̃uaricemur in deo nr̃o: ⁊ ducam' uxores pegrinas: De filiis aũt ioiada filij eliasib sacerdotis magni gener erat sanaballath oronit': quẽ fugaui a me. Recordare dñe de' me' aduersũ eos: qui polluũt sacerdotiũ iusq̃ sacerdotale ⁊ leuiticũ. Et ĝ mundaui eos ab õibs alienigenis: ⁊ cõstitui ordines sacerdotũ ⁊ leuitaꝝ vnũquẽq̃ i misterio suo: ⁊ i oblatione lignoruz i tp̃ib' p̃stitutis ⁊ i p̃mitijs. Memto mei de us me' i bonũ amen.

Explicit liber Neemie. Incipit liber Esdre secundus. Capl'z. I.

Et fec̃ iosias pascha i hierosolymis dño: ⁊ imolauit phase q̃ta decia luna p̃mi mensis: statuens sacerdotes p uices diez stolis amictos i templo dñi. Et dixit leuitis sacris suis isr'l: ut sc̃ificarẽt se dño i positõe sc̃e arce dñi i domo: quã edificauit salomõ filius dauid rex. Nõ erit uob' tollẽ sup humeros eã. Et nunc deseruite dño uro: ⁊ curam agite gentis illius isr'l ex pte fm pagos ⁊ tribus vr̃as secundũ scripturã dauid regis isr'l: ⁊ secundũ magnificẽtiã salomonis filij eius ões i tẽplo ⁊ secũdũ pticulã principat' patrũ uraz: eoꝝ qui stant i cõspectu fium filiorũ isr'l. Immolate pascha: ⁊ sacrificia parate frib' uestr': ⁊ facite fm p̃ceptũ dñi qõ datũ ẽ moysi. Et donauit iosias in plebez q̃ inuẽta ẽ: ouiũ agnorũ ⁊ hedorũ ⁊ caprarũ triginta milia: uitulos tria milia. Hec de regalibus data sũt secũdũ promissionẽ ppl'o et sacerdotib' i pascha: oues numero duo milia ac uituli centũ. Et iechonias ⁊ semeias ⁊ nathanael fratres ⁊ asabias ⁊ ogiel: ⁊ coraba in phase: oues quinq̃ milia: uitul'os q̃ngẽtos. Et hec cũ fierẽt elegãt: steterũt sacerdotes ⁊ leuite hñtes açima p trib'. Et fz ptes p̃ncipat' p̃uz i cõspectu ppli offerebãt dño: fz ea q̃ i libro moysi scripta sũt. Et assauerũt phase igni put oportebat: ⁊ hostias coquerũt i emolis ⁊ i ollis cũ beniuolẽtia. Et attulerũt õib' q̃ erãt ex plebe: ⁊ post hec parauerũt sibi ⁊ sacerdotib'. Sacerdotes. n. offerebãt adipes usq̃dũ finita esset hora: ⁊ leuite parauerũt sibi ⁊ filiis suis filijs aaron. Et sacrificatores filij asaph erant p ordinẽ fz preceptũ dauid. Et asaph ⁊ zacharias ⁊ iedduthus qui erat a rege: ⁊ hostiarij p singulas ianuas: ita ut non p̃uaricaret unusq̃sq̃ suã. Fies. n. illoꝝ parauerunt ill'. Et p̃sumata sũt q̃ ptinebãt ad sacrificiũ dñi. In illa die gerũt phase: ⁊ offerebãt hostias sup dñi sacrificiũ fm p̃ceptũ regis iosie. Et egerũt filij isr'l: q̃ inuẽti sũt i tp̃e illo phase ⁊ diẽ festi aciozz per dies septẽ. Et nõ ẽ celebratũ phase tale i isr'l a tp̃ib' samuel pphete: ⁊ õnes reges isr'l nõ celebrauerũt tale pascha: quale egit iosias ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ iudei ⁊ õis israel: q̃ inuẽti sẽ i cõmoratiõe hierosolymis. Octauodecio ãno regnãte iosia celebratuz ẽ phase. Et directa sũt opa iosie i cõspectu dñi sui i corde pleno metuẽtia: ⁊ q̃ circa illũ q̃dẽ cõscripta sũt i p̃stinis tp̃ib' de eis q̃ peccauẽrt q̃q̃z irreligiosi fuerũt i dñm p̃ õi gente: ⁊ q̃ nõ q̃sierũt vba dñi sup isr'l. Et p' õez actũ hũc iosie ascẽdit pharao rex egypti ve niẽs i carchamis ab ite fl'i euphraten: ⁊ exiit i obuiã ill' iosias. Et misit rex egypti ad iosiã dicẽs: Quid mihi ⁊ tibi ẽ rex iud': Nõ suz missus a dño ut pugnem cõtra te. Sup euphraten. n. bellũ meũ est. Festinans descẽde. Et non est reuersus iosias super curruz: sed expugnare euz conabat: non attendens verbum prophete ex ore dñi: sed constituit ad eũ belluz in cãpo mageddo. Et descenderunt p̃ncipes ad regez iosiaz. Et dixit rex pueris suis: Amouete me a plio. Infirmat' suz enim ualde. Et statim amouerunt eum pueri ipsius de acie. Et ascendit super currum secundarium suum: ⁊ perueniens hierosolymam uita functus est: ⁊ sepultus in paterno sepulchro. Et i tota iudea lugebãt iosiam: ⁊ qui p̃sidebant cum vxoribus lamẽtabãt euz usq̃ i hunc diẽ. Et datũ ẽ hoc fieri sẽper i õi gen' isr'l. Hec autẽ p̃scripta

sunt i libro hist'oꝛiaꝝ regū iude: ⁊ singla gesta actus iosie ⁊ eⁱ⁹ glia: ⁊ itellectⁱ⁹ eⁱ⁹ in lege dñi: queꝝ gesta sūt ab eo: ⁊ q̄ nō scripa sūt in libro regū isrl' ⁊ iude. Et assumētes qui erāt ex gēte iechoniā filiū iosie: cōstituerūt regē p iosia pīe suo: cū eēt ānoꝝ trigītatriū ⁊ regnauit sup isrl' mēsib⁹ trib⁹. Et amouit eū rex egypti ne regnaret i hierosolymis: et multauit gētē argēti talēta cētū: ⁊ auri talētū unum. Et cōstituit rex egypti ioachim frēz ipsi⁹ regē iude ⁊ irl'm: ⁊ alligauit magiaⁱ⁹ ioachim: ⁊ ꝯaracelē frem suū apprehēdēs reduxit i egyptū. Annoꝝ erat ioachiz uigintiq̄nqꝫ: cū ignare cepisset i tra iuda ⁊ irl'm: ⁊ fecit malū i cōspectu dñi. Post hūc aūt ascēdit nabuchodonosoꝛ rex babylonis ⁊ alligās eū i arcolo uiculo pduxit i babylōiā: ⁊ sacra uasa dñi accepit nabuchodonosoꝛ: ⁊ tulit ⁊ cōsecrauit i tēplo suo i babylonia. Mā de imūditia illⁱ⁹ ⁊ irreligiositate scriptū ē i libro tpm regū. Et regnauit ioachiz filiⁱ⁹ eⁱ⁹ p eo. Cū aūt ꝓstitut⁹ ē: erat ānoꝝ octo. Regnauit āt mēses tres ⁊ dies decē i irl'm: ⁊ fecit malū i ꝓspectu dñi. Et pⁱ ānū mittēs nabuchodonosoꝛ trāsmigrauit eū i babyloniā sil' cū sacris uasis dñi: ⁊ ꝓstituit sedechiam regē iuda ⁊ irl'm: cū essz ānoꝝ uigitiuni us. Regnauit āt ānis undeci. Et fec i ꝓspectu dñi: ⁊ non ē uerit⁹ a vbis q̄ dicta sunt ab hieremia ꝓpheta ex ore dñi: ⁊ adiurat⁹ a rege nabuchodonosoꝛ piurās discessit: ⁊ idurata ceruice sua ⁊ corde suo: trāsgressus ē legitima dñi dei isrl'. Et duces ppli dñi multa iniq̄ gesserūt ⁊ ipie egerunt sup ōes imūdicias gētiū: ⁊ polluerūt tēplū dñi: qō sēm erat i hierosolymis. Et misit dⁱ⁹ pīm ipsoꝝ per āgelū suū reuocare eos: ppt̄ qō pcēt illis ⁊ tabernaclo suo. Ipsi vo subsannabāt i āgelⁱ suis: ⁊ q̄ die locut⁹ ē dñs: erāt illudētes prophetis eⁱ⁹. Qui usq; ad iracūdiā cōcitat⁹ ē sup gētem suā ppt̄ irreligiositatē suā: et pcepit ascēdere reges chaldeoꝝ. Hi occiderūt iuuenes eoꝝ i gladio i circuitu sci templi eoꝝ: ⁊ non pepercerūt iuueni ⁊ seni ⁊ uirgini ⁊ adolescēti: sed ōes traditi sūt i manⁿ ipsoꝝ ⁊ oia sacra uasa dñi: ⁊ regales apothecas resumentes tulerūt i babyloniā: ⁊ icenderunt domum dñi: ⁊ demolierunt muros irl'm: ⁊ turres eⁱ⁹ incēderūt in igne. Et cōsumauerūt oia honorifica eius: ⁊ ad nihilum redegerūt: ⁊ reliq̄s a gladio duxerūt i babylonē. Et erāt fui illⁱ⁹ usq; dum regnarēt pse

in repletiōe vbi dñi in ore hieremie: q̄usq; benigne agēnt tra sabbata sua. Oi tp̄e detiōis sue sabbatizauit i applicatione ānoꝝ septuagintaseptē. .II.

Regnante cyro rege psaꝝ i ꝓsūmatiōe vbi dñi i ore hieremie: suscitauit dñus sp̄m cyri regis psaruz: ⁊ predicauit in toto regno suo sil' per scripturā dicēs. Hec dic cyrus rex psaꝝ: Me cōstituit regē orbi terraꝝ dñs isrl' dñs excelsus: ⁊ significauit mihi edificare domū sibi i irl'm q̄ ē i iudea. Siq̄s ē ex genere uō: dñs ipⁱ⁹ asc̄dat cū eo i irl'z. Quotq̄t q̄ circa loca hitant: adiuuēt eos q̄ sūt i loco ipso i auro ⁊ argento i datiōibus cū eq̄s ⁊ iumētis: cūq; aliis q̄ fm uota apponūt i edē dñi q̄ ē i irl'm. Et stātes principes tribuū pagoꝝ ⁊ iudee ex tribu bēiami: ⁊ sacerdotes ⁊ leuite q̄s excitauit dñs ascēdē et edificare domū dñi q̄ ē i irl'm: ⁊ q̄ erāt i circuitu eoꝝ: adiuuerūt i ōi auro ⁊ argēto eⁱ⁹ ⁊ iumētis ⁊ uotis q̄ plib⁹: multi q̄ꝝ sensus excitat⁹ ē. Et cyr⁹ rex ptulit uasa sacra dñi q̄ trāstulit nabuchodonosoꝛ rex babylonis ex irl'm: ⁊ cōsecrauit ea idolo suo. Et pferēs ea cyrus rex persaꝝ: tradidit mithridato: q̄ erat sup thesauros ipsi⁹. Per hūc aūt tradita sūt salmanasaro presidi iudee. Horuz āt hic numer⁹: Libatozia argētea duo milia q̄drigēta: athisce argētee trigīta: phiale auree tḡita: itē argētee duo milia q̄drigēte et alia uasa mille. Oia āt uasa aurea ⁊ argētea q̄nq; milia octingenta sexagīta. Et enumerata sūt salmanasaro sil' cū his q̄ ex captiuitate babylonie uenerāt i hierosolymaz. Ꝑn artaxerxis āt regi psaꝝ tp̄ib⁹ scripserūt ei ō his q̄ habitabāt i iudea ⁊ irl'm: balsam⁹ ⁊ mithridat⁹ ⁊ sabellⁱ⁹ ⁊ rathim⁹ balthem⁹ samelius scriba ⁊ reliq̄ inhitantes i samaria ⁊ ceteris loc subiecta epl'am regi artaxerxi: Dñe pueri tui rathim⁹ ab accidentib⁹ ⁊ sabelli⁹ scriba: ⁊ reliq̄ curie tue iudices in cele syriam ⁊ phenicē. Et nūc notū sit dño regi: qm̄ iudei q̄ ascēderūt a uobis ad nos uenientes i irl'm ciuitatē refugā ⁊ pessimā: edificāt furnos eⁱ⁹: ⁊ statuunt muros: ⁊ tēplū suscitant. Q; si ciuitas ista ⁊ muri cōsūmati fuerint: non tm̄ tributa non sustinebunt pēde: sed etiā regibus resistēt. Et q; id agitur circa tēplū: recte hū arbitrati sum⁹ nō despicē hoc ipsum: sz notū facē dño regi: ut si videbitur rex: queratur in libris patrū tuoꝝ

150

148

ꝛ lxxenies i ām̃oītiōib̃ scripta de his: Scies qm̃ ciuitas ista fuit refuga: ꝛ reges ꝛ ciuitates cōcutiēs: ꝛ iudei refuge ꝛ prelia cōmittē tes i ea ab ęno: ob quā cām ciuitas ista deserta ē. Nūc g̃ notū facim⁹ dñe rex: qm̃ si ciuitas hec edificata fuerit: ꝛ hui⁹ muri erecti fuerit: descēsus t̄ non erit i celesyriam et phenicē. Tūc scripsit rex rathimo q̄ scribebat accidētia ꝛ balthimo ꝛ sabellio scribe ꝛ ceteis ꝓstitut ꝛ habitātib⁹ i syria ꝛ phēice ea q̄ subiecta sūt: Legi epl̄am quā misisti mihi. Precepi g̃ iąri: ꝛ iuētū ē: qm̃ ciuitas illa est ab euo regib⁹ resistēs ꝛ hoies refuge ꝛ plia i ea efficiētes: ꝛ reges fortissimi erant i irlm dñantes ꝛ t̄buta exigētes a celesyria ꝛ phēice. Nūc g̃ precepi, phibē hoies illos edificare ciuitatē: ꝛ phibē ne q̄d ultra hec fiat: sed nec pcedāt i pl̄imū: ex q̄ sē malitie: ita ut regib⁹ molestia iporteť. Tūc recitatis his q̄ a rege artaxexe scripta fuerant: rathim⁹ ꝛ sabell⁹ scriba: ꝛ q̄ cū his cōstituti erāt iungēntes festināť uenerūt i irlm cum eq̄tatu ꝛ turba ꝛ agmine: ceperūtq; edificantes, phibē. Et uacabāt ab edificatiōe tēpli i irlm usq; secundo āno regni darij regi psaxe. ¶ .III.

Rex dari⁹ fecit cenā magnā oīb⁹ vnacum liis suis ꝛ oībus magiatib⁹ medie ꝛ p sidis ꝛ oīb⁹ purpuratis ꝛ ptorib⁹ ꝛ cōsulib⁹ ꝛ prefectis sub illo ab idia usq; ethiopiam centū uigitiseptē puincijs. Et cū manducassent ꝛ bibissēt ꝛ satiati reuertērent: tunc darius rex ascēdit in cubiculo suo: ꝛ dormiuit ꝛ expgefact⁹ est. Tūc illi tres iuuenes cōporis custodes q̄ custodiebāt corp⁹ regis: dixerūt alť altī: Dicam⁹ unusquisq; nr̄z fmonē q̄ precellat: ꝛ cuiuscūq; apparuerit fmo sapiētior alteri⁹: dabit illi rex darius dona magna purpura coopiri ꝛ i auro bibē ꝛ super auxz dormire ꝛ currū aureo freno ꝛ cydari byssinā ꝛ torquē circa collū: ꝛ secūdo loco sedebit a dario ppť sapiētiā suā: ꝛ cognat⁹ darij vocabitur. Tunc scribentes singli suuz vbū significauerunt: ꝛ posuerunt subtus ceruical darij regis: ꝛ dixerūt: Cūq; surrexerit rex dabim⁹ illi scripta nīa: ꝛ q̄cūq; iudicauerit rex ꝛ tribus ꝛ magiatus persidis quoniam uerbum eius sapientius ē: ipsi dabitur uictoria sicut scriptū est. Unus scripsit: Fortē ē vinum. Alius scripsit: Fortior ē rex. Tertius scripsit: Fortiores sunt mulieres: super omnia autem uincit ueritas. Et cuz surrexisset rex: acceperūt scripta sua: et dederūt illi ꝛ legit. Et mittens vocauit oēs magiatus persaxe ꝛ medos ꝛ purpuratos ꝛ ptores ꝛ prefectos: ꝛ sedērūt i pcilio: ꝛ lecta sunt scripta corā ipsis. Et dixit: Vocate adolescentes: ꝛ ipsi iudicabunt vba sua. Et vocati sunt ꝛ introierūt. Et dixit illis: Judicate nob⁹ de his que scripta sūt. Et cepit prior q̄ dixerat de fortitudine uini: ꝛ dixit: Uiri q̄ prevalet uinū: oīb⁹ hoīb⁹ q̄ bibunt illō. Seducit mētem. Rtēq; regis ꝛ orphāi facit mētē vanā. Rtē serui ac liberi pauperi ac diuiti ꝛ oem mētē cōuertit i securitatē ꝛ iocūditatē: ꝛ ñ meminit oēm trīstitiā ꝛ obitū: ꝛ oia precordia facit honesta: ꝛ non meminit regē nec magiatū: ꝛ oia p talenta loq̄ facit. Et non memicrūt cū biberit amicitiaz nec finitatem: sed non multum post sumūt gladios: ꝛ cū a uino merserint ꝛ surrexerint ñ memineīt q̄ gesserūt. O viri nū precellit uinū: Quis sic cogitat facere: Et tacuit hoc dicto. ¶ .IIII.

Et inchoauit sequēs dicere: q̄ dixit de fōtitudie regū: O viri: nū p̄cellūt hoies q̄ terrā ꝛ mare obtinēt: ꝛ oia q̄ in eis sunt: Rex āt sup oia precellit: ꝛ dñať eoz ꝛ ōne qcūq; dixerit illis faciūt. Et si miserit illos ad bellatores: uadūt ꝛ demolīūt mōtes et muros ꝛ turres. Jugulāt ꝛ iugulant: ꝛ regi vbū nō pretereūt. Nā si uicerit afferūt regi oia q̄cūq; p̄dati fuerit. Silr ꝛ alij oēs ꝛ q̄z q̄t nō militant nec pugnāt: sz colūt trā: rursū cū fuerit metētes afferūt tributa regi. Et ipse vn⁹ sol⁹ si dixerit occidite: occidūt: dixerit ītmittite: ītmittūt: dixerit pcutite pcutiūt: dixerit extīmiate extīmiāt: dixerit edificate edificāt: dixerit excidite excidūt: dixerit plāte plātāt: ꝛ oīs plebs ꝛ vtutes eū obaudiūt: ꝛ sī hoc ipe ędūbit ꝛ bibit ꝛ dōmit. Hi āt custodiūt i circuitu eū ꝛ ñ pñt ire singli ꝛ facē opa sua: sz idicto obaudiētes sī ei. Uiri: quō ñ p̄cellit rex q̄ sic diffamat: Et tacuit. Tertius q̄ dixerat de mlierib⁹ ꝛ vitate: hic ē ęzo babel: cepit loq̄: Uiri: non magn⁹ rex ꝛ mlti hoies nec uinū p̄cellit. Quis ē g̃ q̄ dñať eoz: Nōne mulieres genuerūt regē ꝛ oēm pplm̃ q̄ dñať mari ꝛ tre: ꝛ ex illis nati sūt: ꝛ ipse educauerunt eos qui plantauerunt uineas: ex quibus uinum fit: Et ipse faciunt stolas omniū hominū: ꝛ ipse faciunt gl̄iā hominibus: ꝛ nō possunt hoies separari a mulieribus: Si cōgregauerint auxz argētū

ꝛ ōem rē ſpecioſā ꝛ uiderit mlierē unā bo⁹ no hitu ꝛ bona ſpecie:oia hec relinquentes ī eā itēdūt:ꝛ aperto oꝛe cōſpiciūt:ꝛ eā allici unt magꝭ q̄ auꝝ ꝛ argētū ꝛ ōem rē p̄cioſā. Dō p̄cm ſuū reliq̄t q̄ enutrīt illū ꝛ ſuā re gionē:ꝛ ad mulierē ſe cōiungit. Et cū mlier ēmittit aiaz:ꝛ neq̄ p̄ez meminit neq̄ mīez neq̄ regionē. Et hinc oꝛ uos ſcire:qm̄ mlie res dñant uīi. Nonne doleꝭ? Et accipit hō gladiū ſuū: ꝛ uadit ī uiā facē furta ꝛ hōicī dia ꝛ mare nauigare ꝛ flumina ꝛ leonez ui det ꝛ ī tenebris ig̃ediē:ꝛ cū furtū fecerit et fraudes ꝛ rapīas amabilī ſue affert. Et iteꝝ diligit hō uxoꝛē ſuam magꝭ q̄ p̄cm aut mīez. Et multi demētes fēi ſt̄ ꝓp̄t vxores ſu as:ꝛ fui facti ſūt ꝓp̄t illas:ꝛ multi pierunt ꝛ iugulati ſūt ꝛ peccauerūt ꝓp̄t mlieres. Et nūc credite mihi:q: magn⁹ ē rex in p̄ſate ſu a:qm̄ ōes regiōes uerē tangē eū. Videbaz tam apemen filiā beȩacis mirifici cōcubinā regis ſedentē iuxta regē ad dexterā ꝛ auſēn tē diadema de capite ei⁹ ꝛ iponētem ſibi: et palmis cedebat regē de ſiniſtra manu. Et ſi hec aperto oꝛe ituebat eā:ꝛ ſi arriſerit ei ri det:nā ſi idignata fuerit ei blādiē:dōec recō cilieē ī gīam. O viri cur non ſunt foꝛtioꝛes mulieres? Magna ē t̄ra:ꝛ excelſū ē celū:q̄ iſta agunt. Et tūc rex ꝛ purpurati ituebant ī alt̄utrū. Et ichoauit loq̄ de vītate: O viri: nōne foꝛtes ſūt mlieres? Magna ē t̄ra:ꝛ ex celſū ē celū:ꝛ uelox curſus ſol cōuertit ī gy ro celū ī locū ſuū ī vna die. Nonne magnifi c⁹ ē q̄ hec facit? Et vītas magna ꝛ foꝛtioꝛ p̄ ōib⁹. Dis t̄ra ueritatē inuocat:celū ēt ipſam bñdicit:ꝛ oia opa mouēt ꝛ tremunt eā: ꝛ ñ ē cū ea q̄cq̄ iīquū. Dinū iīquū iniqu⁹ rex iī q̄ mlieres. Jniq̄ ōes filij hoīum ꝛ iniq̄ illoꝝ oia opa:ꝛ nōn ē ī ipis veritas. Et ī ſua iniq̄ tate peribūt:ꝛ vītas manet ꝛ ualeſcit ī eter nū:ꝛ uiuit:ꝛ obtinet in ſecula ſeculoꝝ. Nec ē apud eā accipere p̄ſonas neq̄ differētias: ſed que iuſta ſunt facit ōib⁹ iniuſtis ac ma lignis ꝛ ōes benignāt ī opib⁹ ei⁹. Et non eſt in iudicio eius iniquum:ſed foꝛtitudo ꝛ re gnum ꝛ p̄ſas ꝛ maieſtas oīum euoꝝ. Bñ dict⁹ deus ueritatis. Et deſīt loquendo. Et ōes ppl̄i clamauerūt:ꝛ dixerūt: Magna ē ueritas ꝛ prevalet. Tūc rex ait illi: Pete ſi q̄d uis amplī⁹ q̄ q̄ ſcripta ſunt:ꝛ dabo tibi fm q̄ iuentus es ſapienti oꝛ proximis:ꝛ p̄ xīmus mihi ſedeb:ꝛ cognatus me⁹ uocabe ris. Tunc ait regi: Memor eſto uoti tui q̄ vouiſti edificare ir̄l̄z ī die q̄ regnū accepiſti: ꝛ oia uaſa q̄ accepta ſunt ex ir̄lm remittere q̄ ſepauit cyrus qñ mactauit babyloniā: et voluit remittere ea ibi. Et tu voluiſti edifi care tēplū: qō incēdēt idumei:qñ exīmiata ē iudea a chaldeis. Et nunc hoc ē qō poſtu lo dñe:ꝛ qō peto hoc ē maieſtas a te:poſtu lo ut facias uotū:qō vouiſti regi celi ex oꝛe tuo. Tunc ſurgēs dar⁹ rex oſculat⁹ ē illuz: ꝛ ſcripſit ep̄lam ad ōes diſpenſatoꝛes ꝛ pre fectos ꝛ purpuratos:ut deducēnt eū: ꝛ eos q̄ cū illo erāt:ōes aſcendētes edificare ir̄l̄z. Et ōibus p̄fect⁹ q̄ erāt ī ſyria ꝛ phenice ꝛ li bano ſcripſit ep̄las:ut traberēt ligna cedri na a libano ī ir̄lm:ut edificarēt cū eis ciuita tem. Et ſcripſit ōib⁹ iudeis q̄ aſcendebāt a regno ī iudeā ꝓ libtate:ōez potētē ꝛ magīa tū ꝛ prefectū nō ſupnēire ad ianuas ip̄oꝝ: ꝛ ōem regionē quā obtinuerāt eſſe imunez eis:ꝛ idumei relinquāt caſtella q̄ obtinent iudeoꝝ:ꝛ in ſtructurā tēpli dare per ſingl̄os ānos talēta uiginti uſq̄dū edificaret:ꝛ ſup ſacrariū holocauſtomata hoſtilare q̄tidie ſicut hñt preceptū:alia talenta decē offerre per ſingl̄os ānos:ꝛ ōib⁹ q̄ pcedūt a babylo nia cōdere ciuitatē:vt cēt lib̄tas tam ip̄is q̄ filīs eoꝝ:ꝛ ōib⁹ ſacerdotib⁹ q̄ precedunt. Scripſit aūt ꝛ quātitatē ꝛ ſacrā ſtolā iuſſit dari in q̄ ōfuirēt: ꝛ leuitis ſcripſit dar ꝑcep ta uſq̄ ī diē q̄ cōſūmabīt dom⁹:ꝛ ir̄l̄z extru ef:ꝛ ōib⁹ cuſtodiētibus ciuitatē ſcripſit dar eis foꝛtes ꝛ ſtipendia. Et dimiſit oia uaſa q̄ ſepauerat cyr⁹ a babylōia:ꝛ oia q̄cūq̄ dicit cyr⁹:ꝛ ipſe precepit fieri:ꝛ mitti ir̄lm. Et cū proceſſiſſet ille adoleſcēs eleuās faciē ī ir̄l̄z: bñdixit regem celi ꝛ dixit: Albs te eſt victo ria:ꝛ abs te ē ſapiētia ꝛ claritas. Et ego ſer uus tuus ſum. Bñdictus es q̄ dediſti mihi ſapiētiā:ꝛ tibi confitebō dñe deus p̄uz nio rum. Et accepit ep̄las:ꝛ profect⁹ ē ī babylo niam. Et venit ꝛ nūciauit ſ̄ibus ſuis ōnib⁹ q̄ fuerunt in babylonia:ꝛ bñdixerūt deum p̄um ſuoꝝ:qm̄ dedit illis remiſſionē ꝛ re frigerium:ut aſcenderent ꝛ edificarent ir̄l̄z ꝛ templum ubi nominatum eſt nomen eiꝰ in ipſo:ꝛ exultauerunt cuz muſicis ꝛ letitia dieb⁹ ſeptem. ¶ .V.

Poſt hec ăt lecti ſūt ut aſcēderēt p̄nci pes pagoꝝ per domos ꝛ trib⁹ ſuas:ꝛ uxores illoꝝ ꝛ filij ꝛ filie eoꝝ ꝛ ſeruī ꝛ ācil le ipſorum ꝛ pecoꝛa illorum. Et darius rex miſit una cum eis equites mille: donec

deducẽt eos i ir'lm cũ pace ⁊ cũ muſicꝫ ⁊ cũ tympanis ⁊ tibijs: ⁊ ꝺes ſies erãt iudẽtes: ⁊ fecit eos aſcẽdẽ ſil' cũ eis. Et hec ſũt noia uiroꝝ q̃ aſcenderũt p pagos ſuos i trib' ⁊ i p tẽ ꝓncipat' ipſoꝝ. Sacerdotes filij finees filij aaron ieſus fili' ioſedech: ioachiz fili' zorobabel filij ſalathiel de domo dauid ex pgẽie phares tribu ãt iuda: q̃ locut' ẽ ſub dario rege pſaꝝ ꝑmões miríficos i ſo anno regni ipſi' meſe niſan ꝓmo. Sũt ãt hi q̃ aſcenderũt ex iudea de captiuitate trãſmigrationis: q̃s trãſmigrauit nabuchodonoſor rex babylõie i babylonez: ⁊ reuerſus ẽ ir'lm. Et reliq̃ ptẽ iudee unuſq̃ſq; i ciuitatẽ ſuã q̃ uenerũt cũ zorobabel ⁊ ieſu: neemias areorez elimeo ẽmanio mardocheo beelſuro meeb pſatchor oliorο emonia un' de ꝓncipibus eoꝝ ⁊ nũer' a gẽtilib' eoꝝ ex ꝓpoſitõ eorũ. Filij phares: duo milia cẽtũ ſeptuagita duo. Filij ares: tria milia quinq̃gita ſeptẽ. Filij ſemo: centũ q̃dragintaduo. Filij iesu ⁊ ioabes: mille trecẽti duo. Filij demu: duo milia q̃drigẽti ſeptuagita. Filij choraba: ducẽti q̃nq;. Filij banica: cẽtum ſexagita octo. Filij bebech: q̃drigẽti tres. Filij archad: q̃drigẽti uigiti ſeptẽ. Filij chan: trigita ſeptẽ. Filij zoroar duo milia ſexagita ſeptẽ. Filij admu: q̃drigẽti ſexagitaun'. Filij aderecꝫ: cẽtũ octo. Filij ciaſo ⁊ ẽlas: cẽtũ ſeptẽ. Filij aꝫorοch: q̃drigẽti trigita nouẽ. Filij iedarboe: cẽtũ trigita duo. Filij ananie: cẽtũ trigita. Filij aſonı: nonagita. Filij marſar: q̃drigẽti uigiti duo. Filij ẽabar': nonagita q̃nq;. Filij ſepolemon: cẽtũ uigiti tres. Filij nepopas: q̃nq̃gita q̃nq; Filij hechanat': cẽtũ q̃nq̃gita octo. Filij cebetam': cẽtũ trigita duo. Filij crearpatros: q̃ e nocadies ⁊ modie: q̃dringenti uigintitres. Qui ex gramas ⁊ gabea: cẽtum uigitiun'. Qui ex beſſelon ⁊ ceagge: ſexagita quinq;. Qui ex baſtaro: cẽtũ uigitiduo. Qui ex bechenobes: q̃nq̃gintaq̃nq;. Filij liptis: centũ quinq̃gintaquinq;. Filij labonni: trecẽti q̃nquaginta ſeptem. Filij ſichem: trecẽti ſeptuaginta. Filij ſuadõ ⁊ cliomus: trecẽti ſeptuagintaocto. Filij ericus: duo milia centum quadragintaquinq;. Filij anaas: trecẽti ſeptuaginta. Sacerdotes: Filij ieddus filij euther filij cliaſib trecẽti ſeptuagitaduo. Filij emer': ducẽti q̃nq̃gintaduo. Filij phaſurꝫ: trecenti quiquaginta ſeptem. Filij carce: ducenti uigintiſeptem. Leuite: Filij ieſu icadhel ⁊ bamis ⁊ ſerebias ⁊ edias: ſeptuagitaq̃ttuor. Dis nũer' a duodecio ãno: trigita milia quadringenti ſexagintaduo. Filij ⁊ filie ⁊ uxores ois cõputatio: quadragita milia ducẽti q̃dragintaduo. Filij ſacerdotum q̃ pſallebãt i tẽplo filij aſaph: cẽtũ uigitiocto. Oſtiarij vo filij eſmenni filij açer filij amon filij accuba topa filij tobi: ões cẽtũ trigintanouẽ. Sacerdotes ſuientes i tẽplo filij ſel filij gaſpha filij tobloch filij carie filij ſu filij bellu filij labãa filij armacha filij accub filij utha filij cetha filij aggab filij obai filij anani filij canna filij geddu filij an filij radin filij deſanon filij nechoba filij caſeba filij gaçe filij ogni filij ſmõe filij attre filij haſtem filij aſiana filij manei filij naſiſin filij accufu filij agiſta filij aqui filij fauon filij ſaſalõ filij meedda filij fuſa filij caree filij barcus filij ſaree filij coeſi filij naſith filij agiſti filij pedõ. Salomõ: filij eius: filij aſophot filij phaçida filij celi filij ỏdon filij gaddabel filij ſephegi filij aggia filij ſachareth filij ſabathen filij caroneth filij malſith filij ame filij ſaſus filij addus filij ſuba filij eura filij rahotis filij phaſphat filij malmon. Oẽs ſacro ſeruientes ⁊ pueri ſalomonis: quadi genti octogitaduo. Hi ſũt filij q̃ aſcenderũt chermel ⁊ therſa principes eoꝝ carmellaz ⁊ careth ⁊ non poterãt edicere ciuitates ſuas ⁊ pgenies: quemadmodũ ſint ex iſrl'. filij dalari filij tubal filij nechodaici ex ſacerdotibus q̃ fungebantur ſacerdotio ⁊ non ſũt inuẽti: filij obia filij achiſos filij addin: qui accepit uxorẽ ex filiab' phargeleu ⁊ uocati ſũt noie ei'. Et hoꝝ q̃ſita ẽ generi ſcripta i pedatura ⁊ nõ ẽ iuẽta: ⁊ prohibiti ſũt ſacerdotio fũgi. Et dixit ill' neemias ⁊ aſtharas ne participent ſancta: donec exurgat pontifex doct' in oſtenſionẽ ⁊ vitatẽ. Dis ãt iſrl' erat exceptis ſeruis ⁊ ancillis quadragintaduo milia trecẽti quadragita. Serui eoꝝ ⁊ ãcille: ſeptẽ milia trecẽti trigita ſeptẽ cãtores ⁊ cãtatrices ducẽti ſexagitaq̃nq;. Cameli quadringẽti trigitaq̃nq;. Eq̃ ſeptẽ milia trigita ſex. Muli ducẽta milia q̃dragintaquinq;. Subiugalia quinq; milia uigitiquinq;. Et de prepoſitis ipſis per pagos dum uenirẽt i tẽplum dei qõ erat i ir'lm: ĩnouare ⁊ ſuſcitare tẽplum in loco ſuo ſecũdũ ſuã uirtutẽ ⁊ dari i tẽplũ theſaurum operũ ſacrum auri minas duodecim milia ⁊ ſtolas ſacerdotales centuz. Et habitauerunt ſacerdotes

ꝛ leuite ꝛ q̄ exierāt de plebe i irl'm ꝛ i regiõe ꝛ sacri cātores ꝛ hostiarij ꝛ oīs isrl' i regiõi bus suis. ¶Instāte āt septio mēse cūq; cēt fi lij isrl' unusq̄sq; i suis reb': cōuenerūt vnāi mes i atriuz qđ erat añ ianuā orientalē. ¶Et stātes ieſus filj' ioſedech ꝛ fres ei'. sacerdo tes ꝛ çorobabel filj' salathiel ꝛ hui' fres pa uerūt altare: ut offerrēt sup illud holocau stomata ſm q̄ i libro moysi hōis dei scripta sūt. ¶Et cōuenerūt sibi ex alijs nationib' tre: ꝛ crexerūt sacrariū i loco suo ões gētes tre: ꝛ offerebāt hostias ꝛ holocaustomata dño matutina. ¶Et egerūt scenophegiā ꝛ diē solē nē sicut p̄ceptū ē i lege: ꝛ sacrificia q̄tidie sic oportebat: ꝛ p' hec oblatões istitutas ꝛ ho stias sabbatoꝝ ꝛ neomeniaꝝ ꝛ dieꝝ solēni ū oiuz sc̄ificatoꝝ. ¶Et q̄tq̄t uouebant dño a neomenia septimi mēsis ceperūt hostias of ferre deo: ꝛ tēplū dñi nodū erat edificatuz. ¶Et dederūt pecuniā lapidarijs ꝛ fabr' ꝛ po tū ꝛ pabl'a cū gaudio. ¶Et dederūt carra sydo nijs ꝛ tyrijs ut trāsueherēt illis ô libão tra bes cedrinas ꝛ facēt rates i ioppe portū: ſm decretū qđ scriptū erat eis a cyro rege p saꝝ. ¶Et i ſo anno ueniētes i tēplū dei i irl'm mēſe ſo inchoauit çorobabel filj' salathiel ꝛ ieſus filj' ioſedech ꝛ fres ipſoꝝ ꝛ sacerdo tes ꝛ leuite ꝛ oēs q̄ uenerāt de captiuitate i irl'm: ꝛ fundauerūt tēplū dei: nouilunio ſe cūdi mēſis ſecūdi anni cū uenissent in iude ām ꝛ irl'm. ¶Et statuerūt leuitas a uiginti an nis sup opa dñi. ¶Et stetit ieſus ꝛ filj' eius ꝛ fres ōes leuite: cōſpirātes ꝛ executores legiſ facientes opa i domo dñi. ¶Et steterūt sacer dotes hñtes stolas cū tubis ꝛ leuite ꝛ filij a saph hñtes cymbala collaudātes dñum ꝛ bñdicētes ſm dauid regem isrl'. ¶Et cātabāt canticū dño: qm̄ dulcedo ei' ꝛ honor i scl'a sup omnē isrl'. ¶Et ōnis ppl'us tuba cecinerūt ꝛ proclamauerūt uoce magna collaudāteſ dñum in ſuſcitatione domus dñi. ¶Et uenerūt ex sacerdotibus ꝛ leuitis ꝛ presidētib' ſum pagos senioribus qui uiderant pristinam domum: ꝛ ad huius edificationez cum cla moꝛe ꝛ plāctu magno: ꝛ multi cū tubis et gaudio magno in tātū ut ppl's non audiret tubas propt̄ plāctū ppli. ¶Turba.n.erat tu bis canens magnifice: ita ut longe audiret. ¶Et audierūt inimici trib' iude ꝛ beniamin: ꝛ uenerunt scire que eēt uoꝛ tubaꝝ. ¶Et co gnouerunt: quoniam qui erant ex captiui tate edificāt tēplū dño deo isrl'. ¶Et acceden tes ad çorobabel ꝛ ieſū ꝛ ꝑpositos pagorū dixerūt eis: ¶Edificabim' una uobiſcū. ¶Sicꝛ .n. audiuim' dñm nīm: ꝛ ipſi pit̄ icedim' a dieb' asbasareth regi assyrioꝝ: q̄ trāſmig:a uit nos huc. ¶Et dixit illis çorobabel: ꝛ ieſus ꝛ p:incipes pagoꝝ isrl'. ¶Nō ē nob' ꝛ uob' edi ficare domum dei nr̄i. ¶Nos.n. ſoli edificabi mus dño isrl': ſm ea q̄ ꝑcepit nobis cyr' rex persaꝝ. ¶Sētes āt terre icubātes his q̄ sunt in iudea ꝛ leuātes op' edificatiõis ꝛ insidi as ꝛ ppl'os adducētes: phibebant eos edifi care: ꝛ aggressuras exercētes ipedierūt ne cō sumaret edificiū ōi tp̄e uite cyri regis: ꝛ ꝑtra xerunt structurā per biēniuz usz ad darij re gnum. .VI.

¶In secūdo āt anno regni darij ꝓpheta uit aggeus ꝛ zacharias filj' addin ꝓ phete apō iudeā ꝛ irl'z i noie dei isrl' sz eoſ. ¶Tūc stās çorobabel filj' salathiel ꝛ ieſus fi lij' ioſedech: inchoauerūt edificare domum dñi q̄ ē i irl'm: cū adeēnt eis prophete dñi et adiuuarēt eos. ¶In ipo tp̄e uenit ad illos ſy ſennes subregul' syrie ꝛ phenic' ꝛ satrabu ꝯanes ꝛ ſodales ei': ꝛ dixerūt eis: ¶Quo ꝑ cipiēte uobis domum hāc edificare: ꝛ tectuz istud ꝛ alia oīa pficiū: ¶Et q̄ sūt structores q̄ hec edificāt. ¶Et hūerūt gr̄az uisitatōe sca sup eos q̄ erāt ex captiuitate a dño seniores iu deoꝝ: ꝛ nō sūt ipediti edificare: dōec significaret dario de ōnib' isti: ꝛ rūsū acciperēt. ¶Exē plū epl'e quā miserūt dario: ¶Ysennes sub regul' syrie ꝛ phenicis ꝛ satrabuꝯanes ꝛ ſo dales ei' i syria ꝛ phenice p̄sides regi dario salutē: ¶Oia nota sūt dño regi: q̄ cū aduenis sem' i regionē iudee: ꝛ introisſem' i irl'm: iue nimus edificātes domū dei magnā ꝛ tēplū ex lapidibus politis ꝛ magnis ꝛ p̄ciosis ma terijs i parietib' ꝛ opa illa istanē fieri ꝛ suf fragare ꝛ prosparе i manib' eoꝝ: ꝛ i ōi gl'ia q̄diligentissime perfici. ¶Tunc interrogauim' seniores dicentes: ¶Quo permittēte uobis edificati domū istā: ꝛ opa hec fūdati: ¶Nō āt iterrogauim': ut notū faceꝫ tibi hoies et prepositos: ꝛ nominū scripturā p̄positorū postulauim' illos. ¶Et illi rnderūt nob' dicē tes: ¶Nos sum' serui dñi q̄ fecit celū et terrā: ꝛ edificabatur hec domus āte' annos istos multos a rege israel magno ꝛ fortissimo: et p̄sumata ē. ¶Et q̄n pres nr̄i exacerbātes erāt ꝛ peccaueīt i deū isrl': tradidit eos i man'na buchodonoſō regi babylōie regi chaldeorū

152

150

ꝛ domū ista demolientes icēderūt: ꝛ pplm captiuū duxerūt i babylonē. In ꝓmo anno regnante cyro rege babylonie: scripsit cyrus rex domū hāc edificare: ꝛ illa sacra uasa aurea ꝛ argētea q̄ extulerat nabuchodonosor de domo q̄ ē i ierlm: ꝛ cōsecrauerat ea in suo tēplo: rursus ptulit ea cyrus rex de templo qō erat i babylōia: ꝛ tradita sūt zorobabel ꝛ salmanasaro subregulo. Et ꝓceptū ē eis: ut offerrēt hec uasa: ꝛ reponerēt i tēplo: qō erat i ierlm: ꝛ ipsū tēplū dei edificare in loco suo. Tē salmanasar subiecit fūdamēta dom dñi: q̄ ē i ierlm: ꝛ exin usq nūc edificat: ꝛ nō accepit ꝓsūmationē. Nūc g̃ si iudicat a te o rex: pq̄ratur i regalib bibliothecis cyri regis q̄ sūt i babylōia: ꝛ si iuētū fuerit cōsilio cyri regi ceptā eē structurā dom dñi: q̄ ē in ierlm: ꝛ iudicat a dño rege nīo: scribat ō his nob. Tūc darī rex ꝓcepit iq̄ri i bibliothecis ꝛ iuēt ē i egbathanis oppido: qō ē i media regione loc un i q̄ scripta erāt ista: Anno ꝓmo regnāte cyro rex cyr ꝓcepit domū dñi q̄ ē in ierlm: edificare: ubi icēdebāt igni assi duo: cui altitudo sit cubitoꝝ decē ꝛ latitudo cubitoꝝ sexagita q̄dratū lapidib polit trib: ꝛ meniano ligneo eiusdē regiōis ꝛ meniano uno nouo: ꝛ ipēdia dari de domo cyri regis: ꝛ sacra uasa dom dñi taz aurea q̄ argētea: q̄ extulit nabuchodonosor i domū dñi q̄ ē i ierlm: ubi erāt posita: ut ponāt illic. Et ꝓcepit curā agē sysennē subregulū syrie ꝛ phenicis ꝛ satrabuzanam ꝛ sodales eius ꝛ q̄ ordinati erāt i syria ꝛ phēice ꝓsides: ut abstierēt se ab eodē loco. Et ego q̄s ꝓcepi in totum edificare: ꝛ prospexi: ut adiuuēt eos q̄ sūt ex captiuitate iudeoꝝ donec cōsumet tēplū edis dñi: ꝛ a uexatione tributoꝝ celesyrie ꝛ phenicis diligēt quantitatē dari his hōib ad sacrificiū dñi zorobabel ꝓfecto ad tauros ꝛ arietes ꝛ agnos: silr āt ꝛ frumtuz ꝛ sal ꝛ uinū ꝛ oleū instāt p singulos annos: ꝓut sacerdotes q̄ sūt in ierlm: dictauerit consumi q̄tidie sine ulla dilatiōe: ut offerāt libationes sūmo deo ꝓ rege ꝛ pueris ei: ꝛ orent ꝓ ipoꝝ uita. Et denūciet: ut quicūq trāsgressi fuerint aliq̄d ex his q̄ scripta sūt: aut spreuerint: accipiat lignū de suis ppriis: ꝛ suspē dant: ꝛ bona ipsoꝝ regi ascribāt. Ꝓpterea ꝛ dñs cui nomē inuocatū ē ibi: exterminet oēz regē ꝛ gentē: q̄ manū suā extenderit ꝓhibē aut male tractare domum dñi illā que est i ierlm. Ego rex darius decreui: q̄ diligentissime scōm hec fieri.

.VII.

Tunc sysennes subregulus celesyrie ꝛ phēicis ꝛ satrabuzanes ꝛ sodales obsecuti his q̄ a dario rege erāt decreta: insiste bāt sacrosctis opib diligentissime coopantes cū seniorib iudeoꝝ ꝓncipib syrie: ꝛ ꝓspata sūt sacrosca opa: ꝓphetātib aggeo ꝛ çacharia ꝓphetis. Et cōsumauerūt oia ꝓ ꝓceptū dñi dei isrl: ꝛ ex cōsilio cyri ꝛ darij et artaxerxis regū persaꝝ. Et cōsūmata est domus nīa usq ad ttiā ꝛ uicesimā diē mensis adar sexto āno darij regis. Et fecerunt filij isrl ꝛ sacerdotes ꝛ leuite ꝛ ceti qui erant ex captiuitate q̄ apposīti sūt: ꝑm ea q̄ scripta sūt in libro moysi. Et obtulerūt in dedicatiōez templi dñi tauros cētū: arietes ducentos: agnos q̄drigētos: ꝛ hedos ꝓ pcis uniuersi isrl duodecī ꝑm numeꝝ tribuū isrl. Et stetērūt sacerdotes ꝛ leuite amicti stolis p tribus super opa dñi dei isrl ꝑm libꝝ moysi: ꝛ ostiarij per singulas ianuas. Et egerunt filij isrl cum his q̄ erant ex captiuitate: illō pha se q̄rtadecia luna mēs ꝑmi: qñ sēificati sūt sacerdotes ꝛ leuite. Oēs filij captiuitatis nō sunt sil sēificati: q: leuite oēs simul sāctificati sūt. Et immolauerūt phase uniūsi filij captiuitatis: ꝛ fratrib suis sacerdotibus ꝛ sibi metipsis. Et manducauerūt filij isrl: q̄ erāt ex captiuitate ōnes: q̄ remanserāt ab ōnib execrationib gētiū tre q̄rentes dñm: ꝛ cele brauerunt diē festū azimoꝝ septē dieb epulantes in cōspectu dñi: qñ conuertit cōcilium regū assyrioꝝ i eos: cōfortare manus eorū ad opa dñi dei israel.

.VIII.

Et ꝓ hūc regnāte artaxerxe ꝑsarū ege accessit esdras filꝰ azarie filij helchie filij solome filij sadoch filij achitob filij ameri filij azabei filij bocci filij abisue filij finees filij eleazari filij aarō ꝑmi sacerdotis. Hic esdras ascēdit de babylōia: cū ēet scriba ꝛ igenios⁹ i lege moysi q̄ data ē a dño isrl: docē ꝛ facere. Et dedit ei rex glām: q̄ inēt set grām i ōi dignitate ꝛ. desiderio i ꝓspectu eius. Et ascenderūt simul cum ipso ex filijs isrl ꝛ sacerdotibus ꝛ leuitis ꝛ sacris cātoribus tēpli ꝛ ostiarijs ꝛ suis tēpli i ierlm. Anno septio regnāte artaxerxe i quito mense: hic ann septim ē regni: exeūtes de babylōia nouilunio q̄nti mīsis uenerāt hierosolymā iuxta ꝓceptū illi: ꝑm ꝓspitatē itineris a dño ipsoꝝ datam eis. In his.n. esdras magnaz

disciplinā obtinebat: ne pretermittēt quicq̄
eoz q̄ ēnt ex lege dñi ⁊ precepti: ⁊ docendo
uniuersū isrl̄ oēz iustitiā ⁊ iudiciū. Accede
tes aūt q̄ scribebāt scripta artaxerxis regi:
tradiderūt scriptum qđ obuenerat ab arta
xerxe rege ad esdrā sacerdotē ⁊ lectorē legis
dñi: cui⁹ exēplū subiectū ē: Rex artaxerxes
esdre sacerdoti ⁊ lectori legi dñi salutē. Du
mnioz ego iudicās ī bñficijs: pcepi eis qui
desiderāt ex gēte iudeoz: ⁊ ex sa
cerdotib⁹ ⁊ leuit⁊ qui sūt ī regno meo: comi
tari tecū ī irl̄m. Qđ q̄ cuptūt ire tecū conue
niāt: ⁊ pficiscāt: sicut placuit mihi ⁊ septez
amicis meis cōsiliarijs: ut visitēt ea q̄ agūt
fm iudeā ⁊ irl̄m: obſuantes sicut hēs in le
ge dñi: ⁊ ferāt munera dño isrl̄: q̄ uoui ego
⁊ amici irl̄m: ⁊ oē auz ⁊ argētū qđ inuētuz
fuerit ī regiōe babyloie dño ī irl̄m cuz
illo qđ ē donatū, p ipsa gēte ī tēplū dñi eoz
qđ ē in irl̄m: ut colligat hoc auz ⁊ argentū ad
tauros ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos: et q̄ his
sē cōgruētia: ut offerāt hostias dño sz altaī
dñi ipsoz qđ ē in irl̄m. Et oia q̄cūq; volue
rī cū frib⁹ tuis facē auro ⁊ argēto: pfice pro
uolūtate tua: fm pceptū dñi dei tui: ⁊ sacro
sca uasa q̄ data sunt t ad opa dom⁹ dñi dei
tui: q̄ ē ī irl̄m: ⁊ cetā q̄cūq; tibi subuenerint
ad opa tēpli dei tui: dab⁹ de regali gazophy
lacio cū uoluerī cū frib⁹ tuis facē auro ⁊ argē
to: pfice fm uolūtatē dñi. Et ego qđē rex ar
taxerxes pcepi custodib⁹ thesauroz syrie ⁊
phenicis: ut q̄cunq; scripserit esdras sacer
dos ⁊ lector legis domini: diligēt deī ei vsz
ad argēti talēta cētū: silr ⁊ auri: ⁊ usz ad fru
mti modios cētū ⁊ uini āphoras cētū: ⁊ ali
a q̄cūq; abundāt sine taxatiōe. Oia fum le
gē dei fiāt deo altissimo: ne forte exūgat ira
ī regno regi ⁊ filij⁹ ⁊ filioz ei⁹. Vob aūt dī ut
oībus sacerdotib⁹ ⁊ leuit⁊ ⁊ sacris cātorib⁹
⁊ seruis tēpli ⁊ scribis tēpli huius nullū tri
butū neq; ulla alia indictio irroget: nec hē
at q̄sq; pſatē obijcē eis q̄cq̄. Tu aūt esdras
fm sapientiā dei cōstitue iudices ⁊ arbitroſ
in tota syria ⁊ phenice: ⁊ ōnes q̄ legem dei
tui ñ nouerūt doce: ut quotāt trāsgressi fue
rint legem: diligenter plectant⁊: siue mo:te si
ue cruciatu siue etiam pecunie mulctatiōe
ul abductiōe. Et dixit esdras scriba: Bñdic
tus dñus patrum nīoz qui dedit hanc uo
lūtatē in cor regis clarificare domū suaz q̄
est in irl̄m: ⁊ me honorificauit in conspectu
regi ⁊ cōsiliazioz ⁊ āicoz ei⁹ ⁊ purpuratoz
ei⁹: ⁊ ego cōstās aio fact⁹ sū fum opitulatio
nē dñi dei mei. Et cōgregaui ex isrl̄ viros:
ut sil ascendēnt mecū. Et hi sūt ꝓpositi fm
suas pīas ⁊ pricipatus portionales coruz
q̄ mecū ascēderūt ō babylōia in regno arta
xerxis. Ex filijs phares: gersomus. Ex fili
is ſemarith: amen⁹. Filioz dauid: acc⁹ fili⁹
ſecilie. Ex filijs phares: zacharias: ⁊ cū eo
reuersi sūt uiri cētum q̄nq̄gita. Ex filijs duc
toris moabilionis zarael: ⁊ cū ipso uiri du
cēti q̄nq̄gita. Ex filijs ꝯcues iechonias ge
choeli: ⁊ cū ipso uiri ducēti q̄nq̄gita. Ex fili
is sala maasias gotholie: ⁊ cū ipso uiri sep
tuagita. Ex filijs saphatie ꝯarias michel: ⁊
cū ipso uiri octoginta. Ex filijs iob abdias
iehel: ⁊ cū ipso uiri ducēti duodecim. Ex fi
lijs banie salimoth fil⁹ iosaphie: ⁊ cum ip
so uiri centū sexaginta. Ex filijs beer zacha
rias bebei: ⁊ cum ipso uiri ducenti octo. Ex
filijs eȝead iohannes aȝechan: ⁊ cū ipso ui
ri cētū decē. Ex filijs adonichā ipsis postre
mis: ⁊ hec sunt noia coz: eliaphalā fil⁹ ge
bel ⁊ semeias: ⁊ cum ipso uiri septuaginta.
Et congregaui eos ad fluuium q̄ dī thia: et
metati illic fuimus triduo: ⁊ ꝯcognoui eos.
Et ex filijs sacerdotum ⁊ leuitarum non in
ueni illic. Et misi ad eleazarum ⁊ eccelom
⁊ masman ⁊ maloban ⁊ enaatha ⁊ samea et
ioribū nathan enuagan zachariam ⁊ mo
ſollamum: ipsos ductores ⁊ pitos. Et dixi
eis: ut uenirent ad luodeum qui erat apud
locum gazophylacij. Et mandaui eis: ut di
cerēt luddeo ⁊ frib⁹ ei⁹ ⁊ illis q̄ erant ī gazo
phylacio: ut mitterēt nob⁹ eos q̄ sacerdotio
fungerēt in domo dñi dei nr̄i. Et adduxerūt
nob⁹ fm manū ualidā dñi dei nr̄i uiros peri
tos ex filijs mooli filij leui filij isrl̄ sebebian
⁊ filios ⁊ frēs q̄ erant decē ⁊ octo asbiam et
amin ex filijs filioz chanāei et filij eoz uiri
uiginti. Ex his q̄ ī tēplo seruiebāt q̄s dedit
dauid: et ipsi principes ad opationē leuitis
templo seruientium ducenti uiginti. Oia
noia significata sunt in scripturis. Et noui
illic ieiunium iuuenibus in conſpectu dñi:
ut quererem ab eo bonum iter nob⁹ ⁊ q̄ no
biscum erant: ⁊ filijs ⁊ pecoribus propter ī
sidias. Erubui eīm petē a rege pedites ⁊ eq̄
tes in comitatu tutele gīa cōtra aduersarī
os nīos. Dixīm⁹ eiz regi: qm̄ uirtus dñi erit
cū eis q̄ inq̄rūt eū in oī affectu. Et iterum ō
precati sumus dñm deū nīm fm hec quē ⁊
ꝓpitiū hūīm⁹ ⁊ cōpotes facti sum⁹ deo nīo

Et sepaui ex plebis ꝓpositū ⁊ sacerdotibus tẽpli uiros duodeci: ⁊ sedebian ⁊ asanan ⁊ cū eis ex fīl' eoꝝ uiros decē. Et appẽdi eis auꝝ ⁊ argẽtū ⁊ uasa sacerdotalia domus dei nr̄i: q̄ donauerat rex ⁊ cōsiliarij ei' ⁊ ꝑncipes ⁊ oīs isrl'. Et cū appẽdissez: tradidi aꝝ gẽti talẽta cẽtū q̄nquaginta ⁊ uasa argẽtea talẽtoꝝ cẽtuz ⁊ auri talẽta cẽtū: ⁊ uasoꝝ aureoꝝ septies uigiti: ⁊ uasa erea de bono eramẽto splẽdẽtia duodeci auri ſpez reddẽ tia. Et dixi eis: Et uos sci estis dño: ⁊ uasa sūt sca: ⁊ auꝝ ⁊ argẽtū uotū ẽ dño deo pm nr̄oꝝ. Vigilate ⁊ custodite donec tradat' ex plebis ꝓpositis ⁊ sacerdotib' ⁊ leuit' ⁊ ꝑncipib' ciuitatū isrl'i irlm i pastoforio domus dei nr̄i. Et hi q̄ suscepūt sacerdotes ⁊ leuite auꝝ ⁊ argẽtū ⁊ uasa itulerūt i irlm i tem plū dñi. Et ꝑmouim' a fluuio thia die duo decia mẽsis pmi: usq̄ q̄ itroiuim' i irlm. Et cū fact' fuisset ītus dies: q̄rta āt die pōdera tū auꝝ ⁊ argẽtum traditū ẽ i domo dñi dei nr̄i: marimoth filio iozi sacerdoti: ⁊ cuz ipo erat eleazar fil' finees: ⁊ erāt cū ipis iosad' fili' ieſua ⁊ medias ⁊ bāni fili' leuite ad nūez ⁊ ad pond' uniuersa. Et scripū ē pōd' ipo ꝝ eadē hora. Qui āt uenerūt ex captiuita te: obtulerūt sacrificiū domino isrl': tauros duodeci ꝑ oī isrl': arietes octogita sex: agnos septuagitaduos: hircos ꝑ pcō duodeciz: ⁊ ꝑ salute uaccas duodecim: oia in sacrifici uz dñi. Et relegerūt ꝓcepta regis regalibus dispensatorib': ⁊ subregulis celesyrie ⁊ phe nicis: ⁊ honorificaucēt gētē ⁊ tẽplū dñi. Et ꝑsūmatis his accesserūt ad me ꝓpositi dicē tes: Non segregauerunt genus isrl' ⁊ princi pes ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ alienigene gētes ⁊ natiões tre imunditias suas: a chananeis ⁊ etheis ⁊ pherezeis ⁊ iebuseis ⁊ moabi tis ⁊ egyptijs ⁊ idumeis. Coniuncti enim sūt filiabus eorum ⁊ ipsi ⁊ filij eoruz: ⁊ mixtū ē semen scm alienigenis gẽtibus terre: ⁊ pti cipes erāt ꝓpositi ⁊ magistat' ūqtati ei' ab il tio ipsi' regni. Et mox ut audiui ista: cōsci dī uestimēta ⁊ sacrā tunicā: ⁊ lacerās capil los capitis ⁊ barbaz: sedi dolens ⁊ mestus. Et conuenerunt quotq̄ tunc mouebantur in uerbo dñi dei isrl' ad me lugentez sup ini quitatē istā: ⁊ sedebā tristis usq̄ ad uesper tinū sacrificiuz. Et surgens a ieiunio cōsci sa habens uestimēta ⁊ sacrā tunicā: ingeni culans ⁊ extendēs manus ad dñz dicebaz: Domine confusus sum: ⁊ reueritus sū ante faciē tuā. Pcā eiz nr̄a multiplicata sūt sup capita nr̄a: ⁊ ūquitates nr̄e exaltate sūt usq̄ ad celū: qm̄ a tpib' pim nr̄oꝝ sum' i magno pcō usq̄ ad diē hūc. Et ꝓꝑ pcā nr̄a ⁊ pīz nr̄oꝝ sum' traditi cū fīb' nostris ⁊ cū sacer dotib' nr̄is regib' tre i gladiū ⁊ captiuitatē ⁊ deprecatiōnē cū cōfusione usq̄ i hodier nū diē. Et nūc quātū ē: q̄ cōtigit nob' mia abs te dñe de': ⁊ derelinq̄ nob' radicez ⁊ no mē i locū sūificationis tue: detegē luminare nūm i domo dñi dei nr̄i: dare nob' cibū in oī tpe fuitutis nr̄e. Et cū seruirem' ñ fuimus derelicti a dño deo nr̄o: sz ꝓstituit nos i gīa ponẽs nob' reges psaꝝ dare cibuz ⁊ clarifi care tẽplū dñi dei nr̄i ⁊ edificare desta syon dare nobis stabilitatē i iudea ⁊ irlm. Et nē q̄d dicam' dñe hītes hec. Trāsgressi.n. sum' ꝑcepta tua: q̄ dedisti i man' pueroꝝ tuo ꝝ ꝓphetaꝝ dicēs: Qm̄ tra i q̄ itroisti possi dē hēditatē ei': tra polluta ē coiq̄natiōib' a lienigẽaꝝ tre: ⁊ imūditie illoꝝ repleuerūt eā totā imūditia sua. Et nūc filias uīas nō cō iugetis filijs eoꝝ: ⁊ filias eoꝝ nō accipietis filijs uīis: ⁊ nō iq̄retis pacē hīe cū illis ōni tē pore: ut ualescētes māducetis optima tre: ⁊ hēditatē distribuatis filijs uīis usq̄ i euū. Et q̄ cōtigūt nob' oia fiūt ꝓꝑ opa nr̄a maligna ⁊ magna pcā nr̄a. Et dedisti nob' talē radi cē: ⁊ rursū reuersi sum' transgredi legitima tua: uti cōmisceremur imūditie alienigena ꝝ gẽtiū tre hui'. Nōne trasceris nob' ꝑdere nos: q̄ aduscq̄ non reliq̄s radix ⁊ nomē nīz: Dñe de' isrl' uerax es. Derelicta est.n. radix usq̄ i hodiernū diē. Ecce nūc sum' i cōspec tu tuo i ūqtatib' nr̄is. Nō ē.n. adhuc stare añ te in his. Et cū adorādo cōfiteret esdras flens humi ꝓstrat' añ tẽplū: cōgregati sunt añ eū ex irlm turba magna ualō uiri ⁊ mu lieres ⁊ iuuenes ⁊ iuuencule. Fletus.n. erat magn' i ipsa mlt'tudine. Et cū clamasset ie chonias iehel ex filijs isrl': dixit esdre: Nos i dominū peccauim': q; collocauim' nobis in mūmonium mulieres alienigenas ex gẽ tibus tre. Et nunc es super oēm isrl'. Jn his q̄ sit iusiurandum a dño: expellere oēs uxo res nr̄as q̄ ex alienigenis sunt cū filijs eaꝝ. Sicut tibi decretū est a maioribus sm legē dñi exurgens explica: ad te.n. spectat nego cium: ⁊ nos tecuz sum'. Virilit' fac. Et exur gens esdras adiurauit principes sacerdotū ⁊ leuitas ⁊ omnem isrl facere secundum hec: ⁊ iurauerūt.

Et exurgēs esdras ab aī atriuz tēplī: abijt i pastoforiū ionathe filij nasabi: ⁊ hospitat⁹ illic nō gustauit panē: nec aquā bibit sup iniq̄tatē multitudinis. Et fca ē p̄dicatio i ōi iudea ⁊ i ir̄l'm ōib⁹ q̄ erāt ex captiuitate i ir̄l'm congregati: ut q̄cūq; nō occūrerit biduo uł triduo diei fm iudiciū assidētiū seniorū: tollerentur facultates sue: ⁊ ipe alien⁹ iudicaret a multitudine captiuitatis. Et congregati sūt ōes q̄ erāt ex tribu iuda ⁊ beniamī in trib⁹ dieb⁹ i ir̄l'm. Hic mēsis ē non⁹ dies mensis uicesim⁹. Et sedit ōis mł'titudo i area templi tremētes ꝓpt̄ hyemē pñtē. Et exurgēs esdras dixit illis: Vos ini q̄ fecistī collocādo uob⁹ i mīimoniū uxores alienigenas: ut adderet ad pcā isr̄l'. Et nē date cōfessiōem ⁊ magnificētiā dño deo patrū nr̄oz: ⁊ pficite voluntatē ipsius: ⁊ discedite a gentib⁹ tre ⁊ ab uxorib⁹ alienigenis. Et clamauit ōis multitudo: ⁊ dixerūt voce magna: Sicut dixisti: faciem⁹. Qz qm̄ multitudo magna ē ⁊ tps hybernū: ⁊ nō possum⁹ istabsidiari stare: ⁊ hoc op⁹ nō ē nob⁹ vnius diei neq; biduī: ml'tū. n. i his peccauim⁹: stēt ꝓpositi multitudinis: ⁊ ōes q̄ in obiscuz ihitāt: ⁊ q̄dq̄ hñt uxores apud se aliēigēas: ⁊ assistāt accepto tpe ex ōi loco psbyti ⁊ iudices: usq; q̄ solvāt irā dñi negocij hui⁹. Jonathas ār filī⁹ eęli ⁊ ozias thecaz susceperūt fm hec: ⁊ bosoram⁹ ⁊ leuis ⁊ sabatheus sił cooperati sunt cuz illis. Et steterūt fm hec oīa uniuersi q̄ erāt ex captiuitate. Et elegit sibi uiros esdraz sacerdos p̄cipes magnoz de p̄ib⁹ eoz fm noīa: ⁊ cōsedēit nouilunio mensis decimi examīare negociū istud. Et determinatū ē de uiris q̄ hēbant uxores alienigenas usq; ad neomenia primi mēsis: ⁊ inuenti sūt ex sacerdotib⁹ permixti q̄ hēbant aliēigēas uxores. Ex filijs iesu filij iosedech ⁊ fratrib⁹ ei⁹ maseas ⁊ elieęr⁹ ⁊ lorib⁹ ⁊ ioadeus: ⁊ inierunt man⁹ ut expellerēt uxores: ⁊ ad litanduz i exorationē arietē p ignorantia sua. Et ex filijs semei: maseas ⁊ essel ⁊ iechech azarias. Et ex filijs fosere: lisomasias bismaenis ⁊ nathanae iussio reddus ⁊ talsas. Et ex leuitis: iorabd⁹ ⁊ semeis ⁊ colnis ⁊ calitas ⁊ facteas ⁊ coluas ⁊ elionas. Et ex sacris cantoribus: eliasib ęccar⁹. Et ex hostiarijs: sallumus ⁊ tolbanes. Et ex isr̄l': ex filijs foz osi ⁊ remias ⁊ geddias ⁊ melchias ⁊ michelus ⁊ eleaçarus ⁊ iemmebias ⁊ bannas. Et ex filijs iolamā: chamas ⁊ zacharias iezrelus ⁊ ioddius ⁊ emmoth ⁊ helias. Et filijs çathoiz: heliadas ⁊ liasumus çochias ⁊ larimoth ⁊ çabdis ⁊ tebedias. Et ex filijs çebes: iohannes ⁊ amanias ⁊ çabdias ⁊ emens. Et ex filijs banni: olamus ⁊ malluchus ⁊ ieddeus ⁊ iasub ⁊ asabus ⁊ ierimoth. Et ex filijs addin: naathus ⁊ mooſias ⁊ cale⁹ ⁊ raanas ⁊ maaseas mathathias ⁊ beseel ⁊ bōnus ⁊ manasses. Et ex filijs nuae: noneas ⁊ aseas ⁊ melchias et sameas ⁊ simon beniamī ⁊ malchus ⁊ maras. Et ex filijs asom: cariane⁹ mathathias ⁊ banus ⁊ eliphalach ⁊ manasses ⁊ semei. Et ex filijs banni: hieremias moodias ⁊ abiam⁹ ⁊ iobel ⁊ baneas ⁊ pelias ⁊ ionas ⁊ marimoth ⁊ eliasib ⁊ mathane⁹ ⁊ eliasis ⁊ orisas ⁊ dielus ⁊ semedius ⁊ sambris iosephus. Et ex filijs nobei: idelus ⁊ mathathias ⁊ sabadus ⁊ çecheda sedmi ⁊ iessei baneas: Oēs isti cōiunxerūt sibi uxores alienigenas: ⁊ dimiserūt eas cū filijs. Et inhitauerūt sacerdotes ⁊ leuite: ⁊ q̄ erāt ex isr̄l' in ir̄l'm ⁊ in tota una regiōe nouilunio mēsis septimi. Et erāt filij isr̄l' i cōmorātib⁹ suis. Et cōgregata ē ōis multitudo simł' i areā q̄ ē ąb oriēte porte sacre. Et dixerūt esdre pōtifici ⁊ lectori: ut afferret legē moysi q̄ tradita ē a dño deo isr̄l'. Et attulit esdras pontifex legē ōni multitudini eoz a uiro usq; ad mulierē ⁊ ōib⁹ sacerdotibus: audite legē nouilunio mēsis septimi. Et legebat i area q̄ ē añ sacrā portā tēplī: a p̄ma luce usq; ad uesperā corā uiris ⁊ mulieribus. Et dederūt omnes sensum ad legem. Et stetit esdras sacerdos ⁊ lector legis super ligneum tribunal quod fabricatum erat. Et steterunt ad eum mathathias ⁊ samus ananias açarias vrias eęchias ⁊ balsamus ad dexteram: ⁊ ad sinistram faldeus misael malachias abusthas sabus nabadias ⁊ çacharias. Et assumpsit esdras librū corā ōi multitudie. presidebat. n. in gl'ia in conspectu omnium. Et cum absoluisset legē ōes recti steterūt: ⁊ benedixit esdras dñm deū altissimuz: deum sabaoth omnipotentē. Et respondit ōnis populus: amen. Et eleuatis sursuz manib⁹: procidētes i trā adorauerunt dñm: iesus ⁊ banaeus ⁊ sarabias ⁊ iadimus ⁊ accubus ⁊ sabbatheus ⁊ calithes ⁊ açarias ⁊ ioradus ⁊ anannias ⁊ philias leuite: qui docebant legem dñi: ⁊ i mł'titudine legebāt legē dñi: ⁊ p̄fectebāt singli eos q̄ itelligebant

1574

152

lectionē. Et dixit atharathes esdre pōtifici ⁊ lectori ⁊ leuitis q̄ docebant mlt̄itudinem dicēs: Dies hic sanct⁹ est domino. Et ōnes flebant cum audissent legē. Et dixit esdras: Digressi ḡ manducate pinguissima queq; ⁊ bibite dulcissima queq; ⁊ mittite mūera his qui non hūt. Dēs.n.ē hic dies dñi ⁊ nolite mesti esse. Dñs.n.clarificabit uos. Et leuite denūciabant i publico ōib⁹ dicētes: Dies hic sēus ē. Nolite mesti eē. Et abierunt ōes māducare ⁊ bibē ⁊ epulari: ⁊ dare munera his qui non hēbāt ut epulēt. Magnifice.n.sūt exaltati ꝑbis quib⁹ edocti sūt. Et congregati sūt uniuersi i ūrūm celebrare letiā ꝓm testamētū dñi dei isrl̄.

¶ Explicit liber Esdre secūdus
Incipit lib̄ Esdre tit⁹. Capl̄z. I.

Liber esdre prophete secundus filij sarei filij azarei filij helchie filij sadanie filij sadoch filij achitob filij achie filij finees filij heli filij amerie filij asiei filij marimoth filij arna filij ozie filij borith filij abissei filij finees filij eleazar filij aaron ex tribu leui: qui fuit captiu⁹ i regiōe medoꝝ i regno artaxerxis regis persaꝝ. Et fām ē uerbū dñi ad me dicēs: Vade ⁊ nūcia pplo meo facinora ipsoꝝ ⁊ filijs eoꝝ iniq̄tates q̄s in me admiserūt: ut nūciēt filijs filioꝝ q; pcā parētū ipsoꝝ i ill' creuerūt. Oblīti.n.mei sacrificauerūt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos de ēra egypti de domo seruitutis? Ipi āt irritauerūt me: ⁊ psilia mea spreuerūt. Tu āt excute comā capitū tui: ⁊ pijce oia mala sup illos: q̄m nō obedierūt legi mee. Populꝰ āt ē idisciplinat⁹. Vlsq; q̄ eos sustinebo: q̄b⁹ tāta būficia ꝓtuli? Reges mlt̄os ppt̄ eos subuerti: pharaonē cū pueri suis ⁊ ōnez exercitū ei⁹ pcussi. Oēs gētes a facie eoꝝ pdidi: ⁊ i oriēte puinciaꝝ duaꝝ pplos tyri ⁊ sidonis dissipaui: ⁊ ōes aduersarios eoꝝ int̄ feci. Tu vero loq̄re ad eos dicēs: Hec dicit dominꝰ: Nēpe ego uos per mare transmeaui: ⁊ plateas uobis ūrio munitas exhibui. Ducez uobis dedi moysen ⁊ aaron sacerdotez lucez uobis per columnā ignis prestiti: ⁊ magna mirabilia feci in vobis. Vos autē mei oblīti estis dicit dominꝰ. Hec dicit dñs ōnipotens: Coturnix uobis i signo fuit: castra uobis ad tutelā dedi: ⁊ illic murmurastis: ⁊ nō triūphastis i noie meo ō ꝓditione inimicoꝝ vioꝝ: sz adhuc nūc usq; murmurastis. Vbi sunt būficia que ꝓstiti uob⁹? Nūne i deserto cū esurireti: pclamasti ad me dicētes: ut q̄d nos i desertū istud adduxisti ut ficē nos? Melius nob⁹ fuerat seruire egyptijs q̄ mori i dēsto hoc. Ego dolui gemit⁹ vioꝝ: ⁊ dedi uobis mānā i escā. Panē angeloruꝝ manducastis. Nōne cū sitireti: petrā excidi: ⁊ fluxerūt aq̄ in saturitate? Propt̄ est folij⁹ arboꝝ uos texi. Diuisi uob⁹ terras pigues: chananeos ⁊ pherezeos ⁊ philistinos a facie uīa pieci. Quid faciā uobis adhuc dicit dñs? Nec dicē dñs ōipotēs: In dēsto cū essetis i flumie amorreo sitiētes ⁊ blasphemātes nomen meū: ñ ignē uob⁹ p blasphemijs ōdi: sz mittēs lignū i aquā dulce feci flumē. Quid tibi faciā iacob? Noluisti obedire iuda. Trāsferā me ad alias gētes: ⁊ dabo eis nomen meuz: ut custodiant legitima mea. Q̄m me dereliq̄stis: ⁊ ego uos dereliquaz. Petētib⁹ uob⁹ a me mīam nō miserebor: q̄m uocabit⁹ me: ego ñ exaudiā uos. Maculati.n.man⁹ uīas sanguine ⁊ pedes vīi impigri sunt ad cōmittēda homicidia. Non q̄si me dereliq̄st sz uosipsos dicit dñs. Nec dicē dñs ōipotens: Nōne ego uos rogaui ut patē filios ⁊ mater filias ⁊ ut nutrix puulos suos: ut ētis mihi i pplm ⁊ ego uob⁹ i deū ⁊ uos mihi in filios ⁊ ego uobis i patrez. Ista uos collegi: ut gallina pullos suos sub alas suas. Modo āt q̄d faciā uobis? Proijciā vos a facie mea. Oblationē cū mihi attuleriti: auertā faciē meā a uobis. Dies.n.festos ueſtros ⁊ neomenia ⁊ circuncisiones repudiā. Ego misi pueros meos pphetas ad uos: q̄s acceptos iūfecistis: ⁊ laniastis corpora eoꝝ: q̄rū sanguinē exquiraz dicit dñus. Hec dicit dñs ōnipotens: Domus vīa defta est. Proijciaz uos sicut uēt⁹ stipulaz: ⁊ filij pro creatione non facient: q̄m mandatū meum neglexerūt: ⁊ q̄ malū est cora me fecerunt. Tradā domos uīas pplo uenienti: q̄ me ñ audiētes credunt: q̄b⁹ signa nō ondi: faciēt q̄ precepi. Prophetas nō uiderūt: ⁊ memorabūt iniquitatū eoꝝ. Testor pplū uenientis gīam: cui⁹ puuli exultāt cū letitia me nō uidentes oculis carnalibus: sz spu credentes q̄ dixi. Et nūc fi aspice que gloria: ⁊ uide populz uenientez ab oriente: quibus dabo ducatuz abraam isaac ⁊ iacob ⁊ osee ⁊ amos

ꝛ michee ꝛ iohel ꝛ abdie ꝛ ione ꝛ nauꝫ ꝛ abacuc ſophonie aggei ꝯacharie ꝛ malachiꝫ q̄ ꝛ angel' dñi uocat' ẽ. ¶ .II.

Hec dicit dñs: Ego eduxi pplm iſtū de ſeruitute: qb' mādata dedi p pueros meos pphetas q̄s audire noluerūt: ſed irrita fecerūt mea ꝓſilia. Mater q̄ eos generauit dic illi: Ite filij: qꝛ ego uidua ſū ꝛ derelicta. Educaui uos cū letitia: ꝛ amiſi uos cuꝫ luctu ꝛ triſtitia. Qm̄ peccaſtī corā dño deo uō: ꝛ qō malū ẽ corā eo feciſtis. Modo āt qd faciā uobis? Ego uidua ſuꝫ ꝛ derelicta. Ite filij ꝛ petite a dño miam. Ego āt te pat̄ teſtē uoco ſup mīez filioꝝ q̄ noluerūt teſtamētū meū fuaī: ut des eis ꝓfuſionē ꝛ mīez eoꝝ i direptionē: ne generatio eoꝝ fiat. Diſpergantur i gentes noīa coꝝ: delcant a tra: qm̄ ſpreuerūt ſacium meū. Ue tibi aſſur: q̄ abſcondis iniq̄s penes te. Ecce mala memoraze q̄d feceriꝫ ſodome ꝛ gomorre q̄rū ṫra iacet in piceis glebis ꝛ aggerib' cinerū. Dic dabo eos q̄ me nō audierūt: dicit dñs ōipotēs. Hec dic dñs ad eſdrā: Nūcia pplo meo qm̄ dabo eis regnū irl'm qō datur' erā iſrl'. Et ſumā mihi gl'iaꝫ illoꝝ: ꝛ dabo eis tabernacula eterna q̄ ꝓpauerā illis. Lignū uite erit illis i odoꝛ unguēti: ꝛ nō laborabūt ne q̄ fatigabuntur. Ite: ꝛ accipiet. Rogate uobis dies paucos: ut imorēt. Jam patū ẽ uobis regnū. Vigilate. Teſtaꝛ celū ꝛ terrā. Lō triui. n. malū ꝛ creaui bonū: qꝛ uiuo ego dicit dñs. Mat' amplectē filios tuos: educas illos cū letitia. Sicut colūba cōfirma pedeſ eoꝝ: qm̄ te elegi dicit dñs. Et ꝛſuſcitabo mortuos de loc ſuis: ꝛ de monumētis educā illos: qm̄ cognoui nomē meū in iſrl'. Noli timē mī filioꝝ: qm̄ te elegi dic dñs. Mittā tibi adiutoꝛiū pueros meos iſaiā ꝛ hieremiā: ad q̄ꝝ cōſiliū ſcificaui ꝛ parauī tibi arbores duodeci grauatas uarijs fructib' ꝛ totidē fontes fluētes lac ꝛ mel: ꝛ mōtes im̄ſos septē: hīntes roſaꝫ ꝛ lilīū: i q̄b' gaudio iplebo filios tuos. Uiduā iuſtifica: pupillo iudica: egēti da: phōanū tuere: nudū ueſti: confractū ꝛ debilē cura: claudū irridē noli: tutare manciz: ꝛ cecuꝫ ad uiſionē claritatiſ mee admitte. Senem ꝛ iuuenē itra muros tuos ſua: mortuos ubi iuener ſignās cōmenda ſepulchro: ꝛ dabo tibi ꝑmā ceſſionē i reſurrectione mea. Pauſa ꝛ deſce pplſ me': qꝛ ueniet reḡes tua. Nutrix bona nutri filios tuos: confirma pedes eorum. Seruos quos tibi dedi: nemo ex eis intereat. Ego. n. eos requiram de numero tuo: Noli fatigari. Cū. n. uenerit dies preſſure ꝛ anguſtie: alij plorabunt ꝛ triſtes erunt: tu autē hilaris ꝛ copioſa eris. Zelabunt gentes: ꝛ nil aduerſus te poterunt dicit dñs. Manus mee tegent te: ne filij tui gehennā uideant. Jocundare mī cū filijs tuis: qꝛ ego te eripiam dic dñs. Filios tuos dormientes memoraī: qm̄ ego eos educam de lateribus terre: ꝛ miaꝫ cū illis faciam qm̄ miſericōs ſū dicit dñus ōipotens. Amplectere natos tuos uſq; dū uenio ꝛ preſtē illis miam: q̄niā exuberāt fōtes mei: ꝛ gīa mea non deficiet. Ego eſdras preceptū accepi a dño i monte oreb: ut irez ad iſrl'. Ad q̄s cū uenirē reprobauerūt me: ꝛ reſpuerūt mandatū dñi. Ideoq; uobis dico gentes: q̄ auditis ꝛ intelligitis. Expectate paſtorē vīuz: reqez cēnitatis dabit uobis qm̄ in ꝓximo ẽ ille q̄ i fine ſeculi aduenier. Parati eſtote ad ꝑmia regni: qꝛ lux ꝑpetua lucebit uobis p eīnitatē tp̄is. Fugite ūbraz ſeculi huī. Accipite iocunditatē gl'ie uīe. Ego teſtor palā ſaluatoꝛē meū: cōmēdatū donuz accipite ꝛ iocundamini: gīas agentes ei q̄ uos ad celeſtia regna uocauit. Surgite et ſtate: ꝛ uidete nūerū ſignatoꝝ i ꝓuincia dñi. Qui ſe de umbra ſeculi tranſtulerūt: ſplēdidas tunicas a dño acceperūt. Recipe ſyon nūeꝝ tuū: ꝛ ꝓclude cādidatos tuos q̄ legeꝫ dñi cōpleuerīt. Filioꝝ tuoꝝ q̄s optabas plenī ẽ nūer'. Roga ꝑiū dñi: ut ſāctificet pplſ tuus qui uocat' ẽ ab initio. Ego eſdras uidi in monte ſyon turbaz magnaz: quaz numerare non potui: ꝛ ōes canticis collaudabāt dñz. Et in medio eorū erat iuuenis ſtatura celſus eminentior ōibus illis: ꝛ ſingulis eorū capitibus ꝑponebat coronas: ꝛ magꝭ exaltabat. Ego autē miraculo tenebar. Tūc īterrogaui angelū: ꝛ dixi: Qui ſūt hi dñe? Qui reſpondens dixit mihi: Hi ſūt q̄ mortalē tunicā depoſuerūt: ꝛ imortalē ſumpſerūt: ꝛ confeſſi ſunt nomē dei. Modo coronantur ꝛ accipiunt palmas ꝛ dixi angelo: Ille iuuenis quis eſt qui eis coronas imponit: ꝛ palmas i manus tradit? Et reſpondens dixit mihi. Ipe eſt filius dei: quē in ſeculo cōfeſſi ſunt. Ego aūt magnificare coepi: qui fortiter pro nomine dñi ſteterūt. Tunc dixit mihi angelus: Vade annuncia populo meo qualia ꝛ quāta mirabilia dñi dei uidiſti. ¶ .III.

1595

153

Anno tricesimo ruine ciuitatꝭ erã i babylone: ꝛ ꝓturbat' sũ sup cubicl'o meo recũbẽs. Et cogitatiões mee ascẽdebãt sup cor meũ: qm̃ uidi defectionẽ syõ ꝛ abũdãtiaz eoꝝ q̃ habitabant i babylõe. Et uẽtilat' est spus me' ualde. Et cepi loq̃ ad altissimũ ũba timorata. Et dixi: O dñator dñe tu dixisti ab initio qñ plantasti tram ꝛ hoc sol': ꝛ i perasti ppl'o ꝛ dedisti adã cõpus mortuuz: sed ꝛ ipsũ figmẽtũ manuũ tuaꝝ erat: ꝛ ĩsufflasti i cũ spm uite: ꝛ facꝫ ẽ uiuẽs coraz te ꝛ iduxisti cũ i paradiso quẽ plantauerat dextera tua añq̃ tra aduẽtaret. Et huic mãdasti diligẽ uiaz tuã ꝛ ꝓteriuit eã: ꝛ statis istituisti i cuz mortẽ ꝛ i nationibꝫ eiꝰ: ꝛ nate sunt gẽtes ꝛ tribꝫ ꝛ ppli ꝛ cognationes q̃ꝝ nõ ẽ nũer'. Et ãbulauit unaq̃q gẽs in uolũtate sua: ꝛ mira agebãt corã te: ꝛ spernebant ꝓcepta tua. Iterꝝ ãt i tpe iduxisti diluuiũ sup ĩhabitãtes seculũ: ꝛ perdidisti eos. Et factũ est in unoq̃z eoꝝ sicut ade mori sic his diluuiuz. Dereliqsti aũt unũ ex his noe cum domo sua ꝛ ex eo iusti ões. Et factũ ẽ cũ cepissent multiplicari qui habitabant sup terrã: ꝛ mltiplicauerunt filios ꝛ pplos ꝛ gẽtes mltas: ꝛ ceperũt ĩtato ipietatẽ facẽ plus q̃ priores. Et fez ẽ cũ iq̃tatẽ facẽt corã te: elegisti tibi uirũ ex his: cui nom̃ erat abraã. Et dilexisti cũ ꝛ demonstrasti ei soli uolutatẽ tuã. Et disposuisti ei testamẽtũ etnum ꝛ dixisti ei: ut nõ unq̃ derelinq̃res semẽ eiꝰ. Et dedisti ei isaac: ꝛ isaac dedisti iacob ꝛ esau. Et segregasti tibi iacob: esau aũt separasti. Et factus ẽ iacob i mltitudie magna. Et factũ ẽ cũ educeres semen eiꝰ ex egypto: adduxisti sup montẽ syna. Et icliasti celos ꝛ statuisti terrã: ꝛ cõmouisti orbẽ: ꝛ tremeẽ fecisti abyssos: ꝛ cõturbasti seculũ: ꝛ trãsiũt gla tua portas q̃ttuor ignis ꝛ tremoꝝ ꝛ spũ ꝛ gelu: ut dares semi iacob legẽ: ꝛ generatioi isrl' diligẽtiã. Et non abstuliisti ab eis cor malignũ: ut faceret lex tua i eis fructũ. Cor .n. malignũ baiulãs pm' adã trãsgressus ꝛ uictus ẽ: sz ꝛ ões q̃ de eo nati sũt. Et facta ẽ permanens ifirmitas ꝛ lex cũ corde ppli cũ malignitate radicis: ꝛ discessit qõ bonuz ẽ: ꝛ mansit malignũ. Et trãsierũt tpa ꝛ finiti sunt anni: ꝛ suscitasti tibi fuum nomie david: ꝛ dixisti ei edificare ciuitatẽ nois tui ꝛ offerre ibi in eadem thus ꝛ oblationes. Et factũ est hoc ãnis multis: ꝛ dereliqrũt q̃ habitabant ciuitatez in õnibus faciẽtes: sic fecit adam ꝛ õnes generationes eiꝰ. Vltebant. n. ꝛ ipsi corde maligno. Et tradidisti ciuitatez tuam in manibus inimicoꝝ tuoꝝ. Nunq̃d meliora faciunt q̃ habitant babylonẽ? Et ppt hoc dñabit syon. Factũ ẽ cũ uenissez huc: ꝛ uidisse ipietates q̃ꝝ non est numer' ꝛ delinquentes multos: uidit aia mea hoc triesimo ãno ꝛ excessit cor meũ: qm̃ uidi quõ sustines eos peccãtes ꝛ pepcisti ipie agentibꝫ: ꝛ pdidisti pplm tuũ ꝛ ꝓsperasti ĩmicos tuos ꝛ nõ significasti. Nihil memi quõ debeat õzelinq̃ uia hec. Nũq̃d meliora facit babylõ q̃ syon: aut alia gẽs cognouit te preter isrl? Aut q̃ tb' crediderũt testamẽti tuis sicut iacob? Quaꝝ merces nõ cõpauit neq; labor fructificauit. Pertrãsiẽs .n. ptransiui i gẽtib': ꝛ uidi abũdãtes eas: ꝛ non memorãtes mãdatoꝝ tuoꝝ. Nũc q̃ põdera i stata nãs iiquitates ꝛ eoꝝ q̃ habitãt i seclo: ꝛ nõ ueniet nomẽ tuũ nisi i isrl'. Aut qñ nõ peccauerũt i ꝓspectu tuo q̃ habitãt trã: aut q̃ gẽs sic obfuauit mãdata tua? Hos q̃dẽ p noia inuẽies seruasse mãdata tua: gẽtes ãt nõ ueniens. IIII.

Et rñdit ad me angel' qui missus ẽ ad me cui nomẽ huriel: ꝛ dixit mihi: Excedẽs excessit cor tuũ in seculo hoc: ꝛ cõprehẽdere cogitas uiam altissimi. Et dixi: Ita dñe meus. Et rñdit mihi ꝛ dixit: Tres uias missus sum oñdere tibi: ꝛ tres silitudies ꝓponẽ corã te: de qb' mihi si renũciauerꝫ una ex his: ꝛ ego tibi demonstrabo uiã quã desideras uidẽ: ꝛ docebo te unde sit cor malignũ. Et dixi: Loqre dñe meus. Et dixit ad me: Vade pondera mihi ignis pod': aut mensura mihi flatũ uẽti: aut reuoca mihi diem q̃ pterijt. Et rñdi ꝛ dixi: Quis natoꝝ potit facẽ: ut me ĩnroges de his? Et dixit ad me: Si eez itrogãs te dicẽs: quãte hitationes sũt i corde maris: aut quante uene sũt in pricipio abyssi: aut quante uene sunt sup firmamentum: aut qui sunt exitꝰ paradisi: dicerez mihi fortassis: i abyssuz nõ descendi: neq; i ifernum adhuc neq; in celũ uñq̃ ascendi. Nũc aũt nõ interrogaui te nisi de igne ꝛ uẽto ꝛ die: ꝓ quẽ transisti: ꝛ a qbus separari ñ potes: ꝛ non rñdisti mihi ò eis. Et dixit mihi: Tu que tua sunt: tecũ coadolescẽtia nõ potes cognoscere. Et quõ poterit uas tuuz capere altissimi uiã: ꝛ iã exti' corrupto sclo itelligere corruptionẽ cuidẽtez i facie mea. Et dixi illi: Velꝫ erat nos non eẽ: q̃ adhuc

uiuētes uiuē ī ipietatib⁹ ⁊ pati: ⁊ nō itelligē de q̄ re. Et rn̄dit ad me ⁊ dixit: Proficiscēs ꝓfect⁹ sū ad siluā lignoꝝ cāpi: ⁊ cogitauerūt cogitatiōes: ⁊ dixerūt: Uenite ⁊ cam⁹ ⁊ faciam⁹ ad mare bellū: ut recedat corā nob⁹: ⁊ faciam⁹ nobis alias siluas. Et sīlr fluct⁹ maris: ⁊ ipsi cogitauerūt cogitatiōes ⁊ dixerūt: Uenite ascēdētes debellam⁹ siluas cāpi: ut ⁊ ibi ꝓsūmem⁹ nobismetipsis aliā regiōes. Et fact⁹ ē cogitat⁹ silue ī uanū. Uēit. n. ignis ⁊ cōsūpsit ea. Sīlr ⁊ cogitat⁹ fluctuū mar. Stetit. n. arena: ⁊ ꝓhibuit eos. Si. n. cēs iudex horū: quē icipetes iustificā: aut quē cō dēnā? Et rn̄di ⁊ dixi. Utiq; uanā cogitatōes cogitauerūt. Terra. n. data ē silue ⁊ mari locus portare fluct⁹ suos. Et rn̄dit ad me ⁊ dixit: Bene tu iudicasti. Et q̄re non iudicasti tibimetipsi? Quēadmodū. n. terra silue data ē ⁊ mare fluctib⁹ suis: sic ꝺ̄ sup terrā inhitāt: q̄ sūt sup trā intelligē solūmō pñt: ⁊ qui sup celos q̄ sup altitudinē celoꝝ. Et rn̄di ⁊ dixi: Deprecor te dñe: ut mihi det sensus itelligendi. Non. n. uolui introgare de supiorib⁹ tuis: sꝫ ō his q̄ ptrāseūt p nos ꝙtidie: propter qō isrl dat⁹ ī opprobriū gētib⁹: quē dilexisti pplm dat⁹ ē tribub⁹ ipys: ⁊ lex patruꝝ nr̄oꝝ ī interitū deducta ē: ⁊ dispositiones scripte nusq̄ sūt: ⁊ ptrāsiuim⁹ de seculo ut locuste: ⁊ uita nr̄a stupō ⁊ pauō: ⁊ nec digni sum⁹ miam cōsecq̄. Sꝫ ꝺ̄ faciet nōi suo qō iuocatū ē sup nos? Et de his interrogauī: ⁊ rn̄dit ad me ⁊ dixit: Si fueris plurimū scrutat⁹: frequēter miraberis: qm̄ festinās festinat seculū ptrāsire: ⁊ non capit portare q̄ ī futis tpib⁹ iustis repromissa sūt: qm̄ plenū iustitia ē seculū hoc ⁊ infirmitatib⁹. De qb⁹ āt interrogas dicā: Semiatū ē. n. maluꝝ: et necdū uenit destructio ipsi⁹. Si q̄ nō inuēsū fuerit qō semiatū ē: ⁊ discesserit loc⁹ ubi semiatū ē malum: non ueniet ubi seminatuꝝ est bonū. Qm̄ gramen seminis mali semiatū est in corde adā ab ūtio: ⁊ quātū impietatis generauit usq; nunc: ⁊ generat usq; cuꝝ ueniat area. Estima autem apud te gramen mali seminis quātū fructū ipietatis generauit: quando secate fuerit spice: quaꝝ non ē numerus: q̄ magnā aream icipiēt facē. Et rn̄di ⁊ dixi: Quo ⁊ qn̄ hec? Quare modici ⁊ mali anni nūt? Et rn̄dit ad me ⁊ dixit mihi: Non festines sup altissimum. Tu. n. festinas inaniter esse super ipsū. Naꝝ excessus tuus mult⁹. Nonne de his interrogauerūt aīe iustoꝝ in ꝓmptuarijs suis dicētes: Usq; q̄ spero sic: ⁊ qn̄ ueniet fruct⁹ arce mercedis nie? Et rn̄dit ad ea ieremiel archangel⁹ ⁊ dixit: Qn̄ iplet⁹ fuerit numer⁹ seminū in uobis: qn̄ in statera pōderauit seculū: ⁊ mēsura mensurauit tpa: ⁊ numero numerauit tpa: ⁊ nō cōmouit nec excitauit: usq; dū ipleat pdēa mēsura. Et rn̄di ⁊ dixi: O dñator dñe: sꝫ et nos ōes pleni sum⁹ ipietate. Et ne forte ꝓpter nos non implentur iustorum arce propter pcā inhitātiū sup terrā. Et rn̄dit ad me ⁊ dixit: Uade ⁊ itroga pregnātē: si qn̄ ipleuerit nouē mēses suos: adhuc poterit matr̄ eius retinē partū in semetipsa. Et dixi: Nō pōt dñe. Et dixit ad me: In iferno ꝓmptuaria aiarū: matrici assimilata sūt. Quēadmodū. n. illa festiat q̄ parit effugē necessitate part⁹: sic ⁊ hec festinat reddē ea q̄ cōmendata sūt. Ab initio ē demōstrabit de his q̄ cōcupiscis uidē. Et rn̄di ⁊ dixi: Si inueni gr̄iam ante oculos tuos: ⁊ si possibile ē: et si idone⁹ sū: demōstra mihi: si pl⁹ q̄ ꝓteritū sit hz uenire: aut plura ptransierūt supra q̄ futurū ē. Quid ptransiuit scio: q̄d āt futuruꝝ sit ignoro. Et dixit ad me: Sta sup dextera ptē: ⁊ ōmōstrabo tibi itēptatōes similitudinis. Et steti ⁊ uidi: ⁊ ecce fornax ardens transijt corā me. Et factū ē cū transiret flāma: uidi ⁊ ecce supauit fum⁹. Et⁹ hec trāsijt corā me nubes plena aq̄: ⁊ imisit pluuiā ipetu multā. Et cū trāsisset ipet⁹ pluuie: supauerūt in ea gutte. Et dixit ad me: Cogita tibi: Sicut crescit pluuia āplⁱ q̄ gutte: ⁊ ignis q̄ fum⁹ sic supabūdauit q̄ trāsiuit mēsura. Supauerūt āt gutte ⁊ fum⁹. Et orauī ⁊ dixi: Putas uiuo usq; ī dieb⁹ illis? Uel q̄d erit ī diebus illis? Rn̄dit ad me ⁊ dixit: De signis ō q̄b⁹ me ītrogas: expte possū tibi dicē: ō uita āt tua non sū missus dicē tibi: sꝫ nescio. ¶.V.

DE signis āt ecce dies uenient ī q̄b⁹ apprehēdet q̄ ihitant trā in censu mlto: ⁊ abscōdet ueritatis via ⁊ sterīl⁹ erit a fide regio: ⁊ mltiplicabit ī iustitia sup hāc quē ipse tu uides: ⁊ super quā audisti oliz: ⁊ erit ipositio uestigio quā nē uides ignare regionē: ⁊ uidebūt eā deserta. Si aūt tibi dederit altissim⁹ uiuere uidebis: p⁹ tertiam tubaꝝ: ⁊ reluceset subito sol noctu: ⁊ luna ter in die: ⁊ de ligno sanguis stillabit: ⁊ lapis dabit uocem suam: ⁊ pplī cōmouebūtur: ⁊ regnabit quē non sperant q̄ ihitant super trā

ꝙ nolatilia cõmigrationẽ faciẽt: ꝙ maꝛ sodo
miticũ pisces reyciet: ꝙ dabit uocem noctu
quã nõ nouerãt mlti. Oẽs ãt audiẽt uocez
eiꝰ. Et chaos fiet per loca mlta: ꝙ ignis fre-
quẽt remittet: ꝙ bestie agrestes trãsmigra
bũt: ꝙ mlieres mẽstruate pariẽt mõstra: ꝙ i
dulcibus aquis salse iueniẽt: ꝙ amici ões se
metipos expugnabũt: ꝙ abscõdet tũc sẽsus:
ꝙ intellectꝰ sepabit i pmptuariũ suũ: ꝙ ꝝrẽt
a multis ꝙ nõ iueniet: ꝙ multiplicabit iusti
tia ꝙ icõtinẽtia sup trã. Et introgabit regio
prima suã ꝙ dicet: Mũqd p te ptransyt iu-
stitia iustũ faciẽs: Et hoc negabit. Et erit i
illo tpe: ꝙ sperabũt hoies ꝙ non ꝑpetrabũt:
laborabũt ꝙ nõ dirigẽt uie eoꝝ. Hec signa
dicere tibi: pmissũ ẽ mihi. Et si oraueris ite
rũ ꝙ ploraueris sicut ꝙ nũc: ꝙ ieiunaueris
septẽ dieb⁹: audies iterato boꝝ maiora. Et
euigilaui: ꝙ corp⁹ meũ boꝛruit ualde: ꝙ aia
mea laborauit ut deficẽt. Et tenuit me qui
uenit ãgel⁹ q̃ loqbat i me: ꝙ cõfoꝛtauit me ꝙ
statuit me super pedes. Et fcꝫ ẽ i nocte secũ
da: ꝙ uenit ad me salathiel dux ppli: ꝙ dixit
mihi: Ubi eras? Et q̃re uult⁹ tu⁹ tristis? Aut
nescis qm̃ tibi creditus ẽ isrl in regiõe trãs-
migrationis eoꝝ? Exurge ꝙ gusta panez:
ꝙ non dereliqs nos sicut pastor gregẽ suuz
in manibus luporuz malignorũ. Et dixi ei:
Uade a me ꝙ non appropies ad me. Et au
diuit ut dixi: ꝙ recessit a me. Et ego ieiuna-
ui dieb⁹ septẽ ululãs et ploꝛans: sicut mihi
mãdauit huriel ãgelus. Et fcꝫ ẽ p⁹ dies sep-
tẽ: et iterũ cogitatiões cordis mei molestę e
rant mihi ualde. Et resũpsit aia spm intel-
lect⁹: et iterũ cepi loq̃ corã altissimo sermo-
nes. Et dixi: Dñator dñe ex õi silua trę et õ
nib⁹ arboꝛib⁹ ei⁹ elegisti uineaz unicã: et ex
õi trа õbis elegisti tibi foueã unã: et ex õib⁹
floribus orbis elegisti tibi liliũ unum: et ex
õib⁹ abyssis mar repleti tibi riuũ unuz: et
ex õib⁹ edificatis ciuitatib⁹ sactificasti tibi
metipsi syon: et ex õib⁹ creatis uolatilib⁹ no
minasti tibi columbaz unaz: et ex õib⁹ plas-
matis pecorib⁹ prouidisti tibi ouẽ unaz: et
ex õnib⁹ multiplicatis ppl̃is acqsiuisti tibi
ppl̃um unũ: et ab õib⁹ probatã legẽ dõasti
huic quẽ desiderasti ppl̃o. Et nunc dñe ut
quid tradidisti unuz plurib⁹? Et preparasti
super unam radicẽ alias? Et dispdisti unicũ
tuũ in multis? Et conculcate sunt euz qui ꝓ
tra dicẽbant sponsionibus tuis: quiqz tuis
testamentis non credebãt. Et si odiẽs odi-
sti ppl̃um tuũ: tuis manib⁹ oꝛ castigari. Et
factũ ẽ cũ locut⁹ eẽm ꝓmões: ꝙ missus ẽ an-
gel⁹ ad me: q̃ añ uenerat ad me ꝓterita noc-
te ꝙ dixit mihi: Audi me: ꝙ instruã te: ꝙ iten
de mihi: ꝙ adũciam corã te. Et dixi: Loqre
dñe me⁹. Et dixit ad me: Valde tu i excessu
mẽtis fact⁹ es ꝓ isrl. An plus dilexisti eũ q̃p
q̃ eũ fecit? Et dixi ad eũ: Non dñe: sꝫ dolens
locutus sũ. Torquẽt.n. me renes mei p õez
horã q̃rentẽ apprehẽdere semitã altissimi:
ꝙ inuestigare ptẽ iudicij ei⁹. Et dixit ad me:
Non potes. Et dixi: Quare dñe? Ad quid
nascebar: aut quare nõ fiebat matrix mis
mee mihi sepulchrũ: ut nõ uiderẽ laborem
iacob ꝙ defatigationez generis isrl? Et dixit
ad me: Numera mihi q̃ necdũ uenerant ꝙ col
lige mihi dispsas guttas. Et reuirida mihi
aridos flores: ꝙ aperi mihi clausa pmptua
ria: ꝙ pduc mihi inclusos i eis flat⁹. Demõ-
stra mihi uocis imaginẽ: ꝙ tunc ostendã ti-
bi laborẽ quẽ rogas uidere. Et dixi: Dñator
dñe: qs.n. ẽ qui põt hec scire: nisi q̃ cũ hõini
b⁹ hitationẽ non hꝫ? Ego ãt insipiẽs: ꝙ quõ
potero dicẽ de his qb⁹ me introgasti? Et di
xit ad me: Quõ non potes facere unum de
bis q̃ dicta sũt: sic ñ poteris inuenire iudici
uz meũ: aut in fine caritatẽ quã ppl̃o pmi-
si. Et dixi: Ecce dñe: tu ppe es bis q̃ in fi-
nẽ sũt. Et qd faciẽt: q̃ añ me fuerit: aut nos bi
aut bi p⁹ nos? Et dixit ad me: Corone assi-
milabo iudiciũ meũ. Sic̃ non nouissimoꝝ
tarditas sic nec prioꝝ uelocitas. Et rñdi et
dixi: Non poteras facẽ eos qui facti sunt: ꝙ
qui sũt ꝙ qui futuri sũt i unũ: ut celeri⁹ iudi
ciũ tuũ oñdas? Et rñdit ad me ꝙ dixit: Nõ
põt festinare creatura sup creatorẽ: nec su-
stinere seculũ eos qui i eo creãdi sũt i unũ.
Et dixi: Quõ dixisti suo tuo: qm̃ uiuificas
uiuificasti a te creatã creaturã i unũ ꝙ susti
nebat creatura: poterit ꝙ nũc portare pñtes i
unũ. Et dixit ad me: Introga mĩcẽ mlieri:
ꝙ dices ad eã: Et si paris: quare p tps? Ro-
ga q̃ eam: ut det decẽ i unũ. Et dixi: Non u-
tiqz poterit: sed ꝑm tps. Et dixit ad me: Et
ego dedi matricem terre: bis qui semiati sũt
sup eã p tpus. Quẽadmoduz enim infans ñ
parit ea q̃ senũ sẽt: sic ego disposui a me cre
atũ seculũ. Et interrogaui ꝙ dixi: Cum iaz
dederis mihi uiã loqr corã te. Nã matꝛ nia
de qua dixisti mihi: adhuc iuuenis est: iam
senectuti appropinqt. Et respondit ad me:
ꝙ dixit: Interroga eam que parit: ꝙ dicet ti.

dices.n.ci. Quare ꝙs pepsisti nūc nō sunt similes his ꝙ añ te si minores statura? Et dicet tibi ⁊ ipa: Alij sūt ꝙ i iuuētute uirtuti nati sūt: ⁊ alij ꝙ sub tpe senectuti deficiente matrice sūt nati. Cōsidera ḡ ⁊ tu qm̄ minori statura estis p̄ his ꝙ añ uos: ⁊ qui p̄ vos miori q̄ uos: q̄si ia seneſcētes creatuī ⁊ fortitudinē iuuētutis p̄terēūtes. Et dixi: Rogo dñe: si ueni gr̄am añ oculos tuos: demonstra fuo tuo: p quē uisites creaturā tuā. VI.

ET dixit ad me: Initio terreni oꝛbis et añq̄ starēt exit⁹ seculi: ⁊ añq̄ spirarent cōuētiones uētoꝝ: ⁊ añ sonarēt uoces tonitruū: ⁊ añq̄ splēderēt nitores coruscatiōuꝝ: ⁊ añq̄ cōfirmarēt fūdamēta paradisi: añq̄ uiderēt decori flores: ⁊ añq̄ cōfirmarentur mote uirtutes: añq̄ colligerēt inumerabiles milītie āgelorū: ⁊ añq̄ extollerēt altitudies aeris: ⁊ añq̄ nominarēt mensuꝛe firmamētoꝝ: ⁊ añq̄ estuarent camini in syon: ⁊ ātēq̄ inuestigarēt p̄ntes anni: ⁊ añq̄ abalienarēt eoꝛ: qui nūc peccāt adiuētiones ⁊ consignati eēnt: qui fidē thesauriçauerūt: tūc cogitaui ⁊ facta sūt p me solū ⁊ non per aliū: ⁊ finis per me ⁊ ñ per aliū. Et respōdi ⁊ dixi: Que erit separatio tpoꝛ? Aut quādo prior finis ⁊ sequētis inutiuꝫ. Et dixit ad me. Ab abꝛaā usq; ad isaac qñ nati sūt ab eo iacob ⁊ esau: manꝰ iacob tenebat ab initio calcaneū esau. Finis.n.huiꝰ seculi esau ⁊ principiū sequētis iacob. Hōis manꝰ iter calcaneū ⁊ manū. Aliud noli q̄rere esdra. Et rn̄di ⁊ dixi: O dñator dñe: si iuēi gr̄az añ oculos tuos: oro ut demōstres fuo tuo finez signoꝝ tuoꝝ: q̄ꝝ ptē mihi demonstrasti nocte p̄cedēte. Et rn̄dit ⁊ dixit ad me: Surge sup pedes tuos ⁊ audi uocē plēissimā sonū⁹. Et erit sicut cōmotio: nec cōmouebitur locus in q̄ stes sup eū. Nō cū loq̄r: tu nō expaueas: qm̄ de fine uerbū ⁊ fundamētū tre intelligit: qm̄ de ipsis fmo tremiscit ⁊ cōmouet. Scit.n.qm̄ finē eoꝝ oportet cōmutari. Et factum est cum audissem surrexi super pedes meos: ⁊ audiui: ⁊ ecce uox loquēs: ⁊ sonꝰ eius sicē sonus aq̄ꝝ multaꝝ. Et dixit: Ecce dies uenīunt: ⁊ erit qñ appropiquare iciā: ut uisitē habitantes i terra: ⁊ qñ iquire incipiā ab eis qui inuste nocuerūt iniustitia sua: ⁊ qñ suppleta fuerit hūilitas syō: ⁊ cū supsignabit seculū qō incipiet pertransire: hec signa faciā: Libri aperiēt añ faciem firmamēti: ⁊ ōes uidebunt sil: ⁊ anniculi infantes loquēt nocib⁹ suis: ⁊ pregnātes i maturos pariēt infantes triū ⁊ quattuor mēsiū ⁊ uiuent ⁊ suscitabunt. Et subito apparebunt semiata loca nō semiata: ⁊ plēa pmptuaria subito ueniēnt nacua: ⁊ tuba canet cū sono: quā cū ōnes audierit: subito expauescent. Et erit: in illo tpe debellabūt amici amicos: ut inimici: ⁊ expauescet terra cum his. Et uene fōtiū stabūt: ⁊ ñ ocurrēt i horā trib⁹. Et erit: ōis ꝙ derelict⁹ fuerit ex ōibus istis q̄b⁹ p̄dixi tibi: ipse saluabit: ⁊ uidebit salutare meū ⁊ finē seculi nīi. Et uidebunt q̄ recepti sūt hoies q̄ mortē non gustauerūt a natiuitate sua: ⁊ mutabit cor habitantiū: ⁊ cōuertet i sensū aliū. Delebit.n. malū: ⁊ extinguet dol⁹. Florebit aūt fides: ⁊ uincet cōuptela: ⁊ oñdet ueritas q̄ sine fructu fuit diebꝰ tārīs. Et factū ē cuꝫ loq̄rer mihi: ⁊ ecce paulati itueba: sup eū añ quē stabā ⁊ dixit ad me hec: Vēi tibi oñdē tpe uēture nocti. Si ḡ itez rogaueris: ⁊ itez ieiunauer septē diebꝰ: iterū tibi renūciabo horū maiora p diē q̄. Audiui. Audita ē .n. uox tua apud altissimū. Vidit.n. fortē directionē tuā: ⁊ puidit pudicitiā quā a iuuentute hūisti: ⁊ ppt hoc misit me demonstrare tibi hec oīa: ⁊ dicere tibi: Confide ⁊ noli timē: ⁊ noli festinare cū poꝛib⁹ tpib⁹ cogitare uana: ut nō pperes a nouissimis tpib⁹. Et fcz ē p⁹ hec fleui iterū: ⁊ sūr ieiunaui septē diebꝰ: ut suppleaz tres hebdomadas q̄ dicte sūt mihi. Et factū ē i octaua nocte ⁊ cor meū turbabat itato i me: ⁊ cepi loq̄ corā altissimo. Inflāmabat .n. spūs me⁹ ualde: ⁊ aia mea anxiabat: ⁊ dixi: O dñe loquēs locutꝰ es ab initio creature i prio die dicēs: Fiat celū ⁊ tra ⁊ tuū ybuz op⁹ pfectū. Et erat tūc tpe: ⁊ tenebre circūferebāt silētiū: sonū uocis hōis nondū erat abs te. Tūc dixisti de thesauris tuis pferri lumen lumiosū: quo appareret op⁹ tuū. Et die secūdo creasti spm firmamēti: ⁊ iperasti ei: ut diuideret ⁊ diuisionē facēt inē aq̄s: ut ps q̄dā surs̄ū recedēt: ps vo deoꝛ: sū manēt. Et tertia die iperasti aq̄s cōgregari i septia pte tre: sex uero ptes siccasti ⁊ ꝓfuasti: ut ex his sint corā te ministrātia seminata a deo ⁊ culta. Verbū.n. tuū processit: ⁊ op⁹ statiz fiebat. Processit.n. subito fructus multitudinis immensus: ⁊ concupiscētie gust⁹ multiformes ⁊ flores coloꝛ imutabili: ⁊ odoreꝫ odoramenti inuestigabilis. Et die tertio hec facta sunt. Quarta aūt die iperasti fieri sol

splendorē lune lumen stellaꝝ dispositionē: ⁊ imperasti eis:ut ꝺseruirēt futuro plasma to hoi. Quinto autē die dixisti septime pti ubi erat aq̄ cōgregata:ut ꝓcrearet aialia et uolatilia ⁊ pisces: ⁊ ita fiebat. Aq̄ muta ⁊ sine aiā q̄ dei nutu iubebāt aialia faciebat: ut ex hoc mirabilia tua natiōes enarrēt. Et tūc cōseruasti duas animas: nomē uni uocasti enoch nomen secunde uocasti leuiathā: ⁊ separasti ea ab alterutro. Nō eim poterat septima ps ubi erat aq̄ ꝯgregata ca pere ea. Et dedisti enoch unā ptē q̄ siccata ē ⁊tio die: ut hitet i ea:ubi sūt mōtes mille. Leuiathā aūt dedisti septimā ptē humidaz ⁊ fuasti eā: ut fiat ī deuoratiōez qb⁹ uis et q̄n uis. Sexto āt die ipasti ⁊re:ut crearet co rā te iumēta ⁊ bestias ⁊ reptilia: ⁊ sup his adā:quē cōstituisti ducē sup ōib⁹ facti q̄ feci sti: ⁊ ex eo educimur nos ōes quēq⁹ elegisti ppl'm. Hec aūt oia dixi coꝝ te dñe:q: ꝓptez nos creasti seculū. Residuas aūt gētes ab a dā natas dixisti eas nil eē: ⁊ qm̄ saliue assi milate sūt: ⁊ q̄si stellicidiū de uase sumilasti abūdantiā eoꝝ. Et nūc dñe ecce iste gentes q̄ i nihilū deputate sūt:ceperūt dñari nīi et deuorare:nos aūt ppl's tu⁹ quē uocasti pri mogenitū unigenitū emulatorē tuū: ⁊raditi sum⁹ i manib⁹ eoꝝ. Et si ꝓpt̄ creatū ē secl'z:q̄re ñ hereditatē possidem⁹ cum secu lo: Usq̄q̄ hec:

.VII.

Et factū ē cū fuisset loq̄ ṽba hec:miss⁹ ē ad me angel⁹:q̄ missus fuerat ad me p̄mis noctib⁹:⁊ dixit ad me: Surge esdra: ⁊ audi ſmones q̄s ueni loqui ad te. Et dixi: Loq̄re dñe me⁹. Et dixit ad me: Mare posi tū ē i spatioso loco: ut eēt altū ⁊ īmēsū. erit āt ei itroit⁹ i āgusto loco positus: ut eēt filis fluminib⁹. Quis.n. uolēs uoluerit ingredi mare ⁊ uidere eū ul' dñari ei⁹: si nō transie rit angustū: i latitudinē uenire quō poterit? Itē aliud: Ciuitas ē edificaca ⁊ posita in lo co cāpestri: ē āt plena oīū bonoꝝ. Introitus ei⁹ āgust⁹ ⁊ ī pcipiti posit⁹: ut eēt a dextris q̄ dē ignis a sinistris aq̄ alta: semita ē aūt una sola īt eos posita: hoc ē inter ignē ⁊ aquā: ut non capiat semita nisi solūmō uestigiuz hōis. Si āt dabit ciuitas hōi i hēditatē: si nūq̄ añpositū periculū ptransierit: quō ac cipiat hereditatē suā? Et dixi: Sic dñe. Et dixit ad me: Sic ē ⁊ isr'l ps. Ꝓpt̄ eos. n. fe ci seculū: ⁊ qñ trāsgressus ē adā ꝓstitutiōes meas: iudicatū ē q̄ō factū ē. Et facti sunt in troit⁹ hui⁹ seculi āgusti ⁊ dolētes ⁊ laborio si: pauci aūt ⁊ mali ⁊ piculoꝝ pleni: ⁊ la bore magno ope fulti: nā maiori seculi itro it⁹ spatiosi ⁊ securi: ⁊ faciētes īmortalitatis fructū. Si g̃ igrediētes nō fuerūt igressi: q̄ uiuūt angusta ⁊ uana hec: nō poterūt reci pere q̄ sūt reposita. Nūc g̃ tu q̄re cōtu:bar⁹: cū sis corruptibilis: ⁊ q̄d mouer⁹ tu cuz sis mortal⁹? Et q̄re nō accepisti i corde tuo q̄ō futuruz sz q̄ō in pñti. Rñdi ⁊ dixi: Dñator dñe: ecce dispositisti lege tua: qm̄ iusti hēdi tabūt hec. Impij aūt pibūt: iusti āt ferēt an gusta sperates spatiosa. Qui.n. ipie gesserit ⁊ angusta passi sūt: ⁊ spatiosa non uidebūt. Et dixit ad me: ñ ē iudex sup deū: neq; itelli ges sup altissimū. Pereūt. n. multi pñtes: q: negligit q̄ añposita ē dei lex. Mandans. n. mādauit de⁹ uenientib⁹ qñ uenerūt: q̄d faciē tes uiuerēt: ⁊ q̄d obfuātes nō punirent. Di āt nō sūt psuasi ⁊ ꝓtradixerit ei: ⁊ constitue rūt sibi cogitamen uāitatis ⁊ ꝓposuerit sibi circūuētiōes delictoꝝ: ⁊ supdixerūt altissi mo nō eē: ⁊ uias ei⁹ nō cōgnouerūt: ⁊ legez ei⁹ spreuerūt: ⁊ sponsiōes ei⁹ abnegauerūt: ⁊ i legitimis ei⁹ fidē non hūerūt: ⁊ opa ei⁹ non pfecerūt. Ꝓpt̄ hoc esdra uacua uacuis: ⁊ ⁊ plena plenis. Ecce tps ueniet: ⁊ erit qñ ue nient signa q̄ ꝑdixi tibi. Et apparebit spōsa ⁊ appareſcēs oñdet: q̄ nē subducit ⁊ra: ⁊ ōis qui liberatus ē ō ꝑdictis malis: ipe uidebit mirabilia mea. Reuelabitur. n. filius meus iesus cum his q̄ cū eo sūt: ⁊ iocūdabūt q̄ re licti sunt in annis quadringentis. Et erit p⁹ ānos hos: ⁊ morief filius me⁹ xp̄s: ⁊ ōes q̄ spiramentum hñt hoies: ⁊ cōuertet seculuz i antiquum silentiū dieb⁹ septez sicut i pori bus iudicijs: ita ut nemo derelinq̄tur: ⁊ erit p⁹ dies septē: ⁊ excitabitur q̄ nō dū uigilat seculū: ⁊ morietur corruptū. Et ⁊ra reddet q̄ in ea dormiunt: ⁊ puluis q̄ i eo silentio hi tāt: ⁊ ꝓmptuaria reddent q̄ eis commēdate sunt aie. Et reuelabit altissim⁹ super sedem iudicij: ⁊ pertransibūt misie ⁊ lōganimitas cōgregabit. Judiciū āt solū remanebit: ṽitas stabit ⁊ fides cōualescet. Et op⁹ subsequet ⁊ merces oñdetur: ⁊ iustitie uigilabunt: ⁊ i iustitie nō dñabūtur. Et dixi: Prim⁹ abraā propt̄ sodomitas orauit: ⁊ moyses pro pēi bus qui in deserto peccauerūt: ⁊ q̄ p⁹ cuz p isr'l in diebus achaz ⁊ samuelis ⁊ dauid ꝑ confractione: ⁊ salomon pro eis q̄ uenerūt

in sanctionē:et helias p his q̄ pluuiaz accepērūt:et p mortuo ut uiuēt:7 ezechias pro pplo i dieb⁹ sennacherib et multi p mltos. Si g̈ mō qñ corruptibile icreuit:et iustitia mltiplicata est:7 orauerit iusti p ipōs:q̄re et nē sic ñ erit:Et rñdit ad me 7 dixit:Dñs seculū nō ē finis:glia i eo frequēs manet,ppē hoc orauerūt p ualidis. Dies.n. iudicij erit finis tpis huj⁹:7 ūtiū tpis futuri imortalitatis:i q̄ pransiuit corruptela: soluta ē intpantia:abscissa ē icredulitas:creuit āt iustitia:orta ē ueritas. Tūc.n.nemo poterit saluare eū q̄ perijt:neq; demergē q̄ uincē.Et rñdi 7 dixi:Dic ꝓmo me⁹ ꝑm⁹ 7 nouissim⁹: qñ meli⁹ erat non dare trā adā:ul cū iā dedisset coercē eū:ut nō peccaret. Quid.n.pdest oib⁹ i pñti uiuē i tristitia:7 mōtuos spare punitiōez:O tu q̄d fecisti adā: Si.n. tu peccasti:nō ē fact⁹ solꝰ tu⁹ casus:sz 7 nī qui ex te aduenim⁹. Quid.n.pdest nobis si,promissū ē nobis imortale tps:nos āt mortali a opa egim⁹:Et qñ ꝑdicta ē nobis pennis spes:nos vo pessimi uani facti sum⁹. Et qñ reposita sūt nob⁹ hitacula sanitatis 7 securitatis:nos vo male ꝓuersati sum⁹. Et qñ reposita gl'ia altissimi,ptegē eos q̄ tarde cōuersati sūt:nos aūt pessimis uijs ābulauim⁹. Et qñ oñdē paradisus cuius fructus icorrupt⁹ pseuerat:i quo est securitas medela: nos vo non igrediemur. Jn ingrat⁹.n.locis ꝓuersati sum⁹. Et qñ sup stellas fulgebūt facies eoz q̄ abstinētiā hūerūt:nīe aūt facies sup tenebras nigre. Nō.n.cogitauim⁹ uiuētes:qñ iūq̄tatez faciebam⁹:q̄ icipiem⁹ p⁹ mō tē pati. Et rñdit 7 dixit:Hoc ē cogitamētuz certaminis qō certabit q̄ sup trā nat⁹ ē hō: ut si uict⁹ fuerit patiat qō dixisti:Si āt uicerit recipiet qō dico:qñ hec ē uia:quā moyses dixit cū uiuēt ad pplum dicēs:Elige tibi vitā ut uiuas. Non crediderunt autem ei sz nec p⁹ eū ꝓphetis. Sed nec mihi q̄ locutus sū ad eos:qñ nō eēt tristitia ipditione eoz sic futurū ē gaudiū sup eos qb⁹ psuasa ē salus. Et respondi 7 dixi:Scio dñe qñ uocatus est altissimus mificors:in eo q̄ miscat his qui nondum in seculo aduenerūt: 7 q̄ miseretur illis qui conuersionem faciunt i lege eius: 7 longanimis est:qñ longanimitatem pstat his qui peccauerūt q̄si suis opib⁹:7 munificus est: qñ quidez donare uult pro exigētijs:7 mlte mie qñ mltiplicat magis mificordias his:q̄ pñtes sūt 7 q̄ pteriēt 7 q̄ futuri sūt. Si.n.ñ mltiplicauerit miseri dias suas:nō uiuificabit seculū cū his q̄ in hēditabāt i eo. Et donat:qñ si nō dōauerit de bonitate sua:ut alleuēt hi q̄ iūq̄tatē fecerūt de suis iūq̄tatib⁹:nō poterit decies mlesima ps uiuificari hoium. Et iudex si nō igūerit his q̄ curati sūt uerbo eius: 7 deleuerit mltitudinē cōtēptionū:non fortassis derelinquerent inumerabili mltitudine nisi pauci ualde. .VIII.

Et rñdit ad me 7 dixit:Hoc seculū fecit altissim⁹,ppter mltos:futurū aūt,ppē paucos. Dicaz aūt corā te silitudinē eidra. Quō aūt ir:rogabis terrā 7 dicet tibi:qñ dabit trā multā magis:uñ fiat fictile: paruuz aūt puluerē uñ auz fit:sic 7 act⁹ pñtis seculi. Mlti q̄dē creati sūt:pauci āt saluabūt. Et Et rñdi 7 dixi. Absorbe g̈ aīa sensū:7 denuo rā qō sapit. Conueniste.n.obaudire: 7 ꝓphetare uoles. Nec.n.tibi ē datū spatiū:nisi solūmō uiuē. O dñe si ñ pmittes suo tuo: ut orem⁹ corā te:7 des nobis semē cordi 7 sensui culturā:vñ fruct⁹ fiat:vñ uiuē possit oīs corrupt⁹:q̄ portabit locū hōis: Sol⁹.n.es 7 una plasmatio nos sum⁹ manuū tuaz sicē locut⁹es. Et quō nūc i mīice plasmatū ē corp⁹ 7 pstas ñbra : ꝓseruat i igni 7 aq̄ tua creatio:7 nouē mēsib⁹ patitur tua plasmatio tuā creaturā q̄ i ea creata ē:ipsū aūt qō seruat 7 qō suat utraq; suabunt:suataq; qñq; iteū reddit matrix: q̄ i ea creuerūt. Jmpasti.n.ex ipsis mēbris hoc ē māmillis prebere lac fructui māmillaz:ut nutriat id qō plasmatū ē usq; i tpus aliqō:7 p⁹ea dispōnas eū tue mie. Enutriuisti cū tua iustitia:7 erudisti eū i lege tua:7 corripuisti eū tuo intellectu:7 mortificabis eū ut tua creatura: 7 uiuificabis eū ut tuū op⁹. Si g̈ perdideri eū q̄ tantis opib⁹ plasmat⁹ ē:tuo iussu facile ē ordinari:ut 7 id qō fiebat suareē. Et nē dñe dicā:ō oī hoies tu magis scis: de pplo āt tuo ob quē doleo:7 ō hēditate tua propter quā lugeo 7 propter israel,ppē quē tristis sū: 7 de iacob,ppē quē doleo:iō icipiā orare corā te,p me 7 p eis:qñ uidō lapsos nīos q̄ ihitam⁹ trā. Sz audiui celeritatē iudicis q̄ futur⁹ ē. Jō audi uocē meā:7 itellige sermonē meū:7 loq̄r corā te. Jnitiū uerboꝝ ex dre:p:iusq; assumētuz. Et dixi:Dñe q̄ ihitas seculū:cui⁹ oc'li eleuati i supna 7 aere 7 cui⁹ thron⁹ iestimabil' 7 gloria icōphensibilis

198

156

eui astat exercit' angelorū cū tremore: ꝗrū
fuatio in uēto ⁊ igni cōmūit: cui' vbū uez ⁊
dicta pseuerētia: cui' iussio fort' ⁊ dispositio
tribilis: cui' aspect' arefacit abyssos: ⁊ indi-
gnatio tabescē facit mōtes: ⁊ vītas testifica-
tur. Exaudi oīonē fui tui: ⁊ aurib' pcipe p-
cationē figmēti tui. Dū. n. uiuo loqr: ⁊ duz
sapio rndebo. Nec īspicias ppli tui delicta:
sz ꝺ ē in vītate seruiūt. Nec itēdas ipia gēti-
uz studia: sz ꝺ tua testimōia cū dolorib' cu-
stodierūt. Nec cogites ꝺ i cōspectu tuo fal-
se ꝓuersati sūt; sz mēorar ꝺ ex uolūtate tua
timorē coḡuerūt. Neqz uoluer pdē ꝺ pecudū
mores hūerūt: sz respicias eos ꝺ legez tuam
splendide docuerūt. Nec idigner eis ꝺ besti-
is peiores iudicati sūt: sz diligas cos ꝺ sēp i
tua iustitia ꝓfidunt ⁊ glia. Qm̄ nos ⁊ pēs
nāi talib' morbis lāguemus: tu āt ppt nos
pccores misericors uocaber. Si. n. desidē-
raueris ut nāi miserear: tūc misericors uo-
caberis: nob' āt nō hūtib' opa iustitie. Iusti
. n. quib' sūt opa mlta reposita: ex ppis opi
b' recipient mercedē. Quid ē. n. hō ut ei in
digneris añ gen' corruptibile: ut ita amar'
sis de ipso? In vītate. n. nemo de genīi ē ꝺ
ñ ipie gessit: ⁊ de ꝓfītēt ib' ꝺ ñ deliqt. In hoc
. n. ānūciabit iustitia tua ⁊ bōitas tua dñe:
cū miser' fuer eis: ꝺ nō hūt sbam bonorū
opez. Et rndit ad me ⁊ dixit: Recte locut'
es aliq: ⁊ iuxta fmōes tuos sic ⁊ fiet. Qm̄ ñ
uere cogitabo sup plasma eoz ꝺ peccaueīt
añ mortē añ iudiciū añ pditionē: sz iocūda
bor sup iustoz figmētū: ⁊ memorabor pe-
grinationis ꝺz ⁊ saluationis ⁊ mercedis re-
ceptionis. Quō ḡ locut' sū sic ⁊ ē. Sic. n. a-
gricola fit sup sup trā semia mlta ⁊ plātati
ones mltitudinis plantat: sz ñ i tpe oia ꝙ se
miata st saluāt: sz nec oia ꝙ plātata sūt ra-
dicabūt: sic ⁊ ꝺ i sclo semiati sunt ñ oēs sal
uabūt. Et rndi ⁊ dixi: Si ineni gām loqr.
Quō semē agricole si nō ascēderit aut non
accepit pluuiā tuā i tpe: aut si corruptū fue
rit mltitudine pluuie: sic perit: ⁊ silr hō qui
manibus tuis plasmatus est: ⁊ tu ei imago
nominatus: qm̄ similatus es ei ppter quez
omnia plasmasti: ⁊ similasti semini agrico-
le. Non irascaris sup nos: sed pce pplo tuo
⁊ miserere hereditati tue. Tu autez creatu
re tue miseris. Et rndit ad me ⁊ dixit: Que
sunt pītia presētibus: ⁊ que futura futur.
Multū. n. tibi restat: ut possis diligere me-
az creaturā super me: tibi aūt frequenter ⁊
ipi ꝓximauī iustis aūt nūḡ. Sz ⁊ hoc mi
rabilis ē coā altissimo: qm̄ hūiliasti te sic
decet te: ⁊ non iudicasti te ut iter iustos plu
rimuz glorificer. Propt qō miserie multe
⁊ miserabiles efficiēt eis ꝺ hītāt seculū i no
uissimis: q: i mlta supbia ābulauerūt. Tu
āt ꝓ te intellige: ⁊ de similibus tuis inquire
gloriā. Qlob. n. aptus ē padisus: plātata est
arbor uite: ꝑpatū ē futurū tps: ꝑparata est
abūdātia: edificata ē ciuitas: ꝓbata ē iqes:
pfecta ē bonitas ⁊ pfecta sapia. Radix ma-
li signata ē a uob': ifirmitas ⁊ tinea a uobis
abscōsa ē: ⁊ i ifernū fugit corruptio i obliui
ōe. Trāsierūt dolores: ⁊ oñsus est i fine the
saur' immortalitat. Moli ergo adḡē iqrē-
do de mltitudine eoz ꝺ pereūt. Mā ⁊ ipi ac
cipiētes libtatē sprenerūt altissimū: ⁊ legez
ei' cōtēpserūt: ⁊ uias ei' dereliqrunt. Adhuc
āt iustos ei' cōculcaueīt: ⁊ dixerunt i corde
suo nō ē deū: ⁊ ꝺdē sciētes qm̄ moriūt. Si
cut. n. uos suscipiēt ꝙ ꝓdicta sūt: sic eos siti
⁊ cruciat' ꝙ ꝑparata st. Mō. n. uoluit hoez
dispdi. Sz ⁊ ipsi ꝺ creati sūt: coiḡnaueīt no
men ei' ꝺ fecit eos: ⁊ ingrati fuerūt ei ꝺ ꝑpa
uit eis uitā. Quap: opt iudiciū meū mō ap
propiāt. Que ñ oīb' demōstraui nisi tibi: ⁊
tibi sl'ibus paucis. Et rndi ⁊ dixi: Ecce nūc
dñe demōstrasti mihi multitudinē signoz:
ꝙ icipies facē i nouissimis: sed non demon-
strasti mihi: quo tempore.

.IX.

Et rndit ad me ⁊ dixit: Metiēs metiī
tps i semetipo: ⁊ erit cū uider: qñ trā
sierit ps ꝙdā signoz ꝙ predicta sūt: tūc itel-
liges qm̄ ipsū ē tps: i ꝙ icipiet altissim' uisi-
tare seculū qō ab eo factū ē. Et qñ uidebit
in seculo motio locoz ⁊ ppl'oz turbatio: tē
intelliges qm̄ de his erat altissim' locutus
a diebus qui fuerūt ante ab initio. Sic. n.
ōe qō factū ē i sec'o ūtiū hz'piter ⁊ cōsūma
tionē: ⁊ cōsūmatio ē manifesta: sic ⁊ altissi-
mi tpa ūtna hūt manifesta i ꝓdigijs ⁊ uirtu
tib' ⁊ ꝓsūmatiōes i actu ⁊ i signis. Et erit
ōis ꝺ salu' fact' fuerit: ⁊ ꝺ poterit effugē p
opa sua ⁊ p fidē: i ꝙ credidistis reliquet de
ꝓdict picul': ⁊ uidebit salutaī meū i trā me
a ⁊ in finib' meis: qm̄ sc̄ificaui me a seculo.
Et tūc mirebūt: ꝺ nunc abusi st uias meas:
⁊ in tormentis cōmorabūt hi qui eas pie
cerunt in cōtēptu. Qui. n. nō coḡuerūt me
uiuētes bñficia ꝓsecuti: ⁊ ꝺ fastidierūt legez
meā: cū adhuc erāt hūtes libertatē: ⁊ cum

adhuc cēt eis apert⁹ pñie loc⁹ nō itellexerūt: ſz ſpreuerūt: hos oz poſt mortē in cruciam to cognoſcere. Tu g̃ noli adhuc curioſ⁹ cē: quō ipſi cruciabūt: ſz ingre quō iuſti ſalua bunt: 7 q̃z ſeculū 7 ppt̃ q̃s ſeculū 7 qñ. Et ñdi 7 dixi: Oli locut⁹ ſū 7 nūc dico 7 p⁹ ea dicā: qñ plēs ſūt q̃ pereūt: q̃ q̃ ſaluabunt: ſicut multiplicat fluct⁹ ſup gutraz. Et rñdit ad me 7 dixit: Qualis ager talia 7 ſemia: 7 q̃les flores tales 7 tincture: 7 q̃lis opatō talis 7 creatio 7 qual' agricola talis cultura: qñ tp̃us erat ſeculi. Et nē cuz cēz pazās eiſ bis q̃ nē ſūt añq̃ fieret ſeclz i q̃ bitarē: 7 nemo otraoixit mihi: tūc. n. q̃ſqz 7 nūc creat i mūdo hoc pato 7 mēſe ideficiēti 7 lege i ueſtigabili corrupti ſunt mores eoz. Et cōſi deraui ſeculū: 7 ecce erat periculū ppt̃ cogitatōes q̃ i eo aduenerunt. Et uidi 7 pepci ei ualde: 7 ſuaui mihi acinū de botzo: 7 plātatiōem de tribu mlta. Pereat g̃ mltitudo q̃ ſine cā nata ē: 7 fuer acin⁹ me⁹ 7 plātatio mea: qz cū multo labore pfeci. Tu aūt ſi adhuc itromittas ſeptē dies alios: ſz nō iciūabis i eis: ibis i cāpū flozz: ubi dom⁹ nō ē edificata: 7 māducabis ſolūmō ō floribꝰ cāpi: 7 carnē nō guſtabis 7 uinū non bibes: ſz ſolūmō flores. Deprecaī altiſſimū ſine itmiſſione: 7 uenīā 7 loq̃r tecū. Et pfect⁹ ſū ſicut dixit mihi i cāpū q̃ uocaī ardath: 7 ſedi ibi i floribꝰ. Et de herb⁹ agri māducaui: 7 fca ē eſca eaz mihi i ſaturitatē. Et factū ē p⁹ dies ſeptē 7 ego diſcūbebā ſupra fenū: 7 cor meuz iterū ſbabaī ſicut añ. Et aptū eſt os meum: 7 inchoaui dicē coraz altiſſimo 7 dixi: O dñe te nobis oñdēs oſtenſus es p̃ibus nr̃is i deſto: qō non calcaī 7 i fructuoſo: qñ erant exeuntes de egypto dicēs dixiſti: Tu iſrl' audi me: 7 ſemē iacob itende ſmonibuſ meis. Ecce. n. ego ſemino i uobis legē meā: 7 faciet in uobis fructū: 7 gl'ificabiñi i eo per ſeculū. Nā p̃es nr̃i accipientes legē nō ſuauerūt: 7 legitima mea non cuſtodierūt: 7 factus ē fruct⁹ legis non parēs: nec. n. poterat qñ tuus erat: nā q̃ acceperūt pericūt non cuſtodientes qō in eis ſeminatum fuerat. Et ecce cōſuetudo ē: ut cū accepit tra ſemen l' nauē mare l' uas aliq̃ eſcā uel potū cū fuerit exterminatū ito in q̃ ſeminatuz ē uel in qō miſſū ē: ſimul id qō ſemiatū uel miſſū ē ul'q̃ ſuſcepta ſūt exīmiant: 7 ſuſcepta iam non manent apud nos. Sed nob⁹ ſic non factū ē. Nos q̃dē q̃ legez accepim⁹ peccātes piuim⁹ 7 cor nr̃uz qō ſuſcepit eā. naz lex ñ pyt: ſz pmanſit i ſuo robore. Et cū lo-q̃rer hec i cozde meo: reſpexi ocul' meis 7 uidi muliēz i dextra pte. Et ecce hec lugebat 7 plorabat cū uoce magna: 7 aio dolebat valde: 7 ueſtimēta ei⁹ diſciſſa: 7 cinis ſup caput ei⁹. Et dimiſi cogitat⁹ i quibus erā cogitaſ: 7 conuerſus ſum ad eam 7 dixi ei: Ut quid fles: 7 q̃d doles aio: Et dixit ad me. Dimitte me dñe me⁹: ut defleam me 7 adyciaz dolorez: qñ ualō amara ſū aio: 7 hūliata ſū ualde. Et dixi ei: Quid paſſa es: Dic mihi. Et dixit ad me: Tu ſtl' fui ego famula tua 7 non pepi hñs maritū ānis trigita. Ego eiz p ſingl'as horas 7 p ſingl'os dies 7 ānos trigita hos depcor altiſſimū nocte ac die. Et factū ē p⁹ trigita ānos exauduit me dē⁹ anc illā tuā: 7 uidit hūilitatē meā: 7 attēdit tribulationi mee: 7 dedit mihi filiū. Et iocundata ſū ſup eū ualde ego 7 vir me⁹ 7 ōes ciues mei: 7 honorificabam⁹ ualde fortē. Et nutriui eū cū labore mlto: 7 factū ē cū creuiſſet 7 uēiſſet accipe uxorē: feci diē epl'i. X.

Et factū ē cū itroiſſet fili⁹ me⁹ i thalāo ſuo: cecidit 7 mōtu⁹ ē: 7 cuertim⁹ ōes lumia. Et ſurrexerūt ōes ciues mei ad cōſolādū me: 7 q̃uī uſqz in aliū diē uſqz nocte. Et factū ē cū ōes q̃uiſſent: ut me cōſolarē-tur ut q̃ſcerē: 7 ſurrexi nocte 7 fugi 7 ueni ſicut uides i hoc cāpo: 7 cogito iaz non reuti in ciuitatē: ſz hic cōſiſtere: 7 neq; māducare neq; bibē: ſed ſine inter miſſione lugere 7 iciunare uſq; dū moriar. Et dereliq̃ ſmōes i quib⁹ erā: 7 rñdi cū iracūdia ad eā: 7 dixi: Stulta ſup ōnes mulieres: nō vides luctū nr̃m 7 q̃ nobis cōtingūt: Qm̃ ſyō mī nr̃a ōi triſtitia cōtriſtat: 7 hūilitate hūliata ē 7 luget ualidiſſime. Et nūc qm̃ ōes lugem⁹ 7 triſtes ſum⁹ qm̃ ōnes contriſtati ſum⁹: tu autem contriſtaris in uno filio: Interroga eiz terrā 7 dicz tibi: qm̃ hec ē que debeat lugere caſū tātoz ſup eā germinantiū. Et ex ipſa ab initio ōes nati 7 alij uenīēt. Et ecce pene ōes i pditioez ambulant: 7 exīminiuz fit multitudo eoz. Et q̃s g̃ debet lugere magī: niſi hec q̃ tā magnā multitudinē pdidit: q̃ tu que pro uno doles: Si aūt dīc mihi: qm̃ non eſt plāctus me⁹ ſilis terre: qm̃ fruct⁹ uēris mei pdidi: quē cū meroribꝰ pepi: 7 cū doloribꝰ genui: terra autem ſm uiam ſ̃re: abūtq; in ea mltitudo p̃ns: quō euenit: 7 ego tibi dico. Dīc tu cū labore pepiſti: ſic

150

157

ꝛ ꝛra dat fructū ſuū hoī ab ūtio ei q̄ fec̄ cā. Nūc g̈ ꝛetine apō temetipſā dolorē tuū: et fortiter fer q̄ tibi ꝓtigerūt cāus. Si.n.iuſtifi caueris ẽminū dn̄i ꝛ ꝓſiliū ſuū recipies i tẽ pore:ꝛ i talib⁹ collaudaber⁹. Ingredẽ g̈ i ci uitatẽ ad uiz tuū. Et dixit ad me: Nō faci az neq; igrediar ciuitatẽ:ſz hic moriar. Et appoſui adhuc loq̄ ad eā ꝛ dixi: Noli facer̄ hunc ſmonẽ ſz ꝓſẽti pſuadẽti. Quot.n.ca ſus ſyon: Cōſolare ꝓp̄ dolorẽ irl̄m. Vides .n. qm̄ ſcificatio nīa defta effecta ẽ:ꝛ altare nm̄ demolitū ẽ:ꝛ tẽplū nm̄ deſtructū eſt ꝛ pſalteriū nm̄ hūiliatū ẽ: ꝛ hymn⁹ ꝓticuit: ꝛ exultatio nīa diſſoluta ẽ:ꝛ lumẽ candela bri nīi extinctū ẽ:ꝛ arca teſtamẽti nīi direp ta ẽ:ꝛ ſca nīa cōtamiata ſūt:ꝛ nomẽ qō ūuo catū ẽ ſup nos pene ꝓphanatū ẽ: ꝛ libi nīi ꝓtumeliā paſſi ſūt:ꝛ ſacerdotes nīi ſucceſi ſunt:ꝛ leuite nīi i captiuitatez abierūt: ꝛ v̄ gines nīe coinq̄nate ſūt:ꝛ mlieres noſtre vi paſſe ſunt:ꝛ iuſti nīi rapti ſūt:ꝛ paruuli nīi perditi ſunt:ꝛ iuuenes nīi ſeruierunt:ꝛ fo rtes nīi inualidi facti ſunt. Et qō oiuz mai⁹ ſignaculū ſyon: qm̄ reſignata ẽ de gl̈ia ſua. Nā ꝛ tradita ẽ i mān⁹ eoz qui nos odeūt: Tu g̈ excute tuā triſtitiā multā: ꝛ depone abs te mlitudinẽ doloz:ut tibi repropiti eẽ fort̄: ꝛ req̄ẽ faciet tibi altiſſim⁹ req̄etionẽ laboz. Et factū eſt cū loq̄bar ad eā:facies e ꝙ fulgebat ſubito ꝛ ſpes:coruſc⁹ fiebat uiſ⁹ ei⁹:ut eẽm pauens ualde ad eā ꝛ cogitarem q̄d eẽt hoc. Et ecce ſubito emiſit ſōitū uoci⁹ magnū timore plenū:ut commoueret̄ ꝛra a mulier⁹ ſono. Et uidi:ꝛ ecce āplius mulier nō cōparebat mihi:ſz ciuitas edificabat et loc⁹ demōſtrabat̄ de fūdam̄ magnis: ꝛ ti mui ꝛ clamaui uoce magna ꝛ dixi: Vbi eſt uriel angel⁹ q̄ a ꝓncipio uenit ad me: Qm̄ ipſe me fecit uenire in multitudine i exceſſu mẽtis hui⁹. Et fact⁹ ẽ finis me⁹ i corruptio nẽ ꝛ oīo mea i ꝓpiū. Et cū eẽm loquens ego hec:ecce uẽit ad me ꝛ uidit me. Et ecce erā poſit⁹ ut mortu⁹:ꝛ itellect⁹ meus alīẽa t⁹ erat. Et tenuit dexterā meā ꝛ confōrauit me:ꝛ ſtatuit me ſup pedes meos. Et dixit mihi: Quid tibi eſt ꝛ quare conturbatus ẽ intellectus tuus ꝛ ſenſus cordis tui:ꝛ quare conturbaris: Et dixi: Quoniam dereli quiſti me. Et ego quidem feci ſz ſermones tuos:ꝛ exiui i cāpū:ꝛ ecce uidi ꝛ uideo qō ñ poſſū enarrare. Et dixit ad me: Sta ut uir: ꝛ ꝓmouebo te. Et dixi: Loq̄re dn̄e meus tu i me. Noli me derelinq̄re ut nō fruſtra mo riar:qm̄ uidi q̄ nō ſcieba:ꝛ audio q̄ ñ ſcio. Aut nūq̄d ſēſus me⁹ fallit:ꝛ aīa mea ſupp mat: Nūc g̈ deprecor te:ut demōſtres ſuo tuo de exceſſu hoc. Et rñdit ad me ꝛ dixit: Audi me:ꝛ doceā te:ꝛ dicā tibi de quib⁹ ti mes:qm̄ altiſſimus reuelauit tibi myſteria mlta. Vidit rectā uiā tuā:qm̄ ſine intermiſſi õe cōtriſtabar⁹ ꝙ pp̄lo tuo:ꝛ ualde lugeba⁹ ꝓp̄ ſyon. Hic g̈ itellect⁹ viſionis q̄ tibi appa ruit añ paululuz: quā uidiſti lugẽtē incho aſti ꝓſolari eā:nūc āt iā ſpeciē mulier⁹ non uides:ſz appuit tibi ciuitas edificari:ꝛ qm̄ enarrabat tibi ō cāu filij ſui: Hec abſolutio eſt: Hec mulier quam uidiſti:hec eſt ſyon: ꝛ qm̄ dixit tibi quā ꝛ nūc ꝓſpicies ut ciuita tẽ edificatā. Et qm̄ dixit tibi q: ſterilis fuit ānis trigita:ꝓp̄ qō erāt ānī.ſ.trigita: qm̄ ñ erat i ea adhuc oblatio ablata. Et factū eſt p⁹ ānos ẽgita edificauit ſalomō ciuitatez ꝛ obtulit oblationes:tē fuit qm̄ pepit ſteril⁹ fi liū ꝛ qō tibi dixit:qm̄ nutriuit eū cū labore hoc erat hītatio i irl̄z: Et qm̄ dixit tibi q̄ fi lius me⁹ ueniēs i ſuo thalamo mortu⁹ eẽt ꝛ cōtigiſſet ei caſus: hoc erat q̄ facta ẽ ruina irl̄m. Et ecce uidiſti ſilitudinẽ ei⁹:ꝛ qm̄ filiū lugēt:inchoaſti cōſolari eā:ꝛ de his q̄ cōti geūt hec erāt tibi aperienda. Et nunc uidet altiſſimus qm̄ ex aio cōtriſtat⁹ es: ꝛ qm̄ ex toto corde pateris ꝓ ea:oñdit tibi claritatē gl̈ie ei⁹ ꝛ pulchritudinẽ decor⁹ ei⁹. Propter ea .n. dixi tibi ut maneres i cāpo ubi dom⁹ nō ẽ edificata. Sciebaz.n.ego qm̄ altiſſimus i cipiebat tibi oñdeī hec;ꝓpterea dixi tibi:ut uenires in agrum ubi nō ẽ fundamētū edi ficiū. Nec.n.poterat opus edificiū hōis ſuſti neri in loco ubi incipiebatur altiſſimi ciui tas oñdi. Tu g̈ noli timere neq; expaueſcat cor tuū:ſz ingredere ꝛ uide ſplēdorē ꝛ ma gnitudinem edificiū q̄tū capax ẽ tibi uiſu o culoꝝ uidere:ꝛ ꝓ⁹ hec audies quantū ca pit auditus auriū tuaz audire. Tu.n. bꝛs es ꝑ multis:ꝛ uocatus es apud altiſſimum ſicut ꝛ pauci. Nocte aūt q̄ in craſtinū futu ra ẽ manebis hic:ꝛ oñdet tibi altiſſim⁹ eas uiſiões ſupmoz q̄ faciet altiſſimus hiſ qui hītāt ſi ꝛrā a nouiſſimis dieb⁹. Et dormiui illaz noctẽ ꝛ aliā:ſicut dixerat mihi. C.XI.

Et uidi ſōniū:ꝛ ecce aſcendebat de mari aquila: cui erant duodecim ale pennaruz ꝛ capita tria. Et uidi

ꝛ ecce expendebat alas suas i ōez trā: ꝛ ōes uēti celi ĩsufflabāt i eā ꝛ colligebāt. ¶Et vidi ꝛ de pēnis ei⁹ nascebāt ꝓtrarie pēne: ꝛ ipe fi bāt in pēnacul' minuti ꝛ modicis. ¶Nā capi ta ei⁹ erāt qescētia: ꝛ dimidiū caput erat ma i⁹ alioꝝ capitū: ſz ipsa qescebat cū eis. ¶Et vi di ꝛ ecce aqla uolauit i pēnis suis: ꝛ regna uit sup trā ꝛ sī eos: q̄ bitāt i ea. ¶Et uidi qm̄ subiecta erāt ei oia sub celo: ꝛ nēo illi ꝓtra dicebat neq; un⁹ de creatura q̄ ē sup tram. ¶Et uidi: ꝛ ecce surrexit aqla sup ungues su os: ꝛ misit uocē pēnis suis dicēs: ¶Nolite ō nes sil' uigilare: dōmite unusq̄sq; i loco suo ꝛ p tps uigilate. ¶Capita āt i nouissimo fuē t. ¶Et uidi: ꝛ ecce uox ñ exibat de capitib⁹ ei⁹: ſz de medietate corporis ei⁹. ¶Et nūerau cō trarias pēnas ei⁹: ꝛ ecce ipse erāt octo. ¶Et ui di: ꝛ ecce a dextā pte surrexit una pēna: ꝛ re gnauit sup ōez terrā. ¶Et fēz ē cū ignaret: ue nit ei finis: ꝛ ñ apparuit loc⁹ ei⁹: ꝛ sequēs ex surrexit ꝛ regnabat. ¶Ipsa multū tenuit tp̄s. ¶Et factū ē cū regnaret: ꝛ uēiebat finis eius: ut ñ apperet sicut por: ꝛ ecce uox emissa ē il li dicēs: ¶Iudi tu q̄ tāto tpe tēuisti trā. ¶Nec ānūcio t̄ añq̄ icipias nō appere: ¶Nemo p⁹ te tenebit tps tuus: ſz nec dimidiū ei⁹. ¶Et le uauit ītia ꝛ tenuit principatū sicut ꝛ pores ꝛ nō appuit ꝛ ipsa. ¶Et sic cōtigebat oīb⁹ alī is singillati principatū gerē: ꝛ iterū nusq̄ ꝓ parere. ¶Et uidi: ꝛ ecce ī tpe sequētes pēne e rigebāt a dextā pte ut tenerēt ꝛ ipse princi patū: ꝛ ex his erāt q̄ tenebāt: ſz tm̄ statim ñ cōpatescebāt: nā ꝛ aliq̄ ex eis erigebant: ſz ñ tenebāt principatū. ¶Et uidi p⁹ hec: ꝛ ecce ñ cōparuerūt duodeci pēne ꝛ duo pēnacula: ꝛ nihil superat i corpore aqle nisi duo capi ta qescētia ꝛ sex pēnacla. ¶Et uidi: ꝛ ecce ex pennacul' diuise sī due: ꝛ manserūt sub capi te qō ē ad dextaz ptē. ¶Nā q̄ttuor manserūt i loco suo. ¶Et uidi: ꝛ ecce he subalares co gitabāt se erigē: ꝛ tenē pncipatus. ¶Et uidi: ꝛ una erecta ē ſz stati ñ cōpuit. ¶Et secūde uelo ci⁹ q̄ pores nō cōparuerunt. ¶Et uidi: ꝛ ecce due q̄ supauerūt apō semetipsas cogitabāt ꝛ ipse regnaī: ꝛ i eo cuz cogitarent: ecce unū qescētiū capitū qō erat mediuz euigilabat. ¶Hoc n. erat duoꝝ capitū maī⁹. ¶Et uidi qm̄ cōpleta sūt duo capita secū: ꝛ ecce ꝓuersuz est caput cū his qui cuz eo erāt: ꝛ comedit duas subalares: q̄ cogitabāt regnare. ¶Hoc ät caput perconterruit ōem terrā: ꝛ dñabaī ī ea his qui habitant terrā cū labore ml⁹ to: ꝛ potētatū tenuit or⁹ terraꝝ sup ōes a las q̄ fuerūt. ¶Et uidi p⁹ hec: ꝛ ecce medium caput subito nō cōparuit: ꝛ hoc sic ale. ¶Du pauerūt aūt duo capita: q̄ ꝛ ipsa silr regna uerūt sup trā: ꝛ sup eos q̄ bitant i ea. ¶Et ui di: ꝛ ecce deuorauit caput a dextera pte il lud qō a leua. ¶Et audiui uocē dicētē mihi: ¶Cōspice ꝓtra te: ꝛ ꝓsidera qō uides. ¶Et ui di: ꝛ ecce sicut leo ꝓcitat⁹ de silua rugiēs: et uidi qm̄ emittebat uocē hōis ad aqlaz. ¶Et dixit dicēs: ¶Iudi tu ꝛ loq̄r ad te: ꝛ dicit al tissim⁹ tibi: ¶Nōne tu es q̄ supasti de q̄ttuor aialib⁹ q̄ fecerā regnare i seculo meo: ꝛ ut p eos uenuret finis tp̄z eoꝝ. ¶Et q̄rt⁹ uētēs ōui cit oīa aialia q̄ trāsiēt: ꝛ potētatu tēuit i se culū cū tremore ml⁹to: ꝛ ōez orbē cū labore pessimo: ꝛ ihitauit tot tp̄s⁹ orbē trarū cuz dolo. ¶Et iudicasti trā nō cū veritate. ¶Tribu lasti. n. māsuetos: lesisti qescētes: ꝛ dilexisti mēdaces: ꝛ destruxisti bitationes eoꝝ qui fructificabāt: ꝛ hūiliasti muros coꝝ q̄ te ñ nouerūt. ¶Et ascendit ꝓtūelia tua ad altissi mū ꝛ supbia tua ad fortē. ¶Et respexit altis sim⁹ supba tpa: ꝛ ecce finita sūt: ꝛ scelera eius cōpleta sūt. ¶Propterea nō appareas tu aq la ꝛ ale tue horribiles ꝛ pēnacula tua pessi ma ꝛ capita tua maligna ꝛ ungues tui pes simi ꝛ ōe corp⁹ tuū uanū uti refrigēt ōis t̄ ra ꝛ reuertat lib'ata ō tua ui: ꝛ speret iudici uz ꝛ miam ei⁹ q̄ fecit eā. ¶ .XII.

¶Et factū ē dū loq̄r ec⁹ leo v̄ba hec ad aq̄ lā. ¶Et uidi: ꝛ ecce q̄ supauerat caput: ꝛ non cōparuerūt q̄ttuor ale ille q̄ ad eum transierūt ꝛ erecte sūt ut regnarēt: ꝛ erat re gnū eoꝝ exile ꝛ tumltu plenū. ¶Et uidi: ꝛ ec ce ipsa nō apparebāt: ꝛ ōe corp⁹ aqle icēde bat: ꝛ expauescebat terra ualde. ¶Et ego a tu multu ꝛ excessu mentis ꝛ a magno timore uigilaui: ꝛ dixi spū meo: ¶Ecce tu prestitisti mihi boc: i eo q̄ scrutarī uias altissimi. ¶Ec ce adhuc fatigat⁹ sū aio ꝛ spū meo iualidus sū ualde: ꝛ nec modica ē i me v̄t⁹ a multo ti more q̄ expaui nocte hac. ¶Nūc ḡ orabo al tissimū: ut me cōfortet usq; i finez. ¶Et dixi: ¶Dñator dñe: si inuēi gr̄am añ oculos tuos: ꝛ si iustificat⁹ sū apud te p̄ multū: ꝛ si certe a scēdit deprecatio mea añ faciē tuaz: ꝓfer ta me ꝛ oñde tuo tuo mihi intp̄tationez ꝛ di stictionē uisus horribil' hui⁹: ut plenissime cōsolerī aiam meā. ¶Dignuz. n. me hūisti oñ dere mihi tēporum nouissima. ¶Et dixit ad

me. Hec ē interptatio uisionis hui⁹. Adhuc quā uidisti ascēdētē de mari: hoc ē ignū qō uisū ē i uisione danieli fratri suo. Sed ñ ē illi itptatū: qm̄ ego nūc tibi inēptor. Ecce dies ueniūt: z exurget regnū sup trā: z erit timor acrior omniū regnoꝝ q̄ fuerit ante eū. Regnabūt āt in ea reges duodeci: unus p̄ unū. Nā ꝑus incipiet regnare: z ipse tenebit āplius tps p̄ duodeci. Hec ē iterptatio duodeciz alaꝝ q̄s uidisti. Et quā vidisti uocē q̄ locuta ē non de capitib⁹ ei⁹ exeūtē sz de medio corpore ei⁹: hec ē itptatio. Qm̄ p̄ tps regni illi⁹ nascēt cōtētiones nō modice: z pclitabit ut cadat z nō cadet tūc: sed iterꝝ cōstituet i suū initiū. Et qm̄ uidisti subalares octo coherētes alis ei⁹: hec ē inēptatio: Exurgēt in ipso octo reges q̄ꝝ erūt tpa leuia z āni citati: z duo q̄dē ex ipsis periēt. Appropinquāte āt tpe medio q̄ttuor ꝑuabūt i tpe: cū icipiet appropiq̄re tps ei⁹ ut finiat. Due uero i finē seruabunt. Et qm̄ uidisti tria capita q̄escētia: hec ē itptatio: In nouissimis ei⁹ ꝑscitabit altissim⁹ tria regna: z renouabit i ea multa: z dñabūt trā: z q̄ hitant i ea cū labore multo sup oēs q̄ fuerūt añ hos. Propē hoc ipsi uocati sūt capita aqle. Isti .n. erūt q̄ recapitulabūt ipietates ei⁹: z q̄ pficiēt nouissima ei⁹. Et qm̄ uidisti caput maius non apparēs: hec ē itptatio ei⁹: Qm̄ un⁹ ex eis sup lectū suū morietur: z tñ cū tōmēti. Nā duo q̄ pseuerauerit: gladius eos comedet. Unus .n. gladi⁹ comedet q̄ cū eo: sz tñ hic gladio i nouissimis cadet. Et qm̄ uidisti duas subalares trāsientes sup caput q̄ ē in dextera pte: hec ē iterptatio: Hi sunt q̄s ꝓ uauit altissim⁹ i finē suū: hoc ē ignū exile z turbationis plenū. Sic uidisti z leonē quez uidisti de silua euigilātē z rugiētē z loquentez ad aquilā z arguētez eā z iniustitias ipsius p oēs ꝓmones ei⁹ sicut audisti: hic ē uētus quē seruauit altissim⁹ i finē ad eos z impietates ipoꝝ: z arguet illos z icutiet corā ipsis scerptiones eoꝝ. Statuet .n. eos i iudiciū uiuos: z erit cū arguerit eos: tūc corripiet eos. Nā residuū ppli meū liberabit cuz miseria: q̄ saluati sūt sup fines meos: z iocūdabit eos q̄dusq̄ ueniet finis dies iudicij: de q̄ locut⁹ sū tibi ab initio. Hoc sōnium q̄ uidisti: z he itptatiōes: Tu q̄ sol⁹ dign⁹ fuisti scire altissimi secretuz hoc. Scribe q̄ oia ista i libro q̄ uidisti z pone ea i loco abscondito z doceb⁹ ea sapientes de pplo tuo: q̄rū corda scis posse capere z seruare secreta hec. Tu aūt adhuc sustine hic alios dies septē: ut tibi oñdat q̄cq̄d uisū fuerit altissimo oñdere tibi. Et pfect⁹ ē a me. Et factuz ē cū audisset oīs ppls: qm̄ ptrāsierūt septez dies: z ego nō fuissē reuersus in ciuitatē: et congregauit se oīs a minimo usq̄ ad maximū: z uenit ad me: z dixerūt mihi dicētes: Quid peccauim⁹ tibi: z q̄d iniuste egimus i te qm̄ dēliquēs nos sedisti i loco hoc? Tu enīz nobis supes sol⁹ ex oīb⁹ pplis sicut botr⁹ de uinea: z sicut lucerna i loco obscuro z sicut port⁹ z nauis saluata a tempestate. Aut nō sufficiūt nob⁹ mala: q̄ ꝓtigūt? Si g̃ tu nos dereliq̄s: q̄to nob⁹ erat meli⁹: si eēm⁹ succensi z nos cū icēdio syō? Nec .n. nos sumus meliores eoꝝ q̄ ibi mortui sūt. Et plorauerūt uoce magna. Et rñdi ad eos z dixi: Confide isrl: z noli tristari tu dom⁹ iacob. Est .n. memoria uīa corā altissimo: z fortis non est oblitus uīi i tētatione. Ego .n. non dereliq̄ uos neq̄ excessi a uob⁹: sz ueni i hūc locū: ut deꝑcarer ꝓ desolatione syon: ut q̄rerē miaz ꝓ hūilitate scificatōis nīe. Et nē ite unusq̄sq̄ vīz i domū suā: z ego uēiā ad uos post dies istos. Et pfect⁹ ē ppls sicut dixi ei i ciuitatē. Ego āt sedi i cāpo septem dieb⁹ sicut mihi mandauit: z manducabā de flor⁹ solūmō agri: z de herbis facta est esca mihi in diebus illis.

.xiii.

Et factū ē p⁹ dies septē z sōniaui somniū nocte. Et ecce de mari uēt⁹ exurgebat: ut conturbaret oēs fluct⁹ eius. Et uidi. z ecce cōualescebat ille hō cū milib⁹ celi: z ubi uultū suū vtebat: ut ꝓsideraret: tremebant oīa q̄ sub eo uidebant: z ubicūq̄ exibat uox de ore ei⁹: ardescebāt oēs q̄ audiebant noces ei⁹: sicut q̄escit trā qñ sēbit ignē. Et uidi p⁹ hec: z ecce cōgregabat mltitudo hoium q̄ꝝ non erat numer⁹ de q̄ttuor uētis celi: ut debellarēt hoiem qui ascenderat de mari. Et uidi: z ecce sibimetipsi sculpserat montem magnū: z uolauit super eū. Ego āt q̄siui uidere regionē ul locū vñ sculptus cēt mōs z nō potui. Et p⁹ hec uidi: z ecce ōnes q̄ ꝓgregati sūt ad eū ut expugnarēt eū: timebāt ualde: tñ audebāt pugnare. Et ecce ut uidit ipetū multitudinis uenientis non leuauit manū suā: neq̄ frameā tenebat: neq̄ aliq̄ uas bellicosū: nisi solūmō ut uidi: qm̄ emisit de ore suo sicut flatū ignis z ꝺ labijs

eius ſps flāme ⁊ de lingua ei⁹ emittebat ſci⁹ tillas ⁊ tēpestates: ⁊ cōmixta sūt oia sil' hic flat⁹ ignis ⁊ ſpus flāme ⁊ multitudo tēpestatis: ⁊ cōcidit sup multitudinē i impetu q̄ parata erat pugnaī: ⁊ succēdit ōes: ut subito nihil uidēt de innumerabili multitudine nisi solūmō puluis ⁊ fumi odor. Et uidi: ⁊ extimui. Et p⁹ hec uidi ipsū hoiem descēdē tē ō mōte ⁊ uocātē ad se mltitudinē aliā pacificā: ⁊ accedebat ad eū ull⁹ hoūz multorū ārūdā gaudētiū ārūdā tristātiū: aliq̄ vo alligati aliq̄ adducētes ex eis q̄ offerebant. Et egrotaui a mltitudine pauor: ⁊ expergefact⁹ sū ⁊ dixi: Tu ab initio ōmōstrasti tuo tuo mirabilia hec: ⁊ dignū me hūisti: ut susciperes depcatiōem meā: ⁊ nūc demonstra mihi adhuc intrpretationē sōnī huius. Sic̄ .n. existimo i sensu meo: ue q̄ derelicti fuer̄t i dieb⁹ illis. Et multo pl⁹ ue his qui nō sunt derelicti. Qui.n. non sūt derelicti: tristes erāt. Intelligo nūc q̄ sūt ꝓposita i nouissimis dieb⁹: ⁊ occurrēt eis: sz ⁊ his q̄ derelicti sūt. Propt̄ hoc uenerūt. n. i pictā magna ⁊ necessitates mltas: sicut oīdūt sōnia hec. Alt⁹ tñ facilt⁹ ē pclitātē uenire i hūc: q̄ ptrāsire sicut nubez a seculo: ⁊ nūc uidē q̄ cōtingūt i nouissimo. Et rñdit ad me: ⁊ dixit: Et nisi onis iterptatiōez dicā tibi: ⁊ de qb⁹ locutus es aperiā tibi. Qm̄ ō his dixisti q̄ dēlicti sūt: hec ē intrpretatio: Qui aufert periculū illo tpe: hic se custodiuit. Qui i pictō iciderūt: hi sūt q̄ hñt opa ⁊ fidē ad fōtissimū. Scito g̃: qm̄ magis beatificati sūt q̄ derelicti sup eos q̄ mortui sūt. De itrpretatiōes uisionis: Quia uidisti uirz ascēdētē de corde maris: ipse ē quē cōfuat altissim⁹ multis tribus: q̄ p semetipsū librabit creaturaz suā: ⁊ ipse disponet q̄ derelicti sūt. Et qm̄ uidisti ō ore eius exire ut ſpm ⁊ ignē ⁊ tēpestatē: ⁊ qm̄ ñ tenebat frameā neq̄ uas bellicosū: cōrupit eum ipet⁹ ei⁹ mltitudinē q̄ uenerat expugnare eū: hec ē iterptatio. Ecce dies uenūt: qñ icipiet altissim⁹ liberare eos: q̄ sup trā sūt: ⁊ ueniet i excessu mtis sup eos q̄ ibitāt trā. Et alij alios cogitabūt debellare: ciuitas ciuitatē ⁊ loc⁹ locū ⁊ gēs aduersus gentē ⁊ regnū adūsus regnū. Et erit cū fiēt hec: ⁊ cōtigēt signa q̄ añ oīdi tibi: ⁊ tūc reuelabit filius me⁹: quē uidisti ut núrū ascendentē. Et erit quando audierint ōnes gentes uocez eius: ⁊ derelinquet unusquisq̄ in regione sua bellū suuz quod habēt ad alterutrū: ⁊ colligetur in unū multitudo innumerabil⁹ sicut uolētes uenire ⁊ expugnare cū. Ipse aūt stabit sup cacumē mōtis syon. Syon aūt uēiet: ⁊ oīdetur omnibus parata ⁊ edificata sicut uidisti montē sculpi sine manib⁹. Ipse ār filius me⁹ arguet q̄ adūuenerūt gentes ipietates eoz has: q̄ tēpestati appropiāquerunt ꝓpter mala cogitāta eoz ⁊ cruciamta: q̄ b⁹ icipiēt cruciari q̄ assimilate sūt flāme ⁊ pdet eos sine labore: p legē q̄ igni assimilata ē. Et qm̄ uidisti eū colligētē ad se alias multitudinē pacificā: he sūt decē trib⁹ q̄ captiue facte sūt de terra sua i dieb⁹ osee regis quem captiuū duxit salmanasar rex assyrioz: et trāstulit eos trās flumē: ⁊ trāslati sūt i traz aliā. Ipsi aūt sibi dederūt ꝓsiliū hoc: ut dēliqrēt multitudinē gētiū: ⁊ pficiscerēt i ulteriorē regionē: ubi nūq̄ ibitauit genus hūanū: ul' ibi obſuare legitima sua q̄ nō fuerāt fuātes i regiōe sua. Per introitus autē angustos flumis euphratē itroierūt. Fecit.n. eis tunc altissim⁹ signa ⁊ statuit uenas fluminis usq̄q̄ transirēt. Per eā.n. regionez erat uia mlta itineri āni unⁱ ⁊ dimidij. nā regio illa uocat arsareth. Tūc ibitauerūt ibi usz i nouissimo tpe: ⁊ nūc itez cū ceperint uenire itez altissim⁹ statuet uenas fluminis: ut possint trāsire: ꝓpt̄ hec uidisti mltitudinez cū pace. Sed ⁊ q̄ dēlicti sūt ō ppl'o tuo: hi sūt q̄ inuēiūt itra tminū meū. Factū erit g̃ qñ icipiet pdē multitudinē eaz q̄ collecte sūt gētes: pteget eos q̄ supauerūt ppl'm: ⁊ tunc oñdet eis mlta p'lima poztēta. Et dixi ego: Dñator dñe hoc mihi oñde: ppt̄ qō uidi uirū ascēdentē de corde maris. Et dixit mihi: Sic̄ nō potes hec l' scrutari l' scire q̄ sūt i p'fūdo maris: sic non potit q̄sqū sup trā uidere filiū meū: uel eos q̄ cū eo sūt nisi i tpe diei. Hec ē iterpretatio sōnī qō uidisti: ꝓpt̄ qō illumiat⁹ es hic sol'. Deliqsti.n. tuā: ⁊ circa meā uacasti legē ⁊ q̄sisti. Vitā.n. tuā dispositi i sapia: ⁊ sēsū tuū uocasti mēz. Et ꝓpt̄ hoc oñdi tibi mercēs apud altissimū. Erit eniz p⁹ alios tres dies: ad te alia loq̄: ⁊ exponā tibi grauia ⁊ mirabilia. Et ꝓfect⁹ suz ⁊ trāsij i cāpū: multū glificās ⁊ laudans altissimū ō mirabilib⁹ q̄ p tps faciebat: ⁊ qm̄ gubernat ipsum ⁊ q̄ sūt i tpib⁹ illata. Et sedi ibi tribus dieb⁹

.XIIII.

Factū est tertio die: ⁊ ego sedebam super quercu. Et ecce uox exiuit cōtra

me ō rubo:ꝛ dixit:¶Esdra esdra.¶Et dixi:¶Ec ce ego dñe.¶Et surrexi sup pedes meos.¶Et dixit ad me:¶Reuelās reuelat᷑ sum super ru bū:ꝛ locut᷑ sum moysi qñ ppl̄s me᷑ seruie bat i egypto:ꝛ misi eū ꝛ eduxi pplm meum de egypto:et adduxi eū sup mōtem syna:ꝛ de detinebā eū apud me dieb᷑ mlt̄i:ꝛ enar rauī ei mirabilia mlta:ꝛ ondi tp̄oꝝ secreta ꝛ finē:ꝛ p̄cepi ei dicēs:¶Hec i palā facies v̄ ba:ꝛ hec abscōdes.¶Et nūc tibi dico:signa q̄ demonstraui:ꝛ sōnia q̄ uidisti:ꝛ int̄pratoēs ꝗs tu uidisti in corde tuo repone ea:tu enꝝ recipieris ab ōnib᷑:cōuerter̄i residu᷑ cū cō silio meo ꝛ cū sil̄ib᷑ tuis usq; ꝙ finiant̄ tp̄a.¶Qñ seculū pdidit iuuentutē suā:ꝛ tp̄a ap propiquāt senescere.¶Duodeci.n. ptib᷑ diui sū ē seculū:ꝛ trāsierunt ei᷑ decia ꝛ dimidiū decie ptis:supsūt āt ei᷑ p᷑ meduū decie ptis.¶Nunc g̈ dispone domū tuā:ꝛ corripe pplm tuū ꝛ cōsolare hūiles eoꝝ:ꝛ renūcia iā cor ruptele ꝛ dimitte abs te mortales cogitatio nes:ꝛ ꝓjce abs te pōdera hūana et exue te iā ifirmā naturā:et repone i unā ptē mole stissima ē cogitamēta:et festina trāsmigrare a tp̄ib᷑ his.¶Que.n. uidisti nūc ꝓtigisse ma la:itez hoꝝ deūora faciēt.¶Quātū.n. inali dū siet secl̄z a senectute:tm̄ mlt̄iplicabūt su p ihītates mala.¶Prolōgauit.n.se magꝝ vi tas:et appropiquauit m̄dacium.¶Jā.n. festi nat uenire quā uidisti uisionē.¶Et rn̄dit:ꝛ di xi corā te dñe:¶Ecce.n.ego abibo sicut p̄cepi sti mihi:ꝛ corripiā pūtē pplm.¶Qui āt itez nati fuerit:ꝗs cōmonebit:¶Positū ē g̈ secl̄z i tenebr̄ ꝛ q̄ ihītāt i eo sine lumie.¶Qñ lex tua incēsa ē;ppē qō nēo scit q̄ a te facta sūt ul̄q̄ incipient opa.¶Si.n.inueni i te g̈am:i mitte i me sp̄m sc̄m:ꝛ scribā ōne qō factuꝝ ē i seculo ab ūtio q̄ erant i lege tua scripta: ut possint hoies ūuenire semitā:ꝛ q̄ uolue rīt uiuē i nouissimis uiuāt.¶Et rn̄dit ad me ꝛ dixit:¶Vade ꝛgrega ppl̄z:ꝛ dices ad eoꝝ: ut non querāt te diebus quadraginta.¶Tu āt prepara tibi buxos ml̄tos:ꝛ accipe tecū sareā dabriā selemiā echanū ꝛ asiel quinq; hos:q̄ parati sunt ad scribendū uelocit̄.¶Et uenies huc:ꝛ ego accendā in corde tuo lucernam itellect᷑:q̄ nō extiguet᷑ q̄dusq; fi niāt q̄ icipies scribē.¶Et tūc p̄fectis q̄dā pa lā facies:q̄dā sapiētib᷑ absconse trades.¶In crastinū.n.hac hora ūcipies scribē.¶Et p̄fec t᷑ sū sicut mihi p̄cepit:ꝛ congregaui ōnem pplm:ꝛ dixi:¶Audi isr̄l̄ v̄ba hec:¶Peregriati sūt p̄res nr̄i ab initio i egypto:ꝛ libāti sunt ibi:ꝛ acceperūt legē uite quā ñ custodierūt: quā ꝛ uos p᷑ eos trāsgressi estis:ꝛ data est uob᷑ tra in sortē ꝛ tra syon:ꝛ p̄res uī et uoꝝ iniq̄tatē feciſtis:ꝛ nō p̄uastis uias q̄s p̄cepit uob᷑ altissim᷑:et iust᷑ iudex cum sit:abstulit a'uob᷑ in tp̄e quod donauerat.¶Et nūc uos hic estis:ꝛ sies uī intro:sū uīm sūt.¶Si g̈ im peraueritis sensui uīo:ꝛ eruditis cor vīz uiui cōsuati eritis:et p᷑ mortē miam ꝓseq̄ mini.¶Judiciū.n.p᷑ mortē ueniet:qū iterꝝ reuiuiscem᷑:ꝛ tūc iustoꝝ noia parebunt:et ipioꝝ facta oñdent.¶Ad me igī nemo acce dat nūc:neq; req̄rat me usq; dies q̄dragīta.¶Et accepi q̄nq; uros sicut māuauit mihi: ꝛ pfecti sum᷑ i cāpū:ꝛ māsim᷑ ibi.¶Et fact᷑ suꝝ i crastinū:ꝛ ecce uoꝝ vocauit me dicēs: ¶Esdra api os tuū:ꝛ bibe q̄ te potauero.¶Et aperui os meū:ꝛ ecce calix plen᷑ porrigebat mihi.¶Hoc erat plenū sicut aq̄:colo᷑ āt eius ut ignis sil̄is.¶Et accepi ꝛ bibi:ꝛ i eo cum bi bissē cor meū cruciabat intellectu:ꝛ i pect᷑ meū icrescebat sapiētia.¶Nā sp̄s me᷑ cōsua bat memoria.¶Et aptū ē os meū:ꝛ ñ ē clau sū āpli᷑.¶Altissim᷑ dedit intellectū q̄nq; uī ris:ꝛ scripserūt q̄ dicebāt excessiones noctū q̄s nō sciebāt.¶Nocte āt māducabāt panez: ego āt p diē loq̄bar:ꝛ p noctē nō tacebam.¶Scripti sūt p q̄dragīta dies libri ducēti q̄t tuor.¶Et factū ē cū cōpleuissēt q̄dzaginta di es:locut᷑ ē altissim᷑ dicēs:¶Priora q̄ scrip sisti i palā pone:ꝛ legant digni ꝛ indigni:no uissimos āt septuagīta cōsuabis:ut tradas eos sapientibus de ppl̄o tuo.¶In his enim ē uena intellectus ꝛ sapientie fons:ꝛ scientie flumen.¶Et feci sic. ¶.XV.

¶Ecce loq̄re i aures pleb᷑ mee fm̄ōes p̄ phetie q̄s ūnisero i os tuū dic̄ dñs:et fac:ut i charta scribāt:qm̄ fideles ꝛ veri sūt.¶Ne timeas a cogitatiōib᷑ aduersum te:nec turbēt te icredulitates dicētiū:qm̄ ois incre dulus i icredulitate sua morīet.¶Ecce ego in duco dic̄ dñs sup orbē t̄raꝝ mala:gladium ꝛ famē ꝛ mortē ꝛ int̄itū:ppē qō sup pollu t̄ q̄tas ōnez terrā:ꝛ adipleta sūt opa no cīua illoꝝ.¶Propterea dic̄ dñs:¶Jā ñ silebo de ipietatib᷑ eoꝝ q̄ irreligiose agūt:nec su stinebo i his q̄ iniq̄ exercent.¶Ecce sanguis innoxi᷑ ꝛ tristis clamat ad me:et aīe iustoꝝ clamāt pseuerāt.¶Vindicās vindicabo illos dic̄ dñs:et accipiā ōnē sanguinē inoxiū ex

illis ad me. Ecce ppls meꝰ q̃si grex ad occisi
onẽ ducẽt: iã nõ patiar illũ bitare i tra egyp
ti: sz educã eũ i mãu potẽti ⁊ brachio excel
so. Et pcutiã plaga sicut pus: ⁊ corrũpã õez
trã eiꝰ. Lugebit egyptꝰ ⁊ fudamẽta eiꝰ plaga
vberata ⁊ castigatione q̃s iducet ei deꝰ. Lu
gebũt cultores opantes trã: qm̃ deficiẽt se
mia eoꝝ ab uredine ⁊ grãdine ⁊ a sidere tri
bili. Ple secto ⁊ q̃ bitãt i eo: q; appropiq̃uit
gladiꝰ ⁊ cõtritio eoꝝ: ⁊ exurget gens sup gẽ
tẽ ad pugnã ⁊ rũphea i mãibꝰ eoꝝ. Exit eiz
inconstabilitio hoibꝰ: ⁊ alij alijs ualescẽtes
nõ curabũt regẽ suũ ⁊ pricipes vie gesto
ꝝ suoꝝ i potẽtia sua. Cõcupiscet. n. hõ in ci
uitatẽ ire: ⁊ nõ poterit. Propt supbiã eiz e
oꝝ ciuitates turbabũt: domꝰ exterẽt: boies
metuẽt. Nõ miscebit hõ pximũ suũ ad uri
tũ faciẽdũ domos eoꝝ i gladiũ: ad diripien
das substãtias eoꝝ, ppt famẽ panis ⁊ tubu
latiõem mltã. Ecce ego cõuoco diẽ deꝰ õnes
reges tre ad me uerẽdũ: q̃ sũt ab oriẽte ⁊ ab
austro ab euro ⁊ a libano ad cõuertẽdos in
se: ⁊ redoere q̃ dederũt illi. Sicut faciũt usq;
hodie electi mei: sic faciã ⁊ reddã i sinu eo
ꝝ. Hec dicit dñs deꝰ. Nõ pcet dextra mea su
p pcatores: nec cessabit rũphea sup effudẽ
tes sãguinẽ inocuũ sup tra. Exijt ignis ab
ira eiꝰ: ⁊ deuorauit fudamẽta trẽ ⁊ pcoꝛes
q̃si stramẽ icensũ. Ple eis q̃ peccãt ⁊ nõ obt
uãt mãdata mea: dicit dñs: Nõ parcã illis.
Discedite filij a pcate: nolite ꝓtamiare scifi
catiõez meã: qm̃ nouit dñs oes q̃ deliquũt
i illũ. Propẽa tradidit eos i mortẽ ⁊ i occi
sionẽ. Jã. n. uenerũt sup orbẽ tra mala: ⁊
manebitis i illi. Nõ eiz libabit uos deꝰ: ppt
q̃ peccastis i eũ. Ecce uisio horribil ⁊ facies
illiꝰ ab oriẽte. Et exiẽt natiões draconũ ara
bũ i curribꝰ mltis: ⁊ sicut flatꝰ eoꝝ nũerus
ferẽt sup terrã: ut iã timeãt ⁊ trepidẽt oes q̃
illos audiẽt carmonẽ isaniẽtes i ira: ⁊ exiẽt
ut apri de silua: ⁊ aduenient i vtute magna:
⁊ pstabũt i pugnã cũ illi: ⁊ uastabũt portio
nẽ terre assyrioꝝ. Et pꝰ hec supualescẽt dia
cones natiuitatis sue memores: ⁊ cõuertent
se cõspirates i virtute magna ad psequẽdos
eos. isti turbabũt ⁊ silebũt i vtute illoꝝ: ⁊ p
uertent pedes suos i fugã: ⁊ a tritorio assy
rioꝝ subsessor obsedebit eos: ⁊ cõsumet u
nũ ex illi: ⁊ erit timor ⁊ tremor in exercitu il
loꝝ ⁊ cõtentio in reges ipsoꝝ. Ecce nubes
ab oriente ⁊ a septentrione usq; meridianũ
⁊ facies earuz horrida ualde plena ire ⁊ p
celle. Et collidẽt se iuicẽ: ⁊ collidẽt sidus co
piosum sup trã ⁊ sidꝰ illoꝝ. Et erit sãguis
a gladio usq; ad uentrẽ: ⁊ fumꝰ hõis usz ad
substramẽ cameli. Et erit timor ⁊ tremor
mltꝰ sup terrã: ⁊ horrebũt q̃ uidebũt ira il
lã ⁊ tremõ apphẽdet illos. Et pꝰ hec moue
bũt nymbi copiosi a meridiano ⁊ septẽtrio
ne: ⁊ portio alia ab occidẽte. Et super iuale
scẽt uenti ab oriente ⁊ recludẽt eã: ⁊ nubes
quã suscitauit i ira: ⁊ sidꝰ ad faciẽdã extri
tationẽ ad orientalẽ uẽtũ ⁊ occidẽtẽ uiola
bit. Et exaltabũt nubes magne ⁊ ualiõ ple
ne ire ⁊ sidꝰ: ⁊ extẽdt õez trã ut ibitates eã:
⁊ ifũdẽt sup õem locũ altũ ⁊ eminẽtẽ sidus
terribile: ignem ⁊ grandinez ⁊ rũpheas uo
lates ⁊ aq̃s mltas: ut etiã ipleãt ões campi
⁊ ões riui plenitudine aq̃ꝝ mltaꝝ. Et õmo
liẽt ciuitates ⁊ muros ⁊ mõtes colles ligna
siluaꝝ. ⁊ fenũ pratorum ⁊ frumẽta coruz.
Et trãsibũt pstates usz babylonẽ ⁊ extent
eã: cõuẽiẽt ad ipsã ⁊ circuibũt eã: ⁊ effudẽt
sidus ⁊ õem irã sup eã. Et subibit puluis ⁊
fumꝰ usq; i celũ: ⁊ ões i circuitu lugebũt eã:
⁊ qui sub ea remãserint fuiẽt his q̃ extrue
rũt. Et tu asia cõcors i spẽ babylonis ⁊ gla
psone eiꝰ: ue tibi misera: ppt q̃ assimilasti
ei: ⁊ ornasti filias tuas in fornicatõe ad pla
cendum ⁊ glorianoum in amatoribus tui)
qui tecũ cupierũt semper fornicari. Odibi
lẽ imitata es i õibus opibꝰ eiꝰ ⁊ i adinuẽtioi
bus eiꝰ, ppẽa dicit deꝰ: Immittam tibi ma
la uiduitatẽ pauptatẽ ⁊ famẽ ⁊ gladium et
pestem ad deuastandas domos tuas a uio
latione ⁊ morte ⁊ gloria uirtutis tue. Si
cut flos siccabitur: cuz exurget ardor qui e
missus ẽ super te: infirmaberi ut paupcula
plagata ⁊ castigata a mulieribꝰ: ut non pos
sint te suscipere potentes ⁊ amatores. Nũ
q̃d ego sic ẽlabo te dicit dñs: nisi occidisses
electos meos in omni tempore exaltãs per
cussionez manuũ: ⁊ dicẽs sup mortẽ coruz
cũ iebriata esses: exorna speciẽ uultus tui:
Merces fornicatiõis tue in sinu tuo, ppter
hoc redditionem accipies. Sicut facis elec
tis meis dicit dñs: sic faciet tibi deus ⁊ tra
det te i malũ. Et nati tui fame iterient ⁊ tu
rũphea cades: ⁊ ciuitates tue conterẽtur: ⁊
ões tui i cãpo gladio cadent. Et q̃ sũt i mõ
tibꝰ fame peribũt: ⁊ mãducabũt carnes su
as ⁊ sãguinẽ bibẽt a fame pãis ⁊ siti aq̃. In
felix p maria uẽies: ⁊ rursũ accipies mala.
Et in trãsitu allidẽt ciuitatẽ occisã ⁊ extrẽt

aliquã portionẽ tre tue: ꝛ ptẽ gle tue extmi
nabũt: rursũ reuertẽtes cõteria. Et demoli
ta eris illis ꝓ stipula: ꝛ ipsi erũt tibi ignis ꝛ
deuorabũt ꝛ ciuitates tuas: tra tuaz ꝛ mõ-
tes tuos: ões siluas tuas ꝛ lignũ fructifez
igni cõburẽt. Filios tuos captiuos ducent:
ꝛ censũ tuũ i predã hẽbunt: ꝛ gũã faciei tue
exterminabunt. ¶ .XVI.

VE tibi babylon ꝛ asia: ue tibi egypte ꝛ
syria. Precingite uos saccis ꝛ cilicys:
ꝛ plangite filios uros ꝛ dolete: qm̃ appropi
quauit cõtritio ura. Immissus ẽ uob̃ gladi
us: ꝛ qs ẽ q̃ auertat illũ? Immissus ẽ i uobis
ignis: ꝛ qs ẽ q̃ extinguat illũ? Immissa sunt
uob̃ mala: ꝛ qs ẽ qui repellat ea? Nũqd re-
pellet alicꝫ leonẽ esurientẽ i silua: aut extin-
guet ignẽ i stipula: moꝛ qñ cepit ardeꝛ? Nũ
q̃d repellet aliquis sagittã a sagittario fort̃
missa? Dñs fortis immittit mala: ꝛ qs ẽ q̃
repellat ea? Exyt ignis ex iracundia ei⁹: ꝛ qs
q̃ extiguat eũ? Coruscabit: ꝛ qs ñ timebit?
Tonabit: ꝛ qs nõ pauebit? Dñs cõminabi-
tur: ꝛ qs nõ fũdit? ꝓterꝛ a facie ipsius? Ter
ra tremuit ꝛ fundamẽta ei⁹: maꝛ fluctuat ò
pfundo ꝛ fluct⁹ ei⁹ distu: babũt: ꝛ pisces ei⁹
a facie dñi ꝛ a gl̃ia uirtuti ei⁹: qm̃ fortũ dex-
tera ei⁹ q̃ arcũ tẽdit: sagitte ei⁹ acute q̃ ab ip
so mittũt: nõ deficiẽt cũ ceperit mittu i fines
tre. Ecce mittũt mala ꝛ nõ reuertẽt: donec
ueniant sup tr̃a. Ignis succẽdit: ꝛ nõ extin-
guet donec cõsũat fũdamẽta terre. Quẽad
modũ nõ redit sagitta missa a ualido sagit
tario: sic nõ reuertẽt mala que missa fuerit
in tr̃a. Ve mihi: ue mihi. Quis me liberabit
i illis dieb⁹? Gnitiũ dolorꝫ ꝛ multi gemit⁹: li
tũ famis ꝛ multi iter⁹: initium bellorũ ꝛ fõ
midabũt pates: utriũ malorꝫ ꝛ trepidabũt
ões. In his q̃d faciã cũ uenerit mala? Ec-
ce fames ꝛ plaga ꝛ tribulatio ꝛ ãgustia mis
sa sũt flagella in emẽdatiõe: ꝛ i his õmb⁹ se
nõ cõuertẽt ab uiꝫtatib⁹ suis: neqꝫ flagello-
rũ memores erũt sẽp. Ecce erit ãnone utili-
tas sup terrã: sic ut putẽt sibi eẽ directã pa-
cẽ: ꝛ tũc germinabũt mala sup tr̃a gladius
fames ꝛ magna cõfusio. A fame. n. plũmi q̃
habitant tr̃a iterient. ꝛ gladius pdet ceteros q̃
superauerint a fame: ꝛ mortui sicut sterco-
ra pjciẽt: ꝛ non erit q̃ cõsolet eos. Derelin-
qt̃. n. tra õserta: et ciuitates eis deijciẽt. Nõ
derelinqt̃ q̃ colat tram: et qui seminet eam.
Ligna dabũt fructus: et qs uiõmiabit illa:
Ulua mala fiet ꝛ quis calcabit illã? Erit. n.
locis magna defto. Cupiet. n. hõ hoiem ui
dẽ: ul̃ uocẽ eius audire. Reliquẽt. n. de ciui-
tate decẽ: ꝛ duo de agro qui abscõderit se i
densꝫ nemorib⁹ ꝛ scissuri petrarꝫ: quẽadmo
dũ dũ dẽliquũt i olineto ꝛ singul̃ arboribꝫ
tres aut q̃ttuor oliue: aut sicut i uiẽa unde
miata racemi reliquũt ab his q̃ diligent vie-
ã scrutãt: sic reliquẽt i dieb⁹ ill̃ tres aut q̃ttu
or scrutãtib⁹ domos eoꝝ i rũphea. Et reliq̃
tra defta: ꝛ ager ei⁹ uastabũt: ꝛ uie ei⁹ ꝛ ões
semite ei⁹ germinabũt spinas: eo q̃ nõ tran
sient hoies p eã. Lugebũt uiꝛgines ñ haben
tes sposos: lugebũt mlieres ñ hñtes uiros:
lugebũt filie eaꝝ nõ hñtes adiutorũ sposi
eaꝝ. In bello cõsumẽt: ꝛ uiri eaꝝ i fame ex-
terent. Audite vo ista: ꝛ cognoscite ea serui
dñi. Ecce uerbuz dñi: excipite illud: ne dys
credatis de q̃b⁹ dicit dñs: Ecce appropiq̃nt
mala ꝛ non tardãt. Quẽadmodu pregnas
cũ parit i nono ñse filiũ suũ appropiquãte
hora pt⁹ ei⁹: añ horas duas l tres dolores
circueũt uẽtrẽ ei⁹: ꝛ pdeũte ifãte de uẽtre nõ
tardabunt uno pũcto: sic ñ morabũt mala
ad, pdeũdũ sup tr̃a: ꝛ sectz gemet ꝛ dolores
circũtenebũt illud. Audite uerbũ plebs me
a: Parate uos i pugnã: ꝛ i mal̃ sic estote q̃si
aduene tre. Qui uẽdit q̃si q̃ fugiat: ꝛ qui e-
mit: q̃si q̃ pdit⁹. Qui mercat q̃si q̃ fructũ
ñ capiat: ꝛ q̃ edificat q̃si ñ habitaturꝰ. Qui se-
miat q̃si q̃ ñ metet: sic ꝛ q̃ uineã putat q̃si ñ
uindemiatur⁹. Qui nubũt sic q̃si filios non
facturi: ꝛ q̃ ñ nubũt sic q̃si uidui: ppt̃ qd q̃
laborant: sine cã laborãt. Fruct⁹. n. illoꝝ a-
lienigene metẽt: ꝛ sꝫam illoꝝ rapiẽt ꝛ do-
mos euertẽt: ꝛ filios eoꝝ captiuabũt: q: in
captiuitate ꝛ fame generãt natos suos. Et
q̃ negociãt i rapina: quãtũ diu exornãt ciui
tates ꝛ domos suas ꝛ possessiões ꝛ pdas
suas: tãto magis adzelabor eos sẽ pcca sua
dicẽ dñs. Quo zelat fornicaria mlierẽ idoe-
am ꝛ bonã ualde: sic zelabit iustitia iuꝫtatẽ:
cũ exornat se ꝛ accusat eã i facie cũ uenerit:
qui defendat exquirentẽ õe pcm̃ sup tr̃az.
Propterea nolite similari ei nec opibus e-
ius: qm̃ adhuc pusillũ ꝛ tollet iuꝫtas a tra:
ꝛ iustitia regnabit in uos. Non dicat pecca
tor se non peccasse: quoniã carbones ignis
cõburet sup caput ei⁹ q̃ dicit: nõ peccaui co
rã deo ꝛ gloria ipsius. Ecce dñs cognoscet
oia opera hoium ꝛ ad inuẽtiões illoꝝ cogi
tationes illorum ꝛ corda illoruz. Dixit. n.

fiat ẽra ⁊ facta ẽ: fiat celū ⁊ factū ẽ. Et i vbo illi⁹ stelle fūdate sūt: ⁊ nouit nūer stellarū. Qui scrutat abyssū ⁊ thesauros illar: q̄ m̄ sus ẽ mare ⁊ cōceptū ei⁹. Qui ꝓcluſit mai i medio aq̄rū: ⁊ suspēdit ẽra sr̄ aq̄s vbo suo. Qui extēdit celū q̄si camerā: sup aq̄s fūdauit eū. Qui posuit i deſto fontes aq̄r: ⁊ sr̄ vticez mōtiū lac⁹ ad emittendū flumina ab eminēti petra: ut portaret ẽraz. Qui finxit hoiez ⁊ posuit cō suū i medio corpor: ⁊ mi sit ei sp̄m uitā ⁊ itellectū ⁊ spiramē dei omnipotētis q̄ fec oia: ⁊ scrutinat oia abscōsa i abscōsis ẽre. Hic nouit adiuentionē viaz: et q̄ cogitat i cordib⁹ uīis peccātes ⁊ uolētes occultare pcā uīa. Propt̄ qđ dñs scrutinā do scrutinauit oia opa uīa: ⁊ traducet uos ōes ⁊ uos ꝓfusi eritis cū pceſſerit pcā uīa corā hoīb⁹ ⁊ iudicates erūtq̄ accuſatores stabūt i die illo. Quid faciet: aut quō abscōdetis pcā uīa corā deo ⁊ āgel⁹ ei⁹? Ecce iudex de⁹: timete eū. Deſinite a pcīs uīis: ⁊ obliui ſcamini iudicates uīas iā agē eas i sēpiterno ⁊ de⁹ educet uos ⁊ lib̄abit de oī tribulatione. Ecce.n. icēdit ardor sup uos turbe copioſe: ⁊ rapiēt q̄sdā ex uobis ⁊ cibabūt idolis occiſos: ⁊ q̄ ꝓfecerint eis: erūt ill⁹ i derisū ⁊ i ipropriū ⁊ i ꝓculcatiōez. Erit.n. loc⁹ loc⁹: ⁊ i uicinas ciuitates exurrectio milta sr̄ timētes dñm. Erūt q̄si isani nemi pcētes: ad diē i piēdū ⁊ deuaſtādū adhuc timētes dñm: q̄ deuaſtabunt ⁊ diripiēt ſubſtātias: ⁊ de doibus suis eos ejcient. Tūc parebit ꝓbatio electoꝝ meoꝝ: ut auꝝ qđ ꝓbat ab igne. Audite dilecti mei dic̄ dñs. Ecce ad sūt dies tribulationis: ⁊ ō his lib̄abo uos. Ne timeat nec hesitet: qm̄ de⁹ duꝝ uī ẽ. Et q̄ fuat mādata ⁊ p̄cepta mea dic̄ dñs de⁹: ne ꝓponderent uos pcā uīa: ne supeleuēt se iniq̄tates uīe. Ue q̄ cōstrigunt a pcīs suis ⁊ obtegūt ab iudicatib⁹ suis: quēadmodū ager ꝓstrigit a silua ⁊ spinis tegit semita ei⁹ p quā nō trāsit hō: ⁊ excludit ⁊ mittitur ad deuorationem ignis.

Explicit liber Esdre ẽrtius. Incipit ꝓlogus beati Hieronymi presbyteri i libꝝ Tobie.

Promatio ⁊ heliodoro epīs: Hieronym⁹ p̄sbyter i dño salutē. Mirari nō desino exactiōis uīe istātiā. Exigit̄.n. ut librū chaldeo ſmōe cōscriptū ad latinū stilū trahā: librum utiq̄ tobie quē hebrei de cathalago diuinar scriptar secātes: his q̄ agiographa mēorāt mācipārūt. Feci sat̄ ōsiderio uīo: ñ tñ meo studio. Arguūt.n. nos hebreoꝝ studia: ⁊ iputant nob⁹ ꝓtra suū canonē latinis auris⁹ ista trāsferre. Sed meli⁹ ee iudicās phariseorū displicere iudicio: ⁊ epoꝝ iussiōib⁹ defuire: institi ut potui. Et q̄ uicina ē chaldeoꝝ ligua sermoni hebraico: utriuſq̄ ligue pitissimū loq̄cē reperies: uni⁹ dici laborē arripui: et q̄cq̄d ille mihi hebraicis vbis expreſſit: hoc ego accito notario ſmōib⁹ latinis exposui. Oratiōib⁹ uīis mercedē hui⁹ opis cōpēsabo uobis gratumcū didicero: me q̄ iubē estis dignati: cōpleſſe.

Explicit prologus. Incipit liber Tobie. Capitulum primum.

Tobias ex tribu ⁊ ciuitate neptalim: q̄ est in ſupiorib⁹ galilee ſupra naaſo: p⁹ uiā q̄ duc ad occidētē: i ſiniſtro hñs ciuitatē ſephet cū capt⁹ eet i diebꝰ ſalmanaſar regi aſſyrioꝝ i captiuitate tm̄ posit⁹ uiā vitat̄ ñ deſeruit: uta ut oia q̄ hie poterat q̄tidie cū captiuis fab⁹: q̄ erāt ex ei⁹ gene iptiret. Cūq̄ iuuio: eet oib⁹ i tbu neptali: nihiltñ puerile geſſit i ope. Demiq̄ cū irēt oes ad uitulos aureos: q̄s hieroboā fecerat rex iſrl: hic ſolus fugiebat cōſortia oium: ⁊ pgebat ad irl'm ad tēplum dñi: ⁊ ibi adorabat dominum deum iſrl: omina primitua ſua et decimas ſuas fideliter offerens: ita ut in ttio āno pſelit⁹ ⁊ aduenis militaret oēz decimationē. Hec ⁊ his ſilia fm legē dei puer⁹ obſuabat. Cū vo fact⁹ fuiſſet uir: accepit uxorē annā de tribu ſua: gēuitq̄ ex ea filiū nomē ſuū ponens ei: quē ab infantia timere deū docuit ⁊ abſtinē ab oī pcō. Ygit̄ dū p captiuitatē deueniſſet cum uxore ſua ⁊ filio i ciuitatē niniuen cum oī tribu ſua: ⁊ cū oēs edēnt ex cibis gētiliū: iſte cuſtodiuit aiam ſuā: ⁊ nūq̄ cōtamiar⁹ ē i eſcis eorum. Et qm̄ memor fuit dñi i toto corde ſuo: dedit illi de⁹ gr̄iam i cōſpectu ſalmanaſar regis: ⁊ dedit illi p̄catez q̄cūq̄ uellet ire: hñs libertatē q̄cūq̄ facere uoluiſſet. Pergebat.n. p oēs qui erāt i captiuitate: ⁊ monita ſalutis

dabat eis. Cū aūt uenisset i rages ciuitatē medoꝝ: z ex his qb⁹ honorat⁹ fuerat a ige hūisset decē talēta argēti: z cū i mlta turba generi sui gabelū egētē uidēt q erat ex tribu ei⁹: sub cirographo dedit illi memoratum pond⁹ argēti. ſp⁹ mltū vo tpis mortuo salmanasar rege: cū regnaret sennacherib filius ei⁹ p eo z filios isrl exosos hēret i ꝓspectu suo: tobias ḡtidie pgebat p ōēz cognationem suā: z ꝓsolabat eos: diuidēbatq; unicuiq; prout potat de facultatib⁹ suis. Esurientes alebat: nudisq; uestimenta pbebat. z mortuis atq; occisis sepulturā sollicit⁹ exhibebat. Deniq; cū reuersus eēt rex sēnacherib fugiens a iudea plagā quā circa eū fecerat de⁹ ꝓpt blasphemiā suā: z irat⁹ mltos occidēt ex filiis isrl: tobias sepeliebat corpora eoꝝ. Ac ubi nūciatū ē ēgi: iussit eū occidi: z tulit ōēz substātiā ei⁹. Tobias vo cū filio suo z cū uxōe fugiēs nud⁹ latuit: qz mlti diligebāt eū. ſp⁹ dies vo q̄dragintaq̄nq; occiderūt regez filij ipsi⁹. Et reuersus ē tobias i domū suaz ōisq; facultas ei⁹ restituta ē ei. .II.

POst hec vo eī eēt dies festus dñi z factū eēt prādiū bonū i domo tobie: dixit filio suo: Vade z adduc aliquos de tribu tua timētes deū: ut epulent nobiscuz. Cūq; abisset: reuersus nūciauit ei unū ex filijs israel iugulatū iacere i platea. Ꝑtaticq; exiliēs de accubitu suo: relinquēs prādiū iciunus puenit ad corp⁹: tollēsq; illud portauit ad domū suā occulte: ut dū sol occubuisset caute sepeliret eū. Cūq; occultasset corp⁹ manducauit panē cū luctu z tremore: memorās illuz ꝓphonē quem dixit dñs p amos ꝓphetam: Dies festi uri cōuertēt i lamētationē z luctū. Cū vo sol occubuisset: abijt z sepeliuit eū. Arguebāt aūt eū oēs ꝓximi ei⁹ dicentes: Ja hui⁹ rei cā itēfici iussus es: z uix effugiti mortis iperiū: z itez sepelis mortuos. Ꝑz tobias pl⁹ timēs deū q̄ regem rapiebat corpora occisoꝝ z occultabat i domo sua: z mediis noctib⁹ sepeliebat ea. Cōtigit aūt ut q̄dā die fatigat⁹ a sepltura ueniēs domū iactasset se iuxta parietē z obdormisset: z ex nido hirundinuz dormienti illi calida stercora incidērent super oculos eius: fieretq; cecus. Hanc autem tētationez ideo pmisit dñs euenire illi: ut posteris daretur exēplū patiētie ei⁹: sicut z sci iob. Nā cum ab ifātia sua sēper deū timuerit: z mādata ei⁹ custodierit: ñ est contristat⁹ cōtra deuz: q̄ plaga cecitatis euenerit ei: sz imobilis in dei tiore pmansit: agēs gias deo oīb⁹ dieb⁹ uite sue. Nā sicut beato iob insultabant reges: ita isti parētes z cognati eius irridebāt uitā ei⁹ dicētes: Ubi ē spes tua p q̄ elemosynas z sepltur as faciebas? Tobias icrepabat eos dicēs: Nolite ita loq̄: qm̄ filij scōꝝ sumus: et uitā illā expectam⁹: quā de⁹ datur⁹ ē his q̄ fidē suā nūq̄ mutāt ab eo. Anna vo uxor ei⁹ ibat ad op⁹ textrinū q̄tidie: z ꝺ laboī manuū suaꝝ uictū quē cōsecq̄ potuisset deferebat. Un factū ē: ut hedū capraz accipiēs ō tulisset domi. Cui⁹ cū uocē balātis uir eius audisset dixit: Videte ne forte furtiuus sit. Reddite eū dñis suis: qz ñ lz nobis aut edē ex furto aliquid aut contingere. Ad hec uxor eius irata rñdit: Manifeste uana facta ē spes tua: z elemosyne tue non apparuerit. Atq; his z alijs huiusmodi uerbis exprobrat ei. .III.

TUnc tobias ingemuit z cepit orare cū lachrymis dicēs: Justus es dñe: z oia iudicia tua vā sunt: z omnes uie tue mia et vitas z iudiciū. Et nē dñe memō esto mei: z ne uindictā sumas de peccatis meis: neq; reminiscaris delicta mea ul⁹ parētuz meoꝝ. Qm̄ non obediuim⁹ ꝓceptis tuis iō traditi sum⁹ i direptionē z captiuitatē z mortē z i fabulā: z i ꝓperiū oīb⁹ natiōib⁹ i q̄b⁹ dispsisti nos. Et nūc dñe magna iudicia tua: qz nō egim⁹ sm̄ ꝓcepta tua: z non ābulauim⁹ sincerit corā te. Et nūc dñe fz uolūtatē tuā fac mecum: z ꝓcipe in pace recipi spz meū. Expedit. n. mihi mori magis q̄ uiuē. Eadē itaq; die contigit: ut sara filia raguelis i rages ciuitate medoꝝ: z ipsa audiret ꝓpcei ū ab una ex ācillis pris sui: qm̄ tradita fuerat septē uiris: z demoniū noie asmodeus occiderat eos: mox ut igressi fuissent ad eā. Ergo cū ꝓ culpa sua icreparet puellā: rñdit ei dicēs: Ampli⁹ ex te nō uideam⁹ filiū aut filiā sup trā interfectrix uiroꝝ tuoꝝ. Nunq̄d z occidē me uis sicut etiā occidisti septē uiros? Ad hāc uocē prexit i superius cubicl⁹ dom⁹ sue: z trib⁹ dieb⁹ z trib⁹ noctib⁹ non māducauit neq; bibit: sz i oīone psistēs cū lachrymis depcabat deū: ut ab isto iproperio liberaret eā. Fcm ē aūt die ttia dū cōplēt oīonē: bñdictionē bñdicēs dñm dixit: Bñdictū ē nom̄ tuū de⁹ ꝓuz nīoꝝ: q̄ cū iratus fueri miaz facies: z i tpe tribl'atiōis pcā dimittis his q̄ iuocāt te. Ad te dñe faciē meā

ꝓuerto: ad te oculos meos erigo. ℣Peto dñe ut de uicꝺo ipropꝝ hui⁹ abſoluas me: aut certe deſup ꝺraz eripias me. ℣Tu ſcis dñe qz nūq̄ ꝓcupiui uirū: ⁊ mūdā fuaui aiaz meā ab oi ꝓcupía. ℣Nūq̄ cū ludētib⁹ miſcui me: neqz cū his ꝺ i leuitate ābulāt ptícipē me ꝑ bui. ℣Virum āt cū timore tuo ñ cū libídine mea cōſēſi ſuſcipe. ℣Et aut ego idigna fui ill⁹ aut illi forſitan mihi nō fuerūt dignu: qz forſitan uizo alꝝ confuaſti me. ℣Nō ē.n. i hōis ꝑtate cōſiliū tuū. ℣Hoc aūt ꝓ certo hz ōis ꝺ colit te: qz uita ei⁹ ſi i ꝓbatiōe fuerit coroabitur: ſi aūt i tribulatiōe fuerit libabit: ⁊ ſi i corruptiōe fuerit: ad miam tuā uenire licebit. ℣Nō.n. delectaſi i perditiōib⁹ nūis: ꝺa p⁹ tēpeſtatē trāꝺllū facis: ⁊ p⁹ lachrymatiōz ⁊ fletū exultatiōez i fūdis. ℣Sit nom̄ tuū de⁹ iſrl bñdictū i ſecla. ℣In illo tpe exaudite ſūt ꝓces ābozꝝ i cōſpectu gl̄e ſūmi dei: ⁊ miſſus ē angelus dñi ſanctus raphael ut curaret eos ābos: quozꝝ uno tpe ſī o:atiōes i ꝓſpectu dñi recitate. ¶ .IIII.

℣Sit cū tobias putaret oꝺēz ſuā exaudiri ut mori potuiſſet: uocauit ad ſe tobiā filiū ſuū dixitqz ei. ℣Audi fili mi ỽba oris mei: ⁊ ea i corde tuo q̄ſi fūdamētū construe. ℣Cū accepit de⁹ aiaz meā: corp⁹ meuz ſepeli: ⁊ honorē hēbis mīi tue ōib⁹ ꝺieb⁹ uite ei⁹. ℣Memor.n.eē debes: q̄ ⁊ quāta picꝺ paſſa ſit ꝑ te i utero ſuo. ℣Cum aūt ⁊ ipſa cōpleuerit tps uite ſue: ſepelias eā circa me. ℣Oib⁹ āt ꝺieb⁹ uite tue i mēte habeto deuz: ⁊ caue ne aliqñ pcco ꝓſentias ⁊ ptermittas ꝓcepta dei nīi. ℣Ex ſb̄a tua fac elemoſynaz: ⁊ noli auertē faciē tuaz ab ullo paupe. ℣Ita .n. fiet: ut nec a te auertaſ facies dñi. ℣Quō potueris: ita eſto miſericors. ℣Si mlt̄ tibi fuerit: abūdāt tribue: ſi exguū tibi fuerit: etiā exiguum libenter ipartiri ſtude. ℣Premium .n. bonū ꝺ theſaurizas i ꝺie neceſſitatis: qñ elemoſyna ab oi pcco ⁊ a morte libat: ⁊ nō patiet aiam ire i tenebras. ℣Fiducia magna erit corā ſūmo deo elemoſyna oīb⁹ faciētib⁹ eā. ℣Attēde ꝺ fili mi ab oi fornicatiōe: ⁊ ꝑter uxorē tuā nūq̄ patiaſ crimē ſcire. ℣Superbiā nūq̄ i tuo ſēſu aut i tuo ỽbo dñari ꝑmittaſ. ℣In ipſa.n. ūtiū ſūpſit ōis pditio. ℣Quicūqz tibi aliq̄d opaſ fuerit: ſtati ei mercedē reſtitue: ⁊ merces mercenarij tui apud te oio ñ remaneat. ℣Qꝺ ab alio oderi fieri tibi: uide ne tu aliqñ alti facias. ℣Pane tuū cū eſurientib⁹ ⁊ egētib⁹ cōede: ⁊ ꝺ ueſtimētis tuis nudos tege. ℣Pane tuū ⁊ uinū tuū ſi ſepłtuz iuſti ꝓſtitue: ⁊ noli ex eo māducare ⁊ bibere cū pccoribꝰ. ℣Cōſiliū ſēp a ſapiēte q̄re. ℣Oi tpe bñdic deū: ⁊ pete ab eo ut uias tuas dirigat: ⁊ oia ꝓſilia tua i ipſo pmaneāt. ℣Indico ēt tibi fili mi dediſſe me decē talēta argēti ꝺū ifātul⁹ eēs gabelo i rages ciuitate medoz: ⁊ cirographū ei⁹ apud me hēo. ℣Et iō q̄re quō ad eum pueniaſ ⁊ recipias ab eo ſupra memoratū pōd⁹ argēti: ⁊ reſtituas ei cirographū ſuū. ℣Noli timē fili mi: paupē q̄ dez uitā gerim⁹: ſz multa bona hēbimus ſi timuerim⁹ deū: ⁊ receſſerim⁹ ab oi pcco et fecerimus bene. ¶ .V.

℣Tunc rñdit tobiaſ pī ſuo ⁊ dixit: ℣Pia q̄cūqz precepiſti mihi faciā pat. ℣Quō aūt pecuniā hāc inquirā ignoro. ℣Ille me ne ſcit: ⁊ ego eū ignoro. ℣Qꝺ ſignū dabo ei: ℣Hz neqz uia p quā pgat illuc: aliqñ cogui. ℣Tūc pī ſuus rñdit illi ⁊ dixit: ℣Cirographū ꝺꝺez illi⁹ apud me hēo: qꝺ dū illi oñderis: ſtatiz reſtituet. ℣Hz pge nūc ⁊ inq̄re tibi aliquez fidelem uirū: qui eat tecū ſalua mercede ſua dū adhuc uiuo ut recipias eā. ℣Tunc egreſſus tobias inuenit iuuenē ſplēdidū: ſtātē ꝑ cinctū: ⁊ q̄ſi paratuz ad ābulandū. ℣Et ignas ꝺ angel⁹ dei eēt: ſalutauit eū ⁊ dixit: ℣Ūñ te hēmus bone iuuenis: ℣At ille rñdit: ℣Ex filiis iſrl. ℣Et tobias dixit ei: ℣Noſti uiā q̄ ducit in regionez medoz: ℣Cui rñdit: ℣Noui: ⁊ oia itinera ei⁹ frequent ābulaui: ⁊ māſi apꝺ gabelū fratē nr̄m ꝺ morat i rages ciuitate medorū q̄ poſita ē i mōte egbathanis. ℣Cui tobias ait: ℣Suſtine me obſecro: dōec hec ipſa nūciē pī meo. ℣Tūc ingreſſus tobias idicauit uniuerſa hec pī ſuo. ℣Sup q̄ āmirat⁹ pī rogauit ut itroiret ad eū. ℣Ingreſſus itaqz ſalutauit eū ⁊ dixit: ℣Gauꝺiū tibi ſit ſemp. ℣Et ait tobias: ℣Quale gauꝺiū mihi erit: ꝺ i tenebris ſedeo: ⁊ lumē celi nō uideo: ℣Cui ait iuuenis: ℣Forti aío eſto: in ꝓximo ē ut a deo cureris. ℣Dixit itaqz illi tobias: ℣Nūq̄ poteris perducere filiū meū ad gabelū in rages ciuitatem medorū: ℣Et cū redieris: reſtituaz tibi mercedez tuā: ℣Et dixit ei angelus: ℣Ego ducā: ⁊ reducaz eū ad te. ℣Cui tobias rñdit: ℣Rogo te: indica mihi de qua domo aut ō q tribu es tu: ℣Cui raphael angelus dixit: ℣Genus queris mercenarij: an ipſum mercenariū qui cū filio tuo eat: ℣Sed ne forte ſollicitū te reddam: ego ſū azarias ananie magni filius. ℣Et tobias rñdit: ℣Ex magno genere

104

es tu. Sed peto ne ↄtrascar': q̄ uolueri cog̃ scē gen' tuū. Dixit illi āgel': Ego sanū ducā ⁊ sanū tibi reducā filiū tuū. Rñdēs āt tobias ait: Bñ ābuleri: ⁊ sit dñs i itinere uō: et āgel' ei' comitet uobiscū. Tūc parati oīb' q̄ erāt i uia portāda: fecit tobias uale patri suo ⁊ mī sue: ⁊ ābulauerūt ābo simł. Cūq̄ ꝓfecti eēnt: cepit mat ei' flere ⁊ dicē: Bacłm senectutis nře tulisti ⁊ transmisisti a nobis. Māq̄ fuisset ipsa pecunia: ꝓ q̄ misisti eum. Sufficiebat nobis pauptas nīa: ut diuitias cōputarem' hoc: q̄ uidebam' filiū nīuz. Dixitq̄ ei tobias: Noli flere. Salu' pueniet fili' nī ⁊ salu' reuertet ad nos: ⁊ oculi tui uidebūt illū. Credo. n. q̄ angel' dei bon' comitet ei: ⁊ bñ disponet oīa q̄ circa eū gerūtur: ita ut cum gaudio reuertat ad nos. Ad hāc uocē cessauit mater eius flere ⁊ tacuit.

¶ .VI.

Profect' ē āt tobias: ⁊ canis secut' est eū: ⁊ mānsit ꝓma mānsiōe iuxta fluuiū tigris. Et exiuit ut lauaret pedes suos: ⁊ ecce piscis imanis exiuit ad deuorādum eū. Quem expauescēs tobias: clamauit uoce magna dicēs: Dñe: iuadit me. Et dixit ei angel': Apphēdō brāchiā ei': ⁊ trahe eū ad te. Qđ tū fecisset attraxit eū i siccū: ⁊ palpitare cepit añ pedes ei'. Tūc dixit ei āgel': Exētera hūc piscē: ⁊ cor ei' ⁊ fel ⁊ iecur repone tibi. Sūt. n. hec necessaria ad medicamenta utilr. Qđ cū fecisz assauit carnes ei' ⁊ sē cū sustulerūt i uia: ceta salierūt q̄ sufficēnt eis: q̄usq̄ puēirēt i rages ciuitatē medoz. Tūc irogauit tobias āgelū: ⁊ dixit ei: Obsecro te azaria fr̄: ut dicas mihi qđ remediū hēbūt ista q̄ de pisce fuat iussisti. Et rñdēs ageluś dixit ei: Cordis ei' pticulā si sup carbones ponas: fum' ei' extricat oē genꝰ dēoniorū siue a uiro siue a mīliere: ita ut ultra non accedat ad eos. Et fel ualet ad ūgēdos oculos i qb' fuerit albugo: ⁊ sanabunt. Et dixit ei tobias: Ubi uis ut māeam'. Rñdēs q̄ ā gel' ait: Est hic raguel noīe uir ꝓpiqu' de tribu tua: ⁊ hic hz filiā noīe sarā: sed neq̄ masculū neq̄ feminā ullā hz aliā pē eaz. Tibi debet ōis substātia ei': ⁊ oz eā te accipē cōiugē. Dete g̃ eam a pīe ei': ⁊ dabit tibi eā uxorē. Tūc rndit tobias ⁊ dixit: Audio q̄ tradita est septē uiris ⁊ mortui sūt: sed ⁊ hoc audiui: q̄ demoniū occidit illos. Ticeo g̃ ne forte ⁊ mihi hec eueniāt: ⁊ cū siz unic' parentibus meis: deponam senectutē illoz cū tristitia ad īferos. Tūc āgel' raphael dixit ei: Audi me: ⁊ oñdā t̄: q̄ sī qb' pualē pōt demoniū. Hi nāq̄ q̄ cōiugiū ita suscipiūt: ut deū a se ⁊ a sua mente excludāt: ⁊ sue libidini ita uacēt sicut equ' ⁊ mulus qb' non ē itellect': hz ꝑtatem demoniū sup eos. Tu āt cū acceper: ingressus cubiculū p tres dies ꝓtinens esto ab ea: ⁊ nihil aliud nisi oīoni b' uacabis cū ea. Ipsa āt nocte icēso iecore piscis fugabit demoniū. Secūda vo nocte i copłatiōe seoz pīarchaz admitter'. Tertia aūt nocte bñdictionē cōsequeris: ut filij ex nobis ꝓcreent icolumes. Trāsacta āt tria nocte accipies uirginē cū timore dñi amore filioz mag' q̄ libidinis duct': ut in semie abrae benedictionem in filijs consequaris.

¶ .VII.

Ingress' sūt āt ad raguelē: ⁊ suscepit eos raguel cū gaudio. Intuēsq̄ tobiaz raguel: dixit anne uxori sue: Quāsimilis ē iuuenis iste cōsobrino meo. Et cū hec dixisz ait: Ubi estis iuuenes fres nī? At illi dixer̄t: Ex tribu neptaliz sum' ex captiuitate niniue. Dixitq̄ ill' raguel: Nostis tobiā frem meum? Qui dixer̄t: Nouim'. Cūq̄ mlta bona loq̄retur de eo: dixitq̄ angel' ad raguelē: Tobias de q̄ interrogas: pī ist' est. Et misit se raguel: ⁊ cū lachrymis oscular' ē eum: ⁊ plorās supra collū ei' dixit: Bñdictio sit tibi fili mi: q: boni ⁊ optimi uiri fili' es. Et āna uxor eius ⁊ sara ipsoz filia lachrymate sūt. Postq̄ āt locuti sūt: ꝑcepit raguel occidi arietē: ⁊ parari cōuiuiū. Cūq̄ hortaret eos discūbē ad prādiū tobias dixit: Nec ego hodie nō māducabo neq̄ bibā: nisi ꝓmus petitionē meā cōfirmes: ⁊ pmittas mihi dare sarā filiā tuā. Quo audito verbo raguel expauit: sciēs q̄d euenerit ill' septē uir̄: q̄ ingress' sit ad eā: ⁊ timē cepit: ne forte ⁊ huic sil' it cōtigēt. Et cū mutaret: ⁊ ñ darēt petēti ullū rñsū: dixit ei āgel': Noli timere dare eā isti: q̄m huic timēti deū debet cōiunx filia tua. Propter ea ali' nō potuit hīe illā. Tūc dixit raguel: Nō dubito q̄ de' ꝑces ⁊ lachrymas meas in ꝓspectu suo admisit. Et credo q̄m iō fecit uos uenire ad me: ut ⁊ ista ꝓiūgeret cognatōi sue ſm legē moysi. Et nūc noli dubitū gerē: q̄ tibi eā tradā. Et apphēdēs dexterā filie sue: dextere tobie tradidit dicens: De' abraam ⁊ de' isaac ⁊ de' iacob uobiscū sit: ⁊ ipse ꝓiūgat uos: impleatq̄ bñdictōez suā i vob. Et accepta cartha: fecer̄t ꝓscripti-

ones cõiugij. Et p̃ hec epl'ati sũt bñdicentes deũ. Vocauitq; raguel ad se annã uxorẽ su ã: ⁊ pcepit ei ut pparet alteꝝ cubiculũ. Et i troduxit illuc sarã filiã suã ⁊ lachrymata ẽ dixitq; ei: Fõti aio esto filia mea. Dñs celi det tibi gaudiũ p tedio qõ ppessa es. VIII.

POstq̃ vo cenauerũt: itroduxerũt iuuenẽ ad eã. Recordat' itaq; tobias ꝑmonũ angeli: ptulit de cassidili suo ptẽ ieco ris: posuitq; eã sup carbones uiuos. Tunc raphael angel' apphẽdit demoniũ ⁊ religauit illud i deserto supiori egypti. Tũc hortat' ẽ uirginẽ tobias: dixitq; ei: Sara exurge ⁊ deꝑcemur deũ hodie ⁊ cras ⁊ ꝑx cras: qz his trib' noctib' deo iungimur: tertia aũt trãsacta nocte i nõ erim' ꝓiugio. Filij q̃ppe sõz sum': ⁊ non possum' ita cõiugi sicut gẽtes q̃ ignorãt deũ. Surgentes aũt piter istant' orabãt ãbo simł: ut sanitas daretur eis. Dixitq; tobias: Dñe de' pr̃z nr̃z bñdicãt te celi tre mareq; ⁊ fontes ⁊ flumia et ões creature tue q̃ i eis sũt. Tu fecisti adã ỏ limo tre: dedisti q; ei adiutoriũ euã. Et nũc dñe tu scis: q: nõ luxurie cã accipio sororẽ meã cõiugẽ: sz sola posteritat' dilectiõe: in q̃ bñdicat' nomẽ tuũ i secula seculoruz. Dixit itaq; sara: Miserere nob' dñe: miſere nob' ⁊ ꝓsenescam' ãbo pit' sani. Et factũ ẽ circa pullorz cãtũ: accersiri iussit raguel suos sanos: ⁊ abierũt cũ eo pit: ut foderẽt sepl'chrũ. Dicebat.n. ne sili modo euenerit ei: q̃ ceteis alijs septẽ uiris q̃ sũt igressi ad eã. Cumq; parasset fossaz: reuersus raguel ad uxorẽ suã dixit ei. Mitte unã ex ãcillis tuis: ⁊ uideat si mortu' ẽ: ut sepeliã cũ aĩq̃ illucescat. At illa misit unã ex ãcill' suis. Que igressa cubiculũ repperit eos saluos ⁊ icolumes: secũ pit' dormiẽtes. Et reuersa nũciauit bonum nũciũ. Et bñdixerũt dñm: raguel uidelz ⁊ ãna uxor ei': ⁊ dixerũt: Bñdicz' te dñe de' isrł: qz nõ cõtigit nob' quẽadmodũ putabam'. Fecisti.n. nobiscũ miam tuã: ⁊ exclusisti a nob' inimicũ psequẽtẽ nos. Misertus es aũt duob' unicis. Fac cos dñe plen' bñdicere te: ⁊ sacrificium laudis tue ⁊ sue sanitatis offerẽ: ut cognoscat uniuersitas gentiũ: quia tu es deus solus in uniuersa tra. Statiq; precepit seruis suis raguel: ut replerẽt terra fossam quam fecerant: priusq; eluceſcẽt. Uxori autem sue dixit ut instrueret eõ uiuiũ: ⁊ ꝑpararet oia que in cibos erãt iter agẽtib' necessaria. Duas q̃z pingues uaccas ⁊ q̃ttuor arietes occidi fecit: ⁊ parari epulas õibus uicinis suis cũctisq; amicis. Et adiurauit raguel tobiã: ut duas hebdomadas moraret apud eũ. De õnib' ãt q̃ possidebat raguel dimidiã ptẽ dedit tobie: ⁊ fecit hanc scripturã: ut ps dimidia q̃ superat: post obitũ eoz tobie dñio deueniret. ¶ .IX.

GUnc uocacuit tobias ãgelũ ad se: quẽ quidez hoiem existimabat: dixitq; ei: Azaria frater: peto ut auscultes ỽba mea. Si meipsũ tradã tibi fuũ: non ero cõdign' puidẽtie tue. Tñ obsecro te ut assumas tibi aialia siue seruitia: ⁊ uadas ad gabelum i rages ciuitatẽ medoz: reddasq; ei cirographũ suũ: ⁊ recipias ab eo pecuniã: ⁊ roges eũ uẽire ad nuptias meas. Scis.n. ipse qm̃ nuerat pr̃ meus dies: ⁊ si tardauero una die pl' cõtristat' aia ei'. Et certe uides quõ adiurauit me raguel: cui' adiuramentũ spernẽ non possũ. Tũc raphael assumẽs q̃ttuo ex fuis raguelis ⁊ duos camelos: i rages ciuitatẽ medoz prexit: ⁊ iueniẽs gabelu dedit ei cirographũ suũ: ⁊ recepit õem pecuniaz. Indicauitq; ei de tobia filio tobie oia q̃ gesta sũt: fecitq; cũ secũ uenire ad nuptias. Cũq; ingressus eẽt domũ raguelis: iuenit tobiam discũbẽtẽ: ⁊ exiliẽs osculati sũt se inuicez. Et fleuit gabel': bñdixitq; deũ ⁊ dixit: Bñdicat te de' isrł: qz filius es optimi uiri ⁊ iusti ⁊ timẽtis deũ: ⁊ elemosynas faciẽtis. Et dicat' bñdictio sup uxorẽ tuã ⁊ super parẽtes uxos: ⁊ uideatis filios uxos ⁊ filios filiorũ uxoz usq; i ẽtiã ⁊ q̃rtã generationẽ: ⁊ sit semẽ vim bñdictũ a deo isrł: q̃ regnat i secula seculoz. Cũq; ões dixissent amẽ: accesserũt ad cõuiuiũ. Sed cũ timore dñi nuptiaz cõ uiuiũ exercebãt. ¶ .X.

ATm vo moras facẽt tobias cã nuptiarũ: sollicit' erat pr̃ eius tobias dicens: Putas q̃re morat' filius me': aut q̃re detent' ẽ ibi: Putas ne gabel' mortuus est: ⁊ nemo reddit illi pecuniam: Cepit ãt contristari nimis ipse ⁊ ãna uxor ei' cũ eo: ⁊ ceperũt ãbo simul flere: eo q̃ die statuto minime reuerteretur filius eoz ad eos. Flebat igr̃ mat' eius irremediabilib' lachrymis: atq; dicebat: Heu me fili mi: ut q̃d te misim' pegrinari lumẽ oculoz nr̃oz: baculũ senectutis nr̃e solatiũ vite nr̃e spem posteritatis nostre: Oia simł in te vno bñtes: te non debuim' dimittẽ a nobis. Cui dicebat tobias: Tace ⁊ noli turbari: sanus ẽ filius nr̃: satis fidelis est vir ille

165 A6

eū q̄ miſim⁹ eū. Illa aūt nullo mō cōſolari
potat: ſz q̄tidie exiliēs circūſpiciebat: ⁊ cir-
cuibat uias ōes p q̄s ſpes ĩmeādi videbat:
ut ꝑcul uidēt eū: ſi fieri poſſet uenientē. At
vo raguel dicebat ad genē ſuū. Māe hic
⁊ ego mittā nūciū ſalutis de te ad tobiā pa
trē tuū. Cui tobias ait: Ego noui q̄ pī me⁹
⁊ mī mea mō dies cōputāt: ⁊ cruciat ſpus e
oz in ipis. Cūq̄ vbis. m̄tis rogaret raguel
tobiā: ⁊ ille eū nulla ratione uellet audire:
tradidit ei ſarā ⁊ dimidiā ptē ōis ſubſtātie
ſue i pueri i puell' i pecudib⁹ in camel' ⁊ i vac
cis ⁊ pecunia multa: ⁊ ſaluū atq̄ gaudētez
dimiſit eū a ſe dicēs: Angel⁹ dñi ſcus ſit i itī
nere vīo: perducatq̄ uos icolumes ⁊ inue-
niatis oīa recte circa parētes uīos: ⁊ uideāt
oculi mei filios vīos priuſq̄ moriar. Et ap
ꝓhēdētes parentes filiā ſuā: oſculati ſūt eā
⁊ dimiſerūt ire: monētes eā honorare ſoce-
ros diligere maritū: regere familiā: guber-
nare domū: ⁊ ſeipſā irreꝓhēſibilē exhibere.

.XI.

Qmq̄ reuerterēt: peruenerūt ad cha-
ram q̄ ē i medio itinere ⁊ na niniuē un
decimo die. Dixitq̄ āgel⁹: Tobia frat: ſcis
quēadmodū ẽliqſti ꝑem tuū. Si placet ita
q̄ tibi precedam⁹: ⁊ lēto gradu ſequant ſe
nīm familie ſimul cū cōiuge tua ⁊ cū aīa lib⁹.
Cūq̄ hoc placuiſſet ut irēt: dixit raphael ad tobiā. Tolle tecuz ex felle piſcis: erit
.n. neceſſariū. Tulit itaq̄ tobias ex felle il-
lo ⁊ abiēt. Anna āt ſedebat ſec⁹ uiā q̄tidie
i ſupcilio mōtis: uñ reſpicē poterat de lōgin
q̄. Et dū ex eodē loco ſpecularet aduētū ei⁹
uidit a lōge: ⁊ ilico cognouit uēiētē filiū ſu
um: currēſq̄ nūciauit uiro ſuo dicēs: Ecce
uenit fili⁹ tu⁹. Dixitq̄ raphael ad tobiā: At
ubi itroieri domū tuā: ſtati adora dñm de-
um tuum: ⁊ gīas agēs ei: accede ad patrem
tuū: ⁊ oſculare eū. Statiq̄ lini ſup oculos
ei⁹ ex felle iſto piſcis qō portas tecuz. Scias
.n. q̄m mox aperiēt oculi ei⁹: ⁊ uidebit pī tu
us lumē celi: ⁊ i aſpectu tuo gaudebit. Tūc
ꝑcurrit canis q̄ ſimł fuerat i via: ⁊ q̄ſi nū
cius aduenies blādimēto ſue caude gau-
debat. Et exurgēs cec⁹ pī: cepit offendēs pe
dib⁹ curē: ⁊ data manu pueri: occurrit in
obuiā filio ſuo. Et ſuſcipiēs oſculat⁹ ē eū cū
uxore ſua: ⁊ ceperūt flere pre gaudio. Cūq̄
adoraſſēt deū: ⁊ gīas egiſſēt: cōſederūt. Tē
ſumēs tobias de felle piſcis: liniuit oculoſ
pī ſui. Et ſuſtinuit q̄ſi dimidiā fere horā:
⁊ cepit albugo ex oculis ei⁹ q̄ſi mēbrāna o-
ui egredi. Q̄ ꝙ apꝓhēdēs tobias: traxit ab
oculis ei⁹: ſtatiq̄ uiſū recepit. Et glificabat
deū ipſe uidelz ⁊ uxō ei⁹: ⁊ ōes q̄ ſciebāt eū.
Dicebatq̄ tobias: Bñdico te dñe de⁹ iſrl: q̄
tu caſtigaſti me ⁊ ſaluaſti me. Et ecce ego ui
deo tobiā filiū meū. Ingreſſa ē etiā ꝑ ſeptez
dies ſara uxor filij ei⁹: ⁊ ōis familia ⁊ pecō
ra ſana ⁊ cameli ⁊ pecūia multa uxori: ſz ⁊
illa pecūia quā recepat a gabelo. Et narra-
uit parētib⁹ ſuis oīa bñficia dei: q̄ feciſſz cir
ca eū ꝑ hoiem q̄ eū duxerat. Veneruntq̄ a
chior ⁊ nabath cōſobrini tobie gaudentes
ad tobiā: ⁊ cōgratulantes ei de oīb⁹ bonis
q̄ circa illū oñderat de⁹. Et ꝑ ſeptē dies epu
lātes ōes cū gaudio magno gauiſi ſūt. XII.

Vnc uocauit ad ſe tobias filiū ſuū: di
xitq̄ ei: Quid poſſum⁹ dare uiro iſti
ſco q̄ uēit tecū? Rñdēs tobias dixit pī ſuo:
Pater quam mercedez dabimus ei: aut q̄d
dignū poterit eē beneficijs eius? Me duxit
⁊ reduxit ſanū: pecuniā a gabelo ipſe rece
pit: uxorē ipſe me habere fecit: ⁊ demōium
ab ea ipſe cōpeſcuit: gaudiū parētib⁹ ei⁹ fe-
cit: meipſū a deuoratione piſcis eripuit: te
q̄s uidere fecit lumē celi: ⁊ bonis oīb⁹ per e-
uz repleti ſum⁹. Quid illi ad hec poterim⁹
dignū dare? Sed peto te pī mi: ut roges eū
ſi forte dignabit medietatē de oīb⁹ q̄ allata
ſt̄ ſibi aſſumē. Et vocātes eū pī. ſ. ⁊ fili⁹: tu
lerunt eū i ptē: ⁊ rogare ceperūt ut dignare
tur dimidiā ptē oīum q̄ attulerāt: acceptā
hze. Tūc dixit eis occulte: Bñdicite deū ce-
li: ⁊ corā oīb⁹ uiuentib⁹ cōfitemini ei: q̄ fe
uobiſcū miam ſuā. Et eim ſacramentū regis
abſcōdē bonū ē: opa āt dei reuelare ⁊ cōfite
ri honorificū ē. Bona ē oīo cū ieiunio ⁊ ele
moſyna magiſq̄ theſauros auri recōdere:
q̄m elemoſyna a morte liberat: ⁊ ipſa eſt q̄
purgat pcā: ⁊ facit iuenire uitā etnā. Qui
aūt faciūt pcz ⁊ ūqtatē: hoſtes ſūt aie ſue.
Manifeſto q̄ uobis vītatē: ⁊ nō abſcōdam
a uobis occultū ſmonē. Q̄n orabas cū la-
chrymis ⁊ ſepeliebas mortuos: ⁊ derelinq̄-
bas prādium tuū ⁊ mortuos abſcōdebas
p diē i domo tua ⁊ nocte ſepeliebas eos: ego
obtuli oīonē tuā dño. Et quia acceptⁿ eras
deo: neceſſe fuit ut tētatio ꝓbaret te. Et nē
miſit me dñs ut curarē te: ⁊ ſarā uxorē filij
tui a demonio liberē. Ego. n. ſum raphael
āgel⁹: un⁹ ex ſeptē q̄ aſtamus añ dñm. Cū-
q̄ hec audiſſent: turbati ſunt: ⁊ trementes

ecciderũt sup trã i facie suã. Dixitq eis angel⁹: Pax uob: Nolite timẽ. Steim cũ eẽm uobiscũ: p uolũtatẽ dei erã: ipsũ benedicite ⁊ cãtate illi: uidebar qdẽ uobiscũ mãducaꝛ ⁊ bibẽ: sz ego cibo inuisibili ⁊ potu q̃ ab oĩb⁹ uideri nõ põt: utor. Tẽp⁹ è g ut reuertar ad eũ q̃ me misit: uos ãt bñdicite deũ: ⁊ narrate oĩa mirabilia ei⁹. Et cũ hec dixisset ab aspectu eoꝝ ablat⁹ è: ⁊ ultra eũ uidẽ ñ potuerũt. Tẽ pstrati p horas tres i facie: bñdixerũt deũ. Et exurgentes: narrauerunt oĩa mirabilia eius. ¶ .XIII.

Peries aũt tobias senior os suũ: bñdixit dñz ⁊ dixit: Magn⁹ es dñe i etnũ ⁊ i oĩa secula regnũ tuuz: qm̃ tu flagellas et saluas: deducis ad iferos ⁊ reducis: ⁊ nõ è q̃ effugiat manum tuã. Confitemini dño filĩ isrl: ⁊ i cõspectu gentiũ laudate eum: qm̃ i õ dispsit uos iter gentes q̃ igrãt eũ: ut uos enarretis mirabilia ei⁹: ⁊ faciatis scire eos: q: nõ è all⁹ de⁹ õipotẽs pret eũ. Ipse castigauit nos ꝓpter iniq̃tates nãas: ⁊ ipe saluabit nos ꝓpt miam suã. Aspicite g̃ q̃ fecit nobiscũ: ⁊ cũ timore ⁊ tremore ꝓfitemini illi: regẽq; seculoꝝ exaltate i opib⁹ uris. Ego ãt i terra captiuitat⁹ mee cõfitebor illi: qm̃ oñdit maiestatẽ suã in gẽtẽ peccatricẽ. Conuertimini itaq; pccores: ⁊ facite iustitiaz coram dño: credẽtes q⁹ faciat uobiscũ miam suaz. Ego ãt ⁊ aĩa mea i eo letabimur. Bñdicite dño oẽs electi ei⁹: agite dies letitie: ⁊ confitemini illi. Irl̃m ciuitas dei: castigauit te dñs i opib⁹ manuũ tuaꝝ. Cõfitẽ dño i bõis tuis ⁊ bñdic deũ secl̃oꝝ: ut reedificet i te tabnaculũ suũ: ⁊ reuocet ad te õnes captiuos: ⁊ gaudeas i oĩa secula seculoꝝ. Luce splendida fulgeb⁹: ⁊ ões fines tre adorabũt te. Natiões ex lõgiq̃ ad te uẽiẽt: ⁊ mũera deferẽtes adorabũt i te dñz: ⁊ trã tuã i scificatõez hẽbũt. Nom̃. n. magnũ inuocabũt in te. Maledicti erũt qui cõtẽpserunt te: ⁊ cõdẽnati erũt ões q̃ blasphemauerit te: bñdictiq; erunt q̃ edificauerit te. Tu ãt letaber⁹ i filiis tuis: qm̃ ões bñdicẽt: ⁊ cõgregabũt ad dñm. Bti oes q̃ diligũt te: ⁊ q̃ gaudẽt super pace tua. Alia mea bñdic dñm: qm̃ libauit irl̃m ciuitatẽ suã a cũctis tbl̃atiõib⁹ ei⁹ deus noster. Bts ero si fũerit relĩq̃ semis mei ad uidendã claritatẽ irl̃m. Porte irl̃m ex saphiro ⁊ smeragdo edificabunt: ⁊ ex lapide precioso õis circuit⁹ muroꝝ ei⁹. Ex lapide eãdido ⁊ mũdo ões platee ei⁹ sternẽtur: ⁊ p uicos ei⁹ alleluia cãtabitur. Bñdict⁹ dñs q̃ exaltauit eam: ut sit regnuz eius i secula seculorũ super eam amen. ¶ .XIIII.

Et cõsũmati sũt ſmões tobie. Et p⁹ q̃ illumiat⁹ è tobias: uixit ãnis q̃ragintaduob⁹: ⁊ uidit filios nepotũ suoꝝ. Cõpletis itaq; ãnis cẽtũ duob⁹: sepult⁹ è honorifice i niniue. Quinq̃ginta nãq; ⁊ sex ãnoruz lumẽ oculorũ amisit: sexagenarius vo recepit. Reliquũ vo uite sue i gaudio fuit: ⁊ cuz bono pfectu timor⁹ dei prexit i pace. In hora ãt mortis sue uocauit ad se tobiam filiũ suũ: ⁊ septẽ iuuenes filios suos nepotes dixitq; eis. Prope erit itus niniue. Nõ. n. excidit vbũ dñi: ⁊ fides nũq; dispsi sũt a tra isrl reuertẽt ad eã. Dies ãt depta tra ei⁹ replebit: ⁊ dom⁹ dei q̃ i ea icẽsa è iterũ reedificabit: ibiq; reuertẽt oẽs timẽtes deũ. Et reliquent gẽtes idola sua: ⁊ uenient i irl̃m: ⁊ ibitabũt i ea: ⁊ gaudebũt i ea oẽs reges tre adorantes deũ isrl. Audite g̃ filĩ mei pẽm uũm. Seruite dño i vitate: ⁊ iq̃rite: ut faciatis q̃ placita sũt illi. Et filiis uris mãdate: ut faciãt iustitias ⁊ elemosinas: ut sint memores dei: ⁊ bñdicãt eũ i oĩ tpe i vitate ⁊ i tota vtute sua. Nũc g̃ filĩ audite me: ⁊ nolite manẽ hic. Dz q̃cũq; die sepelierit⁹ mẽm uam circa me i uno sepl̃chro: ex eo dirigite gressus uros: ut exeatis hic. Video. n. q⁹ iniq̃tas ei⁹ finẽ dabit ei. Factũ è ãt p⁹ obitũ mis suę tobias absces̃it ex niniue cũ uxore sua ⁊ filiis ⁊ filioꝝ filiis: ⁊ reuersus è ad soceros suos: inuẽitq; eos icolumes i senectute bõa: ⁊ curã eoꝝ gessit. Et ipe clausit oc̃los eoꝝ: ⁊ õem hẽditatẽ dom⁹ raguel ipse percepit: uiditq; quintã generationẽ filios filiorũ suorum. Et cõpleti ãnis nonagĩta ⁊ nouẽ i timore dñi: cũ gaudio sepelierũt eũ. Dies aũt cognatio ei⁹ ⁊ õis generatio ei⁹ i bona uita ⁊ in sancta cõuersatiõe pmãsit: ita ut acceptꝰ eẽnt tam deo q̃ hõib⁹ ⁊ cunctis habitantibus terram.

¶ Explicit liber Tobie. Incipit prologus in librum Judith

Ꝑ hebreos lib⁹ iudith ĩ agiographa legit⁹: cui⁹ auctoritas ad roborãda illa q̃ i contentionẽ uẽiunt: min⁹ idõea iudicat. Chaldeo tñ ſmõe conscriptus inter

166

hiſtorias cõputat. Hẽc q; hũc librũ ſynod' nicena i numero ſcarũ ſcripturarũ legit cõputaſſe: acq; eui poſtulatiõi uẽe: imo exactioni: ꝛ ſepoſiti occupatiõib' q̃bus uehemẽter artabar: huic unã lucubratiũcla dedi: magi ſenſũ ex ſẽſu q̃ ex vbo vbũ transferẽs. Melior codicũ uarietatẽ uitioſiſſimã amputaui: ſola ea q̃ itelligẽtia itegra i uerb' chaldeis inuenire potui: latinis expoſui. Accipite iudith uiduã caſtitati exẽplũ: ꝛ triũphali laude ppetuis eã pconijs declarate. Hãc. n. nõ ſolũ feminis: ſed ꝛ uiris imitabilẽ dedit: q̃ caſtitatis ei' remunerator uirtutẽ ei talẽ tribuit: ut iuictũ õib' hõib' uinceret: iſuperabilem ſuperaret.

Explicẽ ꝓlog'. Incipit liber Judith. Capꝫ. I.

Arphaxat itaq; rex medorũ ſubiugauerat multas gentes ipeio ſuo: ꝛ ipſe: edifi cauit ciuitatem potẽtiſſimam quaz appellauit egbathanis. Ex lapidibus quadratis ꝛ ſectis fecit muros eius in altitudine cubitoꝝ ſeptuaginta: ꝛ in latitudine cubitorum trigita: turres uero eius poſuit i altitudine cubitoꝝ centũ. Per q̃drũ vo eaz lat' utrũq; uicenoꝝ pedũ ſpatio tendebat: poſuitq; portas ei' in altitudine turriũ. Et gl'iabatur q̃ſi potẽs in potentia exercit' ſui ꝛ in gl'ia q̃drigaꝝ ſuaꝝ. Anno igr̃ duodecimo regni ſui nabuchodonoſor rex aſſyriorũ: qui regnabat in niniue ciuitate magna: pugnauit ꝓtra arphaxat: et obtinuit eũ in campo magno q̃ appellat ragau circa euphraten ꝛ tigrin ꝛ iadaſon i cãpo erioch regis elicoꝝ. Tunc exaltatum ẽ regnũ nabuchodonoſor: ꝛ cõ eius eleuatũ ẽ. Et miſit ad ões q̃ habitabãt i cilicia ꝛ damaſco ꝛ libano: ꝛ ad gentes q̃ ſũt in carmelo ꝛ cedar ꝛ ibitantes galileã i cãpo magno eſdrelon: ꝛ ad ões q̃ erãt i ſamaria ꝛ trãs flumen iordanẽ uſq; irlm ꝛ oem trã ieſſe q̃ſq; pueniat ad mõtes ethiopie. Ad hos ões miſit nũcios nabuchodonoſor rex aſſyriorũ: q̃ ões uno aio ꝓtradixeũt: ꝛ remiſerũt eos uacuos: ac ſine honore abieceũt. Tũc indignat' nabuchodonoſor rex ad oem trã illã iurauit p thronũ ꝛ regnũ ſuũ: q̃ defẽdẽt ſe de omnibus regionibus his. ¶ .II.

Anno ẽtiodecio nabuchodonoſor regi uiceſima ꝛ ſecũda die mẽſis pmi fcta ẽ verbũ i domo nabuchodonoſor regi aſſyrioꝝ: ut defẽderet ſe. Vocauitq; ões maiores natu õeſq; duces bellatores ſuos: ꝛ iit cũ eis myſteriũ cõſilij ſui. Dixitq; cogitationẽ ſuã i eo cẽ: ut õem trã ſuo ſubiugaret ipio. Quod dictũ cũ placuiſſet õib': uocauit nabuchodonoſor rex holofernẽ pncipẽ militie: ꝛ dixit ei: Egredẽ aduerſũ oẽ regnũ occidẽt: ꝛ ꝓtra eos pcipue q̃ cõtẽpſerũt ipi um meũ. Nõ parcet ocul' tuꝰ ulli regno: õnẽq; urbẽ munitã ſubiugabis mihi. Tunc holofernes vocauit duces ꝛ magiſtr' virtutiſ aſſyrioꝝ: ꝛ dinũerauit uiros i expeditioez ſicut precepit ei rex tẽtũ uiginti milia peditũ pugnatorũ ꝛ eqtes ſagittarios duodeciz milia. Oẽmq; expeditiõez ſuã fecit pire in multitudine inumerabiliũ cameloꝝ: cũ bis q̃ exercitib' ſufficerẽt copioſe: boũ q̃z armẽta gregeſq; ouiũ: q̃z ñ erat nũer'. Frumentũ ex oi ſyria i tranſitu ſuo parari cõſtituit. Aurũ vo ꝛ argẽtũ de domo regi aſſumpſit multũ nimis. Et pfect' ẽ ipſe ꝛ oĩs exercit' cũ q̃drigis ꝛ eqtib' ꝛ ſagittarijs: q̃ coopuerũt faciẽ trẽ ſicut locuſte. Cũq; pertranſiſſz fines aſſyrioꝝ: uenit ad magnos mõtes ange qui ſũt a ſiniſtro cilicie: aſcenditq; oia caſtella eoꝝ: ꝛ obtinuit õem munitionẽ. Effregit ãt ciuitatẽ opulẽtiſſimã melothi pdauitq; ões filios tharſis ꝛ filios iſmahel q̃ erãt ꝓtra faciẽ deſerti ꝛ ad auſtrũ trẽ celeon. Et trãſiuit euphratẽ: ꝛ uenit i meſopotamiaz: ꝛ fregit ões ciuitates excelſas que erãt ibi a torrẽte mãbre uſq; q̃ pueniat ad mare: ꝛ occupauit tminos ei' a cilicia uſq; ad fines iaphet: q̃ ſũt ad auſtrũ. Adduxitq; ões filios madian: ꝛ pdauit õem locupletationẽ eoꝝ õeſq; reſiſtẽtes ſibi occidit in ore gladij. Et p' hec deſcẽdit i cãpos damaſci i dieb' meſſis: ꝛ ſuccẽdit oia ſata: õeſq; arbores ꝛ uineas fecit icidi: ꝛ cecidit timor illi' ſuper ões inhabitantes terram. ¶ .III.

Tunc miſerũt legatos ſuos uniuerſaz urbiũ ac puinciarũ reges ac principes ſyrie. ſ. ꝛ meſopotamie ꝛ ſyrie ſobal ꝛ libye atq; cilicie: q̃ uenientes ad holofernẽ dixerũt: Deſinat indignatio tua circa nos. Melius ẽ .n. ut uiuentes ſeruiam' nabuchodonoſor regi magno ꝛ ſuditi ſum' tibi: q̃ morientes cum interitu noſtro ipſi ſuitutis nẽe dãna

patiamur. Qis ciuitas nra ōnisq; possessio
ōes montes ⁊ colles ⁊ cāpi ⁊ arm̄ēta boum
gregesq; ouiū ⁊ capraꝝ eq̄rūq; ⁊ camelorū
⁊ uniuerse facultates nre atq; familie i ꝓspec
tu tuo sūt. Fiat oia sub lege tua. Nos ēt et fi
lij nīi serui tui sum⁹. Veni nob⁹ pacific⁹ dñs
⁊ utere fuitio nro sicut placuerit tibi. Tunc
descēdit de mōtib⁹ cū eq̄tib⁹ i vtute magna:
⁊ obtinuit ōem ciuitatē ⁊ ōez inhitātez trā.
De uniuersis āt urbibus assūpsit sibi auxili
arios uiros fortes ⁊ electos ad bellū. Tan
tusq; met⁹ puicūs illis incubuit: ut uniuer
saꝝ urbiū hitatores ꝓncipes ⁊ honorati sil
cū pplis exirēt i obuiā uenirēt: excipiētes eū
cū coronis ⁊ lāpadib⁹ ducētes choros i tym
panis ⁊ tibijs. Nec ista tñ faciētes: ferocita
tem ei⁹ pectoris mitigare potuerūt. Naz ⁊ ci
uitates eoꝝ destruxit: ⁊ lucos eoꝝ excidit.
Precepat.n. illi nabuchodonosor rex: ut ō
nes deos ēre extimiaret: uidelz ut ipse solus
dicēt dē⁹ ab his natiōib⁹ q̄ potuissent holo
fernis potētia subiugari. Pertrāsiēs āt syri
az sobal ⁊ ōem appamiā oemq; mesopota
miā: uenit ad idumeos i ēra gabaa: accepit
eq; ciuitates eoꝝ: ⁊ sedit ibi p trigita dies: i
q̄bus dieb⁹ adunari ꝓcepit uniuersuz exer
citū uirtutis sue. ¶ .IIII.

¶ Vnc audiētes hec filij isr̄l q̄ hitabant
trā iuda: timuerūt ualde a facie eius.
Tremor etiā ⁊ horroꝝ iuasit sensus eoruz:
ne hoc facēt ier̄m ⁊ tēplo dñi: qō fecerat ce
ēis ciuitatib⁹ ⁊ tēplis eaꝝ. Et miserūt i ōez
samariā p circuitū usq; hiericho: ⁊ preoccu
paueīt ōes vtices mōtiū. Et muri circūdeō
rūt uicos suos: ⁊ ꝓgregaueīt frumēta i ꝓpa
tionē pugne. Sacerdos ēt eliachim scripsit
ad uniuersos q̄ erāt ꝓtra esdrelon: q̄ ē ꝓtra
faciē cāpi magni iuxta dotaim: ⁊ uniuersis
p q̄s uie trāsit⁹ eē poterat: ut obtinerēt ascē
sus mōtiū p quos uia eē poterat ad ier̄m: et
illic custodirēt ubi angustū iter eē poterat i
ter montes. Et fecerūt filij isr̄l: ſm q̄ ꝓstitu
erat eis sacerdos dñi eliachiz. Et clamauit
ōis ppl⁹ ad dñm instantia magna: ⁊ būilia
uerūt aias suas i ieiunijs ⁊ oō⁹ ⁊ ipsi ⁊ mlī
eres eoꝝ. Et iduerūt se sacerdotes cilicijs: i
fantes ꝓstraueīt ꝓtra faciē tēpli dñi: ⁊ altaī
dñi operuerūt cilicio. Et clamauerūt ad dñm
deū isr̄l unaniter: ne darēt i p̄dā infantes e
orū ⁊ uxores eorū i diuisionē ⁊ ciuitates e
oruz i extermiū ⁊ sācta coꝝ i pollutionē: et
flerēt i opprobriū gētib⁹. Tūc eliachiz sacer
dos dñi magi⁹ circuiuit ōem isr̄l: allocutus
q; est eos dicēs: Scitote q̄m exaudiet dñus
pces uras: si manētes pmāserītis i ieiunijs ⁊
oō⁹ i cōspectu dñi. Memores estote mo
ysi fui dñi: q̄ amalech cōfidētē i vtute sua
⁊ i potētia sua ⁊ i exercitu suo ⁊ in clypeis
suis ⁊ i currib⁹ suis ⁊ i eq̄tib⁹ suis: nō ferro
pugnādo sz p̄cib⁹ scīs orādo deiecit. Sic ēt
uniuersi hostes isr̄l: si pseuerauīt i hoc ope
q̄ cepistis. Ad hāc igī exhortationē ei⁹ de
precātes dñm: pmanebāt i ꝓspectu dñi: ita
ut ēt hi q̄ offēbāt dño holocausta: p̄cepit ci
licijs offerrēt sacrificia dño: ⁊ erat cinis su
p capita eoꝝ. Et ex toto corde suo ōes ora
bāt deū: ut visitaret ppl̄m suū isr̄l. ¶ .V.

Nunciatūq; ē holoferni pricipi milicie
assyrioꝝ: q̄ filij isr̄l ꝓparent se ad resi
stēdū: ac mōtiū itinera cōclusissēt: ⁊ furore
nimio exarsit i iracūdia magna. Vocauitq;
ōes pricipes moab ⁊ duces āmon: ⁊ dixit e
is: Dicite mihi q̄s sit ppl⁹ iste qui mōtana
obsidet: aut q̄ ⁊ q̄les ⁊ quante sint ciuitates
eoꝝ: q̄ etiā sit uirt⁹ eoꝝ: aut q̄ sit mlītudo
eoꝝ ul̄ q̄s rex mlītle illoꝝ: ⁊ q̄re p̄ ōnibuz
qui hitant i oriēte isti cōtēpserūt nos: ⁊ nō
exierūt i obuiā nobis: ut susciperent nos cū
pace? Tūc achior dux oīuz filioꝝ āmon rīn
dēs ait: Si digneris audire dñe dicā vitatez
i cōspectu tuo de pplō isto qui i mōtanis
hitat: ⁊ nō egrediet vbū falsum ex ore meo.
Popul⁹ iste ex ꝓgenie chaldeorum ē. Hic
primū i mesopotamia hitauit: q̄m nolueīt
seq̄ deos p̄rum suoꝝ: qui erāt i ēra chaldeo
rū. Deserentes itaq; cerimōias p̄rum suorū:
q̄ i multitudine deoꝝ erāt: unū deū celi co
luerūt: q̄ ⁊ p̄cepit eis ut exirent iñ: ⁊ hitarēt
in charrā. Cūq; opuisset ōem terrā fames:
descēderūt i egyptū: illicq; p q̄dringētos an
nos sic mlīplicati sūt: ut dinumerari eorū
nō posset exercit⁹. Cūq; grauasset eos rex e
gypti atq; i edificatiōib⁹ urbiū suarū in lu
to ⁊ latere subiugasset eos: clamauerunt ad
dñm suū: ⁊ pcussit totā trā egypti plagīs va
rijs. Cūq; eiecissent eos egyptij a se: ⁊ cessas
set plaga ab eis: ⁊ iterū eos uellēt capē ⁊ ad
suū fuitiū reuocare: fugiētibus his dē⁹ celi
mare aperuit: ita ut hic inde aq̄ q̄si mur⁹ so
lidarēt: ⁊ isti pedē sicco fundū marī pābland
do trāsirēt. In quo loco dum innumerabil⁹
exercit⁹ egyptioꝝ eos perseqūretur: ita aquis
coopt⁹ ē: ut ñ remanēt ul̄ un⁹: q̄ fērm posterī

167

nunciaret. Egressis et mare rubrū depta sy-
na mōtis occurrerūt: in quib⁹ nūq̄ hō hita
re potuit: ul' filī hōis reqeuit. Illic fontes a
mari obduleati sūt eis ad bibēdū: et p ānos
q̄draginta ānonā de celo cōsecuti sunt. Ubi
cūq; ingressi sūt sine arcu et sagitta et absq;
scuto et gladio: dē⁹ eoꝝ pugnauit, p eis et ui-
cit. Et nō fuit q̄ ifultaret ppl'o isti: nisi qñ re
cessit a cultu dñi dei sui. Quotienscunq; āt
pter ipsū deū suū alterū coluerūt: et dati sūt
i predā et in gladiū et in opprobriū. Quoti-
enscunq; āt penituerūt se recessisse a cultu-
ra dei sui: dedit eis dē⁹ celi uirtutē resistēdi.
Deniq; chananeū regē et iebuseū et pherese
ū et etheū et eueū et āmorreū: et oēs potētes
i esebon, pstrauerūt: et tras eoꝝ et ciuitates e
oꝝ ipsi possederūt: et usq;dū nō peccarēt in
cōspectu dei sui: erāt cū illis bona. Dē⁹. n. il
loꝝ odit iniq̄tatē. Nā et añ hos annos cū re
cessissent a uia quā dederat illis dē⁹: ut ābu
larēt i ea: exterminati sūt plūs mltis a natiōi-
b⁹: et plurimi eoꝝ captiui adducti sūt in trā
nō suā. Nuper aūt reuersi ad dñm deū suū
ex dispsione q̄ dispsi fuerāt: adunati sunt: et
et ascēderūt mōtana hec oīa: et iteꝝ possidēt
ierlm: ubi sūt sca scoꝝ. Nē g̃ mi dñe pāre si
ē aliq̄ iq̄tas coꝝ i cōspectu dei eoꝝ: ascēda
m⁹ ad illos: qm̄ tradēs tradet illos deus eo
rū tibi: et subiugati erunt sub iugo potentie
tue. Si vo nō ē offensio ppli hui⁹ corā deo
suo: nō poterim⁹ resistere illi: qm̄ dē⁹ eoꝝ ō-
fēdet illos: et erim⁹ i opprobriū univse trē.
Et factū ē cū cessasset loq̄ achior vba hec:
irati sūt oēs magnates holofernis: et cogita
bāt iterficē eū dicētes ad alt'utrū: Quis ē iste
qui filios isrl' posse dicat resistere regi nabu-
chodonosor et exercitib⁹ ei⁹: hoies iermes et
sine vtute et sine peritia artī pugne? Ut g̃ a-
gnoscat achior qm̄ fallit nos: ascēdemus i
mōtana: et cū capti fuerint potētes eoꝝ: tūc
cū eisdē gladio trāsuerberabit: ut sciat oīs
gens: qm̄ nabuchodonosor dē⁹ trē ē: et pter
ipsū alius non est. ¶ .VI.

Factū ē āt cū cessasset loq̄: idignat⁹ ho
lofernes uehementer: dixit ad achiō:
Qm̄ prophetasti nobis dicēs: q̄ gens isrl' ō
fendat a deo suo: ut oñdam tibi: qm̄ ñ ē de-
us nisi nabuchodonosor: cū pcusseriq; eos
oēs sicut hoiem unū: tūc et ipse cū illis assy-
riorū gladio interīs: et oīs isrl' tecū pditioe
disgiet: et pbabis qm̄ nabuchodonosor dñs
sit uniuerse trē. Tūcq; gladius militie mee
trāsiet p latera tua: et cōfixus cades inē uul
neratos isrl': et nō respirab⁹ ultra dōec exter
mineri cū illī. Porro āt si, ppetiā tuā ueram
existimas nō cōcidat uulr⁹ tu⁹: et pallor qui
faciē tuā obtiet: abscedat a te: si uerba mea
hec putas iplē nō posse. Ut āt noueris q: sil'
cum illis hec expieris: ecce ex hac hora illo
rū ppl'o sociaberis: ut dū dignas mei gladij
penas exceperis: ipse simł ultioni subiaceas.
Tūc holofernes pcepit suis suis: ut cōphē-
derēt achior: et ducerēt eū i bethuliā: et trad̄
rēt eū in man⁹ filiorū isrl'. Et accipiētes eum
sui holofernis: pfecti sūt p cāpestria: sz cū ap
propinquassent ad mōtana: exierūt ptra e-
os fūdibularij. Illi āt diūtētes a latē mōtis
ligauerūt achior ad arboreꝝ manibus et pe
dibus: et sic uinctū de restib⁹ dimiserūt eum:
et reuersi sunt ad dñm suum. Porro filij isrl'
descendentes de bethulia: uenerūt ad eum.
Quem soluentes duxerunt ad bethuliam:
atq; i mediū ppli illum statuētes pcontati
sunt: quid rerū cēt: q̄ illum uinctū assyrij re
liqssent. In diebus illis erant illic principes
oīas fili⁹ micha de tribu simeon: et charmi
qui et gothoniel. In medio itaq; seniorum
et in cōspectu oīum achior dixit oīa q̄ locu-
tus fuerat ab holoferne interrogat⁹: et q̄t po
pulus holofernis uoluisset, pter hoc vbum
iterficē eū: et quēadmodū ipse holofernes ira
tus iusserit eum israelitis hac de cā tradi: ut
dū uincēt filios isrl': tūc et ipsū achior diuer
sis iubeat iterire supplicijs: ppt̄ hoc q̄ dixisset
dē⁹ celi defensor eoꝝ ē. Cūq; achior univsa
hec exposuisset: ōis ppls cecidit i faciē ado-
rātes dñm: et cōi lamētatione et fletu unani
mes pces suas dño effudēt dicētes: Dñe de
us celi et trē intuē superbiā eoꝝ et respice ad
nīam humilitatē: et faciē scoꝝ tuoꝝ attēdē:
et oñde qm̄ nō derelinq̄s psumentes de te: et
presumentes de se et de sua virtute gliantes
humilias. Finito itaq; fletu et p totaz diem
oīone ppl'orū cōpleta: consolati sūt achior
dicētes: Deus pium nīorū cui⁹ tu uirtutez
pdicasti: ipse tibi hanc dabit uicissitudinez:
ut eorū magi tu interitū uideas. Cū vo dñs
deus noster dederit hāc libertatē suis suis:
sit et tecū dē⁹ i medio nīi: ut sicut placuerit
tibi ita cū tuis oīb⁹ cōuersēt nobiscū. Tūc
oīas finito concilio suscepit eū i domuz su
az: et fecit cenā magnā. Et uocatis oībus p̄-
sbyteris simul expleto icunio refecerunt.

165

Postea vo cōuocat' ois ppls per totā noctē intra eccliam orauerūt: petētes auxiliū a deo isrl'. .VII.

HOlofernes āt altera die pcepit exercitib' suis: ut ascēderēt ptra bethuliaz. Erāt aūt pedites bellatoz cētūmigiti milia 7 eqtes uigitiduo milia: pret pparatiōes virox illozū qs occupauerat captiuitas 7 adducti fuerāt de ꝓuincijs 7 urbib' uniuersi inuētutis. Oēs pauerūt se pit ad pugnā cōtra filios isrl': 7 uenerūt p crepidinē montis usq; ad apicē q respicit sup dothaim a loco qui dr belma: usq; ad chelmō qui ē ptra esdrelon. Filij āt isrl' ut uiderūt mlitudinem illoz: pstrauerūt se sup trā mittētes cinerem sup capita sua: unanimes orātes ut de' isrl' miam suā oīderet sup pplm suū. Et assumtes arma sua bellica: sederūt p loca q̄ angusti itineri tramitē dirigūt it montosa: 7 erāt custodiētes ea tota die 7 nocte. Porro holofernes dū circuit p gyrū: repperit q̄ fons q̄ influebat aq̄ductū illoz a pte australi extra ciuitatē dirigēt: 7 incidi pcepit aq̄ductū illoz. Erāt tñ nō lōge a muri fōtes: ex q̄bus furti uidebāt haurīt aquā: ad ifocillādū pti' q̄ ad potādū. Dz filij ām̄ō 7 moab accesserūt ad holofernē dicētes: Filij isrl' nō i lancea nec i sagitta cōfidūt: sz mōtes defēdunt illos: 7 muniūt illos colles i pcipitio constituti. Ut g̃ sine ꝓgressiōe pugne possis superare eos: pone custodes fontiū: ut nō hauriāt ex eis: 7 sine gladio iterficies eos: uel certe fatigati tradēt ciuitatē suā: quā putāt i mōtib' posītā supari ñ posse. Et placuerūt vba hec corā holoferne 7 corā satellitib' ei': 7 pstituit p gyrū centenarios p singlos fontes. Cūq; ista custodia p dies uigīti fuisset exleta: defecerūt cisterne 7 collectiōes aq̄rū oīb' inhitātib' bethuliā: ita ut nō eēt itra ciuitatē vñ satiarēt ul' vna die: qm̄ ad mēsurā dabāt pplis aq̄ q̄tidie. Cūc ad oziā cōgregati ōes uiri femineq; iuuenes 7 puuli: ōes simul una voce dixerūt: Iudicet de' iter nos 7 te: qm̄ fecisti i nos mala: nolēs loq̄ pacifice cū assyrijs: 7 ꝓpter hoc uendidit nos de' i manib' coruz. Et iō nō ē q̄ adiuuet: cū pstenamur añ oculos eoz i siti 7 i pditiōe magna. Et nūc ꝓgregate uniuersos q̄ in ciuitate sē: ut spōte tradam' nos ōes pplo holofernis. Melī' ē. n. ut captiui bñdicam' dñm uiuentes: q̄ moriamū 7 sim' opprobriū ōi carni: cū uideam' uxores nras 7 ifātes nros mori ante oculos nros. Cōtestamur hodie celz 7 trā 7 deū pium nrorū: q̄ ulciscit nos fum pcā nra: ut tā tradat ciuitatē i manū militie holofernis: ut sit finis nī breuis i ore gladij q̄ longior efficit i ariditate sui. Et cū hec dixissent: fact' ē flet' 7 ululat' magn' i eccla ōib': 7 p multas horas una uoce clamauerūt ad deū dicētes: Peccauim' cū pāb' nīis: iniuste egim': iniqtatē fecim'. Tu qui pius es miserere nī: 7 i tuo flagello uindica iniqtates nras: 7 noli tradē ꝓfitētes te pplo qui ignorat te: vt nō dicāt iter gētes: ubi ē deus eoz. Et cū fatigati his clamoribus 7 his fletib' lassati siluissent: exurgēs ozias infusus lachrymis dixit: Eq̄ aio estote fīes: 7 hos q̄nq; dies expectem' a dño miam. Forsitan .n. indignatiōē suā abscidet: 7 dabit gl'am nōi suo. Si āt transacti q̄nq; diebus nō uenerit adiutorū: faciem' hec uerba q̄ locuti estis. .VIII.

ET factū ē cū audisset hec vba iudith uidua: q̄ erat filia merari filij idox filij ioseph filij ozie filij elai filij iamnor filij gedeon filij rafoiz filij achitob filij melchie filij enam filij nathanie filij salathiel filij simeon filij ruben: 7 vir eius fuit manasses: q̄ mortu' ē i dieb' messis ordeacee: istabat. n. sup alligātes māipulos i cāpo: 7 uenit est' super caput eius: 7 mortu' ē in bethulia ciuitate sua: 7 sepult' ē illic cū pāb' suis. Erat aūt iudith relicta ei' uidua iā annis tribus 7 mēsib' sex. Et i supioribus dom' sue fecit sibi secretum cubiculū: i q̄ cum puellis suis clausa morabat: 7 hñs sup lūbos suos ciliciū: ieiunabat oīb' dieb' uite sue: pt sabbata 7 neomenias 7 festa dom' isrl'. Erat aut̄ eleganti aspectu nimis: cui uir su' reliq̄rat diuitias multas 7 familiā copiosam: ac possessiones armentis bou 7 gregib' ouiū plenas. Et erat hec i oīb' fāosissima: qm̄ timebat dñm ualde: nec erat q̄ loq̄retur de illa vbū malū. Hec itaq; cū audisset: qm̄ ozias pmisisset: q̄ transacto q̄nto die traderet ciuitatez: misit ad pbyteros chabri 7 charmi. Et uenerūt ad illā 7 dixit illis: Qō ē hoc verbū i quo cōsēsit ozias: ut tradat ciuitatē assyrijs: si itra q̄nq; dies nō uenerit uob' adiutoriū? Et q̄ estis uos q̄ tētatis dñm? Nō est iste sermo q̄ miaz puocet: sz potī' q̄ irā excitet: 7 furorē accēdat. Posuistis uos temp'

168

miſeratiõis dñi: ⁊ i arbitriũ ũm diẽ ꝓſtitui ſtis ei. Sz q; patiẽs dñs ẽ: i hoc ipſo penite amus: ⁊ idulgẽtiã ei⁹ fuſis lachrymis po ſtulem⁹. Nõ. n. q̃ſi hõ de⁹ ſic commiabit: ne q; ſicut filꝰ hõis ad iracũdiã iflãmabit. Et iõ hũiliem⁹ illi aias nr̃as: ⁊ i ſpu ꝓſtituti hu miliato fuiẽtes illi: dicam⁹ flẽtes dño: ut fz uoluntatez ſuã ſic faciat nobiſcũ cito miz ſuã: ut ſicut cõturbatũ ẽ cor nr̃m in ſupbia eoꝝ: ita ẽt de nr̃a humilitate gl̃iemur: qm̃ ñ ſumus ſecuti pcca p̃m nr̃oꝝ q̃ dereliq̃runt deũ ſuũ ⁊ adorauerũt deos alienos: p q̃ ſce lere dati ſũt i gladiũ ⁊ i rapinã ⁊ i cõfuſionẽ ũmicis ſuis. Nos aũt altez deũ neſcim⁹ p̃ ipſũ. Expectem⁹ hũiles cõſolationẽ ei⁹: ⁊ ex q̃ret ſanguinẽ nr̃m de afflictiõib⁹ ũmicoruz nr̃oꝝ: ⁊ humiliabit ões gẽtes q̃cũq; iſuz gũt ꝓtra nos: ⁊ faciet illas ſine honore dñs de⁹ nr̃. Et nẽ ſies q̃m uos q̃ eſt̃ ꝓſbyteri i pplo dei: ⁊ ex uobis pẽdet aia illoꝝ ad eloq̃ũ viz corda eoꝝ erigite: ut mẽores ſint: q; tẽtati ſũt p̃es nr̃i: ut ꝓbarẽt ſi ve colerẽt deuz ſu um. Memores eẽ debent: quõ p̃i nr̃i abraã tẽtat⁹ ẽ: ⁊ p multas tribulatiões probatus dei amicus effect⁹ ẽ. Sic iſaac ſic iacob ſic moyſes: ⁊ ões q̃ placuerũt deo: p multas tribulationes tranſierũt fideles. Illi aũt q̃ tẽta tiones nõ ſuſceperũt cũ timore dñi: ⁊ ipati ẽtiã ſuã ⁊ iproperiũ murmurationis ſue ꝓ tra dñz ꝓtuleũt: exẽminati ſũt ab exẽminato: et ⁊ a ſerpentib⁹ perierũt. Et nos g̃ nõ ulciſca mur nos ꝓ his q̃ patimur: ſz reputãtes pec cati nr̃is hec ipſa ſupplicia miora eẽ flagel la dñi: q̃ſi fui q̃ corripimur ad eẽndationẽ ⁊ nõ ad pditiõez nr̃am eueniſſe credamus. Et dixerũt illi oẽias ⁊ ꝓbyti: Dia q̃ locuta es va ſũt: ⁊ nõ ẽ in fm̃oib⁹ tuis vlla reꝑhen ſio. Nũc g̃ ora ꝓ nobis: qm̃ mulier ſca es: ⁊ timẽs deũ. Et dixit illis iudith: Sic̃ q̃ po tui loq̃ dei eẽ cog̃ſciti: ita q̃ facẽ diſpoſui ꝓ bate ſi ex deo ẽ: ⁊ orate ut firmũ faciat de⁹ ꝓſiliũ meũ. Stabit̃ vos ad põtã nocte iſta: ⁊ ego exeã cũ abra mea: ⁊ orate ut ſicut di xiſtis i diebus q̃nq; reſpiciat dñs ppl̃m ſuũ iſrl̃. Vos aũt nolo: ut ſcrutemini actũ meũ: ⁊ uſzdũ inũciẽ uob⁹: nihil aliud fiat niſi oio ꝓ me ad dñm deũ nr̃m. Et dixit ad eã oẽias princeps iude: Vade i pace: ⁊ dñs ſit tecum in ultionez inimicoꝝ nr̃oꝝ. Et reuertentes ꝑierunt. ¶ .IX.

QUibus aſcendentib⁹ iudith ingreſſa ẽ oratoriũ ſuũ: ⁊ induens ſe cilicio po fuit cinerẽ ſup caput ſuũ: ⁊ proſternẽs ſe do mino clamabat ad dñm dicens: Dñe deus p̃is mei ſimeon: q̃ dediſti illi gladiũ in defẽ ſionẽ alienigenaꝝ q̃ uiolatores extiterũt in coinq̃natiõe ſua: ⁊ denudauerũt femur vir ginis i ꝓfuſionẽ: ⁊ dediſti mulieres illoꝝ i pdã ⁊ filias illoꝝ i captiuitatẽ: ⁊ õem p̃daz i diuiſionẽ ſuis tuis qui ẽelauerũt ẽlũ tuũ: ſubueni q̃ſo te dñe deus me⁹ mihi uidue. Tu. n. feciſti ꝓiora: ⁊ illa p⁹ illa cogitaſti: ⁊ hoc factũ ẽ: q̃ ipſe uoluiſti. Oẽs. n. uie tue parate ſũt: ⁊ tua iudicia i tua ꝓuidẽtia po ſuiſti. Reſpice caſtra aſſyriorũ nũc: ſic̃ tunc caſtra egyptioꝝ uidẽ dignat⁹ es: q̃ñ p⁹ fuoſ tuos armati currebãt: cõfidẽtes i q̃drig̃ ⁊ i equitatu ſuo ⁊ in mltitudine bellatoꝝ. Sz aſpexiſti ſup caſtra eoꝝ: ⁊ tenebre ſatigaue rũt eos. Tenuit pedes eoꝝ abyſſus: ⁊ aque operuerũt eos. Sic fiãt ⁊ iſti dñe qui ꝓfidũt i mltitudie ſua: ⁊ i curribꝰ ſuis ⁊ in cõti ⁊ in ſagitt̃ ſuis ⁊ in lãceis gl̃iãt: ⁊ neſciunt q: tu ipſe es de⁹ nr̃: qui ꝓteri bella ab ũtio: ⁊ dñs nomẽ eſt ẽ. Erige brachiũ tuũ ſicut ab ũtio ⁊ allide vtutẽ eoꝝ i vtute tua. Cadat vtus e oꝝ i iracũdia tua: q̃ ꝓmittunt ſe uiolare ſca tua: ⁊ polluẽ tabnaculuz nõis tui: ⁊ deiicere gladio ſuo cornu altar̃ tui. Fac dñe: ut gla dio ꝓpo ei⁹ ſupbia ãputet. Capiat laqo ocu loꝝ ſuoꝝ i me: ⁊ pcuties eũ ex labꝝs carita tis mee. Da mihi i aio cõſtãtiã: ut cõtẽnaz illũ: ⁊ vtutẽ ut evtã illũ. Erit. n. hoc mẽo: i ale nõis tui: cũ manus femine deiecerit eũ. Nõ. n. i mltitudine ẽ vt⁹ tua dñe: neq; i eq̃ rũ uirib⁹ uolũtas tua. Nec ſupbi ab initio placuerũt tibi: ſz hũiliũ ⁊ manſuetorũ ſẽp t placuit depcatio. De⁹ celoꝝ cꝛeatoꝛ aq̃rum ⁊ dñs totꝰ cꝛeature exaudi me miſerã dep cantẽ ⁊ de tua mia p̃ſumẽtẽ. Memẽto dñe teſtamenti tui: ⁊ da vbũ i ore meo: ⁊ i corõ meo cõſiliũ corrobora: ut dom⁹ tua i ſãcti ficatione pmaneat: ⁊ ões gentes agnoſcant q: tu es de⁹: ⁊ nõ ẽ alꝰ preter te. ¶ .X.

FActũ ẽ aũt cũ ceſſaſſet clamare ad dñz: ſurrexit de loco: i q̃ iacuerat proſtrata ad dñm. Vocauitq; abrã ſuã: ⁊ deſcẽdens i domũ ſuã abſtulit a ſe cilicũ: ⁊ exuit ſe ue ſtimentis uiduitatis ſue. Et lauit corp⁹ ſu um: ⁊ unxit ſe myrto optimo: ⁊ diſcrimia uit crinem capitis ſui: ⁊ impoſuit mitram ſuper caput ſuum: ⁊ iduit ſe ueſtimentis io cũditatis ſue. Inouitq; ſãdalia pedib⁹ ſuis

assumpsitq; dextrariola ⁊ lilia ⁊ laures ⁊ anˢ nulos: ⁊ oꝫbˢ ornamˢ suis ornauit se. Cui et dñs cotulit splendore: qm̃ eis ista coꝑositio nō ex libidine: sꝫ ex uirtute pdebat. Et io dñs hac i illa pulchritudine apliauit: ut ico parabili decore oiuꝫ oculis appareret. Imposuit itaq; abre sue ascopa uini ⁊ vas olei ⁊ polenta ⁊ lapates ⁊ pas ⁊ caseu: ⁊ pfecta e. Cuq; uenissent ad portas ciuitatis: iuenerut expectate oia ⁊ psbyros ciuitat. Qui cu uidisset ea: stupetes mirati sut nimis pchritudine eⁱ. Nihil tn̄ iterrogates eaꝫ: dimiserut trasire dicetes: Deꝰ pim nouꝫ det e giam: ⁊ oe cosiliu tui cordis sua uirtute coroboret: ⁊ gliet sup te urm: ⁊ sit nome tuuꝫ i numero scoꝝ ⁊ iustoꝝ. Et dixerut hi qui illic erat: oes una uoce: fiat fiat. Judith vo oras dñꝫ: trasiuit p portas ipsa ⁊ abra eⁱ. Fꝫ e at cu descedet mote circa ortu dici: oc cuꝛerut ei exploratores assyrioꝝ: ⁊ tenuerut ea dicetes: Un uenis aut q̃ uadis? Que respondit filia sum hebreorum. Io ego fugi a facie eoꝝ: qm̃ futuꝝ agnoui: q̃ dent uobis in depdatione: p eo q̃ cotenentes uos nolu erut trade seipsos: ut iuenirent miam in cospectu uo. Hec de ca cogitaui mecu dices: Vadā ad faciē principis holofernis: ut idi ce illi secreta illoꝝ: ⁊ oñda illi q̃ aditu possit obtinere eos: ita ut nō cadat uir unˢ o exercitu eⁱ. Et cum audissent uiri illi uerba eius: considerabant facie eius: ⁊ erat in oculˢ eoꝝ stupor: qm̃ pulchritudine eⁱ mirabat nimis. Et dixerut ad ea: Cofuasti aiaꝫ tua: eo q̃ tale repperisti cosiliu: ut ascenderes ad dñꝫ nrꝫ. Hoc aut scias: qm̃ cu steteris i conspectu eⁱ bn̄ t faciet: ⁊ ei gratissima i coro eⁱ. Duxerutq; illa ad tabnaclꝫ holofernis nuciates ea. Cuq; intrasset añ faciē eⁱ: statiˢ captˢ e i suis oculis holofernes. Dixerutq; ad eu satellites eⁱ: Quis cotenat ppm hebreoꝝ: q̃ ta decoras mulieres hnt: ut nō p his merito pugnare ptra eos debeam? Si des itaq; iudith holofernē sedete i conopeo: qo era ex purpura ⁊ auro ⁊ smeragdo et lapidibˢ pciosis itextu: ⁊ cu i faciē eⁱ itedisset adorauit eu, psternes se sup tra: ⁊ eleuauerit ea fui holofernis iubete dño suo..XI.

Tunc holofernes dixit ei: Equo aio e sto ⁊ noli pauere i corde tuo: qm̃ ego nunq; nocui uiru qui uoluit seruire nabuchodonosor regi. Pplus aut tu si non cotepsisset me: no alleuasse lancea mea sup eu. Nuc aut dic mihi q̃ ex ca recessisti ab illˢ: et placuit tibi ut uenires ad nos. Et dixit illi iudith: Sume vba acille tue: qm̃ si secutˢ fuerit vba acille tue: pfecta re faciet dñs recuꝫ. Uiuit. n. nabuchodonosor rex terre: ⁊ uiuit uirtˢ eius q̃ e i te ad correptionē oium aia rū errātiū: qm̃ no solu homes fuiet illi p te: sꝫ ⁊ bestie agri obtēperāt illi. Nunciat. n. at tui idustria uniuersis gētibˢ: ⁊ indicatu e oi seculo: qm̃ tu solˢ bonˢ ⁊ potes es i oi regno eius: ⁊ disciplina tua oībus ꝓuincijs pdicat. Nec hoc latet qo locutˢ e achior: nec illud igrat qo ei iusseris euenire. Costat. n. deu nm sic pccis offesu: ut mandauerit per pphetas suos ad pplꝫ: q̃ tradat eu p pccis suis. Et qm̃ sciut se offediſſe deum suu filij isrl: tremor tuˢ sup ipsos e. Insup et fames uasit eos: ⁊ ab aridutate aq̃ ia int mortuos coputat. Deiq; hoc ordinat: ut itficiat pecora sua ⁊ bibat sanguine eoꝝ ⁊ sca dñi sui que pcepit deˢ n cotingi: i frumēto uino ⁊ oleo. hec cogitauerut ipedere: ⁊ uolut cosumere q̃ nec manibˢ debent ptigē. Ego qm̃ hec facturi: certu e q̃ i pditione dabut. Qo ego an cilla tua cognoscēs fugi ab illis: ⁊ misit me dñs hec ipsa nuciare tibi. Ego. n. acilla tua deu colo etiaꝫ nc apud te: ⁊ exiet acilla tua ⁊ orabo deu: ⁊ dicet mihi: qm̃ eis addat peccatu suu: ⁊ uenies nunciabo tibi: ita ut ego adducā te p media irm. Et habebis omne pplm isrl sicut oues qbˢ no e pastor: ⁊ no latrabit ulˢ un canis ptra te: qm̃ hec mihi dicta sut p puidetia dei. Et qm̃ iratˢ e illis deˢ: hec ipsa missa su nuciare tibi. Placuerut at oia vba hec cora holoferne ⁊ cora pueris eⁱ: ⁊ mirabat ad sapiam eⁱ: ⁊ dicebat alter ad alterꝫ. No e talis mulier sup tra i aspectu i pulchritudie ⁊ i sesu vboꝝ. Et dixit ad illa holofernes: Bnfecit deˢ q̃ misit te ante pplm: ut des illu tu i manibus nris. Et qm̃ bona e pmissio tua: si fecerit mihi hoc deus tuus: erit ⁊ deˢ me: ⁊ tu i domo nabuchodonosor magna eris: ⁊ nomē tuum noiabitur in uniuersa terra. .XII.

Tunc iussit ea introire: ubi repositi erant thesauri eⁱ: ⁊ iussit illic manere eaꝫ: ⁊ pstituit qd daret illi de conuiuio suo. Cui rndit iudith ⁊ dixit: Nuc n potero manducare ex his que mihi precipis tribui: ne ueniat sup me offesio. Ex his autez q̃ mihi

cetuli manducabo. Cui holofernes ait: Si defecerit tibi ista q̄ tecū ꝺtuliſti: qd faciem⁹ tibi? Et dixit iudith: Viuit aia tua dñe meus: qm̄ nō expendet oia hec ā cilla tua: dōec faciat de⁹ i manu mea hec q̄ cogitaui. Et introduxerūt illā hui eius i tabnaculū q̄ ꝑcepat: et pet̄ijt dū introiret: ut daret ei copia nocte et añ lucē egrediēdi foras ad oꝛonē: et dicerent ad dñum. Et precepit cubicularijs suis: ut sic placēt illi exiret et itroiret ad adorādum deū suū p triduū. Et exibat noctib⁹ i uallez bethulie: et baptizabat se in fonte aq̄. Et ut ascēdebat: orabat dñz deū isrl̄ ut dirigēt viaz ei⁹ ad libationē ppli sui. Et introiēs munda manebat i tabnaculo: usq; dū accipēt ei⁹ cā suā i uesperū. Et factū ē: q̄rto die holofernes fecit cenā suis suis: et dixit ad vagao eunuchū: Vade et suade hebreā illā ut sponte ꝓsentiat bitare mecū. Fedū ē. n. apō assyrios: si femia irrideat uiz agēdo: ut imunis ab eo trāseat. Cē introiuit uagao ad iudith et dixit: Nō uereat bona puella introire ad dñm meū: ut honorificet añ faciē ei⁹: et māducet cū eo et bibat uinū i iocunditate. Cui iudith rndit: Que ego sū: ut ꝓtradicā dño meo? Oē qō erit añ oculos ei⁹ bonū et optimū: faciā. Quicqd āt illi placuerit: hoc mihi erit optimū ōib⁹ dieb⁹ uite mee. Et surrexit et ornauit se uestimēto suo: et igressa stetit añ faciē ei⁹. Cor aūt holofernis cōcussū ē. erat. n. azdēs i ꝓcupia ei⁹. Et dixit ad eaz holofernes: Bibe nūc et accūbe i iocūditate: qm̄ inueniſti gīam coraz me. Et dixit iudith: Bibā dñe: qm̄ magnificata ē aia mea hodie pre ōib⁹ dieb⁹ meis. Et accepit et māducauit et bibit corā ipso: ea q̄ parauerat illi ācilla ei⁹. Et iocūdus factꝰ est holofernes ad eā: bibitq; uinū multū nimis quātū nūq; biberat in uita sua. ¶ .XIII.

UT aūt sero fēm ē: festinauerūt hui illius ad hospitia sua: et cōclusit uagao hostia cubilis et abijt. Erāt aūt oēs fatigati a vino. Eratq; iudith sola i cubiculo. Porro holofernes iacebat i lecto nimia ebrietate sopit⁹. Dixitq; iudith puelle sue: ut staret foris añ cubiculū et obſuaret. Stetitq; iudith añ lectū: orās cū lachrymis et labioz motu i silentio dicēs: Cōfirma me dñe de⁹ isrl̄: et respice i hac hora ad opa manuū meaz: ut sicut ꝓmisisti isrl̄m ciuitatē tuā erigas: et hoc qō credēs p te posse fieri cogitaui pficiā. Et cū hec dixisset: accessit ad colūnā q̄ erat ad caput lecti ei⁹: et pugionē ei⁹: q̄ i ea ligat⁹ pēdebat exoluit. Cūq; euaginasset illū: apphēdit comā capitis ei⁹: et ait: Cōfirma me dñe de⁹ i hac hora. Et percussit bis i ceruicē ei⁹: et abscidit caput ei⁹: et abstulit conopeū ei⁹ a colūnis: et euoluit corp⁹ ei⁹ trucū. Et ꝓ⁹ pusillū exiuit et tradidit caput holofernis ācille sue: et iussit ut mittēt illō in perā suā. Et exierūt due ꝓm cōsuetudinē suā q̄si ad oꝛonē et trāsierūt castra: et gyrantes uallē uenerūt ad portā ciuitatis. Et dixit iudith a longe custodib⁹ muroz: Aperite pōtas qm̄ nobiscū ē de⁹: q̄ fecit vtutē i isrl̄. Et fez ē cū audisset uirī vocē ei⁹: vocauerūt ꝑsbyteros ciuitatis. Et occurrerūt ad eā oēs a minimo usq; ad maximū: qm̄ ſpauerūt eā iaz nō ee uenturā. Et accēdētes luminaria ꝓgyrauerūt circa eā vniuersi. Illa āt ascendēs i eminentiorē locū: iussit fieri silētiū. Cumq; oēs tacuissēt: dixit iudith: Laudate dñm ō uz nēm q̄ nō deseruit sperātes i se: et in me ā cillam suā adipleuit miam suā: quā ꝓmisit domui isrl̄: et iterfecit i mānu mea hostē ppli sui in hac nocte. Et ꝓferens de pera caput holofernis: oñdit illi dicēs: Ecce caput holofernis pricipis militie assyrioz. Et ecce conopeū illi⁹ i q̄ recūbebat i ebrietate sua: ubi et per manū femine percussit illū dñs deus nr̄. Viuit aūt ipse dñs: qm̄ custodiuit me ā gelus eius: et hinc cuntē et ibi cōmorātem et inde huc reuertētē: et nō ꝓmisit me dñs ācilla suā coinquinari: sz sine pollutiōe pcī reuocauit me uob⁹: gaudētē i victoria sua: i euasione mea i liberatione vīa. Confitemini illi oēs qm̄ bonus qm̄ i seculū mia ei⁹. Uniuersi aūt adorātes dñm dixerūt ad eā: Bñdixit te dñs i uirtute sua: q: p te ad nihilū redegit inimicos nros. Porro ogias ꝓncepſ ppli isrl̄ dixit ad eā: Benedicta es tu filia a dño deo excelso ꝑ ōib⁹ mlieribꝰ sup trā. Bñdictus dñus q̄ creauit celū et trā: q̄ te direxit in uulnera capitis pricipis īmicoz nrōrū: q: hodie nomē tuū ita magnificauit: ut non recedat laus tua de oze hoīum: q̄ mēores fuerint vtutis dñi in eternū: ꝓ quibus ñ pepercisti aie tue ꝓpter angustias et tribulationē generis tui: sed subueniſti ruine añ cōspectū dei nr̄i. Et dixit ōis ppl⁹: fiat fiat. Porro achior uocat⁹ uenit. Et dixit ei iudith: De⁹ isrl̄ cui tu testimōiuz dediſti: q: ulciscat se de īmicis suis: ipse caput oium icredulorz

icidit i hac nocte i mãu mea. Et ut ꝓbes q: ita ẽ: ecce caput holofernis: q̃ in ꝓteptu sup bie sue deũ isr̃l ꝓtẽpsit: z tibi ititũ miabatur dicẽs: cũ capt⁹ fuerit ppls isr̃l: gladio pfo:a ri ꝑcipiã latera tua. Vidẽs ãt achior caput holofernis: angustiat⁹ ꝑ pauore cecidit i fa cie suã sup trã: z estuauit aia ei⁹. Postea vo q̃ resũpto spu recreat⁹ ẽ: pcidit ad pedes ei⁹ z adorauit eã z dixit: Bñdicta tu a deo tuo i oĩ tabernaculo iacob: qm̃ i oĩ gẽte q̃ audie rit nomẽ tuũ: magnificabit̃ super te deus israel.

¶ .XIIII.

Dixit aũt iudith ad oẽs ppl'm: Audite me fĩes. Suspendite caput hoc super muros nr̃os: z erit cum exierit sol: accipiat unusq̃sq: arma sua: z exite cũ ipetu: non ut descẽdatis deorsũ sz q̃si ipetũ faciẽtes. Tũc exploratores necesse erit ut fugiant ad pri cipẽ suũ excitandũ ad pugnã. Cũq: duces e o:r cõcurrerit ad tabernaculũ holofernis: z inuenerit eũ trũcũ i suo sãguine uolutatũ: decidet sup eos timor. Cũq: cognoueritis fugẽ eos: ite p⁹ illos securi: qm̃ dñs cõtẽt eos sub pedib⁹ uĩis. Tũc achior uidẽs uirtutẽ quã fecit deus isr̃l: relicto gẽtilitat̃ ritu cre didit deo: z circũcidit carnẽ ꝓputꝫ sui z ap posit⁹ ẽ ad ppl'z isr̃l: z oĩs succession generi ei⁹ usq: i hodiernũ diẽ. Mox ãt ut ort⁹ ẽ dies suspẽdẽt sup muros caput holofernis: ac cepitq: unusq̃sq: uir arma sua: z egressi sũ cũ grãdi strepitu z ululatu. Qõ uidẽtes ex plo:atores: ad tab'naculũ holofernis cucur rẽt. Põro hi q̃ i tab'naculo erãt: uenientes z añ igressũ cubiculi pstrepẽtes excitandi gia idetitudinẽ arte moliebãt: ut ñ ab excitãt i b⁹ sz a sonãtib⁹ holofernes cuigila:et. Null⁹ .n. audebat cubiculũ uirtut̃ assyrio:r pulsã do aut intrando apire. Sed cũ uenissẽt ei⁹ duces ac tribuni z uniuersi maiores exerci t⁹ assyrio:r: dixerũt cubicularijs: Intrate z excitate illum: qm̃ egressi mures de cauꝛnis suis ausi sũt prouocaꝛ nos ad ꝓlũ. Tũc in gressus uagao cubiculũ ei⁹ stetit añ cortinã z plausũ fecit manib⁹ suis: suspicabat. n. il lũ cũ iudith dormire. Sed cũ nullũ motuꝫ iacentis sensu aurũ capet: accessit, primãs ad cõtinã: z eleuãs eã: uidẽsq: cadauer absq: capite holofernis i suo sanguine tabefac tũ iacẽ super terram: exclamauit uoce ma gna cũ fletu: z scidit uestimẽta sua: Et igres sus tabernaculũ iudith nõ inuenit eam. Et exiliuit foras ad ppl'm z dixit: Una mulier hebrea fecit confusionem i domo regis na buchodonosõ. Ecce. n. holofernes iacet i tra: z caput eius nõ ẽ in illo. Qõ dũ audis sent principes uirtutis assyrio:r: scidẽt oẽs uestimẽta sua: z itolerabilis timõ z tremo: cecidit super eos: z turbati sũt ãi eoruꝫ ual de. Et fact⁹ est clamor incomparabilis i me dio castrorum eorum.

¶ .XV.

Quinq: oĩs exercit⁹ decollatũ holofer nẽ audisset: fugit mõs z cõsiliũ ab eis: z solo tremore z metu agitati fuge ꝑsidiuꝫ sumunt: ita ut null⁹ loq̃ret cũ ꝓximo suo: sz iclinato capite relictis oĩb⁹ euadere festina nabãt hebreos: quos armatos sup se uẽire audierãt: fugiẽtes p uias cãpoꝛ z semitas colluũ. Vidẽtes itaq: filij isr̃l fugiẽtes: secuti sunt illos: descẽderũtq: clangẽtes tubis: et ululantes p⁹ ipsos. Et qm̃ assyrij non adu, nati i fugã ibãt ꝓcipites: filij ãt isr̃l uno ag mie ꝑsequẽtes: debilitabãt oẽs q̃s inuenire potuissẽt. Misitq: ocias nũcios p oẽs ciui tates z regiões isr̃l. Oĩs itaq: regio: oĩsq: urbs electã iuuẽtutẽ armatã misit p⁹ eos: z psecuti sũt eos i ore gladij q̃usq: puenirẽt ad extremitatẽ finũ suoꝛ. Reliq̃ ãt q̃ erãt i bethulia: ingressi sũt castra assyriorũ: z p̃ dã quã fugiẽtes assyrij reliq̃rãt: abstulerũt: z honustati sũt ualde. Idi vo q̃ uictores rev si sũt ad bethuliã: oia q̃ erãt illoꝛ. abstuleẽt secũ: ita ut nõ cẽt nũer⁹ i pecorib⁹ in iumen tis z uniuersis mobilib⁹ eoꝛ: ut a minimo usq: ad magnũ oes diuites fierẽt depdatio nib⁹ eoꝛ. Joachim aũt sũm⁹ pontifex de isr̃l uenit i bethuliã cũ uniuersis ꝓsbytis suis: ut uidẽt iudith. Que cũ exisset ad illũ: bñ dixerũt illã oes una uoce dicẽtes: Tu gl'ia isr̃l: tu letitia isr̃l tu honorificẽtia ppl'i nr̃i: q: fecisti uirilr z cõfortatũ ẽ cor tuũ: eo q⁹ castitatẽ amaueris: z p⁹ uiꝛ tuũ altum ne scier⁹: ideo z man⁹ dñi cõfortauit te: z ideo eris bñdicta i eternũ. Et dixit oĩs ppl'us fiat: fiat. Per dies ãt triginta uix collecta sũt spolia as syriorum a ppl'o isr̃l. Porro ãt uniuersa q̃ holofernis peculiaria fuisse ꝓbata sũt: deo rũt iudith i auro z argẽto z uestib⁹ z gẽmis z oĩ supellectili: z tradita sũt oia illi a ppl'o. Et oes ppl'i gaudebãt cũ ml'ieri b⁹ z uirgini b⁹ z iuuenib⁹ i organis z citharis.

¶ .XVI.

Tunc cantauit canticũ hoc dño iudith dicẽs: Incipite dño i tympanis canta te domio i cymbalis: modulamini illi psal mum nouum: exultate z inuocate nomen

eius. Dñs cõterẽs bella: dñs nom̃ ẽ illi. Qui posuit castra sua ĩ medio ppl'i sui: ut eripẽt nos de manu oĩum ĩimicoꝝ nr̃oꝝ. Uẽit assur ex mõtib' ab aquilone in multitudĩe fõtitudinis sue: cuius mltitudo obturauit tõrentes: ⁊ eq̃ eoꝝ cooꝑuerũt ualles. Dixit se incensurũ fines meos ⁊ iuuenes meos occisurũ gladio: infantes meos dare ĩ p̃dam: et v̄gines ĩ captiuitatẽ. Dñs ãt omnipotẽs nocuit eũ: ⁊ tradidit eũ in manus femie: ⁊ ꝯfudit eũ. Non.n. cecidit potẽs eorũ a iuuẽib' nec filij titan ꝑcusserĩt eũ: nec excelsi gigãtes ĩposuerũt se illi: sꝫ iudith filia merari in specie faciei sue dissoluit eũ. Exuit.n. se uestim̃to uiduitatis: ⁊ induit se uestimento letitie in exultatione filioꝝ isrl'. Unxit faciẽ suam unguento: colligauit cĩcinos suos mitra ad decipiẽdũ illũ. Sandalia ei' rapuerĩt oculos ei': pulchritudo ei' captiuã fecit aĩam eius: ãputauit pugione ceruicẽ ei'. Horruerĩt ꝑse ꝯstãtiã ei': ⁊ medi audaciã ei'. Tunc ululauerunt castra assyrioꝝ qñ apparuerũt hũiles mei: arescentes ĩ siti. Filij puellaꝝ cõpũxerũt eos: ⁊ sicut pueros fugientes occiderĩt eos: perierũt ĩ p̃lio a facie domini dei mei. Hymnuꝫ cantem' dño: hymnũ nouũ cãtem' deo nr̃o. Adonai dñe: magnus es tu: et p̃clarus in uirtute: ⁊ queꝫ supar̃ nemo põt. Tibi ſuiat õis creatura tua: qꝛ dixisti ⁊ facta sunt: misisti spiritum tuuꝫ ⁊ creata sunt. ⁊ non est qui resistat uoci tue. Mõtes a fũdamentis mouebuntur cuꝫ aquis: petre sicut cera liq̃scent ante faciẽ tuam. Qui autẽ timent te: magni erunt apud te ꝑ oĩa. Ue gẽti insurgẽti sup genus meũ. Dñs.n. õipotẽs uindicabit ĩ eis: ĩ die iudicij uisitabit illos. Habit.n. ignem ⁊ uermes ĩ carnes eorum: ut urant̃ ⁊ sentiãt usqꝫ in sẽpiternũ. Et fc̃m ẽ post hec õis ppl's p' uictoriã uenit in irl'ꝫ adorare dñm: ⁊ mox ut purificati sunt: obtulerũt ões holocausta ⁊ uota ⁊ repromissiones suas. Porro iudith uniuersa uasa bellica holofernis que ꝺdit illi ppl's ⁊ conopeũ qꝺ ip̃a sustulerat: obtulit in anathema obliuiõis. Erat aũt ppl'us iocũd' ſm faciez sc̃oꝝ: ⁊ ꝑ tres mẽses gaudiũ huius uictorie celebratũ ẽ cũ iudith. Post dies aũt illos unusq̃sqꝫ redijt ĩ sua: ⁊ iudith magna facta ẽ in bethulia: ⁊ preclarior erat uniuerse terre isrl'. Erat ẽt uirtuti castitas adiũcta: ita ut nõ cognoscẽt uirũ õib' diebus uite sue: ex q̃ ꝺfũct' ẽ manasses uir eius. Erat ãt dieb' festis ꝓcedẽs cũ magna gloria. Mansit ãt in domo uiri sui ãnos centuꝫ q̃nqꝫ: ⁊ dimisit abrã suã liberã: ⁊ defũcta ẽ ac sepulta cũ uiro suo ĩ bethulia: luxitqꝫ illã õnis ppl's dieb' septẽ. In õi spatio uite ei' non fuit q̃ perturbaret isrl': ⁊ p' mortẽ eius annis multi. Dies ãt uictorie hui' festiuitati ab hebreis ĩ nũero sãctoꝝ dieꝝ accipit: ⁊ colit̃ a iudeis ex illo tp̃e usqꝫ in p̃ntẽ diem.

¶ Explicit liber Judith. Incipit prologus in librum Hester.

Librũ hester uarijs trãslatorib' ꝯstat eẽ uiciatũ: quẽ ego de archiuis hebreoꝝ reuelãs v̄bũ e v̄bo exp̃ssi' trãstuli. Quẽ librũ editio uulgata laciniosis hic ide v̄boꝝ sinib' trahit: addẽs ea q̃ ex tp̃e dici poterant ⁊ audiri: sicut solitũ ẽ scholarib' disciplinis sũpto themate excogitare: q̃bus v̄bis uti potuit q̃ ĩiuriã passus ẽ: l' ille q̃ ĩiuriã fecit. Uos ãt o paula ⁊ eustochiũ qm̃ ⁊ bibliothecas hebreoꝝ studuistis ĩtrare: ⁊ int̃pretũ certamĩa cõprobastis: tenẽtes hester hebraicũ librũ ꝑ singl'a v̄ba nr̃aꝫ trãslatiõꝫ aspicite: ut possitis agnoscẽ me nihil etiam augmẽtasse addẽdo: sꝫ fideli testimõio simpl'r sicut ĩ hebreo hẽtur: historiã hebraicaꝫ latine lingue tradidisse. Nec affectamus laudes hoĩuꝫ: nec uituperatiões expauescim'. deo.n. placẽ curãtes: minas hoĩum penit' ñ timem': qm̃ de' dissipat ossa eoꝝ q̃ hõib' placẽ desiderãt: ⁊ ſm apl'm q̃ eiusmõi sũt: ſui xp̃i eẽ nõ p̃nt. Rũsũ ĩ libro hester alphabetũ ex minio usqꝫ ad theta lr̃aꝫ fecim' diuersis ĩ locis: uolẽtes.s. septuagĩta ĩterp̃tuꝫ ordinem per hec insinuar̃ studioso lectori. Nos.n. iuxta morẽ hebraicũ õdinẽ ꝓsequi etiã in septuaginta editione maluimus.

¶ Explicit prologus. Incipit liber Hester. Capituluꝫ primũ.

In diebus assueri qui regnauit ab india usꝫ ethiopiã sr̃ cẽtũ uigĩtisep̃tẽ ꝓuĩcias: qñ sedit ĩ solio r̃gni sui: susa ciuitas r̃gni e l' exõdiũ fuit. Tertio igr̃ ãno ĩpij sui fecerat

grãde cõuiuiũ cũctis ꝓcipib⁹ ⁊ pueris suis fortissimis psaꝝ ⁊ medoꝝ iclytis ⁊ pfectis ꝓuinciaꝝ corã se: ut ostenderet diuitias glorie regni sui: ac magnitudinẽ atq; iactãtiã potẽtie sue multo tpe: cẽtum uidelz ⁊ octogita dieb⁹. Cũq; iplerent dies cõuiuij: inuitauit oẽm pplm q̃ iuer⁹ ẽ in susis a maximo usq; ad minimũ: ⁊ iussit septẽ dieb⁹ cõuiuiũ ꝓparari i uestibulo horti ⁊ nemoris: qõ regio cl'tu ⁊ mãu ꝓsitũ erat. Et pẽdebãt ex õi pte tẽtõia aerei coloris ⁊ carbasini ac hiacynthini: sustẽtata funib⁹ byssinis atq; purpureis qui eburneis circulis inserti erãt ⁊ columnis marmoreis fulciebãt. Lectuli q̃z aurei et argẽtei sup pauimẽtum smeragdino ⁊ pario stratũ lapide dispositi erãt: qõ mira uarietate pictura õcorabat. Bibebãt aũt q̃ iuitati erãt aureis poculis: ⁊ alys atq; alys uasibi iferebãt. Vinũ q̃z ut magnificẽtia regia dignuz erat: abũdans ⁊ ꝑcipuuz ponebat. Nec erat q̃ nolẽtes cogẽt ad bibẽdũ: sz sicut rex statuerat ꝓponẽs mẽsis singulos de piscipib⁹ suis: ut sumẽt unusq;sq; quod uellet. Vasthi q̃z regina fecit ꝓuinũ feminaꝝ ĩ palatio: ubi rex assuer⁹ manẽ ꝓsueuerat. Itaq; die septimo cũ rex eẽt hilarior ⁊ p⁹ nimiam potionẽ icaluisset mero ꝑcepit maumam ⁊ baçarba ⁊ arbona ⁊ bagarba ⁊ abgarba et çarath ⁊ carchas septẽ eunuchis: q̃ i ꝓspectu ei⁹ mĩstrabãt: ut introducerẽt reginã uasthi corã rege posito sup caput ei⁹ diadema te: ut oñderet cũctis pplis ⁊ ꝓcipib⁹ eius pulchritudinẽ. Erat.n. pulchra ualdo. Que renuit: ⁊ ad regẽ ĩpiũ qõ ꝑ eunuchos mãda uerat uenire cõtẽpsit. Vñ irat⁹ rex ⁊ nimio furore succensus: introgauit sapiẽtes q̃ ex more regio semper ei aderant: ⁊ illoꝝ facie bat cũcta cõsilio scientiũ leges ac iura maiorũ: erãt aũt ꝓmi ⁊ ꝓximi charsena ⁊ çethar ⁊ admatha ⁊ tharsis ⁊ mares ⁊ marsana ⁊ mamucha septẽ duces ꝑsarũ atq; medorũ: qui uidebant faciẽ regis ⁊ ꝓmi p⁹ eũ residere soliti erant: cui sine uasthi regina subiaceret: que assueri regis iperiũ qõ per eunuchos mandauerat: facere noluisset. Rñditq; mamucha audiẽte rege atq; pricipib⁹: non solũ regez lesit regina uasthi: sz ones pplos ⁊ principes q̃ sunt in cũctis ꝓuincys regis assueri. Egredietur.n. fmo regie ad oes mulieres: ut cõtẽnant uiros suos ⁊ dicant: Rex assuer⁹ iussit ut regina uasthi intraret ad eum: ⁊ illa noluit: atq; hoc exemplo oes

principũ cõiuges persaꝝ atq; medorũ par uipendẽt imperia maritorũ. Vñ regi iusta ẽ idignatio. Si tibi placet egrediat edictũ a facie tua: ⁊ scribat iuxta legẽ psaꝝ atq; medoꝝ: quã preterire illicituz ẽ: ut neq; ultra uasthi ingrediat ad regẽ: sz regnũ illi⁹ altera q̃ melior ẽ illa accipiat. Et hoc i õe qõ latissimũ ẽ ꝓuinciaꝝ tuaꝝ diuulget iperium: ⁊ cũcte uxores tã maioꝝ q̃ minorũ deferant maritis suis honorẽ. ꝓplacuit cõsiliũ ei⁹ regi ⁊ pricipib⁹: fecitq; iuxta ꝓsiliũ mamucha ⁊ misit epistas ad uniuersas ꝓuincias regni sui: ut q̃q; gẽs audire ⁊ legẽ poterat diuersis linguis ⁊ lĩis: cẽ uiros principes ac maiores in domib⁹ suis: ⁊ hoc ꝑ cũctos pplos diuulgari.

.II.

His itaq; gestis postq̃ regi assueri indignatio deferbuerat: recordat⁹ ẽ uasthi que fecisset l'q̃ passa cẽt: dixerũtq; pueri regis ac mistri regis ei⁹. Querant regi puelle uirgines ac speciose: ⁊ mittãt qui cõsidẽnt ꝑ uniuersas ꝓuincias puellas speciosas ⁊ uirgines: ⁊ adducãt eas ad ciuitatẽ susan: ⁊ tradant i domũ feminaꝝ sub manu egei eunuchi q̃ ẽ ꝓpositus ⁊ custos mlieꝝ regiarũ: et accipiãt mũdũ mulierẽ ⁊ cetera ad usus necessaria. Et q̃cũq; ĩt oes oculi regi placuerit: ipsa regnet pro uasthi. Placuit fmo regi: ⁊ ita ut suggesserãt iussit fieri. Erat uir iude⁹ in susis ciuitate: uocabulo mardoche⁹ filius iair filij semei filij cis ỏ stirpe gemini: q̃ trãslatus fuerat de irlm: eo tpe q̃ iechoniam rex iuda nabuchodonosor rex babylõis trãstulerat: q̃ fuit nutrix filie frãs sui edisse q̃ alto noie uocabat hester: ⁊ utrũq; parẽtem amiserat plebra nimis ⁊ decora facie. Mõ tuisq; pie ei⁹ ac mãe mardocheus sibi eam adoptauit in filiã. Cũq; perebruisset regi ĩpiũ: ⁊ iuxta mãdatũ illi⁹ mlte pulchre ẽgines adducẽt susan: ⁊ egeo tradẽtur eunucho: hester q̃z int cetas puellas ei tradita ẽ: ut fuaret i nũero feminaꝝ. Que placuit ei: ⁊ iuenit gram i cõspectu illi⁹. Et ꝑcepit eunucho ut acceleraret mũdũ mlierẽ: ⁊ traderet ei ptes suas septẽ puellas speciosissimas de domo regis: ⁊ tã ipsaz q̃ pedisseq̃s ei⁹ ornaret atq; excoleret. Que noluit indicare ei pplm ⁊ pũaz suã. Mardocheus.n. ꝑcepat ei: ut de hac re oio reticeret: q̃ õabulabat q̃tidie añ uestibulũ dom⁹ i q̃ electe ẽgines fuabãt: curã agẽs salutis hester: ⁊ scire uolẽs q̃d ei accidẽt. Cuz autem uenisset

tempus singulaꝛ p ordinẽ puellaꝛ: ut itra-
rent ad regẽ: expleti ōib⁹ q̃ ad cultũ mulie-
brẽ ptinebãt. mẽsis duodecim⁹ vtebat: ita
dũtaxat ut sex mẽsib⁹ oleo ungerent̃ myrti
no: ⁊ alijs sex q̃busdã pigmẽtis ⁊ aromati-
b⁹ utẽnt. Ingrediẽtesq; ad regẽ: q̃cq̃d postu
lasset ad ornatũ ptinẽs accipiebãt: ⁊ ut eis
placuerat cõposite de triclinio feminaꝛ ad
ẽg̃ cubiculũ trãsiebãt. Et q̃ itrauerat uespe
egrediebaṫ mane: atq; inde in secũdas edes
deducebãt que sub manu saſagazi eunuchi
erant: q̃ pcubinis regis pſidebat: nec hẽbat
pꝛatẽ ad regem ultra redeundi nisi uoluiſſ;
rex: ⁊ eã uenire iuſſiſſet ex noie. Euoluto ãt
tpe per ordinem: iſtabat dies q̃ hester filia
abiahil fris mardochei: quã sibi adoptaue-
rat i filiã debẽt itrare ad regẽ. Que ñ q̃siuit
muliebrẽ cultũ: ſ; q̃cũq; uoluit egeus eunu
chus custos v̊ginũ: hec ei ad ornatũ dedit.
Erat.n. formosa ualde ⁊ icredibili pulchri
tudine: õiuꝫ oculis gratiosa ⁊ amabilis ui
debaṫ. Ducta ẽ itaq; ad cubiculũ regis assu
eri mẽse decimo q̃ uocaṫ thebeth septio ãno
regni ei⁹: ⁊ adamauit eã rex pl⁹ q̃ oes mulie
res: hũitq; gr̃iam ⁊ miam corã eo sup õnes
mulieres: ⁊ posuit diadema regni in capite
eius: fecitq; eã regnare in loco uaſthi. Et iuſ
sit cõuiuiũ p̃parari pmagnificũ cũctis p̃n
cipibus ⁊ seruis suis: p cõiũctiõe ⁊ nuptijs
hester. Et dedit req̃ẽ uniu̇sis ꝓuincijs: ac do
na largit⁹ ẽ iuxta magnificẽtiã p̃ncipalẽ. Cũ
q; ⁊ secũdo q̃rerentuꝫ uirgies: ⁊ ꝓgregarẽt:
mardoche⁹ manebat ad ianuã regis: necdũ
pdiderat hester pt̃iam ⁊ ppl;ꝫ suũ iuxta mã
datũ ei⁹. Quicq̃d.n. ille pcipiebat: obserua
bat hester: ⁊ ita cũcta faciebat ut eo tpe so
lita erat q̃ eã puellã nutriebat. Eo igr̃ tpe q̃
mardoche⁹ ad regis ianuã morabaṫ: irati sũ
bagathan ⁊ thares duo eunuchi regis: qui
ianitores erant: ⁊ i pmo palatij limine resi-
debãt: uoluerũtq; iſurgẽ i regẽ ⁊ occidere e
uꝫ. Q̃ mardocheũ nõ latuit. Statiq; nun
ciauit regine hester: ⁊ illa regi ex noie mar-
dochei q̃ ad se rẽ detulerat. Quesitũ ẽ ⁊ in-
ventũ: ⁊ appensus ẽ uterq; eoꝝ i patibulo.
Et iuſſit rex ut i libro memoriali scribẽt: ut
pro uita sua aliq̃d repẽsaret ei. Mãdatũq;
ẽ hist̃ijs: ⁊ annalibus traditũ corã rege.

.III.

POst hec rex assuerus exaltauit aman
filiũ amadathi: qui erat ọ stirpe agag
⁊ posuit soliuꝫ ei⁹ sup õnes principes quos
habebat. Cũctiq; fui regis q̃ i foribus pala
tij vſabant: flectebãt genua: ⁊ adorabant a-
man. Sic.n. pcepat eis ipatõ. Sol⁹ mardo
cheus non flectebat genu: neq; adorabat e-
uꝫ. Cui dixerũt pueri regi q̃ ad fores palatij
residebãt: Cur pret̃ ceteros non obſuas man
datuꝫ regis: Cũq; hoc crebri⁹ dicẽt: ⁊ ille
nollet audire: nũciauerũt aman scire cupiẽ
tes utrũ pseueraret i sñia. Dixerat.n. eis se
eẽ iudeũ. Q̃ ọ cũ audiſſ; aman: ⁊ expimẽto
ꝓbasset: q⁹ mardoche⁹ ñ sibi flecteret genu
nec se adoraret: iratus est ualde: ⁊ p nihilo
duxit i unũ mardocheũ mittẽ manus suaſ.
audierat.n. q⁹ eẽt gentis iudee: magiſq; uo-
luit õem iudeoꝝ q̃ erat i regno assueri pdẽ
nationẽ. Mense pmo cui⁹ uocabulũ nisan
anno duodecio regni assueri: missa ẽ sors i
urnã q̃ hebraice dr̃ phur: corã amã q̃ die et
q̃ mense gens iudeoꝝ deberet itfici: ⁊ exiuit
mensis duodecim⁹ q̃ uocaṫ adar: Dixitq; a
man regi assuero: Est ppl;us p õnes ꝓuicias
ẽgni tui dispſus ⁊ a se mutuo sepaṫ: nouis
utens legib⁹ ⁊ cerimonijs insup ⁊ regi scita
pt̃enens. Et optime nosti: q⁹ no expediat re
gno tuo ut insoleſcat p lñiam. Si tibi placꝫ
ọcerne ut pereat: ⁊ decẽ milia talẽtoꝝ appẽ
dam arcarijs gaẽ tue. Tulit rex ãnulum
q̃ utebaṫ de manu sua: ⁊ ọdit eũ aman filio
amadathi de pgenie agag hosti iudeoꝝ: di-
xitq; ad eũ. Argẽtũ q̃ ọ tu polliceris tuũ sit:
de ppl;o age q̃ ọ ẽ placet. Vocatiq; ſt scribe
regis ñse pmo nisan ẽtiadecia die eiusdẽ ñ
sis: ⁊ scriptũ ẽ ut iuſſerat aman ad õnes sa
trapas regi ⁊ iudices ꝓuiciaꝝ diuersarũq;
gentiũ: ut q̃q; gẽs legẽ poterat ⁊ audire pro
uarietate linguaꝝ ex noie regi assueri: ⁊ lie
signate ipsi⁹ ãnulo misse sũt p cursores regi
ad uniuersas ꝓuincias: ut occiderẽt atq; ọ-
lerẽt ões iudeos a puero usq; ad senẽ: puu-
los ⁊ mlies uno die. hoc ẽ ẽtiodecimo ñsis
duodecimi: q̃ uocaṫ adar: ⁊ bona eoꝝ diri-
perẽt. Summa ãt epl;aꝝ hec fuit: ut ões ꝓuin
cie scirẽt ⁊ parazẽt se ad pdictã diẽ. Festina-
bãt cursores q̃ missi erãt regi iperiũ expleti.
Statiq; in susis pepẽdit edicti: rege ⁊ amã
celebrante cõuiuiũ: ⁊ cũctis iudeis qui i ur
be erant flentibus.

.IIII.

QVe cũm audiſſet mardocheus: scidit
uestimenta sua: ⁊ indutus est sacco
spargens cinerem capiti: ⁊ in platea medie
ciuitatis uoce magna clamabat ostendens

amaritudinē ālī suī: ⁊ hoc eiulatu usq; ad fores palatij gradiēs. Nō.n.erat licitū idutū sacco aulā regis itrare. Jn oīb' q̄q; puincijs oppidis ac locis: ad q̄ crudele regis dogma puenerat: plāct' ig̃es erat apō iudeos: ieiunijū ululat' ⁊ flet' sacco ⁊ cinere multis ꝓ stratu utēt'. Jngressē āt sunt puelle hester ⁊ eunuchi: nunciauerūtq; ei. Qō audiens cōsternata ē ⁊ uestē misit ut ablato sacco i dueret eā. Quā accipe noluit. Accitoq; athach eunucho quē rex mīstrū ei dederat: p̄cepit ut iret ad mardocheū ⁊ discēt ab eo cur hoc faceret. Egressusq; athach iuit ad mardocheū: ⁊ inuenit eū stātez i platea ciuitatis añ ostiū palatij. Qui idicauit ei oia q̄ acciderāt: quo amā ꝓmisisse ut i thesauros regl ꝓ iudeoꝝ nece iferret argētū: exemplar q̄q; edicti qō p̄debat in susis dedit ei: ut regine oñdēt: ⁊ monēt eā ut itraret ad regem: et deprecaret eū ꝓ pplo suo. Regressus athach nūciauit hester oia q̄ mardoche' dixerat. Que rīndit ei: ⁊ iussit ut dicēt mardocheo. Oēs fuī regis ⁊ cūcte q̄ sub ditiōe ei' sunt nosti, puīcie: q̄ siue uir siue mulier nō uocat': interī' atriū regis itrauit: absq; ulla cōtatiōe stati interficiatur: nisi forte rex aureā v̄gā ad eū tetēderit ꝓ signo clemētie: atq; ita possit uiuē. Ego igī quō ad regē itrare potero: q̄ triginta iā dieb' nō sū uocata ad eum? Qō cū audisset mardocheus: rursū māda uit hester dicēs: Ne putes: q̄ aīam tuaz tm̄ libēs: qz i domo regl es ꝓ cūctis iudeis. Si .n. nūc siluerīs: p aliā occasionē liberabūt iudei: ⁊ tu dom' pīis tui pibit. Et q̄s nouit utrū iccirco ad ẽgnū ueneri: ut i tali tpe pareri. Rursūq; hester hec mardacheo māda uit: Uade ⁊ cōgrega oēs iudeos q̄s in susis repperer': ⁊ orate ꝓ me. Nō cōedet ⁊ nō bibet' trib' dieb' ⁊ tb' noctib': ⁊ ego cū ācillis meis sīr ieiunabo: ⁊ tūc ingrediar ad regē: ꝓtra legē faciēs nō uocata: tradēsq; me morti ⁊ piculo. Juit itaq; mardoche' ⁊ fecit oia q̄ hester p̄cepat. ¶ .V.

Die ātīo induta ē hester regalib' uestimētis: et stetit i atrio domus regie qō erat iteri' ꝓtra basilicā regis. At ille sedebat super solū suū i ꝓsistorio palatij cōtra hostiū dom'. Cūq; uidisset hester reginā stātē placuit oculis ei': ⁊ extēdit ꝓtra eā v̄gā auream quā tenebat mānu. Que accedēs osculata ē summitatē uirge ei': dixitq; ad eaz rex: Quid uis hester regina? Que est petitio tua? Etiā si dimidiā ptē regni petieri: dabit tibi. At illa rndit: Si ig̃i placet obsecro ut uenias ad me hodie et aman tecū ad ꝓuiuiū qō parauī. Statiq; rex: uocate iḡt cito aman ut hester obediat uolūtati. Uenerūt itaq; rex et aman ad cōuiuiū qō eis regina parauerat. Dixitq; ei rex: postq̄ uinū bibe rat abūdāt': Quid petis ut det tibi: ⁊ ꝓ q̄ re postulas? Etiā si dimidiā ptē regni mei petieri: impetrabis. Cui rndit hester: Petitio mea ⁊ ꝓces sūt iste. Si iueni i cōspectu regl ḡiam: ⁊ si regi placet ut det mihi qō postlo ⁊ meā ipleat petitionē: uēiat rex ⁊ aman ad cōuiuiū qō paui eis: ⁊ cras aperiā regi uolūtatē meā. Egressus ē itaq; illo die aman letus ⁊ alacer. Cūq; uidisset mardocheū sedentē añ fores palatij: ⁊ ñ solū ñ asurexisse sibi: sz nec motū q̄dez de loco sessionis sue: indignat' ē ualde: ⁊ dissimulata ira reuīsus in domū suā: cōuocauit ad se amicos suos ⁊ zares uxorem suam: ⁊ exposuit illis magnitudinē diuitiaꝝ suaꝝ filiorūq; turbā: et quāta eū gl'ia sup ōes principes ⁊ seruos suos rex eleuasset. Et p' hec ait: Regina q̄q; hester nullū aliū uocauit ad ꝓuiuiū cū rege p̄ me: apud quā etiā cras cū rege p̄sūr' suz. Et cū hec oia hēā nihil me hīe puto q̄diu uidero mardocheū iudeū sedētē añ fores regias. Rnderūtq; ei çares uxor ei' ceteri amici. Jube pari excelsā trabem hñtez altitudinis q̄nq̄gita cubitos: ⁊ dic mane regi ut appendat sup eā mardoche': ⁊ sic ibis cum rege let' ad cōuiuiū. Placuitq; ei cōsiliū: ⁊ iussit excelsā preparari crucem. ¶ .VI.

Nocte illā duxit rex īsomnē: iussitq; sibi afferri historias ⁊ ānales prioꝝ tē poꝝ. Que cū illo pūcte legerēt: uentū ē ad illū locū: ubi scriptum erat quō nunciasset mardocheus insidias bagathan ⁊ thares eunuchoꝝ: regē assuexꝝ iugulare cupientiuz. Qō cū audisset rex ait: Quid pro hac fide honoris ac ꝓmij mardoche' cōsecutus ē? Dixerūtq; ei serui illi' ac mīstri. Nihil oīo mercedis accepit. Statiq; rex: q̄s ē uḡt in atrio? Aman q̄ppe iti' atriuz dom' regie ītrauerat: ut suggereret regi: ⁊ iubēt mardocheū affigi patibulo qō ei fuerat p̄parū. Rndērūt pueri: Aman stat i atrio. Dixitq; rex: ingrediat. Cumq; esset ingressus: ait illi: Quid debet fieri uiro quez rex honorare

desiderat: Cogitans ãt i corde suo aman: ⁊ reputãs q̃ nullũ aliũ rex nisi se uellet honorare: rñdit: Hõ quẽ rex honorare cupit dz idui uestib⁹ regijs: ⁊ ipõi sup equũ q̃ ô sella regi ẽ: ⁊ accipẽ regiũ diadema sup caput suum: ⁊ pm⁹ de regijs pricipib⁹ ac tyrãnis teneat equũ ei⁹: ⁊ p plateã ciuitatis iccdẽs clamet ⁊ dicat: Sic honorabit quẽcũq; rex uoluerit honorãi. Dixitq; ei rex: Festina ⁊ sũpta stola ⁊ eq̃ fac ut locut⁹ es mardocheo iudeo q̃ sedet añ fores palatij. Caue ne q̃cq̃ ô his q̃ locut⁹ es pretermittas. Tulit itaq; amã stolã ⁊ equũ: idutũq; mardocheũ i platea ciuitatis ⁊ ipositũ eq̃ pcedebat atq; clamabat: Hoc honore ꝓdign⁹ ẽ quẽcũq; rex uoluerit honorãi. Reuersusq; ẽ mardocheus ad ianuã palatij: ⁊ aman festinauit ire i domũ suã lugẽs ⁊ opto capite: narrauitq; çares uxori sue ⁊ amici oia q̃ eueniss̃ẽt sibi. Cui rñdẽt sapiẽtes q̃s hẽbat i ꝓsilio ⁊ uxor ei⁹. Si de semie iudeoꝝ ẽ mardocheus ante quẽ cadẽ ceepisti: nõ poteri ei resistẽ: sz cades i cõspectu ei⁹. Adhuc illis loquẽtib⁹ uenerit eunuchi regi: ⁊ cito eũ ad cõuiuiũ qõ regia parauerat: pergere cõpulerũt. ¶ .VII.

Intrauit itaq; rex ⁊ amã: ut bibẽt cũ regina. Dixitq; ei rex etiã ꝙa die postq̃ uino incaluerat: Que ẽ petitio tua hester ut detur tibi: ⁊ qđ uis fieri: Etiam si dimidi ã ptẽ regni mei petieri: ipetrab⁹. Ad quẽ illa rñdit: Si inuẽi gram i oculis tuis o rex ⁊ si placet: dona mihi aiam meã ꝓ q̃ rogo: ⁊ populũ meũ ꝓ q̃ obsecro. Traditi. n. sumus ego ⁊ ppl⁹ me⁹ vt cõteramur: iugulemur: ⁊ peam⁹. Atq; utinã i fuos ⁊ famulas uẽdẽmur: eẽt tolerabile malũ: ⁊ gemẽs tacerem: nũc ãt hostis nõ ẽ cui⁹ crudelitas redũdat i regẽ. Rñdensq; rex assuer⁹ ait: Quis ẽ iste ⁊ cui⁹ potentie: vt hec audeat facẽ? Dixitq; hester: Hostis ⁊ ũmic⁹ nõ pessim⁹ iste ẽ amã. Quod ille audiẽs ilico obstupuit: uultum regi ac regine ferre nõ sustinẽs. Rex aũt iratus surrexit: ⁊ de loco cõuiuij intrauit hortũ arboꝝ cõsitũ. Aman q̃s surrexit ut rogaret hester reginã ꝓ aia sua: intellexit. n. a rege sibi patũ malũ. Qui cũ reuersus eẽt ô horto nemoꝝ cõsito: ⁊ itrasset cõuiuij locũ: repperit aman sup lectũ corruisse i quo iacebat hester ⁊ ait: Etiã reginã uult opprimere me pñte i domo mea. Necdũ ẽbuz de ore regis exierat: ⁊ stati opuerunt faciẽ ei⁹. Dixitq; arbona un⁹ de eunuchis q̃ stabãt i misterio regis: Ecce lignũ qõ parauerat mardocheo: q̃ locutus ẽ ꝓ rege: stat i domo aman hñs altitudinis q̃nq̃gita cubitos. Cui dixit rex: Appendite eũ i eo. Suspẽsus ẽ itaq; amã i patibulo qõ parauerat mardocheo: ⁊ regis ira quieuit. ¶ .VIII.

Die illo dedit rex assuer⁹ hester regine domũ amã aduersarij iudeoꝝ: ⁊ mardoche⁹ igressus ẽ añ faciẽ regi. Cõfessa ẽ. n. ei hester: qõ eẽt pẽu⁹ su⁹. Tulitq; rex ãnulũ quẽ ab aman recipi iusserat: ⁊ tradidit mardocheo. Hester aũt cõstituit mardocheum sup domũ suã. Nec his cõtẽta ꝓcidit ad pedes regis: fleuitq; ⁊ locuta ad eũ orauit ut malicia aman agagite ⁊ machinationes ei⁹ pessimas q̃s excogitauerat ꝓtra iudeos: irrẽt irritas fieri. At ille ex more sceptrũ aureũ ꝓtendit manu: quo signũ clemẽtie monstrabat. Illaq; cõsurgẽs stetit añ eũ: ⁊ ait: Si placet regi: ⁊ si iueni gram i oculis eius: ⁊ depcatio mea nõ ei uidet eẽ ꝓtraria: obsecro ut nouis epl̃is ueteres amã lre isidiatoris ⁊ hosti iudeoꝝ: qb⁹ eos i cũcti regis ꝓuincijs pire ꝓcepat: corrigãt. Quo. n. poto sustinẽ necẽ ⁊ itfectionẽ ppli mei? Rñditq; rex assuer⁹ hester regine ⁊ mardocheo iudeo: Domũ amã cõcessi hester regine: ⁊ ipẽ iussi affigi cruci: q: ausus ẽ manũ mittẽ i iudeos. Scribite ĝ iudeis sicut uobis placet ex regi noie: signates lras ãnulo meo. Hec. n. ꝓsuetudo erat: ut epl̃is q̃ ex regi noie mittebãt: ⁊ illi⁹ ãnulo signate erãt: nẽo audẽt ꝓtradicẽ. Accitisq; scribis ⁊ librarijs regis: erat ãt tps ẽtq; mẽsis q̃ appellat siban: viceſima ⁊ tria illi⁹ die: scripte sũt epl̃e ut mardoche⁹ uoluerat ad iudeos ⁊ ad ꝓncipes ꝓcuratores q̃s ⁊ iudices: q̃ cẽtũ uigitiseptẽ ꝓuincijs ab india usq; ethiopia ꝓsidebãt: ꝓuicie atq; ꝓuicie ppl̃o ⁊ ppl̃o iuxta liguas ⁊ lras suas: ⁊ iudeis: put legẽ poterãt ⁊ audire. Ipseq; epl̃e q̃ ex regi noie mittebãt: annulo illi⁹ obsignate sũt ⁊ misse p ueredarios: q̃ p ões ꝓuincias discurrẽtes: uetes lras nouis nũciis ꝓuerẽt. Quib⁹ ipauit rex: ut ꝓuenirẽt iudeos p singulas ciuitates: ⁊ i unũ ꝓciperent ꝓgregari: ut starẽt p aiab⁹ suis: ⁊ ões iimicos suos cũ cõiugib⁹ ac liberis: ⁊ uniuersis domibus int ficerẽt atq; delerent. Et cõstituta ẽ p omnes prouincias una ultionis dies: id est tertiadecima die mensis duodecimi adar. Sũmaq;

epl'e hec fuit ut i ōib' t'ris ac pplis q̄ regis aſ
ſueri ſubiacebāt ipio; notū fieret patos eē
iudeos ad capiēdā uidictā de hoſtib' ſuis.
Egreſſiq; ſūt uecredarij celeres nūcios pferē
tes: ⁊ edictū regis pepēdit i ſuſis. Mardo-
che' āt de palatio ⁊ ō cōſpectu regis egredi
ēs fulgebat ueſtib' regijs hiacynthinis uiō
lz ⁊ aerinis: coronā aureā portās i capite ⁊
amict' ſerico pallio atq; purpureo. Diſq;
ciuitas exultauit atq; letata ē. Judeis āt no
ua lux oriri uiſa ē: gaudiū honō ⁊ t'pudiū.
Apud ōes pplos urbes atq; puincias q̄cū
q; regū p̄cepta uēiebāt: mira exultatio epu
le atq; cōuiuia ⁊ feſt' dies: in tm ut ples al
t'ius gētis ⁊ ſecte eoꝝ religiōi ⁊ cerimonijs
iungerentur. Grandis. n. cūctos iudaici no
minis terror inaſerat. ¶ .IX.

Itur duodecimi mſ: quē adar uoca
ri añ iā dixim' t'tiadecia die qñ cūctis
iudeis itfectio pabat: ⁊ hoſtes eoꝝ ibiabāt
ſanguini: uerſa uice ſupiores iudei eē cepe
rūt: ⁊ ſe de aduerſarijs uidicare. Cōgregat i
q; ſūt p ſingulas ciuitates ⁊ oppida ⁊ loca:
ut extendēt manū ꝓtra inimicos ⁊ pſecu
tores ſuos. Nulluſq; auſus ē reſiſtē: eo q̄ ō
nes pplos magnitudinis eoꝝ formido pe
netraret. Nā ⁊ puiciaꝝ iudices duces ⁊ p
curatores: ōiſq; dignitas q̄ ſingul' loc ⁊ o
pib' p̄erat: extollebāt iudeos timore mar
dochei: quē p̄cipē eē palatū ⁊ plīmū poſſe
cognouerāt. Fama q̄ nōis ei' creſcebat q̄ti
die: ⁊ p cūctoꝝ ora uolitabat. Itaq; peuſſe
rt iudei inimicos ſuos plaga magna: ⁊ occi
derēt eos: ĩddentes eis q̄ ſibi pauerāt facē:
in tm ut ēt i ſuſis q̄ngētos uiros itficerēt: ex
tra decez filios aman agagite hoſtis iudeo
rū. Quoꝝ iſta ſūt noia: pharſandathan et
delphon ⁊ eſpatha ⁊ phorata ⁊ adalia ⁊ a
ridatha ⁊ ephermeſcha a:iſai ⁊ a:idai ⁊ va
iſatha. Quos cū occidiſſēt: pdas de ſubſtā
tijs eoꝝ agē nolueŕt. Statimq; nūer' eorū
q̄ occiſi erant in ſuſis ad regē relat' ē. Qui
dixit regine: In urbe ſuſis itfeceŕt iudei q̄n
gētos uiros ⁊ alios decē filios aman. Quā
tā putas eos exercē cedē i uniuerſ puicijs?
Quid ultra poſtulas: ⁊ q̄d uis ut fieri iube
am? Cui illa rñdit: Si regi placet: deť pbas
iudeis: ut ſicut feceŕt hodie i ſuſis: ſic ⁊ cras
faciant: ⁊ decē filij amā i patibul' ſuſpēdāt.
Precepit rex ut ita fieret. Statimq; i ſuſis
pepēdit edictū ⁊ decē filij aman ſuſpēſi ſūt.

Cōgregat' q; iudeis q̄rtadecia die mſ adar:
interfecti ſūt i ſuſis treceti uiri: nec eoꝝ ab
illis direpta ſubſtātia ē: ſz ⁊ p ōnes puicias
q̄ ditioni regi ſubiacebāt: p aiab' ius ſtete
rūt iudei: interfect' hoſtib' ac pſecutoribus
ſuis: in tm ut ſeptuagita q̄nq; milia occiſo
rū ipleret: ⁊ null' de ſubſtātijs eoꝝ q̄q; cō
tingeret. Dies aūt t'tiuſdecim' meſis adar:
un' apud ōes itfectionis fuit: ⁊ q̄rtadecima
die cedē deſierūt. Quē cōſtituerūt eē ſolēnē
ut in eo ōi tpe deinceps uacarēt epulis gau
dio atq; cōuiuijs. Erat hi q̄ i urbe ſuſis cedē
exercuerant tertiodecio ⁊ q̄todecio die eiuſ
dez menſis i cede uſati ſūt: q̄ntodecimo aūt
die percutē deſierūt. Et iccirco eidē diez cō
ſtituerūt ſolēnē epulaꝝ atq; letitie. Hi ve:o
iudei qui in oppidis nō mutat' ac vill' mo:a
bant: q̄rtūdecimū diez menſis adar cōuiui
oꝝ ⁊ gaudij decreuerūt: ita ut exultēt i eo
⁊ mittant ſibi mutuo partes epulaꝝ ⁊ cibo
rū. Scripſit itaq; mardoche' oia hec: ⁊ lās
cōp̄hensa miſit ad iudeos q̄ i ōib' regi puí
cijs morabant: tā i uicino poſiti q̄ pcul: ut
quartādecimā ⁊ q̄ntādecimā diez mſ adar
pro feſtis ſuſciperēt: ⁊ reuertente ſēp anno
ſolēni celebrarēt honore: q: i ipſis dieb' ſe
ultri ſunt iudei de inimicis ſuis: ⁊ luct' atq;
triſtitia i hilaritatez gaudiūq; cōuerſi ſūt:
eēntq; dies iſti epulaꝝ atz letitie: ⁊ mittēnt
ſibi inuicez ciboꝝ ptes: ⁊ paupib' munuſcu
la largirent. Suſceperūtq; iudei i ſolēnez ri
tuz cuncta q̄ eo tpe face:e ceperāt: ⁊ q̄ mar
doche' lās facienda mādauerat. Aman. n.
filj' amadathi ſtirpis agag hoſtis ⁊ adu:ſa
rius iudeoꝝ cogitauit ꝓtra eos malū: ut oc
cideret illos atz deleret: ⁊ miſit phur q̄ nā
lingua vtē i ſortez: ⁊ poſtea ingreſſa eſt he
ſter ad regez obſecrans: ut conat' eius lās
regis irriti fierent: ⁊ malū q̄ cōtra iudeos
cogitauerat: reuerteret in caput ei'. Penq;
⁊ ipſū ⁊ filios ei' affixerūt cruci: atq; ex illo
tpe dies iſti appellati phurim id eſt ſortiū:
eo q̄ phur id eſt ſors in urnaz miſſa fuerit.
Et cūcta q̄ geſta ſunt: epl'e id eſt libri huius
uolumine cōtinent: q̄q; ſuſtinuerunt: ⁊ q̄ ō
ceps imutata ſūt: ſuſceperūt iudei ſi ſe ⁊ ſe
men ſuū: ⁊ ſup cūctos q̄ religioni eoꝝ uolu
erūt copulari: ut nulli liceat duos hos dies
abſq; ſolēnitate trāſigere: q̄s ſcriptura teſta
t: ⁊ ceťa expetūt tpa ānis ſibi iugiť ſucceđē
tib'. Iſti ſūt dies q̄s nulla unq̄ delebit obli
uio: ⁊ p ſingulas generationes cūcte i toto

orbe puicie celebrabūt: nec ē ulla ciuitas in q̄ dies phuri. i. sortiū nō obſuēt a iudeis: et ab eoz pgenie q̄ his cerimoniis obligata ē. Scripſeritq; hester regia filia abiahil z mardoche iudeꝰ etiā ſecundaz epl̄am: ut ōi ſtudio dies iſta ſolēnis ſāciret i poſterū. Et miſerūt ad ōes iudeos q̄ i cētū uigitiſeptez puicijs regis aſſueri vſabāt: ut hīent pacem z ſuſciperent vitatez: obſuātes dies ſortiū z ſuo tpe cū gaudio celebrarent: ſicē cōſtituerāt mardocheꝰ z hester. Et illi obſuanda ſuſceperūt a ſe z a ſemie ſuo ieiūia atq; clamores z ſortiū dies: z oia q̄ libri huꝰ q̄ uocat hester hiſtoria cōtinēt. ¶ .X.

Rex vo aſſueꝰ ōem trā z cūctas marī inſulas fecit tributarias: cuꝰ fortitudo z ipiuz z dignitas atq; ſublimitas qua exaltauit mardocheū: ſcripta ſūt i libri medoz atq; pſazuz: z quō mardocheꝰ iudaici generis ſus a rege aſſuero fuerit: z magnuſ apud iudeos z acceptabil' plebi ſūm ſuoz: q̄rens bona pp̄lo ſuo: z loquēs ea q̄ ad pacez ſeminis ſui ptinerent. Que hīt i hebreo plena fide exp̄ſſi: hec ār q̄ ſequūt ſcripta reperi i editōe uulgata: q̄ greco z lingua z liis cōtinent: z interp̄ finez libri hoc cap'm ſerebat: qō iuxta cōſuetudinez nām obelo. i. ueru pnotauiꝰ. Dixitq; mardocheus: A deo facta ſūt iſta. Recordat' ſū ſōnū qō uidera: hec eadē ſignificātis: nec eoz q̄cq̄ irriti fuit. Parꝰ fons q̄ creuit i fluuiū z i lucē ſolēq; puerſus eſt: z i aq̄s plīmas redundauit: heſter eſt: quaz rex accepit uxorez: z uoluit eē reginā. Duo ār dracones: ego ſum z amā. Gētes q̄ puenerāt: hi ſūt q̄ conati ſūt delē nomē iudeoz. Gens ār mea iſrl'ē q̄ clamauit ad dñm: z ſaluum fecit pp̄lum ſuū: liberauitq; nos ab ōib' malis: z fecit ſigna magna atq; portēta it' gētes: z duas ſortes eē ꝓcepit unā pp̄li dei z alterā cunctaz gētiuz. Veniteq; utraq; ſors iſtatutū ex illo iam tpe corā deo uniuerſis gētib': z recordat' ē dñus pp̄li ſui: ac miſit' hēditatis ſue. Et obſuabunt dies iſti i menſe adar q̄rtadecia et q̄ntadecima die eiuſdē menſis: cū ōi ſtudio z gaudio i unū cetū pp̄li congregati: i cunctas deinceps generationes pp̄li iſrael.

¶ .XI.

Anno q̄rto regnātib' ptholomeo z cleopatra attulerūt doſithe' qui ſe ſacerdotē z leuitici generi ferebat: z ptholomeꝰ filiuſ eiꝰ hanc epl̄am phurim: quā dixerūt interpretatū eē lyſimacuz ptholomei filiū i ir'lm. Hoc q̄z principiū erat in editione uulgata: qō nec i hebreo nec apud ullū fertur interpretum. Anno ſecundo regnāte artaxerxe maximo prima die niſan: uidit ſomniuz mardocheꝰ filꝰ iaheri filij ſemei filij cis de tbu bēiamī: hō iudeꝰ q̄ habitabat i vrbe ſuſis uir magnꝰ z inter prios aule regie. Erat ār de eo numero captiuorū q̄s trāſtulerat nabuchodonoſoꝛ rex babylonis de ir'lm cum iechonia rege iuda: z hoc eiꝰ ſōniū fuit: Ap parueruꝰ uoces z tumultꝰ tonitrua z terre motꝰ z cōturbatio ſup trā: z ecce duo dracones magni paratiq; ꝓtra ſe i p̄liū: ad q̄ū clamorē cuncte cōcitate ſūt nationes: ut pugnarēt cōtra gētē iuſtorū. Fuitq; dies illa tenebraz z diſcriminis tb'latiōis z angustie: z ingēs formido ſup trā. Cōturbataq; eſt gēs iuſtorū timētiū mala ſua z ꝓparata ad mortē. Clamaueruntq; ad deū: z illis uociferantib': fons paruꝰ creuit i fluuiū maximū z in aq̄s plīmas redūdauit. Lux z ſol ortuſ ē: z humiles exaltati ſūt: z deuorauerūt inclytos. Qō cū uidiſſz mardocheꝰ z ſurrexiſſet de ſtratu: cogitabat q̄d deꝰ facē uellet: z fixū hēbat i aio: ſcire cupiēs q̄d ſignificaret ſomnium. ¶ .XII.

Morabat ār eo tpe i aula regē cū bagatha z thara eunuchis regis: q̄ ianitores erāt palatij. Cūq; intellexiſſet cogitationes eoz z curas diligēti' puidiſſet: didicit q̄ conarēt i regē artaxerxem manꝰ mittere: z nūciauit ſup eo regi. Qui de utroq; hita q̄one: confeſſos iuſſit duci ad mōtē. Rex ār qō geſtū erat ſcripſit i cōmtarijs. Hȝ z mardocheꝰ rei mēoriā liis tradidit. Precepitq; ei rex ut i aula palatij moraret: datis ei p ō latione munerib'. Aman vo filiꝰ amadathi bugeꝰ: erat gl'oſiſſimꝰ corā ige: z uoluit nocē mardocheo z pp̄lo eiꝰ p duob' eunuchis regis qui fuerant interfecti. Ducuſq; phemiū. Que ſequūt i eo loco poſita erant ubi ſcriptū ē i uolumie: z diripuerūt bona l'ſubſtantias eoz. Que in ſola uulgata editiōe reperimus. Epl'e aūt hoc exemplar fuit.

¶ .XIII.

Rex maxim' artaxerxes ab india uſq; ethiopiā centū uigiti ſeptē puinciarū principib' ducib' q̄ eiꝰ imperio ſubiecti ſē ſalutē. Cum plīmis gentibus imperarem: z uniuerſū orbē mee ditioni ſubiugaſſem: volui nequaq̄ abuti potētie magnitudine: ſed

clementia ⁊ lenitate gubernare ſubiectos: ut abſq; ullo terrore uitā ſilentio tranſigentes optata cūctis mortalib⁹ pace fruerētur. Querente ātme a ꝓſiliarijs meis quō poſſet hoc ipleri: un⁹ q̄ ſapientia ⁊ fide ceteros ꝓcellebat: ⁊ erat p⁹ regē ꝑs aman noīe indicauit mihi in toto orbe trāq; ppl̄z eſſe diſpſū: q̄ nouis uteret legib⁹: ⁊ ꝓtra oīū gētiuz ꝓſuetudinē faciēs: regū iuſſa ꝓtēnēt: ⁊ unīuſq; cōcordiā nationū ſua diſſenſiōe uiolaret. Quō cū didiciſſem⁹: uidētes unā gētez ꝛc bellē aduerſus oē hoīū gen⁹ puerſus uri legib⁹: nūſq; iuſſiōib⁹ ꝓtraire: ⁊ turbaī ſubiectaq; nob ꝓuinciaq; pacē atq; cōcordiā: iuſſim⁹ ut q̄ſcūq; aman q̄ ōib⁹ ꝓuinciis ꝓpoſit⁹ ē: ⁊ ꝑus a rege ⁊ quem pēis loco colimus monſtrauerit: cū ꝓlibus ac liberis deleant⁹ ab⁹ mici ſuis: nulluſq; eoz miſeat q̄rtadecima die duodecimi mēſis adar ānī pñtis: ut nefarij hoies uno die ad inferos deſcēdentes reddāt ipio nō pacē: quā turbauerāt. Huc uſq; exemplar epl̄e. Que ſequūt poſt eum locū: ſcripta reperi: ubi legit: pgēſq; mardocheus fec oia q̄ ei mādauerat heſter: nec tñ hūt i hebraico: ⁊ apō nullū penitus ferūt ī ꝓtū. Mardocheus āt deꝓcat⁹ ē dñm: mēor oīuz opez ei⁹ ⁊ dixit: Dñe dñe rex ōipotens i ditōe. n. tua cūcta ſt̄ poſita: ⁊ nō ē q̄ poſſit tue reſiſtere uolūtati: ſi ꝺ̄creueri ſaluaī iſrl̄. Tu feciſti celū ⁊ trā: ⁊ q̄cq̄d celi ābitu ꝓtēt: dñs oīum es: nec ē qui reſiſtat maieſtati tue. Cūcta noſti: ⁊ ſcis q: non ꝑ ſuperbia ⁊ cō tumelia ⁊ aliqua gl̄ie cupiditate feceī hoc: ut nō adorarē aman ſupbiſſimū: libēl̄. n. ꝑ ſalute iſrl̄ ēt ueſtigia pedum ei⁹ deoſculari parat⁹ eēm: ſz timui ne honorē dei mei trāſferrez ad hoiem: ⁊ ne quēq̄ adorarē excepto deo meo. Et nūc dñe rex de⁹ abraā: miſere ppl̄i tui: q: uolūt nos ínimici nī perdeī: ⁊ hereditatē tuam delere. Ne deſpicias ptē tuā quā redemiſti de egypto. Exaudi depreationē meā: ⁊ ꝓpiti⁹ eſto ſorti ⁊ funiculo tuo: ⁊ cōuerte luctū nr̄m in gaudiū: ut uiuētes laudem⁹ nomē tuū dñe: ⁊ ne claudas ora te canentium. Hiis ōz iſrl̄ pari mēte ⁊ obſecratione clamauit ad dñm: eo q̄ eis certa mors impenderet. ¶ .XIIII.

Heſter ād regina cōfugit ad dñz: pauēs piculum qō iminebat. Cūq; depoſuiſſet ueſtes regias: fletib⁹ ⁊ luctui apta indumenta ſuſcepit: ⁊ ꝓ unguentis uarijs cinere ⁊ ſtercore ipleuit caput: ⁊ corp⁹ ſuū hūlliauit ieiunijs: oīaq; loca in q̄b⁹ antea letari cō ſueuerat: criniū laceratiōe cōpleuit. Et deꝓcabat dñm deū iſrl̄ dicēs: Dñe mi q̄ rex nī es ſol⁹: adiuua me ſolitariā: ⁊ cui⁹ preter te null⁹ ē auxiliator alius. Periclz meū i manibus meis ē. Audiui a pīe meo: q⁹ tu dñe tuliſſes iſrl̄ ō cūctis gentib⁹: ⁊ pēs nīos ex ōib⁹ retro maiorib⁹ ſuis: ut poſſideres hēditatē ſēpit̄nā: feciſtiq; eis ſicut locut⁹ es. Precauim⁹ in cōſpectu tuo: ⁊ iccirco tradidiſti nos in man⁹ inimicoz nīoz. Coluim⁹. n. ō⁹ eoz. Juſt⁹ es dñe. Et nūc nō eis ſufficit: q⁹ duriſſima nos oppmūt ſuiture: ſz robur manuū ſuaz idoloz potētie deputātes uolunt tua mutare ꝓmiſſa: ⁊ delē hēditatē tuaz: ⁊ claudē ora laudantiū te: atq; extinguē gl̄iaz tēpli ⁊ altaī tui: ut apiāt ora gētiū et laudēt idoloz fortitudinē: ⁊ ꝓdicent carnalē regē i ſēpit̄nū. Ne tradas dñe ſceptrū tuū his q̄ non ſt̄: ne rideāt ad ruinā nr̄am: ſz cōuerte cōſiliū eoz ſup eos: ⁊ cū q̄ i nos cepit ſeuire diſpde. Memēto dñe ⁊ oñde te nob⁹ i tpe tribulatiōis nr̄e: ⁊ da mihi fiduciā dñe rex deorū ⁊ uniuerſe poteſtatis: tribue ſermonē cōpoſitū i ore meo i cōſpectu leonis: ⁊ trāſfer cor illi⁹ i odiū hoſtis nr̄i: ut ⁊ ipſe pereat: ⁊ ceteī q̄ ei cōſentiunt. Nos āt libera i mānu tua: ⁊ adiuua me nullū aliud auxiliū hñtē niſi te dñe: q̄ hēs oium ſciaz: ⁊ noſti q: oderiz gl̄iam iniq̄tū: ⁊ deteſter cubile icircūciſoz: ⁊ ōis alienigene. Tu ſcis neceſſitatez meā: q⁹ abominer ſignū ſupbie ⁊ gl̄ie mee: q̄b ē caput meū i diebus oſtētationis mee: ⁊ deteſter illud q̄ſi pānū mēſtruate: ⁊ nō portē in dieb⁹ ſilētij mei: ⁊ q⁹ non comederī i mſa aman: nec mihi placuerit cōuiuiū regis: ⁊ non biberī uinū libaminū: ⁊ nunq⁹ letata ſit ācilla tua ex q̄ huc trāſlata ſū uſq; i pñtē diē: niſi i te dñe de⁹ abraā. Deus fortis ſup ōes exaudi uocē eoz q̄ nullā aliā ſpē hñt: ⁊ libera nos de mānu iniquoz: ⁊ erue me a timore meo. Hec q̄z addita reperi in editione vulgata. ¶ .XV.

Et mandauit ei haud dubiuz q̄n heſter mardoche⁹: ut igrederet ad regez: ⁊ rogaret ꝓ ppl̄o ſuo ⁊ ꝓ pīa ſua. Memorare iq̄t dierū humilitatis tue: quō nutrita ſis in manu mea: q: aman ſecundus a rege locutus ē ꝓtra nos i mortē: ⁊ tu inuoca dñz: ⁊ loq̄re regi pro nobis: ⁊ liba nos ō morte

Necnon ⁊ ista que subdita sunt: i editione uulgata reperi. Die aũt tertio deposuit uestimẽta ornat⁹ sui: ⁊ circũdata est glia sua. Cumq; regio fulgeret hitu: ⁊ inuocasset oiũ rectorem ⁊ saluatorem deũ: assũpsit duas famulas: ⁊ sup unã q̃dẽ initebat: q̃si p̃ delitijs ⁊ nimia tenecitudine corp⁹ suũ ferre ñ sustinẽs: alta ãt famula ꝛ seq̃bat dñam: defluẽtia i humũ idumenta sustẽtãs. Ipsa ãt roseo colore multũ pfusa: ⁊ gratis ac nitenti b⁹ oculi tristẽ celabat aiam ⁊ nimio timore ꝓtractũ. Ingressa igr̃ cucta p ordinẽ hostia: stetit ꝓtra regẽ: ubi ille residebat sup soliuz regni sui: indut⁹ uestib⁹ regijs auroq; fulgẽs ⁊ preciosis lapidib⁹: eratq; ẽribil' aspectu. Cũq; eleuasset faciẽ ⁊ ardẽtib⁹ oculi furorez pectoris indicasset: regina corruit: ⁊ i pallorẽ colore mutato lassũ sup ãcillulã reclinauit caput. Cõuertitq; de⁹ spm regis in mãsuetudinẽ: ⁊ festin⁹ ac metuẽs exiliuit de solio ⁊ sustẽtãs eã ulnis suis donec rediret ad se his ỽbis blãdiebat: Quid hẽs hester: Ego sũ fr̃ tu⁹: noli metuẽ. Nõ morieris. Non.n. pte: sz̃ p oĩb⁹ hec lex ꝓstituta ẽ. Accede igr̃ et tange sceptrũ. Cũq; illa reticeret: tulit aurez uirgã: ⁊ posuit sup collũ ei⁹: ⁊ osculat⁹ est eã: ⁊ ait: Cur mihi non loq̃ris? Que ñdit: Vidi te dñe q̃si angelũ dei: ⁊ cõturbatũ est cor meũ p timore glie tue. Valde.n. mirabilis es dñe: ⁊ facies tua plena ẽ gr̃arũ. Cũq; loq̃reꝛ: ursus corruit: ⁊ pene exanimata ẽ. Rex aũt turbabat: ⁊ oẽs ministri ei⁹ ꝓsolabãt eũ. Exẽplar epl'e ꝛeg artaxerxis quaz p iudeis ad totas regni sui puincias misit: qõ ⁊ ipsum i hebraico uolumie non habetur.

.XVI.

Rex magn⁹ artaxerxes ab india usq; ethiopiã cẽtũ uigitiseptẽ puiciarũ duc⁹ ac ꝓncipib⁹ q̃ nr̃e iussioni obediũt: salutẽ dic. Mti bonitate pricipũ ⁊ honore q̃ i eos collat⁹ ẽ: abusi sunt in superbiã: ⁊ nõ solũ subiectos regib⁹ nitũt oppmẽ: sz̃ datam sibi gliam non ferentes in ipsos q̃ dederunt moliunt insidias. Nec cõtenti sũt gias non agẽ beneficijs: ⁊ humanitat⁹ i se iura uiolare: sed dei q̃z cucta cernentis arbitrãt se posse fugere sniaz. Et in tm̃ uesanie prupeꝛũt: ut eos q̃ credita sibi officia diligent obseruãt: ⁊ ita cucta agũt: ut oiuz laude digni sint mdacioꝛ cultor⁹ conãt subuertere dũ aures principum simplices ex sua natura alios estimantes: callida fraude decipiũt. Que res ⁊ ex ueterib⁹ ꝓbat historijs: ⁊ ex his q̃ gerunt q̃tidie: quo malis quorũdã suggestionib⁹ ꝛe gũ studia deprauẽt. Cñ ꝓuidendũ ẽ paci oĩum ꝓuiciaꝛ. Nec putare debetis si diuersa iubeam⁹ ex ãi nr̃i uenire leuitate: sz̃ p q̃litate ⁊ necessitate tp̃um: ut reipublice poscit utilitas: ferre snias. Et ut manifest⁹ q̃ dicim⁹ intelligatis: Amã fili⁹ amadathi ⁊ aio ⁊ gẽte macedo: alienusq; a psarũ sanguie ⁊ pietate nr̃iam sua crudelitate cõmaculãs: pegrin⁹ a nobis susceptũ ẽ: ⁊ tãtã in se exptus hũanitatẽ: ut pr̃ nr̃ uocaret: ⁊ adoraret ab oĩb⁹ p⁹ regẽ secũd⁹: qui in tm̃ arꝛogãtie tumoꝛe sublatus ẽ: ut regno priuaꝛ nos nitẽt ⁊ spu. Nam mardocheũ cui⁹ fide ⁊ beneficijs uiuimus ⁊ cõsortem regni nr̃i hester: cum oĩ gente sua nouis quibusdam atq; inauditis machinis expetiuit in mortem: hec cogitãs ut illis interfectis insidiaretur nostre solitudini: ⁊ regnum psarũ transferret in macedonas. Nos autem a pessimo mortaliũ iudeos neci destinatos i nulla penitus culpa reperimus: sed econtrario iustis utentes legibus: ⁊ filios altissimi ⁊ maximi semperq; uiuentis dei: cuius beneficio ⁊ patribus nostris ⁊ nobis regnũ ẽ traditum: ⁊ usq; hodie custodit. Vnde eas litteras quas sub nomine nostro ille direxerat sciat⁹ eẽ irritas. Pro quo scelere ante portas huius urbis id est susis: ⁊ ipse qui machiatus est: ⁊ omnis cognatio eius pendet in patibulis: non nobis sed deo reddente ei quod meruit. Hoc ãt edictũ quod nũc mittim⁹ i cũctis urbibus ꝓpõatur: ut liceat iudeis uti legib⁹ suis: q̃b⁹ debetis eẽ ãminiculo: ut eos qui se ad necẽ eorum parauerant: possint interficere: ttia decima mensis duodecimi q̃ uocatur adar. Hãc.n. die de⁹ oĩpotẽs meroris ⁊ luct⁹ eis ỽtit i gaudiũ. Cñ ⁊ nos int̃ ceteros festos dies hanc hitore diẽ ⁊ celebrate eã cũ oĩ letitia: ut ⁊ in posterũ cognoscat: oẽs q̃ fidelit⁹ psis obediũt: dignã ꝓ fide recipere mercedẽ: q̃ ãt insidiant regno eoꝛ pire ꝓ scelere. Quis aũt puicia ⁊ ciuitas q̃ noluerit solẽnitat⁹ hui⁹ cẽ particeps: gladio ⁊ igne pereat: ⁊ sic õleat: ut non solum hominibus: sed etiam inuia bestijs sit i sempiternum: pro exemplo contẽptus ⁊ inobedientie.

Explicit liber hester

¶ Incipit prologus in Iob secūdum translationem septuaginta.

Ogor p singulos scriptur̄ diuine libros aduersarioꝝ rñdē maledictis: q̄ interp̄tationez meaz rep̄hensionez septuagīta ĩtpretuz criminant̄: quasi non ⁊ apud grecos aq̄la symmach⁹ ⁊ theodotion l' uerbum e uerbo l' sensuz e sēsu l' ex utroq̄z commixtū ⁊ medie tēperatū gen⁹ trāslatiōis exp̄sserint: ⁊ oīa ueteris istrumenti uolumina origenes obel' astericisq̄z distinxerit: q̄s l' additos l' de theodotiōe sūptos translatiōi āti q̄ ĩsuit: ꝓbās ꝺfuisse qꝺ additū ē. Discāt igr̄ obtrectatores mei recipē ĩ toto: qꝺ ĩ ptibus susceperūt: aut interp̄tationē meā cū astericis suis radere. Neq̄z .n. fieri pōt: ut q̄s pl'a intermisisse susceperit: non eosdē ēt in quibusdam errasse fateāt̄: p̄cipue in iob: cui si q̄ sub asterid addita sūt subtraxer: ps maxima detruncabit̄: ⁊ hoc dūtaxat apud grecos. Ceteꝝ apud latinos añ eā translatiōez quā sub asterid ⁊ obel' nup edidim⁹: septigēti ferme aut octingenti v̄sus desunt: ut ꝺcurtat⁹ ⁊ laceratus corrosusq̄z liber feditatem sui publice legentib⁹ p̄beat. Hec aūt trāslatio nullū de veterib⁹ seq̄t̄ intpretez: sz ex ipso hebraico arabicoq̄z sermone ⁊ interduz syro: nunc uerba nunc sensus nunc simul vtrunq̄z resonabit. Obliqu⁹ .n. ēt apꝺ hebreos tot⁹ liber fert̄ ⁊ lubric⁹: ⁊ qꝺ greci rhetores uocāt schematismenos: dū q̄ aliud loq̄t̄: aliud agit. Ut si uel' āguillā uel murenulā strictis tenē manib⁹: quāto fortius p̄sseris: tanto citius elabit̄. Memini me ob itelligētiā hui⁹ uoluminis liddeū quēdā p̄ceptorē q̄ apud hebreos p̄m⁹ hr̄i putabat̄: nō puis redimisse nūmis: cui⁹ doctrina an aliq̄d ꝓfecerim nescio. Hoc unū scio: non potuisse me intpretari: nisi qꝺ añ itellexerā. A pricipio itaq̄z uoluminis usz ad uerba iob: apꝺ hebreos ꝓsa oīo ē. Porro a uerbis iob ĩ q̄b⁹ ait: pereat dies ĩ q̄ nat⁹ sū: ⁊ nox in q̄ dictū est: cōcept⁹ ē hō: usq̄z ad eū locū ubi āte finē uolumis scriptū ē: iccirco ipse me rep̄hēdo ⁊ ago p̄niam ĩ fauilla ⁊ cinē: hexametri uersus sūt: dactylo spōdeoq̄z currētes: et ꝓpter lingue idioma crebro recipientes et alios pedes non earundem syllabarum: sz eorundem temporum. Interdum quoq̄z rhythmus ipse dulcis ⁊ tinnulus fertur numeris lege solutis: qꝺ metrici magis q̄ simplex lector itelligunt. A supradicto aūt uersu usq̄z ad finē libri paruū coma qꝺ remanet: prosa oratiōe contexitur. Quod sicui uidetur incredulum metra. s. eē apud hebreos: ⁊ ĩ morē nr̄i flacci greciq̄z pidari ⁊ alcei ⁊ sapho l' psalteriū l' lam̄tatiōes hieremie l' oīa ferme scripturarū cātica cōp̄hēdi: legat philonē iosephū origenē cesariensē eusebiū ⁊ eoꝝ testimonio me ueꝝ dicē cōprobabit. Audiāt q̄propt̄ canes mei iccirco me ĩ hoc uolumie laborasse nō ut ĩtp̄tationē ātiquā reprehenderē: sed ut ea q̄ ĩ illa aut obscura st̄ aut omissa aut certe scriptoꝝ uitio ꝺprauata: manifestiora nr̄a ĩtp̄tatiōe fierēt: q̄ et hebreū s̄monē ex pte didicim⁹: ⁊ ĩ latio pene ab ipsis cunabulis int̄ grāmaticos ⁊ rhetores ⁊ philosophos detriti sum⁹. Qꝺ si apud grecos p⁹ septuagīta editionē iā xp̄i euāgelio coruscāte iude⁹ aq̄la ⁊ symmachus ac theodotion iudaiçātes hētici sūt ĩcepti: q̄ mlta mysteria saluatoris subdola ĩtp̄tatione celarūt: ⁊ tñ ĩ hexaplis hñtur apꝺ ecclesias: ⁊ explanāt̄ ab eccl'asticis viris: quāto magis ego xp̄ian⁹ ⁊ de pentib⁹ xp̄ianis nat⁹: ⁊ vexillū crucis ĩ mea frōte portās: cui⁹ studiū fuit omissa repetē deprauata corrigē: ⁊ sacr̄a ecclie puro ⁊ fideli aperir̄ s̄mōe: l' a fastidiosis l' a malignis lectorib⁹ ñ debeo reprobari. Hēant q̄ uolūt ueteres libros vl' ĩ mēbranis purpureis auro argentoq̄z descriptos ul' vncialib⁹: ut vulgo aiūt: lr̄is onera mag' exarata q̄ codices: dūmō mihi meisq̄z ꝑmittāt paupes hr̄e cedulas: ⁊ nō tam pulchros codices q̄ emēdatos. Utraq̄z āt editio ⁊ septuagīta iuxta grecos ⁊ mea iuxta hebreos: ĩ latinū meo labore trāslata ē. Eligat unusq̄sq̄z qꝺ ul't: ⁊ studiosū me magisq̄ maliuolū probet.

¶ Item alius prologus in iob secundum hebraicum.

Iaut fiscellā iunco texēz: aut palmaꝝ folia cōplicarē: ut ĩ sudor̄ uult⁹ mei comedēm panē ⁊ uētr̄ opus sollicita mēte ꝑtractarem: null⁹ mordēt: nemo reprehenderet. Nūc āt q̄r iuxta s̄niam saluator̄ uolo operari cibū qui non perit: ⁊ antiquā

diuinorū uoluminū uiā sentib⁹ uirgultiſq; purgare: error mihi gemin⁹ iſigit: corrector uitioꝝ falsar⁹ uocor: ⁊ errores nō auferre: ſꝫ sereze. Tāta ē. n. uetuſtatis cōſuetudo: ut ēt cōfeſſa pleriſq; uitia placeāt: dū mag⁹ pl⁹ chros hīe uolūt codices q̄ emēdatos. Qua propter o fices dilectiſſimi unicū nobilitatiſ ⁊ hūilitatē exēplar: p flabello calathis ſpōtelliſq; munuſcul⁹ mōachoꝝ: ſpiritalia hec ⁊ māiura dōa ſuſcipite: ac bt̄z iob q̄ adhuc apud latinos iacebat in ſtercore ⁊ uermib⁹ ſcatebat erroꝝ: itegrū imaculatūq; gaudete. Quō. n. p⁹ ,pbationē atz uictoriā duplicia ſunt ei uniuerſa reddita: ita ego i lingua nīa ut audacter loq̄: feci euz hīe q̄ amīcat. Igī ⁊ uos ⁊ unūquēq; lectorē ſolita p̄fatōe cōmoneo: ⁊ in p̄ncipijs librorū eadē ſēp annectēs rogo: ut ubicūq; ſēp p̄cedētes vgl'as uideritis: ſciatis ea q̄ ſubiecta ſūt i hebraid uolumib⁹ ñ hīi. Porro ubi ſtelle imago p̄ fulſit: ex hebreo i ꝑmōe nīo addita ſt̄. Nec nō ⁊ illa q̄ hīi uidebāt: ⁊ ita corrupta erant ut ſenſū legētib⁹ tollēt: otātib⁹ uob⁹ magno labore correxi: magis utile q̄d exodio meo eccl'ys xp̄i uētuꝝ zat⁹ q̄ ex alioꝝ negocio.

¶ Incipit argumentū in librū iob.

Terra quidē hitaſſe iob uſitidi i finib⁹ idumee ⁊ arabie: ⁊ erat ei añ nom̄ iobab. Et accepit uxorē arabiſſā: ⁊ genuit filiū quē uocauit ennon. Erat aūt ipſe filij q̄dē çareth de eſau filijs filij⁹ de mīe vo boſra: ita ut ſit q̄nt⁹ ab abraā. Et hi ſūt reges qui regnauerūt edom: i q̄ ⁊ ipſe regnauit: ſꝫ p̄m⁹ i ea regnauit balach filij⁹ beor: ⁊ nomē ciuſdē ciuitat⁹ nachaba. Ꝑ⁹ hūc āt balach. Ꝑ⁹ eū iobab q̄ uocat iob. Ꝑ⁹ iob āt cuſraz: qui erat dux ex themanoꝝ regiōe. Et p⁹ illū regnauit adar filij⁹ beath: q̄ excidit madian i cāpo moab: ⁊ nomen ciuitatis ei⁹ chetheauith.

¶ Explicit argumentum. Incipit liber Iob. Capitulum. I.

Ir erat in terra hus nomīe iob. Et erat uir ille ſimplex ⁊ rect⁹ ac timēs deū: ⁊ recedens a malo. Natiq; ſt̄ ei ſeptē filij ⁊ tres filie. Et fuit poſſeſſio ei⁹ ſeptē milia o uiuz ⁊ tria milia camelorꝝ: q̄nq̄gīta q̄z iuga boū ⁊ q̄ngēte aſine: ac familia multa nimiſ. Eratq; uir ille magn⁹ it̄ oriētales. Et ibant filij ei⁹: ⁊ faciebant cōuiuia p domos unuſq̄ſq; i die ſuo. Et mittētes uocabāt tres ſorores ſuas: ut comedēnt ⁊ biberent cū eis. Cūq; i orbē tranſiſſēt dies conuiuij: mittebat ad eos iob: ⁊ ſcificabat illos: coſurgēſq; diluculo offerebat holocauſta p ſingl'oſ. Dicebat. n. Ne forte peccauerīt filij mei: ⁊ bñdixerint deo in cordib⁹ ſuis. Sic faciebat iob cūctis diēb⁹. Quadā āt die cū uenisſēt filij dei: ut aſſiſterent corā dño: affuit iter eos ēt ſathan. Cui dixit dñs: Unde uenis? Qui rñdens ait: Circuiui trā: ⁊ pambulaui eā. Dixitq; dñs ad eū: Nūq̄d cōſideraſti ſeruum meū iob: q⁹ nō ſit ei ſil'is i trā: hō ſimplex et rect⁹ ac timēs deū ⁊ recedēs a malo? Cui rñdens ſathan ait: Nūq̄d fruſtra iob timet deum? Nōne tu uallaſti eū ac domū ei⁹: uniu-ſāq; ſubſtātiā ei⁹ p circuitū? Opib⁹ manuū ei⁹ bñdixiſti: ⁊ poſſeſſio ei⁹ creuit i trā. Sed ertēō paululū manū tuā: ⁊ tāge cūcta q̄ poſſidet: niſi in faciē bñdixerit tibi. Dixit ḡ dñs ad ſathan: Ecce uniuerſa q̄ hz: i manu tua ſūt: tm̄ in eū ne extendas manū tuā. Egreſſuſq; ē ſathan a facie dñi. Cū aūt q̄dā die filij ⁊ filie ei⁹ comederēt ⁊ biberēt uinū in domo fratꝝ ſui p̄mogeniti: nūci⁹ uenit ad iob q̄ dicēt: Boues arabāt: ⁊ aſine paſcebāt iuxta eos: ⁊ irruerūt ſabei: tulerūtq; oia: ⁊ pueros pcuſſerūt gladio: ⁊ euaſi ego ſol⁹: ut nūciarem t̄. Cūq; adhuc ille loq̄ret: uenit alter ⁊ dixit: Ignis dei cecidit e celo: ⁊ tactaſ oues pueroſq; conſūpſit: ⁊ effugi ego ſol⁹ ut nunciarē tibi. Hz ⁊ adhuc illo loquēte: uēit ali⁹ ⁊ dixit: Chaldei fecerūt tres turmas ⁊ inuaſerunt camelos ⁊ tulerūt eos: necnon ⁊ pueros percuſſerunt gladio: ⁊ ego fugi ſol⁹ ut nunciarez tibi. Adhuc loquebatur ille: ⁊ ecce alius intrauit ⁊ dixit: Filijs tuis ⁊ filiab⁹ ueſcentibus ⁊ bibentibus uinū i domo frīs ſui primogeniti: repente uentus uehemens irruit a regiōe deſti: ⁊ concuſſit q̄ttuor angulos domus: q̄ corruens oppreſſit liberos tuos: ⁊ mortui ſūt: ⁊ effugi ego ſol⁹ ut nunciarem tibi. Tūc ſurrexit iob: ⁊ ſcidit ueſtimēta ſua: ⁊ tonſo capite corruēs i trā: adorauit ⁊ dixit: Nud⁹ egreſſus ſū de vtero mīs mee: ⁊ nud⁹ reuertar illuc. Dñs dedit dñus abſtulit: ſicut domino placuit: ita fcūm eſt.

ſit nomẽ dñi bñdictũ. In oĩb⁹ his non peccauit iob labijs ſuis: neq; ſtultũ qd contra deũ locut⁹ ẽ. ¶ .II.

FActũ ẽ ãt cũ q̃dã die ueniſſẽt filij dei: & ſtarent corã dño: uenit & ſathan inter eos: & ſtaret in cõſpectu ei⁹: ut diceret dñs ad ſathan: Vnde uẽis? Qui rñdẽs ait: Circuiui tram & pãbulaui eã. Et dixit dñs ad ſathan: Nũq̃d cõſideraſti ſeruũ meũ iob q⁹ nõ ſit ei ſilis i tra: uir ſimplex & rect⁹ ac timẽs deũ & recedẽs a malo: & adhuc retinẽs innocẽtiã: Tu ãt commouiſti me aduerſus eũ: ut affligerem eum fruſtra. Cui rñdẽs ſathan ait: Pellẽ p pelle: & cũcta q̃ hz hõ dabit p aia ſua. Verũtamen mitte manũ tuã: & tãge os ei⁹ & carnẽ: & tunc uidebis: q⁹ i faciem bñdicat tibi. Dixit ĝ dñs ad ſathan: Ecce i manu tua ẽ: uerũtamen aĩaz illi⁹ ſua. Egreſſus igĩ ſathan a facie dñi: percuſſit iob ulcere peſſimo a plãta pedis uſq; ad vticẽ ei⁹. Qui teſta ſanie radebat ſedẽs i ſterq̃linio. Dixit aũt illi uxor ſua. Adhuc tu pmanes in ſimplicitate tua? Bñdic deo & morere. Qui ait ad illã: Quaſi una ỏ ſtulti mlierũ locuta es. Si bona ſuſcepim⁹ de manu dñi: mala q̃re nõ ſuſtineam⁹? In oĩb⁹ his nõ peccauit iob labijs ſuis. Igĩ audiẽtes tres amici iob õe malũ qõ accidiſſet ei: uenerũt ſinguli de loco ſuo: eliphaz themanites & baldath ſuites & ſophar naamathites. Cõdixerãt. n. ut piter ueniẽtes uiſitarẽt eũ & cõſolarẽt. Cũq; eleuaſſẽt pcul oculos ſuos: nõ cognouerũt eũ. Et exclamãtes plorauerũt: ſciſſiſq; ueſtib⁹ ſparſerũt puluerẽ ſup caput ſuũ i celũ. Et ſederũt cũ eo i tra ſeptẽ dieb⁹ & ſeptẽ noctib⁹: & nemo loq̃bat ei uerbũ. Videbãt enim dolorem eſſe uehementem. ¶ .III.

POſt hec aperuit iob os ſuũ: & maledixit diei ſuo: & locut⁹ eſt: Pereat dies i q̃ nat⁹ ſũ: & nox i q̃ dictũ ẽ cõcept⁹ ẽ hõ. Dies ille vertat i tenebras. Non req̃rat eũ de⁹ de ſup: & nõ illuſtret eũ lumie. Obſcurẽt eũ tenebre & umbra mortis. Occupet eũ caligo: & inuoluat amaritudine. Noctẽ illã tenebroſus turbo poſſideat. Nõ cõputet⁹ in dieb⁹ ãni: nec numeret⁹ i mẽſib⁹. Sit nox illa ſolitaria nec laude digna. Maledicant ei q̃ maledicũt diei: q̃ parati ſũt ſuſcitare leuiathan. Obtenebrent⁹ ſtelle caligine ei⁹. Expectet lucem & nõ videat: nec ortũ ſurgentis aurore. Quia non cõcluſit oſtia uẽtris: q̃ portauit me: nec abſtulit mala ab oculis meis. Quare nõ i uulua mort⁹ ſũ: egreſſus ex utero nõ ſtatiz perij? Quare excepti genib⁹: cur lactatus uberib⁹? Nũc. n. dormiẽs ſilerẽ: & ſomno meo requeſcerẽ cũ regib⁹ & cõſulib⁹ terre: q̃ edificãt ſibi ſolitudines: aut cũ pncipib⁹ q̃ poſſidẽt auz: & replẽt domos ſuas argẽto. Aut ſicut abortiuũ abſcõditũ nõ ſubſiſterẽ: ut̃ q̃ concepti nõ uiderũt lucẽ. Ibi ipĩ ceſſauerũt a tumultu: & ibi requeuerunt feſſi robore: & quondã victi pace ſine moleſtia. Nõ audierũt uocẽ exactor⁹. Paru⁹ & magn⁹ ibi ſunt: & ſeru⁹ liber a dño ſuo. Quare miſero data eſt lux: & uita his q̃ in amaritudine aie ſũt? Qui expectãt mortẽ & nõ uenit q̃ſi effo diẽtes theſaurũ: gaudẽtq; uehemẽter cũ inuenerit ſepulchrũ. Viro cui⁹ abſcondita ẽ uia: & circundedit eũ de⁹ tenebris. Ante q̃ comedã ſuſpiro & q̃ſi inundantis aq̃ ſic rugit⁹ meus: q: timor quez timebã euenit mihi: & quod verebar accidit. Nonne diſſimulaui? Nõne ſilui? Nõne quieui? Et venit ſup me idignatio. ¶ .IIII.

REſpondẽs aũt eliphaz themanites dixit: Si ceperim⁹ loq̃ tibi: forſitã moleſte accipies. Sz pceptũ ſmonẽ tenẽ q̃s poterit? Ecce docuiſti multos & man⁹ laſſas roboraſti. Vacillantes cõfirmauerũt ſmones tui: & genua tremẽtia cõfortaſti. Nũc aut̃ venit ſup te plaga: & defeciſti: tetigit te: & cõturbat⁹ es. Vbi timor tuus fortitudo tua & patientia tua & perfectio viarũ tuarz? Recolo dare obſecro te: q̃s unq̃ innocẽs perijt: aut q̃ſi recti deleti ſũt? Quin potius vidi cos q̃ opant iniq̃tatẽ & ſeminãt dolores: & metunt eos: flãte deo periſſe: & ſpu ire eius cẽ cõſumptos. Rugit⁹ leonis & vox leene: & dẽtes catulorũ leonũ cõtriti ſũt. Tigris perijt: eo q⁹ nõ habuit p̃dã: & catuli leonis diſſipati ſũt. Porro ad me dictũ ẽ vbũ abſcõditũ: & q̃ſi furtiue ſuſcepit auris mea venas ſuſurri⁹ ei⁹. In horrore viſionis nocturne q̃n ſolet ſopor occupare hoies: pauor tenuit me & tremõr: & oia oſſa mea pterita ſũt. Et cũ ſps me pñte trãſiret: inhorruerũt pili carnis mee. Stetit q̃dã cui⁹ nõ agnoſcebã multũ: imago corã oculis meis: & vocẽ q̃ſi aure lenis audiui. Nũq̃d hõ dei cõpatiõe iuſtificabit⁹? aut factore ſuo purior erit uir? Ecce qui ſeruiũt ei non ſunt ſtabiles: & i angelis ſuis reperit prauitatẽ. Quãto magis hiq̃ hitãt domoſ

lateas q̄ trenū hñt fūdamētū ꝓsumēt uelut a tinea: de mane usq; ad uespam succidēt: & q; nullꝰ itelligit: i etnuꝫ pibūt. Qui ät relinq; fuerit: auferēt ex eis: morietꝰ & nō i sapia. V.

VOca ḡ si ē q̄ tibi rñdeat: & aliquē sc̄oꝝ conuertē. Virū stultū itersecūt iracūdia & paruulū occidit inuidia. Ego uidi stultum firma radice: & maledixi pulchritudini eius statī. Lōge fiēt filij ei⁹ a salute: & cōtēnt i porta: & nō erit qui eruat. Cuius messē famelic⁹ comedet: & ipsū rapiet armat⁹: & bibent sitientes diuitias ei⁹. Nihil in terra sine cā fit: & de humo non egredietur dolō. Hō nascit ad laborē & auis ad uolatū. Quāobrez ego dep̄cabor dñm: & ad deū ponā eloq̄um meū. Qui facit magna & scrutabilia: & mirabilia absq; numero. Qui dat pluuiā sup faciē terre: & irrigat aq̄s uniuersa. Qui ponit humiles i sublime: & mestētes erigit sospitate. Qui dissipat cogitationes malignorū: ne possint iplē manus eoꝝ q̄ ceperant. Qui apprehēdit sapientes i astutia eoꝝ: & p̄ filiū prauoꝝ dissipat. Per diem icurrēt tenebras: & q̄si i nocte sic palpabūt i meridie. Porro saluū faciet egenū a gladio oris eorū: & de mānu uiolēti pauperē. Et erit egeno spes: iniq̄tas ät cōtrahet os suū. Beꝰ hō q̄ corripit a dño. Increpationē ḡ dñi ne pbes: q: ipse uulnerat & medet: percutit: & manꝰ ei⁹ sanabūt. In sex tribulationib⁹ liberabit te: et in septima non tanget te malū. In fame eru et te de morte & in bello de manu gladij. A flagello lingue absc̄onderis: & nō timeb⁹ calamitatē cū uenerit. In uastitate & fame ridebis: & bestias tre nō formidab⁹. Sz cū lapidib⁹ regionū pactū tuū: & bestie tre pacifice erūt tibi. Et scies q; pacē hēat tabernaculuꝫ tuū: & uisitās spem tuā non peccabis. Et scies qm̄ multiplex erit semē tuū: & pgenies tua q̄si herba terre. Ingredieris i abūdātia sepulchrū: sicut infert aceruꝰ tritici i tp̄e suo. Ecce hoc ut inuestigauimus: ita ē: quod audiuit mēte pertracta. ¶ .VI:

REspōdēs ät iob dixit: Utinā appēderēt pcā mea q̄b⁹ irā merui: & calamitas quā patior i statera q̄si arena maris hec grauior apparēt. Uñ & uba mea doloꝛ sūt plēa: q: sagitte dñi i me sūt: q̄ꝝ idignatio ebibit spm meū: & tbores dñi militāt ꝓtra me. Nūq̄d rugiet onager cū hūerit herbā: aut mugiet bos cū añ presepe plenum steterit: Aut poterit cōedi i sulsū: q̄ nō ē sale cōditum: Aut pōt aliq̄s gustare: q̄ gustatū affert mōte: Elie. n. esurienti ēt amara dulcia eē uidētur. Que ꝑius nolebat tāḡ aia mea: nunc p̄ āgustia cibi mei sūt. Quis det ut ueniat petitio mea: & q̄ expecto tribuat mihi deꝰ: & q̄ cepit ipse me cōterat: Soluat manū suam: & succidat me & hec mihi sit cōsolatio ut affligēs me dolore nō parcat: nec ꝓtradicā sermonib⁹ sc̄i. Que ē. n. fortitudo mea ut sustineā: aut q̄s finis meꝰ ut patiēt agaꝫ: Nec fortitudo lapiduꝫ fortitudo mea: nec caro mea enea ē. Ecce nō ē auxiliū mihi i me: & necessariū q̄s mei ꝛcesserit a me. Qui tollit ab amico suo miaꝫ: timorē dñi dereliquit. Fres mei pretierēt me: sicut torrēs qui rapti trā sit in conuallib⁹. Qui timēt ꝓuinaꝫ: irruet sup eos nix. Tēpore q̄ fuerint dissipati peribūt: & ut incaluerūt soluēt de loco suo. Inuolute sūt semite gressuū eoꝝ: ambulabūt i uacuū & pibūt. Cōsiderate semitas themā itinera saba: & expectate paulisper. Cōfūsi sūt: q: spaui. Uenerunt q̄s usq; ad me: & pudore coopti sūt: Nūc uenistis: & mō uidetes plagā meā timetis: Nūq̄d dixi: afferte mihi & de substantia ūa donate mihi: uel liberate me de manu hostis: & de manu robustoruꝫ eruite me: Docete me: & ego tacebo: & siq̄d forte ignorauī: instruite me. Quare ōtraristis sermonib⁹ ueritatis: cū e uobis nullꝰ sit qui possit arguere me: Ad increpādū tñ eloq̄a cōcinnatis: & i uētū uba pferis. Sup pupillū irruitis: & subuertē nitimini amicū uīm. Uerūtñ q̄ cepistis explete. Intuemini auzē: & uidete an mentiar. Rñdete obsecro absq; p̄tentione: & loquētes id quod iustū ē iudicate. Et nō ueniet i ligua mea iniquitatez: nec in faucibus meis stultitia personabit.

¶ .VII.

MIlitia ē uita hōis sup terrā: & sicut dies mercenarij dies eius. Sicut ceruꝰ desiderat umbrā: & sicut mercenarꝰ pstolat finē opis sui: sic & ego habui mēses uacuos: & noctes laboriosas enūerauī mihi. Si dormiero: dicā q̄n cōsurgā: & rursuꝫ expectabo uesperā: & replebor doloribus usq; ad tenebras. Induta est caro mea putredine & sordibus pulueris. cutis mea aruit & cōtracta est. Dies mei uelocius transierūt q̄ a texente tela succiditur: & cōsumpti sūt absq; ulla spe. Memēto quia uent⁹ ē uita mea: & non

reuertet oculus me⁹ ut uideat bona: nec aspiciet me uisus hoīs. Oculi tui in me: ⁊ nō sūt
sistā. Sic cōsumit nubes ⁊ ptrāsit: sic q̄ descendit ad īferos nō ascēdet: nec reuertet ul
tra i domū suā: neq; cogscet eū āpli⁹ loc⁹ ei⁹.
Quapropter ⁊ ego nō parcā ori meo: loq̄r
i tribulatōe spūs mei: cōfabulabō cū amari
tudie aie mee. Nūq̄d mare ego sū aut cet⁹:
q; circūdedisti me carcē? Si dixero: cōsola
bit me lectulus me⁹: ⁊ reuelabō loquēs me
cū in stratu meo: terrebis me p somnia: ⁊ per
uisiones horroze cōcuties. Quāobrez elegit suspēdiū aīa mea ⁊ mortē ossa mea. De
spaui. Nequaq; ultra iā uiuā. Parce mihi,
nihil eiz sūt dies mei. Quid ē hō q; magnificas eū: aut q̄d apponis erga eū cor tuū? Uisitas eū diluculo: ⁊ subito ꝓbas illū. Usq; q̄
nō parci mihi: nec dimittis me ut glutiā salīuā meā? Peccaui. Quid faciā tibi o custos
hoium? Quare posuisti me cōtrariū tibi: ⁊
facta sū mihimetipsi grauis? Cur non tollis
pcm meū: ⁊ q̄re nō aufers iq̄tatē meā? Ecce nūc i puluere dormiam: ⁊ si mane me q̄si
eris: nō subsistā. ¶.VIII.

Respōdēs āt baldath suites dixit: Usq; q̄ loquer talia: ⁊ spūs multiplex ꝓmonis oris tui? Nūq̄d de⁹ supplātat iudicium: aut oīpotēs subuertit q̄ iustū ē? Etiaz
si filij tui peccauerūt ei: ⁊ dimisit eos in mānu iniq̄tatis sue: tu tū si diluculo cōsurrexeris
ad deū: ⁊ oīpotētē fueris deprecat⁹: si mūd⁹ et
rect⁹ iceſſeris: statiz euigilabit ad te: ⁊ pacatū reddet hitaculū iustitie tue: in tūi: ut si ꝓ
ora tua fuerint pua: ⁊ nouissima tua multiplicēt nimis. Interroga.n. generationē pstinā: ⁊ diligēt inuestiga pūm mēoriā. externi q̄ppe sum⁹: ⁊ ignar⁹ qm̄ sicut umbra dies nāi sūt sup trā: ipsi docebūt te. Loquent
tibi: ⁊ de corde suo pferēt eloq̄a. Nūq̄d uirere pōt scirp⁹ absq; humore: aut crescē carectū sine aqua? cū adhuc sit i flore nec carpat manu añ ōes herbas arescit: sic uie oīū
qui obliuiscunt deū: ⁊ spes hypocrite peribit. Nō ei placebit ueco: dia sua: ⁊ sicut tela
aranee q̄. fiducia ei⁹. Innitet sup domū suā
⁊ nō stabit: fultiet eā: ⁊ nō ꝓsurget. Humect⁹ uidet añq; uēiat sol: ⁊ i ortu suo germen
ei⁹ egredietur. Sup aceruū petrarū radices eius densabūt: ⁊ inter lapides cōmorabit.
Si absorbuerit eū de loco suo: negabit eū
⁊ dicet: Non noui te. Hec ē.n. letitia uie ei⁹:
ut rursū de trā alij germinent. Deus nō pji
ciet simplicē: nec porriget manū malignis:
dōec ipleat risu os tuū: ⁊ labia tua iubilo.
Qui oderunt te: induentur confusiōe: ⁊ tabernaculum impioꝝ non subsistet. ¶.IX.

Et rndēs iob ait: Uere scio q; ita sit: ⁊
q; nō iustificet hō cōpositꝰ deo. Si voluerit cōtendē cū eo: nō poterit rndē ei unū
p mille. Sapiēs corde ē ⁊ fort⁹ roboe. Quis
restitit ei: ⁊ pacē hūit? Qui trāstulit montes: ⁊ nescierūt hi q̄s subuertit i furore suo.
Qui cōmouet trā de loco suo: ⁊ colūne ei⁹
ꝓcutiūt. Qui pcipit soli: ⁊ nō orit: ⁊ stellas
claudit q̄si sub signaculo. Qui extēdit celos
sol⁹: ⁊ gradit sup fluct⁹ maris. Qui fac arcturū ⁊ oriona ⁊ hyadas ⁊ interiora austri.
Qui facit magna ⁊ icōphēsibilia: ⁊ mirabilia q̄z ñ ē numer⁹. Si uenerit ad me: ñ uidebo eū: si abierit: nō itelligā. Si repēte interroget: q̄s rndebit ei? Uel q̄s dicē pōt: cur ita
facis? Deus cui⁹ire nēo resistē pōt: ⁊ sb q̄ cūua t q̄ portāt orbē. Quāt⁹ ḡ sum ego ut rndeā
ei: ⁊ loq̄r vbis meis cū eo? Qui ēt si hūero
q̄ppiā iustū: nō rndebo: sz meū iudicez deprecabor. Et cū uocātē me exaudierit: nō credo q; audierit uocē meā. In turbie.n. cōtēt
me: ⁊ multiplicabit uulnera mea ēt sine cā.
Nō cōcedit requiescē spm meū: ⁊ iplet me amaritudinib⁹. Si fortitudo q̄rit: robustissim⁹ est. Si equitas iudicij: nemo audet p me
testimoniū dicē. Si iustificare me uoluero:
os meū ꝓdēnabit me. Si inocentē oñdero:
prauū me cōprobabit. Etiam si simplex fuero: hoc ipm ignorabit aīa mea: ⁊ tedebit me
uite mee. Unū ē q̄d locut⁹ sū: ⁊ inocētē ⁊ impiū ipse ꝓsumit. Si flagellat: occidat semel:
⁊ nō d penis inocētū rideat. Terra data est
i manu ipij: uultū iudicū ei⁹ operit. Q; si nō
ille ē: q̄s ḡ ē? Dies mei uelociores fuerūt cursore: fugerunt ⁊ nō uiderūt bonū. Pertrāsierūt q̄si naues pōma portātes: sicut aqla
uolās ad escā. Cū dixero neq̄q̄ ita loq̄r: cōmuto faciē meā: ⁊ dolore torq̄or. Uerebar
oia opa mea: sciēs q; nō parcēs deliquenti.
Si aūt ⁊ sic ipe sum: q̄re frustra laboraui?
Si lot⁹ fuero q̄si aq̄s niuis: ⁊ fulserit uelut
mūdissime man⁹ mee: tū sordib⁹ intiges me:
⁊ abominabūt me uestimēta mea. Neq; eiz
uiro q̄ sicut mei ē rndebo: nec q̄ mecū in iudicio ex eq̄ possit audiri. Nō ē q̄ utriq; ualeat arguere: ⁊ ponē manū suā in ambobus

Auferat a me vgã suã: ⁊ pauor eius ñ me terreat. Loquar: ⁊ ñ timebo eũ. Neqz n. possum metuẽs respondere. ¶ .X.

Tedet aiam meã uite mee: dimittã aduersũ me eloquũ meũ. Loqr i amaritudine aie mee: dicã deo: noli me cõdẽnare. Indica mihi: cur me ita iudices? Nũqd bonũ tibi uidet si calũnieris me ⁊ oppmas me opꝰ manuũ tuarũ: ⁊ cõsiliũ ipiorz adiuues? Nũqd oculi carnei tibi sũt: aut sicut uidet hõ ⁊ tu uidebis? Nũqd sicut dies hõis dies tui ⁊ ãni tui sic hũana sũt tpa: ut quras iniqtatẽ meã: ⁊ pccz meũ scruteris? Et scias qz nihil ipiũ fecerim: cũ sit nemo qui de manu tua possit eruẽ. Manꝰ tue fecerũt me ⁊ plasmauerũt me totũ i circuitu: ⁊ sic ipete pcipitas me? Memẽto qso q sicut lutũ feceris me: et in puluerẽ reduces me. Nõne sicut lac mulsisti me: ⁊ sicut caseũ me coagulasti? Pelle ⁊ carnibꝰ uestisti me: ossibꝰ ⁊ neruis cõpegisti me. Vitaz ⁊ miam tribuisti mihi: ⁊ uisitatio tua custodiuit spz meũ. Lz hec celes i cõde tuo: tũ scio qz universorz memineris. Si pecaui ⁊ ad horã pepcisti mihi: cur ab iniqtate mea mũdũ me cẽ nõ pateris? Et si ipius fuero ue mihi: ⁊ si iustus non leuabo caput saturatꝰ afflictione ⁊ miria. Et ppter superbiaz qsi leena capies me: reuersusqz mirabiliter me crucias. Instauras testes tuos ptra me: ⁊ multiplicas irã tuã aduersum me: ⁊ pene militat i me. Quare de uulua eduxisti me? Qui utinã psumptꝰ cẽm: ne oculꝰ me uidet. Fuissẽ quasi non cẽz de vtro trãslatus ad tumulũ. Nũquid ñ paucitas diez meorz finiet breui? Dimitte ĝ me ut plãga paululũ dolorẽ meũ añqz uadã ⁊ non reuertar ad traz tenebrosã ⁊ optã mortis caligine: trã miserie ⁊ tenebrarũ: ubi umbra mortis ⁊ nullꝰ ordo: sz sempiternꝰ horror ihabitans. ¶ .XI.

Respõdẽs ãt sophar naamathites dixit: Nũqd qui multa loquit ñ audiet: aut uir uerbosus iustificabit. Tibi soli tacebũt homines: ⁊ cũ cachinos irriseris a nullo cõfutaberis? Dixisti enim. Purus est sermo meus: ⁊ mũdꝰ sũ i cõspectu tuo. Atqz utinã deꝰ loqr et tecũ: ⁊ aperiret labia sua tibi: ut ondẽret tibi secreta sapientie: ⁊ q multiplex eet lex eius: ⁊ intelligeres q multo minora exigaris ab eo q meret iniquitas tua. Forsitã uestigia dei cõprehẽdes: ⁊ usz ad pfectũ omnipotẽtẽ reperies. Excelsior celo ẽ. Et qd facies? profundior iferno: ⁊ unde cognosces? Longior tra mẽsura eius: ⁊ latior mari. Si subvterit oia ul i unũ coartavit: qs ptradicet ei: l quis dicẽ ei põt: cur ita facis? Ipse. n. nouit homium vanitatẽ: ⁊ uidẽs iniqtatẽ nõne cõsiderat? Vir uanꝰ in supbiã erigit: ⁊ tãq pullus onagri se liberũ natũ putat. Tu aut firma sti cor tuũ: ⁊ expãdisti ad eũ manꝰ tuas. Si iniquitatẽ q ẽ i mãu tua abstuleris a te: ⁊ ñ manserit i tabernaculo tuo iustitia: tũc leua re poteris faciẽ tuã absq macula: ⁊ eris stabilis: ⁊ nõ timebis. Miserie ãz obliuiscaris ⁊ ãsi aquaz q pterierẽt non recordaberis: ⁊ ãsi meridianꝰ fulgor cõsurget tibi ad uesperã. Et cũ te cõsũptũ putaueris orieris ut lucifer: ⁊ hẽbis fiduciã ppositã tibi spe: ⁊ defossus secureꝰ dormies. Requiescens: ⁊ nõ erit q te exterreat. Et deprecabũt faciẽ tuã plimi. Oculi aũt ipiorz deficiẽt: ⁊ effugiũ pibit ab eis: ⁊ spes illorũ abominatio aie. ¶ .XII.

Respõdẽs ãt iob dixit: Ergo nos estis soli homines: ⁊ uobiscũ morietur sapiẽtia. Et mihi ẽ cor sicut ⁊ uobis: nec inferior uestrũ. Quis eiz hec q nostis ignorat? Qui deridet ab amico suo sicut ego: inuocabit deũ ⁊ exaudiet eũ. Deridet eiz iusti simplicitas: lãpas cõtẽpta apud cogitatiões diuitũ: parata ad tps statutũ. Abũdãt tabernacla p donũ: ⁊ audacter puocãt deũ: cũ ipse dederit oia in manꝰ eorz. Nimirũ interroga iumenta: ⁊ docebũt te: ⁊ uolatilia celi: ⁊ indicabũt tibi. Loqre tre ⁊ rñdebit tibi: ⁊ narrabunt pisces maris. Quis igrat q oia hec manus dñi fecerit? In cuius manu aia õis uiuẽtis: et spus uniuerse carnis hõis. Nonne auris vba diiudicat ⁊ fauces comedẽtis saporẽ? In ãtiq est sapiẽtia ⁊ i multo tpe prudẽtia. Apud ipsũ ẽ sapia ⁊ fortitudo: ⁊ ipse hz cõsiliuz ⁊ ⁊ itelligẽtiã. Si destruxerit: nemo ẽ q edificet: si iclusit homiez: nullꝰ ẽ q aperiat. Si prohibuerit aqas oia siccabũt: si emiserit eas: subvertent terrã. Apud ipsũ ẽ fortitudo ⁊ sapia. Ipse nouit ⁊ decipiẽtẽ: ⁊ eũ q decipit. Adducit cõsiliarios i stultũ finẽ ⁊ iudices i stupore. Baltheũ regũ dissoluit: ⁊ pcingit funẽ renes eorz. Ducit sacerdotes iglorios: ⁊ optimates supplantat. Cõmutas labiũ ueraciũ: et doctrinã senũ auferẽs. Effudit despectionẽ sup principes: ⁊ eos q oppressi fuerant releuas. Qui reuelat pfunda de tenebris: ⁊ pducit in lucez umbrã morti. Qui multiplicat

gentes:⁊ perdit eas:⁊ subuersas in integrū
restituit. Qui imutat cor pricipū ppli tre:
⁊ occipit eos ut frustra icedāt p inuiū. Pal
pabūt quasi i tenebrīs ⁊ nō i luce:⁊ errare e⁹
os faciet q̄si ebrios. ¶ .XIII.

ECce oia hec uidit oculꝰ meꝰ:⁊ audiuit
auris mea:⁊ intellexi singula. Scōm
sciam vīam ⁊ ego nouī:nec iferior uī sum.
Pz tñ ad ōipotētē loq̄r:⁊ disputare cū deo
cupio:prꝰ vos oñdēs fabricatores mēdacij
⁊ cultores puersorū dogmatū. Atq; vtinā
taceretis:ut putaremini eē sapiētes. Audi-
te g̃ correctōes meas:⁊ iudiciū labioꝝ meo
ꝝ attēdite. Nūq̄d deꝰ idiget vīo mdacio:vt
p illo loq̄mini dolos:Nūq̄d faciē eius acci
pitis:⁊ p deo iudicare nitimini:Aut place-
bit ei quem celare nihīl pōt:aut decipiet vt
hō vīs fraudulētis:Ipse vos arguet:qm̄ i
abscōdito faciē eiꝰ accipitis. Stratiz vt se cō-
mouerit turbabit vos:⁊ terroꝝ eius irruet
sup vos. Memoria vīa cōparabit cineri:et
redigent i lutū ceruices vīe. Tacete paulisp
ut loq̄r q̄cūq; mihi mīs suggesserit. Quaꝫ
lacero carnes meas dentibus meis: ⁊ aiam
meā porto i manib⁹ meis:Etiā si occiderit
me:i ipso spabo. Verūtñ uias meas i ꝓspec
tu eiꝰ arguā:⁊ ipse erit saluatoꝝ meꝰ. Nō.n.
veniet i cōspectu eiꝰ ōis hypocrita. Audite
sermonē meū:⁊ enigmata percipite auribus
vīs. Si fuero iudicatꝰ:scio q̄ iustꝰ iueniar.
Quis ē q̄ iudicet mecū:Veniat. Quare ta
cens ꝓsumor. Duo tñ ne facias mihi:⁊ tūc
a facie tua nō abscōdar. Manum tuā lōge
fac a me.⁊ formido tua nō me terreat. Voca
me ⁊ ego rñdebo tibi:aut certe loq̄r:⁊ tu rñ
de mihi: Quātas hēo iq̄tates:⁊ pcā scele-
ra mea ⁊ delicta oñde mihi. Cur faciē tuaz
abscondis:⁊ arbitraris me īmicū tuū. Con-
tra foliū q̄ uēto rapit oñdis potētiā tuā et
stipulā siccā pseq̄ris. Scrib⁹ .n. ꝓtra me ama
ritudies ⁊ cōsumē me uis pcīs adolescētie
mee. Posuisti i neruo pedē meū:⁊ obseruasti
ōes semitas meas:⁊ vestigia pedū meorum
ꝓsiderasti. Qui q̄si putredo cōsumēdꝰ sū:⁊
q̄si uestimentū q̄ comeditur a tinea. XIIII.

HOmo natꝰ de mlīere breui viuēs tpe
replet multis miseriis. Qui q̄si flos e-
gredit ⁊ pterit:⁊ fugit uelut umbra: ⁊ nūq̄
i eodē statu pmanet. Et dignum duc̄ super
huiuscemōi aperire oculos tuos:⁊ adducē
eū tecū i iudiciū:Quis pōt facere mūdū ō
imūdo cōceptū semīe:Nonne tu q̄ solꝰ es:
Breues dies hōis sūt:nūerꝰ mīsiū eiꝰ apō te
ē. Constituisti tmios eiꝰ q̄ pterīri nō potēit.
Recede paululū ab eo ut q̄escat donec opta
ta ueniat:⁊ sicut mercenarij dies eiꝰ. Lignū
hz spē:Si precisū fuerit:rursū uirescit:⁊ ra
mi eiꝰ pullulāt. Et senuerit i tra radix eius
⁊ i puluē emortuꝰ fuerit trūcꝰ illīꝰ:ad odoꝝē
aq̄ germinabit:⁊ faciet comā q̄si cū pmū plā
tatū ē. Homo vō cū mortuꝰ fuerit:⁊ nuda-
tꝰ atq; cōsūptꝰ:ubi queso ē:Quō si recedāt
aq̄ de mari:⁊ fluuiꝰ uacuefactus arescat:sic
hō cū dormierit non resurget. Donec atte-
rat celū nō euigilabit:nec cōsurget de sōno
suo. Quis mihi hoc tribuat ut i inferno ꝓ-
tegas me ⁊ abscondas me:dōec pterāseat fu
ror tuꝰ:⁊ cōstituas mihi tēpꝰ i q̄ recorderis
mei:Putas ne mōtuꝰ hō rursū uiuet:Cūc
tis diebꝰ q̄bꝰ nūc milito:expecto donec vēi-
at imutatio mea. Vocabꝭ me:⁊ ego rñdebo
tibi. Operi manuū tuaꝝ porriges dexteā.
Tu q̄dem gressus meos dinūerasti:sz parce
pcīs meis. Signasti q̄si i sacculo ōlicta me
a:sz curasti iq̄tatez meā. Mons cadēs de-
fluit:⁊ saxū trāsferet de loco suo. Lapides ex
cauāt aq̄:⁊ alluuiōe paulati tra consumit:
⁊ hoies g̃ sīl⁹ pdes. Roborasti cū paululū:
ut i ppetuū trāsiret. Immutabꝭ faciē eiꝰ:⁊ e-
mittes eū. Siue nobiles fuerīt filij eiꝰ siue ig̃
biles nō itelliget. Attñ caro eius duz uiuet
dolebit:anima illius super semetipso luge-
bit. ¶ .XV.

REspōdēs āt eliphaz themanites dixit:
Nūq̄d sapiēs rñōbit q̄si i uētū loquēs
⁊ iplebit ardoꝝ stomachū suū:Arguis uer-
bis cū:q̄ nō ē eq̄l⁹ tibi:⁊ loqueris q̄ tibi nō
expedit. Quantū i te ē euacuisti timorē:⁊
tulisti pces corā deo:Docuit.n.iq̄tas tua
os tuū:⁊ imitaris liguā blasphemātiū. Con-
dēnabit te os tuū:⁊ nō ego: ⁊ labia tua rñō
būt tibi. Nūq̄d ꝑmꝰ hō tu natꝰ es ⁊ añ ōes
colles formatꝰ:Nūq̄d cōsiliū dei audisti:⁊ i
feriō te erit eiꝰ sapia:Quid nosti q̄ ignore
mꝰ:q̄d intellis q̄ nesciamus:Et senes ⁊ ā
tiqui sūt i nob⁹ mlto vetustiores q̄ pies tu-
i. Nūq̄d grāde ē ut cōsolet te deꝰ. Pz vba tu
a praua hoc,phibēt: Quid te elcuat cor tu
um:⁊ q̄si magna cogitās attonitos hēs ocu
los:Quid tumet ꝓtra deum spus tuꝰ:ut ꝓ
feras de ore tuo huiuscemodi sermones.
Quid ē hō ut immaculatus sit:⁊ ut iustus

appareat nat⁹ de mulie. Ecce ite ſcos ei⁹. nec immutabilis ⁊ celi no ſut mudi i cōſpectu ei⁹: quāto magis abominabil⁹ ⁊ iutil⁹ hō q̄ bibit q̄ſi aq̄m uq̄tatē. Qñdā tibi audi me: qō uidi narrabo tibi. Sapiētes cōfitēt: ⁊ non abſcondūt pīes ſuos. Quibus ſolis data ē terra: ⁊ nō trāſibit alien⁹ p eos. Lūctis diebus ſuis ipius ſupbit: ⁊ numer⁹ āno⁹ icertus ē tyrānidis ei⁹. Sonit⁹ tron⁹ ſēp i auris illi⁹: ⁊ cū pax ſit: ille ſēp iſidias ſuſpicat. Nō credit q̄ reuerti poſſit de tenebr⁹ ad lucē: circūſpectās undiq⁹ gladiū. Cū ſe mouerit ad q̄rendū panē: nouit q̄ parat⁹ ſit i manu eius tenebr⁹ arū dies. Terrebit eū tribulatio: ⁊ āguſtia uallabit eū: ſicut regē q̄ pparat⁹ ad p̄liū. Tetēdit. n. aduerſus deū manū ſuā: ⁊ ꝓtra oīpotētē roborat⁹ ē. Lucurrit aduerſus eū erecto collo: ⁊ pingui ceruice armat⁹ eſt. Operuit facie ei⁹ craſſitudo: ⁊ de lateribus ei⁹ a ruina depēdet. Habitauit i ciuitatib⁹ ōſolatis: ⁊ i domib⁹ defitis q̄ i tumulos ſunt redacte. Nō ditabit nec pſeuerabit ſb̄a eius: nec mittet i tr̄ā radicē ſuā. Non recedet ò tenebris. Ramos ei⁹ arefaciet flāma: ⁊ auferetur ſpū oris ei⁹. Nō credet fruſtra errore ò cept⁹: q̄ aliq̄ ꝑcio redimēd⁹ ſit. Ante q̄ dies ei⁹ ipleat peribit: ⁊ man⁹ ei⁹ arefcent. Dedet q̄ſi uinea i ꝑmo flore botrus ei⁹: ⁊ q̄ſi oliua p̄icies florē ſuū. Congregatio. n. hypocrite ſterilis: ⁊ ignis deuorabit tabernacla corū q̄ munera libēt accipiūt. Cōcepit dolorē: et peperit uq̄tatē: ⁊ uter⁹ ei⁹ ꝑparat dolos.

¶ .XVI.

REſpōdēs aūt iob dixit: Audiui frequēt talia. Conſolatores oneroſi vos oēs eſtis. Nunq̄d hēbūt finem verba uento ſa: aut aliq̄d tibi moleſtū ē ſi loq̄ris? Poteram ⁊ ego ſili⁹ vīi loq. Ante q̄ vtinaz cēt aia vīa p aia mea. Cōſolarer ⁊ ego vos ſmonib⁹: ⁊ mouerē caput meū ſup vos. Roborarē vos ore meo: ⁊ mouerē labia mea q̄ſi parcens vobis. Sz q̄d agā: Si loqu⁹ fuero: nō deſcit dolor me⁹: ⁊ ſi tacuero non recedet a me. Nūc aūt oppreſſit me dolor me⁹: ⁊ in nichilū redacti ſūt oēs art⁹ mei. Ruge mee teſtimonium dicūt ꝓtra me: ⁊ ſuſcitat falſiloqu⁹ aduerſus faciē meā cōtradicēs mihi. Collegit furor ē ſuū i me: ⁊ cōminās mihi infremuit ꝓtra me dētib⁹ ſuis. Hoſtis me⁹ terribil⁹ oculis me ituit⁹ ē. Aperuerūt ſup me ora ſua: ⁊ exprobrantes pcuſſerūt maxillaz meā: ſatiati ſūt penis meis. Cōcluſit me de⁹ apō iniquū: ⁊ manib⁹ ipioꝝ me tradidit. Ego ille quōdā opulēt⁹ repēte cōtrit⁹ ſū: tenuit ceruicē meā. Cōfregit me: ⁊ poſuit me ſibi q̄ſi in ſignū. Circūdedit me lāceis ſuis: puulnerauit lūbos meos. Nō pepcit: ⁊ effudit i terra viſcera mea. Cōſcidit me vlnere ſup vulnus: irruit i me q̄ſi gigas. Saccū cōſui ſup cutē meā: ⁊ operui cinere carnē meā. Facies mea itumuit a fletu: ⁊ palpebre mee caligauerūt. Nec paſſus ſū abſz uq̄tate man⁹ mee: cū hiem mūdas ad deū ꝓces. Terra ne opias ſanguinē meū: neq̄ iueniat in te locū latēdi clamor me⁹. Ecce. n. i celo teſtis me⁹: et cōſcius me⁹ i excelſis. Amici mei ad deū ſtillat oculus meus. Atq̄ vtinam ſic iudicaretur vir cū deo: quō iudicat filī⁹ hominis cuz collega ſuo. Ecce. n. breues anni tranſeūt: ⁊ ſemitam p quam nō reuertar ā bulo.

¶ .XVII.

SPirit⁹ me⁹ attenuabit: dies mei breuiabunt: ⁊ ſolū mihi ſupeſt ſepulchrū. Non peccaui: ⁊ i amaritudinib⁹ morat⁹ oculus meus. Libera me ⁊ pone me iuxta te: et cuiuſuis manus pugnet ꝓtra me. Cor eoꝝ longe feciſti a diſciplina: ꝓpēea nō exaltabūt. Predaz pollicet⁹ ſocīs: ⁊ oculi filioꝝ eius deficiēt. Poſuit me q̄ſi i proverbium vulgi: ⁊ exēplū ſū corā eis. Caligauit ad indignatiōnē oculus meus: ⁊ mēbra mea q̄ſi i nichiluz redacta ſūt. Stupebāt iuſti ſup hoc: ⁊ innocēs ꝓtra hypocritā ſuſcitabit. Et tenebit iuſtus vīā ſuā: ⁊ mūdis manib⁹ addet fortitudinē. Igit⁹ oēs vos cōuertimini ⁊ venite: ⁊ nō ueniā i vob⁹ ullū ſapiētez. Dies mei tranſierūt: cogitationes mee diſſipate ſūt torquentes cor meū. Noctē uerterūt i diē: ⁊ rurſuz p⁹ tenebras ſpero lucē. Si ſuſtinuero ifern⁹ dom⁹ mea ē: ⁊ i tenebr⁹ ſtraui lectulū meuz. Putredini dixi: pr̄ mē es mat⁹ mea ⁊ ſoror mea uermib⁹. Ubi ē g̈ nūc p̄ſtolatio mea: et patiētiaz meā q̄s cōſiderat? In p̄fūdiſſimū iferni deſcēdēt oia mea. Putas ne ſaltem i bi erit requies mihi?

¶ .XVIII.

REſpōdēs aūt baldath ſuites: dixit: Uſq̄ ad quē finē vba iactabis? Intellige prius: ⁊ ſic loquamur. Quare reputati ſum⁹ ut iumēta: ⁊ ſorduim⁹ coram te? Quid perdis aiam tuam in furore tuo? Nūq̄d ꝓpter te derelinq̄t terra: ⁊ tranſferent⁹ rupes de loco ſuo? Nonne lux impi extinguet⁹: nec ſplē debit flamma ignis ei⁹? Lux obtenebrescet in tabernaculo illius: ⁊ lucerna que ſup eum

est: extinguet. Artabūt gressus vtutis eius
7 ꝓcipitabit eū ꝓsiliū suū. Immisit.n. i rete
pedes suos: 7 i maculā ei⁹ ambulabat. Tene
bit plāta illi⁹ laqo: 7 exardescet ꝓtra eū sitis.
Abscondita ē i tra pedica ei⁹ 7 decipula illi⁹
sup semitā. Undiq; trebūt eū formidines 7
uoluēt pedes ei⁹. Attenuet fame robur ei⁹:
7 inedia uadat costas illi⁹. Deuoret plebri
tudinē cutis ei⁹: 7 cōsumat brachia illi⁹ pri
mogenita mors. Auellat de tabernaculo suo
fiducia ei⁹: 7 calcet sup eū q̄si rex iteru⁹. Ha
bitet i tabnaculo illi⁹ socij ei⁹ q̄ nō ē: aspergā
tur i tabnaculo ei⁹ sulphur. Deorsū radices
ei⁹ siccent: sursū āt atterat messis ei⁹. Mēo
ria illius pereat de terra: 7 non celebret no
mē ei⁹ i plateis. Expellet eū de luce in tene
bras: 7 de orbe transferet eū. Non erit semē
ei⁹ neq; ꝓgenies i pplo suo: nec ulle reliqe i
regiōib⁹ ei⁹. In die ei⁹ stupebūt nouissimi: 7
primos inuadet horror. Hec sūt g̃ tabnacla
uiq; 7 iste loc⁹ ei⁹ q̄ ignorat deū. ¶ .XIX.

Respondēs āt iob dixit: Usq; q̄ affligi
tis aiam meā: 7 atteritis me ꝓmōib⁹?
En decies cōfūditis me: 7 nō erubescitis op
ꝓmētes me. Mēpe 7 si ignorani: mecū erit
ign̄ātia mea. At vos ꝓtra me erigimini: 7 ar
guitis me opprobrijs meis. Saltē nūc itel
ligite: q; de⁹ nō eq̄ iudicio afflixerit me: 7 fla
gellis suis me circuerit. Ecce clamabo ui pa
tiens: 7 nemo audiet. Uociferabor: 7 nō est
q̄ iudicet. Semitā meā circūsepsit: 7 trāsire
nō possum: 7 i uallo meo tenebras posuit.
Spoliauit me glia mea: 7 abstulit coronā
de capite meo. Destruxit me ūdiq; 7 pereo:
7 q̄si euulse arbori abstulit spē meā. Iratus
ē contra me furor ei⁹: 7 sic me hūit q̄si ho
stē suū. Simul uenerūt latrones ei⁹: 7 fece
rūt sibi uiā p me: 7 obsederūt i gyro tabna
culū meū. Fres meos longe fecit a me: 7 no
ti mei q̄si alieni recesserūt a me. Dereliq̄rūt
me, ppinq̄ mei: 7 q̄ me nouerant obluti sunt
mei. Inq̄lini dom⁹ mee 7 ancille mee sicut
alienū habuerunt me: 7 q̄si peregrin⁹ fui in
oculis eoꝝ. Seruū meū uocaui 7 nō rndit:
ore, ppo deprecabar illum. Halitus meum
exhoruit uxor mea: 7 orabā filios utī mei.
Stulti q̄; despiciebant me: 7 cum ab eis re
cessissē detrahebāt mihi. Abominati sunt
quōdā cōsiliarij mei: 7 quē maxime dilige
bā auersat⁹ ē me. Pelli mee cōsūptis carni
b⁹ adhesit os meū: 7 derelicta sūt tm̄modo
labia circa dētes meos. Miserem mei: mi
serem mei saltē uos amici mei: q; man⁹ dei
tetigit me. Quare psequmini me sic de⁹:
7 carnibus meis saturamini? Quis mihi ē
b⁹at: ut scribāt ꝓmōes mei? Quis mihi det
ut exarēt i libro stilo ferreo 7 plūbi lamia: l⁹
celte sculpāt i silice? Scio.n. q; redēptō me
us uiuit: 7 in nouissimo die de terra surrec
turꝰ sū. Et rursum circundabor pelle mea:
7 i carne mea uidebo deū. Quem uisurꝰ sū
ego ipse: 7 oculi mei cōspecturi sunt: 7 non
alius. Reposita ē hec spes mea i sinu meo.
Quare g̃ nūc dicitis psequmur eū: 7 radicem
ubi iueniam⁹ ꝓtra eū. Fugite g̃ a facie gladij
qm̄ ultor iniqtatū gladius est: 7 scitote esse
iudicium. ¶ .XX.

Respondēs āt sophar naamathites di
xit: Iccirco cogitatiōes mee uarie suc
cedunt sibi: 7 mens i diuersa rapit̄. Doctri
nā q̄ me arguis audiaz: 7 spūs itelligētie mee
rndebit mihi. Hoc scio a principio ex q̄ ē po
sit⁹ hō sup trāz: q; laus ipiorū breuis sit: et
gaudiū hypocrite ad istar pūcti. Si ascēde
rit usq; ad celū superbia ei⁹: 7 caput ei⁹ nubes
tetigerit: q̄si sterq̄liniū i fine pdet: 7 q̄ eū ui
derant dicent: ubi est. Uelut somniuz auo
lans nō iueniet: transiet sicut uisio noctur
na. Oculꝰ q̄ eū uiderat non uidebit: neq; ul
tra ituebit eū loc⁹ suꝰ. Filij eius atterent ege
state: 7 manꝰ illi⁹ reddet dolorē suuz. Ossa
eius implebuntur uitijs adolescētie ei⁹: 7 cū
eo i puluē dormient. Cū.n. dulcedo fuerit i
ore ei⁹ malū: absc̄ōdit illud sub lingua sua.
Parcet illi 7 nō delinq̄t illud: 7 celabit i gut
ture suo. Panis ei⁹ in utero illi⁹ ut̄et i fel as
pidū intrinsec⁹. Diuitias q̄s deuorauit euo
met: 7 de uētre illi⁹ extrahet eas de⁹. Caput
aspidū sugget: 7 occidet eum lingua uipere.
Non uideat riuulos fluminis torrētis: mel
lis 7 butyri. Luet q̄ fecit oia: nec tm̄ cōsume
tur. Juxta multitudinē adiuētionū suarum
sic 7 sustinebit: qm̄ cōfringēs nudauit pau
peris domū: rapuit 7 nō edificauit eā: nec ē
satiat⁹ uent⁹ ei⁹. Et cū būerit q̄ concupie:at:
possidere non poterit. Nō remansit de cibo
ei⁹: 7 ꝓp̄ea nihil permanebit de bōis ei⁹.
Cū satiat⁹ fuerit arctabit: estuabit: 7 ōis dolō
irruet sup eū. Utinaz ipleat uēt⁹ ei⁹: ut emit
tat i eū iraz furoris sui. 7 pluat sup illū bel
lū suū. Fugiet arma ferrea 7 irruet i arcum
ereum: eductus 7 egrediens de uagina sua

fulgurans i amaritudine sua. Cadet z uāi-
ent sup eū horribiles: oēs tenebre abscōdi
te sūt i occultis eī. Deuorabit eū ignis q nō
succēdit: affliget relict' i tabernaculo suo. Re
uelabunt celi iūqtatē eī': z ira cōsurget adu-
sus eū. Apertū erit germē dom' illa': detra-
hēt i die furoris dei. Hec est pars hōis impij
a deo: z hēditas uboz eī' a dño. .XXI.

Respōdēs aūt iob dixit: Audite qso sp-
mones meos: z agite pñiam. Sustine
te me ut z ego loquar: z p' mea si uidebitur
uerba ridete. Nūqd ptra hoiem disputatio
mea ē: ut merito nō debeā ptristari: Attēdi
te me z obstupescite: z supponite digitū ori
nō. Et ego qñ icordar' fuero ptimesco: z p
cutit carnē meā tremor. Quare g impij uiuūt:
subleuati sūt cōfortatiq; diuitijs: Semē eo
rū pmanet corā eis: ppiq; rū turba z nepo-
tū in pspectu eoz. Dom' eoz secure sūt et
pacate: z non ē uirga dei sup illos. Bos eo
rū cōcēpit z nō abortiuit: uacca pepit z nō
ē puata fetu suo. Egrediūt qsi greges puuli
eorū: z infātes eoz exultant lusib'. Tenent
tympanū z cithara: z gaudent ad sonitum
organi. Ducūt in bonis dies suos: z i pūcto
ad inferna descendunt. Qui dixerūt deo: re
cede a nob': z sciam uiaruz tuaz nolumus.
Quis ē oipotēs: ut seruiam' ei: Et qd nob' p
dest si orauerim' illū: Verūtn q: non sunt i
manu eoz bona sua: psiliū ipioz lōge sit a
me. Quotiēs lucerna ipioz extinguet: z su
pueniet eis iundatio: z dolores diuidet furo
ris sui: Erunt sicut palee añ faciē uēti: z sic
fauilla quā turbo dispgit. Dē seruabit filijs
illi' dolorē pīis: z cū reddiderit tunc sciet.
Uidebunt oculi eī' infectionē suā: z de fu-
rore oipotentis bibet. Quid.n.ad eū p tiet
de domo sua p' se: Et si numer' mēsiū eius
dimidiet: Nūqd deū docebit qspiā sciam: q
excelsos iudicat: Iste moriē robust' z san'
diues z felix: uiscera eī' plena sūt adipe: z
medullis ossa illi' irrigant. Alt' vo moriē
in amaritudine aie sue absq; ullis opib' z
tñ sil' i puluere dormiēt: z vmes operiēt eos.
Certe noui cogitationes uāas z sñias ptra
me iūs. Dicitis.n. Ubi ē domus principis:
z ubi tabnacla ipioz: Interrogate quēlibz
de uiatorib': z hec eadē illā itelligē cogno-
scetis. Quia i die pditiōis fuat mal': z ad
diem furoris ducetur. Quis arguet coraz
eo uias eius: z q fecit qs reddet illi: Ipse ac
sepulchra ducet: z in congerie mortuoz uigilabit. Dulcis fuit glareis cocyti: z p' se ō-
nem hominem trahet: z ante se innumera-
biles. Quō igr cōsolamini me frustra: cum
rñsio uīa repugnare ostensa sit vitati.

.XXII.

Respondēs aūt eliphaz themanites di-
xit: Nūqd deo pōt cōpari hō: et cuz p
fecte fuerit scie: Quid pdest deo si iustus fu
eris: aut qd ei pfers si imaculata fuerit uita
tua: Nūquid timēs arguet te: z ueniet tecū
i iudiciū: z n ppt malicia tua plīma z ifinitas iniquitates tuas: Abstulisti.n. pignus
fratum tuorū sine cā: z nudos spoliasti uesti-
b'. Aquā lasso non dedisti: z esurienti subtra
xisti panē. In fortitudine brachij tui possi-
debas tram: z potentissim' obtinebas eā. Ui-
duas dimisisti uacuas: z lacertos pupillo-
rū cōminuisti. Propēa circūdant' es laqis:
z cōturbat te formido subita. Et putabas
te tenebras nō uisuz: z ipetu aq; inūdātium nō oppressu iri. An cogitas q' de' excelsi
or celo sit: z sup stellaz vticē sublimet: Et
dicis: Quid.n.nouit de': Et qsi p caligineȝ
iudicat. Nubes latibulū eī': nec nia cōsidet
rat: z circa cardines celi pābulat. Nūqd se
mitā seculorū custodire cupis: quā calcauc
runt uiri iūq: qui sublati sūt añ tps suū: z flu
uius subuertit fūdamētū eoz: Qui dicebāt
deo: recede a nobis: z qsi nihil possit facere
oipotēs: estimabāt eū: cū ille iplesset domos
eorū bonis. Quoz sñia pcul sit a me. Uide
būt iusti z letabunt: z innocēs subsannabit
eos. Nōne succisa ē erectio eoz: z reliquas eo
rum deuorauit ignis: Acqesce igr ei: z hēto
pacē: z p hec hēbis fruct' optimos. Suscī-
pe ex ore illi' legē: z pone sm̄ones eī' in corō
tuo. Si reuersus fueris ad oipotētē edifica-
beris: z lōge facies iūqtatē a tabernaculo tu
o: Dabit p ira silicē z p silice torrētes aure-
os. Erituz oipotēs ptra hostes tuos: z argē
tū coaceruabit tibi. Tūc sup oipotētē deliti
ris afflues: z eleuabis ad deū faciē tuā. Ro-
gabis eū: z exaudiet te: z uota tua reddes.
Decernes rē z uēiet tibi: z i uijs tuis splen-
bit lumē. Qui.n.humiliat' fuerit erit i gla:
z q inclinauerit oculos suos: ipse saluabit.
Saluabit inocēs: saluabit āt mundicia ma
nuum suarū. .XXIII.

Respōdens aūt iob ait: Nūc qz i amari
tudie est sermo meus: z manus plage
mee aggrauata est super gemitum meum.

Quis mihi tribuat: ut cognoscaz ⁊ iuĕtā il lū: ⁊ uĕtā usz ad solū ei⁹: ⁊ ꝓnā corā eo iu diciū: ⁊ os meū replebo increpationibus: ut sciā ẏba q̄ mihi respondeat: ⁊ itelligā q̄d loq̄t mihi. Nolo multa fortitudine ꝓtēdat mecū: nec magnitudis sue mole me p̄mat. Ꝓpoāt eq̄tatē ꝓtra me: ⁊ pueiet ad uictoriā iudiciū meū. Si ad orĭētē iero ñ appet: si ad occidentē ñ itell'am eū. Si ad sinistraz q̄d agā: nō apphēdā eū. Si me uertam ad dexterā: nō uidebo illū. Ipse ẏo scit uiā meā: ⁊ pbabit me q̄si auz qo p ignē trāsit. Ue stigia ei⁹ secut⁹ ē pes me⁹: uiaz ei⁹ custodiui: ⁊ non declinaui ex ea. A mandatis labiorū ei⁹ nō recessi ⁊ in sinu meo abscōdi ẏba oris ei⁹. Ipse.n. sol⁹ ē: ⁊ nemo auertē pōt cogitationē ei⁹: ⁊ aīa ei⁹ qōcūq; uoluit hoc fecit. Cūq; expleuerit i me uolūtatē suam: ⁊ alia mlta similia ꝓsto sūt ei. Et iccirco a facie ei⁹ turbar⁹ sū: ⁊ cōsideras eū timore sollicitor. Deꝰ molliuit cor meū: ⁊ oīpotēs conturbauit me. Nō.n. perij ꝓpt̄ imīnētes tenebras: nec faciē meā operuit caligo. ¶ .XXIIII.

Ab oīpotēte nō sūt abscōdita tēpa: qui āt nouerūt eū: ignorāt dies illⁱ. Alij termios trāstulerūt: diripuerūt greges: ⁊ pauerūt eos. Asinū pupillorū abegerūt: ⁊ abstulerūt pro pignore bouē uidue. Subuerterūt pauperū uiā: ⁊ oppresserūt pit̄ māsuetos terre. Alij q̄si onagri i deserto egrediūt ad op⁹ suū: uigilantesq; ad p̄da ꝓparāt panē liber⁹. Agrū non suū demetūt: ⁊ uineā ei⁹ quē ui oppḡsserūt uindemiāt. Nudos dimittūt hoies īdumēta tollētes: quib⁹ nō est opim̄tū i frigore: q̄s imbres mōtiū rigāt: ⁊ nō hītes uelamē āplexant lapides. Olim fecerūt depdātes pupillos: ⁊ uulgū pauperē spoliauerūt. Nudis ⁊ incedētib⁹ absq; uestitu ⁊ esurientib⁹ tulerūt spicas. Int̄ aceruos eoz mersdiati sūt: qui calcat⁹ torcularib⁹ sitiūt. De ciuitatib⁹ fecerūt uiros gemere: ⁊ aīa uulnera toz clamauit: ⁊ deꝰ iultū abire nō patit. Ipi fuerunt rebelles lumini. Nescierūt uias ei⁹: nec reuersi sūt p semitas illⁱ. Mane p̄mo cōsurgit homicida: itficit egenū ⁊ pauperē: p noctē ẏo erit q̄si fur. Oculꝰ adulteri obſuat caligīē dicēs: nō me uidebit oculꝰ: ⁊ operiet uultū suū. Perfodit in tenebr̄is domos: sicut i die cōdixerāt sibi: ⁊ ignoraueūt lucem. Si subito apparuerit aurora arbitrant umbrā mortē: ⁊ sic i tenebris q̄si i luce ambulāt. Leuis ē sup faciē aq̄. Maledicta sit ps ei⁹ i tra: nec ābulet p uiā uineaz. Ad nimiū calorē trāsiet ab aq̄s niuium: ⁊ usq; ad iferos pecm illⁱ. Obliuiscat⁹ ei⁹ mia. Dulcedo illⁱ ẏmes. Nō sit i recordatiōe: sz cōterat sicut lignū ifructuosū. Pauit.n. sterilez ⁊ q̄ non parit: ⁊ uidue bene nō fecit. Detraxit fortes i fortitudine sua: ⁊ cū steterit non credet uite sue. Dedit ei deꝰ locū pñe: ⁊ ille abutit eo i supbia. Oculi āt ei⁹ sūt in vias illⁱ. Eleuati sūt ad modicū: ⁊ ñ subsistent: et humiliabūt sicut oia ⁊ auferent: ⁊ sicut sūmitates spicaz cōterent. Quꝰ si non ē ita: q̄s me pōt arguē eē mentitum: ⁊ ponere añ deum uerba mea? ¶ .XXV.

Respōdēs āt baldath suites dixit: Potestas ⁊ tror apud deū ē: q̄ facit cōcordiā i sublimib⁹ suis. Numq̄d ē numer⁹ militū ei⁹? Et sup quē nō surget lumē illⁱ? Numq̄d iustificari pōt hō cōparat⁹ deo: aut apparere mūd⁹ nat⁹ de muliere? Ecce luna etiam nō splēdet: ⁊ stelle nō sūt mūde in conspectu ei⁹: quanto magis hō putredo: ⁊ filius hominis vermis. ¶ .XXVI.

Respondēs āt iob dixit: Cui⁹ adiutor: es nūq̄d ibecillis? Et sustentas brachiū ei⁹ q̄ non ē fort⁹? Cui dedisti cōsiliū: forsitā illi q̄ nō hz sapiam: ⁊ prudentiā tuā oñdisti plīmā? Quē docē uoluisti? Nōne cū q̄ fecit spiramentū? Ecce gigātes gemūt sub aq̄s: ⁊ q̄ hītāt cū eis. Nudus ē infer⁹ corā illo: ⁊ nullū ē operimentū pditiōi. Qui extēdit aq̄lonem sup uacuū: ⁊ appēdit tram sup nihili. Qui ligat aq̄s i nubib⁹ suis: ut nō erūpant pariť deorsū. Qui tz uultū solij sui: ⁊ expādit super illud nebulā suā. Terminum circūdedit aquis: usq; dū finiāt lux ⁊ tenebre. Colūne celi contremiscūt: ⁊ pauēt ad nutuz ei⁹. In fortitudine illⁱ repente maria ꝓgregata sūt: ⁊ prudentia ei⁹ pcuss'it supbū. Spūs ei⁹ ornauit celos: ⁊ obstetricāte manu eius educt⁹ ē coluber tortuosus. Ecce hec ex pte dicta sūt viaz ei⁹. Et cū uix paruā stillā sermōis ei⁹ audierim⁹: q̄s potit tonitruuz magnitudinis illⁱ itueri? ¶ .XXVII.

Addidit q̄z iob assumēs parabolam suam ⁊ dixit: Auit deꝰ q̄ abstulit iudicium meū: ⁊ oīpotēs qui ad amaritudinez adduxit aiam meā: q̄ dōec supereſt halitus i me ⁊ ſpus dei in naribus meis: non loquēt labia mea ūqtatē: nec ligua mea meditabit

180

mendaciū. Absit a me: ut iustos vos ẽ iudicẽ. Donec deficiã: nõ recedã ab innocentia mea. Justificationẽ meã quã cepi tenẽ: non deserã. Neq; n. reprehẽdit me cor meū i õni uita mea. Sicut ipi⁹ ūmic⁹ me⁹: ⁊ aduersari us me⁹ q̃si iniqu⁹. Que ẽ. n. spes hypocrite si auare rapiat: ⁊ nõ liberet deus aiaz eius? Nunqd de⁹ audiet clamorẽ ei⁹: cū uenerit sup eū ãgustia? Aut poterit i õnipotẽte delectari: ⁊ inuocaz deū õi tpe? Docebo uos p manū dei q̃ õipotẽs hẽat: nec absc̃odam. Ecce uos ões nostis: ⁊ q̃d sine cã uana loq̃mini? Hec ẽ ps hõis ipij apud deū: ⁊ hẽditas uiolẽtoz quã ab õipotẽte suscipiẽt. Si mltipli cati fuerit filij ei⁹ i gladio erũt: ⁊ nepotes ei⁹ nõ saturabũt pane. Qui reliq̃ fuerit ex eo: sepeliẽt i ĩtitu: ⁊ uidue illi⁹ nõ plorabũt. Si cõportauerit q̃si ẽra argẽtū: ⁊ sic lutū ꝓparauerit uestimẽta: ꝓparabit q̃dẽ: sed iust⁹ uestiẽt ille: ⁊ argẽtū innocẽs diuidet. Edificauit sicut tinea domũ suã: ⁊ sicut custos fecẽ ũbraculũ. Diues cũ dormierit: nihil secũ auferet: aperiet oculos suos: ⁊ nihil inueniet. Alp phẽdet eũ q̃si aq̃ i opia: nocte opprimet eũ tẽpestas. Tollet eũ uẽt⁹ urens ⁊ auferet: ⁊ uelut turbo rapiet eũ de loco suo. Et mittet sup eũ: ⁊ nõ parcet: ỏ manu eius fugiẽs fugiet. Stringet sup eũ man⁹ suas: ⁊ sibilabit sup illũ intuẽs locũ eius.

.XXVIII.

Habet argentũ uenaz suarũ ꝓncipia: ⁊ auro loc⁹ ẽ i q̃ cõflat. Ferrũ de ẽra tollit: ⁊ lapis solut⁹ calore i es vtit. Tẽp⁹ posuit tenebrã: ⁊ uniuersoz finẽ ipse ꝑsiderat. Lapide q̃z caliginis ⁊ umbrã mortis diuidit torrens a ppl'o pegrinante: eos q̃s oblitus ẽ pes egẽtis hõis ⁊ iuios. Terra ỏ q̃ oriebat panis i loco suo igni subuersa ẽ. Loc⁹ saphiri lapides ei⁹: ⁊ glebe illi⁹ auruz. Semitam ignorauit auis: nec ituit⁹ ẽ ocul⁹ uulturis. Nõ calcauerũt eã filij institoz: nec ptransiuit p eã leena. Ad salicẽ extẽdit manũ suã: subvertit a radicib⁹ montes. In petris riuos excidit: ⁊ õe pciosũ uidit oculus eius. Profunda q̃z fluuioz scrutat⁹ ẽ: ⁊ abscondita pduxit i lucẽ. Sapia vỏ ubi inuenit: ⁊ q̃s est loc⁹ intelligẽtie? Nescit hõ pciũ ei⁹: nec inuenit in ẽra suauit⁹ uiuentiũ. Abyssus diẽ: nõ ẽ i me: ⁊ mare loq̃t⁹: ⁊ nõ ẽ mecũ. Non dabit⁹ auruz obrizũ p ea: nec appẽdet⁹ argẽtũ i cõmutatione ei⁹. Nõ ꝓferet⁹ tinct⁹ i die coloribus: nec lapidi sardonico preciosissimo uel sapphiro. Non adeq̃bit⁹ ei auz l'vitrũ: nec cõmutabũtur p ea uasa auri excelsa: ⁊ eminentia non cõmemorabũt⁹ cõparatõe ei⁹. Trahit⁹ ãt sapiẽtia ỏ occlt̃i. Nõ adeq̃bit⁹ ei topaci⁹ ỏ ethiopia: nec tincture mũdissime cõponet⁹. Vñ g̃ sapiẽtia uenit: ⁊ q̃s ẽ loc⁹ intelligẽtie? Abscondita ẽ ab oculis oĩum uiuẽtiũ: uolucres q̃z celi latet. Perditio ⁊ mors dixerũt: auri b⁹ nãis audiuim⁹ famã ei⁹. Deꝰ itellit uiam ei⁹: ⁊ ipse nouit locũ illi⁹. Ipse. n. fines mundi ituet: ⁊ oia q̃ sub celo sũt respicit. Qui fecit uẽtis põd⁹: ⁊ aq̃s appẽdit i mẽsura. Qñ ponebat pluuijs legẽ: ⁊ uiã pcellis sonantib⁹: tẽ uidit illã ⁊ enarrauit: ⁊ pparauit ⁊ inuestigauit: ⁊ dixit hõi. Ecce timor dñi ipsa est sapiẽtia: ⁊ recedẽ a malo intelligentia.

.XXIX.

Addidit q̃z iob assumẽs parabolã suaz ⁊ dixit: Quis mihi tribuat ut sim iuxta mẽses pstinos: ꝑm dies q̃bus deꝰ custodiebat me. Qñ splẽdebat lucerna ei⁹ sup caput meũ: ⁊ ad lumẽ ei⁹ ãbulabã ĩ tenebris. Sicut fui i diebꝰ adolescẽtie mee: qñ secreto deus erat i tabernaculo meo. Qñ erat õipotẽs mecũ: ⁊ i circuitu meo pueri mei. Qñ lauabã pedes meos butyro: ⁊ petra fũdeba⁹ mihi riuos olei. Qñ pcedebã ad põtã ciuitatis: ⁊ i platea parabãt cathedrã mihi. Videbãt me iuuenes: ⁊ abscõdebãt: ⁊ senes assurgentes stabant. Principes cessabãt loq̃: et digitũ supponebãt ori suo. Vocẽ suã cohibebãt duces: ⁊ lingua eorũ gutturi suo adherebat. Auri audiẽs bẽificabat me: ⁊ oculus uidens testioniũ reddebat⁹ mihi: eo q̃ liberabã pauperẽ uociferãtẽ ⁊ pupillũ cui nõ erat adiutor. Bñdictio perituri sup me uẽiebat: ⁊ cor uidue consolat⁹ sũ. Justitia induit⁹ sũ: ⁊ uestiui me sicut uestimẽto ⁊ diademate iudicio meo. Ocul⁹ fui ceco ⁊ pes claudo. Pater erã pauperũ: ⁊ cãm quã nesciebã diligẽtissime inuestigabã. Cõterebã molas iniq̃: ⁊ de dentib⁹ illi⁹ auferebaz p̃dã. Dicebãq̃: In nidulo meo moriar: ⁊ sicut palma mltiplicabo dies. Radix mea apta ẽ sec⁹ aq̃s: et ros morabit⁹ messiõe mea. Gloria mea sẽp innouabit⁹: ⁊ arc⁹ meus i manu mea instaurabit⁹. Qui me audiebãt expectabãt sñiam: ⁊ intenti tacebant ad consiliũ meum. Verbis meis addere nihil audebant: ⁊ super illos stillabat eloq̃um meũ. Expectabant me sicut pluuiam ⁊ os suum aperiebãt quasi ad imbrem serotinum. Si qñ ridebã ad eos: non

credebāt: ⁊ lux ulti' mei nō cadebat i ₹raz. Si uoluissem ire ad eos: sedebā pm'. Cūq; sederē q̄si rex circunstāte exercitu: eā tū merentium consolator. ¶ .XXX.

Nunc āt derident me iuniores tpe q̄rū non dignabar pces ponē cū canib' gregis mei. Quorū uirt' manuuz mihi erat p nihilo: ⁊ uita ipsa putabant indigni. Egestate ⁊ fame steriles: q̄ rodebāt in solitudie sq̄lentes calamitate ⁊ miseria. Et mādebant herbas ⁊ arborū cortices: ⁊ radix iunipe-rorū erat cib' eoz. Qui de cōuallibus ista rapiētes: cū singula reperissēt: ad ea cuz clamore currebāt. In deſti bitabāt torrētū: ⁊ in cauernis ₹re uel sup glareā. Qui inē huiuscemodi letabāt: ⁊ eē sub sentib' delitias cōputabāt. Filij stultoz ⁊ ignobiliū: ⁊ in ₹ra penit' nō parētes. Nūc i eoz cāticū uersus sū: ⁊ fact' sū eis in ꝓuerbiū. Abominant me ⁊ longe fugiūt a me: ⁊ faciē meā cōspuē nō uerent. Pharetrā. n. suā aperuit: ⁊ afflixit me: ⁊ frenū posuit i os meū. Ad dexteā oriēti calamitatis mee ilico surrexerūt. Pedes meos subuerterūt: oppſserūt q̄si fluctib' semitis suis. Dissipaueīt itinera mea īsidiati sūt mihi ⁊ ꝓualueīt: ⁊ nō fuit q̄ ferret auxiliū. Quasi rupto muro ⁊ apta tanua irrueīt sup me: ⁊ ad meas miserias deuoluti sūt. Redactus sū i nihilū. Abstulit q̄si uē' desideriū meū: ⁊ uelut nubes ptrāsiit sal' mea. Nunc aūt in memetipso marcescit aia mea: ⁊ possident me dies afflitionis. Nocte os meū pforat' doloribz': ⁊ q̄ me comedūt ñ dormiunt. In multitudine eoz cōsumit' uestimētū meū: ⁊ q̄si capitio tunice succinxeīt me. Cōpatus sū luto: ⁊ assimilatus sum fauille ⁊ cineri. Clamo ad te ⁊ ñ exaudis me: sto ⁊ nō respicis me. Mutat' es mihi i crudelē: ⁊ in duritia man' tue aduersar' mihi. Eleuasti me: ⁊ q̄si ſ uētū ponēs elisisti me ualide. Scio q: morti trades me: ubi constituta ē dom' uiuēti. Verūtñ non ad consūptionē eoz emittis manū tuam: ⁊ si corruerit: ipse saluabis. Flebā quondā sup eo q̄ afflict' erat: ⁊ cōpatiebat aia mea paupi. Expectabā bona: ⁊ uenerūt mihi mala: pstolabar lucē: ⁊ eruperūt tenebre. Interiora mea efferbueīt absq; ulla reqe: puenēt me dies afflictionis. Merēs icedebā: sine furore cōsurgēs in turba clamabā. Frat' fui draconū ⁊ soci' strutionū. Cutis mea denigrata ē sup me: ⁊ ossa mea aruerūt p caumate. Uersa ē i luctum cithara mea: ⁊ organum meum i uocē flentium. ¶ .XXXI.

Pepigi fed' cū oculis meis: ut ne cogitarē q̄dē de uirgine. Quā. n. ptē hēret in me dē' desup ⁊ hēditatē ōipotēs de excelsis: Nunq̄d ñ pditio ē iiq̄: ⁊ alienatio operātib' iiustitiā: Nonne ipse cōsiderat uias meas: ⁊ cūctos gressus meos dinumerat: Si ā bulaui i uanitate ⁊ festinauit i dolo pes meus: appēdat me in statera iusta: ⁊ sciat deus simplicitatē meā. Si declinauit gressus meus de uia: ⁊ si secut' ē oculū' me' cor meum: ⁊ si in manib' meis adhesit macula: seraz ⁊ alī' comedat: ⁊ pgenies mea eradicet. Si ꝺceptū ē cor meū sup mulicre: ⁊ si ad hostiū amici mei insidiat' sū: scortū alteri' sit uxō mea: ⁊ sup illā icuruēt alij. Hoc enīz nefas ē ⁊ iniq̄tas maxima: iguis usq; ad pditionē deuorās: ⁊ oīa eradicās genimina. Si ꝓtēp si subire iudiciū cū fuo meo ⁊ ancilla mea: cū disceptarēt aduersū me. Quid. n. faciaz cū surrexerit ad iudicandū de': ⁊ cū q̄sierit: q̄d rñdebo illi: Nūq̄d nō i vt'o fecit me: q̄ et illū opat' ē: ⁊ formauit me i uulua un'? Si negaui q̄ volebāt pauprib': ⁊ oculos uidue expectare feci. Si cōedi bucellā meā sol': et nō comedit pupill' ex ea. Quia ab infātia mea creuit mecū miſatio: ⁊ ꝺ utero mīs mee egressa ē mecū. Si despexi pretereūtē: eo q̄ non hūerit indumētū: ⁊ absz opimēto pauperē. Si non bñdixerūt mihi latera ei': ⁊ de uelleribus ouiū meaz calefact' ē. Si leuaui sup pupillū manū meā ēt cū uiderē me i porta superiorē: humer' me' a iūctura sua cadat: ⁊ brachiū meū cū suis ossib' cōfrigatur. Sēp. n. q̄si tumētes sup me fluct' timui deū: ⁊ pond' ei' ferre non potui. Si putaui aurz robur meū: ⁊ obriço dixi fiducia mea. Si letat' sū sup multis diuitijs meis: ⁊ q̄a plīma reperit man' mea. Si uidi solē cū fulgēt ⁊ lunā icedētē clare: ⁊ letatū ē i abscōdito cor meū: ⁊ osculat' sū manuz meam ore meo: q̄ ē iniq̄tas maxima: ⁊ negatio ꝓtra deuz altissimū. Si gauisus sū ad ruinā ei' qui me oderat: ⁊ exultaui q̄ inēiſſz eū malum. Nō. n. dedi ad peccādū guttū meū: ut expeterē maledicēs aiaz ei'. Si ñ dixeīt uiri tabernaculi mei: q̄s det de carnib' eius ut saturemur. Foris nō mansit pegrin': hostiū meum uiatori patuit. Si abscōdi q̄si hō pecz meū

¶ celaui i sinu meo iniq̃tatẽ meã. Si expaui ad mlt̃itudinẽ nimiã: ⁊ despectio ꝑpinq̃uꝫ ṫruit me: ⁊ nõ magis tacui: nec egressus sum hostiũ. Quis mihi tribuat auditorẽ utõsi ꝺriũ meũ audiat õipotẽs: ⁊ libꝝ scribat ipse q̃ iudicat: ut i hũero meo portẽ illũ ⁊ circũdẽ illũ q̃si coronã mihi? Per singlos gradꝰ meos pnũciabo illũ: ⁊ q̃si pricipi offeraꝫ eũ. Si aduersũ me ṫra mea clamat: ⁊ cũ ipa sulci eꝰ deflẽt. Si fructꝰ eꝰ cõedi absq; pecunia: ⁊ aiaꝫ agricolaꝝ eꝰ afflixi: ꝑ frumto oriat mihi tribꝰ ⁊ pro ꝺeo spina. XXXII.

OMiserũt ãt tres uiri isti rñdẽ iob: eo q̃ iustus sibi uideret. Et iratus idigna tusq; ẽ heliu filius barachel buzites de cognatione ram. Iratꝰ ẽ ãt aduersꝰ iob: eo q̃ iustũ se eẽ diceret corã deo. Porro aduersũ amicos eiꝰ indignatꝰ ẽ: eo q̃ nõ inuenissent rñsionẽ rõnabilẽ: sz tm̃modo cõdẽnassent iob. Igitur heliu expectauit iob loquẽtem: eo q̃ seniores eẽnt q̃ loq̃bãt. Cũ aũt uidisz q̃ tres rñdere ñ potuissẽt: iratꝰ ẽ uehemẽt. Rñdensq; heliu filius barachel buzites dixit: Junior sũ tpe: uos ãt ãtiq̃ores. Ideo demisso capite uerit̃ sũ vobis indicare meam sñiaz. Sperabã. n. q̃ etas plixior loq̃ret: ⁊ ano mlt̃itudo ꝺoceret sapiam. Sz ut uideo sps ẽ i hoib̃: ⁊ ispiratio õipotẽtis dat i telligẽtiã. Nõ sũt longeui sapiẽtes: nec seneꝰ intelligũt iudiciũ. Ideo dicã: audite me: oñdã uobis ẽt ego meã sciam. Expectaui. n. ſmões uos: audiui pudẽtiã uã. Dõec diſceptaremini ſmonibꝰ uis: ⁊ dõec putabaz vos aliquid dicẽ ꝓsiderabã. Sed ut uideo: non ẽ qui possit arguere iob: ⁊ rñdẽ ex uob ſmõibꝰ eiꝰ. Ne forte dicaṫ iuenimꝰ sapiaz: deus ꝓiecit eũ nõ hõ. Mihil locuꝰ ẽ mihi: ⁊ ego non ſm ſmões vros rñdebo illi. Extimuerũt: nec rñderuũt ultra: abstuleruntq; a se eloquiũ. Qm̃ igr expectaui: ⁊ nõ sũt locuti: steterũt: nec rñderũt ultra: rñdebo ⁊ ego ptẽ meã: ⁊ oñoam sciam meã. Plen sum. n. ſmõibꝰ: ⁊ coartat me sps utei mei. Ecce vẽter meꝰ q̃si mustũ absq; spiraculo: qõ lagũculas nouas dirũpit. Loq̃r ⁊ respirabo paulũ: aperiã labia mea ⁊ rñdebo. Nõ accipiam personã uiri: ⁊ deũ hõi ñ cãbo. Nescio. n. q̃diu subsistã: ⁊ si pꝰ modicũ tollat me factor meus. ¶ .XXXIIII.

AUdi igr iob eloq̃a mea: ⁊ ões ſmones meos ausculta. Ecce apui os meum: loquat lingua mea i faucibꝰ meis. Simplici corde meo ſmões mei: ⁊ sñiaz labia mea purã loquẽt. Spus dei fecit me: ⁊ spiraculꝫ ómipotentis uiuificauit me. Si potes rñde mihi: ⁊ aduersus faciẽ meã consiste. Ecce ⁊ me sicut ⁊ te fecit deꝰ: ⁊ de eodẽ luto ego q̃z formatꝰ sũ. Verũtñ miraculũ meũ ñ te ṫreat: ⁊ eloquẽtia mea nõ sit tibi grauis. Dixisti q̃ i auribꝰ meis: ⁊ uocẽ vborũ tuoz audiui. Mũdꝰ sũ ego ⁊ absq; delicto: imaculatꝰ ⁊ nõ ẽ iniq̃tas i me. Quia q̃relas in me: reppeṫit: iõ arbitratꝰ ẽ me ĩmicũ sibi. Posuit i neruo pedes meos: custodiuit ões semitas meas. Hoc ẽ q̃ i q̃ nõ es iustificatꝰ. Rñdebo tibi: q̃z maior sit deꝰ hoĩe. Aduersus eũ contẽdis: q̃ nõ ad oia vba rñderit tibi. Semel loq̃ṫ deus: ⁊ secũdo idipsũ non repetit. Per sõniũ i uisiõe nocturna: q̃n irruit sopor sup hoies: ⁊ dormiũt i lectulo. Tunc aperit aures uirorũ ⁊ erudiens eos instruit disciplina: ut auertat hoiem ab his q̃ fecit: ⁊ liberet eũ de supbia: eruẽs aiam eiꝰ a corruptiõe ⁊ uitã illiꝰ ut nõ trãseat i gladiũ. Increpat q̃z p doloꝛẽ i lectulo: ⁊ oia ossa eiꝰ marcescẽ facit. Abominabiℓ ei fit i uita sua panis: ⁊ aie illiꝰ cibꝰ ãte desiderabiℓ. Tabescet caro eiꝰ: ⁊ ossa q̃ tecta fuerãt nudabũt. Appropinq̃bit corruptiõi aia eiꝰ: ⁊ uita illiꝰ mortiferis. Si fuerit p eo ãgelꝰ loquẽs unꝰ de milibus: ut ãnũciet hõis eq̃tatẽ: miſebiℓ eius ⁊ dicet: Libera eũ ut nõ descẽdat i corruptionẽ. Inueni i q̃ ei ꝓpitiet. Cõsũpta ẽ caro eiꝰ a supplicijs: reuertaṫ ad dies adolescẽtie sue. Deꝓcabiℓ deũ ⁊ placabilis ei erit: ⁊ uidebit faciẽ eiꝰ i iubilo: ⁊ reddet hõi iustitiã suã. Respiciet hoies ⁊ dicet: Peccaui ⁊ uere deliq̃: ⁊ ut erã digꝰ non recepi. Libauit aiam suaz ne pgẽt in iẽitũ: sed uiuẽs luce uideret. Ecce hec oia opaṫ deꝰ trib̃ uicib̃ ꝑ singlos: ut reuocet aias coz a corruptiõe: ⁊ illumiet luce uiuẽtiũ. Attẽde iob ⁊ audi me: ⁊ tace dũ ego loquor. Si aũt hẽs q̃d loq̃ris: rñde mihi: Loq̃re. Uolo. n. te apparere iustũ. Qõ si nõ habes: audi me: tace ⁊ docebo te sapiam. ¶ .XXXIIII.

PRonunciãs itaq; heliu etiã hec locutus eſt. Audite sapientes uerba mea: ⁊ eruditi auscultate me. Auris. n. vba ꝓbat: ⁊ guttũ escas gustu diiudicat. Judiciũ eligamus nobis: ⁊ inter nos uideamus quid sit melius. Quia dixit iob iustus sum: ⁊ deus subuertit iudicium meuz. In iudicando. n.

me mẽdaciũ ẽ: uiolẽta ſagitta mea abſq; vl
lo pcco. Quis ẽ uir ut ẽ iob q̃ bibit ſubſan
nationẽ q̃ſi aquã: q̃ gradit cũ opãtib⁹ iniq̃
tatẽ: ⁊ ãbulat cũ uiris ipijs? Dixit.n. Nõ pla
cebit uir deo: ẽt ſi cucurrerit cuꝫ eo. Bõ uiri
cordati audite me: Abſit deo ipietas: ⁊ ab
õipotẽte iniq̃tas. Op⁹.n. hõis reddet ei: ⁊ iu
xta uias ſingulorꝫ reſtituet eis. Vere.n. de⁹
nõ ꝓdẽnabit fruſtra: nec õipotẽs ſubuertet
iudiciũ. Quẽ cõſtituit aliũ ſup trã: aut quẽ
poſuit ſup orbẽ quẽ fabricat⁹ ẽ? Si direxe
rit ad cũ cor ſuũ: ſpm illi⁹ ⁊ flatũ ad ſe tra
hẽt. Deficiet õis caro ſil: ⁊ hõ i cinerẽ rev
tẽt. Si hẽs g̃ intellectũ audi qõ dr̃: ⁊ auſculta
uocẽ eloquij mei. Numq̃d q̃ nõ amat iudiciũ
ſanari põt? Et quõ tu cũ q̃ iuſt⁹ ẽ in tm̃ ꝓdẽ
nas? Qui dicit regi apoſtata: q̃ uocat duc:
ſ ipios: qui non accipit pſonas principum:
nec cognouit tyrãnũ cũ diſceptaret ꝓtra
pauperẽ. Op⁹.n. manuũ ei⁹ ſũt uniuerſi. Subi
to moriẽt: ⁊ i media nocte turbabũt ppli: et
ptranſibũt ⁊ auferẽt uiolentuꝫ abſq; mãu.
Oculi.n. ei⁹ ſup uias hoium: ⁊ ões greſſus
eorꝫ cõſiderat. Nõ ſũt tenebre: ⁊ nõ ẽ ũbra
mort̃ ut abſcõdãt ibi q̃ opant̃ iniq̃tatẽ. Ne
q;.n. ultra i hõis pãte ẽ: ut ueniat ad deuꝫ
i iudiciũ. Conteret mltos innumerabiles: ⁊
ſtare faciet alios ꝓ eis. Nouit.n. opa eorũ:
⁊ iccirco inducet noctẽ: ⁊ ꝓterẽt. Quaſi ipios
pcuſſit eos i loco uidentiũ. Qui q̃ſi ꝺ indu
ſtria receſſerit ab eo: ⁊ ões uias ei⁹ itelligẽ no
luerũt: ut pueire facerẽt ad cũ clamorẽ egẽ
ni: ⁊ audiret uocẽ pauperꝫ. Ipſo.n. cõceden
te pacꝫ: q̃s ẽ q̃ cõdẽnet? Et q̃ abſcõderit vl
tũ: q̃s ẽ q̃ cõtẽpleť euꝫ? Et ſup gẽtes ⁊ ſuper
ões hoies. Qui regnare facit hoiem hypo
critã ꝓpt̃ pcã ppli. Quia g̃ ego locut⁹ ſum
ad deũ: te q̃ ñ phibebo. Si erraui: tu doce
me. Si iniq̃tatẽ locut⁹ ultra nõ addã. Num
q̃d a te de⁹ expetit eã: q; diſplicuit tibi? Tu
.n. cepiſti loq̃ ⁊ nõ ego. Quiſquid noſti me
li⁹ loq̃re? Viri itelligẽtes loq̃nt̃ mihi: ⁊ uir
ſapiẽs audiat me. Job aũt ſtulte locut⁹ eſt: ⁊
ỽba illi⁹ non ſonãt diſciplinã. Pat̃ mi: phi
bet̃ iob uſq; ad finẽ. Ne deſinas ab hoie iq̃
tat̃: q̃ addidit ſuper pcã ſua blaſphemiã.
Inter nos interim conſtrigat: ⁊ tunc ad iu
dicium prouocet ſermonibus ſuis deum.

¶ .XXXV.

Ihiť heliu hec rũſũ locut⁹ ẽ: Numq̃d eq̃
det tibi cogitatio: ut dicẽs iuſtior deo
ſũ? Dixiſti.n. Non tibi placet qõ rectũ ẽ: uel
q̃d tibi ꝓderit: ſi ego peccauero? Itaq; ego
rñdebo ſmõib⁹ tuis: ⁊ amicis tuis tecũ. Suſ
pice celũ: ⁊ intuẽ ⁊ cõtẽplare ethera q̃ altiõ
te ſit. Si peccaueris: q̃d ei nocebis? Et ſi mlti
plicate fuerint iniq̃tates tue: q̃d facies contra
eũ? Porro ſi iuſte egeris: q̃d donabis ei? aut
q̃d de manu tua accipiet? Hõi q̃ ſimilis tui eſt
nocebit ipietas tua: ⁊ filiũ hõis adiuuabit
iuſtitia tua. Propt̃ mltitudinẽ calũniatorꝫ
clamabũt: ⁊ eiulabunt ppt̃ viz brachij tyrã
norũ. Et nõ dixit ubi ẽ de⁹ q̃ fecit me: q̃ de
dit carmina i nocte. Qui docet nos ſup iu
mẽta trã: ⁊ ſup uolucres celi erudit nos. Ibi
clamabũt ⁊ ñ exaudiet ꝓpt̃ ſuperbiã malo
rũ. Non g̃ fruſtra audiet de⁹: ⁊ õipotẽs cãs
ſingulorꝫ ituebit. Etiam cũ dixeris ñ ꝓſide
rat: iudicare corã illo ⁊ expecta eum. Nunc
.n. non iſert furorẽ ſuũ: nec ulciſcit ſcel⁹ ual
de. Ergo iob fruſtra aperit os ſuũ: ⁊ abſq;
ſcia ỽba mltiplicat.

¶ .XXXVI.

Addẽs ãq; heliu hec locut⁹ eſt: Suſtine
me paululũ: ⁊ idicabo t̃. Adhuc.n. ha
beo q̃ ꝓ ꝺo loq̃r. Repetã ſciaꝫ meã a prici
pio: ⁊ opatorẽ meũ ꝓbabo iuſtũ. Vere.n. ab
ſq; mẽdacio ſmões mei: ⁊ pfecta ſcia ꝓbabi
t̃ ẽ. De⁹ potẽtes ñ abiecit cũ ⁊ ipſe ſit potẽs:
ſꝫ nõ ſaluat ipios: ⁊ iudiciũ paupib⁹ tribu
it. Non auferet a iuſto oculos ſuos: ⁊ reges
i ſolio collocat i perpetuũ: ⁊ illic erigũt. Et
ſi fuerint i carbonis ⁊ uiciãt̃ fumꝰ paupta
tis: idicabit eis opa eorꝫ ⁊ ſceleꝛa eorꝫ: quia
uiolẽti fuerũt. Reuelabit q̃ aurẽ eoruꝫ: ut
corripiat: ⁊ loq̃t̃ ut reuẽtãt ab iniq̃tate. Si au
dierit ⁊ obſeruauerit: cõplebunt dies ſuos in
bono ⁊ ãnos ſuos in gl̃ia. Si ãt ñ audierit:
trãſibũt per gladiũ: ⁊ ꝓſumm̃t i ſtultitia. Si
mulatores ⁊ callidi puocãt irã dei: neq; cla
mabũt cũ uincti fuerit. Morieť i tẽpeſtate
aia eorũ: ⁊ uita eorꝫ iter effeminatos. Eripi
et de angſtia ſua pauperẽ: ⁊ reuelabit i tri
bulatione aurẽ ei⁹. Ig̃it ſaluabit te de ore ãg
uſto latiſſime: ⁊ nõ hũte fũdamẽtũ ſubter
ſe. Reples ãt menſe tue erit plena pinguedie.
Cã tua q̃ſi ipij iudicata ẽ: cãm iudiciũq; re
cipies. Nõ te g̃ ſupet ira ut aliquẽ opꝑmaſꝫ
nec mltitudo donorum iclinet te. Depone
magnitudinẽ tuã abſq; tribulatione: ⁊ ões
robuſtos fortitudie. Ne ꝓtraha has noctẽ:
ut aſcendãt ppli ꝓ eis. Caue ne declines ad
iniq̃tatem. Hanc.n. cepiſti ſequi poſt miſe
riam. Ecce deus excelſus in fortitudine ſua

ꝛ null⁹ ei ſilis i legiſlatorib⁹. Quis poterit ſcrutari uias ei⁹: aut qs audet ei dicē: opa⁹ es iuq̄tatē? Memēto q̄ igres op⁹ ei⁹: de q̄ cecinerūt uiri. Oēs homes uidēt eū: unuſq̄ſq̄ intueť pcul. Ecce de⁹ magn⁹ vices ſcia3 no ſtrā. Nūer⁹ ānoꝝ ei⁹ inestimabil⁹. Qui aufert ſtillas pluuie: ꝛ effūdit imbres ad ĩſtar gurgitū: q̄ de nubib⁹ fluunt: q̄ ꝓtexunt cūcta de ſup. Si voluerit extēdē nubes q̄ſi tētorium ſuū: ꝛ fulgurare lumine ſuo deſup: ca: dines q̄ maꝛi opiet. Per hec eiz iudicat ppl̄os: et dat eſcas multis mortalib⁹. In manib⁹ abſcōdit lucē: ꝛ p̄cipit ei ut rurſus aduenīat. Annūciat de ea amico ſuo: q̄ poſſeſſio eius ſit: ꝛ ad eā poſſit aſcēdē. ¶ .XXXVII.

SUper hoc expauit cor meū: ꝛ emotū ē de loco ſuo. Audiet auditionē i terrore vocis ei⁹: ꝛ ſonū de ore illi⁹ ꝓcedētem. Subter oēs celos ipſe ꝓſiderat: ꝛ lumē illi⁹ ſup t̄mios t̄re. Post eū rugiet ſonit⁹: tonabit uoce magnitudinis ſue: ꝛ nō inueſtigabit cū audita fuerit vox ei⁹. Tonabit de⁹ in uoce ſua mirabil⁹r: q̄ facit magna ꝛ inſcrutabilia. Qui p̄cipit niui ut deſcēdat i terrā: ꝛ hyemis pluuiꝭ ꝛ imbri fortitudis ſue. Qui i manu oīuz hoīuz ſignat: ut ut nouerit ſinguli opa ſua. Ingredieť beſtia latibuluz ſuum: ꝛ i antro ſuo morabit. Ab interioꝛib⁹ egredieť tēpeſtas ꝛ ab arcturo frig⁹: flante deo cōcreſcit gelu: ꝛ rurſū latiſſime fūdunť aq̄. Frumtū deſiderat nubes: ꝛ nubes ſpargūt lumen ſuū. Que luſtrāt cūcta p circuitū q̄cūq̄z eas uolūtas gubernātis duxerit ad oē qđ p̄cepit ill⁹ ſup facīē orbis t̄rꝛ: ſiue i vna tribu ſiue i t̄ra ſua ſiue i q̄cūq̄z loco mie ſue eas iuſſerit inuenri. Auſcultа hec iob: ſta et ꝓſidera mirabilia dei. Nūq̄d ſcis q̄n p̄cepit de⁹ pluuiꝭ: vt oñderet lucez nubiz ei⁹? Nū q̄d noſti ſemitas nubiū magnas ꝛ pfectas ſcias? Nōne ueſtimēta tua calida ſūt cuz p flata fuerit t̄ra auſtro? Tu forſitā cuz eo fabricatus es celos: q̄ ſolidiſſimi q̄ſi ere fuſi ſūt. Oñde nobis q̄d dicam⁹ illi. Nos quippe inuolutmū tenebr⁹. Quis narzabit ei q̄ lo q̄r? Etiā ſi locut⁹ fuerit hō deuorabit: at nē n̄ uidēt lucē. Subito aer coget i nubes: ꝛ vētus tráſiē) fugabit eas. Ab aq̄lōc auꝝ vēit ꝛ a deo formidoloſa laudatio. Digne eū inuenire nō poſſum⁹. Magn⁹ fortitudie ꝛ iudicio ꝛ iuſtitia: ꝛ enarrari non pōt. Jō timebūt eū uiri: ꝛ nō audebūt cōtemplari oēs q̄ ſibi uidentur eſſe ſapientes.

¶ .XXXVIII.

RESpōdēs āt dñs iob de turbine dixit: Quis ē iſte inuoluēs ſñias ſmōib⁹ imperit? Accinge ſicut uir lūbos tuos: ītroga bo te: ꝛ rñde mihi: Ubi eras q̄n ponebā fūdamēta t̄re? Jndica mihi ſi hēs itelligētiā. Quis poſuit menſuras ei⁹ ſi noſti: ul⁹ q̄s tetendit ſup eā lineā? Sup q̄ baſes illi⁹ ſolidate ſūt? Aut q̄s dimiſit lapidē angularē eius: cū me laudarent ſil⁹ aſtra maturina: ꝛ iubilarent oēs filij dei? Quis cōcluſit oſtijs mare: q̄n erūpebat q̄ſi de vulua ꝓcedēs: cū ponerē nubē veſtimētū ei⁹: ꝛ caligine eius q̄ſi pānis infātie obuoluerē? Circūdedi illud t̄mis meis: ꝛ poſui uectē ꝛ oſtia ꝛ dixi: Uſq̄z huc uenies: ꝛ nō ꝓcedes āpli⁹: ꝛ hic ꝓfriges tumētes fluct⁹ tuos. Nūq̄d p⁹ ortū tuū ꝓcepiſti diluculo: ꝛ oñdiſti aurore locū ſuū: et tenuiſti ꝓcutiens extrema t̄re: excuſſiſti impios ex ea? Reſtituet ut lutū ſignaculū: ꝛ ſtabit ſicut veſtimentum. Auferet ab ipis lux ſua: ꝛ brachiū excelſū cōfriget. Nūquid ingreſſus es ꝓfūdū maꝛi: ꝛ i nouiſſimis abyſſi deābulaſti? Nūq̄d aperte ť ſūt porte mortis: ꝛ oſtia tenebroſa uidiſti? Nūq̄d cōſideraſti latitudinem t̄re? Jndica mihi ſi noſti oia i q̄ uia lux hitet: ꝛ tenebraꝝ quis locus ſit: ut ducas unūq̄q̄z ad t̄mios ſuos: ꝛ intelligas ſemitas dom⁹ ei⁹. Sciebas tūc q̄ nascitur⁹ eēs: ꝛ nūeꝝ dieꝝ tuoꝝ noueras? Nū quid ingreſſus es theſauros niuis: aut theſauros grandinis aſperſti: q̄ ꝓparaui i tps hoſtis i diē pugne ꝛ belli? Per quā uiā ſpargit lux: diuidit⁹ eſt⁹ ſup t̄rā. Quis dedit uehementiſſimo imbri curſū ꝛ uiā ſonanti tonitrui: ut plueret ſup t̄rā abſq̄z hoīe i deſerto: ubi null⁹ mortaliū cōmorat: ut ipleret i uiā ꝛ deſolatā: ꝛ pduceret herbas uirētes? Quis ē pluuie p̄: ul⁹ q̄s genuit ſtillas roꝛ? De cui⁹ utero egreſſa ē glacies: ꝛ gelu de celo quis genuit? In ſilitudinē lapidis aq̄ durantur: ꝛ ſuperficies abyſſi conſtrigit. Nunquid ꝓiūgere ualebis micantes ſtellas pliades aut gyrū arcturi poſis diſſipare? Nunq̄d ꝓducis luciferū i tpe ſuo: ꝛ veſpeꝝ ſup fines t̄re ꝓſurgē facis? Nūq̄d noſti ordinez celi: ꝛ pones rōnem ei⁹ in terra? Nunq̄d eleuabis i nebula uocē tuā: ꝛ impet⁹ aq̄ꝝ opiet te? Nūq̄d mitteſ fulgura ꝛ ibunt: ꝛ reuertentia dicent tibi: adſum⁹? Quis poſuit in uiſceribꝰ hois ſapiam: ul⁹ quis dedit gallo

intelligẽtiã? Quis enarrabit celorũ rõnem
7 ꝓcẽtũ celi ꝙs dõmire faciet? Cũ fũdabat
puluis in tra: 7 glebe cõpigebãt. Nũqd ca-
pies leene ꝑdã: 7 aiam catulorũ eius iplebis
qñ cubãt i antris: 7 i specub⁹ insidiãt? Quis
ꝑparat coruo escã suã: qñ pulli ei⁹ clamant
ad deũ vagantes: eo ꝙ non habeant cibos?

¶ .XXXIX.

Nũqd nosti tps part⁹ ibi cũ i petris: l
parturientes ceruas obseruasti? Dinũe
rasti mses ꝓcept⁹ earũ: 7 scisti tps ptus earũ.
Incuruãt ad fetũ 7 pariũt: 7 rugit⁹ emittũt.
Seperant filij earũ: 7 pergũt ad pastum: e-
grediũtur 7 ñ reuertẽt ad eas. Quis dimi-
sit onagrũ liberũ: 7 uincula ei⁹ ꝙs soluit? Cui
dedi in solitudine domũ: 7 tabernacla eius
in ẽra saulsuginis. Cõtẽnit multitudinẽ ci-
uitatis: clamorẽ exactor⁹ ñ audit. Circũspi
cit mõtes pascue sue: 7 uirẽtia queq; pq̃rit.
Nũqd volet rhinoceros seruire tibi: aut mo-
rabit ad ꝓsepe tuũ? Nũqd alligab⁹ rhinocero
ta ad arandũ loro tuo: aut ꝓfringet glebas
valliũ p⁹ te? Nũquid fiducią hẽbis i magna
fortitudie eius: 7 dereliq̃s ei labores tuos?
Nũqd credes illi: qñ semẽtẽ reddat tibi: et
areã tuã ꝓgreget? Penna struciõis silis est
pẽnis herodij 7 accipitri. Qñ dẽlinqt ouа
sua i ẽra: tu fo: sitã i puluẽ calefacies ea? Ob
liuiscit q; pes ꝓculcet ea: aut bestia agri cõ
terat. Durat ad filios suos q̃si non sint sui:
frustra laborauit nullo timore cogẽte. Sapi-
uauit eiz eã de⁹ sapiẽtia: nec dedit illi itelli-
gẽtiã. Cũ tps fuerit i altũ alas erigit: ꝛridet
equũ 7 ascẽsorẽ eius. Nũqd ꝓbebis eq; for-
titudinẽ: aut circũdabis collo ei⁹ hinnitus?
Nũqd suscitabis eũ q̃si locustas? Glia nari
ũ ei⁹ tror: terrã ungla fodit. Exultat audac
ter: i occursũ pgat armatis. Cõtẽnit pauorẽ
nec cedit gladio. Sup ipsũ sonabit pharе-
tra: vibrabit hasta 7 clype⁹. Feruẽs 7 frenis
sorbet trã: nec reputat tube sõare clãgorẽ.
Vbi audierit buccinã: dic vah: procul adorat
bellũ exhortatiõem ducũ 7 ululatũ exerci-
tꝰ. Nũqd p sapiẽtiã tuã plumescit accipit?
expãdẽs alas suas ad austrũ? Nũqd ad pre
ceptũ tuũ eleuabit aqla: 7 i arduis ponet ni
dũ suũ? In petri manet: i pruptis silicib⁹ cõ
morat atz i accessis rupibus. Inde cõtẽplat
escã: 7 de longe oculi eius ꝓspiciũt. Pulli e-
ius lãbũt sãguinẽ: 7 ubicũq; cadauer fuerit
statim adest. Et adiecit dñs: 7 locut⁹ ẽ ad iob.
Nũqd qui cõtẽdit cũ deo: tã facile ꝓqescit?
Vltiq; qui arguit deũ: dz 7 rñdere ei. Respõ
dens aũt iob dño dixit: Qui leuiter locut⁹
sũ: respondere q̃d possũ? Manũ meã ponã
super os meum. Vnũ locut⁹ sũ: qõ vtinam
non dixissem: 7 alterũ quibus ultra nõ ad-
dam.

¶ .XL.

Respondẽs aũt dñs iob ò turbie dixit:
Accinge sicut uir lũbos tuos: interro
gabo te: 7 indica mihi: Nũqd irritũ facies
iudicium meũ: 7 cõdẽnabis me ut iustificer?
Et si bẽs brachiũ sicut de⁹: 7 uoce silr tõas:
circũda tibi decorẽ 7 in sublime erigere: 7
esto glorios⁹: 7 speciosis induẽ uestib⁹. Di
spge supbos i furore tuo: 7 cõfũde eos: 7 re
spiciẽs õem arrogãtẽ humilia. Respice cũc
tos supbos: 7 ꝓfũde eos: 7 ꝓtere ipios i lo-
co suo. Absconde eos i puluẽ sil: 7 facies
eorum demerge i foueam: 7 ego ꝓfitebor: q;
saluare te possit dextra tua. Ecce behemoth
quẽ feci tecũ: fenũ q̃si bos comedet. Fortitu
do ei⁹ i lũbis ei⁹: 7 uirt⁹ illi⁹ i umbilico uen-
tris eius. Stringit caudã suã q̃si cedrũ: ner
ui testiculoz eius pplexi sũt. Ossa eius ue-
lut fistule eris: cartilago illi⁹ q̃si lamie ferre
e. Ipse ẽ ꝓncipiuz uiaz dei. Qui fecit eum:
applicabit gladiũ ei⁹: huic montes herbas
ferũt. Oẽs bestie agri ludẽt ibi: sub umbra
dormit i secreto calami i locis humẽtibus.
Protegũt umbre umbrã ei⁹: circũdabũt eũ
salices torrentis. Ecce absorbebit fluuium:
7 nõ mirabit: 7 bz fiduciã q; influat iorda-
nis i os ei⁹. In ocul' ei⁹ q̃si hamo capiet eũ:
7 in fudib⁹ pforabit nares ei⁹. Ln extrahẽ
poteris leuiathan hamo: 7 fune ligabis lin
guã ei⁹? Nũqd pões circlm i narib⁹ ei⁹: aut
armilla pforab⁹ maxillã ei⁹? Nũqd multipli
cabit ad te ꝑces: aut loq̃t tibi mollia? Nun-
qd feriet tecũ pactũ: 7 accipies eũ fuũ sẽpit-
nũ? Nũqd illudes ei⁹ q̃si aui: aut ligabis eũ
ancillis tuis? Cõcidẽt eũ amici: diuidẽt illũ
negociatores. Nũqd iplebis sagenas pelle
ei⁹: 7 gurgustiũ piscũ capite illi⁹? Pones su
per eũ manũ tuã. Memẽto belli: nec ultra
addas loq̃. Ecce spes ei⁹ frustrabit eu⁹: 7 ui
dẽtibus cunctis precipitabitur.

¶ .XLI.

Non q̃si crudelis suscitabo eu⁹. Quis
eiz resistere põt ultui meo: 7 ꝙs ante
dedit mihi ut reddã ei? Oia q̃ sub celo sunt
mea sũt. Nõ parcã ei uerbis potẽtib⁹: 7 ad
precãdũ cõpositis. Quis reuelabit faciez
induũti eius: 7 i mediũ oris ei⁹ ꝙs itrabit?

Portas nulli ei⁹ ꝙs aperiet: Pe gyrū dētiū ei⁹ formido: cōp illi⁹ ꝙsi scuta fusilia: cōpactū sq̄mis se pmētibus. Una vni pungit: ⁊ ne spiraculū qdē icedit p eas. Una alti adhēbit: ⁊ tenētes se neq̄q̄ sepabūt. Sternutatio eius splēdor ignis: ⁊ oculi ei⁹ ut palpebre diluculi. De ore eius lāpades pcedūt: sicē de ignis accēse: de narib⁹ eius pcedit fumus sicut olle succēse atq̄ feruētis. Halitus eius prunas ardē facit: ⁊ flāma de ore ei⁹ egredit. In collo ei⁹ morabit fortitudo: ⁊ facie eius pcedit egestas. Membra carniū eius cohērenti a sibi. Mittet ptra eū fulmia: ⁊ ad locū aliuz ñ ferēt. Cor ei⁹ idurabit tāq̄ lapis: ⁊ stiget ꝙsi malleator⁹ icus. Cū sublat⁹ fuerit: timebūt āgli: ⁊ trīti purgabūt. Cū apprehēderit eū gladi⁹: subsistē nō poterit neq̄ hasta neq̄ thorax. Reputabit. n. ꝙsi paleas ferrū ⁊ ꝙsi putridū es. Nō fugabit eū uir sagitta ri⁹: i stipulam uers⁹ sūt ei lapides funde. Quasi stipulā estimabit malleū: ⁊ ōridebit vibrātē hastā. Sb ipso erunt radij solis: et sternet sibi aurū ꝙsi lutū. Feruescere faciet ꝙsi ollā pfūdū mar⁹: ⁊ ponet ꝙsi cū unguenta bullit. P⁹ eū lucebit semita: estimabit abyssū ꝙsi senescētē. Nō ē sup terrā potestas q̄ cōpareē ei: q̄ fct⁹ ē ut nullū timet. Dē sb lime uidet: ipse ē rex super uniuersos filios superbie.

¶ .XLII.

Respondens āt iob dño dixit: Scio q⁹ omnia potes: ⁊ nll⁹ te latet cogitatio. Quis ē iste q̄ celat consiliū absq̄ scia: Ideo insipienē locut⁹ sū: ⁊ q̄ ultra modū excedunt sciam meā. Audi ⁊ ego loq̄r: interrogabo te: ⁊ rñde mihi: Auditu auris audiui te: nūc āt oculus meus uidet te. Iccirco ipse me reprehendo: ⁊ ago pñiam i fauilla ⁊ cinere. Post q̄ āt locutus ē dñs ꝟba hec ad iob: dixit ad eliphaz themanitē. Iratus ē furor meus in te ⁊ i duos amicos tuos: qm̄ nō estis locuti coraz me rectū sicut seru⁹ meus iob. Sumite g̃ uobis septē tauros ⁊ septē arietes: ⁊ ite ad fuū meū iob: ⁊ offerte holocaustū p vobis. Job āt fuus me⁹ orabit p vob⁹. Faciem ei⁹ suscipiā: ut ñ iputeē stultitia. Neq̄ eiz locuti estis corā me rectū sic fuus meus iob. Abierūt g̃ eliphaz themanites ⁊ baldath suites ⁊ sophar naamathites: ⁊ fecerūt sic locutus fuerat dñs ad eos: ⁊ suscepit dñus faciē iob. Dñs q̄q̄ cōuersus ē ad pñiam iob. cū oraret ille p amicis suis. Et addidit dñus oia q̄cūq̄ fuerāt iob duplicia. Venerūt aūt ad eū oēs frēs sui ⁊ uniuerse sorores sue et cūcti q̄ nouerāt eū pius: ⁊ comedēt cum eo panē i domo ei⁹. Et mouerūt sup eū caput: ⁊ psolati sūt eū sup oī malo q̄ ītulerat dñs super eū: ⁊ dederūt ei unusquisq̄ ouē unaz ⁊ unaurez aureā unā. Dñs āt bndixit nouissimis iob magis q̄ pricipio eius. Et facta sūt ei quattuordeci milia ouiū: ⁊ sex milia camellorz: ⁊ mille iuga boum: ⁊ mille asine: ⁊ fuerūt ei septē filij ⁊ tres filie. Et uocauit nomē uni⁹ die: ⁊ nomē secūde cassia ⁊ nomē tertie cornustibū. Nō sunt āt iuuente mulieres speciose sicut filie iob in uniuersa terra. Deditq̄ eis pr⁹ su⁹ hēditatē inr frēs earz. Vixit āt iob p⁹ figella hec centū q̄dragita ānis: ⁊ uidit filios suos ⁊ filios filiorz suorū usz ad quartam generationē: ⁊ mortu⁹ ē senex ⁊ plenus dierū.

¶ Explicit liber Job. Incipit prologus beati Hieronymi presbyteri in Psalterium.

Psalteriū rome dudū positus emēdauā: ⁊ iuxta septuaginta itpretes: lz cursiz: ⁊ magna tñ ex parte correxerā. Quō q⁹ rursū uidetis o paula ⁊ eustochiū scriptorū uitio deprauatū: pluscq̄ ātiquū errorem q̄ nouā emdatiōez ualē: me cogit⁹ ut ueluti q̄dā nouali: scissū iā aruū exerceā: ⁊ obliqs sulcis renascētes spinas eradicē equū eē dicētes: ut q̄ crebro male pullulat: creb⁹ succidat. Un ꝟsueta pfatōe cōmoneo: tā uos q̄ b⁹ forte labor iste desudat: q̄ eos q̄ exēplaria isti⁹ mōi hīe uoluerit: vt q̄ diligēt emdauerit: cū cura ⁊ diligētia trāscribāt. Notet sibi unusq̄sq̄ ul⁹ iacentē lineā: ul⁹ radiāta signa .i. obelos ul⁹ astericos: ⁊ ubicūq̄ uiderit uirgulā precedētē ab ea usq̄ duo pūcta q̄ impsimus: sciat in septuagita trāslatoribus pl⁹ hīi. Ubi āt pspexerit stelle similitudinē: de hebreis uolumib⁹ additū nouerit eque usz ad duo puncta: iuxta theodotiōis dūtaxat editionē: qui simplicitate ꝫmōis a septuaginta iterpretib⁹ nō discordat. Hec g̃ ⁊ uob⁹ ⁊ studioso cuiq̄ feciſſe me sciēs: nō ābigo mltos fore: q̄ ul⁹ inuidia l⁹ supercilio malint contē nē uideri preclara q̄ discere: ⁊ de turbulēto magis riuo q̄ de purissimo fonte potare.

¶ Explicit prologus.

Incipit liber hymnoꝝ uł soliloquiorum. Psalmus dauid. I.

Beatus uir qui non abiit i cõsilio ipioꝝ: ⁊ in uia pcoꝝ ñ stetit: ⁊ i cathedra pestilentie nõ sedit. Sꝫ i lege dñi uoluntas eius: ⁊ in lege eius meditabit die ac nocte. Et erit tanq̃ lignũ qđ plãtatũ est secus ŏcursus aq̃ꝝ qđ fructũ suũ dabit i tp̃e suo. Et foliũ eiꝰ ñ defluet: ⁊ oia q̃cũq̃ faciet pspabũt. Non sic impĩ non sic: sed tãq̃ puluis quẽ pjicit uẽtus a facie terre. Đ̃ non resurgũt impĩ i iudicio: neq; pcores i cõsilio iustorum. Qm̃ nouit dñs uiã iustoꝝ: ⁊ iter ipioꝝ peribit. Cps da uid. .II.

Quare fremuerũt gẽtes: ⁊ ppli meditati sũt ĩania? Astiterũt reges terre ⁊ pncipes cõuenerũt i unũ: aduersus dñm ⁊ adu̇sus christũ eiꝰ. Dirũpamus uincula eorũ: ⁊ pjciamus a nobis iuguz ipsoꝝ. Qui habitat i celis irridebit eos: ⁊ dñs subsannabit eos. Tũc loq̃t ad eos i ira sua: ⁊ i furore suo cõturbabit eos. Ego ãt ostitutꝰ sũ rex ab eo sup syon montẽ sanctũ eius: pdicãs pceptũ eius. Dñs dixit ad me filius meꝰ es tu: ego hodie genui te. Postula a me ⁊ dabo tibi gẽtes hẽditatẽ tuã: ⁊ possessionẽ tuã tmios tre. Reges eos i uirga ferrea: ⁊ tãq̃ uas figuli confringes eos. Et nũc ĝes itelligite: erudimini q̃ iudicatis trã. Seruite dño i timore: ⁊ exultate ei cum tremore. Apprehẽdite disciplinã: ne qñ irascat dñs ⁊ pereatis de uia iusta. Cuz exarserit i breui ira eiꝰ: beati oẽs q̃ confidũt in eo. Cps dd cum fugeret a facie absalon filij sui. .III.

Domine qđ multiplicati sũt q̃ tribulãt me: multi insurgũt aduersuz me. Multi dicũt aie mee: nõ ẽ salꝰ ipsi i deo eiꝰ. Tu ãt dñe susceptor meus es: gl̃ia mea ⁊ exaltans caput meũ. Voce mea ad dñum clamaui: ⁊ exaudiuit me de monte scõ suo. Ego dormiui ⁊ soporatus sũ: ⁊ exurrexi qa dñs suscepit me. Non timebo milia ppli circũdãtis me: exurge dñe saluũ me fac deus meus. Qm̃ tu percussisti oẽs adu̇santes mihi sine cã: dentes pcoꝝ cõtriuisti. Dñi ẽ salus: ⁊ super ppl̃m tuũ bñdictio tua. In finẽ in carminibus ps dd. .IIII.

Cum inuocarẽ exaudiuit me deꝰ iustitie mee: i tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei ⁊ exaudi oꝝonẽ meã. Filij hominũ usq̃q̃ graui corde: ut quid diligitis uanitatẽ: ⁊ q̃ritis mẽdaciũ? Et scitote quoniã mirificauit dñs scm suũ: dñs exaudiet me cuz clamauero ad eum. Irascimini ⁊ nolite peccare: q̃ dicitis i cordibꝰ vr̃is: ⁊ i cubilibꝰ vr̃is cõpũgimini. Sacrificate sacrificium iustitie ⁊ sperate i dño: multi dicunt: qs ostendit nob̃ bona. Signatũ ẽ sup nos lumẽ uultus tui dñe: dedisti letitiã i corõ meo. A fructu frumẽti uini ⁊ olei sui: multiplicati sũt. In pace in idipsũ dormiã: ⁊ requiescam. Qm̃ tu tu dñe singulariter in spe constituisti me. In finẽ p ea q̃ hẽditatem pseq̃t ps dd. V.

Verba mea auribus pcipe dñe: intellige clamorem meũ. Intende uoci oꝝonis mee: rex meꝰ ⁊ deꝰ meus. Qm̃ ad te orabo dñe: mane exaudies uocẽ meã. Mane astabo tibi ⁊ uidebo: qm̃ non deus volẽs iq̃tatẽ tu es. Neq; habitabit iuxta te malignꝰ: neq; pmanebũt iusti añ oculos tuos. Odisti oẽs q̃ operant iniq̃tatẽ: pdes oẽs q̃ loquũt mẽdaciũ. Virũ sãguinũ ⁊ dolosũ abominabitur dñs: ego ãt i mltitudine mie tue. Introibo i domũ tuã: adorabo ad tẽplũ scm tuũ in timore tuo. Dñe deduc me in iustitia tua: propter ĩmicos meos dirige i cõspectu tuo uiam meaz. Qm̃ nõ ẽ i ore eoꝝ veritas: cor eoꝝ uanũ ẽ. Sepulchrũ patẽs ẽ guttur eoꝝ: liguis suis dolose agebant: iudica illos deꝰ. Decidãt a cogitatiõib̃ suis: sꝫ multitudine impietatũ eoꝝ expelle eos: qm̃ irritauerũt te dñe. Et letẽt oẽs q̃ sperãt i te: i etnũ exultabũt ⁊ habitabis i eis. Et glabũt i te oẽs qui diligũt nomẽ tuũ: qm̃ tu bñdices iusto. Dñe: vt scuto bone uolũtatis tue coronasti nos. In finez i carminib̃ p octaua ps dd. VI.

Domine ne i furore tuo arguas me neq; in ira tua corripias me. Miserere mei dñe qm̃ infirmꝰ sũ: sana me dñe qm̃ cõturbata sunt ossa mea. Et aia mea turbata ẽ ualdꝫ: sꝫ tu domine usq̃quo? Conuertere dñe ⁊ eripe aiam meam: saluũ me fac pptr̃ miam tuã. Qm̃ non ẽ in morte q̃ memor sit tui: in inferno ãt qs cõfitebit tibi? Laboraui i gemitu meo: lauabo p singulas noctes lectũ meũ: lachrymis meis stratuz meũ rigabo. Turbatꝰ ẽ a furore oculus meꝰ: inueteraui inter oẽs ĩmicos meos. Discedite

a me oēs q̄ opamini liq̄tatē: qm̄ exaudiuit dn̄s uocē fletꝰ mei. Exaudiuit dn̄s ōpcatiōnē meā: dn̄s oīonē meā suscepit. Erubescāt ⁊ cōturbēt uehemēt oēs īmici mei: ꝓuertāt ⁊ erubescāt ualde uelociť. ¶ In finē ps̄ dō quē cantauit dn̄o ꝑ ẏbis chusi filij gemini.

Omie deꝰ meꝰ i te sperauí: saluū. VII. me fac ex ōib⁹ psequētib⁹ me ⁊ libera me. Neq̄n rapiat ut leo aiam meā: dū nō ē qui redimat neq; q̄ saluū faciat. Dn̄e deus meꝰ si feci istud: si ē iniq̄tas i manib⁹ meis. Si reddidi retribuētib⁹ mihi mala: decidā merito ab inimicis meis inanis. Perseqūt ini mic⁹ aiam meā ⁊ cōp̄hēdat: ⁊ cōculcet i tra nitā meā: ⁊ gl̄iam meā in puluerē deducat. Exurge dn̄e i ira tua: ⁊ exaltare i finib⁹ ĩimi corū meoꝝ. Et exurge dn̄e deꝰ meꝰ i p̄cepto qō mādasti: ⁊ synagoga pp̄lorꝝ circūdabit te. Et ꝓpt̄ hāc i altū regredē: dn̄us iudicat pp̄los. Iudica me dn̄e ſm iustitiā meā: ⁊ ſz̄ ĩnocētiā meā sup me. Consumet neq̄tia pec catorꝝ: ⁊ dīriges iustum scrutans corda ⁊ re nes deꝰ. Iustū adiutoriū meū a dn̄o: qui sal uos facit rectos corde. Deꝰ iudex iustꝰ fortis ⁊ patiēs: nunq̄d irascet ꝑ singulos dies. Ni si cōuersi fueritis: gladiū suū uibrauit: ar cū suū tetēdit ⁊ parauit illū. Et in eo para uit vasa mōti sagittas suas ardētib⁹ effec. Ecce parturit iniustitiam: concepit dolo rem ⁊ peperit iniquitatem. Lacum aperuit ⁊ effodit eum ⁊ incidit in foueam quam fe cit. Cōuertetur dolor eius in caput eius: ⁊ i verticem ipsius descendet. Confitebor dn̄o secundum iustitiam eius: ⁊ psallaz nomini domini altissimi. ¶ In finem pro torcula ribus ps̄ dō. ¶ .VIII.

Omine dominus noster: q̄ admirabi le est nomen tuum in uniuersa terra. Qm̄ eleuata est magnificentia tua sꝰ celos. Ex ore ifātium ⁊ lactētiū pfecisti laudē pp ī̃micos tuos: ut destruas ĩimicū ⁊ ultorē. Qm̄ uidebo celos tuos opera digitoꝝ tuo rū lunaz ⁊ stellas q̄ tu fundasti. Quid ē hō q̄ memor es eius: aut filiꝰ hominis qm̄ uisitas eū? Minuisti eū paulo mínus ab āgelis: gloria ⁊ honore coronasti eum: ⁊ consti tuisti eū super opera manuū tuaꝝ. Oia sb̄iecisti sub pedib⁹ eiꝰ: oues ⁊ boues uniuer sas ĩsup ⁊ pecora cāpi. Volucres celi ⁊ pi sces maris: q̄ pambulāt semitas maris. Dn̄e dn̄s nr̄: q̄ admirabile ē nom̄ tuū in univsa terra. ¶ In finem ꝑ occultis filijs ps̄ dō. IX.

Confitebor tibi domine i toto corde meo: narrabo oia mirabilia tua. Leta bō ⁊ exultabo i te: psallā nōi tuo altissime. In cōuertēdo ĩimicū meū retrorsū: infirma būť ⁊ pibūť a facie tua. Qm̄ fecisti iudiciuz meū ⁊ cām meā: sedisti sup thronū q̄ iudi cas iustitiā. Increpasti gentes ⁊ pereūť impiꝰ: nomē eoꝝ delesti i etnū ⁊ in seculū seculi. Inimici defecerūt framee i finē: ⁊ ciuitates eoꝝ destruxisti. Pereūť memoria eoꝝ cū so nitu: ⁊ dn̄s i etnū pmāet. Parauit i iudicio thronū suū: ⁊ ipse iudicabit orbē tre i eq̄ta te: iudicabit pp̄los i iustitia. Et factꝰ ē dn̄us refugiū pauperi: adiutor i opportunitatib⁹ i tribulatiōe. Et sperēt i te q̄ nouerūt nomē tuū: qm̄ nō dereliq̄sti q̄rentes te dn̄e. Psallite dn̄o q̄ hītat i syon: anūciate iter gentes studia eiꝰ. Qm̄ requirens sāguinē eoꝝ recor datꝰ ē: nō ē oblitꝰ clamorē pauperū. Miserē mei dn̄e: uide humilitatez meā de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mōtis: ut an nūciē oēs laudatiōes tuas i portis filie syō. Exultabo i salutari tuo: ifixe sūt gētes i int̄i tu quē fecerūt. In laqo isto quē abscōdert: cōp̄hēsus ē pes eoꝝ. Cognoscet dn̄s iudici a faciēs: in opib⁹ manuū suarū cōp̄hēsus ē pccor. Cōuertant pccores i ifernū: oēs gētes q̄ obliuiscūť deū. Qm̄ non i finē obliuio e rit pauperis: patiētia pauperū non pibit i finē. Exurge dn̄e nō ꝓualeat hō: iudicēt gen tes i ꝓspectu tuo. Cōstitue dn̄e legislatorem sup eos: ut sciāt gētes qm̄ hoīes sūt. Ut q̄d dn̄e recessisti longe: despicis i opportunitati b⁹ i tribulatione. Dū supbit ipiꝰ icēdit pau per: cōp̄hēdūť in ꝓsilijs q̄b⁹ cogitāt. Qm̄ laudat pccor i desideriis aie sue: ⁊ iniquꝰ bñ dicit. Exacerbauit dn̄m pccor: ſm multitudi nē ire sue nō q̄ret. Non ē deus i ꝓspectu eiꝰ: inquinate sūt uie illiꝰ i tōi tpe. Auferūť iudici a tua a facie eius: oīuz inimicoꝝ suoꝝ dn̄abitur. Dixit.n. i cōde suo: nō mouebor a ge neratione in generationē sine malo. Cuius maledictione os plenū est ⁊ amaritudine ⁊ dolo: sub lingua eius labor ⁊ dolor. Sedet in insidijs cū diuitibus in occultis: ut inter ficiat innocētem. Oculi eiꝰ i pauperē respi ciūt: insidiat i abscōdito q̄si leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem: rapere pauperē dum attrahit eum. In laqueo suo hūiliabit eū: inclinabit se ⁊ cadet cū dn̄atus fuerit pauperum. Dixit enim in corde suo: oblitus est deus: auertit faciem suam ne

nideat i finē. ℣xurge dñe de⁹ ⁊ exaltet man⁹ tua: ne obliuiscar⁊ pauperū. ℣propter qd ir ritauit ip⁹ deū: dixit. n. i corde suo non req ret. ℣ides qm̄ tu laborē ⁊ dolorē ꝓsideras: ut tradas eos i man⁹ tuas. ℣tibi derelictus ē pauper: orphano tu eris adiutor. ℣cōtere brachiū pcōris ⁊ maligni: q̄r̄et pcm̄ illius ⁊ nō inueniet. ℣dñs regnabit i etnū ⁊ i seculū seculi: pibitis gētes de tra illi⁹. ℣desiderium paupū exaudiuit dñs: ꝓparationē cōdis eo ꝝ audiuit aur⁊ tua. ℣udicare pupillo ⁊ hūili: ut nō appōat ultra magnificare se hō sup trā. ℣ Jn finē ps dō. ℣ .X.

In dño ꝓfido quō dicit⁊ aie mee: transmigra i mōtem sicut passer. ℣qm̄ ecce pcōres itendēt arcū: parauerunt sagittas suas i pharetra: ut sagittēt i obscuro rectos corde. ℣qm̄ quē pfecisti destruxerit: iust⁹ aūt qd fecit? ℣dñus i tēplo sco suo: dñus i celo sedes ei⁹. ℣culi ei⁹ i pauperē respiciūt: palpebre ei⁹ itrogāt filios hoium. ℣dñs introgat iustū ⁊ ipiū: q̄ āt dilīgit iniqtatē odit aiam suā. ℣pluet sꝑ pcōres laqos: ignis ⁊ sulphū ⁊ sps ꝓcellaꝝ ps calicis eoꝝ. ℣qm̄ iust⁹ dñs ⁊ iustitias dilexit: eq̄tatē uidit uult⁹ eius. ℣ Jn finē ps dō ꝓ octaua. ℣ .XI.

Saluū me fac dñe qm̄ defecit sanct⁹: qm̄ diminute sūt ueritates a filīs hoiuz. ℣ana locuti sunt unus q̄sq; ad ꝓximū suū: labia dolosa i corde ⁊ corde locuti sūt. ℣disꝑdat dñs uniuersa labia dolosa: ⁊ linguam magniloquā. ℣ui dixerūt: linguam n̄ram magnificabim⁹: labia n̄a a nob sūt: q̄s nost dñs ē? ℣propt miſiam iopū ⁊ gemitū pauperū nūc exurgā dic dñs. ℣ponā i salutari: fiducialr agā i eo. ℣loqa dñi eloqa casta: argētū igne examinatū: ꝑbatū terre purgatuz septuplū. ℣u dñe ꝙuab nos ⁊ custodies nos a generatiōe hac i etnū. Jn circuitu ipū ambulāt: ꝙm altitudinē tuā multiplicasti filios hoium. ℣ Jn finē ps dō. ℣ .XII.

Usq; q̄ dñe obliuiscēris me i finē: usq; q̄ auertis faciē tuā ame? ℣uādiu ponā cōsilia i aia mea: dolorē i corde meo p diem? ℣lsq; q̄ exaltabit ūmic⁹ me⁹ sup me? respice ⁊ exaudi me dñe deus me⁹. Jllumia oculos meos: ne unq; obdormiā i morte: ne q̄n dicat inimic⁹ me⁹ ꝓualui aduersus eu. ℣ui tribulant me exultabūt si motus fuero: ego aūt in mia tua spaui. ℣xultabit cor meum in salutari tuo: cantabo dño q̄ bona tribuit mihi: ⁊ psallā nomini dñi altissimi. ℣ Jn finē ps dō. ℣ .XIII.

Dixit insipiēs i corde suo nō ē de⁹. ℣orrupti sūt ⁊ abominabiles facti sunt in studijs suis: nō ē q̄ faciat bonū: nō ē usq; ad unū. ℣dñs de celo ꝓspexit sup filios hoiuz: ut uideat si ē itellens aut req̄rens deū. ℣es declinauerūt sil⁊ i utiles facti sūt: nō ē q̄ faciat bonū: nō ē usq; ad unū. ℣epulchruz patēs ē guttur eoꝝ: liguis suis dolose agebāt: uenenū aspidū sub labijs eoꝝ. ℣uoruz os maledictiōe ⁊ amaritudine plenū ē: ueloces pedes eoꝝ ad effūdendū sāguinē. ℣cōtritio ⁊ infelicitas i uijs eoꝝ: ⁊ uiā pacis nō cognouerūt: nō ē timor dei añ oculos eoꝝ. ℣onne cognoscēt oēs q̄ opant iniqtatē: q̄ ꝺuorāt plebē meā sicut escā panis? ℣dñm non inuocauerūt: illic trepidauerūt timore: ubi ñ erat timor. ℣qm̄ dñs i generatiōe iusta ē: ⁊ cōsiliū inopis ꝓfudistis: qm̄ dñs spes ei⁹ ē. ℣uis dabit ex syō salutare isr⁊? cū auerterit dñs captiuitatē plebis suę exultabit iacob ⁊ letabit isr⁊. ℣ Jn finē ps dō. ℣ .XIIII.

Omine q̄s hītabit i tabernaculo tuo: aut q̄s requiescet i mōte sco tuo? ℣ui ingreditur sine macula: ⁊ opat iustitiaz. ℣ui loqt̄ vitatē i corde suo: q̄ non egit dolū i lingua sua. ℣ec fec ꝓximo suo malū: ⁊ opꝓbriū ñ accepit aduersus ꝓximos suos. ℣d nihilū deduct⁹ ē i ꝓspectu ei⁹ malign⁹: timentes aūt dñm glificat. ℣ui iurat ꝓximo suo ⁊ nō decipit: q̄ pecuniā suā nō dedit ad usurā: ⁊ munera sup innocentē nō accepit. ℣ui facit hec: ñ mouebit i etnū. ℣ Tituli i scriptio ipsi dauid. ℣ .XV.

Conserua me dñe qm̄ spaui in te: dixi dño de⁹ me⁹ es tu: qm̄ bonoꝝ meoꝝ non eges. ℣cis q̄ sūt i tra ei⁹: mirificauit oēs volūtates meas i eis. ℣ultiplicate sūt infirmitates eoꝝ: postea accelerauerūt. ℣on cōgregabo ꝓuēticla eoꝝ ò sanguinib⁹: nec memor ero noium eoꝝ per labia mea. ℣dñs ꝑs hereditatis mee ⁊ calicis mei: tu es qui restitues hēditatē meā mihi. ℣unes ceciderūt mihi i pclaris: etenim hereditas mea pclara est mihi. ℣ndicā dñm q̄ tribuit mihi itellectū: insup ⁊ usq; ad noctē increpuerunt me renes mei. ℣prouidebā dñm i cōspectu meo semp: qm̄ a dextris ē mihi ne cōmouear. ℣propt hoc letatū ē cō meū ⁊ exultauit lingua mea: insuper ⁊ caro mea requiescet in spe. ℣qm̄

nō dereliques aiaz meā i iferno: nec dabis scz tuū uidere corruptionē. Notas mihi feciſti uias uite: adimplebis me letitia cū uultu tuo: delectationes i dextra tua usz i finē. Oratio dō.

.XVI.

Exaudi dñe iuſtitiā meā: itēde deprecationē meā. Auribus pcipe oronē meā: nō in labijs doloſis. De uultu tuo iudiciū meū pdeat: oculi tui uideāt equitatē. Probaſti cor meū z uiſitaſti nocte: igne me examinaſti: z non inuēta ē i me iniqtas. Ut nō loqt̄ os meum opa hoīum: ppt̄ ūba labioz tuoz ego cuſtodiui uias duras. Perfice greſſus meos i ſemitis tuis: ut nō moueāt ueſtigia mea. Ego clamaui qm̄ exaudiſti me de⁹: iclina aurē tuā mihi z exaudi ūba mea. Mirifica miſias tuas: qui ſaluos facis ſpantes i te. A reſiſtentib⁹ dextere tue cuſtodi me: ut pupillā ocli. Sub umbra alaz tuaz protege me: a facie ipioz q̄ me afflixerūt. Inimici mei aiam meā circūdederūt: adipē ſuū pcluſerūt: os eoz locutū ē ſuperbiā. Proijcientes me nē circūdederūt me: oculos ſuos ſtatuerūt decliare i trā. Suſceperūt me ſicut leo parat⁹ ad pdā: z ſicut catul⁹ leonis habitās i abditis. Exurge dñe pueni eū z ſupplāta eū: eripe aiaz meam ab impio: framea tuā ab ūmic⁹ manu tua. Dñe a paucis ò trā diuide eos i uita eoz: z de abſcondito tuis adimplet⁹ ē uēt eoz. Saturati ſūt filijs: z dimiſerūt reliquias ſuas paruulis ſuis. Ego āt i iuſtitia apparebo cōſpectui tuo: ſatiabor cū apparuerit gla tua.

In finē puero oni dō q̄ locut⁹ ē dño ūba cātici huius: in die qua eripuit eum dñs de manu oīum ūmicorū ei⁹: z de manu ſaul et dixit.

.XVII.

Diligam te dñe fortitudo mea: dñs firmamētū meū z refugiū meū z liberator me⁹. Deus me⁹ adiutō me⁹: z ſpabo i eū. Protector me⁹ z cornu ſalutis mee: z ſuſceptor meus. Laudans inuocabo dñz: z ab ūmicis meis ſalu⁹ ero. Circūdederunt me dolores mortis: z torrētes iniqtatis perturbauerūt me. Dolores iferi circūdederūt me: preoccupauerūt me laquei mortis. In tribulatione mea inuocaui dñm: z ad deū meū clamaui. Et exaudiuit de tēplo ſco ſuo uocē meam: z clamor me⁹ i cōſpectu ei⁹ introiuit in aures ei⁹. Commota ē z contremuit trā: fundamēta mōtiū cōturbata ſūt z cōmota ſūt: qm̄ iratus ē eis. Aſcendit fumus i ira ei⁹: z ignis a facie ei⁹ exarſit: carbones ſuccenſi ſūt ab eo. Inclinauit celos z deſcēdit: z caligo ſub pedib⁹ ei⁹. Et aſcendit ſup cherubin z uolauit: uolauit ſup pēnas uentoz. Et poſuit tenebras latibulū ſuū in circuitu ei⁹ tabernaculū ei⁹: tenebroſa aq̄ i nubib⁹ aeris. Pre fulgore i cōſpectu ei⁹ nubes tranſierūt: grādo z carbōes ignis. Et intonuit ò celo dñs: z altiſſim⁹ dedit uocē ſuā: grando z carbōes ignis. Et miſit ſagittas ſuas z diſſipauit eos: fulgura multiplicauit z perturbauit eos. Et apparuerūt fōtes aq̄z: z reuelata ſūt fundamenta orbis trāz. Ab increpatione tua dñe: ab inſpiratione ſpūs ire tue. Miſit ò ſumo z accepit me: z aſſūpſit me de aq̄s multis. Eripuit me de ūmicis meis fortiſſimis z ab his qui odēit me: qm̄ cōfortati ſūt ſup me. Preuenerūt me i die afflictionis mee: z fact⁹ ē dñs protector me⁹. Et eduxit me i latitudinē: ſaluū me fecit qm̄ voluit me. Et retribuet mihi dñs ſm iuſtitiam meā: z ſm puritatē manuū mearz retribuet mihi. Quia cuſtodiui uias dñi: nec impie geſſi a deo meo. Quoꝝ oīa iudicia ei⁹ i cōſpectu meo: z iuſtitias ei⁹ nō repuli a me. Et ero immaculat⁹ cū eo: z obſeruabo me ab iniqtate mea. Et retribuet mihi dñs ſm iuſtitiaz meam: z ſm puritatē manuū mearz in cōſpectu oculoz ei⁹. Cū ſco ſcs eris: z cū uiro innocente innocēs eris. Et cū electo electus eris: z cū puerſo puerteris. Quoꝝ tu pplm̄ hūilē ſaluū facies: z oculos ſuperborū humiliabis. Quoꝝ tu illuminas lucernā meā dñe: deus me⁹ illumina tenebras meas. Quoꝝ in te eripiar: a tentatione: z in deo meo tranſgrediar murū. Deus me⁹ impolluta uia eius: eloqa dñi igne examinata: protector ē oīuz ſpantiū in ſe. Quoꝝ qs deus preter dñm: aut qs deus pter deū nr̄m? Deus q̄ precinxit me uirtute: z poſuit immaculatā uiaz meā. Qui perfecit pedes meos tāq̄ ceruorum: z ſup excelſa ſtatuens me. Qui docet manus meas ad prliū: z poſuiſti ut arcū ereū brachia mea. Et dediſti mihi protectionez ſaluti tue: z dextera tua ſuſcepit me. Et diſciplina tua correxit me i finē: z diſciplia tua ipa me docebit. Dilataſti greſſus meos ſubtus me: z non ſunt infirmata ueſtigia mea. Perſequar inimicos meos z comprehēdaz illos: z non conuertar donec deficiant. Cōfringam illos nec poterunt ſtare: cadēt ſubtus pedes meos. Et precinxiſti me uirtute ad bellum: z ſupplantaſti inſurgentes i me ſubtus me. Et inimicos meos dediſti mihi

dorsū ⁊ odiētes me dispdidisti. Clamauerūt nec erat q̄ saluos facēt ad dñm: nec exaudiuit eos. Et cōminuā eos ut puluerē añ faciem uēti: ut lutū platearū delebo eos. Eripies me de ꝓtradictōib' ppli: ꝓstitues me i caput gētiū. Popul' quē n̄ cognoui seruiuit mihi: in auditu auris obediuit mihi. Filij alieni mētiti sūt mihi: filij alieni inueterati sunt: ⁊ claudicauerunt a semitis suis. Viuit dñus ⁊ bñdict' de' me': ⁊ exaltet' de' salutis mee. Deus q̄ das uindictas mihi ⁊ subdis pplos sub me: liberator me' de ūmicis iracūdis. Et ab insurgētibus i me exaltabis me: a viro ui q̄ eripies me. Propterea cōfitebor tibi i nationibus dñe: ⁊ nōi tuo psalmū dicā. Magnificans salutes regis eius: ⁊ faciens miaz xp̄o suo dauid: ⁊ semini ei' usq; i seculum. Jn finē ps̄ dō. .XVIII.

Celi enarrāt gl̄iam dei: ⁊ opa manuuz eius annūciat firmamētū. Dies diei eructat verbū ⁊ nox nocti idicat sciam. Non sūt loq̄le neq; ſmones: q̄rū n̄ audiāt voces eoz. Jn oēm trā exiuit sonus eorū: ⁊ i fines orbis terre v̄ba eoz. Jn sole posuit tab'naclz suum: ⁊ ipse tāq̄ sponsus ꝓcedens de thalamo suo. Exultauit ut gigas ad curzēdā uiā: a sūmo celo egressio eius. Et occursus eius uſz ad sūmū eius: nec ē q̄ se abscondat a calore eius. Lex dñi imaculata ꝓuertēs aīas: testimoniū dñi fidele sapiam pstans puul'. Justitie dñi recte letificates corda: ꝓceptū dñi lucidum illumians oculos. Timor dñi sēs ꝑmanens in seculum seculi: iudicia dñi uera iustificata i semetipsa. Desiderabilia sup aurū ⁊ lapidez ꝑciosū multū: ⁊ dulciora sup mel ⁊ fauū. Etenim ſu' tuus custodit ea: i custodiendis illis ꝛetributio multa. Delicta q̄s itelligit ab occultis meis mūda me: ⁊ ab alienis pce ſuo tuo. Si mei nō fuerint dñati tunc immaculatus ero: ⁊ emūdabor a delicto maximo. Et erūt ut cōplaceant eloq̄a oris mei: ⁊ meditatio cordis mei i conspectu tuo sēp. Dñe adiutor meus ⁊ redemptor meus. Jn finē ps̄ dō. .XIX.

Exaudiat te dñs i die tribulatiōis: protegat te nomē dei iacob. Mittat tibi auxiliuz de scō: ⁊ de syon tueāt te. Memor sit oīs sacrificij tui: ⁊ holocaustū tuū pinguefiat. Tribuat tibi ſm cor tuū: ⁊ oē ꝓsiliū tuū confirmet. Letabimur in salutari tuo: ⁊ in noie dei nostri magnificabimur. Jmpleat dñs oēs petitiōes tuas: nūc cognoui q̄m saluū fecit dñs xp̄m suū. Exaudiet illum de celo scō suo: in potentatibus salus dextere eius. Hi i curribus ⁊ hi i equis: nos āt i noie dei n̄ri inuocabim'. Ipsi obligati sūt ⁊ ceciderūt: nos āt surrexim' ⁊ erecti sumus. Dñe saluū fac regem: ⁊ exaudi nos i die q̄ inuocauerim' te. Jn finē ps̄ dō. .XX.

Domine i virtute tua letabit rex: ⁊ sup salutare tuū exultabit uehemēter. Desiderū cordis eius tribuisti ei: ⁊ uoluntate labiorū eius non fraudasti eū. Q̄m p̄uenisti eum i bñdictiōib' dulcedinis: posuisti i capite eius coronā de lapide ꝑciolo. Vitā petijt a te ⁊ tribuisti ei: lōgitudinē dierū i seculū ⁊ in seculū seculi. Magna ē gl̄ia eius i salutari tuo: gl̄iam ⁊ magnū decorē ipones sup eū. Q̄m dabis eū i bñdictionē i sec'm: lecti letificabis eū i gaudio cū uultu tuo. Q̄m rex spat in dño: ⁊ mia altissimi nō cōmouebit. Jnueniatur manus tua oībus ūmicis tuis: dextera tua inueniat oēs q̄ te oderūt: Pones eos ut clibanum ignis i tp̄e uult' tui: dñs i ira sua ꝓturbabit eos: ⁊ deuorabit eos ignis. Fructum eorum de terra perdes: ⁊ semē eorū a filijs hoium: Q̄m declinauerūt i te mala: cogitauerūt consilia q̄ non potuerūt stabilire. Q̄m pones eos dorsū: in reliquijs tuis preparabis uultū eoz. Exaltare dñe i uirtute tua: cantabimus ⁊ psallemus virtutes tuas. Jn finem psalmus dauid ꝓ susceptiōe matutina. .XXI.

Deus de' me' respice i me: q̄re me dereliq̄sti: longe a salute mea verba delictoz meorū. Deus meus clamabo p diē ⁊ nō exaudies: ⁊ nocte ⁊ nō ad ſsipietiā mihi. Tu āt in sācto habitas: laus isrl'. Jn te spauerunt pres nr̄i: spauerūt ⁊ liberasti eos. Ad te clamauerūt ⁊ salui facti sūt: in te spauerunt ⁊ n̄ sūt ꝓfusi. Ego āt sū uermis ⁊ n̄ hō: opprobriū hoium ⁊ abiectio plebis. Oēs uidētes me deriserūt me: locuti sūt labijs ⁊ mouerūt caput. Sperauit i dño eripiat eū: saluū faciat eum q̄m uult eū. Q̄m tu es qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberib' mat̄is mee: i te ꝓiect' sū ex vtero. De uentre mat̄is mee de' me' es tu: ne discesseris a me: Q̄m tribulatio ꝓxima ē: q̄m nō ē q̄ adiuuet. Circūdederūt me uituli multi: tauri pingues obsederunt me. Aperuerunt super me os suū: sicut leo rapiēs ⁊ rugiēs. Sicut aq̄ effusus

sū: ⁊ dispsa sūt oia ossa mea. Factū ē cor me uz tāq̄ cera liq̄scēs i medio vētri mei. Aruit tanq̄ testa virtus mea: ⁊ lingua mea adhesit faucibus meis: ⁊ i puluēz mōtis deduxisti me. Quīm circūdederūt me canes mlti: ⁊ cilia malignantiū obsedit me. Foderūt manus meas ⁊ pedes meos: dinūerauerūt oia ossa mea. Ipsi vo ⁊ siderauerūt ⁊ inspexerūt me: diuiserūt sibi uestimenta mea: ⁊ sup uestē meam miserūt sortē. Tu āt dñe ne elongaueris auxiliū tuū a me: ad defensionem meā ⁊ spice. Erue a framea de aiam meā: ⁊ de manu canis vnicā meā. Salua me ex ore leōis: ⁊ a cornibus unicorniū hūilitatē meaz. Narrabo nomē tuuz frib⁹ meis: i medio ecclie laudabo te. Qui timetis dñm laudate eū: univsū semē iacob glificate eū. Timeat eū ōne semē isrl: qm̄ nō sprevit neq̄ despexit deprecationē paupis. Nec auertit faciē suā a me: ⁊ cū clamarē ad eū exaudiuit me. Apud te laus mea i eccl̄ia magna: uota mea reddam i ⁊spectu timētiū eū. Edēt paupes ⁊ saturabūt: ⁊ laudabūt dñm q̄ requrūt eū: viuēt corda eoz i seculū seculi. Reminiscēt ⁊ conuertent ad dñz: uniuersi fines trē. Et adorabunt in ⁊spectu ei⁹ uniuerse familie gētiū. Quīm dñi ē regnū: ⁊ ipse dñabit gētiū. Manducaueūt ⁊ adorauerūt oēs pingues trē: i ⁊spectu eius cadēt oēs q̄ descendūt i trā. Et aia mea illi viuet: ⁊ semen meū seruiet ipsi. Annūciabit dño generatio vētura: ⁊ anūciabūt celi iustitiā eius: pplo q̄ nascet quem fecit dñs. ¶ ps dauid. ¶ .XXII.

Omin⁹ regit me et nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Sup aquā refectiōis educauit me: aiaz meā conuertit. Deduxit me sup semitas iustitie ppt̄ nomē suū. Nā et si ābulauero i medio umbre mōtis: nō timebo mala: qm̄ tu mecū es. Virga tua et baculus tu⁹: ipsa me ⁊solata sunt. Parasti i conspectu meo mēsā: adūsus eos q̄ tribulant me. Impinguasti in oleo caput meū: et calix mē⁹ iebrians q̄ preclarus est. Et misericordia tua subsequtur me oīb⁹ diebus uite mee. Et ut inhitē i domo dñi in lōgitudine dieruz. ¶ ps dauid in prima sabbati. ¶ .XXIII.

Omini est terra ⁊ plenitudo eius: orbis terraruz ⁊ vniuersi q̄ habitant in eo. Quia ipse sup maria fūdauit euz: ⁊ sup flumia preparauit eū. Quis ascendet i mōtē dñi: aut quis stabit i loco sācto ei⁹? Innocens manib⁹ ⁊ mūdo corde: q̄ nō accepit in vano aiaz suā: nec iurauit i dolo ꝓximo suo. Hic accipiet bñdictionē a dño: ⁊ miam a deo salutari suo. Hec ē generatio q̄rētiū eū: q̄rētiū faciē dei iacob. Attollite portas ꝓncipes vras: ⁊ eleuamini porte etnales: ⁊ introibit rex glie. Quis est iste rex glorie: dñs fortis ⁊ potens: dñs potens i plio. Attollite pōtas principes vestras: ⁊ eleuamini porte etnales: et introibit rex glie. Quis est iste rex glorie: dominus virtutum ipse est rex glie. ¶ In finē ps dō. ¶ .XXIIII.

Ad te dñe leuaui aiaz meaz: deus mē⁹ i te ⁊fido nō erubescā. Neq̄ irrideāt me ūmici mei: etenim univsi q̄ sustinēt te nō ⁊fundēt. Cōfūdāt oēs iūq̄ agētes supuacue. Vias tuas dñe ōmōstra mihi: ⁊ semitas tuas edoce me. Dirige me i vitate tua ⁊ doce me: q̄ tu es saluator mē⁹: ⁊ te sustinui tota die. Reminiscere miserationū tuaz dñe: et miaz tuarū que a seculo sunt. Delicta iuuētutis mee et ignorantias meas ne memieris. Scōm miam tuā memēto mei tu, ppt̄ bonitatē tuā dñe. Dulcis ⁊ rect⁹ dñs: ꝓpter hoc legē dabit delinquētib⁹ i uia. Diriget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Vniuerse vie dñi mia ⁊ vitas requrētibus testamētū eius ⁊ testimonia eius. Propt̄ nomē tuū dñe ꝓpitiaberis pcō meo: multū est eiz. Quis ē hō q̄ timet dñm legē statuit ei i via quā elegit. Alia ei⁹ i bōis demorabit: ⁊ semen ei⁹ hēditabit trā. Firmamētuz ē dñs timētib⁹ eū: ⁊ testamētū ipsi⁹ ut manifestet illis. Oculi mei sēp ad dñm: qm̄ ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice i me ⁊ miserere mei: q̄ unic⁹ paup sū ego. Tribulatiōnes cordis mei mltiplicate sūt: de necessitatib⁹ meis erue me. Vide hūilitatē meā ⁊ laborē meū: ⁊ dimitte vniuersa delicta mea. Respice ūmicos meos qm̄ mltiplicati sūt: ⁊ odio iniq̄ oderūt me. Custodi aiaz meaz et erue me: non erubescaz quoniā spaui in te. Innocētes ⁊ recti adheserunt mihi: q̄ sustinui te. Libera me de⁹ isrl ex oībus tribulationib⁹ suis. ¶ ps dō. ¶ .XXV.

Udica me dñe qm̄ ego i inocētia mea ingressus sū: ⁊ i dño sperās nō infirmabor. Proba me dñe ⁊ tenta me: vre renes meos ⁊ cor meū. Quīm mia tua ante oculos meos est: ⁊ cōplacui i veritate tua. Nō sedi

cū ꝓcilio vanitatis: ⁊ cū iniq̄ gentib⁹ nō ītro ibo. Odiui eccl̄iam malignantiū: ⁊ cū impijs nō sedebo. Lauabo īt̄ innocētes man⁹ meas: ⁊ circūdabo altare tuū dñe. Ut audiā vocē laudis: ⁊ enarrem uniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorē dom⁹ tue: ⁊ locū hitatōis glie tue. Ne perdas cū impijs de⁹ aiam meā: ⁊ cum uiris sāguinū vitā meā. In quoꝝ manib⁹ iniq̄tates sūt: dextera eoꝝ repleta est muneribꝰ. Ego āt i innocētia mea ingressus sū: redime me ⁊ miserere mei. Pes. n. meus stetit i directo: i eccl̄ijs benedicā te domie. ¶ In finē ps dō priusq̄ liniret. ¶ .XXVI.

Dominus illuminatio mea et salus mea quē timebo. Dñs ptector vite mee a q̄ trepidabo: Dū appropriāt super me nocētes: ut edāt carnes meas. Qui tribulāt me ūmici mei: ipsi infirmati sūt ⁊ ceciderūt. Si ꝓsistāt aduersū me castra: nō timebit cor meū. Si exurgat aduersū me pliū: i hoc ego spabo. Unā petij a dño hāc requirā: ut inhitem i domo dñi oib⁹ diebus vite mee. Ut videā uolūtatē dñi: ⁊ uisitē tēpluꝫ eius. Qm̄ abscōdit me i tabnaclo suo i die maloꝝ: protexit me i abscondito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: ⁊ nunc exaltauit caput meū sup inimicos meos. Circuiui et imolaui i tabernaclo eⁱ hostiā vociferatiōnis: cātabo ⁊ psalmū dicā dño. Exaudi dñe uocē meā q̄ clamaui ad te: miserere mei ⁊ exaudi me. Tibi dixit cor meū exq̄siuit te facies mea: faciē tuā dñe requirā. Ne auertas faciē tuā a me: ne declines i ira a puo tuo. Adiutor meⁱ esto ne dēlinq̄s me: neq̄ despicias me deⁱ salutaris meⁱ. Qm̄ pr̄ meⁱ ⁊ mater mea dēliq̄unt me: dñs āt assūpsit me. Legē pōe mihi dñe i via tua: ⁊ dirige me i semitā recta ppr̄ inimicos meos. Ne tradiderīs me i aias tribulātiū me: qm̄ insurrexerūt i me testes iniqui: ⁊ mentita ē iniquitas sibi. Credo uidere bona dñi in terra uiuentium. Expecta dñm uiriliter age: ⁊ cōfortetur cor tuū: ⁊ sustine dñm. ¶ ps ipsi dō. ¶ .XXVII.

Ad te dñe clamabo deⁱ meⁱ ne sileas a me: neq̄ taceas a me: ⁊ assimilabor descēdentib⁹ i lacū. Exaudi dñe uocem oronis mee dū oro ad te: dū extollo manⁿ meas ad tēpluꝫ scūm tuū. Ne sil tradas me cuꝫ pcoribus: ⁊ cū opātibus iniquitatē ne pdas me. Qui loquunt pacē cū proximo suo: mala āt in cordib⁹ eoꝝ. Da illis scm opera eoꝝ: ⁊ scz nequitiā adinuētionū ipsoꝝ. Scōm opera manuū eoꝝ tribue illis: redde retributionē eoꝝ ipsis. Qm̄ nō itellexerūt opa dñi: ⁊ in opa manuū eⁱ destrues illos: ⁊ nō edificab⁹ eos. Benedict⁹ dñs: qm̄ exaudiuit uocē deprecationis mee. Dñs adiutor meⁱ ⁊ ptector meus: ⁊ ipso spauit cor meū ⁊ adiutⁿ sū. Et refloruit caro mea: ⁊ ex volūtate mea confitebor ei. Dñs fortitudo pleⁱ sue: ⁊ ptector salutationū xp̄i sui est. Saluū fac ppl̄z tuū dñe ⁊ benedic hereditati tue: ⁊ rege eos ⁊ extolle illos usq̄ i eternū. ¶ ps dō in consūmatiōe tabernaculi. .XXVIII.

Afferte dño filij dei: afferte dño filios arietū. Afferte dño gl̄iam ⁊ honorē: afferte domio gl̄iam nōi eⁱ: adorate dñm i atrio sācto eⁱ. Vox domini sup aq̄s: deus maiestatis itōuit: dñs sup aq̄s mltas. Vox dñi i vtute: vox dñi i magnificētia. Vox dñi cōfrigēt cedros: ⁊ cōfriget cedros dñs libāi. Et cōminuet eas tāq̄ uitulū libani: ⁊ dilectⁿ quē admodū filⁿ unicōniū. Vox dñi itcidēti flām ignis: uox dñi cōcutientis desertū: ⁊ cōmouebit dominⁿ desertū cades. Vox dñi pparātis ceruos ⁊ reuelabit cōdēsa: ⁊ i tēplo eⁱ ōnes dicēt gl̄iam. Dominⁿ diluuiū inhitare facit: ⁊ sedebit dominⁿ rex i eternū. Dominus vtutē pplo suo dabit: dñs bñdicet pplo suo i pace. ¶ ps cātici i dedicatiōe domⁿ dō. ¶ .XXIX.

Exaltabo te dñe qm̄ suscepisti me nec delectasti ūmicos meos sup me. Domie deⁱ meⁱ clamaui ad te: ⁊ sanasti me. Dñe eduxisti ab iferno aiam meā saluasti me a descēdentib⁹ i lacū. Psallite dño sci eius: ⁊ cōfitemini mēorie scitat⁹ eⁱ. Qm̄ ira i indignatiōe eⁱ: ⁊ uita i volūtate eⁱ. Ad vesperū demorabit flet⁹: ⁊ ad matutinū letitia. Ego aūt dixi i abūdantia mea: nō mouebor i eternū. Domine i volūtate tua pstitisti decori meo vtutē. Auertisti faciē tuaz a me ⁊ factⁿ sū cōturbat⁹. Ad te dñe clamabo: ⁊ ad deū meū ōpcabor. Que utilitas i sāguine meo: dū descendo i coꝛuptionē. Nunquid cōfitebitur tibi puluis: aut ānūciabit vitatē tuā. Audiuit dominⁿ ⁊ miserⁿ est mei: dñus factⁿ ē adiutor meⁱ. Conuertisti planctū meū in gaudiū mihi: cōscidisti saccū meū ⁊ circūdedisti me letitia. Ut cātet tibi gl̄ia mea ⁊ nō cōpūgar: dñe deⁱ meⁱ in eternū confitebor tibi. ¶ In finē ps dō pro extasi. ¶ .XXX.

In te dñe sperauí nõ cõfũdar i eternũ: i iu
stitia tua libera me. Inclina ad me au
rem tuaz: accelera ut eruas me. Esto mihi in
deũ protectorẽ ⁊ i domũ refugij: ut saluũ me
facias. Quñ fortitudo mea ⁊ refugiũ meuz
es tu: ⁊ ꝓpter nomẽ tuũ deduces me ⁊ enutries
me. Educes me de laqõ hoc quẽ abscon
derũt mihi: qñ tu es protector meus. In manus
tuas dñe cõmẽdo spm meũ: redemisti me dñe
deus veritatis. Odisti obseruãtes uanitates sup
uacue. Ego ãt in domino sperauí: exultabo et
letabor i mia tua. Quñ respexisti humilitatez
meã: saluasti de necessitatib⁹ aiaz meã. Nec
conclusisti me i manib⁹ inimici: statuisti i loco
spatioso pedes meos. Miserẽ mei dñe qñ
tribulor: cõturbat⁹ ẽ i ira oculus meus aia me
a ⁊ ventꝰ meus. Quñ defecit i dolore uita mea
⁊ anni mei i gemitib⁹. Infirmata ẽ i paupta
te virtꝰ mea: ⁊ ossa mea conturbata sũt. Super oẽs
inimicos meos factus sũ opprobriuz uicinis
meis valõ ⁊ timor notis meis. Qui uidebãt
me foras fugerũt a me: obliuioni datus sum
tãq mortuus a corde. Factus sũ tanq uas pdi
tũ: qñ audiui uituperationẽ multoz cõmo
rãtiũ i circuitu. In eo dũ conuenirẽt sil aduer
sũ me: accipere aiam meã consiliati sũt. Ego ãt
i te sperauí dñe: dixi deus meus es tu in manibus
tuis sortes mee. Eripe me de manu inimico
rũ meorũ: ⁊ a psequẽtib⁹ me. Illustra faciez
tuã sup seruũ tuũ: saluũ me fac i mia tua dñe
non cõfũdar qñ inuocaui te. Erubescãt impĩ
⁊ deducant⁹ i infernũ: muta fiant labia dolo
sa. Que loquũt aduersus iustũ iniquitatẽ in
superbia ⁊ i abusione. Quã magna multitu
do dulcedinis tue dñe: quã abscõdisti timẽ
tib⁹ te. Perfecisti eis q sperãt i te i cõspectu
filioz hoium. Abscondes eos i abscondito
faciei tue a conturbatione hoium. Proteges e
os i tabernaculo tuo a contradictione linguaz. Bñ
dict⁹ dñs: qñ mirificauit miaz suã mihi in
ciuitate munita. Ego ãt dixi i excessu mẽtis
mee: proiect⁹ sũ a facie oculoz tuoz. Tñ exau
disti uocẽ oronis mee: dum clamarẽ ad te.
Diligite dñm oes sci eius: qñ veritatẽ requret
dñs: ⁊ retribuet abũdãt facientib⁹ superbiã. Vi
riliter agite ⁊ cõforteť cor vim oes qui spera
tis i dño. ¶ Intellect⁹ dꝫ. ¶ .XXXI.

Beati quoz remisse sũt iniquitates: ⁊ q
rũ tecta sũt peccata. Beat⁹ vir cui nõ
imputauit dominus peccatuz: nec est in spi
ritu eius dolus. Quoniã tacui inueteraueríť
ossa mea: dũ clamarẽ tota die. Quoniã die
ac nocte grauata ẽ sup me manꝰ tua: conuer
sus sũ in erũna mea dũ configit spina. Delic
tũ meũ cognitũ tibi feci: ⁊ iustitiã meã nõ
abscondi. Dixi cõfitebor aduersũ me iustiti
ã meã dño: ⁊ tu remisisti impietatẽ pcti mei.
Pro hac orabit ad te oĩs scs i tpe opportu
no. Verũtñ in diluuio aquoz multaz ad euz
nõ approximabũt. Tu es refugiũ meũ a tri
bulatione q circũdedit me: exultatio mea e
rue me a circũdãtib⁹ me. Intellectũ tibi da
bo ⁊ instruã te: i via hac q gradieris firmabo
sup te oculos meos. Nolite fieri sicut equus
⁊ mul⁹ quibus nõ ẽ intellect⁹. In chamo ⁊ fre
no maxillas eoz constrige: q non approxi
mãt ad te. Multa flagella peccatoris: sperantẽ
ãt in dño mia circũdabit. Letamini i dño ⁊
exultate iusti: ⁊ gloriamini omnes recti cor
de. ¶ In finem psalmus dauid. ¶ .XXXII.

Exultate iusti i dño: rectos decet collau
datio. Cõfitemini dño i cithara: i psal
terio decẽ cordaz psallite illi. Cãtate ei can
ticũ nouũ: bene psallite ei in uociferatione.
Quia rectũ ẽ vbũ dñi ⁊ oia opa eius i fide.
Diligit miaz ⁊ iudiciũ: mia dñi plena ẽ tra.
Verbo dñi celi firmati sũt: ⁊ spu oris eius
oĩs virtus eoz. Cõgregãs sicut i vtre aquas mar:
ponẽs i thesauris abyssos. Timeat dñz oĩs
tra: ab eo ãt cõmoueãt oes inhitãtes orbem.
Quñ ipse dixit ⁊ facta sũt: ipse mãdauit et
creata sũt. Dñs dissipat cõsilia gẽtiũ: repro
bat ãt cogitatiões populoz: ⁊ reprobat psilia
principũ. Cõsiliũ ãt dñi i eternũ manet: co
gitatiões cordis ei⁹ i generatõe ⁊ generatio
nẽ. Beata gẽs cuius ẽ dñs deus ei⁹: pplus quẽ e
legit i hẽditatẽ sibi. De celo respexit dñs uí
dit oes filios hoium. De ppato habitaculo suo
respexit sup oes q hitãt terrã. Qui finxit
singillatiz corda eoz: q intellit oia opa eoz.
Nõ saluat rex p multã virtutẽ: ⁊ gigas non
saluabit i multitudie virtutis sue. Fallax equus
ad salutẽ: i abũdantia ãt virtutis sue nõ saluabit.
Ecce oculi dñi sup metuentes eũ: ⁊ i eis
q sperãt sup mia ei⁹. Vt eruat a morte aias
eoz: ⁊ alat eos i fame. Alia nia sustinet dñz:
qñ adiutor ⁊ protector nr est. Quia i eo leta
bitur cornu nostrum: ⁊ in noie sancto eius
sperauimus. Fiat mia tua dñe sup nos: quez
admodum sperauimus in te.
¶ Psalmus dauid cũ mutauit vultũ suum
coram abimelech ⁊ dimisit eum ⁊ abiit.

Benedicã dñm i ōi tpe sēp ¶.XXXIII. laus ei⁹ i ore meo. In dño laudabitur aīa mea: audiant māsueti ⁊ letēt. Magnificate dñm mecū: ⁊ exaltem⁹ nomē ei⁹ i idipsū. Exq̄siui dñm ⁊ exaudiuit me: ⁊ ex ōib⁹ tribulatiōib⁹ meis eripuit me. Accedite ad eum ⁊ illumiamini: ⁊ facies vre nō ꝓfundē tur. Iste paup clamauit ⁊ dñs exaudiuit eū ⁊ de ōib⁹ tribulatiōib⁹ ei⁹ saluauit eū. Immittit angel⁹ dñi i circuitu timētiū eū: ⁊ eripiet eos. Gustate ⁊ videte q̄m suauis ē dñs: bēus uir q̄ spat in eo. Timete dñm oēs sācti eius: q̄m nō ē inopia timētib⁹ eū. Diuites eguerunt ⁊ esurierūt: inq̄rētes āt dñm nō minuentur ōi bono. Venite filij audite me: timorē dñi docebo vos. Quis ē hō q̄ vult uitā: diligit dies uidē bonos? Prohibe liguā tuam a malo: ⁊ labia tua ne loquāt doluz. Diuerte a malo ⁊ fac bonū: iquire pacē ⁊ psequē eam. Oculi dñi sup iustos: ⁊ aures eius i pces eoꝝ. Vultus aūt dñi sup faciētes mala: ut pdat de terra memoriā eoruz. Clamauēt iusti ⁊ dñs exaudiuit eos: et ex ōib⁹ tribulatōib⁹ eoꝝ liberauit eos. Iuxta ē dñs his q̄ tribulato sūt corde: ⁊ hūles spu saluabit. Multe tribulatiōes iustoꝝ: ⁊ ō ōibus his lib⁹abit eos dñs. Custodit dñs oia ossa eoꝝ: unū ex his ñ cōtēt. Mors pcōꝝ pessima: ⁊ q̄ odēt iustū deliquēt. Redimet dñs aīas seruorum suoꝝ: ⁊ nō delinquēt oēs q̄ sperant in eo. ¶ In finē ps ipsi dō.

¶.XXXIIII.

Iudica dñe nocentes me: expugna impugnantes me. Apprehende arma ⁊ scutū: ⁊ exurge i adiutoriū mihi. Effūde fia meā ⁊ ꝓclude aduersus eos q̄ psequūt me: dic aie mee salus tua ego sum. Cōfūdāt ⁊ reuereāt q̄rētes aīam meā. Auertāt retrorsuz ⁊ ꝓfūdant cogitātes mihi mala. Fiāt tāq̄ pul uis añ faciem uēti: ⁊ angel⁹ dñi coartās eos. Fiant uie illoꝝ tenebre ⁊ lubricū: ⁊ āgelus dñi persequēs eos. Quōm gratis abscōderūt mihi iteritū laquei sui: supuacue exprobrauerūt aīam meā. Veniat illi laque⁹ quē ignorat: ⁊ captio quā abscōdit apprehēdat eū: ⁊ in laq̄um cadat i idipsū. Alia āt mea exultabit in dño ⁊ delectabit sup salutari suo. Omnia ossa mea dicēt: dñe q̄s similis tibi? Eripies inopē de manu fortioꝝ ei⁹: egenū ⁊ pauperem a diripiētib⁹ eū. Surgētes testes iniq̄: q̄ ignorabā interrogabāt me. Retribuebāt mihi mala ꝓ bōis: sterilitatē aie mee. Ego āt cū mihi molesti eēnt: induebar cilicio. Humiliabā in ieiunio aīam meā: ⁊ oro mea i sinu meo cōuertet. Quasi ꝓximū ⁊ q̄si frem nim sic cōplacebā: q̄si luges ⁊ cōtristat⁹ sic humiliabar. Et aduersū me letati sūt ⁊ ꝓuenerūt: congregata sunt sup me flagella ⁊ ignorāui. Dissipati sunt nec cōpūcti: tētauerunt me: subsannauerūt me subsannatione: frēduerūt sup me dētib⁹ suis. Dñe q̄n respicies: restitue aīam meā a malignitate eorū: a leonib⁹ vnicam meā. Confitebor tibi i ecclia magna: i pplo graui laudabo te. Non supgaudeant mihi q̄ aduersant mihi iniq̄: q̄ oderūt me gratis ⁊ annuūt oculis. Quōm mihi quidē pacifice loqbāt: ⁊ i iracundia terre loquētes dolos cogitabāt. Et dilatauerunt sup me os suuz: dixerūt euge euge viderūt oculi nri. Vidisti domine ne sileas: dñe ne discedas a me. Exurge ⁊ itēde iudicio meo deus meus: ⁊ dñs me⁹ i cāz meā. Iudica me sm iustitiā tuā dñe de⁹ me⁹: ⁊ nō supgaudeant mihi. Non dicāt i cordib⁹ suis euge euge: aie nostre: nec dicāt deuorabim⁹ eum. Erubescāt ⁊ reuereāt sil: qui gratulāt malis meis. Induantur cōfusione ⁊ reuerētia: q̄ maligna loquūtur sup me. Exultēt et letētur q̄ uolūt iustitiā meā: ⁊ dicāt sēp magnificetur dñs q̄ volūt pacē serui eius. Et lingua mea meditabitur iustitiaz tuā tota die laudē tuā. ¶ In finē puo dñi dō. ¶.XXXV.

Dixit iust⁹ ut deliqt i semetipso: nō est timor dei añ oculos eius. Quōm dolose egit i cōspectu eius: ut ueniatur iniqtas eius ad odiū. Verba oris ei⁹ iniqtas ⁊ dol⁹: noluit intelligē ut bene agēt. Iniqtatē meditatus ē i cubili suo: astitit oi vie nō bōe: malīciam āt nō odiuit. Domine in celo mia tua: ⁊ vitas tua usz ad nubes. Iustitia tua sicut mōtes dei: iudicia tua abyssus multa. Homines ⁊ iumēta saluabis dñe: quēadmodū multiplicasti miam tuā de⁹. Filij aūt hoium i tegmine alaꝝ tuaꝝ sperabūt. Inebriabūtur ab vbertate dom⁹ tue: ⁊ torrēte uoluptat⁹ tue potabis eos. Quōm apud te ē fons vite: ⁊ i lumine tuo uidebim⁹ lumē. Protende miam tuaz sitiētibus te: ⁊ iustitiā tuā his qui recto sūt corde. Non ueniat mihi pes superbie: ⁊ man⁹ peccatoꝝ non moueat me. Ibi ceciderūt q̄ opātur iniquitatem: expulsi sūt nec potuerūt stare. ¶ psalmus ipsi dauid. ¶.XXXVI.

Noli emulari in malignantibus: neq; zelaueri faciētes iniqtatem. Quōm tāq̄

fenū uelocit̄ arescēt: ⁊ quēadmōz olera herbaꝝ cito decidēt. Spera i dño ⁊ fac bonitatē: ⁊ ihabita trā ⁊ pascer̄ i diuitijs ei⁹. Delectare i dño: ⁊ dabit tibi petitōes cōdis tui. Reuela dño uiā tuā ⁊ spa i eo: ⁊ ipse faciet. Et educet q̄si lumē iustitiā tuā: ⁊ iudiciū tuum tanq̄ meridiē: subdit⁹ esto dño ⁊ ora eum. Noli emulari i eo q̄ ꝓspat i uia sua: i hoie faciēte iustitias. Declina ab ira ⁊ derelinq̄ furorē: noli emulari ut malignet̄. Quīm q̄ malignāt exterminabūt: sustinētes āt dñm ipsi hēditabūt trā. Et adhuc pusillū ⁊ nō erit pcōr ⁊ q̄res locū eius ⁊ nō ueniēs. Mānsueti aūt hēditabūt trā: ⁊ delectabūt in multitudine pacis. Obseruabit pcōr iustū: ⁊ stridebit sup eū dentib⁹ suis. Dñs āt irridebit eū: quīm ꝓspicit q̄ ueniet dies ei⁹. Gladiū euaginauerūt pcōres: intenderūt arcū suū. Ut decipiāt pauperem ⁊ inopē: ut trucidēt rectos corde. Gladi⁹ eoꝝ intret i corda ipsoꝝ: ⁊ arc⁹ eoꝝ cōfringat. Melⁱ ē modicū iusto: sup diuitias peccatoꝝ mltas. Quīm brachia peccatorū ꝓtērit: cōfirmat aūt iustos dñs. Nouit dñs dies immaculatoꝝ: ⁊ hēditas eoꝝ i eternū erit. Nō ꝓfundent̄ i tpe malo: ⁊ i diēb⁹ famis saturabūt: q⁹ pcōres perībūt. Inimici vō dñi mox ut honorificati fuerīt ⁊ exaltati: defici ētes quēadmodū fum⁹ deficiēt. Mutuabit pcōr ⁊ nō soluet: iust⁹ aūt miset⁹ ⁊ tribuet. Quia benedicētes ei hēditabūt trā: maledicētes āt ei dispibūt. Apud dñz gressus hōis dirigēt: ⁊ uiā ei⁹ uolet. Cū ceciderit non collidet: q⁹ dñs suppōit manū suā. Junior fui etenim senui: ⁊ nō uidi iustū derelictū: nec semē ei⁹ q̄rens panē. Tota die miset⁹ ⁊ commodat: ⁊ semē ill⁹ i bñdictiōe erit. Declina a malo ⁊ fac bonū: ⁊ habita in seculū seculi. Quia dñs amat iudiciū ⁊ nō delinq̄t scos suos: i ētnū cōseruabūt. Jniusti puniēt̄: ⁊ semē impioꝝ pibit. Justi āt hereditabūt terrā: ⁊ inhabitabūt i seculū seculi sup eaz. Os iusti meditabit̄ sapientiā: ⁊ lingua ei⁹ loq̄t iudiciū. Lex dei ei⁹ i corde ipsi⁹: ⁊ nō supplātabūt gressus ei⁹. Cōsiderat pcōr iustū: ⁊ q̄rit mortificare eū. Dñs āt nō derelinq̄t eū i manib⁹ eius: nec damnabit eum cum iudicabitur illi. Expecta dñm ⁊ custodi uiam eius: ⁊ exaltabit te ut hereditate capias terram: cum perierint peccatores uidebis. Vidi impium superexaltatum: ⁊ eleuatum sicut cedros libani. Et transiui ⁊ ecce non erat: ⁊ quesiui eum: ⁊ non est inuentus locus eius. Custodi inocētiā ⁊ uide eq̄tatē: quīm sūt reliquie hōi pacifico. Jniusti aūt dispibūt: sil⁹ reliquie impioꝝ iteribunt. Sal⁹ āt iustoꝝ a dño: ⁊ protector eoꝝ in tpe tribulatiōis. Et adiuuabit eos dñs ⁊ liberabit eos: ⁊ eruet eos a peccatorib⁹: ⁊ saluabit eos: quia sperauerūt in eo.

Ps̄ dō in remēoratiōe sabbati. XXXVII.

Domine ne in furoꝝ tuo arguas me: neq⁹ in ira tua cōripias me. Quīm sagitte tue infixe sūt mihi ⁊ cōfirmasti sup me manū tuā. Nō ē sānitas i carne mea a facie ire tue: non est pax ossib⁹ meis a facie pcōꝝ meorū. Quīm iniq̄tates mee supgresse sūt caput meū: ⁊ sicut on⁹ graue grauate sūt sup me. Putruerūt ⁊ corrupte sūt cicatrices mee a facie īsipiētie mee. Miser fact⁹ sū ⁊ curuat⁹ sū usq⁹ i finē: tota die ꝓtristat⁹ ingrediebar. Quīm lūbi mei ipleti sūt illusionib⁹: ⁊ nō ē sanitas in carne mea. Afflict⁹ sū ⁊ hūliat⁹ sū nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Dñe añ te oē desiderium meū: ⁊ gemit⁹ me⁹ a te non ē abscōdit⁹. Cōr meū ꝓturbatū ē: dēliq̄t me uirt⁹ mea: ⁊ lumen oculoꝝ meoꝝ ⁊ ipz non ē mecū. Amici mei ⁊ ꝓximi mei aduersum me appropiq̄uerūt ⁊ steterūt. Et q̄ iuxta me erant de longe steterūt: ⁊ viz faciebāt qui q̄rebāt aiam meā. Et q̄ inq̄rebant mala mihi locuti sūt vanitates ⁊ dolos tota die meditabāt. Ego āt tanq̄ surd⁹ nō audiebā: ⁊ sicut mut⁹ non aperiens os suū. Et factus sū sicut hō non audiens: ⁊ ñ hās in ore suo redargutiones. Quīm i te dñe spaui: tu exaudies me dñe deus me⁹. Quia dixi neq̄n supgaudeant mihi inimici mei: ⁊ dū cōmouētur pedes mei sup me magna locuti sunt. Quīm ego i flagella parat⁹ sū dolor me⁹ i cōspectu meo sēp. Quīm iniq̄tatē meā annūciabo: ⁊ cogitabo ꝓ pcō meo. Jnimici āt mei uiuunt ⁊ ꝓfirmati sūt sup me: ⁊ multiplicati sūt q̄ oderūt me iniq̄. Qui retribuūt mala ꝓ bonis detrahebāt mihi quīm seq̄bar bōtatē. Ne derelīqs me dñe de⁹ me⁹ ne discesseris a me. Intende i adiutoriū meum: dñe de⁹ salutis mee.

In finē ꝓ ydithū canticum dauid. .XXXVIII.

Dixi custodiā uias meas: ut ñ delinquam i lingua mea. Posui ori meo custodiam: cum cōsisteret pcōr aduersū me. Obmutui ⁊ hūliat⁹ sū ⁊ silui a bōis: ⁊ dolor me⁹ inouat⁹ est. Cōcaluit

cor meū ītra me: ⁊ ī meditatōe mea exarde
scet ignis. Locut⁹ sū in lingua mea: notū fac
mihi dñe finē meū. Et nūer⁹ dier⁹ meor⁹ q̄
ē: ut sciā q̄d desit mihi. Ecce mensurabiles
posuisti dies meos: ⁊ sb̄a mea tanq̄ nihilū
añ te. Uerūtn̄ uniuersa uanitas ōnis hō ui
uēs. Uerūtn̄ ī imagine pertrāsit hō: sz ⁊ fru
stra cōturbat. Thesaurizat: ⁊ ignorat cui ꝓge
gabit ea. Et nē q̄ ē expectatio mea: nōne dn̄s
⁊ sb̄a mea apud te ē? Ab ōibus iniq̄tatibus
meis crue me: opprobriū insipiēti ōdisti me.
Obmutui ⁊ n̄ aperui os meū: qm̄ tu fecisti:
amoue a me plagas tuas. A fortitudie ma-
n⁹ tue ego defeci: ī icrepatiōib⁹ ꝓp̄ iniq̄tatē
corripuisti hoiem. Et tabescere fecisti sicut
aranea aiam ei⁹: verūtn̄ vane ꝓturbat ōis
hō. Exaudi oīonē meā dñe ⁊ dep̄cationem
meā: aurib⁹ percipe lachrymas meas. Ne
sileas qm̄ aduena ego sū apud te ⁊ pegrin⁹
sicut oēs pies mei. Remitte mihi ut refrige
rer priusq̄ abeam: ⁊ ampli⁹ nō ero. ¶ In fi
nē ps̄ dō. ¶ .XXXIX.

EXpectās expectaui dn̄m: ⁊ itēdit mihi.
Et exaudiuit p̄ces meas: ⁊ eduxit me
de lacu miserie ⁊ de luto fecis. Et statuit su-
pra petrā pedes meos: ⁊ direxit gressus me
os. Et imisit in os meū cāticū nouū: carmē
deo nr̄o. Uidebūt multi ⁊ timebūt: ⁊ spera-
būt ī dn̄o. Beat⁹ vir cui⁹ ē nomē dn̄i spes e⁹
ius: ⁊ n̄ respexit ī vānitates ⁊ īsanias falsas.
Mlta fecisti tu dn̄e de⁹ me⁹ mirabilia tua:
⁊ cogitatiōib⁹ tuis nō ē q̄ silis sit tibi. Anū
nciaui ⁊ locut⁹ sū: multiplicati sūt sup nu
mer⁹. Sacrificiū ⁊ oblationē noluisti: aur⁹
āt pfecisti mihi. Holocaustū ⁊ p pcō n̄ po-
stulasti: tunc dixi ecce uenio. In capite libri
scriptū ē de me: ut facerē uolūtatē tuā de⁹
me⁹ uolui ⁊ legē tuā ī medio cōdis mei. An
nūciaui iustitiā tuā ī ecclīa magna: ecce labi
a mea n̄ phibebo dn̄e tu scisti. Justitiā tuā
n̄ abscōdi ī cōō meo: vītatē tuā ⁊ salutāre tu-
uz dixi. Nō abscōdi miaz tuā ⁊ vītatē tuā a
consilio multo. Tu autem dn̄e ne longe fa-
cias miserationes tuas a me: mia ⁊ vitas tua
semper suscepēr̄ me. Qm̄ circūdederunt
me mala q̄rū nō ē nūer⁹: cōp̄hēdeēr̄t me īq̄
tates mee: ⁊ non potui ut uiderez. Mltipli-
cate sunt sup capillos capitis mei: ⁊ cor me
um dereliq̄t me. Complaceat tibi dn̄e: ut e-
ruas me: dn̄e ad adiuuāduz me respice. Cō
fundāt ⁊ reuereāt sil' q̄ querunt aiam meaz
ut auferant eā. Auertant retrorsū ⁊ reuere
ant: q̄ uolūt mihi mala. Ferant cōfestiz ꝓfu-
sionē suaz: q̄ dicūt mihi euge euge. Exultēt
⁊ letēt sup te oēs q̄rētes te: ⁊ dicat sēp: ma
gnificet dn̄s q̄ diligūt salutare tuū. Ego āt
mēdic⁹ sū ⁊ paup: dn̄s sollicit⁹ ē mei. Adiu
to: me⁹ ⁊ ꝓtector me⁹ tu es: de⁹ me⁹ ne tar-
daueris. ¶ In finē ps̄ dō. ¶ .XL.

BEat⁹ q̄ itellīt sup egenū ⁊ paupere:
ī die mala līb̄abit eū dn̄s. Dn̄s conser
uet eū ⁊ uiuificet eū: ⁊ beatū faciat eū ī tra:
⁊ nō tradat eū ī aiam īmicoz ei⁹. Dn̄s opē
ferat illi sup lectū doloris ei⁹: vniuersū stra
tū ei⁹ vsasti ī infirmitate eius. Ego dixi dn̄e
miserē mei: sana aiaz q: peccaui tibi. Inimi
ci mei dixerunt mala mihi: qm̄ morietur et
peribit nom̄ ei⁹? Et sī igrediebat ut uidēt va
na loq̄bat cor ei⁹: congregauit īq̄tatē sibi.
Egrediebat foras: ⁊ loq̄bat ī idipsū. Aduer
sū me susurrabāt oēs īmici mei: aduersuz
cogitabant mala mihi. Uerbum īquū con
stituerūt aduersum me: nūq̄d q̄ dormit nō
adīciet ut resurgat? Eteim hō pacis mee in
q̄ spaui: q̄ edebat paces meos magnificauit
sup me supplātationem. Tu āt dn̄e miser
mei: ⁊ resuscita me ⁊ retribuam eis. In hoc
cogn̄i qm̄ uoluisti me: qm̄ n̄ gaudebit īmi-
c⁹ me⁹ sup me. Me añt, ꝓp̄ inocētiaz suscē
pisti: ⁊ cōfirmasti me ī cōspectu tuo ī ētnūz.
Benedict⁹ dn̄s de⁹ isrl' a sec'o ī sec'm: fiat fi
at. ¶ In finē itellect⁹ filijs chore ps̄ dō.
¶ .XLI.

QUemadmodū desiderat ceru⁹ ad fon
tes aq̄z: ita ōsiderat aia mea ad te de
us. Sitiuit aia mea ad deum fōtē uiuū: qn̄
veniā ⁊ apparebo añ facīē dei. Fuerūt mihi
lachryme mee panes die ac nocte: dū dr̄ mi
hi q̄tidie ubi ē de⁹ tu⁹. Hec recordat⁹ sū ⁊ ef
fudi ī me aiam meā: qm̄ trāsibo ī locū tab-
naculi āmirabilis usq̄ ad domū dei. In vo
ce exultationis ⁊ ꝓfessionis son⁹ epulātis.
Quare tristis es aia mea: ⁊ q̄re conturbas
me? Spa ī deo qm̄ adhuc ꝓfitebor illi salu-
tare uult⁹ mei ⁊ de⁹ me⁹. Ad meipsum aia
mea cōturbata ē; ꝓpterea memor ero tui ō
ra iordanis ⁊ hermonīj a monte modico.
Abyssus abyssū īuocat ī voce cataractar̄
tuar̄. Oīa excelsa tua ⁊ fluct⁹ tui sz̄ me tra
sierunt. In die mandauit dn̄s misericordiā
suam: ⁊ nocte canticum eius. Apud me oīo
deo uite mee: dicam susceptor meus es

Quare obliꝰ es mei: ⁊ qre ꝓtristaꝰ incedo dum affligit me inimicꝰ? Dū cōfringūt ossa mea: exprobraueīt mihi q̄ tribulāt me ūmici mei. Dū dicūt mihi p singulos dies: ubi ē deꝰ tuꝰ: qre tristis es aia mea ⁊ qre ꝓturbas me? Spera i deo qm̄ adhuc ꝓfitebor illi: salutare uultꝰ mei ⁊ deꝰ meꝰ. ¶ Jn finē ps od̄. ¶ .XLII.

Judica me deꝰ ⁊ discerne cām meā de gente non sācta: ab hoīe iūq̄ ⁊ doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: q̄ re me repulisti ⁊ qre tristis icedo dū affligit me inimicꝰ? Emitte lucē tuā ⁊ ueritatē tuā: ipsa me deduxerūt ⁊ adduxerūt i montem scm̄ tuū ⁊ i tabnacla tua. Et introibo ad altare dei: ad deū q̄ letificat iuuentutē meā. Cōfitebor tibi i cithara deꝰ deꝰ meꝰ: qre tristis es aia mea ⁊ qre cōturbas me? Spera i deo qm̄ adhuc ꝓfitebor illi salutare uultꝰ mei ⁊ deus meus. ¶ Jn finem p filijs chore intellectus: psalmus dauid. ¶ .XLIII.

Deus auriꝫ nr̄is audiuimus: p̄res nr̄i āñciaueīt nob̄ Opꝰ qd̄ opatꝰ es i diebus eoꝝ ⁊ i diebꝰ ātiq̄s. Manꝰ tua gētes dispdidit: ⁊ plātasti eos: afflixisti pplos ⁊ expulisti eos. Nec.n. i gladio suo possederūt trā: ⁊ brachiū eoꝝ nō saluauit eos: Sz dextera tua ⁊ brachiū tuū ⁊ illumiatio ultus tui: qm̄ cōplacuisti i eis. Tu es ipse rex meus ⁊ deꝰ meꝰ: q̄ mādas salutes iacob. Jn te inimicos nr̄os uētilabim⁹ cornu: ⁊ i noīe tuo spnem⁹ isurgētes i nob̄. Nō.n. i arcu meo sperabo: ⁊ gladius meus non saluabit me. Saluasti.n. nos de affligētib⁹ nos: ⁊ audiētes nos ꝓfudisti. Jn deo laudabimur tota die: ⁊ i noīe tuo ꝓfitebimur i seculm. Nūc āt repulisti ⁊ ꝓfudisti nos: ⁊ nō egredier⁹ i vtutib⁹ nr̄is. Auertisti nos retrorsū p⁹ ūmicos nr̄os: ⁊ q̄ oderūt nos diripiebāt sibi. Dedisti nos tāq̄ oues escaꝝ: ⁊ i gentib⁹ dispsisti nos. Vēdidisti pplm tuū sine pcio: ⁊ nō fuit multitudo in cōmutationib⁹ eoꝝ. Posuisti nos opprobriū uicinis nr̄is: subsānatione ⁊ ōrisū his q̄ sūt i circuitu nr̄o. Posuisti nos i silitudinē gētib⁹ cōmotionē capitū i populꝰ. Tota die vecūdia mea ptra me ē: ⁊ ꝓfusio faciei mee cooperuit me: A uoce exprobrātis ⁊ obloquēt⁹: a facie ūmici ⁊ psequenti. Hec oīa uenerūt sup nos nec oblīti sum⁹ te: ⁊ iūq̄ non egim⁹ i testamēto tuo. Et nō recessit retro cor nr̄m: ⁊ decliasti semitas nr̄as a uia tua. Qm̄ hūliasti nos i loco afflictionis: ⁊ cooperuit nos umbra morti. Si obliti sum⁹ nom̄ dei nr̄i: ⁊ si expādimus manus nr̄as ad deū alienū. Nōne deus requiret ista: ipse.n. nouit abscōdita cordis. Qm̄ ppt̄ te mōtificamur tota die: estimati sumus sicut oues occisionis. Exurge q̄re obdōmis dñe: exurge ⁊ ne repellas i finē. Quare faciē tuā auertis: obliuiscer⁹ inopie nr̄e ⁊ tribulatōis nr̄e. Qm̄ humiliata ē in puluē aia nr̄a: conglutinatus ē i terra uent̄ nr̄. Exurge dñe ad iuua nos: ⁊ redime nos ppt̄ nomen tuum. ¶ Jn finē p his q̄ cōmutabunt filijs chore ad itellectū cāticū p dilecto. ¶ .XLIIII.

Eructauit cor meū vbum bonuꝫ: dico ego opa mea regi. Lingua mea calamꝰ scribe uelocit̄ scribētis. Speciosus forma p filijs hoiuꝫ: diffusa ē gr̄a i labijs tuis: ppterea bñdixit te deus i eternū. Accingē gladio tuo sup femur tuū potētissime. Specie tua ⁊ pulchritudine tua intende, pspe ꝓcede ⁊ regna: Propter vitatē ⁊ māsuetudinē ⁊ iustitiā: ⁊ ōducet te mirabilit̄ dextera tua. Sagitte tue acute: ppli sub te cadēt i corda inimicoꝝ regis. Sedes tua deus i seculm seculi: vga directōis virga regni tui. Dilexisti iustitiā ⁊ odisti iniqtatē: ppterea unxit te deus deus tuus oleo letitie p ꝓsortibus tuis. Myrrha ⁊ gutta ⁊ casia uestimēta tuis: a domib⁹ eburneis ex q̄bus delectaueīt te filie regū in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in uestitu ōaurato circūdata uarietate. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclia aurē tuā: ⁊ obliuiscē populū tuū ⁊ domū p̄ris tui. Et ꝓcupiscet rex decorē tuū: qm̄ ipse ē dñs deus tuus ⁊ adorabūt eū: Et filie tyri i mūeribus. ultū tuū deprecabunt ōes divites pleb̄. Omis gl̄ia eius filie reg⁹ abitus: i fimbrijs aureis circūamicta uarietatibus. Adducēt regi vgines: post eā pxime eius afferēt tibi. Afferēt i letitia ⁊ exultatiōe: adducēt i tēplū regis. Pro p̄ibus tuis nati sūt tibi filij: cōstitues eos pncipes sup ōem terrā. Memores erūt nōis tui dñe i oi generatione ⁊ generatōe. Propterea pplī ꝓfitebūt tibi i etnū: ⁊ i seculm seculi. ¶ Jn finē filijs chore p arcanis. ¶ .XLV.

Deus nr̄ refugiū ⁊ vtus: adiutor i tbl̄ationibus q̄ iueneīt nos nimis. Propt̄ ea nō timebimus dū turbabit̄ trā: ⁊ trāsferēt montes i cor maris. Sonuerunt ⁊ turbate sunt aque eorum: conturbati sunt montes i fortitudine eius. Fluminis ipetus letificat

ciuitatē dei: sc̄ificauit tabernaculū suū altis
sim⁹. Deꝰ i medio eiꝰ nō cōmouebit: adiuua
bit eā deꝰ mane diluculo. Cōturbate sūt gē
tes ⁊ incliata sūt regna: dedit vocē suā: mo
ta est t̄ra. Dñs virtutū nobiscum: susceptor
nr̄ deꝰ iacob. Venite ⁊ uidete opa dñi q̄ po
suit pdigia sup terrā: auferēs bella usq; ad
finē terre. Arcū p̄fret ⁊ p̄fringet arma: ⁊ scu
ta cōburet igni. Vacate ⁊ uidete q̄m ego sū
deꝰ: exaltabō i gētib⁹ ⁊ exaltabor i t̄ra. Dñs
virtutū nobiscū: susceptor nr̄ deus iacob.
¶ In finē p filijs chore ps dō. ¶.XLVI.

OMnes gētes plaudite mānib⁹: iubila
te deo i uoce exultatiōis. Q̄m dñs ex
celsus t̄ribil⁹: rex magn⁹ sup ōez t̄rā. Subie
cit pp̄los nobis: ⁊ gētes sub pedib⁹ nr̄is. Ele
git nobis hēreditatē suā: spem iacob quaꝫ di
lexit. Ascēdit deꝰ i iubilo: ⁊ dñs i voce tube.
Psallite deo nr̄o psallite: psallite ēgi nostro
psallite. Q̄m rex ōis terre deꝰ: psallite sapi
ēter. Regnabit deꝰ sup gētes: deꝰ sedet super
sedē scām suā. Principes pp̄lorū cōgregati sūt
cū deo abraam: q̄m dij fortes t̄re uehemēt
eleuati sūt. ¶ Ps cātici filijs chore secunda
sabbati. ¶.XLVII.

MAgn⁹ dñs ⁊ laudabilis nimis: in ciui
tate dei nr̄i: i mōte scō eiꝰ. Fundat ex
ultatiōe uniuerse terre mōs syon latꝰ aqlo
nis ciuitas regi magni. Deꝰ i domib⁹ eiꝰ co
gnōscet cū suscipiet eā. Q̄m ecce reges t̄re con
gregati sūt: pueneruṫ i unū. Ipsi uidētes sic
āmirati sūt: pturbati sūt: cōmoti sūt: tremō
apprehēdit eos. Ibi dolores ut parturiēt⁹:
i spu uehementi cōteres naues tharsis. Sic
ut audiuim⁹ sic uidim⁹ in ciuitate dñi vir
tutū in ciuitate dei nr̄i: deus fundauit eā i eter
nū. Suscepim⁹ deꝰ miam tuā: i medio tem
pli tui. Sc̄dm nomē tuū deꝰ sic ⁊ laus tua i
fines t̄re: iustitia plena ē dextꝛa tua. Letetur
mōs syon ⁊ exultēt filie iude: ppt̄ iudicia tu
a dñe. Circūdate syon ⁊ cōplectemini eam:
narrate i turꝛib⁹ eiꝰ. Pōite corda vīa i uirtu
te eiꝰ: ⁊ distribuite domos eiꝰ ut enarret⁹ in
pgenie altera. Q̄m hic ē deꝰ deꝰ nr̄ i etnū ⁊
i sec̄lm sec̄li: ipse reget nos i sec̄la. ¶ In finē
pro filijs chore psalmus dauid. XLVIII.

AVdite hec ōes gētes: aurib⁹ pcipite ō
nes q̄ hitatis orbē. Quiq; t̄rigene ⁊ fi
lij hoūm: sil i unū dines ⁊ paup. Os meū
loq̄tur sapiētiā: ⁊ meditatio cordis mei
prudentiā. Inclinabo i parabolam aurem
meā: aperiā i psalterio ppositionē meā. Cū
timebo i die mala: iniq̄tas calcanei mei circū
dabit me. Qui confidūt i uirtute sua: ⁊ in ml̄
titudine diuitiarū suarū gl̄iant. Frē non redi
mit redimet hō: non dabit deo placationez
suā. Et pciū redēptiōis aie sue: ⁊ laborabit
i etnū ⁊ uiuet adhuc i finē. Non uidebit iti
tū cū uiderit sapientes moriētes: sil i sipiēs
⁊ stult⁹ pibūt. Et relinquēt alienis diuitias
suas: ⁊ sepulchra eoꝝ dom⁹ illoꝝ i etnum.
Tabernacla eoꝝ i pgenie ⁊ pgenie: vocaue
ṛt noia sua i t̄ris suis. Et hō cū i honoꝛ eēt
non itellexit: cōpar⁹ ē iumētis isipientibus:
⁊ silis fact⁹ ē ill̄. Hec uia illoꝝ scādalū ipis:
⁊ p⁹ea i ore suo cōplacebūt. Sicut oues in
iferno positi sūt: mōs depascet eos. Et dña
būtur eoꝝ iusti i matutino: ⁊ auxiliū eoꝝ
veterascet i iferno a gl̄ia eoꝝ. Verūtn deus
redimet aiaꝫ meā de manu iferi: cū accepit
me. Ne timueris cū dines fact⁹ fuerit hō: ⁊
cū multiplcata fuerit gl̄ia dom⁹ eiꝰ. Q̄m cū
intrierit nō sumet oia: neq; descēdet cum eo
gl̄ia eiꝰ. Quia aia eiꝰ in uita ipsi⁹ bñdicetur:
p̄fitebit tibi cū bñfeceri⁹ ei. Introibit usq; in
pgenies p̄um suoꝝ: usq; i etnū nō uidebit
lumē. Hō cū i honore eēt nō itellexit: p̄par⁹
ē iumētis isipiētibus: ⁊ similis fact⁹ ē illis.
Ps asaph. ¶.XLIX.

DEus deoꝝ dñs locut⁹ ē: ⁊ nocauit ter
rā. Ab solis ortu usq; ad occasū ex sy
on spes decor⁹ eiꝰ. Deꝰ manifeste ueniet: deꝰ
nr̄ ⁊ nō silebit. Ignis i spectu eiꝰ exar: descet
⁊ in circuitu eiꝰ tēpestas ualida. Aduocauit
celū de sursū: ⁊ t̄rā discernē pplm suū. Con
gregate illi sāctos eiꝰ: qui ordināt testamtū
eiꝰ sup sacrificia. Et ānūciabūt celi iustitiaꝫ
eiꝰ: q̄m deꝰ iudex ē. Audi pplus meꝰ ⁊ loq̄r
isr̄l: ⁊ testificabor tibi: deꝰ deꝰ tuus ego sum.
Nō i sacrificijs tuis arguam te: holocausta
aūt tua i spectu meo sūt sēp. Non accipiaꝫ
de domo tua uitulos: neq; de gregibus tuis
hircos: Q̄m mee sūt ōes fere siluaꝝ: iumēta
i montib⁹ ⁊ boues. Cognoui oia volatilia
celi: ⁊ pulchritudo agri mecū ē. Si esuriero
nō dicā tibi: meus ē.n. orbis t̄re ⁊ plenitudo
eiꝰ. Nūqd manducabo carnes tauroꝝ: aut
sanguinē hircorū potabo? Immola deo sa
crificiū laudis: ⁊ redde altissimo uota tua.
Et inuoca me i die tribulatiōis: eruā te ⁊ ho
norificab⁹ me. Peccatori aūt dixit deꝰ: q̄re tu e
narras iustitias meas: ⁊ assumis testamētū

meū p os tuū: Tu vo odisti disciplinā: ⁊ p/ iecisti ſmões meos retrorsū. Si uidebas fu/ re currebas cū eo: ⁊ cum adulteris portio/ nē tuā pōebas. Os tuū abūdauit malicia: ⁊ ligua tua ꝯcinabat dolos. Sedēs aduer/ sus fr̄em tuū loq̄bar̄: ⁊ aduersū filiuz mr̄is tue pōebas scādalū. hec feciſti ⁊ tacui. Exi/ ſtimasti iīq̄ ero tui sīl̄is: arguā te ⁊ statuā ꝯra faciē tuā. Intelligite hec q̄ obliuiſcimi/ ni deū: neq̄ rapiat ⁊ nō sit q̄ eripiat. Sacri/ ficiū laudis honorificabit me: ⁊ illic it̄ q̄ oñ/ dā illi salutare dei. Ps̄s in finē dauid q̄n ve/ nit ad eū nathan ꝓpheta q̄n īrauit ad ber/ sabee. ¶ .L.

Miſerere mei de⁹ ſm magnā miaz tuā: Et ſm multitudinē miſerationū tua/ rū dele iīq̄tatē meā. Ampl⁹ lana me ab ini/ q̄tate mea: ⁊ a pcco meo mūda me. Quōm ii/ q̄ta tē meā ego cognosco: ⁊ pccm meuz ꝓtra me est sēp. Tibi soli peccaui ⁊ malū corā te feci: ut iuſtificer̄ i ſmōib⁹ tuis ⁊ uincas cū iu/ dicaris. Ecce eniz i iniquitatib⁹ cōcept⁹ suz: ⁊ i pccis ꝓcepit me mr̄ mea. Ecce enim vita/ tē dilexisti: icerta ⁊ occlta sapientie tue mā/ festasti mihi. Aspges me dñe hysopo ⁊ mū/ dabō: lauab⁹ me ⁊ sup niuē dealbabor. Au/ ditui meo dabis gaudiū ⁊ letitiaz: ⁊ exulta/ būt ossa hūiliata. Auerte faciē tuā a pccis meis: ⁊ oēs iīq̄tates meas dele. Cor mūdū/ crea i me de⁹: ⁊ ſpm rectū inoua i uiſceribus/ meis. Ne pīcias me a facie tua: ⁊ ſpm ſcūz/ tuū ne auferas a me. Redde mihi letitiā sa/ lutaris tui: ⁊ ſpu ꝓncipali cōfirma me. Do/ cebo iīq̄s uias tuas: ⁊ ipi ad te cōuertēt̄ur. Li/ ba me de ſāguinib⁹ de⁹ de⁹ saluti mee: et exultabit lingua mea iuſtitiā tuā. Dñe labia mea aperies: ⁊ os meū annunciabit laudez tuā. Quōm si voluisses sacrificiū dediſſez uti/ q̄ holocaustis nō delectaberis. Sacrificiū deo ſps ꝓtribulat⁹: cor ꝓtritū ⁊ hūiliatū de/ us nō despicies. Benigne fac dñe i bona vo/ lūtate tua ſyon: ut edificēt muri ir̄l̄m. Tūc acceptabis sacrificiū iuſtitie oblatiōes ⁊ ho/ locausta: tūc īponēt sup altare tuū uitulos. ¶ In finē intellec⁹ dō cū uenit ad eum do/ ech idume⁹: ⁊ nūciauit sauli: uenit dauid i/ domū abimelech. ¶ .LI.

Quid gl̄iaris i malicia: q̄ potēs es i iīq̄/ tate? Tota die iīuſtitiā cogitauit lin/ gua tua: sicut nouacula acuta feciſti doluz. Dilexisti malicia sup benignitatē: iīq̄tatem magis q̄ loq̄ eq̄tatē. Dilexisti oīa vba p̄cipi/ tationis lingua dolosa. Propterea de⁹ de/ struet te i finem: euellet te ⁊ emigrabit te de/ tabnaclo tuo: ⁊ radicē tuā de tra uiuētiuz. Videbūt iusti ⁊ timebūt: ⁊ sup eū ridebunt/ ⁊ dicēt: ecce hō q̄ nō posuit deū adiutorē su/ um. Sed spauit i multitudine diuitiarū su/ arz: ⁊ pualuit i vāitate sua. Ego aūt sicut o/ liua fructifera i domo dei spaui i mia dei i/ etnū ⁊ i seculū seculi. Cōfitebor tibi i sec'lm q̄ feciſti: ⁊ expectabo nom̄ tuū: q̄m bonū i/ cōspectu scōrū tuorz. ¶ In finē intellectus/ dō pro amalech. ¶ .LII.

Dixit insipiēs i corde suo: non/ ē de⁹. Corrupti sūt ⁊ abomina/ biles facti sūt i iīq̄tatib⁹: nō ē/ q̄ faciat bonū. Deus ò celo p/ spexit sup filios hoiuz: ut vi/ deat si ē intelligēs aut req̄rēs deū. Oēs de/ clinauerūt sīl̄ inutiles facti sūt: nō ē q̄ faciat/ bonū: nō ē vsq̄ ad unū. Nōne sciēt oēs qui/ opant iīq̄tatē: q̄ deuorant plebē meā ut ci/ bū panis? Deū nō iuocauerūt: illic trepida/ uerūt timore vbi nō fuit timor. Quōm deus/ dissipauit ossa eorz q̄ hōib⁹ placēt: cōfusi ſt̄/ q̄m de⁹ spreuit eos. Quis dabit ex syon sa/ lutare isr̄l̄: cū ꝯvērit de⁹ captiuitatē pleb⁹ suc/ exultabit iacob ⁊ letabit isr̄l̄. ¶ In finē i car/ mib⁹ itellect⁹ dō cū uēissēt cyphei: ⁊ nūciaſ/ sēt sauli: nonne dō absc̄ōdit⁹ ē apud nos. ¶ .LIII.

Deus i noīe tuo saluū me fac: ⁊ i uirtu/ te tua iudica me. Pe⁹ exaudi oōnem/ meā: aurib⁹ pcipe uerba oris mei. Quōm ali/ eni insurrexerūt aduersū me: ⁊ fortes q̄sier̄t/ aiam meam: ⁊ nō ꝓposuerūt deū añ ꝓspec/ tū suū. Ecce.n. de⁹ adiuuat me: ⁊ dñus su/ sceptor ē aie mee. Auerte mala iīmīd meis: ⁊ in vītate tua dispde illos. Volūtarie sacri/ ficabo tibi: ⁊ cōfitebor nōi tuo dñe q̄m bo/ nū ē. Quōm ex oī tribulatione eripuisti me: ⁊ super iīmicos meos despexit oculus meus. ¶ In finē i carmib⁹ itellect⁹ dō. ¶ .LIIII.

Exaudi de⁹ oōnem meā: ⁊ ne despexe/ ris deprecationē meam: intendō mihi ⁊ exaudi me. Cōtristatus sū i exercitatione/ mea: ⁊ conturbatus sum a voce inimici ⁊ a/ tribulatōe pccoris. Quōm declinauerūt i me/ iīquitates: ⁊ i ira molestiēr̄t mihi. Cor me/ um conturbatum ē i me: ⁊ formido mo/ tis cecidit super me. Timor ⁊ tremor venerūt/ sup me: ⁊ cōtexerūt me tenebre. Et dixi q̄s/ dabit mihi pēnas sicut columbe: ⁊ uolabo

ꝛ reḡescā. Ecce elongaui fugiēs ꝛ māsi i so-
litudie. Expectabā eū q̄ saluū me fecit: a pu
sillanimitate spū ꝛ tēpestate. Precipita dñe
diuide linguas eoꝝ: qm̄ uidi iq̄tatē ꝛ ꝓtra-
dictionē i ciuitate. Die ac nocte circūdabit e-
aꝫ super muros eā iq̄tas: ꝛ labor i medio
eā ꝛ iustitia. Et nō defecit ò plateis eā usu
ra ꝛ dolus. Qm̄ si ūmic⁹ me⁹ maledixisset
mihi: sustiuissē utiq; Et si his q̄ oderat me
super me magna locut⁹ fuisset: absc̄ōdissē
me forsitan ab eo. Tu vero hō unanimis
dux meꝰ ꝛ notꝰ meꝰ. Qui simul mecuꝫ dulces
capiebas cibos: in domo dei ābulauim⁹ cū
cōsēsu. Veniat mors sup illos: ꝛ descēdāt i
ifernū uiuētes. Qm̄ neq̄tie i hitacul' eoꝝ in
medio eorū. Ego āt ad deū clamaui: ꝛ dñs
saluauit me. Vespere ꝛ mane ꝛ meridie na-
rabo ꝛ ānūciabo: ꝛ exaudiet uocē meā. Re-
dimet i pace aiam meā: ab his q̄ appropin-
quāt mihi: qm̄ inter multos erāt mecū. Ex
audiet deꝰ ꝛ humiliabit illos: q̄ ē añ secula.
Nō eīm ē ill' cōmutatio ꝛ ñ timuerūt deū:
extendit manū suā i retribuēdo. Cōtamina
uerūt testamētū eꝰ: diuisi sūt ab ira ultus
eꝰ: ꝛ appropiq̄uit cō illꝰ. Mollit sūt ſmo
nes eꝰ sup oleū: ꝛ ipsi sūt iacula. Jacta sup
dñm curā tuā: ꝛ ipse te enutriet: ꝛ nō dabit
i eternū fluctuationē iusto. Tu vò deꝰ dedu
ces eos i puteū interitꝰ. Viri sāguinū ꝛ dolo-
si nō dimidiabūt dies suos: ego āt sperabo
i te dñe. ¶ Jn finē ꝑ ppīo q̄ a scīs lōge factꝰ
ē in tituli inscriptione ipsi dauid: cum tene-
rent eū allophyli i geth. ¶ .LV.

Miserere mei deꝰ qm̄ conculcauit me hō:
tota die impugnās tribulauit me. Con-
cul:auerūt me inimici mei tota die: qm̄ mul-
ti bellātes aduersū me. Ab altitudine diei
timebo: ego uero in te spabo. Jn deo lauda
bo ſmones meos: in deo spaui nō timebo
q̄d faciat mihi caro. Tota die uerba mea
execrabāt: aduersū me omnes cogitatiōes
eorū i malū. Jnhitabūt ꝛ absc̄ōdēt: ipsi cal-
caneū meū obſuabūt. Sicut sustinuerunt
aiam meā ꝑ nihilo saluos facies illos: i ira
ppīos cōfringes. Deꝰ uitā meā ānunciaui ti
bi: posuisti lachrymas meas i ꝓspectu tuo.
Sic ꝛ i pmissiōe tua tunc ꝓuteṅt ūmici mei
retrorsū. Jn q̄cūq; die iuocauero te: ecce co
gnoui qm̄ deꝰ meꝰ es. Jn deo laudabo vbū:
i dño laudabo ſmonē: i deo spaui ñ timebo
q̄d faciat mihi hō. Jn me sūt deꝰ uota tua: q̄
reddā laudatiōes tibi. Qm̄ eripuisti aiam
meā de morte: ꝛ pedes meos ò lapsu: ut pla
ceā corā deo i lumie uiuēti⁹. ¶ Jn finē ne
dispdas dauid in tituli iscriptiōe cū fugēt a
facie saul regis isꝛl in spelūca. ¶ .LVI.

Miserere mei deꝰ miſere mei: qm̄ i te cō
fidit aia mea. Et i umbra alaꝝ tuarū
spabo: dōec trāseat iq̄tas. Clamabo ad de
um altissimū: deū q̄ bñ fecit mihi. Misit de
celo ꝛ liberauit me: dedit i opprobrū ꝓcul
cātes me. Misit deꝰ miam suam ꝛ vitare su
am: ꝛ eripuit aiam meā de medio catulorū
leonū: dormiui cōturbatꝰ. Filij hoīū dētes
eoꝝ arma ꝛ sagitte: ꝛ lingua eoꝝ gladi⁹ acu
tꝰ. Exaltare sup celos deꝰ ꝛ i ōi tra gl'ia tua.
Laqueum parauerūt pedib⁹ meis: ꝛ icurua-
uerūt aiam meā. Fodeṙūt añ faciē meā foueā:
ꝛ ciderūt i eā. Paratū cor meū deꝰ paratū
cor meū: cātabo ꝛ psalmū dicā. Exurge glo
ria mea: exurge psalteriū ꝛ cithara: exurgā
diluculo. Cōfitebor tibi in pplis dñe: ꝛ psal
mū dicā tibi i gētib⁹. Qm̄ magnificata ē usq;
ad celos mia tua: ꝛ usq; ad nubes vitas
tua. Exaltare sup celos deꝰ: ꝛ sup ōem tra
gl'ia tua. ¶ Jn finē ne dispdas i tituli iscrip
tionē. ¶ .LVII.

Si uere utiq; iustitiā loq̄mini: recte iu-
dicate filij hoīum. Etēim i cor de iq̄ui
tates opamini i tra: iustitias manꝰ uē ꝓpi-
nāt. Alienati sūt pcōres a vulua: errauerūt
ab utero: locuti sūt falsa. Furor illis ſm si-
tudinē serpentis: sicut aspidis surde ꝛ obtu
rātis aures suas. Que nō exaudiet uocē in
cātātiū ꝛ ueneficij icātātis sapiēt. Deus cō-
teret dentes eoꝝ i ore ipsoꝝ: molas leonuꝫ
cōfringet dñs. Ad nihilū deueniēt tanq̄ aq̄
decurrēs: intendit arcū suū donec infirment.
Sic cera q̄ fluit auferēt: supcecidit ignis et
nō uiderūt solē. Priusq; intelligēt spine vē
rhamnum: sicut uiuētes sic i ira absorbet e
os. Letabitur iustus cum uiderit uindictā:
manꝰ suas lauabit i sāguīe peccatoris. Et di
cet hō si utiq; ē fructꝰ iusto: utiq; ē deꝰ iudi
cans eos in terra. ¶ Jn finem ne dispdas
dauid i tituli in scriptione: qm̄ misit saul et
custodiuit domū eius ut interficeret eum.
¶ .LVIII.

Eripe me ò ūmicis meis deꝰ meꝰ: ꝛ ab
insurgentib⁹ me liba me. Eripe me ò
operantibus iniquitatem: ꝛ de uiris sāgui
nū salua me. Quia ecce ceperūt aiam mea
eaꝫ: irruerūt i me fortes. Neq; iniq̄tas mea

neqꝫ pcim meũ dñe: sine iniqtate cucurri ⁊ direxi. Exũge i occursũ meũ ⁊ uide: ⁊ tu dñe deꝰ uirtutũ deꝰ isrl. Intende ad uisitandas ões gẽtes: nõ miſearis oĩb⁹ q̃ opãt iniqtatẽ. Cõuertẽt ad uespã: ⁊ famẽ patiẽt ut canes: ⁊ circuibũt ciuitatẽ. Ecce loquẽt i ore suo: ⁊ gladi⁹ i labijs eoꝝ: qm̃ q̃s audiuit? Et tu dñe deridebis eos: ad nihiluꝫ deduces omnes gẽtes. Fortitudiné meã ad te custodiaꝫ: q; deꝰ susceptor meꝰ es: deꝰ meꝰ mia eꝰ pue niet me. Deꝰ oñdit mihi sup ĩmicos meos: ne occidas eos neqñ obliuiscãtur ppli mei. Disperge i uirtute tua: ⁊ depone eos ptectõ meꝰ dñe. Delictũ oris eoꝝ fmonẽ labioruꝫ ipsoꝝ: ⁊ cõphẽdãt i superbia sua. Et ꝺ execratione ⁊ mdacio ãnũciabũt i cõsũmatione: i ira cõsũmatioís ⁊ nõ erũt. Et sciẽt q; deus dominabit iacob ⁊ finiũ tre. Cõuertent ad uesperã ⁊ famẽ patiẽt ut canes: ⁊ circuibũt ciuitatẽ. Ipsi dispergẽt ad mãducãdũ: si ꝺ nõ fuerint saturati: ⁊ murmurabũt. Ego ãt cãtabo fortitudinem tuã: ⁊ exaltabo mane miaꝫ tuã. Quia factꝰ es susceptor meꝰ ⁊ refugiũ meũ i die tribulationis mee. Adiutõ meꝰ tibi psallã: q; deus susceptor meus es: deꝰ meꝰ mia tua.

In finẽ p his q̃ cõmutabũt i tituli iscriptiõe ipsi dauid i doctrinã: cum succẽdit mesopotamiã syrie ⁊ sobal: ⁊ conuertit ioab: ⁊ percussit edom in ualle salinarum duodecim milia. LIX.

Deus ĩpulisti nos ⁊ destruxisti nos: iraꝝ es ⁊ miſeꝰ es nobis. Cõmouisti tẽrã: ⁊ conturbasti eã: sana cõtritões eiꝰ q; cõmota ẽ. Oñdisti pplo tuo dura: potasti nos uino cõpũctionis. Dedisti metuẽtib⁹ te significationem: ut fugiãt a facie arc. Et libẽt dilecti tui: saluũ fac dextera tua ⁊ exaudi me. Deus locutꝰ ẽ i scõ suo: letabor: ⁊ partibor sichimã: ⁊ conuallẽ tabernaculoꝝ metibor. Meꝰ ẽ galaad ⁊ meꝰ ẽ manasses: ⁊ ephraiꝫ fortitudo capitis mei. Juda rex meꝰ moab olla spei mee. In idumeã extẽdã calciamentũ meũ: mihi alienigene subditi sũt. Quis deducet me in ciuitatẽ munitã: q̃s deducet me usqꝫ in idumeã? Nõne tu deꝰ q̃ repulisti nos: ⁊ non egredieris deꝰ i uirtutib⁹ nostris. Da nob⁹ auxilium de tribulatione: ⁊ uana salus hoĩs. In deo faciemus uirtutẽ: ⁊ ipse ad nihilum deducet tribulantes nos.

In finem in hymnis ps oꝺ. LX.

Exaudi deus oꝓcationẽ meam: intẽde oꝛoni mee. Ad finẽb⁹ terre ad te clamaui dũ anxiaret cor meũ: ⁊ in petra exaltasti me. Deduxisti me q; fẽs es spes mea turris fortitudinis a facie ĩmici. Inhabitabo i tabernaculo tuo in secula: protegar i uelamẽto alaꝝ tuaꝝ. Qm̃ tu deꝰ meꝰ exaudisti oꝛonẽ meã: dedisti hẽditatẽ timẽtib⁹ nom̃ tuũ. Dies sup dies regi adijcies: ãnos eius usqꝫ in diẽ generatioís ⁊ generatiõis. Permanet i eternũ i cõspectu dei: miaꝫ ⁊ ỽitatẽ ei⁹ quis requiret? Sic psalmũ dicã nõi tuo i seculũ seculi: ut reddam uota mea de die i diem.

In finẽ p ydithun ps oꝺ. LXI.

Nonne deo subiecta erit aĩa mea? ab ipso eiꝫ salutare meũ. Nã ⁊ ipse deꝰ meus ⁊ salutaris meus susceptor meꝰ: nõ mouebor ãplꝰ. Quousqꝫ irruitis i hoĩem? interficitis uniuersi uos tãq̃ parieti icliato ⁊ macerie depulse. Uerũtñ pciũ meũ cogitauerunt reprobare: cucurri i siti: ore suo bñdicebãt ⁊ cõ de suo maledicebãt. Uerũtñ deo subiecta esto aĩa mea qm̃ ab ipo patiẽtia mea. Quia ipse deus meꝰ ⁊ saluator meꝰ adiutor meus non emigrabo. In deo salutare meũ ⁊ gl̃ia mea: deꝰ auxiliũ mei ⁊ spes mea i deo ẽ. Sperate i eo oĩs cõgregatio ppli: effundite corã illo corda uĩa deꝰ adiutor nr̃ i eternũ. Uerũtñ uani filij hoĩuꝫ mẽdaces filij hoĩuꝫ i stateris: ut decipiãt ipsi de uanitate i idipsuꝫ. Nolite sperare i iniqtate: ⁊ rapias nolite cõcupiscẽ. diuitie si affluãt nolite cor apponẽ. Semel locutꝰ ẽ deꝰ: duo hec audiui: q; ptas dei ẽ ⁊ tibi dñe mia: q; tu reddis unicuiq; iuxta opa sua.

Ps oꝺ cũ eẽt in defto iudee. LXII.

Deus deꝰ meꝰ ad te de luce uigilo. Sitiuit i te aĩa ꝙ̃ multiplicit̃ tibi caro mea. In tra defta i uia ⁊ iãq̃sa sic in scõ apparui tibi: ut uidere uirtutẽ tuã ⁊ gloriam tuam. Quoniã melior ẽ mia tua sup uitas: labia mea laudabunt te. Sic benedicam te i uita mea: ⁊ in noie tuo leuabo manꝰ meas. Sic adipe ⁊ pinguedine repleat aĩa mea: ⁊ labijs exultatioís laudabit os meũ. Si mẽor fui tui sup stratũ meũ i matutinis meditabor i te q; fuisti adiutor meꝰ. Et in uelamẽto alaruꝫ tuaruꝫ exultabo. adhesit aĩa mea pte: me suscepit dextera tua. Ipsi uero in uanũ quesierunt aiam meã: introibunt in inferiora terre: tradentur in manꝰ gladij: partes uulpiũ erunt. Rex uero letabitur i deo

laudabũt ões q̃ iurãt i eo: q: obstructũ ẽ os loquẽtiũ iniq̃. ¶ In finẽ ps dõ. ¶. LXIII.

EXaudi dẽ oronẽ meã cũ depcor: a tio re inimici eripe aiam meã. Protexisti me a cõuentu malignantiũ: a multitudine operantiũ iniq̃tatẽ. Quia exacuerũt ut gladium liguas suas: itẽderũt arcũ rẽ amarã: ut sagittẽt i occultis imaculatũ. Subito sagittabũt eũ ⁊ non timebunt: firmaueũt sibi sermonẽ neq̃. Narrauerũt ut abscõderẽt laq̃os: dixerũt quis uidebit eos? Scrutati sũt iniq̃tates: defecerũt scrutãtes scrutinio. Accedet hõ ad cor altũ: ⁊ exaltabit dẽ. Sagitte paruulo⁊ facte sũt plage eo⁊: ⁊ infirmate sũt ꝓ̃ra eos lingue eo⁊. Cõturbati sũ ões q̃ uidebãt eos: ⁊ timuit ois hõ. Annũciaueũt opa dei: ⁊ facta eo⁊ intellexerũt. Letabit̃ iust⁹ in dño: ⁊ spabit i eo: ⁊ laudabũtur ões recti corde. ¶ In finẽ ps dõ canticũ aggei hieremie ⁊ ezechielis de uerbo pegrinatiõis ⁊ õ ppl'o trãsmigratiõis cũ iciperẽt ꝓficisci.

¶ LXIIII.

TE decet hymn⁹ dẽ i syon: ⁊ tibi redde tur uotũ i urs'm. Exaudi deus oronez meã: ad te ois caro ueniet. Uerba iniq̃⁊ ꝓualuerũt sup nos: ⁊ impietatib⁹ nr̃is tu ꝓpitiaberis. Btus quẽ elegisti ⁊ assũpsisti: inhitabit i atrijs tuis. Replebimur i bonis dom⁹ tue: sẽm ẽ tẽplũ tuũ mirabile i eq̃tate. Exaudi nos deus salutar' nr̃: spes oiũ finiũ tre ⁊ i mari lõge. Preparãs montes i ỽrute tua accinct⁹ potẽtia: q̃ ꝓturbas ꝓfũdũ maris sonũ fluctuũ eo⁹. Turbabũt gentes ⁊ timebũt: q̃ habitant t̃mios a signis tuis: exitus matutini ⁊ uespe delectabis. Uisitasti trã ⁊ inebriasti eã: multiplicasti locupletare eã. Flumẽ dei repletũ ẽ aq̃s: parasti cibũ illo⁊ qm̃ ita ẽ ꝓparatio eo⁹. Riuos eo⁹ iebriãs multiplica genimia eo⁹: i stillicidijs eo⁹ letabit̃ germinãs. Bñdices corõe ãni benignitat̃ tue: ⁊ campi tui replebunt̃ ubertate. Pinguescẽt speciosa deserti: ⁊ exultatiõe colles accigẽtur. Induti sũt arietes ouiũ: ⁊ ualles abũdabũt frumẽto: clamabũt etiã: hymnũ dicent.

¶ In finẽ canticũ psalmi resurrectiõis. LXV.

IUbilate deo õis trã: psalmũ dicite nõi eius: date gloriam laudi eius. Dicite deo q̃ tribilia sunt opa tua dñe: in multitudine uirtutis tue mentient̃ tibi inimici tui. Omis tra adoret te ⁊ psallat tibi psalmũ dicat nõi tuo. Uẽite ⁊ uidete opa dei: terribil' i consilijs sup filios hoium. Qui cõuertit mare i aridã: i flumie ptrãsibũt pede: ibi letabimur i ipso. Qui dñat̃ i uirtute sua i eternũ: oculi eius sup gẽtes respiciũt: q̃ exalpãt non exaltẽt i semetipsis. Bñdicite gẽtes deum nr̃m: ⁊ auditã facite uocẽ laudis eo⁹. Qui posuit aiam meã ad uitã: ⁊ nõ dedit i cõmotionẽ pedes meos. Qm̃ probasti nos deus: igne nos examinasti sicut examinat̃ argentũ. Induxisti nos i laqueũ: posuisti tribulationes in dorso nro. iposuisti hoies sup capita nra. Trãsiuim⁹ p ignẽ ⁊ aquã: ⁊ eduxisti nos i refrigeriũ. Introibo i domũ tuã i holocaustis: reddã tibi uota mea q̃ distinxerũt labia mea. Et locutũ ẽ os meũ in tribulatione mea. Holocausta medullata offerã tibi cũ icẽso arietũ: offerã tibi boues cũ hircis. Uenite audite ⁊ narrabo ões q̃ timetis deum: q̃ta fecit aie mee. Ad ipsũ ore meo clamaui: ⁊ exultaui sub lingua mea. Iniq̃tatẽ si aspexi i corde meo: no exaudiet dñs. Propt̃ ea exaudiuit dẽ⁹: ⁊ attendit uoci deprecatiõis mee. Bñdict⁹ dẽ⁹: q̃ non amouit oronez meam ⁊ miam suam a me. ¶ In finem i hymnis ps cantici dõ. ¶. LXVI.

DEus misereat̃ nr̃i ⁊ bñdicat nob⁹: illuminet uultũ suũ sup nos ⁊ misereat̃ nr̃i. Ut cognoscamus in terra uiam tuam⁊ i õib⁹ gentib⁹ salutare tuũ. Cõfiteãt tibi ppli dẽ⁹: cõfiteãt tibi ppli ões. Letent̃ ⁊ exultẽt gẽtes: qm̃ iudicas ppl'os i equitate: ⁊ gentes i trã dirigis. Confiteãt tibi ppli dẽ⁹: cõfiteãt tibi ppli ões: terra dedit fructũ suũ. Benedicat nos deus deus noster: benedicat nos deus: ⁊ metuant eũ ões fines terre. ¶ In finez ps cãtici dauid. ¶. LXVII.

EXurgat dẽ⁹ ⁊ dissipẽt inici eo⁹: ⁊ fugiãt qui oderũt eũ a facie eo⁹. Sicẽ deficit fumus deficiãt: sicut fluit cera a facie ignis sic pereãt pccores a facie dei. Et iusti epulẽt ⁊ exultent i ꝓspectu dei: ⁊ delectẽt i lenitia. Cãtate deo psalmũ dicite nõi eius: iter facite ei qui ascẽdit sup occasũ dñs nomẽ illi. Exultate i ꝓspectu eius: turbabũt a facie eius pris orphanorũ ⁊ iudicis uiduaz. Deus in loco sco suo: deus q̃ inhitare facit unius mor's i domo. Qui educ uictos i fortitudie: sil'r eos q̃ exaspant q̃ hitant i sepulchris. Deus cũ egrederet̃is i cõspectu ppli tui: cũ ptrãsires i deserto. Terra mota est: etenim celi distillauerunt a facie dei syna a facie dei isr'l. Pluuiã uolũtariã segregabis deus hẽditati tue: ⁊ infirmata est: tu uero perfecisti eam.

Alia tua habitabũt i ea: pasti i dulcedie tua pauperi de⁹. Dñs dabit vbũ euãgelizãtib⁹ vtute mlta. Rex vtutũ dilecti dilecti: ⁊ spetiei dom⁹ diuidẽ spolia. Si dormiat ĩ me dios cleros pẽne colũbe deargẽtate: ⁊ posteriora dorsi ei⁹ i pallore auri. Duz discernit celestis reges sr̃ ea nive dealbabũt i selmon mõs dei mõs piguis. Mõs coagulat⁹ mõs pinguis: ut qd suspicamini mõtes coagulatos? Mõs i q̃ bñplacitũ ẽ deo habitare in eo: etei⁹ dñs habitabit i finẽ. Curr⁹ dei decẽ milib⁹ multiplex milia letãtiũ: dñs i eis i synai i sco. Ascẽdisti i altũ cepisti captiuitatẽ: accepisti dona i hoib⁹. Eteiz nõ credẽtes ibitare dñm deũ. Bñdict⁹ dñs die q̃tidie: psperum iter faciet nob⁹ de⁹ salutariũ nr̃oz. De⁹ ni de us saluos faciẽdi: ⁊ dñi dñi exit⁹ mort. De rũn de⁹ cõfriget capita ũmicoz suoz: vticẽ capilli pambulãtiũ in delictis suis. Dixit dñs ex basan ꝓuertã: ꝓuertã i ꝓfũdũ mar. Ut ĩtinguat pes tu⁹ i sanguie: lingua canuz tuoz ex ũmicis ab ipso. Uiderũt igressus tuos de⁹: igressus dei mei reg mei q̃ ẽ in sco. Pre ueneũt pncipes ꝓiũcti psallẽtib⁹ i medio iuuenculaz tympanistriaz. In ecclijs bñdici te deo dño de fõtib⁹ isrl. Ibi bẽiamin adolescẽtul⁹ in mẽtl excessu. Principes iuda duces eoz: principes ẓabulon ⁊ pncipes neptaliz. Mãda de⁹ vtuti tue: ꝓfirma hoc de⁹ qõ opat⁹ es i nobis. A tẽplo tuo i irl̃m tibi offerent reges munera. Increpa feras arũdis: ꝓgregatio tauroz in vacc ppl'oz ut excludãt eos q̃ pbati sũt argento. Dissipa gẽtes q̃ bella volũt: veniẽt legati ex egypto: ethiopia pueniet manus ei⁹ deo. Regna tre cãtate deo: psallite dño. Psallite deo q̃ ascendit sup celũ celi ad orientẽ. Ecce dabit voci sue vocẽ virtutis: date gl̃iam deo super isrl̃: magnificẽtia ei⁹ ⁊ vt⁹ ei⁹ in nubibus. Mirabil⁹ de⁹ in scis suis: de⁹ isrl̃ ipe dabit vtutẽ ⁊ fortitudinẽ plebis sue: bñdict⁹ de⁹. ¶ Jn finẽ ꝓ his q̃ cõmutabũt psalm⁹ ipsi dõ. LXVIII.

Saluum me fac deus: qm̃ intraueĩt aq̃ usz ad aiam meã. Infixus sũ i limo pfũdi: ⁊ nõ est sba. Ueni i altitudinẽ maris: ⁊ tẽpestas demersit me. Laboraui clamãs rauce fce sũt fauces mee: defecerũt oculi mei dũ spo i deũ meuz. Multiplicati sũt sup capillos capitis mei q̃ odierũt me gratis. Cõfortati sũt q̃ psecuti sũt me ũmici mei iniuste: q̃ nõ rapui tũc exoluebaz. De⁹ tu scis insipiẽtiã meã: ⁊ delicta mea a te nõ sunt abscondita. Nõ erubescãt i me q̃ expectant te dñe dñe uirtutũ. Nõ cõfundãt sup me: q̃ q̃rũt te de⁹ isrl̃. Qm̃ ppt̃ te sustinui opprobriũ: operuit confusio faciẽ meã. Extrane⁹ fc̃s sũ fr̃ib⁹ meis ⁊ pegrin⁹ filijs mr̃is mee. Qm̃ zel⁹ dom⁹ tue cõedit me: ⁊ opprobria exprobrãtiũ tibi ceciderũt sup me. Et operui i ieiunio aiam meam: ⁊ factũ ẽ i opprobriũ mihi. Et posui uestimtũ meũ cilicium: ⁊ faci⁹ sũ illis i parabolã. Aduersũ me loq̃bant q̃ sedebãt i porta: ⁊ i me psallebãt q̃ bibebãt ui nuz. Ego vo oronẽ meã ad te dñe tẽp⁹ bene placiti de⁹. In multitudine mie tue exaudi me i vitate salutis tue. Eripe me deluto ut non infigar: libera me ab his q̃ oderũt me ⁊ ò pfũdis aq̃rũ. Nõ me demergat tẽpestas aq̃: neq; absorbeat me pfundũ: neq; urgeat sup me putẽ⁹ os suũ. Exaudi me dñe qm̃ benigna ẽ mia tua: fz multitudinẽ miationũ tuaz respice me. Et ne auertas faciẽ tuaz a puero tuo: qm̃ tribulor uelociẽ exaudi me. Intẽde aie mee ⁊ libera eã: ppt̃ ĩmicos meos eripe me. Tu scis iproperiũ meũ ⁊ pfusionẽ meã ⁊ reuerẽtiã meã. In ꝓspectu tuo sũt oes q̃ tribulãt me: iproperiũ expectauit cor meum ⁊ miseriã. Et sustinui q̃ siꝑ ꝓtristaret ⁊ nõ fuit: ⁊ q̃ cõsolaret ⁊ nõ iueni. Et dederũt in escam meam fel: ⁊ in siti mea potauerunt me aceto. Fiat mensa eorum coram ipsis i laqueũ ⁊ i retributiões ⁊ i scandalũ. Obscurẽt oculi eoz ne uideãt ⁊ dorsũ eoz semp icurua. Effũde sup eos irã tuã: ⁊ furor ire tue cõphẽdat eos. Fiat habitatio eorũ deserta: ⁊ i tabnacul⁹ eoz nõ sit q̃ ihabitet. Qm̃ quẽ tu pcussisti psecuti sũt: ⁊ sup dolorẽ uulneꝛ eorũ addiderũt. Appõe iq̃tatẽ sup iq̃tatez eorũ: ⁊ non intrẽt i iustitiã tuã. Deleant de libro uiuẽtium: ⁊ cũ iustis nõ scribant. Ego sũ paup ⁊ dolẽs: sal⁹ tua de⁹ suscepit me. Laudabo nomen dei cũ cantico: ⁊ magnificabo eũ i laude. Et placebit deo sup uitulũ nouel lũ: cornua producentez ⁊ vngulas. Uideãt paupes ⁊ letẽt: querite deũ ⁊ uiuet aia vra. Qm̃ exaudiuit paupes dñs: ⁊ vinctos suos nõ despexit. Laudẽt illũ celi ⁊ tra mare ⁊ oia reptilia i eis. Qm̃ de⁹ saluã faciet syon: ⁊ edificabũt ciuitates iude. Et ihabitabũt ibi: et hẽditate acq̃rent eã. Et semẽ ꝺuoz ei⁹ possidebit eã: ⁊ q̃ diligunt nomẽ ei⁹ habitabũt i ea. ¶ Jn finem ps̃ dauid i rememoratione q⁹ saluũ fecit eũ dñs. ¶ .LXIX.

Deus i adiutoriũ meũ itenõ: dñe ad adiuuãdũ me festina. Cõfundant ⁊ reuẽat

q̄ q̄runt aiam meā. Auertāt retrorsū ⁊ erubescāt: q̄ uolūt mihi mala. Auertātur statim erubescētes: qui dicūt mihi euge euge. Exultēt ⁊ letent̄ in te oēs q̄ querūt te: ⁊ dicāt semp magnificet dñs q̄ diligūt salutare tuū. Ego vo egen⁹ ⁊ paup sū de⁹ adiuua me. Adiutō me⁹ ⁊ liberator me⁹ es tu dñe: ne moreris.

℣ ps ȯo filioꝝ ionadab ⁊ porū captiuoꝝ.

℣ .LXX.

In te dñe speraui nō cōfūdar i eternū: i iustitia tua libā me ⁊ eripe me. Inclina ad me aurē tuā: ⁊ salua me. Esto mihi i deū protectorē ⁊ i locū munitū: ut saluū me facias. Quōm firmamētū meū ⁊ refugiū meū es tu. De⁹ me⁹ eripe me de manu pcōrī: ⁊ de manu p̄tra lege agētis ⁊ iuq̄. Quōm tu es patiētia mea dñe: dñe spes mea a iuuētute mea. In te p̄firmat⁹ sū ex utō: de uentre mr̄is mee tu es protector me⁹. In te cātatio mea semp: tanq̄ prodigiū fact⁹ sū multis ⁊ tu adiutor fort̄. Repleat os meū laude: ut cāt̄ glōriaꝝ tuam: tota die magnitudinē tuā. Ne p̄icias me i tpe senectutis: cū deficiet virtus mea ne dēliq̄s me. Quia dixēt inimici mihi: ⁊ q̄ custodiebant aiam meā p̄siliū fecēt i unū: dicentes de⁹ dēliq̄t eū: psequimi ⁊ cōp̄hendite eū: q: nō ē qui eripiat. De⁹ ne elōgeris a me: de⁹ me⁹ in auxiliū meū respice. Cōfūdāt ⁊ deficiāt detrahētes aie mee: opiant p̄fusiōe ⁊ pudoꝛ q̄ querunt mala mihi. Ego āt semp spabo: ⁊ adiciā sup oēm laudē tuā. Os meū annunciabit iustitiā tuā: tota die salutē tuū. Quōm nō cognoui litteraturam introibo i potētias dñi: dñe memorabō iustitie tue solius. Deus docuisti me a iuuentute mea: ⁊ usq̄ nūc pnunciabo mirabilia tua. Et usq̄ i senectā ⁊ senium deus ne derelinquas me. Donec ānunciē brachiū tuum generatiōi oī q̄ uēture ē. Potentiā tuā ⁊ iustitiā tuā deus usq̄ i altissima q̄ fecisti magnalia: deus q̄s silis sit tibi: Quātas ondisti mihi tribulatiōes multas ⁊ malas: ⁊ p̄uersus uiuificasti me: ⁊ de abyssis trē iterū reduxisti me. Multiplicasti magnificentiā tuā: ⁊ p̄ūsus p̄solat⁹ es me. Naz ⁊ ego p̄fitebor i in uasis psalmi ueritatē tuaz de⁹: psallā tibi i cithara scōs isrl. Exultabūt labia mea cū cātauero tibi: ⁊ aia mea quaz redemisti. Sed ⁊ lingua mea tota die meditabit̄ iustitiā tuā: cum confusi ⁊ reuereti fuerint qui querunt mala mihi.

℣ ps dauid i salomone.

℣ .LXXI.

Deus iudicium tuū regi da: ⁊ iustitiaz tuā filio regis. Iudicare pplm tuum i iustitia: ⁊ pauperes tuos i iudicio. Suscipiāt mōtes pacem pplo: ⁊ colles iustitiā. Iudicabit pauperes ppli ⁊ saluos faciet filios pauperū: ⁊ hūliabit calūniatorē. Et pmānebit cū sole ⁊ añ lunā i generatiōe ⁊ generatiōnē. Descēdet sicut pluuia i uell⁹ ⁊ sic stillicidia stillantia sup terraz. Oriet i diēb⁹ ei⁹ iustitia ⁊ abūdātia pacis: dōec auferat lūna. Et dñabit a mari usq̄ ad mare: ⁊ a flumine usq̄ ad tmios orbis terraꝝ. Coram illo procidēt ethiopes: ⁊ ūmici ei⁹ terrā lingēt. Reges thar sis ysule munera offerēt: reges arabū ⁊ saba dona adducent. Et adorabūt eū oēs reges: oēs gētes seruiēt ei. Quia liberabit pauperē a potēte: ⁊ pauperē cui nō erat adiutor. Parcet pauperi ⁊ inopi: ⁊ aias pauperū saluas faciet. Ex usurīs ⁊ iniq̄tate redimet aias eoꝝ: ⁊ honorabile nomē eoꝝ coram illo. Et uiuet ⁊ dabit̄ ei de auro arabie: ⁊ adorabūt de ipso semp: tota benedicēt ei. Et erit firmamētū i terra i sūmis mōtiū: superextollet sup libanū fructus eius: ⁊ florebūt de ciuitate sicut fenū terre. Sit nomē ei⁹ bñdictū i secla: añ solē permanet nomen ei⁹. Et bñdicent in ipso oēs tribus terre: oēs gētes magnificabūt eū. Benedict⁹ dñs de⁹ isrl: q̄ facit mirabilia solus. Et benedictū nomē maiestatis i eternū: ⁊ replebit maiestate eius oīs terra: fiat fiat. Defecerunt hymni dauid filij ieſſe.

℣ ps asaph.

℣ .LXXII.

Quam bo⁹ isrl de⁹ his q̄ recto sūt corde. Mei aūt pene moti sūt pedes: pene effusi sūt gressus mei. Quia ęlaui sup iniq̄s pacez pcōrū uidens. Quia non est respect⁹ morti eoꝝ ⁊ firmamētū i plaga eoꝝ. In labore hoīum nō sūt: ⁊ cū hoīb⁹ nō flagellabūtur. Ideo tenuit eos superbia: opti sūt iniq̄tate ⁊ impietate sua. Prodiit q̄si ex adipe iniq̄tas eoꝝ: trāsierūt i affectū cordis. Cogitauerūt ⁊ locuti sūt nequitiā: iniq̄tatem i excelso locuti sūt. Posuerūt i celū os suū: ⁊ lingua eoꝝ transiuit i terra. Ideo cōuertet ppls me⁹ hic: ⁊ dies pleni inuenient in eis. Et dixerūt quo scit deus: ⁊ si est scia i excelso. Ecce ipsi pcōres ⁊ abūdantes i seculo: obtinuerūt diuitias. Et dixi: ergo sūn cā iustificaui cor meum: ⁊ laui inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die: ⁊ castigatio mea i matutinis. Si dicebam narrabo sic: ecce nationē filiorum tuorum reprobaui. Existimabam ut cognoscerem: hoc est labor ante me. Donec intrem i scōuariū dei: ⁊ intelligaz i nouissimis eoꝝ. Uerūtn̄ propē dolos posuisti eis: deiecisti eos dū allcuarent. Quō fēi sunt in

desolatiõẽ: subito defecerũt: pierũt ppt iũqtatẽ suã. Velut sõniũ surgẽtiũ: dñe i ciuitate tua imaginem ipsoꝝ ad nihilũ rediges. Quia i flãmatũ ẽ cor meũ: ꝛ renes mei cõmutati sũt ꝛ ad nihilũ redact' sũ ꝛ nescioi. Ut iumẽtũ fact' sum apud te: ꝛ ego sẽp tecũ. Tenuisti manũ dexterã meã: ꝛ in volũtate tua deduxisti me: ꝛ cũ glã suscepisti me. Quid.n. mihi ẽ i celo: ꝛ ad te q̃d uolui sup trã? Defecit caro mea ꝛ cõ meũ: deꝰ cordis mei ꝛ ps me a deꝰ i eternũ. Quia ecce q̃ elõgãt se a te pibũt pdidisti oes q̃ fornicãt abs te. Mihi aũt ad herere deo bonũ ẽ: ponẽ i dño deo spẽ meã. Ut ãnũciẽ oes pdicatiões tuas in põtis filie syon.

In finẽ intellectus asaph .LXXIII.

UT q̃d deꝰ repulisti in finez: iratꝰ ẽ furõ tuus sup oues pascue tue? Mẽor esto congregatiõis tue: quã possedisti ab initio. Redemisti vgã hereditatis tue: mõs syon i q̃ hitasti i eo. Leua manꝰ tuas i supbias coꝝ i finẽ: quãta malignat' ẽ ĩmicꝰ i sãcto? Et gliati sunt q̃ oderũt te: in medio solẽnitatũ tue. Posuerũt signa sua signa ꝛ nõ cognouerũt: sicut i exitu sup summũ. Quasi i silua lignorũ securib' exciderunt ianuas eꝰ i idipsuz: i securi ꝛ ascia deiecerũt eã. Incẽderũt igni sãctuariũ tuum i trã: polluerũt tabernaculuz nõis tui. Dixerũt i corõ suo cognatio coꝝ simul: desinere faciam' oes dies festos dei a trã. Signa nr̃a nõ uidim': iã nõ ẽ ppheta: ꝛ nos nõ cognoscet ãplius. Usq̃q̃ deus iproperabit ĩmicꝰ: irritat aduersariꝰ nomẽ tuũ i finẽ? Ut quid avtis manũ tuã ꝛ dexterã tuã de medio sinu tuo i finẽ? Deus aũt rex nr̃ ãte secula: operatus ẽ salutẽ i medio terre. Tu pfirmasti i vtute tua mare: contribulasti capita draconũ i aq̃s. Tu cõfregisti capita draconis dedisti eũ escã pplis ethiopũ. Tu dirupisti fontes ꝛ torrẽtes: tu siccasti fluuios ethan. Tuꝰ ẽ dies ꝛ tua ẽ nox: tu fabricatꝰ es auroram ꝛ solẽ. Tu fecisti oes ẽmios trẽ: estatem ꝛ ver tu plasmasti ea. Memõ esto hui': ĩmicꝰ iproperauit dño: ꝛ pplus isipiẽs icitauit nomẽ tuũ. Ne tradas bestijs aias pfitentes tibi: ꝛ aias pauperũ tuorũ ne obliuiscaris i finẽ. Respice in testñ tuũ: q̃ repleti sũt qui obscurati sunt trẽ i domib' iũqtatũ. Ne avtatur humilis factꝰ cõfusus: pauper ꝛ inops laudabunt nomẽ tuũ. Exurge deus iudica causam tuã: memor esto iproperioꝝ tuorũ q̃ ab insipiẽte sũt tota. Ne obliuiscaris uoces inimicoꝝ tuorũ: supbia coꝝ qui te odẽrũt ascendit semper.

In finẽ ne corrũpas ps cantici asaph. .LXXIIII.

CONfitebimur tibi deus: confitebimur ꝛ inuocabimus nomen tuũ. Narrabimus mirabilia tua: cum accepero tps ego iustitias iudicabo. Liquefcã ẽ terra ꝛ oes q̃ hitant i ea: ego pfirmaui colũnas eꝰ. Dixi i iquis nolite iniq̃ agẽ: ꝛ deliquẽtib' nolite exaltare cornu. Nolite extollere i altũ cornu uũm: nolite loq̃ aduersus deũ iniquitatem. Quia neq̃ ab oriẽte neq̃ ab occidẽte neq̃ a desertis montib': qm̃ deꝰ iudex est. Hunc hũiliat ꝛ hũc exaltat: q: calix i mãu dñi uini meri plen' mixto. Et iclinauit ex hoc i hoc verũtñ fex eius ñ ẽ exinãita: bibẽt oes pcõres terre. Ego aũt annunciabo i seculũ: cãtabo deo iacob. Et oia cornua peccatoꝝ cõfrãgã: ꝛ exaltabũt cornua iusti.

In finem in carminib' cãticũ ad assyrios ps asaph. .LXXV.

NOtus in iudea deꝰ: i isrl magnũ nom̃ eius. Et factꝰ ẽ i pace locꝰ eius: ꝛ hitatio eius i syõ. Ibi confregit potẽtias: arcũ scutũ gladiũ ꝛ bellũ. Illuminans tu mirabiliter a mõtib' eternis: turbati sũt oes insipiẽtes corde. Dormierũt sõnũ suũ: ꝛ nihil inuenerũt oes uiri diuitiaꝝ i manib' suis. Ab increpatiõe tua deꝰ iacob: dormitauerũt q̃ ascẽderũt eq̃s. Tu terribilis es ꝛ quis resistet tibi? ex tũc ira tua. De celo auditũ fecisti iudicium: tra tremuit ꝛ quieuit. Cũ exurgẽt i iudiciũ deꝰ: ut saluos facẽt oes mãsuetos trẽ. Qm̃ cogitatio hõis pfitebit tibi: ꝛ reliq̃e cogitationis diẽ festũ agẽt tibi. Vouete ꝛ reddite dño deo vẽ: oes in circuitu eius affertis mũera. Terribili ꝛ ei qui aufert spm pncipũ: terribili apud reges terre.

In finem pro ydithun ps asaph. .LXXVI.

VOce mea ad dñm clamaui: uoce mea ad deũ ꝛ intendit mihi. In die tribulatiõis mee deũ exq̃siui manib' meis nocte ꝯtra eũ: ꝛ non sũ deceptꝰ. Renuit psolari aia mea: memor fui dei ꝛ delectatꝰ sũ: ꝛ exercitatꝰ sũ ꝛ defecit spus meꝰ. Anticipauerũt uigilias ocli mei: turbatus sũ ꝛ nõ sũ locutus. Cogitaui dies ãtiq̃s: ꝛ ãnos eternos i mẽte hũi. Et meditatus sũ nocte cũ corde meo: ꝛ excitabar ꝛ scopebam spm meũ. Nunquid in eternum proiciet deꝰ: aut ñ apponet ut cõplacitior sit adhuc? Aut i finẽ miam suam abscidet a generatiõe in generationem? Aut obliuiscet miseri deꝰ: aut cõtiebit i ira sua mias suas? Et dixi nũc cepi: hec mutatio dextere

excelsi. Meor fui opū dñi: qz memō ero ab
initio mirabiliū tuoz. Et meditabor i ōni-
b' opib' tuis: z i adiuētionib' tuis exercebō.
Deꝰ i scō uia tua: qs deꝰ magnꝰ sicut deꝰ nr̄
tu es deꝰ qui facis mirabilia. Notā fecisti in
pplis vtutē tuā: redēisti i brachio tuo pplm
tuū filios iacob z ioseph. Uidert te aq̄ deus
uiderūt te aq̄ z timuerūt: z cōturbati sūt abyssi.
Multitudo sonitus aquaz: uocē dederunt
nubes. Etenim sagitte tue trāseūt uox tōitrui
tui i rota. Illuxerūt coruscationes tue ōbi
tze: cōmota ē z cōtremuit tra. In mari uia
tua z semite tue i aqs multis: z uestigia tua
nō cogscent. Deduxisti sicut oues pplm tuū:
i manu moysi z aaron. Intellect' asaph.

.LXXVII.

Attēdite pple meꝰ legē meā: iclinate au
rē uām i vba oris mei. Aperiā i para
bolꝰ os meū: loqr̄ propositiones ab initio. Quā
ta audiuimꝰ z cognouimꝰ ea: z pres nr̄i narra
uerūt nobis. Nō sūt occultata a filijs eoꝝ
i generatiōe altera. Narrātes laudes dñi et
vtutes eiꝰ: z mirabilia eiꝰ q̄ fecit. Et suscita-
uit testimoniū in iacob: z legē posuit i isrl̄.
Quāta mādauit pribꝰ nris nō facē ea filijs
suis: ut cognoscat generatio alt̄a. Filij q̄ na
scent z exurgēt: z narrabūt filijs suis. Ut po
nāt i deo spē suaz: z nō obliuiscāt opa dei
z mandata eiꝰ exq̄rāt. Ne fiāt sicut pres eo
rū: generatio praua z exasperās eiꝰ. Geneza-
tio q̄ nō direxit cor suū: z nō ē creditꝰ cum
deo spūs eiꝰ. Filij effrez intēdentes z mittētes
arcū: p̄vsi sūt i die belli. Nō custodierūt te-
stamentū dei: z i lege eiꝰ noluerūt ambulare.
Et obliti sūt bñfactorū eiꝰ: z mirabiliū eiꝰ
que ondit eis. Coram pribꝰ eoꝝ fecit mirabi-
lia i terra egypti: in campo thaneos. Intri-
pit mare z pduxit eos: z statuit aqs q̄si in v
tre. Et deduxit eos i nube diei: z tota nocte
i illuminatiōe ignis. Intrupit petrā i here-
mo: z adaq̄uit eos uelut i abysso multa. Et
eduxit aquā de petra: z eduxit tāq̄ flumina
aquas. Et apposuerūt adhuc peccare ei: in
ira excitauerūt excelsū in iaquoso. Et tē-
tauerūt deum i cordib' suis: ut petēt escas
animab' suis. Et male locuti sūt de deo: di-
xerūt nūq̄d poterit deꝰ parare mēsā i deso-
Quīn pcussit petrā z fluxerūt aq̄: z torrētes
inundauerūt. Nūq̄d z panē potūt dare: aut
portare mēsā pplo suo? Jō audiuit dñus z
distulit: z ignis accēsus ē in iacob: z ira ascē
dit i isrl̄. Quia nō crediderūt i deo: nec spa
uerūt i salutari eius. Et mandauit nubib'
desuper: z ianuas celi aperuit. Et pluit illis
māna ad manducādū: z panē celi dedit eis.
Panē āgelorz māducauit hō: cibaria misit
eis in abūdātiā. Trāstulit austrū de celo: et
induxit in vtute sua aphricū. Et pluit sup
eos sicut puluerē carnes: z sicut arenā mari
uolatilia pēnata. Et cecidert i medio castro-
rū eorū circa tabernacla eorū. Et māduca-
uerūt z saturati sūt nimis: z desideriū eorū
attulit eis: nō sunt fraudati a desiderio suo.
Adhuc esce eoꝝ erāt in ore ipsoꝝ: z ira dei
ascēdit super eos. Et occidit pingues eorū:
z electos isrl̄ impediuit. In ōib' his peccauerūt
adhuc: z nō crediderūt i mirabilib' eiꝰ. Et
defecerūt in uānitate dies eoꝝ z anni eoꝝ cū
festinatione. Cū occidēt eos q̄rebāt eū: z re
uertebant z diluculo ueniebāt ad eū. Et re-
memorati sūt q: deus adiutor ē eoꝝ: z deꝰ
excelsus redēptor eoꝝ ē. Et dilexerūt eū in
ore suo: z lingua sua mētiti sūt ei. Cor aūt
eoꝝ non erat rectū cū eo: nec fideles hiti sūt
in testamēto eiꝰ. Ipse aūt ē miricors z ppiti-
us fiet pcis eoꝝ: z ñ disperdet eos. Et abū
dauit ut auertēt irā suā: z nō accēdit ōnem
irā suā. Et recordat' ē q: caro sūt spūs uadēs
z nō rediēs. Quotiēs exacerbauerūt eū in
deserto: i irā cōcitauerūt eū i aquoso. Et cō
uersi sūt z tētauerūt deū: z sctm isrl̄ exacer
bauerūt. Non sūt recordati manꝰ eiꝰ: die q̄
redemit eos de manu tribulātis. Sicut po-
suit i egypto signa sua: z pdigia sua i cāpo
thaneos. Et cōuertit i sanguie flumia eoꝝ: z
imbres eoꝝ ne biberēt. Misit i eos cynomi
az z comedit eos: z ranā z dispdidit eos. Et
dedit erugini fructꝰ eoꝝ z labores eoꝝ lo-
custe. Et occidit i grandie uineas eoꝝ z mo
ros eoꝝ i pruina. Et tradidit grādini iumē
ta eoꝝ z possessiones eoꝝ igni. Misit i eos
irā idignatiōis sue: indignatiōez z irā z tri-
lationē: imissiones p āgelos malos. Uiā fecit
semite ire sue: nō pepcit a morte aiaz eoꝝ:
z iumēta eoꝝ i morte ꝯclusit. Et pcussit oe
pmogēitū i tra egypti: pmitias omnis labo
ris eorū in tabernaculis cham. Et abstulit
sicut oues pplm suum: z perduxit eos tanq̄
gregē i deserto. Et deduxit eos in spe z non
timuerunt: z inimicos eorum operuit ma
re. Et induxit eos i mōtē scificatōis sue: mō
tē quē acqsuit dextera eiꝰ. Et eiecit a facie e
oꝝ gentes: z sorte diuisit eis trā i funiculo
distributionis. Et hitare fecit i tabernacul'
eorū tribꝰ isrl̄. Et tētauerūt z exacerbauerūt
deū excelsū: z testimonia eiꝰ nō custodierūt.

Et auerterũt se ⁊ non fuauerũt pactũ: quẽ admodũ pies eoꝝ conuersi sũt in arcũ prauũ. In ira ꝓcitauerũt eũ i collib' suis: ⁊ i sculptilib' suis ad emulationẽ eũ ꝓuocauerũt. Audiuit dẽ ⁊ spuit: ⁊ ad nihilũ redegit ual de isr̃l. Et repulit tabnaculũ syloe: tabnacl'm suũ ubi hitauit i hõibus. Et tradidit i captiuitatẽ virtutẽ eoꝝ ⁊ pulchritudinẽ eoꝝ i manꝰ ũmici. Et cõclusit i gladio ppl'm suũ: ⁊ hẽditatẽ suã spreuit. Iuuenes eoꝝ cõedit ignis: ⁊ uirgines eoꝝ ñ sũt lamẽtate. Sacerdotes eoꝝ i gladio eciderũt: ⁊ uidue eoꝝ ñ plorabãt. Et excitat' ẽ tãq̃ dormiẽs dñs: tanq̃ potẽs crapulat' a vino. Et percussit inimicos suos i posteriora: opprobriũ sẽpiternũ dedit illis. Et repulit tabernacl'z ioseph: ⁊ tribũ effrẽ nõ elegit. Sz elegit tribũ iuda: montẽ syon quez dilexit. Et edificauit sicut unicornis sãctificũ suũ: in tra quã fũdauit i secula. Et elegit dauid seruũ suuz: ⁊ sustulit eũ de gregib' ouiũ: deposit fetãtes accepit euz. Pascere iacob seruũ suũ: ⁊ isr̃l hẽditatẽ suã. Et pauit eos i innocẽtia cordis sui: ⁊ in itellectib' manuũ suaꝝ deduxit eos. ℂ ps asaph. ℂ .LXXVIII.

DEus venerũt gẽtes i hẽditatẽ tuã: polluerũt templũ sẽm tuũ: posuerũt irl'z i pomoꝝ custodiã. Posuerũt morticina seruoꝝ tuoꝝ escas volatilib' celi: carnes sẽoꝝ tuoꝝ bestijs tre. Effuderũt sãguinẽ ipsoruz tanq̃ aquã i circuitu iul'm: ⁊ nõ erat q̃ sepeliret. Facti sum' opprobriũ uicinis nr̃is: subsannatio ⁊ illusio his q̃ i circuitu nr̃o sunt. Usq̃q̃ dñe irascer̃i i finẽ: accẽdet uelut ignis zel' tuus. Effũde irã tuã i gẽtes q̃ te ñ nouerũt: ⁊ i regna q̃ nomẽ tuum nõ iuocauerũt. Quia comederũt iacob: ⁊ locũ ei' desolauerũt. Ne memineris iq̃tatũ nr̃aꝝ antiq̃ꝝ: cito anticipẽt nos mie tue: q: pauperes facti sum' nimis. Adiuua nos de' salutar' nr̃: ⁊ propter gl'iam nõis tui dñe l'ba nos. Et ppit' esto pcãs nr̃is ꝓpter nom tuũ: ne forte dicãt i gentibus: ubi ẽ de' eoꝝ. Ut inotescãt i nationib' corã oculis nr̃is: ultio sanguinis fuorũ suoꝝ q̃ effusus ẽ. Introeat i ꝓspectu tuo gemitus compeditoꝝ. Secundu magnitudinem brachij tui posside filios mortificatoꝝ. Et redde uicinis nr̃is septuplũ i sinu eorũ: ipropericm ipsorũ qõ exprobrauerunt tibi dñe. Nos ãt ppl's tu' ⁊ oues pascue tue: confitebimur tibi i secl'm. In generationẽ ⁊ generationẽ ãnunciabim' laudẽ tuã. ℂ In finez ꝓ his q̃ cõmutabũt ps ꝓ assyrijs testimoniũ asaph. ℂ .LXXIX.

QUi regis isr̃l' intẽde: q̃ deducis uelut ouẽ ioseph. Qui sedes sup cherubi manifestare coꝝ effraiz bẽiami ⁊ manasse. Excita potẽtiam tuam ⁊ uenj: ut saluos facias nos. Deus ꝓuerte nos: ⁊ oñde faciẽ tuã ⁊ salui erimus. Dñe de' uirtutũ q̃usq̃ irasceris sup oꝛonẽ fui tui: Cibabis nos pane lachrymarũ: ⁊ potũ dabis nobis i lachrymis i mensura. Posuisti nos i cõtradictionem uicinis nr̃is: ⁊ inimici nr̃i subsannauerunt nos. Deus uirtutũ ꝓuerte nos: ⁊ oñõ faciẽ tuã ⁊ salui erimus. Uineã de egypto trãstulisti: eiecisti gentes ⁊ plãtasti eã. Dux itineris fuisti in cõspectu ei': ⁊ plantasti radices ei' ⁊ ipleuit terrã. Operuit mõtes umbra ei' ⁊ arbusta ei' cedros dei. Extẽdit palmites suos usz ad mare ⁊ usq̃ ad flumẽ ꝓpagies ei'. Ut q̃d õstruxisti maceriã ei': ⁊ uindemiãt eã ões q̃ ptergrediunt uiã. Extermiauit eã aper ò silua: ⁊ singularis fer' depast' ẽ eã. Deus uirtutũ ꝓuertẽ: respice de celo ⁊ uide ⁊ uisitaui neã istaz. Et pfice eã quã plãtauit dextra tua ⁊ sup filiũ hõis quẽ ꝓfirmasti tibi. Incẽsa igni ⁊ suffossa ab increpatiõe uult' tui pibũt. Fiat man' tua sup uirũ dextrẽ tue: ⁊ sup filium hõis quẽ cõfirmasti tibi. Et nõ discedim' a te: uiuificabim' nos ⁊ nom tuũ iuocabim'. Dñe de' uirtutũ conuerte nos: ⁊ oñõ faciem tuã ⁊ salui erimus. ℂ In finẽ ꝓ torcularib' ps ipsi asaph quinta sabbati. ℂ .LXXX.

EXultate deo adiutori nr̃o: iubilare dõ iacob. Sumite psalmũ ⁊ date tympanũ: psalterium iocundũ cũ cithara. Buccinate i neomenia tuba: i insigni die solẽnitatis vr̃e. Quia ꝓceptũ in isr̃l' ẽ ⁊ iudiciũ deo iacob. Testimoniũ i ioseph posuit illud: cũ exiret de tra egypti linguam quã nõ nouerat audiuit. Diuertit ab oneri b' dorsũ ei': manꝰ ei' i cophino seruierunt. In tribulatione inuocasti me ⁊ liberaui te: exaudiui te in abscondito tempestatis: ꝓbaui te apud aquã ꝓtradictiõis. Audi ppl'us meus ⁊ ꝓtestabor te: isr̃l' si audieris me non erit i te de' recẽs: neq̃ adorabis deũ alienũ. Ego enim sum dñs de' tuus q̃ eduxi te de tra egypti: dilata os tuũ ⁊ iplebo illud. Et nõ audiuit ppl'us meꝰ uocẽ meam: ⁊ isr̃l' nõ intendit mihi. Et dimisi eos secũ desideria

cōdis eoꝝ: ibūt i adinuētiōib⁹ suis. Si ppl's me⁹ audisset me: isrl' si i vijs meis ābulassz. Pro nihilo forsitā iimicos eorū hūiliassē: ⁊ super tribulantes eos misissem manū meam. Inimici dñi mētiti sūt ei: ⁊ erit tēp⁹ eoꝝ in secula. Et cibauit illos ex adipe frumēti: ⁊ de petra melle saturauit eos. ¶ ps asaph.

¶ .LXXXI.

Deus stetit i synagoga deoꝝ: in medio āt deos diiudicat. Usqꝫ q̄ iudicatis iiq̄tatē: ⁊ facies pccorū sumitis? Iudicate egeno ⁊ pupillo: humilē ⁊ paupēm iustificate. Eripite pauperē: ⁊ egenū de manu pccoris liberate. Nescierūt neqꝫ intellexerūt: i tenebris ābulāt: mouebūt oīa fundamenta t̄re. Ego dixi: dij estis: ⁊ filij excelsi ōes. Vos āt sicut hoies moriemini: ⁊ sicut vn⁹ de principib⁹ cadetis. Surge deus iudica terraz: qm̄ tu hereditabis in ōib⁹ gētibus. ¶ Canticuz psalmi asaph.

¶ .LXXXII.

Deus quis sil'is erit tibi? ne taceas neqꝫ cōpescaris de⁹. Qm̄ ecce iimici tui sonuerūt: ⁊ q̄ oderūt te extulerūt caput. Sup ppl'm tuū malignauerūt ꝯsiliū: ⁊ cogitauerūt aduersus scos tuos. Dixerūt venite ⁊ dispdam⁹ eos de gēte: ⁊ non memoret nom̄ isrl' ultra. Qm̄ cogitauerūt unanimit': sil' adv'sū te testamentū disposuerūt tabernacl'a idumeorū ⁊ ysmaelite. Moab ⁊ aggarēi gebal ⁊ amon ⁊ amalech alienigene cū hītātibus tyrū. Eteim assur venit cū illis: facti sunt in adiutoriū filijs loth. Fac illis sicut madiā ⁊ sysare sicut iabin i torrēte cyson. Disperierūt i endō: fc̄i sūt ut sterc⁹ t̄re. Pōe pricipes eoꝝ sicut oreb çeb ⁊ çebee ⁊ salmana. Oēs p̄nci pes eoꝝ: qui dixerūt hēditate possideamus sc̄uariū dei. De⁹ me⁹ pone illos ut rotā: ⁊ sicut stipulā añ faciē uenti. Sicut ignis q̄ cōburit siluā ⁊ sicut flāma cōburēs mōtes. Ita perseq̄r' illos i tēpestate tua: ⁊ in ira tua turbabis eos. Imple facies eoꝝ ignominia ⁊ querēt nom̄ tuū dñe. Erubescāt ⁊ ꝯturbētur i secl'm secl'i: ⁊ cōfūdāt ⁊ pereant. Et cog̃scant quia nomē tibi dñs: tu solus altissim⁹ in omni terra. ¶ In finē pro torcularibus filijs chore ps.

¶ .LXXXIII.

Quam dilecta tabernacula tua dñe v̄tutum: ꝯcupiscit ⁊ deficit anima mea in atrio dñi. Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt in deū uiuū. Eteniz passer inenit sibi domum: ⁊ turtur nidū ubi pōat pullos suos. Altaria tua dñe v̄tutū rex me⁹ ⁊ de⁹ meus. Bt̄i q̄ hitant in domo tua domine: in secl'a seculorū laudabūt te. Beat⁹ uir cui⁹ ē auxiliū abs te: ascēsiones i corde suo disposuit i valle lachrymarū: i loco quē posuit. Eteniz bñdictiōez dabit legislator: ibūt de uirtute i uirtutē: uidebit de⁹ deoꝝ in syō. Dñe deus v̄tutū exaudi oīonē meā: aurib⁹ p̄cipe deus iacob. Protector nr̄ aspice de⁹: ⁊ respice i faciē xp̄i tui. Quia melior ē dies una i atrijs tuis sup milia. Elegi abiect⁹ eē in domo dei mei: magis q̄ hitare i tabernacl'is pccoruz. Quia miam ⁊ veritatē diligit deus: gr̄am ⁊ gl'iam dabit dñus. Non priuabit bonis eos q̄ ambulant i innocentia: dñe v̄tutū bt's hō qui sperat in te. ¶ In finē filijs chore.

¶ .LXXXIIII.

Benedixisti dñe t̄rā tuā av̄tisti captiuitatē iacob. Remisisti iiq̄tatē pleb' tue: operuisti oīa pcc̄a eoruz. Mitigasti ōez irā tuā: auertisti ab ira idignationis tue. Cōuerte nos de⁹ salutar' nr̄: ⁊ auerte irā tuā a nobis. Nūq̄d i et̄nū irascer' nob': aut extēdes irā tuā a generatiōe i generationē? De⁹ tu cōuersus uiuificabis nos: ⁊ plebs tua letabit' i te. Oñde nob' dñe miam tuā: ⁊ salutar̄ tuū da nobis. Audiā q̄d loq̄t' i me dñs de⁹: qm̄ loquet' pacē i plebē suā. Et sup scos suos: ⁊ i eos q̄ ꝯuertūt' ad cor. Verūtñ ꝓpe timētes eū salutar̄ ipsi⁹: ut ihitet gl'ia i t̄ra nr̄a. Mia ⁊ ueritas obuiauerūt sibi: iustitia ⁊ pax osculate sūt. Veritas de t̄ra orta ē: ⁊ iustitia de celo ꝓspexit. Etenim dñs dabit benignitatē: ⁊ t̄ra nr̄a dabit fructū suū. Iustitia añ eum ambulabit: ⁊ ponet i uia gressus suos. ¶ Oīo dauid.

¶ .LXXXV.

Inclina dñe aurē tuā ⁊ exaudi me: qm̄ iops ⁊ paup sū ego. Custodi aiam meaz: qm̄ scus sū: saluū me fac s̄uū tuū de⁹ meus spātē i te. Miserere mei dñe qm̄ ad te clamaui tota die: letifica aiam s̄ui tui qm̄ ad te dñe aiam meā leuaui. Qm̄ tu dñe suauis ⁊ mitis: ⁊ multe mie ōib⁹ iuocantib⁹ te. Auribꝰ p̄cipe dñe oīonē meā: ⁊ intende uoci dep̄cationis mee. In die tribulationis mee clamaui ad te: qꝛ exaudisti me. Nō est sil'is tui i dijs dñe ⁊ non ē s̄m opa tua. Oēs gētes q̄scūqꝫ fecisti ueniēt ⁊ adorabūt coraz te dñe: ⁊ glorificabūt nomē tuū. Qm̄ magn⁹ es tu ⁊ faciēs mirabilia: tu es de⁹ sol⁹. Deduc me dñe i uia tua: ⁊ igrediar i v̄itate tua: letetur cō meum ut timeat nomē tuū. Confitebor

tibi dñe de⁹ me⁹ in toto corde meo: ⁊ glificabo nomẽ tuũ i etnũ. Quia mia tua magna ẽ sup me: ⁊ eruisti aiam mea ex inferno inferiori. De⁹ iniq̃ isurrexerũt sup me: ⁊ synagoga potẽtiũ q̃sierũt aiam meã: ⁊ nõ ꝓposuerũt te i cõspectu suo. Et tu dñe de⁹ miſatõ ⁊ miſicors: patiẽs ⁊ multe mie ⁊ uerax. Respice in me ⁊ miserẽ mei: da iperiũ tuũ puero tuo: ⁊ saluũ fac filiũ ancille tue. Fac mecũ signũ i bonũ ut uideãt qui odẽrt me ⁊ confũdãt: qm̃ tu dñe adiuuisti me ⁊ cõsolatus es me. ¶ ps cantici filiꝰ chore. ¶ .LXXXVI.

Fundamenta eⁱ i mõtib⁹ sãctis: diligit dñs portas syon super oia tabnacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Memor erõ raab ⁊ babylõis scientiũ me. Ecce alienigene ⁊ tyr⁹ ⁊ ppls ethiopum: hi fuerunt illic. Nũqd syõ dicet hõ: ⁊ hõ nat⁹ est i ea: ⁊ ipse fũdauit eã altissim⁹. Dñs narrabit in scripturis ppl'oꝝ ⁊ pricipũ horuꝫ q̃ fuerũt in ea. Sicut letãtiũ oium habitatio est in te. ¶ Cãticũ psalmi filiꝰ chore in finẽ ꝑ malech ad rñdenduꝫ intellectus heman egraite. ¶ .LXXXVII.

Omine de⁹ salutis mee: i die clamaui ⁊ nocte corã te. Intret i conspectu tuo oõ mea: inclina aurẽ tuã ad ꝑcem meam. Quia repleta ẽ mal' aĩa mea: ⁊ uita mea inferno appropiq̃uit. Estimat⁹ sũ cũ descẽdentib⁹ in lacũ: fact⁹ sũ sicut hõ sine adiutorio i ter mortuos lib. Sicẽ uulnerati dormiẽtes i sepulchris q̃rũ nõ es memor: ãpli⁹: ⁊ ipsi ỏ manu tua repulsi sũt. Posuerũt me in lacu iferiori i tenebrosis ⁊ i vmbra mortis. Sup me cõfirmat⁹ ẽ furor tu⁹: ⁊ ões fluct⁹ tuos induxisti sup me. Longe feciſti notos meos a me: posuerũt me abominationẽ sibi. Tradit⁹ sũ ⁊ non egrediebar: oculi mei langueũt ꝑ inopia. Clamaui ad te dñe: tota die expandi ad te man⁹ meas. Nũqd mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabũt ⁊ ꝓfitebũt tibi? Nũqd narrabit aliq̃s i sepulchro miaꝫ tuã ⁊ ueritatẽ tuã in perditionẽ? Nũqd cogñscent i tenebris mirabilia tua ⁊ iustitia tua i tra obliuionis? Et ego ad te dñe clamaui: ⁊ mane oõ mea ꝓueniet te. Ut q̃d dñe ẽpellis oõnẽ meã: auertis faciẽ tuã a me? Paup sũ ego ⁊ in laboribꝰ a iuuẽtute mea: exaltat⁹ ãt humiliat⁹ sum ⁊ conturbat⁹. In me transierunt ire tue: ⁊ terrores tui conturbauerũt me. Circũdederũt me sicut aq̃ tota die: circundederũt me sil. Elõgasti a me amicũ ⁊ proximum ⁊ notos meos a miseria. ¶ Intellectus ethan egraite. ¶ .LXXXVIII.

Miſericordias dñi in etnũ cantabo. In generatione ⁊ generationẽ annunciabo vitatẽ tuã in ore meo. Quñ dixisti in etnum mia edificabit⁹ i cel': ꝓparabit⁹ vitas tua in eis. Disposui testamentũ electis meis: iurraui dauid fuo meo usq; i etnũ ꝓparabo semen tuũ. Et edificabo i generatiõe ⁊ generationẽ sedẽ tuã. Cõfitebũt celi mirabilia tua dñe. Eteim vitatẽ tuã in eccl'ia sctorũ. Quñ q̃s in nubib⁹ eq̃bit dño: silis erit deo i filiis dei? Deus q̃ glificabit⁹ i ꝓsilio sctoꝝ: magn⁹ ⁊ sr̃ oes q̃ i circuitu ei⁹ sr̃. Dñe de⁹ vtutũ tribil' q̃s silis tibi: potẽs es dñe ⁊ vitas tua in circuitu tuo. Tu dñaris pte i maris: motũ ãt fluctuum ei⁹ tu mitigas. Tu humiliast⁹ sicẽ uulneratũ supbũ: in brachio vtutis tue dispsisti ĩmicos tuos. Tui sũt celi ⁊ tua ẽ tra: orbẽ tre ⁊ plenitudinẽ ei⁹ tu fundasti: aq̃lonem ⁊ mare tu creasti. Thabor ⁊ hermon in noie tuo exultabũt tuũ brachiũ cũ potẽtia. Firmet⁹ man⁹ tua ⁊ exaltet⁹ dextra tua: iustitia ⁊ iudiciũ ꝓparatio sedis tue. Pia et vitas ꝓcedent faciẽ tuã: beat⁹ ppls q̃ scit iubilationẽ. Dñe in lumine vult⁹ tui ambulabũt: ⁊ in noie tuo exultabũt tota die: ⁊ i iustitia tua exaltabũt. Quñ gl̃ia uirtutis eoꝝ tu es: in bñplacito tuo exaltabit cornu nr̃ꝫ. Quia domini ẽ assumptio nr̃a: ⁊ sci isr̃l regis nr̃i. Tũc locut⁹ es i uisione sctis tuis: et dixisti: posui adiutoriũ i potẽte: ⁊ exaltaui electũ de plebe mea. Inueni dauid fuũ meũ: oleo sco meo unxi eũ. Man⁹ .n. mea auxiliabit⁹ ei: ⁊ brachiũ meũ ꝓfirmabit eum. Nihil ꝓficiet inimic⁹ i eo: ⁊ filꝰ iqtatis ñ apponet nocẽ ei. Et ꝓcidã a facie ipsi⁹ inimicos eius: ⁊ odiẽtes eũ i fugã ꝑuertã. Et vitas mea ⁊ mia mea cum ipso: ⁊ i noie meo exaltabit⁹ cornu eius. Et ponã i mari manũ ei⁹: ⁊ i fluminib⁹ dexterã ei⁹. Ipse inuocabit me pr̃ meus es tu: deus meus ⁊ susceptor salutis mee. Et ego ꝓmogenitũ ponã illũ excelsum ꝑ regib⁹ tre. In etnũ ſuabo illi miam meã: ⁊ testamẽtũ meũ fidele ipsi. Et ponã i seculũ seculi semen eius ⁊ thronũ ei⁹ sicut dies celi. Si autẽ dereliq̃rint filꝰ ei⁹ legẽ meam: ⁊ i iudicijs meis non ambulauerit. Si iustitias meas ꝓphanauerint: ⁊ mandata mea ñ custodierint. Qñisitabo in vga iniq̃tates eorũ ⁊ in vberibus pcã eorũ. Miam autem

meam non dispergam ab eo: neq; nocebo i
vitate mea. Neq; ppbanabo testm meum:
7 q̄ pcedūt ō labijs meis nō faciā irrita. Se
mel iurauī i sco meo si dauid mētiar: semen
ei⁹ i etnū mānebit: et thronus eius sicut sol
i cōspectu meo: 7 sicut luna pfecta i etnū: 7
testis in celo fidelis. Tu vo repulisti 7 des
pexisti: distulisti xpm tuū. Auertisti testm ſ
ui tui: pphanasti i tra scuariū ei⁹. Destruxi
sti ōnes sepes ei⁹: posuisti firmamētū ei⁹ for
midinē. Diripuerūt eū oēs trānseūtes uiā: fcs
ē opprobriū uicinis suis. Exaltasti dexterā
depmētiū eū: letificasti oēs inimicos ei⁹. Au
uertisti adiutoriū gladij eius: 7 nō es auxili
atus ei i bello. Destruxisti eū ab emūdatiōe
7 sedē eius i terra collisisti. Minorasti dies
tpis eius: pfudisti eū ꝓfusione. Usq; q̄ dne a
uertis i finez: exardescet sicut ignis ira tua:
Memorare q̄ mea sba: nūqd. n. vane cōsti
tuisti oēs filios hoium? Quis ē hō q̄ uiuet
7 nō uidebit mortē: eruet aiam suā de mānu
inferi? Ubi sunt mie tue antiq̄ dne: sic iura
sti dauid i vitate tua? Memor esto dne op
probrij tuoz tuoz: quod ꝓtuli i sinu meo
multaz gentiū. Qō exprobraueūt inimici
tui dne: qō exprobrauerūt cōmutationem
xpi tui. Bndictus dns i eternum: fiat fiat.
¶ Oratio moysi hōis dei. ¶ .LXXXIX.

Omine refugiū fcs es nobis: a genera
tiōe in generationē. Priusq; mōtes fi
erent aut formaret tra 7 orb: a seclo 7 i scl3
tu es deus. Ne auertas hoiem i hūilitatez:
7 dixisti ꝓvtimini filij hoium. Qm mille āi
āte oculos tuos tāq; dies hesterna q̄ pterit.
Et custodia i nocte: que p nihilo hntur: eo
rū āni erūt. Mane sicut herba trānseat: ma
ne floreat 7 trānseat: uespere decidat induret
7 arescat. Quia defecim⁹ in ira tua: 7 i furo
re tuo turbati sum⁹. Posuisti iniq̄tates nr̄as
in ꝓspectu tuo: seculum nr̄m in illuminatio
ne vult⁹ tui. Qm oēs dies nr̄i defecerūt: 7 i
ira tua ōfecimus. Anni nr̄i sicut aranea me
ditabūt dies annoz nr̄orū in ipsis septuagi
ta anni. Si āt in potētatib⁹ octogita āni: et
āplius eoz labor 7 dolor. Qm supuēit mā
suetudo: 7 corripiemur. Quis nouit pōtātē
ire tue: 7 pre timore tuo iraz tuam dinume
rare? Dexterā tuam sic notā fac: 7 eruditos
corde i sapia. Conuertere dne usq̄q̄: 7 dep
cabilis esto super seruos tuos. Repleti su
m⁹ mane mia tua: exultauim⁹ 7 delectati su
mus in ōib⁹ dieb⁹ nr̄is. Letati sum⁹ ꝓ dieb⁹
q̄bus nos hūiliasti: annis q̄bus uidimus ma
la. Respice i fuos tuos 7 i opa tua: 7 dirige
filios eoz. Et sit splēdor dni dei nr̄i sup nos ſ
7 opera manuū nr̄arum dirige. ¶ Laus can
tici ipsi dauid. ¶ .LXXXX.

Qui hitat in adiutorio altissimi i ptec
tiōe dei celi cōmorabit. Dicet dno su
scepto: me⁹ es tu: 7 refugiū meū deus meus ſ
spabo i eū. Qm ipse liberauit me de laqo ue
nātiū 7 a vbo aspero. Scapulis suis obūbra
bit tibi: 7 sub pēnis ei⁹ spabis. Scuto circūdabit te vitas eius: nō timeb⁹ a timore noctur
no. A sagitta uolāte in die a negocio pābu
lante in tenebris ab icursu 7 demonio meri
diano. Cadent a latere tuo mille: 7 decē milia
a dextris tuis ad te āt nō appropinq̄bit. Ue
rūtm oculis tuis ꝓsiderabis: 7 retributionē
pcōrū uidebis. Qm tu es dne spes mea: al
tissimū posuisti refugiū tuū. Nō accedet ad
te malū: 7 flagellū nō appropinq̄bit tabnacl̄o
tuo. Qm angelis suis mādauit de te: ut cu
stodiāt te in oib⁹ uijs tuis. In manibus por
tabūt te: ne forte offendas ad lapidē pedem
tuū. Sup aspidē 7 basiliscū ābulab⁹: 7 pcul
cab⁹ leonē 7 draconē. Qm i me spauit liba
bo eū: ptegā eū qm cognouit nomē meū. Cla
mauit ad me 7 ego exaudiā eū: cū ipso sum
in tribulatione: eripiā eū 7 gl̄ificabo eum.
Longitudine dierū replebo eum: 7 ondaz il
li salutare meum. ¶ Ps cantici in die sabba
ti. ¶ .LXXXXI.

Bonū ē confiteri dno: 7 psallē nōi tuo
altissime. Ad ānūciādū mane miam
tuā: 7 vitatē tuā p noctē. In ōcachōoo psal
terio cū cantico in cithara. Quia delectasti
me dne in factura tua: 7 in opib⁹ manuum
tuaz exultabo. Quā magnificata sūt opa
tua dne: nimis ꝓfunde facte sūt cogitatioes
tue. Uir insipiēs nō cognoscet: 7 stult⁹ ñ intell̄et
hec. Cū exorti fuerit pcōres sicut fenum: 7
apparuerit oēs q̄ opant iniq̄tatē. Ut i tere
ant i seclm seculi tu āt altissim⁹ i etnum dne.
Qm ecce inimici tui dne qm ecce inimici tui
peribūt: 7 dispergent oēs q̄ opant iniq̄tatē.
Et exaltabit sicut unicornis cornu meuz: 7
senectus mea in mia uberi. Et despexit ocu
l⁹ me⁹ inimicos meos: 7 insurgentib⁹ in me ma
lignantibus audiet auris mea. Justus ut pal
ma florebit: sicut cedrus libani multiplicabi
tur. Plantati i domo dni: in atrijs domus

dei nr̃i florebũt. Adhuc multiplicabũt in se necta uberi: ꝛ bñ patiẽtes erũt: ut annũciẽt. Q̃m rect' dñs de' nr̃: ꝛ nõ est iniq̃tas in eo.

¶ Laus cantici dauid in die añ sabbatum quando fundata ẽ terra. ¶ .LXXXXII.

Dominus regnauit decorẽ indut' est: indut' ẽ dñs fortitudinẽ ꝛ p̃cinxit se. Etẽim firmauit orbẽ terre: q̃ nõ cõmouebi tur. Parata sedes tua: ex tũc a seculo tu es. Eleuauerũt flumia dñe: eleuauerũt flumia uocẽ suã. Eleuauerũt flumia fluct' suos a vocib' aq̃rũ multarũ. Mirabiles elationes maris: mirabil' in altis dñs. Testimonia tua credibilia facta sũt nimis: domũ tuã ꝺcet scitudo dñe in longitudine dieruz. ¶ ps ꝺo quarta sabbati. ¶ .LXXXXIII.

Deus ultionũ dñs: deus ultionũ libere egit. Exaltare q̃ iudicas trã: redde rẽ butionem supbis. Usq; q̃ pccores dñe: usq; q̃ peccatores gliabunt. Effabũt ꝛ loquẽtur iniquitatem: loquẽtur ões q̃ opantur iusti tiã. Populum tuum dñe humiliauerũt: ꝛ hẽ ditatẽ tuã uexauerũt. Uiduã ꝛ aduenã int' fecerũt: ꝛ pupillos occiderũt. Et dixerũt nõ uidebit dominus: nec itelliget de' iacob. Jn telligite insipientes i pplo: ꝛ stulti aliq̃n sapi te. Qui plantauit aurẽ nõ audiet: aut q̃ fin xit oculum nõ considerat: Qui corripit gẽ tes non arguet: q̃ docet hoiem sciam: Dñs scit cogitatiões hoium: q̃m vane sũt. Beat' hõ quẽ tu erudieri dñe: ꝛ de lege tua docue ris eum. Ut mitiges ei a dieb' mal': dõec fo diat peccatori fouea. Quia nõ repellet dñs plebẽ suã: ꝛ hẽditatẽ suã nõ dereliq̃t. Quo aduseq; iustitia ꝓuertat' i iudiciuz: ꝛ q̃ iuxta illã: ões q̃ recto sũt corde. Quis consurget mihi aduersus malignãtes: aut quis stabit mecũ aduersus opantes iniq̃tatem: Nisi q; dñs adiuuit me: paulo minus hitasset in in ferno aia mea. Si dicebã mot' ẽ pes meus: mia tua dñe adiuuabit me. Scõz m'titudi nẽ dolorũ meoꝝ in corde meo: ꝓsolationes tue letificauerũt aiam meã. Nũq̃d adheret ẽ sedes ũiquitatis: qui fingis laborẽ i p̃cepto: Laptabũt i aiam iusti: ꝛ sãguinẽ innocẽtez cõdẽnabũt. Et fact' ẽ mihi dñs i refugium ꝛ de' me' in adiutoriũ spei mee. Et reddet illis iniq̃tatẽ ipsoꝝ: ꝛ in malitia eoꝝ disp der eos: disperdet illos dñs deus nr̃. ¶ Laus cantici ipsi dauid. ¶ .LXXXXIIII.

Uenite exultem' dño: iubilemus deo salutari nr̃o. Preoccupem' faciẽ ei' i cõfessione ꝛ i psalmis iubilem' ei. Q̃m de' magn' dñs ꝛ rex magn' sup ões deos. Qui a i mãu ei' st ões fines trę: ꝛ altitudines mõ tiũ ipsi' sũt. Q̃m ipsius ẽ mare ꝛ ipse fecit illud: ꝛ siccã manus ei' formauerũt. Uenite a dorem' ꝛ pcidam' ꝛ plorem' añ dñm q̃ fec nos: q; ipse ẽ deus nr̃. Et nos ppl's pascu e ei' ꝛ oues man' ei'. Hodie si uocẽ ei' audi eritis: nolite obdurare corda uẽa: sicut i irri tatiõe: fm diẽ tentatiõis i deserto. Ubi tenta uerũt me pres vr̃i: ꝓbauerũt ꝛ uiderũt opa me a. Quadragita ãnis offensus fui gener: atõi illi: ꝛ dixi semp hi errãt corde. Et isti nõ co gnouerũt uias meas: ut iurraui i ira mea: si in trabũt in requiẽ meã. ¶ ps ꝺo q̃n dom' e dificabat' p' captiuitatẽ. ¶ .LXXXXV.

Cantate dño cãticũ nouũ: cantate dño õis tra. Cãtate dño ꝛ bñdicite nõi ei' ãnũciate de die i diẽ salutare ei'. Annũciate itẽ gentes gl'am ei': i õib' ppl's mirabilia ei'. Q̃m magn' dñs ꝛ laudabil' nimis: tribil' sr̃ ões deos. Q̃m ões dq̃ gentiũ demonia: dñs aũt celos fecit. Cõfessio ꝛ pulchritudo in ꝓ spectu eius: scimonia ꝛ magnificẽtia i sãcti ficatiõe ei'. Afferte dño pñe gentiũ: afferte dño gl'iam ꝛ honorẽ: afferte dño gl'iam nõi eius. Tollite hostias ꝛ itroite i atria ei': ado rate dñm i atrio sãcto ei'. Cõmoueat a faci e eius vniuersa terra: dicite i gentib' q; dñs regnauit. Etenim correxit orbẽ trę q̃ nõ cõ mouebit': iudicabit ppl'os i equitate. Letent celi ꝛ exultet trа: cõmoueat mare ꝛ plenitu do ei': gaudebũt cãpi ꝛ oia q̃ i eis sũt. Tunc exultabũt oia ligna siluaꝝ a facie dñi q; ue nit: q̃m uenit iudicare terrã. Judicabit orbẽ terre in eq̃tate ꝛ ppl'os i vitate sua. ¶ ps ip si ꝺo q̃n trа ei' restituta est ei. LXXXXVI.

Domin' regnauit exultet trа: letent isu le multe. Nubes ꝛ caligo i circuitu ei' iustitia ꝛ iudiciũ correctio sedis ei'. Jgnis añ te ipsũ p̃cedet: ꝛ iflamabit i circuitu ũmicos eius. Alluxerũt fulgura eius orbi trę: uidit ꝛ cõmota ẽ terra. Mõtes sicut cera fluxerũt a facie dñi: q; facie dñi õis trа. Annunciaue rũt celi iustitiã ei': ꝛ uiderũt ões ppli gl'iam ei'. Confundant ões q̃ adorãt sculptilia: ꝛ qui gl'iantur in simulacris suis. Adorate e um ões angli ei': audiuit ꝛ letata ẽ syon. Et exultauerũt filie iuꝺ ꝓpter iudicia tua dñe. Q̃m tu dñs altissimus sup õem trã: nimis

exaltat⁹ es sup ōes deos. Qui diligitis dñm odite malum: custodit dñs aias sc̄oꝝ suorum: de manu pc̄oꝝ liberauit eos. Lux orta ē iusto ⁊ rectis corde letitia. Letamini iusti in dño: ⁊ cōfitemini memorie sc̄ificatiōis eius. ¶ Ps od. ¶ .LXXXXVII.

CAntate dño canticū nouū: qz mirabilia fecit. Saluauit sibi dextera ei⁹ ⁊ brachiū sc̄m ei⁹. Notū fecit dñs salutare suū: i conspectu gētiū reuelauit iustitiā suā. Recordat⁹ ē mie sue: ⁊ vitatis sue domui isrl. Viderūt ōes fines terre salutare dei nr̄i: iubilate dño ois tra cātate ⁊ exultate ⁊ psallite. Psallite dño i cithara i cithara ⁊ uoce psalmi: i tub⁹ ductilib⁹ ⁊ uoce tube cornee. Jubilate i cōspectu regis dñi: moueat mare ⁊ plēitudo ei⁹: orb⁹ tra⁹ ⁊ q̄ hitāt in eo. Flumia plaudēt manu: sil montes exultabūt a pspectu dñi: qm̄ uenit iudicare tra. Judicabit tram orbem in iustitia ⁊ pplos i equitate. ¶ Ps od. ¶ .LXXXXVIII.

Dominus ignauit: iracūdiā ppli: q̄ sedes super cherubin: moueat terra. Dñs in syon magnus ⁊ excelsus sup ōes pplos. Cōfiteāt nōi tuo magno qm̄ tribile ⁊ sc̄um ē: et honor regis iudiciū diligit. Tu parasti directiones: iudiciū et iustitiā i iacob tu fecisti. Exaltate dñm deum nr̄um: et adorate scabellū pedū eius: qm̄ sc̄m ē. Moyses ⁊ aaron in sacerdotibus eius: ⁊ samuel it̄ eos q̄ iuocant nom̄ eius. Jnuocabant dñm ⁊ ipse exaudiebat eos: i colūna nub⁹ loq̄bat ad eos. Custodiebāt testimōia eius: ⁊ pceptū q̄ dedit illi. Dñe deus nr̄ tu exaudiebas eos: deus tu ppitius fuisti eis: ⁊ ulciscēs in ōes adiuētiones eoꝝ. Exaltate dñm deū nr̄m: ⁊ adorate i mōte sc̄o eius: qm̄ sc̄us dñs deus nr̄. ¶ Ps i cōfessione. ¶ .LXXXXIX.

IUbilate deo ōis tra: seruite dño i letitia. Jntroite i pspectu eius i exultatione. Scitote qm̄ dñs ipse ē deus: ipse fec̄ nos et non ipsi nos. Pplus eius et oues pascue eius introite portas eius i psessiōe atria eius i hymnis psitemini illi. Laudate nom̄ eius qm̄ suauis ē dñs: i etnū mia eius et usq̄ i generationē et generationē ueritas eius. ¶ Psalmus ipsi dauid. ¶ .L.

MIsericordiā et iudiciū cantabo t̄ dñe: psallā et itelligā in via imaculata qn̄ uenies ad me. Perābulabā i innocētia cordis mei i medio domus mee. Nō pponebā āte oculos meos rē iniustā: factiones preuaricatōes odiui. Nō adhesit mihi cor prauū: declinā tē a me malignū non cognoscebā. Detrahētez secreto primo suo: hūc psequebar. Superbo oculo ⁊ insatiabili cōde: cū hoc non edebā. Oculi mei ad fideles tre ut sedeāt mecū: ābulans i uia imaculata hec mihi ministrabat. Nō habitabit i medio domus mee q̄ facit sup biā: q̄ loq̄t iniq̄ non direxit i pspectu oculorū meoꝝ. Jn matutino interficiebā ōes pc̄ores tre: ut dispderē de ciuitate dñi ōes operantes iniquitatē. Dño pauper⁹ cū anxiaret: ⁊ coram dño effudit pc̄es suas. ¶ .LI.

Domine exaudi oīonē meā: ⁊ clamor meus ad te ueniat. Non auertas faciē tuā a me: i q̄cunq̄ die tribulor: inclia ad me aurē tuam. Jn q̄cunq̄ die inuocauero te: uelociter exaudi me. Quia defecerūt sicut fumus dies mei: ⁊ ossa mea sicut cremiū aruerunt. Percussus sū ut fenū ⁊ aruit cor meū: qz oblit⁹ sū comedere panē meū. A uoce gemitus mei: adhesit os meū carni mee. Similis factus sū pellicano solitudinis: factus sū sicut nycticorax i domicilio. Vigilaui ⁊ factus sum sicut passer solitari⁹ in tecto. Tota die exprobrabāt mihi ūmici mei: ⁊ q̄ laudabāt me adu̇sū me iurabāt. Quia cinerez tanq̄ panez manducabā: ⁊ poc̄z meū cū fletu miscebā. A facie ire idignatōis tue: qz eleuās allisisti me. Dies mei sicut umbra declinauerūt ⁊ ego sicut fenū arui. Tu aūt dñe i etnū pmānes ⁊ memoriale tuum in generatione ⁊ generationem. Tu exurgēs miseberis syon: qz tēpus miserendi ei⁹ qz uenit tps. Qm̄ placuerūt seruis tuis lapides ei⁹ ⁊ tre eius miserebunt. Et timebūt gētes nomē tuū dñe: ⁊ ōes reges terre gloriam tuam. Quia edificauit dñus syon: ⁊ uidebitur in gloria sua. Respexit in orationem humilium: ⁊ non spreuit precem eoꝝ. Scribāt hec i generatione altera: ⁊ pplus qui creabit laudabit dñm. Quia pspexit de excelso sco suo: dñs de celo i terrā aspexit. Ut audiret gemit⁹ cōpeditorū: ut solueret filios interēptoꝝ. Ut ānūcient i syō nomē dñi: et laudē eius i irlm. Jn conuenīedo pplos i unū: et reges ut seruiāt dño. Rndit ei i via virtutis sue: paucitatē dierū meoꝝ nūcia mihi. Ne reuoces me i dimidio dierū meoꝝ in generatiōe ⁊ generatiōez anni tui. Jnitio tu dñe trā fūdasti: ⁊ opa manuū tuarū sūt celi. Ipsi pibūt tu aūt pmanes: ⁊ ōes sicut

197
195

uestimtū vestiscēt. Et sicut optorū mutab' eos ⁊ mutabūt: tu ãt idē ipe es: ⁊ ãni tui nō deficient. Filij fuorū tuorū hitabunt: ⁊ semn eorū in seculū diriget. ¶ ps ipsi ōo. ¶. CII.

Benedic aia mea dño: ⁊ oia q̄ intra me sūt nōi sancto ei⁹. Bñdic aia mea dño ⁊ noli obliuiscī ões retributiones ei⁹. Qui ꝓpiciat ōib⁹ iniqtatib⁹ tuis: q̄ sanat ões infirmitates tuas. Qui redimit ỏ itu uiã tuã: q̄ coroat te i mia ⁊ miserationib⁹. Qui ꝛplet i bonis desiderijū tuū: renouabit ut aqle uuēt⁹ tua. Faciēs mias dñs: ⁊ iudiciū ōib⁹ iniuriã patiētib⁹. Notas fecit uias suas moysi filijs isrl voluntates suas. Miserator ⁊ mi sericors dñs longanimis ⁊ mltū misericors. Nō i ppetuū irascet: neq; i etnū cōminabit. Non fm pcā nāa fecit nob': neq; fm iniqtates nāas retribuit nob'. Qm fm altitudinez celi a tra corroborauit miam suã sup se timentes se. Quantū distat ort⁹ ab occidente: longe fecit a nob' iniquitates nāas. Quō miseret pr filiorū: miserat⁹ ē dñs timētibus se: qm ip se cognouit figmētū nim. Recordatus ē qm puluis sum⁹: hō sic fenū: dies eius tāq̄ flos agri sic efflorebit. Qm spūs ptransibit in illo ⁊ non subsistet: ⁊ nō cognoscet āplā⁹ locū suū. Miã ãt domini ab eterno ⁊ usq; i etnū sup timentes eū. Et iustitia illi⁹ in filios filioꝝ his qui seruant testamētū ei⁹. Et memores sūt mandatorū ipsius ad faciendū ea. Dñs i celo parauit sedē suã: ⁊ regnū ipsi⁹ ōnibus dñabit. Bñdicite dño ões angeli eius potētes uirtute: faciētes verbū illi⁹ ad audiēdaz uocē smonū eius. Benedicite dño ões vtutes eius: ministri eius qui facitis voluntatez eius. Benedicite dño oia opa eius: in ōi loco dñationes eius: benedic aia mea domio. ¶ ps ipsi ōo. ¶. CIII.

Benedic aia mea dño: dñe deus meus magnificatus es uehemēt. Cofessionē ⁊ decorē induisti: amictus lumie sicut uestimēto. Extendēs celū sicut pellē: qui tegis aq̄s superiora eius. Qui ponis nubē ascēsū tuū: q̄ ambulas sup pēnas ventoꝝ. Qui facis angelos tuos spūs: ⁊ ministros tuos ignē vrentē. Qui fundasti trã sup stabilitatez suam: non inclinabit in seculū seculi. Abyssus sicut uestimentū amictus eius: sup montes stabunt aq̄. Ab icrepatione tua fugiēt: a voce tonitrui tui formidabunt. Ascēdūt montes ⁊ descendūt campi: i locū quē fundasti eis. Terminū posuisti quem nō trāsgredient: neq; cōuertēt opire tram. Qui emittis fontes in ꝓuallib⁹: it mediū mōtiū ptrāsibūt aque. Potabunt oēs bestie agri: expectabūt onagri in siti sua. Sup ea uolucres celi hitabunt: de medio petraꝝ dabūt uoces. Rigās montes de superioribus suis: de fructu operū tuoꝝ satiabit tra. Produces fenū iumentis ⁊ herbā seruituti hoium. Ut educas panē de tra: ⁊ uinuz letificet cor hōis. Ut exhilaret faciē in oleo: ⁊ pānis cor hōis confirmet. Saturabūt ligna cāpi ⁊ cedri libani q̄s plantauit: illic passeres nidificabūt. Herodij dom⁹ dux est corū: montes excelsi ceruis petra refugiū herinacys. Fecit lunā i tpe: sol cognouit occasū suū. Posuisti tenebras ⁊ fca ē nox: i ipsa ptrāsibūt oēs bestie silue. Catuli leonū rugiētes ut rapiāt: ⁊ q̄rāt a deo escā sibi. Ort⁹ ē sol ⁊ congregati sūt: ⁊ i cubilib⁹ suis collocabūt. Exibit hō ad op⁹ suū ⁊ ad opationē suã usq; ad uesperū. Quã magnificata sūt opera tua dñe: oia i sapiētia fecisti: impleta ē tra possessiõe tua. Hoc mare magnū ⁊ spatiosū mãibus: illic reptilia q̄rū nō ē nūerus. Animalia pusilla cū magnis: illic naues ptransibūt. Draco iste quē formasti ad illudēdū ei: oia a te expectāt: ut des illis escā in tpe. Dante te illis colligēt: aperiēte te manū tuã oia implebūt bonitate. Auertēte ãt te faciez turbabuntur: auferes spm eoꝝ ⁊ deficient: ⁊ in puluerē suū revtēt. Emitte spūm tuū ⁊ creabūt: ⁊ renouabis faciē tre. Sit gl'ia dñi in seculū: letabit dñs i opibus suis. Qui respicit terrā ⁊ facit eā tremē: q̄ tāgit mōtes ⁊ fumigant. Cãtabo dño i uita mea: psallã deo meo q̄diu sū. Jocūdū sit ei eloquiū meū: ego vo delectabor i dño. Deficiant pccores a terra ⁊ iniq̄ ita ut non sint. bñdic aia mea dño. ¶ Alleluia. ¶. CIIII.

Confitemini dño ⁊ inuocate nom̄ ei⁹: anũciate it gētes opa ei⁹. Cantate ei ⁊ psallite ei: narrate oia mirabilia ei⁹: laudāmini i noie scō eius. Letet cor q̄rentiū dñz: q̄rite dñm ⁊ confirmamini: querite faciez eius semper. Mementote mirabilium eius que fecit: prodigia eius ⁊ iudicia oris eius. Semn abraam serui eius: filij iacob electi eius. Ipse dñs deus noster: in uniuersa tra iudicia ei⁹. Memor fuit in seclm testamenti sui: verbi quod mandauit in mille generatiões. Quod disposuit ad abraaz: ⁊ iuramenti sui ad isaac. Et statuit illud iacob i ꝓceptum ⁊ isrl i testm etnū. Dicēs tibi dabo tram chanaan:

fūiculū hēditatis vīe. Cū ēent numero bre-
ui pauciſſimi ⁊ icole eī. Et ptrāſiēt de gen
te i gētē: ⁊ de regno ad pplm alterū. Nō reli
qt hoiem nocē eis: ⁊ corripuit p eis reges.
Nolite tāgē xp̄os meos: ⁊ i pphet meis no
lite malignari. Et vocauit famē ſup trā: ⁊ o
ne firmamtū pāis ptriuit. Miſit añ eos ui
rū: i fuū uenūdat ē ioſeph. Humiliauerūt in
cōpedib pedes eī: ferrū ptrāſyt aiam eī do
nec uēiret vbū eī. Eloqū dñi iflāmauit eū:
miſit rex ⁊ ſoluit eū: priceps pplōz ⁊ dimi-
ſit eū. Cōſtituit eū dnm dom ſue: ⁊ pricipē
ōis poſſeſſionis ſue. Ut eruditet principes
eī ſicut ſemetipſū: ⁊ ſenes eī prudētiam do
ceret. Et itrauit iſrl i egyptū: ⁊ iacob accola
fuit i trā cham. Et auxit pplm ſuū uehemē
ē: ⁊ firmauit eū ſup ūmicos eī. Cōuertit cō
eōz ut oditēt pplm eī: ⁊ dolū facēnt i ſuos
eī. Miſit moyſen ſuū ſuū aaron quē ele-
git ipſū. Poſuit i eis vba ſignōz ſuorū ⁊ p-
digiorū i trā cham. Miſit tenebras ⁊ obſcu
rauit: ⁊ nō exacerbauit ſmōes ſuos. Cōvtit
aq̄s eorū i ſāguinē: ⁊ occidit piſces eōz. Et
dedit trā eorū ranas i penetralib regū ipo
rum. Dixit ⁊ venit cynomia ⁊ cynifes i ōni
b finib eōz. Poſuit pluuias eōz grādinē:
ignem cōburētē in terra ipōz. Et pcuſſit ui
neas eorū ⁊ ficulneas eoruz: ⁊ ptriuit lignū
finiuz eorū. Dixit ⁊ uēit locuſta ⁊ bruc: cu-
ī non erat nūer. Et comedit ōe fenū in ter
ra eorū: ⁊ comedit omnē fructū terre eorū.
Et percuſſit omne pmogenitū i terra eorū:
pmitias ōis laboris eōz. Et eduxit eos cuz
argēto ⁊ auro: ⁊ non erat i tribub eōz ifir
m. Letata ē egypt i pfectiōe eōz: q: icubu-
it timor eōrum ſup eos. Expādit nubē in p
tectionē eōz: ⁊ ignē ut luceret eis p noctez.
Petierūt ⁊ venit coturnix: ⁊ pane celi ſatu-
rauit eos. Dirupit petrā ⁊ fluxerunt aq̄: abi
erunt in ſicco flumina. Qm memor fuit vbi
ſācti ſui: qō hūit ad abraā puerū ſuum.
Et eduxit pplm ſuū i exultatōe ⁊ electos ſu
os in letitia. Et dedit illis regiones gētium:
⁊ labores pplōz poſſederūt. Ut cuſtodiant
iuſtificatiōes eius: ⁊ legē eī requrant. Alle
leluia Alleluia. ℭ .LV.

Confitemini dño qm bon: qm i ſeclm
mia eius. Quis loqtur potētias dñi:
auditas faciet ōes laudes eius: Beati q cu-
ſtodiūt iudiciū: ⁊ faciūt iuſtitiā i ōi tempoī.
Memto nī dñe i beneplacito pplī tui: viſi-
ta nos i ſalutari tuo. Ad uidēdū i bonitate
electoz tuoz: ad letādū i letitia gētis tue: ut
lauderis cū hēditate tua. Peccauim cū pī
b nīis: iniuſte egim iniquitatē fecim. Pīes
nīi i egypto non itellexerūt mirabilia tua:
nō fuerūt memores mltitudinis mie tue. Et
irritauerūt aſcendentes i mari mari rubro:
⁊ ſaluauit eos ppt nomē ſuū: ut notā facēt
potentiā ſuā. Et icrepuit mare rubrū ⁊ exſic
catū ē: ⁊ deduxit eos i abyſſis ſicut i deſto.
Et ſaluauit eos de manu odiētū: ⁊ redemit
eos de manu inimici. Et opuit aq̄ tribulan
tes eos: vn ex eis nō remāſit. Et crediderūt
uerbis eī: ⁊ laudauerūt laudem eī. Cito fe
cerunt obliti ſunt operū eī: ⁊ nō ſuſtinuerūt
ꝓſilium eī. Et concupierūt cōcupiſcētiā i deſ
to: ⁊ tentauerūt deū in iaq̄ſo. Et ōdit eis pe
titionē ipſorū: ⁊ miſit ſaturitatē i aias eōz.
Et irritauerūt moyſen i caſtris aaron ſcm
dñi. Aperta ē terra ⁊ ōglutiuit dathan: ⁊ o-
puit ſī cōgregationē abiron. Et exarſit igniſ
i ſynagoga eorū: flāma cōbuſſit pcōres. Et
fecerūt uitulū i oreb: ⁊ adorauerūt ſculptile.
Et mutauerunt gliam ſuā i ſilitudinē uituli
comedentis fenū. Obliti ſūt deū q ſaluauit
eos: q fecit magnalia i egypto mirabilia i ter
ra chā terribilia in mari rubro. Et dixit ut
diſperderet eos: ſi non moyſes electꝰ eī ſtetiſ
ſet in ꝓfractiōe in ꝓſpectu eī. Ut auertēt iraꝫ
eī ne diſperderet eos: ⁊ p nihilo hūerūt trāꝫ
deſiderabilē. Nō crediderūt vbo eī: ⁊ mur
muraueīt in tabnacul ſuis: non exaudierūt
vocē dñi. Et eleuauit manū ſuā ſup eos: ut
pſternēt eos i deſto. Et vt dejcēt ſemē eōz
i natiōib: ⁊ diſpgēt eos in regiōib. Et initi
ati ſūt beelphegor: ⁊ comederunt ſacrificia
mortuorū. Et irritauerūt eū in adinuētiōi-
b ſuis: ⁊ mltiplicata ē i eis ruina. Et ſtetit
finees ⁊ placauit: ⁊ ceſſauit quaſſatio. Et re
putatū ē ei i iuſtitiā in generatione ⁊ gene-
rationē uſq; i ſēpiternū. Et irritauerunt eū
ad aq̄s cōtradictiōis: ⁊ uexat ē moyſes pp
ter eos: q: exacerbauerūt ſpm eī. Et diſtin-
xit i labīs ſuis: non diſpdiderūt gentes q̄s
dixit dñs de illis. Et cōmixti ſūt int gentes
⁊ didicerūt opa eōz ⁊ fuierūt ſculptilib ē-
oz: ⁊ fēm ē illis in ſcandalū. Et immolauē-
runt filios ſuos ⁊ filias ſuas demonīs. Et
effuderunt ſanguinem innocentem ſanguī-
nē filiorū ſuorum ⁊ filiarum ſuaruz: quas
ſacrificauerūt ſculptilib chanaan. Et inter
fecta ē trā i ſanguinib: ⁊ cōtamiata ē i opi
b eorū: ⁊ fornicati ſūt i adinuētōib ſuis. Et

Et iratꝰ ē furoꝛe oſis i ꝑplꝫ ſuū: ⁊ abomiatꝰ ē hēditatē ſuā. Et tradidit eos i manꝰ gentiū: ⁊ dñati ſūt eoꝝ q̄ oderūt eos. Et tribulauerūt eos ūmici eoꝝ: ⁊ hūliati ſūt ſ̄ mānib' eoꝝ: ſepe liberauit eos. Ipſi āt exacerbauerūt euꝫ in conſilio ſuo: Et hūliati ſūt ūiq̄tati b' ſuis. Et uidit cū tribularēt: ⁊ audiuit oōnē eoꝝ. Et mēor fuit teſtamti ſui: ⁊ penituit eū ſm̄ mltitudinē mie ſue. Et dedit eos in miās: i conſpectu oīuꝫ q̄ ceperant eos. Saluos fac nos dñe de' nr̄: ⁊ cōgrega nos de natiōib'. Et cōfiteamur nōi ſc̄o tuo: ⁊ gl'iemur i laude tua. Bñdict' dñs deus iſrl' a ſec'lo et uſq; in ſec'lm: ⁊ dicet oīs ꝑpl's fiat fiat. Alleluia Alleluia. ¶ .LVI.

Confitemini dño q̄m bon': q̄m i ſec'lm mia ei'. Dicāt q̄ redēpti ſūt a dño: q̄s redemit de manu īnimici: de regiōibus congregauit eos. A ſol' ortu ⁊ occaſu ab aq̄lōe ⁊ mari. Errauerūt i ſolitudie i inaq̄ſo: uiā ciuitatis hītaculi nō inuenerūt. Eſurientes ⁊ ſitientes: aīa eorū in ipſis defec̄. Et clamauerūt ad dñm cū tribularēt: ⁊ de neceſſitatib' eoꝝ eripuit eos. Et deduxit eos i uiā rectā: ut irent i ciuitatē hītatiōis. Cōfiteātur dño mie ei' ⁊ mirabilia ei' filiꝫ hoiuꝫ. Quia ſatiauit aiam ianē: ⁊ aiam eſurientem ſatiauit bonis. Sedentes i tenebris ⁊ umbra mōtis: vinctos in mēdicitate ⁊ ferro. Qui exacerbauerūt eloq̄a dei: ⁊ cōſiliū altiſſimi irritauerūt. Et hūliatū ē cor eorū: ⁊ infirmati ſūt nec fuit q̄ adiuuaret. Et clamauerūt ad dñꝫ cum tribularētur: ⁊ de neceſſitatib' eoꝝ liberauit eos. Et eduxit eos ō tenebr' ⁊ umbra mortis: ⁊ vincula eoꝝ dirupit. Cōfiteāt dño mie ei' ⁊ mirabilia eius filiꝫ hoiuꝫ. Quia cōtriuit portas ereas: ⁊ vectes ferreos cōfregit. Suſcepit eos de uia iniq̄tatis eorū: ꝓpter iuſtitias n. ſuas humiliati ſunt. Oēm eſcā abomiata ē aīa eoꝝ: ⁊ appropiq̄uerūt uſq; ad portas mort'. Et clamauerūt ad dñꝫ cū tribularentur: ⁊ de neceſſitatib' eorū liberauit eos. Miſit verbū ſuū ⁊ ſanauit eos: ⁊ eripuit eos de interitionib' eoꝝ. Cōfiteātur dño mie eius ⁊ mirabilia eius filiꝫ hoiuꝫ. Et ſacrificēt ſacrificiū laudis: ⁊ annūciēt opera ei' i exultatiōe. Qui deſcendūt mare i nauib': facientes opationē i aq̄s multis. Ipſi uiderūt opa dñi: ⁊ mirabilia ei' i pfūdo. Dixit ⁊ ſtetit ſps ꝓcelle: ⁊ exaltati ſūt fluct' ei'. Aſcēdūt uſq; ad celos ⁊ ōſcēdūt uſꝫ ad abyſſos: aīa eoꝝ i mal' tabeſcebat. Turbati ſūt ⁊ moti ſūt ſicut ebri': ⁊ ōis ſapia eoruꝫ deuorata ē. Et clamauerūt ad dñum cū tribularētur: ⁊ de neceſſitatib' eoꝝ eduxit eos. Et ſtatuit ꝓcellā ei' i aurā ⁊ ſiluerūt fluctuſ ei'. Et letati ſūt q̄ ſiluerūt: ⁊ deduxit eos in portū uolūtatis eoꝝ. Cōfiteātur dño mie e i' ⁊ mirabilia ei' filiꝫ hoiuꝫ. Et exaltēt eū i eccl'ia plebis: ⁊ i cathedꝛa ſenioꝝ laudent eū. Poſuit flumia i deſtū ⁊ exit' aq̄ꝝ i ſiti. Terrā fructiferā in ſalſuginez a malitia inhitantiū in ea. Poſuit ōſtū in ſtagna aq̄ꝝ: ⁊ trā ſine aq̄ i exit' aq̄ꝝ. Et collocauit illic eſurientes: ⁊ cōſtituerūt ciuitatē hītatiōis. Et ſeminauerūt agros ⁊ plātauerūt uineas: ⁊ fecerūt fructū natiuitatis. Et bñdixit eis ⁊ mltiplicati ſūt nimis: ⁊ iumēta eoꝝ nō minorauit. Et pauci facti ſūt: ⁊ uexati ſūt a tribulatiōe malorū ⁊ dolore. Effuſa ē ꝓtētio ſup ꝓncipes: ⁊ errare fecit eos i iuio: ⁊ nō i uia. Et adiuuit pauperē de iopia: ⁊ poſuit ſicut oues familias. Uidebūt recti ⁊ letabūt: ⁊ ōis iniq̄tas oppilabit os ſuū. Quis ſapiens ⁊ cuſtodiet hec: ⁊ itelliget mias dñi? ¶ Alleluia. Canticū pſalmi ipſi ōo. ¶ .LVII.

Paratū cor meū deus paratū cō meū: cātabo ⁊ pſallā i gl'ia mea. Exūge pſalteriū ⁊ cithara: exurgā diluculo. Cōfitebor tibi in ꝑplis dñe: ⁊ pſallā tibi in nationib'. Quia magna ē ſup celos mia tua: ⁊ uſq; ad nubes vītas tua. Exaltare ſup celos de': et ſup ōem trā gl'ia tua ut libēntur dilecti tui. Saluū fac dextera tua ⁊ exaudi me: de' locutus ē i ſco ſuo. Exultabo ⁊ diuidam ſichimā: ⁊ cōuallē tabnaculoꝝ dimetiar. Meus ē galaad ⁊ meꝰ ē manaſſes ⁊ ephraiz ſuſceptio capitis mei. Juda rex meꝰ moab lebes ſpei mee. In idumeā extēdā calciamentū meū: mihi aliēigene amici facti ſ̄t. Quis deducet me i ciuitatē munitā: quis deducet me uſq; i idumeā? Nonne tu de' q̄ repuliſti nos: ⁊ nō exib' de' i virtutibus nr̄is. Da nobis auxiliū de tribulatiōe q̄: vana ſal' hōis. In deo faciemus virtutē: ⁊ ipſe ad nihilum deducet ūmicos nr̄os. ¶ In finē ꝑs dauid. ¶ .LVIII.

Deus laudē meā ne tacueri: q̄ os pcōris ⁊ os doloſi ſup me aptū ē. Locuti ſūt adu'ſū me lingua doloſa: ⁊ ſermōib' odij circūdederūt me ⁊ expugnauerūt me gratis. Pro eo ut me diligēt ōtrahebāt mihi: ego āt orabā. Et poſuerūt adu'ſū me mala ꝓ bōis ⁊ odiū ꝓ dilectiōe mea. Conſtitue ſup eum

peccatorē: ⁊ diabol⁹ stet a dextris ei⁹. Cum iudicat exeat cōdēnat⁹: ⁊ oō ei⁹ fiat i pcm. Fiant dies ei⁹ pauci: ⁊ epatū ei⁹ accipiat alt⁹. Fiāt filij ei⁹ orphani ⁊ uxor ei⁹ uidua. Nutātes trāsferāt filij ei⁹ ⁊ mendicēt: ejciant ō bitationibus suis. Scrutetur fenerato⁹ oēz sb̄am ei⁹: ⁊ diripiant alieni labores ei⁹. Nō sit illi adiutor: nec sit q̄ miseat pupillis ei⁹. Fiant nati ei⁹ i interitū: in generatiōe una deleat nomē eius. In memoriā redeat iniqtas p̄um ei⁹ i ꝓspectu dñi: ⁊ pcm mris ei⁹ n̄ deleat. Fiant ꝓtra dñm sēp: ⁊ dispeat ō tra memoria eorū: ꝓ eo q⁹ nō ē recōdat⁹ facē miaz. Et psecut⁹ ē hoiem iopē ⁊ mēdicū: ⁊ cōpūctū corde mortificare. Et dilexit maledictionē: ⁊ ueniet ei: ⁊ noluit bñdictiōem ⁊ elōgabit ab eo. Et induit maledictionē sicut uestimentū: ⁊ intrauit sicut aq̄ i iteriora ei⁹ ⁊ sic oleū i ossib⁹ ei⁹. Fiat ei sicut uestimētū q̄ opitur: ⁊ sicut zona q̄ sēp pcingit. Hoc op⁹ eoz q̄ detrahunt mihi apud dñz: ⁊ q̄ loquūtur mala aduersus aiam meam. Et tu dñe dñe fac mecū ꝓpt̄ nomē tuū: q⁹ suauis ē mia tua. Libera me q⁹ egenus ⁊ paup ego sū: ⁊ cor meū ꝓturbatū ē itra me. Sic̄ ymbra cū ōclinat ablat⁹ sū: ⁊ excussus sū sicut locuste. Genua mea infirmata sūt a ieiunio: ⁊ caro mea imutata ē ppt̄ oleū. Et ego fc̄us sū opprobriū illis: uiderūt me: ⁊ mouēt capita sua. Adiuua me dñe de⁹ mē⁹: saluum me fac ꝓpter mīam tuam. Et sciant q⁹ man⁹ tua hec: ⁊ tu dñe fecisti eā. Maledicēt illi ⁊ tu bñdices: q̄ insurgūt i me ꝓfūdant: seru⁹ aūt tuus letabit. Induāt q̄ detrahunt mihi pudore: ⁊ opiantur sic̄ diploide confusione sua. Cōfitebor dño nimis i pre meo: ⁊ i medio mlt̄orum laudabo eum. Quia astitit a dextris pauperis: ut saluam faceret a psequentibus aiam meam.

Ps dauid. .LIX.

Dixit dñs dño meo sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos: scabellū pedū tuorū. Virgā uirtutis tue emittet dñs ex syon: dñare in medio inimicoz tuoz. Tecū pncipiū i die virtutis tue i splendoribus scoz ex uēo ante luciferū genui te. Iurauit dñs ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternū sum ōdinē melchisedech. Dñs a dextris tuis cōfregit i die ire sue reges. Iudicabit i natiōibus iplebit ruinas: cōquassabit capita i tra multoruz. De tōrēte i via bibit: ꝓpt̄ea exaltauit caput

Alleluia. .LX.

Confitebor tibi dñe i toto corde meo: in cōsilio iustorū ⁊ ꝯgregatione. Magna opa dñi exq̄sita i ōes uoluntates eius. Cōfessio ⁊ magnificētia opus eius: ⁊ iust⁹ ia ei⁹ manet in seculū seculi. Memoriā fecit mirabiliū suoz miser⁹ ⁊ mis⁹ dñs: escā dedit timētib⁹ se. Memor erit i sec̄lum testamēti sui: virtutē operū suorū ānūciabit pplo suo. Ut det illis hereditatē gentiuz: opa manuū ei⁹ ueritas ⁊ iudiciū. Fidelia oīa mādata ei⁹: ꝓfirmata i sec̄lm sec̄li: facta i vitate ⁊ eq̄tate. Redēptionem misit dñs pplo suo: mādauit i etnū testamētū suū. Scm et trībile nomē ei⁹ initiū sapientie timor dñi. Intellect⁹ bon⁹ oībus facientibus eū: laudatio ei⁹ manet i sec̄lm sec̄li. Alleluia. Revsionis aggei ⁊ zacharie.

.LXI.

Beatus uir q̄ timet dñm: in mādatis ei⁹ volet nimis. Potēs in terra erit semen ei⁹: generatio rectoz bñdicet. Glia ⁊ diuitie in domo ei⁹: ⁊ iustitia ei⁹ manet in sec̄lm seculi. Exortū ē i tenebris lumen rectis: miser⁹ cōs ⁊ mis⁹ ⁊ iust⁹. Jocūdus hō q̄ miseret ⁊ cōmodat: disponit ſmones suos i iudicio: q⁹ in etnū nō cōmouebit. In memoria eterna erit iustus ab auditiōe mala non timebit. Paratū ē cor ei⁹ spare i domino ꝓfirmatū ē cor ei⁹: n̄ cōmouebit donec despiciat ūmicos suos. Dispsit ōdit paupib⁹: iustitia ei⁹ mānet i sec̄z sec̄li: cornu ei⁹ exaltabit i glia. Pccor uidebit ⁊ irascet dētib⁹ suis fremet ⁊ tabescet: desiderīū pcorū pibit.

Alleluia Alleluia. .LXII.

Laudate pueri dñz: laudate nom̄ dñi. Sit nomē dñi bñdictū: ex hoc nūc et usq⁹ in seculū. A solis ortu usq⁹ ad occasuz laudabile nomē dñi. Excelsus sup ōes gētes dñs ⁊ sup celos glia ei⁹. Quis sic̄ dñs de⁹ n̄z: q̄ i alt̄ habitat ⁊ hūlia respicit i celo ⁊ i tra. Suscitās a tra iopē: ⁊ de sterc̄oꝛ erigēs pauperē. Ut collocet eū cū principib⁹: cū pncipib⁹ pplī sui. Qui habitare facit sterilē i domo: matrē filiorum letātē.

Alleluia Alleluia. .LXIII.

In exitu isrl̄ de egypto dom⁹ iacob de pplo barbaro. Facta ē iudea scīficatio eius isrl̄ pas eius. Mare uidit ⁊ fugit iordanis conuersus est retroꝛsū. Mōtes exultauerūt ut arietes ⁊ colles sicut agni ouiū. Quid est tibi mare q̄ fugisti: ⁊ tu iordanis q⁹ cōuersus es retroꝛsum. Mōtes exultasti

ut arietes ⁊ colles sic agni ouiū. A facie dñi mota ē tra a facie dei Iacob. Qui conuertit petrā i stagna aq̄z ⁊ rupē i fontes aq̄z. Nō nob̄ dñe nō nobis: sz nōi tuo da gl̄iam. Sup mia tua ⁊ ueritate tua neq̄n dicāt gētes ubi ē de⁹ eoz. De⁹ āt nr̄ in celo: oia q̄cūq̄ uoluit fecit. Simulacra gētiū argētū ⁊ aurum opa manuū hoium. Os hūt ⁊ nō loquēt: oculos hūt ⁊ nō uidebūt. Aures hūt ⁊ nō audient: nares hūt ⁊ nō odorabūt. Manꝰ hūt ⁊ non palpabūt: pedes hūt ⁊ nō ābulabūt: non clamabūt i gutture suo. Siles illis fiāt q̄ faciunt ea: ⁊ oēs q̄ cōfidunt i eis. Domus isrl̄ spauit i dño: adiutor eoz ⁊ ꝓtector eorū est. Domꝰ aarō spauit i dño: adiutor eoz ⁊ ꝓtector eoz ē. Qui timēt dñz spauerūt i dño: adiutō eoz ⁊ ꝓtector eoz ē. Dñs memō fuit nr̄i: ⁊ bñdixit nob̄. Bñdixit domui isrl̄ bñdixit domui aaron. Bñdixit oīb⁹ q̄ timēt dñz pusill⁹ cū maiorib⁹. Adyciat dñs sup vos ⁊ sup filios uros. Bñdicti vos a dño q̄ fecit celū ⁊ terram. Celū celi dño trā autē dedit filijs hoium. Non mortui laudabunt te dñe: neq̄ oēs qui descēdūt i ifernū. Sed nos q̄ uiuim⁹ bñdicimus dño: ex hoc nūc ⁊ usq̄ i seculm. ¶ Alleluia. ¶ .CXIIII.

Dilexi: qm̄ exaudiet dñus uocem oratonis mee. Quia inclinauit aurē suā mihi: ⁊ i diebꝰ meis inuocabo. Circūdederūt me dolores mortis: ⁊ pricula iferni inuenerūt me. Tribulatiōnē ⁊ dolorē inueni: ⁊ nomē dñi inuocaui. O dñe libera aiaz meā: misericors dñus et iust⁹: ⁊ deꝰ nr̄ miseret. Custodiēs paruulos dñs: humiliat⁹ sū ⁊ liberauit me. Conuertē aia mea i requiē tuā: qz dñs bñfecit tibi. Quia eripuit aiam meā de morte: oculos meos a lachrymis pedes meos a lapsu. Placebo dño in regione uiuorū. ¶ Alleluia. CXV.

Credidi ppt̄ qō locut⁹ sū ego aūt humiliat⁹ sū nimis. Ego dixi i excessu meo oīs hō mendax. Quid retribuā dño: p oīa bꝰ q̄ retribuit mihi. Calicē salutaris accipiam ⁊ nom̄ dñi inuocabo. Vota mea dño reddaz corā oī pplo eⁱ: pciosa i cōspectu dñi mors sāctoz eius. O dñe quia ego fuꝰ tuꝰ ⁊ filius ancille tue. Dirupisti uincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis: ⁊ nom̄ dñi inuocabo. Vota mea dño reddā in conspectu oīs pplī eⁱ: in atrijs domus domini in medio tui irlm. ¶ Alleluia alleluia. ¶ .CXVI.

Laudate dñm oēs gētes: laudate eum oēs pplī. Qm̄ cōfirmata ē sup nos mia eius: ⁊ ueritas dñi manet in etnū. ¶ Alleluia alleluia. ¶ .CXVII.

Confitemini dño qm̄ bonꝰ: qm̄ i seclz mia eⁱ. Dicat nūc isrl̄ qm̄ bonꝰ: qm̄ i seculū mia eⁱ. Dicat nūc domꝰ aaron: qm̄ bonus qm̄ i seclm mia eⁱ. Dicāt nūc q̄ timent dñz: qm̄ in seclz mia eⁱ. De tribulatōe iuocaui dñm: ⁊ exaudiuit me i latitudine dñs. Dñs mihi adiutor nō timebo q̄d faciat mihi hō. Dñs mihi adiutor: ⁊ ego despeciam īmicos meos. Bonū ē cōfidēi dño q̄ ꝓfidē in hoie. Bonū ē spare i dño q̄ spare i ꝓncipib⁹. Oēs gētes circuierūt me ⁊ i noie dñi quia ultus sū in eos. Circūdātes circūdederūt me: ⁊ i noie dñi q: ulc⁹ sū i eos. Circundederunt me sicut apes: ⁊ exarserunt sicut ignis i spinis: ⁊ i nomie dñi q: ulc⁹ sū i eos. Impulsus euersus sū ut caderē: ⁊ dñs suscepit me. Fortitudo mea ⁊ laus mea dñus: ⁊ fēs ē mihi in salutē. Vox exultatiōis ⁊ salutis i tabnacul⁹ iustoz. Dextra dñi fecit uirtutē: dextra dñi exaltauit me: dextra dñi fecit vtutem. Non moriar sed uiuā: ⁊ narrabo opa dñi. Castigās castigauit me dñs: ⁊ morti non tradidit me. Apite mihi portas iusticie ingressus i eas ꝓfitebor dño: hec porta dñi: iusti itrabūt i eā. Cōfitebor tibi dñe qm̄ exaudisti me: ⁊ factꝰ es mihi i salutē. Lapidez quē reprobauerūt edificātes: hic factꝰ est in caput anguli. A dño factū ē istud: ⁊ ē mirabile i oculis nr̄is. Hec ē dies quā fecit dñus exultem⁹ ⁊ letem⁹ i ea. O dñe saluū me fac: o dñe bñ ꝓspare: bñdict⁹ q̄ uenit i noie dñi: Bñdixim⁹ uob̄ de domo dñi: deus dñus et illuxit nobis. Constituite diē solēnem i condēsis usq̄ ad cornu altaris. Deus meⁱ es tu ⁊ ꝓfitebor tibi: deꝰ meⁱ es tu ⁊ exaltabo te. Confitebor ē dñe qm̄ exaudisti me: ⁊ fēs es mihi in salutem. Confitemini domino qm̄ bonus: qm̄ in seclm mia eⁱ. ¶ Alleluia. Aleph: doctrina. ¶ .CXVIII.

Beati imaculati in uia: q̄ ambulāt i lege dñi. Beati qui scrutāt testimōia eⁱ i toto corde exquirunt eum. Non enim qui operātur iniqtatez: i vijs eius ābulauerūt. Tu mandasti mādata tua custodiri nimis. Vtinam dirigantur uie mee ad custodiendas iustificationes tuas. Tūc non ꝓfundar: cū pspexero i oīb⁹ mandatis tuis. Confitebor tibi in directione cordis: in eo q̄ didici

iudicia iustitie tue. Iustificatiões tuas custodiam: non me derelinquas usquequaqz.

¶ Beth: domus. ¶ .CXIX.

In q̃ corrigit adolescẽtiõ uiã suã: i custodiẽdo ſmones tuos. In toto corde meo exq̃siui te: ne repellas me a mandat̃ tuis. In corde meo abscondi eloq̃a tua: ut nõ peccẽ t̃. Bñdict⁹ es dñe: doce me iustificationes tuas. In labijs meis ꝓnũciaui oĩa iudicia or̃ tui. In via testionioꝝ tuoꝝ delectat⁹ sũ sic̃ i oĩb⁹ diuitijs. In mãdat̃ tuis exercebor: ⁊ ꝯsiderabo uias tuas. In iustificatiõib⁹ tuis meditabõ: ñ obliuiscar ſmões tuos.

¶ Gymel: plẽitudo l̃ retributio. ¶ .CXX.

Retribue ſuo tuo: uiuifica me ⁊ custodiã ſmones tuos. Reuela oc̃los meos ⁊ ꝯsiderabo mirabilia de lege tua. Incola ego sũ i t̃ra: ñ abscõdas a me mandata tua. Cõcupiuit aĩa mea desiderare iustificatiões tuas in õi tp̃e. Increpasti supbos: maledicti q̃ declinãt a mãdatis tuis. Aufer a me opprobriũ ⁊ ꝯtẽptũ: qꝛ testimõia tua exq̃siui. Eteĩm sedeĩt pricipes ⁊ adṽsũ me loq̃bant̃: ſu⁹ aũt tu⁹ exercebat̃ in iustificatiõib⁹ tuis. Nam ⁊ testimonia tua meditatio mea ẽ ⁊ ꝯsiliũ meũ iustificatiões tue. ¶ Deleth: tabl̃arũ ¶ .CXXI.

Adhesit pauim̃to aĩa mea: uiuifica me ſz uerbũ tuũ. Uias tuas enũciaui et exaudisti me: doce me iustificatões tuas. Uiam iustificationũ tuaꝝ instrue me: ⁊ exercebõ i mirabilib⁹ tuis. Dormitauit aĩa mea p̃ tedio: ꝯfirma me i ṽb tuis. Uiã iniq̃tatis amoue a me: ⁊ d̃ lege tua miſere mei. Uiã ṽitat̃ elegi: iudicia tua ñ sũ oblit⁹. Adhesi testionijs tuis dñe: noli me cõfũdẽ. Uiã mandatoꝝ tuoꝝ cucurri: cũ dilatasti cor meuz.

¶ He: ista. ¶ .CXXII.

Legẽ pone mihi dñe uiã iustificationũ tuarũ: ⁊ exq̃rã eã sẽp. Da mihi itellectũ ⁊ scrutabor legẽ tuã: ⁊ custodiã illã in toto corde meo. Deduc me i semita mandatorũ tuoꝝ: qꝛ ipsã volui. Inclina cor meũ i testimõia tua ⁊ ñ i auaritiã. Aṽte oc̃los meos ne uideãt uãitatẽ: in uia tua uiuifica me. Statue ſuo tuo eloq̃uz tuũ in timore tuo. Amputa opprobriũ meũ q̃d suspicat⁹ suz: qꝛ iudicia tua iocũda. Ecce ꝯcupiui mandata tua: i equitate tua uiuifica me. Uau: et.

¶ .CXXIII.

Et uẽiat sr̃ me mĩa tua dñe: salutar̃ tuuz ſz eloq̃ũ tuũ. Et rñdebo exprobrãtibus mihi verbũ: qꝛ spaui i ſmonib⁹ tuis. Et ne auferas de ore meo ṽbũ ṽitatis usqq̃qz: qꝛ i iudicijs tuis sr̃spaui. Et custodiã legẽ tuam sẽp in sec̃lm ⁊ i sec̃lz sec̃li. Et ãbulabã in latitudine: qꝛ mandata tua exq̃siui. Et loquebar i testimonijs tuis in ꝯspectu reguz: ⁊ nõ ꝯfũdebar. Et meditabar i mandat̃ tuis q̃ dilexi. Et leuaui man⁹ meas ad mãdata tua que dilexi: ⁊ exercebor i iustificatiõibus tuis. ¶ Zai: hec uel oliua. ¶ .CXXIIII.

Memor esto uerbi tui ſuo tuo: i q̃ mihi spẽ dedisti. Hec me cõsolata ẽ i humilitate mea: qꝛ eloquiũ tuuz uiuificauit me. Supbi iniq̃ agebãt usqq̃qz: a lege ãt tua ñ declinaui. Memor fui iudiciorũ tuoꝝ a seculo dñe: ⁊ cõsolat⁹ sũ. Defectio tenuit me: ꝓ pccorib⁹ derelinquentib⁹ legẽ tuã. Cãtabiles mihi erãt iustificatiões tue in loco pegrinatiõis mee. Memõ fui nocte nõis tui dñe ⁊ custodiui legẽ tuã. Hec facta ẽ mihi: quia iustificationes tuas exq̃siui. ¶ Heth: uita.

¶ .CXXV.

Portio mea dñe dixi custodire legẽ tuã. Deprecat⁹ suz faciez tuã in toto corde meo: miſere mei ſz eloq̃ũ tuũ. Cogitaui uias meas: ⁊ cõuerti pedes meos i testimonia tua. Parat⁹ sũ ⁊ non sũ turbatus: ut custodiã mandata tua. Funes pccorũ circũplexi sũt me: ⁊ legẽ tuã non sũ oblitus. Media nocte surgebã ad ꝯfitẽdũ tibi sup iudicia iustificationis tue. Particeps ego sũ oĩuz timẽtiũ te ⁊ custodientiũ mãdata tua. Mĩa tua dñe plena ẽ terra: iustificatiões tuas doce me. ¶ Teth: bonũ. ¶ .CXXVI.

Bonitatẽ fecisti cũ ſuo tuo dñe ſm verbũ tuũ. Bonitatẽ ⁊ disciplinã ⁊ sciam doce me: qꝛ i mandatis tuis credidi. Prius q̃ humiliarer ego deliq̃: ꝓpt̃ea eloq̃um tuũ custodiui. Bon⁹ es tu: ⁊ i bonitate tua doce me iustificatiões tuas. Multiplicata ẽ sup me iniq̃tas supboruz: ego aũt in toto cor̃ meo scrutabor mandata tua. Coagulatum ẽ sicut lac cor eorũ: ego ṽo legẽ tuã meditat⁹ sũ. Bonũ mihi qꝛ humiliasti me: ut discã iustificatiões tuas. Bonũ mihi lex oris tui super milia auri ⁊ argẽti. ¶ Joth: principium. ¶ .CXXVII.

Man⁹ tue fecerũt me ⁊ plasmauer̃t me: da mihi itellectũ ut discã mandata tua. Qui timẽt te uidebũt me ⁊ letabũt: quia i uerba tua sup spaui. Cog̃ui dñe qꝛ eq̃tas iudicia tua: ⁊ i ueritate tua hũiliasti me. Fiat mĩa tua ut cõsolet̃ me: ſm eloquiũ tuũ ſuo tuo. Ueniant mihi miserationes tue et

uiuã: qz lex tua meditatio mea ẽ. Cõfũdãt sibi qz iuste iudicãtẽ fecerũt i me: ego ãt exercebor i mandatis tuis. Cõuertãt mihi timẽtes te: et q̃ nouerũt testimonia tua. Fiat cor meum imaculatũ i iustificatiõib' tuis: ut nõ cõfũdar. Caph man'. .LXXVIII.

DEfecit i salutare tuũ aĩa mea: et i vbũ tuũ supspaui. Defecerũt oculi mei i eloquiũ tuũ dicẽtes: qñ ꝓsolaberis me. Quia fcs sũ sicut uter i pruina: iustificatiões tuas ñ sum oblitus. Quot sũt dies serui tui: qñ facies de psequẽtib' me iudiciũ. Narrauerũt mihi iniq̃ fabulationes: sz non ut lex tua. Omia mandata tua vitas: iniq̃ psecuti sũt me adiuua me. Paulomin' cõsumauerũt me in tra: ego aũt nõ dẽliq̃ mãdata tua. Secũz miaz tuã uiuifica me: et custodiã testionia oris tui. Lamech disciplina. .LXXIX.

IN etnũ dñe vbũ tuũ permãet i celo. In generatõe et generationẽ vitas tua: fundasti trã et permãet. Ordiatiõe tua psevat dies: qñ oia seruiũt tibi. Nisi qz lex tua meditatio mea ẽ: tũc forte pissem i humilitate mea. In etnũ ñ obliuiscar iustificatiões tuas: qz i ipsis uiuificasti me. Tuus sũ ego saluũ me fac: qñ iustificatiões tuas exq̃siui. Me expectauerũt pccores ut pderẽt me: testionia tua itellexi. Omis cõsumatiõis uidi finẽ: latũ mãdatũ tuũ nimis. Mem ex ipsis. .LXXX.

QUomodo dilexi legẽ tuã dñe: tota die meditatio mea ẽ. Sup inimicos meos prudẽtẽ me fecisti mãdato tuo: qz i etnũ mihi ẽ. Sup omes docẽtes me itellexi: qz testimõia tua meditatio mea ẽ. Sup seniores itellexi: qz mãdata tua q̃siui. Ab oi via mala phibui pedes meos: ut custodiã vba tua. A iudiciis tuis ñ declinaui: qz tu legẽ posuisti mihi. Quã dulcia faucib' meis eloquia tua sup mel ori meo. A mãdatis tuis itellexi: ppẽa odi uiomem uiã iniq̃tatis. Nun sepitnũ. .LXXXI.

LUcerna pedib' meis vbũ tuũ: et lumẽ semitis meis. Iuraui: et statui custodire iudicia iustitie tue. Humiliat' sũ usq̃q̃q̃ dñe: uiuifica me fm vbũ tuũ. Uoluntaria oris mei beneplacita fac dñe: et iudicia tua doce me. Aia mea i mãib' meis sep: et legẽ tuã ñ sum oblit'. Posuerũt pccores laqum mihi: et de mãdatis tuis ñ erraui. Hereditate acq̃siui testimõia tua i etnũ: qz exultatio cordis mei sũt. Inclinaui cor meum ad faciẽdas iustificatões tuas i etnũ ppter retributionẽ. Samech adiutorũ. .LXXXII.

INiq̃s odio hũi: et legẽ tuã dilexi. Adiutor et susceptor meus es tu: et i verbum tuum speraui. Declinate a me maligni: et scrutabor mãdata dei mei. Suscipe me scm eloquium tuum et uiuã: et nõ confũdas me ab expectatiõe mea. Adiuua me et salu' ero: et meditabor i iustificatiõib' tuis sep. Spreuisti omes discedẽtes a iudiciis tuis qz iniusta cogitatio eorũ. Preuaricãtes reputaui omes pccores tre: ideo dilexi testimõia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enim tuis timui. Ayn fõs siue ocul'. .LXXXIII.

FEci iudiciũ et iustitiã: ñ tradas me calũniãtib' me. Suscipe fuũ tuum i bonũ nõ calũniẽt me superbi. Oculi mei defecerũt in salutare tuum: et i eloquium iustitie tue. Fac cum fuo tuo scm misericordiã tuã: et iustificationes tuas doce me. Seruus tuus sum ego: da mihi itellectũ ut sciã testionia tua. Tempus faciendi dñe: dissipauerũt legẽ tuã. Ideo dilexi mãdata tua supra aurum et thopazion. Propterea ad oia mãdata tua dirigebar: omem uiã iniq̃tatis hui. Phe os ab ore. .LXXXIIII.

MIrabilia testimõia tua ideo scrutata est ea aĩa mea. Declaratio sermonum tuorum illuminat: et itellectũ dat puul'. Os meum apui et attraxi spm: qz mãdata tua desiderabam. Aspice in me et miserere mei secm iudiciũ diligẽtium nomẽ tuum. Gressus meos dirige scm eloquia tuum: et nõ dñet mei omis iustitia. Redime me a calũniis hoiuz: ut custodiam mãdata tua. Faciem tuã illumia super seruum tuum: et doce me iustificatões tuas. Exit' aquarũ deduxerũt oculi mei: qz nõ custodiẽt legẽ tuã. Sade iustitie. .LXXXV.

IUst' es dñe: et rectum iudiciũ tuum. Mãdasti iustitiã testimonia tua et vitatem tuã nimis. Tabescere me fecit zel' me': qz obliti sũt vba tua inimici mei. Ignitum eloquium tuum uehemẽter: et seruus tuus dilexit illud. Adolescentulus sum ego et otempt': iustificationes tuas ñ sum oblit'. Justitia tua iustitia i etnum: et lex tua vitas. Tribulatio et agustia inuenerũt me: mandata tua meditatio mea ẽ. Equitas testionia tua i etnũ: itellectũ da mihi et uiuã. Coph uocatio. .LXXXVI.

CLamaui i toto corde exaudi me dñe: iustificatões tuas requirã. Clamaui ad te et saluũ me fac: ut custodiã mandata tua. Preuenĩ i matutinitate et clamaui: qz i vba tua supspaui. Preuenerũt oculi mei ad te diluculo ut meditarer eloquia tua. Uocem meam audi secm misericordiã tuã dñe: et scm iudiciũ tuum uiuifica me. Appropinquauerũt psequẽtes me

iūctati: a lege ät tua lōge fēi sī. Prope es tu dñe ⁊ ōes uie tue vītas. Initio cognoui ò te stionijs tuis: qz i etnū fūdasti ea. Resp capit.

VIde hūilitatē meā ⁊ eri ¶ LXXXVII pe me: qz legē tuā ñ fuz oblit. Judica iudiciū meū ⁊ redime me: ppt eloqū tuū uiui fica me. Lōge a pcōrib' sal': qz iustificatōes tuas ñ exqsiert. Mie tue mlte dñe fm iudi ciū tuū uiuifica me: Mlti q̄ psequūt me ⁊ t bulāt me: a testiōijs tuis ñ decliaui. Vidi p uaricātes ⁊ tabescebā: qz eloqa tua ñ custodi ert. Vide qm mādata tua dilexi dñe: in mia tua uiuifica me. Principiū vbox tuox vītas in etnū oia iudicia iustitie tue. Sin dentū.

PRincipes psecuti sūt me. LXXXVIII. gratis: ⁊ a vò tuis formidauit coz me ū. Letabor ego sī eloqa tua: sicut q̄ inuenit spolia multa. Iniqtatē odio hūi ⁊ abomia t' suz: legē ät tuā dilexi. Septies i die laudē dixi tibi: sī iudicia iustitie tue. Pax mlta di ligentib' legē tuā: ⁊ nō ē illis scādalū. Expec tabā salutare tuū dñe: ⁊ mādata tua dilexi. Custodiuit aia mea testimonia tua: ⁊ dilexi ea uehemt. Seruaui mādata tua ⁊ testioni a tua: qz ōes uie mee i ꝓspectu tuo. Thau sī

HAppropiqt ōpcatio ¶ gna. LXXXIX. mea i ꝓspectu tuo dñe: iuxta eloqū tu ū da mihi itellectū. Intret postlatio mea in ꝓspectu tuo: fz eloqū tuū eripe me. Eructa būt labia mea hymnū: cū docuer' me iustifi catōes tuas. Pronūciabit lingua mea eloqū tuū: qz oia mādata tua eqtas. Fiat man' tu a ut saluet me: qm mādata tua elegi. Cōcu piui salutare tuum dñe: ⁊ lex tua meditatio mea ē. Viuet aia mea ⁊ laudabit te: ⁊ iudici a tua adiuuabunt me. Erraui sīc ouis q̄ pe rijt: qre seruū tuū qz mādata tua nō sū obli t'. Alla Lāticū graduū. ¶ .XL.

AD dñm cū tribularer clamaui: ⁊ exau diuit me. Dñe liba aiam meā a labijs iūqs ⁊ a lingua dolosa. Quid det tibi aut q̄d apponat tibi ad linguā dolosā? Sagitte potē tis acute cū carbōib' ōsolatorijs. Heu mihi qz icolat' me' plōgat' ē: hitaui cū hitātibus cedar mlt' icola fuit aia mea. Cū his q̄ oō rūt pacē erā pacific': cū loqbar illis ipugna bāt me gratis. ¶ Lāticū graduū. XLI.

LEuaui oc'los meos i mōtes: vñ veniet auxiliū mihi. Auxiliū meū a dño q̄ fe cit celū ⁊ trā. Nō det i cōmotiōez pedē tuū: neqz dormiet q̄ custodit te. Ecce nō dormi tabit neqz dormiet: q̄ custodit isrl. Dñs cu stodit te dñs ꝓtectio tua sī manū dextraz tu ā. Per diē sol nō uret te: neqz luna p noctē. Dns custodit te ab ōi malo: custodiat aiam tuā. dns. Dns custodiat itroitū tuū ⁊ exitū tuū ex hoc nūc ⁊ usqz i seclz. Lanticū graō.

LEtat' sū i his q̄ dicta sūt mi LXLII. hi: i domū dñi ibim'. Stātes erāt pe des nr̄i i atijs tuis irlm. Jrlm q̄ edificat ut ci uitas: cui' pticipatio ei' i idipsū. Illuc. n. a scēdēt tb' tb' dñi testionū isrl ad confiten dū nōi dñi. Quia illic sederūt sedes i iudici o: sedes sī domū dō. Rogate q̄ ad pacē sunt irlm: ⁊ abūdātia diligētib' te. Fiat pax i vtu te tua: ⁊ abūdātia i turrib' tuis. Propt fr̄es meos ⁊ ꝓximos meos loqbar pacez de te. Propt domū dñi dei nr̄i q̄siui bōa tibi. Lā ticū graduū. ¶ .LXLIII.

AD te leuaui oc'los meos q̄ hitas i cel. Ecce sicut oc'li fuoz i mānib' dñoz su z. Sīc oc'li ācille i mānib' dñe sue: ita oc'li nr̄i ad dñm deū nr̄z dōec miſeat nr̄i. Miſeī nr̄i dñe miſere nr̄i: qz mlt' ꝛpleti sum' ōspecti ōe. Quia mlt' repleta ē aia nr̄a: opprobriū abūdātib' ⁊ ōspectio supb'. Lāticū graō.

NIsi qz dns erat i nob' dicat ¶ LXLIIII. nūc isrl: nisi qz dns erat i nob' Cū exū gēnt hoies i nos forte uiuos ōglutisset nos. Cū iraſceret furō eoz i nos forsitā aq̄ ablo buisset nos. Torrētē ptrāsiuit aia nr̄a aq̄z i tolerabilē. Bñdict' dns: q̄ ñ dedit nos i cap tiōem dētib' eoz. Aia nr̄a sīc passer erepta ē de laqo uenātiū. Laqus ptritus ē: ⁊ nos li bati sum'. Adiutoriū nr̄z i noie dñi: q̄ fecē lū ⁊ trā. Lāticū graō. ¶ .LXLV.

QUi confidūt i dño sīc mōs syon: ñ cōmo uebit i etnū q̄ hitat i irlz. Mōtes i cir cuitu ei': ⁊ dns i circuitu ppli sui ex hoc nē ⁊ usqz i seclz. Quia ñ reliqt dns vgā pcoz sī sortē iustoz: ut nō extēdāt iusti ad iniqtatē man' suas. Bñfac dñe bōis ⁊ recti cōde. De clinātes āt i obligatōes adducet dns cū opā tib' iniqtatē pax sī isrl. Lāticū graō. LXLVI

IN pvrēdo dns captiuitatē syō: fēi sum' sīc psolati. Tūc repletum ē gaudio os nr̄z ⁊ lingua nr̄a i exultatiōe. Tūc dicēt i gētes: magnificauit dns facē cū eis. Magni ficauit dns facē nob'cū: fēi sum' letātes. Cōv te dñe captiuitatē nr̄az sīc torrēs in austro. Qui seināt i lachrymis: i exultatiōe metēt. Euntes ibāt ⁊ flebāt mittētes semia sua. Veī ētes āt veiēt cū exultatiōe: portātes mānipu los suos. Lāticū graō. salomōis. LXLVII.

NIsi dns edificauīt domū i vanū labō rauerūt q̄ edificāt eā. Nisi dns custodierit

197

199

ciuitatē: frustra uigilat q̄ custodit eā. Uanū ē vob' añ lucē surgite p'q̄ sederit' q̄ mā ducat' panē dolor'. Cū dederit dilect' suis sō nū ecce hēditas dñi: filij merces fruct' uētr'. Sic̄ sagitte i mānu potēt' ita filij excussorū. Bās uir q̄ ipleuit desideriū suū ex ipsis: ñ p̄ fūdet cū loq̄t' inimic' suis i porta. Cāticū gra duū. .CXLVIII.

Beati oēs q̄ timēt dñm: q̄ ābulāt i vijs ei'. Labores mānū tuaz q: māducab' bās es ⁊ bñ t' erit. Uxor tua sic̄ uit' abūdās i latib' dom' tue. Filij tui sic̄ nouelle oliuaz i circuitu mēse tue. Ecce sic bñdicet hō q̄ timet dñz. Bñdicat t' dñs ex syō: ⁊ uideas bo na irl'z ōib' dieb' uite tue. Et uideas filios fi lioz tuoz pacē sup' isrl'. Cāticū gra. CXLIX.

Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: dicat nc̄ isrl'. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: etenz ñ potuerūt mihi. Supra dōsū meū fabricauerūt pcōres: plōgauerūt il q̄tatē suā. Dñs iust' p̄cidet ceruices pcōz: p̄fūdāt ⁊ p̄vtāt retrorsū oēs q̄ odēt syō. Fi āt sic̄ fenū tectoz: q̄ p̄usq̄ euellat exaruit. De q̄ ñ iplebit manū suā q̄ metet ⁊ sinū suū q̄ māipl'os colliget. Et ñ dixerūt q̄ p̄bāt bñ dictio dñi sup' vos: bndixim' vob' in noie dñi. Cāticū graduū. .CL.

De pfundis clamaui ad te dñe: dñe exau di vocē meā. Fiāt aures tue itēdētes i vocē deprcatiōis mee. Si iniq̄tates obſuaūis dñe: dñe q̄s sustinebit? Quia apō te ppitiatio ē: ⁊ ppt' legē tuā sustinui te dñe. Sustinuit aīa mea i vbo ei': spauit aīa mea i dño. A custodia matutina usz ad noctem spet isrl' in dño. Quia apud dñm mia ⁊ copiosa apud eū redēptio. Et ipse redimet isrl' ex ōib' iniq̄tatib' ei'. Cāticū graz. .CLI.

Domine ñ ē exaltatū cor meū: neq̄ elati sūt oculi mei. Neq̄ ābulaui in magnis neq̄ i mirabilib' sup' me. Si ñ humiliter sētiebā: sz exaltaui aīam meā. Sic̄ ablactat' ē sup' mēz suā: ita retributio i aīaz meā. Spet isrl' i dño ex hoc nc̄ ⁊ usq̄ i seculz. Cāticū graz. CLII.

Mēto dñe dn̄: ⁊ oīs māsuetudis eius. Sic̄ iurauit dño: votum vouit deo ia cob. Si introiero i tabnaculz dom' mee: si ascē dero i lectū strati mei. Si dedero sōnū oculis meis ⁊ palpebris meis dormitatiōez. Et requ ē tp̄ib' meis: dōec inueniā locū dño tabnacl'm deo iacob. Ecce audiuim' eā i effrata: inueni m' eā i cāpis silue. Introibiz' i tabnaculz ei': adorabim' i loco ubi steterūt pedes ei'. Sur ge dñe i requ tuā: tu ⁊ arca sanctificatiōis tue. Sacerdotes tui induāt iustitiā: ⁊ sācti tui exultēt. Propt' dn̄m dauid nō auertas faciē xpi tui. Iurauit dñs dn̄o veritatē ⁊ ñ frustrabit eā: de fructu uētris tui ponā sup' sedē tuā. Si custo dierūt filij tui testm̄ meū: ⁊ testimōia mea hec q̄ docebo eos. Et filij eoz usz i seculz sedebūt sup' sedē tuā. Qum̄ elegit dñs syō: elegit eā in habi tationē sibi. Hec requies mea i seculz seculi: hic hi tabo qum̄ elegi eā. Uiduā ei' bñdicēs bñdicā paupes ei' saturabo pāib'. Sacerdotes ei' induā salutari: ⁊ sācti ei' exultatiōe exultabūt. Illuc producā cornu dauid: parui lucernā xpo meo. Inimicos ei' induā confusione: sup' ipsum aut efflorebit sanctificatio mea. Cāticū gra. CLIII.

Ecce quā bonū ⁊ quā iocundū habitare fres i unū. Sic̄ unguentū i capite: qd̄ descen dit i barbā barbā aarō. Qd̄ descēdit i oraz uestimēti ei': sic̄ ros hermō q̄ descēdit i mō tē syō. Qum̄ illic mādauit dñs bñdictionē: ⁊ uitā usq̄ i seculz. Cāticū graduū. CLIIII.

Ecce nc̄ bñdicite dño oēs serui dñi. Qui statis i domo dñi i atijs dom' dei nr̄i. In noctib' extollite manus vras i sca: ⁊ bñdicite dñm. Bñdicat te dñs ex syō: q̄ fecit celū ⁊ trā. Alla. .CLV.

Laudate nomē dñi: laudate serui dñm. Qui statis i domo dñi: i atijs dom' dei nr̄i. Laudate dñm q: bon' dñs: psallite nōi ei' qum̄ suaue. Qum̄ iacob elegit sibi dñs: isrl' i possessionē sibi. Quia ego cognoui q̄ magn' ē dñs: ⁊ dn̄' nr̄ p̄ oīb' dijs. Oia quecūq̄ volu it dñs fecit i celo ⁊ i tra i mari ⁊ i oīb' abyssis. Educēs nubes ab extrēo tre: fulgura in plu uiā fecit. Qui produc uentos de thesauris suis: q̄ percussit primogenita egypti ab hoīe usz ad pec' Emisit signa ⁊ prodigia i medio tui egypte i pharaonē ⁊ oēs seruos ei'. Qui percussit gētes multas ⁊ occidit reges fortes. Seon regē amō reoz ⁊ og regē basā ⁊ oia regna chanaā. Et dedit terrā eoz hēditatē: hēditatē isrl' pplo suo. Dñe nom tuū in etnū: dñe memoriale tuū i ge neratōe ⁊ generationē. Quia iudicabit dñs pplz suū: ⁊ i seruis suis deprcabit. Simulacra gētiū argētū ⁊ auz opa manuū hoiuz. Os hñt ⁊ ñ loquēt: oculos hñt ⁊ nō uidebūt. Aures hñt ⁊ nō audiēt: neq̄ eniz ē spūs i ore ip soz. Similes illis fiant q̄ faciūt ea: ⁊ oēs q̄ p̄ fidunt in eis. Domus israel benedicite do mino: domus aarō bñdicite domio. Dom' leui bñdicite dño: q̄ timet dñm bñdicite dño. Bñdict' dñs ex syon: q̄ habitat i irlm. Alla. Alla. .CLVI.

Confitemini dño qm̃ bon̄: qm̃ i sec̄z mia ei⁹. Cōfitemini deo deoꝝ:qm̃. Cō fitemini dño dñoꝝ: qm̃. Qui facit mirabi lia magna sol⁹:qm̃. Qui fecit celos i itellec tu:qm̃. Qui firmauit t̄rā sup aq̄s: qm̃. Qui fec̄ lumiaria magna:qm̃. Solē i pt̄atē diei: qm̃. Lunā t stellas i pt̄atē noct̄:qm̃. Qui p cussit egyptū cū pmogēit̄ eoꝝ:qm̃. Qui e duxit isr̄l ō medio eoꝝ:qm̃. In mān potēti t brachio excelso:qm̃. Qui diuisit mar̄ ru brū i diuisiones:qm̃. Et eduxit isr̄l p medi ū ei⁹:qm̃. Et excussit pharaonē t v̄tutē eius i mari rubro:qm̃. Qui trās duxit pplz suuz p desertū:qm̃. Qui percussit reges magnos:qm̃ Et occidit reges fortes:qm̃. Seō regē amo reoꝝ:qm̃. Et og regē basan:qm̃. Et dedit hereditatē:qm̃. Hēditatē isr̄l seruo suo qm̃. Quia i humilitate nr̄a mēor fuit nr̄i:qm̃. Et redēit nos ab hostib nr̄is:qm̃. Qui dat escā oī carni:qm̃. Cōfitemi deo celi:qm̃. Cō fitemi dño dñoꝝ qm̃ i etnū mia ei⁹:alla ps dauid. ℣ .CXVII.

Sup flumia babylōis illic sedim⁹ t fle uim⁹ dū recordaremur tui syō. In sali cib⁹ in medio ei⁹:suspēdim⁹ organa nr̄a. Qr illic irrogauerūt nos q captiuos duxerūt nos: v̄ba cātionū. Et q abduxerūt nos:hymnū cā tate nob ō cātic̄ syō. Quō cātabim⁹ cāticū dñi i t̄ra aliena:Si oblit⁹ fuero tui ir̄z:obli uiōi det dextera mea. Adhereat lingua mea faucib⁹ meis:si nō mēmero tui. Si nō ppos uero tui ir̄z i pricipio letitie mee. Mēor esto dñe filiorū edō i die ir̄m. Qui dīt exianite exināite usz ad fūdamtū i ea. Filia babylōis miſa:bt̄s q retribuet t retributiōz tuā quā ret buisti nob. Būs q tenebit:t allidet puulos tuos ad petrā. ℣ ps ipsi dō. ℣ .CXVIII.

Confitebor t dñe i toto corde meo:qm̃ audisti oia v̄ba oris mei. In ꝓspectu an geloꝝ psallā t:adorabo ad tēplū scm̃ tuū et cōfitebō nōi tuo. Sup mia tua t v̄itate tu a:qm̃ magnificasti sup oe nom̃ scm̃ tuū. In q cūq; die inuocauero te exaudi me:multiplicab i aia mea v̄tutē. Cōfiteāt tibi dñe oēs reges t̄re:qr audierūt v̄ba oris tui. Et cāt̄ in v̄is dñi qm̃ magna ē gl̄ia dñi. Qm̃ excels⁹ dns t hu milia ispic̄:t alta a lōge cognoscit. Si ābl̄auero i medio tribulatiōis uiuificab me:t sup ira ūmi coꝝ tuoꝝ extēdisti manū tuā:t saluū me fe cit dextra tua. Dñus retribuet ꝓ me: dñe mia tua i sec̄z:opa manuū tuaruz ne despicias. ℣ In finē ps dō. ℣ .CXIX.

Domine ꝓbasti me t cognouisti me:tu cog uisti sessionem meam t resurrectiōem meā. Intellexisti cogitatōes meas ō lōge: semitā meā t fūiculū meū inuestigasti. Et ōnes uias meas puidisti: qr nō ē sermo i lingua mea. Ecce dñe tu cognouisti oia nouissima t ātiq: tu for masti me t posuisti sup me manū tua. Mira bil scia ē scia tua ex me:ꝓfortata ē t nō potō ad eā. Quo ibo a spu tuo: t q a facie tua fu giā: Si ascēdero i celū tu illic es:si descende ro i infernū ades. Si sūpsero pēnas meas di luculo: t habitavo i extrēis mar̄.eteiz illuc ma n⁹ tua deducet me: t tenebit me dextra tua. Et dixi:forsitā tenebre ꝓculcabūt me: t nox illumiatio mea i delit̄is meis. Quia tene bre nō obscurabūt a te: t nox sic dies illumi nabit:sic tenebre ei⁹ ita t lumē ei⁹. Quia tu possedisti renes meos:suscepisti me de vte rō mis mee. Cōfitebor t q: terribilr magnifica t⁹ es:mirabilia opa tua t aia mea cognoscet ni mis. Nō ē occultatū os meū a te qō fecisti i occlto: t sba tua i inferiorib⁹ tre. Imperfectū meū uiderūt oculi tui: t i libro tuo oēs scribēt dies formabūt t nēo i eis. Mihi aūt nimis honorificati sūt amici tui de⁹: nimis ꝓfortat⁹ ē pncipat⁹ eoꝝ. Dinūerabo eos t sup arenam multiplicabūt:exurrexi t adhuc sū tecū. Si occideri de⁹ pcores:uiri sāguinū declinate a me. Quia dicit̄ i cogitatōe:accipiāt i vāta te ciuitates suas. Nōne q odiēt te dñe ode rā: t sup inimicos tuos tabescebā. Perfecto o dio oderā illos:inimici facti sūt mihi. Proba me de⁹ t scito cor meū:interroga me t ꝓgnosce se mitas meas. Et uide si uia iniqtatis in me ē:et deduc me i uia etna. ℣ In finē ps dō. ℣ .CXX.

Eripe me dñe ab hoie malo:a viro iniq eripe me. Qui cogitauerūt iniqtates i co de:tota die pstituebāt plia. Acuerūt lingual su as sic̄ spētes uenenū aspidū sub labijs eorū. Custodi me dñe de mān pcōr:t ab hoib⁹ iniq eripe me. Qui cogitauerūt supplantare gressus meos:absconderūt superbi laqueū mihi. Et funes extenderūt i laqueū:iuxta it scādaluz posuerūt mihi. Dixi dño de⁹ meus es tu:exaudi dñe vocē deprecatiōis mee. Dñe dñe virtus salutis mee:obumbrasti sup caput meū i die belli Nō tradas me dñe a desiderio pcōri cogi tauerūt ꝓtra me:ne derelinq me ne forte exaltet ur. Caput circuitus eoꝝ:labor labioꝝ ipsoruz opiet eos. Cadēt sup eos carbōes: i igne de jcies eos:i miserijs non subsistēt. Vir liguosus non diriget i t̄ra:virū iniustū mala capiēt i interitu. Cognoui qr faciet dns iudiciū inopis:t vin dictā pauperū. Verūtamen iusti confitebuntur

nōi tuo: ⁊ hītabūt recti cū uultu tuo. ℣ps ōo.

¶ .CLXI.

OOmine clamaui ad te exaudi me: itēō voci mee cū clamauero ad te. Dirigat oō mea sicut icēsū in ꝓspectu tuo: eleuatio manuū meaꝝ sacrificiū uesptinū. Pōe dñe custodiā oi meo: ⁊ ostiū circumstātie labijs meis. Nō declines cō meū i ūba malitie: ad excusādas excusationes i pccis. Cū hōib' operantib' iiqtatē: ⁊ nō cōicabo cū electis eoꝝ. Corripiet me iust' i mia ⁊ icrepabit me: oleū aūt pccoꝝ ñ impiguet caput meū. Qm̄ ad huc ⁊ oō mea i bñplacitis eoꝝ: absorti sūt iūcti petre iudices eoꝝ. Audient ūba mea qm̄ potuerūt: sic crassitudo tre erupta ē sup̄ tram. Dissipata sūt ossa nra sec' ifernū: q: ad te dñe dñe oculi mei: i te spaui nō auferas aiaz me az. Custodi me a laqō quē statuerūt mihi: ⁊ a scādal' opantiū iiqtatē. Cadēt i retiaculo ei' pccores: singularit' sū ego dōec trāseā.

¶ Intellect' ōo cum eēt i spelunca. Oō.

¶ .CLXII.

VOce mea ad dñm clamaui: voce mea ad dñm ōpcat' sū. Effūdo i ꝓspectu ei' oōnē meā: ⁊ tribulationē meā añ ipsū ꝓnūcio. In deficiēdo ex me spm meū: ⁊ tu cognouisti semitas meas. In uia hac q ābulabā absc̄derūt laqz mihi. Cōsiderabā ad dexterā ⁊ uidebā: ⁊ ñ erat q cogsceret me. Perijt fuga a me: ⁊ nō ē q requat aiam meā. Clamaui ad te dñe: dixi tu es spes mea: portio mea i tra uiuēti. Intēde ad deprcatiōē: q: hūliat' sū nimis. Libera me a p tibus me: q: cōfortati sūt sup̄ me. Educ stodia aiam meā ad cōfitēdū nōi tuo: me pectant iusti dōec retribuas mihi. ℣ps ōo qm̄ psequebat eū filius suus absalō.

¶ .CLXIII.

OOmine exaudi oōnē meā aurib' pcipe obsecrationē meā: i ūitate tua exaudi me i tua iustitia. Et nō itres i iudiciū cū seruo tuo: q: nō iustificabit' i ꝓspectu tuo oīs viuens. Quia psecut' ē inimicus aiaz meā: humiliauit i tra uitā meā. Collocauit me i obscuris sicut mortuos seculi: ⁊ anxiat' est sup me spūs me': in me turbatū ē cor meū. Memor fui diez antiq̄z: meditatus sū in oībus opibus tuis: in factis manuū tuaruz meditabar. Expādi manus meas ad te: aia mea sic̄ tra sine aq̄ tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spūs meus. Non auertas faciē tuam a me: ⁊ simil' ero descēdētib' i lacū. Audituā fac mihi mane miam tuā: q: i te spaui. Notā fac mihi uiā in q ābulē: q: ad te leuaui aiam meā. Eripe me de inimicis meis dñe ad te confugi doce me facē uolūtatē tuā: q: deus me' es tu. Spūs tu' bon' deducet me i trā rectā: ppt̄ nom tuū dñe uiuificabis me in eqtate tua. Educes de tribulatōe aiaz meā: ⁊ i mia tua dispdes inimicos meos. Et perdes oēs q tribulāt aiam meā: qm̄ ego fu' tu' sū.

¶ ℣ps ōo aduersus golia.

¶ .CLXIIII.

BEnedict' dñs de' me' q docet manus meas ad pliū: ⁊ digitos meos ad bellū. Mia mea ⁊ refugiū meū: susceptor me' ⁊ liberatō me'. Protector me' ⁊ i ipso spauit q subdit ppl̄z meū sb me. Dñe qd ē hō q: inotuisti ei: aut fili' hōis q: reputas eū. Hō vanitati silis fct̄us ē: dies eius sic̄ umbra ptere unt. Dñe inclina celos tuos: ⁊ descēde: tange mōtes ⁊ fumigabūt. Fulgura coruscationē ⁊ dissipab' eos: emitte sagittas tuas: ⁊ turbab' eos. Emitte manū tuā ō alto: eripe me ⁊ liba me de aqs mltis ⁊ ō manu filioꝝ alieno. Quoꝝ os locutū ē uanitatē: ⁊ dextra eoꝝ dextra iniqtatis. Deꝰ cāticū nouū cātabo tibi: i psalterio ōcachordo psallā t. Qui das salutē regib': q redemisti ōo fuū tuū: ō gladio maligno eripe me. Et eue me de manu filiorū alienoꝝ q̄ꝝ os locutū ē uanitatē ⁊ dextera eoꝝ dextra iniqtat'. Quoꝝ filij sic nouelle plantatōes i iuuētute sua. Filie eoꝝ cōpositе circūornate ut silitudo tēpli. Prōptuaria eoꝝ plena: eructātia ex hoc i illud. Oues eorū fetose abūdātes in gressib' suis boues eoꝝ crasse. Nō ē ruina maceric: neq̄ trāsit' neq̄ clamor i plateis eoꝝ. Bīm dixerūt ppl̄z cui hec sūt: bts ppl's cui' dñs de' ei'.

¶ Laudatio ipsi ōo. ¶ Alleph. ¶ .CLXV.

EXaltabo te de' me' rex: ⁊ bñdicā nōi tuo i seculū ⁊ i seculū seculi. Beth: Per singlos dies bñdicā tibi: ⁊ laudabo nom̄ tuū i seculm ⁊ i seculm seculi. Gymel: Magn' dñs ⁊ laudabil' nimis: ⁊ magnitudinis ei' ñ ē finis. Deleth: Generatio ⁊ generatio laudabit opa tua: ⁊ potētiā tuā ꝓnūciabūt. He: Magnificētiā glie sctatis tue loquēt: ⁊ mirabilia tua narrabūt. Vau: Et ūtutē tribiliū tuoꝝ dicēt: ⁊ magnitudinē tuā narrabūt. Zai: Memoriā abūdātie suauitat' tue eructabūt ⁊ iustitia tua exultabūt. Heth: Miſator et miſicōs dñs patiēs ⁊ mltū miſicors. Teth: Suauis dñs univsis: ⁊ miſationes ei' super oia opa ei'. Joth: Cōfiteāt tibi dñe oia opa tua: ⁊ sci tui bñdicāt tibi. Caph: Glaz regni

tui dicēt: ꝛ potētiā tuā loquēt. Lamech: Ut notā faciant filijs hoium potētiā tuā: ꝛ gl̄iā magnificentie regni tui. Mem: Regnū tuū regnū oium seculoꝝ: ꝛ dn̄atio tua i oī generatiōe ꝛ generatiōe. Nun: Fidelis dn̄s i oīb⁹ vbis suis: ꝛ scus i oīb⁹ opib⁹ suis. Samech: Alleuat dn̄us oes q̄ corruūt: ꝛ erigit oes elisos. Ain: Oculi oium in te sperāt dn̄e: ꝛ tu das escā illoꝝ i tp̄e opportūo. Phe: Aperis tu manū tuā: ꝛ iples ōne aial bn̄dictiōe. Sadi: Justꝰ dn̄s i oīb⁹ uijs suis: ꝛ scus i oīb⁹ opib⁹ suis. Caph: Prope ē dn̄s oīb⁹ inuocanti b⁹ eū: oīb⁹ inuocantib⁹ eū i vitate. Res: Volū tatē timētiū se faciet: ꝛ ōpcationē eoꝝ exaudiet: ꝛ saluos faciet eos. Sin: Custodit dn̄s ones diligētes se: ꝛ omnes pccores dispdet. Thau: Laudationē dn̄i loq̄t os meū: ꝛ bn̄dicat oīs caro nōi scō ei⁹ i secl̄m ꝛ in secl̄m secli. Alleluia. ¶ .CLXVI.

LAuda aia mea dn̄m laudabo dn̄z i vita mea: psallam deo meo q̄diu fuero. Nolite ꝓfidē i pncipibus in filijs hoium in q̄bus non est salus. Exibit sp̄s eius ꝛ reuertetur i t̄rā suā: i illa die pibūt oes cogitationes eoꝝ. Beat⁹ cui⁹ de⁹ iacob adiutor eius: spes ei⁹ i dn̄o do ipsi⁹: q̄ fec celū ꝛ t̄rā mare et oia q̄ in eis sūt. Qui custodit vitatē i secl̄z: facit iudiciū iuriā patiētib⁹: dat escā esurientibus. Dn̄s soluit cōpeditos: dn̄s illumiat cecos. Dn̄s erigit elisos: dn̄s diligit iustos. Dn̄s custodit aduenas pupillū ꝛ uiduā suscipiet: ꝛ uias pccoꝝ dispdet. Regnabit dn̄s i secla deus tuus syon: in generatiōe ꝛ generationē. ¶ Alleluia. ¶ .CLXVII

LAudate dn̄m qm̄ bon⁹ ē psalm⁹: deo nīo sit iocūda decoraq̄ laudatio. Edificās ier̄l̄m dn̄s: dispsiōes israel cōgregabit. Qui sanat ꝓtritos corde: ꝛ alligat ꝓtritiōes eoꝝ. Qui numerat mltitudinē stellaꝝ: ꝛ oībus eis noia vocat. Magn⁹ dn̄s nr̄ ꝛ magna vtus ei⁹: ꝛ sapie eius n̄ ē nūerus. Suscipiēs mansuetos dn̄s: hūiliās āt pccores usq̄ ad t̄rā. Precinite dn̄o i confessione: psallite deo nīo i cithara. Qui operit celū nubib⁹: ꝛ parat t̄re pluuiā. Qui pducit i montib⁹ fenū ꝛ herbā seruituti hoium. Qui dat iumētis escā ipsorū: ꝛ pullis coruoꝝ inuocātib⁹ eū. Non in fortitudine eq̄ uolūtatē hēbit: nec i tibijs uiri bn̄placitū erit ei. Bn̄placitū ē dn̄o sup timētes eū: ꝛ in eis q̄ spant sup mia ei⁹. ¶ Alleluia aggei ꝛ zacharie. ¶ .CLXVIII.

LAuda ier̄l̄m dn̄z: landa deū tuū syon. Quoniaꝝ confortauit seras portaꝝ tuaꝝ: bn̄dixit filijs tuis in te. Qui posuit fines tuos pacē: et adipe frumti satiat te. Qui emittit eloq̄ū suū t̄re: uelociter currit sermo eius. Qui dat niuē sicut lanā: nebulā sic̄ cinerē spgit. Mittit crystallū suā sic̄ buccellas: ante faciē frigoris eius quis sustiebit: Emittet vbū suū ꝛ liq̄faciet ea: flabit sp̄s eius ꝛ fluent aq̄. Qui annūciat vbū suū iacob: iustitias ꝛ iudicia sua isr̄l. Non fecit taliter oī natiōi ꝛ iudicia sua n̄ mānifestauit eis. ¶ Alleluia. ¶ .CLXIX.

LAudate dn̄m de cel⁹: laudate eū i excelsis. Laudate eū oes ag̃li ei⁹: laudate eū oes vtutes ei⁹. Laudate eū sol ꝛ luna: laudate eū oes stelle ꝛ lum̄. Laudate eū celi celoꝝ ꝛ aq̄ oes q̄ sup celos sūt laudēt nomen dn̄i. Quia ipse dixit ꝛ fca sūt: ipe mādauit ꝛ creata sūt. Statuit ea i secl̄m ꝛ i secl̄um secli: p ceptū posuit ꝛ n̄ p̄tribit. Laudate dn̄m ō tia dracones ꝛ oes abyssi. Ignis grādo nix glacies sp̄s procellarū: q̄ faciūt vbū ei⁹. Montes ꝛ oes colles ligna fructifera ꝛ oes cedri. Bestie ꝛ vniuersa pecora: serpētes ꝛ uolucres pennate. Reges tre ꝛ oes ppli pncipes ꝛ oes iudices tre. Juuenes ꝛ vgines senes cū iuniorib⁹ laudēt nomē dn̄i q̄ exaltatū ē nomen ei⁹ solⁱ. Cōfessio ei⁹ sup celū ꝛ t̄rā: ꝛ exaltauit cornu ppli sui. Hymn⁹ oīb⁹ scis ei⁹: filijs isr̄l ppło appropiquāti sibi. ¶ Alleluia. ¶ .CLXX.

CAntate dn̄o cāticū nouū: laus ei⁹ i ecclesia sactoꝝ. Letet isr̄l i eo q̄ fec eū: ꝛ syon exultēt i rege suo. Laudent nomē ei⁹ i choro: i tympano ꝛ psalterio psallāt ei. Quia bn̄placitū ē dn̄o i ppło suo: ꝛ exaltauit mansuetos i salutē. Exultabūt sci i gl̄ia: letabūt i cubilib⁹ suis. Exultationes dei in gutture eoꝝ ꝛ gladij ancipites i mānibus eorū. Ad faciēdā uindictā i natiōibus increpatiōes i pplis. Ad alligandos reges eoꝝ i cōpedibus ꝛ nobiles eoꝝ i mānicis ferreis. Ut faciant i eis iudiciū cōscriptū: gl̄ia hec ē oībus scis ei⁹. ¶ Alleluia. ¶ .CLXXI.

LAudate dn̄m i scis ei⁹: laudate eū i firmamento vtutis ei⁹. Laudate eū in vtutibus ei⁹: laudate eū sum mltitudinē magnitudinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate eū in psalterio ꝛ cithara. Laudate eū in tympano ꝛ choro: laudate eū in cōdis ꝛ organo. Laudate eū in cymbalis benesonātibus: laudate eū in cymbal⁹ iubilatiōis.

omnis spus laudet dñm. ¶ Allelui̇a.

¶ Explicit psalterium.

¶ Epla sancti hieronymi pbyteri ad Chromatiū z heliodoꝝ epos ō libꝝ salomōis.

Ungat epistola quos iūgit sacerdotium: immo charta ñ diuidat: quos christi nectit amor. Cōmentarios i osee amos et zachariam malachiaz quoqz posciti. Scripsissem si licuisset pre ualitudine. Mittit so laria suptuū. Notarios nostros z librarios sustentatis: ut vobis potissimum nostrū de sudet ingenium. Et ecce ex latere frequens turba diuersa poscentium: quasi aut equuz sit me uobis esurientibus z alijs laborare: aut in ratione dati z accepti cuiqꝫ preter vos obnoxius sim. Itaqꝫ longa egrotatiōe fractus ne penitus hoc anno reticerē z apō vos mutus essē: tridui opus nomini vestro consecraui: interpretationē uidelicet trium salomōis voluminū masloth quod hebrei parabolas: ulgata ät editio prouerbia vocat. coeleth: quē grece ecclesiasten: latine cōcionatorē possum' dicere sirasirim: qō in lingua ñra vertit canticū cāticoꝝ. Ferī z panareto sieſu filij sirach liber z ali' pseudograph': q sapientia salomonis iscribit. Quoꝝ priore hebraicū reperi: non ecclesiasticū vt apud latios sz parabolas prenotatū. Cui iuncti erāt ecclesiastes z cāticū cāticoꝝ: ut silitudinez salomōis nō solū nūero librorū: sz ēt materiarū genere coeqret. Secundus apō hebreos nusqꝫ ē: qz z ipse stilus grecā eloquētiā redolet: z nonulli scriptorū ueterū hūc eē iudei philonis affirmāt. Sicut ḡ iudith z thobie z machabeorū libros: legit qdē eos eccl'ia: sz inter canonicas scripturas nō recipit: sic z hec duo volumina legat ad edificatiōem pleb': nō ad auctoritatē ecclesiasticoꝝ dogmatū pfīa mādā. Sicui sane septuaginta iterp tū magis editio placet: hz cā a nobis olim emendatā. Neqz. n. noua sic cudim': ut uetera destruam'. Et tñ cum diligētissime legerit: sciat magis nostra scripta intelligi: que ñ in tertium uas transfusa coacuerint: sed statim de prelo purissime cōmendata teste: suum saporem seruauerint.

¶ Explicit epistola sancti hieronymi. Incipit prologus in libros eosdem.

Ribus nōibus uocatū fuisse salomonem scripture māifestissime docēt. Pacificū. i. salomonez: z ydida hoc ē dilectū dñi: z qꝫ nē dī coeleth. i. ecclesiasten. Ecclesten aūt greco ꝑmone ē appellat': qz cetū. i. ecclesiam ꝓgreget: quē nos nūcupaī possum' ꝓcionatorē: eo qꝫ loqt̄ ad pplm: z sermo ei' nō spaliter ad unū: sz ad vniuersos dirigat generaliť. Porro pacific' z dilect' dñi ab eo qꝫ regno ei' pax fuerit: z eū dñs dilexerit appellat' ē. Nā z ps q̄dragesimusq̄rt' z septuagesimusp'm' dilecti z pacifici titlo prenotāt. Qui tñ z si ad pphetā xp̄i ecclesiez ptinētes felicitatē z uires salomonis excedūt: tñ ꝑuz historiā sē salomonē scripti sūt. Itaqꝫ iuxta numerū uocabuloꝝ tria uolumia edidit pūbia ecclesiasten cāticū cāticoꝝ i. pūbiꝫ' parabolas: docēs: z q̄si de officijs p sīnias erudiēs. Qñ z ad filiū ꝑmo crebro ꝛpetiť. In ecclesten vo matureuirū etatī instituēs: ne q̄cqꝫ in mūdi reb' putet eē ppetuū: sz caduca z breuia uniuersa q̄ cernim'. Ad extremū tā consumatū uirū z calcato seclo ꝑparatū: in cantico cāticorū spōse iungit āplexib'. Nisi. n. p us religiqrim' uitia: z pōpis secli renūciātes expeditos nos ad aduētū ꝑpauerim': ñ possum' cātare cāticū cāticoꝝ. Sz z hoc diligēti' attēdēdū: tres libros auctore diuerso eē ītitulatos. In puerbijs. n. notāt puerbia salomonis filij ōo regis isrl'. In ecclesten vo v ba ecclesiastes filij ōo regis isrl'm. Supfluum qppe ē isrl' hic qō male i greco z latinis codicib' uenit. In cantico ät cantico nec filius dauid nec rex isrl' siue url'm pscribit: sz tñ cāticū cāticoꝝ salomōis. Hic. n. puerbia z ruditis institutio ad duodeci trib' z ad totū pti net isrl': z quō ꝓtēpt' mūdi nō nisi metropolitis ꝓuenit: hoc ē hītatorib' url'm: ita cāticū cāticorū ad eos ꝑprie ptiet: q tñ supna desiderāt. Ad ūcipiētes z pficiētes z pēna dignitas z regni ꝑpri meito uēdicat auctoritas. Ad perfectos vo ubi nō timore erudit: sed amore ꝑpriū nom sufficit: z eqlis magister est: z nescit eē se regem. Que oia referū tur ad christum.

Incipit alius prologus.

TRes libros salomonis.i.puerbia ecclasten ⁊ cāticū cāticoꝝ ueri septuagita itꝑtū auctoritati reddidi: ul' añpositis lineis supflua q̄q̄ designās l'stell' titulo ꝓnotatis: ea q̄ minus hēāt itferens: ut plen' paula ⁊ custochiū cogscatis: q̄d i libri nīis min' sit: q̄due redundet. Necnō ēt illa q̄ ipiti translatores male i linguā nīam de greco ꝑmōe uerterāt obliterās ⁊ antiquās curiosissima ueritate correxi. Et ubi ꝓpostero ordine atq̄ puerso sñiarū fuerat lumē ereptū: suis locis restituēs feci itelli q̄ latebat. Porro in eo libro q̄ a plerisq̄ sapia salomōis iscribit: ⁊ in ecclesiastico quē ē iesu filij syrach null' igrat calamū tēperauit: tm̄modo canonicas scripturas uobis emēdare desiderās: ⁊ studium meum certis magis q̄ dubijs cōmēdaī. Ō greco ⁊ hebreo ꝑfatiūcula utraq̄ i libro ꝑmissa ē: q: nōnulla de greco hoc ad illuminationē sensus ⁊ legēti edificationē: l' iserta hebraice translatiōi ul' extrisec' iūcta sunt. Et iccirco q̄ legis semp pegrina memento.

¶ Incipit liber ꝓuerbiorū. Capl'm.I.

PArabole salomonis filij dauid regis isrl': ad sciēdā sapiam ⁊ disciplinā: ad intelligēda ꝛba prudentie ⁊ suscipiendā eruditionē doctrine: iustitiā ⁊ iudiciū ⁊ eq̄tatē. Ut det puul' astutia ⁊ adolescenti scia ⁊ intellect'. Audiens sapiēs sapiētior erit: ⁊ intelligēs gubernacla possidebit. Aliaduertet parabolā ⁊ iterꝑtationē: uerba sapiētū ⁊ enigmata eoꝝ. Timō dñi ꝓncipium sapientie. Sapiētiam atq̄ doctrinā stulti despiciūt. Audi fili mi disciplinam patris tui: ⁊ ne dimittas legē matris tue: ut addatur gīa capiti tuo: ⁊ tōques collo tuo. Fili mi si te lactauerit pccores: ne acq̄escas eis. Si dixerit ueni nobiscū: insidiemur sanguini: abscōdam' tēdiculas ꝓtra iscōtē frustra deglutiam' eū sicut ifern' uiuētē ⁊ integrum q̄si descēdētē i lacū: ōem preciosā sbaz repleā em': implebimus domos nīas spoliis: sortē mitte nobiscū. marsupiū sit unū oīuz nīz fili mi: ne ambules cū eis. Prohibe pedē tuum a semitis eoꝝ. Pedes. n. illorū ad malū currūt: ⁊ festināt vt effūdāt sāguinē. Frustra āt iacit rete añ oculos pēnatorū. Ipsi q̄z cōtra sanguinē suū insidiāt: ⁊ molīūt fraudes ꝓtra aias suas. Sic semite ōnis auari aias possidētiū rapiūt. Sapiētia foris ꝓdicat: in plateis dat vocē suā. In capite turbaꝝ clamitat i foribꝰ portaꝝ urbꝭ pfert ꝛba sua dicēs: Usq̄q̄ paruuli diligit infātiā: ⁊ stulti ea q̄ sibi sūt noxia cupiēt: ⁊ iprudētes odibūt sciam: Cōuertimini ad cōreptiōez meā. Ecce ꝓferā vob' sp̄z meū: ⁊ oñdā uob' ꝛba mea. Quia vocaui ⁊ renuistis: extēdi manū meā ⁊ nō fuit q̄ aspiceret. Despexisti ōne ꝓsilium meū: ⁊ increpatiōes meas neglexistis. Ego q̄z in interitu vīo ridebo: ⁊ subsānabo cū vobis id q̄ timebatis aduenerit. Cū irruerit repētina calamitas: ⁊ itūtus q̄si tēpestas ingruerit: q̄n venerit sup vos tribulatio ⁊ angustia. Tūc inuocabūt me ⁊ nō exaudiam: mane ꝓsurgēt: ⁊ nō iueniēt me: eo q̄ exosaz hūerint disciplinā: ⁊ timorē dñi nō suscepe rit: nec acq̄euerit ꝓsilio meo: ⁊ detraxerint vniuerse correptiōi mee. Comedēt igī fructū uie sue: suisq̄ ꝓsilijs saturabūt. Auersio paruulorū interficiet eos: ⁊ pspitas stultoꝝ pdet eos. Qui aūt me audierit: absq̄ terrore requiescet: ⁊ abūdātia pfruet: timoī malorū sublato.

¶ .II.

FIli mi si suscepis ꝓmones meos: ⁊ mādata mea absconderis penes te: ut audiat sapiam auris tua inclina cor tuū ad cognoscendā prudētiā. Si. n. sapiētiā inuocaueris: ⁊ inclinaueris cor tuū prudētie: si q̄si eris eā q̄si pecūiā: ⁊ sicut thesauros effodieris illā: tūc itelliges timore dñi: ⁊ sciam dei iuenies: q: dñs dat sapiētiā: ⁊ ex ore eiꝰ prudentia ⁊ scia. Custodiet rectorū salutē: ⁊ ꝓteget gradiētes simplr: seruās semitas iusticie: ⁊ uias scoꝝ custodiēs. Tūc intelles iustitiā ⁊ iudiciū ⁊ eq̄tatē: ⁊ oēz semitā bonam. Si intrauerit sapia cō tuū: ⁊ scia aie tue placuerit: cōsiliū custodiet te: ⁊ prudētia seruabit te: ut eruaris a via mala ⁊ ab hoie q̄ ꝓ̄ sa loq̄t. Qui reliquit it rectū: ⁊ ābulant ꝓ vias tenebrosas. Qui letāt cū male fecerit ⁊ exultāt i reb' pessimis. Quoꝝ vie pueruse sūt: ⁊ ifames gressus eoꝝ. Ut eruaris a mliere aliena ⁊ ab extranea q̄ mollit ꝓmōes suos: ⁊ relinq̄t ducē pubtatis sue: ⁊ pacti dei sui oblita ē. Inclinata ē. n. ad mortē domus eiꝰ: ⁊ ad inferos semite ipsiꝰ. Oēs q̄ igrediūt ad eā nō reuītēt: nec apphēdēt semitas uite.

Ut ābules i uia bona: ⁊ calles iustoꝝ custodias. Qui.n. ĩcti sũt: hitabũt i ea: ⁊ simplices pmanebũt i ea. Impij vo ō ẽra perdent: ⁊ qui iniq agunt auferẽt ex ea. ¶ .III.

Fili mi ne obliuiscaris legis mee: ⁊ p̃cepta mea cor tuũ custodiat. Longitudinẽ.n. dierũ ⁊ ānos uite ⁊ pacẽ apponẽt tibi. Misericordia ⁊ vitas te nō deſant. Circũda eas gutturi tuo: ⁊ describe i tabul' cōdis tui: ⁊ inuenies gr̃iam ⁊ disciplinā bonā corā deo ⁊ hōibus. Habe fiduciam i dño ex toto cō de tuo: ⁊ ne initaris prudentie tue. In oīb' vijs tuis cogita illũ: ⁊ ipse diriget gressus tuos. Ne sis sapiēs apud temetipm. Time deum: ⁊ recede a malo. Sanitas q̃ppe erit vmbilico tuo ⁊ irrigatio ossiũ tuoꝝ. Honora dñm de tua sb̃a ⁊ de p̃mitijs oium frugum tuarũ da pauperib': ⁊ ĩplebũt hō:rea tua saturitate: ⁊ uino torcularia redũdabũt. Disciplinā dñi fili mi ne abijcias nec ōficias cũ ab eo corriperis. Quẽ.n. diligit dñs cōripit: ⁊ q̃si pr̃ i filio cōplacet sibi. Beus hō q̃ inuẽit sapiam: ⁊ q̃ affluit prudētia. Melior ẽ acq̃sitio eꝰ negociatōe auri ⁊ argēti p̃mi ⁊ purissimi fructus eius. Pretiosior ẽ cūctis opib' sapia: ⁊ oia q̃ desiderāt: huic nō ualẽt cōpari. Longitudo dierũ i dextera eꝰ: ⁊ i sinistra illius diuitie ⁊ gl'ia. Vie eꝰ vie pulchre ⁊ ōes semite eius pacifice. Lignũ uite ẽ bis q̃ app̃hẽderit eā: ⁊ q̃ tenuerint eā beati. Dñs sapiētia fũdauit terrā: stabiliuit celos prudētia. Sapia illi' eruperũt abyssi: ⁊ nubes rore p̃crescũt. Fili mi ne effluāt hec ab ocul' tuis. Custodi legẽ meā atq consiliũ meuz: ⁊ erit vita aie tue ⁊ gr̃ia faucib' tuis. Tũc ambulabis fiducialr i uia tua: ⁊ pes tuus ñ ipinget. Si dormieris nō timebis: dquesces: ⁊ suauis erit somn' tuus. Ne paueas repentino tꝛore: ⁊ irruẽtes tibi potentias ipioꝝ. Dñs ẽim erit i latere tuo: ⁊ custodiet pedẽ tuũ ne capiaris. Noli phibere bñfacẽ eũ q̃ pōt: si uales ⁊ ipe bñfac. Ne dicas amico tuo uade: ⁊ reuertẽre: ⁊ cras dabo tibi: cũ statī possis dare. Ne moliaris amico tuo malũ: cũ ille i te hẽat fiduciā. Nō ptendas aduersus hoiez frustra: cũ ipe tibi nihil mali fecerit. Ne emuleris hoiez iniustũ nec imiteris uias eius: q: abominatio ẽ dñi ōis illusor: ⁊ cũ simplicibus s̃mocinatio eius. Egestas a dño i domo ipij hitacula aũt iustoꝝ bñdicent. Ipse deludet illusores ⁊ mansuetis dabit gr̃iaz. Sapiētes possidebũt: stultorũ exultatio ign̄inia. ¶ .IIII.

Audite filij disciplinā pr̃is: ⁊ attendite ut sciatis prudētiā. Bonũ bonum tribuā uobis: legẽ meā ne dereliq̃tis. Nā ⁊ ego filius fui pr̃is mei tenell' ⁊ unigenit' corā mr̃e mea: ⁊ docebat me atq dicebat: Suscipiat vba mea cor tuũ: custodi p̃cepta mea ⁊ uiues. Posside sapiam: posside prudētiā. Ne obliuiscaris: neq declies a uerbis oris mei. Ne dimittas eā ⁊ custodiet te: dilige eā ⁊ cōseruabit te. Principiū sapiētie posside sapiaz: ⁊ i ōi possessiōe tua acq̃re prudētiā. Amplexare illam ⁊ exaltabit te: gl'ificaberis ab ea cuz eā fueris aplexatus. Dabit capiti tuo augmēta gr̃iaꝝ: ⁊ corona iclyta p̃teget te. Audi fili mi ⁊ suscipe vba mea: ut multiplicẽtur tibi ānitue. Via sapie mōstrabo ti: ⁊ ducā te p semitas eq̃tatis: q̃s cū ingressus fueris: ñ artabūtur gressus tui: ⁊ curẽs nō hẽbis offendiculū. Tene disciplinā: ne dimittas eā. Custodi illā: q: illa ẽ uita tua. Ne delecteris i semitis impiorũ: nec tibi placeat malorũ uia. Fuge ab ea nec trāseas p illā: declina ⁊ deseze eā. Nō ẽim dormiũt nisi cũ male fecerit: ⁊ nō capit somnus ab eis nisi supplantauerint. Comedũt panẽ impietat̃is: ⁊ uinũ iniq̃tatis bibũt. Iustorũ aũt semita q̃si lux splẽdens p̃cedit ⁊ crescit usq ad pfectā diẽ. Via impiorũ tenebrosa: nesciunt ubi corruāt. Fili mi ausculta sm̃ones meos: ⁊ ad eloq̃a mea clina aurez tuā. Ne recedāt ab oculis tuis: custodi ea i medio cordis tui. Vita ẽim sũt inuẽtib' ea: ⁊ vniuerse carni sanitas. Omni custodia serua cor tuũ: q: ex ipo uita p̃cedit. Remoue a te os prauũ: ⁊ detrahētia labia sint p̃cul a te. Oculi tui recta uideāt: ⁊ palpebre tue precedant gressus tuos. Dirige semitas pedibus tuis: ⁊ ōes vie tue stabiliẽt. Ne ōclies ad dexterā neq ad sinistrā. Auerte pedẽ tuũ a malo. Vias eiz q̃ a dextris sũt: nouit dñs: pverse vero sunt q̃ sũt a sinistris. Ipse eiz rectos faciet gressus tuos: itinera aũt tua in pace producet. ¶ .V.

Fili mi attẽde sapiētiā meā: ⁊ prudētie mee inclina aurẽ tuā: vt custodias cogitatiōes: ⁊ disciplinā labia tua conseruẽt. Ne intenderis fallacie mulieris. Fauus eiz distillans labia meretricis: ⁊ nitidius olco guttur eius. Nouissima aũt illius amara q̃si absinthiũ: ⁊ ligua eius acuta q̃si gladius biceps. Pedes eius descendunt i mortẽ: ⁊ ad

inferos gressus eī penetrāt. Per semitā ui
te nō ābulāt: vagi sūt gressus eī ⁊ inuestigabi
les. Nūc g̃ fili audi me: ⁊ ne recedas a uerb̄
oris mei. Lōge fac ab ea uiā tuā: ⁊ ne appro
pinq̃s foribꝰ domꝰ eī. Ne des aliēis honorē
tuū ⁊ ānos tuos crudeli. Ne forte ipleāt ex
tranei uiribꝰ tuis: ⁊ labores tui sint i domo
aliena: ⁊ gemas i nouissimis qñ cōsūpseris
carnes tuas ⁊ corpꝰ tuū: ⁊ dicas: Cur dete
stat⁹ sū disciplinā: ⁊ increpationibus non acq
euit cor meū: Nec audiui vocē docētiū me:
⁊ magīs nō inclinaui aurē meā. Pene fui i
ōi malo in medio ecclesie ⁊ synagoge. Bibe
aquā de cisterna tua: ⁊ fluēta putei tui. Be
riuēt fontes tui foras: ⁊ in plateis aq̃s tuas
diuide. Habeto eas solus: nec sint alieni pti
cipes tui. Sit vena tua bn̄dicta: ⁊ letare cu
muliere adolescentie tue. Cerua carissima ⁊
gratissimus hinulus. Vbera eius iebriēt te
omni tēpore: ⁊ i amore eius delectaī iugit.
Quare seduceris fili mi ab aliena: ⁊ foueri i
sinu alterius: Respicit dn̄s uiā hoīs: ⁊ ōnes
gressus eī considerat. Iniq̃tates sue capiūt
impiū: ⁊ funibus pcoꝝ suoꝝ cōstringitur.
Ipse morietur qꝛ ñ habuit disciplinaz: ⁊ in
multitudine stultitie sue decipietur.

.VI.

Fili mi si spoponderis p amico tuo: de
fixisti apud extrancum manum tuaz.
Illaqueatus es verbis oris tui: ⁊ captus p
prīs sermonibus. Fac g̃ qō dico fili mi ⁊ te
metipsū libera: qꝛ incidisti in manuz p̄rimi
tui. Discurre festina: suscita amicū tuū. Ne
dederis sōnū oculꝰ tuis: nec dormitēt palpe
bre tue. Erue te q̃si damula ō mānu: ⁊ q̃si a
uis ō insidijs aucupis. Vaō ad formicā o pi
ger: ⁊ cōsidera uias eī: ⁊ disce sapiaz. Que
cū nō habeat ducē nec p̄ceptorē nec princi
pem: parat i estate cibū sibi: ⁊ congregat i mes
se qō comedat. Vsqq̃ piger dormies? Quā
consurges e somno tuo? Paululū dormies
paululū dormitabis: paululū cseres manꝰ
tuas ut dormias: ⁊ veniet tibi q̃si uiator ege
stas: paupies q̃si vir armatus. Si vō ipiger
fueris: ueniet vt fōs messis tua: ⁊ egestas lō
ge fugiet a te. Homo apostata vir iutilis gra
ditur ore peruerso: annuit oculis: terit pede:
digito loq̄tur: prauo corde machiaī malū:
⁊ ōi tpe iurgia semiat. Huic extēplo veniet
pditio sua: ⁊ subito cōteret: nec hēbit ultra
medicinā. Sex sūt q̃ odit dn̄s: ⁊ septimū de
testaī aia eī. Oculos sublimes: linguā mē
dacē: manꝰ effūdētes innoxiū sanguinem: cor
machinās cogitatōes pessimas: pedes velo
ces ad currēdū i malū: pferentē mēdacia: te
stem fallacē: ⁊ eū qui seminat iter frēs discō
dias. Cōserua fili mi p̄cepta pris tui: ⁊ ne di
mittas legē mris tue: liga eā i corde tuo iugi
ter: ⁊ circūda gutturi tuo. Cū ambulaueris
gradiant tecū: cum dormieri custodiāt te: ⁊
euigilās loquē cū eis. Quia mandatū lucer
na ē ⁊ lex lux: ⁊ via vite increpatio disciplīe
vt custodiant te a muliere mala: ⁊ a blāda
lingua extranee. Nō concupiscat pulchritu
dinē eī cor tuū: ne capiaī nutibꝰ illī⁹. Pre
ciū eiz scorti vix ē vnꝰ panis: mulier aūt vi
ri preciosam aiaz capit. Nunq̃d pōt homo
abscōdere ignē i sinu suo vt vestimēta illius
nō ardeāt: aut ābulare sup prunas: vt non
plante cōburāt eī? Sic q̃ ingredit ad mlie
rez p̄rimi sui: nō erit mūd⁹ cū tetigerit eaz.
Nō grādis ē culpa cū q̃s furaꝰ fuerit. Fura
tur. n. vt esurientē impleat aiam. Deprehen
sus ꝙz reddet septuplū: ⁊ omē sbām domus
sue tradet: ⁊ liberabit se. Qui aūt adulē est:
ꝓpter cordis inopiā pdet aiam suaz. Turpi
tudinē ⁊ ignominiam congreget sibi: ⁊ oppro
briū illius nō delebit. Quia zelus ⁊ furoꝛ vi
ri ñ parcet i die vindicte: nec acq̃escet cuiusq̃
pcibus: nec suscipiet pro redemptiōe dona
plurima.

.VII.

Fili mi custodi sm̄ones meos: ⁊ p̄cepta
mea recōde tibi. Fili honora dn̄um ⁊
valebis: preter eum vō ne timueris alienū.
Serua mādata mea ⁊ uiues: ⁊ legē meā q̃si
pupillaz oculi tui. Liga eā i digitis tuis: scri
be illam in tabulis cordis tui. Dic sapientie
soror mea es: ⁊ prudētiā voca amicā tuam.
Vt custodiat te a muliere extranea ⁊ ab ali
ena: que verba sua dulcia facit. De fenestra
.n. domꝰ mee p cācellos pspexi iuuenēz
q̃ transit p plateas iuxta āgulū: ⁊ ppe viam
domꝰ illī⁹ gradit in obscuro aduespascente
die in noctis tenebris ⁊ caligie. Et ecce oc
currit illi mulier i ornatu meretricio: ꝓpara
ta ad decipiēdas aias. Garrula ⁊ vaga q̃ers
impatiēs: nec ualēs i domo ꝓsistē pedibus
suis. Nūc foris nūc i plateis: nūc iuxta āgu
los insidiās. Apphēsūq̃ deosculat iuuenē:
⁊ procaci vultu blādit dicēs: Victimas pro
salute deuoui: hodie reddidi vota mea. Ide
circo egressa sū in occursū vsiderās te vidē:

701

203

ꝛ repeci. Intexui funib' lectulū meuz: ſtrauí tapetibus pictis ex egypto: aſpſi cubile meū myrrha ꝛ aloe ꝛ cinnamomo. Veni iebriemur uberib': ꝛ fruamur cupitis āplexib': donec illuceſcat dies. Nō ē. n. vir i domo ſua: abūt uia longiſſima. Sacculū pecūie ſecū tulit: i die plene lune reuerſur' ē i domū ſuam. Irretiuit eū mltis ꝓmōib': ꝛ blāditijs labiorum ꝓtraxit illū. Statī eā ſeqt̄ q̄ſi bos ductus ad victimā ꝛ q̄ſi agnus laſciuiēs ꝛ ignorans: ꝛ neſcit q̄ ad uicula ſtultus trahatur: donec trāſfigat ſagitta iecur eius: uelut ſi auis feſtinet ad laqueum: ꝛ neſcit q̄ de pīclo aīe illi' agit. Nūc ḡ fili mi audi me: ꝛ attēde verbis oris mei. Ne abſtrahat in uijs illius mēs tua: neq; decipiari ſemitis ei'. Multos eīm vulneratos deiecit: ꝛ fortiſſimi quiq; īfecti ſūt ab ea. Vie inferi dom' ei': penetrātes interiora mortis.

¶ .VIII.

Nunquid nō ſapia clamitat: ꝛ prudentia dat vocem ſuaz: In ſummis excelſiſq; verticibus: ſupra uiam ī medijs ſemitis ſtās iuxta portas ciuitatis: in ipſis foribus loquit dicens: O viri ad vos clamito: ꝛ vox mea ad filios hoium. Intelligite paruuli aſtutiā: ꝛ iſipientes aiaduertite. Audite q̄m de reb' magnis locutura ſū: ꝛ aperiēt labia mea ut recta ꝓdicēt. Veritatē meditabitur guttur meū: ꝛ labia mea deteſtabūt ipiū. Juſti ſunt ōes ꝓmones mei: nō ē i eis prauum quid neq; puerſum. Recti ſūt itelligentib': ꝛ equi iueniētib' ſciam. Accipite diſciplinā meā ꝛ nō pecuniā: doctrinā magꝭ q̄ aurum eligite. Melior ē eīm ſapiētia cūctis opibus ꝑcioſiſſimis: ꝛ ōe deſiderabile ei ñ pōt cōpari. Ego ſapia hito i cōſilio: ꝛ eruditis iterſū cogitatiōib'. Timor dñi odit malū: arrogātiam ꝛ ſupbiā ꝛ uiā prauā: ꝛ os bilingue ō teſtor. Meū ē cōſiliū ꝛ eqtas. Mea ē prudētia: mea ē fortitudo. Per me reges regnāt: ꝛ legum cōditores iuſta decernūt. Per me principes iperāt: ꝛ potētes ōcernūt iuſticiā. Ego diligētes me diligo: ꝛ qui mane uigilauerint ad me: iueniēt me. Mecū ſūt diuitie ꝛ glia: opes ſuperbe ꝛ iuſtitia. Meliō ē fructus meus auro ꝛ lapide precioſo: ꝛ genimina mea argēto electo. In uijs iuſtitie ābulo ī medio ſemitaꝝ iudicij: ut ditem diligētes me: ꝛ theſauros eorū repleā. Dñs poſſedit me in initio viaꝝ ſuaꝝ: añq; q̄cq̄ faceret a ꝓncipio: ab etno ordiata ſū ex ātiq; anteq̄ terra fieret. Nōdum erāt abyſſi: ꝛ ego iam cōcepta erā. Necdum fōtes aq̄rū eruperāt: necdū montes graui mole ꝓſtiterāt. Añ ōes colles ego parturiebar. Adhuc trā nō fecerat ꝛ flumia ꝛ cardines orbis terre. Q̄n ꝓparabat celos aderam: q̄n certa lege ꝛ gyro vallabat abyſſos. Q̄n ethera firmabat ſurſū: ꝛ librabat fōtes aq̄rum. Q̄n circūdabat mari t̄minū ſuuz: ꝛ legē ponebat aquis: ne tranſirent fines ſuos. Q̄n appendebat fundamēta t̄re: cū eo erā cūcta cōponēs. Et delectabar p ſingulos dies ludēs corā eo ōni tp̄e: ꝛ ludēs i orbe t̄rarū: ꝛ delitie mee eē cū filijs hoium. Nūc ḡ filij audite me: Beati q̄ cuſtodiunt uias meas. Audite diſciplinaz ꝛ eſtote ſapientes: ꝛ nolite abjcere eam. Beatus homo qui audit me: ꝛ qui uigilat ad fores meas q̄tidie: ꝛ obſuat ad poſtes oſtij mei. Qui me iuenerit: iueniet vitā: ꝛ hauriet ſalutē a dño. Qui āt i me peccavit: ledet aiam ſuā. Oēs q̄ me oderūt: diligūt mortē.

¶ .IX.

Sapiētia edificauit ſibi domū: excidit colūnas ſeptē. Immolauit victimas ſuas: miſcuit vinū: ꝛ propoſuit mēſam ſuā. Miſit ancillas ſuas ut vocarent ad arcez: ꝛ ad menia ciuitatis. Quiq; ē paruulus ueniat ad me. Et inſipientibus locuta eſt: Venite comedite panē meū: ꝛ bibite vinū quod miſcui vobis. Relinq̄te infantiam ꝛ venite: ꝛ ābulate p vias prudētie. Qui erudit derisorem: ipſe iniuriā ſibi facit: ꝛ q̄ arguit ipiū ſibi maculā generat. Noli arguē derisorez: ne oderit te. Argue ſapientē: ꝛ diliget te. Da ſapiēti occaſionē: ꝛ addet ei ſapia. Doce iuſtū: ꝛ feſtinabit accipe. Principiū ſapientie: timor dñi: ꝛ ſcia ſcorū prudētia. Per me. n. mltiplicabūtur dies tui: ꝛ addēt tibi āni vite. Si ſapiēs fueris ītmetipi erī: ſi aūt illuſor: ſolus portabis malum. Mulier ſtulta ꝛ clamoſa plenaq; illecebris ꝛ nihil oio ſciens ſedet i foribꝰ dom' ſue ſup ſellā i excelſo urbis loco: ut vocaret trāſeūtes p viā ꝛ pergentes in itinere ſuo. Quis ē paruul'? declinet ad me. Et vecordi locuta ē. Aque furtiue dulciores ſunt: ꝛ panis abſconditus ſuauior. Et ignoꝛauit q̄ ibi ſint gigantes: ꝛ i pfūdis iferni ꝓuinę ei'. Qui. n. applicabit illi: deſcēdet ad iferos: nā q̄ abſceſſerit ab ea ſaluabit. X.

Filius ſapiens letificat patrez: filius vero ſtultus meſtitia ē matri ſue. Nil ꝓderunt theſauri ipietatis: iuſtitia vo liberabit

a morte. Non affliget dñs fame aiam iusti: ⁊ insidias ipiorū subuertet. Egestatem opata est manus remissa: man' aũt fortium diuitias parat. Qui nitit mẽdacijs hic pascit vẽtos: idẽ aũt ipse sequtur aues uolantes. Qui congregat i messe filias sapiẽs ẽ: q̃ aũt stertit estate filius cõfusionis. Bñdictio dñi super caput iusti: os aũt ipiorū opit iniquitatẽ. Memoria iusti cũ laudibus: ⁊ nomẽ ipioꝝ putrescet. Sapiens corde precepta suscipiet: stultus cedit labijs. Qui ambulat simplr: ãbulat cõfidẽt: q̃ aũt deprauat uias suas mãifestus erit. Qui ãnuit oculo: dabit dolorez ⁊ stult' labijs vberabit. Vena uite os iusti: ⁊ os ipioꝝ opit iniquitatẽ. Odiũ suscitat rixas ⁊ uniuersa delicta opit caritas. In labijs sapiẽtis inuẽit sapia: ⁊ uirga i dorso ei' q̃ indiget corde. Sapiẽtes abscõdũt sciam: os aũt stulti cõfusioni ꝓximũ ẽ. Substantia diuiti urbs fortitudinis eius: pauor paupum egestas eoꝝ. Opus iusti ad uitã: fruct' aũt ipij ad pccm. Via uite custodienti disciplinaz: qui aũt increpatões relinqt errat. Abscõdũt odiũ labia mẽdacia: q̃ ꝓfert cõtumeliã insipiens est. In mltiloquio ñ deerit pccm: qui aũt moderat labia sua prudẽtissim' est. Argentũ electũ lingua iusti: cor aũt ipiorũ pro nihilo. Labia iusti eruditũt plurimos: q̃ aũt indocti sũt: i cordis egestate morient. Benedictio dñi diuites facit: nec sociabit ei afflictio. Quasi p risũ stult' opatur scelus: sapia ãt ẽ uiro prudẽtia. Quod timet impius ueniet sup eũ: desiderium suum iustis dabitur. Quasi tẽpestas transiẽs nõ erit impius: iust' aũt q̃si fũdamẽtũ sempitnũ. Sicut acetum dentib' ⁊ fum' oculi: sic piger his q̃ miserũt eũ. Timor dñi apponet dies: ⁊ ãni ipioruz breuiabũtur. Expectatio iustoꝝ letitia: spes ãt ipiorũ pibit. Fortitudo simplicũ uia dñi: ⁊ pauor his q̃ opantur malũ. Just' i etnũ ñ cõmouebit: ipij ãt non habitabunt sup tram. Os iusti pariet sapiam: lingua prauoꝝ pibit. Labia iusti ꝓsiderant placita: ⁊ os impiorum peruersa.

.XI.

Statera dolosa abominatio est apud deuz: ⁊ põdus equũ uolũtas ei'. Vbi fuerit superbia ibi erit ⁊ contumelia: ubi ãt est humilitas ibi ⁊ sapia. Simplicitas iustorũ dirigit eos: ⁊ supplantatio peruersorum uastabit illos. Nõ ꝓderũt diuitie i die ultionis: iustitia aũt liberabit a morte. Justitia simplicis dirigit uiã ei': ⁊ i ipietate sua corruet ipius. Justitia rectoꝝ liberabit eos: ⁊ i insidijs suis capientur iniq̃. Mortuo hoie impio nulla erit ultra spes: ⁊ expectatio solicitorũ pibit. Justus de angustia liberatus est: ⁊ tradetur impius ꝓ eo. Subilator ore decipit amicũ suũ: iusti aũt liberabuntur scia. In bonis iustoꝝ exaltabit ciuitas: ⁊ i pditione ipiorũ erit laudatio. Bñdictiõe iustorũ exaltabitur ciuitas: ⁊ ore ipioꝝ subuertetur. Qui despicit amicũ suũ indigẽs cõde ẽ: uir ãt prudẽs tacebit. Qui ãbulat fraudulent reuelat arcana: qui ãt fidelis est celat amici cõmissũ. Ubi nõ ẽ gubnator: ppls corruet: salus ãt ubi mlta ꝓsilia. Affliget malo q̃ fidẽ facit ꝓ extraneo: q̃ ãt cauet laqos: secur' erit. Mulier gratiosa iueniet gl'iam: ⁊ robusti habebunt diuitias. Benefacit aie sue uir misericos: q̃ ãt crudel' ẽ: etiã ꝓpinqs abijcit. Impius facit op' instabile: seminanti aũt iusti merces fidel'. Clementia preparat uitã: ⁊ sectatio malorũ mortẽ. Abominabile dño cor prauũ: ⁊ voluntas ei' i bis q̃ simplr ambulant. Manus i manu ñ erit innocens malus: semẽ ãt iustoꝝ saluabitur. Circulus aurẽ i narib' suis mulier pulchra ⁊ fatua. Desideriũ iustorũ õe bonũ est: prestolatio ipiorũ furor. Alij diuidũt ꝓpa: ⁊ ditiores fiunt: alij rapiũt nõ sua: ⁊ sẽp i egestate sunt. Alia que bñdicit ipiguabit: ⁊ q̃ iebriat ipse q̃z inebriabitur. Qui abscondit frumẽta: maledicetur i populis: bñdictio ãt sup caput uẽdẽtium. Bñ ꝓsurgit diluculo q̃ querit bona: q̃ ãt inuestigator malorũ ẽ: opprimetur ab eis. Qui confidit i diuitijs suis corruet: iusti ãt q̃si uirẽs foliũ germinabũt. Qui cõturbat domũ suã possidebit uentos: ⁊ q̃ stult' ẽ seruiet sapiẽti. Fruct' iusti lignũ uite: ⁊ q̃ suscipit aias sapiẽs ẽ. Si iustus in terra recipit: quanto magis impius ⁊ pccor?

.XII.

Qui diligit disciplinam diligit sciam: q̃ ãt odit increpatiões isipiẽs ẽ. Qui bonus est: hauriet sibi gr̃am a dño: q̃ ãt confidit in cogitationibus suis: ipie agit. Nõ ꝛo borabitur hõ ex impietate: ⁊ radix iustoꝝ nõ cõmouebit. Mulier diligẽs corona ẽ uiro suo: ⁊ putredo i ossib' eius q̃ confusione res dignas gerit. Cogitatiões iustorũ iudicia: ⁊ consilia ipiorũ fraudulẽta. Verba impiorũ insidiant sanguini: os iustoꝝ liberabit eos. Verte impios ⁊ nõ erunt: domus autẽ

iustorū pmanebit. Doctrina sua noscit uir: q̄ āt van⁹ ⁊ excors ē patebit cōtēptui. Meli or ē paup ⁊ sufficiēs sibi: q̄ gl'iosus ⁊ idigēs pane. Nouit iustus iumētorū suoꝝ aias: ui scera āt ipiorū crudelia. Qui operatur fraꝫ suaꝫ: satiabit panib⁹: q̄ āt sectat ociū: stultis simus est. Qui suauis ē uiuit in moderatio nibus: in suis mōitionib⁹ relinqt ptumeliā. Desiderium ipi monimētū ē pessimorū: ra dix āt iustorū pficiet. Propt̄ pcca labioruꝫ ruina pximat malo: effugiet āt iust⁹ de āgu stia. De fructu oris sui unusq̄sq; replebit bo nis: ⁊ iuxta opera manuū suaꝝ retribuetur ei. Uia stulti recta ī ocul' ei⁹: qui āt sapiens ē audit consilia. Fatu⁹ statī indicat irā suam: q̄ āt dissimulat iniuriaꝫ callidus ē. Qui qō nouit loq̄tur iudex iustitie ē: q̄ aūt mentitur testis ē fraudulētus. Est q̄ pmittit ⁊ q̄si gla dio pungit cōscie: lingua aūt sapiētium sani tas. Labiū vitat fumū erit ī ppetuū: qui āt testis est repentinus pcinnat linguā menda cij. Dolus in cōde cogitātiū mala: q̄ āt pac ineunt cōsilia: seqūtur eos gaudiū. Non con tristabit iustū q̄quid ei acciderit: ipi aūt re plebunt malo. Abominatio ē dño labia men dacia: qui āt fidelit agūt: placēt ei. Homo v̄ sutus celat sciaꝫ: ⁊ cor īsipiētiū puocat stul titiaꝫ. Manus fortiū dñabit: q̄ aūt remissa ē tributis seruiet. Meror ī corde uiri humi liabit illū: ⁊ ſmone bono letificabitur. Qui negligit dānū ppt̄ amicū iust⁹ est: iter autem impiorū decipiet eos. Nō inueniet fraudulēt⁹ lucrū: ⁊ sb̄a hōis erit auri pciū. In semita iustitie uita: iter aūt deuiū ducit ad mortez.

.XIII.

Filius sapiens doctrina pīs: qui aūt il lusor ē non audit cū arguitur. De fruc tu oris sui homo satiabitur bonis: aia autē impiorum iniqua. Qui custodit os suum: custodit aiam suam: qui āt icōsiderat⁹ ē ad loquendū sentiet mala. Vult ⁊ non vult pi ger: aia aūt opantiū impiguabitur. Uerbū mendax iustus detestabitur: impius autem confundit ⁊ confundetur. Justitia custodit inno centis viā: impietas āt pcōrū supplātat. Est q̄si diues cū nihil' hēat: ⁊ ē q̄si paup⁹ cū i mul tis diuitijs sit. Redēptio aie uiri diuitie sue: qui āt pauper ē increpationem nō sustinet. Lux iustorū letificat: lucerna aūt impioruꝫ extinguet. Inter superbos sēp iurgia sunt: q̄ autem agunt oia cū cōsilio: reguntur sapiē tia. Sb̄a festinata minuetur: que āt paulati colligitur mānu: multiplicabitur. Spes que differtur affligit aiam: lignū vite desideriuꝫ veniēs. Qui detrahit alicui rei: ipse se in fu turū obligat: q̄ āt tiet pceptū in pace v̄sabit. Alie dolose errāt ī pcīs: iusti aūt misericor des sūt ⁊ miserāt. Lex sapiētis fons vite: ut declinet a ruina morti. Doctrina bōa dabit gratiā: i itinere cōtēptorū vorago. Astutus oia agit cū cōsilio: q̄ aūt fatuus ē apit stulti tiaꝫ. Nunci⁹ ipi cadet in malū: legatus fide lis sanitas. Egestas ⁊ ignominia ei q̄ ōserit disciplinā: qui aūt acq̄escit arguenti glorifi cabitur. Desideriū si cōpleat: delectat aiam: detestant̄ stulti eos q̄ fugiunt mala. Qui cū sapientib⁹ gradit sapiēs erit: amic⁹ stultorū similis efficietur. Pcōres psequit malū: ⁊ iustis retribuētur bōa. Bon⁹ relinqt hēdes filios ⁊ nepotes: ⁊ custoditur iusto sb̄a pec catoris. Multi cibi in noualibus patruꝫ: et alijs cōgregāt absq̄ iudicio. Qui parcit vge odit filiū suū: qui aūt diligit illū istāter eru dit. Just⁹ comedit ⁊ replet aiam suam: uent aūt impiorū insaturabilis.

.XIIII.

Sapiens mulier edificat domū suam: insipiens extructā q̄z manibus destru et. Ambulans recto itinere ⁊ timēs deū: de spicitur ab eo qui infami graditur uia. In o re stulti virga superbie: labia sapiētū custo diūt eos. Ubi nō sūt boues: pspe vacuū ē: vbi āt apparent plume segetes ibi manifesta ē fortitudo bouis. Testis fidel' nō mētietur: pfert āt mendaciū dolosus testis. Querit ō risor sapiam ⁊ nō inuenit: doctrina prudētiū facilis. Uade ptra virū stultū: ⁊ nescit labia prudentie. Sapia callidi ē intelligē viā suā: ⁊ prudētia stultorū errās. Stultus illudet pcm: ⁊ ī iustos morabitur gia. Cor qō no uit amaritudinem aie sue: ī gaudio ei⁹ non miscebit extran⁹. Dom⁹ impioꝝ ōlebitur: tabernacla iustorū germiabūt. Est uia q̄ vi detur hōi iusta: nouissima aūt ei⁹ deducunt ad mortem. Risus dolore miscebitur: ⁊ ex trema gaudij luct⁹ occupat. Uijs suis reple bitur stult⁹: ⁊ sup eū erit vir bon⁹. Innocēs credit oi vbo: astutus psiderat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni: seruo aūt sapiē ti pspere erunt actus: ⁊ diriget uia ei⁹. Sapi ens timet ⁊ declinat a malo: stult⁹ trāsilit ⁊ confidit. Impatiēs opabitur stultitiā: ⁊ uir v̄ sut⁹ odiosus ē. Possidebūt paruuli stultitiā: ⁊ expectabūt astuti sciaꝫ. Jacebūt mali

ante bonos:et ipij añ portas iustorũ. Etiaz proximo suo pauper odiosus ẽ:amici vero diuitũ ml'ti. Qui despiĉ ꝓximũ suũ peccat: qui ãt miſetur pauꝑi beat' erit. Qui credit i dño miaz diligit:errãt ꝙ opant malũ. Mi sericordia et ueritas ꝓparãt bona. In õni o pe bono erit abũdãtia:vbi aũt v̈ba sunt plꝰ ma:ibi frequent egestas. Corona sapiẽtum diuitie eorũ:fatuitas stultorũ iprudẽtia. Li berat aias testis fidelis:et ꝓfert mendacia v̈ sipellis. In timore dñi fiducia fortitudinis: z filijs ei' erit spes. Timor domini fons uite:ut declinet a ruina mortis. In multitudi ne ppli dignitas regis:z i paupertate plebꝭ i gnominia principis. Qui patiẽs ẽ:ml'ta gu bernatur sapia:ꝙ ãt ipatiẽs est:exaltat stulti tiam suã. Vita carniũ sanitas cordis:putre do ossiũ inuidia. Qui calũniat egẽtem expro brat factori ei' :honorat ãt euz ꝙ miſeť pau peris. In malitia sua repelleť impi' : sperat aũt iust' i morte sua. In corde prudẽtis req escit sapia:z idoctos quoqz erudiet. Justitia eleuat gentẽ:miseros ãt facit pplos pccm. Accept' ẽ regi minister itelligẽs: iracũdiam eius inutilis sustinebit.

.XV.

Respõsio mollis frãgit irã:fmo durus suscitat furore. Lingua sapiẽtuz ornat sciam:os fatuorũ ebullit stultitiã. In õni lo co oculi dñi contẽplantur bonos z malos. Lingua placabitur lignũ uite:ꝙ ãt immode rata ẽ cõteret spm. Stultus irridet disciplinã ꝑris sui:ꝙ aũt custodit icrepationes astu tior fiet. In habũdãti iustitia uirtus maxia est:cogitationes autem impiorũ eradicabũ tur. Dom' iusti plꝰima fortitudo:z i fructib' impij cõturbatio. Labia sapiẽtum dissemi nabunt sciam:cor stultorũ dissile erit. Victime ipioꝝ abominabiles dño:vota iusto:uz placabilia. Abominatio ẽ dño uia impij:qui sequitur iustitiã diligit ab eo. Doctrina ma la'deserẽtiũ viã vite:ꝙ icrepatiões odit mori etur. Infern' z pditio corã dño:q̃to magis corda filiorũ hoium: ſlõ amat pestilens e ũ ꝙ se corripit:nec ad sapiẽtes graditur. Cõ gaudẽs exhilarat faciẽ:i merore animi deiꝑ citur spꝰ. Cor sapiẽtis queret doctrinã:z os stultoruz pascitur ipitia. Dẽs dies paupis mali:secura mẽs q̃si iuge cõuiuiũ. Melius ẽ paz cũ timoꝛ dñi:q̃ thesauri magni z ins tiabiles. Meli' ẽ vocari ad olera cũ carita te:q̃ ad uitulũ saginatũ cũ odio. Viꝛ iracũ dus puocat rixas:ꝙ patiẽs ẽ:mitigat suscita ras. Iter pigrorũ q̃si sepes spinaꝝ:uia iusto rum absq̃ offendiculo. Filꝰ sapiẽs letificat pẽm:et stult' hõ despicat mẽm suam. Stul titia gaudium stulto: et vir prudẽs dirigit gressus suos. Dissipant cogitationes ubi nõ ẽ cõsiliũ:ubi vo sũt ples cõsiliarũ:confirmã tur. Letatur hõ in sñia oꝛ sui:z fmo oppoꝛ tun' ẽ optim'. Semita uite sup eruditũ: ut declinet de inferno nouissimo. Domuz sup borũ demoliet dñs:z firmos faciet ẽminos uidue. Abominatio dñi cogitatiões male:et purus fmo pulcheꝛrim' firmabit ab eo. Cõ turbat domũ suã qui sectat auaritiã:ꝙ aũt odit munera uiuet. Per miaz z fidẽ purgã tur pcca:ꝑ timorẽ ãt dñi declinat õis a ma lo. Mens iusti meditabitur obedientiaz:os impiorũ redundat malis. Longe ẽ dñs ab i pijs:z oꝛones iustorũ exaudiet. Lux ocloꝝ letificat aiaz:fama bona ipiguat ossa. Auris q̃ audit increpatiões uite:in medio sapiẽtuz cõmoꝛabitur. Qui abijcit disciplinã:despiĉ aiam suã:ꝙ ãt acqescit icrepationib' :possesſ sor est cõdis. Timoꝛ dñi disciplina sapiẽtie: z gloriam precedit humilitas.

.XVI.

Hominis ẽ aiam ꝓparare:z dñi gubeꝛ nare linguã. Oẽs uie hoium patẽt oꝛ culis eius:spirituum ponderator ẽ dñs. Re uela dño opa tua:z dirigẽt cogitatiões tue. Vniuersa ꝓpt semetipsũ operatus ẽ dñs:ipiũ q̃z ad diẽ malũ. Abominatio dñi ẽ õis arro gans:etiam si man' ad manũ fuerit non est ĩnocens. Initiũ uie bone facẽ iustitiã:accep ta est apud deum magis q̃ immolare hosti as. Mia z ueritate redimitur iniq̃tas. z in timore dñi õcliaꝛ a malo. Cũ placuerit dño uie hois :inimicos q̃z eius ꝙuertet ad pacẽ. Melius ẽ parũ cum iustitia:q̃ multi fruct' cum iniq̃tate. Cor hõis disponit uiã suam: sz dñi ẽ dirigere gressus ei'. Diuinatio i labi is regis:i iudicio nõ errabit os ei'. Ponduz z statera iudicia dñi sũt:z opera ei' ões lapi des seculi. Abominabiles regi ꝙ agũt ipie: qñ iustitia firmatur solium. Voluntas regũ labia iusta:ꝙ recta loq̃tur diriget. Indignatio regis nũcij mortis:z vir sapiẽs placabit eũ. In hilaritate uultus regis uita:z clemen tia ei' q̃si imber serotinus. Posside sapiẽtiaz: qz auro melior ẽ:z acquire prudẽtiam: qz precioſior ẽ argẽto. Semita iustorũ õcli nat mala:custos aie sue seruat uiaz suam.

205

Contritionē ꝓcedit ſupbia: ⁊ añ ruinā exaltabit ſp̄s. Meli⁹ ē hūiliari cū mitib⁹: q̄ diui dē ſpolia cū ſuꝑb̄. Erudit⁹ i vbo reperiet bōa: ⁊ q̄ ſpat i dño bt̄s ē. Qui ſapiēs ē corde appellabit prudēs: ⁊ q̄ dulcis eloq̄o maiora ꝛc piet. Fōs uite eruditio poſſidēt doctrīa ſtultoꝝ fatuitas. Cor ſapiētis erudiet os ei⁹: ⁊ labijs ei⁹ addet gr̄iam. Fau⁹ mell' cōpoſita v̄ba: dulcedo aie ſanitas oſſiū. Eſt uia q̄ uidet hōi recta: ⁊ nouiſſima ei⁹ ducūt ad mōtē. Alia laborant̄ laborat ſibi: qz cōpulit eū os ſuū. Vir inſipiēs fodit malū: ⁊ i labijs eius ignis ardeſcit. Hō peruerſus ſuſcitat lites: ⁊ v̄boſus ſepat principes. Vir iniqu⁹ lactat amicū ſuū: ⁊ ducit eū p uiā nō bonā. Qui attōitis oculis cogitat praua: mordēs labia ſua pficiet malū. Corona dignitatis ſenectus: q̄ i vijs iuſtitie reperiet. Melior ē patiēs uiro forti: ⁊ q̄ dñatur aio ſuo expugnatoꝛ urbiū. Sortes mittūt i ſinū: ſz a dño tēp̄at.

.XVII.

Melior eſt buccella ſicca cuꝫ gaudio: q̄ domus plena victimis cū iurgio. Ser⁹ ſapiēs dñabit ſtulti filijs: ⁊ inter frēs hēditatē diuidet. Sicut igne p̄batur argētū et aurꝫ camino: ita cōda p̄bat dñs. Mal⁹ obedit ligue iniq̄: ⁊ fallax obtēpat labijs mēdacibus. Qui deſpicit pauperē exprobrat factori eius: ⁊ qui in ruina letatur alteri⁹: nō erit ip̄unitus. Corona ſenū filij filiorū: ⁊ gloria filiorū p̄es eorū. Nō decent ſtultū v̄ba cōpoſita: nec principē labiū mentiēs. Gemma gratiſſima expectatio preſtolātis: q̄cūq; ſe vtit prudēt itelligit. Qui celat delictū querit amicitias: q̄ altero ſmone ꝛepetit ſepat federatos. Plus pficit correctio apud prudētem: q̄ cētū plage apud ſtultū. Semper iurgia querit malus: angelus āt crudel⁹ mittet ꝓtra eū. Expedit magis urſe occurrē raptis fetib⁹: q̄ fatuo cōfidēti ſibi in ſtultitia ſua. Qui reddit mala p bonis: non recedet malum de domo eius. Qui dimittit aquam caput ē iurgiorū: ⁊ añq; patiat ꝓtumeliā iudicū deſerit. Et q̄ iuſtificat impiū: ⁊ q̄ cōdēnat iuſtū: abominabil' ē vtq; apud deū. Quid p̄deſt ſtulto habere diuitias: cum ſapientiā emere ñ poſſit? Qui altam facit domū ſuaꝫ q̄rit ruinā: ⁊ q̄ euitat diſcere icidet i maluꝫ. Omni tp̄e diligit q̄ amic⁹ ē: ⁊ frat' i anguſtijs cōprobatur. Stult⁹ hō plaudet manib⁹ ſuis: cū ſpopōderit p amico ſuo. Qui meditat' diſcordias diligit rixas: ⁊ qui exaltat oſtium ſuum querit ruinā. Qui puerſi cordis ē nō iuenit bonū: ⁊ q̄ vtit lingua icidet i malum. Mat⁹ ē ſtult⁹ i ignominia ſuā: ſz nec pater in fatuo letabitur. Animꝰ gaudēs etatez floridā facit: ſp̄us triſtis exiccat oſſa. Munera ō ſinu impius accipit: ut pervtat ſemitas iudicij. In facie prudentis lucet ſapia: oc'li ſtultorū i finib⁹ tre. Ira p̄ijs fili⁹ ſtult⁹: ⁊ dolor mītis q̄ genuit cū. Nō ē bonū dānū iferre iuſto: nec pcutē principē q̄ recta iudicat. Qui moderatur ſmōes ſuos doct⁹ ⁊ prudēs eſt: ⁊ p̄cioſi ſp̄s uir erudit⁹. Stultus q̄z ſi tacuerit ſapiēs reputabitur: ⁊ ſi cōpreſſerit labia ſua intelligens.

.XVIII.

Occaſiōes querit q̄ vult recedere ab amico: ōi tp̄e erit exprobrabil'. Nō recipit ſtultus v̄ba prudētie: niſi ea dixeris q̄ v̄ſantur i corde ei⁹. Impius cū i ꝓfundum uenerit pccoꝝ ꝓtēnit: ſz ſeqtur euꝫ ignominia ⁊ opprobriū. Eliqua p̄fūda ex ore uiri: ⁊ torrēs redūdās fons ſapie. Accipe p̄ſonā impij i iudicio nō ē bonū: ut declines a vitate iudicij. Labia ſtulti miſcēt ſe rixis: ⁊ os ei⁹ iurgia ꝓuocat. Os ſtulti p̄tio ei⁹: ⁊ labia ipſi⁹ ruina aie eius. Verba bilinguis q̄ſi ſimplicia: ⁊ ipſa pueniunt uſq; ad intiora uentris. Pigrū deiecit timor: aie āt effeminatoꝝ eſurient. Qui mollis ⁊ diſſolut⁹ ē i opere ſuo: frat' ē ſua opa diſſipantis. Turr̄ fortiſſima nomē dñi: ad ipſā currit iuſtus ⁊ exaltabit. Subſtātia diuitis vrbs robor⁹ ei⁹: ⁊ q̄ſi mur⁹ ualidus circūdās eū. Añq; conteret exaltatur cor hōis: ⁊ añq; glorificetur hūiliat. Qui pri⁹ rñdet q̄ audiat: ſtultū ſe ee demōſtrat ⁊ cōfuſione dignū. Sp̄us uiri ſuſtētat imbecillitatē ſuā: ſp̄m vo ad iraſcēdū facilē quis poterit ſuſtinere? Cō prudētis poſſidebit ſciam: ⁊ auris ſapiētiū q̄rit doctrinam. Donū hōis dilatat uia eius: ⁊ añ principes ſpatiū ei facit. Juſt⁹ prior ē accuſator ſui: venit amicus ei⁹ ⁊ inueſtigabit eū. Cōtradictiones cōprimit ſors: ⁊ iter potentes q̄z diuidicat. Frater qui adiuuatur a fre q̄ſi ciuitas firma: ⁊ iudicia q̄ſi uectes urbiū. De fructu oris uiri replebitur vēt⁹ ei⁹: ⁊ genimina labiorū ipſius ſaturabūt eū. Mors ⁊ uita i mānib⁹ lingue: q̄ diligūt ea comedent fruct⁹ eius. Qui inuenit mulierē bonā: iuenit bonuꝫ ⁊ hauriet iocūditatē a dño. Qui expellit mulierem bonam expellit bonū: q̄ aūt tenet adulterā ſtultus ē ⁊ iſipiens. Cū obſecratōib⁹

loquitur pauper: ⁊ diues effabitur rigide.
Vir amicabilis ad societatem: magis amic⁹
erit q̄ frater. ¶ .XIX.
Melior ē pauper q̄ ambulat i simplici-
tate sua: q̄ diues torquens labia sua
⁊ insipiens. Vbi ñ ē scia aie non ē bonū: ⁊ q̄
festin⁹ ē pedib⁹ offēdet. Stultitia hōis sup-
plātat gressus eius: ⁊ ꝓtra deum feruet aio
suo. Diuitie addunt amicos plīmos: a pau
pe ät ⁊ hi quos hūit sepätur. Testis falsus
nō erit impunit⁹: ⁊ q̄ mendacia loq̄t ñ effu-
giet. Multi colūt psonā potentis: ⁊ amici sū
dona tribuentis. Fres hōis pauperis odēt
eum: insup ⁊ amici ꝑcul recesserunt ab eo.
Qui tm̄ verba sectat nihil habebit: q̄ autez
possessor ē mentis diligit aiam suā: ⁊ custos
prudentie inueniet bona. Falsus testis non
erit impunit⁹: ⁊ q̄ loq̄t mendacia pibit. Nō
decent stultū diuitie: nec seruū dñari ꝓncipi
bus. Doctrina uiri p patiētiam nosci: ⁊ gl̄a
ei⁹ ē iniq̄ pretēgredi. Sicut fremitus leonis:
ita ⁊ regis ira: ⁊ sicut ros sup herbā ita ⁊ hi
laritas ei⁹. Dolor pīs fili⁹ stult⁹: ⁊ tecta iugi
ter perstillantia litigiosa mulier. Domus ⁊
diuitie dant̄ a parentib⁹: a dño ät ꝓpe vxor
prudēs. Pigredo imittit soporē: ⁊ aia disso
luta esuriet. Qui custodit mādatū custodit
aiam suā: q̄ aūt negligit uiā suā: mōtificabi
tur. Feneratur dño q̄ miſetur paupis: ⁊ ui-
cissitudinē suā reddet ei. Erudi filiū tuū ne
desperes: ad interfectionē ät ei⁹ ne ponas aiaz
tuam. Qui.n. ipatiēs ē: sustinebit dānuz: et
cū rapuerit: aliud apponet. Audi cōsiliū et
suscipe disciplinā: ut sis sapiēs i nouissimis
tuis. Multe cogitatiōes i corde uiri: volun
tas aūt dñi i eternū pmānebit. Homo idigens
miſericors ē: ⁊ meliō ē pauper iustus: q̄ vir
mēdax. Timor dñi ad uitā: ⁊ i plenitudine
cōmorabit absq̄ uisitatiōe pessimi. Absco-
dit piger manū suā sub ascella: nec ad os su-
ū applicat eā. Pestilēte flagellato stult⁹ sapi
ētior erit: si ät corripuer⁹ sapientē intelliget
sapiam. Qui affligit pīem ⁊ fugit matrem:
ignominiosus erit ⁊ infelix. Nō cesses audire
fili doctrinā: nec ignores fīmōes scie. Testis
iniquus deridet iudicium: ⁊ os ipiorum de-
uorat iniquitatem. Parata sūt derisoribus
iudicia: ⁊ mallei pcutientes stultorū corpo-
ribus. ¶ .XX.
Luxuriosa res uinum: ⁊ tumultuosa
ebrietas. Quicūq̄ his delectatur: nō
erit sapiens. Sicut rugitus leonis ita ⁊ ter-
ror regis: q̄ puocat eū peccat in aiam suaz.
Honor ē hōi q̄ sepat se a ꝓtentionibus: ōes
aūt stulti miscentur ꝓtumelijs. Propter fri
gus piger arare noluit: mēdicabit ergo este
⁊ nō dabitur illi. Sicut aq̄ pfunda sic cō-
siliū i corde uiri: sz hō sapiens exhauriet il-
lud. Multi hoies misericordes vocātur: uiz
aūt fidelē q̄s inuēiet: Iust⁹ q̄ ābulat i simpli-
citate sua: beatos p⁹ se filios relinq̄t. Rex q̄
sedet in solio iudicij: dissipat oē malū intuitu
suo. Quis pōt dicē mūdū ē cor meū: purus
sū a pcō: Pondus ⁊ pondus mensura ⁊ ūn
sura: utrunq̄ abominabile ē apud deum. Ex
studijs suis intelligitur puer: si mūda ⁊ rec-
ta sint opera ei⁹. Aurē audiētē ⁊ oculū uidē
tem: dñs fecit utrūq̄. Noli diligē somnum:
ne te egestas opprimat. Aperi oculos tuos
⁊ saturare panib⁹. Malū ē malū ē dicit oēs
ēptor: ⁊ cū recesserit tūc gl̄iabit. Est aurū ⁊
multitudo gēmaz: uas ät ꝓciosū labia scie.
Tolle uestimētū ei⁹ q̄ fideiussor extitit alie-
ni: ⁊ p extraneis auser pign⁹ ab eo. Suauis
ē hōi panis mēdacij: ⁊ postea implebitur os e
ius calculo. Cogitatiōes ꝑsiliis robozātur:
⁊ gubernaculis tractanda sunt bella. Ei q̄
reuelat mysteria: ⁊ ābulat fraudulēter: ⁊ di
latat labia sua: ne cōmiscearis. Qui maledi
cit pī suo ⁊ mā: extinguet lumē ei⁹ i medijs
tenebrī. Hereditas ad quā festinatur i prici
pio: i nouissimo bñdictiōe carebit. Ne dicas
reddā malū ꝑ malo: expecta dñm ⁊ libera-
bit te. Abominatio ē apud deū pōd⁹ ⁊ pōd⁹:
statera dolosa nō est bona. A dño diriguntur
gressus uiri: quis aūt hoium itelligere pōt
uiā suā: Ruina ē hōi deuotare scōs: ⁊ p⁹ vo
ta retractare. Dissipat ipios rex sapiēs: ⁊ in
curuat sup eos fornicē. Lucerna dñi spira-
culū hōis: que inuestigat oīa secreta ventris.
Misericordia ⁊ vitas custodiunt regē: ⁊ ro
boratur clemtia thron⁹ ei⁹. Exultatio iuue
nū fortitudo eoz: ⁊ dignitas senū canicies.
Liuor vulneris absterget mala: ⁊ plage i ob
secrationib⁹ uentris. ¶ .XXI.
Sicut diuisiones aquarum ita cor regis
i manu dñi: q̄cūq̄ voluerit iclinabit il
lud. Omis via viri recta sibi videtur: appen-
dit aūt corda dominus. Facere misericordi
am ⁊ iudiciuz magis placet dño q̄ victime.
Exaltatio oculorū ē dilatatio cordis: lucer
na impiorū pcm. Cogitatiōes robusti se
per i abundātia: ōnis ät piger i egestate est.

Qui cōgregat thesauros lingua mdacij uanus ⁊ excors ē: ⁊ impigetur ad laqueos mōtis. Rapie impiorum detrahēt eos: quia noluerūt facere iudiciū. Peruersa uia uiri aliena est a deo: qui āt mundus ē rectū op' ei'. Melī' ē sedere i angulo domatis: q̄ cū muliere litigiosa ⁊ i domo cōi. Alia ipij ōsiderat malum: nō miſebitur ꝓximo suo. Multato pestilēte sapiētiō erit puul': ⁊ si sectetur sapientez sumet sciam. Excogitat iust' ō domo impij: ut detrahat impios a malo. Qui obturat aurē suā ad clamorē paupis: ⁊ ipse clamabit ⁊ nō exaudiet. Mun' absconditū extinguit iras: ⁊ donū i sinu idignationē maximā. Bauditū iusto ē facere iudiciū: ⁊ pauō opantib' iq̄tatē. Vir q̄ errauerit in via doctrine: i cetu gigātiū cōmorabit. Qui diligit epulas in egestate erit: qui amat uinū ⁊ pinguia nō ditabitur. Pro iusto dabit impius: ⁊ ꝓ recto iniqu'. Melī' ē habitare i terra desta q̄ cū muliere rixosa ⁊ iracūda. Thesaurus desiderabil' ⁊ oleū i habitaculo iusti: ⁊ imprudēs hō dissipabit illud. Qui sequit iustitiam ⁊ miſicordiam: ueniet uitā iustitiaz ⁊ gliam. Ciuitatē fortium ascēdit sapiēs: destruxitq̄ robur fiducie ei'. Qui custodit os suū ⁊ linguā suā: custodit ab angustijs aiaz suā. Supbus ⁊ arrogās uocatur idoctus: q̄ in ira opatur supbiā. Desideria occidūt pigrū. noluerūt. n. q̄cq̄ man' eius opari. Tota die ꝓcupiſc ⁊ desiderat: q̄ āt iustus est tribuet ⁊ nō cessabit. Hostie ipiorū abominabiles: q̄ offerūt ex scelere. Testis mēdax pibit: uir obediēs loq̄tur uictoriā. Vir impius ꝓcaciter obfirmat ultū suū: qui aūt recte est corrigit uiam suā. Nō ē sapia: nō ē prudentia: nō ē ꝓsiliū ꝓtra dñm. Equ' parat ad diē belli: dñs aūt salutē tribuit.

¶ .XXII.

Melius ē nomen bonū q̄ diuitie mlte. sup argētū. n. ⁊ aurū gīa bona. Diues ⁊ pauper obuiauerūt sibi: utriusq̄ operatō est dominus. Callidus uidet malū: ⁊ absc̄dit se: inocēs ptransiit ⁊ afflictus ē dāno. Finis modestie timor dñi: diuitie ⁊ gloria ⁊ uita. Arma ⁊ gladij in uia superbi: custos āt aie sue longe recedit ab eis. Prouerbiuz ē: a dolescens iuxta uiā suā etiā cū senuerit non recedet ab ea. Diues pauperibus imperat: ⁊ q̄ accipit mutuū seru' ē fenerantis. Qui seminat iniq̄tatē metet mala: ⁊ uirga ire sue consumabitur. Qui pronus est ad miſericōdiā būdicet: de panib'. n. suis ōdit pauperi. Victoriā ⁊ honorē acq̄ret q̄ dat munera: aiam aūt aufert accipiētiū. Ejce derisorē ⁊ exibit cū eo iurgiū: cessabūtq̄ cause ⁊ cōtumelie. Qui diligit cordis mūdicīā: ꝓpter gīam labiorū suorū habebit amicū regē. Oculi dñi custodiunt sciam: ⁊ supplātāt verba iiqui. Dicit piger: leo ē foris in medio platearum occidēdus sū. Fouea ꝓfunda os alienē: cui iratus ē dñs icidet i eā. Stultitia colligata ē in corde pueri: ⁊ uirga disciplie fugabit eā. Qui calūniat paupereꝫ vt augeat diuitias suas: dabit ipse ditiori ⁊ egebit. Fili mi inclina aurē tuā: ⁊ audi verba sapiētium. Appone āt cor ad doctrinā meā: que pulchra erit tibi: cuz seruaueris eaz in ventre tuo. Et rendundabit i labijs tuis: ut sit in dño fiducia tua. Dñ ⁊ oñdā eam tibi hodie. Ecce ōscripsi eā tibi tripliciter in cogitationibus ⁊ scia: vt oñderez tibi firmitatē ⁊ eloquia vitatis respondere ex eis illis: qui miserunt te. Nō facias violētiaz paupi: q: paup ē: neq̄ ꝓas egenū i porta: q: iudicabit dñs cām eius: et configet eos q̄ cōfixerūt aiam ei'. Noli esse amic' hōi iracūdo: neq̄ ābules cū viro fuzioso: ne forte discas semitas ei': ⁊ sumas scādalū anime tue. Noli esse cū his q̄ defigunt mānus suas: ⁊ qui uades se offerūt ꝓ debit. Si. n. nō habes vnde restituas: quid cause ē: ut tollat operimētū ō cubili tuo? Ne trāsgrediaris t̄mios ātiquos: q̄s posuerūt pres tui. Vidisti virū uelocē i ope suo: coraz regibus stabit: nec erit ante ignobiles.

¶ .XXIII.

Quando sederis ut cōedas cū pricipe: diligenter attende que sunt apposita ante faciem tuam: ⁊ statue cultrum i gutturē tuo: si tamen habes in potestate aiam tuaz. Ne desiderez de cibis ei': in quo est panis mdacij. Noli laborare ut diteris: sz prudentie tue pone modū. Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere: q: facient sibi pēnas q̄si aquile: ⁊ uolabūt in celū. Ne cōedas cum hoie inuido: ⁊ ne desideres cibos ei': qm̄ in siłitudinē arioli ⁊ coniector estimat q̄ ignorat. Comede ⁊ bibe dicet tibi: ⁊ mēs eius nō est tecū. Cibos q̄s cōederas e uomes: ⁊ pdes pulchros sinones tuos. Jn aurib' insipiētiū ne loq̄ris: q: despiciēt doctrinā eloquij tui. Ne attingas paruulorū t̄minos: ⁊ agrū pupillorū ne introeas. Propiquus eiz illorū fortis est: ⁊ ipse iudicabit

contra te causam illorū. Ingrediat ad doctrinam cor tuū: & aures tue ad vba scientie. Noli subtrahere a puero disciplinā. si. n. percusseris eū virga: nō morietur. Tu virga percuties eū: & aiam eius de inferno liberabis. Fili mi si sapiens fuerit animꝰ tuꝰ: gaudebit tecū cor meum: & exultabūt renes mei cum locuta fuerint recta labia tua. Nō emulet cor tuum peccatores: sed in timore dñi esto tota die: qa habebis spem in nouissimo: & pstolatio tua non auferetur. Audi fili mi & esto sapiēs: et dirige i via animū tuū. Noli eē in cōuiuijs potatorū: nec i comessatiōibus eorū q carnes ad vescēdū cōfeūt: quia vacātes potibꝰ & dātes symbola ꝓsumēt: & vestiet pannis dōmi tatio. Audi pīem tuū qui genuit te: & ne ꝓtēnas cū senuerit mater tua. Veritatē eme: & noli vēdere sapiētiā & doctrinā & itelligētiā. Exultat gaudio pater iusti: qui sapiētē gēuit letabit in eo. Gaudeat patꝰ tuꝰ & matꝰ tua: & exultet qui genuit te. Prebe fili mi cor tuum mihi: & oculi tui vias meas custodiāt. Fouea. n. pfūda ē mētrix: & puteꝰ angustꝰ aliena. Insidiat i via q̄si latro: & q̄s icautos i uenerit interficiet. Cui ue cuiꝰ patri ue: cui rixe: cui fouee: cui sīn cā ulnera: cui suffossio oculorū: nonne his qui cōmorāt in vino: et student calicibus eporandis: Ne intuearis vinū q̄n flaueſcit: cū splēduerit i vitro colore eius. Ingredit blande & i nouissimo morde bit ut coluber: & sicut regulus venena diffūdet. Oculi tui videbunt extraneas: & cō tuū loquet puersa. Et eris sicut dormiēs in medio mari: & q̄si sopitus gubernator amisso clauo: & dices: Verberauerūt me sed nō doluī: traxerūt me & ego nō sensi. Qñ euigilabo: & rursus uina reperiam?

.XXIIII.

Ne emuleris viros malos: nec ꝺsideres eē cum eis: qꝝ rapias meditat mens eorū: & fraudes labia eorū loquuntur. Sapiētia edificabit domꝰ: & prudētia roborabit. In doctrina replebūt cellaria: vniuersa ſba ꝓciosa & pulcherrima. Vir sapiēs fortis est & vir doctꝰ robustꝰ & validus: qꝝ cū dispositiōe init bellū: & erit salꝰ ubi mlta cōsilia sūt. Excelsa stulto sapia: i porta nō apiet os suum. Qui cogitat mala facere: stultꝰ vocabit. Cogitatio stulti pccm ē: & abominatio hoiuꝫ detractor. Si desperaueris lapsus i die āgustie: iminuet fortitudo tua. Erue eos qui ducūt ad mortē: & qui trahunt ad interitū libera ne cesses. Si dixeris uires ñ suppetūt: qui inspector cordis ipse intelligit: & custos rem aie tue nihil fallit: redetqꝫ hōi iuxta opa sua. Cōede fili mi mel qꝝ bonū ē: & fauū dulcissimū gutturi tuo. Sic & doctria sapie anime tue: quā cū inueneris: hābis i nouissimis spem: & spes tua non pibit. Ne insidieris: & qras ipietatē in domo iusti: neqꝫ uastes requiem eius. Septies. n. i die cadet iustꝰ: & resurget: ipi autē corruent i malū. Cū ceciderit inimicus tuꝰ ne gaudeas: & i ruina eius ne exultet cor tuū: ne forte videat dñs & displiceat ei: & auferet ab eo irā suā. Ne cōtendas cuꝫ pessimis: nec emuleris impios: quoniā non hñt futurorum spem mali: & lucerna impiorū extinguet. Time dñm fili mi & regem: & cuꝫ detractoribꝰ nō cōmiscearis. Quoniā repēte cōsurget pditio eorū: & ruinā utriusqꝫ ꝺs nouit? Hec q̄q̄ sapiētibꝰ. Cognoscē psonam in iudicio nō ē bonū. Qui dicūt ipio iustus es: maledicēt eis popli: & detestabūt eos tribus. Qui arguūt eū laudabūt: & super eos veniet bñdictio. Labia deosculabit qui recta verba respōdet. Prepara foris opus tuū: & diligēt exerce agrū tuū: & postea edifices domū tuā. Ne sis testis frustra ꝓtra ꝓximū tuū: nec lactes quenq̄ labijs tuis. Ne dicas quomō fecit mihi sic faciā ei: & reddam vnī cuiqꝫ ſum opꝰ suum. Per agruꝫ hōis pigri transiui & p vineā uiri stulti. Et ecce totum repleuerāt vrtice: & operuerāt superficiem eius spine: & macerie lapidū destructa erat. Qō cū vidissem posui in corde meo: & exēplo didici disciplinā. Usqꝫq̄ piger dormies: usqꝫq̄ de somno cōsurges? Parū inquā dormies: modicū dormitabis: pauxillū manꝰ ꝓseres: ut ꝺsecas: & vēiet tibi q̄si cursō egestas tua: & mēdicitas q̄si vir armatus.

.XXV.

Hē q̄ parabole salomonis quas transtulerunt viri eçechie regis iuda. Gloria dei est celare uerbū: & gloria regum inuestigare sermonē. Celuꝫ sursū & terra deorsū & cor regū inscrutabile. Aufer rubiginem ꝺ argento: & egredietur vas purissimum. Aufer impietatē ꝺ uultu regis: & firmabitur iustitia thronus eius. Ne gloriosus appareas corā rege: & in loco magnoꝝ ne steteris. Melius ē eim ut dicatur t ascende huc: q̄ ut humilieris coram principe. Que uiderunt oculi tui ne ꝓferas in iurgio cito: ne postea emendare nō possis cū dehonestaueris amicū tuū:

Lausa tuam tracta cū amico tuo: ⁊ secretū extranco ne reueles: ne forte īsultet tibi cuz audierit: ⁊ exprobrare ñ cesset. Sīa ⁊ amicitia liberant: q̄s tibi seua: ne exprobrabilis sias. Mala aurea i lectis argēteis: q̄ loquit verbū i tp̄e suo. Inaurī aurea ⁊ margarita fulgēs: q̄ arguit sapiētē ⁊ aurē obediētē. Sicut frigus niuis i die messis: ita legatus fidelis ei qui miserit eū: aīam ipsi⁹ recreare fac. Nubes ⁊ ventⁱ ⁊ pluuie nō sequētes: vir gloriosus ⁊ pmissa non cōplēs. Patiētia lenit princeps: ⁊ lingua mollis p̄fringet duritiā. Mel īuenisti: comedo quod sufficit tibi: ne forte satiatus euomas illud. Subtrahe pedē tuum de domo p̄rimi tui: neq̄ satiatus oderit te. Jaculū ⁊ gladius ⁊ sagitta acuta: hō q̄ loq̄t̄ p̄tra p̄rimū suū falsū testimōiū. Dēs putrio⁹ ⁊ pes lassus: q̄ spat sup īfideli i die angustie: ⁊ amittit palliū i die frigoris. Acetū i nitro: q̄ cantat carmina cordi pessimo. Sicut tinea vestimēto ⁊ uermis ligno: ita tristitia uiri nocet cordi. Si esurierit inimicus tu⁹: ciba illū: si sitit da ei aquā bibere. Prunas.n. cōgregabis sup caput ei⁹: ⁊ dñs redoet tibi. Ventⁱ aquilo dissipat pluuias: ⁊ facies tristis linguā detrahētē. Melius ē sedere in angulo domatis: q̄ cū muliere liti giosa ⁊ i domo cōi. Aqua frigida anime siti ēti: ⁊ nūcius bonus de terra longinq̄. Fons turbatus pede ⁊ uena cōrupa: iustus cadēs coram impio. Sicut q̄ mel multū cōedit ñ est ei bonū: sic q̄ scrutator ē maiestat⁹: oppi mēt a glia. Sicut vrbs patēs ⁊ absq̄ muro ītū ambitu: ita vir q̄ nō pōt in loquēdo cohibere spiritum suum.

.XXVI.

Domō nix i estate ⁊ pluuie i messe: sic indecens est stulto glia. Sicut auis ad alta transuolans: ⁊ passer quolibet uadens: sic maledictum frustra prolatum in quēpiam superueniet. Flagellū eq̄ ⁊ chamⁱ asino ⁊ virga in dorso īprudētiū. Ne rñdeas stulto iuxta stultitiā suam: ne efficiaris ei simil. Rñde stulto iuxtā stultitiā suam: ne sibi sapiēs esse uideatur. Claudus pedibus ⁊ iniq̄tatē bibēs: q̄ mittit v̄ba p nūciū stulti. Quō pulchras frustra hz claudus tibias: sic inde cēs ē i ore stultorū pabola. Sicē q̄ mittit lapidē i acerui mercurij: ita q̄ tribuit īsipienti honorem. Quō si spia nascatur i mānu temulēti: sic parabola i ore stultorū. Judiciū determinat cās: ⁊ q̄ iponit stulto silentiuz: iras mitigat. Sicē canis q̄ reuertit ad uomitū suū: sic iprudēs q̄ iterat stultitiā suā. Vidisti hoiem sapientem sibi uideri: magis illo spē habebit īsipiens. Dicit piger: leo ē in uia: ⁊ leena i itinerib⁹. Sicē ostiū uertitur i cardine suo: ita piger i lectulo suo. Abscondit piger mānus sub ascella sua: ⁊ laborat si ad os suum eas cōuerterit. Sapiētior sibi stultus uidet septē uiris loquētib⁹ sñias. Sicut q̄ appḧendit auribⁿ canē: sic qui trāsit ⁊ ipatiens cōmiscet rixe alterius. Sicē noxius est q̄ mittit sagittas ⁊ lāceas i mortē: ita uir q̄ fraudulēter nocet amico suo: ⁊ cū fuerit dep̄hēsus dicet: ludēs feci. Cū defecerint ligna extinguet ignis: ⁊ susurrone subtracto iurgia cōqescūt. Sicut carbones ad prunas et ligna ad ignē: sic hō iracūdus suscitat i ixas. Verba susurrōis q̄si simplicia: ⁊ ipsa pueniunt ad intima cordis. Quō si argēto sordido ornare uelis vas fictile: sic labia tumtia cū pessimo corde sociata. Labīs suis intelligitur īmicⁱ: cū i corde tractavit dolos. Cū submiserit vocē suā: ne credideri ei: qm̄ septē neq̄tie sunt i corde illⁱ. Qui opit odiuz fraudulenter: reuelabit malicia ei⁹ i pcilio. Qui fodit foueā icidet i eam: ⁊ qui voluit lapidē reuertet ad eū. Lingua fallax ñ amat v̄itatem: ⁊ os lubricū operatur ruinas.

.XXVII.

Ne glorieris in crastinū: ignoras quid superuentura pariat dies. Laudet te alienus ⁊ nō os tuū: extraneus ⁊ nō labia tua. Graue est saxum ⁊ onerosa arena: sed ira stulti vtroq̄ grauior. Ira non hēt misericordiam: nec erūpens furor: ⁊ ipetū p̄citati sps ferre quis poterit? Melior est manifesta cōrectio: q̄ amor absconditus. Meliora sunt vulnera diligentis: q̄ fraudulenta oscula odientis. Alia saturata calcabit fauuz: ⁊ aia esuriens ēt amarū p dulci sumet. Sicē auis trāsmigrans de nido suo: sic uir qui derelinq̄t locū suū. Unguēto ⁊ narīs odoribⁿ ōlectatur cor: ⁊ bonis amici cōsilijs aia dulcōatur. Amicū tuū ⁊ amicū p̄ris tui ne dimiseris ⁊ domū fratris tui ne ingrediaris in die afflictiōis tue. Melior ē uicin⁹ iuxta: q̄ frater procul. Stuō sapiētie fili mi ⁊ letifica cor meum: ut possis exprobrāti rñdere sermonez. Astut⁹ uidēs malū absc̄ōdit ē: parvuli trāseuntes sustinuerūt dispēdia. Tolle uestimētū ei⁹ q̄ spopōdit p extrāeo: ⁊ p aliēis aufer ei pigⁿ. Qui bñdicit p̄rio suo uoce grandi

de nocte ꝓsurgẽs: maledicẽti filiꝰ erit. ¶Tecta pstillantia in die frigoris ⁊ litigiosa muli er cõpant. ¶Qui retinet eam q̃si q̃ vẽtũ tene at: ⁊ oleũ dextre sue euacuat. ¶Ferrũ ferꝛo exacuitur: ⁊ hõ exacuit faciẽ amici sui. ¶Qui seruat ficũ comedet fructꝰ eiꝰ: ⁊ q̃ custos ẽ dñi sui glificabit. ¶Quõ in aq̃s respõdẽt vultus pspiciẽtiũ: sic corda hoiũm mãifesta sũt prudentib'. ¶Infern' ⁊ pditio nũq̃ replẽt: sic ⁊ oculi hoiũm insatiabiles. ¶Quõ pbat i ꝓflatorio argẽtũ ⁊ ifornace auꝛ: sic ꝓbatur hõ ore laudantis ¶Cor iniqui inquirit mala: cõ aũt rectuꝫ inq̃rit sciam. ¶Si cotuderis stultuꝫ i pila q̃si ptisanas feriẽte desup pilo: nõ auferetur ab eo stultitia eiꝰ. ¶Diligenẽ agnosce vultũ pecoris tui: tuosq̃ greges cõsidera. ¶Nõ eim hẽb̃ iugẽ pẽtẽ: sꝫ coronã tribuet tibi i generatione ⁊ generationẽ. ¶Apta sũt prata ⁊ appaꝛuerũt herbe virẽtes: ⁊ collecta sunt fena de montib'. ¶Agni sũt ad uestimẽtũ tuũ ⁊ hedi ad agri pciũ. ¶Sufficiat tibi lac caprarũ i cibos tuos ⁊ in necessaria dom' tue ⁊ ad victũ ancillis tuis.

¶ .XXVIII.

¶Fugit impi' nemie pseq̃tẽte: iust' ãt q̃si leo confidẽs absq̃ terrore erit. ¶Propter pcã tre multi pricipes eiꝰ: ⁊ ꝑpt̃ hõis sapiẽtiã ⁊ horũ sciam q̃ dicũt: uita ducis lõgior erit. ¶Vir paup calũnias paupes: silis est ibri uehementi i quo paꝛatur fames. ¶Qui derelinquũt legẽ laudãt ipiũ: qui custodiũt succendũt ꝓtra eũ. ¶Viri mali non cogitãt iudiciũ: q̃ ãt inq̃runt dñum animaduertunt oia. ¶Melior ẽ paup ambulãs in simplicitate sua: q̃ diues i prauis itinerib'. ¶Qui custodit legẽ filiꝰ sapiẽs ẽ: qui ãt comessatores pascit confundit pẽm suum. ¶Qui coaceruat diuitias usuris ⁊ fenore liberali: i paupes ꝓgregat eas. ¶Qui declinat aures suas ne audiat legẽ: oꝛo eiꝰ erit execrabil'. ¶Qui ꝺcipit iustos i uia mala: in ĩtitu suo corruet: ⁊ simplices possidebũt bona eius. ¶Sapiens sibi uidet uir diues: paup ãt prudẽs scrutabit cũ. ¶In exultatione iustoꝝ multa glia est regnãtibus. impꝫ ruine hoiũm. ¶Qui abscondit scelera sua nõ dirigẽt: qui ãt cõfessus fuerit ⁊ reliq̃rit ea miam conseq̃t. ¶Bẽs hõ qui sẽp est pauidus: qui vo mentis ẽ duze: corruet i malum. ¶Leo rugiens ⁊ vrsus esuriẽs: princeps impius super pplm pauperem. ¶Dux i digẽs prudentia multos oppꝛimet p calumniam: q̃ ãt odit auariciam: lõgi fiẽt dies eiꝰ.

¶Hoiez qui calũniat aie sanguinẽ: si usq̃ ad lacum fugerit nemo sustinet. ¶Qui ambulat simpliciter salu' erit: q̃ puersis gradit uiꝫ ꝓcidet semel. ¶Qui opatur trã suã satiabit panib': q̃ aũt sectat ociũ replebit egestate. ¶Vir fidelis multũ laudabitur: q̃ ãt festinat ditari non erit inocẽs. ¶Qui cogscit i iudicio faciez non bene faciste ⁊ ꝓ buccella panis deserit veritatẽ. ¶Vir q̃ festinat ditari ⁊ aliꝫs iuidet: ignorat q̃ egestas supueniet ei. ¶Qui cõpit hoiem: gr̃iam postea inueniet apud eum: magis q̃ ille qui p lingue blãdimenta decipit. ¶Qui subtrahit aliq̃d a pie suo ⁊ a mie ⁊ dicit hoc nõ ẽ pcm: particeps homicide est. ¶Qui se iactat ⁊ dilatat: iurgia cõcitat: q̃ vo sperat i dño saluabit. ¶Qui cõfidit in corde suo stult' ẽ: qui ãt graditur sapiẽt: ipse laudabitur. ¶Qui dat paupi nõ idigebit: qui despicit depcãtẽ sustinebit penuriam. ¶Cũ surrexerint impi abscondẽt hoies: cũ illi perierint: multiplicabunt iusti.

¶ .XXIX.

¶Vir q̃ corripiẽtẽ dura ceruice pcnit: repentin' ei supueniet interit': ⁊ cũ sanitas non seq̃tur. ¶In multiplicatiõe iustoruꝫ letabitur uulg': cũ ipi sũpserit principatu: gemet ppls. ¶Vir q̃ amat sapiaꝫ: letificat patrem suũ: q̃ ãt nutrit scortũ pdet substãz. ¶Rex iustus erigit terrã: uir auar' destruet eã. ¶Hõ qui blandis fictisq̃ sermõibus loquit amico suo: rete expandit gressibus eius. ¶Peccãtẽ uirũ iniquũ involuet laque': ⁊ iust' laudabit: atq̃ gaudebit. ¶Novit iustus cãm pauperꝫ: impius ign̄at sciam. ¶Hoies pestilẽtes dissipant ciuitatem: sapientes vo auertunt furorẽ. ¶Vir sapiẽs si cũ stulto cõtenderit: siue irascatur siue rideat: nõ inueniet requiẽ. ¶Viri sanguinũ oderũt simplicẽ: iusti ãt q̃rũt aiaz eius. ¶Totum spz suũ pfert stult': sapiẽs differt ⁊ reseruat in posterũ. ¶Princeps q̃ libẽter audit uerba mendacij: omnes ministros hz impios. ¶Pauper ⁊ creditor obuiauerunt sibi: utriusq̃ est illuminator dñs. ¶Rex qui iudicat in veritate pauperes: thronus eius in eternũ firmabitur. ¶Virga atq̃ correctio tribuit sapiam: puer ãt qui dimittitur voluntati sue confundit mrem suã. ¶In multiplicatione impioꝝ multiplicabũtur scelera: ⁊ iusti ruinas eorũ uidebũt. ¶Erudi filiũ tuuz ⁊ refrigerabit te: ⁊ dabit delicias aie tue. ¶Cuz pphetia õfecerit: dissipabit ppls: q̃ vo custodit legẽ: beatus ẽ. ¶Seruus uerbis nõ potest

erudiri: q; qđ dicis itellit: ꝛ rñdere ꝓtenit. Vidisti hoiem uelocē ad loquēdū: stultitia magis speranda ē ꝙ illius correctio. Qui ỏ licate a pueritia sua nutrit puū suū: postea sentiet eū cōtumacē. Vir iracūdus puocat rixas: ꝛ q ad idignādū facil ē: erit ad peccādū ꝓcliuior. Superbū seqt̄ hūilitas: ꝛ hūilez spu suscipiet gla. Qui cū fure ꝑticipat: odit aiam suam: adiurātē audit: ꝛ ñ idicat. Qui timet hoiem cito corruet: q spat i dño subleuabit. Multi requrūt faciē ꝓncipis: ꝛ iudicium a dño egredit singuloꝝ. Abominant iusti uiꝝ ipiū: ꝛ abominātur impij cos qui in recta sūt uia. Verbū custodiēs filius extra ꝓ ditionem erit. ¶ .XXX.

VErba ꝓgregantis: filij vomenti. Visio quā locut ē uir cū q ē deus: ꝛ q deo secum morāte ꝓfortat ait: Stultissim sū virorū: ꝛ sapia hoium nō ē mecū. Non didici sapiētiā: ꝛ noui sciam scōrum. Quis ascendit i celū atq; descendit? Quis ꝓtenuit spm in manib suis? Quis colligauit aq̄s quasi i uestimento? Quis suscitauit oēs termino tre? Qđ nomē ē ei: ꝛ qđ nomē filij ei si nosti? Omis sermo dei ignit clypeꝰ ē oībus sperantib i se. Ne addas q̄cq̄ verbis illꝰ: ꝛ arguat inueniarisq; mendax. Duo rogaui te: ne deneges mihi anteq̄ moriar. Vanitatem ꝛ vba mendacia longe fac a me. Mendicitatez ꝛ diuitias ne dederis mihi. Tribue tm̄ uictui meo necessaria: ne forte satiat illiciar ad negādū: ꝛ dicā: q̄s ē dñs: aut egestate cōpulsus furer: ꝛ ptenē nom dei mei. Ne accuses seruū ad dñm suū: ne forte maledicat tibi et corruas. Generatio q̄ ꝑi suo maledicit ꝛ q̄ mā sue non benedicit. Generatio q̄ sibi munda uidet: ꝛ tm̄ ñ ē lota a sordibus suis. Generatio cui excelsi sūt oculi: ꝛ palpebre ei in alta subrecte. Generatio q̄ ꝑ dentib gladios hz ꝛ cōmādit molaribus suis: ut comedat iopes ỏ terra ꝛ paupes ex hoīb. Sanguisuge due sunt filie: dicētes affer affer. Tria sūt insaturabilia: ꝛ quartū q̄ nunq̄ dicit sufficit. Infernus ꝛ os uulue ꝛ tra que non satiat aqua: ignis vo nunq̄ dicit sufficit. Oculus q̄ subsānat pīez ꝛ q̄ despicit ptū mūs sue: suffodiant eū corui de torrētibus: ꝛ comedant eū filij aquile. Tria sūt difficilia mihi: ꝛ q̄rtū penit ignō: Via aqle in celo: uia colubri super petrā: uia nauis i medio mari: ꝛ via uiri in adolescentia. Talis ē ꝛ uia mulieris adultere q̄ comedit: ꝛ tergens os suū dicit: Nō fū opata malū. Per tria mouet terra: ꝛ q̄rtū qđ non pōt sustinere. Per seruū cū regnauerit: p stultū cū saturat fuerit cibo: ꝛ p odiosā mlierē cū i mūmōio fuerit assūpta: ꝛ p ancillā cū fuerit hēs dñe suc. Quattuor sūt minima terre: ꝛ ipsa sūt sapiētiora sapiētib. Formice ppls infirm: q̄ ppat i messe cibū sū. Lepuscul plebs inualida: q̄ collocat i petra cubile suum. Regem locusta non hēt: ꝛ egreditur vniuersa p turmas suas. Stelio manibus nititur: ꝛ morat in edibus reg. Tria sūt q̄ bene gradiunt: ꝛ quartū qđ uicedit feliciter. Leo fortissim bestiaꝝ ad nullū pauebit occursū. Gall succict lūbos suos ꝛ aries: nec ē rex q̄ resistat ei: ꝛ q̄ stult appetit: postq̄ eleuat ē i sublime. Si. n. itellexisset ozi suo iposuisset manū. Qui aūt fortiū premit ubera ad eliciēdū lac: exprimit butyꝝ ꝛ qui vehementer emungit: elicit sanguinē: ꝛ q̄ puocat iras ꝓducit discordias. XXXI.

VErba lamuelis reg. Visio q̄ erudiuit eum mr̄ sua. Quid dilecte mi: quid dilecte uteri mei: quid dilecte votorū meo: ū? Ne dederis mulieribus substantiam tuaz: ꝛ diuitias tuas ad delendos reges. Noli regibus o lamuel noli regibus dare uinuz: q; nullū secretū ē ubi regnat ebrietas. Ne fortebibāt ꝛ obliuiscantur iudiciorū: ꝛ mutēt causam filioruz pauperis. Date siceraz merentibus: ꝛ uinum his q̄ amaro sūt animo. Bibant ꝛ obliuiscāt egestatis sue: ꝛ doloris sui non recordēt ampli. Aperi os tuuz muto: ꝛ causis oīum filioꝝ qui ptranseūt. Apri os tuū: decerne qđ iustū ē: ꝛ vindica iopem ꝛ paupez. Aleph: Mulierē fortē q̄s inueniet? ꝓcul ꝛ de vltimis finib ꝑciū ei. Beth: Confidit i ea cor uiri sui: ꝛ spoliis nō indigebit. Gimel: Reddet ei bonū ꝛ nō malū: oīb diebus vite sue. Deleth: Quesiuit lanam ꝛ linum: ꝛ operata ē consilio manuū suarū. He: Facta ē quasi nauis institoris de longe: portās panez suū. Vau: De nocte surrexit: ỏditq; ꝑdam domesticis suis ꝛ cibaria ancillis suis. Zai: Consideravit agrū ꝛ emit eum: de fructu manuum suaruz plantauit uineā. Heth: Accinxit fortitudine lumbos suos: ꝛ roborauit brachiū suū. Theth: Gustauit ꝛ vidit q; bōa ē negociatio eius: nō extinguet i nocte lucerna eius. Joth: Manum suam misit ad fortia: ꝛ digiti ei apphēderūt fusū. Raph:

Manū suā apuit iopi: ⁊ palmas suas exten
dit ad paupē. Lamech: Nō timebit domui
sue a frigorib⁹ niuis: ōes.n. domestici ei⁹ ue
stiti sūt duplicib⁹. Mem: Stragulatā uestē
fecit sibi: byssus ⁊ purpura indumentū ei⁹.
Nun: Nobilis ī portis uir ei⁹: qñ sederit cū
senatoribus t̄re. Samech: Sindonē fecit ⁊
uēdidit: ⁊ cingulū tradidit chananeo. Ayn:
Fortitudo ⁊ decor indumētū ei⁹: ⁊ ridebit ī
die nouissimo. Phe: Os suū apuit sapiētie
⁊ lex clemētie in lingua ei⁹. Sade: Conside-
rauit semitas domus sue: ⁊ panez ociosa ñ
comedit. Coph: Surrexerūt filij ei⁹ ⁊ beatis
simam p̄dicauerūt: uir ei⁹ ⁊ laudauit eam.
Res: Multe filie cōgregauerūt diuitias: tu
supergressa es vniuersas. Syn: Fallax gr̄a ⁊
uana ē pulchritudo: mlier timēs dñm ipsa
laudabitur. Thau: Date ei de fructu manu
um suaꝝ: ⁊ laudēt eā ī portis opa eius.

¶ Expliciūt ꝓuerbia salomōis. Incipit ꝓlog⁹
sancti Hieronymi in librum Ecclesiasten.

Miserere mei deus.

Memini me ante hoc ferme
quinquēniū: cuz adhuc ro
me essem: ⁊ ecclesiasten scē
blesille legerē: ut eā ad con
temptum mūdi hui⁹ ꝓuo-
carē: ⁊ ōe qd̄ ī mūdo cerne
ret putaret esse ꝓ nihilo: rogatū ab ea: ut in
morē cōmētarioli obscura queqꝫ dissererē:
ut absqꝫ me posset intelligē q̄ legebat. Itaqꝫ
qm̄ ī ꝓcinctu nr̄i operis sb̄ita morte sb̄trac
ta est: ⁊ ubi non meruimus o paula ⁊ eusto
chium talem vite nostre habere consortez:
tanto uulnere tūc percussus obmutui: nūc
in bethleem positus angustiore uidelicet ci-
uitate ⁊ illius memorie ⁊ uobis r̄ddo quod
debeo. Hoc breuiter ammonens: ꝙ nullius
auctoritatem secutus sū: sed de hebreo trās
ferens maxime septuagita int̄pretū ꝯsuetu-
dini me coaptaui: in his duntaxat que nō
multum ab hebraicis discrepabant. Inter-
dū aquile quoqꝫ ⁊ symmachi ⁊ theodotōis
recordatus sum: ut nec nouitate nimia lec
toris studium deterrerem: nec rursum ꝯtra
cōsciam meam fonte ueritatis omisso: opi-
nionum riuulos consectarer.

¶ Explicit prologus sancti Hieronymi.
Incipit liber Ecclesiastes. Capitulū. I.

Eerba ecclesiastes fi
lij dauid reg̃ hierusalē. Uāi
tas uanitatū dixit eccl̄iastes:
uanitas uanitatum ⁊ omnia
uanitas. Quid hz ampli⁹ hō
de vniuerso labore suo quo laborat sub so-
le: Generatio preterit: ⁊ generatio aduenit:
t̄ra autē in eternuz stat. Orit̄ sol ⁊ occidit: ⁊
ad locū suū reuertit̄: ibiqꝫ renascēs gyrat ꝑ
meridiem: ⁊ flectit̄ ad aq̄lonē. Lustrās univ̄
sa in circuitu ꝑgit sp̄s: ⁊ ī circulos suos rev̄
titur. Omnia flumina intrant ī mare: ⁊ ma
re nō redundat. Ad locum vnde exeunt flu
mina reuertunt̄: ut iterū fluant. Cuncte res
difficiles: nō pōt eas hō explicare sermone.
Non saturatur oculus visu: nec auris audi
tu impletur. Quid ē qd̄ fuit? Ipsū qd̄ futu-
rū est. Quid ē qd̄ factū ē? Ipsū qd̄ faciendū
est. Nihil sub sole nouū: nec valet q̄sq̄ dicē:
ecce hoc recēs est: iam.n. p̄cessit ī seculis q̄
fuerūt añ nos. Non ē priorū memoria: sed
nec eoꝝ q̄dē q̄ postea futura sunt erit recor
datio apud eos q̄ futuri sunt ī nouissimo.
Ego eccl̄iastes fui rex isrl̄ in irl̄m: ⁊ ꝓposui ī
animo meo querē ⁊ inuestigare sapienter d̄
ōibus que fiunt sub sole. Hāc occupationē
pessimā dedit deus filijs hoīum: ut occupa-
rēt̄ in ea. Uidi q̄ fiunt cuncta sub sole: ⁊ ecce
vniuersa uāitas ⁊ afflictio sp̄s. Peruersi dif
ficile corrigūt̄: ⁊ stultoꝝ infinit⁹ ē numer⁹.
Locutus sū ī corde meo dicēs: Ecce magn⁹
effectus sū: ⁊ p̄cessi ōes sapīa qui fuerūt añ
me in irl̄m: ⁊ mens mea ꝯtēplata est multa
sapient̄ ⁊ didici: dediqꝫ cor meuz ut scirem
prudētiā atqꝫ doctrinā: erroresqꝫ ⁊ stultiti-
am. Et agnoui ꝙ ī his q̄ꝫ esset labor ⁊ afflic
tio sp̄s: eo ꝙ in multa sapīa mlta sit īdigna-
tio: ⁊ q̄ addit sciam: addit ⁊ laborē. ¶ .II.

Dixi g̃ in corde meo: Uadā ⁊ affluā de
litijs: ⁊ fruar bonis. Et uidi ꝙ hoc q̄ꝫ
ēet uanitas. Risū reputaui errorē: ⁊ gaudio
dixi: Quid frustra decipis? Cogitaui ī cord̄
meo: abstrahere a vino carnem meam: vt a
nimum meum transferrem ad sapiētiaz: de
uitarēqꝫ stultitiā: donec uiderem quid esset
vtile filijs hoīum: quo facto opus est sub so
le numero dierum vite sue. Magnificaui o
pera mea. Edificaui mihi domos: ⁊ plāta
ui uineas: feci hortos ⁊ pomeria: ⁊ conseui
ea cuncti generis arboribus: ⁊ extruxi mihi

209

piscinas aquārū ut irrigarem silluam lignorūz germinātiū. Possedi seruos ⁊ ancillas: mlt̄amq; familiā hūi: armēta quoq; ⁊ magnos ouium greges: ultra oēs q̄ fuerūt añ me in irl̄m. Coaceruaui mihi argētū ⁊ aurū ⁊ substātias regū ⁊ puinciarū. Feci mihi cātores ⁊ cātatrices ⁊ delitias filiorū hoīum: cyphos ⁊ urceolos in ministerio ad uina fundēda: ⁊ supergressus sū opib⁹ oēs q̄ añ me fuerūt in irl̄m. Sapientia q̄q; pseuerauit mecum: ⁊ oia que desideraueruīt oculi mei nō negaui eis: nec phibui cor meū q̄n oī voluptate frueret: ⁊ oblectaret se i his q̄ pparaueraz. Et hāc ratus sū ptē meā: si uterer labore meo. Cūq; me conuertissē ad vniūsa opa q̄ fecerāt manus mee: ⁊ ad labores i quib⁹ frustra sudauerā: uidi i oīb⁹ uanitatē ⁊ afflictionē animi: ⁊ nihil pmanē sub sole. Transui ad cōtēplādā sapiaz erroresq; ⁊ stultitiā. Quid ē inquā hō: ut seq̄ possit regē factorē suuz: Et uidi q̄ tm̄ precedēt sapia stultitiā: q̄tuz differt lux a tenebris. Sapiētis oculi i capite eius: stultus i tenebris ambulat. Et didici q̄ unus utriusq; eēt interitus: ⁊ dixi in corde meo: Si unus ⁊ stulti ⁊ me⁹ occasus erit: q̄d mihi pdest q̄ maiorē sapie dedi operaz: Locutusq; cū mente mea: animaduerti q̄ hoc q̄q; eēt uanitas. Non.n. erit memoria sapientis sic̄ ut stulti i ppetuū: ⁊ futura tpa obliuioe cūcta parit̄ operient. Moriē docet⁹ sic̄ ut indoct⁹: ⁊ iccirco teduit me uite mee: uidentez mala uniuersa eē sub sole: ⁊ cūctā uanitatez ⁊ afflictionē spūs. Rursus detestat⁹ sū oem i dustiam meā: q̄ sub sole studiosissime laborauī: habiturus hēdē p⁹ me quem ignoro v trū sapiēs aut stultus futurus sit: ⁊ dñabit in laboribus meis q̄bus desudaui ⁊ sollicitus fui. Et ē q̄q̄ tā uanū: Uñ cessauit: renūciauitq; cor meū ultra laborare sb̄ sole. Nā cum ali⁹ laboret i sapia ⁊ doctrina ⁊ sollicitudine: hōi ocioso q̄sita dimittit. Et hoc q̄q; uanitas ⁊ magnum malum. Quid.n. pdest hōi de uniuerso labore suo ⁊ afflictione spūs q̄ sub sole cruciat⁹ ē: Cūcti dies eius doloribus ⁊ erūnis pleni sunt: nec p noctē mēte requiescit. Et hoc nōne uanitas ē: Nōne melius ē comedē ⁊ bibere: ⁊ ostēdere aie sue bona de laboribus suis: Et hoc de mān dei est. Quis ita deuorabit ⁊ delitijs affluet ut ego: Hōi bono in cōspectu suo dedit deus sapientiā ⁊ sciētiā ⁊ letitiam: peccatori autez dedit afflictionē ⁊ curā supfluā: ut addat et pgreget ⁊ tradat ei q̄ placuit deo. Sz ⁊ hoc uanitas ē: ⁊ cassa sollicitudo mentis.

¶ .III.

Omnia tps hñt: ⁊ suis spatijs trāseūt uniuersa sub celo. Tempus nascendi: ⁊ tempus moriendi. Tps plantandi: ⁊ tempus euellendi quod plantarum est. Temp⁹ occidēdi: ⁊ tēp⁹ sanādi. Temp⁹ destruēdi: et temp⁹ edificandi. Tēpus flendi: ⁊ tempus ridendi. Tēpus plangendi: ⁊ tempus saltādi. Temp⁹ spargendi lapides: ⁊ tempus colligendi. Temp⁹ amplexandi: ⁊ tps longe fieri ab amplexibus. Tēp⁹ acquirēdi: ⁊ tps pdendi. Tempus custodiendi: ⁊ tps abiciendi. Tps scindendi: ⁊ tps consuendi. Tēpus tacendi: ⁊ tps loquendi. Tēpus dilectionis: ⁊ tēp⁹ odq. Tēpus belli: ⁊ tps pacis. Quid habet āplius hō de labore suo? Uidi afflictionē quam dedit deus filijs hoīuz: ut distē dant i ea. Cuncta fecit bona i tpe suo: ⁊ mūdū tradidit disputationi eoz: ut nō inueīat hō opus q̄ō opatus ē deus ab initio usz ad finem. Et cognoui q̄ nō eēt melius nisi letari: facere bene i uita sua. Oīs.n. hō q̄ comedit ⁊ bibit: ⁊ uidet bonū de labore suo: hoc donū dei est. Didici q̄ oia opa que fecit de⁹ pseuerent i ppetuū. Non possum⁹ eis quicq̄ addere nec auferre: que fecit de⁹ vt timeatur. Quod factū ē: ipsū pmanet. Que futura sunt iā fuerūt: ⁊ deus instaurat q̄ abiit. Uidi sub sole i loco iudicij impietatē ⁊ i loco iustitie iniq̄tatē: ⁊ dixi i corde meo: Justū ⁊ impiū iudicabit dñs: ⁊ tps oīs rei tūc erit. Dixi i corde meo de filijs hoīuz: ut pbaret eos deus: ⁊ onderet sīles esse bestijs. Iccirco vnus interit⁹ ē hōis ⁊ iumētorū: ⁊ eq̄ utriusq; conditio. Sicut moriē ho: sic ⁊ illa moriūtur. Similit̄ spirāt oia: ⁊ nihil habet hō iumēto āpli⁹. Cuncta subiacēt uanitati: ⁊ oia pgunt ad unū locū. De terra facta sūt: ⁊ in ē rā parit̄ reuertūt. Quis nouit si spūs filiorū adam ascendat sursū: ⁊ si spūs iumentorum descēdat deorsū. Et deprehendi nihil eē melius: q̄ letari hoiem i opere suo: ⁊ hāc eē ptē illius. Quis.n. eum adducet ut p⁹ se futura cognoscat?

¶ .IIII.

Uerti me ad alia: ⁊ uidi calumnias que sub sole geruntur ⁊ lachrymas innocētium ⁊ neminem consolatorē: nec posse resistere eoz uiolētie cunctoz auxilio destitutos. Et laudaui magis mōtuos q̄ uiuētes: ⁊

felicior ē ut: qz iudicaui q̄ necdū nat⁹ ē: nec uidit mala q̄ sub sole fiūt. Rursū cōtēplat⁹ sū ōes labores hoīum: ⁊ industrias aiadūti patere inuidie primi. Et i hoc ǧ uanitas: ⁊ cura supflua est. Stultus cōplicat man⁹ sas: ⁊ comedit carnes suas dicēs: Melⁱ⁹ ē pugillus cū requie: q̄ plena utraq; man⁹ cum labore ⁊ afflictione animi. Conſiderans reperi ⁊ aliā uanitatē sub sole. Un⁹ ē ⁊ sm nō hz non filiū non frem: ⁊ tñ laborare nō cessat: nec satiāt oculi ei⁹ diuitijs: nec recogitat dicens: Cui laboro ⁊ fraudo aiam meaz in bonis? In hoc ǧz uanitas ē: ⁊ afflictio pessima. Melius ē ǧ duos eē sil' q̄ unuz. habent enim emolumētum societatis sue. Si unus ceciderit: ab altero fulcietur. Ue soli: qz cuz ceciderit non hz subleuantez se. Et si dormierint duo: fouebuntur mutuo. Unus quō calefiet? Et si quispiā pualuerit ꝓtra unuz: duo resistunt ei. Funicul⁹ triplex difficile rūpitur. Melior ē puer pauper ⁊ sapiens rege sene ⁊ stulto: qui nescit puidere i posterū: q̄ de carcere cateniſqz interdū quis egrediatur ad regnum: ⁊ alⁱ⁹ natus in regno iopia consumatur. Uidi cūctos uiuētes q̄ ambulant sub sole cū adolescēte ſo: qui consurget p eo. Infinitus numer⁹ ē ppl'i oium q̄ fuerit añ eū: ⁊ qui postea futuri sūt: non letabūtur in eo. Sed ⁊ hoc uanitas ⁊ afflictio sps. Custodi pedem tuū ingrediens domū dei: ⁊ appropinq̄t ut audias. Multo enim meliō est obedientia q̄ stultorū uictime: q̄ nesciūt q̄d faciunt mali. ¶ .V.

NE temere quid loquaris: neq; cō tuū sit uelox ad pferendū sermonē coram deo. Deus. n. in celo ⁊ tu sup terram: iccirco sunt pauci sermones tui. Multas curas sequūt sōnia: ⁊ in mltis smōib⁹ inueniet stultitia. Siq̄d uouisti deo: ne moreri reddere. Displicet eim ei infidel' ⁊ stulta pmissio. Sed q̄cunq; uoueris redde. Mltoq; melius ē non uouē: q̄ p⁹ votū pmissa non reddē. Ne dederis os tuū ut peccare facias carnem tuā: neq; dicas corā angelo ñ ē puidētia: ne fōte iratus dñus ꝓtra sermones tuos dissipet cūcta opa mānū tuaz. Ubi mlta sunt somnia: plime sūt uanitates ⁊ smōes inumeri. Tu vō deū time. Si uideris calūnias egēorū ⁊ uiolenta iudicia ⁊ subuerti iustitiam i puincia: nō mireris sup hoc negocio: qz excelso excelsior ē alⁱ⁹: ⁊ sī hos q̄z eminētiores sūt alij: ⁊ insī⁹ univse tre rex ipat seruiēti. Auar⁹ nō iplebitur pecūia: ⁊ q̄ amat diuitias fructum nō capiet ex eis. Et hoc ǧ uanitas. Ubi multe sūt opes: mlti ⁊ q̄ comedūt eas. Et q̄d pdest possessori: nisi q̄ cernit diuitias oculis suis? Dulcis ē somn⁹ opanti siue paz siue multū comedat: saturitas aūt diuitis nō sinit eū dormire. Est ⁊ alia infirmitas pessima: quam uidi sub sole. Diuitie conseruate in malū dñi sui. Pereūt. n. i afflictione pessima. Genuerit filiū: q̄ in sūma egestate erit. Sicut egressus ē nud⁹ de utero mr̄is sue: sic reuertet: ⁊ nihil auferet secū de labore suo. Miserabilis prsus infirmitas. Quō uenit: sic reuertet. Quid ǧ pdest ei q̄ laborauit in uentū? Cūctis diebus uite sue comedit in tenebris ⁊ i curi mltis: ⁊ i erumna atq; tristitia. Hoc itaq; uisū ē mihi bonū: ut comedat q̄s ⁊ bibat: ⁊ fruat letitia ex labore suo: q̄ laborauit ipse sub sole numero dierū uite sue: q̄s dedit ei deus: ⁊ hec ē ps illius. Et oī hōi cui dedit de⁹ diuitias atq; sbam: potestatēq; ei tribuit: ut comedat ex eis ⁊ fruat pte sua: et letet de labore suo: hoc ē domū dei. Nō .n. satis recordabit diez uite sue: eo q̄ de⁹ occupet delitijs cor eius. ¶ .VI.

EST ⁊ aliud malū q̄ uidi sub sole: ⁊ q̄ dē frequēs apud hoies. Uir cui dedit de⁹ diuitias ⁊ sbam ⁊ honorē ⁊ nihil deest aie sue ex oībus que ōsiderat: nec tribuit ei potestatem deus: ut comedat ex eo: sz hō extraneus vorabit illud. Hoc uanitas ⁊ magna miseria ē. Si genuerit q̄spiā centū libos ⁊ uixerit multos annos: ⁊ plures dies etatⁱ habuerit: ⁊ aia illⁱ⁹ nō utat bonis sbe sue: sepultur⁹ aq; careat: de hoc ego pnūcio q̄ melior illo sit abortiuus. Frustra. n. uēit ⁊ pgit ad tenebras: ⁊ oblīuione delebit nomē eius. Non uidit solem neq; cognouit distantiam boni ⁊ mali: etiam si duob⁹ milib⁹ annis uixerit: ⁊ nō fuerit pfruitus bonis. Nonne ad vnū locū pperāt oīa? Ois labor hōis in ore ei⁹: sz aia ei⁹ nō iplebit bonis. Quid hz amplius sapiēs a stulto: ⁊ quid paup nisi ut pergat illuc ubi ē uita? Melⁱ⁹ ē uidē q̄ cupias: q̄ desiderare q̄ nescias. Sz ⁊ hoc uānitas ē ⁊ pstūptio sps. Qui futur⁹ ē: iā uocatū ē nomē ei⁹: ⁊ scit q̄ hō sit: ⁊ ñ possit ꝓtra fortiorē se i iudicio ꝓtendere. Uerba sunt plⁱma: multāq; in disputando habentia uanitatē.

Quid necesse ē hōi maiora se q̄rere: cū ignōret quid ꝓducat sibi i uita sua numero dierū peregrinatōis sue: et tpe qō velut umbra ꝑterit: aut quis ei poterit indicare: quid p̄ eū futurū sub sole sit: Melior est nomen bonū q̄ unguēta pciosa: et dies mortis die natiuitatis. Melius ē ire ad domum luctus: q̄ ad domū ꝓuiuū. In illa enī finis cunctoꝝ ammonet hoīum: et viuens cogitat q̄d futurū sit. Melior ē ira risu: quia p̄ tristitiā uultus corrigit animꝰ deliquentis. Cor sapiētiū ubi tristitia ē: et cor stultoꝝ ubi letitia. Melius ē a sapiēte corripi: q̄ stultorū adulatiōe decipi: quia sicut sonit spinaꝝ ardentium sub olla: sic risus stulti. Sed et hoc uanitas. Calūnia ꝓturbat sapiētez: et perdet robur cordis eius. Melior ē finis oratiōis q̄ principiū. Melior ē patiēs arrogāte. Ne fis velox ad iascēdū: quia ira i sinu stulti requiescit. Ne dicas: q̄d putas causē ē: q̄ ꝓra tpa meliora fuere q̄ nūc sūt. Stulta enim ē huiuscemodi interrogatio. Utilior ē sapia cum diuitiīs: et magis pdest uidētib' solē. Sicut eni ptegit sapia: sic ptegit pecunia. Hoc aūt plus hz eruditio et sapia: q̄ uitā tribuit possessōi suo. Cōsidera opa dei: q̄ nemo possit corrigē quē ille despexerit. In die bona frue re bonis: et malā diē ꝑcaue. Sic eni hāc sic et illā fecit deꝰ: ut nō inueniat hō ꝓtra eum iustas q̄rimonias. Hec q̄z uidi i diebꝰ uānitatis mee. Iustus perit in iustitia sua: et impius multo ui uit tpe i malicia sua. Noli eē iustꝰ multum: neq̄ pl' sapias q̄ necesse ē: ne obstupescas. Ne impie agas multū: et noli esse stultus: ne moriaris i tpe non tuo. Bonum ē te sustentare iustū: sz et ab illo ne subtrahas manum tuā: quia q̄ timet deū nihil negligit. Sapiētia cōfortauit sapientē sup decē principes ciuitatis. Nō est eni hō iustꝰ i terra: q̄ faciat bonū et non peccet. Sz et cūctis sermonib' q̄ dicūt: ne accōmodes cor tuū: ne forte audias seruū tuū maledicētez tē. Scit eni ꝓscia tua: quia et tu crebro maledixisti alijs. Cūcta tentaui i sapia. Dixi sapiēs efficiar: et ipsa longius recessit a me multo magis q̄ erat. Et alta pfunditas: q̄s inueniet eā? Lustraui uniuersa aio meo: ut scirē et ꝑsiderarē et q̄rerē sapiētiā et rōnē: et ut cognoscerem impietatem stulti et errorem imprudētiū. Et inueni amariorem mōte mulierem: que laqueꝰ uenatoruꝫ est: et sagena cōr eiꝰ. Uincula sunt manus illiꝰ. Qui placet deo effugiet illam: qui autem pccor

VII.

est capietur ab illa. Ecce hoc inueni dixit ecclesiastes unū et alterū: ut inuenirem rōnē quā adhuc q̄rit aia mea: et nō inueni. Unū de mille unū reperi: mulierē ex oīb' nō inueni. Solū mō hoc inueni: q̄ fecerit deꝰ hoiem rectum: et ipse se infinitis miscuerit q̄onib'. Quis talis ut sapiens est: Et q̄s cognouit solutionē verbi:

VIII.

Sapia hōis lucet i uultu eius: et potentissimꝰ faciē illius cōmutabit. Ego os regis obserua: et ꝓcepta iuramēti dei. Ne festines recedere a facie eius neq̄ permaneas i opere malo: quia oē q̄ voluerit faciet: et sermo illius pōtate plenꝰ ē: Nec dicē q̄s ei pōt: q̄re ita facis? Qui custodit ꝓceptū: nō expiet q̄c q̄ mali. Tempꝰ et rōsionez cor sapientis intelligit. Omni negocio tempus ē et oppōtunitas: et multa hōis afflictio: quia ignorat p̄ti ta: et futura nullꝰ scire pōt nūcio. Nō ē i hōis pōtate phibere spūm: nec habet pōtatem i die mortis: nec sinit q̄escere i q̄uēte bello: neq̄ saluabit impietas impium. Ota hec cōsiderauī: et dedi cor meū i cunctis opib' que fiūt sub sole. Interdū dñat homo homini i malū suum. Uidi impios sepultos: q̄ etiā cum ad huc uiuerent: i loco scō erant: et laudabātur i ciuitate q̄si iustoꝝ operū. Sed et hoc uanitas ē. Eteim q̄: nō ꝑfert cito ꝓtra malos sententia: absq̄ timore ullo filij hoiuꝫ ꝑpetrāt mala. Attn̄ pccor ex eo q̄ cēties facit malū: et ꝑ patiētiā sustētat: ego cognoui: q̄ erit bonū timentib' deū: q̄ uerent faciē eiꝰ. Non sit bonū impio nec plōgēt dies eius: sz q̄si umbra transeāt: q̄ non timēt faciē dñi. Est ē alia vanitas que fit sup terrā. Sunt iusti q̄bus mala ꝓueniunt: q̄si opa egerit impiorū: et sunt impij qui ita securi sunt: q̄si iustorum facta habeant. Sed et hoc vanissimū iudico. Laudaui igit letitiā: q̄ nō eēt hōi bonū sub sole: nisi q̄ comederet et biberet atq̄ gaudēret: et hoc solum secū auferret de labore suo oīb' diebus uite sue quos dedit ei deus sub sole. Et apposui cor meū ut scirē sapientiā: et intelligerem distensionē q̄ uersat in terra. Est homo qui diebus et noctib' somnum nō capit oculis. Et intellexi: q̄ oiuz opuz dei nullam possit hō inuenire rōnē eoꝝ q̄ fiunt sub sole: et quanto plus laborauerit ad q̄rendū tanto minꝰ inueniat. Etiam si dixerit sapiēs se nosse: non poterit reperire. Omnia hec tractaui in corde meo: ut curiose intelligerem.

Sunt iusti atq; sapiētes: ⁊ opa eorum i manu dei. Et tñ nescit homo utrum amore an odio dignus sit: sz omnia i futurū seruantur incerta: eo q; vniuersa eq̄ eueniant iusto ⁊ impio bono ⁊ malo mūdo ⁊ immundo: imolanti victimas ⁊ sacrificia cōtēnēti. Sic bon⁹ sic ⁊ pccor: ut piurus: ita qui vm deierat. Hoc ē pessimuz inter oia q̄ sub sole fiūt: q; eadem cunctis eueniūt. Unde ⁊ corda filiorū hoium implēt malicia ⁊ cōtemptu in uita sua: ⁊ post hec ad inferos deducent. Nemo ē qui sēp uiuat: ⁊ qui huius rei habeat fiduciam. Melior ē canis uiuus leone mortuo. Uiuētes eim sciūt se esse morituros: mortui vo nihil nouerūt amplius: nec hñt ultra mercedē: q; oblitioni tradita est memoria eorum. Amor⁹ q̄p ⁊ odiū ⁊ inuidie simul perierūt: nec hñt partē i hoc seculo: ⁊ in ope qđ sb sole geritur. Uade g̃ ⁊ comede i letitia panē tuū: ⁊ bibe cū gaudio uinū tuū: q; deo placent opera tua. Omni tpe sint vestimenta tua candida: ⁊ oleū de capite tuo non deficiat. Perfruere uita cū uxore quaz diligis: cunctis diēb⁹ uite instabilitatis tue: qui dati sūt tibi sub sole oī tpe vanitatis tue. Hec ē eim ps i uita: ⁊ i labore tuo q̄ laboraz sub sole. Quōcūq; facere pōt man⁹ tua istanter operare: q; nec opus nec rō nec sapiētia nec scia erūt apud iferos: q̄ tu pperas. Uerti me ad aliud: ⁊ uidi sub sole: nec uelocium ē cursus nec fortiū bellū nec sapientiū panē nec doctorū diuitias nec artificuz gr̃am sed tps casūq; i oibus. Nescit homo finē suum: sed sicut pisces capiunt hamo: ⁊ aues laqo cōphēdūt: sic capiūt hoies i tpe malo: cū eis extēplo supuenerit. Hāc q̄p sub sole uidi sapientiā: ⁊ pbaui maximā. Ciuitas parua et pauci i ea uiri. Uenit ptra eā rex magnus ⁊ vallauit eā: extruxitq; munitiones p gyrū ⁊ perfecta ē obsidio. Inuentusq; ē i ea uir pauper ⁊ sapiēs: ⁊ liberauit urbem p sapiam suā: ⁊ nullus hōinem recordat⁹ ē hōis illius pauperis. Et dicebā ego meliorē eē sapiaz fortitudine. Quō g̃ sapia paupis ptēpta ē: ⁊ vba eius non sūt audita? Uerba sapiētiū audiūt in silētio: plusq̄ clamor principis inter stultos. Melior ē sapia q̄ arma bellica: ⁊ qui i vno peccauerit: multa bona pdet.

.X.

Muscę morientes pdunt suauitatē vnguenti. Preciosiō ē sapia paruaq; gl̃a ad tps stultitia. Cor sapiētis i dextera eius: ⁊ cor stulti in sinistra illius. Sz ⁊ i uia stultus ābulās: cū ipe insipiēs sit: ōes stultos esti mat. Si sps p̄latem hñtis ascenderit super te: locū tuū ne dimiseris: q; curatio faciet cessare pcca maxima. Est malum qō uidi sub sole: q̄si per errorē egrediēs a facie pricipis. Positu stultū i dignitate sublimi ⁊ diuites sedere deorsum. Uidi seruos i equis ⁊ principes ābulantes sup terrā q̄si fuos. Qui fodit foueā incidet i eā: ⁊ qui dissipat sepē mōdebit eū coluber. Qui trāsfert lapides affliget in eis: ⁊ qui scindit ligna vulnerabit ab eis. Si retusū fuerit ferrū ⁊ hoc nō ut pius sz hebetatū fuerit: multo labore exacuetur: ⁊ p⁹ idustriā seq̄t sapia. Sed mordeat ſpēs in silentio: nihil eo minus hz q̄ occulte ōtrahit. Uerba oris sapiētis gr̃a: ⁊ labia insipiētis precipitabūt eum. Initiū uerboz eius stultitia: ⁊ nouissimū oris illius error pessimus. Stultus vba multiplicat. Ignorat hō qđ añ se fuerit: ⁊ qō p⁹ se futurū sit: q̄s ei poterit idicare? Labor stultorū affliget eos: qui ne sciunt in urbem pgere. Ue tibi tra cui⁹ rex ē puer: ⁊ cuius principes mane comedūt. Beata tra cuius rex nobilis ē: ⁊ cui⁹ principes uescunt i tpe suo ad reficiendum ⁊ non ad luxuriā. In pigritijs humiliabit ꝓtignatio: ⁊ i infirmitate manuū pstillabit dom⁹. In risu faciunt panē ⁊ uinū: ut epulent bibentes. Et pecunie obediunt oia. In cogitatiōe tua regi ne detrahas: ⁊ i secreto cubiculi tui ne maledixeris diuiti: q; ⁊ aues celi portabunt uocē tuā: ⁊ q̄ hñt pennas annūciabūt sententiam.

.XI.

Mitte panē tuū sup transeūtes aq̄s: da p⁹ tpa multa inuenies illum. Da ptes septē necn ⁊ octo: q; ignoras qđ futurū sit mali sup tra. Si replete fuerit nubes: imbrē sup trā effūdēt. Si ceciderit lignū ad austrū aut ad aquilonez: in q̄cūq; loco ceciderit: ibi erit. Qui obſuat vētū nō seminat: ⁊ qui considerat nubes nūq̄ metet. Quō ignoras que sit uia sps: ⁊ q̄ rōne cōpingātur ossa in uentre pgnātis: sic nescis opera dei: qui fabricator ē oium. Mane semina semen tuū: ⁊ uespere ne cesset manus tua: q; nescis qđ magis oriatur hoc aut illud: ⁊ si vtrūq; simelius erit. Dulce lum ⁊ delectabile ē oculis videre solem. Si annis multis uixerit hō ⁊ i his omnibus let⁹ fuerit: meminisse debet tenebrosi tpis ⁊ dierū multorū: q̄ cū uenerit

uanitatis arguentur ptĕrita. Letaĕ g iuuĕis i adolescentia tua: ⁊ bono sit cor tuū i die⁹ iuuĕtutis tue: ⁊ ambula i uijs cordis tui: ⁊ in intuitu oculoꝝ tuoꝝ: ⁊ scito q̄ p oĩa⁹ hĩs adducet te de⁹ i iudiciū.

¶ .XII.

Aufer iram a corde tuo: ⁊ amoue malitiam a carne tua. Adolescĕtia eim ⁊ voluntas vana sunt. Memito creatoris tui i dieb⁹ iuuĕtutis tue: anteq̄ ueniat temp⁹ afflictionis tue: ⁊ appropiquent anni ō quib⁹ dicas: nō mihi placĕt. Aūq̄ tenebreſcāt sol ⁊ lumen ⁊ stelle ⁊ luna ⁊ reuertantur nubes post pluuiaz. Q̄n cōmouebuntur custodes dom⁹: ⁊ nutabunt viri fortissimi: ⁊ ociose erunt molentes i minuto numero: ⁊ tenebreſcĕt videntes per foramina: ⁊ claudĕt hostia in platea in humilitate vocis molētis: ⁊ cōsurgent ad vocĕ volucris: ⁊ obsurdeſcĕt oēs filie carminis. Excelsa q̄s timebūt: ⁊ formidabūt i via: florebit amygdalus: ipiguabit locusta: ⁊ dissipabit capparis. Q̄m ibit hō in domum eternitatis sue: ⁊ circuibūt i platea plangētes. Anteq̄ rumpatur funiculus argenteus: ⁊ recurrat uitta aurea: ⁊ cōteraĕ hydria sup fontē: ⁊ cōfrigaĕ rota sup ciſternā: ⁊ reuertatur pulus i terram suam vnō erat: ⁊ sps redeat ad deū qui dedit illu. Vāitas uanitatū dixit ecclesiastes: ⁊ oia vānitas. Cūq̄ eĕt sapientissimus ecclesiastes docuit pp̄lm: ⁊ enarrauit que fecerat: ⁊ inuestigās cōposuit pabolas multas. Quesiuit uerba utilia: ⁊ cōscripsit ſmōes rectissimos ac ueritate plenos. Verba sapiētiū sic stimuli ⁊ q̄si claui i altū defixi: q̄ p magiorum consiliū data sunt a pastore uno. His amplī fili mi ne requiras. Faciēdi plures libros nullus ē finis: frequensq̄ meditatio carnis afflictio ē. Finem loquendi parit oēs audiamus. Deum time: ⁊ mandata eī obserua. Hoc ē omis homo. Cūcta que fiunt adducet deus i iudiciū p oī errato: siue bonū siue mal ū sit.

¶ Explicit liber Ecclesiastes. Incipiūt Cantica canticorum. Capitulum. I.

Osculetur me osculo oris sui. Quia meliora sunt ubera tua vino: fragrātia unguentis optimis. Oleum effusum nomen tuū: ideo adolescentule dilexerūt te. Trahe me⁹ p⁹ te. Curremus i odore unguentorū tuorū. Introduxit me rex in cellaria sua. Exultabim⁹ et letabimur i te: memores uberū tuoruz sup uinum. Recti diligūt te. Nigra sū sz formosa filie ir'lm sicut tabernacula cedar sic pelles salomonis. Nolite me considerare: q⁹ fusca sim q̄: decolorauit me sol. Filij matris mee pugnauerūt ptra me: posuĕt me custodem uineis. Vineā meā nō custodiui. Indica mihi quē diligit aīa mea: ubi pascas: ubi cubes in meridie: ne vagari incipiā p⁹ greges sodaliū tuorū. Si ignoras te o pulcherria inť mulieres: egredĕ ⁊ abi p⁹ uestigia gregum tuorū: ⁊ pasce hedos tuos iuxta tabnacula pastorū. Equitatui meo i currib⁹ pharaōis assimilaui te amica mea. Pulchre sūt gene tue sicut turturis: collū tuuz sicut monilia. Murenulas aureas faciem⁹ tibi: uermiculatas argento. Dū eĕt rex in accubitu suo: nardus mea dedit odorē suū. Fascicul⁹ myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi: inť ubera mea cōmorabitur. Botr⁹ cypri dilectus me⁹ mihi: i uineis engaddi. Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra: oculi tui colūbarū. Ecce tu pulcher es dilecte mi ⁊ decor⁹. Lectul⁹ nr̄ floridus: tigna domorū nr̄arū cedria: laquearia nostra cupressina.

¶ .II.

Ego flos cāpi ⁊ lilium cōuallium. Sicut lilium inter spinas: sic aia mea iter filias. Sicut malus inť ligna siluarū: sic dilect⁹ meus inter filios. Sub umbra illi⁹ quē ōsideraue rā sedi: ⁊ fruct⁹ eius dulcis gutturi meo. Introduxit me rex i cellā uinariā: ordinauit in me caritatem. Fulcite me floribus: stipate me malis: q⁹ amore langueo. Leua ei⁹ sub capite meo: ⁊ dextra illius āplexabit me. Adiuro vos filie ir'lm: per capreas ceruosq̄ cāporū: ne suscitetis nz euigilare faciat⁹ dilectā: q̄aduscq̄ ipa uelit. Vox dilecti mei: Ecce iste uenit saliens i montib⁹: trāsiliēs colles. Similis ē dilect⁹ meus capree hinnuloq̄ ceruorū. En ipse stat p⁹ parietē nr̄m respiciens p fenestras: pspiciens per cancellos. En dilectus meus loq̄ē mihi. Surge propa amica mea: colūba mea: formosa mea: ⁊ ueni. Iam eiz hyems trāsiit: imber abiit ⁊ recessit. Flores apparuerūt in terra: tempus putationis aduenit. Vox turturis audita ē in terra nostra: ficus ptulit grossos suos: uinee florentes dederunt odorem suum. Surge ppera

amica mea: speciosa mea ⁊ uēi colūba mea in foraminib⁹ petre i cauerna macerie. Oñde mihi faciē tuā: sonet vox tua i aurib⁹ meis. Vox eim tua dulcis: ⁊ facies tua decora. Capite nobis uulpes paruulas: q̄ demoliūt vineas. Nā vinea nr̄a floruit. Dilect⁹ meus mihi ⁊ ego illi: q̄ pascit iter lilia: donec aspiret dies: ⁊ inclinēt vmbre. Reuertē: similis esto dilecte mi capree hinnuloq; ceruorum super montes bethel.

¶ .III.

IN lectulo meo ꝑ noctē quesiui quem diligit aīa mea. Quesiui illū ⁊ nō iueni. Surgam ⁊ circuibo ciuitatem ꝑ vicos ⁊ plateas: queram quem diligit anima mea. Quesiui illum: ⁊ non iueni. Inuenerūt me uigiles: q̄ custodiunt ciuitatē. Nuz quē diligit aīa mea uidistis? Paululū cū ꝑtransissē eos: iueni quē diligit aīa mea. Tenui eum: nec dimittā: donec introducā illū i domum matris mee: ⁊ i cubiculū genitric̄ mee. Adiuro uos filie irl̄z ꝑ capreas ceruosq; cāporū: ne susciteris neq; euigilare faciat̄ dilectā donec ipsa uelit. Que ē ista q̄ ascēdit ꝑ desertū: sicut virgula fumi ex aromatib⁹ myrrhe ⁊ thuris: ⁊ uniuersi pulueris pigmentarij? En lectulū salomōis sexagita fortes ābiunt ex fortissimis isrl̄: omnes tenentes gladios: ⁊ ad bella doctissimi. Uniuscuiusq; ēsis su ꝑ femur suū: ꝓpter timores nocturnos. Ferculū sibi fēcit rex salomō ō lignis libāi. Columnas eius fecit argēteas: reclinatoriū aureū ascensū purpureū: media caritate ꝯstrauit propt̄ filias irl̄m. Egredimini filie syon ⁊ uidete regem salomonē i diademate: q̄ coronauit illū mater sua: in die desponsatiōis illius: ⁊ in die letitie cordis eius.

¶ .IIII.

QUā pulchra es amica mea: q̄ pulchra es. Ocl̄i tui colūbarū: absq; eo quod ītrinsec⁹ latet. Capilli tui sicut greges caprarū: que ascenderunt de mōte galaad. Dētes tui sicut greges tonsarū: q̄ ascenderunt de lauacro. Oēs gemellis fetib⁹: ⁊ sterilis nō est int̄ eas. Sicut uita coccinea labia tua: ⁊ eloquiū tuū dulce. Sicut fragmen mali punici ita gene tue: absq; eo qd̄ intrīsec⁹ latet. Sic turris dauid collū tuū: que edificata est cū ꝓpugnaculis. Mille clypei pendent ex ea ōnis armatura fortiū. Duo ubera tua sicut duo hinnuli capree gemelli: q̄ pascūt i lilijs: donec aspiret dies: ⁊ inclinēt umbre. Uadā ad mōtem myrrhe ⁊ ad collem thuri. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula nō ē in te. Ueni de libano sponsa mea: vēi de libāo ueni. Coronaberis de capite amana: ō vtice sanir: ⁊ hermon: ō cubilib⁹ leonū de montibus pardorū. Uulnerasti cō meū: sorō mea sponsa: uulnerasti cor meū in uno oculorū tuorū: ⁊ in uno crine colli tui. Quā pulchre sūt māme tue sorō mea sponsa. Pulchriōa sūt ubera tua uino: ⁊ odor unguētorū tuorū sup oīa aromata. Fauus distillās labia tua sponsa: mel ⁊ lac sub lingua tua: ⁊ odor uestimētorū tuorū sicut odor thuri. Hort⁹ cōclusus soror mea sponsa: hort⁹ ꝯclusus fōs signatus. Emissiōes tue paradisus malorū punicorū cū pomorū fructib⁹. Cypri cū nardo nard⁹ ⁊ croc⁹: fistula ⁊ cīnamomū cū uniuersis lignis libani: myrrha ⁊ aloe cū ōnib⁹ primis unguētis. Fons hortorū pute⁹ aq̄rū uiuentiū: q̄ fluūt impetu de libano. Surge aquilo ⁊ ueni auster: perfla hortū meum: ⁊ fluent aromata illius.

¶ .V.

UEniat dilect⁹ me⁹ i hortū suuz: ut cōedat fructū pomorū suorū. Ueni i hortum meum soror mea sponsa: messui myrrhā meā cū aromatib⁹ meis. Cōedi fauū cū melle meo: ⁊ bibi uinuz meū cū lacte meo. Comedite amici ⁊ bibite: ⁊ inebriamini carissimi. Ego dormio ⁊ cor meum uigilat. Vox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi sorō mea: amica mea: colūba mea: immaculata mea: q̄r caput meū plenū ē rore: ⁊ cincinni mei gutt̄ noctiū. Expoliaui me tūica mea: quō induar illa? Laui pedes meos: quō iq̄nabo illos? Dilectus meus misit manū suā ꝑ foramen: ⁊ uēt̄ me⁹ itremuit ad tactū ei⁹. Surrexi ut apirē dilecto meo. Man⁹ mee stillauerūt myrrhā: ⁊ digiti mei pleni myrrha ꝓbatissima. Pessulū hostij mei aperui dilecto meo: at ille declīavat atz trāsierat. Aīa mea liquefacta est: ut dilect⁹ locut⁹ est. Quesiui ⁊ nō iueni illuz: vocaui: ⁊ ñ rñdit mihi. Inuenerūt me custodes q̄ circuterunt ciuitatē. Percusserūt me ⁊ uulnerauerūt me: tulerūt palliū meū custodes murorū. Adiuro uos filie irl̄m: si inueneritis dilectū meū: ut nuncietis ei q̄a amore langueo. Qualis ē dilect⁹ tu⁹ ex dilecto: o pulcherrima mulierū. Qualis ē dilect⁹ tu⁹ ex dilecto: quia sic adiurasti nos? Dilect⁹ meus candid⁹ ⁊ rubicundus: electus ex milibus. Caput ei⁹ aurū optimū: come ei⁹ sicut elate palmarū: nigre

ꝰſi coru⁹. Oculi ei⁹ ſicut colũbe ſup riuulos aquaꝝ que lacte ſũt lote: ⁊ reſidẽt iuxta fluẽta pleniſſima. Gene illi⁹ ſic areole aromatũ cõſite a pigmẽtarijs. Labia ei⁹ lilia diſtillãtia myrrhã pmã. Man⁹ illi⁹ tornatiles auree plene hiacynthis. Venter ei⁹ eburne⁹: diſtinctus ſapphiris. Crura illius colũne marmoree q̃ fundate ſũt ſup baſes aureas. Spes ei⁹ ut libani: electꝰ ut cedri. Guttur illi⁹ ſuauiſſimuꝫ: ⁊ totus ỏſiderabil⁹. Talis ẽ dilect⁹ me⁹: ⁊ ipſe ẽ amic⁹ me⁹ filie ir'lm. Quo abijt dilect⁹ tuus o pulcherrima mulierꝫ: quo declinauit dilectus tuus: et queremus eum tecum?

¶. VI.

Dilectus meus deſcendit i hortũ ſuum ad areolã aromatũ: ut ibi paſcatur in hortis ⁊ lilia colligat. Ego dilecto meo: ⁊ dilect⁹ me⁹ mihi: q̃ paſcit inter lilia. Pulchra es amica mea ſuauis ⁊ decora ſicut ir'lm: terribilis ut caſtroꝝ acies ordinata. Auerte oculos tuos a me: q; ipſi me auolare fecerũt. Capilli tui ſicut greꝫ caprarũ: que apparuerũt de galaad. Dẽtes tui ſicut greges ouiuꝫ: que aſcẽderũt de lauacro. Oẽs gemellis fetibus: ⁊ ſterilis nõ ẽ i eis. Sic̃ cortex mali punici: ſic gene tue: abſq; occultõ tuis. Sexaginta ſunt regine: ⁊ octogita ꝯcubine: ⁊ adoleſcẽtularuꝫ ñ ẽ numerus. Una ẽ colũba mea perfecta mea: una ẽ mr̃i ſue: electa genitrici ſue. Viderũt eã filie ſyon ⁊ beatiſſimã p̃dicauerunt regine ⁊ cõcubine ⁊ laudauerũt eam. Que ẽ iſta q̃ pgredit̃ q̃ſi aurora cõſurgens: pulchra ut luna: electa ut ſol: terribil⁹ ut caſtrorũ acies ordinata? Deſcẽdi i hortũ nucũ: ut uiderẽ poma ꝯualliũ: ⁊ iſpicerẽ ſi floruiſſet vinea: ⁊ germiaſſent mala punica. Neſciui. Anima mea ꝯturbauit me; ppt̃ q̃drigas amiadab. Reuertẽ reuertẽ ſunamitis: reuertẽ reuertere ut intueamur te.

¶. VII.

Quid uidet⁹ i ſunamite: niſi choros caſtrorũ? Quã pulchri ſũt greſſus tui i calciamẽtis filia p̃ncipis. Junture femorum tuorũ ſicut monilia: que fabricata ſũt mãu artificis. Umbilic⁹ tuus crater tornatil⁹: nũq̃ indigẽs poculis. Venter tuus ſicut aceruus tritici: uallatus lilijs. Duo vbera tua ſic̃ duo hinuli gemelli capree. Collũ tuũ ſicut turris eburnea: oculi tui ſic̃ piſcine eſebon: que ſunt in porta filie mltitudinis. Naſus tuus ſicut turris libani: que reſpicit cõtra damaſcuꝫ. Caput tuũ ut carmelus: ⁊ come capitis tui ſicut purpura regis uincta canalib⁹. Quã pulchra es: ⁊ q̃ decora cariſſima i delitijs. Statura tua aſſimilata ẽ palme: ⁊ ubera tua botri. Dixi: Aſcẽdã i palmã: ⁊ apphendam fructus eius. Et erũt ubera tua ſicut botri uinee: ⁊ odor oris tui ſicut odor malorũ: guttur tuũ ſicut uinũ optimũ. Dignuꝫ dilecto meo ad potãdũ: labijſq; ⁊ dẽtib⁹ illius ad ruminãdũ. Ego dilecto meo ⁊ ad me cõuerſio eius. Veni dilecte mi egrediamur in agrum: cõmoremur i uillis. Mane ſurgam⁹ ad uineas: uideam⁹ ſi floruit uinea: ſi flores fructus parturiũt: ſi floruerũt mala punica. Ibi dabo tibi ubera mea. Mandragore dederunt odorem i portis noſtris. Oia poma noua ⁊ uetera dilecte mi ſeruaui tibi.

¶. VIII.

Quis mihi det te fr̃e meũ ſuggẽtẽ ubera matris mee: ut inuenã te ſolũ foris ⁊ deoſculer: ⁊ iã me nemo deſpiciat? Apphendã te ⁊ ducã i domũ mr̃is mee: ⁊ i cubiculũ gẽitricis mee. Ibi me doceb⁹: ⁊ dabo tibi poc̃z ex uino conditꝰ: ⁊ muſtuꝫ malorum granatorũ meorũ. Leua ei⁹ ſub capite meo: ⁊ dextera illi⁹ ãplexabitur me. Adiuro uos filie ir'lm: ne ſuſcitetis neq; euigilare faciatis dilectã: dõec ipſa uelit. Que ẽ iſta q̃ aſcendit ỏ deſerto: delicijs affluẽs: inixa ſup dilectũ ſuũ? Sub arbore malo ſuſcitaui te. Ibi cõrupta ẽ mr̃ tua: ibi uiolata ẽ genitrix tua. Pone me ut ſignaculũ ſup cor tuũ ut ſignaculũ ſup brachiũ tuum: q; fortis ẽ ut mõs dilectio: dura ſicut inferus emulatio. Lãpades ei⁹ ut lãpades ignis atq; flãmarũ. Aque multe ñ potuerũt extinguẽ caritatẽ: nec flumia obruẽt illã. Si dederit hõ õnem ſ̃bam dom⁹ ſue pro dilectiõe: q̃ſi nihil ỏſpiciet eã. Soꝛõ nra parua ⁊ ubera non habet. Quid faciem⁹ ſorori nr̃e: i die q̃ alloquẽda eſt? Si murus eſt: edificemus ſup eũ ꝓpugnacula argẽtea. Si hoſtiuꝫ eſt: cõpingam⁹ illud tabul̃ cedrinis. Ego murus: ⁊ ubera mea ſicut turris: ex q̃ facta ſũ corã eo quaſi pacem repetiẽs. Vinea fuit pacifico: in ea q̃ bꝫ pplos. Tradidit eam cuſtodibus: uir affert̃ p fructu eius mille argẽteos. Vinea mea corã me eſt. Mille tui pacifici: ⁊ ducenti his q̃ cuſtodiunt fructus eius. Que habitas i hortis: amici auſcultãt: fac me audire uocẽ tuã. Fuge dilecte mi: ⁊ aſſimilare capree binnuloꝫ ceruoꝝ ſuper montes aromatum.

¶ Expliciunt cantica canticorum.

Incipit prologus in librum Sapientie.

Liber sapientie apud hebreos nusq̃ ē. Unde ⁊ ipse stilus grē cā magis eloquentiā redolet. Hunc iudei philonis ee affirmāt. Qui pinde sapiētie nominat: qz i eo christi aduet: qui est sapiētia patris ⁊ passio eius: euidenter exprimitur.

Incipit liber Sapientie Capitulum. I.

Diligite iustitiaz qui iudicatis ṫram. Sentite de dño i bonitate: ⁊ i simplicitate coris q̃rite illum: qm̃ inuenitur ab his q̃ nō tētāt illā: apparet āt eis qui fidez hñt in illū. Peruerse eim cogitationes sepant a deo: pbata aūt uirt⁹ corripit insipiētes. Qm̃ in maliuolam aiam non introibit sapiētia: nec habitabit in corpore subdito peccatis. Spūs.n. scūs disciplie effugiet fictū: ⁊ auferet se a cogitatōib⁹: que sunt sine intellectu: ⁊ corripiet a superueniēte iniq̃tate. Benign⁹ ē.n. sp̃s sapiētie: ⁊ non liberabit maledictū a labijs suis: qm̃ renū illius testis ē de⁹: ⁊ cordis illius scrutator ē uerus ⁊ lingue ei⁹ auditor. Qm̃ spūs dñi replebit orbē terraz: ⁊ hoc qō cōtinet oia sciaz habet vocis. Propt̃ hoc qui loq̃tur iniq̃ nō pōt latē: nec pteriet illum cōripiens iudiciū. In cogitatiōib⁹ eim impij i terrogatio erit: ꝑmonuz aūt illi⁹ auditio ad deū uenier: ad correptionem iniq̃tatū illius. Qm̃ auri ꝛeii audit oia: ⁊ tumult⁹ murmurationū non abscōdetur. Custodite g̃ vos a murmuratiōe q̃ nihil pdest: ⁊ a detractiōe parcite lingue. Qm̃ ꝑmo obscurus in uacuum nō ibit: os aūt qō mentit occidit aniam. Nolite ꝛelare mortē in errore uite vē: neq; acq̃ratis pditionē in opib⁹ manuū uāruz. Qm̃ deus mortē nō fecit: nec letat i poltione viuoz. Creauit.n. ut eēnt oia ⁊ sanabiles fecit nationes orbis terraz: ⁊ non est i illis medicamentū exterminij nec iferorū regnū in terra. Justitia eim perpetua est ⁊ immortalis: iniustitia autē mortis acq̃sitio. Impij aūt manibus ⁊ uerbis accersierūt illam ⁊ estimantes illā amicaz: defluxerunt: ⁊ spōsiones posuerunt ad illam: quoniaz morte digni sunt qui ex parte illius.

C. II.

Dixerūt eim impij: cogitantes apud se non recte: Exiguū ⁊ cū tedio est tp̃us uite nostre: ⁊ non ē refrigerīū in fine hōis: ⁊ non ē q̃ agnit⁹ sit reuersus ab inferis. Quia ex nihilo nati sum⁹: ⁊ post hoc erimus tāq̃ nō fuerim⁹. Qm̃ fumus afflat⁹ ē i naribus nr̃is: ⁊ ꝑmo scintille ad cōmouēdū cor nr̃m. Quia extinct⁹ cinis erit corp⁹ nr̃m: ⁊ sp̃us diffūdet tanq̃ mollis aer. Et transibit uita nr̃a tanq̃ uestigiū nubis: ⁊ sicut nebula dissoluetur: q̃ fugata ē a radijs solis: ⁊ a calore illius aggrauata. Et nom̃ nostrum oblivionem accipiet p tp̃s: ⁊ nemo memoriā hēbit operū nostrorum. Umbre eim trāsit⁹ ē tp̃s nr̃m: ⁊ nō ē reuersio finis nostri: qm̃ ꝑsignata est: ⁊ nemo revtitur. Uenite g̃ ⁊ fruamur bonis que sunt: ⁊ utamur creatura tanq̃ in iuuentute celeriter. Uino ꝑcioso ⁊ unguētis nos impleam⁹: ⁊ ñ pretereat nos flos tp̃is. Coronemus nos rosis añq̃ marcescāt: nullum pratum sit q̃ non pertranseat luxuria nr̃a. Nemo uium exors sit luxurie nr̃e. Ubiq; relinq̃mus signa letitie: qm̃ hec ē ps nr̃a: ⁊ hec ē sors nr̃a. Opprimam⁹ paupē iustū: ⁊ non parcam⁹ uidue nec veterano: nec reuereamur canos multi tp̃is. Sit āt fortitudo nr̃a lex iustitie. Quod eim infirmū ē: inutile inuenit. Circūueniam⁹ g̃ iustū: qm̃ inutilis ē nobis: ⁊ ꝓtrari⁹ ē opibus nr̃is: ⁊ improperat nobis pcā legis: ⁊ diffamat in nos pcā disciplie nr̃e. Promittit se scientiā dei hē: ⁊ filiū dei se nūcupat. Factus ē nobis i traductionez cogitationuz nr̃arum. Grauis ē nobis et ad videndū: qm̃ dissimilis ē alijs vita illi⁹: ⁊ immutate sunt uie eius. Tanq̃ nugaces estimati sumus ab illo: ⁊ abstinet se a uijs nr̃is tanq̃ ab immundicijs: ⁊ pfert nouissima iustorum: ⁊ gl̃iatur patrem se hē deum. Videamus g̃ si sermōes illius ueri sunt: ⁊ tentemus que vēturā sunt illi: ⁊ sciemus q̃ erunt nouissima illius. Si eiz ē uerus filius dei suscipiet illū: ⁊ liberabit illū de manib⁹ ꝓtrariorū. Cōtumelia ⁊ tormēto interrogem⁹ eum: ut sciamus suerētiā eius: ⁊ pbemus patiētiā illi⁹. Morte turpissima cōdānem⁹ eū. Erit eim ei respectus ex ꝑmonibus illius. Hec cogitauerūt ⁊ errauerunt: excecauit eiz illos malicia eorū. Et nescierūt sacrāta dei: neq; mercedem spauerūt iustitie: nec iudicauerūt honorē aiarū scarū. Qm̃ deus creauit hoiem

in exterminabilem: ⁊ ad imaginē similitudinis
sue fecit illū. Inuidia āt diaboli mors intro
iuit in orbē terrarū: imitantur autē illū qui
sunt ex parte illius. ¶.III.

Justorū āt aīe in manu dei sunt: ⁊ non
tanget illos tormētū mortis. Visi sūt
oculis insipientiū mori: ⁊ estimata ē afflictio
exit⁹ illoruz. Et ab itinere iusto abierūt i ex-
terminiū: ⁊ q⁹ a nobis est iter exterminij: illi
autē sunt i pace. Et si corā hoīb⁹ tormenta
passi sunt: spes illoz imortalitate plena est.
In paucis uexati i multis bñ disponētur: qm̄
deus tentauit eos: ⁊ inuenit illos dignos se.
Tanq̄ aurum in fornace probauit illos: et
q̄si holocausti hostiā accepit illos: ⁊ i tēpoꝛ
erit respectus illorū. Fulgebūt iusti ⁊ tanq̄
scintile i arundineto discurrēt. Judicabunt
natiōes: ⁊ dñabunt pplis: ⁊ regnabit dñs il
lorū i ppetuū. Qui ꝓfidūt in illo: intelligēt
vitatē: ⁊ fideles i dilectiōe acq̄escent illi: qm̄
donū ⁊ pax ē electis eius. Impij aūt sum q̄
cogitauerunt correptionem hēbūt: q̄ negle-
xerūt iustū: ⁊ a dño recesserūt. Sapientiam
eīm ⁊ disciplinā q̄ abiecit infelix ē: ⁊ vacua est
spes illorū: ⁊ labores sine fructu: ⁊ inutilia o
pa eorū. Mulieres eoꝛ insēsate sūt ⁊ neq̄ssi
mi filij illoꝛ. Maledicta creatura eoꝛ: qm̄
felix ē sterilis ⁊ incoinq̄nata: q̄ nesciuit torꝛ
i delicto hēbit fructū i respectione aiarum
sanctarum. Et spado q̄ nō operat⁹ ē per mānus su
as iniquitatē: nec cogitauit aduersus deum
nequissima. Dabit eīm illi fidei donū electuz:
⁊ sors i tēplo dei acceptissima. Bonorū eīm
laborū gloriosus ē fructus: ⁊ q̄ nō concidat ra
dix sapientie. Filij aūt adulteroꝛ i consūma
tione erunt: ⁊ ab iniquo torꝛ semē exterminā-
bitur. Et si q̄dē uite longe erūt: in nihilū cō
putabūt: ⁊ sine honore erit nouissima senec
tus illorum. Et si celerius defuncti fuerit: nō
hēbunt spem: nec i die agnitionis allocutio
nem. Nationes eīm inique dire sunt consu-
mationis.

¶.IIII.

Clam pulchra ē casta generatio cū cla
ritate. Immortalis ē eīm memoria il
li⁹: qm̄ ⁊ apud deū nota ē ⁊ apō hoies. Cuz
pñs ē imitant illam: ⁊ desiderāt eam cum se
duxerit: ⁊ in ppetuuz coronata triumphat:
incoinq̄natorū certaminum pmiū vincens.
Multigena aūt impioꝛ multitudo nō erit u
tilis: ⁊ spuria uitulamina nō dabūt radices
altas: nec stabile firmamētum collocabunt.
Et si in ramis i tpe germinauerit: infirmiter
posita a uēto cōmouebūt: ⁊ a nimietate vē
torū eradicabunt. Cōfringēt.n. rami incon
sumati: ⁊ fructꝰ illorum iutiles ⁊ acerbi ad
māducādū ⁊ ad nihilū apti. Ex iniquis.n.
cōes filij q̄ nascunt testes sūt neq̄tie aduersus
parentes i interrogatiōe sua. Justꝰ āt si mō
te ꝓoccupatꝰ fuerit: i refrigerio erit. Senectꝰ
eīm uenerabilis ē: non diuturna: neq̄ anno
rū numero computata. Cani āt sunt sēsus
hōis ⁊ etas senectutis uita imaculata. Pla-
cēs deo fcs dilectꝰ: ⁊ uiuēs inꝰ pccores trās
latus est. Raptꝰ ē ne malicia mutaret intel-
lectū eiꝰ: aut ne fictio decipēt aiaz illius. Fa
scinatio eīm nugacitatis obscurat bōa ⁊ icon
stātia cōcupiscentie trāsuertit sensū sine ma
licia. Cōsumatꝰ i breui expleuit tpa multa.
Placita.n. erat deo aia illiꝰ: ꝓpē hoc ppera
uit educē illū de medio iniq̄tatū. Ppli āutē
uidētes ⁊ nō intelligētes: nec ponētes i p̄cor
dijs talia: qm̄ gīa dei ⁊ mia ē in scos eius: et
respectus super electos illius. Jōdēnat aūt
iustus mortuus viuos impios: ⁊ iuuentꝰ ce-
lerius consumata longam uitā iusti. Vide-
būt eīm finē sapiētis: ⁊ nō itelligēt q̄d cogi-
tauerit de illo deꝰ: ⁊ q̄re minuerit illū dñs.
Videbūt eīm ⁊ cōtēnēt eū: illos aūt deꝰ irri
debit. Et erūt pꝰ hec decidētes sine honore:
⁊ i contumelia inter mortuos in ppetuuz.
Qm̄ disrumpet illos iflatos sine voce ⁊ cō-
mouebit illos a fūdamētis: ⁊ usq̄ ad supre-
mū desolabūt. Et erūt gemētes: ⁊ memoria
illoꝛ periet. Veniēt i cogitatiōe pccorū suo
rum timidi: ⁊ traducēt illos ex aduerso ini-
quitates ipsorum.

¶.V.

Tunc stabūt iusti i magna constantia
aduersus eos q̄ se angustiauerūt: ⁊ q̄
abstulerūt labores eorū. Videntes turbabūt
timore horribili: ⁊ mirabunt i subitatiōe in
sperate salutis gemētes p̄ angustia sps: dicē
tes intra se: pñiaz agētes ⁊ pre angustia sps
gementes. Hi sunt quos habuimus aliq̄n in
derisū: ⁊ in similitudinez improperij: nos insē
sati uitam illorū estimabam⁹ insaniam: ⁊ fi
nem illoꝛ sine honore. Ecce quō cōputati
sunt ī filios dei: ⁊ inter scos sors illoꝛ ē. Er-
go errauimus a uia veritatis: ⁊ iustitie lum
non luxit nobis: ⁊ sol itelligentie non est or
tus nobis. Lassati sumus in via iniq̄tatis ⁊
perditiōis: ⁊ ambulauimus uias difficiles:
uiam autem dñi ignorauim⁹. Quid nobis

pfuit supbia: aut diuitiarū iactātia qd con-
tulit nobis: Transierūt oia illa tāq̄ umbra
7 tanq̄ nūcius pcurrēs. Et tanq̄ nauis que
pransit fluctuatez aquā: cui⁹ cū pterierit ñ
est uestigiū inuenire: neq̄ semitā carine illius
i fluctib⁹: aut auis q̄ trāsuolat in aere: cuius
nullū inuēit argumētū itineris illi⁹: sed tm̄
sonit⁹ alaz verberās leuē uētū: 7 scindēs p
vim itineris aerē: cōmotis alis trāsuolauit:
7 p⁹ hoc nullū signū inuenit itineris illi⁹: aut
tanq̄ sagitta emissa in locū destinatū: diui-
sus aer ꝓtinuo i se reclusus ē: ut ign̄ trāsit⁹
illius: sic 7 nos nati cōtinuo defuim⁹ esse:
7 uirtutis quidē nullū signū ualuim⁹ oñdē:
i malignitate aūt nīa cōsūpti sumus. Talia
dixerūt in iferno hi q̄ peccauerūt: qm̄ spes
impi tāq̄ lanugo ē que a vēto tollitur: 7 tā
q̄ spuma gracilis que a procella dispgit: 7 tan
q̄ fum⁹ q̄ a uento diffusus ē: 7 tanq̄ memo
ria hospitis un⁹ diei ptereūtis. Justi aūt i p-
petuū viuēt: 7 apud dñz ē merces eorū 7 co
gitatio illoz apud altissimū. Ideo accipiēt
regnū decor 7 diadema speciei ꝺ mānu dñi:
qm̄ dextera sua teget eos: 7 i brachio sācto
suo defēdet illos. Et accipiet armaturā zel⁹
illius: 7 armabit creaturā ad ultionē inimi
coz. Induet p toracē iustitiā: 7 accipiet pro
galea iudiciū certū. Sumet scutū iexpugna
bile eqtatē: acuet aūt dirā irā i lanceaz: 7 pu
gnabit cū illo ōbis trax ꝓtra iſēsatos. Ibūt
directe emissiones fulguz: 7 tāq̄ a bñ curuā-
to arcu nubiū eximiabūtur: 7 ad certum lo
cum insiliēt. Et a petrosa ira plene mittētur
grādines: 7 scādescet i illos aq̄ mar⁹: 7 flumi
na cōcurrēt durit. Contra illos stabit sps ui-
tutis: 7 tāq̄ turbo uenti diuidet illos: 7 ad
heremū pducet ōem trā iniqtatis illoruz: 7
malignitas euertet sedes potentium.

C.VI.

Melior ē sapia q̄ vires: 7 uir prudēs q̄
fortis. Audite ergo reges 7 intelligite:
discite iudices finium terre. Prebete aures
uos qui continetis multitudines: 7 placeti⁹
vob⁹ in turbis nationū: qm̄ data ē a dño po
testas uobis: 7 virt⁹ ab altissimo: q̄ iterroga
bit opa vīa: 7 cogitatiōes scrutabit: qm̄ cuz
essetis ministri regni illius: non recte iudica
stis: nec custodistis legem iustitie: neq̄ sum
uoluntatem dei ambulastis. Horrende 7 ci
to apparebit vobis: qm̄ iudiciuz durissimū
in his qui presunt fiet. Exiguo enim conce-
ditur mia: potentes autem potenr tormēta
patientur. Non eim subtrahet psonā cuius
q̄ deus: q̄ est oium dñator: nec vbit magni
tudinē cuiusq̄: qm̄ pusillū 7 magnū ipe fec:
7 equalit ē illi cura de ōib⁹. Fortioribus aūt
fortior instat cruciatio. Ad uos g̃ reges sūt
hi sermōes mei: ut discatis sapiam 7 ne exci
datis. Qui eim custodierit iustitiā: iuste iu-
dicabunt: 7 qui didicerit iusta: inuenient qd
rñdeant. Concupiscite g̃ sm̄ones meos: 7 di-
ligite illos: 7 hēbitis disciplinā. Clara ē 7 q̄
nunq̄ marcescit sapia: 7 facile uidet ab his
q̄ diligūt eā: 7 inuēit ab his q̄ qrunt illā. Pre
occupat q̄ se ꝓcupiscūt: ut ill⁹ se prior oñdat.
Qui ò luce uigilauerit ad illā n̄ laborabit:
assidētē eiz illā foris⁹ suis inēiet. Cogitare g̃
ò illa sēsus ē ꝓsumat⁹: 7 q̄ vigilauerit ppt̄ il
lā: cito erit secur⁹. Qm̄ dignos se circuit ip-
sa qrēs: 7 in uijs suis oñdet se illis hilariter:
7 i oi puidētia occurret ill⁹. Initiū eim illius
verissima ē discipline ꝓcupiscētia. Cura g̃ di
scipline dilectio ē: 7 dilectio custodia legum
illi⁹ est. Custoditio aūt legū cōsumatio icor
ruptiōis ē: icorruptio aūt facit eē ꝓximum
deo. Cōcupiscētia itaq̄ sapie deducit ad re
gnuz ppetuū. Si g̃ delectamini sedib⁹ 7 scep
tris o reges ppli: diligite sapiam ut i ppetuū
regnetis. Diligite lumen sapie ōnes: q̄ pestis
pplis. Quid est autem sapia 7 quemadmo
dū fēa sit: referā 7 nō absconduz a vobis sa-
cramēta dei: sz ab initio natiuitatis iuestiga-
bo: 7 ponā i lucē sciam illi⁹: 7 nō pteribo vi
tatē: neq̄ cū iuidia tabescēte iter hēbo: qm̄
talis homo non erit pticeps sapie. Multitu
do aūt sapiētiū sanitas ē orb⁹ terarū: 7 rex sa
piens: ppli stabilimētū est. Ergo accipite di-
sciplinam per sermones meos: 7 proderit
uobis.

C.VII.

Quim q̄dem 7 ego mortal⁹ homo sim⁹ ō
nib⁹: 7 ex genē terreno illi⁹ q̄ prior fēs
est: 7 in uētre mr̄is figurat⁹ sum caro: decem
mensium tpe coagulat⁹ sū in sanguine ex se
mine hōis: 7 delectam̄to sōni conueniente.
Et ego nat⁹ accepi cōem aerem: 7 i simit fēaz
decidi terram: 7 primam uocem simem ōib⁹
emisi plorans. In inuolumentis nutrit⁹ sū:
7 magnis curis. Nemo eim ex regibus aliud
habuit natiuitatis initium. Unus ergo ingr
itus ē ōib⁹ ad uitā: 7 simis exit⁹. Propt̄ hoc
optaui 7 datus ē mihi sensus: 7 inuocaui: 7
uenit in me spiritus sapiētie. Et ꝓposui illā
regnis 7 sedibus: 7 diuitias nihil esse dixi

in cōpatione illi⁹. Nec cōparaui illi lapidē pciosū: qm̄ oē aur̄ i cōpatōe illi⁹ arena ē exigua: ⁊ tanq̄ lutū estimabit argētū i conspectu illius. Sup salutē ⁊ spēm dilexi illā: ⁊ ppposui p luce hīe illā: qm̄ iextinguibile ē lumē illius. Venerūt āt mihi oia bona pariť cum illa: ⁊ inumerabil⁹ honestas p manꝰ illi⁹: ⁊ letaťꝰ sū i ōib⁹: qm̄ añcedebat me ista sapia: ⁊ ignorabā qm̄ bonorū ōium mater ē. Quaz sine fictiōe didici: ⁊ sine iuidia cōmunico: ⁊ honestatē illi⁹ non abscōdo. Infinit⁹. n. thesaur⁹ ē hoīb⁹: q̄ q̄ usi sunt: pticipes facti sūt amicitie dei: ppter discipline dona cōmēdati. Mihi aūt dedit deus dicere ex sñia: ⁊ psumē digna horuz: que mihi dant: qm̄ ipse sapie dux ē ⁊ sapiētiū emendator. In manu .n. illi⁹ ⁊ nos ⁊ sm̄ones nr̄i: ⁊ ōis sapia ⁊ operū scie disciplina. Ipse eim dedit mihi hoz que sūt sciam uerā: ut sciam dispositionem orbis ⁊raz: ⁊ uirtutes elemētorū initiū ⁊ consumationē ⁊ medietatē tpum: uicissitudinū pmutatiōes ⁊ cōsumatiōes tpum ⁊ moruz mutatiōes: diuisiōes tpm āni cursus ⁊ stellarū dispositiōes naturas aialiū ⁊ iras bestiarū: uim uentorū ⁊ cogitatiōes hoium dīas virgultoz ⁊ uirtutes radicū ⁊ q̄cūq̄ sūt abscōsa ⁊ iprouisa didici. Ouium eiz artifex docuit me sapia. Est eiz i illa sps itelligētie scs unic⁹ multiplex subtilis diser⁹ mobil icoinq̄natus certus suauis amās bonū acutus: q̄ nihil uetat benefacere: humanus benignus stabilis certus securus ōnez hīs uirtutem oia prospiciens: ⁊ q̄ capiat ōes sps intelligibiles mundus subtilis. Ouibus. n. mobilib⁹ mobilior ē sapia. Attingit aūt ubiq̄ ppť suā mūdiciā. Vapor ē enim uirtutis dei: ⁊ emanatio q̄dā est claritatis oīpotēt dei syncera ⁊ iō nihil inq̄natum in eā incurrit. Candor ē eiz lucis eīne ⁊ speculū sine macula dei maiestatis ⁊ imago bōitatis illi⁹. Et cū sit una oia pōt: ⁊ i se pmanēs: oia inouat: ⁊ p nationes i aias scas se transfert. Amicos dei ⁊ pphetas cōstituit. Neminē eniz diligit deus: nisi eū q̄ cū sapia ihabitat. Est. n. hec speciosior sole: ⁊ sup ōem dispositionē stellaz: luci cōpata inuenit priō. Illi. n. succedit nox: sapiam āt non uincit malicia.

.VIII.

Attingit ḡ a fine usq̄ ad finez fortiter: ⁊ disposit oia suauiter. Hanc amaui ⁊ exquisiui a iuuentute mea: ⁊ quesiui sponsā mihi eam assumē: ⁊ amator factꝰ sū forme illius. Generositatem illi⁹ glorificat cōtuberniū hīs dei: sz ⁊ oium dns dilexit illā. Doctrix enim ē discipline dei ⁊ electrix operū illius. Et si diuitie appetunť in uita: q̄d sapia locupletius: q̄ operat oia: Si āt sensus operatur: quis hoz q̄ sunt magis q̄ illa ē artifex: Et si iustitiā q̄s diligit: labōes hui⁹ magnas hīt uirtutes. Sobrietatē eim ⁊ sapiam docet ⁊ iustitiā ⁊ uirtutē: q̄b⁹ utilius nihil ē in vita hoīb⁹. Et si multitudinē scie desiderat q̄s: scit ptерita: ⁊ de futuris estimat: scit uersutias sm̄onū ⁊ dissolutiōes argumētoruz: signa ⁊ monstra scit añq̄ fiant: ⁊ euentus tēpoz ⁊ seculorū. Proposui ḡ hāc adducē mihi ad cōuiuandū: sciēs qm̄ mecū cōicabit ō bonis: ⁊ erit allocutio cogitationis ⁊ tedij mei. Habebo ppter hanc claritatem ad turbas ⁊ honorē apud seniores. Iuuenis ⁊ acutus inueniar i iudicio: ⁊ i cōspectu potētiuz āmirabil⁹ ero: ⁊ facies pncipū mirabūť me. Tacentē me sustinebūt: loquētē me respicient: ⁊ sm̄ocinante me pla: manꝰ ori suo ponent. Preterea habebo p hanc imortalitatē: ⁊ memoriā etnam his qui p⁹ me futuri sūt relinquā. Disponā pplos: ⁊ nationes mihi erūt subdite. Timebūt me audiētes ēges horrendi: ⁊ in multitudine uidebor bonus: ⁊ in bello fortis. Intrās i domū meā cōquiescā cum illa. Non eniz hz amaritudinem cōuersatio illius: nec tediū cōuictus illi⁹: sz leticiam ⁊ gaudiū. Hec cogitās apud me: ⁊ cōmemorās in corde meo: q̄m imortal⁹ ē i cogitatiōe sapia: ⁊ in amicitia illius delectatio bōa: ⁊ i opib⁹ manuū illi⁹ honestas sine defectiōe: ⁊ in certamie loq̄lle illi⁹ sapia: ⁊ preclaritas i cōicatiōe sermonū ipius: circuibā q̄rēs: ut mihi illā assumēz. Puer āt erā ingenios⁹: ⁊ sortitus sū aiam bonam. Et cum essem magis bonus: ueni ad corp⁹ icoinq̄natū. Et ut sciui q̄m aliter nō possē esse continēs nisi deus det: ⁊ hoc ipsū erat summa sapientia: scire cuius esset hoc donū: adij dñz ⁊ deprecatus sum illum: ⁊ dixi ex totis precordijs meis.

.IX.

Deus pium meoruz ⁊ dñe mie qui fecisti oia uerbo tuo: ⁊ sapia tua cōstituisti hoiem: ut dñarē creature que a te facta ē: ut disponat orbē terrarum i equitate ⁊ iustitia: ⁊ i directiōe cordis iudiciū iudicet: da mihi sedium tuarū assistricem sapientiā: et noli me reprobare a pueris tuis: qm̄ seruus

tuus sū ego ⁊ filⁱ ancille tue: hō infirm⁹ ⁊ ex igui tp̄is: ⁊ minō ad itellectū iudicij ⁊ legū. Et siquis erit consumat⁹ int̄ filios hoiuz: si abfuerit ab illo sapia tua: in nihilū cōputa bitur. Tu aūt elegisti me regē pp̄lo tuo: ⁊ iu dicē filioꝝ tuoꝝ ⁊ filiaꝝ. Et dixisti me edifi care tēplū i monte sco tuo: ⁊ in ciuitate ha bitationis tue altare: silitudinē tabnacli sci tui: qō p̄parasti ab initio ⁊ tecū sapia tua: q̄ nouit opa tua: que ⁊ affuit tūc cuz orbē terra rū faceres: ⁊ sciebat q̄d eēt placitū oculis tu is: ⁊ q̄d directū i p̄ceptis tuis. Mitte illam ō ce' scis tuis ⁊ a sede magnitudinis tue: ut mecum sit ⁊ mecū laboret: ut sciaz q̄d accep tū sit apud te. Scit. n. illa oia ⁊ iteligit: ⁊ de ducet me i opib⁹ meis sobrie: ⁊ custodiet me in sua potentia. Et erūt accepta opa mea: ⁊ disponam pp̄lum tuum iuste: ⁊ ero dignus sediū p̄is mei. Quis. n. hoium potit scire p siliū dei? Aut q̄s potit cogitare: q̄d uelit de us? Cogitationes enim mortaliū timide: ⁊ i certe puidentie nie. Corp⁹ eim qō corrūpit aggrauat aiam: ⁊ trena inhitatio depmit sē sam multa cogitātē. Et difficile estimamus q̄ i tra sunt: ⁊ q̄ in pspectu sūt inuenim⁹ cuz labore. Que in ce' sunt ār: quis iuestigabit? Sensū āt tuū q̄s sciet: nisi tu dederis sapiaz ⁊ miseris spūm scm tuū ō altissimis: ⁊ si cō recte sint semite eoꝝ: qui sūt i terris: ⁊ que ē placent didicerint homines? Nam p sapien tiam sanati sunt quicunq; placuerunt tibi domine a principio.

¶.X.

Hec illū q̄ p̄mus formatus ē a deo pat orbis terraꝝ: cuz solus eēt creatus cu stodiuit: ⁊ eduxit illū a delicto suo. Et edu xit illū de limo tre: ⁊ dedit illi uirtutē p̄tinē di oia. Ab hac ut recessit iniustus i ira sua: p irā homicidij fraternitas deperijt. Propt̄ q̄ō cum aq̄ deleret trā: sanauit iteꝝ sapia: p cōtēptibile lignū ustū gubernās. Hec ⁊ i cō sensu supbie cum se nationes extulissent sci uit iustū: ⁊ cōseruauit sine querela deo: ⁊ in filijs miam fortē custodiuit. Hec iustum a peuntib⁹ ipijs libauit fugientē: descendente igne in pentapolim: q̄b⁹ i testimoniū neq̄tie fumigabunda constat deserta terra: ⁊ in cer to tp̄e fructus habētes arbores: ⁊ in ꝯdibi lis aie memoria stās figmētū salis. Sapiaz eim pretereūtes nō tm̄ in hoc lapsi sūt: ut i gnorēt bona: sed ⁊ ūsipientie sue reliquerūt hominibus memoriā: ut in his q̄ peccaueīt nec latere potuissēt. Sapia autem hos qui se obseruant a dolorib⁹ liberabit. Hec ār p fugū ire fratris iustū deduxit p uias rectas: ⁊ oñdit illi reguū dei: ⁊ dedit illi sciaz scoꝝ. Honestauit illū in laboribus: ⁊ cōpleuit la bores illius. In fraude circūuenientiū illuz affuit illi: ⁊ honestū fecit illuz. Custodiuit il lū ab inimicis: ⁊ a seductorib⁹ tutauit illuz. Et certamē forte dedit illi: ut vincēt ⁊ sciret q̄m oium potentior ē sapia. Hec uenditum iustum nō dēliq̄t: sed a pccoribus liberauit eū: descēditq; cū illo in foueā ⁊ i uinculis nō dēliq̄t illū: donec afferret illi sceptruz regni: ⁊ potentiā aduersus eos q̄ eū depmebāt: et mendaces oñdit q̄ maculauerūt illum: ⁊ de dit illi claritatē eternam. Hec pp̄lm iustum ⁊ semen sine querela liberauit a natiōib⁹: que illum deprimebāt. Intrauit i aiaz serui dei: ⁊ stetit ꝓtra reges horrēdos i porteti ⁊ sig nis. Et reddidit iustis mercedē laborū suo ꝝ: ⁊ deduxit illos i uia mirabili. Et fuit illis i uelamēto diei ⁊ i luce stellarū p noctez. Et trāstulit illos p maī rubrū: ⁊ trāsuexit illos p aquā nimiam. Inimicos āt illoꝝ demer sit i mare: ⁊ ab altitudine iferoruz eduxit il los. Iō iusti tulerūt spolia impiorū: ⁊ decā tauerūt dñe nomen sanctum tuum: ⁊ victri cem manū tuā laudauerūt pariter. Quīm sa piētia aperuit os mutoꝝ: ⁊ linguas infantiū fecit disertas.

¶.XI.

Direxit opa eoꝝ i manibus pphete sci. Iter fecerūt p deserta que nō hitarāt: ⁊ i locis desertis fecerūt casas. Steteīt ꝓtra hostes: ⁊ de inimicis se uindicauerūt. Sitieīt ⁊ inuocauerūt te: ⁊ data ē illī aq̄ ō petra altis sima: ⁊ requies sitis de lapide duro. Per q̄ eim penas passi sūt inimici illorū a defectiōe potus sui: in eis cū abundarent filij isr'leta ti sunt. Per hec cū illis deessēt: bñ cuz illis actum ē. Nam p fonte q̄dē sēpitni fluminis humanum sanguinez dedisti iniustis. Qui cū minuerēt i traductiōe infantiū occisorū: ō disti illis abūdantem aquam ispate: oñdēs p sitim q̄ tunc fuit: quēadmōm tuos exalta res: ⁊ aduersarios illorū necares. Cuz enim tentati sūt: ⁊ q̄dem cū mia disciplinā accipi entes: scierūt quēadmodū cū ira iudicati i pij tormēta paterent. Hos q̄dem tanq̄ pat monēs pbasti: illos āt tāq̄ durus rex inter rogans condēnasti. Absentes enim ⁊ pntes sil'r torquebantur. Duplex eiz illos accepat

215

tediū ⁊ gemitus cū mēoria ꝓteritoꝝ. ℭū.n. audirent ꝓ ſua tormēta bñ ſecū agi: cōmēorati ſūt dñm: admirātes i fīnē exit⁹. Quem .n. in expoſitiōe praua ꝓiectū deriſerūt: i fīnē euent⁹ mirati ſunt. ℕō ſil'r iuſtis faciēs: ꝓ cogitatiōib⁹ ät iſēſatis iniqtates illoruꝫ. Qȯ q̄dā errantes colebāt mutos ſerpētes: ⁊ beſtias ſupuacuas: imiſiſti illis multitudinē mutoruꝫ aialiū i uindictā: ut ſcirent q: ꝓ que peccat q̄s: ꝓ hec ⁊ torq̄tur. ℕō.n. ipoſſibilis erat ōipotēs man⁹ tua: q̄ creauit orbeꝫ īrarum ex matīa iuiſa īmittere multitudinem urſoꝝ aut audaces leones aut noui generis īra plenas ⁊ ignas beſtias aut vaporeꝫ igneū ſpirantes: aut fumi odorē ꝓferentes aut horrēdas ab oculꝝ ſcintillas emittētes: q̄rum nō ſolū leſura poſſet illos exterminare: ſꝫ ⁊ aſpect⁹ ꝓ timorē occidere. ℕā ⁊ ſine his uno ſpū poterāt occidi ꝓſecutionē paſſi ab ipſis factis ſuis: ⁊ diſpſi ꝓ ſpūm virtutis tue: ſꝫ oia i mēſura ⁊ numero ⁊ pōdē diſpoſuiſti. ℳultū enim ualere tibi ſoli ſuperat ſē per: ⁊ uirtuti brachij tui quis reſiſtet? Qm̄ tanq̄ momētum ſtatere ſic ē añ te orbis terrarum: ⁊ tanq̄ gutta roris antelucani q̄ deſcēdit i terram. ℭt miſereris ōnium q: oia poteſ: ⁊ diſſimulas pcča hoium ꝓpter pñiam. ℑi ligis.n. oia q̄ ſunt: ⁊ nihil eorū odiſti que fecīſti: nec.n. odiens aliq̄d cōſtituiſti: aut feciſti. Quō aūt poſſet aliq̄d ꝑmanē niſi tu uoluiſſes? aut qȯ a te vocatū nō eēt: cōſeruaretur? ℙarcis ät ōib⁹: qm̄ tua ſunt dñe: qui amas animas.

℣.XII.

Quā bon⁹ ⁊ ſuauis ē dñe ſpūs tuus in ōib⁹. ℑōq̄ hos q̄ exerrant ꝓib⁹ corripis: ⁊ de q̄b⁹ peccant āmones ⁊ alloq̄ris: ut relicta malicia credant i te dñe. ℑllos.n. antiq̄s ihabitatores terre ſancte tue q̄s exhorruiſti: qm̄ odibilia opa tibi faciebāt ꝓ medicamia ⁊ ſacrificia īuſta: ⁊ filiorū ſuorū necatores ſine mia ⁊ comeſtores uiſcerū hōinum: ⁊ deuoratores ſanguis ⁊ auctores parētes aiaruꝫ iauxiliataꝝ pdē voluiſti: a medio ſacramento tuo ꝓ man⁹ pentū nīorum ut dignam ꝓcipent pegrinationē puerorū: dei: que ē oīum carior ē terra. ℭed ⁊ his tā q̄ hōib⁹ pepciſti: ⁊ miſiſti añceſſores exercitus tui ueſpas: ut illos paulatꝫ exterminarēt. ℕon q: ipotens eras i bello ſubijcere ipios iuſtis: aut beſtijs ſeuis aut verbo duro ſimꝫ extermiare: ſed ꝓtib⁹ iudicās dabas locum pñie: non ignorās qm̄ nequā ē natio eoruꝫ: ⁊ naturalis malicia ipſoꝝ: ⁊ qm̄ nō poterat mutari cogitatio illorū i ꝓpetuū. ℭem.n. erat maledictū ab initio. ℕec timēs aliquez ueniā dabas pcčis illorum. Quis eim dicet tibi: dd feciſti? Aut q̄s ſtabit ꝓ tra iudicium tuū? Aut q̄s in ꝓſpectu tuo ueniet uindex iū quoꝝ hoium? Aut q̄s īputabit: ſi perierint natiōes: q̄s tu feciſti? ℕō ē eim alius deus q̄ tu: cui cura ē de ōibus: ut oñdas qm̄ nō iniuſte iudicas iudiciū? ℕec⁹ rex nec⁹ tyrānus i cōſpēctu tuo iq̄rent de his quos ꝓdidiſti. ℭū ḡ ſis iuſtus: iuſte oia diſponis: ipſum q̄ non oꝫ puniri cōdēnas ⁊ extraneū exiſtimas a tua uirtute. Virt⁹ eim tua iuſtitie initium ē: ⁊ ob hoc q̄ oīuꝫ dñs es: ōib⁹ te parcē fac. Virtutē eim oñdis tu: q̄ non crederis eē i virtute cōſumat⁹: ⁊ hos q̄ te neſciūt: i audacia traducis. ℭu ät dñator uirtutis cū tranq̄llitate iudicas: ⁊ cū magna reuerētia diſponis nos. ℘ubeſt eim tibi cū voluerīs poſſe. Docuiſti.n. pplm tuum ꝓ talia opa: qm̄ oꝫ iuſtū eſſe ⁊ humanū: ⁊ bone ſpei feciſti filios tuos: qm̄ iudicans das locuꝫ in pccis pñie. ℘i eim inimicos ſuoꝝ tuoꝝ ⁊ debitos mōti cum tāta cruciaſti attētōe ⁊ liberaſti dās tps ⁊ locuꝫ ꝓ que poſſēt mutari a malicia: cū q̄ta diligētia iudicaſti filios tuos q̄ruꝫ parentib⁹ iuramenta: ⁊ cōuētiones dediſti bonaꝝ ꝑmiſſionū? ℭum ḡ das nobis diſciplinaꝫ: inimicos nīos multipl'r flagellas: ut bonitatē tuā cogitemus iudicātes: ⁊ cuꝫ de nobis iudicat: ſperemus miam tuam. Qnō ⁊ illis qui i uita ſua inſensate ⁊ iniuſte uixēīt: per hec que coluerunt dediſti ſūma tormenta. ℭt.n. in erroꝛis uia diutius errauerūt deos eſtimantes hec: q̄ i aiab⁹ ſunt ſupuacua: infantium inſensatorum moꝛ uiuētes. ℙropter hoc tāq̄ pueris inſensatis iudiciū i deriſū dediſti. Qui aūt ludibr̄ijs ⁊ increpationib⁹ nō ſūt correcti: dignū dei iudiciū expti ſē. ℑn his eim que patiebant: moleſte ferebāt: in q̄b⁹ patiētes indignabant. ℙer hec q̄s putabāt deos i ipſis cū extermiarent: uidētes illū quē olim negabant ſe noſſe: uerū deū agnouerunt. ℙropter qȯ ⁊ finis cōdemnationis eorū ueniet ſup illos.

℣.XIII.

Vani ſūt ät oēs hoies in q̄bus non ſubeſt ſcia dei: ⁊ de his que uident bōa nō potuerunt intelligere cū qui eſt: neq̄ opib⁹ attendentes agnouerunt quis eſſet artifex

sed aut ignē aut sp̄m: aut citatū aerē aut gy
rum stellarū aut nimiā aquā: aut solē ⁊ lu
nā rectores orbis terrarū deos putauerūt.
Quorū ⁊ si sp̄e delectati deos putauerunt:
sciāt q̄nto his dñator eoꝝ speciosiō ē. Spēi
eiꝫ generator hec oia p̄stituit. Aut si vtutez
⁊ opa eoꝝ mirati sūt: intelligāt ab illis: q̄m
qui hec fecit fortior ē illis. A magnitudine
eiꝫ sp̄ei ⁊ creature: cognoscibl'r potit creatō
horū uideri. Spꝫ tñ adhuc i his minor ē q̄re
la. Et hi eim fortasse errāt deū q̄rentes ⁊ uo
lentes inuenire. Eteim cū in opib' illi' cōuer
sent: inq̄rūt ⁊ psuasū hāt: q̄m bōa sūt que
uidenē. Iterū aūt nec his oz ignosci. Si eiz
tñ potuissent scire: ut posset estimare secl'z:
quō huī' dñm nō facili' inuenerūt: Infelices
aūt sūt: ⁊ inter mortuos spes illorū est: qui
appellauerūt deos opa manuū hoium: au
rū ⁊ argētū artis iuētionē: ⁊ silitudines aia
liū: aut lapidē inutilē op' manus antiq̄. Aut
siq̄s artifex faber de silua lignū rectū secue
rit: ⁊ huius docte eradat oēm corticem ⁊ ar
te sua usus diligenter fabricet uas iutile i p̄
uersationē uite: reliq̄is aūt eius opis ad pre
parationē esce abutat: ⁊ reliquū horū q̄ō ad
nullos usus facit: lignū curuū ⁊ uerticibus
plenū sculpat diligēt p uacuitatē suā: ⁊ p sci
ētiaz sue artis figuret illud: ⁊ assimilet illud
imagini hōis aut alicui ex aialib' illud cō
paret: pliniēs rubrica: ⁊ rubicūdū faciēs fu
co colorē illi': ⁊ oem maculā q̄ i illo ē plini
ens: ⁊ faciat ei dignā hitationē: ⁊ in pariete
ponēs illud: ⁊ p̄firmās ferro ne forte cadat
prospiciens illū: sciēs q̄m non pōt adiuuare
se. Imago eim ē: ⁊ op' ē illi adiutoriū. Et de
substantia sua ⁊ de filijs suis ⁊ ō nuptijs vo
tum faciens inquirit: Non erubescit loq̄ cū
illo q̄ sine aia ē: ⁊ p sanitate quidē infirmum
deprecat: ⁊ p uita rogat mortuū: ⁊ in adiuto
riū iutilē inuocat: ⁊ p itinere petit ab eo qui
ābulare ñ pōt: ⁊ de acq̄rendo ⁊ ō opāoo et
de ōium rez euētu petit ab eo q̄ in omnib'
est inutilis.

C.XIIII.

Iterū alius nauigaī cogitās ⁊ p feros
fluct' iter facē incipiēs: ligno po: tante
se: fragili' lignū iuocat. Illud eim cupiditaſ
acq̄rendi excogitauit: ⁊ artifex sapia fabri
cauit sua. Tua āt p̄. puidētia ab initio cūc
ta gubernat: q̄m dedisti i mari uiā ⁊ inē fluc
tus semitam firmissimam: oñdēs q̄m potēſ
es ex omnib' sanare: ēt si sine rate aliq̄s ad
eat mare. Spꝫ ut non eēnt uacua sapie tue o
pa: ppē hoc ēt ⁊ exiguo ligno credunt hoieſ
aias suas: ⁊ transeūtes maī p ratē libati sē.
Sed ⁊ ab initio cū perirēt supbi gigantes:
spes orbis terrarū ad ratē cōfugies remisit sclo
semen natiuitatis: que manu tua erat gub
nata. Benedictū ē eiz lignū: p q̄ō fit iustitia.
Per man' āt q̄ō fit idolū maledictū ē: ⁊ ip̄z
⁊ qui fecit illud: q⁊ ille quidem opatus est:
illud aūt cū eēt fragile deus cognominatus
ē. Similr autem odio sūt deo impius ⁊ im
pietas eius. Eteim q̄ō factum ē: cū illo qui fe
cit: tormēta patiet. Propē hoc ⁊ i idol' nati
onū nō erit respect': q̄m creature dei i odiū
facte sūt ⁊ in tentationē aie hoium: ⁊ in mu
scipulā pedib' isipientiū. Initiū eim fornica
tionis ē exquisitio idolorū: ⁊ adiuētio illoꝝ
corruptio uite ē. Neq̄ eim erat ab ūtio: nz
erūt i ppetuū. Supuacuitas eiz hoiuz hec
adiuēit i orbē traꝝ: ⁊ iō breuis illorū finis
ē iuēt'. Acerbo.n. luctu dolēs p̄. rapti cito
sibi filū fecit imaginē: ⁊ illū q̄ tūc q̄si hō mō
tu' fuerat: nūc tanq̄ deū colē cepit: ⁊ consti
tuit inter seruos suos sacra ⁊ sacrificia. Dei
de interueniēte tp̄e cōualescēte antiq̄ p̄suetu
die: hic error tanq̄ lex custodit' ē: ⁊ tyrāno
rū ipio colebāt figmenta. Et hos q̄s i palaz
hoies honorare nō poterāt, ppē hoc q̄ō lon
ge eēnt: a longinq̄ figura eorū allata euiden
tē imaginē regis: quē honorare uolebāt: fe
cerūt: ut illū q̄ aberat tāq̄ p̄sentem colerēt su
a solicitudine. Prouexit āt ad horū cultu
rā ⁊ hos qui ignorabāt artificis eximia dili
gētia. Ille eim uolēs pl' placē illi q̄ se assūp
sit: elaborauit arte sua ut silitudinē i meliuſ
figuraret. Multitudo āt hoiuz abducta p
sp̄em opis: eū q̄ aī tp̄s tanq̄ hō honoratus
fuerat: nūc deū estimauerūt. Et hec fuit ui
te humane deceptio: q̄m aut affectui aut re
gib' deseruientes hoies: icōicabile nomē lapi
dibus ⁊ lignis iposuerūt. Et ñ sufficerat er
rasse eos circa dei sciam: sz ⁊ i magno uiuēt
es iscie bello: tot ⁊ tā magna mala pacē ap
pellāt. Aut.n. filios suos sacrificantes: aut
obscura sacrificia faciētes: aut ysanie plenas
uigilias hāntes: neq̄ uitā neq̄ nuptias mun
das iā custodiūt: sz ⁊ alī' aliū p iuidiā occi
dit: aut adulterās cōtristat: ⁊ oia cōmixta sē
sanguis homicidiū furtū ⁊ fictio corruptio
⁊ infidelitas turbatio ⁊ piurij: tumult' bo
norum dei īmemoratio aiarum inquinatio

natiuitatis imutatio nuptiarū icōstātia iordinatio mechie ⁊ ipudicitie. Infandoꝝ eīm idolorū cultura ois mali cā ē ⁊ initiū ⁊ finis. Aut eīm dum letant isaniūt: aut certe uaticinant falsa: aut uiuūt iuste: aut piurant cito. Dū eīm ꝓfidūt i idol' q̄ sunt sine aīa: male iurātes nocere se non spāt. Utraq; ḡ illis euenient digne: qm̄ male senserūt de deo attendentes idolis: ⁊ iurauerūt iuste i idolo ꝓtenentes iustitiā. Nō eiz iurātiū ē uirt': sed peccantium pena pambulat semp i iustorū preuaricationem.

¶.XV.

Tu autē de' nr̄ suauis ⁊ uer' es patiens ⁊ misericordia disponens oia. Et enim si peccauerim' tui sum': scientes magnitudinem tuā: ⁊ si nō peccauerim': scim' qm̄ apō te sumus computati. Nosse eīm te cōsumata iustitia ē: ⁊ scire iustitiā ⁊ ṽtutē tuā: radix est immortalitatis. Nō enim i erroꝛē iduxit nos hoīuz male artis excogitatio: nec ūbra picture labō sine fructu: effigies sculpta per uarios colores cui' aspect' dat insensato cōcupiscentiā: ⁊ diligit mortue imagis effigiez sine aīa. Maloꝝ amatores digni sūt mōre: ⁊ spem hīt in talibus: ⁊ q̄ faciunt illos: ⁊ q̄ diligunt ⁊ qui colunt. Fiz ⁊ figul' mollē tra p̄mēs laborioſe fingit ad usus nr̄os unūqō eiz vas: ⁊ de eodē luto fingit q̄ mūda sūt i vsu uasa: ⁊ silr̄ q̄ his sūt ꝓtraria. Horꝝ āt uasorū q̄s sit usus: iudex ē figul'. Et cū laboī uano deū fingit de eodē luto: ille q̄ paulo ante de tra fōs fuerat: ⁊ p' pusillū reducit se: unō accept' ē: repetit' aie debitū quā habebat. Fiz cura ē illi nō q: laboratur' ē: nec qm̄ bre uis illi uita est: sz cōcertat' aurificib' ⁊ argentarijs: sz ⁊ erarios ímitat': ⁊ gl'iam p̄fert: qm̄ res supuacuas fingit. Finis ē eiz cor ei': ⁊ t'ra supuacua spes illi' ⁊ luto uilior uita ei': qm̄ ignorauit q̄ se finxit: ⁊ q̄ inspirauit illi aīam que opat': ⁊ q̄ insufflauit ei sp̄um uitalem. Sed ⁊ estimauerūt lusū ee uitā nr̄am: et ꝓuersationē uite cōpositā ad lucruz: ⁊ opō tere undecūq; ēt ex malo acq̄rere. Hic eniz scit se sup ōes delinquē: q̄ ex terre matia fragilia uasa ⁊ sculptilia fingit. Oēs eīm ifipiētes ⁊ infelices supra mōm aie sue supbi sunt i imici ppli tui ⁊ imperantes illi: qm̄ oia ídola nationū deos estimauerūt q̄b' neq; oculoꝝ usus ē ad uidēdū: neq; nares ad pcipiēdū sp̄um: neq; aures ad audiendū: neq; digiti manuū ad tractādū: sz ⁊ pedes eoꝝ pigri ad ābulādū. Hō eīm fecit illos: ⁊ q̄ sp̄m mutuat' ē: is finxit illos. Nēo eīm sibi silem hō potit deū fingē. Cū eīm sit mortal': mortuū fingit mā b' iiqs. Melior eīm ē ipse hīs q̄s colit: q: ipse quidē uixit cū eēt mortalis: illi aūt nūq̄. Fiz ⁊ aialia misrima colūt. In sensata. n. cōpata his: illis sūt detiora. Sed nec aspectu aliqs ex his aialib' bona potest conspicere. Effugerūt aūt dei laudem ⁊ bñdictionem eius.

¶.XVI.

Propt' hec ⁊ his silia passi sunt digne tormenta: ⁊ p mltitudinē bestiarū exterminati sunt. Pro quib' tormentis bñ dispositi pplum tuum: qbus dedisti cōcupiscētiā delectamēti sui: nouū saporē escā parās eis ortigometrā: ut illi q̄dem ꝓcupiscētes escā: ppt' ea que illis oīsa ⁊ missa sunt: ēt a necessaria cōcupiscētia auerterent. Hi āt i breui inopes facti nouā gustauerunt escaz. Oportebat eīm illis sine excusatiōe q̄dē superuenire iteritū exercētib' tyrānidē: his āt tm̄ oīdere quēadmodū inimici eoꝝ exterminabant. Et eīm cū illi supuenit seua bestiarum ira: morsib' puersorū colubrorū extimiabāt. Fiz nō i ppetuū tua ira pmansit. sz ad correptionē i breui turbati sūt: signū hītes salutis: ad cōmemorationē mādati legis tue. Qui. n. ꝓuersus ē: ñ p hoc q̄ uidebat: sanabat: sz p te ōium saluatorē. In hoc āt oñdisti ūmicis tuis: q: tu es q̄ libas ab oī malo. Illos eiz locustarū ⁊ muscarū occidēt mōsus: ⁊ nō ē inuēta sanitas aie illorū: q: digni erāt ab huiusmōi extimiari. Filios autem tuos nec draconū nec venēatorū uicēt dētes. Mia eīm tua aduciens sanabat illos. In memoria eīm sermonū tuorū extimiabant: ⁊ uelociter sanabant: ne i altā icidētes oblīuionē nō possēt, tuo uti adiutorio. Et eiz nz herba nz malagma sanauit eos: sz tu' dñe mo q̄ sanat oīa. Tu es dñe qui uite ⁊ mōtis hēs potestatem: ⁊ deducis usz ad pōtas mōtis ⁊ reducis. Hō āt occidit quidem p malicia aīam suam: ⁊ cū exierit sps nō reuertetur: nec reuocabit aīam q̄ recepta ē: sed tuā manū effugē ipossibile ē. Negantes eīm nos se te ipm̄ p fortitudinem brachij tui flagellati sunt: nouis aq̄s ⁊ grādinib' ⁊ pluuijs psecutionē passi: ⁊ p ignē cosumati. Qd̄ enim mirabile erat: in aqua que omnia extiguit: plus ignis ualebat. Mundex est eīm oībus iustorū. Quodā eiz tpe māsuetabat ignis: ne

cõbureret que ad impios missa erãt aialia: ſz ut ipſi uidẽtes ſcirẽt: qm̃ dei iudicio patiũt ꝓſecutionẽ. Et quodã tpe i aq̃ ſupra vtrã ignis exardebat undiq; ut iniquã tre nationẽ extmiaret. Pro qb' angelorũ eſca nutriſti pplm tuũ: ꝛ paratũ panẽ de celo ꝑſti tiſti illis ſine labore: oẽ delectamẽtũ i ſe hñtem ꝛ oĩs ſaporis ſuauitatẽ. Sbaz. n. tuã ꝛ dulcedinẽ tuã quã i filios hẽs oñdebas: ꝛ deſuiẽs unuſcuiuſq; uolũtati. Ad qd̃ q̃ſq; vo lebat cõuertebat. Nix ãt ꝛ glacies ſuſtiebãt uim ignis: ꝛ ñ tabeſcebãt: ut ſcirẽt qm̃ fructus inimicorũ exterminabat ignis ardens: in grandine ꝛ pluuia corruſcans. Hoc autẽ iterũ: ut nutriret iuſti: ignis etiã ſue uirtutis oblitus ẽ. Creatura eĩm tibi factori deſeruiẽs exardeſcit in tormẽtũ aduerſus ĩuſtos: ꝛ leuior fit ad bñfaciẽdum ꝓ his q̃ i te ꝓfidũt. Propt hoc ꝛ tunc oĩa trãſfigurata oĩuz nutrici gẽe tue deſeruiebãt: ad uolũtatẽ eorum qui a te deſiderati ſũt: ut ſcirẽt filij tui q̃s dilexiſti dñe: qm̃ non natiuitatis fructꝰ paſcũt hoies: ſed ſermo tuus hos q̃ i te crediderit conſeruat. Qd̃ eĩm ab igne nõ poſſet extimuit: ſtatim ab exiguo radio ſolis calefactũ tabeſcebat: ut notũ oĩbꝰ eẽt: qm̃ oz preuenire ſolẽ ad bñdictionem tuam: ꝛ ad ortũ lucis te adorare. Ingrati eĩm ſpes tanq̃ hyberna lis glacies tabeſcet: ꝛ diſperiet tãq̃ aqua ſuperuacua.

¶.XVII.

Magna ſũt eĩz iudicia tua dñe: ꝛ inenarrabilia vba tua: ꝓpter hoc idiſciplinate aĩe errauerũt. Dũ eĩm ꝓſuaſũ hñt iniqui poſſe dñari nationi ſce: uinculis tenebrarũ ꝛ longe noctis cõpediti: icluſi ſub tectis fugitiui: ꝓpetue ꝓuidentie iacuerũt: ꝛ dũ putant ſe latere in obſcuris pccis: tenebroſo obliuionis uelamẽto diſpſi ſũt: pauentes horrẽde ꝛ cũ ãmiratione nimia pturbati. Neq; eĩm q̃ continebat illos ſpelũca ſine timore cuſtodiebat: qm̃ ſõit' ò ſcẽdens pturbabat illos: ꝛ perſone triſtes illis apparentes pauorẽ ill' ꝓſtabant. Et ignis q̃dẽ nulla uis poſſet illis lumen ꝓbere: nec ſyderũ limpide flãme illuminare poſſent illam noctẽ horrẽdã. Apparebat ãt illis ſubitane' ignis timore plen': ꝛ timore pcuſſi illa' que non uidebãt faciei: eſtimabant deĩora eẽ que uidebant: ꝛ magice artis appoſiti erant deriſus: ꝛ ſapie glia correptio cũ contumelia. Illi eĩm q̃ ꝓmittebãt timores ꝛ pturbationes expellẽ ſe ab aĩa lãguẽte: hi cũ deriſu pleni timore languebãt. Nã ꝛ ſi nihil eos ex mõſtris pturbabat: trã ſitu aialiũ ꝛ ſerpentiũ ſibilatõe cõmoti: tremebundi pibãt: ꝛ aerẽ quẽ nulla rõne q̃s effugere poſſet negantes ſe uidẽ. Frequẽt. n. ꝓ occupãt peſſima: ĩdarguẽte ꝓſcia. Cũ ſit. n. timida neq̃tia: data eĩ oĩum cõdẽnatiõem. Sẽp eiz ꝓſumit ſeua pturbata ꝓſcia. Nihil. n. ẽ timor niſi ꝓſũptiõis adiutoriũ: ꝑditio cogitatiõis auxiliorũ. Et dũ ab intro mior ẽ expectatio: maiorẽ putat potẽtiã eĩ cauſe de q̃ tormẽtũ ꝓſtat. Illi autẽ q̃ in potentem uenẽ noctẽ: ꝛ ab ĩfimis ꝛ ab altiſſimis ſupueniẽtẽ: eundẽ ſõnũ dormientes aliq̃n monſtrorum exagitabant timore: aliq̃n aĩe deficiebant traductiõe. Subitane' eiz illis ꝛ inſperat' timor ſupuenerat. Deiñ ſi q̃ſq; ex ill' ꝺcidiſſz: cuſtodiebat i carcẽ ſiñ ferro ĩcluſus Si. n. ruſtic' q̃s erat aut paſtõ aut agri laborũ oparĩ' preoccupat' eẽt: ĩeffugibilez ſuſtineb̃at neceſſitatẽ. Una eĩm catena tenebrarum oẽs erãt colligati. Siue ſps ſibilãs aut inẽ ſpiſſos arborũ ramos auiũ ſon' ſuauis aut uis aq̃ decurrentis nimiũ: aut ſon' ualidus ꝑcipitatarũ petrarũ: aut ludẽtiũ aialiũ curſus inuiſus aut mugiẽtiũ ualida beſtiarũ vox aut reſonãs de altiſſimis mõtib' echo: deficiẽtes faciebat illos ꝑ timore. Otis enim orbis terrarũ limpido illumiabat lumie: et nõ ipeditis opib' ꝓtinebat. Solis autẽ illis ſuppoſita erat grauis nox: imago tenebrarũ que ſupuẽtura illis erat. Ipſi ergo ſibi erãt grauiores tenebre.

¶.XVIII.

Sanctis ãt tuis maxima erat lux: ꝛ horuz q̃dẽ uocẽ ĩmici audiebant: ſz figuram nõ uidebãt. Et q: non ꝛ ipſi eadẽ paſſi erãt: magnificabãt te: ꝛ q̃ añ leſi erãt: q: nõ ledebant: gras agebant tibi: ꝛ ut eẽt dia: te deum petebãt. Propt qõ ignis ardẽtẽ colũnam ducez habuerũt ignote uie: ꝛ ſolem ſine leſura boi hoſpitij ꝓſtitiſti. Digni quidez illi carẽ luce: ꝛ pati carcere tenebrarum: q̃ iclusos cuſtodiebant filios tuos: per q̃s icipiebat icorruptũ legis lumẽ ſeclo dari. Cũ cogitarent iuſtorũ occidere ifãtes: ꝛ vno expoſito filio ſed liẽato in traductiõe illorũ multitudinem filiorũ abſtuliſti: ꝛ pariter illos ꝑdidiſti in aqua ualida. Illa eiz nox añ cognita ẽ a pũbus nãis: ut uere ſcientes q̃bus iuramentis crediderũt: animẽ ozes ẽent. Suſcepta ẽ ãt a pplo tuo ſanitas q̃dẽ iuſtorum

iniustorū aūt exterminatio. Sicut enim lesisti aduersarios nros: sic z nos ꝓuocās magnificasti. Absconse enim sacrificabāt iusti pueri bonorū: z iustitie legē i ꝑcordiā dispoſuerit: silr bona z mala ꝑcepturos iustos: ꝑi oiuz decātātes laudes. Resonabat aūt iconueniēs inimicorū vox: z flebilis audiebat planctus ploratorū ifantiū. Sili ār pena seruo cū dño afflictus ē: z ppari hō regi silia passus. Similit ꝯ oēs uno noie mortis mortuos habebant innumerabiles. Nec enim ad sepeliendū uiui sufficiebant: qñ vno momēto q erat p clarior natio illoꝝ exterminata ē. De oib' enim nō credētes ꝓpter bñficia: tunc cū ꝑmū fuit exterminiū ꝓmogenitoꝝ: spopoderūt pplm dei se esse. Qū eiz q̄tū silētū ꝓtineret oia: et nox in suo cursu mediū iter haberet: ōnipotens sm̄o tu' dñe exiliens de celo a regalib' sedib': durus debellator i mediā extminā t̄ram ꝓsiliuit: gladius acut' ūsimulatū ipeꝛiū tuum portās: z stās ꝛpleuit oia morte: z ūsq; ad celū attigebat stās i t̄ra. Tūc cōtinuo uisus somniorū malorū turbauerunt illos: z timores supuenerūt inspati. Et alī' alibi ꝓiect' semiuiū' ꝑ quā moriebat cām demōstrabat mort̄. Illiōes enim que illos turbauerūt hec ꝑmonebant: ne inscij q̄re mala patiebāt perirēt. Tetigit ār z iustos tētatio mōtis: z cōmotio i heremo facta ē: t̄ multitudinis: ſz nō diu ꝑmansit ira tua. Properās enim hō sine querela depcari ꝑ pplis: ꝑcrēs seruitutis sue scutū oionē: z p icensum depcationē allegās: restitit ire: z finē iposuit necessitati: oñdēs qñ tu' ē famulus. Licit aūt turbas ñ i virtute corpor̄ nec armatura potētie: sed uerbo illū q̄ se uexabat subiecit: iuramēta parētū: z testamēta cōmemoras. Cū eim iam aceruatiz ceciderāt sup alterutruz mortui: iterstitit: z āputauit impetū: z diuī sit illam que ad uiuos ducebat uiā. In ueste eim poderis quā hēbat: tot' erat orb' t̄raꝛ: z parētū magnalia i q̄ttuor ōdinib' lapidū erant sculpta: z magnificētia tua i diademate capitis illi' scripta erat: his aūt cessit qui exīmiabāt: z hoc extimuit. Erat eiz sola tētatio ire sufficiens.

C.XIX.

IMpijs ār usq; i nouissimū sine miſi'cordia ira supuenit. Prescibat eiz et futura illorū: qñ cū ipsi ꝑmisisset ut se educerent: z cū magna sollicitudine ꝑmisissent illos: ꝓsequebāt illos pñie actos. Adhuc.n. inter manus hñtes luctū: z deplorantes ad monumēta mortuoꝝ: aliā sibi assūpserāt cogitationē iscie: z quos rogātes proiecerāt: hos tanq̄ fugitiuos psequebant. Ducebat eim illos ad hūc finē digna necessitas: z hoꝝ que acciderāt cōmemoratōez amittebāt: ut que deerāt tormētis: repleret punitio: et pplus q̄dē tu' mirabiliť trāsiret: illi aūt noua mortē inuenirent. Qis eim creatura ad suū gen' ab initio refigurabat: deſuies tuis ꝑceptis: ut pueri tui custodirent illesi. Nam nubes castra eoruz obumbrabat: z ex aq̄ q̄ añ erat: t̄ra arida aperuit: z i mari rubro uia sin̄ ipedimēto: z cāp' germinās ȯ ꝓfundo nimio: p quē oīs natio trāsiuit: q̄ tegebatur tua manu videtes tua mirabilia z mōstra. Tanq̄ eim eq̄ ȯpauerūt escā: z tāq̄ agni exultauerūt magnificātes te dñe q̄ liberasti illos. Memores.n. erāt adhuc eorū q̄ i incolatu illorū facta fuerāt: quēadmoduz ꝓ natione aialiū eduxit t̄ra muscas: z ꝓ piscib' eructauit fluu' multitudinē ranaꝝ. Nouissime ār uiderūt nouā creaturā auiū: cui abducti cōcupiscētia postulauerāt escas epulatiōis. In allocutiōe eiz desideriī ascēdit ill' de mari ortigometra: z uexatiōes pcedēs' supuenerūt: nō sine illis q̄ añ facta erāt argumētis p vis fluminū. Juste eiz patiebāt ꝑz suas neqtia). Ereiz detestabiliorē ihospitalitatē istituerāt. Alij q̄dē ignotos nō recipiebāt aduenas: alij autem bonos hospites i fututem redigebant. Et nō solū hic: ſz z alī' q̄dē respect' illoꝝ erat: qñ iuitī recipiebāt extraneos. Qui aūt cū letitia receperūt hos q̄ eisdē usi erāt i stituris: seuissimis afflixerūt dolorib'. Percussi sī ār cecitate: sic illi i foris' iusti: cuz subitaneis coopti eēnt tenebris. Unusq̄sq; trāsitū hostij sui q̄rebat. In se eiz elemta dū cōuertūt: sicut i organo q̄litatis son' imutat: z oia suū sonū custodiūt. Unde estiari ex ipso uisu certo pōt. Agrestia eiz i aq̄tica cōuertebant: z q̄cuq; erāt natātia: i t̄ra transibant. Ignis i aq̄ ualebat supra suā vtutē: z aq̄ extinguētis nature obliuiscebat. Flāme ecōtrario corruptibiliū aialiū ñ uexauerūt carnes coambulātiū: nec dissoluebāt illaz: q̄ facile dissoluebat: sicut glacies bonā escā. In oīb' eim magnificasti pplum tuū dñe: z honorasti: z non despexisti: in oī tpe z i oī loco assistens eis.

C Explicit liber Sapientie.

¶ Incipit prologus libri Jehu filij syrach: q̄ Ecclesiasticus appellat.

Ultorū nobis ⁊ magnorū p legē ⁊ ꝓphetas aliosq̄ q̄ secuti sūt illos: sapia demōstrata ē: in q̄b⁹ oꝫ laudare isrl̄ doctrie ⁊ sapie cā: qꝛ n̄ solū ipsos loquētes necesse ē esse peritos: sed ēt extraneos posse ⁊ discētes ⁊ scribētes doctissimos fieri. Au⁹ meus iesus postq̄ se āpli⁹ dedit ad diligētiā lectiōis legis ⁊ ꝓphetaꝝ ⁊ aliorū libroꝝ q̄ nobis a parētibus nr̄is traditi sūt: uoluit ⁊ ipse scribē alq̄d hoꝝ que ad doctrinā ⁊ sapiaꝫ ꝑtinēt: ut desiderātes discē: ⁊ illoꝝ ꝑiti fieri magis magisq̄ attēdāt aio: ⁊ ꝯfirmēt ad legitimā uitā. Hortor itaq̄ uenire vos cū beniuolentia ⁊ attētiore studio lectionē facer̄: ⁊ ueniā hr̄e in illis i q̄b⁹ uidemur sequentes imaginē sapie: ⁊ deficē i v̄borū cōpositiōe. Nā deficient uerba hebraica: qn̄ fuerit trāslata ad alterā linguā. Nō āt solū hec: sed et ip̄a lex ⁊ ꝓphete ceteraq̄ aliorū libroꝝ nō paruam hn̄t dr̄iam: qn̄ inter se dicūt. Nā in i octauo ⁊ tricesimo āno tp̄ibus ptholomei euergetis regis postq̄ ꝑuēi i egyptū: ⁊ cum multū tp̄is ibi fuissē: inueni ibi libros relictos nō parue neq̄ ꝯtēnēde doctrine. Itaq̄ bonū ⁊ necessariū putaui: ⁊ ipse aliquā addē diligētiā ⁊ laborē iterp̄tādi librū istuꝫ: ⁊ mlta uigilia attuli doctrinā i spatio tp̄is ad illa q̄ ad finē ducūt librū istuꝫ dare: ⁊ illis q̄ volūt aīum itendē ⁊ discē quēadmodū opōteat istituere mores: q̄ secundum legem domini ꝓposuerint uitam agere.

¶ Explicit prologus. Incipit liber Ecclesiasticus. Capl̄m. I.

Omnis sapientia a dn̄o deo est: ⁊ cum illo fuit sēper: ⁊ ē ante euum. Arenā maris ⁊ pluuie guttas ⁊ dies secl̄i q̄s dinumerauit? Altitudinez celi ⁊ latitudinē terre ⁊ ꝓfūdū abyssi quis dimensus est? Sapiam dei p̄cedentē oia: quis iuestigauit? Prior oium creata ē sapiētia ⁊ intellect⁹ prudentie ab euo. Fons sapiētie v̄bū dei in excelsis: ⁊ igressus illi⁹ mādata eterna. Radix sapie cui reuelata est: ⁊ astutias illi⁹ q̄s agnouit? Disciplina sapie cui reuelata est ⁊ manifestata: ⁊ multiplicationē ingressus illi⁹ quis itellexit? Un⁹ ē altissim⁹ creator oium ōnipotēs ⁊ rex potēs ⁊ metuēdus nimis: sedēs sup thronum illius: ⁊ dn̄ans de⁹. Ipse creauit illam i sp̄u sc̄o: ⁊ uidit ⁊ dinumerauit ⁊ mensus ē. Et effudit illā sup oīa opa sua: ⁊ sup ōem carnez ꝑum datū suū: ⁊ p̄bet illā diligētibus se. Timor dn̄i gl̄ia ⁊ gl̄iatio: ⁊ letitia ⁊ corona exultatiōis. Timor dn̄i delectabit cō: ⁊ dabit letitiā ⁊ gaudiū i longitudinē dierū. Timenti dn̄m bn̄ erit i extremis: ⁊ i die defūctiōis sue benedicet. Dilectio dei honorabil' sapia: q̄b⁹ āt apparuerit i uisu: diligūt eam i uisione ⁊ i agnitiōe magnaliū suorū. Initiū sapiētie timor dn̄i: ⁊ cū fidelib⁹ i uulua cōcreat⁹ ē: ⁊ cū electis feminis gradit: ⁊ cū iustis ⁊ fidelib⁹ agscit. Timō dn̄i scie religiositas. Religiositas custodiet ⁊ iustificabit cor: iocūditatē atq̄ gaudiū dabit. Timēti deū bn̄ erit: ⁊ in dieb⁹ ꝯsolatiōis illius bn̄dicet. Plenitudo sapie timere deum: ⁊ plenitudo a fructibus illius. Oēm domū illi⁹ implebit a generatiōib⁹: ⁊ receptacula a thesauris illi⁹. Corona sapie timor dn̄i: replēs pacē ⁊ salutis fructū: ⁊ uidit ⁊ dinumerauit eā. Utraq̄ āt sunt dona dei. Scientiā ⁊ itellectū prudētie sapia cōpartiet: ⁊ gl̄iam tenētiū se exaltat. Radix sapie ē timere deū: ⁊ rami illi⁹ longeui. In thesauris sapiētie intellectus ⁊ scie religiositas: execratio āt pc̄corib⁹ sapia. Timō dn̄i expellit pc̄m. Nā q̄ sin̄ timore ē: n̄ poterit iustificari: iracūdia eim aīositatis illius subuersio illius est. Usq̄ in tp̄us sustinebit patiēs: ⁊ postea redditio iocūditatis. Bon⁹ sensus usq̄ in tempus abscondet uerba illius: ⁊ labia multorū enarrabunt sensum illius. In thesauris sapientie significatio disciplie: execratio aūt peccatori cultura dei. Fili concupiscēs sapiam conserua iustitiam: ⁊ deus prebebit illam tibi. Sapia eim ⁊ disciplina timor dn̄i: ⁊ qd̄ bn̄placitū ē illi: fides ⁊ mansuetudo ⁊ adimplebit thesauros illius. Contumax nō sis ⁊ incredibilis timori dei: ⁊ ne accesseris ad illū duplici corde. Ne fueris hypocrita i conspectu hominū: ⁊ nō scandalizeris in labijs tuis. Attende in illis ne forte cadas: ⁊ adducas anime tue inhonorationem: ⁊ reuelet deus absconsa tua: ⁊ in medio synagoge elidat te: quoniam

218

accessisti maligne ad dñz: ⁊ cor tuū plenū ē dolo ⁊ fallacia. .II.

Fili accedēs ad seruitutē dei sta i iusti-tia ⁊ i timore: ⁊ ꝑpara aiam tuam ad tentationē. Deprime cor tuū ⁊ sustine: ⁊ icli na aurē tuā: ⁊ suscipe uerba intellect⁹: ⁊ ne festines i tp̄s obductiōis. Sustie sustētatio-nes dei: cōiungē deo ⁊ sustine: ut crescat in nouissimo uita tua. Oē qđ tibi applicitum fuerit: accipe ⁊ i dolore sustine: ⁊ in hūilita-te tua patiētiam habe: qm̄ in igne ꝓbatur auz ⁊ argētū: homines vo receptibiles i cami no humiliationis. Crede deo ⁊ recuperabit te: ⁊ dirige uiaz tuā ⁊ spera i illū. Serua ti-morez illius: ⁊ i illo uetera sce. Metuentes dñm sustinete miam eius: ⁊ nō deflectatis ab illo ne cadatis. Qui timetis dñz credite illi: ⁊ non euacuabit merces uīa. Qui time tis dñm: sperate in illū: ⁊ in oblectationem veniet uobis misericordia. Qui timet dñz diligite illum: ⁊ illuminabuntur corda ꝟa. Respicite filij nationes hoium: ⁊ scitote qa nullus sperauit i dño: ⁊ cōfusus ē. Quis. n. ꝑmansit i mādatis ei⁹: ⁊ derelict⁹ ē: Aut qs inuocauit eū: ⁊ ōspexit illū: Qm̄ pius ⁊ mi sericors ē deus: ⁊ remittet in die tribulatōis pcā: ⁊ ꝓtector ē ōib⁹ exq̄rentib⁹ se in verita te. Ve duplici corde: ⁊ labīs sceleſtis ⁊ mai bus malefaciētib⁹: ⁊ pccori trā igrediēti du-abus uīs. Ve dissolutis corde: q̄ nō credunt deo: ⁊ ideo nō ꝓtegent ab eo. Ve his q̄ pdi-derunt sustinētiā: ⁊ qui dēliquerūt uias rec tas: ⁊ diuerterūt i uias prauas. Et quid fa-cient cū inspicē cepit dñs? Qui timent dñz non erūt icredibiles uerbo illi⁹: ⁊ q̄ diligūt illū cōseruabūt uerbū illi⁹. Qui timēt dñm inq̄rēt q̄ beneplacita sūt ei: ⁊ q̄ diligūt eum replebunt lege ipsi⁹. Qui timēt dñm ꝑpara bunt corda sua: ⁊ i ꝓspectu illi⁹ sacrificabūt aias suas. Qui timēt dñm: custodiunt man data eius: ⁊ patientiā habebūt usz ad ispec tionē illi⁹: dicētes: Si pñiam nō egerim⁹: inci demus in manus dñi: ⁊ nō i manus hoiuz. Secundum eim magnitudinem illius: sic ⁊ misericordia illius cū ipso est. .III.

Fili sapiētie ecclīa iustorū: ⁊ natio illo rū obedientia ⁊ dilectio. Iudiciū pīs audite filij: ⁊ sic facite ut salui sitis. Deus. n. honorauit patrem in filijs: ⁊ iudiciū matis exq̄rens firmauit i filios. Qui diligit deuz: exorabit ꝑ peccatis: ⁊ continebit se ab illis: ⁊ in oīone dierū exaudiet: ⁊ sicut q̄ thesauri çat: ita ⁊ qui honorificat mīez suā. Qui ho norat pīem suū iocūdabit i filijs: ⁊ i die oīo nis sue exaudietur. Qui honorat pīez suū: vita uiuet lōgiore: ⁊ q̄ obedit pī ifrigezabit mīem. Qui timet dñm honorat parentes: ⁊ quasi dñis seruiet his q̄ se genuerūt i ope ⁊ sermōe ⁊ oī patiētia. Honora pīem tuuz: ut supueniat tibi bñdictio a deo: ⁊ bñdictio illi⁹ in nouissimo manet. Benedictio patris firmat domos filiorū: maledictio autē ma-tris eradicat fundamenta. Ne glier i ꝓtue lia patris tui: nō. n. ē tibi glia sz cōfusio. Gla eim hōis ex honore patris sui: ⁊ dedecus fi lij pater sine honore. Fili suscipe senectā pa tris tui: ⁊ non cōtristes eum in uita illius: et si defecerit sensu: ueniā da: ⁊ ne spernas euz i tua uirtute. Elemosyna eiz patris nō erit i oblīone. Nā ꝓ pcō matris restituetur ē bonū: ⁊ i iustitia edificabit tibi: ⁊ in die tri bulationis cōmēorabit tui: ⁊ sicut i sereno glacies soluet pcā tua. Qui male fame ē qui derelinquit pīem: ⁊ ē maledict⁹ a deo qui ex asperat matrē. Fili i mansuetudine opa tua perfice: ⁊ sup hoium gliam diliger. Quam to magn⁹ es hūilia te i ōib⁹: ⁊ cora deo inue es gīam: qm̄ magna potentia dei soli⁹: ⁊ ab humilib⁹ honorat. Altiora te ne quesieris: ⁊ fortiora te ne scrutat⁹ fueris: sed que ꝑcepit tibi deus illa cogita semper: ⁊ i pl'ib⁹ opib⁹ eius ne fueris curiosus. Nō ē eiz tibi necessa riū: ea que abscondita sūt uidē oculis tuis. In supuacuis reb⁹ noli scrutari multiplr: ⁊ i pl'ib⁹ ei⁹ opib⁹ nō eris curiosus. Plurima eiz sup sensū hoiuz ostēsa sūt tibi. Multos .n. supplātauit suspicio illoz: ⁊ i uaitate de tinuit sensus illorū. Cor durū hēbit male i nouissimo: ⁊ q̄ amat periculum: i illo pibit. Cor ingrediēs duas uias nō hēbit succesſu⁹: ⁊ prauuz cor in illis scādalizabit. Cor neq̄ grauabitur i doloribus: ⁊ pccor adiciet ad peccandum. Synagoge superboz nō erit sāi tas: frutex. n. pcī eradicabitur in illis ⁊ nō intelligetur. Cor sapientis intelligetur in sa pientia: ⁊ auris bona audiet cum omni con cupiscētia sapiētiā. Sapiens cor ⁊ itelligibi-le abstinebit se a peccatis: ⁊ i operibus iusti tie succesſus habebit. Ignē ardentem extin guit aqua: ⁊ elemosyna resistit pcīs: ⁊ deus prospector est eius: qui reddit gīaz. Memi nit in posterum: ⁊ in tempore casus sui in-ueniet firmamentum.

Fili elemosynam pauperis ne de- C.IIII.
fraudes: & oculos tuos ne transuerta[s]
a paupere. Aiam esurientē ne despexeris: & n̄
exaspereas paupem in inopia sua. Cor inopis
ne afflixeris: & nō p̄trahas datū angustiāti.
Rogationem cōtribulati ne abūcias: & non
auertas faciē tuā ab egeno. Ab inope ne a-
uertas oculos tuos ꝓpter iram: & nō relīqs
querentib' tibi retro maledicere. Maledicē
tis em tibi in amaritudine aīe exaudiet de-
precatio illius: exaudiet aūt eū q̄ fecit illū.
Cōgregationi pauperū effabilem te facito:
& p̄sbro humilia aiam tuā: & magnato hūi
lia caput tuū. Declina paupi sīn tristitia au
rem tuā: & redde debitū tuū: & rīnde illi paci
fice in mansuetudine. Libera eū qui iniuriā
patit de manu supbi: & nō acide feras in aia
tua. In iudicādo esto pupillis misericors:
ut pater: & pro uiro matri illoruz: & eris tu
velut filius altissimi obediēs: & miserebit tui
magis q̄ mater. Sapia filīs suis uitā inspi
rat: & suscipit iquirētes se: & p̄bit i via iusti-
tie. Et qui illā diligit: diligit uitā: & q̄ uigila-
uerint ad illā: cōplectēt placorez eius. Qui
tenuerint illā: vitā hereditabūt: & quo ing-
ibit bn̄dicet de⁹. Qui seruiūt ei obsequētes
erūt sc̄o: & eos qui diligūt illā: diligit deus.
Qui audit illā iudicabit gētes: & qui ituet il
lam: permanebit confidēs. Si crediderit ei:
hereditabit illam: & erunt i ꝓfirmatione cre
ature illoz: qm̄ i tentatione ambulat cum
eo: & i primis eligit eum. Timorē & metū &
p̄bationē inducet sup illū: & cruciabit illuz
i tribulatione doctrine sue: donec tētet eū in
cogitationib' suis: & credat aīe illius. Et fir
mabit illū: & itez adducet directū ad illum &
letificabit illū: & denudabit abscōsa sua illi:
& thesauriçabit sup illū sciam & itellectuz iu
stitie. Si aūt oberrauerit deteliq̄t eū: & tradet
eū in man⁹ inimici sui. Fili cōserua tp̄s: & de-
uita a malo. Pro aia tua ne cōfūdaris dicē
vez. Est. n. cōfusio adducēs pcēz: & ē ꝓfusio
adducēs gl̄iam & gl̄iam. Ne accipias faciez
adu̇sus faciē tuā: nec adu̇sus aiaz tuā mēda
ciū. Ne reuereari ꝓximū tuū i casu suo: nec
retineas u̇bū i tp̄e salutis. Nō abscōdas sa-
piētiā tuā i decore suo. In lingua. n. sapia di
gn̄sciť: & sensus & scia & doctrina i verbo sen-
sati: & firmamētū i opib' iustitie. Nō p̄tradi
cas u̇bo u̇itatis ullo modo: & ō mēdacio ine
ruditiōis tue cōfundere. Nō ꝓfūdaris ꝓfiti
pcēa tua: & ne subūcias te oi hōi ꝓ peccato.
Noli resistere ꝓtra faciē potētis: nec coneris
ꝓtra ictū fulminis. Pro iustitia agoniçare
ꝓ aia tua & usq̄ ad mortē certa ꝓ iustitia: &
de⁹ expugnabit ꝓ te iimicos tuos. Noli cita
r' eē in ligua tua: & iutilis & remissus i oper
bus tuis. Noli eē sicut leo i domo tua ev̄tes
domesticos tuos: & op̄mēs subiectos tibi.
Nō sit porrecta man⁹ tua ad accipiendū: &
ad dandū collecta. C.V.

Noli attēdere ad possessiōes iiquas et
ne dixeris: ē mihi sufficiēs uita. Nihil
em ꝓderit i tp̄e uidicte & obductōis. Ne se-
q̄ris in fortitudie tua ꝓcupiscētiā cōdis tui:
& ne dixeris: Quō potui aut q̄s me subūci-
et propter facta mea? De⁹ em uindicās vin
dicabit. Ne dixeri: Peccaui: & quid mihi ac
cidit triste? Altissimus eiz est patiens reddi-
tor. De propitiato pcō noli eē sine meru:
neq̄ adūcias pcēz sup pcēz: & ne dicas: Mi-
satio dn̄i magna ē: multitudinis pcōrum
meorū miserebit. Misericordia eiz & ira ab
illo cito ꝓximāt: & i pcōres respicit ira illi⁹:
Nō tardes cōuerti ad dn̄m: & ne differas ō
die in die. Subito em veniet ira illi⁹: & i tp̄e
uindicte dispdet te. Noli anx⁹ esse in diuiti
is iniustis: nō em ꝓderūt tibi i die obducti
onis & uindicte. Nō uētiles te i ōem uētū: &
non eas in ōem uiā. Sic em ōis pcōr ꝓba
tur i duplici lingua. Esto firmus in uia dn̄i:
& in ueritate sensus tui & scia: & p̄sequat te
verbū pacis & iustitie. Esto mansuet⁹ ad au
diendū verbū dei: vt intelligas & cū sapiētia
ꝓferes responsū uez. Si ē tibi itellect⁹ rīnde
ꝓximo: sin aūt sit manus tua sup os tuū: ne
capiaris in uerbo idisciplinato & cōfūdari.
Honor & gl̄ia i frone sensati: lingua vo in
prudentis subuersio est ipsius. Nō appelle-
ris susurro in uita tua: & ligua tua ne capia-
ris & confundaris. Sup furē em ē ꝓfusio &
pñia: & denotatio pessima sup bilinguez: su
surratori aūt odiū & iimicitia & cōtumelia.
Justifica pusillum & magnum similiter.

C.VI.

Nō fieri ꝓ amico iimicus ꝓximo. In
properium em eiz & cōtumeliā malus hē-
ditabit: & ōis peccator inuidus & bilinguis.
Non te extollas in cogitatiōe anime tue ne-
lut taurus: ne forte elidatur uirtus tua per
stultitiam: & folia tua comedat & fructus tu
os perdat: & relinquaris uelut lignuz aridū
in heremo. Anima em nequā dispdet qui

219

se hz ⁊ i gaudiū inimicis dat illū: ⁊ deducet i sortē ipioz. Verbuz dulce multiplicat amicos: ⁊ mitigat inimicos: ⁊ lingua eucharis in bono hoie abūdabit. Multi pacifici sint ei ⁊ consiliari⁹ sit tibi un⁹ de mille. Si possides amicū i tentatione possideas eū: ⁊ ne facile credas ei teipsū. Est enim amicus sm tps suum: ⁊ nō pmānebit i die tribulatiōis. Et ē amicus q̄ cōuertit ad inimicitiā: ⁊ ē amic⁹ q̄ odium ⁊ rixā ⁊ puitia denudabit. Est ār amic⁹ socius mse: ⁊ nō pmanebit i die necessitatis. Amic⁹ si pmanserit fixus: erit tibi q̄si coeqlis: et in domesticis tuis fiducialit aget. Si humilauerit se ꝓtra te: ⁊ a facie tua abscōderit se: vnanimez hēb amicitiā bonā. Ab inimicis tuis separe: ⁊ ab amicis tuis attēde. Amic⁹ fidel⁹ ptectio fort⁹: q̄ aūt inuēit illū inuēit thesaurū. Amico fideli nulla ē cōpatio: ⁊ nō est digna pōderatio auri ⁊ argēti ꝓtra bonitatē fidei illi⁹. Amic⁹ fidel⁹ medicamētū uite ⁊ imōtalitatis: ⁊ q̄ metuūt dñm: inuēiēt illuz. Qui timet deū eque habebit amicitiā bonā: qm sm illū erit amic⁹ illi⁹. Fili a iuuētute tua excipe doctrinā: ⁊ usq; ad canos inuenies sapiētiaz. Quasi is qui arat ⁊ q̄ seminat accēde ad eā: ⁊ sustine bonos fruct⁹ illius. In ope enim ipsius exiguū laborab: ⁊ cito edes de generatiōib⁹ illi⁹. Quā aspa ē nimiū sapia indoctis hōib⁹: ⁊ nō pmānebit i illa excors. Quasi lapidis uirtus probatio erit i illis: ⁊ non demorabunt ꝓpcē illā. Sapia eiz doctrine sm nom̄ ē eius: ⁊ non ē multis manifesta. Quib⁹ ār cognita ē pmanet usq; ad cōspectū dei. Audi fili ⁊ accipe cōsiliū intellect⁹: ⁊ ne abiicias cōsiliū meū. In nūce pedē tuū icōpedes illius: ⁊ intorques illius collum tuum. Subīce humerū tuum ⁊ porta illā: ⁊ ne accidieris uincul⁹ ei⁹. In oīi aio tuo accede ad illā: ⁊ i oī uirtute tua conserua uias ei⁹. Inuestiga illā ⁊ manifestabit tibi: ⁊ continens factus ne dereliquas eā. In nouissimis enim inuenies requez i ea: ⁊ cōuertetur tibi i oblectationē. Et erūt tibi cōpedes ei⁹ i ꝓtectionē fortitudinis ⁊ bases uirtutis: ⁊ torques illius i stolā glorie. Decor enim uite ē i illa: ⁊ uincula illius alligatura salutis. Stola glorie i dues eā: ⁊ coronam gratulationis imponet ei. Fili si attēderis mihi: disces eā: ⁊ si accōmodaueris aiam tuū sapiēs eris. Si inclinaueris aurē tuam excipies doctrinā: ⁊ si dilexeris audire: sapiēs eris. In mltitudie pb⁹ iuz pruden tiū sta: ⁊ sapientia illorum ex corde coniūgere: ut oēm narrationē dei possis audire: ⁊ puerbia laudis nō effugiāt a te. Et si videris sensatum euigila ad eum: ⁊ gradus ostiorū illi⁹ exterat pes tuus. Cogitatū tuum habe i ꝓceptis dei: ⁊ i mandatis illi⁹ mane assidu⁹ esto: ⁊ ipse dabit tibi cor: ⁊ cōcupiscētia sapie dabitur tibi.

Cap. VII.

Noli facere mala: ⁊ non te apphēdent: discede ab iniq̄ ⁊ oficiēt mala abs te. Fili non semines mala i sulcis iustitie: ⁊ nō metes ea i septuplum. Noli querē ab hoie ducatum: neq; a rege cathedram honoris. Nō te iustifices añ deū: qm̄ agnitor cordis ipse est: ⁊ penes regem noli uelle uideri sapiēs. Noli querē fieri iudex: nisi ualeas ⁊ute. irrumpe iniq̄tates: ne forte extimescas faciē potētis: ⁊ pōas scādalū i agilitate tua. Nō pecces in multitudine ciuitatis: nec te immittas i pplm: neq; alliges duplicia pcā. Nec eim in vno eris imunis. Noli esse pusillanimis i aio tuo. Exorare: ⁊ facere elemosynā ne despicias. Ne dicas i mltitudine munez meoz respiciet deus: ⁊ offerente me deo altissimo munera mea suscipiet. Non iudicet hoiem in amaritudine aie: ē. n. q̄ humiliat ⁊ exaltat circūspector deus. Noli amare mdaciū aduersus fiem tuū: neq; i amicū silit facias. Noli uelle mētiri oē mdaciū assiduitas eim illi⁹ nō ē bona. Noli ⁊bosus cē i mltitudine pb⁹rorum: ⁊ nō iteres uerbū i oratione tua. Non oderis laboriosa opera ⁊ rusticationē creatā ab altissimo. Non te reputes i multitudine idisciplinatorū. Memēto ire qm̄ non tardabit. Humilia ualde spm tuū: qm̄ uindicta carnis ipi ignis ⁊ uermis. Noli preuaricari i amicū pecuniam differētez: neq; fiem carissimum auro spreueris. Noli discedē a muliere sensata ⁊ bona: quaz sor titus es in timore dñi: gra eim uerecundie illius super aurū. Nō ledas seruū i ueritate operātē: neq; mercenariū dantem aiaz suā. Seruus sensat⁹ sit tibi dilect⁹ quasi aia tua: non defraudes illū libtate: neq; inopem dēlinquas illum. Pecora tibi sūt: attende illis ⁊ si sunt utilia: perseuerēt apud te. Filij tibi sunt: erudi illos: ⁊ curua illos a puericia corū. Filie tibi sūt: serua corp⁹ illarū: ⁊ non ostendas hilarē faciem tuā ad illas. Trade filiaz ⁊ grande op⁹ feceris: ⁊ hōi sensato da illam. Mulier si est tibi sm aiam tuaz: nō ꝓicias

illã: ⁊ odibili nõ credas te ĩ toto corde tuo. Honora pĩez tuũ: ⁊ gemitus mãs tue ne obliuiscaris. Memẽto qm̃ nisi p illos natus ñ fuisses: ⁊ itribue illis quõ ⁊ illi tibi. In tota aĩa tua time dñm: ⁊ sacerdotes illius sc̃ifica. In oĩ vtute dilige cũ qui te fecit: ⁊ ministros eius ne derelinquas. Honora deum ex tota aĩa tua: ⁊ honorifica sacerdotes: ⁊ ꝓpurga te cũ brachĩs. Da illis ptẽ sicut mãdatũ est tibi ꝑmitiarũ ⁊ purgatiõis: ⁊ de negligentia tua purga te cũ pauc. Datũ brachioꝝ tuorũ ⁊ sacrificiũ sanctificationis offeres dño ⁊ initia sãctorũ: ⁊ pauperi porrige manũ tuam: ut pficiatur ꝓpitiatio ⁊ bñdictio tua: gr̃a datus in ꝓspectu oĩs viuẽtis: ⁊ mortuo nõ ꝓhibeas gr̃am. Non desis plorantibs in consolatiõe: ⁊ cum lugentibus ambula. Nõ te pigeat uisitare infirmum: ex his. n. i dilectione firmaberis. In oĩb' opibus tuis mẽorare nouissima tua: ⁊ i eĩnũ nõ peccabis.

¶ .VIII.

Non litiges cũ hoie potẽte: ne forte incidas in manus illius. Non contẽdas cũ uiro locuplete: ne forte ꝓtra te constituat litem tibi. Multos. n. pdidit auꝝ ⁊ argẽtũ: ⁊ usq; ad cor regũ extẽdit ⁊ conuertit. Non litiges cũ hoie linguato: ⁊ non strues i ignez illius ligna. Non cõices hõi indocto: ne male de progenie tua loquatur. Ne despicias hoiem auertentem se a pcõ: neq; improperes ei. Memento qm̃ ões in corruptione sum'. Ne spnas hoiem i sua senectute: ereiz ex nob senescunt. Noli ō mortuo inimico tuo gaudere: sciẽs qm̃ ões morimur: ⁊ in gaudium uolumus uenire. Ne despicias narratiõẽ ꝑb'oꝝ sapientiũ: ⁊ i ꝓuerbijs eorũ cõuersare. Ab ipsis. n. disces sapiam ⁊ doctrĩã intellect': ⁊ seruire magnatis sine querela. Nõ te ptereat narratio senioꝝ: ipsi. n. didicerũt a pãibus suis. Qm̃ ab ipsis disces intellectũ: ⁊ i tp̃e necessitatis dabis rñsuz. Nõ icẽdas carbones pcõꝝ arguẽs eos: ⁊ ne icẽ daris flamma ignis pcõꝝ illoruz. Ne ꝓtra faciẽ stes cõtumelioſi: ne sedeat q̃si insidiator ori tuo. Noli fenerari hõi fortiori te: q̃ si feneraueris q̃si pditũ habe. Non spõdeas sup virtutẽ tuã: q̃ si spoponderis q̃si restituẽs cogita. Nõ iudices ꝓtra iudicẽ: qm̃ sm̃ q̃ iustũ ẽ iudicat. Cũ audace nõ eas in uia: ne forte grauet mala sua i te. Ipse. n. sm̃ uolũtatẽ suã uadit: ⁊ sil' cũ stultitia ipsi' peries. Cũ iracũdo nõ facias rixam: ⁊ cũ audace ñ eas in defectũ: qm̃ q̃si nihil ẽ añ illũ sãguis: ⁊ ubi nõ ẽ adiutoruũ elidet te. Cũ fatuis consiliũ nõ habeas. ñ eiz poterũt diligẽ nisi q̃ eis placent. Corã extraneo ne facias cõsiliũ: ne scis cũ q̃d pariet. Nõ oĩ hõi cor tuũ mãifestes: ne forte inferat tibi gratiam falsam et conuitietur tibi.

¶ .IX.

Non ẽles mulierem sinus tui: ne ostẽdat super te maliciaz doctrine nequã. Nõ des mulieri pt̃atẽ aie tue: ne ĩgrediatur i virtute tua: ⁊ ꝓfũdaris. Ne respicias mulierẽ multiuolã: ne forte icidas in laqueos illius. Cũ saltatrice ne assiduus sis nec audias illam: ne forte pereas in efficacia illius. Virginẽ ne ꝓspicias: ne forte scandalizeris in decore illius. Ne des fornicarijs aiaz tuã in vllo: ne pdas te ⁊ hereditatẽ tuã. Noli circunspicere in vicis ciuitatũ: ne obcaueris i plateis illius. Auerte faciem tuã a muliere cõpta: ⁊ ne circunspicias spẽm alienã. Propter spẽz mlieris multi perierũt: ⁊ ex hoc ꝓcupiscentia q̃si ignis exardescit. Qis mulier q̃ ẽ fornicaria q̃si stercus i uia ab õib' pterit̃ b' ꝓculcabit. Speciem mlieris aliene multi ãmirati: reprobi facti sũt: colloquz eiz illius q̃si ignis exardescit. Cũ aliena muliere ne sedeas oĩo: nec accũbas cũ ea sup cubitũ: ⁊ ñ altercaris cũ illa i vino: ne forte declinet cor tuũ i illã: ⁊ sanguie[illegible] labari i pditionem. Ne dẽlinq̃s amicũ [illegible]quũ: nou'. n. non erit similis illi. Fidelis amic' nou'. Vetascat: ⁊ cũ suauit[illegible] bes illud. Non ẽles gr̃am ⁊ opes pcõ[illegible]ion eiz scis q̃ futura sit illius subuersio [illegible] placeat tibi iuria in iustorũ: sciẽs qm̃ [illegible] iferos nõ placebit i pius. Longe abest [illegible] hoie pt̃atez hñte occidendi: ⁊ nõ susp[illegible]eris timorẽ morti. Et si accesseris ad ill[illegible]li aliquid cõmittẽ: ne forte auferat titi[illegible]. Cõtionẽ mortis scito qm̃ i medio laqu[illegible] ingredieris: ⁊ sup dolentiũ arma ãbu[illegible] Scõm vitatem tuã ca ue te a ꝓximo tu[illegible] cũ sapiẽtib' ⁊ prudenti b' tracta. Viri i[illegible]int tibi cõuiue: ⁊ timore dei sit tibi gr̃i[illegible]: ⁊ in sẽsu sit tibi cogitatus dei: ⁊ õis e[illegible]atio tua i ꝓceptis altissimi. In manu a[illegible] cũ opa laudabũtur: ⁊ ꝓpcipes populi i[illegible]ia sermõis sui: i sensu vo seniorũ vbũ. [illegible]ibilis ẽ i ciuitate sua hõ liguosus: ⁊ tem[illegible]ius i verbo suo odibilis erit.

218
220

Iudex sapiēs iudicabit pplz suū ¶.X. ⁊ principat⁹ sēsati stabilē erit. Scōum iudicē ppli sic ⁊ ministri ei⁹: ⁊ q̄lis rector est ciuitatis: tales ⁊ ihītantes i ea. Rex insipiēs pdet pplm suū: ⁊ ciuitates habitabūt p sen sū prudentiū. Jn manu dei ptas terre: ⁊ exe crabilis ōis iniq̄tas gētiū: ⁊ utilē rectorē suscitabit i tp̄s super illam. Jn mānu dei ptas ho minis: ⁊ sup faciē scribe ipōet honorē suū. Ois iniurie ꝓximi ne memineris: ⁊ nihil a gas i op̄ib⁹ iurie. Odibil corā deo ē ⁊ hōi b⁹ supbia: ⁊ execrabilis ōis iniq̄tas gentiū. Regnū a gēte i gētē trāsfert ꝓpter iustitias ⁊ iniurias ⁊ ꝓtumelias ac diuersos dolos. Auaro āt nihil ē sceleſti⁹. Quid supb̄ terra ⁊ cinis? Nihil ē iniq̄us q̄ amare pecuniam. Hic eim ⁊ aiam suā uenalē hz: qm̄ i uita su a ꝓiec̄ itima sua. Ois potēt⁹ breuis uita: languor ꝓlior grauat medicū. Breuē lan guorē ꝓcidit medic⁹: sicut ⁊ rex hodie ē cras moriet. Cū.n. moriet hō hēditabit serpētes ⁊ bestias ⁊ uermes. Jnitiū supbie hōis apo stata: a deo: qm̄ ab eo q̄ fecit illū recessit cō eius: qm̄ initiū ōis pcī ē supbia. Qui tenu erit illū: adimplebit maledictis: ⁊ subu̇tet e um in finē. Propēa exhonorauit dñs ꝓuēt⁹ malorū: ⁊ destruxit eos usq̄ i finē. Sedes ducū supborū destruxit deus: ⁊ sedere fecit mites ꝓ eis. Radices gentiū supbarū arefecē deus: ⁊ plantauit humiles ex ipsis gētibus. Terras gentiū euertit dñs: ⁊ pdidit eas usz ad fundamentum. Arefecit de⁹ ex ipsis ⁊ dī spdidit eos: ⁊ cessare fecit memoriam eorū a terra. Memoriā supborū pdidit de⁹: ⁊ re liq̄t memoriā humilitū sensu. Non ē creata hoīb⁹ supbia: neq̄ iracūdia nationi mlierū. Sem̄ hoīum honorabil̄ hoc q̄ timet deū: sem̄ āt hoc exhonorabil̄ q̄ prefit mādata dñi. Jn medio frum rector illoꝝ i honoē: ⁊ q̄ timēt oīm erūt i oculi⁹. Sūia diuitū ho noratorū ⁊ pauperū timor dei ē. Nō despicē hoīem iustū paupem: ⁊ non magnificare ui ꝝ pcōrē diuitē. Magn⁹ ē iudex ⁊ potēs ē i honore: ⁊ nō ē maior illo q̄ timet deū. Ser uo sēsato libere seruiēt: ⁊ uir prudēs ⁊ disci plinatus non murmurabit correptus: ⁊ in scius non honorabitur. Noli extollē te i fa ciēdo ope tuo: ⁊ noli cūctari i tp̄e angustie. Melior ē q̄ opat⁹ ⁊ abūdat i ōib⁹ q̄ q̄ glori at⁹ ⁊ eget pane. Fili in māsuetudine fua anz tuā: ⁊ da illi honorē fm meritū suū. Peccā tem i aiam suā dā iustificabit. Et q̄s honorificabit exhonorātē aiam suā. Paup gl̄iat⁹ p disciplinā ⁊ timorē suū: ⁊ ē hō q̄ honorifi cat⁹ ꝓpter sūam suā. Qui aūt gl̄iat⁹ i paupta te: quanto magis i sūa. Et qui gloriatur in substantia: paupertatem uereatur.

¶.XI.

Sapiētia hūiliati exaltabit caput illi⁹: ⁊ i medio magnatoꝝ cōsedē illuz faci et. Non laudes uirū i specie sua: nz spernas hoīem i uisu suo. Breuis in volatilib⁹ apis: ⁊ initiū dulcoris hz fructus illius. Jn uestitu ne glieris unq̄: nec in die honoris tui ex tollaris. Qm̄ mirabilia opa altissimi soli⁹: ⁊ gloriosa ⁊ abscōsa ⁊ iusta opa illi⁹. Multi tyranni sederūt i throno: ⁊ insuspicabilis portauit diadema. Multi potātes oppres si sūt ualide: ⁊ glorioſi traditi sūt in manus alterorū. Priusq̄ iterroges: ne uitupes quē q̄: ⁊ cū introgaueris: corripe iuste. Priusq̄ audias ne rūdeas uerbū: ⁊ i medio seniorū ne adijcias loq̄. De ea re que te nō molestat ne certeri: ⁊ i iudicio peccātiū ne cōsistas. Fi li ne i multis sint act⁹ tui: ⁊ si dues fueris nō eris imunis a delicto. Si.n. secut⁹ fueris nō apprehēdes: ⁊ nō effugies si pcurreris. Est homo laborās ⁊ festinās ⁊ dolens ipius: et tantomagis nō abūdabit. Est hō marcid⁹ egens recuperatione plus deficiēs ⁊ute: ⁊ a būdās pauptate: ⁊ oculus dei respexit illuz i bono: ⁊ erexit eū ab hūilitate ipsi⁹: ⁊ exal tauit caput ei⁹: ⁊ mirati sūt i illo mlti ⁊ hono rauerūt deū. Bona ⁊ mala uita ⁊ mōs pau pertas ⁊ honestas a deo sūt. Sapiētia disci plina ⁊ scia apud legis dñm: dilectio ⁊ uie bonorū apud ipsum. Error ⁊ tenebre pcō ribus concreata sunt: qui aūt exultāt in ma lis consenescunt in malo. Patio dei pmanet iustis: ⁊ pfectus illius successus hēbit i etnū. Est qui locupletat⁹ parce agendo: ⁊ hec pars mercedis illius i eo q̄ dicit inueni requez mi hi: ⁊ nunc manducabo ō bonis meis solus: ⁊ nescit q̄ tp̄s p̄ceat illū ⁊ mors appropin quet: ⁊ reliq̄t oia alijs: ⁊ moriat. Sta i testa mēto tuo ⁊ in illo colloq̄re: ⁊ i ope mandato rū tuorū ueteresce. Ne manseris in opib⁹ pcōrū. Confide aūt in deo: ⁊ mane in loco tuo. Facile est eim in oculis dei subito bone stare pauperem. Bñdictio dei i mercedez iu sti festinat: ⁊ in honore ueloci processus illi us fructificat. Ne dicas: qd ē mihi op⁹: ⁊ q̄ erūt mihi ex hoc bōa. Ne dicas: Sufficiēs

⁊

suz: ꝙd ex hoc pessimabor? In die bonoꝝ ne imemor sis malorum: ꝛ in die maloruz ne imemor sis bonoꝝ: qm̃ facile ē corā deo i die obit⁹ retribuē unicuiqz ꝑm uias suas. Malicia hore obliuionē facit luxurie magne ꝛ i fine hoīs denudatio operū illi⁹. Ān mor tē ne laudes hoiez quēq̃: qm̃ i filijs suis agnsci t uir. Nō ōnem hoiem iducas i domū tuā: multe. n. sūt insidie dolosi. Sicut. n. eructuant ꝓcordia fetētiū: ꝛ sicut pdix iducit i caueaz: ꝛ ut caprea i laqueū: sic ꝛ cor supboꝝ: ꝛ sic ꝑspector uidēs casū ꝓximi sui. Bōa. n. i ma la ꝓuertēs insidiat: ꝛ i electis iponet macu laz. Ab scitilla. n. una augeť ignis: ꝛ ab uno dolosō augeť sanguis: hō vō pccoz sanguini insidiat. Attēde tibi a pestifero: fabricat eiz mala: ne forte inducat sup te substanatio nē i ppetuum. Admitte ad te alienigenaz ꝛ subuertet te i turbine: ꝛ ab alienabit te a vi is proprijs.

C.XII.

Si bñ benefeceris scito cui feceris: ꝛ erit gr̃a in bōis tuis multa. Benefac iusto ꝛ inenies retributionē magnā: ꝛ si nō ab ip so certe a dño. Nō ē eim ei bene qui assidu⁹ ē i malis: ꝛ elemosynas nō danti: qm̃ ꝛ altiss simus odio hz pccores: ꝛ mist⁹ ē pēitentib⁹ Da mifico: di: ꝛ ne suscipias pccorē. Et im pys ꝛ pccoribus reddet uindictā custodiens eos i die uindicte. Da bono ꝛ nō receperis pccorē. Benefac hūli ꝛ non dederis impio. Prohibe panes illi dare: ne i ipsis potētior te sit. Nā duplicia mala inenies i oīb⁹ bōis q̃cūq̃ feceris illi: qm̃ ꝛ altissim⁹ odio hz pec catores ꝛ ipys reddet uindictā. Nō agnscet i bonis amicus: ꝛ nō abscōdet in mal⁹ ūmic⁹. In bonis uiri inimici illi⁹: in tristitia ꝛ i ma licia illi⁹ amicus agnitus est. Non credas ii mico tuo in eternum. Sicē eim eramentum eruginat neq̃tia illius. Et si humiliatus ua dat curuus: abyce aium tuū: ꝛ custodi te ab illo. Nō statuas illū penes te: nec sedeat ad dexterā tuā: ne ꝓuersus stet i loco tuo: ne fō te ꝓuersus in locū tuū icīat cathedrā tuaz: ꝛ i nouissimo cognoscas ẏba mea: ꝛ i fmoi b⁹ meis stimuleris. Quis miscebit icantato ri a fpente pcusso: ꝛ oībus q̃ appropiant be stijs? Sic ꝛ q̃ comitat cū viro iiq̃: ꝛ obuolut⁹ ē i pccis eius. Una hora tecū pmācbit: si āt declinaueris non supportabit. In labijs su is indulcat ūmic⁹: ꝛ in corō suo insidiatur: ut subuertat te in foueaz. In oculis suis sa chrymat inimic⁹: ꝛ si inenerit tps: nō satia bit sanguine: ꝛ si incurrerit tibi mala: inueni es eū illic ꝓrē: ꝛ q̃si adiuuans suffodiet plā tas tuas. Caput suuz mouebit: ꝛ plaudet manu: ꝛ multa susurrans commutabit uul tum suum.

C.XIII.

Qui tetigerit picez: inq̃nabit ab ea: ꝛ q̃ communicauerit supbo: induet supbi am. Pono⁹ sup se tollit q̃ honestiori se cōi cat. Et ditiori te ne socius fueris. Quid cō cabit cacab⁹ ad ollā? Qñ. n. se collisserint cō fringet. Diues iniuste egit ꝛ fremebit: paup āt lesus tacebit. Si largit⁹ fuer⁹: assumet te ꝛ si nō hūeris: dēlinq̃t te. Si hēs conuiuet tecū ꝛ euacuabit te: ꝛ ipse nō dolebit sup te. Si necessarius illi fueris: supplātabit te: et subridēs spez dabit narrans tibi oia bona ꝛ dicet: ꝙd op⁹ ē tibi: ꝛ ꝓfudet te i cibis suis: donec te exinaniat bis ꝛ ter: ꝛ in nouissimo deridebit te. Postea uidēs dereliq̃t te: et ca put suū mouebit ad te. Humiliaē deo: ꝛ expec ta manus eius. Attēde ne seduc⁹ i stultitia humilier⁹. Noli eē humil⁹ i sapia tua: ne hu miliatus i stultitiā seducaris. Aduocatus a potētiore discede: ex hoc. n. magis te aduo cabit. Ne iprobus sis ne ipugn⁹: ꝛ ne longe sis ab eo: ne eas i obliuionē. Ne retineas ex equo loq̃ cū illo: ne credas multis uerb⁹ illius: Ex multa. n. loq̃la tentabit te: ꝛ sbridēs int rogabit te de abscōditis tuis: imitū aīm⁹ illi⁹ cōseruabit ẏba tua: ꝛ nō pcet ō malicia ꝛ ō uincul⁹. Aue tibi ꝛ attēde diligēť auditui tu o: qm̃ cū subuersione tua ābulas. Audiens vo ẏba illa q̃si in somnijs uide: ꝛ uigilabis. Qi uita tua dilige deū: ꝛ inuoca illū in salute tua. Oē aial diligit simile sibi: sic ꝛ oīs hō ꝓ ximū sibi. Qis caro ad silez sibi cōiunget: ꝛ oīs homo silī sui sociabit. Si cōicabit lup⁹ agno aliq̃ sic peccator iusto. Que cōicatio sco hōi ad canē: aut que ps bona diuiti ad pauperē? Venatio leōis onager in heremo: sic ꝛ pascua sūt diuitū paupes. Et sic abo miatio ē supbo humilitas: sic ꝛ execratio di uitis pauper. Diues cōmotus ꝓfundat ab a micis suis: humil⁹ āt cū cecideit expellet ꝛ a notis. Diuiti decepto multi recuperatores. Lo cut⁹ ē supba: ꝛ iustificauerūt illū. Humilis deceptus ē: isup ꝛ arguit. Locutus ē sensate ꝛ nō ē datus ei locus. Diues locut⁹ est: ꝛ oēs tacuerunt: ꝛ uerbū illius usz ad nubes pdu cēt. Paup locutus ē: ꝛ dicunt: Quis ē hic:

Et si offēderit subuertēt illū. Bōa ē sb̄a cui nō ē pcm̄ i cōscia: ⁊ nequissima pauptas i oī impy. Vor hōis imutat faciem illius siue i bona siue in mala. Vestigiū cordis boni et faciem bonam difficile inuenies ⁊ cū laboī.

¶.XIIII.

Beatus vir q̄ nō ē lapsus verbo ex ore suo: ⁊ ñ ē stimulat⁹ in tristitia delicti. Felix qui non habuit animi sui tristitiaz: et non excidit ab spe sua. Viro cupido ⁊ tenaci siñ rōne ē sb̄a: ⁊ hōi iuuido ad quid auz? Qui congruat ex aio suo iniuste: alijs congregat: ⁊ in bonis illius alius luxuriabit. Qui sibi nequā est: cui alij bonus erit? Et ñ iocū dabit i bonis suis. Qui sibi inuidet: nihil ē illo nequius: et hec redditio ē malicie illius. Et si benefecerit: ignorant ⁊ nō uolēs facit: et in nouissimo manifestat malicia suam. Ne quā ē ocul⁹ inuidi ⁊ auertēs faciē suā: ⁊ despiciēs aiaz suā. Insatiabilis oculus cupidi i pte iniqtatis ⁊ nō satiabit: donec cōsumat arefaciens aiam suā. Ocul⁹ malus ad mala ⁊ nō satiabit pane: indigēs ⁊ i tristitia erit sup mensam suā. Fili si hēs benefac tecū: ⁊ deo dignas oblationes offer. Memor esto qm̄ mors nō tardat ⁊ testamētū iferorū: q̄ demonstratū ē tibi. Testamētū. n. huius mundi morte morieī. Añ mortē benefac amico tuo: ⁊ fm uires tuas exporrigēs da paupi. Nō defraudeis a die bono: ⁊ pticula bone diei non te ptereat. Nōne alijs reliques dolores ⁊ labores tuos? In diuisione sortī da ⁊ accipe: ⁊ iustifica aiam tuā. Añ obitū tuū opare iustitiā: qm̄ nō ē apud inferos inuenire cibū. Vis caro sicut fenū ueterascet: ⁊ sicut foliū fructificās in arbore uiridi. Alia generāt ⁊ alia deyciunt: sic generatio carnis ⁊ sāguinis alia finit: ⁊ alia nascit. Oē opus corruptibile in fine deficiet: ⁊ q̄ illud opat ibit cum illo. Et oē op⁹ electū iustificabit: ⁊ qui opatur illud honorabit in illo. Beat⁹ uir q̄ in sapia morabitur: ⁊ q̄ i iustitia sua meditabitur: ⁊ in sēsu cogitabit circūspectionē dei. Qui cogitat uias illius in corde suo ⁊ i absconsis suis itelligēs: uadēs p⁹ illā q̄si uestigator ⁊ in uijs illius consistēs. Qui respicit p fenestras illius ⁊ i iānis illi⁹ audiēs. Qui requiescit iuxta domum illius: ⁊ i parietib⁹ illius figēs palū. Statuet casulā suā ad manus illius: ⁊ requiescent in casula illi⁹ bona p euū. Statuet filios suos sub tegmine illius ⁊ sb̄ ramis eius morabitur. Protegetur sb̄ tegmine illius a feruore: ⁊ in gloria eius requiescet.

¶.XV.

Qui timet deū faciet illud: ⁊ qui continēs ē iustitie apprehēdet illā: ⁊ obuiabit illi quasi mater honorificata: ⁊ q̄si mulier a uirginitate suscipiet illū. Cibabit illum pane uite ⁊ intellect⁹: ⁊ aq̄ sapie salutari potabit illū. Et firmabit i illo ⁊ nō flectet: ⁊ p tinebit illū ⁊ nō cōfundet: ⁊ exaltabit illum apud p̄xīmos suos. Et i medio ecclie apiet os eius: ⁊ adimplebit eū sp̄u sapie ⁊ intellect⁹: ⁊ stola glie uestiet illū. Jocūditatē ⁊ exultationem thesauriçabit sup illū: ⁊ noīe eterno hereditabit illum. Noīes stulti nō app:ehendent illā: ⁊ hoīes sensati obuiabūt illi. Noīes stulti non uidebūt eā: longe. n. abest a supbia ⁊ dolo. Viri mēdaces nō erūt illi⁹ memores: ⁊ uiri ueraces inuenient in illa: ⁊ succesū habebunt usq; ad inspectionē dei. Nō ē spēciosa laus i ore pcōr: q: ñ ē a dño missus: qm̄ a deo p̄fecta ē sapia. Sapientie enim dei astabit laus: ⁊ i ore fideli abundabit: ⁊ dñator dabit eā illi. Nō dixeris: p deum abest: que. n. odit ne feceris. Nō dicas illi me umplanauit: nō. n. necessarij sūt ei homines ipy: Oē execramētū error⁹ odit dñs: ⁊ non erit amabile timentib⁹ eū. Deus ab initio cōstituit hoīem: ⁊ reliqt illū i manu consilij sui. Adiecit mandata ⁊ pcepta sua. Si uolueris mādata p̄seruare: p̄sernabūt te: ⁊ i ppetuū fidē placitā seruare. Apposuit tibi aquā ⁊ ignē: ad qō uolueris porrige manū tuā. Añ hoīem uita ⁊ mors bonū ⁊ malū. Qō placuerit ei dabitur illi: qm̄ mlta sapia dei ⁊ fortis i potētia: uidēs ōes sine itermissione. Oculi dñi ad timētes eū: ⁊ ipse agnoscit oem operā hōis. Nemini mādauit ipie agē ⁊ nemini dedit spatiū peccādi. Nō. n. p̄cupiscit mltitudinē filiorū ifideliū ⁊ iutilium.

¶.XVI.

Ne iocūderis i filijs ip̄ōs si mltiplicent: nec oblecteris sup ipsos si nō ē timor dei in illis. Nō credas uite illoz: ⁊ ne respexeris in labores eorū. Melior est enim un⁹ timēs deū: q̄ mille filij impy. Et utile ē mori sine filijs q̄ relinquē filios ipios. Ab uno sensato inhabitabitur patria: ⁊ a tribus impijs deseretur. Mlta talia uidit oculus meus: ⁊ fortiora horū audiuit auris mea. In synagoga peccantiū exardebit ignis ⁊ in gente incredibili exardescet ira. Non exoraue-runt pro peccatis suis antiqui gigantes: qui

destructi sūt cōfidētes sue uirtuti: ⁊ ñ pepcit pegrinatiōi illorū: ſz pcussit eos: ⁊ execrat' ē eos p̄ supbia ubi illorū. Nō mis'ē ill' gē tē totā pdēs ⁊ extollētē se i pcīs suis. Et sī cut sexcenta milia peditū q̄ congregati ſt i du ritia cordis sui: ⁊ si un' fuisset ceruicat' mi rū si fuisset ūnunis. Mia eim ⁊ ira ē cū illo potēs exoratio ⁊ effūdēs irā. Scōm miam suā: sic correctio illius: hoiem ſm opa sua iudicat. Nō effugiet i rapina pccor: ⁊ ñ itar dabit sufferentia miam faciētis. Dis mia fa ciet locū unicuiq; ſm meritum opez suoz ⁊ ſum intellectū peregrinationis ipſi'. Non dicas: A deo absconda: ⁊ ex sūmo q̄s mei memorabit: ⁊n pplo magno non agnoſcar. Que est eim anima mea in tam imensa cre atura: Ecce celū ⁊ celi celorū: abyssus ⁊ uni uersa terra ⁊ q̄ i eis sunt i ꝓspectu illi' cōmo uebunt: mōtes sil' ⁊ colles ⁊ fundamēta tre ⁊ cū ꝓspexerit illa de': tremore cōcutiētur. Et i oīb' his insensatū ē cor: ⁊ oe cor intell: ab illo: ⁊ uias illius q̄s intelligit: Et procella quā nec oculus uidit hōis: Nā plūma illius opa sunt in absconſis: ſz opa iustitie ei' q̄s enūciabit: aut quis ſustinebit: Lōge. n. est te stamētū a q̄busdā: ⁊ inꝛogatio hoium i cō sumatiōe est. Qui minor: aī corde cogitat in anta: ⁊ uir prudens ⁊ errans cogitat stulta. Audi me fili ⁊ disce disciplinam sēsus: ⁊ i v bis meis attēde i corde tuo: ⁊ dicā in eq̄tate disciplinā ⁊ scrutabor enarrare sapiam: ⁊ in verbis meis attēde i corde tuo: ⁊ dico in eq̄ tate ips: utures q̄s posuit de' in opa sua ab initio: ⁊ i uitate enūcio sciam ei'. Jn iudicio dei opa ipſi' ab initio: ⁊ ab ſtitutiōe hoiuz ipsoz distinxit ptes illoz ⁊ initia coz in gē tibus suis. Ornauit in etnū opa illoz: nec e surierūt nec laborauerūt: ⁊ no deſtitēt ab operibus suis. Unuſq̄ſq; pximū sibi nō an gustiabit usq; in eternum. Non sis incredi bilis uerbo illius. Post hec de' i ira; respe xit: ⁊ ipleuit illā bonis suis. Anima autem oīs uitalis denunciauit añ faciem ipsius: et in ipsa iterum reuersio illorū.

.XVII.

Deus creauit de terra hoiem: ⁊ ſz ima ginē suā fecit illū. Et iterū ꝓuertit illū in ipsam: ⁊ ſm se uestiuit illum uirtute. Nu mez diez ⁊ tps dedit illi: ⁊ dedit illi pfatem eoz q̄ sunt sup trā. Posuit timorē illius su p oēm carnem: ⁊ dnat' ē bestiarū ⁊ uolatili um. Creauit ex ipso adiutoriū sil'e sibi: con silium ⁊ linguam ⁊ oc'os ⁊ aures ⁊ coz ōdit illis excogitandi: ⁊ disciplina itellect' reple uit illos. Creauit illis sciam sps: sensu iple uit cor illorū: ⁊ mala ⁊ bona oñdit ill'. Po suit oc'm ipsoz super corda illoz oñdere illis magnalia opez suoz: ut nomē sāctificati onis collaudēt: ⁊ gl'iari in mirabilib' illius: ut magnalia enarrēt opum ei'. Addidit ill' disciplinā ⁊ legē uite hēditauit illos. Testa mētum etnum constituit cum illis: ⁊ iusti am ⁊ iudicia sua oñdit ill'. Et magnalia ho noris eius uidit oculus illorū: ⁊ [illegible] uocis audierūt aures illorū: ⁊ dixit ill': Ab tēdite ab oī iniq̄. Et mandauit ill': unicuiq; de primo suo. Uie illoz corā illo sūt semp: nō sunt absconſe ab ocul' ipsi'. Jn unāquā q̄s gentē ꝓposuit rectorē: ⁊ ps dei isr'l facta ē manifesta. Et oīa opa illoz uelut sol in cō spectu dei: ⁊ oculi ei' sine intermiſſione ispicie tes i uias coz. Nō sūt abscōsa testamēta pp ter iniq̄tatē illoz: ⁊ oēs iniq̄tates coz i con spectu dei. Elemosyna uiri q̄si sacculus cuz ipso: ⁊ gr̄iam hōis q̄si pupillā cōseruabit: et postea resurget ⁊ retribuet illis retributōez unicuiq; i caput ipsoz: ⁊ cōuertet i inferio res ptes trē. Penitentib' āt ōdit uiā iustitie ⁊ confirmauit deficiētes sustinē: ⁊ ōstinauit ill' sortē ueritat'. Conuertē ad dñm et reliq̄ pcā tua: ꝓcare añ faciē dñi: ⁊ mīnue offēdi cula. Reuertē ad dñm: ⁊ auertē ab iniustitia tua ⁊ nimis audito execrationē: ⁊ cognosce iustitias ⁊ iudicia dei: ⁊ sta i sorte ꝓpositōis ⁊ oīonis altissimi dei. Jn ptes uade secū sēi cum uiuis ⁊ dantib' ꝓfessionē deo. Non de moreris i errore ipsoz: añ mortē ꝓfitere. A mortuo q̄si nihil perit ꝓfessio. Confitebis ui uēs: uiuus ⁊ sanus cōfiteberis ⁊ laudab' de um: ⁊ gl'ificabe'ris in miserationib' ei'. Quā magna misericordia dñi: ⁊ ppitiatio illi' puer tentib' ad se. Nec eim oīa pñt cē in hōinib': qm̄ nō ē imortal' filius hōis: ⁊ i uanitate ma licie placuerūt. Quid lucidi' sole: Et hic ō ficiet. Aut quid nequius q̄ qō excogitauit caro ⁊ sanguis: Et hoc arguet. Uirtutē altī tudinis celi ipse cōspicit: ⁊ oēs homines ter ra ⁊ cinis.

.XVIII.

Qui uiuit in eternū: creauit oīa sil'. De us solus iustificabitur: ⁊ manet inuict' rex in eternū. Quis sufficiet enarrare ope ra illius: Quis enim inuestigabit magnalia eius: Uirtutem autem magnitudinis eius

confessio

quis enũciabit? Et ꝗs adꝺiciet enarrare miaz eꝝ. Non ē minuē neqꝫ adꝺicē: nec eſt iuenire magnalia dei. Cū cōſūmauerit hō tūc icipiet: ⁊ cū ꝺeuerit: opabit. Quid eſt hō? ⁊ que ḡia illius: ⁊ ꝗd ē bonū aut ꝗd neꝝ illi? Numer⁹ dierū hoīum ut multū centum āni ꝙſi gutte aque maris deputati ſūt. Et ſicut calculus arene: ſic exigui āni in die euī. Propt̄ hoc patiēs ē de⁹ i illū: ⁊ effudit ſup eos miam ſuam. Vidit p̄ſūptionē cordis eorū: qm̄ mala ē: ⁊ cognouit ſubuerſionē illoꝝ: qm̄ neqꝫ eſt. Iuſtꝰ adipleuit propitiationē ſuam i illis ⁊ oñdit eis uiam eqtatis. Miſatio hōis circa pximū ſuū: mia āt dei ſup oēm carnem. Qui miaz hz: docet ⁊ erudit ꝙſi paſtor gregem ſuum. Miſereat excipiēs doctrinā miſeratiōis: ⁊ ꝗ feſtinat i iudicijs eꝝ. Fili i hōis non des ḡrelam: ⁊ i ōi dato nō des triſtitiā uerbi mali. Nōne ardorē refrigerabit ros? Sic ⁊ uerbū meli⁹ q̄ datū. Nonne ecce vbū ſup datum bonum? Sed utraqꝫ cū hoīe iuſtificato. Stulꝰ acrit̄ iproperabit: ⁊ datꝰ in diſciplinati tabeſcere faē oculos. Añ iudicium para iuſtitiam tibi: ⁊ añq̄ loqris: diſce. Añ languorē adhibe medicinam: ⁊ añ iudiciū introga te ipſum: ⁊ i cōſpectu dei iueies ꝓpitiatiouē. Ante languorē hūilia te: ⁊ i tēpore infirmitatis oñde cōuerſationē tuam. Nō ipediaris orare ſēp: ⁊ ne ueteris uſz ad mortē iuſtificari: qm̄ merces dei manet i eternum. Ante oīonem p̄para aiam tuaz: ⁊ noli eē ꝙſi hō qui tentat deū. Meñto ire i die cōſumatiōis: ⁊ tps retributiōis i cōuerſatiōe facies. Memento pauptatis i tpe abundātie: ⁊ neceſſitatē pauptatis i die diuitiaꝝ. A mane uſqꝫ ad ueſpam imutabit̄ tp̄us: ⁊ hec oia citata i oculis dei. Nō ſapiēs i oībus metuit: ⁊ in dieb⁹ delictoꝝ attēdet ab iertia. Vir aſtutꝰ agnoſcit ſapiam ⁊ iuēiēti eā dabit ꝓfessionē. Senſati i verbis ⁊ ipſi ſapient egerūt: ⁊ intellexerūt vitatē ⁊ iuſtitiā: ⁊ iplorauerūt puerbia ⁊ iudicia. Poſt cōcupiſcentias tuas ñ eas: ⁊ a uolūtate tua auertē. Si p̄ſtes aie tue ꝓcupiſcētias eiꝰ: faciet te i gaudiū īmicis tuis. Ne oblecter⁊ i turbis: nec i modicis. Aſſidua eim ē cōmiſſio illorū. Ne fueris mediocris in cōtentione ex fenore:: ⁊ non ē tibi nihil i ſeculo. Eris enim inuidꝰ aie tue.

¶.XIX.

Operarius ebrioſus nō locupletabit̄: ⁊ ꝗ ſpnit modica: paulatī decidit. Viuz ⁊ mlieres apoſtatare faciūt ſapiētes: ⁊ arguunt ſenſatos: ⁊ ꝗ ſe iūgit fornicarijs: erit ne quā. Putredo ⁊ uermes hēditabunt illū: ⁊ extollet i exēplū maꝝ: ⁊ tollet ō numero aīa eius. Qui credit cito: leuis corde ē ⁊ miora bit̄: ⁊ qui delinqt i aiam ſuā: iſup hēbitur. Qui gaudet iniqtate: ōnotabit̄: et ꝗ odit cō reptionē: minuet uita: ⁊ ꝗ odit loqcitatē extinguit maliciam. Qui peccat i aiam ſuaz: penitebit: et ꝗ iocundat i malicia: ōnotabit̄. Ne iteres uerbū nequā ⁊ durū: ⁊ nō mio: aberis. Amico ⁊ inimico noli narrare ſenſū: tuū: ⁊ ſi ē tibi delictū noli ōnudare. Audiet .n. te ⁊ cuſtodiet te: ⁊ q̄ſi defendēs peccatuz odiet te: et ſic aderit tibi ſēp. Audiſti uerbū aduerſus pximū tuū: commoriat̄ i te: fidēs qm̄ nō te dirūpet. A facie uerbi parturit fatuus tanq̄ gemit⁹ part⁹ infantis. Sagitta i fixa femori canis: ſic uerbū i cōde ſtulti. Cōripe amicū: ne forte nō itellexerit ⁊ dicat: nō feci: aut ſi fecerit: ne itez addat facē. Cōripe pximū: ne forte nō dixerit: ⁊ ſi dixerit: ne ſō te iteret. Corripe amicū: ſepe.n. fit ꝓmiſſio: ⁊ nō oī uerbo credas. Eſt ꝗ labit̄ lingua ſua ſz nō ex aio. Quis ē eim ꝗ ñ deliq̄rit i ligua ſua? Corripe pximum anteq̄ ꝓminer⁊: ⁊ da locum timori altiſſimi: q: ōnis ſapia timor dei. Et i illa timē deū: ⁊ i oī ſapia diſpoſitio legis. Et non ē ſapia neqtie diſciplina: et nō ē cogitatus bon⁹ pcorū prudētia. Eſt prudētie neqtia ⁊ i ipſa execratio: et ē inſipiēs ꝗ minuit ſapia. Melior ē hō ꝗ minuit ſapia: et deficiēs ſēſu i timore dei: q̄ ꝗ abūdat ſenſu ⁊ trāſgredit legē altiſſimi. Eſt ſolertia certa et ipſa iniq̄: et ē ꝗ emittit uerbuz certum enarrās vitatem. Eſt ꝗ neqter hūiliat ſe: et intiora eiꝰ plena ſūt dolo: et ē iuſtꝰ ꝗ ſe nimi uz ſbmittit a mlta hūilitate: ⁊ ē iuſtꝰ ꝗ icliat faciē ſuam: ⁊ fingit ñ uidē ſe qō ignoratū ē. Et ſi ab ibecillitate niriū vetet peccare: ſi in uenerit tempus male faciendi male faciet. Ex uiſu cognoſcitur uir: et ab occūſu faciei cognoſcitur ſenſat⁹. Amict⁹ corpor⁊ ⁊ riſus dentiū et igreſſus hōis enūciant de illo. Eſt correptio mēdax in ira cōtumelioſi: et eſt iudiciū qō non pbatur eē bonū: ⁊ eſt tacens: ⁊ ipſe ē prudens.

¶.XX.

Quam bonū ē arguē q̄ iraſci: et confitē tem in oīone non p̄hibere. Concupia ſpadonis deuirginauit iuuenculam: ſic qui facit per uim iudicium iiquuz. Quā bonū

ē correptū mālfestare pñiam: sic eīm effugies voluntariū pccm. Est tacēs q̄ iueniť sapiēs: ⁊ ē odibilis q̄ pcax ē ad loquēdū. Est ăt tacēs ⁊ ñ hñs sēsū loq̄le ⁊ ē tacēs sciēs tp̄us apti tp̄is. Homo sapiēs tacebit usq; ad tp̄s: lasciu⁹ ăt ⁊ iprudens ñ ſuabit tp̄s. Qui mltis utiť uerbis: ledet aiaz ſuā: ⁊ q̄ p̄atem sibi sumit iniuste odiet. Est pcessio in mal'uiro indisciplinato: ⁊ ē inuētio i detrimētum. Est datum q̄ nō ē utile: ⁊ ē datū cui⁹ retributio duplex. Est ꝓpter gl̄iam minoratio: ⁊ ē q̄ ab humilitate leuabit caput. Est q̄ mltra redimat modico p̄cio: ⁊ restituēs ea i septuplū. Sapiēs in verb̄ seipsū amabilem facit: gr̄ie ăt fatuorū effūdent. Dat⁹ isipiētis ñ erit utilis ť: oculi eīm illi⁹ septēplices sunt. Exigua dabit ⁊ mltra ipropabit: ⁊ aptio oř illi⁹ inflāmatio ē. Hodie fenerat q̄s ⁊ cras expetit: ⁊ odibil' ē hō huiusmōi. Fatuo non erit amic⁹: ⁊ ñ erit gr̄ia i bonis illi⁹. Qui.n. edūt panē illi⁹ falsę lingue sunt. Quotiēs ⁊ quāti irrideb̄t eū: Neq; eīm q̄ hñdum erat: directo sēsu distribuit sil'r ⁊ q̄ nō erat hñdū. Lapsus falsę lingue q̄i q̄ i pauim̄to cadens: sic casus malorū festinat ueniēt. Hō acharī q̄si fabl'a vana: ⁊ i ore idisciplinato ꝛ assidua erit. Ex ore fatui reꝛobabit pabola: nō.n. dicit illam'li tp̄e suo. Est q̄ vetat peccare pie inopia: ⁊ i rede sua stimulabit. Est q̄ perdet aiam suā p̄ ꝓfusiōe: ⁊ ab iprudēti pſona ꝓdet eā: pſone aūt acceptiōe pdet se. Est q̄ p̄ cōfusiōe ꝓmittit amico: ⁊ lucrat⁹ ē eū inimicum gratis. Opꝛobriū nequā i hoie mendaciū: ⁊ i ore idisciplinatorū assidue erit. Potior fur q̄ assiduitas uiri mendacis: pditionē ăt ambo hēditabūt. Mores hoīum mēdaciū sine honore: ⁊ ꝓfusio illoꝛ cū ipsis sñ intermissiōe. Sapiēs i vbis pducet scipsuz: ⁊ hō prudēs placebit magnatis. Qui opat⁹ tram suā: ialtabit a ceruū frugū: ⁊ q̄ opat⁹ iustitiā ipse exaltabit: q̄ vo placet magnat⁹: effugiet ūq̄tē. Xenia ⁊ doa excecāt oc'los iudicū: ⁊ q̄si mut⁹ i ore auertit correctiōes eoꝛ. Sapiētia abscōsa ⁊ thesaur⁹ inuisus: q̄ utilitas i utrisq;? Melior ē q̄ celat insipiētiā suam: q̄ hō q̄ abscōdit sapiam suam.

C.XXI.

Fili peccasti: nō adūcias iterū: sed ⁊ de pristinis dēpcare ut ē dimittāt. Quasi a facie colubri fuge pcā: ⁊ si accesseris ad illa suscipiēt te. Dentes leonis dētes ei⁹: iter

ficiētes aīas hoīuz. Quasi rūphea bis acuta hōis iūqtas: plage illi⁹ ñ ē sanitas. Obiurgatio ⁊ iurie ānullabūt sb'am: ⁊ dom⁹ que nimis locuplex ē ānullabit supbia sic sb'a superbi eradicabit. Depcatio paupis ex oī usq; ad aures pueniet: ⁊ iudiciū festinato adueniet illi. Qui odit correptiōem uestigiuz ē pccoris: ⁊ timet deū cōuertet ad cor: suu. Not⁹ a longe potēs lingua audaci: ⁊ sensat⁹ scit labi se ab ipso. Qui edificat domū suā in pendūs alienis: q̄si q̄ colligit lapides suos i hyeme. Stuppa collecta synagoga peccatiū: ⁊ ꝓfumatio illorū flāma ignis. Via peccantiū cōplātata lapidib⁹: ⁊ i fine illoꝝ inferi ⁊ tenebre ⁊ pene. Qui custodierit iustitiā ptinebit sensum eius ꝓfumatio timoris dei sapia ⁊ sensus. Non erudiet: q̄ nō ē sapiens i bono. Est ăt isipiētia q̄ abūdat i malo: ⁊ ñ ē sensus: ubi est amaritudo. Scia sapientis tanq̄ iundatio abūdabit: ⁊ cōsiliū illius sic fons uite permanet. Cor fatui q̄si uas ꝓfractū: ⁊ oēm sapiam nō tenebit. Verbū sapiēs q̄cūq; audierit scius laudabit: ⁊ ad se adūciet: audiuit luxuriosus ⁊ displicebit illi: ⁊ p̄ ūciet illud p⁹ dorsū suū. Narratio fatui q̄si sarcina in uia: nā i labūs sensati iueniet gr̄ia. Os prudentis q̄rit i eccl'ia: ⁊ verba illi⁹ cogitabunt i cordib⁹ suis. Tanq̄ dom⁹ eximinata sic fatuo sapia: ⁊ scia insensati ienarrabilia verba. Cōpedes i pedib⁹ doctrina stulto: ⁊ q̄si uincula manuū sup manū dextrā. Fatuus in risu exaltat uocē suā: uir ăt sapiens uix tacite ridebit. Ornamētū aureū prudēti doctria: ⁊ q̄si brachiale i brachio dextro. Pes fatui facilis ī domū primi: ⁊ hō peritꝰ confundet⁹ a pſona potenti. Stult⁹ a fenestra respiciet i domū: uir ăt erudit⁹ foris stabit. Stultitia hōis auscultare p hostiū: ⁊ prudēs grauabit contumelia. Labia iprudētiū stulta narrabūt: vba ăt prudētiū statera pōderabūt. In ore fatuoꝝ cor illoꝝ: ⁊ i corde sapiētū os illoꝝ. Pū maledicit impius diabolū: maledicit ipse aiam suā. Susurro coinquabit aiam suā ⁊ in oīb⁹ odiet: ⁊ q̄ pmāserit: odiosus erit: tacitus ⁊ sensatus honorabitur.

C.XXII.

Et lapide luteo lapidat⁹ ē piger ⁊ ōnes loquēt sup aspnatione illius. De stercore boū lapidat⁹ ē piger: ⁊ oīs q̄ tetigerit eum: excutiet man⁹. Cofusio p̄is ē de filio indisciplinato: filia ăt fatua in ōminoratione

fiet. Filia prudēs hēditas uiro suo: nā q̄ confundit i ꝓtumeliā fit genitoris. Pñez ⁊ virū cōfūdit audax: ⁊ ab ipīs nō miorabit: ab vtrisq; aūt inhonorabit. Musica i luctu importuna narratio: flagella ⁊ doctria i ōi tpe sapia. Qui docet fatuū: q̄si q̄ ꝯglutiat testā. Qui narrat uerbū ñ audiēti: q̄si qui excitat dormiētem ò graui sōno. Cū dormiēte loq̄tur q̄ enarrat stulto sapiam: ⁊ i fine narrationis dic. Quis ē hic? Supra mortuuz plora: defec.n. lux ei⁹: ⁊ supra fatuū plora: defecit.n. sēsa. Modicū plōa supra mōtuū: qm̄ requieuit. Neq̄ssimi eim neq̄ssima uita sup mortē fatui. Luct⁹ mortui septē dies: fatui āt ⁊ ipij ōes dies uite illoz. Cū stulto ne mltū loq̄ris: ⁊ cū insensato ne abieris. Serua te ab illo: ut nō molestiā hēas: ⁊ nō coiq̄nabe ris i pcō illi⁹. Deflecte ab illo: ⁊ inuēies req̄em: ⁊ ñ accidiaberis i stultitia illi⁹. Sup plū bū q̄d grauabitur? Et qd illi aliud nomē q̄ fatu⁹. Arenā ⁊ salē ⁊ massaz ferri facili⁹ est ferre: q̄ hoiem imprudētē ⁊ fatuū ⁊ impiū. Sic lozaītū ligneū colligatū fūdamēto edificij nō dissoluet: sic ⁊ cor ꝓfirmatū i cogitatiōe cōsilij. Cogitat⁹ sensati i ōi tpe ul'metu nō deprauabit. Sic ōnat⁹ arenosus i pariete lympido: ⁊ sic palee i excelsis: ⁊ cemēta sine ipensa posita ꝓtra faciē uēti ñ pmāebūt: sic ⁊ cor timidū in cogitatiōe stulti ꝓtra ipetū timoris nō resistet: sic et cor trepidū i cogitatōe fatui: ōi tpe nō metuet: sz ⁊ qui i preceptis dei pmanet sēp. Pūgens oc'm deduc lachrymas: ⁊ qui pūgit cor: pfert sensum. Mittēs lapidē i uolatilia ꝺȳciet illa: sic ⁊ q̄ conuiciat amico: dissoluit amicicia. Si amicū ⁊ si pduxeris gladiū ñ despes: ē eiz ingressus ad amicū. Si parauerit os tristet: non timeas. Est eim recordatio: excepto ꝓuicio ⁊ ipropērio ⁊ supbia ⁊ mysterij reuelatiōe et plaga dolosa. In his ōib⁹ effugiet amic⁹. Si dē possides cū amico i pauptate illi⁹ ut ⁊ in bonis illi⁹ leteris. In tpe tribl'atiōis illi⁹ permane illi fidel': ut ⁊ i hēditate illi⁹ cohēs sis. Añ ignē camini uapoz et fum⁹ ignis ialtat: sic ⁊ añ sāguinē maledicta ⁊ cōtumelie ⁊ mine. Amicū salutare nō cōfūdaris. Si facie illi⁹ non me abscōdā: ⁊ si mala mihi euenerit p illū: sustinebo. Qis qui audiet: cauebit se ab eo. Quis dabit ori meo custodiam: ⁊ super labia mea signac'm certum: ut nō cadā in ipsis: ⁊ lingua mea pdat me?

¶ .XXIII.

Domine pī et dñator uite mee ne dēliqs me in cogitatu ⁊ cōsilio eorū: nec sinas me cadē in illa exprobratōe. Quis ponit i cogitatu meo flagella ⁊ i corde meo doctrinā sapie: ut ignatiōib⁹ eorum nō pcat mihi: ⁊ nō appareāt delicta eoz: ⁊ ne adcrescāt ignantie mee: ⁊ mltiplicēt delicta mea: ⁊ pcā mea abūdēt: ⁊ incidā i cōspectu aduersarioz meorum: ⁊ gaudeat ūmic⁹ me⁹: Dñe pī ⁊ de⁹ uite mee ne dēliqs me in cogitatu illorū. Extollētiā oc'lorū meoz ne dederis mihi: ⁊ cōe desideriū auerte a me. Aufer a me uētris cōcupiscētias: ⁊ ꝓcubit⁹ ꝓcupiscētie ne apphendāt me: ⁊ aie irreuerēti ⁊ infrunite ne tradas me. Doctrinā oris audite filij: et qui custodierit illā: nō periet labīs suis: nec scandaliçabitur i opib⁹ neq̄ssimis. In uanitate sua apphēdit pcōr: ⁊ supbus et maledic⁹ scādaliçabitur i ill. Juratiōi nō assuescat os tuū: multi cim casus i illa. Mo miatio vo dei ñ sit assidua in ore tuo: ⁊ nōi b⁹ sōrum nō admiscearis: qm̄ nō eris imunis ab eis. Sic.n. seru⁹ interrogat⁹ assidue: a liuore nō minuit: sic ōis iurās ⁊ noians i toto a pcō nō purgabit. Vir multū iurās i plebit iniq̄tate: et nō discedet a domo illius plaga. Et si frustrauerit fīcm: delictū illius sup ipsū erit: ⁊ si dissimulauerit: delinq̄t duplicit: et si i uacuū iurauerit nō iustificabit. Replebit eim retributōe domus illi⁹. Est et alia loq̄la ꝓtraria morti: nō iueniat in hereditate iacob. Ateim a misērico: dib⁹ oia hec auferēt: ⁊ i delictī nō voluptabūt. Indisci plinose loq̄le non assuescat os tuū: ē eim i illa uerbum pcī. Memento pīs et mātis tue: in medio.n. magnatoruz consistis: ne forte obliuiscat te de⁹ i ꝓspectu illoz: et assiduita te tua insatuat⁹ imperiū patiaris: ⁊ maluisses nō nasci: ⁊ die natiuitatis tue maledicas. Homo assuet⁹ in vbis imperū: ⁊ in ōib⁹ dieb⁹ suis nō erudietur. Duo genera abundāt i pcīs: ⁊ ttiū adducit irā ⁊ pditionē. Calia calida q̄si ignis ardēs nō extinguet: donec aliq̄d glutiat: ⁊ hō nequā i ore carnis sue non desinet: donec incendat ignem. Hōi fornicario omnis panis dulcis: non fatigabitur trāsgrediens usz ad finem. Qis hō q̄ transgreditur lectum suum cōtēnēs i aiam suam ⁊ dicēs: q̄s me uidet: tenebre circūdāt me: ⁊ parietes coopiunt me: ⁊ nemo circunspicit me quem uereor: delictorū meoruz ñ memorabitur altissim⁹: et non itellexit qm̄

oia uidet oculus illi⁹: qm̃ expellit a se timorem dei huiusmõi hõis timor: ⁊ occi hõiuz timẽtes illũ: ⁊ ñ cognouit: qm̃ occi dñi multo plus lucidiores sũt sup solẽ: circunspiciẽtes õnes uias hoium ⁊ pfũdũ abyssi ⁊ hoiuz corda: intuẽtes i abscoditas ptes. Dño eim deo añq̃ creatẽ oia sũt agnita: sic ⁊ p̃ pfectũ respicit oia. Hic in plateis ciuitatis uidicabit: ⁊ q̃si pull⁹ eqn⁹ fugabit: ⁊ ubi nõ sperauit apphẽdet. Et erit dedec⁹ õib⁹: eo q̃ ñ intellexerit timorẽ dñi. Sic et mlier õis relicta quẽs uirũ suũ: ⁊ statuẽs hereditatẽ ex aliẽo mãimonio. Primo eim in lege altissimi icredibil' fuit: ⁊ so uirum suũ derelict: sic adulterio fornicata est: ⁊ ex alio uiro filios statuit sibi. Hec in eccliam adducet: ⁊ in filios ei⁹ respiciet. Nõ tradẽt filij ei⁹ radices: ⁊ rami ei⁹ nõ dabũt fructũ. Dẽliquẽt i maledictũ memoriam eius: ⁊ dedec⁹ illi⁹ nõ delebit. Et agnoscẽt q̃ derelicti sũt qm̃ nihil melius ẽ q̃ timor dei: et nihil dulci⁹ q̃ respicẽ i mãdatis dñi. Gloria magna ẽ seq̃ dñm: logitudo enim dierũ assumetur ab eo.

C.XXIIII.

Sapiẽtia laudabit aiaz suã: ⁊ i deo honorabitur: ⁊ i medio ppli sui gliabit: ⁊ i ecclia altissimi apiet os suũ: ⁊ i spectu uirtutis illi⁹ gliabit: ⁊ i medio ppli sui exaltabitur: ⁊ i plẽitudine scã admirabit: ⁊ i mltitudine electorũ hẽbit laudẽ: ⁊ it bñdictos bñdicet dicẽs: Ego ex ore altissimi pdiui p̃mogenita añ oẽm creaturam. Ego feci i cel' ut oriret lumẽ ideficiens: ⁊ sicut nebula texi omnem terram. Ego in altissimis hitaui: et thronus meus in colũna nubis. Gyruz celi circuiui sola: ⁊ pfundũ abyssi penetraui: et in fluctib⁹ mar' ãbulaui: et i oi tra steti. Et in oi pplo et in oi gente pmatũ hũi: et oium excellẽtiũ ⁊ hũiliũ corda uirtute calcaui. Et i his oib⁹ requez q̃sui: et i hereditate dñi morabor. Tũc pcepit ⁊ dixit mihi creatõ õiuz ⁊ q̃ creauit me requeuit i tabnaculo meo: ⁊ dixit mihi: In iacob inhabita ⁊ in israel hereditate: ⁊ in electis meis mitte radices. Ab iitio et añ secula creata sum: ⁊ usqz ad futuz secl'm non desinã: ⁊ in hitatiõe scã coram ipo ministraui. Et sic in syon firmata sum et in ciuitate sctificata similiter requeui: et in irl'z potestas mea. Et radicaui i pplo honorificato: et in ptes dei mei hereditas illius: ⁊ in plenitudine sanctoz detẽtio mea. Quasi cedrus exaltata sũ i libano: et q̃si cypressus i monte syon. Quasi palma exaltata sũ in cades: ⁊ q̃si plãtatio rose i hiericho. Quasi oliua speciosa i campis: ⁊ q̃si platan⁹ exaltata sum iuxta aquã i plateis. Sicẽ cynnamomũ ⁊ balsamũ aromatizãs odorẽ dedi. Quasi myrrha electa dedi suauitatẽ ododoris: ⁊ q̃si storax ⁊ galban⁹ et ungula et gutta. Quasi liban⁹ nõ icisus uaporaui hitatiõem meaz: ⁊ q̃si balsamũ nõ mixtũ odor meꝰ. Ego q̃si terebinth⁹ extẽdi ramos meos: et rami mei honoris ⁊ gẽe. Ego q̃si uitis fructificaui suauitatez odoris: ⁊ flores mei fruct⁹ honoris et honestatis. Ego mr̃ pulchre dilectiõis et timoris et agnitiõis et sce spei. In me gza õis uie et ueritatis: i me õnis spes uite et virtutis. Trãsite ad me oes q̃ concupiscitis me: et a generatiõib⁹ meis iplemi. Spũs eim meꝰ super mel dulce: ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauũ. Memoria mea i generatiõe seculorũ. Qui edũt me adhuc esuriẽt: ⁊ q̃ bibũt me adhuc sitient. Qui audit me nõ pfũdet: et q̃ operant in me nõ peccabũt. Qui elucidãt me uitam eẽnã hẽbunt. Hec oia liber uite ⁊ testamẽti altissimi ⁊ agnitio ritatis. Legez mandauit moyses i pceptis iustitiaz: ⁊ hereditatẽ domui iacob et isrl' promissiones. Posuit dauid puero suo excitare regẽ ex ipso fortissimuz: et i throno honoris sedẽtẽ i sẽpiternũ. Qui implet q̃si phison sapiam: et sicẽ tigris i diebus nouorũ. Qui adiplet q̃si euphrates sensuz. Qui mltiplicat q̃si iordanis in tpe messis. Qui mittit disciplinã sicẽ lucẽ: et assistẽs q̃si gyon i die uindemie. Qui pricẽ pm⁹ scire illã: et infirmior nõ uestigabit eã. A mari .n. abundabit cogitatio ei⁹: et psiliũ illi⁹ i abyssũ magna. Ego sapia effudi flumia: ego q̃si trames aq̃ imẽse de fluuio. Ego q̃si fluui⁹ doctr⁹ ⁊ sicut aq̃ductꝰ exiui de padiso. Dixi: Rigabo hortũ plãtationũ: et icbriabo partẽ mei fructũ. Et ecce est mihi trames abundãs: ⁊ fluuius meus appropinq̃uit ad mare. Qm̃ doctrinã q̃si añ lucanũ illumio õib⁹: et enarrabo illã usq; i logumquũ. Penetrabo inferiores partes terre: et ispiciam ões dormientes: et illumiabo ões spantes i dño. Adhuc doctrinã q̃si pphetiã effũdã: et relinquã illã querentib⁹ sapientiam: et non desinã i pgẽies illorũ usq; i euũ sanctum. Videte qm̃ nõ soli mihi laborani sz õib⁹ exqrentib⁹ vitatẽ.

ZZZ
224

In trib⁹ placitū ē ſpui meo: ¶.XXV. que ſūt pbata corā deo ⁊ hoīb⁹. Concordia frm et amor pximoꝝ: et uir et mulier ſibi bñ ꝓſentientes. Tres ſpes odiuit aia mea: ⁊ aggrauor ualde aie illoꝝ. Pauperē ſuperbū et diuitē mendacē: et ſenē fatuum et inſenſatū. Quē iuuentute tua non ꝓgregaſti: quō in ſenectute tua inuenies? Quā ſpeciosum caniciē iudiciū: et pſbās cogſcē conſiliū. Quā ſpecioſa uetanis ſapia: et gl'oſus intellect⁹ ⁊ cōſiliū. Corona ſenū multa peritia: ⁊ glia illorū timor dei. Noue iſuſpicabilia cordis magnificaui: et decimū dicā i lingua hoīb⁹. Nō qui iocūdat i filijs uiuēs: et uidens ſubuerſionē ūmicorū ſuoꝝ. Beat⁹ q̄ hītat cū muliere ſenſata: et qui lingua ſua ñ eſt lapſus: et qui ñ ſeruiuit indignis ſe. Beat⁹ q̄ inuenit amicū uerꝝ: et q̄ enarrat iuſtitiā auri audienti. Quā magn⁹ qui inuenit ſapiam ⁊ ſciam: ſed nō ē ſup timētē dñz. Timō dei ſup oīa ſe ſuppoſuit. Beat⁹ hō cui donatū ē hīc timorem dei. Qui tz illum: cui aſſīlabitur? Timō dei initiū dilectiōis eius: fidei āt initiuz agglutinādū ē ei. Ois plaga triſtitia cordis ē: ⁊ ois malicia neq̄tia mulieris. Et oēm plagā ⁊ ñ plagā uidebit cordis: ⁊ oēm neq̄tiā et nō neq̄tiā mulieris ⁊ oēz obductū et nō obductū odiētiū: ⁊ oēm uidictā et nō uidictā ūmicorū. Nō ē caput neq⁹ ſup caput colubri: ⁊ ñ ē ira ſup irā mulieri. Cōmorari leoni et draconi placebit: q̄ hītare cuz muliē neq̄. Neq̄tia mulieris imutat faciem ei⁹: et obcecauit uultū ſuū tanq̄ urſus ⁊ q̄ſi ſaccuz oñdet in medio pximoꝝ. Ingemuit uir ei⁹: ⁊ audiēs ſuſpirauit modicū. Breuis ois malicia ſup maliciā mulieris: ſors pcōrū cadat ſup illam. Aſcēſus arenoſus in pedib⁹ ueterani: ſic mlier linguata hōi q̄eto. Ne reſpicias in mulieris ſpem: ⁊ nō ꝓcupiſcas mulierem in ſpe. Mulieris ira ⁊ irreuerentia ⁊ cōfuſio magna. Mlier ſi ꝑmatū hēat: contraria ē uiro ſuo. Cor humile ⁊ facies triſtis ⁊ plaga mortis mulier nequam. Manus debiles ⁊ genua diſſoluta: mlier q̄ non beatificat uirum ſuuz. A muliere initium factum ē peccati: ⁊ per illā omnes morimur. Non des aque tue exitum nec modicum: nec mulieri nequā uenam prodeundi. Si non ābulauerit ad manuz tuam: confūdet te in conſpectu inimicorum. A carnib⁹ tuis abſcide illam: ne ſemper te aburatur.

¶.XXVI.

Mulieris bone beat⁹ uir: numer⁹ enim ānoꝝ illoꝝ duplex. Mulier fort⁹ oblectat uirum ſuum: ⁊ ānos uite illius implebit in pace. Pars bona mulier bona: i pte timētiū deū dabit uiro ꝑ fēis bonis. Diuitis ār ex pauperis cor bonū: i ōi tpe uultus illorū hilaris. A tribus timuit cor meū: et i q̄rto facies mea metuit. Delatura ciuitatis et collectionē ppli: ⁊ calūniam ītacez: ſuper mortē oia grauia. Dolor cordis et luctus: mulier ẓelotipa. Ⓢn muliere ẓelotipa flagellum lingue: oīb⁹ cōicās. Sic bonū iugum qō mouet: ita ⁊ mulier nequā. Qui tz illam: q̄i q̄ apphēdit ſcorpionē. Mulier ebriosa ira magna: ⁊ ꝓtumelia ⁊ turpitudo illi⁹ ñ teget: Fornicatio mulieris i extollētia oculoꝝ: ⁊ in palpebris illi⁹ agnoſcet. Ⓢn filia nō aduertē te ſe: firma cuſtodiā: ne iuenta occaſiōe abutatur ſe. Ab oī irreuerētia oculorū ei⁹ cauе ⁊ ne mireris ſi te neglexerit. Sic uiatō ſitiēs ad fontez os apiet: ⁊ ab oī aqua ꝓxia bibet ⁊ ꝓtra oēm palū ſedebit: ⁊ cōtra oēz ſagittā apiet pharetrā: donec deficiat. Ⓢia mulieris ſedule delectabit uirū ſuum: ⁊ oſſa illi⁹ ipinguabit. Diſciplia illi⁹ datū dei ē. Mulier ſē ſata ⁊ tacita nō ē imutatio erudite aie. Ⓢia ſup gram mulier ſēa et pudorata. Dis aūt ponderatio nō ē digna continentis aie. Sic ſol oriēs mūdo i altiſſimis dei: ſic mulieres bone ſpes i ornamētū dom⁹ eius. Lucerna ſplendēs ſup cādelabrū ſcum et ſpes facies ſup etatē ſtabilē. Columne auree ſup baſes argenteas: ⁊ pedes firmi ſup plantas ſtabilis mulieris. Fūdamēta eīna ſupra petrā ſolidam: ſic mādata dei i corde mulieris ſancte.

Ⓢn duob⁹ cōtriſtatus ē cor meū: ⁊ in trio iracundia mihi aduenit. Vir bellatō deficiēs ꝓ inopiā ⁊ uir ꝓtēpt⁹: ⁊ q̄ trāſgredit a iuſtitia ad pcm: de⁹ pauit eū ad rūpheā. Que ſpes difficiles ⁊ periculoſe mihi apparuerūt. Difficile exuit negocias a negligētia ⁊ non iuſtificabitur caupo a pcīs labiorum.

¶.XXVII.

Propt inopiā multi deliq̄runt: ⁊ qui q̄rit locupletari auertit oc'm ſuum. Sicut i medio cōpaginis lapidū palus figitur: ſic ⁊ inter medium uenditionis ⁊ emptionis anguſtiabitur pcīs. Conteretur cum delinquente delictum. Si nō in timore dñi tenueris te inſtanter: cito ſubuertet domus tua. Sic i ꝑcuſſura cribri īmæbit puluis: ſic aporia homis in cogitatu illius. Vaſa figuli

pbat fornax: ⁊ hoies iustos tentatio tribla-
tiōis. Sic rusticatio de ligno oñdit fructum
illi⁹: sic vbū ex cogitatu cordis hōis. Añ ser-
monē ñ laudes uiz: hec. n. tētatio ē hōiuz.
Si sequaris iusticiā: apprehēdes illā ⁊ in-
dues q̄si podēm honor⁊ et ibitabis cū ea et
proteget te i sempiternū: ⁊ i die agnitionis i
uenies firmamētū. Volatilia ad sibi silia ꝓ-
ueniunt: ⁊ vitas ad eos q̄ opant illā revtet.
Leo uenatiōi insidiat semp: sic pcā opanti
bus iniq̄tatē. Homo sēs in sapia manet sic
sol: nā stult⁹ sicut luna mutat. In medio in-
sēsatorū serua vbū tpi: in medio āt cogitan
tiuz assiduus esto. Narratio peccātiū odio
sa: ⁊ usus illorū i delict⁊ pcī. Loquela mltū
iurās horripilationē capiti statuet: ⁊ irreue
rentia ipsi⁹ obturatio auriū. Effusio sangui
nis i rixa supborū: ⁊ maledictio illoz audi
tus grauis. Qui denudat arcana amici: fi-
dē pdit: ⁊ nō iueniet amicū ad aiam suum.
Dilige ꝓximū: ⁊ cōiūgē fide cuz illo. Q̄ si ō-
nudauer⁊ absconsa illi⁹: nō pseq̄ris post eū.
Sic eim hō q̄ pdit amicū suū: sic ⁊ q̄ pdit a
micicia ꝓximi sui. Et sicut q̄ dimittit auem
de manu sua: sic q̄ reliqsti ꝓximū tuū: ⁊ nō
eū capies. Non illū seq̄ris: qm̄ longe abest.
Effugit eim q̄si caprea de laq̄o: qm̄ uulnera
ta ē aia ei⁹. Ultra eū nō poteris colligare: ⁊
maledicti ē ꝓcordatio. Denudare āt amici
mysteria: desperatio ē aie infelicis. Annuens
oculo fabricat iiq̄: ⁊ nemo eū abiciet. In ꝓ
spectu oc̄lorū tuoz cōculcabit os suū: ⁊ sꝫ
sermones tuos ammirabit. Nouissime aūt
puertet os suū: ⁊ i vbis tuis dabit scādalū.
Multa audiui et non coequi ei: ⁊ dñs audi
et illuz. Qui i altū mittit lapidē: sup caput
ei⁹ cadet: ⁊ plaga dolosa dolosi dividet uul
nera. Et q̄ fouea fodit icidet i ea: et q̄ statuit
lapidē ꝓximo suo offendet i eo: ⁊ q̄ laqueuz
alij ponit: pibit i illo. Facieti neqssimū ꝓsiliū
sup ipsū deuoluet: ⁊ nō agnoscet unde
adueniet illi. Illusio ⁊ iproperium supboz
⁊ uidicta: sicut leo insidiabit illi. Laqueo pe-
ribunt q̄ oblectant casu iustoz: dolor aūt
consumet illos anteq̄ moriat. Ira et furō
utraq; execrabilia sunt: ⁊ uir peccator con-
tinens erit illorum.

.XXVIII.

Qui uindicari vult: a dño inueniet uin
dictā: ⁊ pcā illi⁹ suas seruabit. Relin
que ꝓximo tuo nocenti te: ⁊ tunc depcanti
tibi pcā soluentur. Hō hōi reseruat iraz: ⁊
a deo querit medelā. In hoiem sil'em sibi ñ
hz miam: ⁊ de pcīs suis deprecatur. Ipse dū
caro sit refuat irā: ⁊ ppciatioez petit a deo.
Quis exorabit ꝓ delictis illi⁹? Memēto no
uissimoz: ⁊ desine iimicari. Tabitudo eim
et mors iminēt i mandatis ei⁹. Memorare
timorē dei: ⁊ nō irascaris ꝓximo. Memōa
re testamētū altissimi: ⁊ despice ignorātiam
ꝓximi. Abstine te a lite: ⁊ minues pcā. Hō
eim iracūdus icendit litē: et uir pcōr tur ba
bit amicos: ⁊ i medio pacē hñtiuz imittit i-
micitiā. Sc̄om eim ligna silue: sic ignis exar
descit: ⁊ ꝓm uirtutem hōis sic iracundia illi
us erit: ⁊ ꝓm sb̄am suam exaltabit iram su-
am. Certam festinatū icēdit ignē: et lis festi-
nās effundit sāguinē: et lingua testificās ad-
ducet mortē. Si sufflaueris q̄ ignis exarde
bit: et si expuer⁊ sup illā: extinguetur. Utra
q; ex ore ꝓficiscunt. Susurro ⁊ biliguis ma
ledictus: multos. n. turbauit pacē hñtes. Li
gua tertia multos cōmouit ⁊ dispsit illos de
gente i gētē. Ciuitates muratas duuitum de-
struxit: ⁊ domos magnatorū effodit. Uiru
tes ppl'oz cōcidit: ⁊ gentes fortes dissoluit.
Lingua tria mulieres uiratas eiecit: et ꝓua-
uit illas laborib⁹ suis. Qui respicit illā: nō
habebit requiē: nec hēbit amicū i q̄ requescat.
Flagelli plaga liuorē facit: plaga āt ligue cō-
minuet ossa. Multi ceciderūt i ore gladij: sꝫ
non sic q̄i qui iteriert ꝓ linguā suā. Beat⁹ q̄
tect⁹ ē a lingua neq; qui i iracūdia illi⁹ non
trāsiuit: et q̄ non attraxit iugum illi⁹: et i ui-
culis ei⁹ non ēligat⁹. Jugū eim illi⁹ iugū fer
reū ē: et uinculū illi⁹ uinculū ereū est. Mōs
illi⁹ mors neqssima: ⁊ utiꝰ poti⁹ iferi⁹ q; illa.
Perseuerantia illi⁹ nō pmāebit: sed obtine
bit uias iniustoz. In flāma sua nō cōburet
iustos. Qui dēliquūt dñm: icidēt i illā: et ex
ardebit i ill⁹ ⁊ non extiguet: ⁊ imittet i illos
q̄si leo: ⁊ q̄si pardus ledet illos. Sepi aures
tuas spinis: ⁊ linguā neq; noli audire: ⁊ ori
tuo facito ostia: ⁊ seras auri⁹ tuis. Aurum
tuū ⁊ argentū tuum ꝓfla: ⁊ vbis tuis facito
staterā ⁊ frenos ori tuo rectos: ⁊ attēde ne
forte labaris i lingua: ⁊ cadas in conspectu
iimicoz ifidiātiū tibi: ⁊ sit casus tu⁹ insana
bilis in mortem.

.XXIX.

Qui facit miam feneratur ꝓximo suo:
⁊ qui prevalet manu mādata seruat.
Fenerare ꝓximo tuo in tpe necessitatis illi⁹

223
225

¶ itez redde primo i tpe suo. ¶ Cōfirma vbū ¶ fidelr age cū illo: ¶ oī tpe tuo. ¶ Multi ꝙsi inuētionē estimauerūt sen': ¶ ꝓstiterūt molestiā his ꝙ se adiuuerūt. ¶ Donec accipiāt osculant man' dātis: ¶ i ꝓmissiōib' hūliāt uocē suā. ¶ Et i tpe redditionis postulabit tps: ¶ loqt vba tedij ¶ murmurationū: et tps causabitur. ¶ Si aūt potuerit reddere: aduersabit. ¶ Solidi uix reddet dimidiū: ¶ cōputabit illud ꝙsi inuētorez. ¶ Sin autē fraudabit illū pecūia sua: ¶ possidebit illū ūmicū gratis: ¶ cōuicia ¶ maledicta reddet illi: ¶ ꝓ honore ¶ bñficio reddet illi ꝓtumeliā. ¶ Multi non cā neqtie ñ fenerati sūt: sed fraudari gratis timuerūt. ¶ Verūtn̄ superbūlē aio fortior esto: ¶ ꝓ elemosyna nō ta bas illū. ¶ Propt mādatu assume pauperez: ¶ ꝓpt iopiā ei' ne dimittas eū uacuū. ¶ Perde pecuniā propt fiem ¶ amicū: ¶ nō abscōdas illam sub lapide i pditiōem. ¶ Pone thesaurū tuū i ꝓceptis altissimi: ¶ ꝓderit t magis ꝙ aurū. ¶ Cōclude elemosynā i corde pauperi: ¶ hec ꝓ te exorabit ab oī malo. ¶ Elemosyna uiri ꝙsi saccul' cū ipso ¶ gīam hōis ꝙi pupillā cōseruabit: ¶ postea resurget ¶ retribuet illis retributionē unicuiqz i caput illoz. ¶ Sup scutū potentis ¶ sup lanceā advsus ūmicū tuū pugnabit. ¶ Vir bon' fidē fac ꝓximo suo: ¶ ꝙ pdiderit cōfusionem derelinqt sibi. ¶ Etiam fideiussoris ne obliuiscaris: dedit enim ꝓ te aiam suam. ¶ Repmissorē fugit pccor ¶ imundus. ¶ Bona repromissori sibi ascribit pccor: ¶ ingrat' sēsu derelinqt liberantē se. ¶ Vir repromittit ō ꝓximo suo: ¶ cū pdiderit iuerētiā derelinqt ab eo. ¶ Repromissio neqssima multos pdidit diligētes: ¶ cōmouit illos ꝙsi fluct' maris. ¶ Viros potētes gyrans migrare fecit: ¶ uagati sūt i gentib' alienis. ¶ Pccor trāsgrediēs mandatū dñi incidet in ꝓmissionem neqꝙ: ¶ ꝙ conat multa agere: incidet i iudicium. ¶ Recupera ꝓximum ꝙ vtutem tuam: et attende tibi ne incidas. ¶ Initiū uite hōis aq ¶ panis ¶ uestimētū et domus ptegēs turpitudinē. ¶ Melior ē uict' paupis sub tegmine asserū: ꝙ epule splēdide i peregre sine domicilio. ¶ Minimuz ꝓ magno placeat tibi: ¶ iproperiū pegrinatiōis non audies. ¶ Vita neqꝙ hospitādi de domo i domuz: ¶ ubi hospitabit: nō fiducialit aget: nec apiet os. ¶ Hospitabit: ¶ pascet ¶ porabit ingratos ¶ adhuc amara audiet. ¶ Transi hospes: ¶ ozna mensam: ¶ ꝙ in manu habes cība ceteris. ¶ Exi a facie honoris amicoz meorū: necessitudine domus mee hospitio mihi fēs es fi. ¶ Grauia hec hōi ñti sensū: correptio dm' ¶ ímp:operium feneratoris.

C.XXX.

Qui dilígit filiū suuz: assiduat flagella: ut letet i nouissimo suo: ¶ ñ palpet ꝓximoz ostia. ¶ Qui docet filiuz suū laudabitū in illo: ¶ i medio domesticorū i illo gliabit. ¶ Qui docet filiū suū i zelum mittit ūmicuz: ¶ in medio amicorū gliabit in illo. ¶ Mortuus ē pt ei': ¶ ꝙsi nō ē mortu'. ¶ Sil'em eiz relict sibi p' se in uita sua. ¶ Vidit ¶ letat' ē in illo. ¶ In obitu suo nō ē contristat': nec confusus est coram inimicis. ¶ Reliquit enim defensorē dom' ptra ūmicos: ¶ amicis reddētē gīam. ¶ Pro aiab' filiorū colligabit uulnera sua: et sup oēm uocē turbabunt uiscera ei'. ¶ Equs indomitus euadet durus: ¶ filius remissus euadet preceps. ¶ Lacta filiū: ¶ pauentē te faciet: lude cū eo: et contristabit te. ¶ Nō cōludeas illi ne condoleas: ¶ i nouissimo obstupescent dentes tui. ¶ Non des illi ptatem in iuuentute: ¶ ne despicias cogitatus illi'. ¶ Curua ceruicē ei' i iuuentute: ¶ tunde latera eius dum infans est: ne forte iduret ¶ nō credat tibi: ¶ erit tibi dolor aie. ¶ Doce filiū tuū ¶ operare i illo: ne i turpitudinē illi' offendas. ¶ Melior ē paup sanus ¶ fortis uirib': ꝙ diues ibecillis ¶ flagellat' malicia. ¶ Salus aie i scitate iustitie: ¶ meliō ē oī auro et argento: ¶ corp' ualidū ꝙ census imensus. ¶ Nō ē cēsus super censū salutis corporis: ¶ nō ē oblectamētū sup cordis gaudium. ¶ Melior est mors ꝙ uita amara: ¶ requies eterna ꝙ languor pseuerans. ¶ Bona absc̄dita i ore clauso: ꝙsi appositiōes epulaz circūposite sepulchro. ¶ Quid pderit libatio idolo? ¶ Nec enim manducabit nec adorabit. ¶ Sic qui effugat a dño: et portās mercedes iqtatis. ¶ Videns ocul' ¶ igemiscens: sic spado cōplectēs uirginem ¶ suspirās. ¶ Tristitiā non des aie tue: ¶ nō affligas temetipsū i consilio tuo. ¶ Iocunditas cordis hec ē uita hōis: ¶ thesaurus sine defectiōe sanctitatis: ¶ exultatio uiri ē lōgeuitas. ¶ Misere aie tue placens deo: ¶ cōtine: ¶ cōgrega cor tuū i sanctitate eius: ¶ tristitiā longe expelle a te. ¶ Multos eiz occidit tristitia: et ñ ē utilitas i illa. ¶ Zelus ¶ iracūdia minuēt dies: ¶ añ tps senectam adducet cogitat'. ¶ Splēdidū cō bonū in epul' est: epule

eim illius diligenter fiunt.

¶ .XXXI.

Vigilia honestatis tabefaciet carnes: et cogitatus illius auferet somnum. Cogitat⁹ prescientie auertit sensum: et infirmitas grauis sobriam facit aiam. Laborauit diues in congregatione sbe: et in reqe sua replebit bonis suis. Laborauit pauper i diminutione uict⁹: ⁊ i fine iops fit. Qui aurū diligit nō iustificabit: ⁊ q̄ insequt ꝯsūptionez replebit ex ea. Multi dati sūt in auri casus: et facta ē in spe ipsius pditio illorū. Lignuz offensionis ē aurū sacrificātiū: ue ill qui sectant illud: et ōis iprudēs depiet in illo. Beat⁹ diues q̄ inuēt⁹ ē sine macula: ⁊ q̄ p⁹ aurū nō abijt: nec sperauit in pecunia ⁊ thesaur. Quis est hic ⁊ laudabimus eū? Fecit eiz mirabilia in uita sua. Qui ꝓbat⁹ ē i illo: ⁊ pfect⁹ inuētus ē: et erit illi gl'ia et'na. Qui potuit trāsgredi ⁊ nō ē trāsgressus: et facere mala ⁊ nō fecit. Iō stabilita sūt bona ill⁹ in dño: et elemosynas ill⁹ enarrabit ōis eccl'ia scōrū. Supra mēsā magnā sedisti: ⁊ nō apias sup illā faucē tuā prior. Nō dicas si multa sūt: q̄ sup illā st. Memto qm̄ malus ē ocl's nequā. Nequi⁹ ocl'o q̄d creatū ē? Iō ab ōi facie sua lachrymabit: cū uiderit. Ne extēdas manū tuā prior: et iuidia cōtamiat⁹ erubescas. Ne cōprimaris i ꝯuiuio uino. Intell'e q̄ sunt ꝓximi tui ex teipso. Utere q̄si hō frugi his q̄ tibi apponūt: ut nō cū māducas ml'tū: odio hēaris. Cessa prior cā discipline: et noli nimius eē ne forte offendas. Et si in medio multorū sedisti: prior ill' ne extēdas manū tuā: nec priō poscas bibē. Quā sufficiēs ē hōi erudito uinū exiguū: ⁊ in dormiēdo ñ laborabis ab illo ⁊ nō senties dolorē. Vigilia et colera ⁊ tortura uiro ifrunito somn⁹ sanitatis in hoie parco. Dormiet usqz māe: ⁊ aia ill⁹ cū ipso delectabit. Et si coact⁹ fueris i edendo multū surge e medio ⁊ vome: ⁊ refrigerabit te: et nō adduces corpori tuo infirmitatem. Audi me fili ⁊ ñ spernas me: et in nouissimo iuenies uerba mea. In ōib⁹ opibus tuis esto uelox: ⁊ ōis infirmitas nō occurret tibi. Splēdidū i panib⁹ bñdicēt labia multorū: ⁊ testimoniū ueritat ill⁹ fidele. In neqssimo pane murmurabit ciuitas: ⁊ testimōium neqtie illius uerū ē. Diligētes in uino noli prouocare: multos eim extminauit uinū. Ignis ꝓbat ferrū durū: sic uinū corda superboꝝ arguet i ebrietate potatū. Equa uita hōib⁹ uinū i sobrietate: si bibas illud moderate eris sobrius. Que ē uita q̄ minuit uino? Quid defraudat uitā? Mors Vinū i iocunditatē creatū ē: et nō i ebrietatē ab initio. Exultatio aie ⁊ corpor uinum moderate potatū. Sanitas ē aie ⁊ corpori sobrius pot⁹. Vinū multū potatū irritationē et iram ⁊ ruinas multas facit. Amaritudo aie uinū multū potatū. Ebrietatis aiositas iprudētis offensio: minorās uirtutē ⁊ faciens uulnera. In ꝯuiuio uini nō arguas ꝓximum: ⁊ nō despicias eū i iocunditate ill⁹ Verba improperij non dicas illi: ⁊ non premas illū in repetendo.

¶ .XXXII.

Rectorē te posuerūt noli extolli: esto in illis q̄si un⁹ ex ipsis. Curā illoꝝ habe ⁊ sic considera: et ōi cura tua explicita recūbe: ut leteris ꝓpt illos: ⁊ ornamētū gr̄e accipias coronā: ⁊ dignatiōem ꝯseq̄ris corrogatiōis. Loquere maior natu: decet. n. te. Primum uerbū diligēti sciam: ⁊ nō ipedias musicā. Ubi audit⁹ non ē: ñ effūdas ſmonez: et importune noli extolli i sapia tua. Gēmula carbūcl'z in ornamento auri: ⁊ cōpatio musicorū cōuiuio uini. Sic i fabricatiōe auri signum ē smeragdi: sic numer⁹ musicorū i iocūdo ⁊ moderato uio. Audi tacēs: ⁊ ꝓ reuerentia accedet tibi bona gr̄a. Adolescēs loq̄re i tua cā uix cū necesse fuerit. Si bis interogat⁹ fueris: hēat caput rñsū tuū. In multis esto q̄i inscius: ⁊ audi tacēs sil' ⁊ querēs. In medio magnatorū loqui nō p̄sumas: et ubi sunt senes non multū loq̄ris. Ante grandinē preibit coruscatio: ⁊ añ v̄ecundiā preibit gr̄a: ⁊ ꝓ reuerētia accedet tibi bona gr̄a. Et hora surgendi non te trices. Precurre aūt p̄or in domū tuā ⁊ illic auocare et illic lud: ⁊ age ꝯceptiōes tuas: ⁊ nō i delict ⁊ v̄bo supbo. Sup his ōnib⁹ bñdicito dñm qui fecit te: ⁊ iebriātē te ab ōib⁹ bonis suis. Qui timet deū excipiet doctrinā ei⁹: ⁊ qui uigilauerint ad illū iueniēt bñdictionē. Qui querit legem replebit ab ea: ⁊ qui insidiose agit scādaliçabitur ab ea. Qui timēt deum iueniēt iudiciū iustū: ⁊ iustitias q̄si lumē accendēt. Peccator hō uitabit correptionē: ⁊ ſm uolūtatē suā inueniet cōpationē. Vir ꝯsilij non disperdet intelligētiā: alien⁹ ⁊ supb⁹ ñ ptimescet timorē. Etiam postq̄ fecit cū eo sine cōsilio: et suis insectatiōib⁹ arguet. Fili sine cōsilio nihil facias: ⁊ p⁹ factum nō penitebis.

In uia ruine nō eas: et nō offēdes i lapides nec credas te uie laborioſe: ne pōas aie tue ſcandalū. Et a filijs tuis caue: et a domeſticis tuis attende. In oī ope tuo crede ex fide aie tue: hec ē. n. ꝓſeruatio mandatoꝝ. Qui credit deo attēdit mādata: et q̄ ꝓfidit i illo ñ minoratus erit.

¶ .XXXIII.

Gimenti deū nō occurrēt mala: ſz i tentatiōe dē illū ꝓfuabit: et liberabit a malis. Sapiēs non odit mādata et iuſtitias: et non illidet q̄ſi i ꝓcella nauis. Homo ſenſat' credit legi dei et lex illi fidelis. Qui interrogatiōem mānifeſtat: parabit uerbū: et ſic deprecat' exaudiet: et ꝓfuabit diſciplinaz: et tunc reſpondebit. Precordia fatui q̄ſi rota carri et q̄ſi axis uerſatil' cogitat' illi'. Equ' emiſſari': ſic et amic' ſubſānator ſb oī ſupraſedē te hinit. Quare dies diem ſuperat: et iterū lux lucē: et ānus ānū a ſole: A dñi ſcia ſepati ſunt. Fco ſole et preceptū cuſtodiente per dei ſapiam diuiduntuz. Et imutauit tēpōa et dies feſtos ipſoꝝ: et in illis dies feſtos celebrauerunt ad horam. Ex ipſis exaltauit et magnificauit deus: et ex ipſis poſuit in nūerum dierum: et ōes hoies de ſolo et ex terra vñ creatus ē adam. In mltitudine diſciplie dñi ſepauit eos: et immutauit uias eorū. Et ex ipſis bñdixit et exaltauit: ex his ſāctificauit: et ad ſe applicauit: et ex ipſis maledixit: et humiliauit: et cōuertit illos a ſepatiōe ipſorū. Quaſi lutū figuli in mānu ipſi' plaſma re illud et diſponē. Oēs uie ei' ſm diſpoſitionē ei': ſic hō i manu illi' q̄ ſe fēc: et reddet illi ſm iudiciū ſuū. Contra malū bonū ē: et ꝓtra vitam mors: ſic et ꝓtra uiz iuſtū pēcor. Et ſic intuez i oia opa altiſſimi. Duo ꝓtra duo et unum ꝓtra unū. Et ego nouiſſim' euigilaui: et quaſi q̄ colligit acinos p' uidemiatōes. In bñdictione dei et ipſe ſperauit: et q̄ſi qui uidemiat repleui torcular. Reſpicite q̄m nō mihi ſoli laboraui: ſz et oīb' exq̄rentib' diſciplinā. Audite me magnati et ōes ppli: et rectores eccl'ie aurib' percipite. Filio et mlieri fratri et amico non des pfatem ſup te in uita tua: et nō dederis alij poſſeſſionem tuaz: ne forte pēiteat te et deprceris ꝓ ill'. Dū adhuc ſupes et aſpiras: non imutabit te oīs caro. Melī' ē eim ut filij te rogēt q̄ te reſpicere i man' filiorū tuoꝝ. In oīb' opibus tuis precellēs eſto. Ne dederis maculā in gliā tuam. In die ꝓſumatiōis dierū uite tue et i tpe exit' tui diſtribue hereditatē tuā. Liberia et uirga et onus aſino: panis et diſciplina et op' ſeruo. Opaī in diſciplia et q̄rit requieſcere: laxa man' illi: et querit libertatē. Jugū et lorū curuāt collū durū: et fuſi incliāt opatiōes aſſidue. Seruo maliuolo tortura et cōpedes: mitte illū i opationē ne uacet. Mltā. n. malicia docuit ociſitas. In opa ꝓſtitue eū: ſic. n. ꝓdecet illū. Q̄ ſi non obaudierit: curua illū cōpedib': et nō āplifices ſup ōem carnē. Verū ſine iudicio nihil facias graue. Si ē tibi ſeru' fidel': ſit tibi q̄ſi aia tua. Quaſi fiem ſic eum tracta: q̄m in ſāguine aie cōparaſti illū. Si leſeris eū iuſte i fugā ꝓuertet: et ſi extollēs diſceſſerit: quē q̄raz: et in qua uia queras illū: neſcis.

¶ .XXXIIII.

Uana ſpes et mēdaciū uiro inſēſato: et ſomnia extollūt iprudētes. Quaſi qui apprehendit umbrā et pſeq̄t uentuz: ſic et q̄ attendit ad uiſa mēdacia. Secōm hoc uiſio ſomnioꝝ Ante facie hōis ſilitudo alterius hōis. Ab imundo q̄d mūdabit: Et a mēdace q̄d uerū dicet: Diuinatio erroris et auguria mēdacia et ſomnia malefaciētiū uānitas eſt. Et ſicut parturiēti cor tuū fantaſias patit: niſi ab altiſſimo fuerit emiſſa uiſitatio. Ne dederis i illā cor tuū. Multos eim errare fecerūt ſomnia: et exciderūt ſperātes i illis. Sine mēdacio cōſumabit uerbū legis: et ſapiētia i ore fidelis cōplanabit. Qui nō ē tētat': q̄d ſcit: Vir i multis exp' cogitabit mlta: et q̄ mlta didicit: enarrabit intellectū. Qui nō ē exp': pauca recognoſcit: q̄ ēt i multis fēs eſt: multiplicabit maliciā. Qui tentatus non eſt: qualia ſcit: Qui iplātat' eſt: abūdabit neq̄tia. Multa uidi enarrādo: et plimas uerborū conſuetudines. Aliquoties uiq̄z ad mortē piclitat' ſum hoc: ſed liberatus ſum gīa dei. Spūs timentium deū q̄rit: et in cōſpectu illi' bñdicet. Spes eim illoꝝ in ſalutantē illos: et oculi dei i diligētes ſe. Qui timet dñm nihil trepidabit: et nō pauebit: q̄m ipſe eſt ſpes eius. Timtis dñm beata eſt aia eius: ad quē reſpicit: et qui ē fortitudo eius. Oculi dñi ſup timētes eū: protector potentie: firmamētū uirtutis tegimē ardoris et umbraculum meridiani depcatio offenſionis: et adiutoriū caſus exaltans aiam et illuminans oculos dans ſanitatē et uitam et benedictionē. Immolantis ex iniq̄ oblatio ē maculata: et non ſunt bñplacite ſubſānationes

iustoꝝ. Dñs solus sustinētib' se i uia ūitatis
ꝛ iustitie. Dona iniq̄rū nō pbat altissimus:
nec respicit i oblatiōes iniq̄ꝝ: nec i multitu-
die sacrificioꝝ eoꝝ ppiciabit pcīs. Qui of
fert sacrificiū ex sb̄a paupeꝝ: q̄si q̄ uictimat
filiū in cōspectu p̄is sui. Panis egētiū uita
paupis ē: q̄ defraudat illū: hō sanguinis est.
Qui aufert i sudore panē: q̄si q̄ occidit pxi
mū suū. Qui effudit sāguinē: ꝛ q̄ fraudē fa
cit mercenario frēs sūt. Un' edificās ꝛ un'
ōstruēs: q̄d pdest illis nisi labor? Un' orans
ꝛ vn' maledicēs: cui' uocē exaudiet deus?
Qui baptiçat a mortuo ꝛ iterꝝ tāgit mortu
um: q̄d pficit lauatio illi'? Sic hō q̄ ieiunat
i pcīs suis ꝛ iterū eadē faciēs: q̄d pficit hu
miliādo se? Oronez illi' q̄s exaudiet?

¶ .XXXV.

Qui conseruat legē multiplicat oblationē.
Sacrificiū salutare ē attendere mādā
tis: ꝛ discedere ab oī iniq̄tate: ꝛ ppitiationē
litare sacrificijs sup iustitias: ꝛ depcatio p
pcīs recedere ab iniustitia: Retribuet grām
qui offert similaginē: ꝛ qui facit miam offert
sacrificium. Bñplacitū ē dño recedere ab ii-
q̄tate: ꝛ depcatio p pcīs recedē ab iustitia.
Nō apparebis añ cōspectū dñi uacui'. Hec
.n. oia ppt̄ mandata dei fiūt. Oblatio iusti
impinguat altare: ꝛ odor suauitatis ē i con
spectu altissimi. Sacrificiū iusti acceptū est:
ꝛ memoriā ei' nō obliuiscet dñs. Bono aīo
glām redde deo: ꝛ non minuas p̄mitias ma
nuū tuaꝝ. In oī dato hilarē fac uultū tuū:
ꝛ i exultatione sc̄ifica decimas tuas. Da al-
tissimo fm donatū ei': ꝛ in bono oc̄lo adin-
uētionē facito manuū tuarū: q̄m dñs retri-
buēs est: ꝛ septies tm̄ reddet tibi. Noli offer
re munera praua: non eim suscipiet illa. Et
noli ispicē sacrificiū iustū: q̄m dñs uidex ē:
ꝛ nō ē apud illū glia psone. Nō accipiet dñs
psonam in paupem: ꝛ depcationē lesi exau
diet. Non despiciet pces pupilli: nec uiduaz
si effūdat loquelā gemit'. Nonne lachryme
uidue ad maxillā descēdunt: ꝛ exclamatio e
ius sup deducētem eas. A maxilla eim ascē
dūt usq; ad celū: ꝛ dñs exauditor ñ delectab̄
it in illis. Qui adorat deū i oblectatiōe su
scipietur: ꝛ depcatio illius usq; ad nubes p-
pinq̄bit. Oro humiliantis se nubes penetra
bit: ꝛ donec ppinq̄t nō cōsolabitur: ꝛ nō di-
scedet donec altissim' aspiciat. Et dominus
nō elongabit: sz iudicabit iustos ꝛ faciet iu-
diciū: ꝛ fortissim' nō hēbit i illis patiētiam:
ut cōtribulet dorsū ipsoꝝ: ꝛ gentib' reddet
uindictā: donec tollat plenitudinē superboꝝ:
ꝛ sceptra iniq̄rū contribulet: donec reddat
hōib' fm actꝰ suos: ꝛ fm opa ade: ꝛ fz p̄sūp
tionē illius: dōec iudicet iudiciū plebis sue:
ꝛ oblectabit iustos mia sua. Speciosa mia
dei in tpe tribulationis q̄si nubes pluuie in
tpe siccitatis.

¶.XXXVI.

Miserere nr̄i deus oium ꝛ respice nos: ꝛ
oñde nobis lucē miserationū tuarū: ꝛ i-
mitte timorē tuū sup gētes q̄ nō exquisierūt
te: ut cognoscant qz ñ ē deus nisi tu: ut enar
rēt magnalia tua. Alleua manū tuam sup
gentes alienas: ut uideāt potētiā tuam. Sic
eim i ꝟspectu eoꝝ sc̄ificatus es i nobis: sic i
cōspectu nr̄o magnificaberis i eis: ut cogscāt
te: sicut ꝛ nos cognouim' q̄: non est deus p̄
ter te dñe. Innoua signa: ꝛ immuta mirabi
lia. Glorifica manum: ꝛ brachiū dextruz. Ex-
cita furorē: ꝛ effunde iram. Extolle aduer-
sariū: ꝛ affluge inimicū. Festina tp̄us ꝛ memē
to finis: ut enarrēt mirabilia tua. In ira flā
me deuoret q̄ saluat: ꝛ q̄ pessimāt plebē tu-
am: iueniant pditionē. Contere caput prin
cipū ꝛ inimicorū: dicētiū nō ē alius pret̄ nos.
Congrega oēs trib' iacob: ꝛ cognoscāt q̄: ñ
ē de' nisi tu: ut enarrēt magnalia tua: ꝛ hēdi
tabis eos sic ab ūtio. Miserere plebi tue su-
p quā iuocatū ē nomē tuū: ꝛ isrl' quem coe-
q̄sti pmogenito tuo. Misere ciuitati sc̄ifica
tionis tue ir'm ciuitati requiei tue. Reple ig̃
on in enarrabilibus uirtutib' tuis: ꝛ gla tu
a ppl'm tuū. Da testimoniū: qz ab initio cre
ature tue sunt: ꝛ suscita pcatiōes q̄s locuti
sunt in noīe tuo ppbete pores. Da mercedē
sustinētib' te ut ppbete tui fideles iueniant:
ꝛ exaudi oblationes famuorū tuoꝝ. Scōm bñdic
tiōem aaro da ppl'o tuo: ꝛ dirige nos i uiaz
iustitie: ut sciāt oēs q̄ bitant trā: qz tu es de'
conspector sec'loꝝ. Oēm escā manducabit
uentez: ꝛ ē cib' cibo melior. Fauces ꝟtingūt
cibū: ꝛ cor insensatū ꝟba mēdacia. Cor pra
uū dabit tristitiā: ꝛ hō pit' resistet illi. Oēm
masc'm excipiet mulier: ꝛ ē filia meliō filie.
Species mulieris exhilarat faciem uiri sui:
ꝛ super omnem cōcupiscentiaz hominis su
pducet desiderium. Si est lingua curationis
ꝛ mitigationis ꝛ mie: non est uir illius se-
cundum filios hoiuz. Qui possidet mlierē

225
227

bonā inchoat possessionē: adiutorium sum illū ē: ⁊ columna ut reqes. Ubi non est sepes diripietur possessio: et ubi nō ē mlier igemi scit egēs. Qui credit qui ñ hz nidū: Et deflec tēs ubicūq; obscurauerit: qsi succinct⁹ latro exiliens de ciuitate i ciuitatē.

C XXXVII.

OMnis amicus dicet: ⁊ ego amiciciam copulaui: sz ē amic⁹ solo nōie amicus. Nōne tristitia iest usz ad mortem. Sodalis āt ⁊ amicus ad inimiciciā ꝓuertēt. O pssuptio neqssima: vñ creata es coopire aridam malicia et dolositate illi⁹. Sodal⁹ amico coiocūdabitur i oblectatiōib⁹: et i tpe tribulatiōis advsarius erit. Sodalis amico condolet cā uentris: et ꝓtra hostē accipiet scutum. Nō obliuiscaris amici tui in aio tuo: et nō imemor sis illius i operib⁹ tuis. Noli cōsiliari cū socero tuo: et a zelātib⁹ te abscōde cōsilium. Ois ꝓsiliar⁹ ꝓdit ꝓsiliū: sed ē ꝓsiliarius i semetipso. A ꝓsiliario fua a am tuaz. Prius scito q̄ sit illi⁹ necessitas: et qd ipse in aio suo cogitabit. Ne forte mittat sudem in trā: et dicat tibi: bona est uia tua: et stet ecōtrario uidere qd tibi eueniat. Cū auro irreligioso tracta ō scitate: et cū iusto ō iusticia: et cū muliere ō his q̄ emulatur. Cū timido de bello: cū negociatore de traiectiōe. Cum emptore de uēditiōe: cū uiro liuido de gīys agendis. Cū ipijs de pietate: cū ihoneſto de honestate. Cū opario agrario de ōi ope: cū opario ānuali de ꝓsumatōe āni: cū seruo pigro de mlta opatiōe. Nō attēdas his ōni cōsilio. Sed cū uiro scō assiduus esto: quencūq; cognoueris obſuantē timorē dei: cui⁹ aīa ē fm aiam tuā. Quicūq; titubauerit in tenebris: nō cōdolebit tibi. Et cor boni consilij statue tecū. Nō ē eiz tibi aliud plus illo. Alia uiri sci enunciat aliqñ uera: q̄ septē circūspectores sedentes in excelso ad speculandū. Et in his ōib⁹ depcare altissimū: ut dirigat i vitate uiam tuam. Añ oia opa vbum uerax pcedat te: et añ oem actū cōsiliū stabile. Verbū neq; imutabit cor: ex q̄ ptes q̄tuor oriunt: bonū et malū uita et mors: et dñatrix illorū ē assidua lingua. Vir peritus multos erudiuit: ⁊ aie sue suauis ē. Qui sophistice loq̄t: odibil⁹ ē: ⁊ i ōi re defraudabit. Nō ē eim illi data a dño gīa: ōi eim sapia ō fraudat⁹ ē. Est sapiēs aie sue sapiēs: ⁊ fructus sensus illi⁹ laudabil⁹. Vir sapiēs plebē suam erudit: ⁊ fruct⁹ sensus illius fideles sūt. Vir sapiēs iplebit bñdictiōib⁹: ⁊ uidētes illum laudabūt. Vita uiri i numero diez: dies āt isr̄l inumerabiles sūt. Sapiēs in pplo hēditabit honorē: ⁊ nomē illi⁹ erit uiuēs in eternū. Fili in uita tua tenta aiaz tuam: ⁊ si fuerit neq̄: nō des illi ꝓtatem. Nō.n. oia ōib⁹ expedūt: ⁊ nō ōi aie ōe genus placet. Noli auidꝰ eē i ōi epulatiōe: ⁊ nō te effūdas super ōem escā. In multis.n. escis erit infirmitas: ⁊ auiditas appropiābit usq; ad colerā. Propter crapulā mlti obierūt: q̄ āt abstinens est: adiiciet uitam.

C. XXXVIII.

HOnora medicū ppt̄ necessitatē: etenim illū creauit altissim⁹. A deo ē.n. ōnis medella: ⁊ a rege accipiet donatiōem. Disciplina medici exaltabit caput illi⁹: et i cōspectu magnatorū collaudabit. Altissim⁹ creauit de terra medicinā: ⁊ uir prudēs non abhorrebit illam. Nōne a ligno indulcata ē aqua amara? Ad agnitionē hoium uirt⁹ illorum. Et dedit hōib⁹ sciam altissim⁹: honorari i mirabilib⁹ suis. In his curās mitigabit dolorē: ⁊ unguētari⁹ faciet pigmēta suauitatis: ⁊ unctiōes pficiet sanitatis: ⁊ nō cōsumabūt opa ei⁹. Pax.n. dei sup faciē tre. Fili i tua infirmitate nō despicias teipsū: sed ora dñm: ⁊ ipse curabit te. Auerte a delicto ⁊ dirige man⁹: ⁊ ab ōi delicto mūda cor tuū. Da suauitatē ⁊ memoriā similaginis: ⁊ i pigua oblationē: et da locū medico. Etenim illū dñs creauit: ⁊ nō discedat a te: q: opa ei⁹ sūt necessaria. Est.n. tps qñ i manib⁹ illorū icurras: ipsi vo dñm ōpcabūt: ut dirigat requiē eorū: ⁊ sanitatē ppt̄ cōuersatiōem illorū. Qui delinquit i ꝓspectu ei⁹ q̄ fecit eū: incidet in man⁹ medici. Fili in mortuū ,pouc lachrymas: ⁊ quasi dira passus incipe plorare: ⁊ fm iudiciū ꝓtege corp⁹ illi⁹: ⁊ ñ despici as sepulturā illi⁹. Propt̄ delaturā aūt amaī fer luctū illi⁹ uno die: ⁊ cōsolare ppt̄ tristitiam: ⁊ fac luctū fm meritū ei⁹ uno die l̄ duo b⁹ ,ppt̄ ōtractionē. A tristitia.n. festinat mōs ⁊ cooperit virtutez: ⁊ tristitia cordis flectit ceruicē. In abductiōe pmanet tristicia: ⁊ sb stātia i opis fum cor ei⁹. Nō deberis i tristitia cor tuū: sed repelle eam a te: ⁊ memento nouissimorū. Noli obliuisci: neq̄ eim ē conuersio: ⁊ huic nihil ,poeris: ⁊ teipsū pessima bis. Memor esto iudicij mei: sic eim erit et tuum. Mihi heri ⁊ tibi hodie. In reqe mōtui

requiescere fac memoriã ei⁹: ⁊ c ure illuz
i exitu ſps ſui. Sapiam ſcribe i rpe uacuita-
tis: ⁊ q̃ miorat actu ſapiam pcipiet: q: ſapia
replebit. Qui tz aratrũ ⁊ q̃ gl'atuz i iaculo:
ſtim'o boues agitat: ⁊ cõuerſatur opib⁹ eo-
rũ: ⁊ narratio ei⁹ in filijs taurorum. Cor ſu-
um dabit ad uerſandos ſulcos: ⁊ uigilia ei⁹
in ſagina uaccarũ. Sic oĩs faber ⁊ architec-
tus: q̃ noctẽ tãq̃ die trãſigit: q̃ ſculpit ſigna
cl'a ſculptilia: ⁊ aſſiduitas ei⁹ uariat picturã
Cor ſuũ dabit i ſil'itudinẽ picture: ⁊ uigilia
ſua pficit opus. Sic faber ferrar⁹ ſedẽs iux
ta icudẽ: ⁊ ꝓſiderans op⁹ ferri. Vapor ignis
uret carnes ei⁹: ⁊ i calore fornacis cõcertab.
Vox mallei inouat aurẽ ei⁹: ⁊ ꝓtra ſil'itudi-
nẽ uaſis oculus eius. Cor ſuũ dabit i cõſu-
mationẽ operũ: ⁊ uigilia ſua ornabit ipfecti
onẽ. Sic figulus ſedẽs ad op⁹ ſuum: conuer
tẽs pedib⁹ ſuis rotã: q̃ i ſolicitudine poſit⁹ ẽ
ſemp ꝓpter op⁹ ſuũ: ⁊ inũera ẽ oĩs operatio
ei⁹. In brachio ſuo formabit lutuz: ⁊ añ pe-
des ſuos curuabit vtutẽ ſuã. Cor ſuũ dabit
ut cõſumẽt linitionẽ: ⁊ uigilia ſua mũdabit
fornacem. Oẽs hi i manib⁹ ſuis ſperauerũt
⁊ unuſq̃ſq; i arte ſua ſapiẽs ẽ. Sin̄ his oĩb⁹
nõ edificab ciuitas. Et nõ ibitabũt nec iam
bl'abũt: ⁊ i eccl'ia ñ trãſilibẽt. Sup ſellã iudi-
cis nõ ſedebũt: ⁊ teſtamẽtũ iudicũ ñ itelligẽt:
nz palaz faciẽt iudiciũ ⁊ diſciplinã: ⁊ i para
bol' nõ ũenieẽt: ſed creturã eui ꝓfirmabunt:
⁊ depcatio illorũ i opatiõe artis accõmodã
tes aĩas ſuas: ⁊ ꝓrentes i lege altiſſimi.

.XXXIX.

Sapientiã oĩum ãtiq̃z exq̃ret ſapiẽs: ⁊
in ꝓphetis uacabit. Narrationẽ uiro-
rũ noiatorũ cõſeruabit: ⁊ i uerſutias para
bolarũ ſim'i itroibit. Occulta puerbiorum
exq̃ret: ⁊ i abſconditis parabolaz puerſabi
tur. In medio magnatorũ miniſtrabit: et in
cõſpectu preſidis apparebit. In terrã alieni
genaz gentiũ ptrãſiet. Bona eim ⁊ mala in
oĩb⁹ tẽtabit. Cor ſuũ tradet ad uigilãdũ di-
luc'o ad dñm q̃ fecit illũ: ⁊ in ꝓſpectu altiſſi
mi depcabit. Aperiet os ſuũ i oꝛone: ⁊ p de
lictis ſuis depcabit. Si eim dñs magn⁹ uo-
luerit: ſpu intelligẽtie replebit illũ: ⁊ ipſe tan
q̃ imbres mittet eloq̃a ſapie ſue: ⁊ i oꝛone ꝓ
fitebit⁹ dño. Et ipſe diriget cõſiliũ eius et
diſciplinã: ⁊ in abſcõditis ſuis cõſiliabit⁹.
Ipſe palã faciet diſciplinã doctrine ſue: ⁊ i le
ge teſtamẽti dñi gl'iabit⁹. Collaudabũt ml'
ti ſapientiã eius: ⁊ uſq; i ſeculz nõ delebit⁹.
Nõ recedet mẽoria eius: ⁊ nomẽ ei⁹ req̃ret
a generatiõe i generationẽ. Sapiam ei⁹ enar
rabũt gẽtes: ⁊ laudẽ ei⁹ enũciabit eccl'ia. Si
pmanſerit nomẽ ei⁹: derelinq̃t pluſq̃ mille:
⁊ ſi requieuerit, pderit illi. Adhuc cõſiliabo
ut enarrẽ: ut furoꝛe eim repler⁹ ſũ. Et i uoce
dicit: Obaudite me diuini fruct⁹: ⁊ q̃ſi roſa
plãtata ſup riuos aq̃rũ fructificate. Quaſi
liban⁹ odorẽ ſuauitatis hẽte. Florete flores
q̃ſi lilium ⁊ date odorẽ: ⁊ frondete i gr̃iam: ⁊
collaudate cãticũ: ⁊ bñdicite dñm i opibus
ſuis. Date nõi eius magnificẽtiã: ⁊ ꝓfitemi
illi i uoce labiorũ uꝛorũ ⁊ i cãticis labioruz
⁊ citharis: ⁊ ſic dicetis i ꝓfeſſione. Opa dñi
uniuerſa bona ualde. In vbo. n. ei⁹ ſtetit aq̃
ſicut ꝓgeries: ⁊ i ꝓmone oris illi⁹ ſic̃ excepto
ria aq̃rũ: qm̃ i ꝓcepto ipſi⁹ placor fit: ⁊ no ẽ
mioratio i ſalute ipſi⁹. Opa oĩs carnis coꝛã
illo: ⁊ nõ ẽ d̃cq̃ abſcõditũ ab oculꝫ ei⁹. A ſe-
culo uſz i ſcl'm reſpicit: ⁊ nihil ẽ mirabile in
ꝓſpectu ei⁹. Nõ ẽ dicẽ: q̃d ẽ hoc: aut q̃d ẽ illõ
oĩa eim i tpe ſuo q̃rent. Bñdictio illi⁹ q̃ſi flu
u⁹ inundabit: ⁊ quõ cataclyſm⁹ aridã icbꝛi
auit: ſic ira ipſi⁹ gẽtes q̃ non exq̃ſierũt eum:
hẽditabit. Quõ cõuertit aq̃s in ſiccitatez: ⁊
ſiccata ẽ tra: ⁊ uie illi⁹ uiꝛs illoꝛ directe ſũt:
ſic pccoꝛib⁹ offenſiones in ira ei⁹. Bona bo
nis creata ſũt ab initio: ſic neq̃ſſimis bõa et
mala. Initiũ neceſſarie rei uite hoiuz aqua
ignis et ferruz ſal lac et panis ſimilagine⁹ et
mel ⁊ botrus uue ⁊ oleũ et ueſtimẽtuz. hec
oĩa ſanctis i bona: ſic ⁊ impijs pccoꝛibus in
mala ꝓuertent. Sunt ſps q̃ ad uindictã cre
ati ſt: ⁊ in furore ſuo confirmauerũt tormẽ
ta ſua. Et i tpe ꝓſumatiõis effundent uirtu
tem: ⁊ furorẽ ei⁹ q̃ fecit illos ꝓfundẽt. Ignis
grando fames ⁊ mors: oĩa hec ad uidictam
creata ſunt. Beſtiaz dẽtes ⁊ ſcorpij et ſpẽ
tes et rũphea uidicãs in exterminiũ impios.
In mãdatis ei⁹ epulabũt: ⁊ ſup tr̃ã in neceſ-
ſitate preparabuntur: ⁊ in tpib⁹ ſuis ñ ꝓteri
ent uerbum. Propterea ab initio ꝓfirmat⁹
ſum: ⁊ ꝓſiliat⁹ ſum: et cogitaui: et ſcripta di
miſi. Oĩa opa dñi bõa: et õe opus hora ſua
ſubminiſtrabit. Nõ ẽ dicere: hoc illo neq̃us
ẽ. Oĩa. n. i tpe ſuo ꝓbabũtur. Et nũc i oĩ
corde ⁊ ore collaudate et benedicite nomen
domini.

.XL.

Occupatio magna creata eſt omnibus
hominibus: et iugum graue ſup filios
adam a die exitus de ventre matris eoꝝm

220
228

usq; ī die sepulte ī mem oīum. Cogitatões eorū ⁊ timores cordis adinuētio expectatio nis ⁊ dies finitōis: a presidēte sup sedē gl'io sā usq; ad humiliatū i trā ⁊ cinerē: ab eo q̄ utif̄ hiacyntho ⁊ portat coronā: usq; ad eū q̄ opif̄ lino crudo. Furor zelus tumult' fluc tuatio ⁊ timor mortis: iracūdia pseuerans et cōtētio: et ī tpe refrigerij cubili sōn' noc tis ūmutat sciam ei'. Modicū aut ē taq̄ ni hil i recē: et ab eo i sōnis quasi i die īspect'. Conturbat' ē i uisu cordis sui: tāq; qui eua serit in die belli. In tpe salutis sue exurrexit ⁊ admirās ad nullū timorē cū ōni carne ab hoie usq; ad pec' ⁊ sup pccores septupluz. Ad hec mors sanguis cōtētio ⁊ rūphea op pssitiões fames ⁊ contritio ⁊ flagella. Super iniq̄s creata sūt hec oia: ⁊ ppter illos fcus ē cataclysmus. Oia eim q̄ de terra sunt i trā ꝓuertent: ⁊ aque ões in mare convtent. Pē munus ⁊ iniq̄tas delebit: ⁊ fides i seclm sta bit. Sīc ūustorū sicut fluui' siccabunt: ⁊ sic tonitruum magnū in pluuia psonabūt. In aperiendo manus suas letabit: sic ꝓuarica tores i consumatiōe tabescent. Nepotes im piorū non multiplicabūt ramos: ⁊ radices imūde sup cacumen petre sonāt. Sup ōem aquā uiriditas: ⁊ ad orā flumis añ oe fenuz euellet. Sīa sic padisus i bñdictiōib': ⁊ mia in seclo pmanet. Vita sibi sufficiētis opera rij cōdulcabit: ⁊ in ea ūenies thesauz. Fili edificatio ciuitatis ꝓfirmabit nomē: et sup hanc mulier imaculata cōputabitur. Vinū et musica letificant cor: et sup utraq; dilecti o sapie. Tibie et psalteriū suauē facit melodiam: et sup utraq; ligua suauis. Grāz et spēz desiderabit oculus tuus: et sup hoc ui rides fationes. Amicus et sodalis in tpe cō uenientes: et sup utroq; mulier cū uiro. Fies in adiutorium i tpe tribulatiōis: et sup eos mia liberabit. Fluuz et argētū et cōstitutio pedū: et sī utrūq; cōsiliū bñplacitū. Facultates et vtutes exaltant cor: et sī hec tmō dñi Non ē i timore dñi minoratio: et non est in eo iqrere adiutorium. Timor dñi sic padi sus bñdictiōis: et sup ōem gl'iam operuerit illum. Fili in tpe uite tue ne indigeas. Melius ē eim mori q̄ indigere. Vir respiciēs i mēsā alienā: ñ ē uita ei' in cogitatiōe uice'. Alit eim aiam suam cibis alienis. Vir āt disciplinatus et erudit' custodiet se. In ore iprudē tis conculcabitur inopia: et in uētre ei' ignis ardebit.

¶ .XLI.

O Mors q̄ amara ē memoria tua hōi pacem hñti in substantijs suis: uiro q̄ eto et cuius uie directe sūt i ōibus: et adhuc ualenti accipe cibū. O mors bonū ē iudici um tuū hōi indigēti: et q̄ minorat uiribus: defecto etate et cui de oīb' cura ē et incredi bili: q̄ pdit sapiam. Noli metuere iudicium mortis. Memto q̄ añ te fuēr: et q̄ supuētu ra suz tibi: hoc iudiciū a dño oī carni: et que supuenient tibi i bñplacito altissimi: siue de cē siue centū siue mille anni. Nō ē eim i iferno accusatio uite. Filij abominationū fiūt fi lij pccorum: et qui ꝓuersātur: sec' domos im pioz. Filio: ū pccorū periet hereditas: et cū semie illoz: ū assiduitas opprobrij. De pē im pio q̄rūtur filij: qm̄ ppē illū sē i opprobrio. Ve uobis uiri ipij: q̄ dereliq̄stis legē dñi altis simi. Et si nati fuerītis i maledictione nasce mi: et si mortui fuerit: i maledictiōe erit ps uia. Oia que de terra sūt in trā ꝓuertentur: sic ipij a maledicto i pditiōem. Luct' hoīuz in corpore ipsoz: nomē aūt ipioz delebit. Curā hē de bono noīe: hoc eiz magis pmāe bit tibi: q̄ mille thesauri precioſi et magni. Bone uite numer' dierū: bonuz aūt nom̄ p mānebit i eū. Disciplinā i pace ꝓfuate filij. Sapia eim absc̄dita et thesaur' inuisus: q̄ utilitas i utrisq;? Melior ē hō q̄ abscondit stultitiā suā: q̄ hō q̄ absc̄dit sapiam suaz. Verūtn reūtimi i bis: q̄ pcedunt de ore me o. Nō est eim bonū oēz ūreuerētiā obꝓnaī: et nō oia oīb' bñ placēt i fide. Erubescite a pē et a mīe de fornicatiōe: et a pīncipe et a potente de mēdacio: a pricipe et a iudice de delicto: a synagoga et plebe de iniq̄tate: a so cio et amico de iūstitia: et de loco i q̄ hitas de furto: de vitate dei et testamēto de discu bitu i panib' et ab obfuscatiōe dati et accep ti: a salutantib' de silentio a respectu mlierī fornicarie et ab auersione uuli' cognati. Ne auertas faciem a ꝓximo tuo: et ab auferen do ptē et nō restituēdo. Ne respicias mlierē aliēi uiri: et ne scruteris ācillā ei': neq; stete ris ad lectū eius. Laue ab amici ō fmonib' ꝓperij: et cū dederis ne ꝓperes.

¶ .XLII.

Non duplices fmonem audit' de reue latiōe fmōis absconditi: et eris ve sīn confusione: et ūenies gratiam in conspectu oīum hoīum. Ne pro his oīb' cōfundar: et ne accipias psonam ut delinquas. De lege

altissimi ⁊ testamēto et ō iudi ustificare
impiū: ⁊ de vbo socio ⁊ uiat ō datōe
hēditatis amicorū: de equalit tarere et
pōde ō acqsitiōe multo ⁊ pauco: ō cō
ruptiōe emptiōis et negociatorū et de mul
ta disciplina filiorū et seruo pessimo latus
sāguiare. Sup mlierē neq bonū ē signū. Ubi
manus mlte sūt claude: et qcūq trades
numera et appēde: datū uce et acceptū ōe
describe. De disciplia insēsati et fatui et ō se
niorib⁹ q iudicant ab adolescētib⁹: et eris e
rudit⁹ i ōib⁹: et pbabil⁹ i cōspectu ōium uiro
rū. Filia pīs abscondita ē: uigilia et sollicitu
do eius aufert somnū: ne fōte i adolescēta
sua adultera efficiat: et cū uiro cōmorata o
dibilis fiat: neq polluat i uirginitate sua et
i pīnis suis grauida inueniat: ne forte cū ui
ro cōmorata trāsgrediat: aut certe sterīl effi
ciatur. Sup filiā luxuriosā cōfirma custodi
am: neq faciat te i opprobriū uēire ūmicis
a detractiōe i ciuitate et abiectiōe plebis: et
confundat te i multitudie ppli. Ui hōi noli
intēdere i spe: ⁊ i medio mulierū noli cōmo
rari. De uestimētis. n. pcedit tinea ⁊ a mlie
iniquitas uiri. Melior ē. n. iniqtas uiri q bñ
faciēs mulier: ⁊ mulier cōfūdēs i opprobri
um. Memor ero igr operū dñi: ⁊ q uidi ānū
ciabo i fmōib⁹ dñi opa ei⁹. Sol illuminās p
oia respexit: ⁊ gl̄ia dñi plenū ē op⁹ ei⁹. Non
ne dñs fecit scos enarrare oia mirabilia su
a: que confirmauit dñs ōipotēs stabil⁹ i gl̄ia
sua: Abyssū ⁊ cor hoīum inuestigauit: ⁊ in
astutia eoꝝ excogitauit. Loquit eis dñs ōez
sciam: ⁊ inspexit in signū eui: annūcias que
pterierūt ⁊ que supuētura sūt: reuelās uesti
gia occultoꝝ. Non pterit illū ōis cogitatus
⁊ ñ abscondit se ab eo ullus fmo. Magnalia
sapie sue decorauit: q ē añ secl̄m ⁊ usq i
secl̄m: neq adiectū ē neq minuet: ⁊ nō eget
alicuius cōsilio. Quā ōsiderabilia oia opa
eius: ⁊ tanq scitilla q ē cōsiderare. Oia hec
uiuunt ⁊ manēt i secl̄z ⁊ i ōi necessitate oia
obaudiunt ei. Oia duplicia unū ptra unū:
⁊ nō fecit qcq deesse. Uniuscuiusq pfuabit
bona. Et qs satiabit uidēs gl̄iam ei⁹?

.XLIII.

Altitudinis firmamētū pulchritudo ei⁹: spes celi i uisione gl̄e. Sol i aspectu
annucians in exitu: uas āmirabile opus ex
celsi. In meridiano exurit trā: ⁊ in cōspec
tu ardoris eius quis poterit sustinere? For
nacem custodiens in opibus ardoꝝ. Tripl̄i
sol exurens mōtes radios igneos exsufflās
⁊ refulgens: radijs suis obcecat oc̄los. Ma
gnus dñs qui fecit illū: ⁊ i sermonib⁹ ei⁹ festi
nauit iter. Et luna i ōib⁹ in tpe suo oñsio tē
poris ⁊ signū eui. Et luna signū dici festi: lu
minare qđ minuit i pfumatiōe. Mensis fm
nom̄ ei⁹ ē: ⁊ crescēs mirabilit i pfūmatione.
Uas castroꝝ i excelsis: i firmamēto celi resplē
dēs gl̄iose. Spes celi gl̄ia stellaꝝ: mūdū illu
minās in excelsis dñs. In uerbis sancti sta
būt ad iudicium: ⁊ nō deficiēt i uigilijs suis
Uide arcum ⁊ benedic q fecit illum. Ualde
speciosus ē in splendore suo. Gyrauit celuz
in circuitu gl̄ie sue: manⁿ excelsi apuerūt il
lū. Impio suo accelerauit niue: ⁊ accelerat
corruscatiōes emittē iudicij sui. Propēea a
pti sunt thesauri: ⁊ euolauerūt nebule sicut
aues. In magnitudine sua posuit nubes: et
confracti sūt lapides grādinis. In pspectu
ei⁹ cōmouebunt montes: ⁊ i volūtate ei⁹ af
pirauit notus. Uox tonitrui eius vexauit t̄e
ram: tēpestas aq̄lonis ⁊ pgregatio sps: ⁊ sic
uis deponēs ad sedēdū aspgit niue: ⁊ sic lo
custa ōmergēs descēsus ei⁹. Pulchritudine
coloris ei⁹ āmirabil̄ oculus: ⁊ sup imbrē ei⁹
expauescit cor. Gelu sicut salē effundet sup
terram: ⁊ dū flauerit fiet tanq cacumia tri
buli. Frigidus nent⁹ aq̄lo flauit ⁊ gelauit ce
y stallus ab aqua. Sup oēm cōgregatiōem a
quarū requiescet: ⁊ sicut lorica induit se aq̄s.
Et deuorabit mōtes ⁊ exuret desertū: ⁊ extin
guet uiride sicut igne. Medicina oīum i fe
stinatiōe nebule: ⁊ ros obuians ab ardore
uenietī humilē efficiet eū. In fmone ei⁹ silu
it uentus: ⁊ cogitatione sua placauit abyssū
⁊ plātauit illū dñs iesus. Qui nauigat ma
re: enarrat pericla ei⁹: ⁊ audientes auribus
nīis āmirabimur. Illic pclara opa ⁊ mira
bilia uaria bestiarū genera ⁊ oīum pecorū
⁊ creatura belluarū. Propē ipsū pfirmat⁹ ē
itineris finis ⁊ i fmōe eius pposita sūt oia.
Multa dicim⁹ ⁊ ōficim⁹ uerbis: cōsumatio
āt fmonū ipse ē. In ōib⁹ gl̄iantes ad qđ ua
lebimus? Ipse enī ōipotens sup oia opa su
a. Terribilis dñs ⁊ magn⁹ uehemēt: ⁊ mira
bilis potentia ipsi⁹. Glorificātes dñm quan
tūcūq potueritis supualebit adhuc: et āmi
rabilis magnificētia ei⁹. Benedicētes dñm ex
altate illū q̄tum potestis: maior ē enī ōi lau
de. Exaltātes eū replemini vtute. Ne labōe
tis: non. n. cōphendet. Quis uidebit eum

227
229

ꝙ enarrabit: ꝙ ꝗs magnificabit eū: sicut ē ab initio? Multa abscondita sūt maiora his. Pauca eiꝫ uidim⁹ opeꝫ eius. Dia ât dñs fecit: ꝙ pie agentibus dedit sapiam

¶ .XL.IIII.

Laudem⁹ uiros gl̄iosos ꝙ parentes nostros i generatione sua. Multam gl̄iaꝫ fecit dñs magnificētia sua a sec̄lo. Dñantes in pātibus suis: hoies magni uirtute ꝙ prudētia sua p̄diti: nunciātes i pphetis dignitatem pphetaꝫ ꝙ iperantes i p̄nti pplo ꝙ vtute prudētie pplis sc̄issima vba. In puerutia sua requirentes mōs musicos: ꝙ narrantes carmia sc̄ipturarū. Hoies diuites in uirtute pulchritudinis studiū hñtes: pacificātes in domibus suis. Oēs isti i generatiōibus gētis sue gl̄iam adepti sūt: ꝙ in diebus suis hñt in laudib⁹. Qui de illis nati sunt: reliq̄rūt nomē narrandi laudes corū. Et sūt q̄ꝫ non ē memoria. Pericūt q̄si q̄ nō fuerunt: ꝙ nati sūt q̄si ñ nati ꝙ filij ipsoꝫ cū ipsis. Ez illi uiri mie sunt: quoꝫ pietates nō defuerūt. Cū semie corū pmanēt bona: hereditas ſca nepotes eorum. Et in testamētis stetit semē eoꝫ: ꝙ filij corū ꝓpter illos usq; i ēternū manent. Semē corū ꝙ gl̄ia eorum non derelinquet. Corpora ipsorū in pace sepulta sūt: ꝙ nomen eorū uiuet in generatione ꝙ generatiōnē. Sapiam ipsorū narrent ppli: ꝙ laudez eorū nūciet eccl̄a. Enoch placuit deo: ꝙ trāslatus ē in paradisuz: ut det gētibus sapiaz. Noe inūtus ē pfectus iustus: ꝙ i tp̄e iracundie fc̄us ē reconciliatio. Ez dimissum ē reliquū terre: cū fēm ē diluuium. Testamēta sempiterna posita sunt apud illū: ne deleri possit diluuio oīs caro. Abraā magnus p̄ multitudinis gentiū: ꝙ nō ē inuētus silis illi in gl̄ia. Qui cōseruauit legē excelsi: ꝙ fuit i testamēto cū illo. In carne eius stare fecit testamētū: ꝙ in tentatiōe inuētus ē fidelis. Ideo iureiurando dedit illi gl̄iam i gēte sua: crescē illuz quasi terre cumulū: ꝙ ut stellas exaltaꝫ semē eius: ꝙ hereditare illos a mari usq; ad maꝫ ꝙ ad flumen usq; ad t̄minos terre. Et isaac eodē mō fecit ꝓpter abraā p̄ez eius. Benedictionē oīum gētiū dedit illi dñs: ꝙ testamētū suū cōfirmauit sup caput iacob. Agnit eū i benedictionib⁹ suis: ꝙ dedit illi hēditatem: ꝙ diuisit illi partem in tribubus duodecim. Et conseruauit illi homines misericordie: inuenientes gratiam in oculis omnis carnis.

¶ .XLV.

Dilectus ꝙ hoīibus moyses: cui⁹ mēoria benedictiōe ē. Similem illū fecit i gl̄ia sanctoꝝ: magnificauit eū in timoꝛ inimico suū: ꝙ in uerbis suis mōstra placauit. Glorificauit illū i conspectu regū: ꝙ iussit illi coram pplo suo: ꝙ oñdit illi gl̄iam suā. In fide ꝙ lenitate ipsius sēm fecit illū: ꝙ elegit eū ex oī carne. Audiuit eim eū ꝙ vocē ipsi⁹: ꝙ induxit illū in nubē. Et dedit illi cor ad p̄cepta ꝙ legē uite ꝙ disciplinē: docē iacob testamētū suū: ꝙ iudicia sua isrl̄. Excelsū fecit aaron fratrem suum: ꝙ similem sibi de tribu leui. Statuit ei testamētū eternū: ꝙ dedit illi sacerdotiū gentis: ꝙ beatificauit illū in gl̄ia. Et circuncinxit eū ornamēta iustitie: ꝙ induit eū stolā gl̄ie: ꝙ coronauit eum in uasis uirtutis. Circūpedes ꝙ femoralia ꝙ humerale posuit ei: ꝙ cinxit illū titinabulis aureis plūmis i gyro: dare sonitū i incessu suo: auditū facē sonitū i tēplo i memoriaꝫ filijs gentis sue. Stolā sc̄az auro ꝙ hiacyntho ꝙ purpura op⁹ textile uiri sapientis iudicio ꝙ vitate p̄diti. Torto cocco op⁹ artificis gemmis p̄cio sis figuratis i ligatura auri: ꝙ ope lapidarij sculptis i memoriā: sum numerū tribuū isrl̄. Corona aurea sup mitrā ei⁹ expssa signo sc̄itatis: gl̄ia honoris et op⁹ vtutis: desiderio oculorum ornata. Sic pulchra añ ipsū non fuerūt talia usq; ad originē. Nō ē idut⁹ illa alienigena aliq̄s: iz tm filij ipsi⁹ soli ꝙ nepotes eius ꝓ oē tp̄s. Sacrificia ipsius ꝓsumata sūt igni q̄tidie. Cōpleuit moyses manus eius: ꝙ unxit illū oleo sancto. Fēm ē illi in testamētū ēternū ꝙ semini eius sicut dies celi: fungi sacerdotio ꝙ hīe laudez: ꝙ glorificari pplm suū i noīe suo. Ipsū elegit ab oī uiuēte: offerre sacrificiū deo: incensū ꝙ bonū odorē in memoriā placare ꝓ populo suo. Et dedit illi in p̄ceptis suis pātez i testamētis iudiciorū: docere iacob testimonia: ꝙ in lege sua lucē dare isrl̄. Quia ꝓtra illū steterūt alieni: et ꝓpt̄ iuidiā circūdederūt illū hoies i deserto: q̄ crāt cū dathan et abiron: et congregatio chore in iracundia. Vidit dñs deus et non placuit illi: et consumpti sunt in impetu iracundie. Fecit illis monstra et consumpsit illos in flamma ignis. Et addidit aaron gloriam: et dedit illi hereditatem: et primitias frugum terre dimsit illi. Panem ipsius in primis parauit in satietatem: nam et sacrificia dñi edent: que dedit illi et semini eius. Ceterū iter gentes ñ hereditabit: et pars non est illi in gente. Ipse est

eim ps eⁱ ⁊ hēditas. Phinees filⁱ eleazari tertius i glīa imitando eū i timore dñi: ⁊ stare in reuerētia gētis: i bonitate ⁊ alacritate aie sue placuit deo isrl. Ideo statuit illi testamētū pacis: ⁊ pncipē scorū ⁊ gētis sue: ut sit illi ⁊ semini eⁱ sacerdotij dignitas i etnū. Et testamētū dauid regi filio iesse de tbu iuda: hēditas ipsi ⁊ semi eⁱ: ut daret sapiam i cor nīm: iudicare gētē suā i iustitia: ne aboleren tur bona ipsorū: ⁊ glīam ipsorū i gentem eorū eternam fecit.

.XLVI.

Fortis i bello iesus naue successor mo ysi i ppbetis: q̄ fuit magnⁱ fm nomen suū maximⁱ i salutē electoꝝ dei: expugnare isurgētes hostes ut pseq̄retur hēditatē isrl. Quam glīam adeptⁱ est i tollendo manus suas: ⁊ iactando ptra ciuitates rumpheas: Quis añ illum sic restitit: Nam hostes ipe dñs peussit. Aut nō i iracūdia eⁱ ipeditⁱ est sol ⁊ una dies facta ē q̄si duo: Inuocauit altissimū potentē i oppugnādo īmicos vndiq; ⁊ audiuit illū magnⁱ ⁊ scūs deus: i saxis grandinis uirtutis ualde fortl. Impetū fec ptra gētē hostilē: ⁊ i descensu pdidit ptrarios: ut cogīscant gētes potētiā eⁱ: q; ptra deuz pugnaī nō ē facile: ⁊ secutⁱ ē a tergo potētes. Et i dieb⁹ moysi miam fec ipse ⁊ caleph filius iephone stare ptra hostē: ⁊ phībē gentē a pcīs: ⁊ pfringere murmur malicie. Et ipsi duo cōstituti a piculo liberati sunt: a nūero sexcētoꝝ miliū peditū: iducere illos i hēditatē: i trā q̄ manat lac ⁊ mel. Et dedit dñs ipsi caleph fortitudinē: ⁊ usq; i senectutē pmansit illi uirt⁹: ut ascenderet in excelsū terre locū: ⁊ semen ipsius obtinuit hēditatez. Et uiderūt ōes filij isrl: q; bonū ē obseq̄ scō deo. Et iudices singuli suo noīe: quorū non ē corruptū cor: qui non auersi sūt a dño: ut sit memoria illorū in bñdictione. Et ossa eoꝝ pullulant de loco suo: ⁊ nomē corū permanet in etnū: pmanēte ad filios illoꝝ scoꝝ uirorū glīa. Dilectⁱ a dño deo suo samuel ppbeta dñi: renouauit iperiū: ⁊ unxit pncipes i gente sua. In lege dñi cōgregationē iudicauit: ⁊ uidit deū iacob: ⁊ i fide sua pbatⁱ ē ppbeta. Et cognitⁱ ē i verbis suis fidelis: q; uidit deū lucis. Et inuocauit dñm ōipotētem in oppugnādo hostes circūstātes undiq; i oblatiōe uirī inuiolati. Et intonuit de celo dñs: ⁊ in sonitu magno audita fecit vocē suā: et ptriuit principes tyrioꝝ ⁊ ōes duces philistijz. Et añ tempus finis uite sue ⁊ scī testimoīū pbuit i cōspectu dñi ⁊ xpi: Pecunias ⁊ usq; ad calciamēta ab oī carne non accepit: ⁊ nō accusauit illū hō. Et pⁿ hec dō miuit: ⁊ notū fecit regi: ⁊ oñdit illi finē uite sue: ⁊ exaltauit vocē eⁱ de tra i ppbeta dele re ipietatem gētis.

.XLVII.

Post hec surrexit nathan ppbeta i die b⁹ dauid. Et quasi adeps sepatⁱ a carne: sic dauid a filijs isrl. Cū leonib⁹ lusit q̄si cū agnis: ⁊ in ursis sīlr fecit sicut i agnis ouiū. In iuuentute sua nūq̄d nō occidit gigātē: ⁊ abstulit opprobriū de gēte. In tollēdo manū i saxo funō deiecit exultationē golie: ubi inuocauit deū ōipotentē. Et dedit i dextra eius tollē hoiem fortē in bello: ⁊ exaltauit cornu gentis sue. Sic i decē milib⁹ glificauit eum: ⁊ laudauit eū i bñdictiōib⁹ dñi: in offerēdo illi coronā glie. Contriuit.n. inimicos undiq; ⁊ extirpauit philistīm ptrarios usq; in hodiernū diē. Contriuit cornu ipsoꝝ usq; in eternum. In oī ope dedit pfessionē scō: et excelso in uerbo glie. De oī corde suo laudauit dñm: ⁊ dilexit eū qui fecit illū: ⁊ dedit illi ptra inimicos potētiam. Et staze fecit cantores ptra altare: ⁊ in sono eoꝝ dulces fecit modos. Et dedit i celebratiōib⁹ decus: ⁊ ornauit tpa usq; ad cōsumatiōem uite: ut laudarent nomē scm dñi: ⁊ amplificarent mane dei sanctitatē. Christⁿ purgauit pcā ipsi⁹: ⁊ exaltauit in etnū cornu eⁱ. Et dedit illi testamētū regni: ⁊ sedē gl'e in isrl. Post ipum surrexit filⁱ sensatⁱ: ⁊ ppter illum deiecit ōnem potentiam inimicorū. Salomō imperauit in dieb⁹ pacis: cui subiecit deⁱ ōes hostes: ut cōderet domū i noīe suo: ⁊ pararet sanctitatē in sempitnū quēadmodum erudi tⁱ ē i iuuētute sua. Et iplet⁹ ē q̄si flumen sapiētia: ⁊ terrā retexit aīa sua. Et repleti i cōparatiōib⁹ enigmata: ad insulas lōge diuulgatū ē nomē tuū: ⁊ dilectⁱ es in pace tua. In cantilenis ⁊ prouerbijs ⁊ cōparationib⁹ ⁊ interpretatiōib⁹: mirate sunt tre: ⁊ i noīe dñi dei cui ē cognomē deus isrl. Collegisti q̄si aurichalcū aurū: ⁊ ut plūbū copleti argentum: ⁊ inclinasti femora tua mlieribⁿ. Potestatē habuisti in corpore tuo. Pediti maculam i glīa tua: ⁊ prophanasti semē tuū inducere iracūdiā ad liberos tuos: ⁊ in ceteris stultitiā tuā: ut faceres iperiū bipartitū: ⁊ exeffrē imperare imperium durum. Deus aūt non

228
230

dereliquet misericordiã suã: et ñ corrũpet: nec delebit opa sua: neqꝫ perdet a stirpe ne potes electi sui: et semẽ eiꝰ qui diligit domi nũ non corrũpet. Dedit ãt reliquũ iacob et dauid de ipsa stirpe. Et finẽ hũit salomon cũ pr̃ibꝰ suis. Et dereliq̃t post se de semine suo gẽtis stultitiã: et ĩminutũ a prudẽtia ro boã: q̃ auertit gẽtẽ cõsilio suo: et hieroboã filiũ nabath qui peccare fecit israel: et ꝺdit uiã peccãdi effraim: et pluria redũdauerũt peccata ipoꝝ. Ualde.n. auerteꝛt illos a t̃ra sua. Et q̃siuit ões neq̃tias usqꝫdũ pueniret ad illos ꝺfẽsio ⁊ ab õibꝰ pccis liberauit eos.

Et surrexit helias ꝓpheta CXLVIII. quasi ignis: et v̄bũ ipsiꝰ quasi facula ardebat. Qui ĩduxit ĩ illos famẽ: et imitã tes illũ ĩuidia sua pauci facti sũt. Nõ.n. po terãt sustinere p̃cepta dñi. Uerbo dñi cõti nuit celũ: ⁊ deiecit a se ignẽ t̃re. Sic ãplifica tus ẽ helias ĩ mirabilibus suis. Et q̃s põt similit̃ gl̃iari tibi? Qui sustulisti mortuum ab ĩferis ꝺ sorte mortis ĩ v̄bo dñi dei: q̃ ꝺie cisti reges ad pniciẽ: et cõfregisti facile potẽ tiã ipoꝝ ⁊ gl̃iosos de lecto suo. Qui audis ĩ syna iudiciũ et in oreb iudicia defẽsionis. Qui ungis reges ad penitẽtiã: et ꝓphetas facis successores post te. Qui receptus es ĩ t̃bine ignis in curru equoꝝ igneoꝝ. Qui ĩscriptus es ĩ iudicijs tẽporũ lenire iracũdi am dñi: ꝯsiliare cor pr̃is ad filiũ: et restituer̃ tribus iacob. Beati sꝫ q̃ te uideꝛt: et ĩ amici tia tua decorati sꝫ. Nã nos uita uiuimꝰ tm̃: post mortẽ ãt nõ erit tale nomẽ nostrum. Alias qui in turbine tectꝰ est: et in heliseo cõpletus est sp̃us eiꝰ. In diebus suis nõ ꝑ timuit pricipẽ: ⁊ potẽtia nemo uicit illum. Nec superauit illũ uerbũ aliquod: et mor tuum ꝓphetauit corpꝰ eiꝰ. In uita sua fecit monstra: et ĩ morte mirabilia opatꝰ est. In õibus istis nõ penituit ppl̃us: ⁊ ñ r̃cesseꝛt a pccis suis usqꝫdũ abiecti sꝫ ꝺ t̃ra sua: ⁊ disp si.sũt ĩ õez t̃rã: et r̃licta est gẽs ꝑpauca et p̃n ceps ĩ domo dauid. Quidã ipoꝝ feceꝛt q̃ꝺ placeret deo: alij ãt mlta cõmiseꝛt pcca. Eçe chias mũiuit ciuitatẽ suã: ⁊ ĩduxit ĩ mediũ eiꝰ aquã: et fodit ferro rupẽ: ⁊ edificauit ad aquã puteũ. In diebꝰ ip̃iꝰ ascẽdit sennache rib: et misit rapsacẽ et sustulit manũ suã cõ tra illos: et extulit manũ suã ĩ syõ: et supbꝰ factus est potẽtia sua. Tunc mota sũt cor da et manus ipsorum: et doluerunt quasi parturientes mulieres. Et inuocauerunt dominum misericordẽ et expandẽtes ma nꝰ suas extulerũt ad celũ: ⁊ sc̃us dominus deꝰ audiuit cito uocẽ ipoꝝ. Nõ ẽ cõmemo ratꝰ pccoꝝ ipoꝝ: neqꝫ dedit illos ĩimicis su is: sed purgauit illos ĩ mãu isaie sãcti ꝓphe te. Deiecit castra assyrioꝝ: et ꝯtriuit illos ã gelꝰ dñi. Nã fecit eçechias q̃ꝺ placuit deo: ⁊ fortit̃ iuit ĩ uia dauid pr̃is sui: quã mãda uit illi isaias propheta magnꝰ et fidelis in ꝯspectu dei. In diebꝰ ipsiꝰ retro redijt sol: ⁊ addidit regi uitã. Sp̃u magno uidit ultĩa: ⁊ ꝯsolatꝰ ẽ lugẽtes ĩ syõ usqꝫ ĩ sẽpit̃nũ. Oñ dit futa ⁊ abscõdita añq̃ euenirẽt.

Memoria iosie ĩ cõpositiõe CXLIX. odoris facta: opus pigmentarij. In omni ore quasi mel indulcabit̃ eius memo ria: et ut musica ĩ ꝯuiuio uini. Ipse directꝰ diuinitꝰ in penitẽtia gentis: et tulit abomia tiones impietatis. Et gubernauit ad dñm cor ipsius: et in diebus peccatorũ corrobo rauit pietatẽ. Pret̃ dauid et eçechiã et iosiã omnes peccatũ cõmiserũt. Nã reliquerũt legẽ altissimi reges iuda: et cõtẽpserũt timo rem dei. Dederũt.n. regnũ suũ alijs et glo riã suã alienigene gẽti. Incẽderũt electa sãc titatis ciuitatẽ: et desertas fecerũt uias ipsi us ĩ mãu hieremie. Nã male tractauerũt il lũ q̃ a uẽtre mr̃is ꝯsecratꝰ ẽ ꝓpheta: euerteꝛ ⁊ eruere ⁊ pdẽ: et it̃ũ edificare et renouare. Eçechiel q̃ uidit ꝯspectũ gl̃ie: quã oñdit illi ĩ curru cherubin. Nã cõmemoratꝰ ẽ inimi corũ ĩ imbre bñfaceꝛ illis q̃ oñderũt rectas uias. Et duodeci ꝓphetarũ ossa pullulãt de loco suo. Nã corroborauerũt iacob: et redemerũt se in fide uirtutis sue. Quõ ãpli ficemꝰ çorobabel? Nã et ip̃e q̃i signũ ĩ dext̃a manu israel. Et iesũ filiũ iosedech? Qui in diebꝰ suis edificauerũt domũ: ⁊ exaltaueꝛt tẽplũ sãctũ dño: paratũ ĩ gl̃iã sẽpit̃nam. Et neemias ĩ memoria multi tẽporis: q̃ erexit nobis muros euersos: et stare fecit portas et seras: q̃ erexit domos nr̃as. Nemo natꝰ ẽ ĩ t̃ra qualis enoch. Nã et ip̃e receptus est a t̃ra. Et ioseph q̃ natꝰ ẽ hõ p̃nceps fratruꝫ: firmamentũ gẽtis: rector fratrũ: stabilimen tũ populi: et ossa ipsius uisitata sũt: et post mortẽ ꝓphetauerũt. Seth et sem apud ho mines gl̃iam adepti sũt: ⁊ sup õem aĩam in origine adam. CL.

Simon onie filius sacerdos magnus: qui in uita sua suffulsit domum: et in diebus suis corroborauit templum. Tẽpli

etiã altitudo ab ipso fũdata est: duplex edificatio: et excelsi parietes tẽpli. In die ip̃ius emanauerũt putei aquarũ: z q̃si mare adipleti sũt supra modũ. Qui curauit gentẽ suã: z liberauit eã a pditione. Qui pua luit amplificare ciuitatẽ: qui adeptus ẽ gloriã in couersatione gẽtis: et igressum dom̃ z atrij amplificauit. Quasi stella matutia i medio nebule. Et quasi luna plena i dieb̃ suis lucet. Et quasi sol refulgens: sic ille effulsit i tẽplo dei. Quasi arcus refulgẽs int nebulas gloríe: z quasi flos rosarũ i diebus uernis: et quasi lilia q̃ sũt i trãsitu aque: et quasi thus redolẽs i diebus estatis. Quasi ignis effulgẽs: et thus ardẽs in igne. Quasi uas auri solidũ: ornatum oĩ lapide p̃cioso. Quasi oliua pullulãs et cupressus i altitudine se extollẽs. In accipiẽdo ipsũ stolam glíe: et uestiri eũ i cõsũmatione uirtutis: in ascẽsu altaris sãcti gl̃iam dedit sãctitatis amictũ. In accipiendo ãt partes de manu sacerdotũ: et ipse stãs iuxta arã. Circa illũ corona fratrũ: et quasi plãtatio cedri i monte libano: sic circa illũ steterũt quasi rami palme: et omnes filij aaron i gl̃ia sua. Oblatio ãt dn̄i in manibus ipsoꝝ: corã oĩ synagoga israel: et consũmatione fungẽs i arã amplificare oblationẽ excelsi regis: porrexit manũ suã i libatione: et libauit de sãguíe uue. Effudit i fundamẽto altaris odorẽ diuinũ excelso príncipi. Tũc exclamauerũt filij aarõ: i tubis ductilíbus sonuerunt: z auditã fecerũt uocẽ magnã i memoriã corã dño. Tũc oĩs populus simul pperauerũt: et cecideruũt i faciẽ sup terrã adorare dn̄m deũ suũ: z dare p̃ces oipotenti deo excelso. Et ãplificauerũt psallẽtes i uocibus suis: et i magna domo factus est sonus suauitatis plenus. Et rogauit populus dominũ excelsũ in p̃ce: usq; dũ pfectus ẽ honor dn̄i: et munus suum pfecerũt. Tũc descendẽs manus suas extulit i oẽm cõgregationẽ filiorũ isrl̃: dare gloriã deo a labijs suis: et in noíe ipsius gloriari. Et iĉault orationẽ suã: uolẽs oñdere vtutẽ dei. Et pl̃ orauit deũ oĩuꝫ. Qui magna fecit i oĩ trã. Qui auxit dies nr̃os a uentre mr̃is nr̃e: et fecit nobiscũ scõꝫ suã miaꝫ: det nobis iocũditatẽ cordis: et fieri pacẽ i dieb̃ nr̃is in israel p dies sẽpit̃nos: credere israel nobiscũ esse dei miaꝫ: ut liberet nos i diebus suis. Duas gentes odit aia mea: t̃tia ãt ñ ẽ gẽs: quã oderi. Qui sedẽt i mõte seyr z philistĩm: z stultus populus q̃ hĩrat i sichimis. Doctrinã sapie et disciplíne scripsit in codíce isto iesus filius syrach hierosolymita: q̃ renouauit sapiam de corde suo. Beat̃ q̃ i istis vsat̃ bonis. Qui ponit illa in corde suo: sapiẽs erit sẽp. Si. n. hec feceĩt: ad oĩa ualebit: q; lux dei uestigiũ ei⁹ ẽ.

¶ Oratio iesu filij syrach. ¶ .LI.

Confitebor tibi domine rex: et collaudabo te deum saluatorem meũ. Confitebor nomíni tuo: quoniã adiutor z protectõ factus es mihi: et liberasti corpus meum a pditiõe: a laqueo lígue iníque et a labijs operantiũ mẽdaciũ: et i cõspectu astantiũ factus es mihi adiutor. Et liberasti me scõm multitudinẽ mie nois tui a rugiẽtib̃ p̃paratis ad escã: õ manibus querẽtiũ aiaꝫ meã: et de portis tribulationũ q̃ circũdederũt me: a pressura flãme q̃ circũdedit me: et i medio ignis nõ sũ estuatus. De altitudine uẽtris iferi et a ligua coiq̃nata et a vbo mẽdacij a rege iníquo et a ligua iusta. Laudabit usq; ad mortẽ aia mea dn̄z: et uita mea appropiquãs erat i iferno deorsũ. Circũdederũt me undiq;: et non erat q̃ adiuuaret. Respiciẽs erã ad adiutoriũ hoĩnum: z ñ erat. Memoratus sũ mie tue dn̄e: et cooperationis tue q̃ a seculo sũt: qñ eruis sustinentes te domie: et liberas eos de mãib̃ gẽtium. Exaltasti sup t̃rã hĩrationẽ meã: z p mortẽ defluẽti depcatus sũ. Inuocaui dn̄m p̃cem dn̄i mei: ut ñ ỏreliquat me i die tribl̃atiõis mee et i tp̃e superborum sine adiutorio. Laudabo nomẽ tuũ assidue: z collaudabo illud i confessiõe: et exaudita ẽ oĩo mea. Et liberasti me de pditiõe: z eripuisti me ỏ tp̃e iniquo. Propterea cõfitebor et laudẽ dicã tibi: et benedicã nõi dn̄i. Cũ adhuc iunior sũ: priusq; oberrarẽ: q̃siui sapiam palã i oĩone mea. Ante tp̃s postulabã p illa et usq; i nouissimis iq̃rã eã: et florebit tãq; p̃cox uua. Leta tũ ẽ cor meũ i ea: ãbulauit pes meus it̃ rectũ: i iuuẽtute mea iuestigabã eã. Inclinaui modice aurẽ meã: et excepi illã. Multã iueni i meipso sapiam: et mltũ pfeci i ea. Dãti mihi sapiaꝫ dabo gl̃iã. Cõsiliatus sũ. n. ut facerẽ illã: zelatus sũ bonũ z nõ cõfũdar. Colluctata ẽ aia mea i illa: et i faciẽdo eã confirmat̃ sũ. Manꝰ meas extẽdi i altũ: et i sapia eius

mea: et ignorātias meas illūinauit. Aīam meā direxi ad illā: ⁊ ī agnitiōe inueni eam. Possedi cū ipsis cor ab initio. Propt̄ hoc ñ ꝺreliquar. Uēt̄ me⁹ cōtbat⁹ ē querendo illā: ꝓpterea bonā possidebo possessionē. Dedit enim mihi dominus linguā mercedez meā: ⁊ ī ipa laudabo eū. Appꝓpiate ad me indocti: ⁊ ꝯgregate uos ī domum disciplie. Quid adhuc ītardatis? ⁊ q̄d dicitis ī his? Aīe uīe sitiunt uehemēt̄: aperui os meū: et locut⁹ sū. Cōparate uobis sine argēto sapientiā: ⁊ collū uīm subijcite iugo ei⁹: ⁊ suscipiat aīa uīa disciplinā. In ꝓxio ē. n. īuenire eā. Uidete ocul' uīis: qꝛ modicū laboraui: ⁊ īueni mihi multā req̄em. Assumite disciplinā ī multo numero argēti: ⁊ copiosū aurū possidete ī ea. Letet̄ aīa uīa ī mīa eius: ⁊ nō cōfūdemini ī laude eius. Operamini opus uīm āte tēp⁹ et dabit uobis mercedem uestram in tempore suo.

¶ Incipit oratio salomonis. ¶ .LII.

Et inclinauit salomon genua sua ī cōspectu totius ecclesie isrl': ⁊ apuit manus suas ad celum et dixit: Domine deus israel: nō ē similis deus in celo sursū: neqꝫ in terra deorsū: qui custodis testamētū tuū ⁊ misericordiā pueris tuis eūtib⁹ in cōspectu tuo ī toto corde: seruās puero tuo dauid que locutus es illi: et locutus es in ore tuo: ⁊ ī manu tua implesti quasi dies iste. Et nc̄ dñe de⁹ israel custodi puero tuo dauid patri meo q̄ locutus es illi dicēs: Non deerit tibi uir a facie mea: sedēs ī throno israel: uerū tamē si custodierīt filij tui legē meā: et in p̄cept̄ meis ābulēt: sicut ābulauerūt ī cōspectu meo fideles. Et nc̄ dñe de⁹ isrl': creditū ē v̄bū quod locut⁹ es puero tuo dauid: qm̄ si v̄e hītauit de⁹ cū hoīb⁹ ī t̄ra. Si celū ⁊ celi celorū ñ sufficiāt t̄: q̄to mag' dom⁹ hec quā edificaui? Sed īspicias ad oīonē s̄ui tui ⁊ ꝺ precationē eius: ut exaudias dñe placationē oīonis: quā puer tu⁹ orat corā te hodie: ut sint oculi tui sup domū hāc die ac nocte in locum quem dixisti inuocari nomē tuū: et exaudias orationem quam puer tu⁹ orat in hoc loco: et exaudias precationem pueri tui et ppl̄i tui israel: si orauerīt ī loco isto: et exaudias in loco habitationis de celo: et exaudias et ꝓpitiꝰ sis: si peccauerit uir ī te.

¶ Explicit liber ecclesiastic⁹. Incipit prologus in isaiam prophetam.

Nemo cū ꝓphetas uersib⁹ uiderit esse descriptos: metro eos estiet apud hebreos ligari: ⁊ aliq̄d sil'e habē de psalmis ul' operib⁹ salomonis. Sed quod ī demosthene ⁊ tullio solet fieri: ut per cola scribāt̄ et cōmata: q̄ utiqꝫ ꝓsa ⁊ nō uersibus ꝯscripserūt. Nos quoqꝫ utilitati legentiū ꝓuidentes: īt̄pretationē nouā nouo scribēdi genere distīxim⁹. Ac p̄mū de isaia: Sciēdū q̄ in sermone suo disertus sit: q̄ppe ut uir nobilis et urbane elegātie. Nec habens q̄cq̄ in eloquio rusticitatis admixtū. Unde accidit: ut p̄ cet̄is florem s̄mōis eius trāslatio ñ potuerit cōs̄uare. Deīde etiā hoc adijciendū: q̄ nō tā ꝓpheta dicendus sit q̄ euāgelista. Ita. n. uniuersa xp̄i ecclesieqꝫ mysteria ad liquidū ꝓsecutus ē: ut nō eū putes ꝺ futo uaticinari: sed ꝺ p̄t̄itis historiā texē. Unde cōijcio noluisse tunc tp̄is septuagīta īt̄pretes fidei sue sacram̄ta ꝑspicue ethnicis prodē: ne sāctū canibus et margaritas porcis darēt: q̄ cū hāc editionē legerit̄ ab ill' aīaduertetis abscōdita. Nec ignoro quāti laboris sit ꝓphetas ītelligē: nec facile quēpiā posse iudicare de īt̄pretatione: nisi ītellexerit añ q̄ legerit. Nos quoqꝫ patē morsibus plurimorū: q̄ stimulāte īuidia: qꝺ ꝯseq̄ ñ ualēt: despiciūt. Sciēs g̊ et prudēs ī flāmā mitto manum: et nihilomin⁹ hoc a fastidiosis lectoribus p̄cor: ut quō greci post septuagīta trāslatores aq̄lā: et symmachū et theodotionē legūt: l' ob studiū doctrīe sue: uelut septuagīta magis ex collatiōe eoꝝ ītelligāt: sic et isti saltē unū p⁹ p̄ores hr̄e dignēt̄ īt̄pretē: Legāt p̄us: et postea ꝺspiciāt: ne uideāt̄ nō ex iudicio: sed ex odij p̄sūptiōe ignorata dānare. Prophetauit autē isaias ī irl'z et ī iudea: necdū decē tribubus ī captiuitatē ductis: ac de utroqꝫ regno nūc cōmixti nunc separatim texit oraculū. Et cū īt̄dū ad p̄sētē respiciat historiā: et post babylonie captiuitatē reditū populi significet in iudeam: tamen omnis eius cura de uocatione gentiū et de aduentu xp̄i est. Quem quanto plus amatis paula et eustochium: tanto magis ab eo petite: ut ꝓ obtrectatiōe p̄nti qua

me idesinēt emuli laniāt: ipe mihi mercedē restituat i futo: q̄ scit me ob hoc i peregrine ligue eruditiōe sudasse: ne iudei de falsitate scripturarū ecclesijs eiꝰ diutiꝰ isultarēt.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit argumētū.

Isaias in irl'm nobili genere ortus est: ibiq; prophetauit. Sub manasse rege sectus in duas partes occubuit. Sepulꝰq; est sub quercu rogel: iuxta trāsitū aquarū: q̄s olim eçechias rex iacto obstruxerat puluere.

¶ Explicit argumētū. Incipit Isaias propheta. Capl'm. I.

Visio isaie filii amos: quam uidit sup iudam et irl'm in diebꝰ oçie ioathan achaç ⁊ eçechie regū iuda. Audite celi et auribus percipe terra: qm̄ dominꝰ locutꝰ ē. Filios enutriui ⁊ exaltaui: ipsi āt spreuerūt me. Cognouit bos possessorē suū: et asinꝰ p̄sepe dñi sui: isrl' autem me non cognouit: et populꝰ meus ñ itellexit. Ue gēti peccatrici: populo graui iniq̄tate: semini nequā: filijs sceleratis. Dereliq̄rūt dñm: blasphemauerunt sc̄m isrl': abalienati sūt retrorsū. Sup quo ꝑcutiā uos ultra: addentes p̄uaricationem? Omne caput lāguidū ⁊ oē cor merēs a plāta pedis usq; ad uerticē ñ ē i eo sāitas. Uulnꝰ et liuō et plaga tumēs: ñ ē circūligata nec curata medicamine: neq; fota oleo. Terra ur̄a ꝺserta: ciuitates ur̄e succēse igni. Regionē ur̄aꝫ corā uobis alieni ꝺuorant: et ꝺsolabit sicut i uastitate hostili. Et derelinquet filia syon et ūbraculū i uinea: et sic̄ tugurū i cucumerario: sic̄ ciuitas q̄ uastat. Nisi dñs exercituū r̄liquisset nobis semē: q̄i sodoma fuissemꝰ: et quasi gomorra sil'es essemꝰ. Audite v̄bū dñi p̄ricipes sodomorū: ꝑcipite auribus legem dei ur̄i populꝰ gomorre. Quo mihi mltitudinē uictimaꝝ ur̄aꝝ dicit dñs? Plenꝰ sū. Holocausta arietū et adipē pinguium et sāguinē uitulorū et agnorū et hircorū nolui. Cū ueniretis añ ꝯspectū meū: q̄s q̄siuit hec de māibꝰ ur̄is: ut ābularetis in atrijs meis? Ne offeratis ultra sacrificium frustra. Incensū abominatio est mihi. Neomeniā ⁊ sabbatū et festiuitates alias nō ferā. Iniqui sūt ceiꝰ ur̄i. Calēdas ur̄as et solēnitates ur̄as odiuit aīa mea. Facta sūt mihi molesta. Laboraui sustinēs. Et cū extēderitis manus ur̄as auertā oculos meos a uobis. Et cū mutiplicaueritis or̄onē: nō exaudiā. Manꝰ. n. ur̄e sāguine plene sūt. Lauamini: mūdi estote: auferte malū cogitationum ur̄aꝝ ab ocl'is meis. Quiescite agē ꝑuerse: discite bñfacē. Querite iudiciū. Sꝺuenite oppresso: iudicate pupillo: defēdite uiduā: et uenite et arguite me dicit dñs. Si fuerint pcc̄a ur̄a ut coccinū: quasi nix dealbabūt: ⁊ si fuerit rubra quasi uermiculꝰ uelut lana alba erūt. Si uolueritis et audieritis me: bona t̄re comedetis. Q; si nolueritis et me ad iracūdiā ꝓuocaueritis: gladiꝰ ꝺuorabit uos: quia os dñi locutū ē. Quō facta ē meretrix ciuitas fidelis: plēa iudicij? Iustitia hitauit in ea: nunc āt homicide. Argentū tuū uersū est in scoriā: uinū tuū mixtū ē aqua. Principes tui infideles: socij furū. Omnes diligūt munera: sequūtur retributiones. Pupillo nō iudicāt: et causa uidue nō ingredit ad illos. Propt̄ hoc ait dñs deꝰ exercituū fortis isrl': Heu ego cōsolabō sup hostibus meis: et uindicabor de ĩimicis meis. Et ꝯuertam manū meā ad te: et excoquā ad purū scoriā tuā: et auferā oē stānū tuū: et restituā iudices tuos ut fuerūt p̄ꝰ et ꝯsiliarios tuos sicut ātiq̄tꝰ. Pꝰ hec uocaberis ciuitas iusti: urbs fidelis. Syon i iudicio redimet: et reducent eā i iustitia. Et cōteret scelestos et pcc̄ores simul: et q̄ dereliq̄rūt dñm ꝯsūmēt. Confūdentur. n. ab idolis q̄bꝰ sacrificauerūt. Et erubescetis sup hortis quos elegeratis: cum fueritis uelut quercus ꝺfluētibꝰ folijs: et uelut hortus absq; aqua. Et erit fortitudo uestra ut fauilla stupe: et opꝰ ur̄ꝫ q̄i scintilla: ⁊ succēdet utrūq; sil': et ñ erit q̄ extīguat.

¶ .II.

Uerbum quod uidit isaias filiꝰ amos super iudam et irl'm. Et erit in nouissimis diebus preparatus mons domus domini in uertice montiū. Et eleuabitur sup colles: et fluēt ad eū oēs gētes: et ibunt ppl'i multi et dicēt: Uenite ascēdamꝰ ad mōtem dñi et ad domū dei iacob: et docebit nos uias suas: ⁊ ābl'abimꝰ i semitis eiꝰ: q; ꝺ syō exibit lex: et v̄bū dñi ꝺ irl'm. Et iudicabit gētes et arguet populos multos. Et cōflabūt gladios suos i uomeres: et lāceas suas i falces

730
232

Non leuabit gens contra gētē gladiū: nec exercebūtur ultra ad pliū. Dom⁹ iacob uenite et ābulem⁹ i lumine dei nostri. Proiecisti.n. ppl̄z tuū domū iacob: q⁹ ꝛpleti sūt: ut oli: et augures habuerūt ut philistīm: ⁊ pueris alienis adheserunt. Repleta est terra argento et auro. Et non est finis thesaurorum eius. Et repleta est terra eius equis et inumerabiles quadrige ei⁹. Et repleta ē terra ei⁹ idolis. Op⁹ manuū suaꝝ adoraueūt: qđ fecerūt digiti eoꝝ. Et icuruauit se hō: et humiliat⁹ ē uir. Tu ergo dimittas eis. Ingredē i petrā et abscōdē i fossa humo a facie timoris dñi: et a gl̄ia maiestatis ei⁹. Oculi sublimis hois hūliati sūt: et incuruabitur altitudo uiroꝝ. Exaltabitur āt dñs sol⁹ i die illa: q⁹ dies dñi exercituum sup oēz superbū: et excelsū et sup oēz arrogātē: et hūiliabitur: et sup oēs cedros libani sublimes et erectas: ⁊ sup oēs querc⁹ basan: ⁊ sup oēs mōtes excelsos ⁊ sup oēs colles eleuatos: ⁊ sup oēz turrē excelsā et sup oēz murū mūitū: et sup oēs naues thar̄sis: ⁊ sup oē qđ uisu pulchrū ē: ⁊ icuruabitur oīs sublimitas hoīuz: ⁊ hūiliabitur altitudo uiroꝝ. Et eleuabitur dñs sol⁹ i die illa. Et idola penit⁹ ꝓterēt: et itroibūt i spelūcas petraꝝ: ⁊ i uoragines tre a facie formidūs dñi: ⁊ a gl̄ia maiestatis ei⁹: cū surrexerit pcutē trā. In die illa ꝓiciet hō idola argēti sui: et simulacra auri sui q̄ fecerat sibi: ut adoraret talpas ⁊ uesptiliones. Et ingrediet scissuras petraꝝ: ⁊ in cauernas saxoꝝ a facie formidinis dñi ⁊ a gl̄ia maiestatis ei⁹: cū surrexerit pcutē trā. Quiescite ḡ ab hōie cui⁹ spus i narib⁹ ei⁹ ē: q⁹ excelsus reputatus est ipse.

¶ .III.

Ece.n. dñator dom⁹ exercituū auferet ab irl̄m ⁊ ab iuda ualidū et fortē: ōe robur pāis ⁊ ōe robur aque: et fortē ⁊ uirū bellatorē: ⁊ iudicē ⁊ pphetā: ⁊ hariolū ⁊ senē pricipē sup q̄nq̄ginta et hōnorabilē ultu et consiliariū: et sapiētē de architect⁹: ⁊ prudētē eloquū mystici. Et dabo pueros ꝓncipes eoꝝ: ⁊ effeminati dñabūt eis. Et corruet ppl̄us uir ad uiz: ⁊ unus q̄sq̄ ad proximū suū. Tumultuabit puer contra senem: ⁊ ignobilis contra nobilē. Apphēdet.n. uir fratrem suū domesticū pāis sui: et dicet: Vestimentū tibi ē: ꝓnceps esto nr̄: ruina āt hec sub mānu tua. Rūdebit⁹ i die illa dicēs: Nō sū medicus: et in domo mea nō ē pāis neq⁹ uestimentū. Nolite cōstituere me principem populi. Ruit.n. irl̄m et iudas ꝓcidit: q⁹ lingua eoꝝ et adiuētiones eoꝝ contra dominū: ut puocarēt oculos maiestatis eius. Agnitio uultus eoꝝ respōdebit eis: et peccatū suum quasi sodoma pdicauerūt nec absscōdērūt. Ve aie eoꝝ qm̄ reddita sūt eis mala. Dicite iusto qm̄ bñ: qm̄ fructū adiuentionū suaꝝ comedet. Ve impio i malū. Retributio.n. manuum ei⁹ fiet ei. Populū meū exactores sui spoliauerūt: et mulieres dñate sūt eis. Populus me⁹ q̄ te beatū dicūt: ipi te decipiūt: ⁊ uiā gressuum tuoꝝ dissipāt. Stat ad iudicādū dñs: et stat ad iudicādos ppl̄os: dñs ad iudiciū ueniet: cū senibus ppli sui ⁊ ꝓncipib⁹ ei⁹. Vos .n. depasti estis uineā meā: et rapia paupis i domo uīa. Quare atteritis ppl̄m meū: et facies pauerū cōmolitis: dic̄ dñs exercituum? Et dixit dñs deus: Pro eo q⁹ eleuate sunt filie syon: ⁊ ambulauerunt extento collo: et nutib⁹ oculoꝝ ibāt: ⁊ plaudebāt ⁊ ambulabāt: ⁊ pedib⁹ suis cōpositō gradu icedebāt: decaluabit dñs uerticē filiaꝝ syō: ⁊ dñs crinem eaꝝ nudabit. In die illa auferet dñs ornamētū calciamētoꝝ et lunulas ⁊ tōques ⁊ monilia: ⁊ armillas ⁊ mitras ⁊ discriminalia et periscelidas ⁊ murenulas ⁊ olfactoriola ⁊ iaures et ānulos: ⁊ gēmas i fronte pendētes: ⁊ mutatoria ⁊ palliola ⁊ linthеamina et ac⁹ ⁊ specula ⁊ syndones ⁊ uittas et theristra. Et erit ꝓ suaui odore fetor: ⁊ ꝓ cona funiculus: ⁊ ꝓ crispanti crine caluicium: ⁊ ꝓ fascia pectoz ali cilicium. Pulcherrimi quoq⁹ uiri tui gladio cadēt: ⁊ fortes tui i plio. Et merebūt atq⁹ lugebūt porte ei⁹: ⁊ desolata i tra sedebit.

¶ .IIII.

Et apprehendent septē mulieres uirū unū i die illa dicētes: Panem nostrū comedemus: ⁊ uestimētis nr̄is operiemur: tantūmodo inuocet nomē tuū sup nos: aufer opprobriū nr̄m. In die illa erit germen dñi i magnificentia et gl̄ia: ⁊ fruct⁹ tre sublimis: ⁊ exultatio his q̄ saluati fuerīt de isl̄r. Et erit oīs q̄ relict⁹ fuerit i syō ⁊ residu⁹ in irl̄m: sanctus uocabitur omnis qui scriptus ē i uita in irl̄m. Si abluerit dñs sordē filiarū syon: ⁊ sanguinem irl̄m lauerit de medio eius: i spu iudicij ⁊ spu ardoris. Et creabit dñs sup omnē locū montis syon: ⁊ ubi uocatus est: nubem ꝓ die: ⁊ fumū ⁊ splendorē ignis flāmātis i nocte. Sup omnē.n. gl̄iaz

ꝓtectio:⁊ tabernaculū erit i ūbraculū diei ab estu:⁊ i securitatē ⁊ absc̄ōsionē a turbie et a pluuia.

¶.V.

CAntabo dilecto meo canticū patruel mei:uince sue. ¶Vinea facta est dilecto meo:in cornu filio olei. Et sepiuit eam:⁊ lapides elegit ex ea:⁊ plātauit uineā electam: ⁊ edificauit turrim in medio eius:⁊ torcular extruxit in ea. Et expectauit ut faceret uuas:et fecit labruscas. ¶Nūc ergo hitatores irlm et uiri iuda:iudicate inter me ⁊ uineā meā. Quid est quod debui ultra facere uinee mee:⁊ non feci ei:¶An q̄ expectaui:ut faceret uuas:⁊ fecit labruscas:Et nunc ostendam uobis quid ego faciā uinee mee. ¶Auferā sepē ei⁹:et erit i direptionē. Diruā maceriā ei⁹:⁊ erit i cōculcationē:et ponā eā desertam. ¶Nō putabit et ñ fodiet:⁊ ascēdet sup eā uepres et spine et nubib⁹ mādabo ne pluāt sup eā ibrē. ¶Vinea āt dñi exercituum domꝰ isrl ē:⁊ uiri iuda germē ei⁹ delectabile:et expectaui ut faceret iudiciū:⁊ ecce iniq̄tas: et iustitiā et ecce clamor. ¶Ve q̄ coniūgitis domū ad domū et agrū agro copulatis usq; ad terminū loci. ¶Nunq̄d hitabitis uos soli i medio trē:¶In auribꝰ meis sūt hec: dicit dñs exercituū. ¶Nisi domus multe desolate fuerint grādes et pulchre et absq; hitatoꝝ. Decē.n.iugera uineaꝝ faciēt lagūculā unā: ⁊ trigīta modij semētis faciēt modios tres. ¶Ve q̄ ꝓsurgitis mane ad ebrietatē sectādā: et potandum usq; ad uesperā et uino estuetis. Cithara ⁊ lyra et tympanū et tubia et uinū i ꝓuiuijs uīis:et opus dñi nō respicitis: nec opa manuū ei⁹ ꝓsideratis. ¶Propter captiu⁹ duct⁹ ē ppl⁹ meꝰ:q; nō habuit sciam: et nobiles ei⁹ interiit fame:et multitudo ei⁹ siti exaruit. ¶Propter dilatauit ifern⁹ aiam suā:et apuit os suū absq; ullo tmōre. Et descēdēt fortes ei⁹ et ppl⁹ eius:et sublimes gl̄iosiq; ei⁹ ad eū. Et icuruabit hō et hūiliabit uir:et oculi sublimiū deꝑmētur:et exaltabit dñs exercituū i iudicio:et deꝰ scūs sanctificabit in iustitia. Et pascēt agni iuxta ordinē suū:et deserta i ubertatē uersa aduene comedēt. ¶Ve q̄ trahitis iniq̄tatē i funiculis uānitatis:et q̄si uiculū plaustri peccā. Qui dicitis:festinet: et cito ueniat opus ei⁹:ut uideamus et appropiet:et ueniat ꝓsiliū sancti israel et sciemus illud. ¶Ve q̄ dicitis malū bonum:⁊ bonū malū:ponētes tenebras lucē: et lucē tenebras:ponētes amarū i dulce:⁊ dulce i amaꝝ. ¶Ve q̄ sapientes estis i oculis uestris :et corā uobismetipsis prudētes. ¶Ve q̄ potentes estis ad bibēdū uinū:et uiri fortes ad miscendā ebrietatē. Qui iustificatis ipiū ꝓ mūeribꝰ:⁊ iustitiā iusti auferis ab eo. ¶Propter hoc sicut ꝺuoratꝫ stipulā lingua ignis: ⁊ calor flāme exurit:sic radix eoꝝ quasi fauilla erit:et germē eoꝝ ut puluis ascendet. Abiecerūt.n.legē dñi exercituū: ⁊ eloquium sancti isrl blasphemauerūt. ¶Ideo irat⁹ ē furor dñi in ppl̄ suū:et extēdit manū suā sup eū et percussit eū. Et ꝓturbati sūt montes:⁊ facta sūt mortifina eoꝝ quasi stercus i medio platearū. ¶In his oībus ñ ē auersus furor eius:sꝫ adhuc manus ei⁹ extēta. Et eleuabit signuꝫ i natiōibꝰ ꝓcul:et sibilabit ad eū de finibus trē. Et ecce festinꝰ uelociter ueniet. ¶Nō ē deficiēs neq; laborās i eo:ñ dormitabit neq; dormiet:neq; soluet cingulū renū eius:nec rūpetur corrigia calciamēti eius. Sagitte ei⁹ acute:⁊ oēs arc⁹ eius extēti. Ungule equoꝝ ei⁹: ut silex:et rote ei⁹ q̄si ꝓcella tēpestatis. Rugitus eius ut leonis:rugiet ut catuli leonū: et frēdet et tenebit predā:⁊ āplexabit:et ñ erit q̄ eruat. Et sonabit sup eū in die illa sicut sonitus maris. ¶Aspiciemus i terrā:et ecce tenebre tribulationis:et lux obtenebrata est in caligine eius..

¶.VI.

IN anno quo mōtuus ē rex ocias. Vidi dñm sedentē sup soliū excelsū et eleuatū:⁊ plena erat domus a maiestate ei⁹:et ea q̄ sub ipo erāt replebāt tēplū. Seraphin stabāt sup illud:sex ale uni:⁊ sex ale alteri. Duabus uelabāt facie eius:⁊ duabus uelabāt pedes ei⁹:et duab⁹ uolabant. Et clamabant alter ad alterum:et dicebāt:Sanctus sanctus sanct⁹ dñs deus exercituum: plena ē oīs terra gl̄ia eius. Et cōmota sūt sup limina cardinū a uoce clamantis:et domus repleta est fumo. Et dixi:¶Ve mihi q; tacui:quia uir pollutus labijs ego sū:et in medio ꝓpli polluta labia hñtis ego hito:et regem dñm exercituū uidi oculis meis. Et uolauit ad me unus de seraphin:⁊ i manu ei⁹ calculus quē forcipe tulerat ō altari:et tetigit os meum et dixit:Ecce tetigi hoc labia tua:⁊ auferet iq̄tas tua et pcā tuū mūdabit. Et audiui uocē dñi dicētis: Quē mittā:⁊ q̄s ibit nobis:Et dixi: Ecce ego. Mitte me. Et dixit: ¶Vade : et dices populo huic: Audite

audiētes: ⁊ nolite itelligē: ⁊ uidete uisionē ⁊ nolite cognoscere. Excecа cor ppli hui⁹ ⁊ aures ei⁹ aggraua: et oculos ei⁹ claude: ne forte uideat oculis suis ⁊ auribꝰ suis audiat: ⁊ corde suo itelligat: et ꝓuertat et sanē eū. Et dixi: Usq; quo dñe? Et dixit: Dōec ꝺsolēt ciuitates absq; habitatore ⁊ dom⁹ sine hoie. Et tra relinq̄t deserta: et lōge faciet dñs hoies. Et multiplicabit q̄ derelicta fuerat i medio tre: et adhuc in ea decimatio. Et ꝓuertet: ⁊ erit i oñsionē sic̄ therebint⁹ et sic̄ quercꝰ q̄ expādit ramos suos. Semē scz erit id qꝺ stetit i ea.

Et factū ē i dieb⁹ achaz ℭ.VII. filij ioathan filij ozie regis iuda ascendit rasin rex syrie: et facee filꝰ romelie rex isrl'i in'm ad pliādū ꝓtra eā: et nō potuerūt debellare eā. Et nunciaueit domui dauid dicētes: Requieuit syria sup effraim et cōmota ē cor eius: et cor ppli ei⁹ sic̄ mouent ligna siluaꝝ a facie uēti. Et dixit dñs ad isaiam: Egredē i occursū achaz tu et q̄ derelict⁹ ē ia sub filius tu⁹: ad extremū aque ductꝰ piscine superioris in uia agri fullonis: et dices ad eū: Uide ut sileas. Noli timē: et cor tuū ne formidet a duab⁹ caudis ticionū fumigātium istoꝝ i ira furoris rasin regis syrie et filij romelie: eo q⁹ ꝓsiliū inierit cōtra te syria i malū et effraim: et filꝰ romelie dicentes: Ascēdamus ad iudā et suscitem⁹ eū: et auellam⁹ eū ad nos: et ponam⁹ regē i medio ei⁹ filiū tabeel. Hec dic̄ dñs dē: Nō stabit et nō erit istud: sed caput syrie damascus et caput damasci rasin. Et adhuc sexagita et quiescz anni: et desinet effraim ēsse populus: et caput effraim samaria: et caput samarie filius romelie. Si ñ crediderit⁹: non pmanebitis. Et adiecit dñs loq̄ ad achaz dicēs: Pete tibi signū a dño deo tuo i ꝓfūdū inferni: siue in excelsū supra. Et dixit achaz: Nō petā: et ñ tēptabo dñm. Et dixit: Audite g̃ dom⁹ dauid. Numqd parū uobis ē molestos eē hoib⁹: q⁹ molesti estis et deo meo? Propē hoc dabit dñs ipe nobis signū. Ecce uirgo cōcipiet et pariet filiū: et uocabit nomen ei⁹ emanuel. Butyrū et mel comedet: ut sciat reprobare malū et eligē bonum. Quā añq̄ sciat puer reprobare malū ⁊ eligē bonū: ꝺrelinq̄t tra quā tu detestaris a facie duoꝝ regū suoꝝ. Adducet dñs sup te ⁊ sup pplm tuum et sup domū patris tui: dies q⁹ ñ uenerit a diebꝰ separatiōis effraim a iuda cū ige assyrioꝝ. Et erit in die illa sibilabit dñs muscę q̄ ē i extremo fluminū egypti: et api q̄ ē i tra assur: et uenient et requiescēt oēs i torrētib⁹ uallium: et i cauernis petraꝝ et i oib⁹ frutetis et in uniuersis foraminib⁹. In die illa radet dñs i nouacula ꝓducta i his q̄ trās flumē st̄ i rege assyrioꝝ caput: et pilos pedū et barbā uniuersa. Et erit i die illa: nutriet hō uaccā boū et duas oues: et p ubertate lactis comedet butyrū. Butyrū .n. et mel manducabit oīs hō qui relict⁹ fuerit i medio tre. Et erit i die illa oīs locꝰ ubi fuerit mille uites: mille argēteis: et i spinas eēt uepres erūt. Cū sagittis et arcu ingrediēt illuc. Uepres .n. et spie erūt i uniuersa tra. Et oēs montes q̄ i sarculo sarriēt. Nō ueniet illuc timor spinaꝝ et uepriū: et erit in pascuā bouis et i ꝓculcationē pecoris.

ℭ.VIII.

Et dixit dñs ad me: Sume tibi librū grādem et scribe in eo stilo hoīs: uelociter spolia detrahe: cito prędare. Et adhibui mihi testes fideles: uriā sacerdotē et zachariā filiū barachie. Et accessi ad ꝓphetissā: et ꝓcepit et pepit filiū. Et dixit dñs ad me: Uoca nomē ei⁹: accelera: spolia detrahe: festina ꝑdari: quia añq̄ sciat puer uocare patrē suū et matrē suā auferet fortitudo damasci et spolia samarie corā rege assyriorū: et adiecit dñs loq̄ ad me adhuc dicēs: Pro eo q⁹ abiecit ppls iste aquas syloe q̄ uadūt cū silētio: ⁊ assūpsit magis rasin ⁊ filiū romelie: propt̄ hoc ecce dñs adducet super eos aquas fluminis fortes et multas: regē assyriorū ⁊ ōem gl̄iaz eius. Et ascēdet sup ōes riuos eius: ⁊ fluet sup uniuersas ripas eius: ⁊ ibit p iudā inūdās et trāsiens usq; ad collū uēiet. Et erit extēsio alaꝝ ei⁹ iplēs latitudinē tre tue o emanuel. Congregamini ppli ⁊ uicemini: et audite uniuerse ꝓcul tre. Accingite uos et uincemini: inite ꝓsiliū et dissipabit⁹: loq̄mini ꝙ bū: et nō fiet: q⁹ nobiscū dē⁹. Hec .n. ait dñs ad me: Sic̄ i mānu fortī eruditū me: ne irem i uia ppli hui⁹ dicēs: Nō dicatis: ꝓuratio. Omnia .n. q̄ loqt̄ pplus iste ꝓuratio ē: et timoꝛ ei⁹ ne timeatis neq; paueatis. Dñm exercituū ipm sanctificate: ipe pauo uē: ⁊ ipe trō uē: et erit uobis i sanctificationē: i lapidē ātē offensionis: et petrā scādali duabus domib⁹ isrl': et in laqueū et in ruinam habitantibus irl'm. Et offendēt ex eis plurimi et cadent: et conterent: et irretiētur et capiēt. Liga testimoniū

signa legē i discipl'is meis: expectabo dñz q̄ abscōdit faciem suā a domo iacob: et p̄sto labor eū. Ecce ego et pueri mei quos dedit mihi domin' in signū ⁊ i portētū isrl': a dño exercituū q̄ hi.tat i monte syon. Et cū dixerint ad uos: querite a phitonibus et a diuinis q̄ stridēt i icātationib' suis: nūq̄d nō popul' a deo suo req̄ret uisionē p uiuis ac mōtuis? Ad legē magis et ad testioniū: q̄ si nō dixerit iuxta v̄bū hoc: ñ erit eis matutina lux. Et trāsibit p eā et corruet et esuriet: et cū esurierit irascet et maledicet regi suo et deo suo. Et suspiciet sursū: ⁊ ad t̄rā ītuebit. et ecce tribulatio et tenebre et dissolutio et āgustia et caligo p̄sequēs: ⁊ ñ potit auolare de angustia sua.

¶ .IX.

Primo tēpore alleuiata est terra çabulon et t̄ra neptali: et nouissimo aggrauata ē uia maris trās iōdanē galilee gētiū. Popul' q̄ ābulabat in tenebris uidit lucem magnā hītātibus in regiōe umbre mortis: lux orta ē eis. Mltiplicasti gētē: ñ magnificasti letitiā. Letabūt corā te sic q̄ letāt i messe: sic exultāt uictores capta p̄da qñ diuidūt spolia. Jugū.n. oneris ei' ⁊ v̄gā hūeri ei' et sceptrū exactōis ei' supasti: sic i die madiā. Qr ōis uiolēta p̄datio cū tumltu et uestimtū mixtū sāguie erit i combustionem: ⁊ cib' ignis. Paruulus.n. natus ē nobis: et fili' datus ē nobis. Et factus ē p̄ncipatus sup humerꝝ eius: ⁊ uocabit nomen ei' admirabilis consiliarius: deus fortis p̄r futi seculi: princeps pacis. Multiplicabit eius iperiū et pacis nō erit finis: sup soliū dauid et super regnū eius: ut cōfirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia a modo et usq̄ i sēpitnū. Zelus domini exercituū faciet hoc. Uerbū misit dñs i iacob: et cecidit in israel. Et sciet omnis populus effraim et habitantes samariam in supbia et magnitudine cordis dicētes: Lateres ceciderūt: sed quadris lapidib' edificabim': sycomoros succideīt: sed cedros imutabim'. Et eleuabit dñs hostes rasin sup eū: et iimicos ei' i tumltū v̄tet: syriam ab oriēte: et philistijm ab occidēte: ⁊ deuorabūt isrl' toto ore. In ōib' his ñ est auersus furor ei': sed adhuc man' ei' extēta. Et ppl'us ñ ē reuersus ad p̄cutiētē se: et dñm exercituū non inq̄sierūt. Et disp̄det dñs ab isrl' caput et caudam incuruātem et depra uātē die una. Longeu' et honorabilis ipse ē caput: et ꝓpheta docēs mēdacium ip̄e ē cauda. Et erūt q̄ beatificāt populū istū seducētes: et q̄ beatificāt p̄cipitati. Propt hoc sup adolescētulis eius ñ letabit dñs: et pupillorꝝ ei' ⁊ uiduarū ñ miserebit. Qr ōis hypocrita ē et nequā: et uniuersū os locutū ē stultitiā. In ōibus his ñ ē auersus furor eius: sed adhuc man' eius extēta. Succensa ē.n. quasi ignis ipietas: ueprē et spinā uorabit. Et succēdetur i dēsitate saltus: et ꝯuoluetur i supbia fumi. In ira dñi exercituū ꝯtbata ē t̄ra: et erit ppl's quasi esca ignis. Uir fratri suo ñ parcet: et decliabit ad dextrā: et esuriet: ⁊ comedet ad sinistrā: ⁊ ñ saturabit. Un' quisq̄ carnē brachij sui uorabit: manasses effraim: ⁊ effraim manassen: ⁊ sil' ip̄i cōtra iudā. In ōib' his ñ ē auersus furor ei': sed adhuc manus eius extēta.

¶ .X.

Ue q̄ condunt leges iniquas et scribentes iniustitiā scripserūt: ut opp̄merēt in iudicio paupes ⁊ uim facerent cause humiliū populi mei: ut essēt uidue preda eorꝝ: et pupillos diriperēt. Quid facietis in die uisitationis ⁊ calamitatis de lōge ueniētis? Ad cuius ꝯfugietis auxiliū: et ubi derelinq̄tis gl'iam uīaz: ne icuruemini sub uinculo: et cū it'fectis cadatis? Sup omnibus his nō ē auersus furor eius: sed adhuc man' eius extēta. Ue assur. Uirga furoris mei ⁊ baculus ip̄e ē. In manu eius idignatio mea. Ad gentē fallacē mittā eū: et ꝯtra ppl'm furoris mei mandabo illi: ut auferat spolia et diripiat p̄dā: et ponat illud i ꝯculcationē quasi lutū platearū. Ip̄e āt ñ sic arbitrabit: et cor eius ñ ita estimabit: sed ad ꝯterendum erit cor eius: et ad it'nicionē gētiū ñ paucarum. Dicet.n. Nūq̄d ñ p̄ncipes mei sil' reges sūt? Nūq̄d ñ ut archamis: sic calanno: et ut arphath sic emath? Nunq̄d ñ ut damasc': sic samaria? Quō iueīt manus mea regna idoli: sic et simulacra eorū de irl'm et de samaria. Nūq̄d ñ sic feci samarie et idolis eius: sic faciā irl'm et simulacris eius? Et erit cū ipleuerit dñs cūcta opa sua in mōte syon: et i irl'z uisitabo sup fructū magnifici cōdis regis assur: et sup gl'iaz altitudinis oculorū eius. Dixit.n. In fortitudine manus mee feci: et i sapientia mea intellexi. Et abstuli terminos populorū: et pricipes eorū dep̄dat' sū: et detraxi quasi potēs i sublimi ꝛsidētes. Et iueīt quasi nidū man' mea fortitudinē

222

234

pplorū:et sic colligūtur oua q̄ derelicta sūt: sic ūniuersā terrā ego ꝓgregaui:et nō fuit q̄ moueret pennam et aperiret os et gānīret. Nūq̄d gloriabitur securis ꝓtra eū q̄ secat i ea:aut exaltabit serra cōtra eū a quo trahi tur? Quō si eleuet vga cōtra eleuātem se:et exaltetur baculus q̄ utiq̄ lignū ē. Propt̄ hoc mittet dñator dñs exercituū in piguib⁹ ei⁹ tenuitatē:et subt⁹ gl'iam ei⁹ succensa arde bit quasi cōbustio ignis:et erit lumē isrl' in igne:et scūs ei⁹ i flāma:et succendet et deuo rabit spina ei⁹:et uepres in die una:et gl'ia saltus ei⁹:et carmeli ei⁹ ab aīa usq̄ ad carnē ꝓsumet:et erit trore pfugus:et reliq̄e ligni salt⁹ ei⁹ p̄ paucitate numerabūt:et puer scri bet eos:et erit in die illa:nō adūciet residu um isrl':et hi q̄ fugerit de domo iacob initi sup eo q̄ peutit eos:sed initet sup dñm sēm isrl'. In vītate reliq̄e ꝓuertēt:reliq̄e inquā ia cob ad deū fortē. Si.n. fuerit ppl⁹ tu⁹ isrl' quasi arena maris reliq̄e ꝓuertētur ex eo. Cōsūmatio abbreuiata inundabit iustitiā. Cōsūmationē.n.et abbreuiationē dñs de⁹ exercituū faciet i medio ōis trē:ppt̄ hoc hec dic̄ dñs de⁹ exercituū: Noli timē ppl⁹ me us hitatō syon ab assur. In vga.n. peutiet te:et baculū suū leuabit sup te i uia egypti. Adhuc.n. paululū modicūq̄ et ꝓsūmabit̄ idignatio mea:et furor me⁹ sup scelus eoꝝ. Et suscitabit sup eū dom⁹ exercituum fla gellū iuxta plagam madian i petra oreb:et vgā suā sup mare. Et leuabit eā i uia egypti. Et erit i die illa auferet⁹ on⁹ ei⁹ ō hūero tuo et iugū ei⁹ de collo tuo:et cōputrescet iugū a facie olei. Venit in aioth:trāsibit i magron apud magmas cōmēdabit uasa sua. Trāsie rūt cursi:gabee sedes nīa. Obstupuit rama: gabaa saulis fugit. Vinni uoce tua filia gal lim:attēde laisa paupcula anathot. Migra uit medemena hitatores gebin ꝓfōtamini. Adhuc dies ē:ut i nob stet̄. Agitabit manū suā sup mōtē filie syon:collē irlm. Ecce do miator dom⁹ exercituū ꝓfriget lagūculā i frōte:et excelsi statura succidēt:et sublimes hūiliabūt. Et subuertēt ꝓdēsa salt⁹ ei⁹ ferro: et liban⁹ cū excelsis cadet.

¶ .XI.

Et egredietur uirga de radice iesse: et flos de radice eius ascendet:et requie scet sup eū sp̄us domini:sp̄us sapie et intel lect⁹:sp̄us ꝓsilij et fortitudinis:sp̄us sciētie et pietatis:et replebit cū sp̄us timoris dñi. Nō scōz uisionē ocul⁹ iudicabit:neq̄ scōz auditū aurīū arguet. Sed iudicabit in iusti tia paupes:et arguet i eq̄tate p māsuet⁹ ter re. Et peutiet trā vga oris sui:et sp̄u labio rū suorū itficiet impiū. Et erit iustitia cingu lū lumboꝝ ei⁹:et fides cinctoriū renū eius. Hitabit lup⁹ cū agno:et pard⁹ cū hedo ac tubabit. Vitul⁹ et leo et ouis sil' morabūt: et puer paruul⁹ minabit eos. Vitulus et ur sus pascētur:sil' requescēt catuli eoꝝ:et leo q̄si bos comedet paleas:et delectabit̄ ifās ab u bere sup foramia aspidis:et i cauerna regu li q̄ ablactat⁹ fuerit:manū suā mittet. Nō nocebūt et nō occidēt i uniuerso mōte scō meo:q: repleta est trā scia dñi:sic aque ma ris opiētis. In die illa radix iesse q̄ stat in si gnū ppl'oꝝ:ipm gentes deprecabunt:et erit sepulchrū ei⁹ gl'iosū. Et erit i die illa:adici et dom⁹ scōo manū suā ad possidendum residuū ppli sui:qō relinq̄tur ab assyrijs et ab egypto et a phetros et ab ethiopia:et ab elam et ab sennaar et ab emath et ab insulis maris. Et leuabit signū i natiōes:et ꝓgrega bit profugos isrl':et dispsos iuda colliget a quattuō plagis trē:et auferet ẓel⁹ ephraim et hostes iuda pibūt. Ephraim nō emulabit iudā et iudas nō pugnabit ꝓtra ephraim:et uolabūt i humeros philistijm p mare:sil' p dabūt filios orietis. Idumea et moab p̄cep tū man⁹ eoꝝ et filij amon obedientes erunt. Et desolabit dñs linguā maris egypti:et le uabit manū suā sup flumē i fortitudie sp̄us sui:et peutiet eū i septē riuis:ita ut trāseat p eū calciati. Et erit uia residuo populo meo: q̄ relinq̄tur ab assyrijs: sic fuit israel in die illa qua ascēdit de trā egypti.

¶ .XII.

Et dices in die illa: Cōfitebor tibi do mine qm̄ iratus es mihi: conuersus ē furor tuus:et ꝓsolat⁹ es me. Ecce de⁹ salua tor me⁹ fiducialiter agā et nō timebo. Quia fortitudo mea et laus mea dom⁹ et fact⁹ ē mihi i salutē. Haurietis aquas i gaudio ō fōtib⁹ saluatoris:et dicetis i illa die: Cōfite mini domio et iuocate nomē ei⁹. Notas fa cite i pplis adiuētiōes ei⁹:meminto qm̄ excel sum ē nomē ei⁹. Cātate domio qm̄ magnifice fecit: Annūciate hoc i uniuersa trā. Exulta et lauda hitatio syon:q: magn⁹ i medio tui sanctus israel.

¶ .XIII.

Onus babylonis:quod uidit isaias fi lius amos. Super mōtem caliginosū

leuate signū : exaltate uocē:leuate manū:⁊ ingrediant portas duces. Ego mādaui sāctificatis meis:et uocaui fortes meos in ira mea:exultātes in gl̄ia mea. Vox multitudinis i mōtibus quasi ppl̄orū frequentium: uox sonitus regum gentiū ꝓgregataꝝ. Dominus exercituū p̄cepit militie belli uenientibus de t̄ra procul. A fūmitate celi dñs ⁊ ua sa furoris ei⁹:ut dispdat oēz t̄rā. Vlulate q̄ ppe ē dies dñi:q̄ uastitas a dño uēiet: ꝓpter hoc oēs man⁹ dissoluētur:et oē cor hois tabescet et ꝓterēt. Torsiōes et dolores tenebūt ɑ̄si parturiēs dolebūt . Vnusq̄sq; ad ꝓximū suū stupebit: facies cōbuste ul̄t eoꝝ. Ecce dies dñi uēiet crudel⁹ ⁊ idignatiōis.plen⁹ et ire furorisq;:ad ponēdā t̄rā i solitudinē:⁊ pc̄ores ei⁹ ꝓterēdos de ea:qm̄ stelle celi et splēdor eaꝝ nō expādēt lumē suū. Ob tenebrat⁹ ē sol i ortu suo:et luna ñ splendebit i lumīe suo. Et uisitabo sup ōbis mala: ⁊ ꝓtra ipios iq̄tatē eoꝝ. Et requiescē faciam supbiā infideliū:et arrogātiā fōtiū būiliabo. Pcriosior erit uir auro:et homo mūdo obrizo. Sup hoc celū tbabo:et mouebit̄ terra de loco suo:ppt̄ indignationē dñi exercituū:et ppt̄ diē ire furoris eius:et erit quasi damula fugiēs:et quasi ouis:⁊ ñ erit q̄ ꝓgreget. Vnusq̄sq; ad ppl̄z suū ꝓuertet̄:et singl̄i ad t̄rā suā fugiēt. Omnis q̄ uēt⁹ fuerit occidet̄:et oīs q̄ supuenerit cadet i gladio. Infātes eoꝝ allidēt̄ i oc̄lis eoꝝ:dirip̄iēt dom⁹ eorū:et uxores eoꝝ uiolabunt. Ecce ego suscitabo sup eos medos:q̄ argētū ñ q̄rāt nec auꝝ uelit: ſz sagittis paruulos itficiēt:⁊ lactātib⁹ uīs ñ miserebūt̄:et sup filios ñ parcat ocul⁹ eorum. Et erit babylō illa ciuitas gl̄iosa i regnis:i clyta i supbia chaldeoꝝ: sicut subuertit dñs sodomā et gomorrā. Nō bitabit̄ usq; i finē:et ñ fūdabit̄ usq; ad generationē et generationē. Nec ponet ibi tentoria arabs:nec pastores ꝛequiescēt ibi:ſz ꝛequiescēt ibi bestie:et ꝛeplebūt̄ domus eoꝝ draconib⁹ et:bitabūt ibi strutiōes:et pilosi saltabunt ibi et ꝛespōdebūt ibi ulule i edibus ei⁹:et sirene i delubris uoluptatis.

C.XIIII.

Prope est ut ueniat tp̄s ei⁹:et dies eius non elōgabūtur. Miserebit̄.n. dñs iacob:et eliget adhuc de israel:et requiescē eos faciet sup humū suā:adiūgetur aduena ad eos et adherebit domui iacob. Et tenebūt eos populi:et adducēt eos in locum suum. Et possidebit eos dom⁹ isr̄l sup t̄rā dñi in ꝓuos et ancillas:et erūt capiētes eos q̄ se ceꝑāt:et subiciēt exactores suos. Et erit i die illa cū requiē dederit tibi dē a labore tuo: ⁊ a ꝓcussione tua et a seruitute dura qua ant̄ seruisti. Sumes parabolā istā ꝓtra ꝛgē babylonis et dices: Quō cessauit exactor:q̄euit tributū:Cōtriuit dñs baculū ipioꝝ:virgam dñantiū cedētē ppl̄os i idignatione plaga i sanabili: subiciētē i furore gētes: persequentem crudeliē. Cōq̄euit et siluit oīs terra:gauisa est:et exultauit:abietes quoq; letate sūt super te et cedri libani:ex quo dormisti non ascēdit qui succidat nos . Infern⁹ subt̄ te cōturbatus ē i occursū aduēt⁹ tui:suscitauit tibi gigātes. Omnes principes t̄re surrexerūt de solijs suis:oēs p̄cipes nationū. Vniuersi respōdebūt et dicēt tibi: Et tu uulnerat⁹ es sicut et nos:nūi similis effect⁹ es. Detracta ē ad inferos supbia tua:cōcidit cadauer tuū. Subt̄ te sternet̄ tinea:et opimētū tuū erūt uermes. Quō cecidisti de celo lucifer q̄ mane oriebaris:Corruisti in terram qui uulnerabas gētes:qui dicebas in corde tuo: In celum cōscendā:sup astra dei exaltabo soliū meū:sedebo i mōte testamēti: i lateribꝰ aq̄lonis:ascēdā sup altitudinē nubiū:similis ero altissimo. Verūtn ad infernū detraheris i ꝓfundū laci. Qui te uiderit ad te inclinabūtur:teq; ꝓspiciēt. Nūqd iste ē uir q̄ cōturbauit terrā:q̄ ꝓcussit regna:q̄ posuit orbē desertū:et urbes ei⁹ destruxit:uinctis eius nō aperuit carcerē Omnes reges gentiū uniuersi dormierūt i gl̄ia uir in domo sua:tu āt proiectus es de sepulchro tuo quasi stirps inutilis:pollutus et obuolut⁹ cū his q̄ itfecti sūt gladio:et descēdēt ad fūdamēta laci. Qua si cadauer putridū nō hēbis ꝓsortiū neq; cū eis i sepl̄tura. Tu.n.t̄rā tuā dispdidisti: Tu ppl̄z tuū occidisti. Nō uocabit̄ i etnū semē pessimoꝝ. Preparate filios ei⁹ occisiōi i iniq̄tate patrū eoꝝ. Nō ꝓsurgēt nec hereditabūt t̄rā nec iplebūt faciem orbis ciuitatū. Et ꝓsurgā sup eos dicit dñs exercituū:et pdā babylonis nomē et reliq̄as et germē et ꝓgenie dicit dñs. Et ponā eaz i possessionē ericij:et i paludes aquaꝝ:et scopabo eā in scopa terēs dicit dñs exercituū. Iurauit dom⁹ exercituū dicēs: Si nō ut putaui ita erit:et quō mēte tractaui sic euēiet: ut ꝓterā assyriū i t̄ra mea:et i mōtib⁹ meis cōculcez eum:et auferetur ab eis iugum eius et on⁹

illius ab humero eorum tolletur. Hoc consilium quod cogitaui super omnē terram: et hec ē manus extēta sup uniuersas gētes. Dñs exercituū decreuit. Et quis poterit irrita mare? Et manꝰ eius extēta: et quis auertet eā? In anno quo mortuus ē rex achaz: factū ē onꝰ istud. Ne leteris philistea oīs tu: qm̄ cōminuta ē vga percussoris tui. De radice.n. colubri egredietur regulꝰ et semen eius absorbēs uolucrē. Et pascētur pmogeniti pauperū: et pauperes fiducialiter requiescēt: et iteriū faciā i fame radicē tuā: et reliquias tuas interficiā. Vlula porta. Clama ciuitas: pstrata ē philistea oīs. Ab aqlone.n. fumꝰ uenit: et nō ē q effugiat agmē eius. Et qd ispōdebit nūtijs gētis. Quꝛ dñs fundauit syō: et i ipo sperabūt pauperes populi eius.

¶ .XV.

Onus moab. Quꝛ nocte uastata ē ar.moab conticuit. quia nocte uastatꝰ ē murꝰ moab cōticuit. Ascēdit domꝰ et dybon ad excelsa in plāctū sup nabo: et sup medaba: moab ululabit. In cunctis capitibus eius calui tium: et omnis barba radet. In triuijs eius accincti sūt sacco: sup tecta eiꝰ et i plateis eius oīs ululatus descēdet i fletū. Clamauit esebō ꝛ eleale: usq; iasa audita ē uox eorū. Sup hoc expediti moab ululabūt: aia eius ululabit sibi. Cor meū ad moab clamabit: uectes eius usq; ad segor uitulā pstenātem: p ascēsū.n. luith flēs ascēdet: et i uia oronaim clamorē ptritionis leuabūt. Aque .n. nemrim deserte erūt: qꝛ aruit herba: defecit germē: uiror oīs iteꝛijt. Decom magnitudinē opis et uisitatio eorū. Ad torrētē salicū ducēt eos: qm̄ circuibit clamor finium moab. Usq; ad gallim ululatus eius: ꝛ usq; ad puteū helim clamō eiꝰ: qꝛ aque dybō replete sūt sanguīe. Ponā.n. sup dybon ad ditamēta his q̄ fugerit de moab leonē: ꝛ reliquijs terre.

¶ .XVI.

Emitte agnū dñe dñatorē terre de petra deserti ad mōtē filie syon. Et erit sicut auis fugiēs et pulli de nido auolātes: sic erūt filie moab in transcensu arnon. Ini consilium: coge cōsiliū: pone quasi noctem umbrā tuā i meridie. Absconde fugientes et uagos ne pdas. Habitabunt apud te profugi mei. Moab esto latibulū eoꝝ a facie uastatoris. Finit ē.n. puluis: cōsūmatꝰ ē miser: defecit q̄ proculcabat terrā. Et pparabitur i mia solium: et sedebit sup eum i ueritate i tabernaculo dauid: iudicās et q̄rēs iudiciū: et uelocit ꝛeddēs quod iustū ē. Audiuim⁹ superbiā moab: superbus est ualde. Superbia eius et arrogātia eiꝰ ꝛ idignatio eius: plꝰ q̄ fortitudo eiꝰ. Iccirco ululabit moab: at moab uniuersus ululabit. Pro q̄ letābitur sup muros cocti lateris: loq̄mini plagas suas: qm̄ suburbana esebon deserta sūt: ꝛ uinea sabama dñi gentium exciderunt. Flagella eius usq; ad iaçer puenerūt: errauerūt i deserto: ppagines eiꝰ relicte sūt: trāsierūt mare. Sup hoc plorabo in fletu iaçer et uinea sabama. Inebriabo te lachryma mea esebō et eleale: qm̄ sup uindemiā tuā et sup messē tuā uox calcātiū irruit: et auferet letitia et exultatio de carmelo: et i uineis nō exultabit neq; iubilabit. Vinū i torculari nō calcabit q̄ calcare psueuerat: uocē calcātiū abstuli. Sup hoc uēter meꝰ ad moab quasi cithara sonabit: et uiscera mea ad murū coctī lateris. Et erit cū apparuerit quod laborauit moab sup excelsis suis: ingredietur ad sācta sua ut obsecret: ꝛ nō ualebit. Hoc vbū quod locutꝰ ē dñs ad moab ex tūc ꝛ nūc locutꝰ ē dicēs: In tribꝰ annis quasi āni mercenarij auferet glia moab sup oī pplo mlto: et ēliqt i eo sicut racemꝰ pauuꝰ et modicꝰ: nequaq̄ mlti.

¶ .XVII.

Onus damasci. Ecce damascus ōsinet esse ciuitas: et erit sicut aceruꝰ lapidū in ruina. Derelicte ciuitates aroer gregibꝰ erūt: et requiescēt ibi et non erit qui exterreat. Et cessabit adiutoriū ab ephraim et regnū a damasco: et reliquie syrie sicut gloria filioꝝ isrl̄ erit: dicit dñs exercituū. Et erit i die illa attenuabitur glia iacob et pinguedo carnis eiꝰ emarcescet: ꝛ erit sicut congregans i messe quod restiterit: et brachiū eius spicas leget. Et erit sicut querens spicas in ualle raphaim: et relinq̄tur in eo sicut racemꝰ et sicut excussio olee duaꝝ uel triū oliuarū i sūmitate rami: siue quattuor aut quinq̄. In cacuminibus eius fructus eius: dicit dñs deꝰ israel. In die illa icliabit hō ad factorē suū: et oculi eiꝰ ad scz isrl̄ ispiciēt: ꝛ nō icliabit ad altaria q̄ fecerūt manꝰ eiꝰ et q̄ opati sūt digiti eius: nec ispiciēt lucos et delubra. In die illa erūt ciuitates fortitudinis eius derelicte sicut aratra ꝛ segetes q̄ derelicte sūt a facie filiorū isrl̄. Et eris deserta quia oblita es dei salutatoris tui: et fortē adiutoris tui non es recordata. Propterea plantabis plantationē

fidelem:et germē alienū seminabis. In die plantationis tue labrusca:et mane semē tuum florebit. Ablata est messis in die hereditatis:et dolebit grauit̄. Ue multitudini populoꝝ mlt̄orū ut mlt̄itudo maris sonātis: ⁊ tumultus t̄barū sic̄ sonitus aquaꝝ mlt̄arū. Sonabunt populi sic̄ sonitus aquarum inundātiū:et icrepabit eū ⁊ fugiet ꝓcul. Et rapiet̄ sic̄ puluis montiū a facie uēti. Et sic̄ t̄bo corā tēpestate. In tp̄e uespē:⁊ ecce t̄batio i matutio:⁊ ñ subsistet. Hec ē pars eoꝝ q̄ uastauerūt nos:et sors diripiētiū nos.

.XVIII.

Ue t̄re cymbalo alaꝝ que ē trās flumē ethiopie:qui mittit in mare legatos: ⁊ in uasis papyri super aquas. Ite āgeli ueloces ad gentem conuulsam et dilaceratā: ad populum terribilem post quē non ē ali⁹: ad gentē expectantē et conculcatā:cuius diripuerūt flumina terrā eius. Ad montē nominis dñi exercituum montē syō. Omnes habitatores orbis q̄ moramini i t̄ra:cū eleuatū fuerit signū i mōtibus uidebitis:⁊ clāgorem tube audietis:qꝛ hec dic̄ dñs ad me: Ego q̄escā:et cōsiderabo i loco meo:sic̄ meridiana lux clara ē:⁊ sicut nubes roris i die messis. Añ messē.n.tot⁹ effloruit:et imatura pfectio germinabit:et p̄cident̄ ramusculi eius falcibus:et q̄ derelicta fuerit absciden tur. Excutiētur:et relinquēt̄ sil̄ auibus mōtiū et bestijs t̄re:et estate ꝑpetua erit sup eū uolucres:et ōes bestie t̄re sup illum hyemabūt. In tp̄e illo deferet̄ munus dño exercituū a pplo diuulso et dilacerato:a pplo t̄ribili p⁹ quē ñ fuit ali⁹:a gēte expectāte ⁊ ꝯculcata:cui⁹ diripuerūt flumina terrā eius:ad locū nōis dñi exercituū montē syon.

Onus egypti. Ecce dñs ¶ .XIX.
ascendet super nubem leuē:et ingredietur egyptū et mouebūt̄ simulacra egypti a facie eius:et cor egypti tabescet in medio eius. Et ꝯcurrere faciā egyptios aduersus egyptios. Et pugnabit uir contra frēz̄ suū et uir ꝯtra amicū suū:ciuitas aduersus ciuitatē:regnū aduersus regnū:et dirūpet̄ sp̄us egypti in visceribus eius:et ꝯsiliū ei⁹ p̄cipitabo:⁊ itrogabūt simulacra sua ⁊ diuinos suos et phitōes et hariolos:et tradā egyptū i māu dñorū crudeliū:et rex fortis dñabit̄ eoꝝ:ait dñs exercituuꝫ. Et arescet aq̄ de mari:et fluui⁹ desolabit̄ atqꝫ siccabit̄ ⁊ deficiēt flumia. Attenuabūt̄ ⁊ siccabūt̄ riui aggeꝝ. Calamus ⁊ iūcus marcescet: nudabit̄ alueus riui a fōte suo. Et ōis semētis irrigua siccabitur:arescet et ñ erit. Et merebunt piscatores:et lugebūt omnes mittētes i flumē hamū:⁊ expādētes rete sup faciē aquaꝝ emarcescēt. Cōfundēt̄ q̄ operabātur linū: plectētes ⁊ texētes subtilia. Et erit irrigua ei⁹ flaccētia:ōes q̄ faciebāt lacunas ad capiendos pisces. Stulti p̄ncipes thaneos:sapiētes cōsiliarij pharaōis dederūt ꝯsiliū isipiēs. Quō dicetis pharaoni:fili⁹ sapiētiū ego:fili⁹ regū ātiquoꝝ? Ubi nūc sūt sapiētes tui. Annuncient tibi et indicēt q̄d cogitauerit dñs exercituū sup egyptū. Stulti facti sūt p̄ncipes thaneos:emarcuerūt p̄ncipes mēpheos:decepe rūt egyptū:angulū pplōꝝ ei⁹. Dñs miscuit in medio eius sp̄m v̄tiginis:et errare fecerūt egyptū i ōi ope suo:sic̄ errat ebri⁹ et uomēs. Et nō erit egypto op⁹ quod faciat:caput et caudam incuruantem et r̄frenātem. In die illa erit egyptus quasi mulieres:⁊ stupebūt et timebunt a facie cōmotionis manus dñi exercituū:quā ip̄e mouebit sup eā:et erit t̄ra iuda egypto i pauorē. Omnis q̄ illi⁹ fuerit recordat⁹:pauebit a facie cōsilij dñi exercituū:qd̄ ipse cogitauit sup eā. In die illa erūt q̄nqꝫ ciuitates i t̄ra egypti loquētes lingua chananea:et iurātes p dñm exercituū. Ciuitas solis uocabit̄ una. In die illa erit altare dñi i medio t̄re egypti:et titulus dñi iuxta t̄minū ei⁹:et erit i signū et in testioniū dño exercituū i t̄ra egypti. Clamabūt.n.ad dñm a facie tribulāt̄:et mittet eis saluatorē et ꝓpugnatorē q̄ liberet eos. Et cognoscet̄ dñs ab egypto:⁊ cognoscēt egyptij dñꝫ i die illa:⁊ colēt eū i hostijs ⁊ i mūerib⁹:et uota uouebūt dño et soluēt. Et ꝑcutiet dñs egyptū plaga:et sanabit eā:et r̄uertēt̄ ad dñm:et placabitur eis: et sanabit eos. In die illa erit uia de egypto i assyrios. Et itrabit assyrius egyptū:et egyptius i assyrios:et ꝑuiēt egyptij assur. In die illa erit isrl̄ tertius egyptio et assyrio:bñdictio i medio t̄re cui bñdixit dñs exercituū dicēs: Bñdict⁹ pplus me⁹ egypti et op⁹ manuū mearū assyrius: hereditas āt mea isrl̄.

¶ .XX.

In anno quo igressus ē thartan i açotum:cū misisset eū sargon rex assyriorū:et pugnasset cōtra açotū:et cepisset eā:i tp̄e illo locutus ē dñs i māu isaie filij amos dicens: Uade et solue saccū de lūbis tuis:et

239

calciamēta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit sic:uadens nud⁹ et discalciatus. Et dixit dñs:Sic ābulauit fu⁹ meus ysaias nud⁹ et discalciatus:triū ānorū signū et portētum erit sup egyptū et sup ethiopiā:sic minabit rex assyriorū captiuitatē egypti et transmigrationē ethiopie:iuuenē et senē:nudā ⁊ discalciatā discooptis natibus ad ignominiā egypti. Et timebūt ⁊ ꝓfūdēt ab ethiopia spe sua:et ab egypto gl'ia sua. Et dicet hītator ysule h⁹ in die illa:Ecce erat spes nīa: ad quos ꝓfugim⁹ī auxiliū:ut liberarent nos a facie regis assyriorum. Et quomodo effugere poterimus nos?

¶ .XXI.

Onus deserti maris. Sic turbines ab aphrico ueniūt:de deserto uenit de t̄ra horribili. Visio dura nūciata est mihi. Qui incredul⁹ē infideliter agit:et q̄ depopulator est uastat. Ascēde elam:obside me de:omnem gemitū eius cessare feci. Propterea repleti sūt lūbi mei dolore:⁊ angustia possedit me:sicut angustia parturiētis. Ꝯ ruī cū audirem:conturbatus sū:cū uiderē. Emarcuit cō meū:tenebre stupefecerūt me. Babylō dilecta mea posita est mihi i miraculū. Pone mēsam:cōtēplare i specula. Ꝯmedentes et bibētes:surgite principes:arripite clypeū. Hec.n.dixit mihi dñs:Vade ⁊ pone speculatorē:et q̄cūq; uiderit annunciet:et uidit currū duorū equitū: ascēsorez asini et ascēsorē cameli. Et contēplat⁹ ē diligēt mlto ituitu:⁊ clamauit ut leo. Sup specula domini ego sū stās iugit̄ p diē:⁊ sup custodia mea ego sū stās totis noctib⁹. Ecce iste uenit ascēsor uir bige eqtū. Et rñdit ⁊ dixit: Cecidit cecidit babylon:⁊ oia sculptilia deorū eī⁹ ꝓtrita st̄ i t̄rā. Tritura mea et filia aree mee:q̄ audiui a dño exercituum ðo isr'l ānūciaui uobis. On⁹ duma. Ad me clamat ex seir. Custos quid ð nocte? custos q̄d ð nocte? Dixit custos:Venit mane ⁊ nox. Si q̄ritis q̄rite:puertimini et uēite. On⁹ in arabia. In saltu ad uespaz dōmetis:i semitis dodanim. Occurrētes sitiēti:ferte aquā q̄ hītatis t̄rā austri:cū pāb⁹ occurrite fugiēti. A facie.n.gladiorū fugerūt:a facie gladij īminētis:a facie arc⁹ extēti:a facie grauis p̄lij:qm̄ hec dicē dñs ad me: Adhuc i uno anno q̄i i āno mercenarij et auferet ōis gl'ia cedar:et reliq̄e numeri sagittariorū fortium de filijs cedar īminuentur. Dñs.n.deus isr'l locut⁹ est.

¶ .XXII.

Onus uall'is uisiōis. Quidnā tibi quo q; ē q: ascendisti:⁊ tu ōis in tecta clamoris plena:urbs frequēs ciuitas exultās. Interfecti tui nō īterfecti gladio:nec mōrui tui mortui i bello. Ducti principes tui fugerūt simul:dureq; ligati sūt. Omnes q̄ inuēti sūt: uicti sūt pariē:procul fugerūt. Propterea dixi recedite a me:amare flebo. Nolite icūbē ut ꝓsoleminī me sup uastitate filie ppli mei. Dies.n. itīfectionis ⁊ proculcatiōis et fletuuz dño deo exercituū i ualle uisiōis. Scrutās murū et magnific⁹ sup mōtē. Et elā sūpsit pharetrā:et currū hoīs eqtis:⁊ parietē nudauit clype⁹. Et erūt electe ualles tue plene quadrigarū:⁊ equites ponēt sedes suas in pōta:et uelabit opimētū iude. Et uidebit] in die illa armamētariū dom⁹ saltus ⁊ scissuras ciuitatis dauid uidebitis:q: multiplicate sūt. Et cōgregastis aquas piscine inferioris:⁊ domus irl'm nūerastis:⁊ destruxistis domos ad muniēdū murum:⁊ lacū fecistis int̄ duos muros et aquā piscie ueteris:et ñ suspexistis ad eū q̄ fecerat eā:et operatorez eius de longe nō uidistis:⁊ uocabit dñs de us exercituū i die illa ad fletū ⁊ ad plāctū: ad caluitiū et ad cingulū sacci:⁊ ecce gaudium et letitia:occidere uitulos:⁊ iugulare arietes: comedē carnes et bibere uinum. Ꝯmedamus et bibamus:cras.n. moriemur. Et reuelata ē i auribus meis uox dñi exerci tuū. Si dimittet iiq̄tas hec uobis dōec moriemini:dic dñs de⁹ exercituū. Hec dic dñs deus exercituū:Vade igredē ad eū q̄ hītat i tabernaculo:ad sobnā ꝓpositū tēpli:⁊ dices ad eum: Quid tu hic:aut quasi q̄s hic? Quia excidisti tibi hoc sepulchrū:excidisti i excelso memoriale:diligēt i petra taberna culū tibi. Ecce dñs asportari te faciet: sic asportat gallus gallinaci⁹:⁊ quasi amictū sic subleuabit te. Coronās coronabit te tribulatiōe:quasi pilā mittet te i t̄rā latā et spatiosā. Ibi morieris:⁊ ibi erit currus gl'ie tue ⁊ ignominia dom⁹ dñi tui. Et expellā te de statiōe tua et de ministerio tuo deponā te. Et erit i die illa: uocabo fuū meū heliachi filiū helchie:⁊ iduā illū tūica tua :⁊ cingulo tuo ꝓfōtabo eū:⁊ p̄tatē tuā dabo i māu eī⁹: ⁊ erit quasi pr̄ hītātib⁹ irl'm et domui iuda. et dabo clauē dom⁹ dauid sup humerū eī⁹: et aperiet:⁊ ñ erit q̄ claudat:⁊ claudet ⁊ ñ erit q̄ aperiat. Et figam illum paxillū i loco

fideli: ⁊ erit in ſoliū glie domui pīis ſui: et ſuſpēdā ſup cū oēm gl̄iam domus pīis ei⁹. Vaſoꝝ diuerſa genera: oē uas paruulū a uaſis crateraꝝ uſqꝫ ad oē uas muſicoruꝫ. In die illa dic̄ dn̄s exercituū: auferet paxil lus q̄ fixus fuerat in loco fideli: ⁊ frāgetur ⁊ cadet: ⁊ peribit quod pepēderat in eo: q⁹ dominus locutus eſt. ¶ .XXIII.

ONus tyri. Vlulate naues maris: quia uaſtata ē domus unde uenire ꝓſueue rat: de tra ſethim ꝛuelatū ē eis. Tacete qui habitatis in iſula: negociatio ſydonis. Tranſ fretātes mare repleuerunt te i aquis mltis. ſemē nulī meſſis fluminis fruges eius: ⁊ fac ta ē negociatio gentiū. Erubeſce ſydon ait mare: fortitudo maris dicēs: Non parturi ui ⁊ non peperi: ⁊ nō enutriui iuuenes: nec ad icremētū pduxi uirgines. Cū auditū fue rit i egypto: dolebūt cum audierit de tyro. Trāſite maria. Vlulate q̄ habitatis in inſula. Nūq̄d nō hec uīa ē: q̄ gloriabat̄ a dieb⁹ pri ſtinis in ānq̄tate ſua? Ducēt eā pedes ſui lō ge ad pegrinādū. Quis cogitauit hoc ſup tyrū quodā coronatā: cui⁹ negociatores ꝑn cipes: iſtitores ei⁹ inclyti tre? Dn̄s exercituū cogitauit hoc: ut detraheret ſupbiam om nis gl̄ie: ⁊ ad ignominiā deduceret uniuer ſos iclytos tre. Trāſi trā tuā quaſi fluuiuꝫ filia maris: non ē cingulum ultra tibi. Manum ſuā extēdit ſup mare: cōtbauit regna. Dn̄s mādauit aduerſus chanaam: ut cōte reret fortes ei⁹. Et dixit: Nō adīcies ultra: ut glorieris: calumniā ſuſtinens uirgo filia ſydonis. In cethim conſurgēs trāſi: ibi quoq⁹ ñ erit requies tibi. Ecce tra chaldeo rū talis: populus nō fuit: aſſur fūdauit eā. In captiuitatē traduxerūt robuſtos eius: ſuf foderūt dom⁹ ei⁹: poſuerūt eā in ruinā. Vlu late naues maris: q⁹ deuaſtata ē fortitudo uīa. Et erit in die illa i obliuiōe eris o tyre ſeptuagīta ānis ſic dies regis un⁹. ꝑ⁹ ſeptu agīta annos erit tyro quaſi cāticū meretrī cis. Sume tibi citharā: circue ciuitatē mere trix obliuioni tradita. Bñ cane. Frequenta cāticū ut memoria tui ſit. Et erit poſt ſep tuagīta ānos: uiſitabit dn̄s tyꝝ: ⁊ reducet e aꝫ ad merces ſuas: et rurſū fornicabit cum uniuerſis regnis tre ſup facīē tre: et erūt ne gociatiōes ei⁹ et merces ei⁹ ſāctificate dño. Nō condēt neq⁹ reponēt: q⁹ his qui habitaue rit corā dño erit negociatio ei⁹: ut māducēt in ſaturitatē: et ueſtiāt uſqꝫ ad uetuſtatem.

ECce dn̄s diſſipabit ¶ .XXIIII. trā et nudabit eā: et affliget faciē ei⁹: et diſperget habitatores eius. Et erit ſicut ppl̄s ſic ſacerdos: et ſic̄ fu⁹ ſic dn̄s eius: et ſicut ancilla ſic dn̄a eius. Dic̄ emens ſic ille q̄ uendit: ſic̄ fenerator ſic is q̄ mutuum ac cipit: ſicut q̄ repetit: ſic qui ōbet. Diſſipatio ne diſſipabit̄ tra et direptiōe p̄dabit̄. Dn̄s .n. locut⁹ ē v̄bū hoc. Luxit et defluxit tra: et infirmata eſt. defluxit orbis: et infirmata ē alti tudo ppl̄i tre: et tra itfecta ē ab habitatori bus ſuis: q⁹ trāſgreſſi ſūt leges: mutauerūt ius: diſſipauerūt fedus ſempiternū. Prop ter hoc maledictio uorabit tram: et pecca būt habitatores ei⁹: ideoq⁹ inſanīēt cultores eius: et relinquēt̄ homes pauci. Luxit uinde mia: infirmata ē uitis: igemuerunt oēs q̄ leta bāt cōde. Ceſſauit gaudiū tympanoꝝ: quie uit ſonitus letātiū: ꝓticuit dulcedo cithar. Cū cāntico ñ bibāt uinū: amara erit potio bi bentibus illā: attrita ē ciuitas uānitatis: clau ſa eſt oīs dom⁹ nullo itroeūte. Clamor erit ſup uino: i plateis deſerta ē oīs leticia: trāſ latū ē gaudiū tre. Relicta ē i urbe ſolitudo: ⁊ calamitas opprimet portas. Quia hec e rūt i medio tre: i medio ppl̄oꝝ: quō ſi pau ce oliue q̄ remāſerit excutiant̄ ex olea: ⁊ race mi cū fuerit finita uidemia. Hi leuabūt uo cē ſuā: atq⁹ laudabūt: cū gl̄ificat⁹ fuerit dn̄s hīniēt de mari. Propt̄ hoc i doctrinis gloꝛi ficate dn̄z in inſulis maris nomen dn̄i dei iſ rael. A finibus tre laudes. Audiuim⁹ gl̄ia iuſti. Et dixi: Secretū meū mihi: ſecretum meū mihi. Ue mihi. Preuaricātes ꝓuarica ti ſūt. Et ꝓuaricatione trāſgreſſoꝝ ꝓuarica ti ſūt. Formido ⁊ fouea ⁊ laque⁹ ſup te: qui habitator es tre. Et erit qui fugerit a facie formidinis cadet in foueam: ⁊ qui ſe expli cauerit de fouea tenebitur laqueo: quia ca taracte de excelſis aperte ſūt: et concutient fundamenta tre: confractione confringetur terra: ⁊ tritione conteret̄ tra. Cōmotione cō mouebitur tra: agitatione agitabitur tra ſi cut ebrius: ⁊ auferet quaſi tabernaculum unius noctis: ⁊ grauabit eam iniquitas ſua: ⁊ corruet: ⁊ nō adīciet ut reſurgat. Et erit in die illa: uiſitabit dominus ſuper militiā celi in excelſo: ⁊ ſuper reges terre qui ſunt ſuper terram. Et congregabuntur in cōgre gatione un⁹ faſcis in lacū: ⁊ claudētur ibi i carcere: ⁊ poſt multos dies uiſitabunt. Et erubeſcet luna ⁊ confūdet ſol cū regnauerit

dñs exercituū i mōte syon: ⁊ i hrl'm: et in cō spectu senum suoꝝ fuerit glificat'.

¶ .XXV.

Omine deus me' es tu: ⁊ exaltabo te et confitebor nomini tuo: quoniam fecisti mirabilia cogitationes ātiquas fideles: amē. Quia posuisti ciuitatē in tumlū: urbē fortē in ruinā: domū alienoꝝ: ut non sit ciuitas: et in sēpiternū n̄ edificet. Sup hoc laūdabit te ppls fortis: ciuitas gentiū robusta timebit te. Quia factus es fortitudo pauperi: fōtitudo egeno i tribulatione sua: spes a ebie: umbraculū ab estu. Spūs.n. robustoꝝ: quasi tbo ipellēs parietē. Sic estus i siti: tumlū alienoꝝ hūiliabis: et quasi calore sub nube tōrēte ppaginē fortiū marcescē facies. Et faciet dominus exercituū omnibus pplis in mōte hoc puiuiū pinguiuꝝ: puiuium uindemie: pinguiū medullatoꝝ: uindemie defecate. Et precipitabit i monte isto faciē uinculi colligati sup ōes ppl'os: et telā quā orditus ē sup ōes nationes. Precipitabit mortē i sēpiternū. Et auferet dom'n' deus lachrymā ab oī facie: ⁊ oppꝛobriū populi sui auferet de uniuersa terra: qꝛ dñs locut' ē. Et dicēt i die illa: Ecce deus nr̄ iste: expectabim' eū et saluabit nos. Iste dñs. Sustinuim' eū: et exultabimus et letabimur in salutari ei': qꝛ requieset man' dñi i mōte isto. Et triturabit moab sub eo: sicuti teruntur palee i plaustro: et extēdet man' suas sub eo: sicut extēdit natās ad natādū: et humiliabit gl'iam ei' cū allisiōe manuū ei'. Et munitā sublimiū murorū tuorū pcidēt: et humiliabit et detrahēt i trā usq; ad puluerē.

In die illa cātabitur cā ¶ .XXVI. ticū istud in tra iuda. Urbs fortitudinis nr̄e: saluator ponetur i ea murus et antemurale. Aperite portas et ingredietur gens iusta custodiēs ueritatē. Vet' error abyt: seruabis pacē: pacē quia in te sperauim'. Sperastis i dño i seculis eternis in domino deo forti i perpetuum: quia icuruabit habitantes in excelso: ciuitatē sublimē humiliabit: humiliabit eā usq; ad trā: detrahet eā usq; ad puluerē. Conculcabit eā pes: pes pauperis: gressus egenoꝝ. Semita iusti recta est: rectus callis iusti ad ābulādū. Et i semita iudicioꝝ tuoꝝ dñe sustinuim' te: nomē tuū et memoriale tuū i desiderio aie. Alia mea desiderauit te i nocte: sed et spū meo i precordijs meis: ò mane uigilabo ad te. Cū feceris iudicia tua i tra: iustitiā discēt habitatores orbis. Miseream ur impio: et nō discet iustitiā. In trā scoꝝ iiqua gessit: et nō uidebit gl'iaz dñi. Dñe exaltet man' tua: ut nō uideāt: uideāt et pfūdāt zelātes ppl'i: et ignis hostes tuos deuoret. Dñe dabis pacē nobis. Omnia.n. opa nra opatus es nobis. Dñe de' nr̄: possedēt nos dñi absq; te: tm̄ in te recordemur nōis tui. Moriētes non uiuant: gigātes non resurgant. Propterea uisitasti et pturbasti eos: et pdidisti oēz memoriā eoꝝ. Indulsisti gēti dñe idulsisti genti. Nūquid glorificatus es? Elongasti omnes termios terre. Domine in angustia requisierūt te in tribulatione murmuris doctrīa tua eis. Sicut q̄ pcepit cū appropiquauerit ad partū: dolēs clamat i doloribus suis. Sic facti sumus. A facie tua dñe concepimus: ⁊ quasi parturiuim': et peperim' spz. Salutes non fecim' i terra: ideo n̄ ceciderūt habitatores trē. Viuēt mortui tui: interfecti mei resurgent. Expgiscimini ⁊ laudate q̄ habitatis i puluere: qꝛ ros lucis ros tuus: ⁊ terrā gigātū detrahes i ruinā. Vade pplus me' in trā i cubicula tua: claude hostia tua sup te: abscondere modicū ad momētū: dōec pertrāseat idignatio. Ecce.n. dñs egredietur ò loco suo: ut uisitet iniq̄tatē habitatoris trē ptra eū: ⁊ reuelabit trā sanguinem suum: et non operiet ultra interfectos suos.

¶ .XXVII.

In die illa uisitabit dñs in gladio suo duro et grādi et forti: sup leuiathan serpētem uectē: ⁊ sup leuiathā serpētē tortuosū: ⁊ occidet cetū q̄ i mari est. In die illa uinea meri cantabit ei. Ego domin' qui seruo eā: repente propinabo ei: ne forte uisitetur contra eā. Nocte ⁊ die seruo eam: indignatio n̄ est mihi. Quis dabit me spinā ⁊ uepr̄e? In prelio gradiar: sup eā. Succendā eā pariter. An potī' tenebo fortitudinē meā? Faciet pacē mihi: pacē faciet mihi. Qui egredietur ipe tu a iacob: florebit ⁊ germiabit isr̄l. Et iplebunt facie orbis semie. Nunquid iuxta plagā percutiēt' se percussit eū? Aut sic occidit interfectos ei' sic occisus ē? In mēsura ptra mēsurā cū adiecta fuerit iudicabit eā: meditat' ē i spu suo duro p die est'. Iccirco sup hoc dimittet iniq̄tas domui iacob: ⁊ iste ōis fruct': ut auferat pcz eius. Cū posuerit ōes lapides altaris: sic lapides cineris allisos: nō stabūt luci ⁊ ōlubra: ciuitas.n. mūita ò̄sola erit: spatiosa āliq̄t ⁊ dimittet q̄si desertū.

Ipsi pascetur uitulus: et ibi accubabit. Et cōsumet sūmitates eius. In siccitate messis illi⁹ cōterēt mulieres uenientes ⁊ docētes eā. Nō ē. n. popul⁹ sapiēs: ppter̄ea nō miserebit eius qui fecit eū: et qui formauit eū: nō parcet ei. Et erit in die illa pcutiet dñs ab alueo fluminis usq; ad torrētē egypti: et uos congregabimini un⁹ et un⁹ filij isrl'. et erit in die illa clangetur in tuba magna. Et uenient qui pditi fuerāt de loco assyriorum: et q̄ eiecti erāt de terra egypti: et adorabūt dominū in mōte sancto in ierm. ¶ .XXVIII.

* Ue corone superbie ebrijs ephraim ⁊ flori decidenti: glie exultationis eius: qui erant in uertice uallis pinguissime errātes a uino. Ecce ualidus et fortis dñs: sic in pet⁹ grādinis ⁊ tbo ꝓsurgēs: sicut ipetus aquarum multarū inundātiū: et emissarū sup terram spatiosā. Pedib⁹ cōculcabit corona superbie ebrioꝝ ephraī. Et erit flos decidens glie exultationis ei⁹: q̄ est sup uerticē uallis pinguiū: quasi tpanciū añ maturitatē autūni. Quod cū aspexerit uidēs: stati ut manu tenuerit: deuorabit illud. In die illa erit dñs exercituū corona glie: et sertū exultationis residuo populi sui: et spūs iudicij sedēti super iudiciū: et fortitudo reuertentiū⁹ de bello ad pōtā. Uerūtamen hi quoq; p uino nescierūt: et p ebrietate errauerūt. Sacerdos ⁊ pphēta nescierūt p ebrietate: absorti sūt a uino: errauerūt i ebrietate: nescierūt uidēre: ignorauerūt iudiciū. Omnes. n. mēse replete sūt uomitu sordiūq; ita ut ñ esset locus ultra. Quē docebit sciam et quē intelligere faciet auditū? Ablactatos a lacte: auulsos ab uberib⁹? q; māda remāda: māda remāda: expecta reexpecta: expecta reexpecta: modicū ibi modicū ibi. In loquela. n. labij et ligua alīa loq̄tur ad populū istū: cui dixit: Hec ē requies mea: reficite lassū: et hoc ē refrigerium meū: et noluerūt audire. Et erit eis v̄bum dñi: māda remāda: māda remāda: expecta reexpecta: expecta reexpecta: modicum ibi modicū ibi: ut uadāt et cadāt retrorsū: et ꝓterātur et illaqueentur et capiāt. Propter hoc audite v̄bū domini uri illusores: qui dñamini sup pplz meū q̄ ē i ierl'z. Dixistis. n. percussim⁹ fed⁹ cū mōte: et cū iferno fecim⁹ pactū. Flagellū inundās cū trāsierit: ñ uēiet sup nos: q; posuim⁹ mēdaciū spē nr̄ā: ⁊ mēdacio ꝓtecti sum⁹. ¶ Ideiro hec dicit dñs de⁹: Ecce ego mittā i fūdamētis syon lapidē: lapidē ꝓbatū: angularē pciosū i fūdamto fūdatū. Qui crediderit non festinet. Et ponā in pōdē iudiciū: ⁊ iustitiā i mēsura: ⁊ subuertet grādo spē mēdacij et ꝓtectionē. Eque inundabūt: et delebitur fed⁹ uīm cū mōte: ⁊ pactū uīm cū iferno nō stabit. Flagellū inundās cū trāsierit: eritis ei i cōculcationē. Quādo cunq; pertransierit tollet uos: qm̄ mane diluculo pertransibit i die et i nocte: et tātum modo sola uexatio intellectū dabit auditui. Coāgustatū ē. n. stratū: ita ut alter decidat: et palliū breue: utrūq; operire nō pōt. Sic .n. i mōte diuisionū stabit dñs: sic i ualle q̄ est in gabaon irascetur: ut faciat opus suū. Alienū op⁹ eius: ut operetur op⁹ suū. Peregrinū ē op⁹ ei⁹ ab eo. Et nūc nolite illudere: ne forte constringāt uincula uīa. Consūmationē. n. et abbreuiationē audiui a dño deo exercituū sup uniuersā trā. Auribus percipite et audite uocē meā: attendite et audite eloquiū meū. Nūquid tota die arabit arās ut serat: pscidet ⁊ sarriet humū suā: nōne cū adequauerit faciē ei⁹: seret gith: et cyminū sparget: et pōet triticū p ōdinē et hordeum et miliū et uiciā i finib⁹ suis: Et erudiet illū i iudicio: de⁹ suus docebit illū. Nō. n. in serris triturabitur gith: nec rota plaustri sup cyminū circubit: sz i vga excutiet gith: et cyminū i baculo: panis āt cōminuetur. Uerūtamen ñ i ppetuū triturās triturabit illū: neq; uexabit eum rota plaustri: nec ungulis suis cōminuet eū. Et hoc a dño deo exercituū exiuit: ut mirabile faceret ꝓsiliuz: ⁊ magnificaret iustitiā. ¶ .XXIX.

Ue ariel. Ariel ciuitas quam expugnauit dauid. Additus ē annus ad annū: solēnitates euolute sūt. Et circūuallaboari el: et erit tristis et merēs: et erit mihi quasi ariel. Et circūdabo q̄si sperā i circuitu tuo: et iaciā ꝓtra te aggerē: et munitiōnta ponā in obsidionē tuā. Humiliaberis: ō tra loq̄ris: et ō humo audiet eloquiū tuum. Et erit quasi phitōis ō tra uox tua: ⁊ ō humo eloquiū tuum mussitabit: ⁊ erit sic pluis tenuis, multitudo nētiātiū te: ⁊ sic fauilla trāsiēs multitudo eoꝝ q̄ ꝓtra te pugnauerūt. Et repente ꝓpēte cōfestim a dño exercituum uisitabitur in tonitruo et cōmotiōe tre: et uoce magna turbinis et tēpestatis: et flamma ignis deuorantis. Et erit sicut somniū uisionis nocturne

multitudo ōium gentiū q̄ dimicauerunt cō tra ariel:et ōes q̄ militauerūt ei: obsederunt et ꝓpugnauerūt aduersus eā. Et sicut sōnia esu riēs et comedit:cū ⁊ surrexerit expergefactus: uacua est aīa ei⁹. Et sicut sōniat sitiēs et bi bit:et postq̄ fuerit expgefact⁹ lassus adhuc sitit:et aīa eius uacua est:sic erit multitudo ōium gētiū q̄ dimicauerūt cōtra mōtē syō. Obstupescite et āmiramini:fluctuate ⁊ ua cillate:iebriamini et non a uino:mouemini et ñ inebriate:qm̄ miscuit uobis dñs ſpz so poris. Claudet oculos uōs;pphetas et ꝑn cipes uōs q̄ uidēt uisiōes opiet. Et erit uo bis uisio ōium sic uerba libri signati: quem cum dederint scienti litteras:dicēt:lege istū: et respōdebit:non possū:signat⁹ ē.n. Et da bit liber nescieti lras:dicetq̄ ei:lege:et respō debit:nescio litteras. Et dixit dñs:Eo q̄ ap propinquat ppl's iste:ore suo et labijs suis glificat me:cor aūt ei⁹ lōge ē a me:et timuerit me mādato hoiuz et doctrīis:ideo ecce ego addā:ut āmirationem faciā ꝑplo huic mira clo grādi et stupēdo. Peribit.n. sapia a sapi entibus eius:et intellect⁹ prudētiū eius absco det. Ue q̄ pfūdi estis corde:ut a dño absco datis cōsiliū:quoz̄ ſt in tenebris opa:et di cūt: quis uidet nos et q̄s nouit nos? Per uersa ē hec uīa cogitatio:q̄si si lutū cōtra fi gulū cogitet:et dicat op⁹ factori suo:nō feci sti me:et figmētū dicat factori suo: nō itel ligi. Nōne adhuc i modico ⁊ i breui ꝓuertet liban⁹ i chermel:et chermel i saltū ꝑputabi tur. Et audiēt i die illa surdi ꝟba libri:et de tenebris et caligie oculi cecoz̄ uidebūt. Et addēt mites i dño leticiā:et paupes hōies i sco isrl exultabūt:qm̄ ꝺfecit q̄ pualebat:cō sūmat⁹ ē illusō:et succisi sūt ōes q̄ uigilabant sup ūq̄tatē:q̄ peccare faciebāt hōies i ꝟbo: et arguētē i pōta supplātabāt:et ꝺcliauerūt frustra a iusto. Propt̄ hoc hec dicit dñs ad domū iacob:q̄ redemit abraā. Nō mō ꝓfū det iacob:nec mō uult⁹ ei⁹ erubescet: sed cū uiderit filios suos opa manuū meaz̄:i me dio sui sācificātes nomē meū:⁊ sācificabūt sāc tū iacob:et deū isrl ꝑdicabūt:⁊ sciēt errātes ſpu itellectū:et murmuratores dicēt legē.

Ue filij desertores dicē dñs C.XXX. ut faceretis consiliū:et nō ex me:et or diremini telā: ⁊ nō per spiritum meū:ut ad deretis peccatū super peccatum:qui ambu latis ut descendatis in egyptum:et os meū non interrogastis: sperantes auxilium in fortitudine pharaonis:et habentes fiduciā i umbra egypti:et erit uobis fortitudo pha raonis in confusionem:⁊ fiduciā ūbre egyp ti in ignominiam. Jerant.n.in taphnis pri cipes tui:et nūtij tui usq̄ ad anes peruene rūt. Oēs cōfusi sunt sup populo qui eis ꝑ desse nō potuit. Nō fuerūt in auxiliū et i ali quā utilitatē:sed i cōfusionē et i opprobriuz. Onus iumētoz̄ austri. In tra tribulatiōis et angustie:leena et leo:ex eis uipera et regu lus uolās:portātes super humeros iumen torū diuitias suas:et super gibbū camelo rū thesauros suos:ad populū q̄ eis ꝑdesse nō potit. Egypt⁹.n.frustra et uane auxilia bit. Ideo clamaui sup hoc:supbia tm̄ ē:qui esce. Nūc ingressus scribe ei sup buxū:et i li bro diligent exara illud:et erit i die nouissi mo i testimoniū usq̄ i eternū. Populꝰ.n. ad iracundiā puocās ē:et filij mēdaces:filij no lētes audire legē dei. Qui dicūt uidētibus: nolite uidere:et aspicientibus nolite aspice re nobis ea q̄ recta sūt. Loqmini nobis pla cētia:uidete nobis errores:auferte a me ui am:declinate a me semitā:cesset a facie nr̄a sct⁹ isrl. Propt̄ea hec dicit scūs isrl:ꝑ eo q̄ reprobastis ꝟbū hoc:et sperastis i calūnia ⁊ i tumultu:⁊ inixi estis sup eo:propt̄ea erit uo bis iniq̄tas hec:sicut ruptio cadēs et requi sita i muro excelso. Qm̄ subito dū nō spera tur ueniet cōtritio ei⁹:⁊ cōminuet sicut cōte ret lagena figuli ꝓtritiōe pualida:et nō inue niet de fragmētis ei⁹ testa i qua porteꝫ igni culꝰ de icēdio:aut hauriat parū aque de fo uea:q̄ hec dicit dñs de⁹ isrl:Si ꝛuertamini et q̄escatis:salui eritis. In silētio ⁊ i spe erit fortitudo uīa. Et noluistis:et dixistis: Ne q̄q̄: sz ad equos fugiemus. Ideo fugiet. Et sup ueloces ascēdem⁹. Ideo uelociores erit q̄ psequētur uos. Mille hōies a facie terro ris uni⁹:et a facie roris quiq̄ fugietis: do nec reliquamini quasi malus nauis i uerti ce mōtis:et quasi signū sup collē. Propt̄ea expectat dñs ut misereat uri:et ideo exalta bitur parcēs uobis:quia deus iudicij dñs. Beati oēs q̄ expectat eū. Populꝰ.n.syō hi tabit i irlm. Plorās nequaq̄ plorabis: mi serās miserabit tui. Ad uocē clamoris tui statim ut audierit respondebit tibi. Et da bit tibi dominus panem arctum et aquam breuem. Et non faciet auolare a te ultra doctorem tuum: et erunt oculi tui uiden tes preceptorem tuum. Et aures tue audiēt

uerbum post ẽgũ monẽtis. Hec ẽ uia: ãbulate in ea: et non declietis neq; ad dexterã neq; ad sinistrã. Et ꝓtaiabis lamias sculptiliũ argẽti tui et uestimentũ coflatilis auri tui: et dispges ea sicut ũmũditiã mẽstruate. Egredere dices ei. Et dabit pluuia semini tuo ubicũq; seminaueris in tra: et pãis frugũ tre erit uberrimus et pinguis. Pascet in possessiõe tua i die illo agn' spatiose: et tauri tui et pulli asinoꝝ q̃ opãt trã: cõmixtum migma comedẽt sic i area uẽtilatũ ẽ. Et eĩt sup õez mõtẽ excelsũ et sup õem collẽ elcuatũ riui currentiũ aquarũ: i die iterfectionis mltoꝝ: cũ ceciderit tres. Et erit lux lune sicut lux solis: ꝛ lux solis erit septẽplicit sicut lux septẽ diez: i die q̃ alligauerit dñs uuln' ppli sui: et pcussurã plage ei' sanauerit. Ecce nomẽ dñi uẽit de lõgiquo: ardẽs furõ ei' ꝛ grauis ad portãdũ. Labia ei' repleta sũt idignatiõe: et ligua ei' quasi ignis deuorãs. Spirit' eius uelut torrẽs ĩundans usq; ad mediũ colli ad pdẽdas gẽtes i nichilũ: ꝛ frenũ erroris qõ erat i maxillis ppl'oꝝ. Lanti cũ erit uobis sicut uox sãctificate solennitatis: ꝛ letitia cõdis sicut q̃ pgit cũ tibia: ut iret i mõtẽ dñi ad fortẽ isrl'. Et auditã faci et dñs gl'iaz uocis sue: et trorẽ brachij sui oñdet i cõminatiõe furoris et flãma ignis deuorãtis. Allidet i ebie et i lapide grãdis. A uoce.n. dñi pauebit assur vga pcussus: ꝛ erit trãsit' uirge fũdat': quã ꝛecliscẽ faciet dñs sup eũ i tympãis et citharis et i bellis pcipuis expugnabit eos. Preparata ẽ.n. ab heritophet: a rege pparata: pfũda ꝛ dilatata. Nutriẽnta ei' ignis ꝛ ligna ml'ta: flat' dñi sic torrẽs sulphuris succẽdens eã.

VE q̃ descẽdũt i egyptũ ¶ .XXXI. ad auxiliũ i equis sperantes: et habentes fiduciam super quadrigis: quia multe sũt et sup eq̃tib' q: ualidi nimis: et nõ sũt cõfisi sup scm isrl': et dñm nõ requiert. Ipse ãt sapiẽs adduxit malũ: et vba sua non abstulit. Et ꝓsurget ꝓtra domũ pessimoꝝ: ꝛ ꝓtra auxiliũ opantiũ iiq̃tatẽ. Egypt' hõ ꝛ ñ deus: et eq̃ caro et nõ spus: et dñs iclinabit manũ suã: et corruet auxiliatõ: et cadet cui pstat auxiliũ: simulq; ões ꝓsumẽt: q: hec dicit dominus ad me: Quomodo si rugiat leo: et catulus leonis super predã suã: cum occurrerit ei ml'titudo pastorum a uoce eorum non formidabit: et a multitudie eorum non pauebit: sic descendet domin' exercituum: ut prelietur super montẽ syon et super collẽ eius. Sicut aues uolantes: sic pteget domin' exercituũ isrl'm: ptegẽs et liberãs trãsiẽs ꝛ saluãs. Cõuertimini: sicut i pfundũ recesseratis filij isrl'. In die.n. illa abijciet uir idola argenti sui et idola auri sui: q̃ fecerũt uobis man' uẽe in pcm: et cadet assur i gladio nõ uiri: et gladi' nõ hõis uorabit eũ: et fugiat nõ a facie gladij: et iuuenes ei' uectigales eĩt: et fortitudo eius a troꝛe trãsibit et pauebunt fugiẽtes pncipes eius. Dixit dñs cuius ignis i syon: et caminus eius in hierusalẽ. ¶ .XXXII.

ECce iniustitia regnabit rex ꝛ pricipes i iudicio preerunt. Et erit uir sicut q̃ abscõdit a uẽto: et celat se a tẽpestate sicut riui aquaꝝ i siti: et ũbra petre prominẽtis i tra deserta. Nõ caligabũt oculi uidẽtiũ: et aures audientiũ diligent auscultabunt: et cor stultoꝝ intelliget sciam: et ligua balboꝝ uelociť loquet et plane. Non uocabit ultra is qui isipiẽs ẽ princeps: neq; fraudulentus appellabit maior. Stultus enim fatua loquetur: et cor eius faciet iniquitatẽ: ut pficiat simulationẽ: et loquat ad dominũ fraudulẽt: et uacuã facia aiam esuriẽtis: et potũ sitiẽti auferat. Fraudulẽti uasa pessima sũ. Ipe.n. cogitatiões ꝓcinabit ad pdẽdos mites i fmõe mẽdacij: cũ loq̃ret paup iudiciũ. Priceps vo ea q̃ digna sũt pncipi cogitabit: et ipse sup duces stabit. Mulieres opulẽte surgite: et audite uocẽ meã: filie cõfidẽtes pcipite aurib' eloq̃ũ mcũ. Post dies et ãnos et uos pturbemini ꝓfidẽtes. Cõsũmata ẽ.n. uindemia: collectio ultra nõ uẽiet. Obstupescite opulẽte: ꝓturbamini ꝓfidentes: exuite uos et ꝓfũdimini: accingite lumbos uros. Sup ubera plãgite: sup regiõe õ siderabili: sup uica fertili. Sup humũ ppli mei spine et uepres ascẽdẽt: quanto magis sup ões domos gaudij ciuitatis exultãtis? Dom'.n. dimissa est: ml'titudo urbis ẽlecta ẽ: tenebre et palpatio facte sũ sup speluncas usq; in etnũ. Gaudiũ onagroꝝ pascua gregũ: donec effũdat sup nos spus de excelso. Et erit desertũ i chermel: et chermel in saltũ reputabit: et hitabit in solitudine iudicium: ꝛ iustitia i chermel sedebit. Et erit op' iustite pax: ꝛ cult' iustitie silẽtiũ: ꝛ securitas usq; i sempiternũ. Et sedebit pplus me' i pulchritudine pacis ꝛ in tabernaculis fiducie

ꝛ ī requie opulenta. ¶Grādo āt ī descēsione saltus: ꝛ humilitate būiliabit ciuitas. Beati q̄ semiatis sup oēs aquas: imittētes pedē bouis et asini. ¶ XXXIII.

Ue qui p̄daris: nōne ꝛ ipe p̄daberis? Et q̄ spernis nōne et ipse sperneris? Cum cōsummaueris ōpredationē: ōpredaberis. Cū fatigat' desieris cōtenere: contēneris. Dñe miserere nostri: te.n. expectamus: esto brachiū nr̄m ī mane: et salus nr̄a ī tpe tribulatiōis. A uoce ageli fugerunt ppli: et ab exaltatiōe tua dispse sūt gētes. Et cōgregabunt spolia uŕa: sic colligit brucus: uelut cū fosse plene fuerint de eo. Magnificatus est dominus: qm̄ hitauit ī excelso: impleuit syon iudicio et iustitia: et erit fides ī tpibus suis. Diuitie salutis sapia et scia: timō dñi ipse ē thesaurus eius. Ecce uidētes clamabūt foris: angeli pacis amare flebunt. Diste pate sunt uie: cessauit trāsiēs p semitā: irri tū factū ē pactū: piecit ciuitates: nō reputauit hōines. Luxit et elāguit ŕa: ꝓfusus ē libanus et obsorduit. Et factus ē saron sicut ōsertū: ꝛ cōcussa ē basan et carmelus. Nūc ꝓsu: gā dicit dñs: nē exaltabor et nūc sublimabor. Concipietis ardorē: et parietis stipulā: sp̄us ur̄ ut ignis uorabit uos: et erit ppli quasi ō icēdio cinis: spine ꝯgregate igni cō burēt. Audite q̄ lōge estis q̄ feceri: ꝛ cognoscite uicini fōtitudinē meā. Cōtriti sūt ī syō pcāto: es: possedit timō hypocritas. Quis poterit habitaī ō uobis cū igne deuorāte? Quis hitabit ex uobis cū ardoribus sēpiternis? Qui ābulat ī iustitijs: et loq̄t ŕitatē: q̄ p̄icit auaritiā ex calūnia: et excutit manus suas ab ōi munē. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinē: ꝛ claudit oculos suos ne uideat malū. Iste in excelsis habitabit: munimēta saxoꝝ sublimitas eius. Panis ei dat' ē: aque eius fideles sē. Regē ī decoī uidebunt: oculi eius cernēt terram de lōge. Cor tuū meditabitur timorē. Ubi est litteratus? Ubi legis ꝟba pōderans? Ubi ē doctor paruulorū? Populū iprudentem non uidebis: populum alti sermonis: ita ut nō possis itelligē disertitudinē ligue ei': ī quo nulla ē sapia. Respice syon ciuitatē solennitatis nr̄e. Oculi tui uidebunt ir̄m hitationē opulentā tabernaculū q̄ nequaq̄ trāsferri potit: nec auferēt claui ei' ī sēpitnū: ꝛ oēs funiculi ei' ñ rūpent: q̄ solūmō ibi magnificus est dominus noster. Locus fluuiorum riui latissimi et patentes: non transibit super eum nauis remigum: neq̄ trieris magna trāsgredietur eum. Dñs enim iudex noster: dñs legifer noster: dñs rex nr̄. Ipse saluabit nos. Laxati sūt funiculi tui: sed ñ ualebūt. Sic erit malus tuus: ut dilatare signū ñ queas. Tūc diuidēt spolia p̄daꝝ multaꝝ: claudi diripiēt rapinā: nec dicet ui cin' elangui. Populus q̄ hitat ī ea: auferet ab eo iniquitas. ¶ .XXXIIII.

Accedite gentes et audite: et ppli attēdite: audiat ŕa: et plenitudo eius orbis: et omne germen eius: quia indignatio domini sup omnes gētes: ꝛ furō super uniuersā militiam eorū. Interfecit eos: et ōdit eos ī occisionē. Insfecti eoꝝ p̄iciēt: ꝛ de cadueribus eoꝝ ascēdet fetor. Tabescēt mōtes a sāguie eorū: et tabescet ōis milītia celorū: ꝛ cōplicabūt sicut liber celi: et ōis malitia eorū defluet sicut defluit foliū ō uinea et de ficu: qm̄ iebriatus ē i celo gladius meus: ecce sup idumeā descēdet: et sup pplm itfectiōis mee ad iudiciū. Gladius dñi iplet⁹ ē sāguie: icrassatus ē adipe de sanguine agnorū et hircorū: et de sāguie medullatorū arietū. Victima.n. dñi i bosra: ꝛ itfectio magna i ŕa edom. Et descēdēt unicornes cū eis: et tauri cū potētibus. Inebriabit terra eorū sāguie: ꝛ humus eorū adipe pinguium: q̄ dies ultiōis dñi: annus retributiōis iudicij syon. Et uertēt tōrētes eius i picē: ꝛ humus eius i sulphur. Et erit ŕa ei' i picē ardentē nocte et die: nō extinguet i sēpiternū. Ascēdet fumus eius a generatione i generationē: ōsolabit i secula seculoꝝ. Non erit trāsiēs p eā: ꝛ possidebūt eā onocrotalus et ericius: et ibis et coruus hitabunt in ea. Et extēdet sup eā mēsura ut redigat ad nihilū: et ppēdiculū i ōsolationē. Nobiles eius nō erūt ibi: regē potius uocabūt: ꝛ ōes p̄ncipes eius erūt i nihilū. Et oriēt i domibus ei' spine ꝛ urtice: et pallurus i munitiōnib' eius: et erit cubile draconū et pascua strutionū: ꝛ occurrēt demōia onocētauris: et pilosus clamabit alt' ad alterū. Ibi cubauit lamia: et iuenit sibi requiem. Ibi habuit foueam ericius: et enutriuit catulos: et circunfodit: ꝛ fouit in umbra eius. Illuc cōgregati sunt milui alter ad alterum. Requirite diligēt i libro dñi et legite: unū ex eis ñ defuit: alter alterū nō quesiuit: quia quod ex ore meo procedit ille mādauit: et spirit'

Eius ipe congregauit ea: ⁊ ipe misit eis sortē: ⁊ manus eius diuisit eā illis in mēsurā. Vsq; in etnū possidebūt eam: i generatiōe ⁊ generationē hi tabūt in ea. ¶ .XXXV.

LEtabitur deserta ⁊ inuia: et exultabit solitudo: et florebit quasi lilium. Germinans germinabit: ⁊ exultabit letabunda ⁊ laudās. Gloria libani data est ei: ōcor carmeli et saron. Ipsi uidebunt gloriam domini et decorem dei nostri. Confortate manꝰ dissolutas ⁊ genua debilia roborate. Dicite: Pusillanimes confortamini: et nolite timere. Ecce deꝰ noster ultionem adducet retributionis: deꝰ ipse ueniet et saluabit uos. Tunc aperiētur oculi cecorū: et aures surdorum patebūt. Tunc saliet sicut ceruus claudus: et aperta erit lingua mutoꝝ: quia scisse sunt in deserto aque: et torrentes in solitudine: et q̄ erat arida in stagnū et sitiens in fontes aquarū. In cubilibꝰ i q̄bꝰ prius dracones habitabāt oriet uirō calami et iunci: ⁊ erit ibi semita: et uia sācta uocabit. Non transibit p eā pollutus: et hec erit uobis directa uia: ita ut stulti nō errēt p eā. Nō erit ibi leo: ⁊ mala bestia nō ascēdet p eā: nec inueniet ibi. Et ambulabūt q̄ liberati fuerint et redēpti a dño: ꝓuertēt et ueniēt i syon cū laude et letitia sēpiterna sup caput eoꝝ: Gaudiū et letitiam obtinebūt et fugiet dolor et gemitus. ¶ XXXVI.

ET factū ē i quartodecimo āno regis ezechie: ascendit sennacherib rex assyrioꝝ sup oēs ciuitates iuda mūitas: ⁊ cepit eas. Et misit rex assyrioꝝ rapsacē ō lachis i irl'm ad regē ezechiā i manu grauī: ⁊ stetit in aqueductu piscine supioris i uia agri fullonis. Et egressus ē ad eū eliachim filius elchie: q̄ erat sup domū: ⁊ sobna scriba ⁊ ioahe filius asaph a cōmētarijs. Et dixit ad eos rapsaces: Dicite ezechie: Hec dicit rex magnus rex assyrioꝝ: Que est ista fiducia q̄ cōfidis aut quo ꝓsilio l'fortitudine rebellare dispōis? Sup quē habes fiduciā: quia recessisti a me? Ecce ꝓfidis sup baculū arū dineuꝫ ꝓfractū istū sup egyptū: cui si inīsus fuerit homo: itrabit in manum eius et perforabit eaꝫ: sic pharao rex egypti omnibus qui cōfidūt in eo. Q; si respōdetis mihi in dño deo nō ꝓfidimus: nōne ipse ē cuiꝰ abstulit ezechias excelsa ⁊ altaria: et dixit iude et irl'ꝫ: corā altari isto adorabitis? Et nunc trade te dño meo regi assyrioꝝ: ⁊ dabo tibi duo milia equorū: nec potis ex te pbē ascēsores eorū. Et quomodo sustinebis faciem iudicis unius loci ex fuis dñi mei minoribꝰ? Q; si confidis in egypto i q̄driga ⁊ i equitibꝰ: ⁊ nē nūq̄d sine dño ascēdi ad trā istā ut dispderem eam? Dns dixit ad me: ascēde sup trā istā et dispde eā. Et dixit eliachi et sobna ⁊ ioahe ad rapsacen: Loquē ad fuos tuos syra lingua: itelligim⁹. n. ne loq̄ris ad nos iudaice i auribus ppli q̄ ē sup murum. Et dixit ad eos rapsaces: Nūq̄d ad dñm tuū ⁊ ad te misit me dominus meꝰ: ut loqrer ōia uerba ista: ⁊ nō potius ad uiros q̄ sedēt in muro: ut comedāt stercora sua: et bibāt urinā pedū suorū uobiscū? Et stetit rapsaces ⁊ clamauit uoce magna iudaice et dixit: Audite uerba regis magni regis assyrioꝝ. Hec dicit rex: Nō uos seducat ezechias: qz nō potit eruere uos: ⁊ non uobis tribuat fiduciam ezechias sup dño dicēs: Eruēs liberabit nos dns: nō dabit ciuitas ista i manu regis assyriorum. Nolite audirē ezechiam. Hec. n. dicit rex assyriorū: Facite mecū bene dictionez: et egredimini ad me: ⁊ comedite unusquisq; uineā suā: et unusq̄sq; ficū suā: ⁊ bibite unusq̄sq; aquā cisterne sue: donec ueniā et tollā uos ad trā q̄ ē ut tra uīa trā frumēti et uini trā panū et uineaꝝ. Nec ꝓt bet uos ezechias dicēs: Dominus liberabit nos. Nūq̄d liberauerūt dij gētiū unusq̄sq; trā suā de manu regis assyrioꝝ? Vbi ē deꝰ emath et arfad? Vbi ē deus sepharuaim? Nūq̄d liberauerūt samariā de manu mea? Quis est ex oībꝰ dijs traꝝ istaꝝ: q̄ eruerit trā suā de manu mea: ut eruat dns irl'm de manu mea. Et siluerūt et nō respōderūt ei uerbū. Mādauerat. n. rex dicēs: ne respondeatis ei. Et ingressus ē eliachi filiꝰ elchie q̄ erat sup domū et sobna scriba et ioahe filiꝰ asaph a cōmētarijs ad ezechiā scissis uestibꝰ: ⁊ nūciauerūt ei ꝟba rapsacis. XXXVII.

ET factū ē cū audisset rex ezechias scidit uestimēta sua: ⁊ obuolutꝰ ē sacco: et itrauit i domū dñi: et misit eliachim qui erat sup domū et sobnā scribā et seniores de sacerdotibus optos saccis ad isaiā filiū amos prophetā: et dixerūt ad eū: Hec dicit ezechias: Dies tribulatiōis et correptiōis et blasphemie dies hec: q; uenerūt filij usq; ad partū: ⁊ uirt⁹ nō ē pariendi. Si quo modo audiat dns deus tuus uerba rapsacis: quē misit rex assyriorū dominus suus ad

blasphemādū dñm deū uiuētē:7 exprobrā
dū ꝑmonibus quos audiuit dñs de' tuus.
Leua g̃ oꝛonē,p reliquijs q̃ repte sūt. Et ue
nerūt ad ezechie ad isaiam :et dixit ad
eos isaias: Hec dicetis dño uō: Hec dic̃ do
min': Ne timeas a facie uerboꝛ q̃ audisti:
q̃bus blasphemauerūt pueri regis assyrio
rū me. Ecce ego dabo ei sp̃z:et audiet nūti
um:et reuertet ad terrā suā:et corruere eū
faciā gladio i t̃ra sua. Reuersus ē āt rapsa
ces et iuenit regē assyrioꝛ ꝓliātē aduersus
lobna. Audierat.n.q; ꝓfectus cēt ò lachis:
7 audiuit de tharacha rege ethiope dicen
tes:egressus ē ut pugnet ꝓtra. Quod cū au
disset:emisit nuncios ad ezechiā dicēs: Hec
dicetis ezechie regi iude loquētes: Nō te de
cipiat de' tu': i quo tu ꝓfidis dicēs: Nō dabi
tur irlm i mānu regis assyrioꝛ. Ecce tu audi
sti ōia q̃ fecerūt reges assyriorū ōib' t̃ris q̃s
subuerterūt:7 tu poteris liberari. Nūq̃d eru
erūt eos dij gētiū: quos subvterūt pres mei:
goçan et azan et reseph et filios eden:q̃ erāt
i thalassar? Ubi ē rex emath et rex artad et
rex urbis sepha:uain ana et aua? Et tulit e
zechias libros ò manu nūcioꝛ 7 legit eos:
ascēdit i domū dñi 7 expādit eos coꝛā dño.
Et orauit ad dñm dicēs: Dñe exercituū de'
isrl: q̃ sedes sup cherubin: tu es de' sol' ōiuz
regnoꝛ t̃re:tu fecisti celū et terrā. Inclina
dñe aurē tuā et audi:aperi oculos tuos 7 uī
de:7 audi ōia vba sennacherib q̃ misit ad
blasphemādū deū uiuētē. Uere.n.dñe des-
tas fecerūt reges assyrioꝛ t̃ras et regiones ea
rū:et dederūt deos carū igni:non.n. erant
dij:sed opa manuū hoiuz lignū et lapis: et
cōminuerūt eos. Et nūc dñe deus nr̃ salua
nos de manu ei': et cognoscāt ōia regna t̃re
q; tu es dñs sol'. Et misit isaias fili' amos
ad ezechiā dicēs:hec dicit dñs de' isrl: Pro
quibus rogasti me ò sennacherib rege assy
rioꝛ:hoc est vbū qð locut' ē dñs sup eū: De
spexit te et subsanauit te uirgo filia syon:p'
te caput mouit filia irlz. Cui exprobrasti 7
quē blasphemasti:et sup quē exaltasti uocē
tuā:et leuasti altitudinē oculoꝛ tuoꝛ? Ad
scm isrl. In mānu suoꝛ tuorū exprobrasti
dño et dixisti: In mltitudie quadrigaꝛ me
aꝛ ego ascēdi altitudinē mōtiū iuga lībāi:
et succidā excelsa cedroꝛ ei' et electas abie
tes illi': et itroibo altitudinē sūmitatis ei':
saltū carmeli ei': ego fodi et bibi aquā:7 sic
caui uestigio pedis mei omnes riuos agge
rum. Nūquid non audisti q̃ olim feceri ei:
Ex diebus antiquis ego plasmaui illud: et
nunc adduxi:7 factū ē in eradicationē colli
um compugnantium et ciuitatū munitaꝛ.
Habitatores earum breuiata manu cōtre
muerunt:et confusi sunt facti sunt sicut fe
num agri et gramē pascue:et herba tectoꝛ
q̃ exaruit anteq̃ matureſceret. Habitationem
tuā et egressū tuū et itroitū tuū ego cogno
ui:et insaniā tuā contra me. Eo fureres ad
uersū me supbia tua ascēdit i aures meas.
Ponā g̃ circulū i naribus tuis et frenū i la
bijs tuis:et reducā te i uia p quā uenisti. Et
bi āt hoc erit signū. Comede hoc anno que
spōte nascūt:7 i āno scdo pomis uescē. In ā
no autē ttio seminate et metite:et plātate ui
neas:et comedite fructū eaꝛ. Et mittet id
quod saluatū fuerit de domo iuda:et qð re
liquū ē radicē deorsū:et faciet fructū sursū:
qz ò irlz exibūt relicte:7 saluatio de mōte sy
on. Zelus dñi exercituū faciet istud. Prop
terea hoc dicit dñs de rege assyrioꝛ. Nō in
trabit ciuitatē hāc:et nō iaciet ibi sagittā:
7 ñ occupabit eā clype':et ñ mittet in circui
tu ei' aggerē. In uia qua uenit p eā reuerte
tur:et ciuitatē hāc nō ingrediet dic̃ dñs. Et
tegā ciuitatē istā:ut saluē eā,ppt me 7 ppt
uū meū. Egressus ē āt āgel' dñi:et pcussit i
castris assyrioꝛ cētū octogitaq̃nq; milia.
Et surrexerunt mane:et ecce ões:cadauera
mortuorū. Et egressus ē et abijt:et reuersus
ē sennacherib rex assyrioꝛ:et hitauit i nini
ue. Et factū ē cū adora:et i tēplo nesrach de
um suū:adramelech et sarasar filij ei' pcus
serūt eū gladio:fugerūtq; i t̃rā ararath: et
regnauit asaraddon fili' eius pro eo.

.XXXVIII.

In diebus illis egrotauit ezechias usq;
ad mortē. Et introiuit ad eū isaias fi
lius amos propheta:et dixit ei: Hec dic̃ do
min': Disponе domui tue:qz morieris tu 7
nō uiues. Et cōuertit ezechias faciē suā ad
parietē:et orauit ad dñm et dixit: Obsecro
dñe memēto queso quō ābulaueri corā te i
ueritate et i corde pfecto:et quod bonū est
i oculis tuis feceri. Et fleuit ezechias fletu
magno. Et factū ē ue:bū dñi ad isaiā dicēs:
Uade et dic ezechie: Hec dicit dñs de' da
uid pīis tui:audiui oꝛonē tuā 7 uidi lachry
mas tuas. Ecce ego adijciam sup dies tuos
quindeci annos: et de manu regis assyrio
rum eruā te:et ciuitatem istam:7 ꝓtegā eā

Hoc ãt tibi erit signũ a dño: q; faciet dñs v̄
bũ hoc quod locut⁹ ē. Ecce ego reuerti faciã
ũbrã linearũ per quas descẽderat i horolo
gio achaz i sole retrorsũ decẽ lineis. Et rev
sus ē sol decẽ lineis p gradus quos descẽde
rat. Scriptura ezechie regis iuda cum egro
taſſet: z conualuisset de infirmitate sua. Ego
dixi i dimidio dierũ meorũ uadam ad por
tas inferi. Quesiui residuũ annoz meorũ:
dixi non uidebo dominũ deũ in terra uiuẽ
tiũ: ñ aspiciã hominẽ ultra et habitatorẽ quie
tis. Generatio mea ablata ē: et conuoluta ē
a me: quasi tabernaculũ pastorũ. Precisa
ē uelut a texẽte uita mea: dũ adhuc ordirer
succidit me. De mane usq; ad uesperã finies
me: spabã usq; ad mane. Quasi leo sic ꝓtri
uit ōia ossa mea: ō mãe usq; ad uespã finies
me. Sic pull⁹ hirũdinis sic clamabo: medi
tabor ut colũba. Attenuati sũt oculi mei: su
spiciẽtes i excelsũ. Dñe uim patior: respõde
p me. Quid dicã aut dd ĩspõdebit mihi cũ
ipe fecerit? Recogitabo tibi ões ãnos meos
i amaritudie aie mee. Dñe si sic uiuitur: et i
talibus uita spus mei. Cõripies me et uiui
ficabis me: ecce i pace amaritudo mea ama
rissima: Tu ãt eruisti aiam meã ut ñ piret:
piecisti p⁹ tergũ tuũ ōia pcã mea. Qz nõ in
fern⁹ ꝓfitebitur tibi: neq; mors laudabit te:
nõ expectabũt q descẽdũt i lacũ vitatẽ tuã.
Viuẽs uiuẽs ipe ꝓfitebitur tibi sicut et ego
hodie. Pi filijs notã faciet ueritatẽ tuam.
Dñe saluum me fac et psalmos nostros
cãtabim⁹ cũctis diebus uite nre i domo dñi.
Et iussit isaias ut tollerẽt massã de ficis: et
cataplasmarent sup uuln⁹ et sanaretur. Et
dixit ezechias: Quod erit signũ quia ascen
dã i domũ dñi?

.XXXIX.

In tpe illo misit merodach baladan fi
lius baladã rex babylonis libros et
munera ad ezechiã. Audierat. n. q; egrotas
set: et conualuisset. Letat⁹ ē ãt sup eis ezechi
as: et ondit eis cellã aromatũ et argenti et
auri et odoramẽtorũ et unguẽti optimi: z
ões apotheeas supellectilis sue: et uniuer
sa q̄ inuẽta sũt in thesauris eius. Nõ fuit v̄
bũ quod nõ ostẽderet eis ezechias in domo
sua et i omni ptate sua. Introuit ãt isaias
pphẽta ad ezechiã regem et dixit ei: Quid
dixerũt uiri isti: et unde uenerũt ad te? Et
dixit ezechias: De tra lõgiqua uenerũt ad
me de babylone. Et dixit: quid uiderũt in
domo tua? Et dixit ezechias: ōia q̄ i domo
mea sũt uidẽrt. Nõ fuit res quam ñ ondẽri
eis in thesauris meis: z dixit isaias ad eze
chiã: Audi uerbũ dñi exercituũ. Ecce dies
uenient: et auferẽtur ōia q̄ i domo tua sũt:
et q̄ thesauriçauerũt pres tui usq; ad diẽ hãc
in babylonẽ. Nõ relinq̄tur dcq̄ dicit dñs: z
de filijs tuis q̄ exibũt ō te quos genueris tol
lẽt: et erũt eunuchi i palatio regis babylõis.
Et dixit ezechias ad isaiã: Bonũ uerbũ dñi
quod locut⁹ ē. Et dixit: Fiat tm̄ pax et veri
tas in diebus meis.

.XL.

Consolamini consolamini ppl'e me⁹:
dicit deus ur̄: Loq̄mini ad cor irl'm et
aduocate eam: qm̄ cõpleta ē malicia eius:
dimissa ē iniquitas illi⁹. Suscepit de manu
dñi duplicia pro ōib⁹ peccatis suis. Vox cla
mantis in deserto: Parate uiã domini: rec
tas facite i solitudine semitas dei nr̄i. Om
nis uallis exaltabitur: z ōis mõs z coll' hu
miliabitur: et erũt praua idirecta z aspera
i uias planas. Et revelabitur gl'ia dñi: et vi
debit ōis caro pariter: q; os dñi locutũ ē: uox
dicẽti: Clama. Et dixi: quid clamabo? Om
nis caro fenũ: z ōis gl'ia ei⁹ q̄si flos agri. Ex
siccatũ ē fenũ et cecidit flos: qz spus dñi suf
flauit i eo. Vere fenũ ē ppl'us. Exsiccatũ est
fenũ et cecidit flos: vbũ ãt dñi manet i eter
nũ. Sup mõtẽ excelsũ ascẽde tu q̄ euangeli
zas syõ: exalta i fortitudie uocẽ tuã q̄ euan
geliças irl'm. Exalta noli timẽ. Dic ciuitati
bus iude: Ecce de⁹ nr̄: ecce dñs de⁹ i fortitudi
ne uenit: et brachiũ eius dñabit. Ecce mer
ces eius cũ eo: et op⁹ illi⁹ corã illo. Sicut pa
stor gregẽ suũ pascet: i brachio suo ꝓgrega
bit agnos: z i sinu suo leuabit: fetas ipe por
tabit. Quis mensus est pugillo aquas: z ce
los palmo põderauit? Quis appẽdit trib⁹
digitis molẽ tre: z libravit i põdẽre mõtes z
colles i statera? Quis adiuuit spm dñi: aut
ds ꝓsiliar⁹ ei⁹ fuit et ondit illi? Cũ quo inũt
ꝓsiliũ z instruxit eũ z docuit eũ semitã iusti
tie: z eruditiuit eũ scia z uiã prudẽtie ondit il
li? Ecce gẽtes q̄si stilla situle: z q̄si momẽtũ
statere reputate sũt: ecce insule q̄si puluis exi
gu⁹: et liban⁹ nõ sufficiet ad succẽdendũ: z
aialia ei⁹ nõ sufficient ad holocaustũ. Om
nes gentes quasi non sint: sic sũt coram eo:
z quasi nihilum z inane reputate sunt ei.
Cui ergo similẽ fecistis deum? aut quã ima
ginẽ ponet ei? Nũq̄d sculptile ꝓflabit faber

259
241

aut aurifex auro figurabit illud: ⁊ laminis argẽteis argẽtar⁹. Fõte lignũ ⁊ iputribile e legit artifex sapiẽs: qrit quõ statuat simulacrũ qõ non moueat. Nũqd nõ scietis? Nũqd nõ audistis? Nũqd nõ ãnunciatũ ẽ uob ab ĩitio? Nũqd ñ itellexistis fũdamẽta trę? Qui sedet sup gyrum terre: et habitatores eius sunt quasi locuste. Qui extendit uelut nihili celos: ⁊ expãdit eos sicut tabernaculũ ad ĩhitandũ. Qui dat secretoꝝ scrutatores quasi non sint: iudices trę uelut ianes fecit. Et qdẽ neqꝫ plãtato neqꝫ sato neqꝫ radicato i terra trũco coꝝ. Repẽte flauit i eos et aruerũt: ⁊ turbo quasi stipulã auferet eos: ⁊ cui assimilastis me: et adeqstis dic̃ sc̃us? Leuate i excelsũ oculos uros: et uidete qs creauit hec. Qui educit i numero militiã corũ: ⁊ ões ex noie uocat. Pre multitudine fortitudinis ⁊ roboris uirtutisqꝫ eius: neqꝫ unũ reliquum fuit. Quare dicis iacob: ⁊ loqueris isr̃l: abscondita ẽ uia mea a dño: ⁊ a deo meo iudiciũ meũ trãsibit? Nũqd nescis: aut non audisti? dẽ⁹ sempit⁹ dominus q creauit ẽmínos trę: ⁊ ñ deficiet neqꝫ laborabit: nec ẽ inuestigatio sapie ei⁹. Qui dat lasso uirtutẽ: ⁊ his q ñ sẽ fortitudinẽ et robur mltiplicat. Deficiẽt pueri ⁊ laborabũt: ⁊ iuuenes i ifirmitate cadẽt: qui ãt sperant i dño mutabũt fortitudinẽ: assumẽt pẽnas sic aqle currẽt et ñ laborabũt: ãbulabũt et ñ deficiẽt.

¶.XLI.

Taceant ad me insule: et gẽtes mutent fortitudinẽ. Accedãt et tũc loquant̃: si mul ad iudiciũ ppiquem⁹: quis suscitauit ab oriẽte iustum uocauit eum: ut sequeret se? Dabit i ꝓspectu eius gentes: ⁊ reges obtinebit. Dabit quasi puluerẽ gladio eius sic̃ stipulã uento raptã arcui eius. Persequet̃ eos: trãsibit i pace: semita i pedib⁹ ei⁹ non apparebit. Quis hec operat⁹ ẽ ⁊ fecit: uocans generatiões ab exordio? Ego dñs: pm⁹ ⁊ no uissim⁹ ego sũ. Uiderũt ĩsule et timuerunt: extrema trę obstupuerũt: appropiquauerũt ⁊ accesserũt. Un⁹ dsqꝫ proximo suo auxiliatur: ⁊ et frẽ suo dicet ꝓfortare. Cõfortauit faber erar⁹ pcutiẽs malleo eũ q cudebat tũc tẽporis: dicẽs glutino: bonũ ẽ: ⁊ ꝓfortauit eum clauis ut nõ moueat: ⁊ tu isr̃l ꝑue me⁹: iacob quẽ elegi: semẽ abraam amici mei in quo apprehẽdi te ab extremis terre ⁊ a longiqs ei⁹ uocaui te: ⁊ dixi tibi: Peru⁹ me⁹ es tu: elegi te ⁊ nõ abieci te. Ne timeas q: ego tecum sum: nedeclines q: ego de⁹ tu⁹. Confortaui te et auxiliatus sũ tibi: et suscepit te dextra iusti mei. Ecce confundẽt̃ et erubescẽt ões q pugnãt aduersũ te. Erit quasi nõ sint: ⁊ pibũt uiri q ꝓtradicũt tibi. Quere eos ⁊ nõ ĩuẽies uiros rebelles tuos: ⁊ erit qsi nõ sint et ueluti cõsũptio hois bellantis aduersũ te: q: ego dñs de⁹ tu⁹ apprehẽdens manũ tuã dicens qꝫ tibi: Ne timeas: ego adiuui te. Noli timẽ uermis iacob: q mortui estis ex isr̃l. Ego auxiliat⁹ sũ tui dic̃ dñs: et ẽdẽptor tu⁹ sc̃us isr̃l. Ego posui te quasi plaustrũ triturãs nouũ: habẽs rostra serrãtia. Tritura bis mõtes ⁊ cõminues: ⁊ colles quasi puluerẽ pones. Ventilabis eos et uẽt⁹ tollet: ⁊ turbo dispget eos: ⁊ tu exultabis in dño: i sco israel letaberis. Egeni ⁊ pauper aqrũt aquas ⁊ nõ sũt: lingua eoꝝ siti aruit. Ego dñs exaudiã eos de⁹ isr̃l: ñ dereliquã eos. Apiã i supinis collib⁹ flumia: ⁊ i medio cãporũ fõtes. Ponã desertũ i stagna aquaꝝ ⁊ trã iuã in riuos aquarũ. Dabo in solitudinẽ cedrũ et spinã ⁊ myrtũ: ⁊ lignũ oliue. Ponã i deserto abietẽ ulmũ et buxũ sil̃ ut uideãt ⁊ sciant ⁊ recogitẽt ⁊ itelligãt pariter: quia manus dñi fecit hoc: et sc̃us isr̃l creauit illud. Prope facite iudicium uestrum dicit dominus: afferte siqd forte hẽtis dixit rex iacob. Accedãt ⁊ nunciẽt uobis quecũqꝫ uẽtura sũt. Priora que fuerũt nũciate: ⁊ ponemus cor nr̃m ⁊ sciem⁹ nouissima eorũ: et que uẽtura sũt indicate nobis. Annunciate que uẽtura sũt i futuꝝ: et sciemus quia dĩ estis. Bñ quoqꝫ aut male si potestis facite: ⁊ loquamur ⁊ uideamus sil̃. Ecce uos estis ex nihilo: et op⁹ uestrũ ex eo qõ non ẽ abominatio ẽ qui elegit uos. Suscitaui ab aqlone ⁊ ueniet ab ortu solis: uocauit nomen meũ et adducet magistratus quasi lutũ: et uelut plastes cõculcãs humũ. Quis annunciauit ab exordio: ut sciam⁹: et a principio: ut dicam⁹: iustus es? Nõ ẽ ãnũciãs neqꝫ pdicẽs neqꝫ audiẽs frmones uros. Prim⁹ ad syõ dicet: ecce adsum: et isr̃l euãgelistã dabo. Et uidi et ñ erat ex iis dsqꝫ q ĩret consiliũ ⁊ ĩtrogat⁹ rñderet vbũ. Ecce ões iusti: et uana opa corũ: uentus et inane simulacra eorum.

¶.XLII.

Ecce puus me⁹ suscipiã eũ: elect⁹ me⁹ complacuit sibi i illo anima mea. Dedi spiritum meum sup eum iudiciũ gẽtib⁹

pferet. Non clamabit neq; accipiet pſonã: nec audiet uox eius. Calamũ quaſſatũ non ꝓteret: et lignũ fumigãs ñ extinguet. In ueritate educet iudiciũ: non erit triſtis neq; ĩbulẽtus: donec ponat in tra iudiciũ: et legẽ eius inſule expectabũt. Hec dic dñs de' creãs celos: z extẽdẽs eos: firmãs tra et q̃ germinãt ex ea: dãs flatũ pplo q̃ ẽ ſup terrã: et ſpm calcãtibus eã. Ego dñs uocaui te in iuſtitia: z appꝫhẽdi manũ tuã et ſeruaui te. Et dedi te i fed' ppli: i lucẽ gentiũ: ut aperires oculos cecoꝝ: z educeres de cõcluſione uinctum: de domo carceris ſedẽtes in tenebris. Ego dñs: hoc ẽ nomẽ meũ. Gliaz meam alteri nõ dabo: z laudẽ meã ſculptilib'. Que ꝓma fuerũt ecce uenerũt. noua quoq; ego ãnũtio: añq; oriãt audita uobis faciam. Cantate dño canticũ nouũ: laus eius ab extremis tre. Qui deſcẽditis i mare: et plenitudo eius: z habitatores eaꝝ. Leuet deſertũ: et ciuitates eius: i domib' habitabit cedar. Laudate habitatores petre: de uertice montiũ clamabũt: ponẽt dño gliam: z laudẽ eius i inſulis nũciabũt. Dñs ſic fortis egredietur: ſic uir ꝓliator ſuſcitabit zelũ. Vociferabit z clamabit: ſup inimicos ſuos confortabit. Tacui: ſẽp ſilui: patiẽs fui ſicut parturiẽs loquar. Diſſipabo et abſorbebo ſimul: deſertos faciã mõtes et colles: z õe gemẽ eoꝝ exicabo. Ponã flumia i inſulas: z ſtagna arefaciam. Et educã cecos i uiã quã neſciũt: z in ſemitis quas ignorauerũt ãbulare eos faciã. Ponã tenebras corã eis in lucẽ: z prauа in recta. Hec vba feci eis: z ñ dereliq; eos. Conuerſi ſũt retrorſũ. Cõfundãt ꝓfuſione q̃ confidũt i ſculptili: q̃ dicũt ꝓflatili uos dñi nãi. Surdi audite: et ceci intuemini ad uidendũ. Quis cecus niſi ſeru' me': z ſurdus niſi ad quẽ nuncios meos miſi? Quis cec' niſi qui uenũdat' eſt? Et q̃s cec' niſi fuus dñi? Qui uides mlta nõne cuſtodies? Qui aptas habes aures nõne audies? Et dominus uoluit ut ſcificaret eũ: et magnificaret legẽ z extolleret: ipe ãt ppls direptus et uaſtat'. Laq̃us iuuenũ ões: et i domib' carcerꝝ abſcõditi ſũt. facti ſũt i rapinã: nec ẽ q̃ eruat i direptionẽ: nec ẽ q̃ dicat redde. Quis eſt in uobis q̃ audiat hoc: attẽdat z auſcultet futa? Quis dedit in direptionem iacob et iſrl uaſtantibus? Nonne dominus ipſe cui peccauim? Et noluerunt in uiis eius ambulare: et non audierunt legẽ eius. Et effudit ſup eũ indignationem furoris ſui: et forte bellũ: et cõbuſſit eum in circuitu: et non cognouit: et ſuccẽdit eũ et nõ intellexit.

C.XLIII.

Et nũc hec dicit dñs creãs te iacob: et formãs te iſrl. Noli timere q: redemi te: et uocaui te nomine tuo: meus es tu. Cũ trãſieris p aquas tecũ ero: et flumia ñ opẽrẽt te. Cũ ambulaueris in igne: nõ cõbureris. Et flãma nõ ardebit i te: quia ego dñs deus tu' ſanctus iſrl ſaluator tuus. Dedi propitiationem tuã egyptum: ethiopiã et ſabba p te. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis z gliioſus: ego dilexi te. Et dabo homines p te et ppl'os p aia tua. Noli timẽ q: ego tecũ ſũ. Ab oriẽte adducã ſemẽ tuũ: et ab occidente congregabo. Dicã aquiloni da: et austro: noli phibẽ. Affer filios meos de longe: et filias meas ab extremis tre. Et õem q̃ iuocat nomẽ meũ i gliam meã creaui eũ: formaui eũ et feci eũ. Educ foras pplm cecum et oculos hñtẽ: ſurdũ et aures ei ſunt. Omnes gentes congregate ſunt ſil: et colligãtur tribus. Quis i uobis annũciet iſtud: et q̃ prima ſũt audire uos faciet? Det teſtes eorũ et iuſtificẽt: et audiãt et dicãt: Vere uos teſtes mei dic dñs: et ſeru' me' quẽ elegi: ut ſciatis et credatis mihi et intelligatis quia ego ipſe ſũ. Añ me ñ ẽ formatus deus: et p' me ñ erit. Ego ſũ ego ſũ dñs: z nõ eſt abſq; me ſaluator. Ego annũciaui et ſaluaui: auditũ feci: et non fuit in uobis alienus. Vos teſtes mei dicit dñs: et ego de'. Et ab initio ego ipſe: et ñ ẽ q̃ demanu mea eruat. Operabor et quis auertet illud? Hec dicit dñs redẽptor ueſter ſanctus iſrl. Propter uos emiſi babylonẽ: z detraxi uectes uniuerſos et chaldeos i nauibus ſuis gloriãtes. Ego dñs ſcus ui creãs iſrl: rex ui. hec dicit dñs qui dedit i mari uiã: et in aquis torrentib' ſemitã. Qui eduxit q̃drigã z equũ: agmẽ et robuſtũ ſil' obdormierunt: nec reſurgẽt. contriti ſunt quaſi linũ: et extincti ſunt. Ne memineriti priorum et antiqua ne intueamini. Ecce ego facio noua et nũc orientur: utiq; cognoſcetis ea. Ponam in deſerto uiaz: et in inuio flumia. Et glorificabit me beſtia agri: dracones et ſtrutiones: quia dedi i deſerto aquas: et flumina in inuio: ut darẽ populo meo electo meo. Populum iſtum formaui mihi: laudẽ meã narrabit. Non me

iuocasti iacob:nec laborasti in me isrl. ¶Nō obtulisti mihi arietē holocausti tui:nec uicti mis tuis nō glorificasti me. ¶Nō te fuire feci i oblatione:nec laborē tibi prebui i thure. ¶Non emisti mihi argento calamum:et adi pe uictimax tuarū n̄ iebriasti me. ¶Verūtn̄ seruiē me fecisti i pcīis tuis:pbuisti mihi la borē i iniq̄tatib⁹ tuis. ¶Ego sū ego sū ipse: q̄ ōleo iniq̄tates tuas ꝓpt̄ me:et pcēox tuox n̄ recordabor. ¶Reduc me i memoriā et iudi cemur sīl:narra siq̄d habes:ut iustificeris. ¶P̄i tu⁹ p̄m⁹ peccauit:et int̄pres tui p̄uaricati sūt i me. ¶Et cōtamiaui p̄cipes scos:dedi ad ēternicionē iacob:et isrl i blasphemiā.

¶.XLIIII.

¶Et nūc audi iacob seruе meus et israel quē elegi. ¶Hec dicit dominus faciens et formās te: ab utero auxiliator tuus. ¶Noli timere fuе me⁹ iacob:et rectissime quē ele gi. ¶Effundā.n.aquas super sitientē:et fluēta super aridam. ¶Effūdam sp̄m meū sup semē tuū et bn̄dictionē meam super stirpes tuā:et germinabunt inter herbas quasi sali ces iuxta p̄tereuntes aquas. ¶Iste dicet:do mini ego sū:et ille uocabit i nōie iacob. ¶Et hic scribet manu sua dn̄o:et in noie isrl assi milabitur. ¶Hec dic̄ dn̄s rex isrl:et redēptor eⁱ:dn̄s exercituū. ¶Ego p̄mus et ego nouissi m⁹:et absq̄ me n̄ est de⁹. ¶Quis similis mei: ¶Vocet et annūciet:et ordinē exponat mihi. ¶Ex quo p̄stitui mihi pplm antiquū. ¶Ventu ra et q̄ futura sūt ānūciet eis. ¶Nolite timere: neq̄ cōturbemini. ¶Ex tūc audire te feci:et ā nūciaui. ¶Vos estis testes mei. ¶Nūqd ē deus absq̄ me:et fōmatō quē ego n̄ noueri? ¶Pla ste idoli ōes nihil sūt:et amātissima eox n̄ p deūt eis. ¶Ipsi sūt testes eox:q̄ n̄ uidēt neq̄ itelligūt:ut p̄fūdātur. ¶Quis formauit deū et sculptile p̄flauit ad nihil utile? ¶Ecce ōes p ticipes eⁱ p̄fūdēt. ¶Fabri.n.sūt ex hoib⁹. ¶Cō ueniēt ōes:stabūt et pauebūt:et p̄fundēt sīl. ¶Faber ferrarⁱ lima opat⁹ ē:i prunis et i mal leis fōmauit illud:et opat⁹ ē in brachio fōti tudinis sue. ¶Esuriet et ōficiet:n̄ bibet aquā:et lacesset:artifex lignarⁱ extēdit nōmā:fōma uit illud i runcina. ¶Fecit illuo i angularib⁹: et i circino tornauit illud:et fecit imaginē ui ri quasi speciosū hoiez habitātē i domo. ¶Pue cidit cedros tulit ilicē:et que:cū q̄ sterezat īt ligna salt⁹. ¶Plantauit pinū quā pluuia nu triuit:et facta ē hoib⁹ i focū. ¶Sūpsit ex eis: et calefactus est:et succēdit et coxit panes. de reliquo ātem opatⁱ ē deū et adorauit:fecit scu ptile et curuatⁱ ē añ illud. ¶Mediū eⁱ cōbu sit igni: et de medio eius carnes comedit. ¶Coxit pulmentū:et saturatⁱ est et calefactⁱ ē:et dixit:Vah calefactus sum:uidi focū:re liquū ātem eius deū fecit et sculptile sibi. ¶Cur uatus añ illud:et adorat illud et obsecrat di cēs:¶Libera me q̄ deus me⁹ es tu. ¶Nescierūt neq̄ intellexerūt. Obliti.n.sunt ne uideant oculi eox:et ne intelligāt corde suo. ¶Non re cogitāt i mēte sua:neq̄ cognoscūt neq̄ sen tiūt ut dicāt. ¶Medietatē eius cōbussi igni: et coxi sup carbōes eius panes:coxi carnes et comedi:et de reliquo eⁱ idolū faciā. ¶Ante truncū ligni procidā. ¶Pars eⁱ cinis ē. ¶Cor īsipiēs adorabit illud:et n̄ liberabit aiaz su am:neq̄ dicet:forte mēdacium est i dextera mea. ¶Memento horū iacob et isrl: q̄m fu⁹ me⁹ es tu. ¶Formaui te fu⁹ me⁹ es tu isrl: non obliuiscaris mei. ¶Deleui ut nubē iiquitates tuas:et quasi nebulā pcēa tua. ¶Reuertere ad me:q̄m redemi te. ¶Laudate celi q̄m miaz fe cit dn̄s:iubilate extrema tre. ¶Resonate mō tes laudationē:salt⁹ et omne l„gnum eius. ¶Q̄m redemit dn̄s iacob:et israel gloriabit. ¶Hec dicit dn̄s redēptor tu⁹:et formator tu⁹ ex utero. ¶Ego sū dn̄s faciēs ōia:extēdens ce los solus:stabiliēs terram et nullus mecū. ¶Irrita faciēs signa diuinox: et hariolos i fu rorem uertēs. ¶Conuertēs sapientes retrorsū et sciam eox stultā faciēs. ¶Suscitans uerbū serui sui:et p̄siliū nunciorū suox complēs. qui dico irl'm habitaberis:et ciuitatib⁹ iu de edificabimini:et ōpta eⁱ suscitabo. ¶Qui dico profundo desolare:et flumina tua are faciā. ¶Qui dico cyro pastor meus es:et ōem uolūtatē meā cōplebis. ¶Qui dico irl'z edificaberis:et tēplo fundaberis.

¶.XLV.

¶Hec dicit dn̄s christo meo cyro cui⁹ ap prehēdi dexterā:ut subīciam ante fa cie eius gentes:et dorsa regū uertā. ¶Et aperi am coram eo ianuas:et porte non clauden tur. ¶Ego añ te ibo:et gl'iosos terre humilia bo. ¶Portas ereas cōterā:et uectes ferreos p frigā. ¶Et dabo tibi thesauros ab conditos et arcana secretorū:ut scias q̄ ego dn̄s:qui uoco nomē tuū de⁹ isrl. ¶Ppt̄ fuū meū iacob et isrl electū meū. ¶Et uocaui te noie tuo:assi milaui te:et n̄ cognouisti me. ¶Ego dn̄s:et n̄ ē amplius. ¶Extra me non est deus. ¶Accinxi te:et non cognouisti me:ut sciāt hi qui ab

ōtu solis: ⁊ ꝙ ab occidēte: quoniā absq; me
ñ ē dē. Ego dñs et nō ē alter formās lucē:
⁊ creās tenebras: faciēs pacē et creās malū.
Ego dñs faciēs ōia hec. Rorate celi desup
et nubes pluāt iustū: apiat̄ tra: et germinet
saluatorē: et iustitia oriat̄ sil. Ego dñs crea
ui eū. Ve ꝙ ꝓtradicit factori suo: testa de sa
mijs tre. Nūꝙd dicet lutū figulo suo: ꝙd fa
cis: et opꝰ tuū absq; mānb'ꝰ est. Ve ꝙ dicit pī
ꝙd generas: et mulieri ꝙd parturis? Hec di
cit dñs scūs isrl': plastes eiꝰ. Vētura itroga
te: sup filios meos et sup opꝰ manuū meaꝝ
mādate mihi. Ego feci terrā et hominē sup
eam creaui. Ego et manus mee tetenderūt
celos: ⁊ oi militie eoꝝ mandaui. Ego suscī
taui euz ad iustitiā: et oēs uias eius dirigā.
Ipse edificabit ciuitatē meā: et captiuitatez
meā dimittet nō i pcio neq; in muneribꝰ dic̄
dñs deꝰ exercituum. Hec dicit dñs: Labor
egypti: et negociatio ethiopie: et sabaim ui
ri sublimes: ad te trāsibūt et tui erūt. Post
te ābulabūt: uincti manicis pgēt: ⁊ te adora
būt: teq; deꝓcabūtur. Tm in te ē deus: et ñ
ē deus absq; te. Vere tu es deus abscōditus:
deus isrl' saluator. Cōfusi sūt et erubuerūt
oēs sil': abierūt i ꝓfusiōe fabricatores errorꝝ.
Isrl' saluatus ē i dño salute eīna. Nō ꝓfūde
mini et ñ erubescetis usq; i seculū seculi: qz
hec dicit dñs creans celos. Ipse deꝰ formās
terram: et faciens eam: ipse plastes eius. Nō
in uanum creauit eam: ut habitaretur for
mauit eā. Ego dñs et non ē alius: non i ab
scondito locutus: in loco terre tenebroso.
Nō dixi semini iacob frustra q̄rite me. Ego
dñs loquēs iustitiā: annūciās recta. Cōgre
gamini ⁊ uēite: et accedite sil' ꝙ saluati estis
ex gētibus. Nescierūt ꝙ leuāt signū sculpturę
sue: et rogāt dñm nō saluātē. Annūciate et
uenite: et ꝓsiliamini sil'. Quis auditū fecit
hoc ab iitio? Ex tūc ꝓdixi illud. Nūꝙd non
ego dñs: ⁊ nō ē ultra deꝰ absq; me? Deꝰ iust'
et saluās nō ē pt̄ me. Cōuertimini ad me et
salui eritis oēs fines tre: qz ego deꝰ et nō est
alius. In memetipo iurauī: egredīet de ore
meo iustitie uerbuz: et nō reuertet̄: qz mihi
curuabit̄ oē genu: ⁊ iurabit oīs lingua. Ergo
i dño dicet: Mee st̄ iustitie et ipium. Ad eū
uenīet: et ꝓfūdētur oēs ꝙ repugnāt ei. In do
mino iustificabitur et laudabitur omne se
men israel.

.XLVI.

Onfractus ē bel: ꝓtritꝰ ē nabo: facta
sūt simulacra corū bestijs et iumētis.
Onera uīa graui pondere usq; ad lassitudi
nem ꝓtabuēīt: et ꝓtrita sūt simul. Nō potu
ēīt saluare portātem: et aīa eoꝝ in captiui
tatem ibit. Audite me domus iacob: et om
ne residuum domus isrl'. Qui portamini a
meo utero: ꝙ gestamini a mea uulua. Usq;
ad senectā ego ipse: et usq; ad canos ego po
tabo. Ego feci et ego ferā: ego portabo ⁊ sal
uabo. Cui assimilastis me et adequastis: et
cōparastis me: et fecistis similē? Qui cōfer
tis aurū de sacculo: et argētū statera ponde
ratis. Cōducētes aurificē ut faciat deū: et p
cidūt et adorāt. Pōtāt illū i humeris gestā
tes et ponētes in loco suo. Et stabit: ac de lo
co suo nō mouebit. Sed et cū clamauerint
ad eū: nō audiet: de tribulatione non salua
bit eos. Memīntote istud et fūdamini: redite
ꝓuaricatores ad cō. Recordamini ꝓris se
culi: qm̄ ego sū deꝰ: et nō ē ultra deꝰ: nec ē si
mil' mei annūcīās ab exordio nouissimū: ⁊
ab initio ꝙ necdū facta st̄ dicēs: Cōsiliū me
uz stabit: ⁊ oīs uolūtas mea fiet. Vocās ab
oriēte auē: et de tra lōgiqua uiꝝ uoluntatis
mee. Et locutꝰ sū: et adducā illud: creaui et
faciā illud. Audite me duro corde: ꝙ lōge e
stis a iustitia. Ꝓpope feci iusticiā meā nō elō
gabit̄: et salus mea nō morabit̄. Dabo i syō
salutē: et in israel gloriā meā.

.XLVII.

Ascēde: sede in puluere uirgo filia ba
bylon: sede i terra. Non ē solium filie
chaldeorū: qz ultra nō uocaberis mollis et
tenera. Colle molā ⁊ mole farinā: denuda
turpitudinē tuā. Discooperi humeꝝ: reue
la crura: trāsi flumia. Reuelabit̄ ignominia
tua: ⁊ uidebit̄ opprobriū tuū. Vltionē capi
am: et nō resistet mihi hō. Redēptō nr̄ dñs
exercituū: nomē illi' scūs isrl'. Sede tace ⁊ i
tra in tenebras filia chaldeoꝝ: qz non uoca
beris ultra dña regnoꝝ. Iratus sū sup po
pulum meū: ꝓtaminaui hereditatē meā: et
dedi eos in manu tua. Non posuisti eis mi
sericordias. Sup senē aggrauasti iugū tuū
ualde: ⁊ dixisti: In sempīternū ero dña. Nō po
suisti hec sup cor tuū: neq; recordata es no
uissimi tui. Et nunc audi hec delicata: ⁊ hi
tās ofidenter: q̄ dicis i corde tuo ego sū: et
ñ ē pt̄ me āplꝰ. Nō sedebo uidua: et ignora
bo sterilitatē. Vēīēt t̄ duo hec subito i die u
na: sterilitas et uiduitas. Vniuersa uenerūt

sup te ppē multitudinē maleficiorū tuoꝝ: et ꝓpē duriciā icātatorū tuorū uehemētē. Et fiduciā hūisti i malitia tua et dixisti: ñ ē q̄ uideat me. Sapia tua et scia tua hec decepit te. Et dixisti in corde tuo: Ego sū: ⁊ ꝑter me nō ē alt̄a. Ueniet sup te malū: et nescies ortum eius: et irruet sup te calamitas quā nō poteris expiare. Ueniet sup te repēte miseria quā nescies. Sta cū icātatoribus tuis et cū multitudine maleficiorū tuoꝝ i quib⁹ laborasti ab adolescētia tua: si forte q̄d ꝓsit tibi: aut si possis fieri fortior. Defecisti in multitudie ꝯsiliorꝝ tuoꝝ. Stēt et saluent te augures celi qui ꝯtēplabāt⁹ sydera: et supputabāt mēses: ut ex eis ānunciarēt uēturā tibi. Ecce facti sūt quasi stipula: ignis ꝯbussit eos. Non liberabunt aiam suā de manu flāme: nō sunt prune quib⁹ calefiāt: nec foc⁹ ut sedeāt ad eū. Sic facta sūt tibi: i q̄buscūq̄ laborāueras. Negociatores tui ab adolescētia tua: unusq̄sq̄ i uia sua errauerunt. Nō ē qui saluet te.

.XLVIII.

Audite hec domus iacob qui uocamini nomine ysrl̄: et de aquis iuda existis qui iuratis in noie dñi: et dei israel recordamini nō i ueritate neq̄ i iustitia. De ciuitate.n. sācta uocari sē: et sup deū isrl̄ ꝯstabiliti sunt. Dñs exercituū nomē ei⁹. Priora ex tūc ānunciaui et ex ore meo exierūt: et audita feci ea: repēte opat⁹ sū et uenerūt. Sciui.ñ. q̄ durus es tu: et neruus ferre⁹ ceruix tua: et frōs tua erea. Predixi tibi ex tūc: añq̄ uenirent indicaui tibi: ne forte diceres: Idola mea feceīt hec: et sculptilia mea et ꝯflatilia mādauerūt ista. Que audisti: uide omnia. Vos āt non annunciastis. Audita tibi feci noua ex tūc: et ꝯfuata sūt q̄ nescis. Nūc creata sūt: et ñ ex tūc: et añ diē: et nō audisti ea: ne fōte dicas: ecce ego cognoui ea. Neq̄ audisti: neq̄ cognouisti: neq̄ ex tūc apta ē auris tua. Scio.n. q̄ ꝑuaricās ꝑuaricaberis: ⁊ trāsgressorē ex utero uocaui te. Propter nomen meū longe faciā furorē meū et laude mea īfrēabo te ne iteream. Ecce excoxi te: sed nō quasi argētū: elegi te i camino paupt̄atis. Propt̄ me propt̄ me faciā: ut nō blasphemet: et gl̄iaz meā alt̄i non dabo. Audi me iacob et isrl̄ quē ego uoco. Ego ipse: ego ꝑm⁹: et ego nouissim⁹. Man⁹ quoq̄ mea fūdauit trā: et dext̄a mea mensa ē celos. Ego uocabo eos: et stabūt sil̄. Cōgregamini oēs uos ⁊ audite. Quis de eis annūciauit hec? dñs dilexit eū: faciet uolūtatē suā i babylone: et brachiū suū in chaldeis. Ego ego locutus sū: et uocaui eū: adduxi eū: et directa ē uia ei⁹. Accedite ad me: et audite hoc. Nō a pricipio i abscondito locut⁹ sū. Ex tp̄e añ q̄ fierēt ibi erā: et nūc dñs de⁹ misit me ⁊ spirit⁹ ei⁹. Hec dicit dñs de⁹ redēptor tu⁹ sc̄us israel. Ego dñs de⁹ tuus: docens te utilia: gubernās te i uia qua ābulas. Vtiam attēdisses mādata mea. Facta fuisset sicut flumen pax tua: ⁊ iustitia tua sicut gurgites maris. Et fuisset quasi arena semē tuū: ⁊ stirps uteri tui ut lapilli ei⁹. Nō iterisset: et non fuisset attritū nomē ei⁹ a facie mea. Egredimini de babylone: fugite a chaldeis. In uoce exultationis ānunciate: auditū facite hoc: et efferte illud usq̄ ad extrema trē. Dicite: Redemit dñs ꝯfuū suū iacob. Nō sitierūt i desto cū educeret eos. Aquā de petra ꝯduxit eis: ⁊ scidit petrā et fluxerūt aque. Nō ē pax ipīs dicit dominus.

.XLIX.

Audite insule et attēdite ppli de longe. Dñs ab utero uocauit me ò uētre matris mee īcordatus ē nominis mei. Et posuit os meū q̄si gladiū acutū: i ūbra manus sue ꝓtexit me: ⁊ posuit me sic̄ sagittā electā. In pharetra sua abscōdit me: ⁊ dixit mihi: Seruus me⁹ es tu isrl̄: q̄ ite gl̄ificabor. Et ego dixi: In uacuū laborauī: sine causa ⁊ ua ne fortitudinē meā ꝯsūpsi. Ergo iudiciū meum cū dño et op⁹ meū cū deo meo. Nec dicit dñs formās me ex utero ꝯfuū sibi: ut reducaz iacob ad eū: et isrl̄ nō ꝯgregabit. Et gl̄ificat⁹ sū i oculis dñi: et de⁹ me⁹ fact⁹ ē fortitudo mea. Et dixit: Parū ē ut sis mihi ꝯfu⁹ ad suscitādas trib⁹ iacob: ⁊ feces isrl̄ ꝯuertēdas. Dedi te i lucē gētiū ut sis sal⁹ mea usq̄ ad extremū trē. Hec dicit dñs redēptor isrl̄: sc̄us eius ad ꝯtēptibilē aiaz: ad abominatā gētē: ad seruū dnorū. Reges uidebūt et ꝯsurgēt principes et adorabūt ppt̄ dñz q̄ fidel⁹ ē: et sc̄m israel qui elegit te. Hec dicit dñs: In tp̄e placito exaudiui te: et in die salutis auxiliatus sū tui. Et ꝯfuaui te et dedi te i fed⁹ ppli: ut suscitares trā: et possideres hereditates dissipatas: ut dices bis q̄ uincti sūt exite: et bis q̄ i tenebris īuelamini. Sup uias pascētur: et in ōibus planis pascua eorum. Non esurient neq̄ sitiēt: et non percutiet eos estus et

sol: qꝛ miserator eorũ reget eos: et ad fõtes aquarũ potabit eos. Et ponã ões montes meos in uiã: et semite mee exaltabũt. Ecce isti de longe ueniẽt: et ecce illi ab aq̃lone et mari: et isti de terra australi. Laudate celi ⁊ exultet t̃ra: iubilate mõtes laudẽ: qꝛ ꝯsolat⁹ est dñs ppl'm suũ: et paupũ suoꝝ miserebitur. Et dixit syon: Dereliq̃t me dñs: et dñs oblit⁹ ẽ mei. Nũq̃d obliuisci põt mulier ĩfãtẽ suũ: ut nõ misereatur filio uteri sui? Et si illa oblita fuerit: ego tñ non obliuiscar tui. Ecce i mãibus meis descripsi te: muri tui corã ocul' meis sẽp. Uenerũt structores tui destruẽtes te: et dissipãtes a te exibunt. Leua i circuitu oculos tuos et uide: ões isti ꝯgregati sũt: uenerũt tibi: uiuo ego dicit dñs: qꝛ õibus his uelut ornamento uestieris: ⁊ circũdabis tibi eos quasi sponsa. Quia deserta tua et solitudines tue et t̃ra ruine tue nunc ãgusta erũt p̃ hitatoribus: et longe fugabunt q̃ absorbebãt te. Adhuc dicẽt in aurib⁹ tuis filij sterilitatis tue: Angustus ẽ mihi loc⁹ fac spatiũ mihi ut hitẽ: et dices i corde tuo: Quis genuit mihi istos? Ego sterilis et nõ pariẽs trãsmigrata et captiua: et istos quis enutriuit? Ego destituta et sola: et isti ubi hec erãt? Hec dic̃ dñs deus: Ecce leuabo ad gentes manũ meã: et ad ppl'os exaltabo signũ meũ. Et offerẽt filios suos in ulnis: ⁊ filias suas sup̃ humeros portabũt. Et erũt reges nutricij tui: et regine nutrices tue. Uultu i t̃ra demisso adorabunt te: ⁊ puluerẽ pedũ tuorũ lingẽt. Et scies qꝛ ego dñs: super quo nõ ꝯfũdẽt q̃ expectãt eũ. Nũq̃d tollet a forti preda: aut quod captũ fuerit a robusto saluũ esse poterit: qꝛ hec dicit dñs? Equidẽ et captiuitas a fõti tollet: ⁊ quod ablatũ fuerit a robusto saluabit. Eos v̄o q̃ iudicauerũt te ego iudicabo: et filios tuos ego saluabo. Et cibabo hostes tuos carnib⁹ suis ⁊ quasi musto sãguine suo iebriabũt. Et sciet õis caro: qꝛ ego dñs saluans te: et redẽptor tuus fortis iacob.

¶ .L.

Hec dicit dñs: Quis ẽ hic liber r̃pudij matris ur̃e: quo dimisi eaꝫ? Aut quis ẽ creditor meus: cui uendidi uos? Ecce. n. i iniq̃tatibus ur̃is uẽditi estis et i sceleribus uestris dimisi mr̃em uestrã: qꝛ ueni et non erat uir: uocaui: et nõ erat qui audiret. Nũquid abbreuiata et paruula facta est man⁹ mea: ut non possim redimere? aut non est in me uirtus ad liberãdum? Ecce icrepatiõe mea desertũ faciã mare: ponã flumia in siccuꝫ. Cõputrescẽt pisces sine aqua et moriẽt i siti. Induã celos tenebris: et saccũ ponã operimẽtum eorũ. Dñs dedit mihi linguã eruditã: ut sciã sustẽtãtẽ eum q̃ lassus ẽ uerbo. Erigit mane: mane erigit mihi aurẽ: ut audiã quasi magistrũ. Dñs de⁹ apuit mihi aurẽ: ego ãt ñ ꝯtradico: retrorsũ nõ abij. Corpus meũ dedi pcutientibus: et genas meas uellẽtibus. Faciẽ meã ñ auerti ab icrepantibus et cõspuẽtib⁹ i me. Dñs de⁹ auxiliator meus: et ideo nõ sũ ꝯfusus. Ideo posui faciem meã ut petrã durissimã: et scio qm̃ nõ ꝯfũdar. Iuxta ẽ q̃ iustificat me. Quis ꝯtradicet mihi? Stem⁹ sil'. Quis ẽ aduersari⁹ me⁹? Accedat ad me. Ecce dñs de⁹ auxiliator meus. Quis ẽ q̃ ꝯdẽnet me? Ecce ões q̃si uestimẽtũ ꝯterens: tinea comedet eos. Quis ex uobis timens dñm: audiẽs uocem ſui sui? Quis ãbulauit i tenebris et non ẽ lumẽ ei? Spet i noie dñi: et inittat sup deũ suũ. Ecce uos ões accẽdẽtes ignẽ accicti flãmis: ãbulate i luie ignis ur̃i: et in flãmis quas succẽdistis. De manu mea factũ ẽ hoc uobis: In doloribus dormietis.

¶ .LI.

Audite me q̃ sequimini quod iustũ ẽ: et queritis dñm. Attẽdite ad petram unde excisi estis: et ad cauernam laci ꝺ qua p̃cisi estis. Attẽdite ad abraã p̃rem ur̃ꝫ ⁊ ad sarã q̃ pepit uos. Qꝛ unũ uocaui eũ et bñdixi ei: et multiplicaui eũ. Consolabit ꝯ dom⁹ syõ: et ꝯsolabit ões ruinas ei⁹. Et ponet deſtũ ei⁹ quasi delitias: et solitudinẽ ei⁹ q̃si hortũ dñi. Gaudiũ ⁊ letitia iueniet i ea: gr̃arũ actio et uox laudis. Attendite ad me popul⁹ me⁹: et tribus mea me audite. Qꝛ lex a me exiet: et iudicium meũ in lucẽ ppl'orũ requiescet. Prope ẽ iust⁹ meus: egressus ẽ saluator meus: et brachia mea ppl'os iudicabunt. Me insule expectabũt: et brachium meũ sustinebũt. Leuate i celũ oculos ur̃os et uidete sub terra deorsũ: qꝛ celi sicut fum⁹ liq̃scẽt: et t̃ra sicut uestimẽtũ atteretur: ⁊ hitatores eius sicut hec interibũt. Salus autẽ mea i sẽpiternũ erit: et iustitia mea nõ deficiet. Audite me q̃ scitis iustũ: ppl'us meus lex mea in corde eorũ. Nolite timer̃ opprobriũ hominũ: ⁊ blasphemias eoꝝ ne metuatis. Sicut. n. uestimẽtum sic comedet eos uermis: et sic̃ lanã sic deuorabit eos tinea. Salus ãt mea i sẽpit̃nũ erit: et iustitia mea

in generationes generationū. ¶Cōsurge consurge iduē fortitudinē brachiū dñi. ¶Cōsurge sicut in diebus ātiquis:i generationib⁹ seculorū. ¶Nūq̄d ñ tu pcussisti supbū:uulnerasti draconē:¶Nūq̄d ñ tu,siccasti mare: aquā abyssi uehemētis:¶Qui posuisti,pfūdū maris uiā:ut trāsirēt liberati. ¶Et nūc q̄ redēpti sunt a dño reuertēt:et uenīēt i syō laudātes et letitia sēpiterna sup capita eorū:gaudiū et letitiā tenebūt:fugiet dolor et gemit⁹. ¶Ego egoipe psolabō uos. ¶Quis tu ut timeas ab hoīe mortali et a filio hoīs:q̄ quasi fenū ita arescet:et oblitus es dñi factoris tui:q̄ tetēdit celos et fūdauit terrā:et formidasti iugiter tota die a facie furoris ei⁹: qui te tribulabat:et parauerat ad pdēdū:¶Ubi nūc ē furo tribulātis:¶Cito ueniet gradiēs ad apiēdū: ⁊ nō iterficiet usq̄ ad iternicionē:nec deficiet panis ei⁹. ¶Ego āt sū dñs de⁹ tuus:q̄ pturbo mare:et itumescūt fluct⁹ eius:.dñs exercituū nomē meū. ¶Posui vba mea i ore tuo et i umbra man⁹ mee ,ptexi te:ut plātes celos et fūdes terrā:et dicas ad syon : popul⁹ meus es tu. ¶Eleuare eleuare:psurge irlm q̄ bibisti de manu dñi calicē ire eius: usq̄ ad fundū calicis soporis bibisti:⁊ potasti usq̄ ad feces. ¶Nō ē q̄ sustētet eam ex oībus filiis quos genuit:et nō ē q̄ apphendat manū ei⁹ ex oībus filiis quos enutriuit. ¶Duo sūt qui occurrerūt tibi. ¶Quis contristabitur super te:¶Uastitas et ptritio et fames et gladius:¶Quis consolabitur te:¶Filij tui ,piecti sunt: dormierūt i capite oīuz uiaꝝ sicut orix illaqat⁹:plēi idignatiōe dñi:icrepatiōe dei tui. ¶Ideirco audi hec paupcla:et ebria non a uino. ¶Hec dicit dñator tu⁹ dñs et de⁹ tuus:q̄ pugnauit ,p pp̄lo suo. ¶Ecce tuli de mānu tua calicē soporis:fūdū calicis idignatiōis mee. ¶Nō adiicies ut bibas illū ultra. ¶Et ponā illū i mānu eoꝝ q̄ te hūiliauerūt ⁊ dixerūt āie tue icuruare:ut trāseam⁹:et posuisti ut trā cor p⁹ tuū:et quasi uiā trānseuntibus.

.LII.

¶Consurge consurge:induē fortitudine tua syō. ¶Induē uestimentis glorie tue irlm ciuitas sācti:q̄ nō adiiciet ultra ut pertrāseat p te icircūcisus et imundus. ¶Excutere de puluē:psurge:sede irlm. ¶Soluc uincula colli tui captiua filia syon:q̄ hec dicit dñs: ¶Gratis uenūdati estis:et sine argēto redimemini. ¶Q̄ hec dicit dñs de⁹: ¶In egyptū descēdit pp̄s meus in principio ut colonus cēt ibi:et assur absq̄ ulla causa calūniatus est eū. ¶Et nūc quid mihi est hic dicit dñs: ¶Quōm ablatus ē pp̄s me⁹ gratis. ¶Dñatores ei⁹ iūq̄ agūt dicit dñs:et iugit tota die nomē meū blasphemat. ¶Propt̄ hoc sciet pp̄s me⁹ no mē meū in die illa:q̄ ego ipse qui loq̄bar ecce adsū. ¶Quā pulchri sup mōtes pedes annūciātis :⁊ pdicāt pacē annūciantis bonū et pdicātis salutē dicēti:¶Syō regnabit de⁹ tuus. ¶Uox speculatorū tuoꝝ. ¶Leuauerunt uocē:sil laudabunt:q̄ oculo ad oculū uidebūt:cū cōuerterit dñs syon. ¶Laudate ⁊ laudate sil deserta irlz:q̄ psolatus ē dñs pp̄lz suū:redemit irlm. ¶Parauit dñs brachium scm suū i oculis oīum gētiū:et uidebūt oēs fines terre salutare dei nī. ¶Recedite recedite:exite inde:pollutū nolite tāgere. ¶Exite de medio eius:mūdamini qui fertis uasa dñi. ¶Quōm nō in tumultu exibitis:nec in fuga ,perabitis. ¶Precedet.n. uos dñs:⁊ congregabit uos deus irl. ¶Ecce itelliget seru⁹ me⁹ exaltabit et eleuabit:et sublimis erit ualde. ¶Sicut obstupuerūt sup te multi: sic iglori⁹ erit it uiros aspectus eius:et forma eius it filios hoīum. ¶Iste aspget gētes multas:sup ipsū pcinebūt reges os suū. ¶Q̄ quibus nō ē narratū de eo uiderūt:et qui non audierūt contemplati sunt.

.LIII.

¶Quis credidit auditui nostro:et brachium dñi cui reuelatum ē? ¶Et ascēdet sicut uirgultum coram eo:et sicut radix de terra sitiēti. ¶Non ē spēs ei neq̄ decor. ¶Et uidimus eū et nō erat aspectus:⁊ desideraui⁹ eū despectum et nouissimū uirorū : uirum dolorū et sciētē infirmitatē. ¶Et quasi absconditus uult⁹ eius et despectus. ¶Unde nec reputauim⁹ eū. ¶Uere languores nīos ipse tulit:et dolores nīos ipse portauit. ¶Et nos reputauimus eū q̄si leprosū:et pcussū a deo ⁊ hūiliatū. ¶Ipse āt uulnerat⁹ ē ppt̄ iniq̄tates nīas:attrit⁹ ē ppt̄ scelera nīa. ¶Disciplina pacis nīe sup eū:et liuore ei⁹ sanati sum⁹. ¶Oēs nos quasi oues errauimus:unus q̄sq̄ i uiā suā declinauit:et posuit dñs i eo iūq̄tatē oīuz nīm:oblatus ē q̄ ipse uoluit:et nō aperuit os suū. ¶Sic ouis ad occisionē ducet:et quasi agnus corā tōdēte se obmutescet:et nō aperiet os suū. ¶De āgustia ⁊ de iudicio sublatus ē. ¶Generationē eius quis enarrabit:q̄ abscisus ē de tra uiuētiū. ¶Propt̄ scel⁹ pp̄li mei pcussi eū:¶Et dabit ipios pro sepultura

ꝛ diuites ꝓ mo:te ſua:eo q̄ ĩiq̃tatē ñ fece:it neq; dol⁹ fuerit i ore ei⁹:et dñs uoluit ꝓterē eā i ifirmitate. Si poſuerit ꝓ pcō aiaꝫ ſuā: uidebit ſemē longeuū:et uolūtas dñi i mānu ei⁹ diriget. Pro eo q̄ laborauit aia ei⁹:uidebit et ſaturabit. In ſcia ſua iuſtificabit ipſe iuſtus ſeruus meus multos et iiq̃tates eorū ipſe portabit. Ideo diſpti ei plurimos et fortiū diuidet ſpolia:ꝓ eo q̄ tradidit i mortē aiam ſuā:et cū ſceleratis reputat⁹ ē. Et ipſe pcā multorum tulit:et ꝓ trāſgreſſoribus rogauit.

¶ .LIIII.

Læta ſterilis que non paris:decanta laudem:et hinni q̄ nō pariebas: qm̄ multi filij deſerte magis q̄ ei⁹ q̄ hēbat uirū dicit dñs. Dilata locū tentorij tui:et pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ extēde. Ne parcas. Lōgos fac funiculos tuos:et clauos tuos conſolida. Ad dexterā.n.ꝛ leuā penetrabis: et ſemē tuū gētes hereditabit:et ciuitates deſtas ĩhabitabit. Noli timē q: ñ ꝓfūderis neq; erubeſces. Nō.n. te pudebit:q: cōfuſionis adoleſcentie tue obliuiſceris:ꝛ opprobrij uiduitatis tue nō recordaberis amplius. Q: dñabit tui q̄ fecit te:dñs exercituū nomē eius:et redēptor tuus ſcus iſrl:deus ōis trē uocabitur:q: ut mulierē derelictā ꝛ merētē ſpu uocauit te domin⁹: et uxorē ab adoleſcētia abiectā. Dixit deus tuus: Ad pūctū i modico derelicq̄ te:et i miſerationibus magnis congregabo te. In moīto idignationis abſcōdi faciē meā:parūp a te:et i mia ſēpiterna miſert⁹ ſū tui. Dixit redēptor tuus dñs: Sicut i diebus noe iſtud mihi ē:cui iurauine iducerē aquas diluuij ultra ſupra terrā: ſic iurauī ut nō iraſcar tibi:et nō icrepē te. Montes.n. cōmouebūtur ꝛ colles ꝓtremiſcēt:mia āt mea nō recedet a te:ꝛ fedus pacis mee nō mouebit. Dixit miſerator tuus dñs. Paupcula tēpeſtate ꝓiulſa abſq; ulla ꝓſolatione:ecce ego ſternā ꝓ ordinē lapides tuos:ꝛ fūdabo te i ſapphiris. Et ponam ia ſpidē ꝓpugnacula tua:ꝛ portas tuas i lapides ſculptos:ꝛ ōes tmīnos tuos i lapides deſiderabiles. Oniꝝſos filios tuos doctos a dño et multitudinē pacis filij tuis:ꝛ i uſtitia fūdaberis. Recede ꝓcul a calūnia: q: nō timebis:ꝛ a pauore:q: ñ appꝛopiquabit tibi. Ecce accola ueniet q̄ non erat mecū:aduena quōdā tuus adiūgetur tibi. Ecce ego creaui fabrū ſufflātē i igne prunas:ꝛ pferē tē uas i opus ſuū:ꝛ ego creaui itfectorē ad diſpdendū. Oē uas quod fictū ē ꝓtra te nō dirigetur:ꝛ oēm linguā iſiſtētē tibi i iudicio iudicabis. Hec ē hereditas ſeruorum dñi: ꝛ iuſtitia eorū apud me dicit dñs.

¶ .LV.

Omnes ſitiētes uenite ad aquas:ꝛ q̄ ñ habetis argētū ꝓperate. Emite ꝛ comedite:uēite emite abſq; argēto ꝛ abſq; ulla cōmutatione uinū ꝛ lac. Quare appenditis argētū nō i pāibus:ꝛ laborē uīm non i ſatitate? Audite audientes me:ꝛ comedite bonū:ꝛ delectabit i craſſitudine aia uīa. Inclinate āt aurē uāꝫ et uēite ad me:audite ꝛ uiuet aia uīa:ꝛ feriā uobiſcū pactū ſēpiternum:miſericordias dauid fideles. Ecce teſtem ppīis dedi eū ducem ac ꝓceptorē gētibus. Ecce gētē quā neſciebas uocabis:ꝛ gētes q̄ non cognouerūt te:ad te current ꝓpt̄ dñꝫ deū tuum ſemē iſrl:q: glificauit. Querite dñm dū iuēiri pōt:iuocate eū dū ꝓpe ē. Derelinquat ip⁹ uiā ſuā:ꝛ uir iiqu⁹ cogitatiōes ſuas: ꝛ reuertatur ad dñm ꝛ miſebit ei⁹:ꝛ ad deū nīm qm̄ mult⁹ ē ad igſcenduꝫ. Non.n. cogitatiōes mee cogitatiōes vīe:neq; vie vīe vie mee dicit dñs. Quia ſic exaltāt celi a terra:ſic exaltate ſt vie mee a vīs vīis:ꝛ cogitationes mee a cogitatiōib⁹ vīis. Et quō ōſcendit imber ꝛ nix ō celo:ꝛ illuc ultra nō reuertit:ſꝫ inebriat terrā ꝛ ifundit eā ꝛ germīare eam facit:ꝛ dat ſemē ſerēti:ꝛ panē comedēti:ſic erit vbū meū q̄ egredietur de ore meo. Nō reuertet ad me vacuū: ſꝫ faciet q̄cūq; uolui:ꝛ ꝓſperabit in his:ad q̄ miſi illud. Quia in leticia egrediemini ꝛ i pace deducemini. Mōtes ꝛ colles cātabūt corā vobis laudē:ꝛ oia ligna regionis plaudent manu. Pro ſaliūcula aſcendet abies:ꝛ ꝓ vrtica creſcet myrt⁹. Et erit dñs nomiat⁹ i ſignū eternū:q̄ non auferetur.

¶ .LVI.

Hec dicit dñs. Cuſtodite iudiciū ꝛ facite iuſticiā:q: iuxta ē ſalus mea:ut uēiat:ꝛ iuſticia mea ut reueleť. Beat⁹ uir q̄ facit hoc:ꝛ filius hominis q̄ apprehendet iſtud. Cuſtodiens ſabbatū ne polluat illud:cuſtodiens manus ſuas:ne faciat omne malum. Et non dicat filius aduene q̄ adheret dño dicēs: Sepatiōe diuidet me dñs a pplo ſuo. Et ñ dicat eunuchus: ecce ego lignū aridū. Quia hec dicit dñs eunuchis: Qui cuſtodierint ſabbata mea:ꝛ elegerint q̄ ego uolui:et tenuerint fedus meū:dabo eis i domo mea

7 in muris meis locū et nomen melius a fi
lijs et filiabus. Nomē sempiternū dabo eis qđ
ñ pibit:7 filios aduene q̄ adherent dño:ut
colāt eū et diligāt nomē eius:ut sint ei i ser
uos:oēm custodientē sabbatū ne polluat il
lud:et tenētē fedus meum:adducam eos i
montē sanctū meū:7 letificabo eos in domo
oronis mee. Holocausta eorū 7 victime eo
rū placebūt mihi sup altare meo:q: domus
mea domus oronis uocabit cūctis pplis:a
it dñs deus:q̄ pgregat dispsos isrl̄. Adhuc
pgregabo ad eū pgregatos eius. Oēs bestie
agri uenite ad deuorādū uniuerse bestie sal
tus. Speculatores eius ceci oēs:nescierunt
uniuersi:canes muti nō ualentes latrare:ui
dētes uana:dormiētes et amātes sōnia:et
canes impudentissimi nescierūt saturitatē. Ip
si pastores ignoraueūt itelligētiā. Oēs i uiā
suā declinaueūt:unusq̄sq; ad auaritiā suā a
sūmo usq; ad nouissimū. Venite sumam⁹
uinū:et impleamur ebrietate:7 erit sic hodie
sic 7 cras et multo āplius. ¶ .LVII.

Iustus perit 7 non ē q̄ recogitet in cor
de suo:7 uiri mie colliguntur: q: non
ē qui itelligat. A facie.n. malitie collectus
ē iustus. Veniat pax:requiescat i cubili suo q̄
ābulauit in directione sua. Vos āt accedite
huc filij auguratricis:semē adulteri et for
nicarie. Sup quē lusistis? Sup quē dilata
stis os:7 eiecistis linguā? Nūq̄d non uos fi
lij sceleſti:semē mendax? Qui psolamini in
dijs subt oē lignū frondosū:imolātes paruu
los in torrētibus:subt eminētes petras. In
partibus torrētis pars tua:hec ē sors tua.
Et ipis effudisti libamē:obtulisti sacrificiū.
Nunquid sup his ñ idignabor? Sup mon
tē excelsū et sublimē posuisti cubile tuū: et
illuc ascēdisti ut imolares hostias: 7 post o
stiū et retro postē posuisti memoriale tuū:
q: iuxta me discooperuisti et suscepisti adul
teq. Dilatasti cubile tuū: 7 pepigisti cū eis
fedus. Dilexisti stratū eoq; manu apta:7 or
nasti te regio unguēto:7 multiplicasti pigm
ta tua. Misisti legatos tuos pcul: 7 hūilia
ta es usq; ad iferos. In multitudie uie tue
laborasti:nec dixisti quiescā. Vitā manus
tue inuenisti:propea ñ rogasti. Pro quo solli
cita timuisti:q: mētita es:7 mei nō es recō
data:neq; cogitasti i cōde tuo: q: ego tacēs
7 quasi nō uidēs 7 mei oblita es. Ego ānū
ciabo iustitiā tuā:7 opa tua nō pdēt tibi.
Cū clamaueris liberēt te pgregati tui. Et oēs
eos auferet uētus tollet aura. Qui āt fidu
ciā habet mei:hereditabit trā: 7 possidebit
mōtē sanctū meū et dicā: Viā facite pbete iē:
declinate de semita:auferte offēdicula ō uia
ppli mei. Q: hec dicit excelsus et sublimis
habitās eternitatē:7 scz nomen eius in excel
so 7 i sancto habitans:et cū ptrito et hūili spu
ut uiuificet spm hūiliū:7 uiuificet cor cōtri
toz. Nō.n. in sempiternū litigabo neq; usq; ad
finē irascar:q: spus a facie mea egredietur;
7 flatus ego faciā:ppter iniqtatē auaritie ē
ius iratus fui:7 percussi eū. Abscondi:7 indi
gnatus sū. Et abijt uagus in uia cordis sui.
Vias eius uidi 7 sanaui eū 7 iduxi eū et red
didi psolatiōes ipsi 7 lugētibus ei⁹. Creaui
fructū labiorū pacē:pacē ei q̄ lōge ē:et qui
ppe dixit dñs:7 sanaui eum. Impij āt quasi
mare feruēs qđ quiescē non potest:7 redūdāt
fluctus eius i conculcationē 7 lutū. Nō est
pax ipijs dicit dñs deus.

¶ .LVIII.

Clama ne cesses:quasi tuba exalta uo
cē tuā:7 annūcia pplo meo scelera co
rū:7 domui iacob peccata eorū. Me eteni
de die i diē grunt:et scire uias meas uolūt:
quasi gens q̄ iustitiā fecerit 7 q̄ iudicium dei
sui nō dereliquerit. Rogāt me iudicia iusti
tie:7 appropiquare deo uolūt. Quare ieiu
nauim⁹ 7 nō aspexisti:hūiliauim⁹ aias nras
7 nescisti. Ecce i die ieiunij tui inuenitur uo
lūtas tua:et omnes debitores uros repeti-
tis. Ecce ad lites 7 cōtentiones ieiunatis: 7
percutitis pugno impie. Nolite ieiunare sicut
usq; ad hāc diē:ut audiatur i excelso clamō
ur. Nūquid tale ē ieiunium quod elegi:p diē
affligē hoiem aiam suā? Nūquid contorq;e
quasi circulū caput suū:et saccū et cinerem
sternere? Nūquid istud uocabis ieiuniū:et
diē acceptabilē dño? Nōne hoc est magis ie
iunium qđ elegi. Dissolue colligatiōes impieta
tis:solue fasciculos oppmētes. Dimitte eos
q̄ pfracti sūt liberos:7 oe onꝰ dirupe. Frāge e
surienti panē tuū:7 egenos uagosq; iduc in
domū tuā. Cū uideris nudū cooperi eū:7 car
nē tuā ne despexeris. Tūc erūpet q̄si mane lu
me tuū:et sanitas tua citꝰ orietur. Et ānibit fa
ciē tuā iustitia tua:7 gl'ia dñi colliget te: tūc
inuocabis 7 dñs exaudiet:clamabis 7 dicet:
ecce adsū. Si abstuleris ō medio tui catenā
et desieris extēdē digitū:et loq; qđ ñ pdest.
Cū effuderis esurienti aiam tuā 7 animam

afflictā ꝛpleueris orietur i tenebris lux tua: et tenebre tue erūt sicut meridies. Et requi em tibi dabit dñs deus tuus sēp: et ꝛplebit splēdoribꝰ aiam tuā: et ossa tua liberabit. Et eris quasi hortus irriguus: ⁊ sicut fōs a quarū cuꝰ nō deficiēt aque. Et edificabūt i te deserta seculorū fūdamēta generationis et generationis ſuſcitabis. Et uocaberis edifi cator sepiū: avītēs semitas i habitare. Si auer teris a sabbato pedē tuū facē uolūtatē tuā i die scō meo: et uocaueris sabbatū delicatū et scm dñi gl'iosū: et gl'ificaueris eū: dū nō fa cis uias tuas ⁊ nō inuenit uolūtas tua: ut lo qāris ꝓmonē: tūc delectaberis sup dño: et su stollā te sup altitudines tre: et cibabo te he reditate iacob ꝑris tui. os.n.dñi locutū ē.

.LIX.

Ecce non ē abbreuiata manus dñi: ut saluare neqat: neqꝫ aggrauata ē auris eius ut nō exaudiat: ſz iniqtates uē diuiſe it inter uos et deū uīm: et pcā uā abſcon derūt faciē eius a uobis: ne exaudiret. Ma nꝰ.n. uē pollute ſt sāguine et digiti uī iniq tate. Labia uā locuta ſūt mēdacium: ⁊ lin gua uā iniqtatē fatur. Non est qui inuocet iuſtitiā: neqꝫ ē q iudicet uere: sed ꝓfidūt i ni hili: et loquūtur uanitates. Cōceperunt la borem: et pepererunt iniquitatē. Qua aſpi duz ruperūt: et telas aranee texuerūt. Qui comederit de ouis eorū morietꝰ: et quod cō fotū ē erūpet in regulū. Tele eorū nō erunt in ueſtimētum: neqꝫ operient opibus ſuis. Opa eorū opa iutilia: et opꝰ iūqtatis i māi bꝰ eoꝝ. Pedes eorū ad malum currūt: ⁊ fe ſtināt ut effundāt sāguinē inocentē. Cogita tiones eorū cogitatiōes iutiles. Vaſtitas ⁊ ꝓtritio i uīs eoꝝ. Viā pacis neſcierūt: ⁊ nō ē iudiciū i greſſibꝰ eorū. Semite eorū icur uate ſūt eis: oīs q calcat i eis ignorat pacē. Propt̄ hoc elongatū ē iudiciū a nobis: ⁊ nō apphēdet nos iuſtitia. Expectauimꝰ lucē: et ecce tenebre: splēdorē et i tenebris ābulani mus. Palpauimus ſicut ceci parietē: et q̄ſi abſq; oculꝰ attrectauimꝰ. Impigemꝰ meridi e q̄ſi i tenebris: in caligoſis q̄i mōtui. Rugie it quaſi urſi oēs et quaſi colūbe meditātes gememꝰ. Expectauimus iudiciū et nō ē: ſalu tē et elongata ē a nobis. Multiplicate ſt̄.n. iī qtates nīe corā te: et pcā nīa reſpōdeīt no bis. Qz ſcelera nīa nobiſcū et iūqtates nīas cognouimꝰ: peccare et mēturi ꝓtra dñz: et a vſi ſumꝰ ne iremꝰ pꝰ t̄gū dei nāi: ut loq̄remur calūntiā et trāſgreſſionē. Concepimꝰ et locuti ſumus de corde uerba mēdacij: et ꝓcuſū ē retro: ſū iudiciū: et iuſtitia lōge ſtetit: qz cor ruit i platea ueritas: et eq̄tas nō potuit igre di. Et facta ē ueritas i obliuione: et q̄ receſ ſit a malo ꝑde patuit. Et uidit dñs: ⁊ malū apparuit i oculis eius qz nō ē iudiciū. Et ui dit deꝰ qz nō ē uīr: et aporiatꝰ ē qz nō eſt q̄ oc currat: et ſaluauit ſibi brachiū ſuū: et iuſti tia eius ipa ꝓfirmauit euz. Indutꝰ ē iuſtitia ut lorica: et galea ſalutis i capite eiꝰ. Indu tus eſt ueſtīmtis ultionis: et optus ē quaſi pallio zeli ſic ad uindictā: q̄i ad retributio nē idignationis hoſtibus ſuis: et uiciſſitudi nē ūmicis ſuis. Inſulis uicē reddet: et time būt q̄ ab occidēte nomē dñi: et q̄ ab ortu ſo lis gl'iaz eius. Cū uenerit quaſi fluuius uio lētus quē ſpus dñi cogit: ⁊ uenerit ſyō ideꝑ tō: ⁊ eis q̄ ideūt ab ūqtate i iacob dic̄ dñs. Hoc fedus meū cū eis dicit dñs. Spūs meꝰ q̄ ē in te et uerba mea q̄ poſui i ore tuo ñ re cedēt de ore tuo: et de ore ſeminis tui dicit dñs: amō et uſqꝫ i ſēpiternū.

.LX.

Surge illumināre irl'm: qz uenit lumē tuū: ⁊ gl'ia dñi ſup te orta ē. Qz ecce tenebre opient terrā: et caligo pp'los: ſup te āt orietur dñs: et gl'ia eiꝰ i te uidebitur. Et ābulabūt gētes i lumie tuo: et reges in ſplē doꝛ ortus tui. Leua i circuitu oculos tuos: et uide: ōes iſti ꝓgregati ſunt: uenerūt tibi. Fi lij tui de longe uenīēt: et filie tue de late ſur gēt. Tunc uidebis et affluēs: ⁊ mirabitur ⁊ dilatabīt cor tuū: qñ ꝓuerſa fuerit ad te ml'titudo maris: fortitudo gētiū uenerit tibi. Inundatio camelorꝫ opiet te: dromedarij madiā ⁊ epha. Oēs de ſaba uenīēt: aurū et thꝰ deferētes: et laudē dño ānūciantes. Om ne pecus cedar congregabitur tibi: arietes nabaloth miniſtrabūt tibi. Offerētur ſup placabili altari meo: et domum maieſtatis mee gl'ificabo. Qui ſunt iſti q̄ ut nubes uo lāt: et quaſi colūbe ad feneſtras ſuas? Me .n. iſule expectāt: ⁊ naues maris in ꝓncipio: ut adducā filios tuos de lōge. Argētū eorū et aurū cū eis nomini dñi dei tui et scō iſrl': qz gl'ificauit te. Et edificabūt filij peregrioꝝ muros tuos: et reges eoꝝ miniſtrabūt t̄. In idignatiōe.n. mea pcuſſi te: ⁊ i ꝛciliatione mea miſer'ſum tui. Et apiēt pōte tue iugit: die ac nocte ñ claudēt: ut afferat ad te forti tudo gētiū: et reges eaꝝ adducantur. Gens

.n. et regnum quod nō seruierit tibi pibit: et gētes solitudine uastabūt. Sīa libani ad te ueniet abies et buxus et pin⁹ sil: ad ornā dū locū sāctificatiōis mee: et locū pedū me oꝝ glificabo. Et ueniēt ad te curui filij eoꝝ q̄ humiliauerāt te: et adorabūt uestigia pe dū tuoꝝ ōes qui detrahebant tibi: et uoca būt te ciuitatē dñi syon sācti isrl. Pro eo q̄ fuisti derelicta: et odio hīta: et nō erat q̄ p te transiret: ponā te i supbiā seculorū: gaudiū i generationē et generationē. Et sugges lac gētiū ⁊ mamilla ēgū lactaberis. Et scies q̄ ego dñs saluās te: et ēdemptor tu⁹ fortis ia cob. Pro ere afferā aurū: et p ferro afferaz argētū et p lignis eos: et p lapidib⁹ ferruz. Et ponā uisitationē tuā pacē: ⁊ ppositos tu os iustitiā. Nō audiet ultra iūctas i tra tua: uastitas et cōtritio i tminis tuis: et occupa bit sal⁹ muros tuos: et portas tuas lauda tio. Nō erit tibi āpli⁹ sol ad lucēdū p diez: nec splēdor lune illuminabit te: sed erit tibi dñs i lucē sēpitnā: et de⁹ tuus in gliam tuā. Nō occidet ultra sol tu⁹: et luna tua nō mi nuet: q̄ dñs erit tibi i lucē sēpitnā: et cōple bunt dies luct⁹ tui. Ppls āt tu⁹ ōes iusti in ppetuū hereditabūt trā: germē plātatiōis mee: op⁹ man⁹ mee: ad glorificandū. Mini m⁹ erit i mille: et paruul⁹ i gētē fortissimā. Ego dñs i tpe eius: subito faciā istud.

¶ .LXI.

Spīritus dñi sup me: eo q̄ unxerit me. Ad ānunciandū māsuetis misit me: ut mederer ꝓtritis cōde: et pdicarē captiuis indulgētiā et clausis aptionē: ut pdicarē an nū placabilē dño: et diē ultionis deo nō: ut consolarer omnes lugētes ut ponerē fōtitu dinē lugētibus syon: ⁊ darē eis coronā p ci nere: oleū gaudij p luctu: palliū laudis pro spū meroris. Et uocabunt i ea fortes iusti tie: plātatio dñi ad glificādū. Et edificabūt deserta a seculo: et ruinas ātiquas erigent. et instaurabūt ciuitates ōsertas et dissipatas in generationē et generationē. Et stabūt ali eni et pascēt pecora uīa: et filij peregrinorū agricole et uinitores uīi erūt. Vos āt sacerdo tes dñi uocabimini: ministri dei nīi dicetur uobis. Fortitudinē gentiū comedetis: et in glia eorū supbietis. Pro ꝓfusiōe uīa dupli ci et rubore laudabūt ptē eoꝝ. Propt̄ hoc i tra sua duplicia possidebūt: letitia sēpitna erit eis. Q⁹ ego dñs diligēs iudiciū: ⁊ odio bns rapinā i holocaustū. Et dabo op⁹ eoꝝ i vitate: et fed⁹ ppetuū feriā eis. Et sciet i gē tib⁹ semē eoꝝ ⁊ germē eorū i medio ppl⁹oꝝ. Oēs q̄ uidēt eos cognoscēt illos: q⁹ isti sūt semē cui bñdixit dñs. Gaudēs gaudebo i do mio: et exultabit aīa mea i deo meo. Q⁹ in duit me uestimētis salutis: et idumēto iusti tie circūdedit me: quasi sponsū decoratū co rona: et quasi spōsā ornatā monilib⁹ suis. Sic.n. tra pfert germē suū: et sicut hort⁹ se mē suū germinat: sic dñs de⁹ germinabit iu stitiā: et laudē corā uniuersis gētibus.

¶ .LXII.

Propt̄ syon non tacebo: et ppter irl̄m non q̄escā: donec egrediat ut splēdor iustus eius: et saluator el⁹: ut lāpas accēda tur. Et uidebūt gētes iustū tuū: et cuncti re ges īclytū tuū. Et uocabit tibi nomē nouū: q̄d os dñi nominauit. Et eris corona glie i manu dñi: et diadema regni in mānu dei tui. Nō uocaberis ultra derelicta: ⁊ tra tua nō uocabit āpli⁹ desolata. Sed uocaberis uo lūtas mea i ea: et tra tua ihabitata. Q⁹ cōpla cuit dño i te: et tra tua ihabitabit. Habitabit .n. iuuenis cū uirgie: et habitabūt i te filij tui. Et gaudebit spōsus sup spōsā: et gaudebit sup te de⁹ tuus. Sup muros tuos irl̄z ꝓstitui custodes: tota die et tota nocte i ppetuum nō tacebunt. Qui reminiscimini dñi: ne tacea tis: et ne detis silentium ei: donec stabiliat et donec ponat irl̄m laudē i terra. Jurauit domin⁹ in dextera sua: et i brachio fortitu dinis sue. Si dedero triticū tuū ultra cibū inimicis tuis: et si biberit filij alieni uinū tu uz i quo laborasti. Q⁹ q̄ ꝓgregabunt illud comedēt et laudabūt dñm: ⁊ q̄ cōportant il lud bibēt in atr̄ijs sāctis meis. Trāsite trāsi te p portas: pparate uiā ppl⁹o. Planū faci te iter: et eligite lapides: et eleuate signū ad ppl⁹os. Ecce dñs auditū fecit i extremis ter re. Dicite filie syon: Ecce saluator tuus ue nit: ecce merces el⁹ cū eo: ⁊ opus eius corā il lo. Et uocabūt eos ppls scus ēdēpti a dño. Tu āt uocaberis q̄sita ciuitas et nō ōrelicta.

¶ .LXIII.

Quis ē iste q̄ uenit de edom tictis uesti bus de bosra. Iste formosus in stola sua: gradiēs in multitudie fortitudinis sue. Ego qui loquor iustitiā et ppugnator sum ad saluandum. Quare ergo rubrū ē indu mentū tuū: et uestimēta tua sicut calcantiū in torculari? Torcular calcaui solus: et de gentib⁹ nō ē uir mecū. Calcaui eos i furore

meo: ⁊ conculcaui eos i ira mea. Et aspsus ē sāguis eoꝝ sup uestimēta mea: et oīa iuumēta mea iqnaui. Dies. n. ultionis i corde meo: ānus retributionis mee uenit. Circunspexi et nō erat auxiliator: qsiui: ⁊ nō fuit q̄ adiuuaret. Et saluauit mihi brachiū meū: ⁊ idignatio mea ipa auxiliata ē mihi. Et cōculcaui pplos i furore meo: ⁊ iebriaui eos idignatiōe mea: et detraxi i trā vtutē eorū. Miserationū dñi recordabor: laudē domini sup oīb' q̄ reddidit nobis dñs: ⁊ sup multitudinē bonorum ¦ dom' isrl' q̄ largit' ē eis fm idulgētiā suā: et scōz mltitudinē miaꝝ suaꝝ. Et dixit: Verūtn pplus meus ē filij nō negātes. Et factus ē ei saluator i oī tribulatione eoꝝ. Nō ē tribulatus: et āgelus faciei ei' saluauit eos. In dilectione sua et idulgentia sua ipe redemit eos: et pōtauit eos ⁊ eleuauit eos cūctis diēb' seculi. Ipsi āt ad ira cundiā ꝓuocauerunt: et afflixerunt spz sācti eius: ⁊ ꝓuersus ē eis in inimicū: et ipse debellauit eos. Et recōdat' ē diez seculi moysi et ppli sui. Vbi ē q̄ eduxit eos de mari cū pastoribus gregis sui? Vbi ē q̄ posuit i medio ei' spz sācti sui? Qui eduxit ad dexterā moysē brachio maiestatis sue: q̄ scidit aq̄s ā te eos: ut faceret sibi nomē sēpiternū. Qui eduxit eos p abyssos quasi equū i dēsto ñ impingentē: q̄si aial i cāpo. Descendēs sps dñi ductor ei' fuit. Sic adduxisti pplz tuū ut faceres tibi nomē glie. Attende de celo et uide de bitaculo sco tuo: et glie tue. Vbi ē zelus tu': et fortitudo tua: multitudo uiscez tuorū ⁊ miserationū tuaꝝ. Sup me ꝓtinuerūt se. Tu. n. pr̄ ñr̄ et abraā nesciuit nos: et isrl' ignorauit nos. Tu dñe pr̄ ñr̄ redēptor ñr̄: a seculo nomē tuū. Quare errare nos fecisti dñe de uīs tuis: induraſti cor ñrz: ne timeremus te? Conuertere ppt̄ seruos tuos: trib' hereditatis tue. Quasi nihilū possederunt pplz sāctū tuum hostes ñri: ꝓculcauerūt sācti ficationē tuā. Facti sumus quasi i ꝓncipio: cū nō dnāreris ñri: neq̄ iuocaretur nomen tuū sup nos.

¶ .XLIIII.

Vtinā dirūperes celos et descenderes. A facie tua montes defluerēt: sic exustio ignis tabescerēt: aque arderent igni: ut notū fieret nomē tuum ūmicis tuis: a facie tua gentes turbarentur. Cum feceris mirabilia: non sustinebim'. Descendisti et a facie tua mōtes defluxerūt. A seculo nō audierūt: neq̄ auribus peceperūt. Oculus nō uidit deus absq̄ te: q̄ ꝓparasti expectantib' te. Occurristi letāti et facienti iustitiā: i uīs tuis recōdabunt tui. Ecce tu irat' es ⁊ peccauim': in ipsis fuimus sēp: et saluabimur. Et facti sum' ut ūmūdi oēs nos: et quasi pānus mēstruate uniuersē iustitie nr̄e. Et cecidim' quasi foliū uniuersi: ⁊ iniq̄tates nr̄e quasi uētus abstulerūt nos. Nō ē q̄ iuocet nomē tuū: qui ꝓsurgat et teneat te. Absconḋisti faciē tuā a nobis: et allisisti nos i manu iniq̄tatis nr̄e. Et nūc dñe pr̄ nr̄ es tu: nos uero lutū: ⁊ fictor nr̄ tu: et opa manuū tuarū oēs nos. Ne irascaris dñe satis: et ne ultra memineris iniq̄tatis nr̄e. Ecce respice: pplus tuus oēs nos. Ciuitas sāncti tui facta ē deserta: syō deserta facta ē: irlm desolata: domus sānctificatiōis nostre et glie nr̄e: ubi laudauerūt te pres nostri: facta ē i exustionē ignis: ⁊ oīa desiderabilia nr̄a uersa sūt i ruinas. Nūq̄d sup his ꝓtinebis te dñe: tacebis: et affliges nos uehemēter?

¶ .XLV.

Quesierūt me qui añ nō interrogabant: inuenerunt qui non q̄sierūt me. Dixi: Ecce ego: ecce ego ad gentes que non inuocabāt nomē meū. Expādi manus meas tota die ad pplm incredulū qui graditur i uia ñ bona p' cogitationes suas. Pplus qui ad ira cundiam ꝓuocat me añ faciē meā sēp: q̄ immolāt i hortis: et sacrificant sup lateres: q̄ hitāt i sepulchris: et in delubris idoloꝝ: dō miūt: q̄ comedunt carnē suillā et ius profanū i uasis eoꝝ: q̄ dicūt: Recede a me nō appropinques mihi: q: ūmundus es. Isti fumus erūt i furore meo: ignis ardēs tota die. Ecce scriptū ē corā me: Nō tacebo: sed reddā et retribuā i sinu eorū iniq̄tates uīas: et iniq̄tates patrū uīorū sil' dicit dñs: q̄ sacrificauerūt sup mōtes: et sup colles exprobrauerūt mihi: et remetiar op' eorū ꝓmū i sinu eoꝝ. Hec dicit dñs: Quō si iueniat granū in botro ⁊ dicat: ne dissipes illud qm̄ bñdictio ē: sic faciā ppt̄ seruos meos ut nō dispdā totū. Et educā de iacob semē: et de iuda possidentē mōtes meos: ⁊ hereditabūt eā electi mei ⁊ serui mei hitabūt ibi. Et erit cāpestria i caulas gregū: et uall' achō i cubile armentoꝝ populo meo: q̄ iq̄sierūt me. Et uos q̄ derelinq̄stis dñm: q̄ obliti est' mōtē scm meū: q̄ ponitis fortune mēsā: et libatis sup eā: numerabo uos i gladio et oēs i cede cōruet': p eo q' uocaui et non respondistis: locut' sū et ñ audistis.

247

et faciebatis malū i oculis meis: et q̄ nolui elegistis. ℣propt̄ hoc hec dic̄ dñs de⁹: ℣ecce ſui mei comedēt: et uos eſurietis. ℣ecce ſerui mei bibēt: et uos ſitietis. ℣ecce ſui mei letabūt: et uos ꝓfūdemini. ℣ecce ſui mei laudabūt p̄ exultatione cordis: et uos clamabitis p̄ dolore cordis: et p̄ ꝓtritione ſpūs ululabitis: et dimittetis nomē uīm in iuramentū electis meis. ℣t ītficiet te dñs de⁹: et ſeruos ſuos uocabit nomīe alio. ℣in quo q̄ bñdict⁹ ē ſup t̄ram: bñdicet i deo amē. ℣t q̄ iurauit i t̄ra: iurabit i deo amē. ℣q̄ obliuioni tradite ſūt āguſtie priores: et q̄ abſcōdite ſūt ab oculis nīis. ℣ecce.n. ego creo celos nouos ⁊ t̄rā nouam: et ñ erit i memoria p̄ora: et aſcēdēt ſup cor: ſed gaudebitis et exultabitis uſq̄ i ſēpit̄nū i his: q̄ ego creo. Quia ecce ego creo irl̄z exultationem et ppl̄z ei⁹ gaudiū: ⁊ exultabo i irl̄m et gaudebo i ppl̄o meo ⁊ ñ audiet i ea ultra uox fleti⁹ et uox clamoris. ℣nō erit ibi āpl⁹ ifās diez: et ſenex q̄ ñ īple at dies ſuos: qm̄ puer cēt̄ū ānoz moriet: et pc̄or cēt̄ū annoz maledict⁹ erit. ℣t edifica būt domos: et hitabūt et plātabūt uineas: ⁊ comedēt fruct⁹ earū. ℣nō edificabūt ⁊ al⁹ hitabit: nō plātabūt: et alius comedet. ℣e cūdū.n. dies ligni erūt dies ppli mei: et opera manuū eoz iueterabūt electi mei. ℣nō laborabūt fruſtra: neq̄ generabūt i ꝓturbatione: q̄ ſemē bñdictoz dñi ē: et nepotes eorū cū eis. ℣critq̄: añq̄ clamēt ego exaudiā: adhuc ill̄ loquēt̄ib⁹ ego audiā. ℣lup⁹ et agn⁹ paſcēt̄ur ſil̄: et leo et bos comedēt paleas: ⁊ ſp̄ēti puluis pāis ei⁹. ℣nō nocebūt: neq̄ occidēt i oī mōte ſco meo dicit dñs.

℣LXVI.

℣hec dicit dñs: ℣celum ſedes mea t̄ra āt ſcabellū pedū meorū. Que eſt iſta domus quā edificabitis mihi: et quis iſte locus: ꝛcetiōis mee: Omnia hec manus mea fecit: ⁊ facta ſūt uniuerſa iſta dicit dñs. Ad quē āt reſpiciam: niſi ad paupculū et ꝓtritū ſpū: ⁊ tremēt̄ ſmōes meos: Qui immolat bouē: q̄ſi q̄ ītficiat uiz. Qui mactat pec⁹: q̄ſi q̄ excerebret canē. Qui offert oblationē: q̄ſi q̄ ſāguinē ſuillū offerat. Qui īcōdatur thuris: q̄ſi q̄ bñedicat idolo. ℣hec omnia elegerūt i uīs ⁊ i abominationibus ſuis aia eorū delectata ē. ℣nde ⁊ ego eligā illuſiōes eoz: et q̄ timebāt adducā eis: q: uocaui ⁊ ñ erat q̄ reſpōderet: locut⁹ ſū et ñ audierūt. ℣eceritq̄ malū i oculis meis: ⁊ q̄ nolui elegerūt. ℣Audite uerbū dñi: q̄ tremitis ad uerbū ei⁹. Dixerūt fres uīi odientes uos: ⁊ abīcientes ppt̄ nomē meū. Glorificet dñs: et uidebim⁹ i letitia uīa: ipi āt ꝓfūdēt. ℣ox ppli de ciuitate uox de t̄plo: uox dñi reddētis retributiōez inimicis ſuis. ℣añq̄ parturiret pepit: añq̄ uēiret partus ei⁹ pepit maſculuz. Quis audiuit unq̄ tale: et q̄s uidit huic ſimile: ℣nūq̄d parturiet t̄ra i die una: aut pariet gēs ſi mul: q: parturiuit et pepit ſyon filios ſuos: ℣nūquid ego q̄ alios parē facio: ipſe non pariā dicit dñs: ℣i ego q̄ generationē cetis tribuo ſterilis ero: ait dñs deus tuus: ℣leta mini cū irl̄m: et exultate i ea oēs q̄ dilligitis eā. ℣audete cuz ea gaudio uniu̇ſi q̄ lugetis ſup eā: ut ſuggatis et ꝓpleamini ab ubē ꝓſolationis ei⁹: ut mlgeatis ⁊ delitꝫs affluatis ab oīmoda gl̄ia ei⁹. Q: hec dicit dñs: ℣ecce ego declinabo ſup eā q̄ſi fluuiū pacis: et q̄ſi torrētē inundātē gl̄iaz gentiū quā ſuggetis. ℣ld ubera portabimini: et ſup genua blādient uobis. quō ſicui mr̄ blādiat: ita ego ꝓſolabor uos: et i irl̄m ꝓſolabimini. ℣idebitis: et gaudebit cor uīm: et oſſa uīa q̄ſi herba germiabūt. ℣t cognoſcet man⁹ dñi ſuis eius: et idignabit inimicis ſuis. Q: ecce dominus i igne ueniet: et quaſi ſbo q̄driga ei⁹ reddē i idignatiōe furorē ſuū: et increpatiōnē ſuā i flāma ignis: q: i igne dñs diiudicabit: et i gladio ſuo ad oēm carnē: ⁊ multiplicabūt itfecti a dño. Qui ſcificabāt: et mundos ſe putabāt i hortis p̄ ianuā itriſecus: q̄ comedebāt carnē ſuillā: et abominationē et murē: ſil̄ ꝓſumēt dicit dñs. ℣go āt opa eoz et cogitationes eorū uenio: ut cōgregez cū oīb⁹ gētib⁹ et liguis et uenīēt et uidebūt gl̄iaz meā. ℣t ponā i eis ſignū: et mittā ex eis q̄ ſaluati fuerint ad gētes i maī i aphricā i lydiā: tenētes ſagittā i italiā et greciā ad i ſulas lōge: ad eos q̄ ñ audierūt de me: et nō uiderūt gl̄iaz meā. ℣t ānūciabūt gl̄iaz meaz gētib⁹: et adducēt oēs fres uīos de cūctis gētib⁹ donū dño in eqs et in q̄drigis et in lectiis et in mulis et in carrucis ad mōtem ſāctum meum irl̄m dicit dñs. Quō ſi iferāt filij iſrl̄ munus in uaſe mundo i domū dñi. ℣t aſſumā ex eis i ſacerdotes et leuitas dicit dñs: q: ſicut celi noui et terra noua que ego facio ſtare coram me dicit dñs de⁹: ſic ſtabit ſemē uīm et nomē uīz. ℣t erit mēſis ex mēſe: et ſabbatū ex ſabbato. ℣eniet oīs caro: ut adoret coraz facie mea dicit domin⁹.

Et egrediētur: ⁊ uidebūt cadauera uiroꝝ q̄ ꝑuaricati sūt ī me. Uermis eoꝝ ñ moriet: ⁊ ignis eorū nō extiguetur: et erūt usq̄ ad satietatē uisionis omni carni.

¶ Explicit isaias. Incipit prefatio i hieremiā ꝓphetam.

Hec interpretatio hieronymi ē. Siq̄d i ea mouerit ſꝫ hebreos codices exploret. Alia ē septuagita iterp̄tū ecclesijs usitata. Que q̄uis nōnulla alit̄ hēat q̄ in hebreis codicibus iuenit̄: tñ utraq̄ id est scōm septuagita et secūdū hebream apl̄ica auctoritate firmata ē: ñ erroꝛ neq̄ reprehēsiōe supiori: sed certo ꝯsilio septuagita nonnulli alit̄ dixisse ul̄ ꝯtexuisse itelligūt. Qd̄ i deo p̄monemus: ne q̄sq̄ alt̄ā ex alt̄a uelit̄ emēdaꝛ: q̄ singuloꝝ i suo genē ueritas obseruanda est.

¶ Incipit ꝓlogus in eūdem.

Hieremias ꝓpheta: cui hic ꝓlog⁹ scribit̄: ſmōe q̄dem apud hebreos isaie ⁊ osee ⁊ q̄busdā alijs ꝓphetis ui det̄ eē rusticior: sed sensib⁹ par ē: q̄ppe q̄ eodē sp̄u prophetauerit. Porro simplicitas eloquij de loco ei i quo nat⁹ ē accidit. Fuit. n. anathotites q̄ ē usq̄ hodie uicul⁹ trib⁹ ab hierosolymis distās milib⁹: sacerdos ex sacerdotib⁹: ⁊ i mr̄is utero sc̄ificat⁹: v̄ginitate sua euāgelicū uiꝝ christi ecclesie dedicās. Hic uaticiare exorsus ē puer: ⁊ captiuitatē urbis atq̄ iudee ñ solū sp̄u: sed et ocul̄ carnis ītuit⁹ ē. Iam decē tribus isrl̄ assyrij i medos trāstulerāt: iam t̄ras earū coloni gentium possidebāt. Unde i iuda tm̄ et in bēiamin ꝓphetauit: ⁊ ciuitatis sue ruinas q̄druplici plāxit alphabeto: qd̄ nos mēsure metri uersib⁹q̄ reddidim⁹. Preterea ordinē uisionū q̄ apud grecos et latios oīo ꝯfusus ē: ad p̄stinā fidē correxim⁹. Librū āt baruch notarij ei⁹ qui apud hebreos nec legit̄ nec hētur p̄termisim⁹: ꝑ his oīb⁹ maledicta ab emul̄ p̄stolantes: q̄b⁹ me necesse est ꝑ singula opuscula respōdē. Et hoc patior: q̄ uos cogitis. Ceteꝝ ad cōpēdiū mali recti⁹ fuerat modū furori eoꝝ silentio meo ponē q̄ quotidie noui aliq̄d scriptitātē iuidorū isaniā ꝓuocare.

¶ Item ali⁹ ꝓlog⁹ in eūdem.

Ioachim fili⁹ iosie: cui⁹ t̄tiodecimo anno ꝓphetare orsus ē hieremias sub quo ⁊ olda mulier ꝓphetauit: ipe est q̄ alio noīe appellat̄ heliachin: et regnauit sup tribū iuda et irl̄m ānis undeci: cui successit i regnū fili⁹ ioachin cognomēto ieconias: q̄ t̄tio mēse regni ei⁹ die decima capt⁹ a ducib⁹ nabuchodonosor duct⁹ ē i babylonē: et in loco eius ꝯstitutus est sedechias fili⁹ iosie patruus eius: cuius āno undecimo irl̄z capta atq̄ subuersa ē. Nemo igit̄ putet eūdē i daniel̄ pricipio ioachin: q̄ i eçechiel̄ exōdio ioachim scribit̄. Iste extremā syllabā chim hz: ille chin: ⁊ ob hāc cām i euāgelio scōz mattheum unauꝛ deeē generatio: q̄ scōa tesseredecas i ioachi ōsinit filiū iosie: et t̄tia incipit a ioachin filio ioachim: qd̄ ignorās porphyri⁹ calūniaz istruit ecclesie: suā oñdēs ipitiā: dū euangelistā mattheū arguē nitit̄ falsitat̄. Qd̄q̄ traditū scribit̄ ioachim mōstrat: nō aduersarioꝝ fortitudinis fuisse uictoriā: sed dñi uoluntatis.

¶ Incipit argumētum i eundē.

Hieremias anathotites: q̄ ē uiculus trib⁹ a hierosolymis distās milibus apud taphnas i egypto a ppl̄o lapidib⁹ obrut⁹ occubuit. Iacet uero i eo loco sepult⁹: quo dudū pharao rex hītauerat. Et qm̄ postulatione sua defugatis ab eodē loco ſpētib⁹: egyptios a tactu aspidū facit eē securos: magna eū ibi religione egyptij uenerāt̄.

¶ Explicit argumentū. Incipit hieremias ꝓpheta. Capl̄m. I.

Verba hieremie prophete filij helchie de sacerdotibus qui fuerunt in anathot in terra beniamin. Quod factum est uerbū dñi ad eum in dieb⁹ iosie filij amō regis iuda i t̄tiodecimo anno regni ei⁹. Et factū ē in dieb⁹ ioachim

248

filij iosie regis iuda usq; ad consummatiõnẽ ũdecimi ãni sedechie filij iosie regis iuda: usq; ad trãsmigrationẽ iherl̃z i mẽse q̃nto. Et factũ ẽ uerbũ dñi ad me dicens: Priusq; te formarẽ i uẽo nouĩ te: et añq; exires de uulua sãctificaui te: et pphetã i gẽtibus dedi te. Et dixi: A.a.a. dñe de⁹. Ecce nescio loq̃: q; puer ego sũ. Et dixit dñs ad me: Noli dicẽ q; puer sum: qm̃ ad oĩa q̃ mittã te ibis: et uniuersa q̃cũq; mãdauero tibi loq̃ris. Ne timeas a facie eorũ: q; tecũ ego sũ: ut eruam te dicẽ dñs. Et misit dñs manũ suã: et tetigit os meũ: et dixit ad me. Ecce dedi ỽba mea ĩ ore tuo. Ecce ꝓstitui te hodie sup gẽtes: et sup regna ut euellas et destruas et dispdas et dissipes et edifices et plãtes. Et factũ est uerbũ dñi ad me dicens: Quid tu uides hieremia? Et dixi: Virgã uigilãtẽ ego uideo. Et dixit dñs ad me: Bñ uidisti q; uigilabo ego sup uerbo meo ut faciã illud. Et factũ ẽ uerbũ dñi scõd ad me dicens: Quid tu uides? Et dixi: Ollã succẽsã ego uideo: et faciẽ ei⁹ a facie aq̃lonis. Et dixit dñs ad me: Ab aq̃lone pãdẽt malũ sup oẽs hĩtatores tre. Q; ecce ego ꝓuocabo oẽs cognationes regnoꝝ aq̃lonis ait dñs: et uenient et ponẽt un⁹ q̃q; soliũ suũ ĩ introitu portaꝝ hĩrlm: et sup oẽs muros eĩ circuitu: et sup uniuersas urbes iuda. Et loquar iudicia mea cũ eis sup oẽz malitiã eoꝝ: q̃ dereliq̃runt me et libauerũt dijs alienis: et adorauerũt op⁹ manuũ suarũ. Tu ĝ accinge lũbos tuos et surge: et loq̃re ad eos oĩa q̃ ego ꝓcipio ĩ. Ne formides a facie eoꝝ: nec. n. timẽ te faciã ultũ eoꝝ. Ego q̃ppe dedi te hodie in ciuitatẽ munitã et ĩ colũnã ferreã: et in murũ ereum sup omnẽ terrã regib⁹ iuda: principib⁹ eĩ⁹ et sacerdotibus: et omni ꝓplo terre: et bellabũt aduersum te: et ñ ꝓualebũt: q; ego tecum sum ait dñs ut liberẽ te.

¶. II.

Et factũ ẽ uerbũ dñi ad me dicẽs: Vade et clama in auribus hĩrlm dicens: Hec dicit dñs: Recordatus sum tui miserãs adolescentiã tuã et caritatẽ desponsationis tue: q̃n̄ secuta es me in deserto: in tra q̃ ñ seminatur. Sanctus isrl̃ dño: ꝓmitie frugũ eius. Omnes q̃ deuorãt eũ delinquũt: mala uẽi ẽt sup eos dicẽ dñs. Audite uerbũ dñi dom⁹ iacob: et oẽs cognationes dom⁹ isrl̃. Hec dicit dñs: Quid iuenerũt pres uri in me iniquitatis: q; elongauerũt a me et ãbulauerũt p⁹ uanitatẽ: et uani facti sũt? Et nõ dixerũt: ubi ẽ dñs q̃ nos ascẽdẽ fecit de terra egypti: qui traduxit nos p desertũ: p trã ihabitabilem et iuiã p trã sitis et imaginẽ mortis: p terrã i qua ñ ãbulauit uir neq; hĩtauit hõ. Et induxi uos i terrã carmeli ut comederet fructũ ei⁹ et bona illi⁹. At igressi ꝓfanastis terrã meã et hereditatẽ meã posuistis i abominationẽ. Sacerdotes ñ dixerũt ubi ẽ dñs: et tenẽtes legẽ nescierũt me: et pastores ꝓuari cati sũt i me. Et pphete pphetauerũt i baal: et idola secuti sũt. Proptea adhuc iudicio ꝓtendã uobiscũ ait dñs: et cũ filijs uris disceptabo. Transite ad insulas cethim et uidete: et in cedar mittite: et ꝓsiderate uehemẽter: et uidete si factũ ẽ huiuscemodi: si mutauit gẽs deos suos. Et certe ipsi non sũt dij. Populus uero meus mutauit gliaz suã i idolũ. Obstupescite celi sup hoc: et porte ei⁹ ỏ solamini uehemẽt dicẽ dñs. Duo. n. mala fecit populus. Me dereliq̃t fontem aque uiue: et foderũt sibi cisternas dissipatas que ꝓtinẽ nõ ualẽt aquas. Nũq̃d seruus ẽ isrl̃ aut uernacul⁹? Quare ĝ factꝰ ẽ ĩ pdã? Super eũ rugierũt leões: et ỏderũt uocẽ suã: posuerũt terrã ei⁹ i solitudinem. Ciuitates eius exuste sunt: et ñ ẽ qui habitet in eis. Filij quoq; mẽpheos et taphnes ꝓstupauerũt te usq; ad uerticẽ. Nũq̃d nõ istud factũ ẽ tibi: quia dereliq̃sti dñm deũ tuũ: eo tpe quo ducebat te p uiã? Et nunc quid tibi uis ĩ uia egypti: ut bibas aquã turbidã? Et quid tibi cũ uia assyrioꝝ: ut bibas aquã fluminis? Arguet te malitia tua: et auersio tua increpabit te. Scito et uide q; malũ et amarũ ẽ reliquisse te dñm deũ tuum: et ñ cẽ timorẽ ei⁹ apud te dicẽ dñs deus exercituũ. A seculo cõfregisti iugũ meũ: rupisti uincla mea: Et dixisti: Nõ seruiam. Jn oĩ. n. colle sublimi et sub oĩ ligno frõdoso tu ꝓsternabaris meretrix. Ego ãt plãtaui te uineã electã: oẽ semẽ uerũ. Quõ ĝ uersa es mihi ĩ prauũ uinea aliena? Si laueris te nitro: et multiplicaueris tibi herbã borith: maculata es ĩ iniq̃tate tua corã me dicẽ dñs deꝰ. Quõ dicis ñ sum polluta? Pꝰ baali ñ ãbulaui. Vide uias tuas i ꝓualle: scito q̃d feceris. Currõ leuis explicãs uias suas onager assuet⁹ i solitudie: i ỏsiderio aie sue attraxit uẽtũ amoris sui. Null⁹ auertet eam: oẽs q̃ querũt eam non deficiẽt: in mẽstruis ei⁹ inueniẽt eã. Prohibe pedẽ tuum

a nuditate:et guttur tuū a sitī:et dixisti: De spauī:nequaq̄ faciā. Adamauī quippe alienos:et p' eos ābulabo. Quō ꝓfūdit fur qñ deph̄ēditur:sic cōfusi sū dom' isrl':ipi 7 ī ges eoꝝ pricipes et sacerdotes 7 pphete eoꝝ dicētes ligno: Pī me' es tu:7 lapidi:tu me genuisti. Uerterūt ad me tergū et nō faciē:7 in tp̄e afflictiōis sue dicēt: Surge 7 libera nos. Ubi sūt dij tui quos fecisti tibi: Surgāt 7 liberēt te i tp̄e afflictiōis tue. Scōz numerus q̄ppe ciuitatū tuaꝝ erāt dij tui iuda. Quid uultis mecū iudicio ꝓtēdē: Omnes dereliq̄stis me dic dñs. Frustra ꝑcussi filios uīos: disciplinā ñ iceperūt. Deuorauit gladi' uester pphetas uīos:quasi leo uastator generatio uīa. Uidete vbū dñi. Nunq̄d solitudo fact' sū isrl'i:aut tra serotīa. Quare ḡ dixit ppls me':recessimus:nō ueniem' ultra ad te: nūq̄d obliuiscetur uirgo ornamēti sui:aut spō sa fascie pectoralis sue. Ppls uero me' oblitus ē mei i diebus inumeris. Quid miteris bonā oñdere uiā tuā ad querendā dilectionē:q̄ insuper et malitias tuas docuisti uias tuas:et i alis tuis iuēt' ē sāguis aiaꝝ paupe rū et inocētū. Nō i fossis inueni eos:sed in ōib' que supra memorauī. Et dixisti: Ibsq̄ pcō et inocēs ego sū:7 ꝓpterea auertat furo tu' a me. Ecce ego iudicio ꝓtēdā tecū:eo q̄ dixeris:nō peccauī:q̄ uīl' facta es nimis:iteras uias tuas:7 ab egypto ꝓfūderis:sic ꝓfusa es ab assur. Nam et ab ista egredieris:et man' tue erūt sup caput tuum:qm̄ obtriuit dñs ꝓfidentiā tuā:et nihil hēbis ꝓspez.

.III.

Ulgo dicitur. Si dimiserit uir uxorē suā:et recedēs ab eo duxerit uirū alterum:nūquid reuertetur ad eā ultra: Nūq̄d non polluta erit et contamiata mulier illa: Tu āt fornicata es cū amatoribus multis: tñ reuertē ad me dic dñs:et ego suscipiā te. Leua oculos tuos i directū:et uide ubi nūc pstrata sis. In uīs sedebas expectans eos q̄si latro insidias in solitudine:et polluisti terrā in fornicationibus tuis et in malicijs tuis:q̄obrē ꝓhibite sunt stille pluuiarum: et serotinus imber non fuit. Frons mulieris meretricis facta ē tibi:noluisti erubescē. Ergo saltē amodo uoca me:pī me':dux uirginitatis mee tu es. Nūquid irascēris i perpetuū:aut pseuerabis i finem: Ecce locuta es 7 fecisti mala:et potuisti. Et dixit dominus ad me i dieb' iosie reg': Nūq̄d uidisti q̄ fecerit auersatrix isrl'. Abūt sibimet sup omnē mōtē excelsū:et sub ōi ligno frondoso:et fornicata ē ibi:et dixi cū fecisset hec ōia: ad me reuertē et nō ē reuersa. Et uidit ꝑuaricatrix soror ei' iuda:q: ꝓ eo q' mechata cēt auersatrix isrl' dimisissē eā et dedisse ei libellū ꝑpudij:et nō timuit ꝑuaricatrix iuda soror ei': sed abūt et fornicata ē etiam ipsa:et facilitate fornicationis sue ꝓtamiauit terrā: et mechata ē cū lapide 7 ligno. Et i ōibus his nō ē reuersa ad me ꝑuaricatrix soror ei' iuda i toto corde suo :sed i mēdatio ait dñs. Et dixit dñs ad me: Justificauit aiam suā auersatrix isrl' comparatiōe ꝑuaricatricis iuda. Uade et clama sm̄ones istos ꝓtra aq̄lonē 7 dices: Reuertē auersatrix isrl' ait dñs: 7 nō auertā faciē meā a uobis:q: sc̄us ego sū dic dñs:et nō irascar i ꝑpetuū. Uerūtn scito iniq̄tatē tuā:q: i dñm deū tuū ꝑuaricata es. Et dispersisti uias tuas aliēis sub ōi ligno frondoso:7 uocē meā nō audisti ait dñs. Conuertimini filij reuertētes dic dñs:q: ego uir uī:et assumā uos:unū ō ciuitate 7 duos ō cognatione:et itroducā uos i syon:7 dabo uobis pastores iuxta cor meū:et pascēt uos scia 7 doctrina. Cūq̄ mltiplicati fueritis et creueritis i terra i dieb' ill' ait dñs ñ dicent ultra arca testamenti dñi:neq̄ ascēdet sup cor neq̄ recordabūt illi':nec uisitabit:nec fiet ultra. In tp̄e illo uocabūt irlm soliū dñi: et ꝓgregabūt ad eā ōes gētes i noīe dñi i irlm:et ñ ābulabūt p' prauitatē cordis sui pessimi. In diebus ill' ibit dom' iuda ad domū isrl': 7 uenient sil' de terra aq̄lonis ad terram quā dedi ꝑib' uestris. Ego autem dixi: Quō ponā te i filios:7 tribuā tibi terā ōsiderabilē hereditatē pclarā exercituū gētiū: Et dixi: Patrē uocabis me:7 p' me ingredi ñ cessabis:sed quō si ꝓtēnat mulier amatorem suum:sic ꝓtēpsit me dom' isrl' dicit dñs. Uox i uīs audita est:ploratus et ululatus filiorum isrl': qm̄ iniquam fecerunt uiam suam: obliti sunt domini dei sui. Conuertimini filij reuertentes:7 sanabo auersiones uestras. Ecce nos uenimus ad te. Tu .n. es domin' de' noster. Uere mendaces erant colles et multitudo montiū. Uere in domio deo nīo salus isrl'. confusio comedit laborē patrū nīoꝝ ab adolescētia nīa:greges eorū et armenta eoꝝ: filios eorū et filias eorum. Dormiem' i confusione nīa:7 opiet nos ignominia nīa:qm̄ dño deo nīo peccauimus nos et patres nīi

249

ab adolescētia nīa usq; ad diē hāc: et nō audiuim⁹ uocē dñi dei nīi.

¶.IIII.

Si reuerteris ad me israel ait dñs: ad me cōuertē. Si abstuleris offēdicula tua a facie mea: nō cōmoueberis. Et iurabis uiuit dñs in ueritate et in iudicio et in iustitia: et bñdicēt eū gētes ipsumq; laudabūt. Hec.n. dicit dñs uiro iuda et hitatori irl̄z: Nouate uobis nouale: et nolite serere sup spias. Circūcidimini dño et auferte ꝓputia cordiū uīoꝝ uiri iuda et hitatores irl̄m: ne forte egrediatur ut ignis idignatio mea et succēdat: et nō sit q̄ extiguat propē malitiā cogitationū uārū. Annunciate i iuda et in irl̄m: auditū facite: loq̄mini et canite tuba ī ēra: clamate fortiē et dicite: Cōgregamini et ingrediamur ciuitates munitas: leuate signum in syon. Confortamini nolite stare: quia malū ego adduco ab aquilone: et ꝯtritionē magnam. Ascēdit leo de cubili suo: ⁊ predo gētium se leuauit. Egressus ē de loco suo: ut ponat terrā tuā ī solitudinē. Ciuitates tue uastabūt: remanētes absq; hitatoꝝ. Super hoc accingite uos cilicijs: plāgite et ululate: q; nō ē auersa ira furoris dñi a uobis. Et erit ī die illa dicit dñs pibit cor regi et cor principū: et obstupescēt sacerdotes: ⁊ pphete ꝓsternabunt. Et dixi: Heu heu heu dñe dē. Ergo ne decepisti ppl̄z istū et irl̄m dicēs: Pax erit uobis? Et ecce peruēit gladius usq; ad aiam. In tpe illo dicet ppl̄o huic et irl̄m uēt⁹ urēs ī uijs q̄ sūt ī deserto: uie filie ppli mei nō ad uētilādū et ad purgādū. Spūs plen⁹ ex his uēiet mihi: et nunc ego: sed loquar iudicia mea cum eis. Ecce quasi nubes ascēdet: ⁊ quasi tēpestas curr⁹ ei⁹. Ue lociores aq̄lis eq̄ illi⁹. Ue nobis: qm̄ uastati sum⁹. Laua a malitia cō tuū irl̄z: ut salua fias. Usq; q̄ morabūtur in te cogitationes noxie? Vox.n. annunciantis a dan: et notū faciētis idolū ō mōte ephrai. Dicite gētib⁹: Ecce auditū ē i irl̄m: custodes uenire de terra lōgiqua: et dabūt sup ciuitates iuda uocem suā. Quasi custodes agroꝝ facti sūt sup eā ī gyro: q; me ad iracūdā puocauit dic̄ dñs. Uie tue ⁊ cogitatiōes tue feceīt hec tibi: ista malitia tua q; amara: q; tetigit cor tuum. Uētrē meū uētrē meum doleo: sēsus cōdis mei ībati sūt i me. Nō tacebo qm̄ uocē buccine audiuit aīa mea clamorē plij. Cōtritio sup ꝓtritionē uocata ē et uastata ē ois tra. Repēte uastata sūt tabernacula mea: subito pelles mee. Usq; quo uidebo fugiētē: audiā uocē buccie? Quia stult⁹ pp̄lus me⁹ me nō cognouit. Filij insipiētes sūt et uecordes. Sapiētes sūt ut faciāt mala: bñ āt facē nescieīt. Aspexi ēra et ecce uacua erat et nihil: et celos et nō erat lux ī eis. Vidi montes et ecce mouebātur: et ōes colles ꝓturbati sunt. Iuitus sū et nō erat hō: et ōe uolatile celi recessit. Aspexi et ecce carmel⁹ desert⁹ et ōes urbes eī⁹ destructe sūt a facie dñi et a facie ire furoris eius: hec.n. dicit dñs: Desta erit ōis terra: sed tn̄ ꝓsūmationē nō faciā. Lugebit ēra et merebūt celi ōsup eo qō locut⁹ sū. Cogitaui et nō penituit me: nec auersus sū ab eo. A uoce eq̄tis et mittētis sagittā fugit ōis ciuitas. Ingressi sūt ardua et ascēderūt rupes. Uniuerse urbes derelicte sūt et non hitat ī eis hō. Tu āt uastata q̄d facies? Cū uestieris te coccio: cū ornata fueris monili aureo: et pinxeris stibio oculos tuos frustra ꝓponeris. Cōtēpserūt te amatores tui: aiam tuā q̄rēt. Uocē.n. q̄si parturiētis audiui: ā gustias ut puerpē. Uox filie syō ītē morientes expādēteq; man⁹ suas. Ue mihi: q; ōfecit aīa mea ꝓpter iterfectos.

¶.V.

Circuite uias irl̄m et aspicite: ⁊ cōsiderate et querite ī plateis eius: an ueniatis uirū faciētem iudiciū et querentē fidē: et propitius ero ei: q; si etiā uiuit dñs dixerint: et hoc falso iurabūt. Dñe oculi tui īspiciūt fidē. Percussisti eos et non doluerūt: attriuisti eos et renuerūt accipe disciplinā. Indurauerīt facies suas supra petrā: et noluerūt reuerti. Ego āt dixi: Forsitan pauperes sūt et stulti: ignorātes uiā dñi et iudiciū dei sui. Ibo ḡ ad optimates et loquar eis. Ipsi.n. cognouerīt uiā dñi et iudiciū dei sui: ⁊ ecce magis hi sil ꝓfregerūt iugū: ruperūt uincula: iccirco percussit eos leo de silua: lup⁹ ad uesperā uastauit eos: pard⁹ uigilās sup ciuitates eorū. Omnis q̄ egressus fuerit ex eis capiet: q; mlte sūt ꝓuaricatiōes coꝝ: ꝓfortate sūt auersiones coꝝ. Sup quo ꝓpitⁿ⁹ tibi eē poſo Filij tui dereliq̄rūt me: et iurāt ī his q̄ non sūt dij. Saturaui eos et mechati sunt: et ī domo meretricis luxuriabant. Eq̄ amatores i feminas: et emissarij facti sūt: unusq̄sq; ad uxorē proximi sui hinniebat. Nūq̄d sup his nō uisitabo dic̄ dñs: et ī gēte tali non ulciscetur anima mea? Ascendite

muros eius et dissipate: ꝓsummationē ãt no
lite facē. Eluserte ꝑpagines eius q: nō sunt
dñi. Preuaricatiõe. n. ꝓuaricata est i me do
mus isrl' et dom' iuda ait dñs. Negauerūt
dñm et dixerūt: Nō ē ipe: neq; ueniet super
nos malū: gladiū et famē non uidebimus.
Prophete fuerūt i uētū locuti: et rmsū nō fu
it in eis. Hec ergo eueniēt illis. Hec dic̄ do
min' de' exercituū: Q: locuti estis uerbū
istud. Ecce ego do uerba tua i ore tuo i ignē
et ppl'm istū in ligna: et uorabit eos. Ecce e
go adducā sup uos gentē de lõgiquo dom'
isrl' ait dñs: gentē robustā: gētē antiquā: gē
tē cui' ignorabis linguā: nec itelliges quid
loquatur. Pharetra ei' quasi sepulchrū pa
tēs: uniuersi fortes. Et comedet segetes tu
as: 7 panē tuū ꝺuorabit: filios tuos 7 filias
tuas comedet: gregē tuū 7 armēta tua: 7 co
medet uineā tuā et ficū tuā: et ꝓteret urbes
munitas tuas: i quibus tu habes fiduciam
gladio. Uerũtn i diebus illis ait dñs: Nō fa
ciã uos i ꝓsummationē. Q: si dixeritis quare
fecit dñs de' nr nobis hec ōia: dices ad eos:
Sic dereliq̃stis me et fuistis deo alieno in ẽ
ra uŕa: sic fuietis dñs alienis i tra nō uŕa.
Annũciate hec domui iacob: et auditū faci
te i iuda dicētes: Eludi ppl'e stulte qui n̄ ha
bes cor: q̃ hñtes oculos nō uidetis: et aures
7 nō auditis. Me ego n timebitis ait dñs:
et a facie mea nō dolebitis? Qui posui are
nã terminū mari ꝓceptū sẽpit̄nū quod nō
ꝓteribit: et cōmouebũt et nō poterūt: et intu
mescēt fluctꝰ ei' et nō trãsibũt illud. Ppl'o ãt
huic factū ē cor icredulū et exasperas. Re
cessēt et abiecēt: et n̄ dixerūt i corde suo: Me
tuam' dñm deū nr̄m: q̃ dat nobis pluuiam
tēporaneā et sezotinā i tpe suo: plēitudinē
ãnue messis custodiētē nobis. Iniquitates
nr̄e decliaueīt hec: 7 pcā nr̄a ꝓhibuerūt bo
nū a nobis: q: inuēti sũt i ppl'o meo ipij insidiã
tes quasi aucupes laq̃os ponentes et pedi
cas ad capiēdos uiros: sicut decipula plēa
auibus: sic dom' eor̄ plene dolo. Ideo ma
gnificati sũt et ditati: icrassati sũt et ipingua
ti: et ꝓterierũt fmones meos pessime. Cau
sã uidue nō iudicaueīt: causã pupilli nō di
rexerũt: et iudiciũ paupũ nō iudicauerunt.
Nũq̃d super his nō uisitabo dicit dñs: aut
sup gentē huiuscemodi n̄ ulciscet aia mea?
Stupor et mirabilia facta sunt i tra. Pro
phete prophetabant mendaciũm: et sacer
dotes applaudebãt mãib' suis: et populus
meus dilexit talia. Quid igitur fiet i nouis
simo eius?

C. VI.

Confortamini filij beniamin i medio
irl'm: et itecua clangite buccina: et su
p bethacaren leuate uexillũ: q: malũ uisũ ẽ
ab aquilone et contritio magna. Speciose
et delicate assimilaui filiam syon: ad eam
ueniēt pastores et greges eor̄. Fixerũt i ea
tentoria in circuitu: pascet unusq̃sq; eos q̃
sub manu sua sũt. Sanctificate sup eã bellũ:
cõsurgite et ascendam' i meridie. Me nobis
q: declinauit dies: q: lõgiores facte sũt um
bre uesperi. Surgite: et ascẽdam' i nocte: et
dissipemus dom' ei': q: hec dicit dñs exerci
tuũ. Cedite lignũ: et fundite circa irl'm agge
rẽ. Hec ẽ ciuitas uisitationis: ōis calũnia in
medio eius. Sic frigidam facit cisterna a
quã suã: sic frigidã fecit malitiã suã. Iniq̃
tas 7 uastitas audiet i ea coꝝ me sẽp: infirmi
tas et plaga. Erudire irl'm ne forte recedat
aia mea a te: ne forte ponã te desertã: terrã
inhabitabilẽ. Hec dicit dñs exercituũ: Usq; ad
racemũ colligẽt quasi in uinea reliq̃as isrl'.
Conuerte manũ tuã quasi uindemiator ad
cartallũ cui loquar et quẽ cõtestabor ut au
diat. Ecce incircũcise aures eorũ: et audire
nō possũt. Ecce uerbũ dñi factum ẽ eis i op
probriũ: et nō suscipiēt illud. Decirco furoꝝ
dñi plen' sũ: laborauī sustinẽs. Effũde sup
paruulũ foris et sup ꝓsiliũ iuuenũ sil. Tur e
nim cũ mulie capiet: senex cũ pleno dierũ.
Et trãsibũt dom' eorum ad alteros: agri et
uxores pariter: q: extẽdã manũ meã sup hita
tes terrã dicit domin'. A minore quippe usq;
ad maiorẽ ōes auaritie studẽt: et a ꝓphe
ta usq; ad sacerdotẽ cũcti faciunt dolũ. Et
curabãt ꝓtritionẽ filie ppli mei cũ ignomi
nia dicẽtes: pax pax: et nō erat pax. Confu
si sũt q: abominationẽ fecerũt: qn̄ pon' ꝓfu
sione nō sũt ꝓfusi: et erubescẽ nescierũt: q̃ob
rẽ cadẽt i ruẽtes: i tpe uisitationis sue cor
ruẽt dic̄ dñs. Hec dic̄ dñs: State sup uias:
et uidete et irogate de semitis antiquis: q̃
sit uia bona et ãbulate i ea: et inuẽietꝫ refrigeri
um aiab' uŕis: et dixerũt: Nō ãbulabimus.
Et constitui sup uos speculatores: 7 dixi:
Eludite uocẽ tube: 7 dixerũt: Nō audiem'.
Ideo audite gẽtes et cognoscite ꝓgregatio
ẽꝝ ego faciã eis: audi tra: ecce ego adducã
mala sup ppl'z istũ: fructũ cogitationũ ei':
q: ẏba mea nō audierũt: et legẽ meã pieceīt.

Ut qđ mihi thus de saba affert: & calamū
suaue olētē de tra lōgiq̄: Holocaustomata
uīa ñ sūt accepta: & victime uīe ñ placuerūt
mihi. Propterea hec dicit dñs: Ecce ego da
bo i pplm istū ruinas: & ruent i eis pres & fi
lij sil: vicin' & pxim' pibūt. Hec dicit dñs:
Ecce ppls venit ò terra aq̄lonis: & gēs ma
gna psurget a finib' terre. Sagitta & scutuz
arripiet: crudel ē & ñ miserebit. Vox ei' q̄si
mare sonabit: & sup eqs ascēdēt pparati q̄
si vir ad plīū aduersū te filia syon. Audiui
m' famā ei': dissolute sūt man' nīe. Tribula
tio appḥēdit nos: dolores: ut parturientē.
Nolite exire ad agros: & i vineā ne ābulet
qm̄ gladius īmici pauor i circuitu. Filia po
puli mei accigē cilicio & psp̄gē cinē. Luctum
vnigeniti fac tibi plāctū amarū: qz repente
veniet vastator sup vos. Probatorē dedi te
in pplo meo robustū & scies & pbabis uias
eoz. Oēs isti pncipes declinātes: ambulan
tes fraudulēt. Es & ferrū uniuersi corrupti
sūt. Defecit sufflatorile i igne: psūptū ē plū
bū. Frustra pflauit pflator: malitie.n. corū
ñ sūt psūpte. Argētū ip̄robū uocate eos: qz
dñs piecit illos.

.VII.

Uerbū qđ factū est ad hieremiā a dño
dicēs: Sta i porta dom' dñi: & predi
ca ibi vbū istud & dic: Audite vbū dñi oīs
iuda: q̄ igredimini p portas has: ut adoretis
dñm. Hec dicit dñs exercituū de' isrl: Bonas
facite uias uīas & studia uīa: & habitabo uo
biscū i loco isto. Nolite pfidē i vbis mēda
cij: dicētes tēplū dñi: tēplū dñi: tēplū dñi ē.
Qm̄ si bñdixeritis uias vīas & studia vīa:
si feceritis iudiciū iter uirū & pximū eius:
aduene & pupillo & uidue ñ feceritis calūni
am: nec saguinē inocētem effuderitis i loco
hoc: & p' deos alienos ñ ābulaueritis i ma
lū uobismetipsis: habitabo uobiscū i loco isto
i tra quā dedi patrib' uīis a seculo & usq̄ i
seculū. Ecce uos pfiditis uobis i sermōib'
mendacij: q̄ ñ pderunt uobis: furari occide
re adulterari iurare mēdaciter: libare baa
lim & ire p' deos aliēos: q̄s ignratis. Et uenī
stis & stetistis corā me i domo hac: i qua in
uocatū ē nomē meū: & dixistis: liberati su
m' eo q̄ fecerim' ōes abominatōes istas. Nū
quid ergo spelūca latronū facta ē dom' ista:
i q̄ inuocatum ē nomen meum i oculis uīis?
Ego ego sum: ego uidi dicit dñs. Ite ad lo
cū meū in silo: ubi habitauit nomē meum a pn
cipio: & uidete q̄ fecerim ei ppter maliciam
pplī mei isrl. Et nunc qz fecistis oīa opa hec
dicit dñs: & locut' sum ad uos: mane psur
gens & loquēs & non audistis: & uocaui uos
& non rñdistis: faciam domui huic: in q̄ inuo
catum ē nomen meum: & i q̄ uos hētis fidu
ciam: & loco quem dedi uobis & pribus uīis:
sicut feci silo: & pjciam uos a facie mea: sic
pieci oēs fres vros vniuersū semē ephraim.
Tu ergo noli orare p pplo hoc: nec assūas
p eis laudē & orōnem & ñ obsistas mihi: qz
ñ exaudiam te. Nōne vides qđ isti faciunt i
ciuitatibus iuda: & i platcis irlm? Filij colli
gunt ligna: & pres succēdūt ignem: & mulie
res cōspgūt adipem: ut faciāt placētas regi
ne celi & libent dīs alienis & me ad iracun
diam puocent. Nūq̄d me ad iracūdiā puo
cant dicit dñs? Nōne semetipsos i confusione
vultus sui? Ideo hoc dicit dñs dē': Ecce fu
ror meus & idignatio mea psflatur sup locum
istū sup viros & sup iumenta & sup lignum
regionis & sup fruges terre: & succēdet & ñ
extinguet. Hec dicit dñs exercituum de' isrl.
Holocaustomata vīa addite victimis uīis
& comedite carnes: qz ñ sū locut' cū pribus
vīis: & nō pcepi eis i die q̄ eduxi eos ò terra
egypti ò vbo holocaustōatū & victimaruz:
sed hoc vbum pcepi eis dicens: Audite vo
cez meam: & ero vobis dē': & uos eritis mihi
ppls: & ambulate in oī via: quā mādaui vo
bis: ut bñ sit vobis. Et ñ audierunt nec iclī
nauerunt aurem suam: sed abierunt in vo
luptatibus & prauitate cordis sui mali: fēiq̄
sunt retrorsum & ñ in ante: a die q̄ egressi sūt
pres eorum ò tra egypti: usq̄ ad diē hanc.
Et misi ad vos oēs fuos meos pphetas p
diem psurgēs diluculo & mittens: & ñ audi
erunt me: nec iclinauerūt aurē suam: sz idura
uerunt ceruicem suam & peius opati sunt
q̄ pres eorum. Et loq̄ris ad eos oīa verba
hec & ñ audiēt te: & vocabis eos: & ñ rñde
būt t. Et dices ad eos: Hec ē gens q̄ ñ audi
uit vocē dñi dei sui: nec recepit disciplinaz.
Perūt fides: & ablata ē de ore eoz. Tonde
capillū tuū & pjce & sume i directū plāctū:
qz piecit dñs: & relīqt generatiōem furoris
sui: quia fecerunt filij iuda maluz in oculis
meis dicit dñs. Posuerūt offendicula sua i
domo: in qua inuocatum ē nomen meum:
ut polluerēt eā & edificauerunt excelsa thop
het: que ē i valle filij ennon: ut icenderent
filios suos & filias suas igni: que non pcepi

nec cogitaui i corde meo. Ideo ecce dies ve-
niēt dic̄ dñs: & ñ dicet ap̄lius tophet & vall'
filij ennon: sed vallis iffectōis: & sepelientur
i tophet: eo q̄ ñ sit loc'. Et erit morticinum
ppli hui' i cibos volucrib' celi & bestijs tre:
& ñ erit q̄ abigat. Et q̄escē faciā de vbib' iu
da & de plateis irlm vocē gaudij & vocē leti
cie: vocē sponsi & vocē sponse. In desolatōe. n.
erit terra. .VIII.

In tp̄e illo ait dñs: eijciēt ossa regū iu
da & ossa p̄ncipū ei' & ossa sacerdotū &
ossa pphetarū & ossa coz: q̄ hitauerūt irlm
ō sepulchris suis: expādēt ea ad solē & lunā
& oem militiā celi: q̄ dilexerūt & q̄b' seruierūt
& p' q̄ ābulauerūt & q̄ q̄sierūt & adorauerūt.
Nō colligēt & ñ sepelieūt: i sterq̄linū sup fa-
ciē tre erūt. Et eligēt magis mortē q̄ vitā ōes
q̄ residui fuerit de cognatōe hac pessima: in
vniuersis locis: q̄ delicta sūt: ad q̄ eieci eos
dicit dñs exercituū. Et dices ad eos: Hec di
cit dñs: Nunq̄d q̄ cadit ñ resurget: & q̄ auer
sus ē ñ reuertet? Quare ḡ auersus ē popul'
iste i irlm auersione cōtētiosa? Apphendēt
mēdaciū & nolueūt reuerti. Attēdi & auscul
taui: nemo qđ bonū ē loq̄t. Nullus ē q̄ agat
pñiam sup pcco suo dicēs: Quid feci? Oēs
p̄uersi sūt ad cursū suū: q̄si equ' ip̄etu vadēs
i plium. Miluus in celo cognouit tp̄s suum:
turtur & hirūdo & ciconia custodierūt tp̄s
aduētus sui: ppls āt meus ñ cognouit iudiciū
dñi. Quō dicitis sapientes nos sum' & lex dñi
nobiscum ē? Vere mēdacium operat' est sti
lus mendax scribarum. Cōfusi sūt sapientes
pterriti & capti sunt. Verbū. n. dñi piecerūt
& sapientia nulla ē in eis: pp̄ea dabo mulie
res coruz exteris: agros eoz hēdib'. Quia
a minimo usq̄ ad maximum oēs auaricia
sequūt: a pphēta usq̄ ad sacerdotem cūcti
faciūt mēdacium. Et sanabant p̄tritiones
filie ppli mei ad ignominiam dicētes: pax pax
cū ñ eēt pax. Cōfusi sūt: q̄ abominatōem
fecerūt: quinimmo p̄fusiōe ñ sūt p̄fusi: & eu
bescē nescierūt. Ideirco cadēt iter corruētes
in tp̄e visitatiōis sue corruēt dicit dñs: Con
gregans p̄gregabo eos ait dñs: Nō ē vua i
vitib' & ñ sūt fic' in ficulnea: folium defluxit &
dedi eis: q̄ p̄gressa sūt. Quare sedem'? Cō
uenite & ingrediamur ciuitatem munitam:
& sileam' ibi: q̄ dñs de' nr̄ silē nos fecit: & po
tuz dedit nobis aquā fellis. Peccauim'. n.
dño. Expectauim' pacem & ñ erat bonum:
temp' medele & ecce formido. A dan audit'
ē fremit' equoz ei': a voce hinnituū pugna
toz ei' cōmota ē omis tra. Et venerūt & deuo
rauerūt trā & plenitudiem ei': vbē & hita
tōes ei'. Quia ecce ego mittā vob' serpētes
regulos: q̄b' ñ ē incantatio: & mordebūt vos
ait dñs. Dolor meus super dolorem: in me
cor meum merens. Ecce vox clamoris filie
ppli mei de tra longinqua. Nūq̄d dñs nō ē
in syon: aut rex ei' ñ ē in ea? Quare ḡ me ad
iracūdiam p̄citauerūt i sculptilib' suis: & in
vanitatib' alienis? Transijt messis: finita ē
estas: & nos saluati ñ sumus. Super contri
tione filie ppli mei p̄tritus sum & p̄triſtatus:
stupor obtinuit me. Nūq̄d resina ñ ē in ga
laad: aut medic' ñ ē ibi? Quare igit ñ est ob
ducta cicatrix filie ppli mei? .IX.

Quis dabit capiti meo aquā & oculis me
is fontez lachrymaz: et plorabo die
ac nocte iffectos filie ppli mei? Quis dabit
me i solitudie diuersoriū viatoz: et dēlin
quā ppl'm meum & recedā ab eis: q̄ oēs ad
ulteri sūt & cet' p̄uaricatoz: & extēderunt
linguā suā: q̄si arcū mendacij & ñ veritatis?
Cōfortati sūt i terra: q̄ de malo ad malum
egressi sūt: & me ñ cognouerūt dic̄ dñs. Unus-
q̄sq̄ se a p̄xio suo custodiat: & i oi fr̄e suo ñ
hēat fiduciā: q̄ ois frat supplātās supplan
tabit & ois amic' fraudulenter incedet: & vir
ritem suum deridebit & vitatez ñ loquētur.
Docuerūt. n. liguam suam loq̄ mēdacium:
ut iniq̄e agerent laborauerūt. Habitatio tu
a in medio doli: in dolo renuerūt scire me:
dicit dñs. Propterea hec dicit dñs exercitu
uz: Ecce ego conflabo & probabo eos. Quid
. n. aliud faciā a facie filie ppli mei? Sagitta
vulnerans lingua eoz: dolū locuta ē. In ore
suo pacē cū amico suo loq̄t: & occulte pōit
ei insidias. Nūq̄d sup his ñ visitabo dicit
dñs: aut i gēte hui' cemōi ñ ulciscet aia mea
Sup mōtes assumā fletū ac lamētū & sup
speciosa deserti plāctū: q̄m icēsa sūt: eo q̄ ñ
sit vir p̄trāsiēs: & ñ audierūt vocē possidēti.
A volucre celi usq̄ ad pecora trāsmigraue
rūt & recesserūt. Et dabo irlm in aceruos are
ne & cubilia draconū & ciuitates iuda dabo
i desolatōez: eo q̄ ñ sit hitator. Quis ē vir
sapiēs: q̄ intelligat hoc & ad quē verbuz oris
dñi fiat: ut annunciet istud: quare perierit
tra & exusta sit: quasi desertum: eo q̄ non

meū iurare i baal: edificabunt i medio ppli mei. Qđ si ñ audierit: euellā gētē illā euulsi one ⁊ pditiōe ait dñs.

.XIII.

Hec dicit dñs ad me. Vade ⁊ possidē t lūbare lineū: ⁊ pones illud sup lūbos tuos: ⁊ i aquā ñ iferes illud. Et possedi lū bare iuxta verbū dñi: ⁊ posui circa lūbos meos. Et factū ē sermo dñi ad me secūdo di cens: Tolle lūbare qđ possedisti: qđ ē circa lūbos tuos: ⁊ surgēs vade ad euphraten: et abscōde ibi illud i foramine petre. Et abij ⁊ abscōdi illud i euphraten: sicut p̄cepat mi hi dñs. Et factū ē p̄ dies plurios dixit dñs ad me: Surge ⁊ vade ad euphraten ⁊ tolle inde lūbare: qđ p̄cepi t: ut absconderes illud ibi. Et abij ad euphraten: ⁊ fodi ⁊ tuli lum bare de loco: vbi abscōderam illud. Et ecce computruerat lūbare: ita ut nulli usui ap tum eēt. Et factū ē verbū dñi ad me dicēs: Hec dicit dñs: Sic putrescē faciā supbiam iuda ⁊ supbiā irl̄m mltam: ppl̄m istū pessi mum: q̄ nolunt audire verba mea ⁊ ābulāt i prauitate cordis sui: abierūtq; p̄ deos alie nos: ut seruirent eis ⁊ adorarent eos. Et eēt sicē lūbare istud: qđ nulli usui aptū ē. Sicut .n. adhēt lūbare ad lūbos viri: sic adglutī naui mihi oēs domū isrl̄ ⁊ oēs domū iuda dicit dñs: ut ēent mihi i ppl̄m ⁊ in nomē ⁊ in laudē ⁊ i glām: ⁊ ñ audierūt. Dices ḡ ad eos ſmōem istum: Hec dicit dñs dē isrl̄: Ois la guncula iplebit vino. Et dicent ad te: Nun qđ ignoramus: q̄ ois lagūcula iplebit vino? Et dices ad eos: Hec dicit dñs: Ecce ego i plebo oēs hitatores terre hui⁹ ⁊ reges: q̄ se dēt ō stirpe dauid sup thronū ei⁹ ⁊ sacerdo tes ⁊ pphetas ⁊ oēs hitatōes irl̄m ebrieta te: ⁊ dispgā eos vir a fre suo: ⁊ pres ⁊ filios pariter ait dñs: Nō parcā ⁊ nō p̄cedā: neq; miserebor: ut ñ dispdā eos. Audite ⁊ auri b⁹ pcipite: nolite eleuari: q̄ dñs locutus est. Date dño deo vō glām ātēq; ptenebrescat: ⁊ anteq; offendāt pedes vri ad montes cali gosos. Et expectabit lucem: ⁊ pōet eā i vm brā mortis ⁊ i caliginē. Qđ si hoc ñ audieritis i abscōdito plorabit aia mea a facie supbie. Plorās plōabit ⁊ deducet ocul⁹ me⁹ lachry mā: q̄ capt⁹ ē grex dñi. Dic regi ⁊ dñatrici: Humiliamini: sedete i tra: qm̄ descēdet de capite vō corona glē vē. Ciuitates austri clause sunt: ⁊ ñ ē q̄ aperiat. Trāslata ē ois iuda trāsmigratione pfecta. Leuate oculos vros ⁊ videte: q̄ venit ab aq̄lone. Ubi ē grex q̄ datus ē t pec⁹ iclytum tuū? Quid dices cū visitauerit te? Tu .n. docuisti eos aduersus te ⁊ erudisti i caput tuū. Nūqđ nō dolores apprehendent te: q̄si mulierē parturiētē? Et si dixeris in corde tuo: q̄re venerunt mihi hec? Propt̄ mltitudiem iq̄tatis tue reuela ta sūt verecūdiōa tua: pollute sūt plāte tue. Si mutare pōt ethiops pellē suā: aut pard⁹ varietates suas: ⁊ vos poteritis bñfacē: cui didicerit malū. Et dissipabo eos q̄i stipula: q̄ uēto raptat i deserto. Hec sors tua partes mensure tue a me dicit dñs: q⁹ oblita es mei ⁊ cōfisa es i mēdacio. Unde ⁊ ego nudaui femora tua p̄tra faciē tuā: ⁊ apparuit igno minia tua adulteria tua ⁊ hinnitus tuus: scelus fornicatōis tue. Sup colles i agro vi di abominatiōes tuas. Ue t irl̄m. No mun daberis p⁹ me. Usq; quo adhuc?

.XIIII.

Quod factū ē verbū dñi ad hieremiā ō ſmōib⁹ siccitat. Luxit iudea ⁊ pōte ei⁹ corruerūt ⁊ obscurate sūt in tra: ⁊ clamor irl̄m ascendit. Maiores miserūt miores su os ad aquā: venerūt ad hauriēdū. Nō iue nerūt aquā: reportauerūt vasa sua vacua. Cōfusi sūt ⁊ afflicti: ⁊ opuerūt capita sua ppter vastitatē tre: q̄ ñ venit pluuia i trā. Cōfusi sūt agricole: operuerūt capita sua. Nā ⁊ cerua i agro peperit ⁊ reliq̄t: q̄ ñ erat herba. Et onagri steterūt i rupib⁹: traxerunt vētū q̄si dracōes: defecerūt oculi eox: q̄ ñ erat herba. Si iq̄tates nē rñderit nobis: dñe fac ppt̄ nomen tuū: qm̄ mlte sū auersi ones nre. Tibi peccauimus expectatio isrl̄: saluator nr̄ in tpe tribulatōis. Quare quasi colon⁹ futur⁹ es i terra: ⁊ q̄si viator declī nans ad manēdū? Quare futur⁹ ie uelut vir vagus ⁊ fortis: q̄ ñ pōt saluare? Tu āt i no bis es dñe: ⁊ nomē tuū inuocatū ē sup nos: ne dēliquas nos. Hec dicit dñs ppl̄o huic: q̄ dilexit mouē pedes suos ⁊ ñ q̄euit: ⁊ dño ñ placuit. Nūc recordabit iq̄tatum eorum ⁊ visitabit pcā eorum. Et dixit dñs ad me: Noli orare p ppl̄o isto i bonum. Cum ieiu nauerint ñ exaudiam p̄ces eorum: ⁊ si ob tulerint holocaustomata ⁊ victimas: ñ su scipiam ea: qm̄ gladio ⁊ fame ⁊ peste ego cō sūmā eos. Et dixi: A a a dñe de⁹. Prophe te dicunt eis. Nō videbit gladiū ⁊ fames ñ erit i vobis: sz pacē verā dabit uobis i loco

isto. Et dixit dñs ad me: Falso pphete vaticinãt in noie meo. Nõ misi eos: et nõ pcepi eis neq; locut' su ad eos: Uisiõem mẽdacẽ et diuinatiõez fraudulẽtã et seductiõez cordis sui pphetãt vobis. Jccirco hec dicit dñs ò pphetis: ꝙ pphetãt in noie meo: ꝙs ego nõ misi dicentes: gladius et fames nõ erit in terra hac. In gladio et fame ꝓsumẽt pphete illi: et ppli ꝙb' pphetãt erũt, pecti in vijs in'lm p fame et gladio: et nõ erit ꝙ sepeliat eos: ipsi et vxores eoꝝ filij et filie eoꝝ: et effudã sup eos malũ suũ. Et dices ad eos verbũ istud: Deducant oculi mei lachrymã p noctẽ et diẽ et nõ taceant: qm ꝓtritione magna ꝓtrita ẽ vgo filia ppli mei: plaga pessima vehemẽt. Si egressus fuero ad agros: ecce occisi gladio: et si introiero i ciuitatẽ: ecce attenuati fame. Ꝓpheta q; et sacerdos abierũt in terrã: quã ignorabãt. Nũqd ꝓiciens abiecisti iudã: aut ſy on abominata ẽ aia tua? Quare ꝑcussisti nos ita: ut nulla sit sanitas? Expectauimus pacẽ et nõ ẽ bonũ et tps curatiois: et ecce turbatio. Cognouim' dñe ipietates nras: iniq̃tates patrũ nroꝝ: q; peccauim' tẽ. Ne des nos in opꝓobrium ꝓpter nomẽ tuum: nẽ facias nob' ꝓtumeliaz. Solij gle tue recordare: ne irritũ facias fed' tuum nobiscum. Nũqd sũt i sculptilib' gentiũ q pluãt: aut celi pñt dare imbres: nisi tu volueris? Nõne tu es dñs de' nr: quẽ expectauim'. Tu.n. fecisti oia hec.

.XV.

Et dixit dñs ad me: Si steterint moyses et samuel corã me: nõ ẽ aia mea ad pplm istũ. Ejce illos a facie mea et egrediãtur. Q; si dixerint ad te: ꝙ egrediemur: dices ad eos: Hec dicit dñs: Qui ad mortẽ ad mortẽ et ꝙ ad gladiũ ad gladiũ: et ꝙ ad famẽ ad famẽ: et ꝙ ad captiuitatẽ ad captiuitatẽ. Et visitabo sup eos q̃ttuor ſpes dicit dñs: Gladiũ ad occisiõem et canes ad lacerãdum et volatilia celi et bestias tre ad deuorãdũ et dissipãdũ: et dabo eos i feruorẽ vniuersis ẽgnis terre, ꝓpter manassen filiũ ezechie regis iuda sup oib': q̃ fecit in ir'lm. Quis.n. miserebit tui ir'lm? Aut ꝙs ꝓtristabit ꝑ te? Aut ꝙ ibit ad rogandum p pace tua? Tu reliqsti me dicit dñs: retrorsũ abisti. Et extẽdam manũ meã sup te et interficiã te. Laboraui rogãs. Et dispgã eos vẽtilabro i portis terre. Jnterfeci et perdidi pplm meum: et tñ a vijs suis nõ sunt reuersi. Multiplicate sũt mihi vidue eius super arenam maris. Jnduxi eis sup matrẽ adolescẽtis vastatorem meridie misi sup ciuitates repente trorem. Jnfirmata ẽ: q̃ peperit septẽ: deficit aia ei'. Occidit sol cũ adhuc esset dies: ꝓfusa ẽ et erubuit. Et residuos eor' i gladiũ dabo in ꝓspcu iimicoꝝ eoꝝ ait dñs. Ue mihi mr mea: quare genuisti me virũ rixe et viꝝ discordie i vniuersa tra? Nõ fenerauit: nec fenerauit mihi q̃squã. Oẽs maledicũt mihi dicit dñs: Si nõ reliqe tue i bonum: si nõ occurri tẽ in tpe afflictois et in tpe tribulationis aduersum iimicum. Nũqd federabitur ferrum ferro ab aq̃lone et es? Diuitias tuas et thesauros tuos i direptiõem dabo gratis i oĩb' pcis tuis: et i oĩb' tmis tuis. Et adducã iimicos tuos de tra: quã nescis: q; ignis succẽsus ẽ i furore meo et sup uos ardebit. Tu scis dñe: recordare mei et visita me: et tuere me ab his: ꝙ psequũt me. Noli i patiẽtia tua suscipe me. Scito qm sustinui p te opꝓbrium. Jnuenti sũt ꝛmões tui: et cõedi eos. Et fẽm ẽ mihi vbum tuum i gaudiũ et i letiã cordis mei: qm iuocatũ ẽ nomẽ tuũ sup me: dñs de' exercituum. Nõ sedi i ꝯcilio ludentiũ: et gl'at'sum a facie man' tue. Sol' sedebam: qm cõmiatiõe replesti me. Quare fcs ẽ dolor meꝰ ppetuus et plaga mea desperabil' renuit curari? Fca ẽ mihi quasi mẽdacium aquarũ infidelium. Propt' hoc hec dicit dñs: Si ꝓuerteris ꝓuertã te: et ãte faciẽ meã stabis: et si separaueris ꝓciosum a vili: quasi os meũ eris. Conuertẽt ipi ad te: et tu nõ ꝓuertaris ad eos. Et dabo te pplo huic i murum ereũ fortem: et bellabũt aduersũ te et nõ ꝓualebũt: q; ego tecum sum: ut saluẽ te et eruaz te dicit dñs. Et liberabo te de mãu pessimorũ: et redimã te de mãu fortiũ.

.XVI.

Et factũ ẽ vbum dñi ad me dicẽs: Nõ accipies vxorẽ: et nõ erũt tibi filij et filie in loco isto. Quia hec dicit dñs sup filios et filias: ꝙ generãt i loco isto et sup matres eoꝝ: ꝙ genuerũt eos: et sup pires eoꝝ: ò q̃rũ stirpes sũt nati i terra hac. Mortib' egrotatiõum moriẽt. Nõ plãgẽt et nõ sepeliẽtur: i sterquilinium sup faciem tre erunt. Et gladio et fame ꝓsumentur: et erit cadauer eorum i escã volatilibus celi et bestijs tre. Hec.n. dicit dñs: Ne ingrediaris domũ ꝓuiuꝝ: nẽq; vadas ad plãgẽdũ: neq; ꝓsoleris eos: q; abstuli pacẽ meam a populo isto dicit dñs: misericordiam et miserationes. Et morientur grandes

250
252

ꝛ parui i ꝛra ista: nō sepeliēt nꝫ plāgēt ꝛ nō se icidēt: nꝫ caluitiū fiet ꝓ eis. Et nō frāgēt iter eos lugēti panē ad ꝓsolādū sup mōtuo ꝛ non dabūt eis potum calicis ad ꝓsolandū sup patre suo ꝛ mre. Et domū ꝓuiuꝰ non ingrediar: ut sedeas cū eis ꝛ cōedas ꝛ bibas: qꝛ hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl. Ecce ego auferā de loco isto i oculis vris ꝛ i diebꝰ vris vocē gaudij ꝛ vocē letitie vocē sponsi ꝛ vocē sponse. Et cū ānūciaueris pplo huic oīa vba hec: ꝛ dixerit ti: quare locutꝰ ē dñs sup nos oē malū grande istud: Que nra iniq̄tas: aut quis pcm nrm quis peccatum deo nro: dices ad eos: Quia dereliquerūt me pres vri ait dñs: ꝛ abierūt pꝰ deos alienos ꝛ seruierūt eis ꝛ adorauerūt eos ꝛ me dereliquerūt ꝛ legem meam ñ custodierūt. Sed ꝛ uos peius operati estis quꝫ pres vri. Ecce.n. ābulat vnusquisq; post prauitatē cordis sui mali: ut me nō audiat. Et eiciā vos de ꝛra hac i ꝛrā quā ignoratis vos ꝛ pres vri: ꝛ seruietis ibi dīs alienis die ac nocte: q ñ dabūt vobis requē. Propterea ecce dies veniēt dicit dñs: ꝛ ñ dicet ultra: vivit dñs q eduxit filios isrl de ꝛra egypti: nꝫ vivit dñs: q eduxit filios isrl de ꝛra aq̄lonis: ꝛ de uniuersis ꝛris: ad q̄s ejecit eos: ꝛ reducā eos i ꝛrā suā: quā dedi pribꝰ eoꝝ. Ecce ego mittam piscatores multos dicit dñs: ꝛ piscabūt eos. Et pꝰ hec mittā eis multos venatores ꝛ venabūt eos de oi mōte ꝛ de oi colle ꝛ de cauernis petraꝝ: qꝛ oculi mei sup oēs vias eorū. Nō sūt abscōdite a facie mea: ꝛ nō fuit occulta iniq̄tas eoꝝ ab oculis meis. Et reddaꝫ pmū duplices iniq̄tates ꝛ pcā eoꝝ: qꝛ ꝓfanauerūt ꝛrā meā i mortibus idolorū suoꝝ: ꝛ abominatiōib' suis ipleuerūt hēditatē meam. Dñe fortitudo mea ꝛobur meū ꝛ refugiū meū i die tribulatiōis. Ad te gētes venient ab extremis ꝛre ꝛ dicēt: Vere mēdaciū possederūt pres nri: vanitatē q eis ñ pfuit. Numq̄d faciet sibi hō deos: et ipsi ñ sūt dī? Ideirco ecce ego ondā eis p vicē hāc ondam eis manū meā ꝛ virtutē meā: ꝛ sciēt: qꝛ nomē mihi dñs.

.XVII.

Peccatuꝫ iuda scriptū ē stilo ferreo in vngue adamātino: exaratū sup latitudinē cordis eoꝝ: ꝛ i cornib' ararum eorum. Cum recordati fuerint filij eorum ararum suarum ꝛ lucorum suorum: lignorūq; fron dētiū i mōtib' excelsis: sacrificātes in agro: fortitudinē tuā ꝛ oēs thesauros tuos in direptiōem dabo: excelsa tua ppt pcā in vniuersis finib' tuis. Et relinqris sola ab hēditate tua: quam dedi ti: ꝛ seruire te faciam inimicis tuis i terra quam ignoras. Quia ignē succēdistī in furore meo: usq; i ētnum ardebit. Hec dicit dñs: Maledictꝰ hō q confidit in hoīe: ꝛ pōit carnē brachiū suū ꝛ a dño recedit cor eiꝰ. Erit.n. q̄si mirice i deserto: ꝛ nō vidēbit cum venerit bonum: sed habitabit in siccitate i deserto i terra salsuginis ꝛ inhabitabili. Benedictꝰ vir q confidit in dño: ꝛ erit dñs fiducia eius. Et erit q̄si lignum qō trāsplātatū super aq̄s: qō ad hūorem mittit radices suas: ꝛ ñ timebit cum venerit estus. Et erit folium eius viride: ꝛ i tpe siccitatis ñ erit sollicitum: nec aliqñ desinet facē fructus. Prauū ē cor hois ꝛ inscrutabile. Quis cognoscet illud? Ego dñs scrutās cor ꝛ probās renes: qui do vnicuiq; iuxta viam suā ꝛ iuxta fructū adinuētiōū suaꝝ. Pердix fouit: q ñ pepit. Fecit diuitias ꝛ ñ i iudicio. In dimidio dierū suorum dēliquet eas: ꝛ i nouissimo suo erit insipiēs. Solium gle altitudis a pncipio: locꝰ sācificatōis nre expectatio isrl. Dñe oēs q te dēlinquūt confundēt: recedētes a te i terra scribēt: qm dereliquerūt venam aquaꝝ viuentium dnm. Sana me dñe ꝛ sanabor: saluum me fac ꝛ salvꝰ ero: qm laus mea tu es. Ecce ipsi dicūt ad me: Vbi ē verbū dñi? Veniat. Et ego ñ sum turbatꝰ te pastore secꝫ: ꝛ diē hois ñ desideraui: tu scis. Quod egressū ē de labijs meis: rectū i ospcu tuo fuit. Non sis mihi tu formidini: spes mea tu i die afflictionis. Confundāt q me psequūt ꝛ nō confundar ego: paueāt illi: ꝛ nō paueā ego. Induc sup eos diem afflictōis ꝛ duplici contritione contere eos. Hec dicit dominus ad me: Vade ꝛ sta in porta filioꝝ pplī mei: p quā ingrediūtur reges iuda ꝛ egrediūtꝰ: ꝛ i cūctis portis irlm ꝛ dices ad eos: Audite verbū dñi reges iuda ꝛ oīs iuda cūctiq; habitatores irlm: q ingredimini p portas istas. Hec dicit dñs: Custodite animas vras: ꝛ nolite portare pondera i die sabbati: nec iferatis per portas irlm: ꝛ nolite ejcere onera de domibus vris in die sabbati: ꝛ oē opꝰ nō facietis. Sanctificate diē sabbati sicut pcepi pribus vris. Et ñ audierūt nec inclinauerunt aurem suam: sed idurauerunt ceruicem suam: ne audirent me et ne acciperent disciplinam. Et erit: si audieritis

me dicit dñs: ut ñ iferatis onera per pōtas ciuitatū hui' i die sabbati: & sī sāctificauerit diē sabbati: ne faciat i eo ōe op'. ingredient p pōtas ciuitatū hui' reges & pncipes sedētes sup solū dauid & ascēdētes i currib' & eqs ipi & pncipes eox viri iuda & hitatōes irl'z: & hitabit ciuitas hec i sempitnū. Et venient de ciuitatib' iuda i circuitu irl'z & de tra ben iamin & de cāpestrib' & de mōtosis & ab austro pōtātes holocaustū & victimā & sacrifi cium & thus: & iferēt oblatōez i domū dñi. Si āt nō audieritis me: ut sāctificetis diem sabbati: & ne portetis on' & ne inferatis per portas irl'm i die sabbati: succēdā ignē i portis ei': & deuōabit domos irl'z & ñ extinguet.

¶.XVIII.

Verbū qd factū est ad hieremiā a dño dicēs: Surge & descende i domū figuli & ibi audies vba mea. Et descēdi i domum figuli: & ecce ipse faciebat op' sup rotā: & dissipatū est vas: qd ipse faciebat e luto manib' suis. Conuersusq fecit illud vas alterū: sicut placuerat i oculis ei': ut facet. Et fām ē verbū dñi ad me dicēs: Nūqd sicut figulus iste: nō potero vobis facē dom' isrl' ait dñs: Ecce sicut lutū i mānu figuli: sic uos domus isrl' i mānu mea. Repēte loqr aduersū gētem & aduersus regnū: ut eradicē & destruā & dissperdā illud. Si pniam egerit gēs illa a malo suo: qd locut' sum aduersus eā: agā & ego pniam sup malo qd cogitaui: ut facerē ei: & subito loqr de gēte & regno: ut edificē & plātē illud. Si fecerit malū i oculis meis: ut non audiat vocē meaz: pniam agam sup bono: qd locut' sū: ut facerē ei. Nūc g dic viro iuda & hitatori irl'm dicēs: Hec dicit dñs: Ecce ego fingo ptra uos malū: & cogito cōtra vos cogitatiōem. Reuertat vnusqsq a via sua mala & dirigite vias vras & studia vra. Qui dixerūt: Desperauim'. P' cogitatōes .n. nras ibim': & vnusqsq prauitatē cordis sui mali faciem'. Ideo hec dicit dñs: Interrogate gētes: Quis audiuit talia horribilia q fecit nimis virgo isrl': Nūqd deficiet ò petra agri nix libani: aut euelli pnt aque erūpētes frigide & defluentes: Quia oblit' ē mei ppls mē frustra libantes & ipigētes in vijs suis & i semitis seculi: ut ābularēt p eas i itinē non trito: ut fieret tra eox i desolatōem & i sibilū sempitnū. Omnis q pterierit p eā: obstupescet: & mouebit caput suū. Sicut vēt' vrēs dispgā eos coram iimico: do: sū & non facie oīdā eis i die pditionis eox. Et dixerūt: Venite & cogitem' ptra hieremiā cogitationes. Non .n. pibit lex a sacerdote: nec ps a filio: nec a sapiēte nec fmo a pphēta. Venite & percutiam' eū lingua: & ñ attēdam' ad vniuersos sermones ei'. Attende dñe ad me & audi vocem aduersariox meox. Nūqd redditur p bono malū: qr foderūt foueā aie mee: Recordare q steteri i ospectu tuo: ut loqrer p eis bonū & auertere idignatōem tuā ab eis. Propterea da filios eox i famē & deduc eos i manū gladij. Fiāt vxōes eox absq liberi & vidue: & viri eox interficiāt morte. Juuenes eorum ptodiāt gladio i plio: audiat clāor ò domib' eox. Adduces .n. sup eos latronē repēte: qr foderūt foueā: ut caperēt me: & laqueos abscōderūt pedib' meis. Tu aūt dñe scis oc ptiliū eox aduersū me i mortē. Ne ppitieris iniqtati eox: & pcm eox a facie tua non deleat. Fiāt corruētes in ospcu tuo i tpe furoris tui abutere eis.

¶.XIX.

Hec dicit dñs: Vade & accipe lagūculā fictili testeā a seniorib' ppli & a seniorum

¶.XIX.

Et dicit dñs: Vade & accipe lagūculā fictilē ab vasa figuli testea & a seniorib' ppli & a seniorum sacerdotū & exi ad vallem filij ennon que est iuxta introitum porte testee & loquere ibi verba que ego loquar ad te & dices: Audite verbū dñi reges iuda & hitatōes irl'm. Hec dicit dñs exercituū de' isrl': Ecce ego inducā afflictionem sup locū istū: ita ut omis q audierit illam tinniāt aures ei': eo q dereliqrint me: et alienū fecerit locū istū: & libauerit i eo dijs alienis: qs nescierūt ipi & pres eox & reges iuda: & repleuerūt locū istū sāguie innocētū: & edificauerūt excelsa baalim ad cōburendos filios suos igni i holocaustū baalim: q non pcepi: nec locut' sū nec ascēderūt in cor meum. Propterea ecce dies veniēt dicit dñs: & non uocabit ultra spli' loc' iste tophet & vallis filij ennon: sed vallis occisionis. Et dissipabo cōsiliū iuda & irl'm in loco isto: & subuertā eos gladio in ospectu iimicorū suorum & i manu qrentiū aias eox: & dabo cadavera eox escā volatilib' celi & bestijs tre: & pnā ciuitatē hanc i stupore & i sibilū. Omnis q pterierit p eā obstupescet: & sibilabit sup vniuersa plaga ei'. Et cibabo eos carnibus filiox suorū & carnib' filiarū suarū: & unusq sq carnes amici sui cōedet i obsidione & i āgustia: in qua cōcludēt eos iimici eorum:

Z.U

253

ꝙ q̃ q̃ūt aias eoꝝ. Et ꝓteres lagūculā i ocu
lis vīroꝝ: q̃ ibūt tecū: ⁊ dices ad eos: Hec
dicit dñs exercituū: Sic ꝓterā ꝑplm̄ ſtuz ⁊
ciuitatē iſtā: ſicut ꝓterīt uas figuli: qđ non
pōt ultra ſtauraꝛi. Et in tophet ſepelīēt: eo
ꝙ ñ ſit alī loc' ad ſepeliēdum. Sic faciā lo
co huic ait dñs ⁊ habitatoꝛib' ei': ut ponaz
ciuitatē iſtā ſicut tophet. Et erūt dom' irl̄z et
dom' regū iuda: ſicut loc' tophet imūde: oēs
dom': i q̃ū domatib' ſacrificauerūt oī mi
litie celi ⁊ libauerūt libamia dīs alienis. Ve
nit āt hieremias de tophet: q̃ miſat eū dñs
ad ꝓphetādū: ⁊ ſtetit i atrio dom' dñi: ⁊ di
xit ad oēm ꝑplm̄: Hec dicit dñs exercituum
de' irl̄: Ecce ego iducā ſup ciuitatē hāc ⁊ ſu
per oēs vrbes ei' vniuerſa mala: q̃ locut' ſuz
aduerſuz eā: qm̄ idurauerūt ceruicē ſuā: ut
ñ audirēt ꝑmoes meos.

¶.XX.

Et audiuit phaſſur fili' emīner ſacer
dos: q̃ ꝓſtitut' erat ꝑnceps i domo dñi
hieremiā ꝓphetātez ꝑmoes iſtos. Et pcuſ
ſit phaſſur hieremiā ꝓphetā: ⁊ miſit eū in
neruū: q̃ erat i porta bēiamin ſupioꝛi i do
mo dñi. Cūq̃ illuxiſſet in craſtinum eduxit
phaſſur hieremiā de neruo: ⁊ dixit ad eum
hieremias: Nō phaſſur vocauit dñs nomē
tuū: ſed pauorē vndiq̃: q̃ hec dicit dñs: Ec
ce ego dabo te i pauorē ⁊ oēs amicos tuos:
⁊ corruēt gladio īmicoꝝ ſuoꝝ ⁊ oculi tui
vidēbūt. Et oēm iudā dabo i manu regi ba
bylonis: ⁊ traducet eos i babylonē: ⁊ percu
tiet eos gladio. Et dabo vniuerſā ſubſtā ci
uitatis huī ⁊ oēm laborē ei' oēq̃ ꝓciū ⁊ cūc
tos theſauꝛos regū iuda dabo i manu īmī
coꝝ eoꝝ: ⁊ diripiēt eos ⁊ tollēt ⁊ ducēt in
babylōem. Tū āt phaſſur ⁊ oēs hitatoꝛes
dom' tue ibitis i captiuitatē ⁊ i babylonem
venies ⁊ ibi moꝛieris: ibiq̃ ſepelier tu ⁊ oēs
āici tui: q̃b' ꝓphetaſti mendaciū. Seduxiſti
me dñe ⁊ ſeduct' ſū: foꝛtiō me fuiſti ⁊ ualui
ſti. Fact' ſū i deriſū tota die. Oēs ſubſannāt
me: q̃ tā oliz loq̃r vociferās: iuitatē ⁊ vaſti
tatē clamito. Et fact' ē mihi ſermo dñi i op
probriū ⁊ i deriſū tota die. Et dixi: Non re
coꝛdabor ei': neq̃ loquar ultra i noīe illī'.
Et fēs ē i coꝛde meo quaſi ignis exeſtuans:
clauſuſq̃ i oſſib' meis: ⁊ defeci ferre ñ ſuſti
nēs. Audiui. n. ꝓtūelias multoꝝ ⁊ teꝛꝛoꝛē i
circuitu: pſequmini ⁊ pſequamur eū ab oīb'
viꝝ: q̃ erāt pacifici mei ⁊ cuſtodiētes latus
meū: ſiq̃ mō decipiat: ⁊ ꝑualeam' aduerſuſ
eū: ⁊ pſeq̃mur vltōem ex eo. Dñs āt mecū ē
tāq̃ bellatoꝛ foꝛtis: iccirco q̃ pſequūt me ca
dēt: ⁊ ifirmi erūt ⁊ ꝓfūdēt vehement: q̃ nō
ītellexerūt oppꝛobꝛiū ſēpitnū: q̃ nūq̃ dele
bit. Et tu dñe exercituū, pbatoꝛ iuſti: q̃ vīōs
renes ⁊ coꝛ: videā q̃ſo ultōem tuā ex eis. Ti
bi. n. reuelaui cām meā. Cātate dño lauda
te dñm: q̃ liberauit aiam paupis de manu
maloꝝ. Maledicta dies i qua nat' ſū: dies
ī q̃ pepꝛit me mī mea: nō ſit bñdicta. Male
dict' vīr: q̃ ānūciauit pī meo dicēs: nat' ē ī
puer maſculus: ⁊ q̃i gaudio letificauit euz.
Sit hō ille: ut ſūt ciuitates: q̃s ſubuertit do
min' ⁊ ñ penituit eū. Audiat clāoꝛē mane:
⁊ vlulatū i tp̄e meridiano: q̃ ñ me iſſecit a
vulua: ut fieꝛet mihi mī mea ſepulchꝛum: ⁊
vulua ei' ꝓcepꝛ' eſt ñ'. Quare de vulua egreſ
ſus ſū: ut viderē laboꝛē ⁊ doloꝛē: ⁊ conſumerē
tur i ꝓfuſiōe dies mei?

¶.XXI.

Verbū q̃ fām ē ad hieremiā a dño: q̃n
miſit ad eum rex ſedechias phaſſur fi
lium melchie: ⁊ ſophonam filium maaſie
ſacerdotem dicēs: Int̄roga ꝑ nobis dñz: q̃
nabuchodonoſoꝛ rex babylonis ꝑliatur ad
uerſum nos: ſi forte faciat dñs nobiſcuz ſz
oia mirabilia ſua: ⁊ recedat a nobis. Et di
xit hieremias ad eos: Sic dicetis ſedechie:
Hec dicit dñs de' irl̄: Ecce ego ꝓuertā uaſa
belli: q̃ i manib' vīs ſūt: ⁊ q̃b' vos pugnat
aduerſum regem babylonis ⁊ chaldeos: q̃
obſident uos i circuitu muroꝝ: ⁊ cōgre
gabo ea i medio ciuitatis huī ⁊ debellabo
ego uos i manu extenta ⁊ i brachio foꝛti ⁊ i
furoꝛe ⁊ indignatiōe ⁊ i ira grādi: ⁊ pcutiam
habitatoꝛes ciuitatis huī. Homines ⁊ beſtie pe
ſtilentia magna moꝛiēt. Et p' hoc ait dñs:
Dabo ſedechiā regē iuda ⁊ ſuos ei' ⁊ ꝑplm
ei': ⁊ q̃ dēlicti ſūt i ciuitate hac a peſte ⁊ gla
dio ⁊ fame: i manu nabuchodonoſoꝛ regis
babylōis ⁊ i manu īnimicoꝝ eoꝝ ⁊ i manu
q̃rētium aiaz eoꝝ: ⁊ pcutiet eos i oꝛe gladij
⁊ ñ flectet neq̃ parcet: nec miſerebit. Et ad
ppl̄z hūc dices: Hec dicit dñs de': Ecce ego
do coram vobis viam vite ⁊ viam moꝛtis.
Qui habitauerit i urbe hac: moꝛiet gladio
⁊ fame ⁊ peſte: qui autem egreſſus fuerit et
⁊ tranſfugerit ad chaldeoſ: qui obſidēt voſ
viuet: ⁊ erit ei aia ſua: quaſi ſpolium. Po
ſui. n. faciem meā ſup ciuitatē hāc i malum

ꝛ ñ i bonum ait dñs. In mãu regꝭ babylõis dabit: ꝛ exuret eã igni. Et dõui regis iuda: Audite vbũ dñi dom⁹ dauid: Hec dic̃ dñs: Judicate mane iudiciũ ꝛ eruite vi oppssuz õ manu calũniant: ne forte egrediat: ut ignis idignatio mea ꝛ succẽdat: ꝛ ñ sit q extiguat ppt malicias studioꝝ vioꝝ. Ecce ego ad te habitatricẽ vallis solide atq; campestris: ait dñs: q dicitis: qs penetriet nos ꝛ qs ingredietur dom⁹ nras. Et visitabo sup vos iuxta fructũ studioꝝ vioꝝ dicit dñs: ꝛ succẽdã ignez i saltu ei⁹: ꝛ devorabit oia i circuitu ei⁹.

¶.XXII.

Hec dicit dñs: Descẽde i domũ regis iuda: ꝛ loqr̃ ibi verbũ hoc ꝛ dices: Audi vbũ dñi rex iuda: q sedes sup soliũ dauid tu ꝛ fui tui ꝛ ppls tu⁹: q ingrediũi p portas istas. Hec dicit dñs: Facite iudiciũ ꝛ iusticiã ꝛ liberate vi oppssum de manu calũniatoris ꝛ aduenã ꝛ pupillũ: ꝛ viduã nolite pturbare neq; oppmat̃ üque: ꝛ sanguinẽ inocẽtẽ ne effũdatis i loco isto. Si.n. faciẽtes feceritis verbũ istud: ingrediẽt p portas dom⁹ huius reges sedẽtes de genẽ dauid sup thronũ ei⁹: et ascẽdẽtes curr⁹ ꝛ eqs ipi ꝛ fui ꝛ ppls eoꝝ. Q si non audieritis vba hec: i memetipso iuraui dic̃ dñs: q: i solitudinẽ erit dom⁹ hec. Quia hec dicit dñs sup domũ regis iuda: Galaad tu mihi caput libani. Si ñ posuero te solitudinem: urbes inhabitabiles. Et sãctificabo sup te interficiẽtẽ virũ ꝛ arma ei⁹: ꝛ succidẽt electas cedros tuas ꝛ pcipitabunt in ignẽ: ꝛ ptrãsibũt gẽtes multe p ciuitatẽ hãc ꝛ dicet vnusq;sq; proximo suo: Quare feĉ dom⁹ sic ciuitati huic grãdi? Et rñdebũt: Eo q dereliq̃rit pactũ dñi dei sui: ꝛ advorauerit deos alienos ꝛ servierit eis. Nolite flẽ mortuũ: nz lugeatis sup eũ fletu. Plangite euz q egredit̃: q: ñ reuertetur ultra: nec videbit trã natiuitat̃ sue. Quia hec dicit dñs ad sellũ filiũ iosie regẽ iuda: q ingnauit p iosia pre suo: q egressus ẽ de loco isto. Non reuertetur huc amplius: sed i loco ad quẽ trãstuli eum ibi morietur: ꝛ trã istam nõ videbit ãplius. Ve q edificat domuz suam i iniusticia ꝛ cenacula sua ñ i iudicio. Amicũ suũ oppmet frustra: ꝛ mercedẽ ñ reddet ei. Qui dic̃ edificabo mihi domũ latã ꝛ cenacula spatiosa: q apit sibi fenestras: ꝛ facit laqãria cedrina: pigitq; sinopide. Nunq̃d regnabis: qñ pfers te cedro? Pater tu⁹ nũq̃d ñ cõedit ꝛ bibit et fecit iudiciũ ꝛ iustitiã: tũc cũ bene erat ei? Judicauit cãm paupis et egeni i bonũ suũ. Nũq̃d ñ iõ q̃s cognouit me dic̃ dñs? Qui vo oculi et cor ad auariciã et ad sãgui nẽ inocentẽ fũdẽdũ et ad calũniã et ad curã mali opis. Propẽa hec dicit dñs ad ioachim filium iosie regẽ iuda: Nõ plãgẽt euz ve fr̃i et ve sorori: ñ pcrepabũt ei ve dñe et ve iclyte. Sepultura asini sepelietur: putrefcs et piect⁹ extra portas irl̃m. Ascẽde libanuz et clama ꝛ i basan da vocẽ tuã et clama ad trãseũtes: qr ptriti sunt ões amatores tui. Locut⁹ sũ ad te i abũdãtia tua: dixisti: ñ audiam. Hec ẽ uia tua ab adolescẽtia tua: qr ñ audisti uocem meam. Oẽs pastões tuos pascet vẽt⁹: et amatores tui i captiuitatem ibũt. Et tu pfũderis et erubesces ab õi malicia tua: q̃ sedes i libano et nidificas i cedris. Quõ pgemuisti cũ venissent t̃ dolores: q̃si dolores parturiẽt? Viuo ego dicit dñs: qr si fuerit iechonias filius ioachim regis iuda anulus i manu dextera mea: ide euellã eum. Et dabo te i manu q̃rentium aiam tuam: et in manu: q̃ũ tu formidas faciẽ: et i manu nabuchodonosor regis babylonis et in manu chaldeoꝝ. Et mittam te et mrem tuã: q̃ genuit te i trã alienã: i q̃ nati ñ estis: ibiq; moriemini. Et in trã ad quã ipi leuãt aiaz suã: ut reuertãtur illuc: ñ reuertẽtur. Nũq̃d vas fictile atq; ptritũ vir iste iechonias? Nũq̃d vas absq; õi voluptate? Quare abiecti sũt ipi et semen ei⁹: et piecti i trã: quã ignorauerit? Terra tra terra audi fmõem dñi: Hec dic̃ dñs: Scribe virũ istũ sterilẽ: viz q i diebus suis ñ psperabit. Nec.n. erit de scie ei⁹ vir q sedeat sup soliũ dauid: et pẽtẽ hẽat ultra i iuda.

¶.XXIII.

Ve pastoribꝰ q dispgũt et dilacerãt gregẽ pascue mee dic̃ dñs: Pro hec dic̃ dñs dꝰ isr̃l ad pastores: q pascunt pplm meum: Vos dispersistis gregem meum et eiecistis eos: et non visitastis eos. Ecce ego visitabo super vos maliciam studiorum vioꝝ ait dñs. Et ego pgãgabo reliq̃as gregis mei de õibꝰ tris: ad qs eiecero eos illuc et pduertã eos ad rura sua et crescẽt et mltiplicabũt: et suscitabo sup eos pastões et pascent eos. Nõ formidabũt ultra: et ñ pauebũt: et nullus q̃retur ex nũero dicit dñs. Ecce dies veniũt dicit dñs: et suscitabo dauid germẽ iustũ: et regnabit rex ꝛ sapiẽs erit: et faciet

iudiciū ⁊ iustitiā i terra. In dieb⁹ illis saluabi tur iuda: ⁊ isrl habitabit confidēter. Et hoc ē nomē q̄ vocabūt eū: dñs iust⁹ nr̄. Propt̄ hoc ecce dies veniūt dic̄t dñs: ⁊ nō dicet ultra viuit dñs: q̄ eduxit filios isrl ō tra egypti: sz viuit dñs: q̄ eduxit ⁊ adduxit semē dom⁹ isrl de terra aq̄lonis: ⁊ ō cūctis terris: ad q̄s eiecerā eos illuc: ⁊ habitabūt i tra sua. Ad pphetas. Cōtritū ē cor meū i medio mei: ptremuerūt oia ossa mea. Fcs sū q̄si vir ebri⁹: ⁊ q̄si homo madidus a vino: a facie dñi ⁊ a facie vbor̄ scor̄ ei⁹: q: adulterijs repleta est terra: q: a facie maledictōis luxit terra: arefacta sūt arua deserti. Fcs ē cursus eor̄ mal⁹: ⁊ fortitudo eor̄ dissimilis. Propheta nāq; ⁊ sacerdos polluti sūt: ⁊ i domo mea inueni malū eor̄ ait dñs. Ideirco via eor̄ erit q̄si lubricū i tenebris: impellēt .n. ⁊ corruent i ea. Afferam .n. sup eos mala: ānō visitatiōis eorum ait dñs. Et i pphetis samarie vidi fatuitatem: et pphetabāt i baal: ⁊ decipiebāt pplm meum isrl. Et i pphetis hierlm vidi similitudiem adulterātiū ⁊ iter mēdacij. Et cōfortauerunt manus pessimor̄: ut nō cōuerteretur un⁹ q̄sq; a malicia sua. Facti sūt mihi oēs sodoma: ⁊ habitatores ei⁹ q̄si gomorra. Propterea hec dic̄ dñs exercituū ad pphetas: Ecce ego cibabo eos absinthio: ⁊ potabo eos felle. A pphetis .n. hierlm egressa ē pollutio sup oēm terrā. Hec dicit dñs exercituū: Nolite audire vba pphetarū: q̄ pphetāt vobis ⁊ decipiūt vos. Visiōem cordis sui loquūt: nō ō ore dñi. Dicūt his q̄ blasphemāt me: locutus ē dñs pax erit vob⁹: ⁊ oīb⁹ q̄ ābulāt i prauitate cordis sui dixerunt: nō veniet sup vos malum. Quis .n. affuit in cōsilio dñi: ⁊ vidit ⁊ audiuit sermōez ei⁹? Quis cōsiderauit vbū illius ⁊ audiuit? Ecce turbo dñice indignatōis egredief: ⁊ tēpestas erūpēs sup caput impiorū veniet. Nō reuertet furor dñi usq; dū faciat: ⁊ usq; dū cōpleat cogitatiōem cordis sui. In nouissimis dieb⁹ intelligetis p filiū ei⁹. Nō mittebā pphetas ⁊ ipsi currebāt: nō loq̄bar ad eos: ⁊ ipsi pphetabāt. Si stetissēt i consilio meo: ⁊ nota fecissent verba mea pplo meo: auertissē utiq; eos a via sua mala ⁊ cogitationib⁹ suis pessimis. Putasne de⁹ e vicino ego sū dic̄ dñs: ⁊ nō de⁹ ō longe? Si occultabitur vir i absc̄ditis: ⁊ ego nō videbo eū dicit dñs? Nūq̄d nō celū ⁊ tra ego impleo dic̄ dñs? Audiui q̄ dixerūt pphete pphetātes i nomine meo mēdaciū atq; dicētes: Somniaui somnia. Vsq; q̄ istud ē in corde pphetarū vaticinātiū mēdaciū: ⁊ pphetātiū seductiōes cordis sui? Qui uolūt facē: ut obliuiscat pplus me⁹ nois mei: ppt̄ somnia eor̄: q̄ narrāt vn⁹ q̄sq; ad pximū suū: sicut obliti sūt pres eorū nois mei ppter baal. Propheta q̄ habz somnium narret somnium: ⁊ q̄ habz sermōem meū: loq̄t sermōem meū vere. Quid paleis ad triticum? dicit dñs? Nūq̄d nō vba mea sūt: q̄si ignis dicit dñs: ⁊ q̄si malleus p terens petrā? Propt̄ ea ecce ego ad pphetas ait dñs: q̄ furāt verba mea vnusq̄sq; a pximo suo. Ecce ego ad prophetas ait dñs: q̄ assumūt linguas suas: et aiūt dicit dñs. Ecce ego ad pphetas somnia tes mēdaciū dic̄ dñs: q̄ narraueīt ea ⁊ seduxerūt pplm meū i mēdacio suo ⁊ i miracul⁹ suis: cū ego nō misissē eos nec mādasse eis: q̄ nihil pfuerit pplo huic dic̄ dñs. Si igit̄ interrogauerit te pplus iste l pphet⁹ aut sacerdos dicēs: q̄d ē on⁹ dñi: dices ad eos: Vos estis on⁹. Proiciā q̄ppe vos dicit dñs. Et pphet⁹ et sacerdos ⁊ pplus: q̄ dicit onus dñi: visitabo sup virū illū ⁊ sup domū ei⁹. Hec dicet vn⁹ q̄sq; ad pximū ⁊ ad frem suū. Quid rndit dñs: ⁊ q̄d locut⁹ ē dñs? Et on⁹ dñi ultra nō mēorabit: q: on⁹ erit vnicuiq; fmo su⁹. Et peruertistis verba dei viuentis: domini exercituum dei nostri. Hec dices ad propphetā: Quid rndit t dñs: ⁊ q̄d locutus ē dñs? Si āt onus dñi dixeritis: ppt̄ hoc hec dicit dñs. Quia dixistis sermonez istū on⁹ dñi: ⁊ misi ad vos dicens: nolite dicē onus dñi: ppterea ecce ego tollā vos portās ⁊ derelinquā vos: ⁊ ciuitatē quā dedi vobis ⁊ pr̄ib⁹ vr̄is a facie mea: ⁊ dabo vos i opprobriū sēpiternū: ⁊ ignominiā eternā: q̄ nūq̄ oblivione delebitur.

¶.XXIIII.

Ostēdit mihi dñs: ⁊ ecce duo calathi pleni ficis positi ātc tēplū dñi: p⁹q̄ trā stulit nabuchodonosor rex babylōis iechoniā filiū ioachim regem iuda ⁊ pncipes ei⁹ ⁊ fabrum ⁊ iclusorem de irlz ⁊ adduxit eos i babylōem. Calathus vnus ficus bonas habebat nimis: ut solēt fice ce pmi tpis. Et calathus vnus ficus habebat malas nimis: q̄ cōedi nō poterāt: eo q̄ essent male. Et dixit dñs ad me: Quid tu vides hiere? Et dixi: Fic⁹ bonas bonas valō: ⁊ malas malas valde: q̄ comedi nō pnt: eo q̄ sunt male. Et factū est

uerbū dñi ad me dicēs: Hec dicit dñs deus
isrl: Sic fic' be bōe: sic cognoscā trāsmigra-
tionē iuda: quā emisi de loco isto i trā chal
deoz in bonū: z ponā oculos meos sup eos
ad placādū. Et reducā eos i trā hāc: z edifi
cabo eos z ñ destruā: z plātabo eos z non
euellā: z dabo eis coz: ut sciāt me: q; ego sū
dñs. Et erūt mihi i pplm: z ego eo eis i de-
um: q; reuertent ad me i toto coze suo. Et
sic fic' pessime: q; cōedi ñ pūt: eo q; sunt male
hec dicit dñs: sic dabo sedechiā regē iuda z
pncipes ei' z reliq̄s de isrlm: q; remanserūt i
urbe hac: z q; habitant i trā egypti. Et dabo
eos i uexatōem afflictōemq; oīb' regnis trē:
i opp:obziū z i parabolā z i puerbiū z i ma
ledictōez i uniuersis locis: ad q; ejecī eos: z
mittā in eis gladiū z famē z pestē: dōec cō
sūmāt de trā: quā dedi eis z pīb' eoz.

C.XXV.

Uerbū q̄ fcz ē ad hieremiā de oī pplo
iude i āno q̄rto ioachi filij iosie regis
iuda: ipse ē ān' pm' nabuchodonosoz regis
babylonis. Et locut' est hieremias ppheta
ad oēm pplm iuda: z ad vniuersos habita-
tozes isrlm dicens: A tertiodecimo āno io-
sie filij āmon regis iuda usq; ad diē hāc: ipse
ē tert' z vicesim' ānus: factū ē verbum dñi
ad me: z locut' sū ad uos de nocte ꝓsurgēs
z loquēs z ñ audistis. Et misit dñs ad vos
ōes ꝑuos suos ppbetas ꝓsurgens diluculo
mittēsq; z nō audistis: nz inclinastis aures
vras: ut audiretis cuz diceret: Reuertimini
vn' q̄sq; a via sua mala z a pessimis cogita
tiōib' vīs z habitabit i trā quā dedit dñs
vobis z pīb' vīs a seculo z usq; i seculuz.
Et nolite ire p' deos alienos: ut fuiatis eis
adozetisq; eos: neq; me ad iracūdiā ꝑuoce
tis i opib' manuū viarū: z ñ affligā vos. Et
nō audistis me dicit dñs: ut me ad iracūdiā
ꝑuocaretis i opib' manuū vīaz i malū vīz.
Ꝓpter hec dicit dñs exercituū: Pro eo q;
nō audistis verba mea: ecce ego mittam et
assumā vniuersas cognatiōes aq̄lonis ait
dñs: z nabuchodonosoz regē babylonis ser
uū meū: z adducā eos sup trām istaz z sup
habitatozes eī' z sup ōes natiōes: q̄ i circuitu
illī' sunt: z ītficiam eos z ponam eos in stu-
porē z i sibilum z in solitudines sempiter-
nas. Perdāq; ex eis vocē gaudij z vocē leti
cie: vocē sponsi z vocē spōse: vocē mole z
lumen lucerne. Et erit vniuersa trā eius in
solitudinē z i stuporē: z seruiēt ōes gentes
iste regi babylonis septuaginta āni. Cūq;
ipleti fuerit septuaginta āni: visitabo super
regē babylonis z sup gētē illā dicit dñs ini-
q̄tatē eoz et sup trā chaldeozū: et ponā illā
in solitudines sēpitnas. Et adducā sup trā
illā oia vba mea: q̄ locut' sū ꝓtra eā: oe q̄
scriptū ē in libzo isto: q̄cūq; ꝓphetauit hie-
rēias aduersuz ōes gētes: q; seruiēt eis cū
eēnt gētes mlte z reges magni. Et reddā eis
ꝑm opa eoruz: z ꝑm facta manuū suarum.
Quia sic dicit dñs exercituū de' isrl: Sume
calicē vini furoꝛ hui' de māu mea z ꝓpina-
bis de illo cūctis gētib': ad q̄s ego mittā te
z bibent: z turbabūt z insaniēt a facie gla-
dij: quē ego mittā int eos. Et accepi calicez
de māu dñi: z ꝓpinaui cūctis gētib': ad quas
misit me dñs irlm z ciuitatib' iuda z regib'
ei' z ꝓncipib' ei': ut darem eos in solitudiez
z in stupozem z in sibilum z in maledictio-
nē: sicut ē dies ista: Pharaōi regi egypti z
ꝑuis eius z ꝓncipib' ei' z oī pplo eius: z vni-
uersis generalit' cūctis regib' terre ausitidis z
cūctis regib' terre philistiim z ascalōis z ga
ze z accaroni agoꝛ z reliq̄s idumee z moab
z filijs āmon z cūctis regib' tyri z vniuer
sis regib' sidonis z regib' trē ilulaz: q; sunt
trās mare z dedan z themā z buz z vniuer
sis q̄ attonsi sē i comā z cūctis regib' arabie
z cūctis regib' occidētis: q; habitant i deser to: et
cūctis regib' çambri z cūctis regibus elam
z cūctis regib' medoz: cūctis q̄s regib' aqui
lonis de ꝓpe z de longe vnicuiq; ꝓtra fiem
suuz: z oīs regnis terre: q̄ sup faciē ei' sunt.
Et rex sesach bibet p' eos. Et dices ad eos:
Hec dicit dñs exercituū de' isrl: Bibite z in-
ebriamini z vomite z cadite: neq; surgatis
a facie gladij: quē ego mittā iter vos. Cūq;
noluerit accipe calicē de manu tua ut bibat
dices ad eos: Hec dicit dñs exercituū: Bibē-
tes bibetis: Quia ecce i ciuitate i q̄ inuocatū
ē nomē meuz: ego incipio affligē: z uos q̄si
inocētes z imunes eritis: Nō eritis imūes.
Gladiū. n. ego voco sr̄ōes habitatōes trē: dic
dñs exercituū: Et tu ꝓphetab' ad eos verba
hec z dices ad illos: Dñs ò excelso rugiet: z ò
habitaculo sancto suo dabit vocem suaz. Ru-
giens rugiet super decoꝛem suuz. Celeuma
q̄si calcantium concinetur aduersus omnes
habitatozes terre. Peruenit sonit' usq; ad
extrema terre: q; iudicium dño cum gentī-
bus. Judicat ipse cū omni carne. Impios

tradidi gladio dicit dñs: Hec dicit dñs exercituū: Ecce afflictio egredieť de gēte i gētē: ⁊ turbo magn⁹ egredieť a sūmitatib⁹ terre: ⁊ erūt iťfecti dñi i die illa a summo t̄re usq; ad sūmū ei⁹. Non plāgēť ⁊ ñ colligēť nz sepeliēť: i sterq̄linium sup faciē t̄re iacebunt. Ululate pastores ⁊ clamate: ⁊ aspgite vos cinē optimates gr̄gi: q: completi sť dies vr̄i: ut iterficiamini ⁊ dissipationes ur̄e: ⁊ cadetis q̄si uasa p̄ciosa. Et pibit fuga a pastōib⁹ ⁊ saluatio ab optimatib⁹ gregis. Uox clāoris pastoruz ⁊ ululat⁹ optiatū gregis: q: uastauit dñs pascua eorū: ⁊ conticuerūt arua pacā facie ire furoris dñi. Dēliq̄t q̄si leo tabernaculuz suū: fc̄a ē terra eorū i desolationē a facie ire colūbe ⁊ a facie ire furor dñi.

¶.XXVI.

IN p̄ncipio regni ioachim filij iosie regis iuda factū ē uerbū istud a dño dicens: Hec dicit dñs. Sta i atrio domus dñi ⁊ loq̄ris ad ōes ciuitates iuda: de q̄b⁹ ueniunt ut adorēt i domo dñi: uniuersos sermones: q̄s ego mādaui t̄: ut loq̄ris ad eos. Noli subtrahē uerbū: si forte audiāt ⁊ cōuertāť unusq̄sq; a uia sua mala: ⁊ peniteat me mali: qd̄ cogitaui facē eis: ppť maliciā studioꝝ eorū. Et dices ad eos: Hec dicit dñs: Si nō audieritis me: ut ābuletis i lege mea: quā dedi uobis: ut audiatis ſmōes ſuoꝝ meoꝝ ꝓphetaꝝ: q̄s ego misi ad uos de nocte ꝯsurgens ⁊ dirigens: ⁊ ñ audistis: dabo domū istā sic̄ sylo: ⁊ urbē hāc dabo i maledictōez cūctis gētib⁹ t̄re. Et audierūt sacerdotes ⁊ ꝓphete ⁊ ōis ppl's hieremiā loquētē uerba hec i domo dñi. Cūq; cōplesset hieremias loquens oīa q̄ p̄cepat ei dñs: ut loq̄reť ad uniuersuz ppl'm: appħēderūt eū sacerdotes ⁊ ꝓphete ⁊ oīs ppl's dicēs: Morte moriať. Quare ꝓphetauit i noīe dñi dicēs: sicut sylo erit domus hec: ⁊ urbs ista desolabiť: eo q̄ non sit hitator? Et ꝯgr̄gat⁹ ē oīs ppl's aduersus hierēiā i domo dñi. Et audierūt p̄ncipes iuda uerba hec: ⁊ ascēderūt d̄ domo r̄gi i domū dñi: ⁊ sederunt i introitu porte dom⁹ dñi noue. Et locuti sūt sacerdotes ⁊ ꝓphete ad p̄ncipes ⁊ ad ōem ppl'm dicētes: Judiciū mortis ē uiro huic: q: ꝓphetauit aduersus ciuitatē istā: sicut audistis aurib⁹ ur̄is. Et ait hieremias ad ōes p̄ncipes ⁊ ad uniuersū ppl'z dicēs: Dñs misit me ut ꝓphetarē ad domū istā ⁊ ad ciuitatē hāc oīa v̄ba q̄ audistis. Nc̄ g̊ bonas facite uias ur̄as ⁊ studia ur̄a ⁊ audite uocē dñi dei ur̄i: ⁊ penitebit dñz mali: qd̄ locut⁹ ē aduersū uos. Ego āt ecce i manib⁹ ur̄is sū: facite mihi qd̄ bonū et rectū ē in oculis ur̄is. Ueruntamē scitote ⁊ cog̊scite: q: si occideritis me: sanguinē inocētē tradetis ꝯtra uosmetipsos ⁊ ꝯtra ciuitatē istā ⁊ habitatōes ei⁹. In ueritate. n. misit me dñs ad uos: ut loq̄rer i aurib⁹ ur̄is oīa uerba hec. Et dixerūt p̄ncipes ⁊ oīs ppl'us ad sacerdotes et ad ꝓphetas: Nō ē uiro huic iudiciuz mortis: q: i noīe dñi dei nr̄i locut⁹ ē ad nos. Surrexerūt g̊ uiri de senioribꝰ t̄re: et dixerūt ad ōem cetum ppl'i loquētes: Micheas de morasthi fuit ꝓpheta i dieb⁹ eçechie regis iuda: et ait ad ōem ppl'm iude dicēs: Hec dic̄ dñs exercituū: Syon q̄si ager arabiť: et irl'z i aceruū lapidū erit et mōs dom⁹ in excelsa siluaꝝ. Nūq̄d morte ꝯdēnauit eū eçechias rex iuda et oīs iuda? Nūq̄d non timuerunt dñm: et dep̄cati sūt faciē dñi: et pēituit dñm mali: qd̄ locut⁹ fuerat aduersum eos? Itaq; nos facim⁹ malū grāde ꝯtra aīas nr̄as. Fuit q̄z uir ꝓphetās i noīe dñi urias fili⁹ semei de cariathiarim: et ꝓphetauit aduersus ciuitatē istā et aduersus t̄rā hāc iuxta oīa uerba hieremie. Et audiuit rex ioachim et ōes potētes et p̄ncipes ei⁹ uerba hec: et q̄siuit rex iťficē eum. Et audiuit vrias et timuit fugitq; et igressus ē egyptuz. Et misit rex ioachi uiros i egyptū helchanā filiū achobor et uiros cū eo i egyptū. Et eduxerūt uriā d̄ egypto: et adduxerūt eū ad regē ioachi: et pcussit eū gladio: et ꝓiecit cadauer ei⁹ in sepulchris uulgi ignobil'. Igit man⁹ aichan filij saphā fuit cū hieremia: ut ñ tradēť in manus ppl'i et iterficerēt eū.

¶.XXVII.

IN p̄ncipio regni ioachim filij iosie regis iuda fc̄m ē uerbū istud ad hieremiam a dño dicēs: Hec dicit dñs ad me: Fac t̄ uincula et catenas et pones eas i collo tuo: et mittes eas ad regē edom et ad regē moab et ad regē filioꝝ āmon et ad regē tyri ad regē sidonis in manu nūciorū: q̄ uenerūt irl'm ad sedechiā regē iuda: et p̄cipies eis: ut ad dños suos loquāť: Hec dic̄ dñs exercituū de⁹ isr̄l': Hec dicetis ad dños ur̄os: Ego feci t̄ram et hoīes et iumēta: q̄ sūt sup faciē t̄re i fortitudine mea magna et in brachio meo extēto: et dedi eā ei: qui placuit in oculis meis. Et nunc itaq; ego dedi ōes t̄ras istas in manu

nabuchodonosor rex babylonis fui mei. Insup & bestias agri dedi ei: ut fuiãt illi. Et seruient ei oes gẽtes & filio ei⁹ & filio filij ei⁹: donec veniat tps tre ei⁹ & ipsi⁹. Et fuiẽt ei gentes multe & reges magni. Hes ãt & regnũ: qđ ñ seruierit nabuchodonosor regi babylonis & qcũq; nõ curuauerit collũ suum sub iugo regis babylonis: i gladio & i fame & i peste visitabo sup gẽtẽ illã ait dñs: donec ꝓsumam eos i mãu ei⁹. Vos ꝯ nolite audire ꝓphetas vros & diuinos & sõniatões & augures & maleficos: q̃ dicũt vobis: ñ seruietis regi babylonis: q: mẽdaciũ ꝓphetãt vob: ut loge faciant vos de terra vra: & ejciant vos & peatis. Porro gẽs: q̃ subiecerit ceruicẽ suã sub iugo regis babylonis & fuierit ei: dimittã eã in tra sua dicit dñs: & colet eã & habitabit i ea. Et ad sedechiã regẽ iuda locut⁹ sum fm oia verba hec dicẽs: Subjgate colla vra sub iugo regis babylonis & seruite ei & pplo ei⁹: & viuetis. Quare moriemini tu & ppls tu⁹ gladio & fame & peste: sicut locut⁹ ẽ dñs ad gentẽ: q̃ seruire noluerit regi babylõis. Nolite audire verba ꝓphetarũ dicẽtiũ vob: ñ seruiet regi babylonis: q: mẽdaciũ ipi loquũt vob. Quia ñ misi eos ait dñs: & ipi ꝓphetãt i noie meo mẽdaciũ: ut ejciant vos & peat tã vos & ꝓphete: q̃ vaticinãt uobis. Et ad sacerdotes & ad ppl'm istũ locut⁹ sũ dicẽs: Hec dicit dñs: Nolite audire verba ꝓphetarũ vorũ: q̃ ꝓphetãt vobis dicẽtes: ecce vasa dñi reuertẽtur de babylone nũc cito. Mẽdaciũ. n. ꝓphetãt vobis. Nolite ꝯ audire eos: & seruite regi babylonis: ut viuatis. Quare dat hec ciuitas i solitudie: Et si ꝓphete sũt: & ẽ vbũ dñi i eis: occurrãt dño exercituũ: ut ñ veniant uasa: q̃ dẽlicta fuerãt i domo dñi & i domo regis iuda & i irl'm i babylonẽ. Quia hec dicit dñs exercituũ ad colũnas & ad mare & ad bases & ad reliq̃ vasorũ: q̃ remãserũt i ciuitate hac: q̃ ñ tulit nabuchodonosor rex babylonis: cũ transferret iechoniã filiũ ioachim regẽ iuda de irl'm i babylonẽ & ões optimates iuda & irl'm. Quia hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl' ad uasa q̃ dẽlicta sũt i domo dñi & i domo regis iuda & irl'm. Jn babylonẽ trãsferẽt: & ibi erũt usq; ad diẽ visitationis sue dicit dñs. Et afferri faciaz ea: et restitui in loco isto.

.XXVIII.

Et factũ ẽ anno illo i ꝓncipio regni sedechie regis iuda: i ãno q̃rto: i mẽse qnto: dixit ad me ananias fil⁹ açur ꝓpheta ◌̃ gabaon i domo dñi coram sacerdotib⁹ & oi populo dicẽs: Hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl: Conteri iugũ regis babylõis. Adhuc duo anni diez: & ego referri faciaz ad locũ istũ oia vasa dñi: q̃ tulit nabuchodonosor rex babylonis ◌̃ loco isto: & trãstulit ea i babylonez. Et iechoniã filiũ ioachi regẽ iuda & oes trãsmigratões iude: q̃ ingressi sũt i babylonem ego ꝓuertã ad locum istum ait dñs. Conteram. n. iugũ regis babylonis. Et dixit hieremias ꝓpheta ad ananiam ꝓphetã i ocul⁹ sacerdotũ: & i ocul⁹ ois ppli: q̃ stabat i domo dñi: et ait hieremias ꝓpheta: Amen. Sic faciat dñs. Suscitet dñs vba tua: q̃ ꝓpheтasti: ut referãt uasa i domũ dñi: & ois trãsmigratio de babylõe ad locũ istũ. Verũtñ audi verbum hoc: qđ ego loqr i auribus tuis: & i auribus vniuersi ppli: Prophete q̃ fuerũt ãte me & ãte te ab ãtio: & ꝓphetauerũt sup trras mltas & sup regna magna ◌̃ plio & ◌̃ afflictiõe & de fame: ꝓpheta q̃ vaticinat⁹ ẽ pacẽ: cũ venerit vbum ei⁹: tũc sciet ꝓpheta quẽ misit dñs i veritate. Et tulit ananias ꝓpheta catenam de collo hieremie ꝓphete & ꝓfregit eã. Et ait anãias i ꝓspcu ois ppli dicẽs: Hec dicit dñs: Sic ꝓfrigã iugũ nabuchodonosor regis babylonis p⁹ duos ãnos diez de collo õiũ gẽtiũ. Et abiit hieremias ꝓpheta i viã suã. Et fẽm est verbũ dñi ad hieremiã p⁹ q̃ ꝓfregit ananias ꝓpheta catenaz ◌̃ collo hieremie ꝓphete dicẽs: Vade & dices ananie: Hec dicit dñs: Catenas ligneas contuisti: & facies ꝑ eis catenas ferreas: q: hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl. Jugũ ferreũ posui sup collũ cũctarũ gẽtiũ istarũ: ut seruiãt nabuchodonosor regi babylonis & fuiẽt ei: insup & bestias trę dedi ei. Et dixit hieremias ꝓpheta ad ananiã prophetã: Audi anania: Nõ misit te dñs: & tu ꝓfidẽ fecisti ppl'z istũ i mẽdacio. Jccirco hec dicit dñs: Ecce ego mittã te a facie trę. Hoc ãno morieris: Aduersũ. n. dñm locut⁹ es. Et mortu⁹ ẽ ananias ꝓpheta i anno illo mense septimo.

.XXIX.

Et hec sũt verba libri: q̃ misit hieremias ꝓpheta de irl'm ad reliquas seniorũ trãsmigratiõis & ad sacerdotes & ꝓphetas & ad oem ppl'm: quẽ trãsduxerat nabuchodonosor de irl'z i babylonem: ꝑ q̃ egressus ẽ iechonias rex & domina & eunuchi & principes iuda & hierusalem & faber & iclusor de hierusalem in manu elasa filij saphan

259
256

ꝛ gamalie filij helchie: ꝙs misit sedechias rex iuda ad nabuchodonosoꝛ regē babylonis i babylonē dicēs: Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl: oi trāsmigrationi: quā trāstuli ō irlm i babylonē. Ædificate domos ꝛ habitate: et plātate hoꝛtos ꝛ comedite fructū eoꝝ. Accipite vxoꝛes ꝛ generate filios ꝛ filias: ꝛ date filijs vris vxoꝛes: ꝛ filias vras date viris ꝛ pariēt filios ꝛ filias: ꝛ multiplicabimini ibi ꝛ nolite eē pauci nūeꝛo: ꝛ q̄rite pacē ciuitatis ad quā trāsmigraꝛ vos feci ꝛ oꝛate p ea ad dñm: qꝛ i pace illi⁹ erit pax vob. Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl. Non uos seducāt pphete vri: q̄ sūt i medio vrm ꝛ diuini vri: ꝛ ne attendatis ad sōnia vra: q̄ vos sōniatis: qꝛ falso ipsi pphetant vob i noīe meo: ꝛ ñ misi eos dicit dñs. Quia hec dicit dñs: Cū cepint impleri i babylone septuagita anni: visitabo vos: ꝛ suscitabo sup vos vbū meū bonū: ut reducā uos ad locū istū. Ego .n. scio cogitationes quas cogito sup uos dicit dñs: cogitatiōes pacis ꝛ ñ afflictiōis: ut dē vob finē ꝛ patiētiā: ꝛ inuocabitis me ꝛ viuetis ꝛ oꝛabitis me ꝛ ego exaudiam uos: q̄retis me ꝛ inuenietis. Cū q̄sieritis me i toto cōde vro inueniar a vob ait dñs. Et reducam captiuitatē vram: ꝛ pgregabo vos de vniuersis gentib⁹ ꝛ de cūctis locis ad que expuli vos dicit dñs. Et euerti uos faciā de loco: ad quē trāsmigrare vos feci: qꝛ dixistis: Suscitabit nob dñs pphetas i babylone. Quia hec dicit dñs ad regem q̄ sedet sup soliū dauid: ꝛ ad oēm pplm habitatorē oꝛbis hui⁹ ad fres vros: q̄ ñ sūt egressi vobiscū i trāsmigratōē. Hec dicit dñs exercituū. Ecce mittā i eos gladiū ꝛ famē ꝛ pestem: ꝛ ponā eos q̄si fic⁹ malas: q̄ cōedi non pñt: eo q̄ pessime sint: ꝛ psequar eos i gladio ꝛ i fame ꝛ i pestilentia. Et dabo eos in vexatiōem vniuersis regnis trē: i maledictiōnem ꝛ i stupoꝛē ꝛ i sibilū ꝛ i opꝛobriū cūctis gētib⁹: ad ꝙs ego eieci eos: eo q̄ ñ audierint vba mea dicit dñs: q̄ misi ad eos p seruos meos pphetas de nocte ꝓsurgēs ꝛ mittēs ꝛ ñ audistis dicit dñs. Vos g̃ audite vbū dñi: oīs trāsmigratio: quā emisi ō irlm i babylonē. Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl ad achab filiū cholie ꝛ ad sedechiā filiū maasie: q̄ pphetāt vobis i noīe meo mēdaciter. Ecce ego tradā eos i manu nabuchodonosoꝛ regis babylonis: ꝛ percutiet eos i oculis vris. Et assūet ex eis maledictio oīs trāsmigratōis inde: q̄ ē i babylōe dicētis: Ponat te dñs sicut sedechiā ꝛ sicut achab: ꝙs frixit rex babylonis i igne: p eo q̄ fecerit stulticiā i isrl ꝛ mechati sūt i vxoꝛes amicoꝝ suoꝝ: ꝛ locuti sūt verbū i noīe meo mēdacit: q̄ ō mādaui eis. Ego sū iudex ꝛ test dicit dñs. Et ad semeiā neelamiten dices: Hec dicit dñs exercituum deꝰ isrl. Pro eo q̄ misisti in noīe meo libros ad oēm pplm: q̄ ē i irlm ꝛ ad sophoniā filiū maasie sacerdotē ꝛ ad vniuersos sacerdotes dicēs: dñs dedit te sacerdotē p ioiade sacerdote: ut sis dux i domo dñi sup oēm virū arreptitiū ꝛ pphetantē: ut mittas eū i neruū ꝛ i carcerē. Et nūc q̄re ñ increpasti hieremiā anathotiten: q̄ pphetat vob? Quia super hoc misit i babylonē ad nos dicēs: Longū ē: edificate domos ꝛ habitate: ꝛ plātate hoꝛtos ꝛ cōedite fructū eoꝝ. Legit g̃ sophonias sacerdos libꝝ istū in auribus hieremie pphete. Et factū ē verbū dñi ad hieremiaꝫ dicēs: Mitte ad oēm trāsmigratōes dicēs: Hec dicit dñs ad semeiā neelamitē. Pro eo q̄ pphetauit vob semeias: ꝛ ego ñ misi eū: ꝛ fecit vos confidē i mēdacio: iccirco hec dicit dñs: Ecce ego visitabo sup semeiā neelamiten ꝛ sup semen eⁱ. Non erit ei vir sedēs in medio pⁱ hui⁹: ꝛ nō videbit bonū: q̄ ego faciā pⁱo meo ait dñs: q̄ ꝓuaricatōem locutus ē aduersus dñm.

.XXX.

Hoc verbū q̄ factū ē ad hieremiaꝫ a dño dicēs: Hec dicit dñs deꝰ isrl dicēs: Scribe tibi oīa vba: q̄ locut⁹ sū ad te in libꝝ: Ecce .n. dies veniūt dicit dñs ꝛ ꝙuertā ꝙuersiōem pⁱi mei isrl ꝛ iuda ait dñs: ꝛ ꝙuertā eos ad trā: quā dedi patrib⁹ eoꝝ ꝛ possidebūt eā. Et hec verba q̄ locut⁹ ē dñs ad isrl et ad iudā. Qm̃ hec dicit dñs: Vocem tꝛoris audiuim⁹: fōmioꝛ: ꝛ ñ ē pax. Interrogate ꝛ vidēte: si generat masculus. Quare g̃ vidi oēs viri manuꝫ sup lūbū suū: q̄si parturiēt: ꝛ cōuerse sūt vniuerse facies i auruginē? Ve q̄a magna dies illa: nec ē silis ei⁹: tp̄s q̄ tribulationis ē iacob: ꝛ ex ipo saluabit. Et erit in die illa ait dñs exercituū: ꝓterā iugū eⁱ ō collo tuo: ꝛ vincula eⁱ⁹ dirūpā. Et ñ dñabūtur ei ālius alieni: sz seruiēt dño deo suo: ꝛ dauid regi suo: quem suscitabo eis. Tu g̃ ne timeas fue meꝰ iacob ait dñs: neq̄ paueas isrl: qꝛ ecce ego saluabo te de trā longiqua: ꝛ semen tuum de trā captiuitatis eoꝝ. Et reuertet iacob ꝛ q̄escet: ꝛ cūctis affluet bonis

ꝙ ñ erit quē cōmidet: qm̃ tecū ego sū ait dñs
ut saluē te. Faciā. n. ꝓsūmatōez i cūctis gentib⁹: i qb⁹ dispsi te: te aūt ñ faciā ꝓsūmatōez:
sz castigabo te i iudicio: ut ñ ē videar inocuus: qz hec dicit dñs. Insanabilis factura tua:
pessima plaga tua. Nō ē q̄ iudicet iudiciuz tuū: ad alligādā curatiōem tuam: utilita) ñ
ē t̄. Oēs amatorez tui obliti sūt tui: teqz nō
querēt. Plaga. n. ūmici pcussi te castigatōe
crudeli. Propt̄ mlt̄itudinē iq̄tatis tue dura fca sūt pcca tua. Quid clamas sup ꝓtri
tiōe tua? Insanabilis ē dolor tu⁹. Propt̄ mlt̄
titudinē iq̄tatis tue: ppt̄ dura pcca tua feci
hec t̄. Propea oēs q̄ comedūt te deuorabū
tur: ꝙ vniuersi hostes tui i captiuitatē ducē
tur. Et oēs q̄ te vastant: vastabūt: cūctosqz
pdatorez tuos dabo i pdā. Obducā. n. cica
tricē t̄: ꝙ a vulneribus tuis sanabo te dic̄ dñs.
Quia electam vocauerūt te syon: hec ē que
ñ hēbat requirētē. Hec dicit dñs: Ecce ego
ꝓuertam ꝓuersiōem tabernaculoꝝ iacob:
ꝙ tecti ei⁹ miserebor. Et edificabit ciuitas in
excelso suo: ꝙ tēplū iuxta ordinē suū funda
bit. Et egrediet de eis laus voxqz ludentiū:
ꝙ mlt̄iplicabo eos ꝙ ñ minuēt: ꝙ glorificabo
eos ꝙ ñ attenuabūt: ꝙ erūt filij ei⁹: sic̄ a prin
cipio: ꝙ cet⁹ ei⁹ cora me pmanebit. Et visita
bo aduersū oēs qui t̄bulāt eū: ꝙ erit dux ei⁹
ex eo ꝙ princeps de medio ei⁹ ꝓducet. Et ap
plicabo eū: ꝙ accedet ad me. Quis. n. iste ē:
qui applicet cor suū: ut appropinquet mihi
ait dñs. Et erit̄ mihi i pplm: ꝙ ego ero vob̄
i deū. Ecce turbo dñi furor egrediēs: procella
ruēs in capite impioꝝ cōquiescet. Non auertet
ira ī dignationis dñs: donec faciat ꝙ cōpleat
cogitationē cordis sui. In nouissimo dierū
intelligetis ea.

.XXXI.

In tpe illo dicit dñs: ero deus vniuersis
cognationib⁹ isrl̄: ꝙ ipsi erūt mihi i po
pulū. Hec dicit dñs. Inuēit gīam in deserto
pplis: qui remāsat gladio. Vadat ad requiē
suā isrl̄. Lōge dñs apparuit mihi. Et i cari
tate ppetua dilexi te: iō attraxi te miserās.
Rursūq; edificabo te ꝙ edificaberis vgo isrl̄.
Adhuc ornaberis tympanis tuis ꝙ egredieris
i choro ludentiū. Adhuc plātabis vineas in
mōtib⁹ samarie. Plātabūt plātātes: ꝙ nō ec
tps vēiat ñ videmiabūt: qz erit dies: i q̄ cla
mabūt custodes i mōte effraim. Surgite et
ascendam⁹ in syon ad dñm deū nr̄m: qz hec
dicit dñs: Exultate i letitia iacob: ꝙ hinnite
ꝓ caput gētiū: psōate ꝙ cāite ꝙ dicite:
Salua dñe pplm tuū reliquas isrl̄. Ecce ego
adducaz eos ō tra aq̄lonis: ꝙ pgregabo eos
ab extremis terre: iter q̄s erūt cec⁹ ꝙ claud⁹
ꝙ pgnans ꝙ pariens simul: cet⁹ magnus re
uertētium huc. In fletu venient: ꝙ i mia re
ducam eos. Et adducā eos p torrentes aq̄
rum i via recta ꝙ ñ ipigent i ea: qz factus sum
isrāeli pat̄: ꝙ ephraim pmogenitus me⁹ est.
Audite verbū dñi gētes ꝙ ānūciate i insulis
q̄ procul sunt ꝙ dicite: Qui dispsit isrl̄ pgrega
bit eum: ꝙ custodiet eū: sicut pastor gregem
suum. Redimet. n. eis iacob: ꝙ liberabit eū
de manu potentior⁹. Et veniēt ꝙ laudabūt
in monte syon: ꝙ pfluēt ad bona dñi sup frū
mento vino ꝙ oleo ꝙ fetu pecorum ꝙ armē
torū: eritq; aīa eorum q̄si hortus irriguus: ꝙ ul
tra ñ esurient. Tūc letabit̄ virgo i choro: iu
uenes ꝙ senes sīl. Et puertam luctū eorum
i gaudiū: ꝙ psolabor eos ꝙ letificabo a dolo
re suo. Et inebriabo aīam sacerdotum pin
guedine: ꝙ pplus me⁹ bonis adimplebit ait
dñs: Hec dicit dñs: Vox i excelso audita ē:
lamētatiōes luct⁹ ꝙ flet⁹ rachel plorātis filios
suos: ꝙ nolentis psolari sup eis: qz nō sunt.
Hec dicit dñs: Quiescat vox tua a ploratu
ꝙ oculi tui a lachrymis: qz ē merces opi tuo
ait dñs: Et reuertētur de terra ūmici: ꝙ est
spes nouissimis tuis ait dñs: ꝙ reuertēt filij
tui ad t̄mios suos. Audiēs audiui ephraim
trāsmigrātem. Castigasti me dñe: ꝙ erudit⁹
sum quasi iuuenculus indomitus. Conuerte
me ꝙ puertar: qz tu dñs de⁹ me⁹. Postq̄. n.
puertisti me egi pñiam: ꝙ postq̄ ondisti mi
hi: percussi femur meum. Confusus sum ꝙ
erubui: qm̃ sustinui opprobrium adolescen
tie mee. Si filius honorabil⁹ mihi ephraim: si
puer delicatus: qz ex q̄ locutus sum ō eo ad
huc recordabor ei⁹. Iccirco cōturbata sunt
viscera mea sup eum: miserās miserebor ei⁹
ait dñs. Statue t̄ speculam: pone t̄ amari
tudines. Dirige cor tuum i viā rectam: in q̄
ambulasti. Reuertere virgo isrl̄: reuertē ad
ciuitates tuas istas. Vsq̄q̄ delitescis dissolue
ris filia vaga. Quia creauit dñs nouū sup
terram: femina circudabit virum. Hec dic̄
dñs exercituum deus isrl̄: Adhuc dicēt vbū
istud i terra iuda ꝙ i vrbib⁹ ei⁹: cū puerterō
captiuitatem eorum. Benedicat tibi dominus
pulchritudo iustitie: mons sanctus.

Et habitabūt i eo iudas ⁊ ōes ciuitates ei⁹ sil agricole ⁊ minātes greges: qz iebziaui aiam lassam: ⁊ ōem aiaz esurientē saturaui. Jō qsi de sōno suscitat⁹ su ⁊ uidi: ⁊ sōn⁹ me⁹ dulcis mihi. Ecce dies veniunt dicit dñs: ⁊ sciabo domū isrl̄ ⁊ domū iuda scie hoiuz ⁊ scie iumētoꝝ. Et sicut uigilaui sup eos: ut euellerē ⁊ demolirer ⁊ dissiparē ⁊ dispderē ⁊ affligerē: sic vigilabo sup eos: ut edificē ⁊ plātē ait dñs. Jn dieb⁹ illis nō dicēt ultra: pres comederūt vuam acerbā ⁊ dētes filioꝝ obstupuerūt: sed vnusqsqz i iniqtate sua moriet. Oīs hō q comederit vuā acerbā: obstupescēt dētes ei⁹. Ecce dies veniēt dicit dñs ⁊ feriā domui isrl̄ ⁊ domui iuda fed⁹ nouum. Nō sm pactū qd pepigi cū pīb⁹ viis in die q apphendi manū eoꝝ: ut educerē eos de tra egypti: pactū qd irritū feceūt: ⁊ ego dñat⁹ sū eoꝝ dicit dñs: sed hoc erit pactū qd feriā cū domo isrl̄. P⁹ dies illos dicit dñs: dabo legē meā i viscerib⁹ eoꝝ: ⁊ i corde eoꝝ scribā eā: ⁊ ero eis i deū: ⁊ ipsi erūt mihi i pplz. Et ñ docebit ultra vir pximū suū ⁊ vir fratrē suū dicens: cognosce dñm. Oēs. n. cognoscet me a mīmo eoꝝ usqz ad maximū ait dñs: qz ppitiabor iniqtati eoꝝ ⁊ pcōi eoꝝ ñ memorabor ampl⁹. Hec dicit dñs: qd dat sole i lucē diei: ordinē lune ⁊ stellarū i lucē noctis: qd turbat mare ⁊ sonāt fluctus ei⁹: dñs exercituū nomē illi. Si defecerit leges iste coram me dicit dñs: tūc ⁊ semen isrl̄ deficiet: ut nō sit gens coram me cūctis dieb⁹. Hec dicit dñs: Si mēsurari poterūt celi sursū ⁊ inuestigari fūdamēta tre deorsū: ⁊ ego abiciā vniuersū semen isrl̄: ppt̄ oia q fecerūt dicit dñs: Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ edificabitur ciuitas dño a turre ananehel usqz ad portā anguli. Et exibit ultra normā mēsure i ꝓspcu eius sup collez gareb: ⁊ circuibit goatha ⁊ ōem vallē cadaueꝝ ⁊ cineres ⁊ vniuersā regiōez mont⁹: usqz ad torrētē cedron ⁊ usqz ad angulū porte eqrū orientalis. Sāctū dñi ñ euellet ⁊ ñ destruet ultra i ppetuū.

¶ .XXXII.

Verbū qd factū ē ad hieremiā a dño i āno decimo sedechie regis iuda: ipe ē ann⁹ octau⁹ decim⁹ nabuchodonosor. Tūc exercitus regis babylonis obsidebat urbē: et hieremias ppheta erat clausus i atrio carceris: q erat i domo regis iuda. Clauserat. n. eū sedechias rex iuda dicēs: Quare vaticinaris dicēs: hec dicit dñs: Ecce ego dabo ciuitatē istā i man⁹ regis babylonis: ⁊ capiet eā ⁊ sedechias rex iuda ñ effugiet d mānu chaldeoꝝ: sed tradet i man⁹ regis babylonis: ⁊ loq̄t os ei⁹ cū ore illi⁹: ⁊ oculi ei⁹ oculos illi⁹ videbūt: ⁊ in babylonē ducet sedechiā: ⁊ ibi erit donec visitē eū ait dñs. Si āt dimicaueritis aduersum chaldeos: nihil ꝓsperū habebitis. Et dixit hieremias: Factū ē vbū dñi ad me dicēs: Ecce ananehel fil⁹ sellum patruel tu⁹ veniet ad te dicēs: Eme tibi agrū meum: q ē i anathot. Tibi. n. competit ex ppinquitate: ut emas. Et uenit ad me ananehel fil⁹ patrui mei fz vbum dñi ad vestibulum carceris: ⁊ ait ad me: Posside agrū meum: qui ē i anathot i tra bēiamin: qz t̄ cōpetit hēditas: ⁊ tu ꝓpiqu⁹ es: ut possideas. Intellexi aūt q verbū dñi eēt. Et emi agrū ab ananehel filio patrui mei: q ē i anathot. Et appēdi ei argētū septē stateres ⁊ decē argēteos: ⁊ scripsi i libro ⁊ signaui ⁊ adhibui testes. Et appēdi argētū i statera: ⁊ accepi librum possessionis signatū ⁊ stipulatōes ⁊ rata ⁊ signa forinsec⁹. Et dedit librū possessionis baruch filio neri filij maasie i oculis anāehel patruel mei: ⁊ i oculis testiū: q scripti erāt i libro emptionis: ⁊ i oculis ōiuz iudeoꝝ: q sedebāt i atrio carceris. Et pcepi baruch coram eis dicens: Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄: Sume libros istos: librū ēptiōis hūc signatū: ⁊ librū hūc: q apt⁹ ē: ⁊ pones illos i vase fictili: ut pmanē possint dieb⁹ mlt̄i: Hec. n. dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄. Adhuc possidebūtur dom⁹ ⁊ agri ⁊ vinee i tra ista. Et oravi ad dñm: p⁹ q tradidi librū possessiōis baruch filio neri dicēs: Heu heu heu dñe de⁹. Ecce tu fecisti celum ⁊ tram i fortitudie tua magna ⁊ in brachio tuo extento. Non erit t̄ difficile ōe vbum: q facis miam i milibus ⁊ reddis iniqtatem patrū i sinum filiorum eorū p⁹ eos. Fortissime magne ⁊ potēs: dñs exercituum nomen t̄: magnus ꝓsilio: ⁊ incōphensibilis cogitatu: cui⁹ oculi apti sūt sup ōes vias filioꝝ adā: ut reddas vnicuiqz fz vias suas: ⁊ fz fructū adiuētiōum ei⁹. Qui posuisti signa ⁊ portenta in terra egypti usqz ad diez hanc ⁊ in isrl̄ ⁊ in hoibus: ⁊ tibi fecisti nomē: sicut est dies hec. Et eduxi populum tuum isrl̄ de terra egypti in signis ⁊ portentis ⁊ i manu robusta ⁊ in brachio extēto ⁊ in terrore magno: ⁊ dedisti eis terram hanc: quā iurasti patribus eorum: ut dares

eis terrã fluẽtẽ lacte ⁊ melle: ⁊ igressi sũt ⁊ possiderũt eã. Et ñ obedierũt uoci tue: ⁊ in lege sua ñ ãbulauerũt: oia q̃ mãdasti eis: ut facerẽt ñ fecerũt: ⁊ euenerũt eis oia mala hec. Ecce munitiões extructe sũt aduersũ ciuitatẽ: ut capiat: ⁊ urbs data ẽ in manꝰ chaldeoꝝ ⁊ in manꝰ regis babylonis: q̃ pliãtur aduersus eaz a facie gladij ⁊ famis ⁊ pestilẽtie: ⁊ q̃cũ locutus es accidерunt: ut tu ipse cernis. Et tu dicis mihi dñe deꝰ: Eme agrũ argẽto et adhibe testes: cũ urbs data sit in manꝰ chaldeoꝝ? Et fcm est verbũ dñi ad hieremiã dicẽs: Ecce ego dñs deꝰ uniuerse carnis: Numq̃d mihi difficile erit oẽ uerbum? Propterea hec dicit dñs: Ecce ego tradã ciuitatẽ istã in manꝰ chaldeoꝝ i manꝰ regi babylonis ⁊ capiẽt eã: et veniẽt chaldei pliãtes aduersum urbẽ hãc: et succẽdẽt eã igni: et cõburẽt eaz et domos i q̃ꝝ domatibꝰ sacrificabãt baal et libabant dijs alienis libamina ad irritãdũ me. Erãt.n. filij isrl̃ et filij iuda iugiter faciẽtes malum i oculis meis ab adolescẽtia sua: filij isrl̃: q̃ usq̃ nẽ exacerbãt me i opere manuũ suarũ dicit dñs: ⁊ i furore et i idignatione mea fca ẽ mihi ciuitas hec a die: qua edificauerũt eam usq̃ ad diem istam: q̃ auferetur ꝺ ꝓspectu meo ꝓpter maliciã filioruz isrl̃ ⁊ filioꝝ iuda: quã fecerũt ad irritãdũ me ꝓuocãtes: ipsi et reges eoꝝ et ꝓncipes eorũ et sacerdotes et ꝓphete eoꝝ viri iuda et habitatores irl̃m. Et verterũt ad me terga et nõ facies: cũ docerẽ eos et erudirẽ diluculo: et nollẽt audire: ut accipent disciplinã. Et posuerũt idola sua i domo: i q̃ invocatũ ẽ nomen meũ: ut polluerent eã: et edificauerũt excelsa baal: q̃ sũt i valle filij ennon: ut ĩtiarẽt filios suos et filias suas moloch: qꝺ ñ mandaui eis: nec ascẽdit in corꝺ meũ: ut facerẽt abominatiõem hãc: et i pcẽm deducerẽt iudã. Et nẽ ꝓpter ista hec dicit dñs deꝰ isrl̃ ad ciuitatẽ hãc: de q̃ uos dicitis: q̃ tradatur i manꝰ regi babylonis i gladio et i fame et i peste: Ecce ego ꝓgregabo eos ꝺ vniuersis terris: ad q̃s eiecti eos i furore meo et i ira mea et i idignatione grandi: et reducam eos ad locũ istuz et habitare eos faciã ꝓfidẽter: et erit mihi i ppl̃m ⁊ ego ero eis i deum. Et dabo eis corꝺ unũ et viã unã: ut timeãt me vniuersis diebꝰ et bñ sit eis et filijs eoꝝ pꝰ eos. Et feriam eis pactũ sẽpiternũ: et ñ desinã eis bñfacẽre: et timorẽ meũ dabo i corꝺe eoꝝ: ut ñ recedãt a me: et letabor super eis: cũ bñ eis fecero. Et plãtabo eos in tra ista i vĩtate ĩ toto corꝺe meo et i tota aia mea: q̃ hec dicit dñs: Sicut adduxi sup ppl̃m istũ oẽ malũ hoc grãde: sic adducã sup eos oẽ bonũ: qꝺ ego loq̃r ad eos. Et possidebũt agri i tra ista: ꝺ q̃ uos dicitis: q̃ desta sit: eo q̃ ñ remãserit hõ et iumẽtũ: et data sit i manꝰ chaldeorum. Agri emẽnt pecunia et scribent in libro: et ipmet signuz ⁊ testis adhibebit i tra bẽiamin ⁊ in circuitu irl̃m i ciuitatibꝰ iuda ⁊ in ciuitatibꝰ mõtanis ⁊ i ciuitatibꝰ cãpestribꝰ ⁊ i ciuitatibꝰ: q̃ ad austrũ sũt: q̃ ꝓuertã captiuitatem eoꝝ ait dñs.

¶.XXXIII.

Et fcm ẽ vbũ dñi ad hieremiã secũꝺo cũ adhuc clausus ẽ i atrio carceris dicẽs: Hec dicit dñs: q̃ factur ẽ ⁊ formaturꝰ illud ⁊ paraturꝰ: dñs nomẽ ei. Clama ad me ⁊ exaudiã te: ⁊ ãnunciabo ẽ grãdia ⁊ firma: q̃ nescis. Quia hec dicit dñs deꝰ isrl̃ ad domos urbis huius ⁊ ad domos regis iuda: q̃ destructe sũt ⁊ ad munitiões ⁊ ad gladiuz veniẽtiũ: ut dimicẽt cũ chaldeis ⁊ impleãt eas cadaueribꝰ hoiuz: q̃s percussi i furore meo ⁊ i idignatõe mea: absconderis faciẽ meã a ciuitate hac: ꝓpter oem maliciã eoꝝ: Ecce ego oducã eis cicatricẽ ⁊ sanitatẽ ⁊ curabo eos: ⁊ revelabo eis depcatiõem pacis ⁊ veritatis. Et ꝓuertã ꝓuersiõem iuda ⁊ ꝓuersiõem irl̃z: et edificabo eos: sic a ꝓncipio: ⁊ emundabo illos ab oĩ iq̃tate sua: i q̃ peccauerũt mihi: ⁊ ꝓpitiꝰ ero cũctis iq̃tatibꝰ eoꝝ: i qbꝰ delinq̃rũt mihi ⁊ spreverũt me. Et erit mihi i nomẽ ⁊ i gaudiũ ⁊ i laudẽ ⁊ i exultatiõem cũctis gẽtibꝰ tre: q̃ audierit oia bona: q̃ ego facturꝰ sũ eis: ⁊ pauebũt ⁊ turbabũt i vniuersis locis ⁊ i oĩ pace: quã ego faciam eis. Hec dicit dñs: Adhuc audiet i loco isto: quẽ vos dicitis eẽ ꝺesertũ: eo q̃ non sit hõ nec iumẽtũ i ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris irl̃m: q̃ desolate sũt absq̃ hoie ⁊ absq̃ habitatore ⁊ absq̃ pecore: vox gaudij ⁊ vox leticie: vox sponsi ⁊ vox sponse vox dicentiũ: ꝓfitemini dño exercituũ: qm̃ bonus dñs: qm̃ i eternum mia eius: ⁊ portantiuz vota i domo dñi. Reducã.n. ꝓuersionem terre: sicut a ꝓncipio dicit dñs: Hec dicit dñs exercituum: Adhuc erit i loco isto deserto absq̃ hoie ⁊ absq̃ iumento: ⁊ i cũctis ciuitatibus eius: habitaculum pastorum ⁊ accubãtium gregũ in ciuitatibꝰ mõtosis ⁊ i ciuitatibus

cāpestrib⁹:⁊ i ciuitatib⁹:q̄ ad austrū sūt ⁊ i
tra beniamin:⁊ i circuitu ihrlm ⁊ i ciuitatib⁹
iuda:adhuc trāsibūt greges ad manū nūe-
rantis ait dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs:
⁊ suscitabo verbū bonū:qđ locut⁹ sū ad do
mū isrl ⁊ ad domū iuda. In dieb⁹ illis ⁊ i tē
pore illo germinare faciā dauid germē iusti
tie: ⁊ faciet iudiciū ⁊ iustitiā i terra. In die-
b⁹ illis saluabit iuda:⁊ isrl habitabit ꝓfidēt.
Et hoc ē nomē qđ vocabūt eū: dñs iustus
nr̄. Quia hec dic dñs: Nō iteribit ō dauid
vir q̄ sedeat sup thronum dom⁹ isrl:⁊ de sa-
cerdotibus ⁊ de leuitis ñ iteribit vir a facie
mea:q̄ offerat holocaustomata ⁊ icēdat sa-
crificiū ⁊ cedat victimas ōib⁹ dieb⁹. Et fm
ē vbū dñi ad hieremiā dicēs: Hec dic dñs:
Si irritū pōt fieri pactū meū cū die ⁊ pactū
meū cū nocte:ut ñ sit dies ⁊ nox i tp̄e suo:⁊
pactū meū irritū ē poſit cum dauid seruo
meo:ut ñ sit ex eo fili⁹:q̄ regnet i throno ei⁹
⁊ leuite ⁊ sacerdotes ministri mei. Sicut enu
merari ñ pōt stelle celi ⁊ metiri arene mar:
sic multiplicabo semē dauid serui mei:⁊ leui
tas ministros meos. Et fm ē vbum dñi ad
hieremiā dicēs: Nūqđ ñ vidisti qđ ppl⁹ hic
locut⁹ sit dicēs: due cognatiōes qs elegerat
dñs abiecte sūt:⁊ ppl'm meū despexerūt:eo
q̄ ñ sit ultra gens coā eis? Hec dic dñs. Si
pactū meū iter die ⁊ nocte ⁊ leges celo ⁊ ter
re nō posui: eḋem ⁊ semen iacob ⁊ dauid
serui mei p̄iciam: ut ñ assumā de seie eius
p̄ncipes seminis abraā isaac ⁊ iacob. Redu
cā. n. ꝓuersiōem eoꝝ ⁊ miserebor eis.

¶ .XXXIIII.

Erbū qđ fct̄ ē ad hieremiā a dño: qñ
nabuchodonosor rex babylonis ⁊ oīs
exercitus ei⁹ vniuersaq̄ regna terre: q̄ erāt
sub p̄tate man⁹ ei⁹ ⁊ ōes ppli bellabāt ꝓtra
ihrlz ⁊ ꝓtra ōes vrbes eius dicens: Hec dicit
dñs de⁹ isrl: Vade ⁊ loq̄re ad sedechiā regez
iuda:⁊ dices ad eū: Hec dicit dñs: Ecce ego
tradā ciuitatē hāc i man⁹ regis babylonis:
⁊ succēdet eā igni. Et tu ñ effugies de mānu
ei⁹: sed cōphēsiōe capieris ⁊ i mānu ei⁹ trade-
ris:⁊ oculi tui oculos regis babylōis videbūt:
⁊ os ei⁹ cū ore tuo loq̄t ⁊ babylonē introibis.
Attamen audi vbū dñi sedechia rex iuda.
Hec dic dñs ad te: Nō morieris i gladio:sz
i pace morieris: Et fm combustiōes patrū
tuorum regum p̄orum:q̄ fuerunt ante te: sic
comburent te: ⁊ ve dñe plangent te: quia
vbum hoc ego locut⁹ sum dic dñs. Et locu-
t⁹ ē hieremias ꝓpheta ad sedechiā regē iu-
da vniuersa vba hec in ihrlm:⁊ exercit⁹ regis
babylonis pugnabat ꝓtra ihrlm ⁊ ꝓtra ōes ci
uitates iuda:q̄ reliq̄ erāt ꝓtra lachis ⁊ con-
tra azecha. Ipe. n. superāt ō ciuitatib⁹ iuda
munite. Verbū qđ fct̄ ē ad hieremiā
a dño:p⁹ q̄ pcussit rex sedechias fed⁹ cuz oī
ppl'o i ihrlm p̄dicās:ut dimitt̄et vn⁹ q̄sq̄ famu
lum suū ⁊ vn⁹ q̄sq̄ ancillā suā:hebreū ⁊ hebream
liberos⁹ ⁊ neq̄q̄ dnārēt eis.i. i iudeo ⁊ fratre
suo. Audierūt g̃ ōes p̄cipes ⁊ vniuersus ppl⁹
q̄ uerāt pactū: ut dimitt̄et vnus q̄sq̄ famulum
suum ⁊ ancillā suā liberos: ⁊ ultra ñ dnārēt
eis. Audierūt igī ⁊ dimiserūt. Et ꝓuersi sunt
deinceps ⁊ retraxerunt seruos suos ⁊ ancil
las suas:qs dimiserūt liberos:⁊ subiugaue
rūt i famulos ⁊ famulas. Et fct̄ ē vbuz ad
hieremiā a dño dicēs: Hec dicit dñs de⁹ isrl:
Ego pcussi fedus cū p̄ribus vr̄is:i die qua
eduxi eos de tra egypti de domo seruitutis
dicēs: Cū cōpleti fuerit septē āni: dimittat
vnus q̄sq̄ frez suū hebreū: q̄ venūt⁹ ē ei: et
seruiet ē sex ānis:⁊ dimittes eū a te liberuz.
Et ñ audierūt p̄res vr̄i mei:nec iclinauerūt auremz
suā. Et ꝓuersi estis vos hodie ⁊ fecistis quod
rectū ē in oculis meis:ut p̄dicaret libertatē
vnus q̄sq̄ ad amicū suū:⁊ iussistis pactū i con
spectu meo i domo i q̄ uocatū ē nom̄ meū
sup eā. Et reuersi estis ⁊ cōmaculastis nomen
meū:⁊ reduxistis vnus q̄sq̄ seruū suū ⁊ vnus
q̄sq̄ ancillā suā:qs dimiseratis:ut essent libe
ri ⁊ sue p̄tatis:⁊ subiugastis eos:ut sint vo
bis famuli ⁊ ancille. Propt̄ea hec dic dñs. Vos
ñ audistis me: ut p̄dicaret libertatez vn⁹ q̄s-
q̄ fratri suo ⁊ vn⁹ q̄sq̄ amico suo. Ecce ego
p̄dico libertatē ait dñs ad gladiū ad pestez
⁊ ad famē: ⁊ dabo uos i cōmotōez cunctis
ignis terre. Et dabo viros:q̄ p̄uaricāt fed⁹
meū:⁊ ñ obſuaueūt vba federis:qb⁹ assēsi sē
i ꝓspectu meo: vitulū quē p̄cidēt i duas p̄-
tes ⁊ trāsieūt iter diuisiōes ei⁹: p̄cipes iuda
⁊ p̄ncipes ihrlm: eunuchi ⁊ sacerdotes ⁊ oīs
ppl⁹ terre:q̄ trāsieūt iter diuisiōes vituli: et
dabo eos i manus inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ i ma-
n⁹ q̄rentiū aiaz eoꝝ: ⁊ erit morticinū eoꝝ in
escā volatilib⁹ celi ⁊ bestijs terre. Et sedechiā
regē iuda ⁊ p̄ncipes eius dabo i man⁹ inimi
corum suorum ⁊ in manus q̄rentium aias
eorum: ⁊ in manus exercituz regis baby
lonis: qui recesserunt a vobis. Ecce ego

ꝑcipio dicit dñs: ⁊ ꝺducã eos ī ciuitatē hāc: ⁊ ꝓliabũt aduersũ eã ⁊ capiēt eã ⁊ icēdent igni: ⁊ ciuitates iuda dabo ī solitudinē: eo ꝙ ñ sit habitator.

¶ .XXXV.

Uerbũ qꝺ factũ ē ad hieremiã a dño ī ꝺieb⁹ ioachim filij iosie regis iuda dicēs: Uaꝺ ad domũ rechabitaꝝ ⁊ loq̃re eis: ⁊ introduces eos ī domũ dñi ī vnã exedram thesaurorũ: ⁊ dabis eis bibẽ vinũ. Et assũpsi ieconiã filiũ hieremie filij absame ⁊ fres eius ⁊ ões filios eius: ⁊ vniuersã domum re chabitaꝝ: ⁊ introduxi eos ī domũ dñi ad gazophylaciuꝫ filiorꝫ anan filij iecedelie hois dei: qꝺ erat iuxta gaꝛophylaciũ ꝓncipũ sup thesauꝝ maasie filij sellũ: q̃ erat custos ve stibuli. Et posui coꝝã filijs dom⁹ rechabita rũ cyphos plenos vino ⁊ calices: ⁊ dixi ad eos: Bibite vinũ. Qui ñderũt: Nõ bibẽꝫ vinũ: qꝛ ionadab filius rechab ꝑ nr̃ ꝑcepit nobis dicens: Nõ bibetis vinum vos ⁊ filij vr̃i usq; ī sẽpit̃nũ. Et domũ ñ edificabit̃ et semẽtē ñ seret̃: ⁊ vineas ñ plantabitis nec habebitis: sꝫ ī tabernacul̃ habitabitis cũctis ꝺieb⁹ vr̃is: ut viuat̃ ꝺieb⁹ mltis sup facĩ tre ī q̃ vos pegrinamini. Obediuimus g̃ voci ionadab filij rechab ꝑr̃i nr̃i ī oĩb⁹ q̃ precepit nobis: ita ut ñ biberem⁹ vinũ cũctis ꝺieb⁹ nr̃is nos ⁊ mulieres nr̃e filij ⁊ filie nr̃e: et ñ edificarem⁹ domos ad hitãdũ: ⁊ vineã et agrũ ⁊ semẽtē ñ habuim⁹: sꝫ hitauimus ī tabernaculis: ⁊ obedientes fuimus iuxta oia q̃ ꝑcepit nobis ionadab ꝑ nr̃. Cũ aũt ascen disset nabuchodonosor rex babylonis ad t̃ rã nr̃am: dixim⁹: Uenite ⁊ ingrediamur hi erusalẽ a facie exercitus chaldeoꝝ ⁊ a facie exercitus syrie: ⁊ mãsimus ī ir̃m. Et factũ ē vbũ dñi ad hieremiã dicēs: Hec dicit dñs exercituũ deus isr̃l. Uade ⁊ dic viris iuda: ⁊ hitatoribus ir̃m: Nũqꝺ ñ recipietis ꝺisci plinam: ut obediatis vbis meis dicit dñs? Preualuerũt ſmões ionadab filij rechab: q̃s ꝑcepit filijs suis: ut ñ biberẽt vinũ: ⁊ nõ bibẽt usq; ad ꝺiẽ hāc: qꝛ obedierũt ꝑcepto ꝑr̃is sui. Ego aũt locutus sũ ad uos de mane ꝓsurgẽs ⁊ loq̃ns: ⁊ ñ obedistis mihi. Misiq; ad uos ões seruos meos ꝓphetas ꝓsurgẽs diluculo mittẽsq; ⁊ dicẽs: Cõuertimini vn⁹ qꝺq; a via sua pessima ⁊ bona facite studia vĩa: ⁊ nolite seq̃ deos alienos: neq; colatis eos: ⁊ hitabitis in t̃ra quã ꝺedi vob⁹ ⁊ pr̃ibus vr̃is. Et ñ iclinastis aurẽ vr̃am: neq; audistis me. Firmauerũt igr̃ filij ionadab filij rechab ꝑceptũ ꝑr̃is sui: qꝺ ꝑceperat eis: pp̃l⁹ aũt iste ñ obediuit mihi. Ideo hec dicit dñs exercituũ deus isr̃l. Ecce ego adducaꝫ sup iudã ⁊ sup ões hitatores ir̃l̃m vniuersã afflictionem: quam locutus sum aduersum illos eo ꝙ locutus sum ad illos ⁊ non audierũt: vocaui illos: ⁊ non r̃ñderũt mihi. Domui aũt rechabitaꝝ dixit hieremias: Hec ꝺicit dñs exercituũ deus isr̃l: Pro eo ꝙ obedistis pr̃e cepto ionadab ꝑr̃is vr̃i ⁊ custodistis omnia eius mandata ⁊ fecistis vniuersa q̃ precepit vobis: ꝓpt̃ea hec dicit dñs exercituũ deus isr̃l: Non deficiet vir de stirpe ionadab filij rechab stãs ī ꝓspectu meo cũctis ꝺiebus.

¶ .XXXVI.

Et factũ ē in ãno q̃rto ioachim filij ioſie regis iuda: factũ ē vbũ hoc ad hieremiam a dño dicēs: Tolle volumẽ libr̃i: ⁊ scribes ī eo oia verba: q̃ locutus sũ t̃ aduersũ isr̃l ⁊ iudã ⁊ aduersus ões gentes a ꝺie q̃ locutus sũ ad te ex ꝺiebus iosie usq; ad ꝺiem hāc: si forte audiente ꝺomo iuda vniuersa mala: q̃ ego cogito facere eis: reuertat unus qsq; a uia sua pessima: ⁊ ꝓpitius ero iniq̃tati ⁊ peccato eor. Uocauit g̃ hierẽias baruch filiũ nerie: ⁊ scripsit baruch ex ore hieremi ões sermões dñi: quos locutus ē ad eũ ī uo lumine libr̃i. Et ꝑcepit hieremias baruch dicēs: Ego clausus sũ: nec ualeo ingredi ꝺo mũ dñi. Ingredere g̃ tu ⁊ lege de uolumine ī quo scripsisti ex ore meo uerba dñi audiẽ te pp̃l⁹ ī ꝺomo dñi ī ꝺie ieiunij: isup ⁊ audi ẽte uniuerso iuda: q̃ uenit̃ de ciuitatibus suis. Leges eis: si forte cadat oratio eor ī cõ spectu dñi: ⁊ reuertet̃ unusquisq; a uia sua pessima: qm̃ magnus furor ⁊ idignatio est: quã locut⁹ ē ꝺns aduersus pp̃lm hũc. Et fe cit baruch filius nerie iuxta oia q̃ precepat ei hierẽias ꝓpheta: legẽs ex uolumine ſmo nes dñi ī ꝺomo dñi. Factũ ē aũt ī ãno qnto io achim filij iosie regis iuda ī mẽse nono: pre dicaueꝛt ieiuniũ ī ꝓspectu dñi oĩ pp̃lo ī hie rusalẽ ⁊ uniuerse multitudini: q̃ ꝓfluxerat de ciuitatibus iuda ī hierusalẽ. Legitq; ba ruch ex uolumine sermões hieremie in ꝺo mo dñi ī gaꝛophylacio gamarie filij saphã scribe ī uestibulo supior ī introitu porte no ue ꝺomus dñi: audiẽte oĩ pp̃lo. Cũq; audis set micheas filius gamarie filij saphan ões ſmões dñi ex libro: descẽdit ī ꝺomũ regis ad gaꝛophylaciũ scribe. Et ecce ibi omnes

ꝓncipes sedebāt: elisama scriba ⁊ dalaias filꝰ semeie ⁊ helnatan filꝰ achobor ⁊ gamarias filꝰ saphan ⁊ sedechias filꝰ ananie et vniuersi ꝓncipes. Et nūciauit eis micheas oīa vba: q̄ audiuit legēte baruch ex volumine i auribꝰ ꝑpli. Miserūt itaq; oēs ꝓncipes ad baruch iudi filium nathanie filij selemie filij chusi dicentes: Volumē ex q̄ legisti audiente ꝑplo sume i manu tua ⁊ veni. Tulit ḡ baruch filꝰ nerie volumē i mānu sua ⁊ venit ad eos. Et dixerūt ad eum: Sede: ⁊ lege hec i auribꝰ nr̄is. Et legit baruch i auribus eor̄. Igit cū audissent oīa vba: obstupuerūt vnꝰ q̄sq; ad ꝓximū suū: ⁊ dixerūt ad baruch. Nūciare debemꝰ regi oēs ſmōes istos: Et it rogauerūt eū dicētes: Indica nobis: quomō scripsisti oēs ſmōes istos ex ore eiꝰ. Dixit āt eis baruch: Ex ore suo loq̄bat q̄si legens ad me oēs ſmōes istos: ⁊ ego scribebam in volumine atramēto. Et dixerūt ꝓncipes ad baruch: Vade ⁊ abscondē tu ⁊ hieremias: et nemo sciat ubi sitis. Et ingressi sūt ad regē in atriū. Porro volumē cōmendauerūt in gazophylacio elisāe scribe ⁊ nūciauerūt audiēte rege oēs ſmōes. Misitq; rex iudi: ut sūeret volumē: q̄ tollēs illud de gazophylacio elisame scribe legit audiēte rege ⁊ vniuersis ꝓncipib⁹: q̄ stabant circa regem. Rex āt sedebat i domo hyemali i mēse nono: ⁊ posita erat arula coram eo plena pruinis. Cūq; legisset iudas tres pagellas l'q̄tuor: scidit illud scalpello scribe: ⁊ ꝑiecit i ignem: q̄ erat sup arulā: dōec ꝯsumeret oē volumen igni: q̄ erat i arula. Et ñ timuerūt nec scidērt vestimēta sua rex ⁊ oēs serui eiꝰ: q̄ audierūt vniuersos ſmōes istos. Verūtn helnathan ⁊ dalaias ⁊ gamarias ꝓtradixerūt regi: ne cōbureret librū: ⁊ ñ audiuit eos. Et ꝑcepit rex hieremiel filio amalech ⁊ saraie filio egrihel ⁊ selemie filio abdehel: ut cōphēderet baruch scribā ⁊ hieremiā ꝑpheta. Abscōdit āt eos dñs. Et fec ē vbū dñi ad hieremiā ꝑpheta: ꝑ q̄ cōbusserat rex volumē ⁊ ſmōes quos scripserat baruch ex ore hieremie dicēs: Rursū tolle volumē aliud: ⁊ scribe i eo oēs ſmones ꝓres q̄ erāt in ꝓmo volumie: q̄ cōbussit ioachi rex iuda. Et ad ioachi regē iuda dices: Hec dic dñs: Tu cōbussisti volumē istō dicēs: Quare scripsisti i eo ānūcias: festinā veniet rex babylōis ⁊ vastabit trā hāc ⁊ cessare faciet ex illa hoiem ⁊ iumētū. Propter hec dicit dñs de ꝓtra ioachi regē iuda: Nō erit ex eo: q̄ sedeat sup soliū dauid: ⁊ cadauer eiꝰ ꝑiciet ad estū ꝑ die ⁊ ad gelu ꝑ noctē Et uisitabo ꝓtra eū ⁊ ꝓtra semē eiꝰ ⁊ ꝓtra ſuos eiꝰ iniq̄tates suas: ⁊ adducā sup eos et ſ hitatōes ir'lm ⁊ sup vizos iuda oē malū: qō locut' sū ad eos: ⁊ ñ audierūt. Hieremias āt tulit volumē aliud ⁊ dedit illud baruch filio nerie scribe: q̄ scripsit i eo ex ore hieremie oēs ſmōes libri: quē cōbusserat ioachi rex iuda igni: ⁊ isup additi sūt ſmōes multo plures q̄ antea fuerāt.

¶.XXXVII.

Et regnauit rex sedechias filius iosie ꝑ iechonia filio ioachi: quē ꝓstituit rex babylonis in terra iuda ⁊ non obediuit ipse ⁊ serui eiꝰ ⁊ ꝑplus trē vbis dñi: q̄ locut' ē i manu hieremie ꝓphete. Et misit rex sedechias iuchal filium selemie ⁊ sophoniā filiū maasie sacerdotez ad hieremiā ꝑphetā dicēs: Ora ꝑ nob⁹ dñm deum nr̄m. Hieremias āt libē ābulabat in medio ꝑpli. Nō. n. miserāt eū i custodiam carceris. Igit exercitus pharaonis egressus ē de egypto: ⁊ audiētes chaldei: q̄ obsiōbāt hierusalez huiuscemodi nūciū recessērt ab ir'lm. Et factum ē vbum dñi ad hieremiaz ꝑphetā dicēs: Hec dicit dñs deꝰ isrl: Sic dicetis regi iuda: q̄ misit vos ad me i rogādū: Ecce exercitus pharaonis: q̄ egressus ē uobis i auxiliū reuertet i trām suā i egyptuz: ⁊ rediēt chaldei ⁊ bellabūt ꝓtra ciuitatem hāc ⁊ capiēt eā ⁊ succēdēt igni. Hec dic dñs: Nolite decipe aias vras dicētes: eūtes abibūt ⁊ recedēt a nobis chaldei: q: ñ abibūt. Sz ⁊ si ꝑcusseritis oem exercitū chaldeoz: q̄ ꝓliantur aduersum uos: ⁊ dēlicti fuerint ex eis aliq̄ vulnerati: singuli de tētorio suo ꝓsurgēt: ⁊ icēdēt ciuitatē hāc igni. Ergo cuz recessisset exercit' chaldeoz ab ir'lm ꝓpter exercitū pharaonis egressus ē hieremias ō ir'lm: ut iret i trām beniamin: ⁊ diuidēt ibi possessiōem i ꝓspectu ciuiū. Cūq; pueniſſet ad portā bēiamin: erat ibi custos porte per vices noie hierias filꝰ selemie filij ananie: et apphēdit hieremiā ꝑphetā dicēs: Ad chaldeos ꝓfugis: Et rñdit hieremias: Falsū est: nō fugio ad chaldeos. Et non audiuit eum sed comphendit hierias hieremiam: et adduxit eum ad ꝓncipes. Quāobrē irati ꝓncipes ꝓtra hieremiā: cesū eū miserūt i carcerē

q̄ erat i domo ionathan scribe. Ipse.n. ppo
sit⁹ erat sup carcerē. Itaq; ingressus ē hiere
mias i domum laci ⁊ i ergastulū: ⁊ sedit ibi
hieremias dieb⁹ mltis. Mittēs ăt sedechi
as rex tulit eū: ⁊ interrogauit eū i domo sua ab
scōdite: ⁊ dixit. Putasne est ſmo a dño? Et
dixit hieremias: Est. Et ait: In man⁹ regis
babylonis trader⁊. Et dixit hieremias ad re
gē sedechiā: Quid peccaui t ⁊ seruis tuis ⁊
pplo tuo: q; misisti me i domū carcer⁊? Ubi
sūt pphete vr̄i: q̄ pphetabāt vob⁹ ⁊ dicebāt:
ñ veiet rex babylonis sup uos ⁊ sup terram
hāc? Nunc q̄ audi obsecro dñe mi rex: Ua
leat deprecatio mea i cōspectu tuo: ⁊ ne me re
mittas i domum ionathe scribe: ne moriar
ibi. Precepit q̄ rex sedechias: ut tradēt hie
remias in vestibulū carcer⁊: ⁊ daret ei torta
q̄tidie pāis: excepto pulmēto: dōec cōsume
rēt oēs panes ò ciuitate. Et mānsit hieremias
i vestibulo carceris.

.XXXVIII.

Audiuit aūt saphacias fili⁹ madian et
hiedelias fili⁹ phassur ⁊ iucha fili⁹ sele
mie ⁊ phassur fili⁹ melchie ſmones: q̄s hie
remias loq̄bat ad oēm pplm dicēs: Hec dic
dñs: Quicūq; manserit i ciuitate hac mo
ri et gladio ⁊ fame ⁊ peste: q̄ autem pfugerit
ad chaldeos viuet: ⁊ erit aia ei⁹ sospes ⁊ vi
uens. Hec dic dñs: Tradēdo tradet ciuitas
hec i manu exercitus regis babylonis: ⁊ ca
piet eā. Et dixer̄t pncipes regi: Rogam⁹ ut
occidat hō iste. De idustria. n. dissoluit ma
nus virorum bellātium: q̄ remanserunt i ci
uitate hac ⁊ man⁹ vniuersi pplī: loquēs ad
eos vniuersa verba hec. Siquidem homo
iste ñ querit pacem pplo huic sed malū. Et
dixit rex sedechias: Ecce ipse i manib⁹ vr̄is
ē. Nec.n. fas ē uobis q̄cq̄ negare. Tulerūt q̄
hieremiā ⁊ pieceru̇t eū i lacum helchie fili
amalech: q̄ erat i vestibulo carceris: ⁊ sūmi
serunt hieremiā i funib⁹ i lacū: i q̄ ñ erat aq̄
sed lutū. Descendit itaq; hieremias i cenū.
Audiuit ăt abdemelēch ethiops vir eunu
ch⁹: q̄ erat i domo regis: q; miserāt hierēiā
i lacuz. Porro rex sedebat i pōta bēiamin.
Et egressus est abdemelech ò domo regi: ⁊
locut⁹ ē ad regē dicēs: Dñe mi rex: male fe
cer̄t viri isti oia q̄cūq; ppetrarū t cōtra hie
remiā pphetā: mittētes eū i lacū: ut moriat
ibi fame. Nō sūt. n. panes ultra in ciuitate.
Precepit itaq; rex abdemelech ethiopi di
cens: Tolle tecū hic triginta viros: ⁊ leua hie
remiā pphetā ò lacu ātq; moriat. Assūpti
q̄ abdemelech secuz viris ingressus ē domū
regis: q̄ erat sub cellario: ⁊ tulit ide veteres
pānos ⁊ ātiq̄: q̄ cōputruerāt: ⁊ summisit ea
ad hieremiā i lacū p funiculos. Dixitq; ab
demelech ethiops ad hieremiā pphetam:
Pone veteres pānos ⁊ hec scissa ⁊ putrida
sub cubito manuū tuarū ⁊ sup funes. Fecit
q̄ hieremias sic. Et extraxer̄t hieremiā funi
b⁹: ⁊ eduxerunt eum de lacu. Mānsit autem
hieremias i vestibulo carceri. Et misit rex
sedechias: ⁊ tulit ad se hieremiā pphetā ad
ostiū tertiū: qò erat i domo dñi. Et dixit rex
ad hieremiā: Interrogo ego te ſmōez: ne ab
scondas a me aliq̄d. Dixit ăt hieremias ad
sedechiā: Si ānunciauero t: nūq̄d ñ itficies
me? Et si pſiliū dedero t: nō me audies? Ju
rauit q̄ rex sedechias hieremie clam dicēs:
Uiuit dñs q̄ fecit nob⁹ aiam hāc: si occidero
te: ⁊ si tradidero te i man⁹ virox istox: qui
q̄runt aiaz tuā. Et dixit hieremias ad sede
chiā: Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl: Si p
fectus exieris ad pncipes regi babylonis: vi
uet aia tua: ⁊ ciuitas hec ñ succēdet igni: et
⁊ saluus er⁊ tu ⁊ dom⁹ tua. Si ăt non exieri
ad pncipes regi babylonis: tradetur ciuitas
hec i manus chaldeox ⁊ succendēt eā igni:
⁊ tu ñ effugies de mānu eox. Et dixit rex se
dechias ad hieremiā: Sollicit⁹ sū ppter iu
deos: q̄ trāsfugerūt ad chaldeos: ne fōte tra
dar i man⁹ eox ⁊ illudāt mihi. Rndit aut̄
hieremias ⁊ dixit ei: Nō te tradēt. Audi q̄
so vocē dñi: quā ego loq̄r ad te ⁊ bñ t erit: ⁊
viuet aia tua. Q; si nolueri egredi: iste ē ser
mo: quē oñdit mihi dñs: Ecce oēs mlieres:
q̄ remāserūt i domo regis iuda educētur ad
pncipes regi babylonis: ⁊ ipse dicēt: Sedu
xer̄t te ⁊ pualuer̄t advsū te viri pacifici tui:
demerserūt te i ceno ⁊ in lubrico pedes tu
os: ⁊ recesser̄t a te. Et oēs vxores tue ⁊ filij
tui educēt ad chaldeos: ⁊ ñ effugies manus
eox: sed i manu regi babylonis capieris: et
ciuitatem hāc cōburet igni. Dixit q̄ sedechi
as ad hieremiā: Nullus sciat vba hec: ⁊ nō
morier⁊. Si ăt audierit pncipes q; locut⁹ sū
tecū: ⁊ venerit ad te ⁊ dixerit tibi: indica no
bis q̄d locutus sis cum rege: ne celes ⁊ non
te interficiemus: ⁊ quid locutus ē tecuz rex:
dices ad eos: Prostraui ego preces meas
coram rege: ne me reduci iuberet i domum

254
260

ionathan: ⁊ ibi morerer. Veneꝛ̃t ḡ ões ꝓnci
pes ad hieremiã: ⁊ iterꝛogauerũt eũ. Et locu
tus est eis iuxta oia ꝟba q̄ ꝓcepat ei rex. Et
cessauerũt ab eo. Nihil. n. fuerat auditum.
Mãsit ꝟo hieremias i vestibꝟlo carceꝛis usq;
ad diẽ: q̄ capta ẽ iꝛl̃m: Et fẽm ut capet iꝛl̃z.

C.XXXIX.

In anno nono sedechie regis iuda mẽse de
cimo: vẽit nabuchodonosoꝛ rex baby
lonis ⁊ ois exercitus eius ad iꝛl̃m ⁊ obside
bãt eã. Undecio ãt ãno sedechie mẽse q̄rto
q̄nta mẽsis apta ẽ ciuitas: ⁊ ingressi sũt ões
ꝓncipes regis babylõis ⁊ sedeꝛ̃t in põta me
dia: neregel sereser semegar nabusarsathiz
rabsares neregel sereser rebmag: ⁊ ões ãliq̄
ꝓncipes regis babylonis. Cũq; vidisset eos se
dechias rex iuda ⁊ oẽs viri bellatoꝛes: fuge
rũt ⁊ egressi sũt nocte de ciuitate p viã hoꝛ
ti regis: ⁊ p poꝛtã q̄ erat inter duos muꝛos:
⁊ egressi sũt ad viã deserti. Persecutus ẽ ãt
eos exercitus chaldeoꝛũ ⁊ cõphẽderũt sede
chiã in campo solitudinis hierichontine: ⁊
captũ adduxerũt ad nabuchodonosoꝛ: regẽ
babylonis in reblatha: q̄ ẽ in terra emath:
⁊ locut⁹ ẽ ad eũ iudicia. Et occidit rex baby
lõis filios sedechie in reblatha i oc̃lis eius:
⁊ ões nobiles iuda occidi rex babylõis. O-
culos q̄z sedechie eruit: ⁊ vixit eũ cõpedib⁹:
ut ducerꝛ̃t i babylõem. Domũ q̄z regẽ ⁊ do-
mũ vulgi succẽderũt chaldei igni: ⁊ muruz
iꝛl̃m subuerterũt. Et reliq̄as ꝓpꝛi: q̄ remãse
rãt in ciuitate: ⁊ pfugos q̄ trãsfugerãt ad eũ
⁊ supfluos vulgi: q̄ remãserant trãstulit na
buzardan magisteꝛ militũ i babylõem: ⁊ de
plebe pauperũ: q̄ nihil penit⁹ hẽbãt: dimisit
nabuzardã magisteꝛ militie in teꝛra iuda: ⁊
dedit eis vineas ⁊ cisternas in die illa. Pꝛe
cepit ãt nabuchodonosoꝛ rex babylonis ō
hieremia nabuzardan magistro militũ di-
cẽs: Tolle illũ: ⁊ pone sup eũ oc̃los tuos: ni
hilq; ei mali facias: sz ut voluerit: sic facies
ei. Misit ḡ nabuzaꝛdan ꝓnceps militie ⁊ na
bu ⁊ sesban ⁊ rabsares ⁊ neregel ⁊ seteser ⁊
rebmag ⁊ ões optimates regis babylonis mi
serũt ⁊ tulerũt hieremiã de vestibulo carceris:
⁊ tradideꝛ̃t eũ godolie filio ayceham filij sa
phã: ut intraret i domum ⁊ hꝫaret i ppꝛo.
Ad hieremiã ãt sẽs fuerat ſmo dñi cũ clau
sus eẽt i vestibulo carceꝛis dicẽs: Uade ⁊ die
abimelec ethiopi dicẽs: Hec dicit dñs exer
cituũ deꝰ iſrl̃: Ecce ego educã ſmones meos
sup ciuitatẽ hãc i malũ ⁊ ñ i bonũ: ⁊ erũt i
pspectu tuo in die illa: ⁊ liberabo te i die il-
la ait dñs. Et nõ traderis i manꝰ viꝛoꝛũ: q̄s
tu formidas: sz eruẽs liꝫabo te ⁊ gladio nõ
cades: sz erit t̃ aia tua in salutẽ: q; in me ha
buisti fiduciã ait dñs.

C.XL.

Sermo q̄ factꝰ ẽ ad hieremiã a dño: pꝰ
q̄ dimissus ẽ a nabuzardan magistro
militie de rama: q̄n tulit eũ vinctũ catenis i
medio õium: q̄ migrabãt de iꝛl̃m ⁊ iuda: ⁊
ducebãt in babylõem. Tollẽs ḡ ꝓnceps mi
litie hieremiã dixit ad eũ: Dñs deꝰ tuus lo-
cutus est malum super locum istum: ⁊ ad-
duxit ⁊ fecit dominus sicut locutus est:
q; peccastis dño ⁊ nõ audistis vocẽ eiꝰ: ⁊ fcs
ẽ vob̃ ſmo hic. Nũc ḡ ecce solui te hodie de
catenis: q̄ sũt i mãib⁹ tuis. Si placet t̃: ut ve
nias mecũ i babylõem veni ⁊ ponã oculos
meos sup te. Si ãt displicet t̃ venire mecuz
i babylõem reside. Ecce ois tra i pspcu tuo
ẽ. Quo elegeꝛ̃is ⁊ q̄ placuerit t̃ ut vadas: illuc
pge: ⁊ mecũ noli venire: sed hꝫta apõ godo
liã filiũ aychã filij saphã: quem ꝓposuit rex
babylonis ciuitatib⁹ iude. Hꝫta ḡ cũ eo i me
dio ppli: l̃ quocũq; placuerit tibi: ut vadas
vade. Dedit q̄z ei magister militie cibaria ⁊
munuscula: ⁊ dimisit eũ. Uenit ãt hieremias
ad godoliã filiũ ayceham i masphat: ⁊ hꝫta-
uit cũ eo i medio ppli: q̄ relictꝰ fuerat in tra.
Cũq; audissẽt oẽs ꝓncipes exerciꝰ: q̄ dispsi
fuerãt p regiões ipsi ⁊ socij eoꝝ: q⁹ ꝓfecisset
rex babylõis godoliã filiũ aychã ire: ⁊ q⁹ cõ
mẽdasset ei viꝛos ⁊ mlieres ⁊ paruulos ⁊ ō
paupib⁹ tre: q̄ ñ fuerãt trãslati i babylõez:
veneꝛ̃t i godoliã i masphat ⁊ ismahel filius
nathanie ⁊ iohanan filiꝰ carec: ⁊ ionathan
⁊ sareas filiꝰ thenocmeth ⁊ filij offi: q̄ erãt
de nethotphati ⁊ iechonias filiꝰ maachati
ipi ⁊ viri eoꝝ. Et iurauit eis godolias filiꝰ
aychã filij saphã ⁊ comitib⁹ eoꝝ dicẽs: No
lite timẽ fuire chaldeis. Habitate i terra et
fuite regi babylõis: ⁊ bñ erit vob̃. Ecce ego
hito i masphat: ut respõdeã ꝓcepto chalde
oꝝ: q̄ mittũt ad nos. Uos ãt colligite vide-
miã ⁊ messem ⁊ oleũ ⁊ cõdite in vasis vẽis:
⁊ manete i vbib⁹ vẽis: q̄s tenetis. Sz ⁊ ões
iudei: q̄ erãt i moab ⁊ i finib⁹ ãmon ⁊ i idu-
mea ⁊ i vniuersis regiõib⁹: audito q⁹ ỏdisset
rex babylonis reliquias in iudea: ⁊ q⁹ ꝓpo-
suisset super eos godoliam filium ayceham

filij saphā: reuersi sūt: i quā ōes iudei d̄ vniuersis locis: ad q̄ ꝓfugerāt ⁊ venerūt i t̄ra iuda ad godoliā i masphath ⁊ collegerūt vinū ⁊ messē mltā nimis. Johanā āt filiꝰ caree et ōes p̄ncipes exercitꝰ: q̄ dispsi fuerāt i regiōibꝰ: venerūt ad godoliā i masphath: ⁊ dixerūt ei: Scito q̄ bahalis rex filioꝝ āmon misit ismahel filiū nathanie ꝑcutē aīam tuā. Et ñ credidit eis godolias filiꝰ aychā. Johanā āt filiꝰ caree dixit ad godoliam seorsū i masphath loq̄ns: Jbo ⁊ ꝑcutiā ismahel filiū nathanie nullo sciēte: ne it̄ficiat aīam tuam: et dissipēt ōes iudei: q̄ ꝯgregati sūt ad te: ⁊ pibūt reliq̄e iuda. Et ait godolias filiꝰ aychā ad iohanan filiū caree: Noli facē v̄bū hoc. Falsū.n. tu loq̄ris de ismahel.

¶.XLI.

Et factū ē i mēse septīo: venit ismahel filius nathanie filij elisama d̄ seie r̄gali ⁊ optīas r̄gis ⁊ decē uiri cū eo ad godoliā filiū aychā i masphath: ⁊ cōederūt ibi pāes simlr̄ i masphath. Surrexit āt ismahel filiꝰ nathanie: ⁊ decē viri q̄ cū eo erāt: ⁊ ꝑcusserūt godoliā filiū aychā filij saphan gladio: ⁊ it̄fecerūt eū: quē p̄fecerat rex babylōis terre. oēs q̄ꝫ iudeos: q̄ erāt cū godolia i masphath ⁊ chaldeos: q̄ repti sūt ibi ⁊ viros bellatores ꝑcussit ismahel. Secūdo āt die pꝰq̄ occiderat godoliā nullo adhuc sciēte: venerūt viri de sychē ⁊ d̄ sylo ⁊ de samaria octoginta viri rasi barba ⁊ scissis vestibꝰ ⁊ squalētes: ⁊ mūera ⁊ thus hēbāt i manu: ut offerrēt i domo dñi. Egressus g̊ ismahel filiꝰ nathāie i occursū eoꝝ d̄ masphath: icedēs ⁊ plorās ibat. Cū āt occurisset eis: dixit ad eos: Venite ad godoliā filiū aychā. Qui cū vēissēt ad mediū ciuitatis: iterfecit eos ismahel filiꝰ nathanie circa mediū laci ipse ⁊ viri: q̄ erāt cū eo. Decē āt uiri repti sūt iter eos: q̄ dixerūt ad ismahel: Noli occidē nos: qꝛ hēmus thesauros i agro frumēti ⁊ ordei ⁊ olei ⁊ mellis. Et cessauit ⁊ ñ iterfecit eos cū frib̄ꝰ suis. Lacꝰ āt i quē ꝓiecerat ismahel oīa cadauera virorū: q̄s ꝑcussit ꝓpter godoliā: ipse ē quē fecit rex asa: ꝓpter baasa regē isrl̄. Ipsuꝫ repleuit ismahel filiꝰ nathanie occisis. Et captiuas duxit ismahel ōe reliq̄as ppl̄i: q̄ erāt i masphath filias regis ⁊ vniuersū ppl̄ꝫ: q̄ r̄māserat i masphath: quos cōmendauerat nabuçardan princeps militie godolie filio aychā. Et cepit eos ismahel filiꝰ nathanie: ⁊ abijt ut trāsiret ad filios āmon. Audiuit āt iohanan filiꝰ caree ⁊ ōes p̄ncipes bellatoꝝ: q̄ erāt cū eo ōe malū: qd̄ fecerat ismael filiꝰ nathanie: ⁊ assūptis vniuersis viris ꝓfecti sūt: ut bellarent aduersus ismahelē filiū nathanie: ⁊ iuenerūt eū ad aq̄s mltas: q̄ sūt i gabaon. Cūq̄ꝫ vidisset oīs ppl̄s: q̄ erat cū ismahel: iohanā filiū caree ⁊ vniuersos p̄ncipes bellatoꝝ: q̄ erant cū eo: letati sūt. Et reuersus ē oīs ppl̄s: quē ceperat ismahel in masphath: reuersusq̄ꝫ abijt ad iohanā filiuꝫ caree. Ismahel āt filiꝰ nathanie fugit cū octo uiris a facie iohanan: ⁊ abijt ad filios āmō. Tulit g̊ iohanan filiꝰ care ⁊ ōes p̄ncipes bellatorum: q̄ erāt cum eo: vniuersas reliq̄as vulgi: q̄s reduxerāt ab ismahel filio nathanie de masphath: pꝰq̄ ꝑcussit godoliā filiū aychā fortes viros ad p̄liū ⁊ mlieres ⁊ pueros ⁊ eunuchos: q̄s reduxerat de gabaon: ⁊ abierūt ⁊ sederūt pegrinantes i chanaan: que ē iuxta bethleem: ut ꝑgerēt ⁊ itroierēt egyptū a facie chaldeoꝝ. Timebant.n. eos: qꝛ ꝑcusserat ismahel filiꝰ nathanie godoliā filium aycham: quē p̄posuerat rex babylōis in terra iuda.

¶.XLII.

Et accesserūt ōes p̄ncipes bellatoruꝫ et iohanan filiꝰ caree ⁊ ieçonias filiꝰ osie ⁊ reliquū vulgꝰ a paruo usq̄ꝫ ad magnum: dixerūt ad hieremiā ꝓphetam: Cadat oratio nr̄a i ꝯspectu tuo: ⁊ ora ꝓ nob̄ ad dñꝫ deum tuū ꝓ vniuersis reliquijs istis: qꝛ derelicti sumꝰ pauci d̄ pluribꝰ: sicut oculi tui nos ituentur: ⁊ annūciet nob̄ dñs deꝰ tuꝰ viam ꝑ quā ꝑgamꝰ: ⁊ verbū qd̄ faciamꝰ. Dixit autē ad eos hierēias ꝓpheta: Audiui. Ecce ego oro ad dñm deū vr̄m s̄m v̄ba vr̄a: ōe verbū qd̄cūq̄ꝫ r̄nderit mihi indicabo uobis nec celabos vos q̄cq̄. Et illi dixerūt ad hieremiā: Sit dñs iter nos testis veritatis ⁊ fidei: si ñ iuxta ōe verbū: i q̄ miserit te dñs deꝰ tuꝰ ad nos: sic faciemus siue bonū ē siue malū. Voci dñi dei nr̄i ad quē mittimus te obediemꝰ: ut bñ sit nobis cū audierimus vocē dñi dei nr̄i. Cum autē completi essent decem dies: sc̄m ē verbum dñi ad hieremiam. Vocauitq̄ꝫ iohanan filiū caree ⁊ ōes p̄ncipes bellatoꝝ: q̄ erant cum eo ⁊ vniuersū ppl̄m a minimo usq̄ꝫ ad magnū ⁊ dixit ad eos: Hec dicit dñs deus isrl̄ ad quē misistis me: ut prosternerem p̄ces vestras in conspectu eius:

Si quiescētes mānseritis i tra hac: edificabo vos ⁊ nō destruā: plātabo ⁊ nō euellā. Jā enīz placat⁹ sū sup malo: qđ feci uobis. Nolite timē a facie regis babylonis: quē uos pauidi formidatis. Nolite metuē eū dic̄ dñs: qz vobiscuz sū ego: ut saluos uos faciā ⁊ cruā de manu eius: ⁊ dabo uobis miās ⁊ miſebor vī: ⁊ habitare vos faciā i tra vīa. Si āt dixeritis uos: nō habitabim⁹ i tra ista: nec audiem⁹ vocē dñi ōi nīi: dicētes neqq̄: sz ad trā egypti pgem⁹: ubi nō uidebim⁹ bellū ⁊ clangorem tube nō audiem⁹ ⁊ famē nō sustiebim⁹: ⁊ ibi habitabimus, ꝓpter hoc nūc audite vbū dñi rel̄i qe iuda. Hec dic̄ dñs de⁹ exercituuz de⁹ isrł: Si posuerit faciē vīaz: ut igrediamini egyptum ⁊ itraueritis: ut ibi habitetis: gladius quē uos formidatis: ibi cōphēdet uos i tra egypti: ⁊ fames: ꝑ q̄ esū solliciti adhēbit vobis i egypto ⁊ ibi moriemini. Oēsqz viri: q̄ posuerit faciē suā: ut igrediāt egyptū: ut habitēt ibi: morīēt gladio ⁊ fame ⁊ peste. Nullus de eis remanebit: nec effugiet a facie mali: qđ ego afferā sup eos: qz hec dic̄ dñs exercituū de⁹ isrł. Sicut ꝓflat⁹ ē furor me⁹ ⁊ indignatio mea sup hītatores irlm: sic ꝓflabit indignatio mea sup uos cum ingressi fueritis egyptuz: ⁊ eritis i iusiurādū ⁊ i stupore ⁊ in maledictū ⁊ i opprobriū: ⁊ neqq̄ ultra videbitis locū istū. Uerbū dñi sup vos reliqe iuda: Nolite itrare egyptum. Scietes scieti qz obtestat⁹ sum vobis hodie: qz decepistī aīas vīas. Uos. n. misistis me ad dñm deū nīm dicētes: Ora ꝓ nobis ad dñm deū nīz: ⁊ iuxta oīa q̄cuq̄ dixerit d̄ dñs de⁹ nr̄: sic ānūcia nobis ⁊ faciem⁹. Et ānūciaui uobis hodie: ⁊ nō audistī vocē dñi dei vīi sup vniuersis: ꝑ qb⁹ misit me ad uos. Nūc g̃ scietes scietis: qz gladio ⁊ fame ⁊ peste moriemini in loco ad quē uoluistis itrare: ut hītaretis ibi.

.XLIII.

Factū ē āt cum cōplesset hieremias loq̄ns ad pplm vniuersos ſmones dñi dei eoz̄: ꝑ qb⁹ misat eū dñs de⁹ eoz̄ ad illos oīa verba hec: dixit azarias filius oſie ⁊ iohanan filⁱ caree ⁊ ōes viri supbi dicentes ad hieremiā: Mēdaciū tu loq̄ris. Nō misit te dñs de⁹ nr̄ dicēs: ne igrediamini egyptū: ut habitetis illic: sz baruch filⁱ nerie icitat te aduersū nos: ut tradat nos i manⁿ chaldeoz̄: ⁊ iterficiat nos ⁊ traduci faciat i babylōez. Et nō audiuit iohanan filius caree ⁊ ōes pncipes bellatoz̄ ⁊ vniuersus pplus vocē dñi: ut manerēt i tra iuda: sz tollēs iohanā filⁱ caree ⁊ vniuersi pncipes bellatoruz: vniuersos reliq̄as iuda: q̄ reuersi fuerāt ō cūctis gētib⁹: ad q̄s fuerāt ate dispsi: ut hitarēt i tra iuda: viros ⁊ mulieres ⁊ paruulos ⁊ filias regis ⁊ ōem aiam: quā reliq̄at nabuzardā princeps militie cū godolia filio aychā filij saphan: ⁊ hieremiā ꝓphetā ⁊ baruch filium nerie: ⁊ igressi sūt i tram egypti: qz nō obedierūt voci dñi: ⁊ venerūt usq̄ ad taphnis. Et fēs ē ſmo dñi ad hieremiā i taphnis dicēs: Sume t̄ lapides grādes i manu tua ⁊ abscōdes eos i crypta: q̄ ē sub muro latericio i porta dom⁹ pharaonis i taphnis cernētib⁹ virⁱ iudeis: ⁊ dices ad eos: Hec dic̄ dñs exercituū de⁹ isrł: Ecce ego mittā ⁊ assumā nabuchodonosoz regē babylōis fuū meū ⁊ ponā thronū ei⁹ sup lapides istos: q̄s abscōdi: ⁊ statuet solū suū sup eos. Ueniensq̄ percutiet tra egypti: q̄s i morte i morte: ⁊ quos i captiuitate i captiuitatē: ⁊ q̄s i gladio i gladiū. Et succēdet ignē i delubris deoz̄ egypti ⁊ comburet ea ⁊ captiuos ducet illos. Et amiciet terra egypti: sicut amiciē pastor pallio suo: ⁊ egrediet ide i pace. Et ꝓteret statuas dom⁹ sol: q̄ sūt i tra egypti: ⁊ delubra deorū egypti comburet igni.

.XLIIII.

Verbū qđ factū ē ad hierēiā: ⁊ ad ōes iudeos: q̄ hitabāt i tra egypti hitātes i magdalo ⁊ i taphnis ⁊ i mēphis ⁊ i terra phatures dicēs: Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrł: Vos uidistis ōe malū istud: qđ adduxi sup irlm ⁊ sup ōes urbes iuda: ⁊ ecce deserte sūt hodie: ⁊ nō ē i eis hitator: ꝓpter malicia quā fecēt: ut me ad iracūdiā puocarēt ⁊ irēt ⁊ sacrificarēt ⁊ colerēt deos alienos: q̄s nesciebant ⁊ illi ⁊ uos ⁊ pīes vīi. Et misi ad uos ōes ſuos meos ꝓphetas de nocte ꝓ surgens: mittensq̄ ⁊ dicens: Nolite facē verbū abomiatiōis huiusmodi. Et nō audierūt nec iclinauerūt aurem suā: ut ꝓuertēt a malis suis: ⁊ nō sacrificarent dīs alienis. Et ꝓflata ē indignatio mea ⁊ furor meus: ⁊ succensa ē i ciuitatib⁹ iuda ⁊ i plateis irlm: ⁊ verse sūt i solitudinem ⁊ vastitatem ſm diē hāc. Et nūc hec dicit dñs exercituum deus isrł: Quare uos facitis malum grāde ꝓtra aīas vestras: ut intereat ex uobis vir ⁊ mulier

paruulus ⁊ lactens de medio iude: nec reli
quē uobis q̄cq̄ residuū: ꝓuocātes me i opib⁹
manuū vrārū sacrificādo dijs alienis i tra
egypti: i quā igressi estis: ut habitetis ibi: ⁊ di
spereamini ⁊ sitis i maledictōez ⁊ i opprobriū
cūctis gētib⁹ tre? Nūq̄d oblīti estis ma
la patrū vōrum ⁊ mala regū iuda ⁊ mala
vxoꝝ eorū ⁊ mala via ⁊ mala vxorū viaꝝ
q̄ fecerūt i tra iuda ⁊ in regiōibus iĝlm? Non
sūt mūdati usq̄ ad diē hāc: ⁊ nō timuerūt: ⁊ nō
ābulauerūt i lege dñi ⁊ i p̄ceptis meis: q̄ dedi
coꝝ vob⁹ ⁊ coꝝ pīb⁹ vīis. Jō hec dicit dñs
exercituū deus isrl: Ecce ego ponam faciez
meā i uobis i malū: ⁊ dispdā oem iudā. Et
assumā reliquas iude: q̄ posuerūt facies suas:
ut igrederēt trā egypti ⁊ hitarēt ibi: ⁊ ꝓsum
t oēs i tra egypti: ⁊ cadēt i gladio ⁊ i fame.
Cōsumēt a mīmo usq̄ ad maximū: in fa
me ⁊ gladio morīēt: ⁊ erīt i iusiurādū ⁊ i mi
raculū ⁊ i maledictōem ⁊ in opprobriū. Et
uisitabo sup hitatores tre egypti: sicut visi
taui irĝlm i gladio ⁊ fame ⁊ pestē: ⁊ nō erit q̄
effugiat ⁊ sit residuus de reliquijs iudeo
rū: q̄ vadūt ut pegrinētur i tra egypti ⁊ re
uertāt i trā iuda: ad quā ipsi eleuāt aias su
as: ut reuertāt ⁊ hitēt ibi. Nō reuertēt nisi
q̄ fugerit. Rūdēt āt hieremie oēs viri scien
tes: q̄ sacrificarēt vxores eorū dijs alienis ⁊
vniuerse mlieres: ḡrū stabat mltitudo grā
dis: ⁊ ois ppl⁹ hitātū in tra egypti i phatu
res dicētes: Ser mōem quē locut⁹ es ad nos
in noie dñi ñ audiem⁹ ex te: sed faciētes faci
em⁹ oē verbū: qō egrediet ō ore nr̄o: ut sacri
ficem⁹ regine celi ⁊ libem⁹ ei libamina: sicut
fecimus nos ⁊ pres: reges nr̄i ⁊ p̄ncipes nr̄i:
i urbib⁹ iuda ⁊ i plateis irĝlm: ⁊ saturati su
m⁹ pāib⁹: ⁊ bn̄ nob⁹ erat: malūq̄ ñ uidimus.
Ex eo āt tp̄e: q̄ cessauim⁹ sacrificare regine
celi ⁊ libare ei libamia: idiguim⁹ oīb⁹: ⁊ gla
dio ⁊ fame ꝓsūpti sum⁹. Q si ñ sacrificam⁹
regine celi: ⁊ libam⁹ ei libamia: nūq̄d sine vi
ris nīis faciem⁹ ei placētas ad colēdū ea: et
libamia ad libandū? Et dixit hieremias ad
oēm ppl⁹ aduersū vīos ⁊ aduersū mlieres
⁊ aduersū vniuersā plebē: q̄ rūderāt ei vbū
dicēs: Nūq̄d ñ sacrificiū: qō sacrificastis in
ciuitatib⁹ iuda ⁊ i plateis irĝlm vos ⁊ patres
vīi: reges vīi ⁊ p̄ncipes vīi ⁊ ppl⁹ tre: horuz
recordat⁹ ē dñs ⁊ ascēdit sup coz ei? Et non
potat dñs ultra portare: ꝑ maliciā studio
rū vīorū: ⁊ ꝑter abominatōes q̄s fecistis: ⁊
fca ē tra vra i desolatōez ⁊ i stupoꝛē ⁊ i male
dictū: eo q̄ nō sit habitator: sicut ē dies hec.
Propter q̄ sacrificaueritis idol⁹ ⁊ peccaueri
tis dño: ⁊ nō audieritis vocem dñi ⁊ i lege ⁊ i
p̄cepto ⁊ i testimonijs ei⁹ nō ābulaueritis: iccir
co eueniet uob⁹ mala hec: sic ē dies hec. Di
xit āt hieremias ad oēm ppl̄m ⁊ ad vniuer
sas mulieres: Audite verbū dñi ois iuda: q̄
estis i tra egypti. Hec ait dñs exercituū de⁹
isrl dicēs: Vos ⁊ vxores vre locuti estis ore
vro: Et māib⁹ vris iplestis dicētes: Faciam⁹
vota nra q̄ vouim⁹: ut sacrificem⁹ regie celi
⁊ libem⁹ ei libamia. Implesti opa vra: ⁊ ope
ꝑpetrasti ea. Jdeo audite vbū dñi ois iuda
q̄ habitatis in tra egypti: Ecce ego iurauī i
noie meo magno ait dñs: q̄ neq̄q̄ ultra vo
cabit nomē meū ex ore ois uiri iudei dicēs: viuit dñs de⁹ i oī tra egypti: Ecce ego vigila
bo sup eos i malū ⁊ nō i bonū: ⁊ ꝓsumēt oēs
uiri iuda: q̄ sunt i tra egypti gladio ⁊ fame
dōec penit⁹ ꝓsumāt. Et q̄ fugerit gladiū: re
uertēt de terra egypti i trā iuda viri pauci:
⁊ sciēt oēs reliq̄e iuda igredientiū trā egypti:
ut hitēt ibi: cui⁹ ⁊mo copleat: me⁹ an illoꝝ.
Et hoc vobis signū ait dñs: q̄ visitē ego su
p uos i loco isto: ut sciatis q̄ vere cōpiebūt
⁊mones mei ꝓra uos i malū. Hec dicit dñs:
Ecce ego tradā pharaonē ephree regē egyp
ti i mānu īmicoꝝ ei⁹ ⁊ i mānu q̄rentiū aiaz illi⁹
sicut tradidi sedechiā regē iuda i manu na
buchodonosoꝛ regis babylonis īmici sui et
q̄rentis aiam eius.

¶.XLV.

Vērbū q̄ locut⁹ est hieremias ꝓpheta
ad baruch filiū nerie: cū scripsisset v̄
ba hec i libro ex ore hieremie āno q̄rto ioa
chi filij iosie regis iuda dicēs: Hec dicit dñs
de⁹ isrl ad te baruch: Dixisti: Ve mihi: qm̄ addidit dñs dolorē dolori meo. La
bōraui in gemitu meo: ⁊ requiem ñ inueni. Hec
dicit dñs: Sic dices ad eū: Ecce q̄s edificaui
ego destruo: ⁊ q̄s plātaui ego euello: ⁊ uni
uersā trā hanc. Et tu q̄ris t̄ grādia? Noli q̄
rere: q: ecce ego adducā malū sup oem car
nē ait dñs: ⁊ dabo tibi aiam tuā i salutē i oī
b⁹ locis ad q̄cūq̄ pgreris.

¶.XLVI.

Quod factum ē vbum dñi ad hieremiā
ꝓphetam contra gentes: Ad egyptum
aduersum exercitum pharaonis nechao re
gis egypti: qui erat iuxta fluuium eupbraten

759
262

i charchamis: que percussit nabuchodonosor rex babylonis in qrto ano ioachim filij iosie regis iuda. Preparate scutum z clypeum: z procedite ad bellum. Jungite equos z ascendite equites: state i galeis polite lanceas: induite vos loricis. Quid igit? Vidi ipsos pauidos z terga vertentes: fortes eorum cesos. Fugerit pciti: nec respexerut. Terror vndiq; ait dns. No fugiet velox: nec saluari se puter fortis. Ad aquilonem iuxta flumen euphratem victi sut z ruerut. Quis e iste q qsi flumen ascendit: z velut fluuiorum intumescut gurgites ei? Egypt' fluuis istar ascendit: z velut fluuia mouebut fluctus ei': z dicet: Ascendes opia trā: pdā ciuitatez z habitatores ei'. Ascendite equos z exultate i curribus: z procedat fortes ethiopie z libye tenentes scutum: z lydij arripientes z iacientes sagittas. Dies autem ille dni dei exercituum dies ultionis: ut sumat vindictam de inimicis suis. Deuorabit gladi' z saturabit z inebriabitur sanguine eorum. Victima. n. dni exercituum i tra aquilonis: iuxta flumen euphraten. Ascende i galaad: z tolle resinā virgo filia egypti. Frustra multiplicas medicamina: sanitas n erit tibi. Audierut gentes ignominiā tuā: z ululat' tuus repleuit tram. Quia fortis ipegit i fortem: z ambo pariter ceciderut. Verbum qd locut' e dns ad hieremiā pphetā sup eo q venturus esset nabuchodonosor rex babylonis z percussurus tram egypti. Annunciate egypto: z auditum facite i magdalo z resonet i memphis: z i taphnis dicite: Sta z ppara te: qz deuorabit gladi' ea q p circuitum tuum sunt. Quare coputruit fortis tua? Non stetit: qm dns subuertit eum. Multiplicauit ruentes: ociditq; vir ad proximum suum. Et dicent: Surge z revertamur ad populum nrm et ad tram natiuitatis nre a facie gladij columbe. Vocate nomen pharaonis regis egypti: tumultum adduxit tpus. Vivo ego ioquit rex dns exercituum nomen ei': qm sicut thabor i montibus: z sicut carmelus i mari veniet. Vasa transmigrationis fac tibi habitatrix filia egypti: qz memphis i solitudie erit z deseret z inhabitabilis erit. Vitula elegans atq; formosa egypt' stimulator ab aquilone veniet ei'. Mercenarij qs ei': q vsabant i medio ei': qsi vitulini saginati versi sut z fugerit simul: nec stare potuerut: qz dies infectionis eorum venit sup eos tps visitationis eorum. Vox ei' qsi eris sonabit: qm cuneus exercitus pperabut: z cū securib' venient ei. Quasi cedentes ligna succiderut saltum ei' ait dns: qui supputari n por. Multiplicati sut sup locustas: z n e eis nmer'. Confusa est filia egypti: z tradita i man' populi aquilonis dicit dns exercituum deus isrl: Ecce ego visitabo super turbam alexandrie z sup egyptum z sup deos eius z sup reges eius z sup pharaonem z super omes q confidut i eo: z dabo eos i manus querentium aiam eorum: z i man' nabuchodonosor regis babylonis z in manus seruorum eius. Et postea habitabitur: sicut diebus pristinis ait dns: Et tu ne timeas serue meus iacob: z ne paueas isrl. Quia ecce ego saluum te faciam de longinquo z semen tuum de tra captiuitatis tue. Et reuertet iacob z requiescet z prosperabit: z non erit qui exterreat eum. Et tu noli timere serue mee iacob ait dns: qz tecum ego sum: qz ego consumam cunctas gentes: ad quas eieci te. Te vero non consumam: sed castigabo te i iudicio: nec quasi innocentem parcam tibi.

Capitulum. XLVII.

Quod factum est verbum dni ad hieremiam pphetam contra palestinos anteq; percuteret pharao gazam. Hec dicit dns: Ecce aque ascendent ab aquilone: z erunt in torrentes inundantes: z operient tram z plenitudinem eius: urbem z habitatores eius. Clamabunt homines z ululabunt omes habitatores tre a strepitu pompe armorum z bellatorum eius: a commotione quadrigarum eius: z multitudine rotarum illius. Non respexerut patres filios manibus dissolutis p aduentu diei: i q vastabunt omes philistijm: z dissipabit tyrum z sidonem cum omib' reliquis auxilijs suis. Depopulatus e. n. dns palestinos: reliquias insule cappadocie. Venit calui cium super gazam: protriuit ascalon: z reliqe vallis earum. Usqq quo scidisti? O mucro dni: usqq non quiesces? Ingredere i vaginam tuam refrigerare z sile. Quo quiescet: cum dns precepit ei aduersus ascalonem z aduersum mare ibiq; condixerit illi.

Capitulum. XLVIII.

Ad moab. Hec dicit dns exercituum deus isrl: Ve super nabo: qm vastata e z confusa. Capta e cariathiarim: confusa e fortis et tremuit. Non e ultra exultatio i moab: contra esebon cogitauerut malum. Venite z disperdamus eam de gente. Ergo silens conticesces: sequet te gladius. Vox clamoris de oronaim vastitas z contritio magna. Confracta e moab: annunciate clamorem paruuli eius. Per ascensum. n. luith plorans ascendet i fletu: qm in descensu

oronaim hostes ululatū ꝓclamatiōis audiēt. Fugite:saluate aias vras:et erit q̄si mirice i deserto. Quia eo.n.q̄ habuisti fiduciā i munitiōib⁹ tuis et thesauris tuis:tu aūt capieris. Et ibit chamos i trāsmigratiōem: sacerdotes ei⁹ et ꝓncipes ei⁹ simul. Et veniet ꝓdo ad ōem urbē:et vrbs nulla saluabit. Et pibūt valles et dissipabūt cāpestria:qm̄ dixit dñs. Date floꝛē moab:qꝛ floꝛēs egredient:et ciuitates ei⁹ deserte erūt et ihabitabiles. Maledict⁹ q̄ facit opꝰ dñi fraudulenter: et maledict⁹ q̄ ꝓhibet gladiū suum a sanguīe. Fertil⁹ fuit moab ab adolescētia sua:et requieuit in fecib⁹ suis. Nec trāstulit ē ō uase i uas:et i trāsmigratiōem nō abijt. Ideo:co pmansit gust⁹ ei⁹ i eo:et odoꝛ ei⁹ nō ē imutat⁹. Quapꝛopter ecce dies veniūt dicit dñs:et mittā ei oꝛdinatōes et stratōes lagūcularū et sternēt eū:et vasa ei⁹ exhauriēt et lagūculas eoꝛ collidēt. Et ꝓfūdet moab a chamos:sicut ꝓfusa ē dom⁹ isrł a bethel:i q̄ hēbat fiduciā. Quō dicitis:fortes sum⁹:et uiri robusti ad pliādū? Vastata ē moab et ciuitates illi⁹ succēdēt:et electi iuuenes ei⁹ descēdēt i occisiōem ait rex:dñs exercituū nomē ei⁹. Prope ē iteritus moab:ut veniat:et malū ei⁹ velociter accurret nimis. Consolamini eū ōes: q̄ estis i circuitu ei⁹:et uniuersi q̄ scit nomē eius:dicite: Quō ꝓfracta ē virga fortis baculus gl̄iosus? Descēde de gl̄a et sede i siti hitatio filie dibon: qm̄ vastatoꝛ moab ascēdet ad te:dissipabit mūitiōes tuas. In uia sta et pspice hitatio aroer. Interroga fugiētē:et ei q̄ euasit dic:qd accidit? Confusus ē moab: qm̄ uict⁹ ē. Ululate et clamate: annunciate i arnon:qm̄ vastata ē moab et iudiciū venit ad trā cāpestrē sup elon et super iasa et sup mephat et sup dibon et super nabo et sup domū deblathaim et sup cariathai et sup bethgamul et sup bethmaon et sup carioth et sup bosra et sup ōes ciuitates trē moab:q̄ longe et ꝓpe sunt. Abscisum est coꝛnu moab:et bꝛachiū ei⁹ ꝓtritū ē ait dñs: Inebriate eū: qm̄ ꝓtra dñm erect⁹ ē. Et allidet manū moab i vomitu suo: et erit i derisū et ipse. Fuit.n.i derisū ē isrł:q̄si iꝛ fures re perisses euꝫ. Propt̄ vba ḡ tua:q̄ aduersum illū locut⁹ es:captiu⁹ dicer̄. Relinqte ciuitates et habitate i petra habitatōes moab:et estote q̄si colūba nidificans i sūmo oꝛe foraminis. Audiuim⁹ superbiam moab:superb⁹ ē valō. Sublimitatē ei⁹ et arꝛogātiā et superbiā et altitudinē coꝛdis ei⁹ ego scio ait dñs. Jactātiam eius:eo q̄ nō sit iuxta eam virtus ei⁹: nec iuxta q̄ potat conata sit facē. Jō super moab eiulabo:et ad moab vniuersā clamabo ad vꝛos muri fictil⁹ lamētates. De plāctu iaçer ploꝛabo ē vinea sabama. Propagines tue trāslerūt mar:usq̄ ad mare iaçer puenerūt sup messē tuā et vindemiā tuā ꝓdo irruit. Ablata ē leticia et exultatio de carmelo et de terra moab: et vinum de toꝛcularibus sustuli. Neq̄ calcatoꝛ vue solitum celeuma cātabit. De clamōe esebon usq̄ elea le et iasa dederūt vocē suam a segoꝛ usq̄ ad oꝛonaim vitulā ꝓsternātes: aque ẏo nerim pessime erūt. Et auferā de moab ait dñs offerētē i excelsis:et sacrificātē dijs eius. Propterea coꝛ meū ad moab:q̄si tibia ers̄ resonabit:et coꝛ meū ad vꝛos muri fictil⁹ dabit sonitū tibiarū:qꝛ plus fec̄ q̄ potuit:ideirco perieīt. Oē.n.caput caluitiū:et oīs barba rasa erit. In cūctis manibus colligatio et super oē dorsū ciliciū. Et sup oīa tecta moab:et i plateis eius oīs plāctus:qm̄ ꝓfui moab sic vas inutile ait dñs. Quō victa est:et vlulauerūt? Quō deiecit ceruicē moab et ꝓfusus ē? Eritq̄ moab i derisū: et i exēplū oīb⁹ in circuitu suo. Hec dic̄ dñs: Ecce q̄si aq̄la volabit:et extēdet alas suas ad moab. Capta est carioth: et mūitōes cōpḧense sūt. Et erit coꝛ fortiū moab i die illa: sic coꝛ mulier̄ parturiēt̄. Et cessabit moab eē ppl⁹:qm̄ ꝓtra dñm gl̄atus est. Pauoꝛ et fouea et laqus sup te o hitatoꝛ moab ait dñs. Qui fugerit a facie pauoꝛis cadet i foueā:et q̄ ꝓscēderit de fouea capiet laqueo. Adducā.n. sup moab annū visitationis eoꝛ ait dñs. In umbra esebon steterūt de laqo fugiētes:qꝛ ignis egressus ē ō esebon:et flāma de medio seon: et deuōabit ptē moab et verticē filioꝛ tumult⁹. Ve tibi moab. Periisti ppl̄e chamos:qꝛ cōpḧensi sūt filij tui et filie tue i captiuitatē. Et ꝓuertam captiuitatē moab i nouissimis dieb⁹ ait dñs. Hucusq̄ iudicia moab.

.XLIX.

Ad filios ām̄on: Hec dic̄ dñs: Nūq̄d non filij sūt isrł: aut heres non est ei? Cur igit̄ hereditate possedit melchon gad: et populus eius in vrbibus eius habitauit? Ideo ecce dies veniunt in te dicit dñs:et auditum faciam super rabath filioꝛ ammon fremitum p̄lij. Et erit i tumulum dissipata

filiecꝫ eꝰ igni succẽdẽt: ⁊ possidebit isrl̃ possessoꝛes suos ait dñs. Vlula escbo: qm̃ vasta ta ẽ hai. Clamate filie rabba: accingite vos cilicijs. Plãgite ⁊ circuite p sepes: qm̃ melchon i trãsmigratiõem ducet: sacerdotes eꝰ ⁊ pncipes eꝰ sil̃. Quid gl̃aris i vallib⁹? defluxit uallis tua filia delicata: q̃ ꝓfidebas in thesauꝛis tuis: ⁊ dicebas: Quis vẽiet ad me? Ecce ego inducã sup te tezoꝛẽ ait dñs deus exercituũ ab õib⁹: ⁊ fũt i circuitu tuo: ⁊ dispgemini singuli a ꝓspcu vio: nec erit q̃ congreget fugiẽtes. Et p⁹ hec reuerti faciã fugiẽtes ⁊ captiuos filioꝝ ãmon ait dñs. Ad idu meã. Hec dic̃ dñs exercituũ: Nũq̃d ñ ultra ẽ sapia i theman? Perijt ꝓsiliũ a filijs. Jnutil̃ fca ẽ sapia coꝝ. Fugite ⁊ terga vertite: descẽdite i voꝛagiem hitatoꝛes dedan: qm̃ pdi tõem esau adduxi sup eum tps visitatõis eiꝰ. Si vindemiatoꝛes eꝰ venissent sup te: ñ relicꝭssent racemũ: si fures i nocte rapuissẽt: qꝫ sufficẽt sibi. Ego vero discooperui esau: reuelaui abscondita eꝰ ⁊ celari ñ potũt. Vastatũ ẽ semen eius ⁊ fres eꝰ ⁊ vicini eꝰ: ⁊ nõ erit. Relique pupillos tuos ⁊ ego faciã eos viuere: ⁊ vidue tue i me spabũt: q: hec dicit dñs: Ecce q̃b⁹ñ erat iudiciũ: ut biberẽt calicẽ: bibẽtes bibẽt: ⁊ tu q̃si innocẽs relinq̃ris? Non eris innocẽs: sed bibẽs bibes. Quia p memetipsũ iurauí dic̃ dñs: qꝫ i solitudinem ⁊ i opꝓbriũ ⁊ i deſtũ ⁊ i maledictõez erit bosra ⁊ ões ciuitates eius erũt i solitudies sẽpitnas. Auditũ audiui a dño: ⁊ legat⁹ ad gẽtes missus suꝫ. Cõgregamini ⁊ vẽite ꝓra eã ⁊ ꝓsurgam⁹ i pliũ. Ecce.n. paruulũ dedi te i gẽtib⁹: ꝓtẽptibilẽ inter hoies. Arrogãtia tua decepit te ⁊ supbia cordis tui: q̃ hitas in cauernis petre: ⁊ apꝓhẽdẽ niteꝝ altitudinem collis. Q̃ exaltaueꝝ q̃si aq̃la nidũ tuũ: inde detrahã te dic̃ dñs. Et erit idumea deserta. omis q̃ trãsibit p eã stupebit: ⁊ sibilabit super õez plagas eius: sic̃ subuersa ẽ sodoma ⁊ gomoꝛra ⁊ vicine eius ait dñs: Non hitabit ibi vir: ⁊ ñ icolet eã filꝰ hois. Ecce q̃si leo ascendet de supbia iordanis ad pulchꝛitudinẽ ꝛo bustã: qꝫ subito currẽ faciã eũ ad illã. Et q̃s erit electꝰ quez ꝓponã ei? Quis.n. sicꝭ mei? Et q̃s sustiebit me? Et q̃s ẽ iste pastoꝛ: q̃ resistat vultui meo? Propterea audite ꝓsilium dñi: qꝺ iũt ꝺ eom: ⁊ cogitatões eius: q̃s cogitauit ꝺ hitatoꝛib⁹ theman. Si nõ deiecerit eos paruuli gregis: nisi dissipauerint cuꝝ eis hitaculũ coꝝ. Al voce ruine coꝝ cõmota ẽ tra: clamoꝛ i mari rubꝛo audit⁹ ẽ vocis eius. Ecce q̃si aq̃la ascẽdet: ⁊ euolabit ⁊ expãdet alas suas sup bosram ⁊ erit coꝛ fortiũ idumee i die illa: q̃si coꝛ mulieris parturiẽtis. Ad damascũ: Confusa ẽ emath ⁊ arphat: quia auditũ pessimuꝫ audierũt. Turbati sũt i mari: p solitudie descẽ ñ potuit. Dissoluta ẽ damasc⁹: vsa ẽ i fugã: tremoꝛ apꝓhẽdit eã. An gustia ⁊ dolões tenuerũt eã q̃si parturiẽtẽ. Quõ dẽliq̃rũt ciuitatẽ laudabilẽ vbẽ leticie? Ideo cadẽt iu uenes eius i plateis eius: et ões uiri pliꝰ ꝓticescẽt i die illa ait dñs exercituũ. Et succẽdã ignẽ i muꝛo damasci ⁊ deuoꝛabit menia benadab. Ad cedar ⁊ ad regna asoꝛ: q̃ pcussit nabuchodonosoꝛ rex babylõis. Hec dic̃ dñs: Surgite ⁊ ascẽdite ad cedar ⁊ vastate filios oꝛiẽtis. Tabnacla eoꝝ ⁊ greges eoꝝ capiẽt: pelles eoꝝ ⁊ oia vasa eoꝝ ⁊ camelos eoꝝ tollent sibi: ⁊ uocabunt sup eos formidinem i circuitu eius. Fugite: abite vehemẽter: i voꝛagib⁹ sedete: q̃ habitatoꝛ asoꝛ ait dñs. Jnijt.n. ꝓtra uos nabuchodonosoꝛ rex babylonis ꝓsiliũ: et cogitauit aduersus vos cogitationes. Consurgite et ascẽdite ad gẽtẽ q̃etam: ⁊ habitantẽ ꝓfidẽter ait dñs. Non ostia nec vectes eis: soli hitãt. Et erũt cameli coꝝ i direptionem: ⁊ multitudo iumẽtoꝝ i pdam. Et dispgã eos i õez vẽtum: q̃ sunt attonsi in comã: ⁊ ex omni ꝓfluo eoꝝ adducã interitũ sup eos ait dñs. Et erit asoꝛ i hitaculũ draconũ desta usq̃ i eternũ. Non manebit ibi vir: nec icolet eã filꝰ hois. Qꝺ fcm ẽ vbũ dñi ad hieremiaꝫ ꝓphetã aduersus elam i ꝓncipio regni sedẽ chie regis iuda dicẽs: Hec dic̃ dñs exercituum: Ecce ego ꝓfringã arcũ elam ⁊ sumã fortitudinem eoꝝum: ⁊ iducam sup elam q̃ttuoꝛ vẽtos a quattuoꝛ plagis celi: et vẽtilabo eos i õez vẽtos istos: et ñ erit gẽs: ad quã ñ pueniãt pfugi elam. Et pauẽ faciã elã coꝝ inimicis suis: et in conspectu q̃rẽtiũ aiaꝫ eoꝝ. Et adducaꝫ sup eos malũ: iram furoꝛis mei dic̃ dñs. Et mittã p⁹ eos gladiũ: donec ꝓsumã eos: et ponã soliũ meũ i elam: ⁊ perdã inde reges et ꝓncipes ait dñs. Jn nouissimis ãt diebus reuerti faciã captiuos elam dicit dñs.

C.l.

VErbũ q̃ locutus ẽ dñs de babylone et de tra chaldeoꝝ in manu hieremie

pphete. Annũciate i gẽtib⁹ ⁊ auditũ facite. Leuate signũ: ꝓdicate ⁊ nolite celare. Dicite: Capta ẽ babylon ꝓfusus ẽ bel victꝰ ẽ merodach. Confusa sũt oia sculptilia eorum: supata sũt idola eorum. Qm̃ ascẽdet cõtra eã gẽs ab aqlone: q̃ põet tr̃a eꝰ i solitudinẽ: Et ñ erit q̃ habitet i ea ab hoie usq; ad pecus. Et moti sũt ⁊ abierũt. In dieb⁹ illꝭ ⁊ in tpe illo ait dñs: venient filij isrl ipsi ⁊ filij iuda simul. Ambulãtes ⁊ flẽtes ꝓperabũt: ⁊ dñm deũ suũ q̃rẽt. In syon interrogabũt viam: huc facies eorum venient: ⁊ apponẽt ad dñm federe sempiternũ: qõ nulla oblioĩe obliscẽtur. Grex perditus fcs ẽ ppls meꝰ: pastores eorũ seduxerũt eos: fecerũtq; vagari i mõtibus. De mõte i collẽ trãsierũt: obliti sũt cubilis sui. Oẽs q̃ inuenerũt comederũt eos: ⁊ hostes eorũ dixerũt: Nõ peccauimꝰ: p eo q⁹ peccauerũt dño decori iustitie ⁊ expectationi patrũ eorũ dño. Recedite de medio babylonis: ⁊ tr̃a chaldeorũ egredimini: ⁊ estote q̃si hedi ante greges. Qm̃ ego ecce suscitabo ⁊ adducam i babylonem ꝯgregatiõem gẽtium magnarũ de tr̃a aqlonis: ⁊ pparabũt aduersus eã ⁊ inde capient. Sagitta eorũ q̃si uiri fortis iterfectoris ñ reuertet uacua. Et erit chaldea i pdam: oẽs vastãtes eam replebũt ait dñs. Qm̃ exultatis: ⁊ magna loq̃mini diripientes hẽditatẽ meã: qm̃ effusi estis sic uituli super herbam: ⁊ mugistis sicut tauri. Confusa est mat vĩa nimis ⁊ adequata puluerí: q̃ genuit uos. Ecce nouissima erit i gẽtib⁹: ⁊ desta iuia ⁊ arens. Ab ira dñi ñ habitabit: sz ẽdigẽt tota in solitudinem. Omis q̃ trãsibit p babylonem stupebit ⁊ sibilabit sup vniuersis plagis eius. Preparamini cõtra babylonem p circuitum. Oẽs q̃ tenditis arcum debellate eam: ñ parcatis iaculis: q: dño peccauit. Clamate aduersus eaz. Ubiq; dedit manũ. Ceciderũt fũdamẽta eius destructi sũt muri eiꝰ: qm̃ ultio dñi ẽ. Ultionẽ accipite ò ea. Sicut fecit facite ei. Dispdite satorẽ ò babylone: ⁊ tenẽtẽ falcẽ i tpe messis a facie gladij colũbe. Unusq;sq; ad ppl̃m suum ꝓuertet et singuli ad tr̃am suam fugiẽt. Grex dispsus isrl: leones eiecerũt eum. Primꝰ comedit eũ rex assur: iste nouissimꝰ exossauit eum nabuchodonosor rex babylonis. Propterea hec dicit dñs exercituum deus isrl: Ecce ego visitabo regem babylõis ⁊ tr̃am eius: sic visitauit regẽ assur: ⁊ reducã isrl ad habitaculum suũ. Et pascet carmelus ⁊ basan: ⁊ in mõte efraim ⁊ galaad saturabit aia eiꝰ. In dieb⁹ illis ⁊ i tpe illo ait dñs: q̃retur iniq̃tas isrl ⁊ ñ erit: ⁊ pccm iuda: ⁊ ñ inuenietur: qm̃ ppitius ero eis q̃s reliq̃o. Sup tr̃a dñantiũ ascẽde ⁊ si habitatoes eꝰ visita. Dissipa ⁊ interfice q̃ pos sit ait dñs: ⁊ fac iuxta oia q̃ pcepi tibi. Vox belli i terra ⁊ ctritio magna. Quo ꝓfractꝰ ẽ ⁊ ctritꝰ malleus vniuerse terre? Quo versa ẽ i desertum babylon i gentib⁹? Illaqui te et capta es babylon ⁊ nesciebas: inuẽta es ⁊ apphẽsa: qm̃ dñm puocasti. Aperuit dñs thesaurũ suũ ⁊ ptulit vasa ire sue: qm̃ opus est dño deo exercituũ i terra chaldeoz. Uenite ad eam ab extremis finib⁹: aperite ut exeat q̃ cõculcẽt eã. Tollite de via lapides ⁊ redigite i aceruos ⁊ interficite eam: nec sit q̃q̃ reliquũ. Dissipate vniuersos fortes eius: descẽdat i occisionem. Ue eis q̃ venit dies eorũ: tps uisitatõis eoz. Vox fugiẽtiũ ⁊ eoz qui euaserit ò tra babylonis: ut annuciet i syon ultionẽ dñi dei nr̃i: ultionez tẽpli eius. Annũciate i babylonem plurimis: oĩbus q̃ tẽdũt arcum. Consistite aduersus eam p gyrum: ⁊ nullus euadat. Reddite ei fm opꝰ suum: iuxta omnia q̃ fecit facite illi: q: ꝯtra dñm erecta ẽ: aduersus scm̃ isrl. Iccirco cadẽt iuuenes eius in plateis eius: ⁊ oẽs viri bellatores eius ꝯticescent in die illa ait dñs. Ecce ego ad te superbe: dicit dñs deus exercituuz: q: veniet dies tuus: tps visitationis tue. Et cadet superbꝰ ⁊ corruet: ⁊ ñ erit qui suscitet eũ. Et succendam ignem i vrbib⁹ eius: ⁊ deuorabit oia i circuitu eius. Hec dicit dñs exercituũ. Calũnia sustinẽt filij isrl ⁊ filij iuda simul. Oẽs q̃ ceperunt eos tenẽt: nolunt dimittere eos. Redẽptor eoz fortis: dñs exercituũ nomen eius. Iudicio defẽdet cãm eoz: ut exterreat tr̃a: ⁊ cõmoueat habitatores babylonis. Gladius ad chaldeos ait dñs: ⁊ ad habitatores babylonis ⁊ ad ꝓncipes ⁊ ad sapiẽtes eius. Gladius ad diuinos eius: q̃ stulti erũt. Gladius ad fortes illius: q̃ timebunt. Gladius ad equos eius ⁊ ad currus eius ⁊ ad oẽ vulgꝰ: quod ẽ in medio eius: ⁊ erũt q̃si mulieres. Gladius ad thesauros eius: q̃ diripient. Siccitas sup aq̃s eius erit ⁊ arescẽt: q: terra sculptiliũ ẽ ⁊ in portentis gl'antur. Propterea habitabunt dracones cum fatuis ficarijs ⁊ habitabunt in ea strutiones. Et ñ habitabit ultra usq; in sempiternũ: nec extructur usq; ad generationẽ ⁊ generationem. Sicut subuertit dñs sodomã ⁊ gomorra ⁊ vicinas eius ait dñs. Nõ

261
264

hītabit ibi uir: ⁊ ñ icolet eā filī hoīs. Ecce ppls ueniet ab aq̄lone ⁊ gēs magna: ⁊ reges mlti ꝓsurgent a finib⁹ tre. Arcū ⁊ scutū app hēdēt: crudeles sūt ⁊ īmisericordes. Vox eo rū q̄si mare sonabit: ⁊ sup eq̄s ascēdēt: sicut uir parat⁹ ad pl̄ium ꝓtra te filia babylon. Audiuit rex babylonis famam eox: ⁊ dissolute sūt man⁹ eius. Anguſtia appḥēdit eū dolor q̄si parturiētē. Ecce q̄si leo ascēdet de supbia iordanis ad pulchritudinē robustā: q: subito currē faciā eū ad illaz. Et q̄s erit electus: quē ꝓponam ei? Quis.n. sil̄is mei: ⁊ q̄s sustinebit me? Et q̄s ē iste pastor q̄ resistat vultui meo. Propēea audite ꝓsilium dñi: qō mēte ꝓcepit aduersū babylōez ⁊ cogitatōes ei⁹: q̄s cogitauit sup trā chaldeox. Nisi detraxerint eos paruuli gregū: nisi dissipatū fuerit cū ipsis hītaculum eox. A voce captiuitat⁹ babylōis cōmota ē tra: ⁊ clamor iter gētes auditus ē.

¶ .l.

Hec dic̄ dñs: Ecce ego suscitabo sup babylōez ⁊ sup habitatores ei⁹: q cor suum leuauerūt ꝓtra me: q̄i vētū pestilētem: ⁊ mittā i babylōem vētilatores ⁊ vētilabunt eā. Et demolīēt trā ei⁹: q̄n veneīt sup eam undiq; i die afflictionis ei⁹. Nō tēdat q̄ tendit arcū suū ⁊ ñ ascēdet lorica⁹. Nolite parcē iuuenib⁹ ei⁹: ītficite oēm nulitiā ei⁹. Et cadēt ītfecti i tra chaldeox: ⁊ vulnerati in regiōib⁹ ei⁹. Q̄m ñ fuit viduatus isrl̄ ⁊ iuda a dño deo suo: dño exercituum. Terra āt eorum repleta ē delicto a sco isrl̄. Fugite ō medio babylonis: ut saluet vn⁹ q̄sq; aiam suā. Nolite tacē sup iłq̄tatē ei⁹: q̄n tps ultionis eius ē dño: vicissitudinem ipse retribuet ei. Calix aur⁹ babylon i manu dñi iebriāns oēz tram. De vino eius bibēt: ⁊ ideo commote sūt. Subito cecidit babylon ⁊ ꝓtrita est. Vlulate super eam: tollite resinā ad dolorē eius: si forte sanet. Curauim⁹ babylōem ⁊ ñ ē sanata. Dereliq̄m⁹ eam ⁊ eamus vn⁹ q̄sq; i tram suam. Q̄m puenit usq; ad celos iudiciū ei⁹: ⁊ eleuatū ē usq; ad nubes. Protulit dñs iustitias nr̄as: vēite ⁊ narrem⁹ i syon op⁹ dñi dei nr̄i. Acuite sagittas ⁊ iplete pharetras. Suscitauit dñs sp̄m regum medox ⁊ ꝓtra babylōez mēs ei⁹ ē: ut pdat eā. Q̄m ultio dñi ē: ultio tēpli sui. Sup muros babylōis leuate signū: augete custodiaz. Leuate custodes: preparate insidias: q: cogitauit dñs ⁊ fec̄ q̄cūq; locut⁹ ē ꝓtra hītatores babylōis. Que habitas sup aq̄s mltas locuplex i thesauris: vēit finis tu⁹ pedal⁹ pcisionis tue. Iurauit dñs exercituū p aiam suam: q̄m re plebo te hoibus q̄si bruco: ⁊ sup te celeuma cātabit. Qui fecit tram i fortitudine sua: et pparauit orbem i sapia sua: ⁊ prudētia sua extēdit celos. Dante eo vocem m̄ltiplicant aq̄ i celo. Qui leuat nubes ab extremo tre: fulgura i pluuiā fec: ⁊ pduxit vētos de thesauris suis. Stultus fct̄s ē oīs hō a scia: confusus ē oīs ꝓflator i sculptili: q: mēdax ē cōflatio eius: nec ē sp̄s i eis. Vana sūt opa ⁊ ri su digna: i tp̄e uisitatiōis sue pibūt. Non sic hec pars iacob: q: q̄ fecit oia ipse est: ⁊ isrl̄ sceptrum hēditatis eius: dñs exercituū nomen eius. Collidis tu mihi uasa belli: ⁊ ego collidā i te gētes: ⁊ dispdā i te regna. Et collidā i te equū ⁊ eq̄tez eius: ⁊ collidā i te currū ⁊ ascēsorē eius: ⁊ collidā i te virū ⁊ mulierē. Et collidā i te senē ⁊ puer: ⁊ collidā in te iuuenē ⁊ vgiem. Et collidā i te pastorē ⁊ gregē ei⁹: ⁊ collidā i te agricolā ⁊ iugales eius. Et collidā i te duces ⁊ magistrat⁹: ⁊ reddaz babylōi ⁊ cūctis hītatoribus chaldee oē malū suū: q̄ fecerūt i syon i oculis vr̄is ait dñs. Ecce ego ad te mōs pestifer ait dñs: q corrūpis vniuersaz terram. Et extēdaz manū meam sup te: ⁊ euoluā te de petris: ⁊ dabo te in montem cōbustionis. Et non tollēt de te lapidem i angulum ⁊ lapidē i fūdamēto: sed perdit⁹ i ētnū eris ait dñs. Leuate signū i terra clangite buccina i montibus. Sācificate sup eā gētes: ānunciate ꝓtra illā regib⁹ ararath mēni ⁊ ascenez: nūcrate ꝓtra eā tapsar. Adducite equū q̄si brucū aculeatū. Sācificate ꝓtra eā gētes: reges medie duces ei⁹ ⁊ vniuersos mḡist⁹ ei⁹: cūctāq; trā pfect⁹ ei⁹. Et cōmouebit tra ⁊ ꝓturbabit: q: cuigillabit ꝓtra babylōez cogitatio dñi: ut pōat trā babylonis desertā ⁊ ihabitabilē. Cessauerūt fortes babylōis a plio: hītauerūt i pfidijs. Deuoratū ē robur eox: ⁊ facti sūt q̄i mulieres. Incēsa sūt tabernacula eius: ꝓtriti sūt vectes eius. Curres obuiā curreti vēiet ⁊ nūci⁹ obuius nūciāti: ut annūciet regi babylōis: q: capta est ciuitas eius a sūmo usq; ad summū: ⁊ uada pōccupata sūt: ⁊ paludes icense sūt igni: ⁊ viri bellatores ꝓturbati sunt. Quia hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄. Filia babylōis q̄i area tpus triture eius. Adhuc modicū ⁊ ueniet

tp̄s messiōis eius. Cōedit me: deuōauit me nabuchodonosor rex babylonis. Reddidit me q̄si uas inane. Absorbuit me q̄si draco: repleuit vētrē suū teneritudīe mea: ⁊ eiecit me. Iniq̄tas aduersū me: ⁊ caro mea super babylōez dicit habitatio syon ⁊ sāguis me⁹ sup̄ hītatores chaldee dic̄ irl̄m. Propterea hec dicit dn̄s: Ecce ego iudicabo cāz tuā ⁊ ulciscar ultōem tuā. Et desertū faciā mare ei⁹ ⁊ siccabo venā ei⁹. Et erit babylon ī tumlos: hītatio draconū stupor ⁊ sibil⁹: eo q̄ ñ sit hītator. Sil' ut leones rugiēt excutient comas: ueluti catuli leonuz. In calore eoꝝ ponā pot⁹ eoꝝ: ⁊ iebriabo eos: ut sopiant ⁊ dormiāt sōnū sēpitnū: ⁊ ñ ꝯsurgāt dic̄ dn̄s. Deducā eos q̄i agnos ad victimam: ⁊ quasi arietes cū hedis. Quō capta ē sasach: ⁊ cōp̄hēsa ē īclyta vniuerse t̄re? Quō fc̄a ē ī stuporē babylon īter gētes? Ascēdit sup̄ babylōem mare: mlt̄itudine fluctuū ei⁹ opta est. Facte sūt ciuitates ei⁹ ī stuporē: t̄ra ihītabil' ⁊ deserta: t̄ra ī q̄ nullus hītet: nec trāsiet p̄ eā fili⁹ hoīs. Et uisitabo sup̄ bel ī babylone: ⁊ eijciā qd̄ absorbuerat de ore ei⁹: ⁊ nō ꝯfluent ad eā ultra gētes. Siq̄dem ⁊ mur⁹ babylōis corruet. Egredimini de medio ei⁹ pplus me⁹: ut saluet vnusq̄sq̄ aīam suam ab ira furoris dn̄i. Et ne forte mollescat cor vr̄m: ⁊ timeatis auditū: q̄ audiet ī t̄ra. Et veniet ī āno auditio: Et p⁹ hūc ānū auditio ⁊ iniq̄tas ī t̄ra: ⁊ dn̄ator sup̄ dn̄atorē. Propt̄ea ecce dies veniunt ⁊ visitabo sup̄ sculptilia babylōis: ⁊ oīs t̄ra ei⁹ ꝯfūdet: ⁊ vniuersi interfecti ei⁹ cadēt ī medio ei⁹. Et laudabūt sup̄ babylonē celi ⁊ t̄ra: ⁊ oīa q̄ ī eis sunt: q̄r ab aq̄lone veniēt ei p̄dōes ait dn̄s. Et quō fec̄ babylon: ut caderēt occisi ī isrl': sic de babylone cadēt occisi ī vniuersa t̄ra. Qui fugist̄ gladiū: venite nolite stare. Recordamini p̄cul dn̄i: ⁊ irl̄m ascēdat sup̄ cor vr̄m. Cōfusi sum⁹: qm̄ audiuim⁹ opprobrium. Operuit ignominia facies nr̄as: q̄r venerūt alieni sup̄ sc̄ificatōem dom⁹ dn̄i. Propterea ecce dies veniūt ait dn̄s: ⁊ uisitabo sup̄ sculptilia babylōis: ⁊ ī ōi terra ei⁹ mugiet vulnerat⁹. Si ascēderit babylō ī celū ⁊ firmauerit ī excelso robur suū: ad me veniēt vastatores ei⁹ ait dn̄s. Vox clamor̄ de babylōe ⁊ ꝯtritio magna de t̄ra chaldeoꝝ: qm̄ vastauit dn̄s babylōem ⁊ p̄didit ex ea vocē magnā: ⁊ sonabūt fluct⁹ eoꝝ q̄si aque mlt̄e. Dedit sonituz vox eoꝝ: q̄r vēit sup̄ eam. i. sup̄ babylonem p̄do. Et app̄hēsi st̄ fortes ei⁹: ⁊ emarcuit arc⁹ eoꝝ: q̄r fort̄ ultor dn̄s reddens retribuet. Et iebriabo p̄ncipes ei⁹ ⁊ sapiētes ei⁹ duces ei⁹ ⁊ magistrat⁹ ei⁹ ⁊ fortes ei⁹. Et dormient sōnū sēpitnū: ⁊ ñ expgiscēt ait rex: dn̄s exercituū nomē ei⁹. Hec dic̄ dn̄s exercituū: Mur⁹ babylōis ille latissiz⁹ suffussiōe suffodiet: ⁊ porte ei⁹ excelse igne cōburēt ⁊ labores populoꝝ ad nihilū ⁊ gētiū ī ignē erūt ⁊ dispibūt. Verbū qd̄ p̄cepit hieremias ꝓpheta saraie filio nerie filij maasie: cū p̄geret cuz sedechia rege ī babylōez ī āno q̄rto regni ei⁹. Saraias āt erat p̄nceps ꝓphetie. Et scripsit hieremias ōe malū: qd̄ vēturū erat sup̄ babylōem ī libro vno oīa v̄ba hec q̄ scripta st̄ ꝯtra babylōem. Et dixit hieremias ad saraiam: Cū veneris ī babylōem ⁊ uideris ⁊ leger̄ oīa v̄ba hec dices: Domine tu locutus es ꝯtra locū istū: ut disp̄deres eū: ne sit q̄ in eo hītet ab hoīe usq̄ ad pec⁹: ⁊ ut sit perpetua solitudo. Cūq̄ cōpleuer̄ legē librū istū: ligabis ad eū lapidē ⁊ p̄ijcies illū ī medium euphraten: ⁊ dices: Sic submerget babylō: ⁊ ñ ꝯsurget a facie afflictiōis: quā ego adduco sup̄ eā ⁊ dissoluet. Hucusq̄ v̄ba hierēie.

¶. LII.

Fili⁹ viginti ⁊ vni⁹ anni erat sedechias cū regnare cepisset: ⁊ vndeci ānis r̄gnauit ī irl̄m. Et nomē mr̄is eius amithal: filia hieremie de lobna. Et fecit malū ī ocul' dn̄i iuxta oīa q̄ fecerat ioachi: qm̄ furō dn̄i erat ī irl̄m ⁊ ī iuda: usq̄q̄ p̄ijcēt eos a facie sua. Et r̄cessit sedechias a r̄ge babylōis. Fc̄z ē āt ī āno nono regni ei⁹ ī mēse decio: decia die mēsis venit nabuchodonosor rex babylōis ipse ⁊ oīs exercit⁹ ei⁹ aduersus irl̄m ⁊ obsederēt eā: ⁊ edificaueēt ꝯtra eam mūitiōes in circuitu: ⁊ fuit ciuitas obsessa usq̄ ad undecimū ānū regni sedechie. Mēse āt q̄rto nona die mēsis obtinuit fames ciuitatē: ⁊ nō erāt alimēta pplo t̄re. Et dirupta ē ciuitas ⁊ ōes viri bellatores ei⁹ fugeēt: exierūtq̄ de ciuitate nocte p̄ viā porte: q̄ ē īter duos muros ⁊ ducit ad hortum regis chaldeis obsidētib⁹ urbē ī gyro: ⁊ abieēt p̄ viam q̄ ducit ī hēmum. Persecutus ē āt chaldeoꝝ exercitus regem ⁊ app̄hēdeēt sedechiam ī deſto: qd̄ est iuxta hiericho ⁊ oīs comitatus eius diffudit ab eo. Cumq̄ comprehēdissent regem: adduxerūt eum ad regem babylonis

i reblata: q̄ ē i t̄ra emath: ⁊ locut⁹ ē ad eum iudicia. Et iugulauit rex babylōis filios sedechie i ocul' ei⁹: sed ⁊ ōes p̄ncipes iuda occidit i reblata. Et ocl'os sedechie eruit: ⁊ vixit eū cōpedib⁹. Et adduxit eū rex babylōis i babylōem ⁊ posuit eū i domo carcer' usq; ad diē mort' sue. In mēse aūt q̄nto decima mēsis: ipse ē ān⁹ non⁹ decim⁹ nabuchodonosor regis babylōis: vēit nabuçardā p̄nceps militie: q̄ stabat corā rege babylōis in irl'm ⁊ icēdit domū dñi ⁊ domū regis ⁊ ōes dom⁹ irl'm: ⁊ ōez domū magnā igne cōbussit: ⁊ totū murū irl'm p circuitū destruxit cūct⁹ exercit⁹ chaldeoꝝ: q̄ erat cū magistro militie. De paupib⁹ āt ppl'i ⁊ de reliq̄ vulgo: qd̄ remāserat i ciuitate ⁊ de ꝓfugis: q̄ trāsfugerāt ad regē babylōis ⁊ ceteros de mltitudine transtulit nabuçardā p̄nceps militie: de paupib⁹ v̄o terre reliq̄t nabuçardan p̄nceps militie vinitores ⁊ agricolas. Colūnas q̄ ereas q̄ erāt i domo dñi ⁊ bases ⁊ mare eneum: qd̄ erat i domo dñi ꝯfregerūt chaldei et tulerūt ōe es eoꝝ i babylōem. Et lebetes et creagras ⁊ psalt'ia ⁊ phialas ⁊ mortariola ⁊ oīa vasa erea: q̄ i misterio fuerāt: tulerūt ⁊ hydrias ⁊ thymia mat'ia ⁊ vrceos ⁊ pelues ⁊ cādelabra ⁊ mortaria ⁊ cyathos. Quotq̄t aurea aurea: ⁊ q̄tq̄t argētea argētea. Tulit magister militie columnas duas ⁊ mare vnū ⁊ vitulos duodeci ereos: q̄ erāt sub basib⁹: q̄s fecerat rex salomō i domo dñi. Nō erat pōdus eris oīū hoꝝ vasoꝝ. De columnis āt: decē ⁊ octo cubiti altitudis erāt i colūna vna: ⁊ funicul⁹ duodeci cubitoꝝ circuibat eā. Porro grossitudo ei⁹ q̄ttuor digitorū: ⁊ intrisec⁹ caua erat: ⁊ capitella sup utraq; erea. Altitudo capitelli vni⁹ q̄nq; cubitorū: ⁊ retiacula ⁊ malogranata sup coronā in circuitu oīa enea. Et fuerūt malogranata nonagitasex depēdētia: ⁊ oīa malogranata centū retiacul' circūdabāt. Et tulit magister militie saraiaz sacerdotē p̄mū: ⁊ sophoniā sacerdotē secūdū: ⁊ tres custodes vestibuli. Et de ciuitate tulit eunuchū vnū: q̄ erat p̄posit⁹ sup uiros bellatores: ⁊ septē viros de his q̄ videbāt faciē regis: q̄ iuēti sūt i ciuitate: ⁊ scribā p̄ncipē militū: q̄ ꝓbabat tyrōes ⁊ sexagita viros de ppl'o t̄re: q̄ inuenti sunt i medio ciuitatis. Tulit āt eos nabuçardā magister militie: ⁊ duxit eos ad regē babylōis i reblata. Et ꝑcussit eos rex babylonis ⁊ it'fecit eos i reblata i t̄ra emath. Et trāslat⁹ ē iuda d̄ t̄ra sua. Iste ē ppl's quē trāstulit nabuchodonosor: In anno septio iudeos tria milia ⁊ vigititres: In āno octauodecio nabuchodonosor trāstulit de irl'm aīas octigētas trigitaduas: In āno vicesimot'tio nabuchodonosor trāstulit nabuçardan magister militie aīas iudeoꝝ septingētasq̄dragitaq̄nq;. Oēs g̊ aīe q̄ttuor milia sexcēte. Et fc̄m ē i tricesimoseptio āno trāsmigrationis ioachiz regis iuda duodecio mēse vicesima q̄nta mēsis: eleuauit euilmerodach rex babylonis ipso āno regni sui caput ioachiz regis iude: et eduxit eū de domo carcer': ⁊ locut⁹ ē cū eo bona. Et posuit thronū ei⁹ super thronos regū: q̄ erāt p⁹ se i babylōe: ⁊ mutauit vestimēta carcer' ei⁹: ⁊ comedebat panez corā eo sēp cūctis dieb⁹ vite sue. Et cibaria ei⁹ cibaria ꝑpetua dabāt ei a rege babylonis statuta p siugulos dies usq; ad diē mortis sue cūctis dieb⁹ vite eius.

¶ Incipiūt threni. i. lamētatiōes hieremie: q̄ cynoth hebraice iscribūtur.

Et fc̄m ē p⁹ q̄ i captiuitatē redact⁹ ē isrl': ⁊ irl'm deserta ē: sedit hierēias ꝓpheta flens ⁊ planxit lamētatiōe hac i irl'm: ⁊ amaro aīo suspirās ⁊ eiulans dixit. Aleph. ¶ Capl'm. I.

Lamentationes Hieremi

Quomodo sedet sola ciuitas plena ppl'o. Facta est q̄si vidua dña gētiū: p̄nceps ꝓuiciaꝝ fc̄a ē sub t̄buto. Beth: Plorās plorauit i nocte et lachryme eius i maxill' ei⁹. Nō ē q̄ ꝯsoletur eā ex omnibus caris eius. Oēs amici eius spreuerunt eam: ⁊ fc̄i sunt ei inimici. Gimel: Migrauit iudas ꝓpter afflictionem ⁊ mltitudinem seruitutis. Habitauit inter gentes: nec iuenit req̄em. Oēs persecutores eius app̄hēderūt eā int' angustias. Deleth: Uie syon lugent: eo q̄ nō sint q̄ veniāt ad solēnitatem. Omnes porte ei⁹ destructe: sacerdotes eius gementes. Uirgines eius squalide: ⁊ ipsa oppressa amaritudine. He: Facti sūt hostes ei⁹ i capite: inimici eius locupletati sunt: q̄r dominus locutus est super eam: propter multitudinem iniquitatum eius. Paruuli eius ducti sunt in

captiuitatē ātē faciē ēbulāt'. Uau: Et egref
ſus ē a filia ſyon oīs decor ei⁹. Fā ſūt p̄nci-
pes ei⁹ velut arietes ñ ſuenientes paſcua: et
abierūt abſq; fortitudie ātē faciē ſubſequēti.
Zai: Recordata ē ir'm dieꝝ afflictiōis ſue:
7 p̄uaricatiōis oīū deſiderabiliū ſuoꝝ: que
habuerat a diebꝫ ātiq̄s: cū cadēt pp̄ls ei⁹ in
manu hoſtili: 7 ñ eēt auxiliator. Uidērt eaꝫ
hoſtes: 7 deriſerūt ſabbata ei⁹. Heth: Pecca-
tū peccauit ir'm: pp̄terea inſtabil' fca ē. Oēs
q̄ gloꝛificabāt eā ſp̄reuerūt illā: q; uiderūt igno
miniā ei⁹. Ipſa āt gemēs 7 puerſa ē retꝛoꝛ-
ſū. Teth: Sordes ei⁹ i pedibꝫ ei⁹: nec recōdata
ē finis ſui. Depoſita ē uehemēt': ñ hās cō
ſolatorē. Uide dñe afflictōem meā: qm̄ erec
t'ē ūmic⁹. Joth: Manū ſuā miſit hoſtis ad
oīa deſiderabilia ei⁹: q; uidit gētes igreſſas
ſāctuariū ſuū: de q̄b⁹ p̄cepas ne itrarēt i ec-
leſiā tuā. Caph: Oīs pp̄ls ei⁹ gemēs 7 que
rēs panē. Dederūt p̄cioſa q̄q; p cibo: ad re-
focillādā aiam. Uide dñe 7 p̄ſidera: qm̄ fca
ſū vilis. Lamech: O uos oēs q̄ trāſitis p uiā
attēdite 7 uidete: ſi ē dolor ſicut dolor meꝰ.
Q̄m̄ vindemiauit me: ut locut' ē dñs: i die fu
roꝛis ſui. Mem: De excelſo miſit ignē i oſſi
bꝫ meis: 7 erudiuit me. Expādit rete pedibꝫ
meis: p̄uertit me retꝛoꝛſū. Poſuit me deſo-
latā: tota die merōe p̄fectā. Nun: Uigilauit
iugū ūq̄tatū mearū i manu ei⁹: conuolute ſūt
7 ip̄ſite collo meo. Infirmata ē uirt' mea:
dedit me dñs i manu: de q̄ ñ poteꝛo ſurgē.
Samech: Abſtulit oēs magnificos meos
dñs ō medio mei: uocauit aduerſū me tp̄s:
ut p̄terēt electos meos. Torcular calcauit
dñs uirgini filie iuda. Ain: Jccirco ego plo-
rans 7 oculus meꝰ deducēs aq̄s: q; lōge fcs
ē a me p̄ſolaꝛ: p̄uertēs aiam meā. Fā ſunt
filij mei perditi: q̄m̄ ūualuit ūmic⁹. Phe: Ex
pādit ſyon manꝰ ſuas: ñ ē q̄ p̄ſolet eā. Man
dauit dñs adu'ſū iacob i circuitu ei⁹ hoſtes
ei⁹. Fca eſt ir'm: q̄ſi polluta mēſtruis ī eos.
Sade: Juſt' ē dñs: q; os ei⁹ ad iracūdiā, puo
caui. Audite obſecro uniuerſi pp̄li: 7 uidete
dolorem meū. Uirgines mee 7 iuuenes mei
abierūt i captiuitatem. Zoph: Uocaui ami
cos meos: 7 ipſi deceperūt me. Sacerdotes
mei 7 ſenes mei i urbe p̄ſūpti ſūt: q; q̄ſierūt
cibū ſibi: ut refocillarēt aias ſuas. Res: Ui-
de dñe q̄m̄ tribſor: p̄turbat' ē uēt' meꝰ. Sub
uerſū ē cor meū i memetipſa: q̄m̄ amaritu-
die plena ſū. Foris interficit gladi⁹: 7 domi
moꝛs ſilis ē. Sin: Audierūt q; ego gemiſco ego:
7 ñ ē q̄ p̄ſolet me. Oēs ūmici mei audierūt
malū meū: letati ſūt: q̄m̄ tu feciſti. Adduxi
ſti diē p̄ſolatiōis: 7 fiēt ſic⁹ mei. Thau: In
grediat oē malū coꝝ ā te: 7 deuindemia eos:
ſicut vindemiaſti me ꝓpter ūq̄tates meas.
Multi.n. gemit⁹ mei: 7 coꝛ meū merens.

Aleph.

Cap. II.

QUomodo obtexit caligine in furoꝛe
ſuo dñs filiā ſyon: piecit de celo i tꝛā
iclytā iſr'l: 7 ñ ē recōdat⁹ ſcabelli pedū ſuoꝝ
i die furōis ſui. Beth: Precipitauit dominꝰ
nec pepcit oīa ſpecioſa iacob: deſtruxit i fu-
roꝛe ſuo munitōes v̄ginis iuda 7 deiecit in t̄
rā: polluit regnū 7 p̄ncipes ei⁹. Gimel: Con-
fregit i ira furoꝛ ſui oē cornu iſr'l: auertit re-
troꝛſū dexterā ſuā a facie ūmici: 7 ſuccēdit i
iacob: q̄ſi ignē flāme deuoꝛantis i gyro. De-
leth: Tetēdit arcū ſuū q̄ſi inimic⁹: ſtumauit
dexterā ſuam q̄ſi hoſtis: 7 occidit oē quod
pulchꝝ erat viſu i tabernaculo filie ſyon: ef
fudit q̄ſi indignatiōem ſuā. He: Factꝰ ē dñs
ul'ut ūmic⁹: p̄cipitauit iſr'l. Precipitauit oīa
menia ei⁹: diſſipauit munitōes ei⁹: 7 ꝛplcuit
i filia iuda hūiliatū 7 hūiliatā. Uau: Et diſ
ſipauit: q̄ſi hortū tentoꝛiū ſuū: demolit⁹ eſt
tabernaculū ſuū. Obliuioni tradidit dñs i
ſyon feſtiuitatē 7 ſabbatū 7 i opp̄obriū 7 i
idignatiōem furoꝛis ſui regē 7 ſacerdotem.
Zai: Repulit dñs altare ſuū: maledixit ſācti
ficationi ſue: tradidit i mānu inimici muꝛos
turriū ei⁹. Uocē dederūt i domo dñi: ſicut i
die ſolenni. Heth: Cogitauit dñs diſſipare
muꝝ filie ſyon: tetēdit funiculū ſuū: 7 non
auertit manū ſuā a pditōe. Luxitq; ātemu-
rale: 7 mur⁹ pariter diſſipat⁹ ē. Teth: Defixe ſūt
i tꝛa portę ei⁹: pdidit 7 p̄triuit vectes ei⁹: re-
gē ei⁹ 7 p̄ncipes ei⁹ i gētibus. Nō ē lex: 7 p̄ꝛo
phete ei⁹: ñ uenerūt viſiōem a dño. Joth:
Sederūt i tꝛa: p̄ticuerunt ſenes filie ſyon: p
ſp̄ſerūt cinē capita ſua: accincti ſūt cilicijs.
Abieceūt i tꝛa capita ſua v̄gines ir'm. Caph:
Defeceūt p̄ lach⁹ymis oc'li mei cōturbata ſūt
viſcera mea. Effuſū ē i tꝛa iecur meū ſup cō
tritiōem filie pp̄li mei: cū deficeret paruul⁹
7 lactēs i plateis oppidi. Lamech: Matri-
bꝫ ſuis dixerūt: ubi ē triticū 7 vinum: cum de
ficerēt: quaſi vulnerati i plateis ciuitat': cū
exhalarēt aias ſuas in ſinu matꝝ ſuarū.

Mem: Cui cõparabo te: ℓ cui assimilabo te filia irl̃z? Cui exeq̃bo te ⁊ ꝓsolabor te vgo filia syõ? Magna ẽ.n. velut mare cõtritio tua. Quis medebit tui? Nun: Prophete tui viderũt ẽ falsa ⁊ stulta: nec aperiebãt iniq̃tatẽ tuã: ut te ad pñiaz puocarẽt. Uiderũt ãt ẽ assũptiones falsas ⁊ eiectiões. Samech: Plauserũt sup te mãib' ões trãseũtes p viã: sibilauerũt ⁊ mouerũt capita sua sup filiã irl̃z: heccine ẽ vrbs dicẽtes pfecti decoris: gaudiũ vniuerse tre. Phe: Aperuerũt sup te os suũ ões inimici tui: sibilauerũt ⁊ fremuerũt dentib' suis: ⁊ dixerũt: deuõabim'. Ain ista ẽ dies quã expectabam' iuenim' vidim'. Ain: Fecit dñs q̃ cogitauit: cõpleuit sermõem suũ: quẽ pceperat a dieb' antiq̃s. Destruxit ⁊ ñ pepcit et letificauit sup te inimicũ: ⁊ exaltauit cõnu hostiũ tuorũ. Sade: Clamauit cor eorũ ad dñm: sup muros filie syon. Deduc q̃si torrẽ tẽ lachrymas p diẽ ⁊ noctẽ: nõ des requiẽz tib: nz taceat pupilla oculi tui. Coph: Cõsurge: lauda i nocte i pncipio vigiliarũ: effunde sicut aquã cor tuũ ãte ꝓspectũ dñi. Leua ad eum manꝰ tuas ꝓ aia paruulorũ tuorũ: qui fame pcũt i capite oĩũz cõpitorũ. Res: Uide dñe ⁊ ꝓsidera: quẽ videmiaueri ita. Ergo ne cõedẽt mlieres fructũ suũ: paruulos ad mẽsurã palme? Si occidit i sactuario dñi: sacerdos ⁊ ppheta? Sin: Jacuerũt i tra foris puer ⁊ senex: virgines mee ⁊ iuuenes mei ceciderũt i gladio. Interfecisti i die furoris tui percussisti: nec misertus es. Thau: Uocasti q̃si ad diẽ solẽnẽ: ꝺ terrerẽt me de circuitu: ⁊ ñ fuit in die furoris dñi: ꝺ effugeret ⁊ reliquẽtur. Quos educaui ⁊ enutriui: ĩmicꝰ meus consumpsit eos. Aleph.

.III.

Ego vir uidẽs pauptatẽ meã: i vga idignatiõis eiꝰ. Aleph: Me minauit et adduxit i tenebras: ⁊ ñ i lucẽ. Aleph: Tm̃ i me vrit: ⁊ puertit manũ suã tota die. Beth: vetustã fecit pellẽ meã ⁊ carnẽ meã: ꝓtriuit ossa mea. Beth: Edificauit i gyro meo: ⁊ circũdedit me felle ⁊ labore. Beth: In tenebris collocauit me: q̃si mõtuos sẽpit̃nos. Gimel: Circũedificauit aduersũ me: ut ñ egrediar: aggrauauit cõpedẽ meũ. Gimel: Ez ⁊ cũ clamauero ⁊ cũ rogauero: excluſit oratiõnẽ meã. Gimel: Cõclusit vias meas lapidib' q̃dr̃i: semitas meas subvertit. Deleth: Ursus insidias fcus est mihi leo i absc̃dito. Deleth: Semitas meas subuertit ⁊ ꝓfregit me: posuit me desolatã. Deleth: Tetẽdit arcũ suũ: ⁊ posuit me q̃si signũ ad sagittã. He: Misit in renib' meis filias pharetre sue. He: Factꝰ sũ i derisũ oĩ pplo meo: cãticũ eorum tota die. He: Repleuit me amaritudib' iebriauit me absinthio. Uau: Cõfregit ad nũez dẽtes meos: cibauit me cinẽ. Uau: Et repulsa est aia mea: oblitꝰ sũ bonoꝝ. Uau: Et dixi perijt finis meus ⁊ spes mea a dño. Zai: Recordare pauptatis ⁊ trãsgressiõis mee absinthij et fellis. Zai: Memoria memor ero ⁊ tabescet in me aia mea. Zai: Hec recolẽs i corde meo: ideo spabo. Heth: Misericordie dñi: q: ñ sumꝰ ꝓsupti: q: ñ defecerũt miserationes eiꝰ. Heth: Noui diluculo: multa ẽ fidꝭ tua. Heth: Pars mea dñs dixit aia mea: ꝓpterea expectabo eũ. Teth: Bonꝰ ẽ dñs sperantib' i eũ: aie q̃rẽti illũ. Teth: Bonũ ẽ pstolari cũ silẽtio salutare dñi. Teth: Bonũ ẽ viro cũ portauerit iugũ ab adolescẽtia sua. Joth: Sedebit solitarius ⁊ tacebit: q: leuauit se sup se. Joth: Ponet in puluere os suum: si forte sit spes. Joth: Dabit percutiẽti se maxillã: saturabit opprobriis. Caph: Quia ñ repellet i sẽpitnũ dñs. Caph: Quia si abiecit ⁊ miserebitur sm̃ multitudiez misericordiarũ suarũ. Caph: Nõ .n. hũiliauit ex corde suo ⁊ abiecit filios hoium. Lamech: Ut ꝓterẽt sub pedibus suis ões victos tre. Lamech: Ut declinaret iudiciũ viri i ꝓspcu vultꝰ altissimi. Lamech: Ut puerẽt hoiem i iudicio suo: dñs ignõauit. Mem: Quis ẽ iste ꝙ dixit: ut fieret dño ñ iubente? Mem: Ex ore altissimi ñ egredient: nec mala nec bona. Mem: Quid murmurauit hõ viuẽs vir ꝓ peccatis suis? Nũ: Scrutemur vias nras ⁊ q̃ram' ⁊ reuertãur ad dñm. Nun: Leuem' corda nra cũ mãib' ad dñm i celos. Nun: Nos inique egim' et ad iracũdiam puocauim': icciꝛco tu inexorabilis es. Samech: Operuisti in furore ⁊ persecutus es: occidisti nec pepcisti. Samech: Opposuisti nubem tibi: ne transeat oratio. Samech: Eradicationem ⁊ abiectionez posuisti me i medio pplorum. Phe: Aperuerunt sup nos os suũ ões ĩmici. Phe: Formido et laqueꝰ fca ẽ nobis vaticinatio ⁊ ꝓtritio. Phe: Diuisiones aq̃rum deduxit oculus meꝰ i ꝓtritione filie populi mei. Ain: Oculus meus afflictus ẽ nec tacuit: eo ꝙ non esset requies. Ain: Donec respiceret et uideret deus

de cel. Ain: Oculꝰ meꝰ depcatus ē aiaz meā
i cūctis filiabꝰ urbis mee. Sade: Venatione
cepēit me q̄si auē inimici mei gratis. Sade:
Lapsa ē i lacū vita mea: ⁊ posuēit lapidē su
p me. Sade: Inundauerūt aque sup caput
meū: dixi: perij. Coph: Inuocaui nomē tuū
dñe de lacu nouissimo. Coph: Vocē meaz
audisti: ne auertas aurē tuā a singultu meo
⁊ clāoꝛibꝰ. Coph: Appꝛopiāsti i die q̄n vo
caui te: dixisti: ne tieas. Res: Judicasti dñe
cām aie mee: redēptoꝛ vite mee. Res: Vidi
sti dñe iniq̄tatē illoꝝ aduersum me: iudica
iudicium meum. Res: Vidisti oēm furoꝛē:
vniuersas cogitatōes eoꝝ adⁿsū me. Sin:
Audisti oppꝛobꝛiū eoꝝ dñe: oēs cogitatōes
aduersū me. Sin: Labia insurgētiū mihi et
meditatōes eoꝝ aduersū me tota die. Sin:
Sessiōez eoꝝ ⁊ isurrectōez eoꝝ vide: ego sū
psalz eoꝝ. Thau: Reddes eis vicē dñe: iuxta
opa manuū suaꝝ. Thau: Dabis eis scutū coꝛdis laborē tuuz. Thau: Perseq̄ri i furoꝛe: ⁊ pteres eos sub cel dñe. Aleph.

¶ .IIII.

QUomō obscuratū ē aurū: mutatꝰ ē co
lō optimꝰ: dispsi sūt lapides sāctuaꝛij
i capite oīum platearū. Beth: Filij syon icly
ti ⁊ amicti auꝛo pmo: quō reputati sūt i va
sa testea: opꝰ manuū figuli. Gimel: Sed ⁊ la
mie nudauerūt māmā: lactauerūt catulos su
os. Filia pplī mei crudel: q̄si struthio in deser
to. Deleth: Adhesit lingua lactētis ad pala
tū eoꝝ i siti: parauli petierūt panē: ⁊ ñ erat qui
frāgeret eis. He: Qui vescebāt voluptuose
ierierūt i vijs: q̄ nutriebāt i croceis āplexati
sūt stercoꝛa. Vau: Et maioꝛ effecta ē iq̄tas
filie pplī mei pcō sodomoꝝ: q̄ subuersa ē i
momēto: ⁊ ñ cepēit i ea manꝰ. Zai: Gladio
res naz̄arei eius niue: nitidioꝛes lacte: rubicū
dioꝛes ebore ātiquo: saphiꝛo pulchꝛioꝛes.
Heth: Denigrata ē sup carbōes facies eoꝝ:
⁊ ñ sūt cogniti i platcis. Adhesit cutis eoꝝ
ossibꝰ: aruit: ⁊ fca ē q̄si lignū. Teth: Melꝰ
fuit occisis gladio q̄ interfectis fame: qm̄ isti
extabuerūt pfūpti a sterilitate tre. Joth: Ma
nꝰ mulierū miseꝛicoꝛdiū coxerūt filios suos:
facti sūt cibꝰ earuz in pꝛitōe filie pplī mei.
Caph: Cōpleuit dñs furoꝛē suū: effudit irā
idignatiōis sue. Et succēdit ignē i syon: ⁊ de
uoꝛauit fūdamēta eiꝰ. Lamech: Nō crediꝺ
rūt ꝛges tre ⁊ vniuersi hitatores oꝛb: qm̄ in
gredēt hostis ⁊ ūmicꝰ p portas irlm. Mem:
Propt̄ pcā pphetaꝝ eiꝰ ⁊ iiq̄tates sacꝛdo
tū eiꝰ: q̄ effudēit i medio eiꝰ sāguinē iustoꝝ.
Nun: Errauerūt ceci i plateis: polluti sunt
sanguie. Cūq; ñ possent: tenuerūt lacinias
suas. Samech: Recedite polluti clamauēt
eis: recedite: abite: nolite tāgē. Jurgati q̄ppe
sūt: ⁊ cōmoti dixēit iter gētes ñ addet ultra
ut hitet i eis. Phe: Facies dñi diuisit eos: ñ
addet ut respiciat eos. Facies sacꝛdotū nō
erubuerūt: neq; senū miserti sūt. Ain: Luz
adhuc subsisterem defecēit ocli mei ad auxi
liū mēm vanū: cū respicēm attēti ad gētē: q̄
saluare nos ñ potat. Sade: Lubꝛicauerūt ve
stigia nīa i itinē platearū nāarū: appꝛopiq̄
uit finis nī: cōpleti sūt dies nī: qz vēit finis
nī. Coph: Velociores fuerūt psecutoꝛes nī
aq̄lis celi: sup mōtes psecuti sūt nos: i ōserto insidiati sūt nob. Res: Spūs oꝛis nī xp̄s
dñs captꝰ ē i pcīs nīis: cui dixiz: i ūbꝛa tua
viuemus i gētib. Sin: Gaude ⁊ letare filia
eoom: q̄ habitas i tra bus. Ad te q̄; pueīet
calix: inebꝛiaberi atq; nudaberi. Thau: Cō
pleta ē iq̄tas tua filia syon: ñ addet ultra:
ut trāsmigret te. Visitauit iiq̄tatē tuaz filia
eoom: discoperuit pcā tua.

¶ .V.

Oꝛatio hieremie.

REcoꝛdare dñe q̄d acciderit nobis: itu
ere ⁊ respice oppꝛobꝛium nm̄. Hereditas nīa versa ē ad alienos domus nīe ad
extraneos. Pupilli facti sumꝰ absq; pīe: matres nīe quasi uidue. Aquā nīam pecunia
bibimꝰ: ligna nīa pcio cōparauimꝰ. Cerui
cibꝰ nīis minabamur: lassis ñ dabat requies.
Egypto dedimꝰ manū: ⁊ assyꝛijs: ut saturaremur pane. Pīes nī peccaueīt ⁊ ñ sunt: et
nos iniq̄tates eoꝝ portauimꝰ. Serui dñati sūt nī: nō fuit q̄ redimēt ō mānu eoꝝ. In
aiabꝰ nīis afferebamꝰ panē nob: a facie gladij i deserto. Pellis nīa q̄si cliban exusta ē
a facie tēpestatū famis. Mulieres i syō hūi
liaueīt: ⁊ vgines i ciuitatibꝰ iuda. Pꝛincipes
manu suspēsi sūt: facies senū ñ erubuerūt.
Adolescētibꝰ ipudice abusi sūt: ⁊ pueri in ligno coꝛrueīt. Senes defecerūt de portis: iuuenes de choꝛo psallētiū. Defecit gaudium
coꝛdis nī: versus ē i luctum choꝛꝰ nr̄. Cecidit coꝛona capitis nī: ve nobis: q̄z peccauimꝰ.
Propt̄ea mestū fām ē i doloꝛe coꝛ nm̄: tō
pꝛtenebꝛati sūt oculi nī. Propter montem
syon: quia disperijt: vulpes ambulauerunt

269

267

i eo. Tu ãt dñe i eternũ pmãebis: soliũ tuũ i generatõez ⁊ generatõez. Quare i ppetuũ obliuiscer nr̃i: dẽliq̃s nos i lõgitudiez diez. Cõuerte nos dñe ad te ⁊ conuertemur: inoua dies nr̃os: sicut a pncipio. Sed pr̃cies repulisti nos: iratus es ꝓtra nos vehemẽter.

¶ Incipit pfatio i libꝝ baruch ꝓphete.

Iber iste q̃ baruch noie p̃notat: i hebreo canõe ñ hẽtur: sed tm̃ i vulgata editõe: sil̃iter ⁊ epla hie remie. Propter noticiã ãt legentiũ hic scripta sũt: qr mlta ò xpo nouissimis qz tpibus indicant.

¶ Incipit baruch ꝓpheta. Capl'm .I.

Thec uerba libri que scripsit baruch filius nerie filij maasie filij sedechie filij sedei filij helchie i babylonia i anno q̃nto ⁊ in septima die mẽsis: i tpe q̃ cepẽt chaldei irl'z ⁊ succẽdẽt eã igni. Et legit baruch verba libri huius ad aures ieconie filij ioachim regis iuda: ⁊ ad aures vniuersi ppli veniẽt ad libꝝ: ⁊ ad aures potentiũ filiorꝝ regũ ⁊ ad aures pr̃orꝝ ⁊ ad aures ppli a mimo usq̃ ad maximũ eorꝝ õiũ hitatiũ i babylõia ad flumẽ sodi. Qui audiẽtes plorabãt ⁊ ieiũabãt ⁊ orabãt i ꝓspcu dñi. Et collegẽt pecuniaz: fm q̃ potuit vniuscuiusq̃ manus: et miserũt i irl'm ad ioachi filiũ helchie filij salon sacerdotez: ⁊ ad reliq̃s sacerdotes et ad õem ppl'm: q̃ inuẽti sũt cũ eo i irl'm cũ accipẽrẽt uasa tẽpli dñi: q̃ ablata fuerãt ò tẽplo re nocare in trã iuda. Decia die mẽsis syban: uasa argẽtea: q̃ fecit sedechias filꝰ iosie rex iuda: postea q̃ cepisset nabuchodonosor ix babylõis iechoniã ⁊ pncipes ⁊ cũctos potẽtes ⁊ ppl'm terre ab irl'm: ⁊ duxit eos victos i babylõem. Et dixerũt: Ecce misim' ad vos pecunias: de q̃bus emite holocaustõata et thus ⁊ facite mãna: ⁊ offerte p pcõo ad arã dñi dei nr̃i. Et orate p uita nabuchodonosor regis babylonis ⁊ p uita balthasar filij eius: ut sint dies eorꝝ sicut dies celi super terrã: ⁊ ut det dñs virtutẽ nobꝭ ⁊ illuiet oculos nr̃os: ut viuamus sub ũbra nabuchodonosor regis babylonis: ⁊ sub ũbra balthasar filij eiꝰ: ⁊ fuiam' eis mlt̃is diebꝰ: ⁊ iueniam' gr̃iam i ꝓspcu eorꝝ. Et p nobꝭ ipsis orate ad dñm deuz nr̃m: qr peccauim' dño deo nr̃o: ⁊ ñ ẽ auersus furor eꝰ a nobꝭ usq̃ i hũc diez. Et legite librum istum: quẽ misim' ad uos recitari i templo dñi i die solẽni: ⁊ i die opportuno. Et dicetis: Dño deo nr̃o iustitia: nobꝭ ãt ꝓfusio faciei nr̃e: sicut est dies hec: ꝺi iuda ⁊ hitantibꝰ i irl'm regibus nr̃is ⁊ pncipibꝰ nr̃is ⁊ sacerdotibꝰ nr̃is ⁊ ppheti nr̃is ⁊ patribꝰ nr̃is. Peccauim' ãte dñz deũ nr̃m: ⁊ ñ credidim' diffidẽtes i eũ: ⁊ ñ fuimus subiectibiles illi: ⁊ ñ audiuim' vocẽ dñi dei nr̃i: ut ãbularem' i mãdatis eius: q̃ dedit nobꝭ. A die q̃ eduxit pr̃es nr̃os de trã egypti usq̃ ad diẽ hãc eramus incredibiles ad dñm deũ nr̃m: ⁊ dissipati recessimus ne audirem' vocẽ ipsi'. Et adheserunt nobis mlta mala ⁊ maledictiões: q̃ ꝓstituit dñs moysi suo suo: q̃ eduxit pr̃es nr̃os de trã egypti dare nobis terrã fluẽtẽ lac ⁊ mel: sicut hodierna die. Et ñ audiuimus vocẽ dñi dei nr̃i fm oia verba prophetarꝝ: q̃s misit ad nos ⁊ ad iudices nr̃os: ⁊ abiuimus vnusq̃sq̃ i sesũ cordis nr̃i maligni: operati dijs alienis: faciẽtes mala ãte oculos dñi dei nr̃i.

¶ .II.

Propter q̃ statuit dñs deꝰ nr̃ verbum suũ: q̃ locutꝰ est ad nos ⁊ ad iudices nr̃os: q̃ iudicaueẽt i irl'm ⁊ ad reges nr̃os et ad pncipes nr̃os ⁊ ad õem isrl' ⁊ iuda: ut adducẽt dñs sup nos mala magna: q̃ ñ sũt facta sub celo: quẽadmodũ facta sunt i irl'm: fm q̃ scripta sũt i lege moysi: ut mãducaret homo carnes filij sui ⁊ carnes filie sue. Et dedit eos sub manu regũ õiuz: q̃ sũt i circuitu nr̃o i iproperiũ ⁊ i desolatõem: ⁊ i õibus ppl'is: i q̃bꝰ nos dispsit dñs. Et facti sumus subꝰ ⁊ ñ supra: qr peccauim' dño deo nr̃o: nõ obaudiẽdo voci ipsius. Dño deo nr̃o iustitia: nobis ãt ⁊ pãbus nr̃is ꝓfusio faciei: sicut ẽ dies hec. Quia locutꝰ est dñs sup nos oia mala hec q̃ veneẽt sup nos: ⁊ ñ fumus deprecati faciem dñi dei nr̃i: ut reuerteremur vnusq̃sq̃ nr̃m a vijs nr̃is pessimis. Et vigilauit dñs i malis: ⁊ adduxit ea sup nos: qr iustꝰ ẽ dñs i õibꝰ opibꝰ suis: q̃ mãdauit nobꝭ: ⁊ non audiuimus vocẽ ipsius: ut iremus i pceptis dñi: q̃ dedit ãte faciem nr̃am. Et nũ dñe deus irl': qui eduxisti populum tuũ de

terra egypti i manu valida ⁊ i signis ⁊ i prodigijs ⁊ i virtute tua magna ⁊ i brachio excelso: ⁊ feciſti tibi nomē: ſicut ē dies iſte: peccauim⁹: ipie egim⁹: iiique geſſim⁹ dñe de⁹ nr̄ i oī b⁹ iuſticijs tuis. Auertat̄ ira tua a nobis: q⁹ derelicti ſum⁹ pauci iter gētes: ubi diſpſiſti nos. Exaudi dñe pces nr̄as ⁊ oratōes nr̄as: ⁊ educ nos ꝓpt̄ te: ⁊ da nob⁹ iuenire gr̄az āte faciē eoꝝ: q̄ nos abduxerūt: ut sciat ois tra q⁹ tu es dñs de⁹ nr̄: ⁊ q⁹ nomē tuū iuocatū ē sup iſrl̄ ⁊ sup gen⁹ ipſius. Reſpice dñe de domo ſca tua i nos: ⁊ iclia aurē tuā ⁊ exaudi nos. Aperi oculos tuos ⁊ uide: q⁹ ñ mortui: q̄ sūt i iferno: ārū ſps accept⁹ ē a viſceri b⁹ ſuis: dabūt honorez ⁊ iuſtificatōez dño: ſed aia q̄ triſtis ē sup magnitudinē mali: et incedit curua ⁊ infirma ⁊ oculi deficiētes: et aia eſuriēs dat tibi gl̄am ⁊ iuſtitiā dño: q⁹ ñ fm iuſtitias patrū nr̄oꝝ nos fūdim⁹ ꝓces ⁊ petim⁹ miam āte ꝛſpectū tuū dñe de⁹ nr̄: ſz q⁹ miſiſti irā tuā ⁊ furorē tuū sup nos: ſicut locut⁹ es i manu pueroꝝ tuoꝝ ꝓphetaruz dicēs: Hic dicit dñs: Incliate hūerū vīm et ceruicē vīam: ⁊ opa facite regi babylonis: ⁊ ſedebitis i terra: quā dedi p̄ib⁹ vīis. Q⁹ ſi ñ feceritis nec audieritis vocē dñi dei vīi operari regi babylonie: defectōem vīam faciaz ō ciuitatib⁹ iuda ⁊ a foris ir̄z: ⁊ auferā a vobis vocem iocunditatis ⁊ vocē gaudij ⁊ vocem ſponſi ⁊ vocē ſpōſe: ⁊ erit ōis terra ſine uestigio ab ihabitātib⁹ eā. Et ñ audierūt vocē tuā: ut operarentur regi babylonis ⁊ ſtatuiſti vba tua: q̄ locut⁹ es i manib⁹ pueroꝝ tuoꝝ ꝓphetarū: ut trāſferētur oſſa regum nr̄oꝝ ⁊ oſſa pr̄m nr̄oꝝ ō loco ſuo. Et ecce sūt ꝓiecta i caloꝛe ſolis ⁊ i gelu noct̄: ⁊ mortui ſunt i dolorib⁹ peſſimis: i fame ⁊ in gladio ⁊ i emiſſione. Et poſuiſti tēplū: i q̄ inuocatū ē nomē tuū i ipſo: ſicut hec dies: ꝓpter iniq̄tatē dōmus iſrl̄ ⁊ dom⁹ iuda. Et feciſti i nob⁹ dñe de⁹ nr̄ fm ōem bōitatē tuā ⁊ fm ōez miſatōem tuā illā magnā: ſicut locut⁹ es in manu pueri tui moyſi: i die q̄ ꝓcepiſti ei ſcribē legē tuā coꝝ filijs iſrl̄ dicens: Si ñ audieritis vocē meā: multitudo hec magna puertet̄ in minimam gētē: q̄n eos diſpgam: q⁹ ſcio q⁹ me nō audiet ꝑplus. Pplus ē. n. dura ceruice. Et puertetur ad coꝛ ſuum i tra captiuitatis ſue: ⁊ ſciēt q⁹ ego ſū dñs de⁹ eoꝝ. Et dabo eis coꝛ ⁊ itelligent: ⁊ aures ⁊ audient. Et laudabūt me i tra captiuitatis ſue: ⁊ mēoꝛes erūt nois mei. Et auertēt ſe a doꝛ ſo ſuo duro: ⁊ a malignitatib⁹ ſuis: q⁹ remiſcēt viam patrū ſuoꝝ: q̄ peccauerit i me. Et reuocabo illos i tra⁹ quā iuraui p̄ib⁹ eoꝝ abraā iſac ⁊ iacob: ⁊ dñabūt ei⁹. Et multiplicabo eos: ⁊ ñ miꝛabūtur. Et ſtatuam illis teſtamētum altezum ſempit̄nū: ut ſim illis i deuz: ⁊ ipſi erūt mihi i pplm. Et non mouebo ampli⁹ pplm meū filios iſrl̄ a tra quam dedi eis.

.III.

AT nūc dñe ōipotēs de⁹ iſrl̄: aia i angustijs ⁊ ſps anxius clamat ad te: Audi dñe ⁊ miſerere: q⁹ de⁹ es miſicoꝛs: ⁊ miſerē nr̄i: q⁹ peccauim⁹ ante te. Quia tu ſedes i ſē piternū: ⁊ nos pibim⁹ i euum. Dñe ōipotēs deus iſrl̄: audi nūc oratōem moꝛtuoꝝ iſrl̄ ⁊ filioꝝ ipſoꝝ: q̄ peccauerūt āte te: ⁊ nō audierūt vocē dñi dei ſui: ⁊ agglutinata sūt nobis mala. Noli mēinisse iniq̄tat̄ patruz nr̄oꝝ: ſz meīnto man⁹ tue ⁊ nois tui i tpe iſto: q⁹ tu es dñs de⁹ nr̄: ⁊ laudabim⁹ te dñe: q⁹ ꝓpt̄ hoc dediſti timoꝛē tuū i coꝛdib⁹ nr̄is ⁊ ut iuocem⁹ nomē tuū ⁊ laudem⁹ te in captiuitate nr̄a: q⁹ puertimur ab iniquitate patrū nr̄oꝝ: q̄ peccauerūt āte te. Et ecce nos i captiuitate nr̄a ſum⁹ hodie: q̄ nos diſpſiſti in impꝛoperiū ⁊ in maledictum: ⁊ in pcēm fm ōes iniq̄tates patrū nr̄oꝝ: q̄ diſceſſerūt a te dñe de⁹ nr̄. Audi iſrl̄ mādata vite: aurib⁹ pcipe: ut ſcias pr̄udētiā. Quid ē iſrl̄: q⁹ in tra inimicoꝝ es? Inueteraſti in terra aliena: coinq̄natus es cū moꝛtuis. Deputatus es cū deſcēdētibus in infernū: dereliq̄ſti fōtē ſapie. Nā ſi in uia dei ābulaſſes: habitaſſes utiq⁹ in pace sup tram. Diſce ubi ſit pr̄udētia: ubi ſit vīus ubi ſit intellect⁹: ut ſcias ſimul ubi ſit lōgiturnitas vite ⁊ victus: ubi ſit lumē oc̄loꝝ ⁊ pax. Quis inuenit locū ei⁹? Et q̄s intrauit i theſauꝛos eius? Ubi ſē pncipes gētiū: ⁊ q̄ dñant sup beſtias: q̄ ſē sup tra? Qui in auib⁹ celi ludūt: q̄ argētum theſauriçāt ⁊ aurū: in q̄ pfidūt hoies: ⁊ ñ ē finis acq̄ſitōis eoꝝ. Qui argētū fabricāt ⁊ ſolliciti ſūt: nec ē inuētio operū illoꝝ. Exterminati ſē ⁊ ad inferos deſcēdēt: ⁊ alij loco eoꝝ exſurrexēt. Iuuenes videt lumē: ⁊ habitauerūt sup terrā. Viam āt diſcipline ignauerunt: nz intellexerunt ſemitas eius: neq⁹ filij eoꝝ ſuſcepēt eam. A facie ipſoꝝ

lōge facta ē. Nō ē audita i tra chanaan: nz
visa ē i theman. Filij ād agar: q̄ exq̄sierūt pru
dētiā: q̄ de tra ē: negociatores tre ⁊ theman
⁊ fabulatores ⁊ exq̄sitores prudētie ⁊ itelli
gētie: viā āt sapie nescierūt: nz cōmēorati sūt
semitas eī. O isrl̄ q̄ magna est dom⁹ dei: et
igens locⁿ possessiōis eī. Magn⁹ ē ⁊ ñ hz fi
nem: excelsus ⁊ īmēsus. Ibi fuerūt gigātes
noiati: illi q̄ ab vtio fuerūt statura magna sci
ētes bellū. Nō hos elegit dñs: nz viā disciplī
ne inuenerūt: ppter ea perierūt. Et q̄m ñ habuerūt
sapiam: iterierūt ppter suā īsipientiā. Quis
ascēdit in celū ⁊ accepit eā ⁊ eduxit eam de
nubib⁹? Quis trāsfretauit mare ⁊ inuenit
illā: ⁊ attulit illā sup aurū electū? Nō ē qui
possit scire vias eī: nz q̄ exq̄rat scītas eius.
Sz q̄ scit uniuersa nouit eā: ⁊ adiuenit eaz
prudētia sua. Qui ꝓparauit trā i etno tpe:
⁊ repleuit eā bipedib⁹ ⁊ q̄drupedibus. Qui
emittit lumē ⁊ vadit: ⁊ vocauit illud: ⁊ obe
dit illi i tremore. Stelle āt dederūt lumē i cu
stodijs suis: ⁊ letate sūt. Vocate sūt ⁊ dixe
rūt: Adsum⁹. Et luxerūt ei cū iocūditate: q̄
fecit illas. Hic ē de⁹ nz ⁊ ñ estimabit⁹ alt⁹ ad
uersus eū. Hic adiuenit oēm viā disciplie: ⁊
tradidit illā iacob puero suo: ⁊ isrl̄ dilecto
suo. ꝑ hec i tris visus ē: et cum hominib⁹
conuersat⁹ est.

¶.IIII.

Hic liber mādatoꝝ dei: ⁊ lex q̄ ē i etnū.
Oēs q̄ tenent eā: pueniēt ad uitā: qui
āt deliq̄t eā i mortē. Cōuertere iacob ⁊ ap
ꝓhende eam: ābula p viā ad splēdorē ei⁹ cō
tra lumen ei⁹. Ne tradas alteri glām tuā: ⁊
dignitatē tuā gēti aliene. Beati sum⁹ isrl̄: qz
q̄ deo placent mānifesta sūt nob. Animedor
esto ppls dei memorabil⁹ isrl̄. Venūdati estis
gētib⁹ ñ i pditiōem: sed ꝓpter q̄ i ira ad ira
cūdiā ꝓuocastis dñm: traditiq̄ estis aduersa
rijs. Exacerbastis.n. eū q̄ fecit uos deū etet
num: immolātes demonijs ⁊ non deo. Ob
liti.n. estis eum: q̄ nutriuit uos: ⁊ ꝓtristastis
nutricē viam irlm. Vidit.n. iracūdiā a deo
veniētē vobis: ⁊ dixit: Audite ꝓfines syon.
Adduxit.n. mihi de⁹ luctū magnum. Vidi
et enī captiuitatem ppli mei filioꝝ meoꝝ
filiaruꝝ: quā sup duxit ill⁹ eternus. Nutriui
enīz illos cū iocūditate: dimisi āt illos cū fle
tu ⁊ luctu. Nemo gaudeat sup me viduam
⁊ desolatā: a mltis dēlicta sū ꝓpter pcā fi
liorū meorū: qz declinauerūt a lege dei. Ju
stituas āt ipsi⁹ nescierūt: nec ābulauerūt p vi
as mādatoꝝ dei: nz p semitas vitatis eius
cū iustitia īgressi sūt. Veniāt ꝓfines syon: et
mēorēt captiuitatē filioꝝ ⁊ filiarū mearuꝝ:
quā sup duxit illis etern⁹. Adduxit.n. super
illos gētē de lōgiq̄: gētē īprobā ⁊ alteri⁹ lin
gue: q̄ ñ sūt reuerīti senem: nz puerorū mīsti
sūt. Et abduxerūt dilectos vidue ⁊ a filijs
vnicā desolauerūt. Ego āt q̄d possū adiuua
re vos? Qui.n. adduxit sup vos mala: ipse
uos eripiet de manib⁹ īmicoꝝ vīoꝝ. Am
bulate filij ābulate: ego.n. derelicta sū sola.
Exui me stola pacis: idui āt me sacco obse
cratōis: ⁊ clamabo ad altissim⁹ i dieb⁹ meis.
Animedores estote filij: clamate ad dñm ⁊
eripiet vos ō māu ꝓncipū īmicoꝝ. Ego.n.
spaui i etnū salutem viam ⁊ vēit mihi gau
diū a sancto sup mia: q̄ veniet vob⁹ ab etno
salutari nro. Emisi.n. uos cum luctu ⁊ plo
ratu: reducet āt uos mihi dñs cū gaudio et
iocūditate i sempiternū. Sic.n. viderunt vici
ne syon captiuitatem viam a deo: sic vide
būt et i celeritate salutem viam a deo: q̄ sup
ueniet nob⁹ cū honore magno ⁊ splēdore ei⁹
no. Filij patiēter sustinete irā: q̄ supuēit vo
bis. Persecut⁹ ē.n. te īmic⁹ tu⁹: sed cito vide
bis pditōem ipsi⁹ ⁊ sup ceruices ipsi⁹ ascen
des. Delicati mei ābulauerūt vias aspas: duc
ti sūt.n. ut grex dirept⁹ ab īmīc. Aiecdores
estote filij: ⁊ pclamate ad dñz. Erit.n. mēo
ria via ab eo: q̄ duxit vos. Sic enī fuit sēsus
vī: ut errarēt a deo: decies tm̄ iterū ꝓuertē
tes reqrer eū. Qui.n. iduxit vob⁹ mala: ipse
rursū adducet uobis sēpiternā iocūditatez
cuz salute via. Aiecdor esto irlm. Exhortat
enī te: q̄ te noiauit. Nocētes peribūt: qui te
vexaueīt: ⁊ q̄ gratlati sūt i tua ruina puniē
tur. Ciuitates: q̄b⁹ fuierīt filij tui pūiētur: ⁊
q̄ accepit filios tuos. Sicut enim gauisa est
i tua ruina ⁊ letata ē i casu tuo: sic ꝓstabit
i sua desolatione. Et āputabitur exultatio
mltitudis ei⁹: ⁊ gaudimoniū ei⁹ erit i luctū.
Ignis.n. supueniet ei ab eterno i logiturnis
dieb⁹: ⁊ habitabit a demonijs i mltitudine
tpis. Circūspice irlm ad orientē: ⁊ vide iocū
ditatē a deo i veniētē. Ecce.n. vēiūt filij tui:
q̄s dimisistis dispsos: veniūt collecti ab ori
ente usq̄ ad occidētem i vbo sācti gauden
tes i honorem dei.

Exue te ihrlm stola luctꝰ ⁊ vexati .V.
onis tue: ⁊ idue te decore ⁊ honore: q̄
a deo ī ē sēpitna gl̄a. Circūdabit te deꝰ di-
ploide iustitie: ⁊ imponet mitrā capiti tuo
honoris eterni. Deꝰ.n. ostēdet splēdorē suū
i te: q̄ sub celo ē. Noiabit.n. ī nomen tuū a
deo i sempitnum: pax iustitie ⁊ honor pieta
tis. Exurge ihrlm ⁊ sta i excelso: ⁊ circūspice
ad oriētē ⁊ uide collectos filios tuos ab ori
ente sole usq; ad occidētē i vbo sci gauden-
tes dei mēoria. Exierit.n. abs te pedibꝰ ducti
ab ūmicis: adducet ät illos dñs ad te porta
tos i honorē sicut filios regni. Cōstituit.n.
deꝰ humiliare oēm montē excelsum ⁊ ru-
pes pēnes: ⁊ ꝓualles replē i eq̄litatem tre:
ut äbulet ihrl diligēt i honorē dei. Obūbra-
uerūt ät silue: ⁊ oē lignū suauitatis ihrl man
dato dei. Adducet.n. deus ihrl cum iocūdi
tate i luie maiestatis sue: cum mia ⁊ iusticia
q̄ est ex ipso. Incipit exemplum epistole
eiusdez: quā misit hieremias ad abductos
captiuos i babyloniam a rege babyloniorꝫ
ut annunciaret illis secundum qō p̄ceptū ē
illi a deo.

.VI.

Propter pcā q̄ peccastis ät deū: abdu
cemini i babyloniam captiui a nabu
chodonosor rege babyloniorꝫ. Ingressi ita
q; i babylonē eritis: ibi ānis plurimis ⁊ tpi
bꝰ lōgis usq; ad generatōes septē: p̄ hoc autē
educā vos ide cū pace. Nūc ät videbitis i ba
bylonia deos aureos ⁊ argēteos ⁊ lapideos
⁊ ligneos i hūeris portari: ostētātes metū gē-
tib⁹. Videte g̃ ne ⁊ uos siles efficiamini fēis
alienis ⁊ metuatis: ⁊ metꝰ vos capiat i ipis.
Visa itaq; turba de retro ⁊ ab āte: adorā-
tes dicite i cordib⁹ vris: Te oz adorari dñe.
Angelus ät meꝰ vobiscū ē. Ipse ät exq̄ram
aias vias. Nam ligna ipsoꝝ polita a fabro
ipsa ēt iaurata ⁊ iargētata falsa sunt: ⁊ non
pñt loq̄. Et sicut virgini amāti ornamenta
ita accepta auro fabricata sūt. Coronas cer
te aureas hñt super capita sua dij illoꝝ: vñ
subtrahūt sacerdotes ab eis aurum ⁊ argē
tum: ⁊ erogant illud i semetipsis. Da autez
⁊ ex ipso ꝓstituti ⁊ meretices ornāt: ⁊ iteruz
cū ceperit illud a mētricib⁹ ornāt deos suos.
Hi ät ñ liberāt ab erugine ⁊ tinea. Optis ät
illis veste purpurea extergēt faciē ipsorum
ꝓpter puluerē dom⁹: q̄ ē plurim⁹ inter eos.
Sceptrū ät hz ut hō: sicut iudex regiōis: q̄
i se peccātē ñ interficit. Habet ēt i manu gla-
dium ⁊ securim: se ät de bello ⁊ a latronib⁹
ñ liberat. Vñ vobis notū sit: q; nō sunt dij.
Non g̃ reueremini eos. Sicut.n. vas hois
ꝓfractuz inutile efficit: tales sūt ⁊ dij illoꝝ.
Cōstitutis illis i domo oculi eoꝝ plem sūt
puluere a pedibus introeuntiuz. Et sicut ali-
cui q̄ regem offendit circūsepte sunt ianue:
aut sicut ad sepulchrū adductum mortuū:
ita tutāt sacerdotes ostia clausuris ⁊ seris: ne
a latronib⁹ expoliēt. Lucernas accendūt illis
⁊ q̄dem multas: ex q̄bus nullam vidē pñt.
Sūt ät sicut trabes i domo. Corda vo coꝝ
dicūt elingē ꝑpentes: q̄ de terra sūt: dū cōe-
dūt eos ⁊ vestimētū ipsoꝝ: ⁊ ñ sentiūt. Ni-
gre fiūt facies eoꝝ a fumo: q̄ i domo fit. Su
pra corp⁹ eoꝝ ⁊ supra caput eoꝝ volāt noc
tue ⁊ hirūdines: ⁊ aues ēt silit ⁊ catte. Vnde
sciat⁹: q; ñ sūt dij. Neq̄ timueritis eos. Au-
rū ēt q̄ hñt ad spēcimen: nisi aliq̄s exterse-
rit eruginē: ñ fulgebūt. Neq; n. dū ꝓflarēt
sentiebāt. Ex oi pcio empta sūt: i quib⁹ spūs
non est in ipsis. Sine pedibꝰ i hūeri portāt:
ostētātes ig̃bilitatem suam hoib⁹. Cōfūdāt
ēt q̄ colūt ea. Propt̄ea si ceciderit i tram a
semetipsis ñ ꝓsurgūt: neq; siq̄s eū statuerit
rectuz ꝑ semetipsū stabit: sed sicut mortuis
humeri illis apponēt. Hostias illoꝝ vēdūt
sacerdotes ipsoꝝ ⁊ abutūt: siliter ⁊ mlieres
eoꝝ decerpentes neq; infirmo neq; mēdicāti
aliq̄d iptūt: de sacrificijs eoꝝ fete ⁊ mēstru
ate cōtingunt. Sciētes itaq; ex his: q; ñ sūt
dij: ne timeatis eos. Vñ.n. vocāt dij: Quia
mulieres apponūt dīs argēteis ⁊ aureis ⁊
ligneis: ⁊ i domib⁹ eoꝝ sacerdotes sedēt hñ
tes tunicas scissas ⁊ capita ⁊ barbā rasam:
q̄rū capita nuda sunt. Rugiūt ät clamātes
ꝓ tra deos suos: sicut i cena mortui. Vestim̄
ta eoꝝ auferūt sacerdotes: ⁊ vestiūt vxōes
suas ⁊ filios suos. Neq; siq̄d mali patiūtur
ab aliq̄ neq; siq̄d bōi: poterunt retribuē: nz
regem ꝓstituere pñt neq; auferre. Similiter
neq; dare diuitias pñt: neq; malū retribuē.
Siq̄s illis votum vouerit ⁊ nō reddiderit:
neq; hoc requrunt. Hoiez a morte ñ liberāt:
neq; infirmum a potentiore eripiūt. Hoiem
cecum ad visum ñ restituūt: de necessitate
hoiem non liberabunt. Vidue non misere-
buntur: neq; orphanis benefacient. Lapidi
bꝰ de mōte siles sūt dij illoꝝ ligner ⁊ lapidei
⁊ aurei ⁊ argentei. Qui autem colunt ea

ꝓfūdēt. Quō g̃ estimādū ẽ aut dicēdū illos
eē deos? Adhuc.n. ipsis chaldeis nō hono
rātib⁹ ea: q̄ cū audierit mutū ñ posse loq̄ of
ferunt illud ad bel: postulātes ab eo loq̄: q̄si
possint sentire: q̄ ñ hñt motū. Et ipsi cū in
telleꝛerit: reliquēt ea. Sensū.n. ñ hñt ipi dñ
illoꝝ. Mlieres āt circūdate funib⁹ i vȳs se
dēt: succēdētes ossa oliuarū. Cū āt aliq̄ ex
ipsis abstracta ab aliq̄ trāseunte doꝛmierit
cū eo: ꝓie sue exꝓobꝛat: q̄ ea nō sit digna
habita sicut ipa: nz funis ei⁹ dirupt⁹ sit. Dia
āt q̄ illis fiūt falsa sūt. Quō estimandū aut
dicēdū ẽ illos eē deos? A fabꝛ āt ⁊ ab auri
fic⁹ fca sūt. Nihil aliud erūt: nisi id qō vo
lūt eē sacerdotes. Aurifices ēt ipsi: q̄ ea faci
unt ñ sūt mlti tp̄is. Nunq̄d g̃ pñt ea q̄ fabꝛi
cata sūt ab ip̄is eē dȳ? Reliq̄it āt falsa ⁊ op
ꝓobꝛiū postea futuꝛa. Nā cū supuenerit ill⁹
plīū ⁊ mala: cogitāt sacerdotes: ubi se absco
dāt cū ill⁹. Quō g̃ sentiri debeāt: qm̃ dȳ sūt:
q̄ nec ꝺ bello se liberāt: nz de mal⁹ se eripiūt?
Nā cū sint lignea ⁊ iaurata ⁊ iargētata: scie
tur postea: q⁹ falsa sunt ab vniuersis gētib⁹
⁊ regib⁹: q̄ manifesta sūt: q⁹ ñ sūt dȳ: lz opa
manuū hoīum: ⁊ nullū op⁹ dei cū ill. Unde
g̃ notū ẽ: q⁹ ñ sūt dȳ: sed opa manuū hoīuz
⁊ nullū dei op⁹ i ipsis ẽ? Regē regiōi ñ suſci
tāt: nz pluuiā hoīb⁹ dabūt. Judiciū q̄z ñ di
scernēt: nz regiōes liberābūt ab iniuria: q⁹ ni
hil pñt: sic cōmicule iter medīū celi ⁊ tre. Et
eni cū iciderit ignis i domū deoꝝ ligneoꝝ ⁊
argēteoꝝ ⁊ aureoꝝ: sacerdotes q̄dem ipso
rū fugiāt ⁊ liberabūt: ipsi vo sicut trabes in
medio cōburēt. Regi āt ⁊ bello nō ꝛesistent.
Quō g̃ estimādū ẽ aut ꝛecipiēdū: q⁹ dȳ sūt:
Nō a furib⁹ nz a latꝛonib⁹ se liberabunt dȳ li
gnei ⁊ lapidei ⁊ iaurati ⁊ iargētati: q̄b⁹ iiqui
fortiores sūt. Aurū ⁊ argētū ⁊ vestimētū q̄
opti sūt auferēt illis ⁊ abibūt: nec sibi auxi
liū ferent. Itaq̄z melꝰ ẽ eē regē ostētātē vtu
tē suā: aut vas i domo utile: i q̄ gl̄at q̄ possi
der illud: l' ostiū i domo: q̄ custodit q̄ i pa
ce sūt: q̄ falsi dȳ. Sol q̄dē ⁊ luna ac sidera
cū sit splēdida ⁊ emissa ad utilitates obau
diūt: silr ⁊ fulgur cū apparuerit pspicuū ẽ.
Ipdpsū āt ⁊ sps i oī regiōe spirat: ⁊ nubes q̄
b⁹ cū ipatū fuerit a deo pābulare i vniuersū
orbē: pficiūt q̄ ipatū ẽ eis. Ignis ēt missus
desup: ut ꝓsumat mōtes ⁊ siluas: fac q̄ p̄
ceptuz est ei. Nec autem nz spēb⁹ nz vtutib⁹
vni eoꝝ silia sunt. Unde neq̄z estimādum ẽ
neq̄z dicēdū illos esse deos: qñ nō pñt neq̄z
iudicium iudicare neq̄z facē hoīb⁹. Scien
tes itaq̄z q⁹ non sūt dȳ: neq̄z g̃ timuerit eos.
Neq̄z .n. regib⁹ maledicent: nz benedicent.
Signa.n. in celo gētib⁹ ñ ostendunt: neq̄z ut
sol lucebūt: nz illuiabūt ut luna. Bestie me
liōes sūt illis: q̄ pñt fugē sub tectū ac ꝑdere se
sibi. Nullo itaq̄z mō nob⁹ ē manifestū: q⁹ sē
dȳ: ꝓpt q̄ nō ne timeam⁹ eos. Nā sic i cucume
rario: formido nihil custodit: ita sūt dȳ illo
rum lignei ⁊ argentei ⁊ inaurati. Eodē mō
⁊ i horto spina alba: supꝛa quā omnis auis
sedet. Silr ⁊ mortuo ꝓiecto i tenebꝛis: sic es
sūt dȳ illoꝝ lignei ⁊ inaurati ⁊ iargētati. A
purpura q̄z ⁊ marmoꝛe: q̄ supꝛa illos tene
ant: scietis itaq̄z q⁹ ñ sūt dȳ. Ipsi ēt postꝛēo
comedūt: ⁊ erit opꝓobꝛiū i regione. Melī
oꝛ ẽ hō iustus q̄ hz ñ simulacra: nā erit lōge
ab opꝓobꝛijs.

¶ Explicit liber barnch. Incipit
ꝓlogus i ezechielem ꝓpheta.

Ezechiel ꝓpheta cū ioachiz
rege iuda captiu⁹ duct⁹ ẽ i
babylōem: ibiq̄z his q̄ cuz
eo captiui fuerant ꝓpheta
uit pēitētib⁹: q⁹ ad hierēie
vaticiniū se ultro aduersa
rijs tradidissent: ⁊ vidēt adhuc urbē hie
rosolymā stare: quā ille casurā eē ꝑdixerat.
Triceſimo āt etat⁹ sue āno ⁊ captiuitat⁹ q̄n
to: exoꝛsus ẽ ad ꝓcaptiuos loq̄. Et eodē tpe
lz posterioꝛ hic i chaldea: hieremias in iudea
ꝓphetauerūt. Sermo ei⁹ nec sat⁹ distus nec
admodū rustic⁹ ē: sed ex utroq̄z medie tēpe
rat⁹. Sacerdos ⁊ ipse fuit sic hieremias ꝓn
cipia voluminis ⁊ finē magnis hñs obscuri
tatib⁹ iuoluta. Sz ⁊ vulgata ei⁹ editio ñ ml̄
tū distat ab hebꝛaico. Unū satis miꝛor quid
cause exꝛiterit: ut si eosdē i vniuersis libꝛis
bēm⁹ iterptes: i alijs eadē i alijs diuersa trā
stulerit. Legite igī ⁊ hunc iuxta trāslatōem
nīam: qm̃ p cola scriptꝰ ⁊ cōmata mānifestio
rē legentib⁹ sensū tribuit. Si āt amici mei ⁊
hūc subsānauerit: dicite eis q⁹ nemo eos cō
pellat ut scribāt. Sz vereoꝛ ne illud eis eue
niat: q̄d grece significāti⁹ dr: ut vocēt fagoli
doꝛi: q̄d ē mādūcātes senecias.

¶ Explicit ꝓlogus.

Incipit ezechiel ppheta. Caplm .I.

Et factum est in tri
cesimo āno i quarto in qn
ta mēsis: cū eēm in medio
captiuoꝝ iuxta fluuiū cho
bar: apti sūt celi: ⁊ uidi uisi
ones dei. In qnta mēsis: ipse ē ān' qnt' trās
migrationis regis ioachī: fēm ē vbū dñi ad eze
chielem filium buzi sacerdotē i tra chalde
oꝝ: sec' flumē chobar. Et fca ē sup eum ibi
man' dñi. Et uidi: ⁊ ecce vēt' turbinis vēie
bat ab aq̄lōe: ⁊ nubes magna ⁊ ignis inuol
uēs. Et splēdor i circuitu ei': ⁊ ō medio ei'
q̄si species electri. i. de medio ignis. Et i me
dio ei' silitudo q̄ttuor aialiū: ⁊ hic aspectus
eoꝝ. Silitudo hois in eis. Et q̄ttuor facies
vni: ⁊ q̄ttuor pēne vni. Et pedes eoꝝ pedes
recti: ⁊ plāta pedis eoꝝ: q̄si plāta pedis vitu
li: ⁊ scintille: q̄si aspect' eris cādētis. Et manus
hois sub pēnis eoꝝ in q̄ttuor ptib': ⁊ facies
⁊ pēnas p q̄ttuor ptes hēbāt: uicteq̄ erāt pē
ne eoꝝ alteri' ad alterū. Nō reuertebāt cuz
icederēt: sz vnūq̄q̄ añ faciē suā gradiebat.
Silitudo āt vult' eoꝝ: facies hois ⁊ facies
leonis a dextris ipsoꝝ q̄ttuor: facies āt bo
uis a sinistris ipsoꝝ q̄ttuor: ⁊ facies aquile
desup ipsoꝝ q̄ttuor: ⁊ facies eoꝝ ⁊ pēne eo
rū extēte desup. Due pēne singuloꝝ iūgebā
tur: ⁊ due tegebāt cōpōa eoꝝ. Et vnūq̄q̄
eoꝝ coꝝā facie sua ābulabat. Vbi erāt ipet'
sps: illuc gradiebāt: nec reuertebāt cū ābu
larēt. Et silitudo aialiū ⁊ aspectus eoꝝ q̄si
carbonū ignis ardētiū: ⁊ q̄si aspect' lāpada
rū. Hec erat uisio discurrēs i medio aialiū
splēdor ignis: ⁊ de igne fulgur egrediēs. Et
aialia ibāt ⁊ reuertebāt i silitudinem fulgu
ris coruscātis. Cūq̄ aspicerē aialia appa:u
it rota vna sup trā iuxta aialia: hñs q̄ttuor
facies. Et aspect' rotaꝝ ⁊ op' earuz q̄si uisio
maris: ⁊ vna silitudo ipsaꝝ q̄ttuor: ⁊ aspec
t' eaꝝ ⁊ opa: q̄si sit rota in medio rote. Per
q̄ttuor ptes eaꝝ eūtes ibāt: ⁊ ñ reuertebant
cū ābularēt. Statura q̄ erat rotī ⁊ altitudo
⁊ horribil' aspect': ⁊ totū corp' oculi plenū i
circuitu ipaꝝ q̄ttuor. Cūq̄ ābula:ēt aialia:
ābulabāt pariť ⁊ rote iuxta ea: ⁊ cū eleuarē
tur aialia de tra: eleuabant sil' ⁊ rote. Quo
cūq̄ ibat sps: illuc eūte spu: ⁊ rote pariť ele
uabāt sequētes eū. Sps. n. vite erat i rotis.
Cū eūtib' ibāt: ⁊ cū stātib' stabāt: ⁊ cū eleua
ť a tra pariť eleuabāt ⁊ rote seq̄ntes ea: q̄a
sps uite erat i rotī. Et silitudo sup caput aia
liū firmamēti: q̄si aspect' cr̄ystalli horribil' ⁊
extēti sup capita eoꝝ desup. Sub firmamē
to āt pēne eoꝝ recte alteri' ad alteꝝ. Vnū
q̄q̄ duab' al' velabat cōp' suū: ⁊ alteꝝ silr
velabat. Et audiebā sonū alaꝝ: q̄si sonū aq̄
rū multaꝝ: q̄si sonū sublimis dei. Cū ābula
rēt q̄si son' erat multitudis: ut son' castroꝝ.
Cūq̄ starēt: demittebāt pēne eoꝝ. Nā cum
fieret vox sup firmamētū: qō erat sup caput
eorū: stabāt ⁊ submittebāt alas suas. Et su
p firmamētū qō erat imīnēs capiti eoꝝ: q̄si
aspect' lapidis sapphiri: silitudo throni: ⁊ su
p silitudinez throni silitudo quasi aspectus
hois desup. Et vidi quasi spez electri: velut
aspectū ignis intrisec' p circuitū ei' a lūbis ei'
⁊ desup: ⁊ a lūbis ei' usq̄ deorsū vidi quasi
speciē ignis splēdēt i circuitu velut aspectū
arc' cū fuerit i nube i die pluuie. Hic erat a
spectus splendoris per gyrum.

.II.

Hec uisio silitudis gle dñi. Et uidi ⁊ ce
cidi in faciem meam: ⁊ audiui vocem
loquentis. Et dixit ad me: Fili hois sta sup
pedes tuos: ⁊ loquar tecū. Et ingressus est i
me sps p' q̄ locut' ē mihi: ⁊ statuit me supra
pedes meos. Et audiui loquētem ad me et
dicētem: Fili hois: mitto ego te ad filios isrl
ad gētes apostatrices: que recesserūt a me.
Pres eoꝝ pnaricati sūt pactum meū usq̄
ad diē hāc: ⁊ filij dura facie ⁊ idomabili cō
de sūt: ad q̄s ego mitto te. Et dices ad eos:
Hec dic dñs de': Si forte ul' ipsi audiāt: ⁊ si
forte descāt: qm̄ dom' exasperās ē: ⁊ sciēt qz
ppheta fuerit in medio eoꝝ. Tu g̈ fili hois
ne timeas eos: neq̄ ꝑmoes eoꝝ metuas: qm̄
icreduli ⁊ subuersores sūt tecū: ⁊ cū scorpio
nib' habitas. Verba eoꝝ ne timeas: ⁊ vul
tus eoꝝ ne formides: q: dom' exasperās ē.
Loq̄r̄ g̈ vba mea ad eos si forte audiāt ⁊ q̄
escāt: qm̄ irritatores sūt. Tu āt fili hois au
di q̄cūq̄ loq̄r ad te: ⁊ noli eē exasperās: sic
dom' exasperatrix est. Aperi os tuū: ⁊ cōede
q̄cūq̄ ego do tibi. Et uidi: ⁊ ecce man' missa
ad me: in qua erat uoluť liber: ⁊ expādit
illū coꝝā me: q̄ erat scriptus intus ⁊ foris: ⁊
scripte erāt i eo lamētatōes ⁊ carmen ⁊ ve.

Et dixit ad me: Fili hois: qō
cūq; inuener comede. Comede volu
mē istud: ⁊ vadēs loqre ad filios isrl. Et ape
rui os meū: ⁊ cibauit me volumine illo. Et
dixit ad me: Fili hois: vēter tu⁹ comedet: et
viscera tua coplebunt volumie isto: qō ego
do tibi. Et comedi illud: ⁊ fcm ē i ore meo:
sicut mel dulce. Et dixit ad me: Fili hois va
de ad domū isrl: ⁊ loqris ỳba mea ad eos.
Nō. n. ad pplm ppfūdi ſmōis ⁊ ignote ligue
tu mitter ad domū isrl: nz ad pplos mltos
ppfūdi ſmōis ⁊ ignote ligue: qrū ñ possis au
dire ſmōes. Et si ad illos mitter: ipi audi
rēt te. Dom⁹ ät isrl nolūt audire te: qr nolūt
audire me. Dis qppe dom⁹ isrl attrita fron
te ē ⁊ duro corde. Ecce dedi faciē tuā valēti
orē facieb⁹ eorū: ⁊ frōtem tuā duriorem frō
tib⁹ eorū: ut adamātē: ⁊ ut silicē dedi faciez
tuā. Ne timeas eos nz metuas a facie eox:
qr domus exasperās ē. Et dixit ad me: Fili
hois: ōes ſmōes meos: qs ego loqr ad te: as
sume i corde tuo: ⁊ aurib⁹ tuis audi: ⁊ vade
ingredē ad trāsmigrationem ad filios ppli
mei: ⁊ loqris ad eos: ⁊ dices eis: Hec dic dns
de⁹: si forte audiāt ⁊ qescāt. Et assūpsit me
sps: ⁊ audiui p⁹ me vocē cōmotiōis magne:
bñdicta gla dñi ō loco suo: ⁊ vocē alax aia
liū pcutiētiū alterā ad alterā: vocē rotax se
quētiū aialia ⁊ vocem cōmotionis magne.
Sps ąz leuauit me ⁊ assumpsit me: ⁊ abꝫ
amarus i indignatione sps mei. Man⁹ enim
dñi erat pfortans me. Et veni ad trāsmigra
tōem ad aceruū nouarū frugū ad eos q̄ ha
bitabāt iuxta flum̄ chobar: ⁊ sedi ubi illi se
debant: ⁊ māsi ibi septem dieb⁹ merens in
medio eox. Cū ät ptrāsissent septē dies: fcz
ē vbū dñi ad me dicēs: Fili hois: speculato
rez dedi te domui isrl: ⁊ audies de ore meo
vbū: ⁊ ānūciabis eis ex me. Si dicēte me ad
impium morte morier ñ annūciaueris ei:
neqz locut⁹ fueris: ut auertatur a via sua i
pia ⁊ viuat: ipse impius i iqtate sua mōiet:
sāguinem ät eius de manu tua reqram. Si
ät tu ānūciauer impio: ⁊ ille ñ fuerit cōuer
sus ab impietate sua ⁊ a via sua impia: ipe
qdē i ipietate sua morie: tu ät aiam tuā li
berasti. Sz ⁊ si puersus iustus a iustitia sua
fuerit: ⁊ fecerit iqtatez: ponā offendiculuz
coram eo. Ipse morie: qr ñ ānūciasti ei. In
pcō suo morie: ⁊ ñ erūt i memoria iustitie
eius qs fecit: sāguinem vero eius de manu
tua reqram. Si ät tu ānūciaueris iusto: ut
nō peccet iustus: ⁊ ille ñ peccauerit: viuēs vi
uet: qr ānūciasti ei: ⁊ tu aiam tuā liberasti.
Et fca ē super me man⁹ dñi: ⁊ dixit ad me:
Surgēs egredē in cāpū: ⁊ ibi loqr tecuz. Et
surgēs egressus sū i campū: ⁊ ecce ibi gla dni
stabat qi gla: quā vidi iuxta fluuiū chobar:
⁊ cecidi i faciē meā. Et ingressus ē i me sps: ⁊
statuit me sup pedes meos: ⁊ locut⁹ ē mihi:
Et dixit ad me: Ingredē: ⁊ icludē in medio
dom⁹ tue. Et tu fili hois: ecce data sunt sup
te vincula: ⁊ ligabūt te i eis: ⁊ ñ egredier i me
dio eox: ⁊ linguam tuā adherē facia palato
tuo: ⁊ eris mut⁹: nec qi vir obiurgās: qr do
m⁹ exasperās ē. Cū ät locut⁹ fuero ť: aperiaz
os tuum: ⁊ dices ad eos: Hec dic dns deus:
Qui audit audiat: ⁊ q̄ descit qescat: qr do
m⁹ exasperans ē.

C. IIII.

Et tu fili hois sume ť laterē: ⁊ pones cū
coram te: ⁊ describes in eo ciuitatem
isrl̄m. Et ordinab⁹ aduersus eā obsidionem:
⁊ edificab⁹ mūtiōes ⁊ cōportabis aggerē: et
dabis ptra eam castra: ⁊ pones arietes i gy
ro. Et tu sume ť sartaginem ferream: ⁊ po
nes eam in murum ferreum inter te ⁊ inter
ciuitatez: ⁊ obfirmab⁹ faciem tuam ad eā et
erit in obsidionē ⁊ circūdabis eā. Signū est
domui isrl̄. Et tu dormies sup lat⁹ tuū sini
strum: ⁊ pōes iniqtates dom⁹ isrl̄ sup eo nu
mero diex: qb⁹ dormies sup illō: ⁊ assumes
iniqtates eox. Ego ät dedi ť anos iniqtati eo
rū nūero diex trecētos ⁊ nonaginta dies: ⁊
portabis iniqtatē dom⁹ isrl̄. Et cū cōpleue
ris hec: dormies sup lat⁹ tuū dextrū secūdo:
⁊ assumes iniqtatē dom⁹ iuda qdragīta die
b⁹. Die p anno: die inquā p anno dedi ť. Et
ad obsidionem irl̄m puertes faciem tuam:
⁊ brachiū tuū erit extentū: ⁊ pphetabis ad
uersus eā. Ecce circūdedi te vincul: ⁊ nō te
puertes a latere tuo in lat⁹ aliud: donec com
pleas dies obsidiōis tue. Et tu sume ť frum
tū ⁊ ordeū ⁊ fabā ⁊ lentē ⁊ miliū ⁊ viciā: ⁊
mittes ea in vas vnum: ⁊ facies ť pānes nūe
ro diex: qb⁹ dormies sup lat⁹ tuū. Trecenti
⁊ nonaginta dieb⁹ comedes illud. Cibus ät
tuus q̄ vescer: erit in pondere viginti state
res in die. Et tpe usqz ad tēpus comedes il
lud. Et aquam in mensura bibes sextā ptē
hin. Et tpe usqz ad tēpus bibes illud. Et qsi
subcinericium ordeaceum comedes illud

ꝛ ſtercore:qđ egredit de hoīe opies illud in ocul' eoꝝ. Hec dic dñs: Sic comedēt filij iſr' panē ſuū pollutū iter gētes:ad q̄ſ eīciā eos. Et dixi: A a a dñe de⁹. Ecce aīa mea ñ ē pol luta:ꝛ morticinū ꝛ laceratū a beſtijs nō co medi ab īfātia mea uſq; nc: ꝛ nō ē ingreſſa os meū ois carо immūda. Et dixit ad me: Ecce dedi t̄ fimum boum ꝓ ſtercorib⁹ hūanis:ꝛ facies panem tuum in eo. Et dixit ad me: Fili hoīs: ecce ego ꝓterā baculū panis i irlm:ꝛ comedēt panem ſuū in pōdē ꝛ in ſo licitudine:ꝛ aquā i m̄ſura ꝛ i āguſtia bibēt: ut deficiētib⁹ pane ꝛ aq̄ corruat vn⁹ q̄ſq; ad fiem ſuū:ꝛ ꝓtabeſcat i iiq̄tatib⁹ ſuis.

.V.

Et tu fili hoīs ſume tibi gladiū acutū radētē pilos:ꝛ aſſūes cū ꝛ duces per capūt tuū ꝛ p barbā tuā:ꝛ aſſumas t̄ ſtate rā pōderi ꝛ diuides eos. Tertiā ptē igni cō bures i medio ciuitat̄ iuxta cōpletōem die rū obſidionis:ꝛ aſſumes tertiā ptē ꝛ ꝓcīos gladio i circuitu ei⁹:tiā vo aliā diſpges i vē tū:ꝛ gladiū nudabis p⁹ eos. Et ſumes inde paꝛuū nūeꝝ ꝛ ligab⁹ eos i ſūmitate pallij tui ꝛ ex eis rurſum tolles ꝛ p̄jcies eos i medio ignis:ꝛ cōbures eos igni:ꝛ ex eo egredietur ignis i ōem domū iſrl. Hec dicit dñs deus. Iſta ē irlm. In medio gētiū poſui eā:ꝛ i cir cuitu ei⁹ tras. Et ꝓtēpſit iudicia:ut plus cēt impia q̄ gētes:ꝛ p̄cepta mea ultra q̄ tre: q̄ i circuitu ei⁹ ſunt. Iudicia.n.mea ꝓiecerūt: ꝛ i p̄ceptis meis ñ ābulauerūt. Iccirco hec di cit dñs de⁹: Quia ſuperaſt gētes:q̄ i circui tu vīo ſunt:ꝛ i p̄ceptis meis ñ ābulaſt:ꝛ iu dicia mea ñ feciſt:ꝛ iuxta iudicia gētiū:q̄ i circuitu vīo ſūt ñ eſtis opati:ió hec dic dñs de⁹: Ecce ego ad te:ꝛ ipſe ego faciā i medio tui iudicia i ocul' gētiū:ꝛ faciā i te qđ ñ feci: ꝛ qb⁹ſil'ia ultra ñ faciā:ꝓp̄ ōes abomiatio nes tuas. Iō pres cōedēt filios ſuos i medio tui:ꝛ filij cōedēt pres ſuos. Et faciā i te iudi cia: ꝛ vētilabo vniuerſas reliq̄as tuas i ōez vētum. Iccirco viuo ego dicit dñs de⁹:niſi ꝓ eo q̄ ſcm meū violaſti i ōib⁹ offenſionib⁹ tuis:ꝛ i cūctis abomiatiōibus tuis:ego q̄q; ꝓfrigā: ꝛ ñ parcet ocul⁹ me⁹ ꝛ ñ miſerēbor. Tertia ps tui peſte morief ꝛ fame cōſumet i medio tui: ꝛ tria ps tui i gladio cadet i cir cuitu tuo. Tertiam vo ptez tuam i ōem vē tum diſpgam:ꝛ gladium euaginabo p⁹ eos. Et cōplebo furoꝛē meū:ꝛ requieſcē faciam in dignatiōem meā i eis: ꝛ conſolabor. Et ſcient q: ego dñs locut⁹ ſū in zelo meo:cū ipleuero oēm idignatiōem meā i eis. Et dabo te i de ſtū ꝛ i opꝛobriū gētib⁹: q̄ i circuitu tuo. ſē i ꝓſpcu oīs ꝓtereuntis. Et eris opꝛobrium ꝛ blaſphemia exēplū ꝛ ſtupoꝛ i gētib⁹: q̄ i cir cuitu tuo ſūt:cū fecero i te iudicia i furoꝛe ꝛ i idignatiōe ꝛ i increpatiōib⁹ ire: q̄ ego dñs locut⁹ ſū:qñ miſero ſagittas famis peſſimas: q̄ erūt mortifere:ꝛ q̄s mittā:ut diſpdā uos. Et famē ꝓgregabo ſup uos:ꝛ ꝓterā i vobis baculū panis:ꝛ imittā i uos famē ꝛ beſtias peſſimas uſq; ad iterniciōem. Et peſtilētia ꝛ ſāguis trāſibūt p te: ꝛ gladiū inducā ſup te. Ego dñs locut⁹ ſū.

.VI.

Et fcs ē ſmo dñi ad me dicēs: Fili hoīs pōe faciē tuā ad mōtes iſrl:ꝛ ꝓphetabis ad eos ꝛ dices: Mōtes iſrl audite vbum dñi.dei. Hec dicit dñs de⁹ mōtib⁹ ꝛ collib⁹:ru pib⁹ ꝛ vallib⁹: Ecce ego adducā ſup uos gla diū: ꝛ diſpdaz excella vīa:ꝛ demoliar aras vīas:ꝛ ꝓfligēt ſimulacra vīa:ꝛ deīciā int̄ fectos vīos āte idola via. Et dabo cadauera filioꝝ iſrl āte faciē ſimulacroꝝ vīoꝝ: ꝛ diſpgam oſſa vīa circū aras vīas i oīb⁹ habitationib⁹ vīis. Urbes deſte erūt:ꝛ excel ſa demolient ꝛ diſſipabūtur:ꝛ iteribūt are vīe ꝛ ꝓfringēt:ꝛ ceſſabūt idola vīa:ꝛ ꝓterēt delubra vīa:ꝛ delebūt opa vīa:ꝛ cadet inter fectus in medio vī:ꝛ ſcietꝭ q: ego ſū dñs. Et reliquā i uob⁹ eos q̄ fugerīt gladiū i gētib⁹: cū diſpſero uos i tr̄ſ: ꝛ recordabūt mei libe rati vī i gētib⁹ ad q̄s captiui ducti ſūt:q: cō triui cor eoꝝ fornicans ꝛ recedēs a me:ꝛ o culos coꝝ fornicātes p⁹ idola ſua:ꝛ diſplice bunt ſibimet ſup mal': q̄ fecerāt i vniuerſis abomiatōib⁹ ill':ꝛ ſcietꝭ q: ego dñs ñ fruſtra locut⁹ ſū: ut facerē eis malū hoc. Hec dicit dñs de⁹: Percute manū tuā ꝛ allide pedem tuū: ꝛ dic heu ad ōes abomiatiōes malo rū dom⁹ iſrl: q: gladio fame ꝛ peſte ruituri ſt. Qui lōge ē peſte moriet:q̄ āt ꝓpe gladio corruet: ꝛ q̄ relict⁹ fuerit ꝛ obſeſſus:fāe mo riet,. Et complebo idignationem meam in eis:ꝛ ſcietꝭ q: ego dñs.cum fuerint interfecti veſtri i medio idoloꝝ vīoꝝ:i circuitu araꝝ vīaꝝ:in oī colle excelſo: ꝛ i cūctꝭ ſūmitatib⁹ mōtium:ꝛ ſubtus omne lignum nemoroſū

ꝛ subt' vniuersã q̃rcũ frõdosã locũ ubi accẽ derũt thura'redolẽtia vniuersis idolis suis. Et extẽdã manũ meaz sz eos: ꝛ faciã trã eorũ desolatã ꝛ destitutã a defto ꝓblatha in õib' hitatoib' eoꝝ: ꝛ sciẽt q; ego dñs.

¶ .VII.

Et fcs ẽ fmo dñi ad me dicẽs: Et tu fili hois: hec dicit dñs de' tre isrl: Finis vẽit: vẽit finis sz q̃ttuoz plagas tre. Nũc finis sz te ꝛ imittã furoꝛẽ meũ i te. Et iudicabo te iuxta uias tuas, Et ponam ꝓtra te ões abomiatões tuas. Et ñ parcet oculꝰ meꝰ sz te: et nõ miſebo: sz uias tuas ponã sup te: ꝛ abomiatões tue i medio tui erũt: ꝛ scieẽ quia ego dñs. Hec dicit dñs de': Afflictio yna: afflictio ecce vẽit. Finis vẽit: vẽit finis. Euigilauit aduersũ te: ecce vẽit. Uenit ꝓtio sz te: q̃ hitas i tra. Uenit tps: ppe ẽ dies occisiõis ꝛ ñ gle mõtiũ. Nũc de ꝑpinq̃ effũdã irã mea sz te: ꝛ cõplebo furoꝛẽ meũ i te. Et iudicabo te fz uias tuas: ꝛ iponã t oia scelera tua. Et ñ parcet oculꝰ meꝰ: nec miſebo: sz uias tuas iponã t: ꝛ abomiatões tue i medio tui eẽt: ꝛ sciẽt q; ego sũ dñs ꝑcutiẽs. Ecce dies: ecce vẽit. Egressa ẽ ꝓtritio: Floruit vga: germinauit supbia: iiq̃tas surrexit i vga impietatis. Non ex eis ꝛ ñ ex ppło: neq; ex sonitu eoꝝ: ꝛ ñ erit req̃es i eis. Uẽit tps: appꝛopinq̃uit dies. Qui emit ñ letetur: ꝛ q̃ vẽdit nõ lugeat: q; ira sz õem pplm eiꝰ: q; q̃ vẽdit ad id qõ vẽdidit ñ reuertetur: ꝛ adhuc in viuẽtibus uita eoꝝ. Uisio. n. ad õem mltitudiez eius ñ regrediet: ꝛ vir i iniq̃tate vite sue nõ ꝓfortabit. Tanite tuba: ꝑparent ões: ꝛ ñ est q̃ vadat ad plium. Ira. n. mea sup uniuersã pplm eiꝰ. Gladiꝰ foris: pestis ꝛ fames intrisecꝰ. Qui i agro ẽ gladio mõiet: ꝛ q̃ i ciuitate: pestilentia ꝛ fame deuoꝛabũt: ꝛ saluabũt q̃ fugerint ex eis. Et eẽt i mõtib': q̃si colũbe conualliuz: ões trepidi: vnusq̃sq; i iniq̃tate sua. Oẽs manꝰ dissoluẽt: ꝛ oia genua fluẽt aq̃s. Et accigẽt se cilicijs ꝛ opiet eos formido: ꝛ i õi facie ꝓfusio: et in vniuersis capitib' eoꝝ caluicium. Argẽtũ eoꝝ foꝝ ꝓiciet: ꝛ aurum eoꝝ i sterq̃liniũ erit. Argẽtũ eoꝝ ꝛ aurũ eorũ ñ valebit liberare eos i die furoꝛis dñi. Aiam suã ñ saturabũt ꝛ vẽtres eoꝝ ñ implebũtur: q; scãdalum iniq̃tatis eoꝝ fcm ẽ: ꝛ ornamẽtu monilii suoꝝ i superbiam posiẽt: ꝛ imagies abomiationuz suaꝝ ꝛ simulacro rũ feceũt ex eo. ꝓpt' hoc dedi eis illud i i mũdiciaz: ꝛ dabo illud in manꝰ alienoꝝ ad diripiẽdum: ꝛ impijs tre i ꝑdaz: ꝛ ꝓtamiabũt illõ. Et auertã faciẽ meã ab eis: ꝛ violabũt arcanũ meũ: ꝛ itroibunt i illud emissarij: et ꝓtamiabũt illud. Fac ꝓclusiõem: qm̃ terra plena ẽ iudicio sãguinũ: ꝛ ciuitas plena iniq̃tate. Et adducã pessimos ò gẽtib': ꝛ possi debũt domos eoꝝ. Et q̃sce faciã supbiam potẽtiũ: ꝛ possidebũt sãctuaria eoꝝ. Angustia supueniẽte req̃rẽt pacẽ: ꝛ ñ erit. Cõturbatio sz ꝓturbatiõez vẽiet: ꝛ audiẽ sz audiẽtũ. Et q̃rẽt visiõem ò ꝓpheta: ꝛ lex pibit a sacerdote: ꝛ ꝓsiliũ a seniorib'. Rex lugebit: ꝛ ꝓncipes iduẽt mezoꝛe: ꝛ manꝰ ppli tre conturbabũt. Secũdũ viã eoꝝ faciã eis: ꝛ fm iudiciũ eoꝝ iudicabo eos: ꝛ sciẽt q; ego dñs

¶ .VIII.

Et fcs ẽ anno sexto i sexto mẽse i q̃nta mẽsis: ego sedebã i domo mea: ꝛ seniores iuda sedebãt coram me. Et cecidit ibi sz me manꝰ dñi dei. Et uidi: ꝛ ecce silitudo quasi aspectꝰ ignis. Ab aspẽu lũboꝝ eiꝰ ꝛ deorsuz ignis: ꝛ a lũbis eiꝰ ꝛ sursũ: q̃si aspectꝰ splẽdoris: ꝛ visio electri. Et emissa silitudo manꝰ apꝓhẽdit me i cincino capitis mei: ꝛ eleuauit me sps iter celũ ꝛ trã: ꝛ adduxit me i irlm i visiõe dei iuxta ostiũ interiꝰ: qõ respiciebat ad aq̃lõem: ubi erat statutũ idolũ zeli ad ꝓuocãdã emlatõez. Et ecce ibi gla dei isrl fm visionẽ: quã videra i cãpo: ꝛ dixit ad me: Fili hois: leua oculos tuos ad viã aq̃lõis. Et leuaui oculos meos ad viam aq̃lõis: ꝛ ecce ab aq̃lone porte altarꝭ idolũ zeli i ipso itroitu. Et dixit ad me: Fili hois: putasne vides tu q̃d isti faciũt: abomiatiões magnas: q̃s domꝰ isrl faẽ hic: ut ꝓcul recedam a sãctuario meo? Et adhuc ꝓuersus: videbis abomiatiões maiões. Et itroduxit me ad ostiũ atii: ꝛ vidi: ꝛ ecce fõamẽ vnũ i pariete. Et dixit ad me: Fili hois fode parietẽ. Et cũ fodissẽ parietẽ: apparuit ostium vnũ. Et dixit ad me: Ingredẽ ꝛ uide abomiatões pessimas: q̃s isti faciũt hic. Et ingressus uidi: ꝛ ecce silitudo reptiliũ ꝛ aliũ abomiatio: ꝛ vniuersa idola domus isrl depicta erant in pariete i circuitu per totum. Et septuaginta viri de seniõibus domus israhel: ꝛ iechonias filius saphan stabat in medio eorum stantium ãte picturas: ꝛ vnusquisq; habebat thuribulũ

ī mānu ſua: ⁊ vapor nebule de thure aſurgebat. Et dixit ad me: Certe vides fili hoīs: q̄ ſeniores dom⁹ iſrl̄ faciūt ī tenebris: vn⁹ q̄ſq; ī abſcōdito cubīl ſui. Dicūt. n. Nō vidt dñs nos: Deliq̄t dñs trā. Et dixit ad me: Adhuc puersus videbis abominatiōes maiores: q̄s iſti faciūt. Et introduxit me p oſtiū portę domꝰ dñi: q̄ reſpiciebat ad aq̄lonem. Et ecce ibi mulieres ſedebāt plāgētes adonidē. Et dixit ad me: Certe vidiſti fili hoīs. Adhuc puersus videb⁹ abominatōes maiores his. Et introduxit me ī atriū domꝰ dñi iterꝰ. Et ecce ī oſtio tēpli dñi iter veſtibulū ⁊ altare q̄ſi viginti q̄nq; viri dorſa hñtes ptra tēplū dñi et facies ad orientē: ⁊ adorabāt ad ortū ſol'. Et dixit ad me: Certe vidiſti fili hoīs. Nūquid leue ē hoc domui iuda: ut facerēt abominatiōes iſtas: q̄s fecerūt hic: q; replētes trā iniq̄tate puerſi ſūt ad irritādū me? Et ecce applicāt ramū ad nares ſuas. Ergo ⁊ ego faciā ī furore: ñ parcet oculus meꝰ: nec miſebor: ⁊ cū clamauerit ad aures meas voce magna non exaudiā eos.

.IX.

Et clamauit ī auribus meis voce magna dicēs: Appropiāuerit viſitatōes vrbis: ⁊ vn⁹ q̄ſq; vas interfectōis hz ī mānu ſua. Et ecce ſex viri vēibāt de uia portę ſuperioꝛ: q̄ reſpicit ad aq̄lōem: ⁊ vniuſcuiuſq; vas interit ī manu eī. Vir aū vn⁹ ī medio eoꝝ veſtitꝰ erat lineis: ⁊ atramētariū ſcriptoꝛis ad renes eī. Et ingreſſi ſūt: ⁊ ſteterūt iuxta altare ereū. Et gl'a dñi iſrl̄ aſſūpta ē de cherub: q̄ erat ſup cū ad limen domꝰ. Et uocauit uirū q̄ idutꝰ erat lineis: ⁊ atramētariū ſcriptoris hēbat ī lūbis ſuis. Et dixit dñs ad eum: Trāſi p mediā ciuitatem in medio irl'm: ⁊ ſigna thau ſi frontes uiroꝝ gemētiū ⁊ dolētiū ſi cūctas abominatōib⁹: q̄ fiūt ī medio eī. Et illis dixit audiēte me: Trāſite p ciuitatē ſeq̄ntes eū ⁊ percutite. Nō parcat oculus vr̄: nz miſamini. Senē adoleſcētulū ⁊ vginē paruulos ⁊ mulieres interficite uſq; ad interniciōez. Oēs aū ſup quē uideritis thau ne occidat: ⁊ a ſanctuario meo incipite. Ceperūt g̃ a uiris ſenioribꝰ q̄ erāt ante faciē domꝰ. Et dixit ad eos: Cōtamiate domū: ⁊ iplete atria interfecti. Egredimini. Et egreſſi ſūt ⁊ percutiebāt eos: q̄ erāt ī ciuitate. Et cede cōpleta remāſi ego: ruiq; ſup faciē meā: ⁊ clamans aio: Heu heu heu dñe deꝰ. Ergo ne diſpdes oēs reliq̄as iſrl̄ effūdēs furorē tuū ſup irl'm? Et dixit ad me: Iniq̄tas domus iſrl̄ ⁊ iuda magna ē nimis ualde: ⁊ repleta ē tra ſāguib⁹: ⁊ ciuitas iplēta ē auerſiōe. Dixerūt. n. Dereliq̄t dñs trā: ⁊ dñs ñ uidet. Igr̄ ⁊ meꝰ nō parcet oculus: nz miſebor. Viā eoꝝ ſup caput eoꝝ reddā. Et ecce uir q̄ erat idutꝰ lineis: q̄ hēbat atramētariū ī dorſo ſuo: rūdit vbū dicēs: Feci ſicut pcepiſti mihi.

.X.

Et uidi: Et ecce in firmamēto q̄ erat ſup caput cherubin: q̄ſi lapis ſaphīrꝰ ⁊ q̄ſi ſpes ſilitudis ſolq; apparuit ſup eum. Et dixit ad uirū: q̄ idutꝰ erat lineis: ⁊ ait: Ingredē ī medio rotaꝝ: q̄ ſūt ſubt⁹ cherubin ⁊ iple manū tuā plenis ignis: q̄ ſūt iter cherubi: ⁊ effūde ſi ciuitatē. Ingreſſuſq; ē ī ſpcu meo. Cherubi aū ſtabāt a dextris domꝰ cuꝫ ingrederēt uir: ⁊ nubes ipleuit atriū interꝰ. Et eleuata ē gl'a dñi deſup cherub ad limē domꝰ: ⁊ repleta ē domꝰ nube. Et atriū repletū ē ſplēdore gl'e dñi: ⁊ ſonitus alaꝝ cherubin audiebat uſq; ad aūm exteriꝰ: q̄ſi uox dei oīpotētis loq̄ntis. Cūq; pcepiſſet uiro: q̄ idutꝰ erat lineis dicēs: ſume ignē de medio rotarū: q̄ ſūt ſ cherubin: ingreſſus ille ſtetit iuxta rotā. Et extendit cherub manum de medio cherubin ad ignē: q̄ erat iter cherubi: ⁊ ſūpſit ⁊ dedit ī manꝰ eī: q̄ idutꝰ erat lineis: q̄ accipiēs egreſſus ē. Et apparuit ī cherubi ſili tudo manꝰ hoīs ſubt⁹ pēnas eoꝝ. Et uidi: ⁊ ecce q̄ttuor rote iuxta cherubi. Rota una iuxta cherub unū: ⁊ rota alia iuxta cherub unū. Spes aūt rotarū erat q̄ſi uiſio lapidis chryſolithi: ⁊ aſpect⁹ earū ſilitudo una q̄ttuor: q̄ſi ſi ſit rota ī medio rote. Cūq; ābularēt ī q̄ttuor ptes gradiebāt: ⁊ ñ revtebāt ābulātes: ſed ad locū ad quē ire decliabat: q̄ prīa erat: ſeq̄bāt ⁊ cetere nec puertebāt. Et oe cōpus earū ⁊ colla ⁊ manus ⁊ penne ⁊ circuli plena erāt oculī in circuitu q̄ttuor rotarū: ⁊ rotas iſtas uocauit uolubiles audiēte me. Quattuor aūt facies hēbat unū. Facies una facies cherub: ⁊ facies ſecūda facies hoīs: ⁊ ī tertio facies leonis: ⁊ ī qrto facies aquile. Et eleuata ſūt cherubin: ipſa ē aīal: q̄ uidi trā iuxta flumē chobar. Cūq; ābularēt cherubin ibant pariter ⁊ rote iuxta ea: ⁊ cū eleuarēt cherubin alas ſuas: ut exaltarētur de trā: nō reſidebāt rote: ſz ⁊ ipſe iuxta erant.

269

272

ſtātib' ill' ſtabāt: ⁊ cū eleuatis eleuabātur. Sps. n. vite erat i eis. Et egreſſa ē gl'a dñi a limine tēpli: ⁊ ſtetit ſup cherubin. Et eleuāta cherubin alas ſuas exaltata ſūt a tra coram me: ⁊ ill' egrediēt'ib': rote ops ſubſecute ſt. Et ſtetit i introitu pōte dom' dñi oriental': et gl'a dei iſrl' erat ſup eos. Ipſū ē aial: qō uidi ſubt deū iſrl' iuxta fluuium chobar. Et itel lexi qt cherubi eſſēt. Quattuor p quattuor vult' vni: ⁊ qttuor ale vni: ⁊ ſilitudo manus hois ſub alis eor. Et ſilitudo vultuū eor: ipſi vult': qs uidera iuxta fluuiū chobar: ⁊ ituit' eor ⁊ ipet' ſingulorū añ faciem ſuam igredi.

.XI.

Et leuauit me ſps: ⁊ introduxit me ad portam dom' dñi orietalē: q reſpicit ad ſol' ortum. Et ecce i introitu porte viginti qnq uiri: ⁊ uidi i medio eorū iechoniā filiū açur: ⁊ pheltiā filiū banaie pncipes ppli. Dixitq ad me: Fili hois: hi ſūt q cogitāt iniqtatē: ⁊ tractāt cōſiliū peſſimū in vbe iſta dicētes: Nōne dudū edificate ſunt dom': hic ē lebes: nos āt carnes. Proci: co vaticinare ō eis: vaticinare fili hois. Et irruit i me ſpus dñi: ⁊ dixit ad me: Loqre: hec dic dñs: Sic locuti eſtis dom' iſrl': ⁊ cogitatōes cōdis vri ego noui. Plurios occidiſti i urbe hac: ⁊ implestis vias eī interfectis: Propter hec dicit dñs: Interfecti vri: qs poſuiſti i medio eī: hi ſūt carnes: ⁊ hec ē lebes: ⁊ educā uos ō medio eī. Gladiū metuiſti: ⁊ gladiū inducā ſup vos dicit dñs de'. Et ejciam vos de medio eī. Daboq vos i manū hoſtiū: ⁊ faciā i vob' iudicia. Gladio cadet'. In finib' iſrl' iudicabo vos: ⁊ ſciet' q ego dñs. Hec ñ erit vob i lebetē: ⁊ vos ñ erit i medio eī i carnes. In finib' iſrl' iudicabo vos: ⁊ ſciet' q ego dñus: Quia i pcepti meis ñ ambulaſtis: ⁊ iudicia mea ñ feciſti: ſed iuxta iudicia gētiū: q i circuitu vro ſūt eſt opati. Et fm ē cū pphetarē: pheltias fili' banaie mortu' ē: Et cecidi i faciem meam: clamās voce magna. Et dixi Heu heu heu dñe de': cōſumatōem tu fac relicţarū iſrl'. Et fm ē vbū dñi ad me dicēs: Fili homis: fres tui uiri ppiqui tui ⁊ ois dom' iſrl': vniuerſi qb' dixerūt habitatores irlm: lōge recedite a dño: nobis data ē tra i poſſeſſiōnē: propea hec dic dñus de': Quia lōge feci eos i gētib': ⁊ q diſpſi eos i terris: ero eis in ſcificatōem modicam in terr': ad qs venerūt

propea loquē. Hec dicit dñs de': Cōgiga bo vos de pplis: ⁊ adiuuabo de terr': in qb' diſpſi eſtis: daboq uobis humū iſrl'. Et ingrediēt illuc: ⁊ auferēt oēs offenſiōes: cunctaſq abominatōes eī de illa. Et dabo eis cor vnū: ⁊ ſpm nouū tribuā i viſcerib' eorū. Et auferam cor lapideū de carne eorū: ⁊ dabo eis cor carneū: ut i pcepti meis ābulēt: ⁊ iudicia mea cuſtodiāt: faciātq ea: ⁊ ſint mihi i pplm: ⁊ ego ſim eis i deū. Quorū āt cor p' offēdicla ⁊ abominatiōes ſuas ābulat: horū viā i capite ſuo ponā dicit dñs de'. Et eleuauerūt cherubi alas ſuas ⁊ rote cū eis: ⁊ gl'a dei iſrl' erat ſup eos. Et aſcēdit gl'a dñi ō medio ciuitat': ſtetitq ſr mōtē: q ē ad orietē vrbis. Et ſps leuauit me: adduxitq i chaldeā ad trāſmigratōez i viſionē i ſpu dei. Et ſub lata ē a me viſio: quā videra. Et locut' ſum ad trāſmigratōez oia vba dñi: q oſtenderat mihi.

.XII.

Et fct ē fmo dñi ad me dicēs: Fili hominis: in medio dom' exaſperātī tu habitas: q oculos hñt ad uidēdū ⁊ ñ uidēt: ⁊ aures ad audiēdū ⁊ ñ audiūt: qt dom' exaſperās ē. Tu g fili hois fac t uaſa trāſmigrationis: ⁊ trāſmigrabis p diē coram eis. Trāſmigrabis āt de loco tuo ad locū alterū i ſpcu eorū: ſi forte aſpiciāt: qt dom' exaſperās ē. Et efferes fōas vaſa tua: qſi vaſa trāſmigrātis p diē i conſpcu eorū. Tu āt egredier' veſpe coram eis: ſicut egredit migrās añ oculos eor. Perfode t parietē ⁊ egredier' p eū i cōſpcu eor. In hūer' portaber': i caligie efferer'. Faciem tuam velabis ⁊ ñ videbis tram: quia portētū dedi te dōui iſrl'. Feci g ſic precepat mihi dñs. Vaſa mea ptuli: qſi vaſa trāſmigrātis p diē: ⁊ veſpe pfodi mihi parietē mānu ⁊ in caligine egreſſus ſū: ⁊ in hūer' portat' i cōſpectu eor. Et fct ē ſermo dñi mane ad me dicēs: Fili hois: nūqd ñ dixerūt ad te dom' iſrl': dom' exaſperās eſt: qd tu facis: Dic ad eos: Hec dicit dñs de': Sup ducez onus iſtud: q ē in irlm: ⁊ ſup oēm domū iſrl': q eſt in medio eor. Dic: Ego portētū vrm. Quō feci: ſic fiet illis. In trāſmigratōem ⁊ in captiuitatem ibunt: ⁊ dux q ē in medio eor in hūer' portabit: in caligine egredie. Parietē pfodiēt: ut educat eum: facies eius opiet: ut nō videat oculo terram. Et extendam rete meum ſuper eum: ⁊ capiet in ſagena mea:

& adducã eũ i babylõem i trã chaldeoꝝ: et ipsã ñ videbit: ibiq; morietꝰ & ões q̃ circa eũ sũt. Pꝛesidiũ eiꝰ & agmina eiꝰ dispgã in ões uẽtũ: & gladiũ euaginabo pꝛ eos. Et sciẽt qꝛ ego dñs: qñ dispsero illos i gentibꝰ & dissẽminauero eos in terris. Et relinquã ex eis uiros paucos a gladio & fame & pestilẽtia: ut narrẽt oia scelera eoꝝ in gẽtibꝰ: ad q̃s ingrediẽt: & sciẽt qꝛ ego dñus. Et fcs ẽ sermo dñi ad me dicẽs: Fili hois panẽ tuũ i cõturbatione comede: sed & aquã tuã i festinatione & mœrore bibe: & dices ad pplm trẽ: Hec dicit dñs deꝰ ad eos: q̃ hitant in irlm in trã islꝛl. Panẽ suũ in solitudie cõedẽt: & aquã suã in desolatiõe bibẽt: ut desoleꝫ trã a mltitudie sua: ppt̃ iniq̃tates õiũ q̃ hitãt in ea: & ciuitates: q̃ nẽ hitant desolate erũt: trãq; deserta: & sciẽt qꝛ ego dñs. Et fcus ẽ fmo dñi ad me dicẽs: Fili hois: qđ ẽ puerbiũ istud i trã islꝛl dicẽtiũ: i lõgũ differẽt dies: & peribit ois visio? Ideo dic ad eos: Hec dicit dñs deus: Quiescẽ faciã puerbiũ istud: nꝫ uulgo dicetur ultra i islꝛl. Et loq̃re ad eos: q̃ appꝛopiq̃uerit dies: & sermo ois uisiõis. Nõ. n. erit ultra ois uisio cassa: neq; diuinatio ãbigua i medio filioꝝ islꝛl: qꝛ ego dñs loq̃r: & q̃cũq; locuꝰ fuero vbũ fiet. Non plõgabit ãplius: sed i diebꝰ uꝛis dom⁹ exasperãs loquar vbũ: & faciã illud dicit dñs deꝰ. Et factꝰ ẽ fmo dñi ad me dicẽs: Fili hois: ecce domus islꝛl dicẽtiũ: Visio quã hic uidet: i dies multos & in tpa lõga iste ꝓphetat. Pꝛopẽa dic ad eos: Hec dicit dñs deꝰ: Nõ plongabit ultra ois fmo meꝰ. Verbũ q̃ locuꝰ fuero cõ plebit dicit dñs deꝰ.

.XIII.

Et fcs ẽ fmo dñi ad me dicẽs: Fili hois uaticiare ad ꝓphetas islꝛl: & ꝓphetãt & dices ꝓphetãtibꝰ de coꝛde suo: Audite vbũ dñi. Hec dicit dñs deꝰ: Ve ꝓphetæ insipiẽtibꝰ: q̃ sequũt spm suũ & nihil uidẽt. Quasi vulpes i desto ꝓphete tui islꝛl erãt. Nõ ascẽdistis ex aduerso: nꝫ opposuistis murũ p domo islꝛl: ut staretis i plio in die dñi. Vidẽt vana & diuinãt mẽdaciũ dicentes ait dñs: cũ dñs ñ miserit eos: & pseuerarũt cõfirmare fmonẽ. Nũq̃d ñ visiõem cassã vidistis: & diuinationẽ mẽdacẽ locuti estis: & dicit? ait dñs: cũ ego ñ sim locutꝰ. Pꝛopẽa hec dicit dñs deꝰ: Quia locuti estis vana & vidistis mẽdaciũ: tõ ecce ego ad uos ait dñs deꝰ: & erit manꝰ mea sꝑ ꝓphetas: q̃ vidẽt vana & diuinant mẽdaciũ. In ꝓsilio ppli mei ñ erũt: & i scriptura domꝰ islꝛl ñ scribẽt: nec i trã islꝛl ingrediẽtur: & sciẽt qꝛ ego dñs deꝰ. Eo q̃ deceperit pplm meum dicẽtes: pax pax: & nõ ẽ pax: & ipse edificabat parietẽ: illi ãt linicbãt eũ luto absq; paleis. Dic ad eos q̃ liniũt absq; tẽperatura: q̃ casurꝰ sit. Erit. n. imber iundãs & dabo lapides pgrãdes & desup irruẽtes: & vẽtũ pcelle dissipatẽ. Ecq̃dẽ ecce cecidit paries. Nũq̃d ñ dicet uobis: ubi ẽ litura quã liuistis: Pꝛopẽa hec dicit dñs deꝰ: Et erũpere facia spm tẽpestatũ i idignatiõe mea: & imber iundans i furoꝛe meo erit: & lapides grãdes i ira i ꝓsũptõem. Et destruã parietẽ quẽ liuistis absq; tẽpamẽto: & adeq̃bo eum trẽ: & releuabit fũdamẽtũ eiꝰ: & cadet & ꝓsumet i medio eiꝰ: & sciet qꝛ ego sũ dñs. Et cõplebo idignatõem meã i pariete: & his q̃ liniũt eũ absq; tẽpamẽto: dicãq; uobis: Nõ ẽ paries: & ñ sũt q̃ liniũt eũ. Pꝛophete islꝛl: q̃ ꝓphetãt ad irlm: & uidẽt ei uisiõem pacis & ñ ẽ pax ait dñs deꝰ. Et tu fili hois põe faciẽ tuã ꝓtra filias ppli tui: q̃ ꝓphetãt de coꝛde suo: & uaticinare sup eas: & dic: Hec dicit dñs deꝰ: Ve q̃ ꝓsumũt puluillos sub õi cubito manus: & faciunt ceruicalia sub capite vniuerse etati ad capiẽdas aias. Et cũ caperẽt aias ppli mei: viuificabat aias eoꝝ: & violabãt me ad ppl̃z meũ: ppt̃ pugillũ hõdei & fragmẽ panis: ut itficerẽt aias: q̃ ñ moꝛiũtur: & viuificarẽt aias: q̃ ñ viuunt: metiẽtes pplo meo credẽti mendacijs. Pꝛopt̃ hoc dicit dñs deꝰ: Ecce ego ad puluillos vꝛos: q̃bꝰ vos capitis aias volãtes: & dirũpã eos ỏ brachijs vꝛis: & dimittã aias: q̃s vos capitis aias ad voladũ. Et dirũpã ceruicalia vꝛa: & liberabo pplm meũ ỏ mãu vꝛa: nꝫ erũt ultra in mãibꝰ vꝛis ad pdadum: & sciet qꝛ ego dñs. Pꝛo eo q̃ mœrẽ fecistis cor iusti mẽdacẽ: quẽ ego ñ ꝓtristaui: & ꝓfortastis manꝰ ipi: ut ñ reuerẽt a uia sua mala & uiuẽt: ppẽa uana ñ uidebitis & diuinatões ñ diuinabitis ãplius: & eruã pplm meũ de manu vꝛa: & scietis qꝛ ego dñs.

.XIIII.

Et uenerũt ad me viri seniores islꝛl: & sederũt coꝛã me. Et fcs ẽ sermo dñi ad me dicens: Fili hominis: viri isti posuerunt immundicias suas in coꝛdibus suis: & scandalũ iniquitatis sue statuerũt ꝓtra faciẽ suã:

Nūqd interrogat' rñdebo eis? Propter hoc loqre eis: & dices ad eos: Hec dicit dñs de': Hō hō de domo isrl: q̄ posuerit imūdicias suas i corde suo: & scādalū iniq̄tat̄ sue statuerit cōtra faciē suā: & uenerit ad pphetā interrogās p̄ eū me: ego dñs rñdebo ei i multitudine imūdiciarū suaꝝ: ut capiat dom' isrl' in corde suo: q̄ recessēt a me i cūctis idol' suis. Propterea dic ad domum isrl: Hec dic dñs de': Conuertimi & recedite ab idolis uīis: et ab uniuersis cōtamiatōib' uīis auertite facies uīas. Quia hō hō ō domo isrl: & de p selitis quicūq; aduena fuerit i isrl: si alienatus fuerit a me: & posuerit idola sua i corde suo: & scādalū iniq̄tatis sue statuerit cōtra faciem suam: & uenerit ad pphetam: ut interroget p̄ eū me: ego dñus rñdebo ei p̄ me: & ponam faciam meam sup̄ hoiem illū: & faciā eū i exēplū & i puerbiū: & dispdā eū de medio ppli mei: & scietis q̄ ego dñs. Et pphet̄a cum errauerit & locut' fuerit vbū: ego dñs decepi pphetā illū. Et extēdā manū meā sup̄ illū: & delebo eū de medio ppli mei isrl: & portabūt iniq̄tatē suā. Juxta iniq̄tatē interrogātis: sic iniq̄tas pphete erit: ut nō erret ultra dom' isrl' a me: nec polluat̄ i uniuersis p̄uaricatiōib' suis: sed sit mihi i ppl'm & ego sim eis i deum: ait dñs exercituum. Et fcs ē sermo dñi ad me dicēs: Fili hoīs: terra cū peccauerit mihi: ut p̄uaricet p̄uaricās: extēdā manū meā sup̄ eā: & cōterā vgā pānis eī': & immittā i eā famem: & interficiā de ea hoiem & iumētū. Et si fuerint tres viri isti i medio eī' noe daniel & iob: ipi iustitia sua liberabūt aias suas ait dñs exercituū. Quod si bestias pessimas induxero sup̄ trā: ut vastet eā: & fuerit inuia: eo q̄ nō sit p̄trāsiēs ppter bestias: tres viri isti si fuerint i ea: uiuo ego dicit dñs de': q̄ nec filios nec filias liberabunt: sed ipsi soli liberabūt: trā at̄ desolabit. Vel si gladium induxero super trā illā: & dixero gladio: trānsi p̄ trā: & interfecero de ea hoiez & iumētū: & tres viri isti fuerit i medio eī': viuo ego dic dñs de': nō liberabūt filios nec filias: sed ipsi soli liberabūt. Si at̄ & pestilentiā immisero sup̄ trā illā: & effudero indignatiōem meā sup̄ eā i sāguie: ut auferā ex ea hoiez & iumētū: & noe daniel & iob fuerit i medio eī': viuo ego dicit dñs de': q̄ filium & filiā nō liberabūt: sed ipi iustitia sua liberabūt aias suas. Quīm hec dicit dñs: q̄ si q̄ttuor iudicia mea pessima gladiū & famē ac bestias malas & pestilētiā immisero i trām: ut interficiā ō ea hoiem & pec': tū relinq̄t̄ i ea saluatio educēriū filios & filias. Ecce ipi egredient̄ ad vos & videbit̄ viā eoꝝ & adiuētōes eoꝝ: & p̄solabimini sup̄ malo: q̄ induxi i trām i ōib': q̄ ipos tamen sup̄ eā: & p̄solabūt uos: cū viderit viā eorū & adiuētōes eoꝝ: & cognoscet̄: q̄ nō frustra fecerim oia: q̄ feci i ea: ait dñs de'.

.XV.

Et fcs ē sermo dñi ad me dicēs: Fili hoīs q̄d fiet de ligno viti ex ōib' lignis nēorum: q̄ sit̄ ligna silue? Nūqd tollet̄ de ea lignū: ut fiat op' aut fabricabit̄ de ea paxillus: ut dependeat i eo q̄cūq; vas? Ecce igni datū ē i escā: utrāq; partē eī' p̄sūpsit ignis: & medietas eī' redacta ē i fauillā. Nūqd uti le erit ad op'? Etiā cū eēt integrū nō erat aptū ad op': quāto magis cū illud ignis deuorauerit & combusserit: nihil ex eo fiet operis? Propterea hec dicit dñs de': Quō lignū viti inter ligna siluaꝝ: q̄ dedi igni ad deuorādū: sic tradā habitatores ierl'm: & ponā faciē meā i eos. De igne egredient̄: & ignis p̄sumet eos. Et scietis q̄ ego dñs: cū posuero faciē meā in eos: & dedero trām iuiaz & desolatā: eo q̄ p̄uaricatores extiterit dic dñs de'.

.XVI.

Et fcs ē sermo dñi ad me dicēs: Fili hominis: notas fac ierl'm abominatōes suas & dices: Hec dic dñs de' ierl'm: Radix tua et generatio tua de tra chanaā: p̄ tu' amorrē & mr̄ tua cethea. Et q̄n nata es in die ortus tui n̄ ē p̄cisus ūbilic' tu': & aq̄ n̄ es lota in salutē: nec sale salita: nec inuoluta pānis. Non pepcit sup̄ te ocul': ut facēt i vnū de his miser i tui: sed piecta es sup̄ faciem tre i abiectōe aie tue: i die q̄ nata es. Trāsiēs at̄ p̄ te: uidi te & conculcatam i sanguine tuo. Et dixi i cum esses in sanguine tuo: Viues. Dixi inquā i sāguine tuo: Viue. Multiplicatam q̄si germen agri dedi te & multiplicata es & grādis effecta: & ingressa es & pueniſti ad mūdū muliebrē. Vbera tua intumuerunt: & pilus tu' germinauit: & eras nuda & confusione plena. Et transiui p̄ te & vidi te: & ecce tps tuum tēpus amātium. Et expandi amictum meum sup̄ te: & operui ignominiam tuam. Et iuraui tibi & ingressus sū pactū tecum ait dñus de'. Et facta es mihi: & laui te aqua: & emundaui

ſāguinē tuū ex te. Et vnxi te oleo: ⁊ veſtiui te diſcoloribus: ⁊ calciaui te hiacyntho. Et cinxi te byſſo: ⁊ idui te ſubtilib⁹ ⁊ ornaui te ornamēto. Et dedi armillas i mānib⁹ tuis: ⁊ torquē circa collū tuū: ⁊ dedi iaurē ſup os tuū ⁊ circulos i aurib⁹ tuis: ⁊ coronā decorī i capite tuo. Et ornata es auro ⁊ argento: ⁊ veſtita es byſſo ⁊ polymito ⁊ mīſtus coloribꝰ. Similā ⁊ mel ⁊ oleū cōediſti: ⁊ decora ſca es vehemēter nimis. Et ꝓfeciſti i regnū ⁊ egreſſū ē nomē tuū i gētes ꝓpter ſpēz tuā: q̄ pfecta eras i decōe meo: quē poſueraī ſī te dīc̄ dñs deus. Et bñs fiducīa ī pulchritudie tua fornicata es i noie tuo: ⁊ expoſuiſti fornicatiōem tuā oī trāſeūti: ut ei⁹ fieres. Et ſumēs de veſtimentis meis feciſti ē excelſa hīcide ꝓſura: ⁊ fornicata es ſī eis: ſic ñ ē fct̄: neq̄ futuꝝ ē. Et tuliſti uaſa decoris tui de auro meo ⁊ argento meo q̄ dedi ī: ⁊ feciſti ē imagines maſculinas: ⁊ fornicata es in eis. Et ſūpſiſti veſtimēta tua mīticoloria: ⁊ operuiſti illas. Et oleū meū ⁊ thymiama meuꝫ poſuiſti coraꝫ eis: ⁊ panē meū quē dedi tibi ſimilam ⁊ oleum ⁊ mel: q̄b⁹ enutriui te: poſuiſti i ꝓſpectu eoꝝ i odorem ſuauitatis. Et fēm ē ait dñs de⁹: ⁊ tuliſti filios tuos ⁊ filiaſ tuas: q̄s generaſti mihi: ⁊ imolaſti eis ad ꝺorādū. Nūq̄d parua ē fornicatio tua: Immolaſti filios meos: ⁊ dediſti illos ꝓſecranſ eis. Et p⁹ omnes abominationes tuas ⁊ fornicationes nō es recordata diez adoleſcentie tue: q̄n eras nuda ⁊ ꝓfuſione plena: conculcata i ſanguīe tuo. Et accidit p⁹ ōem malīciā tuā: ve ve tibi ait dñs de⁹. Et edificaſti tibi lupanar: ⁊ feciſti tibi ꝓſtibulū in cūctis plateis. Ad omne caput vie edificaſti ſignū ꝓſtitutionis tue: ⁊ abominabilem feciſti decorem tuum. Et diuiſiſti pedes tuos omni trāſeūti: ⁊ mīltiplicaſti ōes fornicatōes tuaſ. Et fornicata es cū filīs egypti vicinis tuis magnaruꝫ carniū: ⁊ mīltiplicaſti fornicationem tuam ad irritādum me. Ecce ego extēdam manum meam ſī te: ⁊ auferam iuſtificatōez tuā. Et dabo te i aīas odiētū te filiarū paleſtinaꝝ: q̄ erubeſcūt i via tua ſcelerata ⁊ fōnicata es i filīs aſſyrioꝝ: eo q̄ necdū fuerī expleta. Et p⁹ q̄ fornicata es: nec ſic es ſatiata: ⁊ mīltiplicaſti fornicatiōem tuam in terra chanaan cum chaldeis: ⁊ nec ſic ſatiata es. In q̄ mūdabo cor tuū ait dñs de⁹: cuꝫ facias oia hec opa mulieris mētricis ⁊ pcatrīc: Quia fabricaſti lupanar tuum i capite oīs vie ⁊ excelſum tuum feciſti i oī platea. Nec facta es ſīcut mētrix faſtidio augens pcta: ſed quaſi mulier adultera: q̄ ſup virū ſuū inducit alienos. Oibus mētricib⁹ dātur mercedes: tu āt dediſti mercedes cūctis amatorib⁹ tuis: ⁊ dona donabas eis: ut itrarēt ad te ūdiq̄ ad fornicādum tecum. Factūq̄ ē in te ꝓtra conſuetudinē mulierū i fornicationib⁹ tuis: ⁊ p⁹ te ñ erit fornicatio. In eo. n. q̄ dediſti mercedes: ⁊ mercedes ñ accepiſti: fcm ē i te ꝓtrariū. Propterea mētrix audi vbum dñi. Hec dicit dñs deus: Quia effuſū ē es tuū: ⁊ reuelata ē ignominia tua i fornicatiōib⁹ tuis ſuper amatores tuos: ⁊ ſup idola abominationuꝫ tuarū i ſāguīe filiorū tuorū: q̄s dediſti eis: ecce ego cōgregabo oēs amatōes tuos: q̄bus cōmixta es: ⁊ ōes q̄s dilexiſti cū vniuerſis: q̄s oderas. Et ꝓgregabo eos ſup te vndiq̄: ⁊ nudabo ignominiam tuam coraī eis. Et vidēbunt ōem turpitudinē tuam: ⁊ iudicabo te iudicijs adulteraꝝ ⁊ effūdētiū ſanguinem. Et dabo te i ſanguinem furoris ⁊ zeli: ⁊ dabo te ī manꝰ eoꝝ. Et deſtruēt lupanar tuum: ⁊ demolīētur ꝓſtibulū tuum. Et denudabūt te veſtimētis tuis: ⁊ auferēt vaſa decoris tui. Et dereliquēt te nudā plenāq̄ ignominia: ⁊ adducēt ſup te mīltitudinē. Et lapidabūt te lapidibus: ⁊ trucidabunt te gladijs ſuis. Et cōburēt domos tuas igni: ⁊ faciēt i te iudicia i oculis mulierū pluriū. Et deſines fornicarī: ⁊ mercedes ultra ñ dabis. Et requieſcet īdignatio mea i te: ⁊ auferet zelus meus a te. Et q̄eſcā: nec iraſcar āplius: eo q̄ nō fueri recordata diez adoleſcentie tue: ⁊ puocaſti me i oīb⁹ his. Quapropt̄ ⁊ ego vias tuas in capite tuo dedi ait dñs deus: ⁊ ñ feci iuxta ſcelera tua i omnibus abominatiōibus tuis. Ecce ois: q̄ dicit vulgo ꝓuerbium: ī te aſſumet illud dicēs: Sicut mr̄ ita ⁊ filia eius. Filia matris tue es tu: q̄ piecit virū ſuū: ⁊ filios ſuos: ⁊ ſororis ſororū tuarū: q̄ piecerunt viros ſuos ⁊ filios ſuos. Mater via cethea ⁊ pr̄ vr̄ amorreus. Et ſoror tua maior ſamaria: ipſa ⁊ filie eius: q̄ hitant ad ſiniſtrā tuā. Soror āt tua minor te: q̄ hitat a dextris tuis ſodoma ⁊ filie eius. Sed nec i vijs earū ābulaſti: neq̄ ſm ſcelera earū feciſti. Pauxillum minus pene ſceleratiora feciſti illis i oībus vijs tuis. Viuo ego dīc̄ dñs deus: q̄ nō fecit ſodoma ſoror tua ipſa ⁊ filie eius: ſic feciſti tu ⁊ filie tue. Ecce hec fuit iniq̄tas ſodome ſororis tue: ſuperbia ſaturitas panis ⁊ abūdan

tia: ⁊ ociũ ipsius ⁊ filiaꝝ eius: ⁊ manũ egeno ⁊ paupi nõ porrigebãt: ⁊ eleuate sũt ⁊ fecerũt abominatiões coꝝ me: et abstuli eas: sicut vidisti. Et samaria dimidiũ peccatoꝝ tuoꝝ nõ peccauit: sed vicisti eas sceleribus tuis: et iustificasti sorores tuas i õibus abominatiõibus tuis: q̃s opata es. Ergo et tu porta ꝓfusionem tuã: q̃ vicisti sorores tuas pccis tuis sceleratius agẽs ab eis. Justifica te sũt. n. a te. Ergo et tu ꝓfũdẽ: ⁊ porta ignominiã tuã: q̃ iustificasti sorores tuas. Et cõvtã restituẽs eas ꝙuersiõe sodomoꝝ cũ filiabus suis: ⁊ ꝙuersiõe samarie ⁊ filiaꝝ eius. Et ꝙuertã reuersiõem tuã i medio eaꝝ: ut portes ignominiã tuã: et ꝓfũdaris i õibus: q̃ fecisti ꝓsolãs eas. Et soror tua sodoma et filie eius reuertẽt ad antiq̃tatẽ suã: ⁊ samaria et filie eius reuertẽt ad ãtiq̃tatẽ suam: ⁊ tu et filie tue iuuentemi ad ãtiq̃tatẽ viam. Nõ fuit ãt sodoma soror tua audita i ore tuo in die superbie tue: anteq̃ reuelaret malicia tua: sic hoc tpe i opprobriũ filiarũ syrie: ⁊ cũctaruz i circuitu tuo filiaꝝ palestinaꝝ: q̃ ambiũt te p gyꝝ. Scelus tuũ ⁊ ignominiã tuã tu portasti ait dñs de⁹. Quia hec dic̃ dñs de⁹: Et faciã tibi: sic despexisti iuramẽtũ: ut irritum faceres pactum: ⁊ recordabor ego pacti mei tecũ i dieb⁹ adolescẽtie tue: ⁊ suscitabo t̃ pactũ sẽpitnum. Et recordaberis viaꝝ tuaꝝ: ⁊ confũderis cũ recepis sorões tuas te maiões cuz miorib⁹ tuis. Et dabo eas t̃ i filias: sz nõ ex pacto tuo: ⁊ suscitabo ego pactũ meũ tecũ. Et scies q̃ ego dñs: ut recorderis ⁊ ꝓfũdaris: ⁊ ñ sit t̃ ultra apire os p̃ ꝓfusiõe tua: cũ placat⁹ t̃ fuero i õib⁹: q̃ fecisti ait dñs de⁹.

¶ .XVII.

Et fẽm ẽ vbum dñi ad me dicens: Fili hois: ppõe enigma ⁊ narra parabolã ad domũ isrl: ⁊ dices: Hec dic̃ dñs de⁹: Aq̃la grandis magnaꝝ alaruũ: lõgo mẽbrorum ductu: plena plumis ⁊ varietate: veit ad libanum: ⁊ tulit medullam cedri. Sũmitatẽ frondium eius auulsit: ⁊ trãsportauit eaz i tram chanaan: in urbe negociatorũ posuit illam. Et tulit de semine tre: ⁊ posuit illud i tra ꝓ seie: ut firmaret radicẽ sz aq̃s mltas. Jn supficie posuit illud. Cumq̃ germiasset creuit i vineã latiorẽ bũili statura: respicieti b⁹ ramis ei⁹ ad eã: ⁊ radices ei⁹ sub illa erãt. Fca ẽ ergo vinea: ⁊ fructificauit i palmites: ⁊ emisit ꝓpagines. Et fca ẽ aq̃la alta grãdis magnis alis mltisq̃ plumis. Et ecce uinea ista: q̃i mittes radices suas ad ea: palmites suas extẽdit ad illã: ut irrigaret ea de areolis germis sui: q̃ i tra boa sup aq̃s multas plarata ẽ: ut faciat frões: ⁊ portet fructum ut sit i vineã grãdẽ. Dic: Hec dicit dñs de⁹: Ergo ne ꝓsperabit? Nõne iudices ei⁹ euellet: ⁊ fruct⁹ ei⁹ distriget: ⁊ siccabit ões palmites germis ei⁹ ⁊ arescet: ⁊ ñ in brachio grãdi: nz i pplo mlto: ut euelleret eam radicit⁹? Ecce plarata ẽ. Ergo ne ꝓsperabit? Nõne cũ tetigerit eam vẽtus urens siccabit: ⁊ in areis germinis sui arescet. Et factũ est vbum dni ad me dicẽs: Dic ad domũ exaspantẽ: Nesciti q̃d ista significẽt: Dic: Ecce veniet rex babylonis in irlm: ⁊ assumet regẽ ⁊ ꝓncipes ei⁹: ⁊ adducet eos ad semetipsũ i babylonem. Et tollet de semie regni: feriet q̃ cum eo fedus: ⁊ ab eo accipiet iusiurandu. Qz ⁊ fortes terre tollet: ut sit regnũ hũile ⁊ ñ eleuet: sed custodiat pactum eius: ⁊ seruet illud. Qui recedens ab eo misit nũcios ad egyptum: ut daret sibi eq̃s ⁊ pplm mltum. Nuq̃d ꝓsperabitur ⁊ ꝓsequtur salutez: q̃ fecit hec? Et q̃ dissoluit pactum: nũq̃d effugiet? Viuo ego dic̃ dñs de⁹: qm̃ i loco regis: q̃ ꝓstituit eũ regẽ: cuius fecit irritũ iuramẽtũ: ⁊ soluit pactum qõ hẽbat cũ eo: i medio babylõis moriet. Et ñ i exercitu grãdi neq̃ i pplo mlto faciet ꝓtra eũ pharao plũ i iactu aggeris ⁊ i extructione vallorũ: ut iterficiat aias mltas. Spreuerat. n. iuramẽtũ: ut solueret fedus: ⁊ ecce dedit manũ suã: ⁊ cum oia hec fecerit: ñ effugiet. Propt̃ea hec dicit dñs de⁹: Viuo ego: quoniã iuramẽtũ: q̃ sprevit ⁊ fedus: q̃ ꝓfanari cat⁹ ẽ: ponã i caput ei⁹. Et expãdã super eum rete meũ ⁊ cõphẽdetur in sagena mea: ⁊ adducam eum in babylõem: ⁊ iudicabo eum ibi in ꝓuaricatione: q̃ despexit me: ⁊ ões ꝓfugi ei⁹ cum vniuerso agmine suo gladio cadent. Residui ãt in õem ventum dispgẽtuz: ⁊ scietis q̃ ego dñs locut⁹ sũ. Hec dic̃ dns de⁹: Et sumaz ego de medulla cedri sublimis: ⁊ ponã de vertice ramoꝝ ei⁹ tenerũ: dispgam ⁊ plãtabo sz mõtem excelsum ⁊ eminẽtẽ. Jn mõte sublime isrl plãtabo illud: ⁊ erumpet in germen: ⁊ faciet fructum: ⁊ erit in cedrũ magnam. Et habitabunt sub ea ões volucres: ⁊ vniuersũ uolatile sub umbra frondiuz ei⁹ nidificabit. Et sciẽt oia ligna regionis

q: ego dñs humiliaui lignū sublime: ⁊ exaltaui lignū humile: ⁊ siccaui lignū uiride: et frōdere feci lignū aridū. Ego dñs locut⁹ sum ⁊ feci.

.XVIII.

ET fcs ē sermo dñi ad me dicēs: Quid ē qđ iter uos parabolā uertitis i puerbiū istud i tra isrł dicētes: pres comederunt uuā acerbā: ⁊ dētes filioꝝ obstupescūt? Viuo ego dicit dñs de⁹: si erit ultra uobis para bla hec i puerbiū i isrł. Ecce oes aie mee sūt. Ut aia ptis: ita ⁊ aia filij mea ē. Alia q̄ peccauerit: ipa morietur. Et uir si fuerit iust⁹: ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iustitiā: i mōtib⁹ ñ comedit: ⁊ oculos suos ñ leuauerit ad idola dom⁹ isrł: ⁊ uxorē pximi sui ñ uiolauerit: ⁊ ad mulierē mēstruatā ñ accesserit: ⁊ hoiem ñ ptristauerit: pign⁹ debitori reddiderit: p uim nihil rapuerit: panē suū esurīti dederit: ⁊ nudū opuerit uestimēto: ad usurā ñ commodauerit: ⁊ āpli⁹ ñ accepit: a b iqtate auerterit manū suā: ⁊ iudiciū verū fecerit iter uirū ⁊ uirū: ⁊ i pceptis meis ambulauerit: ⁊ iudicia mea custodierit: ut faciat ueritatē: hic iust⁹ ē. Vita uiuet ait dñs de⁹. Q: si genuerit filiū latronē effūdētē sāguinē: ⁊ fecerit unū de istis: ⁊ hec qđē oia ñ faciētē: ꝯ i mōtib⁹ cōedētē: ⁊ uxorē pximi sui polluētē: egenum ⁊ paupem ptristātē rapiētē rapinas: pign⁹ nō reddētē: ⁊ ad idola leuātē oculos suos: abomiatōez faciētē: ad usurā dātē: ⁊ āpli⁹ accipiētē: nūqđ uiuet? Non uiuet. Cū uniuersa hec detestāda fecerit: morte morietur. Sāguis ei⁹ i ipso erit. Q: si genuerit filiū: q uidēs oia pcā ptis sui q̄ fecit: timuerit: ⁊ ñ fecerit sile eis: super montes ñ cōederit: ⁊ oculos suos ñ leuauerit ad idola dom⁹ isrł: ⁊ uxorē pximi sui ñ uiolauerit: ⁊ uirū ñ ptristauerit: pignus ñ retinuerit: ⁊ rapinā ñ rapuerit: panē suū esurīti dederit: ⁊ nudū opuerit uestimēto: a pauperis iuria auerterit manum suam: usurā ⁊ supabundātiā nō accepit: ⁊ iudicia mea fecerit: ⁊ i pceptis meis ābulauerit: hic ñ morietur i iqtate ptis sui: sed uita uiuet. Pr ei⁹ q: calūniat⁹ ē: ⁊ uim fecit fratri: ⁊ maluz opat⁹ ē i medio ppli sui: ecce mortu⁹ ē i iniqtate sua. Et dicitis: Quare nō portabit filius iqtatē ptis? Videlicet q: filius iudiciū ⁊ iustitiā opat⁹ ē: oia pcepta mea custodiuit ⁊ fec illa: uita uiuet. Alia q̄ peccauerit: ipa mōriet. Filius nō portabit iqtatē ptis: ⁊ pr ñ portabit iqtatē filij. Justitia iusti sup eū erit: ⁊ impietas ipi erit sup eū. Si āt ipius egerit pniam ab oib⁹ pccis suis: q̄ opat⁹ ē: ⁊ custodierit oia pcepta mea: ⁊ fecerit iudicium ⁊ iustitiā: uita uiuet ⁊ ñ morietur. Oiuz iniqtatū ei⁹: q̄s opat⁹ ē ñ recordabor. In iustitia sua quā opat⁹ ē uiuet. Nūqđ uolūtat⁹ mee ē mors impij dicit dñs de⁹: ⁊ ñ ut puertat a uijs suis: ⁊ uiuat? Si aūt auerterit se iust⁹ a iustitia sua: ⁊ fecerit iqtatē fm ōes abominatōes: q̄s operari solet ipius: nūqđ uiuet? Oēs iustitie ei⁹ q̄s fecerat ñ recordabunt. In puaricatōe q̄ puaricat⁹ ē: ⁊ i pcco suo qđ peccauit: i ipsis morietur. Et dixistis: Nō ē equa uia dñi. Audite ergo domus isrł: Nunquid uia mea non ē equa: ⁊ ñ magis uie ue praue sūt? Cū eniz auerterit se iust⁹ a iustitia sua ⁊ fecerit iniqtatem: morietur in eis. In iniustitia quā opat⁹ ē morietur. Et cū auerterit se ipius ab impietate sua quā opat⁹ ē: ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iustitiā: ipse aiam suā uiuificabit. Cōsiderās. n. ⁊ auertēs se ab oib⁹ iniqtatib⁹ suis: q̄s opat⁹ ē: uita uiuet ⁊ ñ morietur. Et dicūt filij isrł: Nō ē eq̄ uia dñi. Nūqđ uie mee ñ sūt eque dom⁹ isrł: ⁊ ñ magis uie ue praue? Jccirco unūquēq; iuxta uias suas iudicabo dom⁹ isrł: ait dñs de⁹. Cōuertimini ⁊ agite pniaz ab oib⁹ iqtatibus uris: ⁊ ñ erit uobis in ruinam iqtas. Proȝcite a uobis oes iqtates uras: i qbus puaricati estis: ⁊ facite uobis cor nouū ⁊ spm nouū. Et q̄re moriemini dom⁹ isrł? Quia nolo mortē morientis dicit dñs de⁹: Reuertimini ⁊ uiuite

.XIX.

ET tu assume plactū sup pncipes isrł: ⁊ dices: Quare mat tua leena iter leones cubauit? In medio leonculoꝝ enutriuit catulos suos. Et eduxit unum ꝺ leūculis suis: leo fcus ē: ⁊ didicit capere pdaz hominem comedere. Et audierūt de eo gētes ⁊ ñ absqz uulneribus suis ceperūt eum: ⁊ adduxerūt eū i catenis i terram egypti. Que cū uidisset qm̄ infirmata est: ⁊ perijt expectatio ei⁹: tulit unū de leūculis suis: leonem constituit eum. Qui incedebat iter leones: ⁊ fcs est leo: ⁊ didicit pdam capere: ⁊ homines deuorare: didicit uiduas facere: ⁊ ciuitates earum i desertum adducē: ⁊ desolata ē tra ⁊ plenitudo ei⁹ a uoce rugit⁹ illi⁹. Et cōuenerūt ad uersus eū gētes undiqz de prouincijs: ⁊ expanderunt super eum rete suum. In uulnerib⁹

earū capt' est ⁊ miserūt eū i caueā. In catēis adduxerūt eū ad regē babylōis: miseruntq; eum i carcerem: ne audiret uox ei' ultra sup mōtes isrl. Mater tua q̄si uinea i sāguine tuo: sīt aquā plātata ē. Fructus ei' ⁊ frōdes ei' creuerunt ex aq̄s mltis: ⁊ facte sūt ei uirge solide i sceptra dñantiū: ⁊ exaltata est statura ei' iter frōdes. Et uidit altitudinē suā i multitudie palmitū suoꝝ: ⁊ euulsa ē i ira i trā q̄ iecta: ⁊ uētus urens siccauit fructū ei': marcuerūt ⁊ arefacte sunt uirge robōis ei'. Ignis comedit eā. Et nūc trāsplātata est in desertū i trā iuia ⁊ sitiēti: ⁊ egressus ē ignis de uga ramoꝝ ei': q̄ fructū ei' comedit: ⁊ nō fuit i ea uga fortis sceptrū dñantiū. Plāct' ē ⁊ erit i plāctum.

C.xx.

Et factū ē i āno septio i q̄nto: i decima mēsis: uenerūt uiri de seniōib' isrl: ut irrogarēt dñm: ⁊ sederūt corā me. Et fcs ē sermo dñi ad me dicēs: Fili hois loquē seniorib' isrl: ⁊ dices ad eos: Hec dic dñs de': Nūq̄d ad interrogandū me uos uenistis? Uiuo ego: q̄ nō rūdebo uob' ait dñus de'. Si iudicas eos: si iudicas fili hois. Abominatiōes pm coꝝ oñde eis: ⁊ dices ad eos: Hec dicit dñs de': In die q̄ elegi isrl ⁊ leuaui manū meā p stirpe dom' iacob: ⁊ apparui eis i trā egypti: ⁊ leuaui manū meā p eis dicēs: ego dñs de' uī: i die illa leuaui manū meā p eis: ut educerē eos de trā egypti i trā: quā puideram eis fluētē lacte ⁊ melle: q̄ ē egregia iter ōes trās. Et dixi ad eos: Unusq̄sq; offēsiōes oculoꝝ suoꝝ abiciat: ⁊ i idol' egypti nolite pollui. Ego dñs de' uī: ⁊ irritauerūt me: noluerūtq; me audire. Unusq̄sq; abominatōes oculoꝝ suoꝝ nō iecit: nec idola egypti reliq̄runt. Et dixi ut effūderem idignatōem meā sup eos: ⁊ iplerē irā meā i eis i medio trē egypti. Et feci ppter nomē meū: ut nō uiolaret corā gētibus: in q̄rum medio erāt: ⁊ iter q̄s apparui eis: ut educerē eos de trā egypti. Eieci g̈ eos ō trā egypti: ⁊ eduxi eos i desertum: ⁊ dedi eis p̄cepta mea: ⁊ iudicia mea ostēdi eis: q̄ faciens homo uiuet in eis. Insup ⁊ sabbata mea dedi eis: ut eēt signū iter me ⁊ eos: ⁊ scirēt: q̄ ego dñs sāctificās eos. Et irritauerūt me dom' isrl i deserto: i p̄ceptis meis nō ambulauerūt ⁊ iudicia mea piecerūt: q̄ faciens hō uiuet in eis: ⁊ sabbata mea uiolauerūt uehemēt. Dixi g̈ ut effūderē furorē meū sup eos in deserto: ⁊ p̄sumerē eos. Et feci ppter nomen meum: ne uiolaret coraz gentib' de q̄b' eieci eos in p̄spectu earū. Ego igī leuaui manū meā sup eos i deserto: ne iducerē eos i trā quā dedi eis fluētē lacte ⁊ melle: p̄cipuam trāz ōiuz: q̄ iudicia mea piecerūt ⁊ i p̄ceptis meis nō ambulauerūt ⁊ sabbata mea uiolauerūt. P' idola.n. cor eoꝝ gradiebat. Et pepcit ocul' me' super eos: ut nō iīficerez eos: nec cōsūpsi eos in deſto. Dixi āt ad filios eorū i solitudie. In p̄ceptis patrum uiorum nolite incedere: nec iudicia eoruz custodiatis: nec in idolis eoruz polluamini. Ego dñs deus uī. In p̄ceptis meis ambulate: ⁊ iudicia mea custodite: ⁊ facite ea: ⁊ sabbata mea sāctificate: ut sit signū iter me ⁊ uos: ⁊ sciatis q̄ ego dñs de' uī. Et exacerbauerūt me filij: ⁊ i p̄ceptis meis nō ambulauerūt: ⁊ iudicia mea nō custodierūt: ut facerēt ea: q̄ cū fecerit hō uiuet in eis: ⁊ sabbata mea uiolauerūt. Et comminat' sū ut effūderē furorē meū sup eos: ⁊ implerē irā meā in eis i deſto. Auerti āt manū meā: ⁊ feci ppter nomē meū: ut nō violaret coram gentib': de q̄b' eieci eos i oculis earum. Iterum leuaui manū meam in eos in solitudine: ut dispgerem illos in nationes ⁊ uētilarē i trās: eo q̄ iudicia mea nō fecissēt: ⁊ p̄cepta mea īprobassēt: ⁊ sabbata mea uiolassēt: ⁊ p' idola patruz suorum fuissent oculi eoruz. Ergo ⁊ ego dedi eis p̄cepta nō bōa ⁊ iudicia i q̄b' nō uiuēt: ⁊ pollui eos i munerib' suis: cū offerēt ōe q̄ aperit uuluā ppter delicta sua: ⁊ scient q̄ ego dñs. Quāobrem loquē ad domum isrl fili hois: ⁊ dices ad eos: Hec dicit dñs de': Ad huc ⁊ i hoc blasphemauerūt me pres uī: cuz spreuissēt me ꝓtēnētes: ⁊ iduxissē eos i trāz sup quā leuaui manū meā: ut darē eis. Uiō ōem collē excelsū: ⁊ ōe lignū nēoꝝsū: ⁊ immolauerūt ibi uictimas suas: ⁊ dederūt ibi irritatōem oratōis sue: ⁊ posuerūt ibi odorem suauitatis sue ⁊ libauerūt libationes suas. Et dixit ad eos: Quid ē excelsū: ad q̄ uos igredimini? Et uocatum ē nomen eius excelsuz usq; ad hāc diē. Propterea dic ad domū isrl: Hec dicit dñs de': Certe i uia patrum uiorum uos polluimini: ⁊ p' offēdicula eorū uos fornicamini: ⁊ i oblatiōe donorū uioꝝ: cū traducitis filios uios p ignez: uos polluimini i ōib' idolis uīis usq; hodie ⁊ ego respondebo uobis domus israhel:

Cliuo ego dic dñs de⁹: qz ñ rñdebo vob: nz cogitatio mea vie fiet dicetiu: Erim⁹ sic gentes: z sic cognatões tre: ut colam⁹ ligna z lapides. Cliuo ego dic dñs deus: qm i manu forti z i brachio extento z i furore effuso regnabo sup vos. Et educa vos de pplis: z congregabo vos de terris: in qb⁹ dispsi estis. In manu valida z i brachio extẽto z i furore effuso regnabo sup vos z adducã uos i õstũ ppl'oz: z iudicabo⁹ vobiscũ ibi facie ad faciez. Sic iudicio ꝓtẽdi aduersũ pres vios i deserto tre egypti: sic iudicabo vos dic dñs. Et subjuciã vos sceptro meo: z iducã vos i vinculũ federi. Et eligã de vobis trãsgressores z impios: z de tra icolat⁹ eoz educã eos: z tram isrl ñ ingrediẽt: z scietis qz ego dñs. Et vos dom⁹ isrl: hec dic dñs de⁹: Siguli p⁹ idola via ãbulate z seruite eis. Qz si z i hoc ñ audieritis me: z nomen meũ scm polluetis ultra in muneribus vris z i idolis vris i mõte sco meo i mõte excelso isrl ait dñus de⁹: ibi quiet mihi ois dom⁹ isrl: oes inquã i tra: i q placebũt mihi. Et ibi qrã ꝓmissiones vias: z ũtiũ declarũ vias eoz i ois⁹ scificatois⁹ vris. In odore suauitatis suscipiã vos: cũ eduxero vos ò pplis: z cõgregauero vos de terris i qs dispsi estis: z scificabor i vob⁹ i ocul⁹ nationũ. Et scietis qz ego dñs: cũ eduxero uos ad trã isrl: i tram p q leuaui manũ meã: ut dare eã pris⁹ vris. Et recordabimini ibi viaz viarũ: z oiũ scelerũ vioz: qb⁹ polluti estis in eis: z displicebitis vob i ꝓspectu vio i ois⁹ malitijs vris: qs fecistis: z scietis qz ego dñs cũ bñfecero vob ꝓpter nomẽ meũ: z ñ fm vias vias malas: nz fm scelera via pessima dom⁹ isrl: ait dñs de⁹. Et fcs ẽ fmo dñi ad me dicẽs: Fili hois põe faciẽ tuã ꝓtra viã austi: z stilla ad aphri cũ. Et ꝓpheta ad saltũ agri meridiani: z dices saltui meridião: Audi vbũ dñi. Hec dic dñs de⁹: Ecce ego succẽdã i te ignẽ: z cõburam in te omne lignum uiride: et omne lignum aridum. Non extinguetur flamma succẽsiois. Et cõburet in ea ois facies ab austro usq ad aqlonez: z videbit vniuersa caro: qz ego dñs succendi eã: nec extinguet. Et dixi: A a a dñe de⁹: Ipsi dicũt de me: Nũqd ñ p parabolas loqtur iste?

.XXI.

Et fcs ẽ fmo dñi ad me dicẽs: Fili hois: pone faciẽ tuã ad irlm: z stilla ad sanctuaria: z ꝓpheta ꝓtra humũ isrl: z dices terre isrl: Hec dic dñs de⁹: Ecce ego ad te: z ediciã gladiũ meũ de uagina sua: z occidam i te iustũ z impiũ. Pro eo aũt q occidi in te iustũ z impiũ: iccirco egredietur gladi⁹ me⁹ de uagina sua ad oẽz carnẽ ab austro usq ad aqlonez: ut sciat ois caro: qz ego dñs eduxi gladium meũ ò uagina sua irreuocabilem. Et tu fili hois ingemisce in cõtritione lubor: z i amaritudiñ⁹ ingemisce coram eis. Cũq dixerint ad te: qre tu gemis: dices: Pro auditu qz uenit: z tabescet oe cor: z dissoluent uniuerse man⁹: z infirmabit ois spus z p cũcta genua fluent aque. Ecce uenit: z fiet ait dñus de⁹: Et factu⁹ est fmo dñi ad me dicẽs: Fili hois: ꝓpheta z dices: Hec dicit dñs deus: Loqre: Gladi⁹ gladi⁹ exacut⁹ ẽ z limatus. Ut cedat uictimas exactus ẽ: ut splẽdeat limat⁹ est. Qui moues sceptrum filij mei succidisti oe lignum. Et dedi eum ad leuigãdũ: ut teneatur manu. Iste exacut⁹ ẽ gladi⁹: z iste limat⁹ ẽ in manu interficiẽtis. Clama z ulula fili hominis: qz hic fcs ẽ in ppl'o meo: hic in cũctis ducib⁹ isrl q fugerãt. Gladio traditi sũt cũ ppl'o meo. Iccirco plaude sup femur: qz ꝓbat⁹ ẽ: z hoc cũ sceptrũ subuerterit: z ñ erit dicit dñs de⁹. Tu g fili hois ꝓpheta: z pcute manu ad manum: z duplicet gladi⁹ ac tertio plicetur gladius interfectoz. Hic ẽ gladi⁹ occisois magne: q obstupescẽ eos facit z corde tabescẽ: z multiplicat ruinas. In oib⁹ portis eoz dedi ꝓturbatõem gladij acuti z limati ad fulgẽdũ: amicti ad cedẽ. Exacuere uade ad dexterã siue ad sinistrã: q cũq faciei tue ẽ appetit⁹. Quin z ego plaudã mãu ad manũ: z iplebo indignatõem meã. Ego dñs locut⁹ sũ. Et fcs ẽ sermo dñi ad me dicens: Et tu fili hois: pone tibi duas vias: ut ueniat gladi⁹ regis babylois. De tra una egrediẽt ambo. Et manu capiet ꝓiectura in capite uie ciuitatis conjũgiet. Viam ponet: ut ueniat gladius ad rabbath filioz amon: z ad iudã in irlm munitissimã. Stetit. n. rex babylõis i biuio i capite duaz uiaz dñationem qrens: commiscẽs sagittas. Interrogauit idola: exta consuluit. Ad dexteram eius facta est diuinatio sup irlm: ut ponat arietes: ut aperiat os in cede: ut eleuet uocez in ululatu: ut ponat arietes cõtra portas: ut comportet aggerez: ut edificet munitões. Eritq quasi consulens frustra oraculum i oculis eorum: et sabbatorum ocium imitans. Ipse autem recordabitur iniquitatis ad capiendum.

273

276

Jccirco hec dicit dñs de⁹: Pro eo q⁹ recōdati estis iniq⁹tat⁹ uīe ⁊ iuelast⁹ puaricatōes uīas: ⁊ apparuerūt pcā uīa i ōīb⁹ cogitatōīb⁹ uestris. Pro eo inquā q⁹ recordati estis: manu capiemini. Tu ār pphane ipie dux isrl: cui⁹ uenit dies i tpe iniquitatis pfinita: hec dicit dñs de⁹: Aufer cydarim: tolle coronā. Non ne hec ē: q̄ hūilē sublevauit: ⁊ sublimē hūiliauit: Jniq⁹tatē iniq⁹tatē iniq⁹tatem ponā eā. Et hoc ñ fēm ē: donec ueniret cui⁹ē iudiciū ⁊ tradā ei. Et tu fili hois pphetā: ⁊ dic: Hec dicit dñs de⁹ ad filios ammon: ⁊ ad opprobriū eorū. Et dices: Mucro mucro euagia te ad occidēdū: lima te: ut itficias ⁊ fulgeas: cū tibi uiderēt uana ⁊ diuinarēt mendacia: ut darent super colla uulneratorū ipiorū: q̄rū veniet dies i tpe iniq⁹tat⁹ pfinita. Reuertere ad vaginā tuā i locū: i q̄ creat⁹ es. Jn tra nativitat⁹ tue iudicabo te: ⁊ effūdā sup te indignatōem meā. Jn igne furōis mei sufflabo i te: daboq⁹ te i man⁹ hoīū ilipiētiū ⁊ fabricā tuī iteritū. Jgni eris cib⁹. Sāguis tu⁹ erit in medio tre: obliuiom trader⁹: q⁹ ego dñs locutus sū.

.XXII.

Et fēm ē vbū dñi ad me dicēs: Et tu fili hois nonne iudicas ciuitatē sanguinū: ⁊ ostēdis ei ōes abominatōes suas: Et dices: Hec dic dñs de⁹: Ciuitas effūdēs sāguinē i medio sui: ut veniat tps ei⁹: ⁊ q̄ fecit ydola ptra semetipsā: ut polluēt. Jn sāguie tuo: q̄ a te effusus ē deliq⁹sti: ⁊ i idolis tuis: q̄ fecisti polluta es. Et appropinq̄re fecisti dies tuos ⁊ adduxisti tps ānorū tuorū. Propter̄ dedi te opprobriū gētib⁹: ⁊ irrisiōem vniūsis terris: q̄ iuxta sūt ⁊ q̄ procul a te. Triūphabūt de te sordida nobil⁹ grādis itītu. Ecce pncipes isrl singuli i brachio suo fuerūt i te ad effūdēdū sāguiem: piem ⁊ mīez ptumelīs affecerūt i te. Aduenā calūniati⁹ est i medio tui: pupillū ⁊ viduā ptristaverūt apud te: sāctuaria mea spreuisti: ⁊ sabbata mea polluisti. Viri detractores fuerūt i te ad effūdēdum sanguinem: ⁊ sup mōtes comederūt i te: sceleus opati sūt i medio tui. Verecūdiora pīis discoopuerūt i te: imūdiciā mēstruate hūiliaverūt i te. Et vnusq̄sq⁹ i vxorē pximi sui operat⁹ē abominatiōem: ⁊ socer nurū suā polluit nefarie: frater sororē suam filiā pīis sui oppressit i te. Munera acceperūt apud te ad effundendū sāguinē: usurā ⁊ supabūdātiaz accepisti: ⁊ auare pximos tuos calūniaberis: meiq⁹ oblita es dicit dñs de⁹. Ecce cōplosi man⁹ meas sup auariciā tuā quā fecisti: ⁊ sī sāguinē: q̄ effusus ē i medio tui. Nūq̄d sustinebit cor tuū: aut pualebūt man⁹ tue i dieb⁹ q̄s ego faciā t⁹: Ego dñs locut⁹ sū ⁊ faciā. Et dispgā te i natōes: ⁊ vētilabo te in trās. Et deficē faciā imundiciā tuā a te: ⁊ possidebo te i pspectu gētiū: ⁊ scies q⁹ ego dñs. Et fēz ē vbū dñi ad me dicēs: Fili hois: vsa ē mihi dom⁹ isrl i scoriā. Oēs isti es ⁊ stagnū ⁊ ferrū ⁊ plūbū i medio fornacis: scoria argenti fēi sunt. Propter̄ hec dic dñs de⁹: Eo q⁹ vsi estis ōes i scoriam: pp̄ter̄ ecce ego pgregabo vos i medio ir⁹lm pgregatōe argēti ⁊ eris et stagni ⁊ ferri ⁊ plūbi i medio fornac⁹: ut succēdā i ea ignem ad pflādum. Sic pgregabo i furore meo ⁊ i ira mea ⁊ requiescā. Et cōflabo uos ⁊ cōgregabo vos: ⁊ succēdaz uos i igne furoris mei: ⁊ cōflabimini i medio ei⁹: ut cōflat⁹ argētū i medio fornac⁹: sic eritis i medio ei⁹. Et scie⁹ q⁹ ego dñs: cum effuderim idignatōem meam sī vos. Et fēm ē verbum dñi ad me dicēs: Fili hois dic ei: Tu es tra immūda ⁊ ñ compluta in die furor⁹. Coniuratio pphetaꝝ i medio ei⁹. Sic leo rugiens rapiēsq⁹ pdā aias devoraverūt: opes ⁊ pciuz acceperūt: viduas ei⁹ mltiplicaverūt i medio illi⁹. Sacerdotes ei⁹ ptēpserūt legē meā: ⁊ polluerūt sāctuaria mea. Jnter sēm ⁊ pphanū ñ habuerūt distātiā: it̄ pollutū ⁊ mūdū ñ intellexerūt: ⁊ a sabbat⁹ meis averterunt oculos suos: ⁊ coinq̄nabar i medio eoꝝ. Principes ei⁹ i medio illi⁹: q̄si lupi rapiētes pdā ad effundēdū sanguiem ⁊ ad pdēdas aias ⁊ auare sectāda lucra. Prophete ār ei⁹ liniebāt eos absq⁹ tēperamēto: vidētes vana ⁊ diuinantes ei mēdaciū dicētes: hec dic dñs de⁹: cum dñs ñ sit locut⁹. Pp̄li tre calūniabāt calūniaz: ⁊ rapiebāt violēt: egenū ⁊ pauperē affligebāt: ⁊ aduenā oppriebāt calūnia absq⁹ iudicio. Et q̄sivi de eis virū q̄ iterpōeret sepē: Et staret oppositꝰ ptra me p̄ tra ne dissipar̄ eā: ⁊ ñ ivenī. Et effudi sī eos idignatiōem meā: ⁊ i igne ire mee pfūpsi eos. Viā eoꝝ in caput eoꝝ reddidi ait dñs de⁹.

XXIII.

Et fēus est sermo dñi ad me dicēs: Fili hominis: due mulieres filie matris vnius fuerunt: ⁊ fornicate sunt in egypto:

In adolescẽtia sua fornicate sũt. Ibi subacta sũt ubera eaꝝ & fracte sũt mamme pubertatis eaꝝ. Nomia ãt eaꝝ olla maior: & oholiba soror eius minor. Et habuit eas: & pepẽrit filios & filias. Porro earũ nomia samaria olla: & hierusalem oholiba. Fornicata ẽ igit sup me olla: & insaniuit i amatores suos i assyrios, ppinquates: vestitos hiacyntho: principes & magistratꝰ: iuuenes cupidinis: vniuersos eqtes & ascẽsores eqrum: et dedit fornicationes suas sup eos electos filios assyriorꝝ vniuersos: et i oĩb' i quos insaniuit: i immunditijs eorꝝ polluta est. Insup & fornicationes suas: qs habuerat in egypto ñ reliqt. Nã & illi dormierũt cũ ea in adolescẽtia sua: & illi ꝓfregerũt ubera pubertatis eius: & effudert fornicatiõem suã sup ea. Propter ea tradidi eã i manꝰ amatorꝝ suorũ: i manꝰ filiorꝝ assur: sup qrũ insaniuit libidine. Ipsi discoopuerũt igñminiã eiꝰ: filios et filias eius tulerunt: & ipsã occiderũt gladio. Et fẽe sũt famose mulieres: & iudicia ppetra uerũt in ea. Qð cũ vidisset soror eiꝰ oholiba: plusq; illa insaniuit libidine: & fornicationes suã sup fornicatiõem sororis sue ad filios assyriorꝝ pbuit ipudẽt: ducibꝰ & magistratibꝰ ad se venientibꝰ idutis veste varia: eqtibꝰ qui vectabãt eqs: & adolescẽtibꝰ forma cunctis egregia. Et vidi q; polluta esset via vna abarũ: & auxit fornicatiões suas. Et vidisset viros depictos i pariete imagines chaldeorũ expssas colorib' & accictos baltheis renes: & tiaras tinctas in capitib' eorꝝ formã ducũ õium: simlitudinem filiorum babylõis trecꝝ chaldeorum: i q̃ orti sunt: insaniuit sup eos ꝓcupiscẽtia oculoꝝ suorꝝ: & misit nũcios ad eos i chaldeã. Et cũq; venissent ad eam filij babylonis ad cubile mammarum: polluerũt eam stupris suis: & polluta ẽ ab eis: & saturata ẽ aia eiꝰ ab illis. Denudauit qs fornicationes suas: & discoopuit igñminiam suã. Et recessit aia mea ab ea: sic recesserat aia mea a sorore eius. Multiplicauit. n. fornicationes suas recordãs dies adolescẽtie sue qbus fornicata ẽ in terra egypti: & insaniuit libidine super cõcubitum eorum: quorum carnes sunt: ut carnes asinorum: & sic fluxꝰ eqrum fluxus eorum. Et visitasti scelus adolescentie tue: qñ subacta sũt i egypto ubera tua: & cõfracte sunt mamme pubertatis tue. Propter ea oholiba hec dicit dñs deꝰ: Ecce ego suscitabo ões amatores tuos ꝓtra te: de qbꝰ satiata ẽ aia tua: & ꝓgregabo eos aduersum te in circuitu filios babylonis & vniuersos chaldeos: nobiles tyrannosq; & principes: ões filios assyriorꝝ: iuuenes forma egregia: duces & magistratus: vniuersos principes principũ: & nominatos ascẽsores eqrum. Et venient super te instructi curru & rota mlt̃itudo populorum. Lorica & clypeo & galea armabũt ꝓtra te undiq;. Et dabo cora eis iudiciũ: & iudicabunt te iudicijs suis. Et ponã zelum meũ i te: quẽ exercẽt tecũ i furore. Nasũ tuũ & auras tuas pcident: & q̃ remãserit gladio cõcidẽt. Ipsi filios tuos & filias tuas capient: & nouissimũ tuũ deuorabit igni. Et denudabũt te vestimẽtis tuis: & tollent uasa gle tue. Et requiescere faciam scelus tuum de te: & fornicatiõem tuam de terra egypti. Nec leuabis oculos tuos ad eos: & egypti ñ recordaberis ãplius: qz hec dicit dñs deꝰ: Ecce ego tradã te i manꝰ eorꝝ qs odisti: i manꝰ ọ qbꝰ satiata est aia tua: & agẽt tecũ i odio. Et tollent ões labões tuos: & dimittẽt te nudã & igñminia plenã: & reuelabit igñminia fornicationũ tuarũ. Scelus tuũ & fornicatões tue fecerũt hec tibi: qz fornicata es p' gẽtes: itez qs polluta es i oholis earuz. In uia sororis tue ambulasti: & dabo calicez eiꝰ in manu tua. Hec dicit dñs deꝰ: Calicẽ sororis tue bibes pfũdum & latum. Eris i derisum & i subsannatiõem: q̃ es capacissima: ebrietate & dolore repleberis: calice mestitie: calice sororis tue samarie. Et bibes illum & epotabis usq; ad feces: et fragmẽta eius deuorabis: & vbera tua lacerabis: qz ego locutꝰ sũ ait dñs deꝰ. Propter ea hec dicit dñs deꝰ: Quia oblita es mei & piecisti me p' corp' tuũ: tu qs porta scelus tuũ & fornicatões tuas. Et ait dñs ad me dicẽs: Fili hois: nũqd iudicas oholã & oholibã: & annũcias eis scelera eaꝝ: qz adulterate sunt: & sãguis i manib' eaꝝ: & cum idolis suis fornicate sunt: Insup & filios suos: qs genuerũt mihi: obtuleũt eis ad deuorandum. Sed & hoc fecerũt mihi. Polluerũt sanctuariũ meum i die illa: & sabbata mea pphanauerũt. Cũq; immolarẽt filios suos idolis suis: & ingrederẽt sanctuariũ meũ i die illa: ut polluerent illud: ẽt hec fecerũt i medio domꝰ mee. Misere autẽ ad viros vẽientes de lõge: ad qs nũcios miserat. Et ecce venerũt: qbus te lauisti & circũliuisti stibio oculos tuos: & ornata es mũdo muliebri. Sedisti i lecto pulcherrimo: mẽsa ornata ẽ ãte te. Thymiama meum & vnguẽtũ meũ posuisti super eam:

277

ꝛ vox mlt̄itudis exultāt̄is erat i ea. Et i vir̄ q̄ de multitudie hoīum adducebāt̄ ꝛ vēiebāt de deserto: posuer̄t armillas i manib⁹ eoꝝ: ꝛ coꝛonas speciosas in capitib⁹ eoꝝ. Et dixi ei: q̄ attrita ē i adulteriis. Nūc fornicabitur i fornicatōe sua ēt hec. Et ingressi sūt ad eaz: q̄si ad mulierem mētricē: sic ingrediebāt ad oollā ꝛ ad oolibā mulieres nefarias. Viri q̄ iusti sūt. Hi iudicabūt eas iudicio adulteraz̄ ꝛ iudicio effūdētiū sāguinē: qz adulterate sūt: ꝛ sāguis i manib⁹ eaꝝ. Et cū idolis suis fornicate sunt. Hec. n. dic̄ dñs de⁹: Adduc ad eas mlt̄itudinē: ꝛ trade eas i tumlt̄ū ꝛ i rapinā: ꝛ lapidēt̄ lapidib⁹ ppl̄oꝝ ꝛ ꝓfodiāt̄ gladijs eoꝝ. Filios ꝛ filias eaꝝ iterficiēt: ꝛ domos earū igne succēdēt. Et auferā scelus de terra: ꝛ disc̄t oēs mulieres ne faciāt sm scelus eoꝝ. Et dabūt scelus vīm super uos: ꝛ pcēa idoloꝝ vīoꝝ pōtabitis: ꝛ scietis qz ego dñs deus.

¶ .XXIIII.

Et fc̄m ē uerbū dñi ad me i āno nono: i mēse decimo: decia die mēsis dicēs: Fili hoīs: scribe t̄ nomē diei huⁱ⁹ i q̄ cōfirmat̄ ē rex babylōis aduersuz ir̄m hodie: ꝛ dices p puerbiū ad domū irritatricē parabolā: ꝛ loq̄ris ad eos: Hec dicit dñs de⁹: Pone ollā: pōe inquā: ꝛ mitte i eā aquā. Congere frustra ei⁹ i eā ōem ptē bonā: ꝛ femur et armū: electa ꝛ ossib⁹ plena. Piguissimū pecus assume: cōpone ōz strues ossiū sub ea. Effer buit coctio ei⁹: ꝛ disc̄octa sūt ossa illi⁹ i medio ei⁹. Propt̄ea hec dic̄ dñs de⁹: Ve ciuitati sāguinū oolle cui⁹ rubigo i ea ē: ꝛ rubigo ei⁹ ñ exiuit de ea. Per ptes ꝛ p ptes suas ej̄ce eā. Nō cecidit sup eā sors. Sāguis. n. ei⁹ i medio ei⁹ ē ꝛ sz lympidissimā petrā effudit illū. Nō effudit illū sup t̄raz: ut possit operiri puluē: ut supducerē idignatōem meaz ꝛ vindicta ulciscer. Dedi sāguinē ei⁹ sup petraz lympidissimā: ne operiret. Propt̄ea hec dic̄ dñs de⁹. Ve ciuitati sāguinū: cuius ego grā dē faciā pyrā. Congere ossa: q̄ igne succēdaz. Cōsumēt̄ carnes: ꝛ coq̄t̄ vniuersa cōpositio ꝛ ossa tabescēt. Pōe ōz eā sup p̄unas vacuaz: ut icalescat ꝛ liq̄fiat es ei⁹: ꝛ cōflet̄ in medio ei⁹ idnamētum ei⁹ ꝛ cōsumat̄ rubigo ei⁹. Multo labore sudatū ē: ꝛ ñ exiuit de ea nimia rubigo ei⁹: nz p ignem. Immūditia tua execrabil̄: quia mundare te uolui: ꝛ non es mūdata a sordib⁹ tuis. Oz nec mundaberis pr̄⁹: donec q̄escē faciam indignatōem meā i te. Ego dñs locut⁹ sū: Veni ꝛ faciā: ñ transeā: nec parcā nec placabor. Juxta uias tuas ꝛ iuxta adinuētōes tuas iudicabo te dic̄ dñs. Et fc̄z ē vbū dñi ad me dicēs: Fili hoīs ecce ego tollo a te desiderabile oc̄lo⁹ tuoꝝ in plaga: et ñ plāges nz plorab⁹: neq; fluēt lachryme tue. Ingemisce tacēs: mortuoꝝ luctū ñ facies. Coꝛona tua circunligata sit t̄: et calciamēta tua erūt i pedib⁹ tuis: nec amictu oꝛa velab⁹: nec cibos lugentiū comedes. Loc̄ui⁹ sum ḡ ad pp̄lm mane: et mortua ē vxor mea vespe. Fecitq; mane sic̄ p̄cepat mihi. Et dixit ad me pp̄ls: Quare ñ idicas nob⁹: q̄d ista significēt q̄ tu facis? Et dixi ad eos: Sermo dñi fc̄s ē ad me dicēs: Loquē dōui isr̄l. Hec dic̄ dñs: Ecce ego pollua sāctuariū meū supbiā iperij vr̄i: et desiderabile oc̄loꝝ vīoꝝ: et sup q̄ pauet aīa vr̄a: et filij vr̄i et filie vr̄e: q̄s reliq̄sti gladio cadēt: et faciet̄ sicut feci. Oꝛa amictu ñ uelabit̄: et cibos lugentiū ñ cōedet̄. Coꝛonas hēbitis i capitib⁹ vr̄is et calciamēta in pedib⁹. Nō plāgetis nz flebitis: sz tabesceti⁹ i iniq̄tatib⁹ vr̄is: ꝛ vn⁹ q̄sq; gemet ad frem suū. Eritq; ezechiel vobis in portētū. Juxta oia q̄ fecit facietis: cū venerit ist̄ud: et scietis qz ego dñs de⁹. Et tu fili hoīs: ecce in die q̄ tollā ab eis fortitudinē coꝝ et gaudiū dignitatis: et desiderium oc̄loꝝ coꝝ super quo requiescunt anime eoꝝ: et filios et filias coꝝ in die illa cū venerit fugiēs ad te: ut annūciet t̄: in die inqua m illa apiet⁹ os tuum cum eo q̄ fugit: et loq̄ris et ñ silebis ultra: eritq; eis i portentum: et scietis qz ego dominus.

¶ .XXV.

Et fc̄s ē sm̄o dñi ad me dicens: Fili hominis: pōe faciē tuā ptra filios ām̄on: et pphetabis de eis: et dices filijs ām̄: Audite vbū dñi dei. Hec dicit dñs de⁹: Pro eo q̄ dixisti euge euge sup sāctuarium meū: qz pollutum ē: et sup t̄rā isr̄l: q̄m desolata est: et sup domū iuda: q̄m ducti sūt i captiuitatē: iccirco ecce ego tradaz te filijs orietalib⁹ in hēditatē: et collocabūt caulas suas in te tentoria sua. Ipsi comedent fruges tuas: et et ipsi bibent lac tuū. Daboq; rabath in habitaculum camelozz et filios ammon in cubile pecoꝝ: ꝛ scietis qz ego dñs. Quia hec dic̄ dñs de⁹: Pro eo q̄ plausisti manu et pcussisti

peò ⁊ gauisa es ex toto affectu sup ⁊rā isr̃l:
iccirco ecce ego extēdā manū meā sup te et
tradam te ī direptōem gētiū: ⁊ itficiā te de
populis ⁊ pdaz de ṫris ⁊ cōteram: ⁊ scietis
quia ego dominus . Hec dicit dominus
deus: Pro eo ꝙ dixerunt moab ⁊ seyr:
ecce sic̄ ōes gētes dom⁹ iuda: iccirco ecce ego
apiā hūerū moab de ciuitatib⁹: de ciuitati-
b⁹ iquā ei⁹: ⁊ de finib⁹ ei⁹ iclytas ṫre bethiesi
moth ⁊ beelmeon ⁊ cariathaim filijs ozien
t̄ cū filijs āmon. Et dabo eā in hēditatē: ut
ñ sit ultra mēozia filioꝝ āmon i gētib⁹. Et ī
moab faciā iudicia: ⁊ sciēt qz ego dñs. Hec
dicit dñs de⁹: Pro eo ꝙ fecit idumea ultio-
nē: ut se vindicaret de filijs iuda: peccauitq;
deliquēs ⁊ vindictā expetiuit de eis: iccirco
hec dicit dñs de⁹: Extēdā manū meā super
idumeā: ⁊ auferā de ea hoiem ⁊ iumentuz:
⁊ faciā eā desertam ab austro: ⁊ q̄ sūt ī dedan
gladio cadent. Et dabo ultionez meā super
idumeā p manū pplī mei isr̃l. Et faciant in
edom iuxta irā meā ⁊ furoꝛē meū: ⁊ sciēt vi-
dictam meam dicit dominus deus . Hec
dicit dñs de⁹. Pro eo ꝙ fecerūt palestini vi
dictā: ⁊ ulti se sūt toto aio: interficiētes ⁊ im
plētes ūmicitias veteres: ꝓpterea hec dicit
dñs de⁹: Ecce ego extēdā manū meā super
palestinos: ⁊ interficiā itfectores. Et pdā reli
quas maritime regiōis: faciāq; ī eis ultiones
magnas arguēs ī furoꝛe: ⁊ sciēt qz ego dñs:
cū dedero vidictā meā sup eos.

.XXVI.

Et factū ē ī vndecimo āno pria mēsis:
fcs ē sermo dñi ad me dicēs: Fili hois: p
eo ꝙ dixit tyr⁹ de irl̃m: euge ꝓfracte sūt por
te pplorū: ꝓuersa ē ad me: iplebor: ōserta ē:
ꝓpterea hec dic̄ dñs de⁹: Ecce ego sup te tyre:
⁊ ascēdē faciā ad te gētes mlt̃as: sicut ascen
dit mare fluctuās. Et dissipabūt muros ty-
ri: ⁊ ōstruēt turres ei⁹. Et radaz puluerē ei⁹
ò ea: ⁊ dabo eā ī lympidissimā petrā. Siccatio sagenarū erit ī medio mar̃: qz ego lo-
cut⁹ sū ait dñs de⁹: ⁊ erit ī direptiōez gētib⁹.
Filie ǫq ei⁹ q̄ sūt ī agro gladio interficient: ⁊ sci
ent qz ego dñs. Quia hec dicit dñs de⁹: Ec-
ce ego adducā ad tyrū nabuchodonosoꝛ re
gē babylōis ab aq̄lone: regē regū cū equis ⁊
currib⁹ ⁊ eq̄tib⁹ ⁊ cetu pploꝝ magno. Fili
as tuas q̄ sūt ī agro gladio itficiet ⁊ circun-
dabit te munitionib⁹ ⁊ cōportabit aggerē ī
gyro. Et eleuabit ꝓtra te clypeū: ⁊ vineas et
arietes tēpabit ī muros tuos: ⁊ turres tuas
destruet ī armatura sua. Inundatōe eq̄uz
ei⁹ opiet te pulvis eoꝝ: a sōitu eq̄tū ⁊ rota-
rū ⁊ curruū mouebūt muri tui: cū ingressus
fuerit portas tuas: q̄ p introitum vrbis diffi
pate: vngul̃ eq̄rū suoꝝ ꝓculcabit ōes plate
as tuas: pplz tuū gladio cedet: ⁊ statue tue
nobiles ī tra corruēt. Vastabūt opes tuas:
diripiēt negociatiōes tuas: ⁊ destruent mu-
ros tuos: ⁊ domos tuas p̄claras subuertēt:
⁊ lapides tuos ⁊ ligna tua ⁊ puluerez tuū ī
medio aq̄ ponēt. Et q̄sce faciaz mlt̃itudi
nē cāticorū tuorū: ⁊ sonit⁹ cytharaꝝ tuaꝝ
non audiet ampli⁹. Et dabo te in lympidis-
simā petrā: siccatio sagenarū eris: nec edifi-
caberis ultra: qz ego dñs locut⁹ sū ait dñs de⁹.
Hec dicit dñs de⁹ ò tyro: Nūq̄d ñ a sōitu ru
ine tue ⁊ gemitu itfectoꝝ tuoꝝ cum occisi
fuerit ī medio tui: cōmouebūt insule: ⁊ descē-
dēt ò sedib⁹ suis ōes pncipes maris: ⁊ aufe-
rēt exuuias suas: ⁊ vestimēta sua varia ab-
ȳciēt ⁊ induēt stupoꝛe: In ṫra sedebūt: ⁊ atto
niti sup repētino casu tuo āmirabūt: ⁊ assu
mētes sup te lamētū dicēt ī. Quō periisti q̄
habitas ī mari urbs inclyta: que fuisti fo-
te ī mari cum hitatoꝛib⁹ tuis q̄s formida-
bāt vniuersi: Nūc stupebūt naues ī die pa-
uoris tui: ⁊ turbabūt insule ī mari: eo ꝙ null⁹
egrediat ex te. Quia hec dicit dñs de⁹: Cum
dedero te vrbē desolatā: sic̄ ciuitates q̄ ñ hi-
tāt: ⁊ adduxero sup te abyssū: ⁊ operuerint
te aq̄ mlt̃e: ⁊ detraxero te cū illis: ꝙ descēdūt ī
lacū ad pplm sepitnū: ⁊ collocauero ī terra
nouissima: sic̄ solitudines veteres cū his qui
deducūt ī lacū: ut ñ hiteris. Porro cū dedero
gl̃az ī tra viuēciū: ī nihilū rēdigā te ⁊ ñ eris:
⁊ req̄sita ñ inuenieris ultra ī sepitnū dicit do-
minus deus.

.XXVII.

Et fcm ē vbū dñi ad me dicēs: Tu g̃ fi
li hois assume sup tyrū lamētū: ⁊ di-
ces tyro: q̄ hitat ī introitu mar̃: negociationi
pploꝝ ad insulas mlt̃as. Hec dic̄ dñs deus:
O tyre tu dixisti. Perfecti decoris ego sū: ⁊ ī
corde maris sita. Finitimi tui qui te edifica-
uerunt: impleuerunt decoꝛem tuum: abie
tibus ò sanir extruxerūt te cuz ōib⁹ tabl̃atū
mar̃: cedrum de libano tulerūt ut facerēt ī
malum: quercus de basan dolauerūt in re-
mos tuos: trāstra tua fecerūt tibi ex eboꝛe
indico: ⁊ pretoziola de insulis italie. Byssus
varia de egypto texta est tibi in velum:

ut ponēt i malo: hiacynthus et purpura de
ĩsulis elisa fca sunt opimētū tuū. Hitatores
sidonis ⁊ aradij fuerūt remiges tui: sapien-
tes tui tyre fcī sut gubnatores tui: senes bi-
blij ⁊ prudētes ei⁹ habuerīt nautas ad miste
riū uarie supellectil' tue. Oēs naues mar
⁊ naute earū fuerūt i pplo negociatōis tue:
perse ⁊ lydi ⁊ libyes erāt i exercitu tuo viri
bellatores tui: clypeū ⁊ galeā suspēdērit i te
pozmatu tuo. Filij aradij cū exercitu suo su
per muros tuos i circuitu: sed ⁊ pygmei qui
q̄ erāt i turrib⁹ tuis pharatras suas suspen-
derūt i muris tuis p gyrū. Ipsi cōpleuerīt pul
chritudinē tuā. Carthaginēses negociatōes
tui. A mltitudie cunctaz diuitiaz argento
ferro stagno plūboq; repleuerīt nudias tuas.
Grecia ⁊ thubal ⁊ mosoch: ipsi istitōes tui.
Mācipia ⁊ uasa erea adduxerīt pplo tuo ō
domo thogorma: eq̄s ⁊ eqtes ⁊ mulos ad-
duxerīt ad foz tuū. Filij dedan negociatōes
tui. Insule mlte negociatio manꝰ tue. Oēte⁹
eburneos ⁊ hebeninos cōmutauerīt in pcio
tuo. Syr⁹ negociatō tuꝰ. Propt mltitudinē
operū tuoz gutta ⁊ purpurā ⁊ scutulata et
byssū ⁊ sericū ⁊ chodchod pposuerīt i mer-
cato tuo. Juda ⁊ terra isl'ī ipsi istitores tui
i frumēto pzio: ballsamū ⁊ mel ⁊ oleū ⁊ resi
nā pposuerīt i nūdinis tuis. Damascen⁹ ne-
gociator tuꝰ i mltitudie operū tuoz: in mlti
tudie diuersarū opū: i vino pigui: i lanis co
lor optimi. Dan ⁊ grecia ⁊ mosel i nūdis tu
is pposuerīt ferrū fabzefactū: stacten ⁊ cala-
mꝰ i negociatiōe tua. Dedan istitores tui in
tapetib⁹ ad sedēdū. Arabia ⁊ vniuersi pnci-
pes ceder ipsi negociatōes manus tue: cum
agnis ⁊ arietib⁹ ⁊ hedis venerūt ad te nego
ciatores tui. Mēditores saba ⁊ rema ipsi ne
gociatores tui: cū vniuersis primis aromati
b⁹ ⁊ lapide pcioso ⁊ auro: qō pposuerīt i mer
cato tuo. Aram ⁊ chenne ⁊ eden negociato
res tui. Saba assur ⁊ chelmach vēditores
tui: ipsi negociatores tui: mltifariam i volu
cris hiacynthi ⁊ polymitoz gazaz pcio-
saz: q̄ obuolute ⁊ astricte erant funibus: ce
dros eq̄s hēbāt i negociationib⁹ tuis. Naues
mar pncipes tui i negociatōe tua: ⁊ repleta
es ⁊ glorificata nimis i corde mar. In aq̄s
mltis adduxerīt te remiges tui. Mēt⁹ auster cō-
triuit te. In corde mar diuitie tue: ⁊ thesau
ri tui ⁊ mltiplex istrumētuz tuū. Naute tui
⁊ gubnatores tui: q̄ tenebant supellectilem
tuaz: ⁊ pplo tuo pērāt: viri eq̄ bellatōes tui
q̄ erāt i te cū vniuersa mltitudine tua: que ē
i medio tui: cadēt i corde mar i die ruine tue.
A sonitu clamor gubnatoz tuoz pturba-
būt classes: ⁊ descēdet de nauib⁹ suis omnes
q̄ tenebāt remū. Naute ⁊ vniuersi gubnato
res nauis i tra stabunt ⁊ eulabut sup te vo
ce magna: ⁊ clamabūt amare. Et supiacīet
pulverem capitib⁹ suis ⁊ cinere pspget: ⁊ ra
dēt sup te calvicium: ⁊ accingēt cilicijs. Et
plorabūt te i amaritudie aie plorātu ama-
rissimo: ⁊ assument super te carmen lugu-
bre ⁊ plangēt te. Que ē ut tyrus: q̄ obmutu
it in medio mar? Que in exitu negociatio-
num tuarum de mari implesti pplos mul-
tos in mltitudie diuitiaruz tuaru ⁊ pplorū
tuorū ditasti reges tre. Nūc ptrita es a ma-
ri: i pfūdis aq̄rum opes tue: ⁊ ois mltitu-
do tua: q̄ erat i medio tui cecidēt. Vniuersi
hitatores isularū obstupuerūt sup te: ⁊ re-
ges earū ōes tempestate pcussi mutauerūt
vult⁹. Negociatores pplorū sibilauerūt sup
te. Ad nihilum deducta es: ⁊ non eris ultz
in perpetuum.

.XXVIII.

Et fcus est sermo dñi ad me dicēs: Fili
hois: dic pncipi tyri: Hec dic dñs de⁹:
Eo q̄ eleuatum est cor tuū: ⁊ dixisti: Deus
ego sum: ⁊ in cathedra dei sedi i corde mar:
cū sis hō ⁊ nō deꝰ ⁊ dedisti cor tuū q̄si cor dei.
Ecce sapiētior es tu daniele: oē secretū nō ē
absconditū a te. In sapientia ⁊ prudētia tua
fecisti t fortitudinem: ⁊ acqsisti aurum ⁊ ar
gētū i thesauris tuis i mltitudie sapie tue:
⁊ i negociatōe tua mltiplicasti t fortitudinē:
⁊ eleuatum ē cor tuum i robore tuo. Propter
ea hec dicit dñs de⁹: Eo q̄ eleuatu ē cor
tuum q̄si cor dei: iccirco ecce ego adducam
sup te alienos robustissimos gentiū. Et nuda-
būt gladios suos sup pulchritudinem sapie
tue: ⁊ polluēt decorem tuum. Interficiēt ⁊ de
trahēt te: ⁊ morieris i interitu occisoz i corde
mar. Nūqd dicēs loqris: de⁹ ego sū coram
interficientib⁹ te: cum sis hō ⁊ nō deus. In ma-
nu occidentium te morte incircūcisorum mo
rieris i manu alienorum: q; ego locut⁹ sum
ait dñs deus. Et factus ē sermo dñi ad me di
cens: Fili hois: leua planctum sup regez ty-
ri: ⁊ dices ei: Hec dicit dñs de⁹: Tu signacu
lū similitudinis: plenus sapia: pfect⁹ decore i
ōlitijs paradisi dei fuisti. Omis lapis pcios⁹

opimētū tuū:sardiꝰ thopaçꝰ ⁊ iaspis chry-
solithus ⁊ onyx ⁊ berillus sapphirꝰ ⁊ car-
būculus ⁊ smaragdꝰ. Aurū opꝰ decoris tui ⁊
foramia tua i die q̄ pditus es pparata sunt.
Tu cherub extētꝰ ⁊ ptegēs:⁊ posui te i mon
te scō dei. In medio lapidū ignitoꝝ ābula-
sti:pfectus i vijs tuis a die pditionis tue:do
nec inuēta ē iūqtas i te. In mltitudie negocia
tōis tue repleta sūt iniōra tua iniqtate:⁊ pec
casti:⁊ eieci te de monte scō dei:⁊ pdidi te o
cherub ptegēs de medio lapidū ignitoꝝ. Et
eleuatū ē cor tuū i decore tuo. Perdidi-
sti sapiaz tuam i decore tuo:in trā pieci te:
ātē faciē regū dedi te:ut cernerēt te. In mul
titudie iniqtatū tuaꝝ ⁊ iūqtate negociatio-
nis tue polluisti scificatiōnē tuam. Pro-
ducā ḡ ignē ō medio tui:q̄ comedat te:⁊ dabo
te in cinerē sup trā in ꝓspcu oīū vidētiuz te.
Oēs q̄ viderit te i gētibꝰ:obstupescēt sup te.
Nihili fēs es:⁊ ñ eris i ppetuū. Et fēs ē ser-
mo dñi ad me dicens:Fili hois:pōe faciem
tuā ꝓtra sidonē ⁊ pphetabis de ea ⁊ dices:
Hec dicit dñs deꝰ:Ecce ego ad te sidon:⁊ glo
rificabor in medio tui. Et scient q̄ ego dñs
cū fecero i ea iudicia:⁊ sactificatꝰ fuero i ea.
Et imittā ei pestilentiā ⁊ sāguinem i plateis
eius: et corruent interfecti in medio eius
gladio p circuitū:⁊ sciēt q̄ ego dñs. Et non
erit ultra domui isrl offēdiculū amaritudis
⁊ spina doloꝝ ē iferēs undiq̄ p circuitū eoꝝ
q̄ aduersant eis:⁊ sciēt q̄ ego dñs deꝰ. Hec
dicit dñs deꝰ: Cū congregauero domū isrl ō
pplis:i q̄b⁹ dispsi sūt sāficabor i eis coram gē
tibꝰ:⁊ hitabūt i trā sua:quā dedi fuo meo
iacob:⁊ hitabūt i ea securi. Et edificabunt
domos ⁊ plātabūt vineas:⁊ hitabūt ꝓfidē-
ter:cū fecero iudicia i oīb⁹ q̄ aduersāt eis per
circuitū:⁊ scient q̄ ego dñs deꝰ eoꝝ.

C.XXIX.

In āno decio ⁊ duodecio mēse:vna die
mēsis fām ē vbū dñi ad me dicens:Fili
hois: pōe faciē tuā ꝓtra pharaonem regem
egypti:⁊ pphetabis de eo:⁊ de egypto vni-
sa loquē ⁊ dices:Hec dicit dñs deꝰ:Ecce ego
ad te pharao rex egypti draco magne:q̄ cu
bas i medio fluminū tuoꝝ ⁊ dicis:meꝰ ē flu
uiꝰ:⁊ ego feci memetipsū. Et ponā frenū in
maxillis tuis ⁊ agglutinabo pisces fluminuz
tuoꝝ squamis tuis. Et extrahā te ō medio
fluminū tuoꝝ:⁊ vniūsi pisces tui squamis
tuis adhēbūt. Et pjciā te i desertū:⁊ omnes
pisces fluis tui. Sup faciē tre cades. Nō col
ligeris neq̄ congregaberis. Bestijs tre ⁊ volatili-
bꝰ celi dedi te ad deuorandū:⁊ sciēt oēs ha-
bitatōes egypti:q̄ ego dñs. Pro eo q̄ fuisti
baculꝰ arūdineꝰ domui isrl:q̄ apphēderūt
te māu:⁊ ꝓfractꝰ es ⁊ laceraſti oēm hūerum
eoꝝ ⁊ innitētibꝰ eis sup te cōminutꝰ es ⁊ dis-
soluisti oēs renes eoꝝ:ppterea hec dicit dñs
deꝰ:Ecce ego adducā sup te gladiū meū ⁊ iter
ficiā de te hoiez ⁊ iumētū. Et erit trā egypti
i desertum ⁊ i solitudinē:⁊ sciēt q̄ ego dñs.
Pro eo q̄ dixerit fluuiꝰ meꝰ ē:⁊ ego feci eū:ic-
circo ecce ego ad te ⁊ ad fluia tua. Daboq̄
trā egypti i solitudinē gladio dissipatam: a
turre syenes usq̄ ad tmios ethiopie. Nō p-
trāsibit eā pes hois:nz pes iumēti gradiet i
ea:⁊ ñ hitabit q̄dragita ānis. Daboq̄ trāz
egypti desertā i medio trāz desertaꝝ:⁊ ciui-
tates eiꝰ in medio urbiū subuersaꝝ:⁊ erunt
desolate q̄dragita ānis. Et dispgā egyptios
in natiōes:⁊ ventilabo eos i terras. Quia
hec dicit dñs deꝰ:Pⁿ fines q̄dragita ānoꝝ cō
gregabo egyptū de pplis:i q̄b⁹ dispsi fuerāt:
⁊ reducā captiuitatē egypti ⁊ collocabo eos
i trā phatures i terra natiuitatis sue:in terra
ō q̄ supti sunt. Et erūt ibi i regnū hūile:⁊ ir
cetera regna erit hūillima. Et ñ eleuabit ul
tra sup natiōes:⁊ iminuā eos ne iperent gē
tibꝰ:nz erūt ultra domui isrl ꝓfidētia docē-
tes iūqtatē: ut fugiāt ⁊ sequāt eos:⁊ sciēt q̄
ego dñs deꝰ. Et fām ē i vicesimo ⁊ septio an
no i pmo in vna mēsis:fām ē vbū dñi ad me
dicēs: Fili hois nabuchodonosor rex baby-
lōis fuire fecit exercituz suū seruitute ma-
gna aduersus tyrū. Oē caput decaluatū:⁊
ois hūerꝰ depilatꝰ ē. Et merces ñ ē reddita ei
nz exercitui eiꝰ de tyro:p fuitute q̄ fuiuit mi
hi aduersus eā. Propter hec dicit dñs deus:
Ecce ego dabo nabuchodonosor regē baby
lōis i trā egypti:⁊ accipiet mltitudinē eiꝰ:⁊
despdabit manubias eiꝰ ⁊ diripiet spolia eiꝰ
⁊ erit merces exercitui illi ⁊ opi q̄ fuiuit ad
uersus eā. Dedi ei trā egypti:p eo q̄ labora
uerit mihi ait dñs deus. In die illa pullula
bit cornu domui isrl:⁊ t̄ dabo aptū os i me
dio eoꝝ:⁊ scient q̄ ego dñs.

C.XXX.

Et fām ē vbū dñi ad me dicēs: Fili ho
minis ꝓpheta ⁊ dic:Hec dicit dñs deꝰ:
Ululate ve ve diei: quia iuxta est dies:⁊
appropinquabit dies domini: dies nubis

270

279

ꝑs gẽtiũ erit. Et veniet gladius ī egyptũ: ⁊ erit pauor in ethiopia: cũ ceciderit vulnerati in egypto: ⁊ ablata fuerit mlt̃itudo illi⁹: ⁊ destructa fũdamẽta eius. Ethiopia ⁊ libya ⁊ lydi ⁊ oẽ reliquũ vulgus ⁊ chub ⁊ filij trẽ federi cũ eis gladio cadẽt. Hec dicit dñs de⁹: Et corruẽt fulcẽtes egyptũ: ⁊ ꝺstruet superbia ipij ei⁹. A turre syenes gladio cadẽt ī ea ait dñs exercituũ. Et dissipabũt ī medio terrarũ desolatarũ: ⁊ urbes ei⁹ ī medio ciuitatũ desertarũ erũt: ⁊ sciẽt q⁹ ego dñs de⁹: cuꝫ dedero ignẽ in egypto: ⁊ attriti fuerit oẽs auxiliatores ei⁹. In die illa egrediẽt nũcij a facie mea ī trierib⁹ ad ꝓterrẽdã ethiopie confidẽtiã: ⁊ erit pauõ i eis i die egypti: q⁹ absq; dubio veniet. Hec dicit dñs de⁹: Et cessare faciã mlt̃itudinem egypti i manu nabucho donosor regis babylõis. Ipse ⁊ ꝓpls ei⁹ cũ eo fortissimi gẽtiũ adducẽt ad dispdẽdam trã. Et euaginabũt gladios suos sr̃ egyptum: ⁊ iplebũt trã interfectis: ⁊ faciam alueos fluminũ aridos: ⁊ tradã trã i man⁹ pessimorũ: ⁊ dissipabo trã ⁊ plenitudinem ei⁹ in manus alienoꝝ. Ego dñs locutus sum. Hec dicit dñus deus: Et dispdã simulacra: ⁊ cessare faciaꝫ idola de memphis: ⁊ dux de trã egypti ñ erit ampli⁹. Et dabo ttoꝛẽ ī trã egypti: ⁊ dispdã trã phatures: ⁊ dabo ignẽ in taphnis: ⁊ faciã iudicia mea ī alexãdria. Et effũdã idignatoẽm meã sr̃ peluſiũ robur egypti: ⁊ intficiã mlt̃itudinem alexãdrie: ⁊ dabo ignẽ ī egypto. Quasi parturiẽs dolebit peluſiũ: ⁊ alexãdria erit dissipata: ⁊ ī mẽphis angustie ꝗtidiane. Juuenes eliopoleos ⁊ bubasti gladio cadẽt: ⁊ ipse captiue ducẽt. Et ī taphnis nigrescet dies: cũ cõtriuero ibi sceptra egypti: ⁊ defecerit in ea superbia potentie ei⁹. Ipsã nubes opiet: filie ãt eius ī captiuitate ducẽt. Et iudicia faciã i egypto: ⁊ sciẽt q⁹ ego dñs. Et factũ ẽ in vndecio ãno ī ꝓmo: ī septia mẽsis: factũ ẽ vbũ dñi ad me dicens: Fili hois: brachiũ pharaonis regis egypti cõfregi: ⁊ ecce ñ ẽ obuolutũ: ut restituẽt ei sanitas: ut ligaret pãnis et fasciret linthеol⁹: et recepto robore possit tenẽ gladium. Propter hec dicit dñs de⁹: Ecce ego ad pharaonẽ regẽ egypti: et cõminuã eius brachiũ forte sr̃ ꝓfractũ: et deꝟciã gladiũ ꝺ manu ei⁹. Et dispgã egyptũ ī gẽtib⁹: et vẽtilabo eos in tris. Et cõfortabo brachia regis babylonis: dabo q; gladiũ meũ in manu eius. Et ꝓfrigã brachiũ pharaõis: et gemẽt gemitibus intfecti corã facie eius. Et cõfortabo brachia regis babylonis: et brachia pharaonis concidet. Et sciẽt q⁹ ego dñs: cũ dedero gladiũ meũ ī manũ regis babylõis: et extẽderit eũ sup trãs egypti. Et dispgã egyptũ i natiões: et ventilabo eos ī trãs: et scient: q⁹ ego dñs.

C.XXXI.

Et factũ ẽ ī ãno vndecimo tertio vna mẽsis: factũ ẽ verbũ dñi ad me dicẽs: Fili hois: dic pharaoni regi egypti et pplo ei⁹. Cui silis factus es i magnitudie tua? Ecce assur q̃si cedrus in libano pulcher ramis et frõdibus nemorosus excelsusq; altitudine: et iter cõdẽsas frõdes eleuatũ ẽ cacumẽ ei⁹. Atque nutrierũt illũ: abyssus exaltauit illũ. Fluta ei⁹ manabãt i circuitu radicũ ei⁹: et riuos suos emisit ad vniuersa ligna regionis. Propter ea eleuata ẽ altitudo eius sup oia ligna regionis: et mlt̃iplicata sũt arbusta eius: et eleuati sũt rami eius p aqs multas. Cũq; extẽdisset umbram suã in ramis ei⁹: fecerũt nidos oia volatilia celi: et sub frondib⁹ eius genuerunt oes bestie saltuũ: ⁊ sub vmbraculo illi⁹ habitabat cet⁹ gẽtiũ plurimarũ. Pulcherrim⁹ i magnitudie sua: ⁊ idi latatoe arbustoꝝ suoꝝ. Erat. n. radix illi⁹ iuxta aqs mlt̃as. Cedri ñ fuerũt altiores illo ī paradiso dei. Abietes nõ adeq̃uerũt sũmitatẽ eius: ⁊ platani ñ fuerũt eque frondibus illius. Oẽ lignũ paradisi dei ñ ẽ assimilatũ illi ⁊ pulchritudini eius: qm̃ speciosũ feci eũ ⁊ mlt̃is cõdẽsisq; frõdibus. Et emulata sũt eum oia ligna voluptatis: q̃ erãt i paradiso dei. Propter hec dicit dñs deus: Pro eo q⁹ sublimat⁹ ẽ i altitudie: ⁊ dedit sũmitatẽ suã virẽtem atq; cõdẽsã: ⁊ eleuatum ẽ cor ei⁹ in altitudie sua: tradidi eum i manus fortissimi gẽtiũ. Faciẽs faciet ei. Juxta ipietatẽ eius eieci eũ: ⁊ succidẽt eum alieni ⁊ crudelissimi nationum. Et pjcient eum sup mõtes: ⁊ in cũctis cõuallibus corruẽt rami ei⁹. Et cõfrigẽt arbusta eius i vniuersis rupibus terre: ⁊ recedẽt ꝺ vmbraculo eius oes ppli terre: ⁊ reliquẽt eum. In ruina ei⁹ habitaueĩt oia volatilia celi: ⁊ i ramis eius fuerũt vniuerse bestie regionis. Quãobrẽ ñ eleuabũtur i altitudie sua oia ligna aquaꝝ: nec ponẽt sublimitatem suam iter nemorosa atq; frondosa: nec stabũt i sublimitate sua oia q̃ irrigãtur aqs: q⁹ oes traditi sũt i mõtem ad terrã

ultiaz i medio filioꝝ hoiuz ad eos: q̄ descē-
dūt i lacū. Hec dic dñs de⁹: In die qñ descē
dit ad ifeꝛos idixi luctū: opui eū abyssо: et
phibui fluia ei⁹: z coercui aq̄s multas. Ad
tristat⁹ ē sup eū libanus: z oia ligna agri cō
cussa sūt. Ad sonitu ruine ei⁹ cōmoui gētes:
cū deducerē eū ad ifernū cū his: q̄ descēde-
bāt in lacū. Et cōsolata sūt i tra ifima oia li
gna voluptat̄ egregia atq; pclara i libano:
vniuersa q̄ irrigabātur aq̄s. Nā z ipsi cum
eo descēdēt ad ifernū ad inꝛfectos gladio: z
brachiū vni⁹cui⁹q; sedebit sub vmbraculo
ei⁹ i medio nationū ei⁹. Qui assimilat⁹ es o
iclyte atq; sublimis iter ligna voluptati: Ec
ce deduct⁹ es cū lignis voluptat̄ ad tra ulti-
mā. In medio icircūcisoꝝ dormies cuz eis
q̄ iterfecti sūt gladio. Ipse ē pharao z oēs
mlt̄itudo ei⁹: dicit dñs de⁹.

.XXXII.

Et fām ē duodecio āno i mēse duode-
cio i vna mēsis: fām ē vbū dñi ad me
dicēs: Fili hois: assume lamētū sꝛ pharaōez
regē egypti: z dices ad eū: Leoni gentiū assi
milat⁹ es: z draconi q̄ ē i mari. Et vētilabas
cornu i fluib⁹ tuis: z cōturbabas aquas pe
dib⁹ tuis: z pculcabas fluia eaꝝ. Propterea
hec dicit dñs de⁹: Expādā sup te rete meū i
mlt̄itudie pploꝝ mltoꝝ: z extrahā te i sage
na mea: z piciam te i terram. Sup faciem
agri abiciā te: z hitare faciā sup te oia vola
tilia celi: z saturabo de te bestias vniuerse
tre. Et dabo carnes tuas sꝛ montes: z iple-
bo colles tuos sanie tua. Et irrigabo tram
fetoꝛe sāguis tui sꝛ mōtes: z valles iplebunt
ex te. Et operiā cū extict⁹ fuer celos: z nigre-
scē faciaz stellas ei⁹. Solē nube tegā: z luna
ñ dabit lumē suū. Oia luiaria celi merē fa-
ciā sup te: z dabo tenebras sup trā tuā dicit
dñs de⁹. Et irritabo coꝛ pploꝝ multoꝝ: cū
iduxero ptritiōem tuā in gentib⁹ sup tras:
q̄s nesc̄: z stupescē faciā sup te pplos mltos.
Et reges eoꝝ horꝛore nimio formidabūt sꝛ
te: cū volare cepit gladi⁹ me⁹ sꝛ facies eoꝝ:
z obstupescent repente singuli p aia sua in
die ruine sue. Quia hec dicit dñs de⁹: Gla
dius regis babylōis veniet t̄: i gladiis fortiū
deiciā mlt̄itudinē tuā. Inexpugnabiles oēs
gēt s be. Et vastabūt supbiā egypti: z dissi
pabit mlt̄itudo ei⁹. Et pdā oia iumēta eiuſ
q̄ erant sup aquas plurimas: z ñ pturbabit
eas pes hois ultra neq; vngula iumētoꝝ
turbabit eas. Tūc puriſſimas reddā aquas
eoꝝ: z fluia eoꝝ q̄si oleum adducam ait
dñs de⁹: cū dedero tram egypti desolatam.
Deseret ār tra a plenitudine sua: q̄n pcusse
ro oēs hitatores eius: z scient q⁹ ego dñus:
Plāctus ē z plāgēt eū filie gētiū: sꝛ egyptuz
z sup mlt̄itudinē ei⁹ plāgēt eū: ait dns de⁹.
Et fām ē in duodecimo āno in q̄ntadecima
mensis: fām est vbum dñi ad me dicēs: Fili
hois cane carmen lugubre sꝛ mlt̄itudinem
egypti. Et detrahe eam ipsam z filias gētiū
robustaꝝ ad tram ultimā: cū his q̄ descen
dūt in lacum. Quo pulchꝛioꝛ es descende:
z dormi cū incircūcisis. In medio interfecto
rū gladio cadēt. Gladi⁹ dat⁹ ē. Et attraxerūt
eā: z oēs pplos ei⁹. Loquēt ei potētissimi ro
bustoꝝ de medio inferni: q̄ cū auxiliatoꝛib⁹
eius descēderūt z dormierūt incircūcisi inꝛ
fectiq; gladio. Ibi assur z ois mlt̄itudo ei⁹
in circuitu illius sepulchꝛa eoꝝ oēs inter-
fecti: z q̄ cecidēt gladio: q̄rū data sūt sepul
chꝛa in nouissimis laci. Et facta ē mlt̄itudo
eius p gyrum sepulchꝛi eius vniuersi inter-
fecti cadētesq; gladio: q̄ dederāt quōdā foꝛ
midinē suā in terrā viuētiū. Ibi clā: et ois
mlt̄itudo ei⁹ p gyrum sepulchꝛi sui. Oēs hi
interfecti ruētesq; gladio: q̄ descēdēt incircū
cisi ad terrā ultimā. Qui posuēt terꝛoꝛem
suū in terra viuētiū: z portauēt ignominiā su
az: cū his q̄ descēdēt in lacū. In medio iter
fectoꝝ posuēt cubile ei⁹ in vniuersis pplis
eius: in circuitu ei⁹ sepulchꝛū illi⁹. Oēs hi in
circūcisi interfectiq; gladio. Dederūt, n. terꝛo
rē suū in terra viuētiū: z portauēt ignominiā
suā: cū his q̄ descēdūt in lacū. In medio in-
terfectoꝝ positi sūt. Ibi mosoch z tubal: z
ois mlt̄itudo ei⁹ in circuitu ei⁹ sepulchꝛa il
li⁹. Oēs hi incircūcisi interfectiq; z cadētes
gladio: q⁹ dederūt formidinē suā i tra viuētiū:
z ñ dormiēt cū fortib⁹ cadētib⁹q; z incircū
cisis: q̄ descēdēt ad infernū cū armis suis.
Et posuēt gladios suos sub capitib⁹ suis: z
fuerūt iniq̄tates eoꝝ in ossib⁹ eoꝝ: q⁹ terꝛoꝛ
fortiū facti sūt in tra viuētiū. Et tu ergo in
medio incircūcisoꝝ pterer̄: z dormies cum
interfectis gladio: ibi idumea z reges ei⁹ z
oēs duces ei⁹: q̄ dati sūt cū exercitu suo cuz
interfectis gladio: z q̄ cū incircūcisis dormi
ent: z cū his qui descenderunt in lacū. Ibi
pncipes aq̄lonis omnes z vniuersi venato-
res: q̄ deducti sunt cū interfectis: pauentes

ꝛ i sua fortitudie ꝓfusi: qꝛ dormiẽt icircũcisi cũ interfectis gladio: ꝛ portaueꝛt ꝓfusionem suã cũ his q̃ descẽdũt i lacũ. Vidit eos pharao ꝛ ꝓsolat⁹ ẽ sup vniuersa mlt̃itudine sua q̃ interfecta ẽ gladio: pharao ꝛ oĩs exercitus eius ait dñs de⁹: qꝛ dedit t̃roꝛẽ suã i t̃ra viuẽtiũ: ꝛ dormiuit i medio icircũcisoꝝ cũ interfectis gladio: pharao ꝛ oĩs mlt̃itudo ei⁹ ait dñs deus.

ℂ .XXXIII.

Et fc̃m ẽ vbũ dñi ad me dicẽs: Fili homis loquere ad filios ppli tui: ꝛ dices ad eos: Terra cũ iduxeꝛo sp̃ eã gladiũ: ꝛ tulerit ppls ẽre virũ vnum de nouissimis suis: ꝛ ꝓstituerit eũ sp̃ se speculatoꝛẽ: ꝛ ille viderit gladiũ veniẽtẽ sp̃ t̃rã: ꝛ cecinerit buccina ꝛ annũciauerit ppl̃o: audiẽs ãt q̃sq̃s ille est: sonitũ buccine: ꝛ ñ obseruauerit: veneritq; gladi⁹ ꝛ tulerit eum: sãguis ipsius sup caput eius erit. Sonũ buccine audiuit ꝛ ñ se obꝛ uauit: sãguis ei⁹ i ipso erit. Si ãt se custodierit: aiam suam saluauit. Qꝛ si speculatoꝛ viderit gladiũ veniẽtẽ: ꝛ ñ ĩsonuerit buccina: ꝛ ppls se ñ custodierit: veneritq; gladi⁹ ꝛ tulerit de eis aiam: ille quidem i iniq̃tate sua capt⁹ ẽ: sãgnẽ ãt ei⁹ de mãu speculatoꝛis requirã. Et tu fili hois: speculatoꝛẽ ỏdi te domui isr̃l. Audiẽs g̃ ex oꝛe meo ꝟmõez: ãnũciabis eis ex me. Si me dicẽte ad ipũ: impie morte morieꝛ: ñ fueꝛ locut⁹: ut se custodiat ipi⁹ a via sua: ipe ipi⁹ i iniq̃tate sua morietur: sãguinẽ ãt ei⁹ ỏ manu tua req̃rã. Si ãt ãnũciãte te ad ipũ: ut a vĩs suis ꝓuertat: ñ fuerit ꝓuersus a via sua: ipe i iniq̃tate sua morietur: porro tu aiam tuam liberasti. Tu g̃ fili hois: dic ad domũ isr̃l: Sic locuti est dicentes: Iniq̃tates nr̃e ꝛ pcca nr̃a sp̃ nos sũt: ꝛ in ipsis nos tabescim⁹. Quõ g̃ viuẽ poterim⁹? Dic ad eos: Viuo ego dicit dñs deus: nolo mortẽ impi: sz ut ꝓuertat ipi⁹ a via sua ꝛ viuat. Cõuertimini a vĩs vĩis pessimis. Et q̃ moriemini dom⁹ isr̃l? Tu ergo fili hois: dic ad filios ppli tui. Justitia iusti ñ liberabit eũ i q̃cũq; die peccauerit: ꝛ impietas ipi ñ nocebit ei i q̃cũq; die ꝓuersus fuerit ab impietate sua. Et iust⁹ ñ poterit viuere i iusticia sua: in q̃cũq; die peccauerit. Et tiã si dixeꝛo iusto q̃ vita viuat: ꝛ ꝓfisus i iustitia sua fecerit iniq̃tatẽ: oẽs iustitie ei⁹ obliuiõi tradent: ꝛ i iniq̃tate sua: quã operat⁹ ẽ i ipsa morietur. Si ãt dixeꝛo impio: morte morieꝛis: ꝛ egerit penitẽtiã a pcco suo: feceritq; iudiciũ ꝛ iustitiam: ꝛ pign⁹ restituerit ille impius: rapinãq; reddiderit: i mãdatis vite ambulauerit: nec fecerit q̃cq̃ iniustum: vita viuet ꝛ nõ morietur. Oia pcca ei⁹ q̃ peccauit: nõ ipũtabũt ei. Judiciũ ꝛ iustitiã fecit: vita viuet. Et dixerũt filij ppli tui: Non ẽ equa pdeꝛ via dñi. Et ipsoꝝ via iniusta ẽ. Cũ. n. receſſerit iust⁹ a iustitia sua: feceritq; iniq̃tates: morietur in eis. Et cũ receſſerit impi⁹ ab impietate sua: feceritq; iudiciũ ꝛ iustitiã: viuet in eis. Et dicti: Non ẽ recta via dñi. Vnũquẽq; iuxta vias suas iudicabo de vob⁹ dom⁹ isr̃l. Et fc̃m ẽ i duodecimo ãno i decimo mense: i q̃nta mẽsis transmigratiõis nr̃e: venit ad me qui fugerat de ĩrlm dicẽs: Plastata ẽ ciuitas. Man⁹ ãt dñi fc̃a fuerat ad me vespe: ãteq; veniret q̃ fugerat: aperuitq; os meum: donec vẽiret ad me mane: ꝛ apto oꝛe meo ñ silui ampl⁹. Et fc̃z ẽ vbũ dñi ad me dicẽs: Fili hois: q̃ hitant in ruinosis his sup humuz isr̃l: loquẽtes aiũt: Un⁹ erat abꝛaam: ꝛ hereditate possidebat t̃ram: Nos autem mlti sum⁹: nobis data ẽ t̃ra in possessionem. Iccirco dices ad eos: Hec dicit dñs deus: Qui i sãguine comedit⁹: ꝛ oculos vr̃os leuat⁹ ad immũdicias vr̃as ꝛ sãguinẽ funditis: nũq̃d t̃rã hẽditate possidebitis? Stetist⁹ i gladijs vr̃is: fecist⁹ abominatiões: ꝛ vnus q̃sq; vxorem ꝓximi sui polluit: ꝛ t̃ram hẽditate possidebit⁹? Hec dices ad eos: Sic dicit dñs de⁹: Viuo ego: qꝛ qui i ruinosis hitant: gladio cadẽt: ꝛ q̃ i agro ẽ: bestijs tradẽt ad deuoꝛãdũ: q̃ ãt i ꝑsidijs ꝛ in spelũcis sũt: peste morietur. Et dabo t̃rã i solitudinẽ ꝛ i desertũ: ꝛ deficiet supba fortitudo ei⁹: ꝛ desolabũtur montes isr̃l: eo ꝙ nullus sit q̃ per eos trãseat. Et scient qꝛ ego dñs: cũ dedeꝛo t̃ram eoꝝ desolatã ꝛ desertã ꝓpter vniuersas abominatiões suas: q̃s operati sũt. Et tu fili hois filij ppli tui: q̃ loquũtur de te iuxta muꝛos ꝛ in ostijs domoꝝ: et dicũt vn⁹ ad alterũ vir ad ꝓximũ suũ loquẽtes: venite ꝛ audiam⁹: q̃s sit sermo egrediẽs a dño. Et veniũt ad te q̃si si igrediat ppl̃us: ꝛ sedẽt coꝛã te ppls me⁹. Et audiunt ꝟmões tuos ꝛ ñ faciũt eos: qꝛ i cãticũ oris sui vtũt illos. Et auariciam suam sequit⁹ coꝛ eoꝝ ꝛ es eis: q̃si carmẽ musicũ: q̃ suaui dulciq; sono cãit. Et audiũt vba tua ꝛ ñ faciũt ea: ꝛ cuz venerit quod ꝑdictuz est: ecce. n. vẽit: tunc scient: qꝛ prophetes fuerit inter eos

¶ .XXXIIII.

Et fm̃ ē vbū dñi ad me dicēs: Fili hoīs: pphēta de pastorib' isrl: pphēta & dices pastorib': hec dicit dñus de': Ve pastorib' isrl: q̃ pascebāt semetipsos. Nōne gr̃ges a pastōib' pascūt. Lac comedebatis & lānis opiebamini: & q̃ crassū erat occiebatis. gregē aūt meū ñ pascebat. Q̃ infirmū fuit ñ cōsolidastis: & q̃ egrotū ñ sanastis. Q̃ ꝓfractū ē ñ alligastis: & q̃ abiectū ē ñ reduxistis: & q̃ perierat ñ q̃sist: sz cū austeritate imperabatis eis: & cū potētia. Et dispersē sūt oues mee: eo q̃ nō eēt pastor: & facte sūt in deuoratōem oīum bestiarū agri: & dispersē sūt. Errauerūt greges mei in cunctis mōtib': & in vniuerso colle excelso: & sup̃ōem faciem t̃re dispsi sūt greges mei: & non erat q̃ requireret. Non erat inquā q̃ requireret. Ꝓpt̃ea pastores audite verbū dñi. Viuo ego dicit dñus de': q: ꝓ eo q̃ facti sūt gr̃ges mei i rapinā: & oues mee i deuoratōem oīuz bestiarū agri: eo q̃ ñ esset pastor: neq; n. q̃sierūt pastores gregē meū: sz pascebāt pastores semetipsos & greges meos ñ pascebant: ꝓpt̃ea pastores audite verbum dñi: hec dicit dñs de': Ecce ego ipse sup pastores: requirā gregē meum de manu eoz: & cessare faciā: ut ultra ñ pascāt gregē meum: nec pascāt āpli' pastōes semet ipsos. Et liberabo gregē meū de ore eoz: & ñ erit ultra eis i escā: q: hec dicit dñs de': Ecce ego ipse requiram oues meas: & visitabo eas. Sicut visitat pastor gregē suū: i die q̃n fuerit i medio ouium suarum dissipatarum: sic visitabo oues meas: & liberabo eas de oībus locis: i q̃b' dispsē fuerāt i die nubis & caliginis. Et educaz eas de pplis: & ꝓgregabo eas de t̃ris: & iducā eas i t̃ram suam: & pascam eas i mōtib' isrl i riuis & i cūctis sedib' t̃re. In pascuis vberrimis pascā eas: & i mōtib' excelsis isrl erūt pascue eaz. Ibi requiescēt i herbis virētib': & i pascuis pinguib' pascent sup montes isrl. Ego pascam oues meas: & ego eas accubare faciaz dicit dñus de'. Q̃ perierat requirā: & q̃ abiectū erat reducaz: & q̃ ꝓfractū fuerat alligabo: & q̃ infirmū fuerat ꝓsolidabo: & q̃ pigue & fortē custodiaz & pascaz illas i iudicio. Vos aūt greges mei: hec dicit dñs de': Ecce ego iudico iter pecū & pecū arietū & hircoz. Nōne satis vob' erat pascua bōa depasci: Insup & reliquas pascuaz vīaz ꝓculcastis pedib' vīis: & cuz purissimam aquā biberetis: reliquā pedib' vīis turbastis. Et oues mee his q̃ ꝓculcata pedib' vīis fuerāt pascebāt: & q̃ pedes vī turbauerāt: hec bibebāt. Ꝓpt̃ea hec dicit dñs de' ad vos: Ecce ego ipse iudico iter pecū pingue & macilētū. Ꝓ eo q̃ laterib' & hūeris ipigebatis: & cornib' vīis vētilabatis oia infirma pecora: donec dispgerēt foras: saluabo gregez meū: & ñ erit ultra i rapinā: & iudicabo iter pecū & pecus. Et suscitabo sup ea pastorem vnū: q̃ pascat ea: seruū meū dauid: ipse pascet ea: & ipse erit eis i pastorē. Ego aūt dñus ero eis i deū: & seruus me' dauid ꝓnceps i medio eoz. Ego dñs locut' sū. Et faciam cum eis pactū pacis: & cessare faciaz bestias pessimas ō t̃ra: & q̃ habitant i deserto: securi dormient i saltib': & ponā eos i circuitu colliū meis bñdictōem: & ōducam imbrem i t̃pe suo: et pluuie bñdictōis erūt. Et dabit lignuz agri fructū suū: & t̃ra dabit germē suū: & erit i t̃ra sua absq; timore. Et scient q: ego dñs: cum ꝓtriuero catenas iugi eoz: & eruero eos de manu imperātiū sibi. Et ñ erūt ultra i rapiaz i gētib': nz bestie t̃re devorabūt eos: sz habitabūt ꝓfidenter absq; ullo t̃rore. Et suscitabo eis germē noīatū: & ñ erūt ultra iminuti fame i t̃ra: nz pōtabūt ultra oppr̃obriū gētiū. Et scient q: ego dñs de' eoz cū eis: & ipi pplꝰ me' dom' isrl ait dñs de'. Vos aūt gr̃ges mei greges pascue mee hoies estis: & ego dñs deus vr̃ dicit dñs deus.

¶ .XXXV.

Et fcs ē sermo dñi ad me dicens: Fili hoīs: pone faciē tuā aduersum mōtez seyr: Et ꝓphetab' de eo: & dices illi: hec dicit dñs de': Ecce ego ad te mons seyr: & extēdā manum meam super te: & dabo te desolatū atq; desertū. Vrbes tuas demoliar: & tu deserta eris: & scies q: ego dñs: eo q̃ fueris inimica sēpit̃nus: & ꝓcluseris filios isrl in manu gladij in tpe afflictiōis eoz i tpe iniq̃tatis extreme. Ꝓpt̃ea viuo ego dicit dñs de': q̃m sāguini tradā te: & sāguis te pseq̃t. Et cū sanguiem oderis sāguis pseq̃et te. Et dabo mōtē seyr desolatū & desertum: & auferā de eo eūtem & redeuntem: & implebo mōtes eius occisorum suorum. In collibus tuis & i vallibus tuis atq; i torrentibus interfecti gladio cadent. In solitudines sempit̃nas tradam te: et ciuitates tue non habitabuntur.

Et scietis q: ego dñs de': eo q dixerit: due gẽ tes 7 due tre mee erũt: 7 hẽditate possidebo eas: cũ dñs cẽt ibi. Propẽea viuo ego dicit dñs de': q: facia iuxta trã suã: et fm zelum tuũ: quẽ fecisti odio hñs eos: 7 not' efficiar p eos cũ te iudicauero: 7 scies q: ego dñs. Audiui vniuersa opprobria tua: q̃ locut' es de mõtibus isrl dicẽs: Deserti nob' ad deuorãdũ dati sũt. Et insurrexisti sup me ore vro: 7 ꝺ rogasti aduersũ me. Verba vra ego audiui. Hec dicit dñus de'. Letante uniuersa tra i solitudinẽ te redigã: sicuti gauisus es sup hẽditatẽ dom' isrl: eo q fuerit dissipata: sic faciã i. Dissipat' eris mõs seyr 7 idũea ois: 7 scient q: ego dñs.

.XXXVI.

Tu aũt fili hois: pphetа sup mõtes isrl: 7 dices: Mõtes isrl audite vbũ dñi. Hec dicit dñs de': Eo q dixerit ĩmic' de vob: euge altitudines sempiterne i hẽditatẽ date sũt nob' ppter vaticinare 7 dic: Hec dicit dñs deus: Pro eo q desolati estis 7 cõculcati p circuitũ 7 fũi i hẽditatẽ reliqs gẽtib': 7 ascẽdistis sup labiũ lingue 7 opprobriũ ppli: ppter montes isrl audite verbũ dñi dei: Hec dicit dñs de' mõtib' 7 collib' torrẽtib' vallib' qs 7 desertis parietinis 7 vrbib' delictis: q̃ depopulate sũt: 7 subsanate a reliqs gẽtib' p circuitũ. Propẽea hec dicit dñs deus: Qm̃ i igne zeli mei locut' sũ de reliqs gẽtibus 7 ꝺ idumea uniuersa: q̃ dederũt trã meã sibi i hẽditatem cũ gaudio 7 toto corꝺ et ex aio: et eiecerũt eã: ut vastarẽt: iccirco vaticinare sup humũ isrl: 7 dices mõtib' 7 collibus iugis et uallibus. Hec dicit dñs deus: Ecce ego i zelo meo 7 in furore meo locutus sũ: eo q ꝓfusiõem gẽtiũ sustinueritis. Iccirco hec dicit dñs de': Ego leuaui manũ meã: ut gẽtes q̃ i circuitu vro sũt: ipse ꝓfusiõem suã portẽt: uos aũt mõtes isrl ramos vros germinetis: et fructũ uestrũ auferat pplo meo isrl. Prope.n.ẽ ut veniat. Quia ecce ego ad uos et cõuertar ad uos: et arabimini: et accipietis semẽtẽ: et multiplicabo i uobis homines oẽmq domũ isrl. Et habitabũt ciuitates et ruinosa instaurabũt et re plebo uos hominibus et iumẽtis: et mltiplicabũt et crescẽt. Et habitare uos faciã: sicut a pncipio: bonisq donabo maiorib' ꝙ habuisti ab initio: et scietis q: ego dñs. Et adducaꝫ sup uos homines pplm meum isrl: et hẽditate possidebũt te. Et eris eis i hẽditatẽ: et ñ addes ultra: ut absq eis lis. Hec dicit dñs de': Pro eo q dicit de uobis: deuoratrix hominum es 7 suffocãs gẽtẽ tuã: propẽa homines ñ comedes amplius: 7 gẽtẽ tuã ñ necabis ultra ait dñs de': Nec auditã faciã i te amplius ꝓfusiõem gẽtiũ: 7 opprobriuꝫ pploꝝ neqꝙ portabis: et gẽtẽ tuã ñ amittes amplius ait dñs de'. Et fm̃ e uerbuꝫ dñi ad me dicens: Fili hois: domꝰ isrl habitauerũt i humo sua: 7 polluerũt eã i viis suis 7 in studijs suis. Juxta imũditiã menstruate fẽa ẽ uia eorum coram me: 7 effudi indignatiõem meã sup eos p sãguine: quẽ fuderũt sup terram. Et in idolis suis polluerũt eaꝫ: 7 dispersi eos i gẽtes 7 uentilati sũt i terras. Juxta uias eoꝝ 7 adinuẽtiões eoꝝ iudicaui eos. Et ingressi sũt ad gẽtes: ad qs introierũt: 7 polluerũt nomen scm meum: cũ diceret de eis: pplꝰ dñi iste ẽ: 7 de tra eius egressi sũt. Et pepci nomini scõ meo: qõ polluerat domus isrl i gentib': ad qs ingressi sũt. Iccirco dices domui isrl: Hec dicit dñs de': Non ꝓpter uos ego faciã dom' isrl: sꝫ ꝓpter nomẽ sanctuꝫ meũ: qõ polluistis i gẽtib': ad qs itrastis. Et sanctificabo nomẽ meũ magnum: qõ polluto ẽ iter gẽtes: qõ polluistis in medio earũ: ut sciãt gentes: q: ego dñs ait dñs exercituũ. Cuꝫ sanctificat' fuero in uobis coram eis: Tollam ꝙppe uos de gentibus: 7 congregabo uos de vniuersis terris: 7 adducam uos i terram vram. Et effũdã sup uos aquã mũdã: 7 mũdabimini ab õib' inquinamẽtis vris: 7 ab vniuersis idolis vris mũdabo uos. Et dabo vobis cor nouũ: 7 spm nouũ ponã i medio vri. Et auferã cor lapideũ de carne vra: 7 dabo uobis cor carneum: 7 spm meũ ponã in medio vri. Et faciã ut i pceptis meis ambuletis: 7 iudicia mea custodiatis 7 operemini. Et habitabitis i tra quã dedi patrib' vris: 7 eritis mihi i pplm: 7 ego ero uobis i deum. Et saluabo uos ex uniuersis inquinamentis vris: 7 uocabo frumentum 7 multiplicabo illud: 7 nõ ponã uobis famẽ. Et multiplicabo fructum ligni 7 genimina agri: ut ñ portetis ultra opprobriũ famis i gẽtib'. Et recordabimini viarum vrarum pessimarum studiorumq non bonorum: 7 displicebũt uobis iniquitates uestre 7 scelera vra. Non ꝓpter uos ego faciam ait dñs de': notũ sit uobis. Confundimini et erubescite sup viis vris dom' isrl. Hec dicit dñus de': In die q̃ mundauero uos ex omnib' iniquitatibus uestris: 7 inhabitari fecero vrbes

¶ istaurauero ruinosa: ¶ tra deserta fuerit exculta: q̄ quondā erat desolata i oculis oīs viator: dicēt: Terra illa iculta: facta est: ut hort' voluptatis: ¶ ciuitates deserte ¶ destitute atq; suffosse munite sedeūt. Et scient gētes: q̄cūq; derelicte fuerint i circuitu vīo: q: ego dñs edificaui dissipata: plātauiq; inculta: ego dñs locut' sum ¶ fecerim. Hec dic dñs de': Adhuc i hoc ueniēt me dom' isrl' ut faciā eis. Multiplicabo eos sic gregē hoīnū: ut gregē scm: ut gregē irlm i solēnitatib' eius. Sic erūt ciuitates deserte plene gregib' hoīum: ¶ sciēt q: ego dñs.

¶ .XXXVII.

Facta ē sup me man' dñi: ¶ eduxit me i spu dñi: ¶ dimisit me i medio cāpi: q̄ erat plen' ossib': ¶ circūduxit me p ea in gyro. Erāt āt mlta valde sī faciē cāpi: siccaq; vehemēt. Et dixit ad me: Fili hois: putasne viuēt ossa ista? Et dixi: Dñe de' tu nosti: Et dixit ad me: Vaticinare de ossib' isti. Et dices eis: Ossa arida: audite vbū dñi: Hec dicit dñs de' ossib' his: Ecce ego intromittam i vos spm ¶ viuetis: ¶ dabo sī uos neruos: et succrescē faciā sī uos carnes: ¶ superextēdam i uob' cutem: ¶ dabo vobis spm: ¶ viuetis: ¶ scietis q: ego dñus. Et pphetaui sicut pcepat mihi. Fcs ē āt sonit' pphetāte me: ¶ ecce cō motio. Et accesserūt ossa ad ossa: vnūq̄q; ad iūcturā suā. Et uidi: ¶ ecce sī ea nerui et carnes ascēdeūt: ¶ extēta ē i eis cutis desup: ¶ spm ñ hēbāt. Et dixit ad me: Vaticinare ad spm: vaticinare fili hois: ¶ dices ad spz: Hec dicit dñs de': A q̄ttuor vētis veni spe: ¶ insuffla sī interfectos istos: ¶ reuiuiscāt. Et pphetaui sicut pcepat mihi. Et ingressus ē in ea spus ¶ reuixerūt: steterūtq; sup pedes suos exercitus grādis nimis valde. Et dixit ad me: Fili hois: ossa hec vniūsa: dom' isrl' ē. Ipsi dicūt: Aruerūt ossa nīa: ¶ perijt spes nīa: ¶ absciss sum'. Propter ea vaticinare: et dices ad eos: Hec dicit dñus de': Ecce ego aperiā tumulos vīos: ¶ educā vos de sepulchris vīis ppl's me': ¶ iducā vos i tram isrl'. Et scietis q: ego dñus: cū aperuero sepulchra vīa: ¶ eduxero vos de tumul' vīis ppl's me': ¶ dedero spm meū i vob' ¶ vixeritis. Et requiescere vos faciā sup humū vīaz: ¶ scietis quia ego dñs locut' sū: ¶ feci ait dñs de'. Et fcs ē fmo dñi ad me dicēs: Et tu fili hois sume t lignū vnū: ¶ scribe sup illud: iude ¶ filiorum isrl' socijs ei'. Et tolle lignum alterū: ¶ scribe sī illud: ioseph lignū effraim: ¶ cūcte dom' isrl' socioz; eius. Et adiūge illa vnū ad alterū t i lignū vnū: ¶ erūt i vnionē i manu tua. Cū āt dixerit ad te filij ppli tui loquentes: nōne idicas nobis qd in his t velis. Loqris ad eos: Hec dicit dñs de': Ecce ego assumā lignū ioseph: qō ē i mānu effraim ¶ tb' isrl' q̄ sūt ei adiūcte: ¶ dabo eas pariter cū ligno iuda: ¶ faciā eas i lignū vnū: ¶ erūt vnū i mānu mea. Erūt āt ligna sup q̄ scripser i manu tua i oculis eoz: ¶ dices ad eos: Hec dicit dñus de': Ecce ego assumā filios isrl' de medio nationū ad q̄s abierūt: ¶ congregabo eos vndiq;: ¶ adducā eos ad humū suā. Et faciā eos gētē vnā i tra i mōtib' isrl': ¶ rex vn' erit oībus iperās. Et ñ erūt ultra due gētes: nec dividētur āpli i duo regna. Neq; polluent ultra i idolis suis ¶ abominatiōib' suis ¶ cūctis iqtatib' suis: ¶ saluos eos faciā de vniuersis sedib' suis: i q̄b' peccauerūt: ¶ emūdabo eos. Et erūt mihi ppl's: ¶ ego ero eis de': ¶ fu' me' dauid rex sī eos: ¶ pastō vnus erit oīū eoz. In iudicijs meis ābulabūt: ¶ mandata mea custodiēt: ¶ faciēt ea. Et hitabūt sī trā: quā dedi fuo meo iacob: i q̄ hitaueūt pres vī: et hitabūt sī eā ipsi ¶ filij eoz ¶ filij filioz; eorū usq; in sēpitnū: ¶ dauid seru' me' pnceps eoz i ppetuū. Et pcutiam illis fedus pacis: pactū sempitnū erit eis. Et fūdabo eos ¶ multiplicabo: ¶ dabo sanctificatōem meā in medio eoz i ppetuū. Et erit tabernaculū meū i eis: ¶ ero eis de': ¶ ipsi erūt mihi ppl's. Et sciēt gētes: q: ego dñs sanctificato: isrl: cū fuerit sanctificatio mea i medio eoz i ppetuū.

¶ .XXXVIII.

Et fctus ē fmo dñi ad me dicens: Fili hois: pōe faciē tuā ptra gog ¶ tra magog pncipē capitis mosoch ¶ thubal: ¶ vaticinare de eo: ¶ dices ad eū: Hec dicit dñs deus: Ecce ego ad te gog pncipem capitis mosoch ¶ thubal. Et circūagā te ¶ ponā frenū i maxillis tuis: ¶ educā te ¶ oēm exercitum tuū: equos ¶ eqtes vestitos loricis vniversos: multitudiem magnā hastā ¶ clypeū arripientiū ¶ gladiū. Perse ethiopes ¶ libyes cū eis: ōes scutati ¶ galeati. Gomer ¶ vniūsa agmia ei': domus thogorma latera aquilonis: et totum robur eius: populiq; mlti

279

tecū. Prepara ⁊ instrue te ⁊ ōez mlt̄itudiez tuā: q̄ coaceruata ē ad te: ⁊ esto eis ī p̄ceptū. P' dies mlt̄os visitaberi. In nouissio ānorū venies ad trā: q̄ reuersa ē a gladio ⁊ congregata ē de pplis mlt̄is ad mōtes isrl': qui fuerūt deserti iugit̄. Hec de pplis educta ē: ⁊ habitābūt i ea ꝓfident vniuersi. Ascēdes āt q̄si tēpestas venies: ⁊ q̄si nubes ut operias trā: tu ⁊ oia agmia tua: ⁊ ppli mlt̄i tecum. Hec dicit dns de': In die illa ascēdēt ꝓmōes sup cor tuū: ⁊ cogitabis cogitatōez pessimā: ⁊ dices: Ascēdā ad trā absq; muro: veniam ad q̄escētes habitātesq; secure. Hi oēs habitāt sine muro: vectes ⁊ portе ñ sūt eis: ut dūpias spolia ⁊ tuadas p̄dā: ut iferas manuz tuā sup eos: q̄ deserti fuerant ⁊ postea restituti: ⁊ sup pplm q̄ ē ꝓgregat' ex gētibus: qui possidere cepit ⁊ esse habitator vmbilici terre. Saba ⁊ dedan ⁊ negociatōes tharsis ⁊ ōes leones eius dicent t'. Nunquid ad sumēda spolia tu venis? Ecce ad diripiēdam p̄dam ꝓgregasti mlt̄itudiem tuā: ut tollas argētū ⁊ aurū: auferas supellectilē atq; substātiaz: ⁊ diripias manib' ifinitas. Propter ea vaticinare fili hois: ⁊ dices ad gog: Hec dicit dns de': Nūq̄d ñ in die illo cū habitauerit ppl's me' isrl' ꝓfident': scies ⁊ venies de loco tuo a latere rib' aq̄lonis tu ⁊ ppli mlt̄i tecum: ascēsores eq̄z vniuersi: cet' magnus ⁊ exercit' vehemes: ⁊ ascēdes sup pplz meū isrl': q̄si nubes ut operias trā: In nouissimis dieb' eri: ⁊ adducā te sup trā meā: ut sciāt gētes me cū sanctificatus fuero in te i oculis eoz o gog. Hec dicit dns de': Tu q̄ ille es de q̄ locut' sū i dieb' ātiq̄ si mānu puoz meoz pphetaz isrl': q̄ pphetauerūt i dieb' illoz tēpoz: ut adducerē te sup eos. Et erit in die illa i die aduēt' gog sup trā isrl' ait dns de': ascēdet indignatio mea in furōe meo ⁊ i zelo meo. In igne ire mee locut' sū: q̄ i die illa erit cōmotio magna sup trā isrl': ⁊ cōmouebūt a facie mea pisces maris ⁊ volucres celi ⁊ bestie agri: ⁊ ōe reptile q̄ mouet' sup humū: cunctiq; homines q̄ sūt sup faciē trē. Et subuertēt montes: ⁊ cadēt sepes: ⁊ omis mur' corruet i tram. Et ꝓuocabo aduersus eū i cūctis montibus meis gladiū ait dns de'. Gladi' vni' cui' q; i fratrem suū dirigetur. Et iudicabo eū peste ⁊ sanguine ⁊ imbre vehementi: ⁊ lapidib' immēsis. Ignez ⁊ sulphur pluā sup eū ⁊ sup exercitū ei': ⁊ super pplos mlt̄os: q̄ sūt cū eo. Et magnificabor ⁊ sanctificabor: ⁊ notus ero i oculis mlt̄arum gētiū: ⁊ scient q: ego dns.

.XXXIX.

Tu āt fili hois vaticinare aduersū gog ⁊ dices: Hec dicit dns de': Ecce ego ad te gog pncipē capit' mosoch ⁊ thubal: ⁊ circūagā te ⁊ educā te: ⁊ ascēdē te faciā ō latereib' aq̄lonis: ⁊ educā te sup mōtes isrl'. Et percutiā arcū tuū i manu sinistra tua: ⁊ sagittas tuas de manu dextera tua deiciā. Sup mōtes isrl' cades tu ⁊ oia agmina tua: ⁊ ppli q̄ sunt tecū. Feris auib' oiq; volatili celi ⁊ bestijs trē dedi te ad deuorandū. Sup faciem agri cades: q: ego locut' sū ait dns de'. Et immittā ignē i magog: ⁊ his q̄ habitāt i insulis ꝓfident: ⁊ sciēt q: ego dns. Et nomē scm meū notū faciā i medio ppli mei isrl': ⁊ nō polluā nomē scm meū ampli': ⁊ sciēt gētes q: ego dns scs isrl'. Ecce vēit ⁊ fct̄m ē ait dns deus: Hec ē dies ō q̄ locut' sū. Et egrediēt habitatores de ciuitatibus isrl': ⁊ succēdēt ⁊ cōburēt arma clypeū ⁊ hastas arcū ⁊ sagittas ⁊ baculos manuū ⁊ cōtos: ⁊ succēdēt ea igni septē ānis. Et ñ portabūt ligna de regiōibus nz succidēt de saltibus: qm arma succendent igni: ⁊ depcabūt eos: q̄bus p̄de fuerāt: ⁊ diripiēt vastatores suos ait dns deus. Et erit i die illa: dabo gog locū nobilē sepulchrū i isrl': vallē viatoz ad orientē maris: q̄ obstupescē faciet p̄tereuntes. Et sepeliēt ibi gog ⁊ oēz mlt̄itudiez eius: ⁊ vocabit vallis mlt̄itudis gog: ⁊ sepeliēt eos domus isrl': ut mūdēt trā septē mēsibus. Sepeliet āt eū ois ppls trē: ⁊ erit eis nobilata dies: i q̄ glorificatus sū ait dns deus. Et viros iugit̄ ꝓstituēt lustrātes trā: q̄ sepeliāt ⁊ reqrāt eos: q̄ remāserāt sup faciē trē: ut emundēt eam. Post mēses autē septē q̄rē incipiēt: ⁊ circuibūt pagrantes trā. Cūq; viderit os hominis: statuēt iuxta illud titulū: donec sepeliāt illud pollinctōes i valle mlt̄itudis gog. Nomen āt ciuitatis amona: ⁊ mūdabūt trām. Tu ergo fili hois: hec dicit dns deus: Dic ōi volucri ⁊ vniuersis auibus cūctisq; bestijs agri: Cōuenite ⁊ pperate ⁊ curite undiq; ad victimā meā: quaz ego immolo vobis: victimā grādē sup montes isrl': ut comedatis carnes ⁊ bibatis sāguinez. Carnes fortiuz comedetis: ⁊ sanguinē principū trē bibetis: arietū ⁊ agnorū ⁊ hircorum tauroruq; et altiliū et pinguium omnium.

Et comedet adipē i saturitatē: ⁊ bibet sāgui
nē i ebrietatē de victima: quā ego īmolaui
uobis: ⁊ saturabimini sup mēsā meā de eq̄
⁊ de eqte fortī: ⁊ de vniuersis virī bellatōib⁹
ait dñs deus. Et ponā gl̄am meā i gētibus:
⁊ videbūt oēs gētes iudiciū meū qđ fecerim:
⁊ manū meā: quā posueri sī eos: ⁊ sciēt oō
mus isrl̄: q⁹ ego dñs deus eo⁹ a die illa ⁊ de
inceps. Et sciēt gētes qm̄ i iūqtate sua capta
sit domus isrl̄: ⁊ q⁹ dēliq̄rint me: ⁊ abscōde
ri faciē meā ab eis: ⁊ tradideri eos i manus
hostiū: ⁊ ceciderint i gladio vniuersi. Juxta
īmūdiciā eo⁹ ⁊ scel⁹ feci eis: ⁊ abscōdi faci
em meā ab illis. Propter hec dicit dñs de⁹:
Nūc reducam captiuitatē iacob: ⁊ miſebo⁹
oīs dom⁹ isrl̄. Et assumā ꝯelū ꝑ noie sco me
o: ⁊ portabūt ꝓfusiōem suā ⁊ oēm p̄uarica
tōem: quā p̄uaricati sūt i me: cū habitauerint
i trā sua ꝓfidēter neminem formidātes: ⁊ re
duxero eos de pplīs: ⁊ ꝯgregauero de terrī
ūmico⁹ suo⁹: ⁊ sc̄ificat⁹ fuero i eis i ocul⁹ gē
tiū pluria⁹. Et sciēt q⁹ ego dñs de⁹ eo⁹: eo
q⁹ trāstulerim eos i natiōes: ⁊ ꝯgregauerim
eos sup trā suam: ⁊ ñ dēliq̄rim quēq̄ ex eis
ibi. Et nō abscondā ::!tra faciē meā ab eis:
eo q⁹ effuderi sp̄m meū sup ōem domū isrl̄
ait dñs de⁹.

.XL.

In vigesimo qnto āno trāsmigratiōis
nē i exordio āni decia mēsis q̄rtodecio
āno: p⁹ q̄ pcussa ē ciuitas: i ipsa hac die fca
ē sup me man⁹ dñi: ⁊ adduxit me illuc i visi
ōib⁹ dei. Adduxit me i trā isrl̄: ⁊ dimisit me
sup mōtē excelsū nimis: sup quem erat: q̄si
edificiū ciuitatis vergentis ad austrum: ⁊ in
troduxit me illuc. Et ecce uir cui⁹ erat spes:
q̄i spes eris: ⁊ funicul⁹ lineus i manu eius:
⁊ calam⁹ mensure i manu eius. Stabat aūt
in porta: ⁊ locut⁹ ē ad me idē vir. Fili hoīs:
uide oculis tuis et auribus tuis audi: ⁊ po
ne cor tuū i oīa: q̄ ego oñdā t̄i: q⁹ ut oñdāt t̄i
adductus es huc. Annuncia oīa q̄ tu vides
domui isrl̄. Et ecce mur⁹ foris sec⁹ i circuitu
dom⁹ undiq⁹ ⁊ in manu uiri calam⁹ mēsure
sex cubito⁹ ⁊ palmo. Et mēsus ē latitudinē
edificij calamo uno: altitudinez q̄ calamo
uno. Et venit ad portam: q̄ respiciebat uiaz
oriētalē: ⁊ ascēdit p gradus ei⁹. Et mēsus est
limē porte calamo uno: latitudinē. i. limen
unum: calamo uno i latitudie: ⁊ thalamuz
uno calamo in lōguz: ⁊ uno calamo i latū:
⁊ iter thalamos q̄nq⁹ cubitos: ⁊ limē porte
iuxta uestibulū porte intrinsec⁹ calamo uno.
Et mēsus ē uestibulū porte octo cubito⁹:
⁊ frontem eius duob⁹ cubitis. Vestibulum
aūt porte erat intrinsecus. Porro thalami
porte ad uiam orientalē tres hinc ⁊ tres in
de: mēsura una triū: ⁊ mēsura una frōtiuz
ex utraq⁹ pte. Et mēsus ē latitudinem limi
nis porte decē cubito⁹: ⁊ lōgitudinem por
te tredecim cubito⁹: ⁊ marginem āte thala
mos cubiti unius: ⁊ cubitus unus finis utri
q⁹. Thalami āt sex cubito⁹ erāt hinc ⁊ inde.
Et mēsus ē portam a tecto thalami usq⁹ ad
tectū ei⁹: latitudinē uigintiq̄nq⁹ cubitorum:
ostiū ꝓtra ostiuz. Et fecit frōtes p sexaginta
cubitos: ⁊ ad frōtē atriū porte undiq⁹ p cir
cuitū: ⁊ ante faciē porte: q̄ ptigebat usq⁹ ad
faciē uestibuli porte itioris: q̄q̄ginta cubito⁹:
⁊ feneſtras obliq̄s i thalamis ⁊ i frōtib⁹ eo
rū: q̄ erāt itra portā undiq⁹ p circuitū. Sili
ter āt erāt ⁊ i uestibulis feneſtre p gyrū itri
secus: ⁊ āte frōtes pictura palmaꝝ celata.
Et eduxit me ad atrium exteri⁹: ⁊ ecce gaz
phylacia ⁊ pauimētū stratū lapide in atrio
p circuitū. Triginta gazophylacia i circuitu
pauimēti: ⁊ pauimētū i frōte portaꝝ fm lō
gitudinē portaꝝ erat iferi⁹. Et mēsus ē lati
tudinē a facie porte iferioris usq⁹ ad frōtez
atrij interioris extrinsecus: cētuz cubitos ad
oriētē ⁊ aq̄lōez. Porta vo q̄ respiciebat uiā
aq̄lonis atrij exterioris mēsus ē: tā i lōgitu
dine q̄ in latitudine: ⁊ thalamos eius tres
hinc ⁊ tres inde: ⁊ frontē ei⁹ ⁊ uestibulū eius
fm mēsuram porte poris: q̄q̄gita cubito⁹
lōgitudinē eius: ⁊ latitudinē uigintiquinq⁹
cubitorum. Feneſtre āt ei⁹ ⁊ uestibulum et
sculpture fm mēsuram porte: q̄ respiciebat
ad orientez: ⁊ septē graduū erat ascēsus ei⁹.
Et uestibulum āte eam: ⁊ porta atrij itioris
ꝓtra portā aq̄lonis ⁊ orientalē. Et mēsus ē
a porta usq⁹ ad portā cētū cubitos. Et edu
xit me ad uiā austrālē: ⁊ ecce porta q̄ respici
ebat ad austrū. Et mēsus ē frōtē eius: ⁊ ue
stibulum eius iuxta mēsuras supiores: ⁊ fe
neſtras eius ⁊ uestibula i circuitu: sicut fene
ſtras ceteras: q̄q̄ginta cubito⁹ lōgitudine
⁊ latitudine uigintiq̄nq⁹ cubito⁹: ⁊ i gradi
bus septem ascendebatur ad eam. Et uesti
bulum ante fores eius: ⁊ celate palme erāt:
una hinc ⁊ altera inde in fronte eius: ⁊ por
ta atrij interioris in uia australi. Et men
sus ē a porta usq⁹ ad portaz in uia australi

E 80

283

cētū cubitoſ. Et itroduxit me i atriū iterius ad portā auſtralē: ⁊ mēſus ē portā iuxta mē ſuras ſupioꝛes thalamū eī: ⁊ frōtē eius et veſtibulū eī hiſdē mēſuris: ⁊ feneſtras eī ⁊ veſtibulū eius i circuitu q̄nq̄gita cubitos: lōgitudis: ⁊ latitudis vigintiq̄nq; cubitos: ⁊ veſtibulū p gyꝛū lōgitudie vigintiq̄nq; cubitoꝛ ⁊ latitudie q̄nq; cubitoꝛ. Et veſtibulū eius ad atriū exteri⁹: ⁊ palmas eī i frōte octo gradus erāt: q̄b⁹ aſcēdebaſ p eā. Et itroduxit me i atriū iterius p viā oriētalem: ⁊ mēſus ē portā ſm mēſuras ſupioꝛes: thalamū eī ⁊ frontem eius: ⁊ veſtibulū eius: ſi cut ſupra: ⁊ feneſtras eius: ⁊ veſtibla i circuitu lōgitudie q̄nq̄gita cubitoꝛ: ⁊ latitudie vigintiq̄nq; cubitoꝛ: ⁊ veſtibulū eius. i. atriꝫ exteꝛioꝛis ⁊ palme celate i frōte eī hīc ⁊ inō: ⁊ in octo gradib⁹ aſcēſus eius. Et itroduxit me ad pōtā q̄ reſpiciebat ad aq̄lonē. Et mē ſus ē ſm mēſuras ſupioꝛes thalamū eius ⁊ frōtē eius ⁊ veſtibulū eius ⁊ feneſtras eius p circuitū lōgitudie q̄nq̄gita cubitoꝛ: ⁊ lati tudine vigintiq̄nq; cubitoꝛ: ⁊ veſtibulū eī reſpiciebat ad atrium exteꝛius: ⁊ celatura pal marum in frōte eius hinc ⁊ inde: ⁊ in octo gradibuſ aſcēſus eius: ⁊ p ſingula gaçophy lacia oſtium in frontibus portaꝛ: ibi laua bāt holocauſtaꝫ. Et in veſtibulo porte due mēſe hinc ⁊ due mēſe inde: ut imolet ſup eas holocauſtū ⁊ p pcō ⁊ p delicto. Et ad laᵗ exteꝛius qō deſcendit ad oſtiū porte: q̄ pgit ad aq̄lōem due mēſe: ⁊ ad laᵗ altex āte veſtibulum porte due menſe. Quattuoꝛ mēſe hīc ⁊ q̄ttuoꝛ mēſe inde: p laᵗa porte octo mē ſe erāt ſup q̄s imolabāt. Quattuoꝛ āt mēſe ad holocauſtum de lapidib⁹ q̄dris extructe lōgitudie cubiti vni⁹ ⁊ dimidij: ⁊ latitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimidij: ⁊ altitudie cubiti vni⁹ ſup q̄s ponāt vaſa: i q̄b⁹ imolaſ holocauſtū ⁊ victima. Et labia eaꝛ palmi vni⁹: reflexa intriſec⁹ p circuitum. Sup mēſas āt carnes oblatōis. Et extra portā iteꝛioꝛē gaçophyla cia cātoꝛ i atrio iteꝛioꝛi: qō erat in laᵗe por te reſpiciētis ad aq̄lōem: ⁊ facies eoꝛ cōtra viā auſtralē: vna ex laᵗe porte oriētal: q̄ reſ piciebat ad viam aq̄lonis. Et dixit ad me: hoc gaçophylaciū qō iſpicit viā meridianā ſacerdotū q̄ excubāt i cuſtodijs tēpli: porro gaçophylaciū qō reſpicit ad viā aq̄lōis: ſa cerdotū erit q̄ excubāt ad miſteriū altaris. Iſti ſunt filij ſadoch: q̄ accedūt de filijs leui ad dīm: ut miſtrēt ei. Et mēſus ē atriū lon gitudie cētū cubitoꝛ: ⁊ latitudie centū cubi toꝛ p q̄drū: ⁊ altare āte faciē tēpli. Et itro duxit me in veſtibulū tēpli: ⁊ mēſus ē veſti bulū q̄nq; cubitū hinc ⁊ q̄nq; cubitis inde: ⁊ latitudinē porte triū cubitoꝛ hinc ⁊ triū cubitoꝛ inde: lōgitudinē āt veſtibuli vigiti cubitoꝛ ⁊ latitudinem vndeci cubitoꝛ. Et octo gradib⁹ aſcendebaſ ad eaꝫ: ⁊ columne erāt i frōtib⁹ vna hinc ⁊ alt̄a inde.

¶ .XLI.

Et itroduxit me i tēplū: ⁊ mēſus ē frō tes: ſex cubitos latitudis hīc: ⁊ ſex cu bitos latitudis ide: latitudinē tabernaculi. Et latitudo porte decē cubitoꝛ erat: ⁊ laᵗa porte q̄nq; cubitis hinc: ⁊ q̄nq; ide. Et men ſus ē lōgitudinē eī q̄dragita cubitoꝛ: ⁊ lati tudinē viginti cubitoꝛ. Et itrogreſſus itrin ſecus mēſus ē i frōte porte duos cubitos: ⁊ portā ſex cubitoꝛ: ⁊ latitudinē porte ſeptez cubitoꝛ. Et mēſus ē longitudinem eī vigi ti cubitoꝛ: ⁊ latitudinem eius vigiti cubito rū āte faciē tēpli. Et dixit ad me: Iſte ē ſcm ſcoꝛuꝫ: Et mēſus ē parietem dom⁹ ſex cubi toꝛ: ⁊ latitudinem lateꝝ q̄ttuoꝛ cubitoꝛum undiq; p circuitū dom⁹. Latera āt laᵗ ad la tus bis trigitatriū. Et erāt eminētia: q̄ igre derēt p parietē domus i laᵗibus p circuitū: ut ꝓtigerēt ⁊ ñ attigerēt parietē tēpli. Et pla tea erat i ꝛotūdū aſcēdēs ſurſū p cochleam ⁊ i cenaculū tēpli deferebat p gyꝛum. Iccir co latius erat tēplū i ſupioꝛib⁹: ⁊ ſic de iferi oīb⁹ aſcēdebaſ ad ſuperioꝛa ⁊ i mediuꝫ. Et uidi i domo altitudinem p circuitū fūdata latera ad menſuram calami ſex cubitoꝛum ſpatio: ⁊ latitudinē per parietez lateꝝ foꝛn ſecus q̄nq; cubitoꝛ. Et erat iteꝛioꝛ domus i lateribus domus. Et inter gaçophylacia latitudinē vigiti cubitoꝛ i circuitu domus vndiq;. Et oſtiū lateꝝ ad oꝛonē: oſtiū vnum ad viā aq̄lonis: ⁊ oſtiū vnū ad viā auſtralē: ⁊ latitudinē loci ad oꝛonē q̄nq; cubitoꝛ in circuitu. Et edificiū qō erat ſepatū verſūq; ad viā reſpiciētē ad mare: latitudis ſeptua gita cubitoꝛ: paries āt edificij q̄nq; cubito rum latitudinis p circuitū: ⁊ lōgitudo eius nonaginta cubitoꝛ. Et menſus ē dom⁹ lon gitudinem cētum cubitoꝛū: ⁊ qō ſeparatuꝫ erat edificium: ⁊ parietes eius lōgitudinis centū cubitoꝛum. Latitudo āt āte faciez do mus: ⁊ eius qō erat ſeparatum ꝓtra oriētez

centū cubitoꝝ. Et mēsus ē lōgitudinē edifi
cij ꝓtra faciē eī: qō erat ſeparatū ad dorſū
hecthecas ex utraq; ꝑte cētū cubitorū: ⁊ tē
plū iteri⁹ ⁊ veſtibula atrij: limina ⁊ feneſtraſ
obliq̄s: hecthecas i circuitu p tres ꝑtes cō
tra vnī⁹ cuiꝰq; limē ſtratūq; ligno p gyrū in
circuitu. Terra āt uſq; ad feneſtras: ⁊ fene
ſtre clauſe ſup oſtia: ⁊ uſq; ad domū iterio
rē ⁊ foriſec⁹ ⁊ ōem parietē i circuitu ītrinſe
c⁹ ⁊ forinſec⁹ ad mēſurā: ⁊ fabrefacta cheru
bin ⁊ palme. Et palma ītē cherub ⁊ cherub.
Duaſq; facies hēbat cherub: faciē hois iu
xta palmā ex hac ꝑte: ⁊ faciem leonis iuxta
palmā ex alia ꝑte exp̄ſſā. Per ōem domū i
circuitu de ⁊ra uſq; ad ſupiorē ꝑtē: cherubi
⁊ palme celate erāt i pariete tēpli. Limen q̄
drāgulum: ⁊ facies ſāctuarij aſpect⁹ ꝓtra a
ſpectū. Altar lignei triū cubitoꝝ altitudo:
⁊ lōgitudo eī⁹ duoꝝ cubitoꝝ: ⁊ āguli eius ⁊
lōgitudo eī⁹ ⁊ parietes eī⁹ lignei. Et locut⁹ eſt
ad me: hec ē menſa coꝝ dño. Et duo oſtia
erāt i tēplo ⁊ in ſāctuario: ⁊ in duob⁹ oſtijs
ex utraq; ꝑte bina erāt oſtiola: q̄ in ſe iuicē
plicabāt. Bina. n. oſtia erāt ex vtraq; parte
oſtioꝝ. Et celata erant in ipis oſtijs templi
cherubi ⁊ ſculptura palmaꝝ: ſic i parietib⁹
ǒz exp̄ſſa erāt. Quāobrē ⁊ groſſitia erāt li
gna i veſtibuli fr̄ōte foriſec⁹: ſī q̄ feneſtre ob
liq̄: ⁊ ſilitudo palmaꝝ. hic atq; ide i hūerul⁹
veſtibli: fz lata dom⁹: latitudiesq; parietū.

.XLII.

Et eduxit me i atriū exteri⁹ p viā ducē
tē ad aq̄lōem. Et iduxit me i gaçophy
laciū: qō erat ꝓtra ſeparatū edificiū: ⁊ ꝓtra
ēdē vgētē ad aq̄lōem: i faciē lōgitudis cētuz
cubitos oſtij aq̄lōis: ⁊ latitudis q̄nq̄gīta cu
bitos ꝓtra vigiti cubitos atrij itiorīs: ⁊ ꝓtra
pauimētū ſtratū lapide atrij exteriorī: ubi erat
portic⁹ iūcta pōticui triplici. Et āte gaçophy
lacia deābulatio decē cubitoꝝ latitudis ad
interiora reſpiciens vie cubiti vn⁹. Et oſtia
earū ad aq̄lōem: ubi erāt gaçophylacia i ſu
pioꝝ humiliora: qz ſupportabāt portic⁹ q̄
ex illis eminebāt de iferioꝝ ⁊ de medijs e
dificij. Triſtega. n. erāt: ⁊ ñ hēbāt colūnas:
ſic erāt colūne atrioꝝ. Propter emiebāt ō
inferioꝝ ⁊ de medijs a ⁊ra cubitis q̄nq̄gī
ta. Et peribol⁹ exterior ſm gaçophylacia: q̄
erāt i uia atrij exteriorī āte gaçophylacia. Lō
gitudo eī⁹ q̄nquagīta cubitoꝝ: qz lōgitudo
erat gaçophylacioꝝ atrij exteriorīs q̄nq̄gīta
cubitoꝝ: ⁊ lōgitudo āte faciē tēpli cētum cu
bitoꝝ. Et erat ſubt⁹ gaçophylacia hec iteri⁹
t⁹ ab oriēte ingrediētiū in ea de atrio exteriori
i latitudie piboli atrij: qō erat ꝓtra viā oriē
talē in faciez edificij ſepati. Et erāt āte edifi
ciū gaçophylacia: ⁊ via añ faciez eoꝝ iuxta
ſilitudinē gaçophylaciorū: q̄ erāt in via aq̄
lōis. Scōm longitudinē eorū ſic ⁊ latitudo
eorū: ⁊ oīs intꝛoit⁹ eorū ⁊ ſilitudines ⁊ oſtia
eorū: fz oſtia gaçophylaciorū: q̄ erāt in via
reſpiciēte ad notū. Oſtiū in capite vie: q̄ via
erat añ veſtibulū ſepatū p viā oriētalez igꝛe
diētib⁹. Et dixit ad me: Gaçophylacia aq̄lo
nis ⁊ gaçophylacia auſtri: q̄ ſūt āte edificiuz
ſeparatū: hec ſūt gaçophylacia ſcā: in quib⁹
veſcūt ſacerdotes q̄ appꝛopinquāt ad dñm
i ſca ſcōrū. Ibi ponēt ſca ſcōrū: ⁊ oblatōem
ꝑ pcō ⁊ ꝑ delicto. Loc⁹. n. ſāct⁹ ē. Cū autez
ingreſſi fuerint ſacerdotes: ñ egrediēt ō ſcm
in atriū exteri⁹. Et ibi reponēt veſtimeta ſu
a: in q̄b⁹ miſtrāt: qz ſca ſūt: veſtientq; veſtimē
tis alijs: ⁊ ſic pcedēt ad pp̄lm. Cūq; cōpleſſz
mēſuras dom⁹ interiorī: eduxit me p viā pōte
q̄ reſpiciebat ad viā oriētalē: ⁊ mēſus ē caz
ūdiq; p circuitū. Mēſus ē āt ꝓtra vētū oriē
talē calamo menſure q̄nq̄gētos calamos: in
calamo menſure p circuitū. Et mēſus ē con
tra vētuz aq̄lōis q̄nq̄gētos calamos: in calāo
menſure p gyrum. Et ad vētū auſtralē men
ſus ē q̄nq̄gētos calamos: in calamo mēſure
p circuitū. Et ad vētū occidētalē mēſus eſt
q̄nq̄gētos calamos in calamo mēſure. Per
q̄ttuoꝝ ventos mēſus ē murū eius vndiq; p
circuitū: longitudinē q̄nq̄gētoꝝ cubitoꝝum:
⁊ latitudinem quingentoꝝuz cubitoꝝum: di
uidētē inᵗ ſāctuariū ⁊ vulgi locū.

.XLIII.

Et duxit me ad portā: q̄ reſpiciebat ad
viā orientalē. Et ecce gl̄a dei iſrl̄ ingre
diebat ꝑ viā orientalem: ⁊ vox erat ei quaſi
vox aquarū mlt̄arū: ⁊ ⁊ra ſplendebat a ma
ieſtate eī⁹. Et uidi viſiōem ſm ſpem quā ui
derā q̄n venit: ut diſperderet ciuitatez: ⁊ ſpes
fz aſpectū: quē vidrā iuxta fluuiū chobar.
Et cecidi ſup faciē meā. Et maieſtas dñi in
greſſa ē tēplum ꝑ viā portē: q̄ reſpiciebat ad
orientem. Et eleuauit me ſpūs: ⁊ itꝛoduxit
me in atriuz interi⁹. Et ecce repleta erat gl̄a
domini domus. Et audiui loquentem ad

me ō domo. Et vir q̄ stabat iuxta me: dixit ad me: Fili hois: loc' solij mei: & loc' vestigio rū pedū meoz: vbi hito i medio filioz isrl i etnū. Et ñ polluet ultra dom' isrl nomē scz meū: ipsi & reges eoz i fornicatiōib' suis & i ruinis regū suoz & i excelsis: q̄ fabricati sūt limē suum iuxta limē meū: & postes suos iuxta postes meos: & mur' erat iter me & eos. Et polluerūt nomē scm meū i abomiatōib': q̄s fecerūt: ꝓpter qđ ꝓsūpsi eos i ira mea. Nē g̃ repellāt ꝓcul fornicatōem suā: & ruinas regū suoz a me: & habitabo in medio eoz sēp. Tu āt fili hois: oñde domui isrl tēplū & cō fūdāt ab iq̄tatib' suis: & metiāt fabricam: & erubescāt ex oīb' q̄ fecerūt. Figurā dom' & fabrice ei' exit' & itroit': & ōem descriptōez ei': & vniuersa p̄cepta ei': cunctūq̄z ordiez ei': et ōes leges ei' oñde eis: & scribe i ocul' eoz: ut custodiāt ōes descriptōes ei' & p̄cepta illius: & faciāt ea. Ista ē lex dom' i sūmitate mōtis. Oēs fines ei' i circuitu scm scoz ē. Hec ē g̃ lex dom'. Iste āt mēsure altaris i cubito verissimo: q̄ hēbat cubitū & palmum. In sinu ei' erat cubit': & cubit' i latitudie: & definitio ei' usq̄ ad labū ei': & i circuitu palm' vn'. Hec q̄z erat fossa altaris. Et de sinu tre usq̄ ad crepidinem nouissimam duo cubiti: et latitudo cubiti vn': & a crepidie mioze usq̄ ad crepidinē maiorē q̄ttuor cubiti: & latitudo cubiti vn'. Ipse āt ariel q̄ttuor cubitoz & ab ariel usq̄ ad surſuz cornua q̄ttuor. Et ariel duodeci cubitoz i lōgitudie p duodēci cubitos latitudis: q̄drāgulatū eq̄s laterib'. Et crepido q̄ttuordeciz cubitorum longitudis p q̄ttuordeci cubitos latitudis i q̄ttuor angul' eius: & corona i circuitu eius dimidij cubiti: & sinus ei' vn' cubiti p circuitū. Gradus āt ei' versi ad orientē. Et dixit ad me: Fili hois: hec dic dñs de': Hi sūt ritus altaris i q̄cūq̄z die fuerit fabricatū: ut offerat sup illō holocaustum: & effūdat sāguis. Et dabis sacerdotib' & leuitis: q̄ sūt ō scie sadoch: q̄ accedūt ad me ait dñs deus: ut offerant mihi vitulū de armēto ꝓ pcō. Et assumens de sanguine eius: ponet sup q̄ttuor cornua ei': & sup q̄ttuor āgulos crepidinis: & sup coronam i circuitu: & mūdabis illud & expiabis. Et tolles vitulū: q̄ oblat' fuerit ꝓ pcō: & cōbures eum i seperato loco domus extra sāctuariū. Et i die secūda offeres hircum caprarū immaculatum ꝓ pcō: & expiabūt altare: sic expiauerūt i vitulo. Cūq̄z cōpleuerit expians illud offeres vitulū de armēto imaculatū: & arietē de grege imaculatū: & offeres eos i ꝓspcu dñi. Et mittēt sacerdotes sup eos sal: & offerēt eos in holocaustū dño. Septē dieb' facies hircū ꝓ pcō q̄tidie: & vitulū de armēto & arietē de pecorib' imaculatos offerēt. Septē dieb' expiabūt altare & mūdabūt illud: & iplebūt manū ei'. Expletis āt septē dieb' i die octaua & ultra faciēt sacerdotes sup altaz holocausta vīa: & q̄ ꝓ pace offerūt: & placatus ero vob' ait dñs de'.

¶ .XLIIII.

Et ꝓuertit me ad viā portę sanctuarij exterioris: q̄ respiciebat ad orientē: & erat clausa. Et dixit dñs ad me: Porta hec clausa erit: & ñ aperiet & vir ñ trāsiet p eā: q̄m dñs de' isrl ingressus est p eā: eritq̄z clausa principi. Princeps ipse sedebit i ea: ut comedat panē coram dño. Per viā portę vestibuli ingredietur: & per viam eius egredietur. Et adduxit me p viam portę aq̃lonis i ꝓspectu dom' & vidi: & ecce ipleuit gl'a dñi domuz dñi. Et cecidi in faciem meam: et dixit ad me dñs: Fili hois: pone cor tuū & vide ocul' tuis: & auribus tuis audi oīa: q̄ ego loq̄r ad te: de vniuersis cerimonijs dom' dñi: & de cūctis legib' eius. Et pones cor tuū in vijs tēpli p oēs exitus sāctuarij: & dices ad exaspantem me domū isrl. Hec dic dñs de': Sufficiāt vobis oīa scelera vīa dom' isrl: eo q̄ iducit filios aliēos incircūcisos corde & incircūcisos carne: ut sint i sāctuario meo: & pollnāt domū meā: & offert panes meos adipē & sāguiem: et dissoluisti pactū meū in oīb' scelerib' vīis: & ñ seruasti p̄cepta sāctuarij mei: & posuisti custodes obſuationū mearū i sāctuario meo vobismetipsis. Hec dic dñs deus: Omis alienigena incircūcisus corde & incircūcisus carne ñ ingrediet sāctuariū meū oīs filius alien' q̄ ē i medio filioz isrl. Sed & leuite: q̄ longe recessēt a me in errore filioz isrl: & errauerūt a me p̄ idola sua: & portauerūt iq̄tatem suā: erunt in sāctuario meo editui: & ianitores portaz dom' & mīstri dom'. Ipsi mactabūt holocausta & victias ppli: & ipsi stabūt in ꝓspectu eoz: ut ministrent eis. Pro eo q̄ ministrauerunt illis in ꝓspectu idoloz suorum: & facti sunt domui isrl in offendiculū iniquitatis: iccirco leuaui manū meam sup eos ait dominus deus: & portauerūt iq̄tatez

suã. Et ñ appropiq̃bũt ad me ut sacerdotio fũgãt mihi: nz accedẽt ad õne sãctuarium meũ iuxta sca scoꝝ: sz portabũt confusiõez suaz: z scelera sua q̃ fecerũt. Et dabo eos iani tores dom̃: z i oi misterio ei⁹: z vniuersis q̃ fiẽt i ea. Sacerdotes ãt z leuite filij sadoch: q̃ custodierũt cerimonias sãctuarij mei: cuz errarẽt filij isrl̃ a me: ipsi accedẽt ad me: ut mistrẽt mihi: z stabũt i ꝓspectu meo: ut offerãt mihi adipẽ z sãguinẽ ait dñs de⁹. Ipsi ingrediẽt sãctuariũ meũ: z ipsi accedẽt ad mẽsã meã: ut mistrẽt mihi: z custodiãt cerimonias meas. Quicq̃ ingrediẽt portas atrij interioꝝ vestib⁹ lineis induẽtur: nec ascẽdet sup eos qcq̃ laneũ: qñ mistrãt i portis atrij interioris z intrisec⁹. Mitre linee erũt i capitib⁹ coꝝ: et femialia linea erũt i lumbis coꝝ: z ñ accingẽtur i sudore. Cũq̃ egrediẽt atrium exterius ad pplm: exuẽt se vestimẽtis suis: i qb⁹ mistra uerãt: z reponẽt ea i gaçophylacio sãctuarij z vestiẽt se vestimẽtis aliis: z ñ sãcificabũt pplz i vestib⁹ suis. Caput ãt suũ ñ radẽt: neq̃ comã nutriẽt: sed tõdentes attõdẽt capita sua. Et vinũ ñ bibet ois sacerdos qñ ingressur⁹ ẽ atriũ interi⁹. Et viduã z repudiatã ñ accipiẽt vxores: sed vgines de seic dom⁹ isrl̃. Sed et viduã q̃ fuerit vidua a sacerdote accipiẽt: z pplm meũ docebũt qd sit iter sẽm z pollutũ: z iter mũdũ z imũdũ ostẽdẽt eis. Et cũ fuerit ꝓtroversia: stabũt i iudicijs meis z iudicabũt. Leges meas z pcepta mea i õibus solẽnitatib⁹ meis custodiẽt: z sabbata mea sãcificabũt. Et ad mortuũ hoiem ñ ingrediẽt: ne polluãt: nisi ad pẽm z mẽm z filiũ z filiã z fẽm z sororem: q̃ alterꝝ viꝝ ñ habuerit: i qb⁹ ꝓtamiabũt. Et p̃ q̃ fuerit emũdat⁹ septẽ dies nũerabũt ei: z i die octauo suu i sãctuariũ ad atrium interi⁹: ut mistret mihi in sãctuario: offeret ꝓ pcco suo ait dñus de⁹. Nõ erit ãt eis hẽditas: ego hẽditas coꝝ. Et possessionẽ ñ dabit⁹ eis i isrl̃: ego. n. possessio coꝝ. Victimã z ꝓ pcco z ꝓ delicto ipsi cõedẽt: z oe votũ i isrl̃ ipsoꝝ erit: z ꝓmitiua õi um ꝓmogenitoꝝ z oia libamẽta ex õibus q̃ offerũt: sacerdotũ erũt. Et ꝓmitiua ciboꝝ vꝝ dabit⁹ sacerdoti: ut repõat bñdictõem domui sue. Omne morticinũ z captũ a bestia de auibus z de pecoribus ñ comedent sacerdotes.

.XLV.

Cumq̃ ceperit⁹ trã diuidẽ sorte: sepa rate ꝓmitias dño sãcificatũ de tra: longitudie vigintiq̃nq̃ milia: latitudie decẽ milia. Sãcificatum erit i omni tmino ei⁹ p circuitum. Et erit ex omni pte sãcificatum q̃ngentos p q̃ngẽtos q̃drifariam p circuitũ: z q̃nq̃ gita cubitꝰ i suburbana ei⁹ p gyrꝝ. Et a mensura ista mẽsurab⁹ longitudinẽ viginti q̃nq̃ milliũ: z latitudinẽ decẽ milliũ. Et i ipso erit tẽplũq̃ sczq̃ scoꝝ: sãcificatũ ò tra erit sacerdotib⁹ ministris sãctuarij: q̃ accedũt ad misteriũ dñi. Et erit eis loc⁹ i domos z i sãctuariuz sãtat⁹. Vigintiq̃nq̃ ãt milia longitudis z decẽ milia latitudis. Leuite q̃ ministrãt domui: ipsi possidebunt viginti gaçophylacia. Et possessionem ciuitatis dabit⁹ q̃nq̃ milia latitudinis: z longitudinis viginti q̃nq̃ milia ꝑm separationem sanctuarij oi domui isrl̃. Principi q̃z hinc z inde i separatõem sãctuarij z i possessionẽ ciuitat⁹: z ꝓ tra faciẽ separatiõis sãctuarij z ꝓ tra faciẽ possessiõis vrbis a late mar⁹ usq̃ ad mare: z a late orietis usq̃ ad orientẽ. Longitudis ãt iuxta vnãquãq̃ ptẽ a tmino occidẽtali usq̃ ad tminum orientalẽ: de tra erit ei possessio in isrl̃. Et nõ depopulabũt ultra pncipes pplm meu: sed trã dabũt domui isrl̃ ꝑm trib⁹ coꝝ. Hec dicit dñs de⁹: Sufficiat uob⁹ pncipes isrl̃: iuqtatẽ z rapinas intermittite: z iudiciũ z iustitiaz facite. Separate pfinia via a pplo meo ait dñs de⁹. Statera iusta z ephi iustũ z bat⁹ iust⁹ erit uobis. Ephi z batus eq̃lia z vnⁱ mẽsure erunt: ut capiat decimã ptẽ chori bat⁹: et decimã ptẽ chori ephi. Iuxta mẽsurã chori erit eq̃ libratio coꝝ. Siclus ãt vigiti obolos hz. Pondo vigiti sicli z vigintiq̃nq̃ sicli z quindeci sicli minã faciũt. Et he sũt ꝓmitie: q̃s tolleti sextã ptẽ ephi de choro frumẽti z sextaz ptẽ ephi de choro hordei. Mẽsura q̃q̃ olei. Batus olei: decia ps chori ẽ: q̃ decẽ bati iplẽt chorꝝ. Et arietẽ vnũ de grege ducẽto rũ: de bis q̃ nutriuit isrl̃ i sacrificiu z i holocaustũ z i pacifica ad expiãdũ ꝓ eis ait dñs de⁹. Qis pplꝰ tre tenebit⁹ ꝓmitys bis pncipi in isrl̃. Et si pncipez erũt holocausta z sacrificiũ z libamia i solẽnitatib⁹ z i calẽdis z i sabbatis: i vniuersis solẽnitatib⁹ dom⁹ isrl̃. Ipse faciet ꝓ pcco sacrificiũ z holocaustũ z pacifica ad expiãdũ ꝓ domo isrl̃. Hec dicit dñs deus. In pmo mẽse vna mensis: sumes vitulũ de armento imaculatum: z expiabis

ſanctuariū. Et tollet ſacerdos de ſāguīe qō erit p pcō: 7 pōet i postib' dom': 7 i q̄ttuor angulis crepidis altarī: 7 i postib' porte atrij īntīoris. Et sic facies i septīa mēsis p unoq̄ q̄ ignorauit 7 errore decept' est: 7 expiabis p domo. In prīo mēse q̄rtadecia die mēsis erit uob' paſche ſolēnitas. Septē dieb' azȳa comedēt. Et faciet pnceps i die illa p ſe 7 pro uniuerſo ppl'o tre uitulū p pcō. Et i septē diez ſolēnitate faciet holocaustū dño septē uitulos 7 septē arietes imaculatos q̄tidie septē dieb': 7 p pcō hircū caprarū: 7 ſacrificiū ephi p uitulum: 7 ephi p arietē faciet: 7 olei hyn p ſingula ephi. Septīo mēse q̄ntadecima die mēsis in ſolēnitate faciet: ſic ſupradicta ſūt p septē dies tā p pcō q̄ p holocausto' 7 in ſacrificio 7 in oleo.

.XLVI.

Hec dic' dñs de': Porta atrij interioris q̄ reſpicit ad orientē erit clauſa sex dieb': i qb' op' fit. Die āt ſabbati apiet. Sed in die calēdarū apiet: 7 itrabit pnceps p uiā vestibuli porte defori: 7 ſtabit in limine porte. Et faciēt ſacerdotes holocaustū ei' 7 pacifica ei': 7 adorabit ſup limē pōte: 7 egredi et. Porta āt nō claudet uſq̄ ad veſperā. Et adorabit ppl's tre ad oſtiū porte illi' in ſabbatīs 7 i calēdis corā dño. Holocaustū autē hoc offeret princeps dño in die ſabbati: ſex agnos imaculatos 7 arietē immaculatū: 7 ſacrificiū ephi p arietē. In agnis āt ſacrificiū: qō ōderit manus ei': 7 olei hyn p ſingula ephi. In die āt calēdarū vitulū de armento imaculatū: 7 ſex agni 7 arietes imaculati erunt: 7 ephi p vitulū: ephi q̄ p arietē faciet ſacrificiū. De agnis āt ſicut iuenerit manus eius: olei hyn p ſingula ephi. Cūq̄ igreſſur' ē pnceps p uiā veſtibuli porte ingrediat: 7 p eādē uiā exeat. Et cū itrabit ppl's tre in ꝓſpectu dñi in ſolēnitatib' : q̄ ingredit p pōtā aq̄lōis: ut adoret: egrediat p uiā porte meridiane. Porro q̄ ingredit p uiā pōte meridiane: egrediat p uiā porte aq̄lōis. Non reuertet p uiā porte p quā ingreſſus ē: ſz e regione illi' egrediet. Princeps āt i medio eor' cū ingredientib' ingrediet: 7 cū egredientib' egrediet. 7 in nūdinis 7 i ſolēnitatib' erit ſacrificium ephi p vitulū: 7 ephi p arietē. In agnis aū erit ſacrificiū: ſicut iuenerit man' ei': 7 olei p ſingula ephi. Cū āt fecerit pnceps ſpōtaneū holocaustū: aut pacifica voluntaria dño apiet ei porta: q̄ reſpicit ad orientē: 7 faciet holocaustū ſuū: 7 pacifica ſua: ſic fieri ſolet i die ſabbati: 7 egrediet clauſis q̄q̄ porta p' q̄ exierit. Et agnū euiſdē agni imaculatū faciet holocaustū q̄tidie dño. Semp mane faciet illud. Et faciet ſacrificiū ſi eo caramane mane: ſextā ptē ephi: 7 de oleo tria ptē hyn: ut miſceat ſile. Sacrificiū dño legitimuz: iugeq̄ ppetuū. Faciet agnū 7 ſacrificiū 7 oleum caramane mane holocaustū ſēpiternum. Hec dic' dñs de': Si dederit pnceps domuz alicui de filijs ſuis: hēditas ei' filioz ſuoruz erit: poſſidebūt eā hēditarie. Si āt dederit legatū de hēditate ſua vni ſuoz ſuoz: erit illi' uſq̄ ad ānum remiſſiōis: 7 reuertet ad pncipē. Hēditas āt ei' filijs ei' erit. Et ñ accipiet pnceps de hēditate ppli p violētiā 7 de poſſeſſiōe eoz: ſz de poſſeſſiōe ſua hēditatē dabit filijs ſuis: ut ñ diſpgat ppl's me' unuſ q̄ſq̄ a poſſeſſiōe ſua. Et itroduxit me per ingreſſum: q̄ erat ex late porte i gaſophylacia ſācturarū ad ſacerdotes: q̄ reſpiciebāt ad aq̄lōem: 7 erat ibi loc' vergēs ad occidētē: 7 dixit ad me: Iſte ē loc' vbi coquēt ſacerdotes p pcō 7 p delicto: ubi coquēt ſacrificiū: ut non efferat i atriū exteri': 7 ſcificet ppl's. Et eduxit me i atriū exteri': 7 circūduxit me p q̄ttuor angulos atrij. Et ecce atriolū erat i āgulo atrij: atriola ſingula p angulos atrij. In q̄ttuor āgulis atrij atriola diſpoſita: q̄dragita cubitoz p lōgum: 7 trigita p latū. Mēſure vni' q̄ttuor erant. Et paries p circuitū ambiēs q̄ttuor atriola: 7 culine fabricate erāt ſubt' pōtic' p gyz. Et dixit ad me: Hec ē dom' culinarū: i q̄ coquēt miſtri dom' dñi victimas ppli.

.XLVII.

Et reuertit me ad portam dom': 7 ecce aque egrediebāt ſubt' limen dom' ad orientē. Facies.n. dom' reſpiciebat ad orientē. Aque āt deſcēdebāt i lat' tēpli dextrum ad meridiem altarī. Et eduxit me p viaz porte aq̄lonis: 7 reuertit me ad viā foras portam exteriorē: viā q̄ reſpiciebat ad orientē. Et ecce aq̄ redūdātes a late dextro: cū egredētur vir ad orientē: q̄ hēbat funiculū i manu ſua: 7 meſus ē mille cubitos: 7 trāſduxit me per aquā uſq̄ ad talos. Rurſumq̄ menſus eſt mille: 7 tranſduxit me per aquam uſq̄ ad genua. Et menſus eſt mille: 7 tranſduxit

me p aquã usq; ad renes. Et mẽsus ẽ mille
torrẽtẽ: quẽ ñ potui ptrãsire: qm̃ itumuerãt
aq̃ ,pfũdi torrẽtis: q̃ ñ põt trãsuadari. Et di
xit ad me: Certe uidisti fili hoĩs: Et eduxit
me: ꝛ conuertit ad ripam torrentis. Cumq;
me ꝓuertissem: ecce in ripa torrentis ligna
mlta nimis ex utraq; pte. Et ait ad me: Aq̃
iste q̃ egrediũt ad tumulos sabuli orĩtalis:
ꝛ descẽdũt ad plana ỏserti: itrabũt mare et
exibũt ꝛ sanabũt aque. Et oĩs aĩa uiuẽs: q̃
serpit: q̃cũq; uenerit torrẽs: uiuet: ꝛ erũt pi-
sces multi satis: p' q̃ uenerit illuc aque iste.
Et sanabũt ꝛ uiuẽt oĩa: ad q̃ uenerit torrẽs:
ꝛ stabũt sr̃ illa piscatores. Ab engaddi usq;
ad engallũ siccatio sagenarũ erit. Plurime
spes erũt pisciũ ei' : sicut pisces mar̃ magni
mlitudis nimie. In littoribꝰ aũt ei' ꝛ i palu
stribꝰ ñ sanabũt: q; i salinas dabũt. Et sr̃ tor
rẽtem orĩetur i ripis ei' ex utraq; pte omne
lignum pomifer. Nõ defluet folium ex eo:
ꝛ nõ deficiet fruct' eius. Per singulos men-
ses afferet ꝓmitiua: q; aque ei' de sãctuario
egredientur. Et erunt fructus ei' in cibum:
ꝛ folia eius ad medicinam. Hec dicit dñus
de': Hic ẽ tmin' : i q̃ possidebitis trã; i duo-
ỏci trib' isr̃l: q; ioseph duplicẽ funiculũ hz.
Possidebit aũt eã singuli eque : ut sr̃ suus: sr̃
quam leuaui manum meam: ut darẽ ꝓb'
uĩs. Et cadet tra hec uob in possessionem.
Hic ẽ aũt tmin' tre ad plagam septẽtrionalez
a mari magno: uia ethalon uenientib' seda
da emath berotha sabari: q̃ ẽ iter tminũ da
masci ꝛ ꝓfinũ emath domus thicon: q̃ ẽ iu
xta tminum auran: ꝛ erit tmin' a mari usq;
ad atriũ enon tminus damasci: ꝛ ab aqloe
ad aqlõem tmin' emath: plaga septẽtriona
lis. Porro plaga orĩentalis de medio auran
ꝛ de medio damasci ꝛ de medio galaad ꝛ ỏ
medio tre isr̃l: iordãis disterminãs: ad mare
orientale: metiemini plagã orĩẽtalẽ. Plaga
aũt australis meridiana a thamar usq; ad
aq̃s ꝓtradictõis cades: ꝛ torrẽs usq; ad ma
re magnũ: ꝛ hec ẽ plaga ad meridiẽ austral'.
Et plaga mar̃ : mare magnum a ꝓfinio per
directum: donec uenias emath: hec ẽ plaga
mar̃. Et dividet̃ tram istam uobis p trib'
isr̃l: ꝛ mittet̃ eã i hẽditatẽ uobis ꝛ aduenis:
q̃ accesserit ad uos: q̃ genuerint filios i me-
dio ur̃m: ꝛ erũt uobis sicut indigene iter fili
os isr̃l. Uobiscũ dividẽt possessiõem in me
dio tribuũ isr̃l. In tribu autez quacũq; fue
rit aduena: ibi dabitis possessionem illi ait
dominus deus.

C .XLVIII.

Et hec noĩa tribuũ a finib' aqlonis iu
xta uiã ethalon pgentib' emath atriũ
enon tmin' damasci: ab aqlone iuxta uiam
emath: ꝛ erit ei plaga orĩentalis mare: dan
una. Et a tmino dan: a plaga orĩentali usq;
ad plagã mar̃ aser una. Et sup tminũ aser
a plaga orĩẽtali usq; ad plagã maris nepta
lim una. Et sup tminũ neptalim a plaga o
rĩẽtali usq; ad plagã mar̃ manasse una. Et
sup tminũ manasse a plaga orĩẽtali usq; ad
plagã mar̃ effraim una. Et sup tminũ effra
im a plaga orientali usq; ad plagam maris
ruben una. Et sup tminũ ruben a plaga ori
entali usq; ad plagã mar̃ iuda una. Et sup
tminũ iuda a plaga ꝓrĩẽtali usq; ad plagaz
maris: erũt ꝓmitie: q̃s sepabitis uigintiq;q;
milib' calamis latitudis ꝛ lõgitudis : sicuti
singule ptes a plaga orĩẽtali usq; ad plagaz
mar̃ : ꝛ erit sãctuariũ i medio ei'. Primitie
q̃s sepabitis dño: longitudo vigintiq; mili-
bus: ꝛ latitudo decẽ milib'. De aũt erũt ꝓmi
tie sanctuarij sacerdotũ: ad aqlõem lõgitu-
dis uigintiq;q; milia: ꝛ ad mare latitudinis
decem milia. Sed ꝛ ad orĩẽtẽ latitudis decẽ
milia: ꝛ ad meridiem uigintiq;q; milia. Et
erit sãctuariũ dñi i medio ei'. Sacerdotib'
sãctuariũ erit de filijs sadoch : q̃ custodierũt
cerimonias meas: ꝛ ñ errauerũt cũ errarẽt
filij isr̃l: sicut errauerunt ꝛ leuite. Et erũt ꝓ-
mitie ỏ ꝓmitiuis terre sĩm sãctoz iuxta ter
minũ leuitaz. Ez ꝛ leuit̃ sil̃iter iuxta fines
sacerdotum uigintiq;q; milia lõgitudinis:
ꝛ latitudis decẽ milia. Qis lõgitudo uigiti
ꝛ q̃q; milium: ꝛ latitudo decem miliũ. Et
ñ uenũdabũt ex eo neq; mutabũt: nz trãsfe
rent ꝓmitie terre: q; sãcificate sũt dño. Qui-
q; milia aũt: q̃ supsũt i latitudine p uigitiq;n
q; milia: pphana erũt urbis i hũtaculũ ꝛ in
suburbana . Et erit ciuitas i medio eius: et
he mẽsure eius. Ad plagã septẽtrionalẽ q̃n
gẽta ꝛ q̃ttuor milia: ꝛ ad plagã meridianaz
q̃ngenta ꝛ q̃ttuor milia: ꝛ ad plagam orien
talem q̃ngenta ꝛ q̃ttuor milia: ꝛ ad plagam
occidentalem q̃ngẽta ꝛ q̃ttuor milia . Erũt
aũt sub urbana ciuitatis ad aqlonem ducẽ
ta q̃nq̃ginta: ꝛ ad meridiẽ ducẽta q̃nq̃gita:
ꝛ ad orĩẽtẽ ducẽta q̃nq̃ginta: ꝛ ad mare du
centa quinquaginta . Qd aũt reliquũ fuerit
in longitudine secũdum ꝓmitias sãctuariũ

decē milia i oriētē: ⁊ decē milia i occidentez erūt: sic̄ p̄mitie sāctuarij: ⁊ erūt fruges eī in panes: his q̄ seruiūt ciuitati. Seruiētes aūt ciuitati opabūt ex oīb⁹ tribub⁹ isrl̄. Oēs p̄mitie vigintiq̄nq; miliū p vigintiq̄nq; milia i quadrū separabūt i p̄mitias sāctuarij et in possessiōem ciuitat̄. Q̄ō āt reliquū fuerit: p̄ncipis erit ex oī pte p̄mitiaz sanctuarij et possessiōis ciuitat̄ e regione: vigintiq̄nq; miliū p̄mitiarū: usq; ad t̄minū oriētalē: sed ⁊ a mari e regione vigintiq̄nq; miliū usq; ad t̄minū mar̄ silic̄ i ptib⁹ p̄ncipis erit. Et erit p̄mitie sanctuarij ⁊ sāctuariū tēpli i medio eī. De possessiōe āt leuitaz ⁊ de possessiōe ciuitat̄ i medio ptiū p̄ncipis: erit in t̄minū iuda ⁊ i t̄minū beniamin: ⁊ ad p̄ncipē ptiebit. Et relic̄ tribub⁹ erūt tales portiones: A plaga oriētali usq; ad plagā occidētalē: beniamin vna. Et p̄tra t̄minū beniamin a plaga oriētali usq; ad plagā occidētalē simeon vna. Et sup t̄minū simeonis a plaga oriētali usq; ad plagā occidētalē ysachar vna. Et sup t̄minū ysachar a plaga oriētali usq; ad plagā occidētalē çabulon vna. Et sup t̄minū çabulon a plaga oriētali usq; ad plagaz maris gad vna. Et sup t̄minuz gad ad plagā austri i meridiem: ⁊ erit finis de thamar usq; ad aq̄s p̄tradictōis cades: hereditaſ cō tra mare magnū. Hec ē tra: quam mittetis i sorte tribub⁹ isrl̄: ⁊ he partitiones eaz ait dn̄s de⁹: et hi egress⁹ ciuitat̄. A plaga septē trionali q̄ngētos ⁊ quattuor milia mēsurabis: ⁊ porte ciuitat̄ oīb⁹ tribub⁹ isrl̄. Porte tres a septētrioē. Porta ruben vna: pōta iuda vna: porta leui vna. Et ad plagā oriētalē q̄ngētos ⁊ q̄ttuor milia: et pōte tres. Pō ta ioseph vna: porta bēiamī vna: porta dan vna. Et ad plagā meridianā q̄ngētos ⁊ q̄ttuor milia metier̄: et porte tres. Porta simeonis vna: porta ysachar vna: porta çabulō vna. Et ad plagā occidētalē q̄ngētos ⁊ q̄ttuor milia: et porte tres. Porta gad vna: porta aser vna: porta neptalim vna. Per circuitū ōcē ⁊ octo milia. Et nomē ciuitat̄ ex illa die: dn̄s ibidem: amen.

¶ Explicit ezechiel ppheta. Incipit p logus sancti hieronymi in danielem. pp̄tam.

Danielē ppheta⁊ iuxta septuaginta itēptes dn̄i saluatoris eccl̄e n̄ legūt: vtentes theodotiōis editiōe: ⁊ hoc cur acciderit nescio. Siue .n. q⁊ hmo chaldaic⁹ est: et quibusdam p̄petatib⁹ a nō eloquio discrepat: noluerūt septuagita iterptes easdē lingue lineas i trāslatiōe seruare: siue sub noīe eoz ab alio nescio q̄ nō sat̄ chaldeā liguaz sciente edit⁹ ē liber: siue aliud q̄d cause extiterit ignans: hoc vnuz affirmare possū: q⁹ mltū a vitate discordet: ⁊ recto iudicio repudiat⁹ sit. Sciēdū q̄ppe danielē maxie ⁊ esdrā: hebraicis q̄dē litter̄: sz chaldeo hmōe conscriptos: ⁊ vnā hieremie pericopen: iob q̄q; cū arabica lingua plurimā hz societatē. Denicq; ⁊ ego adolescētulus p⁹ q̄ntiliani ⁊ tullij lectiōez ac flores rhetoricos cum me i ligue h⁹ pistrinū reclusissem: ⁊ mlto sudore mlto q; tpe vix cepissem anhelātia stridētiaq; v ba resonare: ⁊ q̄si p criptam ambulās: raz desup lumen aspicerem: impegi nouissime i danielē: ⁊ tanto tedio affect⁹ sū: ut desperatiōe subita oem laborē veterē voluerim p̄tē nē. Veruz adhortante me q̄dam hebreo: et illud mihi crebr⁹ sua ligua igerēte: labor im pb⁹oia vincit: q̄ mihi uidebar sciol⁹ iter eos cepi rursus discipulus esse chaldaic⁹. Et ut vez fatear: usq; ad p̄ntē diē magi posſū sermonē chaldaicū legē ⁊ itelligē q⁹ sonaī. Hec iccirco refero: ut difficultatem uob⁹ danielis ostēderem: q̄ apud hebreos nec susanne hz histōriā: nec hymnū triū puerorz: nec belis draconisq; fabulas: q̄s nos: q⁊ in toto orbe dispse sunt uetu ante posito easq; iugulāte subiecimus: ne videremur apud ipitos magnam ptem uolumis detruncasse. Audiui ego quēdam de p̄ceptorib⁹ iudeoz: cū susāne derideret histōriā: ⁊ a greco nescio q̄ eaz diceret eē p̄fictā illud opponere: q⁹ origeni q̄z africanus opposuit: etymologias has apo thoy chynoy chise: ⁊ apothoyp:ynoy p:yse: de greco hmōe descēdere. Aut rei nos itelligētiā nūs hanc possum⁹ dare: ut uerbi gr̄a dicamus ab arbore ilice dixisse eū continuo pereas: ⁊ a lentisco in lentem te cōminuat angelus: uel non lēte pereas: aut lēt⁹: id est fleribilis ducaris ad mortem: siue aliquid ad quid ad arboris nome⁹ conueniens. De inde tantum fuisse ocy tribus pueris cauillabatur: ut in camino estuantis incendij

metro luderent: ⁊ ꝑ ordinē ad laudē dei oīa elem̄ta ꝓuocarēt: aut qd̄ miraculū: diuīeq̄ aspiratōis iudiciū l' dracōem ītfectū offa picis ul' sacerdotū belis machinas deꝑhēsas: q̄ magꝰ prudētia solertꝰ viri q̄ ꝓphetali essēt sp̄u ꝑpetrata. Cū v̄o abacuc veniret: ⁊ d̄ iudea ī chaldeā raptū discophoꝝ lectitaret: q̄rebat exēplū ubi legissem⁹ ī toto veteri testamēto quēq̄ sc̄oꝝ graui volasse corpore: ⁊ ī pūcto hore tāta t̄raꝝ spatia trāsisse. Qui cū q̄dā e nr̄is satꝰ ad loquendū ꝓmptul⁹ eçechielē adduxisset ī mediū: ⁊ dicēt eū d̄ chaldea in iudeā fuisse trāslatū: derisit hoīem: ⁊ ex ipso uolumīe demōstrauit eçechielē ī sp̄u se vidisse trāspositū. Deniq̄ ⁊ apl'm nr̄m videlicet ut eruditū virū: ⁊ q̄ legē ab hebreis didicisset n̄ fuisse ausum affirmare se raptū ī corpore sed dixisse: siue ī corpore siue extra corp⁹ nescio: de⁹ scit. His ⁊ talib⁹ argumētꝰ apocryphas in libro eccl'e fabl'as arguebat. Sup q̄ re lectorꝰ arbitrio iudiciū deliquens illud āmoneo nō hr̄i danielē apud hebreos īter ꝓphetas: sz īt̄ eos q̄ agiographa ꝯscripserīt. In tres siq̄dē ꝑtes oīs ab eis scripta diuidit: ī legē ī ꝓphetas ⁊ ī agiographa. i. ī q̄nq̄ ⁊ octo ⁊ ī vndeci libros: de q̄ n̄ ē hui⁹ tp̄is disserē. Que āt ex hoc ꝓpheta: immo ꝯtra hūc librū porphyri⁹ obyciat: testes sunt methodi⁹ eusebi⁹ ⁊ apollinarꝰ: q̄ ml'tꝰ v̄suū milib⁹ ei⁹ vesanie rn̄dētes: nescio an curioso lectori satisfecerit. Vn̄ obsecro vos o paula ⁊ eustochiū fūdatꝰ ꝓ me ad dn̄m p̄ces: ut q̄diu ī hoc corpusculo sū: scribā aliq̄d gratū vob̄: vtile eccl'e dignū posterꝰ. Presentiū q̄ppe iudicijs oblatrantiū n̄ satꝰ moueor: q̄ ī utrāq̄ ꝑtē aut amore labūt̄ aut odio.

¶ Explicit prologus. Incipit daniel propheta. Capl'm. I.

Anno tertio regni ioachim regis iuda venit nabuchodonosor rex babylōis irl'm: ⁊ obsedit eā ⁊ tradidit dn̄s ī manu ei⁹ ioachim regē iude: ⁊ ꝑtē vasorum dom⁹ dei: ⁊ asportauit ea ī t̄rā sennaar ī domū dei sui: ⁊ vasa itulit ī domū thesauri dei sui. Et ait rex asseneç p̄posito eunuchoꝝ: ut ītroducēt de filijs isrl' ⁊ de seīe regio ⁊ tyrannoꝝ pueros: ī q̄b⁹ nulla eēt macula: decoros fōma ⁊ ⁊ eruditos oī sapiētia: cautos scīa ⁊ doctos disciplina: ⁊ qui possēt stare ī palatio regꝰ: ut docēt eos lr̄as ⁊ līguā chaldeoꝝ. Et ꝯstituit eis rex annonā ꝑ singulos dies de cibis suis ⁊ vino vnde bibebat ipse: ut enutriti trib⁹ annis postea starēt ī ꝯspc̄u regꝰ. Fuerūt g̊ īt̄ eos de filijs iude: daniel ananias misahel ⁊ açarias. Et iposuit eis p̄posit⁹ eunuchorum noīa: danieli balthasar: ananie sidrac: misaheli misac: ⁊ açarie abdenago. Proposuit āt daniel ī corde suo ne pollueret̄ de mensa regis: neq̄ de vino pot⁹ ei⁹: ⁊ rogauit eunuchoꝝ p̄positū ne ꝯtamīaret̄. Dedit āt de⁹ danieli gr̄am ⁊ mīam ī ꝯspectu p̄ncipis eunuchoꝝ. Et ait p̄nceps eunuchoꝝ ad dāielē: Timeo ego dn̄m meū regē: q̄ ꝯstituit vobis cibū ⁊ potū: q̄ si viderit vultus vr̄os macilētiōes p̄ ceterꝰ adolescētib⁹ coeuis vr̄is: ꝯdēnabit caput meū regi. Et dixit daniel ad malassar: quē ꝯstituerat p̄nceps eunuchoꝝ sr̄ danielē ananiā misahelē ⁊ açariam: Tenta nos obsecro s̄uos tuos dieb⁹ decē: ⁊ dēt̄ nobis legumīa ad vescēdū ⁊ aq̄ ad bibendū: et ꝯtēplare vult⁹ nr̄os ⁊ vult⁹ pueroꝝ: q̄ uescūt̄ cibo regio: ⁊ sic̄ videꝰ: facies cū seruis tuis. Qui audito s̄mōe hui⁹ cemōi: tentauit eos dieb⁹ decē. P⁹ dies āt decē apparuerīt uultus eoꝝ meliores ⁊ corpulētiores p̄ oīb⁹ puerꝰ: q̄ uescebāt̄ cibo regio. Porro malassar tollebat cibaria ⁊ uinū pot⁹ eoꝝ: dabatq̄ eis legumina. Puerꝰ āt his dedit de⁹ sciaz ⁊ disciplinā ī oī libro ⁊ sapīa: danieli āt itelligētiā oīuz uisionū ⁊ sōnioꝝ. Cōpletis itaq̄ dieb⁹ p⁹ q̄s dixerat rex: ut ītroducerēt: introduxit eos p̄posit⁹ eunuchoꝝ ī ꝯspc̄u nabuchodonosor. Cumq̄ eis locut⁹ fuisset rex: n̄ sr̄ īuēti tales de uniuersis: ut daniel ananias misahel ⁊ açarias. Et steterīt ī ꝯspectu regis: ⁊ oē uerbū sapiētie ⁊ itellect⁹ qd̄ sciscitat⁹ ē ab eis rex: īuēit ī eis decuplū sr̄ cūctos hariolos ⁊ magos: q̄ erāt ī uniuerso regno eius. Fuit āt daniel usq̄ ad ānū p̄mū cyri regis.

¶ .II.

In anno secūdo regni nabuchodonosō [illegible]it nabuchodonosor sōniū: ⁊ cōterrit⁹ e[illegible]us ei⁹: ⁊ somnium eius fugit ab eo. Precep[illegible] āt rex: ut conuocarentur harioli et magi[illegible] malefici et chaldei: ut īdicarēt r̄gi

somnia sua. Qui cū venissēt steterūt coꝝ re
ge: ⁊ dixit ad eos rex: Vidi sōniū: ⁊ mēte cō
fusus ignoro qđ viderim. Rñderūtq; chal
dei regi syriace. Rex i sempitnū viue: Dic sō
niū seruis tuis: ⁊ interptatōez ei⁹ idicabim⁹.
Et rñdēs rex ait chaldeis: Sermo recessit
a me. Nisi idicaueritis mihi sōniū ⁊ piectuꝫ
ei⁹: peribitis vos ⁊ dom⁹ vīe publicabūt. Si
āt sōniū ⁊ piecturam eius narraueritis: p̄
mia ⁊ dona ⁊ honorem mltum accipietis a
me. Sōniū igr ⁊ interpretationem ei⁹ indicate
mihi. Rñderunt secundo atq; dixerūt: Rex
somnium dicat seruis suis: ⁊ interptatiōem
ei⁹ indicabim⁹. Rñdit rex ⁊ ait: Certe noui:
q; tps redimitis: sciētes q; recesserit a me p̄
mo. Si g sōniū ñ idicaueritis mihi: vna est ō
vob⁹ sñia: q; interptatōem q̄z fallacē ⁊ decepti
one plenā composuerit⁹: ut loq̄mini mihi:
donec tps ptrāseat. Sōniū itaq; dicite mi
hi: ut sciam q; interptatōem q̄z eius verā loq̄
mini. Rñdētes g chaldei coꝝ rege dixerūt:
Nō ē hō sup t̄ram: qđ ꝓmōem tuū rex possit
implē: sed neq; regū qlīq; magn⁹ ⁊ potes ver
buꝫ huiuscemodi scīscitat ab ōi hariolo et
mago ⁊ chaldeo. Sermo.n. quem tu q̄rīs: ex
gravis ē: nec reperiet qlīq; q̄ idicet illum i cō
spectu regi: excepto dīs: q̄rum nō ē cū hoib⁹
p̄versatio. Quo audito rex i furore ⁊ in ira
magna p̄cepit: ut perirēt ōes sapiētes baby
lonis. Et egressa sñia: sapiētes iterficiebāt.
quēbaq; daniel ⁊ socij ei⁹: ut perirēt. Tunc
daniel requisiuit ō lege atq; sñia ab arioch
p̄ncipe militie regis: q egressus fuerat ad iꝫ
ficiendos sapientes babylonis. Et interro
gauit eum: q̄ a rege potestatem acceperat:
quā ob cām tam crudelis sñia a facie regis
esset egressa. Cum g rem indicasset arioch
danieli: daniel ingress⁹ rogauit regē: ut tp̄m
daret sibi ad solutiōem indicādam regi. Et
ingressus ē domum suam: ananieq; ⁊ mīsa
heli ⁊ azarie socijs suis indicauit negociuꝫ:
ut quererent misericordiaz a facie dei celi sī
sacrāmēto ist̄o: ⁊ ñ perirēt daniel ⁊ socij ei⁹
cū ceteris sapiētibus babylōis. Tunc danieli
mysteriū p visiōem nocte revelatum ē. Et be
nedixit daniel deum celi ⁊ locutus ait: Sit
nomē dñi bñdictū a scło ⁊ usq; i scłm: q; sa
pientia ⁊ fortitudo eius sūt: ⁊ ipse mutat tpa
⁊ etates. Transfert regna atq; ꝓstituit: dat
sapiam sapientibus: ⁊ sciam itelligentibus
disciplinam. Ipse revelat pfunda ⁊ absconditā: ⁊ nouit i tenebris ꝓstituta: ⁊ lux cū eo
est. Tibi de⁹ pr̄z n̄roꝝ ꝓfiteor: teq; laudo: q;
sapiam ⁊ fortitudinem dedisti mihi: ⁊ nunc
ondisti mihi q̄ rogauim⁹ te: q; ꝓmoem regi
aperuisti nobis. Post hec daniel ingressus
ad arioch: quez ꝓstituerat rex: ut p̄deret sa
pientes babylonis: sic ei locutus ē. Sapien
tes babylōis ne pdas. Introduc me i ꝓspcu
regis: ⁊ solutōem regi narrabo. Tunc arioch
festinus introduxit danielē ad regē: ⁊ dixit ei.
Inueni hoiem de filijs trāsmigratōis iude:
q̄ solutōem regi annūciet. Rñdit rex ⁊ dixit
danieli: cui⁹ nomen erat balthasar: Putasne vere potes mihi idicare sōniū qō uidi: ⁊
interptatōem ei⁹? Et rñdens daniel coꝝ rege
ait: Mysteriū qō rex interrogat sapiētes magi
⁊ hariolī ⁊ haruspices neq̄unt idicare regi:
sz ē deus in celo revelans mysteria: q̄ idica
uit tibi rex nabuchodonosor: q̄ ventura sunt
nouissimis tp̄ibus. Sōnium tuum ⁊ visiones capitis tui in cubili tuo hui⁹cemodi sī:
Tu rex cogitare cepisti i stratu tuo: qđ esset
futuꝝ p⁹ hec: ⁊ q̄ revelat mysteria ondit ē
q̄ ventura sunt. Mihi q̄z nō i sapia: q̄ ē i me
plusq̄ i cunctis viuentib⁹: sacramētū hoc: re
velatum ē: sed ut interptatio regi manifesta
fieret: ⁊ cogitatōes mētis tue scires. Tu rex
videbas: Et ecce q̄si statua vna grādis. Sta
tua illa magna ⁊ statura sublimis stabat p⁹
tra te: ⁊ intuitus eius erat terribil. Huius sta
tue caput ex auro optimo erat: pect⁹ autē ⁊
brachia ō argēto: porro venter ⁊ femora ex
ere: tibie āt ferree: pedū q̄dā ps erat ferrea:
q̄dā āt fictil. Videbas ita: donec abscisus ē
lapis de mōte sine mānib⁹ ⁊ percussit statuā in
pedibus eius ferreis ⁊ fictilibus: ⁊ cōminuit
eos. Tūc ꝓtrita sūt pariter ferrū testa es argē
tum ⁊ aurum: ⁊ redacta q̄si i faullaz estiue
aree: q̄ rapta sūt vēto: nullusq; loc⁹ inuēt⁹ est
eis. Lapis āt q̄ percusserat statuaz: factus est
mons magnus: ⁊ impleuit vniuersam t̄rā.
Hoc ē somnium: interptatiōem q̄z eius dicemus coram te rex. Tu rex regum es: ⁊ deus
celi regnum ⁊ fortitudinē ⁊ imperiū ⁊ glaz
dedit t̄: ⁊ oia i q̄b⁹ hītant filij hoiuz ⁊ bestie
agri: volucres q̄z celi dedit i mānu tua: ⁊ sub
ditiōe tua vniuersa ꝓstituit. Tu es g caput
aureum. Et post te ꝓsurget regnuꝫ aliud mi
nus te argēteū: ⁊ regnum tertiū aliud ereū:
qđ imperabit vniuerse t̄re: ⁊ regnuꝫ q̄rtum
erit uelut ferreum. Quō ferrum comminuit ⁊ dōat oia: sic comminuet ⁊ conteret oia
hec. Porro quia uidisti pedum ⁊ digitoꝝ

partē testeā figuli: ⁊ ptē ferreā: regnū diuisū erit: qō tū deplantatio ferri oziet. Scōm q vidisti ferrū mixtū teste ex luto ⁊ digitos pedū ex pte ferreos ⁊ ex pte fictiles: ex pte regnū erit solidū: ⁊ ex pte cōtritū. Quāt vidisti ferrū mixtū teste ex luto: cōmiscebūt q̄dē hūano semini: sz ñ adhēbūt sibi: sicuti ferrū misceri ñ pōt teste. In diebꝰ āt regnoꝝ illoꝝ suscitabit deꝰ celi regnū: qō in etnū nō dissipabit: ⁊ regnū eꝰ alteri pplo ñ tradet. Comminuet aūt ⁊ psumet vniuersa regna hec: et ipsū stabit i etnū. Scōm q vidisti q de mōte abscisus ē lapis sine mānibꝰ: ⁊ cōminuit testā ⁊ ferrū ⁊ es ⁊ argētū ⁊ auꝝ: deꝰ magnꝰ ondit regi q̄ vētura sūt p̄ea: ⁊ verū ē sōniū: ⁊ fidel' interptatio eꝰ. Tūc rex nabuchodonosō cecidit i faciē suā: ⁊ danielē adozauit: ⁊ hostias ⁊ icēsū p̄cepit: ut sacrificarēt ei. Loqns ḡ rex ait danieli: Vere deꝰ vr deꝰ deoꝝ ē ⁊ dominꝰ regū revelās mysteria: qm̄ tu potuisti apire hoc sacramētū. Tūc rex danielē i sublime extulit: ⁊ mūera mlta ⁊ magna dedit ei. Et pstituit eū pncipē sup ōes puicias babylōis: ⁊ p̄fectū ⁊ magistrū sup cūctos sapiētes babylōis. Daniel āt postulauit a rege: ⁊ pstituit sup opa puicie babylōis sidrac misac ⁊ abdenago. Ipse āt daniel erat i foribꝰ regi.

C .III.

NAbuchodonosoz rex fecit statuā auream altitudine cubitoꝝ sexaginta: latitudine cubitoꝝ sex: ⁊ statuit eam in campo duran puicie babylōis. Itaq; nabuchodonosoz rex misit ad p̄gregādos satrapas magistratus ⁊ iudices: duces ⁊ tyrannos ⁊ p̄fectos: ōesq; pncipes regionū: ut ꝓuenirent ad dedicatiōem statue: quā erexerat nabuchodonosoz rex. Tunc ꝓgregati sūt satrape magiſtatꝰ ⁊ iudices duces ⁊ tyrāni ⁊ optimates: q̄ erāt in p̄atibꝰ ꝓstituti: ⁊ vniuersi pncipes regionū: ut conuenirēt ad dedicatiōem statue: quā erexerat nabuchodonosoz rex. Stabāt āt i eōspcu statue: quā posuerat nabuchodonosō rex: ⁊ p̄co clamabat valēter. Vob̄ dicit pplis tribubꝰ ⁊ liguis: i hora qua audieritis sonitū tube ⁊ fistule ⁊ citharē sambuce ⁊ psalterij ⁊ symphonie ⁊ vniuersi generis musicoꝝ: cadētes adozate statuā auream: quā constituit nabuchodonosoz rex. Si qs āt ñ pstratꝰ adozauerit: eadē hōa mittet i fornacē ignis ardēt. Pꝰ hec igit statuit: ut audierūt ōes pplis sonitū tube fistule ⁊ citharē sambuce ⁊ psalterij symphonie ⁊ oīs generis musicoꝝ: cadētes ōes pplis tribꝰ ⁊ ligue adorauerūt statuā auream: quā cōstituerat nabuchodonosoz rex. Statiq; i ipso tpe accedentes viri chaldei accusauerūt iudeos: dixerūtq; nabuchodonosō regi: Rex i etnū viue. Tu rex posuisti decretū: ut oīs hō q̄ audierit sonitū tube fistule ⁊ citharē sambuce et psalterij ⁊ symphonie ⁊ vniuersi generis musicoꝝ: psternat se: ⁊ adōet statuā auream: siq; āt ñ pcidēs adōauerit: mittat i fornacē ignis ardētis. Sūt ḡ viri iudei: qs cōstituisti sup opa regiōis babylonie sidrac misac ⁊ abdenago: viri isti cōtēpserūt rex decretū tuum. Deos tuos ñ colūt: ⁊ statuā auream: quā erexisti ñ adozāt. Tūc nabuchodonosoz i furoꝛe ⁊ ira p̄cepit: ut adducerēt sidrac misac ⁊ abdenago. Qui cōfestim adducti sūt i cōspcu regis: pnūciāsq; nabuchodonosoz rex: ait eis: Vere ne sidrac misac ⁊ abdenago deos meos ñ colitis: ⁊ statuā aureaz: quā ꝓstituī ñ adozatis? Nūc ḡ si estis parati: q̄cūq; hōa audieritis sonitū tube fistule citharē sambuce ⁊ psalterij ⁊ symphonie: oīsq; generis musicoꝝ: psternite uos ⁊ adōate statuā quā feci: qō si ñ adozaueritis: eadem hora mittemini i fornacem ignis ardētis. Et quis ē deus q̄ eripiet vos de manu mea? Rñdētes sidrac misac ⁊ abdenago: dixerūt regi nabuchodonosoz: Non oz nos de hac re rñdere t. Ecce .n. deꝰ nr̄: quē colim⁹ pōt eripe nos de camino ignis ardēt: ⁊ de manib⁹ tuis o rex liberare. Qō si noluerit: notū sit tibi rex: quia deos tuos ñ colim⁹: ⁊ statuā auream: quā erexisti ñ adozamus. Tūc nabuchodonosoz repletꝰ ē furoꝛe: ⁊ aspectꝰ faciei illiꝰ immutatꝰ ē sup sidrac misac ⁊ abdenago: ⁊ p̄cepit ut succēderet fornax septuplum q̄ succēdi ꝓsueuerat: ⁊ viris fortissimis de exercitu suo iussit: ut ligatis pedib⁹ sidrac misac ⁊ abdenago mitterēt eos in fornacem ignis ardentis. Et cōfestim viri illi vincti cum brachis suis ⁊ tiaris ⁊ calciamentis et uestib⁹ missi sunt i mediū fornacis ignis ardētis. Nā iussio regis urgebat. Fornax āt succēsa erat nimis. Pō zo uiros illos: q̄ miserant sidrac misac ⁊ abdenago iterfecit flamma ignis. Viri autem hi tres. i. sidrac misac ⁊ abdenago cecidēt in medio camino ignis ardentis colligati. Que sequuntur i hebreis voluminibus nō repperi. Et ambulabant in medio flāme

laudãtes deũ ⁊ bñdicẽtes dño. ¶Stãs autẽ azarias oꝛauit sic: ¶Aperiẽs os suũ i medio ignis ait: Bñdict' es dñe de' põm nr̃oꝝ: ⁊ laudabile ⁊ gl'iosũ nomẽ tuũ i scla: qꝛ iust' es i õib' q̃ fecisti nob': ⁊ vniu'sa opa tua va ⁊ vie tue recte: ⁊ oia iudicia tua va. ¶Iudicia. n. fecisti iuxta oia: q̃ induxisti sup nos ⁊ sup ciuitatẽ scam põm nr̃oꝝ urlim: qꝛ i veritate ⁊ i iudicio induxisti omnia hec ꝓpter peccata nr̃a. ¶Peccauim'. n. ⁊ iniq egim' recedẽtes a te ⁊ deliqm' in õib': ⁊ p̃cepta tua nõ audiuim': nec obſeruauim' nec fecim': ſicut p̃cepas nob': ut bñ nob' eẽt. ¶Oia q̃ q̃ induxisti ſuper nos: ⁊ vniuersa q̃ fecisti nob': i vo iudicio fecisti: ⁊ tradidisti nos in manib' ĩmicoꝝ iniq̃rũ ⁊ peſſimoꝝ ꝓuaricatoꝝq̃: ⁊ regi iniuſto ⁊ peſſimo ultra õem t̃ram. ¶Et nũc ñ poſſum' apire os. ¶Cõfuſio ⁊ oppꝛobꝛiũ facti ſum' ſeruis tuis: ⁊ his q̃ colebãt te. ¶Ne queſum' tradas in ꝓpetuũ ꝓpter nomẽ tuũ: ⁊ ne diſſipes teſtam̃tũ tuũ: nꝫ auferas miaz tuã a nob' ꝓpter abꝛaã dilectũ tuũ ⁊ iſaac ſeruz tuũ ⁊ iſrl' ſãctũ tuũ: qb' locut' es pollicẽs: q̃ multiplicares ſemẽ eoꝝ: ſicut ſtellas celi: ⁊ ſicut arenã: q̃ ẽ in littõe maris: qꝛ dñe iminuti ſum' pluſq̃ ões gẽtes: ſum' q̃ hũiles in vniuersa t̃ra hodie ꝓpter pcã nr̃a. ¶Et ñ ẽ i t̃pe hoc princeps ⁊ dux ⁊ ꝓpheta neq̃ holocaustũ: nꝫ ſacrificiũ nꝫ oblatio neq̃ incẽſũ neq̃ locꝰ p̃mitia ꝝ coꝛã te: ut poſſim' iuẽire miaz tuã: ſꝫ i aia ꝓtrita ⁊ ſpu hũlitati ſuſcipiãur. ¶Sic in holocauſto arietum ⁊ tauꝛoꝝ: ⁊ ſic in milibus agnoꝛũ piguiũ: ſic fiat ſacrificiũ nꝫ in ꝓſpcu tuo hodie: ut placeat t̃: q̃m nõ ẽ ꝓfuſio ꝓfidẽtib' in te. ¶Et nũc ſeq̃mur te in toto coꝛde: ⁊ timem' te: ⁊ q̃rimus faciẽ tuã. ¶Ne ꝓfũdas nos: ſed fac nobiſcũ iuxta manſuetudinẽ tuã: ⁊ ſm mlt̃itudinem mie tue: ⁊ crue nos in mirabilibus tuis: ⁊ da gl'am nomini tuo dñe: ⁊ ꝓfũdãt ões q̃ oñdũt ſuis tuis mala. ¶Confũdãt in õi potẽtia: ⁊ coꝛbur coꝛuꝫ ꝓterat: ⁊ ſciãt qꝛ tu es dñs de' ſolus: ⁊ gl'iosus ſ̃ oꝛbẽ t̃rarũ. ¶Et ñ ceſſabãt: q̃ miſerãt eos miſtri regi ſuccẽdẽ fornacẽ napta ⁊ ſtupa ⁊ pice ⁊ malleol': ⁊ effũdebat flãma ſ̃ fornacẽ cubit' q̃ dragintanouẽ: ⁊ erupit ⁊ incendit q̃s repperit iuxta fornacem de chaldeis. ¶Angelus ãt dñi deſcẽdit cũ azaria ⁊ ſocijs ei' i fornacẽ: ⁊ excuſſit flãmã ignis ò fornace: ⁊ fecẽ mediũ fornac': q̃ſi vẽtum roꝛis flãtem: ⁊ non tetigit eos õino ignis: nꝫ ꝓtriſtauit: nec q̃q̃ moleſtie intulit. ¶Tunc hi tres quaſi ex vno oꝛe laudabant ⁊ gl'ificabant ⁊ bñdicebãt deum in fornace dicẽtes: ¶Bñdictus es dñe deus patrum nr̃oꝝ: ⁊ laudabilis ⁊ gl'ioſus ⁊ ſuꝑexaltatus in ſcla. ¶Et bñdictũ nomen gl'e tue ſ̃m ⁊ laudabile ⁊ ſuꝑexaltatũ in õibus ſeclis. ¶Bñdict' es in templo ſ̃co gl'e tue: ⁊ ſuplaudabil' ⁊ ſupgl'ioſus in ſcla. ¶Bñdict' es i thꝛono regni tui: ⁊ ſuplaudabilis ⁊ ſuꝑexaltat' in ſcla. ¶Bñdictus es: q̃ itueri abyſſos ⁊ ſedes ſup cherubin: ⁊ laudabil' ⁊ ſupꝛexaltat' in ſecla. ¶Bñdict' es in firmam̃to celi: ⁊ laudabil' ⁊ gl'oſus in ſecla. ¶Bñdicite oia opa dñi dño: laudate ⁊ ſuꝑexaltate eũ in ſecla. ¶Bñdicite ãgeli dñi dño: lau. et cetera. ¶Bñdicite celi dño: lau. ¶Bñdicite aq̃ ões q̃ ſup celos ſũt dño: lau. ¶Bñdicite ões vtutes dñi dño: lau. ¶Benedicite ſol ⁊ luna dño: lau. ¶Bñdicite ſtelle celi dño: lau. ¶Benedicite imber ⁊ roꝛs dño: lau. ¶Benedicite ões ſps dei dño: lau. ¶Benedicite ignis ⁊ eſtus dño: lau. ¶Bñdicite frigus ⁊ eſtas dño: lau. ¶Bñdicite roꝛes ⁊ pꝛuina dñuo: lau. ¶Bñdicite gelu et frig' dño: lau. ¶Bñdicite glacies ⁊ niues dño: lau. ¶Bñdicite noctes ⁊ dies dño: lau. ¶Bñdicite lux ⁊ tenebꝛe dño: lau. ¶Bñdicite fulguꝛa ⁊ nubes dño: lau. ¶Bñdicat terra dñm: laudet ⁊ ſuꝑexaltet eũ in ſcla. ¶Bñdicite mõtes ⁊ colles dño: lau. ¶Bñdicite vniuersa germinantia in t̃ra domino: lau. ¶Benedicite fontes domino: lau. ¶Benedicite maria et flumia dño: lau. ¶Bñdicite cete ⁊ oia q̃ mouẽt i aq̃s dño: lau. ¶Benedicite ões volucres celi dño: lau. ¶Bñdicite ões beſtie ⁊ pecoꝛa dño: lau. ¶Bñdicite filij hominum dño: lau. ¶Bñdicat iſrl' dñꝫ: laudet ⁊ ſuꝑexaltet eũ i ſecla. ¶Bñdicite ſacerdotes dñi dño: lau. ¶Bñdicite ſpꝛi dñi dño: lau. ¶Bñdicite ſps ⁊ aie iuſtoꝝ dño: lau. ¶Benedicite ſancti ⁊ humiles cõde dño: lau. ¶Bñdicite anania azaria miſabel dño: laudate ⁊ ſuꝑexaltate eũ in ſecla: quia eruit nos de iferno ⁊ ſaluos fecꝫ ò mãu moꝛt̃: ⁊ liberauit de medio ardẽt flãme: ⁊ ò medio ignis eruit nos. ¶Cõfitemini dño q̃m bon': q̃m i ſeculz mia ei'. ¶Bñdicite ões religioſi dño deo deoꝝ: laudate ⁊ ꝓfitemini ei: qꝛ in oia ſcla mia ei'. ¶Ducuſq̃ in hebꝛeo ñ hẽt: ⁊ q̃ poſuim' de theodotiõis editõe trãſlata ſũt. ¶Tũc nabuchodonoſoꝛ rex obſtupuit: ⁊ ſurrexit ꝓpe: ⁊ ait optimatibus ſuis. ¶Nõ ne tres viros miſimus in medio ignis cõpeditos? ¶Qui reſpõdentes regi dixerunt: Vere rex. ¶Reſpondit rex ⁊ ait: Ecce ego video

vinos q̃ttuor solutos & ambulãtes in medio ignis: & nihil corruptiõis in eis ẽ: & spes q̃rti filiis filio dei. Tũc accessit nabuchodonosõ ad ostiũ fornacis ignis ardentis: & ait: Sidrac misac & abdenago fui dei excelsi: egredimini & vẽite. Statimq; egressi sũt sidrac misac & abdenago ỏ medio ignis. Et ꝓgregati satrape magistri & iudices & potẽtes regis ꝓtemplabãtur viros illos: qm̃ nihil pr̃ãt habuisset ignis in corporib' eor: & capill' capitis eor nõ eẽt adust': & saraballa eor non fuisset imutata: & odor ignis ñ transisset p eos. Et erũpens nabuchodonosor ait: Bñdict' de' eor sidrac videlicet misac & abdenago: q̃ misit ãgelũ suũ: & eruit suos seruos: q̃ crediderunt in eũ: & vbũ regis imutauerũt: & tradiderũt cõpora sua ne seruirẽt & ne adorarẽt õem deũ excepto deo suo. A me g̃ positũ ẽ hoc ỏcretũ: ut oĩs ppls trib' & lingua q̃cũq; locuta fuerit blasphemiã ꝓtra deũ sidrac misac & abdenago dispeat: & dom' eius vastet. Neq; n. ẽ alius de': q̃ possit ita saluare. Tũc rex ꝓmouit sidrac misac & abdenago in ꝓuincia babylonis. Nabuchodonosor rex õib' pplis gẽtib' & liguis: q̃ hitãt in vniuersa tra: pax uob' multiplicet. Signa & mirabilia fec apõ me deus excelsus. Placuit g̃ mihi ꝓdicare eius signa: q; magna sũt: & mirabilia eius: q; fortia: et regnũ eius: q; regnũ sempiternũ: & ptas eius in generatiõem & generatiõem.

.iiii.

Ego nabuchodonosor q̃etus eram in domo mea: & florens in palatio meo. Sõniũ uidi q̃ ỏterruit me: & cogitatiões in stratu meo: & uisiones capitis mei ꝓturbauerũt me. Et p me ꝓpositũ ẽ ỏcretũ: ut introducerẽt in ꝓspectu meo cũcti sapiẽtes babylonis: & ut solutiõem somniũ indicarẽt mihi. Tũc igĩdiebãt harioli magi chaldei & haruspices & sõniũ narraui in ꝓspectu eorũ: & solutiõem eius ñ indicauerũt mihi: donec collega ingressus ẽ in ꝓspectu meo daniel: cui nomẽ balthasar fm nomẽ dei mei: q̃ hz spm deorũ scorũ in semetipso: & sõniũ cora ipso locut' sũ. Baltha sar ꝓceps hariolorũ: qm̃ ego scio: q; spz deorũ scorũ hẽas in te: & õe sacramtũ ñ ẽ ipossibile tibi: uis iões sõniorũ meor q̃s uidi & solutiõem earũ narra. Visio capitis mei in cubili meo. Videbã: & ecce arbor in medio tre: & altitudo eius nimia. Magna arbor & fortis: et ꝓceritas eius ꝓtinges celũ. Aspect' illius erat usq; ad ultimos uniuerse terre. Folia eius pulchra: & fructus eius nimius: & esca uniuersor in ea. Subter eã hitabãt animalia & bestie: & in ramis eius ꝓuersabãt: uolucres celi: & ex ea uescebatur ois caro. Videbã in visiõe capitis mei super stratũ meũ: & ecce vigil & sanct' ỏ celo descendit: clamauit fortit: & sic ait: Succidite arbore & pcidite ramos eius: excutite folia eius: & dispgite fructus eius: fugiat bestie: q̃ subt eaz sũt: & volucres de ramis eius. Verũtñ germen radicum eius in terra sinite: & alliget viculo ferreo & ereo in herbis: q̃ foris sũt: & rore celi tingat: & cũ fer|ps eius herba terre. Sor eius ab hũano cõmutet: & cor fere det ei: & septẽ tpa mutẽt super eũ. In sñia vigilum decretũ ẽ: & fmo sanctor & petitio: dõec cognoscat viuẽtes: qm̃ dñat excelsus in regno hoium: & cui cũq; voluerit dabit illud: & humillimũ hoĩnẽ ꝓstituet sup eum. Hoc sõniũ vidi ego nabuchodonosor rex. Tu g̃ balthasar ỉtpta onẽ narra festin': q; oes sapiẽtes regni mei ñ queũt solutiõez edicẽ mihi. Tu ãt potes: q; sps deor scor in te est. Tunc daniel cui' nomẽ balthasar: cepit ỉtra semetipsũ tacit' cogitare: q̃i vna hõa: & cogitatões eius ꝓturbabãt eũ. Rñdens ãt rex ait: Balthasar sõniũ & iterptatio eius ñ ꝓturbẽt te. Rñdit balthasar & dixit: Dñe mi: sõniũ his q̃ te odẽt & iterptatio eius hostib' tuis sit. Arbor quã uidisti sublimez atq; robustã: cui' altitudo ptigit ad celũ: & aspect' illius in oẽz tram: & rami eius pulcherrimi: & fruct' eius nimius: & esca oĩum in ea: subter eam hitãtes bestie agri: & in ramis eius cõmorãtes aues celi: tu es rex: q̃ magnificat' es: & ũualuisti: & magnitudo tua creuit & puenit usq; ad celũ: & pt̃as tua in ẽmios vniuerse tre. Q̃ ỏ ãt vidit rex vigilem & sanctum descẽdẽ de celo & dicẽ: succidite arborẽ & dissipate illã: attñ germen radicum eius in tra dimittite: & vinciat ferro & ere in herbis foris: & rore celi ꝓspgat: & cũ fer|sit pabulum eius: & dõec septẽ tpa mutẽt super eũ: hec ẽ iterptatio sñie altissimi: q̃ puenit super dñm meum regẽ. Ejiciẽt te ab hoibus: & cũ bestiis feris q; erit hitatio tua: & fenum ut bos comedes: et rore celi infũdẽ. Septẽ ỏz tpa mutabũtur super te: dõec scias: q; dñet excelsus in regnis hoium: & cuicũq; voluerit det illud. Q̃ ỏ ãt ꝓcepit: ut relinq̃rent germen radicum eius. i. arboris: regnũ tuũ tibi mãebit: postq; cognoueris pt̃atem eẽ celestem. Quãobrẽ rex ꝓsilium meum placeat tibi: & pcã tua elemosyna

redime: ⁊ ūq̄tates tuas mīsericordijs paupe-
rū: forsitā ignoscet de' ōlictis tuis. Oia hec
veneīt sup nabuchodonosor regē. P'finez
mēsiū duodecī i aula babylōis deābulabat.
Rūdit rex ⁊ ait: Nōne hec est babylon ciui
tas magna: quā ego edificaui i domū regni
i robōe fortitudis mee ⁊ i gla decor mei? Cū
q̄ sermo adhuc eēt i ore regis: vox de celo ru
it. Tibi dī nabuchodonosor rex: Regnum
tuū trāsibit a te: ⁊ ab hoīb' eīciēt te: ⁊ cū be
stijs ⁊ feris erit hitatio tua: fenū q̄si bos cōe-
des: ⁊ septē tp̄a mutabūt sup te: ponec scias
q̄ dñet excelsus i regno hoīum: ⁊ cuicunq̄
voluerit det illud. Eadē hora sermo cōple-
t' ē sē nabuchodonosor: ⁊ ex hoīb' abiect' ē:
⁊ fenū ut bos comedit: ⁊ rore celi corp' eius
īfectū ē: donec capilli ei' i sīlitudinē aq̄larū
crescerēt: ⁊ vngues ei' q̄si vngues auiū. Igit
p' finem diez ego nabuchodonosor oculos
meos ad celū leuaui: ⁊ sēsus me' redditus ē
mihi: ⁊ altissimo bñdixi: ⁊ viuētē i sēpiternū
laudaui ⁊ glorificaui: q̄ p̄tas eius p̄tas sēpi
tna: ⁊ regnū ei' i generatōe ⁊ generatōem: et
ōes hitatores tre apud eū i nihilū reputati
sūt. Juxta volūtatē. n. suā facit tā in virtuti
b' celi q̄ i hitatorib' tre: ⁊ nō ē q̄ resistat ma
nui ei': ⁊ dicat ei: q̄re fecisti? In ipso tp̄e sen-
sus me' reuersus ē ad me: ⁊ ad honorē regni
mei decorēq̄ pueni: ⁊ figura mea reuersa ē
ad me: ⁊ optimates mei ⁊ magistrat' mei re
q̄sierūt me: ⁊ i reg̃ meo restitut' sū: ⁊ magni
ficētia āplior addita ē mihi. Nūc igī ego na
buchodonosor laudo ⁊ magnifico ⁊ glorifi
co regē celi: q̄ oia opa ei' vera: ⁊ ōes vie ei'
iudicia: ⁊ gradientes i supbia pōt hūiliare.

¶ .V.

Walthasar rex fecit grāde puiuiū opti-
matib' suis mille: ⁊ vnusq̄sq̄ sm suaz
bibebat eratē. Precepit g̃ iā temulēt': ut af-
ferrēt vasa aurea ⁊ argētea: q̄ asportauerat
nabuchodonosor pr̄ eius de tēplo: qđ fuit i
ir'lm: ut biberent in eis rex ⁊ optimates ei'
uxores eius ⁊ pcubie. Tūc allata sūt uasa
aurea: q̄ asportauerat de tēplo: qđ fuerat in
ir'lm: ⁊ biberūt in eis rex ⁊ optimates eius
vxores ⁊ pcubine illi'. Bibebāt vinū ⁊ lau-
dabant deos suos aureos ⁊ argēteos ⁊ ereos
ferreos ligneosq̄ ⁊ lapideos. In eadem
hora apparuerūt digiti q̄si man' homis scri
bētis cōtra cādelabrū i superficie parietis aule
regie. Et rex aspiciebat articulos man' scri
bētis. Tūc facies regis cōmutata ē: ⁊ cogita-
tōes ei' cōturbabāt eū: ⁊ cōpages renū eius
soluebāt: ⁊ genua ei' ad se iuicē collidebat.
Exclamauit itaq̄ rex fortit': ut introducerēt
magos chaldeos ⁊ haruspices. Et ploquēs
rex ait sapiētib' babylōis: Quicunq̄ legerit
scripturā hāc: ⁊ interptatōem ei' manifestaz
mihi fecerit: purpura vestiet: ⁊ torquē aure
az hēbit i collo: ⁊ ttī' i regno meo erit. Tūc
ingressi omnes sapiētes regi nō potuerūt nec
scripturā legē: nec itptatōez ei' indicare regi.
Unde rex balthasar satis cōturbat' ē: ⁊ vult'
illi' imutat' ē. Sz ⁊ optiates ei' turbabant.
Regina āt p re q̄ acciderat regi ⁊ optiatib'
eius: domū cōuiuij ingressa ē: ⁊ ploquēs ait:
Rex i eternū viue. Nō te cōturbet cogitatōes
tue: nz facies tua imutet. Est uir i regno tuo:
q̄ spm deoz scoz hz in se: ⁊ in dieb' p̄is tui
scia ⁊ sapiētia inuēte sūt i eo. Nam ⁊ rex na-
buchodonosor p̄ tu' pncipē magoz incāta
toz chaldeoz ⁊ haruspicum cōstituit eū.
Pater iquā tu' o rex: q̄ sps amplior ⁊ pru-
dētia itelligētiaq̄ ⁊ itptatio sōnioz ⁊ osten
sio secretoz ac solutio ligatoz inuēte sūt in
eo: hoc ē i daniele: cui rex posuit nomē bal-
thasar. Nūc itaq̄ daniel vocetur: ⁊ interpta
tōem narrabit. Igitur introduct' ē daniel co
rā rege. Eld quē pfat' rex ait: Tu es daniel
de filijs captiuitat' iude: quē adduxerat pat
meus rex de iudea? Audiui de te q̄m spm
deoz hēas: ⁊ scia itelligētiaq̄ ac sapiētia ā-
pliores inuente sūt i te. Et nūc introgressi sunt
i ꝓspectu meo sapiētes magi: ut scripturam
hāc legerēt: ⁊ interptatōez ei' indicarēt mihi:
⁊ nequerūt sēsum huī' ṙmōis edicē. Porro
ego audiui de te: q̄ possis obscura itptari:
⁊ ligata dissoluē: Si g̃ vales scripturaz legē
⁊ interptatōez indicare mihi: purpura vesti-
ri: ⁊ torquē aureā circa collū tuū hēbis: et
tertius in regno meo pnceps eris. Eld q̄ rn̄
dens daniel ait corā rege: Munera tua sint
tibi: ⁊ dona domus tue alteri da: scripturā
āt legā tibi rex: ⁊ interptatōem ei' oñdam t.
O rex: deus altissimus regnū ⁊ magnificen
tiā gl̄am ⁊ honorē dedit nabuchodonosor
pri tuo: ⁊ ppē magnificētiā: quā dederat ei:
vniuersi pp̄li trib' ⁊ ligue tremebāt ⁊ metu
ebāt eū. Quos uolebat itficiebat: quos vo
lebat pcutiebat: q̄s uolebat exaltabat: ⁊ q̄s
volebat humiliabat. Q̄n̄ aūt eleuatum'est
cor eius: ⁊ sps illi' obfirmatus ē ad supbiā:

depositꝰ ē de solio regni sui: ⁊ glā eiꝰ ablata ē: ⁊ a filijs hoiuꝫ eiectꝰ ē. Sꝫ ⁊ cor eiꝰ cum bestijs positū ē: ⁊ cū onagris erat habitatio eius. Fenū ꝙꝫ: ut bos comedebat: ⁊ rore celi cōpꝰ eiꝰ infectum est: donec cogniscēt: q ꝓtātē habēt altissimꝰ in regno hoium: ⁊ quēcūqꝫ voluerit suscitabit sup illud. Tu ꝙꝫ fili eiꝰ balthasar nō hūiliasti cor tuū: cū scires hec oia: sꝫ adversū dñatorē celi eleuatus es. Et vasa domus eius allata sūt cora te: ⁊ tu ⁊ optimates tui: et vxores tue ⁊ pcubine tue vinū bibistis in eis. Deos ꝙꝫ argēteos ⁊ aureos ⁊ ereos ferreos ligneosqꝫ ⁊ lapideos: q̄ nō vidēt neqꝫ audiūt nꝫ sētiūt: laudasti. porro deū: q̄ hꝫ flatū tuū in manu sua ⁊ oēs vias tuas nō glificasti. Incirco ab eo missus ē articlus manus: q̄ scripsit hoc qđ exaratū ē. Hec ē āt scriptura q̄ digesta ē: Mane thetel phares. Et hec ītꝑtatio ꝑmōis. Mane: nūerauit deus regnū tuū: ⁊ cōpleuit illō. Thetel: appēsus ē i statera: ⁊ inuētus ē minus hns. Phares: diuisū ē regnū tuū: ⁊ datū ē medis ⁊ psis. Tūc iubēte rege idutus ē daniel purpura: ⁊ circūdata ē torques aurea collo eius: ⁊ ꝑdicatū ē de eo: q̄ hēret ꝓtātē ttius i regno. Eadē nocte interfectus ē balthasar rex chaldeus: ⁊ darius medꝰ suscessit i regnū: ānos nat' sexagitaduos.

Cap. VI.

Placuit dario: ⁊ ꝓstituit sup regnuꝫ satrapas cētum vigiti: ut cēnt i toto regno suo: ⁊ sup eos ꝑncipes tres: ex qbus daniel vnus erat: ut satrape illi redderēt rōnē: ⁊ ip nō sustinēt molestiā. Igr daniel supabat oēs ꝑncipes ⁊ satrapas: q̄ sps dei āplior erat in illo. Porro rex cogitabat ꝓstituere eū supra oē regnū. Unde ꝑncipes ⁊ satrape q̄rebant occasiōem: ut inuenirēt danieli ex latere regis: nullāq cām ⁊ suspicioēm reperire potuēt: eo q̄ fidelis erat: ⁊ nō is culpa ⁊ suspicio nō inuēiretur i eo. Dixēt g viri illi: Nō inueniemus da nieli huic aliquā occasiōem: nisi forte i lege dei sui. Tūc ꝑncipes ⁊ satrape surripuerūt regi: ⁊ sic locuti sūt ei: Dari rex: i etnū viue. Consilium inierūt oēs ꝑncipes regni tui: magistratus ⁊ satrape senatores ⁊ iudices: ut decretū iperatorij exeat ⁊ edictū: ut quicūq̄ petierit aliquā petitiōem a quōcūqꝫ deo ⁊ homine usqꝫ ad trigita dies nisi a te rex: mittat i lacuꝫ leonū. Nūc itaqꝫ rex ꝓfirma scriptiam ⁊ scribe decretū: ut nō imutet qđ statutū ē a medis ⁊ persis: nec ꝑuaricari cuiqꝫ liceat. Porro rex darius ꝓposuit edictū ⁊ statuit. Qđ cū daniel cōperisset. i. ꝓstitutā legē: ingressus ē domū suā: ⁊ fenestris apertis i cenaculo suo cōtra irlm: tribus tpibus i die flectebat genua sua ⁊ adorabat: confitebaq̄ cora deo suo: sic ⁊ ante facē ꝓsueuerat. Viri g illi curiosius inquirentes inuenēt danielē orātē et obsecrātē deū suum: et accedētes locuti sūt regi sup edicto. Rex nūqđ nō ꝓstituisti: ut oīs hō q̄ rogaret quēq̄ de dīs et hoibus: usqꝫ ad dies trigita: nisi te rex: mittet i lacū leonū? Ad qđ rndēs ip ait: Ver' ꝑmo iuxta decretū medoꝝ atqꝫ psaꝝ: qđ ꝑuaricari nō licꝫ. Tūc rndētes dixēt coram rege: Daniel de filijs captiuitatis iude nō curauit de lege tua: et đ edicto qđ ꝓstituisti: sꝫ tribꝰ tpibꝰ p die orat obsecratōe sua. Qđ vbi cū audisset rex: satis ꝓtristatꝰ ē: et p daniele posuit cor: ut liberaret eum: et usqꝫ ad occasū solis labōabat: ut erueret illū. Viri āt illi intelligētes regem dixēt: Scito rex q̄: lex medoꝝ atqꝫ psaꝝ ē: ut oē decretū qđ ꝓstituerit rex nō liceat imutari. Tūc rex ꝑcepit et adduxerūt dānielē: et misit eū i lacū leonū. Dixitq̄ rex danieli: Deꝰ tuꝰ quē colis sēp: ipse liberabit te. Allatꝰ qꝫ ē lapis vnꝰ et positꝰ ē sup os laci: quē obsignauit rex ānulo suo: et anulo optimatū suoꝝ: ne qđ fieret cōtra danielē. Et abiit rex i domū suā et dormiuit icenatus: cibiq̄ nō sūt allati cora eo: insup et somnꝰ iecessit ab eo. Tūc rex ꝑmo diluculo ꝓsurgēs festinꝰ ad lacū leonū ꝑrexit: appropiquāsqꝫ lacui danielē voce lachrymabili iclamauit: et affatꝰ ē eū. Daniel fue dei viuētis: deꝰ tuꝰ cui tu fuis semp: putasne valuit te liberare a leonibꝰ? Et daniel regi rndēs ait: Rex i etnum viue. Deꝰ meꝰ misit āgelū suū: et ꝓclusit ora leonū: et nō nocuēt mihi: q̄ cora eo iustitia inuēta ē i me. Sꝫ et cora te rex delictum nō feci. Tūc vehemēt rex gauisus ē sup eo: et danielē ꝑcepit educi de lacu. Eductꝰ ē daniel ō lacu: ⁊ nulla lesio inuēta ē i eo: q̄ credidit deo suo. Jubēte āt rege: adducti sūt viri illi: qui accusauerūt danielē: ⁊ i lacū leonū missi sūt ipsi ⁊ filij ⁊ vxores eoꝝ: ⁊ nō puenerūt usqꝫ ad pauimētū laci: dōec arriperēt eos leōes: ⁊ oia ossa eoꝝ cōminuēt. Tūc darius rex scripsit vniuersis pplis tribub' ⁊ liguis habitātib' i vniuersa tra. Pax vob' mltiplicetur. A me ꝓstitutum ē decretū: ut i vniuerso imperio ⁊ regno meo tremiscāt ⁊ paueāt deū daniel. Ipse ē. n. deꝰ viuēs ⁊ eternus in secula: ⁊ regnum eius non dissipabitur: ⁊ ꝓtas

eī' usq; i eternū. Ipse liberator atq; saluator faciēs signa ⁊ mirabilia in celo ⁊ in tra: q̄ liberauit danielē de lacu leonū. Porro daniel pseuerauit usq; ad regnū darij regnūq; cyri perse.

.VII.

In ṗmo balthasar regis babylōis daniel sōniū uidit. Ulisio āt capitis eī i cubili suo. Et sōniū scribēs breui ſmōe comp hēdit: sūmatiq; pstrigēs ait: Uidebā i visione mea nocte: ⁊ ecce q̄ttuor uēti celi pugnabāt i mari magno: ⁊ q̄ttuor bestie grādes ascēdebāt de mari diuerse ītra se. Prima q̄si leena: ⁊ alas hēbat aqle. Aspiciebā: donec euulse sūt ale eī ⁊ sublata est de tra: ⁊ sup pedes q̄si hō stetit: ⁊ cor eius datum ē ei. Et ecce besti a alia silis urso i pte stetit: ⁊ tres ordines erāt i ore eius: ⁊ i dētib' eī: ⁊ sic dicebāt ei: Surge comede carnes plurias. P' hec aspiciebā ⁊ ecce alia q̄si pardus: ⁊ alas hēbat q̄si auis quattuor sup se. Et q̄ttuor capita erāt i bestia ⁊ ptas data ē ei. P' hec aspiciebam in visione noctis: ⁊ ecce bestia q̄rta t̄ribil' atq; mirabilis ⁊ fortis nimis. Dētes ferreos habebat magnos: comedēs atq; comminuēs: ⁊ reliq̄ pedib' suis ꝓculcās. Dissilis āt erat ceteis bestijs: quas uideram añ eas: ⁊ hēbat cōnua decem. Cōsiderabam cornua: ⁊ ecce cornu aliud paruulū ortū ē de medio eor: ⁊ tria de cornib' ṗmis euulsa sūt a facie eī. Et ecce oculi q̄si oculi hois erāt i cornu isto: ⁊ os loquēs igētia. Aspiciebā dōec throni positi sūt: ⁊ antiqu' dierū sedit. Uestimētū eī' cādidū q̄si nix: ⁊ capilli capitis eī' q̄si lana mūda. Thron' eī' flāme ignis: rote eī' ignis accēsus fluui' igne' rapiduſq; egrediebat a facie eī'. Milia miliū ministrabāt ei: ⁊ decies cētēa milia assistebāt ei. Iudiciū sedit: ⁊ libri aperti sūt. Aspiciebā ppt̄ uocē ſmōuꝫ grādū: q̄s cornu illud loq̄bat. Et uidi q̄m iterfecta eēt bestia ⁊ perisset corp' eī': ⁊ traditū eēt ad cōburēdū igni: aliaꝫ q̄q; bestiaꝫ ablata eēt potestas: ⁊ tpa uite ꝓstituta eēnt eis usq; ad tēpus ⁊ tps. Aspiciebā ḡ i visione noctis: ⁊ ecce cū nubib' celi: q̄si filius hois veniebat: ⁊ usq; ad ātiquum dierū peruenit: ⁊ in ꝓspectu eī' obtulerūt eū. Et dedit ei ptatem ⁊ honorez ⁊ regnū: ⁊ oēs ppli tribꝰ ⁊ lingue ipi seruiēt. Ptas eī' ptas eterna: q̄ nō auferet: ⁊ regnū eī' q̄d nō corrūpet. Horruit sps me'. Ego daniel t̄rit' sū in his: ⁊ visiones capitis mei ꝓturbauerūt me. Accessi ad vnū de assistētib': ⁊ veritatē q̄rebā ab eo de oīb' his. Qui dixit mihi iterp̄tationem sermonū: ⁊ docuit me. De q̄ttuor bestie magne: q̄ttuor sūt regna: q̄ consurgēt de tra. Suscipiēt āt regnū scī dei altissimi: ⁊ obtinebūt regnū usq; i scl'm ⁊ scl'z seclorū. P' hoc volui diligēt discē de bestia q̄rta: q̄ erat dissilis valde ab oīb' ⁊ terribil' nimis. Dētes ⁊ vngues eī' ferrei: comedebat ⁊ cōminuebat: ⁊ reliq̄ pedib' suis ꝓculcabat Et de cornib' decē: q̄ hēbat i capite: ⁊ ō alio q̄ ortū fuerat: añ q̄ ceciderāt tria cōnua: ⁊ de cornu illo q̄ hēbat oculos ⁊ os loquēs grādia: ⁊ maius erat ceteris. Aspiciebā: ⁊ ecce cornu illud faciebat bellū aduersus scōs: ⁊ ꝓualebat eis: dōec vēit antiqu' dierū: ⁊ iudiciū ōdit scīs excelsis: ⁊ tps aduenit ⁊ regnū obtinuerūt scī. Et sic ait: Bestia q̄rta: regnū q̄rtū erit i tra: q̄ maior erit oīb' regnis: ⁊ deuorabit vniuersā trā: ⁊ ꝓculcabit ⁊ comminuet eā. Porro cornua decē: ipsi' regni decē reges erūt: ⁊ alī' ꝓsurget p' eos: ⁊ ipse potēnō erit ꝓrib': ⁊ tres reges humiliabit. Et ṗmones cōtra excelsū loquet: ⁊ scōs altissimi ꝓteret. Et putabit q̄ possit mutare tpa ⁊ leges: ⁊ tradēt i manu eī' usq; ad tps ⁊ tpa ⁊ dimidiū tpis: ⁊ iudiciū sedebit: ut auferat potentia: ⁊ pterat ⁊ dispeat usq; i finē: regnū āt ⁊ ptas ⁊ magnitudo regni: que ē subt̄ oē celū det pplo scōr altissimi: cui' regnū regnū sēpiternū ē: ⁊ oēs reges seruiēt ei ⁊ obedient. Huc usq; finis vbi. Ego daniel mltū cogitatōib' meis cōturbabar: ⁊ facies mea mutata ē in me: vba āt i corde meo cōseruaui.

.VIII.

In anno trio regni balthasar regis visio apparuit mihi. Ego daniel p' id q̄ videra i pncipio uidi i visione mea: cū eē i susis castro: q̄ ē i hela regiōe: vidi āt i visione esse me sup portaz ulai: ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi. Et ecce aries vn' stabat āte paludē hās cornua excelsa: ⁊ vnū excelsi' altero atq; succrescēs. Postea vidi arietē cornib' vētilātez cōtra occidētē ⁊ cōtra aq̄lōem ⁊ cōtra meridiem: ⁊ oēs bestie nō poterāt resistere ei: nec liberari de manu eī': fecitq; ſm volūtatem suā ⁊ magnificat' est. Et ego itelligebā. Ecce aūt hircus caprarū veniebat ab occidente sup faciem totius terre: ⁊ nō tāgebat trā. Porro hircus hēbat cornu insigne iter oculos suos: ⁊ venit usq; ad arietem illum cornutū: quē videraz stantē ante portā: ⁊ cucurrit ad eū

i ipetu fortitudis sue. Quoq; appropiasset p̄ pe arietē efferat' ē i eū: ⁊ pcussit arietē ⁊ cō minuit duo cornua ei': ⁊ nō potat aries resi stē ei. Quoq; eū misisset i trā cōculcauit: ⁊ ne mo dbat libare arietē de mānu ei'. Hirc' aūt capraꝝ magn' fcs ē nimis. Cumq; creuisset fractū ē cornu magnū: ⁊ orta sūt q̄ttuor cor nua subt illud p q̄ttuor vētos celi. De vno āt ex eis egressū ē cornu vnū modicū: ⁊ fcm ē grāde cōtra meridiē ⁊ ptra oriētem ⁊ ptra fortitudiem. Et magnificatū ē usq; ad fortitudinez celi: ⁊ deiecit de fortitudie ⁊ de stell' ⁊ pculcauit eas. Et usq; ad pncipē fortitudinis magnificatū ē: ⁊ ab eo tulit iuge sacrificiū: ⁊ deiecit locū scificatois ei'. Robur aūt datū est ei ptra iuge sacrificiū ppt pcā: ⁊ prosternet vitas i trā: ⁊ psperabit ⁊ faciet. Et audiui vnū de scis loquētē: ⁊ dixit vn' scs alti: nescio cui loquēti. Usq; q̄ visio ⁊ iuge sacrificium ⁊ peccatū desolatois q̄ fca ē: ⁊ sāctua riuz ⁊ fortitudo pculcabit? Et dixit ei. Usq; ad vespam ⁊ mane: duo milia trecēti: ⁊ mūdabit sāctuariū. Fcm ē āt eū uidere ego daniel visionē: ⁊ q̄rere ē itelligētiā: ecce stetit in cōspectu meo q̄si spes viri. Et audiui vocez viri iter vlai: ⁊ clamauit ⁊ ait: Gabriel fac i telligē istum visiōez. Et venit: ⁊ stetit iuxta: ubi ego stabā. Quoq; venisset: pauēs corrui i faciē meā. Et ait ad me: Intellige fili hois: qm̄ i tpe finis cōplebit visio. Cumq; loqret ad me: collapsus sū pn' i trā. Et tetigit me ⁊ statuit me in gradu meo: dixitq; mihi. Ego oñdā tibi q̄ futura sūt i nouissimo maledictiois: qm̄ hz tps finē suū. Aries quē vidisti hīe cōnua rex medoꝝ ē atq; persaꝝ. Pōro hirc' capraꝝ rex grecoꝝ: ⁊ cornu grāde: qđ erat īt oc'los ei': ipe ē rex pm'. Qđ āt fracto illo surrexerit q̄ttuor p eo: q̄ttuor reges ō gēte ei' cōsurgēt: sz nō i fortitudine ei'. Et post regnū eoꝝ: cū creuerit iq̄tates: cōsurget ix ipudēs facie ⁊ itelligēs ppositōes: ⁊ roborabit fortitudo ei': sz nō i uirib' suis: ⁊ supra q̄ credi pōt vniuersa vastabit: ⁊ psperabit ⁊ faciet. Et itficiet robustos ⁊ pplm scoꝝ sz vo lūtatem suam: ⁊ dirigēt dolus i manu eius: ⁊ cor suum magnificabit: ⁊ i copia rex ōiū occidet plurios. Et cōtra pncipē pncipū cō surget: ⁊ sine manu conteret. Et visio vespe ⁊ mane: q̄ dicta ē vera ē. Tu g̈ visiōez signa q: p' mltos dies erit. Et ego daniel lāgui et egrotaui p dies. Quoq; surrexissem faciebam opera regis ⁊ stupebam ad visionem: ⁊ nō erat q̄ interptaret.

.IX.

In āno pmo darij filij asueri de semie medoꝝ: q̄ ipauit sup regnū chaldeoꝝ āno vno regni ei': ego daniel itellexi i libris nūerū ānoꝝ: de q̄ fcs ē sermo dñi ad hieremiā pphetā: ut cōplerēt desolatois in: lxx septuagita anni. Et posui faciē meā ad dñm deū meū rogare ⁊ deprecari i ieiunijs sacco ⁊ cinere: ⁊ oraui dñm deū ⁊ pfessus sum ⁊ dixi: Obsecro dñe de' magne ⁊ tribil' custodies pactū ⁊ miam diligētib' te: ⁊ custodietib' mādata tua: peccauim' iq̄tatē fecim' ipie egim' ⁊ recessim' : ⁊ declinauim' a mādatis tuis ac iudicijs. Nō obediuim' seruis tuis pphetis: q̄ locuti sūt i noie tuo regib' nīis pncipib' nīis patrib' nīis ōi pplo tre. Tibi dñe iustitia: nob āt confusio faciei: sicut ē hodie viro iuda ⁊ habitatorib' hrlm ⁊ ōi isrl: his q̄ ppe sūt: ⁊ his q̄ peul i vniuersis trīs: ad q̄s eiecisti eos: ppt iq̄tates eoꝝ: i q̄b' peccauerūt i te dñe. Nob confusio faciei: regib' nīis pncipib' nīis ⁊ patrib' nīis: q̄ peccauerūt. Tibi āt dño deo nīo mia ⁊ ppitiatio: qr recessim' a te ⁊ nō audiuim' voce dñi dei nī: ut ābularem' i lege ei': quā posuit nobis p seruos suos pphetas: ⁊ omis isrl puaricati sunt legē tuā: ⁊ declinauerūt ne audirēt vocē tuā: ⁊ stillauit sup nos maledictio ⁊ detestatio: que scripta ē i libro moysi serui dei: qr peccauim' ei. Et statuit sermōes suos: q̄s locut' ē sup nos ⁊ sup pncipes nīos: q̄ indicaret nos: ut sup induceret i nos magnū malū: qle nūq̄ fuit sub oī celo: sm q̄ fcm ē i hrlm: sic scriptum ē in lege moysi. Oē malū hoc venit sup nos. Et nō rogauim' faciē tuā dñe de' nr: ut reuerteremur ab iq̄tatib' nīis: ⁊ cogitarem' vitatē tuā. Et vigilauit dñs sup malicia: ⁊ adduxit eā sup nos. Iustus dñs de' nr i oib' operibus suis q̄ fec. Nō.n. audiuim' vocē ei'. Et nunc dñe de' nr: q̄ eduxisti pplm tuū de trā egypti i manu forti: ⁊ fecisti tibi nomen sm diem hāc: peccauimus: iq̄tatē fecim' dñe in oem iustitiam tuā. Auertat obsecro ira tua: ⁊ furor tuus a ciuitate tua hrlm: ⁊ a mōte sācto tuo. Propt pcā.n. nīa ⁊ iq̄tates patrū nīorum hrlm: ⁊ ppls tu' i opprobrium sūt oib' p circuitu nīm. Nūc g̈ exaudi deus noster orationem serui tui ⁊ pces ei': ⁊ oñde faciē tuaz sup sāctuariū tuum qđ desertū ē. Propt temet ipsum inclina deus meus aurem tuaz ⁊ audi: aperi oc'los tuos: ⁊ uide desolatōez nīaz

ꝛ ciuitatē ſc̄i quā iuocatū ē nomē tuū. Neq; .n. i iuſtificationib' nr̄is ꝓſternim' ꝑces ante faciē tuā: ſz i miſerationib' tuis mlt̄is. Exaudi dñe: placare dñe: attende ꝛ fac. Ne moreris ꝓp̄t temetipſū de' me' : q; nomē tuū iuocatū eſt ſ̄ ciuitatē: ꝛ ſ̄ ꝓplm tuū. Cūq; adhuc loq̄rer ꝛ orarem ꝛ ꝓfiterer pcca mea ꝛ pcca ꝓpli mei iſrl̄: ut ꝓſternerem preces meas in cōſpectu dei mei ꝓ monte ſco dei mei: adhuc me loquēte in oratiōe mea: ecce uir gabriel: quē viderā in viſiōe a ꝓncipio cito uolās tetigit me i tp̄e ſacrificij veſpertini: ꝛ docuit me ꝛ locut' ē mihi: dixitq; Daniel nunc egreſſus ſū: ut docerē te ꝛ itelligēs. Ab exordio pcū tuaꝝ egreſſus ē ſermo. Ego āt veni ut idicarē t̄: q; vir deſideriorū es. Tu āt animaduerte ſermonē: ꝛ itellige viſionē. Hep tuagita ebdōades abbreuiate ſūt ſ̄ ppl̄z tuū: ꝛ ſup urbē ſcam tuā: ut ꝓſumet̄ p̄uaricatio: ꝛ finem accipiat pcām: ꝛ deleat iniq̄tas: ꝛ adducat iuſtitia ſempit̄na: ꝛ impleat viſio ꝛ ꝓphetia: ꝛ vngat ſcs ſcoꝝ. Scito g̃ ꝛ animaduerte ab exitu ſermōis: ut itez edificet urbē uſq; ad xp̄m ducē: hebdōades ſeptē: ꝛ hebdōades ſexaginta: ꝛ rurſū edificabit platea ꝛ muri i anguſtia tp̄z. Et p' hebdomadaſ ſexaginta duas occidet xp̄s: ꝛ ñ erit ei' ppl's: q̄ eū negatur' ē. Et ciuitatē ꝛ ſanctuariū diſſipabit ppl's cū duce vēturo: ꝛ finis ei' vaſtitaſ ꝛ p' finē belli ſtatūta deſolatio. Cōfirmabit āt pactū mlt̄is hebdomada vna: ꝛ i dimidio hebdōadis deficiet hoſtia ꝛ ſacrificiū. Et erit i tēplo abominatio deſolatōis: ꝛ uſq; ad ꝓſūmatōem ꝛ finē pſeuerabit deſolatio.

.X.

Anno tertio cyri regi pſaꝝ v̄bū reuelatū ē danieli cognomento balthaſar: ꝛ v̄bū verū ꝛ fortitudo magna: itellexitq; ſermōez. Intelligētia .n. ē op' i viſiōe. In dieb' illꝰ ego daniel lugebā trium hebdomadaꝝ die b': panē deſiderabilē ñ comedi: ꝛ caro ꝛ vinū ñ introiēt i os meū. Sz nz vnguēto vnct' ſū: dōec opplerēt trium hebdomadaꝝ dies. Die āt viceſima ꝛ q̄rta mēſis ꝑmi erā iuxta fluuiū magnū: q̄ ē tigris: ꝛ leuaui oc'los meos ꝛ vidi. Et ecce vir vn' veſtit' lineis: ꝛ renes ei' accincti auro obrizo: ꝛ corp' ei' q̄ſi chryſolit': ꝛ facies ei' uelut ſpes fulgur: ꝛ oculi ei' ut lāpas ardēs: et brachia ei' et q̄ deorſū uſz ad pedes q̄ſi ſpes eruc̄tāt: et uox ſmonuz ei': ut uox mlt̄itudis. Vidi āt ego daniel ſol' viſiōem: porro uiri q̄ erāt mecū ñ viderūt: ſz terror nimi' irruit ſ̄ eos: et fugerūt i abſcōditū. Ego āt relict' ſol' vidi viſionem grādez hāc: et non remanſit in me fortitudo: ſed et ſpes mea immutata ē i me et emarcui nec habui q̄cq̄ virtutis. Et audiui uocē ſermonū ei' et audiēs iacebā ꝓſtr̄at' ſup faciē meam: ꝛ vult' me' hēbat tre. Et ecce man' tetigit me: ꝛ erexit me ſ̄ genua mea: ꝛ ſ̄ articulos manuz meaꝝ. Et dixit ad me: Daniel vir deſideriorū itellige v̄ba: q̄ ego loq̄r ad te: ꝛ ſta i gradu tuo. Nūc .n. ſū miſſus ad te. Cū dixiſſet mihi ſermonē iſtū ſteti tremēs: ꝛ ait ad me: Noli metuē dāiel: q; ex die ꝑmo q̄ poſuiſti cor tuū ad intelligēdū: ut te affligeres i ſpēcu dei tui: exaudita ſ̄ v̄ba tua: ꝛ ego vēi ꝓpter ſermōes tuos. Princeps āt regni pſaꝝ reſtitit mihi vigiti ꝛ vno die': ꝛ ecce michael unꝰ de ꝓncipib' ꝑmis vēit i adiutoriū meū: et ego remāſi ibi iuxta regē pſaꝝ. Veni āt ut docerē te: q̄ vētura ſūt ꝑplo tuo i nouiſſimis dieb': qm̄ adhuc viſio i dies. Cūq; loquēret mihi h'cemōi v̄bis: deieci vultū meū ad terrā: ꝛ tacui. Et ecce q̄ſi ſilitudo filij hois tetigit labia mea: ꝛ apiēs os meū locut' ſū: ꝛ dixi ad eū q̄ ſtabat ꝓtra me: Dñe mi i viſione tua diſſolute ſ̄t copages mee: ꝛ nihil i me remāſit virtutis. Et quō potuit ſeruꝰ dñi mei loq̄ cū dño meo? Nihil .n. i me remāſit virium: ſz ꝛ halit' me' itercludit. Rurſum g̃ tetigit me q̄ſi viſio homis: ꝛ ꝓfortauit me et dixit: Noli timē vir deſideriorū: pax t̄: cōfortare ꝛ eſto robuſt'. Cūq; loq̄ret mecū ꝓualui et dixi: Loq̄re dñe mi: q; ꝓfortaſti me. Et ait: Nunquid ſcis q̄re veneri ad te? Et nē reuertar: ut p̄lier aduerſū ꝓncipē pſaꝝ. Cum .n. egrederer apparuit ꝓnceps grecoꝝ veniēs. Verūtñ ānūciabo tibi q̄ exp̄ſſū ē i ſcripta vitat̄: ꝛ nēo ē adiutor mē i oib' his: niſi michael ꝓceps vr̄.

.XI.

Ego āt a ꝑmo āno darij medi ſtabam: ut ꝓfortarer ꝛ roborarer. Et nē veritatem annūciabo t̄. Ecce adhuc tres reges ſtabunt i pſide: ꝛ q̄rtus ditabit opib' nimijs ſ̄ōes: ꝛ cum ditatus fuerit diuitijs ſuis cōcitabit ōes aduerſum regnum grecie. Surget vero rex fort̄: ꝛ dñabit p̄tate multa: ꝛ faciet q̄ placuerit ei. Et cū ſteterit cōteret regnū ei': ꝛ diuidet i q̄tuor vētos celi: ſz ñ i poſterōs eius: neq; ſm potentiam illius: q̄ dnat' eſt. Lacerabitur .n. regnum eius ēt in externos

¶ excepti his. Et confortabit rex austri: et ois pn
cipib' ei' pualebit sup eū. Et dñabit ditioē.
Dlta.n.dñatio ei'. Et p' finē ānoz federa
buntur. Filiaq; reg austri veniet ad regem
aqlōis facē amicitiam: et ñ obtiebit fortitu
dinē brachij: nec stabit semē eius. Et tradet
ipsa: et q adduxerit eā adolescētes ei': et q cō
fortabat eā i tpib'. Et stabit de germie radi
cū ei' plātatio. Et veniet cū exercitu et igredi
et puiciā reg aqlōis: et abutet eis: et obtine
bit. Insup et deos eoz et sculptilia: vasa āq;
pciosa auri et argēti captiua ducet i egyptū.
Ipse pualebit aduersus regē aqlōis. Et itra
bit i regnū rex austri: et reuertet ad trā suā.
Filij āt ei' puocabūt: et cōgregabūt multitu
dinē exercituū pluriozū. Et veniet pperans
et inundans: et reuertet et cōcitabit: et pgredie
et cū zobore ei'. Et puocab' rex austri egredie
et pugnabit aduersus regē aqlōis: et pparabit
multitudinē nimiā: et dabit mītituoo in
man' ei': et capiet mītitudinē et exaltabit coz
ei': et deijciet mīta mīlia: sz ñ pualebit. Con
uertet.n. rex aqlōis: et pparabit mītitudiez
mīto maiorē q' pri'. Et i fine tpum ānozūq;
veniet, pperās cū exercitu magno et opibus
nimijs. In tpib' ill' multi psurgēt aduersus
regē austri. Filij āq; puaricatoꝝ ppli tui
extollētur: ut ipleāt visiōez et corruēt. Et ve
niet rex aqlōis et cōportabit aggerē: et capiet
vrbes munitissimas: et brachia austri ñ su
stiebūt. Et psurgēt electi ei' ad resistendū: et
ñ erit fortituoo. Et faciet ueniēs sz eū iuxta
placitū suū: et ñ erit q stet ptra faciem eius.
Et stabit i tra iclyta et psumet i manu ei': et
ponet faciem suam: ut veniat ad tenendum
vniuersum regnum eius: et recta faciet cum
eo. Et filiam feminaruz dabit ei: ut euertat
illuz: et ñ stabit: nec illius erit. Et puertet fa
ciē suā ad insulas: et capiet mītas: et cessare
faciet pncipem opprobrij sui. Et opprobriū
eius conuertetur i eū. Et puertet faciē suaz
ad imperium terre sue: et ipinget et corruet:
et ñ iueniet. Et stabit i loco ei' vilissimus et i
dignus decore regio: et i pauc dieb' pteret ñ
i furore nec i plio: et stabit i loco eius despec
t': et non tubuetur et honor regius. Et vēiet
clam et obtinebit regnum i fraudulētia. Et
brachia pugnāti expugnabūt a facie eius: et
conterentur. Insup et dux federis. Et p' ami
citias cum eo faciet doluz: et ascēdet et supa
bit i modico ppl'o: et abūdātes et uberes ur
bes ingrediet. Et faciet q ñ fecerunt pres ei'
et pres patrum eius. Rapinas et pdam et di
uitias eoz dissipabit: et ptra furmissimas co
gitationes inibit: et hoc usq; ad tempus. Et
pcitabit fortitudo ei': et cor ei' aduersū regē
austri i exercitu mag. Et rex austri puocabi
tur ad bellum mītus auxilijs et fortib' nimis
et ñ stabūt: qz ībunt aduersus eum cōsilia.
Et comedētes panem cū eo pterent illum:
exercitusq; ei' oppmet: et cadet interfecti plu
rimi. Duoz q; regum cor erit: ut male faci
ant: et ad mēsam unam mēdaciū loquent: et
ñ pficient: qz adhuc finis i aliud temp'. Et
reuertet i trā suā cū opib' mītis: et cor ei' adv̄
sus testamtū sēm: et faciet et reuertet i tram
suā. Statuto tpe reuertetur et ueniet ad au
strū: et non erit pori sīle nouissimū. Et veni
ent super eum trieres et romani et pcuciet et
reuertetur. Et idignabit cōtra testamētum
sanctuarij: et faciet reuertetur: et cogitabit
aduersū eos: q dereliqrūt testamētū sactua
rij. Et brachia ex eo stabūt: et polluent sāc
tuarium fortitudis: et auferet iuge sacrificiū
um: et dabunt abomiatōem i desolationez.
Et ipij i testm̄ simulabūt fraudulent. Ppls
āt scies deū suū obtiebit et faciet. Et docti i
ppło docebūt plurios: et ruēt i gladio et i flā
ma et i captiuitate et i rapina diez. Cumq;
corruerit subleuabūt auxilio paruulo: et ap
plicabūt eis plurimi fraudulent. Et de eru
dit ruēt: ut cōflent et eligāt et dealbent usq;
ad tps pfinitū: qz adhuc aliud tps erit. Et
faciet iuxta volūtatē suā rex. Et eleuabit et
magnificabit aduersus oēm deum. Et adv̄
sus deum deoz loq̄t magnifica et dirigetur:
dōec cōpleat ira cūdia. Perpetrata quippe
ē definitio. Et deū patrū suoz ñ reputabit:
et erit i pcupiscentijs feiaz: nec quēq; deoz
curabit: qz adv̄sū vniv̄sa psurget. Dū āt ma
oçi i loco suo venerabit: et deū quē ignauerit
patres eius: colet auro et argento et lapide p
cioso: rebusq; pciosis. Et faciet ut muniat
maoçim cū deo alieno: quē cognit: et multi
plicabit gl'am: et dabit eis potestatem in mī
tis: et tram diuidet gratuito. Et in tpe pfini
to pliabitur aduersus eū rex austri: et quasi
tempestas veniet ptra illum rex aqlonis in
curribus et in eq̄tibus et in classe magna: et i
gredietur tras: et pteret et pertransiet. Et in
troibit i tram gloriosam: et mīti corruēt. Ipe
āt sole saluabunt de mānu eius: edom et mo
ab: et princeps filiorum ammon. Et mittet
manum suam in terras: et terra egypti nō

effugiet. Et dñabit thesauroꝝ auri ⁊ argẽti ⁊ ois pciosis egypti. Per libyã ꝙq ⁊ ethiopiã trãsibit: ⁊ fama turbabit eũ ab oriente ⁊ ab aquilone: ⁊ veniet i mltitudie magna: ut cõterat ⁊ iterficiat plurios. Et figet tabernaculũ suũ a pedno iter duo maria sĩ monte inclytũ ⁊ sẽm: ⁊ veiet usq ad sũmitatem ei⁹: ⁊ nẽo auxiliabit ei.

¶ .XII.

IN tpe ãt illo cõsurget michael pnceps magnus: qui stat p filios populi tui: ⁊ veniet tps: qle ñ fuit ab eo: ex q gẽtes eẽ cepert usq ad tps illo. Et i tpe illo saluabit ppls tuus: oĩs q iuẽt⁹ fuerit script⁹ in libro. Et mlti de his q dormiũt in tre puluẽ: euigilabunt: alĩ i uitã etnã: alĩ i opprobriũ: ut videãt sẽp. Qui ãt docti fuerit fulgebũt qsi splẽdor firmamẽti: ⁊ q ad iustitiã eruditi multos: qsi stelle in ppetuas etnitates. Tu ãt daniel claude sermones: ⁊ signa libꝝ usq ad temp⁹ statutũ. Plurimi ptrãsibũt: ⁊ mltiplex erit scia. Et uidi ego daniel: ⁊ ecce qsi duo alĩ stabãt vn⁹ hic sup ripã fluis: ⁊ alt⁹ ide ex altera ripa fluis. Et dixi viro q erat iduť lineis: q stabat sup aqs fluis. Usq q finis horꝝ mirabiliũ? Et audiui virũ q iduť erat lineis: qui stabat sup aqs fluis: cũ eleuasset dexterã ⁊ sinistrã suã i celũ ⁊ iurasset p viuẽtẽ i etnũ: q: i tps ⁊ tpa ⁊ dimidiũ tpis. Et cũ cõpleta fuerit dispsio manꝰ ppli sci: cõplebũt vniuersa hec. Et ego audiui: ⁊ non intellexi. Et dixi: Dñe mi qd erit p hec? Et ait: Vade daniel: q clausi sũt signatiq sermões usq ad pfinitũ tps. Eligẽt ⁊ dealbabũt ⁊ qsi ignis pbabũt multi. Et impie agẽt impĩ: nz itelligẽt oes impĩ. Porro docti itelligẽt: ⁊ a tpe cũ ablatũ fuerit iuge sacrificiũ: ⁊ posita fuerit abominatio i desolatõem: dies mille ducẽti nonaginta. Beat⁹ q expectat: ⁊ puenit usq ad dies mille trecẽtos trigita q nq. Tu ãt daniel uade ad pfinitũ: ⁊ requiesces ⁊ stabis i sorte tua i fine dieꝝ. Ducusq danielez i hebraico volue legim⁹: cetera q sequunt usq ad finẽ libri: de theodotiõis editiõe trãslata sũt.

¶ .XIII.

ET erat uir habitans in babylõe: ⁊ nomẽ ei⁹ ioachi: ⁊ accepit uxorẽ noie susãnã filiã helchie pulchrã nimis ⁊ timẽtẽ deum. Parẽtes. n. illi⁹ cũ essent iusti eruditi filiã suã sm legẽ moysi. Erat ãt ioachi diues valde: ⁊ erat ei pomariũ vicinũ domui sue: ⁊ ad ipsũ cõfluebãt iudei: eo q eẽt honorabilior oĩum. Et cõstituti sũt duo senes iudices in illo ãno: de qb⁹ locut⁹ ẽ dñs: q: egressa ẽ iniqtas de babylõe a senioribus iudicib⁹: q videbãt regẽ pplm. Isti frequẽtabãt domũ ioachim: ⁊ veniebant ad eos oẽs q hẽbãt iudicia. Cũ ãt ppls reuertisset p meridiẽ igrediebat susãna: ⁊ deambulabat i pomario viri sui. Et videbãt eã senes qtidie igrediẽtẽ ⁊ de ãbulãtem: ⁊ exarserũt i pcupiscẽtiã ei⁹. Et euerterũt sẽsũ suũ: ⁊ declinauerũt oculos suos: ut nõ viderẽt celũ: nz recordarẽt iudicioꝝ iustoꝝ. Erãt q ãbo vulnerati amore ei⁹: nec i dicauerũt sibi vicissim dolorẽ suũ. Erubescebãt. n. idicare sibi cõcupiscẽtiã suã volentes pcubẽ cũ ea. Et obseruabãt qtidie sollicit⁹ videre eã. Dixitq alter ad alterũ eam⁹ domũ: q: hora prãdij ẽ. Et egressi recesserũt a se. Cũq reuertissent: venerũt i vnũ: ⁊ sciscitates ab iui cẽ cõfessi sũt cõcupiscẽtiã suã. Et tunc in cõmune statuerũt tps: qñ eã posset iuẽire solã. Fẽm ẽ ãt cũ obseruaret diẽ aptũ: igressa ẽ aliqñ sicut heri ⁊ nudisterti⁹ cũ duab⁹ sol⁹ puellis: voluitq lauari in pomario. Estus qppe erat: ⁊ ñ erat ibi qsq pter duos senes abscõditos: ⁊ cõtẽplates eam. Dixit q puellis: Afferte mihi oleũ ⁊ smigmata: ⁊ ostia põarij claudite: ut lauer. Et fecerũt sicut pcepat: clauserũtq ostia pomarij: ⁊ egresse sũt p posticum: ut afferrẽt q iusserat. Nesciebãtq senes it⁹ eẽ abscõditos. Cũ ãt essẽt egresse puelle: surrexerunt duo senes: ⁊ accurrerũt ad eã ⁊ dixerũt: Ecce hostia pomarij clausa sĩt: ⁊ nẽo nos videt ⁊ in pcupiscẽtia tui sumus. Quãobrẽ assentire nobis: ⁊ cõmisce nobiscũ. Qd si nolueris: dicem⁹ ptra te testioniũ: q fuerit tecũ iuuenis: ⁊ ob hãc cãm emiseris puellas a te. Ingemuit susãna ⁊ ait: Angustie sũt mihi vndiq. Si. n. hoc egero: mors mihi ẽ: si ãt ñ egero: ñ effugiam manꝰ vias. Sed melius est mihi absq ope icidẽ i manꝰ hominũ: q peccare i pspectu dñi. Et exclamauit voce magna susanna: exclamauerũt autẽ ⁊ senes aduersus eam. Et cucurrit vnus ad ostia pomarij: ⁊ apuit. Cũ q audissẽt clamorem famuli domꝰ i pomario: irruerũt p posticũ: ut viderẽt qd nã eẽt. Postq aũt senes locuti sũt: erubuerũt sui vehemẽt: q: nũq dictũ fuerat sermo hmõi de susãna. Et fca ẽ dies crastina. Cũq venissent pplus ad ioachim virũ eius: venerunt ⁊ duo pbri pleni iniqua cogitatione aduersus susannam

ut ītificerēt eā. Et dixerūt coꝝ ppl'o: Mittite ad suſānā filiā helchie vxorē ioachi. Et ſta tī miſerūt. Et vēit cū parētib' ⁊ filīs ⁊ vniuer ſis cognat' ſuis. Puerꝝ ſuſāna erat delicata nimis ⁊ pulchra ſpecie. Et iūſ illi iuſſerūt: ut diſcoopiret: erat.n. coopta: ut uel ſic ſatiarē ꝺ decoꝛe ei'. Flebāt igī ſui: ⁊ oēs ꝙ nouerant eā. Cōſurgētes āt duo pbī i medio ppl'i: po ſuerūt man' ſuas ſup caput ei'. Que flens ſuſpexit ad celū. Erat.n. coꝛ ei' fiduciā hīns i dño. Et dixerūt pbī: Cū deābularem' i po mario ſoli: igreſſa ē hec cū duab' puellis: et clauſit oſtia pōarū: ⁊ dimiſit a ſe puellas. vēitꝙ ad eā adoleſcēs: ꝙ erat abſcondit': et ⁊ ꝓcubuit cū ea. Puerꝝ nos cū eſſem' in an gulo pomarū videtes iūqtatē: cucurrimus ad eos: ⁊ vidim' eos pariť cōmiſceri. Et illū ꝙdē ñ quim' cōpēdē: qꝛ foꝛtioꝛ nob' erat: ⁊ apto oſtio exiliuit. Hāc āt cū appēdiſſem' ītꝛogauim' ꝙſnā eēt adoleſcēs: ⁊ noluit indi care nob'. Huī rei teſtes ſum'. Credidit eis mltitudo q̄ſi ſenīb' ⁊ iudicīb' ppl'i: ⁊ condē nauerunt eā ad moꝛtē. Exclamauit āt voce magna ſuſanna: ⁊ dixit: Deꝰ eīne ꝙ abſcōdi toꝝ es cognitō: ꝙ noſti oīa ātēꝙ fiāt: tu ſcis qm falſū teſtioniū tuleīt ꝓtra me: ⁊ ecce mo rioꝛ: cū nihil hoꝝ feceꝛi: q̄ iſti malicioſe cō poſuerūt aduerſū me. Exaudiuit āt dñus vo cē ei'. Cūꝙ ducēt ad moꝛtē: ſuſcitauit dñus ſpm pueri iuniōis: cui' nomē daniel: ⁊ excla mauit voce magna: Mūdus ego ſum a ſan guīe h'. Et ꝓuerſus oīs ppl's ad eum dixit: quis ē iſte ſmo: quē tu locut'es? Qui cū ſta ret i medio eoꝝ ait: Sic fatui filij iſrl' nō iu dicātes: nz qō veꝝ ē cogſcētes: cōdēnaſtī filiā iſrl'? Reuertimini ad iudiciū: qꝛ falſū teſtio niū locuti ſūt adūſus eā. Reuerſus ē ergo ppl's cū feſtinatiōe. Et dixerūt ei ſenes: Veī ⁊ ſede i medio nīm: ⁊ idica nobis: qꝛ ť deus dedit honoꝛez ſenectuť. Et dixit ad eos da niel: ſeparate illos ab iuicē ꝓcul: ⁊ diiudica bo eos. Cū āt diuiſi eēnt alter ab altō: voca uit vnū de eis: ⁊ dixit ad eū: Inueterare di eꝝ maloꝝ: nē venerūt pcā tua q̄ opabaris ꝓius: iudicās iudicia iūſta: inocētes oppꝛi mēs ⁊ dimittēs noxios dicēte dño: inocētē ⁊ iuſtū ñ ītificies. Nūc ģ ſi vidiſti eā: dic qua ſub arbōe vider' eos colloquētes ſibi. Qui ait: Sub ſyno. Dixit āt daniel: Recte menti ť'es i caput tuum. Ecce.n. āgel' ꝺei accepta ſñia ab eo: ſcindet te medium. Et amoto eo iuſſit venīre alīū: ⁊ dixit ei: Semē chanaan ⁊ ñ iuda ſpes decepit te: ⁊ ꝓcupiſcētia ſubu ťit coꝛ tuū. Sic faciebat' filiab' iſrl': ⁊ ille ti mētes loq̄bāť vob: ſz ñ filia iuda ſuſtinuit i q̄tatē vīam. Nūc ģ dic mihi ſub q̄ arbōe cō pḥēderī eos loquentes ſibi. Qui ait: Sub pꝛuno. Dixit āt ei daniel: Recte mentit' es ⁊ tu i caput tuū. Manet.n. angelus dei gladi um h̄ns: ut ſecet te medium: ⁊ ītificiat vos. Exclamauit itaqꝫ ois cet' voce magna ⁊ bñ dixerūt deū: q̄ ſaluat ſpantes i ſe. Et ꝓſurrexe rūt aduerſus duos pbīos. Conicerat.n. eos daniel ex oꝛe ſuo falſū dixiſſe teſtioniū. Fe ceīt̄ꝫ eis ſic male egerāt aduerſus ꝓximā: ut facerēt ꝑz legē moyſi: ⁊ iterfecerunt eos. Et ſaluat' ē ſāguis īnoxius i die illa. Helchi as āt ⁊ vxoꝛ ei' laudaueīt deū ꝓ filia ſua ſu ſanna cū ioachim marito ei' ⁊ cognatiōib': qꝛ ñ ē iuēta i ea res turpis. Daniel āt fēs eſt magn' i ꝓſpcū ppl'i a die illa ⁊ deinceps. Et rex aſtyages appoſit' ē ad pꝛes ſuos ⁊ ſuſce pit cyrus pꝛes reanū ei'.

XIIII.

Erat āt daniel ꝓuina regī: ⁊ honōat' ſī ōes amicos ei'. Erat ꝙꝫ idolū apud babylōios noīe bel: ⁊ impēdebāť i eo ꝙ dies ſingulos ſile artabe duodeci: ⁊ oues q̄dragi ta: viniꝙꝫ amphoꝛe ſex. Rex ꝙꝫ colebat eu: ⁊ ibat ꝙ ſingulos dies adoꝛare eum: poꝛro daniel adoꝛabat deum ſuū. Dixitꝙꝫ ei rex: Quare nō adoꝛas bel? Qui rīdens ait ei: Quia ñ colo idola mānufacta: ſed viuētem deum: q̄ creauit celū ⁊ trā: ⁊ hz pātem oīs carnis. Et dixit rex ad eū: Nō videť ť eē bel viuēs deꝰ? An ñ vides quāta comedat ⁊ bi bat q̄tidie? Et ait daniel arridens: Ne erres rex. Iſte ē.n. itrīſecꝰ lutē': foꝛtiſecꝰ ereus: neꝙꝫ cōedit aliq̄n. Et irat' rex vocauit ſacerdoteſ ei': ⁊ ait eis: Niſi dixeritis mihi: q̄s ē q̄ come dat ipēſas has moꝛiemini. Si āt oñderitis q̄m bel comedat hec: moꝛiet daniel: qꝛ blaſ phemauit i bel. Et dixit daniel regi: Fiat iu xta vbū tuū. Erāt āt ſacerdotes bel ſeptua gīta: excepti vxoꝛib' ⁊ paruul' ⁊ filīs. Et ve nit rex cum daniele i tēplum belis. Et dixe rūt ſacerdotes belis: Ecce nos egrediemur foꝛas: ⁊ tu rex pōe eſcas ⁊ vinū miſce: ⁊ clau de oſtiū ⁊ ſigna ānulo tuo. Et cum igreſſus fuer' mane: niſi inueneris omnia comeſta a bel moꝛte moꝛiemur: vel daniel q̄ mentit' ē aduerſum nos. Confidebant autem: quia

fecerãt sub mẽsa absc̃ditũ itroitũ: ⁊ p illũ i gredieb̃ãt sẽp ⁊ deuo̅abãt ea. Fm̃ ẽ igr̃ p̃q̃ egressi sũt illi: ⁊ rex posuit cibos ãte bel: pce pit daniel pueris suis: ⁊ attulerit cinerẽ ⁊ cribrauit p totũ tẽplũ coram rege: ⁊ egressi clau serũt ostiũ: ⁊ signãtes ãnulo regi abierũt. Sacerdotes ãt igressi sũt nocte iuxta consuetudinẽ suã ⁊ vxores ⁊ filij eor̃: ⁊ cõederũt oia ⁊ biberũt. Surrexit ãt rex p̃mo diluculo: et daniel cũ eo. Et ait rex: Salua ne sũt signacula daniel? Qui rñdit: Salua rex. Statiq̃ cũ apuisset ostiũ: ituit̃ rex mẽsã exclamauit voce magna. Magn⁹ ẽ bel: ⁊ ñ ẽ apud te dolus q̃sq̃. Et risit daniel: ⁊ tenuit regẽ ne ingederet intro: ⁊ dixit: Ecce pauimẽtũ: aiaduerte: cuius vestigia sũt hec. Et dixit rex: Viriõ vestigia virorũ ⁊ mulierũ ⁊ ifãtũ. Et irat⁹ ẽ rex. Tũc apphẽdit rex sacerdotes ⁊ vxões ⁊ filios eor̃: ⁊ oñderũt ei absc̃ditã ostiola: p q̃ igrediebãt: ⁊ cõsumebãt q̃ erãt sup mẽsã. Occidit g̃ illos rex ⁊ tradidit bel i pⁱatẽ daniel: q̃ subuertit eũ ⁊ tẽplũ ei⁹. Et erat draco magn⁹ i loco illo: ⁊ colebãt eũ babylonij. Et dixit rex danieli: Ecce nc̃ ñ potes dicere: q̃ iste ñ sit deus viuẽs. Adora g̃ eũ. Dixitq̃ daniel regi: Dñm deũ meũ adorabo: q̃ ipse est deꝰ viuẽs. Iste ãt ñ ẽ deꝰ viuẽs. Tu ãt da mihi pⁱatẽ ⁊ itficiã draconẽ absq̃ gladio ⁊ fuste. Et ait rex: Do tibi. Tulit g̃ daniel picem ⁊ adipẽ ⁊ pilos: ⁊ coxit parit̃: fecitq̃ massas ⁊ dedit i os dracõis: ⁊ dirupt⁹ ẽ draco. Et dixit daniel: Ecce quẽ colebaꝫ. Qõ cũ audissent babylonij: idignati sũt vehemẽt̃: ⁊ congregati aduersũ regẽ dixerũt. Judeꝰ fẽs ẽ rex. Bel destruxit draconẽ itfecẽ: ⁊ sacerdotes occidit. Et dixerũt cũ venisset ad regẽ: Trade nob̃ danielẽ: alioq̃n itficiẽs te ⁊ domũ tuã. Vidit g̃ rex q̃ irruerẽt i eũ vehemẽt̃: necessitate compulsus tradidit eis danielẽ. Qui misit eum i lacũ leonũ: ⁊ erat ibi dieb⁹ sex. Porro i lacu erãt leones septẽ: ⁊ dabãt eis duo cõpora q̃tidie ⁊ due oues: ⁊ tũc ñ data sũt eis: ut deuorarẽt danielẽ. Erat ãt abacuc pphẽta i iudea: ⁊ ipse coxerat pulmẽtũ: ⁊ intriuerat panes i alueolo: ⁊ ibat i cãpum: ut ferret messorib⁹. Dixitq̃ ãgelus dñi ad abacuc. Fer prãdiũ qõ hẽs i babylõem danieli: q̃ ẽ i lacu leonũ. Et dixit abacuc: Dñe babylõem nõ vidi: ⁊ lacũ nescio. Et apphẽdit eũ angelus dñi i vⁱtice ei⁹: ⁊ portauit eũ capillo capitis sui: posuitq̃ eũ i babylõem sup lacũ in impetu sps sui. Et clamauit abacuc dicẽs: Daniel fue dei: tolle prãdiũ qõ misit tibi deus. Et ait dãiel: Recordat⁹ es mei deꝰ: ⁊ nõ delicsti diligẽtes te. Surgẽs daniel cõedit. Porro ãgelus dñi restituit abacuc cõfestim i loco suo. Veiit ergo rex die septio: ut lugeret dãielẽ: ⁊ vẽit ad lacũ ⁊ introspexit: ⁊ ecce daniel sedẽs i medio leonũ. Et exclamauit voce magna rex dicens: Magn⁹ es dñe deꝰ daniel. Et extraxit eũ de lacu leonũ. Porro illos: q̃ pditõis ei⁹ cã fuerãt: intromisit i lacũ: ⁊ deuorati sũt i momẽto cor̃ co.

¶ Explicit daniel pphẽta. Incipit prologus i libr̃ũ duodeci pphar̃.

NOn idẽ ordo ẽ duodecim pphar̃ apud hebr̃eos: q̃ ẽ apõ nos. Vnde fm̃ id qõ ibi legit̃: hic q̃s dispositi sit. Osee cõmatic⁹ ẽ: ⁊ q̃si per sñias loquẽs. Joel plan⁹ i pncipijs: i fine obscurior: ⁊ usq̃ ad malachiam hñt singuli pphẽtates suas: quẽ esdrã scribam legisq̃ doctorẽ hebr̃ei autumãt. Et q̃ lõgũ ẽ nc̃ de oĩb⁹ dicẽ: hoc tm̃ vos o paula ⁊ eustochiũ ãmõitas scire volo vnũ libr̃ũ eẽ duodeci pphar̃: ⁊ osee synchronõ isaie: malachiã vo aggei: ⁊ çacharie fuisse tpib⁹. In q̃b⁹ ãt tps ñ pfert̃ i titulo: sub illis eos regib⁹ pphẽtasse: sub q̃b⁹ ⁊ hi q̃ ãte eos hñt titulos pphẽtauerũt.

¶ Item alius plogus.

REgule sũt he: sub q̃b⁹ significatiõib⁹ noium: ad q̃s trib⁹ p pphẽtas fmo dñi dirigaꝫ. Quotiensc̃uq̃ ad decẽ trib⁹ tẽdit pphẽtia: sub his nominib⁹ designãtur. i. ephraim samaria isrl̃ ioseph iezrahel bethel bethauen ⁊ iterũ iacob. Qñ ãt ad duas loq̃t tribus: sub his noib⁹ fmo pfert̃. i. iuda irl̃m beniamin dom⁹ dauid: ⁊ inr̃dum iacob. Aliq̃tiẽs isrl̃ ad totas duodeci trib⁹ refert̃. Duplex ẽ apud hebr̃eos sñia: de his q̃ttuor vsibus: q̃ i capite sũt p̃notati. Pleriq̃s. n. dicũt: q̃ ab esdra scriba i oĩb⁹ pphẽtis sic fuerit titulatũ: ut p̃scripto vniuscuiusq̃ nomine pphẽtia

cui⁹ sit seqns noscat. Ipse ē ät esdras: q̄ ultim⁹ pphetaꝝ malachie noie scribit. Alij vo dicūt: q̄ ab ipsis pphet⁹ p spm scm: ut cetera sūt cōscripta.

¶ Incipit plog⁹ i librū osee pphete.

Tempoꝛib⁹ ocie ꝛ ioathe achaz ꝛ ezechie regū iuda ꝛ hieꝛoboā filij ioathe reg: Osee fil⁹ beeri ad pphetā dicēda spu sco ꝛplet⁹ ē. De mēoꝛato itaq; nūcio regū: achaz rex iuda: ꝛ hieꝛoboā rex isrl dūm dēliquētes: ut histoꝛie regū ꝛ paralipomenon idicāt: etā isrl idolatrie crimē ipio ac ptate sua admittere coegerūt. Ꝓpt̄ q̄ dō dr̄ ad osee hec locut⁹ ē dicēs: Accipe tibi vxoꝛē fornicariā siue fornicationū: ꝛ fac filios fornicatōis. Fōnicariā itaq; ñ electiōe coꝛpoꝛ mētricē: sed gētilē deuz igrātē appellat: q̄ dei creatoꝛ sui amoꝛe ꝓtēpto: simulacꝛoꝝ se subiecit desiō rijs. Cū cū dei p̄cepto pphet⁹ i hac paruisset ꝓceptū ex ea filiū ieꝛahel p̄cepit noiare deo pollicēte p⁹ breue tps sāguinē ieꝛahel i domo iheu vidicare. Cui⁹ pmissiōis hec cā ē: iheu p heliseū i regē iūcto ad defēdēdū sāguinē naboth: cui⁹ ieꝛahel queq; nē tpis metꝛopol' erat: quez ieꝛahel achab reg isrl vxoꝛ itemeꝛat; sicut regū histoꝛia expōit. Is cū grauit iuxta diuinū p̄ceptū vidicādi sanguis cā i dom mēoꝛati domū deseuisset: hoc pacto dñum dereliq̄sse iuenit: cui⁹ pnepote hieꝛoboā: q̄ lectiōe cōphēsus ē: oꝛiginis sue facta mutāre: ac ꝓtra dei p̄cepta ꝛ religionē cū ppl'o isrl agente: sāguis naboth: q̄ i loco certe ieꝛahel fuerat, pfusus i domo iheu p curatōis mēoꝛati: hieꝛoboe, p pecō redūdatur⁹ significat. Hic scīum ē ut tra dei vl' ppl'o isrl p denūtiatōem pphete, pcessura debēt: domui āt iude minima lectiōe cōphēsa ob hoc, pmissa ē: q̄ ezechias ex iuda fil⁹ achaz sublatī idolis: q̄ ta pi ei⁹: q̄ ceteri reges ꝓsecraueīt tēplū dei purgasse ꝛ purificasse mō stratur.

Explicit plog⁹. Incipit arguñtū i eūdem.

Osee crebꝛo noīat ephꝛaiz samariā ioseph ieꝛael: ꝛ vxoꝛē fornicariā: ꝛ fōnicatōis filios: ꝛ adulterā cubiculo clausā mariti multo tpe sedē viduam ꝛ sub veste lugubꝛi viri ad se reditū p̄stolari.

¶ Explicit argumētū. Incipit liber osee pꝛophete. Caplm. I.

Verbū dñi q̄ fact⁹ ē ad osee filiū beeri i diebus ocie ioathā achaz ezechie regū iuda: ꝛ i diebus hieroboā filij ioas reg isrl. Principiū loq̄ndi dño i osee. Et dixit dñs ad osee: Vade sume tibi vxoꝛē fornicationū: ꝛ fac tibi filios fornicationū: q̄ fornicās fornicabit tra a dño. Et abiit ꝛ accepit gomer filiā de belaī: ꝛ ꝓcepit ꝛ pepit ei filiū. Et dixit dñs ad eum. Voca nomē ei⁹ ieꝛahel. Quīñ adhuc modicū ꝛ visitabo sāguinē ieꝛahel sup domū iheu: ꝛ ꝙescē faciā regnū dom⁹ isrl. Et i illa die ꝓterā arcū isrl i valle ieꝛahel. Et ꝓcepit adhuc: ꝛ pepit filiam. Et dixit ei: Voca nomē ei⁹ absq; mia. Quia ñ addam ultra miꝛeꝛi domui isrl: sed obliuione obliuiscar eoꝝ. Et domui iuda miꝛebō: ꝛ saluabo eos i dño deo suo: ꝛ ñ saluabo eos in arcu ꝛ gladio: ꝛ i bello ꝛ i equis ꝛ i eq̄tib⁹. Et ablactauit eā: q̄ erat absq; mia. Et ꝓcepit ꝛ pepit filiū. Et dixit ei: Voca nomē ei⁹ ñ ppl'us me⁹. Quia vos ñ ppl'us me⁹: ꝛ ego ñ ero vr̄ de⁹. Et erit nūer⁹ filioꝝ isrl: q̄si arena maris: q̄ sine mēsura ē: ꝛ ñ nūerabit. Et erit i loco: ubi dicet eis ñ ppl'us me⁹ vos: dicet eis filij dei viuēt. Et ꝓgregabūt filij iuda ꝛ filij isrl pariter: ꝛ ponēt sibimet caput vnū: ꝛ ascēdēt de tra: q̄ magn⁹ dies ieꝛahel.

¶ .II.

Dicite fratrib⁹ vr̄is ppl'us me⁹: ꝛ soꝛoꝛi vr̄e miaz ꝓsecuta. Iudicate miez viaz iudicate: qm̄ ipa ñ vxo mea: ꝛ ego ñ vir ei⁹. Auferat fornicatiōes suas a facie sua: ꝛ adulteria sua de medio vberuz suoꝝ: ne forte expoliē eā nudā: ꝛ statuā eā fm diez natiuitatis sue: ꝛ ponā eā q̄si solitudinē: ꝛ statuā eā velut tꝛā inuiā: ꝛ itficiā eā siti: ꝛ filioꝝ illi⁹ ñ miseboꝝ: qm̄ filij fornicationū sūt: quia fornicata ē mater eoꝝ. Cōfusa ē: q̄ ꝓcepit eos: quia dixit: Vadam post amatoꝛes meos: q̄ dant panes mihi: ꝛ aquas meas ꝛ lanam meā ꝛ linū meū oleū meū: ꝛ potum meum.

Propter hoc ecce ego sepiã viã tuã spinis: ⁊ sepiã eã maceria. Et semitas suas ñ iueni et: ⁊ seqt amatões suos: ⁊ ñ apphẽdet eos: ⁊ qret eos ⁊ ñ iueniet. Et dicet: Vadã ⁊ reuertar ad viruz meũ pozẽ: qz bñ mihi erat: tũc magꝭ qz nũc. Et hec nesciuit: qz ego dedi ei frumentũ ⁊ vinũ ⁊ oleũ: ⁊ argẽtũ mltipli caui ei ⁊ auz: q feceũt baal. Iccirco ꝓuertar ⁊ sumã frumẽtũ meũ i tpe suo: ⁊ vinũ meũ i tpe suo: ⁊ libabo lanã meã: ⁊ linũ meum: q opiebãt ig̃miniã ei⁹. Et nc̃ reuelabo stulti tiã ei⁹ i ocl' amatoz ei⁹: ⁊ vir ñ eruet eã de mãu mea. Et cessare faciã oẽ gaudiũ eius: solẽnitatẽ ei⁹ neomeniã ei⁹ sabbatũ ei⁹: ⁊ oia festa tpa ei⁹. Et conſũpã vineã ei⁹ ⁊ ficũ eius: ò dḃ⁹ dixit: Mercedes he mee sũt: qs dederũt mihi amatores mei. Et ponã eã i saltũ: ⁊ comedet eã bestia agri. Et visitabo sz eaz dies baalim: dḃ⁹ accẽdebat icẽsũ: ⁊ ornabat iaure sua ⁊ monili suo: ⁊ ibat p amatores suos: ⁊ mei obliuiscebaꝭ dicit dñus. Propt hoc ecce ego lactabo eã ⁊ ducã eã i solitudinẽ. Et loqr ad coz ei⁹: ⁊ dabo ei vinitores ei⁹ ex eodẽ loco: ⁊ vallẽ achor ad aptẽdã spez. Et canet ibi iuxta dies iuuẽtutꝭ sue: ⁊ iuxta dies ascẽsiõis sue de tra egypti. Et erit i die illo ait dñus: vocabit me vir me⁹: ⁊ ñ vocabit me ultra baalim. Et auferã noia baaliz de oze ei⁹: ⁊ ñ recordabit ultra nois eoz. Et pcutiã eis fedus i die illa cũ bestia agri ⁊ cũ volucre celi ⁊ cũ reptili tre. Et arcũ ⁊ gladiuz ⁊ bellũ ꝓterã de tra: ⁊ dormire eos faciã fiducialit. Et spõsabo te mihi i sẽpitnum: ⁊ spõsabo te mihi i iustitia ⁊ iudicio: ⁊ i mia ⁊ miſatiõib⁹. Et sponsabo te mihi i fide: et scies qz ego dñs. Et erit: i die illa exaudiam dic̃ dñs: ⁊ exaudiã celos: ⁊ illi exaudiẽt tr̃ã: ⁊ tra exaudiet tritic̃ũ ⁊ vinũ ⁊ oleuz: ⁊ hec exaudiẽt iegrabel. Et seiabo eã mihi i tr̃ã: ⁊ miſebor ei⁹: q̃ fuit absq mia. Et dicã ñ populo meo pplus me⁹ es tu: ⁊ ipse dicet deus meus es tu.

¶ .III.

Et dixit dñs ad me: Adhuc vade ⁊ dilige mulierẽ dilectã amico ⁊ adultraz: sic̃ dilgit dñs filios isrl': ⁊ ipsi respectant ad deos alienos: ⁊ diligũt vinacia vuaz. Et fodi eã mihi q̃ndecĩ argenteis: ⁊ chozo hõdei ⁊ dimidio chozo hõdei. Et dixi ad eã: Dies mltos expectab me. Nõ fornicaberi: ⁊ non ez vizo: sz ⁊ ego expectabo te. Quia dies mltos sedebũt filij isrl' sine rege ⁊ sine ꝓncipe et sine sacrificio et sine altari et sine ephot ⁊ sine theraphin. Et p hec reuertẽt filij isrl': ⁊ q̃rẽt dñm deũ suũ et dauid regẽ suũ: et pauebũt ad dñum: et ad bonũ ei⁹ i nouissimo dierum.

¶ .IIII.

Audite vbum dñi filij isrl': qz iudicium dño cũ hitatõib⁹ tre. Nõ ẽ. n. vitas: et ñ ẽ mia: et ñ ẽ scia dei i tra. Maledictum ⁊ mẽdacũ et hõicidiũ et furtũ ⁊ adulterium inundauerũt: ⁊ sanguis sãguinẽ tetigit. Propt hoc lugebit tra: ⁊ ifirmabit ois q̃ hitat i ea. In bestia agri ⁊ in volucre celi: sed ⁊ pisces mar ꝓgregabũt. Verũtn vnusquisq ñ iudicet: ⁊ ñ arguat vir. Ppl's. n. tu⁹: sic̃ hi q̃ ꝓta dicũt sacerdoti. Et corrues hodie: et corruet ẽt ꝓpheta tecũ. Nocte tacẽ feci matrẽ tuã. Cõticuit ppl's me⁹: eo q ñ habuerit sciam. Quia tu sciam repulisti: repellã te ne sacerdotio fũgari mihi. Et oblita es legẽ dei tui: obliuiscar filioz tuoz ⁊ ego. Secũm mltitudiem eoz sic peccauerũt mihi: glã coz i ig̃miniã cõmutabo. Peccata ppli mei comedẽt: ⁊ ad iq̃tatẽ eoz subleuabũt aias coz. Et erit: sic̃ ppls sic sacerdos. Et visitabo sz eũ vias ei⁹: ⁊ cogitatões ei⁹ reddã ei. Et cõedẽt et ñ saturabũt. Fornicati sũt et nõ cessaueũt: qm̃ dñm dẽliq̃rũt i ñ custodiẽdo. Fornicatio et vinũ et ebrietas auferũt cor. Ppls me⁹ i ligno suo iꝛogauit: et bacul' ei⁹ ãnũcia uit ei. Spus. n. fornicationũ decepit eos: et fornicati sũt a deo suo. Sup capita mõtiũ sacrificabãt: ⁊ sz colles accẽdebant thymiama subt̃ quercũ ⁊ ppli⁹ ⁊ terebinthũ: quia bona erat umbra ei⁹. Jõ fõnicabũt filie vr̃e: ⁊ spõse vr̃e adultere erũt. Nõ uisitabo sup filias vr̃as: cum fuerit fornicate: ⁊ sz spõsas vr̃as cũ adulterauerit: qm̃ ipsi cũ metricib⁹ ꝓuersabãt: ⁊ cũ effemiat sacrificabãt. Et populus ñ itelligẽs vapulabit. Si fornicaris tu isrl': ñ deliq̃t saltẽ iuda. Et nolite ingredi in galgala: ⁊ ne ascẽderitis i bethauen: nz iurauerit viuit dñs. Quẽ sicut vacca lasciuiens declinauit isrl'. Nũc pascet eos dñs: q̃i agnũ i latitudine. Particeps idoloz ephraim: dimitte eũ. Seperatũ ẽ ꝓuiuiũ coz: fornicatione fornicati sũt: dilexerũt afferre ig̃miniam ꝓtectores ei⁹. Ligauit eũ sps i alis suis: ⁊ cõfudẽt a sacrificijs suis.

¶ .V.

Audite hoc sacerdotes: ⁊ attendite domus israel: ⁊ domus regi auscultate:

q; vobis iudiciū ē. Qm̃ laqueꝰ fcī eſt pecu-
latiōi: ⁊ ſicut rete expanſū ſ; thabor: ⁊ victi
mas declinaſtis i pfūdum. Et ego eruditor
oīū eor. Ego ſcio ephraiz: ⁊ iſrl̃ ñ ē abſcon
ditꝰ a me. Quia nē fōnicat ē ephraim: cōta
minat ē iſrl̃. Nō dabūt cogitatōes ſuas: ut
reuertāt ad deū ſuū: q; ſps fornicationū in
medio eorū: ⁊ dñm ñ coguerūt. Et rñdebit
arrogātia iſrl̃ i facie ei⁹: ⁊ iſrl̃ ⁊ ephraim ru-
ent i iq̃tate ſua. Ruet ēt iudas cum eis. In
gregib⁹ ſuis ⁊ i armēti ſuis vadēt ad q̃rēdū
dñz: ⁊ nō ſueniēt. Ablat ē ab eis. In dño p-
uaricati ſūt: q; filios alienos genuerūt. Nunc
deuorabit eos mēſis cū ptib⁹ ſuis. Clangite
buccina i gabaa: tuba i rama. Vlulate i be
thauen: p⁹ tergū tuū bēiamin. Ephraim i ò
ſolatiōe erit. In die corruptōis in tribubus
iſrl̃ oñdi fidē. Facti ſūt pncipes iuda: q̃i aſſu
mētes t̃minū: ſ; eos effūdā: q̃ſi aquā irā me
az. Calūniā patiēs ē ephraim fract⁹ iudicio:
quoniā cepit abire p⁹ ſordē. Et ego q̃ſi tinea
ephraim: ⁊ q̃ſi putredo domui iuda. Et ui
dit ephraim lāguorē ſuū: ⁊ iudas vinculum
ſuū. Et abiit ephraī ad aſſur: ⁊ miſit ad re
gē ultorē. Et ipſe ñ potit ſanare vos: nec ſol
uē potit a vobis viculū. Qm̃ ego q̃ſi leena
ephraim: ⁊ quaſi catul⁹ leonis domui iuda.
Ego ego capiā ⁊ vadā: tollā ⁊ ñ eſt q̃ eruat.
Vadēs reuertar ad locū meū: donec defici
ati: ⁊ q̃rati faciem meam.

¶ .VI.

In tribulatōe ſua mane. pſurgēt ad me.
Venite ⁊ reuertamur ad dñm: q; ipſe
cepit ⁊ ſanabit nos: pcutiet ⁊ curabit nos.
Viuificabit nos p⁹ duos dies: i die ttia ſuſci
tabit nos: ⁊ viuem⁹ i ſpcu ei⁹: ſciem⁹ ſeque
mur⁊q; ut cogſcam⁹ dñum. Quaſi diluculū
pparat ē egreſſus ei⁹: ⁊ vēiet q̃ſi imber nob⁹
tēporane⁹ ⁊ ſerotin⁹ tre. Quid faciā t ephra
im: q̃d faciaz tibi iuda? Mia vīa q̃ſi nubes
matutina: ⁊ q̃i ros mane ptrāſiēs. Propter
hoc dolaui in pphetis: ⁊ occidi eos in verbis
oris mei: ⁊ iudicia tua q̃ſi lux egrediēt: Quia
miam volui ⁊ ñ ſacrificiū: ⁊ ſciam dei pl⁹q̃
holocauſtū. Ipſi āt ſic adā tranſgreſſi ſunt
pactum: ibi puaricati ſūt i me. Galaad ciui
tas opantiū idolū ſupplātata ſāguine: ⁊ q̃ſi
fauces viroz latronū. Participeps ſacerdotū
i via interficiētū pgētes de ſichem: q; ſcelus
opati ſūt. In domo iſrl̃ vidi horrendū. Ibi
fornicatōes ephraim: cōtamiat⁹ ē iſrl̃. Pz ⁊
iuda pone meſſē tibi: cū cōuertero captiui-
tatez populi mei.

¶ .VII.

Qm̃ ſanare vellē iſrl̃: reuelata ē iniqui
tas ephraim ⁊ malicia ſamarie: q; o-
pati ſūt mēdaciū. Et fur ingreſſus ē ſpoliās
latrūculus foris: ⁊ ne forte dicāt i cordib⁹ ſu
is oēm maliciā eor me recordatū. Nūc cir
cūdederūt eos adiuēriōes ſue corā facie mea
facte ſūt. In malicia ſua letificaueūt regē: ⁊
i mēdaciis ſuis pncipes. Oēs adulterantes
q̃ſi cliban⁹ ſuccēſus a coquēte. Quieuit pau
lulū ciuitas a cōmixtiōe fermēti: donec fer
mētaret totū. Dies regnū. Cepēt pncipes
furere a vino. Extēdit manū ſuā cū illuſo-
rib⁹: q; applicuerūt q̃ſi clibanū cor ſuū cū iſti
diarēt eis. Tota nocte dormiuit coquēs eo⁹
mane ipſe ſuccēſus q̃ſi ignis flāme. Oēs ca-
lefacti ſūt q̃i cliban⁹: ⁊ deuōauerūt iudices ſu
os. Oēs reges eor cecidērūt: ñ ē q̃ clamet in
eis ad me. Ephraim i pplis ipſe cōmiſceba
tur. Ephraim fēs ē ſubcinericiꝰ panis: q̃ nō
reuerſat. Comedērūt alieni robur ei⁹: ⁊ ipe ne
ſciuit. Pz ⁊ cani effuſi ſūt i eo: ⁊ ipe ignora
uit. Et hūiliabit ſuperbia iſrl̃ i facie ei⁹. Nec
reuerſi ſūt ad dñm deū ſuū: ⁊ ñ q̃ſierūt eū in
oīb⁹ bis. Et fēs ē ephraim q̃ſi colūba ſeduc
ta ñ hñs cor. Egyptū inuocabāt: ad aſſyrios
abierūt. Et cū pfecti fuerīt: expādā ſ; eos re-
te meū: ⁊ q̃ſi volucrē celi detrahā eos. Cedā
eos ſm auditōem cet⁹ cor. Vle eis: q̃m̃ receſ
ſerūt a me. Vaſtabūt: q; puaricati ſūt i me.
Ego redemi eos ⁊ ipſi locuti ſ; ptra me mē
dacia. Et ñ clamaueūt ad me i corde ſuo: ſz
vlulabāt i cubilib⁹ ſuis. Sup triticū ⁊ vinū
rumiabāt: ⁊ receſſerūt a me. Et ego erudiui
eos ⁊ cōfortaui brachia eor: ⁊ i me cogita-
uerūt malicia. Reuerſi ſ; ut nōn abſq; iugo:
fcī ſūt q̃i arc⁹ doloſus. Cadēt i gladio prunci
pes eor a furore lingue ſue. Iſta ſubſannatio
eor in terra egypti.

¶ .VIII.

In gutture tuo ſit tuba: q̃ſi aq̃la ſ; do-
mū dñi: p eo q; tranſgreſſi ſūt fedus meū: ⁊
legē meā puaricati ſūt. Me inuocabūt deus
me⁹: ⁊ cognouim⁹ te iſrl̃. Proiecit iſrl̃ bonū
ūmic⁹ pſeq̃t eū. Ipi ignauerūt ⁊ ñ ex me: pnci
pes extiterūt: ⁊ ñ coḡui. Aurū ſuū ⁊ argētuz
ſuū feceūt ſibi idola: ut iterirēt. Proiect⁹ eſt
vitulus tu⁹ ſamaria. Iratus ē furor meus in
eis. Vſq; quo ñ poterunt emundari? Quia
ex iſrael ⁊ ipſe eſt. Artifex fecit illum: ⁊ non
eſt deus. Quoniam in aranearum telas e-
rit vitulus ſamarie: q; vētum ſeminabunt

ꝛ turbinē metēt. Culm' stās: ñ ē i eo germē: ñ faciet farinā. Nō ꝛ si fecerit alieni comedēt eā: deuozat' ē isrl'. Nūc fēs ē i natiōibus q̄si vas imūdū: q: ipsi ascenderūt ad assur. Onager solitar' sibi ephraim. Munera dederūt amatozib': sꝫ ꝛ cū mercede ꝓduxerūt natiōes. Nūc ꝓgregabo eos: ꝛ q̄escēt paulis ꝑ ab onere regꝭ ꝛ pncipū. Quia multiplicauit ephraim altaria ad peccādū: facte sūt ei are i delictū. Scribā ei mltiplices leges meas: q̄ velut aliene cōputate sūt. Hostias offerēt: imolabūt carnes ꝛ comedēt: ꝛ dñs non suscipiet eas. Nūc recozdabit iq̄tatis eoz: et visitabit pcā eoz. Ipsi i egyptū ꝓuertētur. Et oblit' ē isrl' factoꝛi suo: ꝛ edificauit delubra. ꝛ iudas multiplicauit urbes munitas. Et mittā ignē in ciuitates ei': ꝛ deuozabi t des illius.

¶ .IX.

Noli letari isrl: noli exultare: sicut ppli q: fornicat' ē a deo tuo. Dilexisti mercedē sꝫ ōes areas tritici. Area ꝛ torcular nō pascet eos: ꝛ vinū metiet eis. Nō habitabūt i tra dñi. Reuersus ē ephraim i egyptū: et in assyrijs pollutū comedit. Nō libabunt dño vinū: ꝛ n̄ placebūt ei. Sacrificia eoꝝ q̄si panis lugētiū. Oēs q̄ comedēt eū ꝓtamiabūt: q: pāis eoꝝ aie ipoꝝ: ñ itrabit i domū dñi. Quid facietꝭ i die solēni i die festiuitatis dñi? Ecce.n. pfecti sūt a vastitate. Egyptus congregabit eos: mēphis sepeliet eos. Desiderabile argētū eoꝝ vrtica hēditabit: lappa i tabernacul' eoꝝ. Venerūt dies visitatiōis: venerūt dies retributōis. Scitote isrl' stultū ꝓphetā insanū: viꝝ spiritalē. Propt̄ multitudinē iq̄tatis tue: ꝛ mltitudo amētie. Speculator ephraim cū deo meo ꝓpheta: laqueus ruine fēus est super omnes vias eius. In sanie in domo dei eius. Profūde peccauerūt: sicut i diebꝰ gabaa. Recordabit iq̄tatis eorū: ꝛ visitabit pcā eoꝝ. Quasi vuas i deserto inueni isrl: q̄si pma poma ficulnee in cacumine ei' vidi pres eoꝝ. Ipsi āt itrauerūt ad beelphegor: ꝛ abalienati sūt i ꝓfusiōe: ꝛ fēi sūt abominabiles: sic ea q̄ dilexit. Ephraī q̄ auis auolauit. Gla eoꝝ a partu ꝛ ab vtero ꝛ a ꝓceptu. Q: ꝛ si enutrierit filios suos: absꝫ liberis eos faciam i hoib'. Gꝫ ꝛ ve eis: cuꝫ recesserō ab eis. Ephraim ut vidi tyrus erat. fundata i pulchritudine. Et ephraim educet ad iffectorē filios suos. Da eis dñe. Quid dabis eis? Da eis vuluā sine liberis: ꝛ ubera arētia. Oēs neq̄tie eoꝝ i galgal: q: ibi exosos habui eos. Propt̄ malicias adiuētōꝝ eorū de domo mea ejcia eos. Nō addā ut diligā eos. Oēs pncipes eoꝝ recedētes. Percussus ē ephraiꝫ radix eoꝝ exiccata ē. Fructū neq̄ faciēt. Q: ꝛ si genuerit: interficia amātissima uteri eoꝝ. Abjciet eos dñs deꝰ meꝰ: q: ñ audierūt eū: ꝛ erūt vagi i natiōibꝰ.

¶ .X.

Vitis frondosa isrl: fructꝰ adeq̄tus ē ei. Scom mltitudinem fructꝰ sui mltiplicauit altaria: iuxta ubertatē tre sue exuberauit simulacris. Diuisū ē coꝛ eoꝝ: nc̄ interibūt. Ipse ꝓfriget simulacra eoꝝ: depopulabit aras eoꝝ. Quia nc̄ dicēt: nō ē rex nob'. Nō. n. timem' dñm. Et rex q̄d faciet nobis? Loquimini vba visiōis iustil' ꝛ feriet fedus cū mēdacio: ꝛ germiabit: q̄si amaritudo iudiciū sꝫ sulcos agri. Vaccas bethauen coluerūt habitatores samarie. Quia luxit sꝫ eum ppls ei': ꝛ editui ei' sꝫ eū exultauerit i gla ei': q: migrauit ab eo. Siq̄dē ꝛ ipse i assur delat' ē munꝰ regi vltori. Confusio ephraim capiet: ꝛ ꝓfūdet isrl i volūtate sua. Trāsire fecꝭ samaria regē suū: q̄si spumā sꝫ faciē aque. Et dispdēt excelsa idoli pcm isrl. Lappa et tribulus ascēdet sꝫ aras eoꝝ. Et dicēt mōtib' opite nos: ꝛ collib' cadite sꝫ nos. Ex diebꝰ gabaa peccauit isrl. Ibi stetērt. Nō cōprehēdet eos i gabaa plium sꝫ filijs iq̄tatis. Juxta desiderium meū corripiā eos. Congregabūtur sꝫ eos ppli: cū corripiēt ppt̄ duas iq̄tates suas. Ephraim vitula docta diligē tritura: ꝛ ego trāsiui sꝫ pulchritudinē colli ei'. Ascēdā sꝫ ephraiꝫ. Arabit iudas: cōfriget sibi sulcos iacob. Semiate vob' i iustitia: ꝛ metite i ore mie: inouate vob' nouale. Tēpus āt q̄rēdi dñm: q̄ venerit cū docebit vos iustitiā Arasti ipietatē: iniq̄tatē messuisti cōediſti frugez mēdacij. Quia cōfisus es i vijs tuis: ꝛ i multitudine fortiū tuoꝝ: cōsurget tumultus i pplo tuo: ꝛ oēs mūitōes tue vastabūt: sicut vastat' ē salmana a domo ei': qui vindicauit baal i die plij mie sꝫ filios allisa. Sic fec vobis bethel a facie militie neq̄tiarū vtarū.

¶ .XI.

Sicut mane trāsit: ptrāsit rex isrl: quia puer isrl ꝛ dilexi eū: ꝛ ex egypto vocaui filiū meum. Vocauerunt eos: sic abierūt a facie coruꝫ. Baal immolabāt: ꝛ simulacrī

sacrificabāt. Et ego qsi nutritꝰ ephraiz: portabā eos i brachijs meis: z nescierūt q̄ curarē eos. In funiculꝭ adā trahā eos i vinculꝭ caritatꝭ. Et ero eis qsi exaltās iugū sup maxillas eoꝝ: z declinaui ad eū: ut vescēt. Nō iuertet i trā egypti: z assur ipe rex eiꝰ: qm̄ nolue rūt cōuerti. Cepit gladiꝰ i ciuitatibus eius: z consumet electos eiꝰ z cōedet capita eoꝝ. Et pplꝰ meꝰ pēdebit ad ditū meū. Jugū āt ipōet eis silꝭ: quod ñ auferet. Quō dabo te ephraim: pregam te israꝭ. Quō dabo te: Sic adama ponā te: ut seboim. Cōuersū ē i me cor meū: pariter cōbata ē penitudo mea. Nō faciā furorē ire mee. Nō cōuertar ut disperdam ephraiz: qm̄ deꝰ ego: z ñ hō. In medio tui scs: z ñ ingrediar ciuitatē. Pꝰ dñm ābulabūt. Quasi leo rugiet: qz ipse rugiet: z fōmi dabūt filij mar. Et auolabūt qsi auis ex egypto: z qsi colūba de trā assyrioꝝ: z collocabo eos i domibꝰ suis dic dns. Circūdedit me ephraiz in negociatōe: z i dolo domꝰ israꝭ. Judas āt testi descēdit cū deo: z cuz scis fidelibus.

¶ .XII.

Ephraiz pascit vētū: z sequit estū. Tota die mēdaciū z vastitatē multiplicat. Et fedꝰ cū assyrijs iūxit: z oleū i egyptū ferebat. Judiciū g̃ dñi cū iuda: z uisitatio sup iacob. Juxta vias eiꝰ z iuxta adiuentōes eiꝰ reddet ei. In utero supplātauit fratē suū: z i fortitudie sua directꝰ ē cū āgelo. Et ualuit ad angelū: et confortatꝰ ē. Fleuit et rogauit eū. In bethel iuenit eū: et ibi locutꝰ ē nobiscū. Et dns deꝰ exercituū: dns memoriale eiꝰ. Et tu ad dñz deū tuū cōuertere. Miaz et iudiciū custodi et spera i deo tuo semp. Chanaan i manu eiꝰ statera dolosa: calumniam dilexit. Et dixit ephraim: Uerūtn̄ diues effectꝰ sū: inueni idolū mihi. Oēs labores mei ñ inuenīēt mihi ui ditatē: quā peccaui. Et ego dns deꝰ tuꝰ ex trā egypti. Adhuc sedē te faciā i tabnaculꝭ: sicut i diebꝰ festiuitatꝭ. Et locutꝰ sū sꝑ pphetas: et ego visiōem multiplicaui: et i manu pphetarꝝ assimilatꝰ sū. Si galaad idolū g̃ frustra erāt i galgal bouꝰ imolātes. Nā et altaria eoꝝ q̄si acerui sꝑ sulcos agri. Fugit iacob i regiōem syrie: et seruiuit israꝭ i uxore: et i uxore seruauit. In pphēta āt eduxit dns israꝭ ō egypto: et in pphēta seruatꝰ est. Ad iracūdiā me puocauit ephraī i amaritudibꝰ suis: et sāguis eiꝰ sꝑ eū pēiet: et opprobriū eiꝰ restituet ei dns deꝰ suꝰ.

¶ .XIII.

Loquēte ephraim horror iuasit israꝭ: et deliquit i baal et mōtuꝰ ē. Et nē addideīt ad peccādū: feceītq; sibi cōflatile de argēto suo: q̄si silitudinē ydoloꝝ. Factura artificū totū ē. Dns ipsi dicūt: Immolate boues vitulos adorātes. Jccirco erunt q̄si nubes matutina: et sic ros matutinꝰ pteriens. Sic puluis turbine raptꝰ ex area: z sic fumꝰ ō fumario. Ego āt dns deꝰ tuꝰ ex trā egypti: et deū absq; me nescies: et saluatō ñ ē ptr me. Ego cognoui tē i deserto i trā solitudis. Juxta pascua sua adipleti sūt: et saturati sūt. Et eleuauerūt corꝺ suū: et obliti sūt mei. Et ego ero eis q̄si leena: sic pardus i via assyrioꝝ. Occurrā eis q̄si ursa raptꝭ catulis: et dirūpā interiora iecoris eoꝝ. Et cōsumā eos ibi q̄si leo bestia agri scidet eos. Perditio tua israꝭ: tm̄mō i me auxiliū tuū. Ubi ē rex tuꝰ: Maxie nē saluet te i oībꝰ urbibꝰ tuis. Et iudices tui: de qbꝰ dixisti: da mihi regez et pncipes. Dabo tē regē i furore meo: et auferā i indignatiōe mea. Colligata ē iniqtas ephraī: abscōditū pccz eiꝰ. Dolōes parturientis veniēt ei. Jpse filiꝰ ñ sapiēs. Nec. n. ñ stabit i cōtritōe filiorūz. De mānu mōtis libabo eos: de mōte redimaz eos. Ero mors tua o mors: morsus tuꝰ ero inferne. Cōsolatio abscōdita ē ab oculꝭ meis: qz ipse inter fres diuidet. Adducet urētē ventꝰ dns de desto ascendētē: et siccabit venas eiꝰ: et desolabit fōtē eiꝰ: et ipse diripiet thesauruz oīs vasis desiderabilis.

¶ .XIIII.

Pereat samaria: qm̄ ad amaritudinez cōcitauit deū suū. In gladio pereant. Paruuli eoꝝ elidāt̄: et fete eiꝰ scidāt̄. Cōuertere israꝭ ad dñm deū tuū: qm̄ corruisti in iniqtate tua. Tollite vobiscū vba et cōuertimini ad dñm: et dicite ei: Oēm auferiniqtatē: et accipe bonū: et reddem⁹ vitulos labioꝝ nōrū. Assur ñ saluabit nos. Sup equū ñ ascēdem⁹: nec dicem⁹ ultra dijs nr̄is opa manuuz nr̄aꝝ: qz eiꝰ q̄ in te ē miserebꝰ pupilli. Sanabo cōtritiones eoꝝ: diligā eos spōtanee: qz auersus ē furor meꝰ ab eis. Ero q̄si ros. Et israꝭ germinabit sic liliuz: et erūpet radix eiꝰ ut libāi. Jbūt rāi eiꝰ: z erit q̄si oliua gle eiꝰ z odō eiꝰ ut libāi. Conuertēt sedētes in ūbra eius viuent tritico. Et germiabūt q̄si vinea memoriale eius sicut uinum libani. Ephraim: quid mihi ultra idola: Ego exaudiam et dirigam eum: ego ut abietem urentem:

ex me fructꝰ tuꝰ iuēt ē. Quis sapiēs ⁊ itelliget ista: itelligēs ⁊ sciet hec? Quia recte vie dñi ⁊ iusti ābulabūt i eis: preuaricatores vo corruēt in eis.

¶ Explicit osee ꝓpheta. Incipit prologus i iohel ꝓphetam.

Sanctꝰ iohel apud hebreos pꝰ osee ponit. Et sicut ibi sub noie ephraim ad decē tribꝰ ꝯfertur vaticiniū: q̄ l samaria l isrl sepe mēorāt: sic ⁊ i hūc ꝓphetā ōe qd dr ad tribū iuda ⁊ ad irlm ptiere credēdū ē: et nullā oio israelis. i. decem tribuū i hoc fieri mentiōem. Tp̄a q̄z qbꝰ ꝓphetauit eadē ōbemꝰ accipe: q̄ i osee legimꝰ i diebꝰ oçie ioathan ⁊ achaç ⁊ eçechie regū iuda: ⁊ i diebꝰ hieroboā filij ioas regi isrl. Porro fcm eē ſmōem dñi ad meritū eiꝰ refert cui fit: ñ ad ꝯditōez eiꝰ: q̄ fieri dr: ut alibi legimꝰ. Dñs fcs ē mihi i salutē. Auditꝰ. n. i scriptur scis ñ ē iste: qui ad aures sonat: sed qui i corde pcipit: iuxta illud qd dñs loqtur: Qui hz aures audiēdi audiat. Qd aūt dr hebraice hyeçimi: grece enechçiasti: latine sonat aurib pcipite: ꝓpe ñ aure: sz corde pcipit. Qui senes sūt ⁊ celestes audiūt spualit: q̄ āt hitāt i tra appellāt q̄z treni aurib pcipiūt. Ubicūq̄z āt hec duo vba iūcta ponūt: ñ ad simplicē tm̄ vboꝝ sonū: sz ad recōditā q̄z dictoꝝ itelligētiā pertinē itelligēdū ē. In genesi lamech loqtur ad vxores suas ada ⁊ sella. Audite verba mea vxores lamech aurib pcipite ſmōes meos. Quia virū occidi i vulnꝰ meū: ⁊ iuuenē i liuorē meum. Et isaias: Audite celi ⁊ aurib percipe terra.

¶ Item alius ꝓlogus.

In hoc propheta iccirco nec reges nec tp̄a sūt p̄notata: qr eisdē tp̄ibꝰ ac regibꝰ: q̄bꝰ osee ꝓphetauerat ⁊ ip̄e ꝓphetauit. Ex tribꝰ igr generibꝰ rhetoꝝ hec sumūt p̄ncipia: ⁊ tres sūt argumētoꝝ ptes: ex q̄bꝰ icipe solet oīs orator. Aut. n. docibiles: aut beniuolos aut attētos auditores dz efficē. Hic g̊ ꝓpheta a magnitudie cladis sumens p̄ncipiū: eosq̄z q̄ auditi erāt: volēs ad pñiaz ꝓuocare: reddit attētos admirās futuꝝ malū: ut ꝯsiderātes vēte cladis aspitatē: ocius arripent pñiam. Iohel intp̄tat icipiēs: aut dñi descēsus. Fatuel vo aut latitudo aut hostiū dei. Tropologice: hoc est q̄ q̄ ostiū dei ⁊ sciaz habuerit aptā: rcte icipit ꝓphetare.

¶ Incipit argumētū i eūdē.

Iohel filiꝰ fatuel describit terrā duodecim tribuum: eruca bruco locusta rubigie vastāte ꝯsūptā: ⁊ pꝰ iuersiōem p̄or ppli effusum iri sp̄m scm sr̄ suos dei ⁊ ācillas. i. sr̄ cētū vigiti credētes hoies: q̄ fuere i cenaculo syon: q̄ cētū vigiti ab vno usq̄z ad q̄ndeci: paulati ⁊ p icremēta surgētes q̄ndeci graduū nūeꝝ efficiūt: q̄ i psaltio mystice continent.

¶ Explicit argumētū. Incipit iohel propheta. Capl̄m. I.

Erbū domini qd fcm ē ad iohel filiū fatuel. Audite hec senes ⁊ aurib pcipite ōes hitatōes tre: si fcm ē istd i diebꝰ vr̄is: aut i diebꝰ pr̄z vr̄oꝝ. Sup hoc filijs vr̄is narrate: ⁊ filij vr̄i filijs suis: ⁊ filij eoꝝ generatōi alte. Residuū eruce cōedit locusta: ⁊ residuuz locuste cōedit brucꝰ: ⁊ residuū bruci cōedit rubigo. Expgiscimini ebrij: flete ⁊ vlulate ōes q̄ bibit vinū i dulcedie: qm̄ perijt ab ore vr̄o. Gēs. n. ascēdit sup trā meā fort ⁊ inūerabil. Dētes eiꝰ: ut dētes leōis: ⁊ molares eiꝰ ut catuli leonis. Posuit vineā meā i deſtū: ⁊ ficū meā ōcorticauit. Nudās spoliauit eā ⁊ ꝓiecit: albi fcī st rami eiꝰ. Plāge q̄i vgo accincta sacco: super viꝝ pubertat sue. Perijt sacrificium ⁊ libatio de domo dñi: luxerūt sacerdotes mistri dñi. Depopulata ē regio: luxit humꝰ: qm̄ deuastatū ē triticū. Cōfusū ē vinum: ⁊ elāguit oleū. Cōfusi sūt agricole: ululauerūt vinitores sr̄ frum̄to vio ⁊ hōdeo: qr perijt messis agri. Uinea confusa ē: ⁊ ficꝰ elanguit. Malogranatū ⁊ palma ⁊ malū ⁊ oīa ligna agri aruerūt: qr cōfusū ē gaudiū a filijs hoium. Accīgite vos ⁊ plāgite sacerdotes: vlulate ministri altaris. Ingredimini: cubate in sacco ministri dei mei: quoniam

interūt de domo dei vīi sacrificiū ⁊ libatio. Sanctificate ieiunium: vocate cetū: congregate senes oēs hitatores trē i domū dei vīi: ⁊ clamate ad dñm. Ah a a diei: qz prope ē dies dñi: ⁊ q̄si vastitas a potēte veniet. Nūqd ñ coram oculis vīis alimēta pierūt: de domo dei vīi leticia ⁊ exultatio? Computruerūt iumēta in stercore suo. Demolita sūt horrea: dissipate sunt apothece: qm̄ cōfusū ē triticū. Quid ingemuit aial: mugierūt greges armēti? Quia ñ est pascua eis. Sz ⁊ greges pecoꝝ disperierūt. Ad te dñe clamabo: qz ignis comedit speciosa deserti: ⁊ flāma succēdit oia ligna regiōis. Sz ⁊ bestie agri q̄si area sitiēs ibrē: sulpexerūt ad te: qm̄ exiccati sūt fōtes aquꝝ: ⁊ ignis deuorauit speciosa deserti.

¶ .II.

Clanite tuba in syon: vlulate in monte sco meo. Cōturbēt oēs hitatores terre qz vēit dies dñi: qz prope ē dies tenebraz⁹ ⁊ caliginis: dies nubis ⁊ turbis. Quasi mane expānsū sup mōtes: pplus mlt⁹ ⁊ fort. Silis ei ñ fuit a pncipio: ⁊ p eū ñ erit usq; i annos generatōis ⁊ generatōis. Ante faciē ei⁹ ignis vorās: ⁊ p eū exurēs flāma. Quasi hortus voluptat⁹ trā coram eo: ⁊ p eū solitudo deserti: nz ē q̄ fugiat eū. Quasi aspēctus equꝝ aspectus eoꝝ: ⁊ q̄si equites sic currēt. Sicut sonitus q̄drigaꝝ sup capita mōtiū exiliēt: sic sonit⁹ flāme ignis deuorātis stipulā: velut pplus fortis ꝓparat⁹ ad plium. Ah facie ei⁹ cruciabūt pplī. oēs vultus rediget i ollā. Sicut fortes current q̄si viri bellatores ascēdēt murū. Viri i vys suis gradient: ⁊ ñ declinabunt a semitis suis. Unus q̄sq; fratrem suum ñ coartabit: singuli i calle suo ābulabūt. Sz ⁊ p fenestras cadēt: ⁊ ñ demolient. Urbē ingredient: i muro current. Domos ascēdēt: p fenestras itrabūt q̄si fur. Ah facie ei⁹ ꝓtremuit trā: moti sunt celi. Sol ⁊ luna obtenebrati sūt: ⁊ stelle retraxerunt splēdorē suū. Et dñs dedit vocē suā āte faciē exercit⁹ sui: qz multa sūt nimis castra ei⁹: qz fortia ⁊ facientia vbū ei⁹. Magn⁹ n. dies dñi ⁊ terribil⁹ valde. Et qs sustinebit eū? Nūc g̈ dicit dñs. Cōvertimini ad me in toto corde vro: i ieiunio ⁊ fletu ⁊ i plāctu: ⁊ scindite corda vra ⁊ ñ vestimēta vra. Et ꝓvertimini ad dñm deū vrm: qz benign⁹ ⁊ misericors ē: patiens ⁊ multe mie ⁊ pstabil⁹ sup malicia. Quis scit si ꝓvertat⁹ ⁊ ignoscat: ⁊ reliquat p se bñdictōem: Sacrificiū ⁊ libamē dño deo nro.

Clanite tuba i syon: sanctificate ieiunium: vocate cetū: congregate pplm sanctificate ecclam: coadunate senes congregate parulos ⁊ lactentes ubera. Egrediat sponsus de cubili suo: ⁊ sponsa de thalamo suo. Inter vestibulū et altare plorabūt sacerdotes ministri dñi: ⁊ dicent. Parce dñe parce pplo tuo: ⁊ ne des hēditatē tuā i opprobriū: ut dñent eis natiōes. Quare dicūt i pplis: vbi ē de⁹ eoꝝ? Zelat⁹ ē dñs trē suē: ⁊ pepcit pplo suo. Et rndit dñs ⁊ dixit pplo suo: Ecce ego mittā vob frumētū ⁊ vinū ⁊ oleū: ⁊ replebimini i eis: ⁊ ñ dabo uos vltra opprobriū i gētib⁹. Et eū q̄ ab aq̄lone ē: procul faciā a vobis: ⁊ expellā eū in trā iuia ⁊ desertā. Faciē ei⁹ contra mare orientale: ⁊ extremū ei⁹ usq; ad mare nouissimū. Et ascēdet fetor ei⁹: ⁊ ascēdet putredo eius: qz superbe egit. Noli timē trā exulta ⁊ letare: qm̄ magnificauit dñs ut faceret. Nolite timē aialia regiōis: qz germinauerūt speciosa deserti: qz lignū attulit fructū suū: ficus ⁊ vinea dederūt vtutē suā. Et filie syon exultate ⁊ letamini i dño deo vro: qz dedit vob doctōez iustitie: ⁊ descēdēt faciet ad uos imbrē maturinum ⁊ serotinum: sicut in principio. Et ipleb̄ūt aree frumēto: ⁊ redūdabūt torcularia vino ⁊ oleo. Et reddā vob ānos qs cōedit locusta brucus ⁊ rubigo ⁊ eruca: fortitudo mea magna: quā misi i uos. Et comedetis vescētes ⁊ saturabimī: ⁊ laudabitis nomen dñi dei vīi: q̄ fecit mirabilia vobiscū. Et ñ cōfūdet pplus me⁹ i sēpiternū: ⁊ scietis qz in medio isrl ego sū. Et ego dñs de⁹ vr: ⁊ ñ ē āpli⁹: ⁊ ñ confūdet pplus me⁹ i eternū. Et erit: p hec effūdā spm meū sup oēz carnē: ⁊ pphetabūt filii vīi ⁊ filie vre. Senes vri somnia sōmabūt: ⁊ iuuenes vri visiones videbūt. Sz ⁊ sup seruos meos ⁊ ancillas i diebus illis effūdā spm meū: ⁊ dabo prodigia i celo ⁊ i trā sāguinem ⁊ ignē et vaporē fumi. Sol conuertet i tenebras: ⁊ luna i sāguinē: anteq̄ veniat dies dñi magnus ⁊ horribil⁹. Et erit: oīs q̄ inuocauerit nomē dñi saluus erit: qz i monte syon: ⁊ i isrlm erit salvatio: sic dixit dñs: ⁊ i reliquis quos dñus vocauerit.

¶ .III.

Ecce ecce i diebus illis ⁊ in tpe illo cū p uertero captiuitatem iuda ⁊ isrlm congregabo oēs gētes: et deducā eas i vallē iosaphat: ⁊ disceptabo cū eis ibi super pplo meo et hereditate mea israel: qs dispersērunt

293
297

i nationib⁹:z ira mea diuisit:z sceptrum meū muliebrē sortē. Et posuerūt puerū i pstibulo:z puellā vendiderūt p vino:ut biberēt. Verū qd mihi z vobis tyrus z sidon z omis finis⁹ palestinorū? Nunqd ultionem vos reddetis mihi? Et si vlciscimini vos ptra me:cito velociter reddā vicissitudinem vestrā sup caput vrm. Argentū.n.meū z aurū tulistis z ōsiderabilia mea:z pulcherria intulistis i delubra vra. Et filios iuda z filios irlm vendidistis filijs grecorū: ut lōge facerētis eos de finib⁹ suis. Ecce ego suscitabo eos de loco:i q vendidistis eos:z cōuertā retributionem vram i caput vrm. Et vendā filios vros z filias vras i manib⁹ filioꝝ iuda:z venūdabūt eos sabeis gēti lōgiq:quia dñs locut⁹ ē. Clamate hec i gētib⁹:sanctificate bellū:suscitate robustos. Ascendāt accedant oēs viri bellatores. Cōcidite aratra vra in gladios:z ligones vros i lāceas. Infirmus dicat:q: ego fortis sū. Erūpite z uenite oēs gētes de circuitu:z congregamini. Ibi occumbē faciet dñs robustos tuos. Consurgant z ascendāt gētes i uallē iosaphat:q: ibi sedebo ut iudicem oēs gētes i circuitu. Mittite falces:qm maturauit messis. Venite z descendite:q: plenum ē torcular. Exuberāt torcularia:q: multiplicata ē malicia eorū. Populi populi i ualle cōcisionis:q: iuxta ē dies dñi in ualle concisionis:sol z luna obtenebrati sunt: z stelle retraxerūt splendorē suū. Et dñs de syō rugiet: z de irlm dabit vocē suaz. Et mouebūt celi z tra:z dñs spes populi sui:z fortitudo filioꝝ isrl. Et scietis q: ego dñs deus vr habitās i syon i monte scō meo. Et erit irlm sca:z alieni nō trānsibūt p eā amplius. Et erit i die illa stillabūt montes dulcedinē z colles fluēt lacte. Et p oēs riuos iuda ibūt aq:z fons de domo dñi egredietur:z irrigabit torrētem spinarū. Egypt⁹ i desolatōe erit z idumea i desertū pditionis:p eo q: iniq egerūt i filios iuda:z effuderūt sanguiez innocētē i tra sua. Et iudea i etnū habitabit: z irlm i generatōez z generatiōem. Et mundabo sanguinē eorū: qs nō mundauerā: z dñs cōmorabit i syon.

¶ Explicit iobel pphēta. Incipit plogus i amos pphetam.

Ozias rex cum religionē sollicite emularet:nimio religiōis amōe puocat⁹:circa pceptū legis moysi arrepto thuribulo: ut i hīstoria libri secundi paralipomenō onditur: sacerdotale officiū psumēre conat⁹ ē. Ob ea rē tremotū i tēplo dei exortū pstat: cui⁹ et zacharias pphēta meminit. Ante huc itaq tremotum amos pphēta tribꝰ pdicti regi:z tribꝰ hiezoboā filij ioas regis isrl i eas gētes:q electione cōpēse sūt:ira dei ob eas cas:qs mēdacio:auit affuturā denūciat. Et q: idē pphēta i sequētib⁹ait: Sup tribꝰ ipietatib⁹ z trib⁹ quattuor nō conuertā eū:trio pcōz idulgētiā deū dare posse significat:quē qrto eadē pcā admittentib⁹:nec pniā nec idulgētiā datuꝝ ānunciat. Nā p ignis silitudinez:quē i pdictas gētes immittēdū pdixit:grauē atq irreuocabilē dei ira ad euersiōez earūdē ciuitatū ,pcessuraz voluit demonstrare.

¶ Item alius plogus.

Amos pphēta pastor z rusticꝰ z ruboꝝ mora distrigēs:paucis vbis explicari nō pōt. Quis.n.digne exprimat tria z quattuor scelera damasci gaze tyri idumee filioꝝ ammon z moab: z septio octauoq gradu iude z isrl. Hic loqt ad vaccas pingues:q sūt i monte samarie:z uituram domū maiorē minoremq testat. Ipse cernit fictorē locuste:z statē dñz sermuꝝ litū l adamantinū z vncinū pomoꝝ attrahētē supplicia pcorib⁹: z famē i tra:nō famē panis: nz siti aq:sz audiēdi vbū dñi: nō dixit vba sz vbū. Amos vero iptat onust⁹. Hic amos spuali gia plen⁹ pphetauit itez ceteros pphetas. Non.n.solus ipse erat ,pphetes:sz et alij. Et qppe nō potat pphetes ee:nisi pastō ate fuisset. Qui et tuba sua clāgit p singulos dies erudiēs z docēs i eccla. In veritate.n.vox oīū pphetaꝝ: tāq tuba spualē pdicās i eccla sz q scriptū ē. Ascēde i mōtē excelsū:tu q euāgelizas syon:exalta vocē tuā:q predicas irlm.

¶ Item alius plogus.

Hic amos pphēta z pastor nō fuit pī isaie prophete:quāq z ille pphēta extitit. Nam alijs lītis ille:alijs iste apud hebreos scribit: q dīa liaꝝ apud latinos nō habet:z ille fortis l robust⁹: hic vo auulsus interpretatur:q: loqt cōtra decē trib⁹:q per ydolatriam a cultu dei z a regno dauid erāt

anulse. Fuit ãt cognatio eius ex oppido thecue: qđ sex miliarib' distat a bethlee: curã gerẽs pecoꝝ i latitudie cãpoꝝ: q̃ fuit ꝓmi oppido thecue: i qb' humi aridꝰ atq; areno so nihil oio frugũ gignit: sꝫ vberris pascuis abũdãt: ꝛ io cũcta fuit plẽa pastoꝛib': ꝛ sterilitas tre cõpensat pecoꝝ multitudie. Ex hoc nũero pastoꝝ fuit amos ipit' ꝓmõe: sꝫ plen' scia. Ꝓphetauit aũt eisdẽ tpib': qb' iohel naum ionas osee isaias. Sꝫ aliquãtulũ exõ sus ẽ ꝓphetare ãteq̃ isaias. Maxie ãt ꝓtra decez trib' locut' ẽ: pauca de duab' itserẽs. Hũc ablatũ de nũero pastoꝝ misit dñs: ut i samaria ꝓphetaret: quẽ amasias sacerdos freq̃nt plag' afflixit: tadẽ filꝫ ei' oꝯas vecte p tympora trãsfixit. Ꝑ' hec seminiu' i tram suã euect' : p' aliq̃t dies dolore vulner' expirauit: sepultusq; ẽ cũ ꝑib' suis.

¶ Explicit plogus. Incipit amos ꝓpheta. Capꝫ. I.

Erba amos q̃ fuit in pastoꝛib' thecue: q̃ uidit sup isrl' i dieb' ozie regis iuda: ꝛ i dieb' hieroboaꝫ filij ioas regis isrl' ãte duos ãnos ẽremot'. Et dixit: Dñs de syon rugiet ꝛ de irlm dabit vocẽ suã. Et luxerũt speciosa pastoꝝ: ꝛ exiccat' ẽ vertex carmeli. Hec dicit dñs: Sup trib' scelerib' damasci ꝛ sup q̃ttuo ñ ꝓuertã eũ: eo q̃ triturauerit i plaustris ferreis galaad. Et mittã ignẽ i domũ azahel: ꝛ deuorabit domos benadab. Et ꝓterã vectẽ damasci: ꝛ dispdã hitatorẽ de cãpo idoli: ꝛ tenẽtẽ sceptrũ de domo voluptat': ꝛ trãsferet ppls syrie cyrenen dic̃ dñs. Hec dic̃ dñs: Sup trib' scelerib' gaze ꝛ sup q̃ttuo ñ ꝓuertã eũ: eo q̃ trãstulerit captiuitatẽ pfectã: ut cõcludẽt eã i idumea. Et mittã ignẽ i murum gaze ꝛ deuorabit edes ei': ꝛ dispdã hitatorẽ de azoto: ꝛ tenẽtẽ sceptrũ ò ascalone: ꝛ cõuertam manum meam sꝫ accharon: ꝛ peribũt reliq̃ philistinoꝝ dic̃ dñs. Hec dic̃ dñs: Sup trib' scelerib' tyri ꝛ sup q̃ttuo ñ ꝓuertã tã eũ: eo q̃ ꝓcluserit captiuitatẽ pfectã i idumea: ꝛ ñ sint recordati federis fim. Et mittã ignẽ in muꝝ tyri: ꝛ deuorabit edes ei'. Hec dic̃ dñs: Sup trib' scelerib' edom ꝛ sup q̃ttuo non ꝓuertã eũ: eo q̃ psecut' sit i gladio fẽm suũ ꝛ violauerit miam ei' : ꝛ tenuerit ultra furoꝛẽ suũ: ꝛ idignatoꝛez suã seruauerit usq; i finẽ. Mittã ignẽ i theman: ꝛ deuorabit eos bosre. Hec dicit dñus : Sup trib' scelerib' filioꝝ ãmon: ꝛ sup q̃ttuo ñ ꝓuertã eũ: eo q̃ dissecuerit ꝑgnãtes galaad: ad dilatãdũ terminũ suũ. Et succẽdã ignẽ i muro rabba: ꝛ deuorabit edes ei' i vlulatu i die belli : ꝛ in turbine i die cõmotõis. Et ibit melchon in captiuitatẽ: ipse ꝛ ꝓncipes ei' simul dic̃ dñs.

¶ .II.

Hec dic̃ dñs: Sup trib' scelerib' moab: ꝛ sup q̃ttuo ñ ꝓuertã eũ: eo q̃ icẽderit ossa regis idumee usq; ad cinerẽ. Et mittam ignem i moab: ꝛ deuorabit edes carioth: ꝛ morietꝫ i sonitu moab i clãgore tube: ꝛ dispdã iudicez de medio ei': ꝛ ões ꝓncipes eius interficiã cũ eo dic̃ dñs. Hec dicit dñs: Super trib' scelerib' iuda ꝛ sꝫ q̃ttuoꝝ ñ ꝓuertã euꝫ: eo q̃ abiecerit legẽ dñi: ꝛ mandata ei' ñ custodierit. Decepẽt. n. eos idola sua: p' q̃ abierãt ꝑres eoꝝ. Et mittã ignẽ i iuda: ꝛ deuorabit edes irlꝫ. Hec dicit dñs: Sup trib' scelerib' isrl': ꝛ sup q̃ttuoꝝ nõ ꝓuertã eũ: ꝓ eo q̃ vẽdiderit ꝓ argẽto iustũ: ꝛ pauperẽ ꝓ calciamẽti. Qui ꝓterũt sꝫ pulueꝛẽ trẽ capita pauperũ: ꝛ viã bũiliũ declinãt. Et filꝫ ac pꝛ eius ierũt ad puellã: ut violarẽt nomẽ sẽm meũ: ꝛ sꝫ vestimẽtis pignerat' accubuerit iuxta oẽ altare: ꝛ vinũ dãnatoꝝ bibebãt i domo dei sui. Ego ãt exterminaui ãmorreũ a facie eoꝝ: cui' altitudo cedroꝝ altitudo ei': ꝛ fortis ipse q̃si querc'. Et ꝓtriui fructũ ei' desup: ꝛ radices eius subt'. Ego sũ q̃ ascẽdẽ vos feci ò terra egypti: ꝛ eduxi vos i desertũ q̃dragita annis: ut possideret' trã ãmorrei: ꝛ suscitaui ò filijs vr̃is i ꝓphetas: ꝛ de iuuenib' vr̃is naçareos. Nũq̃d ñ ita est filij isrl' dic̃ dñs? Et ꝓpinabit' naçareis vinũ: ꝛ ꝓphet' mãdabatis dicẽtes: ne ꝓphetet'. Ecce ego stridebo subtẽ vos: sicut stridet plaustruꝫ onustũ feno. Et pibit fuga a veloce: ꝛ fortis ñ obtiebit virtutez suã: ꝛ robust' ñ saluabit aiam suã. Et tenẽs arcũ ñ stabit: ꝛ velox pedib' suis ñ saluabit ꝛ ascẽsor eq̃ ñ saluabit aiam suã: ꝛ robust' cõde it fortes nuꝺ' fugiet i illa die dic̃ dñs.

¶ .III.

Audite verbum qđ locutus ẽ dñs sup vos filij isrl' super õem cognationem: quam eduxi de terra egypti dicens: Tantũ modo vos cognoui ex oĩb' cognatioĩb' trẽ

Iccirco visitabo sup vos ões iiqtates vr̃as. Nunqd ābulabunt duo parit̃: nisi ꝯuenerit eis? Nūqd rugiet leo i saltu: nisi habuerit p̄dā? Nūqd dabit catul' leonis vocē ꝺ cubili suo: nisi aliqd apprehēderit? Nūqd cadet a uis i laq̄uz t̃re absq̄ aucupe? Nūqd auferet̃ laq̄us de t̃ra: āteq̄ qd cepit? Si claget tuba i ciuitate: ⁊ ppl's ñ expauescet? Si erit malū i ciuitate: qꝺ dñus nō fecerit? Quia ñ faciet dñs de' vbū: nisi reuelauerit secretū suū ad ſuos suos ꝓphetas. Leo rugiet: qs ñ timebit? Dñs de' locut' ē: qs ñ ꝓphetabit? Auditum facite i edib' açoti: ⁊ i edib' t̃re egypti: ⁊ dicite: Cōgregamini sr̃ mōtes samarie: ⁊ uidete isanias mltas i medio eius: ⁊ calūniaz patiētes in penetralib' ei'. Et nescierit facere rectum dic̄ dñs: thesauriçātes iiqtatez: ⁊ rapinas i edib' suis. Propt̃ea hec dic̄ dñs de': Tribulabit̃ ⁊ circuiet̃ t̃ra: ⁊ detrahet̃ ex te fortitudo tua: ⁊ diripiēt̃ edes tue. Hec dicit dñs: Quō si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremū auricl'e: sic eruēt̃ filij isrl': q̄ hītāt i samariā i p̄laga lectuli ⁊ i damasci grabato. Audite ⁊ ꝯtestami in domo iacob dic̄ dñs de' exercituū: qr i die cū visitare cepero p̄uaricatiōes isrl' sr̃ eū visitabo: ⁊ sr̃ altaria bethel: ⁊ āputabūt̃ cornua altar' ⁊ cadēt i t̃rā: ⁊ ꝑcutiā domū hyemalē cū domo estiua: ⁊ peribūt dom' eburnee: ⁊ dissipabūtur edes mlte dicit dñs.

¶ .IIII.

Audite vbū hoc vacce pigues: q̄ est in mōte samarie: q̄ calūnia facit̃ egenis: ⁊ ꝯfrigit̃ paupes. Que dicitis dñis vr̃is: afferte ⁊ bibem'. Iurauit dñs de' i sc̄o suo: qr ecce dies veniēt sr̃ vos: ⁊ leuabūt vos i cōt̃: ⁊ reliqas vr̃as i ollis feruētib'. Et p aptas exibit̃ alt̃a ꝯtra alterā: ⁊ ꝓijciemini i armon dic̄ dñus: Uenite ad bethel' ⁊ ipie agite ad galgalā: ⁊ mltiplicate p̄uaricatiōem. Et offerte mane victias vr̃as: trib' dieb' decimas vr̃as. Et sacrificate de fermtato laudē: ⁊ vocate volūtarias oblatiōes: ⁊ ānūciate. Sic .n. voluist̃ filij isrl' dic̄ dñs de'. Unde ⁊ ego dedi vob' stuporez dētiū i cūct̃ urbib' vr̃is: ⁊ idigētiā panū in ōib' loc̄ vr̃is: ⁊ ñ est̃ reuersi ad me dic̄ dñs: Ego q̄z ꝓhibui a vob' imbrē cū adhuc tres mēses supessēt usq̄ ad messē: ⁊ plui sr̃ vnā ciuitatē: ⁊ sr̃ alt̃am ciuitatē nō plui. Pars vna cōpluta ē: ⁊ ps sr̃ quam nō plui aruit. Et venerit due ⁊ tres ciuitates ad vnā ciuitatē: ut biberet aquā: ⁊ ñ sūt satiate ⁊ ñ redist̃ ad me dic̄ dñs. Percussi vos i uēto urēte ⁊ i aurugie: mltitudiez horoꝝ vr̃oruz ⁊ vineaꝝ vr̃aꝝ: oliueta vr̃a ⁊ siceta vr̃a cōedit eruca: ⁊ ñ idist̃ ad me dicit dñs. Misi i uos mortē i via egypti: ꝑcussi i gladio iuuenes vr̃os usq̄ ad captiuitatē eq̄ꝝ vr̃oꝝ: ⁊ ascēdē feci putredinē castroꝝ vr̃oꝝ i nares vr̃as: ⁊ ñ redist̃ ad me dic̄ dñus. Subuerti vos sic̄ subuertit de' sodomā ⁊ gomorrā: et fc̄i est̃ q̄si torris rapt' ab icēdio: ⁊ ñ redistis ad me dicit dñs. Quapropt̃ hec faciā t̃ isrl'. P'q̄ āt hec fecero t̃: p̄parate i occursum dei tui isrl'. Quia ecce formās mōtes ⁊ creans vētū: ⁊ ānūciās hōi eloq̄ū suū: faciēs matutinā nebulā: ⁊ gradiēs sr̃ excelsa t̃re: dñs de' exercituū nomē ei'.

¶ .V.

Audite vbū istud: qꝺ ego leuo sup vos plāctū. Dom' isrl' cecidit: ⁊ ñ adijciet: ut resurgat. Uirgo isrl' ꝓiecta ē i t̃raz suā: ñ ē q̄ suscitet eā. Quia hec dic̄ dñs de': Urbs ꝺ q̄ egrediebāt̃ mille: reliquēt̃ i ea cētū: ⁊ ꝺ q̄ egrediebāt̃ cētū: reliq̄nt̃ i ea decem in domo isrl': qr hec dic̄ dñs de' domui isrl': Querite me ⁊ viuet̃: ⁊ nolite q̄rē bethel. In galgalā nolite itrare: ⁊ i bersabee ñ trāsibit̃: qr galgala captiua ducet̃ ⁊ bethel erit iutil'. Querite dñuz ⁊ viuite: ne forte cōburat̃ ut ignis dom' ioseph: ⁊ deuorabit: ⁊ ñ erit q̄ extinguat bethel. Qui ꝯuertit̃ i absinthiū iudiciuz: ⁊ iustitiā i t̃ra reliqt̃: faciētē arcturū ⁊ orionē ⁊ ꝯuertētē i mane tenebras: ⁊ diez in noctē mutātē. Qui vocat aq̄s mar': ⁊ effūdit eas sr̃ faciē t̃re: dñs nomē ē ei'. Qui subridet vastitatē sr̃ robustū: ⁊ depopulationē sr̃ potētē affert. Odio habuerūt corripiētē i porta: ⁊ loq̄ntē ꝑfecte abomiati sūt. Iccirco ꝓ eo q̄ diripiebat̃ paupē: ⁊ p̄dā electā tollebat̃ ab eo: domos q̄dro lapide edificabit̃: ⁊ ñ habitabit̃ i eis. Uineas plātabit̃ amantissimas: ⁊ ñ bibet̃ vinū eaꝝ: qr cog̃ui mlta scelera vr̃a: ⁊ fortia pcc̄a vr̃a. Hostes iust̃ accipiētes mun': ⁊ paupes depmētes i porta. Iō prudēs i tp̄e illo tacebit̃: qr tp̄s malum est. Querite bonū ⁊ nō malū ut viuatis: ⁊ erit dñs de' exercituū vobiscū: sic̄ dixist̃. Odite malum ⁊ diligite bonū: ⁊ cōstituite i porta iudicium: si forte miseat̃ dñs de' exercituuz reliquijs ioseph. Propt̃ea hec dic̄ dñs deus

exercituū dñator. In ōib' platcis plāct': ⁊ i cūctis q̄ fort sūt dicet ve ve. Et vocabūt agricolā ad luctū: ⁊ ad plāctū eos q̄ sciūt plāgē. Et i omnib' vīs erit plāct': q: ptrāsibo i medio tui dic dñs: Ule desiderātib' die dñi. Ad q̄d cā vobis? Dies dñi ista tenebre ⁊ nō lux. Quō si fugiat vir a facie leonis: ⁊ occurrat ei vrsus: ⁊ igrediat domū ⁊ inītat mānu sua sup parietē: ⁊ mordeat eū coluber. Nūq̄d ñ tenebre dies dñi: ⁊ ñ lux ⁊ caligo ⁊ ñ splēdor i ea? Odi ⁊ proiecī festiuitates vras: ⁊ ñ capiā odore cetuū vīor. Q: si obtuleritis mihi holocaustomata ⁊ mūera vra ñ suscipiā: ⁊ vota pinguiū vīor ñ respiciā. Aufer a me tumult tū carminū tuor: ⁊ cantica lyre tue ñ audiaz. Et reuelabit q̄si aq̄ iudiciū: ⁊ iustitia q̄si torrēs fortis. Nūq̄d hostias ⁊ sacrificiū obtulistis mihi i deserto q̄dragīta ānis dom' isrl? Et portastis tabernaculū moloch deo vīo: ⁊ imaginē idolor vīor: sidus dei vīi rēpha: figuras q̄s feciſtis vob' adōare eas. Et migrare vos faciā trās damascū dixit dñs de' exercituū nomē eius.

¶ .VI.

Uē vobis q̄ opulēti estis i syon: ⁊ confidit i monte samarie: optimates capita populor: ingredientes pōpatice domū isrl. Trāsite i calane ⁊ videte: ⁊ ite ide in emath magnam: ⁊ descendite i geth palestinorum: ⁊ ad optima q̄s regna hor: si latior t̄min' eor t̄mino vīo ē. Qui separati estis i die malū: ⁊ appropiquātis solio iniq̄tati. Qui dormitis in lectis eburneis: ⁊ lasciuitis i stratis vīis. Qui comeditis agnū de grege: ⁊ vitulos de medio armēti: q̄ canitis ad vocē psalterij. Sic dauid putauerūt se hīe vasa cātici: bibentes vinū i phialis ⁊ optimo vnguēto delibuti: ⁊ nihil patiebātur sup cōtritōe ioseph. Quapropt nūc migrabūt i capite trāsmigrātiū: ⁊ auferet factio lasciuientiū. Jurauit dñus de' i aīa sua: dicit dñs de' exercituū. Detestō ego superbiā iacob ⁊ domos ei' odi: ⁊ tradā ciuitatē cū habitatorib' suis. Q: si reliq̄ fuerint decē viri in domo vna ⁊ ipsi morient. Et tollet eū ppiqu' suus: ⁊ cōburet eū: ut efferat ossa de domo: ⁊ dicet ei: q̄ i penetralib' dom' ē: Nūq̄d adhuc ē penes te? Et īspōdebit: Finis ē. Et dicet ei: Tace ⁊ ñ recordemur nois dñi. Quia ecce dñs mādauit: ⁊ percutiet domū maiorē ruinis: et domū miorē scissiōib'. Nūq̄d currēt queunt i petris eq̄: aut arari pōt i bubal? Quōm̄ quia tristis i amaritudinē iudiciū: ⁊ fructū iustitie i absinthiū: q̄ letamini i nihilo: q̄ dicit: Nūq̄d ñ i fortitudine nīa assūpsim' nob' cornua? Ecce.n. suscitabo sup vos dom' isrl: dicit dñs de' exercituū gētē: ⁊ coteret uos ab introitu emath usq; ad torrētē deserti.

¶ .VII.

Hec oñdit mihi dñs de': Et ecce fictor locuste in pncipio germinātiū serotini imbris: ⁊ ecce serotin' post tōsiōem regis. Et cū ē cū consumasset comedē herbā tre dixi: Dñe de' ppitī esto obsecro. Quis suscitabit iacob: q: paruus ē? Misert ē dñs sī hoc. Nō erit dixit dñs: Hec oñdit mihi dñs de'. Et ecce uocauit iudiciū ad ignē dñus de': et deuorabit abyssū mltā: ⁊ comedet sim' ptē. Et dixi: Dñe de' desce obsecro. Quis suscitabit iacob: q: paruus ē? Misertus ē dñs sī hoc. Et istud ñ erit dixit dñs de': Hec oñdit mihi dñs deus. Et ecce dñs stās sup murū litū: ⁊ i manu eius trulla cementarij. Et dixit dñs ad me: Quid tu vides amos? Et dixi: Trullā cementarij. Et dixit dñs: Ecce ego ponā trullā i medio ppli mei isrl. Non abijciā ultra supinducē eū: ⁊ demolient excelsa idoli: ⁊ sanctificatōes isrl desolabūt: ⁊ consurgā sup domū hieroboā in gladio. Et misit amasias sacerdos bethel ad hieroboā regē isrl dicēs: Rebellauit cōtra te amos i medio dom' isrl. Nō potest tra sustinere uniuersos sermones eius. Hec.n. dicit amos: In gladio morient hieroboā: ⁊ isrl captiu' migrabit de tra sua. Et dixit amasias ad amos: Qui vides gradē: fuge i trā iuda: ⁊ comede ibi panē ⁊ pphetab' ibi: ⁊ i bethel ñ adijcies ultra ut pphetes: q: sanctificatio regis ē ⁊ domus regni ē. Rñditq; amos: ⁊ dixit ad amasiam: Nō sū pphetа: ⁊ ñ sū filius pphete; sz armentari' ego sū vellicās sycomoros. Et tulit me dñs de': cū sequerer gregē: ⁊ dixit dñs ad me: Vade pphetа ad ppl̄z meū isrl. Et nē audi vbū dñi: Tu dicis ñ pphetab' sup isrl: ⁊ ñ stillabis sup domū idoli. Propt hoc hec dicit dñs: Uxor tua in ciuitate fornicabitur: ⁊ filij tui ⁊ filie tue i gladio cadēt: ⁊ humus tua funiculo metiet. Et tu i tra polluta mōiet: ⁊ isrl captiu' migrauit de tra sua.

¶ .VIII.

Hec oñdit mihi dñs de'. Et ecce vncinus pomorum. Et dixit: Quid tu vides amos? Et dixi: Uncinum pomorum. Et dixit dominus ad me: Uenit finis super pplm

meū ist'l. ¶ Nō adūgiā ultra ut ptrāseā eū: Et stridebūt cardines tēpli i die illa dicit dñs de'. Multi moriēt: i ōi loco proūciet silētiū Audite hoc q̄ ꝓterit paupes: t deficere facit egenos terre dicētes: Quā trāsibit messis t venūdabim' merces: t sabbatū t aperiemus frumētū: ut iminuam' mēsurā t augeam' siclū: t supponam' stateras dolosas: ut possi deam' i argēto egenos t paupes p calciamēntis: t dsq̄lias frumēti uēdam': Iurauit dñs i superbiā iacob: Si oblit' fuero usq̄ ad finē oia opa eoꝝ. ¶ Nūq̄d sup isto nō cōmouebit tra t lugebit ois habitator ei'? Et ascēdet q̄si fluui' uniuersus t ēiciet t defluet q̄si riuus egypti: t erit i die illa dic dñs: occidet sol meridie: t tenebrascere faciā terrā i die lumis. Et cōuertā festiuitates vras i luctū: t oia cātica vra i plāctū t iducā sup oe dorsum viq̄ saccum: t super omne caput caluitiū: t ponā eā q̄si luctū unigeniti t nouissima ei' q̄si diē amarū. Et ecce dies ueniūt dicit dñs: t emittā famē i terrā: nō famē panis neq̄ sitī aque: sed audiēdi uerbū dñi: t ꝓmouebunt a mari usq̄ ad mare: t ab aquilone usq̄ ad orientē circuibūt q̄rētes vbū dñi t nō ueniēt. In die illa deficiēt uirgines pulchre t adolescētes i sitī: q̄ iurāt in delicto samarie t dicūt: Viuit deus tuus dan: t viuit uia bersabee: t cadēt t nō resurgēt ultra.

¶ IX.

Vidi dñm stātē sup altare t dixit: Percute cardinē: t ꝓmoueāt sup limiaria Auaricia. n. i capite oīuz t nouissimū eorū i gladio interficiā. Nō erit fuga eis t q̄ fugēit ex eis nō saluabit. Si descēderit usq̄ ad ifernū: inde manꝰ mea educet eos: t si ascēderit usq̄ i celū: inde detrahā eos: Et si abscōditi fuerit i uertice carmeli: inde scrutās auferā eos: t si celauerit se ab oculis meis i pfūdo maris ibi mādabo serpēti t mordebit eos: t si abierit i captiuitatē coram īmicis suis ibi mādabo gladio t occidet eos: Et ponā oculos meos sup eos i malū t nō i bonū: t dñs de' exercituū qui tāgit terrā t tabescit: t lugebūt oēs habitātes i ea: t ascēdet sicut riuus ois: t defluet sicut fluuius egypti. Qui edificat i celo ascēsionē suā: t fasciculū suū super terrā fūdauit. Qui uocat aq̄s maris t effundit eas super faciem terre. Dñs nomen eius. ¶ Nūquid nō ut filij ethiopuz uos estis mihi filij ist'l ait dominus? Nunquid ist'l ascēdere feci de tra egypti: t palestinos de cappadocia t syros de cyrene? Ecce oc'li dñi dei sup regnū peccās: t ꝓterā illud a facie tre. Verūtn ꝓtrēs nō ꝓteraz domuz iacob dic dñs. Ecce. n. mādabo ego t ꝓcutiaz i oīb' gētib' domū ist'l sic cōcutit triticū i cribro: t nō cadet lapillus sup tra. In gladio moriēt oēs pccores ppli mei q̄ dicūt nō appropiq̄bit t nō ueniet sup uos malus. In die illa suscitabo tabernaculuz dauid: qđ cecidit t reedificabo apturas muroꝝ ei': t ea q̄ corruerāt instaurabo: t reedificabo eū sicut i diebꝰ ātiquis: ut possideāt āliquias idumee t oēs natiōes eo q̄ iuocatū sit nomen meum sup eos: dicit dñs faciēs hec. Ecce dies uenient dicit dñs: t ꝓprehēdet arator messorē: t calcator uue mittētē semen: Et stillabunt montes dulcedinē: t oēs colles culti erūt: Et cōuertā captiuitatē ppli mei ist'l: t edificabūt ciuitates desertas: t ihitabūt t plantabūt uineas: t bibēt uinū earū t facient hortos t cōedēt fructꝰ eorū: Et plātabo eos super humū suā: t nō euellā eos vltra de terra sua: quā dedi eis dicit dominꝰ deꝰ tuus.

¶ Explicit Amos propheta. Incipit prologus in Abdiam prophetam.

Iacob patriarcha habuit fratrē esau q̄ ob ruborē coꝝpōis sui edom hebrea līgua appellat' ē: qđ latine sāguine' dicit. Is memoratū fratrē suū qui ist'l nom̄ accepat: graui odio ꝓmot' ītimere conat' ē. Qua de cā oēs q̄ ppl'm ist'l. i. filios patriarche iacob pdicti esau odiū imitati p secuti sūt: esau t edō appellati sūt. Et q̄ populs ist'l de captiuitate chaldeoꝝ p cyrū īgē persarū nutu dei reuocatus i ir'm: ab alio i gno grauit' afflict' atq̄ oppssus ē: ideo hoc regnū qđ more esau pdictū ppl'z psecutū ē: p denūciationē abdie pphete increpat: qđ n dei idignatiōe sed sua virtute ppl'm supatū gl'iabat. De quo regno oli p dauid i ps. cēte simo trigesimosexto dictū est: Memorare dñe filioꝝ edom in die ir'm. Nā reliq̄ lectione cōphēsa futurū i gentes iudiciū ob cās lectione comprehensas: regnūq̄ dei i ppl'o ist'l significat. Hebrei hunc dictum esse q̄ sub rege samarie achab t impissima ieçabel pauit centum prophetas in specubus: qui non curuauerūt genu ante baal t de septē milib' erant quos helias arguit īgrasse:

Sepulchrū ꝗs ei⁹ vsq hodie cū mauseolo he
lisei pphete: ⁊ baptiste ioannis i sebaste ve
neratōi habet: q̄ oli samaria dicebat. Hanc
herodes rex antipatris fili⁹ i honore augu
sti cesaris greco nōie vocauit augustā. Hic
igit̄ q̄ cētū pphetas pauerat: accepit gratiā
pphetalē: ⁊ ō duce exercit⁹ fuit dux eccleſie.
Tūc i samaria puū gregē pauerat: nūc i to
to orbe christi pascit ecclias. Et sic stephan⁹
coronā meruit passiōis: sic hic ō fuituꝝ dei
cū paulo ap̄lo nōie gl̄iat: qz abdias fu⁹ dñi
in nostro sonat eloquio.

¶ Explicit plogus. Incipit argumētū.

Abdias q̄ int̄pt̄at fu⁹ dñi pſōat ꝯ
tra edom: sanguineū t̄renūcꝑ fra
trē: fratri ꝗs iacob semp emulus
hasta pcutit spiritali⁹.

¶ Explicit argumentū. Incipit
Abdias pphēta. Capl̄m .I.

Isio Abdie. hec
dicit dñs de⁹ ad edom:
Auditū audiuim⁹ a dño:
⁊ legatū ad gentes misit:
Surgite: ⁊ ꝯsurgam⁹ ad
uersus eū i pliū. Ecce punlū ōdi te i gētibus.
Cōtēptibil tu es valde. Superbia cordis tui
extulit te habitātē i scissur̄ petraꝝ: exaltātē so
liū tuū. Qui dicis i cōde tuo: Quis ōtrahet
me i t̄rā? Si exaltat⁹ fuer̄ vt aq̄la: ⁊ si inē sy
dera posuer̄ nidū tuū: inde ōtrahā te dic dñs:
Si fures itroisset ad te si latrones p noctē:
quō cōticuisses? Nōne furati ēent sufficien
tia sibi? Si vindemiatores itroisset ad te: nū
q̄d saltē racemū reliq̄ssent tibi? Quō scruta
ti sūt esau? Inuestigauerit absc̄dita ei⁹. Usq
ad t̄minū emiserit te: ōes viri fedus tui illuse
rūt tibi: Inualuerit aduersū te viri pac tue.
Qui comedūt tecū: ponēt insidias subter te.
Nō ē prudētia i eo. Nūq̄d nō i die illa dicit
dñs: pdā sapientes de idumea ⁊ prudentiaꝫ ō
mōte esau? Et timebūt fortes tui a meridie:
vt intereat uir de monte esau. Propt̄ iterfec
tionē ⁊ pp iniq̄tatē i fratrē tuū iacob opiet
te confusio: ⁊ pibis i eternū. In die cū stares ad
uersus eū qñ capiebāt alieni exercitū ei⁹ ⁊ ex
tranei igrediebant portas ei⁹: ⁊ super ih̄lm
mittebant sortē: tu quoq; eras quasi vnus
ex eis. Et nō despicies i die fris tui: i die pere
grinatōis ei⁹. Et nō letaber̄ sup filios iuda
i die pditōis eoꝝ: ⁊ nō magnificab⁹ os tuuꝫ
i die āgustie. Nꝫ igredier̄ pōtā ppli mei i die
ruine eoꝝ: nꝫ despicies ⁊ tu i malis ei⁹ in die
vastitat̄ illi⁹. Et n̄ emitter̄ ad vsus exēcitū ei⁹
i die vastitat̄ illi⁹: nꝫ stabis i exitib⁹ ut interfi
cias eos qui fugerint. Et non claudes reliq̄s
ei⁹ in die tribulatiōis: qm̄ iusta est dies dñi
sup ōes gentes. Sicut feciſti fiet tibi: ītribu
tionē tuā ꝓuertā in caput tuū. Quō. n. bibi
sti sup mōtē scm̄ meū: bibent ōes gentes iu
git̄: ⁊ bibēt ⁊ absorbebūt: ⁊ erūt q̄i non sint.
Et i monte syon erit saluatio: ⁊ erit scūs. Et
possidebit dom⁹ iacob eos q̄ possederāt. Et
erit dom⁹ iacob ignis: ⁊ dom⁹ ioseph flāma:
⁊ dom⁹ esau stipula. Et succendent i eis ⁊ ō
uorabūt eos: ⁊ nō erūt relicie dom⁹ esau: qa
dñs locut⁹ ē. Et hēditabūt hi q̄ ad austrū sē
mōtē esau: ⁊ q̄ i cāpestrib⁹ philistijm: ⁊ possi
debūt regionē ephraim ⁊ regionē samarie.
Et beniamī possidebit galaad: ⁊ trāsmigra
tio exercitus huius filioꝝ isr̄l oia loca cha
naneoꝝ vsq; ad sareptā: ⁊ trāsmigratio ih̄l
ꝫ q̄ i bosthra ē possidebit ciuitates austri. Et
ascēdēt saluatores i montem syon iudicare
montem esau: ⁊ erit domino regnū.

¶ Explicit Abdias pphēta. Incipit
prologus in Jonam prophetam.

Onā scm̄ hebrei affirmant fi
lium fuisse mulieris vidue sa
reptane: quem helias pphēta
mortuum suscitauit: matre
postea dicente ad eū: nunc co
gnoui q̄ vir dei es tu: ⁊ vbuꝫ
dei in ore tuo veritas est. Ob hanc etiā cām
ipsū puerꝝ sic vocauit amathi: Elmathi. n. i
ña ligua veritatē sonat. Et ex eo q̄ verꝝ he
lias locut⁹ ē: ille q̄ suscitat⁹ ē filius ēe dicitur
veritat̄. Jdeo de veritate colūba nascit: qa
ionas colūbam sonat. In condēnatione aūt
isr̄l ionas ad gentē mittit̄: q̄ niniue agēte pe
nitētiā: illi i malicia pseuerāt. Tēpōib⁹ q̄ppe
hieroboā regis isr̄l qui deo relicto: cū pplo
suo i samaria idolis sacrificabat: ionā pphe
tam fuisse quartus liber regū indicat. Jis cū
pphetia illuminante peccatores ciuitatis ni
niue dei mificor: diā ꝓsecutos vidēr: ne falsa
p̄dicare videret: ad denunciandū interitum
eiusdē ciuitatis ire volebat. Naz sicut deus

295
300

ad abrāā de ipietate sodomoꝝ ⁊ gomorreo
rū locut⁹ ē: clamor sodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ
puenit ad me. Jta ⁊ de niniue dicit: eo q̄ a-
scēderit clamō malitie ei⁹ ad deū. Et q̄a sētē
tia dei de sodomis facta: minime reuocata
ē: ita ⁊ ionas aduersū niniuē, platā sētētiaꝫ
reuocari nolebat: dine dispēsatōis ignarus
q̄ salutē hoiuꝫ ad se ꝓuertētiū magꝝ vult q̄ i
teritū. Hoc illi accidebat q̄ ⁊ scō heliseo: q̄ fi
liū sunamitidis mulieris mortuū ingrauit. Jō
a ꝓspectu dei fugē se ionas putabat: humanū
aliq̄d passus: dicente dauid: Quo ibo a
spu tuo: ⁊ a facie tua quo fugiā?

¶ Explicit plogus. Jncipit argumētū.

IOnas colūba pulcherrima: naufragio
suo passionē dñi pfigurās: mundū ad
pēitētiā reuocat: ⁊ sub noie niniue sa-
lutem gentibus denunciat.

¶ Explicit argumētū. Jncipit
Jonas ppheta. Caplm .I.

¶ factuꝫ est uer̄

bū dñi ad ionā filiū ama
thi dicēs: Surge: ⁊ vad̄ i
niniuē ciuitatē grādē: ⁊
p̄dica i ea: q̄a ascēdit ma
litia ei⁹ cor̄a me. Et surrexit ionas: vt fugēt i
tharsis a facie dñi. Et descēdit ioppen: ⁊ iue
nit nauē eūtē i tharsis. Et dedit naulū eius
⁊ descēdit i eā ut iret cū eis i tharsis a facie
dñi. Dñs āt misit uētū magnū i mare: ⁊ fca
ē tēpestas magna i mari: ⁊ nauis piclitabat
ꝓteri. Et timuerūt naute: ⁊ clamauerūt viri
ad deū suū: ⁊ miserūt uasa q̄ erāt i naui i ma-
re: ut alleuiaret ab eis. Et ionas descēdit ad
inferiora nauis: ⁊ dormiebat sopore grauī.
Et accessit ad eū gubernator: ⁊ dixit ei: Quid
tu sopore deprimeris? Surge inoca deū tuū: si
forte recogitet de⁹ de nobis ⁊ nō pereamꝰ. Et
dixit uir ad collegā suū: Uenite ⁊ mittamus
sortes: ⁊ sciamꝰ q̄re hoc malū sit nob̄. Et mi
serūt sortes: ⁊ cecidit sors sup ionā. Et dixe
rūt ad eū: Jndica nob̄: cui⁹ cā malū istud sit
nobis. Q̄d ē op⁹ tuū: q̄ tra tua: ⁊ q̄ uadis: vl
ex q̄ pplo es tu? Et dixit ad eos: Hebreꝰ ego
sū: ⁊ dñm deum celi ego timeo: q̄ fecit mare
⁊ aridā. Et timuerunt uiri timore magno:
⁊ dixerunt ad eum: Quid hoc feciſti? Cog-
uerūt enī viri q̄ a facie dñi fugeret: quia icli
nauerat eis. Et dixerunt ad eū: Quid facie
mus tibi: ⁊ cessabit mare a nob̄. Quia mā
ibat ⁊ itumescebat. Et dixit ad eos: Tollite
me ⁊ mittite i mare ⁊ cessabit mare a vobis.
Scio .n. ego q̄m pp me tēpestas hec grādis
uenit sup uos. Et remigabant uiri ut reuer-
terent ad aridā ⁊ nō valebant: q̄r mare ibat
⁊ intumescebat sup eos. Et clamauerūt ad
dñm: ⁊ dixer̄: Quesumus dñe ne pereamꝰ
i aia viri istⁱ: ⁊ ne des sup nos sanguinē ino
cētē: q̄r tu dñe sicut uoluisti feciſti. Et tulerūt
ionā ⁊ miserūt i mare: ⁊ stetit mare a feruo
re suo. Et timuerunt uiri timore magno do
minum: ⁊ immolauerunt hostias domino:
et voverunt vota.

¶ .II.

ET p̄parauit dñs piscē grādē: ut ꝺglu-
tiret ionā. Et erat ionas i ventre pisciꝭ
tribus dieb⁹ ⁊ tribus noctibus. Et orauit io
nas ad dñm deū suū ꝺ vētre piscis. Et dixit:
Clamaui de tribulatōe mea ad dñm ⁊ exau
diuit me. De vētre inferi clamaui: ⁊ exaudisti
uocē meā. Et piecisti me i pfūdū i corde ma
ris: ⁊ flumē circūdedit me. Omnes gurgites
tui ⁊ fluctus tui sup me trāsierūt. Et ego di
xi: Abiectus sū a ꝓspectu oculoꝝ tuorum.
Uerūtn rursus videbo tēplū sāctū tuū. Cir
cūdederūt me aq̄ vsq̄ ad aiaꝫ abyssus valla
uit me: pelagus operuit caput meū. Ad ex-
trema mōtiū descēdi: tre vectes ꝓcluserūt me
i eternū: ⁊ subleuabis de corruptiōe vitā meā
dñe deus meus. Cū āgustiaret in me anima
mea dñi recordat⁹ sū vt vēiat ad te oro mea
ad tēplū sāctū tuū. Qui custodiūt vāitates:
frustra misericōdiā suā dereliquūt. Ego autē
i voce laudis imolabo tibi: q̄cunq̄ vouī red
daꝫ pro salute mea dño. Et dixit dñs pisci:
Et euomuit ionā i aridam.

¶ .III.

ET factū ē vbū dñi ad ionā secundo di
cens: Surge: ⁊ vade i niniuen ciuitatē
magnā: ⁊ p̄dica i ea p̄dicationē quā ego lo-
quor ad te. Et surrexit ionas ⁊ abijt in nini
uen ixta verbū dñi. Et niniue erat ciuitas
magna itinē triū dieꝝ. Et cepit ionas introi
re ciuitatē itinē diei vnius: ⁊ clamauit ⁊ di-
xit: Adhuc q̄dragita dies: ⁊ niniue sꝰuertet
Et crediderūt viri niniuite i dño: ⁊ p̄dicaue
runt ieiuniuꝫ: ⁊ vestiti sunt saccis a maiore
vsq̄ ad minorē. Et peruenit verbū ad regem
niniue. Et surrexit de solio suo: et abiecit

vestimētū suū a se: ⁊ iduť ē sacco: ⁊ sedit i cinere: ⁊ clamauit ⁊ dixit i niniue ex ore regis ⁊ pncipū eī dicēs: Boues ⁊ iumēta ⁊ boues ⁊ pecora nō gustēt q̄cq̄ nec pascāt: ⁊ aquā nō bibāt: ⁊ opiant saccis boues: ⁊ iumenta clamēt ad dñm i fortitudie: ⁊ ꝓuertať vir a via sua mala ⁊ ab iniq̄tate: que ē i manib⁹ eor. Quis scit si cōuertať ⁊ ignoscat deus: ⁊ reuertať a furore ire sue: ⁊ non pibimus? Et vidit deus opa eor: q; ꝓuersi sūt de via sua mala: ⁊ miserť ē sup malicia: quā locut⁹ fuerat ut faceret eis: ⁊ nō fecit.

¶ .IIII.

ET afflictus ē ionas afflictiōe magna: ⁊ iratus ē ⁊ orauit ad dñm: ⁊ dixit: Obsecro dñe: nūq̄d nō hoc ē verbū meū cum adhuc ēem i ťra mea? Propť hoc ꝓoccupaui ut fugerē i tharsis. Scio. n. qa tu de⁹ clemēs et miſicors es: patiēs ⁊ multe miſationis ⁊ ignēs sup malitia. Et nūc dñe tolle q̄so aiam meā a me: q; meliō ē mihi mori q̄ vita. Et dixit dñs: Putasne bñ iraſcerī tu? Et egressus ē ionas de ciuitate: ⁊ sedit ꝓtra orientem ciuitatis. Et fecit sibimet vmbraculū ibi: et sedebat subť illud i vmbra: donec vidēt q̄d accideret ciuitati. Et ꝓparauit dñs de⁹ ederā: ⁊ ascēdit sup caput ione: ut esset vmbra sup caput eī: ⁊ ꝓtegeret eū. Laborauerat. n. Et letať ē ionas sup edra leticia magna. Et parauit de⁹ vmē ascēsu diluculi i crastinū: ⁊ percussit ederā ⁊ exaruit. Et cū ortus fuisset sol pcepit dñs vēto calido ⁊ vrenti ⁊ percussit sol sup caput iōe: ⁊ estuabat. Et petiuit aie sue ut moreret. Et dixit: Melius ē mihi mori q̄ viuē. Et dixit dñs ad ionam: Putasne bñ iraſceris tu sup edrā? Et dixit: Bñ iraſcor ego usq; ad mortē. Et dixit dñs: Tu doles sup ederā i q̄ nō laborasti neq; fecisti ut cresceret: q̄ sub vna nocte nata ē ⁊ sub vna nocte perijt: ⁊ ego nō parcā niniue ciuitati magne: in q̄ sūt plus q̄ cētū vigiti milia hoīz: q̄ nesciūt quid sit inť dexteram ⁊ siniſtram suam: ⁊ iumenta multa.

¶ Explicit Jonas ꝓpheta. Incipit prologus in Micheā ꝓphetā.

GEmpōib⁹ ioathe ⁊ achaz ⁊ ezechie regū iuda micheas ꝓphetā ad hāc ꝓphetiam spu scō repletū fuisse lectio ipa ōmōstrat. Sz ō supra dicto numero regū ioathā ⁊ ezechiā deo obreligionē placuisse: hiſtōia libri q̄rti regū: ⁊ se cūdi paralipomenō idicat. Achaz vō ilicto deo: idola samarie qb⁹ ēt filios suos i sacrificiū igni ꝓcremādos obtlerat: coluisse ꝓstat. Quāobrē de⁹ samariā q̄ iges isrl ⁊ iuda memorato; simlacro; supstitōe fefellerat icre pās idignationē suā i ea ꝓcessurā ꝓmiať ē. Populo etiā isrl ꝓuaricatōi ⁊ pncipib⁹ eī⁹ q̄ eundē pplm fallaci suasione ad collēda ido la ipulerāt: vbis isequētib⁹ captiuitatē ⁊ interitū ad futurū denunciauit.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit argumētuz.

MIcheas ō morasthi coheres christi uastationē ānūciat filie latronis: et obsidionē pōit ꝓtra eā: q; maxillā pcusserit iudicis isrl.

¶ Explicit argumētū. Incipit Micheas ꝓpheta. Capl'm ¶.I.

Erbum dñi

q̄ fcm ē ad micheā morasthitē i dieb⁹ ioathā achaz ⁊ ezechie regū iuda: q̄ uidit sup samariā ⁊ irl'z. Audite ppli oēs: ⁊ attēdat ťra ⁊ plēitudo eī⁹: ⁊ sit dñs de⁹ vob⁹ i testē: dñs ō tēplo scō suo. Q; ecce dñs egredieť de loco suo: et descēdet ⁊ calcabit sup excelsa ťre. Et ꝓsumtur mōtes subť eū: ⁊ valles scindēť sic cera a facie ignis: sicut aq̄ que decurrūt i pceps. In scelere iacob oē istud: ⁊ i pcis dom⁹ isrl. Q; scel' iacob: Nōne samaria? Et q̄ excelsa iude: Nōne irl'z? Et ponā samariā q̄si acerū lapidū i agro cū plātať uinea: ⁊ detrahā in vallē lapides eī⁹. Et fūdamenta eius reuelabo: ⁊ oia sculptilia eius concidentur. Et oēs mercedes eius comburenť igni: ⁊ oia idola eius ponā i perditionē: q; de mercedib⁹ meretricis ꝓgregata sūt: ⁊ usq; ad mercedē meretricis ꝛuertēť. Sup hoc plāgā ⁊ ululabo: uadā spoliať ⁊ nudus. Faciā plāctū uelut draconū: ⁊ luctū q̄si struthionū: quia desperata ē plaga eī⁹: qa uenit usq; ad iudam: tetigit portas populi mei usq; ad irl'm. In geth nolite ānunciare: lachrymis ne ploreť. In domo pulueri puluere uos conspgite ⁊ trāsite uobis habitatio pulchra: confusa ignominia.

nō est egressa q̄ habitat in exitu. Plāctum dom⁹ vicina accipiet ex uob⁹ q̄ stetit sibimet: qz ifirmata ē i bonū que habitat i amaritudinib⁹. Quia descēdit malū a dño i portaz ūrīm: tumultus quadrige stupozis habitāti lachis. Principiū pecī ē filie syō: qz in te inuēta sūt scelera isrl̄. Propter ea dabit emissarios sup hēditatē geth: domos mēdacij i deceptionē regib⁹ isrl̄. Adhuc heredē adducaz tibi q̄ habitas i maresa: vsq; odollā veniet gloria isrl̄. Decalua te ⁊ tōdere super filios delicia tuā tuaz: dilata caluiciū tuū sicut aquila: q̄niam captiui ducti sūt ex te.

¶ .II.

Vē q̄ cogitatis iutile: ⁊ operamini malū in cubilib⁹ vīis. In luce matutina faciūt illud: qm̄ ꝓtra dñm ē manus eoz. Et ꝓcupierūt agros ⁊ uiolenter tulerūt ⁊ rapuerūt domos: ⁊ calūniabātur uirū ⁊ domū ei⁹: virū ⁊ hereditatē ei⁹. Iccirco hec dicit dñs: Ecce ego cogito sup familiā istā malū vnde nō auferet colla vīa: ⁊ non ambulabit⁹ superbe: qm̄ tps pessimū ē. In die illa sumet sup vos parabola: ⁊ cantabit cāticū cū suauitate dicentiū: Depopulatōe vastati sumus. Pars ppli mei cōmutata ē. Quō recedis a me: cū reuertat q̄ regiōes nīas diuidat? Propt̄ hoc nō erit tibi mittēs fūiculū sortis i cetu dñi o isrl̄. Ne loq̄minī loquētes. Nō stillabit sup istos: nō ꝓphendet cōfusio: dic̄ dom⁹ iacob. Nūq̄d abbreuiat⁹ ē sps dñi: aut tales sūt cogitatiōes eius? Nōne vba mea bona sūt cū eo q̄ recte gradit? Et extrario pplus me⁹ in aduersariū ꝓsurrexit. Desup tunicā palliuz sustulistis: ⁊ eos q̄ trāsiebāt siplicit̄ conuerti stis i bellū. Mulieres ppli mei eiecistis ꝺ domo deliciaz suaz: a puulis earū tulist⁹ laudē meā i ppetuū. Surgite ⁊ ite: qz nō habetis hic requē. Propt̄ imūdiciā ei⁹ corrūpet⁹ putredine pessima. Utinā nō esse⁹ vir hns spm: ⁊ mēdaciuz potius loq̄rer. Stillabo tibi in vinū ⁊ ebrietatē: ⁊ erit sup quē stillat ppls iste. Cōgregatōe ꝓgregabo iacob totū te: in vnū ꝓducā reliq̄as isrl̄. Pariē ponā illū q̄si gregē i ouili: q̄si pecus i medio caulaz. Tumultuabūt a multitudie hoiuz. Ascēdet. n. pādēs iter ante eos. Diuidet ⁊ trāsibūt portā: ⁊ egredient⁹ p eā. Et trāsibit rex eoz coraz eis: ⁊ dñs in capite eoz.

¶ .III.

Et dixi: Audite prīcipes iacob: ⁊ duces domus isrl̄. Nūq̄d nō vestrū est scire iudiciuz: q̄ odio habetis bonū ⁊ dilīgit⁹ malum: q̄ uiolenter tollit⁹ pelles eoz desup eis: et carnē eoz desup ossib⁹ eoz? Qui comedebit carnē ppli mei: ⁊ pellē eoz desup excoriaue rūt: ⁊ ossa eoz ꝓfregēt: ⁊ conciderunt sicut i lebete ⁊ q̄si carnē i medio olle. Tūc clamabunt ad dñm ⁊ nō exaudiet eos: ⁊ abscōdet faciē suā ab eis i tpe illo: sicut neq̄t egerūt i adinuentionib⁹ suis. Hec dic̄ dñs: sup ꝓphetas q̄ seducūt ppl̄m meū: q̄ mordent dentib⁹ suis ⁊ ꝓdicāt pacē. Et siq̄s nō dederit in ore eoz q̄ppiā: sanctificāt sup eū pliū. Propterea nox vobis ꝓ uisiōe erit: ⁊ tenebre vobis pro diuinatiōe. Et occūbet sol sup ꝓphetas: ⁊ obtenebrabit sup eos dies. Et cofūdēt q̄ videt uisiōes: ⁊ ꝓfūdēt diuini. Et opient oēs ulc⁹ suos: qz nō ē respōsū dei. Verūtn̄ ego repletus sū fortitudie sps dñi: iudicio ⁊ uirtute: ut ānūciem iacob scelus suū: ⁊ isrl̄ pcēz suū. Audite hoc prīcipes dom⁹ iacob: ⁊ iudices dom⁹ isrl̄: q̄ abominamini iudiciū: ⁊ oia recta peruertit. Qui edificat syon i sāguinib⁹: ⁊ ūrīm i iniq̄tate. Principes eius in mūeribus iudicabāt: ⁊ sacerdotes ei⁹ i mercedē docebāt. Et ꝓphete ei⁹ i pecunia diuinabāt: ⁊ sup dñz requiescebāt dicētes: Nūq̄d n̄ dñs i medio nostrū? Nō uenīet sup nos mala. Propt̄ hoc cā uīt syon q̄si ager arabit: ⁊ ūrīm q̄si acerus lapidū erit: ⁊ mons tēpli i excelsa siluaz.

¶ .IIII.

Et erit i nouissimo diez: erit mōs domus dñi ꝓparat⁹ i uertice mōtiū: ⁊ sublimis sup colles. Et fluent ad eū popli ⁊ ꝓperabūt gētes multe ⁊ dicēt: Venite ascēdamus ad mōtē dñi: ⁊ ad domū dei iacob. Et docebit nos ꝺ uīs suis: ⁊ ibim⁹ i semitis ei⁹. Quia ꝺ syō egredietur lex: ⁊ vbū dñi de ūrīm. Et iudicabit inter pplos multos: ⁊ corripiet gentes fortes usq; i lōgiquū. Et concident gladios suos i uomeres: ⁊ hastas suas in ligōes. Nō sumet gens aduersū gētē gladiū: ⁊ nō discēt ultra belligerare. Et sedebit uir subtus uineā suā: ⁊ subtus ficuz suam: ⁊ non erit qui deterreat: quia os dñi exercituum locutum est. Quia omnes populi ambulabunt unusq̄sq; i noīe dei sui: nos autē ambulabimus in noīe dei nr̄i in eternū ⁊ ultra. In die illa dic̄ dñs cōgregabo claudicātē: ⁊ eā quam eiecerā colligā: ⁊ quā afflixerā cōsolabor. Et ponā claudicātē i reliquias: ⁊ eā que laborauerat i gētē robustā. Et regnabit dñs super eos i mōte syon: ex hoc nunc ⁊ usq; in eternuz.

Et tu turris gregis nebulosa filia syon: vsq; ad te veniet: & veniet ptās ꝑma regnū filie ierlm. Nūc q̄re meroi cōtraheri? Nūq̄d rex nō ē tibi: aut cōsiliarius tuus ꝑiit: q̄ cōphēdit te dolor sicut parturiētē? Dole & satage filia syon quasi ꝑturiens: q̄ nūc egredieris de ciuitate: & habitabis i regiōe: & venies vsq; ad babylonē. Ibi liberaberis: ibi redimet te dñs ō manu ūmicoꝝ tuoꝝ. Et nūc congregate sunt sup te gētes mlte: q̄ dicūt lapidet: & aspiciat i syon oculus nr. Ipi āt nō cognouerunt cogitatiōes dñi: & nō intellexerunt ꝓsiliū ei⁹: q̄ cōgregauit eos q̄si fenū aree. Surge & tritura filia syon: q̄ cornu tuū ponā ferreū: & vngulas tuas ponā ereas. Et cōminues populos multos & interficies dño rapinas eoꝝ: & fortitudinē eoꝝ dño vniuerse tre.

¶.V.

Nunc vastaberis filia latrōis. Obsidionē posuerūt sup nos: i vga ꝑcutiēt maxillā iudicē isrl. Et tu bethleē effrata puulus es i milibus iuda. Ex te egredietur q̄ sit dñatō i isrl: & egressus eius ab initio a diebus eternitatis. Propt̄ hoc dabit eos vsq; ad tēpus i q̄ ꝑturiēs pariet. Et reliq̄e fratrū ei⁹ cōuertent ad filios isrl. Et stabit & pascet i fortitudine dñi: i sublimitate nois dñi dei sui. Et ꝓuertēt: q̄ nūc magnificabit vsq; ad t̄minos terre. Et erit iste pax assyrius cū uenerit i terrā nr̄az: & qñ calcauerit i domibus nostris. Et suscitabim⁹ sup eū septē pastores: & octo ꝑmates hoies. Et pascēt trā assur i gladio: & trā nēroth i lāceis ei⁹. Et liberabit ab assur cū uenerit i trā nr̄az: & cū calcauerit i finib⁹ nr̄is. Et erūt reliq̄e iacob i medio populoꝝ mltoꝝ q̄si ros a dño: & q̄i stille sup herbā q̄ nō expectat uirū: & non ꝑstolat filios hoiuz. Et erūt reliq̄e iacob i gētibus i medio populoꝝ multoꝝ q̄i leo i iumēt silvaꝝ & q̄i catulus leonis i gregib⁹ pecoꝝ. Qui cū trāsierit & cōculcauerit & cepit: nō ē q̄ eruat. Et exaltabit man⁹ tua sup hostes tuos: & oēs ūmici tui iterībūt. Et erit i die illa dicit dñs: auferā eq̄s tuos de medio tui: & dispdā q̄drigas tuas. Et pdā ciuitates tre tue: & destruā oēs munitiōes tuas. Et auferā maleficia de manu tua: & diuinatōes n̄ erūt i te. Et pire faciā sculptilia tua: & statuas tuas de medio tui. Et n̄ adorabis ultra opa manuū tuaꝝ: & euellā lucos tuos ō medio tui. Et ꝓterā ciuitates tuas: & faciā i furoꝛ & idignatōe ultionē i oib⁹ gētib⁹ q̄ nō audierūt.

¶.VI.

Audite q̄ dñs loq̄t. Surge cōtēde iudicio aduersū mōtes: & audiāt colles uocē tuā. Audiāt mōtes iudiciū dñi & fortia fūdamēta terre: q̄ iudiciū dñi cū pplo suo: et cū isrl diiudicabit. Populе meus q̄d feci t: aut q̄d molest⁹ fui tibi? Respōde mihi. Quia eduxi te de trā egypti: & de domo seruitutis liberaui te: & misi añ faciē tuā moysen & aaron & mariā. Populе meus memento q̄so q̄d cogitauerit ꝓtra te balach rex moab: et q̄d respōderit ei baalā filius beor de sethi usq; ad galgalā: ut cognosceres iusticias dñi. Quid dignū offerā dño? Curuabo genu deo excelso? Nūq̄d offerā ei holocaustomata & vitulos āniculos? Nūq̄d placari pōt dñs i milibus arietū: an in multa milia hircoꝝ pinguium? Nūq̄d dabo ꝑmogenitū meū ꝓ scelere meo: fructū uētris mei ꝓ peccato aie mee? Indicabo tibi o homo quid sit bonū & q̄d dñs req̄rat a te. Utiq; facere iudiciū & diligere misericordiā: & sollicitum ābulare cum deo tuo. Vox dñi ad ciuitatē clamat: & sal⁹ erit timentib⁹ nomē ei⁹. Audite trib⁹. Et q̄s appbabit illud? Adhuc ignis i domo impij: thesauri iniq̄tatis: & mēsura minor ire plena. Nūq̄d iustificabo stateram ipiā: & sacelli pondera dolosa? In quibus diuites ei⁹ repleti sūt iniq̄tate: & habitantes i ea loq̄bāt mēdaciū: & lingua eoꝝ fraudulēta i ore eoꝝ. Et ego q̄ cepi percutere te pditōe: sup peccatis tuis. Tu comedes & nō saturaberis: & humiliatio tua i medio tui. Et apphēdes & nō saluabis: & q̄s saluaueris: i gladiū dabo. Tu seminabis & nō metes: tu calcabis oliuā & nō vngeris oleo: & mustū & nō bibes uinū. Et custodisti ꝑcepta amri & oē op⁹ domus achab: & ambulasti i uoluptat⁹ eoꝝ: ut darē te i pditionē: & habitates i ea i sibilum: & opprobriū pplī mei portabis.

¶.VII.

Ue mihi: q̄ fact⁹ sū sicut q̄ colligit i autūno racemos uindemie. Nō ē botr⁹ ad comedendū: pcoquas ficus desiderauit aia mea. Perijt pius de trā: & rectus in hoibus nō est. Oēs in sanguine insidiant⁹: uir fratrē suum ad mortem uenat. Malū manuum suarum dicūt bonū. Princeps postulat: & iudex i reddēdo est. Et magnus locutus ē desideriū aie sue: & cōturbauerūt eā. Qui optim⁹ i eis est q̄si paliur⁹: & rectus q̄i spina ō sepe. Dies speculationis tue: uisitatio tua uenit. Nē erit uastitas eoꝝ. Nolite credē amico: & nolite confidere i duce. Ab ea que dormit in sinu tuo

custodi claustra oris tui: q; fili' cõtumeliaz facit pri: ⁊ filia p̃surget aduersus matrẽ suã: nurus aduersus socrũ suaz: ⁊ inimici hois dõestici ei': Ego ãt ad dñm aspiciã: expectabo deũ saluatorẽ meũ. Audiet me de' me'. Ne leteris iimica mea sup me: q; cecidi. Cõsurgã. Cũ sedero i tenebris: dñs lux mea ẽ. Irã dñi portabo: qm̃ peccaui ei donec cãm meã iudicet: ⁊ faciat iudiciũ meum. Educet me i lucez: videbo iustitiã ei'. Et aspiciet inimica mea: ⁊ opiet cõfusiõe: que dicit ad me: Vbi ẽ dñs de' tuus: Oculi mei videbũt i eã. Nunc erit i cõculcatione: ut lutũ platearũ. Dies: ut edificẽtur macerie tue. In die illa longe fiet lex. In die illa ⁊ vsq; ad te veniet assur: ⁊ vsq; ad ciuitates munitas: ⁊ a ciuitatib' munitis vsq; ad flumen: ⁊ ad mare ô mari: ⁊ ad montẽ de monte. Et terra erit in desolationẽ ꝓpter habitatores suos: ⁊ ꝓpt fructũ cogitationũ eoz. Pasce pplm̃ tuum in virga tua: gregẽ hereditatis tue: habitãtes solos i saltu. In medio carmeli pascẽtur basan ⁊ galaad iuxta dies ãtiquos: secũdũ dies egressiõis tue de tra egypti. Ondã ei mirabilia. Videbũt gẽtes: ⁊ pfudẽt sup oi fortitudine sua. Põet manũ sup os: aures eoz surdi erũt. Lingent puluerẽ sicut serpentes: velut reptilia tre pturbabũt ô edib' suis. Dñz deum nostrũ non desiderabũt: ⁊ timebunt te. Quis de' silis tui q̃ aufers ũq̃tatẽ: ⁊ trãsis pccm̃ reliq̃arũ hereditatis tue: Nõ imittet vltra furorẽ suũ: qm̃ volẽs mificõdiã ẽ. Reuertet ⁊ miſebit nr̃i. Deponet ũq̃tates nr̃as: ⁊ p ̃jciet i pfũdũ maris oia pcca nr̃a. Dabis veritatẽ iacob: mifico:diã abraã: q̃ iurasti pr̃ib' nr̃is a diebus antiquis.

¶ Explicit Micheas ꝓpheta. Incipit plogus in Naum ꝓphetam.

Naũ ꝓphetã añ aduẽtũ regis assyriorz q̃ ppl̃z isrl̃ captiuũ in suã ẽgionẽ transtulerat fuisse hebreorz traditio confirmat. Sicq̃dẽ i fine hui' lectiõis predicti regis aduẽtũ idẽ ꝓpheta ãnũciare mõstrat. Dz cũ hitatores niniue: iona iteritũ ciuitatis p̃dicãte: ne diuina ira denũciatũ iteritũ sustinerẽt: pccorz ⁊ ipietat pẽitẽtiã egisset: accepta dei mificõdia: grauiõib' se crimiñib' iplicueũt. Qua de cã memorat' ꝓpheta spũ sãcto plen': iudiciũ dei ãnũciãs: ita locutus ẽ. De' çelãs: ⁊ vlciscẽs dñs ẽ ⁊ c. Jã. n. de cẽ trib' ab assyrijs ducte fuerãt i captiuitatẽ sub eçechia rege iuda: sub q̃ ẽt nũc i ꝓsolatione ppli trãsmigrati: aduersũ niniuẽ visio cernit. Nec erat pua cõsolatio tam his qui iã assyrijs seruiebãt: q̃ reliq̃s q̃ sub eçechia de tribu iuda ⁊ bẽiamin ab eisdẽ hostibus obsidiebãt: ut audirẽt assyrios q̃z a chaldeis eẽ capiẽdos: sicut i sequẽtib' libr̃ huius demonstrabit. Sciendũ q; niniue i nr̃a lingua de hebreo speciosã sonat. Speciosus ãt hic mũdus dicit. Vnde ⁊ apud grecos cosmos ab ornatu nomẽ accepit. Et q̃cq̃d nẽ aduersũ niniuẽ dicit: de mũdo figuralit̃ p̃dicari sẽtiamus. Quã ob cãz ⁊ assũptio quã septuaginta ĩterp̃tes dicũt apud hebreos massa põit. i. graue onus: eo q; cũ aduersus quã ꝓphetat p̃mat: nec sinat eleuaz ceruicẽ. Simulq; hoc attẽdẽdũ: q; hec ipa l' assũptio: l' onus l' põdus ꝓphete visio sit. Nõ. n. loq̃t ꝓpheta i extasi: ut mõtan' ⁊ prescilla maximillaq; ôlirant: sz qô ꝓphetat liber ẽ visiõis itelligẽti vniuersa q̃ loq̃t: ⁊ pondus hostiũ faciẽti suo pplo visionẽ. De ꝓsũatione itaq; mũdi secũdũ anagogenã cõsolationẽ sãctorz ꝓphetia texit: vt q̃cũq; i mũdo vident: q̃i p̃tereũtia ⁊ caduca cotẽnant: ⁊ p̃parent se ad iudicũ diem: Vbi ultor aduersum uires assyriorz affuturus est dñs.

¶ Explicit plogus. Incipit argumentũ.

Naum cõsolator orbis intr̃pretatur. Increpat ciuitatẽ sanguinũ: ⁊ post euersionẽ illius loq̃tur. Ecce super mõtes pedes euãgeliçãtis ⁊ ãnũciãtis pacẽ.

¶ Explicit argumẽtum. Incipit Naum ꝓpheta. Capm̃ .I.

Onus niniue. Liber uisiõis naũ helcheseei. De' emulatõ ⁊ ulciscens dñs ulciscẽs dñs ⁊ hñs furorẽ: vlciscẽs dñs i hostes suos: ⁊ irascẽs ipe ĩmicis suis. Dñs patiens ⁊ magn' fortitudie: ⁊ mũdas ñ faciet innocẽtẽ. Dñs i tẽpestate ⁊ turbie vie ei': ⁊ nebule pluis pedũ ei'. Increpat mar ⁊ exsiccat

illud: ⁊ oia flumia ad deſertū deducens. Jn firmatus ē baſan ⁊ carmelus: ⁊ flos libani e languit. Mōtes cōmoti ſūt ab eo: ⁊ colles ō ſolati ſūt. Et cōtremuit tra a facie eius: ⁊ orbis: ⁊ oēs habitātes i eo. Aū faciē indignationis ei⁹ qs ſtabit: ⁊ qs reſiſtet i ira furoris eius? Jndignatio ei⁹ effuſa ē vt ignis: ⁊ petre diſſolute ſūt ab eo. Bonus dñs ⁊ cōfortās i die tribulatōis: ⁊ ſciēs ſperātes i ſe. Et i diluuio ptereūte ꝓſumatōez faciet loci eius: ⁊ ūmicos ei⁹ pſequēt tenebre. Quid cogitatis ꝓ tra dñz? Cōſūmatiōez ipe faciet. Nō cōſurget duplex ībulatio: q: ſic ſpie ſe inuicē ꝓplectūtur: ſic ꝓuiuiū eoꝝ parit potātiū. Cōſumēt q̄ ſtipula ariditate plēa. Ex te. n. exibit cogitās ꝓra dñz malitiā: mēte ptractās ꝑuaricationē. Hec dic dñs: Si pfecti fuerint ⁊ ita plēs: ſic qs attōdēt ⁊ ptrāſibit. Afflixi te: et nō affligā te vltra. Et nē ꝓterā vgā ei⁹ de oꝛro ſuo: ⁊ uincla tua dirūpā. Et ꝑcipiet ſup te oñs. Nō ſemiabit ex noie tuo āpliꝰ. De domo dei tui iterficiā. Sculptile ⁊ ꝓflatile ponā ſepulchꝛa tuū: q: ihonoꝛat⁹ es. Ecce ſup mōtes pedes euāgeliçātis: ⁊ ānūciāt pacez. Celebꝛa iuda feſtiuitates tuas ⁊ redde vota tua: q: ñ adūciet vltra ut ptrāſeat i te belial: vniuerſus interīt.

¶ .II.

Aſcēdit q̄ diſpgat coꝛā te: q̄ cuſtodiat obſidionē. Cōtēplare uiā: ꝓforta lumbos: roboꝛa virtutē ualde. Quia ſicut reddidit oñs ſupbiā iacob: ſic ſupbiā iſrl. Quia vaſtatoꝛes diſſipauerunt eos: ⁊ ꝓpagies eoꝝ coꝛruperūt. Clype⁹ foꝛtiū ei⁹ ignit⁹: virī exercitus i coccineis. Jgnee habene currus in die ꝑpatiōis eius: ⁊ agitatoꝛes cōſopiti ſūt. Jn itinerib⁹ conturbati ſūt: quadrige colliſe ſūt i plateis. Aſpectus eoꝝ q̄ lāpades: q̄ſi fulgura diſcurrētia. Recoꝛdabit foꝛtiū ſuoꝝ: ruēt i itinerib⁹ ſuis. Celociť aſcendēt muros ei⁹: ⁊ ꝑpabit vmbꝛaculū. Pōte fluuioꝝ apte ſūt: ⁊ tēplū ad ſolū dirutū. Et miles captiu⁹ ducť ē: ⁊ ancille ei⁹ minabant gemētes ut colūbe: murmurātes i coꝛd⁹ ſuis. Et niniue q̄ piſcia aq̄ꝝ aque eius: ipſi vo fugēt. State ſtate: ⁊ non ē q̄ reuertat. Diripite argētū diripite auꝝ: ⁊ non ē finis diuitiaꝝ ex oībus uaſis deſiderabilibus. Diſſipata ē et ſciſſa ⁊ dilacerata: ⁊ coꝛ tabeſcens: ⁊ diſſolutio geniculoꝝ: ⁊ defectio in cunctis renib⁹: ⁊ facies oīum ſicut nigredo olle. Ubi ē habitaculū leonū: ⁊ paſcua catulorū leonum? Ad quā iuit leo ut ingrederet illuc: catul⁹ leonis: ⁊ nō ē q̄ exterreat. Leo cepit ſufficiēť catulis ſuis: ⁊ necauit leenis ſuis. Et ipleuit preda ſpelūcas ſuas: ⁊ cubile ſuū rapina. Ecce ego ad te: dic dñs exercituū: ⁊ ſuccēdā uſqꝫ ad ſūmū quadrigas tuas: ⁊ leūculos tuos comedet gladius. Et extermiabo de tra preda tuam: ⁊ non audiētur ultra voces nunciorum tuoꝝ

¶ .III.

Ve ciuitas ſanguinū: vniuerſa mēdacij: dilaceratione plena. Non recedet a te rapina. Uox flagelli: ⁊ uox impetus rote: et equi frementis: ⁊ quadrige feruētis ⁊ eq̄tis aſcēdētis: ⁊ micātis gladij: ⁊ fulgurātis haſte: ⁊ multitudinis interfecte: ⁊ grauis ruine: nec ē finis cadaueꝝ. Et coꝛruēt in coꝛpoꝛib⁹ ſuis pp multitudinē foꝛnicationū meretricis ſpecioſe ⁊ grate ⁊ hñtis maleficia: q̄ uendit gētes i foꝛnicatiōib⁹ ſuis: ⁊ familias i maleficijs ſuis. Ecce ego ad te dic dñs exercituū: ⁊ reuelabo pudēda tua i facie tua: ⁊ oñdā i gētibus nuditatē tuā ⁊ regnis ignominiā tuā. Et pjciam ſup te abominatōes: ⁊ cōtumelijs te afficiā: ⁊ ponam te in exemplum. Et erit: oīs q̄ viderit te reſiliet a te: ⁊ dicet: Uaſtata ē niniue. Quis cōmouebit ſup te caput? Unde q̄rā cōſolatoꝛē tibi? Nūq̄d meliꝰ es alexandria populoꝝ: q̄ habitat i fluminibus? Aq̄ in circuitu eius: cuius diuitie mare: aq̄ muri eius. Ethiopia foꝛtitudo eius ⁊ egypt⁹ ⁊ ñ ē finis. Africa ⁊ libyes fuerūt i auxilio tuo: ſꝫ ⁊ ipa i trāſmigratōe ducta ē i captiuitatē. Paruuli ei⁹ eliſi ſūt i capite oīuꝫ viaꝝ: ⁊ ſup inclytos ei⁹ miſerūt ſoꝛtē: ⁊ oēs optimates ei⁹ ꝓfixi ſūt i ꝓpedib⁹. Et tu ḡiebꝛiabeꝛis ⁊ eris ō ſpecta: ⁊ q̄reſ tu auxiliū ab ūmico. Oēs munitiōes tue ſicut ficus cū groſſis ſuis: ſi concuſſe fuerit cadēt i os comedētis. Ecce ppls tu⁹: mulieres i medio tui. Jnimicis tuis ad aptionē pādēt pōte terre tue: ꝺuoꝛabit ignis vectes tuos. Aquā ꝓpter obſidionē hauri tibi: extrue munitiōes tuas. Jntra i lucuꝫ ⁊ calca: ſubigēs tene laterē. Ibi comedet te ignis: pibis gladio: deuoꝛabit te ut brucus. Cōgregare ḡ ut bꝛucus: multiplicare ut locuſta. Plures feciſti negociationes tuas: q̄ ſtelle ſint celi. Bꝛucus expāſus ē: ⁊ auolauit. Cuſtodes tui q̄ locuſte: ⁊ paruuli tui q̄ locuſte locuſtaꝝ: que conſident i ſepibus in die frigoꝛis. Sol oꝛtus eſt ⁊ auolauerunt ⁊ non eſt cognitus locus earum vbi fuerint.

Dormitauerūt pastores tui rex assur: sepeli
ent ꝑncipes tui. Latitauit ppls tu⁹ i mōtib⁹
7 nō ē q̄ cōgreget. Nō est obscura contritio
tua: pessima est plaga tua. Oēs q̄ audierūt
auditionē tuā: cōpsserūt man⁹ sup te: Quia
sup quē nō trasit malicia tua semp?

¶ Explicit Naū ppheta. Incipit
plogus i Abachuc ppheta.

Quattuor pphete i duodeci ꝑ
pheta⁊ volumie ꝓtinēt: e qb⁹
tres i ꝑncipio lemna. i. pōdus
titulum hñt: naum abachuc
7 malachias. Pōro ça charias
i medio 7 circa finē duos huiuscemodi po
nit titulos: e quibus vnus ē: onus verbi dñi
i terrra adrach 7 damasci ꝛequiei eius: alter
i fine. s. onus vbi dñi sup isrl. De naum oro
nibus tuis iā liber vn⁹ edit⁹ ē. De ça charia 7
malachia: si vita comes fuerit: dissereꝫ. Nūc
abachuc hēm⁹ i māib⁹ q̄ uel ex eo q̄ amabi
lis deo ē: vocat ap̄lexatio: l' q̄ in certamen 7
luctā 7: ut ita dicā: ap̄lexū cū deo ꝓgredit: ā
plexātis. i. luctāt' sortit⁹ ē nomen. Nullus. n
tā audaci uoce ausus ē deū ad disceptatōez
iustitie ꝓuocā: 7 dicē ei: Cur i rebus huma
nis mūdi istius pōpa tāta rez vsetur iḋtas:
Vlciscerabor ad te vim patiēs 7 nō saluab⁹:
Quaꝛ oñdisti mihi iḋtatē 7 laborē videre:
Lacerata ē lex: 7 ñ ꝓuēit vsz ad finē iudiciū:
qꝛ ip⁹ ꝓualet adv̄sus iustū ío egredieť iudi
ciū puersū. Qlides q̄ temeraria vox sit: 7 q̄
dāmō blasphemātis creatorē suū ad iudiciuz
ꝓuocare: 7 vas fragile aduersus figulū: cur
tale l' tale factū sit disputare. Necnon 7 hoc
aiaduertēdū: q̄ assumptio l' pōdus que gra
uia iā esse diximus: ppbete visio est: 7 aduer
sū mōtani dogma puersū itelligit qō videt:
nec ut amēs loq̄t: nec more isaniētiū feiarū
dat sine mēte sonū. Vñ 7 apls iubet ut si ꝓ
phetātibus alijs: alij fuerit reuelatū: taceat
q̄ prius loq̄bāt. Et statī: nō ē iḋt dissēsiōis de⁹
sz pacis. Ex q̄ itelligit cū q̄s ex uolūtate re
citet: 7 alijs locū dat ad loquēdū: possit loq̄
7 tacē cū velit. Quia iā i extasi. i. iuit⁹ loq̄t:
nec tacē nec loq̄ i sua ptāte hz. Illō q̄z disce:
qꝛ semel a me uiolēť exigis: vt q̄si q̄sdā gra
dus 7 scalas altiōa itēti: historiā tibi itpte:
ppbetiā eē circa babylonē 7 nabuchodono
sor regem chaldeoꝛ: vt quō prior prophe ta
naum quē abachuc seq̄t: vaticiniū hūit con
tra niniuen 7 assyrios q̄ vastauerūt decē tri
bus: q̄ vocāt isrl: ita abachuc ppbetiā hēat
aduersus babylonē 7 nabuchodonosor: a q̄
bus iudas 7 iḋz tēplūq̄z sūuersa sē. Et vt sci
as eo tpe fuisse abachuc: q̄ iā duo tb⁹: q̄ vo
bāt iuda: ducte erāt i captiuitatē: daniel do
cē te potit ad quē i lacū leonū abachuc cuz
prādio mittit: q̄q̄ apud hebreos hec ipa ñ
legat historia. Igr̄ siue q̄s recipiat scripturā
illā: siue nō ꝛcipiat: vtrūq̄z ꝓ nob ē. Aut. n.
iā recipit: 7 p⁹ factā rē lib⁹ abachuc texit: aut
si ñ ꝛcipit: q̄i ppbeta scribit q̄ uētura cogno
scit. Interi fm līaz causat aduersū deū pro
pheta: cur nabuchodonosō tēplū dei uastet
7 iudā: cur irḋz quōdā urbs dñi destruat: q̄z
clamet ppls 7 nō audiat: uociferet ad dñz
oppssus a chaldeis 7 nō saluet: q̄r ēt ipse ꝓ
pheta l' ppls ex cui⁹ psona loq̄t: ad hoc ui
xerit: 7 hucusq̄z pduct⁹ sit: ut iḋtatē hostiū
7 suū laborē viderit: cū i iustitia ꝑualeat ad
uersū se. Et hec dicit ꝓ mēti angustia: nesciēs
aurū i igne ꝓflari: 7 tres pueros de camino
ignis puriores exisse q̄ intrauerāt. Sz 7 hoc
generalit⁹ accipe possum⁹: q̄ ex psōa hūane
ipatietie loq̄t: vt i q̄rulā vocē 7 plenā doloꝛi
erūpat dicēs: Quaꝛ respicꝛ ꝓceptores: 7 ta
ces cōculcāte ipio iustiorē se: Hec ār loq̄t: ne
sciēs iudicia dei iuestigabilia: 7 pfūdū diui
tiaꝛū sapie 7 scie eius: q̄ nō ita viḋat: videlz
hō vt de⁹. Nō tm̄ pūtia respicit: de⁹ futa 7 et
na cogñscit. Et quō si egrotās 7 estuans febri
b⁹ aquā frigidā postulet 7 dicat ad medicū:
vim patior: crucior: vror examior: vsq̄q̄ me
dice clamabo 7 exaudies: 7 rñdeat ei sapien
tissimus ac clemētissim⁹ medic⁹: scio q̄ tēpōe
dare debeā q̄ postulas: nō miseor mō: ꝺa
misicōdia ista crudelitas ē: 7 volūtas tua ꝓ
tra te petit. Ita 7 deus nī sciens clemētie sue
pōdera atq̄z mēsuras: interdū ñ exaudit cla
mātē: vt eū ꝓbet: 7 magis ꝓuocet cū ad ro
gādū: 7 q̄i igne excoctū iustiorē 7 puriorē fa
ciat. Qd itelligēs apls fm id q̄ misicordiā
ꝓsecut⁹ ē a dño: ait: Sz ñ ōficim⁹. Et bñdicit
dñz i ōi tpe: Et scit q̄ q̄ pseuerauerit vsq̄z in
finē hic salu⁹ erit: 7 gliať i labore 7 doloꝛ. Et
cū hieremia dic: Tribulationē 7 misiā inuo
cabo: ut quō alī⁹ inuocat deū: sic scūs uir et
bellatō iuict⁹ ad exercēdū se 7 ꝓbādū tribu
lationē 7 miseriā iuenire desiderat.

¶ Explicit ꝓlogus: sequit argumentū.

Abachuc luctator fortis ⁊ rigid⁹ stat
a sup custodiã suã: ⁊ figit gradũ sup
mũitõez: ut christũ i cruce ꝓtẽplet:
⁊ dicat: Opuit celos gl̃ia ei⁹: ⁊ laudis ei⁹ ple
na ẽ tra. Splẽdõ ei⁹ ut lux erit: cõnua i mani
bus ei⁹: ibi abscõdita ẽ fortitudo eius.

¶ Explicit argumentũ. Incipit
Abachuc ꝓpheta. Capl̃m. .I.

Vsus quod uidit
u abachuc ꝓpheta. Usq̃
dñe clamabo: ⁊ ñ exau
dies? Vociferabõ ad te vi
patiẽs: ⁊ ñ saluabs? Qua
re oñdisti mihi ũitatẽ ⁊ laborẽ: vidẽ ꝓdam
⁊ iusticiã ꝓtra me? Quaꝫ ispicit ꝓptẽptores: ⁊
taces cõculcãte ipio iustiorẽ se? Et facies ho
minis q̃i pisces maris ⁊ q̃i reptilia non hñtia
ducẽ. Et factũ ẽ iudiciũ: ⁊ ꝓtradictio poten
tior. Propt̃ hoc lacerata ẽ lex: ⁊ nõ puẽit vs
q̃ ad finẽ iudiciũ. Quia ipius ꝓualet aduer
sus iustũ: ꝓpea egredit iudiciũ puersũ. Aspi
cite i gẽtib⁹ ⁊ videte ⁊ ãmirami ⁊ obstupe
scite: q̃ op⁹ factũ ẽ i diebꝫ vr̃is: qõ nemo cre
det cũ narrabitur. Quia ecce ego suscitabo
chaldeos gentez amarã ⁊ velocẽ ambulãtẽ
sup latitudinẽ terre: vt possideat tabernacu
la nõ sua. Horribilis ⁊ terribilis ẽ: ex semet
ipsa iudiciũ ⁊ onus ei⁹ egrediet. Leuiores p
dis eq̃ ei⁹: ⁊ velociores lupis vesptinis: ⁊ dis
fũdẽt eq̃tes eius. Eq̃tes nãq; ei⁹ de lõge veni
ent: volabũt q̃i aq̃la festinans ad comedẽ
dũ. Oẽs ad ꝓdã veniẽt: facies eoz vẽt⁹ vrẽs.
Et congregabit q̃i arenam captiuitatem: et
ipse de regibus triũphabit: ⁊ tyranni ridicu
li ei⁹ erũt. Ipse sup oẽm munitionẽ ridebit ⁊
cõportabit aggerẽ: ⁊ capiet eã. Tunc muta
bit spũs: ⁊ ptrãsibit ⁊ corruet. Hec ẽ fortitu
do ei⁹ dei sui. Nũq̃d ñ tu a principio dñe deus
me⁹ scẽ meus: ⁊ nõ moriemur? Dñe i iudiciũ
posuisti eũ: ⁊ fortẽ ut corriperes fundasti eũ.
Mundi st̃ oculi tui ne videas malũ: ⁊ respi
cere ad iniq̃tatẽ nõ poteris. Quare nõ ispi
cis sup iniq̃ agẽtes: ⁊ taces deuorante impio
iustiorẽ se? Et facies hois q̃si pisces maris: ⁊
q̃i reptile non hñs principẽ. Totũ in hamo
subleuauit: traxit illud i sagena sua: ⁊ cõgre
gauit i rete suũ. Sup hoc letabitur ⁊ exulta
bit: ꝓpterea imolabit sagene sue: ⁊ sacrifica
bit reti suo. Quia i ipis icrassata ẽ pars ei⁹:
⁊ cib⁹ ei⁹ electꝰ. Propt̃ hoc g̃ expãdit sagẽaz
suã: ⁊ sẽp iterficẽ gẽtes nõ cessat.

¶ .II.

Sup custodiã meã stabo: ⁊ figã gradũ
sup munitionẽ. Et contẽplabor ut vi
deã q̃d dicat mihi: ⁊ q̃d rñdeã ad arguẽtem
me. Et respõdit mihi dominus: ⁊ dixit: Scri
be visum ⁊ explana eũ sup tabulas ut pcur
rat q̃ legerit eũ. Quia adhuc visus procul: ⁊
apparebit i finẽ ⁊ ñ mẽtiet. Si morã fecerit
expecta illũ: q̃ veniẽs veniet ⁊ nõ tardabit.
Ecce q̃ incredulus ẽ: nõ erit recta aia eius i se
metipso. Just⁹ aũt in fide sua viuet. Et quõ
vinũ potatẽ decipit: sic erit vir supbus ⁊ nõ
decorabit. Qui dilatauit q̃i infernus animã
suã: ⁊ ipe q̃i mors: ⁊ nõ adipleb. Et cõgrega
uit ad se oẽs gẽtes: ⁊ coaceruauit ad se oẽs
pplos. Nũq̃d nõ oẽs isti sup eũ parabolam
sumẽt: ⁊ loquelã enigmatũ eius? Et dicet:
Ve ei: q̃ multiplicat nõ sua. Usq̃q̃ et aggra
uat ꝓtra se densuz lutũ? Nũq̃d no repẽte ꝓ
surgẽt q̃ mordeãt te? Et suscitabũt lacerãtes
te: ⁊ eris i rapinã eis? Quia tu spoliasti gen
tes multas: spoliabunt te oẽs q̃ reliq̃ fuerint
de pplis: pp sanguinẽ hois ⁊ iniq̃tatẽ ẽre ci
uitatis: ⁊ oiuz habitãtiũ i ea. Ve q̃ cõgregat
auaritiã malã domui sue: ut sit i excelso ni
dus ei⁹: ⁊ libari se putat de manu mali. Co
gitasti cõfusionẽ domui tue: cõcidisti pplos
multos: ⁊ peccauit aia tua. Quia lapis ◌̃ pa
riete clamabit: ⁊ lignũ qõ int̃ iũcturas edifi
cioꝝ ẽ rñdebit. Ve q̃ edificat ciuitatẽ i sãgui
nibus: ⁊ ꝓparat vrbẽ i vanitatẽ. Nũq̃d ñ hec
sũt a dño exercituũ? Laborabũt. n. ppli i mr̃
to igni: ⁊ gẽtes i vacuũ ⁊ deficiẽt. Quia iple
bit tra ut cognoscãt gloriã dñi: q̃si aq̃ opientes
mare. Ve q̃ potũ dat amico suo: mittens fel
suũ: ⁊ iebriãs ut aspiciat nuditatẽ ei⁹. Reple
tus ẽ ignominia ꝓ gl̃ia. Bibe tu q̃; ⁊ ꝓsopie
re. Circũdabit te calix dextere dñi: ⁊ vomi⁹
ignominie sup gloriã tuã. Quia vanitas libãi o
piet te: ⁊ vastitas animaliũ deterrebit eos: de san
guinibus hois ⁊ iniq̃tate terre ⁊ ciuitatis: ⁊
oium habitãtiũ i ea. Quid ꝓdest sculptile
q̃ sculpsit illud fictõ suꝰ? flatile ⁊ imaginez
falsã: q̃ spauit i figmẽto fictõ ei⁹ ut faceret si
mulacra muta? Ve q̃ dicit ligno expgitẽ: sur
ge lapidi tacenti. Nũq̃d ipse docere potuit?
Ecce iste cooptus ẽ auro ⁊ argẽto: ⁊ ois spũs
nõ e i uisceribus eius. Dñs aũt in templo
sancto suo: sileat a facie eius omnis terra.

299
304

Oratio abachuc ꝓphete ꝑ ignorantijs.

¶ .III.

Domine audiui auditionem tuam: ⁊ timui. Domine opus tuuz: in medio annoꝝ viuifica illud. In medio annoꝝ notū facies: cum iratus fueris: misericordie recōdaberis. Deus ab austro veniet: ⁊ sāctus de monte pharan. Operuit celos gl̄ia eius: et laudis eiꝰ plēa ē t̄ra. Splēdor eiꝰ vt lux erit: cōnua i māibꝰ eiꝰ. Ibi abscōdita ē fortitudo eius: ante faciē eius ibit mors. Egredieť diabolus ante pedes eius: stetit ⁊ mēsus ē t̄rā. Aspexit ⁊ dissoluit gentes: ⁊ ꝯtriti sūt montes seculi. Incuruati sūt colles mūdi: ab itinerib' eťnitatis eiꝰ. Pro iniq̄tate vidi tentoria ethiopie: turbabūť pelles t̄re madiā. Nūq̄d i fluminibus iratꝰ es dñe: aut i fluminibꝰ furor tuꝰ: vl' i mari idignatio tua? Qui ascēdes sup eq̄s tuos: ⁊ q̄drige tue saluatio. Suscitās suscitabꝰ arcū tuū: iuramēta tribubꝰ q̄ locutus es. Fluuios scindes t̄re: videřt te ⁊ doluerť mōtes: gurges aq̄ꝝ trāsijt. Dedit abyssus vocē suā: altitudo manus suas leuauit. Sol ⁊ luna steterūt i habitaculo suo: i luce sagittaꝝ tuaꝝ ibūt: i splēdore fulgurātis haste tue. In fremitu cōculcabꝰ t̄rā: ⁊ i furoř obstupefacies gentes. Egressus es i salutē ppl̄i tui: i salutē cū christo tuo. Percussisti caput de domo ipij: denudasti fundamētū eiꝰ vsq̄ ad collū. Maledixisti sceptris eiꝰ: capiti bellatoꝝ eiꝰ: vēiētibꝰ vt turbo ad dispgēdū me. Exultatio eoꝝ: sicut eiꝰ q̄ deuorat pauperē i abscōdito. Uiā fecisti i mari eq̄s tuis: i luto aq̄ꝝ multaꝝ. Audiui ⁊ ꝯturbatꝰ ē vēť meꝰ: a voce ꝯtremuerūt labia mea. Ingrediať putredo i ossibꝰ meis: ⁊ subť me scateat. Ut requiescā i die tribulatiōis: vt ascendā ad populū accinctū nr̄m. Ficus. n. nō florebit: ⁊ ñ erit germē i vineis. Mentieť opꝰ oliue: ⁊ arua nō afferēt cibū. Abscideť de ouili pecus: ⁊ nō erit armētū i p̄sepibus. Ego autē i dño gaudebo: ⁊ exultabo i deo iesu meo. Deus dñs fortitudo mea: ⁊ ponet pedes meos q̄i ceruoꝝ. Et sup excelsa mea deducet me victor: in psalmis canētem.

¶ Explicit Abachuc ꝓpheta. Incipit ꝓlogus i Sophoniam prophetam.

Tradūt hebrei: cuiusq̄ ꝓphete pať aut auus ponať in titulo: ip̄os q̄q̄ ꝓphetas fuisse. Uñ ⁊ amos vnū ꝺ duodeci ꝓphet' q̄ dixit: ñ sū ꝓpheta nec filiꝰ ꝓphete: sz pastō capraꝝ vellicās sycoromos: p̄ris nomē i titl̄o ñ hr̄e. Hoc si veꝝ ē: sophonias ꝓpheta: q̄ noie: ut ita dicā: ꝓphetico et gl̄iosa maioꝝ suorū stirpe generatꝰ ē: Hūit n. p̄rez chusi: auū godoliā: ꝓauū amasiā: attauū eçechiaz: ⁊ talē q̄drigā ip̄e velut extremus auriga cōpleuit. Nomē sophonie alij speculā: alij arcanū dñi transtulerūt. Siue igiť specula: siue abscōditū dñi interpreteť: vtrūq̄ ꝓphete cōueīt. Dicit. n. ad eçechielē. Fili hoīs: speculatorē te posui domui israel. Iste g̊ ꝓpheta q̄ erat i specula ⁊ i sublimibus ꝯstituť: ⁊ nouerat mysteria dñi: filiꝰ erat chusi: q̄ int̄ptať hūilitas. Hēbat q̄z auū godoliam: q̄ dr̄ magnitudo dñi: ⁊ ꝓauū amasiā: q̄ ⁊ ip̄e v̄tiť i ſmonē dñi: attauū eçechiā: q̄ sonat fortitudo dñi. De fortitudine itaq̄ dñi natus ē ſmo dñi: ⁊ de sermone dñi nata est magnitudo dñi: ⁊ de magnitudine dñi nata ē hūilitas: vt cū ꝑuenerit aliq̄s ad ꝑfectum: dicat: qr nō sū dignꝰ vocari apostolus. Et illud i psalmis: Domie nō ē exultatū cor meum nz elati sūt ocl̄i mei. Iosiā regē iude cuius tp̄ibꝰ sophonias ꝓphetasse iueīť: deo p̄ oībꝰ regibꝰ iude placuisse historia quarti libri regū ⁊ secūdi paralipomenō demōstrat. Iosias simulacra q̄ pr̄ suus amon l' auꝰ manasses i tēplo dei collocauerat deiecta comminuisse mōstrať. In q̄bꝰ etiā ſpentē ereū a moyse factū cui errori iductꝰ popl̄us supstitione idoloꝝ detentꝰ admiſat. Idē custodisse pascha: ⁊ itermissis tp̄ibꝰ multꝰ solus celebrasse mōstrať. Iō deꝰ ꝑ ꝓphetā tp̄ibꝰ memorati regꝰ q̄ ꝓuētura erāt oñdens gētibꝰ q̄dez lectiōe ꝯphensis affutuꝝ iudiciū. Ppl̄o v̄o isrl̄ salutē: ⁊ ciuitati irl̄m restaurationē tūc tp̄is tribuēdā textu lectiōis denūciauit.

¶ Explicit ꝓlogꝰ. Incipit argumētū.

Sophonias speculatō ⁊ arcanoruz dei cognitor: audit clamorē a porta pisciū: ⁊ eiulatū a secūda: ⁊ ꝯtritōez a collibꝰ. Inducitq̄z vlulatū hītatoribꝰ pile: qr cōticuit oīs ppl̄us chanaā: dispierūt vniuersi qui iuoluti erāt argento.

¶ Explicit argumētum. Incipit Sophonias ꝓpheta. Capl̄m. .I.

Ebum domini

qđ fcm̃ eſt ad ſophoniã filiũ chuſi filij godolie fi
u lij amaſie filij ezechie: i dieb' ioſie filij amõ regi iuda. Cõgregãs congregabo oĩa a facie tre: dic̃ dñs: congregãs hoĩes ⁊ pecus: congregãs volatilia celi ⁊ piſces mar̃. Et ruine ipiorũ erũt: ⁊ diſpdã hoies a facie tre: dic̃ dñs. Et extẽdã manũ meã ſup iudã ⁊ ſup oẽs hitãtes irl̃z: ⁊ diſpdã de loco hoc reliq̃as baal ⁊ noĩa e dituorũ cũ ſacerdotib': ⁊ eos q̃ adorãt ſup tecta militiã celi: ⁊ adorãt ⁊ iurãt i dño ⁊ iurãt i melchõ: ⁊ q̃ auertũt de p' regũ dñi ⁊ qui nõ quieſierũt dñm: nec iueſtigauerũt eũ. Sile te a facie dñi dei: qr iuxta ẽ dies dñi. Quia ꝓparauit dñs hoſtiã: ſactificauit vocatoſ ſuos. Et erit: in die hoſtie dñi viſitabo ſup pncipes ⁊ ſup filios regi ⁊ ſup oẽs q̃ induti ſt̃ veſte pegrina. Et viſitabo ſup oẽz q̃ arrogant̃ igredit̃ ſup limẽ i die illa: q̃ cõplent domum dñi dei ſui iũctate ⁊ dolo. Et erit i die illa: dicit dñs: vox clamoris a põta piſciũ: ⁊ vlulat' a ſecũda: ⁊ ꝓtritio magna a collib'. Vlulate habitatores pile. Cõticuit ois ppl'us chanaan diſpſeũt oẽs iuoluti argẽto. Et erit i tpe illo ſcrutabor ierl̃m i lucernis: ⁊ viſitabo ſup viros defixos i fecib' ſuis: q̃ dicũt i cordibus ſuis. Nõ faciet bñ dñs: ⁊ nõ faciet male. Et erit fortitudo eorũ i direptionẽ: ⁊ dom' eorũ i deſtrũ. Et edificabũt domos ⁊ nõ hitabũt: ⁊ plãtabũt vineas: ⁊ nõ bibẽt vinũ eaz. Iuxta ẽ dies dñi magn': iuxta ẽ ⁊ velox nimis. Vox diei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: dies tribulatiõis ⁊ ãgustie: dies calamitatis ⁊ miſerie: dies tenebraz ⁊ caliginis: dies nebule ⁊ turbinis: dies tube ⁊ clãgoris ſup ciuitates munitas ⁊ ſup angulos excelſos. Et tribulabo hoies: ⁊ ãbulabũt ut ceci: qr dño peccauerũt. Et effũdet ſanguis eorũ ſicut humꝰ: ⁊ corpora eorũ ſicut ſtercora. Sz ⁊ argẽtũ eorũ ⁊ aurũ eorũ nõ poterit liberare eos i die ire dñi. In igne ẽmulatiõis eius deuorabit ois tra: q̃ conſumationẽ cũ feſtinatione faciet cũctis habitantibus terrã. ¶ .II.

Congregamini gẽs nõ amabil': priuſq̃ pariat viſio q̃i puluerem trãſeuntez die: anteq̃ veniat ſup vos ira furoris dñi: anteq̃ veniat ſuper vos ira indignationis dñi. Querite dñm oẽs mãſueti terre: qui iudiciũ eius eſtis opati. Querite iuſtũ querite mãſuetũ: ſiq̃ mõ abſcõdamini i die furoris dñi. Quia gaza deſtructa erit: et aſcalon i deſertũ. Azotũ i meridie eiciẽt: ⁊ acharõ eradicabit. Ve q̃ habitat funiculũ maris gẽs pditoz. Verbũ dñi ſup vos chanaã tra philiſtioz: ⁊ diſpdã te ita ut nõ ſit ihabitator. Et erit funiculus maris reqes paſtorũ: et caule pecorũ. Et erit funiculus eius q̃ remanſerit ꝺ domo iuda. Ibi paſcẽt i domib' aſcalõis: ad veſperã requieſcẽt: qr viſitabit eos dominꝰ deus eorũ: ⁊ auertet captiuitatẽ eorũ. Audiui opꝓbriũ moab ⁊ blaſphemias filiorũ amon q̃ exꝓbrauerũt ppl'o meo: ⁊ magnificati ſũt ſup termios eorũ. Propter hoc viuo ego: dic̃ dñs exercituũ: deꝰ iſrl̃. Quia moab ut ſodoma erit: ⁊ filij amon quaſi gomorra: ſiccitas ſpiarũ ⁊ acerui ſalis: ⁊ deſertũ vſq̃ i eternũ. Reliq̃e populi mei diripient eos: reſidui gentis mee poſſiõbũt illos. Hoc eis eueniet ꝓ ſuꝓbia ſua: q̃ blaſphemauerũt ⁊ magnificati ſũt ſup ppl'm dñi exercituũ. Horribilis dñs ſup eos: ⁊ attenuabit oẽs deos terre. Et adorabũt eũ viri de loco ſuo: oẽs iſule gẽtiũ. Sz ⁊ uos ethiopes: interfecti gladio meo erit̃. Et extẽdet manũ ſuã ſup aq̃lõem ⁊ pdet aſſur. Et ponet ſpecioſa i ſolitudinẽ ⁊ in iuiũ: ⁊ q̃i deſtũ. Et accubabũt i medio eius greges: oẽs beſtie gẽtiũ: ⁊ onocrotalus ⁊ herici' i limib' eius memorabũt. Vox cãtãtis i feneſtra: corui' i ſupliminaꝛi: qm̃ attenuabo robur eius. Hec ẽ ciuitas gloriosa hitãs i confidẽtia: q̃ dicebat i corde ſuo: Ego ſũ: ⁊ extra me ñ ẽ alia ãpli'. Quõ fca ẽ i ꝺſtũ: cubile beſtie: Omis q̃ trãſit ꝓ eam ſibilabit: ⁊ mouebit manum ſuam.

¶ .III.

Exꝓuocatrix ⁊ redẽpta ciuitas: columba. Nõ audiuit vocẽ: ⁊ nõ ſuſcepit diſciplinam. In dño non ẽ confiſa: ad deũ ſuum nõ approꝓquauit. Principes eius i medio eius: q̃ſi leones rugientes. Iudices eius lupi veſpe: nõ reliquebãt i mane. Prophete eius veſani: viri infideles. Sacerdotes eius polluerũt ſcm̃: iniuſte egerũt ꝓtra legẽ. Dñs iuſtus i medio eius: nõ faciet iũctatẽ. Mane mane iudicium ſuũ dabit i luce: ⁊ nõ abſcõdet. Neſciuit aũt iniquus ꝓfuſionẽ. Diſpdidi gẽtes: ⁊ diſſipati ſũt anguli eaz. Deſertas feci vias eorũ: dũ nõ ẽ q̃ trãſeat. Deſolate ſt̃ ciuitates eorũ: non remanente viro neq̃ vllo habitatore. Dixi: attamen timebis me: ſuſcipies

disciplinā. Et nō ꝑibit habitaculū eius: ꝓpt̄ oīa ī q̄b⁹ visitaui eā. Uerūtñ diluculo surgē tēs corrupeīt oēs cogitatōes suas. Quapp expecta me: dic̄ dñs ī die resurrectiōis mee ī futurū: q̄ iudiciū meū ut cōgregē gentes: ⁊ colligā regna. Et effūdā sup eos indignatio nē meā: oēm irā furoris mei. In igne. n. ꝯeli mei deuorabit̄ oīs t̄ra. Quia tūc ī̄ddā ppl'is labiū electū: ut īuocēt oēs nomē dñi: ⁊ serui ant ei humero uno. Ultra flumīa ethiopie: inde supplices mei: filij dispsoꝝ meoꝝ defe rent munus mihi. In die illa nō cōfūderis sup cūctis adiuētiōib⁹ tuis: q̄b⁹ ꝑuaricata es ī me. Quia tūc auferā de medio tui magni loq̄s supbie tue: ⁊ nō adijcies exaltari āpli⁹ ī mōte scō meo. Et dēliquā ī medio tui po pulū pauperē ⁊ egenū: ⁊ sperabūt ī noīe dñi. Reliq̄e isrl̄ nō faciēt īiq̄tatē nec loquēt̄ men daciū: ⁊ nō īuenieť ī ore eoꝝ lingua dolosa. Qm̄ ipsi pascēt̄ ⁊ accubabūt ⁊ nō erit q̄ ex tereat. Lauda filia syon: iubila isrl̄. Letar̄ ⁊ exulta ī omni corde filia irl̄m. Abstulit dñs iudiciū tuū: auertit inimicos tuos. Rex isrl̄ dñs ī medio tui: nō timebis malū ultra. In die illa dicet̄ irl̄m. Noli timere syon: non dis soluātur manus tue. Dñs deus tuus ī me dio tui fort̄: ipse saluabit. Gaudebit sup te ī letitia: silebit ī dilectione tua: ⁊ exultabit su p te ī laude. Nugas q̄ a lege recesserāt cōgre gabo q̄ ex te erāt: ut nō ultra habeas super eis opꝓbriū. Ecce ego interficiā oēs q̄ affli xerūt te ī tp̄e illo: ⁊ saluabo claudicātē: ⁊ eā q̄ eiecta fuerat cōgr̄gabo. Et ponā eos ī lau dē ⁊ ī nomē ī oī t̄ra ꝯfusiōis eoꝝ: ī tp̄e illo q̄ adducā uos: ⁊ ī tp̄e q̄ ꝯgregabo uos. Dabo n. uos ī nomē ⁊ ī laudē oīb⁹ ppl'is t̄re cū ꝯv̄ tero captiuitatē ur̄aꝫ corā ocul' ur̄is: dic̄ dñs.

¶ Explicit Sophōias ꝓpheta. Incipit ꝓlogus ī Aggeū prophetā.

Hieremias ꝓpheta ob cāꝫ ꝑiu rij sedechie regis: vt historia libri secūdi paralipomenō in dicat: q̄ fidē ꝓmissam nabu chodonosor regi chaldeoꝝ ñ seruauerat: ppl'm isrl̄ refert cū memorato re ge irl̄m: expugnata irl̄ꝫ: captiuū ī babylōeꝫ fuisse ꝑductū. Sꝫ cū memoratus ppl'us ml̄ tis tp̄ib⁹ idolis seruiēdo: etiaꝫ effusione san guinis īnocētū se grauit̄ īpiasset: volēs deus generationē vniuersā eiusdē ppl'i ob cās me moratas penit⁹ depire: septuagīta ānoꝝ cap tiuitatē eūdē ppl'ꝫ in regno chaldeoꝝ statu it sustinē: hac rōne ut cōpleto numero āno ꝝ: nouus ppl's a memoratis ꝑccis īmūis ad renouationē irl̄ꝫ ꝑueniret. Sexagesimo ita q̄ꝫ secūdo anno: r̄gno chaldeorū sb̄uerso q̄ adhuc octo anni restabāt ad regnādū: q̄d ēt sexta visio danielis oñdit: cū ꝑp cām sacrile gij: q̄d ī eadē visiōe cōtiet̄ fuisse extictū: dari us q̄ medis īperabat: vt septīa visio danielis oñdit: memorat⁹ ī regno successit. Cui⁹ ꝑmo anno regni: ut decima uisio danielis mani festat: daniel supputat̄ ānis vidēs ap ꝓpīq̄r̄ tp̄s reuersiōis: q̄ ꝑ hieremiā fuerat ꝓmissa: orās tā ꝓ se q̄ꝫ ꝓ ppl'o: eādē ꝓmissionē a d̄o postulabat īpleri: cui ꝑ gabrielē archāgeluꝫ ī eadē visiōe iuxta ꝑces eiusdē: vniuersa cō pleta eē: de⁹ dixit. Nā moriente supradicto dario rege medoꝝ: ⁊ succedēte in regno cy ro rege ꝑsarū: ꝓmissiōe dei cōpleta ꝑ eūdē regē ppl'mq̄ꝫ isrl̄ in irl̄m reductū: historia se cūdi libri paralipomenō: ⁊ ītiū esdre ꝓphe te ꝯfirmāt. Cūq̄ꝫ a ppl'o isrl̄ ⁊ senioribꝰ tem plū dei edificari cepisset: mortuo cyro r̄ge ac regnāte dario rege ꝑsaꝝ: q̄ memorato cyro successerat: vicine gētes ciuitat̄ irl̄m vt idē esdras refert restauratōeꝫ tēpli ⁊ ciuitat̄ re sistēdo īpedire ceperūt. Qua rōne detritus ppl'us isrl̄: repatōeꝫ supradicti tēpli dñi nec dū iuxta ꝓmissionē ꝯcessā eē credbat. Pro pt̄ q̄d ī scd̄o āno r̄gni memorati darij reg̃ ꝑ saꝝ agge⁹ ꝓpheta a deo missus: ꝯorobabel q̄ de tribu erat iuda: q̄ ptātē r̄gni susceptur⁹ erat: ⁊ iesū filiū iosedech sūmū sacerdotē ā monet: vt credāt ꝯpleto numero ānoꝝ tp̄s restauratōis irl̄ꝫ aduenisse: hoc etiā addito: ne īcredulitatē ppl'i uellēt imitari: d̄ q̄ de⁹ ꝑ eū dixit. Populus hic dicit: Nōdū uenit tp̄s ut edificet̄ dom⁹ dei. Oīa autē q̄ textu hui⁹ ꝓphetie ꝯtinēt̄: reuersionē ppl'i: edificationē tēpli: renouationē ciuitat̄: obseruātiā sacer dotalē: ⁊ ītitū r̄gnoꝝ gētiū ext̄aꝝ significāt.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit argumētuꝫ.

Aggeus festinus ⁊ let⁹: q̄ semiauit in lachrymis: ut ī gaudio metēt: d̄stru ctū tēplū r̄edificat: deūq̄ꝫ patrē īduc̄ loquētē. Adhuc vnuꝫ modicum est: ⁊ ego commouebo celum ⁊ terraꝫ: mare et aridā

ꝛ mouebo oēs gētes : ꝛ ueniet desideratus cunctis gentibus.

¶ Explicit argumentum. Incipit Aggeus ꝓpheta. ¶ Capitm ¶.I.

In anno secundo

darij ẽgi i mẽse sexto i die una mẽsis factū ẽ vbū dñi i mãu aggei ꝓphete ad ҫorobabel filiū salathiel ducẽ iuda : ꝛ ad iesū filiū iosedech sacẽdotẽ magnū: dicẽs: Hec ait dñs exercituū dicẽs: Ppls iste dic: Nōdū nẽit tps dom' dñi edificãd. Et fcz ẽ vbū dñi i mãu aggei ꝓphete dicẽs: Nūqd tps vob ẽ: ut habitet i domibus laqt: ꝛ dom' ista deserta? Et nūc hec dic dñs exercituū: Ponite cōda vĩa sr vias vĩas. Semināstis multū: ꝛ intulist paꝛ. Comedist et nō estis satiati. Bibistis ꝛ nō estis inebriati. Opuistis vos: ꝛ nō estis calefacti. Et q̃ mercedes congregauit: misit eas i sacculū ptusuz. Hec dicit dñs exercituū: Ponite coꝛda vĩa sr vias vĩas. Ascẽdite i mōtẽ: portate ligna: et edificate domū: ꝛ acceptabilis mihi erit : et glificaboꝛ dic dñs. Respexistis ad ãplius: et ecce factū ẽ minus. Et intulistis i domum: et exsufflaui illud. Quã ob cãz dic dñs exercituū: Quia dom' mea desert ẽ: ꝛ vos festinastis vnusquisqz in domū suaz. Propt hoc sup vos phibiti sūt celi: ne darẽt roꝛẽ: ꝛ tra phibita ẽ ne daret germẽ suū. Et uocaui sic citatẽ sup trã ꝛ sup mōtes ꝛ sup triticū ꝛ sup vinū ꝛ sup oleū: ꝛ q̃cūqz ꝓfert hum': ꝛ sup hoies ꝛ sup iumenta ꝛ sr oēz laboꝛẽ manuū. Et audiuit ҫorobabel filꝰ salathiel : ꝛ iesus filꝰ iosedech sacerdos magn': ꝛ oēs reliq̃ populi vocẽ dei sui : ꝛ vba aggei ꝓphete : sic misit eū dñs de' coꝛ ad eos: ꝛ timuit ois ppls a facie dñi. Et dixit aggeus nūc' dñi de nūcĩ dñi pplo dicẽs: Ego vobiscū sū: dic dñs. Et suscitauit de' spm̃ ҫorobabel filꝰ salathiel ducẽ iuda ꝛ spm̃ iesu filꝰ iosedech sacerdotis magni ꝛ spm̃ reliq̃ oĩ pplo: ꝛ igressi sūt ꝛ faciebãt opꝰ i domo dñi exercituū dei sui.

¶ .II.

In die vicesima ꝛ quarta mensis i sexto mẽse i ãno secūdo darij regis i septimo mẽse vicesima ꝛ ꝑma mẽsis factū ẽ vbū dñi i mãu aggei ꝓphete dicẽs : Loquere ad ҫorobabel filiū salathiel ducẽ iuda: ꝛ ad iesum filiū iosedech sacerdotẽ magnū: ꝛ ad reliquos populi dicẽs: Quis i uobis ẽ derelict' q̃ vidit domū istã i gl̃ia sua ꝑma? Et q̃d uos videt hanc nūc: Nūqd nō ita ẽ q̃i nō sit i oculis vĩis? Et nūc cōfortare ҫorobabel dicit domin': ꝛ cōfortare iesu filꝰ iosedech sacerdos magne: ꝛ cōfortare ois populꝰ tre: dic do minus exercituū: ꝛ facite: qm̃ ego vobiscuz sū: dic dñs exercituū. Verbū qd̃ pepigi vobiscū cū egrederemini de tra egypti: ꝛ spūs meus erit i medio vr̃m. Nolite timẽ: qz hec dic dñs exercituū: Adhuc vnū modicū ẽ: ꝛ ego cōmouebo celū ꝛ trã ꝛ mar ꝛ aridã. Et mouebo oēs gētes: ꝛ veniet desideratus cūctis gētibus. Et iplebo domū istã gloria: dic dñs exercituū. Meū ẽ argētū ꝛ meū ẽ aurz: dic dñs exercituū. Magna erit gl̃ia domus istius nouissime plusq̃ ꝑme: dic dñs exercituū. Et i loco isto dabo pacẽ: dic dñs exercituū. In vicesima ꝛ quarta noni mensis i anno secūdo darij regis factum ẽ verbum dñi ad aggeū ꝓphetã dicens: Hec dicit dñs exercituū: Interroga sacerdotes legẽ: dicẽs: Si tulerit homo carnẽ sanctificatam i oꝛa vestimenti suí: ꝛ tetigerit de sūmitate ei' panez aut pulmẽtū aut uinū aut oleū: aut omnez cibū: nūqd sanctificabit? Respondentes autẽ sacerdotes dixerunt: Nō. Et dixit aggeus: Si tetigerit pollut' i aĩa ex oib' his: nūqd contamiabit? Et rñderūt sacerdotes: ꝛ dixerunt: Cōtamiabit. Et rñdit aggeꝰ ꝛ dixit: Sic populus iste ꝛ sic gẽs ista añ faciẽ meã: dic dñs: ꝛ sic oē opꝰ manuū eoꝛ: ꝛ oĩa q̃ obtulerunt ẽ ꝓtamiata erūt. Et nūc ponite coꝛda vestra a die hac ꝛ supra: anteq̃ ponerẽt lapis super lapidẽ i templo dñi: cum accederet ad acerruum vigiti modioꝛ ꝛ fierent decem: ꝛ intraretis ad toꝛcular ut exprmeret q̃nquaginta lagenas ꝛ fiebant vigiti. Percussi vos vẽto vrente: ꝛ aurugie ꝛ grandie oĩa opera manuū vestrarū: ꝛ non fuit in vobis q̃ reuerteret ad me: dic dñs: Ponite coꝛda vestra ex die ista ꝛ i futurum a die vicesima ꝛ quarta noni mensis: a die qua fundamenta iactata sūt templi dñi ponite super coꝛ vestruz. Nūqd iam semen i germie ẽ? Et adhuc vinea ꝛ ficꝰ ꝛ malogranatuz ꝛ lignū olive non floꝛuit. Ex die ista bñdicã. Et fcm̃ ẽ vbum dñi scõdo ad aggeū vicesima ꝛ q̃rta mẽsis dicẽs: Loq̃re ad ҫorobabel ducẽ iuda: dicens: Ego mouebo celū pariẽ ꝛ trã: ꝛ subuertã soliū ẽgnoꝛ: et conteram foꝛtitudinem regni gentium.

Et subuertã q̃drigã ⁊ ascẽsores eor̃: ⁊ ꝺscẽdẽt equi ⁊ ascẽsores eor̃: uir i gladio fratr̃ sui. In die illo: dicit dñs exercituũ assumã te ꝯ zobabel filí salathiel fue me⁹: dic⁹ dñs: ⁊ po nam te quasi signaculum: quia te elegi: dicit dominus exercituũ.

Explicit Aggeus ꝓpheta. Incipit ꝓlogus in Zachariã ꝓphetã.

Secũdo ãno darij regi medor̃ aggeũ ⁊ zachariã ꝓphetasse: lectiões eor̃ũdẽ declarãt. Ex hac de cã aggeꝰ zacharie i or̃ die ꝓphetar̃ plaꝰ eẽ uidet: q eũ duobꝰ mẽsibꝰ: ut p̃dictor̃ lectiões oñdũt: i ꝓphetia p̃cessisse iuenit: ⁊ ad repationẽ tẽ pli p̃cepto dei ppl'm animasse: ut esdras re fert dicẽs: In secũdo ãno darij regꝭ persar̃ ꝓ phetauerũt aggeꝰ ⁊ zacharias filius addo ꝓ phete sup iudeos q̃ erãt i iuda ⁊ irl'm: super isrl' i nõie dei sup eos. Tẽ surrexerũt zoroba bel filꝰ salathiel ⁊ iesus filius iosedech ⁊ pri cipes eiꝰ: inchoauerũtq; edificaꝛ domũ dei q̃ ẽ in irl'm. Quibꝰ cũ adessent pphete: ex hortatiõe sua adiuuerũt eos. Mã ⁊ ppl'z isrl' ab imitatiõe patrũ delictor̃ p suã ãmoni tionẽ idẽ ꝓpheta cupiẽs reuocare: vbis lecti one ꝓphẽsis vsus ẽ. Vidi nocte: ⁊ ecce uir a scẽderat sup equũ rubeũ rẽ. Vidit prophe ta uir eq̃ rubeo sedẽtẽ: ⁊ stãtẽ i medio myr teti ũb: ossi: cuꝰ uisiõis hec solutõ ẽ. Vir ascẽ dẽs equũ rubeũ: licz ãgelꝰ itelligat: tñ q: p̃di cti colõis equũ ꝓscẽdẽ uisus ẽ: uidictã sãgui nis i eã gẽtẽ significat afferẽdã: q̃ popl'm isrl' i captiuitatẽ ꝺegerat. Mã ⁊ isaias ꝓpheta p rubor̃ẽ uestimẽtor̃ it̃ gẽtes uidictã cũ sãgui ne a deo pferẽdã demõstrãs: his vbis usus ẽ dicẽs: Quis ẽ iste q̃ uenit de edom tinctis uestibus de bosra rẽ. Stãtem vo i medio myrteti umbrãt: q̃ dixit: leticiã ppl'o affutu rã: p myrteti significatiõez uoluit õsignari. Eius ligni moyses i leuitico cũ facẽt mentio nẽ: ait: accipietis die ꝑma fructꝰ ligni specio si: ut leticiã ppl'i p bñ olentꝭ ligni ⁊ speciosi umbraculũ demõstraret. Ex hãc visionez q̃ libationẽ ppl'i: ⁊ vidictã de aduersarijs affu turã demõstrat: ob hoc noctu ꝓpheta se vi disse memorauit: q: ppl'm isrl' i ꝑma libatio ne de terra egypti: noctu discessisse ꝓstabat: cuius exẽpli q: pñs ppls aliquã ptẽ i se ꝛtiẽz viõbat: libatio eiusdẽ ac reditꝰ captiuitatis de tra chaldeor̃ p noctẽ ꝓphete ẽ ꝛeuelata.

Explicit ꝓlogꝰ. Incipit argumentum.

Zacharias memõ dñi sui: mltiplex i ꝓphetia: iesũ cũ uestibꝰ sordidis et lapidẽ ocl'or̃ septẽ: cãdelabr̃q; au reũ cũ totidẽ lucernis q̃t ocul': duas quoq; oliuas a sinistris lãpadis cernit: ⁊ a dextris: ⁊ post eq̃s russos uarios alios albos ⁊ dissi patas q̃drigas ex ephraĩ: ⁊ equũ ꝺ irl'z: pau perẽ regẽ uaticinat: ⁊ p̃dicit regẽ sedẽtẽ sup pullũ filie asine subiugalis.

Explicit argumẽtũ. Incipit Zacharias ꝓpheta. Capl'm .I.

In mẽse octauo i ãno secũdo darij regis fcm ẽ vbũ dñi ad zacha riã filiũm barachie filij addo ꝓphetã. Irasꝰ est dñs sup pres uros i tacũ dia. Et dices ad eos: Hec dicit ad dñs exerci tuũ: Cõuertimini ad me: ait dñs extrcituũ. Et ꝙuertar ad uos: dic⁹ dñs exercituũ. Ne si tis sic pres uũi: ad q̃s clamabãt ꝓphete ꝓre dicẽtes:: hec dicit dñs exercituũ: cõuertimi ni ꝺ vys vĩs malꝫ: ⁊ cogitatiõib⁹ vĩs pessi mis: ⁊ ñ audierũt nz attẽderũt ad me: dic⁹ dñs. Pres vĩ ubi sũt ⁊ ꝓphete: Numq̃d i sẽpiternũ viuẽt: Verũtñ vba mea ⁊ legitima mea que mãdaui fuis meis ꝓphetis: nũq̃d non cõp hẽderũt patres vĩos: Et cõuersi sũt ⁊ dixerũt: Sicut cogitauit dñs exercituũ facẽ nob⁹ fm vias nras ⁊ secũdũ aduẽtiões nras fecit no bis. In die viceſima ⁊ q̃rta vndecimi mẽsis sabbath i ãno secũdo darij factũ ẽ vbũ dñi ad zachariã filiũ barachie filij addo ꝓphetã dicẽs: Vidi p noctẽ: ⁊ ecce vir ascẽdẽs super equũ russũ: ⁊ ipse stabat inẽ myrteta q̃ erãt i ꝓfundo: ⁊ p̃ eũ eq̃ russi varij ⁊ albi. Et dixi: Quid sũt isti dñe mi: Et dixit ad me ãgelus dñi q̃ loq̃bat i me: Ego oñdã tibi q̃d sit hec. Et rñdit uir q̃ stabat iter myrteta: ⁊ dixit: Isti sũt q̃s misit dñs: ut pambulẽt terrã. Et rñderũt angelo dñi q̃ stabat iter myrteta: ⁊ dixerũt: Perãbulauim⁹ terrã: ⁊ ecce oĩs tra habitat ⁊ q̃escit. Et rñdit ãgelꝰ dñi: ⁊ dixit: Dñe exercituũ vsq̃q; tu ñ misereberis irl'm

ꝛ vbiū iuda q̄b⁹ irat⁹ es: Iste septuagesim⁹ annus ē. Et rndit dñs āgelo q̄ loq̄bat i me v̄ ba bona: verba cōsolatoria. Et dixit ad me angelus qui loquebat i me: Clama dicens: Hec dicit dñs exercituū: Zelatus sum ierm ꝛ syon zelo magno. Et ira magna ego irasco sup gētes opulētas: q̄ ego irat⁹ sum paruz: ipsi vo adiuuerūt i malū. Propterea hec dicit dñs: Reuertar ad ierm i miserico:dijs: ꝛ dom⁹ mea edificabit i ea: ait dñs exercituū: ꝛ ppendiculū extēdet sup ierz. Adhuc clama dicēs: Hec dicit dñs exercituū: Adhuc affluent ciuitates mee bonis: ꝛ cōsolabit adhuc dñs syon: ꝛ eliget adhuc ierz. Et leuaui oculos meos ꝛ uidi: ꝛ ecce q̄ttuor cornua. Et dixi ad āgelū q̄ loq̄bat i me: Quid sūt hec? et dixit ad me: Hec sūt cornua: q̄ uentilauerūt iudā ꝛ isrl ꝛ ierm. Et oñdit mihi dñs q̄ttuō fabros. Et dixi: Quid isti uenīūt facē? Qui ait dicēs: Hec sūt cornua q̄ uētilauerūt iudaz p singulos viros: ꝛ nemo eoz leuauit caput suū. Et venerūt isti deterrere ea: ut deiciant cornua gētiū q̄ leuauerūt cornua sup trām iuda: ut dispergerent eā.

¶ .II.

Et leuaui oculos meos ꝛ vidi: ꝛ ecce vir ꝛ i manu ei⁹ funicul⁹ mensoz. Et dixi: q̄ tu uadis? Et dixit ad me: Vt metiar ierm ꝛ uideā quāta sit lōgitudo ei⁹: ꝛ quanta latitudo ei⁹. Et ecce angelus q̄ loq̄bat i me egrediebat: ꝛ alius angelus egrediebat i occursū eius: ꝛ dixit ad eū: Curre: loquere ad puez istū dicēs: Absq̄ muro habitabit ierm pre multitudine hoiuz ꝛ iumentoz i medio ei⁹. Et ego ero ait dñs murus ignis in circuitu: ꝛ in gl'ia ero i medio ei⁹. O o o fugite de tra aq̄lonis dic̄ dñs: qm̄ in q̄ttuor ventos celi dispsi uos: dic̄ dñs. O syon fuge que habitas apud filiā babylōis: q̄ hec dic̄ dñs exercituum. P⁹ gl'iam misit me ad gētes: q̄ spoliaue rūt uos. Qui n. tetigerit vos: tāgit pupillā oculi mei. Quia ecce ego leuo manū meam sup eos: ꝛ erūt p̄de his q̄ seruiebāt sibi: ꝛ cognoscet: q̄ dñs exercituū misit me. Lauda ꝛ letare filia syō: q̄ ecce ego venio ꝛ habitabo i medio tui: ait dñs. Et applicabunt gentes multe ad dñm i die illa: ꝛ erūt mihi i pp'm. Et habitabo i medio tui: ꝛ scies q̄ dñs exercituū misit me ad te. Et possidebit dñs iudaz partē suā i tra sc̄ificata: ꝛ eliget adhuc ierz. Sileat oīs caro a facie dñi: qa consurrexit de habitaculo sancto suo.

¶ .III.

Et ondit mihi dñs iesū sacerdotē magnū stātē coza āgelo dñi: ꝛ sathan stabat a dextris eius ut aduersaret ei. Et dixit dñs ad sathan: Increpet dñs i te sathan: ꝛ increpet dñs i te q̄ elegit ierz. Nūq̄d nō iste torris ē erutus de igne? Et iesus erat indutus vestibus sordidis: ꝛ stabat ante faciem angeli. Qui rndit: ꝛ ait ad eos q̄ stabāt coraz se dicēs: Auferte vestimēta sordida ab eo. Et dixit ad eū: Ecce abstuli a te iniq̄tatē tuā: ꝛ induī te mutatoriis. Et dixit: Ponite cydarim mūdā sup caput eius. Et posuerūt cydarim super caput ei⁹ mūdā: ꝛ induerūt eū vestibus. Et āgelus dñi stabat: ꝛ ptestabat angel⁹ dñi iesū dicēs: Hec dicit dñs exercituū: Si i vijs meis ābulaueris ꝛ custodiā meā custodies: tu q̄z iudicabis domū meā ꝛ custodies atria mea: ꝛ dabo tibi ābulātes de his q̄ nūc hic assistūt. Audi iesus sacerdos magne: tu ꝛ ami ci tui q̄ habitāt coza te: q̄ viri portendentes sūt. Ecce. n. ego adducā seruū meū oriētē: qa ecce lapis quē dedi coza iesu: sup lapidē vnū septē oculi sūt. Et ecce ego celabo sculpturā ei⁹: ait dñs exercituū: ꝛ auferā iniq̄tatē tre illius i die vna. In die illa dicit dñs exercituum: vocabit vir amicum suū subter vineaz ꝛ subter ficum.

¶ IIII.

Et reuersus ē angelus q̄ loq̄bat i me et suscitauit me q̄si vir q̄ suscitat o sōno suo. Et dixit ad me: Quid tu uides? Et dixi: Vidi: ꝛ ecce cādelabrū aureū totū: ꝛ lampas ei⁹ sup caput ipsius: ꝛ septē lucerne ei⁹ super illud: ꝛ septē infusoria lucernis que erant sup caput eius: ꝛ due olive sup illud: vna a dextris lāpadis: ꝛ vna a sinistris eius. Et rndi: ꝛ aio ad angelū qui loquebatur in me dicēs: Quid sunt hec dñe mi? Et rndit angelus q̄ loquebat in me: ꝛ dixit ad me: Nūq̄d nescis q̄d sūt hec? Et dixi: Nō dñe mi. Et respōdit ꝛ ait ad me dicēs: Hoc ē verbū dñi ad zorobabel dicēs: Nō i exercitu nec i robore: sed i spū meo: dicit dñs exercituū. Quis tu mōs magne coza zorobabel i planū? Et educet lapidē primariū: ꝛ exequabit gratiā gratie ei⁹. Et factū ē vbū dñi ad me dicēs: Manus zorobabel fūdauerūt domū istā: ꝛ man⁹ ei⁹ pficiēt eā: ꝛ scieti q̄ dñs exercituū misit me ad vos. Quis. n. dispexit dies puos? Et letabūtur: ꝛ videbūt lapidē stāneū i manu zorobabel. Septē sūt isti oculi dñi: q̄ discurrunt in vniuersā terram. Et respōdi: ꝛ dixi ad eum:

Quid sũt due oliue iste ad dexterã candelabri ⁊ ad sinistrã eĩ? Et rñdi secundo: ⁊ dixi ad eũ: Quid sĩ due spice oliuaꝝ q̃ sũt iuxta duo rostra aurea: i qb⁹ sũt suffusoria ex auro? Et ait ad me dicẽs: Nũq̃d nescis q̃d sũt hec? Et dixi: Nõ dñe mi. Et dixit: Ista sunt duo filij olei: qui assistũt dñatori vniuerse terre.

¶ .V.

Et cõuersus sũ: ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi: ⁊ ecce volumẽ volans. Et dixit ad me: Quid tu uides? Et dixi: Ecce ego video uolumẽ volãs: lõgitudo eius viginti cubitoꝝ: ⁊ latitudo eius decẽ cubitoꝝ. Et dixit ad me: Hec ẽ maledictio q̃ egredit sup faciẽ ois tre: q⁹ ois fur sicut ibi scriptũ ẽ iudicabit: ⁊ ois iurãs ex hoc silr iudicabit. Educã illud dicẽ dñs exercituũ: ⁊ vẽiet ad domũ furis ⁊ ad domũ iurantis i noĩe meo mẽdaciũ: ⁊ cõmorabit i medio domus eius: ⁊ consumet eã ⁊ ligna eius ⁊ lapides eĩ⁹. Et egressus ẽ angelus qui loquebat i me: ⁊ dixit ad me: Leua oculos tuos ⁊ vide. Quid est hoc q̃d egredit? Et dixi: Quidnã ẽ? Et ait: Hec ẽ ãphõa egrediẽs. Et dixit: Hec ẽ oculus eoꝝ i uniuersa tra. Et ecce talẽtũ plũbi portabatur: ⁊ ecce mulier una sedẽs i medio amphore. Et dixit: Hec ẽ ipietas. Et piecit eã i medio ãphore: ⁊ misit massã plũbeã i os eius. Et leuaui oculos meos ⁊ vidi: ⁊ ecce due mulieres egrediẽtes: ⁊ spũs i alis earꝝ. Et hẽbãt alas q̃i alas milui: ⁊ leuauerũt amphorã inter terrã ⁊ celũ. Et dixi ad angelũ q̃ loq̃bat i me: Quo iste deferũt ãphorã? Et dixit ad me. Ut edificet ei dom⁹ i tra sennaar: ⁊ stabiliat ⁊ ponat ibi sup basem suã.

¶ .VI.

Et cõuersus sũ: ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi: ⁊ ecce q̃ttuor: q̃drige egrediẽtes ỏ medio duoꝝ mõtiũ: ⁊ mõtes mõtes erei. In q̃driga ꝑma equi ruffi: in quadriga secũda equi nigri: i quadriga tertia equi albi: ⁊ in quadriga quarta equi uarij ⁊ fortes. Et rñdi: ⁊ dixi ad angelũ qui loquebat in me. Quid sĩ hec dñe mi? Et rñdit ãgel⁹: ⁊ ait ad me: Isti sũt q̃ttuor uẽti celi: q̃ egrediũtur ut stẽt coꝝ dñatore ois tre. In q̃ erat eq̃ nigri egrediebãt i trã aq̃lonis: ⁊ albi egressi sũt p⁹ eos: ⁊ uarij egressi sũt ad trã austri. Qui ãt erãt robustissimi: exiẽt ⁊ querebãt ire ⁊ discurrẽ p oẽm trã. Et dixit: Ite: ⁊ pambulate terrã. Et pãbulauerũt trã. Et uocauit me: ⁊ locut⁹ ẽ ad me dicẽs. Ecce q̃ egrediũt i trã aq̃lonis: requieuerũt spm̃ meũ i tra aq̃lonis. Et factũ ẽ vbũ dñi ad me dicẽs: Sume a trãsmigratõe ab oldai ⁊ a thobia ⁊ ab idaia ⁊ uenies tu i die illa ⁊ intrabis domũ iosie filij sophõie q̃ uenerũt de babylõe: ⁊ sumes auꝝ ⁊ argetũ ⁊ facies coronas ⁊ pones i capite iesu filij iosedech sacerdotis magni: ⁊ loq̃ris ad eũ dicẽs: Hec ait dñs exercituũ dicẽs: Ecce uir oriẽs nomẽ eĩ⁹. Et subt eũ oriet: ⁊ edificabit tẽplũ dño: ⁊ ipe extruet tẽplũ dño Et ipe põtabit gliã: ⁊ sedebit ⁊ dñabit super solio suo. Et erit sacerdos sup solio suo: et ꝓsiliũ pacis erit iter illos duos. Et coronе erũt helẽ ⁊ thobie ⁊ idaie ⁊ hen filio sophõie memoriale i tẽplo dñi. Et qui procul sũt uenient ⁊ edificabũt i tẽplo dñi: ⁊ scietis q⁹ dñs exercituũ misit me ad uos. Erit ãt hoc: si audituꝫ audieritis uocẽ dñi dei uestri.

¶ .VII.

Et factũ ẽ i ãno q̃rto darij regis: factũ ẽ uerbũ dñi ad çachariã i quarta mẽs nonj q̃ ẽ casseu. Et miserũt ad domũ dei sarasar ⁊ rogomelech ⁊ uiri q̃ erãt cũ eis ad p̃cãdã faciẽ dñi: ut dicerent sacerdotibus dom⁹ dñi exercituũ ⁊ pphetis loquẽtes. Nũq̃d flendũ est mihi i quinto mense: uel sanctificare me debeo sicut feci iã multis annis? Et factũ ẽ vbũ dñi exercituũ ad me dicẽs: Loq̃re ad oẽm pplm̃ tre: ⁊ ad sacerdotes dicẽs: Cũ ieiunaretis ⁊ plãgeretis in q̃nto ⁊ septimo per hos septuagita annos: nũq̃d ieiuniũ ieiunastis mihi? Et cũ comedistis ⁊ bibistis: nũq̃d nõ uobis comedistis ⁊ uobismetipis bibistis? Nũq̃d nõ sũt vba q̃ locut⁹ ẽ dñs in manu pphetaꝝ ꝓoꝝ cũ adhuc irlm̃ habitaret ⁊ esset opulẽta: ⁊ ipa ⁊ urbes in circuitu eĩ⁹: ⁊ ad austrũ ⁊ i cãpestrib⁹ habitaret? Et fcm̃ ẽ vbũ dñi ad çachariã dicẽs: Hec ait dñs exercituũ dicens: Iudiciũ uerũ iudicate: ⁊ misericordiã ⁊ miseratões facite unusq̃sq̃ cum fratre suo. Et uiduã ⁊ pupillũ ⁊ aduenã ⁊ pauperẽ nolite calũniari: ⁊ malũ uir fratri suo nõ cogitet i corde suo. Et noluerũt attẽdẽ ⁊ auerterũt scapulã recedentes: ⁊ aures suas aggrauauerũt ne audirẽt: ⁊ cor suũ posuerũt ut adamãtẽ: ne audirẽt legẽ ⁊ uerba q̃ misit dñs exercituũ i spũ suo scõ p manũ pphetarũ ꝓoꝝ. Et fcã ẽ idignatio magna a dño exercituũ. Et fcm̃ ẽ: sic locut⁹ sũ ⁊ ñ audierũt: sic clamabũt ⁊ ñ exaudiã: dicit dñs exercituũ. Et dispsi eos p oia ignа q̃ nescierũt: ⁊ tra ỏsolata ẽ ab eis eo q⁹ non esset trãsiens ⁊ reuertens

ꝛ posuerũt terrã desiderabilẽ i desti.

¶ .VIII.

Et fcm ẽ vbũ dñi exercituũ dicẽs: Hec dic dñs exercituũ: Zelaꝛ sũ syõ zelo magno: ꝛ idignatiõe magna zelaꝛ sũ eã. Hec dicit dñs exercituũ: Reuersus sũ ad syon: ꝛ habitabo i medio irlm. Et vocabit irlm ciuitas vitat: ꝛ mõs dñi exercituũ: mõs scificatus. Hec dicit dñs exercituũ. Adhuc habitabũt senes ꝛ anus in plateis irlm: ꝛ viri bacul' i manu ei' pꝛe multitudine diex. Et platee ciuitatis cõplebũt ifantũ': ꝛ puellis ludẽtib' i plateis ei'. Hec dicit dñs exercituũ: Si vlõ bit difficile i oculis reliqꝛ pplꝰ huius i dieb' illis: nũqd i oculis meis difficile erit: dic dñs exercituũ: Hec dic dñs exercituũ: Ecce ego saluabo pplm meũ de tra oriẽtis ꝛ de terra occasus solis: ꝛ adducã eos: ꝛ habitabunt i medio irlm: ꝛ erunt mihi i pplm: ꝛ ego ero eis i deũ i veritate ꝛ i iustitia. Hec dicit dñs exercituũ: Cõfortẽt man' vre q audituꝰ i his dieb' fmones istos p os pphetaꝝ: i die q fũdata ẽ dom' dñi exercituũ ut tẽplũ edificaretur. Quia dẽ ãte dies illos merces hoiuꝫ non erat nec merces iumẽtoꝝ erat: nꝫ itrocũti: nꝫ exeũti erat pax p tribulatõe: ꝛ dimisi ões hoies vnũquẽq; ꝓtra ꝓximũ suũ. Nũc ãt nõ iuxta dies ꝓores ego faciã reliquijs pplꝰ h': dic dñs exercituũ: ſꝫ semẽ pacis erit. Vitica dabit fructũ suũ: ꝛ tra dabit germẽ suũ. Et celi dabũt rorẽ suũ: ꝛ possidẽ faciã reliqꝛs populi hui' vniuersa hec. Et erit: sic erat inter male dictio i gentib' dom' iuda ꝛ dom' isrl: sic saluabo uos ꝛ eritis bñdictio. Nolite timere. Cõfortẽt man' vre: q: hec dic dñs exercituũ. Sicut cogitaui vt affligerẽ vos cũ ad iracũdiã puocassẽt pres vri me: dic dñs: ꝛ nõ suꝫ misertus: sic ꝓuersus cogitaui i diebus istis ut bñfaciã domui iuda ꝛ irlꝫ. Nolite timẽ. Hec sũt q̃ vba q̃ facietis. Loquimini veritatẽ vnus qsq; cũ ꝓximo suo. Veritatẽ ꝛ iudiciũ pacis iudicate i portis vris: ꝛ vn' qsq; malũ ꝓtra amicũ suũ ne cogitetis i cordib' vris: ꝛ iuramẽtũ mẽdax ne diligatis. Omia. n. hec sũt q̃ odi: dic dñs. Et fcm ẽ vbũ dñi exẽcituũ ad me dicẽs: Hec dic dñs exẽcituũ: Ieiunũ q̃rti ꝛ ieiuniũ qnti ꝛ ieiuniũ septimi ꝛ ieiunium decimi erit domui iude i gaudiũ ꝛ leticiã: ꝛ in solẽnitates ꝓclaras. Veritatẽ tm̃ ꝛ pacẽ diligite: Hec dicit dñs exercituũ: Usq; q̃ veniãt populi ꝛ habitẽt i ciuitatib' multis: ꝛ vadãt habitatores vnus ad alteꝝ dicẽtes: Eam' ꝛ ꝓrecemur faciẽ dñi: ꝛ queram' dñm exercituũ. Vadã ẽt ego. Et ueniẽt ppli multi ꝛ gẽtes robusti ad querendũ dñm exercituũ i irlm: ꝛ deꝓcãdã faciẽ dñi. Hec dicit dñs exercituũ. In dieb' illis in q̃bus apprehendent decẽ homines ex omnibus liguis gẽtiũ: ꝛ apphẽdẽt fimbriã uiri iudei dicẽtes: ibim' uobiscũ. Audiuimus enim q̃m deus uobiscũ est.

¶ .IX.

Onus uerbi dñi in tra adrach: ꝛ damasci requies ei': q: dñs ẽ oculus hois ꝛ omnium tribuũ isrl. Emath q̃ i cõminis ei': ꝛ tyr' ꝛ sidon. Assũpserũt q̃ppe sibi sapiẽtiã valõ Et edificauit tyrus munitionẽ suã: ꝛ coacervauit argẽtũ q̃si humũ: ꝛ auꝝ ut lutũ platearũ. Ecce dñs possidebit eã: ꝛ percutiet i mari fortitudinẽ ei': ꝛ hec igni deuorabit. Videbit ascalon ꝛ timebit: ꝛ gaza ꝛ dolebit nimis: ꝛ acharon: q̃m confusa ẽ spes eius. Et pibit rex de gaza: ꝛ ascalon nõ habitabitur. Et sedebit separator i azoto: ꝛ dispdã superbiã philistinoꝝ. Et auferã sanguinẽ ei' de ore eius: ꝛ abominatões eius de medio dentiũ ei'. Et relinq̃tur etiã ipse deo nr̃o: ꝛ erit quasi dux in iuda: ꝛ acharõ q̃si iebusꝰ. Et circũdabo domũ meã ex his q̃ militãt mihi eũtes ꝛ reuertẽtes: ꝛ nõ trãsibit sup eos ultra exactor q̃a nũc uidi i oculis meis. Exulta satis filia syõ: iubila filia irlm. Ecce rex tuus veniet tibi iust' ꝛ saluator: ipse pauper ꝛ ascẽdẽs sup asinã: ꝛ sup pullũ filiũ asine. Et dispdã q̃drigã ex ephraim: ꝛ equũ de irlm: ꝛ dissipabit arcus belli. Et loq̃t pacẽ gẽtib': ꝛ ptãs eius a mari usq; ad mare: ꝛ a fluminib' usq; ad fines trre. Tu q̃z i sanguine testamẽti tui emisisti uinctos tuos ꝺ lacu: in quo nõ ẽ aqua. Cõuertimini ad munitionẽ uincti spei. Hodie q̃z annũciãs duplicia reddã tibi: qm̃ extendi mihi iudaꝫ q̃si arcũ ipleui ephraim. Et suscitabo filios tuos syõ sup filios tuos grecia: ꝛ ponã te q̃si gladiũ fortiũ. Et dñs deus sup eos uidebit: ꝛ exibit ut fulgur iaculũ eius. Et dñs deus i tuba canet: ꝛ uadet i turbine austri. Dñs exercituũ ꝓtget eos: ꝛ deuorabũt ꝛ subiciẽt lapidib' fũde. Et bibẽtes iebriabũt q̃si a uio: ꝛ replebũt ut phiale: ꝛ quasi cornua altaris. Et saluabit eos dñs de' eor i die illa ut gregẽ ppli sui: q̃a lapides sancti eleuabũt sup tra eius. Quid. n. bonũ eius est: ꝛ quid pulchꝝ eius: nisi frumentum electorum: ꝛ uinum germinans uirgines?

¶ .X.

303

308

Petite a dño pluuiã i tpe serotio: ⁊ dñs faciet niues ⁊ pluuiam imbris: ⁊ dabit eis singulis herbã in agro. Quia simulacra locuta sũt iutile: ⁊ diuini viderũt mẽdaciũ: ⁊ somniatores locuti sũt frustra ⁊ vane consolabãtur. Iccirco adducti sunt quasi grex: afflígẽt q; non ẽ eis pastor. Super pastores iratus ẽ furor meus: ⁊ sup hircos visitabo. Quia visitauit dñs exercituũ gregẽ suũ domũ iuda: ⁊ posuit eos q̃si equũ gl'ie sue i bello. Ex ipso angul' : ⁊ ex ipo paxillus: ex ipo arc' plij: ⁊ ex ipso egrediet ois exactor simul. Et erũt q̃i fortes: conculcates lutũ viaꝝ i plio. Et bellabũt q; dñs cũ eis: ⁊ cõfũdent ascensores eqꝝ. Et ꝓfortabo domũ iuda: ⁊ domũ ioseph saluabo. Et ꝓuertã eos q; miserebõ eoꝝ: ⁊ erunt sicut fuerũt qñ nõ ꝓiecerã eos. Ego.n. dñs de' eoꝝ: ⁊ exaudiã eos. Et erũt q̃i fortes ephraĩ: ⁊ letabit cor eoꝝ q̃t a vino. Et filij eoꝝ videbũt ⁊ letabũt: ⁊ exultabit cõ eoꝝ i dño. Sibilabo eis: ⁊ cõgregabo illos: q; redemi eos. Et multiplicabo eos sic ãte fuerãt multiplicati: ⁊ semiabo eos i populis. Et delõge recordabũt mei: ⁊ viuẽt cuꝫ filijs suis ⁊ reuertẽt. Et reducã eos ō tra egypti: ⁊ ō assyrijs ꝓgregabo eos. Et ad trã galaad ⁊ libani adducã eos: ⁊ nõ inueniet eis locus. Et trãsiet i maris freto: ⁊ percutiet i mari fluctuo: ⁊ ꝓfundent oia ꝓfunda fluminis. Et hũiliabit supbia assur: ⁊ sceptꝝ egypti recedet. Confortabo eos i dño: ⁊ in noie eius ambulabunt: dicit dominus.

.XI.

Aperi libane portas tuas: ⁊ comedat ignis cedros tuas. Ulula abies q; cecidit cedrus: qñ magnifici vastati sũt. Ululate querc' basan: qñ succisus ẽ salt' munitus. Uox vlulat' pastorꝫ: q; vastata ẽ magnificẽtia eoꝝ. Uox rugit' leonũ: qñ vastata ẽ superbia iordanis. Hec dicit dñs deus meus: Pasce pecora occisiõis: q̃ q; possedebãt occiebãt ⁊ nõ dolebãt: ⁊ vẽdebãt ea dicẽtes: Bñdict' dñs: diuites facti sum' . Et pastores eoꝝ nõ pcebãt eis: ⁊ ego nõ parcã vltra sup hitates trã: dicit dñs. Ecce ego tradã homes: vnũquẽ q; in manu ꝓximi sui: ⁊ in manu regis sui: ⁊ cõcident terrã ⁊ non eruã de manu eoꝝ: et pascã pecus occisiõis ꝓpꝫ hoc o pauper gregis. Et assũpsi mihi duas virgas: vnã vocaui decorẽ: ⁊ alterã vocaui funiculũ ⁊ paui gregẽ. Et succidi tres pastores i mense vno: ⁊ contracta ẽ aia mea i eis. Siqdẽ ⁊ aia eoꝝ variauit i me. Et dixi: Non pascã vos. Qõ moritꝫ moriat: ⁊ qõ succidit succidat: ⁊ reliq; deuorent vnusq;sq; carnẽ ꝓximi sui. Et tuli virgã meã q̃ vocabat decus ⁊ abscidi eã: vt irritũ facerẽ fedus meũ: qõ percussi cũ oib' pplis: ⁊ irritũ deductũ ẽ in die illa. Et cognouerũt sic paupes gregis q; custodiũt mihi q; verbũ dñi ẽ. Et dixi ad eos: Si bonũ ẽ i oculis vẽis afferte mercedẽ meã: ⁊ si nõ q̃escite. Et appenderũt mercedẽ meã: triginta argenteos. Et dixit dñs ad me: Proꝫce illõ ad statuariũ. Decor pciũ: q̃ appreciatus sum ab eis. Et tuli trigita argẽteos: ⁊ ꝓieci illos i domo dñi ad statuariũ. Et pcidi virgã meam secũdã que appellabat funicl'us: vt dissoluerẽ germanitatẽ iter iudã ⁊ isrl'. Et dixit dñs ad me: Adhuc sume tibi vasa pastoris stulti. Quia ecce ego suscitabo pastorẽ i tra q; dẽlicta nõ visitabit: dispsũ nõ q̃ret: ⁊ ptritũ non sanabit: ⁊ id qõ stat non enutriet: ⁊ carnes pinguiũ comedet: ⁊ vngulas eoꝝ dissoluet. O pastor ⁊ idolũ: derelinquẽs gregẽ: Gladius sup brachiũ ei' : ⁊ sup oculũ dextꝝ ei' . Brachiũ ei' ariditate siccabit: ⁊ ocul' dexter eius tenebrescẽs obscurabit.

.XII.

Onus verbi dñi sup isrl'. Dixit dñs extendẽs celũ ⁊ fũdãs trã: ⁊ fingẽs spũz hois i eo: Ecce ego ponã irl'z suplimiare crapule omnibus pplis i circuitu: sed ⁊ iuda erit i obsidione contra irl'm. Et erit: i die illa ponã irl'm lapidẽ onerẽ cunctis populis. Oẽs q; leuabũt eũ: concisione lacerabũt: ⁊ colligẽtur aduersus eã oia regna trę. In die illa dicit dñs: percutiã oẽz equũ i stuporẽ: ⁊ ascẽsorẽ ei' i amẽtiã. Et sup domũ iuda aperiã oculos meos: ⁊ oẽz equũ pplorꝫ percutiã cecitate. Et dicẽt duces iuda i corde suo: ꝓfortẽtur mihi habitatores irl'm: i dño exercituũ deo eoꝝ. In die illa ponã duces iuda sicut caminum ignis i lignis: ⁊ sicut facẽ ignis i feno ⁊ deuorabũt ad dexterã ⁊ ad sinistrã oẽs pplos in circuitu. Et hitabit irl'm rursus i loco suo i irl'm: ⁊ saluabit dñs tabnacula iuda sicut in ꝓncipio: vt nõ magnifice gl'ieť dom' dauid: ⁊ gl'ia hitãtiũ irl'm ꝓtra iudã. In die illo ꝓteget dñs hitatores irl'm. Et erit q̃ offẽderit ex eis i die illa q̃i dauid: ⁊ dom' dauid q̃i deus sic angelus dñi i ꝓspectu ei' . Et erit i die illa querã ꝓterẽ oẽs gẽtes q̃ veniũt ꝓtra irl'm: ⁊ effundã sup domũ dauid ⁊ super habitatores irl'm spm̃ gratie ⁊ precum. Et aspicient

ad me quē ꝓfixerūt: ⁊ plāgēt eū plāctu q̄i su
per vnigenitū ⁊ dolebūt sup eū: ut doleri so
let i mōte ꝑmogeniti. In die illa magn⁹ erit
plāct⁹ i ier̄lm sic plāctus ad rēmon i campo
magedon: Et plāgēt terre familie. ⁊ familie
seōsū. Fāilie doꝛ dauid seōsū ⁊ mlieres eo
rū seoꝛsū. Familie domus nathan seoꝛsū: ⁊
mulieres eoꝝ seoꝛsū. Familie dom⁹ leui se
oꝛsū ⁊ mulieres eoꝝ seorsū. Familie semei
seoꝛsū ⁊ mulieres eorū seoꝛsū. Omnes fāi
lie reliquę: familie ⁊ familie seorsū: ⁊ mulie
res eorū seorsū.

¶ XIII.

In die illa erit fōs patēs domui dauid
⁊ hītātib⁹ ier̄lm: i ablutōez pcōꝛis ⁊ m̄
struate. Et erit i die illa dicit dn̄s exercituū:
Dispdā nomia idoloꝝ de terra ⁊ n̄ memo
rabuntur ultra: Et pseudo ꝓphetas ⁊ sp̄m
imūdū auferā ꝺ tra. Et erit cū ꝓphetaueīt
q̄spiā ultra: dicēt ei pr̄i ei⁹ ⁊ mr̄ eius q̄ genue
runt eū: Nō uiues: q̄a mēdaciū locutus es i
noīe dn̄i. Et cōfigēt eū pr̄i ei⁹ ⁊ mater ei⁹ ge
nitoꝛes eius cū ꝓphetauerit. Et erit i die il
la ꝓfūdēt ꝓphete vnusq̄sq̄ ex uisiōe sua cū
ꝓphetauerit: nec opiēt pallio saccio ut mē
tiāt: sed dicet: Nō sū ꝓpheta: homo agrico
la ego sū: qm̄ adā exēplū meū ab adolescen
tia mea. Et dicet ei: Quid sunt plage iste in
medio manuū tuaꝝ: Et dicet: His plagat⁹
sū i domo eoꝝ qui diligebāt me. Framea su
scitare sup pastorē meū ⁊ sup uirū coheren
tez mihi dic̄ dn̄s exercituū: Percute pasto
rē ⁊ dispgēt oues: Et ꝓuertā manū meā ad
parulos: ⁊ erunt i oī terra dicit dn̄s: ptes
due i ea dispgēt ⁊ deficiēt: ⁊ ꝑtia ps reliq̄tur
i ea: ⁊ ducā ꝑtiā partē p ignē: ⁊ urā eos sicut
urit argēt̄: ⁊ pbabo eos sicut pbat auruz.
Ipse iuocabit nomē meū ⁊ ego exaudiā eū:
⁊ dicā: Popolus me⁹ es: ⁊ ipse dicet dn̄s de
us meus.

¶ XIIII

Ecce dies dn̄i ueniūt dic̄ dn̄s: ⁊ diuidē
tur spolia tua i medio tui. Et cōgrega
bo oēs gētes ad ier̄lm i pr̄eliuz ⁊ capietur ci
uitas: ⁊ uastabuntur domus: ⁊ mulieres ui
olabūtur: ⁊ egrediet̄ media pars ciuitat̄ i ca
ptiuitatē: ⁊ reliquū ppl̄i nō auferet ex urbe
⁊ egrediet̄ dn̄s ⁊ ꝓliabit̄ ꝓtra gētes illas: sic
ꝓliat⁹ ē i die certamis: ⁊ stabūt pedes eius i
die illa sup mōtē oliuaꝝ q̄ ē ꝓtra ier̄lm ad o
riētē: ⁊ scidet mōs oliuaꝝ ex media pte sui
ad oriētē ⁊ ad occidētē ꝓpto grādi valō.
⁊ sepabitur medium montis ad aquilonez:
⁊ mediū ei⁹ ad meridiē. Et fugiet̄ ad uallē
mōtiū eoꝝ: qm̄ ꝓiūget uallis mōtiū usq̄ ad
ꝓximū: ⁊ fugiet̄ sic fugistis a facie terremot⁹
i diēb⁹ ozie regis iuda: ⁊ ueniet dn̄s de⁹ me⁹
oēsq̄ sācti cū eo. Et erit: in die illa nō erit
lux: sz frigus ⁊ gelu. Et erit dies una q̄ nota
est dn̄o: nō dies neq̄ nox: ⁊ i tēpoꝛe uesperi
erit lux. Et erit i die illa: exibunt aq̄ uiue de
ier̄lm: Mediū earū ad mare oriētale: ⁊ me
diū earū ad mare nouissimū. In estate ⁊ in
hyeme erūt: ⁊ erit dn̄s rex sup oēm trā. In
die illa erit dn̄s un⁹: ⁊ erit nomē ei⁹ unū: Et
reuertet̄ oīs terra usq̄ ad ōsertū de colle rē
mon ad austrū ier̄z. Et exaltabit̄ ⁊ hītabit̄ i
loco suo a porta beniami usq̄ ad locū pōte
ꝓioris et usq̄ ad portā angulozū: Et a tre a
nanehel usq̄ ad torcularia regis: et hītabūt
i ea: et anathema non erit amplⁱ: sed sede
bit ier̄lm secura: et hec erit plaga: q̄ pcutiet
dn̄s oēs gētes que pugnauerunt aduersus
ier̄lm. Tabescet caro uni⁹ cuiusq̄ stanti sup
pedes suos et oculi ei⁹ cōtabescēt i foramī
nib⁹ suis et ligua eorū cōtabescet i oze suo.
In die illa erit tumultus dn̄i magn⁹ i eis: et
apphēdet uir manū ꝓximi sui: et conseret
manus ei⁹ sup manus ꝓximi sui: Sed et iu
das pugnabit aduersus ier̄lm: et ꝓgregabū
tur diuitie oīum gētiū i circuitu: aurū et ar
gētū et uestes multe satis: et sic erit ruina e
qui et muli et cameli et asini et oīum iumē
toꝝ q̄ fuerūt i castris illis sic ruina hec: Et
oēs q̄ reliq̄ fuerit de uniuersis gētib⁹ q̄ uene
runt ꝓtra ier̄lm ascēdēt ab āno i ānnz: ut a
dorēt regē dn̄m exercituuz et celebrēt festi
uitatē tabernaculoꝝ: Et erit q̄ nō ascēderit
de familijs terre ad ier̄lm ut adorēt dn̄z re
gē exercituū non erit sup eos imber. Quꝛ et
si familia egypti nō ascēderit et nō uenerit:
nec sup eos erit: sed erit ruina q̄ pcutiet do
min⁹ oēs gētes q̄ nō ascēderit ad celebrādā
festiuitatē tabernaculoꝝ. Hoc erit pcm̄ e
gypti: et hoc pcm̄ oīum gētiuz q̄ nō ascēde
rit ad celebrādā festiuitatē tabnaculoꝝ. In
die illa erit qō sup frenuz equi ē sāctū dn̄o:
et erūt lebetes i domo dn̄i q̄si phiale coraz
altari: Et erit oīs lebes i ier̄lm et i iuda sācti
ficat⁹ dn̄o exercituuz: et ueniēt oēs imolan
tes et sumēt ex eis et coquēt i eis: et nō erit
mercator ultra i domo dn̄i exercituuz i die
illo.

¶ Explicit Zacharias ꝓpheta. Incipit
prologus i Malachiam ꝓphetam.

Deus p moysen ppl'o isrl' p̄cepat: sacerdotes tab'nacl'i sui oī corpali vitio lib'os: hostias oī uitio uacuas sibi offerī. Quib' legē suaz ad īgēdū ppl'm ob hoc dedrat: ut p sacrificioꝝ oblationē int'nūcij dei ⁊ hoīuz facti: ppl'm p̄ceptis celestib' facerēt obedire. Uñ sacerdotes angelos dei eē: hoc in loco scriptura testatur. Sed quia tanti muneri gr̄az ꝯtēnētes: supradict' ppl's ac sacerdotes sacrificia vitio d̄turbata: ip̄is criminib' atq; ipietatib' macl'ati deo offerī cepūt: Jō p malachiā ꝓphetā de' ppl'm suū isrl' increpās: ait: Dilexi uos: dic̄ dñs: Et dixistis: In q̄ dilexisti nos? Nōne fr̄ erat esau iacob: dic̄ dñs: ⁊ dilexi iacob: esau āt odio habui? Esau āt fratrē iacob nō iniq̄ aut spontanea uolūtate odio habitū a deo: l' sie meriti gr̄a iacob dilectū māifestū ē: cū s̄m p̄sciētiā suā esau q̄dē effusionē frat'ni sāguinis ꝯcupiscē: iacob āt i sui cognitiōe obs̄uādā legē d̄siderare cog̃scēt. Cui' rei gr̄a supradicto usus est exēplo dicēs: Dilexi iacob: esau āt odio habui: Quāuis ex opib' memoratoꝝ q̄ꝝ liber geneseos meminit: i q̄ unusq̄sq; eoꝝ futur' erat: ꝓposito manifeste cōstaret ut scriptuz ē. Creuerūt pueri: ⁊ erat esau hō agrest' sciēs uēari: iacob āt hō siplex manēs i tab'nacl'o. Nā reliq̄ que lectione ꝯprehensa sunt p̄uaricationē ppl'i isrl' i obs̄uādis sacrificijs dei: increpationēq; i eūdē: q̄ deos alienos coluerīt: significant.

¶ Explicit ꝓlog'. Incipit argumētū.

Malachias apte ⁊ i fie oīuz ꝓphetaꝝ dic̄ d̄ abiectiōe isrl' ⁊ uocatione gentiū. Nō ē mihi ait uolūtas i uobis: dic̄ dñs exercituū: ⁊ mun' nō suscipiā d̄ manu ur̄a. Ab ortu.n. solis usq; ad occasū magnū ē nomē meū i gētib': ⁊ in oī loco sacrificat': ⁊ offert' noī meo oblatio munda.

¶ Explicit argumentum. Incipit Malachias ꝓpheta. Capl'm ¶.I.

Nus uerbi domini ad isrl' i mānu malachie ꝓphete. Dilexi uos: dic̄ domin'. Et dixist': In q̄ dilexisti nos? Nōne frat' erat esau iacob: dic̄ domin'. Et dilexi iacob: esau aūt odio habui? Et posui seyr mōtes ei' i solitudinē: ⁊ hēditatē ei' i dracōes deserti. Q̄ si dixerit idumea d̄structi sum' sz reuertētes edificabim' que d̄structa sūt hec: dic̄ dñs exercituuz: Isti edificabūt ⁊ ego destruā. Et uocabūt' termini impietat': ⁊ ppl's cui irat' ē dñs usq; i et'nū. Et oculi ur̄i uidebūt: ⁊ uos dicet': Magnificet' dñs sup t'minū isrl'. Filius honorat p̄rem et s̄uus dñz suū. Si g̃ pat' ego sū: ubi ē honor me': ⁊ si dñs ego sū: ubi ē timor me': dic̄ dñs exercituū ad uos o sacerdotes: q̄ despicit' nomē meū: ⁊ dixist': in q̄ despexim' nomē tuū? Offertis sup altare meū panē pollutuz. Et dicit': In q̄ polluim' te? In eo q̄ dicit': mēsa dñi despecta ē. Si offerat' cecū ad imolādū: ñne malū ē? Et si offerat' claudū ⁊ lāguidū: nōne malū ē? Offer illud duci tuo: si placuerit ei: aut si susceperit faciē tuā: dic̄ dñs exercituū. Et nūc dep̄camini uultū dei ut mis̄eatur ur̄i: d̄ mānu.n. ur̄a factū ē hoc: si q̄ mō suscipiat facies uestras: dicit dominus exercituū. Quis ē i uobis qui claudat ostia: ⁊ icēdat altare meū gratuito? Nō ē mihi uoluntas i uobis dic̄ dñs exercituū: ⁊ munus non suscipiā d̄ mānu ur̄a. Ab ortu.n. sol' usq; ad occasū magnū ē nomē meū i gētib': ⁊ i oī loco sacrificat' ⁊ offert' noī meo oblatio munda: q̄z magnū ē nomē meū i gētib': dic̄ dñs exercituū. Et uos polluist' illud i eo: q̄ dicit' mēsa dñi ꝯtamiata ē: ⁊ qd̄ suppōit': ꝯtēptibile ē cū igne: q̄ illud deuorat. Et dixist': Ecce de labore. Et exsufflast' illud: dic̄ dñs exercituū. Et itulist' d̄ rapinis: claudū ⁊ lāguiduz ⁊ intulistis mun'. Nūq̄d suscipiā illud d̄ manu ur̄a dic̄ dñs exercituū? Maledictus dolosus q̄ hz i grege suo masculū: ⁊ votū faciens imolat debile dño. Quia rex magn' ego: dic̄ dñs exēcituū: ⁊ nomē meū hōribile i gētib'.

¶ .II.

Et nūc ad uos mādatū hoc o sacerdotes. Si noluerit' audire ⁊ si noluerit is ponē super cor ut detis gloriā nomini meo: ait dñs exercituū: mittā i uos egestatē: ⁊ maledicā bñdictiōib' ur̄is: ⁊ maledicā illis: qm̄ nō posuistis sup cor. Ecce ego ꝓijciā uobis brachiū: ⁊ dispgā sup vultū vestruz stercus solēnitatū vestraꝝ: ⁊ assumet vos secuz. Et scietis q̄z misi ad vos mandatum istud: ut esset pactū meū cū leui: dicit dominus exercituum. Pactū meū fuit cū eo uite ⁊ pacis:

ꝛ dedi ei timoꝛē ꝛ timuit me ꝛ a facie nois mei pauebat. ¶Lex ueritatis fuit in oꝛe eius ꝛ iūqtas nō ē inuēta i labys eius. ¶In pace ꝛ in eqtate ābulauit mecū: ꝛ multos auertit ab iniqtate. ¶Labia.n. sacerdotis custodiūt sciaz: ꝛ legē ꝛequrēt ex oꝛe eius: qꝛ āgelus dñi exercituū ē. ¶Vos āt recessistis de uia: ꝛ scandalizastis plurimos i lege. ¶Irritū fecistis pactū leui dic̄ dñs exercituuz. ¶Propt̄ qō ꝛ ego dedi uos cōtēptibiles ꝛ humiles oībus ppīs: sic nō seruastis uias meas: ꝛ accepistis faciē in lege. ¶Nūqd nō pat̄ unus oiuz nostꝝ? ¶Nūqd nō dē un⁹ creauit nos? ¶Quaꝛe ḡ despicit un⁹ qsqꝫ uestꝝ fratrē suū: uiolās pactū patrum nꝛoꝝ? ¶Trāsgressus ē iuda ꝛ abominatio fcā ē in isrl ꝛ i irlm: qꝛ cōtamiauit iudas sanctificationē dñi quā dilexit: ꝛ habitauit filiam dei aliēi. ¶Disperdat dñs uirū q̄ fecerit hoc: magistꝝ ꝛ discipulū de tabnaculo iacob: ꝛ offerētē mun⁹ dño exercituū. ¶Et hoc rursū fecistis. ¶Opiebat̄ lachrymis altare dñi fletu et mugitu: ita ut ñ respiciā ultra ad sacrificiū: nec accipiā placabile q̄d de manu uꝛa. ¶Et dixistis: Quā ob cām? ¶Quia dñs testificatus ē inꝛ te ꝛ uxoꝛē pubꝛtat̄ tue: quā tu despexisti. ¶Et hec particeps tua ꝛ uxoꝛ federis tui. ¶Nōne unus fecit: ꝛ reliquū spūs eⁱ ē? ¶Et q̄d unⁿ qrit: nisi semē dei? ¶Custodite ḡ spm̄ uꝛm ꝛ uxoꝛē adolescētie tue noli despicere. ¶Cum odio habueris dimitte: dicit dñs deus isrl. ¶Opiet āt iūqtas uestimētū eius: dic̄ dñs exercituū. ¶Custodite spm̄ uꝛm: ꝛ nolite despicē. ¶Laborare fecistis dñm i sermōibus uestris. ¶Et dixistis: ¶In q̄ cū fecimus laborare? ¶In eo q̄ dicit: ¶Dis q̄ fac̄ malū bonⁿ ē i ꝓspcū dñi: ꝛ tales ei placēt: ¶Aut certe: ubi ē dē iudicij.

.III.

¶Ecce ego mittā āgelu⁹ meū: ꝛ ꝓparabit uiā ante faciē meā. ¶Et statiz veniet ad templū suū dñator quem uos queritis: ꝛ angelus testamenti quē uos uultis. ¶Ecce uēit: dicit dñs exercituū. ¶Et quis poterit cogitare diē aduētus eⁱ? ¶Et quis stabit ad videndu⁹ eū. ¶Ipse.n. q̄si ignis cōflās ꝛ q̄si herba fullonū. ¶Et sedebit cōflās ꝛ emūdās argentū: et purgabit filios leui. ¶Et colabit eos q̄si aurū ꝛ q̄si argentū: ꝛ erūt dño offerētes sacrificia i iusticia. ¶Et placebit dño sacrificiū iuda et irlm sicut dies seculi: ꝛ sicut anni ātiqui. ¶Et accedā ad uos i iudicio: ꝛ ero testis velox maleficis ꝛ adulteris ꝛ piuris: ꝛ q̄ calūniantur mercedē mercēarij: ꝛ humiliāt uiduas ꝛ pupillos: ꝛ oppꝛimūt peregrinū: nec timuerūt me: dic̄ dñs exercituū. ¶Ego.n. dñs ꝛ nō mutor: ꝛ uos filij iacob nō est cōsūpti. ¶A diēb⁹ n. patrū uestroꝝ recessistis a legitimis meis: ꝛ nō custodistis. ¶Reuertimini ad me ꝛ reuertar ad uos: dic̄ dñs exercituū. ¶Et dixistis: in q̄ reuertemur? ¶Si affliget homo deum: quia uos cōfligitis me. ¶Et dixistis: ¶In q̄ confligim⁹ te? ¶In decimis ꝛ in primitijs. ¶Et in penuria uos maledicti estis: ꝛ me uos configitis gēs tota. ¶Inferte oēm decimā in horreū meum: ꝛ sit cibus i domo mea: ꝛ probate me super hoc: dicit dñs. ¶Si nō aperuero uobis cataractas celi: ꝛ effudero uobis benedictionez usq̄ ad abundantiā. ¶Et increpabo ꝓ uobis ꝺ uoꝛātē: ꝛ nō corꝛūpet fructū tre uīe: nec erit sterilis uitea i agro: dic̄ dñs exercituū. ¶Et beatos uos dicēt oēs gētes. ¶Eritis.n. uos terra desiderabilis: dic̄ dñs exercituū. ¶Inualuerūt sup me uba uꝛa: dic̄ dñs. ¶Et dixistis: ¶Quid locuti sumus ꝓtra te? ¶Dixistis: ¶Vanus est q̄ seruit deo. ¶Et q̄ emolumētū q: custodiuim⁹ ꝓcepta eius: ꝛ q: āb ulauim⁹ tristes coꝛā dño exercituū? ¶Ergo nūc beatos dicim⁹ arrogantes. ¶Siq̄dē edificati sūt faciētes ipietatē: et tentauerunt deū ꝛ salui facti sūt. ¶Tunc locuti sunt timētes deū: unus q̄sq̄ cū proximo suo. ¶Et attēdit dñs ꝛ audiuit: ꝛ scriptus est liber monumēti coꝛā eo timētibus dñm et cogitātibus nomē eⁱ. ¶Et erūt mihi: ait dñs exercituū: i die q̄ ego facio i peculiū: ꝛ parcā eis sicut parcit uir filio suo seruiēti sibi. ¶Et ꝛuertimini: ꝛ videbitis q̄d sit inꝛ iustū ꝛ ipiū: ꝛ inꝛ seruientē deo ꝛ non seruientē ei.

.IIII.

¶Ecce.n. dies veniet succensa quasi caminus: ꝛ erunt oēs superbi ꝛ oēs facientes ipietatē stipula. ¶Et inflammabit eos dies ueniens: dicit dñs exercituū: que non derelinquet eis radicē ꝛ germē. ¶Et oriet uobis timētibus nomē meū sol iusticie: ꝛ sanitas i pennis eⁱ. ¶Et egrediemini ꝛ salietis sicut uitulꝰ ꝺ armēto: ꝛ calcabitis ipios cū fuerit cinis sꝺ plāta pedū uestroꝝ i die qua ego facio: dicit dñs exercituū. ¶Memētote legis moysi serui mei: quā mādaui ei i oreb ad oēz isrl: ꝓcepta ꝛ iudicia. ¶Ecce ego mittā uob⁹ heliā pphetā āteq̄ uēiat dies dñi magn⁹ ꝛ hoꝛribil. ¶Et ꝓuertet coꝛ pīm ad filios: ꝛ coꝛ filioꝝ ad pres eoꝝ: ne fōte veniā ꝛ percutiā trā anathemate.

¶Explicit Malachias ppheta.

¶ Incipit plogus beati hieronymi presbyteri i libros Machabeoꝝ.

Machabeoꝝ libri duo ꝓnotãt plia int̃ hebreoꝝ duces gẽtesq; psauꝝ: pugnã q̃s sabbatoꝝ: ⁊ nobiles machabei duc̃ triũphos: ex cuius noie ⁊ libri iidẽ ſ̃ nũcupati. Hec q̃s hiſtoria ꝓtinet ẽt inclyta illa gesta machabeoꝝ fratꝝ: q̃ sub antiocho rege pro sacris legib⁹ dira tormẽta ppessi ſũt. Quos mĩ pia: dũ viderẽt supplicijs urgẽt: ñ solũ ñ fleuit: ſz ⁊ gaudẽs hõtabat̃ ad glĩã passiõis.

¶ Item alius prologus.

Machabeoꝝ libri licz nõ habeãt̃ i canõe hebreorũ: tñ ab ecclia int̃ diuinorũ uolumiuꝝ ãnotãt̃ hiſtorias. Prenotãt ãt plia int̃ hebreoꝝ duces: gẽtesq; psauũ: pugnã q̃s sabbatorũ: ⁊ nobiles machabei triũphos: fedus q̃q; amicitiaꝝ cũ romanoꝝ ducib⁹ atq; legationum. Machabei septẽ fres ab una matre machabea noie geniti: custodiẽtes legẽ: patris traditionẽ: nõ mãducãtes carnẽ põciaꝝ. ob hoc ab antiocho rege seuiſſimo i antiochia martyrũ glĩa coronati ſũt cũ mre sua: atq; sepulti cũ magna ueneratõe ibi q̃escũt.

¶ Explicit plogus. Incipit liber ꝑmus Machabeoꝝ. Capl̃m .I.

¶ factum est post ꝙ pcussit alexãder philippi macedo q̃ primus regnauit in grecia egressus ò terra cethim: darium regẽ pſarũ ⁊ medoꝝ: constituit plia multa ⁊ obtinuit oĩum munitiões: ⁊ interfecit reges terre. Et ptrãsijt vsq; ad fines terre: ⁊ accepit spolia multitudinis gẽtiũ: ⁊ siluit tra i ꝓspectu eius. Et cõgregauit virtutẽ ⁊ exercitũ fortem nimis: ⁊ exaltatũ ẽ ⁊ eleuatũ cor eius: ⁊ obtinuit regiões gẽtiũ ⁊ tyrãnos: ⁊ facti ſ̃ illi i tributũ. Et post hec decidit i lectũ: ⁊ cognouit q; moreret. Et uocauit pueros suos nobiles q̃ secũ erãt nutriti a iuuẽtute sua: ⁊ diuisit illis regnũ suũ: cũ adhuc viueret. Et regnauit alexãder ãnis duodecĩ: ⁊ mortuus ẽ. Et obtinuerũt pueri eius regnũ vnuſq;q; i loco suo: ⁊ ĩposuerũt oẽs sibi diademata p⁹ mortẽ eius: ⁊ filij eoꝝ post eos ãnis multis: ⁊ multiplicata ſũt mala i tra. Et exijt ex eis radix peccati: antioch⁹ illustris filius ãtiochi regis q̃ fuerat rome obses: ⁊ regnauit i ãno centesimo tricesimo septimo regni grecorũ. ꝟn dieb⁹ illis exierũt ex iſrl̃ filij iniq; ⁊ suaserũt multis dicẽtes: Eamus ⁊ disponam⁹ testamẽtũ cũ gẽtib⁹ q̃ circa nos ſũt: q; ex quo i cessimus ab eis: inueneũt nos multa mala. Et bonus uisus ẽ ꝙmo i oculis eoꝝ. Et õsti nauerũt aliq; de pplo: ⁊ abierũt ad regẽ: ⁊ ò dit illis ptãtẽ: ut facerẽt iusticiã gentiũ. Et edificauerũt gymnasiuꝝ i hierosolymis ꝙm leges nationũ: ⁊ fecerũt sibi ꝓputia: ⁊ recesserũt a testamẽto sc̃o: ⁊ iũcti ſũt natiõib⁹: ⁊ venũdati ſ̃ ut facerẽt malũ. Et paratũ ẽ ignũ i ꝓspectu antiochi: ⁊ cepit regnare i tra egypti: ut regnaret sup duo ĩgna. Et itrauit i egyptũ i multitudine grauĩ: i curribus ⁊ elephantis ⁊ eq̃tib⁹: ⁊ copiosa nauiũ multitudie. Et ꝓstituit bellũ aduersus ptolomeũ regẽ egypti: ⁊ veritus ẽ ptolomeus a facie ei⁹ ⁊ fugit: ⁊ ceciderũt vulnerati multi. Et cõprehẽdit ciuitates munitas in tra egypti: ⁊ accepit spolia terre egypti. Et cõuertit antiochus p⁹ q̃ pcussit egyptũ i centesimo ⁊ quadragesimo ⁊ tertio anno ⁊ ascendit ad iſrl̃: ⁊ ascẽdit hierosolymã in multitudine graui. Et intrauit i sanctificationẽ cũ supbia: ⁊ accepit altaꝝ aureũ: ⁊ cãdelabꝝ lumis ⁊ uniuersa uasa eius ⁊ mẽsam ꝓpositiõis ⁊ libatõia ⁊ phialas et mortariola aurea ⁊ uelũ ⁊ coronas ⁊ ornamẽtũ aureũ: qò i facie tẽpli erat: ⁊ cõminuit oĩa. Et accepit argẽtũ ⁊ aurũ ⁊ uasa concupiscibilia: ⁊ accepit thesauros occultos q̃s inuenit: ⁊ sublatis oĩb⁹ abijt i terrã suã. Et fecit cedẽ hoĩuꝝ: ⁊ locut⁹ ẽ i supbia magna. Et factus ẽ plãctus magnus i iſrl̃: ⁊ i oĩ loco eoꝝ. Et igemuerũt principes ⁊ seniores: ⁊ iuuenes ⁊ virgines infirmati ſũt: ⁊ speciositas mulieꝝ imutata ẽ. Quis maritus sumpsit lamentũ: ⁊ que sedebant in toro maritali lugebant. Et commota ẽ terra super habitantes in ea: ⁊ vniuersa domus iacob induit ꝙ fusionẽ. Et post duos annos dierum misit rex principẽ tributoꝝ in ciuitates iuda: ⁊ venit ĩrl̃m cũ turba magna. Et locutus est ad eos vba pacifica i dolo: ⁊ crediderũt ei. Et irruit sup ciuitatẽ repente: ⁊ pcussit eã plaga

magna: ⁊ pdidit pp̃m multū ex ĩsrl̃. Et accepit spolia ciuitatis: ⁊ succẽdit eã igni. Et ō struxit domos eⁱ⁹ ⁊ muros eⁱ⁹ ĩ circuitu: ⁊ captiuas duxerũt mulieres ⁊ natos: ⁊ pecora possederũt. Et edificauerũt ciuitatẽ dauid muro magno ⁊ firmo ⁊ turrib⁹ firmis: ⁊ fcã ẽ illis ĩ arcem. Et posuerũt illic gentẽ peccatricẽ viros iniq̃s: ⁊ cõualuerũt ĩ ea. Et posuerunt arma ⁊ escas: ⁊ cõgregauerunt spolia irl̃m ⁊ reposuerũt illic: ⁊ facti sũt in laqueũ magnũ. Et factũ ẽ hoc ad ĩsidias scificatiõi ⁊ ĩ diabolum malũ ĩsrl̃. Et effuderũt sanguinẽ inocẽtẽ p circuitũ sãctificatiõis: ⁊ ꝓtamiauerũt sãctificationẽ. Et fugerũt habitatores irl̃m pp eos: ⁊ facta ẽ habitatio exteroꝝ ⁊ facta ẽ extera semini suo: ⁊ nati eⁱ⁹ reliq̃runt eã. Sãctificatio eⁱ⁹ ō̃solata ẽ sicut solitudo: dies festi eius ꝓuersi sũt ĩ luctũ: sabbata eⁱ⁹ ĩ opprobriũ: honores eⁱ⁹ ĩ nihilũ. Secũdũ gloriam eⁱ⁹ multiplicata ẽ ignominia eius: ⁊ sō limitas eⁱ⁹ ꝓuersa ẽ ĩ luctũ. Et scripsit rex antiochus oĩ regno suo: ut esset oĩs pp̃lus vn⁹: Et reliquerũt vnusq̃sq̃ legẽ suã: ⁊ consenserũt oẽs gẽtes fm verbuꝝ regis antiochi. Et multi ex ĩsrl̃ cõsenserunt ei: ⁊ sacrificauerũt idolis: ⁊ coiq̃nauerũt sabbatũ. Et misit rex antiochus libros p manũ nũcioꝝ in irl̃m ⁊ in oẽs ciuitates iude: ut sequerẽt leges gẽtium tre: ⁊ phibirẽt holocausta ⁊ sacrificia ⁊ placatões fieri ĩ tẽplo dei: ⁊ phiberẽt celebrari sabbatũ ⁊ dies solẽnes. Et iussit coinquiari sãcta: ⁊ sãctũ pp̃m ĩsrl̃. Et iussit edificari aras ⁊ tẽpla ⁊ idola: ⁊ imolari carnes suillas ⁊ pecora coĩa: ⁊ relinquẽ filios suos ĩcircuncisos ⁊ coiq̃nari aĩas coꝝ ĩ oĩbus ĩmũdicijs ⁊ abominatiõibus: ita ut obliuiscerent legez: ⁊ imutarẽt oẽs iustificationes dei. Et q̃cũq̃ nõ fecissent fm verbũ regis antiochi morerẽt. Scõm oĩa v̈ba hec scripsit oĩ reg̃ suo: ⁊ ꝓposuit ꝓncipes pp̃lo q̃ hec fieri cogerẽt. Et iusserunt ciuitatibus iude sacrificare. Et ꝓgregati sunt multi de pp̃lo ad eos q̃ dereliquerãt legẽ dñi: ⁊ fecerũt mala sup trã: ⁊ effugauerũt pp̃m ĩsrl̃ ĩ abditis ⁊ abscõditis fugitiuoꝝ locis. Die q̃ntadecima mẽsis casleu q̃nto ⁊ q̃dragesimo ⁊ cẽtesimo anno edificauit rex antiochus abominãdũ idolũ desolatiõis sup altare dei: ⁊ p vniuersas ciuitates iude ĩ circuitu edificauerũt aras: ⁊ añ ianuas domoꝝ ⁊ ĩ plateis icẽbãt tura ⁊ sacrificabãt. Et libros legi dei ꝓbusserũt igni scidẽtes eos: ⁊ apud quẽcũq̃ iueniebãt libri testamẽti dñi: ⁊ q̃cũq̃ obseruabat legẽ dñi: secũdũ dictũ regis trucidabãt eũ. In uirtute sua faciebãt hec pp̃lo ĩsrl̃: q̃ uẽiebat ĩ omni mẽse in ciuitatibus. Et q̃nta ⁊ vicesima die mẽsis sacrificabãt sup arã q̃ erat ꝓtra altare: ⁊ mulieres q̃ circũcidebãt filios suos trucidabãt fm iussũ regis antiochi. Et suspendebãt pueros a ceruicibus p vniuersas domos eorũ: ⁊ eos q̃ circũciderãt illos trucidabãt. Et multi de pp̃lo ĩsrl̃ definierũt apud se: ut non mãducarẽt imũda: ⁊ elegerũt magis mori q̃ cibis coinq̃nari imũdis: ⁊ noluerũt infrigere legem dei sanctam: ⁊ trucidati sunt. Et facta est ira magna super populuꝝ ĩsrl̃ valde.

¶ .II.

In diebus illis surrexit matathias filius ioannis filij symeõis sacerdos ex filijs ioarim ab irl̃m: ⁊ cõsedit ĩ mõte modin. Et habebat filios q̃nq̃: ioannan q̃ cognominabat gaddis: ⁊ symonẽ q̃ cognominabat thasi: ⁊ iudã q̃ uocabat machabeus: ⁊ eleaçarũ q̃ cognominabat abaron: ⁊ ionathan q̃ cognominabat apphus. Et uiderũt mala que fiebãt in pp̃lo iuda ⁊ in irl̃z. Et dixit matathias: Ue mihi. Ut q̃d nat⁹ sũ videre ꝓtritiõez populi mei ⁊ ꝓtritionẽ ciuitatis sãcte: ⁊ sedẽ illuc cũ dat ĩ mãib⁹ inimicoꝝ? Sãcta ĩ mãu extraneoꝝ facta sũt: tẽplũ eius sicut homo ignobilis. Vasa glorie eius captiua abducta sũt: trucidati sũt senes eius ĩ plateis: ⁊ iuuenes eⁱ⁹ ceciderũt ĩ gladio inimicoꝝ. Que gẽs nõ hẽditauit regnũ eⁱ⁹: ⁊ nõ obtinuit spolia eⁱ⁹? Oĩs cõpositio eⁱ⁹ ablata ẽ. Que erat libera: facta ẽ ancilla. Et ecce sãcta nĩa ⁊ pulchritudo nĩa ⁊ claritas nĩa desolata ẽ: ⁊ coinq̃nauerũt eã gẽtes. Quo g̃ nob⁹ adhuc uiuẽ? Et scidit vestimẽta sua matathias ⁊ filij eⁱ⁹: ⁊ opuerũt se cilicijs: ⁊ planxerũt ualde. Et venerũt illuc q̃ missi erant a rege antiocho: ut cogerẽt eos q̃ ꝓfugerãt ĩ ciuitatẽ modin immolare ⁊ accẽdẽ tura: ⁊ a lege dei discedẽre. Et multi de pp̃lo ĩsrl̃ cõsentientes accesserũt ad eos: ſz matathias ⁊ filij eⁱ⁹ ꝓstantes steterũt. Et rñdentes q̃ missi erãt ab ãtiocho dixerũt matathie: Princeps ⁊ clarissim⁹ ⁊ magn⁹ es ĩ hac ciuitate: ⁊ ornat⁹ filijs ⁊ frãb⁹. Ergo accede pmo ⁊ fac iussũ regis: sicut fecerunt oẽs gẽtes ⁊ uiri iuda ⁊ q̃ remãserũt ĩ irl̃m: ⁊ eris tu ⁊ filij tui inter amicos regis: ⁊ amplificatus auro ⁊ argento ⁊ muneribus multis. Et respondit matathias: ⁊ dixit magna voce:

Et si oēs gētes regi ātiocho obediūt ut discedāt vnusq̄sq; a fuitute legis patrū suoꝝ ⁊ ꝑ sētiāt mādatis eius: ego ⁊ filij mei ⁊ fratres mei obediem⁹ legi patrū nroꝝ. Propitius sit nobis de⁹: nō ē nobis vtile reliquē legē ⁊ iusticias dei. Non audiem⁹ vba regis ātiochi: nec sacrificabim⁹ trāsgrediētes legis nostre mādata: vt eam⁹ altera uia. Et ut cessauit loq̄ verba hec: accessit q̄dā iudeus ī oīuz oculꝫ sacrificare idolis super aram ī ciuitate modin fm iussū regis. Et vidit matathias ⁊ doluit: ⁊ cōtremuerūt renes eius. Et accensus ē furor eius secūdū iudiciū legis: ⁊ insiliens trucidauit eū sup arā. Quē ⁊ uirū quē rex antiochus miserat q̄ cogebat īmolari: occidit ī ipso tēpe: ⁊ arā destruxit: ⁊ zelat⁹ ē legē sicut fecit phinees çambri filio salomi. Et exclamauit matathias uoce magna in ciuitate dicēs: Oīs q̄ zelū habet legis statuēs testamētū exat post me. Et fugit ipse ⁊ filij eius ī mōtes: ⁊ reliq̄runt quecūq; habebāt in ciuitate. Tūc descēderūt multi querētes iudiciū ⁊ iusticiā ī desertū: ⁊ sedezūt ibi ipsi ⁊ filij eius ⁊ mulieres eoꝝ ⁊ pecora eoꝝ: qm̄ īundauerāt sup eos mala. Et renūciatū ē viris regi ⁊ exercitui q̄ erāt ī irlz ciuitate dauid: qm̄ discessissent uiri q̄daz q̄ dissipauerūt mādatū regis ī loca occulta ī deserto: ⁊ abissent p illos multi. Et stati prexerūt ad eos: ⁊ ꝓstituerāt aduersus eos preliū in die sabbatoꝝ. Et dixerunt ad eos: Resistitis ⁊ nunc adhuc? Exite: ⁊ facite fm vbum regis antiochi: ⁊ viuetis. Et dixerūt: Nō exibimus: neq; faciem⁹ verbuz regis ut polluam⁹ diē sabbatoꝝ. Et cōcitauerūt aduersus eos preliū. Et nō rñderunt eis: nec lapidē miserūt ī eos: nec oppillauerāt loca occulta: dicentes: Moriamur oēs in simplicitate nīa: ⁊ testes erunt super nos celum ⁊ terra q̄ iniuste perditis nos. Et intulerūt illis bellum sabbatis: ⁊ mortui sunt ipsi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij eoruz ⁊ pecora eorū: vsq; ad mille aīmas hominū. Et cognouit matathias ⁊ amici eius: ⁊ luctū habuerūt super eos valde. Et dixit uir proximo suo: Si oēs fecerimus sicut fratres nostri fecerunt ⁊ nō pugnauerim⁹ aduersus gētes p aīabus nīis: ⁊ iustificatōib⁹ nīis: citꝰ dispdēt nos a tra. Et cogitauerūt in die illa dicētes: Omnis homo quicunq; venerit ad nos in bello die sabbatoꝝ: pugnemus aduersus eū: ⁊ non moriemur oēs sicut mortui sunt fratres nostri in occultis. Tūc cōgregata ē ad eos synagoga iudeoꝝ fortis uiribus ex irl: oīs volūtarꝰ ī lege: ⁊ oēs q̄ fugiebāt a malis additi sūt ad eos: ⁊ facti sūt illis ad firmamētū. Et collegerūt exercitū: ⁊ percusserunt peccatores ī ira sua ⁊ uiros: iniq̄s ī idignatione sua: ⁊ ceteri fugerūt ad natiōes: ut euaderēt. Et circuiit matathias ⁊ amici eius ⁊ destruxerūt aras: ⁊ circūciderūt pueros icircūcisos q̄t̄q̄ iuenerūt ī finib⁹ irl ī fortitudine. Et psecuti sunt filios supbie: ⁊ psperatū ē opus ī manibus eoꝝ. Et obtinuerūt legē de mānibus gētiū ⁊ de manib⁹ regū: ⁊ nō dederūt cornu peccōri. Et appropiāqueit dies matathie moriēdi: ⁊ dixit filijs suis: Nunc cōfortata ē supbia et castigatio: ⁊ tēpus euersionis: ⁊ ira indignationis. Nunc ḡo filij emulatores estote legi: ⁊ date aīas vias pro testamēto patruz: ⁊ memētote operuz patrū q̄ fecerūt in generatōibus suis: ⁊ accipietis gloriā magnā ⁊ nomē eternū. Abraā nonne ī tentatione inuentus ē fidelis: ⁊ reputatū ē ei ad iusticiā? Joseph in tpe angustie sue custodiuit mādatū: ⁊ fc̄s est dñs egypti. Phinees pī nī çelādo çelū ōi accepit testamētū sacerdotij eterni. Jesus dū ī pleuit verbū: factus ē dux ī irl. Caleph duz testificat ī eccl'ia: accepit hēditatē. Dauid in sua misericordia cōsecut⁹ ē sedē regni ī secla. Helias dū çelat çelū legis: recept⁹ ē ī celū. Ananias azarias ⁊ misahel credētes liberati sūt ō flāma. Daniel in sua simplicitate libatus ē de ore leonū. Et ita cogitate p generationē ⁊ generationē: q; oēs q̄ sperāt ī eū nō infirmant. Et a vbis uiri peccatoris ne timueritis: q; gloria eius stercus ⁊ vermis ē. Hodie extollit ⁊ cras nō iuenief: q; cōuersus est ī terrā suā: ⁊ cogitatio eⁱ perūt. Vos ḡ filij cōfortamini ⁊ virilit agite in lege: q; cū fecerītis que uobis ꝓcepta sunt ī lege a dño deo vō: in ipsa gloriosi eritis. Et ecce symon frater vester scio q̄ uir consilij est. Ipsum audite semp: ⁊ ipse erit uobis pat̄. Et iudas machabeus fortis uiribus a iuuētute sua sit vobis princeps militie: ⁊ ipse aget bellū ppli. Et adducet ad uos oēs factores legis: ⁊ vindicate vindictam populi uestri. Retribuite retributionem gentibus: ⁊ itendite ī preceptū legis. Et bñdixit eos: ⁊ appositus ē ad pres suos. Et defunctus est anno centesimo quadragesimosexto: ⁊ sepultus est a filijs suis in sepulchris patrum suorum in modin: ⁊ planxerunt eū omnis israel plāctu magno.

.III.

Et surrexit iudas q̄ uocabat machabe
us filius eius pro eo: ⁊ adiuuabāt euz
oēs fratres eius ⁊ vniuersi qui se cōiūxerāt
patri eius: ⁊ p̄liabant p̄liū isrl' cū leticia. Et
dilatauit gloriā populo suo: ⁊ induit se lori
cā sicut gigas ⁊ succīxit se arma bellica sua
ī p̄lijs: ⁊ ꝓtegebat castra gladio suo. Similis
factus ē leoni ī opibus suis: ⁊ sicut catul' leo
nis rugiens ī venatione. Et ꝑsecutus ē iniq̄s
ꝑscrutās eos: ⁊ q̄ conturbabāt ppl'm suuz:
eos succendit flāmis: ⁊ repulsi sūt inimici ei
us p̄ timor ei'. Et omnes oparij iniq̄tates ꝯ
turbati sunt: ⁊ directa ē salus in manu ei'.
Et exacerbabat reges m'tos: ⁊ letificabat ia
cob ī opibus suis: ⁊ in seculū memoria eius
ī bn̄dictiōe. Et pambulabat ciuitates iuda
⁊ ꝑdidit īpios ex eis: ⁊ auertit irā ab isrl'. Et
noīatus ē usq̄z ad nouissimū terre: ⁊ congre
gauit peūtes. Et cōgregauit apollonius gen
tes: ⁊ a samaria uirtutē multā ⁊ magnā ad
bellādū cōtra isrl'. Et cognouit iudas ⁊ exijt
obuiā illi: ⁊ ꝑcussit ⁊ occidit illū ⁊ ceciderūt
vulnerati multi ⁊ reliq̄ fugerūt: ⁊ accepit spo
lia eoꝝ. Et gladiū apollonij abstulit iudas:
⁊ erat pugnās ī eo oībus diebus. Et audiuit
seron prīceps exercitus syrie: q̄ congregauit
iudas cōgregationē fideliū ⁊ ecclesiā secuz.
Et ait: Faciā mihi nomē ⁊ glorificabor ī re
gno: ⁊ debellabo iudaz ⁊ eos qui cum ipso
sunt: q̄ sp̄nebāt verbū regis. Et p̄ꝑauit se: et
ascēderunt cū eo castra īpioꝝ fortes auxilia
rij: ut facerēt vidictā ī filios isrl'. Et appropi
quauerūt vsq̄z bethoron: ⁊ exiuit iudas ob
uiā illis cū paucis. Ut āt uiderūt exercitū ve
niētē sibi obuiā: dixerūt iude: Quō poteri
mus pauci pugnare ꝯtra multitudinē hanc
tantā ⁊ tam fortē. Et nos fatigati sumus ie
iunio hodie. Ec ait iudas: Facile ē concludi
multos ī māu paucoꝝ: ⁊ non est differentia
ī ꝯspectu dei celi liberar̄ in multis ⁊ ī paud:
qm̄ non in multitudine exercitus uictoria
belli: sed de celo fortitudo est. Ipsi veniunt
ad nos ī multitudīe contumaci ⁊ superba
ut disperdant nos ⁊ vxores nostras ⁊ filios
nostros: ⁊ ut spolient nos. Nos vero pugna
bimus pro animabus nostris ⁊ ꝓ legib' no
stris: ⁊ ipse dn̄s conteret eos ante faciem no
stram: Vos autem ne timuerit eos. Ut ces
sauit autem loqui: insiluit in eos subito: ⁊ ꝯ
tritus est seron ⁊ exercitus eius in conspectu
ipsius: ⁊ persecutus est eum in descensu be
thoron vsq̄z in campum. Et ceciderunt ex
eis octingenti uiri: reliqui autē fugerunt in
terram philistijm. Et cecidit timor iude ac
fratrū eius ⁊ formido super oēs gētes in cir
cuitu eoꝝ: ⁊ puenit ad regē nomē ei': ⁊ de p̄
lijs iude narrabant oēs gētes. Ut audiuit āt
rex antiochus s̄mones istos: irat' ē aio ⁊ mi
sit ⁊ congregauit exercitū uniuersi regni sui
castra fortia valde. Et apuit erariū suū: ⁊ d̄
dit stipēdia exercitui ī annū: ⁊ mādauit illis:
ut essēt parati ad oīa. Et vidit q̄ defecit pe
cunia de thesauris suis: ⁊ tributa regionis
modica ꝑꝑ dissenssionē ⁊ plagā quā fecit in
terra: ut tolleret legitima q̄ erant a primis
diebus. Et timuit ne nō haberet ⁊ semel et
bis ī sūptus ⁊ donaria: q̄ dederat āte larga
māu: ⁊ abūdauerat sup r̄ges: q̄ añ eū fuerāt.
Et cōsternatus erat aīo valde: ⁊ cogitauit ir̄
ī ꝑsidem: ⁊ accipe tributa regionū ⁊ ꝯgrega
re argentū multū. Et reliquit lysiam hoīez
nobilē de genē regali sup negocia regia a flu
mīe euphraten vsz ad flumē egypti: ⁊ ut nu
triret antiochū filiū suuz donec rediret. Et
tradidit ei mediū exercitū ⁊ elephantos: ⁊
mādauit ei de oībus q̄ volebat ⁊ de inhitan
tib' iudeā ⁊ irl'm: ⁊ ut mitteret ad eos exerci
tū ad cōterendā ⁊ extirpādā virtutē isrl' ⁊ re
liq̄as irl'm: ⁊ auferēdā memoriā eoꝝ d̄ loco:
⁊ ut cōstitueret habitatores filios aliēigēas
ī oīb' finib' eoꝝ: ⁊ sorte distribueret terram
eoꝝ. Et rex assūpsit ꝑtē exercitus residui: ⁊
exiuit ab antiochia ciuitate regni sui āno cē
tesimo ⁊ q̄dragesimoseptīo: ⁊ transfretauit
euphratē flumē: ⁊ pābulabat superiores re
giones. Et elegit lysias ptolemeū filiū dori
mini ⁊ nicanorē ⁊ gorgiā viros potentes ex
amicis regis: ⁊ misit cū eis q̄draginta milia
uiroꝝ ⁊ septē milia eq̄tū: ut venirent in t̄rā
iuda ⁊ disꝑderēt eā scd̄m verbū regis. Et ꝓ
cesserūt ut irēt cū vniuersa uirtute sua: ⁊ ue
nerunt ⁊ applicuerunt ammauz in terra cā
pestri. Et audierūt mercatores regionuz no
men eorū: ⁊ acceperunt argentum ⁊ aurum
multum ualde: ⁊ pueros: ⁊ venerunt in ca
stra ut acciperent filios isrl' in seruos: ⁊ ad
diti sūt ad eos exercitus syrie ⁊ terre alieni
genarum. Et uidit iudas ⁊ fratres eius: q̄a
multiplicata sunt mala: ⁊ exercitus applica
bat ad fines eoꝝ: ⁊ cognouerunt uerba r̄gl:
que mandauit popl'o facere interitum ⁊ cō
sumationem. Et dixerunt vnusquisq̄z ad ꝓ
ximum suum. Erigamus deiectionem po
puli nostri: ⁊ pugnemus pro populo nostro

non modo bellandi

307

312

ꝛ ſanctis noſtris. Et congregat⁹ ē conuētus vt eſſēt parati in ꝓliū: ꝛ ut orarent ꝛ pete:ēt miſericordiā ꝛ miſatiōes. Et ieruſalē non habitabat: ſed erat ſicut deſertū. Non erat q̄ ingrederet ꝛ egrederet de natis eius: ꝛ ſāctum cōculcabat. Et filij alienigenaꝝ erāt in arce: ibi erat habitatio gētiū. Et ablata eſt voluptas a iacob: ꝛ defecit ibi tibia ꝛ cithara. Et ꝓgregati ſunt ꝛ ueneīt i maſphat ꝓtra ifrl̄: q̄a locus oꝛonis erat i maſphat añ i iſrl̄. Et ieiunauerūt illa die: ꝛ iduerūt ſe cilicijs ꝛ cinerē ipoſuerūt capiti ſuo: ꝛ diſſuerūt veſtimēta ſua. Et expāderūt libꝛos legis de q̄b⁹ ſcrutabāt gentes ſimilitudinē ſimulacroꝝ ſuoꝝ: ꝛ attulerūt oꝛnamēta ſacerdotalia ꝛ ꝓmitias ꝛ decimas: ꝛ ſuſcitauerūt naçareos q̄ impleuerāt dies. Et clamauerūt voce magna i celū dicētes: Quid faciem⁹ iſtis: ꝛ quo eos ducemus? Et ſancta tua cōculcata ſūt ꝛ cōtamiata ſūt: ꝛ ſacerdotes tui facti ſunt i luctū ꝛ in humilitatē. Et ecce nationes cōuenerūt aduerſū nos: ut nos diſpdāt. Tu ſcis que cogitant in nos. Quō poterim⁹ ſubſiſtē ante faciez eoꝝ: niſi tu deus adiuues nos? Et tubis exclamauerūt voce magna. Et p⁹ hec cōſtituit iudas duces ppli: tribūos ꝛ cēturiones ꝛ pentachontarchos ꝛ decuriōes. Et dixit his qui edificabant domos ꝛ ſponſabant vxoꝛes ꝛ plantabant uineas ꝛ timidos: ut redirent unuſq̄ſq̄ in domū ſuaꝝ ſecūdū legē. Et mouerunt caſtra: ꝛ collocauerūt ad auſtrū ammaū. Et ait iudas: Accingimini ꝛ eſtote filij potentes: ꝛ eſtote parati in mane ut pugnetis aduerſus nationes has: que ꝓueneīt diſpdē nos ꝛ ſancta noſtra: q̄m melius ē nos mori i bello: q̄ꝫ videre mala gentis noſtre ꝛ ſcoꝝ. Sicut autez fuerit uoluntas in celo ſic fiat.

.IIII.

Et aſſūpſit gorgias q̄nq̄ milia uiroꝝ ē ꝛ mille eq̄tes electos. Et mouerūt caſtra nocte ut applicarēt ad caſtra iudeoꝝ: ꝛ peuterēt eos ſubito. Et filij qui erant ex arce: erāt illis duces. Et audiuit iudas: ꝛ ſurrexit ipſe ꝛ potētes pcutē virtutē exercituū regis: qui erant i ammaū. Adhuc enī diſpſus erat exercitus a caſtris. Et uenit gorgias i caſtra iude noctu: ꝛ neminē inuenit. Et querebat eos i mōtibus: q̄m dixit: fugiūt hi a nobis. Et cū dies factus eſſet: appuit iudas in cāpo cū tribus milibus uiroꝝ tm̄: qui tegumenta ꝛ gladios nō habebant. Et uiderunt caſtra gētiū valida: ꝛ loricatos ꝛ eq̄tatus in circuitu eoꝝ: ꝛ hi docti ad ꝓliū. Et ait iudas uiris q̄ ſecū erant: Ne timueritis multi tudinē eoꝝ: ꝛ impetum eoꝝ ne formidetis. Memētote q̄lr ſalui facti ſūt patres noſtri i mari rubro: cuꝫ ſequeret eos pharao cū exercitu multo. Et nūc clamem⁹ i celū ꝛ miſerebit nr̄i dñs: ꝛ memor erit teſtamēti patrum noſtroꝝ: ꝛ cōteret exercitū iſtū añ faciē nr̄aꝫ hodie: ꝛ ſciēt oēs gētes q̄a eſt deus qui redimat et liberet iſrl̄. Et leuauerūt alienigene oculos ſuos: et uiderūt eos venientes ex aduſo. Et exierūt de caſtris i ꝓliū: et tuba cecinerunt hi q̄ fuerant cū iuda. Et cōgreſſi ſūt: et cōtrite ſunt gentes et fugerūt i cāpū. Nouiſſimi aūt ceciderūt i gladio: et pſecuti ſunt eos uſq̄ gazeron et uſq̄ i campos idumee et azoti et iamme: et ceciderūt ex illis uſq̄ ad tria milia uiroꝝ. Et reuerſus eſt iudas: et exercitus ei⁹ ſequēs eū. Dixitq̄ ad ppl̄z: Nō ꝛcupiſcat ſpolia q: bellū ꝓtra nos ē: et gorgias et exercit⁹ ei⁹ ppe nos i mōtib⁹: ſz ſtate nūc ꝓtra inimicos nr̄os et expugnate eos: et ſumet⁹ poſtea ſpolia ſecūi. Et adhuc loq̄nte iuda hec: ecce appuit pars q̄dā pſpiciēs de mōte. Et uidit gorgias q̄ i fugā ꝓuerſi ſūt ſui: et ſuccenſa ſūt caſtra. Fumus. n. q̄ videbatur ꝛclarabat quod factū ē. Quib⁹ illi conſpectis timuerūt valde: aſpiciētes ſimul et iudam: et exercitū i campo paratū ad ꝓlium. Et fugerunt oēs i cāpo alienigēaꝝ: et iudas reuerſus ē ad ſpolia caſtroꝝ. Et acceperūt aurū multū et argentū et hyacinthū et purpurā marinam et opes magnas: et cōuerſi hymnū canebant et bñdicebāt deū in celū: q̄m bonus ē: q̄m in ſeculū miſericordia ei⁹. Et facta ē ſalus magna in iſrl̄ in die illa. Quicūq̄ aūt alienigēarū euaſerunt: venerunt et nunciauerūt lyſie vniuerſa que acciderant. Quibus ille audiſis: conſternatus animo deficiebat: q̄ non q̄lia uoluit: talia contigerunt in iſrl̄: et qualia mandauit rex. Et ſequenti anno congregauit lyſias uiroꝝ electoꝝ ſexaginta milia: ꝛ equitum quinq̄ milia: ut debellaret eos. Et uenerunt in iudeam: et caſtra poſuerūt i bethoꝛon: ꝛ occurrit illis iudas cum decez milibus uiris. Et uiderunt exercitum fortem ꝛ oꝛauit ꝛ dixit: Bñdictus es ſaluator iſrl̄ q̄ contriſti impetū potētis in manu ſerui tui dauid: ꝛ tradidiſti caſtra alienigenaꝝ i manu ionathe filij ſaul ꝛ armigeri eius. Cōcide exercitū iſtū i mānu ppli tui iſrl̄: ꝛ cōfundant

i exercitu suo ⁊ eq̃tib⁹. ☩ Da illis formidinẽ: ⁊ tabefac audaciã virtut⁹ eor: ⁊ cõmoueã tur contritiõe sua. ☩ Deyce illos gladio diligẽ tiũ te: ⁊ collaudẽt te oẽs q̃ nouerũt nomen tuũ in hymnis. ✠ Et cõmiserũt pliũ: ⁊ ceciderũt de exercitu lysie quinq̃ milia uiror. ☩ Ui dẽs ãt lysias suor fugã ⁊ iudeor audaciã: ⁊ q̃ parati sĩt aut uiuẽ aut mori fortit: abijt antiochiã ⁊ elegit milites: ut mltiplicati ur sus venirẽt i iudeã. ☩ Dixit autẽ iudas ⁊ fres eius: ✠ Ecce cõtriti sũt inimici nostri: ascenda mus nunc mundare sãcta ⁊ renouare. ✠ Et p gregat⁹ ẽ ois exercitus: ⁊ ascenderunt in mõ tẽ syon. ✠ Et uiderũt sãctificationẽ desertam: ⁊ altare pphanatũ: ⁊ portas exustas: ⁊ in a trijs uirgulta nata sicut in saltu uel in mon tibus: ⁊ pastophoria diruta. ✠ Et sciderũt ve stimẽta sua: ⁊ planxerũt planctu magno: ⁊ i posuerũt cinerẽ sup caput suũ: ⁊ ceciderunt i faciẽ sup terrã: ⁊ exclamauerũt tub⁹ signo rũ: ⁊ clamauerũt i celũ. ✠ Tũ ordinauit iudas viros ut pugnarẽt aduersus eos qui erant i arce: donec emundarẽt sãcta. ✠ Et elegit sacer dotes sine macula volũtatẽ hñtes i lege dei: ⁊ mũdauerũt sãcta: ⁊ tulerũt lapides conta miationis i locũ imũdũ. ✠ Et cogitauit de al tari holocaustor q̃ pphanatũ erat: quid ỏ eo faceret. ✠ Et icidit illi cõsiliũ bonũ ut ỏstu ret illud: ne forte illis esset i oppr obriũ: q: cõ tamiauerunt illud gentes: ⁊ demoliti sĩt illõ. ✠ Et reposuerũt lapides i monte domus i lo co apto: quoadusq̃ veniret pphet⁹ ⁊ rñdẽt de eis. ✠ Et acceperũt lapides integros secun dũ legẽ: ⁊ edificauerũt altare nouũ secundũ illud q̃ fuit p:ius: ⁊ edificauerunt sancta: ⁊ que intra domũ erant intrinsecus ⁊ edem ⁊ atria sanctificauerũt. ✠ Et fecerũt uasa sãcta noua: ⁊ itulerũt cãdelabrum ⁊ altare incen sor⁹ ⁊ mẽsam i templũ. ✠ Et incẽsum posue rũt super altare: ⁊ accenderũt lucernas que super candelabrũ erãt: ⁊ lucebant in tẽplo. ✠ Et posuerunt super mensam panes: ⁊ appẽ derunt velamina: ⁊ consumauerunt omnia opera que fecerunt. ✠ Et ante matutinum sur rexerunt quinta ⁊ vicesima die mẽsis noni. hic est mensis casleu cẽtesimi quadragesimi octaui anni: ⁊ obtulerunt sacrificium secun dum legem super altare holocaust⁹ nor uum q̃ fecerunt. ☩ Pcõm tempus ⁊ secũdus die in qua cõtamiauerũt illud gentes: in ipa renouatũ est in canticis ⁊ citharis ⁊ cynaris ⁊ cymbalis. ✠ Et cecidit ois pplus i faciẽ: ⁊ ado rauerunt ⁊ bñdixerũt i celũ eũ qui pspauit eis. ✠ Et fecerũt dedicationẽ altaris dieb⁹ octo ⁊ obtulerũt holocausta cum leticia: ⁊ saluta ria laudis. ✠ Et ornauerũt faciẽ tẽpli coronis aureis ⁊ scutulis: ⁊ ỏdicauerũt portas ⁊ pa stophoria: ⁊ imposuerũt eis ianuas: ✠ Et fca est letitia i pplo magna ualde: ⁊ auersũ ẽ op pbriũ gentiũ. ✠ Et statuit iudas ⁊ fres eius et vniuersa ecclia israel: ut agatur dies dedica tionis altaris in temporibus suis ab anno i annũ per dies octo: a quinta ⁊ uicesima die mensis casleu cum lecicia ⁊ gaudio. ✠ Et edifi cauerunt in tpe illo montẽ syon: ⁊ p circui tũ muros altos ⁊ turres firmas: neq̃ ñ veni rẽt gẽtes ⁊ cõculcarẽt eũ sicut ãtea feceãt. ✠ Et collocauit illic exercitũ ut seruarẽt eũ: ⁊ mu niuit eũ ad custodiẽdã bethsurã: ut haberet pplus munitionẽ ptra faciẽ idumee.

¶.V.

✠ Et factũ ẽ ut audierũt gẽtes i circuitu q̃a edificatũ ẽ altar ⁊ sanctuariũ sicut pus: irate sũt ualde: ⁊ cogitabant tollere ge nus iacob: qui erant inter eos: ⁊ ceperũt oc cidere de pplo ⁊ persequi. ✠ Et debellabat iu das filios esau i idumea ⁊ eos qui erãt i ara bathane q: circũsedebant isrlitas: ⁊ pcussit eos plaga magna. ✠ Et recordatus est malicia filior bean: q̃ erãt populo in laqueũ ⁊ i scã dalũ insidiantes ei in uia. ✠ Et concluſi sĩt ab eo i turrib⁹: ⁊ applicuit ad eos: ⁊ anathema tiçauit eos: ⁊ incendit turres eor igni cũ oi bus q̃ in eis erãt. ✠ Et trãsiuit ad filios amo ⁊ inuenit manu forte ⁊ populum copiosu: ⁊ timotheũ ducẽ ipsor. ✠ Et cõmisit cũ eis p lia multa ⁊ cõtriti sũt in conspectu eor ⁊ p cussit eos: ⁊ cepit iacer ciuitatẽ ⁊ filias eius: ⁊ reuersus ẽ i iudeã. ✠ Et congregate sũt gẽte) que sunt in galaad aduersus israelitas qui erant in finibus eor ut tollerẽt eos: ⁊ fuge runt in datheman munitionẽ: ⁊ miserũt lit teras ad iudã ⁊ fratres eius dicẽtes: ✠ Cõgre gate sũt aduersũ nos gentes p circuitum ut nos auferant: ⁊ parant vẽire ⁊ occupaꝛ mu nitionẽ i quã pfugimus: ⁊ timotheus ẽ dux exercitus eor. ✠ Nũc g̃ ueni ⁊ cripe nos ỏ ma nibus eor: q: cecidit multitudo de nobis. ✠ Et oẽs fres nostri q̃ erant in locis tubin iter fecti sũt: ⁊ captiuas duxerũt uxores eorũ et natos ⁊ spolia: ⁊ pemerũt illic fere mille uiros. ✠ Et adhuc epistole legebantur. ✠ Et ecce alij nuncij uenerunt de galilea consciſſis tu nicis nunciantes secũdum vba hec: dicẽtes

308

313.

conueniſſe aduerſū ſe a ptolemaide ⁊ tyro ⁊ ſidone: ⁊ repleta eſt oīs galilea alienigenis ut nos conſumant. ¶Ut audiuit autē iudas ⁊ pplus ſermōes iſtos: cōuēit eccl'ia magna cogitare quid facerent fratrib⁹ ſuis q̄ i tribulatiōe erant ⁊ expugnabant ab eis. Dixitq; iudas ſymoni fratri ſuo: Elige tibi uiros et uade ⁊ liba fres tuos i galilea: ego autē ⁊ fr̄i me⁹ ionathas ibim⁹ i galaaditidis. Et reliqt ioſephū filiū ẓacharie ⁊ azariā duces popli cū reſiduo exercitu i iudea ad cuſtodiā: ⁊ p̄cepit illis dicēs: ¶Preeſtote pplo huic: ⁊ nolite bellū cōmittē aduerſū gentes donec ꝛuertamur. Et dati ſunt ſymoni uiri tria milia ut iret in galileā: iude autē octo milia in galaaditidim. Et abiit ſymon in galileam: ⁊ p̄ miſit prelia multa cum gentibus. Et contrite ſunt gentes a facie eius: ⁊ perſecutus eſt eos uſq; ad portam ptolemaidis. Et cecide runt de gentib⁹ fere tria milia uiroꝝ: ⁊ accepit ſpolia eoꝝ. Et aſſūpſit eos q̄ erant i galilea ⁊ in arbatis cū uxorib⁹ ⁊ natis ⁊ oībus que erant illis: ⁊ adduxit in iudeā cū leticia magna. Et iudas machabeus ⁊ ionathas fr̄ eius tranſierunt iordanem: ⁊ abierunt uiaꝝ triū dieꝝ in deſertū. Et occurrerunt eis nabuthei ⁊ ſuſcepēt eos pacifice ⁊ narraueīt eis oīa que acciderāt fratrib⁹ eoꝝ in galaaditiḋ: ⁊ qr multi ex eis cōphēſi ſunt in baraſa ⁊ boſor ⁊ in alimis ⁊ in caſphor ⁊ mageth ⁊ carnaim. Pe oēs ciuitates munite ⁊ magne. ¶Sed ⁊ in certis ciuitatib⁹ galaaditidis tenentur comprehenſi. Et in craſtinū conſtituerunt admouere exercitū ciuitatibus hiſ: ⁊ cōprehendere ⁊ tollere eos in una die. Et conuertit iudas ⁊ exercitus eius uiam in ō ſertum boſor repente: ⁊ occupauit ciuitateꝫ ⁊ occidit oēm maſculum in ore gladij: ⁊ accepit oīa ſpolia eoꝝ ⁊ ſuccendit eaꝫ igni. Et ſurrexerūt inde nocte: ⁊ ibant uſq; ad munitionē. Et factū ē diluculo cum eleuaſſēt oculos ſuos: ⁊ ecce pplus multus cuius nō erat numerus: portantes ſcalas ⁊ machinas: ut p̄phēderēt munitionē ⁊ expugnarent eos. Et vidit iudas q̄ cepit bellū: ⁊ clamor belli aſcēdit ad celū ſicut tuba: ⁊ clamor magnus de ciuitate. Et dixit exercitui ſuo: ¶Pugnate hodie p fratrib⁹ vr̄is. Et uenit trib⁹ ordinib⁹ p̄ eos: ⁊ exclamauerūt tubis ⁊ clamauerūt i oꝛone. Et cognouerūt caſtra timothei q̄a machabeus eſt: ⁊ refugerunt a facie eius. Et p̄cuſſerūt eos plaga magna: ⁊ ceciderūt ex eis in die illa fere octo milia uiroꝝ. Et diuertit iudas i maſpha ⁊ expugnauit ⁊ cepit eam: ⁊ occidit oēm maſculū eius ⁊ ſumpſit ſpolia eius ⁊ ſuccēdit eam igni. Inde prexit ⁊ cepit caſbon: ⁊ maged ⁊ boſor: ⁊ reliquas ciuitates galaditidis. Poſt hec autem v̄ba congregauit timotheus exercituꝫ aliū: ⁊ caſtra poſuit ꝓtra raphon trans ꝛuentē. Et miſit iudas ſpeculari exercitū: ⁊ renunciauerunt ei dicētes: q̄ cōuenerūt ad eū oēs gētes: que in circuitu noſtro ſunt: ⁊ exercitus multus nimis. Et arabas conduxerunt in auxiliuꝫ ſibi: ⁊ caſtra poſuerunt trans ꝛuentē: parati ad te venire in preliū. Et abiit iudas obuiā illis. Et ait timotheus p̄cipib⁹ exercitus ſui: Cū appꝛopinquauerit iudas et exercit⁹ ei⁹ ad ꝛuentē aq̄: ſi tranſierit ad nos p̄ior: nō poterim⁹ ſuſtinē euꝫ: q̄ potēs poterit aduerſū nos. Si vo timuerit tranſire ⁊ poſuerit caſtra extra flumē: tranſfretem⁹ ad eos: ⁊ poterim⁹ aduerſus illū. ¶Ut autē appꝛopinquauit iudas ad ꝛuentē aq̄ ſtatuit ſcribas pplī ſecus ꝛuentē: ⁊ mādauit eis dicēs: Neminē hoiuꝫ reliq̄rit: ſꝫ ueniāt oēs i plīū. trāſfretauit ad illos p̄ior: ⁊ oīs pplus poſt eū. Et cōtrite ſūt oēs gētes a facie eoꝝ: ⁊ pie cerūt arma ſua: ⁊ fugerūt ad phanū: qō erat in carnaī. Et occupauit ipſā ciuitatē: ⁊ phanū ſuccēdit igni cū oībus que erāt i ipſo. Et oppreſſa eſt carnaim: ⁊ non potuit ſuſtinē cōtra faciē iude. Et congregauit iudas vniu ſos iſraelitas qui erāt in galaaditide a mīmo uſq; ad maximū: ⁊ vxores eoꝝ: ⁊ natos ⁊ exercituꝫ magnum valde: ut uenirent in t̄ram iude. Et uenerunt uſq; ephron: ⁊ hec ciuitas magna in ingreſſu poſita munita ualde. Et non erat declinare ab ea dextra l' ſiniſtra: ſed per mediam iter erat. Et incluſerunt ſe qui erant in ciuitate: ⁊ obſtruxerunt portas lapidibus. Et miſit ad eos iudas v̄bꝫ pacificis dicens: Tranſeamus per terram ueſtram ut eamus in terram noſtram: ⁊ nemo uobis nocebit: tantum pedibus tranſibimus. Et nolebant eis aperire. Et p̄cepit iudas p̄dicari in caſtris: ut applicaret unꝰ quiſq; in quo erat loco. Et applicuerunt ſe uiri uirtutis: ⁊ oppugnauit ciuitatem illam tota die ⁊ tota nocte: ⁊ tradita eſt ciuitas in manu eius. Et peremerunt omnem maſculum in ore gladij: ⁊ eradicauit eaꝫ: ⁊ accepit ſpolia eius: ⁊ tranſiuit per totā ciuitatē ſup interfectos. Et trāſgreſſi ſunt iordanē i cāpo

magno contra faciē bethſan. Et erat iudas congregans extremos: ⁊ exhortabat ppl̃z p totā vīā dōec venirēt ī t̄rā iuda. Et aſcendīt ī mōtē ſyon cum leticia ⁊ gaudio: ⁊ obtulerūt holocauſta: q̄ nemo ex eis cecidiſſet donec reuerterent in pace. Et in dieb⁹ q̄b⁹ erat iudas ⁊ ionathas in t̄ra galaad: ⁊ ſymō frater ei⁹ ī galilea ꝓtra faciē ptolemaidis audiuit ioſephus ẓacharie filī⁹: ⁊ azarias ꝓnceps virtutis res bene geſtas: ⁊ prelia q̄ facta ſūt: ⁊ dixit: faciam⁹ ⁊ ipſi nobis nomē ⁊ eamus pugnare aduerſus gētes que in circuitu nr̄o ſūt. Et precepit his q̄ erant in circuitu ſuo ⁊ abierunt iamniā: ⁊ exiuit gorgias ⁊ ciuitate: ⁊ uiri eius obuiā illis ī pugnā. Et fugati ſūt ioſephus ⁊ azarias vſq; ī fines iudee: et ceciderūt illa die ⁊ ppl̃o iſrl̃ ad duo milia viri. Et facta ē plaga magna in populo: quia nō audierūt iudā ⁊ frēs eius: eſtimātes fortiter ſe facturos. ℣ſi aūt nō erāt ⁊ ſemie uiroz illoz: p q̄s ſal⁹ facta ē in iſrl̃. Et uiri iuda magnificati ſunt ualde ī ꝓſpectu oīs iſrl̃ ⁊ gētiū oīum: vbi audiebaī nomē eoz. Et ꝓ uenerūt ad eos fauſta acclamātes. Et exiuit iudas ⁊ fratres ei⁹ ⁊ expugnabāt filios eſau ī t̄ra q̄ ad auſtrū eſt: ⁊ pcuſſit chebron ⁊ filias eius: ⁊ muros eius ⁊ turres eius ſuccēdit igne in circuitu. Et mouit caſtra ut iret ī terrā alienigenaz: ⁊ perambulabat ſamariaz. ℣n illa die ceciderūt ſacerdotes in bello dū uolunt fortiter facere: dum ſine conſilio exeunt in prelium. Et declinauit iudas in açotuz in terram alienigenaz: ⁊ diruit aras eoruz ⁊ ſpolia deorum ſuorum ſuccendit igni: et cepit ſpolia ciuitatum ⁊ reuerſus eſt in terram iuda.

¶. VI.

Et rex antioch⁹ perambulauit ſupiores regiones. Et audiuit eē ciuitatē elimaidem ī pſide nobiliſſimā ⁊ copioſam ī argento ⁊ auro: tēplūq; in ea locuples valde. Et illic velamina aurea ⁊ loꝛice ⁊ ſcuta: que reliquit alexander philippi rex macedo qui regnauit primus in grecia. Et venit ⁊ querebaī capere ciuitatē ⁊ depredari eam: ⁊ ñ potuit q̄m innotuit ſermo his qui erant in ciuitate. Et inſurrexerunt in prelīū ⁊ fugit inde: ⁊ abīt cū triſtitia magna: ⁊ reuerſus eſt babyloniā. Et venit q̄ nunciaret ei in perſide: q⁹ fugata ſunt caſtra que erant in terra iuda: ⁊ q⁹ abīt lyſias cum uirtute fortī in primis ⁊ fugat⁹ ē a facie iudeoz: ⁊ ĩualuerunt armis ⁊ viribus ⁊ ſpoliis multis q̄ ceperūt de caſtris que excidерunt: ⁊ quia diruerunt abominationē quā edificauerāt ſup altaī qō erat in irl̃m: ⁊ ſcificationē ſicut prius circūderūt muris excelſis: ſz ⁊ bethſurā ciuitatez ſuā. Et factū ē ut audiuit rex ſmōes iſtos expauit ⁊ cōmotus ē ualde: ⁊ decidit i lectū ⁊ icidit i languorē pre triſticia: q⁹ nō ē fct̄m ſic cogitabat. Et erat illic p dies multos: ꝺa renouata eſt in eo triſtitia magna ⁊ arbitrat⁹ ē ſe mori. Et vocauit oēs amicos ſuos: ⁊ dixit illis: Receſſit ſomn⁹ ab oculis meis: ⁊ cōcidi ⁊ corruī corde pre ſolicitudine. Et dixi ī corde meo: ℣n quantaz tribulationē deuēi: ⁊ in quos fluctus triſticie in qua nunc ſum: q̄ iocundus erā ⁊ dilectus in poteſtate mea. Nunc vō reminiſcor malorum q̄ feci in irl̃m: vnde ⁊ abſtuli oīa ſpolia aurea ⁊ argentea q̄ erant in ea: ⁊ miſi auferre habitantes iudeā ſine cauſa. Cognoui g̃ ꝺa ꝓpt̄ea inuenerūt me mala iſta: ⁊ ecce pereo triſticia magna in t̄ra aliena. Et uocauit philippum vnū de amicis ſuis: ⁊ prepoſuit eū ſup vniuerſū regnū ſuū. Et dedit ei diadema: ⁊ ſtolaz ſuā ⁊ annulū: ut adduceret ānthiochū filiū ſuū ⁊ nutriret eū ⁊ regnaret. Et mortuus eſt illic antioch⁹ rex anno centeſimo quadrageſimonono. Et cognouit lyſias q̄m mortuus eſt rex: ⁊ conſtituit regnare antiochū filiū ei⁹ quē nutriuit adoleſcētē: ⁊ uocauit nomē eius eupatorez. Et hi qui erāt ī arce cōcluſerāt iſrl̃ in circuitu ſcōz: ⁊ querebāt eis mala ſemp ad firmamētū gētiū. Et cogitauit iudas diſpdē eos: ⁊ cōuocauit vniuerſū popl̃m ut obſiderent eos. Et conuenerūt ſimul: ⁊ obſederunt eos anno centeſimo quinquageſimo: ⁊ fecerunt baliſtas ⁊ machinas. Et exierunt quidā ex eis q̄ obſidebant: ⁊ adiūxerūt ſe illis aliq̄ impīj ex iſrl̃: ⁊ abierūt ad regē ⁊ dixerūt: Quouſq; nō facis iudiciū: ⁊ vindicas frēs noſtros? Nos decreuim⁹ ſeruire patri tuo ⁊ ambulare in preceptis eius ⁊ obſeq̄ edictis eius: ⁊ filīj populi noſtri ꝓpter hec alienabāt ſe a nobis. Et q̄cunq; inueniebant ex nobis interficiebant: ⁊ hereditates noſtre diripiebātur. Et ñ ad nos tm̄ extēderūt manū: ſz ⁊ in oēs fines noſtros. Et ecce applicuerūt hodie ad arcem in irl̃m occupare eam: ⁊ munitionez in bethſuram munierunt. Et niſi preueneri eos velocius: maiora q̄ hec facient: ⁊ nō poteris obtinere eos. Et iratus eſt rex vt hec audiuit: ⁊ conuocauit omnes amicos ſuos

ꝛ ꝑncipes exercit' ſui: ꝛ eos q̄ ſup eq̄tes erāt. ꝓz ꝛ de ignis alijs ꝛ de inſulis maritimis venerūt ad eū exercit' cōducticius. Et erat numerus exercitus ei' centū milia peditū ꝛ viginti milia equitū: ꝛ elephanti trigintaduo: docti ad prelium. Et venit ꝑ idumeā ꝛ appli cuerūt ad bethſurā: ꝛ pugnauerūt dies mltos: ꝛ fecerūt machinas. Et exierūt ꝛ succenderūt eas igni: ꝛ pugnauerunt uirilit. Et receſſit iudas ab arce: ꝛ mouit caſtra ad bethzacharan ꝓtra caſtra regis. Et ſurrexit rex ante lucē: ꝛ concitauit exercit' i impetū ꝓtra uiā bethzacharan. Et comparauerūt ſe exercitus in prelium: ꝛ tubis cecinerūt. Et elephātis oñderūt ſanguinē uue ꝛ mori ad acuēdos eos i pliū. Et diuiſerūt beſtias p legiones: ꝛ aſtiterūt ſingulis elephantis mille uiri: in loricis concatenati: ꝛ galee ree in capitib' eorū: ꝛ q̄ngēti equites ordinati uniuerſ beſtie electi erāt. Hi āte tēpus ubicūq; erat beſtia ibi erant: ꝛ q̄cūq; ibat ibant: ꝛ ñ diſcedēbāt ab ea. Sed ꝛ turres lignee ſuper eos firme ꝓtegentes: ſuper ſingulas beſtias: ꝛ ſup eas machine. Et ſup ſingulas uiri uirtutis trigintaduo qui pugnabant deſuper: ꝛ intus magiſter beſtie. Et reſiduū eq̄trū hinc ꝛ inde ſtatuit in duas ptes tubis exercitū cōmouē: et perurgere coſtipatos i legionib' eius. Et ut refulſit ſol i clypeos aureos ꝛ ereos reſplenduerūt montes ab eis: ꝛ reſplenduerunt ſic lampades ignis. Et diſtincta eſt pars exercitus regis per montes excelſos: ꝛ alij per loca humilia: ꝛ ibant caute ꝛ ordiate. Et commouebantur oēs inhabitātes terrā a uoce multitudinis eoꝝ: ꝛ inceſſu turbe ꝛ colliſione armoꝝ. Erat.n. exercitus magnus ualō ꝛ fortis Et appropiauit iudas ꝛ exercit' ei' i prelium: ꝛ ceciderūt ò exercitu regis ſexenti uiri. Et uidit eleazar filī' ſaura unā ò beſtijs loricatā loric' regis: ꝛ erat eminēs ſup ceteras beſtias. Et uiſū ē ei q̄ in ea eſſet rex ꝛ dedit ſe ut liberaret pplm ſuū: ꝛ acq̄reret ſibi nomē eternū. Et cucurrit ad eā audacter in medio legionis interficiēs a dextris ꝛ a ſiniſtris: ꝛ cadebāt ab eo huc atq; illuc. Et iuit ſb pedes elephanti ꝛ ſuppoſuit ſe ei: ꝛ occidit eū ꝛ cecidit in terram ſuper ipſum: ꝛ mortuus eſt illic. Et uidentes uirtutem regis ꝛ impetum exercitus eius: diuerterūt ſe ab eis. Caſtra autem regis aſcenderunt contra eos: in ieruſalem: ꝛ applicuerunt caſtra regis ad iudeam ꝛ montem ſyon. Et fecit pacem cum his qui erant in bethſura: ꝛ exierunt de ciuitate q̄a non erant eis ibi alimenta concluſis q: ſabbata erāt ire. Et ꝓphendit rex bethſuram: ꝛ ꝓſtituit ibi cuſtodiā ſeruare eā: ꝛ ꝓvit caſtra ad locū ſāctificationis dies mltos. Et ſtatuit illic baliſtas ꝛ machinas ꝛ ignis iacula ꝛ tormenta ad lapides iactādos ꝛ ſpicula: ꝛ ſcorpios ad mittendas ſagittas ꝛ fūdibula. Fecerūt aūt ꝛ ipſi machinas aduerſus machinas eoꝝ: ꝛ pugnauerūt dies multos. Eſce āt nō erāt i ciuitate eo q̄ ſeptimus annus eſſet: ꝛ q̄ remāſerāt in iudea de gentib' cōſūpſerāt reliq̄as eoꝝ que repoſite fuerāt. Et remāſerūt in ſanctis uiri pauci q̄m obtinuerat eos fames: ꝛ diſpſi ſūt unuſq;ſq; i locū ſuū. Et audiuit lyſias q̄ philippus quez ꝓſtituerat rex antiochus: cū adhuc uiueret: ut nutriret antiochū filium ſuū ꝛ regnaret: reuerſus eſt a perſide ꝛ media: ꝛ exercitus q̄ abierat cū ipſo: ꝛ q̄a querit ſuſcipere regni negocia. Et feſtinauit ire: ꝛ dicē ad regē ꝛ duces exercitus: Deficimus quotidie ꝛ eſca nobis modica ē: ꝛ locus quē obſidemus eſt mūit': ꝛ incumbit nobis ordinare de regno. Nunc itaq; demus dextras hoibus iſtis: ꝛ faciam' cū illis pacē ꝛ cū oi gente eoꝝ: ꝛ ꝓſtituamus illis ut ambulent in legitimis ſuis ſicut ꝑus. Propt legitima.n. ipſoꝝ q̄ deſperimus irati ſunt: ꝛ fecerūt oia hec. Et placuit ſermo i ꝓſpectu regis ꝛ pricipū: ꝛ miſit ad eos pacē facere ꝛ ceperūt illā: ꝛ iurauit illis rex ꝛ pricipes ꝛ exierunt ò munitione. Et ſtauit rex montē ſyon ꝛ uidit munitionē loci: ꝛ rupit citius iuramētū q̄ iurauit: ꝛ mandauit deſtruere murū i gyro. Et diſceſſit feſtinanter ꝛ reuerſus eſt antiochiā: ꝛ inuenit philippū dñantez ciuitati: ꝛ pugnauit aduerſus eum ꝛ occupauit ciuitatē.

¶ .VII.

In anno centeſimo quinquageſimo ꝛ primo exijt ōmetrius ſeleuci filī' ab urbe roma ꝛ aſcendit cū paucis uiris in ciuitatē maritimā: ꝛ ignauit illic. Et factū ē ut ingreſſus ē domū regni patꝝ ſuoꝝ: cōprehēdit exercitus ātiochū ꝛ lyſiā ut adducerēt eos ad eū: ꝛ res ei innotuit ꝛ ait: Nolite mihi oſtēdere faciē eoꝝ. Et occidit eos exercitus. Et ſedit demetrius ſup ſedem regni ſui: ꝛ uenerunt ad eū uiri iniqui ꝛ impij ex iſrael: ꝛ alchimus dux eorum: qui uolebat fieri ſacerdos. Et accuſauerunt populum apud regem dicentes: Perdidit iudas et fratres

ei⁹ amicos tuos: ⁊ nos diſpdidit de ⁊ra nr̃a. Nunc ergo mitte uir̃ cui credis ut eat ⁊ uideat exterminiū oē qđ fec̃ nob̃ in regionibus regis: ⁊ puniat oēs amicos eius ⁊ adiutores eor̃. Et elegit rex ex aīcis ſuis bachidem q̃ dñabat̃ trās flumē magnū i regno ⁊ fidelē regi: ⁊ miſit eū ut uideret exterminiū: quod fecit iudas. Dz ⁊ alchimū ipiū conſtituit i ſacerdotiū: ⁊ mādauit ei facē vltionē i filios iſrael. Et ſurrexerunt ⁊ venerunt cū exercitu magno in terrā iuda: ⁊ miſerūt nuncios ⁊ locuti ſunt ad iudā ⁊ ad frēs ei⁹ verbis pacificis in dolo: ⁊ non intenderunt ſermōib⁹ eor̃. Uiderunt.n. q̃ uenerunt cum exercitu magno: ⁊ conuenerunt ad alchimū ⁊ bachidem cōgregatio ſcriba r̃ rec̃rere q̃ iuſta ſūt. Et primi aſſidei q̃ erant in filiis iſrl̃ ⁊ exquirebant ab eiſ pacē. Dixerunt.n. Domo ſacerdos de ſemine aaron uenit: nō decipiet nos. Et locutus eſt cū eis uerba pacifica: ⁊ iurauit illis dicens. Non inferem⁹ uobis malū: neq; amicis uīs. Et crediderūt ei: ⁊ cōprēdit ex eis ſexaginta uiros: ⁊ occidit eos i una die ſecūdū uerbū qđ ſcriptum eſt: Carneſ ſcōr̃ tuor̃ ⁊ ſanguinē ipſorū effuderūt i circuitu irl̃m: ⁊ nō erat q̃ ſepeliret. Et icubuit timor ⁊ tremor i oēm ppl̃m: q̃ dixerit. Non eſt vītas ⁊ iudiciū in eis. Trāgreſſi ſūt: n. cōſtitutū: ⁊ iuſiurādū qđ iurauerūt. Et mouit bachides caſtra ab irl̃m ⁊ applicuit i bethzecha: ⁊ miſit ⁊ p̄hēdit multos ex eis q̃ a ſe i fugerāt: ⁊ quoſdā de ppl̃o mactauit: ⁊ in puteū magnū proiecit. Et commiſit regionem alchimo: ⁊ reliq̃t cum eo auxilium in adiutorium ipſi. Et abīt bachides ad regem. Et ſatis regebat alchimus p̄ro p̄cipatu ſacerdotij ſui. Et conuenerunt ad eum oēs qui perturbabant ppl̃m ſuum: ⁊ obtinuerunt trāz iuda: ⁊ fecerunt plagam magnam i iſrl̃. Et uidit iudas oīa mala q̃ fecit alchimus ⁊ q̃ cū eo erant filiis iſrl̃ m̃lto pl⁹ q̃ gētes: ⁊ exīt in omnes fines iudee in circuitu ⁊ fec̃ vindictaz in uiros deſertores: ⁊ ceſſauerunt vltra exire in regiones. Uidit autem alchim⁹ q̃ p̄ualuit iudas ⁊ qui cum eo erant: ⁊ cognouit q̃ nō pōt ſuſtinere eos: ⁊ regreſſus ē ad regem: ⁊ accuſauit eos multis criminib⁹: Et miſit rex nicanorem unum ex p̄cipib⁹ ſuis nobiliorib⁹ qui erat inimicitias exercens contra iſrael: ⁊ mandauit ei cuertē populum. Et uenit nicanor in ieruſalem cum exercitu magno: ⁊ miſit ad iudam ⁊ fratres eius verbis pacificis cum dolo dicens: Nō ſit pugna inter me et uos. Ueniam cum viris paucis: ut uideam facies ueſtras cū pace. Et uenit ad iudā ⁊ ſalutauerunt ſe iuicez pacifice: ⁊ hoſtes pati erant cape iudā. Et i notuit ſermo iude qm̃ cuz dolo uenerat ad eū: ⁊ contritus ē ab eo: ⁊ amplius noluit videre faciē eius. Et cognouit nicanor qm̃ denudatū ē cōſiliū eius: ⁊ exiuit obuiā iude in pugnā iuxta capharſalama. Et ceciderūt d̃ nicanoris exercitu fere q̃nq; milia uiri: ⁊ fugerūt in ciuitatē dauid. Et p⁹ hec v̄ba aſcendit nicanor i mōtē ſyon: ⁊ exiēt de ſacerdotibus ppli ſalutare eū i pace: ⁊ demōſtrāt ei holocauſtomata que offerebāt̃ p rege. Et irridēs ſp̄euit eos ⁊ polluit: ⁊ locut⁹ ē ſuperbe ⁊ iurauit cū ira dicēs: Niſi tradit⁹ fuerint iudas ⁊ exercit⁹ ei⁹ i man⁹ meas: continuo cuz egreſſus fuero in pace ſuccēdā domū iſtaz. Et exīt cū ira magna. Et intrauerūt ſacerdotes ⁊ ſteterīt ante faciē altar̃ tēpli: ⁊ flētes dixerūt: Tu dñe elegiſti domū iſtam ad iuocādū nomē tuū in ea: ut eſſet domus oroniſ ⁊ obſecrationis ppl̃o tuo. Fac vindictā i hoīe iſto: ⁊ exercitu eius: ⁊ cadant in gladio. Memēto blaſphemias eor̃: ⁊ ne dederis eis ut p maneāt. Et exīt nicanor ab irl̃z ⁊ caſtra applicuit ad bethoron: ⁊ occurrit illi exercit⁹ ſyrie. Et iudas applicuit in adarſa cū tribus milibus uiris. Et orauit iudas ⁊ dixit. Qui miſſi erāt a rege ſēnacherib dñe q̃ blaſphemauerunt te: exīt angelus ⁊ p̄cuſſit ex eis cētum octogintaq̃nq; milia: ſic contere exercitum iſtum i conſpectu noſtro hodie: ⁊ ſciāt ceteri q̃ male locutus eſt ſuper ſācta tua: ⁊ iudica illum ſecundum maliciam illius. Et commiſerunt exercitus p̄eliū tertiadecima die menſis adar: ⁊ contrita ſūt caſtra nicanoris: ⁊ cecidit ipſe p̄imus in p̄elio. Ut autez vidit exercitus eius q̃ cecidiſſet nicanor: proiecerūt arma ſua ⁊ fugerunt: ⁊ perſecuti ſunt eos uiam unius diei ab adadeçer uſq; q̃ veniatur in gaçara: ⁊ tubis cecinerunt poſt eos cum ſignificationibus. Et exierunt de oībus caſtellis iudee i circuitu: ⁊ ventilabāt eos cōnibus: ⁊ conuertebantur iterum ad eos. Et ceciderunt omnes gladio: ⁊ non eſt relictus ex eis nec vn⁹. Et acceperūt ſpolia eorum in predam: ⁊ caput nicanoris amputauerunt: ⁊ dextrā eius quam extenderat ſuperbe: et attulerunt ⁊ ſuſpenderunt contra ieruſalē. Et letatus ē populus ualde: ⁊ egerunt diem

illã in letícia magna. Et cõstituit agi oib'annis diẽ istã tertiadecima die mẽsis adar: ⁊ fuit terra iuda dies paucos.

.VIII.

Et audiuit iudas nomẽ romanoꝝ ꝙa sũt potẽtes virib' ⁊ acq̃escũt ad oia q̃ postulãt ab eis: ⁊ q̃cũq; accesserãt ad eos ſtatuerũt cũ eis amicitias: ⁊ q; sunt potẽtes uiribus. Et audierunt prelia eoꝝ ⁊ virtutes bonas q̃s fecerũt i gallatia: q; obtinuerunt eos ⁊ duxerũt sub tributũ. Et quanta fecerãt i regione hispanie: ⁊ q; i ptãtẽ redegerũt metalla argenti ⁊ auri q̃ illic sũt: ⁊ possederũt oẽm locũ cõsilio suo ⁊ patientia: locaq; q̃ lõge erãt ualde ab eis: ⁊ reges q̃ supuenerant eis ab extremis tre cõtriuerũt: ⁊ pcussẽrunt eos plaga magna. Ceteri aũt dant eis tributũ oibus annis. Et philippũ pſen cetheoꝝ regẽ ⁊ ceos q̃ aduersus eos arma tulerant ptriuerũt i bello: ⁊ obtinuerũt eos. Et ãtiochũ magnũ regẽ asie qui eis pugnã intulẽat habẽs cẽtũ uigiti elephantes ⁊ eq̃tatũ ⁊ currus ⁊ exercitũ magnũ ualde: cõtritũ ab eis: ⁊ q; ceperũt eũ uiuũ ⁊ ſtatuerũt ei: ut daret ipſe ⁊ qui regnarent post ipſũ tributuꝫ magnũ: ⁊ daret obsides ⁊ cõstitutũ. Et regionẽ indoꝝ ⁊ medos ⁊ lydos de optimis regiõibus eoꝝ: ⁊ acceptas eas ab eis dederũt eumeni regi. Et q; q̃ erãt apud helladã uoluerũt ire ⁊ tollẽ eos: ⁊ innotuit ꝓmo his ⁊ miserũt ad eos ducẽ unũ: ⁊ pugnauerũt ꝓtra illos: ⁊ ceciderũt ex eis multi: ⁊ captiuas duxerunt uxores eoꝝ ⁊ filios ⁊ diripuerũt eos: ⁊ ṫraꝫ eoꝝ possederũt: ⁊ destruxerũt muros eoꝝ: ⁊ i seruitutẽ illos redegerũt usq; i hunc diẽ. Et residua regna ⁊ insulas q̃ aliq̃n restiterãt illis extermiauerũt ⁊ i ptãtẽ redegerũt. Cuꝫ amicis aũtẽ suis ⁊ q̃ in ipſis requiẽ habebãt ꝓseruauerũt amicitiã: ⁊ obtinuerũt regna q̃ erãt ꝓxima ⁊ que erãt lõge: q; quicunq; audiebãt nomen eoꝝ timebant eos. Quib' vo uellẽt auxilio esse ut regnarent ignabãt. Quos ãt uellẽt regno deturbabãt: ⁊ exaltati sũt ualde. Et in oibus istis nemo põtabat diadema: nec induebaẽ purpura: ut magnificaret in ea. Et q; curiã fecerũt sibi: et quotidie cõsulebãt trecẽtos viginti cõsiliũ agentes semp de multitudine: ut que digna sunt gerãt. Et cõmittũt uni hoi magistratũ suuꝫ ꝑ singulos annos dñari vniuerse terre sue ⁊ oẽs obediũt uni: ⁊ nõ ẽ iuidia neq; ẓelus inter eos. Et elegit iudas eupolemiuꝫ filium ioãnis filij iacob: ⁊ iasonẽ filiũ eleaçari: ⁊ misit eos romã cõstituẽ cũ illis amicitiã ⁊ societatẽ: ⁊ ut auferrẽt ab eis iugũ grecoꝝ: q; viderũt q; i seruitutẽ pmerẽt regnũ isrl. Et abierũt romã viã multã ualde: ⁊ introierunt curiã ⁊ dixerũt: Judas machabeus ⁊ fratres ei' ⁊ ppls iudeoꝝ miserũt nos ad uos statuẽ vobiscũ societatẽ ⁊ pacẽ: ⁊ cõscribẽ nos socios ⁊ amicos vros Et placuit ꝓmo i ꝓspcu eoꝝ. Et hoc rescriptũ q̃ rescripserũt i tabulis ereis: ⁊ miserũt i irlm: ut esset apũd eos ibi memoriale pacis ⁊ societatis. Bene sit romanis ⁊ genti iudeoꝝ i mari ⁊ i ṫra i etnũ: gladiusq; ⁊ hostis ꝓcul sit ab eis. Cũ si insteterit bellũ romãis pr' aut oib' socijs eoꝝ in oi dñatione eoꝝ: auxiliũ feret gens iudeorũ ꝓ ut tps dictauerit corde pleno. Et pliantibus nõ dabũt nq; subministrabunt triticũ arma pecuniaq; naues sicut placuit romanis: ⁊ custodiẽt mãdata eorũ absq; dolo. Secũdum hec vba cõstituerũt romani pplo iudeorum. Cũ si p' hec vba hi aut illi addeẽ aut demẽ ad hec aliq̃d uoluerint: faciẽt ex ꝓposito suo: ⁊ quecũq; addiderũt ul' dempserint rata erũt. Sq; ⁊ de malis que demetrius rex fecit i eos scripsim' ei dicẽtes: Quare grauasti iugũ tuũ sup aicos nros ⁊ socios iudeos? Si g̃ iterꝫ adierit nos aduersũ te: faciem' illi iudiciũ: ⁊ pugnabim' tecũ mari ṫraq;.

.IX.

Interea ut audiuit demetri' q; cecidit nicanor ⁊ exercit' eius i ꝓlio: apposuit bachidẽ ⁊ alchimũ rursũ mittẽ i iudeã ⁊ ọr trũ cornu cũ illis. Et abierũt uiã que ducit in galgala: ⁊ castra posuerũt i masaloth: que ẽ in arbellis ⁊ occupauerũt eã: ⁊ pemerunt aias hoium multas. In mẽse pmo ãni centesimi ⁊ q̃nq̃gesimi ⁊ secũdi applicuerũt exercitũ ad irlm: ⁊ surrexerũt ⁊ abierũt in berea viginti milia uirorũ ⁊ duo milia equitum. Et iudas posuerat castra i laisa: ⁊ tria milia viri electi cũ eo. Et uiderunt multitudinem exercitus q̃a multi sũt ⁊ timuerũt ualde: ⁊ multi subtraxerũt se de castris: ⁊ non remãsẽrt ex eis nisi octingẽti uiri. Et uidit iudas q; ꝺ fluxit exercitus suus ⁊ bellum perurgebat eũ: ⁊ confractus est corde: quia nõ habebat

tempus congregãdi eos: ⁊ dissolutus ẽ. Et dixit his q̃ residui erãt: Surgam⁹ ⁊ eamus ad aduersarios nr̃os: si poterimus pugnare aduersus eos. Et auertebãt eũ dicẽtes: Nõ poterim⁹: sz liberem⁹ aias nr̃as modo ⁊ reuertamur ad fr̃es nostros: ⁊ tũc pugnabim⁹ aduersus eos. Nos ãt pauci sum⁹. Et ait iudas: Absit ista rẽ facẽ: ut fugiam⁹ ab eis. Et si appropiauit tps nr̃m: mõiamur i vtute p̃ fr̃es nr̃os: ⁊ nõ ifeiam⁹ crimẽ gl'ie nr̃e. Et mouit exercit⁹ ò castris: ⁊ steterũt illis obuiã. Et diuisi sũt eq̃tes i duas ptes: ⁊ fũdibulariũ ⁊ sagittariũ p̃ibãt exercitui: ⁊ primi certamis oẽs potẽtes. Bachides ãt erat i dextro cornu: ⁊ primauit legio ex duab⁹ partibus: et clamabãt tubis. Exclamauerunt autẽ ⁊ hi q̃ erãt ex pte iude etiã ipsi: ⁊ cõmota ẽ terra a voce exercituũ: ⁊ cõmissũ ẽ prelium a mane vsq; ad vespam. Et uidit iudas q̃ firmior ẽ ps exercitus bachidis i dextris: ⁊ cõuenerũt cũ ipo oẽs pstãtes cõde: ⁊ ptrita ẽ dextra ps ab eis: ⁊ psecut⁹ ẽ eos vsq; ad mõtẽ açoti. Et q̃ i siniſtro cõnu erãt viderũt q̃ cõtritũ ẽ dextr̃ cornu: ⁊ secuti sũt p⁹ iudã ⁊ eos q̃ cuz ipso erãt a tergo. Et ingrauatũ ẽ prelium: ⁊ ceciderũt vulnerati multi ex his ⁊ ex illis. Et iudas cecidit ⁊ ceteri fugerũt. Et ionathas ⁊ symon tulerunt iudã fratrem suũ: ⁊ sepelierũt eũ i sepulchro patrum suoꝝ in ciuitate modin. Et fleuerũt eũ omnis pplus isrl' plãctu magno: ⁊ lugebant dies multos: ⁊ dixerũt: Quõ cecidit potẽs q̃ saluũ faciebat populũ isrl'? Et cetera vba belloꝝ iude ⁊ vtutũ q̃s fecẽ ⁊ magnitudinis eius nõ sũt descripta. Multa.n. erant nimꝫ. Et factũ est post obitum iude emerserũt iniqui i oibus finibus israel: ⁊ exorti sũt oẽs q̃ opabant iniq̃tatez. In dieb⁹ illis facta ẽ fames magna ualde: ⁊ tradidit se bachidi ois tergio eoꝝ cũ ipsis. Et elegit bachides uiros ipios ⁊ constituit eos dnos regionis: ⁊ exquirebant ⁊ perscrutabant amicos iude: ⁊ adducebant eos ad bachidem: ⁊ vindicabat in illos ⁊ illudebat. Et facta est tribulatio magna in israel: qualis non fuit ex die qua non est uisus propheta in israel. Et congregati sunt omnes amici iude: ⁊ dixerunt ionathe: Ex quo frater tuus iudas defunctus est: viz similis ei non est qui exeat ptra inimicos nr̃os: bachidẽ ⁊ eos q̃ inimici sũt gentⁱ nr̃e. Nũc itaq; te hodie eligim⁹ eẽ p̃ eo nobis i p̃ncipẽ ⁊ ducẽ ad belladũ bellũ nostr̃. Et suscepit ionathas tpe illo p̃ncipatũ: ⁊ surrexit loco iude fr̃is sui. Et cognouit bachides: ⁊ querebat eũ occidẽ. Et cognouit ionathas ⁊ symon frat̃ ei⁹ ⁊ oẽs qui cum eo erant: ⁊ fugerũt i desertũ thecue: ⁊ consederunt ad aquã lacus asphar. Et cognouit bachides: ⁊ die sabbatoꝝ venit ipse ⁊ ois exercitus eius trãs iordanez. Et ionathas misit fratrẽ suũ ducẽ popli: ⁊ rogauit nabutheos amicos suos ut cõmodarent illis apparatũ suũ q̃ erat copiosus. Et exierũt filij iambri ex madaba ⁊ cõphederũt ioannem ⁊ õia que hebat: ⁊ abierũt hñtes ea. Post hec vba renũciatũ ẽ ionathe ⁊ symoni fratri eius: q: filij iambri faciunt nuptias magnas ⁊ ducũt spõsam ex madaba filiã vn⁹ de magnis p̃cipibus chanaan cũ ambitione magna. Et recordati sunt sanguis ioãnis fr̃is sui: ⁊ ascenderũt ⁊ abscõderũt se sub tegumẽto montis. Et eleuauerũt oculos suos ⁊ viderũt: ⁊ ecce tumult⁹ ⁊ appar⁹ mult⁹: ⁊ sponsus p̃cessit et amici ei⁹: ⁊ fr̃es ei⁹ obuiã illis cũ tympanis ⁊ musicis ⁊ armis multis. Et surrexerunt ad eos ex insidijs ⁊ occiderũt eos: ⁊ ceciderunt vulnerati multi: ⁊ residui fugerunt i mõtes. Et acceperũt oia spolia eoꝝ: ⁊ cõuersa ẽ nuptie i luctũ: ⁊ uox musicoꝝ ipsoꝝ i lamẽtũ. Et ultus est sanguis fratris sui: ⁊ reuersi sũt ad ripam iordanis. Et audiuit bachides: ⁊ venit die sabbatoꝝ vsq; ad ripã iordanis i vtute magna. Et dixit ad suos ionathas: Surgam⁹ ⁊ pugnem⁹ ptra inimicos nostros. Nõ ẽ. n. hodie sicut heri ⁊ nudius tertius. Ecce. n. bellum ex aduerso: aqua vo iordanis hinc ⁊ inde ⁊ ripe ⁊ paludes ⁊ salt⁹: ⁊ nõ ẽ locus diuertendi. Nunc q̃ clamate in celũ: ut liberemini de manu inimicoꝝ vr̃oꝝ. Et cõmissũ ẽ bellum. Et extendit ionathas manũ suã pcutẽ bachidẽ: ⁊ diuertit ab eo retro. Et dissiluit ionathas: ⁊ q̃ cũ eo erãt i iordanẽ ⁊ trãsnatauerũt ad eos iordanẽ. Et cecidit ò pte bachidis die illa mille uiri: ⁊ reuersi sunt in irl'm. Et edificauerũt ciuitates munitas in iudea: munitionem que erat in hiericho: ⁊ i ammaum ⁊ in bethoron ⁊ bethel et thamnatha ⁊ phara ⁊ thopo muris excelsis ⁊ portis ⁊ seris. Et posuit custodiã i eis: ut inimicitias exercerent in israel. Et muniuit ciuitatem bethsuram ⁊ gazaram ⁊ arcem ⁊ posuit in eis auxilia ⁊ apparatum escaruz: ⁊ accepit filios principuz regionis obsides: et posuit eos in arce in ieruſalem in custodiam. Et anno centesimo quinquagesimo

tertio mẽse secũdo ꝓcepit alchimꝰ ꝺstrui mu
ros domus scẽ iterioꝝ: ⁊ destrui opa pphe
taꝝ. Et cepit destruẽ. In tpe illo pcussus est
alchimus ⁊ ipedita sũt opa illiꝰ: ⁊ obclusuꝫ
ẽ os eiꝰ ⁊ dissolutus ẽ paralysi: nec ultra po
tuit loq̃ uerbũ ⁊ mandare de domo sua. Et
mortuꝰ ẽ alchimus i tpe illo cũ tozmẽto ma
gno. Et uidit bachides qm̃ mõtuꝰ ẽ alchimꝰ
⁊ reuersus ẽ ad regẽ: ⁊ siluit terra ãnis duo
bus. Et cogitauerũt oẽs iniq̃ dicẽtes: Ecce
ionathas ⁊ qui cũ eo sũt i silentio habitant
cõfidẽter. Nũc g̃ adducamus bachidem: ⁊
ꝓpẽdet eos oẽs vna nocte. Et abierũt: ⁊ ꝓ
siliũ ei dederũt. Et surrexit ut ueniret cũ ex
ercitu multo. Et misit occulte epistolas so
cijs suis q̃ erãt i iudea ut ꝓpẽderẽt iõathã
⁊ eos q̃ cũ eo erãt: sed nõ potuerũt: q: inotu
it eis cõsiliũ eoꝝ. Et apphẽdit de uiris zgio
nis q̃ ꝓncipes erãt militie q̃nq̃ginta viros: ⁊
occidit eos. Et secessit ionathas ⁊ symon: ⁊
q̃ cũ eo erãt i bethbessem q̃ ẽ i deserto: ⁊ ex
truxit diruta eiꝰ: ⁊ firmauerũt eã. Et coḡuit
bachides ⁊ cõgregauit uniuersã multitudi
nẽ suã: ⁊ his q̃ de iudea erãt denũciauit. Et
uẽit ⁊ castra posuit desup bethbesse: ⁊ oppu
gnauit eã dies multos: ⁊ fecit machinas. Et
reliq̃t iõathas symonẽ fratrẽ suũ i ciuitate:
⁊ exiuit i regionẽ ⁊ uenit cũ numero ⁊ pcus
sit odaren ⁊ fratres eius ⁊ filios phaseron
i rabbinaculis ipsoꝝ: ⁊ cepit cedẽ ⁊ crescẽ i vtu
tibus. Symon uero ⁊ q̃ cum ipso erant exie
runt de ciuitate ⁊ succẽderunt machinas: ⁊
pugnauerũt ꝓtra bachidẽ: ⁊ contritus ẽ ab
eis. Et afflixerũt eũ ualde: qm̃ consiliũ eius
⁊ cõgressus eius erat inanis. Et iratus ꝓtra
uiros iniq̃s qui ei consiliũ dederant ut ueni
ret i regionẽ ipsoꝝ: mltos ex eis occidit. Ipe
autẽ cogitauit cũ reliq̃s abire i regionẽ suã.
Et cognouit ionathas ⁊ misit ad eũ legatos
cõponẽ pacẽ cũ ipso: ⁊ reddẽ ei captiuitatẽ.
Et libẽ accepit: ⁊ fecit ſm vba eius: ⁊ iura
uit se nihil factuꝝ ei mali oibꝰ diebꝰ uite eiꝰ.
Et reddidit ei captiuitatẽ quã prꝰ erat pre
datus de terra iuda. Et cõuersus abũt i trã
suã: ⁊ nõ apposuit amplius uenire i fines eiꝰ.
Et cessauit gladius ex isrl. Et habitauit iona
thas i machmas: ⁊ cepit ionathas ibi iudi
care pplm: ⁊ extmiauit ipios ex isrl.

.X.

ANno centesimo sexagesimo ascẽdit
alexãder antiochi filius qui cognomi
natus est nobilis: ⁊ occupauit ptolemaidã:
⁊ receperũt eũ: ⁊ regnauit illic. Et audiuit ꝺ
metrius rex ⁊ congregauit exercitũ copiosũ
ualꝺ: ⁊ exiuit obuiã illi i plĩũ. Et misit ꝺme
trius epistolam ad ionathan uerbis pacifid
ut magnificaret eũ. Dixit.n. Anticipemus
facere pacẽ cũ eo: ꝓiusq̃ faciat cũ alexãdro
aduersũ nos. Recozdabit.n. oium malozꝝ q̃
fecimus i eũ: ⁊ i fratrẽ eius: ⁊ in gentẽ eius.
Et dedit ei potestatẽ cõgregandi exercitũ ⁊
fabzicare arma: ⁊ esse ipsũ socũ eius: ⁊ obsi
des q̃ erant in arce iussit tradi ei. Et uẽit io
nathas i irlm: ⁊ legit epistolas in auditu oĩs
pplĩ: ⁊ eoꝝ q̃ in arce erãt. Et timuerũt timo
re magno: qm̃ audieũt q̃ dedit ei rex ptãtẽ ꝓ
gregãdi exercitũ. Et traditi sũt ionathe obsi
des. Et reddidit eos parẽtibus suis. Et hita
uit ionathas i irlm: ⁊ cepit edificare ⁊ inno
uare ciuitatẽ. Et dixit facientibus opera: ut
extruerẽt muros ⁊ mõtẽ syon: i circuitu la
pidibꝰ q̃dratis ad munitionẽ: ⁊ ita fecerũt. Et
fugerũt alienigene qui erant in munitioibꝰ:
q̃s bachides edificauerat: ⁊ reliq̃t unusq̃sq̃
locũ: ⁊ abũt i terrã suã: tm̃ i bethsura remã
serũt alicq̃ ex his q̃ illiq̃rãt legẽ ⁊ ꝓcepta dei.
Erat.n. hec eis ad refugiũ. Et audiuit alexã
der rex ꝓmissa q̃ ꝓmisit demetrius ionathe.
⁊ narrauerũt ei plia ⁊ uirtutes q̃s ipe fecit ⁊
fines eius ⁊ labozes q̃s labozauerũt. Et ait:
Nũq̃d ueniemꝰ aliquẽ uirũ talem? Et nunc
faciemꝰ cũ amicũ ⁊ socĩũ nostrũ. Et scripsit
epistolã: ⁊ misit ei ſm hec vba dicẽs: Rex a
lexãder fratri ionathe salutẽ. Audiuimꝰ de
te q̃ uir potẽs sis uiribus: ⁊ aptus es ut sis
amicus noster. Et nẽ ꝓstituimꝰ te hodie sũmũ
sacerdotẽ gẽtis tue: ⁊ ut amicus uoceris re
gis. Et misit ei purpurã ⁊ cozonã auream: ut
q̃ nĩa sũt sentias nobiscũ: ⁊ cõserues amici
tias ad nos. Et induit se ionathas stolã san
ctã septimo mẽse anno centesimo sexagesio
i die solẽni scenophegie. Et ꝓgregauit exerci
tum: ⁊ fecit arma copiosa. Et audiuit deme
trius uerba ista: ⁊ contristatus est nimis: ⁊
ait: Quid hoc fecimꝰ: q̃ preoccupauit nos
alexander apprehendere amicitiã iudeozuꝫ
ad munimen sui? Scribam ⁊ ego illis uerba
deprecatozia ⁊ dignitates ⁊ dona: ut sit me
cum in adiutozium. Et scripsit eis in hec vba.
Rex demetrius genti iudeozuꝫ salutez.
Qm̃ seruastis ad nos pactũ ⁊ mansistis in
amicitia nostra: ⁊ non accessistis ad inimi
cos nostros: audiuimus et gauisi sumus. Et
nunc perseuerate adhuc conseruate ad nos

fidem:⁊ retribuem⁹ vobis bona ꝓ his q̄ feci
ſtis nobiſcū:⁊ remittemus vobis ꝓeſtatōeſ
multas:⁊ dabim⁹ uobis donatiōes. Et nūc
abſoluo uos ⁊ oēs iudeos a tributis:⁊ ꝑcia
ſalis idulgeo:⁊ coꝛonas remitto:⁊ tertias ſe
minis:⁊ dimidiā ꝑtē fructus ligni:qō ē poꝛ
tionis mee:reliquo uobis ex hodieno die ⁊
deinceps:ne accipiat a t̄ra iuda: ⁊ a trib⁹ ci
uitatibus q̄ addite ſūt illi ex ſamaria ⁊ gali
lea:ex hodierna die ⁊ i totū tp̄s. Et ir̄m ſit
ſancta ⁊ liba cū finib⁹ ſuis:⁊ decime ⁊ tribu
ta ipſius ſint. Remitto etiā poteſtatē arcis
que ē i ir̄m:⁊ do eā ſūmo ſacerdoti:ut con
ſtituat i ea uiros q̄ſcūq; ipſe elegerit q̄ cuſto
diant eā. Et oēm aiaz iudeoꝛ q̄ captiua ē a
t̄ra iuda i oī regno meo relinquo liberā gra
tis:ut oēs a tributi ſoluāt ēt pecoꝛ ſuoꝛ. Et
oēs dies ſolēnes ⁊ ſabbata:⁊ neomenie ⁊ di
es decreti:⁊ treſ dies āte diē ſolēnē:⁊ tres di
es p⁹ diē ſolēnē ſint oēs imunitatis ⁊ remiſ
ſionis oibus iudeis qui ſunt in regno meo.
Et nemo habebit poteſtatē agē aliq̄d:⁊ mo
uere negocia aduerſus aliquem illoꝛ in oī
cauſa. Et ut aſcribat ex iudeis i exercitu ꝛ̄gi
ad triginta milia uiroꝛ. Et dabuntu illis co
pie ut opoꝛtet omnib⁹ exercitibus regis: et
ex eis oꝛdinabūt q̄ ſint i munitionibus reg̃
magni. Et ex his cōſtituēt ſup negocia ꝛegni
que aguné ex fide:⁊ p̄incipes ſint ex eis:⁊ ā
bulēt i legibus ſuis:ſicut ꝓcepit rex in terra
iuda. Et tres ciuitates q̄ addite ſūt iudee ex
regione ſamarie:cū iudea reputent:ut ſit ſ̄b
uno:⁊ nō obediāt aliene ptāti niſi ſūmo ſa
cerdoti:ptolemaida ⁊ confines eius q̄s ōdi
donū ſcis:q̄ ſt̄ i ir̄m ad neceſſarios ſūptus
ſcōꝛ. Et ego dabo ſingulis annis q̄ndecim
milia ſicloꝛ argēti de rōnib⁹ ꝛ̄gis q̄ me ꝓtin
gūt: ⁊ oē qō reliquū fuerit qō nō reddide
ꝛāt q̄ ſup negocia eāt ānis poꝛib⁹:ex hoc da
būt i opa dom⁹. Et ſup hec q̄nq; milia ſiclo
ꝛū argēti q̄ accipiebāt de ſcōꝛ rōne p ſingu
los ānos:⁊ hec ad ſacerdotes pertineāt:qui
miniſterio funguntur. Et quicunq; cōfuge
rint in templum quod eſt hieroſolymis ⁊ i
omnibus finibus eius:obnoxij regi in oī ne
gocio dimittantur:⁊ uniuerſa que ſunt eis
n regno meo:libera habeant. Et ad edificā
da uel reſtauranda opera ſanctoꝛū: ſumpt⁹
dabuntur de ratione regis:⁊ ad extruēdos
muros i ir̄m:⁊ cōminuendos i circuitu:ſū
ptus dabūt de rōne regis:⁊ ad cōſtruendoſ
muros in iudea. Ut audiuit autē ionathas
⁊ pp̄lus ſm̄ōes iſtos: nō crediderūt eis nec
receperūt eos:qz ꝛ̄coꝛdati ſt̄ malicie magne:
quā fecerat i iſr̄l:⁊ tribulauerat eos ualde.
Et ꝓplacuit eis i alexādrū:qz ipſe fuerat eis
p̄ceps ſermonū pacis: ⁊ ipſi auxiliū fere
bāt oibus diebus. Et cōgregauit rex alexan
der exercitū magnū:⁊ amouit caſtra contra
demetriū. Et cōmiſerūt p̄liū duo reges ⁊ fu
git exercituſ demetrij:⁊ iſecutus ē eū alexan
der:⁊ incubuit ſup eos. Et inualuit p̄liū ni
mis:donec occidit ſol: ⁊ cecidit demetr⁹ in
die illa. Et miſit alexāder ad ptolemeuz ꝛ̄gē
egypti legatos:ſm hec vba dicēs: Qm̄ ꝛ̄greſ
ſus ſū i regnū meū ⁊ ſedi i ſcō patrū meoꝛ:
⁊ obtinui p̄ncipatū: ⁊ contriui demetriū: ⁊
poſſedi regionē noſtrā:⁊ cōmiſi pugnā cuz
eo:⁊ cōtrit⁹ ē ipſe ⁊ caſtra eⁱ a nob⁹:⁊ ſedem⁹
i ſede regni eⁱ:⁊ nūc ſtatuam⁹ ad iuicē ami
citiā:⁊ da mihi filiā tuā vxoꝛem:⁊ ero gene
tuus:⁊ dabo tibi dona:⁊ ipſi dignitatē. Et
rñdit rex ptolemeⁱ dicēs: Felix dies i q̄ ꝛuer
ſus es ad terrā patruz tuoꝛ:⁊ ſediſti in ſede
regni eoꝛ. Et nūc faciā tibi qō ſcripſiſti:ſed
occurre mihi ptolemaidā:ut videam⁹ iuicez
nos:⁊ ſpondeā tibi ſic dixiſti. Et exiuit pto
lemeus de egypto ipſe ⁊ cleopatra filia eius:
⁊ venit ptolemaidā anno centeſimoſexage
ſimoſecūdo. Et occurrit ei alexāder rex. Et
ōdit ei cleopatrā filiā ſuā:⁊ fecit nuptias eⁱ
ptolemaide ſicut reges i magna gloꝛia. Et
ſcripſit alexāder rex ionathe:ut ueniret ob
uiā ſibi. Et abūt cū gloꝛia ptolemaidā ⁊ oc
currit ibi duob⁹ regib⁹:⁊ dedit illis argētuz
multū ⁊ auꝛ ⁊ dona:⁊ iuenit gr̄iam i ꝓſpcu
eoꝛ. Et cōuenerūt aduerſus eū uiri peſtilē
tes ex iſrael viri iniqui interpellantes aduer
ſus eum:⁊ non intendit ad eoſ rex. Et iuſſit
ſpoliari ionathan ueſtibus ſuis:⁊ indui eu
purpura. Et ita fecerunt. Et collocauit euz
rex ſedere ſecum: dixitq; p̄ncipibus ſuis z
Exite cum eo in mediuz ciuitatis:⁊ p̄edica
te: ut nemo aduerſus euz interpellet ō vllo
negocio:nec quiſq; ei moleſtus ſit de vlla ꝛa
tione. Et factuz eſt: ut uiderūt qui interpel
labant gloꝛiam eⁱ: que p̄edicabatur:⁊ op
tus eum purpura:fugerunt oēs. Et magni
ficauit eū rex:⁊ ſcripſit eum inter p̄imos a
micos:⁊ poſuit eū ducē ⁊ particez p̄incipa
tuz. Et reuerſus eſt ionathas in ir̄m cū pa
ce ⁊ leticia. In anno centeſimoſexageſimo
quinto venit demetrius filius demetrij a
creta in terram patrum ſuoꝛuz. Et audiuit

alexander rex ⁊ cõtristatus ẽ valde: ⁊ reuer
sus ẽ antiochiã. Et cõstituit demetrius rex
apollonĩũ ducẽ: ꝙ ꝑerat celesyrie: ⁊ congre
gauit exercitũ magnũ ⁊ accessit ad iamniã:
⁊ misit ad ionathan sũmũ sacerdotẽ dicẽs:
Tu solus resistis nobis. Ego autẽ factus sũ
i derisũ ⁊ i opꝓbriũ, ꝓpꝛea qꝛ tu ptãtẽ aduer
sũ nos exerces i mõtib⁹. Nũc ꝙ si cõfidis in
virtutib⁹ tuis descende ad nos i cãpũ ⁊ ꝓpa
remus illic iuicem: qꝛ mecũ ẽ uirtus belloꝝ.
Inꝛoga ⁊ disce: ꝙs sũ ego ⁊ ceteri ꝙ auxilio
sũt mihi: ꝙ ⁊ dicũt qꝛ nõ ꝑõt stare pes ꝑ añ
faciẽ nostrã: qꝛ bis i fugã cõuersi sũt patres
tui i trã suã. Et nũc quõ poteris sustinẽ eq⁹
tatũ ⁊ exercitũ tãtũ i cãpo vbi nõ ẽ lapis nꝫ
saxũ: neq; locus fugiẽdi? Ut audiuit autem
ionathas ꝛmões apollonij: motus est aio.
Et elegit decẽ milia virꝝ: ⁊ exĩt ab irl̃m: ⁊
occurrit ei symõ frat̃ ei⁹ i adiutoriũ. Et appli
cuerũt castra i ioppen. Et exclusit eũ a ciui
tate: qꝛ custodia apollonij ioppe erat: ⁊ op
pugnauit eã. Et exterriti ꝙ erãt i ciuitate ap
uerunt ei: ⁊ obtinuit iouathas ioppẽ. Et au
diuit apollonius: ⁊ admouit tria milia eq⁹
tũ: ⁊ exercitũ multũ. Et abyit açotũ tãq; itu
faciẽs: ⁊ stati exĩt i cãpũ: eo ꝙ haberet mꝭ
titudinẽ eq⁹tũ: ⁊ cõfideret i eis. Et insecut⁹ ẽ
eũ ionathas i açotũ: ⁊ cõmiserũt ꝓliũ. Et re
liquit apollonius i castris mille eq⁹tes post
eos occulte. Et cognouit ionathas qm̃ insi
die sũt ꝓ se: ⁊ circuierũt castra eius: ⁊ iecerũt
iacula i ꝓpl̃m a mane vsq; ad uespam. Po
pulus aũt stabat sicut ꝓcepit ionathas: ⁊ la
borauerũt eq⁹ eoꝝ. Et eiecit symõ exercituꝫ
suũ: ⁊ cõmisit cõtra legionẽ. Eq⁹tes.n. fatiga
ti erãt. Et cõtriti sũt ab eo ⁊ fugerũt. Et qui
dispsi sũt ꝑ cãpũ fugerũt i açotũ: ⁊ intrauerũt
i bethagon idolũ suũ: ut ibi se liberarẽt. Et
succẽdit ionathas açotũ ⁊ ciuitates ꝙ erãt in
circuitu eius: ⁊ accepit spolia eoꝝ: ⁊ tẽpluꝫ
dagõ ⁊ oẽs ꝙ fugerũt in illud succẽdit igni.
Et fuerũt ꝙ ceciderũt gladio cũ his ꝙ succẽ
si sũt: fere octo milia uiroꝝ. Et mouit inde
ionathas castra: ⁊ applicuit ea aschalonaꝫ:
⁊ exierunt de ciuitate obuiam illi in magna
gloria. Et reuersus est ionathas in ierusalẽ
cum suis habentibus spolia multa. Et fac
tum est ut audiuit alexander rex sermones
istos: addidit adhuc glorificare ionathan.
Et misit ei fibulam auream: sicut consuetu
do est dari cognatis regũ. Et dedit ei acha
ron ⁊ omnes fines eius in possessionem.

¶ .XI.

Et rex egypti cõgregauit exercitũ sicut
arenã q̃ est circa oꝛam maris: ⁊ naues
multas: ⁊ querebat obtinẽ regnũ alexãdri
dolo: ⁊ addere illud regno suo. Et exĩt in sy
riã vbis pacificis: ⁊ aperiebant ei ciuitates:
⁊ occurrebãt ei: qꝛ mãdauerat alexãder rex
exire ei obuiã: eo ꝙ socer suus esset. Cũ aũt
introiret ciuitatẽ ptolemeus: ponebat custo
dias militũ in singulis ciuitatib⁹. Et ut app
piauit açoto oñdẽt ei tẽplũ dagon succesuꝫ
igni: ⁊ açotũ ⁊ cetera eius demolita ⁊ coꝛpa
ꝓiecta: ⁊ eoꝝ ꝙ cesi erant in bello tumlos
ꝙs fecerãt secus uiã. Et narrauerũt regi ꝙa
hec fecit ionathas: ut iuidiã facerẽt ei. Et ta
cuit rex. Et occurrit ionathas ẽgi in ioppen
cum gloria: ⁊ inuicem se salutauerũt: ⁊ doꝛ
mierũt illic. Et abyit ionathas cũ rege usq;
ad fluuiũ ꝙ uocabat eleutherus: ⁊ reuersus
ẽ in irl̃m. Rex autẽ ptolemeus obtinuit do
miniũ ciuitatũ vsq; seleutiã maritimã: ⁊ co
gitabat i alexãdrũ cõsilia mala. Et misit le
gatos ad demetriũ dicens: Veni ꝓponam⁹
inter nos pactũ: ⁊ dabo tibi filiã meaꝫ: quã
habet alexãder: ⁊ regnabis i regno patris tui.
Penitet.n. me ꝙ dederi illi filiã meã. Quesi
uit.n. me occidẽ. Et uituꝑauit euꝫ: ꝓpꝛea ꝙ
ꝓcupierat regnũ ei⁹. Et abstulit filiã suã ⁊ ꝺo
dit eã demetrio: ⁊ alienauit se ab alexãdro:
⁊ manifestate sũt inimicitie ei⁹. Et intrauit
ptolemeus antiochiã ⁊ imposuit duo diadẽ
mata capiti suo: egypti ⁊ asie. Alexander ãt
rex erat in cilicia illis tẽpib⁹: qꝛ rebellabãt ꝙ
erãt i locis illis. Et audiuit alexander: ⁊ ve
nit ad eũ in bellũ. Et ꝓduxit ptolemeꝰ rex
exercitũ: ⁊ occurrit ei in manu ualida: ⁊ fu
gauit eum. Et fugit alexander in arabiã: ut
ibi protegeretur. Rex autem ptolemeus ex
altatus est: ⁊ abstulit ẓabdiel arabs caput a
lexandri: ⁊ misit ptolemeo. Et rex ptole
meus moꝛtuus est in die tertia: ⁊ qui erant
ĩtra munitionib⁹ perierunt ab his qui erãt
in castra. Et regnauit demetrius anno cen
tesimoseptuagesimoseptimo. In diebus il
lis congregauit ionathas eos qui erant in
iudea: ut expugnarent arcẽ que est in irl̃m:
⁊ fecerunt contra eam machinas multas.
Et abierunt quidam qui oderant gentẽ suã
uiri iniqui ad regem demetrium: ⁊ reuũcia
uerunt ei ꝙ ionathas obsideret arcẽ. Et ut
audit iratus ẽ: ⁊ stati vẽit ptolemaidã: ⁊ scri
psit ionathe ne obsideret arcẽ: sed occurrẽt

sibi ad colloquiū festinato. Ut audiuit autē ionathas iussit obsidere. Et elegit de seniō ibus isrl & de sacerdotib⁹: & dedit se periclo. Et accepit aurū & argētū & vestē & alia exenia multa: & abiit ad regē ptolemaidā: & iuenit gratiā i ꝓspectu eius. Et iterpellabāt ad uersus eū q̄dā iniq̄ ex gēte sua. Et fecit ei rex sicut fecerat ei q̄ an eū fuerāt. Et exaltauit eū i ꝓspectu oiuz amicoꝝ suoꝝ: & statuit ei ꝑncipatū sacerdotij: & q̄cūq; alia habuit pri us p̄cipua: & fecit eum ꝑncipē amicoruz. Et postulauit ionathas a rege ut imunē facēt iudeā & tres topharchias. i. samariā & cōfines eius: & ꝑmisit ei talēta trecenta. Et consensit rex: & scripsit ionathe epistolas de his oibus hūc modū ꝓtinētes: Rex demetrius fratri ionathe salutē & gēti iudeoꝝ. Exēplū epistole quā scripsim⁹ lastheni parenti nīo ò uobis misim⁹ ad uos: ut sciretis. Rex deme trius: lastheni parēti salutē. Gēti iudeoꝝ ai cis nīis & cōseruatib⁹ q̄ iusta sunt apud nos ò creuim⁹ bñfacere pp benignitatē ipsoꝝ quā erga nos habēt. Statuimus g illis oēs fines iudee: & tres ciuitates lydā & ramathe q̄ iad dite sūt iudee ex samaria: & oēs cōfines earū sequestrari oibus sacrificātibus i hierosoly mis: p his q̄ ab eis ꝑ⁹ accipiebat rex per si gulos annos: & p⁹ fructib⁹ ire et pomoruz. Et alia que ad nos ptinebant decimaruz & tributoꝝ: ex hoc tpe remittim⁹ eis: & areas salinaꝝ & coronas q̄ nob⁹ deferebāt oia ipis cōcedim⁹: & nihil horū irritū erit ex hoc & in oē tps. Nē g curate facē horū exēpluz: & det ionathe & ponat i mōte scō & i loco celebri. Et uidēs demetrius rex q̄ siluit ira i ꝓspcū suo & nihil ei resistit: dimisit totū exercituz suū vnūquēq; i locū suū: excepto pegri o exercitu quē traxit ab īsulis gētium: & inimici erāt ei oēs exercit⁹ patꝝ ei⁹. Triphon autez erat q̄dā ptiuz alexādri pri⁹: & uidit qm̄ ois exercitus murmurauit contra demetrium: & iuit ad emalchuel arabē q̄ nutriebat ātio chū filium alexandri: & assidebat ei ut traꝺ ret eum ipsi: ut regnaret in loco patris sui. Et enunciauit ei quanta fecit demetrius: et inimicitias exercituum eius aduersus illū. Et mansit ibi diebus multis. Et misit iona thas ad demetrium regem ut ēiceret eos q̄ i arce erāt in irl'm: & q̄ i p̄sidijs erant: q: ipu gnabant isrl. Et misit demetrius ad iōathā dicēs: Nō hoc tm̄ faciā tibi & gēti tue: sz gl'ia illustr: abo te & gētē tuā: cū fuerit oppōtunū. Nūc g recte feceris si miser i auxiliū mihi viros: q: discessit ois exercit⁹ me⁹. Et misit ei iōathas tria milia uiroꝝ fortiū ātiochiā. Et venerūt ad ig̃ē: & delectat⁹ ē rex i aduētu eoꝝ. Et cōuenerūt q̄ erāt de ciuitate centuz uiginti milia uiroꝝ: & uolebāt interficē igē. Et fugit rex i aulā: & occupauerūt q̄ erāt ò ci uitate itiera ciuitat⁹: & cepūt pugnaī. Et uo cauit rex iudeos i auxiliū: & cōuenerūt oēs si mul ad euz. Et dispsi sūt oēs p ciuitatē: & oc ciderunt in illa die centum milia hominuz. Et succēderunt ciuitatē: & cepēt spolia mul ta i illa die: & liberauerūt regē. Et uiderunt q̄ erant de ciuitate q⁹ obtinuissent iudei ciui tatē sic uolebāt: & iurmati sūt mēte sua: & cla mauerūt ad regē cū precibus dicentes: Da nobis dextras: & cessēt iudei oppugnaī nos & ciuitatē. Et ꝑiecerūt arma sua & fecerunt pacē. Et glificati sūt iudei ꝓspectu regis & i cōspectu oiuz q̄ erāt i regno eius: & noiati sūt i regno. Et regressi sūt i irl'm: habentes spolia multa. Et sedit demetri⁹ rex i sede re gni sui: & siluit tra i ꝓspectu ei⁹. Et mētitus ē oia quecūq; dixit: & abalienauit se a iona tha & nō retribuit ei scōm bñficia q̄ sibi tri buerat: & uexabat eū ualde. Post hec autez reuersus ē triphon & antioch⁹ cū eo puer a dolescēs: & regnauit & iposuit sibi diadema. Et cōgregati sūt ad eū oēs exercitus q̄s disp serat demetri⁹: & pugnauerūt ꝓtra eū: & fugit & terga uertit. Et accepit triphon bestias: et obtinuit ātiochiā. Et scripsit ātiochus ado lescēs ionathe dicēs: Cōstituo tibi sacerdo tiū: & ꝓstituo te sup q̄ttuoꝝ ciuitates ut sis ò amicis regis. Et misit illi uasa aurea in mi nisteriū: & dedit ei ptātē bibēdi i auro & esse i purpura: & habē fibulā aureā. Et symonē fratrē eius ꝓstituit ducē a ꝑminis tyri usq; ad fines egypti. Et exijt ionathas. Et pābu labat trās flumē ciuitates: & cōgregat⁹ ē ad euz ois exercitus syrie i auxiliū. Et uenit as chalonē: & occurrerunt ei honorifice de ciui tate. Et abiit inde gaçam & concluserunt se qui erant gaçe: & obsedit eā: & succendit que erant in circuitu ciuitatis: & predat⁹ est eaz. Et rogauerunt gaçenses ionathan & dedit illis dextram: & accepit filios eoꝝ obsides: & misit illos in ierusalem: & perambulauit regionem usq; damascum. Et audiuit iona thas quia ꝓuaricati sunt ꝓncipes deme trij in cades que est in galilea cum exercitu multo uolentes eum remouere a negocio

regni: ⁊ occurrit illis: fratrē ät suū symōem relict̄ itra, puintiā. Et applicuit symon ad bethsurā ⁊ expugnabat eā die⁹ multis: ⁊ p̄ cluſit eos. Et poſtulauerunt ab eo dextras accipe: ⁊ dedit illis. Et deiecit eos inde ⁊ cepit ciuitatē: ⁊ poſuit i ea p̄ſidiū. Et iōathas ⁊ caſtra eius applicuerūt ad aquā geneſar: ⁊ ät lucē vigilauerūt i cāpo aſo⁹. Et ecce caſtra alienigenaꝝ occurrebāt i cāpo: ⁊ tēdebāt ei inſidias i mōtib⁹: ipe ät occurrit ex aduerſo. Inſidie vo exurrexerūt de locis ſuis: ⁊ cōmiſerūt p̄liū. Et fugerūt q̄ erāt ex pte ionathe oēs: ⁊ nemo relictus ē ex eis niſi matathias filius abſolomi: ⁊ iudas filius calphi: p̄nceps militie exercitus. Et ſcidit ionathas ueſtimēta ſua: ⁊ poſuit terrā i capite ſuo: ⁊ oravit. Et reuerſus ē ionathas ad eos i p̄liū ⁊ p̄uertit eos i fugam: ⁊ pugnauerūt. Et uidēt q̄ fugiebāt p̄tis illius: ⁊ reuerſi ſūt ad eū ⁊ i ſequebāt eū eo oēs vſq; cades ad caſtra ſua: ⁊ puenerūt vſq; illuc. Et ceciderūt de alienigēis in die illa tria milia viroꝝ. ⁊ reuerſus ē ionathas in irl̄m.

.XII.

Et vidit ionathas q̄ tp̄s eū iuuat ⁊ elegit viros: ⁊ miſit eos romā ſtatuere ⁊ renouare cū eis amicitiā. Et ad ſpartiatas ⁊ ad alia loca miſit ep̄las ſecūdū eādē formā. Et abierūt romā: ⁊ intrauerūt curiā ⁊ dixerūt: Jonathas ſūmus ſacerdos ⁊ gēs iudeorū miſeit nos: ut renouem⁹ amicitiā ⁊ ſocietatē ſm̄ priſtinū. Et ōdederūt illis epiſtolas ad ipſos p̄ loca: ut deducerēt eos in trā iuda cū pace. Et hoc ē exēplū ep̄le quas ſcripſit ionathas ſpartiatis: Jonathas ſūm⁹ ſacerdos ⁊ ſeniores gētis: ⁊ ſacerdotes ⁊ reliqu⁹ p̄p̄l⁹ iudeoꝝ ſpartiatis fratribus ſalutē. Jam p̄ dē miſſe erāt ep̄le ad oniā ſūmū ſacerdotē a dario q̄ regnabat apud vos: qm̄ eſtis frēs noſtri: ſicut ſcriptū cōtinet q̄ ſubiectū ē. Et ſuſcepit onias uiz q̄ miſſus fuerat cū honore: ⁊ accepit epiſtolas i q̄bus ſignificabat de ſocietate ⁊ de amicitia. Nos.n. cū nullo horū idigeremus: hāntes ſolatio ſanctos libros q̄ ſūt i māib⁹ nr̄is: maluim⁹ mittē ad vos ī nouare fraternitatē ⁊ amicitiā: ne forte alienī efficiamur a uob⁹. Multa.n. tēpa tranſierūt ex q̄ miſiſtis ad nos. Nos g̃ i oī tp̄e ſine int̄miſſiōe i die⁹ ſolēnibus ⁊ ceteris q̄b⁹ opz: memores ſum⁹ uri i ſacrificijs q̄ offerimus: ⁊ i obſuatōibus: ſicut fas ē ⁊ decet meminiſſe fratrꝝ nroꝝ. Letamur itaq; ō glia uīa. Nos autē circūdederūt multe tribulatiōes ⁊ mlta plia: ⁊ ipugnauerūt nos reges q̄ ſūt i circuitu noſtro. Noluimus g̃ uobis moleſti eē: nz ceteris ſocijs ⁊ amicis noſtris i his p̄lijs. Habuim⁹.n. ō celo auxiliū: ⁊ liberati ſum⁹ nos: ⁊ hūiliati ſūt inimici nr̄i. Elegim⁹ itaq; neumeniū antiochi filiū ⁊ antipatrē iaſonis filiū: ⁊ miſimus ad romanos renouare cuz eis amicitiā ⁊ ſocietatē p̄ſtinā. Mandauim⁹ itaq; eis ut ueniāt ēt ad uos: ⁊ ſalutēt uos: ⁊ reddāt uob⁹ ep̄las nr̄as de inouatiōe fraternitatis nr̄e. Et nūc bñfacietis: rñdentes nob⁹ ad hec. Et hoc reſcriptū epiſtolaꝝ q̄ miſit onias. Rex ſpartiataꝝ onias ionathe ſacerdoti magno ſalutē. Jnuētū ē i ſcriptura de ſpartiatis ⁊ iudeis q̄ñ ſūt frēs: ⁊ q̄a ſūt ō genere abrāā. Et nunc ex q̄ hec cognouimus: bñ facit ſcribētes nob⁹ de pace uīa. Sz ⁊ nos reſcripſim⁹ uobis: Pecora nr̄a ⁊ poſſeſſiōes nr̄e uestre ſūt: ⁊ uestre nr̄e. Mandauimus itaq; hec nūciari uobis. Et audiuit iōathas q̄m regreſſi ſūt p̄cipes demetrij cū exercitu multo ſupra q̄ p̄us pugnā aduerſus eū: et exīt ab irl̄z: ⁊ occurrit eis i amathite ẽgioe. Nō.n. dederat eis ſpatiū ut ingrederent ẽgionē eius. Et miſit ſpeculatores i caſtra eoꝝ: ⁊ reuerſi renūciauerūt q̄ conſtituunt ſupuēīt illic nocte. Cuz occidiſſet ät ſol: p̄cepit ionathas ſuis uigilare: ⁊ eē i armis paratos ad pugnā tota nocte. Et poſuit cuſtodes p̄ circuitū caſtroꝝ. Et audierūt aduerſarij q̄ paratus ē ionathas cū ſuis i bello: ⁊ timuerūt ⁊ formidauerūt i corde ſuo: ⁊ accēderunt focos i caſtris ſuis. Jōathas ät ⁊ q̄ cuz eo erāt nō cognouerunt uſq; mane. Videbāt ät lumiaria ardētia: ⁊ ſecur⁹ē eos ionathas: ⁊ ñ p̄phēdit eos. Trāſierūt.n. flumē eleutherū. Et diuertit ionathas ad arabas q̄ uocabāt ẓabadei: ⁊ p̄cuſſit eos: ⁊ accepit ſpolia eoꝝ. Et iūxit ⁊ uenit damaſcū: ⁊ pābulabat oēs regionē illā. Symon autē exīt: ⁊ uenit uſq; aſchalonē ⁊ ad p̄xima p̄ſidia: ⁊ declinauit i ioppen: ⁊ occupauit eā. Audiuit enīz q̄ uellēt p̄ſidiū tradere ptib⁹ demetrij: ⁊ poſuit ibi cuſtodes: ut cuſtodirent eaz. Et reuerſus eſt ionathas ⁊ conuocauit ſeniores populi: ⁊ cogitauit cum eis edificare preſidia in iudea: ⁊ edificare muros in ieruſalem: ⁊ exaltare altitudine magna intermedium arcis ⁊ ciuitatis: ut ſepararet eā a ciuitate: ut eēt ipſa ſingulariter: ⁊ neq; emant neq; uendant. Et conuenerūt ut edificarent ciuitatē

ꝛ cecidit murus q̄ erat ſup torrentē: ab ortu ſolis: ꝛ repauit eū qui uocatur caphetheta. Et ſymon edificauit adiada i ſephela: ꝛ munit eā: ꝛ iposuit portas ꝛ seras. Et cū cogi taſſet triphon regnā aſie: ꝛ aſſumē diadema ꝛ extēdē manū i ātiochū regē: timēs ne fōte nō pmitteret eū ionathas ꝫ pugnaret adu᷑s eū: q̄rebat ꝓphēdē eū ꝛ occidē. Et exurgēs abiit i bethſan: ꝛ exiit iōathas obuiā cū q̄dragita milib᷑ uiroꝝ electoꝝ i plīū: ꝛ uēit bethſan. Et uidit triphon q̄ uēit ionathas cū exercitu multo: ut extēderet i eum man᷑: ꝛ timuit. Et excepit eū cū honorē: ꝛ cōmēdauit eū oībus amicis ſuis: ꝛ dedit ei munera. Et p̄cepit exercitib᷑ ſuis ut obedirēt ei ſicut ſibi. Et dixit ionathe: Ut q̄d vexaſti uniuerſum pplm: cū bellū nob᷑ nō ſit: Et nūc ītmitte eos i domos ſuas. Elige āt tibi viros pauc᷑ q̄ tecū ſint: ꝛ veni mecū ptolemaidā: ꝛ tradā eā tibi: ꝛ reliq̄ pſidia: ꝛ exercitū: ꝛ uniuersos p̄epoſitos negocij: ꝛ conuerſus abibo. Propterea. n. veni. Et credidit ei: ꝛ fecit ſic dixit ꝛ dimiſit exercitū: ꝛ abierunt in terraꝫ iuda. Retinuit autē ſecū tria milia viroꝝ: ex q̄bus remiſit in galileam duo milia: mille aūt venerūt cū eo. Ut āt ītrauit ptolemaidā ionathas: clauſerūt portas ciuitatis ptolemēſes: ꝛ cōpēderūt eū: ꝛ oēs q̄ cum eo intrauerunt: gladio interfecerūt. Et miſit triphon exercitū ꝛ eq̄tes i galileā ꝛ i cāpū magnū: ut pderēt oēs ſocios ionathe. Ut illi cū cognouiſſēt: q̄ pphēſus ē ionathas ꝛ perḡt ꝛ oēs q̄ cū eo erāt: hortati ſunt ſemetipſos: ꝛ exierūt pati i plīuꝫ. Et videtes hi q̄ iſecuti fuerāt: q̄ p aīa res ē illis: reuerſi ſūt: illi aūt venerūt oēs cū pace i trā iuda. Et plāxerūt ionathan ꝛ eos q̄ cū ipo erāt ualde. Et luxit iſrl luctu magno. Et queſierūt oēs gentes q̄ erāt i circuitu eoꝝ: cōterē eos. Dixerūt enim: Nō hīt p̄cipē ꝛ aduuātē: nūc ḡ expugnemus illos: ꝛ tollam᷑ ꝺ hoīb᷑ memoriā eoꝝ.

¶ .XIII.

Et audiuit ſymon q̄ congregauit triphon exercitū copioſū: ut veniret in trā iuda ꝛ attereret eā: videns quia in tremore pplus ē ꝛ i timoꝛ: aſcēdit irl̄z ꝛ congregauit pplm: ꝛ adhortās dixit: Vos ſcitis quanta ego ꝛ fratres mei ꝛ dom᷑ patris mei fecim᷑ p legib᷑ ꝛ p ſcis plia: ꝛ anguſtias quales uidimus. Propter gratia perierunt fratres mei oēs pp iſrl: ꝛ relict᷑ ſū ego ſol᷑. Et nē ñ mihi ptigat pcē aie mee i oi tpe tribulatiōis. Nō n. melior ſū fratrib᷑ meis. Vindicabo itaq̄ gentē meā ꝛ ſcā: natos q̄z nōs ꝛ vxores: q̄ congregate ſūt vniuerſe gētes ꝓtē nos inimicitie gra. Et accēſus ē ſps ppli ſumul: ut audiuit hmōes iſtos: ꝛ rndērunt uoce magna dicentes: Tu es dux noſter loco iude ꝛ ionathe fratris tui. Pugna plīū noſtrū: ꝛ oīa q̄ cūq̄ dixeris nobis faciemus. Et congregās oēs viros bellatores accelerauit conſumare vniuerſos muros irl̄m: ꝛ muniuit eā i gyro. Et miſit ionathā filiū abſolomi: ꝛ cū eo exercitū nouū i ioppen: ꝛ eiectis his qui erant in arce remanſit illic ipe. Et mouit triphon a ptolemaida cū exercitu multo ut veniret i trā iuda: ꝛ iōathas cū eo i cuſtodia. Symō āt applicuit i addus ꝓtra faciē campi. Et vt cognouit triphon q̄ ſurrexit ſymō loco fr̄is ſui ionathe: ꝛ ꝺa cōmiſſur᷑ eēt cū eo prelio: miſit ad eū legatos dicēs: Pro argēto q̄ ꝺebabat frat᷑ tuus ionathas i rōne reg᷑ pp negocia q̄ habuit: detinuim᷑ eu. Et nūc mitte argentū talēta cētū ꝛ duos filios ei᷑ obſides: ut nō dimiſſus fugiat a nob᷑: ꝛ remittemus eū. Et cognouit ſymon ꝺa cū dolo loq̄retur ſecū. Juſſit tñ dari argentū ꝛ pueros: ne inimicitiā magnā ſumeret ad pplm iſrl̄ dicentem: q̄ nō miſit ei argētū ꝛ pueros: ꝓpterea perīt. Et miſit pueros ꝛ cētuꝫ talēta. Et mētitus ē: ꝛ non dimiſit ionathan. Et poſt hec uēit triphon intra regionē ut ꝓterēt eā: ꝛ gyrauerūt p uiā q̄ ducit ador. Et ſymon ꝛ caſtra ei᷑ ābulabāt i oēz locū q̄cūq̄ ibāt. Qui autē i arce erāt: miſerūt ad triphonē legatos vt feſtinaret venire p deſertū: ꝛ mitteret illis alimonias. Et pauit triphon oēm eq̄tatuꝫ: vt veniret illa nocte. Erat. n. nix multa valde ꝛ nō uenit i galadithim. Et cū appiq̄ſſet baſchaman: occidit ionathan ꝛ filios eius illic. Et conuertit triphon: ꝛ abiit i terram ſuam. Et miſit ſymon ꝛ accepit oſſa iōathe fratris ſui ꝛ ſepeliuit ea i modin ciuitate patrum eius. Et planxerūt eum omnis iſrael plāctu magno: ꝛ luxerunt eum dies mltos. Et edificauit ſymon ſuper ſepulchrum p̄is ſui ꝛ fratrum ſuorum: edificium altuꝫ uiſu lapide polito retro ꝛ ante: ꝛ ſtatuit ſepē pyramidas unā ꝓtra unā: patri ꝛ matri ꝛ q̄tuor fīb᷑. Et his circūpoſuit colūnas magnas: ꝛ ſup colūnas arma: ad memoriā etnā: ꝛ iuxta arma naues ſculptas: q̄ uiderēt ab hoīb᷑ nauigātib᷑ mare. Hoc ē ſepulchr q̄ fecī modi uſq̄ i hūc diē. Triphon autē

cū iter faceret cū antiocho rege adolescente dolo occidit eū: ⁊ regnauit i loco ei⁹. Et ipo suit sibi diadema asie: ⁊ fecit plagā magnā i ṫra. Et edificauit symō p̄sidia iudee: muniēs ea turrib⁹ excelsis ⁊ muris magnis: ⁊ portis ⁊ seris: ⁊ posuit alimēta i munitionib⁹. Et elegit symō viros ⁊ misit ad demetriū regem ut faceret remissionē regioi: q̄ actus oēs triphonis p̄ direptionē fuerant gesti. Et demetrius rex ad ẏba ista rn̄dit ei: ⁊ scripsit epistolā talē: Rex demetri⁹ symōi sūmo sacerdoti ⁊ amico regū ⁊ seniorib⁹ ⁊ gēti iudeoꝝ salutē. Coronā aureā: ⁊ baben quā misistis suscepim⁹: ⁊ pati sum⁹ facē vobiscū pacē magnā: ⁊ scribē p̄positis regis remittē vob⁹ que idulsimus. Quecūq; n. cōstituim⁹ vob⁹ cōstant. Munitiones q̄s edificastis uob⁹ sint. Remittim⁹ q̄ ignorantias ⁊ pcēa usq; i hodiernū diē: ⁊ coronā quā debebatis. Et si q̄d aliud erat tributariū in ir̄l̄m: iā nō sit tributariū. Et si q̄ ex vob⁹ apti sūt p̄scribi int̄ nos: p̄scribāt: ⁊ sit int̄ nos pax. Anno centesimo septuagesimo ablatū ē iugū gentiuꝫ ab isr̄l̄. Et cepit pp̄lus isr̄l̄ scribē i tabulis ⁊ gestis publicis anno p̄mo sub symone sūmo sacerdote magno duce: ⁊ p̄ncipe iudeoꝝ. In dieb⁹ illis applicuit symon ad gazā: ⁊ circūōdit eā castris: ⁊ fecit machinas: ⁊ applicuit ad ciuitatē: et pcussit turrē vnā: ⁊ p̄phēdit eā. Et q̄ erupāt erāt intra machinā ⁊ ciuitatē: ⁊ factus ē motus magnus i ciuitate. Et ascēderūt q̄ erāt i ciuitate cū vxoribus ⁊ filiis supra murꝝ scissis tunicis suis: ⁊ clamauēt uoce magna postulātes a symōe dextras sibi dari: ⁊ dixēt: Nō nobis reddas scōm malicias nr̄as: sed scōm mificōdias tuas: ⁊ fuiem⁹ tibi. Et flex⁹ symō: nō debellauit eos: eiecit tn̄ eos de ciuitate: ⁊ emūdauit edes i q̄b⁹ fuerāt simlacra: ⁊ tūc itrauit i eā cū hymnis bn̄dicēs dn̄m. Et eiecta ab ea oi immundicia collocauit i ea viros q̄ legē facerēt: ⁊ munīuit eā ⁊ fecit sibi habitationē. Qui autē erāt i arce ir̄l̄m p̄hibebāt egredi ⁊ igredi regionē ⁊ emē ac vēdē: ⁊ esurierūt ualde: ⁊ multi ex eis fame pierūt. Et clamauerūt ad symonē ut dextras acciperent: ⁊ dedit illis. Et eiecit eos inde: ⁊ mūdauit arcē a p̄tamiatiōibus. Et intrauerūt i eā tertia ⁊ uicesima die secūdi mēsis: anno cētesimo septuagesimo primo cū laude ⁊ ramis palmaꝝ ⁊ cynar̄ ⁊ cymbalis ⁊ nablis ⁊ hymnis ⁊ canticis: quia contritus ē inimic⁹ magnus ex isr̄l̄. Et constituit ut oib⁹ annis agerent̄ dies hi cum leticia. Et munīuit mō tē tēpli: q̄ erat secus arcē: ⁊ habitauit ibi ipe ⁊ q̄ cū eo erāt. Et uidit symō ioannē filium suū q̄ fortē p̄lī uir ēet: ⁊ posuit eū ducē uirtutū uniuersaꝝ: ⁊ habitauit i gazaris.

¶ .XIIII.

Anno cētesimo septuagesimo secundo congregauit rex demetriꝰ exercitū suū: ⁊ abiit i mediā ad cōtrahenda sibi auxilia: ut expugnaret triphonē. Et audiuit arsaces rex p̄sidis ⁊ medie q̄a intrauit demetrius ⁊ fines suos: ⁊ misit unū ō p̄ncipibus suis ut p̄phēderet eū uiuū: ⁊ adduceret eū ad se. Et abiit ⁊ pcussit castra demetrij: ⁊ p̄phēdit eū ⁊ duxit eū ad arsacē: ⁊ posuit eū i custodiā. Et siluit oīs terra iuda oibus diebus symonis: ⁊ q̄siuit bona gēti sue: ⁊ placuit ill⁹ ptās ei⁹: ⁊ gl̄ia ei⁹ oib⁹ dieb⁹. Et cū oi gl̄ia sua accepit ioppē i portū: ⁊ fecit itroitū i insulis maris. Et dilatauit fines gentis sue: ⁊ obtinuit regionē. Et cōgregauit captiuitatē multā: ⁊ dn̄atus ē gazare ⁊ bethsure ⁊ arci: ⁊ abstulit imūdicias ex ea: ⁊ non erat q̄ resisteret ei. Et unusq̄sq; colebat ṫrā suā cū pace: ⁊ terra iuda dabat fructus suos: ⁊ ligna camporuꝫ fructū suū. Seniores i plateis seōbant oēs. ⁊ de bonis terre tractabāt: ⁊ iuuenes induebāt se gloriā ⁊ stolas belli. Et ciuitatibus tribuebat alimonias: ⁊ cōstituebat eas ut eēnt uasa munitionis: q̄ adusq; noīnatū ē nomē gl̄ie ei⁹ usq; ad extremū ṫre. Fecit pacē sup ṫrā: ⁊ letat⁹ ē isr̄l̄ leticia magna. Et sedit un⁹ q̄sq; sub uite sua: ⁊ sub ficulnea sua: ⁊ n̄ erat q̄ eos t̄reret. Defecit ipugnās eos sup ṫrā: ⁊ ges cōtriti sūt i diebus illis. Et confirmauit oēs hūiles pp̄lū sui: ⁊ legē exq̄siuit: ⁊ abstulit oēz iniquū ⁊ malū. Sācta glorificauit: ⁊ ml̄tiplicauit vasa scōꝝ. Et auditū ē rome: q; ō defūctus ēet ionathas ⁊ usq; in spartiatas: ⁊ cōtristati sūt ualde. Ut audierūt aūt q⁹ symon frat̄ ei⁹ factus esset sūmus sacerdos loco ei⁹: ⁊ ipse obtineret oēz regionē ⁊ ciuitates i ea: scripserūt ad eū tabulis ereis ut renouarēt amicitias ⁊ societatez: quā fecerāt cū iuda ⁊ cū ionatha fratribus ei⁹. Et lecte sūt i p̄spectu eccl̄ie i ir̄l̄m. Et hoc exēplū epistolaꝝ q̄s spartiate miserūt. Spartianoꝝ p̄ncipes ⁊ ciuitates symōi sacerdoti magno ⁊ seniorib⁹ ⁊ sacerdotib⁹ ⁊ reliq̄ pp̄lo iudeoꝝ frib⁹ salutē. Legati q̄ missi sūt ad populū nostrū nunciauerunt nobis de uīa gloria ⁊ honore

ꝛ leticia:ꝛ gauisi sumus i introitu eoꝝ. Et scripsim' q̄ ab eis erāt dicta i cōcilijs populi sic: Numeni' antiochi ꝛ ātipater iasōis filij' legati iudeoꝝ uenerūt ad nos: renouātes nobiscū amicitiā pristinā. Et placuit poplo ex cipe uiros glioſe: ꝛ ponē exēplū sermonū eoꝝ ꝛ i segregatis pplī libris: ut sit ad memoriā pplo spartiataꝝ. Exēplū aūt hoꝝ scripsim' symoni magno sacerdoti. Post hoc aūt misit symon numeniū romā hītē clypeū aureum magnū pōdo minaꝝ mille: ad statuēdā cū eis societatē. Qū aūt audisset ppls romanus ſmōes istos: dixerūt: Quā gratiaꝝ actōez reddem' symoni ꝛ filijs ei': Restituit. n. ipse fres tuos: ꝛ expugnauit inimicos isrl' ab eis. Et statuerūt ei libtatē: ꝛ descripserūt i tabulis ereis: ꝛ posuerūt i titulis i mōtē syon. Et hoc ē exēplū scripture. Octauadecima die mēsis ebul anno cētesimo septuagesio scōo āno ctio sb symōe sacerdote magno i assara mel i cōuētu' magno sacerdotū ꝛ pplī ꝛ prīcipū ꝛ gētis ꝛ seniorꝝ regiōis nota facta sūt hec: qm frequēt facta sūt plia i regione nīa. Symō aūt matathie filī' ex filijs iarib ꝛ fres ei' dederūt se piculo: ꝛ restitezūt aduersarijs gētis sue: ut starēt sca ipsoꝝ ꝛ lex: ꝛ gl'ia magna glorificauerūt gētē suā. Et congregauit ionathas gētē suā: ꝛ fact' ē illis sacerdos magnus: ꝛ appositꝰ ē ad pplm suū. Et uoluerūt inimici eoꝝ calcare sca: ꝛ atterere regionem ipsoꝝ: ꝛ extēdē man' i sca scoꝝ. Tūc restitit symon ꝛ pugnauit p gēte sua: ꝛ erogauit pecunias multas: ꝛ armauit uiros uirtutis gētis sue: ꝛ dedit illis stipēdia. Et muniuit ci uitates iudee ꝛ bethsurā q̄ erat in finib' iudee: ubi erāt arma hostiū ātea: ꝛ posuit illic psidiuz uiros iudeos. Et ioppen muniuit q̄ erat ad mare: ꝛ gazaram q̄ ē i finibus azoti: i qua hostes antea habitabāt: ꝛ collocauit illic iudeos: ꝛ qcūqz apta erāt ad cozeptōez eoꝝ posuit i eis. Et uidit pplus actū symōis ꝛ gl'iam quā cogitabat facē gēti sue: ꝛ posuerūt eū ducē suū ꝛ pncipē sacerdotū eo q̄ ipe fecerit hec oia: ꝛ iusticiā ꝛ fidē quā cōserauit gēti sue: ꝛ exq̄siuit oi mō exaltare pplum suū. Et i diebꝰ ei' ꝓspatū ē i manibus ei' ut tollerēt gētes de regione ipsoꝝ: ꝛ q̄ i ciuitate dauid erāt i irl'm i arce de qua procedebant ꝛ cōtamiabāt oia q̄ i circuitu sanctoꝝ sūt: ꝛ i fezebāt plagā magnā castitati. Et collocauit i ea uiros iudeos ad tutamentuz regionis ꝛ ciuitatis: ꝛ exaltauit muros i irl'm. Et rex demetri' statuit illi sūmū sacerdotiū. Pcōm hec fecit eū amicis suis: ꝛ gl'ificauit eū i gloria magna. Audiuit. n. q̄ appellati sunt iudei a romānis amici ꝛ socij ꝛ fres: ꝛ q: suscepezit legatos symōis gl'iose: ꝛ q: iudei ꝛ sacerdotes eoꝝ cōsenserūt eū ee ducē suū ꝛ sūmū sacerdotē i etnū: donec surgat ppheta fidelis: ꝛ ut sit sup eos dux: ꝛ ut cura esset illi p scis: ꝛ ut pstituēt ppositos sup opa eoꝝ ꝛ sup regionē: ꝛ sup arma ꝛ sup psidia: ꝛ cura sit illi de scis: ꝛ ut audiat ab oibus: ꝛ scribāt i noie ei' oēs cōscriptiones in regiōe: ꝛ ut opiat purpura ꝛ auro: ꝛ ne liceat ulli ex poplo ꝛ ex sacerdotib' irritū facere aliq̄d hoꝝ: ꝛ ptradicere his q̄ ab eo dicūt: aut cōuocare cōuētū i regiōe sine ipo: ꝛ vestiri purpura ꝛ uti fibula aurea. Qui āt fecerit extra hec: aut irritū fecerit aliq̄d hoꝝ: reus erit. Et cōplacuit oi pplo statuē symonē: ꝛ facē scōz ẏba ista. Et suscepit symō ꝛ placuit ei ut sūmo sacerdotio fūgeret: ꝛ esset dux ꝛ pnceps gētis iudeoꝝ ꝛ sacerdotū: ꝛ pesset oib'. Et scripturā istaz dixerūt ponē i tabulis ereis: ꝛ ponē eas i pe rybolo sanctoꝝ i loco celebri. Exēplū āt eoꝝ ponē i erario: ut habeat symō ꝛ filij ei'.

¶. XV.

Et misit rex antiochus filius demetrij epistolas ab isulis maris symōi sacerdoti ꝛ pricipi gētis iudeoꝝ ꝛ uniuerse genti: ꝛ erant continentes hunc moduz. Rex antiochus symōi sacerdoti magno ꝛ gētī iudeoꝝ salutē. Qm qdam pestilētes obtinuerunt regnū patꝝ nroꝝ: volo aūt vēdicare regnū et restituē illud sic erat ātea: ꝛ lectā feci multitudinē exercit': ꝛ feci naues bellicas. Volo āt pcedē p regionē ut ulciscar in eos q̄ corrupezit regionē nīaz: ꝛ q̄ desolauerūt ciuitates multas i regno meo. Nūc g̃ statuo tibi oēs oblationes qs remiserūt tibi añ me oēs reges: et quecūqz alia dona remiserūt tibi: ꝛ pmitto tibi facē pcussurā ppriā nummismatis i regione tua. Jerusalē autē scāz esse ꝛ liberā: ꝛ oia arma q̄ fabricata sī ꝛ psidia q̄ cōstruxisti q̄ tenes: maneāt tibi. Et oē debitū regis ꝛ que futura sūt regi ex hoc ꝛ in totuz tempus remittūt tibi. Cū āt obtinuerim' regnū nīm: glificabim'te ꝛ gentē tuā: ꝛ tēplū gloria magna: ita ut manifestet gloria ẏa in uniuersa tra. Anno centesimo septuagesimoquarto: exijt antiochus i trā patrum suoꝝ: ꝛ conuenerunt ad eū omnes exercitus: ita ut pauci

relicti essẽt cũ triphone. Et insecutus ẽ eum antiochus rex: ⁊ venit dozã fugiẽs p mariti mã. Sciebat.n.q; congregata sũt mala i eũ: et reliq̃t eũ exercit⁹. Et applicuit antiochus sẽ dozã cũ cẽtũ uigiti milib⁹ uiroꝝ belligerato ꝝ: ⁊ octo milib⁹ eq̃tũ. Et circuiuit ciuitatẽ: ⁊ naues a mari accesserũt: ⁊ vexabãt ciuitatẽ a tra ⁊ mari: ⁊ neminẽ sinebãt igredi uel egredi. Venit aũt numen⁹ ⁊ q̃ cũ eo fuerant ab vrbe roma habẽtes epistolas regibus et regionib⁹ scriptas: i q̃bus ꝓtinebant hec. Lucius cõsul romanoꝝ: ptolemeo regi salutẽ. Legati iudeoꝝ venerũt ad nos amici nostri ⁊ nouãtes pristinã amicitiã ⁊ societatẽ: missi a symone pncipe sacerdotũ ⁊ popl'o iudeoꝝ. Attulerũt aũt ⁊ clypeũ aureũ minaꝝ mille. Placuit itaq; nobis scribẽ regibus ⁊ regiõibus ut ñ iferãt illis mala: nz ipugnẽt eos et ciuitates eoꝝ ⁊ ĩgiões eoꝝ: ⁊ ut nõ ferãt auxiliũ pugnãtib⁹ aduersus eos. Visũ aũt ẽ nob⁹ accipẽ ab eis clypeũ. Si q̃ g̃ pestilẽtes fugerit ꝺ regiõe ipsoꝝ ad nos: tradite eos symoni pncipi sacerdotũ: ut uindicet i eos ꝑm legez suã. Hec eadẽ scripta sũt demetrio regi: ⁊ attalo ⁊ arabe ⁊ arasci: ⁊ i oẽs regiões: ⁊ sansame ⁊ spartanis ⁊ delo ⁊ mido ⁊ sitione ⁊ carie ⁊ samũ ⁊ pãphyliaz ⁊ lyciã ⁊ alicarnasuz ⁊ rhodum ⁊ faselida ⁊ choo ⁊ siden ⁊ arado ⁊ gortinã ⁊ gnydũ ⁊ cyprum ⁊ cyrenẽ. Exemplũ aũt eoꝝ scripserunt symoni pncipi sacerdotũ: ⁊ populo iudeoꝝ. Antioch⁹ aũt rex applicuit castra i dozã secũdo admouens ei semp man⁹ ⁊ machinas faciens: ⁊ ꝓclusit triphonẽ ne ꝓcederet. Et misit ad euz symon duo milia uiroꝝ electoꝝ i auxiliũ ⁊ argẽtũ ⁊ aurũ ⁊ uasa copiosa: ⁊ noluit ea accipe sz rupit oia q̃ pactus ẽ cũ eo ãtea: ⁊ alienauit se ab eo. Et misit ad eũ athẽobiũ unũ de amicis suis: ut tractaret cũ ipso dicẽs: Vos tenetis ioppen ⁊ gazarã ⁊ arcẽ q̃ ẽ i irl'm ciuitates regni mei: fines eaꝝ desolastis ⁊ fecistis plagã magnã i terra: ⁊ dñati estis ꝓ loca multa i regno meo. Nunc g̃ tradite ciuitates q̃s occupastis: ⁊ tributa locoꝝ i q̃b⁹ dñati estis extra fines iudee. Sin ãt date ꝓ illis q̃ngẽta talẽta argẽti: ⁊ exterminiũ q̃ ꝺ exterminastis ⁊ tributoꝝ ciuitatũ alia talenta quingẽta. Sin aũt uenierim⁹: ⁊ expugnabimus uos. Et uenit athenobius amicus regis i irl'm: ⁊ vidit gloriã symonis ⁊ claritatẽ i auro ⁊ argẽto ⁊ apparatũ copiosũ: ⁊ obstupuit: ⁊ tulit ei verba regis. Et rñdit ei symõ: ⁊ dixit ei: Neq; alienã ẽrã sũpsim⁹: neq; alienã detinemus: sz hẽditatẽ patrũ nostroꝝ: q̃ iuste ab inimicis nostris aliq̃ tpe possessa ẽ. Nos vo tẽpus hñtes vẽdicam⁹ hereditatẽ patruz nostroꝝ. Nã ꝺ ioppe ⁊ gazara que expostulas: ipi faciebãt i pplo plagã magnã: ⁊ i ĝiõe nostra: hoc dam⁹ talẽta cẽtũ. Et nõ rñdit ei athẽobius vbũ. Reuersus ãt cũ ira ad regẽ renunciauit ei vba ista: ⁊ gloriã symonis ⁊ uniuersa q̃ uidit: ⁊ irat⁹ ẽ rex ira magna. Triphon ãt fugit naui i ortholaida. Et ꝓstituit rex cẽ debeũ ducẽ maritimũ: ⁊ exercitũ peditũ ⁊ eq̃tũ dedit illi. Et mãdauit illi mouẽ castra ꝓ tra faciẽ iudee: ⁊ mãdauit ei edificare cedronẽ: ⁊ obstruẽ põtas ciuitatũ: ⁊ debellaz pplz. Rex ãt psequebat triphonẽ. Et puenit cẽdebeus iãniã: ⁊ cepit irritare plebẽ: ⁊ cõculcaz iudeã: ⁊ captiuare populũ: ⁊ interficẽ: ⁊ edificare cedronẽ. Et collocauit illic eq̃tes ⁊ exercitũ: ut egressi perambularent uiaz iudee sicut constituit ei rex.

¶.XVI.

Et ascendit ioannes de gaçaris ⁊ nunciauit symoni patri suo que fecit cẽdebeus i pplo ipsoꝝ. Et uocauit symõ duos filios suos seniores iudã ⁊ ioannẽ: ⁊ ait illis: Ego ⁊ fres mei ⁊ dom⁹ p̃ris mei expugnauimus hostes isrl' ab adolescẽtia usq; i hẽ diẽ: ⁊ pspatũ ẽ i manib⁹ nr̃is liberaz isrl' aliq̃tiẽs. Nũc aũt senui: sz estote loco meo ⁊ fratris mei: ⁊ egressi pugnate p gẽte nr̃a. Auxilium vo de celo vobiscũ sit. Et elegit de regiõe vigiti milia viroꝝ belligeratoꝝ ⁊ eq̃tes: ⁊ pfecti sũt ad cẽdebeũ ⁊ dormierũt i modin. Et surrexerũt mane ⁊ abierũt i cãpũ. Et ecce exercitus copiosus i obuiã illis: peditũ ⁊ eq̃tũ: ⁊ fluuius torrẽs erat inter mediũ ipsoꝝ. Et admouit castra ꝓ tra faciẽ eoꝝ ipse ⁊ popl's eius: ⁊ vidit pplm trepidãtẽ ad trãsfretãdũ torrẽtẽ: ⁊ trãsfretauit primus. Et uiderit euz viri: ⁊ transierũt post eũ. Et diuisit populuz ⁊ eq̃tes i medio peditũ. Erat autẽ eq̃tat⁹ ad uersarioꝝ copiosus nimis. Et exclamauerũt sacris tubis: ⁊ in fugã cõuersus est cendebe⁹ ⁊ castra eius: ⁊ ceciderũt ex eis multi vulnerati: residui aũt in munitionẽ fugerunt. Tẽ vulneratus est iudas frater ioãnis. Ioãnes autẽ insecutus est eos donec venit cedronaz quam edificauit: ⁊ fugerunt vsq; ad turres que erant in agris açoti: et succendit eas igni. Et ceciderunt ex illis duo milia viroꝝ:

ꝛ reuersus ē i iudeā i pace. Et ptolemeus filius abobi ꝓstitut⁹ erat dux i cāpo hiericō: ꝛ habebat argentū ꝛ aurū multū. Erat.n. gener sūmi sacerdotis. Et exaltatū ē cor eius: ꝛ uolebat obtinē regionē: ꝛ cogitabat dolū aduersus symonē ꝛ filios ei⁹ ut tolleret eos. Symon āt pābulās ciuitates q̄ erāt i regiōe iudee: ꝛ solicitudinē gerēs earū ōscēdit i hierico: ipse ꝛ matathias filius ei⁹ ꝛ iudas: āno centesimo septuagesimo septimo mēse undecimo. Hic est mensis sabath. Et suscepit eos filius abobi i munitiūculā que uocat⁹ dooch cū dolo quā edificauit: ꝛ fecit eis ꝓuiuiū magnū: ꝛ abscōdit illic uiros. Et cū inebriatus esset symon ꝛ filij eius: surrexit ptolemeꝰ cū suis: ꝛ sūpserunt arma sua: ꝛ intrauerunt i conuiuiū: ꝛ occiderūt eū ꝛ duos filios eius: ꝛ quosdā pueros eius. Et fecit deceptionez magnā i isrł: ꝛ reddidit mala ꝓ bōis. Et scripsit hec ptolemeꝰ ꝛ misit regi: ut mitteret ei exercitū i auxiliū: ꝛ traderet ei regionē ꝛ ciuitates eorū ꝛ tributa. Et misit alios i gaçarā tollē ioānē: ꝛ tribunis misit epłas ut uenirēt ad se: ꝛ daret eis argentū ꝛ aurū ꝛ dona. Et alios misit occupare irł̄z ꝛ mōtē tēpli. Et p̄ currēs q̄dā nunciauit ioanni i gaçara q⁹ perīt pater ei⁹ ꝛ fratres eius: ꝛ ḋa misit te q̄z interfici. Ut audiuit autē: uehemēt expauit: ꝛ ꝓphēdit uiros q̄ uenerāt pdē eū: ꝛ occidit illos. Cognuit.n. q⁹ q̄rebāt pdere eū. Et cetera sermonū ioānis ꝛ bellorū eius: ꝛ bonarū virtutū q̄b⁹ fortit̄ gessit: ꝛ edificij murorū quos extruxit ꝛ reruz gestarum eius: ecce hec scripta sunt in libro dierum sacerdotij eius: ex quo factus est ꝓnceps sacerdotuz post patrem suum.

Explicit liber ꝑm⁹ Machabeoꝝ
Incipit secundus. Caplm C.I.

Fratribus q̄ sūt p egyptū iudeis salutē dicūt fres q̄ sūt i hierosolymis iudei: ꝛ q̄ i regione iudea: ꝛ pacem bonā. Bñfaciat uob⁹ deꝰ ꝛ meminerit testamēti sui qō locut⁹ ē ad abraā ꝛ isaac ꝛ iacob fuoꝝ suorū fideliū: ꝛ det uobis cor oībus ut colatis eū: ꝛ faciatis eius uolūtatē corde magno ꝛ aia uolēti. Aldapiat cor uestrū i lege sua ꝛ i ꝑceptis suis: ꝛ faciat pacē. Exaudiat oȝones uestras: ꝛ reconcilietur uobis: nec uos deserat in tpe malo. Et nūc hic sumꝰ orātes ꝓ uob⁹. Regnāte ōmetrio āno cētesimo sexagesimo nono nos iudei scripsimꝰ uobis i tribulatōe ꝛ ipetu q̄ supuenit nobis i istis ānis: ex quo recessit iason a sca tra ꝛ a regno. Porta succēderunt: ꝛ effuderūt sanguinē innocentē. Et orauimus ad dñm ꝛ exauditi sumus: ꝛ obtulimus sacrificiū ꝛ similaginē: ꝛ accēdimꝰ lucernas: ꝛ proposuimus pães. Et nunc frequētate dies scenophegie mensis casleu. Anno cētesimo octogesimo octauo: populus q̄ ē hierosolymis ꝛ i iudea senatusq̄ ꝛ iudas: aristobolo magistro ptolemei regis q̄ est de genē christoꝝ sacerdotū ꝛ his qui in egypto sūt iudeis salutē ꝛ sanitatē. De magnis periculis a deo liberati magnifice gratias agimꝰ ipi: utpote q̄ aduersus talē ꝛgē dimicauimꝰ. Ipse.n. ebulire fecit de pside eos q̄ pugnauerūt ꝓtra nos ꝛ sca ciuitatē. Nā cū i pside ēet dux ipe ꝛ cū ipo imēsus exercitus: cecidit in tēplo nanee: ꝓsilio decepti⁹ sacerdotū nanee. Eteni cū ea hitatur⁹ vēit ad locū antiochus ꝛ amici ei⁹: ꝛ ut accipet pecunias mltas dotis noie. Cūq̄ ꝓposuissēt eas sacerdotes nanee: ꝛ ipse cū pauc̄ igressus esset ītra ābituz phani: clauserūt tēplū. Cū āt intrasset antiochus aptoq̄ occulto aditu tēpli mittētes lapides pcusserūt ducē ꝛ eos q̄ cū eo erāt: ꝛ dissecuerūt membratī: ꝛ capitibus amputatī foras ꝓiecerūt. Per oīa bñdictus deꝰ qui tradidit ipios. Facturi igit̄ q̄nta ꝛ uicesima die mēsis casleu purificationē tēpli: necessariuz duximus significare uobis: ut ꝛ uos q̄z agatis diē scenophegie: ꝛ diē ignis: q̄ daꝰ est q̄n neemias edificato tēplo ꝛ altari obtulit sacrificia. Nā cū i pside ducerēt pres uestri sacerdotes q̄ tūc cultores dei erāt: acceptuz ignē de altari occulte absconderūt i ualle ubi erat puteus altus ꝛ siccꝰ: ꝛ i eo cōtutati sūt eū: ita ut oībus ignotus esset locus. Cū āt ꝑterissent ānі multi: ꝛ placuit deo ut mitteret neemias a rege persidis: nepotes sacerdotū illoꝝ q̄ abscōderāt misit ad requrēdū ignē: ꝛ sicut narrauerūt nobis: nō inuenerūt ignez: sz aquā crassā. Et iussit eos haurire: ꝛ afferri sibi: ꝛ sacrificia q̄ ꝓposita erāt iussit sacerdos neemias aspgi ipsa aqua: ꝛ ligna: ꝛ que erāt supposita. Utq̄z hoc factū est: ꝛ tps affuit q̄ sol refulsit q̄ prius erat i nubilo: accensus ē ignis magnus ita ut oēs mirarēt. Orationē āt faciebant oēs sacerdotes dū consumaret

sacrificiū ionathā inchoāte: ceteri lāt rīdēti
bus. Et neemie erat oratio hūc hīs modū.
Dñe deus oīuz creator terribil7 7 fortis iust'
7 misericors q̄ solus es bonus rex: sol' pīāz
solus: iūstus 7 oīpotens 7 ētnus: q̄ liberas
isrl' de oī malo: q̄ fecisti pres electos: 7 sācti
ficasti eos: accipe sacrificiū p uniuerso ppl'o
tuo isrl': 7 custodi ptē tuā 7 sāctifica. Cōgre
ga dispsionē nostrā: libera eos q̄ seruiunt
gentib': 7 cōtēptos 7 abomiatos respice: ut
sciāt gētes q̄a tu es deus noster. Afflige op
pmētes nos: 7 cōtumeliā facientes i supbia.
Cōstitue ppl'm tuū i loco sācto tuo: sic dixit
moyses. Sacerdotes āt psallebāt hymnos:
vsq̄q̄ cōsūptū eēt sacrificium. Cū autez cō
sumptum esset sacrificium: ex residua aq̄
neemias iussit lapides maiores pfundi. Q̄ō
ut factū ē ex eis flāma accēsa est: sz ex lumie
qō refulsit ab altari p̄sūpta ē. Ut vō māife
stata est res: renūciatū ē regi psaz q̄ i loco i
q̄ ignē abscōderāt hi q̄ trāslati fuerant sacer
dotes: aq̄ appuit: ō q̄ neemias 7 q̄ cū eo erāt
purificauerūt sacrificia. Cōsideras aūt rex
7 rem diligēter examinās: fecit ei tēpluz ut
pbaret qō factū erat. Et cū pbasset: sacerdo
tibus donauit mlta bōa 7 alia atq̄ alia mu
nera: 7 accipiēs māu sua tribuebat eis. Ap
pellauit aūt neemias hūc locuz nepthar: qō
interpretatur purificatio. Vocatur autem
apud plures nephi.

¶.II.

Inuenit āt i descriptionib' hieremie p
phete q̄ iussit: eos ignē accipe q̄ trans
migrabāt ut significatū ē: 7 ut mādauit trās
migrati. Et dedit illis legē ne obliuiscerent
p̄cepta dñi: 7 ut nō exerrarēt mētib' uidētes
simulacra aurea 7 argētea 7 ornamēta eoz.
Et alia h'mōi dicēs hortabat: ne legē amo
uerēt a corde suo. Erat aūt in ipsa scriptura
quō tab'naculū 7 arcā iussit pphēta diuino
rīsō ad se facto comitari secū usq̄quo exīt
in montē: in quo moyses ascēdit 7 uidit dei
hereditatē. Et ueniēs ibi hieremias inuenit
locū spelūce: 7 tab'naculū 7 arcā 7 altarē icēsi
intulit illuc: 7 ostiū obstruxit. Et accesserūt
q̄dā simul q̄ seq̄bāt ut notarēt sibi locū: 7 nō
potuerīt inuēire. Ut aūt cognouit hieremias:
culpās illos dixit q̄ ignotus erit locus dōec
cōgreget deus congregationē populi: 7 ppi
tius fiat. Et tunc dñs oñdet hec: 7 appebit
maiestas dominī: 7 nubes erit sicut 7 moysi
manifestabat: 7 sicut cuz salomon petijt ut
locus sāctificaret magno deo manifestabat
hec. Magnifice eteni sapientiā tractabat 7
sapietiā hīs obtulit sacrificiū dedicationis
7 cōsumatōis tēpli. Sicut 7 moyses orabat
ad dñm: 7 descēdit ignis de celo 7 consūpsit
holocaustū: sicut 7 salomon orauit: 7 descē
dit ignis de celo 7 consūpsit holocaustū: et
dixit moyses eo q̄ nō sit comestū qō erat p
pcēo: 7 p̄sūptū ē. Silit 7 salomō octo dieb'
celebrauit dedicationē. Inscribēbāt autē in
scriptōibus 7 cōmētarijs neemie hec eadē:
7 q̄lit̄ p̄struēs bibliothecā cōgregauit de re
gionib' libros: 7 pphetaz 7 dauid: 7 epl'as
regū de donarijs. Silit aūt 7 iudas ea q̄ oī
dicerat p bellū quod nobis acciderat cōgre
gauit oīa: 7 sī apud nos. Si g̃ ōsideratis hec:
mittite q̄ p̄ferāt uob'. Acturi itaq̄ purifica
tionē scripsimus uobis. Bñ g̃ facietis: si ege
ritis hos dies. Deus autē q̄ liberauit ppl'm
suū 7 reddidit hereditatē omnibus: 7 ignū
7 sacerdotiū 7 sāctificationē sicut pmisit i le
ge: speramus q̄ cito nostri miserebit: 7 cōgre
gabit ō sub celo i locū sāctū. Eripuit. n. nos
ō magnis piculis: 7 locū purgauit. De iuda
vō machabeo 7 frīb' eius: 7 de tēpli magni
purificatione: 7 de are dedicatione: sz 7 ō p
lijs q̄ ptinent ad antiochū nobilē: 7 filiū ei'
eupatorē: 7 de illumiationib' que de celo fce
sī ad eos q̄ p iudeis fortit̄ fecerūt: ita ut uni
uersam regionē cum pauci essēt vidicarēt: 7
barbarā multitudinē fugarent: 7 famosissi
mū i toto orbe tēplū recuperarēt: 7 ciuitatez
liberārēt: ut leges q̄ abolende erāt restituerēt:
dño cū oī trāq̄llitate ppitio facto ill'. Itēq̄
ab iasone cyreneo q̄nq̄ libris cōprehēsa tē
tauimus nos vno uolumie breuiare. Cōsiō
rātes eni multitudinē librorz 7 difficultatez
volētibus aggredi narratiōes historiaz: pp
multitudinē rez curauim' volentib' q̄dē le
gere ut esset ai oblectatio: studiosis vō ut fa
cile possint memorie cōmendare: oibus aūt
legētibus vtilitas cōferat. Et nobis q̄dē ipis
q̄ hoc op' breuiādi cā suscepim' nō facilē la
borē: imo vō negociū plenū uigiliaz 7 sudo
ris assūpsim'. Sicut hi q̄ pparant p̄uiuū:
7 querūt aliorz uolūtati parcē: pp multorū
gratiā libent laborē sustinem': veritatē q̄dē
de singulis auctoribus concedentes: ipi aūt
fm datā formā breuiati studētes. Sicut. n.
noue dom' architecto ō vniuersa structura
curandum est: ei uero qui pingere curat que

curat q̄ apta sūt ad ornatū exq̄rēda sūt: ita estimadū ē ⁊ nobis. Eteni itellectū colligē ⁊ ordiare ꝓmonē: ⁊ curiosius partes singl̄as quasq; disquirere histozie cōgruit auctozi: breuitatē uero dictionis sectari: ⁊ executiones rerum uitare breuianti concedenduz ē. Hinc ergo narrationem incipiemus: de p̄fatione tantum dixisse sufficiat. Stultum et enim est ante historiam effluere: in ipsa aūt historia succingi

¶ .III.

Sit cū sācta ciuitas hītaret ī oi pace: leges āt adhuc optime custodirēt ꝓpt̄ onie pontificū oispositionē ⁊ pietatē ⁊ aīos odio habentes mala: fiebat ut ⁊ ipsi reges ⁊ p̄ncipes locū sūmo honore dignū ducerēt: ⁊ tēplū maximis mūeribus illustrarē: ita ut seleucus asie rex de reddit⁹ suis p̄staret oēs sūptus ad mīsteriū sacrificioz ptinētes. Sy mō āt de ebu beniami p̄positꝰ tēpli ꝓstitutꝰ: cōtēdebat obsistente sibi p̄ncipe sacerdotuz iniquū aliquid ī ciuitate moliri. Sz cū vicē oia nō posset: venit ad apolloniū tharsee filiū qui illo tēpore erat dux celessyrie ⁊ phēicis: ⁊ nūciauit ei pecunijs inumerabilib⁹ plenū esse erariū hierosolymis: ⁊ oēs copias ī mēsas ēe q̄ nō ptinēt ad rationē sacrificioz: esse aūt possibile sub potestate regis cadere vniuersa. Cūq; retulisset ad regē apollōius de pecunijs q̄ delate erāt: ille accitū heliodorū qui erat sup negocia ei⁹: misit cū mādatis ut predictā pecuniā trāspōtaret. Statiq; heliodor⁹ iter ē aggressus: specie q̄dē q̄ p celessyriā ⁊ phenicē ciuitates esset pagzaturus: re uera āt regis ꝓpositū pfecturus. Sz cum venisset hierosolymā ⁊ benigne a sūmo sacerdote in ciuitate esset exceptus: narrauit de dato indicio pecunias: ⁊ cuius rei gratia adesset apuit. Interrogabat autē si uere hec ita essent. Tunc sūmus sacerdos oñdit ꝏposita esse hec ⁊ victualia uiduaz ⁊ pupillorz: quedā vo ēe hircani thobie uiri ualde eminētis: ī his q̄ detulerat ipius symō: uniuersa aūt argenti talēta esse q̄dringenta: ⁊ auri ducenta: decipi vo eos q̄ credidisset loco ⁊ templo: qō p uniuersū mūdū honorat⁹: p sui uenerationē ⁊ sāctitate: oīo ipossibile esse. At ille p his q̄ hēbat ī mādatis a rege: dicebat oi genē regi ea esse deferēda. Cōstituta autē die īntrabat de his heliodorus ordiaturus.

Nō modica vo p uniuersā ciuitatē erat trepidatio. Sacerdotes aūt ante altare cuz stolis sacerdotalibus iactauerūt se: ⁊ iuocabāt de celo eū q̄ de depositis legē posuit: ut his q̄ deposuerāt ea salua custodiret. Vaz uero q̄ uidēt sūmi sacerdotis uultū: mēte uulnerabat. Facies.n. ⁊ color imutat⁹ declarabat interni ai dolorē. Circūfusa.n. erat mestīcia q̄ dā uiro: ⁊ horror corpōis: p quē mānifest⁹ aspiciētibus dolor cordis ei⁹ efficiebat. Alij ēt cōgregati de domib⁹ ꝓfluebant publica supplicatione obsecrātes: p eo q̄ ī cōtēptū loc⁹ esset uenturus. Accincteq; mulieres cilicijs pectus p plateas cōfluebant: sed ⁊ uirgines q̄ cōclusē erāt: pcurrebāt ad oniā: alie aūt ad muros: q̄dā uero p fenestras aspiciebāt: uni uerse aūt ꝓtēdētes man⁹ ī celū deprecabantur. Erat.n. misera cōmixte multitudinis ⁊ magni sacerdot⁹ ī agone ꝓstituti expectatio. Et hi q̄dē iuocabāt oipotētē deū: ut credita sibi his qui crediderāt cū oi integritate ꝓseruarēt. Heliodorus aūt qō decreuerat pficiebat: eodē loco ipe cū satellitib⁹ circa erariū presens. Sed sps oipotēt⁹ dei magnā fec̄ sue ostēsionis euidētiā: ita ut oēs q̄ ausi fuerant parē ei: ruentes dei uirtute: ī dissolutionem ⁊ formidinē cōuerterent. Appuit.n. ill⁹ q̄dā equ⁹ ītibilē hñs sessorē optimis opimentis adornatus: isq; cū ipetu heliodozo priores calces elisit. Qui āt ei sedebat uidebat arma habē aurea. Alij etiā appuēt duo iuuenes vrute decori optimi gl'a speciosiq; amictu: q̄ circūsteterūt eū ⁊ ex utraq; pte flagellabāt: sine intermissione multis plagis vberātes. Subito aūt heliodorus cōcidit ī trā: eūq; multa caligine circūfusū rapuerunt: atq; in sella gestatoria positū eiecerūt. Et is q̄ cū multis cursorib⁹ ⁊ satellitib⁹ p̄dictū igr̄essus ē erariū: portabat nullo sibi auxiliū ferē te: mānifesta dei cognita vrute. Et ille quidē p diuinā vrutē iacebat mut⁹: atq; oi spe ⁊ salute p̄uat⁹. Hi āt dñm bñdicebāt: q; magnificabat locū suū: ⁊ tēplū qō paulo añ timōe ac tumultu ēat plenū: apparēte oipotēte oño gaudio ⁊ letīcia ipletū ē. Tē vo ex aīc̄ heliodori q̄dā rogabāt ꝓfesti oniā ut iuocaret altissimū: ut uitā dōaret ei q̄ ī supmo spū ēat ꝓstitut⁹. Cōsiderās āt sūm⁹ sacerdos ne fōte rex suspicaret maliciā aliquā ex iudeis circa heliodorū ꝓsumatā: obtulit p salute uīri hostiā salutarē. Cūq; sūm⁹ sacēdos exōaēt: ījdē iuuenes eisdē uestib⁹ aicti astātes heliodoro

317

322

dixerūt: Onie ſacerdoti gr̄as age. Mā ꝓptez eū dn̄s tibi uitā donauit. Tu aūt a deo flagellat⁹: nūcia ōib⁹ magnalia dei ⁊ p̄karez. Et his dictis nō cōparuerūt. Heliodor⁹ āt hoſtia deo oblata ⁊ uotis magnis ꝓmiſſis ei q̄ uiuere illi cōceſſit ⁊ onie gr̄as agens: recepto exercitu repedabat ad regē. Teſtabat āt ōib⁹ ea que ſub oculis ſuis uiderat opa magna dei. Cū āt rex itrogaſſet heliodorū q̄s eēt apt⁹ adhuc ſemel hieroſolymā mitti ait. Siquē hēs hoſtē aut regni tui iſidiatorez mitte illuc: et flagellatū eū recipies: ſi tñ euaſerit: eo q⁹ i loco ſit uere dei q̄dā uirt⁹. Maz ipe q̄ hz i cel̄ hitationem uiſitator et adiutō ē loci illi⁹: ⁊ uenientes ad malefaciēdū pcutit ac pdit. Ig̃ de heliodoro ⁊ erarij cuſtodia ita res ſe habet.

¶ .IIII.

Simon āt pdict⁹ pecuniarū ⁊ p̄ie delator male loq̄bat de onia: tanq̄ ipſe heliodorū iſtigaſſet ad hec: ⁊ ipſe fuiſſet incenſor malorū: puiſo: eq̄z ciuitatis ac defēſorē gētis ſue et emulatorē legis dei audebat iſidiatorē regni dicē. Sz cum inimicitie in tñ pceder̄ent: ut ēt p q̄ſdam ſimonis neceſſarios homicidia fierēt: cōſiderās onias pic'm ptentionis ⁊ apollonij inſanire: utpote ducem celeſſyrie ⁊ phenicis ad augēdā malicia simonis: ad regē ſe cōtulit nō ut ciuium accuſator: ſz cōem utilitatē apud ſemetipz uniuerſe m'titudinis ꝓſiderās. Videbat. n. ſine regali ꝓuidentia ipoſſibile eē pacē reb⁹ dari: nec ſimonē poſſe ceſſaz a ſtultitia ſua. Sed p⁹ ſeleuci uite exceſſū cum ſuſcepiſſet regnū antioch⁹ q̄ nobil' appellabatur: ambiebat iaſon fr̄ onie ſummū ſacerdotiū: adito rege, ꝓmittēs ei argēti talēta trecenta ſexagita: et ex redditibus alīs talēta octogita. Super hoc, ꝓmittebat ⁊ alia cētū quinq̄gita: ſi p̄kati ei⁹ cōcederet gymnaſiū: ⁊ ephebiā ſibi conſtituere: ⁊ eos q̄ in hieroſolymis erāt antiochenos ſcribere. Q: cum rex ānuiſſet et obtinuiſſet principatū: ſtatim ad gētilē ritū contribules ſuos trāſferre cepit: ⁊ amotis his que humanitatis cā iudeis a regib⁹ fuerant ꝓſtituta per ioannē p̄em eupolemū: q̄ apud romānos de amicitia ⁊ ſocietate functꝰ eſt legatione legitima: ciuiū iura deſtituēs praua iſtituta ſanciebat. Et enim auſus ē ſb ipſa arce gymnaſiū ꝓſtituere: ⁊ optimos q̄ſq⁹ ephebox in lupanarib⁹ ponē. Erat autē hoc non ūtiū ſz ictremētū qōdā: ⁊ pfect⁹ gentilis ⁊ alienigene ꝓuerſationis: ppt̄ ipij ⁊ nō ſacerdotis iaſonis nefariū ⁊ iauditū ſceluſ: ita ut ſacerdotes iā non circa altaris officia dediti eēnt: ſz contēpto tēplo ⁊ ſacrificijs neglectis feſtinarēt pticipes fieri paleſtre ⁊ p̄bitiōis ei⁹ iuſte ⁊ in exercitijs diſci: et p̄tios q̄dē honores nihil hñtes: grecas gl'rias optimas arbitrabāt. Quaz gr̄a periculoſa eos contentio hēbat: et eorū inſtituta emulabātur: ac p oia his cōſiles eē cupiebāt: q̄s hoſtes ⁊ peremptores hūerant. In leges enim diuias ipie agē ipune nō cedit: ſz hoc tps ſequēs declarabit. Cū āt q̄nquēnal' agon tyri celebraretur: ⁊ rex pñs eēt: miſit iaſon facinoroſos ab hieroſolymis uiros pcōres pōtantes argenti didrachmas trecētas i ſacrificiū herculis: q̄s poſtulauer̄ut hi q̄ appōta uerāt ne in ſacrificijs erogarēt: q: nō oportēt: ſed i alios ſūpt⁹ eas deputari. Sed hec oblata ſūt q̄dē ab eo q̄ miſerat i ſacrificiuz herculis: ppt̄ pñtes āt date ſūt in fabricā nauiū triremū. Miſſo āt in egyptū apollōio neſthei filio, ppt̄ ꝓmates ptolomei philometoris regi cū cognouiſſet antioch⁹ alienum ſe a negocijs regni effectū: ꝓpis utilitatibus cōſulēs: pfect⁹ iū uenit ioppē ⁊ iū hieroſolymā. Et magnifice ab iaſōe et ciuitate ſuſceptus: cū facularū lumib⁹ ⁊ laudib⁹ igreſſus ē: ⁊ inde i phenicē exercitū ꝓuertit. Et p⁹ triēnij tempus miſit iaſon menelaū ſupradicti ſimonis fr̄em portantē pecūias regi: et ō ne gocijs neceſſarijs rñſa perlatuz. At ille cōmēdatus regi cū magnificaſſet factē p̄atis eius: i ſemetipſū retorſit ſūmū ſacerdotium ſupponens iaſoni talēta argēti trecēta. Receptiſq⁹ a rege mandatis uēit: nihil q̄dē hñs dignū ſacerdotio: aios vo crudel̄ tyranni: ⁊ fere belue irā gerēs. Et iaſon q̄dē q̄ ꝓprium fr̄em captiuauerat: ipſe decept⁹ profug⁹ i āmanitē expulſus ē regionem. Menela⁹ aūt principatū q̄dē obtinuit: de pecunijs vo regi ꝓmiſſis nihil agebat: cū exactionē faceret ſoſtrat⁹ q̄ arci erat ꝓpoſit⁹. Nā ad hūc exactio uectigaliū ptinebat: quā ob cām utriq⁹ ad regē ſūt euocati. Et menala⁹ amot⁹ eſt a ſacerdotio ſuccedente lyſimacho fr̄e ſuo: ſoſtratus āt plat⁹ eſt cyprijs. Et cum hec ageret contigit tharſenſes ⁊ mallotas ſeditionem mouere: eo q⁹ antiochi regis cōcubine dono eēnt dati. Feſtinanter itaq⁹ rex uenit ſedare illos: relicto ſuffecto uno ex comitibus

ſuis andronico. Rat' ãt menela' accepiſſe ſe tps opportunũ: auꝛea q̃dã uaſa e tẽplo furatus donauit andronico: ⁊ alia uẽdiderat tyro ⁊ p uicinas ciuitates. Qͦ cuꝫ certiſſime cognouiſſet onias: arguebat eũ: ipſe in loco tuto ſe cõtinẽs antiochie ſec' daphnẽ. Vnͦ menelaus accedẽs ad andronicuꝫ: rogabat ut oniã itficẽt. Qui cũ ueniſſꝫ ad oniã: ⁊ datis dextris cũ iureiurãdo q̃uis eẽt ei ſuſpect' ſuaſiſſet de aſylo pcedẽ: ſtati eũ pemit nõ ueritus iuſtitiã. Qb quã cãz non ſolũ iudei ſed ẽt alie q̃ nationes idignabant: ⁊ moleſte ferebant de nece tãti uiri iuſta. Ꝟz regreſſũ regẽ de cilicie locis adierũt iudei apud antiochiã ſil' ⁊ greci: ꝓquerẽs de iniq̃ nece onie. Cõtriſtat' itaq̃ ẽ aio ãtioch' ꝓpt oniã: ⁊ flexus ad miam lachrymas fudit: recordatus defũcti ſobrietatẽ ⁊ modeſtiã. Accẽſiſq̃ ais andronicũ purpura exutũ p totã ciuitatem iubet circũduci: ⁊ i eodẽ loco i q̃ i oniã ipietatẽ cõmiſerat ſacrilegũ uita priuari dño illi cõdignã retribuẽte penã. Multis aũt ſacrilegijs i templo a lyſimacho cõmiſſis menelai cõſilio ⁊ diuulgata fama cõgregata ẽ multitudo aduerſũ lyſimachũ: multo iã auro exportato. Turbis ãt inſurgẽtib' et aris repletis: lyſimach' armatis fere trib' milibus iniq̃s manib' uti cepit: duce q̃dã tyrãno etate parit' ⁊ demẽtia ꝓuecto. Ꝟz ut itel lexerũt conatũ lyſimachi alij lapides alij fuſtes ualidos arripuere: q̃dã vo cinerẽ in lyſimachũ iecere. Et multi q̃dẽ uulnerati: q̃daz aũt ⁊ pſtrati: ones vo i fugã ꝓuerſi ſũt. Ipz ẽt ſacrilegũ ſec' erariũ intfeceꝛt. Qe his g̃ cepit iudiciũ aduerſus menelaũ agitari. Et cũ ueniſſet rex tyrũ: ad ipſũ negociũ detulerũt miſſi tres uiri a ſeniorib'. Et cũ ſuparet menela': ꝓmiſit ptolomeo multas pecũias dare ad ſuadendũ regi. Itaq̃ ptolome' i q̃daz atrio poſitũ q̃ſi refrigerãdi gꝛa regem adũt: ⁊ deduxit a ſnia: ⁊ menelaũ q̃dẽ uniuſe malicie reũ criminib' abſoluit: miſeros aũt quietiã ſi apud ſcythas cãm dixiſſent innocẽtes iudicarent: hos morte dãnauit. Cito g̃ iniuſtã penã ꝺerũt: q̃ p ciuitate ⁊ ppl'o ⁊ ſacris uaſis cãm ꝓſecuti ſũt. Qnã obrẽ tyrũ q̃s indignati erga ſepulturã eoꝝ liberaliſſimi extiterũt. Menela' ãt ꝓpt eorũ q̃ i potẽtia erãt auariciã pmanebat i pfate: creſcẽs i malicia ad inſidias ciuium.

Odẽ tpe antioch' fam ꝓfectionẽ paꝛuit i egyptũ. Cõtigit aũt p uniuerſam hieroſolymoꝝ ciuitatẽ uideꝛi dieb' q̃ꝺꝛagita p aera eq̃tes diſcurrẽtes auratas ſtolas hñtes ⁊ haſtas q̃ſi cohortes armatas ⁊ curſus eq̃ꝝ p ordies digeſtos: et cõgreſſiões fieri cõmin' ⁊ ſcutorũ mor' ⁊ galeatoꝝ multitudinẽ gladijs diſtrictis ⁊ telorũ iact' ⁊ aureoꝝ armorũ ſplendorẽ õniſq̃ generis loricaꝝ. Qua ꝓpt ões rogabant i bonũ mõſtra ꝓuerti. Ꝟz cũ falſus rumõ exiſſet: tãq̃ uita exceſſiſſꝫ ãtiochus: aſſũptis iaſõ ñ min' mille uiris aggreſſus ẽ ciuitatẽ repẽte: ⁊ ciuib' ad murũ cõuolantib' ad ultimũ apphẽſa ciuitate menela' fugit i arcẽ. Jaſon vo nõ pcebat i cede de ciuib' ſuis nec cogitabat ꝓſpitatẽ aduerſũ cognatos malũ eẽ maximũ: arbitrãs hoſtiũ ⁊ ñ ciuiũ ſe trophea captuꝝ. Et principatũ q̃dẽ ñ obtinuit: finẽ vo inſidiarũ ſuarũ confuſionẽ accepit: ⁊ pfug' itez abũt i ãmanitẽ. Ad ultimũ i exitiũ ſui cõcluſus ab aretha arabũ tyrãno fugiẽs ꝺ ciuitate i ciuitatẽ õib' odioſus: ut refuga legũ ⁊ execrabilis ut patrie ⁊ ciuiũ hoſtis i egyptuꝫ extruſus ẽ: ⁊ q̃ multos ꝺ pria ſua expulerat pegre perũt lacedemonas ꝓfect': q̃i p cognatione ibi refugiũ hitur': ⁊ qui iſepultos mlt̃os abiecerat ipſe ⁊ illamẽtat' ⁊ i ſepulc' abq̃ citur: ſepultura neq̃ pegria uſus: neq̃ pria ſepulchro participans. Jhis itaq̃ geſtis ſuſpicat' ẽ rex ſocietatẽ deſerturos iudeos: et ob hoc ꝓfectus ex egypto efferatis animis ciuitatem q̃dem armis cepit. Juſſit autem militibus interficere: nec parcere occurſantibus: ⁊ p domos aſcendentes trucidare. Jfiebant g̃ cedes iuuenum ac ſenioꝝ: mulieꝝ ⁊ natoruꝫ exꝑminia: uirginũq̃ ⁊ paruuloꝝ neces. Erant ãt toto triduo octoginta milia interfecti: quadraginta milia uincti: non minus autez uenũdati. Sed nec iſta ſufficiũt. Jauſus eſt etiam intrare tẽplum uniuſa ira ſanctius menelao ductore: qui leguꝫ ⁊ pie fuit proditor. Et ſceleſtis manibus ſumens ſancta uaſa que ab alijs regibus ⁊ ciuitatibus erant poſita ad ornatũ loci ⁊ gloriam: cõtrectabat idigne ⁊ contamiabat. Jta alienat' mẽte antioch' nõ ꝓſiderabat: q̃ ꝓpter pcca hitariũ ciuitatẽ modicũ de' fuerat iratus: ꝓpter qͦ ⁊ accidit circa locũ deſpectio. Jalioquin niſi contigiſſet eos multis pcciis eẽ iuolutos: ſicut heliodor' q̃ miſſus ẽ a ſeleuco rege ad expoliandũ erariũ etiam hic

318
323

ſtati aduenies flagellat' ⁊ repulſus utiq; fu iſſet ab audacia. Verum no ꝓpt̃ locū gētē: ſz ꝓpt̃ gētē locū de' elegit. Ꝓoq; ⁊ ipſe locus particeps fcs ē ꝑſi maloꝝ: poſtea ät fiet ſo cius bonoꝝ: ⁊ q dēlict' i ira dei oipotēt̃ eſt: itez i magni dñi recōciliatiōe cū ſūma gl'a exaltabit. Ꝑgit antioch' mille ⁊ octigēt̃ abla tis de templo talent̃ velocit̃ antiochiam re greſſus ē: exiſtimās ſe ꝑ ſuꝑbia t̃rā ad naui gādū: pelagus vo ad iter agēdū deducturū ꝓpt̃ mēt̃ elatōem. Reliqt ät ꝓpoſitos ad affligēdā gētē: hieroſolymis q̃dem philippū genē phrygē moꝛib' crudeliozē eo ipſo: a q̃ ꝓſtitur' ē: i gariçiz ät andronicū ⁊ menelaū: q̃ grauꝭ q̃ ceteri iminebāt ciuibus. Cumq; appoſit' eēt ꝓtra iudeos: miſit odioſū ꝓnci pē apollonū cū exercitu vigiti ⁊ duob' mili b': ꝓcipies ei ões pfecte etat̃ itficē: mulieres ac iuuenes vēdē. Qui cū veniſſet hieroſoly mā pacē ſimulās q̃euit uſq; ad diē ſcm ſab bati: ⁊ tūc feriati iudeis arma cape ſuis pre cepit. Oēſq; ſimul q̃ ad ſpectaculum ꝓceſſe rant: trucidauit ⁊ ciuitatē cū armati diſcur rēs igētē mltitudinē pemit. Judas autē ma chabe': q̃ decim' fuerat ſeceſſerat i deſtū lo cū: ibiq; iter feras vitā i mōtib' cū ſuis age bat: ⁊ feni cibo veſcētes demoꝛabāt ne parti cipes eſſent coiq̃natiōis.

.VI.

Sed ñ p' multū t̃pis miſit rex ſenē quē dā antiochenuꝫ: q̃ cōpellēt iudeos: ut ſe trāſferēt a patrijs ⁊ dei legib': ꝓtamiare ēt: qō i hieroſolymis erat tēplū: ⁊ cognoiare iouis olympij: ⁊ i gariçim: put erāt hi q̃ lo cū inhitabāt ioius hoſpitaꝭ. Peſſima autē ⁊ vniuerſis grauis erat maloꝝ icurſio. Nā tēplū luxuria ⁊ comeſſatiōib' erat plenū: et ſcortantiū cū mētricibus: ſacratiſq; edibus mulieres ſe ultro ingerebāt: itroferētes ea: q̃ ñ licebāt. Altare ēt plenū erat illiciti: q̃ legi b' ꝓhibebāt. Neq; ät ſabbata cuſtodiebāt: neq; dies ſolēnes patrij ſuabāt nec ſimpliciter ſe q̃ſq̃ iudeū cōfitebat. Ducebant ät cuꝫ amara neceſſitate i die natalis regi ad ſacri ficia: ⁊ cū liberi ſacra celebꝛarēt: cogebātur edera coꝛonati libero circuire. Decretū aūt exīt i ꝓximas ciuitates gētiliū ſuggerētib' ptolemeis: ut pari modo ⁊ ipſi aduerſus iu deos agerēt: ut ſacrificarēt: eos ät q̃ nollēt trāſire ad iſtituta gētiliū itficerēt. Erat g̃ vi dere miſeriā. Due.n. mulieres delate ſūt na tos ſuos circūciduſſe: q̃s ad vbera ifātibus ſuſpēſis: cū publice p ciuitatē circūduciſſēt p muꝛos ꝓcipitaueꝛūt. Alij vo ad ꝓxias coeuntes ſpelūcas: ⁊ latenē ſabbati die celebrā tes: cū idicati eſſent philippo: flāmis ſuccē ſi ſūt: eo q̃ verebāt ꝓpt̃ religiōem ⁊ obſeruā tiā: manu ſibimet auxiliū ferre. Obſecto ät eos q̃ hūc libꝝ lecturi ſūt: ne abhoꝛreſcant ꝓpt̃ aduerſos caſus: ſz reputēt ea q̃ acciderūt ñ ad iteritū: ſed ad coꝛreptiōem eē generi nū. Etenim mlto t̃pe ñ ſinē pcōꝛb' ex ſūma agē: ſed ſtatim vltiones adhibē: magni bñfi cij ē iudiciuꝫ. Nō.n. ſicut i alijs natoib' dñs patient expectat: ut eaſ cū iudicij dies aduenerit i plenitudine pcōꝛ puniat: ita ⁊ i nobis ſtatuit: ut pcīs nūis i finē ꝺuoluti ita demū i nos vidicet: ꝓpt̃ qō nūq̃ q̃dē a nobis miam ſuam amouet: coꝛripiēs vo in aduerſis ꝑſm ſuum ñ derelinq̃t. Ꝺz hec nob' ad cōmonitōem legētiū dicta ſint pauc. Jā ät veniēdum ē ad narratiōem. Jgr̃ eleaçaꝛ' vn' de ꝓmoꝛib' ſcribaꝝ vir etate, puectuſ: ⁊ vultu decoꝛus: apto oꝛe hians copellebat̃ carnē poꝛcinā manducare: at ille glozioſiſſimā moꝛtem magis q̃ odibilē vitā cōplectēs: vo lūtarie ꝑibat ad ſuppliciū. Jntues ät quēad dum oꝑteret accedē: patient ſuſtinēſ deſtinauit ñ admittē illicita: ꝓpt̃ vite amoꝛē. Hi ät q̃ aſtabāt iniq̃ miſatoe cōmoti: ꝓpter ātiquā viri amicitiā tollētes cū ſecreto ꝛogabāt afferri carnes: q̃b' veſci ei licebat: ut ſimulare ēt manducaſſe: ſicut rex ipauerat de ſacrifi cij carnib': ut hoc fco a moꝛte liberaret: ⁊ ꝓpt̃ veterē viri amicitiam hanc i eo faciebāt humanitatem. At ille cogitare cepit etat̃ ac ſe nectuti ſue eminētiā dignā: ⁊ igenite nobilitati canicie: atq; a puero optime ꝓuerſatōis act': ⁊ ſm ſācte ⁊ a deo ꝓdite legi ꝓſtituta rīdit cito dicēs: ꝓmitti ſe velle i ifernū. Nō.n. etati nie dignū ē iq̃t fingē: ut mlti adoleſcētes arbitrātes eleaçaꝝ nonagita ānoꝝ trā ſiſſe ad vitā alienigenaꝝ: ⁊ ipſi ꝓpt̃ meam ſimulationem: ⁊ ꝓpter modicum coꝛruptibilis vite t̃pus decipiantur: ⁊ p hoc maculam atq; execratiōez mee ſenectuti ꝓquirā. Nā ⁊ ſi in ꝑſenti t̃pe ſuppliciꝭ hominum' eripiar: ſz manuꝫ oipotentis nec viuus nec defunct' effugiam. Quāobꝛem fortiter vitam excedendo: ſenectute quidem dignus apparebo: adoleſcētib' ät exemplū forte reliquā: ſi prompto aio ac fortiter pro grauiſſimis

ac sactissimis legib⁹ honesta morte pfūgat. Vbis dict⁹ pfestim ad suppliciū trahebat. Vi ūt q eū ducebāt: ⁊ paulo ūte fuerant mitiores: i irā ꝓuersi sunt ꝓpter ꝑmões ab eo dictos: qs illi p arrogātiā platos arbitrabant. Qz cū plagi pimētur: ingemuit ⁊ dixit: Pñe q habes scam sciam: manifeste tu scis: quia cū a morte possē libari duros corpis sustineo dolores: ꝑm aiam vo ꝓpt timorē tuū libēter hec patior. Et iste qdem hoc mō vita decessit: ñ solū iuuenib⁹: sz ⁊ vniuerse gēti memoriā mōtis sue ad exēplū vtutū ⁊ fortitudis derelinquens.

.VII.

Contigit ūt septē frēs vna cū matre apphēsos compelli a rege edere ꝓhta fas carnes porcias: flagris ⁊ taureis cruciatos. Un⁹ ūt ex illis: q erat ꝑm⁹ sic ait: Quid q̄ris ⁊ qd vis discē a nobis? Parati sumus mori magis q̄ patrias dei leges ꝓuaricari. Iratus itaq; rex iussit sartagines ⁊ ollas eneas succēdi: qbus statim succēsis iussit ei: q̄ por fuerat locut⁹ āputari linguam: ⁊ cute capiti abstracta sūmas q̄s man⁹ ⁊ pedes ei pcidi: ceteri ei⁹ frib⁹ ⁊ matre ispicētib⁹. Et cū iā per oia iutil fcus eēt: iussit ignē admoueri: ⁊ ad huc spirātē tōreri i sartagine: i q̄ cū diu cruciaret: ceteri vna cū matre iuicē se hortabāt: mori fortit dicētes: Dñs de⁹ aspiciet veritatē: ⁊ ꝓsolabit i nob: quēadmodū i ꝓtestatione cātici declarauit moyses: Et i ſuis cōsolabit. Mortuo itaq; illo ꝑmo hoc mō sequētē ōducebāt ad illudēdū: ⁊ cute capiti ei⁹ cuz capill⁹ abstracta itrogabāt si māducaret p̄ q̄ toto corpore p mēbra singula pūiret. At ille rīdēs patria voce dixit: Nō faciaz. Postq qō ⁊ iste sequenti loco ꝑmi tormēta suscepit: ⁊ i vltio spu ꝓstitut⁹ sic ait: Tu qdē scelestissime i pñti vita nos pdis: sz rex mūdi defūctos nos p suis legib⁹ etne vite resurrectiōe suscitabit. Ꝑ hūc itq illudit: ⁊ liguā postulat⁹ cito ꝓtulit: ⁊ man⁹ cōstanter extendit: ⁊ cū fiducia ait: E celo ista possideo: sed ppt dei leges nunc hec ipsa despicio: qm̄ ab ipso me ea receptuz spero. Mira ut rex: ⁊ qui cū ipso erāt mirarēt adolescētis animū: q tā q̄ nihil ducēt cruciat⁹. Et hoc ita defuncto: q̄rtū vexabāt silr torquētes. Et cū iā essz ad mortē sic ait: Bon⁹ ē ab hoib⁹ morti datos spē expectare a deo: itez ab ipso resuscitādos. Tibi.n. resurrectio ad vitā ñ erit. Et cū admonissēt q̄ntū vexabāt eū: at ille īspiciēs i eū dixit: Ꝑtatē iter homes hīs: cuz sis corruptibil facq̄ vis. Noli ūt putare gen⁹ nīm a deo eē derelictū. Tu ūt patiēt sustine: ⁊ videbis magnaz ptatē ipsi⁹: q̄liter te ⁊ semen tuū torq̄bit. Ꝑ hūc ducebāt sextum ⁊ is mori icipiēs sic ait: Noli frustra errare. Nos.n. ꝓpt nosmetipsos hoc patimur pec cātes i deū nīm: ⁊ digna āmiratiōe fca sunt in nobis. Tu ūt ne existimes impune futuz: q̄ ꝓtra deū pugnare tētaueri. Supra modū ūt mater mirabilis ⁊ bonoz mēoria digna q̄ pēūtes septē filios sub vn⁹ diei tpe ꝓspiciens: bono aio ferebat: ppter spē quā in deū habebat: singulos illoz hortabat voce patria forciter ꝓpleta sapia: ⁊ feminee cogitatiōi masculinum aiū iserens dixit ad eos: Nescio q̄liter i vtero meo apparuist. Neq .n. ego spm ⁊ aiam donaui vobis ⁊ vitam: ⁊ singuloz mēbra nō ego ipsa cōpegi. Sed .n. mūdi creator: q̄ formauit hois natiuitatē: q̄q ōiū iuenit originē: ⁊ spm vobis iterum mia reddet ⁊ vitā: sic nūc vosmetipsos despicit ꝓpter leges ei⁹. Antioch⁹ ūt ꝓtēni se arbitratus: sil ⁊ exprobrāt voce despecta cū adhuc adolescentior supessz: non solum vbis hortabatur: sz ⁊ cū iuramēto affirmabat diuitē se ⁊ beatū factuz: ⁊ trāslatum a patrijs legib⁹ amicū habituz ⁊ res necessarias ei ꝓbituz. Qz ad hec cū adolescēs neq̄ q̄ icliaret: vocauit rex matrē ⁊ suadebat ei: ut adolescēti fieret i salutē. Cū ūt mltis cazvbis eēt hortat⁹: ꝑmisit suasurā se filio suo. Itaq; inclinata ad illū irridēs crudelē tyrānū ait patria voce: Fili mi miserē mei: q̄ te i utero nouē mēsib⁹ portaui: ⁊ lac triēnio dedi ⁊ alui ⁊ i etatē istā pduxi. Peto nate: ut aspicias ad celū ⁊ terrā ⁊ ad oia q̄ i eis sūt: ⁊ itelligas q̄z ex nihilo fecit illa de⁹ ⁊ hoium gen⁹: ita fiet ut ñ timeas carnificē istū: sz dignus fratribus tuis effect⁹ particeps suscipe mortem: ut in illa miseratiōe cum fratribus tuis te recipiaz. Cū hec illa adhuc dicēt: ait adolescens: Quē sustinet? Nō obedio precepto reg̃: sed ꝓcepto legi q̄ data est nobis ꝑ moysen. Tu vo q iuētor omis malicie fēs es i hebreos: nō effugies manū dei. Nos.n. propcīs nīis hec patimur. Et si nobis ꝓpter increpatiōem ⁊ coꝛreptiōem dñs de⁹ nr modicū irat⁹ ē: sz itez reconciliabit⁹ seruis suis. Tu ūt o sceleste ⁊ ōiū hoīū flagitiosissime: noli fru

ſtra extolli vanis ſpēb⁹ i ſeruos ei⁹ iſlāmat⁹. Nōdū.n. ōipotētis dei ⁊ oia iſpicietis iudiciū effugiſti. Nā fies mei modico nūc dolore ſuſtētato ſub teſtamēto eēne vite effecti ſunt: tu vō iudicio dei iuſtas ſuperbie tue penas exolues. Ego āt ſic ⁊ fies mei aiam ⁊ corp⁹ meū trado ꝓ patrijs legib⁹ iuocās deū maturi⁹ gēti nīe ꝓpitiū fieri: teqz cū tormētis ⁊ verberibus ꝓfiteri: q⁹ ipſe ē de⁹ ſolus. Jn me vō ⁊ i fili⁹ meis deſinet ōipotēt⁹ ira: q ſi ōne genus nīum iuſte ſuperducta eſt. Tunc rex accēſus ira i hunc ſup ōes crudeli⁹ deſeuit: īdigne ferens ſe deriſū. Et hic itaqz mūdus obijt p oia i dño ꝓfidēs. Nouiſſime autem p⁹ filios ⁊ mater ꝓſūpta ē. Jgit̄ de ſacrificijs ⁊ de nimijs crudelitatib⁹ ſatis dictū ē.

¶ .VIII.

Judas vō machabeus ⁊ q cū illo erāt itroibāt latenē i caſtella ⁊ ꝓuocantes cognatos ⁊ amicos: ⁊ eos q pmāſerāt in iudaiſmo aſſumentes: eduxēt ad ſe ſex milia viros. Et iuocabāt dīm: ut reſpiceret i ppl'z q ab ōib⁹ calcabāt: ⁊ miſereē templo: qō ꝓtamiabāt ab impijs. Miſerēt etiam extermīnio ciuitatis: q eēt illico cōplanāda: ⁊ vocez ſanguinis ad ſe clamātis audiret: mēoraret ꝙz iniq̄ſſimas mortes paruulorz innocētiuz: ⁊ blaſphemias nomini ſuo illatas: ⁊ idignaret ſi his. At machabe⁹ congregata mītitudie itolerabīl gētibus efficiebat. Jra.n. dñi i miſericordiam ꝓuerſa ē. Et ſupueniens caſtell' ⁊ ciuitatibus iprouiſus ſuccendebat eas: et opportuna loca occupans: nō paucas hoſtium ſtrages dabat. Maxie āt noctibus ad h⁹cemodi excurſus ferebat: ⁊ fama vtut⁹ ei⁹ ubiqz diffūdebat. Videns āt philipp⁹ paulati virum ad ꝓfectum venire: ac frequētius res ei cedē ꝓſpe ad ptolemeū ducē celeſyrie et phenicis ſcripſit: ut auxilium ferret regne gocijs. At ille velocit̄ miſit nicanorem patrocli de ꝓmorib⁹ amicum: dat⁹ ei ō pmixtis gentibus: armatis nō minus vigiti milib⁹: ut vniuerſū iudeorz genus deleret: adiūcto ei ⁊ gorgia viro militari: ⁊ i bellicis rebus experteniſſimo. Cōſtituit aūt nicanor regi: ut tributū qō romanis erat dandū duo milia talentorum de captiuitate iudeorz ſupplere. Statiqz ad maritimas ciuitates miſit conuocās ad coemptiōem iudaicorz māciporum: ꝓmittens ſe nonaginta mancipia talento diſtracturum: nō reſpiciēs ad vidictam: q eū ab ōipotēte eēt ꝓſecutura. Judas āt ubi cōperit: idicauit his q ſecū erāt iudeis nicanoris aduētū. Ex q⁹bus q⁹dam formidātes: ⁊ ñ credētes dei iuſtitie i fugā vertebātur: alij vō ſiq ō his ſuperāt veniebāt: ſiqz dñum deꝓcabātur: ut eripet eos de ipio nicanore: q eos pul'q i comin⁹ veniret vēdiderat. Et ſi ñ ꝓpter eos: ꝓpter teſtamentum: qō erat ad pres corz: ⁊ ꝓpter iuocationem ſancti ⁊ magnifici nois eius ſup ipſos. Conuocatis āt machabeus ſeptem milib⁹: q cū ipſo erāt: rogabat ne hoſtib⁹ recōciliarētur: nz metuerēt iique veniētiū aduerſū ſe hoſtium mītitudinem: ſed fortiter ꝓtēderēt ante oculos hītes ꝓtumeliam: q loco ſēo ab his iuſte eēt illata: itemqz ludibrio habite ciuitatis iniuriam: adhuc ēt veterum inſtituta cōuulſa. Nā illi q⁹dem armis cōfidunt ait ſi mul ⁊ audacia: nos āt i ōipotēte dño: q pōt ⁊ venientes aduerſū nos ⁊ uniuerſū mūdum vno nutu delere cōfidim⁹. Ammonuit aūt eos ⁊ de auxilijs dei: q fca ſunt erga parentes: ⁊ q⁹ ſub ſennacherib cētum octoginta q̄nqz milia pierūt: ⁊ de plio qō eis aduerſus galathas fuit i babylonia: ut ōes ubi ad rē vētum ē macedonib⁹ ſocijs heſitātibus: ipſi ſex milia ſoli peremerunt centum viginti milia ꝓpter auxilium illis datum de celo: ⁊ būficia ꝓ his plurima cōſecuti ſunt. His verbis cōſtantes effecti ſūt: ⁊ pro legibus et patria mori parati. Conſtituit itaqz fratres ſuos duces utriqz ōdini ſimonez ⁊ ioſephū ⁊ ionathā ſubiectis unicuiqz millenis ⁊ q̄ngentenis: ad hoc ēt ab eſdra lecto illis ſēo libro ⁊ dato ſigno adiutorij dei: in ꝑma acie ipſe dux commiſit cum nicanore. Et facto ſibi adiutore ōipotēte: interfecerūt ſi nouez milia hoium: maiorem āt ptem exercit⁹ nicanoris vulneribus debilem fēm fugē compulerūt. Pecunijs vō eorz: q ad emptiōem ipſorz venerāt ſublatis: ipſos uſqz q̄qz ꝓſecuti ſunt: ſed reuerſi ſunt hora cōcluſi. Nam erat āte ſabbatum: quā ob cām ñ ꝓſeuerauerunt inſequentes. Arma autem ipſorum ⁊ ſpolia cōgregātes ſabbatū agebēt bñdicētes dīm: q liberauit eos i iſto die: mīe iūtiū ſtillans i eos. P⁹ ſabbatū vō debilibus ⁊ orphanis ⁊ viduis diuiſerūt ſpolia: ⁊ reſidua ipſi cum ſuis habuere. His itaqz geſtis ⁊ cōmuniter ab omnibus facta obſecratione: miſericordem dominum poſtulabant: ut

ī finē ſuis ſuis recōciliaret. Et ex his cū tio theo ⁊ bacchide erant ꝓtra ſe cōtēdētes ſ̄ vigiti milia ītfeceīt: ⁊ munitōes excelſas ob tinueīt: ⁊ plures p̄das diuiſeīt: equā portio nez debilib⁹ pupill' ⁊ viduis: ſz ⁊ ſenioribus faciētes. Et cū arma eoꝝ diligēt collegiſſet: oia compoſueīt ī loc̄ opportunis. Reſidua vo ſpolia hieroſolymā ōtuleīt: ⁊ philarcen: q̄ cū timotheo erat iterfeceīt vir ſceleſtū: q̄ ī m'tis iudeos afflixerat. Et cū epicinia age rēt ī hieroſolymis: eos q̄ ſacras ianuas icēdeīt. i. caliſthenen: cū ī qōdā domiciliū ⁊fugiſſent icēderūt digna eis mercede ꝓ ipietatib⁹ ſuis reddita. Facinoroſiſſimus āt nicanor: q̄ mille negociātes ad iudeoꝝ vēditionē adduxerat: hūliat⁹ auxilio dn̄i ab his q̄s nullos exiſtimauerat: depoſita veſte gl'e per mediterranea fugiēs ſolus venit ātiochiaz: ſūmā ifelicitatē de iteritu ſui exercit⁹ cōſecut⁹. Et q̄ ꝓmiſerat romāis ſe tributū reſtituē de captiuitate hieroſolymoꝝ: p̄dicabat nūc ꝓtectorē deū hz̄e iudeos: ⁊ ob ipſū inuulnerabiles eē: eo q⁹ ſeq̄rēt leges ab ipſo conſtitutas.

.IX.

Eodē tp̄e antioch⁹ ihoneſte reuertebat ō pſide. Intrauerat. n. i eā: q̄ dū pſipolis: ⁊ tentauit expoliare tēplū: ⁊ ciuitatē op primē: ſz m'titudie ad arma ꝓcurrēte in fugā verſi ſūt: ⁊ ita ꝓtigit ut antioch⁹ p̄ fugaz turpit' rediret. Et cū veniſſet circa egbathanan: recognouit: q̄ erga nicanorē ⁊ timotheum geſta ſunt. Elatus āt in ira arbitrabat ſe ūurtā illoꝝ: q̄ ſe fugauerāt poſſe i iudeos ꝛetorq̄re: ideoq⁹ iuſſit agitari currū ſuū ſine ītermiſſione agēs iter: celeſti eū iudicio purgēte: eo q⁹ ita ſupbe locut⁹ ē ſe vēturꝝ hieroſolymam: ⁊ ꝓgeriem ſepulchꝝ iudeoꝝ eam facturum. Sz q̄ vniuerſa ꝓſpicit dn̄s deus iſrl' pcuſſit eū iſanabili ⁊ iuiſibili plaga. Ut .n. finiuit hūc ipſū ſm̄oem appḡēdit eū dolor: dirus viſcerum ⁊ amara iternoꝝ tormēta. Et q̄dem ſati iuſte: q̄ppe q̄ multū ⁊ nouis cruciatibus aliorum torſerat viſcera: ſz ille nullo mō a ſua malicia ceſſaret. Sup hoc autem ſuperbia repletus ignem ſpirās alo ī iudeos: ⁊ p̄cipiēs accelerari negociū: contigit illum impetu eūtez de curru cadē: ⁊ graui corporis colliſione mēbra vexari. Ꝟſq⁹ ſibi videbat etiaz fluctibus maris imperare ſupra humanum modū ſupbia repletus: ⁊ mōtū altitudies ī ſtatera appēdere: nūc humiliat⁹ ad ſ̄am ī geſtatorio pōtabat: manifeſtā dei vtutē ī ſemetipſo ꝓteſtās: ita ut de corpore impiꝰ vermes ſcaturirēt: ac viuētes ī doloꝛib⁹ carnes ei⁹ effluerēt: odore ēt illius ⁊ fetore exercit⁹ grauaret. Et q̄ paulo āte ſidera celi ꝓtigē ſe arbitrabat: eū nemo poterat ppt̄ itolerantiā fetoris portare. Hic igit̄ cepit ex graui ſuperbia deduct⁹ ad agnitoez ſui venire diuina āmonit⁹ plaga: p̄ momenta ſingula doloꝛib⁹ ſuis augmentata capientibus. Et cum nec ipſe iam fetorem ſuū ferre poſſet: ita ait: Juſtum ē ſubditum eē deo ⁊ mortalem non paria deo ſentire. Orabat āt hic ſceleſt⁹ dn̄z a q̄ ñ ceēt mīam ꝓſecutur⁹: ⁊ ciuitatem ad quam feſtinans veniebat: ut eam ad ſolum deduceret: ac ſepulchꝝ ꝓgeſtoꝝ faceret: nūc optat liberā reddē: ⁊ iudeos: q̄s nec ſepultura q̄dem ſe dignos habituruz: ſz auib⁹ ac feꝛ diripiēdos traditurū: ⁊ cū paruul' extimiatuꝝ dixerat: eq̄les nunc atheniēſib⁹ factuꝝ pollicet. tēplū et ſanctū: quod prius expoliauerat: optimis donis ornaturum: ⁊ ſancta vaſa multiplicaturꝝ: ⁊ p tinentes ad ſacrificia ſūptus de redditibus ſuis p̄ſtaturum: ſ̄ hec ⁊ iudeū ſe futurū: et oēm locuz terre pambulaturū ⁊ p̄dicaturꝝ dei poteſtatem. Sed nō ceſſātib⁹ doloꝛibus ſupuenerat. n. in eum iuſtum dei iudicium: deſperās ſcripſit ad iudeos ī hūc modū deꝓcationis ep̄lam hec ꝓtinētem: Optimis ciuibus iudeis: plurimā ſalutē ⁊ bn̄ valē ⁊ cē felices rex ⁊ p̄nceps antioch⁹: Si bn̄ valet̄ ⁊ filij vr̄i: ⁊ ex ſn̄tia vobis cūcta ſūt: maxīas agimus gr̄as. Et ego ī infirmitate p̄ſtitut⁹: vr̄i āt memoꝛ benigne reuerſus ō pſidis locis: ⁊ infirmitate grauī app̄henſus neceſſariū duxi ꝓ communi vtilitate curam hz̄e nō deſperans memetipſum: ſed ſpem m'trā bn̄s effugiēdi ifirmitatē. Reſpiciēs āt q⁹ et p̄ me⁹: qb⁹ tp̄ib⁹ ī locis ſupioꝛibus ducebat exercitum: oñdit q̄ p⁹ ſe ſuſcipet p̄cipatuz: ut ſiquid ꝓtrariū accideret: aut difficile nūciaretur: ſcientes hi qui in regionib⁹ erant: cui eſſet ꝛerum ſumma derelicta non turbarentur: ad hec pſiderans de p̄ximo potentes quoſq⁹ ⁊ vicinos temporib⁹ inſidiantes ⁊ euentum expectantes: deſignauī filiū meū antiochum regem: quem ſepe recurrens in ſupioꝛa regna multis veſtrum commendabaz: ⁊ ſcripſi ad eum: que ſubiecta ſunt.

325

Oro itaq; uos ⁊ peto memores bñficiorū publice ⁊ priuatim: ut unusq̄sq; cōseruet fidez ad me ⁊ ad filiū meū. Cōfido eiz cū modeste ⁊ humane acturū ⁊ sequētez ꝓpositū meū cōem uobis fore. Igitur homicida et blasphem⁹ pessime percussus: ⁊ ut ipe alios tractauerat: pegre i mōtib⁹ mirabili obitu uita functus est. Transferebat āt corp⁹ phi lipp⁹ collactane⁹ eius: q̄ metuēs filiū antio chi ad ptolomeū philometorem i egyptum abḡt.

C.X.

Machabe⁹ āt ⁊ q̄ cū eo erāt dño se ꝓte gente tēplū q̄dē ⁊ ciuitatem recepit: aras āt q̄s alienigene p plateas extruxerant itēq; delubra demolit⁹ ē. Et purgato tēplo aliud altare fecerūt: ⁊ de ignit⁹ lapidib⁹ igne cōcepto sacrifia obtulerūt p⁹ bieniū: ⁊ incē sū ⁊ lucernas ⁊ panes ꝓpositiōis posuerūt. Quib⁹ gestis rogabāt dñm ꝓstrati i terrā: ne āplius talib⁹ malis incidēt. Cz ⁊ si qñ peccassent: ut ab ipso miti⁹ corriperēt: ⁊ nō a barbaris ac blasphemis hoīb⁹ traderent. Qua die āt tēmplum ab alienigenis pollutū fuerat: cōtigit eadē die purificatiōez fieri uicesima et q̄nta mīs qui fuit casleu. Et cū letitia dieb⁹ octo egerūt i mōm tabernaculorū: recordantes q̄ ante modicū tpis diem solēnem tabernaculorū i montibz ⁊ in speluncis more bestiarū egerant: ꝓpt̄ qō tirsos ⁊ ramos uirides ⁊ palmas ꝓferebant ei: q̄ ꝓsperauit mūdare locū suū. Et decreuerūt cōi ꝓcepto ⁊ decreto uniuerse genti iudeoz ōibus ānis agere dies istos. Et antiochi q̄ dem q̄ appellat⁹ ē nobil⁹: uite excessus ita se hūit. Nūc āt de eupatore antiochi impū filio q̄ gesta sūt narrabim⁹: breuiantes mala q̄ i bellis gesta sūt. Hic cūm suscepto regno constituit sup negocia regni lysiam quēdaz phenicis ⁊ syrie militie principē. Mā ptolomeus q̄ dicebat macer iusti tenax erga iudeos: eē ꝓstituit: ⁊ ꝓcipue ppt̄ iniq̄tatē que facta erat i eos ⁊ pacifice agere cū eis. Sed ob hoc accusat⁹ ab amicis apud eupatorez: cū frequent⁹ pditor audiret: eo q̄ cyprū creditā sibi a philometore deseruisset: et ad antiochū nobilē translat⁹: ēt ab eo recessisset: ueneno uita finiuit. Gorgias āt cum esset dux locorū: assūptis aduenis frequēt iudeos de bellabat. Judei uero q̄ tenebant opportūas munitiōes: fugatos ab hierosolymis susci piebant: et bellare tentabant. Hi vo q̄ erant cū machabeo p oīones dñm rogantes ut esset sibi adiutor: ipetū fecerūt i mūitōes idumeorū: multaq; ui ipsistētes loca obtinuerūt occurrētes iteremerūt: ⁊ ōes sil⁹ non minus uigintiquinq; milibus trucidauerūt. Quidā autem cuz confugisset i duas turres ual de munitas: oēm apparatū ad repugnāduz hñtes: machabeus ad eorū expugnationez relicto simone ⁊ iesepho itemq; çacheo eisq; q̄ cū ipsis erant satis m⁹tis: ipse ad eas q̄ ampli⁹ puzgebāt pugnas cōuersus ē. Hi vo q̄ cū simone erāt cupiditate ducti a q̄busdā q̄ i turribus erāt suasi sunt pecunia: ⁊ septuaginta milib⁹ didrachmis acceptis dimiserūt q̄sdā effugē. Cū āt machabeo nūciatuz eēt qō fēm est: principib⁹ pp⁹li cōgregatis: ac cusauit q⁹ pecunia fres uendidissent aduersarii eorū dimissis. Nos igī pditores factos i fecit: ⁊ confestim duas turres occupauit. Armis āt ac manib⁹ oia prospe agēdo i duabus munitiōib⁹ plusq; uigīti milia pemit. Ptimotheus qui prius a iudeis fuerat supat⁹ cōuocato exercitu peregrie m⁹titudinis ⁊ congregato eqtatu asiano aduenit: q̄si armis iudeā captur⁹. Machabe⁹ aūt ⁊ q̄ cuz ipso erant appropinquāte illo deꝓcabantur dñz caput ⁊ra aspgētes lūbosq; cilicijs pcincti ad altar⁹ crepidinē ꝓuoluti: ut sibi propitius: inimicis autez eorū eēt inimicus: ⁊ adversarijs aduersaretur sicut lex dicit. Et ita p⁹ oīonem sumptis armis longius de ciuitate pcedētes: ⁊ primi hostibus effecti resedēt. Primo aūt solis ortu utriq; cōmiserūt: isti q̄dē uictorie ⁊ psperitatis spōsorē cū vtute dñz hñtes: illi aūt ducē belli aiuz hēbāt. Cz cū uehemens pugna eēt: apparuēt aduersarijs de celo uiri quiq; in eqs frenis aureis decori ducatū iudeis prestātes: ex q̄b⁹ duo machabeū mediū hñtes armis suis circumspectuz icolumem conseruabant: in aduersarios autē tela ⁊ fulmia iaciebāt: ex q̄ ⁊ ceci tate cōfusi ⁊ repleti pturbatiōe cadebāt. Interfecti sūt aūt uiginti milia q̄ngenti ⁊ eqtes sex centi. Timotheus vo cōfugit i gaçaram presidium munitū cui p̄erat cereas: machabe⁹ aūt ⁊ q̄ cum eo erāt letantes obsederūt p̄sidiū dieb⁹ q̄ttuor. At hi qui intus erāt loci firmitate ꝓfisi supra modū maledicebāt: ⁊ fmones nefandos iactabant. Cz cū dies q̄nta illuxisset: uiginti iuuenes ex his qui cum machabeo erant: accensi animis ꝓpter

blasphemiã uirilit acceſſerũt ad murũ: ⁊ ſe
roci aio icedẽtes aſcẽdebãt: ſz et alij ſil' aſcẽ
dentes tres portaſq; ſuccẽdere agreſſi ſunt.
atq; ipſos maledicos ꝓcremare. ℙer ꝓtinu
uz ãt biduũ ꝑſidio uaſtato timotheũ occul
tãtẽ ſe i q̃dã ꝛeptũ loco pemerũt: ⁊ fiem illi'
cereã ⁊ apollophanẽ occiderũt. Quib' geſtis
i hymnis ⁊ confeſſionib' bñdicebãt dñm: q̃
magna fecit in iſrl: ⁊ uictoriã dedit illis.

¶.XI.

SEd pauo poſt tpe lyſias ꝓcuratõ re
gis ⁊ ꝓpiqu' ac negociorũ ꝓpoſit' gra
uiter ferẽs de his q̃ acciderãt: congregatis oc
toginta milib' ⁊ eq̃tatu uniuſo ueniebat ad
uerſũ iudeos exiſtimãs ſe ciuitatẽ q̃dẽ cap
tã gentib' hitacl'm factuz: tẽplũ vo i pecũie
q̃ſtum ſicut cetera delubra gẽtiũ hituz: ⁊
p ſingl'os annos uenale ſacerdotiũ: nuſquã
recogitãs dei ptatem: ſz mẽte effrenat' i ml'
titudine peditũ ⁊ i milib' eq̃tum ⁊ in octogi
ta elephantis ꝓfidebat. Ingreſſus aũt iude
am ⁊ appropiãs bethſure q̃ erat i ãguſto lo
co ab hieroſolyma itinallo q̃nq; ſtadiorum
illud ꝑſidiũ expugnabat. Vt aũt machabe'
⁊ q̃ cũ eo erãt: cognouerit expugnari ꝑſidia:
cũ fletu ⁊ lachrymis rogabant dñm: ⁊ õnis
turba ſil': ut bonũ angelũ mitteret ad ſalu
tẽ iſrl. Et ipſe prim' machabe' ſumptis ar
mis ceteros adhortat' ẽ ſil' ſecum picl'm ſu
bire ⁊ ferre auxiliũ frib' ſuis. Quiq; pariter
ꝓmpto aio ꝓcederẽt hieroſolymis: apparu
it precedẽs eos eques i ueſte candida: armiſ
aureis haſtã uibrãs. Tũc oẽs ſil' bñdixerũt
miſicordẽ dñm ⁊ cõualuerũt animis nõ ſo
lũ hoies ſz ⁊ beſtias ferociſſimas ⁊ muros
ferreos parati penetrare. Ibant igi ꝓmpti:
de celo hñtes adiutorẽ ⁊ miſerantẽ ſup eos
dñm. Leonũ ãt more ipetu irruentes i ho
ſtes pſtrauerũt ex eis undeci milia peditu,
⁊ eq̃tũ mille ſexcẽtos: uniuerſos ãt i fugam
uerteit: plẽs ãt ex eis uulnerati nudi euaſe
rũt. Sed ⁊ ipſe lyſias turpit fugiens euaſit.
Et q; nõ iſẽſat' erat: ſecũ ipſe reputãs fcam
erga ſe diminutionẽ: ⁊ itelligẽs iuictos eſſe
hebreos õipotẽtis dei auxilio nitẽtes: miſit
ad eos ꝓmiſitq; ſe cõſenſurũ õib' q̃ iuſta ſt:
⁊ regem cõpulſurũ amicũ fieri. Annuit aũt
machabe' precibus lyſie: in õibus utilitati
conſulens. Et quecunq; machabeus ſcrip
ſit lyſie de iudeis: ea rex conceſſit. Iraz erãt
ſcripte iudeis epl'e a lyſia ſiquidẽ hunc mõz
continentes. Lyſias ppl'o iudeoꝝ ſalutem.
Ioannes ⁊ abeſſalon q̃ miſſi fuerãt a uobis
tradẽtes ſcripta poſtulabãt: ut ea q̃ p illos
ſignificabãt: iplerẽ. Quecũq; igi regi potue
rũt ꝓferri: expoſui: ⁊ q̃ rex ꝓmittebat: cõſen
ſi. Si igi i negocys fidẽ conſeruaueritis: et
deinceps bonoꝝ uob' cã cẽ tentabo: de ceti
aũt per ſingl'a ꝛba mãdaui ⁊ iſtis ⁊ his q̃ a
me miſſi ſũt colloq uobiſcũ. Bñ ualete. An
no centeſimo q̃drageſimo octauo mẽſis di
oſcori die uiceſima ⁊ q̃rta. Regi ãt epl'a iſta
continebat. Rex ãtiochus: lyſie fratri ſalutẽ.
Pien̄io inter deos tranſlato: nos uolẽtes
eos q̃ ſunt i regno nio ſine tumultu agere:
⁊ rebus ſuis adhibẽ diligentiã: audiuimus
iudeos nõ cõſẽſiſſe patri meo: ut tranſferẽ
tur ad ritũ grecoꝝ: ſz tenẽ uelle ſuũ iſtitutũ:
ac ꝓpterea poſtulare a nob' cõcedi ſibi legiti
ma ſua. Volentes igi hãc q̃s gentẽ q̃tã eẽ:
ſtatuẽtes iudicauim' tẽplũ reſtitui illis: ut a
gerent ſm ſuoꝝ maiorũ cõſuetudinẽ. Bene
igitur feceris ſi miſeris ad eos ⁊ dextram
dederis: ut cognita noſtra uoluntate bono
aio ſint: ⁊ utilitatibus propriis deſeruiant.
Ad iudeos uero regi epl'a tal' erat. Rex ãtio
ch' ſenatui iudeorũ et ceteis iudeis ſalutez.
Si ualetis ſic eſtis ut uolum': ſz ⁊ ipſi bene
ualem'. Adut nos menela' dicẽs: uelle uos
deſcendẽ ad uõs q̃ ſunt apud nos. Vbis igi
q̃ cõmeãt uſq; ad diẽ triceſimũ mẽſ xandi
ci damus dextras ſecuritatis: ut iudaicis u
tãt cib' ⁊ legib' ſuis ſic ⁊ pus: ⁊ nemo coruz
ullo mõ moleſtiã patiat de his q̃ p igneran
tiã geſta ſũt. Miſim' ãt ⁊ menelaum q̃ uos
alloq̃tur. Valete. Anno centeſimo q̃drageſi
mo octauo xandici mẽſ q̃ntadecia die. Mi
ſerũt ãt etiã romani epl'az ita ſe hñtẽ. Quĩ
tus mẽmius ⁊ titus manil' legati romano
ꝝ ppl'o iudeoꝝ ſalutẽ. Qe his que lyſias co
gnat' regis cõceſſit uobis: ⁊ nos cõceſſim':
de q̃b' aũt ad regẽ iudicauit referẽdũ: cõſe
ſtim aliq̃ mittite diligẽti' int' uos cõferen
tes: ut decernam' ſicut cõgruit uobis. Nos
eim ãtiochiã accedim'. Ideoq; feſtinate re
ſcribere: ut nos q̃s ſciam' cui' eſtis uolunta
tis. Bñ ualete. Anno cẽteſimo q̃drageſimo
octauo q̃ntadecima die mẽſis xandici.

¶.XII.

HIs factis pactionibus lyſias pergebat
ad regem: iudei autem agriculture o
peram dabant. Sed hi qui reſederant timo
theus ⁊ apollonius gemnei filius: ſed et

321
326

hieronymus ⁊ demophō ſupbus ⁊ nicāor cyp̄iarches nō ſinebāt eos i ſilētio agē ⁊ q̄ te. Jopite vō tale quoddā flagitiū ppetrāt. Rogauerūt iudeos cū q̄bus habitabāt: aſcē dere ſcaphas q̄s pauerāt cū uxorib⁹ ⁊ filijs: q̄ſi nullis inimicitijs int' eos ſubiacētibus. Secūdū cōe itaq; ɔcretū ciuitatis: ⁊ ipis ac q̄eſcētibus paciſq; cā nihil ſuſpectū hītib⁹: cū i altū ꝓceſſiſſēt: ſubmerſerūt nō mīn⁹ ou cētos. Quā credulitatē iudas i ſue gentī ho mies factā ut cognouit: ꝓcepit uiris q̄ erant cū ipſo: ⁊ iuocato iuſto iudice deo uenit ad uerſus iterfectoɔes fratū: ⁊ poɔtū q̄dē nocte ſuccēdit: ſcaphas exuſſit: eos aūt q̄ ab igne ɔefugerāt: gladio pemit. Et cū hec ita egiſſet diſſceſſit q̄ iterū reuerſur⁹: ⁊ uniuerſos iopi tas eradicatur⁹. Ꝑz cū coguiſſet ⁊ eos q̄ erāt iamnie uelle pari mō facē habitātibus ſecū iudeis: iamnitis q̄s nocte ſupuenit: ⁊ poɔtuz cū nauib⁹ ſuccēdit: ita ut lumē ignis apparēt hieroſolymis ab ſtadijs ducētis q̄dragita. Jnde cū iā abyſſent nouē ſtadijs ⁊ iter face rent ad timotheū: cōmiſerunt cū eo arabes q̄nq; milia uiri ⁊ eq̄tes q̄ngēti. Cūq; pugna ualida fieret ⁊ auxilio dei ꝓſpe ceſſiſſet: reſi dui arabes uicti petebāt a iuda dextras ſibi dari ꝓmittētes ſe paſcua daturos: ⁊ i ceteris ꝓfuturos. Judas āt arbitratus uere i multi eos utiles ꝓmiſit pacē: dextriſq; acceptis di ſceſſere ad tab⁹nacula ſua. Aggreſſus ē āt et ciuitatē quādā firmā: pontib⁹ muriſq; circū ſeptā q̄ a turbiſ habitabaf gētiū ꝓmiſcuaɔ: cui nomē caſphin: hi vō q̄ intus erāt ɔfiden tes i ſtabilitate muroɔ ⁊ apparatu alimoniā rū remiſſi⁹ agebāt: maledicti lacеſcentes iu dā ⁊ blaſphemātes: ⁊ loq̄ntes q̄ fas non eſt. Machabeus aūt iuocato magno mūdi p̄n cipe qui ſine arietibus ⁊ machinis tēpoɔib⁹ ieſu p̄cipitauit hierico: irruit foɔtit̄ muri et capta ciuitate p dñi uolūtatē inumerabiles cedes fecit: ita ut adiacens ſtagnuz ſtadioɔū duoɔ latitudinis ſanguine interfectoɔuz flu ere uideretur. Jnde diſceſſerūt ſtadia ſexpti genta quinquaginta ⁊ uenerūt in tharacha ad eos: qui dicuntur tibianei: iudeos ⁊ ti motheum quidem in illis locis non compɔe henderunt: nulloq; negocio perfecto regreſ ſus eſt: relicto in quodaz loco firmiſſimo p ſidio. Sopſitheus autem ⁊ ſoſipat̄ qui erant duces cum machabeo peremerunt a timo theo relictos in p̄eſidio decez milia uiros. Jlt machabe⁹ ordinatus circū ſe ſex milib⁹ ⁊ cōſtitutis p cohortes: aduerſus timotheū ꝓceſſit hītē ſecū centū uigīti milia peditu eq̄tūq; duo milia q̄ngentos. Cognito autez iude aduētu timothe⁹ ꝓmiſit mulieres ⁊ fili os ⁊ reliquū apparatū i ꝓſidiū q̄d carmon dī. Erat.n. iexpugnabile ⁊ acceſſu difficile: pp locoɔ anguſtias. Cūq; cohoɔs iud ꝓma appuiſſet: timoɔ hoſtib⁹ icuſſus ē ex p̄ſentia dei q̄ uniuerſa ɔſpicit: ⁊ in fugā uerſi ſī alī⁹ ab alio: ita ut magis a ſuis deɔcerent: ⁊ gla dioɔ ſuoɔ ictibus debilitarēt. Judas āt ue hemēt iſtabat puniēs ꝓphanos ⁊ ꝓſtrauit ex eis trigīta milia uiroɔ. Jpſe vō timothe⁹ icidit i p̄es doſitheī ⁊ ſoſipatris ⁊ mult̄ p̄e cibus poſtulabat ut uiu⁹ dimittēt: eo q̄ mul toɔ ex iudeis parentes haberet ac fies: q̄s morte eius decipi eueniret. Et cū fidē dediſ ſet reſtituɔ ſe eos ſm cōſtitutū: illeſū eū di miſerūt pp fratɔ ſalutē. Judas aūt ɔgreſſus ē a carmon interfectis uigītiq̄nq; milibus. Post hoɔ fugā ⁊ necez mouit exercitū ad effron ciuitatē munitā i q̄ multitudo diuer ſaɔ gētiū habitabat: ⁊ robuſti iuuenes p̄o muris cōſiſtētes foɔtit̄ repugnabāt. Jn hac āt machie multe: ⁊ teloɔ erat apparat⁹. Ꝑz cū oipotētē iuocaſſent: q̄ poteſtate ſua uires hoſtiū cōfringit: ceperūt ciuitatē: ⁊ ex eis q̄ int' erāt uigītiq̄nq; milia ꝓſtrauerūt. Jnde ad ciuitatē ſcythaɔ abierūt: que ab hieroſo lymis ſexcētis ſtadijs aberat. Cōteſtantib⁹ āt his q̄ apud ſcythopolitas erant iudeis: q̄ benigne ab eis haberēt: ⁊ tp̄ibus infelicitati q̄ modeſte ſecū egerint: gratias agentes eis: ⁊ exhoɔtati etiā de cetero erga genus ſuum benignos ēe: ueneīt hieroſolymā die ſoleni ſeptimaɔ inſtante. Et poſt penthecoſtē abie runt ɔtra goɔgiā ꝓpoſitū idumee. Exiuit āt cū peditib⁹ trib⁹ milib⁹: ⁊ eq̄tibus quadrigē tis. Quibus cōgreſſis contigit paucos rueī iudeoɔ. Jpoſitheus vō q̄dā de bachenoris eques uir foɔtis goɔgiā tenebat: ⁊ cū uellet illū cape uiuū: eques q̄dā de thracib⁹ irruit in eum: humerumq; eius amputauit: atq; ita goɔgias effugit i mareſa. Jlt illis quiq; cuz eſdrin erant diutius pugnantibus ⁊ fatiga tis: inuocant iudas dominum adiutoɔem ⁊ ducem belli fieri: incipiens uoce patria ⁊ cū hymnis clamoɔem extollens: fugam goɔgie militibus incuſſit. Judas autem collecto exercitu uenit in ciuitatem odollam. Et cuz ſeptima dies ſuperueniret: ſecundum cōſue tudinem purificati: in eodem loco ſabbatū

egerũt. Et sequẽti die uenit cũ suis iudas ut corpora ꝓstratoꝝ tolleꝛ: ⁊ cũ parentib' ponꝛeret i sepulchris patrꝫ. Inuenerũt aũt sub tunicꝫ intfectoꝝ de donarꝫ idoloꝝ q̃ apud iamniã fuerunt: a q̃bus lex ꝓhibet iudeos. Oĩb' g̃ mãifestũ factũ ẽ: ob hãc causã eos cõ uisse. Oẽs itaq; bñdixeꝛt iustũ iudiciũ dñi: q̃ occulta fecerat mãifesta. Atq; ita ad pces ꝓuersi rogaueꝛt: ut id q̃ fcm ẽat ỏlictũ obliuiõi tradẽt. At vo fortissim' iudas hoꝛtabat ppl'm cõseruare se sine pcõ: sub oculꝫ uidentes q̃ facta sũt ꝓ pcĩs eoꝝ q̃ ꝓstrati sũt. Et facta collatione: duodeciꝫ milia drachmas argenti misit hieroſolymã offerri ꝓ peccatꝫ mortuoꝝ sacrificiũ: bñ ⁊ religiose ỏ resurrectione cogitãs. Nisi.n. eos q̃ ceciderãt resurrecturos speraret: supfluũ uideꝛet ⁊ uanuꝫ oꝛare ꝓ mortuis. Et q̃a cõsiderabat q̃ hi q̃ cũ pietate doꝛmitionẽ accepant: optimã haberẽt repositã gratiã. Sc̃a g̃ ⁊ salubr'ẽ cogitatio ꝓ defũctꝫ exoꝛare: ut a pcĩs soluãt.

¶ .XIII.

Anno centesimo quadragesimonono cognouit iudas ãtiochũ eupatorẽ ueꝛnire cuꝫ multitudine aduersus iudeã: ⁊ cuꝫ eo lysiã ꝓcuratorẽ ⁊ ꝓpositũ negocioꝝ secũ hñtẽ peditũ cẽtũ decẽ milia: ⁊ eq̃tũ q̃nq; milia: ⁊ elephãtes uiginti duos: curꝛ' cũ falcib' trecẽtos. Cõmiscuit autẽ se illis ⁊ menelaus ⁊ cuꝫ multa fallacia depcabat antiochũ nõ ꝓ patrie salute: sꝫ sperãs se ꝓstitui i ꝓncipatuꝫ. Sꝫ rex regũ suscitauit aios antiochi in peccatorẽ: ⁊ suggerẽte lysia hũc ẽe cãꝫ oĩum maloꝝ: iussit ut eis est ꝓsuetudo appẽsuꝫ i eodẽ loco necari. Erat aũt i eodẽ loco turꝛ q̃nq̃gita cubitoꝝ: aggestũ ũdiq; hñs cineꝛ. Hec pspectũ habebat i pceps. Inde in cierẽ deũci iussit sacrilegũ: oĩbus eũ ꝓpellentib' ad iteritũ. Et tali lege ꝓuaricatoꝛẽ legꝫ ptigit mori: nec tre dari menelaũ. Et q̃dẽ sati iuste. Nã q̃a multa erga arã dei delicta ꝓmisit cuius ignis ⁊ cinis erat scũs: ipse i cineꝛ mõte dãnatus ẽ. Sꝫ rex mẽte effrenat' uẽiebat ne q̃oꝛẽ se pẽe suo iudeis ostẽsur'. Quib' iudas cognitꝫ pcepit ppl'o ut die ac nocte domiuꝫ inuocarent: q̃ sicut semp ⁊ nunc adiuuaret eos: q̃ppe q̃ lege ⁊ patria scõq; tẽplo p:iuari uererẽt: ac ppl'm q̃ nup paululũ ĩspirasset: ne sinẽt blasphemis rursus natiõib' subdi. Oĩb' itaq; simul id faciẽtib' ⁊ petẽtib' a dño misiꝛcoꝛdiã cũ fletu ⁊ ieiunijs ꝓ triduũ cõtinuũ prostratis: hortatus ẽ eos iudas ut se prepararẽt. Ipse uero cũ seniorib' cogitauit ꝑusq̃ rex admoueret exercitũ ad iudeã ⁊ obtineret ciuitatẽ: exire: ⁊ dñi iudicio cõmittẽ exitũ rei: dãs itaq; potestatẽ oĩuꝫ deo mũdi creatoꝛi: ⁊ hortat' suos ut fortiꝛ dimicarẽt: ⁊ usq; ad mortẽ ꝓ legib' templo ciuitate patria: ⁊ ciuib' starẽt: circa modin exercitũ cõstituit. Et dato signo suis dei uictorie inuẽtibus fortissimis electis: nocte aggressus aulã ẽgiã i castrꝫ intfecit uiros q̃tuõdeci milia: ⁊ maximũ elephãtoꝝ cũ his q̃ supposĩti fuerãt. Sũmoq; metu ac pturbatioe hostiuꝫ castra replẽtes: rebusq; ꝓspe gestis abierũt. Hoc aũt factũ ẽ die illuceſcẽte: adiuuante eũ dñi ꝓtectiõe. Sꝫ rex accepto gustu audacie iudeoꝝ: arte difficultatẽ locoꝝ tẽptabat: et bethsure q̃ erat iudeoꝝ ꝑsidiũ mũitũ castra amouebat: sꝫ fugabat ipingebat miorabat. His aũt q̃ it' erãt iudas necessaria mittebat. Enunciauit aũt mysteria hostib' rodochus q̃dã ỏ iudaico exercitu: q̃ req̃situs ꝓphẽsus ẽ ⁊ ꝓclusus. Iterũ rex fmonẽ habuit ad eos q̃ erãt i bethsur': dextrã dedit accepit: abyt cõmiss't cũ iuda: supat' ẽ. Et aũt cognouit rebellasse philippũ antiochie q̃ relict' erat sup negocia: mẽte ꝓsternatus iudeos depcãs sb ditusq; eis iurat ỏ oĩb' q̃b' iustũ uisũ ẽ: ⁊ ẽcõciliatus obtulit sacrificiũ: honoꝛauit tẽpluꝫ ⁊ munera posuit: machabeũ ãplexat' ẽ: ⁊ fecit eũ a ptolemaide usq; ad gerrenos ducẽ ⁊ ꝓncipẽ. Et aũt uenit ptolemaidã: grauiter ferebãt ptolemẽses amicitie cõuẽtionẽ indignãtes: ne forte fedus irrũpent. Tũc ascẽdit lysias tribunal: ⁊ exposuit rationẽ: ⁊ ppl'm sedauit: regresusq; ẽ antiochiã. Et hoc mõ regis ꝓfectio ⁊ reditus ꝓcessit.

¶ .XIIII.

Sed post triennũ tps cognit iudas ⁊ q̃ cũ eo erãt: demetriũ seleuci cũ mltitudine ualida ⁊ nauibus ꝑ portũ tripol' ascendisse ad loca oppoꝛtũa: ⁊ tẽuisse regiões aduersus ãtiochũ ⁊ eius ducẽ lysiã. Alchim' aũt q̃dã q̃ sũmus sacerdos fuerat: sꝫ uolũtarie coiq̃nat' ẽ tpib' ꝓmixtiõis: ꝓsideras nl'o mõ sibi ẽe salutẽ neq; accessũ ad altare: uẽit ad regẽ demetriũ cẽtesimo quinquagesimo ãno offerẽs ei coꝛonã aureã ⁊ palmã: super hec ⁊ talos q̃ tẽpli ẽe uiõbãt. Et ipa q̃dẽ die siluit. Tps aũt oppoꝛtunũ demẽtie sue nact' cõuocatus a demetrio ad ꝓsiliũ: ⁊ inꝛogat' q̃bus reb' ⁊ consilijs iudei niterentur rñdit: Ipsi qui dicuntur assidei iudeoꝝ q̃b' ꝓcest

327
[Main : f. 336]

Iudas machabeus bella nutriūt ⁊ seditiões
mouēt: nec patiūt regnū ēe q̄etū. Nā ⁊ ego
ō fraudatus parētū gl'ia: dico āt sūmo sacer
tio huc ueni: p̄mo q̄dē utilitatib⁹ regis fidez
seruās: secūdo aūt etiā ciuibus consulens.
Nā illoz p̄rauitate uniuersū gen'is nīm ñ mi
nime uexāt. Sz ozo his singul'o rex cogniti:
⁊ regiōi ⁊ generi p̄m humanitatē tuā, p̄mul
gatā oib⁹ p̄spice. Nā q̄diu superest iudas: i
possibile ē pacē ēe negocijs. Talibus aūt ab
hoc dicti: ⁊ ceteri aīci hostiūt se habētes ad
uersus iudā: iflāmauerūt ōmetriū. Qui sta
tim nicanoꝛ: ꝑpositū elephātoꝛ ducē misit
i iudeā: datis mandatis ut ipsū quidē iudā
caperet uiuū: eos uero q̄ cū illo erant dispge
ret: ⁊ cōstituēt alchimū maximi tēpli sūmū
sacerdotē. Tūc gētes q̄ de iudea fugerāt iu
dā segregatiz se nicanoꝛi miscebāt: miserias
⁊ clades iudeoꝛ, p̄spitates regꝛ suaꝛ existi
mātes. Audito itaq; iudei nicanoꝛis aduen
tu: ⁊ cōuentu nationū: p̄spsi terra rogabant
eū q̄ pp'lm suuz p̄stituit: in etnū custodiret:
quiq; suā poꝛtionē signis euidētib⁹ ꝓtegit.
Impante aūt duce stati inde mouerūt: ꝓue
nerūtq; ad castellū dessau. Symō vo fratez
iude comiserat cū nicanoꝛe: sz ꝓtritus ē īpē
tino aduētu aduersarioꝛ: nicanoꝛ tñ audiēs
vtutē comitū iude ⁊ aī magnitudinē quā, p
patrie certamib⁹ hēbāt: sanguie iudiciuz fa
ceī metuebat. Quāobrē p̄misit possidoniū:
⁊ theodotiū: ⁊ matthiā: ⁊ ut darēt dextras:
atq; accipent. Et cū diu de his p̄siliū ageret
⁊ ipe dux ad multitudinē ītulisset: oiuz una
fuit sētētia aicitijs ānuē. Itaq; die p̄stituerit
qua secreto int' se ageret: ⁊ singulis selle, pla
te sūt ⁊ posite. Precepit aūt iudas armatos
esse locis oppoꝛtunis: ne forte ab hostib⁹ re
pente mali aliq̄d oꝛiret. Et cōgruū colloq̄ū
fecerūt. Nōabat aūt nicanoꝛ hierosolymis
nihilq; iniq agebat: gregesq; turbaꝛ q̄ ꝓgre
gate fuerāt: dimisit. Habebat aūt iudā sēp
caꝛ ex aīo: ⁊ erat uiro inclinatus. Rogauit
q; eū ducē vxoꝛē: filiosq; p̄creaī. Nuptias
fecit: q̄ete egit: cōitercq; uiuebāt. Alchimus
autē uidens caritatē illoꝛ ad iuicē, ⁊ cōuen
tiones: uenit ad demetriū ⁊ dicebat nicano
rē rebus alienis assentire. Iudāq; regni īsti
diatorē succesꝛē sibi destinasse. Itaq; rex
exasperatus ⁊ pessimis huī crimiatiōib⁹ irrita
tus scripsit nicāoꝛi dicēs grauit q̄dē se ferī ō
amicitie cōuētiōe: iubē tñ machabeuz citi⁹
uinctū mittē antiochiā. Quibus cogniti ni
canoꝛ: cōsternabaī: ⁊ grauit ferebat: si ea q̄ p
uenerāt: irrita faceret: nihil lesus a uiro: sed
q̄a regi resistere nō poterat: oppoꝛtunitatez
obſuabat: q̄ p̄ceptū pficēt. At machabeus
uidēs secū austeri⁹ agere nicanoꝛē: ⁊ cōsuetū
occursū ferocius exhibētē itelligēs nō ex bo
no ēe austeritatē ista: paucis suoꝛ ꝓgregat⁹
occultauit se a nicanoꝛe. Q; cū ille cognouit
fortit se a uiro p̄ueniēt: uenit ad maximuz
⁊ sanctissimū tēpluz: ⁊ sacerdotibus solitas
hostias offerētibus: iussit sibi tradi uirum'.
Quib⁹ cū iuramēto dicentib⁹ nescire se ubi
esset: q̄ querebaī: extēdēs manū ad tēplū iu
rauit dicēs: Nisi iudā mihi uictū tradiderit:
istud dei phanū i planicie deducā: ⁊ altare
effodiā: ⁊ tēpluz hoc libero patri ꝓsecrabo.
Et his dictis abijt. Sacerdotes aūt ēt̄dē
tes man' i celū iuocabāt eū q̄ sp, ppugnatoꝛ
esset gentis ipsoꝛ: hec dicētes: Tu dñe uni
uersoꝛ q̄ nullius idiges: uoluisti tēplū hita
tionis tue fieri i nobis. Et nūc sce sctoꝛ oiuz
dñe cōseruа i eternū īpolutā domū istā q̄ nu
p mūdata ē. Raçias aūt q̄dā de senioꝛibus
ab hierosolymis ōlatus ē nicanoꝛi uir ama
toꝛ ciuitatis ⁊ bene audiēs: qui, p affectu pī
iudeoꝛ appellabaī. Hic multis tpib⁹ ꝓtinen
tie propositū tenuit in iudaismo: corpusq;
⁊ aīmā tradē cōtent⁹ p̄ pseuerātia. Volēs
āt nicanor manifestare odiū qō habebat in
iudeos misit milites q̄ngentos: ut eū cōphē
derēt. Putabat. n. si illū decepisset: sese cla
dē iudeis maximā illaturuz. Turbis autez
irruere in domū eius ⁊ ianuam disrumpere
atq; ignē amouere cupientibus: cum iā ꝓpre
henderetur: gladio se petijt: eligens nobilit
mori potius: q̄ subditus fieri peccatoꝛibus:
⁊ ꝓtra natales suos idignis iniurijs agi. Sz
cū p festinationē nō certo ictu plagā ōdisset:
⁊ turbe int' hostia irrūpent: recurrēs audac
ter ad muꝛ: precipitauit semetipsū uiriliter
in turbas: quibus uelocit locū dantibus ca
sui eius: uenit per mediam ceruicem. Et cū
adhuc spiraret accensus animo surrexit et
cum sanguis eius magno fluxu defluereī: ⁊
grauissimis uulneribus esset saucius: cursu
turbam pertransijt: ⁊ stans supra quandaz
petram p̄ruptam ⁊ iam exanguis effectus:
complexus intestina sua utrisq; manibus
p̄roiecit super turbas inuocans dominatoꝛ
em uite ac spiritus: ut hec illi iterum redde
ret: atq; ita uita defunctus est.

¶.xv.

Nicanor aũt ut cõperit iudã ẽe i loc̃ samarie: cogitauit cũ oi ipetu die sabbati ꝓmittẽ bellũ. Judeis vo qui illũ p necessitatẽ sequebãt dicẽtibus: ne ita ferocit̃ & barbare faceret: sz honorẽ tribue diei sc̃ificatõi: & honora eũ q̃ uniuersa ꝓspicit: at ille ifelix interrogauit si ẽ potẽs i celo q̃ impauit agi diẽ sabbatoꝝ: & rñdẽtib⁹ illis: ẽ dñs viu⁹ ipe i celo potẽs q̃ iussit agi septimã diem: at ille ait: Et ego potens sũ sup terrã: qui impero sumi arma & negocia regis ipleri. Tamẽ ñ obtinuit: ut cõsiliũ pficeret. Et nicanor q̃dẽ cũ sũma supbia erectus cogitauerat cõe ⁊ opheũ statuẽ ô iuda. Machabeus aũt semp cõfidebat cũ oi spe auxiliũ sibi a dño affuturũ: & hortabat suos ne formidarẽt ad aduẽ tũ nationũ sz i mente haberent adiutoria si bi facta de celo: & nũc sperarẽt ab oipotente sibi affuturã uictoriã. Et allocut⁹ ẽ eos ô lege & ꝓphetis: ãmonẽs etiã certamia que fecerãt prius: ꝓmptiores cõstituit eos. Et ita animis eoꝝ erectis: simul oñdebat gentiũ fallaciã: & iuramẽtoꝝ puaricationẽ. Singl̃os aũt illoꝝ armauit ñ clypei & haste munitiõe: sz fmõib⁹ optimis & exhortatiõib⁹ expositio digno fide sõnio: p qõ vniuersos letificauit. Erat aũt h⁹ mõi visus. Oniã q̃ fuerat sũm⁹ sacerdos viz bonũ & benignũ: verecũdũ vi su modestũ mõib⁹: & eloq̃o decorũ: & q̃ a puero i uirturibus exercitatus sit: man⁹ ptẽdẽ tẽ: oraẽ p oi ꝓplo iudeoꝝ. ꝑ⁹ hoc apparuisse & aliũ uirũ etate & gloria mirabilẽ: & magni decoris habitudinẽ circa illũ. Rñdentes vo oniã dixisse: Hic ẽ fratꝝ amator & poplí isrl̃: hic ẽ q̃ ml̃tũ orat p ꝓplo & uniuersa sca ciuitate hieremias ꝓpheta dei. Extẽdisse ãt hieremiã dextrã: & dedisse iude gladiũ aureum dicentẽ: Accipe sc̃m gladiũ mun⁹a deo: i q̃ dejcies aduersarios ꝓpli mei isrl̃. Exhõtati itaq̃ iude fmonib⁹ bõis ualde de q̃bus extolli posset ipetus: & ai iuuenũ ꝓfotari: statuerũt dimicare & pfigẽ fortiter ut uirtus ô negocijs iudicaret: eo q̃ ciuitas sca & tẽplus piclitaret. Erat.n. p uxoribus & filijs: itẽq̃ p fratr⁹ & cognatis mior sollicitudo: maxim⁹ vo & ꝑmus p sanctitate timor erat tẽpli: sz et eos q̃ i ciuitate erãt nõ mina sollicitudo bẽbat p his q̃ cõgressuri erãt. Et iã cũ oẽs sparẽt iudiciũ futuꝝ: hostesq̃ adesset atq̃ exercitus erat ordinatus: bestie eq̃resq̃ opportuno loco cõpositi: ꝓsideras machabeus aduẽ tũ multitudinis & apparatũ uariũ armoꝝ: ac ferocitatẽ bestiaꝝ extẽdẽs manus i celũ: prodigia faciẽtẽ dñm ĩuocauit: q̃ nõ fm armoꝝ potẽtiã: sed p ut ipi placet dat dignis uictoriã. Dixit ãt ĩuocãs hoc mõ: Tu dñe q̃ misisti angelũ tuũ sub ezechia rege iuda: & interfeciste de castris sennacherib centũ octoginta q̃nq̃ milia: & nũc dñator celorũ mitte angelũ tuũ bonũ añ nos i timore & tremor magnitudinis brachij tui ut metuãt qui cũ blasphemia ueniũt aduersus sãctũ pplm tuuz. Et hic q̃dẽ ita prorauit. Nicanor aũt & q̃ cuz ipo erãt cũ tub & cãticis admonebãt. Judas vo & q̃ cũ eo erãt: inuocato deo p oziones congressi sũt: mãu q̃dẽ pugnãtes sz & dñm cõdibus orantes prostrauerũt non minus triginta quinq̃ milia pfẽtia dei magnifice delectati. Cũq̃ cessassent & cũ gaudio redirent: cognouerunt nicanorẽ ruisse cũ armis suis. Facto itaq̃ clamore & perturbatione suscitata: patria uoce oipotẽtẽ dñm benedicebant. Precepit ãt iudas qui per oia corpore & animo mori p ciuib⁹ paratus erat: caput nicanoris & manũ cũ humero abscisam hierosolimã pferri. Quo cũ peuenisset cõuocatis ꝓtribulibus & sacerdotib⁹ ad altare: accersijt & eos q̃ in arce erant. Et ostenso capite nicanoris & manu nefaria quã extenderat contra domũ sanctã omnipotentis dei: magnifice gloriatus est. Linguã etiã ipij nicanoris pscisaz iussit particulati auibus dari: manũ autem dementi ꝓtra tẽplũ suspẽdi. Oẽs igitur celi bñdixerũt dñm dicẽtes: bñdictus qui locuz suũ icõtamiatũ seruauit. Suspendit autem nicanoris caput i sũma arce: ut cuidẽs esset & manifestũ signũ auxilij dei. Itaq̃ oẽs cõi cõsilio decreuerũt nullo modo diẽ istũ absz celebritate ꝓterire: habẽ ãt celebritatẽ tertia decima die mensis adar: que dicit uoce syria ca ꝓdie mardochei die. Jgit̃ his erga nicanorẽ gestis: & ex illis tpib⁹ ab hebreis ciuitate possessa: ego q̃s i his faciã finẽ sermonis. Et siquidẽ bene ut historie cõpetit hoc & ipe ueli: si aũt min⁹ digne: concedẽdũ ẽ mihi. Sicut eni uinũ semp bibere aut semper aquaz contrariuz est: altemis autem uti delectabile: ita legẽtibus si semper exactus sit fmo: non erit gratus: hic g̃ erit consumatus.

Explicit secundus liber Machabeorum.

328
[Hain: f. 340.
f. 339 vacat.]

Incipit epistola beati Hieronymi ad Damasū papā ī q̄ttuor euangelistas.

Beatissimo pape damaso hieronym⁹. Nouū op⁹ me facē cogis ex veti: vt post exēplaria scripturaꝝ toto orbe dispersa q̄si q̄dā arbiter sedeā: ⁊ qr ĩt se variāt: q̄ sint illa q̄ cū greca ꝯsentiāt veritate: decernaꝫ. Pius labor: sed ꝑiculosa presūptio: iudicare de ceteris ipsū ab oib⁹ iudicandū: senis mutare linguā: ⁊ canescentez mūdū ad initia retrahē paruuloꝝ. Quis eiꝫ doctus pariť vl' indoctus: cū ī man⁹ volumē assūpserit: ⁊ a saliua quā semel imbibit viderit discrepare qd̄ lectitat: nō stati erūpat in vocē: me falsariū me clamans esse sacrilegū: q̄ audeā aliq̄d ī veterib⁹ libr̄ addere mutare corrigere? Aduersus quā inuidiam duplex causa me ꝯsolat: q̄ ⁊ tu q̄ summ⁹ sacerdos es fieri iubes: ⁊ veꝝ non eē qd̄ uariat: etiā maledicoꝝ testimōio cōprobat. Si enī latinis exēplarib⁹ fides ē adhibēda: respōdeāt quib⁹ tot sūt exēplaria pene quot codices. Sin aūt veritas ē querēda de pl'ribus: cur nō ad grecā originē reuertētes ea q̄ uel a vitiosis interp̄tib⁹ male edita vel a p̄sūptoribus impitis emēdata puersius vel a librarijs dormitātibus aut addita sunt aut mutata: corrigimus? Neqꝫ uero ego de ueteri disputo testamento: qd̄ a septuagita senioribus in grecam linguā uersū tertio gradu ad nos usqꝫ peruenit. Nō quero quid aq̄la quid symmach⁹ sapiāt: quare theodotion inter nouos ⁊ ueteres medius īcedat. Sit illa vera interpretatio: quā apostoli probauerunt. De nouo nūc loquor testamento: quod grecum esse non dubium est: excepto apl'o mattheo qui prim⁹ in iudea euāgeliū christi hebraicis l'ris edidit. Hoc certe cū in nr̄o sermōe discordat: ⁊ diuersos riuuloꝝ tramites ducit: vno de fonte querēdus est. Pretermitto eos codices quos a luciāo ⁊ hesicio nūcupatores paucoꝝ hoīuꝫ asserit puersa ꝯtentio: q̄bus utiqꝫ nec in ueteri instrumento post septuaginta interp̄tes emēdare quid licuit: nec in nouo profuit emendasse: cum multarū gentiū linguis scripta ante translata doceat falsa esse que addita sunt. Igitur hec presens prefatiuncula pollicet quattuor tm̄ euāgelia: q̄rū ordo ē iste: matthe⁹: marcus: lucas: ioannes: codicū grecoꝝ emēdata collatiōe seducteruꝫ q̄ ne multū a lectiōis latine ꝯsuetudīe discreparent: ita calamo imperauim⁹: vt his tm̄ q̄ sensum uidebāt mutare correctis: reliqua manere pateremur ut fuerāt. Canones q̄ꝫ quos eusebius cesariēsis ep̄us alexādrinū secut⁹ āmoniū ī decē numeros ordinauit: sicut in greco habent expressim⁹. Qr siq̄s de curiosis uoluerit nosse q̄ in euāgelijs ul' eadē ul' uicina uel sola sint: eoꝝ distictione cognoscet. Magn⁹ siq̄dē hic in nr̄is codicibus error inoleuit: dū qd̄ in eadez re alius euāgelista plus dixit: ī alio q̄a minus putauerit: addiderūt: vel dū eundē sensū alius alit̄ expressit: ille q̄ unū e quattuor primuꝫ legerat: ad ei⁹ exēpluꝫ ceteros q̄ꝫ estimauerit emēdādos. Uñ accidit: ut apud nos mixta sint oīa ⁊ ī marco pl'ra luce atqꝫ matthei. Rursū ī mattheo plura ioannis ⁊ marci: ⁊ in ceteris reliquoꝝ q̄ in alijs ꝓpria sunt inueniāt. Cū itaqꝫ canones legeris q̄ subiecti st̄ ꝯfusiōis errore sublato ⁊ sil'ia oīuꝫ scies: ⁊ singulis sua queqꝫ restitues. In canone prio ꝯcordāt q̄ttuō matthe⁹ marcus lucas ioannes. In secūdo tres: matthe⁹ marcus lucas. In t̄tio tres: matthe⁹ lucas ioānes. In quarto tres: matthe⁹: marc⁹: ioannes. In q̄nto duo: matthe⁹ lucas. In sexto duo matthe⁹ marc⁹. In septīo duo: matthe⁹ ioannes. In octauo duo: lucas marcus. In nono duo: lucas ioannes. In decīo ꝓpria unusquisqꝫ que nō habēt in alijs: edideīt. Singulis uero euangelijs ab uno incipiēs usqꝫ ad finem libroꝝ dispar numerus accrescit. Hic nigro color̄ p̄script⁹ sub se habꝫ aliū ex minio discolorē numeꝝ: q̄ ad decez usqꝫ ꝓcedēs indicat prior numerus in q̄ sit canone req̄rend⁹. Cū ergo apto codice v̄bi gr̄a illud siue illud capl'm scire uoluer̄ cui⁹ canōis sit: stati ex subiecto nūo doceberis: ⁊ recurrens ad principia ī q̄bus canonum est distincta ꝯgeries: eodemqꝫ statim canōe ex titulo fontis īuento illū quē q̄rebas numerū eiusdē euāgelij: q̄ ⁊ ipse ex inscriptiōe signat īuenies: atqꝫ e uicino ceteroꝝ tramitib⁹ inspectis: q̄s numeros e regione habeant adnotabis: ⁊ cū scieris recurres ad uolumina singuloꝝ: ⁊ isne mora reptis nūer̄ q̄s añ signaueras: reperies ⁊ loca in quib⁹ uel eadē uel uicina dixerūt. Opto ut ī xp̄o ualeas: ⁊ memineris mei papa beatissime.

¶ Incipit alius prologus.

Lures fuisse qui euāgelia scripserunt: lucas euangelista testat dicens: Quā q̄dem multi conati sunt ordinare narrationē rerum que in nobis cōplete sūt: sicut tradiderunt nobis: qui ab initio ipsi viderunt sermonē: ⁊ ministrauerunt ei: ⁊ p seuerantia usq; ad psens tempus monumenta declarant: que a diuersis auctorib⁹ edita diuersarū hereſū fuere ꝓncipia: ut est illud iuxta egyptios: ⁊ thomā ⁊ matthiaz ⁊ bartholomeū duodeci q̄z ap̄lorz: ⁊ basilidis atq; apellis: ac reliq̄ruz q̄s enumerare lōgissimū ē: cū hoc tm̄ ip̄ntiaz necesse sit dicē: extitisse q̄sdā q̄ sūt spu ⁊ gīa ōi conati sūt magis ordiare narrationē q̄ hīstorie texere veritatē. Quib⁹ iure pōt illud ꝓphēticū coaptari: Ue q̄ pferūt ō corde suo q̄ ambulāt p⁹ sp̄m suū: q̄ dicūt: hec dicit dñs: ⁊ dñs nō misit eos. De q̄b⁹ ⁊ saluator in euangelio ioannis loq̄t: Oēs q̄ añ me venerūt: fures fuerūt ⁊ latrones. Qui venerūt: nō q̄ missi sūt. Ipse. n. ait: Veniebāt: ⁊ ego nō mittebā eos. In uenētib⁹ presūptio temeritatis: in missis obsequū fuitur ē. Ecclesia aūt q̄ dñi uoce supra petrā fundata ē: quā introduxit rex in cubiculū suū: ⁊ ad quā p foramē descēsiōis occulte misit manū suā simil damule binuloq; ceruoz q̄ttuor volumia padisi instar eructans q̄ttuor ⁊ āgulos ⁊ ānulos hz p q̄s q̄si archa testamēti ⁊ custos legis dñi lignis mobilib⁹ vehit. Prim⁹ oīuz matthe⁹ est publicanus cognomīto leui: q̄ euāgeliū in iudea hebreo fmōe edidit: ob eoz ul' maxime cām q̄ in iesum crediderant ex iudeis: ⁊ neq̄q̄ legis vmbra secedēte euāgelū veritatem fuabāt. Secūdus marc⁹ ūpres ap̄li petri ⁊ alexandrie ecclesie prim⁹ ep̄us: q̄ dominū q̄dē saluatorē ipse nō uidit: sed ea q̄ audierat mḡm p̄dicātē iuxta fidē magi gestoz narrauit q̄ ordinē. Tert⁹ lucas medicus natiōe syr⁹ ātiochēsis: cui⁹ laus i euāgelio: q̄ ⁊ ip̄e discipulus ap̄li pauli i achaie bithinieq; ptib⁹ volumē cōdidit: q̄dā aln⁹ repetēs: ⁊ ut ip̄e i ꝓoemio ꝓfitet audita magi q̄ uisa describēs. Ultimus ioannes ap̄lus euāgelista quē ihesus amauit plurimū: q̄ si pect⁹ dñi recūbēs purissima doctrinaz fluenta potauit: ⁊ q̄ sol⁹ ō cruce meruit audiū: Ecce mater tua. Is cum esset in asia: ⁊ iam tunc hereticoz̄ semina pullularēt cherithi ebionis ⁊ ceroz qui negant christū i carne venisse: quos ⁊ ip̄se i ep̄la sua antichristos vocat: ⁊ ap̄lus paulus frequēt percutit: coactus est ab oībus pene tunc asie ep̄is et multarū ecclesiaz legationibus de diuinitate saluatoris altius scribere: et ad ip̄m ut ita dicā dei verbū non tā audaci q̄ felici temeritate ꝓrumpe: vt ecclesiastica narrat historia: cum a fr̄ibus cogeret ut scriberet: ita factuz se rndisse si idicto ieiunio i cōe oēs deū deprecarēt. Quo expleto reuelatiōe saturatus in illud pemū celo veniens eructauit: In ꝓncipio erat vbū: ⁊ vbuz erat apud deū: ⁊ deus erat uerbū. hoc erat i ꝓncipio apud deū. Hec igit̄ quattuor euāgelia multo añ p̄dicta ezechielis q̄z volumē ꝓbat: i q̄ prima visio ita ꝓtexit: Et i medio sil'itudo quattuor aialiū ⁊ vult⁹ eoz facies hois ⁊ facies leonis ⁊ facies uituli ⁊ facies aq̄le. Ꝑria hois facies matthei significat: q̄ q̄si de hoie exorsus ē scribē: Liber generatiōis iesu xp̄i filij dauid filij abraā. Secūda marcū: in q̄ uox leonis in heremo rugiētis audit: Vox clamātis i deſto: parate uiā dñi: rectas facite semitas ei⁹. Tertia uituli: q̄ euāgelistā lucā a zacharia sacerdote sumpsisse initiū p̄figurat. Quarta ioānē euāgelistā: q̄ assūptis pēnis aq̄le ⁊ ad altiora festinās: ō verbo dei disputat. Cetera q̄ sequit̄ in eundez sensū ꝓficiūt. Crura eoz recta ⁊ pēnati pedes: ⁊ quocūq; sp̄us ibat: ibāt: ⁊ nō revtebāt: ⁊ dorsa eoz plena oculis: ⁊ scintille has lāpades in medio discurrētes: ⁊ rota i rotā: ⁊ in singulis q̄ttuor facies. Cū ⁊ apocalypsis ioānis p⁹ expositionē uigitiq̄ttuor seniorūz qui tenentes citharas ⁊ phialas adorātes agnū dei: introducit fulgura atq; tonitrua: ⁊ septē sp̄us discurrentes ⁊ mare vitreū: ⁊ q̄ttuor aialia plena oculis dicens: Aial ꝓmuz sīle leoni ⁊ fm sīle uitulo ⁊ tiuū sīle homini ⁊ quartū sīle aq̄le volāti. Et p⁹ paululū: Plena inq̄t erāt oculis: ⁊ req̄es nō habebāt die ac nocte dicētia: Sanct⁹ sanct⁹ sanctus dñs de⁹ omnipotēs: q̄ erat ⁊ q̄ ē ⁊ q̄ ventur⁹ ē. Quibus cūctis pspicue ondit quattuor debere tm̄ euāgelia suscipi: ⁊ oēs apocryphoz nenias moꝛtuis magis hereticis q̄ ecclesiasticis viuis cauendas.

¶ Sequit̄ prologus in Mattheū.

Matthe' cū primo ꝓdicasset euāgeliū in iudea: volens transire ad gentes: prim' euangelium scripsit hebraice: quod fratribus a quibus ibat ad memoriam reliquit. Sicut enim necesse fuit ad confirmationē fidei euangeliū predicare: sic et cōtra hereticos scribi. Cum autez plures euangeliū scripserint: quattuor tantum habent auctoritatis testimoniū: quia per quattuō mundi partes fidem nunciant trinitatis: et sunt quasi quattuor rote in quadriga dñi que uehit eum per predicationē euangelij: z genus humanū quadrifida morte peptū eorū erat predicatione uiuificanduz. vnde z alioꝝ euangelia deciderunt: nec recepta sunt: quia nolebant prefinitū numerū cassari ꝓpter uirtutē sacramenti. Designāt etiā euāgeliste quattuō figuris: q̄ nō sūt decepto rie sed iocudi mysterij sibi coscie. Matthe us i hoīe itelligit: ꝙa circa humanitatē xp̄i ꝓncipaliē imorat. Marc' i leone: ꝙa agit ō resurrectiōe. Lucas i uitulo: agens de sacerdotio. Joānes i aqla: scribēs sacramta diuinitatis. Xp̄us vo quē describūt hō fuit de uirgie nat': uitulus in imolatione leo in resurrectione: aqla i ascensiōe: vel in homie humanitas: in uitulo sacerdotiū: in leōe regnū: in aqla exp̄mit diuinitatis sacramtū.

Incipit arguñtū i euāgeliū fm Matthei.

Matthe' ex iudea sicut i ordine p̄m' ponit: ita euāgeliū in iudea prim' scripsit: cuius uocatio ad dominū ex publicanis actib' fuit: duoꝝ i generatiōe xp̄i principia p̄sumēs: vni' cui' ꝓma circūcisio i carne: alteri' cui' fm coꝝ electio fuit. ex utrisqz enim p̄bus xp̄s. Sicqz q̄terdenario nūo triformit posito: principiū a credendi fide i electiōis tēpus porrigēs: z ex electiōe usqz i trāsmigrationis diē durigēs: atqz a trāsmigratiōis die usqz i xp̄m defiuiēs decursā ad uentus dñi oñdit generationē z nūo satisfaciens z tp̄i: ut z se qō esset oñdēt: z dei in se op' mōstrās: etiā i his q̄z gen' posuit: xp̄i operātis a ꝓncipio testimoniū nō negaret. Quaꝝ oīuz rex tēp' ordo numer' dispositio ul' ratio: qō fide necessariū ē: de' xp̄s ē: qui fact' ex muliere factus sub lege: nat' ex virgie passus i carne: oīa i cruce fixit: ut triumphās ea i semetipso resurgēs i corpore: z p̄is nomē i p̄bus filio: z filij nomen p̄i restituēs i filijs. sine ꝓncipio sine fine: ostendens vnū se cū p̄re ee q: vn' ē. In q̄ euangelio utile ē desiderantib' deuz: sic prima uel media uel pfecta cognoscē: ut z uocationez ap'li z op' euāgelij z dilectionē dei in carne nascētis p uniuersa legētes itelligāt: atqz id in eo i q̄ apprehēsi sūt z apprehēdere appetunt recognoscāt. Nobis. n. hoc i studio argumēti fuit: z fidē facte rei tradere: et operātis dei intelligendā diligenē esse dispositionem querentibus non tacere.

¶ Explicit argumētū. Incipit euangeliū secundū matthei.

Liber generationis ieſu chriſti filij dauid filij abraam. Abraam genuit iſaac. Iſaac autem genuit iacob. Jacob autem genuit iudam et fratres ei'. Judas aūt genuit phares et zarā de thamar. Phares aūt genuit eſrom. Eſrom āt genuit aram. Aram āt genuit aminadab. Aminadab aūt genuit naaſon. Naaſon aūt gēuit ſalmon. Salmō at genuit booz de raab. Booz aūt genuit obeth ex ruth. Obeth āt genuit ieſſe. Jeſſe aūt genuit dauid regem. Dauid aūt rex genuit ſalomōē ex ea q̄ fuit urie. Salomon āt genuit roboam. Roboā aūt genuit abiam. Abia āt genuit aſa. Aſa aūt genuit ioſaphat. Joſaphat autē genuit ioraz. Joram aūt genuit oziam. Ozias aūt genuit ioathan. Joathan āt genuit achaz. Achaz aūt genuit ezechiā. Ezechias āt genuit manaſſen. Manaſſes āt genuit amō. Amon aūt genuit ioſiā. Joſias aūt genuit iechoniā z frēs ei' i trāſmigratione babylonis. Et poſt trāſmigratiōnē babylōis iechonias genuit ſalathiel. Salathiel āt genuit zorobabel. Zorobabel āt gēuit abiud. Abiud aūt genuit eliachim. Eliachim aūt genuit azor. Azor āt genuit ſadoch. Sadoch āt genuit achim. Achim āt genuit eliud. Eliud aūt genuit eleazar. Eleazar aūt genuit matthan. Matthan āt gēuit iacob. Jacob aūt genuit ioſeph virū marie: de qua nat'

est ihesus qui uocat christ'. Oēs itaq; generationes ab abraā usq; ad dauid generationes quattuordeci: ⁊ a dauid usq; ad trāsmigrationē babylōis generatiōes q̄ttuordeci: ⁊ a trāsmigratione babylonis usq; ad xp̄m generatiōes quattuordeci. Xp̄i aūt generatio sic erat. Cū esset desponsata mater ihesu maria ioseph: añq; cōuenirēt: inuēta ē i vtero habēs de spu sancto. Ioseph aūt uir ei' cū esset iust': ⁊ nollet eā traducē: voluit occulte dimittē eā. Hec aūt eo cogitāte: ecce angel' dñi apparuit i somnis ioseph dicēs: Ioseph fili dauid noli timē accipere mariā cōiugē tuā. Qđ.n. in ea natū ē: ō spu sācto est. Pariet aūt filiū: ⁊ vocabis nomē eius ihesum. Ipse.n. saluū faciet populū suum a peccatis eor. Hoc aūt totum factū ē: ut adimpleret qđ dictū ē a dño p pphetā dicētē: Ecce uirgo i utero habebit ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit nomē ei' emanuel: qđ ē interptatū nobiscū de'. Exurgēs aūt ioseph a somno fecit sicut p̄cepit ei angel' dñi: ⁊ accepit p̄iugē suā: Et ñ cognoscebat eā donec pepit filiū suū p̄mogēitū: ⁊ vocauit nom̄ ei' ihesū. II

Cum nat' esset ihesus in bethleē iude i dieb' herodis regis: ecce magi ab oriē te uenerunt hierosolymā dicentes: Ubi est qui natus est rex iudeor? Vidimus enim stellā eius i oriēte: ⁊ venimus adorare eū. Audiēs aūt herodes rex turbatus ē: ⁊ ois hierosolyma cū illo. Et cōgregās oēs p̄ncipes sacerdotū ⁊ scribas ppli: sciscitabat ab eis ubi xp̄us nasceret. At illi dixerūt ei: In bethleem iude. Sic.n. scriptū ē p pphetā. Et tu bethleem tra iuda nequaq; minima es in p̄ncipib' iuda. Ex te.n. exiet dux q̄ regat pplm meū isr̄l. Tūc herodes clā uocatis magis diligēt didicit ab eis tēpus stelle q̄ apparuit eis: ⁊ mittēs illos in bethleē dixit: Ite ⁊ int̄rogate diligent de puero: ⁊ cū inueneritis renūciate mihi: ut ⁊ ego ueniens adorē eū. Qui cū audissent regē abierūt. Et ecce stella quā uiderāt i oriente: añcedebat eos usq; dū ueniēs staret supra ubi erat puer. Videntes aūt stellā: gauisi sūt gaudio magno ualde: Et intrātes domū inuenerūt puerū cū maria mē ei': ⁊ p̄cidētes adorauerūt eū: ⁊ apti thesauris suis obtulerūt ei mūera aur thus ⁊ myrrhā. Et responso accepto i somnis ne redirēt ad herodē: p aliā viā reuersi sunt i regionē suā. Qui cū recessissēt: ecce angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicens: Surge ⁊ accipe puerū ⁊ matrē eius ⁊ fuge in egyptū: ⁊ esto ibi usq; dū dicā tibi. Futurū ē.n. ut herodes querat puerum ad pdendū eū. Qui cōsurgēs accepit puerū ⁊ matrē ei' nocte ⁊ secessit in egyptū: Et erat ibi usq; ad obitū herodis: ut adimpleretur qđ dictū ē a dño p pphetā dicētē: Ex egypto uocaui filiū meū. Tūc herodes uidens q̄m illusus esset a magis: iratus' ē ualde: ⁊ mittēs occidit oēs pueros q̄ erāt i bethleē ⁊ in oibus finib' ei' a bimatu ⁊ infra: fm tp̄us qđ exq̄sierat a magis. Tūc adimpletū ē qđ dictū ē p hieremiam pphetā dicentē: Vox in rama audita ē: ploratus ⁊ vlulatus multus: rachel plorans filios suos: ⁊ noluit cōsolari q̄a nō sūt. Defuncto aūt herode: ecce angel' dñi apparuit i somnis ioseph i egypto dicēs: Surge ⁊ accipe puerū et matrē ei' ⁊ uade i terrā isr̄l. Defuncti sūt enim q̄ q̄rebāt aiaz pueri. Qui cōsurgēs accepit puerū ⁊ matrē ei': et uenit i terrā isr̄l. Audiens aūt q̄ archelaus regnaret i iudea p herode p̄e suo: timuit illo ire: ⁊ āmonitus i somnis secessit i partes galilee: Et ueniens habitauit in ciuitate q̄ uocatur nazareth: ut adimpleret qđ dictū est p prophetas: q̄m nazarenus uocabitur. III

In dieb' aūt illis uenit ioannes baptista predicās in deserto iudee: ⁊ dicēs: Penitentiā agite. Appropinq̄bit.n. regnū celor. Hic ē.n. de q̄ dictū ē p ysaiā pphetā dicentē: Vox clamāt in deserto: parate uiam dñi: rectas facite semitas ei'. Ipse aūt ioannes habebat uestim̄tū de pilis camelor ⁊ zonam pelliceā circa lūbos suos: Esca aūt ei' erat locusta ⁊ mel siluestre. Tūc exibat ad eū hierosolyma ⁊ ois iudea ⁊ ois regio circa iordanē: ⁊ baptizabāt ab eo i iordane p̄fitētes peccata sua. Videns āt multos pharisseor ⁊ saduceor uenientes ad baptismū suū: dixit eis: Progenies uiperar q̄s ōmostrabit vob fugē a uētura ira? Facite ergo fructū dignū pnie. Et ne uelit dicē intra uos: patrē habem' abraā. Dico.n. uob': q̄m potes ē de' de lapidib' istis suscitare filios abrae. Jā.n. securi ad radicē arbor posita ē. Omis ergo arbor q̄ ñ facit fructū bonū excidet: ⁊ in ignē mittet. Ego qdē baptizo uos i aq̄ in pñiam: q̄ aūt p' me uenturus ē: fortior me est: cui' nō sū dign' calciamenta portare. Ipse uos baptizabit i spu scō ⁊ igni. Cui' uētilabrū in manu sua: ⁊ pmūdabit aream suā: et

cōgregabit triticū i horreū suū: paleas autē cōburet igni inextinguibili. Tūc uenit iesus a galilea i iordanē ad ioānē ut baptizaret ab eo. Ioānes aūt prohibebat eū dicēs: Ego a te debeo baptizari: et tu uenis ad me? Respondēs aūt iesus dixit ei: Sine mō. Sic enī decet nos implere omnē iustitiā. Tunc dimisit eū. Baptizatus aūt iesus confestim ascēdit de aqua. Et ecce aperti sūt ei celi: et uidit spm dei descendentē sicut colūbam et uenientem super se. Et ecce uox de celis dicens: Hic est filius meus dilectus i quo mihi cōplacui. ¶ .IIII.

Tunc iesus ductus est i desertū a spu ut tētaret a diabolo: et cum ieiunasset quadragīta dieb' et quadragīta noctib' postea esurijt. Et accedens tētator dixit ei: Si filius dei es: dic ut lapides isti panes fiant. Qui rndens dixit: Scriptū ē: Nō i solo pane uiuit hō: sed i omni vbo qō procedit ō ore dei. Tūc assūpsit eū diabol' i sanctā ciuitatē et statuit eū supra pinaculū tēpli: et dixit ei: Si filius dei es mitte te deorsū. Scriptū ē. n. qa angelis suis mandauit de te: et i manib' tollēt te: ne forte offendas ad lapidē pedem tuū. Ait illi iesus rursū: Scriptū ē: Nō tentabis dnm deū tuū. Iterū assūpsit eū diabolus i montē excelsū ualde: et ondit ei oia regna mūdi et gloriā eor: et dixit ei: Hec oia tibi dabo si cadens adorauer is me. Tūc dicit ei iesus: Vade sathana. Scriptū est enī: Dnm deū tuū adorabis et illi soli seruies. Tūc reliqt eū diabol': et ecce angeli accesserūt et mīstrabāt ei. Cū aūt audisset iesus q ioannes tradit' esset: secessit in galileā: et relicta ciuitate nazareth: uēit et habitauit i ciuitate capharnaū maritima i finib' zabulon et neptalim: ut adimpleret qō dictū ē p ysaiaz pphetā: Terra zabulō et tra neptali uia maris trāsiordanē galilee gētiū: pplus q ābulabat i tenebris uidit lucē magnā: et sedētib' i regiōe umbre mortis lux orta ē eis. Exide cepit iesus pdicāre et dicē: Pnīaz agite. Appropinqbit. n. regnū celor. Ambulās aūt iesus iuxta mare galilee uidit duos fratres simonē q uocat petr': et andreā fratrē ei' mittētes rete i mare. Erāt. n. piscatores: Et ait illis: uenite p' me et faciā uos fieri piscatores hoīz. At illi ptīuo relict' retib' secuti sunt eū: Et procedēs inde uidit alios duos fres: iacobū zebedi et ioānē frem ei' i naui cū zebedo patre eor reficiētes retia sua: et uocauit eos. Illi aūt statim relict' retib' et pre secuti sunt eū. Et circuibat iesus totā galileā docēs i synagogis eor et pdicās euāgeliū regni: et sanās omnē lāguorē et oēm infirmitatē i pplo. Et abijt opinio ei' i totā syriā: et obtulerūt ei oēs male hntes varijs languorib' et tormentis cōprehensos: et qui demonia habebant et lunaticos et paralyticos: et curauit eos. Et secute sunt eum turbe multe de galilea et de capoli et ō hierosolymis et ō iudea et de transiordanē. ¶ .V.

Videns aūt iesus turbas ascēdit i mōtē: et cū sedisset accesserūt ad eū discipli ei': et aperiēs os suū docebat eos dicēs: Beati pauperes spu: qm ipsor est regnum celorū. Beati mites: qm ipsi possidēbūt trā. Beati q lugēt: qm ipsi cōsolabunt. Beati q esuriūt et sitiūt iustitiā: qm ipsi saturabūt. Beati misericordes: qm ipi misericordiā pse qnt. Beati mūdo cōde: qm ipi deū uidēbūt. Beati pacifici: qm filij dei uocabunt. Beati q psecutionē patiūt ppt iustitiā: qm ipor est regnū celor. Beati est cū maledixerit uob' hoies et psecuti uos fuerit et dixerit oe malū adūsū uos mentientes ppt me. Gaudete et exultate: qm merces uīa copiosa ē i celis. Sic. n. psecuti sūt pphetas q fuer añ uos. Vos est sal tre. Qō si sal euanuerit: i q saliet? Ad nihilū ualet ultra: nisi ut mittat' foras et conculcet ab hoib'. Vos est lux mūdi. Nō pōt ciuitas abscōdi supra montē posita: neq accendūt lucernā et ponūt eā sub modio: sed supra candelabrū: ut luceat oib' q i domo st. Sic luceat lux uīa coram hoib' ut uideāt opa uīa bona: et glorificēt patrē uīz q i cel ē. Nolite putare qm ueni soluere legē aut prophetas: Non ueni soluere sed adimplere. Amen quippe dico uobis: donec trā seat celum et terra: iota unum aut apex unus nō preteribit a lege donec oia fiant. Qui ergo soluerit unū de mādatis istis minimis et docuerit sic homines: minimus uocabit' i regno celor: q aūt fecerit et docuerit: hic magn' uocabit' i regno celor. Dico aūt uob: qa nisi abūdauerit iustitia uīa plus q scriba et pharisear: nō intrabit' i regnū celorum. Audistis quia dictum est antiqs: non occides: qui autem occiderit: reus erit iudicio. Ego aūt dico uob: q: ois q iracit frī suo: re' erit iudicio. Qui aūt dixerit frī suo racha: re' erit pcilio. Qui aūt dixerit fatue: re' erit gehēne ignis. Si ergo offers mun'

tuū ad altare ⁊ ibi recordat' fueris: ꝺa frat tu' hz aliq̄d aduersū te: relinq̄ ibi munus tuū añ altare: ⁊ uade ꝓus reconciliari fīi tuo ⁊ tūc ueniēs offeres mun' tuū. Esto ꝓsentiēs aduersario tuo cito dū es i uia cū eo: ne forte tradat te aduersari' iudici: ⁊ iudex tradat te ministro: ⁊ i carcerē mittaris. Amen dico tibi: nō exies inde donec reddas nouissimū quadrantē. Audistis ꝺa dictū ē antiq̄s: nō mechaberis. Ego āt dico uobis: ꝺa ois q̄ viderit mulierē ad ꝯcupiscēdū eā: iā mechat' est eaz in corde suo. Si oculus tu' dexter scādalizat te: erue eum ⁊ ꝓice abs te. Expedit.n. tibi ut pereat unū mēbroꝝ tuoꝝ: q̄ totū corp' tuū mittat i gehēnā ignis. Et si dextera man' tua scādalizat te: abscide eaz ⁊ ꝓice abs te. Expedit.n. tibi ut pereat unū mēbroꝝ tuoꝝ: q̄ totū corp' tuū eat i gehēnā. Dictū ē āt: q̄cūq; dimiserit uxorē suā: det ei libellū repudij. Ego āt dico uob': q: ois q̄ dimiserit uxorē suā excepta fornicatiōis causa: facit eā mecchari: ⁊ q̄ dimissam duxerit adulterat. Iterū audistis ꝺa dictū ē antiq̄s: nō piurabis: reddes aūt dño iuramenta tua. Ego āt dico uob': nō iurare oio: neq; p celū ꝺa thronus dei ē: neq; p terā ꝺa scabellū ē pedū ei': neq; p hierosolymā ꝺa ciuitas est magni regis: neq; p caput tuū iuraueris: ꝺa nō potes unū capillū albū facē aut nigrū. Sit āt sermo vr̄: est est: nō nō: qđ āt his abūdanti' ē a malo ē. Audistis ꝺa dictū ē: oculū ꝓ oculo: dentē ꝓ dente. Ego aūt dico uobis nō resistē malo: sed siq̄s te pcusserit in dexterā maxillā tuā: ꝓbe illi ⁊ alterā: ⁊ ei q̄ vult tecū i iudicio ꝓtendere ⁊ tunicā tuā tollere: dimitte ei ⁊ palliū: ⁊ q̄cūq; te angariauerit mille passus: vade cū illo et alia duo. Qui aūt petit a te: da ei: ⁊ volēti mutuare a te ne auertaris. Audistis ꝺa dictū ē: diliges ꝓximū tuū: ⁊ odio habeb' ūmicū tuū. Ego aūt dico uobis: diligite inimicos vr̄os: bñfacite his q̄ oderūt uos: ⁊ orate ꝓ psequētibus ⁊ calūniātib' uos: ut sitis filij ꝓis vr̄i q̄ in celis ē: q̄ solē suū oriri facit sup bonos ⁊ malos: ⁊ pluit sup iustos ⁊ iniustos. Si eiz diligitis eos q̄ uos diligūt: quā mercedē habebitis? Nōne et publicani hoc faciunt? Et si salutaueritis fratres uestros tm̄: quid amplī facitis? Nōne et ethnici hoc faciūt? Estote ergo uos perfecti sicut et pater ur̄ celestis perfectus est. ¶ .VI.

Attendite ne iusticiā vestrā faciatis coram hominib' ut uideamini ab eis: alioq̄n mercedē nō habebitis apud patrez vr̄m q̄ in celis ē. Cū ergo facis elemosynaz noli tuba canē añ te sicut hypocrite faciūt i synagogis et i uicis ut honorificēt ab hoib'. Amē dico uobis recepūt mercedē suā. Te āt faciēte elemosynā nesciat sinistra tua qđ faciat dextra tua: ut sit elemosyna tua in abscōdito: ⁊ pr̄ tu' q̄ uidet i abscōdito reddet tibi. Et cū oratis: nō eritis sicut hypocrite q̄ amāt in synagogis et i āgul' plateaꝝ stātes orare: ut uideāt ab hoib'. Amē dico uobis ꝛcepūt mercedē suā. Tu āt cū oraueris: intra in cubiculū tuū: et clauso ostio ora pr̄ez tuū in abscōdito: et pr̄ tu' q̄ uidet i abscōdito reddet tibi. Orātes āt nolite multū loq̄: sicut ethnici faciūt. Putāt.n. q̄ i multiloq̄o suo exaudiāt: Nolite ergo assimulari eis. Scit.n. pr̄ vr̄ qđ op' sit nob' añq̄ petatis eū. Sic ergo uos orabitis: Pr̄ nr̄ q̄ es i cel': sanctificet nomē tuū. Aduēiat regnū tuū: Fiat uolūtas tua: sicut in celo et i tra. Panē nr̄m supsubstātialem da nobis hodie: Et dimitte nob' debita nr̄a sicut et nos dimittim' debitorib' nr̄is: Et ne nos īducas i tēptationē: sed liba nos a malo amē. Si.n. dimiseritis hoib' pcca eor: dimittet et uob' pr̄ vr̄ celestis delicta uīa. Si āt nō dimiseritis hoib': nec pr̄ vr̄ dimittet uob' pcca vīa. Cū āt ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes. Exterminat.n. facies suas: ut pareāt hoib' ieiunātes. Amē dico uob' q: recepūt mercedē suā. Tu āt cū ieiunas ūge caput tuū et faciē tuā laua: ne uideari hoib' ieiunās sed pr̄i tuo qui ē in abscōso: et pr̄ tu' qui videt in abscōso reddet tibi. Nolite thesaurizare uob' thesauros i terra ubi erugo et tinea demolit: et ubi fures effodiūt et furāt. Thesaurizate āt uob' thesauros i celo: ubi nec erugo nec tinea demolit: et ubi fures nō effodiūt nec furant. Ubi ē thesaur' tu': ibi est et cor tuū. Lucerna corporis tui ē oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex: totus corpus tuū lucidū erit. Si aūt oculus tu' fuerit neqū: totū corpus tuū tenebrosū erit. Si ergo lumen qđ in te est tenebre sūt: ipse tenebre quante erunt? Nemo potest duob' dñis seruire. Aut enim unum odio habebit et alterum diliget: aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis deo seruire et mammone. Ideo dico uobis: ne solliciti sitis anime uestre quid manducetis

neq; cõpoꝛi vĩo q̃d iduami. Nõne aia pl⁹ ẽ q̃ esca: ⁊ coꝛp⁹ plus q̃ uestimẽtũ? Respicite volatilia celi q̃ nõ seꝛũt neq; metũt neq; cõ gregãt in hoꝛrea: ⁊ pr̃ vr̃ celestis pascit illa. Nõne uos magꝭ pluꝛi estis illis? Quis aũt vr̃m cogitãs põt adjcẽ ad staturã suã cubi tũ unũ? Et de uestimẽtis q̃d sollicíti estis? Cõsiderate lília agꝛi quõ crescũt: Nõ labo rãt neq; nent. Dico ãt vob̃: qm̃ nec salomõ in õi gl̃ia sua coopt⁹ ẽ sic unũ ex istis. Si.n. fenũ agꝛi qõ hodie ẽ ⁊ cras i clibanũ mittit de⁹ sic uestit: quãto magꝭ uos modice fidei? Nolite ergo solliciti eẽ dicẽtes q̃d mãduca bim⁹?: aut q̃d bibem⁹?: aut q̃ opiẽur. Hec.n. oĩa gẽtes inq̃rũt. Scit.n. pr̃ vr̃ q; his oĩbus indigetꝭ. Querite ergo p̃mũ regnũ dei ⁊ iu stitiã ei⁹: ⁊ hec oĩa adjciẽt vob̃. Nolite ergo solliciti eẽ i crastinũ. Crastin⁹.n. dies sollici t⁹ ẽrr sibi ipi. Sufficit diei malicia sua. VII.

Nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimini: no lite cõdẽnare ⁊ nõ ꝺdẽnabimini. In q̃ eiz iudicio iudicaueritis: iudicabimini: ⁊ in q̃ mẽsura mẽsi fueritꝭ remetiet vob̃. Quid ãt videſ festucã i oc̃lo fr̃is tui: ⁊ trabẽ i oc̃lo tuo nõ vides? Aut quõ dicꝭ fr̃i tuo: frat̃ sine ejjciã festucã de oculo tuo: ⁊ ecce trabs ẽ in oc̃lo tuo? Hypocrita ejjce p̃mũ trabẽ ꝺ ocu lo tuo: ⁊ tũc uidebis ejjcere festucã ꝺ oculo fr̃is tui. Nolite scm̃ dare canib⁹: neq; mitta tis margaritas vr̃as añ porcos: ne forte cõ culcẽt eas pedib⁹ suis: ⁊ canes ꝓvsi dirũpãt uos. Petite ⁊ dabit vob̃: q̃rite ⁊ inẽietꝭ: pul sate ⁊ apiet uob̃. Qis.n. q̃ petit accipit: ⁊ q̃ q̃rit inenit: ⁊ pulsãti apiet. Aut q̃s ẽ ex uob̃ hõ quẽ si petierit filꝰ suꝰ panẽ: nũq̃d lapidẽ porriget ei? Aut si piscẽ petierit: nũq̃d serpẽ tẽ porriget ei? Si ergo uos cũ sitꝭ mali nostꝭ bona data dare filĩs vr̃is: q̃nto magꝭ pr̃ vr̃ q̃ i cel̃ ẽ dabit bona petẽtib⁹ se? Qia ergo q̃ cũq; vult ut faciãt uob̃ hoies: ⁊ uos facite illis. Hec ẽ.n. lex ⁊ pphete. Intrate p angu stã portã: q; lata porta ⁊ spatiosa uia ẽ que ducit ad pditionẽ: ⁊ multi sũt qui intrãt p eã. q̃anguſta porta ⁊ arta uia ẽ q̃ ducit ad uitã: ⁊ pauci sũt q̃ inueniũt eã. Attendite a falsis pphetis qui ueniũt ad uos in uestimẽ tis ouiũ: intrinsecus aũt sũt lupi rapaces. A fructibus eoꝝ cognoscetis eos. Nũquid colligũt de spinis uuas aut de tribulis fic̃? Sic omnis arboꝛ bona fructus bonos fa cit: mala aũt arboꝛ malos fructus facit. Nõ potest autez arboꝛ mala bonos fruct⁹ facẽ: neq; arboꝛ bona malos fruct⁹ facere. Qis arboꝛ q̃ non facit fructũ bonũ excidet: ⁊ in ignẽ mittet. Igit ex fructib⁹ eoꝝ cognoscetis eos. Nõ ois q̃ dicit mihi dñe dñe itrabit in regnũ celoꝝ: sed q̃ facit uolũtatẽ p̃ris mei q̃ in cel̃ ẽ: ipse intrabit i regnũ celoꝝ. Multi dicẽt mihi i illa die dñe dñe nõne i noie tuo pphetauim⁹? ⁊ i noie tuo demõia eiecim⁹? ⁊ i tuo noie uirtutes mltas fecim⁹?: ⁊ tũc cõfite boꝛ illis: q; nũq̃ noui uos. Discedite a me oẽs q̃ opami iniq̃tatẽ. Qis ergo q̃ audit vr̃ ba mea hec ⁊ facit ea: assimilabit uiro sapi ẽti q̃ edificauit domũ suã supꝛa petrã: ⁊ de scẽdit pluuia ⁊ ueneꝛt flumia: ⁊ flaueꝛt uẽti ⁊ irrueꝛt i domũ illã ⁊ ñ cecidit: fũdata.n. erat sup petrã. Et ois q̃ audit vr̃ba mea hec et ñ facẽ ea sil̃is ẽit uiro stl̃to q̃ edificauit do mũ suã sr̃ arenã: ⁊ descẽdit pluuia ⁊ veneꝛt flumia ⁊ flaueꝛt uẽti ⁊ irrueꝛt i domũ illã: ⁊ cecidit: ⁊ fuit ruina eⁱ magna. Et factũ est cũ ꝓsumasset ies̃us vr̃ba hec: admiꝛabãt tbe sup doctria eⁱ. Erat.n. docẽs eos sic̃ ptãtẽ hñs ⁊ ñ sic̃ scribe eoꝝ ⁊ pharisei. VIII.

Cum aũt descẽdisset ies̃us de monte se cute sũt eũ turbe multe: ⁊ ecce lepꝛo sus ueniens adoꝛabat eũ dicẽs: Dñe si uis potes me mũdare. Et extẽdẽs ies̃us manũ tetigit eũ dicẽs: Volo mundare. Et ꝓfestiz mũdata ẽ lepꝛa ei⁹. Et ait illi ies̃us: Vide ne mini dixeris: sed vade oñde te sacerdoti: et offer mun⁹ tuũ q̃ ꝓcepit moyses i testimo niũ illis. Cũ ãt itroisset capharnaũ: accessit ad eũ cẽturio rogãs eũ ⁊ dicẽs: Dñe puer me⁹ iacet i domo paralyticꝰ ⁊ male toꝛq̃t. Et ait illi ies̃us: Ego uenia ⁊ curabo eũ. Et rñdẽs cẽturio ait: Dñe nõ sũ dign⁹ ut itres sub tectũ meũ: sed tm̃ dic vbo ⁊ sanabit pu er me⁹. Nã et ego hõ sũ sub ptãte cõstitut⁹: hñs sub me milites: et dico huic uade et ua dit: et alio veni et uenit: et fuo meo fac hoc et facit. Audiẽs ãt ies̃us mirat⁹ ẽ: et seq̃nti b⁹ se dixit: Amẽ dico uob̃: ñ inveni tãtã fidẽ i isrl̃. Dico ãt uob̃: q; mlti ab oꝛiẽte et occi dẽte uenient et recũbẽt cũ abꝛaã et isaac ⁊ ia cob i regno celoꝝ: filĩ ãt regni ejjcientur in tenebꝛas exterioꝛes. Ibi erit fletus et stri doꝛ dentiũ. Et dixit ies̃us centurioni: Vaõ et sicut credidisti fiat tibi. Et sanatus est pu er ex illa hoꝛa. Et cum uenisset ies̃us in domum petri uidit socrum eius iacentem et febꝛicitantem: et tetigit manum eius et dimisit eam febꝛis: et surrexit et ministrabat

eis. Cespe ãt facto obtulerũt ei multos de mõia hñtes: et ejciebat sps vbo: et oẽs male hñtes curauit: ut adimplẽt qđ dictũ est p ysaiã pphetã dicẽtẽ: Ipse infirmitates nr̃as accepit: et egrotatiões nr̃as põtauit. Videns aũt ihesus tbas multas circũ se: iussit discplos ire trãs fretũ: et accedẽs un⁹ scriba ait illi: Magr̃ sequr̃ te qcũq; ieris. Et dicit ei ihesus: Vulpes foueas hñt: et uolucres celi nidos: filius ãt hois ñ hz ubi caput suũ reclinet. Alius ãt de discplis ei⁹ ait illi: Dñe pmitte me pmũ ire et sepelire patrem meũ. Ihesus aũt ait illi: Sequre me: et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Et ascẽdẽte eo i nauiculã secuti sunt eũ discipuli ei⁹: et ecce mot⁹ magn⁹ factus ẽ in mari: ita ut nauicula operiret fluctibus. Ipse vo dormiebat: Et accesserũt ad eum discipuli ei⁹: et suscitauerũt eũ dicentes: Dñe salua nos perim⁹. Et dic eis ihesus: Quid timidi estis modice fidei? Tũc surgẽs imperauit vẽtis et mari: et facta ẽ trãquillitas magna. Qui ro homines mirati sũt dicẽtes: Qualis ẽ hic: qa vẽti et mare obediũt ei. Et cũ uenisset ihesus trãs fretũ i regionẽ gerasenor̃: occurrerũt ei duo hñtes demõia de monumẽtis exeũtes seui nimis: ita ut nemo posset trãsire p viã illã. Et ecce clamauerũt dicẽtes: Quid nob⁹ et tibi ihesu fili dei? Veniſti huc añ tpus torquere nos. Erat aũt nõ lõge ab illis grex multor̃ porcor̃ pascẽs. Demones aũt rogabãt eũ dicẽtes: Si ejcis nos hinc: mitte nos in gregẽ porcor̃. Et ait illis: Ite. Illi ãt illi exeuntes abierũt in porcos: et ecce magno impetu abiit totus grex p preceps in mare: et mortui sũt in aquis. Pastores aũt fugerũt: et uenientes i ciuitatẽ nũciauerũt hec omnia: et de his qđ demonia habuerãt. Et ecce tota ciuitas exiit obuiã ihesu: et uiso eo rogabãt eũ ne transiret a finibus eor̃.

CAP. IX.

Et ascendens ihesus in nauiculã transfretauit et uenit in ciuitatẽ suã: et ecce offerebant ei paralyticũ iacentem in lecto. Videns aũt ihesus fidẽ illor̃: dixit paralytico. Confide fili: Remittũt tibi peccata tua. Et ecce qdã de scribis dixerũt intra se: Hic blasphemat. Et cũ uidisset ihesus cogitatiões eorũ dixit: Ut qđ cogitatis mala i cordib⁹ vr̃is? Quid ẽ facilius dicẽ: dimittũt tibi pcã tua: an dicẽ: surge et ãbula? Ut ãt sciatis qa filius hois hz ptãtẽ i tra dimittẽdi pcã: tunc ait paralytico: Surge tolle lectũ tuũ et uade i domũ tuã. Et surrexit et abiit i domũ suã. Videntes ãt turbe timuerũt et glorificaueri deũ q dedit ptãtẽ talẽ hoib⁹. Et cũ trãsiret inde ihesus: uidit hoiez sedẽtẽ i tholoneo matheũ noie: et ait illi: Sequre me. Et surgẽs secut⁹ ẽ eũ. Et factũ ẽ discũbẽte eo i domo: ecce multi publicani et pccores uenientes discũbebãt cũ ihesu et discplis ei⁹. Et uidentes pharisei dicebãt discplis ei⁹: Quare cum publicanis et pccoribus mãducat magist̃ vr̃? At ihesus audiẽs ait: Nõ ẽ op⁹ ualẽtib⁹ medic⁹: sed male hñtib⁹. Euntes ãt discite qđ ẽ: misericordiã uolo et ñ sacrificiũ. Nõ. n. uenio uocare iustos: sed pccores. Tũc accesserũt ad eũ discipli ioanis dicẽtes: Quare nos et pharisei ieiunam⁹ frequẽt: discipli ãt tui nõ ieiunãt? Et ait illis ihesus: Numqd pnt filij sponsi lugere qdiu cũ illis ẽ sponsus? Venient ãt dies cum auferet ab eis sponsus: et tũc ieiunabũt. Nemo ãt immittit cõmissurã pãni rudis i uestimẽtũ uet⁹. Tollit. n. plenitudinẽ ei⁹ a uestimẽto: et peior scissura fit. Neq; mittũt uinũ nouũ in utres ueteres: alioqn rumpũt utres: et uinũ effũditur: et utres pereũt. Sed uinũ nouũ in utres nouos mittũt: et ambo pseruãt. Hec illo loquente ad eos: ecce princeps un⁹ accessit et adorabat eũ dicẽs: Dñe filia mea modo defuncta ẽ: sed ueni ipone manũ tuã sup eã: et uiuet. Et surgẽs ihesus sequbat eũ: et discipli ei⁹. Et ecce mulier q sanguis fluxũ patiebat duodecim annis accessit retro: et tetigit fimbriã uestimẽti ei⁹. Dicebat. n. intra se: Si tetigero tm uestimentũ ei⁹: salua ero. At ihesus conuersus et uidens eã dixit: Confide filia: fides tua te saluã fecit. Et salua facta ẽ mulier ex illa hora. Et cũ uenisset ihesus i domũ principis: et uidisset tibicines et turbã tumultuantẽ dicebat: Recedite ñ ẽ. n. mortua puella: sed dormit. Et deridebãt eũ. Et cũ ejecta eet turba intrauit et tenuit manũ ei⁹ et dixit: Puella surge. Et surrexit puella: et exiit fama hec i uniuersã trã. Et trãseunte inde ihesu: secuti sũt eũ duo ceci clamantes et dicẽtes: Miserere nr̃i fili dauid. Cũ aũt uenisset domũ: accesserũt ad eũ ceci: et dicit eis ihesus: Creditis q hoc possũ facẽ uobis? Dicũt ei: Vtiq; dñe. Tũc tetigit oculos eor̃ dicens: Secundũ fidem vr̃am fiat uobis: et apti sũt oculi eor̃. Et cõminat⁹ ẽ illis ihesus dicẽs: Videte ne quis sciat. Illi aũt exeũtes diffamauerũt eũ i tota tra illa. Egressis aũt illis: ecce obtulerũt ei hoiez mutũ demoniũ hñtez: et ejecto demonio locut⁹ est mut⁹: et mirate sũt turbe

dicētes: Nūq̄ apparuit sic i isrl. Pharisei āt dicebant: In pncipe demoniorū ejcit demones. Et circuibat iesus oēs ciuitates ⁊ castella: docēs i synagogis eorū ⁊ pdicās euāgeliū regni: ⁊ curās oēm lāguorē ⁊ oēm infirmitatē. Videns āt turbas miserī ē eis: q̄a erant uexati ⁊ iacentes sicut oues non habentes pastorē. Tūc dicit discipulis suis: Messis q̄dē multa: operarij autē pauci. Rogate ergo dñm messis: ut mittat operarios in messem suam. ¶ .X.

Et cōuocatis duodecim discipulis suis dedit illis ptātem spirituū ūmūdorū: ut ejcerēt eos: ⁊ curarēt oēm languorem ⁊ oēm infirmitatē. Duodecim āt discipulorū noīa sūt hec: Prim⁹ simon q̄ dicit petrus: ⁊ andreas frī ei⁹: philipp⁹ ⁊ bartholome⁹: iacob⁹ zebedei ⁊ ioānes frāt eius: thomas et matthe⁹ publican⁹: ⁊ iacob⁹ alphei ⁊ thadē us: simō chananē⁹: ⁊ iudas schariothis q̄ ⁊ tradidit eū. Hos duodecī misit iesus: pcipiens eis ⁊ dicēs: In uiā gētiū ne abieritis: ⁊ i ciuitates samaritanorū ne itraueritis: sed potiꝰ ite ad oues q̄ pierūt dom⁹ isrl. Euntes āt pdicate dicētes: q̄ appropinq̄bit regnū celorū. Infirmos curate mortuos suscitate lepros mūdate demōes ejcite. gratis accepistis gratis date. Nolite possidē aurū neq̄ argētū neq̄ pecuniā i zonis vīs: ñ perā i uia: neq̄ duas tūicas neq̄ calciamēta neq̄ uirgā. Dignꝰ.n. ē operarius cibo suo. In quācūq̄ āt ciuitatē aut castellū itraueritis itrogate q̄s i ea dignꝰ sit ⁊ ibi manete donec exeatis. Intrātes āt i domū: salutate eā dicētes: Pax huic domui. Et si q̄dē fuerit domꝰ illa digna: ueniet pax vīa sup eā. si āt ñ fuerit digna: pax vīa reuertet ad uos. Et q̄cūq̄ nō recepit uos: neq̄ audierit sm̄ōes vīos: exeūtes foras ō domo ul' ciuitate excutite puluerē de pedibus vīis. Amē dico uob⁹: tolerabilius erit tre sodomorū ⁊ gomorreorū in die iudicij q̄ illi ciuitati. Ecce ego mitto uos sic oues in medio lupor̄. Estote ergo prudētes sic̄ serpētes ⁊ simplices sic̄ colūbe. Cauete āt ab hoib⁹. Tradēt.n. uos i pcilijs ⁊ in synagogis suis flagellabūt uos et ad psides ⁊ ad reges ducemini ꝓpt̄ me ī testimoniū illis ⁊ gētibus. Cū aut tradēt uos: nolite cogitare quō aut q̄d loq̄mi. Dabit.n. uob⁹ in illa hora q̄d loq̄mini. Nō.n. uos estis q̄ loquim̄: sed spūs pris vīi q̄ loq̄t i uob⁹. Tradet āt frāt frē i mortē: ⁊ pr̄ filiū: ⁊ insurgēt filij i parētes: ⁊ morte eos afficiēt: ⁊ eritis odio oīb⁹ hoīb⁹ ꝓpt̄ nomē meū. Qui āt pseuerauerit usq̄ i finē: hic saluus erit. Cū aūt pseq̄nt uos in ciuitate ista: fugite i aliā. Amē dico uob⁹: nō cōsumabitis ciuitates isrl: donec ueniat filiꝰ hoīs. Nō ē discipul⁹ sup magistrū: nec ꝺs⁹ sup dñm suū. Sufficit discipl'o ut sit sic̄ magist⁹ ei⁹: ⁊ ꝺs⁹ sic̄ dñs ei⁹. Si pīemfamilias beelzebub uocauerūt: quāto magis domesticos ei⁹? Ne ergo timueritis eos. Nihil.n. ē optū q̄ ñ reuelet: ⁊ occultū q̄ nō sciat. Q̄ dico uob⁹ in tenebris: dicite i lumie: ⁊ q̄ i aure auditis p̄dicate sup tecta. Et nolite timē eos q̄ occidūt corp⁹: aīaz āt nō pnt occidē: sed potiꝰ timete eū q̄ pōt ⁊ aīaz ⁊ corp⁹ pdē i gehēnaz. Nōne duo passeres asse uenēt: et un⁹ ex illis nō cadet sup trā sine pr̄e vīo? Vīi aūt et capilli capitis oēs nūerati sūt. Nolite ergo timē: multis passeribꝰ meliores estis uos. Omis ergo q̄ pfitebit me cora hoīb⁹: pfitebor ⁊ ego eū cora pr̄e meo q̄ i cel'is ē. Qui āt negauerit me cora hoīb⁹: negabo ⁊ ego eū cora patre meo q̄ i cel'is ē. Nolite arbitrari: q̄ uenerī pacē mittē in terrā: Nō ueni pacem mittē: sed gladiū. Veni.n. separe hoiem aduersus patrē suū: ⁊ filiā aduersus matrē suā: ⁊ nurū aduersus socrū suā: ⁊ inimici hoīs domestici ei⁹. Qui amat pr̄em aut mr̄em pl⁹ q̄ me: ñ est me dign⁹. Et q̄ amat filiū aut filiā super me: nō ē me dignꝰ: et q̄ nō accipit crucē suā ⁊ seq̄t me: nō ē me dignꝰ. Qui iuenit aiam suā pdet illā: ⁊ q̄ pdiderit aiaz suā ꝓpt̄ me: inuēiet eā. Qui recipit uos: me recipit: ⁊ q̄ me recipit: recipit eū q̄ me misit. Qui recipit pphetam in noīe prophete: mercedem pphete accipiet: Et q̄ recipit iustū in nomie iusti: mercedē iusti accipiet. Et q̄cūq̄ potuerit uni ex minimis istis calicē aque frigide tm̄ in noīe discipuli: amē dico uob⁹ nō perdet mercedē suā. ¶ .XI.

Et factū ē cū ꝓsumasset iesus pcipiēs duodecim discipulis suis: transijt inde ut doceret ⁊ pdicaret in ciuitatibus eorū. Joannes aūt cū audisset in vinculis opera xp̄i: mittēs duos de discipulis suis ait illi: Tu es q̄ uentur⁹ es: an aliū expectam⁹? Et rñdens iesus ait illis: Euntes renunciate ioāni q̄ audistis ⁊ uidistis. Ceci uident: claudi ābulāt: leprosi mūdāt: surdi audiunt: mōtui resurgūt: paupes euāgelizāt: ⁊ beat⁹ ē q̄ nō fuerit scādalizat⁹ i me. Illis aūt abeūtibus cepit iesus dicē ad turbas de ioāne: Quid

existis i deſtū uidere? Arūdinē uēto agita tā? Sed q̄d existi uidē? Homiz mollibus ue ſtitū? Ecce q̄ mollib' uestiūt: i domib' regū sūt. Sed q̄d existis uidere? Prophetā? Etiā dico uob': & pl'ꝰ ꝓphetā. Hic ē. n. ō q̄ scriptum est: Ecce ego mitto angelum meū ante faciē tuā: q̄ ꝓparabit uiā tuā ante te. Amē dico uob': nō surrexit int' natos mulieꝝ maior ioanne baptista. Qui aūt mino: est i regno celoꝝ: maior ē illo. A dieb' āt ioannis baptiste usq; nūc regnū celoꝝ vim patit: et violēti rapiūt illud. Oēs. n. ꝓphete & lex usq; ad ioānē ꝓphetauerūt: & si vultis recipe ipe ē helias q̄ uēturꝰ ē. Qui hz aures audiēdi audiat. Cui āt similē estimabo generationē istā? Silis ē pueris sedētib' i foro: q̄ clamātes coeḡlib' dicūt: Cecinimꝰ vob' & nō saltastis: lamētauimꝰ & nō plāxistis. Venit. n. ioānes neq; māducās neq; bibēs: & dicūt demōiz hz. Venit filꝰ hois māducās & bibēs: & dicunt: ecce hō uoraxꝰ & potatoꝝ uini publicanoꝝ & pccoꝝ amicꝰ. Et iustificata ē sapia a filiis suis. Tūc cepit exprobrare ciuitatib' i q̄b' facte sūt plime uirtutes ei': q: non egissent pñiam. Ue tibi corozaim: ve tibi bethsaida: q: si i tyro & sydone facte essēt uirtutes q̄ facte sūt i uob' olī i cilicio & cinē pñiaz egissent. Verūtm dico uob': tyro & sydoni remissi' erit i die iudicij q̄ uob'. Et tu caphar naū nūq̄d usq; in celū exaltaberis? usq; in infernū descendes: quia si i sodomis facte fuissēt uirtutes q̄ facte sūt in te: forte mansissent usq; in hāc diē: verūtamē dico uob': q: terre sodomoꝝ remissi' erit in die iudicij q̄ tibi. In illo tpe rndēs iesus dixit: Cōfiteor tibi dne tibi pr celi & tre: q: abscondisti hec a sapiētib' & prudētib': & revelasti ea puul'. Ita pr: qm sic fuit placitū āte te. Omia mihi tradita sūt a pre meo. Et nemo nouit filiuz nisi pr: neq; prem q̄s nouit nisi filius: & cui voluerit filꝰ revelare. Veīte ad me oēs qui laboratis & onerati estis: & ego reficiaz uos. Tollite iugū meū sup uos: & discite a me q: mitis sum et humilis corde: & inuenietis requiē aiabus uestris. Jugū enim meū suaue est: & onus meū leue. C. XII.

In illo tēpore abiit iesus per sata sabbato: discipuli aūt eius esurientes ceperūt uellere spicas & manducare. Pharisei aūt uidētes dixerūt ei: Ecce discipuli tui faciunt q̄ non licet eis facere sabbatis. At ille dixit eis: Nō legistis q̄d fecerit dauid: q̄n esuriit & q̄ cū eo erāt: quō intrauit i domuz dei: & panes ꝓpositiōis comedit: q̄s nō licebat ei edere: neq; his q̄ cū eo erāt: nisi solis sacerdotib'? Aut ñ legistis i lege: q: sabbatis sacerdotes i tēplo sabbatū uiolāt: & sine crimie sūt? Dico āt uob': q: tēplo maior ē hic. Si āt sciretis q̄d ē: misericordiā volo & ñ sacrificiū: nūq̄ ꝓdēnasseti nocētes. Dñs. n. ē filius hois etiā sabbati. Et cū ide trāsisset venit i synagogā eoꝝ. Et ecce hō manuz hñs aridā: & itrogabāt eū dicētes: Si lz sabbatis curare: ut accusarēt eū. Ipe aūt dixit illis: Quis erit ex uob' hō q̄ habeat ouē unā: & si ceciderit hec sabbatis i foueā: nōne tenebit & leuabit eā? quanto magis melior ē hō oue? Itaq; lz sabbatis bñfacē. Tūc ait hoi: Extē de manū tuā: et extēdit: et restituta ē sanitati sic alta. Exeūtes āt pharisei ꝓsiliū faciebāt adv'sus eū: quō pderēt eū. Jesus āt sciēs recessit inde: & secuti sūt eū multi: & curauit eos oēs. Et pcepit eis ne manifestū eū facerēt: ut adiplēt q̄ dictū ē p ysaiā ꝓphetā dicēte: Ecce puer meꝰ quē elegi: dilectꝰ meꝰ in q̄ bñ cōplacuit aie mee. Ponā sp̄m meū sup eū: & iudiciū gētib' nūciabit. Nō ꝓtēdet neq; clamabit: neq; audiet aliq̄s i plateis uocē ei'. Arūdinē q̄ssatā ñ ꝓfriget: & linū fumigās ñ extiguet: donec eiciat ad victoriā iudiciū: & i noie ei' gētes sperabūt. Tūc oblatꝰ ē ei demoniū hñs cec' et mut': & curauit eū: ita ut loq̄ret & uidēt. Et stupebāt oēs turbe & dicebāt: Nūq̄d hic ē filꝰ dauid? Pharisei āt audiētes dixerūt: Hic ñ eiicit demōes: nisi in beelzebub pncipe demoniorꝝ. Jesus aūt sciēs cogitatiōes eoꝝ dixit eis: Oē regnum diuisū ꝓtra se desolabit: & oīs ciuitas uel domꝰ diuisa ꝓtra se ñ stabit. Et si sathanas satha nā eiicit: adv'sus se diuisus ē: quō ergo stabit regnū ei'? Et si ego i beelzebub eiicio demōes: filij vri q̄ eiciūt? Jō ipi iudices vri erūt. Si āt ego i sp̄u dei eiicio demōes: igit puenit i uos regnū dei. Aut quō pōt q̄sq; intrare i domū fortis et uasa ei' diripe: nisi pr' alligauerit fortē: et tūc domū illi' diripiet. Qui ñ ē mecū ꝓtra me ē: & q̄ nō congregat mecū spargit. Jdeo dico uob': oīe pcm et blasphemia remittet hominib': sp̄us autez blasphemie nō remittet. Et quicūq; dixerit uerbū contra filiū hominis: remittet ei: qui aūt dixerit cōtra sp̄m sanctū: nō remittetur ei neq; in hoc seculo neq; in futuro. Aut facite arborem bonam & fructū eius bonuz:

aut facite arborē malā: ⁊ fructū ei⁹ maluz. ſiq̄dez ex fructu arbor cognoſcit. ꝓgenies vipaꝝ quō poteſtis bona loq̄ cū ſitis mali? Ex abūdātia n. cordis os loq̄t. Bon⁹ hō de bono theſauro pfert bona: ⁊ mal⁹ hō ō malo theſauro pfert mala. Dico aūt uob: qm̄ oē vbū ocioſū q̄ locuti fuerit hoies: rēdēt rationē de eo i die iudicij. Ex vbis n. tuis iuſtificaberi: ⁊ ex vbis tuis ꝓdēnaberi. Tūc rñdit ei q̄dā de ſcrib⁹ ⁊ phariſeis dicētes: Magiſt uolum⁹ a te ſignū uidē. Qui ihſpō dēs ait illi: Generatio mala ⁊ adultā ſignuz q̄rit: ⁊ ſignū ñ dabit ei niſi ſignū ione pphe te. Sic n. fuit ionas i uētre ceti trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹: ſic erit filiꝰ hois i corde terre trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹. Viri niniuite ſurgēt i iudicio cū generatiōe iſta: ⁊ ꝓdēnabūt eā: q⁹ pñiam egerūt i pdicatione ione. Et ecce pl⁹ q̄ iona hic. Regina auſtri ſurget in iudicio cū generatiōe iſta et ꝓdēnabit eā: quia uēit a finib⁹ tre audire ſapiam ſalomōis: et ecce pl⁹ q̄ ſalomō hic. Cū āt immūdus ſpus exierit ab hoīe: ābulat p loca arida q̄rēs requiē ⁊ ñ inuēit. Tūc dic: Revtar in domuz meā vñ exiui: et uēiens uenit eā uacantem ſcopis mūdatā et ornatā. Tunc uadit ⁊ aſſumit ſeptē alios ſpus ſecū neq̄ores ſe: ⁊ in trātes habitant ibi: ⁊ fiūt nouiſſima hois illi⁹ peiora priorib⁹. Sic erit ⁊ generatiōi huic peſſime. Adhuc eo loq̄nte ad turbas: ecce mr eius ⁊ fratres ſtabāt foris q̄rentes loq̄ ei. Dixit aūt ei q̄dā: Ecce mr tua ⁊ fratres tui foris ſtāt q̄rētes te. At ille rñdens dicenti ſibi ait: Que ē mr mea: ⁊ qui ſūt fratres mei: Et extēdēs manū i diſcipulos ſuos dixit: Ecce mr mea ⁊ fratres mei. Quicunq̄ n. fecerit uoluntatē p̄ris mei q̄ in celis ē: ip ſe meus frater ſoror ⁊ mater eſt. ¶ .XIII.

In illo die exiēs ieſus ō domo ſedebat ſecus mare: et congregate ſunt ad eū turbe multe: ita ut in nauiculā aſcendēs ſederet: et oīs turba ſtabat i littore: et locutus ē eis multa i pabolis dicēs: Ecce exijt qui ſeminat ſeminare. Et dū ſemiat: q̄dā ceciderūt ſecus uiā: ⁊ uenēt uolucres et comederūt ea. Alia āt ceciderūt in petroſa ubi non habebāt trā multā: et ꝓtinuo exorta ſūt q⁹ nō habebāt altitudinē terre: ſole āt orto eſtuauerūt: et q⁹ ñ habebāt radicē aruerūt. Alia aūt ceciderūt in ſpinas: et creuerūt ſpine et ſuffocaueīt ea. Alia aūt ceciderūt i trā bonā: ⁊ dabāt fructū: aliud centeſimū: aliud ſexageſimū aliud triceſimū. Qui hz aures audiēdi audiat. Et accedētes diſcipuli dixerūt ei: Quare i pabolis loq̄ris eis? Qui rñdēs ait illi: Quia uob⁹ datū ē noſſe myſteriū regni celoz: illi āt nō ē datū. Qui n. hz dabit ei et abūdabit: q̄ āt ñ hz: et q̄ hz auferet ab eo. Ideo i pabolis loq̄r eis: q⁹ uidentes nō uident: ⁊ audientes ñ audiūt neq̄ intelligunt: et adimplet i eis pphetia iſaie dicētis: Auditu audietis ⁊ nō intelligetis: ⁊ uidētes uidebitis et ñ uidebitis. Incraſſatū ē n. cor ppli huius: et auribus grauit audierūt: et oculos ſuos clauſerūt: ne q̄n uideāt oculis et auribus audiāt: ⁊ corde itelligāt et ꝓuertātur: et ſanē eos. Vri āt beati oculi q⁹ uidēt: et aures vre q⁹ audiūt. Amē dppe dico uob: q⁹ multi pphete ⁊ iuſti cupierūt uidē q̄ uidetis et nō uiderūt: et audire q̄ auditis: et nō audierunt. Vos ergo audite pabolā ſeminātis. Omis q̄ audit vbum regni et ñ itelligit: uēit mal⁹ et rapit q̄ ſeminatū ē i corde ei⁹: hic ē q̄ ſec⁹ uiā ſeminat⁹ ē. Qui āt ſup petroſa ſeminat⁹ ē: hic ē q̄ vbū audit et ꝓtinuo cū gaudio accipit illō. Non hz āt i ſe radicē: ſed ē tpalis. Facta āt tribulatiōe et pſecutiōe ppt vbū ꝓtinuo ſcādalizat. Qui āt ſeminat⁹ ē i ſpinis: hic ē q̄ vbum dei audit: et ſollicitudo ſeculi iſti⁹ et fallacia diuitiaꝝ ſuffocat vbū: et ſine fructu efficit. Qui vo i trā bonā ſeminat⁹ ē: hic ē q̄ audit vbū et intelligit et fructū affert: et facit aliud q̄dē centeſimū: aliud aūt ſexageſimū: aliud vo triceſimū. Aliā pabolā ꝓpoſuit illis dicens: Simile factū ē regnū celoz hoi q̄ ſemiauit bonū ſemē i agro ſuo. Cū āt dormirent hoies: uēit inimic⁹ ei⁹ et ſuperſeminauit zizāia in medio tritici: et abijt. Cū āt creuiſſet herba et fructū feciſſet: tūc apparuerūt et zizāia Accedētes āt ſui p̄familias dixerunt ei: dñe nōne bonū ſemē ſeminaſti i agro tuo: vñ ergo hz zizania? Et ait illi: Inimicus hō hoc fecit. Serui āt dixerūt ei: Vis im⁹ et colligim⁹ ea? Et ait: Nō: ne forte colligētes zizania eradicetis ſimul et triticum. Sinite utraq̄ creſcere uſq̄ ad meſſē: et in tēpore meſſis dicam meſſoribus: Colligite primū zizania: et alligate ea in faſciculos ad cōburēdū: triticū aūt congregate i horreū meū. Aliā parabolā ꝓpoſuit eis dicens: Simile eſt regnū celoz grano ſynapis: quod accipies hō ſeminauit in agro ſuo: q̄ minimū q̄dez eſt oīb⁹ ſeminib⁹. Cū aūt creuerit: maior ē oībus olerib⁹: et fit arbor: ita ut uolucres celi

veniãt ⁊ habitẽt i ramis eĩ. Aliã parabolã locut⁹ ẽ eis: Simile ẽ regnũ celoꝝ fermẽto: qõ acceptũ mulier abscõdit in farine sati trib⁹: donec fermentatũ ẽ totũ. Hec oĩa locut⁹ est ihesus i pabolis ad turbas: ⁊ sine pabol' ñ lo qbat eis: ut iplẽt qõ dictũ erat p ꝓphetam dicẽtẽ: Aperiã i parabol'os meũ: eructuabo abscõdita a ꝯstitutiõe mũdi. Tũc dimissis turb̃ uenit i domũ: ⁊ accesserũt ad eũ discipuli eĩ⁹ dicẽtes: Edissere nob̃ pabolã zizanii orũ agri. Qui rndẽs ait: Qui seminat bonuz semẽ: ẽ filius hois. Ager ãt ẽ mũdus. Bonuz vo semẽ: hi sunt filij regni: Zizania aũt filij sũt nequã. Inimic⁹ ãt q̃ seminauit ea: ẽ diabol⁹. Messis vo ꝓsumatio seculi ẽ. Messores ãt ãgeli sũt. Sic ergo colligũt zizania ⁊ igni ꝓburũt: sic erit i ꝓsumatiõe seculi. Mittet filius hois angelos suos ⁊ colligẽt de regno eĩ⁹ oĩa scãdala: ⁊ eos q̃ faciũt iniq̃tatẽ ⁊ mittent eos in caminũ ignis: ibi erit fletus ⁊ stridor dentiũ. Tũc iusti fulgebũt sic sol i regno pris eorũ. Qui h̃z aures audiẽdi audiat: Similẽ ẽ regnũ celoꝝ thesauro abscondito in agro: quẽ q̃ inuenit hõ abscõdit: ⁊ p gaudio illius uadit ⁊ uẽdit univsa q̃ h̃z ⁊ emit agruz illũ. Iterũ simile ẽ regnũ celoꝝ hoi negociatõi qrẽti bonas margaritas: Inuẽta ãt una pciosa margarita: abiit ⁊ uẽdidit oĩa q̃ habuit: ⁊ emit eã. Iterũ simile ẽ regnũ celoꝝ sagene misse i mare ⁊ ex õi genẽ pisciũ cõgreganti: quã cũ ipleta cẽt: educẽtes ⁊ sedẽtes elegerũt bonos i uasa: malos ãt foras miserũt. Sic erit i ꝓsumatiõe seculi. Exibũt ãgeli ⁊ separabũt malos de medio iustoꝝ: ⁊ mittẽt eos in caminũ ignis: ibi erit fletus ⁊ stridor dentiũ. Intellexistis hec oĩa? Dicũt ei: Etiã. Ait illis: Io ois scriba doct⁹ i regno celoꝝ similis ẽ hoi pfamilias: qui pfert ō thesauro suo noua ⁊ uetera. Et factũ ẽ cũ ꝓsumasset ihesus pabolas istas: trãsiit inde. Et ueniẽs i patriã suã docebat eos i synagogis eoꝝ: ita ut mirarẽt et dicerẽt: Unde huic sapia hec ⁊ uirtutes? Nõne hic ẽ fabri filius? Nõne mr eĩ⁹ dicitur maria: ⁊ fres eĩ⁹ iacob⁹ ⁊ ioseph ⁊ simon et iudas? ⁊ sorores eĩ⁹ nõne oes apud nos sũt? Unde ergo huic oĩa ista? Et scãdalizabãt i eo. Ihesus aũtẽ dixit eis: Nõ ẽ ppheta sine honore nisi in patria sua ⁊ in domo sua. Et ñ fecit ibi uirtutes multas propter incredulitatem illoꝝ.

.XIIII.

In illo tẽpore audiuit herodes tetrarcha famaz iesu: ⁊ ait pueris suis: Hic est ioannes baptista: ipse surrexit a mortuis ⁊ iõ uirtutes opant i eo. Herodes. n. tenuit ioannẽ ⁊ alligauit eũ: ⁊ posuit i carcere ppr herodiadẽ uxorẽ fris sui. Dicebat. n. illi ioannes: Non licet tibi habẽ eã. Et uolẽs illum occidere timuit ppl'm: qz sicut ꝓphetam eũ habebãt. Die aũt natalis herodis: saltauit filia herodiadis i medio: ⁊ placuit herodi. Unde cũ iuramẽto pollicit⁹ ẽ ei dare qcunq̃ postulasset ab eo. At illa pmonita a matre sua: da mihi inqt hic i disco caput ioannis baptiste: et ctristat⁹ ẽ rex. ppr iuramẽtũ ãt ⁊ eos q̃ pariter ẽcũbebãt iussit dari. Misitq̃ ⁊ decollauit ioanẽ i carcere: et allatũ ẽ caput eĩ⁹ in disco ⁊ datũ ẽ puelle: ⁊ illa attulit mri sue. Et accedẽtes discipuli eĩ⁹ tulerũt corp⁹ eĩ⁹: ⁊ sepelierũt illud: ⁊ uenientes nunciauerũt iesu. Qõ cũ audisset ihesus: secessit inde i nauicula i locũ desertũ seorsũ. Et cũ audissẽt turbe: secute sũt eũ pedestres de ciuitatib⁹. Et exiẽs uidit turbã multã: ⁊ misit ẽ eis ⁊ curauit languidos eoꝝ. Uespe aũt facto accesserũt ad eũ discipli eĩ⁹ dicẽtes: Desertus ẽ locus ⁊ hora iã pterijt: dimitte turbas: ut euntes i castella emãt sibi escas. Ihesus ãt dixit eis: Nõ hñt necesse ire: date illis uos mãducare. Rndẽrũt ei: Nõ habem⁹ hic nisi q̃nq̃ panes ⁊ duos pisces. Qui ait eis: Afferte mihi illos huc. Et cũ iussisset turbã discũbẽ sup fenũ: accepit q̃nq̃ panib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹: aspiciẽs i celũ bñdixit ⁊ fregit: ⁊ dedit discipulis panes: discipuli aũt turbis. Et mãducauerũt oẽs ⁊ saturati sũt. Et tulerũt reliquias duodeci cophinos fragmẽtoꝝ plẽos. Mãducãtiũ aũt fuit numer⁹ q̃nq̃milia uiroꝝ: exceptis mulieribus ⁊ puulis. Et statim cõpulit discipulos ascẽdẽ i nauiculã: ⁊ pcedẽ eũ trãs fretũ donec dimitteret turbas. Et dimissa turba: ascẽdit i montẽ solus orare. Uespere aũt facto sol⁹ erat ibi. Nauicula aũt i medio mari iactabat fluctib⁹: erat. n. ꝓtrari⁹ uẽt⁹. Quarta aũt uigilia nocti uenit ad eos ambulans supra mare. Et uidentes eũ supra mare ãbulantẽ: turbati sũt dicentes: qz fantasma ẽ: ⁊ pre timore clamauerũt. Statimq̃ ihesus locut⁹ ẽ eis dicẽs: Habete fiducia: ego sũ: nolite timere. Rndens aũt petr⁹ dixit: Dñe si tu es iube me uẽire super aqs. At ipse ait: Ueni. Et descendens petrus de nauicula ambulabat super aquam ut ueniret ad ihesum. Uidẽs uero uentũ ualidũ timuit. Et cũ cepisset mergi: clamauit dicens

Dñe saluū me fac. Et ꝓtinuo ihesus extēdēs manū apphēdit eū: ⁊ ait illi: Modice fidei q̄re dubitasti? Et cū ascēdisset i nauiculam cessauit uēt⁹. Qui āt i nauicula erāt: uenerūt et adorauerūt eū dicētes: Uere filꝰ dei es. Et cū trāsfretassent uenerūt i terrā genesar. Et cū cognouissent eū uiri loci illi⁹: miserūt in uniuersā regionē illā: ⁊ obtulerūt ei oēs male habētes: ⁊ rogabāt eū ut ul' fimbriaꝝ uestimenti eius tangerēt. Et quicūq; tetigerūt: salui facti sunt. ¶ .XV.

Tunc accesserūt ad eū ab hierosolymis scribe ⁊ pharisei dicentes: Quare discipuli tui transgrediunt traditiones seniorū? Nō. n. lauant manꝰ suas cū panē manducant. Ipse aūt rñdens ait illis: Quare ⁊ uos trāsgredimini mādatū dei ꝓpt traditionē uīam? Nā deꝰ dixit: Honora patrē ⁊ matrē: ⁊ q̄ maledixerit pri uel mri: morte moriatur. Uos āt dicit⁊: q̄cūq; dixerit pri uel mri munꝰ q̄cūq; ē ex me tibi ꝓderit: et nō honorificabit patrē suū aut matrē suā: ⁊ irritū fecist mādatū dei ꝓpt traditionē uīaz? Hypocrite bñ pphetauit ō uob ysaias dicens: Pplꝰ hic labīs me honorat: cor āt eoꝝ lōge ē a me. Sine cā aūt colūt me docētes doctrias et mādata hoīuz. Et ꝙuocatis ad se tbis dixit eis: Audite ⁊ itelligite: Nō q̄ intrat in os coīq̄nat hoīez: sed q̄ ꝓcedit ex ore hoc coīq̄nat hoīez. Tūc accedētes discipli ei⁹ dixerūt ei: Scis q⁊ pharisei audito hoc vbo scādalizati sūt? At ille rñdens ait: Oīs plātatio quā ñ plātauit pr meꝰ celestis eradicabit. Sinite illos: ceci sūt et duces cecoꝝ. Ceci āt si ceco ducatū pstet: ābo i foueam cadūt. Rñdēs āt petrꝰ dixit ei: Edissere nob parabolā istā. At ille dixit: Adhuc et uos sine itellectu estis? Nō itelligitis: q⁊ oe q̄ in os itrat i uētrē uadit: ⁊ in secessū emittit? Que āt ꝓcedūt de ore de corde exeūt: et ea coīq̄nat hoīez. De corde. n. exeūt cogitatiões male: homicidia adulteria fornicationes furta falsa testimōia blasphemie. Hec sūt q̄ coīq̄nat hoīez. Nō loti aūt manibus māducare nō coīq̄nat hoīez. Et egressus inde ihesus secessit i ptes tyri ⁊ sydonis. Et ecce mlier chananea a finib⁹ illi egressa clamauit dicēs ei: Miſere mei dñe fili dauid: filia mea male a demōio uexat. Qui nō rñdit ei vbū. Et accedētes discipli ei⁹ rogabāt eū dicētes: Dimitte eā: q⁊ clamat post nos. Ipe āt rñdēs ait: Nō sū missus nisi ad oues q̄ pierūt domꝰ isrl. At illa uēit et adorauit eū dicēs: Dñe adiuua me. Qui rñdens ait: Nō ē bonū sumē panē filioꝝ ⁊ mittē canibus. At illa dixit: Etiā dñe. Nam et catelli edūt de mic q̄ cadūt ō mēsa dñorū suorū. Tūc rñdēs ihesus ait illi: O mulier magna ē fides tua: fiat tibi sic uis. Et sanata ē filia eiꝰ ex illa hora. Et cū trāsisset ide ihesus: uēit sec⁹ mare galilee: ⁊ ascēdēs i mōtē sedebat ibi. Et accesserūt ad eū tbe multe: hītes secū mutos cecos claudos debiles et alios multos: ⁊ piecerūt eos ad pedes eiꝰ: ⁊ curauit eos ita ut tbe mirarēt uidētes mutos loq̄ntes claudos ābulātes cecos uidētes ⁊ magnificabāt deū isrl. Ihesus āt cōuocatis discipls suis dixit: Miſereor turbe: q⁊ triduo iaz pseuerāt mecū: ⁊ ñ hīt q̄ māducēt. Et dimittē eos ieiunos nolo: ne deficiāt i uia. Et dicūt ei discipuli. Uñ ergo nob i deſto panes tātos: ut saturem⁹ tbā tantā? Et ait illi ihesus: Quot panes hēt? At illi dixerūt: septē ⁊ paucos pisciculos. Et ꝓcepit turbe ut discūberēt sup trā. Et accipiēs septē panes ⁊ pisces: ⁊ gīas agēs fregit ⁊ dedit discipulis: ⁊ discipuli dederūt pplo: et comederūt oēs: et saturati sūt. Et q̄ supfuit de fragmētis: tulerūt septē sportas plenas. Erāt āt q̄ māducauerūt q̄ttuoꝝ milia hoīuz extra puerulos et mlieres. Et dimissa tba ascēdit i nauiculā: ⁊ uenit in fines magedon. ¶ .XVI.

Et accesserūt ad eū pharisei ⁊ saducei tētantes: ⁊ rogauerunt eū ut signū de celo oñderet eis. At ille rñdēs ait illis: Facto uespe dicitis: serenū erit: rubicundū est enim celū. Et mane hodie tēpestas: rutilat eiz triste celū. Faciē ergo celi diiudicare nostis: signa aūt tēporꝝ nō potestis. Generatio mala ⁊ adultera signū q̄rit: ⁊ signū ñ dabit ei nisi signū ione pphete. Et relicti illi abīt. Et cū uenissent discipli ei⁹ trās fretū: oblitī sūt panes accipere. Qui dixit illi: Intuemini et cauete a fermēto phariseoꝝ et saduceoꝝ. At illi cogitabāt itꝰ se dicētes: Quia panes nō accepim⁹. Sciēs āt ihesus dixit: Quid cogitatis itꝰ uos modice fidei: q⁊ panes ñ hētis? Nōdū itelligitis neq; recordami q̄nq; panū ⁊ q̄nq; milia hoīuz: ⁊ quot cophinos sūpsistis: Neq; septē panū ⁊ q̄ttuō miliū hoīuz: ⁊ q̄t sportas sūpsistis? Quare ñ itelligitis: q⁊ nō de pane dixi uob: cauete a fermēto pharisеoꝝ ⁊ saduceoꝝ? Tūc itellexerūt q⁊ nō dixerit cauēdū a fermēto panū: sz a doctria

pharisęoꝝ ⁊ saduceoꝝ. Qui ēit ār ihesus i ptes
cesaree philippi: ⁊ itrogabat discipl̄os suos
dicēs: Quē dicūt hoies eē filiū hois? At il-
li dixēt: Alij ioānē baptistā: alij aūt heliā:
alij vo hieremiā: aut unū ex pphet̄. Dic ill̄
ihesus: Vos ār quē me eē dicūt? Rñdēs simō
petr' dixit: Tu es xp̄s fili' dei uiui. Rñdēs
ār ihesus dixit ei: Beat' es simō bariona: qa
caro ⁊ sāguis ñ reuelauit tibi: sed p̄ me' q̄
i cel' ē: Et ego dico tibi: q: tu es petr': ⁊ sup
hāc petrā edificabo eccl̄siā meā: ⁊ portę in-
feri nō pualebūt aduersus eā. Et tibi dabo
claues regni celoꝝ. Et qcūqꝫ ligaueri sup
trā erit ligatū ⁊ i cel': ⁊ qcūqꝫ solueris sup
trā erit solutū ⁊ i cel'. Tūc pcepit discipulis
suis ut nemi dicerēt: q: ipe eēt ihesus xp̄s. ex
inde cepit ihesus oñdē discipulis suis: q: opō
teret eū ire hierosolymā: ⁊ mlta pati a seni-
oribꝰ ⁊ scribꝰ ⁊ pncipibꝰ sacerdotū: ⁊ occidi
⁊ ttia die resurgē. Et assumēs eū petr' cepit
increpare illū dicēs: Absit a te dñe: nō erit
tibi hoc. Qui ꝓvsus dixit petro: Vade p'
me sathanas scādalū es mihi: q: ñ sapis ea
q̄ dei sūt: sed ea q̄ hoiuꝫ. Tūc ihesus dixit di-
scipul' suis: Siqs vult p' me uēire: abneget
semetipꝫ ⁊ tollat crucē suā ⁊ seqūt me. Qui
.n. uoluerit aiaꝫ suā saluā facē: pdet eā: qui
ār pdiderit aiaꝫ suā ppt̄ me: inueniet eam.
Quid.n. pdest hoi si mūdū vniv̄sū lucret:
aīe vo sue detrimtū patiat? Aut quā dabit
hō cōmutatiōeꝫ p aīa sua? Filj'.n. hois uē-
tur' ē i gl'iā p̄is sui cū āgel' suis: ⁊ tunc red-
det vnicuiqꝫ fm opa ei'. Amē dico uob: sūt
q̄dā ō hic stātib' q̄ nō gustabūt mortē: do-
nec uideāt filiū hois uenientē i reguo suo.

Et p' dies sex assūpsit ℭ .XVII.
ihesus petrū ⁊ iacobū ⁊ ioannē fratreꝫ
ei': ⁊ duxit illos in montē excelsū seoꝝsū: et
trāsfigurat' ē añ eos: ⁊ resplēduit facies ei'
sic sol: uestimēta aūt ei' facta sūt alba sicut
nix. Et ecce apparuerūt illis moyses ⁊ heliaſ
cū eo loq̄ntes. Rñdēs ār petr' dixit ad ihesū:
Dñe bonū ē nos hic eē: si vis faciam' hic tri
tabnacla: tibi unū moysi unū ⁊ helie unū.
Adhuc eo loq̄nte ecce nubes lucida obum
brauit eos. Et ecce uox de nube dicēs: Hic
ē fili' me' dilect' i q̄ mihi bñ cōplacui: ipsuꝫ
audite. Et audientes discipli cecidērt i faciē
suā: ⁊ timuerūt ualde. Et accessit ihesus ⁊ teti
git eos: dixitq; eis: Surgite ⁊ nolite timē.
Leuātes ār oculos suos neminē uiderūt: nisi
solū ihesū. Et descendētib' ill' de mōte pcepit
ihesus dicēs: Nemi dixerit uisionē: donec fi-
li' hois a mōtuis resurgat. Et itrogauerūt eū
discipli dicētes: Quid ergo scribe dicūt q;
heliā oportet p̄mo vēire? At ille rñdēs ait
eis: Helias q̄dē vēturꝰ ē: ⁊ restituet oia. Di-
co ār vob: q: helias iā vēit ⁊ ñ cognouerūt eū
sed fecerūt i eo q̄cūqꝫ uoluerūt: Sic ⁊ fili' hois
passurꝰ ē ab eis. Tūc intellexerūt discipli q: ō
ioāne baptista dixisset eis. Et cū vēissent ad
turbā: accessit ad eū hō genibꝰ puolut' añ
eū dicēs: dñe miserē filio meo q: lunaticꝰ ē:
⁊ male patit: Nā sepe cadit i ignē: ⁊ creb:o
in aquā: Et obtuli eū discipulis tuis: ⁊ non
potuerūt curare eū. Rñdēs ār ihesus ait: O
generatio incredula ⁊ pvsa: q̄usqꝫ ero uobi-
scū vsqꝫq̄ patiar uos? Afferte huc illū ad
me: Et increpauit illū ihesus: ⁊ exijt ab eo de-
moniū: ⁊ curat' ē puer ex illa hora. Tūc ac
cessērt discipli ad ihesū secreto: ⁊ dixērt: q̄re
nos ñ potuim' eīcē illū? Dic ill' ihesus: ppt̄
incredulitatē vīam. Amen q̄ppe dico uob: si
habuerit fidē sic granū sinapis: dicet mōti
huic trāsi hic ⁊ trāsibit: ⁊ nihil ipossibile eīt
vob. Hoc ār genꝰ nō eīcit: nisi p orōnez ⁊ ie
iunīū. Cōuersātib' ār eis i galilea dixit illis
ihesus: Filj' hois tradēdus ē i manꝰ hoiuꝫ: ⁊
occidēt eū: ⁊ ttia die resurget. Et ꝓtristati sūt
vehemēt: ⁊ cū venissent capharnaū: accesse-
rūt q̄ didrachmā accipiebāt ad petrū: ⁊ di-
xērt ei: Magist' vr̄ ñ soluit didrachmā? Ait:
Etiā. Et cū itrasset i domū: puērt eū ihesus
dicēs: Quid tibi uidet simō? Reges trę a q̄
b' accipiūt tributū ul' cēsū a filijs suis: an
ab alienis? Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi
ihesus: Ergo liberi sūt filij. ut ār ñ scādalizeꝫ
eos: vade ad mare ⁊ mitte hamū: ⁊ eū piscē
q̄ pm' ascēderit tolle: ⁊ apto ore ei' inuenies
staterē: illū sumēs da eis p me ⁊ te. XVIII.

In illa hora accesserūt discipuli ad ie-
sū dicentes: Quis putas maior est in
regno celorū? Et aduocans ihesus puerū: sta
tuit eū in medio eorū: ⁊ dixit: Amē dico vo
bis: nisi conuersi fueritis ⁊ efficiamini sic par
uuli: nō intrabitis i regnū celoꝝ. Quicūqꝫ er
go hūliauerit se sic puer' iste: hic ē maior i
regno celoꝝ. Et q̄ suscepit unū puerū talē i
noie meo: me suscepit. Qui ār scādalizaue-
rit unū ō pusill' istoꝝ q̄ i me credūt: expedit ei
ut suspēdat mola asinaria i collo eius: ⁊ de
mergat i pfūdū maris. Ve mūdo ab scādal'.
Necesse ē.n. ut ueniāt scādala: Verūtm ue
hoi p quē scādalū vēit. Si ār manus tua l' pes

tu⁹ scādalizat te:abscide eū et pīce abs te. Bonū tibi ē ad uitā igredi debilē ul claudū q̄ duas man⁹ ul duos pedes hñtem mitti i ignē ēternū. Et si ocul⁹ tu⁹ scādalizat te: erue eū ꝛ pīce abs te. Bonū tibi ē unū oculū habētē i uitā itrare:q̄ duos oculos hñtē mitti in gehēnā ignis. Videte ne ꝓtēnatī unū ex his pusillis. Dico.n.uob⁹:q⁹ ăgeli eoꝝ i celis sēp uidēt faciē p̄is mei q̄ i cel⁹ ē. Venit.n. fili⁹ hois saluare qđ pierat. Quid uob⁹ uidē:Si fuerīt alicui centū oues ꝛ errauerit una ex eis:nōne reliq̄t nonagītanouē i mōtib⁹ et uadit q̄rere eā q̄ errauit:Et si ꝓtigerit ut inuēiat eā: amē dico uob⁹ q⁹ gaudet sup eā magis q̄ sup nonagītanouē q̄ ñ errauerīt. Sic nō ē uolūtas añ patrē vīm q̄ i cel⁹ ē:ut peat un⁹ de pusill⁹ istis. Si ăt peccauerit in te frāt⁹ tu⁹:vade et corrīpe eū inť te et ipsum solū. Si te audierit:lucrat⁹ eris fratrē. Si ăt ñ te audierit:adhibe tecū adhuc unū uel duos:ut i ore duoꝝ uel triū testiū stet oīe vbū. Q⁹ si nō audierit eos:dic ecclie. Si ăt ecclesiā nō audierit:sit tibi sicut ethnic⁹ et publican⁹. Amē dico uob⁹:q̄cūq⁹ alligaueritis sup terrā:erūt ligata ꝛ i celo:ꝛ q̄cūq⁹ solueritis sup terrā:erūt soluta ꝛ i celo. Iterū dico uob⁹:q⁹ si duo ex uob⁹ ꝓsēserint sup trā ō oī re quācūq⁹ petierīt:fiet illis a pīe meo q̄ i cel⁹ ē. Vbi.n. sūt duo ul tres ꝓgregati in noīe meo:ibi sū i medio eoꝝ. Tūc accedēs petr⁹ ad eū dixit:Dñe q̄tiēs peccabit in me frāt⁹ me⁹:ꝛ dimittā ei:Vsq⁹ septies:Dic illi ihesus: Non dico tibi usq⁹ septies:sed usq⁹ septuagies septies. Ideo assimilatū ē ignū celoꝝ hoī regi q̄ uoluit rōnez ponē cū ſuis suis. Et cū cepisset rōnē ponē oblat⁹ ē ei un⁹ q̄ debebat ei decēmilia talēta. Cū ăt ñ haberet vñ rēddēt:iussit eū dñs ei⁹ uenūdari:ꝛ vxorē ei⁹ ꝛ filios:ꝛ oīa q̄ habebat: ꝛ reddi. Procidēs ăt ſu⁹ ille orabat eū dicēs:Patiētiā habe i me ꝛ oīa reddā tibi. Miseri⁹ aūt dñs ſui illi⁹ dimisit eū:ꝛ debitū dimisit ei. Egressus ăt ſu⁹ ille inuēit unū ō ꝓſuis suis: qui debebat ei cētū denarios:ꝛ tenēs suffocabat eū dicēs:Redde q̄ debes. Et procidēs ꝓſu⁹ ei⁹ rogabat eū dicēs: Patiētiā habe i me:ꝛ oīa reddā tibi. Ille ăt noluit:sed abīt ꝛ misit eū i carcerē:donec reddēt ōbitū. Vi dētes ăt ꝓſui ei⁹ q̄ fiebāt:ꝓtristati sūt ualde ꝛ uēerūt ꝛ narrauerūt dño suo oīa q̄ facta fuerāt. Tūc uocauit illū dñs su⁹:ꝛ ait illi: Serue nequā:oē debitū dimisi tibi:qm̄ rogasti me: Nōne ēgo opōtuit ꝛ te miserī ꝓximi tui:sicē ꝛ ego tui miser⁹ sū:Et irat⁹ dñs ei⁹ tradidit eū tortorib⁹: quoadusq⁹ redderet vniuersū debitū. Sic ꝛ pr̄ me⁹ celestis faciet uob:si nō remiseritis unusq̄sq⁹ fratri suo de cordibus uestris.

¶ .XIX.

Et factū ē cū ꝓsumasset ihesus sermones istos migrauit a galilea ꝛ uēit i fines iudee trās iordanē:ꝛ secute sūt eū tbe multe: ꝛ curauit eos ibi. Et accesserūt ad eū pharisei tētātes eū ꝛ dicētes: Si licet hoī dimittē uxorē suā q̄cunq⁹ ex causa. Qui rñdēs ait eis:Nō legistis:qa q̄ fecit hoiez ab initio masculū ꝛ feminam fecit eos:Et dixit: ꝓpr̄ hoc dimittet hō p̄rez ꝛ mātez:ꝛ adhēbit vxōi sue:ꝛ erūt duo i carne ūa. Itaq⁹ iā ñ sūt duo sz ūa caro. qđ ergo de⁹ ꝓiūxit hō ñ sepet Ait illi: Quid ēgo moyses mādauit dari libellū repudij ꝛ dimittē:Dicit illi: Q̄m moyses ad duriciā cordis vr̄i pmisit uob⁹ dimittē uxores vr̄as:ab initio aūt nō fuit sic. Dico aūt uob⁹:q⁹ q̄cūq⁹ dimiserit uxorē suam nisi ob fornicationē ꝛ aliā duxerit:mechat Et q̄ dimissā duxerit:mechat. Dicūt ei discipuli ei⁹:Si ita ē causa hois cū uxore:nō expedit nubē. Qui dixit illis: Nō oēs capiūt vbū istō:sed q̄b⁹ datū ē. Sūt.n. eunuchi q̄ de matr̄ utero sic nati sūt:ꝛ sūt eunuchi q̄ facti sunt ab hoib⁹:ꝛ sūt eunuchi q̄ seipos castrauerūt ꝓpr̄ regnū celoꝝ. Qui pōt capere capiat. Tūc oblati sūt ei puuli:ut man⁹ eis īponēt ꝛ oraret. Discipuli ăt increpabāt eos. Ihesus vo ait illi:Sinite puulos ꝛ nolite eos phibē ad me uēire:taliū ē.n. regnū celoꝝ. Et cū īposuisset eis man⁹:abīt inde. Et ecce un⁹ accedēs ait illi: Magist̄ bōe: q̄d bōi faciā ut habeā uitā ēternā:Qui dixit ei:qđ me itrogas de bono:Vn⁹ ē bon⁹ de⁹. Si ăt uis ad uitā igredi:serua mandata. Dicit illi: Que:Ihesus ăt dixit:Nō hōicidiū facies:ñ adulterab:ñ facies furtū:nō falsū testimoniū dices:honora patrē tuū ꝛ matrē: diliges pximū tuū sicut teipm. Dicit illi adolescēs:Oia hec custodiui:q̄d adhuc mihi deē. Ait illi ihesus:Si uis pfect⁹ ē:vade ꝛ uēde oīa q̄ hēs ꝛ da paupib⁹:ꝛ habebis thesauꝝ i celo:ꝛ uēi seq̄re me. Cū audisset ăt adolescēs vbū:abīt tristis. Erat.n. hns multas possessiones. Ihesus ăt dixit discipul⁹ suis:Amē dico uob⁹:q⁹ diues difficile itrabit i regnū celoꝝ. Et itez dico uobis:Facilius ē camelū p foramē acus trāsire:q̄ diuitē itrare i regnū

celoꝝ. ¶Audiẽs aũt hís díſcipli mírabãt ual de dicẽtes: Quis ergo poſſit ſalu⁹ eẽ? Aſpi ciẽs ãt ieſus: dixit illis: ¶Apd hoies hoc im poſſibile ẽ: apud deũ ãt oĩa poſſibília ſunt. ¶Tũc rñdẽs petr⁹ dixit ei: Ecce nos reliq̃m⁹ oĩa et ſecuti ſumus te. Quid ergo erit nob⁹? Jeſus ãt dixit illis: Amẽ dico uob⁹: q̃ uos q̃ ſecuti eſtis me i regeneratiõe cũ ſederit filius hois i ſede maieſtatis ſue: ſedebitis 7 uos ſup ſedes duodecim iudicãtes duodecim trib⁹ iſrl. ¶Et oĩs q̃ reliq̃rit domũ ul fres aut ſoꝛoꝛes aut patrẽ aut mr̃em aut uxoꝛẽ aut filios aut agꝛos ꝓpt nomẽ meũ: cẽtuplũ accipiet: 7 ui tã etnã poſſidebit. Multi aũt erũt ꝓmi no uiſſimi: 7 nouiſſimi primi. ¶ .XX.

¶Simile ẽ regnũ celoꝝ hoi pfamilias: q̃ exijt ꝑmo mane ꝯducẽ oparios i uineã ſuã. ¶Conuẽtione ãt facta cũ oparijs ex denario diurno: miſit eos i uineã ſuam. ¶Et egreſſus circa hoꝛã tꝛtiã: vidit alios ſtãtes i foꝛo ocioſos: 7 dixit illis: ¶Jte 7 uos i uineã meã: 7 qđ iuſtũ fuerit dabo uob⁹. ¶Illi ãt abi erũt. ¶Jterꝝ ãt exijt circa ſextã 7 nonã hoꝛã: 7 fecit ſlr̃. ¶Circa undecimã vo exijt 7 iuẽit alios ſtãtes: et dicit illis: Quid hic ſtat⁹ tota die ocioſi? ¶Dicũt ei: Quia nemo nos cõduxit. ¶Dicit illi: Jte 7 uos i uineã meã. ¶Cuꝝ ſero ãt factũ eẽt: dicit dñs uinee ꝓcuratoꝛi ſuo: Voca oparios 7 redde illi mercedẽ: icipiẽs a nouiſſimis uſq; ad ꝓmos. ¶Cũ uẽiſſẽt ergo q̃ circa undecimã hoꝛã uenerãt: acceꝑũt ſingl⁹ denarios. ¶Venientes ãt 7 ꝓmi arbitrati ſũt q̃ pl⁹ eſſẽt accepti: acceꝑũt ãt 7 ipſi ſingl⁹ denarios. ¶Et accipiẽtes murmurabãt adv⁹ſus patrẽfamilias dicẽtes: ¶Hi nouiſſimi una hoꝛa fecerũt: 7 pares illos nobis feciſti q̃ portauim⁹ põd⁹ diei 7 eſt⁹? ¶At ille rñdẽs uni eoꝝ dixit: Amice ñ facio tibi iuuriã: ¶Nõne ex dẽario ꝓuẽiſti mecũ? ¶Tolle qđ tuũ ẽ et uade. Volo ãt 7 huic nouiſſimo dare ſicut 7 tibi. ¶Aut nõ licet mihi qđ volo facẽ? ¶An ocul⁹ tu⁹ nequa ẽ q̃a ego boñ⁹ ſũ. ¶Sic erũt nouiſſimi ꝓmi 7 ꝓmi nouiſſimi. Multi.n. ſunt uocati: pauci vo electi. ¶Et aſcẽdens ieſus hieroſolymã: aſſumpſit duodeci diſcipl⁹os ſecreto: 7 ait illis: ¶Ecce aſcẽdim⁹ hieroſolymã 7 fil⁹ hois tradetur ꝑncipib⁹ ſacerdotũ 7 ſcrib⁹: 7 ꝯdẽnabunt eũ morte 7 tradẽt eũ gẽtib⁹ ad illudendũ 7 flagellãdũ 7 crucifigẽdũ 7 tertia die reſurget. ¶Tũc acceſſit ad eũ mr̃ filioꝝ zebedei cũ filijs ſuis: adoꝛãs 7 pcẽs aliq̃d ab eo. Qui dixit ei: Quid uis? ¶Ait illi: Dic ut ſedeãt hi duo filij mei un⁹ ad dexterã tuã 7 un⁹ ad ſiniſtrã i regno tuo. ¶Rñdẽs ãt ieſus dixit: Neſcitis q̃d petatis. ¶Poteſtis bibẽ calicẽ quẽ ego bibitur⁹ ſũ? ¶Dicũt ei: ¶Poſſum⁹. ¶Ait illi: Calicẽ q̃dẽ meũ bibetis: ſedẽ ãt ad dexterã meã uel ſiniſtrã ñ ẽ meũ dare uob⁹: ſed q̃b⁹ paratũ ẽ a pre meo. ¶Et audiẽtes decẽ idignati ſũt de duob⁹ frib⁹. ¶Jeſus ãt uocauit eos ad ſe: et ait: ¶Scitis q̃ ꝑncipes gẽtiũ dñant eoꝝ: 7 qui maioꝛes ſũt ptãtẽ exercẽt ĩ eos? ¶Nõ ita erit ĩt uos. ¶Sed q̃cũq; uoluerit ĩt uos maiõ fieri: ſit vr̃ miſt⁹. ¶Et q̃ uoluerit ĩt uos ꝑm⁹ eẽ: erit vr̃ ſerꝰ. ¶Sic fil⁹ hois ñ uenit miſtrari ſed miſtrare: 7 dare aiam ſuã redẽptiõem ꝓ mltis. ¶Et egrediẽtib⁹ ill⁹ ab iericho: ſecuta ẽ eũ turba mlta. ¶Et ecce duo ceci ſedẽtes ſec⁹ uiã: audierũt q̃ ieſus trãſiret: 7 clamauerũt dicẽtes: Dñe miſerẽ nr̃i fili dauid. ¶Turba ãt ĩcrepabat eos ut tacerẽt. ¶At illi mag⁹ clamabãt dicẽtes: Dñe miſerere nr̃i fili dauid. ¶Et ſtetit ieſus et uocauit eos: et ait: Quid uultis ut faciã uobis? ¶Dicũt illi: Dñe ut apiãt⁹ oculi nr̃i. ¶Miſt⁹ ãt eoꝝ ieſus: tetigit oculos eoꝝ. ¶Et ꝙfestim uiderũt: 7 ſecuti ſũt eũ. ¶ .XXI.

¶Et cũ appꝛopinq̃ſſent hieroſolymis 7 uẽiſſẽt bethphage ad mõtẽ oliueti: tũc ieſus miſit duos diſcipulos dicẽs eis. ¶Jte i caſtellũ qđ ꝓtra uos ẽ: et ſtati iuẽietis aſinã alligatã et pullũ cũ ea: ſoluite et adducite mihi. ¶Et ſiq̃s uob⁹ aliq̃d dixerit: dicite quia dñs his op⁹ hꝫ: et ꝙfesti dimittet eos. ¶Hoc ãt factũ ẽ: ut adiplẽt qđ dictũ ẽ ꝑ ꝓphetã dicẽtẽ: ¶Dicite filie ſyon: ecce rex tu⁹ uenit tibi mãſuet⁹ ſedẽs ſup aſinã et pullũ filiũ ſubiugalis. ¶Euntes aũt diſcipli feceꝛũt ſic ꝓcepit illis ieſus. Et adduxerũt aſinã et pullũ: et i poſuerũt ſup eos ueſtimẽta ſua et eũ deſup ſedẽ feceꝛũt. ¶Plurima ãt turba ſtrauerũt ueſtimẽta ſua i uia. Alij ãt cedebãt ramos de arboꝛib⁹ et ſternebãt i uia. Turbe aũt q̃ ꝓcedebãt et q̃ ſeq̃bant: clamabãt dicẽtes: Oſãna filio dauid: bñdict⁹ q̃ uẽit i noĩe dñi oſãna i altiſſimis. ¶Et cũ itraſſet hieroſolyma commota ẽ univſa ciuitas dicens: Quis ẽ hic? ¶Ppli ãt dicebãt: Hic ẽ ieſus ꝓpheta a nazareth galilee. ¶Et intrauit ieſus in tẽplũ dei: et ejciebat oẽs uẽdentes et emẽtes i tẽplo: et mẽſas nũmulariom et cathedras uendẽtiũ colũbas euertit. et dicit eis: Scriptũ ẽ: domus mea domus oꝛationis uocabitur uos autem feciſtis illam ſpeluncã latronũ.

Et accesserũt ad eũ ceci ⁊ claudi in tẽplo: ⁊ sanauit eos. Videtes aũt pncipes sacerdotũ ⁊ scribe mirabilia q̃ fecit: ⁊ pueros clamantes i tẽplo ⁊ dicẽtes: osãna filio dauid: indignati sũt ⁊ dixerũt ei: Audis q̃d isti dicũt: Jesus aũt dixit eis: vtiq; Nũq̃ legistis: q̃a ex ore infãtiũ ⁊ lactẽtiũ pfecisti laudẽ? Et relictis illis abijt foras extra ciuitatẽ i bethaniam: ibiq; mãsit. Mane aũt reuẽtes i ciuitatẽ esurijt. Et uidẽs fici arbore: ẽ unã sec' uiã uenit ad eã: ⁊ nihil inuenit in ea nisi folia tm̃: ⁊ ait illi: Nũq̃ ex te fruct' nascat in sempiternũ. Et arefacta ẽ ꝓtinuo ficulnea. Et uidẽtes discipuli mirati sũt dicẽtes: Quo ꝓtinuo aruit? Rñdens aũt ihesus ait eis: Amẽ dico vob': si habueritis fidẽ ⁊ ñ hesitaueritis: nõ solũ de ficulnea facietis: sed ⁊ si mõti huic dixeritis: tolle ⁊ iacta te i mare: fiet. Et oia q̃cũq; petieritis in oõne credẽtes: accipietis. Et cũ venisset i tẽplũ: accesserũt ad eũ docentẽ pncipes sacerdotũ ⁊ seniores ppli dicẽtes: In q̃ potestate hec facis: ⁊ q̃s tibi dedit hãc potestatẽ? Rñdens ihesus dixit eis: Interrogabo uos ⁊ ego unũ sermonẽ: quẽ si dixeritis mihi: ⁊ ego uobis dicã in q̃ ptate hec facio. Baptismũ ioãnis vñ erat: e celo: ã ex hoib'? At illi cogitabãt int se dicẽtes: Si dixerim' e celo dicet nob': Quare ego ñ credidistis illi: Si ãt dixerim' ex hoib': timem' turbã. Oẽs enim habebãt ioãnem sicut ppheta. Et rñdentes ihesu dixerũt: Nescim'. Ait illis ⁊ ipse: Nec ego dico uob' in q̃ ptate hec facio. Quid aũt uob' uidet: Homõ quidã habebat duos filios: ⁊ accedẽs ad primum dixit: Fili vade hodie opare in vinea mea. Ille aũt rñdens ait: Nolo. Postea aũt pnitẽtia motus abijt. Accedẽs ãt ad alterum dixit similit. At ille rñdẽs ait: Eo domine: Et ñ iuit. Quis ex duob' fecit uolũtatẽ patris? Dicũt ei: Primus. Dicit illis ihesus: Amẽ dico uob': q̃ publicani ⁊ meretrices pcedũt uos i regno dei. Venit enim ad uos ioãnes i uia iusticie ⁊ ñ credidistis ei. Publicani aũt ⁊ meretrices crediderũt ei: vos aũt videntes nec pniam habuistis postea: ut crederetis ei. Aliã parabolã audite: Homõ erat patrifamilias q̃ plãtauit uineã: ⁊ sepẽ circũdedit ei: ⁊ fodit in ea torcular: ⁊ edificauit turrim ⁊ locauit eã agricolis: ⁊ peregre pfectus ẽ. Cũ autẽ tps fructuũ appropiãsset: misit seruos suos ad agricolas ut accipent fructũ ei'. Et agricole apprehẽsis seruis ei': aliũ cecidẽrũt: aliũ occiderũt: aliũ uero lapidauerũt. Iterũ misit alios seruos plures prioribus: ⁊ fecerũt illis similit. Nouissime ãt misit ad eos filiũ suũ dicẽs: verebũt forte filiũ meũ. Agricole ãt uidentes filiũ: dixerũt intra se: Hic ẽ heres: venite occidam' eũ: ⁊ habebim' hereditatẽ eius. Et apprehẽsũ eũ eiecerũt extra uineã: ⁊ occiderũt. Cũ ergo uenerit dñs uinee: q̃d faciet agricolis illis? Aiũt illi: Malos male pdet: ⁊ uineã suã locabit alijs agricol': q̃ reddãt ei fructũ tpib' suis. Dicit illis ihesus: nũq̃ legistis in scripturis: Lapidẽ quẽ reprobauerũt edificantes hic ẽ factus in caput ãguli: A dño factũ ẽ istud: ⁊ ẽ mirabile i oculis nris. Ideo dico uobis: q̃a auferet a uobis regnũ dei: ⁊ dabit genti faciẽti fructũ ei'. Et q̃ ceciderit sup lapidem istũ confringet: sup quẽ vo ceciderit: conteret eũ. Et cũ audissent pncipes sacerdotũ ⁊ pharisei parabolas eius: cognouerũt q̃ de ipsis diceret. Et q̃rentes eũ tenere timuerũt turbas: quoniam sicut ppheta eũ habebãt. Et rñdens ihesus dixit iterum in parabolis eis dicẽs. ¶ XXII.

Simile factũ ẽ regnũ celorum hoi regi: q̃ fecit nuptias filio suo: Et misit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias: ⁊ nolebãt venire. Iterum misit alios seruos dicẽs: Dicite inuitatis: Ecce prandiũ meum paraui: tauri mei ⁊ altilia occisa sũt: ⁊ oia parata: venite ad nuptias. Illi aũt neglexerũt: ⁊ abierũt alius in uillã suã: alius vo in negociationẽ suã. Reliqui vo tenuerũt seruos eius: ⁊ contumelijs affectos occiderũt. Rex ãt cũ audisset iratus est: ⁊ missis exercitib' suis pdidit homicidas illos: ⁊ ciuitatẽ illorum succendit. Tũc ait seruis suis: Nuptie q̃dem parate sũt: sed q̃ inuitati erãt ñ fuerũt digni. Ite ergo ad exitus uiarum: ⁊ q̃scũq; inueneritis uocate ad nuptias. Et egressi serui eius in uias congregauerũt oes q̃s inuenerũt malos ⁊ bonos: ⁊ implete sũt nuptie discũbentiũ. Intrauit ãt rex: ut uideret discũbentes: ⁊ uidit ibi hominem non uestitum ueste nuptiali. Et ait illi: Amice: quo huc intrasti non hns uestem nuptialem? At ille obmutuit. Tũc dixit rex ministris: Ligatis manib' ⁊ pedib' eius mittite eũ in tenebras exteriores: ibi erit fletus ⁊ stridor dentiũ. Multi ãt sũt uocati: pauci vo electi. Tunc abeũtes pharisei consilium inierũt ut caperent eũ in sermone. Et mittũt ei discipulos suos cum herodianis dicẽtes: Magister scim' q̃a uerax es ⁊ uiam dei i ueritate doces: et nõ ẽ tibi cura de aliq̃. Nõ. n. respicis psonam hominum. Dic ergo nob' quid tibi videt. Licet censum dare cesari aut nõ? Cognita ãt ihesus nequitia

eoꝝ ait: Quid me tẽtaſ hypocrite? Oſtendite mihi nũmiſma cẽſus. At illi obtulerũt ei denariũ. Et ait illis ieſus: Cuiꝰ ẽ imago hec ⁊ ſupſcriptio? Dñt ei: Ceſaris. Tũc ait illis: Reddite ergo q̃ ſũt ceſarſ ceſari: ⁊ q̃ ſũt dei deo. Et audiẽtes mirati ſũt: ⁊ relicto eo abierũt. In illo die acceſſerũt ad eũ ſeducei: q̃ dicũt ñ ẽ reſurrectionẽ: ⁊ itrogauerũt euꝫ dicẽtes: Magiſt: moyſes dixit: ſiq̃s mortuꝰ fuerit ñ habẽs filiũ: ut ducat frẽ eiꝰ uxorẽ illius: ⁊ ſuſcitet ſemẽ frĩ ſuo. Erãt autẽ apud nos ſeptẽ frẽs: et ꝑmꝰ uxore ducta defunctꝰ eſt: et ñ hñs ſemẽ reliquit uxorẽ ſuã frĩ ſuo. Similiter ſecũdꝰ et tiꝰ uſq̃ ad ſeptimũ. Nouiſſime aũt oĩuꝫ et mulier defuncta ẽ. In reſurrectiõe ergo cuiꝰ erit de ſeptẽ uxor? Oẽs. n. habuerũt eã. Rñdens aũt ieſus ait illis: Erratis neſciẽtes ſcripturas neq̃ uirtutẽ dei. In reſurrectiõe. n. neq̃ nubẽt neq̃ nubẽt: ſed erũt ſicut ãgeli dei i celo. De reſurrectione aũt mortuoꝝ ñ legiſtis q̃ dictũ ẽ a deo dicẽte vob: ego ſũ deꝰ abraaꝫ et deꝰ iſaac et deꝰ iacob? Nõ ẽ deꝰ mortuoꝝ: ſed uiuẽtiũ. Et audiẽtes ẽbe mirabãt i doctrĩa eiꝰ. Phariſei aũt audiẽtes q̃ ſilẽtiũ ipoſuiſſet ſeduceis: conueneũt i vnũ: ⁊ itrogauit eũ vnꝰ ex eis legis doctor tẽtans eũ: Magiſt: q̃ ẽ mãdatũ magnũ i lege? Ait illi ieſus: Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo: ⁊ i tota aĩa tua ⁊ in tota mẽte tua. Hoc ẽ maximũ ⁊ ꝑmũ mãdatũ. Secũdũ aũt ẽ ſile huic: Diliges ꝓximꝫ tuũ ſicut teipm. In his duob mãdatis vniuerſa lex pẽdet ⁊ ꝓphete. Cõgregatis ãt phariſeis itrogauit eos ieſus dicẽs: Quid vobis videt ỏ xp̃o: cuiꝰ filiꝰ ẽ? Dicũt ei: Dauid. Ait illis: Quõ ergo dauid i ſpu uocat euꝫ dñm dicẽs: Dixit dñs dño meo ſede a dextris meis: donec ponã inimicos tuos ſcabellũ pedũ tuoꝝ? Si ergo dauid vocat euꝫ dñm: quõ filius eiꝰ ẽ? Et nemo poterat ei reſpondere uerbũ: neq̃ auſus fuit q̃ſq̃ ex illa die eũ amplius interrogare. ¶ .XXIII.

Tunc ieſus locutus eſt ad turbas ⁊ ad diſcipulos ſuos dicens: Super cathedram moyſi ſederũt ſcribe ⁊ phariſei. Omia ergo quecũq̃ dixerint vobis: ſeruate ⁊ facite: ſecundũ opera vo eoꝝ nolite facẽ. Dicũt eiꝫ ⁊ nõ faciũt. Alligãt aũt onera grauia et importabilia: ⁊ ponũt i hũeros hoiuꝫ: digito aũt ſuo nolũt ea mouere. Omia vo opa ſua faciũt ut uideãt ab hoib. Dilatant eiꝫ phylacteria ſua: ⁊ magnificãt fibrias. Amãt ãt ꝑmos recubitꝰ in cenis: ⁊ ꝓmas cathedras i ſynagogis: ⁊ ſalutatiões i foro: ⁊ vocari ab hoiꝫ rabbi. Vos aũt nolite uocari rabbi. Unꝰ ẽ eiꝫ magiſt vr: oẽs aũt uos fres eſtis. Et patrẽ nolite uocare uob ſup terrã: vnꝰ ẽ. n. pr vr q̃ i celis ẽ. Nec uocemini magiſtri: qr magiſt vr unꝰ ẽ xp̃s. Qui maior ẽ vm: erit miſter vr. Qui ãt ſe exaltauerit: hũiliabit: ⁊ q̃ ſe hũiliauerit exaltabit. Ve aũt vob ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: q̃ claditis regnũ celoꝝ añ hoies. Vos. n. ñ intratis nec introeũtes ſinitis intrare. Ve uob ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: q̃ comeditis domos uiduaꝝ: oꝫones lõgas orates: ꝓpt hoc ãplius accipietis iudiciũ. Ve uob ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: q̃ circuitis mare ⁊ aridã: ut faciatis unũ ꝓſelytũ: ⁊ cũ fuerit factꝰ: facietis eũ filiũ gehẽne duplo q̃ uos. Ve uobis duces ceci: q̃ dicitis q̃cũq̃ iurauerit p tẽplũ nihil ẽ: q̃ ãt iurauerit i auro tẽpli debitor ẽ. Stulti ⁊ ceci q̃d eiꝫ maiꝰ ẽ auꝝ: an tẽplũ q̃ ſcificat auꝝ? Et q̃cũq̃ iurauerit i altari nihil ẽ: q̃ cũq̃ ãt iurauerit i dono q̃ ẽ ſup illud: dꝫ. Ceci q̃d eiꝫ maiꝰ ẽ: donũ: an altare q̃ ſanctificat donũ? Qui ergo iurat i altari: iurat in eo ⁊ i oib q̃ ſup illud ſũt. Et q̃cũq̃ iurauerit i tẽplo: iurat i illo ⁊ in eo q̃ habitat in ipo. Et q̃ iurat i celo: iurat i throno dei ⁊ in eo q̃ ſedet ſr eũ. Ve uobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: q̃ decimatis mẽtã ⁊ anethũ ⁊ cyminũ ⁊ reliq̃ſtis q̃ grauiora ſũt legis iudiciũ ⁊ miſericordiã ⁊ fidẽ. Hec oportuit facẽ ⁊ illa ñ omittẽ. Duces ceci excolẽtes culicẽ: camelũ ãt glutiẽtes. Ve vob ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: q̃ mũdatis q̃ deforis ẽ calicis ⁊ paraſſidis: itꝰ aũt pleni eſtis rapina ⁊ imũditia. Phariſee cece: mũda ꝑus q̃ intus ẽ calicẽ ⁊ paraſſidis: ut fiat ⁊ id q̃ deforis ẽ mundũ. Ve uobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: quia ſiles eſtis ſepulchris dealbatis: q̃ a foris parent hoibus ſpecioſa: intus uero plena ſunt oſſibus mortuoꝝ ⁊ omni ſpurcitia. Sic ⁊ uos a foris q̃dẽ paretis hoibus iuſti: intus aũt pleni eſtis hypocriſi ⁊ iq̃tate. Ve uobis ſcribe ⁊ pharuei hypocrite: q̃ edificatis ſepulchra ꝓphetaꝝ ⁊ ornatis monumenta iuſtoꝝ: ⁊ dicitis: Si fuiſſemus in diebus patrũ noſtroꝝ: non eſſem' ſocy eoꝝ in ſanguine ꝓphetaꝝ. Itaq̃ teſtimonio eſtis vobiſmetipis: q̃a fily eſtis eoꝝ q̃ ꝓphetas occiderũt. Et uos ĩplete menſurã patrum vroꝝ. Serpẽtes genimina uiperaꝝ quõ fugietis a iudicio gehẽne? Ideo dico uobis: Ecce ego mitto ad uos ꝓphetas ⁊ ſapiẽtes

ꝛ scribas: ꝛ ex illis occidetis ꝛ crucifigetis ꝛ ex eis flagellabitis in synagogis uris ꝛ psequemini de ciuitate in ciuitatē ut ueniat sup uos omnis sāguis iust' q effusus ē sup terram a sanguine abel iusti: usq; ad sanguinē zacharie filij barachie: quē occidistis inꝛ tē plū ꝛ altare. Amē dico uobis: venient hec omnia sup generationē istā. Hierusalē hierusalem: que occidis prophetas ꝛ lapidas eos qui ad te missi sunt: quotiens uolui cōgregare filios tuos: quēadmodum gallina cōgregat pullos suos sub alas: et noluisti. Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim uobis non me uidebitis amodo donec dicatis: Benedictus qui venit in nomine domini. ¶ .XXIIII.

Et egressus iesus de templo ibat. Et accesserunt discipuli eius ut ostenderent ei edificationes templi. Ipse autem respondens dixit illis: Videtis hec omnia? Amē dico vobis: ñ relinquet hic lapis sup lapidē qui nō destruat. Sedēte aūt eo sup montē oliueti: accesserūt ad eū discipuli secreto dicentes: Dic nobis qñ hec erūt: ꝛ qđ signū aduentꝰ tui ꝛ cōsumatiōis seculi? Et rñdens iesus dixit eis: Videte ne ḋs uos seducat. Multi.n. uenient i noie meo dicētes: ego sū xp̄s: ꝛ multos seducēt. Audituri.n. estis prelia ꝛ opiniōes plioꝝ: videte ne turbemini. Oportet eiꝫ hec fieri: sed nōdū ē finis. Cōsurget eiꝫ gens in gentē: ꝛ regnū in regnū: ꝛ erūt pestilētie ꝛ fames ꝛ terremotꝰ p loca. Hec aūt omnia initia sunt doloꝝ. Tūc tradent vos in tribulationē ꝛ occidēt uos: ꝛ eritis odio oibus gētibus ppt nomē meū. Et tūc scandalizabunt multi: ꝛ inuicē tradent ꝛ odio habebunt inuicem: ꝛ multi pseudo pphete surgent ꝛ seducent multos ꝛ qñ abūdabit iniq̄tas refrigescet caritas multoꝝ. Qui aūt pseuerauerit usq; i finē: hic saluus erit. Et p̄dicabit hoc euangeliū regni in vniu̇so orbe in testimoniuꝫ oibus gētib⁹: ꝛ tūc vēiet cōsumatio. Cū ergo uideritis abominationē desolatiōis q̄ dicta est a daniele pphēta stante in loco sancto q̄ legit intelligat. Tūc qui in iudea sūt fugiant ad montes: ꝛ qui in tecto nō descēdat tollē aliq̄d de domo sua: ꝛ qui in agro nō reuertat tollere tunicā suā. Ve aūt pregnātibus ꝛ nutriētib⁹ in illis dieb⁹. Orate aūt ut nō fiat fuga uestra hyeme uel sabbato. Erit.n. tūc tribulatio magna: q̄lis nō fuit ab initio mūdi usq; modo neq; fiet. et nisi breuiati fuissēt dies illi: nō fieret salua omnis caro: sed ꝓpter electos breuiabunt dies illi. Tūc siquis uobis dixerit: ecce hic est chr̄ist' aut illic: nolite credere. Surgent enim pseudo chr̄isti ꝛ pseudo pphete ꝛ dabunt signa magna ꝛ prodigia: ita ut in errorem inducant si fieri potest etiā electi. Ecce p̄dixi uobis. Si ergo dixerint uobis: ecce in deserto est: nolite exire: ecce i penetralibus: nolite credere. Sicut enim fulgur exit ab oriente et paret usq; in occidentē: ita erit ꝛ aduentus filij hominis. Ubicunq; fuerit corpus illuc congregabunt ꝛ aq̄le. Statiꝫ aūt p' tribulationē dieꝝ illoꝝ sol obscurabit: et luna nō dabit lumē suū: et stelle cadēt ò celo et uirtutes celoꝝ cōmouebūt: et tunc parebit signū filij hois i celo. Et tūc plāgēt oēs tribꝰ tre et uidebūt filiū hois uēientē i nubib⁹ celi cū uirtute mlta et maiestate. Et mittet ā gelos suos cū turba et uoce magna: et ꝯgregabūt electos eiꝰ a q̄ttuor uentis a sūmis celoꝝ usq; ad t̄minos eoꝝ. Ab arbore aūt fici discite parabolā: cū iā ram⁹ eius tener fuerit et folia nata: scitis q̄a ppe ē estas: Ita et uos cū uideritis hec oīa: scitote q̄a ppe ē i ianuis. Amē dico uob⁹: q̄a nō p̄teribit generatio hec donec oīa fiāt. Celū et tra trāsibūt: vba aūt mea ñ p̄teribūt. De die aūt illa et hōa nemo scit: neq; āgeli celoꝝ nisi pr̄ solꝰ. Sic āt i dieb⁹ noe: ita erit et aduentꝰ filij hois Sicut.n. erāt i dieb⁹ añ diluuiū comedētes et bibētes nubētes et nuptui tradētes usq; ad eū diē q̄ intrauit noe i archā: et ñ cognouerūt donec uēit diluuiū et tulit oēs: ita erit et aduentꝰ filij hois. Tūc duo erūt i agro: vnꝰ assumet et vnꝰ relinq̄t. Due molētes in mola vna assumet et vna relinq̄t. Duo in lecto: vnꝰ assumet et vnꝰ reliq̄t. Vigilate ergo q̄a nescitis q̄ hora dñs vr̄ vēturꝰ sit. Illo aūt scitote: qm̄ si sciret pr̄fallias q̄ hora furvēturꝰ eēt: vigilaret utiq; et ñ sineret pfodi domū suā. Ideo et uos estote parati: q̄a q̄ nescitis hora filius hois uenturꝰ ē. Quis putas ē fidelis ꝭs et prudēs: quē p̄stituit dñs sup ra familiā suā: ut det illis cibū i tp̄e: beatꝰ ille ꝭus quē cū venerit dñs eius iuenerit sic facientē. Amē dico vob⁹: qm̄ sup oīa bona sua p̄stituet eū. Si aūt dixerit malus ꝭus ille i corde suo: morā facit dñs meꝰ venire et ceperit pcutere cōseruos suos: manducet aūt et bibat cum ebriosis: veniet dñs

seruꝰ illius in die qua non sperat: ⁊ hora q̄ ignorat: ⁊ diuidet eum: partemq; eius ponet cum hypocritis: illic erit fletus ⁊ stridor dentium. ¶ XXV.

Tunc simile erit regnū celorꝝ decem uirginibus: que accipientes lāpades suas exierunt obuiam sponso ⁊ sponse. Quinq; aūt ex eis erant fatue: ⁊ quinq; prudentes. Sed quinq; fatue acceptis lampadibus non sūpserunt oleū secū. Prudentes vero acceperunt oleum in uasis suis cum lampadibus. Moram autē faciente spōso dormitauerūt omnes ⁊ dormierunt. Media aūt nocte clamor factus est: ecce sponsus uenit: exite obuiā ei. Tūc surrexerūt omnes uirgines ille: ⁊ ornauerūt lampades suas. Fatue aūt sapientib⁹ dixerūt: Date nobis de oleo uestro: quia lāpades nostre extinguūtur. Responderūt prudentes dicentes: Ne forte nō sufficiat nob⁹ ⁊ uobis: ite potius ad uēdentes ⁊ emite uobis. Dum aūt irent emere: uenit sponsus: ⁊ que parate erant intrauerūt cū eo ad nuptias: ⁊ clausa est ianua. Nouissime vō ueniūt ⁊ relique uirgines dicentes: Domine domine aperi nobis. At ille respōdēs ait: Amē dico uob⁹: nescio uos. Vigilate itaq; quia nescitis diem neq; horā. Sicut enim homo peregre pficiscens uocauit suos seruos: ⁊ tradidit illis bona sua: et vni dedit q̄nq; talēta alij aūt duo alij uero vnū vnicuiq; secundū ppriā uirtutē: ⁊ pfectus est statim. Abijt autem qui quinq; talenta acceperat: ⁊ operatus ē in eis: ⁊ lucratus est alia q̄nq;. Similit̄ q duo acceperat: lucratus est alia duo. Qui aūt vnū acceperat abiēs fodit in terram: ⁊ absondit pecuniam dñi sui. Post multū vero tēporis venit dñs seruorū illorū: ⁊ posuit rationem cum eis. Et accedens qui quinq; talenta acceperat: obtulit alia quinq; talenta dicens: Domine q̄nq; talenta tradidisti mihi: ecce alia q̄nq; superlucratus sum. Ait illi dñs ei⁹: Euge serue bone ⁊ fidelis: quia super pauca fuisti fidelis: super multa te constituā: intra i gaudium dñi tui. Accessit aūt ⁊ qui duo talenta acceperat: ⁊ ait: Dñe duo talenta tradidisti mihi: ecce alia duo lucratus sum. Ait illi dñs eius: Euge serue bone ⁊ fidelis: q̄a super pauca fuisti fidelis: super multa te cōstituam: intra in gaudiū dñi tui. Accedēs autem ⁊ qui vnum talentum acceperat ait: Dñe scio q̄a homo durus es: metis ubi nō seminasti: ⁊ cōgregas ubi nō sparsisti: ⁊ timens abij ⁊ absondi talentum tuū in tra: ecce habes quod tuū est. Respondēs autē dominus ei⁹ dixit ei: Serue male ⁊ piger: sciebas quia meto ubi non semino: ⁊ congrego ubi non sparsi. Oportuit ergo te cōmittere pecuniam meam nūmularijs: ⁊ ueniens ego recepissem utiq; quod meum est cum usura. Tollite itaq; ab eo talentum: ⁊ date ei qui habet decem talenta. Omni eiq habenti dabitur ⁊ abundabit: ei autem qui non habet: ⁊ quod uidetur habere: auferet ab eo. Et inutilem seruū ejcite in tenebras exteriores: illic erit fletus ⁊ stridor dentiū. Cum autem venerit filius hominis in maiestate sua ⁊ omnes angeli cum eo: tunc sedebit super sedem maiestatis sue: ⁊ congregabuntur ante eum omnes gentes: ⁊ separabit eos ab inuicem: sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet oues quidem a dextris: hedos autem a sinistris. Tunc dicet rex his qui a dexteris eius erunt: Veni te bñdicti p̄is mei possidete paratum vobis regnū a cōstitutione mūdi. Esuriui. n. ⁊ dedistis mihi manducare. Sitiui: ⁊ dedistis mihi bibere. Hospes eram: ⁊ collegistis me. Nudus: ⁊ operuistis me. Infirmus: ⁊ visitastis me. In carcere eram: ⁊ venistis ad me. Tunc rñdebunt ei iusti dicentes: Dñe quādo te vidimus esurientē ⁊ pauim⁹: siti entem ⁊ dedimus tibi potum: Quādo aūt te uidimus hospitē ⁊ collegimus te: aut nudū ⁊ cooperuim⁹ te: Aut q̄n te vidimus infirmū aut in carcere: ⁊ venim⁹ ad te: Et respōdēs rex dicet illis: Amē dico vob⁹: q̄diu fecistis vni de his fratrib⁹ meis minimis: mihi fecistis. Tunc dicet ⁊ his q̄ a sinistris erūt: Discedite a me maledicti in ignē eternum: qui paratus est diabolo ⁊ āgelis ei⁹. Esuriui enim: ⁊ non dedistis mihi manducare. Sitiui: ⁊ nō dedistis mihi potū. Hospes eram: ⁊ non collegistis me. Nudus: ⁊ non operuistis me. Infirmus ⁊ in carcere: ⁊ non visitastis me. Tūc respondebūt ei ⁊ ipsi dicentes: Dñe quādo te uidim⁹ esurientem aut sitientē aut hospitem aut nudum aut infirmū: aut in carcere: ⁊ non ministrauim⁹ tibi: Tūc respōdebit illis dicēs: Amē dico vobis: q̄diu nō fecistis vni de minoribus his: nec mihi fecistis. Et ibunt hi i supplicium eternum: iusti autem i uitā eternā.

Et factū ē cū ꝯsumasset ¶ .XXVI. ihesus sermones hos oēs: dixit discipulis suis: Scitis q̄ post biduū pascha fiet: et filius hois tradet ut crucifigat. Tunc ꝯgregati sunt ꝓncipes sacerdotū ⁊ seniores ꝑpli in atriū ꝓncipis sacerdotū qui dicebat cayphas: ⁊ consiliū fecerūt ut ihesum dolo tenerent ⁊ occiderēt. Dicebāt āt: Nō i die festo ne forte tumult' fieret in ꝑplo. Cū aūt esset ihesus i bethania in domo symonis leprosi: accessit ad eū mulier hās alabastrū vnguēti p̄ciosi: ⁊ effudit sup caput ipsi' recūbenti. Videntes aūt discipuli indignati sūt dicētes: Ut quid pditio hec? Potuit.n. istud uenundari multo ⁊ dari paupibus. Sciēs aūt ihesus ait illis: Quid molesti estis huic mulieri? Opus.n. bonū opata ē in me. Nā semp paupes habetis uobiscū: me aūt nō sēp habebit. Mittēs.n. hec ūguētū hoc in corp' meū: ad sepeliēdū me fecit. Amē dico uob: vbicūq̄ p̄dicatū fuerit hoc euāgeliū i toto mūdo dicet ⁊ qō hoc fec i mēoriā ei'. Tūc abiit un' de duodeci q̄ dicebat iudas scharioth ad ꝓncipes sacerdotū: ⁊ ait illis: Quid uultis mihi dare: ⁊ ego uob' eū tradā? At illi ꝓstituerūt ei trigīta argēteos. Et exinde q̄rebat opportunitatē ut eū tradēt. Prima aūt die azimoꝝ accesserunt discipuli ad ihesū dicētes: Ubi uis paremꝰ tibi comedē pascha? At ihesus dixit: Ite i ciuitatē ad quēdam: et dicite ei: Magister dic: tēp' meum ꝑpe est: apud te facio pascha cū discipl'is meis. Et fecerūt discipuli sic ꝓstituerat illis ihesus: ⁊ parauerūt pascha. Uespe āt facto: discūbebat cū duodeci discipulis suis. Et edentib' illis dixit: Amē dico uob: q̄ unus vīm me traditurus est. Et ꝓtristati ualde ceperūt singuli dicere: Nūq̄d ego sū dñe? At ipe rīdens aūt: Qui intingit mecū manū in parasside hic me tradet. Filius q̄dem hois uadit sicut scriptū ē de illo: ue aūt hoi illi p quē fil' hominis tradet. Bonū erat ei si natus non fuisset hō ille. Rīdens āt iudas q̄ tradidit eū dixit: Nūq̄d ego sū rabbi? Ait illi: Tu dixisti. Cenātib' autē eis: accepit ihesus panem ⁊ bñdixit ac fregit: dixitq̄ discipulis suis ⁊ ait: Accipite ⁊ comedite: hoc ē corp' meuꝫ. Et accipiēs calicē gīas egit: ⁊ dedit ill' dicēs: Bibite ex hoc oēs. Hic ē.n. sāguis me' noui testamēti: q̄ ꝑ multi effūdet i remissiōe pcōrū. Dico aūt uobis: non bibam amodo de hoc genimine vitis: usq̄ in diem illum: cuꝫ illud bibam uobiscum nouū in regno patris mei. Et hymno dicto exierūt in montē oliueti. Tunc dicit illis ihesus: Omnes uos scandalū patiemini i me i ista nocte. Scriptū est enim: percutiam pastorem: ⁊ dispergent oues gregis. Postq̄ aūt ꝛsurrexero p̄cedam uos in galileā. Rīdens āt petr' ait illi: Et si oēs scādalizati fuerit i te: ego nūq̄ scādalizabor. Ait illi ihesus: Amē dico tibi: q̄ in hac nocte anteq̄ gallus cantet: ter me negabis. Ait illi petrus: Etiā si oportuerit me mori tecū: nō te negabo. Similit ⁊ oēs discipli dixerūt. Tūc uenit ihesus cū illis i villā q̄ dicit gethsemani. Et dixit discipulis suis. Sedete hic: donec uadā illuc ⁊ orē. Et assūpto petro ⁊ duob' filijs zebedei: cepit cōtristari ⁊ mest' esse. Tūc ait illis: Tristis ē aia mea usq̄ ad mortē. Sustinete hic ⁊ uigilate mecū. Et ꝓgressus pusillū: pcidit i faciez suā: orās ⁊ dicēs: Pr̄ mi si possibile ē trāseat a me calix iste. Uerūtū nō sicut ego uolo sed sic tu. Et uenit ad discipulos suos ⁊ iuenit eos dormientes: ⁊ dicit petro: Sic nō potuistis una hora uigilare mecū? Uigilate et orate: ut nō intretis in tētationē. Spūs q̄dē ꝓmpt' ē: caro aūt infirma. Iterū secundo abiit: ⁊ orauit dicēs: Pat mi si non pōt hic calix trāsire nisi bibam illuꝫ: fiat uoluntas tua. Et uenit iteꝝ: ⁊ inuenit eos dormientes. Erāt.n. oculi eoꝝ grauati. Et relict' ill': iteꝝ abiit ⁊ orauit tertio eūdē ꝛmonē dicēs. Tūc uenit ad discipulos suos: ⁊ dixit illis: Dormite iam ⁊ requiescite. Ecce appropinq̄bit hora ⁊ fil' hois tradet in manꝰ pcoꝝ. Surgite eam': Ecce appropinq̄bit q̄ me tradet. Adhuc eo loq̄nte: ecce iudas un' de duodecim venit: ⁊ cū eo turba mlta cū gladiis ⁊ fustibus missi a ꝓncipib' sacerdotū ⁊ seniorib' ꝑpli. Qui aūt tradidit eū: dedit illis signuꝫ dicēs: Quēcūq̄ osculat' fuero ipe ē tenete eū. Et ꝓfestim accedēs ad ihesum dixit: Aue rabbi: et osculat' est eū. Dixitq̄ illi ihesus: Amice ad q̄d uenisti? Tūc accessēt ⁊ manꝰ iniecerūt i ihesū: ⁊ tenuerūt eū. Et ecce unus ex his q̄ erant cū ihesu: extendēs manū exemit gladium suum: ⁊ percutiens seruum p̄incipis sacerdotum amputauit auriculam ei'. Tunc ait illi ihesus: Conuerte gladium tuū in locum suum. Omnes enim qui acceperint gladium: gladio pibunt. An putas q̄a nō possū rogare p̄rem meū: ⁊ exhibebit mihi modo pl' q̄ duodeci legiones āgeloruꝫ?

K

Quō ergo ip̄lebunt scripture: Quia sic oz fieri. In illa hora dixit iesus turb̄. Tāq̄ ad latronē existis cū gladiis & fustib' ꝓprehendere me. Quotidie apud uos sedebā docēs i tēplo: & nō me tenuistis. Hoc autē totum factū ē: ut adiplerētur scripture ꝓphetaꝝ. Tūc discipuli oēs relicto eo fugerūt. At illi tenētes iesū: duxerūt ad cayphā p̄cipē sacerdotū: ubi scribe & seniores p̄uenerāt. Petrus aūt seq̄bat eū a lōge usq; i atriū p̄ncipis sacerdotū. Et ingressus intro sedebat cū ministris: ut uideret finē. Principes aūt sacerdotū & oē ꝯciliū q̄rebāt falsū testimoniū cōtra iesū: ut eū morti traderēt: & nō inuenerūt: cū multi falsi testes accessissēt. Nouissime aūt uenerūt duo falsi testes: & dixerūt: Hic dixit: Possū destruere tēplū dei: & post triduū reedificare illud. Et surgēs p̄nceps sacerdotū ait illi: Nihil rñdes ad ea q̄ ūti aduersū te testificāt. Iesus autē tacebat. Et p̄nceps sacerdotū ait illi: Adiuro te p deū uiuū: ut dicas nob' si tu es xp̄us filius dei. Dicit illi iesus: Tu dixisti. Uerūtñ dico uobis: a mō uidebit filiū hois sedētē a dextris ūtutis dei & uenientē i nubib' celi. Tūc p̄nceps sacerdotū scidit uestimēta sua dicēs: Blasphemauit: quid adhuc egem' testib'? Ecce nūc audistis blasphemiam. Quid uobis uidet? At illi rñtes dixerūt: Reꝰ ē mōtis. Tūc expuerūt i faciē ei': & colaphis eū cedēt. Alii aūt palmas i faciē ei' dedēt dicētes: ꝓphetiza nob' xp̄e: Quis est qui te pcussit? Petr' uero sedebat foris i atrio: & accessit ad eū una ancilla dicēs: Et tu cū iesu galileo eras. At ille negauit corā oīb' dicēs: Nescio quid dicis. Exeūte aūt illo ianuā: uidit eū alia ancilla & ait his q̄ erāt ibi: Et hic erat cū iesu nazareno. Et iterū negauit cū iuramēto: q: nō nouit hoiem. Et p' pusillū accesserūt q̄ stabāt: & dixerūt petro: Uere & tu ex illis es. Nā & loq̄la tua manifestū te facit. Tūc cepit detestari & iurare q: nō nouisset hoiem. Et ꝯtinuo gall' cantauit: & recōdat' ē petr' ūbi iesu qō dixerat: Priusq̄ gall' cantet ter me negabis. Et egressus foras fleuit amare.

Mane aūt facto ꝯsiliū .xxvii. inierūt oēs p̄ncipes sacerdotū: & seniores pp̄li aduersus iesum: ut eū morti traderent: & uinctum adduxerūt eum: & tradiderunt pontio pilato p̄sidi. Tunc uidēs iudas qui eum tradidit q: damnat' esset: pēnitentia ductus rettulit triginta argenteos p̄ncipibus sacerdotum & senioribus dicēs: Peccaui: tradens sanguinem iustum. At illi dixerūt: Quid ad nos? Tu uideris: & proiecti argēteis in templo recessit: & abiēs laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum acceptis argenteis dixerunt: Non licet eos mittere i corbonā: quia pretium sanguinis ē. Cōsilio aūt inito emerūt ex illis agrum figuli in sepulturā peregrinorū: ꝓpt̄ hoc uocat' ē ager ille achelde mach: hoc ē ager sanguinis usq; i hodiernū diē. Tunc implet̄ū est quod dictum est per hieremiam prophetam dicentem: Et acceperunt triginta argēteos preciū appreciati quē appciauerunt a filiis isr̄l: & dederūt eos i agrū figuli: sicut ꝯstituit mihi dñs. Iesus aūt stetit añ p̄sidē: & interrogauit eū p̄ses dicēs: Tu es rex iudeorū? Dicit illi iesus: Tu dicis. Et cū accusaret a principib' sacerdotū & senioribus: nihil rñdit. Tūc dicit illi pilat': Nō audis quāta aduersū te dicūt testimonia? Et nō rñdit ei ad ullū ūbū: ita ut miraret̄ p̄ses uehemēter. Per diē aūt solēnē consueuerat p̄ses pp̄lo dimittē unū uinctū quē uoluissent. Habebat aūt tūc uinctū insignē q̄ dicebat barrabas. Cōgregati ergo illis dixit pilat': Quē uultis dimittā uob': barrabā: an iesū q̄ dicit xp̄s? Sciebat. n. q̄ p ūuidiā tradidissent eū. Sedēte aūt illo ꝓtribunali misit ad eū uxor ei' dicēs: Nihil tibi & iusto illi. multa. n. passa sū hodie p uisū ꝓpt̄ eū. Principes aūt sacerdotū & seniores psuaserūt pp̄lis: ut peterēt barrabā: iesū uo pderēt. Rñdēs aūt p̄ses ait illi: Quē uultis uob' ō duob' dimitti? At illi dixerūt: barrabā. Dixit illi pilat': Quid igit facia de iesu q̄ dicitur xp̄s? Dicunt oēs: Crucifigatur. At illis p̄ses: quid. n. mali fecit? At illi magis clamabant dicentes crucifigatur. Uidens autem pilatus quia nihil ꝓficeret: sed magis tumultus fieret: accepta aqua lauit manus coram populo dicens: Innocēs ego sū a sāguine hui' iusti. Uos uideritis. Et rñs uniūsus pp̄lus dixit: Sāguis eius sup nos & sup filios nr̄os. Tūc dimisit illi barrabā: iesū aūt flagellatum tradidit eis ut crucifigeret. tūc milites p̄sidis suscipientes iesū i ꝓtorio: congregauerūt ad eū uniūsā cohōtē: & exuētes eū chlamyde coccineā circūdederūt ei: & plectentes coronā de spinis posuerūt sup caput ei': & arundinē in dextra ei': & genu flexo añ eū illudebāt ei dicētes: Aue rex iudeorū: & expuētes i eū: acceperunt

arūdinē ⁊ percutiebāt caput eī. Et p̄ q̄ illu-
serūt ei: exuerūt eū chlamydē: ⁊ induerūt eū
uestimētis eī: ⁊ duxerūt eū ut crucifigerent.
Exeūtes āt inuenerūt hoiez cyreneū nomine
simonē: hūc āgariauerūt: ut tollēt crucem
ei. Et uenerūt i locū q̄ dicit golgotha: qđ ē
caluarie locꝰ: ⁊ dederūt ei uinū bibere cum
felle mixtū. Et cum gustasset: noluit bibē.
P̄ q̄ āt crucifixerūt eū: diuiserūt uestimēta
eī sortē mittentes: ut ipleret̄ qđ dictū ē p̄ p̄
phetā dicētē: Diuiserūt sibi uestimēta mea:
⁊ sup uestē meā miserūt sortē. Et sedētes ser-
bāt eū: ⁊ ipositerūt sup caput eī cām ipsī⁹
scriptā: Hic ē ihesus rex iudeorū. Tūc cruci
fixi sūt cū eo duo latrones: unꝰ a dextris ⁊ u
nꝰ a sinistris. Pretereūtes aūt blasphema
bāt eū mouētes capita sua ⁊ dicētes: Vah
q̄ destruis tēplū dei: ⁊ i triduo illud reedifi
cas. Salua temetip̄z: si filiꝰ dei es descende
de cruce. Similit ⁊ p̄ncipes sacerdotū illuden
tes cū scribis ⁊ seniorib⁹ dicebāt: alios saluos
fecit: seipm n̄ pōt saluū facē. Si rex isrl ē: ꝺ
scēdat nūc ꝺ cruce: ⁊ credim⁹ ei. Cōfidit in
deo: liberet nūc eū si uult. Dixit. n. q̄ filiꝰ dei
sū: idip̄z āt ⁊ latrōes q̄ crucifixi erāt cū eo i
propabāt ei. A sexta āt hora tenebre facte
sūt sup uniūsā trā: usq; ad horā nonā: ⁊ cir
ca horā nonā clamauit ihesus uoce magna
dicēs: Heli heli lamazabattani: hoc est: De
us meus: deus meꝰ: ut quid dereliqsti me:
Quidā āt illic stātes ⁊ audiētes dicebant:
heliā uocat iste: et p̄tinuo currēs unꝰ ex eis
acceptā spōgiā ipleuit aceto: ⁊ ipositt arun
dini: ⁊ dabat ei bibere. Cēti vo dicebāt: Si-
ne: uideam⁹ an uēiat helias liberans eū. Je
sus āt iterū clamās uoce magna emisit spm.
Et ecce uelū tēpli scissū ē in duas ptes: a sū
mo usq; deorsū: et terra mota ē: ⁊ petre scisse
sūt: ⁊ monumēta apta sūt: ⁊ multa corpora
scōr̄ q̄ dormierāt surrexerūt. Et exeuntes
de monumētis p̄ resurrectiōez ei⁹ ueneūt i
sāctā ciuitatē: ⁊ apparuerūt mltis. Centurio
āt ⁊ q̄ cum eo erant custodiētes ihesum: uiso
terremotu et his que fiebant: timuerūt ual
de dicentes: Vere filius dei erat iste. Erant
autē ibi mulieres mlte a longe que secute e
rant ihesum a galilea ministrantes ei: inter
quas erat maria magdalene et maria iaco
bi: et ioseph mater: et mater filiorum zebe-
dei. Cum autem sero factum esset: uenit q̄-
dā homo diues ab arimathia noīe ioseph:
q̄ ⁊ ipe discipulus erat ihesu. Hic accessit ad
pilatū: ⁊ petiit corpꝰ ihesu. Tūc pilatꝰ iussit
reddi corpꝰ. Et accepto corpore ioseph in-
uoluit illud i syndōe mūda: et posuit illud i
monumēto suo nouo: qđ exciderat i petra: ⁊
aduoluit saxū magnū ad hostiū monumēti:
et abiit. Erat āt ibi maria magdalene ⁊ alte
ra maria sedētes p̄tra sepulchrū. Alīa aūt
die q̄ ē p̄ parasceuē pueneūt p̄ncipes sacer-
dotū et pharisei ad pilatū dicentes: Dñe re
cordati sumus: q; seductoꝛ ille dixit adhuc
uiuēs: p̄ tres dies resurgā. Jube ergo custo
diri sepulchrū usq; i diē ttiū: ne fōte ueniāt
discipuli eī ⁊ furēt eū: et dicāt plebi: surre-
xit a mortuis: et erit nouissim⁹ error peior
p̄ore. Ait illꝰ pilatꝰ: Habetis custodiā. Ite cu
stodite sicut sciti. Illi āt abeūtes munierūt
sepulchrū: signātes lapidē cū custodib⁹.

Vespe autē sabbati que. ¶ XXVIII.
lucescit i p̄ma sabbati uēit maria mag
dalene et alīa maria uidere sepulchrū. Et
ecce terremotus factus est magnus. Angē-
lus. n. dñi descendit de celo: et accedens re-
uoluit lapidē: et sedebat sup eū. Erat aūt a
spect⁹ eī sicut fulgur: et uestimētū eī sic nix.
Pre timore aūt eī exterriti sūt custodes: ⁊
facti sūt uelut mortui. Rñs aūt angelus di
xit mulierib⁹: Nolite timere vos. Scio. n.
q̄ ihesū q̄ crucifixū ē q̄riti: Nō ē hic: surrexit
eni sicut dixit. Venite et uidete locū: ubi po
sit erat dñs: et cito euntes dicite discipulis
eī: q; surrexit: ⁊ ecce p̄cedet uos i galileā.
Ibi eū uidebitis: ecce p̄dixi uob⁹. Et exierunt
cito de monumēto cū timore ⁊ gaudio ma
gno currētes nūciare discipulis eius. Et ec
ce ihesus occurrit illis dicēs. Auete: Ille aūt
accesserūt: ⁊ tenuerūt pedes eī: ⁊ adorauē
rūt eū. Tūc ait illis ihesus: Nolite timere: ite
nūciate frib⁹ meis: ut eāt i galileā. Ibi me ui
debūt. Que cū abiissēt: ecce q̄dā ꝺ custodi-
b⁹ ueneūt i ciuitatē: ⁊ nūciauāt p̄ncipib⁹ sa
cerdōtū oia q̄ facta fuerāt. Et cogregati cū
senioribus consilio accepto pecuniā copiosā
dederūt militib⁹ dicētes: Dicite q; discipuli
eī nocte ueneūt: ⁊ furati sūt eū nob⁹ dormiē
tib⁹. Et si hoc auditum fuerit a p̄side: nos
suadebimus ei: et securos vos faciemus.
At illi accepta pecunia fecerunt sicut erant
edocti. Et diuulgatum est uerbum istud
apud iudeos usq; i hodiernum diem. Vn
decim autem discipuli abierunt in galile-
am in montē ubi cōstituerat illis ihesus. Et
uidētes eū adorauerūt: q̄dā āt dubitauerūt

Et accedens ihesus locutus ē eis dicēs: Data ē mihi oīs pīas in celo ⁊ in tra. Eūtes ergo docete oēs gētes: baptizātes eos in nomine pīis et filij ⁊ spūs sācti: docētes eos seruare oīa quecūq; mādaui uobis: ⁊ ecce ego uobi scū sū oīb⁹ dieb⁹ usq; ad ꝓsumationē seculi.

Explicit euāgeliū secūdū mattheū. Incipit ꝓlog⁹ i euāgeliū fm marcū.

Marcus euāgelista oi elect⁹ ⁊ petri i baptismate filius atq; in diuino sermone discipulus: sacerdotiū in isrl agens: secundū carnē leuita: ad fidem christi conuersus: euangeliū in italia scripsit: ostendens i eo quid ⁊ generi suo deberet ⁊ christo. Naz initiū principij in uoce ꝓphetice exclamationis instituens ordinē leuitice electiōis oñdit: ut pdicans pdestinatum ioannem filiū zacharie in uoce angeli annūciātis emissū: non solū uerbū carnē factū sed ⁊ corp⁹ dñi in oīa p uerbū diuine uocis aiatū: in initio euāgelice pdicatiōis oñderet: ut qui hec legens sciret cui initiū carnis i dño: ⁊ iesu aduenientis habitaculū caro deberet agnoscē: atq; i se uerbū uoc q̄ ō i ꝓsonātib⁹ pdiderat inueniret. Deniq; cū pfecti euangelij opus intrans: ⁊ a baptismo domini pdicare deū inchoās: ñ labor: auit natiuitatē carnis quā in pōrib⁹ uiderat dicē: sed tot⁹ expmēs expositionē deserti nūcz ieiunij tētationē diaboli ꝓgregationez bestiaz ⁊ misteriū ptulit āgelo⁹: ut instituēs nos ad intelligēduz: singula i breui cōpingēs: nec auctoritatē facte rei demeret: ⁊ pficiēdi opis plenitudinē nō negaret. Deniq; āputasse sibi p⁹ fidē pollicē dicit: ut sacerdotio reꝓbus habēt: sed tm̄ ꝓfētes fidei pdestinata potuit electio: ut nec sic i ope vbi pderet q̄ prius meruerat in genē. Nā alexandrie epūs fuit: cuius p singula op⁹ fuit scire ⁊ euangelij i se dicta disponere: ⁊ disciplinā legis i se agnoscere: ⁊ diuinā i carne dñi itelligere naturā. Que i nos pmum requri oportet: dehic iqsita uolum⁹ agnosci habētes mercedē exhortationis: qm̄ q̄ plantat ⁊ q̄ rigat unū sūt: q̄ autē incrementum prestat: de⁹ est.

Explicit prologus. Incipit euangeliū scōm marcum.

Initium euange

lij iesu xpi filij dei: sicē scriptum ē in isaia ꝓpheta. Ecce mitto āgelū meū añ faciē tuā: q̄ pparabit uiā tuā añ te. Vox clamātis i ōfto: Parate uiam dñi: rectas facite semitas ei⁹. Fuit i defto ioānes baptizās ⁊ pdicās baptismū pñie in remissiōez peccatorū. Et egr̄e diebat ad eū ois iudee regio: ⁊ hierosolymite uniūsi ⁊ baptizabāt ab illo i iordanis flumie: ꝓfitētes peccata sua. Et erat ioānes uestit⁹ pilis camelo⁹: ⁊ zona pellicea circa lūbos ei⁹ ⁊ locustas ⁊ mel siluestre edebat et pdicabat dicēs: Veniet fōtior me p⁹ me cui⁹ ñ sū dign⁹ procūbēs soluē corrigiā calciamētorū ei⁹. Ego baptizaui uos aqua: ille vo baptizabit uos spu sco. Et factū ē i dieb⁹ illis uenit iesus a nazareth galilee: ⁊ baptizat⁹ ē a ioāne i iordane. Et statī ascēdēs ō aqua uidit celos aptos: ⁊ spuz sactū tāq; colūbā descēdētē ⁊ manētē i ipo: ⁊ uox facta ē de celis: Tu es filius me⁹ dilect⁹: i te complacui: ⁊ statī spus expulit eū in desertū. Et erat i deserto quadragita dieb⁹ ⁊ q̄dragita noctib⁹: ⁊ tētabatur a sathana: eratq; cū bestijs: ⁊ angeli ministrabāt illi. P⁹q; ār tradit⁹ ē ioānes: uenit iesus i galileā pdicās euāgeliū regni dei ⁊ dicēs: Quīm ipletū ē tps: ⁊ appinquabit regnū dei. Penitemini ⁊ credite euangelio: Et preteriēs sec⁹ mare galilee: uidit simonē ⁊ andream fiem ei⁹ mittētes retia in mare. Erāt eim piscatores: ⁊ dixit illis ihesus: Venite p⁹ me: ⁊ faciā uos fieri piscatores hominū. Et ptin⁹ relictis retib⁹ secuti sūt eū: ⁊ pgressus ide pusillū: uidit iacobū zebedei ⁊ ioānē fratrē ei⁹: ⁊ ipos ꝓponētes retia i naui: ⁊ statī uocauit illos; ⁊ relicto pre suo zebedeo i naui cū mercenarijs secuti sūt eū. Et igrediūtur capharnaū: ⁊ statī sabbatis igressus i synagogā docebat eos. Et stupebāt sup doctrina ei⁹. Erat eiz docēs eos q̄si pīatē hīs ⁊ nō sicut scribe: ⁊ erat i synagoga eoz hō i spu imūdo: ⁊ exclamauit dicēs: Quid nobis ⁊ tibi iesu nazarene: Venisti pdē nos. Scio q⁹ sis sactus dei: et comminat⁹ ē ei iesus dicēs: Obmutesce: ⁊ exi de hoīe. Et discerpēs eū spus imūd⁹: ⁊ exclamans uoce magna exijt ab eo: ⁊ mirati sūt oēs: ita ut q̄rerēt ītr se dicētes: Quidnā ē hoc: Quenā doctrina hec noua: Quia i pīate spiritib⁹

imūdis īperat: ⁊ obediunt ei. Et ꝓcessit ru-
mor ei⁹ statim ī oēm regionē galilee. Et ꝓti
nus egrediētes de synagoga: venerūt in do-
mū simonis ⁊ andree cuꝫ iacobo ⁊ ioanne.
Recūbebat aūt socrus simonis febricitās:
⁊ statim dicūt ei de illa: Et accedēs eleuauit
eā app̄hēsa manu ei⁹: ⁊ ꝯtinuo dimisit eaꝫ
febr̄: ⁊ mīstrabat eis. Uespe aūt facto cum
occidisset sol: afferebāt ad eū oēs male hn̄
tes ⁊ demonia hn̄tes: ⁊ erat oīs ciuitas c
gregata ad ianuam. Et curauit multos
vexabant uarijs languorib⁹: ⁊ demon
ta eijciebat: ⁊ n̄ sinebat ea loqui qm̄
eum: ⁊ diluculo ualde surgens egre
it in desertum locum: ibiqꝫ orabat
cutus ē euꝫ simon: ⁊ qui cuꝫ illo
cuꝫ inuenissent eū: dixerūt ei: qu
querunt te: et ait illis: Eamus in
uicos ⁊ ciuitates: ut ibi predicē
ueni: et erat p̄dicās ī synagog
galilea: et demōia eijciēs: et
sus deprecās eū: et genu
potes me mūdare. Jesu
dit manū suā: et tāgen
dare: et cū dixisset:
pra: et mūdat⁹ ē:
cit illū: et dixit e
uade oñde te
emūdatiōe
uꝫ ill': et e
simonē
ciui
r

terra
bi d
m
b

i:Extende
ẽ manus
erodia
eum
ſſit
ſe

voluntatem dei:hic frat̃ meꝰ ⁊ ſoror mea
et mater eſt. ¶ .IIII.
ET iterũ cepit docere ad mare:⁊ cõgre
gata ẽ ad eũ turba multa:ita ut in na
ui aſcẽdẽs ſederet i mari:⁊ omnis turba cir
ca mare ſuper terrã erat:⁊ docebat eos in
parabolis multa:⁊ dicebat illis i doctrina
ſua.Audite:Ecce exỹt ſeminãs ad ſeminã
dñ:et dũ ſeminat:aliud cecidit circa uiã et
uenerũt uolucres celi ⁊ comederũt illud.Al
liud vo cecidit ſup petroſa ubi nõ hũit trã
ultã:⁊ ſtati exortũ ẽ qm̃ ñ habebat altitu
nẽ tre:⁊ qñ exortus ẽ ſol exeſtuauit ⁊ eo
nõ habebat radicẽ exaruit.Et aliud ce
in ſpinas:⁊ aſcẽderũt ſpine:⁊ ſuffoca
illud:⁊ fructũ non dedit.Et aliud ce
rrã bonã et dabat fructũ aſcẽdẽtez
:⁊ afferebat unũ triceſimũ et unũ
ũ ⁊ unũ cẽteſimũ.⁊ dicebat:Qui
udiẽdi audiat:⁊ cũ eẽt ſingulari
eũ hi q̃ cũ eo erãt duodeci pa
bat eis:Vob datũ ẽ noſſe my
illꝝ ãt q̃ foris ſũt:i parabol
s uideãt ⁊ nõ uideãt:⁊ au
elligãt:ne qñ ꝓuertãt et
Et ait illꝝ:Neſciti para
parabolas cognoſce
miat.Hi ãt ſũt q̃ cir
⁊ cũ audierit ꝓfeſti
ũ qõ ſemiatũ ẽ in
q̃ ſup petroſa
gaudio
tꝑales
ẽ ꝓpt
ſe

omnes.n.uiderunt eũ: ⁊ cõturbati sũt: ⁊ st
tim locutus ẽ cũ eis ⁊ dixit eis: Confid
ego sum: nolite timere. Et ascẽdit ad il
nauim: cessauit uẽt⁹: et pl⁹ magl itra
pebant. Non eim itellexerũt de pan
enim cor eorum obcecatũ: et cũ tr
sent uenerunt i terram genasar
cuerũt. Cũq; egressi essẽt de r
gnouerũt eũ: et pcurrẽtes u
illã cepant i grabat eos d
circũferre ubi audiebant
itroibat in uicos uel i
i plateis ponebãt if
ut uel fimbriã ue
quot tãgebãt eũ:
Et ꝯueneri
de scribis
Et cũ uidisse
cõmunib⁹ r
nes: uitu
iudei nis
tenẽtes
tizẽt
ta s
ur
b

[Med 340 - 341 manjka 1 list]

sue faciat? Aut q̄d hō cōmutatiōis dabit ꝓ
aia sua. Qui.n.me cōfessus fuerit ⁊ uerba
mea in generatione ista adultera ⁊ peccatri
ce: ⁊ filius hoīs cōfitebit eū cū venerit i gl'ia
tris sui cū angelis sanctis. Et dicebat ill';
ē dico vob': q: sūt quidā de hic stantib⁹
nō gustabūt mortē: donec videāt regnū
niēs in virtute. ¶ .IX.
⁹ dies sex assumpsit iesus petrum
obū ⁊ ioannē: ⁊ ducit illos i mō-
solos: ⁊ transfiguratus ē coraz
nta ei⁹ facta sunt splendētia
velut nix: qualia fullo nō
la facere. Et apparuit
āt loq̄ntes cuz iesu.
Rabbi bonū ē nos
acula: tibi vnū: et
ō.n. sciebat quid
et facta est nu-
de nube dicēs:
illū. Et stati
derunt nisi
mōte p̄-
nt: nisi
erbū
iz a
en

ꝓtinuo exclamãs pr̃ pueri cũ lachrymis aie
bat:¶Credo dñe:adiuua icredulitatẽ meaz.
Et cũ vidisset iesus ꝓcurrentẽ turbã:cõmi-
nat⁹ ẽ spui imũdo dicẽs illi:¶Surde et mute
spũs:ego ꝓcipio tibi exi ab eo:et aplius ne
itroeas i eũ.¶Et exclamãs ⁊ multum discer-
pens eũ exĩt ab eo:⁊ fact⁹ ẽ sicut mortuus:
ita ut multi dicerẽt qr̃ mortu⁹ ẽ.¶Jesus ãt te
nens manũ ei⁹ eleuauit eũ:⁊ surrexit.¶Et cũ
introisset i domũ:discipuli ei⁹ secreto ĩtro-
gabãt eũ:¶Quare nos ñ potuimus eĳcẽ eũ:
¶Et dixit illis:¶Hoc genꝰ i nllo põt exire: nisi
in oratione ⁊ ieunio.¶Et inde,pfecti ptergre-
diebant galileã:nec volebat quẽq̃ scire.¶Doce
bat aũt discipulos suos:⁊ dicebat illis:q̃m
filiꝰ hois tradet i manꝰ hoiuz ⁊ occidẽt eũ:
⁊ occisus ẽtia die resurget.¶At illi ignorabãt
verbũ:⁊ timebãt ĩrogare eũ.¶Et venerũt
capharnaũ.¶Qui cũ domi essent ĩrogabat
eos:quid i via tractabatis:¶At illi tacebãt.¶Si
q̃dẽ i via inr̃ se disputauerãt:qs eoꝝ maior
esset.¶Et residẽs uocauit duodecim:⁊ ait illis:
¶Siqs vult ꝑmꝰ eẽ:erit omniz nouissimꝰ:⁊ oi-
um minister.¶Et accipiẽs puerꝝ statuit eũ i me
dio eoꝝ:quẽ cũ coplexꝰ esset ait illi:¶Quisqs
unũ ex huiusmõi pueris recepit i noie meo:
me recipit:⁊ qcũqz me suscepit:ñ me suscĩ-
pit:sed eũ q̃ misit me.¶Rñdit illi ioannes di
cẽs:¶Mgr̃ uidimꝰ qndã i noie tuo eĳciẽtẽ ỏ-
mõia q̃ ñ sequit nos:⁊ phibuimꝰ eũ.¶Jesus ãt
ait:¶Nolite,phibẽ eũ.¶Nẽo ẽ.n.q̃ faciat uir-tu
tẽ i noie meo:⁊ possit cito male loq̃ de me.
Qui.n.ñ ẽ adu̇sũ vos:ꝑ vob ẽ.¶Quisqs.n.
potũ dederit uobis calicẽ aque frigide i no-
mine meo:qr̃ christi estis:amen dico uobis nõ
perdet mercedẽ suã.¶Et qsquis scãdalizaue
rit vnũ ex his pusillis credentib⁹ in me: bo
nũ ẽ ei magis si circũdaret mola asinaria col
lo eiꝰ ⁊ in mare mitteret.¶Et si scandalizaue
rit te manus tua:abscide illã.¶Bonũ est tibi
debilẽ introire in uitã: q̃ duas manus ha-
bentẽ:ire in gehennaz in ignẽ inextinguibi-
lem:vbi vermis eoꝝ nõ moritꝰ:⁊ ignis non
extinguit.¶Et si pes tuꝰ te scandalizat:ãputa
illũ.¶Bonũ ẽ tibi claudũ itroire i uitã eĩnã:
q̃ duos pedes hñtẽ mitti in gehẽnã ignis
inextinguibilis:vbi vermis eoꝝ nõ moritꝰ:
⁊ ignis nõ extinguit.¶Qs si oculus tuꝰ scãda
lizat te:eĳce eũ.¶Bonũ est tibi luscũ introire
in regnũ dei:q̃ duos oculos habẽtez mitti
in gehennã ignis:vbi vermis eorũ non mo
ritꝰ:⁊ ignis nõ extinguit.¶Omnis enim igne
saliet:⁊ omnis victima sale salietur.¶Bonũ
est sal.¶Si sal insulsũ fuerit:ĩ quo illud cõ
dietis:¶Habete in uobis sal:⁊ pacem habe-
te inter vos.

¶.X.

¶Et inde exurgens venit in fines iudee
vltra iordanẽ:⁊ ꝓueniunt iterũ turbe
ad eũ:⁊ sicut consueuerat iterũ docebat il-
los.¶Et accedẽtes pharisei introgabãt eũ:si
licet uiro vxorẽ dimittẽ:tẽtãtes eum.¶At ille
rñdẽs dixit eis:¶Quid uob⁹ ꝓcepit moyses:
¶Qui dixer̃t:¶Moyses pmisit libellũ ꝓpudij
scribẽ ⁊ dimittẽ.¶Quib⁹ rñdẽs iesus ait:¶Ad
duritiã cordis vr̃i scripsit uob⁹ ꝓceptũ istũ.
¶Ab initio aũt creature masculu ⁊ feminaz
fecẽ eos deꝰ.¶Propt̃ hoc relinq̃t hõ pr̃em suũ
⁊ mr̃em:⁊ adherebit ad uxorẽ suã:⁊ erit duo
in carne vna.¶Itaq̃z iã nõ sũt duo sz una ca-
ro.¶Qd ergo deꝰ ꝯiunxit:hõ nõ sepet.¶Et i do
mo iterꝝ discipli eiꝰ de eodẽ introgauerũt eũ:
¶Et ait illis:¶Quicũqz dimiserit uxorẽ suã et
aliã duxerit:adulterium cõmittit sup eã.¶Et si
uxor dimiserit uirũ suũ ⁊ alij nupserit mec-
chat.¶Et offerebãt illi puulos ut tãgẽt illos.
discipuli aũt cõminabãt offerẽtib⁹.¶Quos
cũ vidẽt iesus:idigne tulit:et ait illis:¶Sinite
puulos uẽire ad me:⁊ ne,phibueritis eos.
¶Talium.n.ẽ regnũ dei.¶Ãm dico uob:qsqs ñ
recepit regnũ dei uelut puulus:ñ itrabit in
illud.¶Et cõplexãs eos ⁊ ponens manꝰ sup
illos:bñdicebat eos.¶Et cũ egressus eẽt i uia
ꝓcurrens qdã genuflexo añ eũ: rogabat eũ
dicẽs:¶Mgr̃ bone:qd faciã ut uitã eternã pr̃
cipiã:¶Jesus ãt dixit ei:¶Quid me dicis bonũ:
¶Nemo bonꝰ nisi unꝰ deꝰ:¶Preceptа nosti:ne
adulteres:ne occidas:ne furer̃:ne falsũ te-
stimoniũ dixer̃:ne fraudẽ feceris:honora pr̃em
tuũ ⁊ matrẽ.¶At ille rñdẽs ait illi:¶Mgr̃ hec
oĩa obseruaui a iuuẽtute mea.¶Jesus ãt intuit⁹
eũ dilexit eũ:⁊ dixit ei:¶Unũ tibi deest.¶Vade
qcũqz hẽs uẽde ⁊ da paupib⁹:⁊ habebis thesa
urꝝ in celo:⁊ ueni sequere me.¶Qui ꝓtrista-
tus in uerbo:abiit merẽs.¶Erat.n.hñs mul
tas possessiões.¶Et circũspiciẽs iesus:ait di
scipl̃is suis:¶Quam difficile q̃ pecunias habẽt i re-
gnũ dei itroibũt.¶Discipli aũt eiꝰ obstupesce
bãt i vbis eiꝰ.¶At iesus rursus rñdẽs ait illi:
¶Filioli:¶Quam difficile ẽ ꝓfidẽtes i pecunijs in re
gnũ dei itroire.¶Facilꝰ ẽ camelũ p foramen
acus trãsire:q̃ diuitẽ itrare i regnũ dei.¶Qui
magis admirabãt dicẽtes ad semetipos:¶Et qs
põt salui fieri:¶Et intuẽs illos iesus ait:¶Apũd
homines ipossibile ẽ:sed nõ apud deũ.¶Oia.n.

possibilia sūt apud deū. Et cepit ei petr' dicē. Ecce nos dimisim' oia: et secuti sum' te. Rñs ihesus ait: Almē dico uob': Nemo ē qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut pātem aut mātez aut filios aut agros ppt̄ me et ppt̄ euāgeliū q̄ ñ accipiet cēties tm nūc i tp̄e hoc: domos et fres z sorores z mātes z filios et agros cū psecutiōib': z i seculo futo uitā eīnā. Multi āt erūt pmi nouissimi: z nouissimi pmi. Erāt aūt i uia ascēdētes hierosolymā: z p̄cedebat illos ihesus: z stupebāt z sequētes timebāt. Et assumēs iterū duodecim cepit illis dicē q̄ essēt ei uēturi: q: ecce ascēdim' hierosolymā: z filius hois tradet̄ pncipib' sacerdotū z scrib' z seniorib' z damnabūt eū morte. Et tradēt eū gētib' z illudēt ei: z conspuēt eū: z flagellabūt eū: z interficiēt eū: et tria die resurget: z accedūt ad eū iacobus et ioannes filij zebedei dicentes: Magister uolum' ut q̄cūq; petierim' facias nob'. At ille dixit eis: Quid uultis ut faciā uob'? Et dixerūt: Da nob': ut un' ad dexterā tuā et alius ad sinistrā tuā sedeam' i gl̄ia tua. Ihesus āt ait eis: Nescitis q̄d petatis: Potestis bibē calicē quē ego bibo: aut baptismo quo ego baptizor baptizari? At illi dixerūt ei: Possum'. Ihesus āt ait: Calicē q̄dē quē ego bibo bibetis: z baptismo quo ego baptizor baptizabimini: sedē āt ad dextrā meā uel ad sinistrā: ñ ē meū darē uob': sz q̄b' patū ē. Et audientes decē idignati sūt de iacobo z ioanne. Ihesus āt uocās eos: ait illis: Scitis q: hi q̄ uidēt pncipari gētib' dñant eis: z pncipes eoruz pātē hñt ipoz. Nō ita ē āt i uob': sz q̄cūq; uoluerit fieri maior: erit vr̄ minister: z q̄cūq; uoluerit i uob' pm' ee: erit oīuz seru'. Nā z filius hois ñ uenit ut ministraret ei: sz ut ministraret: et daret aīaz suā redemptionem p multis: et uenīūt hierico: et proficiscente eo de hierico: et discipulis ei' et plurima multitudine: filius thimei barthimē' sedebat iuxta uiā mendicans. Qui cum audisset q: ihesus nazarenus ē: cepit clamare et dicere: Jesu fili dauid miserere mei. Et cōminabāt illi multi ut taceret. At ille multo magis clamabat: Fili dauid miserere mei. Et stans ihesus precepit illū vocari: z vocant cecum: dicētes ei: Animequior esto. Surge uocat te: qui proiecto uestimento suo: exiliens uenit ad eum. Et respondens ihesus dixit illi: Quid tibi uis faciā: Cec' āt dixit ei: Rabboni ut uideam. Ihesus autem ait illi: Vade: fides tua te saluū fecit. Et cōfestim uidit et sequebatur eum in uia.

¶ XI.

Et cū appropinquarēt hierosolyme et bethanie ad montem oliuaruz mittit duos ex discipulis suis: et ait illis: Ite in castellum qđ ptra uos ē: Et statim introeuntes illuc uenietis pullum ligatū: sup quē nemo adhuc hoiuz sedit. Soluite illū z adducite. Et si q̄s uob' dixerit q̄d facitis: dicite q: dño necessarius ē: z ptinuo illū dimittz huc. Et abeūtes inuenerūt pullū ligatū añ ianuā foris i biuio z soluūt eū. Et q̄dā ō illic stāti b' dicebāt illi: Quid facitis soluētes pullū? Qui dixerūt eis sicut p̄cepat illis ihesus. Et dimisit eis. Et duxerūt pullū ad ihesū: et imponūt illi uestīmēta sua z sedit sup eū: multi autē uestīmēta sua straurūt i uia. Alij āt frōdes cedebāt ō arboribus: et sternebāt i uia: z q̄ p̄cedebāt: et q̄ sequēbāt clamabāt dicētes: Osanna bñdict' q̄ uenit i noīe dñi: bñdictū q̄ uenit regnū p̄is nr̄i dauid: osāna i excelsis. Et introiuit hierosolymā i templū: et circūspectis oīb' cū iā uespera esset hora: exijt i bethaniā cuz duodecim: z alia die cū exirēt a bethania esurijt. Cūq; uidisset a lōge ficū hñtē folia: uenit si q̄d forte inuenret i ea: et cū uenisset ad eā: nihil inuenit pret folia. Nō. n. erat tēpus ficorū. Et respondēs dixit ei: Jam no amplius i eternū ex te q̄squā fructū manducet. Et audiebāt discipuli ei': et uenīūt iruz hierosolymā. Et cū introisset i templū cepit ejicere uēdētes z emētes i templo: et mēsas nūmulariorū et cathedras uēdētiū columbas evertit: et nō sinebat ut q̄squā trāsferret uas p templū: z docebat dicēs eis: Nōne scriptū ē q: dom' mea dom'o orationis uocabit' oib' gētib'? Vos āt fecistis eā spelūcā latronū. Quo audito pncipes sacerdotū et scribe q̄rebāt quō eū perderēt. Timebāt. n. eū: q̄m uniuersa turba admirabat sup doctrina ei': et cū uespa facta eet: egrediebat de ciuitate: et cū mane trāsirēt: uiderūt ficū aridā factā a radicib': et recordat' petr' dixit ei: Rabbi: Ecce fic' cui maledixisti aruit. Et respōdēs ihesus ait illis: habete fidem dei. Amen dico uobis: quia quicūq; dixerit huic monti tollere et mittere in mare: et non hesitauerit in corde suo: sed crediderit quia quodcunq; dixerit fiat: fiet ei. Propterea dico uob': omnia quecunq; orātes petitis credite q: accipietis: et eueniet uob': et cū stabitis ad orandū: dimittite si q̄d habetis aduersus aliquē: ut et p̄ ur̄ q̄ i celis

est dimittat uobis peccata vra: q si uos nō dimiserit nec pr vr q i celis ē dimittet uob pcca ura. Et uenīūt rursus hierosolymā: et cū ābularet i tēplo accedūt ad eum sūmi sacerdotes 7 scribe 7 seniores: 7 dicūt ei: In qua pīate hec facis: 7 qs dedit tibi hāc pīatē ut ista facias: Jesus āt rndēs ait illis: Interrogabo uos 7 ego unū vbū: 7 rndete mihi: 7 dicā uob i qua pīate hec faciā: baptismū ioānis de celo erat: an ex hoīb'? Rndete mihi. At illi cogitabāt secū dicētes: Si dixerimus de celo: dicet nobis: Quare ergo non credidistis ei. Si dixerim' ex hoīb'; timem' ppl'z. Oēs.n. habebant ioānē quia uere pphēta eēt. Et rndētes dicūt iesu: Nescim'. Et rndēs iesus ait illis: Neq; ego dico uob i qua pīate hec faciam.

¶ .XII.

Et cepit illi i pabolis loq. Uineā pastinauit hō: 7 circūdedit sepē: et fodit lacū 7 edificauit turrim: 7 locauit eā agricolis: 7 peregre profectus est: et misit ad agricolas in tempore seruum: ut ab agricolis accipe ret de fructu uinee. Qui apprehensum eū cecideruīt: 7 dimiserūt uacuū: et iterū misit ad illos aliū seruū: 7 illū i capite uulneraue rūt: 7 cōtumelijs affecerūt: et rursū aliū misit: et illū occiderūt: 7 plures alios quosdā cedētes: alios vo occidētes. Adhuc ergo unū hīs filiū carissimū 7 illum misit ad eos nouissimū dicēs: q; uerebūt filiū meū. Coloni āt dixerūt adiuicē: Hic ē heres: uēite occidam' eū: 7 nra erit hereditas. Et apprehēdētes eū occiderūt: et eiecerūt extra uineam. Quid ergo faciet dns uinee? Veniet et perdet colonos: 7 dabit uineaz alijs. Nec scripturam banc legistis: lapidē quē reprobauerunt edificātes: hic factus ē i caput āguli a dño factū ē istud: et ē mirabile i oc'is nr̄is. Et q̄rebāt eū tenere: 7 timuerūt tbā. cognouerūt.n. qm̄ ad eos pabolā hāc dixerit. Et illicto eo abierūt: et mittūt ad eū quosdā ex phariseis 7 herodianis: ut eū capēt i vbo: q uenientes dicūt ei: Magr: scimus q; uerax es: 7 nō curas quēq;. Nec eni uides i faciez hoīuz: sed i ueritate uiā dei doces: Licet dare tributū cesari: an nō dabim'? Qui sciēs vsutiā illorū ait illis: Quid me tētatis? Afferte mihi denariū ut uideā. At illi tulerūt ei: 7 ait illis: Cui' ē imago hec 7 iscriptio? Dicūt ei: Cesar. Rndēs āt iesus dixit illis: Reddite igit q̄ sūt cesar cesari: 7 q̄ sunt dei deo: 7 mirabāt sup eo. Et uenerunt ad eum saducei q̄ dicūt resurrectionē n̄ eē: 7 itroga bāt eū dicētes: Magr: Moyses nob scripsit: ut si cui' frat mōtu' fuerit 7 dimiserit uxorē: 7 filios n̄ reliq̄rit: accipiat frr eius uxorē ipi' 7 resuscitet semē frī suo: septē ergo frres erāt 7 pm' accepit uxorē 7 mortu' ē n̄ relicto semie: et secūd' accepit eā: et mortu' ē: 7 nec iste reliq̄t semē: 7 tti' siliť. Et accepūt eā siliť septē: et n̄ reliq̄rūt semē: Nouissima oium defuncta ē et mulier. In resurrectione ergo cuz resurrexerit: cui' de his erit uxor? Septē eni habuerūt eā uxorē: et rndens iesus: ait illis: Nōne ideo erratis n̄ scientes scripturas neq; uirtutē dei? Cū.n. a mortuis surrexerit: neq; nubēt neq; nubēť: sz sūt āgeli dei in celis. De mortuis āt q; resurgāt nō legistis i libro moysi sup rubū quō dixerit illi de' i qēs: ego sū de' abrahā 7 de' isaac et de' iacob? Nō ē de' mortuorū sed uiuorū. Vos ergo ml'tū errat. Et accessit un' de scribis: q audierat illos cōq̄rētes: 7 uidēs qm̄ bn̄ illis rspōderit: itrogauit eū qō eēt pmū oīuz mādatū: Jesus āt rndit ei: q; pmū oīuz mādatū ē. Audi isr'l dns de' tu' de' un' ē: 7 diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo et ex tota aia tua: et ex tota mente tua: et ex tota uirtute tua: hoc ē pmū mādatū. Secūdū āt sile ē illi. Diliges pximū tuū tāq; teipz: maī horū aliud mādatū n̄ ē. Et ait illi scriba: Bn̄ magr i vitate dixisti q; un' ē de': et n̄ est ali' pr eū. Et ut diligat ex toto corde et toto itellectu: et ex tota aia et ex tota fortitudie et diligere pximū tāq; seipz maī ē oīb' holocaustomatib' et sacrificijs. Jesus āt uidēs q; sapiēt rspōdisset: dixit illi: Nō es lōge a regno dei. Et uemo iā audebat eū itrogare. Et rns iesus dicebat docens i tēplo: Quō dicūt scribe xpm esse filium dauid? Ipse.n. dauid dicit i spu sācto: Dixit dns dno meo sede a dextris meis: donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorū. Ipe ergo dauid dicit eū dn̄m et un̄ ē filī' ei'? Et ml'ta tba eū libēt audiuit. Et dicebat eis i doctrīa sua: Cauete a scrib q; uolūt i stol' ābulare: 7 salutari i foro 7 i primis cathedris sedere i synagogis: 7 primos discubitus i cenis. Qui deuorant domos uiduarum sub obtētu plixe orationis: hi accipiēt prolixi' iudiciū. Et sedens iesus contra gazophylacium et aspiciebat quō tba iactaret es in gazophilaciū: et ml'ti diuites iactabant multa. Cū uenisset autem una uidua paup: misit duo

minuta qđ ẽ q̃drãs:et cõuocãs discípulos suos ait illis:Amẽ dico uob̃ qm̃ uidua hec paup plꝰ oĩbꝰ misit q̃ miserũt i gazophylaciũ. Oẽs.n.ex eo qꝺ abũdabãt illis miseŕt: hec uero de penuria sua oĩa que habuit misit totũ victũ suum. ¶ .XIII.

ET cũ egrederetur de tẽplo ait illi unꝰ ex discípulis suis:Magr̃: aspice q̃les lapides:et q̃les structure. Et rñdens ihesus: ait illi:Vides has oẽs magnas edificationes:Non reliquetur lapis sup lapidẽ q̃ nõ destruatur. Et cũ sedẽt i mõte oliuaꝝ ꝓtra tẽplũ:itrogabãt eũ sepati petrꝰ ⁊ iacobꝰ et ioãnes et ãdreas:Dic nob̃ qñ ista fiẽt:et qđ signũ erit qñ hec oĩa icipiẽt ꝓsumari. Et respõdẽs ihesus cepit dicẽ illis:Videte ne quis vos seducat. Multi.n.uenient i nomine meo dicẽtes:q: ego sũ:⁊ multos seducẽt. Cũ audieŕtis ãt bella ⁊ opiniões bellorũ ne timueritis. Oportet.n. hec fieri:sꝫ nõdũ finis. Exurget.n.gẽs ꝓtra gẽtẽ:et regnũ sup regnũ: ⁊ erũt tremotꝰ p loca et fames. Initiũ dolorũ hec. Videte ãt uosmetipos. Tradẽt.n.vos i ꝓcilijs ⁊ i synagogis vapulabitis:et añ pśides ⁊ reges stabitis ꝓpt̃ me i testimoniũ illis. Et i oẽs gẽtes ꝑmũ opõtet p̃dicari euãgeliũ:⁊ cũ duxerit uos tradẽtes:nolite p̃cogitare qđ loquamini:sꝫ qđ datũ uob̃ fuerit in illa hora id loq̃mini:nõ.n.uos estis loquẽtes:sꝫ sp̃us sãct⁹. Tradet ãt frẽ frẽz i mõtẽ:et pr̃ filiũ:⁊ ꝓsurgẽt filij i parẽtes:⁊ morte afficiẽt eos:et eritis odio oĩbꝰ ꝓpt̃ nomẽ meũ:q ãt sustinuerit:i finẽ hic saluꝰ erit. Cũ ãt uideritis abomiatiõez desolatiõis stãtẽ: ubi nõ debet:qui legit itelligat: tũc q̃ i iudea sũt: fugiãt i mõtes:et q̃ sup tectũ:ne descẽdãt i domũ:nec itroeãt:ut tollãt qđ de domo sua: et q̃ i agro erit nõ reuertat retro tollere uestimẽtũ suũ. Ve ãt pgnãtib⁹ ⁊ nutriẽtib⁹ in illis dieb⁹. Orate uero:ut hyeme nõ fiant. Erũt.n.dies illi tribulatiõis tales q̃les non fuerũt ab iitio creature quã ꝓdidit deꝰ usq; nũc:neq; fiẽt. Et nisi breuiasset dñs dies nõ fuissent salua oĩs caro:sed propter electos quos elegit breuiauit dies. Et tunc siquis vobis dixerit:Ecce hic ẽ xp̃us:ecce illic:ne crediderit̃. Exurgent enim pseudo xp̃i ⁊ pseudo prophete:et dabunt signa et portẽta ad seducendos si fieri potest etiã electos. Vos ergo uidete:ecce p̃dixi uob̃ oĩa. Sed i illis dieb⁹ pꝰ tribulatiõem illã sol contenebrabit:et luna nõ dabit splendorem suũ. Et stelle celi erũt decidẽtes:et virtutes q̃ i celis sẽ mouebũt. Et tũc uidebũt filiũ hois uenientẽ i nubib⁹ cũ vtute mlta ⁊ gl̃ia:et tũc mittet ãgelos suos:et ꝓgregabit electos suos a quattuor uẽtis a sũmo terre usq; ad sũmũ celi. A ficu ãt discite parabolã. Cũ iã ramꝰ eiꝰ tener fuerit ⁊ nata fuerit folia:cognoscitis quia i ꝓximo sit estas:Sic et uos cũ uideritis hec fieri:scitote q̃ i proximo sit iostijs. Amẽ dico vob̃:qm̃ nõ trãsibit generatio hec donec oĩa ista fiãt:celũ ⁊ tra trãsibunt:vba ãt mea nõ trãsibũt. De die ãt illo uel hora nemo scit:neq; ãgeli i celo:neq; filꝰ nisi pr̃. Videte:uigilate et orate. Nescitis.n. qñ tps sit. Sicut hõ q̃ pegre ꝓfectꝰ reliq̃t domũ suã et dedit fuis suis ptatẽ cuiusq; opis ⁊ ianitori ꝓcepit ut uigilet. Vigilate ergo:nescitis.n. qñ dñs domꝰ ueniat:sero ãmedia nocte:an gallicãtu:an mane:ne cũ uenerit repẽte ueniat uos dormiẽtes. Qđ ãt uobis dico:oĩbꝰ dico:Vigilate. ¶ .XIIII.

ERat aũt pascha et azima pꝰ biduũ:et q̃rebãt sũmi sacerdotes et scribe quo eũ dolo tenerẽt ⁊ occiderẽt. Dicebãt.n. Nõ i die festo:ne forte tumultus fieret in ppłm. Et cũ esset bethanie i domo simonis leprosi:et recũbẽt:uẽit mulier hñs alabastrũ unguẽti nardi spicati pciosi ⁊ fracto alabastro effudit sup caput eiꝰ. Erãt ãt q̃dã idigne ferẽtes itra semetipos ⁊ dicẽtes: Ut qđ pditio ista ũguẽti facta ẽ? Poterat enim unguẽtũ istud venundari plusq; trecẽtis denarijs ⁊ dari paupib⁹. Et fremebãt i eam. Ihesus aũt dixit:Sinite eã. Quid illi molesti estis? Bonũ opꝰ operata ẽ i me. Sẽper enim paupes habetis uobiscũ:et cũ uolueritis potestis illꝰ bñfacẽ:me ãt nõ sẽp habebitis. Quod hũit hec fecit:p̃uẽit ũgẽ cõpꝰ meũ i sepultã. Amẽ dico uob̃:ubicũq; p̃dicatũ fuerit euãgeliũ istud i uniuerso mũdo:et qđ fecit hec narrabit i memoriã eiꝰ. Et iudas schariothes unꝰ de duodeci abiit ad sũmos sacerdotes:ut pdẽt eũ illis:q audiẽtes gauisi sũt: ⁊ pmiserũt ei pecuniã se datos. Et q̃rabat quo illũ oppõtune tradẽt. Et ꝓmo die azimorũ quando pascha immolabãt:dicunt ei discipuli: Quo uis eamus et paremus tibi:ut manduces pascha? Et mittit duos ex discípulis suis:et dicit eis:Ite in ciuitatem et occurret uobis homo lagenã aque baiulãs. Sequimini eũ ⁊ quocũq; itroierit dicite dño domꝰ q: magr̃ dicit:ubi ẽ refectio mea

vbi pascha cū discipulis meis mādūcē. Et ipe uob demōstrabit cenaculū grāde stratū 7 illic parate nob. Et abierūt discipuli ei. 7 uenerūt i ciuitatē: et iueneūt sicut dixerat illis: et parauerūt pascha. Vespe āt facto: uenit cū duodeci. Et discūbētib eis et mā ducātib ait iesus: Āmē dico uob: q; unus ex uob tradet me q mādūcat mecū. At illi cepūt cōtristari et dicere ei sigillatī: Nūqd ego? qui ait illis: Vn ex duodeci q intigit me cum manū i catino. Et filius quidē hominis uadit sicut scriptū ē de eo. Ve āt hoi illi p quē filius hois tradet. Bonus erat ei si non eēt natus hō ille. Et mādūcātib illis accepit ie sus panē: et bñdicēs fregit et dedit eis: et ait: Sumite: hoc ē corpus meus. Et accepto calice: gīas agēs dedit eis: et biberunt ex il lo oēs. Et ait illis: Hic ē sāguis me noui te stamēti: q; p multis effundet. Āmē dico uo b: q; iā n bibā o genimie uitis: usq; i diē illū cū illud bibā nouus i regno dei. Et hymno dicto: exierūt i monte oliuarū. Et ait eis ie sus: Oēs scādalizabimini i nocte ista: quia scriptus ē: percutiā pastorē: et dispgēt oues. Sz p eaq; resurrexero pcedā uos i galileā. Petr āt ait illi: Et si oēs scādalizati fuerit sz n ego. 7 ait illi iesus: Āmē dico tibi: q; tu hodie i nocte hac pusq; gall uocē bis dede rit: t me es negaturus. At ille āplius loqbat: Et si opōtuerit me sil ?mori tibi: n te nega bo. Silit āt 7 oēs dicebāt: et ueniunt i pdi uz cui nomē gethsemani: et ait discipul suis: Sedete hic donec orē: et assumit petrū et iacobuz et ioānē secū: et cepit pauē et tedē. Et ait illis: Triss ē aia mea usq; ad mor tē. Sustinete hic et uigilate: et cū pcessisset paululuz: pcidit sup trā: 7 orabat ut si fieri possz trāsiret ab eo hora. et dixit: Abba pa t: oia tibi possibilia sūt: trāsfer calicē hūc a me. Sz n qō ego uolo: sz qō tu: et uēit: et in uenit eos dormientes: et ait petro: Simon dormis? Non potuisti una hora uigilare? Vigilate et orate: ut non intretis in tenta tionem. Spiritus quidem promptus est caro vo infirma: et itū abiēs orauit cūdē ser monē dicēs: et reuīsus ōnuo iuenit eos dor miētes. Erāt. n. ocli coruz grauati: et igno rabāt qd rspōderēt ei. Et uēit ttio: et ait illis: Dōmite iā et requiescite. Sufficit. Venit hora: ecce filius hois tradet i manus pcorū. Surgite eam. Ecce q me tradet ppe ē. Et adhuc eo loqnte: uēit iudas scharioth un de duodecī: 7 cū eo turba mlta: cuz gladīs et lignis a sūmis sacerdotib 7 scribis 7 senio ribus. Pederat āt traditor eis signū dicens: Quēcūq osculat fuero ipe ē tenete eū: et ducite caute: et cū uenisset: statī accedēs ad eū ait: Rabbi: et osculat ē eū. At illi manus iecerūt i iesū: et tenuerūt eū. Vn āt qdā ō circūstatib educēs gladiū percussit seruū sum mi sacerdotis: et āputauit illi auriculā. Et re spōdēs iesus ait illis: Tāq ad latrōez exist cū gladīs et lignis ?phēdē me. Quotidie erā apud uos i tēplo docēs: et nō me tenui sti. Sz ut impleāt scripture. Tūc discipuli ei reliqntes eū oēs fugerūt. Adolescēs āt qdā seqbatur euz amictū syndōe sup nudo: et tenuerūt euz. At ille relicta syndōe nudus pfu git ab eis. Et adduxerūt iesū ad sūmuz sacer dotē: 7 ?ueneūt oēs sacerdotes 7 scribe 7 se niores. Petr āt a lōge secut ē euz usq; in tro i atriū sūmi sacerdotis: 7 sedebat cū mi nistris ad ignē: et calefaciebat se. Sūmi vo sacerdotes 7 oe ?silium qrebāt advsus iesū testimoniū: ut euz morti traderēt: nec iueni ebāt. Mlti āt testimoniū falsū dicebāt adv sus eū: 7 ?ueniētia testimōia n erāt. Et qdā surgētes: falsū testimōiū ferebāt advsus eū dicētes: Qm nos audiuim eū dicētē: Ego dissoluā tēplū hoc manufctm: 7 p triduum aliud n manufctm edificabo: et n erat ?ueni ēs testimoniū illoz. Exurgēs āt sūm sacer dos i medio: itrogauit iesum dicēs: Nō re spōdes qcq ad ea q tibi obiciunt ab his? Ille āt tacebat 7 nihil respōdit. Rursum sū mus sacerdos itrogabat euz 7 dixit ei. Tu es xps filius dei bñdicti? Iesus āt dixit illi: Ego sum: Et uidebitis filiuz hois sedētē a dex tris vtutis dei: 7 uenientē cum nubib celi. Sū m āt sacerdos scidēs uestimenta sua ait: Quid adhuc ōsiōram testes? Audistis blas phemiā: Quid uob uidet? q oēs ?dēnauerunt eum esse reum mortis: 7 ceperunt qui dam cōspuere eum 7 uelare facie ei: 7 cola phis eum cedē 7 dicē ei. Prophetiza: et mi nistri alapis eum cedebant. et cum esset pe tri i atrio ōsū uēit una ex ācillis sūmi sacer dotis: 7 cū uidisset petrū calefaciētē se aspici ēs illū ait: Et tu cū iesu nazareno eras. At ille negauit dicēs: Neq scio neq noui quid dicas: 7 exiit foras aīm atriū: et gall canta uit. Rursus autem cum uidisset illum an cilla cepit dicē circūstātib: q; hic ex illis ē. At ille itū negauit: 7 p pusillum rursus q

astabāt dicebāt petro: Vere ex illis es: nā ⁊ galilē' es. Ille āt cepit anathematizare ⁊ iurare: q; nescio hoiez istū quē dicit. Et stati gall' iterū cantauit: et recordatus ē petr' v̄bi qō dixerat ei ihesus: pusq; gall' cātet bis: ter me negabis: ⁊ cepit flere. ¶ .XV.

Et confestī mane ꝓsiliū faciētes sum mi sacerdotes cū senioribus ⁊ scrib ⁊ uniuerso concilio uicientes iesū duxerūt ⁊ tradiderunt pilato. Et interrogauit eū pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille respodēs ait illi: Tu dicis: Et accusabāt eū summi sacerdotes ī mltis. Pilat' āt rursū itrogauit eū dicēs: Nō respōdes q̄q̄; Vide ī quāt te accusāt. Jesus āt āplī' nihil rndit: ita ut mirarē pilatus. Per diē āt festum solebat dimittere illis unū ex uictis quēcūq; petissēt. Erat āt q̄ dicebāt barrabas: q̄ cū sedutiosis erat uictus q̄ ī seditiōe fecerat homicidiū: Et cū ascēdisset tba: cepit rogare sicut semp faciebat illis: pilat' at rndit eis ⁊ dixit: Vultis dimittā uob' regē iudeorū? Sciebat.n. q; p̄ iuidiā tradidissēt eū sūmi sacerdotes: pōtifices āt ꝓcitauerūt tbā: ut magis barrabā dimittēt eis. Pilat' āt ituz rndēs ait illi: Quid ergo uultis faciā regi iudeorū? At illi ītuz clamauerūt: Crucifige euz. Pilatus v̄o dicebat illis: Quid.n. mali fecit? At illi magis clamabāt: crucifige eū. Pilat' āt uolēs pplo satisfacē dimisit illis barrabam: ⁊ tradidit iesū flagell'ccsū ut crucifigēt. Milites āt duxerūt eū ī atriū ptorij: ⁊ uocāt totā cohortē: ⁊ induūt eū purpura: ⁊ ponūt ei plectētes spineā coronā: ⁊ cepunt salutare eū. Aue rex iudeorū: et percutiebāt caput ei' arūdine: ⁊ despuebāt eū: ⁊ ponentes genua adorabāt eū. Et p'q̄ illuserūt ei exuerunt illū purpura: ⁊ induerūt eū uestimētis suis ⁊ educūt illū ut crucifigerēt eū. Et āgariauerunt ptereūtē quēpiā simonē cyreneū uenientē de uilla: pātem alexādri ⁊ rufi: ut tolleret crucē ei'. Et perducunt illum ī golgotha locum: quod est interpretatum caluarie loc'. Et dabant ei bibere myrrhatum uinum: ⁊ non accepit. Et crucifigentes eum diuiserūt uestimenta eius: mittentes sortem super eis quis quid tolleret. Erat autem hora tertia: ⁊ crucifixerūt eū: ⁊ erat titul' cause ei' iscript' rex iudeorū: ⁊ cū eo crucifigūt duos latrones: unū a dextris ⁊ aliū a sinistris ei'. Et impleta est scriptura q̄ dicit: Et cum inīquis reputat' ē: ⁊ ptereūtes blasphemabāt eū mouentes capita sua ⁊ dicentes: Vah q̄ destruis tēplū dei: ⁊ ī trib' diēb' reedificas. Saluū fac temetip̄z descēdēs de cruce. Similiē et sūmi sacerdotes illudētes ad alterutruz cū scrib dicebāt: alios saluos fecit: seip̄z n̄ pōt saluū facē: xp̄s rex isr'l descendat nūc de cruce: ut uideam' ⁊ credam'. Et qui cuz eo crucifixi erāt ꝓuitiabant ei. Et facta hora sexta: tenebre facte sūt p totā trā: usq; ī horam nonā: et hora nona exclamauit ihesus uoce magna dicēs: Heloy heloy lamazabattani. Q̄ō ē itp̄retatū: Deꝰ meꝰ: deꝰ meus: ut q̄d dereliq̄sti me. Et q̄dā de circūstāti b' audiētes dicebāt: ecce heliā uocat. Curēs āt vn' ⁊ iplēs spōgiā aceto circūponēsq; calamo: potū dabat ei dicēs. Sinite uidea m' si uēiat helias ad deponēdū eū. Jesus āt emissa uoce magna expirauit: ⁊ uelū tēpli scissū ē ī duo: a sūmo usq; deorsū. Videns āt cēturio q̄ ex aduerso stabat: quia sic clamās expirasset: ait: Vere hic hō filī' dei erat. Erāt āt et mlieres de lōge aspiciētes: ī ter quas erat maria magdalene et maria iacobi minoris: et ioseph mr et salome: ⁊ cū cēt ī galilea seq̄bāt eū ⁊ mīstrabāt ei: et alie mlte q̄ simul cū eo ascēderāt hierosolymā: et cū iā sero eēt factū: q; erat parasceue qō ē añ sabbatū: uēit ioseph ab arimathia nobilis decurio: q̄ et ipe erat expectās regnuz dei. Et audacē itroiuit ad pilatum: et petiit corpus iesu. Pilat' āt mirabat si iā obiisz: et accersito cēturiōe: itrogauit eū si iā mortuꝰ cēt: et cū cognouissz a cēturiōe: donauit corpꝰ ioseph. Joseph āt mercat' syndonem: et deponēs eū uoluit syndone: et posuit eū in monumēto qō erat excisū de petra: et aduoluit lapidē ad hostiuz monumēti. Maria aūt magdalene et maria ioseph aspiciebāt ubi ponerētur. ¶ .XVI.

Et cuz transisset sabbatū: maria magdalene et maria iacobi et salome emerūt aromata: ut uenientes ūgerēt iesū. Et ual de mane una sabbatorū ueniunt ad monumentū: orto iaz sole. Et dicebāt adinuicem: Quis reuoluet nobis lapidē ab hostio monumēti? et respicientes uiderunt reuolutum lapidē. Erat quippe magnus ualde. Et introeuntes in monumentum uiderunt iuuenem sedentem in dextris cooptū stola candida: et obstupuerunt. Qui dicit illis: Nolite expauescere. Jesum queritis nazarenum crucifixum: surrexit: nō ē hic:

Ecce loc⁹ ubi posuerūt eū. Sed ite dicite di
scipulis ei⁹ ⁊ petro: qꝛ p̄cedet uos ī galileā.
Ibi eū uidebitis sicut dixit uob̄. At ille exe
ūtes fugerūt de monum̄to. Inuaserat eīm
eas tremor et pauor: ⁊ nemini q̄cq̄ dixerūt.
Timebāt. n. Surgens āt iesus mane p̄ma
sabbati apparuit p̄mo marie magdalene: ꝺ
q̄ eiecerat septē demōia. Illa uadens nūcia
uit his q̄ cū eo fuerāt lugētib⁹ ⁊ flētib⁹: ⁊ il-
li audiētes qꝛ uiuēt ⁊ uisus eēt ab ea nō cre
diderūt. P⁹ hec aūt duob⁹ ex his ābulātib⁹
ostēsus ē ī alia effigie eūtib⁹ ī uillā: ⁊ illi eū
tes nūciauerūt cetis: nec illis crediderunt.
Nouissime autē recūbētib⁹ illis undecī ap
paruit: ⁊ exprobrauit incredulitatē eorum
⁊ duritiā cordis: qꝛ his q̄ uiderāt eū resur
rexisse nō crediderūt: ⁊ dixit eis: Euntes in
mūdum uniuersū: p̄dicate euāgeliū ōi crea
ture. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit: sal
u⁹ erit: q̄ v̄o nō crediderit ꝯdānabit̄. Signa
āt eos q̄ crediderīt hec sequēt̄: In noīe meo
demonia eijciēt: liguis loquēt̄ nouis: ſpen
tes tollēt: et si mōtiferū q̄d biberīt n̄ eis no
cebit. Sup egros man⁹ īponēt: ⁊ bn̄ hēbūt.
Et dn̄s q̄dem ē iesus p⁹ q̄ locut⁹ ē eis: assūp
tus ē ī celū: ⁊ sedet a dextris dei. Illi āt pro
fecti p̄dicauerūt ubiq̄: dn̄o coopāte ⁊ ſmo
nē cōfirmāte sequētib⁹ signis.

¶ Explicit euangeliū ſm Marcū.
Incipit prefatio beati hieronymi
presbyteri ī euāgeliū ſm Lucam.

Lucas syrus natiōe antio
chēsis arte medic⁹ discipu
l⁹ apl'orū p⁹ ea paulū secu
tus usq̄ ad cōsumatiōez
ei⁹ ſuiēs dn̄o sine crimīe:
Nā neq̄ uxorem unq̄ ha
bēs neq̄ filios: sepuagīta ⁊ q̄ttuor ānorū o
bijt ī bithynia plen⁹ sp̄uo sācto. Qui cum
iā scripta essēt euāgelia p mattheū q̄dē ī iu
dea: p marcum āt ī italia: sc̄o īstigāte sp̄ū ī a
chaie ptib⁹ hoc scripsit euāgeliū: significās
etiā ip̄e ī p̄ncipio an̄ suū alia eē descripta.
Cui extra ea q̄ ōdo euāgelice dispositōis ex
poscit: ea maxīe nc̄itas labor̄ fuit: ut p̄muz
grec̄ fidelib⁹ ōi ꝓphetatiōe uēturi in carnē
dei xp̄i ōi maīfestata hūaitate: ne iudaic̄ fa
bulis attēti ī solo leḡ ōsiderio tenerēt̄: ul' ne
heretic̄ fabulis ⁊ stult̄ solicitatiōib⁹ seduc
ti exciderent a v̄itate: elaboraret. dehinc ut
in principio euangelij ioannis natiuitate p̄
sumpta cui euangelium scriberet: ⁊ in quo
electus scriberet indicaret: contestans in
se completa esse que essent ab alijs inchoa
ta. Cui ideo post baptismū filij dei a perfec
tione generationis ī christo īplete: repeten
de a pricipio natiuitatis humane potestas
permissa est: ut requirentibus demonstra-
ret in quo apprehendens erat per nathan
filium dauid introitu recurrentis in deum
generationis admisso: indispabil' dei predi
cans in hoibus xp̄m suū: pfecti opus hoīs
redire ī se p filiū facēt: q̄ p dauid p̄ez ueniē
tibus it̄ prebebat ī xp̄m. Cui luce n̄ īmeri
to etiā scribēdorū actuū apl'orū potestas ī
mīsterio dat̄: ut deo ī deū pleno et filio pdi
tiōis extīcto: oratiōe ab apl'is fc̄a: sōte dn̄i
electiōis numerus ꝯpleret̄. Sicq̄ paulus ꝯ
sumatiōez apl'ic̄ actibus daret: quē diu cō
tra stimulū recalcitrātē dn̄s elegissz. Qꝺ ⁊
legētibus ac req̄rentibus deū: ⁊ si p singula
expediri a nob̄ utile fuerat: sciēs tn̄ q̄ opan
tē agricolā opōteat p̄mū ꝺ fructibus suis e
dē: uitauimus publicā curiositatē: ne nō tā
uolētibus deū ꝺmōstrare videmur: q̄ fasti
diētibus prodidisse.

¶ Explicit prefatio hieronymi. Incipit
ꝓhemiū beati luce ī euāgeliū suū.

Quoniā q̄dē ml'ti conati sūt ordinare
narratiōes q̄ ī nob̄ ꝯplete sūt rer̄: si
cut tradiderūt nob̄ q̄ ab īitio ipsi uiderūt: ⁊ mi
nistri fuerūt ſmōis: uisum ē ⁊ mihi assecuto
oīa a p̄ncipio diligēter ex ordīe tibi scribē
optime theophile: ut cognoscas eor̄ v̄bor̄
ꝺ q̄bus eruditus es v̄itatē.

¶ Incipit euāgeliū ſm lucam. Capl'z I.

Uit in diebus he
rodis regis iudee sacer-
dos quidā nomine zacha
rias de uice abia: et uxor
illi⁹ ꝺ filiabus aarō: ⁊ no
mē eius helisabet. Erāt āt iusti ābo an̄ de
ū īcedētes ī oībus mādat̄ et iustificatiōib⁹
dn̄i sīe q̄rela: et n̄ erat ill' fili⁹ eo q̄ eēt helisa
bet steril': ⁊ ābo ꝓcessissēt ī dieb⁹ suis. Fc̄m
ē āt cū sacerdotio fūgeret̄ zacharias ī ordi
ne uicis sue: an̄ deū secundū cōsuetudinem
sacerdotij sōte exijt: ut īcēsū ponēt īgressus

i tẽplũ dñi. Et oĩs mlt̃itudo ppl̃i erat orãs
foris hora icẽsi. Apparuit aũt illi ãgel' dñi
stãs a dextris altaris icẽsi: z zacharias tbat'
est uidens: z timor irruit sup eum. Dixit aũt
ad illũ ãgelus: Ne timeas zacharia: qm̃ ex
audita ẽ deꝓcatio tua: z uxor tua elisabeth
pariet tibi filiũ: z uocabis nomẽ ei' ioan
nẽ: z erit gaudiũ tibi z exultatio: z multi in
eius natiuitate gaudebũt. Erit eim magn'
corã dño: z uinũ z cicerã non bibet. Et spũ
sãcto ꝫplebitur adhuc ex utero mris sue: z
multos filiorũ isrl' ꝓuertet ad dñm deũ ipo
rũ. Et ipe ꝓcedet añ illũ i spũ z vtute helie:
ut cõuertat corda patrũ i filios: z incredu-
los ad p̃udẽtiã iustorũ: parare dño plebẽ
pfectã. Et dixit zacharias ad ãgelũ: Unde
hoc sciã: Ego eni sũ senex: z uxor mea ꝓces
sit i diebus suis. Et rñdẽs ãgel' dixit ei: ego
sũ gabriel q̃ asto añ deũ: z missus sũ loq̃ ad
te: z hec tibi euãgelizare: z ecce eris tacẽs z
ñ poteris loq̃ usq̃ i diẽ quo hec fiãt ꝓ eo' q̃
ñ credidisti vb̃ meis: q̃ iplebũt i tp̃e suo. Et
erat plebs expectãs zachariã: z mirabãt q̃
tarda: et ipe i tẽplo. Egressus aũt nõ poterat
loq̃ ad illos: Et cognouerũt q̃ uisiõez uidis
set i tẽplo. Et ipe erat innẽs illis: z pmansit
mut'. Et factũ ẽ ut ipleti sũt dies officij ei':
abijt i domũ suã. Post hos autẽ dies cõcepit
elisabeth uxor ei': z occultabat se mẽsibus
qnq̃ dicẽs: Quia sic fecit mihi dñs i dieb'
q̃bus respexit auferre opprobriũ meũ inter
hoĩes. In mense aũt sexto missus ẽ ãgel'
gabriel a deo i ciuitatẽ galilee: cui nomẽ naza
reth: ad vginẽ desp̃satã uiro cui uomen e
rat ioseph de domo dauid: z nomẽ vginis
maria. Et igressus ãgel' ad eam dixit: Aue
gña plena: dñs tecũ: bñdicta tu i mulierib':
Que cum audisset turbata ẽ i sermone ei':
z cogitabat q̃lis cẽt ista salutatio. Et ait an
gel' ei: Ne timeas maria: iueniſti. n. gratiam
apud deũ. Ecce cõcipies i utero z paries fi-
liũ: z uocab̃ nomen ei' ihesũ. Hic erit magn'
z filꝰ altissimi uocabitur. Et dabit illi dñs
de' sedẽ dauid p̃is ei': z regnabit in domo
iacob i etnũ: z regni ei' non erit finis. Dixit
aũt maria ad ãgelũ: Quo fiet istud qm̃ uirũ
nõ cognosco: Et rñdẽs ãgel' dixit ei: Spus
sãct' supueniet i te: z vt' altissimi obumbra
bit tibi. Ideoq̃ z qd̃ nascet ex te sanctũ: uo
uocabit filꝰ dei: Et ecce elisabeth cognata
tua: z ipa cõcepit filium i senectute sua. Et
hic mẽsis ẽ sextus illi: que uocatur sterilis
quia non erit impossibile apud deum om-
ne uerbum. Dixit autem maria: Ecce ancil
la domini: fiat mihi secundum uerbum tu
um. Et discessit ab illa angelus. Exurgens
autem maria in diebus illis abijt in mõta-
na cum festinatione in ciuitatem iuda: z in
trauit i domum zacharie: z salutauit elisa-
beth. Et factum ẽ ut audiuit salutationem
marie elisabeth: exultauit infans in utero
eius. Et repleta est spiritu sancto elisabeth
z exclamauit uoce magna z dixit: Benedic
ta tu iĩ mlieres: z bñdict' fruct' uẽtris tui.
Et ũde hoc mihi: ut ueniat mr̃ dñi mei ad
me: Ecce. n. ut fca ẽ uox salutatiõis tue i au
ribꝰ meis: exultauit i gaudio infans in utero
meo. Et beata q̃ credidisti: qm̃ pficient ea q̃
dicta sũt tibi a dño. Et ait maria: Magnifi
cat aia mea dñm: z exultauit spus me' i deo
salutari meo: q: respexit hũilitatẽ ancille sue.
Ecce. n. ex hoc beatã me dicẽt oẽs generati
ones: q: fecit mihi magna q̃ potẽs ẽ: z scm
nomẽ ei'. Et mia ei' a pgenie i pgenies timẽ
tib' eũ. Fecit potẽtiã i brachio suo: dispsit
superbos mẽte cordis sui. Deposuit potẽtes
de sede: z exaltauit humiles. Esurientes im
pleuit bonis: z diuites dimisit inanes. Su
scepit isrl' puerꝰ suum memorari mie sue: si
cut locut' ẽ ad pres nros abraã: z semini ei'
i secla: Mansit aũt maria cũ illa q̃si mẽsib' tri
b': z reuersa ẽ i domũ suã. Elisabeth aũt im
pletũ ẽ tps pariẽdi: z pepit filium. Et audie
runt uicini z cognati ei': quia magnificauit
dñs misericordiã suã cũ illa: z cõgratulabãt
ei: Et factũ ẽ i die octauo uenerũt circũcidẽ
puerũ: z uocabãt eũ nomine patris sui zachariã.
Et rñdẽs mr̃ ei' dixit: Nequaq̃: sz uocabit
ioannes: z dixerũt ad illã: Quia nemo ẽ in
cognatiõe tua q̃ uocet hoc nomine. Innuebãt
aũt pri ei' quẽ uellet uocari eũ. Et postulans
pugillarẽ scripsit dicẽs: ioãnes ẽ nomẽ ei'.
z mirati sũt uniuersi. Apti ẽ aũt illico os ei'
z lingua ei': z loq̃bat bñdicẽs deũ. Et fact' ẽ
timor super omnes uicinos eorũ: z sup oia
mõtana iudee diuulgabãt oia vba hec: z po
suerũt oẽs q̃ audierãt i corde suo dicẽtes:
Quis putas puer iste erit: Etenim man' dñi
erat cũ illo. Et zacharias pr ei' iplet' ẽ spũ
sco. Et ppbetauit dicẽs: Bñdict' dñs de' isrl:
q: uisitauit z fecit redẽptiõez plebi sue: z
erexit cornu salutis nobis i domo dauid pueri
sui. Sicut locut' ẽ p os scoꝝ q̃ a seculo sũt p
phetarꝰ ei': salutẽ ex inimicis nris z de manu

oiuz ꝙ oderūt nos ad faciendā miſicordiā cū pūb' nr̄is ⁊ memorari teſtamēti ſui ſc̄i: iuſiurandū qō iurauit ad abraā pīem nr̄m daturū ſe nob': ut ſine timore de manu inimicoz nr̄oz liberati ſeruiam' illi in ſc̄itate ⁊ iuſtitia corā ipo oīb' dieb' nr̄is. ⁊ tu puer ꝓpheta altiſſimi uocaber': preib'. n. añ facie dñi parare uias ei': ad dādā ſc̄ietiā ſalutē plebi ei' i remiſſiōez pc̄oꝝ eoꝝ: p uiſcera miſicodie dei nr̄i: i qb' uiſitauit nos oriēs ex alto: illuminare his ꝙ i tenebris ⁊ ūbra mortis ſedēt ad dirigēdos pedes nr̄os i uiā pacis. ¶Puer aūt creſcebat ⁊ ꝙfortabat ſpū: ⁊ erat i deſr̄is uſq; in diem oſtenſionis ſue ad iſrael. ¶ .II.

FActum eſt autem i diebus illis exiit. edictū a ceſare auguſto: ut deſcriberet̄ uniuc̄ſus orbis. Hec deſcriptio ꝑma facta eſt a preſide ſyrie cyrino. Et ibant oēs ut ꝓfiterēt ſiguli i ſuā ciuitatē. Aſcēdit aūt ⁊ ioſeph a galilea de ciuitate nazareth i iudeā ciuitatē dauid q̄ uocat bethleē: eo ꝙ eſſet de domo ⁊ familia dauid: ut ꝓfiterēt cū maria deſpōſata ſibi uxore ꝓgnāte. ¶Fm̄ ē aūt cū eēnt ibi: ipleti ſunt dies ut parēt. Et pepit filiū ſuū ꝑmogenitū: ⁊ pānis cū inuoluit: ⁊ reclinauit eū i ꝓſepio: q; ñ erat ei' locꝰ i diuerſorio. Et paſtores erāt in regione eadem uigilantes ⁊ cuſtodiētes uigilias noc̄ ſup gregē ſuū: ⁊ ecce āgel' dñi ſtetit iuxta illos: ⁊ claritas dei circūfulſit illos: ⁊ timuerūt timore magno. Et dixit illis āgel': Nolite timere. Ecce. n. euangelizo uob' gaudiū magnū qō erit oī ppło: q; natus ē uob' hodie ſaluator q̄ ē xp̄s dñs i ciuitate dauid: ⁊ hoc uob' ſignum: ¶Inueniet infātem pannis inuolutum et poſitum i preſepio. Et ſubito facta eſt cum angelo multitudo milicie celeſtis laudātiūdeū et dicētiū: ¶Glia in altiſſimis deo: et i tra pax hoīb' bone uoluntat̄. Et factū ē ut diſceſſerūt ab eis āgeli i celū: paſtores loquebātur adiuicē: ¶Trāſeamus uſq; bethleē: et uideam' hoc uerbū qō factū ē: qō fecit dñs et oñdit nob'. Et uenerūt feſtinantes: et inuenerūt mariā et ioſeph et infātē poſitū i ꝓſepio. Uidētes aūt cognouerūt de vbo qō dc̄m erat illō puero hoc: et oēs q̄ audier̄t mirati ſūt: ⁊ ō his q̄ dc̄a erāt a paſtorib' ad ipos. Maria āt ꝓſuabat oīa vba hec ꝓferēs i corde ſuo: ⁊ reuſi ſūt paſtores glificātes ⁊ laudātes deū i oīb' q̄ audierāt ⁊ uiderāt ſicut dc̄m ē ad illos: ⁊ p' q̄ cōſumati ſūt dies octo: ut circūcidēt puer: uocatū ē nomē ei' ieſus. Qō uocatū ē ab āgelo ꝑiuſq; i utero ꝓcipere: et. Et poſtq; ipleti ſūt dies purgatiōis ei' ꝟz legē moyſi tulerūt illū i ir̄m ut ſiſterēt eū dño ſicut ſcriptū ē in lege dñi: q; oe maſculinū adapiēs uuluā ſāctū dño uocabit. Et ut darent hoſtiā ſm q̄ dc̄m ē i lege dñi: par t̄turū aut duos pullos colūbarū. ⁊ ecce hō erat i ir̄m cui nomē ſimeo: ⁊ hō iſte iuſt' ⁊ timorat' expectās cōſolatiōez iſr̄l: ⁊ ſp̄us ſanct' erat in eo: ⁊ rēſū accepat a ſpu ſancto: ñ uiſurū ſe mortē niſi ꝑius uidēt xp̄m dñi: ⁊ uēit i ſpu i tēplū: ⁊ cū iducerent puerum ieſum parentes eius: ut facerent ſecundum conſuetudinem legis ꝓ eo: ⁊ ipſe accepit eum i ulnas ſuas: et benedixit deum ⁊ dixit: ¶Nunc dimittis ſuū tuū dñe ſm vbū tuū i pace: q; uiderūt oculi mei ſalutare tuum: quod paraſti añ faciē oīum ppl'orū: lumē ad reuelatiōez gētiū: ⁊ gl'iam plebis tue iſr̄l: ⁊ erat p̄ ei' ⁊ mr̄ ei' mirantes ſup his que dicebāt de illo. Et bñdixit illis ſimeō: et dixit ad mariā mr̄em ei': Ecce poſit' ē hic i ruinā: et i reſurrectiōem multorū i iſr̄l ⁊ i ſignū: cui ꝓtradicet: et tuā ipi' aiam ꝓtrāſibit gladi': ut reuelēt ex multis cordib' cogitatiōes: et erat āna ꝓphetiſſa filia phanuel de tribu aſer: hec ꝓceſſerat i diebus multis ⁊ uixerat cū uiro ſuo annis ſeptē a vginitate ſua. Et hec uidua uſq; ad annos octogintaq̄tuor q̄ ñ diſcedebat ō tēplo ieiuniis ⁊ obſecratiōib' ſeruiēs nocte ac die: ⁊ hec ipa hora ſupueniēs ꝓfitebat dño: ⁊ loq̄bat ō illo omnib' q̄ expectabāt redēptiōez iſr̄l. Et ut pfecerūt oīa ſm legē dñi: reuſi ſunt i galileā i ciuitatē ſuā nazareth: puer aūt creſcebat ⁊ ꝙfortabatur plen' ſapiētia: et gr̄a dei erat i illo. Et ibāt parētes ei' p oēs annos i ir̄m in die ſolēni paſche. Et cū fact' eēt annoꝝ duodeci: aſcēdētib' illis i hieroſolymā ꝟz conſuetudinē diei feſti. Cōſumatis q; dieb' cū rediret: remāſit puer ieſus i ir̄m: et ñ cognouerūt parētes ei'. Exiſtimātes aūt illū cē i comitatu: uenerūt iter diei: ⁊ requirebāt cū inter cognatos ⁊ notos: et nō inuenientes regreſſi ſūt i ir̄m requirētes eū: et factū ē p' triduū i uenerūt illū i tēplo ſedētē i medio doctorū audientem illos ⁊ interrogantem eos. Stupebāt aūt oēs q̄ eū audiebāt ſup prudētia ⁊ reſpōſis ei'. Et uidētes admirati ſūt: ⁊ dixit mr̄ ei' ad illū: Fili qd feciſti nob' ſic: Ecce p̄ tu' et ego dolētes q̄rebam' te. Et ait

ad illos: Quid ē q̄ me q̄rebat? Nesciebat? q̄a in his que patris mei sunt: oportet me esse? Et ipsi non intellexerunt verbū quod locutus est ad eos. Et descēdit cū eis: ⁊ uēit nazareth: ⁊ erat subditus illis. Et mater ei⁹ conseruabat omnia uerba hec i corde suo. Et iesus ꝓficiebat sapientia ⁊ etate ⁊ gratia apud deū ⁊ homines ¶ .III.

Anno autē q̄ntodecimo ipij tyberii cesaris procurante pontio pilato iudeā: tetrarcha autem galilee herode: philippo autē fratre ei⁹ tetrarcha ituree ⁊ traconitidis regiōis: ⁊ lysania abiline tetrarcha sub principibus sacerdotū anna ⁊ caypha: factū ē uerbū dñi sup ioannē zacharie filiū i deserto. Et uenit i omnē regionē iordanis p̄dicās baptismū pñie i remissionē peccatorū sicut scriptū ē i libro sermonū ysaie ꝓphete: Vox clamantis i deserto parate uiā dñi: rectas facite semitas ei⁹. Ois uallis īplebit: ⁊ ois mōs ⁊ collis hūliabit: ⁊ erūt praua i directa ⁊ aspa i uias planas: ⁊ uidebit ois caro salutare dei. Dicebat ergo ad turbas q̄ exibāt ut baptizarēt ab ipo: Geni mia uiparū: q̄s oñdet uobis fugere a uētura ira? Facite ergo fructꝰ dignos pñie: ⁊ ne ceperitis dicere patrem habemus abraā. Dico eīm uobis quia potēs ē deꝰ de lapidibus istis suscitare filios abrae. Jam eīm securis ad radicē arboris posita ē. Ois ergo arbor nō faciēs fructū bonū excidet: ⁊ in ignē mittet. Et iterrogabāt eū turbe dicentes: Quid ergo faciemus? Rñdēs aūt dicebat illis: Qui hz duas tunicas det nō habēti: ⁊ q̄ hz escas simlit faciat. Venerūt aūt ⁊ publicāi ut baptizarēt: ⁊ dixerūt ad illū: Magister q̄d faciemus? At ille dixit ad eos: Nihil āplius q̄ꝫ qō cōstitutū ē uobis faciatis. Interrogabāt aūt eū ⁊ milites dicentes: Quid faciemus ⁊ nos? Et ait illis: Neminē cōcutiatis neq; calūniā faciatis: ⁊ cōtēti estote stipēdiis vīs. Existimāte aūt pplo ⁊ cogitātib⁹ oibus i cordib⁹ suis de ioanne: ne forte ipe eēt xps: Rñdit ioannes dicēs oib⁹: Ego q̄dē aqua baptizo uos: uenit aūt fōtior: cui⁹ nō sū dign⁹ soluere corrigiā calciamētorū ei⁹: ipe uos baptizabit i spu sco ⁊ igni: cui⁹ uētilabrū i manu ei⁹ ⁊ purgabit aream suā: ⁊ cōgregabit triticum i horreū suū: paleas aūt cōburet igni iextinguibili. Multa q̄dē ⁊ alia exortās euāgelizabat pplo. Herodes aūt tetrarcha cū corripet ab illo de herodiade uxore fris sui: ⁊ ō oib⁹ malis q̄ fecit herodes: adiecit ⁊ hoc sup oia: ⁊ iclusit ioānē i carcerē. Fm̄ ē aūt cū baptizaret ois pplus: ⁊ iesu baptizato ⁊ orāte aptū ē celū: ⁊ descēdit spus sanctus corporali specie sic colūba i ipm: ⁊ uox de celo facta ē: Tu es filꝰ me⁹ dilectꝰ: i te complacuit mihi. Et ipe iesus erat incipiēs q̄si ānorū trigīta ut putabat filꝰ ioseph: q̄ fuit heli: q̄ fuit mathat: q̄ fuit leui: qui fuit melchi: q̄ fuit iānę: q̄ fuit ioseph: q̄ fuit mathathie: q̄ fuit amos: q̄ fuit naū: q̄ fuit hesli: q̄ fuit nagge: q̄ fuit maath: q̄ fuit mathathie: q̄ fuit semei: q̄ fuit ioseph: q̄ fuit iuda: q̄ fuit ioanna: q̄ fuit resa: q̄ fuit zorobabel: q̄ fuit salathiel: q̄ fuit neri: q̄ fuit melchi: q̄ fuit addi: q̄ fuit thosā: q̄ fuit helmadam: q̄ fuit her: q̄ fuit iesu: q̄ fuit heliezer: q̄ fuit iorī: q̄ fuit mathat: q̄ fuit leui: q̄ fuit sīmeō: qui fuit iuda: q̄ fuit ioseph: q̄ fuit iona: qui fuit heliachi: q̄ fuit melcha: q̄ fuit mēna: q̄ fuit mathatha: q̄ fuit nathā: q̄ fuit dauid: q̄ fuit iesse: q̄ fuit obeth: q̄ fuit booz: qui fuit salmō: q̄ fuit naasō: q̄ fuit aminadab: q̄ fuit arā: q̄ fuit esrō: q̄ fuit phares: q̄ fuit iude: q̄ fuit iacob: q̄ fuit isaac: q̄ fuit abrae: q̄ fuit thare: q̄ fuit nachor: q̄ fuit saruch: q̄ fuit ragau: q̄ fuit phalech: q̄ fuit heber: q̄ fuit sale: q̄ fuit chaynā: q̄ fuit arphaxat: q̄ fuit sē: q̄ fuit noe: q̄ fuit lamech: q̄ fuit matusale: qui fuit enoch: q̄ fuit iareth: q̄ fuit malalehel: q̄ fuit cainā: q̄ fuit enos: q̄ fuit seth: q̄ fuit adā: qui fuit dei. ¶ IIII

Ihesus aūt plen⁹ spu sācto regressus ē a iordāe: ⁊ agebat i spu i deserto diebꝰ q̄dragīta: ⁊ tētabat a diabolo. Et nihil māducauit i diebus illis: ⁊ cōsumatis illis esurijt. Dixit aūt illi diabolꝰ: Si filꝰ dei es dic lapidi huic ut panis fiat. Et rñdit ad illū iesus: Scriptū est: q̄ nō i pane solo uiuit hō sz i oi vbo dei: ⁊ duxit illū diabolꝰ: ⁊ ostēdit illi oia regna orbis trre i momēto tpis: ⁊ ait illi: Tibi dabo ptātē hāc univsā: ⁊ glām illorū q̄ mihi tradita sūt: ⁊ cui uolo do illa: tu ergo ꝓcidēs si adorāueris cora me: erūt tua oia: ⁊ rñdēs iesus dixit illi: Scriptū ē: dñm ām tuū adorabis ⁊ illi soli seruies ⁊ duxit illū i ierm: ⁊ statuit eū sup pīnā tēpli ⁊ dixit illi: si filꝰ dei es mitte te hīc deorsū. scriptū ē q̄ agḷis suis mādauit de te ut ꝙ fuēt te: ⁊ q̄ i manib⁹ tollēt te ne forte offēdas ad lapidē pedē tuū. ⁊ rñs iesus ait illi dcz ē

347

nō tētabis dñm deū tuū. Et ꝓfumata oī
tētatione: diabol' recessit ab illo usq; ad tē
pus. Et regressus ē iesus i uirtute spūs i ga
lileā: & fama exijt p univsā regionē ō illo. et
ipse docebat i synagogis eoꝝ: & magnificaba
tur ab oib'. Et uenit nazareth ubi erat nu
tritus: & itrauit fm ꝓsuetudinē suā die sab
bati in synagogā: & surrexit legē. Et tradit'
ē illi liber isaie pphete. Et ut reuoluit libꝝ:
inuenit locū ubi scriptū erat: Spūs dñi sup
me: ppt̄ qō vnxit me: euāgelizare paupib'
misit me: sanare ꝓtritos corde: pdicare cap
tiuis remissionē: & cecis uisū: dimittē ꝓfra
ctos in remissionē: pdicare ānū dñi acceptū
& diē retributiōis. Et cū plicuisset libꝝ: red
didit mīstro & sedit: & oiuꝝ i synagoga ocli
erāt intendētes in eū. Cepit aūt dicē ad illos:
q; hodie ipleta ē hec scriptura i auribꝰ vīs.
Et oēs testimoniū illi dabāt: & mirabant in
verbis gīe q̄ procedebāt de ore ipsi': & dicebāt:
Nōne hic ē filꝰ ioseph: Et ait illis: Utiq; di
cetis mihi hāc similitudinē: Medice cura te
ipm. Quāta audiuim' facta i capharnaū:
fac & hec i patria tua. Ait aūt: Amē dico uo
bis: q; nemo ꝓpheta accept' ē i patria sua.
In vitate dico uob: mlte uidue erāt i diebꝰ
helie i isrl: qñ clausū ē celū ānis trib' & mē
sib' sex: cū facta eēt fames magna i oī tra:
& ad nullā illaꝝ missus ē helias: nisi i sare
pta sidonie ad mulierē uiduā: & mlti lepro
si erāt i isrl sub heliseo ꝓpheta: & nemo eoꝝ
mūdatus ē nisi naamā syrus. et repleti sūt
oēs i synagoga ira hec audiētes: & surrexe
rt & eiecerūt illū extra ciuitatē: & duxerūt illū
usq; ad supciliū montis: sup quē ciuitas illo
rū erat edificata: ut pcipitarent eū. Ipe aūt
trāsiens: p mediū illoꝝ ibat. Et ꝺscēdit i ca
pharnaū ciuitatem galilee: ibiq; docebat il
los sabbatis. Et stupebāt i doctrina eⁱ: q; in
pīate erat sermo ipī. Et in synagoga erat hō
hīs demoniū immundū: & exclamauit voce
magna dicēs: Sine: qd nobis & tibi iesu na
zarene: Venisti pdē nos. Scio te q̄ sis sanctus
dei. Et increpauit illū iesus dicēs: Obmute
sce: & exi ab eo. Et cū proiecisset illud dēoniū
in mediū: exijt ab illo: nihilq; illi nocuit.
Et factus est pauor in oibus: & colloquebā
tur ad invicē dicentes: Qd est hoc uerbū:
q; in pīate & uirtute imperat immundis spīri
tibus & exeunt: Et diuulgabatur fama de
illo in omnem locū regionis. Surgens aūt
iesus de synagoga: introiuit in domū simo
nis. Socrus aūt simonis tenebat magnis
febribus: & rogauerūt illū p ea. Et stās sup
illā imperauit febri & dimisit illā: & continuo
surgēs ministrabat illis. Cū aūt sol occidisset
omnes qui habebant infirmos variis lan
guoribus: ducebāt illos ad eum. at ille sin
gulis manus imponens curabat eos. Exi
bant aūt demonia a multis clamantia & di
centia: quia tu es filius dei. Et increpās nō
sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse
christum. Facta autē die egressus ibat i des
tum locum: & turbe requirebant eū & uene
runt usq; ad ipsum: & detinebant illum ne
discederet ab eis. Quibus ille ait: Quia et
alijs ciuitatibus oportet me euāgelizare re
gnū dei: q; ideo missus sū. Et erat pdicans
in synagogis galilee. ¶ .V.

Factū est aūt cū turbe irruerent in eum
ut audirent uerbū dei: & ipse stabat se
cus stagnū genezareth: & uidit duas naues
stantes secus stagnū: piscatores aūt descen
derant & lauabant retia. Ascendens aūt in
unā nauim q̄ erat simōis: rogauit eum a tra
ducē pusillū. Et sedēs docebat ō nauicla
tubas. Ut cessauit aūt loqui dixit ad simo
nem: Duc in altū: & laxate retia vra i captu
ram. Et rndens simon dixit illi: Preceptor
p totā noctē laborātes nihil cepim': in vbo
aūt tuo laxabo rete. Et cū hoc fecissēt: pclu
serūt piscū multitudinē copiosā. Rūpebat
aūt rete eoꝝ: & annuerūt socijs qui erāt i alia
nauī: ut uenirēt & adiuuarēt eos: Et uenerūt
& impleuerūt ambas nauiculas: ita ut pene
mergerent. Qō cū uideret simon petr': pci
dit ad genua iesu dicēs: Exi a me dñe: quia
hō peccator sū. Stupor. n. circūdederat eū:
& oēs qui cū illo erāt in captura piscū quā
cepant. Similit aūt iacobū & ioānē filios zebe
dei: q̄ erāt socij simonis. Et ait ad simonem
iesus: Noli timē: ex hoc iā hoīes eris capiēs.
Et subductis ad trā nauib': relictis oib' se
cuti sūt eū. Et factū est cū esset in vna ciuita
tum: & ecce uir plenus lepra uidens iesū: et
pcidēs in faciē suā: rogauit eū dicēs: Dñe si
uis potes me mūdare. Et extēdens manū
tetigit eū dicens: Volo: Mundare. Et cōfe
stim lepra discessit ab illo. Et ipse pcepit illi
ut nemini dicēt: sed uade oñde te sacerdoti:
& offer p emūdatione tua sicut pcepit moy
ses i testimoniū illis. Perābulabat aūt magis
sermo de illo: & ꝓueniebāt turbe multe ut au
dirēt: & curarēt ab infirmitatibꝰ suis. Ipe aūt

ſecedebat in deſtū ꝛ orabat. Et factū eſt in
vna dieꝝ: ꝛ ipſe ſedebat docēs: Et erāt pha
riſei ſedētes ꝛ legi doctores q̄ uenerāt ex oī
caſtello galilee ꝛ iudee ꝛ ierlm: ꝛ uirtus dñi
erat ad ſanandū eos. Et ecce uiri portātes i
lecto hoiez q̄ erat paralyticꝰ: ꝛ q̄rebāt eū iſer
re ꝛ ponē añ eū. Et nō inueniētes qua parte
illū inferrēt pre turba: aſcēderūt ſupra tectū
et p tegulas ſūmiſerūt eū cū lecto i mediuz
añ ieſuz. Quoꝝ fidē ut uidit dixit: Homo
remittunt tibi pcā tua: et ceperūt cogitare
ſcribe et phariſei dicētes: Quis ē hic q̄ loq̄t
blaſphemias? Quis pōt dimittē pcā: niſi
ſolus deꝰ? Ut cognouit aūt ieſus cogitatio
nes coꝝ: rndēs dixit ad illos: Quid cogita
tis i cordibꝰ vīis? Quid ē facilꝰ: dicē dimit
tūt tibi pcā: an dicē ſurge et ābula? Ut aūt
ſciatī q̄ filꝰ hois hz pātē i tra dimittendi
pcā: ait paralytico: Tibi dico ſurge: tolle le
ctum tuū et uade in domū tuā. Et pfestim
pſgēs coraī illī tulit lectū i q̄ iacebat: ꝛ abijt
in domū ſuā magnificās deū. Et ſtupor ap
prehēdit oēs: et magnificabāt deū: et reple
ti ſūt timore dicentes: q̄ uidimꝰ mirabilia
hodie. Et pōhoc exijt et uidit publicanū no
mie leui ſedētē ad teloneū: et ait illi: Sequ
re me. Et relictī oibꝰ: ſurgēs ſecutꝰ ē eū. et fec
ei conuiuiū magnū leui in domo ſua: et erat
turba mlta publicanoꝝ et alioꝝ: q̄ cū illis
erāt diſcūbētes. et murmurabant phariſei
ꝛ ſcribe coꝝ: dicētes ad diſcipulos eiꝰ: Qua
re cū publicanis ꝛ pcoribꝰ manducatī ꝛ bi
bitī? Et rndēs ieſus dixit ad illos: Nō egēt
q̄ ſani ſūt medico: ſed q̄ male hnt. Nō veni
vocare iuſtos: ſed pcores ad pniam. At illi
dixēt ad eū: Quare diſcipli ioānis ieiunāt
freq̄nt ꝛ obſecrationes faciūt: ſilit ꝛ phari
ſeoꝝ: tui aūt edūt ꝛ bibunt? Quibꝰ ipe ait:
Nūq̄d poteſtī filios ſponſi dū cū illē ſponſus
facē ieiunare? Veniēt aūt dies ꝛ cū ablatus
fuerit ab illis ſponſus: tūc ieiunabūt in illis
diebus. Dicebat aūt ꝛ ſilitudinez ad illos:
Quia nemo cōmiſſurā a nouo ueſtimento
mittit in veſtimentū ueꝰ: alioq̄n ꝛ nouū rū
pit: ꝛ veteri nō conuenit pmiſſura a nouo.
Et nemo mittit vinū nouū in utres ueteꝝ:
alioq̄n rūpit vinū nouū utres: ꝛ vinū effun
deī: ꝛ utres perībūt. Sed vinū nouū i utres
nouos mittendū ē: ꝛ vtraq; pſeruantur. Et
nemo bibens uetus ſtatim vult nouū: dicit
enim uetus melius eſt. .VI.

Factū eſt aūt in ſabbato ſecūdo pmo
cum tranſiret p ſata vellebāt diſcipli
eius ſpicas: ꝛ manducabant confricantes
manibus. Quidā aūt phariſeorū dicebāt
illis: Quid facitis qō nō licet in ſabbatis?
Et rndēs ieſus ad eos dixit: Nec hoc legiſtī
qō fecit dauid cū eſuriſſet ipſe ꝛ q̄ cum illo
erāt: quō intrauit i domū deī: ꝛ panes ppoſi
tionis ſūpſit ꝛ māducauit: ꝛ dedit hīs q̄ cū
ipo erāt: q̄s nō lz māducare niſi tn̄ ſacerdo
tibꝰ? Et dicebat illi: quia dñs ē filꝰ hois etiam
ſabbati. Factū ē aūt ꝛ in alio ſabbato: ut in
traret in ſynagogā ꝛ doceret. Et erat ibi hō
ꝛ manꝰ eiꝰ dextra erat arida. Obſeruabant
aūt ſcribe ꝛ phariſei ſi i ſabbato curaret: ut
inuenirēt vñ accuſarēt eū. Ipe vo ſciebat co
gitatiōes coꝝ: ꝛ ait hoi q̄ hēbat manū ari
dā: Surge ꝛ ſta i mediū: Et pgēs ſtetit. Ait
aūt ad illos ieſus: Interrogo uos ſi lz ſabbatī
bñfacē an male: aiaz ſaluā facē an pdē? Et
circūſpectis oibꝰ dixit hoi: Extēde manū tuā
et extēdit: ꝛ reſtituta ē manꝰ eiꝰ. Ipſi autez
repleti ſūt inſipiētia: ꝛ colloq̄bant adinuicē:
q̄dnā facerēt ō ieſu. Factū ē aūt in illis die
bus exijt in montē orare: ꝛ erat pnoctās in
oratione dei. Et cū dies factus eſſet vocauit di
ſcipl̄os ſuos: ꝛ elegit duodeci ex ipſis q̄s et
apl̄os nominauit: ſimonē quez cognominauit
petrū: ꝛ andreā fratrē eiꝰ: iacobū ꝛ ioānez:
philippū ꝛ bartholomeū: matheuz ꝛ tho
mā: iacobū alphei: ꝛ ſimonem q̄ uocat zelo
tes: ꝛ iudā iacobi: ꝛ iudā ſcarioth q̄ fuit pꝛ
ditor. Et deſcēdēs cū illī ſtetit i loco cāpeſtri
ꝛ turba diſcipl̄oꝝ eiꝰ: ꝛ mltitudo copioſa ple
bis ab oī iudea ꝛ hieruſalē ꝛ maritima ꝛ ty
ri ꝛ ſydonis: q̄ venerāt ut audirēt eū: ꝛ ſa
narēt a lāguoribꝰ ſuis. Et q̄ vexabāt a ſpiri
tibꝰ imūdis curabāt. Et oīs turba q̄rebat
eū tāgē: q: uirtꝰ ō illo exibat ꝛ ſanabat oēs.
Et ipſe eleuatis oculis i diſcipulos ſuos dice
bat: Beati paupes: q: vīr est regnū dei. Be
ati qui nūc eſuritis: q: ſaturabimini. Beati
qui nūc fletis: quia ridebitis. Beati eritis cū
vos oderint homines: ꝛ cū ſepauerit vos
ꝛ exprobrauerint: ꝛ eiecerint nomen veſtrū
tanq̄ malū propter filiū hominis. Gaude
te in illa die ꝛ exultate. ecce.n. merces vīa
multa ē in celo. Secundū hoc.n. faciebant
pphetis pres coꝝ. Verūtn̄ ve vob̄ diuitib̄ q̄
habetis conſolationē vīam. Ve vobis q̄ ſatu
ti eſtis: q: eſurietis. Ve vobis q̄ ridetis nūc:
q: lugebitis ꝛ flebitis. Ve cū bñdixerīt vobis

oēs hoīes. Scōm hec eīz faciebant ꝓphetꝫ
ꝑes eoꝝ. Sed uob̄ dico q̄ auditis. Diligite
īnīmicos vīos: bñfacite his q̄ vos oderūt.
Bñdicite maledicētib' vob̄: et oꝛate ꝓ calū-
niantib' vos. Et q̄ te ꝑcutit in maxillā: ꝑbe
z alterā: z ab eo q̄ aufert tibi uestīmtū: etiā
tunicā noli ꝓhibē. Oī aūt petēti te tribue: z
q̄ ausert q̄ tua sūt ne repetas. Et ꝓut vultis
ut faciāt uob̄ hoīes: z vos facite illī silr̄. Et
si diligitis eos q̄ uos diligūt: q̄ uobis ē gīa:
Nā z pcōꝛes diligētes se diligūt. Et si bñfe
ceritis his q̄ vob̄ bñfaciūt: q̄ vob̄ ē gīa: Hoc
dē z pcōꝛes hoc faciūt. Et si mutuū dederi
tis his a qb' sperat recipe: q̄ gīa ē vob̄: Nā
z pcōꝛes pcōꝛib' fenerāt: ut ꝛecipiāt eq̄lia.
Uerūtñ diligite īnīmicos vīos: bñfacite: z
mutuū date: nihil inde sperātes: z erit mer
ces vīa mlta: z eritis filij altissimi: q̄ ipe be-
nign' ē sup īgratos z malos. Estote ergo mi
sericoꝛdes: sic z pr̄ vr̄ misericoꝛs ē. Nolite iudi
care: z nō iudicabimini. Nolite ꝓdēnare: et
nō ꝓdēnabimini: Dimittite: z dimittemini.
Date: z dabit̄ vob̄. Mēsurā bonā z ꝓfertā
z coagitatā z supefluentē dabūt in sinū ue
strū. Eadē q̄ppe mēsura q̄ mēsi fuerit: īme-
tiet uob̄. Dicebat aūt illīs z silitudinē: Nūq̄d
pōt cec' cecū ducē: Nonne ābo i foueam ca
dūt: Nō ē discipul' sup mḡm: ꝑfect' aūt oīs
erit si sit sic mḡ ei'. Quid aūt vides festucā
in oculo fratris tui: trabem aūt que in ocu
lo tuo est non cōsideras: Aut quō potes
dicere fratri tuo: frater sine eiciam festucā
de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non
vides: Hypocrita eīce primū trabē de ocu-
lo tuo: z tūc pspicies ut educas festucam ō
oculo fratris tui. Nō ē. n. arboꝛ bona q̄ facit
fructus malos: neq; arboꝛ mala faciēs fru
ctum bonū. Unaq̄q; n. aꝛboꝛ de fructu suo
cognoscit. Neq; n. de spinis colligūt ficus:
neq; de rubo vindemiāt vuā. Bonus hō ō
bono thesauro coꝛdis sui profert bonum:
z malus homo de malo thesauro ꝓfert ma
lū. Ex abundātia. n. coꝛdis os loq̄t. Quid
aūt uocatis me dñe dñe: z non facitis q̄ di-
co: Omnis qui uenit ad me z audit sermo-
nes meos z facit eos: ostēdā uobis cui silis
sit. Similis est homini edificanti domuz q̄
fodit in altum: z posuit fundamentū supꝛa
petrā. Inundatione aūt facta illisum est flu
men domui illi: z nō potuit eā mouere. Fū
data enim erat supꝛa petrā. Qui aūt audit
z nō facit silis ē hoī edificāti domū suā supꝛa
trā: sine fūdamīto: in quā illisus ē fluuius: z
continuo cecidit: z facta est ruina domus il
lius magna. C. VII.

Quum aūt implesset oīa uerba sua i au-
res plebis: intrauit capharnaū. Centu
rionis aūt cuiusdā seruus male habēs erat
moꝛitur': qui illi erat preciosus. Et cum au
disset de iesu: misit ad eū seniores iudeoꝝ:
rogans eā ut ueniret z saluaret seruū eius.
At illi cū uenissent ad iesum: rogabant eum
sollicite dicētes ei: q̄ dign' ē ut hoc illi pre-
stes. Diligit. n. gentē nīam: z synagogā ipse
edificauit nob̄. Jesus āt ibat cū illīs. Et cū iā
nō lōge eēt a domo: misit ad eū centurio ami-
cos dicēs: Dñe noli uexari. Nō. n. sū dign'
ut sub tectū meū intres: ꝓpt̄ qō z meipsum
nō sū dignū arbitrat' ut uenīrē ad te: sed dic
verbo z sanabit̄ puer me'. Nā z ego hō suz
sub pōte ꝓstitut' hās sub me milites: z di-
co huic: vade z vadit: z alij veni z venit: z
seruo meo fac hoc: z facit. Quo audito iesus
mirat' ē: z ꝓsus seq̄ntib' se ait: Amē
dico uobis: nec i isrl̄ tantā fidē inueni. Et re-
uersi q̄ missi fuerāt domū: inuenerūt seruū q̄
languerat sanū. Et factū ē deinceps ibat ie-
sus i ciuitatē q̄ uocat̄ naym: z ibāt cū eo di-
scipuli ei' z turba copiosa. Cū aūt appꝛopi
q̄ret porte ciuitat̄: ecce defūct' efferebat filꝰ
vnicus matris sue: z hec vidua erat: z tba
ciuitat̄ multa cū illa. Quā cū uidisset dñs:
misericoꝛdia mot' sup eā dixit illi. Noli flere:
Et accessit z tetigit loculū. Hi āt q̄ pōtabāt
steterūt. Et ait: Adolescēs: tibi dico surge.
Et resedit q̄ erat moꝛtu': z cepit loq̄: z ōdit
illū mātri sue. Accepit āt oēs timoꝛ: z magni-
ficabāt deū dicētes: Quia ꝓpheta magnus
surrexit i nob̄: z q̄: de' visitauit plebē suaz.
Et exiit hic ꝛmo i univsā iudeā de eo: z oēz
circa regionē. Et nūciauerūt ioānī discipli
ei' de oīb' his. Et ꝓuocauit duos ō discipu
lis suis ioannes: z misit ad iesū dicens: Tu
es q̄ uēturꝰ es: an aliū expectam' Cū āt ve
nissent ad eū uiri dixerūt: Joānes baptista
misit nos ad te dicēs: Tu es q̄ uēturꝰ es: an
aliū expectam': In ipa aūt hoꝛa multos cu
rauit a languoꝛib' suis z plag' z spīritibus
malis: et cecis mltis donauit visū. Et rndēs
dixit illis: Euntes renūciate ioanni q̄ audistis
z vidistis. Quia ceci vident: claudi ambulāt:
leꝛosi mūdāt: surdi audiūt: mōtui ꝛisuꝛgūt
paupes euāgelizāt: z beat' ē q̄cūq; ñ fuerit
scādalizat' in me. Et cū discessissent nuncij

ioannis: cepit de ioanne dicere ad turbas: Quid existis in desertū uidē? Arūdinē uēto agitatā? Sed q̄d existis uidē? Hoīem mollib⁹ uestimēt indutū? Ecce q̄ i veste p̄ciosa sunt ⁊ delitijs: in domib⁹ regū sūt. Sz q̄d existis uidē? Prophetā? Utiq; dico uob: et plusq̄ ꝓphetā. Hic ē de q̄ scriptū ē: Ecce mitto āgelū meū ante faciē tuā: q̄ p̄parabit uiā tuam añ te. Dico. u. uobis: maior int̄ natos mulierū ꝓpheta ioāne baptista nemo ē. Qui āt minor ē i regno dei: maior ē illo. Et omnis ꝑplus audiēs: et publicani iustificauerūt deū baptizati baptismo ioānis. Pharisei aūt ⁊ legisperiti ꝯsiliū dei spreuerūt i semetipsos: ñ baptizati ab eo. Ait āt dñs: Cui ergo sil̄es dicā hoīes generatiōis hui⁹: et cui sil̄es sūt? Sil̄es sūt puer sedētib⁹ i foro: et loq̄ntibus adinuicē et dicētib⁹. Cātauim⁹ uob tibijs ⁊ ñ saltast: lam̄tauim⁹ et ñ plorast. Uenit āt ioānes baptista neq; māducans panē neq; bibēs vinū: ⁊ dicit: Demoniū hz. Uēit fili⁹ hoīs māducās et bibēs: et dicit: Ecce hō ꝺuorator: et bibēs vinū: amic⁹ publicanoꝝ ⁊ pccōꝝ. Et iustificata ē sapiētia ab oīb⁹ filijs suis. Rogabat aūt illū q̄dā de phariseis: ut māducaret cū illo: et igressus domū pharisei discubuit. Et ecce mulier q̄ erat i ciuitate peccatrix ut cognouit q̄ iesus accubuit i domo pharisei: attulit alabastꝝ ūguēti: ⁊ stās retro sec⁹ pedes ei⁹: lachrymis cepit rigare pedes ei⁹: ⁊ capill̄ capit sui tergebat: ⁊ osculabat pedes ei⁹ ⁊ vnguēto vngebat. Uidēs aūt pharise⁹ q̄ vocauerat eū: ait intra se dicēs: Hic si eēt ꝓpheta: sciret vtiq; q̄ ⁊ q̄lis ē mlier q̄ tāgit eū: qr peccatrix ē. Et rñdens iesus dixit ad illū: Simō habeo tibi aliq̄d dicē. At ille ait: Mgr̄ dic: Duo debitores erāt cuidā feneratori: vn⁹ debebat denarios q̄ngētos: ⁊ ali⁹ q̄nq̄gita. Nō hñtib⁹ illis vnde redderēt: donauit vtrisq;. Quis ergo eum pl⁹ diligit? Rñdēs simō dixit: Estimo qr is cui plus donauit. At ille dixit ei: Recte iudicasti. Et ꝯuersus ad mulierē dixit simoni: Uides hāc mulierē? Intraui in domū tuā: aquā pedibus meis nō dedisti. Hec autē lachrymis rigauit pedes meos: ⁊ capill̄ suis tersit. Osculū mihi non dedisti: hec autē ex quo intraui non cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meū non vnxisti: hec autez vnguento vnxit pedes meos. Propt̄ quod dico tibi: Remittūtur ei peccata multa: qm̄ dilexit multum. Cui autez minus dimittit minus diligit. Dixit autez ad illam: Remittuntur tibi peccata. Et ceperunt qui simul accūbebant dicere intra se: Quis est hic q̄ etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem: Fides tua te saluam fecit. Uade in pace.

¶ .VIII.

Et factū ē deinceps ⁊ ipse iter faciebat per ciuitates ⁊ castella predicās ⁊ euāgelizans regnū dei: ⁊ duodecim cum illo: ⁊ mulieres alique que erant curate a spiritibus malignis ⁊ infirmitatibus: maria que uocat magdalene de q̄ septē demonia exierāt: ⁊ ioāna uxor chuze ꝓcurator herodis: ⁊ susāna ⁊ alie mlte: q̄ mīstrabāt ei de facl̄tatib⁹ suis. Cū aūt turba plurima ꝯueniret: ⁊ de ciuitatib⁹ ꝓperarēt ad eū: dixit p sil̄itudinē: Exijt q̄ seminat semiare semē suū: Et dū seminat: aliud cecidit sec⁹ uiā ⁊ cōculcatum est: ⁊ volucres celi comederūt illud. Et aliud cecidit supra petrā: ⁊ natū aruit: q̄a ñ hēbat humorē. Et aliud cecidit int̄ spinas: ⁊ simul exorte spine suffocauerūt illud. Et aliud cecidit i terrā bonā: ⁊ ortū fecit fructū centuplū. Hec dicens clamabat: Qui habz aures audiēdi audiat. Int̄rogabāt āt eū discipl̄i ei⁹: q̄ eēt hec pabola. Quib⁹ ip̄e dixit: Uob datū ē nosse mysteriū regni dei: cet̄is aūt i pabolis: ut vidētes nō uideāt: ⁊ audiētes ñ intelligant. Est aūt hec pabola: Sem̄ ē v̄bū dei. Qui aūt sec⁹ viā: hi sūt q̄ audiūt: deinde venit diabolus ⁊ tollit uerbū de corde eorū: ne credentes salui fiāt. Nā q̄ supra petrā: q̄ cū audierīt cum gaudio suscipiunt uerbū. Et hi radices nō hñt: qr ad tp̄us credūt: ⁊ i tp̄e tētationis recedunt. Quod aūt in spinas cecidit: hi sūt q̄ audierūt ⁊ a sollicitudinib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ uite euntes suffocāt: ⁊ nō referūt fructū. Qd aūt in bonā terrā: hi sūt q̄ i corde bono ⁊ optimo audiētes v̄bū retinent: ⁊ fructū afferunt in patiētia. Nemo aūt lucernā accēdens opit eā vase: aut subtus lectū ponit: sed supra cā delabrū ponit: ut itrātes videāt lumē. Nō ē eiz occultū qd nō manifestet: nec absconditum qd nō cognoscat ⁊ i palā ueniat. Uidete ergo q̄d audiat. Qui. n. habet dabit illi: ⁊ q̄cūq; nō hz: etiā qd putat se hr̄e auferet ab illo. Uenerūt aūt ad illū mat̄ ⁊ fratres ei⁹ ⁊ non poterant adire eū pre turba. Et nunciatū ē illi: Mater tua ⁊ fratres tui stā for: volētes te uidere. Qui rñdēs dixit ad eos: Mat̄ mea ⁊ fratres mei hi sūt: q̄ uerbū dei

audiũt ⁊ faciũt. Factũ ē aũt in vna dieꝝ: et ipe aſcẽdit in nauiculã: ⁊ diſcipuli eiꝰ: ⁊ ait ad illos: Trãſfretem⁹ trãs ſtagnũ. Et aſcenderũt. Et nauigãtib⁹ illis obdormiuit: ⁊ deſcẽdit procella uẽti in ſtagnũ: ⁊ cõpellebantur ⁊ periclitabãt. Accedẽtes aũt ſuſcitauerũt eũ dicẽtes: Preceptor pim⁹. At ille ſurgẽs increpauit uẽtũ ⁊ tẽpeſtatẽ aque ⁊ ceſſauit: ⁊ facta ē trãquillitas. Dixit aũt illis: Vbi ē fides vra? Qui timẽtes mirati ſũt adinuicẽ dicentes: Quis putas hic eſt: qui ⁊ uẽtis ⁊ mari imperat: ⁊ obediũt ei? Et nauigauerunt ad regionẽ geraſenoꝝ: q̃ ē ꝓtra galileã. Et cũ ꝺ̃ nauí egreſſus eẽt ad trã: occurrit illi uir q̃ dã q̃ hẽbat demoniũ iã tpib⁹ multis: ⁊ ueſtimento nõ induebat: neq; in domo manebat ſz i monumẽtis. Is ut uidit ieſũ, procidit añ illũ: ⁊ exclamans voce magna dixit: Quid mihi et tibi ē ieſu fili dei altiſſimi? Obſecro te: ne me torq̃as. Precipiebat enim ſpiritui imundo: ut exiret ab hoĩe. Multis .n. tẽporibus arripiebat illũ: et vinciebat catenis et cõpedib⁹ cuſtodiẽ: et ruptis vinculis agebat a demonio i deſerta. Interrogauit aũt illũ ieſus dicẽs: Qõ tibi nomẽ ē? At ille dixit: Legio. Quia intrauerãt demonia multa i eũ. Et rogauerũt illũ: ne iparet illis ut i abyſſũ irent. Erat ãt ibi grex põcoꝝ multoꝝ paſcẽtium i mõte: ⁊ rogabãt eũ ut pmittẽt eis in illos igredi. Et pmiſit ill⁹. Exieũt ergo demonia ab hoĩe: ⁊ intraueũt i porcos: ⁊ impetu abiit grex p ꝓceps in ſtagnũ: ⁊ ſuffocat⁹ eſt. Qõ ut viderũt factũ q̃ paſcebãt fugerũt: et nũciauerũt in ciuitatẽ ⁊ in villas. Exieũt ãt videre qõ factũ ē: ⁊ uenerũt ad ieſũ: ⁊ inueneriũt hoiem ſedẽtẽ a q̃ demonia exierãt ueſtitũ: ac ſana mẽte ad pedes eiꝰ: ⁊ timueũt: Nũciauerũt aũt illis ⁊ q̃ viderãt: quõ ſanꝰ factꝰ eẽt a legiõe. Et rogauerũt illũ oĩs mlt̃itudo geraſenoꝝ: ut diſcedẽt ab ipis: q; magno timore tenebãt. Ipſe aũt aſcẽdẽs nauiz reuerſus ē. Et rogabat illũ uir: a q̃ demõia exierãt: ut cũ eo eẽt. Dimiſit aũt eũ ieſus dicẽs: Redi i domũ tuã: ⁊ narra quãta tibi fecit deꝰ. Et abiit p uniuerſã ciuitatẽ pdicãs: quanta illi feciſſet ieſus. Factum eſt autem cũ rediſſet ieſus: excepit illũ turba. Erãt ãt omnes expectantes eum. Et ecce uenit uir cui nomen iairus: ⁊ ipe princeps ſynagoge erat: ⁊ cecidit ad pedes ieſu: rogans eum ut intraret in domũ eius: quia unica filia erat ei fere annorum duodeciz: ⁊ hec moriebat.

Et contigit dũ iret: a turbis comprimebat. Et mulier q̃dam erat i fluxu ſanguinis ab annis duodecim: q̃ in medicos erogauerat oẽm ſubſtantiã ſuã: nec ab ullo potuit curari. Accediit retro ⁊ tetigit fimbriã ueſtimẽti eiꝰ: ⁊ ꝓtinus ſtetit fluxus ſanguinis eius. Et ait ieſus: Quis ẽ qui me tetigit? Negantibus aũt oibus: dixit petr⁹ ⁊ q̃ cũ illo erãt: Preceptor: turbe te cõprimũt ⁊ affligũt: et dicis me tetigit? Et dixit ieſus: Tetigit me aliq̃s. Nã ⁊ ego noui uirtutẽ de me exiſſe. Videſ aũt mlier q; nõ latuit: tremẽs venit ⁊ procidit añ pedes eiꝰ: ⁊ ob quã cauſam tetigerit eũ indicauit coram oi pplo: ⁊ quẽadmodum ꝓtinus ſanata ſit. At ipſe dixit ei: Filia fides tua ſaluã te fecit: uade i pace. Adhuc illo loquẽte: venit q̃dã ad pncipẽ ſynagoge dicẽs ei: q; mortua ē filia tua: noli uexare illum. Jeſus aũt audito hoc vbo: rndit patri puelle: Noli timere: Crede tñ: ⁊ ſalua erit. Et cũ veniſſet domũ: nõ pmiſit intrare ſecũ quẽq̃: niſi petrum iacobũ ⁊ ioannẽ: ⁊ patrem ⁊ matrẽ puelle. Flebãt aũt oẽs ⁊ plangebant illam. At ille dixit: Nolite flere. Non ẽ mortua puella ſed dormit. Et deridebant eum: ſcientes q; mortua eẽt. Ipſe aũt tenẽs manũ eiꝰ clamauit dicẽs: Puella ſurge. Et reuſus eſt ſpus eius: ⁊ ſurrexit cõtinuo. Et iuſſit illi dare manducare. Et ſtupuerũt parẽtes eius quibus pcepit: ne alicui dicerẽt qõ factum erat.

¶ .IX.

Conuocatis aũt ieſus duodecim apoſtolis: dedit illis uirtutẽ ⁊ pſtatẽ ſuper oĩa demonia: ⁊ ut lãguores curarẽt. Et miſit illos pdicare regnum dei: ⁊ ſanare infirmos. Et ait ad illos: Nihil tuleritis in uia: neq; uirgã neq; peraz neq; panẽ neq; pecuniam: neq; duas tunicas habeatis. Et i quãcũq; domũ intraueritis ibi manete: ⁊ inde ne exeatis. Et q̃cũq; nõ recepint vos: exeũtes de ciuitate illa: ẽt puluerẽ pedũ vrorꝝ excutite i teſtimoniũ ſupra illos. Egreſſi autẽ circuibãt p caſtella: euãgelizãtes ⁊ curãtes vbiq;. Audiuit ãt herodes tetrarcha oĩa q̃ fiebãt ab eo: ⁊ heſitabat eo q; diceret a quibuſdã: q; ioannes ſurrexit a mortuis: a q̃buſdã vo q; helias apparuit: ab alĩs autẽ q; pphet⁹ vn⁹ de antiq̃s ſurrexit. Et ait herodes: Joãnẽ ego decollaui: quis eſt ãt iſte de q̃ ego talia audio? Et q̃rebat uidẽ eũ. Et reuerſi appli narraueũt illi quecũq; fecerũt: ⁊ aſſũptis illis ſeceſſit ſeorſũ i locũ deſertũ

q̄ ē bethsaide. Qđ cū cognouissent turbe se cute sūt illū: ⁊ excepit eos ⁊ loquebat illis de regno dei: ⁊ eos q̄ cura indigebāt: sanabat. Dies āt cepat declinare. Et accedentes duodeci dixēt illi: Dimitte turbas: ut euntes i castella villasq; q̄ circa sūt diuertāt ⁊ i ueniāt escas: q; hic in loco desto sum⁹. Ait āt ad illos: Vos date illi māducare. At illi dixerūt: Nō sūt nobis plusq̄ q̄nq; panes ⁊ duo pisces: nisi forte nos eam⁹ ⁊ emamus i ōem hāc turbā escas. Erāt autem fere uiri q̄nq; milia. Ait aūt ad discipulos suos: Facite illos discūbere p cōuiuia q̄nq̄genos: ⁊ ita fecerūt. Et discubuerūt oēs. Accepit aūt q̄nq; panib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹: respexit i celū ⁊ bñdixit illis: ⁊ fregit ⁊ distribuit discipul⁹ suis: ut ponerent añ turbas. Et māducauerūt oēs: ⁊ saturati sūt. Et sublatū ē qđ superfuit illis fragmētoꝝ cophinū duodeci. Et factum ē cū sol⁹ eēt orans: erāt cū illo ⁊ discipuli: ⁊ itrogauit illos dicēs: Quē me dicūt eē turbe: At illi rñderūt ⁊ dixerūt: Joannē baptistā: alij āt heliā: alij vo q; un⁹ ꝓpheta de poribus surrexit. Dixit aūt illis: Vos āt quē me eē dicis: Rñdēs simon petr⁹ dixit: Christū dei. At ille icrepans illos p̄cepit ne cui dicerēt hoc: dicēs: q; oz filiū hois multa pati ⁊ reprobari ab seniorib⁹ ⁊ pncipib⁹ sacerdotū ⁊ scribis: ⁊ occidi: ⁊ tertia die resurgere. Dicebat āt ad oēs: Siq̄s vult post me uenire abneget semetipm: ⁊ tollat crucē suā quotidie: ⁊ seq̄t me. Qui. n. uoluerit aiam suā saluā facē pdet illā. Nā q̄ pdiderit aiaz suā ꝓpter me: saluā faciet illā. Quid. n. pfīcit hō si lucret vniuersū mundū: se aūt ipsū pdat ⁊ detrimētū sui faciat? Nam q̄ me eruberit ⁊ meos sermōes: hunc filⁱ hois erubescet cū uenerit i maiestate sua ⁊ p̄ris ⁊ sctoꝝ āgeloꝝ. Dico āt uob⁹: vere sūt aliq̄ hic stātes: q̄ nō gustabūt mortē donec videant regnū dei. Factū est aūt p⁹ hec uerba fere dies octo: ⁊ assumpsit petrū ⁊ iacobū ⁊ ioannez: ⁊ ascendit in montē ut oraret. Et facta est dū oraret species vultus ei⁹ altera: ⁊ uestitus ei⁹ albus ⁊ refulgens. Et ecce duo uiri loquebant cū illo. Erant autē moyses et helias visi in maiestate: ⁊ dicebant excessū eius: quē cōpleturus erat in hierusalē. Petrus vero ⁊ qui cū illo erāt: grauati erāt sōno. Et euigilātes viderunt maiestatem ei⁹: ⁊ duos uiros q̄ stabant cū illo. Et factum est cū discederent ab illo: ait petr⁹ ad ieſuz:

Preceptor bonū ē nos hic eē: ⁊ faciam⁹ tria tabernacula: vnū tibi: ⁊ vnū moysi: et vnū helie: nesciēs qđ diceret. Hec aūt illo loq̄nte: facta ē nubes ⁊ obūbrauit eos: ⁊ timuerūt intrātib⁹ illis in nubē. Et vox facta ē de nube dicēs: Hic ē filⁱ me⁹ dilect⁹: ipsū audite. Et dū fieret vox: inuētus ē iesus sol⁹: ⁊ ipsi tacuerūt ⁊ nemini dixerūt i illis dieb⁹ q̄q̄ ex his q̄ viderāt. Factū ē aūt in sequēti die descendētib⁹ illis ō monte: occurrit illis turba multa. Et ecce uir de tba exclamauit dicēs: Magr̄ obsecro te: respice in filiū meū q; unicus ē mihi. Et ecce sp̄us apphendit eū: ⁊ subito clamat et elidit ⁊ dissipat eū cū spuma ⁊ vix discedit dilaniās eū. Et rogaui discipl⁹ tuos ut eīcerēt illū: ⁊ nō potuerūt. Rñdens aūt iesus dixit: O generatio infidelis ⁊ p̄ua: vsq̄quo ero apd vos ⁊ patiar vos? Adduc huc filiū tuū. Et cū accederet: elisit illū demoniū et dissipauit. Et increpauit iesus sp̄m imūdū ⁊ sanauit puerū: et reddidit illū p̄ri ei⁹. Stupebāt āt oēs i magnitudine dei. Oibusq̄ mirātib⁹ i oib⁹ q̄ faciebat: dixit ad discipl⁹ suos: Pōite vos i cordibus vr̄is sm̄ones istos. Filⁱ⁹ .n. hois futurꝝ est ut tradat i man⁹ hoiuz. At illi ignorabāt vbū istud ⁊ erat uelatū añ eos ut ñ sentirēt illd: et timebāt eū introgare de hoc vbo. Intrauit āt cogitatio i eos: q̄s eoꝝ maior eēt. At iesus uidēs cogitatiōes cordis illoꝝ apphēdit puerꝝ ⁊ statuit illū sec⁹ se: ⁊ ait illis: Qui cūq; suscepit puerꝝ istū in noīe meo me recipit. Et q̄cūq; me recepit: recipit eū q̄ me misit. Nā q̄ minor ē int̄ oēs vos: hic maior ē. Rñdens aūt ioannes dixit: Preceptor uidimus quendā in noīe tuo ejcientē demonia ⁊ phibuim⁹ eū: q; ñ seq̄t nobiscū. Et ait ad illos iesus: Nolite phibē. Qui. n. nō ē adv̄sum vos: p uob⁹ ē. Factū ē aūt dū cōplerent dies assūptionis ei⁹: ⁊ ipe faciē suā firmauit ut iret i hierusalē. Et misit nūcios añ ꝓspectum suū: ⁊ euntes intrauerūt i ciuitatē samaritanoꝝ ut parārēt illi. Et nō recepunt eū: q; facies ei⁹ erat euntis hierusalē. Cū uidissēt aūt discipli ei⁹ iacob⁹ et ioānes dixēt: Dne vis dicim⁹ ut ignis descēdat de celo: et consumat illos? Et conuersus increpauit illos dicens: Nescitis cuius spiritus estis. Filius hois nō uenit aias perdere sed saluare. Et abierunt in aliud castellum. Factum est aūt ambulantibus illis in uia: dixit quidaz ad illū. Sequar te q̄cūq; ieris. Dixit illi ieſus:

Vulpes foueas hñt: et uolucres celi nidos: filiꝰ aũt hois nõ hz ubi caput suũ reclinet. Alit aũt ad alterꝫ: Sequre me. Ille aũt dixit: Dñe: pmitte mihi pmũ ire et sepelire patrẽ meũ. Dixitq; ei iesus: Sine ut mõrui sepeliant mortuos suos: tu aũt uade et annucia regnum dei. Et ait alter: Sequr te domine: sed permitte mihi primum renunciare his qui domi sũt. Alit ad illuz iesus: Nemo mittens manũ suã ad aratrum et aspiciens retro: aptus est regno dei. ¶ .V. X.

Post hec aũt designauit dñs et alios septuagintaduos: et misit illos binos ante faciẽ suã in omnẽ ciuitatem et locuz q̃ erat ipse vẽtur⁹. Et dicebat illis: Messis q̃dẽ multa: operarij aũt pauci. Rogate ergo dñz messis ut mittat operios i messẽ suã. Ite: ecce ego mitto uos sicut agnos iẽ lupos. Nolite portare sacculũ neq; perã neq; calciamenta: et neminẽ p uiã salutaueritis: In quãcũq; domũ intraueritis: primũ dicite: pax huic domui: et si ibi fuerit filius pacis: requiescet sup illũ pax vestra: sin aũt ad uos reuertet. In eadẽ aũt domo manete: edentes et bibentes q̃ apud illos sũt. Dignus enim est operarius mercede sua. Nolite trãsire de domo i domũ. Et i quãcũq; ciuitatẽ intraueritis et suscepint uos: mãducate q̃ apponũt uob: et curate infirmos q̃ i illa sũt: et dicite illis: appropinq̃bit i vos regnum dei. In quãcũq; aũt ciuitatẽ intraueritis et non suscepint vos: exeũtes i plateas eius dicite: Etiã puluerẽ q̃ adhesit nob de ciuitate vestra extergimus i vos. Tñ hoc scitote: q: appropinq̃bit regnũ dei. Dico uob: q: sodomis i die illa remissius erit q̃ illi ciuitati. Ve tibi corozaim: ve tibi bethsaida: q: si i tyro et sydone facte fuissẽt uirtutes q̃ facte sũt i uob olim: in cilicio et cinere sedentes peniterẽt. Verumtñ tyro et sydoni remissius erit i iudicio q̃ uob. Et tu capharnaũ usq; ad celũ exaltata usq; ad infernũ demergeris. Qui vos audit me audit: et q̃ uos spnit me spnit. Qui aũt me spernit: spernit eũ q̃ misit me. Reversi sũt aũt septuagitaduo cũ gaudio dicentes: Dñe: etiã demonia subjciũt nob i nomine tuo. Et ait illis: Videbã sathanã sicut fulgur de celo cadentẽ. Ecce dedi uob potatẽ calcãdi supra spẽtes et scorpiones et supra õez uirtutẽ inimici: et nihil uob nocebit. Verumtñ i hoc nolite gaudere: q: spus uob subjciũt. Gaudete aũt: q: nomina vestra scripta sũt i celis. In ipa hora exultauit in spũ sancto et dixit: Confitebor tibi dñe pr celi et terre: q: abscondisti hec a sapiẽtib et prudẽtib: et revelasti ea puul. Etiã pr: qm̃ sic placuit ante te. Omia mihi tradita sũt a pre meo. Et nemo scit qs sit filius nisi pr: et qs sit pr nisi filius: et cui voluerit filius revelare. Et conversus ad discipulos suos dixit: Beati oculi q̃ vident q̃ vos videtis. Dico.n. uob: q: multi pphete et reges voluerũt videre q̃ vos videtis: et non viderũt: et audire q̃ auditis et non audierũt. Et ecce quidã legisperit surrexit tentãs illũ et dicens: Magr: quid faciẽdo vitã eternã possidebo? At ille dixit ad eũ: In lege quid scriptum est: quo legis? Ille rndens dixit: Diliges dñm deum tuum ex toto corde tuo: et ex tota aia tua: et ex oib uiribus tuis: et ex oĩ mente tua: et proximum tuum sicut teipsum. Dixitq; illi: Recte rndisti. Hoc fac et vives. Ille autẽ volens iustificare seipsũ dixit ad iesũ: Et qs ẽ meus proxim⁹? Suspiciens aũt iesus dixit: Homo quidã descendebat ab hierusalẽ i hiericho et incidit i latrones: q̃ et despoliauerũt eum: et plagis ipositis abierũt semivivo relicto. Accidit aũt ut sacerdos quidaz descenderet eadẽ via: et viso illo pterivit. Similit et levita: cum esset secus locum et videret eum pterijt. Samaritanus aũt quidã iter faciens venit secus eum: et videns eum misericordia motus ẽ. Et approprians alligauit vulnera eius: infundens oleum et vinum: et imponens illum in iumentum suum duxit in stabulum: et curam eius egit. Et altera die protulit duos denarios: et dedit stabulario: et ait: Curam illius habe: et quodcunq; superogaueris ego cum rediero reddam tibi. Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi q̃ incidit in latrones? At ille dixit: Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi iesus: Vade et tu fac similiter. Factum ẽ aũt dum irent: et ipse intrauit in quoddam castellum: et mulier quedam martha nomine excepit illum i domum suam: et huic erat soror nomine maria: que etiã sedens secus pedes dñi audiebat uerbum illius: martha autem satagebat circa frequens ministerium. Que stetit et ait: Dñe non est tibi curae: quod soror mea reliquit me solã ministrare. Dic ergo illi ut me adiuuet. Et rndens dixit illi dñs: Martha martha sollicita es: et turbaris erga plurima: Porro unum est necessarium: Maria optimam partem elegit: q̃ non auferetur ab ea. .XI.

Et factum ẽ cum esset in quodam loco orans: ut cessauit: dixit unus ex discipulis eius ad eum: Domine doce nos orare: sicut docuit ioannes discipulos suos. Et ait illis: Cum oratis dicite: Pater: sanctificetur nomen tuum

adueniat regnū tuū: panem nostrū quotidianum da nob̄ hodie: ⁊ dimitte nobis pcā
ta: siq̄dē ⁊ nos dimittim⁹ debēti nobis: et
ne nos inducas i tētationē. Et ait ad illos:
Quis vr̄z hēbit amicū ⁊ ibit ad illū media
nocte ⁊ dicet illi: amice cōmoda mihi tres
panes: qm̄ amic⁹ me⁹ venit de uia ad me: et
non habeo q̄ ponā ante illū: ⁊ ille deintus
respondens dicat: noli mihi molestus eē: iā
ostiū clausū est: ⁊ pueri mei mecū sunt i cu-
bili: nō possū surgē ⁊ dare tibi? Et ille si pse
uerauerit pulsans: dico uob̄: ⁊si nō dabit il
li surgens: eo q̄ amic⁹ eⁱ sit: ppr̄ ip̄robitatē
tū eius surget: ⁊ dabit illi q̄tquot hz necessa
rios. Et dico ego uob̄: Petite ⁊ dabit vob̄:
q̄rite ⁊ inuenietis: pulsate ⁊ apiet vob̄. Qis
eiz q̄ petit accipit: ⁊ q̄ querit inuenit: ⁊ pul-
santi apiet. Quis āt ex uob̄ patrē petit pa
nem: nūq̄d lapidē dabit illi? Aut piscē: nun
q̄d p piscē serpentē dabit illi? Aut si petierit
ouū: nūq̄d porriget illi scorpionē? Si ergo
vos cū sit⁹ mali nostis bona data dare filijs
vr̄is: quāto magis p̄ ur̄ celestis de celo da
bit spm bonū petētib⁹ se. Et erat eiciens d̄
monīū: ⁊ illud erat mutū: ⁊ cū eiecisset de-
moniū locut⁹ ē mut⁹: ⁊ admirate sūt turbe.
Quidā āt ex eis dixer̄t: In belzebub p̄ncipe
demoniorz eiicit demonia. Et alij tētantes
signū de celo q̄rebāt ab eo. Ipse āt ut uidit
cogitatiões eorz dixit eis: Oē regnū i seipsū
diuisū d̄solabit: ⁊ dom⁹ supra domū cadet.
Si aūt ⁊ sathanas i seipm diuisus est: quō
stabit regnū eⁱ: qr̄ dicit⁹ i belzebub me eiicē
demonia? Si aūt ego in belzebub eiicio de-
monia: filij vr̄i i q̄ eiiciūt? Ideo ipsi iudices
vr̄i erūt. Porro si i digito dei eiicio dēonia:
pfecto puenit i vos regnū dei. Cū fortis ar-
matus custodit atriū suū: in pace sunt ea q̄
possidet. Si āt fortior eo supueniēs vicerit
eū: vniuersa arma eⁱ auferet i quib⁹ cōfide
bat: ⁊ spolia eⁱ distribuet. Qui nō ē mecū:
contra me ē: ⁊ q̄ nō colligit mecū dispergit.
Cū īmūdus sp̄us exierit de hoie: ambulat
p loca inaquosa querēs requiē: ⁊ nō inueni
ens dicit: Reuertar i domū meā vnd̄ exiui.
Et cū uenerit inuenit eā scopis mūdatam.
Tūc vadit ⁊ assūmit septē alios sp̄us secuz
neqorres se: ⁊ ingressi habitāt ibi. Et fiūt no
uissima hois illius peiora priorib⁹. Factū
est aūt cū hec dicēt: extollens vocē quedam
mulier de turba dixit illi: Beatus uenter q̄
te portauit: ⁊ vbera q̄ suxisti. At ille dixit:
Quinimo: beati q̄ audiūt vbum dei: ⁊ custo
diūt illud. Turbis aūt p̄currētib⁹ cepit dice
re: Generatio hec generatio nequa ē: signum
querit: ⁊ signū nō dabit ei: nisi signum ione.
Nā sicut fuit ionas signū niniuitis: ita erit ⁊
filius hois generationi isti. Regina austri surget i iudicio cū viris generatiōis huius ⁊ pdē
nabit illos: qr̄ vēit a finib⁹ tre audire sapiē
tiā salomōis. Et ecce plusq̄ salomō hic. Viri niniuite surgēt i iudicio cū generatōe hac
⁊ pdēnabūt illā: qr̄ pniaz egerūt i pdicatione
ione. Et ecce plusq̄ iona hic. Nēo lucernaz
accēdit ⁊ i abscōdito ponit neq; sub modio
sed supra cādelabrū: ut q̄ igrediūt lumen vi
deāt. Lucerna corpis tui ē oculus tuus. Si oculus tu⁹ fuerit simplex: totū cōp⁹ tuū lucidū
erit: si aūt nequa fuerit: etiā corp⁹ tuuz tene
brosum erit. Vide ergo ne lumē q̄ i te ē te
nebre sint. Si ergo corp⁹ tuū totū lucidū fu
erit ñ hns aliquā ptē tenebraz: erit luciduz
totū. Et sic lucerna fulgore illuminabit te.
Et cū loqueret: rogauit illū q̄dā phariseus
ut prandere⁹ apud se. Ihesus aūt ingressus
recubuit. Pharise⁹ aūt cepit intra se ꝑputās
dicere: q̄re nō baptizat⁹ eēt añ prandiuz. Et
ait dñs ad illū: Nunc uos pharisei q̄ defo
ris ē calicē ⁊ catini mūdatis: q̄ aūt int⁹ ē ue
strum: plenū ē rapina ⁊ iniquitate. Stulti:
nōne q̄ fecit q̄ defor⁹ ē: etiā id q̄ deitus ē
fecit? Verūtm̄ q̄ supest date elemosynā: ⁊ ec
ce oia munda sūt uob̄. Sed ue uob̄ pharise
is q̄ decimat⁹ mentā ⁊ rutā ⁊ oē olus: ⁊ pte
ritis iudiciū ⁊ caritatē dei. Hec aut opor-
tuit facē: ⁊ illa ñ omittē. Ve uob̄ pharisei: q̄
diligit⁹ p̄mas cathedras i synagogis: ⁊ salu
tatiões i foro. Ve uob̄ qr̄ est⁹ ut monumēta
q̄ ñ parēt: ⁊ hoies ābulates supra nesciunt.
Rñdēs āt q̄dā ex legisp̄it⁹ ait illi: Mgr̄: hec
dicēs etiā p̄tumeliā nob̄ facis. At ille ait: ⁊
uob̄ legisp̄it⁹ ue: qr̄ onerat⁹ hoies oneribus
que portare nō p̄nt: ⁊ ip̄i uno digito uestro
nō tāgit⁹ sarcinas. Ve uob̄ q̄ edificat⁹ monu
menta pphetaz: pres aūt uestri occiderunt
illos: Profecto testificamini q̄ consentitis
operibus patrū uestrorū: qm̄ quidē ip̄i eos
occiderunt: vos autē edificatis eorū sepul-
chra. Propea ⁊ sapientia dei dixit: Mittā
ad illos pphetas ⁊ aplos: ⁊ ex illis occidēt
⁊ persequent: ut inquirat⁹ sanguis oīuz pro
phetarum qui effusus est a constitutiōe mū
di a generatione ista: a sanguine abel usq;
ad sanguinē ꝑzacharie: qui perīt int̄ altare ⁊

edera. ℣ta dico uobis: requirēt ab hac gene ratione. ℣e uobis legisperitis qui tulistis cla uem scientie: ipsi non introistis: ⁊ eos qui introibant, phibuistis. ℣ū aūt hec ad illos diceret: ceperūt pharisei ⁊ legisperiti grauit̄ insistere: ⁊ os eius oppr̄imere de multis in sidiantes ei: ⁊ querentes aliquid capere de ore eius: ut accusarent eū. ¶ .XII.

MUltis aūt turbis concurrentib⁹ ita ut se inuicē p̄culcarēt: cepit dicere ad di scipulos suos: ℣ttendite a fermento phari seorū: quod est hypocrisis. ℣ihil.n. optū ē qđ ñ reueletur: neq; abscōditū qō ñ sciat. ℣m̄ q̄ in tenebris dixistis: i lumine dicent: ⁊ qđ i aure locuti estis i cubiculis: p̄dicabit̄ in tectis. ℣ico aūt uob⁹ amicis meis ne terre amini ab his q̄ occidūt corp⁹: ⁊ p⁹ hec non hñt ap̄li⁹ qđ faciāt. ℣ūdam aūt uob⁹ quē timeat. ℣imete eū: q̄ postq̄ occiderit: habz p̄statē mittē in gehēnā. ℣ta dico uob⁹: hūc ti mete. ℣ōne q̄nq; passeres veneūt dipōdio: ⁊ vn⁹ ex illis nō ē i obliuiōe coz̄ deo? ℣z ⁊ capilli capitis vr̄i oēs numerati sūt. ℣olite ergo timē: ml̄ti passeribꝰ pl̄ris est vos. ℣ico aūt vob⁹: ois q̄cūq; p̄fessus fuerit me coz̄ hōib⁹: ⁊ fili⁹ hōis cōfitebit̄ illū coz̄ āgelis dei. ℣ui aūt negauerit me coz̄ hōib⁹: ne gabit̄ coz̄ angelis dei. ℣t ois q̄ dicit uerbū in filiū hōis remittet illi: ei āt q̄ i sp̄m sāctū blasphemauerit nō remittet. ℣ū āt inducēt vos in synagogas: ⁊ ad magistratus ⁊ pote states: nolite solliciti esse: q̄lit̄ aut qđ rñdea ti: aut qđ dicat̄. ℣ps.n. sāct⁹ docebit vos i ipa hora: qđ oporteat vos dicē. ℣lit autē ei q̄dā de turba: ℣gē dic fratri meo: ut diui dat mecū hereditatē. ℣t ille dixit ei: ℣ō: q̄s me p̄stituit iudicē aut diuisorez supra vos? ℣ixitq; ad illos: ℣idete ⁊ cauete ab oi auа ricia: q: ñ i abundantia cuiusq; vita ei⁹ ē ex bis q̄ possidet. ℣ixit aūt similitudinē ad illos dicēs: ℣ōis cuiusdā diuit̄ vberes fructus agez attulit: ⁊ cogitabat intra se dicēs: ℣uid faciā: q⁹ nō habeo q̄ cōgregē fructus meos? ℣t dixit: ℣oc faciā. ℣estruā horrea mea: et maiora faciā: ⁊ illuc cōgregabo oia q̄ nata sunt mihi ⁊ bona mea: ⁊ dicā aie mee: ℣lia habes mlta bona posita i ānos plūmos: re q̄esce: comede: bibe: epulare. ℣ixit āt illi de us: ℣tl̄te hac nocte aiaz tuam repetūt a te. ℣ue āt parasti: cui⁹ erit? ℣ic ē q̄ sibi thesauri zat: ⁊ nō ē i deū diues. ℣ixitq; ad discipl̄os suos. ℣ō dico uob⁹: ℣olite solliciti eē aie vr̄e q̄d māducet: neq; cōpori q̄d induamini: aia plus ē q⁹ esca: ⁊ corp⁹ pl⁹ q⁹ uestimētū. ℣on siderate coruos: q: nō seminā neq; metūt: q̄b⁹ nō est cellariū neq; horreū: ⁊ de⁹ pascit illos: quāto mag⁹ vos pluris est vr̄i. ℣uis aūt vr̄m cogitādo pōt adr̄icere ad staturam suā cubitū vnū? ℣i ergo neq; q̄ minimū ē potest: qđ de ceteris solliciti est? ℣ōsiderate lilia quō cr̄escūt: nō laborāt neq; nēt. ℣ico aūt vob⁹: nec salomon i ōi gl̄ia sua uestiebat sicut vnū ex istis. ℣i aūt fenū q̄ hodie ē in agro ⁊ cras in clibanū mittit: de⁹ sic vestit: quāto magis vos pusille fidei? ℣t vos noli te q̄rē qđ māducet: aut qđ bibat: ⁊ nolite i sublime tolli. ℣ec aūt oia gentes mūdi que runt. ℣at aūt vr̄i scit q̄m his indigetis. ℣e rūtm̄ q̄rite p̄mū regnū dei ⁊ iusticiā ei⁹: et hec oia adr̄icient uob⁹. ℣olite timē pusillus grex: q: cōplacuit p̄ri vr̄o dare uob⁹ regnuz. ℣ēdite q̄ possidetis: ⁊ date elemosynā. ℣a cite vob⁹ sacculos q̄ nō veterascūt: thesauz̄ ñ deficientē i cel⁹. ℣uo fur ñ appropiat: neq; tinea corrumpit. ℣bi.n. thesaur⁹ uester ē: ibi ⁊ cor vestrū erit. ℣int lumbi vr̄i p̄cincti ⁊ lucerne ardētes i manib⁹ vr̄is: ⁊ uos simles hōib⁹ expectantib⁹ dñm suū q̄n reuertat a nuptijs: ut cū venerit ⁊ pulsauerit p̄festim apiant ei. ℣eati sui illi: q̄s cū venerit dñs i uenerit uigilātes. ℣mē dico uob⁹: q⁹ p̄ciget se ⁊ faciet illos discūbere: ⁊ trāsiens ministra bit illi. ℣t si uenerit i secūda vigilia: ⁊ si i ter tia vigilia venerit: ⁊ ita iuenerit: beati sī sui illi. ℣oc aūt scitote: q̄m si sciret p̄familias q̄ hora fur veniret: vigilaret vtiq; ⁊ nō sine ret perfodi domū suā. ℣t vos estote parati q: q̄ hora nō putatis fili⁹ hōis uenit. ℣lit aūt ei petr⁹: ℣ñe ad nos dic̄ hāc pabolā: an ⁊ ad oēs? ℣ixit aūt dñs: ℣uis putas ē fide lis dispēsator ⁊ prudēs: quē p̄stituit dñs su pra familiā suā: ut det illis i tp̄e tritici men surā? ℣eat⁹ ille seruus: quē cū venerit dñs in uenerit ita facientē. ℣ere dico vob⁹: q̄m su pra oia q̄ possidet: constituet illū. q⁹ si dixe rit seruus ille in corde suo: morā facit domi nus meus venire ⁊ ceperit percutere suos ⁊ ancillas: ⁊ edere ⁊ bibere ⁊ inebriari: veni et dñs serui illius in die qua nō sperat ⁊ ho ra qua nescit: ⁊ diuidet eū: partemq; ei⁹ cuz infidelibus ponet. ℣lle aūt seru⁹ qui cogno uit uoluntatem domini sui: ⁊ non se p̄para uit ⁊ nō fecit scōm voluntatē ei⁹: vapulabit multis. qui aūt non cognouit ⁊ fecit digna

plagis vapulabit paucis. Oi aũt cui multũ datũ ẽ: multũ querẽt ab eo: ⁊ cui cõmendauerũt multũ: plus petent ab eo. Ignem veni mittẽ i trã: ⁊ qd volo nisi ut accendat? Baptismo aũt habeo baptizari: ⁊ quõ coartor usq; dũ pficiat? Putatis q; pacẽ veni mittẽ i terrã? Nõ dico uob: sed sepationẽ. Erũt. n. ex hoc qnq; i domo vna diuisi: tres i duos ⁊ duo i tres diuidẽt: pr i filiũ ⁊ filr i patrez suũ: mar in filiã ⁊ filia i matrẽ: socr in nurum suã ⁊ nurus i socrũ suã. Dicebat autẽ ad turbas: Cũ uideritis nubẽ orientẽ ab occasu: statim dicitis nimbr venit: ⁊ ita fit: ⁊ cum austrũ flantẽ: dicitis qr estus erit: ⁊ fit. Hypocrite facie celi ⁊ tre nosti pbare: hoc aũt tps quõ nõ pbatis? Quid aũt ⁊ a uobis ipsis non iudicatis quod iustũ ẽ? Cũ autez vadis cũ aduersario tuo ad pncipẽ in via: da operã liberari ab illo: ne forte trahat te ad iudicẽ: ⁊ iudex tradat te exactori: ⁊ exactor mittat te in carcerẽ. Dico tibi: non exies inde donec etiam nouissimum minutum reddas.

.XIII.

Aderant aũt qdã ipo in tpe nunciãtes illi de galileis: quoz sanguinẽ pilatr miscuit cũ sacrificijs eorũ. Et respondẽs dixit illis: Putatis q; hi galilei pr omnib' galileis pccores fuerint: quia talia passi sunt? Nõ dico vob: sed nisi pñiaz habueritis: oes silr pibitis sic illi decẽ ⁊ octo supra qs cecidit turris i syloe ⁊ occidit eos. Putatis qr et ipi debitores fuerit: pter oes hoies habitãtes in irlm? Nõ dico vob: sed si non pñiam habueritis: oes silr pibitis. Dicebat aũt ⁊ hãc silitudinẽ: Arborẽ fici habebat qdã plantatã i vinea sua: ⁊ venit querẽs fructũ i illa: ⁊ nõ inuẽit. Dixit aũt ad cultorẽ vinee: Ecce anni tres sũt ex q venio querẽs fructũ in ficulnea hac: ⁊ nõ inuenio. Succide ergo illã ut qd etiã trã occupat? At ille rndens dixit illi: Dñe dimitte illã ⁊ hoc ano usq; dũ fodiam circa illã ⁊ mittã stercora. Et siqdez fecerit fructũ: sin aũt i futuz succides eã. Erat aũt docẽs in synagoga eoz sabbatis. Et ecce mulier q habebat spm infirmitatis annis decẽ ⁊ octo: ⁊ erat inclinata: nec oio potat sursũ respicẽ. Quã cũ uidẽt ihesus: vocauit eã ad se: ⁊ ait illi: Mulier dimissa es ab infirmitate tua. Et iposuit illi manr: ⁊ pfestim erecta ẽ: et glorificabat deũ. Rndens aũt archisynagogr indignãs qr sabbatis curasset ihesus: dicebat turbe: Sex dies sũt i qb' oportet opari. In his ergo veite ⁊ curamini: ⁊ nõ i die sabbati. Rndens autẽ ad illũ dñs dixit: Hypocrite vnusqsq; vrm sabbato nõ soluit bouẽ suũ aut asinũ a psepio ⁊ ducit adaquare? Hanc aũt filiã abrae quã alligauit sathanas ecce decẽ ⁊ octo annis ñ oportuit solui a vinculo isto die sabbati? Et cũ hec diceret: erubescebãt oes aduersarij ei: ⁊ ois ppls gaudebat i vniuersis q̃ gloriose fiebãt ab eo. Dicebat ergo: cui sile ẽ regnũ dei: ⁊ cui sile estimabo illud? Sile ẽ grano sinapis: qd acceptuz hõ misit i hortũ suũ ⁊ creuit: ⁊ factũ ẽ i arborẽ magnã: ⁊ volucres celi requieuit i ramis ei'. Et iterz dixit: Cui sile estimabo regnũ dei? Simile ẽ fermẽto qd acceptũ mulier abscõdit i farine sata tria: donec fermẽtaret totũ. Et ibat p ciuitates ⁊ castella docẽs: ⁊ iter faciens in irlm. Ait aũt illi qdã: Dñe si pauci sũt q saluãt? Ipe aũt dixit ad illos: Lotẽdite intrare p angustã portã: qr multi dico vob qrent intrare ⁊ nõ poterunt. Cũ aũt intrauerit pfamilias ⁊ clauserit ostiũ: incipietis foris stare: ⁊ pulsare ad ostiũ dicẽtes: dñe api nobis: ⁊ rndẽs dicet vob: Nescio vos vnde sitis. Tũc incipietis dicẽ: Manducauim' coram te ⁊ bibim': ⁊ i platcis nris docuisti. Et dicet vobis: Nescio vos vñ sitis. Discedite a me oes operij iniqtatis: ibi erit fletr ⁊ stridor dentiũ: cũ uideritis abraam ⁊ isaac ⁊ iacob ⁊ oes pphetas i regno dei: vos aũt expelli foras. Et venient ab oriẽte ⁊ occidẽte ⁊ aquilone ⁊ austro: ⁊ accũbent i regno dei. Et ecce sunt nouissimi q erãt pmi: ⁊ sũt pmi qui erãt nouissimi. In ipsa die accesserũt qdaz pharisei dicẽtes illi: Exi ⁊ vade hic quia herodes vult te occidẽ. Et ait illis: Ite ⁊ dicite vulpi illi: Ecce ejcio demonia ⁊ sanitates pficio hodie ⁊ cras: ⁊ ttia die cõsumor. Verũtamen oportet me hodie ⁊ cras ⁊ sequenti die ãbulare: qr ñ capit pphetã perire extra hierusalem. Hierusalem hierusalem que occidis prophetas ⁊ lapidas eos qui mittunt ad te: quotiens uolui congregare filios tuos: quẽadmodũ auis nidũ suũ sub pẽnis: ⁊ noluisti. Ecce relinquet vobis domus vra ỏsta. Dico aũt vob: qr ñ uidebitis me: donec veniat cũ dicetis: bñdict q̃ venit i noie dñi.

.XIIII.

Et factũ ẽ cũ itroisset ihesus i domũ cuiusdã pncipis pharisei sabbato manducare panẽ: ⁊ ipsi obseruabant eum. Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. Et respondens ihesus dixit ad

legíſpitos ⁊ phariſeos dicens: Si ly ſabbato curare? At illi tacuerūt. Ipe vo apphensū sanauit eū: ac dimisit. Et rndēs ad illos dixit: Cui⁹ vīm asin⁹ aut bos in puteū cadet: ⁊ nō ꝓtinuo extrahet illū die sabbati? Et nō poterāt ad hec rndē illi. Dicebat aūt ⁊ ad inuitatos pabolā: intēdens quō primos accubit⁹ eligerēt: dicēs ad illos: Cū inuitat⁹ fueris ad nuptias: nō discūbas i ꝑmo loco: ne forte honoratior te sit inuitat⁹ ab illo: ⁊ veniens is q̄ te ⁊ illū vocauit: dicat tibi da huic locū: ⁊ tūc incipias cū rubore nouissimum locū tenē. Sed cū vocat⁹ fueris: vade recūbe in nouissimo loco: ut cū uenerit q̄ te inuitauit dicat tibi: Amice ascēde supi⁹: Tūc erit tibi glia corā simul discūbentib⁹: qr̄ois q̄ se exaltrat hūliabit: ⁊ q̄ se humiliat exaltabit. Dicebat aūt ⁊ ei q̄ se inuitauerat: Cū facis ꝑandiū aut cenā: noli vocare amicos tuos neq; fratres tuos neq; cognatos neq; vicios neq; diuites: ne forte ⁊ ipi te reinuitēt: ⁊ fiat tibi retributio. Dz cū facis ꝓuiuiū: voca paupes debiles claudos ⁊ cecos ⁊ beat⁹ eris: qr̄ nō hñt retribuē tibi. Retribuet. n. tibi i rsurrectione iustor̄. Hec cū audisset q̄daz de simul discūbentib⁹ dixit illi: Beat⁹ q̄ manducabit panē i regno dei. At ipse dixit ei: Hō q̄dā fecit cenā magnā: ⁊ vocauit multos: et misit seruū suū hora cene dicē inuitatis ut venirent: qr̄ iā pata sūt oia. Et ceperūt simul ōes excusare. Pr̄im⁹ dixit ei: Villam emi: ⁊ necesse habeo exire ⁊ uidē illā: rogo te habe me excusatū. Et alt̄ dixit: Juga boū emi q̄nq; ⁊ eo ꝓbare illa: rogo te habe me excusatū. Et alt⁹ dixit: Uxorē duxi: ⁊ ideo nō possū venire. Et reuersus seru⁹ nūciauit hec dño suo. Tūc irat⁹ pisamilias dixit seruo suo: Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis: ⁊ paupes ac debiles ⁊ cecos ⁊ claudos intro duc huc. Et ait seru⁹: Dñe factū ē ut ipasti: ⁊ adhuc loc⁹ ē. Et ait dñs suo: Exi i vias et sepes ⁊ cōpelle intrare: ut ipleat dom⁹ mea. Dico aūt vobis: q̄ nemo virorū illorū q̄ vocati sūt gustabit cenā meā. Jbāt aūt turbe mlt̄e cū eo: ⁊ ꝓuersus dixit ad illos: Si q̄s venit ad me ⁊ nō odit patrē suū ⁊ matrē ⁊ vxorem ⁊ filios et fratres et sorores: adhuc āt et aiam suā: nō pōt meus esse discipulus. Et qui nō baiulat crucem suam et venit p⁹ me: non potest meus esse discipulus. Quis enim ex uobis uolens turrim edificare: nōne prius sedēs cōputat sūptus q̄ necessariū sunt: si habeat ad pficiendū: ne posq̄ posuerit fundamētū: ⁊ nō potuerit pficē: oes q̄ vidēt incipiant illudere ei dicentes: q̄a hic hō cepit edificare ⁊ non potuit cōsumare? Aut quis rex iturus cōmittere bellū aduersus aliū regem: non sedens prius cogitat si possit cū decem milibus occurrere ei: q̄ cū viginti milib⁹ venit ad se? Alioquin adhuc illo longe agēte: legationē mittens rogat ea que pacis sunt. Sic ergo ois ex vobis q̄ nō renūciat oīb⁹ q̄ possidet: nō pōt me⁹ ē discipulus. Bonū ē sal. Si aūt sal euanuerit: in quo condiet? Neq; i terrā neq; i sterquliniū vtile est: sed foras mittet. Qui habet aures audiendi audiat. ¶ .XV.

Erant aūt appropinquantes ei publicani ⁊ pcōres: ut audirēt illū. ⁊ murmurabant pharisei ⁊ scribe dicentes: quia hic pcōres recipit ⁊ manducat cū illis. Et ait ad illos pabolā istam dicens: Quis ex vob⁹ hō q̄ hz centū oues: ⁊ si pdiderit vnam ex illis: nōne dimittit nonagintanouē i dēsto ⁊ vadit ad illā q̄ perat donec iueniat eā? Et cū inuenerit eā: iponit i humeros suos gaudēs ⁊ veniēs domū cōuocat amicos ⁊ vicinos dicēs illi: Cōgratulamini mihi: qr̄ inueni ouē meā q̄ perat. Dico uob⁹: q̄ ita gaudium erit i celo sup vno pcōre pñiam agente: q̄ super nonagintanouē iust⁹ q̄ nō indiget pñia. Aut q̄ mlier hns drachmas decē: si pdiderit drachmā vnā: nōne accēdit lucernā ⁊ everrit domū ⁊ q̄rit diligēt: donec inueniat eā? Et cū inuenerit: vocat amicas ⁊ vicinas: dicēs: Cōgratulamini mihi: qr̄ inueni drachmam quā pdideram. Ita dico vob⁹: gaudiū erit corā agel⁹ dei sup vno pcōre pñam agēte. Ait aūt: Hō q̄dā habuit duos filios: ⁊ dixit adolescētior ex ill⁹ pr̄i: Pr̄ da mihi portionē substātie q̄ me cōtigit. Et diuisit ill⁹ substam. Et nō p⁹ multos dies: congregatis oīb⁹ adolescentior filius pegre ꝓfect⁹ ē i regionē longinquā ⁊ ibi dissipauit substam suā viuēdo luxuriose. Et p⁹q̄ oia ꝓsumasset: facta ē fames valida in regiōe illa: et ipe cepit egē: ⁊ abijt ⁊ adhesit vni ciuiū regionis illi⁹: et misit illū in villam suā ut pasceret porcos: et cupiebat iplē ventrē suū de siliqs q̄s porci māducabāt: ⁊ nemo illi dabat. Jn se autez reuersus dixit: Quāti mercenarij i domo pr̄is mei abūdāt panib⁹: ego āt hic fame pereo. Surgā ⁊ ibo ad patrē meū: ⁊ dicā ei: Pr̄ peccaui i celū et corā te: iam nō sū dign⁹ vocari fil⁹ tu⁹: fac

me sicut vnū ō mercenarijs tuis. Et surgēs venit ad patrē suū. Cū aūt adhuc lōge eēt: vidit illū pat ipsi⁹: ⁊ misericordia mot⁹ ē: ⁊ ac currēs cecidit sup collū ei⁹: ⁊ osculat⁹ ē eū. Dixitq; ei filⁱ⁹: Pat peccaui i celū ⁊ cor̄ā te: iā ñ sū dign⁹ uocari filⁱ⁹ tu⁹. Dixit aūt pī ad suos seruos: Cito pferte stolā pmā: ⁊ induite illū: ⁊ date anulū i manu ei⁹: ⁊ calciamenta in pedes ei⁹: ⁊ adducite vitulū saginatū ⁊ occidite: ⁊ mādūcem⁹ ⁊ epulemur: q; hic filius me⁹ mortu⁹ erat ⁊ reuixit: perierat ⁊ inuent⁹ ē: Et cepunt epulari. Erat aūt filⁱ⁹ ei⁹ senior i agro. Et cū ueniret ⁊ approp̄inq̄ret domui: audiuit symphoniā ⁊ chorū: ⁊ uocauit vnū de seruis: ⁊ ītrogauit q̄d hec eēnt. Ille; dixit illi: Frat tu⁹ vēit: ⁊ occidit pī tu⁹ vitulū saginatū: q; saluū illū recepit. Indignat⁹ ē aūt ⁊ nolebat itroire. Pī ergo illⁱ⁹ egressus cepit rogare illū. At ille rñdens dixit pī suo: Ecce tot ānis seruio tibi: ⁊ nūq̄ mādatū tuū pterui: ⁊ nūq̄ dedisti mihi hedū ut cū amicis meis epularer. Sed p̄ q̄ filⁱ⁹ tu⁹ hic qui deuorauit substantiā suā cū meretricib⁹ uenit: occidisti illi vitulū saginatū. At ipse dixit illi: Fili tu semp mecū es: ⁊ oia mea tua sūt. Epulari aūt ⁊ gaudere oportebat: quia frater tu⁹ hic mortu⁹ erat: ⁊ reuixit: perierat: ⁊ inuentus est. ¶ .XVI.

Dicebat aūt ⁊ ad discipulos suos: Hō q̄ dā erat diues qui habebat villicū: et hic diffamat⁹ est apō illū: quasi dissipasset bona illius. Et uocauit illū: ⁊ ait illi: Quid hoc audio de te: Redde rationē villicatōis tue. Iam n. nō poteris villicare. Ait aūt villicⁱ⁹ intra se: Quid faciā: q; dñs me⁹ aufert a me villicationē: Fodere nō ualeo: mendicare erubesco. Scio q̄d faciā: ut cū amotus fuero a villicatione: recipiāt me i domos suas. Cōuocati itaq; singul debitōib⁹ dñi sui: dicebat pmo: Quantū debes dño meo: At ille dixit: Centū cados olei. Dixitq; illi: Accipe cautionē tuam: ⁊ sedēs cito scribe q̄nq̄gita. Deinde alio dixit: Tu vō q̄ntū debes: Qui ait: Centū choros tritici. Ait illi: Accipe lras tuas: ⁊ scribe octogita: ⁊ laudauit dns villicū iniq̄tat⁹: q; prudēt fecisset: q; filij huius seculi prudētiores filijs lucis i generatione sua sūt. Et ego vob dico: Facite vob amicos de mamona iniq̄tat⁹: ut cū defecerit: recipiāt vos i eēna tabernacla. Qui fidel ē i minimo: ⁊ i maiōi fidel ē: ⁊ q̄ i modico iniq⁹ ē: ⁊ imaiori iniq⁹ ē. Si ergo i iniq̄ mamona fideles nō fuistis: qō verū ē q̄s credet vob: Et si i alieno fideles ñ fuistis: qō vīm est: q̄s dabit uob: Nemo fu⁹ pōt duobus dñis fuire. Aut n. vnū odiet: ⁊ alterū diliget: aut vni adherebit: ⁊ alterū ptēnet. Nō potestis deo fuire ⁊ māmone. Audiebāt aūt oia hec pharisei q̄ erāt auari: ⁊ deridebant illū. Et ait illⁱ⁹: Vos estis q̄ iustificat⁹ vos cor̄ā hōib⁹: deus aūt nouit cor̄da vra: quia q̄ hōibus alt ē: abomiatio ē añ deū. Lex ⁊ pphete vsq; ad ioānē: ex eo regnū dei euāgelizat⁹: ⁊ oīs i illud vim facit. Faciliⁱ⁹ ē aūt celū ⁊ terrā pterire: q̄ de lege vnū apicē cadere. Omis q̄ dimittit vxorē suā: ⁊ alterā ducit: mecchat⁹: et q̄ dimissā a viro ducit mecchat. Hō q̄dam erat diues q̄ induebat purpura ⁊ byssō: ⁊ epulabat q̄tidie splēdide. Et erat q̄dā mēdicus nomine lazar⁹: q̄ iacebat ad ianuā ei⁹ vlceribⁿ⁹ plen⁹: cupiēs satari de micis q̄ cadebāt de mēsa diuitis: ⁊ nemo illi dabat. Sed ⁊ canes veniebāt: ⁊ lingebāt vlcera ei⁹. Factū ē aūt ut moreret mēdic⁹: ⁊ portaret ab āgelis i sinū abrae. Mortu⁹ ē aūt ⁊ diues: ⁊ sepult⁹ ē in inferno. Eleuās aūt oculos suos cū eēt in tormentis: vidit abraā longe ⁊ lazarū in sinu ei⁹: ⁊ ipse clamās dixit: Pater abraa miserē mei: ⁊ mitte lazarū ut intingat extremū digiti sui i aquā: ut refrigeret linguam meam: q; crucior in hac flāma. Et dixit illi abraā: Fili recordare q; recepisti bona i vita tua: ⁊ lazar⁹ silit mala. Nūc aūt hic cōsolat: tu vō cruciar. Et i his oībus int nos ⁊ vos chaos magnū firmatū ē: ut hi q̄ uolūt hinc trāsire ad vos nō possint: neq; inde huc trāsmeare. Et ait: Rogo ergo te pī: ut mittas eū in domū patris mei. Habeo. n. q̄nq; fratres: ut testet illis: ne ⁊ ipi veniant i hunc locū tormentorū. Et ait illi abraā: Habent moysen ⁊ pphetas: audiant illos. At ille dixit: Non pater abraam: sed si quis ex mortuis ierit ad eos penitentiā agent. Ait aūt illi: Si moysen ⁊ prophetas non audiunt: neq; si quis ex mortuis resurrexerit credēt. ¶ .XVII.

Et ait ad discipulos suos: Impossibile est ut nō ueniāt scandala. Ue autē illi p quē veniūt. Utilius est illi si lapis molaris iponat circa collū ei⁹: ⁊ pjciat i mare: q̄ ut scādalizet vnū de pusillis istis. Attēdite vob. Si peccauerit i te frat tu⁹: increpa illū: ⁊ si pñiaz egerit dimitte illi: et si septies in die peccauerit i te: ⁊ septies i die puersus

fuerit ad te dicens: penitet me: dimitte illi.
Et dixerũt apli dño: Adauge nob fidẽ. Dixit aũt dñs: Si habueritis fidẽ sic granũ sinapis dicetis huic arbori moro: eradicare & trãsplantare i mare: & obediet uob. Quis autẽ vim hñs serũ arantẽ aut pascentẽ boues: q regressso de agro dicat illi statim trãsi & recũbe: & ñ dic: para q cenẽ & pcinge te & mistra mihi donec mãducẽ & bibã: & p hec tu mãducab & bibes: Numqd gratiã hz ſuo illi: q fecit q ei ipauerat: No puto. Sic & vos cũ feceritis oia q pcepta sũt uob dicite: Qui iutiles sum: qd debuim facẽ fecim. Et factũ ẽ dũ iret i irlm: trãsibat p mediã samariã & galileã. Et cũ ingrederẽt q̃dã castellũ: occurrerunt ei decẽ uiri leprosi: qui steterunt a longe: & leuauerũt vocẽ dicẽtes: Jesu pceptor miserẽ nri. Quos ut uidit dixit: Ite ostẽdite uos sacerdotib. Et factũ ẽ dũ irẽt: mũdati sũt. Un aũt ex illis ut uidit q mũdat est: regressus ẽ cũ magna uoce magnificans deũ. et cecidit i faciẽ añ pedes ei: gias agẽs. Et hic erat samaritan. Rñdẽs aũt ihesus dixit: Nõne decẽ mũdati sũt? Et nouẽ ubi sũt? Nõ ẽ inuẽt q rediret: & daret gliã deo: nisi hic alienigena. Et ait illi: Surge uade: q fides tua te saluũ fecit. Interrogat aũt a pharisẽis q̃n uenit regnũ dei: rñdẽs eis dixit: Nõ ueniet regnũ dei cũ obſuatiõe: neq dicent ecce hic aut ecce illic. Ecce. n. regnũ dei intra vos ẽ. Et ait ad discipulos suos: Veniẽt dies q̃n desideretis uidẽ unũ diẽ filij hois: & nõ uidebitis. Et dicẽt uob: Ecce hic & ecce illic. Nolite ire: neq sectemini. Nã sic fulgur coruscãs de sub celo i ea q̃ sub celo sũt fulget: ita erit filius hois i die sua. Primũ aũt opõtet illũ multa pati: & reprobari a generatione hac. Et sic factũ ẽ i diebus noe: ita erit & i diebus filij hois. Edebãt & bibebãt: uxões ducebãt: & dabant ad nuptias: usq i diẽ q intrauit noe in archã: & uenit diluuiũ & perdidit oẽs. Similit sicut factũ ẽ i diebus loth: Edebãt & bibebãt: emebãt & uẽdebãt: plantabant & edificabãt. Qua die aũt exijt loth a sodomis. pluit ignem & sulphur de celo: & omnes perdidit. Scõm hec erit qua die filius homis reuelabitur. In illa hora q fuerit in tecto et uasa eius in domo: ne descẽdat tollere illa: & qui in agro similit non redeat retro. Memores estote uxoris loth. Quicũ quesierit animã suã saluam facere perdet illam. Et q cũq pdiderit illã: viuificabit eã. Dico uob: in illa nocte erunt duo in lecto uno: unus assumetur & alt relinquet. Due erũt molentes in unũ: una assumet & altera relinquet. Duo in agro: unus assumet & alter relinq. Respõdentes dicũt illi: Ubi domine? Qui dixit illis: Ubicũq fuerit corpus: illuc cõgregabunt & aquile.

.XVIII.

Dicebat autem parabolã ad illos: q̃n oportet semp orare & non deficere: dicens: Judex quidã erat in quadã ciuitate: q deũ non timebat: & hominẽ non reuerebat. Uidua aũt quedã erat in ciuitate illa: & veniebat ad eũ dicens: Uindica me de aduersario meo: et nolebat p multũ tps. Et p hec aũt dixit intra se: Et si deũ ñ timeo nec hoiem reuereor: tñ q molesta ẽ mihi hec uidua vindicabo illã: ne i nouissimo veniẽs suggillet me. Dixit aũt dñs: Audite qd iudex iniqtatis dic: Deus aũt nõ faciet uindictã electorũ suorũ clamantiũ ad se die ac nocte: & patientiã habebit i illis? Dico aũt uob: q cito faciet vindictã illorũ. Uerũtñ filius hois veniẽs: putas inueniet fidẽ in tra? Dixit aũt & ad q̃sdã q i se confidebãt tãq iusti: & aspnabãt ceteros: parabolã istã dicẽs: Duo homines ascẽdebãt i templũ ut orarẽt: unus pharisẽus & alt publican. Pharisẽus stãs: hec apud se orabat. Deus gias ago tibi: q ñ sũ sic ceteri hominũ raptores injusti adulteri: velut etiã hic publican. Jeiuno bis i sabbato: decimas do omnia q possideo. Et publican a lõge stãs nolebat nec oculos ad celũ leuare: sed percutiebat pectus suũ dicẽs: Deus, propitius esto mihi pccatori. Dico uob descẽdit hic iustificat i domũ suã ab illo: q omnis q se exaltat humiliabit: & q se humiliat exaltabitur. Afferebãt aũt ad eũ & infantes: ut eos tãgeret: Quod cũ viderẽt discipli increpabant illos. Jesus ãt uocãs illos dixit: Sinite pueros veire ad me: & nolite vetare eos. Talium est. n. regnũ dei. Amẽ dico uob: q̃cũq non accepit regnũ dei sicut puer: ñ intrabit i illo. Et interrogauit eũ qdã princeps dicẽs: Magr bone: qd faciẽs vitã etnã possidebo? Dixit aũt ei ihesus: Quid me dicis bonũ? Nemo bonus nisi solus deus. Mãdata nosti: Nõ occides: nõ mecchaberis: ñ furtũ facies: nõ falsũ testimoniũ dices: honora patrẽ tuũ & matrem. Qui ait: hec oia custodiui a iuuẽtute mea. Quo audito ihesus ait ei: Adhuc unũ tibi deest: Omnia q̃cũq hẽs vende & da paupib: & hẽbis thesaurũ i celo: & veni seqre me. His ille auditis contristat est: q diues erat ualde.

Videns aũt ihesus illũ tristẽ factum: dixit: q̃ difficile q̃ pecunias hñt i regnũ dei itrabũt. Facilꝰ ẽ eiz camelũ p foramẽ acus transire: q̃ diuitẽ intrare i regnũ dei. Et dixerũt qui audiebãt. Et qs põt saluꝰ fieri: Ait illꝰ: Que impossibilia sũt apũ hoies: possibilia sũt apũ deũ. Ait aũt petrꝰ: Ecce nos dimisimꝰ oia z secuti sumꝰ te. Qui dixit eis: Amẽ dico uobis: nemo ẽ q̃ reliq̃t domũ aut parẽtes aut fratres aut uxorẽ aut filios ppt regnũ dei z ñ recipiat mlto plra i hoc tpe: z i seculo futo vitã eternã. Assũpsit aũt ihesus duodecim: z ait illis: Ecce ascẽdim⁹ hierosolymã: z psuma buntur oia q̃ scripta sũt p pphetas de filio hominis. Tradet.n. gẽtib⁹ z illudet: z flagellabit z despuet: z p⁹ q̃ flagellauerũt occidẽt eũ: z die tcia resurget. Et ipi nihil hoz intellexerũt. Et erat vbũ istud abscõditũ ab eis: z ñ intelligebãt q̃ dicebãt. Factũ ẽ aũt cũ approp̃inq̃ret hiericho: cecꝰ q̃dã sedebat secꝰ uiaz mẽdicãs. Et cũ audiret tbã pteuntẽ: interrogabat q̃d hoc eẽt. Dixerũt aũt ei: q̃ ihesus nazarenꝰ trãsiret. Et clamauit dicẽs: Ihesu fili dauid miserẽ mei. Et q̃ pibãt increpabant eũ ut taceret. Ipse uero multo magis clamabat: fili dauid miserẽ mei. Stans aũt ihesus: iussit illũ adduci ad se. Et cũ approp̃inq̃sset interrogauit illũ dicens: Quid tibi uis faciam: Ait ille dixit: Dñe ut uideã. Et ihesus dixit ei: Respice. Fides tua te saluum fecit. Et confestim uidit: z sequebatur illum magnificans deũ. Et omnis plebs ut uidit: dedit laudem deo.

.XIX.

Et ingressus pãbulabat hiericho. Et ecce uir noie zachꝰ: z hic pnceps erat publicanorũ: z ipse diues. Et querebat videre ihesũ q̃s esset: z nõ potat p turba: quia statura pusillꝰ erat. Et pcurrẽs ascẽdit in arborẽ sycomoz ut uidẽt eũ: q̃ inde erat trãsiturꝰ. Et cũ venisset ad locũ: suspiciẽs ihesus vidit illũ: z dixit ad eũ: zachee festinãs descẽde: q̃ hodie i domo tua oportet me manẽ. Et festinãs descẽdit: z excepit illuz gaudẽs. Et cũ viderẽt oẽs murmurabãt dicẽtes: q̃ ad hoiez pccorẽ diuertisset. Stãs aũt zachꝰ dixit ad ihesũ: Ecce dimidiũ bonoz meoruz dñe do paupib⁹: z siq̃d aliquẽ defraudaui reddo q̃druplũ. Ait ihesus ad eũ: Quia hodie salus domui huic facta ẽ: eo q̃ z ipe filꝰ sit abrae. Venit.n. filꝰ hois q̃rere z saluũ facẽ q̃ perat. Hec illꝰ audientib⁹ adiciẽs dixit pabolã: eo q̃ eẽt ppe irlm: z q̃ existimaret: q̃ protinus regnũ dei manifestaret. Dixit ergo: Hõ q̃dã nobilis abiit i regionẽ lõginquã accipere sibi regnũ z reuerti. Vocatis aũt decẽ seruis suis: dedit eis decẽ mnas: z ait ad illos: Negociamini dũ vẽio. Ciues aũt ei⁹ oderant eũ: z miserũt legationẽ p⁹ illũ dicẽtes: Nolumꝰ hũc regnare sup nos. Et factũ ẽ ut reddiret accepto regno: z iussit uocari seruos q̃b⁹ dedit pecuniã: ut sciret quantũ q̃sq̃ negociatꝰ eẽt. Venit aũt pmꝰ dicens: Dñe: mna tua decẽ mnas acq̃suit. Et ait illi: Euge bone q̃ ue: q̃ i modico fuisti fidelis: eris potatẽ hñs supra decẽ ciuitates. Et alꝰ vẽit dicẽs: Dñe: mna tua fecit q̃nq̃ mnas: z huic ait: Et tu esto sup q̃nq̃ ciuitates. Et alꝰ vẽit dicens: Dñe: ecce mna tua: quã habui reposita i sudario. Timui.n.te: q̃ hõ austerꝰ es: tollis q̃ nõ posuisti: z metis q̃ nõ seminasti. Dixit ei: De ore tuo te iudico ue neq̃. Sciebas q̃ ego hõ austerꝰ sum: tollẽs q̃ nõ posui: z metẽs q̃ nõ seminaui. Et q̃re nõ dediste pecuniã meã ad mensã: z ego veniẽs cũ usuri vtiq̃ exegissem illud. Et astãtib⁹ dixit: Auferte ab illo mnã: z date illi q̃ decẽ mnas habet. Et dixerũt ei: Dñe hz decẽ mnas. Dico aũt uob⁹: q̃ oi habẽti dabit z abundabit: ab eo aũt q̃ ñ hz: z q̃ hz auferet ab eo. Verũtñ inimicos meos illos q̃ noluerũt me regnare sup se adducite huc: z interficite añ me. Et his dict pcedebat ascẽdẽs hierosolymã. Et factum est cũ approp̃iq̃sset ad bethphage et bethaniã: ad montẽ q̃ uocat oliueti: misit duos discipulos suos dicẽs: Ite in castellũ q̃ pta vos ẽ. In q̃ itroeũtes inuenietis pullũ asine alligatũ: cui nemo unq̃ hoium sedit. Soluite illũ z adducite. Et siq̃s vos interrogauerit q̃re soluitis: sic dicetis ei: quia dñs operã eius desiderat. Abierũt aũt qui missi erãt: z inuenerũt sicut dixit illis statez pullũ. Soluentib⁹ aũt illis pullũ: dixerunt dñi ei⁹ ad illos: Quid soluitis pullũ: At illi dixerũt: Quia dñs eũ necessariũ hz. Et duxerũt illũ ad ihesũ. Et iactantes uestimenta sua supra pullũ: imposuerũt ihesũ. Ibãt aũt illo substernebãt uestimẽta sua i uia. Et cũ approp̃inq̃ret iam ad descensũ mõtis oliueti: ceperũt oẽs turbe descendentiũ gaudẽtes laudare deũ voce magna sup oib⁹ q̃s uiderãt virtutib⁹ dicẽtes: Bñdict q̃ uenit rex i noie dñi: pax i celo: z glia in excelsis. Et quidã pharisei de turbis dixerũt ad illũ: Magist increpa discipulos tuos. Quib⁹ ipe ait:

Dico vob: q; si hi tacuerint: lapides clamabunt. Et ut appropinquit: vidēs ciuitatē fleuit sup illā dicēs: Quia si cognouisses ⁊ tu. Et qdē in hac die tua q̄ ad pacē tibi: nūc aūt abscōdita sūt ab oculis tuis. Quia uenient dies i te: ⁊ circūdabūt te inimici tui uallo: ⁊ circūdabūt te ⁊ coāgustabūt te vndiq;: et ad trā pternēt te: ⁊ filios tuos q̄ i te sūt: et nō relinquēt i te lapidē sup lapidē: eo q; nō cognoueris tps uisitatiōis tue. Et ingressus i tēplū cepit ejcē vēdētes et emētes: dicēs illis: Scriptū ē: q; dom⁹ mea dom⁹ oronis ē: uos aūt fecistī illā spelūcā latronū. Et erat docēs q̄tidie i tēplo. Principes aūt sacerdotū ⁊ scribe ⁊ pncipes pleb⁹: q̄rebāt illū pdē: ⁊ nō inueniebāt quid facerent illi. Dis enim populus suspēsus erat audiēs illū. ¶.XX. ET factū est in vna dier; docēte illo populū in tēplo ⁊ euāgelizāte: conuenerūt pncipes sacerdotū ⁊ scribe cum seniorib⁹: ⁊ aiunt dicētes ad illū: Dic nobis in q̄ pāte hec facis: Aut qs ē q̄ dedit tibi hāc pātē: Rns aūt iesus dixit ad illos: Interrogabo vos ⁊ ego vnū vbū. Rndete mihi: Baptismū ioānis de celo erat: an ex hoib⁹: At illi cogitabāt ī se dicētes: quia si dixerimus de celo: dicet: Quare ergo ñ credidistis illi: Si aūt dixerim⁹ ex hoib⁹: plebs univsa lapidabit nos. Certi sūt. n. ioānē pphetā eē. Et rndēt se nescire vñ eēt. Et iesus ait illis: Neq; ego dico uob i q̄ pāte hec facio. Cepit aūt dicē ad plebē pabolā hāc. Hō q̄dā plātauit uineā ⁊ locauit eā colonis: ⁊ ipe peger fuit ml⁹ tpib⁹. Et i tpe illo misit ad coltores fruū: ut de fructu uinee darēt illi: Qui cesū dimisēit eū ianē. Et addidit alterū seruū mittē. Illi aūt hūc q̄; cedētes ⁊ afficiētes ꝓtumelia: dimisēit inanē. Et addidit tertiū mittē: q̄ ⁊ illum vulnerantes eiecerūt. Dixit aūt dns uinee: Quid faciā: Mittā filiū meū dilectū: forsitā cū hūc uiderit verebūt. Quē cū uidisset coloni: cogitauerūt int se dicētes: Hic ē heres. Occidam⁹ illū: ut nra fiat hēditas. Et eiectū illū extra uineā occidēt. Quid ergo faciet ill⁹ dns uinee: Veniet ⁊ pdet colonos istos: ⁊ dabit vineā alijs. Quo audito dixerūt illi: Absit. Ille aūt aspiciēs eos ait: Quid ē ergo hoc qđ scriptū ē: lapidē quē reprobauerūt edificātes hic fact⁹ ē ī caput āguli: Dis q̄ ceciderit supra illū lapidē ꝓssabit: supra quē aūt ceciderit cōminuet illū. Et q̄rebāt pncipes sacerdotū ⁊ scribe mittē i illū manus illa hora ⁊ timuerūt pplm. Cognouerit. n. q; ad ipos dixerit silitudinē hāc. Et obseruātes miserūt insidiatores q̄ se iustos simularēt: ut capent eū i sermōe: ⁊ traderēt illū pncipatui ⁊ potestati psidis. Et interrogauerūt eū dicentes: Mgē scim⁹ q; recte dicis ⁊ doces: ⁊ ñ accipis psonā: sed uiā dei i vitate docēs. Licet nob tributū dare cesari: an ñ: Cōsideras aūt dolū illoz dixit ad eos: Quid me tētatis: Ostendite mihi denariū: cuius hz imaginē ⁊ iscriptionē: Rndētes dixerūt: Cesaris. Et ait illis: Reddite ergo q̄ sūt cesaris cesari: ⁊ q̄ sūt dei deo. Et nō potuerūt vbū ei⁹ cōprhendē coram plebe: ⁊ mirati i rnsō ei⁹ tacuerūt. Accesserūt aūt qdā saduceoz: q̄ negāt eē resurrectōez: ⁊ interrogauerūt eū dicētes: Mgē: moyses scripsit nobis: si frater alicui⁹ mortu⁹ fuerit hns uxorē: ⁊ hic sine liberis fuerit: ut accipiat eam frater ei⁹ uxorē: ⁊ suscitet semē fratri suo. Septē ergo fres erāt: ⁊ pm⁹ accepit uxorē ⁊ mortu⁹ ē sine filijs. Et seq̄ns accepit illā: ⁊ ipse mortu⁹ ē sine filio. Et ter⁹ accepit illā: similit⁹ ⁊ oēs septē ⁊ nō reliq;unt semē: ⁊ mortui sūt. Nouissime oiuz mortua ē ⁊ mlier. In resurrectiōe ergo cui⁹ eoz erit uxor: siq̄dez septē habuerūt eā uxorē. Et ait ill⁹ iesus: Filij hui⁹ seculi nubūt ⁊ tradūt ad nuptias: illi vo q̄ digni habebūt seculo illo: ⁊ resurrectiōe ex mortuis: neq; nubēt neq; ducēt uxores neq; ultra mori poterūt. Eqles. n. angelis sūt ⁊ filij sūt dei: cū sint filij resurrectōis. Quia vo resurgāt mortui: ⁊ moyses oñdit sup rubū: sic dicit dñm deū abraā ⁊ deum isaac et deū iacob. Deus aūt nō ē mōtuoz sed uiuoz. Oēs. n. uiuūt ei: Rndētes aūt q̄dā scribaz dixerūt ei: Mgē bñ dixisti: Et āplius non audebāt eū q̄q̄ interrogare. Dixit aūt ad illos: Quō dicūt xp̄m filiū eē dauid: ⁊ ipe dauid dic in libro psalmoz: dixit dns dño meo: sede a dextris meis: donec ponā inimicos tuos: scabellū pedū tuoz. Dauid ergo dñm illū uocat: et quō filius⁹ ei⁹ ē: Audiēte aūt oi pplo: dixit discipulis suis: Attēdite a scribis q̄ uolūt ābulare i scholis et amāt salutatiōes i foro: et pmas cathedras i synagogis: et primos discubit⁹ in cōuiuijs. Qui deuorant domos uiduaz: simulātes longā oronem. Hi accipiēt dānatiōnē maiorem. ¶.XXI. RESpiciens aūt vidit eos qui mittebāt munera sua in gazophylatium diuites. Vidit autem et quandam uiduā pauperculam mittentem era minuta duo. Et dixit

Dicere dico uob: q̃ vidua hec paup plꝰ q̃ oēs
misit. Nã oēs hi ex abūdanti sibi miserunt
ītmuneribꝰ dei: hec āt ex eo qđ deest illi oēs
uictū suū quē habuit misit. Et qbusdã dice
tibꝰ ỏ tẽplo q̃ bonis lapidibꝰ ⁊ donis orna
tū eēt: dixit: Hec q̃ videtis: veniēt dies i qbꝰ ñ
relinq̃t lapis supra lapidē qđ ñ destruat. Int
rogauerūt aūt illū dicentes: Preceptor qñ
hec erūt: ⁊ qđ signū cū fieri incipiēt. Qui di
xit: Videte ne seducamini. Multi. n. uenient
noīe meo dicētes q̃ ego sū: ⁊ tps appropiq̃
uit: Nolite ire pꝰ eos. Cū āt audieritis plia ⁊
seditiones: nolite ṫreri. Oz ꝓmū hec fieri: sz
nondū statī finis. Tūc dicebat illis: Surget
gēs ꝓtra gentē ⁊ regnū advsus regnū: ⁊ tre
motꝰ magni erūt p loca ⁊ pestilētie ⁊ fames
ṫrores q̃ de celo: ⁊ signa magna erūt. Sz añ
hec oīa iniciēt uobꝰ manꝰ suas: ⁊ psequnt tra
dētes in synagogas ⁊ custodias: trahentes
ad reges ⁊ psides ppt nomē meū. Cotinget
āt uob i testimoniū. Ponite ergo i cordibꝰ vrīs
nō pmeditari quēadmodū rnōdeī. Ego. n.
dabo uob os ⁊ sapiētiã: cui nō poterūt resi
stere ⁊ ꝓtradicē oēs advsarij vri. Trademi
ni āt a parētibꝰ ⁊ fratribꝰ ⁊ cognatis ⁊ amicis
⁊ morte afficiēt ex uob: et eritis odio oibꝰ
hoīb ppt nomē meū: et capillus de capite
vro ñ pibit. In patiētia vra possidebit aias
vras. Cū āt uideritis circūdari ab exercitu
irl̃z: tūc scitote q̃ appropiq̃uit ỏsolatio eī.
Tūc q̃ i iudea sūt fugiāt ad mōtes: ⁊ qui in
medio eī discedāt: ⁊ q̃ i regiōibꝰ: ñ intrēt i eã:
q̃ dies ultiōis hi sūt: ut impleāt oīa q̃ scripta
sūt. Ve aūt pregnātibꝰ ⁊ nutriētibꝰ i illis die
bꝰ. Erit. n. pssura magna sup trã: ⁊ ira po
plo huic. Et cadēt i ore gladij: ⁊ captiui du
cent in oēs gētes. Et irl̃m calcabit a gentibꝰ
donec impleāt tpa nationū. Et erūt signa i sole
⁊ luna ⁊ stellis: ⁊ i trīs pssura gentiū p ꝓfu
sione sonit maris ⁊ fluctuū: arescētibꝰ hoi
bꝰ p timore ⁊ expectatiõe q̃ supueniēt univ
so orbi. Nã uirtutes celoꝝ mouebūt: et tūc
videbūt filiū hois venientē in nube cū ptate
magna ⁊ maiestate. His aūt fieri incipientibꝰ:
respicite ⁊ leuate capita vra: qñ appropiq̃t
redēptio vra. Et dixit illis silitudinē: Vide
te ficulneã ⁊ oēs arbores: cū pducūt iaz ex
se fructū: scitis q̃ñ ꝓpe ē estas: Ita ⁊ vos cuz
videritis hec fieri: scitote q̃ñ ꝓpe ē ignū dei.
Amē dico uob: q̃ ñ pteribit generatio hec:
donec oīa fiāt. Celū ⁊ trа trāsibūt: uerba āt
mea non transibunt. Attendite autē uobis
ne forte grauentur corda vra in crapula et
ebrietate ⁊ curis hui uite: ⁊ supueniat in
vos repētina dies illa. Laq̃ laqueus. n. su
pueniet i oēs q̃ sedēt sup faciē oīs trē. Vigi
late itaq̃ oī tpe orates: ut digni habeamini
fugē ista oīa q̃ futa sūt: ⁊ stare añ filiū hois.
Erat aūt dieb docēs i tẽplo: noctibꝰ vo exi
ēs morabat i mōte: q̃ uocat oliueti. Et oīs
pplꝰ manicabat ad eū in tẽplo audire eum.

Appropinq̃bat aūt dies ¶ .XXII.
festus azimoꝝ q̃ dicit pascha. Et q̃re
bāt pncipes sacerdotū ⁊ scribe quō ihesū int
ficerēt: timebāt vo plebē. Intrauit āt satha
nas i iudā q̃ cognominabat scharioth: vnū
de duodeci: ⁊ abijt ⁊ locut ē cū pncipibꝰ sa
cerdotū ⁊ magistratibꝰ quēadmodū illū tra
deret eis. Et gauisi sūt: ⁊ pacti sūt pecuniaz
illi dare. Et spopōdit. Et q̃rebat opportuni
tatē: ut tradēt illū sine turbis. Venit āt dies
azimoꝝ: in q̃ necesse erat occidi pascha. Et
misit petrū ⁊ ioānē dicēs: Euntes parate nob
pascha: ut mãducem. At illi dixerūt: Vbi
uis parem? Et dixit ad eos: Ecce introeūtibꝰ
vob i ciuitatē: occurret uob hō q̃dã ampho
rã aque portãs: sequmini eū i domū i quã in
trat: ⁊ dicet paterfamilias dom. Dic tibi mgr:
Vbi ē diversoriū ubi pascha cū discipulis me
is mãducem? Et ipe ondet uob cenaculum
magnū stratū: ⁊ ibi parate. Euntes āt inue
rūt sicē dixit illꝰ: ⁊ paueāt pascha. Et cū facta
esset hora discubuit: ⁊ duodeci apli cuz eo.
Et ait illꝰ: Desiderio desideraui hoc pascha
mãducare uobiscū añq̃ patiar. Dico. n. uo
bis: q̃ ex hoc ñ mãducabo illud donec iple
at i regno dei. Et accepto calice gias egit et
dixit: Accipite ⁊ dividite iter vos. Dico. n. uo
bis: q̃ ñ bibã de generatiõe uite: donec ignū
dei veiat. Et accepto pane gias egit ⁊ fregit
⁊ dedit eis dicēs: Hoc ē corpꝰ meū: qđ ꝓ uo
bis dat. Hoc facite i meã cōmemorationez.
Similit ⁊ calicē pꝰ q̃ cenauit dicēs: Hic ē calix
nouū testm i sanguie meo: q̃ ꝓ uob fūdet. Ve
rūtñ ecce manꝰ tradētis me mecū ē i mēsa.
Et qđē filiꝰ hois fm q̃ definitū ē uadit: ue
rūtñ ue hoi illi p quē tradet. Et ipi cepunt
q̃rere int se: q̃s eēt ex eis q̃ hoc factur eēt.
Facta ē āt ⁊ pētio int eos: q̃s eoꝝ videt esse
maior. Dixit āt eis: Reges gētiū dominant
eoꝝ: ⁊ q̃ potatem hūt sup eos bñfici uocant.
Vos aūt nō sic. Sz q̃ maior ē i uob fiat sic
minor: ⁊ q̃ pcessor ē: sicut ministrato. Naz q̃s
maior ē qui recūbit: an q̃ ministrat? Nonne

q̄ recūbit. Ego aūt i medio vr̄m sr̄ sicut qui
ministrat. Vos aūt estis q̄ pmānistis mecū in
tētationib⁹ meis. Et ego dispono uob⁹ sicut
disposuit mihi p̄r̄ meus regnū: ut edatis & bi
batis sup mensā meā i regno meo: & sedeatis
sup thronos iudicātes duodecī tribus isr̄l.
Dixit aūt dñs simoni: Symō ecce sathanas
expetiuit vos ut cribraret sic triticū. Ego āt
rogaui p te: ut non deficiat fides tua: Et tu
aliq̄n puersus: cōfirma fratres tuos. Qui
dixit ei: Dñe tecū par⁹ sū & i carcerē & i mor
tē ire. Et ille dixit: Tibi dico petre: n̄ canta
bit hodie gall⁹: donec ter abneges nosse me.
Et dixit eis: Cū misi vos sine sacculo & pe
ra & calciamēta: numq̄d aliq̄d defuit uob⁹? At il
li dixer̄t: Nihil. Dixit ergo eis: Sed nūc q̄
habz sacculū tollat silr̄ & perā: et q̄ n̄ habz ven
dat tunicā suā & emat gladiū. Dico.n.uob⁹:
q̄m adhuc hoc q̄d scriptū ē oportet ipleri in
me: Et cū iniq̄s deputat⁹ ē. Etenim ea q̄ sūt d̄
me: finē habent. At illi dixerunt: Dñe ecce duo
gladij hic. At ille dixit eis: Satis ē. Et egr̄e
sus ibat sm̄ psuetudinē i mōtē oliuaz. Se
cuti sūt āt illū & discipli. Et cū pueniss̄et ad
locū: dixit ill⁹: Orate: ne intret⁹ i tētationē. et
ipe auulsus ē ab eis quātū iactus ē lapidis:
& posit⁹ genib⁹ orabat dicēs: Pr̄ si vis trāsfer
calicē istū a me: uerūtn̄ nō mea uolūtas: sz
tua fiat. Apparuit aūt illi angel⁹ d̄ celo con
fortās eū. Et fact⁹ i agonia plixi⁹ orabat: &
fact⁹ ē sudor ei⁹ sic gutte sanguis decurrēt⁹ i
terrā. Et cū surrexiss̄et ab oratione & uenisset
ad discipulos suos: inuenit eos dormientes
pre tristitia. Et ait illis: Quid dormitis? Sur
gite orate: ne intret⁹ in tētationē. Adhuc eo
loquente: ecce turba & q̄ uocabat iudas vn⁹
de duodecim ancedebat eos: & appropinḡ
uit iesu: ut oscularet eū. Jesus aūt dixit illi:
Juda osculo filiū hois tradis? Videntes aūt
hi q̄ circa ipm erāt q̄d futurū erat: dixer̄t ei:
Dñe: si percutim⁹ in gladio? Et percussit vn⁹ ex
illis seruū pncipis sacerdotū: & āputauit auri
culā ei⁹ dexterā. Rndēs āt iesus ait: Sinite
usq; huc. Et cū tetigiss̄et auriculā ei⁹: sana
uit eū. Dixit aūt iesus ad eos q̄ uenerāt ad
se pncipes sacerdotū & magistrat⁹ tēpli & se
niores. Quasi ad latronē exist⁹ cū gladijs &
fustib⁹: cū q̄tidie vobiscū fuer̄i in tēplo: nō
extendist⁹ man⁹ i me: sed hec ē hora vra: & po
testas tenebraz. Comprehendentes āt eū duxe
rūt ad domū pncipis sacerdotū: petr⁹ vo se
q̄bat eū a lōge. Accenso āt igne i medio atrij
& circūsedētib⁹ illis: erat petr⁹ i medio eoz.
Quē cū uidiss̄et ancilla q̄dā sedentē ad lum̄
& eū fuiss̄et intuita: dixit: Et hic cū illo erat.
At ille negauit eū dicēs: Mulier n̄ noui illū.
Et p⁹ pusillū alius vidēs eū dixit: Et tu de ill⁹
es. Petr⁹ vo ait: O hō n̄ sū. Et intuallo facto
q̄si ore vni⁹ alt⁹ q̄dā affirmabat dicēs: Vere
& hic cū illo erat: nā & galileus ē. Et ait petr⁹:
Hō: nescio q̄d dicis. Et cōtinuo adhuc illo
loq̄nte cantauit gall⁹. Et pversus dñs aspexit
petrū. Et recordat⁹ ē petr⁹ vbi dñi sicut di
xerat: q: priusq̄ gall⁹ cāret: ter me negabis. Et
egressus foras petr⁹ fleuit amare. Et uiri q̄
tenebāt illū: illudebāt ei cedētes: Et uelaue
rūt eū: & percutiebāt faciē ei⁹: & interrogauerūt
eū dicētes: Prophetiza: quis ē q̄ te percussit?
Et alia mlta blasphemātes dicebāt i eū. Et
ut fact⁹ ē dies: congregat⁹ sen̄iores plebis & pnci
pes sacerdotū & scribe: & duxerūt illū i pci
liū suū dicētes: Si tu es xp̄s: dic nob⁹. Et ait
illis: Si uob⁹ dixero nō credetis mihi: si aut ē
& interrogauero n̄ rndebitis mihi: neq; dimit
tetis. Ex hoc āt erit filius hois sedēs a dextris
uirtutis dei. Dixer̄t aūt oēs: Tu ergo es filius
dei? Qui ait: Vos dicitis: q: ego sū. At illi di
xer̄t: Quid adhuc desideram⁹ testimoniū?
Ipsi.n. audiuimus de ore eius. ¶ .XXIII.

Et surgēs oīs multitudo eorū duxer̄t
illū ad pilatū. Ceper̄unt aūt illū accusa
re dicentes: Hunc inuenimus subuertentē
gentē nr̄am: & prohibentē tributa dare cesari
& dicentē se xp̄m regē ēe. Pilatus aūt inter
rogauit eū dicens: Tu es rex iudeoz? At il
le rndēs ait: Tu dicis: Ait aūt pilat⁹ ad pnci
pes sacerdotū & turbas: Nihil inuenio cause
i hoc hoie. At illi ingalescebāt dicētes: Com
mouit pplm docēs p vniūsā iudeā: incipiēs a
galilea usq; huc. Pilat⁹ aūt audiēs galileā:
interrogauit si hō galileus eēt. Et ut cognouit
q̄ de herodis pte eēt: remisit eū ad hero
dē: q̄ & ipe hierosolymis erat illis dieb⁹. Hero
des aūt viso iesu: gauisus ē ualde. Erat.n.
cupiēs ex mlto tpe vidē eū: eo q̄ audiret mlta
d̄ eo: & spabat signū aliq̄d videre ab eo fieri.
Interrogabat āt eū mltis sermōib⁹. At ipe nihil
illi rndebat. Stabāt āt pncipes sacerdotes
& scribe pstāt accusātes eū. Spernit āt illū
herodes cū exercitu suo & illusit indutū veste
alba: & remisit ad pilatū. Et facti sūt amici
herodes & pilat⁹ i ipa die: nā antea inimici
erāt adinicē. Pilat⁹ aūt pocatis pncipib⁹ sa
cerdotū & magistratib⁹ & plebe: dixit ad illos:

355

Obtulistī mihi hūc hoiez: qsi auertētē ppl̄z
7 ecce ego coꝝ uob̄ introgās nulla causam
iuenio i hoie isto: ex his i qb⁹ eū accusatis. Sz
neq herodes. Nā remisi uos ad illū: 7 ecce
nihil dignū morte actū ē ei. Emēdatū ergo
illū dimittā. Necesse āt sim̄l hēbat dimittē
eis p diē festū vnū. Exclamauit aūt universa
turba dicēs: Tolle hūc: 7 dimitte nob̄ bar-
rabā. Qui erat ppt̄ seditionē quādā factā i
ciuitate 7 hoicidiū missus i carcerē. Iterꝝ āt
pilat⁹ locut⁹ ē ad eos: uolēs dimittē iesum.
At illi succlamabāt dicētes: Crucifige cruci
fige eū. Ille aūt tertio dixit ad illos: Quid.n.
mali fec iste: Nullā causā mortis inuenio i eo.
Corripiā ergo illū 7 dimittā. At illi istabāt
vocib⁹ magnis postulātes ut crucifigēt: 7 in
ualescebāt voces coꝝ. Et pilat⁹ adiudicauit
fieri petitionē eoꝝ. Dimisit āt illis eū q ppt̄
homicidiū 7 seditionē missus fuerat i carce
rē quē petebāt: iesū vo tradidit uoluntati eo-
rū. Et cū duceret eū: apprehēderūt simonē
quendā cyrenensē uenientē de villa: 7 ipo-
suerūt illi crucē portare p⁹ iesū. Sequebat aūt
illū multa turba ppli 7 mulierū: q plangebāt
7 lamentabāt eū. Conuersus āt ad illas iesus
dixit: Filie irl̄m: nolite flere sup me sed sup
uosipsas flete 7 super filios uros: qm ecce
uenient dies i qb⁹ dicēt: Beate steriles: 7 uen
tres q ñ genuerūt: 7 ubera q ñ lactauerūt. Tūc
incipiēt dicē montib⁹ cadite sup nos: 7 colli-
b⁹ opite nos. Quia si i uiridi ligno hec faci
ūt i arido qd fiet? Ducebāt āt 7 alij duo ne-
quā cū eo: ut interficerēt. Et p⁹q uenerunt in
locū q uocat caluarie: ibi crucifixerūt eū: 7
latrones: vnū a dextris 7 alterꝝ a sinistris. Iesus
aūt dicebat: Pr̄ dimitte illis: Nō.n. sciunt
qd faciūt. Diuidētes vo uestimēta ei⁹ miserūt
sortes. Et stabat ppls expectās: 7 deridēbāt
eū pncipes cū eis dicētes: Alios saluos fec:
se saluū faciat: si hic ē xps dei electⁿ. Illudē-
bāt āt ei 7 milites accedētes: 7 acetū offerē-
tes ei dicētes: Si tu es rex iudeoꝝ saluū te
fac. Erat āt 7 supscriptio scripta sup eū lis
græc 7 latinis 7 hebraic: hic ē rex iudeorū.
Unⁿ āt de his q pendebāt latronib⁹ blasphe
mabat eū dicēs: Si tu es xps: saluū fac te-
ipsū 7 nos. Rñs āt alter increpabat eū dicēs:
Neq tu times deū: q i eadē dānatōe es. Et
nos qdē iuste: nā digna factis recepimus: hic
vo nihil mali gessit. Et dicebat ad iesū: Do
mie: mēto mei cū uener in regnū tuū. Et
dixit illi iesus: Ām dico tibi: hodie mecū er
in paradiso. Erat āt fere hora sexta: 7 tenebre
facte sūt i uniuersā trā usq horā i nonā: et
obscurat⁹ ē sol: 7 uelū templi scissū ē mediuz.
Et clamās uoce magna iesus ait: Pr̄ i ma-
nⁿ tuas cōmendo spm meū. Et hec dicēs ex-
pirauit. Uidēs āt centurio qd factū fuerat:
glorificauit deū dicēs: Uere hic hō iustⁿ erat.
Et ois turba eoꝝ q simul adcrāt ad spectaculū
istud: 7 uidebāt q ficbāt: percutientes pectora
sua reuertebāt. Stabāt āt oēs noti ei⁹ a lōge:
7 mulieres q secute eū erāt a galilea hec
uidētes. Et ecce uir noie ioseph q erat decu
rio uir bonⁿ 7 iustⁿ: hic ñ pserat cōsilio et
actib⁹ eoꝝ ab arimathia ciuitate iudee: q ex
pectabat 7 ipe regnū dei: hic accessit ad pi-
latū 7 petijt corp⁹ iesu: 7 depositū uoluit in
sindone: 7 posuit eū i monūmto excisō: i q
nōdū qsq̄ positⁿ fuerat. Et dies erat para-
sceues: 7 sabbatuz illucescebat. Subsecute
āt mulieres q cū eo uenerāt de galilea uidēt
monumētū: 7 quēadmodū positū erat cor-
p⁹ ei⁹: 7 reuertētes parauerūt aromata 7 un-
guēta: et sabbato qdē silucrūt fm mādatū.

Una aūt sabbati ualde .XXIIII. C diluculo uenerūt ad monumentū pō
tantes q parauerāt aromata: 7 inuenerunt la
pidē reuolutū a monumento: et ingressi nō
inuenerūt corp⁹ dñi iesu. Et factū est dū mē
te psternate eent de isto: ecce duo uiri stetēt
sec⁹ illas in uestē fulgēti. Cū timerēt āt 7 de
clinarēt vultū i trā: dixerūt ad illas: Quid
q̄ritis: uiuentē cū mortuis: Nō ē hic: sz sur
rexit. Recordamini q̄lit locut⁹ ē uob⁹: cū ad
huc i galilea eēt dicens: Quia oz filiū hois
tradi i manⁿ hoiuz pcōrum: 7 crucifigi: 7 die
tertia resurgē: et recordate sūt vboꝝ ei⁹: et re-
gresse a monumēto nūciauerūt hec oia ill̄ vn-
decim: et ceteis oib⁹. Erat aūt maria magdale
ne et ioāna: et maria iacobi: et cetē q cū eis
erāt: q dicebāt ad aplos hec. Et uisa sūt aī
illos sicut deliramentū vba ista: et ñ credidēt
illis. Petrⁿ aūt surgēs cucurrit ad monumē
tū: et procūbēs uidit linteamia sola posita:
et abijt secū mirās qd factū fuerat. Et ecce
duo ex illis ibāt ipa die i castellū qd erat i spa
tio stadioꝝ sexagita ab irl̄m noie emaus et
ipi loqbāt adinuicē de his oib⁹ q acciderāt.
Et factū ē dū fabularēt et secū q̄rerēt: et ipe
iesus appropinquās ibat cū illis: Oculi āt illo
rū tenebāt: ne eū agnoscerēt. Et ait ad illos:
Qui sūt hi sermones qs pfertis adinuicem
ambulātes: et estis tristes? Et rūdēs unus

356

sui nomē cleophas dixit ei: Tu sol' pegrin' es in irl'm ⁊ nō cognouisti q̄ facta sūt in illa his dieb'? Quib' ille dixit: Que? Et dixerūt: De iesu nazareno q̄ fuit uir ꝓpheta: potēs in ope ⁊ ſmone corā deo ⁊ oī ppl'o. Et quō eū tradiderūt sūmi sacerdotes ⁊ p̄ncipes nr̄i in dānationē mōtis: ⁊ crucifixerūt eū. Nos aūt sperabam': qꝛ ipse esset redēptur' isrl'. Et nūc sup hec oīa t̄tia dies ē hodie: q̄ hec facta sūt. Sed ⁊ mlieres q̄dā ex nr̄is terruerūt nos: q̄ ante lucē fuerūt ad monumētuz. ⁊ nō inuēto corpore ei' uenerūt dicentes: se etiā visionē angeloꝝ uidisse: qui dicunt eū viuere. Et abierūt q̄dā ex nostris ad monumentū: ⁊ ita inuenerūt sicut mlieres dixerūt: ipsū vero ñ inuenerūt: et ipse dixit ad eos: O stulti ⁊ tardi corde ad credendū in oīb' que locuti sūt ꝓphete: Nonne hec oportuit pati xp̄m: ⁊ ita ītrare ī gl'iaz suā? Et īcipiēs a moyse ⁊ oīb' ꝓphetis: interp̄tabat' illis in oīb' scripturis que de ip̄o erāt. Et appropi quauerūt castello quo ibant: ⁊ ipse se finxit longi' ire. Et coegerūt illū dicentes: Mane nobiscū qm̄ aduespascit: ⁊ īclīata ē iā dies. Et intrauit cū ill': Et factū est dū recūberet cum eis: accepit panē ⁊ bn̄dixit ac fregit: et porrigebat illis: Et aperti sūt ocl'i eoꝝ: ⁊ cognouerūt eū: ⁊ ip̄e euanuit ex oculis coruz. Et dixerūt adinuicē: Nōne cor nr̄m ardēs erat in nob': dū loqueret' in uia: ⁊ apiret nobis scripturas? Et surgētes eadē hora īgressi sūt ī irl'm: ⁊ inuenerūt congregatos undecim: ⁊ eos q̄ cū illis erāt dicētes: q̄ surrexit dn̄s uere: ⁊ apparuit simoni. Et ipsi narrabant que gesta erāt in uia: ⁊ quō cognouerūt eū in fractione panis. Dū aūt hec loquunt': stetit iesus ī medio eoꝝ ⁊ dixit: Pax uobis Ego sū: nolite timē. Cōturbati vo ⁊ cōterriti: existimabant se sp̄m uidere. Et dixit eis: Quid turbati estis: ⁊ cogitatiōes ascēdūt ī corda ur̄a? Uidete man' meas ⁊ pedes: q̄a ego ipse sū. Palpate ⁊ uidete: qꝛ sp̄us carnē ⁊ ossa nō habet: sicut me uidet' habere. Et cū hec dixisset: oñdit eis man' ⁊ pedes. Adhuc aūt illis nō credentibus ⁊ mirantibus pre gaudio dixit: Habetis hic aliquid: qd̄ manducetur? At illi obtulerunt ei partem piscis assi ⁊ fauū mellis. Et cū mādūcasset coram eis: sumens reliquias dedit eis: Et dixit ad eos: Hec sunt uerba que locut' sū ad uos cum adhuc essem uobiscum: qm̄ necesse est impleri omnia que scripta sunt in lege moysi ⁊ ꝓphet' et psalmis de me. Tūc apuit ill' sēsū: ut itelligerēt scriptas: et dixit eis: Qm̄ sic scriptū ē: ⁊ sic oportebat xp̄m pati: et resurgē a mortuis t̄tia die: et p̄dicar̄ ī noīe ei' pn̄iam et remissionē pccoꝝ in oēs gētes: īcipiētib' ab hierosolyma. Uos aūt testes est' hoꝝ. Et ego mittā ꝓmissū p̄ris mei ī vos: vos āt sedete ī ciuitate q̄adusq̄ īdua mini uirtute ex alto. Eduxit āt eos foras ī bethaniā: ⁊ eleuat' manib' suis bn̄dixit eis: Et factū ē dū bn̄diceret illis recessit ab eis: ⁊ ferebat' ī celū. Et ipsi adorātes regressi sūt in hierusalē cū gaudio magno: et erāt sēp ī tēplo laudātes ⁊ benedicentes deū. Amen.

¶ Explicit euāgeliū scōm Lucā. Incipit ꝓlogus in euangeliū scōm Joannem.

Hic est ioannes euangelista vn' ex discipulis dn̄i: q̄ uirgo a deo electus est: quē ō nuptijs uolentē nubē uocauit de': Cui uirginitat' ī hoc duplex testimoniū datur in euangelio: q̄ et p̄ ceteris dilect' a deo dicit': et huic matrē suā pēdēs ī cruce cōmēdauit dn̄s: ut uirginē uirgo ſuaret. Deniq̄ manifestās in euāgelio q̄ erat ipse īcorruptibilis uerbi op' inchoās: solus uerbū carnē factū esse: nec lumē a tenebris cōprehēsū fuisse testat': p̄mū signū ponēs qd̄ ī nuptijs fec̄ dn̄s ostēdens q̄ ipse erat: ut legentibus demōstraret q̄ ubi dn̄s īuitat' sit: deficē nuptiarū vinū debeat: et ueterib' īmutatis: noua oīa q̄ a xp̄o instituūt' appareāt. Hoc āt euāgeliū scripsit ī asia: posteaq̄ in pathmos insula apocalypsim scripserat: ut cui in principio canonis īcorruptibile p̄ncipiū p̄notat' ī genesi: ei etiā incorruptibilis finis p uirginē in apocalypsi redderet' dicēte christo: ego sū alpha ⁊ o. Et hic ē ioannes: q̄ sciens supuenisse diē recessus sui: ꝯuocat' discipl'is suis ī epheso: p multa signoꝝ expimēta ꝓmens xp̄m: descendēs in defossū sepulture sue locū facta orōne: posit' ē ad p̄res suos: tam extrane' a dolore mort' q̄ a corruptōe carnis inuenit' alien'. Tn̄ p' oēs euāgeliū scripsit: ⁊ hoc uirgini debebat'. Quoꝝ tn̄ ul' scriptorū tp̄is dispositio: uel libroꝝ ordinatio: ideo a nobis p singula nō exponit': ut sciendi desiderio collato et querētib' fructus labor': et deo magisterij doctrina seruetur.

Incipit euāgeliū fm ioannē. Lapīm. I.

In principio erat uerbum: ⁊ uerbum erat apud deum: ⁊ deus erat ūbum. Hoc erat in p̄incipio apud deū. Omnia p ipsum facta sunt: ⁊ sine ipso factū est nihil. Quod factum est in ipso uita erat: ⁊ uita erat lux hominū: ⁊ lux i tenebris lucet: ⁊ tenebre eā nō cōp̄ehēderūt. Fuit hō missus a deo: cui nomen erat ioannes. Hic uenit in testimoniū: ut testimoniū perhiberet de lumine: ut omnes crederēt p illū. Nō erat ille lux: sed ut testimoniū phiberet de lumie. Erat lux ūa: q̄ illūinat oēm hoiem uenientē in hunc mundū. In mūdo erat: ⁊ mūdus p ipsū factus est: ⁊ mūdus eū nō cognouit. In p̄pria uenit: ⁊ sui eū nō receperūt. Quotquot āt receperūt eū: dedit eis potestatē filios dei fieri: his q̄ credūt i noīe ei⁹. Qui nō ex sāguinib⁹: neq; ex uolūtate carnis: neq; ex uolūtate uiri: sed ex deo nati sūt. Et ūbum caro factū est: ⁊ habitauit in nobis. Et uidimus gloriā ei⁹: gloriā q̄si unigeniti a p̄re: plenum gr̄atie ⁊ ueritatis. Joannes testimoniū phibet de ipso: ⁊ clamat dicēs: Hic erat quē dixi q̄ p⁹ me uenturus ē: añ me fact⁹ ē: q; p̄or me erat. Et de plenitudine ei⁹ nos omnes accepimus: ⁊ gr̄am p gr̄a: q; lex p moysen data est: gr̄a ⁊ ueritas p ihesū chr̄istū facta ē. Deū nemo uidit unq̄. Unigenit⁹ filius q̄ ē in sinu p̄tis: ipse enarrauit. Et hoc ē testimoniū ioannis: q̄n miserunt iudei ab hierosolymis sacerdotes ⁊ leuitas ad eū: ut īrogarēt eū. Tu q̄s es? Et p̄fessus ē: ⁊ nō negauit. Et confessus ē: q; nō sū ego chr̄ist⁹. Et īterrogauerūt eū: q̄d ergo: helias es tu? Et dixit: Non sū. Prophet⁹ es tu? Et rndit: Nō. Dixerūt ergo ei: Quis es ut rnsum dem⁹ his q̄ miserūt nos? Quid dicis ō teipm? Ait: Ego uox clamāt⁹ i deserto: dirigite uiā dñi: sic dixit isaias pphet⁹. Et q̄ missi fuerāt erāt ex phar̄isēis. Et īrogauerūt eū: ⁊ dixerūt ei: Quid ergo baptizas si tu nō es xp̄s: neq; helias: neq; p phet⁹? Rndit eis ioānes dicēs: Ego baptizo i aq̄: medi⁹ āt vr̄m stetit quē uos nescitis. Ipse ē q̄ p⁹ me uēturus ē: q̄ añ me fact⁹ ē: cui⁹ ego nō sū dign⁹ ut solua ei⁹ corrigiā calciamenti. Hec i bethania facta sūt trās iordanē: ubi erat ioānes baptizās. Altera die uidit ioānes ihesū uenientem ad se: ⁊ ait: Ecce agn⁹ dei: ecce q̄ tollit pcā mūdi. Hic ē de q̄ dixi: P⁹ me uenit uir q̄ añ me fact⁹ ē: q; p̄or me erat: ⁊ ego nescieba eū. Sed ut manifestetur i isrl̄: pp̄terea ueni ego i aq̄ baptizans. Et testimoniū phibuit ioānes dicēs: Quia uidi sp̄m descēdentē q̄si columbā de celo: ⁊ mansit sup eū: et ego nesciebā eum: sed qui misit me baptizare in aqua: ille mihi dixit: Sup quē uideris sp̄m descendentē: ⁊ manētem super eū: hic est qui baptizat in spiritu sancto. et ego uidi et testimoniū phibui: q̄a hic est filius dei. Altera die iterū stabat ioānes: ⁊ ex discipulis ei⁹ duo. Et respiciens ihesum ambulantē dixit: Ecce agnus dei: ⁊ audierunt eū duo discipuli loquentē: et secuti sunt ihesum. Conuersus aut̄ ihesus ⁊ uidens eos seq̄ntes se dicit eis: Quid q̄ritis? Qui dixerūt ei: Rabbi: q̄ dicitur interp̄etatus magist̄er: ubi habitas? Dicit eis: Uenite et videte. Uenerūt ⁊ viderunt ubi maneret: ⁊ apud eum manserunt die illo. Hora āt erat quasi decima. Erat aut̄ andreas frat̄ simonis petri unus ex duob⁹: q̄ audierat a ioanne: ⁊ secuti fuerāt eū. Inuēit hic p̄mū fratrē suū simonē: ⁊ dicit ei: Inuenimus messiā: quod est interp̄etatū chr̄istus. Et adduxit eum ad ihesum. Intuitus autem eū ihesus dixit: Tu es simon filius ioanna: tu uocaberis cephas: quod interp̄etatur petrus. In crastinum uoluit exire in galileam: ⁊ inuenit philippum. Et dicit ei ihesus: Sequere me. Erat autē philippus a bethsaida ciuitate andree ⁊ petri. Inuenit philippus nathanahel: ⁊ dicit ei: Quem scripsit moyses i lege ⁊ p̄phete: inuenimus ihesū filiū ioseph a nazareth. Et dixit ei nathanahel: A nazareth potest aliquid boni esse? Dicit ei philippus: Ueni ⁊ uide. Uidit ihesus nathanahel uenientem ad se: ⁊ dicit de eo: Ecce uere israhelita: in quo dolus non est. Dicit ei nathanahel: Unde me nosti? Respondit ihesus: et dixit ei: Priusq̄ te philippus uocaret: cum esses sub ficu uidi te. Respondit ei nathanahel: ⁊ ait: Rabbi: tu es filius dei: tu es rex israhel. Respondit ihesus ⁊ dixit ei: Quia dixi tibi uidi te sub ficu credis: maius his uidebis. Et dicit ei: Amen amen dico uobis: uidebitis celum apertum: ⁊ angelos dei ascendentes ⁊ descendentes supra filiū hominis.

ET die tertia nuptie facte sūt .II. in chana galilee: ⁊ erat mater ihesu ibi. Vocat' ē aūt ihesus ⁊ discipuli ei' ad nuptias. Et deficiente uino: dicit mat' ihesu ad eū: Vinū nō hnt. Et dicit ei ihesus: Quid mihi ⁊ tibi ē ml'ier? Nōdū venit hora mea. Dicit mr ei' ministr': Quōcūq; dixerit uob facite. Erāt aūt ibi lapidee hydrie sex posite scōm purificationē iudeoꝝ: capiētes single metre tas binas uel ternas. Dicit eis ihesus: Imple te hydrias aq̄: ⁊ impleuerūt eas usq; ad summū. Et dic eis ihesus: Haurite nūc: ⁊ ferte architriclino: ⁊ tulerūt. Ut aūt gustauit archi triclinus aquā uinū factū: ⁊ non sciebat uñ eēt: ministri aūt sciebāt q̄ hauserāt aquam: vocat sponsū architriclin': ⁊ dic ei: Quis hō pmū bonū uinū ponit: ⁊ cū inebriati fuerit tūc id qō deteri' ē. Tu aūt fuasti bonū uinū usq; adhuc. Hoc fec̄ initiū signoꝝ ihesus in chana galilee: ⁊ mānifestauit gloriā suā: ⁊ crediderūt i eū discipli ei'. P' hec descēdit capharnaū ipe ⁊ mr ei' ⁊ fratres ei' ⁊ discipli ei': ⁊ ibi mānsēt ñ multis dieb': et ppe erat pascha iudeoꝝ: ⁊ ascendit ihesus hierosolymā: ⁊ inuēit i tēplo vendētes oues ⁊ boues ⁊ colūbas ⁊ nūmularios sedētes. Et cū fecisset q̄si flagellū de funiculis: oēs eiecit ō tē plo: oues ꝙq; boues: ⁊ nūmulariorū effudit es: ⁊ mēsas subuertit. Et his q̄ colūbas vēdebāt dixit: Auferte ista hinc: ⁊ nolite facē domū p̄is mei domū negociatiōis. Recordati sūt vō discipuli ei': q: scriptū ē: ẓel' dom' tue comedit me. Rñdēt ergo iudei: ⁊ dixēt ei: Qō signū oñdis nob q: hec facis? Rñdit ihesus ⁊ dixit eis: Soluite tēplū hoc: ⁊ i trib' dieb' excitabo illud. Dixerūt ergo iudei: Quadragīta ⁊ sex annis edificatuz ē tēplū hoc: ⁊ tu i trib' dieb' excitabo illud? Ille aūt dicebat de tēplo corpoꝝ suī. Cū ergo resurrexisset a mortuis: recordati sūt discipli ei' q: hoc dicebat: ⁊ crediderūt scripte: ⁊ sermoni quē dixit ihesus. Cū aūt eēt hierosolymis i pascha i die festo: multi crediderūt in noīe ei' vidētes signa ei' q̄ faciebat. Ipse aūt ihesus nō credebat semetipsuz eis: eo ꝙ ipse nosset oēs: ⁊ q: opus ei nō erat ut quis testimoniū phibēt de hoīe. Ipse.n. sciebat quid esset in homine. .III.

ERat aūt homo ex pharisēis nicodem' noīe pnceps indeoꝝ. Hic venit ad ihesum nocte ⁊ dixit ei: Rabbi scimus quia a deo venisti magist'. Nemo.n. pōt hec signa facē q̄ tu facis: nisi fuerit deus cū eo. Rñdit ihesus ⁊ dixit ei: Amen amē dico tibi: nisi qs renatus fuerit denuo ñ pōt vidē regnū dei. Dicit ad eū nicodem': quō pōt hō nasci cū sit senex? Nūq̄d pōt i ventrē mr̄is sue iterato introire ⁊ renasci? Rñdit ihesus: Amē amē dico tibi: nisi qs renat' fuerit ex aq̄ ⁊ spu sācto ñ pōt introire i regnū dei. Qō natū ē ex carne caro ē: ⁊ qō natū ē ex spu spus ē. Nō mires q: dixi tibi: oportet uos nasci ōnuo. Spus vbi vult spirat: ⁊ vocē ei' audis: sed nescis uñ venit aut q̄ vadat: sic ē oīs q̄ nat' ē ex spu. Rñdit nicodem' ⁊ dixit ei: Quō possūt hec fieri? Rñdit ihesus ⁊ dixit ei: Tu es magr̄ i isrl' ⁊ hec ignoras? Amē amē dico tibi: q: qō scim' loqmur: ⁊ qō vidim' testamur: ⁊ testimoniū nr̄m ñ accipit. Si terrena dixi vob ⁊ nō creditis: quō si dixero vob celestia credetis? Et nemo ascendit i celū nisi q̄ descēdit de celo: filius hoīs q̄ ē i celo. Et sicut moyses exaltauit serpentē i deserto: ita exaltari oportet filiū hoīs: ut oīs q̄ credit i ipso nō pear: sed habeat vitā eternā. Sic.n. dē dilexit mundū: ut filiū suū vnigenitū daret: ut oīs q̄ credit i eū ñ pear: sed habeat vitā eternā. Nō.n. misit dē filiū suū i mundū ut iudicet mundū: sed ut saluet mund' p ipsuz. Qui credit i eū ñ iudicat: Qui aūt ñ credit iā iudicat' ē: q̄ ñ credit i noīe vnigēiti filij dei. Hoc est aūt iudiciū: q: lux vēit i mundū: ⁊ dilexēt hoies magis tenebras q̄ lucē. Erāt.n. eoꝝ mala opa. Oīs.n. q̄ male agit odit lucē: ⁊ nō venit ad lucē: ut nō arguāt opa eius. Qui aūt facit veritatē venit ad lucē ut manifestētur opa eius: q: in deo sūt facta. P' hec venit ihesus ⁊ discipli ei' i trā iudeā: ⁊ illic morabat cū eis ⁊ baptizabat. Erat aūt ⁊ ioānes baptizās i ennon iuxta salim: q: aq̄ multe erāt illic: ⁊ vēiebāt ⁊ baptizabāt. Nōdū.n. missus fuerat ioānes i carcerē. Facta ē aūt q̄stio ex discipl'is ioānis cū iudeis de purificatiōe. Et venerūt ad ioānē ⁊ dixēt ei: Rabbi q̄ erat tecū trās iordanē cui tu testimoniuz phibuisti: ecce hic baptizat: ⁊ oēs vēiunt ad eū. Rñdit ioānes ⁊ dixit: Nō pōt hō accipe q̄cq̄ nisi fuerit ei datū de celo. Ipsi uos mihi testimoniū phibetis ꝙ dixerim: non suz ego xp̄us: sed quia missus sum ante illum. Qui habet spnosam sponsus est: amicus autem sponsi qui stat ⁊ audit eum: gaudio gaudet propter vocez sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est. Illum oz crescē

me aũt minui. Qui desursũ venit sup ões ẽ. Qui de tra ẽ de tra ẽ ⁊ de tra loq̃t: q̃ ỏ ce lo vẽit sup ões ẽ. Et qỏ vidit ⁊ audiuit hoc testat: ⁊ testimoniũ ei⁹ nemo accipit. Qui ãt accepit eius testioniũ signiſicauit: q⁹ de⁹ verax ẽ. Quẽ.n. misit de⁹: ẏba dei loq̃t. Nõ ex ad mensurã dat deus ſpm. Pat̃ diligit filiũ: ⁊ oĩa dedit in manu eius. Qui credit in filiũ habet vitã etnã: qui aũt incredulus est filio: nõ videbit vitam: sed ira dei manet super eum. ¶ .IIII.

UT ergo cognouit ieſus q⁹ audierunt phariſei q⁹ ieſus plures diſcipulos facit ⁊ baptizat q̃ ioãnes: q̃q̃ ieſus ñ baptizaret ſed diſcipuli eius: reliquit iudeã ⁊ abiit iterũ i galileã. Oportẽbat aũt eũ trãſire p mediã ſamariã. Venit ergo ĩ ciuitatẽ ſamarie q̃ dicit ſychar: iuxta prediũ qỏ dedit iacob ioſeph filio ſuo. Erat ãt ibi fons iacob. Jeſus ãt fatigat⁹ ex itinẽ ſedebat ſic ſupra fontẽ. Hora ãt erat q̃ſi ſexta. Venit mlier ỏ ſamaria haurire aquã. Dic̃ ei ieſus: Da mihi bibẽ. Diſcipli.n. ei⁹ abierãt ĩ ciuitatẽ ut cibos emerẽt. Dic̃ ergo ei mlier illa ſamaritana: Quỏ tu iude⁹ cũ ſis: bibẽ a me poſcis q̃ ſũ mulier ſamaritana? Nõ.n. coutiũt iudei ſamaritanis. Rñdit ieſus ⁊ dixit ei: Si ſcires donũ dei: ⁊ qs ẽ q̃ dic̃ tibi da mihi bibẽ: tu forſitã petiſſes ab eo: ⁊ dediſſet tibi aquã viuã. Dicit ei mlier: Dñe neq; ĩ q̃ haurias hẽs: ⁊ puteꝰ alt⁹ ẽ. Vñ ergo hẽs aquã viuã? Nũq̃d tu maior es pr̃e nr̃o iacob: q̃ dedit nob̃ puteũ: ⁊ ipe ex eo bibit: ⁊ filij ei⁹ ⁊ pecora ei⁹? Rñdit ieſus ⁊ dixit ei: Oĩs q̃ bibit ex aq̃ hac ſitiet iterũ. Qui ãt biberit ex aq̃ quã ego dabo ei: ñ ſitiet ĩ etnũ: ſz aq̃ quã ego dabo ei: fiet ĩ eo fons aq̃ ſaliẽtis ĩ vitã etnã. Dic̃ ad eũ mlier: Dñe da mihi hãc aquã: ut ñ ſitiã neq; veniã huc haurire. Dic̃ ei ieſus: Vade voca viruꝫ: ⁊ veni huc. Rñdit mulier ⁊ dixit: Nõ habeo virũ. Dic̃ ei ieſus: Bene dixiſti: q⁹ nõ habeo virũ. Quiq;.n. viros habuiſti ⁊ nũc quẽ hẽs ñ ẽ tuus vir: hoc vere dixiſti. Dicit ei mulier: Dñe video quia pphet⁹ es tu. Patres nr̃i ĩ mõte hoc adorauerũt: ⁊ vos dicitis q⁹ hieroſolymis ẽ locus vbi adorare oportet. Dic̃ ei ieſus: Mlier crede mihi: q̃a venit hora q̃n neq; ĩ mõte hoc: neq; ĩ hieroſolymis adorabitis patrẽ. Vos adoratis q̃ neſcitis: nos adoramus q̃ ſcimus: q⁹ ſalus ex iudeis eſt. Sed venit hora ⁊ nunc eſt: q̃n veri adoratores adorabunt patrem ĩ ſpũ ⁊ vitate. Nã ⁊ pr̃ tales q̃rit q̃ adorẽt eũ. Spiritꝰ ẽ deus: ⁊ eos q̃ adorãt eũ ĩ ſpũ ⁊ vitate oportet adorare. Dicit ei mulier: Scio quia meſſias venit q̃ dicit xp̃s. Cũ ergo venerit: ille nob̃ annũciabit oĩa. Dic̃ ei ieſus: Ego ſũ q̃ loq̃r tecũ. Et ꝓtinuo venerũt diſcipli ei⁹: et mirabãt q⁹ cũ mliere loq̃bat. Nemo tñ dixit q̃d q̃ris aut q̃d loq̃ris cũ ea. Reliq̃t ergo hydriã ſuã mlier: ⁊ abiit ĩ ciuitatẽ: ⁊ dic̃ illi hoibus: Venite ⁊ vidẽte hoĩez q̃ dixit mihi oĩa q̃cũq; feci. Nũq̃d ipe ẽ xp̃s? Exierũt ergo de ciuitate ⁊ veniebãt ad eũ. Interea rogabãt eũ diſcipuli dicentes: Rabbi mãduca: Ille aũt dixit eis: Ego cibũ habeo manducare quẽ vos neſcitis. Dicebãt ergo diſcipli ad inuicẽ: Nũq̃d aliq̃s attulit ei mãducare? Dic̃ eis ieſus: Meꝰ cibꝰ ẽ ut faciã volũtatẽ ei⁹ q̃ miſit me ut pficiã opꝰ ei⁹. Nonne vos dicitis q⁹ adhuc q̃ttuor mẽſes ſũt ⁊ meſſis venit? Ecce dico vob̃: leuate oc̃los vr̃os ⁊ vidẽte regiões: q⁹ albe ſũt iã ad meſſez. Et q̃ metit mercedẽ accipit: ⁊ ꝓgregat fructũ ĩ vitaz etnã: ut ⁊ q̃ ſeminat ſil gaudeat ⁊ q̃ metit. In hoc.n. ẽ vbũ verꝫ: q⁹ alius ẽ q̃ ſemiat: et alius ẽ q̃ metit. Ego miſi vos metere q̃ vos nõ laboraſtis. Alij laborauerũt: ⁊ vos in labores eorꝫ itroiſti. Ex ciuitate ãt illa multi crediderũt ĩ eũ ſamaritanorꝫ ppr̃ vbũ mlieris teſtimoniũ phibẽtis: q⁹ dixit mihi oĩa q̃cũq; feci. Cũ veniſſent ergo ad illuꝫ ſamaritani: rogauerũt eũ ut ibi manẽt: ⁊ manſit ibi duos dies. Et multo plures crediderũt ꝓpter ſmonẽ ei⁹. Et mulieri dicebãt: q⁹ nõ ꝓpt tuã loq̃lã credim⁹. Ipi.n. audimꝰ ⁊ ſcimꝰ q⁹ hic ẽ vere ſaluato⁹ mũdi. Pꝰ duos aũt dies exiit inde: ⁊ abiit in galileã. Ipſe.n. ieſus teſtimoniũ phibuit: q⁹ ꝓpheta ĩ ſua patria honorẽ ñ hz. Cũ ergo veniſſet ĩ galileã excepit eũ galilei: cũ oĩa vidiſſent q̃ fecerat hieroſolymis ĩ die feſto. Et ipſi.n. venerãt ad diẽ feſtũ. Venit ergo iterũ ĩ chana galilee vbi fec̃ aquã vinũ. Et erat q̃dã regulus cui⁹ filiꝰ infirmabat capharnaũ. Hic cũ audiſſet q̃a ieſus aduenit a iudea in galileã: abiit ad eũ: ⁊ rogabat eũ ut deſcẽdẽt ⁊ ſanaret filiuꝫ eius. Incipiebat.n. mori. Dixit ergo ieſus ad eũ: Niſi ſigna ⁊ prodigia videritis ñ creditis. Dicit ad eum regulus: Dñe deſcende priuſq; moriatur filius meꝰ. Dicit ei ieſus: Vade filius tuus viuit. Credidit homo ſermoni quem dixit ei ieſus ⁊ ibat. Jam autẽ eo deſcendẽte fui occurreũt ei: ⁊ nũciauerũt

dicentes quia filius eius viueret. Interrogabat ergo horaz ab eis in qua melius habuerit: Et dixerunt ei: quia heri hora septima reliquit eum febris. Cognouit ergo pr̃ quia illa hora erat in q̃ dixit ei ihesus: filius tuus viuit: et credidit ipse et domus eius tota. Hoc iterū scōm signū fecit ihesus cum uenisset a iudea in galileam. ¶ .V.

POst hec erat dies festus iudeorū: ascendit ihesus hierosolymā. Est autē hierosolymis probatica piscina que cognoiat hebraice bethsaida ḳnqz portic' hñs. In his iacebat multitudo magna languentiū cecorū claudorū aridorū expectantiū aq̃ motū. Angelus aūt dñi descēdebat ꝑm tempus in piscinā: et mouebat aq̃. Et qui ꝓr descēdisset in piscinā p' motionē aq̃: san' fiebat a q̃cūqz detinebat infirmitate. Erat āt q̃dā hō ibi triginta et octo ānos hñs i infirmitate sua. Hūc cū vidisset ihesus iacentē: et cognouisset qz iam multū tp̄us haberet: dic ei: Vis sanus fieri: Rñdit ei ingaid': Dñe hoiem nō habeo ut cū turbata fuerit aq̃ mittat me i piscinā. Dū venio. n. ego: alī' añ me descendit. Dicit ei ihesus: Surge et tolle grabatum tuū et ābula. Et statī san' fact' ē hō ille et sustulit grabatū suū et ābulabat. Erat āt sabbatū i die illo. Dicebāt ergo iudei illi q̃ sanatus fuerat: Sabbatū ē: ñ lz tibi tollere grabatū tuū. Rñdit eis: Qui me sanū fecit ille mihi dixit: tolle grabatū tuū et ābula. Interrogauerūt ergo eū: Quis ē ille hō q̃ dixit tibi tolle grabatū tuū et ābula: Is aūt q̃ sanus fuerat effect' nesciebat ḳs cēt. Ihesus. n. declinauit a turba ꝓstituta i loco. Postea inuenit eū ihesus i tēplo et dixit illi: Ecce san' factus es: iā noli peccare: ne deteri' tibi aliq̃d ꝓtingat. Abiit ille hō: et nūciauit iudeis qz ihesus ēt q̃ fec eū sanū. Propter ea pseqbant iudei ihesū: qz hec faciebat i sabbato. Ihesus aūt rñdit eis: Pr̃ me' usqz modo opat': et ego operor. Propter ea ergo magis q̃rebāt eū iudei interficē: qz ñ solū soluebat sabbatū: sed et patrē suū dicebat deū: equalē se faciēs deo. Rñdit itaqz ihesus et dixit eis: Am̄ amē dico uob': ñ pōt filī' a se facē q̃cq̃: nisi qd̄ viderit patrē facientē. Quecunqz. n. ille fecerit: hec et filī' similit facit. Pr̃. n. diligit filiū: et oia ōmōstrat ei q̃ ipe facit: et maiora his demonstrabit ei opa ut vos miremini. Sic. n. pr̃ suscitat mōtuos et viuificat: sic et filī' ḳs vult viuificat. Neqz. n. pr̃ iudicat quēq̃: lz ōe iudiciū ōdit filio ut ōes honorificēt filiū sic honorificat patrē. Qui ñ honorificat filiū: nō honorificat patrē q̃ misit illū. Amē amen dico uob': qz q̃ vbū meū audit et credit ei q̃ misit me: hz vitā eīnā. Et i iudiciū ñ vēit: sz trāsiet a morte i vitā. Amen amē dico vob': qz venit hora et nūc ē qñ mortui audiēt vocē filij dei: et q̃ audierit viuēt. Sic. n. pr̃ hz vitam in semetipo: sic dedit et filio hre vitā i semetipo. Et ptatē dedit ei iudiciū facē: qz filī' hois ē. Nolite mirari hoc: qz venit hora in q̃ ōes q̃ in monumētis sūt audiēt vocē filij dei: et ꝓcedēt q̃ bona fecerūt in resurrectiōe vite: qui vo mala egerūt i resurrectione iudicij. Non ō possū ego a me ipso facē q̃cq̃. Sic audio iudico: et iudiciū meū iustū ē: qz nō q̃ro voluntatē meā: sz voluntatē ei' q̃ misit me. Si ego testimoniū phibeo de me ipso: testimoniuz meū nō ē verū. Alī' ē q̃ testimoniū phibet de me: et scio qz verū ē testimoniū ei' qd̄ phibet de me. Vos misistis ad ioānē: et testimoniū phibuit veritati. Ego āt nō ab hoie testimoniū accipio: sed hec dico ut vos salui sitis. Ille erat lucerna ardens et lucens. Vos aūt voluistis ad horā exultare in luce ei'. Ego āt hēo testimoniū maī' ioāne. Opa eiz q̃ dedit mihi pr̃ ut pficiaz ea: ipa opa q̃ ego facio testimoniū phibēt de me: qz pat misit me. Et q̃ misit me pr̃ ipse testimoniuz phibuit de me. Neqz vocē ei' vnq̃ audistis: neqz speciē ei' vidistis. Et vbū ei' ñ habetis i vobis manēs: qz quē misit ille: huic vos ñ creditis. Scrutamini scripturas: quia vos putatis i ipis vitā eīnā habē. Et ille sūt q̃ testimoniū phibent de me: et non vultis uenire ad me ut vitā habeatis. Claritatē ab hoib' nō accipio: sed cognoui vos: qz dilectionez dei ñ habetis i vob'. Ego veni in noīe patris mei: et nō accepistis me: Si alī' venerit i nomine suo illū accipietis. Quō vos potestis credē q̃ gliam ab inuicē accipitis: et gloriā q̃ a solo deo ē nō queritis? Nolite putare q̃a ego accusaturus sum vos apud patrē. Est qui accusat vos moyses in quo vos speratis. Si. n. crederetis moysi: crederetis forsitan et mihi. De me. n. ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis: quomodo vbis meis credetis? ¶ .VI.

POst hec abiit ihesus trās mare galilee qd̄ ē tyberiadis. Et sequebatur eum multitudo magna: quia videbant signa q̃ faciebat super his q̃ infirmabant. Subiit

ergo in montē ihesus: ⁊ ibi sedebat cū discipulis suis. Erat aūt pximū pascha dies festus iudeoꝝ. Cū subleuasset ergo oculos ihesus: ⁊ vidisset q̄ multitudo maxia venit ad eū: dic̄ ad philippū: Unde emem⁹ panes ut māducēt hi? Hoc aūt dicebat tētans eum. Ipse.n. sciebat q̄d eēt factur⁹. Rñdit ei philipp⁹: Ducētoꝝ denariorꝝ panes ñ sufficiūt eis: ut vnusq̄sq; modicū q̄d accipiat. Dic̄ ei vn⁹ ex discipul⁹ ei⁹ andreas frat̄ symonis petri. Est puer vn⁹ hic q̄ hz q̄nq; panes ordeaceos ⁊ duos pisces. Sz hec q̄d sūt int̄ tātos? Dic̄ ergo ihesus: Facite homines discūbē. Erat aūt fenū multū in loco. Discubuerūt ergo viri nūo q̄si q̄nq; milia. Accepit ergo ihesus panes: ⁊ cū gīas egisset: distribuit discūbēt⁹. Similit ⁊ ex piscib⁹ q̄ntū volebat. Ut aūt ipleti sūt: dixit discipul⁹ suis: Colligite q̄ supauerūt fragm̄ta ne peāt. Collegerūt ergo ⁊ ipleuerūt duodeci cophinos fragm̄toꝝ ex q̄nq; panib⁹ ordeaceis ⁊ duob⁹ piscib⁹: q̄ supfuerūt his q̄ māducauerāt. Illi ergo homines cū vidissent q⁹ ihesus fecerat sign̄ū: dicebant: q⁹ hic ē vē pphet̄a q̄ venturꝰ ē i mūdū. Ihesus ergo cū cognouisset q⁹ vēturi eēnt ut rapēt eū: ⁊ facerēt eū regē: fugit iterꝝ i mōtē ipe solus. Ut aūt sero factū ē: descēderūt discipl'i ei⁹ ad mare. Et cū ascēdissēt nauim: venerunt trās mare i capharnaū. Et tenebre iam facte erāt: ⁊ nō venerat ad eos ihesus. Mare aūt vēto magno flāte exurgebat. Cū remigassent ergo q̄si stadia vigitiq̄nq; aut trigita: vidēt ihesū ābulātē sup̄a mare: ⁊ pximū nauī fieri ⁊ timuerūt. Ille aūt dic̄ eis: Ego sū nolite timē. Voluerūt ergo accipere eū i nauiz: ⁊ statī nauis fuit ad trā quā ibāt. Alia die ꝥba q̄ stabat trās maze vidit q⁹ nauicla alia ñ erat ibi nisi vna: ⁊ q⁹ ñ introisset cū discipul'is suis ihesus i nauī: sz soli discipl'i ei⁹ abissent. Alie vo supuenerūt naues a tyberiade iuxta locū ubi māducauerāt panē: gīas agētes deo. Cū ergo vidisset ꝥba: q⁹ ihesus ñ eēt ibi neq; discipl'i ei⁹: ascēderūt i nauiculas: et venerūt capharnaū q̄rētes ihesū. Et cū inuenissent eū trās mare: dixerūt ei: Rabbi q̄n huc venisti? Rñdit eis ihesus ⁊ dixit: Amē amen dico vob⁹: q̄ritis me nō q⁹ vidistis signa: sed q⁹ māducastis ex panibus: ⁊ saturati estis. Operamini non cibū qui perit: sed qui permanet in vitam eternā quē filius hominis dabit vobis. Hunc enim pater signauit deus. Dixerunt ergo ad eū: Quid faciemus ut opemur opa dei? Rñdit ihesus ⁊ dixit eis: Hoc ē op⁹ dei ut credatis in eū quē misit ille. Dixerūt ergo ei: Q̄ō ergo tu facis signū: ut videam⁹ ⁊ credam⁹ tibi? Quid operaris? Pres nr̄i māducauerūt māna i deserto: sicut scriptū ē: Panē de celo dedit eis māducā. Dixit ergo eis ihesus: Amē amē dico vob⁹: ñ moyses dedit vob⁹ panē de celo: sz pr̄ meus dat vob⁹ panē ō celo vez. Panis.n. ver⁹ ē q̄ ō celo descēdit: ⁊ dat vitā mūdo. Dixerūt ergo ad eū: Dñe sēp da nob⁹ panē hūc. Dixit aūt eis ihesus: Ego sū panis vite: q̄ vēit ad me ñ esuriet: ⁊ q̄ credit i me ñ sitiet i etnū. Sz dixi vob⁹: q⁹ ⁊ vidistis me ⁊ ñ credidistis. Oē q̄ dat mihi pr̄ ad me veniet: ⁊ eū qui venit ad me nō ei̇ciā foras: q⁹ descēdi de celo nō ut faciā volūtatē meā: sed volūtatē ei⁹ q̄ misit me. Hec est enim voluntas eius qui misit me patr̄: ut oē quod dedit mihi ñ pdam ex eo: sz resuscitē illud i nouissimo die. Hec ē āt volūtas pr̄is mei q̄ misit me: ut oīs qui videt filiū ⁊ credit i eū hēat vitā etnā: ⁊ ego resuscitabo eū i nouissimo die. Murmurabāt ergo iudei die illo: q⁹ dixisset: ego sū panis viu⁹ q̄ ō celo descēdi. Et dicebāt: Nonne hic est filius ioseph cuius nos nouim⁹ patrē ⁊ matrē? Quō ergo dicit hic: q⁹ de celo descēdi? Rñdit ergo ihesus ⁊ dixit eis: Nolite murmurare i iuicē. Nemo pōt venire ad me nisi pr̄ q̄ misit me traxerit eū: ⁊ ego resuscitabo eū i nouissimo die. Est scriptū in pphet̄: Erūt oēs docibiles dei. Oīs q̄ audiuit a pr̄e ⁊ didicit vēit ad me. Nō q⁹ patrez vidit q̄squā: nisi is q̄ ē a deo: hic vidit patrē. Amē amē dico vob⁹: q̄ credit i me hz vitā eternā. Ego sū panis vite. Patres vr̄i māducauerūt māna i deserto ⁊ mōtui sūt. Hic ē panis de celo descēdēs: ut siqs ex ipso māducauerit non moriat. Ego sum panis viuus qui de celo descendi: siquis manducauerit ex hoc pane viuet in eternum. Et panis quez ego dabo caro mea ē p mūdi vita. Litigabāt ergo iudei adinuicē dicētes; Quō pōt hic nob⁹ carnē suā dare ad māducandū? Dixit ergo eis ihesus: Amē amē dico vobis: nisi mānducaueritis carnē filij hois ⁊ biberitis eius sanguinē: nō habebitis vitā in uobis. Qui māducat meā carnē ⁊ bibit meū sanguinē: habet vitā eternā: ⁊ ego resuscitabo eū i nouissimo die. Caro.n. mea vere est cibus: et sanguis meus vere ē potus. Qui māducat meam carnem ⁊ bibit meū sanguinem in

me manet ⁊ ego i illo. Sicē misit me viuens pat̄: ⁊ ego viuo ꝓpter patrē: ⁊ q̄ manducat me: ⁊ ipse viuet ꝓpt̄ me. Hic ē panis q̄ ō celo descēdit. Nō sicut māducauerunt patres vestri mana: ⁊ mortui sūt. Qui manducat hūc panē viuet in eternū. Hec dixit i synagoga docēs i capharnaū. Multi ergo audiētes ex discipl'is ei⁹ dixēr: Dur⁹ ē hic ſmo: ⁊ q̄s pōt eū audire? Sciēs āt iesus apud semetip sum q⁹ murmurarent de hoc discipuli ei⁹: dixit eis: Hoc vos scādalizat? Si ergo videritis filiū hois ascēdentē vbi erat ꝑius? Sps ē q̄ viuificat: caro ñ ꝓdest q̄cq̄. Verba q̄ ego locut⁹ sū vobis: sps ⁊ vita sūt. Sz sūt q̄dā ex vob⁹ q̄ ñ credūt. Sciebat.n. ab ūtio iesus qui essent credentes: ⁊ q̄s traditur⁹ eēt eu⁊. Et dicebat: Propt̄ea dixi vob⁹: q⁹ nemo potest venire ad me: nisi fuerit ei datū a patre meo. Ex hoc multi discipulo⁊ ei⁹ abierūt retro: ⁊ iam ñ cū illo ābulabāt. Dixit ergo iesus ad duodecī: Nūq̄d ⁊ vos vultis abire? Rñdit ergo ei simō petrus: Dñe ad quē ibimus? Verba vite eterne habes: ⁊ nos credimus ⁊ cognouimus quia tu es xp̄us filius dei. Respōdit eis iesus: Nōne ego vos duodecī elegi: ⁊ ex vobis vnus diabolus est? Dicebat aūt de iuda simonis scariothis. Hic enim erat traditurus eum: cum esset vnus ex duodecim.

.VII.

Post hec aūt ābulabat iesus i galileā. Non.n. volebat in iudeā ambulare: quia querebant eum iudei interficere. Erat aūt i ꝓxio dies festus iudeo⁊ scenophegia. Dixēt āt ad eū fratres ei⁹: Transi hic ⁊ vade i iudeā: ut ⁊ discipuli tui videāt opa tua q̄ facis. Nemo quippe i occulto q̄d facit: ⁊ q̄rit ipe i palā ee. Si hec facis: mānifesta teip sū mūdo. Neq⁹.n. fratres ei⁹ credebāt i eū. Dicit ergo eis iesus: Tps meū nōdū aduēit: tps aūt vr̄m sēp ē patū. Nō pōt mūd⁹ odisse vos: me aūt odit: quia ego testimoniū phibeo ō illo: q⁹ opa ei⁹ mala sūt. Vos ascēdite ad diē festū hūc. Ego.n. nō ascendā ad diē festū istū: q⁹ meū tps nōdū ipletū est. Hec cū dixisset ipe mānsit i galilea. Vt autez ascēdēt fratres ei⁹: tūc ⁊ ipe ascēdit ad diē festū nō manifeste: sed q̄si i occulto. Judei ergo q̄rebāt eū i die festo: ⁊ dicebāt: Vbi ē ille? Et murmur mult⁹ erat i tba de eo: Quidā.n. dicebāt q⁹ bon⁹ ē: alq̄ āt dicebāt non: sed seducit tbas. Nemo tñ palā loq̄bat ō illo ꝓpt̄ metū iudeo⁊. Jā āt die festo mediāte ascēdit iesus i tēplū ⁊ docebat. Et mirabāt iudei dicētes: Quō hic lras scit cū ñ di dicerit? Rñdit eis iesus ⁊ dixit: Mea doctria ñ ē mea: sz ei⁹ q̄ misit me. Si q̄s voluerit volūtatē ei⁹ facē: cognoscet de doctrina vr̄a ex deo sit: an ego a meipo loq̄r. Qui a semetipo loq̄t: gl'iaz ꝓpr̄iā q̄rit. Qui āt q̄rit gl'iā ei⁹ q̄ misit me: hic verax ē: ⁊ iustitia i illo ñ ē. Nōne moyses dedit vob⁹ legē? Et nēo ex vob⁹ facit legē. Quid me q̄ritis interficē? Rñdit turba ⁊ dixit: Demoniū habes. Quis te q̄rit interficē? Rñdit iesus ⁊ dixit eis: Unum op⁹ feci ⁊ ōes miramini. Propt̄ea moyses dedit vob⁹ circūcisionē: ñ q⁹ ex moyse ē: sz ex pūb⁹. Et i sabbato circūcidit⁹ hoiez. Si circūcisionē accipit hō i sabbato: ut nō soluat lex moysi: mihi idignamini q⁹ totū hoiez sanū feci i sabbato? Nolite iudicare sm faciē: sz iustū iudiciū iudicate. Dicebāt ergo q̄dā ex hierosolymis: Nonne hic est quē q̄runt interficē? Ecce palā loq̄t: ⁊ nihil ei dicūt. Nūq̄d vere cognouerūt pncipes q⁹ hic ē xp̄s? Sed hūc scim⁹ vnde sit. Xp̄s aūt cū vēerit: nemo scit vnde sit. Clamabat ergo iesus in tēplo docēs ⁊ dicēs: Et me scit⁹: ⁊ vñ sum scitis: ⁊ a meipo ñ vēi: sed ē verus q̄ misit me quē vos nescitis. Ego scio eū: ⁊ si dixero q⁹ nescio eū: ero silis vob⁹ mēdax. Sed scio eū: q⁹ ab ipo sū: ⁊ ipse me misit. Querebant ergo eū apphēdē: ⁊ nēo misit in illū man⁹: q⁹ nōdū venerat hora ei⁹. De turba aūt multi credidēt i eū: et dicebāt: Christus cū venerit: nūq̄d plura signa faciet q̄ꝑ que hic facit. Audierūt pharisei turbā murmurantē de illo hec: ⁊ miserūt pncipes ⁊ pharisei ministros ut apphēderēt iesū. Dixit ergo eis iesus: Adhuc modicū tps vobiscū sū: ⁊ vado ad eū q̄ me misit. Queretis me ⁊ nō inuenietis: ⁊ vbi ego sū vos nō potestis vēire. Dixēt ergo iudei ad semetipsos: Quo hic itur⁹ ē: q⁹ ñ inuēiem⁹ eū? Nūq̄d i dispsionē gentiū itur⁹ ē ⁊ doctur⁹ gentes? Quis ē hic sermo quē dixit: q̄retis me ⁊ nō inuenietis: et vbi sū ego vos ñ potestis venire? In nouissimo āt die magno festiuitatis stabat iesus ⁊ clamabat dicēs: Si q̄s sitit: veniat ad me ⁊ bibat. Qui credit i me sicut dicit scriptā: flumina de vētre ei⁹ fluēt aq̄ uiue. Hoc aūt dixit de spu quē accepturi erāt credētes i eū. Nōdū.n. erat spus dat⁹: q⁹ iesus ñdū erat gl'ificat⁹. Ex illa ergo turba cū audissēt hos smones eius dicebant: Hic est vere ꝓpheta

Illi dicebāt: Hic ē xps. Quidā āt dicebāt: Nūqd a galilea venit xps? Nōne scripta dicit: qz ex semine dauid ⁊ de bethlē castello vbi erat dauid venit xpus? Dissensio itaqz facta ē i turba ppt̄ eū. Quidā āt ex ipis volebāt apphēdē eū: sed nemo misit sup eum manꝰ. Venerūt ergo ministri ad pōtifices ⁊ phariseos: ⁊ dixerūt eis illi: Quare ñ adduxisti illū? Rñdērūt ministri: Nūqꝑ sic locutus ē hō: sicut hic loqt̄. Rñdērunt ergo eis pharisei: Nūqd ⁊ vos seducti estis? Nūqd ex principib⁹ aliqs credidit i eū: aut ex phariseis? Sz turba hec q̄ ñ nouit legē: maledicti sūt. Dixit nicodem⁹ ad eos: ille q̄ venit ad eum nocte: q̄ vn⁹ erat ex ipsis: Nūqd lex nr̄a iudicat hoiez: nisi prius audierit ab ipo ⁊ cognouerit qd faciat? Rñderūt ⁊ dixerunt ei: Nunquid ⁊ tu galilē⁹ es? Scrutare scripturas ⁊ vide: quia a galilea propheta non surgit. Et reuersi sunt vnusquisqz in domū suam.

,VIII.

Ihesus aūt prexit in montē olīueti: ⁊ diluculo itez vēit i tēplū: ⁊ ois ppl's venit ad eū: ⁊ sedens docebat eos. Adducunt aūt scribe ⁊ pharisei mulierē in adulterio dēphensā: ⁊ statuerūt eā i medio: ⁊ dixerūt ei: Magister: hec mlier modo dēphensa ē i adulterio. In lege aūt moyses mādauit nobis buiusmōi lapidare. Tu ergo qd dicis? Hoc āt dicebāt tētantes eū: ut possēt accusare eū. Ihesus āt inclinās se deorsū: digito scribebat i trā. Cū ergo pseuerarēt itrogantes: erexit se: ⁊ dixit eis: Qui sine pcō ē vz pm⁹ i illā lapidē mittat. Et itez se iclinans scribebat i trā. Audiētes āt hec vn⁹ p⁹ vnū exibāt icipiētes a seniorib⁹: ⁊ remānsit solus ihesus ⁊ mlier i medio stās. Erigēs āt se ihesus dixit ei: Mlier ubi sūt q̄ te accusabāt? Nēo te pdēnauit? Que dixit: Nēo dñe. Dixit āt ihesus: Nec ego te pdēnabo: Uade ⁊ iā āplius noli peccare. Iterū ergo locut⁹ ē eis ihesus dicēs: Ego sū lux mūdi. Qui seqt̄ me nō ābulat i tenebr̄: sz hēbit lumē vite. Dixerūt ergo ei pharisei. Tu de teipo testionīū phibes: testionīū tuū ñ ē vez. Rñdit ihesus ⁊ dixit eis: Et si ego testimoniū phibeo de meipo: vez ē testimoniū meū: q̄ scio vnde veni: ⁊ q̄ vado. Uos autez nescitis vnde venio aut quo vado. Uos fm carnē iudicatis: ego ñ iudico quēq̄. Et si iudico ego: iudiciū meū verū ē: q̄ sol⁹ nō sū: sz ego ⁊ q̄ misit me pr̄. Et in lege vra scriptū ē: q̄ duoz hoiuz testimoniū vez ē. Ego sū q̄ testimoniū phibeo de me ipso: ⁊ testimoniū phibet de me q̄ misit me pr̄. Dicebāt ergo ei: Ubi ē pater tu⁹? Rñdit ihesus: Neqz me scitis neqz pr̄em meū. Si me sciretis forsitā ⁊ pr̄em meū sciretis. Hec vba locut⁹ ē ihesus i gazophylatio docēs i tēplo: et nemo apphendit eū: q̄ necdū venerat hora ei⁹. Dixit ergo itez ihesus: Ego vado ⁊ q̄retis me: ⁊ i pcō vr̄o moriemini. Quo ego vado vos nō potestis venire. Dicebant ergo iudei: Nūqd interficiet semetipm: q̄ dic quo ego vado vos non potestis venire? Et dicebat eis: Uos deorsū estis: ego de supius sum. Uos de mūdo hoc estis: ego ñ sū de hoc mūdo. Dixi ḡ vobis: q̄ moriemini i pcīs vr̄is. Si.n.ñ crediderit⁹ q̄ ego sū: moriemini in pcō vr̄o. Dicebāt ergo ei: Tu q̄s es? Dixit eis ihesus: Principiū q̄ ⁊ loq̄r vob. Multa hēo d̄ vob loq̄ ⁊ iudicare: sz q̄ me misit verax ē: ⁊ ego q̄ audiui ab eo hec loq̄r i mūdo. Et ñ cognouerūt q̄ pr̄em ei⁹ dicebat deū. Dixit ergo eis ihesus: Cū exaltaueritis filiū hoīs: tunc cognoscetis q̄ ego sū: ⁊ a meipo facio nihil: sz sic docuit me pr̄: hec loq̄r. Et q̄ me misit mecū ē: ⁊ ñ reliq̄t me solū: q̄ ego q̄ placita sūt ei facio sēp. Hec illo loq̄nte mlti crediderūt i eū. Dicebat ergo ihesus ad eos q̄ crediderūt ei iudeos: Si vos mānseritis i sm̄one meo vere discipl'i mei eritis: ⁊ cognoscetis vitatē: ⁊ vitas liberabit vos. Rñdērunt ei: Sem abrae sum⁹: ⁊ nemini seruiuim⁹ vnq̄: Quō tu dicis liberi eritis? Rñdit eis ihesus: Amē amen dico vob: q̄ ois q̄ facit pcūm: ser⁹ ē pcī. Seru⁹ āt ñ manet i domo i etnū: filius⁹ āt manet i etnū. Si ergo vos filius liberauerit: ve liberi eritis. Scio q̄ filij abrae estis: sz q̄ritis me interficē: q̄ sm̄o meus ñ capit in vob. Ego q̄d vidi apud patrē loquor: ⁊ uos que vidistis apud patrē vr̄m facitis. Rñdērunt ⁊ dixerūt ei: Pat noster abrā ē. Dic eis ihesus: Si filij abrae estis: opera abrae facite. Nūc aūt q̄ritis me interficē: hoiem q̄ vitatē vob locut⁹ sū: quā audiui a deo. Hoc abrā nō facit. Uos facitis opa patris vestri. Dixerūt itaqz ei: Nos ex fornicatione nō sum⁹ nati: Unū patrem habemus deū. Dixit ergo eis ihesus: Si de⁹ pr̄ vester eēt: diligeretis vtiqz me. Ego enī ex deo pcessi: ⁊ veni. Neqz.n. a meipo uēi: sed ille me misit. Quare loquelam meam non cognoscitis? Quia non potestis audire sermonem meum. Uos ex patre diabolo estis: ⁊ desideria patris vestri vultis facē.

Ille homicida erat ab initio: & in veritate ñ
stetit: quia nō est veritas in eo. Cum loquit
mendaciū ex ppijs loquit: q; mendax est & p̄
eius. Ego aūt si veritatē dico nō creditis
mihi. Quis ex vob̄ arguet me de pcō? Si
vitatē dico: q̄re ñ creditis mihi? Qui ex deo
ē: verba dei audit. Propea vos ñ auditis:
q; ex deo ñ estis. Rñdeūt g̈ iudei: & dixerūt
ei: Nonne bñ dicim' nos: q; samaritan' es
tu: & demoniū habes? Rñdit iesus: Ego de-
moniū nō habeo: sz honorifico patrē meuz
& vos inhonorastis me. Ego aūt ñ q̄ro glo-
riā meā. Est q̄ q̄rat & iudicet. Amē amē di-
co vob̄: siq̄s ꝓmonē meū ꝓuauerit: mortem
nō videbit i ētnū. Dixerūt g̈ iudei: Nunc co
gnouim' q; demoniū habes. Abraam mor
tu' ē & pphete: & tu dicis: siq̄s sermonē meū
ꝓuauerit: nō gustabit mortē i ētnū. Nunq̄d
tu maior es p̄e nō abraam q̄ mortuus ē?
et pphete mortui sūt. Quem teipsū facis?
Rñdit iesus: Si ego glorifico meipsū: gl'ia
mea nihil ē. Est p̄ me' q̄ glificat me: quem
vos dicitis: q; de' nr̄ ē: & nō cognouistis eum.
Ego aūt noui eū. Et si dixero q; nō scio eū:
ero silis vob̄ mēdax. Sed scio eū: & ꝓmonē
ei' seruo. Abraam p̄ vester exultauit ut vi-
deret diē meū: vidit & gauisus ē. Dixerūt g̈
iudei ad eū: Quinq̄gita ānos ñdū habes &
abraam vidisti? Dixit eis iesus: Amē amen
dico vobis: anteq̄ abraam fieret: ego sum.
Tulerunt ergo lapides ut iacerent in eum.
Iesus autez absondit se & exiuit de tēplo.

Capitulum .IX.

Et p̄teriēs iesus vidit hoiem cecum a
natiuitate: & introgauerūt eū discipl'i
eius: Rabbi quis peccauit: hic aut parētes
eius: ut cecus nasceret? Rñdit iesus: Neq;
hic peccauit: neq; parentes eius: sed ut ma
nifestēt opa dei in illo. Me oz opari opera
eius q̄ misit me: donec dies ē. Uēit nox q̄n
nemo pōt opari: q̄diu sū in mūdo: lux sum
mūdi. Hoc cū dixisset expuit i t̄rā & fecit lu
tū ex sputo: & liniuit lutū sup oculos ei': &
dixit ei: Uade laua i natatoria syloe: qō int̄
p̄tat missus. Abūt g̈ & lauit: & venit videns.
Itaq; vicini & q̄ viderāt eū pus q; mēdicus
erat: dicebāt: Nōne hic ē q̄ sedebat & mēdi-
cabat? Alij dicebāt q; hic ē: alij āt neq̄q̄: sz
silis ē ei'. Ille vo dicebat q; ego sū. Dicebāt
g̈ ei: Quō apti sunt tibi oculi? Rñdit: Ille
hō q̄ dicit iesus lutū fec̄: & vnxit oculos me
os: & dixit mihi: Uade ad natatoriā syloe &
laua. Et abūt & laui & video. Et dixerunt ei:
Ubi ē ille? Ait nescio. Adducūt eū ad pha-
riseos q̄ cecus fuerat. Erat aūt sabbatū q̄n
lutū fec̄ iesus & apuit oculos ei'. Itez g̈ int-
rogabāt eū pharisei quō vidisset. Ille āt dixit
eis: Lutū mihi posuit sup oculos: & laui &
video. Dicebāt āt ex phariseis q̄dā: Nō est
hic hō a deo q̄ sabbatū ñ custodit. Alij aūt
dicebāt: Quō pōt hō pcōr hec signa facē?
Et scisma erat int' eos. Dicūt g̈ ceco itez: tu
q̄d dicis de illo q̄ apuit oculos tuos? Ille aūt
dixit: q; ppheta ē. Nō credidēt g̈ iudei ō il-
lo: q; cec' fuisset & vidisset: donec vocauerūt
parētes ei' q̄ viderat: & introgauerūt eos di
cētes: Hic ē fili' vester quē vos dicitis quia
cecus nat' ē? Quō g̈ nūc videt? Rñdēt eis
parētes ei': & dixerūt: Scim' q; hic ē filius
nr̄: & q; cecus natus ē. Quō aūt nūc videat
nescim': aut q̄s ei' apuit oculos nos nesci-
mus: ipsū introgate. Etatē hz: ipse de se lo-
quat. Hec dixerūt parētes ei': q̄m timebant
iudeos. Jam. n. ꝓspirauerant iudei: ut siq̄s
eū ꝓfiteret ee xp̄m: extra synagogam fieret.
Propea parētes ei' dixerūt: q; etatē habz
ipsū introgate. Uocauerūt g̈ rursū hoiez q̄
fuerat cecus: & dixēt ei: Da gloriā deo: nos
scim' q; hic hō pcōr est. Dixit g̈ eis ille: Si
pcōr ē nescio: vnū scio q; cec' cū essē modo
video. Dixerūt g̈ illi: Quid fecit tibi? Quō
apuit tibi oculos? Rñdit eis: Dixi vob̄ iam
& audistis: quid itez vultis audire? Nūq̄d
& nos uultis discipuli eius fieri? Maledixe
rūt ergo ei & dixerūt: Tu discipul' illi' sis:
nos aūt moysi discipuli sum'. Nos scimus
q; moysi locut' ē de': hūc aūt nescim' unde
sit. Rñdit ille hō & dixit eis: In hoc. n. mira
bile ē q; uos nescit' unde sit: & apuit meos ocu
los. Scim' aūt q; pcōres deus nō audit: sz
siq̄s dei cultor ē & uolūtatē ei' facit: hūc ex
audit. A seculo nō ē auditū: q; q̄s aperuit
oculos ceci nati: nisi esset hic a deo: nō pote
rat facē quicq̄. Rñdēt & dixēt ei: In pcīs
natus es tot': & tu doces nos? Et eiecerunt
eum foras. Audiuit iesus quia eiecerūt eū
foras: & cū inuenisset eum dixit ei: Tu cre-
dis in filiū dei? Respondit ille & dixit: Quis
est domine ut credam in eū? Et dixit ei ie
sus: Et uidisti eū: & qui loquitur tecū ipse
est. Ait ille ait: Credo dñe: Et procidēs ado
rauit eū. Et dixit ei iesus: In iudicium ego
in hūc mūdū ueni: ut q̄ nō uidēt uideant: &
qui uident ceci fiant. Et audierunt quidaz

ex phariſeis q̄ cū ipo erāt: z dixerūt ei: Nū quid z nos ceci ſumus? Dixit eis ieſus: Si ceci eſſetis non haberetis peccatum. Nunc vero dicitis: q: videmus: peccatum veſtrū manet. C .X.

AMen amē dico vob: q̄ non intrat per oſtiū in ouile ouiū: ſed aſcēdit aliūde: ille fur ē z latro. Qui aūt intrat per oſtiū: paſtor eſt ouiū: huic oſtiarius aperit: z oues vocem eius audiūt. Et pprias oues vocat noiatim: z educit eas. Et cū pprias oues emiſerit: añ eas vadit z oues illū ſequūt: q: ſciūt vocē ei⁹. Alienū aūt ñ ſequūt ſz effugiūt ab eo: q: nō nouerūt vocē alienoꝝ. Hoc prouerbiū dixit eis ieſus. Illi aūt ñ cognouerūt quid loq̄ret eis. Dixit g̃ eis iterū ieſus: Amē amē dico vob: quia ego ſū oſtiū ouiū. Oēs q̄t̄q̄t venerūt fures ſūt z latrones: ſed ñ audierūt eos oues. Ego ſū oſtiū. Per me ſi q̄ſ introierit: ſaluabit̄: z ingredi̇et z egredi̇et z paſcua inuēiet. Fur ñ venit niſi ut furetur z z mactet z pdat. Ego veni ut vitā habeāt: z abūdantiꝰ habeāt. Ego ſū paſtor bonus. Bonꝰ paſtō aiaz ſuā dat p ouib⁹ ſuis. Mercenari⁹ aūt z qui nō ē paſtor: cuius nō ſunt oues ppe: videt lupū venientem z dimittit oues z fugit: z lupꝰ rapit z diſpergit oues. Mercenarius aūt fugit: q: mercenarius ē: z ñ ptinet ad eū de ouib⁹. Ego ſū paſtor bonus z cognoſco oues meas: z cognoſcunt me mee. Sic̄ nouit me pr̄: z ego agnoſco patrē: z aiaz meā pono p ouib⁹ meis. Et alias oues hēo q̄ ñ ſūt ex hoc ouili: z illas oz me adducē: z vocē meā audiēt: z fiet vnū ouile z vnꝰ paſtor. Propterea me pat̄ diligit: q: ego pono aiaz meā ut iterꝝ ſumā eā. Nemo tollit eā a me: ſz ego ponā eā a meipō. Potestatē habeo ponēdi eā: z pātē habeo iterū ſumēdi eā: Hoc mādatū accepi a patre meo. Diſſenſio iterū fca ē it̄ iudeos ppt̄ ſermōes hos. Dicebāt aūt multi ex ipſis: Demoniū hz z inſanit: quid eū auditis? Alij dicebāt: Hec vba nō ſūt demoniū hñtis. Nūq̄d demoniū pōt cecoꝝ oculos apire? Facta ſt aūt encenia in hieroſolymis: z hyems erat. Et ābulabat ieſus in tēplo in porticu ſalomonis. Circūdederūt g̃ eū iudei: z dicebāt ei: Quouſq; aiam nr̄az tollis? Si tu es xp̄s dic nob⁹ palā. Rñdit eis ieſus: Loq̄r uob⁹ z ñ creditis. Opa q̄ ego facio i noie pr̄is mei: hec teſtimoniū phibēt de me. Sed vos ñ creditis: quia non eſtis ex ouib⁹ meis. Oues mee vocē meā audiūt: z ego cognoſco eas: z ſequūt me: z ego vitā etnā do eis: z nō pibunt in etnū: z ñ rapiet eas quiſq; ō manu mea. Pat̄ me⁹ qō dedit mihi maī⁹ oīb⁹ ē: z nemo pōt rapere de manu pr̄is mei. Ego z pr̄ vnū ſum⁹. Suſtulerūt g̃ lapides iudei: ut lapidarēt eū. Rñdit eis ieſus: Multa bōa opa oñdi vob⁹ ex pr̄e meo: propt̄ q̄ō eoꝝ opus me lapidatis? Rñdēt g̃ iudei: De bono opere nō lapidam⁹ te: ſed de blaſphemia: z q: tu hō cū ſis: facis teipſū deū. Rñdit eis ieſus: Nōne ſcriptū eſt in lege vr̄a: q: ego dixi dij eſtis? Si illos dixit deos ad q̄s ſmo dei fact̄ ē: z ñ pōt ſolui ſcriptura: quē pr̄ ſanctificauit z miſit i mūdū vos dicit̄: q: blaſphemas: q: dixi filꝰ dei ſū? Si ñ facio opa pr̄is mei nolite credē mihi. Si aūt facio: z ſi mihi non vultis credē: opib⁹ credite: ut cogſcatis z credatis: q: pr̄ in me ē: z ego i patre. Querebāt g̃ eū apprehendē: z exuit de manib⁹ eoꝝ. Et abyt iterꝝ trās iordanē i eū locū vbi erat ioānes baptizās pmū: z māſit illic. Et multi venerūt ad eū z dicebāt: q: ioānes quidem ſignū fecit nullū. Omia aūt quecūq; dixit ioannes de hoc vera erāt: z multi crediderūt in eum. C .XI.

ERat aūt q̄dā lāguēs lazarus a bethania de caſtello marie z marthe ſororis eius. Maria aūt erat q̄ vnxit dñm vnguento: z extersit pedes ei⁹ capill⁹ ſuis: cui⁹ frater lazar⁹ infirmabat. Miſerūt g̃ ſorores ei⁹ ad eū dicētes: Dñe ecce quē amas infirmat. Audiēs aūt ieſus: dixit eis: Infirmitas hec nō ē ad mortē: ſz p gl̃ia dei: ut gl̃ificet filꝰ dei p eā. Diligebat aūt ieſus martham: z ſororē eius: mariā z lazarū. Ut g̃ audiuit q: infirmabat: tūc q̄dē māſit i eodē loco duob⁹ dieb⁹. Deinde p⁹ hec dic̄ diſcipl⁹ ſuis: Eam⁹ i iudeā iterū. Dicūt ei diſcipli: Rabbi nūc q̄rebāt te lapidare iudei: z iterꝝ vadis illuc? Rñdit ieſus. Nōne duodeci ſūt horē diei? Si q̄ſ ābulauerit i die nō offendit: q: lucē huius mūdi videt. Si aūt ābulauerit i nocte offendit: quia lux nō ē i eo. Hec ait: z p⁹ hec dic̄ eis: Lazarus amic⁹ nr̄ dormit: ſz vado ut a ſōno excitē eū. Dixerūt g̃ diſcipuli ei⁹: Dñe ſi dormit ſaluus erit. Dixerat aūt ieſus de morte eius: illi aūt putauerūt q: de dormitione ſomni diceret. Tūc g̃ ieſus dixit eis manifeſte: Lazarus mortu⁹ ē: z gaudeo ppt̄ vos ut credatis: cui⁹ nō erā ibi: ſz eam⁹ ad eū. Dixit g̃ thomas q̄ dic̄t didym⁹ ad cōdiſcipl̄os: Eam⁹

ꝛ nos: ꝛ moꝛiamur cū eo. Ꝯēit itaq; ihesus ꝛ inuēit eū ꝗttuoꝛ dies iaz i monumēto habentē. Erat aūt bethania iuxta hieroſolymā ꝙ ſtadijs ꝺndeci. Mlti aūt ex iudeis venerāt ad martham ꝛ mariā ut ꝓſolarēt eas ō fre ſuo. Martha ꝙ ut audiuit: q; ihesus vēit: occurrit illi. maria aūt domi ſedebat. Dixit ꝙ martha ad ihesum: Dñe ſi fuiſſes hic: frat me' nō fuiſſet moꝛtu'. Sz ꝛ nūc ſcio: q; q̄cūq; poꝓſceris a deo dabit tibi de'. Dixit illi ihesus: Reſurget frat tu'. Dic ei martha: Scio q; reſurget i reſurrectiōe i nouiſſimo die. Dic ei ihesus: Ego ſū reſurrectio ꝛ vita. Qui credit i me: etiā ſi moꝛtu' fuerit viuet: ꝛ oīs q̄ viuit ꝛ credit i me: nō moꝛiet i etnū. Credis hoc? Ait illi: Utiq; dñe. Ego credidi: q; tu es xp̄s filꝰ dei q̄ i hūc mūdū vēiſti. Et cū hec diꝛiſſet: abijt ꝛ vocauit mariā ſoꝛoꝛē ſuā ſilētio dicens: Mgr̄ adeſt: ꝛ vocat te. Illa ut audiuit ſurrexit cito: ꝛ venit ad cū. Nōdū. n. venerat ihesus i caſtellū: ſz erat adhuc i loco vbi occurrerat ei martha. Iudei ꝙ q̄ erāt cū ea i domo ꝛ ꝓſolabāt eā: cuz vidiſſēt mariā q; cito ſurrexit ꝛ exijt: ſecuti ſūt eā dicētes: Quia vadit ad monumētū: ut ploret ibi. Maria ꝙ cum vēiſſet vbi erat ihesus: vidēs eū cecidit ad pedes ei': ꝛ dixit ei: Dñe ſi fuiſſes hic: nō eēt moꝛtu' frat me'. Ihesus ꝙ ut vidit eā ploꝛātē: ꝛ iudeos q̄ venerāt cū ea ploꝛātes: ifremuit ſpū: ꝛ turbauit ſeipſū ꝛ dixit: Ubi poſuiſti eū? Dicunt ei: Dñe veni ꝛ vide. Et lacꝛymat' ē ihesus. Dixēt ꝙ iudei: Ecce quō amabat eū. Quidaz aūt ex ipſis dixēt: Nō poꝛat hic q̄ apuit oculos ceci nati: facē ut hic nō moꝛeꝛet? Ihesus ergo rurſū fremēs i ſemetipo: vēit ad monumētū. Erat aūt ſpelūca: ꝛ lapis ſuppoſit' erat ei. Ait ihesus: Tollite lapidē. Dic ei martha ſoꝛoꝛ ei' q̄ moꝛtu' fuerat: Dñe iā fetet: q̄tridian' ē enī. Dic ei ihesus: Nōne dixi tibi: qm̄ ſi crediderīs videꝫ gl̄iam dei? Tulerūt ergo lapidē. Ihesus aūt eleuatis ſurſū oculis dixit: Pat gr̄as ago tibi: qm̄ audiſti me. Ego aūt ſciebā q; ſēp me audis: ſed ꝓpē pp̄lm q̄ circūſtat dixi: ut credant q; tu me miſiſti. Hec cū diꝛiſſet: voce magna clamauit: Lazare veni foꝛas. Et ſtatī ꝓdijt q̄ fuerat moꝛtu' ligatus manus ꝛ pedes inſtitis: ꝛ facies illi' ſudario erat ligata. Dixit eis ihesus: Soluite eum: ꝛ ſinite abire. Multi ergo ex iudeis qui venerant ad mariam ꝛ martham: ꝛ viderant que fecit ihesus: crediderunt in eum.

Quidā aūt ex ipſis abierunt ad phariſeos: ꝛ diꝛerūt eis que fecit ihesus. Collegēit ergo pōtifices ꝛ phariſei ꝯciliū: ꝛ dicebāt: Quid facimus? Quia hic hō multa ſigna facit: ſi dimittim' eū ſic: oēs credēt in eū: et veniēt romani: ꝛ tollēt nr̄m locū ꝛ gentē. Un' aūt ex ipſis cayphas noīe: cū eēt pōtifex āni illi' dixit eis: Vos neſcitis q̄cq; nec cogitatis: q; expedit vob' ut vn' moꝛiat hō ꝓ pp̄lo: ꝛ nō tota gēs peat. Hoc aūt a ſemetipo nō dixit: ſz cū eēt pontifex anni illi' ꝓphetauit: q; ihesus moꝛitur' erat ꝓ gente: ꝛ nō tm̄ ꝓ gente: ſz ut filios dei q̄ erāt diſpſi ꝙgregaret i vnū. Ab illo ergo die cogitauerūt ut itficerēt eū. Ihesus ergo iā ñ i palā ābulabat apud iudeos: ſz abyt i regionē iuxta deſertū i ciuitatez q̄ oꝛ effrem: ꝛ ibi moꝛabat cū diſcipulis ſuis. Proximū aūt erat paſcha iudeoꝛ: ꝛ aſcēderūt mlti hieroſolymā de ꝛgiōe āte paſcha: ut ſāctificarēt ſeipos. Querebāt ergo ihesū: ꝛ colloq̄bāt adinicē i templo ſtātes. Quid putatis: q; ñ vēit ad diē feſtū iſtū? Dederāt aūt pōtifices ꝛ phariſei mādatū: ut ſiqs cognouerit ubi ſit indicet: ut apprehēdāt eū.

Ihesus ergo ante ſex dies paſche .XII. venit bethaniam: ubi lazarus fuerat moꝛtu': quem ſuſcitauit ihesus. Fecerūt aūt ei cenā ibi: ꝛ martha miſtrabat: lazarus vo vnus erat ex diſcūbentib' cū eo. Maria ergo accepit libꝛā vnguenti nardi piſtici p̄cioſi: ꝛ vnxit pedes ihesu: ꝛ exterſit pedes ei' capillis ſuis: ꝛ dom' ipleta ē ex odoꝛe vnguēti. Dixit ergo vn' ex diſcipul' ei' iudas ſcariothis: qui erat euz traditur'. Quare hoc vnguentum nō venūt trecentis denarijs: ꝛ datum eſt egenis? Dixit aūt hoc: non q; de egenis ꝓtinebat ad eū: ſz quia fur erat: ꝛ loculos hns ea q̄ mittebantur poꝛtabat. Dixit ergo ihesus: Sinite illam: ut i diem ſepulture mee ſeruet illud. Paupes. n. ſēp hēbitis vobiſcū: me aūt nō ſēp habebitis. Cognouit ergo turba mlta ex iudeis: q; illic ē: ꝛ venerunt non ꝓpter ihesū tm̄: ſed ut lazarū viderent: quē ſuſcitauit a moꝛtuis. Cogitauerūt aūt ꝓncipes ſacerdotum: ut ꝛ lazarū itēficerent: q; mlti ꝓpē illū abibāt ex iudeis: ꝛ credebant in ihesū. In craſtinū aūt turba mlta: que venerat ad diem feſtū: cū audiſſent q; venit ihesus hieroſolymā: acceperunt ramos palmarum: ꝛ pceſſerūt obuiam ei: et clamabāt. Oſāna: bñdictus: q̄ venit i noīe dñi rex iſrl'. Et īuēit ihesus aſellū: ꝛ ſedit ſup

eū sic̄ scriptū ē. Noli timē filia syon: ecce rex tu⁹ vēit sedēs sup pullū asine. Hec ñ cognouerūt discipli ei⁹ pmū: sz qñ glificatus ē ihesus: tc̄ recordati sūt: q: hec erant scripta ō eo: et hec fecerūt ei. Testionīū g̃ phibebat turba: q̄ erat cū eo qñ lazarū vocauit ō monumēto: ⁊ suscitauit eū a mōtuis. Propter ea ⁊ obuiā venit ei turba: q: audierūt eū fecisse hoc sīgnū. Pharisei g̃ dixerūt ad semetipsos: Quiō tis: q: nihil pficim⁹? Ecce mūdus totus p⁹ eū abīt. Erat aūt q̄dā gētiles ex his q̄ ascenderāt: ut adorarēt i die festo. Hi g̃ accesserūt ad philippū: q̄ erat a bethsaida galilee: et rogabāt eū dicētes: Dñe: volum⁹ ihesū vidē. Venit philipp⁹ ⁊ dicit andree: Andreas rursū ⁊ philipp⁹ dixerūt ihesu. Jesus aūt rñdit eis⁹ dicens: Venit hora ut clarificet fili⁹ hois. Amē amen dico vob̄: nisi granū frumenti cadēs i trā mortuū fuerit: ipm solū manet. Si aūt mōtuū fuerit: mltū fructū affert. Qui amat aiaz suā pdet eā. Et q̄ odit aiaz suā in hoc mūdo: i vitā etnā custodit eam. Si q̄s mihi mīstrat me seq̄t: Et ubi sū ego illic ⁊ mīster me⁹ erit. Si q̄s mihi mīstrauerit: honorificabit eū p̄ me⁹. Nunc aia mea turbata ē. Et q̄d dicā? Pat̄ saluifica me ex hac hora. Sz pp̄ea veni i horā hāc: Pater clarifica nomen tuū. Venit g̃ vox de celo dicēs: Et clarificaui: ⁊ iter clarificabo. Turba g̃ q̄ stabat ⁊ audierat: dicebat tonitruuz ē factū. Alij aūt dicebāt: Angelus ei locut⁹ ē. Rñdit ihesus ⁊ dixit: Nō pp̄ me hec vox venit: sz pp̄ vos. Nūc iudiciū ē mūdi. Nūc pnceps hui⁹ mūdi ei̇ciet foras. Et ego si exaltat⁹ fuero a trā: oīa trahā ad meipsum. Hoc aūt dicebat significās q̄ morte eēt moriturus. Rñdit ei turba: Nos audiuimus ex lege: q: christus mānet i etnū: Et quō tu dicis oportet exaltari filiū hois? Et q̄s est iste fili⁹ hois? Dixit g̃ eis ihesus: Adhuc modicū lumē i vob̄ ē. Ambulate dū lucē hētis: ut nō vos tenebre cōprehēdāt: Et q̄ ābulat i tenebris nescit q̄ vadat. Dū lucē habetis credite in lucē: ut filij lucis sitis. Hec locut⁹ ē ihesus: ⁊ abīt ⁊ abscōdit se ab eis. Cū aut̄ tāta signa fecisset coram eis: nō credebāt i eū: ut sermo ysaie ipleret: quē dixit: Dñe q̄s credidit auditui nr̄o: ⁊ brachiū dñi cui revelatū ē? Propterea non poterant credere: q̄a iter dixit ysaias: Excecauit oculos eorū ⁊ indurauit cor eorū: ut nō videāt oculi: ⁊ non intelligāt corde: ⁊ cōuertāt ⁊ sanē eos. Hec dixit ysaias qñ vidit gl̄am eius: ⁊ locut⁹ ē ō eo. Verūtn ⁊ ex principib⁹ mlti crediderunt in eū: sz pp̄ pharisēos ñ p̄fitebāt: ut ō synagoga ñ ei̇cerēt. Dilexerūt. n. gl̄ā hominū magis ꝫ gl̄am dei. Jesus aūt clamauit ⁊ dixit: Qui credit i me: nō credit i me: sed i eum q̄ misit me. Et q̄ vidt me: vidt eū q̄ misit me. Ego lux i mūdum vēi: ut oīs q̄ credit i me: i tenebris non māneat. Et si q̄s audierit vba mea ⁊ nō custodierit: ego nō iudico eū. Nō. n. veni ut iudicē mūdū: sz ut saluificē mūdū. Qui spnit me ⁊ nō accipit vba mea: hz q̄ iudicet eū. Sermo quē locut⁹ sū: illē iudicabit eū in nouissimo die. Quia ego ex me ipso ñ sū locut⁹: sz q̄ misit me pr̄: ipse mihi mandatū dedit: q̄d dicā: ⁊ q̄d loq̄r. Et scio: q: mādatū ei⁹ vita etna ē. Que g̃ ego loq̄r: sicut dixit mihi p̄: sic loquor. ¶ .XIII.

Ante diē festū pasche sciēs ihesus: q: venit hora ei⁹: ut trāseat ex hoc mundo ad patrē: cū dilexisset suos: q̄ erāt in mūdo i finez dilexit eos. Et cena facta cū diabol⁹ iā misisset i cor: ut traderet eū iudas symonis scariothis: sciēs q: oīa dedit ei p̄ i manus: ⁊ quia a deo exiuit: et ad deum vadit: surgit a cena: et ponit vestimēta sua: et cum accepisset lintheū ꝫcinxit se. Deinde misit aquā in peluim: et cepit lauare pedes discipulorū: et extergere lintheo: q̄ erat p̄cinct⁹. Venit g̃ ad simonez petrū. Et dicit ei petr⁹: Dñe tu mihi lauas pedes? Rñdit ihesus: et dixit ei: Quod ego facio tu nescis mō: scies autem postea. Dicit ei petrus: Nō lauabis mihi pedes in etnū. Rñdit ei ihesus: Si non lauero te nō hēb̄ partē mecum. Dicit ei simon petrus: Dñe nō tm̄ pedes meos: sz et man⁹ ⁊ caput. Dicit ei ihesus: Qui lotus ē: nō indiget nisi ut pedes lauet: sed ē mūdus tot⁹. Et vos mūdi estis: sz nō oēs. Sciebat. n. q̄s nā eēt q̄ tradēt eū: propterea dixit: nō estis mundi oēs. Postq̄ ergo lauit pedes eorū: accepit vestimēta sua: ⁊ cum recubuisset iterū dixit eis: Scitis q̄d fecerim vob̄? Vos vocatis me magister et dñe: ⁊ bene dicitis. Sum etenim. Si ergo ego laui pedes vōs dñs ⁊ magister: ⁊ vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes. Exēplū. n. dedi vob̄: ut quēadmodum ego feci vobis: ita ⁊ vos faciatis. Amen amen dico vobis: non est seru⁹ maior dño suo: neq̄ apls maior est eo qui misit illū. Si hec scitis: beati eritis si feceritis ea. Non de omnibus vobis dico. Ego scio

362

ꝙs elegerī. Sed ut adipleat scriptura: Qui mãducat mecū panẽ: leuabit ꝓtra me calcaneū suū. Almmodo dico vob' p' q̃ fiat ut cū factū fuerit credatis: q: ego sū. Almẽ amen dico vob': q̃ accipit siquẽ misso: me accipit. Qui aũt me accipit: accipit eū q̃ me misit. Cū hec dixisset iesus turbat' ẽ spū: ⁊ ptestat' ẽ: ⁊ dixit: Almen amẽ dico vob': q: vn' ex vobis tradet me. Alspiciebãt g̃ ad ĩuicẽ discipuli: hesitãtes de q̃ dicẽt. Erat ergo recũbens vn' ex discipul' eꝰ i sinu iesu: quẽ diligebat iesus. Innuit ergo huic simon petr': ⁊ dixit ei: Quis ẽ de q̃ dicit: Itaq; cũ recubuisset ille sup pect' iesu: dicit ei: Dñe q̃s ẽ: Rñdit iesus: Ille ẽ cui ego ĩtictũ panẽ porrexero. Et cũ ĩtinisset panẽ: dedit iude simonis scariothis. Et p' buccellã: introiuit i eũ sathanas. Et dicẽ ei iesus: Quõ facis fac citius. Hoc aũt nẽo sciuit discũbentiũ ad quid dixerit ei. Quidã. n. putabãt: q: loculos hẽbat iudas: q̃ dixisset ei iesus: eme ea q̃ op' sũt nob' ad diẽ festũ: aut egenis ut aliq̃d daret. Cũ ergo accepisset ille buccellã: exiuit ꝓtinuo. Erat aũt nox. Cũ g̃ exisset: dixit iesus: Nũc clarificat' ẽ fili' hois: ⁊ de' clarificatus est in eo. Si deus clarificatus est i eo: ⁊ deus clarificabit eum in semetipso: ⁊ continuo clarificabit eũ. Filioli adhuc modicũ nobiscũ sũ. Quere⁊ me: ⁊ sicut dixi iudeis: q̃ ego vado vos nõ potestis venire: et vobis dico mõ. Mãdatũ nouũ do vob': ut diligat⁊ ĩuicẽ sicut dilexi vos: ut ⁊ uos diligat⁊ ĩuicẽ. In hoc cognoscẽt ões: q: discipli mei estis: si dilectionẽ habueritꝭ ad ĩuicem. Dicit ei simõ petr': Dñe q̃ vadis: Rñdit iesus: Quo ego vado nõ potes me mõ sequ: sequ̇ris ãt postea. Dic̃ ei petr': Quare ñ possũ te sequ̇ mõ: Aliam meã ꝓ te ponã. Rñdit ei iesus: Aliaz tuã ꝓ me pones: Almen amẽ dico t̃: ñ cãtabit gallus dõec ter me neges.

XIIII Dixit discipul' suis: Nõ turbet⁊ cor vestrũ. Credit⁊ i deũ: ⁊ i me credite. In domo pr̃is mei mãsiões mlte sũt. Si q̃ minꝰ dixissẽ vob': q: vado parare vobis locũ. Et si abiero ⁊ ꝓparauero vob' locum: iterũ venio ⁊ accipiam vos ad meipsũ: ut ubi sũ ego ⁊ vos sitis. Et quo ego vado scitis ⁊ viam scitis. Dicit ei thomas: Dñe nescimus quo vadis. Et quõ possumus viam scire: Dicit ei iesus: Ego sũ via: ⁊ vitas ⁊ vita. Nemo vẽit ad pr̃em nisi ꝓ me. Si cognouissetꝭ me ⁊ pr̃em meum utiq; cognouissetis. Et ãmodo cognoscetꝭ eũ ⁊ uidistis eũ. Dicit ei philipp': Dñe ostende nob' patrem: ⁊ sufficit nobis. Dicit ei iesus: Tanto tpe vobiscum sum ⁊ ñ cognouistis me: Philippe: q̃ videt me: videt ⁊ pr̃em. Quõ tu dicis ostende nobis pr̃em: Non credis q: ego i pr̃e: ⁊ pr̃ i me ẽ: verba q̃ ego loquor vobis: a meipso nõ loquor. Pater autem in me manens ipse facit opa. Non creditis quia ego in patre ⁊ pater in me ẽ: Alioq̃n ppr̃ opa ipsa credite. Almen amẽ dico vobis: q̃ credit i me: opera q̃ ego facio ⁊ ipse faciet: ⁊ maiora hoc faciet: qa ego ad patrẽ vado: et q̃cũq; petieritꝭ pr̃em i noĩe meo hoc faciã: ut glificet pr̃ i filio. Si q̃d petieritꝭ i noĩe meo: hoc faciã. Si diligitꝭ me mãdata mea seruate. Et ego rogabo patrem: ⁊ aliũ paraclytũ dabit vob': ut maneat vobiscũ i etnũ spm vitat⁊: quẽ mũd' ñ põt accipe: q: ñ videt eũ nec scit eũ. Vos aũt cogñscetꝭ eũ: q: apd vos mãebit: ⁊ i vob' erit. Nõ ãliquã vos orphãos: veniã ad vos. Adhuc modicum: ⁊ mundus me tã nõ videt. Vos aũt videtꝭ me: q: ego viuo et vos viuetis. In illo die vos cognoscetis: q: ego sũ in pr̃e meo ⁊ vos i me: ⁊ ego i vob'. Qui hz mãdata mea ⁊ seruat ea: ille ẽ q̃ diligit me. Qui ãt diligit me: diliget a pr̃e meo: et ego diligam eum: ⁊ manifestabo ei meipsũ. Dicit ei iudas: nõ ille scariothis: Dñe quid factum ẽ: q: manifestaturꝰ es nob' teipsũ ⁊ ñ mundo: Rñdit iesus: ⁊ dixit ei: Si quis diligit me sermonẽ meũ seruabit: ⁊ pr̃ meꝰ diliget eũ: ⁊ ad eũ veniemus: ⁊ mansionẽ apud eũ faciem⁹. Qui ñ diligit me sermões meos ñ seruat. Et sermonem quẽ audistis ñ ẽ meꝰ: sed eius q̃ misit me patris. Hec locutus sũ vob' apud vos manẽs. Paraclytꝰ ãt spꝰ sãctꝰ: quẽ mittet pr̃ i noĩe meo: ille vos docebit oia: ⁊ suggeret vobis oia q̃cũq; dixero vob'. Pacẽ relinq̃ vob': pacẽ meã do vob'. Non quo mũdꝰ dat: ego do vob'. Non turbet⁊ cor vr̃m neq; formidet: Audistis q: ego dixi vob': vado ⁊ vẽio ad vos. Si diligeretis me gauderetis vti q;: q: vado ad patrẽ: quia pr̃ maior me est. Et nunc dixi vobis priusq̃ fiat: ut cũ factũ fuerit credatis. Jã non multa loq̃r vobiscũ venit. n. princeps mũdi huiꝰ: ⁊ in me nõ hz quicq̃. Sed ut cognoscat mundus: quia diligo patrem: ⁊ sicut mandatum dedit mihi pater: sic facio. Surgite eamus hinc.

¶ .XV.

Ego sū vitis vā: ⁊ pr̄ meꝰ agricola est. Oēm palmitē i me ñ ferentē fructum tollet eū: ⁊ oēm q̄ fert fructū purgabit eū: ut fructū plus afferat. Jā vos mūdi estis ꝓpr̄ ꝛmōem quē locutꝰ sū vob̄. Manete i me ⁊ ego i uobis. Sicꝫ palmes ñ pōt ferre fructū a semetipso: nisi mānserit in vite: sic nec uos nisi in me mānseritis. Ego sū uitis: vos palmites. Qui manet i me ⁊ ego i eo, hic fert fructū multū: qꝛ sine me nihil potestis facē. Si q̄s i me non mānserit: mittet forās sicut palmes ⁊ arescet: ⁊ colligēt eū ⁊ i ignē mittent: ⁊ ardet. Si mānseritis i me ⁊ vba mea i vobis mānserit: qōcūqꝫ voluerit petetis ⁊ fiet vob̄. In hoc clarificatꝰ ē pr̄ meꝰ: ut fructū plurimū afferatis: ⁊ efficiamini mei discipli. Sicꝫ dilexit me pr̄: ⁊ ego dilexi uos. Manete in dilectione mea. Si pcepta mea ꝓuaueritis manebitis in dilectione mea: sicut ⁊ ego patris mei pcepta ꝓuaui: ⁊ maneo in eiꝰ dilectione. Hec locutꝰ sū vob̄: ut gaudiū meū i vobis sit: ⁊ gaudiū vr̄m ꝛpleat. Hoc ē pceptuꝫ meū: ut diligatis iuicē: sicꝫ dilexi vos. Maiorē hac dilectionē nēo hꝫ: q̄ ut aiam suā ponat q̄s ꝓ amicis suis. Vos amici mei estis: si feceritis: q̄ ego pcipio vob̄. Jā nō dicam uos ꝓuos: qꝛ ꝓuꝰ nescit q̄d faciat dñs eiꝰ. Vos aūt dixi amicos: qꝛ oīa q̄cūqꝫ audiui a pr̄e meo: nota feci vob̄. Nō vos me elegistis: sꝫ ego elegi vos: ⁊ posui uos ut eatis et fructū afferatis: ⁊ fructꝰ vr̄ maneat: ut q̄cūqꝫ petieritis patrē i noīe meo det vobis. Hec mādo uobis: ut diligatis iuicē. Si mūdꝰ uos odit: scitote: qꝛ me pr̄iorē uob̄ odio habuit. Si de mūdo fuissetis: mūdus q̄ suū erat diligēt. Quia vo ō mūdo non estis: sed ego elegi uos ō mūdo: ꝓpr̄ea odit vos mūdꝰ. Mementote ꝛmōis mei: quē ego dixi vob̄. Nō ē ꝓuꝰ maior dño suo. Si me psecuti sunt: et uos psequēt. Si sermonē meū ꝓuauerūt: et vr̄m ꝓuabūt. Sꝫ hec oīa facient vob̄ ꝓpr̄ nomē meū: qꝛ nesciūt eū q̄ misit me. Si nō venissē ⁊ locutꝰ fuissē eis: pccm nō hꝫent. Nūc aūt excusationē ñ hꝫt ō pcco suo. Qui me odit: ⁊ pr̄em meū odit. Si opa ñ fecissem i eis: q̄ nēo aliꝰ fecit: pccm nō hꝫent. Nūc aūt ⁊ uiderūt ⁊ oderūt ⁊ me ⁊ patrem meū. Sed ut adipleat ꝛmo: q̄ i lege coꝛ scriptꝰ ē: quia odio hūerunt me gratis. Cū aūt venerit paracl̄tꝰ: quē ego mittā vobis a patre spiritū veritatis: q̄ a pr̄e ꝓcedit: ille testioniū phibebit de me. Et vos testioniū phibebitis: qꝛ ab initio mecū estis.

.XVI.

Hec locutꝰ sū vob̄: ut ñ scādalizemini. Absq; synagogis faciēt uos. Sed vēit hora: ut oīs q̄ iterficit vos: arbitret obsequiū pstare deo. Et hec faciēt vob̄: qꝛ ñ nouerūt patrē neq; me. Sed hec locutꝰ sū uobis: ut cū venerit hora coꝛ: remiscamini: qꝛ ego dixi uobis. Hec aūt vob̄ ab ūrio nō dixi: qꝛ uobiscū erā. Et nūc uado ad eū q̄ misit me: et nemo ex uobis ir̄ogat me q̄ uadis. Sꝫ qꝛa hec locutꝰ sum uobis: tristitia ipleuit coꝛ uestrū. Sed ego vēritatē dico vob̄: expedit uob̄ ut ego uada. Si.n. nō abiero paracl̄tus ñ veniet ad uos. Si autem abiero: mittaꝫ eū ad uos. Et cum venerit: ille arguit mūduꝫ de peccato: ⁊ de iustitia ⁊ ō iudicio. De peccato quidē: qꝛ nō crediderūt in me. De iustitia vo: qꝛ ad patrē uado: ⁊ iā non uidebitis me. De iudicio aūt: qꝛ ꝓnceps huiꝰ mūdi iā iudicatꝰ ē. Adhuc multa hēo vobis dicere: sꝫ ñ potestis portare mō. Cū aūt venerit ille spūs veritatis: docebit uos ōem ueritatem. Non .n. loq̄tur a semetipso: sꝫ q̄cūqꝫ audiet loq̄t ⁊ q̄ ventura sūt ānūciabit uobis. Ille me clarificabit: qꝛ ō meo accipiet: ⁊ annūciabit vobis. Oia q̄cūqꝫ hꝫ pr̄: mea sūt. Propter dixi: qꝛ ō meo accipiet: ⁊ ānūciabit uob̄. Modicū ⁊ iam ñ uidebitis me: ⁊ iterꝫ modicū et videbitis me: qꝛ vado ad pr̄em. Dixerunt ḡ ex discipul̄ eiꝰ adīuicē: Quid ē hoc q̄ dicit nobis modicū ⁊ non uidebitis me: ⁊ iteruꝫ modicum ⁊ uidebitis me: ⁊ qꝛ vado ad patrem? Dicebant ergo: Quid est hoc q̄ dicit modicū? Nescim" q̄d loq̄t. Cognouit autē ihesus q̄ volebant eum ir̄ogare: ⁊ dixit eis: De q̄ q̄rit̄ int̄ uos qꝛ dixi: modicū ⁊ non videbitis me: ⁊ iterꝫ modicū ⁊ uidebitis me. Amen amen dico uob̄: qꝛ plorabitis ⁊ flebitis uos: mundus aūt gaudebit: uos autē contristabimini: sed tristitia vr̄a vertet in gaudiū. Mulier cū parit tristitiā hꝫ: qꝛ vēit hora eiꝰ. Cū aūt peperit puerꝫ: iā nō memit pssure ꝓpr̄ gaudiū: qꝛ natꝰ ē hō i mundū. Et uos igit nūc q̄dē tristitiā hētis. Iterꝫ āt videbo uos: ⁊ gaudebit coꝛ vr̄m: ⁊ gaudiū vr̄m nemo tollet a uob̄. Et i illo die me nō interrogabitis q̄q̄. Amē amē dico uobis: siq̄d petieritis patrē i noīe meo dabit uobis. Usq; mō nō petistis q̄q̄ i noīe meo. Petite ⁊ accipietis: ut gaudiū ur̄m sit plenum. Hec in ꝓuerbijs locutꝰ sū uobis. Venit hora cū iā n in ꝓuerbijs loquar uobis: sed palā ō patre

meo annunciabo uobis. In illo die in nõe meo petetis. Et nõ dico uobis quia ego rogabo patrem de uobis. Ipse enim pater amat uos: q; uos me amastis & credidistis q; a deo exiui. Exiui a patre & ueni in mundum: iterum relinquo mundum & uado ad patrem. Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc palam loquris: & proverbium nullum dicis. Nunc scimus q; scis omia: & non opus est tibi: ut quis te interroget. In hoc credimus q; a deo existi. Respondit eis iesus: Modo creditis? Ecce uenit hora: & iam uenit: ut dispgamini unusquisq; in propria: & me solum relinquatis. Et non sum solus: q; pater mecum est. Hec locutus sum uobis: ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: sed confidite: ego uici mundum.

Hec locutus est iesus: & sublevatis oculis in celum dixit. Pater venit hora clarifica filium tuum: ut filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis: ut omne quod dedisti ei det eis uitam eternam. Hec est autem uita eterna ut cognoscant te solum deum uerum: & quem misisti iesum xpm. Ego te clarificaui super terram: opus consummaui quod dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica me tu pater apud temetipsum: claritate qua habui priusquam mundus fieret apud te. Manifestaui nomen tuum hominibus: quos dedisti mihi de mundo. Tui erant: & mihi eos dedisti: & sermonem tuum seruauerunt. Nunc cognouerunt: quia omnia quecunq; dedisti mihi abs te sunt. Quia verba quae dedisti mihi: dedi eis: & ipsi acceperunt & cognouerunt uere: quia a te exiui: & crediderunt: quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: non pro mundo: sed pro his quos dedisti mihi: quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt: & tua mea sunt: & clarificatus sum in eis. Et iam non sum in mundo: & hi in mundo sunt: & ego ad te uenio. Pater sancte serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi: ut sint unum: sicut & nos. Cum essem cum eis: ego seruabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi: ego custodiui: & nemo ex eis perijt: nisi filius perditionis: ut scriptura impleatur. Nunc autem ad te uenio: & hec loquor in mundo: ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum & mundus eos odio habuit: quia non sunt de mundo: sicut & ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo: sed ut serues eos a malo. De mundo non sunt: sicut & ego non sum de mundo. Sanctifica eos in ueritate. Sermo tuus ueritas est. Sicut tu me misisti in mundum: ita & ego misi eos in mundum. Et pro eis sanctifico me ipsum: ut sint & ipsi sanctificati in ueritate. Non pro eis autem rogo tantum: sed & pro eis qui credituri sunt per uerbum eorum in me: ut omnes unum sint: sicut tu pater in me: & ego in te: ut & ipsi in nobis unum sint: ut credat mundus: quia tu me misisti. Et ego claritatem quam dedisti mihi: dedi eis ut sint unum: sicut & nos unum sumus. Ego in eis & tu in me: ut sint perfecta in unum: & cognoscat mundus: quia tu me misisti: & dilexisti eos sicut & me dilexisti. Pater quos dedisti mihi uolo: ut ubi sum ego: & illi sint mecum: ut uideant claritatem meam: quam dedisti mihi quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater iuste mundus te non cognouit. Ego autem te cognoui: & hi cognouerunt: quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum & notum faciam: ut dilectio qua dilexisti me: in ipsis sit: & ego in ipsis.

Cap. XVIII.

Hec cum dixisset iesus: egressus est cum discipulis suis trans torrentem cedron: ubi erat hortus in quem introiuit ipse & discipuli eius. Sciebat autem & iudas qui tradebat eum locum: quia frequenter iesus conuenerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohortem & a pontificibus & pharisceis ministros: venit illuc cum lanternis & facibus & armis. Jesus itaque sciens omia que uentura erant super eum: processit & dixit eis: Quem quritis? Responderunt ei: Jesum nazarenum. Dicit eis iesus: Ego sum. Stabat autem & iudas: qui tradebat eum cum ipsis. Ut ergo dixit eis: ego sum: abierunt retrorsum: & ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogauit eos: Quem quritis? Illi autem dixerunt: Jesum nazarenum. Respondit iesus: Dixi uobis: quia ego sum: Si ergo me quritis sinite hos abire. Ut impleret sermo quem dixit: quia non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo petrus habens gladium eduxit eum: & percussit pontificis seruum: & abscidit auriculam eius dexteram. Erat autem nomen seruo malchus. Dicit ergo iesus petro: Mitte gladium tuum in uaginam. Calicem quem dedit mihi pater non uis ut bibam illum? Cohors autem & tribunus & ministri iudeorum comprehenderunt iesum: & ligauerunt eum: & adduxerunt eum ad annam primum. Erat enim socer cayphe: qui erat pontifex anni illius. Erat autem cayphas qui consilium dederat iudeis: quia expedit unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem iesum simon petrus: & alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici: & introiuit cum iesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exiuit ergo discipulus: qui erat notus pontifici: & dixit ostiarie: & introduxit petrum. Dixit ergo puella ancilla ostiaria: numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille: Non sum: Stabant autem serui & ministri ad prunas: quia frigus erat: & calefaciebant se. Erat autem cum eis & petrus stans & calefaciens se.

Pōtifex ḡ ihrogauit ieſū ō diſcipul' ſuis ⁊ ō doctrina ei⁹. Rñdit ei ieſus: Ego palā locut' ſū mūdo. Ego ſēp docui in ſynagoga ⁊ in tēplo: q̄ oēs iudei conueniūt: et i occulto locut' ſū nihil. Quid me ihrogas? Inthroga eos q̄ audierīt q̄d locut' ſim ipis: ecce hi ſciūt q̄ dixerī ego. Hec āt cū dixiſſet: vn' aſſiſtēs miniſtrorū dedit alapā ieſu dicens: Sic rñdes pōtifici? Rñdit ei ieſus: Si male locut' ſū: teſtioniū phibe ō malo: ſi āt bñ: q̄d me cedis? Et miſit eum annas ligatū ad cayphā pōtificē. Erat āt ſimon petr⁹ ſtās ⁊ calefaciens ſe. Dixerūt ḡ ei: Nūq̄d ⁊ tu ex diſcipulis ei⁹ es? Negauit ille: ⁊ dixit: Nō ſū. Dicit ei vn' ex ſuis pōtificī cognat' ei⁹ cui⁹ abſcidit petr⁹ auriculā: Nōne ego te uidi in horto cū illo? Iterū ḡ negauit petr⁹: ⁊ ſtati gall⁹ cāтauit. Adducūt ergo ieſū a caypha i ptoriū. Erat āt mane: ⁊ ipſi ñ introierīt i ptorium; ut ñ ꝓtamiarēt: ſed ut māducarēt paſcha. Exiuit ḡ pilat⁹ ad eos foras: ⁊ dixit: Quā accuſationē affertis aduerſus hoiem hunc? Rñderūt ⁊ dixerūt ei: Si nō eēt hic malefactō nō tibi tradidiſſem⁹ eū. Dic ḡ eis pilat⁹: Accipite eū vos: ⁊ ſm legē vrā iudicate eū. Dixerūt ḡ ei iudei: Nob' nō lz itficē quēq̄. Ut ſmo ieſu iplerēt quē dixit: ſignificās q̄ mōte eſſet moritur⁹. Introiuit ḡ iterū in ptoriū pilat⁹ ⁊ vocauit ieſū: ⁊ dixit ei: Tu es rex iudeoꝝ? Rñdit ieſus: A temetipſo hoc dicis an alij dixerūt tibi ō me? Rñdit pilat⁹: Nūq̄d ego iudē ſū? Gens tua ⁊ pontifices tradiderunt te mihi. Quid feciſti? Rñdit ieſus. Regnū meū ñ ē de hoc mūdo. Si ex hoc mundo eēt regnū meū: miſtri mei utiq; decertarēt: ut ñ tradere⁹ iudeis. Nunc aūt regnum meū non ē hinc. Dixit itaq; ei pilat⁹: Ergo rex es tu? Rñdit ieſus: Tu dicis: q⁹ rex ſum ego. Ego i hoc nat⁹ ſū: ⁊ ad hoc veni i mundū: ut teſtioniū phibeam veritati. Oīs qui eſt ex veritate: audit vocem meam. Dicit ei pilatus: Quid eſt veritas? Et cum hoc dixiſſet: iterum exiuit ad iudeos: ⁊ dicit eis. Ego nullā inuenio i eo cāz. Eſt āt ꝓſuetudo vobis: ut vnum dimittam vob' in paſcha. Vultis ḡ dimittā vobis regē iudeoꝝ? Clamauerūt rurſū oēs dicētes. Nō hūc ſz barrabā. Erat aūt barrabas latro.

.XIX.

Tunc ḡ appḥēdit pilat⁹ ieſū: ⁊ flagellauit. Et milites plectētes coronā ō ſpinis ipoſuerūt capiti ei⁹: ⁊ veſte purpurea circundederunt eū. Et veniebāt ad eū: ⁊ dicebant: Aue rex iudeoꝝ. Et dabāt ei alapas. Exiuit iterū pilat⁹ foras: ⁊ dicit eis: Ecce adduco vob' eū foras: ut cognoſcatis: q⁹ nullā inuenio in eo cām. Exiuit ḡ ieſus portās ſpineā coronā: ⁊ purpureū veſtimētū: ⁊ dic eis: Ecce hō. Cū ḡ vidiſſēt eū pōtifices ⁊ miſtri clamabāt dicētes: Crucifige crucifige eū. Dic eis pilat⁹: Accipite eū vos ⁊ crucifigite. Ego.n. ñ inuenio in eo cām. Rñderūt ei iudei: Nos legē hēm⁹: ⁊ ſm legē oz mori: q⁹ filiū dei ſe fecit. Cū ḡ audiſſet pilat⁹ hūc ſmōez: magis timuit. Et ingreſſus ē ptoriū iterum: ⁊ dicit ad ieſum: Unde es tu? Ieſus aūt rñ ſū nō dedit ei. Dicit ḡ ei pilatus: Mihi nō loqueris? Neſcis q⁹ pōtatē hēo crucifigē te: ⁊ pōtatē hēo dimittere te? Rñdit ieſus: Non haberes pōtatē aduerſū me ullā: niſi tibi data eēt ō ſup. Propterea q̄ me tradidit tibi: maior pccm hz. Et exinde q̄rebat pilat⁹ dimittere eum. Iudei aūt clamabant dicētes: Si hūc dimitti ñ es amic⁹ ceſari. Oīs.n. qui ſe regē facit: ꝓtradicit ceſari. Pilat⁹ aūt cū audiſſet hos ſmōes: adduxit foras ieſū: ⁊ ſedit p tribunali i loco q̄ dr lichoſtratos: hebraice aūt gabatha. Erat aūt pa:aſceue paſche hora q̄ ſexta: ⁊ dicit iudeis: Ecce rex veſter. Illi aūt clamabāt: Tolle: tolle crucifige eū. Dicit eis pilat⁹: Regē vr̄m crucifigaz? Rñderūt pōtifices: Nō hēm⁹ regē niſi ceſarē. Tunc ḡ tradidit eis illū: ut crucifigēt̄. Suſcepērunt āt ieſū ⁊ eduxerūt. Et baiulāſ ſibi crucē exiuit i eū q̄ dr caluarie locū: hebraice āt golgatha. Ubi crucifixerūt eū: ⁊ cū eo alios duos hinc ⁊ hinc: mediū aūt ieſū. Scripſit aūt ⁊ titulū pilat⁹: ⁊ poſuit ſup crucez. Erat aūt ſcriptū: Jeſus naz̄aren⁹ rex iudeorū. Hūc ḡ titulū mlti iudeoꝝ legerūt: q⁹ ꝓpe ciuitatē erat loc⁹ ubi crucifixus ē ieſus. Et erat ſcriptū hebraice grece ⁊ latine. Dicebāt ḡ pilato pontifices iudeoꝝ: Noli ſcribē rex iudeoꝝ: ſed q⁹ ipſe dixit: rex ſū iudeoꝝ. Rñdit pilat⁹: Q̄ ō ſcripſi ſcripſi. Milites ḡ cū crucifixiſſēt eū: acceperūt veſtimēta eius: ⁊ fecerūt q̄tuor ptes vnicuiq; militi ptē: ⁊ tunicā. Erat āt tunica iconſutilis: deſup contexta p totū. Dixerūt ḡ adinicē: Non ſcindamus eam: ſed ſoꝛtiamur ō illa cuius ſit. Ut ſcriptura impleret dicēs: Partiti ſūt veſtimenta mea ſibi ⁊ i veſtē meā miſerūt ſoꝛtē. Et milites q̄dem hec fecerūt. Stabāt aūtē iuxta crucē ieſu mr ei⁹ ⁊ ſoꝛoꝛ mr̄is ei⁹ maria cleophe ⁊ maria magdalene. Cū vidiſſet ḡ

ihesus matrē ⁊ discipulū stātē: quē dilīgebat dicē matri sue: Muler ecce filius tu⁹. Deide ihesus matrē ⁊ discipulū stātē: quē dilīgebat dicē matri sue: Muler ecce filius tu⁹. Deide dicē discipl'ō: Ecce mr tua. Et ex illa hōa accepit eā discipul⁹ i suā. Postea sciēs ihesus q: oia cōsūmata sūt: ut ꝓsūmaret scriptura: dicit: Sitio. Vas autē erat positū aceto plenū. Illi ḡ spōgiā plenā aceto hysopo circūponētes obtulerūt ori ei⁹. Cū ḡ accepisset ihesus acetū: dixit: Cōsūmatū ē. Et icliato capite tradidit sp̄m. Judei ḡ qm̄ parasceue erat: ut ñ remanerēt i cruce cōpora sabbato: Erat.n. magn⁹ dies ille sabbati: rogauerūt pilatū: ut frāgerēt eor crura: ⁊ tollerēt. Venerūt ḡ milites: ⁊ p̄mi qdē fregerūt crura: ⁊ alteri⁹ q crucifix⁹ ē cū eo. Ad ihesū aūt cū vēissent: ut viderūt eū iā mortuū ñ fregerūt eius crura: sz vn⁹ militū lācea lat⁹ ei⁹ aperuit: ⁊ ꝓtinuo exiuit sāguis ⁊ aq̄. Et q̄ vidit testimoniū phibuit: ⁊ verū ē testimoniū ei⁹: Et ille scit q: va dicit: ut ⁊ vos credatis. Facta sūt.n. hec ut scripta iplēt; Os nō cōminuetis ex eo. Et iterū alia scripta dicit: Videbunt i quē trāsfixerūt. Post hec aūt rogauit pilatū ioseph ab arimathia eo q̄ erat discipul⁹ ihesu: occultus āt ppt metū iudeor: ut tollēt cor⁹ ihesu. Et p̄misit pilat⁹. Venit ḡ ⁊ tulit cor⁹ ihesu. Venit aūt ⁊ nicodem⁹: q̄ venerat ad ihesū nocte p̄mū: ferēs mixturā myrrhe ⁊ aloes q̄si libras centū. Acceperūt ḡ cor⁹ ihesu: ⁊ ligauerūt eum i lintheis cū aromatib⁹: sicut mos ē iudeis sepelire. Erat āt i loco vbi crucifix⁹ ē: hort⁹: ⁊ i horto monumētū nouū: i quo nōdū q̄sqū posit⁹ erat. Ibi ḡ ppt parasceuē iudeor: q: iuxta erat monumētū posuerūt ihesū.

Una āt sabbati maria magda. .XX. lene vēit mane: cū adhuc tenebre essent ad monumētū: ⁊ vidit lapidē sublatū a monumēto. Cucurrit ergo ⁊ vēit ad simonē petrum ⁊ ad aliū discipulū: quē amabat ihesus ⁊ dicit illis. Tulerūt dñm de monumento: et nescimus vbi posuerūt eū: Exīt ergo petrus ⁊ ille alius discipulus: ⁊ venerūt ad monumētū. Currebant autē duo simul: ⁊ ille alius discipulus ꝑcucurrit citi⁹ petro: ⁊ vēit p̄m⁹ ad mōumentū. Et cū se inclinasset uidit posita lintheamina: ñ tamen introiuit. Venit ergo simon petr⁹ sequens eū: ⁊ introiuit i monumentum. Et vidit lintheamina posita ⁊ sudariū qđ fuerat sup caput ei⁹ ñ cū lintheaminibus positum: sed seperatim inuolutū in unum locum. Tunc ergo introiuit ⁊ ille discipulus: q̄ venerat p̄mus ad monumētū: ⁊ vidit ⁊ credidit. Nōdū.n. sciebāt scripturā: q: oportuit eū a mortuis resurgē. Abierūt ergo iterū discipli ad semetipsos. Maria aūt stabat ad monumētū foris plorās. Dū ergo fleret iclinauit se ⁊ ꝓspexit in mōumētū: et uidit duos āgelos i albis sedētes: vnū ad caput ⁊ vnū ad pedes: ubi positum erat corpus ihesu. Dicunt ei illi: Mulier q̄d plor̄as? Dicit eis: Quia tulerūt dñm meū: ⁊ nescio ubi posuerūt eū. Hec cū dixisset: ꝓuersa ē retrorsū: ⁊ vidit ihesū stātē: ⁊ nō sciebat q: ihesus est. Dicit ei ihesus: Mulier q̄d plor̄as? quē q̄ris? Illa existimās q: hortulan⁹ cēt: dicit ei: Dñe si tu sustulisti eū dicito mihi: ubi posuisti eū: ⁊ ego eū tollā. Dicit ei ihesus: Maria. Conuersa illa dicit ei: Rabboni: qđ dr magister. Dicit ei ei ihesus: Noli me tangere. Nōdum.n. ascēdi ad patrē meū. Vade aūt ad fres meos: ⁊ dic eis: Ascēdo ad p̄rem meū ⁊ patrē vr̄m deū meū ⁊ deū vr̄m. Venit maria magdalena ānūcians discipul' q: uidi dñm: ⁊ hec dixit mihi: Cū ḡ sero esset die illo vna sabbator. ⁊ fores essēt clause ubi erāt discipuli congregati ppt metū iudeor: venit ihesus ⁊ stetit i medio: ⁊ dixit eis: Pax vob̄. Et cū hec dixisset: ondit eis man⁹ ⁊ lat⁹. Gauisi sūt ḡ discipli viso dño. Dixit ḡ eis iterū: Pax vob̄. Sicut misit me p̄r: ⁊ ego mitto vos. Hec cū dixisset: insufflauit: ⁊ dicit eis: Accipite sp̄m sanctū. Quor remiseritis pcā remittūt eis: ⁊ q̄r retinueritis retenta sūt. Thomas aūt vn⁹ ex duodecim q̄ dr didym⁹ ñ erat cū eis qñ vēit ihesus. Dixerūt ḡ ei alii discipli: Vidim⁹ dñm. Ille aūt dixit eis: Nisi videro i mānib⁹ ei⁹ fixurā clauor: ⁊ mittā digitū meū in locū clauor: ⁊ mittā manū meā i lat⁹ ei⁹: nō credā. Et post dies octo iterū erāt discipli ei⁹ intus: ⁊ thomas cū eis. Venit ihesus ianuis clausis: ⁊ stetit i medio: ⁊ dixit eis: Pax vob̄. Deinde dicit thome: Infer digitū tuū huc: ⁊ vide manus meas: ⁊ affer manū tuā ⁊ mitte i lat⁹ meū: ⁊ noli ee incredulus sed fidelis. Rndit thomas ⁊ dixit: Dns meus ⁊ deus meus. Dicit ei ihesus: Quia vidisti me thoma credidisti: bti q̄ ñ viderūt ⁊ crediderūt. Multa qdē ⁊ alia signa fecit ihesus i ꝓspectu discipulor suor: q̄ ñ sūt scripta in libro hoc. Hec āt scripta sūt ut credatis: q: ihesus ē filius dei: ⁊ ut credētes uitam habeatis i noīe ei⁹. .XXI.

Postea manifestauit se iterū ihesus ad mare tyberiadis. Manifestauit āt sic

nota

Erāt sīl simō petr⁹: ⁊ thōas q̄ dī didym⁹: ⁊ nathanahel qui erat a chana galilee: ⁊ filij zebedei ⁊ alii ex discipul⁹ ei⁹ duo. Dic eis simon petr⁹: Vado piscari. Dicūt ei: Venim⁹ ⁊ nos tecū. Et exierūt ⁊ ascēderūt i nauī: ⁊ illa nocte nihil p̄didērūt. Mane āt fco stetit ie sus i littore: ñ tñ cognouerūt discipl'i: q⁹ iesus ē. Dic ergo eis ieus: Pueri nūq̄d pulmētariū hētis? Rñdērūt ei: Nō. Dic eis: Mittite i dexterā nauigij rete: ⁊ iuenietis. Miserunt ergo: ⁊ iā ñ valebāt illud trahē p mlt̄itudie pisciū. Dic ergo discipul' ille: quē diligebat iesus: petro: Dñs ē. Simō petr⁹ cū audisset q⁹ dñs ē: tunica succīxit se. Erat.n. nud⁹ et misit se i mare. Alii āt discipl'i nauigio venerūt. Nō.n. lōge erāt a tra: sz q̄si cubitis ducētis trahētes rete piscium. Ut ḡ descēderūt i tra: videūt prunas positas: ⁊ piscē suppositū: et panē. Dic eis iesus: Afferte de piscib⁹ q̄s p̄ didistis nūc. Ascēdit simō petr⁹: ⁊ traxit re te i tra plenū magnis piscib⁹ cētū q̄nq̄gīta trib⁹. Et cū tāti essent: nō ē scissū rete. Dic eis iesus: Venite prādete. Et nēo audebat discumbētiū interogare eū: tu q̄s es: sciētes q⁹ dñs ē. Et venit iesus ⁊ accepit panē ⁊ dabat eis: ⁊ piscē silit. Hoc iā tertio mānifestat⁹ ē iesus discipulis suis: cū resurrexisset a mōtuis. Cū ḡ prādissēt: dixit simōi petro iesus: Simō ioānis diliḡ me plus his? Dic ei: Etiā dñe: tu scis q⁹ amo te. Dic ei: Pasce agnos meos. Dic ei iterū: Simō ioānis diliḡ me? Ait ille: Etiā dñe tu scis q⁹ amo te. Dic ei iterū: Pasce agnos meos. Dic ei tertio: Simō ioānis amas me? Cōtristat⁹ ē petr⁹: q⁹ dixit ei tertio amas me: ⁊ dicit ei: Dñe tu oia nosti tu scis q⁹ amo te. Dic ei: Pasce oues meas. Amen amē dico tibi: cū esses iunior cingebas te ⁊ ābulabas ubi volebas: cū aūt senueris extēdas manꝰ tuas ⁊ alius te cinget: ⁊ ducet quo tu non vis. Hoc aūt dixit significans q̄ morte clarificatur⁹ cēt deū. Et cū hoc dixisset: dicit ei: Sequere me. Conuersus petr⁹ vidit illū discipulū: quē diligebat iesus sequētē: q̄ ⁊ recubuit i cena sup pect⁹ ei⁹: ⁊ dixit: Dñe q̄s ē q̄ tradet te? Hūc ḡ cū vidisset petr⁹ dicit iesu: Dñe hic aūt q̄d? Dic ei iesus: Sic eū volo manē donec veniā: quid ad te? Tu me sequē. Exiit ḡ fm̄o iste int fres: q⁹ discipulus ille nō morit̄. Et ñ dixit ei iesus ñ morit̄: sz sic eū volo manere dōec veniā: quid ad te? Hic ē discipulus ille q̄ testimoniū phibet de his: ⁊ scripsit hec. Et scimus q̄ alia

verum est testimoniū ei⁹. Sūt aūt ⁊ alia multa q̄ fecit iesus: q̄ si scribāt p singula nec ipm arbitror mundum capere posse eos: q̄ scribendi sunt libros.

Explicit euāgeliū fm ioānē. Incipit p̄fatio sancti Hieronymi i ōes epl'as sāncti pauli.

Primū querit: q̄re p⁹ euāgelia: q̄ supplemētū leḡ sūt: ⁊ i quib⁹ nobis exēpla ⁊ p̄cepta viuēdi plenissime digesta sūt: voluerit apl's has epl'as ad singulas ecclesias destinare? Hac aūt cā factum videt: ut. s. initia nascētis eccl'ie nouis causis exūtib⁹ p̄ueniret: et ut p̄ūtia atq⁹ orientia resecaret uitia: ⁊ post futuras excludēt q̄ones: exēplo pphetarū: q̄ p⁹ editam legē moysi: i qua oia dei māda ta legebant: nihilomin⁹ tñ doctrina sua rediuiua semp ppl'i cōpescere peccata: ⁊ ppt̄ exemplū viuendi libros ad nām etiā meoriā trāsmiserunt. Deinde q̄rit: Cur nō amplius q̄ decē epl'as ad eccl'as scripserit? Decē sūt.n. cū ea q̄ dī ad hebreos. Cā relique q̄tuor ad discipulos sp̄aliter sunt porrecte: ut ostēderet nouū ñ discrepare a veti testamēto: ⁊ se p̄tra legē nō facē moysi: ad numerū p̄ior⁹ decalogi mādator⁹ suas epl'as destinauit: ⁊ q̄t ille p̄ceptis a pharaōe istituit libātos: totidē hic epl'is a diaboli ⁊ idolatre fuitute edocet acq̄sitos. Cā ⁊ duas tabl'as lapideas duor⁹ testōr⁹ figurā habuisse viri eruditissimi tradidērūt. Epl'a sane q̄ ad hebreos scribit: q̄dā pauli nō ee p̄tēdūt: eo q⁹ ñ sit ei⁹ noie titulata: ⁊ ppt̄ fmōis stilīq⁹ distantiā: sed aut barnabe iuxta tertullianū: aut luce iuxta quosdā: uel certe clementis discipli apl'or⁹ ⁊ epi romāe eccl'e p⁹ apl'os ōdinati. Quib⁹ ñdēdū ē: si p̄ptea pauli ñ erit: q⁹ ei⁹ nō hz nomē: ḡ nec alicui⁹ erit: q⁹ nulli⁹ noie titulat. Q̄ō si iconueniens absurdūq⁹ ē ipsi⁹ magis ee credēda est: q̄ tāto doctrine sue fulget eloq̄o. Sz q̄m apud hebreor⁹ ecclesias: q̄si destructor⁹ legis falsa suspicione habebatur: voluit tacito nomine de figura legis et veritate christi reddē rōnem: ne odiuz nois i hōte p̄titulati vtilitatē excluderet lectionis. Non est sane mirū si eloq̄ntior⁹ videat i p̄po. i. hebreo q̄ i pegrio. i. i greco: q̄ cete epl'e sūt scripte fmōe. Mouet ēt q̄sdam q̄re romanor⁹ epl'a i p̄io sit posita: cū ea ñ p̄mo scriptam rō manifestet. Nam hanc

se ꝓfiscētē hierosol/mā scripsisse testat: cuꝫ corinthios ⁊ alios ia añ ut mīsterīū:qō secū portaturꝰ erat colligerēt:hīs adhortatꝰ sit. Unde ⁊ itelligi q̄dam volūt ita ōes eplas ordiatas:ut ꝑma ponēt q̄uis posterior fuerit destiata:ut ꝑ singlas epl'as gradibꝰ ad pfectiora vēiret. Romanoꝝ nāq; pleriq; tā rudes erāt:ut ñ itelligerēt dei se gia ⁊ nō suis meritis eē saluatos:⁊ ob hoc duo it' se ppl'i pflictarēt. Ideirco illos idigē asserit corrigi: vicia gētilitatī pora cōmemorās. Corinthys āt ia dicē scie graz eē ꝓcessā:⁊ ñ tā ōes increpat q̄ cur peccātes ñ increpauerit reprehendit: sic ait: Audit inē vos fornicatio. Et itez: Congregatis vob cū meo spu tradē huiusmodi sathane. In fo vo laudāt:⁊ ut magꝰ ac magꝰ pficiāt cōmonēt. Galathe vo ia nullꝰ crimis arguit:nisi hoc tm̄ q̄ callidissīs pseudo aplis credidert: Ephesy sane nlīa reprehēsione:hz mlta laude sūt digni:q: fidē apl'ica suauerit. Philippēses et mlto magis col laudāt q̄ nec audure q̄dē falsos aplos voluerit. Thessalonicēses nihilomin⁹ i duab⁹ epistol'is laude ꝓsequit:eo q̄ nō solū fidē inconcussā fuauerit vītat':sed et i psecutiōe ciuiū fuerit ꝓstātes inuēti. Colossenses aūt tales erāt ut cū ab apl'o visi corporalit nō fuissēt hac laude digni haberēt. Et si corpore inq̄t absens sū:hz spu vobiscū sū gaudēs ⁊ vidēs ordinē vīm. De hebreis vo q̄d dicendū est: q̄z thessalonicēses q̄ plīmū laudati sūt imitatores fēi eē dicūt: Sic ipe ait: Et vos fīes imitatores fēi estis ecclīaꝝ dei q̄ sūt i iudea. Eadē. n. passi estis ⁊ vos a ꝓtribulib⁹ vīis: q̄ ⁊ illi a iudeis. Elpō ipos q̄z hebreos eadē cōmemorat dicēs: Nā ⁊ victis cōpassi estis: ⁊ rapinā bonoꝝ vīoꝝ cū gaudio suscepistis: cognscētes vos habē meliorē ⁊ manentē substantiā.

¶ Incipit plogꝰ spalis i epl'am ad romanos.

ROmani sūt q̄ ex iudeis ⁊ gētibꝰ crediderūt. Hi supba ꝓtētiōe uolebāt se altrutz supponē. Nā iudei dicebāt: Nos sumꝰ ppl's dei q̄s ab inicio dilexit ⁊ fouit:nos circūcisi ex genere abrahā sca descēdimꝰ ex stripe:⁊ notꝰ retro apud iudeā tm̄ deꝰ. Nos de egypto signis dei ⁊ virtutibꝰ liberati:mare sicco ptā fluuimꝰ pede:cū ūmicos nīos grauissimi fluct' ūoluerēt. Nob pluit māna dñs i ōpto:⁊ q̄i filijs suis celeste pabulū mīstrauit. Nos die noctuq; colūna nubis ignisq; pcessit:ut nob i inuio iter oñdēt. Itq; ut cēta ei circa nos ūnēsa bīficia taceam⁹: nos soli digni fuimꝰ ōi legē accipe:⁊ vocē dei loquētis audire:eiusq; cognscē volūtatē. In q̄ lege nobis pmissus ē xps:ad q̄s etiā ipe se venisse testatꝰ ē dicēs:nō veni nisi ad oues q̄ pierant domꝰ isral:cū vos canes potiꝰ q̄ hoies appellauerit. Equū ne ergo ē ut idola hodie deserētes q̄bꝰ ab ūtio defuistis nob cōparemini: ⁊ ñ potiꝰ i pselitoꝝ locū ex legis auctate ⁊ ꝓsuetudie ꝓputemini? Et hoc ipsū ñ mereba mini:nisi q: larga sēp ōi clemtia voluit vos ad nāz imitationē admittē. Sētes ēt econtrario rīdebāt:q̄to. n. maiora erga vos dei bīficia narrauerit:tāto maiora vos crimis reos eē mōstrabit. Sēp. n. his oibꝰ extitistis ingrati. Nā ipis pedibꝰ q̄bꝰ aridū mare trāsistis:ludebatis añ idola q̄ fecistis: ⁊ ipo ore q̄ paulo añ ob necē advsariozꝝ dño cātauerat:simulacra vob fieri popscistis: ill' ocul' q̄bꝰ venerādo deū i nube uel igne ꝓspicē solebatis:simulacra ituebamini. Manna q̄z vob fastidio fuit:⁊ sēp i ōpto ptra dñz murmurast:ad egyptū vñ vos manu valida eicerat redire cupiētes. Quid plra? Ista pies vīi creb̄a, puocatiōe dñm irritauerit:ut ōes i heremo morerēt:nec pl' ex seniorib⁹ eoꝝ q̄ duo hoies trā repromissiōis itrarēt. Hz q̄d ātiq; ꝓplicam⁹? : cū ēt si illa mīme fecissetis;ō hoc solo nēo vos dignos vēia iudicaret:q̄ dñz xpz ꝓphetaꝝ sēp vob vocibus ꝛe ꝓmissū ñ solū suscipe noluistis:hz etiā morte pessima pemisti? Quē ut nos cognuim⁹:stati credidim⁹:cū nob de eo ātea ñ fuerit ꝑdicta. vñ ꝓbat:q̄ idolis seruiuim⁹ ñ obstinatione mītis:hz igrātie deputādū. Qui. n. cognitū ilico seqmur:oli vtiq; seqremur:si antea cognouissem⁹. Sic āt vos. ō generī nobilitate iactatis q̄i nō moꝝ imitatio magis q̄ carnal' natiuitas filios vos faciat eē fāctoꝝ. Deni qz esau ⁊ ismael cuz ō stirpe sint abrae: minime tm̄ i filijs reputāt. Dis talit altercātib⁹ aplis se medū interponens ita ptiū dirimit q̄ stiōes ut neutrū eoꝝ sua iustīcia salutē meruisse cōfirmet:ābos vo ppl'os ⁊ sciēt ⁊ gratuiter deliquisse: Iudeos quidē q̄ ꝑ puarication̄ legis deum inhonorauerunt: gentes vero q̄ cum cognitum de creatura creatorē ut deū debuerint venerari:gloriam eius in manufacta mutauerit simulacra. Utrosq;

etiã sil'it veniã ꝓsecutos: equales eẽ vissima rõne demõstrat: ꝓserti cũ i eadẽ lege ꝑdictũ sit ⁊ iudeos ⁊ gẽtes ad xpi fidẽ vocãdos eẽ. Quãobrẽ vicissim eos humilians ad pacẽ ⁊ concordiã cohortat.

¶ Explicit ꝓlogus: Incipit argumentũ.

ROmani sũt ptis italie. Hi ꝑuenti sũt a falsis aplis: ⁊ sub nomie dñi nr̃i iesu xpi in legez ⁊ ꝓphetas erant indocti. Hos reuocat apls ad verã ⁊ euangelicã fidẽ: scribens eis a corintho.

¶ Explicit argumentũ. Incipit epla beati pauli apostoli ad Romanos. Caplm. I.

Aulus seruus ie

su xpi vocat' apls segregatus in euangeliũ dei qõ añ ꝓmiserat p ꝓphetas suos in scriptis scis de filio suo q̃ fact' ẽ ei ex semie dauid fz carnẽ q̃ ꝑdestinat' ẽ filꝰ dei i virtute fz spz sanctificatois ex resurrectiõe mõtuoz iesu xpi dñi nr̃i p quẽ accepim' giaz ⁊ apostolatũ ad obediẽdũ fidei i oib' gẽtib' ꝓ noie ei' i qb' est ⁊ vos vocati iesu xpi: oib' q̃ sũt rome dilecti ꝺi vocati scis. Gra vob' ⁊ pax a ꝺo pre ⁊ dño nr̃o iesu xpo. Primũ q̃dẽ gias ago deo meo p iesuz xpm ꝓ oib' vob': quꝫ fides vra annũciat i uniuso mũdo. Testis .n. mihi ẽ deꝰ cui fuio i spu meo i euãgelio filij ei': q̃ sine itermissiõe mẽoriã vri facio sẽp i oratoib' meis: obsecrãs si q̃ mõ tãdẽ aliq̃n ꝓsperũ it' habeã in voluntate dei veniẽdi ad vos. Desidero .n. videꝝ vos ut aliq̃d ipartiar vob' gẽ spirital' ad ꝓfirmandos vos. i. sil' ꝓsolari i vob' p eã q̃ iuicẽ ẽ fidẽ vraz atq; mea. Nolo ãt vos ignrare fres: quꝫ sepe ꝓposui vẽire ad vos: ⁊ phibit' sũ usq; ad hec: ut aliq̃z fructũ habea i vob' sic ⁊ i ceteis gẽtib'. Grecis ac barbaris sapiẽtib' ⁊ insipiẽtib' debitõr sũ: itaq; qõ i me ꝓmptũ ẽ ⁊ vob' q̃ rõe est euãgelizare. Nõ .n. erubesco euãgeliũ. Virt' .n. dei ẽ i salutẽ oi credẽti: iudeo ꝓmũ ⁊ greco. Justicia .n. dei i eo reuelat ex fide i fidẽ: sic scriptũ ẽ: Just' ãt ex fide viuit. Reuelat .n. ira dei ꝺ celo sup oẽz impietatẽ et iustitiã hoiuz eoꝝ q̃ veritatẽ dei i iustitia ꝺ tinẽt: quꝫ qõ notũ ẽ ꝺi: manifestũ ẽ i illꝭ. Deꝰ .n. illꝭ manifestauit. Invisibilia .n. ipi' a creatura mũdi p ea q̃ fca sũt intellecta ꝓspiciũt: sempiterna q̃z ei' virt' ⁊ diuitas: ita ut sit i excusabiles: qa cũ cognouissẽt deũ n sicꝺeũ glificauerũt aut gias egerũt: sz euanuerũt i cogitatiõib' suis: ⁊ obscuratũ ẽ insipies cor eoꝝ. Dicẽtes .n. se eẽ sapiẽtes: stulti facti sũt. Et mutauerũt gliaz incorruptibil' dei i sil'itudinẽ imaginis corruptibilis hois ⁊ volucrũ ⁊ q̃drupedũ ⁊ serpentũ. Propt' qõ tradidit illos deꝰ in ꝺsideria cõdis eoꝝ i immũdiciã: ut ꝓtumelijs afficiãt corpora sua i semetipis: quia cõmutauerũt veritatẽ dei i medaciũ ⁊ coluerũt: ⁊ seruierũt create potiꝰ q̃ creatori: q̃ ẽ bñdict' i secula amẽ. Propt'ea tradidit illos deꝰ i passiones ignominie. Nã femie eoꝝ immutauerũt naturalẽ vsũ i eũ vsũ q̃ ẽ ꝓtra naturaz. Simil'it aũt ⁊ masculi relicto naturali vsu femie exarserũt i desideriis suis i invicẽ: masculi i masculos turpitudinẽ opãtes: ⁊ mercedẽ quã oportuit erroris sui i semetipis recipientes. Et sicut n̄ ꝓbauerũt deũ hre i noticia: tradidit illos deꝰ i ꝓbum sensũ: ut faciãt ea q̃ n̄ conueniũt: repletos oi iniq̃tate malicia fornicatiõe auaricia nequitia plenos invidia homicidijs ꝓtentione dolo malignitate susurrones detractores deo odibiles ꝓtumelioso superbos elatos inuentores malorꝫ parentib' nõ obedientes insipientes incõpositos sin affectiõe absq; fede sin misericõdia. Qui cũ iustitiã dei cognouissẽt: n̄ intellexerũt: qm̃ q̃ talia agũt: digni sũt morte: nõ solũ q̃ ea faciũt: sed etiã qui ꝓsentiũt faciẽtib'. ¶ II.

PRopt' qõ inexcusabil' es o hõ omis q̃ iudicas. In q̃ .n. alterũz iudicas: teipsũ cõdẽnas. Eadẽ .n. agis q̃ iudicas. Scimus .n. qm̃ iudiciũ dei ẽ fz veritatẽ i eos q̃ talia agũt. Existimas ãt hoc o hõ q̃ iudicas eos q̃ talia agũt ⁊ facis ea: quꝫ tu effugies iudiciũ dei? An diuitias bonitatis ei' ⁊ patiẽ ⁊ longanimitatis ꝓtemnis? Ignoras qm̃ benignitas dei ad pniam te adducit? Secoz ãt duritiã tuã ⁊ impenitẽs cor thesaurizas tibi irã i die ire ⁊ reuelatois iusti iudicij dei q̃ reddet vnicuiq; fz opa ei': his q̃dẽ q̃ fz patiaz boi opis gliã ⁊ honorẽ ⁊ incorruptionẽ q̃rentib' vitã etnã: his ãt q̃ sũt ex ꝓtentõe ⁊ q̃ n̄ acquiescũt veritati: credũt ãt iniq̃tati: ira ⁊ indignatio tribulatio ⁊ angustia in oẽz aiaz hois opãtis malũ: iudei ꝓmũ ⁊ greci. Gloria ãt ⁊ honor ⁊ pax oi opãti bonũ: iudeo ꝓmũ ⁊ greco. Nõ .n. ẽ acceptio ꝑsonarꝫ apud deũ. Quicũq; .n. sine lege peccauerunt: sine lege peribũt. Et q̃cũq; i lege peccauerũt ꝑ legẽ iudicabunt. Nõ .n. audit'es legis iusti sũt apud deũ: sed factores legis iustificabũt

Lū.n.gētes q̄ legē nō hūt natalit ea q̄ legis sunt faciūt:eiusmodi legē nō habētes ipi si bi sunt lex:q̄ ostendūt op' legis scriptū i cōdib' suis:testimoniū reddēte illis ꝓscia ipo rū ꝛ int̄ se inuicē cogitationū accusantium aut etiā defendentiū:i die cū iudicabit dē oc cīta hoiuz ſm euāgeliū meū p ieſū xp̄m. Si aūt tu iudē cognoiaris ꝛ requiesci i lege:ꝛ glo riari i deo ꝛ nosti volūtatē eius:ꝛ pbas vti lioza ūstruct' p legē:confidis teipm cē ducē ce coz:lumē eoz q̄ i tenebris sūt:eruditoz in sipientiū:mgīm infantiū:habētē formā scie ꝛ vitat i lege. Qui ergo aliū doces:teipm n̄ doces. Qui p̄dicas n̄ furādū:furaris. Qui dicis n̄ mecchādū meccharis. Qui abomi naris idola:sacrilegium facis. Qui i lege gloi aris:p p̄uaricationē legis deū inhonoras. Nom̄.n. dei p vos blasphemat int̄ gētes:si cut scriptū ē: ¶Circūcisio q̄dē ꝓdest si legem obserues:si aūt p̄uaricator legis sis:circūci sio tua ꝓputiū facta ē. Si igit̄ ꝓputiū iusti cias legis custodiat:nōne ꝓputiū illius i cir cūcisionē reputabit:⁊ iudicabit id q̄ ex natura ē ꝓputiū legē ꝓsumās te:q̄ p līam ⁊ circūcisionē p̄uaricator legis es. ¶Nō.n.qui in manifesto iudeus ē neq; q̄ i manifesto in carne ē circūcisio:sz q̄ i abscondito iudeus ē: ⁊ circūcisio cordis i ſpu nō līa: cuius laus non ex hoibus sed ex deo est.

¶.III.

Quid ergo āpl's iudeo: aut q̄ vtilitas: circūcisionis? Multū p omnē modū ¶Primū q̄dē:q̄ credita sunt illis eloq̄a dei. Quid.n.si q̄dā illoz non crediderūt:¶Num q̄d incredulitas illoz fidem dei euacuauit? Absit. Est aūt dē verax: ois āt hō mēdax: sicut scriptū ē:ut iustificer i ſmonib' tuis:ꝛ vincas cū iudicaris. Si aūt iniq̄tas nr̄a iu stitiā dei cōmēdat:q̄d dicem'? ¶Nūq̄d iniq̄ dē q̄ inferat irā? Scom hoiem dico: Absit. Alioq̄n quō iudicabit ō' hūc mūdū? Si.n. veritas dei i meo mēdacio abūdauit i gloriā ipsi':q̄d ¶adhuc ꝛ ego tāq̄ peccator iudicor: ⁊ nō sic blasphemamur:⁊ sic aiūt q̄dam nos dicē:faciam' mala ut ueniāt bona? Quoz dānatio iusta ē. Quid ergo? Precellimus eos? ¶Neq̄q̄. Causati.n.sum' iudeos ꝛ grecos oēs sub peccō eē:sic scriptū ē: Quia nō ē iust' q̄sq̄ nō ē itelligēs:nō ē requrēs deū. Oēs declinauerūt simul inutiles facti sūt:nō ē q̄ faci at bonū:nō ē usq̄ ad vnū. Sepulchrū patēs ē guttur eoz:Liguis suis dolose agebāt:ve nenū aspidū sub labīs eoz. Quoz os ma ledictiōe ꝛ amaritudie plenū ē: veloces pe des eoz ad effundendū sanguinē. Cōtritio ⁊ infelicitas i vīs eoz:ꝛ viā pacis nō cognoverūt:nō ē timor dei añ oculos eoz. Scim' aūt:q̄m q̄cūq; lex loq̄t:his q̄ i lege sūt loq̄tur. Ut oē os obstruat ⁊ subditus fiat ois mūd' deo:q̄ ex opib' legis nō iustificabit ois caro coram illo. Per legē.n.cognitio peccati. Nūc āt sine lege iustitia dei mānifestata ē:testificata a lege ⁊ pphetis. Iustitia aūt dei p fidē iesu xp̄i:in oēs ⁊ sup oēs q̄ credūt i eum. Nō.n.ē distinctio. Oēs.n.peccauerūt:ꝛ egēt gloria dei: Iustificati gratis p gr̄am ipi' p re dēptionē q̄ ē in xp̄o iesu:quē ꝓposuit dē' p pitiatorē p fidē i sāguine ipsi' ad ostēsionē iu stitie sue,ꝓt remissionē pcedentiū delicto rū in sustētatione dei ad ostēsionem iustitie ei' i hoc tp̄e:ut sit ipse iust' ⁊ iustificās eū q̄ ex fide ē iesu xp̄i. Ubi ē ḡ gloriatio tua? Exclusa ē: Per quā legē? factoz? Nō. Sz p le gē fidei. Arbitramur.n.iustificari hoiem p fidē sine opib' legis: An iudeoz dē' tm? Nō ne ⁊ gētiū? Imo ⁊ gētiū. Quōm q̄dē vn' ē dē' qui iustificat circūcisionem ex fide: ⁊ ꝓputium per fidem. Legem ergo destruimus p fidem? Absit: Sed legem statuimus.

¶.IIII.

Quid ergo dicem' inuenisse abraā pa trē nr̄m ſm carnem? Si.n.abraaz ex operib' legis iustificatus ē: hz gloriā: sed nō apud deū. Quid.n.dicit scriptura? Credidit abraā deo:ꝛ reputatū ē illi ad iusticiam. Ei aūt q̄ opat:merces nō iputat ſm gr̄am: sed ſm debitū. Ei vo q̄ nō opat:credēti aūt i eū q̄ iustificat impiū:reputat fides ei' ad iusticiā ſm ꝓpositū gr̄e dei:sicut ⁊ dauid dicit beati tudinē hois cui dē' accepto fert iusticiā sine operib'. Beati q̄z remisse sūt iniq̄tates:ꝛ q̄ rū tecta sūt pcā. Beat' vir cui nō iputabit dñs pcm. Beatitudo ḡ hec i circūcisione tm̄ manet:an ⁊ i ꝓputio? Dicim'.n. q̄ reputata ē fides abrae ad iusticiā. Quō ergo reputata ē :in circūcisiōe:an i ꝓputio? Nō i circū cisiōe:sz i ꝓputio:⁊ signū accepit circūcisio nis signaculū iusticie fidei q̄ ē i ꝓputio: ut sit pr̄ oiuz credentiū p ꝓputiū: ut reputet ⁊ illr̄ ad iusticiā. Et sic pr̄ circūcisiōis:nō his tm̄ q̄ sūt ex circūcisiōe:sz ⁊ his q̄ sectāt vestigia fidei q̄ ē in ꝓputio p̄ris nr̄i abrae. Non.n. p legē ꝓmissio abrae aut semini eius ut heres esset mūdi:sed p iusticiā fidei. Si.n.q̄ ex le ge heredes sūt:exinanita ē fides abolita est

ꝓmissio. Lex.n.irā opat. Vbi.n.non ē lex: nec ꝓuaricatio. Ꝟō ex fide:ut ꝟz gīaz firma sit ꝓmissio ōi semini. Nō ei q̄ ex lege ē solū: sz ⁊ ei q̄ ex fide ē abrae q̄ pat ē oiuz nīm:sic scriptū ē; Quia patrē multaꝝ gentium posui te añ deū cui credidisti:q̄ viuificat mortuos: ⁊ vocat ea q̄ nō sūt:rāq̄ ea q̄ sūt. Qui ꝓtra spem:in spem credidit: ut fieret pī multarū gentiū:ſm qō dictū ē ei: Sic erit semē tuū:sicut stelle cēli ⁊ arena maris. Et nō infirmat' ē i fide:nec ꝓsiderauit corꝑ suū emortuū:cū iam fere centū eēt ānoꝝ: ⁊ emortuā vuluā sare. Ꝟn repromissione etiā dei ñ hesitauit diffidētia:sz ꝓfortat' ē fide:dans gloriā deo:plenissime sciēs q̄ q̄cūq̄ ꝓmisit de' potēs ē ⁊ facere. Ꝟō ⁊ reputatū ē illi ad iusticiā. Nō ē āt scriptū tm̄ ꝓp' ipsū: q̄ reputatū ē illi ad iusticiā:sz ⁊ ꝓp' nos q̄b' reputabit credētib' in eū:q̄ suscitauit iesū xp̄m dominū nostrū a mortuis: q̄ traditus est ꝓp' delicta nostra:⁊ resurrexit ꝓpter iustificationē nostrā.

¶ .V.

Iustificati ergo ex fide pacē habeam' ad deū ꝑ dn̄m nostrū iesū xp̄m ꝑ quē habemus accessū ꝑ fidē i gīam istā: in q̄ stam': ⁊ gloriāur i spe glie filioꝝ dei. Nō soluz aūt:sed ⁊ gloriāur i tribulatiōib': sciētes q̄ tribulatio patiētiā opat:patiētia aūt ꝓbationē:ꝓbatio vero spem. Spes aūt aūt ñ ꝓfūdit:q̄ caritas dei diffusa ē in cōdib' nr̄is ꝑ sp̄m sanctū q̄ dat' ē nob'. Ut q̄d.n. xp̄us cū adhuc infirmi essem' ſm tp̄s ꝑ impiꝫ mortu' ē? Vix.n. ꝑ iusto q̄s mōiet. Nā ꝑ bono forsitan q̄s audeat mori? Cōmēdat āt caritatez suā de' i nob': q̄m si cū adhuc pccoꝝ eēm' ſm tp̄s:xp̄s ꝑ nob' mortu' ē:multo igit magis nūc iustificati i sāguie ipsi' salui erimus ab ira ꝑ ipsū. Si.n.cū ūmici essem':reconciliati sum' deo ꝑ mortē filij ei':multo magis reconciliati salui erim' i vita ipi'. Nō solū āt: sz ⁊ gloriamur i deo ꝑ dn̄m nr̄m iesū xp̄z:ꝑ quē nūc reconciliationē accepim'. Propter ea sicut ꝑ vnū hoiez pccm i hūc mūdū intrauit:⁊ ꝑ pccm mors:⁊ ita i oēs hoies mors ptrāsiit in q̄ oēs peccauerūt. Vsq̄ ad legē.n. pccm erat i mūdo. Peccatū aūt nō iputabat: cuz lex nō eēt:sz regnauit mors ab adā vsq̄ ad moysen:etiā i eos q̄ nō peccauerūt i silitudine puaricatiōis ade:q̄ ē forma futuri. Sz ñ sicut delictū:ita ⁊ donū. Si.n.vni' delicto multi mortui sūt:multo magis gīa dei ⁊ donū in gīa vni' hois iesu xp̄i i plures abūdauit. Et nō sicut ꝑ vnū pccm:ita ⁊ donū. Nā iudiciū q̄dē ex vno i ꝓdēnationē:gīa autem ex multis delicti in iustificationē. Si.n. vnius delicto mors regnauit ꝑ vnū:multo magis abūdantiā gīe ⁊ donatiōis ⁊ iusticie accipientes i vita regnabūt ꝑ vnū iesū xp̄m. Ꝟgit sicut ꝑ vni' delictū in oēs hoies i ꝓdēnationē:sic ⁊ ꝑ vni' iusticiā i oēs hoies i iustificationē vite. Sicut.n. ꝑ inobediētiā vni' hois pccoꝝ ꝓstituti sūt multi:ita ⁊ ꝑ vni' obeditionē iusti ꝓstituēt multi. Lex autē subintrauit:ut abūdaret delictū. Vbi autem abūdauit delictū:supabūdauit ⁊ gīa:ut sic regnauit pccm i mortē:ita ⁊ gīa regnet ꝑ iusticiaz in vitā eternam ꝑ iesuz ch'istū dn̄m nostr'.

Quid ergo dicem'? Manebim' ¶ .VI. in pccō:ut gīa abūdet? Absit. Qui.n. mortui sum' pccō:quō adhuc viuemus in illo? An ignoratis:q̄ quicūq̄ baptizati sumus in xp̄o iesu: in morte ipsi' baptizati sumus? Cōsepulti.n.sum' cū illo ꝑ baptismū in mortē:ut quō xp̄s surrexit a mōtuis per gl'iā pīis:ita ⁊ nos i nouitate vite ābulem'. Si.n.cōplātati facti sum' silitudini mortis ei':simul ⁊ resurrectiōis erim'. Hoc sciētes q̄ vetus hō nr̄ simul crucifix' ē ut destruat corꝑ pccī:ut vltra ñ seruiam' pccō. Qui.n. mortu' ē:iustificat' ē a pccō. Si aūt mōrtui sum' cū xp̄o:credimus q̄ sil' etiā viuemus cū illo:sciētes q̄ xp̄s resurgens ex mortuis iam nō morit:mors illi vltra nō dn̄abit. Quō eiz mortuus ē pccō:mortu' ē semel: quō aūt viuit:viuit deo. Ꝟta ⁊ vos exīstiate vos mōtuos q̄dē ee pccō:viuētes aūt deo i xp̄o iesu. Nō ergo regnet pccm i nr̄o mortali corꝑe:ut obediat ꝓcupiscētiis ei'. Sz neq̄ exhibeat mēbra vīa arma iūq̄tī pccō:sz exhibete vos deo tāq̄ ex mōtuis viuētes: ⁊ mēbra vīa arma iusticie dō. Peccatū.n. vob' ñ dn̄abit. nō.n. sub lege est:sz sub gīa. Quid ergo? Peccauim' q̄m ñ sum' sub lege:sz sub gīa? Absit. An nescitis q̄m cui exhibetis vos seruos ad obediēdū:sui estis ei' cui obedistis:siue pccī ad mortē siue obeditionis ad iusticiā? Gras aūt deo q̄ fuistis sui pccī:obedistis āt ex corde i eā formā doctrine i q̄ traditi est. Liberati aūt a pccō sui facti est iusticie. Humanū dico:ꝓp' infirmitatē carnis vre. Sic.n. exhibuistis mēbra vīa seruire immūdicie ⁊ iūq̄tati ad iūq̄tatē:ita nūc exhibete mēbra vīa seruire iusticie i sāctificationez. Cū.n. sui essetis peccati:liberi fuistis iusti-

367

tie. Quē ergo fructū habuistis tūc in illis: in quib⁹ nūc erubescitis? Nā finis illorum mors ē. Nūc vero liberati a pcco fui autez facti deo: habetis fructū vīm in sanctificatiōnē: finē vero vitā etnā. Stipēdia. n. pecci mōs: gīa āt dī vita etna i xpō iesu dño nō.

An ignoratis fres: sciētib⁹. n. legē lo. VII. q̄r: q: lex i hoie dñat quāto tpe viuit. Nā q̄ sub viro ē mulier: viuēte viro alligata ē legi. Si aūt mortuus fuerit vir ei⁹: soluta ē a lege viri. Igit viuente viro vocabitur adultera: si fuerit cū alio viro: si āt mōtuus fuerit vir ei⁹: liberata ē a lege viri: ut nō sit adultera: si fuerit cū alio viro. Itaq; fratres mei z vos mortificati estis legi p corp⁹ xpi ut sitis alteri⁹ q̄ ex mortuis resurrexit: ut fructificetis deo. Cū. n. essemus in carne: passiones pcco⁹ q̄ p legē erāt opabāt i mēbris nūs: ut fructificarēt morti. Nūc aūt soluti sum⁹ a lege mortis i q̄ detinebāur: ita ut seruiam⁹ i nouitate spūs z nō in vetustate lie. Quid ergo dicem⁹? Lex pcēm ē? Absit. Sz pcēm nō cognoui nisi p legē. Nā cupiscētiā nesciebā: nisi lex dicēt: Non cupisces. Occasiōe āt accepta: pcēm p mādatū opatū ē i me oēz cupiscētiā. Sine lege. n. pcēm mōtuū erat: ego āt viuebā sine lege aliqñ. Sed cū vēisset mādatū: pcēz reuixit. Ego āt mōtu⁹ sū: z inuētū ē mihi mādatū qō erat ad uitā: hoc eē ad mortē. Nā pcēm occasiōe accepta p mādatū seduxit me: z p illud occidit. Itaq; lex q̄dē sācta. z mādatū sanctū z iustū z bonū. Qō ergo bonū ē mihi? factuz ē mors? Absit. Sz pcēm ut appareat pcēm p bonū opatū ē mihi mortē: ut fiat supra modū peccās pcēz p mādatū. Scim⁹. n. q̄a lex spiritalis ē: ego āt carnalis sū: venūdat⁹ sub pcco. Qō. n. opor ñ itelligo. Nō. n. qō volo bonū: hoc ago: sz qō odio malū: illō facio. Si āt qō nolo illō facio: cōsētio legi q̄ bōa ē. Nūc āt iā ñ ego opor illud: sz q̄ habitat in me pcēm. Scio. n. q: ñ habitat i me hoc ē i carne mea bonū. Nā velle adiacet mihi: pficē āt bonū ñ inuēio. Nō. n. qō volo bonū hoc facio: sz qō nolo malū hoc ago. Si aūt qō nolo illud facio: iā ñ ego opor illud: sed qō habitat i me pcēm. Inuēio igit legē volēti mihi facē bonū: q̄m mihi malū adiacet. Cōdelector. n. legi dei sm interiorē hoiez. Video deo āt aliā legē i mēbris meis pugnātē legi mētis mee: z captiuātē me i lege pcci q̄ ē i mēbris meis. Infelix ego hō: qs me liberabit ō cōpore mortis hui⁹? Gīa dei p iesuz xp̄m dñm nr̄m. Igit ego ipe mēte seruio legi dei: carne aūt legi peccati.

C. VIII.

Nihil ergo nūc dānatiōis ē his q̄ sūt i xpo iesu: q̄ ñ sm carnē ābulāt. Lex. n. spūs vite i xpo iesu liberauit me a lege pcci z mortis. Nā qō impossibile erat legi in quo infirmabat p carnē: deus filiū suū mittens in silitudinē carnis peccati: z de peccato dānauit peccatū in carne: ut iustificatio legis impleret i nob⁹: q̄ nō sm carnē ābulam⁹: sed sm spm. Qui. n. sm carnē sūt: q̄ carnis sūt sapiūt: q̄ vo sm spm: q̄ sunt spūs sentiunt. Nā prudētia carnis mors ē: prudētia autē spūs vita z pax. Qm̄ sapiētia carnis inimica ē do. Legi. n. dei ñ ē subiecta: nec eiz pōt. Qui aūt i carne sūt: deo placē nō pñt. Vos aūt i carne nō estis: sz i spu: si tñ spūs dei habitat i uobis. Siqs āt spm xpi ñ hz: hic ñ ē ei⁹. Si āt xp̄s i vob⁹ ē: corp⁹ q̄dē mortuū ē ppt pcēm: spūs vo viuit ppt iustificatiōez. q̄ si spūs ei⁹ q̄ suscitauit iesū a mortuis habitat in nobis: qui suscitauit iesū xp̄m a mortuis viuificabit z mōtalia cōpōa vīa ppt ihabitātē spm ei⁹ i vob⁹. Ergo fres debitōes sum⁹ ñ carni ut sm carnē viuam⁹. Si. n. sz carnē vixeritis moriemini: si āt spu fca carnis mortificaveritis viuetis. Quicūq; n. spu dei agūt: hi sūt filij dei. Nō. n. accepistis spm seruitutis iterū i timore: sz accepistis spm adoptiōis filiorū: i q̄ clamam⁹: abba pr̄. Ipe. n. spūs testimoniū reddit spiritui nr̄o: q̄ sum⁹ filij dei. Si āt filij z hēdes: hēdes q̄dē dei: cohēdes aūt xpi: si tñ cōpatimur: ut z cōglorificēur. Existimo eiz: q̄ nō sūt condigne passiones hui⁹ tpis ad futurā gloriā q̄ reuelabit i nobis. Nā expectatio creature reuelationem filiorū dei expectat. Vanitati. n. creatura subiecta ē nō volēs: sz ppt eū q̄ subiecit eā i spe: q: z ipa creatura liberabit a seruitute corruptois i libtatē glie filioz dei. Scim⁹. n. q̄ omis creatura i gemiscit z parturit usq; adhuc. Nō solū āt illa: sz z nosipi pmitias spūs hītes: z ipi intra nos gemim⁹ adoptionē filiorū dei: expectātes redēptionē corporis nr̄i. Spe. n. salui facti sum⁹. Spes āt q̄ videt ñ ē spes. Nā q̄ videt qs: q̄d sperat? Si āt q̄ nō videm⁹ speram⁹: p patientiā expectam⁹. Simili āt z spūs adiuuat infirmitatē nr̄am. Nā q̄d orem⁹ sicē oportet nescimus: sed ipse spūs postulat p nob⁹ gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Qui āt scrutat cōda: scit q̄d desideret spūs:

q; ſm deū postulat ꝓ ſanctis. Scim⁹ aūt qm̄ diligētib⁹ deū oia coopāt i bonū: his q̄ ſm ꝓpositū vocati ſūt ſancti. Nā q̄s ꝑſciuit: ⁊ ꝑ destinauit ꝓformes fieri imaginis filij ſui: ut ſit ipe ꝑmogenit⁹ i mlt̄is fratrib⁹. Quos aūt ꝑdestinauit: hos ⁊ uocauit: ⁊ quos uocauit: hos ⁊ iuſtificauit. Quos āt iuſtificauit: illos ⁊ magnificauit. Quid ergo dicem⁹ ad hec: Si de⁹ ꝓ nob⁹: q̄s ꝓtra nos: Qui etꝑpo filio ſuo ñ pepcit: ſz ꝓ nob⁹ oib⁹ tradidit illū. Quō ñ etiā cū illo oia nob⁹ dōauit: Quis accusabit aduſ⁹ electos dei: De⁹ q̄ iuſtificat: Quis ē q̄ ꝓdēnet: Xp̄s ieſus q̄ mōtu⁹ ē: imo q̄ ⁊ reſurrexit: q̄ ē ad dext̄az dei: q̄ etiā interpellat ꝓ nob⁹: Quis ergo nos ſepabit a caritate xp̄i: Tribulatio: an angustia: an fames: an nuditas: an piculū: an ꝑſecutio: an gladius: Sic̄ ſcriptū ē: Quia ꝓpt̄ te mortificām̄r tota die estimati ſum⁹ ſic̄ oues occisiōis: ſz i his oīb⁹ ſupam⁹: ꝓpt̄ eū q̄ dilexit nos. Certus ſū.n. q; neq; mors neq; vita neq; āgeli neq; pncipat⁹ neq; virtutes neq; istātia neq; futura neq; fortitudo neq; altitudo neq; ꝓfundū: neq; creatura alia poterit nos sepaā a caritate dei: q̄ ē in xp̄o ieſu dño nr̄o.

.IX.

Veritatē dico i xp̄o ieſu ñ mētior testimoniū mihi phibēte ꝓscientia mea in ſpiritu ſancto: quoniā tristicia ē mihi magna ⁊ cōtinuus dolor cordi meo. Optabam.n. egoipse anathema esse a christo ꝓ fratrib⁹ meis q̄ ſūt cognati mei ſm carnē qui sunt israelite: quorū adoptio est filiorū: ⁊ gloria ⁊ testm̄ ⁊ legislatio ⁊ obsequū ⁊ pmissa: q̄rū pres ex q̄b⁹ ē xp̄us ſm carnē: q̄ ē sup oia de⁹ bñdict⁹ i secula amē. Nō āt q; exciderit verbū dei. Nō.n. oēs q̄ ex isr̄l: hi ſūt israelite: neq; q̄ semē ſūt abrae oēs filij. Sed i isaac vocabit tibi semē. i. ñ qui filij carnis hi filij dei: ſz q̄ filij ſūt ꝓmissiois estimāt⁹ i semine. Promissiōis.n. v̄bū hoc ē. Scd̄z hoc tp̄us veniā: ⁊ erit sare fili⁹. Nō solū āt illa: ſz ⁊ rebecca ex vno concubitu hns isaac p̄tis nr̄i. Cū.n. nōdū nati fuiſſēt: aut aliq̄d boni egiſſent aut mali: ut ſm electionē ꝓpositū dei manēt: nō ex opib⁹: ſz ex vocāte dictuz ē ei: q; maior ſeruiet minori: sic̄ scriptū ē: Jacob dilexi: esau aūt odio habui. Quid ergo dicem⁹: Nūq̄d iniqtas apud deū: Absit. Moysi.n. dicit: Miserebor cui miſer⁹ ſū ⁊ miſericō diā ꝑstabo cui miſebor. Igit̄ ñ uolētis neq; currēt⁹: ſz miserēt⁹ ē dei. Dic̄.n. scriptā pharaōi: Q; i hoc ipſū excitaui te ut oſtdā i te virtutē meā: ⁊ ut ānūciet nomē meū i vniu⁹sa terra. Ergo cui⁹ vult miseret: ⁊ quē vult indurat. Dic̄ itaq; mihi: Quid adhuc q̄ritur: Voluntati.n. ei⁹ q̄s resistit: O hō tu qui es q̄ rñdeas deo: Nūq̄d dic̄ figmētū ei q̄ se finxit: q̄d me fecisti sic: An ñ hz ꝓtatē figulus luti ex eadē massa facē aliud q̄dā vas i honorē: aliud vo i ꝓtumeliā: q; si de⁹ volēs oſtdē irā ⁊ notā facē potētiā ſuā ſustinuit i mlt̄a patiētia vasa ire apta i iteritū: ut oſtderet diuitias gl'ie ſue i vasa miſicordie q̄ ꝓparauit i gloriā. Quos ⁊ vocauit ñ solū ex iudeis: ſz ēt ex gētib⁹: sic̄ i osee dic̄: Vocabo nō plebē mea plebā mea: ⁊ nō dilectā dilectā: ⁊ ñ miſicordiā ꝓsecutā miſicordiā ꝓsecutā. Et erit i loco vbi dictū ē eis ñ plebs mea vos: ibi vocabūt filij dei viui. Isaias āt clamat ꝓ isr̄l: Si fuerit numer⁹ filioꝝ isr̄l tanq; arena maris: reliq̄e salue fiēt. Verbū.n. cōſūmās ⁊ abbreuians i eq̄tate: q; v̄bū breuiatū facit dñs sup trā. Et sicut p̄dixit isaias nisi dñs sabaoth reliq̄sset nob⁹ semē: sic̄ sodoma facti essem⁹: ⁊ sic̄ gomorra simles fuissem⁹. Quid ergo dicem⁹: q; gentes q̄ nō sectabant iuſtitiā: appḧēderūt iuſticiā: iuſtitiam aūt q̄ ex fide ē: isr̄l vo sectād⁹ legē iuſticie: i legē iuſticie ñ puenit. Quare: Quia nō ex fide: ſz q̄i ex opib⁹. Offenderūt.n. i lapidē offensiois: sic̄ scriptū ē: Ecce pono i syon lapidē offensionis ⁊ petrā scandali: ⁊ oīs qui credit in eū nō confundetur.

.X.

Fratres: voluntas q̄dē cordis mei ⁊ obsecratio ad deū fit ꝓ illis in salutem. Testimoniū.n. phibeo illis q; emulationez q̄dē dei hñt: ſz ñ ſm scientiā. Ignorates.n. iuſticiā dei: ⁊ ſuā q̄rētes statuere: iuſticie dei nō ſūt subiecti. Finis.n. legis xp̄us ad iuſticiā oī credenti. Moyses.n. scripſit: q̄m iuſticiā que ex lege ē: q̄ fecerit hō viuet in ea. Que aūt ex fide ē iuſticia sic dic̄: Ne dixeris i corde tuo: q̄s ascēdet in celū. i. xp̄m deducē aut q̄s descēdet i abyſſū: hoc ē xp̄z a mōtuis reuocare. Sz q̄d dic̄ scriptā: Prope ē uerbū i ore tuo ⁊ i cōde tuo. Hoc ē verbū fidei q̄ ꝑdicam⁹: q; si cōfitearis in ore tuo dñm ieſū: ⁊ i corde tuo crediderīs: q; de⁹ illū ſuſcitauit a mortuis: salu⁹ eris. Corde.n. creditur ad iuſticiā: ore aūt ꝓfessio fit ad salutē. Dic̄ enim scriptā: Q̄s q̄ credit in illū: nō ꝓfūdet. Nō.n. ē distinctio iudei ⁊ greci. Nā idē dñs oīuz: diues i oēs q̄ inuocāt illū. Q̄s.n. q̄cunq; inuocauerit nomen dñi salu⁹ erit. Quō

ergo inuocabũt: in quẽ nõ crediderũt? Aut quõ credẽt ei quẽ nõ audierũt? Quõ ãt audiẽt sine ꝑdicãte? Quõ vero ꝑdicabũt: nisi mittãt? sicut scriptũ ẽ: q̃ speciosi pedes euãgelizantiũ pacẽ: euangelizantiũ bona. Sed nõ omnes obediũt euãgelio. Ysaias.n. dic̃: Dñe qs credidit auditui nr̃o? Ergo fides ex auditu: auditꝰ aũt ꝑ vbũ xꝑi. Sz dico: Nũquid nõ audierũt? Et q̃dẽ in omnẽ trã exiuit sonꝰ eoꝝ: z in fines orbis tre vba eorũ. Sed dico: Nũq̃d isrl nõ cognouit? Primꝰ moyses dicit: Ego ad emulationẽ vos adducã in õez gentẽ in gẽte isipientẽ in iram vos mittã. Ysaias aũt audit z dicit: Inuẽtus sũ a nõ q̃rentib' me: palã apparui his q̃ me ñ interrogabãt. Ad isrl aũt dicit: Tota die expandi manus meas ad pplm nõ credentẽ: sed ꝓtradicentẽ mihi. ¶ .XI.

Dico ergo: Nunq̃d deus repulit pplm suũ? Absit. Naz z ego israelita sũ ex semine abraã de tribu beniamin. Nõ repulit deus plebẽ suã quã ꝓsciuit. An nescitis in helia q̃d dic̃ scriptũ: quẽadmodũ interpellat deũ aduersũ isrl? Dñe, pphetas tuos occiderũt: altaria tua suffoderũt: z ego relict' sũ solꝰ: z q̃rũt aiam meã. Sed q̃d dic̃ illi diuinũ respõsũ? Reliq̃ mihi septẽ milia virorꝝ: q̃ ñ curuauerũt genua aũ baal. Sic ergo z in hoc tpe reliq̃e fm electionẽ gr̃ie dei salue facte sũt. Si ãt gr̃a iã ñ ex opib': alioq̃n gr̃a iã ñ ẽ gr̃a. Quid ergo? Quõ q̃rebat isrl hoc ñ ẽ ꝓsecutꝰ: electio ãt ꝓsecuta ẽ: ceteri vo excecati sũt: sic̃ scriptũ ẽ. Dedit illis dꝰ spm cõpũctionis: oculos ut ñ videãt: z aures ut ñ audiant: vsq; in hodiernũ die. Et dauid dic̃: fiat mẽsa eoꝝ coram ipis in laqueũ z in captionẽ et in scãdalũ z in retributionẽ illis. Obscurent oculi eoꝝ ut videãt: z dorsũ eoꝝ sẽp icurua. Dico ergo: Nũq̃d sic offenderũt ut caderẽt? Absit. Sed illoꝝ delicto salus ẽ gẽtib' ut illos emulẽt. q̃ si delictũ illoꝝ diuitie sũt mũdi: z diminutio eoꝝ diuitie gẽtiũ: quãto mag plenitudo eoꝝ? Vob.n. dico gẽtib'. q̃diu q̃dẽ ego sum gentiũ apostolus: ministerium meũ honorificabo: si quo modo ad emulandum prouocem carnẽ meam: z saluos faciã aliq̃s ex illis. Si.n. amissio eorũ reconciliatio ẽ mũdi: q̃ assũptio nisi vita ex mortuis? q̃ si delibatio sancta ẽ: z massa. et si radix sancta: z rami. q̃ si aliqui ex ramis fracti sũt: tu aũt cũ oleaster esses: insertꝰ es in illis: z socius radicis z pinguedinis oliue factus es: noli gloriari aduersus ramos. q̃ si gloriaris: nõ tu radicẽ portas: sz radix te. Dicis ergo: Fracti sũt rami ut ego inserar. Bñ ppt incredulitatẽ fracti sũt. Tu ãt fide stas. Noli altũ sapere: sed time. Si.n. dꝰ naturalibus ramis nõ pepercit: ne forte nec tibi parcat. Vide ergo bonitatẽ z seueritatẽ dei. In eos q̃dẽ q̃ ceciderũt: seueritatẽ: in te ãt bonitatẽ dei: si pmãseris i bõitate: alioq̃n z tu excideris. Sz z illi si ñ pmãserũt incredulitate inserẽt. Potẽs ẽ. deus iterꝝ inserẽ illos. Naz z si tu ex naturali excisus es oleastro, z ꝓtra naturã insertus es in bonã oliuam: quanto magis hi fm naturã inserent sue oliue? Nolo.n. vos ignorare fratres mysterũ hoc: ut ñ sitis vobipis sapientes: q: cecitas ex pte ꝓtigit isrl: donec plẽitudo gẽtiũ intraret: z sic omis isrl salꝰ fieret: sic scriptũ ẽ. Veniet ex syon: q̃ eripiat z avtat ipietatez ab iacob. Et hoc illꝰ a me testamentũ: cũ abstulero pcã eoꝝ. Scõm euãgeliũ q̃dẽ inimici ppt vos: fm electionẽ ãt carissimi ppt patres. Sine pnia eiz sũt dona z vocatio dei. Sicut eiz aliquãdo z vos ñ credidistis deo: nũc aũt misericordiã ꝓsecuti estis ppt incredulitatẽ illoꝝ: ita z isti nũc nõ crediderũt in vram misericordiã: ut z ipi misericordiã cõsequãt. Cõclusit.n. dꝰ oia in incredulitate: ut omniũ misereat. O altitudo diuitiarũ sapientie z scientie dei: q̃ incõprehensibilia sũt iudicia eius z inuestigabiles vie eius. Quis enim cognouit sensum domini aut quis cõsiliarius eius fuit? Aut quis prior dedit illi: z retribuetur ei? Quia ex ipso z per ipsum z in ipso sunt omnia: ipsi gloria in secula. amen ¶ .XII.

Obsecro itaq; vos fratres p miscõdiã dei: ut exhibeatis corpora vra hostiaz viuentẽ sanctã deo placentẽ: rationabile obsequiũ vm. Et nolite cõformari huic seculo: sz reformamini in nouitate sensus vr̃i: ut ꝓbetis q̃ sit volũtas dei bona: z bñplacẽs et pfecta. Dico.n. p gratiã que data ẽ mihi: omnibus q̃ sũt int vos: nõ plus sapere q̃ opõtet sapere: sed sapere ad sobrietatẽ: z vnicuiq; sic deus diuisit mensurã fidei. Sicut.n. i vno corpore multa mẽbra habemus: oia autez mẽbra nõ eundẽ actũ habẽt: ita multi vnũ corpꝰ sumꝰ in xꝑo: singuli aũt alter alterius mẽbra: habentes donationes scõm gratiaz que data ẽ nobis differentes: sive prophetiam scõm rationem fidei: sive ministeriuz

in ministrando. Siue q̄ docet in doctrina. Qui exhortat̄ in exhortando. Qui tribuit in simplicitate. Qui preest in sollicitudine. Qui miseret̄ i hilaritate. Dilectio sin̄ simulatione. Odiētes malū: adherentes bono. Caritatē fraternitatis iuicē diligētes: honore inuicē p̄ueniētes. Sollicitudine n̄ pigri: sp̄u feruētes: dn̄o seruiētes. Spe gaudētes: in tribulatōe patiētes: orōni istātes. Necessitatib' sāctorū coicantes: hospitalitatē sectātes. Bn̄dicite p̄sequētib' uos. Bn̄dicite ⁊ nolite maledicē. Gaudete cū gaudētib': flete cū flētibus. Idip̄z iuicē sētiētes: nō alta sapiētes: sed humilibus cōsentiētes. Nolite esse prudētes apud vosmetip̄os. Nulli malū p̄ malo reddētes: p̄uidētes bona: nō tm̄ corā deo: sz ēt corā oib' hoib'. Si fieri pōt qd̄ ex vob' ē: cū oib' hoib' pacē hn̄tes. Nō vosmetipsos defendētes carissimi: sed date locū ire. Scriptū ē. n. Michi vidictā: ⁊ ego retribuā: dic̄ dn̄s. Sed si esurierit inimicus tuus ciba illū: si sitit potum da illi. Hoc. n. faciens carbones ignis congeres super caput eius. Noli vinci a malo: sed vince in bono malū.

¶ .XIII.

Omnis aīa p̄tatib' sublimiorib' subdita sit. Non ē eni p̄tas nisi a deo. Que aūt sunt: a deo ordinata sūt. Itaq; qui resistit p̄tati: dei ordinationi resistit. Qui autē resistūt: ipsi sibi dānationē acquirūt. Nam p̄ncipes nō sūt timori boni opis sed mali. Vis āt nō timē p̄tatē? Bonū fac: ⁊ habebis laudē ex illa. Dei. n. mister ē tibi i bonū. Si āt malū fecer̄ time. Nō. n. sine causa gladiū portat. Dei. n. mister ē videx in irā ei q̄ malū agit. Ideoq; necessitate subditi estote: n̄ solū p̄pt̄ irā: sed ēt p̄pt̄ ꝯscientiā. Iō. n. ⁊ tributa p̄statis. Mistri. n. dei sūt: i hoc ip̄z seruientes. Reddite ergo oib' debita. Cui tributū tributū: cui vectigal vectigal: cui timorē timorē: cui honorē honorē. Nemini q̄cq̄ debeat̄ nisi ut inuicē diligat̄. Qui. n. diligit p̄xmū: legē ipleuit. Nā nō adulterab' nō occides nō furaber̄ nō falsū testioniū dices: n̄ cōcupisces: ⁊ si qd̄ ē aliud mandatū in hoc verbo instaurat̄: diliges p̄ximū tuū sic̄ teipsum. Dilectio p̄ximi malū nō opat̄. Plēitudo ergo leḡ ē dilectio. Et hoc sciētes tp̄us: q̄r hora ē iam nos de sōno surgē. Nūc. n. p̄pior ē n̄ra sal': q̄ cū credidim'. Nox p̄cessit dies aūt appropiq̄uit. Abijciam' ergo opa tenebraꝝ ⁊ induamur arma lucis: sic ut i die honeste ābulem'. Nō i comessationibus ⁊ ebrietatib': n̄ i cubilibus ⁊ i pudicitijs: nō i contentione ⁊ emulatione: sed induimini dn̄m iesum christū: ⁊ carnis curā ne feceritis in desiderijs.

¶ .XIIII.

Infirmū āt in fide assumite: non in disceptationib' cogitationuz. Alius. n. credit manducare se oīa. Qui aūt ifirmus est olus manducet. Is qui manducat: n̄ māducantē nō spernat: ⁊ qui nō māducat: māducantē non iudicet. Deus enim illū assūpsit. Tu qui es q̄ iudicas alienū seruū? Dn̄o suo stat aut cadit. Stabit aūt. Potens est enim de' statuere illuz. Nam alius iudicat diem int̄ diē: alius aūt iudicat omnē diem. Unusq̄sq; i suo sēsu abūdet. Qui sapit diē dn̄o sapit: ⁊ q̄ māducat dn̄o māducat. Gratias eni agit deo. Et q̄ n̄ māducat: dn̄o non manducat: ⁊ gr̄as agit deo. Nemo. n. n̄rm sibi viuit: ⁊ nemo sibi morit̄. Siue. n. viuimus dn̄o viuim': siue morimur dn̄o morimur. Siue ergo viuim' siue morimur: dn̄i sum'. In hoc. n. xp̄us mortuus ē ⁊ resurrexit: ut ⁊ viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ dominet̄. Tu āt quid iudicas fratrē tuū? aut tu quare spernis fratrē tuū? Omnes. n. stabimus āte tribunal xp̄i. Scriptū ē. n. Viuo ego dic̄ dn̄s: qm̄ mihi flectet̄ omne genu: ⁊ omnis lingua confitebit̄ deo. Itaq; unusq̄sq; nostrum p̄ se rationē reddet deo. Non ergo amplius inuicem iudicemus: sed hoc iudicare magis: ne ponatis offendiculū fratri uel scādalum. Scio ⁊ confido i dn̄o iesu: q̄r nihil cōmune per ipsum: nisi ei qui existimat quid cōmune esse: illi cōmune est. Si. n. p̄pter cibū frater tuus contristat̄: iam nō scd̄m caritatem ābulas. Noli cibo tuo illū p̄dere: p̄ q̄ xp̄s mortu' ē. Nō ergo blasphemet̄ bonuz n̄rm. Nō ē. n. regnū dei esca ⁊ potus: sed iustitia ⁊ pax ⁊ gaudiū in spiritu sancto. Qui enim i hoc seruit christo: placet deo: ⁊ p̄batus ē hominibus. Itaq; que pacis sunt: sectemur: ⁊ que edificationis sunt inuicem custodiam'. Noli p̄pter escā destruere op' dei. Oīa q̄dē sūt mūda: sed malū ē hōi q̄ p̄ offēdiculū māducat. Bonū ē n̄ māducare carnē ⁊ n̄ bibē vinū: neq; i q̄ frat̄ tu' offendit aut scādalizat̄ aut ifirmat̄: Tu fidē quā habes penes temetipsū: habe corā deo. Beat' q̄ n̄ iudicat semetipsū i eo q̄ p̄bat. Qui āt discernit: si māducauerit dānat' ē: q̄r nō ex fide. Oē aūt qd̄ nō ē ex fide: peccatū est.

Debem' aũt nos firmiores ¶.XV. ibecillitates infirmoꝝ sustinẽ: ⁊ nõ nob' placẽ: Unusq̃sq; vr̃m ꝓximo suo placeat i bonũ ad edificationẽ. Etenim xp̃s nõ sibi placuit ſz sicut scriptũ ẽſt: ip̃roperia ip̃perantiũ tibi ceciderunt sup me. Quecũq; enim scripta sunt: ad nostram doctrinam scripta sunt. ut p patientiã ⁊ ꝓsolationẽ scripturaꝝ spẽ habeam'. Deꝰ autẽ patientie ⁊ solatij det vob' idipsũ sapere in alterutrũ ſm iesũ xp̃z: ut unanimes vno ore honorificetis deũ: ⁊ patrem dñi nr̃i iesu xp̃i. Propter qõ suscipite inuicem: sicut ⁊ xp̃s suscepit nos i honorem dei. Dico.n. xp̃m iesũ mĩstrũ fuisse circũcisionis ꝓpt̃ veritatẽ dei ad ꝓfirmãdas ꝓmissiones patruꝝ: gentes autem sup mia honorare deũ: sicut scriptũ ẽ: Propt̃ea ꝓfitebor tibi i gẽtib' dñe ⁊ nomini tuo cãtabo. Et iterũ dicit: Letamini gẽtes cũ plebe eius. Et iterũ: Laudate ões gẽtes dñm: ⁊ magnificate eũ ões ppli. Et rursus ysaias ait: Erit radix ieſſe: ⁊ q̃ exurget regẽ gẽtes: i eũ gẽtes sperabunt. Deꝰ aũt spei repleat vos õi gaudio et pace i credẽdo: vt abundetis i spe ⁊ vtute sps sancti. Certus sũ autẽ fratres mei ⁊ ego ipse de vobis: qm̃ ⁊ ipsi pleni estis dilectione: repleti õi sciẽtia: ita ut possitis alterutrũ monẽre. Audaciꝰ aũt scripsi vob' fies ex pte: tãq̃ i memoriaz uos iducẽs: ꝓpt̃ gr̃az q̃ data ẽ mihi a deo ut sim minister xp̃i iesu i gẽtib' sacrificans euãgeliũ dei: ut fiat oblatio gẽtiũ accepta ⁊ sãctificata i sp̃u sãcto. Habeo igit̃ gl̃ã i xp̃o iesu ad deũ. Nõ.n. audeo aliq̃d loq̃ eoꝝ q̃ p me non efficit xp̃s i obedientia gentiũ: vbo ⁊ factis i virtute signoꝝ ⁊ ꝓdigioꝝ i virtute sps sancti: ita ut ab irl'm p circuitũ usq; ad illyricũ repleueri euãgeliũ xp̃i. Sic aũt ꝓdicaui euãgeliũ hoc: nõ ubi noiat' ẽ xp̃s: ne sup alienũ fundamentũ edificarez: sed sicut scriptũ ẽ: Quĩ qb' nõ est annũciatũ õ eo viõbũt: ⁊ qui non audierũt de eo itelligent. Propt̃ qõ ⁊ ipediebar plurimũ venire ad uos: ⁊ p hibit' sũ usq; adhuc. Nunc vo alteri' locũ nõ hns i his regionib': cupiditatem aũt hns veniendi ad uos ex multis iam p̃cedentib' annis cũ in hispaniaz ꝓficisci cepero: spero q̃ ꝓpteriens iudeam uos: ⁊ a uobis deducar illuc: si uob' primũ ex pte fruitus fuero. Nunc igit̃ ꝓficiscar in irl'm mĩstrare sãctis. Probauerunt .n. macedonia ⁊ achaia collationẽ aliquã facere in pauperes sãctoꝝ: q̃ sũt in irl'm. Placuit .n. eis ⁊ debitores sũt eoꝝ. Nã si spualiũ eoꝝ participes facti sũt gẽtiles: debent ⁊ in carnalibus mĩstrare eis. Hoc igit̃ cum ꝓsũmauero ⁊ assignauero eis fructuz hunc: p uos ꝓficiscar i hispaniam. Scio aũt q̃m veniẽs ad uos i abũdãtia bñdictionis xp̃i veniã. Obsecro ẽ uos fies per dñz nr̃z iesũ xp̃z ⁊ p caritatẽ sãcti sps: ut adiuuetis me in orationib' vr̃is ꝓ me ad deuz: ut liberer ab infidelib': q̃ sũt in iudea: et obsequij mei oblatio accepta fiat i irl'm sãctis: ut veniã ad uos i gaudio p uolũtatẽ dei: ut refrigerer vobiscũ. Deꝰ aũt pacis sit cũ õib' vobis amen. ¶.XVI.

Commẽdo aũt vob' phebẽ sororẽ nr̃az: q̃ ẽ i misterio eccl'e: q̃ ẽ cenchris: ut eã suscipiatis in dño digne sãctis: ⁊ assistatis ei in quocũq; negocij vestri idiguerit. Etenim ipsa õz astitit multis: ⁊ mihi ipsi. Salutate prisca ⁊ aq̃laz adiutores meos in xp̃o iesu: q̃ ꝓ aia mea suas ceruices supposuerunt: q̃ b' nõ solũ ego gr̃as ago: sz ⁊ cũcte eccle gẽtiũ: ⁊ domesticã eccl'az eoꝝ. Salutate ephenetũ dilectuz mihi: q̃ ẽ ꝓmitiuꝰ asie i xp̃o iesu. Salutate mariã q̃ multũ laborauit i vob'. Salutate andronicũ ⁊ iuliã cognatos ⁊ cõcaptiuos meos: q̃ sunt nobiles i apl'is: q̃ et ãte me fuerũt i xp̃o iesu. Salutate ãpliatũ dilectissimũ mihi i dño. Salutate vrbanuz adiutorẽ nr̃z i xp̃o iesu: ⁊ stachin dilectũ meuz. Salutate appellen ꝓbũ in christo. Salutate eos q̃ sunt ex aristoboli domo. Salutate herodionez cognatũ meũ. Salutate eos q̃ sũt ex narcisci domo: q̃ sũt i dño. Salutate triphenaz ⁊ triphosaz: q̃ laborant in dño. Salutate persidaz carissimã: q̃ multuz laborauit i dño. Salutate rufum electum i dño: ⁊ matrẽ ei' ⁊ meã. Salutate asyncretũ phlegõtã hermen patrobaz hermanꝝ: et q̃.cũ eis sũt fies. Salutate philologũ ⁊ iuliaz nereũ ⁊ sororẽ ei' ⁊ olympiadẽ: ⁊ ões qui cũ eis sunt sãctos. Salutate inuicez i osculo sancto. Salutant uos ões eccl'ie xp̃i. Rogo aũt uos fies: ut obseruetis eos: q̃ dissensiones ⁊ offendicula ꝑter doctrinã quã uos didicistis faciũt: ⁊ declinate ab illis. Hui'cemodi enim christo dño nostro non seruiunt: sed suo uentri: ⁊ per dulces sermones ⁊ bñdictiões seducũt corda innocentiũ. Uestra enim obedientia in õi loco diuulgata ẽ. Gaudeo igit̃ in uobis: sed uolo uos sapientes eẽ in bono ⁊ simplices in malo. Deus autem pacis conterat sathanã sub pedibus vestris

velocit. Gratia dñi nr̄i iesu xp̄i vobiscū. Salutat vos timotheus adiutor me⁹: ⁊ luci⁹ ⁊ iason ⁊ sosi pr̄ cognati mei. Saluto uos ego tertius: q̄ scripsi epl'am i dño. Salutat vos caius hospes me⁹: ⁊ vniuerse eccl'ie. Salutat uos erast⁹ archari⁹ ciuitat: ⁊ quart⁹ frater. Gr̄a dñi nr̄i iesu xp̄i cū ōib⁹ vob: amen. Ei āt q̄ potēs ē uos ꝯfirmare iuxta euāgeliū meū ⁊ p̄dicatiōem iesu xp̄i: ꝯ reuelatiōnē mysterij tp̄ib⁹ eternis taciti: qd̄ nūc patefactū ē p scriptas ꝓphetaꝝ ꝯm p̄ceptū eterni dei ad obeditiōez fidei i cūct gētib⁹ cogniti soli sapiēti deo p iesū christum: cui honor ⁊ gl'a i secula seculoꝝ amen.

Explicit epl'a pauli ad romanos. Incipit ꝓlogus i p̄mā epl'am ad corinthios.

Epistola prima ad corinthios mltas cās diuersasq̄ cōplectitur. Quaruꝫ ptē relatiōe fratrū cognuit apl'us. Partim ipsoꝝ corinthioꝝ sunt litteris indicate. Nōnullas v̄o ꝓ officij sui cura: aut ordinat aut emendat: ⁊ varijs curationibus medetur diuersa infirmitate languentibus. Nam apud eos p̄mum curatur dissensionis uitiuꝫ: qd̄ mlti pseudo apl'oꝝ vnitatem intulerunt scindētes eccl'ie: ut ꝓprij nois facerent sectatores: qd̄ his exprobratur uerbis apl'us. Hoc aūt dico: qd̄ vnusq̄sq̄ vr̄m dicit. Ego quidem sū pauli: ego aūt apollo: ego v̄o cephe: ego autem xp̄i. Et obliq̄ horum se dicit facere nominum mentionē: ut multo magis erubescant id se facē sub falsoꝝ apl'oꝝ noībus: qd̄ ēt si sub pauli ⁊ petri fiet noie: displicēt. Secūda cā eius inducitur: q̄ paterne oblit⁹ reuerentie vxorē sibi nō erubuit facē de nouerca. Qd̄ facin⁹ lꝫ fornicationē appellauerit apl'us: tñ ita ꝯdēnauit: ut i ultionē facti auctorem talis operis diabolo iudicauerit deputandū imposita iudiciorum ⁊ litium tertia questione. Quarto loco matrimoniorum iura tractantur his. Quito loco virginitatis consilium uelut e vicino ꝯiungit. Sexto loco de escaꝝ licētia disputat. Septimo atq̄ octauo loco de attōdēdo vir et mulierib⁹ velādo capite: ac sacramentoruꝫ coīone p̄cipit. Nono loco emulatio q̄ diuersitate donoꝝ spiritaliū nascebat sub exēplū membroꝝ ⁊ corporis castigat. Decio resurrectiōis spes mlt ⁊ argumentis ⁊ rōnibus approbat. Vltio de colligēdis ad necitatez scoꝝ nois caritat cura l'edificatio culmen īpōit. Intserūt his pauce: q̄ aut: ut q̄busdā uidēt: pēdēt ex supiorib⁹: aut hñt lꝫ ꝓpas tñ paruulas actiones

Explicit ꝓlogus. Incipit argumētum.

Corithij sunt achaici: ⁊ hi sil'iter ab apl'o audierunt v̄bū v̄itat: ⁊ subuersi sunt mltifarie a falsis apl'is. Quidā a philosophie v̄bosa eloquētia: alij secta legis iudaice īducti sunt. Hos reuocat apl's ad ueraꝫ fidem: ⁊ euangelicam sapientiam: scribens eis ab epheso p timotheū discipulum suum.

Explicit argumētū. Incipit epl'a ad corithios prima. Capitulum primum.

Paulus Vocatus apl'us iesu xp̄i p volūtatez dei ⁊ sosthenes frater ecclesie dei q̄ ē corithi: sāctificatis i xp̄o iesu vocat sāctis: cū ōib⁹ q̄ iuocāt nomen dñi nr̄i iesu xp̄i in ōi loco ip̄oꝝ ⁊ nr̄o. Gratia uob ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o ⁊ dño iesu xp̄o. Gr̄as ago deo meo sēp ꝓ vob i gr̄a dei: q̄ data ē vob i xp̄o iesu: qꝛ i ōib⁹ diuites facti est i illo i ōi v̄bo ⁊ i ōi scia: sicut testioniū xp̄i ꝯfirmatū ē i vobis: ita ut nihil uobis desit i ulla gr̄a: expectātib⁹ reuelatiōez dñi nr̄i iesu xp̄i: q̄ ⁊ ꝯfirmabit uos usq̄ in finem sine crimine: i die aduent⁹ dñi nostri iesu xp̄i. Fidelis de⁹: per quem uocati est i societatem filij ei⁹ iesu xp̄i dñi nr̄i. Obsecro āt uos fr̄es p nomē dñi nr̄i iesu xp̄i: ut idipsum dicatis ōes: ⁊ ñ sint in vob scismata. Sit āt pfecti in eodē sensu: ⁊ i eadē scientia. Significatum est .n. mihi de uobis fratres mei ab his q̄ sūt cloes: qꝛ contentiones sunt inter uos. Hoc aūt dico qd̄ vnusq̄sq̄ uestrum dicit. Ego quidez suꝫ pauli: ego āt apollo: ego v̄o cephe: ego autē xp̄i. Diuisus est xp̄s? Nunq̄d paulus crucifixus ē ꝓ vob: aut i noie pauli baptiçati est? Gratias ago deo meo: q̄ neminem uestruꝫ baptiçaui: nisi crispū ⁊ caiū: ne quis dicat q̄ i noie meo baptiçati estis. Baptiçaui aūt et stephane domum: ceterum nescio si quem aliū vr̄m baptiçauerim. Non.n. misit me

xps baptizare sz euangelizare: ñ i sapia uerbi ut ñ euacuet crux xpi. Verbū.n. crucis peuntib' qdē stulticia ē: bis āt q̄ salui fiunt: idest nob' dei vtus ē. Scriptū ē.n. Perdā sapiaz sapientiū: z prudētia prudētiū reprobabo. Vbi sapiens: ubi scriba: vbi iq̄sitor hui' seculi: Nōne stultā fecit de' sapiam hui' mūdi: Nam q̄ in dei sapia ñ cognuit mūdus p sapiam deū: placuit deo p stultitiā pdicationis saluos facē credentes. Qm̄ z iudei signa petūt: z greci sapiam querunt. Nos āt pdicamus xpm crucifixū: iudeis qdē scandalū: gentib' āt stultitiam: ipis āt vocatis iudeis atq; grecis xpm dei vtutē z dei sapiaz. Quia q̄ stultū ē dei: sapiētio' ē hoib': z q̄ infirmū ē dei: fortio' ē hoib'. Videte.n. vocationē vram fres: q̄ ñ mlti sapiētes sm carnē: ñ mlti potētes: ñ multi nobiles: sed q̄ stulta sūt mūdi elegit de': ut cōfūdat sapientes: et infirma mundi elegit de': ut cōfūdat fortia: et ignobilia mūdi z cōtēptibilia elegit de': z ea q̄ nō sūt: ut ea q̄ sūt destruēt: ut ñ gl'iet omis caro i cōspectu ei'. Ex ipso aūt uos est i xpo iesu: qui factus ē nob' sapientia z iustitia z sācti ficatio z redemptio: ut quēadmoduz scriptum ē: q̄ gl'iat i dño glorie. C .II.

Et ego cum uenissem ad uos fres: vēi nō in sublimitate sermonis aut sapiētie: annuncians uob' testimonium xpi. Nō .n. iudicaui me scire aliquid inter uos: nisi iesū xpm: z hūc crucifixū. Et ego i infirmitate z timore z tremore mlto fui apud uos et sermo me' z pdicatio mea: non in psuasibilibus humane sapientie vbis: sed in ostensione sps z vtut: ut fides vra nō sit i sapiētia hoium: sz in virtute dei. Sapiam āt loquimur inter perfectos. Sapientiam vo non huius seculi: neq; pncipum huius seculi q̄ destruuntur: sed loquimur dei sapiētiā in mysterio que abscondita est: quā predestinauit deus ante secula in gl'am nram: quā nemo pncipū hui' seculi cognuit. Si.n. cognuissent: nūquā dñz glorie crucifixissēt. Sic scriptum est: q̄ ocul' non vidit nec auri' audiuit: nec cor hois ascendit: q̄ preparauit deus his q̄ diligunt illum. Nobis autem revelauit de' p spm suū. Spiritus.n. oia scrutatur: etiaz profunda dei. Quis.n. scit hoiuz q̄ sūt hois: nisi sps hois q̄ in ipso ē: Ita z q̄ dei sunt nemo cognuit: nisi spus dei. Nos āt non spm huius mundi accepimus: sed spz q̄ ex deo ē: ut sciamus que a deo donata sūt nob: q̄ z loq̄mur nō i doctis hūane sapiētie uerbis: sz i doctrina sps: spualib' spualia cōparātes. Animalis āt hō no pcipit ea q̄ sūt spiritus dei. Stultitia.n. ē illi: z nō pōt intelligē: q̄ spiritualit examinat. Spiritualis autez iudicat oia: z ipse a nemine iudicatur: sicut scriptū ē: Quis.n. cognuit sēsū dñi: aut q̄s instruxit eū. Nos āt sensū xpi hēm'. C .III.

Et ego fres ñ potui uob' loq̄ q̄si spiritualib': sz q̄si carnalib'. Tanq̄ parulis in xpo lac uob' potū dedi ñ escaz. Nondū.n. poteratis: sz nec nē q̄dē potestis. Adhuc .n. carnales est. Cum.n. sit inter uos zelus z contentio: nonne carnales estis: z sm hominem ābulatis? Cum.n. quis dicat: ego q̄ dē sū pauli: alius āt: ego apollo: nonne hoies estis? Quid igit ē apollo? Quid vo paulus? Ministri eius cui credidistis: Et unicuiq; sic dñs odit. Ego plantaui: apollo rigauit: sed de' nē incremētū dedit. Itaq; neq; q̄ plātat ē aliq̄d neq; q̄ rigat: sed q̄ incremētuz dat de'. Qui plātat āt z q̄ rigat: vnuz sūt. Vnusq̄sq; āt ppam mercedē accipiet sm suū laborē. Dei.n. sum' adiutores. Dei agricultra est: dei edificatio estis. Secūdū gram dei q̄ data ē mihi: ut sapiēs architect' fūdamētū posui: alius āt supedificat. Unusq̄sq; āt videat quō supedificet. Fūdamentū.n. aliud nemo pōt ponē p̄ter id q̄ positū ē: q̄ ē xpus iesus. Si q̄s āt supedificat sup̄ fūdamētū hoc aur̄ argētū lapides pciosos ligna fenū stipulā: uniuscui' q̄s op' manifestū erit. Dies.n. dñi declarabit: q̄ i igne revelabit: z uniuscui' q̄s op' q̄le sit: ignis pbabit. Si cui' op' māserit: q̄ supedificauit: mercedē accipiet. Si cuius op' arserit: detrimentū patietur: ipse āt salvus erit: sic tñ q̄si per ignez. Nescitis q̄ templū dei estis: z spirit' dei habitabit in uob'? Si q̄s āt templū dei violauerit disperdet illū de'. Templum.n. dei sēm est: q̄ estis uos. Nemo se seducat. Si q̄s videtur ī uos sapiens ē in hoc seculo: stult' fiat: ut sit sapiens. Sapia.n. hui' mūdi stultitia ē apud deum. Scriptū ē.n. Cōprehendā sapientes in astutia corū. Et iterū: Dñs nouit cogitatiōes sapiētiū: q̄m uane sunt. Nemo itaq; gl'iet i hoibus. Oia.n. vra sūt: sive paulus sive apollo: sive cephas sive mūd' sive uita sive mors sive p̄nsentia sive futura. Oia.n. vra sūt: uos autē christi: xps āt dei.

Sic nos existimet homo. C .IIII.
ut ministros christi: et dispensatores

miníſteriorum dei. Hic iam queritur inter diſpẽſatores: ut fidel' qs inueniat. Mihi aũt p mũmo ẽ: ut a uob' iudicer: aut ab humão die. Sz neq; meipſũ iudico. Nihil .n. mihi pſci' ſũ: ſz n i hoc iuſtificat' ſũ. Qui ãt iudicat me dñs ẽ. Itaq; nolite ãte tẽp' iudicare: q̃adusq; veniat dñs: q̃ z illuiabit abſcõdita tenebraꝝ: z manifeſtabit ꝓſilia cordiũ: z tũ laus erit vnicuiq; a deo. Hec ãt fratres trãſfiguraui i me z apollo ꝓpter uos: ut i uob' diſcat: ne ſupra q̃ ſcriptũ eſt vn' aduerſus alterum inflet ꝑ alio. Quis.n.te diſcernit: Quid ãt hẽs: qõ nõ accepiſti: Si ãt accepiſti: q̃d gl'ar' q̃ſi ñ acceperis: Jã ſaturati eſtis iã diuites fcti eſtis. Sine nob' regnatis. Et utinã regnet: ut z nos uobiſcũ regnem'. Puto.n. q' de' nos apl'os nouiſſimos oñdit tãq; morti deſtinatos: q: ſpectaculũ fcti ſum' mundo z angelis z hoib'. Nos ſtulti ꝓpt xpm: uos ã ꝓudẽtes in xpo. Nos infirmi: uos ãt fortes. Vos nobiles: nos ãt ignobiles. Vſq; in hanc horam z eſurimus z ſitim' et nudi ſum' z colaphis cedimur z ſtabiles ſum': z laboramus operantes manib' nr̃is. Maledicimur z bñdicim'. Perſecutionem patimur: z ſuſtinemus. Blaſfemamur: z obſecramus. Tãq; purgamenta huius mundi facti ſumus oĩum peripſima uſq; adhuc. Nõ ut ꝓfũdam uos hec ſcribo: ſed ut filios meos cariſſimos moneo. Naz ſi decẽ milia pedagogoꝝ habeatis in xpo: ſz ñ mlt̃os pies. Nam i xpo ieſu p euãgeliũ ego uos genui. Rogo g̃ uos: imitatores mei eſtote: ſicut et ego xpi. Ideo miſi ad vos timotheũ: q̃ ẽ filius me' cariſſimus z fidelis dño: q̃ uos cõmonefaciat vias meas: q̃ ſũt i xpo ieſu: ſic ubiq; i oĩ eccl'a docẽo. Tãq; ñ venturꝰ ſi ad uos: ſic inflati ſũt q̃dã. Veniã ãt ad uos cito ſi dñs uoluerit: z cogſcã ñ ſmonẽ eoꝝ qui inflati ſunt: ſed vtutem. Nõ.n. in ſermone ẽ regnũ dei: ſed in vtute. Quid vultis: i vga veniam ad uos: an in caritate z ſpu mãſuetudinis:

.V.

Omnino auditur int' uos fornicatio: z talis fornicatio q̃lis nec int' gentes: ita ut vxorem pr̃is ſui aliq̃s hẽat. Et uos inflati eſtis z non magis luctum habuiſtis: ut tollat de medio vĩm: qui hoc op' fecit. Ego quidem abſens corpore: pñs aũt ſpu: iã iudicaui: ut pñs eũ q̃ ſic opat' ẽ i noie dñi nr̃i ieſu xpi: congregatis vob': z meo ſpu cũ vtute dñi ieſu: tradere huiuſmõi hoiem ſathane in iteritũ carnis: ut ſps ſalua ſit i die dñi nr̃i ieſu xpi. Nõ ẽ bõa gl'atio vr̃a. Neſcitis quia modicum fermẽtũ totã maſſã corrumpit: Expurgate uet' fermentũ: ut ſitis noua conſperſio: ſicut eſtis azimi. Etenim paſcha nr̃m immolat' ẽ xps. Itaq; epulemur ñ i fermẽto ueteri: neq; i fermẽto malicie z neq̃tie: ſed i azimis ſinceritat' z vitatis. Scripſi uob' in epl'a ne cõmiſceamini fornicarijs. Nõ utiq; fornicarijs huius mũdi aut auaris: aut rapacib' aut idolis ſeruientib': alioq̃n debueratis de hoc mũdo exijſſe. Nũc ãt ſcripſi uob': ñ cõmiſceri. Si is q̃ frat' nomin' it' uos: ẽ fornicator: aut auarus aut idolis ſeruiẽs aut maledic' aut ebrioſus aut rapax: cum huiuſmõi nec cibũ ſumẽ. Quid.n. mihi d̃ his q̃ foris ſũt iudicare: Nõne d̃ his q̃ it' ſũt vos iudicatis: Nã eos q̃ foris ſẽ de' iudicabit. Auferte malum ex vobiſipſis.

.VI.

Audet aliq̃s vr̃m hñs negociũ aduerſus alterũ: iudicari apud iniq̃s: z non apd ſcos: An neſcitis: qm̃ ſci d̃ hoc mũdo iudicabũt: Et ſi i uob' iudicabit mũd': idigni eſtis qui de minimis iudicetis: Neſcitis qm̃ angelos iudicabimus: quãto magis ſecularia: Seculania igitur iudicia ſi habueritis: ꝓtẽptibiles q̃ ſũt i eccl'a illos conſtituite ad iudicãdum. Ad verecũdiã vr̃az dico. Sic non ẽ inter uos ſapiẽs q̃ſq; q̃ poſſit iudicare inter fratrem ſuũ: ſed frat' cuz fr̃e iudicio ꝓtendit: z hoc apud infideles. Jã q̃dẽ oĩno d̃ lictum eſt i uob': q' iudicia hẽte it' uos. Quare ñ magis iniuriam accipitis: Quare nõ magis fraudem patimini: Sed uos iniuriam facitis z fraudatis: z hoc frib'. An neſcitis: q: iuſti regnũ dei ñ poſſidebunt: Nolite errare: neq; fornicarij neq; idolis ſeruientes: neq; adulteri neq; molles neq; maſculoꝝ cõcubitores neq; fures neq; auari neq; ebrioſi neq; maledici neq; rapaces regnũ dei poſſidebũt. Et hec aliq̃n quidẽ fuiſtis: ſed ablути eſtis: ſed ſanctificati eſtis: ſed iuſtificati eſtis in noie dñi nr̃i ieſu xpi: z i ſpu dei nr̃i. Oia mihi licent: ſz ñ oia expediũt. Oia mihi licent: ſz ego ſub nullo redigar poteſtate. Eſca vẽtri: z venter eſce: de' ãt z hũc z hãc deſtruet. Corp' ãt non fornicationi ſz dño: et dñs corpori. De' uõ z dñz ſuſcitauit: z nos ſuſcitabit per virtutem ſuaz. Neſcitis qm̃ corpora vr̃a mẽbra ſũt xpi: Tollẽs g̃ mẽbra xpi: faciã mẽbra mẽtricis: Abſit. An neſcitis: qm̃ qui adheret meretrici: vnũ corpus

efficit? Et ūt.n. iđt duo i carne vna. Qui ăt adheret dño: vn⁹ ſps ē. Fugite fornicatōez. Oē.n. pcm qcunq; fecerit hō: extra cōp⁹ ē: q ăt fōnicat: i corp⁹ ſuū peccat. An neſcit qm̄ mēbra vīa tēplū ē ſps ſcti: q i uob ē: q hētis a deo: ⁊ nō eſtis vr̄i. Empti enim eſt pcio magno: glorificate ⁊ portate deum i corpore vro. ¶ .VII.

De qb⁹ aūt ſcripſiſtis mihi: bonū ē homini mulierē n̄ tangē. Propt fornicationē ăt vnuſq; ſuā vxorē hēat: ⁊ vnaq; ſuū vir hēat. Uxōi vir debitū reddat: ſimiliter ăt ⁊ vxor viro. Mulier ſui corpor⁹ poteſtatē n̄ hz: ſz vir: ſilit ăt ⁊ uir ſui corporis ptātē n̄ hz: ſed mulier. Nolite fraudare inicem: niſi forte ex conſenſu ad tps: ut uacetis oōni: ⁊ itez reuertimini i idipſū: ne tentet uos ſathanas ppt incontinētiā uestrā. Hoc ăt dico ſm indulgētiā: n̄ ſz imperiū. Uolo autē oēs uos hoies eē ſicut meipſū. Sed vnuſq; ppm donū hz ex deo: alius qdē ſic: alius vo ſic. Dico ăt non nuptis ⁊ uiduis: bonum eſt illis ſi ſic permanſerint: ſicut et ego. Q; ſi nō ſe cōtinēt: nubāt. Melⁱ⁹ ē. n. nubē q̄ uri. Dis aūt q̄ mātimonio iūcti ſūt pcipio: nō ego: ſed dns: uxorē a uiro nō diſcedere. Q; ſi diſceſſerit: manere innuptā: aut uiro ſuo reconciliari. Et uir uxorē n̄ dimittat. Nā ceteris dico ego non dns: Siquis frater uxorem hz infidelem: ⁊ hec conſētit hitare cū illo: n̄ dimittat illā. Et ſiq̄ mulier hz virū infidelē: ⁊ hic conſentit hitare cū illa: nō dimittat uir. Sāctificatus ē. n. vir infidelis per mulierē fidelē: ⁊ ſāctificata ē mulier infidelis per virū fidelē. Alioq̄n filij uri immūdi eſſent: nūc ăt ſci ſūt. Q; ſi infidelis diſcedit: diſcedat. Nō .n. ſeruituti ſubiect⁹ ē frr aut ſoror i eiuſmodi. In pace aūt vocauit uos de⁹. Unde. n. ſcis mulier ſi virū ſaluū facies? Aut unde ſcis uir ſi mulierem ſaluā facies? Niſi vnicuiq; ſic dimiſit dns. Unūquēq; ſicut nocauit de⁹ ita ābulet: ⁊ ſicut i oib⁹ eccl̄iis doceo. Circūciſus aliq̄s vocat⁹ ē: n̄ adducat p̄putiū. In p̄putio aliquis vocat⁹ ē nō circūcidatur. Circūciſio nihil ē: ⁊ p̄putiū nihil ē: ſed obſeruatio mādator⁹ dei. Unuſq;ſq; i q̄ uocatōe vocat⁹ ē i ea pmāeat. Seruus uocatus es: n̄ ſit tibi cure. Sz et ſi potes fieri liber: magis utere. Qui. n. i dño vocatus eſt ſeru⁹: libert⁹ eſt dñi. Silit̄ q̄ lib⁹ nocatus ē: ſeru⁹ ē xp̄i. Precio empti eſtis: nolite fieri ſui hoium. Unuſq;ſq; g i q̄ vocatus eſt frater: i hoc pmaneat apud deū. De vginib⁹ aūt p̄ceptū dñi n̄ hēo: conſilium ăt do tāq̄ miam conſecut⁹ a deo: ut ſim fidelis. Exiſtimo. n. hoc bonū eē ppt iſtātē nccitatem: q̄m bonū ē hōi ſic eē. Alligat⁹ es uxori: noli q̄rere ſolutionē. Solut⁹ es ab uxore: noli q̄rere uxorē. Si ăt acceperi uxorē: nō peccaſti ⁊ ſi nupſerit vgo non peccauit. Tribulatiō nē tāles habebūt hui⁹mōi. Ego ăt vob⁹ parco. Hoc ita q̄ dico fres: Temp⁹ breue ē. Reliquū ē: ut ⁊ q̄ hūt uxores: tāq̄ n̄ hūtes ſint: ⁊ q̄ flēt tāq̄ n̄ flētes: ⁊ q̄ gaudēt: tāq̄ n̄ gaudentes: ⁊ q̄ emunt tanq̄ nō poſſidētes: ⁊ q̄ utūtur hoc mū do tanq̄ nō utant. Preterit. n. figura hui⁹ mūdi. Uolo ăt uos ſine ſollicitudine eſſe. Qui ſine uxore eſt: ſollicitus ē q̄ dñi ſunt: quō placeat deo. Qui aūt cū uxore eſt: ſollicitus eſt q̄ ſunt mūdi: quō placeat uxori ⁊ diuiſus ē. Et mulier inupta ⁊ vgo cogitat q̄ dñi ſunt: ut ſit ſca cōpore et ſpu. Que autem nupta eſt: cogitat q̄ ſunt mūdi: quō placeat uiro. Porro hoc ad utilitatem uram dico: nō ut laqueū uob⁹ iūciā: ſed ad id qd̄ honeſtū ē: ⁊ qd̄ facultatē pbeat ſine impedimento dñm obſecrandi. Siq̄s autem turpem ſe uideri exiſtimat ſuper uirgine ſua: q̄ ſit ſuperadulta ⁊ ita oportet fieri: qd̄ uult faciat. Non peccat ſi nubat. Nā q̄ ſtatuit in corde ſuo firmus non hns neceſſitatem: ptātē aūt hns ſue uolūtatis: et hoc iudicauit in cōde ſuo ſuare vginē ſuā: bñfacit. Igit̄ ⁊ q̄ mātimōio iūgit vginē ſuā: bñfacit: ⁊ q̄ nō iūgit: melius facit. Mulier alligata eſt legi: quāto tpe vir ei⁹ viuit. Q; ſi dormierit vir ei⁹: liberata ē a lege. Cui autem vult nubat: tm̄ i dño. Beatior ăt erit: ſi ſic pmāſerit ſm meū conſiliū. Puto aūt q̄ ⁊ ego ſpm dei habeam. ¶ .VIII.

De his ăt que idolis ſacrificātur ſcim⁹ q; oēs ſciam hēmus. Scientia inflat: caritas vero edificat. Siquis autem ſe exiſtimat ſcire aliquid: nōdū cognouit quēad modum oporteat eum ſcire. Siq̄s aūt diligit deum: hic cognitus eſt ab eo. De eſcis ăt que idolis imolantur ſcimus: q; nihil ē idolum in mūdo: ⁊ q; nullus de⁹ niſi vnus. Nā ⁊ ſi ſunt qui uocantur dñ: ſiue in celo ſiue i terra: ſiquidē ſūt dñ multi ⁊ dñi multi: nob⁹ tm̄ vn⁹ de⁹ pater ex q̄ oia: ⁊ nos i illo: ⁊ vn⁹ dñs ieſus xp̄s p quē oia: ⁊ nos per ipſum. Sed n̄ i oib⁹ ē ſcia. Quidā ăt cū conſcia uſq; nūc idoli: quaſi idolotitū māducāt: ⁊ conſcia

ipoꝛ cū sit infirma polluit. Esca āt nos ñ cō
mēdat deo. Neq; n. si māducauerim⁹: abū
dabim⁹: neq; si nō māducauerim⁹: deficie-
m⁹. Videte aūt: ne forte hec licētia uīa offē-
diculū fiat infirmis. Si. n. ꝙs uiderit eū qui
hz sciam i ydolio recūbentē: nōne ꝓscia eꝰ
cū sit infirma edificabit ad māducandū ydo-
latita. Et perībit infirm⁹ i tua ꝓscia frat; ppt
quē xps moꝛtuꝰ ē: sic āt peccātes in fres ⁊ p
cutientes ꝓsciam eoꝝ infirmā i xpm peccatis.
Quapꝛopt si esca scādalizat fratrem meū:
nō māducabo carnē i eternum: ne fratrem
meum scandalizem. ¶ .IX.

NOn sum liber? Nō sum apls? Nōne
xpm ihesū dñm nr̄m uidi? Nōne opus
meū uos estis i dño? Et si alīs non sū apls:
sz tñ uobis sum. Nam signaculū apostolā-
tꝰ mei uos estis in dño. Mea defensio apud
eos q̄ me iꝛrogant: hec ē. Nūq̄d nō hēmus
ptātē māducandi ⁊ bibendi? Nūq̄d ñ hēm⁹
ptātē soꝛoꝛem mulierem circūducendi: sic
⁊ ceteri apli fres dñi ⁊ cephas? Aut solus
ego ⁊ barnabas nō habem⁹ potestatez hoc
operandi? Quis mīlitat suis stipendīs un
q̄m? Quis plātat uineā: ⁊ de fructu eī⁹ ñ edit?
Quis pascit gregē: ⁊ de lacte gregis nō mā
ducat? Nūq̄d fm hoiem hec dico? An ⁊ lex
hec ñ dicit? Scriptū ē. n. in lege moysi: Nō
alligabis os boui triturāti. Nūq̄d ō bobus
cura ē deo? An ppt uos utiq; hec dicit? Nā
ppt nos scripta sūt: qm̄ debet in spe q̄ arat
arare: ⁊ q̄ triturat i spe fructꝰ pcipiēdi. Si
nos uob⁹ spualia seiauimus: magnū est si
nos carnalia uīa metam⁹? Si alī ptātis uīe
participes sunt: q̄re nō potiꝰ nos? Sed non
usi sumus hac ptate. Sed oia sustinemus
ne q̄ō offendiculū demus euāgelio xpi. Ne
scitis: qm̄ q̄ in sacrario opāt: que de sacra-
rio sunt edunt? Et qui altario deseruiūt cū
altario participant. Ita ⁊ dñs ordinauit bis
q̄ euāgelium annunciant: de euangelio ui-
uere. Ego āt nullo hoꝝ usus sū. Nō autez
scripsi hec: ut ita fiāt i me. Bonū ē. n. mihi
magis moꝛi: q̄ ut gl'am meam ꝙs euacuet.
Nā ⁊ si euāgelizauero: nō ē mihi gl'a. Nece-
tas. n. mihi icūbit. Ve. n. mihi ē: si nō euan
gelizauero. Si. n. uolens hec ago mercedez
hēo: si āt inuitus: dispēsatio mihi credita ē.
Que ē g̃ merces mea: ut euāgeliū pdicans:
sine sūptu ponā euāgeliū: ut nō abutar po-
testate mea in euāgelio: Nā cū liber essē ex
ōib⁹: ōiū me fuū feci: ut plures lucrifacerē.
Et factꝰ sū iudeis tāq̄ iudeus: ut iudeos lu
crarer. His q̄ sub lege sūt: q̄si sub lege essē:
cum ipse non essem sub lege: ut eos q̄ sub le
ge erant lucrifacerē. His q̄ sine lege erāt tā-
q̄ sine lege essē: cū sine lege dei nō eem: sed i
lege essem xpi: ut lucrifacerē eos q̄ sine lege
erant. Factus sum infirmis infirmus: ut in
firmos lucrifacerē. Oia ōib⁹ factꝰ sū: ut ōes
facerē saluos. Oia āt facio ppt euāgeliū: ut
particeps eī efficiar. Nescit⁊ q̄ hi q̄ i stadio
currūt: ōes q̄dē currūt: sed unus accipit bra
uiū? Sic currite: ut cōprēdatis. Omis aūt q̄
i agone ꝓtēdit ab oīb⁹ se abstinet: ⁊ illi q̄dē:
ut corruptibilē coꝛonā accipiant: nos autē
icorruptam. Ego igit sic curro ñ q̄si i icertū:
sic pugno ñ q̄si aerē uberans. Sed castigo
corpus meū: ⁊ i seruitutē redigo: ne forte cuz
alīs pdicaueri: ipse reprobꝰ efficiar. ¶ .X.

NOlo. n. uos ignoꝛare fres: qm̄ patres
nr̄i ōes sub nube fuerunt: ⁊ ōes
mare trāsierūt ⁊ ōes in moyse baptizati sūt
nube ⁊ i mari. Et ōes eādē escā spiritalē mā
ducauerūt: ⁊ ōes eūdem potum spiritalem
biberunt. Bibebant āt de spiritali ꝓsequēte
eos petra: petra āt erat xps. Quz ñ i plurib⁹
eoꝝ bñplacitum ē deo. Nā pstrati sūt i de-
serto. Hec āt i figura facta sūt nr̄i: ut ñ sim⁹
cōcupiscētes maloꝝ: sicut ⁊ illi concupierūt.
Neq; ydolatre efficiamini: sicut quidam ex
ipsis: quēadmodū scriptū ē. Sedit ppl's mā
ducare ⁊ bibere: ⁊ surrexerunt ludere. Ne-
q; fornicemur sicut q̄dam ex ipsis fornicati
sunt: ⁊ cecidēunt una die uigintitria milia.
Neq; tentemus xpm: sicut quidā eoꝝ tēta
uerunt: ⁊ a serpentib⁹ perierūt. Neq; mur
muraueritis: sicut quidā eoꝝ murmuraue-
runt: ⁊ perierūt ab exterminatoꝛe. Hec autez
oia i figura ꝓtingebant illīs: scripta sūt autē
ad coꝛreptiōem nr̄am: in q̄s fines seculoꝝ
deuenerūt. Itaq; q̄ se existimat stare: uide-
at ne cadat. Tentatio vos nō apphendat:
nisi humana. Fidelis āt deus ē: qui nō pati
etur uos tentari supra id q̄ potestis: sed fa-
ciet ēt cū tētatiōe puentum: ut possitis susti-
nere. Propter q̄ō carissimi mihi: fugite ab
ydoloꝝ cultura. Ut prudentib⁹ loq̄r: uos ipi
iudicate q̄ō dico. Calix bñdictiōis cui bene
dicimus: nōne cōicatio sāguis xpi ē? Et pa
nis quē frangimus ñne participatio corpo
ris dñi ē? Qm̄ unus pānis ⁊ unū coꝛp⁹ mlti
sumus: omnes qui de uno pane ⁊ de uno
calice participam⁹. Videte isrl' fm carnem.

Mõne q̃ edũt hostias: participes sũt altar̃?
Quid q̃? Dico q̃ idolis imolatũ sit aliq̃d:
aut qõ idolũ sit aliq̃d? Sed q̃ imolãt gẽtes
demonijs imolãt: & ñ deo. Nolo ãt vos so-
cios fieri demonioꝝ. Nõ potest calicẽ dñi
bibere: & calicẽ demonioꝝ: ñ potest mense
dñi participes eẽ & mense demonioꝝ. An e
mulamur dñm? Nũq̃d fortiores illo sumus?
Oia mihi licent: sed non oia expediunt.
Oia mihi licẽt: sed ñ oia edificãt. Nemo qõ
suũ est q̃rat: sed qõ alteri⁹. Omne qõ i ma-
cello uenit mãducate: nihil itrogãtes ppter
ꝓsciam. Dñi ẽ tra & plẽitudo ei⁹. Si q̃s vo-
cat uos infidelis ad cenã & uultis ire: oẽ qõ no
bis apponit mãducate: nihil itrogãtes ppt̃
ꝓsciaz. Si q̃s ãt dixerit hoc imolatũ ẽ idolis:
nolite manducare ppt̃ illũ q̃ idicauit & ppt̃
ꝓsciam. Cõsciaz ãt dico: ñ tuã sed alteri⁹. Ut
q̃d. n. libtas mea iudicat ab alĩa ꝓscia? Si
ego cũ gra participo: q̃d blasfemor ꝓ eo q̃
gras ago? Sive g̃ mãducatis sive bibitis: uel
aliud q̃d facitis: oia i gla dei facite. Sine of-
fẽsiõe estote iudeis & gẽtib⁹ & eccle dei: sicut
& ego p oia oĩb⁹ placeo: ñ q̃rẽs qõ mihi uti
le ẽ: sed qõ multis: ut salui fiant. ¶ .XI.

Imitatores mei estote: sicut & ego xp̃i
Laudo ãt vos fres: q̃ p oia mei me-
mores estis: & sicut tradidi uob⁹ p̃cepta mea tenetis.
Volo ãt vos scire: q̃ oĩs viri caput xp̃us ẽ:
caput aũt mulieris vir: caput vo xp̃i de⁹. Oĩs
vir orãs aut ꝓphetãs uelato capite: deturpat
caput suũ. Oĩs ãt mulier orãs aut ꝓphe-
tans non velato capite deturpat caput
suũ. Unũ est. n. ac si decaluet. Nã si ñ velat
mulier: tondeat. Si vo turpe ẽ mulieri ton-
dei aut decaluari: velet caput suũ. Vir q̃dẽ
nõ oz uelare caput suũ: q̃m imago & gla dei
est: mulier ãt gla viri ẽ. Nõ. n. vir ex mulere
ẽ: sed mulier ex viro. Etenim nõ ẽ creat⁹ vir ppt̃
mulierẽ: sed mulier ppter virum. Ideo ọbet
mulier uelamẽ hẽre sup caput suum: & ppt̃
ãgelos. Verũtñ neq̃ vir sine muliere: neq̃
mulier sine viro in dño. Nam sicut mulier
de viro: ita & vir p mulierẽ. Oia ãt ex deo.
Vosipsi iudicate: decet mulierẽ nõ velatam
orare deum? Nec ipsa natura docet vos. Q̃
vir q̃dẽ si comã nutriat: ignominia est illi:
mulier vero si comam nutriat gloria est illi:
q̃m capilli p velamine ei dati sunt. Si q̃s ãt
videt ꝓtentiosus eẽ nos talẽ ꝓsuetudinẽ nõ
hẽmus: neq̃ ecclesia dei. Hoc ãt p̃cipio nõ
laudans: q̃ non in melius: sed in deterius
ꝓuenitis. Primum quidem ꝓuenientibus
vobis in eccl̃am: audio scissuras eẽ inter uos:
ex parte credo. Nam oportet & hẽreses esse:
ut & qui pbati sunt manifesti fiant in uob⁹.
Conuenientibus g̃ vob⁹ in vnũ: iam non est
dominicam cenam manducare. Unusq̃sq̃
enim. suam cenam ꝓsumit ad manducandũ.
Et alius quidem esurit: alius aũt ebri⁹ est.
Nũquid domos nõ habetis ad mãducãdũ
& bibendum? Aut eccl̃am dei ꝓtemnitis & ꝓ-
ditis eos qui ñ hñt. Quid dicã vob⁹? Lau-
do uos: i hoc ñ laudo. Ego. n. accepi a dño
qõ & tradidi uobis: q̃m dñs iesus i q̃ nocte
tradebatur: accepit panem & gras agẽs fre-
git & dixit: Accipite & mãducate. Hoc ẽ cor-
pus meum qõ ꝓ vob⁹ tradetur. Hoc facite i
meam cõmemorationem. Similiter & cali-
cem postq̃ cenauit dicens: Hic calix nouũ
testamẽtũ i meo sanguine. Hoc facite q̃tiẽs-
cũq̃ bibetis: i meã cõmemoratiõem. Quoti
ẽscũq̃. n. manducabitis panẽ hũc: & calicem
bibetis: mortem dñi annunciabitis donec ve
niat. Itaq̃ q̃cunq̃ mãducauerit panẽ: & bi
berit calicem dñi indigne: reus erit cõporis
& sanguinis dñi. Probet aũt seipsum hõ: &
sic de pane illo edat: & de calice bibat. Qui
enim manducat & bibit indigne: iudicium
sibi manducat & bibit: non diiudicans
corpus dñi. Ideo inter uos multi infirmi &
imbecilles: & dormiunt multi. Q̃ si nosmet
ipsos diiudicaremus: ñ utiq̃ iudicaremur.
Dũ iudicamur ãt a dño corripimur: ut nõ
cũ hoc mũdo dãnemur. Itaq̃ fres mei cũ
ꝓuenitis ad mãducãdũ: inuicẽ expectate. Si q̃s
esurit domi mãducet: ut ñ i iudiciũ ꝓueniat.
Cetera ãt cũ venero disponã. ¶ .XII.

De spiritalib⁹ ãt nolo uos ignorare fra
tres. Scitis ãt q̃m cũ gentes essetis: ad
simulacra muta: put ducebamini eũtes? Ido
notũ vob⁹ facio: q̃ nẽo in spu dei loquẽs dicit
anathema iesu. Et nẽo pot dicere dñs iesus
nisi in spu scõ. Diuisiões vo graꝝ sunt: idem
ãt sps. Et diuisiões ministratiouꝫ sũt: idẽ ãt
dñs. Et diuisiones operationũ sunt: idem
vero de⁹ q̃ opat oia in oĩb⁹. Unicuiq̃ autẽ
datur manifestatio spus ad vtilitatẽ. Alij
q̃dẽ p spm dat sm̃o sapie: alij aũt sermo sci-
entie sm̃ cũdẽ spm. Alteri fides in eodẽ spu:
alij gia sanitatũ i vno spu. Alij opatio vir-
tutũ alij ꝓphetia: alij discretio spuũ: alij gene-
ra linguaꝝ alij itꝑtatio sm̃onum. Hec aũt
oia opatur vnus atq̃ idem spiritus: diuidẽs

singulis ꝓut vult. Sicut.n. corpus vnū est ⁊ mēbra hz mlta: oia āt mēbra corpōis cuz sint multa: vnū tñ corpus sunt: ita ⁊ xp̄us. Eteni i vno sp̄u oēs nos i vnū corp⁹ baptiza ti sum⁹ siue iudei siue gētiles siue serui siue liberi: ⁊ oēs i vno sp̄u potati sum⁹. Nā ⁊ cō p⁹ ñ ē vnū mēbr̄: iz multa. Si dixerit pes: qm̄ ñ sū man⁹: ñ sū de corpore: nū ió ñ ē de corpore? Et si dixerit auris: qm̄ ñ sū ocul⁹: nō sū de corpore: nū ió ñ ē de corpore? Si to tū corp⁹ oculus: ubi audit⁹? Si totū audit⁹: ubi odorat⁹? Nūc āt posuit de⁹ mēbra: vnū qq̄ eoꝝ in corpore sicut voluit. Q̄ si essēt oia vnū mēbr̄: ubi corp⁹? Nūc aūt multa q̄ dē mēbra: vnū aūt corp⁹. Nō pōt āt dicē o cul⁹ mānui: opa tua ñ idigeo: aut iterꝝ caput pedibus: ñ estis mihi necessarij. Sed mlto magis q̄ videntur mēbra corporis infirmi ora ee: necessariora sūt. Et q̄ putam⁹ ignobi liora ñbra ee cōporis: his honorē abūdāti orē circūdam⁹. Et q̄ ihōesta si nra abūdāti orē hōestatē hūt. Honesta āt nra nulli egēt. Sed de⁹ tēperauit corp⁹: ei cui deerat abū dātiorē tribuēdo honorē: ut ñ sit scisma in corpore: sed i idipsū p̄ inicē sollicita sint mē bra. Et siquid patit vnū mēbrū: cōpatiunt oia mēbra: siue gl̄atur vnū mēbr̄: ꝓgaudēt oia mēbra. Vos āt estis cōr̄p⁹ xp̄i: ⁊ mēbra ō mēbro. Et q̄sdā q̄dē posuit de⁹ i eccl̄a: p̄mū apl̄os: secūdo ꝓphetas: trio doctores: deiō v̄tutes: exide gr̄as curationū opitulatiōes gubernationes genera linguaꝝ: iterpretati ones ſmonum. Nūquid oēs apl̄i? Nūquid oēs ꝓphete? Nūquid oēs doctores? Nūq̄d oēs v̄tutes? Nūq̄d oēs gr̄ā hūt curationuz? Nūq̄d oēs liguis loquūt? Nūquid oēs iter p̄tantur? Emulamini āt charismata melio ra. Et adhuc excellētiorē vi͛ā vob̄ ōmōstro.

.XIII.

Si liguis hoium loq̄r ⁊ āgeloꝝ: carita tē āt ñ hēam: fcs sum uelut es sonans aut cymbalū tinniēs. Et si habuero ꝓphe tiam ⁊ nouerim mysteria oia: ⁊ oem sciaz: ⁊ si habuero oem fidem: ita ut mōtes trās feram: caritatem āt ñ habuero: nihil sum. Et si distribuero i cibos pau perꝝ oēs facul tates meas: ⁊ si tradidero corp⁹ meū: ita ut ardeā: caritatē āt ñ habuero nihil mihi pro dest. Caritas patiēs ē benigna ē. Caritas ñ emulat: ñ agit pperā: nō iflat nō ē ābitiosa: nō querit q̄ sua sunt. Nō irritat nō cogitat malū nō gaudet sup̄ iq̄tate: ꝓgaudet autez veritati. Oia suffert oia credit oia sperat oia sustinet. Caritas nūq̄ excidit. Siue pro phetie euacuabūt: siue lingue cessabūt: siue scia destruet. Ex pte.n. cognoscim⁹ ⁊ ex pte ꝓphetam⁹. Cū āt venerit q̄ pfectū ē: eua cuabit q̄ ex pte ē. Cū eēz paruul⁹ eloq̄bar ut paruul⁹: sapiebā ut paruul⁹: cogitabam ut paruulus. Q̄n āt fact⁹ sū vir: euacuaui q̄ erat paruuli. Videm⁹ nē p speculū i enigma te: tē āt facie ad faciē. Nūc cogsco expte: tūc āt cognoscā: sicut ⁊ cognit⁹ sū. Nūc āt ma nent fides spes caritas tria hec: maior aūt horꝝ ē caritas.

.XIIII.

Sectamini caritatē: emulamini spirita lia: magis āt ut ꝓphetet. Qui.n. loq̄t lingua: ñ hoib⁹ loq̄t: sed deo. Nemo.n. au dit. Sp̄s āt loq̄tur mysteria. Nā qui ꝓphe tat hoib⁹ loquit ad edificatiōem ⁊ exhorta tiōem ⁊ p̄solatiōem. Qui loquit lingua se metipsū edificat: q̄ aūt ꝓphetat eccl̄am edi ficat. Volo āt oēs vos loq̄ linguis: magis āt ꝓphetare. Nā maior est q̄ ꝓphetat q̄ q̄ lo q̄tur linguis: nisi forte iꝑretetur: ut eccl̄esia edificatiōem accipiat. Nunc aūt fres si ve nero ad vos linguis loquens: q̄d uob̄ ꝓde ro: nisi uobis loq̄r aut i reuelatōe aut i scia aut i ꝓphetia aut in doctrina. Tñ que sine aia sūt vocē dātia siue tibia siue cithara: ni si distinctiōem sonituū dederit: quō scietur id q̄ canitur aut q̄ citharizat? Eteni si in certā vocē det tuba: q̄s parabit se ad bellū? Ita ⁊ vos p̄ linguā: nisi manifestū ſmonem ō deritis: quō sciet id q̄ ō? Eritis. n. i aera lo quētes. Tā mlta utputa genera liguaꝝ sūt i hoc mūdo: ⁊ nihil sine voce est. Si g̃ nesci ero v̄tutem uocis: ero ei cui loq̄r barbar⁹: ⁊ q̄ loquitur mihi barbarus. Sic ⁊ uos q̄m emulatores est⁹ sp̄uū ad edificationē eccl̄ie: q̄rite ut abūdetis. Et ió q̄ loq̄t lingua: oret ut iterp̄tet. Nā si orez lingua: sp̄s me⁹ orat: mēs autem mea sine fructu ē. Quid g̃ ē? Orabo sp̄u: orabo ⁊ mēte. Psallam sp̄u: psallam ⁊ mente. Ceterum si benedixeris sp̄s: q̄s sup plet locum idiote? Quō dicet amen sup tu am benedictiōem? Q̄n quid dicas nescit. Nam tu quidem bene gr̄as agis: sed alter ñ edificatur. Gr̄as ago deo meo: q̄ oium vz lingua loq̄r. Sed i eccl̄a uolo q̄nq̄ vba sen su meo loq̄: ut ⁊ alios istruā: q̄ decez milia vboꝝ i lingua. Fres: nolite pueri effici sensi bus: sed malicia paruuli estote: sensibus au tem perfecti estote. In lege.n. scriptum est

373

Qñ in alijs liguis ⁊ i labijs alijs loqr ppl'o huic: ⁊ nec sic exaudient me dic dñs. Itaq; ligue i signū sūt ñ fidelib' sz ifidelib': ppheţie ăt ñ ifidelib' sz fidelib'. Si g̃ uenīat vniuersa eccla i vnū: ⁊ oes liguis loquāt: itret ăt idiote aut infideles: nonne dicent: quid isanit? Si ăt oes ppheţēt: intret ăt qs ifidelis l'idiota: puincitur ab oīb': diiudicatur ab oīb'. Occulta. n. cordis ei' mānifesta fiūt: et ita cadēs i faciē adorabit deū: pnūciāsq; vere deus in vob' sit. Quid g̃ ē fres? Cū uenīt vnusq;sq; vr̄m psalmū hz doctrinā hz apocalypsim hz liguā hz iterpretatiōem hz: oia ad edificatiōem fiant. Sive lingua qs loqt̄ fm duos: aut ut multū tres ⁊ p ptes: ⁊ vn' iterpretet. Si ăt nō fuerit iterpres: taceat i eccla: sibi aūt loqt̄ ⁊ deo. Prophete ăt duo aut tres dicant: ⁊ ceteri diiudicent. Qd̄ si alī reuelatū fuerit sedēti: prior taceat. Potestis. n. oes per singulos ppheţare: ut oes discant ⁊ oes exhortentur. Et spūs ppheţaū ppheţis subiect' ē. Nō. n. dissensiōis ē de': sz pacis: sic ⁊ i oīb' eccljs scor̄ doceo. Mulieres i eccljs taceant. Nō. n. pmittitur eis loq̄: sed subditas ee: sic ⁊ lex dic. Si q̄d aut volūt discē: domi viros suos iterrogēt. Turpe ē. n. mulieri loq̄ i eccla. An a uob' v̄bum dei pcessit: aut i vos solos puenit? Si q̄s videt ppheta ee aut spūal': cognoscat q̄ scribo vobis: q̄r dñi sunt mādata. Si q̄s ăt ignorat ignorabitur. Itaq; fres emulamini ppheţare ⁊ loqui linguis nolite pbibere. Oia ăt hōeste ⁊ fm ordinē fiāt i vobis.

C .XV.

Notū ăt uobis facio fres euangeliū qd̄ pdicaui uob': qd̄ ⁊ accepistis i q̄ ⁊ statis: p qd̄ ⁊ saluamini: q̄ rone pdicauerim vob' si tenetis: nisi frustra credidistis. Tradidi. n. vob' i pmis qd̄ ⁊ accepi: qm̄ xps mortu' est pro pcis nr̄is fm scripturas: ⁊ qr sepult' ē: ⁊ qr resurrexit tcia die fm scripturas: ⁊ qr visus ē cephe: ⁊ p' hoc undecim. Deide visus ē plus q̄ qngenti fr̄ibus simul: ex q̄bus ml'ti manent usq; adhuc: q̄dam ăt dormierūt. Deide uisus ē iacobo: deide apl'is oīb'. Nouissime ăt oīū tāq; abortiuo visus est et mihi. Ego. n. sū minim' apl'or̄: q̄ ñ sum dignus vocari apl's: qm̄ psecut' sū ecclaz dei. Gra ăt dei sum id qd̄ sum: ⁊ gra eius in me vacua non fuit: sz abūdanti' ill' oīb' laborauī. Non ego ăt: sed gra dei mecum. Sive. n. ego sive illi sic pdicauimus: ⁊ sic credidistis. Si ăt xps pdicat: q̄ resurrexit a mortuis: quō q̄dam dicunt in vobis: qm̄ resurrectio mortuor̄ nō est? Si ăt resurrectio mortuorū nō ē: neq; xps resurrexit. Si ăt xps non resurrexit: inanis est pdicatio nr̄a: inanis est fides vr̄a. Inuenīmur ăt ⁊ falsi testes dei: qm̄ testimonium diximus aduersus deū: q̄ suscitauerit xp̄m: quē ñ suscitauit: si mortui ñ resurgunt. Nam si mortui non resurgunt: neq; xps resurrexit. Qd si xps ñ resurrexit: vana est fides vr̄a. Adhuc. n. estis i peccatis vr̄is. Ergo ⁊ q̄ dormierunt in xp̄o: perierūt. Si in hac uita tm̄ in xp̄o spantes sumus: miserabiliores sumus oīb' hoīb'. Nunc ăt xps resurrexit a mortuis p̄mitie dormiētiū: qm̄ q̄dem p hoiem mors: ⁊ p hoiem resurrectio mortuor̄. Et sic in adam oes moriūtur: ita ⁊ in xp̄o oes viuificabuntur. Unusq;sq; ăt i suo ordie: p̄mitie xps. Deinde hi q̄ sunt xp̄i: q̄ i aduētū ei' crediderunt. Deinde finis cum tradiderit regnum deo ⁊ pī: cui euacuauerit oem p̄ncipatū ⁊ p̄tatem ⁊ vtutē. Oportet ăt illū regnare: donec pōat oes inimicos sub pedibus eius. Nouissime aūt inimica destruetur mors. Oia. n. subiecit sub pedibus eius. Cū ăt dicat oia subiecta sunt ei: sine dubio p̄ter eum: q̄ subiecit ei oia. Cū aūt subiecta fuerint illi oia: tunc ⁊ ipse filius subiect' erit illi: q̄ subiecit sibi oia: ut sit deus oia i oīb'. Alioq̄n q̄d faciunt: qui baptiçāt p mortuis? Si oino mōtui non resurgunt: ut q̄d ⁊ baptiçant p illis? Ut quid ⁊ nos periclitamur oī hora? Quotidie morior p̄pter vr̄am gl'az fres: quā hēo i xp̄o iesu dño nr̄o. Si fm hoiez ad bestias pugnaui epheſi: q̄d mihi p̄dest si mortui ñ resurgunt. Manducemus ⁊ bibamus: cras. n. moriemur. Nolite seduci. Corrūpunt mores bonos colloquia mala. Euigilate iusti: ⁊ nolite peccare. Ignorantiā. n. dei q̄dā hñt. Ad reuerentiaz vob' loq̄r. Sz dicit aliquis: Quō resurgūt mortui? Quali ăt corpore venient? Insipiēs tu: qd̄ seminas nō viuificatur: nisi pr̄' moriatur. Et q̄d seminas? Non corp' qd̄ futurum ē seminas: sed nudū granū: utputa tritici: aut alicuius ceteror̄. Deus aūt dat illi corpus sicut vult: ⁊ vnicuiq; seminū p̄pr̄ corpus. Nō ois caro eadē caro: sz alia hoīm alia pecor̄ alia volucrū alia aūt pisciū. Et cōpōa celestia ⁊ cōpōa t̄restria. Sz alia q̄dē celestiū gl'a alia ăt t̄restriū. Alia claritas solis alia claritas lune ⁊ alia claritas stellar̄. Stella enim a stella differt i claritate: sic et

resurrectio mortuorꝝ. Seiatur i corruptõe: surget i icorruptõe. Seiat i ĝbilitate: surget i gla. Seiat i infirmitate: surget i vtute. Seiatur corp' aiale: surget corp' spuale. Si ẽ corpus aiale ẽ ⁊ spuale: sicut scriptũ ẽ: Factus ẽ pm' hõ adã i aiam viuẽtẽ: nouissim' adã i spm viuificatẽ. Sz ñ pus qõ spuale ẽ: sz qõ aiale: deide qõ spuale. Primus hõ de terra trenus: secũdus hõ de celo celestis. Qualis trenus tales ⁊ treni: ⁊ qual' celestis: tales et celestes. Sgit sic portauimus imaginem terreni: portem' ⁊ imaginem celestis. Hoc aũt dico fres: qz caro ⁊ sanguis regnũ dei possidẽ ñ pñt: neqꝫ corruptio icorruptelam possidebit. Ecce mysterium uob' dico. Oẽs q̃dem resurgemus: sz ñ oes imutabimur. In momento in ictu oculi in nouissima tuba. Canet. n. tuba: ⁊ mortui resurgẽt icorrupti: ⁊ nos imutabimur. Oportet. n. corruptibile hoc iduere icorruptionẽ: ⁊ mortale hoc iduere imortalitatẽ. Cũ aũt mortale hoc iduerit imortalitatẽ: tc fiet sm̃o q̃ scriptꝫ est: Ab sorta ẽ mors i victoria. Vbi ẽ mors victõia tua? Vbi ẽ mors stimulus tu'? Stimulus aũt morti pccm̃ ẽ: vĩ' vo pccĩ lex. Deo aũt gras: q̃ dedit nob' victoriã p dñm nm̃ ihesũ xpm. Itaqꝫ fres mei dilecti stabiles estote ⁊ immobiles: abũdantes i õi ope dñi sẽp: sciẽtes q' labor vr ñ ẽ ianis i dño. ¶ .XVI.

De collectis aũt que fiunt in sanctos: sicut ordinaui i ecclĩs galathie: ita et vos facite p vnã sabbati. Vnusq̃sqꝫ vestrũ apud se reponat: recondens qõ ei bñplacuerit: ut nõ cum venero tunc collecte fiant. Cũ autem pñs fuero: q̃s, pbaueritis p eplas: hos mittam perferre gram viam in irlm. Q: si dignum fuerit ut ego eam: mecuꝫ ibũt. Veniam autem ad vos: cũ macedoniam ptrãsiero. Nã macedoniã ptrãsibo. Apud vos autem forsitan manebo: vel etiam hyemabo: ut vos me deducatis q̃cũqꝫ iero. Nolo. n. uos mõ in transitu uidere. Spero. n. me aliquãtulum tpis manere apud uos si dñs permiserit. Permanebo autem epheſi usqꝫ ad pentecosten. Ostiũ. n. mihi apertũ ẽ magnũ ⁊ euidens ⁊ aduersarij multi. Si aut venerit timotheus: videte ut sine timore sit apud vos. Opus. n. dñi opatur sic et ego. Neq̃s g illum spernat. Deducite aũt illuꝫ in pace: ut veniat ad me. Expecto. n. illum cũ fribus. De apollo aũt fre uob' notũ facio: q̃m multum rogaui eũ: ut veniret ad vos cum fratribus: ⁊ utiqꝫ ñ fuit voluntas eius: ut nunc veniret. Veniet aũt cũ ei vacuũ fuerit. Vigilate: state i fide: viriliter agite ⁊ ꝓfortamini: oia. n. vĩa i caritate fiãt. Obsecro aũt vos fratres: nostis domũ stephane ⁊ fortunati ⁊ achaici: q̃m sunt ꝑmitie achaie: ⁊ in misteriuꝫ scor ordinauerunt seipsos: ut et vos subditi sitis eiusmõi ⁊ õi cooperãti et laboranti. Gaudeo aũt in pñtia stephane et fortũati ⁊ achaici: q̃m id qõ vob' deerat: ipi suppleuerũt. Refecerũt. n. ⁊ meũ spm ⁊ vr̃m. Cognoscite g̃ q̃ eiusmodi sũt. Salutãt vos oes ecclie asie. Salutãt vos i dño mltũ aq̃la et prisca cum domestica sua eccla: apud q̃s et hospitor. Salutant vos oes fres. Salutate inicẽ i osculo sco. Salutatio mea mãu pauli. Si q̃s ñ amat dñm nm̃ ihesũ xpm: sit anathema maranatha. Gra dñi nri ihesu xpi vobiscum. Caritas mea cum omnib' vobis i christo iesu, amen.

¶ Explicit epla pauli ad corithios ꝑma. Incipit, plog' i secũdã eplam ad corinthios.

In secũda ad corithios epistola quasi in pte superiori post tribulationum suarum relatiões reddit causas: quare ad eos secũdo non ierit: qm̃ non leui mutatione ꝓfilĝ fecisse se asserit: sed ne aduentu suo tristitiaꝫ incurreret: cum i pcõ pmanere discipulos repperisset. Deinde p' agnitos fructus pñie recõciliat eum eccle: quem i ꝑma, ppter excommunicatiõeꝫ a ꝓfectio scor iusserat amoueri. Tertio ꝓtra pseudo apl'os officij sui dignitatẽ tuet: ⁊ noui testamti ministros tanto ãteire gra oñdit: quãto euãgelĩ ẽ lege pstãtius. Immoratur ẽt i cã illa plurimũ: quã breuiter i ꝑma ꝓtigerat: ut ꝑmpto ac libẽti aio necessaria pñtis vite ñ hñtib' largiant: ⁊ utilitate spual' cõmercij cõmutent pñtia cũ futuris: atqꝫ abũdãtia sua scor iopiam suppleãt: ut vicissim eor iopia scor abundantia suppleatur. In fine repetit q̃ supr' ꝓtra pseudo apl'os egerat: ⁊ iactationẽ eor ꝑdicatõesq̃ de se gliosas: l' collata ãtiq̃tate generis: uel catalogo iuriarũ ac piculor suor euacuat: dicitq̃ eos operarios subdolos: q̃ ad imitatiõem sathane trãsfigurent i apl'os xpi: sub ꝑdicatiõis spe lucra pecuniaria queqꝫ sectantes.

¶ Incipit argumentum.

Post actā a corinthijs pñiaz consolatoriā scribit eis epl'am apostolus a troade p tituz: ⁊ collaudās eos: hortat' ad meliora: cōtristatos q̄dē eos: sz emēdatos ostendens.

¶ Explicit argumentū. Incipit epl'a pauli ad corinthios secūda. Capl'm primum.

Paulus apostolus xp̄i iesu p voluntatē dei: ⁊ timothe' frater eccl'ie dei q̄ ē corithi cū oīb' sc̄is q̄ st̄ i vniv̄sa achaia: Gr̄a vob' ⁊ pax a deo p̄re nr̄o et dn̄o iesu xp̄o. Bn̄dict' de' ⁊ p̄r dn̄i nr̄i iesu xp̄i: p̄r mīaꝝ ⁊ de' toti' ꝯsolatiōis: q̄ ꝯsolat' nos i oī tribulatōe nr̄a: ut possim' ⁊ ipsi ꝯsolari eos q̄ i oī p̄ssura sūt p exhortatōez: q̄ exhortamur ⁊ ipsi a deo: qm̄ sicut abūdāt passiones xp̄i i nob': ita ⁊ p xp̄m abūdat ꝯsolatio nr̄a. Siue āt tribulamur ꝓ vr̄a exhortatiōe ⁊ salute: siue ꝯsolāur ꝓ vr̄a ꝯsolatione: siue exhōtāur ꝓ vr̄a exhortatōe ⁊ salute: q̄ opatur tolerātiā earūdē passionū q̄s ⁊ nos patimur: ut spes nr̄a firma sit ꝓ vob': scientes qm̄ sicut socij passionū est: sic eritis ⁊ ꝯsolatōis. Nō.n. volum' ig̊rare uos fr̄es de tribulatiōe nr̄a q̄ fc̄a ē i asia: qm̄ supra modū grauati sum' supra v̄tutē: ita ut tedēt nos ēt viuē. Sed ipsi in nobisipsis rn̄sū mort' habuim': ut ñ sim' fidētes i nob': sz i deo q̄ suscitat mortuos: q̄ d̄ tātis p̄iculis nos eripuit ⁊ eruit: in quē spam': qm̄ ⁊ adhuc eripiet: adiuuātibus ⁊ vob' i or̄one ꝓ nob': ut ex ml'tarū p̄sonis facieꝝ ei' q̄ i nob' ē donationis p mltos gr̄e agant' ꝓ nob'. Nā gl'a nr̄a hec ē testimoniū ꝯscie nr̄e: q̄ i simplicitate cordis ⁊ sinceritate dei ⁊ ñ i sapia carnali: sz in gr̄a dei ꝯuersati sumus i hoc mūdo: abūdātius āt ad uos. Nō.n. alia scribimus vobis q̄ q̄ legist' ⁊ cognouist'. Spero āt q̄ usq; in finē cog̊scetis: sicut ⁊ cog̊uistis nos ex p̄te: q̄ gl'a vr̄a sumus: sicut ⁊ vos nr̄a i die dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Et hac ꝯfidētia volui p̄us uēire ad vos ut secūdā gr̄am hr̄etis: ⁊ p vos trāsirē i macedoniā: ⁊ iteꝝ a macedonia venirē ad vos: ⁊ a vob' deduci i iudeā. Cū g̊ hoc voluissez: nūq̄d leuitate usus sum? Aut q̄ cogito fm carnē cogito: ut sit apud me: ē ⁊ nō? Fidelis āt deus: q̄ fmo nr̄ q̄ fuit apud uos: ñ est in illo ē ⁊ nō: sed ē in illo ē. Dei.n. filius iesus xp̄s: q̄ i vob' p nos p̄dicatus ē: p me ⁊ siluanū ⁊ timotheū: nō fuit i illo ē ⁊ ñ: sz ē i illo fuit. Quotq̄t.n. ꝓmissiōes dei sūt: i illo est. Jō ⁊ p ip̄m amen deo a gl'am vr̄az. Qui āt ꝯfirmat nos vobiscū i xp̄o: ⁊ q̄ vnxit nos de' ⁊ q̄ signauit nos ⁊ dedit pignus sp̄s i cordib' nr̄is. Ego āt testē deū iuoco i aīaz meaz: q̄ parcēs uob' ñ veni ultra corinthū: nō q̄a dn̄amur fidei vr̄e: sed adiutores sum' gaudij vr̄i. Nam fide statis.

¶ .II.

Statui āt hoc ipsū apud me: ne iterū i tristitia venirē ad uos. Si.n. ego cont'sto uos: ⁊ quis ē q̄ me letificet: nisi q̄ ꝯtristatur ex me? Et hoc ipsū scripsi uob': ut nō cū venero tristitiā sup tristitiā hēam de quib' oportuerat me gaudē: ꝯfidēs i oīb' vob': q̄ meū gaudiū oīū vr̄m ē. Nā ex ml'ta tribulatiōe ⁊ āgustia cordis scripsi vob' p ml'tas lachrymas: ñ ut ꝯtristemini: sz ut sciat' quam caritatē hēam abūdātius i uob'. Siq̄s autē ꝯtristauit me: ñ me ꝯtristauit: sz ex p̄te: ut ñ onerē oēs vos. Sufficit illi q̄ eiusmōi ē obiurgatio hec: q̄ fit a plurib': ita ut ecōtrario mag' dōetis ⁊ ꝯsolemi: ne forte abūdātiori tristitia absorbeat: q̄ eiusmōi est. Propt' qd̄ obsecro uos: ut ꝯfirmet' in illū caritatē. Jō .n. ⁊ scripsi uob': ut cognoscam expimentū vr̄m: an in oībus obediētes sit'. Cui āt aliq̄d dōastis: ⁊ ego. Nā ⁊ ego qd̄ donaui siq̄d donaui ꝓpt' uos in p̄sona xp̄i: ut ñ circūuēiamur a sathana. Nō.n. ig̊ram' cogitatiōes eius. Cū venissem aūt troadē ꝓpt' euāgeliū xp̄i: ⁊ ostiū mihi aptū eēt i dn̄o: ñ habui requiē sp̄ui meo: eo q̄ ñ inuenerim titū fr̄em meuz: sed valefaciens eis: ꝓfectus sū i macedoniā. Deo āt gr̄as: q̄ sēp triūphat nos i xp̄o iesu ⁊ odorem noticie sue māifestat p nos i oī loco: q̄ xp̄i bon' odor sum' deo i his q̄ salui fiunt: ⁊ i his q̄ pereūt. Alijs q̄dē odor mort' i mortē: alijs āt odor vite i vitā. Et ad hec q̄s tā idoneus? Nō.n. sumus sic plurimi adulterātes v̄bū dei: sed ex sinceritate: sicut ex deo corā deo i xp̄o loq̄mur.

¶ .III.

Incipim' iteꝝ nosmetipsos cōmendare. Aut nūq̄d egemus: sic q̄dā cōmendaticijs epistolis ad uos: aut ex uobis?

Epl'a nr̃a vos est̃ scripta ĩ cordib' nr̃is: que scitur ⁊ legit̃ ab õib' hoib': manifestati qm̃ epl'a est̃ xp̃i mistrata a nobis ⁊ scripta: nõ atramẽto sz sp̃u dei viui: ñ ĩ tabul' lapideis: sz ĩ tabul' cordis carnalibus. Fiduciã ãt talẽ hẽm' p xp̃m ad deũ: ñ q̃ sufficiẽtes sim' cogitare aliq̃d a nob' q̃si ex nob': sz sufficientia nr̃a ex deo ẽ. Qui ⁊ idoneos nos fecit ministros noui testamẽti: ñ lr̃a sz sp̃u. Littera.n. occidit: sp̃s ãt viuificat. Q̃ si mistratio mõtis lr̃is deformata ĩ lapidib' fuit ĩ gl'a: ita ut possẽt intẽdere filij isrl' in faciẽ moysi ꝓpter gl'am vultus eius q̃ euacuat̃: quõ ñ magis mistratio sp̃s erit in gl'a: Nã si mistratio dãnationis in gl'a ẽ: multo magis abũdat ministeriũ iustitie ĩ gl'a. Nam nec glorificatũ ẽ qd̃ claruit in hac pte ꝓpter excellẽtẽ gl'am. Si.n. qd̃ euacuat̃ p gl'am ẽ: mlto magis qd̃ manet ĩ gl'a ẽ. Hñtes igit̃ talem spẽ: mlta fiducia utimur. Et ñ sicut moyses põebat velamen sup faciẽ suã: ut ñ intẽderent filij isrl' in faciẽ ei': qd̃ euacuat̃: sed obtusi sũt sẽsus eoꝝ. Usq; ĩ hodiernũ diẽ idipsũ velamen ĩ lectione veteri testamẽti manet ñ reuelatũ: qd̃ ĩ xp̃o euacuat̃: sed usq; ĩ hodiernũ diem cũ legit̃ moyses: velamẽ positũ ẽ sup cor eorum. Cum aũt conuersus fuerit ad deum: auferetur velamẽ. Dñs ãt sp̃s ẽ. Ubi ãt sp̃s dñi: ibi libertas. Nos v̄o ões reuelata facie gl'am dñi speculãtes in eãdem imaginẽ trãsformamur a claritate in claritatem tãq̃ a dñi sp̃u.

¶ .IIII.

Ideo hñtes hãc ãmistratõez iuxta qd̃ miam ꝯsecuti sum' ñ deficim': sz abdicam' occulta dedecoris: ñ ãbulãtes ĩ astutia: neq; adulterãtes v̄bũ dei: sed ĩ manifestatione veritatis cõmẽdãtes nosmetipsos ad õem ꝯsciaz hoĩuz corã deo. Q̃ si ẽt opertũ ẽ euãgeliũ nr̃m: ĩ his q̃ pereũt ẽ optũ: in quibus de' hui' seculi excecauit mẽtes infideliuz: ut ñ fulgeat illuiatio euãgelij gl'e xp̃i q̃ ẽ imago dei. Non.n. nosmetipsos p̃dicam': sz iesũ xp̃m dñz nr̃z. Nos ãt seruos vestros per iesum: qm̃ deus qui dixit de tenebris lucẽ splendescere: ipse illuxit in cordib' nr̃is ad illuminationem scie claritatis dei ĩ facie xp̃i iesu. Habem' ãt thesauꝝ istum in vasis fictilib': ut sublimitas sit v̄tut̃ dei: et nõ ex nob'. In õib' tribulationẽ patimur: sed non angustiamur. Aporiamur: sz non destituimur. Persecutionẽ patimur: sed nõ derelinq̃mur. Humiliamur: sed non ꝯfundimur. Deijcimur: sed ñ perimus. Semper mortificationẽ iesu xp̃i in corpore nr̃o circũferentes: ut ⁊ uita iesu manifestet̃ in cõporibus nostris. Semp.n. nos q̃ viuim' ĩ mõtẽ tradimur ꝓpter iesũ: ut ⁊ vita iesu manifestet̃ in carne nr̃a mõtali. Ergo mors in nobis operat̃: vita ãt in vob'. Hñtes ãt eũdem sp̃m fidei sicut scriptũ ẽ: Credidi ꝓpter qd̃ locutus sum: ⁊ nos credimus: ꝓpter quod ⁊ loq̃mur: scientes qm̃ q̃ suscitauit iesuz: et nos cũ iesu suscitabit: ⁊ ꝯstituet vobiscum. Oĩa.n. ꝓpter uos: ut gr̃a abũdãs p mltos gr̃aꝝ actione abũdet ĩ gl'am dei. Propt̃ qd̃ ñ deficim'. Sz lz is q̃ foris ẽ nr̃ hõ cõrũpat̃: tñ is q̃ ĩtus ẽ renouat̃ de die ĩ diẽ. Id.n. qd̃ ĩ pñti ẽ momẽtaneũ ⁊ leue tribulatiõis nr̃e: supra modũ ĩ sublimitate et̃nũ gl'e põdus opat̃ ĩ nob': ñ ꝯtẽplãtib' nob' q̃ vidẽt̃: sz q̃ nõ vidẽt̃. Que.n. vidẽt̃ tp̃alia sũt: q̃ ãt ñ vidẽt̃: eterna sunt.

¶ .V.

Scim'.n. qm̃ si t̃restris dom' nr̃a hui' habitatiõis dissoluat̃: q̃ edificatiõem ex deo hẽmus domũ ñ manufactã: sed eternã ĩ celis. Nã ⁊ ĩ hoc ĩgemiscim' habitationẽ nr̃am: q̃ de celo ẽ supindui cupiẽtes: si tñ vestiti ⁊ non nudi ĩueniamur. Nã ⁊ q̃ sum' ĩ hoc tabernaculo ĩgemiscimus grauati: eo q̃ volumus expoliari sz supuestiri: ut absõbeatur qd̃ mõtale est a uita. Qui aũt efficit nos ĩ hoc ip̃m de': q̃ dedit nob' pign' sp̃us. Audẽtes igitur sẽp ⁊ scientes: qm̃ dũ sum' in hoc corpõe: pegrinamur a dño. Per fidẽ .n. ãbulam' ⁊ ñ p sp̃em. Audem' ãt ⁊ bõaz volũtatẽ hẽm' mag̃ pegrinari a corpore et pñtes eẽ ad dñm: ⁊ iõ ꝯtẽdim' siue abñtes siue pñtes placere illi. Oẽs.n. nos mãifestari opõtet ãte t̃bunal xp̃i: ut referat vnusq̃sq; ꝓp̃a corporis ꝓut gessit: siue bonũ siue malũ. Scientes g̃ timorẽ dñi hoib' suademus: deo ãt manifesti sumus. Spero ãt ⁊ in ꝯscientijs vr̃is mãifestos nos esse. Nõ iteꝝ cõmẽdamus nos vob': sed occasiõem damus vob' gloriandi p nob': ut habeatis ad eos q̃ ĩ facie gl'ant̃ ⁊ ñ in corde. Siue.n. mente excedimus deo siue sobrij sum' vob'. Caritas .n. xp̃i vrget nos estimãtes hoc: qm̃ si vnus p oib' mortu' ẽ xp̃s: g̃ ões mortui sũt. Et p oibus mortuus ẽ xp̃s: ut ⁊ q̃ viuunt: iã nõ sibi viuant: sed ei q̃ p ipsis mortu' ẽ ⁊ ĩsurrexit. Itaq; nos ex hoc neminem nouimus s̃m carnem. Et si cognouimus s̃m carnem xp̃m: sed nũc iã nõ nouim'. Siqua g̃ ĩ xp̃o

noua creatura vetera trāsierūt: ecce fca sunt oia noua. Oia aūt ex deo q̄ nos reconciliauit sibi p xp̄m: & dedit nob̄ miſterīū reconciliatiōis. Quōm q̄dē de⁹ erat i xp̄o mūdū reconcilians sibi: nō reputās illis delicta ipox: & posuit i nob̄ vbū reconciliatiōis. Pro xp̄o g̃ legatiōe fungimur tāq̄ deo exhortāte p nos. Obsecram⁹ p xp̄o reconciliamini deo. Eum q̄ ñ nouerat pccm̄ p nob̄ pccm̄ fecit: ut nos efficeremur iuſtitia dei i ipſo. ¶ .VI.

Adiuuātes aūt exhortamur ne i vacuū gr̃am dei recipiatis. Dit. n. Tpe accepto exaudiui te: & i die ſalutis adiui te. Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies ſalutis. Nemini dātes ullā offēsiōem: ut ñ vituperet miſterīū nr̄m: ſed i oīb⁹ exhibeam⁹ nosmetipſos: ſicut dei miſtros. In mlta patiētia i tribulatiōib⁹ i neceſſitatib⁹ i āguſtijs in plagis i carceribꝰ i ſeditionib⁹ i laboribus i vigilijs i ieiunijs: in caſtitate in ſcia i longanimitate i ſuauitate i ſpu ſco i caritate nō ficta i vbo veritatis i vtute dei. Per arma iuſtitie a dextris & a ſiniſtris. Per gl̃az & ignobilitatē p ifamiā & bonā famā. Ut ſeductores & veraces: ſicut q̄ ignoti & cogniti. Quaſi morientes & ecce viuim⁹: ut caſtigati & nō mortificati. Quaſi triſtes ſēp aūt gaudētes ſicut egentes: mltos aūt locupletātes: tāq̄ nihil hñtes & oia poſſidētes. Os nr̄m patet ad vos o corinthij: cor nr̄m dilatatū eſt. Nō anguſtiamini i nob̄: anguſtiamini aūt i viſceribꝰ vr̄is. Eādē aūt hñtes remuneratiōnē tāq̄ filijs dico: dilatamini & vos. Nolite iugū ducē cū infidelib⁹. Que. n. participatio iuſtitie cū iniq̄tate: aut q̄ ſocietas luci ad tenebras? Que aūt conuentio xp̄i a belial? Aut que pars fideli cum infideli? Qui autē conſensus templo dei cum idolis? Vos. n. eſtis templum dei viui: ſicut dicit de⁹: q̄m habitabo in illis & iambulabo iter eos: & ero illox de⁹: & ipſi erūt mihi pplus. Propt̄ q̄ exite de medio eox & ſeparamini dicit dñs: & im̄dū ne tetigerit: & ego recipiam uos & ero uob̄ in p̄rem: & vos eritis mihi i filios et filias: dicit dñs oīpotēs. ¶ .VII.

Has ergo hñtes p̄miſſiones cariſſimi mūdem⁹ nos ab oī iq̄nam̄to carnis & ſpus: pficiētes ſcificationez in timore dei. Capite nos. Neminē leſimus neminē corrupimus neminem circūuenimus. Nō ad cōdēnationem vr̄am dico. Prediximus .n. q̄ in cordibus nr̄is eſtis ad cōmoriēdum & ad conuiuendum. Multa mihi fiducia ē apō vos: multa mihi gloriatio p vob̄. Repletus ſum ꝓſolatione: ſuperabūdo gaudio i oī tr̄i bulatione vr̄a. Nam & cum veniſſem⁹ i macedoniam: nulla requiē habuit caro nr̄a: ſz oēm tribulatiōem paſſi ſumus. Foris pugne itus timores. Sz q̄ ꝓſolat humiles: cōſolatus ē nos de⁹ i aduētu titi. Nō ſolū aūt i aduentu eius: ſz ēt i ꝓſolatiōe q̄ ꝓſolat⁹ ē i vobis: referēs nob̄ vr̄m deſideriū vr̄m fletum vr̄am emulationem p me: ita ut magis gauderē. Quōm & ſi ꝓtriſtaui vos i epl̄a: non me penitet. Et ſi peniteret videns q̄ epl̄a illa & ſi ad horā uos ꝓtriſtauit: nūc gaudeo: ñ qa ꝓtriſtati eſtis: ſz q̄ ꝓtriſtati eſtis ad pñiam. Cōtriſtati. n. eſtis ſz deū: ut i nullo detrimētū patiamini ex nob̄. Que. n. ſm deū triſtitia ē: pñiam in ſalutem ſtabilem opat: ſeculi aūt triſtitia mortē opatur. Ecce. n. hoc ipm ſm deū ꝓtriſtari uos: quātā i vob̄ operatur ſollicitudinē: ſed deffēsiōem ſz idignatiōem ſed timorē ſz deſideriū ſz emulatiōem: ſz vindictam. In oīb⁹ exhibuiſtis vos icōtamiatos ee negocio. Igit̄ & ſi ſcripſi vob̄ ñ ppter eum q̄ fecit iniuriā: nec ppt̄ eū q̄ paſſus ē: ſz ad manifeſtādā ſollicitudinē nr̄az quā hēm⁹ p vobis coram deo. Ideo ꝓſolati ſum⁹. In ꝓſolatione aūt nr̄a abūdātius magis gauiſi ſum⁹ ſuper gaudio titi: q̄ refectus ē ſps ei⁹ ab oīb⁹ vob̄. Et ſi q̄d apud illū de vob̄ gl̃ati ſū: ñ ſū confuſus: ſz ſicut oia vob̄ i vtate locuti ſum⁹ ita & gl̃atio nr̄a q̄ fuit ad titū vitas fca ē. Et viſcera eius abūdāti⁹ i vob̄ ſūt: remiſcētis oīuz vr̄m obediētiā: quō cū timore & tremore excepiſtis illum. Gaudeo: q⁹ i oīb⁹ cōfido in uobis. ¶ .VIII.

Notā aūt facimus vob̄ fratres gr̃am dei q̄ data eſt in eccl̄ijs macedonie: et q⁹ i multo experimento tribulationis abūdantia gaudij ipſox fuit: & altiſſima pauptas eorum abundauit in diuitias ſimplicitatis eox. Quia ſm vtutez teſtimoniū ill̄ ꝓdo: & ſupra vtutem voluntarij fuerunt: cū multa exhortatiōe obſecrātes nos gr̃am & cōſortionem miniſterij: q̄ fit i ſanctos. Et nō ſicut ſperauim⁹: ſed ſemetipſos ōderūt: p̄mū dño: deinde nob̄ per voluntatem dei: ita ut rogaremus titum: ut quēadmodū cepit: ita perficiat in vobis etiam gr̃am iſtam. Sz ſic in oībus abundatis fide & ſermone & ſcia & oī ſollicitudie: inſuper & caritate vr̄a i nos: ut & in hac gr̃a abundetis. Nō quaſi ipezās

dico:sz p alioz̄ sollicitudinē ēt vīe caritatī igeniū bonū cōprobāʒ. Scit .n. gīaz dñi nr̄i ihesu xp̄i:qm̄ ppt̄ vos egen' fēs ē:cū esset dives:ut illī' iopia vos diuites esset. Et psili uz i hoc do. Hoc.n.uob utile ē:q̄ ñ solū facē:sed ꝛ velle cepistis ab āno ꝓxo. Nūc vo ꝛ fēo pficite:ut quēadmodū ꝓmpt' ē animꝰ volūtaī:ita sit ꝛ pficiēdi ex eo qđ hēt. Si .n. volūtas ꝓmpta ē fz id qđ hz: accepta ē: ñ fm id qđ ñ hz. Nō.n.ut alijs sit remissio: vob ār tribulatio: sz ex eqlitate in pñti tp̄e: vīa abūdātia illoz̄ inopiā suppleat:ut et illoz̄ abūdātia vīe inopie sit supplemētum: ut fiat eqlitas sicut scriptū ē: Qui mltum ñ abundauit ꝛ q̄ modicū nō minorauit. Gratias ār ago deo q̄ dedit eādē sollicitudinem ꝓ uobis in corde titi:qm̄ exhortationē q̄dē suscepit: sed cum sollicitior ēt:sua volūtate ꝓfectus ē ad vos. Misim' ēt cū illo fratrem nr̄m:cui' laus ē i euāgelio p oēs eccl'as. Nō solū ār: sed ordiatus ē ab ecclīs comes peregrinatiōis nr̄e i hac gīam q̄ mīstrat a nobis ad dñi gl'az: ꝛ destinatā volūtatē nr̄az. Deuitātes hoc:ne qs nos vituperet i hac plenitudie:que mīstrat a nobis i dñi gl'ā. Prouidem' .n. bōa:ñ solum coram deo:sz etiaz coram hoīb'. Misimus ār cū illis ꝛ fratrem nr̄m quē ꝓbauimus i multis sepe sollicituz ēe:nē ār mlto sollicitiorē:ꝓfidentia multa i uob:siue ꝓ tito q̄ ē socius meus ꝛ i vob adiutor:siue fres nr̄i apl'i eccl'aꝝ gl'e xp̄i: Ostēsiones g̃ q̄ ē caritatī vīe ꝛ nr̄e gl'e ꝓ uob:i illos ostendite in faciem eccl'arum. ¶ .IX.

Nam ō ministerio qđ fit i scōs:ex abūdanti ē mihi scribere vob. Scio enim ꝓmptū animū vr̄z ;p q̄ ō vobis glorior apō macedōes: qm̄ ꝛ achaia parata est ab āno ꝓterito:ꝛ vestra emulatio prouocauit plurimos. Misimus autem fres:ut ne qđ gl'amur de vobis euacuet in hac parte:ut quēadmodum dixi parati sitis:ne cum venerint macedones mecum: ꝛ inuenerint uos ip̄aratos:erubescamus nos : ut non dicamus uos in hac sb̄a. Necessarium g̃ existimaui rogare fratres:ut prueniant ad vos:ꝛ ꝓparēt repromissam benedictionem hanc paratam esse:sic quasi bñdictionem: non quasi auariciam. Hoc ār dico:Qui parce seminat parce ꝛ metet:ꝛ qui seminat i bñdictionib' de bñdictionibus ꝛ metet. Unusq̄sq; ꝓut destinauit in corde suo: non ex tristitia aut ex necessitate. Hilarem.n.datorem diligit deus. Potens est aūt deus oēm gratiā abū dare facere in vob: ut in ōibus sēp omnem sufficiētiam hītes abūdetis i oē op' bonū: sicut scriptum ē: Dispersit dedit pauperib' iustitia eius manet i seculū seculi. Qui aūt ammīstrat semen seminanti:ꝛ panē ad mā ducandū ꝓstabit. Et multiplicabit semen vr̄m:ꝛ augebit incrementa frugum iustitie vr̄e:ut i ōibus locupletati abūdetis in oēm simplicitatem:q̄ operat ꝓ nos gīaꝝ actiōez deo: Qm̄ misterium hui' officij non solum supplet ea q̄ desunt scis: sz ēt abūdat p mltas gīaꝝ actiōes i dño p ꝓbatiōem mīsterij hui': glorificātes deū i obedientia confessionis vr̄e i euangelio xp̄i ꝛ simplicitate cōicationis vr̄e i illos ꝛ i oes:ꝛ in ipsoꝝ obsecratiōe ꝓ uob: desiderātiū vos ꝓpt̄ eminētem gīam dei in vob. Gr̄as ago deo sup ienarrabili dono eius. ¶ .X.

Ipse ār ego paulus obsecro vos p' mā suetudinē ꝛ modestiā xp̄i : q̄ i facie q̄dē hūil' sū iter vos:absens autem cōfido in vob. Rogo ār uos ne pñs audeā ꝓ eā ꝓfidētia:q̄ existimor audē i q̄sdā: q̄ arbitrat nos tanq̄ fm carnē ābulem'. Jn carne.n.ambulātes:ñ fm carnē militam'. Nam arma militie nr̄e ñ carnalia sūt:sz potētia deo ad destructiōez munitionū:ꝓsilia destruentes:et oēz altitudinē extollētē se aduersus sciam dei: ꝛ i captiuitatē redigētes oēm itellectuz i obseqū xp̄i:ꝛ i ꝓmptu hītes ulcisci oēz io bedientiā:cum impleta fuerit vīa obedientia. Que fm faciem sunt videte. Siqs confidit xp̄i se ēē:hoc cogitet itez̄ apud se:q: sic ipse xp̄i ē:ita ꝛ nos. Nā ꝛsi ap̄l' aliq̄d gl'at' fuero de pte nr̄a quā dedit nob dns i edificatiōem ꝛ ñ i destructiōem vr̄az:nō erubescā. Ut autem non existimer tāq̄ terrere vos p epl'as:qm̄ quidem epl'e inquiunt graues sūt ꝛ fortes:pñtia aūt corporis infirma:ꝛ fmo cōtēptibil':hoc cogitet q̄ eiusmodi ē:quia q̄ les sumus vbo per epl'as absentes:tales et pñtes in fco. Non.n.audemus inserere aut cōparare nos q̄busdā q̄ seipsos cōmendāt: sed ipsi in nobis nosmetipsos metientes:et comparātes nosmetipsos nobis. Nos aūt non in īmensum gl'abimur: sed fm mēsurā regule qua mensus ē nob deus mensuram ptingendi,usq; ad vos. Nō.n.q̄si nō ptingētes ad uos supextendimus nos . Usq; ad vos.n.puenimus in euāgelio xp̄i:non i immensum gloriantes in alienis laboribus.

Spem ăt hñtes crescētis fidei vre in uobis magnificari fz regulā nīam i abūdātia: ēt i illa q̄ ultra uos sūt euāgelizare: nō i aliena regula i his q̄ pparata sūt glari. Qui autē glatur:in dño glet̄ur. Non .n. qui seipsum cōmēdat:ille ꝓbat' ē:sed quē dñs cōmdat.

¶ .XI.

Utinā sustineretis modicū dd ifipientie mee:sed z suppoztate me. Emuloz.n. uos dei emulatōe: despōdi.n.uos vni uiro vginez castā exhibē xpō. Timeo autem ne sic ꝑpēs seduxit euam astutia sua:ita corrūpantur sensus vii:z excidant a simplicitate q̄ ē in xpo. Nam si is q̄ venit:alium xpm ꝓdicat:quē ñ pdicauim⁹:aut aliū spm accipitis:quē ñ accepistis:aut aliud euāgeliū qō nō icepistis:recte pateremini. Existimo.n. nihil me minus fecisse a magnis aplis. Nā z si iperit' ſmōe:sz ñ scia. Sn oīb⁹ ăt manifestus sum uob'. Aut nūqd pcām feci meipz hūlians:ut vos exaltemini? Qm̄ grat' euāgelium dei euangelizaui vobis:alias ecclesias expoliaui accipiens stipendia ad misterium vim: z cuz cēm apud vos z egerē:nulli onerosus fui. Nā qō mihi deerat suppleuerunt fratres:q̄ venerūt a maccdonia:z i oīb⁹ sine onere me vob' ſuaui z seruabo. Est veritas xpi i me: qm̄ hec gl'atio ñ ifrīget in me in regiōib⁹ achaie. Quare? Quia nō diligo vos? Deus scit. Qō ăt facio z faciā: ut ăputē occasionē eoz:q̄ volūt occasionē: ut ī q̄ gl'antur iueniāt sicut z nos. Nā ei' mōi pseudo apli sunt operarij subdoli:trāsfigurātes se i aplos xpi. Et ñ mirz. Ipse.n.satha nas trāsfigurat se in ăgelū lucis. Nō ē ergo magnū si ministri ei' trāsfigurent:uelut ministri iustitie:q̄z finis erit ſm opa ipsoz. Iterū dico:ne qs me putet ifipientem. Alioqn velut ifipiētē accipite me:ut z ego modicuz dd glozier. Qō loqr:nō loqr ſm deū:sz q̄si i ifipientia:in hac ſua gle. Qm̄ mlti gl'ant ſm carnē: z ego gl'abor. Libent̄.n.sustertis insipientes:cū sitis ipsi sapientes. Sustinetis.n.siquis vos in seruitutē redigit:siquis deuorat:siquis accipit:siqs extollitur:siqs in faciem vos cedit. Scōm ignobilitatē dico:quasi nos ifirmi fuerimus i hac parte. I q̄ quis audet:i ifipiētia dico: audeo z ego. Hebrei sunt z ego. Israelite sunt z ego. Semen abrae sunt et ego. Ministri christi sunt z ego. Ut minus sapiens dico:plus ego. In laboribus plurimis:in carceribus abundatius in plagis supra modū in mortibus frequenter. A iudeis q̄nquies q̄dragenas:vna minus accepi. Ter virgis cesus sum:semel lapidatus sum:ter naufragiū feci. Nocte z die in pfundum maris fui. In itineribus sepe periculis fluminū periculis latronum periculis ex genere periculis ex gētib⁹ piculis i ciuitate pericul' in solitudie periculis i mari pericul' i falsis fratrib⁹. In laboze z erūna:i vigilīs mltis. In fame et siti in ieiunīs mltis. In frigoze z nuditate: ꝑter illa q̄ extrinsec' sūt:istātia mea q̄tidiana solliciturdo oīū eccl'az. Quis ifirmat:et ego non ifirmoz? Quis scādalizatur:z ego non vror? Si gl'ari oportet:q̄ ifirmitat' mee sunt gl'aboz. Deꝰ z pr dñi nri ihesu xpi scit:q̄ est benedict' in secula:q̄ non mentioz. Damasci ꝓpositus gentis arethe regis custodiebat ciuitatē damasceno z:ut me cōprehēderet z per fenestrā i sporta dimiſſus sum p murz:z sic effugi man' ei'.

¶ .XII.

Sī gl'ari oportet ñ expedit quidē. Uēiā ăt ad visiōes z reuelatōes dñi. Scio hoiem i xpo ānos q̄tuordecim siue i cōpōe siue extra corp⁹ nescio:deꝰ scit: raptū hui' modi usq; ad ttiū celū. Et scio hui' mōi hominē siue i corpore siue extra corp⁹ nescio: deꝰ scit:qm̄ rapt' ē i paradisū:z audiuit arcana vba:q̄ non lz hōi loqui. Pro hui' mōi gl'abor: ꝑ me ăt nihil nisi in ifirmitatibus meis. Nam z si voluero gl'ari:ñ ero ifipiēs. Veritatem.n.dicam. Parco aūt: ne qs me existimet supra id qō videt in me:aut audit aliq̄d ex me. Et ne magnitudo reuelationū extollat me:dat' ē mihi stimul' carnis mee ăgelus sathane:qui me colaphizet. Propt' qō ter dñm rogaui:ut discederet a me:z dixit mihi: Sufficit tibi gra mea. Nam vtus i infirmitate perficitur. Libenter igit glabō i ifirmitatibus meis: ut ihabitet i me vtus xpi. Propt' qō placeo mihi i ifirmitatibus meis:in cōtumelīs in necessitatib⁹ in persecutionib⁹ in angustīs ꝑ xpo. Cū.n.ifirmor tunc potens sum. Factus sū ifipiēs: uos me coegistis. Ego.n.a uobis debui cōmēdari. Nihil.n.minus feci ab his q̄ sūt supra modū apli. Tā si nihil sū: signa tī apl'atus mei facta sunt sup vos in oī patiētia signis z pdigīs z vtutib⁹. Quid ē.n.qō min' habuistis ꝑ ceteris eccl'īs: nisi q̄ ego ipse non grauaui vos? Donate mihi hāc iniuriam. Ecce tertio hoc paratus sum venīre ad vos

ꝛ nō eo grauis vob̄. Nō.n. q̄o q̄ vīa sunt ſz uos. Nec.n. debēt filij parēt̄ib⁹ thesaurizare: sed parētes filijs. Ego aūt libentissime ip̄ēdā ꝛ supipendar egoipse ꝓ aiab⁹ vīs: ſz plus uos diligēs: min⁹ diligar. Ꝑz esto. Ego vos nō grauau: sed cū eē astut⁹ dolo uos cepi. Nūq̄d per aliquē eoꝝ q̄s misi ad vos circūueni uos? Rogaui titum: ꝛ misi cū illo frem. Nūq̄d titus uos circūuenit? Nōne eodem ſpu ambulauim⁹? Nōne eisdem vestigijs? Olim putatis q̄ excusem⁹ nos apud vos? Coram deo i xp̄o loq̄mur. Oia.n. carissimi ꝓp̄ edificatiōem uīam. Timeo .n. ne forte cū uenero: nō ales uolo inuenīā uos ꝛ ego inueniar a uobis q̄lem non uultis: ne forte ꝓtentiones emulationes aīositates dissensiōes detractationes susurratiōes inflationes seditiōes sint inter uos. Ne iterū cū uenero hūiliet me de⁹ apud uos: ꝛ lugeam mlt̄os ex his q̄ ante peccauerūt ꝛ nō egerūt pn̄iam sup̄ imundicia ꝛ fornicatione et ip̄udicitia quā gesserūt.

¶ .XIII.

Ecce tcio hoc uenio ad uos: ut in ore duoꝝ uel triū testiū stabit oē vbum. Prædixi.n. ꝛ pdico: ut pn̄s uobis: ꝛ nūc absens his: q̄ ante peccauerunt ꝛ ceteris oīb⁹: q̄m si uenero iterū nō parcā. An experimētum q̄ritis q̄ i me loquit̄ xp̄s? Qui i uob⁹ nō infirmat: sed potens est i uobis. Nam ꝛ si crucifixus ē ex infirmitate: sed uiuit ex vtute dei. Nam ꝛ nos infirmi sumus i illo: sed uiuemus cū eo ex utrtute dei in uobis. Vosmetipsos tētate: si estis i fide: ipsi uos ꝓbate. An nō cognoscitis uosmetipsos: q̄ xp̄s iesus in uobis ē? Nisi forte reprobi estis. Sperо āt q̄ cognoscitis: q̄ nos non sumus reprobi. Oram⁹ āt deū ut nihil mali faciat: nō ut nos ꝓbati paream⁹: ſz ut uos q̄ bonum ē faciatis. Nos āt ut reprobi sum⁹. Nō possum⁹ .n. aliq̄d aduersus ueritatē: ſz ꝓ vīrtate. Gaudem⁹ .n. q̄m nos infirmi sum⁹: uos aūt potētes estis. Hoc ꝛ oramus uīam ꝓsumatōez. Iō.n. hec absens scribo: ut nō p̄s durius agā ſm potestatē quā dn̄s dedit mihi i edificatiōem ꝛ nō i destructiōem. De cetero fies gaudete perfecti estote: exhortamini: idem sapite. Pacē habete: ꝛ de⁹ pacis ꝛ dilectionis erit uobiscū. Salutate iuicē i osculo sco. Salutāt uos oēs sācti. Gīa dn̄i nr̄i iesu xp̄i ꝛ caritas dei ꝛ cōicatio sancti ſps sit cū oīb⁹ uobis amen.

¶ Explicit epla pauli ad corinthios secūda.

Incipit argumentum i epl'am ad galathas.

Galathe sunt greci. Hi vbū veritatis p̄mum ab apl'o acceperūt: sed p⁹ discessum eius tentati sūt a falsis apl'is: ut in legem ꝛ circūcisionē uerterent. Hos apl'us reuocat ad fidem ueritat̄: scribens eis ab epheso.

¶ Explicit argumentū. Incipit epl'a pauli ad galathas. Capitulum p̄mū.

Paulus apostolus non ab hoibus neq̄ p hominē: sed p iesū xp̄m ꝛ deū patrem q̄ suscitauit eū a mortuis: ꝛ q̄ mecū sūt oēs fratres eccleſijs galathie. Gīa uobis ꝛ pax a deo patre nostro ꝛ dn̄o iesu xp̄o: q̄ dedit semetipsū p peccatis nostris: ut eriperet nos de p̄nti seculo neq̄ ſm uolūtatem dei ꝛ p̄is nr̄i: cui ē gl'a i secula seculoꝝ amen. Miror q̄ sic tam cito transferimini ab eo q̄ uos uocauit i gratiam xp̄i i aliud euangelium: q̄ nō ē aliud nisi sūt aliqui q̄ uos ꝓturbāt: et uolunt ꝓuertere euangelium xp̄i. Sed licet nos āt angelus de celo euangelizet uob⁹ p̄ter q̄ nō euāgelizauim⁹ uobis: anathema sit. Sicut p̄dximus ꝛ nunc iterū dico: si q̄s uob⁹ euangelizauerit: p̄ter id q̄ accepistis: anathema sit. Nō.n. hoibus suadeo: an deo? An q̄ro hoibus placere? Si adhuc hoibus placerē xp̄i: seruus nō essem. Notū.n. uob⁹ facio fratres euangeliū: q̄ nō euāgelizatū ē a me: q̄ nō ē ſz hoiez. Neq̄.n. ego ab hoie accepi illud neq̄ didici: sed p reuelatiōez iesu xp̄i. Auditis.n. ꝓuersatiōem meam aliq̄n in iudaismo: q̄m supra modū p̄sequebar ecclesiam dei: ꝛ expugnabā illam: ꝛ ꝓficiebaz i iudaismo supra mlt̄os coetaneos meos i genere meo: abundāt⁹ emulator existēs paternarum mearū traditionuz. Cū aūt placuit ei q̄ me segregauit ex vtero matris mee ꝛ uocauit per gīam suam: ut reuelaret filiū suū i me: ut euāgelizarē illū i gētib⁹: ꝓtinuo non acquieui carni ꝛ sanguini. Neq̄ ueni hierosolymā ad āteceſsores meos apl'os: ſz abij in arabiā: ꝛ iterū reuersus sū damascū. Deide p⁹ annos tres ueni hierosolymam uidere petrum: ꝛ mānsi apud eum dieb⁹ q̄ndecim. Aliū āt apl'oꝝ uidi neminē: nisi iacobū

fiez dñi. Quę ãt scribo uob: ecce coꝝ deo: qꝛ ñ mẽtioꝛ. Deide veni i ptes syrie ⁊ cilicie. Erã ãt ignꝰ facie eccl'ię iudee: q̃ erãt i xpo. Tm̃ ãt auditũ hẽbãt: qm̃ q̃ persequebat nos aliqñ: nũc euãgelizat fidem: quã aliquãdo expugnabat: ⁊ i me clarificabant deũ.

Deinde pꝰ ãnos q̃tuoꝛdeci iteruꝫ .II. ascendi hierosolymã cũ barnaba: assũpto ⁊ tito. Alscẽdi ãt fm reuelatiõem ⁊ pꝛtuli cũ illis euangeliuꝫ qꝺ pdico in gentib'. Seoꝛsum ãt bis q̃ videbant aliq̃d eẽ: ne fõte i vacuũ currẽt aut cucurꝛissẽz. Sꝫ neq; tit' q̃ mecũ erat: cũ eẽt gẽtilis cõpulsus ẽ circũcidi: sed ꝓpt subitꝛoductos falsos fies: q̃ subitꝛoierũt explorare libtatẽ nãm: quam hẽm' i xpo iesu: ut nos i fuitutẽ redigerẽt. Quib' neq; ad horã cessim' subiectiõi: ut vitas euangelij pmaneat apud uos. Ab his ãt q̃ uidẽbãt eẽ aliq̃d: q̃les aliqñ fuerit: nihil mea itest. Deꝰ. n. psonã hois ñ accipit. Mihi. n. q̃ videbãt cẽ aliq̃d nihil ꝓtuleꝛit sꝫ eccõtra. Cũ uidissent q; creditũ ẽ mihi euãgeliũ ꝓputꝫ: sicẽ ⁊ petꝛo circũcisiõis: q̃. n. opat' ẽ petꝛo i apostolatũ circũcisiõis: opat' ẽ ⁊ mihi iter gẽtes: ⁊ cũ cognouissent gꝛiam q̃ data ẽ mihi: iacob' ⁊ cephas ⁊ ioannes: q̃ videbãt colũne esse: dextras dederũt mihi ⁊ barbane societatis: ut nos in gẽtes: ipsi aũt i circũcisionem: tm̃ ut pauperum memores esse'm'. Quo ẽt sollicitus fui hoc ipsũ facẽ. Cuꝫ ãt veniss̃et petꝰ antiochiã i faciẽ ei restiti: qꝛ reprehẽsibil' erat. Priusꝫ. n. q̃ venirẽt qdã a iacobo cũ gẽtib' edebat. Cũ aũt venissent subtrahebat ⁊ segregabat se: timens eos q̃ ex circũcisione erant. Et simulationi ei' consenserũt ceteri iudei: ita ut ⁊ barnabas duceretur ab eis in illam simulationem. Sꝫ cũ uidissem q; non recte ãbularent ad vitatẽz euangelij: dixi cephe coꝝ oĩbus: Si tu cuꝫ iude' sis: gentiliter uiuis ⁊ nõ iudaice: quo gentes cogis iudaizare? Nos natura iudei ⁊ non ex gentibus peccatores. Scientes ãt q; non iustificatur hõ ex opib' legis: nisi ꝑ fidem iesu xpi: ⁊ nos i xpo iesu credim': ut iustificemur ex fide xpi: ⁊ non ex operib' legis. Propt̃ qõ ex operibus legis non iustificabit oĩs caro. Qꝛ si q̃rentes iustificari i xpo inuenti sumus ⁊ ipsi peccatoꝛes: nunquid xps pcĩ minister ẽ? Absit. Si enim q̃ destruxi iterum hec reedifico: ꝓuaricatoꝛẽ me costituo. Ego. n. ꝑ legẽ legi moꝛtuꝰ sũ: ut deo viuã. Christo pfixꝰ sũ cruci. Viuo ãt iã nõ ego viuit vo i me xps. Quod ãt nũc viuo in carne: in fide uiuo filij dei: q̃ dilexit me: ⁊ tradidit seipsum ꝓ me. Nõ abiꝯcio gꝛiam dei. Si. n. ꝑ legem iustitia: g̃ gratis xps moꝛtuꝰ est.

O insensati galathe quis vos fascinauit non obedire vitati? Ante q̃rum oculos xpus iesus pscriptꝰ ẽ: ⁊ in uob' crucifix'. Hoc solũ a uob' uolo discẽ ex opibus legis spm accepistis: an ex auditu fidei? Sic stulti estis: ut cum spu ceperitis: nunc carne ꝓsumami. Tãta passi estis sine cã: si tm̃ sine cã. Qui g̃ tribuit vob' spm ⁊ opat' v̄ tutes in uobis: ex opib' legis: an ex auditu fidei. Sicut scriptũ ẽ: abꝛaã credidit deo: ⁊ reputatũ ẽ illi ad iustitiã. Cognoscite g̃: qꝛ q̃ ex fide sunt: hi sũt filij abꝛae. Prouidẽs autem scriptꝰ: qꝛ ex fide iustificat gẽtes deꝰ: ꝓnunciauit abꝛae: qꝛ bñdicẽt in te oẽs gẽtes. Itaq; q̃ ex fide sunt: bñdicẽt cũ fideli abꝛaã. Quicũqꝫ. n. ex operib' legis sũt: sub maledicto sũt. Scriptum ẽ. n. Maledict' ois q̃ ñ pmanserit i oĩb': que scripta sũt in libꝛo legis: ut faciat ea. Quõm ãt i lege nẽo iustificat apud deũ. Manifestũ ẽ: qꝛ iust' ex fide uiuit. Lex ãt ñ ẽ ex fide: sꝫ q̃ fecerit ea uiuet in illꝫ. Christus nos redemit de maledicto legis: factusꝫ ꝓ nob' maledictũ: qꝛ scriptũ ẽ: maledict' oĩs q̃ pendet in ligno: ut in gentib' bñdictio abꝛae fieret in xpo iesu: ut pollicitationẽ spus accipiam' ꝑ fidem. Fies fm hoiem dico: tñ hois ꝓfirmatũ testamentũ nẽo spnit aut supordinat. Abꝛae dicte sunt ꝓmissiões ⁊ semini ei'. Non dicit ⁊ seminibus q̃si in multis: sed q̃si in uno: ⁊ semini tuo q̃ ẽ xps. Hoc autez dico testamentũ confirmatum a deo q̃ ꝓ q̃drigẽtos ⁊ trigita ãnos fca ẽ lex: nõ irritũ fac ad euacuandã ꝓmissiõem. Nã si ex lege hẽditas: iã ñ ex ꝓmissione. Abꝛae autẽ ꝑ repromissionẽ dõauit deꝰ. Quid igit̃ lex? Propt̃ trãsgressiõem posita ẽ: donec vẽiret semẽ cui ꝓmiserat: ordinata ꝑ ãgelos i manu mediatoꝛis. Mediatoꝛ ãt vni' nõ ẽ. Deꝰ ãt vn' ẽ. Lex g̃ aduersus ꝓmissa dei? Absit. Si. n. data esset lex q̃ posset uiuificare: uere ex lege eẽt iustitia. Sꝫ pclusit scriptura oĩa sub pccõ: ut ꝓmissio ex fide iesu xpi daret credẽtib'. Priꝰ ãt q̃ veniret fides: sub lege custodiebamur: cõclusi in eã fidem: q̃ reuelãda erat. Itaq; lex pedagogꝰ nr̃ fuit i xpo: ut ex fide iustificemur. At ubi vẽit fides: iã nõ sum' sub pedagogo. Oẽs. n. filij dei estis ꝑ fidẽ: q̃ ẽ i xpo iesu. Quicũqꝫ enim in xpo

baptiçati estis: xp̃m induistis. Nō est inde⁹ ne
q3 grec⁹: nō ē seru⁹ neq3 liber: nō ē masculus
neq3 fœia. Oēs.n. vos vnū estis in xp̃o iesu.
Si ãt uos xp̃i: g̃ semen abrahe estis fm ꝓmis-
sionem heredes. ¶ .IIII.

Dico ãt: quãto tp̃e heres paruulus ē:
nihil differt a seruo: cū sit dñs oīum: sz
sub tutorib⁹ z actorib⁹ est usq3 ad p̃finitum
tẽp⁹ a pre. Ita z nos cū essem⁹ paruuli: sub
elemẽtis mũdi eram⁹ seruientes. At ubi ve
nit plenitudo tẽporis: misit de⁹ filiũ suũ fẽz
ex muliere: factũ sub lege: ut eos q̃ sub lege
erant redimeret: ut adoptionẽ filioꝝ recipe
m⁹. Quõ ãt estis filij dei: misit deus sp̃m fi-
lij sui in cõda vĩa clamantẽ: abba pr̃. Ita q3
iam non est seruus: sed filius. Q2 si filius: z hered
p deũ. Sz tũc q̃dẽ ignãtes deũ: his q̃ natura
nõ sũt dij: seruiebatis. Nũc ãt cũ cognoueritis deuz
ĩmo cogniti sitis a deo: quõ ꝓuertimi iterũ
ad infirma z egena elemẽta: q̃b⁹ denuo serui
re vultis? Dies obseruatis z mẽses z tp̃a z an
nos. Timeo uos: ne forte sine cã laborauer-
im in uob⁹. Estote sicut ego: q2 z ego sicut
uos. Fres obsecro vos: nihil me lesistis. Sci-
tis ãt q2 p infirmitatem carnis euangeliza-
ui uob⁹ ĩa pdem: z tẽtationẽ vĩam in carne
mea non sprouistis neq3 respuistis: sz sicut
angelum dei excepistis me: sic̃ xp̃m iesum.
Ubi est g̃ beatitudo vĩa? Testimoniũ .n. p-
hibeo uobis: quia si fieri posset oculos vos-
tros eruissetis z dedissetis mihi. Ergo ĩimic⁹ vo-
bis factus sũ: verum dicẽs uobis? Emulãt
uos nõ bñ: sed excludẽ uos uolũt: ut illos
emulemini. Bonum ãt emulamini in bono
semper: z non tm̃ cũ pñs sum apud uos. Fi
lioli mei q̃s itez parturio: dõec formet xp̃s
in uobis. Vellem ãt cẽ apud vos mõ z mu
tare uocem meã: qm̃ ꝓfũdor in uob⁹. Dicite
mihi: qui sub lege uultis ẽ: Legẽ ñ legistis?
Scriptum est.n. qm̃ abrãa duos filios ha-
buit: vnũ de ancilla: z vnũ de libera. Sz q̃
de ancilla fm carnẽ natus ē: q̃ ãũt de libera
p ꝓmissionẽ. Que sũt p allegoriã dicta.
Hec.n. sũt duo testamẽta. Unũ q̃dẽ i mõte
syna in seruitutẽ generãs: q̃ ẽ agar. Syna.n.
mons ẽ i arabia: q̃ ꝓiunct⁹ ẽ ei: q̃ nũc ẽ ĩ hĩz:
z seruit cũ filijs suis. Illa ãt q̃ sursũ ẽ ĩ hĩm:
libera ẽ: que ẽ mr̃ nr̃a. Scriptum ẽ.n. Leta-
re sterilis q̃ ñ paris: erũpe z clama q̃ nõ pa-
turi: q2 multi filij ds̃erte magis q̃ ei⁹ q̃ hz vir.
Nos ãt fres fm isaac ꝓmissionis filij sum⁹.
Sz quõ tũc is q̃ fm carnẽ nat⁹ fuerat: perse
q̃bat eũ q̃ fm sp̃m: ita z nunc. Sed q̃d dicit
scriptura? Ejce ancillã z filiũ ei⁹. Nõ.n. he-
res erit filius ãcille cũ filio libẽ. Itaq3 fres nõ
sumus ancille filij: sed libere: qua libertate
xp̃s nos liberauit. ¶ .V.

State: z nolite iterum iugo seruitutis cõ-
tineri. Ecce ego paulus dico uob⁹: qm̃
si circũcidami: xp̃s uob⁹ nihil pderit. Testi
for ãt rursus oĩ homini circuncidenti se:
qm̃ debitor est vniuersẽ legẽ faciende. Eua
cuati estis a xp̃o. Qui i lege iustificami a gr̃a
excidistis. Nos.n. sp̃s ex fide spẽ iustitie ex-
pectam⁹. Nã in xp̃o iesu neq3 circũcisio ali
q̃d ualet: neq3 ꝓpuriũ: sed fides q̃ p caritatez
operat. Currebatis bñ. Quis uos ipediuit
ueritati nõ obedire? Nemini consenseritis.
Persuasio hec ñ ẽ ex eo q̃ uocat uos. Mo
dicũ fermentum totã massã corrũpit. Ego
cõfido i uob⁹ in dño: q̃ nihil aliud sapietis.
Qui ãt ꝓturbat uos: portabit iudiciũ: qui-
cunq3 ẽ ille. Ego aũt fres si circũcisionem ad
huc predico: q̃d adhuc psecutionez patior?
Ergo euacuatum ẽ scandalũ crucis. Utinaz
z abscidant⁹ q̃ uos ꝓturbãt. Vos.n. i liber-
tatem uocati estis fres tm̃: ne libertatem in
occasionez detis carnis: sed p caritatẽ spus
fuite iuicẽ. Qis.n. lex i uno fmõe iplet: dili
ges ꝓximũ tuũ sicẽ teipsũ. Q2 si iuicẽ mor-
detis z comeditis: uidete ne ab inuicez ꝓsuma
mini. Dico ãt i xp̃o. Spũ ãbulate: z deside
ria carnis non pficietis. Caro.n. ꝓcupiscit
aduersus sp̃m: sp̃s ãt aduersus carnẽ. Hec
enim sibi iuicẽ aduersant: ut ñ q̃cunq3 uulti
illa faciat⁹. Q2 si spũ ducimini: n̄ estis sub le-
ge. Manifesta ãt sunt opera carnis: q̃ sũt for-
nicatio imũdicia ipudicitia luxuria: ydolo-
rũ seruitus veneficia ĩimicitie cõtentiones
emulationes ire rixe dissensiones secte iui-
die homicidia ebrietates cõessatiões: z his
similia: q̃ pdico uobis sicut pdixi: qm̃ q̃ ta-
lia agũt regnũ dei non ꝓsequẽt. Fructus autẽ
sp̃s ẽ caritas gaudiũ pax patientia benigni-
tas bonitas longanimitas mãsuetudo fiꝺ
modestia ꝓtinẽtia castitas. Aduersus hui⁹
modi nõ est lex. Qui aũt sũt xp̃i carnẽ suã
crucifixerũt cũ vitijs z cõcupiscẽtijs. ¶ .VI.

Si spũ viuimus: spũ z ambulem⁹. Nõ
efficiamur inanis gl̃e cupidi: inuicem
ꝓuocantes: inuicem ĩuidentes. Fratres: si
preoccupat⁹ fuerit hõ i aliq̃ delicto: uos q̃
spiritales estis: huiusmodi instruite i spiri-
tu lenitatis: considerans teipsum: ne et tu

tenteris. Alter alíꝰ onera portate: ⁊ sic adi plebitis legē xpi. Nam siquis existimat se aliquid esse cū nihil sit: ipse se seducit. Opꝰ aūt suū probet vnusq̄sq; ⁊ sic in semetipso tm̄ gl'am habebit: ⁊ nō i alio. Unusq̄sq; n. onus suum portabit. Cōicet aūt is q̄ catheticat vbo ei: qui se catheticat i ōibus bonis. Nolite errare: deus nō irridetur. Que. n. seuerit hō: hec ⁊ metet. Qm̄ qui seminat in carne sua: de carne ⁊ metet corruptionem: qui aūt seminat in spu: de spu metet vitā eternā. Bonū aūt facientes non deficiamus: tpe. n. suo metemus ñ deficientes. Ergo dū tēpus habemus: operemur bonum ad ōes: maxie aūt ad dōesticos fidei. Videte q̄libꝰ lris scripsi vob̄ mea manu. Quicunq; enim uolunt placere i carne: hi cogunt vos circūcidi: tm̄ ut crucis xpi persecutionem non patiātur. Neq; n. q̄ circūciduntur: legem custodiūt: sed uolunt uos circuncidi: ut i carne vestra gloriēt. Mihi aūt absit gl'ari: nisi i cruce dñi nr̄i ihesu xpi: p quē mihi mūdus crucifixus est: ⁊ ego mundo. In xpo. n. ihesu neq; circūcisio aliq̄d ualet neq; pputiū: sed noua creatura. Et q̄cunq; hāc r'lam secuti fuerit: pax sup illos ⁊ mia ⁊ sup isr'l dei. De cetero neo mihi molestus sit. Ego. n. stigmata dñi ihesu in corpore meo porto. Gratia dñi nr̄i ihesu xpi cū spu vio fratres amen.

Explicit epl'a pauli ad galathas. Incipit argumentum in epistolam ad ephesios.

Ephesij sūt asiani. Hi accepto vbo veritatis: perstiterūt in fide. Hos collaudat apl'us: scribens eis a roma ò carcere p tychicū diaconem.

Explicit argumētum. Incipit epl'a pauli ad ephesios. Capitulum primum.

Paulus apostolus xpi ihesu p uolūtatem dei: oib̄ sctis q̄ sūt epheſi ⁊ fidelibus in xpo ihesu: Gra vob̄ ⁊ pax a deo patre nostro ⁊ dño ihesu xpo. Benedictus deꝰ ⁊ pr̄ dñi nr̄i ihesu xpi: q̄ bñdixit nos in oi bñdictiōe spiritali i celestib̄ i xpo: sicut elegit nos i ipo āte mūdi pstitutionē: ~~ut essem~~ ut essemꝰ sci ⁊ imaculati i pspectu eiꝰ in caritate. Qui p̄destinauit nos in adoptionem filioꝝ p ihesū xpm in ipm fm̄ ppositū voluntatis sue in laudē gl'e gr̄e sue: i q̄ gratificauit nos in dilecto filio suo: i q̄ habemꝰ redēptiōem per sanguinē eiꝰ remissiōem pcōꝝ fm̄ diuitias gr̄e eiꝰ: q̄ superabūdauit in nob̄ i oi sapiētia ⁊ prudētia: ut notū facēt nob̄ sacramētuꝫ voluntatis sue fm̄ bñplacitū eiꝰ: q̄ ppoſuit i eo i dispēsatiōe plēitudis tēpoꝝ instaurare oia i xpo q̄ i cel'is ⁊ q̄ i tra sūt i ipso. In q̄ ēt nos sorte uocati sumus p̄destinati fm̄ ppositū eiꝰ: q̄ opatur oia fm̄ psiliū volūtatis sue: ut sim̄ i laudē gl'e eiꝰ nos q̄ āte speuimꝰ i xpo. In q̄ ⁊ uos cū audissetis vbū vitatis euangelij salutis vre: in q̄ ⁊ credētes signati estis spu pmissionis scō: q̄ ē pigꝰ hēditatis nostre in redēptiōem acquisitiōis i laudē gl'e ipsius. Propter ea ⁊ ego audiēs fidē vram: q̄ ē i xpo ihesu: ⁊ dilectionē i ōes scos: ñ cesso gratias agēs p uob̄: mēoriā vr̄i faciēs i oōnib̄ meis ut deꝰ dñi nr̄i ihesu xpi pr̄ gl'e det vob̄ spm sapiētie et reuelationis in agnitiōez eiꝰ illuminatos oculos cordis vr̄i: ut sciatis: q̄ sit spes vocatiōis eius: ⁊ q̄ diuitie gl'e hereditatis eius i scis: ⁊ q̄ sit supueniēs magnitudo vtutis eiꝰ in nos: q̄ credimus fm̄ opatiōem potentie vtutis eiꝰ: quā opatus est i xpo: suscitās illū a mortuis: ⁊ constituēs ad dexteram suā i celestib̄ supra oēz pncipatum ⁊ pt̄atē ⁊ vtutē ⁊ dñationē: ⁊ oē nomen q̄ noiat ñ soluz in hoc seculo: sed ēt i futuro: ⁊ oia subiecit sub pedib̄ eiꝰ. Et ipsū ōdit caput supra oēz ecclam: q̄ ē corp̄ ipsi': ⁊ plēitudo eiꝰ: q̄ oia i ōibus adimpleť. ¶ .II.

Et uos cum essetis mortui delictis et pcīs vr̄is i q̄b̄ aliq̄n ābulastis fm̄ seculum mundi huius: fm̄ pncipem potestatis aer̄ hui': spūs q̄ nūc operatur in filios diffidentie: in quibus ⁊ nos ōes aliquando p̄uersati sum̄ in desideriis carnis nr̄e facientes uoluntatē carnis ⁊ cogitationum: ⁊ eram̄ natura filij ire sicut ⁊ ceteri. Deꝰ aūt q̄ dives est in mia: ppr̄ nimiā caritatē suaz q̄ dilexit nos: ⁊ cum essem̄ mortui pcīs: conuiuificauit nos i xpo: cuiꝰ gr̄a estis saluati: ⁊ conresuscitauit: ⁊ cōsedere fecit i celestib̄ in xpo ihesu: ut ondēt i seculis supuenientib̄ abundātes diuitias gr̄e sue i bonitate sup nos i xpo ihesu. Gra. n. estis saluati p fidem: ⁊ hoc non ex vob̄. Dei. n. donum est: nō ex operib̄: ut ne q̄s gloriet. Ipsius. n. sum̄ factura: creati

i xp̃o iesu i oplib' bonis:q̃ pparauit de' : ut in ill' ãbulemus. Propt̃ qđ mẽores estote : q̃ aliq̃n uos q̃ gẽtes eratis i carne q̃ dicebamini ppucium ab ea:q̃ or circũcisio i carne mãufca:q̃ erat illo i tpe sine xp̃o alienati a cõuersatione isr̃l: ⁊ hospites testamẽtoũ: pmissionis spẽ ñ hñtes:⁊ sine deo i hoc mũdo. Nũc ãt i xp̃o iesu uos q̃ aliq̃n eratis lõge: fcĩ essẽ ppe i sanguie xp̃i. Ipe.n.ẽ pax nr̃a qui fecit utraq; unũ:⁊ mediũ parietẽ macerie solues inimicitias i carne sua: legẽ mãdatorũ decretis euacuans:ut duos condat i semet ipsũ i vnũ nouũ hoiem faciẽs pacẽ: ut reconciliet ãbos i vno corp̃e deo p crucẽ interficies ĩimicicias i semetipso: ⁊ veniẽs euangelizauit pacẽ uobis q̃ lõge fuistis: ⁊ pacẽ his q̃ ppe:q̃m p ipsũ hẽm' accessũ ãbo in vno spũ ad p̃rem. Ergo iã ñ estis hospites ⁊ aduene: sz estis ciues sc̃or ⁊ domestici dei : supedificati sup fundam̃tũ apl'or ⁊ pphetar ipso summo ãgulari lapide xp̃o iesu : i q̃ ois edificatio ꝓstructa crescit i tẽplũ sc̃m i dño. In q̃ ⁊ vos coedificamini i hitaculũ dei in spũ sco.

Huius rei gr̃a ego paulus vinct' .iii. xp̃i iesu ꝓ uob' gentib': si tñ audistis dispẽsationẽ gr̃ie dei q̃ data ẽ mihi i vob: q̃m fm reuelatiõem notũ mihi fcm ẽ sacm: sicut supra scripsi i breui: put potestis legentes intelligẽ prudẽtiã meã i misterio xp̃i:q̃ aliis generatiõibus nõ ẽ agnitũ filiis hoiũ: sicuti nũc iuelatũ ẽ sanctis apl'is eius ⁊ pphetis i spũ:eẽ gẽtes coheredes ⁊ cõcorporales ⁊ cõparticipes pmissionis in xp̃o iesu p euangeliũ cui' fact' sũ ego minister fm donũ gr̃ie dei: q̃ data est mihi fm operationẽ virtut' ei'. Mihi.n.oĩũ sc̃or minimo data ẽ gr̃a hec: i gẽtib' euãgelizare inuestigabiles diuitias xp̃i:⁊ illuminare oes:q̃ sit dispẽsatio sacramenti absconditi a seculis i deo: q̃ oia creauit: ut innotescat pncipib' ⁊ pt̃atib' i celestib' p ecclesiã mltiformis sapia dei : fm p̃finitionem seculorũ quã fecit in xp̃o iesu dño nr̃o: in q̃ hẽm' fiduciã ⁊ accessũ i pfidẽtia p fidẽ ei'. Propt̃ quod peto ne deficiatis in tribulationib' meis ꝓ uobis:q̃ ẽ gl'a vra. Huic rei gr̃a flecto genua mea ad p̃rem dñi nr̃i iesu xp̃i:ex q̃ ois patnitas in cel' ⁊ tra noiat:ut det vobis fz diuitias gl'ie sue virtutẽ:corroborari p spm ei' i interiorem hoiẽ xp̃m hitare p fidem i cordibus nr̃is:i caritate radicati ⁊ fundati: ut possitis comphendẽ cũ oĩb' scis: q̃ sit latitudo ⁊ logitudo ⁊ sublimitates ⁊ pfũdũ. Scire ẽt supereminẽtẽ scie caritatẽ xp̃i:ut impleamini i oẽm plẽitudinẽ dei. Ei ãt q̃ potẽs est oia facẽ superabũdãter:q̃ petim' aut itelligim' fm virtutẽ:q̃ operat i nob:ipi gl'a i eccl'a et in xp̃o iesu i oes generatiões seculi seculorũ amẽ.

.iiii.

Obsecro itaq; vos ego victus in dño: ut digne ãbuleti vocatiõe:q̃ uocati estis cũ oĩ hũilitate ⁊ mãsuetudine: cum patiẽtia supportantes inuicẽ i caritate. Solliciti seruare vnitatẽ spũs i viculo pacis . Unũ cõp' ⁊ vnus spũs:sicut uocati estis in vna spe vocationis vre . Unus dñs:vna fides: vnum baptisma. Un' de' ⁊ p̃r oĩũ:q̃ sup eos ⁊ per oia ⁊ i oĩb' nobis. Unicuiq; ãt nr̃ũ data ẽ gr̃a fm mensuram donatiõis xp̃i. Propt̃ qđ dicit: Ascẽdes i altũ captiuã duxit captiuitatẽ:ẽdit dõa hoib'. Qđ ãt ascendit:quid est:nisi quia ⁊ descẽdit p̃mum i inferiores partes terre: Qui descendit:ipse ẽ ⁊ qui ascendit sup oẽs celos:ut adiplẽt oia. Et ipe ẽdit q̃sdã q̃dẽ apl'os : q̃sdã ãt,pphetas:alios vo euangelistas:alios aũt pastores ⁊ doctores ad cõsumationẽ sc̃or in opus misteriũ i edificationem corporis xp̃i:donec occurramus oes i vnitatem fidei ⁊ agnitiõis filij dei i. virum perfectũ:in mensura etatis plenitudis xp̃i:ut iã nõ simus paruuli fluctuantes:⁊ circũferamur oĩ vẽto doctrine i neqtia hoiũ: i astutia ad circũuentiõem erroris. Veritatez ãt facientes i caritate crescam' i illo p oia: q̃ ẽ caput xp̃s :ex q̃ totũ corp' cõpactũ ⁊ connexũ p oem iũcturã sũministratiõis fm operationẽ i mẽsurã vnius cuiusq; mẽbri augmẽtum corporis facit in edificationem sui i caritate. Hoc igitur dico ⁊ testificor i dño: ut iã ñ ãbuletis: sicut ⁊ gentes ambulant i vanitate sensus sui:tenebris obscuratũ hñtes intellectũ:alienati a vita dei p ignorãtiã:q̃ est i illis,ppter cecitatẽ cordis ipsorum:q̃ desperãtes semetipsos tradiderũt impudicitie: i operationẽ immundicie oĩs:in auariciam . Vos ãt ñ ita didicistis xp̃m:si tñ illũ audistis:et in ipso edocti estis: sicut est veritas in iesu. Deponite vos fm p̃stinã conuersatiõz veterez hoiez:q̃ corrũpit fz desideria erroris. Renouamini ãt spũ mẽtis vre:⁊ induite nouũ hominẽ:q̃ fz deũ creat' ẽ i iustitia ⁊ sctitate veritat̃. Propt̃ qđ ponẽtes mẽdaciũ:loq̃mini vnusq̃sq; cũ pximo suo:q̃m sum' inuicẽ mẽbra. Iracimini:⁊ nolite peccare. Sol non occidat sup iracũdiam vram. Nolite

379

locū dare diabolo. Qui furabat: iā ñ furet: magis āt laboret opādo māib' suis qd bonū ē: ut hēat unde tribuat nccitatē patiēti. Oīs ſmo malus ex ore vr̄o ñ ꝓcedat: sed si qs bon' ad edificatiōem fidei: ut det gr̄am audiētib'. Et nolite ꝯtristare sp̄m sc̄m dei: i q̄ signati est i die redēptiōis. Oīs amaritudo ⁊ ira ⁊ idignatio ⁊ clamō ⁊ blasfemia tollat a vob': cū oī malicia. Estote aūt iuicē benigni misericordes donantes iuicē: sicut ⁊ de' i xp̄o dōauit vob'. ¶ .V.

Estote g̃ imitatores dei: sic filij carissimi: ⁊ ābulate i dilectione: sic ⁊ xp̄s dilexit nos: ⁊ tradidit semetipsū ꝓ nob' oblationē ⁊ hostiā deo i odorē suauitat. Fornicatio āt ⁊ oīs immūdicia aut auaricia nec noiet i vob': sic d̄cet sc̄os: aut turpitudo aut stultiloq̄ū aut scurrilitas: q̄ ad rē non pertinet: sz mag̃ gr̄aꝝ actio. Hoc.n. scitote itelligētes: q̄ oīs fōnicator aut imūdus aut auarus qd ē idoloꝝ ſuitus: ñ hz hēditatē i regno xp̄i ⁊ dei. Nemo vos seducat ianib' v̄bis: ꝓpt̄ hec.n. vēit ira dei i filios diffidētie. Nolite g̃ effici participes eoꝝ. Erat.n. aliq̄n tenebre: nūc āt lux i dño. Ut filij luc̄ ambulate. Fruct'.n. lucis est i oī bonitate et iustitia ⁊ v̄itate. Probātes q̄d sit bñplacitum deo. Et nolite cōicare opibus infructuosis tenebraꝝ: mag̃ āt redarguite. Que.n. i. occulto fiūt ab ipsis: turpe ē ⁊ dicē. Oīa autē q̄ arguūt: a luīe māifestāt. Omne.n. qd manifestat lumē ē. Propter qd dic: Surge qui dormis: ⁊ exurge a mortuis: ⁊ illuiabit te xp̄s. Videte itaq̄ fr̄es quō caute ābulet: ñ q̄si isipiētes: sed ut sapientes: redimētes tēpus: qm̄ dies mali sunt. Propt̄ea nolite fieri iprudētes: sz itelligētes q̄ sit volūtas dei. Et nolite iebriari vino: i q̄ ē luxuria: sz iplemini sp̄u sc̄o: loquētes vobismetipsis i psalmis hymnis ⁊ canticis spiritalib' cātātes ⁊ psallētes in cordib' vr̄is dño: gr̄as agētes semp ꝓ oīb' i noīe dñi nr̄i iesu xp̄i deo ⁊ pr̄i. Subiecti iuicē i timore xp̄i. Mulieres vir̄ suis subdite sint sicut dño: qm̄ vir caput est mulieris: sicut xp̄s caput ē eccl'e: ip̄e saluator corpōis ei'. Sed sic eccl'a subiecta ē xp̄o: ita ⁊ mulieres vir̄ suis i oīb'. Viri diligite vxores vr̄as: sic ⁊ xp̄us dilexit eccl'am ⁊ se ipsum tradidit ꝓ ea: ut illam sanctificaret: mundans eam lauacro aque in v̄bo uite: ut exhibēt ipse sibi gl̄iosaz eccl'am nō habētez maculaz aut rugā aut aliq̄d huiusmodi: sz ut sit sancta ⁊ imaculata. Ita ⁊ viri debēt diligere vxores suas: ut corpora sua. Qui suaz vxorē diligit: seipsū diligit. Nemo.n. unq̄ carnē suā odio habuit: sed nutrit ⁊ fouet eā: sicut ⁊ xp̄s eccl'az: qr mēbra sum' corporis eius de carne eius ⁊ de ossibus eius. Propt̄ hoc relinquet hō p̄rez ⁊ matrē suaz: ⁊ adherebit vxori sue: ⁊ erūt duo in carne vna. Sacram̄tū hoc magnū ē. Ego āt dico i xp̄o ⁊ i eccl'a. Verūtñ ⁊ vos singuli vnusq̄sq̄ vxorē suā sicut seipsū diligat: vxor autez timeat vir̄ suū. ¶ .VI.

Filij obedite parētib' vr̄is i dño. Hoc .n. iustū ē. Honora p̄rem tuū ⁊ matrē tuā: qd ē mādatū p̄mū i ꝓmissione: ut bene sit tibi: ⁊ sis longeuus sup t̄rā. Et vos p̄res nolite ad iracūdiā ꝓuocare filios vr̄os: sed educate illos i disciplina et correptione dñi. Serui obedite dñis carnalibus cū timōe ⁊ tremore in simplicitate cordis vr̄i sicut xp̄o: nō ad oculum ſuiētes q̄si hoibus placētes: sed ut ſui xp̄i faciētes volūtatem dei ex aīo cū bōa volūtate ſuientes sic dño ⁊ ñ hoib': scientes qm̄ vnusq̄sq̄ qd̄cūq̄ fecerit bonū: hoc recipiet a dño siue ſu' siue liber. Et vos dñi eadem facite ill' remittentes minas: scientes: qr ⁊ illoꝝ ⁊ vr̄ dñs in cel': ⁊ ꝑsonaruz acceptio ñ ē apd deū. De cetero fr̄es ꝯfortamini in dño: ⁊ in potentia v̄tutis eius. Induite uos armaturā dei: ut possit stare aduersus insidias diaboli: qm̄ ñ ē nob' colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinē: sed aduersus p̄ncipes ⁊ p̄tates: aduersus mūdi rectores tenebraꝝ harū: ꝯtra spiritalia neq̄tie i celestibus. Propterea accipite armaturam dei: ut possitis resistē i die malo: ⁊ i oīb' perfecti stare. State ergo succincti lūbos vr̄os i v̄itate iduti loricā iustitie: ⁊ calciati pedes i p̄parationem euangelij pacis. In oīb' sumentes scutum fidei: i q̄ possitis oīa tela neq̄ssimi ignea extinguē ⁊ galeam salut assumite: ⁊ gladiū sp̄us quod est v̄bum dei: per oēm or̄onem ⁊ obsecratiōem orantes oī tēpore in sp̄u: ⁊ i ipso vigilantes i oī instantia ⁊ obsecratione ꝓ oībus sanctis ⁊ ꝓ me: ut det mihi ſmo i aptiōe oris mei cuz fiducia notū facē mysteriū euāgelij: ꝓ q̄ legatiōe fūgor i cathena ista: ita ut in ipso audeā ꝓut oportet me loq̄. Ut autem ⁊ vos sciat q̄ circa me sunt: q̄d agā: oīa vobis nota faciet tychicus carissim' frat ⁊ fidelis mister i dño: quē misi ad vos in hoc ipsū: ut cognoscatis

q̄ circa nos ſt: ⁊ ꝓſolet cordia vīa. Pax fīb⁹ ⁊ caritas cuꝫ fide a deo ꝑe nīo ⁊ dño ieſu xp̄o. Gīa cū oīb⁹ q̄ diligūt dn̄m nr̄m ieſum xp̄m i icorrupti͛one amen.

Explicit ep̄la pauli ad epheſios. Incipit argumētū in ep̄lam ad philippenſes.

Philippenſes ſūt macedones. hi accepto vbo vitatis pſtiterūt in fide: nec receperūt falſos ap̄los. hos collaudat ap̄lus: ſcribens eis a roma de carcē ꝑ epaphroditū.

¶ Explicit argumētū. Incipit ep̄la pauli ad philippenſes. Cap̄m .I.

Paulus ⁊ timothe⁹ ſerui ieſu xp̄i oīb⁹ ſctis in xp̄o ieſu: q̄ ſūt philippis cū epīs ⁊ diaconib⁹. Gīa vob⁹ ⁊ pax a deo ꝑe nīo ⁊ dño ieſu chriſto. Gīas ago deo meo in omni memoria vr̄i ſemp in cūctis oīonibus meis ꝑ oībus vob⁹ cum gaudio deprecationem faciens ſup cōicatiōe vr̄a i euāgelio xp̄i a ꝓma die uſq; nūc cōfidēs hoc ipſum: q̄ q̄ cepit i vob⁹ op⁹ bonū: pficiet uſq; i diem xp̄i ieſu. Sic ē mihi iuſtū hoc ſentire ꝑ oīb⁹ vob⁹: eo q⁹ habeā vos i corde ⁊ i vinculis meis ⁊ i defēſiōe ⁊ confirmatōe euāgelij: ſocios gaudij mei oēs vos eſſe. Teſtis.n. mihi ē deus: quō cupiā oēs vos ee i viſceribus ieſu chriſti. Et hoc oro: ut caritas vr̄a magis ac magis abūdet i oī ſcia ⁊ i oī ſenſu: ut pbetis potiora ut ſitis ſinceres ⁊ ſine offēſa i die xp̄i: repleti fructu iuſtitie ꝑ ieſum xp̄m in gl̄az ⁊ laudē dei. Scire āt uolo vos frēs: q̄ q̄ circa me ſūt magis ad pfectū venerūt euāgelij: ita ut vincula mea manifeſta fierēt i xp̄o: in oī ptorio ⁊ i ceteris oīb⁹: ut plures e fratrib⁹ i dño: cōfidētes in vinculis meis: abūdantius auderent ſine timore vbū dei loq̄. Quidā q̄dem ⁊ ꝓpter inuidiam ⁊ cōtentionē: q̄dam autē ⁊ ꝓpter bonā uolūtatē xp̄m ꝓdicāt. Quidā ex caritate: ſciētes q̄m i defēſiōe euāgelij poſitus ſum. Quidam āt ex cōtentiōe xp̄m annūciāt nō ſincere: exiſtimātes pſſuram ſe ſuſcitare viculis meis. Quid.n? dū oīmodo ſiue ꝑ occaſionem ſiue ꝑ veritatem xp̄s annūcie⁹: ⁊ i hoc gaudeo: ſed ⁊ gaudebo. Scio .n. quia hoc mihi pueniet ad ſalutē: ꝑ vr̄az orationem ⁊ ſūminiſtratiōem ſp̄s ieſu xp̄i: ſz expectatiōem ⁊ ſpem meā: quia in nullo confundar: ſed i oī fiducia: ſicut ſemp ⁊ nūc magnificabit xp̄s i corpore meo: ſiue ꝑ vitaz ſiue ꝑ mortē. Mihi.n. viuē xp̄s ē: ⁊ mori lucrū. Q̄ ſi viuē in carne: hic mihi fruct⁹ opis ē: ⁊ q̄d eligā ignoro: coarctor āt e duob⁹ deſiderīū hn̄s diſſolui: ⁊ ee cū xp̄o mlto magis melius: pmanē āt i carne: neceſſariū ꝓpter uos. Et hoc cōfidens ſcio: q⁹ manebo et ꝑ manebo oīb⁹ vob⁹ ad pfectū vr̄m ⁊ gaudiuz fidei: ut gratulatio vr̄a abūdet in xp̄o ieſu i me: ꝑ meū aduētū iterz ad uos. Tm̄ digne euāgelio xp̄i ꝓuerſamini: ut ſiue cū veniens ⁊ videns uos: ſiue abſens audiā de vob⁹: q̄a ſtatis in vno ſpu vnanimes collaborātes fidei euāgelij: ⁊ i nullo t̄reamini ab aduerſarijs: q̄ ē ill̄ cā pditiōis: vob⁹ āt ſalutis. Et hoc a deo. Quia vob⁹ donatū ē ꝑ xp̄o: n̄ ſolū ut i eū credatis: ſz ut ēt ꝑ illo patiamini: idē certamē hītes: q̄le ⁊ uidiſtis in me: et nūc audiſtis de me. ¶ .II.

Si q̄ q̄ ꝓſolatio in xp̄o: ſiq̄d ſolatiū caritatis: ſiq̄ ſocietas ſp̄s: ſiq̄ viſcera miſeratiōis: implete gaudiū meū: ut idē ſapiatis: eādē caritatē hītes vnanimes: idipſum ſentientes. Nihil p ꝓtentiōem neq; p ianē gl̄az: ſz i humilitate ſupiores ſibi inuicē arbitrantes: n̄ q̄ ſua ſunt ſinguli conſiderātes: ſed ea q̄ alioz. Hoc.n. ſentite in vob⁹: q̄d ⁊ in xp̄o ieſu. Qui cuz i forma dei eet: nō rapinā arbitratus ē eſſe ſe eq̄lem deo: ſed ſemetipſū exinaniuit formā ſui accipiens i ſilitudinē hominū fc̄s: et habitu inuētus ut homo: humiliauit ſemetipſum factus obediens uſq; ad mortem: mortem autem crucis. Propt̄ q̄d et deus exaltauit illuz et donauit illi nomē q̄d eſt ſupra oē nomen: ut i noīe ieſu oe genu flectatur celeſtium t̄reſtriū et infernoz: et oīs lingua ꝓfiteat: q⁹ dn̄s ieſus xp̄s i gl̄a ē dei patris. Itaq; cariſſimi mei ſic ſēp obediſtis: non i p̄ſntia mei tantum: ſed multo magis nunc in abſentia mea cum metu et tremore vr̄am ſalutem opamini. Deus ē.n. q̄ opatur in vob⁹ et velle et pfice ꝑ bona voluntate. Oia āt facite ſine murmuratiōibus et heſitationib⁹: ut ſitis ſine q̄rela et ſimplices filij dei ſine reprehenſiōe i medio natiōis praue et puerſe: inter q̄s lucetis ſicut lumināria i mūdo vbū uite continentes ad gl̄az meam in die xp̄i: quia nō i vacuum cucurri

neq3 in vacuu3 labo3aui. ℣3 ℟ſi emulo3 ſu-
p3a ſacrificiū ⁊ obſeq̄ fidei vr̄e: gaudo ⁊ cō
gratulo3 oīb' vob'. Idipſū āt ⁊ vos gaudete
⁊ cōgratulamini mihi. Spe3o āt i dño ieſu
timotheū me cito mittere ad uos: ut et ego
bono aīo ſim: cognitī q̄ circa uos ſūt. Nemi
nē.n.hēo tam vnamīnē: q̄ ſincera affectiōe
p3 uob' ſollicitus ſit. Oēs.n.q̄ ſua ſūt q̄rūt:
ñ q̄ ieſu xp̄i. Expimentū aūt eius cogſcite:
qm̄ ſicut p̄i filius mecum ſeruiuit i euāge
lio. Hunc igī ſpe3o me mittere ad uos: mox
ut uidero q̄ circa me ſūt. Cōfido āt in dño:
qm̄ ⁊ ipſe ueniā ad vos cito. Neceſſarium
āt exiſtiaui epaph3oditū frem ⁊ coopatorē
⁊ cōmilitonē meū: vīm āt ap̄l3 ⁊ mīſtrū ne
ceſſitatis mee mittē ad uos: qm̄ quidem ōes
vos deſiderabat: ⁊ meſtus erat ꝓpterea: q̄
audierat illū ifirmatū. Nā ⁊ ifirmat' ē uſq3
ad moꝛtē: ſed de' miſert' ē ei'. Nō ſolū aūt
ei': ve3ꝝ ēt ⁊ mei: ne triſtitiā ſup triſtitiā ha
berē. Feſtīnāt' ḡ miſi illū: ut uiſo illo iterū
gaudeat: ⁊ ego ſine triſtitia ſim. Excipite
itaq3 illū cū oī gaudio i dño: ⁊ eiuſmodi cū
bonoꝛe habetote: qm̄ ꝓpt̄ opus xp̄i uſq3 ad
moꝛtē acceſſit: tradēs aīam ſuā: ut iplēt id
q̄ ex uob' deerat erga me obſeq̄ū. ¶ .III.

Eceteꝛo fies mei gaudete i dño: Eadē
vob' ſcribere mihi q̄dē nō pigrum: vo
bis āt neceſſariū. Videte canes: videte ma
los opaꝛios: videte cōciſiōem. Nos.n. ſu
m' circūciſio: q̄ ſpu ſeruim' deo: ⁊ gl'amur i
xp̄o ieſu: ⁊ ñ i carne fiduciā hñtes: q̄q̄ ⁊ ego
habeam ꝓfidentiam in carne. Siquis alius
videt cōfidere in carne: ego magis circunci
ſus octaua die ex genere iſr̄l de tribu beni
min: hebre' ex hebꝛeis: ſm legē phariſeus:
ſm emulatiōem pſequēs eccl'am dei: ſm iu
ſtitiā: q̄ i lege ē: puerſat' ſine q̄rela. Sed que
mihi fuerūt lucra: hec arbitrat' ſū ꝓpt̄ xp̄m
detrimēta. Verūtī existimo oīa detrimētū
ē ꝓpt̄ eminētē ſciam ieſu xp̄i dñi mei: ꝓpt̄
quē oīa detrimētum feci ⁊ arbitꝛoꝛ: ut ſter
coꝛa: ut xp̄m lucrifaciam: ut ⁊ inueniar in illo
nō hñs meam iuſtitiam: q̄ ex lege eſt: ſ3 illā
q̄ ex fide ē xp̄i ieſu: q̄ ex deo ē iuſtitia in fide
ad cōgſcendum illum: ⁊ vīrtutem reſurrecti-
onis eius ⁊ ſocietatem paſſiōis illi': cōfigu
ratus mōti ei': ſi q̄ mō occurrā ad reſurrec
tiōem: q̄ ē ex moꝛtuis: ñ q̄ iā acceperiz: aut iā
pfect' ſim. Sed̄r aūt ſi q̄ mō cōpꝛehēdaz
i q̄ ⁊ cōp̄henſus ſū a xp̄o ieſu. Fratres: ego
me nō aꝛbitꝛoꝛ cōp̄hēdiſſe. Vnū āt: q̄ q̄dez
retꝛo ſūt obliuiſcēs: ad ea vo q̄ ſūt poꝛa ex-
tēdēs meipſū: ad deſtinatū pſeq̄r: ad bꝛauiū
ſupne vocatiōis dei in xp̄o ieſu. Quicunq3
ḡ pfecti ſumus hoc ſentiamus: ⁊ ſi quid aliꝛ
ſapitis: ⁊ hoc vos deus reuelabit. Verūtī
ad q̄ puenim': ut idē ſapiam': ⁊ i eadē per
maneam' rr̄a. Imitatoꝛes mei eſtote fres: et
obſeruate eos q̄ ita ābulāt: ſicut habetis fo3-
maz nīam. Multi.n. ambulāt q̄s ſepe dice
bā vob': nē āt ⁊ flens dico īmicos cruc̄ xp̄i:
quoꝝ finis ītīt': q̄ꝝ de' ventr̄ ē: ⁊ gl'a i ꝓfusi-
one ipoꝝ: q̄ t̄rena ſapiūt. Nīa āt ꝓuerſatio
i cel'ē. Vnde ēt ſaluatoꝛē expectam' dñz nr̄z
ieſū xp̄z: q̄ reformabit coꝛp' hūilitatis nr̄e cō
figuratū coꝛpoꝛi claritatis ſue ſ3 opatōez q̄
ēt poſſit ſubīcere ſibi oīa. ¶ .IIII.

Itaq3 fratres mei cariſſimi ⁊ deſide-
ratiſſimi: gaudium meum ⁊ coꝛona
mea: ſic ſtate i dño cariſſimi. Euchodiaz ꝛo
go ⁊ ſynticen depcoꝛ: idipſuz ſapere in dño.
Etiā ꝛogo ⁊ te germane cōpar: adiuua illas
que mecū laboꝛauerūt i euāgelio cū clemē
te ⁊ ceteris adiutoꝛib' meis: q̄ꝝ noīa ſūt in li-
bꝛo vite. Gaudete i dño ſēp: iterꝝ dico gau-
dete. Modeſtia vra nō. ſit oīb' hoīb'. Dñs
.n. ꝓpe ē. Nihil ſollīciti ſitis: ſ3 i oī oꝛatiōe
⁊ obſecratiōe cū gr̄az actione petiones vre
inotescāt apud deū. Et pax dei q̄ exuperat
oēz ſenſū: cuſtodiat coꝛda vra ⁊ itelligētias
vras in xp̄o ieſu. De ceteꝛo fres q̄cūq3 ſunt
vera: q̄cūq3 pudica q̄cūq3 iuſta q̄cūq3 ſācta
q̄cūq3 amabilia q̄cūq3 bone fame: ſi q̄ vīrtus
ſi q̄ laus diſciplīne: hec cogitate: q̄ ⁊ didiciſti
⁊ accepiſti ⁊ audiſti ⁊ vidiſti i me. Hec agite
⁊ de' pacis erit uobiſcū. Gauiſus ſū āt i dño
vehemēt: qm̄ tandē aliq̄n reflozuiſti ꝓ me
ſentire: ſic ⁊ ſentiebat'. Occupati āt eratis:
Nō q̄ſi ꝓpt̄ penuriā dico. Ego.n. didici i q̄
b' ſū ſufficiēs ēe. Scio ⁊ hūliari: ſcio ⁊ abū
dare. Vbiq3 ⁊ i oīb' iſtitut' ſum: ⁊ ſatiari et
eſurire ⁊ abundare ⁊ penuriā pati: omnia
poſſum in eo q̄ me cōfoꝛtat. Verūtamē bñ
feciſtis: communicātes tribulatōi mee. Sci
tis autem ⁊ uos philippenſes: q̄ i principio
euangelij: qm̄ ꝓfectus ſū a macedonia: nlla
mihi eccl'a communicauit in ꝛatione dati ⁊
accepti: nīſi vos ſoli: q3 ⁊ theſſalonicā ſeml'
⁊ bis i uſū mihi miſiſti. Non q3 q̄ꝛo datum
ſed req̄o fructū abūdātē i ꝛōne vra. Habeo
autem omnia ⁊ abundo. Repletus ſum ac-
ceptis ab epaph3odito: q̄ miſiſtis i odoꝛem
ſuauitatis hoſtiam acceptam placētē deo.

Deꝰ āt meus ipleat ōe desideriū vr̄m ſm diuitias suas i gl'a i xp̄o iesu. Deo āt ⁊ pr̄i nr̄o gl'a i secula secl'oꝝ amē. Salutate ōez sc̄m i xp̄o iesu. Salutāt vos q̄ mecū sūt fr̄es. Salutāt vos ōes sc̄i: maxie āt q̄ d̄ cesar̄ domo sunt. Gr̄a dn̄i nr̄i iesu xp̄i cū sp̄u vr̄o amen.

Explicit epl'a pauli ad philippēses. Incipit argumētum in epl'am ad colossenses.

Colossenses ⁊ hi sicut ⁊ laodicēses sūt asiani: ⁊ ipsi p̄uenti erāt a pseudo apl'is. Nec ad hos accessit ipse apl's: sz ⁊ hos p epl'az corrigit. Audierāt. n. v̄bū ab archippo: q̄ et misteriū i eos accepit. Ergo apl's iā ligatus scribit eis ab epheso p tychicū diaconem ⁊ onesimum acolitum.

Explicit argumētū. Incipit epl'a pauli ad colossenses. Capl'm. .I.

Paulus apostolus iesu xp̄i p volūtatez dei et timothe' frat': his qui sūt colossis sc̄is ⁊ fidelib' fr̄ib' in xp̄o iesu. Gr̄a uobis et pax a deo pr̄e nr̄o. Gratias agimus deo ⁊ pr̄i dn̄i nr̄i iesu xp̄i sēp p vob' orantes: audiētes fidē vr̄am i xp̄o iesu et dilectiōem quā hētis i sc̄os ōes ppter spem q̄ reposita est uob' i cel': quā audist̄ i v̄bo veritatis euāgelij qd̄ p̄uenit ad uos: sic ⁊ i vniuerso mūdo ē ⁊ fructificat ⁊ crescit: sicut in uobis ex ea die q̄ audistis ⁊ cognouist̄ gr̄az dei in veritate: sicut didicistis ab epaphra carissimo conseruo nr̄o: q̄ ē fidelis p vobis mister xp̄i iesu. Qui etiam manifestauit nobis dilectiōem vr̄am in sp̄u. Iō ⁊ nos ex q̄ die audiuimus: n̄ cessamus p uob' orātes ⁊ postulantes: ut impleamini agnitiōe voluntat̄ ei' i ōi sapia ⁊ itellectu spiritali: ut ābuletis digne deo p oīa placētes i ōi ope bono fructificātes ⁊ crescētes i scia dei: i ōi v̄tute cōfortati ſm potentiam claritatis ei': i ōi patiētia ⁊ lōganimitate: cū gaudio gr̄as agētes deo ⁊ patri: q̄ dignos nos fec̄ i ptē sortis sāctoꝝ in lumine. Qui eripuit nos d̄ pt̄ate tenebrarū: ⁊ trāstulit i regnū filij dilectiōis sue: i q̄ hēmus redēptiōem ⁊ remissiōez peccatorum. Qui ē imago dei iuisibil' p̄mogēitus oīs creature: qm̄ i ipso ꝯdita sūt vniuersa in cel' ⁊ i t̄ra uisibilia ⁊ inuisibilia. Siue throni siue dn̄atiōes siue p̄ncipes siue pt̄ates: oīa p ip̄m ⁊ i ipso creata sunt. Et ipse ē añ ōes: ⁊ oīa i ipso ꝯstant. Et ipse est caput corporis eccl'e: q̄ ē p̄ncipiū p̄mogenit' ex mōtuis: ut sit i ōib' ipse p̄matū tenēs. Quia in ipso cōplacuit ōem plēitudinē ihitare: et p eū recōciliari oīa i ip̄m: pacificans p sāguinē cruc̄ eius: siue q̄ i t̄ris siue q̄ i cel' sūt. Et uos cum essetis aliquando alienati ⁊ inimici sensu i opib' mal': nc̄ āt recōciliauit in corpore carnis ei' p mortē: exhibē uos sc̄os ⁊ imaculatos ⁊ irrep̄hēsibiles corā ipso: si tn̄ pmanet̄ i fide fūdati ⁊ stabiles ⁊ imobiles a spe euāgelij qd̄ audist̄: qd̄ p̄dicatum est i vniuersa creatura: q̄ sub celo ē: cui' fc̄s sum ego paulus mister: q̄ nc̄ gaudeo i passiōib' p vob': ⁊ adipleo ea q̄ desunt passionū xp̄i i carne mea p corpore eius qd̄ ē eccl'a. Cuius fc̄s sū ego mister ſm dispēsatiōem dei q̄ data ē mihi in uob': ut impleam v̄bum dei mysteriū qd̄ abscōditum fuit a seculis ⁊ generatiōib': nc̄ āt māifestū ē sc̄is ei': q̄b' voluit de' notas facē diuitias gl'e sacram̄ti huius i gentibus: qd̄ ē xp̄s i uob' spes gl'e: quē nos annunciamus corripientes ōem hoiem et docētes in ōi sapia: ut exhibeam' ōez hoiez pfectū i xp̄o iesu: i q̄ ⁊ laboro certādo secundū opatiōem eius: quā operat̄ i me i v̄tute.

.II.

Volo. n. vos sc̄ire q̄lē sollicitudinē habeā p uob' ⁊ p his q̄ sunt laodicie: ⁊ q̄cūq; n̄ uiderūt faciē meā i carne: ut cōsolēt̄ corda ipsoꝝ istructi i caritate: ⁊ i ōes diuitias plenitudinis intellect' i agnitiōe mysterij dei pr̄is ⁊ xp̄i iesu: i q̄ st̄ ōes thesauri sapie ⁊ scie abscōditi. Hoc āt dico: ut nēo vos decipiat i sublimitate ſmonū. Nā ⁊ si corpore absens sum: sz sp̄u vobiscū sū gaudēs ⁊ vidēs ordiem vr̄m ⁊ firmamentum ei' que i xp̄o ē fidei vr̄e. Sic g̃ accepist̄ iesū xp̄m dn̄z nr̄m: i ipso ābulate: radicati ⁊ supedificati i ipso ⁊ ꝯfirmati i fide: sic ⁊ didicist̄: abūdātes in illo i gr̄arum actiōe. Videte neq̄s vos decipiat per philosophiam ⁊ inanem fallaciam ſm traditiōem hoīum: ſm elem̄ta mūdi: ⁊ n̄ ſm xp̄m. Quia i ipso inhabitat oīs plenitudo diuinitatis corporaliter: ⁊ estis i illo repleti: qui est caput oīs p̄ncipatus ⁊ potestat̄. In quo ⁊ circūcisi estis circuncisione

nō mānufactā i expoliatōe coꝛpoꝛis carnis: ſz in circūcīſiōe xp̄i ꝙſepulti ei i baptiſmo: i q̄ ⁊ reſurrexiſtis p fidē opatiōis dei q̄ ſuſcitauit illū a moꝛtuis. Et vos cū moꝛtui eſſetis i delictis ⁊ p̄putio carnis vr̄e: cōuiuificauit cū illo oīa nās vob oīa delicta: delēs qđ aduerſus nos erat cyꝛographū decreti: qđ erat ꝓtrariū nob. Et ipſū tulit de medio affigēs illud cruci: ⁊ expoliās p̄cipat⁹ ⁊ p̄tates: traduxit ꝓfidenr: palā triūphās illos i ſeipſo. Nēo g̃ vos iudicet i cibo aut i potu aut i pte diei feſti aut neomenie aut ſabbatoꝝ q̄ ſt̄ ūbra futuꝛoꝝ: coꝛp⁹ āt xp̄i. Nemo vos ſeducat uolēs i hūilitate ⁊ religiōe āgeloꝝ: q̄ nō uidit: ābulans fruſtra iflat⁹ ſēſu carnis ſue: ⁊ nō tenēs caput: ex q̄ totū coꝛp⁹ p nex⁹ ⁊ conīunctiones ſūmiſtratum ⁊ p̄ſtructū creſcit i augmentum dei. Si ergo moꝛtui eſt cū xp̄o ab elementis huⁱ mūdi: qđ adhuc tanq̄ viuētes mundo decernitis: Ne tetigeritis neq̄ guſtaueritis neq̄ ꝓtrectaueritis: q̄ ſūt oīa i interitu ipſo uſu ſm p̄cepta ⁊ doctrinas hoiuz q̄ ſūt ꝛōnē q̄dē hñtia ſapiētie i ſupſtitiōe et hūilitate ⁊ nō ad parcēdū coꝛpoꝛi: nō i honore aliq̄ ad ſaturitatē carnis. ¶ .III.

Situr ſi ꝓſurrexiſtis cū xp̄o: q̄ ſurſum ſūt q̄rite ubi xp̄s ē i dextera dei ſedēs: q̄ ſurſum ſunt ſapite: nō q̄ ſup terram. Mōrtui. n. eſtis ⁊ vita vr̄a abſcondita eſt cū xp̄o in deo: cū āt xp̄s apparuerit vita vr̄a: tūc et vos apparebitis cū ipſo i gl̄a. Moꝛtificate g̃ mēbra vr̄a: q̄ ſūt ſup t̄rā fornicatiōem immūdiciam libidiem ꝓcupiſcētiā malam et auariciā: q̄ ē ſimulacioꝝ ſuiⁿ: ꝓp̄ q̄ venit ira dei ſup filios icredulitat⁹: i quib⁹ ābulaſtis aliq̄n cum uiueretis in illⁱ. Nūc āt deponite ⁊ vos oīa iram idignatiōem maliciam blaſphemiā turpem ſermonem de oꝛe vr̄o. Nolite mentiri iuicē: expoliantes vos veteꝝ hoīem cuz actibus ſuis: ⁊ induentes nouū eum: q̄ renouatur in agnitiōem dei ſz imaginem eⁱ: q̄ creauit eum: ubi nō ē gētilis ⁊ iudeus: circūciſio ⁊ p̄putiū barbar⁹ ⁊ ſcytha ſeru⁹ ⁊ liber: ſz oīa ⁊ i oīb⁹ xp̄s. Jnduite vos g̃ ſicut electi dei ſancti ⁊ dilecti uiſcera mīe: benignitatem humilitatem modeſtiam patientiam ſuppoꝛtantes iuicem ⁊ donantes vobiſmetipſis: ſiq̄s aduerſus aliquē hz q̄re la: ſic ⁊ dñs donauit vob ita ⁊ vos. Super oīa aūt hec caritatē habete: qđ ē vinculum pfectionis: ⁊ pax xp̄i exultet in coꝛdib⁹ vr̄is: i q̄ uocati eſtis i vno coꝛpoꝛe: ⁊ grati eſtote. Verbū xp̄i habitet i uob abūdanter i oī ſapiētia docentes ⁊ cōmonētes vosmetipſos i pſalmis hymnis ⁊ canticis ſpiritalib⁹ i gr̄a cātātes i coꝛdib⁹ vr̄is deo. Oē qcūq̄ facitis i vbo āt i ope oīa i noīe dñi nr̄i ieſu xp̄i: gr̄as agētes deo ⁊ p̄ri p ipm. Mulieres ſubdite eſtote viris: ſic oportet in dño. Viri diligite vxoꝛes vr̄as: ⁊ nolite amari eē ad illas. Filij obedite parētib⁹ p oīa: hoc. n. placitū eſt in dño. Patres nolite ad idignatiōez puocare filios vr̄os: ut nō puſillo aio fiāt. Serui obedite p oīa dñis carnalib⁹: nō ad oculū ſeruientes q̄ſi hoib⁹ placētes: ſz i ſimplicitate coꝛdis timētes dñm. Qcūq̄ facitis ex aio opamini ſicut dño ⁊ nō hoib⁹: ſciētes q⁹ a dño accipietis retributōez hēditat⁹. Dño xp̄o ſuite. Qui. n. iniuriā facit: recipiet id qđ inique geſſit. Et nō ē p̄ſonaꝝ acceptio apud deū. ¶ .IIII.

Omini qđ iuſtū ē ⁊ equū ſuis p̄ſtate: ſciētes q⁹ ⁊ vos dñm habetis i celo. Oratioⁿi iſtate vigilātes in ea i gr̄aꝝ actōe oꝛātes ſimul ⁊ p nob: ut deꝰ aperiat nobis oſtium ſermonis ad loquēdū myſteriū xp̄i ꝓpter qđ ēt vinctus ſum: ut manifeſtez illū ita ut oporteat me loq̄. Jn ſapia ābulate ad eos q̄ foꝛis ſunt: tēpus redimentes. Sermo vr̄ ſemp i gr̄a ſale ſit ꝓdit⁹: ut ſciat⁹ quō oporteat uos vnicuiq⁹ rn̄dere. Que circa me ſt̄ oīa vob⁹ nota faciet tychic⁹ cariſſimus frat⁹ ⁊ fidelis miniſter ⁊ p̄ſeru⁹ i dño: quem miſi ad uos ad hoc ipſū: ut cogn̄ſcat q̄ circa vos ſunt: ⁊ p̄ſoleⁿ corda vr̄a cū oneſimo cariſſimo ⁊ fideli fr̄e q̄ ex vob ē: q̄ oīa q̄ hic aguntur nota faciēt vob. Salutat uos ariſtarchus ꝓcaptiu⁹ meⁱ ⁊ marc⁹ ꝓſobrin⁹ barnabe: ꝰ q̄ accepiſtis mandata. Si venerit ad vos ſuſcipite illū. Et ieſus q̄ dr̄ iuſt⁹: q̄ ſūt ex circūciſione: hi ſoli ſunt adiutoꝛes mei i regno dei: q̄ mihi fuerūt ſolatio. Salutat uos epaphras: q̄ ex vob ē ſuus xp̄i ieſu: ſēp ſollicit⁹ p uob i oꝛonib⁹: ut ſtetis pfecti ⁊ pleni in oī uolūtate dei. Teſtimonium. n. illi phibeo: q⁹ hz mlt̄um laboꝛem p vob ⁊ p his q̄ ſunt laodicie ⁊ q̄ hierapoli. Salutat vos lucas medic⁹ cariſſim⁹ ⁊ demas. Salutate fratres q̄ ſūt laodicie ⁊ nymphā: ⁊ q̄ i domo eius ē eccl̄am. Et cum lecta fuerit apud uos ep̄la hec: facite ut ⁊ i laodicēſi ū eccl̄a legat: ⁊ ea q̄ laodicēſiū eſt: vob legat. Et dicite archippo: Vide miniſterium quod accepiſti in domino: ut illud impleas. Salutatio mea manu pauli. Memoꝛes eſtote vinculoꝛum

meorũ. Gr̃a dñi nr̃i iesu xp̃i uobiscũ amen.

Explicit epl'a pauli ad colossenses. Incipit argumẽtũ i epl'am ad thessalonicẽses p̃mã.

Thessalonicẽses sũt macedones: q̃ accepto v̄bo v̄itat̃ p̃stiterunt i fide: ẽt i p̃secutiõe ciuiũ suorũ. Preterea nec receperunt falsos apl'os: nec ea q̃ a falsis apl'is dicebãt. Hos collaudat apl's: scribẽs eis ab athenis per tychicũ diaconẽ ⁊ onesimũ acolithũ.

¶ Explicit argumentũ. Incipit epl'a pauli ad thessalonicẽses p̃ma. Capitulũ. .I.

Paulus ⁊ siluanus ⁊ timothe' eccl'e thessalonicẽsiũ i deo p̃re nr̃o ⁊ dño iesu xp̃o: gr̃a uobis ⁊ pax. gr̃as agim' deo sẽp̃ ꝓ õib' vob': memoriã vr̃i faciẽtes i orationib' nr̃is sine itermissiõe: memores opis fidei vr̃e ⁊ laboris ⁊ caritat̃ ⁊ sustinẽtie spei dñi nr̃i iesu xp̃i ãte deũ ⁊ p̃rem nr̃m. Sciẽtes fr̃es dilecti a deo electiõem vr̃az: q̃z euãgeliũ nr̃m nõ fuit ad uos i s̃mõe tm̃: sz ⁊ i v̄tute ⁊ i sp̃u sc̃o ⁊ i plenitudine multa: sicut scitis: q̃les fuerimus i uob' ꝓpter uos. Et uos imitatores nr̃i fc̃i est̃ ⁊ dñi: excipiẽtes v̄bũ i tribulatiõe mlta cũ gaudio sp̃s sc̃i ita ut fc̃i sitis forma õib' credẽtib' i macedonia ⁊ i achaia. A uob'.n. diffamat' ẽ sermo dñi non solum i macedonia ⁊ i achaia: sz ⁊ i omni loco fides vr̃a q̃ est ad deum ꝓfecta est: ita ut ñ sit nob' neceẽ q̃cq̃ loq̃. Ipi .n. d̄ uob' ãnũciãt q̃lẽ itroitũ habuerim' ad vos: ⁊ quõ ꝯuersi est̃ ad deũ a simulacris s̃uire deo uiuo ⁊ vero ⁊ expectare filiũ eius d̄celis: quem suscitauit ex mortuis iesum: q̃ eripuit nos ab ira vẽtura. ¶ .II.

Nam ⁊ ipsi scit̃ fr̃es itroitũ nr̃m ad vos q̃z nõ inanis fuit: sed ãte passi ⁊ cõtumeliis affecti: sic̃ scitis in philippis: fiduciã habuim' in deo nr̃o loq̃ ad vos euãgeliũ dei in multa sollicitudine. Exhortatio.n. nr̃a non de errore neq̃z de imũdicia neq̃z i dolo: sz sicut ꝓbati sumus a deo: ut credẽt̃ nobis euãgeliũ: ita loq̃mur: ñ q̃si hoib' placẽtes: sed deo q̃ ꝓbat corda nr̃a. Neq̃z.n. aliq̃ñ fuimus in sermone adulatõis: sicut scit̃: neq̃z in occasiõe auaricie de' test̃ ẽ: nec q̃rẽtes ab hoib' gl'am neq̃z a uobis neq̃z ab aliis cum possem' vob' oneri eẽ: ut xp̃i apl'i. Sed facti sumus paruuli in medio vr̃m tãq̃ si nutrix foueat filios suos: ita desiderãtes vos cupide volebam' tradẽ vob' nõ solũ euãgelium dei: sed ẽt aĩas nr̃as: q̃m carissimi nob' facti estis. Mẽores.n. fc̃i est̃ fr̃es laboris nr̃i ⁊ fatigatiõis: nocte ⁊ die operãtes: ne quẽ vr̃m grauarez'. Predicauim' i uob' euãgeliũ dei. Uos testes est̃ ⁊ de': q̃ sc̃e ⁊ iuste ⁊ sine q̃rela vob': q̃ credidist̃ affuim': sicut scit̃: q̃liter vnũquẽq̃z vr̃m: sic̃ p̃r filios suos dep̃cantes vos ⁊ ꝯsolãtes: testificati sum': ut ãbularetis digne deo: q̃ vocauit vos in suũ regnuz ⁊ gl'am. Iõ ⁊ nos gr̃as agim' deo sine intermissione: q̃m cũ accepisset a nob' v̄bũ audit' dei: accepist̃ illud nõ ut v̄bũ hoĩuz: sed sic̃ ẽ vere v̄bum dei: q̃ opat̃ i vob' q̃ credidistis. Uos.n. imitatores fc̃i est̃ fr̃es eccl'arũ dei: q̃ sũt i iudea i xp̃o iesu: q̃z eadem passi estis ⁊ vos a ꝯtribulib' vr̃is: sic̃ ⁊ ipsi a iudeis: qui ⁊ dñm occiderunt iesum ⁊ ꝓphetas: ⁊ nos p̃secuti sunt: ⁊ deo ñ placent ⁊ õib' hoibus aduersant̃: ꝓhibẽtes nos gẽtib' loq̃: ut salue fiãt: ut ĩpleãt pcc̃a sua semp̃. Peruẽit.n. ira dei sup̃ illos usq̃z i finẽ. Nos ãt fr̃es desolati a vob' ad tp̃s hore aspectu nõ corde: abũdãti' festinauim' faciẽ vr̃am vidẽ cũ mlto desiderio: q̃m voluim' venire ad uos ego q̃dẽ paul' ⁊ semel ⁊ iterz: sz ĩpediuit nos sathanas. Que ẽ.n. nr̃a spes aut gaudiũ aut corona gl'e? Nõne vos ãte dñm nr̃m iesum xp̃m in aduentu eius? Uos.n. est̃ gl'a nr̃a ⁊ gaudium. ¶ .III.

Propter qd̄ ñ sustinentes ampli': placuit nobis remanẽ athenis solis: ⁊ misim' timotheum fr̃em nr̃m ⁊ mĩstrũ dei in euãgelio xp̃i: ad ꝯfirmãdos vos ⁊ exhortãdos ꝓ fide vr̃a: ut nẽo moueat̃ i t̃bulatiõib' istis. Ipsi.n. scit̃: q̃ i hoc positi sum'. Nam ⁊ cum apud uos essem' p̃dicebam' vob' passuros nos tribulatiões: sicut ⁊ factũ ẽ ⁊ scit̃. Propt̃ea ⁊ ego ampli' ñ sustinẽs: misi ad cog̃scẽdũ fidẽ vr̃am: ne forte tentauerit vos is q̃ tentat: ⁊ ĩanis fiat labor nr̃. Nunc autẽ veniente timotheo ad nos a vob' ⁊ ãnunciãte nob' fidẽ ⁊ caritatẽ vestram: ⁊ quia mẽoriaz nostri habetis bonam: sẽp̃ desiderãtes

uos vidē: sic̄ ⁊ nos q̄s vos: lō ꝓsolati sum⁹ fies in vob⁹: i oi nc̄itate ⁊ tbulatiōe nr̄a p fi dē vr̄am: qm̄ nūc viuim⁹: si uos stat⁹ i dño. Quā.n. gr̄az actōem possum⁹ deo retribu ere ꝓ uob⁹ in oi gaudio: q̄ gaudem⁹ ppt uos ātē deū nr̄m: nocte ac die abūdāt⁹ orantes: ut uideam⁹ faciē vr̄am ⁊ cōpleam⁹ ea q̄ de sūt fidei vr̄e? Ipse āt de⁹ ⁊ pr̄ nr̄ ⁊ dñs iesus xp̄s dirigat vr̄a nr̄am ad uos. Vos āt dñs mltiplicet ⁊ abūdare faciat caritatē vr̄am i inuicē ⁊ i oēs: quēadmodū ⁊ nos i vob⁹ ad ꝓfirmāda corda vr̄a sine q̄rela i sc̄itate ante deū et pr̄em nr̄z i aduētu dñi nr̄i iesu xp̄i cū oībus sc̄is ei⁹ amen. ¶ .IIII.

De cetero g̃ fies rogam⁹ uos et obsecra m⁹ i dño iesu: ut quēadmodū accepi stis a nob⁹: quō oportet uos ābulare ⁊ pla cē deo: sic ⁊ ābuletis: ut abūdetis magis. Scitis .n. q̄ p̄cepta dedi vob⁹ p dñm iesū. Hec est .n. volūtas dei sc̄ificatio vr̄a: ut abstineatis uos a fornicatiōe: ut sciat vnusq̄sq; vr̄z vas suū possidē in sc̄ificatiōe ⁊ honore: ñ i passi one desiderij: sic̄ ⁊ gētes q̄ ignāt deuz. Et ne q̄s supgrediat: neq; circunueniat i negocio fr̄em suū: qm̄ vindex ē dñs ō his oīb⁹: sicut p diximus uob⁹ ⁊ testificati sumus. Nō.n. vo cauit nos deus i immūdiciam: sz i sc̄ificati onem. Itaq; q̄ hec spernit: ñ hoiem spernit sz deū: qui ēt dedit sp̄m suū sc̄z i nob⁹. De ca ritate āt fraternitat⁹ ñ necesse habuimus scri bere uob⁹. Ipsi.n. uos a deo didicistis: ut di ligatis inuicē. Etenim illud facit⁹ i oēs fies: in vniuersa macedonia. Rogam⁹ āt uos fra tres: ut abundetis magis ⁊ operam detis: ut quieti sitis: ⁊ ut vr̄z negociū agat⁹: ⁊ ope mini mānib⁹ vr̄is: sicut p̄cepimus uob⁹: ⁊ ut honeste ābulet⁹ ad eos q̄ foris sunt: ⁊ nulli⁹ aliq̄d desidētis. Nolumus āt uos ignorare fies de dormiētib⁹: ut nō ꝓtristemini: sicut ⁊ ceteri: q̄ spē ñ hñt. Si.n. credimus q⁹ iesus mortu⁹ ē ⁊ resurrexit: ita ⁊ de⁹ eos: q̄ dōmi erunt p iesū adducet cū eo. Hoc.n. uob⁹ di cimus i vbo dñi: q⁹ nos q̄ viuim⁹: q̄ residui sumus i aduentu dñi: ñ p̄uenie m⁹ eos q̄ dor mierūt. Qm̄ ipse dñs i iussu ⁊ i uoce archā geli ⁊ i tuba dei descēdet ō celo: ⁊ mortui q̄ i xp̄o sunt resurgent p̄mi. Deide nos q̄ viui mus q̄ reliq̄mur: simul rapiemur cū illis i nubib⁹ obuiam xp̄o i aera: ⁊ sic sēp cū dño erim⁹. Itaq; ꝓsolamini inuicē i vbis istis.

De tp̄ib⁹ āt ⁊ momētis fies ñ idiget⁹: ut scribamus uob⁹. Ipsi.n. diligent⁹ scitis: q⁹ dies dñi: sicut fur i nocte ita vēiet. Cum .n. dixerint pax ⁊ securitas: tūc repētin⁹ eis supueniet iteri⁹: sic̄ dolor i utero hāntis: ⁊ ñ effugiēt. Vos āt fies ñ est⁹ i tenebris: ut vos dies ille tāq̄ fur cōp̄hēdat. Oēs.n. uos filij luc estis: ⁊ filij diei. Nō sum⁹ nocti neq; tene brarū. Igit̄ nō dormiam⁹: sic̄ ⁊ ceteri: sz vigi lem⁹ ⁊ sobrij sim⁹. Qui.n. dormiūt: nocte dormiūt: ⁊ q̄ ebrij sunt: nocte ebrij sūt. Nos āt q̄ diei sum⁹ sobrij sim⁹ induti lorica fidei ⁊ caritatis ⁊ galea spē salut⁹: qm̄ ñ posuit nos deus in iram: sed in acq̄sitionem salut⁹ per dñm nr̄m iesū xp̄m q̄ mortu⁹ ē pro nobis: ut siue vigilem⁹ siue dormiamus: simul cū illo viuamus. Propter q̄ cōsolamini iui cē: ⁊ edificate alt⁹ trū: sicut ⁊ faciti. Roga mus autem uos fratres: ut noueritis eos qui laborant iter uos: ⁊ p̄sunt uobis i dño: ⁊ monent uos: ut habeatis illos abūdāt⁹ in caritate: ppter opus illorum: ⁊ pacē ha bete cū eis. Rogamus autem uos fies: cor ripite icētos: ꝓsolamini pusillanies: susci pite infirmos: patientes estote ad oēs. Vi dete ne q̄s malum ꝓ malo alicui reddat: sz semper q̄ bonum ē sectamini i inuicez ⁊ i oēs. Sēp gaudete: sine itermissiōe orate i oī b⁹ gr̄as agite. Hec ē .n. volūtas dei i xp̄o ie su i oīb⁹ vob⁹. Sp̄m nolite extīguē ppheti⁹ nolite spernere. Omnia autez ꝓbate: quod bonum est tenete: ab omni specie mala ab stinete vos. Ipse āt deus pacis sc̄ificet uos p oia: ut integer sp̄s vr̄ ⁊ aīa ⁊ corp⁹ sine q̄rela in aduentu dñi nr̄i iesu xp̄i seruet. Fidel⁹ ē q̄ vocauit: qui etiaz faciet. Fratres: orate pro nob⁹. Salutate fratres omnes i osculo sc̄o. Adiuro uos p dñm ut legatur epistola hec oībus sanctis fratribus. Gr̄a dñi nr̄i iesu xp̄i uobiscum amen.

Explicit epl̄a pauli ad thessalonicēses p̄ma.
Incipit argumentū in epistolaz secundaz.

Ad thessalonicēses secūdā scribit epl̄am apl̄s: ⁊ notū fac eis ō tp̄i b⁹ nouissimis ⁊ ō aduersarij de iectiōe. scribit hāc epl̄ā ab athe nis p titū diaconē ⁊ onesimū acolytū.

Explicit argumentū. Incipit epl̄a pauli ad thessalonicenses secunda. Capl̄m. ¶ .I.

Paulus ⁊ siluanus ⁊ timothe⁹ eccle thessalonicēsiū i deo pr̄e nr̄o ⁊ dño ihesu xp̄o gr̄a vobis ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o ⁊ dño ihesu xp̄o ¶Gr̄as agē debem⁹ sēp deo p uob⁹ frēs: ita ut dignū ē: qm̄ supercrescit fides vr̄a: ⁊ abūdat caritas vnius cuiusq; vr̄i inuicē: ita ut nos ipsi i vob⁹ gl̄emur i eccl̄is dei p patiētia vr̄a ⁊ i fide ⁊ ī oīb⁹ psecutōib⁹ vr̄is ⁊ tribulatiōib⁹ q̄s sustinetis exemplum iusti iudicij dei: ut digne habeamini i regno dei p q̄ ⁊ patimini: si tñ iustū ē apud deū retribuere ꝛetributiōez his qui uos tribulāt: ⁊ vob⁹ q̄ tribulamini requiē nobiscū i reuelatōe dñi ihesu ō celo cū āgelis vr̄utis ei⁹ i flām ignis dantis vindictam his: q̄ ñ nouerit deum: ⁊ q̄ non obediunt euangelio dñi nr̄i ihesu xp̄i. ¶Qui penas dabūt i ēternū etnas a facie dñi ⁊ a gl̄a vr̄utis eius: cū venerit glorificari in sanctis suis ⁊ ammirabil̄ fieri in oīb⁹ q̄ crediderūt: q; creditū ē testionū nr̄z sup uos i die illo. ¶In q̄ ēt or̄am⁹ sēp p vob⁹ ut dignet⁹ vos vocatōe sua de⁹: ⁊ impleat oēz voluntatē bōitatis sue ⁊ opus fidei i vr̄ute: ut clarificet nomen dñi nr̄i ihesu xp̄i i vob⁹: ⁊ vos i illo: fm gr̄am dei nr̄i ⁊ dñi ihesu xp̄i.

¶ .II.

Rogam⁹ āt uos frēs p aduētū dñi nr̄i ihesu xp̄i ⁊ nr̄e ꝓgregatiōis i ip̄m: ut ñ cito moueamini a vr̄o sensu neq; treamini neq; p spm neq; p fmōez neq; p epl̄az tāq; p nos missā: q̄si instet dies dñi. ¶Ne q̄s uos seducat ullomō. Qm̄ nisi venerit discessio p̄mū: ⁊ reuelat⁹ fuerit hō peccati fili⁹ pditōis q̄ aduersat ⁊ extollitur sup̄a oē q̄ dr̄ de⁹ aut q̄ colitur: ita ut i tēplo dei sedeat: ostēdēs se tanq; sit de⁹. ¶Nō retinetis q; cū adhuc eēm apud uos: hec dicebam uob⁹. Et nunc q̄d detineat scitis: ut reueletur i suo tp̄e. ¶Nā mysteriū iam operatur iniq̄tatis tm̄: ut qui tenet nē teneat: dōec de medio fiat. Et nūc reuelabit⁹ ille iniqu⁹: quem dñs ihesus interficiet spu oris sui: ⁊ destruet illustratiōe aduētus sui: eū cui⁹ ē aduēt⁹ fm opatiōem sathane i oī vr̄ute ⁊ signis ⁊ pdigijs mēdacib⁹ ⁊ i oī seductiōe iniq̄tatis his q̄ pereunt: eo q; caritatē veritatis ñ receperūt: ut salui fierent. Jō mittet illis de⁹ opatōem errōris: ut credāt mēdacio: ut iudicet⁹ oēs q̄ ñ crediderūt veritati: sed ꝓsenserunt iniquitati. ¶Nos āt ōbem⁹ gr̄as agē deo sēp p uob⁹ frēs dilecti a deo: q; elegerit nos de⁹ pmitias i salutē i sc̄ificatiōe spūs ⁊ i fide vr̄itat⁹: i q̄ ⁊ vocauit vos p euangeliū nr̄m i acq̄sitōe gl̄e dñi nr̄i ihesu xp̄i. ¶Itaq; frēs state ⁊ tenete traditiōes q̄s didicistis siue p fmōem siue p epl̄am nr̄am. ¶Ipse aūt dñs nr̄ ihesus xp̄s ⁊ de⁹ ⁊ pr̄ nr̄: q̄ dilexit nos ⁊ dedit ꝓsolatiōem eternam ⁊ spem bonam i gratia: exhortet corda vr̄a ⁊ cōfirmet in oī tp̄e ⁊ fmōe bono. ¶ .III.

De cetero fratres orate p nob⁹: ut fmo dei currat ⁊ clarificet: sic ⁊ apud vos: ⁊ ut libēmur ab importunis ⁊ mal̄ hoīb⁹. ¶Nō.n. oīum est fides. ¶Fidel̄ autem de⁹ est: q̄ ꝓfirmabit uos ⁊ custodiet a malo. ¶Confidim⁹ āt de vob⁹ frēs i dño: qm̄ q̄cūq; p̄cipim⁹ ⁊ facitis ⁊ facietis. ¶Dñs aūt dirigat corda vr̄a i caritate dei ⁊ patiētia xp̄i. ¶Denunciamus aūt vob⁹ fratres in noīe dñi nr̄i ihesu xp̄i: ut subtrahat⁹ vos ab oī fratre ābulāte inordiate ⁊ ñ fm traditōem quam acceperūt a nob⁹. ¶Ipsi.n. scit⁹ quēadmodū oporteat imitari nos: qm̄ ñ inquieti fuimus iter vos: neq; gratis panē māducauim⁹ ab aliq̄: sed i labore et fatigatiōe nocte ⁊ die operantes: ne quem vr̄m grauarem⁹. ¶Nō q̄si ñ habuerim⁹ p̄tatē sed ut nosmetipsos formā darem⁹ vobis ad imitādū nos. ¶Nā ⁊ cū essem⁹ apud vos: hoc denunciabam⁹ vob⁹: qm̄ siq̄s ñ vult opari: nec manducet. ¶Audiuimus.n. int̄ vos q̄sdā ambulantes inquiete nihil operantes: sed curiose agentes. ¶His aūt q̄ eiusmodi sunt denūciamus ⁊ obsecram⁹ in dño ihesu xp̄o: ut cū silētio operantes suū panē māducēt. ¶Vos āt frēs nolite deficere benefacientes. ¶Qd siq̄s nō obedierit vbo nr̄o p epl̄az: hūc notate: ⁊ ñ cōmisceamini cū illo: ut ꝓfundat⁹. ¶Et nolite q̄si inimicū existimare: sed cōripite: ut frēz. ¶Ipse āt de⁹ pac̄ det uob⁹ pacem sempiternā i oī loco. ¶Dñs sit cum oīb⁹ vob⁹. ¶Salutatio mea manu pauli: qd est signum in oī epl̄a. ¶Ita scribo. ¶Gr̄a dñi nr̄i ihesu xp̄i cū omnibus vobis amen.

¶Explicit epl̄a pauli ad thessalonicēses secūda. ¶Incipit argumētū i epl̄ā ad timotheū pr̄imā

¶Timotheū istruit ⁊ docet de ordinatione epūatus ⁊ diaconū ⁊ ois eccl̄astice discipline: scribēs ei a laodicia p tichycum diaconem.

Incipit epl'a pauli ad timotheū pria. Capl'z. I.

Paulus apostolus iesu xp̄i s̄m iperiuz dei saluatoris nr̄i ⁊ xp̄i iesu spei nr̄e timotheo dilecto filio i fide: gr̄a ⁊ mia ⁊ pax a d̄o pr̄e ⁊ xp̄o iesu dn̄o nr̄o. Sicut rogaui te ut remaneres ephesi cū irem i macedoniam: ut denūciares q̄busdā ne aliter docerēt: neq; itenderēt fabul' ⁊ genealogijs it̄minat': q̄ q̄ones p̄stant magis q̄ edificatiōem dei: q̄ ē in fide. Finis aūt p̄cepti est caritas: de corde puro ⁊ cōscia bona ⁊ fide nō ficta. A quib' quidā aberrātes cōuersi sunt in vaniloquiū: volētes eē leg' doctōes ñ itelligētes: neq; q̄ loquūt': neq; d̄ quib' affirmāt. Scimus āt qr bōa est lex: siq̄s ea legitime utat': sciētes hoc: qr lex iusto ñ ē posita: sed iiust' ⁊ ñ subditis ipijs ⁊ pccōrib' scelerat' ⁊ cōtaminat' patricidis ⁊ matricidis homicidis fornicarijs masculoꝝ cōcubitorib' plagiarijs mēdacibus ⁊ piuris: ⁊ siq̄d aliud sane doct'ne adv'sat': q̄ ē s̄m euāgeliū gl'e bt̄i dei: qd̄ creditū ē mihi. Gr̄as ago ei: qui me ꝯfortauit i xp̄o iesu dn̄o nr̄o: quia fidelez me existimauit ponēs i misterio. Qui p̄us blasphemus fui ⁊ p̄secutor ⁊ cōtūeliosus: sz miam dei ꝯsecutus sum: quia ignorans feci i icredulitate. Superabūdauit āt gr̄a dn̄i nr̄i cū fide ⁊ dilectiōe: q̄ ē i xp̄o iesu. Fidelis s̄mo ⁊ ōi acceptiōe dign': qr xp̄s iesus venit in hūc mūdū pccōres saluos facē: q̄rum p̄mus ego sum. Sz iō miam ꝯsecut' sum: ut in me p̄mo oñderet xp̄s iesus ōem patientiam ad iformatiōem eorum qui credituri s̄t i vitam et'nam. Regi āt secl'orum i mortali iuisibili soli deo honor ⁊ gl'a i secula secl'oꝝ amen. Hoc p̄ceptū cōmēdo tibi fili timothee s̄m p̄cedentes i te ꝓphetias: ut milites in ill' bonā militiā hn̄s fidē ⁊ bonā ꝯsciaz: quā q̄dā repellētes circa fidē naufragauerunt: ex quib' ē hymene' ⁊ alexander: q̄s tradidi sathane: ut discāt ñ blasphēare.

.II.

Obsecro igitur p̄mū ōium fieri obsecratiōes or̄ones postulatiōes gr̄aꝝ actiones ꝓ ōib' hoib' ꝓ regib' ⁊ ōib' q̄ in sublimitate ꝯstituti sūt: ut quietā ⁊ trāquillā vitaz agamus i ōi pietate ⁊ castitate. Hoc.n. bonū ē ⁊ acceptū corā saluatore nr̄o deo: q̄ ōes hoies vult saluos fieri: ⁊ ad agnitiōem v'itat' venire. Vn'.n. de' vn' ⁊ mediator dei ⁊ hoiuz hō xp̄s iesus: q̄ dedit redēptiōez semetipsū ꝓ ōib'. Cui' testimōiū tp̄ib' suis cōfirmatū ē: i q̄ posit' sū ego p̄dicator ⁊ apl's. Veritatē dico: ñ mētior: doctor gētiū i fide ⁊ v'itate. Volo g̊ uiros orare i ōi loco: leuātes puras manus sine ira ⁊ disceptatione: Sil'it' ⁊ mulieres i habitu ornato cuz verecundia ⁊ sobrietate ornantes se: ñ in tortis crinib' aut auro aut margarit' l' veste p̄ciosa: sed qd̄ decet mulieres ꝓmittentes pietatē p opa bona. Mulier i silentio discat: cuz ōi subiectiōe. Docē āt ml'ieri ñ pmitto neq; dn̄ari i viꝝ: sed eē i silentio. Adā.n. p̄m' format' ē: deinde eua ⁊ adā ñ ē seduct': mulier āt seducta i p̄uaricatiōe fuit. Saluabit' āt p filioꝝ generatōez: si pmāserit i fide ⁊ dilectione ⁊ sc̄ificatione cum sobrietate.

.III.

Fidelis sermo. Siq̄s ep̄atuz desiderat bonum opus desiderat. Oportet.n. ep̄m irrep̄hensibilē eē: vni' vxoris viꝝ sobriuz ornatū prudētē pudicū hospitalē doctorem nō vinolentum ñ pcussorem sz modestum nō litigiosum ñ cupidum sue domui bn̄ p̄positū: filios hn̄tē subditos cum ōi castitate. Siq̄s āt domui sue p̄esse nescit: quō eccl'e dei diligētiā hēbit: Nō neophitū: ne i supbiā elat' i iudiciū icidat diaboli. Oportet āt ⁊ illū testioniū hr̄e bonū ab his q̄ foris sunt: ut ñ in opprobriū incidat ⁊ i laq̄ū diaboli. Diacones sil'iter pudicos nō bilingues: ñ multo vino deditos ñ turpe lucruz sectantes: hn̄tes mysteriū fidei i ꝯscia pura. Et hi aūt ꝓbentur p̄mum: ⁊ sic ministrent nullū crimē hn̄tes. Mulieres sil'it' pudicas: non detrahētes sobrias fideles i ōib'. Diacones sint vnius vxoris viri: q̄ filijs suis bn̄ p̄sint ⁊ suis domibus. Qui.n. bn̄ ministrauerint: gradum bonuz sibi acquirent: ⁊ ml'tam fiduciam in fide: q̄ ē in xp̄o iesu. Hec tibi scribo fili timothee: sperans me venire ad te cito. Si āt tardauero: ut scias quomō oporteat te i domo dei ꝯuersari: q̄ est eccl'a dei viui: columna ⁊ firmamentum v'itatis. Et manifeste magnum est pietatis sacramētum: qd̄ manifestatū ē i carne iustificatū ē i sp̄u: apparuit angelis: predicatū ē gētibus: creditum ē in mundo: assumptum ē in gl'a.

Spirit' manifeste dicit:

.IIII.

quia i nouissimis tp̄ib' discedēt q̄daz

a fide: attēdētes spiritib⁹ erroris ⁊ doctrinis demoniorū in hypocrisi: loquētiū mēdaciū ⁊ cauteriatā hōtiū suā pscia; phibētiū nubere: abstinē a cibis: qs de⁹ creauit ad percipiēdū cū gīaz actiōe fidelib⁹ ⁊ his q cognouerūt vitatē. Quia ois creatura dei bona est: ⁊ nihil reiciēdū: qđ cū gīaz actiōe pcipit. Sēcificatur. n. p vbū dei ⁊ oronē. Hec ppones frib⁹: bon⁹ eri mīster xpi iesu: enutritus vbis fidei ⁊ bone doctrine: quā assecutus es. Ineptas āt ⁊ aniles fabulas deuita. Exerce āt teipm ad pietatē. Nā corporal⁹ exercitatio ad modicū util⁹ ē. Pietas āt ad oia util⁹ ē: pmissiōez hns vite: q nc ē ⁊ future. Fidel⁹ fmo ⁊ oi acceptione dign⁹. In. hoc. n. laboram⁹ ⁊ maledicimur: q⁹ spam⁹ i deū viuū: q ē saluator oīum hoīum: maxie fideliū. Precipe hec ⁊ doce. Nēo adolescentiaz tuā cōtēnat: sz exēplū esto fideliū i vbo i puersatione i caritate i fide i castitate. Dū venio attende lectiōi exhortatiōi ⁊ doctrine. Noli negligē gīa q i te ē: q data ē t p pphetiā cū ipositiōe manuū psbyterij. Hec meditare: i his esto: ut pfectus tuus manifest⁹ sit oib⁹. Attēde. n. tibi ⁊ doctrine: insta in illis. Hoc. n. faciēs ⁊ teipsū saluū facies ⁊ eos q te audiūt

¶ .V.

Seniorez ne increpaueris: sz obsecra ut patrem. Iuuenes ut fres: anꝰ ut matres: iuuēculas: ut sorores i oi castitate. Uiduas honora: q vere vidue sunt. Siq āt vidua filios aut nepotes hz: discat primū domū suā regē: ⁊ mutuā vicē reddē parētib⁹. Hoc. n. acceptū ē coram deo. Que aūt vere vidua est ⁊ desolata: speret i deū ⁊ istet obsecratiōib⁹ ⁊ oratiōib⁹ nocte ⁊ die. Nā q i delicijs ē: viuens mortua ē. Et hoc pcipe: ut irreprehensibiles sint. Siq āt suoz ⁊ maxie domesticoz curā n hz: fidē negauit: ⁊ ē infideli deteriorē. Uidua eligat n min⁹ sexagita annoz: que fuerit vnī⁹ viri uxor: i operib⁹ bonis testimoniū hns: si filios educauit: si hospitio recepit: si scoz pedes lauit: si tribulatiōez patiētib⁹ sūministrauit: si oē op⁹ bonū subsecuta est. Adolescentiores āt viduas deuita. Cū .n. luxuriate fuerit i xpo nubē volūt: hntes dānationem: q primam fidē irritā fecerunt. Simul āt ⁊ ociose discunt circuire domos: n solū ociose sz vbose ⁊ curiose: loqntes q n oportet. Uolo āt iuniores nubē: filios procreare: matresfamilias ee: nlla occasiōez dare aduersario maledicti gīa. Jā. n. q dā puerse sunt retro p⁹ sathanā. Siq⁹ fidel⁹ hz vidu as sūministret illis: ut n grauet eccla: ut hi⁹ q uere uidue sunt sufficiat. Qui bn psūt pbi duplici honore digni hēant: maxie q laborant in verbo ⁊ doctrina. Dic. n. scriptura: Nō alligab⁹ os boui triturāti. Et dign⁹ est operari⁹ mercede sua. Aduersus pbm ac cusationem noli recipere: nisi sub duobus aut trib⁹ testib⁹. Peccātes coram oīb⁹ argue: ut ⁊ ceteri timorem habeant. Testor coram deo ⁊ xpo iesu ⁊ electis angel⁹: ut hec custodias sine piudicio: nihil faciens i alteram partez declinando. Manus cito nemini iposueris: neqz cōicaueris pccis alienis. Teipsū castuz custodi. Noli adhuc aquā bibē: sz modico vino vtere ppter stomachū tuū ⁊ frequētes tuas infirmitates. Quorūdā hoīū pcā manifesta sūt pcedētia ad iudiciū: quibusdam āt subsequūt. Similit ⁊ fca bona manifesta sūt: ⁊ q aliter se hnt: abscōdi n pnt. ¶ .VI.

Quicūqz sunt sub iugo serui dnos suos oī honore dignos arbitrēt: ne nomen dni ⁊ doctrina blasphemet. Qui āt fideles hnt dnos n ptemnant: q⁹ fratres sunt: sed magis seruiant: q⁹ fideles sunt ⁊ dilecti: q⁹ bnficij participes sunt. Hec doce ⁊ exhortare. Siq⁹ aliter docet ⁊ n acqescit sanis sermonibus dni nri iesu xpi ⁊ ei q⁹ sm pietatez doctrine: superbus nihil sciens: sed languēs circa qones ⁊ pugnas vboz: ex q⁹bus oriūtur inuidie pentiones blasphemie suspitiones male pflictationes hoīum mēte corruptoz ⁊ q⁹ a vitate puati sunt: existimātiuz qstum esse pietatem. Est āt questus magn⁹ pietas cum sufficientia. Nihil. n. tulimus i hunc mundū: haud dubiū: q⁹ nec auferre quid possum⁹. Habentes aūt alimenta ⁊ quibus tegamur: his ptenti simus. Nam q volunt diuites fieri incidūt i tētationez ⁊ i laqueū diaboli ⁊ desideria mlta inutilia ⁊ nocua: q mergūt hoīes i interitum ⁊ pditiōez. Radix .n. oīuz maloz ē cupiditas: quā q dā appetentes errauerūt a fide ⁊ iseruerūt se doloribus multis. Tu āt o hō dei hec fuge. Sectare vo iustitiā pietatē fidē caritatē patiētiā mansuetudiem. Certa bonū certamen: apprehende vitā eternā i q vocat⁹ es ⁊ pfessus bonam pfessionem coram multis testib⁹. Precipio tibi coram deo q viuificat oīa ⁊ xpo iesu: q testimoniuz reddidit sub pontio pilato bonam pfessionem: ut serues mādatum sine macula irreprehensibile usqz in aduentū dni

nūi iesu xpi:quē suis tpib⁹ ostēdet beatus et solus potēs rex regū ⁊ dñs dñantiū:q̄ sol⁹ hz imortalitatē ⁊ lucē hitat iaccessibilem: quē nullus hoiuz vidit: sz nec vidē pōt:cui honor ⁊ iperiū sempitnū amen. Diuitibus huius seculi pcipe nō sublime sapere neq; sperare i icerto diuitiaz: sed in deo viuo:q̄ pstat nob oia abūde ad fruēdū bn agē:diui uites fieri i bōis opib⁹ facile tribuē cōicare thesauizare sibi fūdamtū bonū in futuz: ut apphēdāt verā vitā. O timothee depositū custodi:deuitās pphanas vocum nouitates ⁊ oppositiōes falsi nois scie:quā q̄dā pmittētes circa fidē exciderunt. Gia tecum amen.

Explicit epla pauli ad thimotheū prima. Incipit argumētū i eplam secundam.

Item timotheo scribit de exhortatōe martyrū ⁊ ois rle vitat: ⁊ q̄d futurū sit tempozib⁹ nouissimis ⁊ de sua passione: scribēs ei ab vrbe roma.

Explicit argumentū. Incipit epla pauli ad tiotheū secūda. Lapl̄z. I.

PAulus apostolus iesu xpi p voluntatē dei fm pmissiōez vite q̄ ē i xpo iesu:tiotheo carissimo filio gia ⁊ mia ⁊ pax a deo pie nostro ⁊ xpo iesu dño nō Gias ago deo meo: cui seruio a pgenitoribus meis i pscia pura:q̄ sine itermissiōe hēam tui memoriam in oionib⁹ meis nocte ac die ōsiderās te vidē:memor lachrymaz tuaz: ut gaudio implear. Recordatōem accipiēs ei⁹ fidei: q̄ ē i te ñ ficta:q̄ ⁊ habitauit pmum i auia tua loide ⁊ matre tua eunice:cert⁹ sū āt:q̄ et i te. Propt quā cāz āmoneo te:ut re suscites gīaz dei:q̄ ē i te p ipositiōez manuū meaz. Nō.n. dedit nob⁹ de⁹ spm timoris: sz vtutis ⁊ dilectōis ⁊ sobrietatis. Noli itaq; erubescē testimoniū dñi nūi:neq; me victi ei⁹ sed collabora euangelio fm vtutē dei:q̄ nos liberauit ⁊ vocauit vocatiōe sua sca: nō fm opera nostra: sed fm ppositum suū ⁊ gīaz q̄ data ē nob⁹ in xpo iesu āte tpa secularia. Mānifestata ē āt nūc p illuiatōez saluatoris nūi iesu xpi:q̄ destruxit q̄dē mortē illuiauit āt uitā ⁊ icoruptōez p euāgeliū:i q̄ positus sum ego pdicator ⁊ apl̄s ⁊ magister gētiū. Ob quam cām ēt hec patior:sed ñ pfūdor. Scio.n. cui credidi:⁊ certus sum:q; potēs ē depositum meum seruare i illū diē. Fōmaz habe sanoz vboz:q̄ a me audisti i fide ⁊ di lectione i xpo iesu. Bonū depositum custodi p spm scm:q̄ hitat i nob⁹. Scis.n. hoc q̄ auersi sūt a me oes q̄ i asia sūt:ex q̄b⁹ ē phigelus ⁊ hermogenes. Det miam dñs onesiforo domui: q; sepe me refrigerauit ⁊ catenā meā ñ erubuit:sed cū roma vēisset: sollicite me q̄siuit ⁊ inuenit. Det illi dñs inuenire miam a deo in illa die. Et quāta epheso ministrauit mihi:tu melius nosti.

.II.

TU g̃ fili mi ꝓfortare i gīa:q̄ ē in xpo iesu:⁊ q̄ audisti a me p mltos testes:hec cōmenda fidelib⁹ hoīb⁹:q̄ idonei erunt et alios docē. Labora sic bon⁹ miles xpi iesu. Nēo militās deo implicat se negocijs secularib⁹:ut ei placeat:cui se pbauit. Nam ⁊ q̄ certat i agone: ñ coronabitur:nisi legitime certauerit. Laborātem agricolam oz pmuz de fructib⁹ accipe. Intellige q̄ dico. dabit.n. tibi dñs i oīb⁹ intellectum. Memor esto dñz iesum xpm resurrexisse a mortuis ex scie dauid fm euangelium meū:i q̄ laboro usq; ad vincula:q̄si male operās:sz vbū dei ñ ē alligatū. Ꝺō oia sustineo ppter electos: ut et ipsi salutē ꝓsequāt: que ē i xpo iesu cū gla celesti. Fidel fmo. Nā si cōmortui sumus:⁊ puiuemus. si sustinebimus: ⁊ cōregnabim⁹. si negauerimus:⁊ ille negat nos. si non credim⁹:ille fidel pmanebit:negare seipsuz ñ pōt. Hec cōmone testificās cora deo. Noli cōtendere vbis:ad nihil.n. utile ē:nisi ad subuersiōem audiētiū. Sollicite āt cura te ipsū pbabilē exhibē deo: operariū icōfusibilē recte tractantē vbū vitat. Prophana āt ianiloqa deuita. Multū.n. pficiūt ad impietatē ⁊ fmo coz:ut cancer serpit. Ex q̄bus ē hymenē⁹ ⁊ philetus: q̄ a vitate exciderūt dicētes resurrectōem iā fcam: ⁊ subuerterūt q̄rūdā fidē. Sz firmum fundamentum dei stat hns signaculū hoc. Cognouit dñs q̄ sūt ei⁹:⁊ discedat ab iq̄tate ois q̄ iuocat nomē dñi. In magna āt domo ñ solū sūt vasa aurea ⁊ argētea:sz ⁊ lignea ⁊ fictilia ⁊ q̄dā q̄dē in honorem:q̄dam āt in contumeliam. Si q̄s g̃ emūdauerit se ab ist:erit vas i honorē

ſãctificatũ ⁊ utile dño: ad õe op⁹ bonũ para
tũ. Juuenilia ãt deſideria fuge: ſectare vero
iuſtiriã fidẽ caritatẽ ⁊ pacẽ cũ his q̃ iuocãt
dñm de corde puro. Stultas ãt ⁊ ſine diſci-
plina q̃ones deuita: ſciẽs q⁹ generant liteſ.
Seruum autem dñi ñ oportet litigare: ſed
mãſuetũ eẽ ad ões docibilẽ patiẽtẽ cũ mo-
deſtia corripientem eos q̃ reſiſtũt veritati:
ne qñ dẽ⁹ det illꝭ pñiaz ad cognoſcẽdã vitatez:
⁊ reſipiſcãt a diaboli laqueis: a q̃ captiui te
nent ad ipſius volũtatẽ. ¶ .III.

Hoc ãt ſcito: q⁹ i nouiſſimis dieb⁹ iſta
bũt tp̃a periculoſa ⁊ erũt homines ſeipoſ
amãteſ cupidi elati ſuperbi blaſphemi patẽti
b⁹ nõ obediẽtes ingrati ſceleſti ſine affectõe
ſine pace criatores incõtinẽtes imites ſine
benignitate ꝓditores ꝓterui tumidi ⁊ vo-
luptatum amatores magꝭ q̃ dei: hñtes ſpe-
ciem q̃dem pietatꝭ: virtutem ãt eꝰ abnegan
tes. Et hos deuita. Ex hiſ. n. ſũt q̃ penetrãt
domos ⁊ captiuas ducunt mulierculas o-
neratas peccatis: q̃ ducũt varijs deſideriꝭ:
ſemper diſcentes ⁊ nũq̃ ad ſciam vitatꝭ per
uenientes. Quẽadmodũ ãt iamnes ⁊ mã-
bres reſtiterunt moyſi: ita ⁊ hi reſiſtũt ve-
ritati: homines corrupti mẽte: reprobi circa fi-
dem: ſed ultra nõ ꝓficiẽt. Jnſipiẽtia. n. eorũ
manifeſta erit oib⁹: ſic ⁊ illoꝝ fuit. Tu aũt
aſſecutus es meam doctrinam iſtitutionem
ꝓpoſitum fidem lõganimitatem dilectiõez
patiẽtiaz ꝓſecutiones paſſiones: q̃lia mihi
fẽa ſunt ãtiochie iconio liſtris: q̃les ꝓſecu-
tiones ſuſtinui: ⁊ ex õibus eripuit me dñs.
Et omnes qui pie volunt viuere i xp̃o ieſu:
ꝓſecutiõem patiẽt. Mali ãt homines ⁊ ſeduc-
tores ꝓficiẽt i peius: errãtes ⁊ i errorẽ mittẽ
tes. Tu vo pmane in his q̃ didiciſti: ⁊ credi
ta ſũt tibi: ſciens a quo didiceri. Et q⁹ ab ifã
tia ſacras lias noſti: q̃ te poſſũt iſtruẽ ad ſa
lutẽ p fidem: q̃ ẽ in xp̃o ieſu. Oĩs. n. ſcripta
diuinit⁹ ſpirata: util ẽ ad docẽdũ ad argu-
ẽdũ ad corripiẽdũ ad erudiẽdũ i iuſtitia: ut
pfect⁹ ſit hõ dei ad õe op⁹ bonũ inſtructus.
¶ .IIII.

Teſtificor coram deo ⁊ ieſu xp̃o: q̃ iudica
turus ẽ viuos ⁊ mortuos ⁊ aduentũ
ipſius ⁊ regnũ eꝰ: ꝓdica vbũ inſta oppor-tu
ne iporTune argue obſecra increpa i õi patiẽ
tia ⁊ doctrina. Erit. n. tempꝰ cũ ſanã doctri
nã ñ ſuſtinebũt: ſz ad ſua deſideria coacer-
uabũt ſibi magiſtros pruriẽtes aurib⁹: et a
veritate q̃dem auditũ auertẽt: ad fabulas
ãt ꝓuertẽt. Tu vero vigila i õib⁹ labora o-
p⁹ fac euãgeliſte miſterium tuũ iple ſobrius
eſto. Ego. n. iam delibor: ⁊ tp̃s reſolutiõis
mee inſtat. Bonum certamen certaui curſũ
ꝓſumaui fidẽ ſeruaui. Jn reliq̃ reꝓſita ẽ mi-
hi corona iuſtitie: quaz reddet mihi dñs in
illa die iuſtus iudex. Jſlõ ſolũ ãt mihi: ſz et
his q̃ diligunt aduentuz eius. Feſtina ad me
venire cito. Demas. n. me reliq̃t diligẽs hoc
ſeculum ⁊ abyit theſſalonicam: creſcens in
galatiam: titus i dalmatiã: lucas ẽ mecũ ſo
lus. Marcũ aſſume ⁊ adhuc tecum: ẽ eniz
mihi util⁹ i miſterio. Tychicũ ãt miſi epheſũ.
Penulã quã reliqui troade apud carpũ
veniẽs affer tecũ ⁊ libros: maxime ãt membra-
nas. Alexãder erari⁹ multa mala mihi oſtẽ
dit: reddet illi dñs ſm opera eius: quẽ ⁊ tu
deuita. Valde. n. reſtitit vbis nãis. Jn ꝑma
mea defenſiõe nemo mihi affuit: ſz omnes
me dereliquerũt: ñ illis iputeꝰ. Dñs ãt mihi
aſtitit ⁊ ꝓfortauit me: ut p me ꝑdicatio iple
atur: ⁊ audiãt ões gẽtes: ⁊ liberat⁹ ſũ ò ore
leonis. Liberauit me dñs ab õi ope malo: et
ſaluũ faciet i regnũ ſuum celeſte: cui gla i ſe
cula ſeculoꝝ amen. Saluta priſcam ⁊ aqlã
⁊ oneſifori domũ. Eraſtus remanſit corin-
thi: trophimũ autez reliqui infirmũ mileti.
Feſtina ante hyemem venire. Salutãt te
eubolus ⁊ pudens ⁊ linus ⁊ claudia: ⁊ fres
ões. Dñs ieſus xp̃s cuz ſpu tuo. Gratia vo-
biſcum amen.

Explicit epla pauli ad timotheũ ſecunda.
¶ Jncipit argumentũ i eplam ad titum.

Qrũ cõmonefacit ⁊ inſtruit de cõſti-
tutiõe ꝑſbyterij ⁊ de ſpuali ꝓuiſa
tiõe ⁊ hẽtid vitadis: q̃ traditoib⁹
iudaicis credũt: ſcribẽs ei a nicopoli.

¶ Explicit argumẽtũ. Jncipit epla
pauli ad titum. Capitulum. .I.

Paulus ſeruus dei
apl⁹ ãtẽ i ieſu xp̃ ſm fi-
dem electoꝝ dei ⁊ agnitio
nem veritatis: q̃ ſm pieta
tẽ ẽ i ſpẽ uite eẽne: quã p⁹
miſit q̃ ñ mentit⁹ deꝰ ante
tp̃a ſeculãria. manifeſtauit ãt tp̃ib⁹ ſuis vbũ
ſuũ in ꝑdicatione: q̃ credita ẽ mihi ſecũdũ

385

ꝑceptū saluatōis nr̄i dei: tito dilecto filio sz cōem fidem gr̄ia ⁊ pax a deo patre ⁊ xpo ie-su saluatore nr̄o. Hui⁹ rei gr̄ia reliq̄ te crete: ut ea q̄ defuit corrigas ⁊ ꝓstituas p ciuitates pb̄ros: sic ⁊ ego disposui tibi: siqs sine crie ē vn⁹ vxoris vir: filios hns fideles nō i accu-satiōe luxurie aut nō subditos. Oportet.n. epm sine crie ee: sicut dei dispensatorem: nō supbū non iracūdum non vinolentū non percussorem nō turpis lucri cupidum: sed hospitalē benignū sobriū iustū sctm ꝓtinētē amplectentē eū q̄ fm doctrinā ē fidelē fmo nē: ut potēs sit exhortari i doctrina sana: et eos qui ꝓtradicunt arguere. Sūt.n. multi ⁊ iobedientes vaniloqui ⁊ seductores: maxie q̄ ō circūcisione sūt: qs oportet redargui: q̄ vniuersas domos subuertunt: docētes q̄ nō oportet turpis lucri gr̄ia. Dixit q̄dam ex ill' ꝓpus ꝓpror. ppheta: Cretenses semp mēda ces male bestie vētr̄ pigri. Testimoniū hoc verū ē. Quāobcām increpa illos dure: ut sa ni sint i fide: nō intendētes iudaicis fabul' ⁊ mā datis hoīum auertentiū se a veritate. Oia mūda mūdis: coiqnatis āt ⁊ infidelib⁹ nihil ē mūdū: sz iqnate sūt eor̄ ⁊ mēs ⁊ ꝓscia. Cōfitent se nosse deū: factis āt negāt: cū sint abo minati ⁊ icredibiles ⁊ ad oē opus bonum reprobi. ¶ .II.

Tu āt loquē q̄ decet sanā doctrinā. Se-nes ut sob̄: q̄ sint: pudici prudētes sani in fide in dilectiōe i patiētia. Anus siliter i habitu scō: nō criatrices: nō multo vino ser uientes: bn̄ docentes: ut prudentiā doceāt aduleścentulas ut viros suos ament: filios suos diligant prudentes castas sobrias: do m⁹ curam hntes benignas subditas vīr̄ su is: ut nō blasphemet vbum dei. Juuenes silit̄ hortare: ut sobriū sint. In oīb⁹ teipsum pbe exemplū bonorum operum: i doctrina i inte-gritate in grauitate. Verbum sanū irrepre-hēsibile: ut his q̄ ex aduerso ē vereat: nihil hns malum dicē de nob̄. Seruos dnis suis subditos ee: i oīb⁹ placētes nō ꝓtradicētes nō fraudantes: sz i oīb⁹ fidem bonā ostēdētes ut doctrinaz saluatoris nr̄i dei ornēt i oīb⁹. Apparuit enim gr̄ia dei ⁊ saluatoris nostri ōibus hoīb⁹ erudiens nos: ut abnegantes impietatē ⁊ secularia desideria: sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuam⁹ i hoc seculo: expectātes beatā spem ⁊ aduentuz gl'e magni dei ⁊ saluatoris nr̄i iesu xpi: q̄ dedit semetipsū p nob̄: ut nos redimēt ab oī iniquitate: ⁊ mundaret sibi pp̄lm acceptabilē sectatorē bonor̄ operū. Hec loq̄re ⁊ exhortare: ⁊ argue cū oī impe-rio. Nemo te ꝓtēnat. ¶ .III.

Admone illos pncipibus ⁊ pōtatibus subditos ee: dicto obedire: ad oē op⁹ bonum paratos esse: neminē blasphema-re non litigiosos ee sed modestos: oēm ostē dētes mansuetudinez ad oēs hoīes. Eram⁹ .n. aliq̄n ⁊ nos insipientes increduli errātes seruientes desideriis ⁊ voluptatib⁹ varīs in malicia ⁊ inuidia agētes odibiles odientes inuicem. Cum āt benignitas ⁊ humanitas apparuit saluatoris nr̄i dei: nō ex operibus iustitie: q̄ fecimus nos: sed fm miam suam saluos nos fecit per lauacrū regeneratiōis ⁊ renouatiōis sp̄s sc̄i: quē effudit i nos abū-de p iesū xpum saluatorē nr̄m: ut iustificati gr̄ia ipsi⁹ hēdes sum⁹ fm spem vite eē. Fide lis fmo ē. Et de his volo te ꝓfirmare: ut cu rent bonis opib⁹ pesse: q̄ credunt deo. Hec sūt bōa ⁊ utilia hoīb⁹. Stultas āt q̄stiones ⁊ genealogias ⁊ ꝓtētiōes ⁊ pugnas legis deuita. Sūt.n. inutiles ⁊ vane. Hereticū hoīez p⁹ vnā ⁊ secūdā correptiōem deuita: sciēs q̄ subuersus ē: q̄ eiusmodi ē ⁊ deliquit cū sit ꝓpo iudicio ꝓdēnatus. Cū miserō ad te ar teman aut tychicū: festina ad me venire ni copolim. Ibi.n. statui hyemare. çenā legis peritum ⁊ apollo sollicite ꝓmitte: ut nihil illis desit. Discāt āt ⁊ vī bonis opib⁹ pesse ad usus necessarios: ut non sint infructuosi. Salutant te qui mecuz sūt oēs. Saluta eos q̄ nos amant in fide. Gr̄ia dei cum omnib⁹ vobis amen.

Explicit epl'a pauli ad titum. Incipit argu mentū i epl'am ad philemonem.

Philemoni familiares lras facit p onesimo suo ei⁹: scribēs ei ab vbe roma de carcere p suprascriptum onesimum.

¶ Explicit argumētū. Incipit epl'a pauli ad philemonē. Cap'z. .I.

Paulus uinct⁹ xpi iesu ⁊ timothe⁹ frater phi lomēi dilecto adiutori no-stro ⁊ appie sorori carissi me ⁊ archippo cōmilitoni nr̄o: ⁊ eccle q̄ in domo tua

est: gr̃a vob̃ ⁊ pax a deo p̃re nr̃o ⁊ dn̄o iesu xp̄o. Gr̃as ago deo meo sēp mēoriam tui faciēs i orōnib' meis audiēs caritatē tuā ⁊ fidē: quā hēs i dn̄o iesu ⁊ i ōes sc̄os: ut cōicatio fidei tue euidēs fiat i agnitiōe oīs opis boni i xp̄o iesu. Gaudiū.n. magnū habui ⁊ ꝯsolatiōem in caritate tua: qr viscera sc̄oꝝ requeuerūt p te frat̃: ꝓpt̃ qd̄ mlt̃ā fiduciā habens i xp̄o iesu īperādi tibi qd̄ ad rē ptinet ꝓpter caritatem magꝭ obsecro: cū sis tal' ut paulus senex: nc̄ āt ⁊ vinctus iesu xp̄i: obsecro te ꝓ meo filio quē genui i vinculis onesimo: qui tibi aliqñ iutil' fuit: nc̄ āt ⁊ mihi et tibi util': quē remisi tibi. Tu āt illū ut mea viscera suscipe: quē ego volueraz mecū detinere: ut ꝓ te mihi mistraret i vincul' euangelij. Sine ꝯsilio autem tuo nihil volui facē: uti ne uelut ex necessitate bonum tuum esset: sed volūtarium. Forsitan.n. ideo discessit ad horaz a te: ut in et̃nū illū recipes: iam non ut ꝑuum: sz ꝓ seruo carissimū fr̃ez maxie mihi. Quāto magis tibi ⁊ i carne et i dn̄o? Si ergo habes me socium: suscipe illuz sic̄ me. Si āt aliq̄d nocuit tibi aut d̄bet hoc mihi īputa. Ego paul' scripsi mea manu. Ego reddam: ut ñ dicam tibi: q̄ ⁊ teip̄z mihi debes. Ita frater ego te fruar in dn̄o: refice viscera mea i xp̄o. Confidens in obediētia tua scripsi tibi: sciēs qm̄ ⁊ sup id qd̄ dico facies. Simul ⁊ para mihi hospitiuz: nam spero p oratōes vr̃as donari me vob̃. Salutat te epaphras cōcaptiuus me' i xp̄o iesu: marcus aristarchus demas ⁊ lucas adiutores mei. Gr̃a dn̄i nr̃i iesu xp̄i cū spiritu vestro amen.

¶ Explicit epl'a pauli ad philemonem. Incipit argumētū in epl'am ad hebreos.

In p̄mis dicēdū ēcur apl's paulus in hac epl'a scribenda ñ seruauerit morē suū: ut ul' vocabulū nois sui l' ōdis describēt dignitatē. Hec cā ē: q̄ ad eos scribēs q̄ ex circūcisiōe crediderāt: q̄si gētiū apl's ⁊ ñ hebreoꝝ: sciēs q̄z eoꝝ supbiā: suāq̄z hūilitatē ipse demōstrans: meritū officij sui noluit anteferre. Nā simili mō ēt ioānes apl'us ꝓpter humilitatem i epl'a sua nomē suum eadem rōne ñ pretulit. Hanc g̃ epl'am fert̃ apl'us ad hebreos ꝯscriptam hebraica lingua misisse: cuius sensum ⁊ ordinem retinens lucas euāgelista p' excessum apl'i pauli greco ꝑmone composuit.

¶ Explicit argumētum. Incipit epl'a pauli ad hebreos. Capl'z. .I.

Multipharie multisq̄z modis olī de' loquēs patrib' i ꝓphetis: nouissime dieb' istꝭ locutus ē nob' in filio: quē ꝯstituit heredez vniuersoꝝ: p quē fecit ⁊ secula. Qui cū sit splēdor gl'e ⁊ figura substantie eius: portāsq̄z oīa v̄bo v̄tutꝭ sue: purgatiōem pc̄coꝝ faciēs: sedet ad dexteram maiestatꝭ i excelsis: tāto melior angel' effectus: quāto differētiꝰ p̄ illis nomen hereditauit. Cui.n. dixit aliqñ āgeloꝝ: fili' meus es tu ego hodie genui te. Et rursū: Ego ero illi in p̄rem: ⁊ ipse erit mihi i filiū. Et cū iteꝝ itroducit p̄mogenitū i orbē t̃re: dic̄: Et adorēt eū ōes āgeli dei. Et ad āgelos q̄dez dicit: Qui fac̄ angelos suos sp̄s: ⁊ mistros suos flammam ignis. Ad filiū āt: Thron' tu' de' i seculū secl'i: v̄ga equitatis virga regni tui. Dilexisti iustitiā ⁊ odisti iniq̄tatem: ꝓpt̃ea vnxit te de' de' tu' oleo exultatiōis p̄ participib' tuis. Et tu i p̄ncipio dn̄e t̃rā fūdasti ⁊ opa manuū tuarū sūt celi. Ipsi pibūt tu āt pmanebis: ⁊ ōes ut vestimentum veterassent. Et uelut amictum mutab' eos ⁊ mutabuntur: tu āt idē ipse es ⁊ āni tui ñ deficiēt. Ad quē āt āgeloꝝ dixit aliqñ: sede a dextris meis: q̄adusq̄z ponam īimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ? Nonne ōes st̃ admistratorij sp̄s i misterium missi: ꝓpt̃ eos q̄ hēditatē capiūt salutꝭ? ¶.II.

Propterea abundātius oportet obseruare nos ea q̄ audiuimus: ne forte p̄effluamus. Si.n. q̄ p āgelos dictus ē ꝑmo factus est firmus: ⁊ oīs p̄uaricatio ⁊ iobedientia accepit iustam mercedis retributionem: quō nos effugiemus si tantā neglexerimus salutem? Que cum īitiuz accepisset enarrari per dn̄m: ab eis qui audierūt i nos ꝯfirmatū est: ꝯtestante deo signis ⁊ portentis ⁊ varijs v̄tutibus ⁊ sp̄s sc̄i distributiōibus ꝑm suam volūtatem. Non .n. angelis subiecit de' orbē t̃re futurum: de q̄ loq̄mur. Testat' est āt in q̄dam loco q̄s dicēs: Quid ē hō q̄ memor es eius: aut filius hoīs qm̄ visitas eum? Minuisti eum paulo minus ab angelis gloria ⁊ honore coronasti eum:

ꝛ ꝓstituisti eū sup opa manuū tuaruꝫ. Oia subiecisti sub pedib' ei'. i eo.n.q oia ei subiecit:nihil dimisit ñ subiectū ei. Nūc āt nec dū videm' oia subiecta ei. Eum āt q̄ modico q̄ angeli minorat' ē videm' ieſum ꝓpter passionem mortis gl'a ꝛ honore coronatū: ut gr̄a dei ꝓ oīb' gustaret mōtē. Decebat.n. eū ꝓpt quē oia ꝛ p quē oia:q̄ multos filios i gl'ā adduxerat: auctorē saluti eoꝝ p passio nē ꝓsumari. Qui.n.sc̄ificat ꝛ q̄ sc̄ificant:ex vno oēs. Propt quā cām ñ ꝓfūdit fres eos vocare dicēs: Nūciabo nomē tuū fr̄ib' meis i medio eccl'e laudabo te. Et iterꝫ: Ego ero fidēs i eū. Et iterꝫ: Ecce ego ꝛ pueri mei:q̄s dedit mihi de'. Quia g̃ pueri cōicauerunt carni ꝛ sanguini: ꝛ ipse siliter participauit eisdē:ut p mōtez destruēt eū q̄ habebat mō tis iperiū.i.diabolū ꝛ liberaret eos: q̄ timo re mort' p totā uitam obnoxij erāt futuri. Nusq̄.n.ag̃elos appr̄hēdit:sed semen abr̄ae appr̄hendit. Unde debuit p oia frib' similari:ut miſicors fieret ꝛ fidel' pōtifex ad deū: ut repropiciaret delicta ppli. In eo.n.in q̄ passus ē ipse ꝛ tētatus:potēs ē ꝛ eis q̄ tētāt auxiliari. ¶ .III.

Unde fres sc̄i vocatōis celest' participes ꝓsiderate aplm ꝛ pōtificē ꝓfessiōis nr̄e ieſū:q̄ fidel' ē ei q̄ fec̄ illū: sic ꝛ moyses in oī domo eius. Amplioris .n. gl'e iste p moyse dignus hītus est: quāto ampliorem honorem hz domus:q̄ fabricauit illam. Dis nā q̄s dom' fabricatur ab aliq̄. Qui āt oia creauit deus est. Et moyses q̄dem fidelis erat i tota domo eius tāq̄ famulus i testimoniuꝫ eoꝝ q̄ dicēda erāt: xp̄s vo tāq̄ filj' i domo sua. Que dom' sum' nos si fiduciā ꝛ gl'am spei usq̄ ad finē firmā retineam'. Quapr̄op ter sic dic̄ sp̄s sc̄s: Hodie si uocē ei' audieritis nolite obdurare cord'a vīa:sic̄ i exacerbatōe sm diē tētationis in deserto. Ubi tentauer̄t me pres vīi:pbauerunt ꝛ viderūt opa mea q̄draginta annis. Propt qō infensus fui ge nerationi huic: ꝛ dixi semp: errant cord'e. Ipsi āt ñ cognouer̄unt uias meas:q̄b' iura ui in ira mea: si introibunt in requiez meā. Uidete fres:ne forte sit i aliq̄ vīz cor malū icredulitat' discedēdi a deo viuo. Hz adhō tamini vosmetipsos p singulos dies donec hodie cognīat':ut ñ obdurēt q̄s ex vob' fallacia pcc̄i. Participes.n. xp̄i effecti sum': si tñ iniū substātie ei' usq̄ ad finē firmū retine am': dū dr̄ hodie:si uocē ei' audieritis nolite obdurare cōda vīa: quēadmodū i illa exacerbatione. quidam enim audientes exacerbauerunt: sz ñ vniuersi:q̄ pfecti sūt ab egypto p moysen. Quib' autē ir̄ātus ē q̄dra gita ānis? Nōne ill' q̄ peccauerūt:q̄z cadauera ꝓstrata sunt i deserto? Quib' āt iurauit no introire i requiem ipsi':nisi ill' q̄ icredili fuerunt: Et videm' q̄ ñ potuerunt introire ꝓpt icredulitatē. ¶ .IIII.

Timeam' g̃:ne forte relicta pollicitatōe introeūdi i requiem eius: existimetur aliquis ex nob' deesse. Etenim ꝛ nobis nunciatū ē quēadmodum ꝛ ill': sed ñ ꝓfuit illis sm̄o audit' ñ admixt' fidei ex his q̄ audier̄t. Ingrediēur.n.in requiē credidim': quēadmodum dixit: Sicut iurauī in ira mea:si introibunt in requiem meam. Et quidez opibus ab institutōe mūdi perfectis. Dixit.n. in q̄dam loco de die septia sic: Et requieuit deus die septima ab oībus opib' suis. Et i isto rursum: Si introibunt in requiem meaz. Quōm g̃ supest introire q̄sdam in illam: ꝛ hi q̄ bus pr̄ius ānūciatū ē: ñ introier̄unt ꝓpt icredulitatē: iterꝫ t̄minat diem quēdam hodie i dauid dicēdo:p' tm̄ tp̄is sic̄ supra dictū ē: hodie si vocem ei' audieritis nolite obdurare cord'a vīa. Nā si eis ieſus requiē pstitisset: nūq̄ de alia loq̄ret p' hac die. Itaq̄ reliq̄t sabbatissimus ppl'o dei. Qui.n.ingressus ē in requiem eius:et ipse requieuit ab opib' suis: sic̄ ꝛ a suis de'. Festinemus g̃ ingredi i illā requiem:ut ne in idipsum q̄s icidat icredulitatis exemplum. Uiu' ē.n.sermo dei ꝛ efficax ꝛ penetrabilior oī gladio ancipiti:ꝛ p tingens usq̄ ad diuisiōem aie ac sp̄s:cōpagū q̄z ac medullarū ꝛ discretor cogitatiouz ꝛ itētiōuz cordis. Et ñ ē ulla creatura inuisibilis i ꝓspectu ei': oia āt nuda ꝛ apta sunt oculis eius:ad quē nob' sm̄o. Hñtes g̃ pōtificem magnum: q̄ penetrauit celos ieſū filiū dei:teneam' spei nr̄e ꝓfessiōez. Nō.n. hēm' pontificem: qui non possit cōpati infirmitatib' nr̄is:tētatum āt p oia p similitudie absq̄ pcc̄o. Adeam' g̃ cū fiducia ad thronum gr̄e ei':ut miaz ꝓseq̄mur ꝛ gr̄az inueniam' i auxilio oportuno. ¶ .V.

Omnis nāq̄ pōtifex ex hoīb' assūpt' p hoīb' ꝓstituit i his q̄ sunt ad deuz: ut offerat dona ꝛ sacrificia p pcc̄is. Qui cō dolere possit his q̄ ignorant ꝛ errant:q̄m ꝛ ipse circūdat' ē infirmitate: ꝛ ꝓpt ea debet:

quẽadmodũ ꝓ pp̃lo: ita ẽt ⁊ ꝓ semetipso offerre ꝓ pcis. Nec qs̃q̃ sumit sibi honorẽ: sz q̃ vocat a deo tãq̃ aaron. Sic ⁊ xps̃ nõ semetipsũ clarificauit: ut põtifex fieret: sz qui locut⁹ est ad eũ: Filius meus es tu: ego hodie genui te. Quẽadmodũ ⁊ in alio loco dicit: Tu es sacerdos i eternũ sz ordinẽ melchisedech. Qui i diebus carnis sue ꝑces supplicatõesq̃ ad eũ q̃ possit illũ saluũ facẽ a mõte cũ clamore valido ⁊ lachrymis offerẽs: exaudit⁹ ẽ ꝓ sua reuerẽtia. Et q̃dẽ cũ eẽt filius dei: didicit ex his q̃ passus ẽ: obedientia ⁊ ꝓsumat⁹ fcs ẽ oĩb⁹ obtẽperãtib⁹ sibi cã saluti eterne: appellat⁹ a deo pontifex iuxta ordinem melchisedech. De q̃ nob⁹ grãdis ſmo ⁊ inꝑtabilis ad dicendũ: qm̃ ibecilles fcti estis ad audiẽdum. Etenim cũ deberetis mgri ẽ ꝓpt̃ tps: rursus idigetis: ut uos doceamini: q̃ sint elementa exordij ſmonũ dei: ⁊ fcti estis qb⁹ lacte opus sit nõ solido cibo. Omis. n. q̃ lacte ẽ particeps: expers ẽ ſmõis iustitie. Paruulus. n. ẽ. Perfectorũ ãt ẽ solidus cibus eoꝝ q̃ ꝓ ꝓsuetudine exercitatos hñt sensus ad discretiõem boni ac mali.

¶ .VI.

Quapropter itermittẽtes ichoationis xpi ſmõem ad pfectiõem feramur: ñ rursum iacientes fũdamtũ pñie ab opibus mortuis ⁊ fidei ad deum baptismatũ doctrine: ipositionis q̃s manuũ ac resurrectionis mortuoꝝ ⁊ iudicij eterni. Et hoc faciemus si q̃dẽ pmiserit de⁹. Impossibile. n. ẽ eos qui semel sũt illuminati: gustauerũt ẽt donũ celeste ⁊ participes fcti sũt ſp̃s scti: gustauerũt nihilominꝰ bonũ dei vbũ: virtutesq̃ seculi venturi ⁊ plapsi sunt: rursus renouari ad pñiaz rursus crucifigentes sibimetipsis filium dei ⁊ ostẽtui hñtes. Terra. n. sepe veniẽtẽ sup se bibens imbrem ⁊ germinans herbam opportunam illis a q̃b⁹ colit⁹: accipit bñdictionẽ a deo: ꝓferens ãt spinas ac tribulos reꝓba est ⁊ maledicto ꝓxima: cui⁹ ꝓsũatio in cõbustionem. Confidim⁹ ãt de vob⁹ dilectissimi meliora ⁊ vicinioza saluti: tamꝫsi ita loqmur. Nõ. n. iniustus de⁹: ut obliuiscatur opis vr̃i ⁊ dilectionis: quã ostendistis i noie ipsius: q̃ ministrastis scis ⁊ mistrati. Cupimus aũt vnũquẽq; vr̃m eandem ostentare sollicitudinem ad expletiõem spei usq; i finem: ut ñ segnes efficiamini: verum imitatores eorum: q̃ fide ⁊ patientia hẽditabunt pmissiones. Abrae nanq; pmittens deus: qm̃ neminẽz habuit p quẽ iuraret maiorẽ: iurauit p semetipsũ dicẽs: Nisi bñdicẽs bñdicã te: ⁊ mltiplicãs mltiplicabo te: ⁊ sic lõganimit̃ ferẽs adept⁹ ẽ repromissiõem. Homines. n. p maiorẽ sui iurant: ⁊ ois ꝓtrouersie eoꝝ finis ad cõfirmatõem ẽ iuramẽtu. In q̃ abundantius volens deus ostendere pollicitatiõis hẽdib⁹ imobilitatem consilij sui: itposuit iusiuradũ: ut p duas res imobiles: q̃b⁹ impossibile ẽ mẽtiri deũ: fortissimũ solatiũ hẽam⁹: q̃ ꝓfugim⁹ ad tenẽdã ꝓpositã spẽ: quã sic anchorã hẽm⁹ aie tutã ac firmam ⁊ incedentem usq; ad interioza velaminis: ubi ꝑcursor ꝓ nob⁹ introiuit iesus fm ordinẽ melchisedech põtifex fcs i eternũ.

¶ .VII.

Hic. n. melchisedech rex salẽ sacerdos dei summi: q̃ obuiauit abrae regresso a sede regum ⁊ bñdixit ei: cui ⁊ decimas oĩz diuisit abraam: ꝓmum q̃dem q̃ itꝑtat rex iustitie: deide ãt ⁊ rex salẽ q̃d ẽ rex pacis: sine ꝑe sine matre sine genealogia neq; initiũ dierum neq; finem uite hñs assimilat⁹ ãt filio dei manet sacerdos i ꝑpetuũ. Intuemini ãt quãtus sit hic: cui ⁊ decimas dedit de ꝑcipuis abraam ꝑiarcha. Et q̃dẽ ỏ filij leui sacerdotiuz accipientes mãdatum hñt decimas sumẽ a ꝓplo fm legez. i. a fratrib⁹ suis: q̃q̃ ⁊ ipsi exierit de lũbis abrae. Cui⁹ ãt generatio ñ ãnumeratur i eis: decias sũpsit ab abraam: ⁊ hunc q̃ hẽbat repromissiones bñdixit. Sine ulla ãt ꝓtradictiõe: q̃d minus ẽ a meliore bñdicit̃. Et hic quidẽ decimas morientes hoies accipiũt: ibi autem ꝓtestatur: q̃ viuit. Et ut ita dictũ sit p abraz ⁊ leui: q̃ decias accepit: decimat⁹ est. Adhuc. n. in lumbis pris erat: qñ obuiauit ei melchisedech. Si g̃ ꝓsumatio p sacerdotiũ leuiticũ erat: pplus. n. sub ipso legẽ accepit: q̃d adhuc necessariũ fuit fm ordinẽ melchisedech aliũ surgẽ sacerdotẽ: ⁊ nõ fz ordinẽ aaron dici? Trãslato. n. sacerdotio: necesse ẽ ut ⁊ legis translatio fiat. In q̃ .n. hec dicũt de alia tribu ẽ: de q̃ nullus altario ps̃to fuit. Manifestũ ẽ. n. q̃ ex iuda ort⁹ sit dñs nr̃: i q̃ tribu nihil de sacerdotib⁹ moyses locut⁹ ẽ. Et ãpli⁹ adhuc mãifestum ẽ: si fm similitudinẽ melchisedech: exurgat alius sacerdos: qui ñ fm legem mandati carnalis factus ẽ: sed fz vtutẽ uite insolubilis. Cõtestatur. n. qm̃ tu es sacerdos i eternũ secundũ ordinem melchisedech. Reprobatio q̃dem fit precedẽtis mandati ꝓpter infirmitatem eius

z iutilitatē. nihil. n. ad pfectū adduxit lex. Introductio vo melioꝝ spei: p quā ꝓximam ad deū: et quātuz ē: ñ sine iureiurādo. Alij qdē sine iureiurādo sacerdotes facti sūt: hic āt cū iureiurādo p eū: q dixit ad illū: Juravit dñs z ñ pēitebit eū: tu es sacerdos i eternū. In tm melioris testi spōsor factꝰ ē ihesus. Et alij qdē plures facti sūt sacerdotes: iccirco q morte prohiberēt pmanēre: hic āt eo q mācat i eternū: sempiternū hz sacerdotiū. Unde z saluare i ppetuū pōt accedēs p semetipsū ad deū semper viuens ad interpellandum p nobis. Talis. n. decebat: ut nob̄ eēt pontifex: sanctꝰ innocens impollutꝰ segregatus a pcatoribꝰ z excelsior cel factus. Qui ñ hz necessitatē qtidie: quēadmodum sacerdotes pus p suis delictis hostias offerre: deide p pplo. Hoc. n. fecit semel se offerēdo. Lex. n. ꝓstituit homines sacerdotes infirmitatē hntes: sermo āt iurisiurandi: q post legem ē filiū i eternum perfectum. ¶ .VIII.

Qpitulū āt sup ea q dicit. Talē habemꝰ pontificem: q ꝓsedit i dextera sedis magnitudis i cel: scoꝝ minister z tabernaculi veri: qd fixit deus z ñ homo. Omis. n. pontifex ad offerendum munera z hostias cōstituit. Unde necesse ē z hunc hre aliquid qd offerat. Si q̄ esset sup terrā: nec eet sacerdos cū eent q offerrēt sm legē munera: q exēplari z umbre deseruiūt celestiū: sicut rīsus ē moysi: cū cōsumaret tabernaculū. Vide inq̄t oia facito sm exēplar: qd tibi ostū est in mōte. Nūc āt melioris sortit ē ministerii quāto z melioris testi mediatoꝝ ē: qd i melioribus repromissiōib̄ sanctū ē. Nā si illud pus culpa vacasset: ñ utiq̄ secūdi loc̄ iqreret. Ecce perans. n. eos dicit: Ecce dies veniēt dicit dñs: z ꝓsumabo sup domum isrl z sup domū iuda testm nouū: ñ sm testm qd feci patrib̄ eoꝝ i die q apphēdi manum eoruz: ut educerem illos de tra egypti: qm ipsi non pmanserūt in testamēto meo: z ego neglexi eos dic dns. Quia hoc ē testm qd disponā domui isrl p̄ dies illos dic dns: dabo leges meas i mētē eoꝝ i corda eoꝝ superscribā eas: z ero eis i deū: z ipsi erūt mihi i pplm. Et nō docebit vnusqsq; ꝓximū suū z vnusqsq; fratrem suum dicens: cognosce dnm qm oes sciēt me a minore usq; ad maiorez: quia ꝓpitius ero iniquitatibus eoꝝ z peccatorum eoꝝ iaz ñ mēorabor. Dicendo aūt nouū: veterauit prius. Qd āt antiquatur z senescit: ppe iteritus ē. ¶ .IX.

Habuit qdē z pus iustificatiōes culture z sēm seculare. Tabernaculū. n. fcz ē pmū: i q erāt cādelabra z mēsa z ppositio panū: q dr sca: p̄ velamtū āt: sm tabernaculū: qd dr sancta sanctoꝝ: aureū habens thuribulū z arcā testi circumtectā ex oī pte auro: in qua urna aurea hns manna z virga aaron q fruduerat z tabule testamti: super q erāt cherubin gle obūbrātia ppiatoriū: de quib̄ ñ ē mō dicēdū p singula. His vero ita cōpositis i priori qdē tabernaculo sēp introibāt sacerdotes: sacrificioꝝ officia cōsumantes: i secundo aut semel in anno solus pontifex ñ sine sanguie: quē offerret p sua z populi ignorātia: hoc significāte spu scō: nōduz ꝓpalatā eē scoꝝ viā pore tabernaculo hnte statū. Que parabola ē tpis istāt: iuxta quā munera z hostie offeruntur: q ñ pnt iuxta cōsciaz pfectū facē fidēte: solūmodo i cibis z i potib̄ z i uarijs baptismatib̄ z iustitijs carnis: usq; ad tps correctiōis ipositi. Xps ¶ āt assistēs pontifex futuroꝝ bonoꝝ p āplius z pfectius tabernaculū ñ manufactū. i. non hui creatiōis: neq; p sāguez hircoꝝ aut vitulorꝝ: sed p ꝓpriū sanguinē introiuit semel i sancta: eīna redēptiōe inuenta. Si. n. sāguis hircorū z taurorū z cinis vitule aspersus: i q̄natos sanctificat ad emūdatiōem carnis: quanto magis sanguis xpi: q per spm sēm se metipsū obtulit imaculatū deo: emūdauit conscientiaz nostraz ab operibus mortuis ad seruiēdū deo viuenti: Et iō noui testi mediatoꝝ ē: ut morte iterceidente i redēptiōez earꝝ puaricatiōuz: q̄ erat sub priōi testamēto repmissiōem accipiāt: q vocati sūt eterne hereditatis. Ubi. n. testm ē: mors necē ē iteedat testatoris. Testamētū. n. i mortuis cōfirmatuz ē. Alioq̄n nōdū ualet dū viuit q testat est. Unde nec primū qdē sine sāguie dedicatuz est. Lecto. n. oi mādato legis a moyse vniuerso populo: accipiēs sanguinē vituloruz z hircorū cū aq z lana coccinea z hysopo: ipsū quoq; librū z oēz pplz aspersit: dicens: Hic sāguis testamti: qd mandauit ad nos de. Etiā tabernaculū z oia uasa ministrij sāguie siliter aspersit. Et oia pene in sanguinez sm legem mundant: z sine sanguis effusione non fit remissio. Necesse est ergo exemplaria quidem celestium his mundari: ipsa autem celestia melioribus hostijs

ꝝ ist̄is. Nō.n.i manufacta sca ihesus ītroīt exēplaria verōꝝ: sz i ipsū celū: ut appareat nc̄ vultui dei ꝓ nob. Neq; ut sepe offerat se metipsū: quēadmodū pontifex itrat i sca per singulos anos i sanguine alieno. Alioqn opō tebat eū frequēt pati ab origine mūdi. Nūc āt semel i ꝓsūmatiōe seculoꝝ ad destitutionem pcī ꝓ hostiā suā apparuit. Et quēadmodū statutū ē hoibus semel mori: p̄ hoc āt iudiciū: sic ⁊ xp̄s semel oblatus ē ad multoꝝ exhaurienda pcā: secūdo sine pcō apparebit oīb̄ expectantib̄ se i salutem.

.X.

Umbrā.n. hns lex futuroꝝ bonoꝝ nō ipam imaginē rerꝝ ꝓ singlos anos eisdem ipsis hostijs: qs offerūt idesinent: nūq; pōt accedētes pfectos facē. Alioquin cessasset offerri: iō q nulla hīent ultra cōsciam pcī cultores semel mūdati. Sed i ipsis cōmemoratio pcōrum ꝓ singulos annos fit. Impossibile.n.ē sanguie tauroꝝ ⁊ hircorū auferri pca. Iō igrediēs mūdū dic̄: hostiam ⁊ oblatiōem noluisti: corp̄ aūt aptasti mihi. Holocaustomata ⁊ ꝓ pcō ñ tibi placuerūt. Tūc dixi: Ecce vēio. In capite libri scriptū ē de me: ut faciā deus volūtatē tuā. Superius dicens: q: hostias ⁊ oblatiōes ⁊ holocaustomata ⁊ ꝓ pcō noluisti: nec placita sunt tibi: q̄ fm legem offerunt: tc̄ dixi: ecce vēio: ut faciā dē volūtatē tuā: aufert ꝑmū: ut sequēs statuat. In q̄ volūtate sanctificati sumus ꝓ oblatiōem corporis ihesu xp̄i semel. Et oīs quidem sacerdos ꝓsto ē quotidie ministrans: ⁊ easdem sepe offerens hostias: q̄ ñ pnt auferre pca. Hic aūt vnaz ꝓ pcīs offerens hostiam in sempiternum sedet in dextera dei de cetero expectans dōec ponant inimici eius scabellum pedum eī. Una.n. oblatione ꝓsumauit i sempitnū sactificatos. Cōtestat aūt nos ⁊ sps sc̄s. Postq; .n. dixit: Hoc āt testm̄ qō testabor ad illos p̄ dies illos dic̄ dns: dabo leges meas i cordib̄ eoꝝ: ⁊ i mētib̄ eoꝝ supscribam eas: ⁊ pcōꝝ ⁊ iniquitatū eoꝝ iā ñ recordabor ampli⁹. Ubi āt horꝝ remissio: iā ñ ē oblatio ꝓ pcō. Habētes itaq; fres fiduciā: i introitu scōꝝ i sanguine xp̄i: quā inauit nob̄ viā nouā ⁊ viuētē ꝓ velamē. i. carnē suā ⁊ sacerdotē magnū sup domū dei: accedamus cum vō corde in plenitudine fidei aspersi cōda a ꝓscia mala ⁊ abluti corpus aq̄ munda: teneamus spei nē confessionem indeclinabilem. Fidelis.n. ē q̄ repromisit. Et ꝓsiderem⁹ inuicē i puocatione caritat̄ ⁊ bonoꝝ operū: ñ deserentes collectiōem nr̄am: sic̄ ꝓsuetudis ē q̄busdā; sed consolantes: ⁊ tāto magis quāto videritis approximare diē. Volūtarie.n. peccātibus nob̄ p̄ acceptā notitiā vitatis iā ñ reliquitur ꝓ pcīs hostia: tribil⁹ aūt q̄dam expectatio iudicij ⁊ ignis emulatio: q̄ ꝓsūptura ē aduersarios. Irritaz q̄s faciens lege moysi sine ulla miseratiōe duob̄ vl̄ trib̄ testibus moritr: quāto magis putat̄ deteriora mereri supplicia: q̄ filiū dei ꝓculcauerit: ⁊ sanguinē testamti pollutū duxerit i q̄ sanctificat⁹ ē ⁊ spui gr̄e ꝓtumeliā fecerit: Scim⁹ .n. q̄ dixit: mihi vindictam: ⁊ ego retribuā. Et iterꝝ: q: iudicabit dns ppl̄z suū. Horrēdū ē incidere i manus dei viuentis. Reminiscamini aūt pristinos dies: i q̄b̄ illuminati magnum certamen sustinuistis passionū: ⁊ i altero quidē opprobriis ⁊ tribulatiōibus spectaculū fc̄i: i altero aūt socij taliū ꝓuersantium effecti. Nam ⁊ vinctis cōpassi estis: ⁊ rapinā bonoꝝ vestroꝝ cū gaudio suscepistis: ꝓgnoscētes vos habere melioꝝ ⁊ manēte substantiam. Nolite itaq; amittere ꝓfidentiā vestrā q̄ magnā hz remuneratiōem. Patientia .n. vob̄ necessaria ē: ut volūtatē dei facientes reportet̄ ꝓmissionem. Adhuc.n. modicum aliquātulūq; q̄ venturꝰ ē venit: ⁊ ñ tardabit: iustꝰ aūt meꝰ ex fide viuit. Quꝫ si subtraxerit se: ñ placebit aie mee. Nos aūt nō sum⁹ subtractiōis filij i pditiōem: sz fidei i acquisitiōem anime.

.XI.

Est aūt fides sperādarū substātia rerꝝ argumentū nō apparentiū. In hac.n. testimonium consecuti sunt seniores. Fide intelligimus aptata ee secula vbo dei: ut ex inuisibilibus visibilia fierēt. Fide plurimā hostiā abel ꝓ cayn obtulit deo: ꝑ quā testimonium consecutus ē esse iustus: testimonium perhibēte muneribus eius deo: ⁊ per illā defunctus adhuc loquitur. Fide enoch translatus est ne videret mortem: ⁊ ñ inueniebatur: q: trāstulit illum dns. Ante translatiōem.n. testimonium habuit placuisse deo. Sine fide aūt impossibile est placere deo. Credere.n. opōtet accedentem ad deum: q: ē: ⁊ inquirentibus se remuneratoꝝ sit. Fide noe responso accepto de his que adhuc ñ videbantur: metuens aptauit archam in salutē dom⁹ suę: ꝑ quaz dānauit mūdū: ⁊ iustitie q̄ ꝑ fidē ē heres est institutus. Fide q̄ vocat abrā obediuit i locum exire quem accepturus erat i hēditatē

388

ꝛ exȳt nesciēs q̄ iret. Fide demorat' ē in tra repromissiōis tāq̄ i aliena: i casul' hitando cū isaac ꝛ iacob cohēdib' repromissiōis ei' dē. Expectabat.n. fūdamēta hītem ciuita tē: cui' artifex ꝛ pditor dē'. Fide ꝛ ipsa sara sterilis vtutē i ꝓceptōe seis accepit ēt pt̄ tpus etatis: qm̄ fidelē credidit eē eū q̄ repromise rat. Propt̄ qō ꝛ ab uno orti sūt: ꝛ hoc emō tuo tāq̄ sidera celi i mltitudiem: ꝛ sic arēa q̄ ē ad oram mar' inūerabil'. Juxta fidē de fūcti sunt ōes isti: ñ accepti repromissiōibus sz a lōge eas aspiciētes ꝛ salutātes ꝛ pfitentes: qz pegrini ꝛ hospites sunt sup t̄rā. Qui .n. hoc dicunt: significāt se patriā iqrere. Et siq̄dē ipsius meminissēt: ō q̄ exierūt: hēbāt utiq̄ tps reuertēdi: nunc āt meliorē appetunt. i. celestem. Jō ñ pfūdit' dē' vocari deus eoz. Parauit.n. ill' ciuitatem. Fide obtulit abraā isaac cū tētaret: ꝛ vnigēitū offerebat i q̄ suscepērat repromissiōes: ad quē dictuz ē: qz isaac vocabit tibi semē: arbitrās: q̄a et a mortuis suscitare potens ē dē'. Unde eū ꝛ i parabolā accepit. Fide ꝛ de futur' benedixit isaac iacob ꝛ esau. Fide iacob morīēs singulos filiorum ioseph benedixit: ꝛ adorauit fastigium vge ei'. Fide ioseph morīēs de pfectione filiorum isr'l memorat' ē: ꝛ de ossib' suis mādauit. Fide moyses nat' occl' tatus est mēsib' tribus a parētib' suis: eo q̄ vidissent elegātē ifantē: ꝛ ñ timuerūt regis edictum. Fide moyses grādis fēs negauit se eē filium filie pharaonis: magis eligēs affli gi cum ppl'o dei q̄ tpal' pecti hīe iocūditatē: maiores diuitias estimans thesauro egyp tiorum ip̄roperiuz xp̄i. Aspiciebat.n. i ītu neratiōem. Fide reliqt egyptum: nō ueritus aīositatem regis. Jnuisibilem.n. tāq̄ vidēs sustinuit. Fide celebrauit pascha ꝛ sanguis effusionem: ne qui uastabat primitiua tan geret eos. Fide trāsierūt mare rubū tanq̄ p aridā t̄rā: qō experti egyptij deuorati sī. Fide muri hiericho corruerūt circuitu die rum septē. Fide raab meretrix nō petijt cū icredulis: excipiēs explorātores cū pace. Et q̄d adhuc dicam? Deficiet.n. me tps enar rantem de geocon barach samson iepte da uid samuel ꝛ pphetis: q̄ p fidē vicerūt ignā: operati sunt iustitiam: adepti sūt repromis siones. Obturauerūt ora leonum: extinxe runt impetum ignis. Effugauerunt aciem gladij conualuerunt de infirmitate: fortes facti sūt in bello. Castra verterūt exterorū:

acceperunt mulieres de resurrectiōe mor tuos suos. Alij āt distenti sunt ñ suscipientes redēptiōem: ut meliorē inuenirēt resurrectio nez. Alij vō ludibria ꝛ vbera experti insup ꝛ vincula ꝛ carceres lapidati sunt secti sunt tētati sūt i occisione gladij mortui sūt. Cir cuierūt in melotis i pellibus caprinis egen tes āgustiati afflicti: q̄b' dign' ñ erat mūd' i sollicitudibus errantes in mōtib' ꝛ spelun cis ꝛ i cauernis terre. Et hi ōes testimonio fidei pbati: ñ acceperūt repromissiōez: deo p nob' melius aliq̄d puidēte: ut nō sine nob' ꝓsumarentur.

¶ .XII.

Deoq̄ ꝛ nos tāt̄ hītes ip̄positā nubē testium: deponētes oē pondus ꝛ circū stās nos pccm̄ p patientiaz curram' ad p̄po positū nob' certamē: aspiciētes i auctorē fidei ꝛ ꝓsumatorē ihesū: q̄ pposito sibi gaudio su stinuit crucē cōfusiōe cōtēpta: atq̄ i dexte ra sedis dei sedet. Recogitate.n. eū q̄ talem sustinuit a pccorib' aduersus semetipsū cō tradictōem: ut ne fatigemini animis vīs de ficientes. Nondum.n. usq̄ ad sanguinē re stitistis aduersus pccz repugnātes: ꝛ oblīti estis consolationis: que vob' tanq̄ filijs loq tur dicens: Fili mi noli negligere disciplinā dñi: neq̄ fatigeri dum ab eo arguer'. Quez .n. diligit dñs: castigat: flagellat āt oēm filiuz quē recipit. Jn disciplina pseuerate. Tā q̄ filijs vob' offert se deus. Quis .n. filius quē ñ corripit p̄r? Qz si extra disciplinā estis: cuius particeps facti sunt omnes: q̄ adulti ꝛ nō filij est'. Deinde pres q̄dem carnis nre eruditores habuimus ꝛ reuerebamur eos. Nō multo magis obtēperabim' p̄ri spuū et viuemus? Et illi quidē i tpe pauco dierū sm̄ volūtatē suā erudiebāt nos: hic aūt ad id qō utile ē i recipiendo scificatiōem eius. Omis aūt disciplina i p̄nti q̄dē videt ñ ee gau dij sz merorī: postea āt fructū pacatissimuz exercitati p ea reddet iustitie. Propt̄ qō re missas manꝰ ꝛ soluta genua erigite: ꝛ gressus rectos facite pedibus vīs: ut ñ claudi cans q̄s erret: magis āt sanet. Pacē seq̄mini cū oīb' ꝛ scimoniā: sine q̄ nēo uidebit deus. Cōtēplātes neq̄s desit gre dei: ne q̄ radix a maritudis sursū germinās ipediat: ꝛ p illā inquinent mlti. Ne q̄s fornicatō aut ppha nus: ut esau: q̄ ppter vnā escā vendidit p mi tiua sua. Scitote.n. q̄m̄ ꝛ postea cupiēs he reditare bñdictionem: reprobatus est. Non .n. inuenit p̄nie locum: q̄q̄ cum lachrymis

iąſſet eā. Nō.n.acceſſiſtis ad tractabilē ⁊ acceſſibilē ignē ⁊ turbinē ⁊ caliginē ⁊ pcellā ⁊ tubē ſonū ⁊ uocē vbōz: quā q̄ audierīt excuſauerīt ſe ne eis fieret vbū. Nō.n.portabāt qđ dicebat: ⁊ ſi beſtia tetigerit mōtē: lapidabit̄: et ita terribile erat qđ videbatur. Moyſes dixit: Extrit̄ ſū ⁊ tremebūd'. Sz acceſſiſtis ad ſyon mōtē ⁊ ciuitatē dei viuētiſ irl'm celeſtē ⁊ mltoz miliū ągeloz frequēti az ⁊ eccl'am pmitiuoz: q̄ pſcripti ſūt i celiſ: ⁊ iudicē ōiuz deū ⁊ ſpm iuſtoz pfectoz: et teſtamti noui mediatorē ieſū ⁊ ſąguis aſpſiōnē: meliꝰloquētem q̄ abel. Videte ne recuſetis loquētē. Sī.n. illi nō effugerūt recuſātes eū q̄ ſup terrā loq̄bat: mlto mag nos q̄ de cel' loquētē nob' auertim': cui' vox nouit tr̄ā tē: nē ādt repmittit dicēs: Adhuc ſemel ⁊ ego mouebo n̄ ſolū terrā: ſz et celū. Qđ aūt adhuc ſemel dicit: declarat mobiliū trāſlatiōem tanq̄ factoz: ut maneāt ea q̄ ſūt inmobilia. Itaq; regnū imobile ſuſcipiētes habem' gr̄am: p quā ſeruiam' placētes deo cū metu et reuerētia. Etenim deus nr̄ ignis cōſumens eſt.

.XIII.

Caritaſ fraternitatis māeat i vob ⁊ hoſpitalitatez nolite obliuiſci. Per hanc .n.placuerūt qđā ągelis hoſpitio receptis. Mementote vinctoz tanq̄ ſimul vincti: ⁊ laborātium tanq̄ ipſi i cozpore morantes. Honorabile connubium in ōibus: ⁊ choꝛ' imaculat'. Fornicatores.n. ⁊ adulteroſ iudicabit de'. Sint mores ſine auaricia: cōtēti pñtib'. Ipſe.n.dixit: Nō te deſerā neq; derelinquā: ita ut pfidenť dicam': Dñs mihi adiutor ē: nō timebo qđ faciat mihi hō. Memētote ꝓpoſitoz vioz: q̄ vob locuti ſunt vbum dei: quoz ituentes exitum ꝓuerſationis: imitamini fidez. Jeſus xp̄s heri ⁊ hodie ipſe ⁊ in ſecula. Doctrinis varijs ⁊ peregrinis nolite abduci. Optimū eſt.n.gr̄a ſtabilire cor: ñ eſcis: q̄ ñ pfuerunt ambulātib' i eis. Habemus altare: de q̄ edere non hñt ptatem: q̄ tabernaculo deſeruiūt. Quoruz .n. aialiū iferť ſanguis p pcco in ſca p pōtificem: hoz corpora cremanť extra caſtra. Propt' qđ et ieſus: ut ſāctificaret p ſuū ſanguinē ppl'z: extra portā paſſus ē. Exeamus igit̄ ad eū extra caſtra: iproperiū ei' portantes. Nō.n.habem' hic manētē ciuitatē: ſed futurā iq̄rim'. Per ipm ergo offeram' hoſtiaz laudis ſēp deo. i. fructū labioz cōfitētiuz nōi ei'. Beneficētie āt ⁊ cōiōis nolite obliuiſci

Talib'.n.hoſtijs pmeret deus. Obedite ꝓpositis vr̄is ⁊ ſubiacete eis. Ipſi.n.puigilat q̄ſi rōnem p aiab' vr̄is redditurī: ut cū gaudio hoc faciant: ⁊ non gemētes. Hoc.n.nō expedit uob. Orate p nob. Confidim'.n.q; bonā conſciam habem': i ōib' bn̄ volentes ꝓuerſari. Amplī'ās dep̄co: vos hoc facere q̄ celerius reſtituar vob. Deꝰ āt pacis qui eduxit de mortuis paſtorem magnū ouiū i ſąguie teſtam̄ti eterni dn̄m nr̄m ieſū xp̄m: aptet uos in ōi bono: ut faciat eī' volūtatē faciēſ i vob q̄ placeat cor̄ā ſe p ieſū xp̄z cui ē gl'a i ſecula ſeculoruz amē. Rogo aūt uos fratres: ut ſufferatis vbum ſolatij. Etenim ppaucis ſcripſi uob. Cognoſcite fr̄em vr̄m timotheum dimiſſum: cum q̄ ſi celerius venerit videbo vos. Salutate ōes ꝓpoſitos vr̄os: ⁊ omnes ſanctos. Salutāt uos ỏ italia fratres. Gr̄as cū ōib' vob amen.

Explicit epiſtola pauli ad hebreos.

Incipit prefatio beati hieronymi pb̄i in librum actus apoſtoloꝛum.

Qđnit pſalmiſta: Ambulabūt ỏ vtutibus i vtutes. Poſt apoſtoli pauli epl'as duduz vno vobiſ volumine tranſlatas: dōmon ⁊ rogatiane cariſſimi: actus apl'oꝛum cōpellitis: ut tranſferam in latinum: quē librum nulli dubium eſt a luca ātiochenſe arte medico: q̄ poſtea iſeruienſ paulo apl'o: xp̄i fc̄ſ eſt diſcipulus: fuiſſe edituz. Cruces pmit impoſita ſepiuſ onerī magnitudo: qꝛ ſtudia inuidoꝛum reprehenſione digna putant ea q̄ ſcribimus. Illoz nunq̄ odio ⁊ detractatiōne iuuante chriſto meum ſilebit eloquiū. Actus apl'oz nudaz q̄dem videnť ſonare hiſtoriaz: ⁊ naſcentis eccl'e infantiā texē: ſed ſi nouerimus ſcriptorem eoz lucā eſſe medicum: cuius laus eſt in euangelio: animaduertimus pariter oia vba illius aie lāguētis eſſe medicinam.

Item alius prologus.

Lucas ātiochēſis natōe ſyruſ: cuius laus i euangelio canitur: apud ātiochiā medicine artī egregi' ⁊ apl'oz xp̄i diſcipulus fuit. poſtea uſq; ad ꝓfeſſiōez paulū ſecutus apoſtol'ū: ſine crimine i vginitate pmanēs: deo

maluit fuire. Qui septuagīta ⁊ q̄tuor ānos
erat agens i bithynia obyt plen⁹ ſpu ſco: q̄
iſtigāte in achaie ptibus euangeliū ſcribēs
grecis fidelibus incarnatōez dñi fideli na-
ratione oñdit: eūdemq; ex ſtirpe dauid de-
ſcendiſſe monſtrauit. Cui ñ immerito ſcri
bendoꝝ actuum apl̄oꝝ ptas in miſterio
datur: ut deo in deum pleno ⁊ filio pditio
nis extincto: oratione ab apl̄is fca: ſorte do
minice electionis numer⁹ cōplētur. Hicq;
paul⁹ ꝓſumatōez apl̄icis actib⁹ daret: quē
diu ꝓtra ſtimulum calcitrantē dñs elegiſſ3.
Qđ legētib⁹ ⁊ req̄rētib⁹ deū breui pot⁹ vo
lui oñdē ſmōe: q̄ plix⁹ aliq̄d faſtidietib⁹
pdidiſſe: ſciēs: q̄ operātē agricolā oporte
at ꝑmū de ſuis fructib⁹ edē. Quē ita diuia
ſubſecuta ē gīa: ut ñ ſolū corporib⁹ ſ3 ēt aia
bus eius ꝓficeret medicia.

Incipit liber actuū apl̄oꝝ
beati luce euāgeliſte. Capl̄z. I.

PRimum quidem
ſermonem feci de ōib⁹ o te
ophile: q̄ cepit ieſus facere
⁊ docere uſq; i diē q̄ ꝑcipi-
ens apl̄is p ſpm ſcm q̄) ele
git aſſūpt⁹ ē. Quib⁹ ⁊ pre-
buit ſeipſū viuū p⁹ paſſiōem ſuā i mlt̄is ar-
gumēt̄: p dies q̄dragīta apparens eis ⁊ lo-
q̄ns de regno dei. Et ꝓuescēs p̄cepit eis ab
hierosolymis ne diſcederēt: ſz expectarēt p
miſſiōem p̄is: quā audiſt̄ iq̄t p os meū: q;
ioānes q̄dē baptiz̄auit aq̄: vos āt baptiz̄abi
mini ſpu ſco: ñ p⁹ mlt̄os hos dies. Ygit̄ q̄ cō
uenerāt ir̄ogabāt eū dicētes: Dñe: ſi in tp̄e
hoc reſtitues regnū iſrl̄? Dixit āt eis: Nō ē
vr̄m noſſe tp̄a l̄ moměta: q̄ p̄ poſuit in ſua
poteſtate: ſed accipiet vtutē ſupueniēt̄ ſps
ſcī i uos: ⁊ erit̄ mihi teſtes i ir̄lm ⁊ in oī iu-
dea ⁊ ſamaria ⁊ uſq; ad ultimū t̄re. Et cū
hoc dixiſſet: vidētib⁹ illʼ eleuat⁹ ē: ⁊ nubes ſu
ſcepit eū ab oculʼ eoꝝ. Cūq; ituerētur i celū
euntē illū: ecce duo uiri aſtiterūt iuxta illos
i ueſtib⁹ albis: q̄ ⁊ dixerunt: Viri galilei q̄d
stat̄ aſpiciētes i celū? Hic ieſus q̄ aſſūptus ē
a uob⁹ i celū: ſic veniet quēadmodū vidiſt̄
eū eūtē i celū. Tūc reuerſi ſt̄ hierosolymā a
mōte q̄ vocatur oliueti: q̄ ē iuxta ier̄lm: ſab
bati hb̄ns iter. Et cū introiſſēt i cenaculū: aſcē
derūt: ubi mānebat petr⁹ ⁊ ioannes ⁊ iacob⁹
philipp⁹ ⁊ thomas bartholome⁹ ⁊ mathē
iacob⁹ alphei ⁊ ſimon ζelotes ⁊ iudas iaco
bi. Hi oēs erāt perſeuerātes vnanimit̄ i ora
tiōe cū mulierib⁹ ⁊ maria matre ieſu ⁊ frib⁹
eī⁹. In dieb⁹ illʼ exurgēs petr⁹ i medio fr̄m
dixit. Erat āt turba hoīū ſimul fere cētū ui
ginti: Viri frēs oz ipleri ſcripturā: quā pdi-
xit ſps ſcs p os dauid ō iuda: q̄ fuit dux eo
rū: q̄ cōphēderūt ieſū: q̄ ꝓnūerat⁹ erat i no-
bis ⁊ ſortitus eſt ſortem miſterij huius. Et
hic q̄dem poſſidebit agrū de mercede iniqui
tat̄: ⁊ ſuſpēſus crepuit medi⁹: ⁊ diffuſa ſūt
oia viſcera ei⁹. Et notū fīm ē oīb⁹ habitantib⁹
ir̄lm: ita ut appellaret̄ ager ille ligua eoꝝ
acheldemach: hoc ē ager ſanguis. Scriptū
ē .n. i libro pſalmoꝝ. Fiat cōmoratio eorū
deſerta: ⁊ ñ ſit q̄ ihabitet i ea: et epatum eius
accipiat alter. Oportet g̃ ex his viris q̄ no-
biſcum ſunt ꝓgregati in omni tp̄e q̄ intrauit
⁊ exiuit iter nos dñs ieſus incipiēs a baptiſ-
mate ioānis uſq; i diē: q̄ aſſūpt⁹ ē a nob⁹: te
ſtē reſurrectiōis ei⁹ nobiſcū fieri vnū ex iſt̄.
Et ſtatuerunt duos ioſeph: q̄ uocat̄ barſa-
bas: q̄ cognoiat⁹ ē iuſt⁹: ⁊ mathiā. Et orātes
dixerūt. Tu dñe qui cor̄da noſti oīū: oñde
quē elegeri ex his duob⁹ vnū accipe locum
miſterij hui⁹ ⁊ apl̄atus: de q̄ ꝓuaricatus ē
iudas: ut abiret in locū ſuū. Et dederūt ſōtes
eis. Et cecidit ſors ſup mathiā: ⁊ ānūe-
ratus ē cū vndecim apl̄is.

¶ .II.

ET cū cōplēntur dies p̄tecoſtes: erāt
oēs paritē i eodē loco. Et fcs ē repente
de celo ſon⁹ tāq̄ aduenientis ſps vehementis:
⁊ repleuit totā domū ubi erāt ſedentes. Et
apparuerūt illʼ diſptite lingue tāq̄ ignis: ſe-
ditq; ſup̄a ſinglos eoꝝ. Et repleti ſūt oēs
ſpu ſco: ⁊ ceperūt loqui varys linguis: put
ſps ſcs dabat eloqui illʼ. Erāt i ir̄lm habitā
tes iudei viri religioſi ex oī natione: que ſub
celo eſt. Fca āt hac uoce ꝓuenit multitudo
⁊ mente ꝓfuſa ē: qm audiebat vnuſquiſq;
lingua ſua illos loquētes. Stupebant autē
oēs ⁊ mirabant̄ dicentes: Nōne ecce oēs iſti
q̄ loquūt galilei ſūt? Et quō nos audiuim⁹
vnuſq̄ſq; liguā nr̄az: i q̄ nati ſum⁹? Parthi
⁊ medi ⁊ elamite ⁊ qui habitant meſopo-
tamiam iudeam ⁊ cappadociam pōtum et
aſiam phrygiā ⁊ pamphyliā egyptū ⁊ ptes
libye: que eſt circa cyrenem ⁊ aduene romāi
iudei quoq; ⁊ pſeliti cretes ⁊ arabes: au
diuimus eos loquentes noſtris linguis

P

magnalia dei. Stupebāt āt ōes ⁊ mirabāt ad iuicē dicētes: qdnā vult hoc eē. Alij aūt irridētes dicebāt: q3 musto plēi sūt isti. Stās āt petrus cū vndecī: eleuauit vocē suā ⁊ locut⁹ ē eis: Viri iudei ⁊ q̄ hitatī ierl̄m vniūsi hoc vob⁹ notū sit: ⁊ aurib⁹ pcipite ꝟba mea. Nō.n. sicūt uos estimat hi ebr̄ sunt: cū sit hōa diei tertia. Sed hoc ē qđ dictū est p ꝓphetā iohel: Et erit in nouissimis dieb⁹ dic dñs: effundam de sp̄u meo sup ōem carnem. Et ꝓphetabūt filij vr̄i ⁊ filie vr̄e: iuuenes vr̄i visiōes videbūt: ⁊ sen̄ores vr̄i sōnia sōniabūt. Et q̄dez super seruos meos ⁊ ancillas meas i dieb⁹ ill̄ effundam de sp̄u meo: ⁊ ꝓphetabunt: ⁊ dabo ꝓdigia in celo sursum ⁊ signa i terra deorsum: sāguinem ⁊ ignē ⁊ vaporē fumi. Sol ꝑuertet̄ i tenebras ⁊ luna in sanguinē: ātēq̄ vēiat dies dñi magn⁹ ⁊ manifest⁹. Et erit: oīs q̄cūq3 iuocauerit nomē dñi saluus erit. Viri israelite audite verba hec: Jesū nazarenū vir̄ approbatū a deo i vob⁹ vtutib⁹ ⁊ ꝓdigīs ⁊ signis q̄ fecit de⁹ ꝑ illū in medio vr̄i sic scit̄: hūc definito ꝓsilio ⁊ prescīa dei traditū p man⁹ iq̄ affigētes interemistis. Quē de⁹ suscitauit soluēs dolorib⁹ inferni: iuxta qđ ipossibile erat teneri illuz ab eo. Dauid.n. dicit in eū. Prouidebā dñm coram me sēp: qm̄ a dextris ē mihi ne cōmouear. Propt̄ hoc letatū ē cor meū ⁊ exultauit lingua mea: insup ⁊ caro mea requiescet in spe. Qm̄ nō dēlinq̄s aiam meā i inferno: nec dabis sanctū tuū videre corruptiōem. Notas mihi fecisti vias vite: replebis me iocunditate cū facie tua. Viri fres: liceat audenter dicē ad vos ō p̄triarcha dauid: qm̄ defunct⁹ ē ⁊ sepultus est ⁊ sepulchr̄ eius ē apud nos usq3 i hodiernū diē. Prophēta igit̄ cū eēt: ⁊ sciret: q3 iureiurādo iurasset illi de⁹ de fructu lūbi eius sedē super sedē eius: puidēs locut⁹ ē de resurrectione xp̄i: q3 neq3 dēlictus est in inferno: neq3 caro eius vidit corruptiōem. Hūc iesū resuscitauit deus: cui⁹ ōes nos testes sum⁹. Dextera igit̄ dei exaltatus ⁊ promissiōe sp̄s scī accepta a p̄re effudit hoc donum qđ uos nunc videt̄ ⁊ auditis. Nō.n. dauid ascēdit i celos. Dicit āt ipe: Dixit dñs dño meo sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellū pedū tuor̄. Certissime sciat ḡois dom⁹ isrl̄: q3 ⁊ dñm eū ⁊ xp̄m fecit de⁹ hūc iesū quē crucifixistis. His āt auditis cōpuncti sūt corde ⁊ dixerūt ad petrum ⁊ ad reliq̄s aplos: Quid faciem⁹ viri fres: Petr⁹ aūt ad illos

pniā iḡt agite ⁊ baptiçet vn⁹ q̄sq3 vr̄z i noīe iesu xp̄i i remissiōez pcoꝝ vr̄oꝝ ⁊ accipietis donū sp̄s scī. Vob⁹.n. ē repromissio ⁊ filijs vr̄is: ⁊ oīb⁹ q̄ lōge sunt: q̄scūq3 aduocauerit dñs de⁹ nr̄. Alijs ēt vbis plurimis testificat⁹ ē ⁊ exhōtabat eos dicēs: Saluamini a generatione ista prava. Qui ergo receperūt sermonem eius baptiçati sunt ⁊ apposite sūt in die illa aie circiter tria milia. Erant aūt pseuerantes in doctrina aplor̄ ⁊ cōmunicatione fractionis panis ⁊ oratiōib⁹. Fiebat autē oī aie timor. Multa q3 pdigia ⁊ signa per aplos in ierl̄m fiebant: ⁊ met⁹ erat magnus in vniuersis. Omnes etiam q̄ credebant erant paric ⁊ hēbant oīa communia. Possessiōes ⁊ substantias vendebant ⁊ dividebant illa oīb⁹: put cuiq3 op⁹ erat. Quotidie q3 pdurātes vnanimit̄ i tēplo ⁊ frāgētes circa domos panem: sumebāt cibū cū exultatione ⁊ simplicitate cordis: collaudātes deū ⁊ hñtes gr̄iam ad ōem plebē. Dñs autem augebat: qui salui fiebāt quotidie in idipsum. ¶ .III.

Petr⁹ āt ⁊ ioānes ascēdebāt i tēplū ad horā oīonis nonā. Et q̄dā vir q̄ erat claud⁹ ex vtero mr̄is sue baiulabat: quē ponebant quotidie ad portā templi: q̄ dr̄ speciosa: ut peteret elemosinam ab introeuntibus i templum. Is cum vidisset petrum ⁊ ioānē incipientes introire in templuz: rogabat ut elemosynaz acciperet. Intuens autem i eū petrus cum ioanne dixit: Respice in nos. At ille intendebat in eos: sperans se aliq̄d accepturum ab eis. Petrus autē dixit: Argentum ⁊ aurum nō est mihi: qđ āt hēo hoc tibi do. In nomie iesu xp̄i nazareni surge et ambula. Et apphensa manu ei⁹ dextera alleuauit eū ⁊ ptin⁹ ꝓsolidate sūt bases ei⁹ et plāte. Et exiliēs stetit ⁊ ābulabat ⁊ intrauit cum illis in templum: ambulans ⁊ exiliens ⁊ laudans deum. Et vidit oīs pp̄l⁹ eū ambulantē ⁊ laudātē deū. Cognoscebant aūt illuz: q⁹ ipse erat: q̄ ad elemosynaz sedebat ad speciosā portā tēpli. Et ipleti sūt stupore ⁊ extasi: i eo qđ ptigerat illi. Cuz teneret āt petrū ⁊ iohannē: cucurrit oīs pp̄l⁹ ad eos ad porticū: q̄ appellatur salomōis stupentes. Videns āt petr⁹: rndit ad pp̄lm. Viri israelite qđ miramini in hoc: aut nos qđ intuemini: q̄si nr̄a vtute aut p̄state fecerim⁹ hunc ambulare: Deus abraā ⁊ deus isaac ⁊ deus iacob de⁹ patrū nr̄oꝝ glorificauit filiū suū

ieſū: quē vos q̄dē tradidiſtis ⁊ negaſtis ãte faciẽ pilati iudicãte illo dimitti. Vos ãt ſcm ⁊ iuſtũ negaſtis ⁊ petiſtis viz hõicidã donari vob: auctorẽ vo vite itfeciſtis: quẽ deus ſuſcitauit a mortuis: cui⁹ nos teſtes ſum⁹ ⁊ i fide noīs ei⁹ hũc quẽ vos viſtis ⁊ noſtis: ꝓfirmauit nomen ei⁹ ⁊ fides q̄ p eũ ẽ dedit itegrã ſanitatem iſtam i ꝓſpcu oium vr̃m. Et nũc fres ſcio: q: p ignorantiã feciſtis: ſicut ⁊ pncipes vr̃i. Deꝰ ãt q̄ pnunciauit p os oium ꝓphetarum pati xp̃z ſuũ ſic implcuit. Penitemini igr̃ ⁊ ꝓuertimini: ut deleãt pcã vr̃a: ut cum venerit tp̃a refrigerij a ꝓſpcu dñi: ⁊ miſerit eũ: q̄ pdicat⁹ ẽ vob xp̃m ieſũ: quem oz q̄dẽ celum ſuſcipere: uſq; in tp̃a reſtitutõis oĩũ q̄ locutus ẽ deꝰ p os ſcoꝝ ſuoꝝ a ſeculo ꝓphetarum. Moyſes q̄dem dixit: Q̃m pro phetam ſuſcitabit vob dñs deus vr̃ ō frib⁹ vr̃is: tanq̄ meipſũ audiet⁹ iuxta oĩa q̄cũq; locut⁹ fuerit vob. Erit ãt: oĩs aĩa q̄ ñ audierit ꝓphetam illũ: extermiabit de plebe. Et ões ꝓphete a ſamuel ⁊ deinceps: q̄ locuti ſũ annũciauerunt dies iſtos. Vos eſtis filij ꝓphetaꝝ ⁊ teſtamenti: q̄ diſpoſuit deus ad pres vr̃os: dicẽs ad abraã: Et i ſcie tuo bñdicẽt ões familie tre. Vob ꝑmũ deꝰ ſuſcitãs filiũ ſuũ miſit eũ bñdicentẽ vob: ut ꝓuertat ſe vnuſq;q; a neq̃tia ſua. ¶ .IIII.

Loquẽtib⁹ ãt illis ad ppl̃m ſupuenerũt ſacerdotes ⁊ magiſtratꝰ tẽpli ⁊ ſadducei: dolẽtes q̄ docerẽt ppl̃z ⁊ ãnũciarẽt i ieſũ reſurrectõem ex mortuis: ⁊ iecerũt i eos manus ⁊ poſuerũt eos i cuſtodiã i craſtinũ. Erat ãt iã veſpa. Multi ãt eoꝝ q̄ audierãt vbũ credidẽrt: ⁊ fcs ẽ nũer⁹ eoꝝ q̃nq; milia. Fcm ẽ ãt i craſtinũ: ut ꝓgregarẽt pncipes eorum ⁊ ſeniores ⁊ ſcribe i irl̃m: ⁊ annas princeps ſacerdotum ⁊ cayphas ⁊ ioannes ⁊ alexãder ⁊ q̃t̃q̃ erant de genere ſacerdotali. Et ſtatuentes eos i medio interrogabant: In q̄ vtute aut in q̄ noie feciſtis hoc vos? Tunc petr⁹ replet⁹ ſpu ſco: dixit ad eos: Pncipes ppl̃i ⁊ ſeniores iſrl̃ audite: ſi nos hodie diiudicamur i bñfco hois infirmi: i q̄ iſte ſalu⁹ fcs ẽ: notũ ſit õib⁹ vob ⁊ omni plebi iſrl̃: q: i nomine ieſu xp̃i naz̃areni: quem vos crucifixiſtis: quem deus ſuſcitauit a mortuis: in hoc iſte aſtat coram vob ſanus. Hic eſt lapis q̄ reꝓbatus ẽ a vob ędificãtib⁹: q̄ fcs eſt in caput anguli: ⁊ ñ ẽ in alio aliq̄ ſalus. Nec.n. aliud nomen ẽ ſub celo datũ hoib⁹: in q̄ opoꝝteat nos ſaluos fieri. Videtes aũt petri cõſtãtiã ⁊ ioannis: cõperto q̄ homines eſſent ſine litteris ⁊ idiote: mirabatur ⁊ cognoſcebãt eos: q̃m cũ ieſu fuerant: hoīem q̄z videtes ſtãtẽ cũ eis: q̄ curat⁹ fuerat: nihil poterãt ꝓtradicẽ. Juſſerũt ãt eos foras extra pciliũ ſecedẽ: ⁊ cõferebãt adinicẽ dicentes: Quid faciem⁹ hoib⁹ iſtis? Q̃m q̄dẽ notus ſignum fcm ẽ p eos õib⁹ habitãtib⁹ irl̃m. Manifeſtũ ẽ: ⁊ ñ poſſum⁹ negare. Sed ne ãpli⁹ diuulgef in ppl̃m: cõminemur eis: ne vltra loquant i noie hoc ulli hoĩum. Et vocãtes eos: denũciauerũt ne õino loquerent neq̄ docerẽt in noie ieſu. Petrus vo ⁊ ioãnes rñdẽtes: dixerũt ad eos: Si iuſtũ ẽ i ꝓſpectu õi vos poti⁹ audire q̄ deũ: iudicate. Nõ enim poſſum⁹ q̄ vidim⁹ ⁊ audiuim⁹ ñ loq̃. Et illi cõminãtes dimiſerũt eos: nõ inuenientes quo punirẽt eos ꝓpr̃ ppl̃m: q: oẽs clarificabãt id q̄ fcm fuerat in eo q̄ acciderat. Ānorũ.n. erat ãplius q̄draginta hõ: i q̄ fcz fuerat ſignũ iſtud ſanitatis. Dimiſſi ãt venerũt ad ſuos ⁊ ãnũciauerũt eis quãta ad eos pncipes ſacerdotũ ⁊ ſeniores dixiſſẽt. Qui cũ audiſſẽt: vnanimit leuauerũt vocem ad deum: ⁊ dixerũt: Dñe tu q̄ feciſti celũ ⁊ terrã mare ⁊ oia q̄ i eis ſũt: q̄ ſpu ſco p os pris nr̃i dauid pueri tui dixiſti: Quare fremuerũt gẽtes ⁊ ppl̃i meditati ſũt ania: Aſtiterũt reges tre ⁊ pncipes ꝓuenerũt i vnuz aduerſus dñm ⁊ aduerſus xp̃m ei⁹. Cõuenerunt .n. vere in ciuitate iſta aduerſus ſcm puerũ tuũ ieſũ: quem vnxiſti: herodes ⁊ pont⁹ pilatus cum gentibus ⁊ ppl̃is iſrl̃ facere q̄ manus tua ⁊ conſilium tuum decreuerũt fieri. Et nunc dñe reſpice in mĩas eoꝝ: ⁊ da ſeruis tuis cũ õi fiducia loq̃ vbũ tuũ i eo q̄ manum tuaz extendas ad ſanitatẽ ⁊ ſigna ꝓdigia fieri per nomẽ ſci filij tui ieſu. Et cũ oraſſent mot⁹ ẽ loc⁹: i quo erant ꝓgregati: ⁊ repleti ſũt oẽs ſpu ſco: ⁊ loq̃bãt vbũ dei cuz fiducia. Multitudis aũt credẽtiũ erat cor vnum ⁊ anima vna: nec q̄ſq; eorum q̄ poſſidebat aliquid ſuum eẽ dicebat: ſed erãt illi omnia communia. Et vtute magna reddebant apli testimonium reſurrectionis ieſu xp̃i dñi noſtri: ⁊ gr̃a magna erat in omnib⁹ illis. Neq̃ enim quiſq; egens erat inter illos. Quotquot.n. poſſeſſores agroꝝ aut domorum erant: vendentes afferebant pretia eoꝝ que vendebant: ⁊ ponebant ante pedes apoſtoloꝝ. Diuidebat ãt ſingulis: put cuiq;

opus erat. Joseph ãt q̃ cognoiat' ẽ barsabas ab aplis: qõ ẽ iterptatũ filiũ cõsolatiõis: leuites cyprius genere cũ hẽt agrum vendidit euz: ⁊ attulit p̃cium: ⁊ posuit ãte pedes apostolorum. .V.

D ananía. Vir ãt q̃dam noĩe ananias cũ saphyra vxore sua vẽdidit agrum ⁊ fraudauit õ p̃cio agri cõscia vxore sua: ⁊ afferens ptẽ quãdã: ad pedes apl'oz posuit. Dixit ãt petrus ad ananiã: Ananía cur tẽtauit satbanas coz tuũ mẽtiri te spui sco: ⁊ fraudare õ p̃cio agri? Nõne manẽs tibi manebat: ⁊ venũdatũ i tua erat pstate? Quare posuisti in coꝛde tuo hãc rẽ? Non es mentitus hoib': sed deo. Audiens ãt ananias hec vba: cecidit ⁊ expirauit. Et fcs est timoꝛ magnus sup ões q̃ audiẽt. Surgẽtes ãt iuuenes amouerũt eũ ⁊ efferẽtes sepelierũt. Fcm ẽ ãt q̃si hoꝛaꝝ triũ spatiũ: ⁊ vxoꝛ ipi' nesciẽs qõ fcz fuerat introiuit. Dixit ãt ei petr': Dic mihi mulier: si tãti agrũ vẽdidistis? At illa dixit: Etiã tanti. Petrus ãt ad eam: Quid utiq; cõuenit vob' tẽtare spm dñi? Ecce pedes eorum q̃ sepelierũt virum tuũ ad ostiũ ⁊ efferent te. Confestim cecidit ãte pedes ei': et expirauit. Intrãtes ãt iuuenes inuenerũt illã mortuã: ⁊ extulerũt ⁊ sepelierunt ad virum suũ. Et factus est timoꝛ magn' in vniuersa eccla ⁊ in omnes q̃ audierunt hec. Per manꝰ ãt apl'oz fiebãt signa ⁊ p̃digia multa in plebe. Et erãt vnanimit ões i poꝛticu salomonis. Ceteroꝛ ãt nemo audebat se coniũgẽ illis: sz magnificabat eos ppls. Magis ãt augebat credẽtiũ i dño mltitudo viroꝝ ac mulieꝝ: ita ut i plateas eĵcerẽt infirmos ⁊ ponerẽt i lectulis ac grabatis: ut veniẽte petro saltez umbra illius obumbraret quẽq; illoz: ⁊ liberarẽt ões ab infirmitatib' suis. Cõcurrebat aũt ⁊ mltitudo vicinaꝝ ciuitatũ irl'm: afferẽtes egros ⁊ vexatos a spiritibus immũdis: q̃ curabãt omnes. Exurgẽs ãt p̃ceps sacerdotum ⁊ omnes q̃ cum illo erat: q̃ est heresis saduceoꝝ repleti sẽ ẓelo: ⁊ iniecerũt manus i apl'os: ⁊ posuerũt eos i custodia publica. Angelus ãt dñi p noctẽ aperiens ianuas carceris ⁊ educẽs eos dixit. Ite: ⁊ stãtes loq̃mini i templo plebi oĩa vba vite huius. Qui cum audissent: introierũt diluculo i tẽplũ ⁊ docebant. Aduenies ãt p̃ceps sacerdotuz ⁊ q̃ cũ eo erant: cõuocauerũt concilium ⁊ ões seniores filiorum isrl': ⁊ miserũt ad carcerẽ: ut adducerentur.

Cum ãt venissent mĩstri: ⁊ apto carcere nõ inuenissent illos: reuersi nũciauerũt dicẽtes: Carcerẽ q̃dẽ inuenim' clausũ cũ oi diligentia ⁊ custodes stãtes ante ianuas: aperientes ãt neminẽ intus inuenim'. Ut ãt audierũt hos smones magistratus templi ⁊ p̃ncipes sacerdotuz: ambigebant de ill' q̃nam fieret. Adueniens ãt q̃daz nũciauit eis: q; ecce viri q̃s posuisti in carcerem sũt i templo stantes ⁊ docẽtes ppl'm. Tũc abĳt magistrat' cũ mĩstris ⁊ adduxit illos sine vi. Timebãt .n. ppl'm ne lapidarẽt. Et cũ adduxissent illos: statuerũt i cõcilio. Et ir̃ogauit eos p̃nceps sacerdotum dicens: Precipiendo pcepimus vob' ne docereti in noĩe ĩsto: ⁊ ecce replestis irl'm doctna vĩa: ⁊ vult̃ inducẽ sup nos sanguiem hois ĩsti'. Rñdens ãt petr' ⁊ apl'i dixerunt: Obedire oz deo magis q̃ hoibus. Deus p̃m vivoꝝ suscitauit iesum: quẽ vos interemistis suspẽdẽtes i ligno. Hũc p̃ncipẽ ⁊ saluatorẽ dẽ exaltauit dextera sua ad dãdã pñiam isrl' ⁊ remissiõem pcõrum: ⁊ nos sum' testes horꝝ vboꝝ ⁊ sps scs quẽ dedit dẽ õib' obedientib' sibi. Hec cũ audisset dissecabãt: ⁊ cogitabãt ir̃icẽ illos. Surgens aut̃ q̃dam in concilio phariseus noĩe gamalihel legi doctor honorabil' vniuerse plebi: iussit foras ad breue hoies fieri. Dixit q; ad illos: Viri israelite attendite vob' sup hoib' istis: q̃d acturi sitis. Ante hos .n. dies extitit theodas dicẽs se eẽ aliquẽ: cui ꝓsẽsit numerus viroꝝ circiter q̃dringentoꝝ: qui occisus ẽ: ⁊ oes q̃ credebãt ei: dissipati sũt ⁊ redacti ad nihilũ. P' hunc extitit iudas galilẽ' in diebus pfessionis: ⁊ auertit ppl'm p' se: et ipse perĳt ⁊ eos q̃tq̃t ꝓsẽsit ei: dispsi sũt. Et nc̃ itaq; dico vob': discedite ab hoib' istis ⁊ sinite illos: qm̃ si est ex hoib' ꝓsiliũ hoc aut opus: dissoluet: si vo ex deo ẽ: nõ poteritis dissoluere: ne forte ⁊ deo repugnare videamini. Cõsenserunt ãt illi: ⁊ vocantes apl'os cesis denũciauerũt: ne õino loquẽnt in noĩe iesu: ⁊ dimiserũt eos. Et illi q̃dẽ ibãt gaudẽtes a ꝓspũ ꝓcilij: qm̃ digni habiti sũt p noĩe iesu ꝓtumeliã pati. Omni autez die nõ cessabãt i tẽplo ⁊ circa domos docẽtes ⁊ euangeliçantes xp̃m iesũ.

.VI.

In dieb' ãt illis crescẽte nũero discipulorum factum est murmur grecorum aduersus hebreos: eo q; despicerẽtur in ministerio quotidiano vidue eoꝝ. Cõuocãtes

ãt duodecĩ mltitudinẽ discipulorũ: dixerũt: Nõ ẽ equum nos dẽlinq̃re vbum dei: ꝛ mi nistrare mẽsis. Cõsiderate ḡ fratres viros ex vob̃ boni testimonij septem plenos spũ sco ꝛ sapia: q̃s cõstituam⁹ sup hoc op⁹. Nos vero oratiõi ꝛ misterio vbi istantes erim⁹. Et placuit sermo coꝛã õi multitudie. Et elegerũt stephanũ virũ plenũ fide ꝛ spũ sãcto ꝛ philippum ꝛ procorũ ꝛ nicanorẽ ꝛ timonẽ ꝛ parmenã ꝛ nicolaũ aduenã antiochenũ. Hos statuerũt ãte cõspectũ apl̃orũ: ꝛ orantes iposuerũt eis man⁹. Et vbũ dñi crescebat: ꝛ multiplicabat nũer⁹ discipulorũ i ir̃l̃ valde. Multa ẽt turba sacerdotũ obediebat fidei. Stephan⁹ ãt plen⁹ gĩa ꝛ fortitudie faciebat ꝓdigia ꝛ signa magna i ppl̃o. Surrexerunt ãt q̃dã de synagoga: q̃ appellat̃ libertinorũ ꝛ cyrenẽsiũ ꝛ alexãdriorũ: ꝛ eorũ q̃ erant a cilicia ꝛ asia disputantes cum stephano: ꝛ ñ poterãt resistẽ sapientie ꝛ spuĩ q̃ loquebatur. Tunc summiserũt viros q̃ dicerẽt se audisse eũ dicẽtẽ vba blasphemie i moysen ꝛ deum. Cõmouerũt itaq̃ plebem ꝛ seniores ꝛ scribas: ꝛ cõcurrẽtes rapuerũt eũ ꝛ adduxerũt i ꝓciliũ: ꝛ statuerũt falsos testes: q̃ dicerent: Homo iste non cessat loq̃ vba aduersus locũ sĩm ꝛ legez. Audiuim⁹ enĩ eũ dicẽtẽ: qm̃ iesus naz̃aren⁹ hic destruet locum istum: ꝛ mutabit traditiões q̃s tradidit nobis moyses. Et intuẽtes eũ ões q̃ sedebãt i ꝓcilio: viderũt faciem ei⁹ tanq̃ faciẽ angeli.

.VII.

Dixit ãt ꝑnceps sacerdotũ: si hec ita se hñt. Qui ait: Viri fratres ꝛ pres audite. Deꝰ gl̃e apparuit pr̃i nr̃o abrae cũ eẽt in mesopotamia priusq̃ moraret i charran ꝛ dixit ad illum: Exi de terra tua ꝛ de cognatione tua: ꝛ veni in terram quã mõstra uero tibi. Tunc exĩt de terra chaldeorũ et habitauit in charran. Et inde p⁹ q̃ mortuus ẽ pater ei⁹ trãstulit illũ i trã istã: in q̃ nũc vos habitatis. Et ñ dedit illi hereditatem i ea: nec passum pedis: sed repromisit dare illi eã in possessiõez ꝛ semini eius p⁹ ipm: cũ ñ haberet filium. Locut⁹ ẽ ãt ei deꝰ: q: erit semen ei⁹ accola in trã aliena: ꝛ seruituti eos subicient ꝛ male tractabunt eos annis q̃dringẽtis: ꝛ gentem cui seruierint: iudicabo ego dicit dñs. Et p⁹ hec exibunt: ꝛ seruient mihi i loco isto. Et dedit illi testamẽtũ circũcisionis ꝛ sic genuit isaac: ꝛ circũcidit eũ die octauo: ꝛ isaac iacob: ꝛ iacob duodecim patriarchas. Et patriarche emulantes ioseph vẽdiderunt in egyptum: ꝛ erat deꝰ cũ eo. Et eripuit eum ex õibus tribulatiõib⁹ ei⁹: ꝛ dedit ei gr̃am ꝛ sapiam in ꝓspectu pharaonis regis egyptiorũ: ꝛ ꝓstituit eũ ꝓpositũ super egyptũ ꝛ sup õem domũ suã. Venit autem fames i vniuersã egyptum ꝛ chanaan ꝛ tribulatio magna: ꝛ ñ inueniebãt cibos pres nr̃i. Cũ audisset ãt iacob ẽ frumẽtũ i egypto misit pres nr̃os ꝓmũ: ꝛ in secũdo cognitus ẽ ioseph a fratrib⁹ suis: ꝛ manifestati ẽ pharaoni genus ei⁹. Mittẽs ãt ioseph accersiuit iacob pr̃em suũ ꝛ õem cognatiõem suã i aiab⁹ septuagita q̃nq̃. Et descẽdit iacob in egyptũ: ꝛ defunctus ẽ ipse ꝛ pres nr̃i. Et trãslati sũt i sichem: ꝛ positi sũt i sepulchro qõ emit abrãa ꝓcio argẽti a filijs emor filij sichem. Cũ aũt appropiãret tps ꝓmissionis quã ꝓfessus erat deus abrae: creuit ppl̃s et mltiplicatus ẽ in egypto: q̃adusq̃ surrexit al⁹ rex in egypto: q̃ ñ sciebat ioseph. Hic circũueniens gen⁹ nr̃m: afflixit pres nr̃os: ut exponerent infantes suos ne viuificarent. Eodem tpe natus ẽ moyses ꝛ fuit gratus deo: q̃ nutritus ẽ tribus mẽsib⁹ i domo pr̃is sui. Exposito ãt illo sustulit eum filia pharaonis: ꝛ nutriuit eum sibi in filiũ. Et eruditꝰ ẽ moyses õi sapia egyptiorũ: ꝛ erat potens i vbis ꝛ i opib⁹ suis. Cum ãt iplerẽt ei q̃draginta annorũ tps: ascẽdit i cor ei⁹: ut visitaret fres suos filios isr̃l̃. Et cum vidisset quẽ dã iniuriã patiẽtẽ vindicauit illũ: ꝛ fecit vltionẽ ei⁹ q̃ iniuriam sustinebat pcusso egyptio. Existimabat ãt intelligẽ fres: qm̃ deꝰ p manum ipsi⁹ daret salutem illis. At illi nõ intellexerunt. Sequenti vo die apparuit illis litigãtib⁹: ꝛ reconciliabat eos i pace: dicens: Viri: fres estis. Ut quid nocetis alterutrum? Qui ãt iniuriam faciebat ꝓximo: repulit eũ dicens: Quis te ꝓstituit ꝑncipem ꝛ iudicez super nos? Nunq̃d interficẽ me tu vis: quẽadmodum interfecisti heri egyptiũ? Fugit aũt moyses i vbo isto: ꝛ fcs ẽ aduena i trã madian: ubi genuit filios duos. Et expletis annis q̃dragita: apparuit illi in deserto mõtis syna ãgelus in igne flãme rubi. Moyses autem videns admiratus ẽ visum. Et accedẽte illo: ut ꝓsideraret: fca ẽ ad eũ vox dñi dicens: Ego sum deus patrũ tuorũ deꝰ abrãam deus isaac ꝛ deus iacob. Tremefactus autem moyses non audebat cõsiderare. Dixit autem illi deus: Solue calciamentũ

pedū tuoꝝ. Loc⁹ .n. i q̄ stas tra sca ē. Uidēs vidi afflictiōem ppli mei: q̄ ē i egypto: ⁊ gemitū eoꝝ audiui ⁊ descēdi liberare eos. Et nē vēi ⁊ mittā te in egyptū. Hūc moysen quē negauerūt dicētes: q̄ te ꝓstituit ꝑncipē ⁊ iudicē: hūc dē ꝑncipē ⁊ redēptorē misit cum manu angeli: qui apparuit illi i rubo. Hic eduxit illos faciēs ꝓdigia ⁊ signa i tra egypti ⁊ i rubro mari: ⁊ i deserto ānis q̄dragīta. Hic ē moyses: q̄ dixit filijs isrl̄: Ꝓphetaꝫ suscitabit vob⁹ dē⁹ de frib⁹ vīis: tāq̄ me ipm audietis. Hic ē q̄ fuit i eccl̄a i solitudie cū angelo: q̄ loq̄bat ei i mōte syna ⁊ cū pīb⁹ nīis: q̄ accepit ꝟba vite dare vob. Cui noluerūt obedire pīes vīi: sed repulerūt ⁊ auersi sūt cordibus suis i egyptuꝫ: dicentes ad aarō: Fac nobis deos qui p̄cedant nos. Moysi enim huic: qui eduxit nos de terra egypti: nescim⁹ q̄d fīm sit ei. Et vitulum fecerūt i dieb⁹ illis: ⁊ obtulerūt hostiam simulacro: et letabant i opib⁹ manuū suarum. Conuertit āt dē⁹: ⁊ tradidit eos seruire militie celi: sic scriptū ē i libro ꝓphetaꝝ: Nūq̄d victimas aut hostias obtulistis mihi ānis q̄dragīta in deserto domus isrl̄? Et suscepistis tabernaculū moloch ⁊ sidus dei vīi remphan figuras: qs fecistis adorare eas: ⁊ transferaꝫ vos in babylonem. Tabernaculū testionū fuit cū pīb⁹ vīis in deserto: sic disposuit illi deus loquens ad moysen: ut facēt illud fm formam quā viderat. Quō ⁊ iduxerūt suscipientes pīes vīi cum iesu i possessionē gentium: quas expulit dē⁹ a facie patrū nīoꝝ usq̄ in dieb⁹ dauid. Qui inuenit gr̄am ante deum: ⁊ petijt ut inueniret tabernaculū dō iacob. Salomon āt edificauit illi domum. Sz nō excelsus in manufactis habitat: sicut ꝓ ꝓphetam dicit: Celum mihi sedes ē: tra āt scabellū pedū meoꝝ. Quā domū edificabitis mihi dic dn̄s: aut qs loc⁹ requietiōis mee est? Nonne manus mea fec̄ hec oīa? Dura ceruice ⁊ incircūcisis cordib⁹ ⁊ aurib⁹: vos sēp spui sco ītitistis: sic pīes vīi: ita ⁊ vos. Quē ꝓphetarum nō sunt persecuti pīes vīi? Et occiderunt eos q̄ p̄nūciabant de aduētu iusti: cuius vos nūc ꝓditores ⁊ homicide fuistis: q̄ accepistis legem i dispositōe āgelorū ⁊ non custodistis. Audientes autē hec dissecabantur cordib⁹ suis: ⁊ stridebant dentibus in eum. Cū āt cēt plenus spu sancto: intendens in celum vidit gr̄am dei: ⁊ iesū stantem a dextris dei. Et ait: Ecce video celos aptos: ⁊ filiū hois stātē a dextris vtutī dei. Exclamātes āt voce magna cōtinuerūt aures suas: ⁊ impetum fecerūt vnanimit̄ i eū. Et ei cientes eū extra ciuitatē lapidabāt: ⁊ testes deposuerūt vestimēta sua secus pedes adolescentis: q̄ vocabat saulus. Et lapidabant stephanum inuocātē ⁊ dicētē: Dn̄e iesu suscipe spīm meū. Positis āt genib⁹ clamauit voce magna dicēs: Dn̄e: ne statuas illis hoc peccatū. Et cū hoc dixisset: obdormiuit i dn̄o.

¶ .VIII.

Saulus āt erat ꝓsentiens neci ei⁹. Fca ē āt i illa die psecutio magna in eccl̄a: q̄ erat hierosolymis: ⁊ oēs dispersi sunt p regiōes iudee ⁊ samarie p̄ter apl̄os. Curauerūt āt stephanū viri tiorati: ⁊ fecerūt plāctū magnum sup eum. Saulus vo deuastabat eccl̄am p domos intrans: ⁊ trahens viros ac mulieres: tradebat in custodiam. Igit̄ q̄ dispsi erant pꝛtrāsibant euāgelizātes vbum dei. Philippus āt descēdēs i ciuitatem samarie p̄dicabat illi xp̄m. Intēdebāt autem turbe his q̄ a philippo dicebant vnanimit̄ audiētes ⁊ vidētes signa q̄ faciebat. Multi .n. eoꝝ q̄ habebant spūs īmūdos: clamātes voce magna exibant. Multi āt paralytici ⁊ claudi curati sunt. Fīm ē ḡ gaudium magnuꝫ in illa ciuitate. Uir āt q̄dā noie simō: q̄ ante fuerat in ciuitate magus seducens gētem samarie dicens se ē aliquē magnū: cui a uscultabāt oēs a minimo usq̄ ad maximum: dicentes: hic ē vtus dei: q̄ vocatur magna. Attendebāt āt eū: ppt̄ q̄ō multo tpe magicis suis dementasset eos. Cū vo credidissent philippo euāgelizanti de regno dei: i noie iesu xp̄i baptizabāt viri ac mulieres. Tunc simon ⁊ ipse credidit: ⁊ cū baptizat⁹ esset adhēbat philippo. Uidens ēt signa et vtutes maximas fieri: stupēs āmirabat. Cuꝫ āt audissēt apl̄i q̄ erant i hierosolymis: q̄a recepisset samaria vbuꝫ dei: miserūt ad eos petrum ⁊ ioannem. Qui cuꝫ venissent oraverūt ꝓ ipsis: ut acciperēt spīm fīm. Nōdū .n. in quēq̄ illoꝝ venerat: sed baptizati tm̄ erāt i noie dn̄i iesu. Tūc ipōebāt man⁹ sup illos: ⁊ accipiebant spīm fīm. Cū vidisset āt simon: q⁹ p ipositiōem man⁹ apl̄oꝝ dareē spūs sanctus: obtulit eis pecuniā dicens: Date ⁊ mihi hanc potatem: ut cuicūq̄ imposuero manus accipiat spūm sanctum. Petrus autem dixit ad eum. Pecunia tua tecuꝫ sit

ī pditiõem: qm̃ donũ dei existimasti pecunia possideri. Nõ ē.n. ꝑ ps neq; sors ī hmõe isto. Cor.n. tuũ ñ ē rectũ coꝝ deo. Pñiam itaq; age ab hac neq̃tia tua: ⁊ roga deum si forte remittat ꝯ hec cogitatio cordis tui. Jn felle.n. amaritudis ⁊ obligatiõe ūq̃tatis video te eē. Rñdens ãt simon dixit: Precamini vos ꝓ me ad dñm: ut nihil veniat sup me hoꝝ q̃ dixistis. Et illi q̃dem testificati ⁊ locuti vbũ dei: redibãt hierosolymam: ⁊ multis regiõib' samaritanoꝝ euãgelizabãt. Angelus ãt dñi locut' ē ad philippum dicens: Surge ⁊ vade ꝓtra meridianũ ad viã q̃ descendit ab hierl'm in gazam: hec ē deserta. Et surgens abijt. Et ecce vir ethiops eunuchus potens candacis regine ethiopũ: qui erat sup ões gazas eius venerat adorare in irl'm: ⁊ reuertebat sedẽs supra currũ suum: legensq; isaiam pphetam. Dixit ãt sps philippo: Accede ⁊ adiunge te ad currũ istum. Accurrens philipp': audiuit eũ legẽtẽ isaiam pphetam: ⁊ dixit: Putasne intelligis q̃ legis? Qui ait: Et quo possũ: si ñ aliq̃s ostẽderit mihi. Rogauitq; philippũ ut ascẽderet: ⁊ sederet secũ. Loc' ãt scripture quã legebat erat hic: Tanq̃ ouis ad occisiõem ducet' ē: ⁊ sic agn' coram tondẽte se sine voce: sic ñ aperuit os suum. Jn hũilitate iudicũ ei' sublatũ ē. Generatiõem ei' q̃s enarrabit? Quoniã tollet de tra vita ei'. Rñdens ãt eunuch' philippo dixit: Obsecro te: ò q̃ ppheta dicit hoc? de se an de alio aliq̃? Aperiẽs ãt philippus os suũ: ⁊ icipiẽs a scriptura ista: euãgelizauit illi iesũ. Et dũ irẽt ꝑ viã: venerunt ad quãdã aquã. Et ait eunuch': Ecce aq̃: quis phibet me baptizari? Dixit autẽ philipp': Si credis ex toto corde lz. Et rñdens ait: Credo filiũ dei eē iesũ xp̃m. Et iussit stare currũ. Et descẽderũt vterq; i aquã philipp' ⁊ eunuch': ⁊ baptizauit eũ. Luz ãt ascẽdisset de aq̃: sps dñi rapuit philippum: ⁊ ampli' ñ vidit eũ eunuch'. Jbat.n.p viaz suã gaudẽs. Philippus ãt inuẽtus ē i azoto: ⁊ ptrãsiẽs euãgelizabat ciuitatib' cũctis donec veniret cesaream.

C. IX.

Saulus aũt adhuc spirãs minaꝝ ⁊ cedis in discipl'os dñi: accessit ad pncipẽ sacerdotũ ⁊ petijt ab eo epl'as i damascũ ad synagogas: ut siq̃s inuenisset huius vie viros ac mlieres: victos pducẽt in irl'm. Et cũ iter faceret: contigit: ut appropiq̃ret damasco. Et subito circũfulsit eũ lux de celo: ⁊ cadẽs in tram: audiuit vocẽ dicẽtem sibi: Saule saule q̃d me psequris? Qui dixit: Quis es dñe? Et ille: Ego sum iesus quẽ tu psequris. Durum ẽ tibi ꝓtra stimulum calcitrare. Et tremẽs ac stupens dixit: Dñe: q̃d me vis facere? Et dñs ad eum: Surge ⁊ ingredẽ ciuitatem: ⁊ ibi dicet tibi q̃d te oporteat facere. Viri ãt illi q̃ comitabant cũ eo stabant stupefacti: audientes quidẽ vocem: neminem ãt videntes. Surrexit ãt saulus ò tra: apertisq; oculis nihil videbat. Ad manus autẽ illũ trahentes: introduxerũt damascũ. Et erat ibi trib' diebus ñ videns: ⁊ ñ mãducauit neq; bibit. Erat ãt q̃dã discipulus damasci nomine ananias: Et dixit ad illum ī visu dñs: Anania. At ille ait: Ecce ego dñe. Et dñs ad eũ: Surge ⁊ vade in vicum: q̃ vocatur rectus: ⁊ q̃re ī domo iude saulũ nomine tharsensem. Ecce.n. orat. Et vidit virum ananiã nomine introeuntẽ ⁊ ponẽtẽ sibi man': ut visum recipiat. Rñdit ãt ananias. Dñe audiui a mltis ò viro hoc: quãta mala fecerit scis tuis ī irl'm. Et hic hz pratẽ a pncipib' sacerdotũ: alligãdi oẽs q̃ inuocant nomẽ tuũ. Dixit ãt ad eum dñs: Vade: qm̃ vas electiõis ē mihi iste: ut portet nomẽ meũ coram gẽtib' ⁊ regib' ⁊ filijs isrl'. Ego.n. ostendã illi: quãta oporteat eum p nomine meo pati. Et abijt ananias: ⁊ introiuit i domũ: ⁊ ponẽs ei manus: dixit: Saule frater: dñs misit me iesus: q̃ apparuit tibi in via q̃ veniebas: ut videas ⁊ implearis spũ sco. Et pfestim ceciderũt ab oculis ei' tãquam squame: ⁊ visum recepit. Et surgens baptizatus ē: ⁊ cũ accepisset cibũ ꝓfortatus ē. Fuit ãt cũ discipul' q̃ erãt damasci p dies aliq̃t. Et cõtinuo igressus i synagogas pdicabat iesũ: qm̃ hic ē filius dei. Stupebãt aũt ões q̃ eum audiebant ⁊ dicebãt: Nõne hic ē qui expugnabat in irl'm eos: qui inuocabãt nomen istud? Et huc ad hoc venit: ut victos illos ducẽt ad pncipes sacerdotum. Saul' autem multo magis pualescebat: ⁊ pfũdebat iudeos: q̃ habitabãt damasci: affirmãs qm̃ hic ē xps. Cum autem implerent dies multi: psilium fecerũt ī vnum iudei: ut eũ interficerẽt. Notum ãt fẽ sũt saulo insidie eorum. Custodiebãt ãt ⁊ portas die ac nocte: ut eũ interficerent. Accipientes ãt eum discipuli nocte per murum dimiserunt eum: summittentes in sporta. Cum autem venisset ī hierusalem: tentabat se iungere discipul' ⁊ ões

timebāt eum: ñ credētes q̄ eēt discipulus.
Barnabas āt apl̄hēsū illū duxit ad apl̄os:
7 narrauit ill̄ quō i via vidisset dñm: 7 q̄a
locut⁹ ē ei: 7 quō i damasco fiducialit egerit
i noie ihesu. Et erat cū illis ūtrans 7 exiens i
ir̄lm: fiducialit agens i noie dñi. Loq̄batur
q̄s gēnib⁹ 7 disputabat cū grecis: illi āt quere
bant occidere eū: Qō cū cognouissent fr̄es: de
duxerūt eū cesaream: 7 dimiserunt tharsum.
Ecclesia q̄dē p totā iudeā 7 galileā 7 samā
riam hēbat pacē: 7 edificabāt ambulās i ti
more dñi 7 p̄solatiōe sc̄i sp̄s replebat. Fēz ē
āt ut petr⁹ dū trāsiret vniuersos deueniret
ad sc̄os: q̄ habitabāt lydde. Inuenit āt ibi
hoiem quēdā noie eneā ab annis octo iacē
tem i grabato: q̄ erat paralyticus. Et ait illi
petrus: Enea: sanet te dñs ihesus xp̄s. Sur
ge 7 sterne t̄. Et p̄tinuo surrexit. Et viderūt
eū ōes q̄ habitabāt lydde 7 saronē: q̄ p̄uersi sūt
ad dñm. In ioppe āt fuit q̄dā discipula no
mine tabita: que int̄p̄etata dr̄ dorcas. Hec
erat plena op̄ib⁹ bonis 7 elemosynis: q̄s fa
ciebat. Fēm ē āt i dieb⁹ ill̄: ut infirmata mo
reret. Quā cū lauissent: posuerūt eā i cena
culo. Cum āt p̄pe eēt lydda ab ioppe: disci
puli audiētes: q̄ petrus eēt in ea: miserunt
duos vr̄os ad eum rogantes: ne pigriteris
venire usq̄ ad nos. Exurgēs āt petr⁹: venit
cū ill̄. Et cū aduenisset: duxerunt illum in
cenaculū: 7 circūsteterūt illū ōes vidue flen
tes: 7 ostēdētes ei tunicas 7 vestes: q̄s facie
bat illis dorcas. Eiectis āt ōib⁹ foras: petr⁹
ponens genua orauit: 7 p̄uersus ad corpus
dixit: Tabita surge. At illa aperuit oculos:
7 uiso petro resedit. Dās āt illi manū erexit
eā: 7 cū vocasset sc̄os 7 viduas: assignauit
eā viuā. Notū āt fēm ē p vniuersā ioppen:
7 crediderunt multi i dño. Factum ē āt: ut
dies multos moraretur in ioppe apud si
monem quēdam corariū.

¶ .X.

Vir āt q̄dam erat in cesarea noie cōne
lius centurio cohortis: q̄ dr̄ italica: re
ligiosus 7 timens deū cum oī domo sua: fa
ciens elemosynas multas plebi: 7 deprecans
deum semp. Is vidit i visu manifeste: q̄si
hora diei nona angelū dei introeūtē ad se et
dicētē sibi: Corneli. At ille intuens eū: tim
correp⁹ dixit: Quis es dñe? Dixit āt illi. O
rationes tue 7 elemosyne tue ascēderūt i me
moriā i p̄spectu dei. Et nunc mitte vr̄os in
ioppen: 7 accersi simonē quēdā: q̄ cognoiat
petrus. Hic hospitat apud simonē quēdaz
corariū: cui⁹ ē dom⁹ iuxta mare. Hic dicet t̄
q̄d te oporteat facē. Et cū discessisset ageluſ
q̄ loq̄bat illi: vocauit duos dom̄sticos suos:
q̄ militē metuētē dñz ex his: q̄ illi parebat.
Quib⁹ cū narrasset oia: misit illos i ioppē.
Postera āt die iter ill̄ facentib⁹ 7 appropi
quātib⁹ ciuitati: ascēdit petrus i superiora:
ut oraret circa horā sextam. Et cū esuriret
voluit gustare. Parātib⁹ āt ill̄: cecidit super
eū mentī excessus. Et uidit celum apertuz:
7 descendens vas q̄dā velut linteū ma
gnum q̄ttuor initys sūmitti ō celo i terrā:
in q̄ erant oia q̄drupedia 7 serpentia terre
7 volatilia celi. Et fca est vox ad eū: Surge
petre: occide 7 māduca. Ait āt petr⁹: Absit
dñe: q̄ nūq̄ māducaui ōe cōmune 7 immun
dū. Et vox iterz secūdo ad eū. Quō de⁹ puri
ficauit: tu cōe ne dixeris. Hoc fēm ē p ter.
Et statī receptū ē vas i celū. Et dū intra se
hesitaret petrus: q̄dnā eēt visio: quā vidis
set: ecce viri: q̄ missi erāt a cornelio iq̄rētes
domum simonis: astiterunt ad ianuam. Et
cū vocassent: interrogabant: si simon q̄ cog
minat⁹ petrus illic hāet hospitiuz. Petro āt
cogitante de visione: dixit sp̄us ei: Ecce viri
tres q̄runt te. Surge itaq̄ 7 descende: 7 va
de cuz eis n ihil dubitans: q̄ ego misi illos.
Descendens āt petrus ad vr̄os: dixit: Ecce
ego sum quem q̄ritis. Que cā ē, p̄p̄ quā vēi
stis? Qui dixerunt: Cornelius centurio vir
iustus 7 timens deū: 7 testimonium hns ab
vniuersa gente iudeoz: rēsum accepit ab
angelo sco accersui te in domū suā: 7 audi
re vba abs te. Introducēs g̃ eos: recepit hos
pitio. Sequenti āt die surgēs: pfectus ē cuz
illis: 7 q̄dā ex fr̄ib⁹ ab ioppe comitati sunt
eum. Altera āt die introiuit cesaream: cor
nelius vo expectabat illos: p̄uocati cognati
suis 7 necessarys amicis. Et fēm ē cū intro
isset petrus: obuius venit ei cornelius: 7 p
cidens ad pedes eius adorauit eū. Petrus
vo eleuauit eum: dicens: Surge 7 ego ip̄se
hō sum. Et loquens cum illo intrauit: 7 in
uenit mlt̄os: q̄ p̄uenerant: dixitq̄ ad illos:
Vos scitis quomodo abominatum sit vi
ro iudeo p̄iūgi: aut accedere ad alienigenā.
Sed mihi oñdit deus neminem cōem aut
imūdum dicē hoiem: p̄p̄ qō sine dubitati
one veni accersitus. Interrogo g̃ quam ob
cām accersistis me? Et cornelius ait: A nu
diusq̄rta die usq̄ ad hāc horam orās eram

hora nona i domo mea: & ecce vir stetit ãte me in veste candida & ait: Corneli exaudita ē oratio tua: & elemosyne tue cōmemorate sūt i ꝓspectu dei. Mitte g̃ in ioppen accersi simonē: q̃ cognoiat petrus: hic hospitat in domo simōis coriarij iuxta mare. Confesti g̃ misi ad te: & tu bñ fecisti veniēdo. Nunc g̃ oēs nos i ꝓspectu tuo adsum⁹ audire oia q̃ cūq; p̄cepta sūt a dño. Aperiēs ãt petrus os suū dixit: In veritate cōperi: q; ñ ē ꝓsonaꝛ accepto: de⁹: sed i oī gēte q̃ timet eū et operat iusticiam: accept⁹ ē illi. Verbū misit de⁹ filijs isrl: ānūciās pacē p iesū xp̃m: hic ē oīum dñs. Vos scit ꝙ fām ē vbū p vniuersam iudeā. Incipiēs. n. a galilea p̄ baptismū q̄ p̄dicauit ioānes iesū a naçareth: quō vnxit eū de⁹ spū sco & virtute: q̃ ptrāsijt bñfaciendo & sanādo oēs oppssos a diabolo: qm̄ de⁹ erat cū illo. Et nos testes sumus oīum: q̃ fecit i regiōe iudeoꝛ & irlm: quē occiderūt suspēdētes in ligno. Hūc de⁹ suscitauit ꝛtia die: & dedit eū manifestum fieri nō oī ppl'o: sz testib⁹ p̄ordinatis a deo: nob⁹ q̃ mãducauim⁹ & bibim⁹ cū illo p̄q̄ resurrexit a mōtuis. Et p̄cepit nob⁹ p̄dicare ppl'o & testificari: quia ipse ē q̃ ꝓstitut⁹ ē a deo iudex viuoꝝ & mortuoꝝ. Huic oēs ꝓphete testimoniū perhibēt remissiōem pcoꝝ accipe p nomē ei⁹ oēs q̃ credūt in eum. Adhuc loquēte petro verba hec: cecidit spūs scūs sup oēs q̃ audiebant vbum. Et obstupuerūt ex circūcisione fideles q̃ venerāt cū petro: q; & i nationes gr̃a spūs sci effusa ē. Audiebāt. n. illos loq̃ntes linguis: & magnificātes deū. Tūc rñdit petrus: Nūq̃d aquā q̃s ꝓhibē pōt: ut ñ baptizent hi q̃ spm scm accepēt: sic & nos? Et iussit eos baptizari i noīe iesu xp̃i. Tunc rogauerunt eū: ut maneret apud eos aliq̃t diebus. ¶ .XI.

AUdierūt ãt apli & frēs: q̃ erāt i iudea: qm̄ & gētes receperūt vbū dei. Cū aūt ascēdisset petrus hierosolymā: disceptabāt aduersus illū: q̃ erāt ex circūcisiōe dicētes: Quare introisti ad viros ꝓputū hñtes & mãducasti cū illis? Incipiēs ãt petrus: exp̄onebat illis ordinem dicens: Ego eram in ciuitate ioppe orans: & vidi i excessu mētis mee visiōnē: descēdēs vas q̃dā velut lintheū magnū quattuor initijs sūmitti ō celo: & venit usq; ad me. In quod intuens ꝓsiderabam: & vidi quadrupedia terre & bestias et reptilia & volatilia celi. Audiui ãt & vocem dicētem mihi: Surge petre: occide & mãduca. Dixi ãt: Nequaq̄ dñe: q; cōe aut immūdū nunq̄ introiuit in os meū. Rñdit ãt vox secūdo de celo: Que de⁹ mūdauit: tu ne cōe dixeris. Hoc ãt factum ē p ter: & recepta sūt omnia rursū in celum. Et ecce viri tres ꝓtinus astiterunt in domo in q̃ eram: missi a cesarea ad me. Dixit ãt spūs mihi: ut irem cū illis nihil hesitans. Venerunt ãt mecū & sex frēs isti: & ingressi sum⁹ i domum viri. Narrauit aūt nob⁹ quō vidisset angelum i domo sua stãtē & dicētē sibi: Mitte in ioppen: & accersi simonē: q̃ cognoiat petrus: q̃ loquet⁹ t verba: i q̃bus saluus eris tu & vniuersa dom⁹ tua. Cum ãt cepissem loq̃: cecidit spūs scūs super eos: sicut & i nos i initio. Recordatus sū ãt vbi dñi: sic dicebat: Joānes q̃dem baptizauit aq̃: vos ãt baptizabimini spū sco. Si g̃ eādē gr̃am dedit illis deus: sic & nob⁹ qui credim⁹ i dñm iesū xp̃m: ego q̃s eram: q̃ posse ꝓhibē deum? His auditis tacuerūt: & glorificauerūt deū: dicētes: Ergo & gentib⁹ pñiaz dedit de⁹ ad vitā. Et illi q̃dem: q̃ dispersi fuerant a tribulatiōe: q̃ fca fuerat sub stepha no: pambulauerūt usq; phenicē & cyprū et antiochiā: nemini loq̃ntes vbum: nisi solis iudeis. Erāt ãt q̃dam ex eis viri cyprij & cyrenei: q̃ cū introissent antiochiā loq̃bantur ad grecos: annūciantes dñm iesuz. Et erat manus dñi cū eis: multusq; nūer⁹ credētiū conuersus ē ad dñm. Peruenit ãt ꝛmo ad aures ecclie: que erat hierosolymis sup istis: & miserūt barnabā usq; ad antiochiaz. Qui cum pueniss̄et & vidisset gr̃am dei: gauisus ē & hortabat oēs i ꝓposito cordis pmanere i dño: q; erat vir bon⁹ & plen⁹ spū scō & fide & apposita ē multa turba dño. Profect⁹ est ãt tharsū: ut q̄reret saulū: quē cū inuenisset pduxit antiochiam. Et annum totum conuersati sunt ibi i eccla: & docuerūt turbam mltam: ita ut cognoiarēt pmū ãtiochie discipuli xp̃iani. In his ãt dieb⁹ supuenerunt ab hierosolymis ꝓphete antiochiā: & surgens vnus ex eis noīe agabus significabat p spm famem magnam futuram i vniuerso orbe terraꝛ: q̃ fca ē sub claudio. Discipli autem ꝓut q̃sq; habebat: ꝓposuerūt i ministeriuz mittere hitantib⁹ in iudea frib⁹: qđ & fecerunt mittentes ad seniores p manus barnabe & sauli.

Eodē āt tp̄e misit herodes ¶.XII.
rex manus: ut affligēt q̄sdā de eccl'a.
Occidit āt iacobū fr̄em ioānis gladio. Vi
dēs āt q̄ placēt iudeis: apposuit app̄hendē
⁊ petrū. Erant āt dies açimoꝝ. Quē cum
app̄hēdisset misit i carcerē: tradēsq̄ q̄ttuor
q̄ternionib' militū ad custodiēdū: volēs p'
pascha ꝓducē eū ppl'o. Et petrus q̄dem ser
uabat' i carcē. Oratio āt fiebat sine itermis
sione ab eccl'a ad deum ꝓ eo. Cū āt ꝓductu
rus eū eēt herodes: i ipsa nocte erat petrus
dormiens inter duos milites vict' cathēis
duab': ⁊ custodes ante ostiū custodiebant
carcerē. Et ecce angelus dn̄i astitit ⁊ lumen
refulsit in habitaculo: ꝑcussoq̄ latere petri
excitauit eū dicēs: Surge velocit'. Et cecide
rūt cathene de manib' ei'. Dixit āt angelus
ad eū: Precingē ⁊ calcia te caligas tuas. Et
fecit sic. Et dixit illi: Circūda t' vestimētum
tuum: ⁊ seq̄re me. Et exiens seq̄bat' eum: et
nesciebat q̄ verꝝ ē: q̄ fiebat ꝑ angelū. Existi
mabat āt se visū vidē. Trāseūtes āt p̄mam
⁊ secūdam custodiā venerūt ad portā ferre
am: q̄ ducit ad ciuitatē: q̄ ultro aperta ē eis.
Et exeūtes ꝓcesserūt vicū vnum: ⁊ ꝯtinuo
discessit angelus ab eo. Et petrus ad se re
uersus dixit: Nūc scio vere: q̄ misit dn̄s an
gelum suuz: ⁊ eripuit me de manu herodis
⁊ de oī expectatiōe plebis iudeoꝝ. Cōside
rāsq̄ venit ad domū marie mr̄is ioānis: q̄
cognoiat' ē marc': ubi erāt ml'ti ꝯgregati et
orantes. Pulsante āt eo ad ostiū ianue: ꝓ
cessit puella ad vidēdū: noīe rode. Et ut cog̃
uit vocem petri p̄ gaudio ñ aperuit ianuā:
sz intro currens nunciauit stare petrum an
te ianuam. At illi dixerunt ad eaz: Insanis?
Illa autem affirmabat sic se hr̄e. Illi āt di
cebāt: Angelus eius ē. Petrus āt ꝑseuera
bat pulsans: Cum āt aperuissēt ostium: vi
derūt eum ⁊ obstupuerūt. Annuēs aūt eis
māu: ut tacerēt: narrauit quō dn̄s eduxissz
eū de carcē. Dixitq̄: Nūciate iacobo ⁊ fr̄ib'
hec. Et egressus abijt i aliū locū. Fc̄a āt die
erat ñ parua turbatio iter milites: q̄dnam
fc̄z eēt de petro. Herodes āt cū req̄sisset eū:
⁊ ñ iuenisset: iq̄sitōe fc̄a de custodib': iussit
eos duci: descēdēsq̄ a iudea i cesaream: ibi
commoratus est. Erat āt iratus tyrijs ⁊ si
donis. At illi vnanimes venerunt ad eum:
⁊ ꝑsuaso blasto: qui erat sup cubiculū reg̃
postulabāt pacē: eo q̄ alerēt regiōes eorum
ab illo. Statuto āt die herodes vestit' veste
regia sedit ꝓ tribunali: ⁊ cōcionabat' ad eos.
Populus āt acclamabat: dei voces ⁊ non
hoīs. Cōfesti āt ꝑcussit eū angelus dn̄i: eo q̄
ñ dedisset honorē deo: ⁊ ꝯsūpt' a vermibus
expirauit. Verbū āt dn̄i crescebat ⁊ multi
plicabatur. Barnabas aūt ⁊ saulus reuer
si sunt ab hierosolymis expleto ministerio
assūpto ioāne: q̄ cognoiat' ē marcus.

¶.XIII.

Erāt āt in eccl'a: q̄ erat ātiochie: ꝓphe
te ⁊ doctores: i q̄b' barnabas ⁊ simō
q̄ vocabat' niger: ⁊ lucius cyrenēsis ⁊ mana
hen: q̄ erat herodis tetrarche collactaneus:
saulus. Mistrātib' āt ill' dn̄o ⁊ ieiunantib'
dixit ill' sp̄s sc̄s: Segregate mihi sauluz ⁊
barnabam i op': ad q̄d assūpsi eos. Tūc ie
iunātes ⁊ orantes iponētesq̄ eis man': di
miserunt illos. Et ipsi q̄dez missi a sp̄u sc̄o
abierunt seleuciam: ⁊ inde nauigauerūt cy
prum: Et cum venissent salaminam: predi
cabant v̄bum dei in synagogis iudeorum.
Hēbant āt ⁊ ioannē i misterio. Et cū ꝑābu
lassent vniuersam insulaz usq̄ paphum:
iuenerūt quēdā viꝝ magū pseudo ꝓphetā
iudeū: cui nomē erat barieu: q̄ erat cū ꝓcō
sule sergio paulo viro prudente. Hic accersi
tis barnaba ⁊ paulo: desiderabat audire v̄
bum dei. Resistebat āt ill' elymas mag': sic
.n. iterp̄tatur nomen ei': q̄rēs auertē ꝓcon
sulem a fide. Saul' āt q̄ ⁊ paul' replet' sp̄u
sc̄o intuēs i eū: dixit: O plene oī dolo et oī
fallacia fili diaboli: īimice oīs iustitie: ñ de
sinis subuertere vias dn̄i rectas? Et nūc ec
ce manus dn̄i sup te: ⁊ eris cec' ñ videns so
lem usq̄ ad tempus. Et ꝯfestim cecidit i eū
caligo ⁊ tenebre: ⁊ circuiēs q̄rebat: q̄ ei ma
nū daret. Tūc ꝓcōsul cū vidisset fc̄m credi
dit: admirās sup doctrīa dn̄i. et cū a papho
nauigasset paulus: ⁊ q̄ cum eo erant: vene
rūt pergen pamphylie. Ioānes āt discedēs
ab eis: reuersus est hierosolymaz. Illi vero
ꝑtrāseūtes pergen venerūt antiochiā pisidie:
⁊ igressi synagogam die sabbatoꝝ sederūt.
P' lectiōem āt leg̃ ⁊ ꝓphetaꝝ: miserūt p̄n
cipes synagoge ad eos: dicētes: Viri fr̄es: si
q̄s ē in vob' s̄mo exhortatiōis ad plebem
dicite: Surgēs āt paulus: ⁊ manu silentiuz
indicens ait: Viri israelite: ⁊ q̄ timet' deū
audite: Deus plebis isr'l elegit p̄res nr̄os et
plebem exaltauit cum essent incole in terra

egypti: ⁊ i brachio excelso eduxit eos ex ea:
⁊ p q̄dragīta ānoꝝ tps mores eoꝝ sustinu-
it i deserto. Et destruēs gētes septē in terra
chanaan sorte distribuit eis tram eoꝝ: q̄si
p̄ q̄dringētos ⁊ qnq̄ginta annos: ⁊ p̄ hec de-
dit iudices usq; ad samuel pphetā. Et exiō
postl'aueīt regē: ⁊ dedit illis saul filiū cis vi
rū de tribu beniamin ānis q̄dragīta. Et a
moto illo suscitauit ill' dauid regē: cui testi
moniū phibēs dixit. Inueni dauid filium iesse
vir̄ sm cor meum: q̄ faciet oēs voluntates
meas. Huj' de' ex scie sm ꝓmissiōez eduxit
isrl' saluatorē iesū: p̄dicāte ioanne āte faciez
aduētus ei' baptismū pñie oi pplo isrl'. Cū
iplēt āt cursū suū: dicebat: Quē me arbitra
mini eē: nō sum ego: sed ecce venit p' me: cui'
nō sū dign' calciamēta pedū soluē. Viri fres
filij generis abraaz: ⁊ q̄ in vob timent deū:
vob vbū salut̄ huius missum ē. Qui. n. hi
tabant irl'm: ⁊ p̄ncipes eius hūc ignrantes:
⁊ voces pphetaꝝ: q̄ p oē sabbatum legūt:
iudicantes ipleuerūt. Et nullā cām mortis
inuenientes in eo: petierūt a pilato: ut itficerēt
eum. Cūq; ꝓsumassēt omnia: q̄ de eo scrip-
ta erāt: deponētes eum de ligno posuerūt eū
i monumēto. Deꝰ āt suscitauit eū a mōtuis
ttia die: q̄ visus ē p dies mltos his: q̄ simul
ascēderāt cū eo de galilea in irl'm: q̄ usq; nc
sūt testes ei' ad plebē. Et nos vob annūcia
m' eā: q̄ ad pres nros repromissio fca ē: qm
hāc deꝰ adipleuit filijs vris resuscitans iesū:
sic ⁊ in psalmo secūdo scriptū ē: Filj' me' es
tu: ego hodie genui te. Q̄ āt suscitauit eum
a mortuis ampl'ia ñ reuersur̄ i corruptiō-
nē: ita dixit: Quia dabo vob sca dauid fi-
dlia. Ideoq; ⁊ alias dic: Nō dabs scm tuū vi
dē corruptiōem. Dauid. n. in sua generatōe
cū ammīstrasset volūtati dei: dormiuit: ⁊
apposit' ē ad pres suos: ⁊ vidit corruptōez.
Quē vo deꝰ suscitauit a mortuis: non vidit
corruptōem. Notū igr sit vob viri fratres:
q̄ p hūc vob remissio pcoꝝ ānūciat ab oi-
bus: q̄bus ñ potuistī i lege moysi iustificari.
In hoc ois q̄ credit: iustificatur. Videte g̃
ne supueniat vob: qō dictū ē i pphet̄. Vidō-
te cōtēptores ⁊ āmirami ⁊ dispedimini: q̄
op' opero ego i dieb' vr̄is: op' qō nō credi
tis: sic̄s enarrauerit vob. Exeūtib' āt illis:
rogabant: ut sequenti sabbato loquerentur
sibi verba hec. Cumq; dimissa esset synago
ga: secuti sunt multi iudeoꝝ ⁊ colentū deū
aduenaꝝ paulū ⁊ barnabam: q̄ loquentes
suadebant eis: ut pmanerent in gīa dei. Se
quenti vo sabbato pene vniuersa ciuitas ꝓ
uenit audire verbū dei. Videtes āt turbas
iudei: repleti sūt zelo: ⁊ ꝓtradicebāt his: q̄ a
paulo dicebāt blasphemantes. Tūc ꝓstanr̄
paulus ⁊ barnabas dixerūt: Vobis opor̄te
bat pmum loq̄ verbū dei: sed qm repellitis
illud: ⁊ idignos vos iudicat̄ eē vite: ecce
ꝓuertimur ad gentes. Sic. n. nob' p̄cepit do
minus. Posui te in lucem gentiū: ut sis i sa
lutē usq; ad extremū tre. Audietes āt gētes
gauise sūt: ⁊ glorificabāt verbū dñi: ⁊ credi
derūt q̄t̄q̄t erant pordinati ad vitā eīnam.
Disseminabat āt verbū dñi p vniuersam re
gionem. Judei āt ꝓcitauerūt mlieres religi
osas ⁊ honestas: ⁊ pmos ciuitat̄: ⁊ excita
uerūt psecutiōez i paulū ⁊ barnabā: ⁊ eiece
runt eos de finib' suis. At illi excusso pulue
re pedū in eos venerūt iconiū. Discipuli q̄z
replebāt gaudio ⁊ spu sancto.

¶ .XIIII.

Factū ē āt in iconio: ut simul irent
synagogā iudeoꝝ: ⁊ loqrēt: ita ut cre
dēt iudeoꝝ ⁊ greco copiosa multitudo.
Qui vo incredduli fuerūt iudei: suscitaueīt
⁊ ad iracūdiā cōcitauerūt aias gētiū aduer
sus fres. Multo igr tpe demorati sī fiducia-
liter agētes in dño: testioniū phibēte verbo
gīe sue: dāte signa ⁊ pdigia fieri p man' eoꝝ.
Diuisa ē āt mltitudo ciuitat̄: ⁊ q̄dam q̄dē
erant cum iudeis: q̄dam vo cum aplis. Cū
āt factus eēt ipetus gētiliū ⁊ iudeoꝝ cū p̄n
cipib' suis: ut ꝓtumelijs afficerent ⁊ lapida
rēt eos: itelligētes ꝓfugerūt ad ciuitates ly
caonie lystram ⁊ derben ⁊ vniuersam i cir
cuitu regiōem: ⁊ ibi euāgelizantes erāt. Et
cōmota ē ois mltitudo i doctrinā eoꝝ. pau
lus āt ⁊ barnabas morabāt lystris. Et q̄dā
vir lystris infirmus pedibus sedebat clau
dus ex utero mr̄is sue: q̄ nūq̄ ābulauerat.
Hic audiuit paulum loquētem. Qui intuit'
eum ⁊ vidēs q̄ fidem hēret: ut saluus fieret:
dixit magna voce: Surge super pedes tuos
rectus. Et exiliuit ⁊ ābulabat. Turbe autē
cū vidissent qō fecerat paulus: leuauerūt vo
cem suā lycaonice dicentes: Dij similes fcti
hoibus descēderūt ad nos. Et vocabāt bar
nabam iouem: paulū vo mercuriū: q̄m ipe
erat dux vbi. Sacerdos q̄q; iouis: qui erat
ante ciuitatem: tauros ⁊ coronas āte ianu
as afferens cum pplis volebat sacrificare.

Qđ ubi audierũt apli barnabas ⁊ paulus
ꝓscissis tunicis suis exilierunt i turbas: cla
mantes ⁊ dicẽtes: Viri: qđ hec facitis. Et nos
mõtales sum' similes vob' hoies: ānũciãtes
vob' ab his vanis ꝓuerti ad deũ viuũ: q̃ fecit
celũ ⁊ trã ⁊ mare ⁊ oia q̃ i eis sũt: q̃ i ꝓteritis
generatiõib' dimisit ões gẽtes igredi vias
suas. Et qđẽ ñ sine testimonio semetipsum
reliquit bñfaciens: de celo dãs pluuias et
tpa fructifera: iplens cibo ⁊ leticia cõda eo
rum. Et hec dicẽtes vix sedauerũt turbas:
ne sibi ĩmolarẽt. Supuenerũt ãt qdã ab an
tiochia ⁊ iconio iudei: ⁊ psuasis turbis la
pidãtes paulũ traxerũt extra ciuitatẽ: esti
mãtes eũ mortuũ eẽ. Circũdantib' ãt eum
discipuli: surgẽs ĩtrauit ciuitatem: ⁊ postera
die pfect' ẽ cũ barnaba i derben. Cumq; euã
geliçassent ciuitati illi: ⁊ docuissent mltos:
reuersi sũt lystrã ⁊ iconiũ ⁊ antiochiã ꝓfir
mãtes aias discipulorũ: exhortãtesq; ut p
manerẽt i fide: ⁊ qm̃ p mltas tribulationes
oz nos intrare i regnũ dei. Et cũ ꝓstituissẽt
illis p singulas eccl'as pb'ros: ⁊ orassent cuz
ieunatiõib': cõmẽdauerũt eos dño i quez
crediderũt. Trãseũtesq; pisidiã venerunt i
pamphyliã: ⁊ loquẽtes vbũ dñi in pergen:
descẽderũt i nataliã: ⁊ ide nauigauerũt an
tiochiaz: vnde erãt traditi gie dei in opus
qđ cõpleuerũt. Cũ ãt venissẽt ⁊ ꝓgregassẽt
eccl'am: retulerũt quãta fecisset de' cũ illis: et
q̃ aperuisset gẽtib' ostiũ fidei. Morati sũt
ãt tps ñ modicũ cũ discipulis.

.XV.

Et qdaz descẽdẽtes de iudea docebãt
fres: q̃ nisi circundamini fm morem
moysi ñ potestis saluari. Facta g̃ seditiõe ñ
minima paulo ⁊ barnabe aduersus illos:
statuerunt ut ascenderent paulus ⁊ barna
bas ⁊ qdam alij ex alijs ad apl'os ⁊ pb'ros
i ĩrl'm sup hac q̃one. Illi g̃ deducti ab eccl'a
ptransibant phenicẽ ⁊ samariam narrãtes
ꝓuersiõem gẽtiũ: ⁊ faciebãt gaudiũ magnũ
õib' frib'. Cum ãt venissent hierosolymam
susceptisunt ab eccl'a ⁊ ab apl'is ⁊ seniorib'
ānũciãtes quãta de' fecisset cũ illis. Surrexe
runt ãt qdam de heresi pharisęorũ: q̃ credi
derunt dicẽtes: q̃ oz circũcidi eos: ꝑcipe q̃z
seruare legem moysi. Conuenerũtq; apli
⁊ seniores videre de vbo hoc. Cum autem
magna cõquisitio fieret: surgẽs petrus: dixit
ad eos: Viri fres vos scitis: qm̃ ab antiquis
dieb' de' i nob' elegit p os meũ audire gẽtes
vbũ euangelij ⁊ credẽ. Et q̃ nouit corda de'
testioniũ phibuit dãs illis sp̃m sc̃z: sic ⁊ nob':
⁊ nihil discreuit int' nos ⁊ illos fide purifi
cans corda eorũ. Nũc g̃ qđ tentatis deũ ipo
nẽ iugum sup ceruices discipulorũ: quod neq;
nos neq; pres nri potuimus portare? Pz per
gr̃iam dñi iesu xp̃i credimus saluari quead
modũ ⁊ illi. Tacuit ãt ois mltitudo: ⁊ audi
ebãt barnabã ⁊ paulũ narrãtes: quãta de'
fecisset signa ⁊ ꝓdigia in gẽtib' p eos. Et p'
q̃ tacuerunt: rndit iacob' dicens: Viri fres
audite me: Simon narrauit quẽadmodu z
primũ de' visitauit sumẽ ex gentib' pplm noi
suo: ⁊ huic ꝓcõdãt vba pphetarũ: sic scriptũ
ẽ: P' hec reuertar ⁊ reedificabo tabernacu
lum dauid: quod decidit: ⁊ diruta ei' reedifi
cabo: ⁊ erigam illud: ut rcqrant ceteri hoiũ
dñm: ⁊ oes gẽtes sup q̃s inuocatum ẽ nomẽ
meum dicit dñs faciens hec. Notum a sc'lo
ẽ dño op' suum. Propt' quod ego iudico ñ ine
tari eos: q̃ ex gẽtibus ꝓuertunt ad deum: iz
scribe ad eos: ut abstineant se a ꝓtaminati
onib' simulacrorũ: ⁊ fornicatiõe ⁊ suffocati
⁊ sãguine. Moyses. n. a tpib' antiquis hz i sin
gulis ciuitatib': q̃ cũ pdicent in synagogis:
ubi p oẽ sabbatũ legit. Tũc placuit aplis ⁊
seniorib' cũ oi eccl'a eligẽ viros ex eis: ⁊ mit
tere antiochiã cũ paulo ⁊ barnaba: iudã: q̃
cognoiabat barsabas ⁊ sylam viros pmos
in frib': scribẽtes p man' eorũ. Apli ⁊ senio
res fres: his q̃ sũt antiochie ⁊ syrie ⁊ cilicie
frib' ex gentib' salutem. Qm̃ audiuim': q̃
qdã ex nob' exeuntes turbauerũt vos vbis
euertentes aias vras: q̃b' ñ mãdauim': pla
cuit nob' collecti i vnũ eligere viros ⁊ mittẽ
ad vos cum carissimis nris barnaba ⁊ pau
lo hoibus: q̃ tradiderunt aias suas ꝓ nomine
dñi nri iesu xp̃i. Misimus g̃ iudam ⁊ sylã:
q̃ ⁊ ipsi vob' vbis referent eadem. Visum est
.n. sp̃ui sc̃o ⁊ nobis: nihil ultra imponere
vobis oneris q̃m hec necessaria: ut abstine
tis vos ab immolatis simulacrorũ: ⁊ sãgui
ne ⁊ suffocato ⁊ fornicatiõe: a q̃bus custodi
entes vos bñ agetis. Valete. Illi ergo dimis
si descẽderũt ãtiochiã: ⁊ congregata mltitu
die tradiderũt epl'am. Quã cũ legissẽt: ga
uisi sũt sup ꝓsolatiõe. Judas aũt ⁊ sylas ⁊
ipsi cũ essent pphete vbo plurimo cõsolati
sunt fres: ⁊ confirmauerunt. Facto autem ibi
aliquãto tpe: dimissi sũt cũ pace a frib' ad
eos: q̃ miserant illos. Visum est ãt syle ibi

ɔemanē:iudas āt ſolus abȳt irſm. Paulus āt ⁊ barnabas demozabant antiochie docētes ⁊ euāgeliçātes cum alijs plurib⁹ vbuz dñi. Ꝑ⁹ aliq̄t āt dies dixit ad barnabā paulus: Reuertentes viſitem⁹ fres p vniuerſas ciuitates in q̄bus p̄dicauimus vbum dñi: quō ſe hēant. Barnabas āt volebat ſecum aſſumē ⁊ ioannem: q̄ cognoiabat marcus. Paulus aūt rogabat eū:ut q̄ diſceſſiſſet ab eis de pamphylia:⁊ non iſſet cū eis:in op⁹ nō debere recipi. Facta ē āt diſſenſio: ita ut diſcederent ab ūuicē:⁊ barnabas q̄dē aſſūpto marco uauigaret cyprū. Paulus vo electo ſyla ꝓfectus ē traditus gr̄e dei a fr̄ibus. Perambulabat āt ſyriam ⁊ cilliciam cōfirmans eccl̄as: p̄cipiēs cuſtodire p̄cepta apoſtolozum ⁊ ſeniozum.

¶ .XVI.

Peruenit āt i derben ⁊ lyſtraz. Et ecce diſcipulus q̄dam erat ibi nōie tīothe⁹ filius mulieris vidue fidel⁹ p̄r̄e gentili. Huic teſtimonium bonum reddebant q̄ i lyſtris erant ⁊ iconio fr̄es. Hunc voluit paul⁹ ſecū ꝓficiſci: ⁊ aſſumens circuncidit eum ꝓpter iudeos:q̄ erant i illis locis. Sciebāt.n. oēs q⁹ p⁹ ei⁹ erat gētilis. Cū āt ptrāſirēt ciuitates:tradebāt eis cuſtodire dogmata:q̄ erāt decreta ab apoſtolis ⁊ ſeniozib⁹: qui erant hieroſolymis:⁊ eccl̄e q̄dē ꝓfirmabāt fide:⁊ abūdabāt nūero q̄tidie. Trāſeūtes āt phrygiam ⁊ galatie regiōez:vetati ſunt a ſpu ſco loq̄ vbum in aſia. Cuz veniſſent āt i myſiā tentabāt ire in bithyniā: ⁊ nō pmiſit eos ſps ieſu. Cum āt pertranſiſſēt myſiam:deſcenderunt troadem:⁊ viſio p noctē paulo oſtēſa ē. Vir macedo q̄dam erat ſtans ⁊ deprecans eū ⁊ dicens: Tranſiens i macedoniaz adiuua nos. Vt āt viſū vidit:ſtati q̄ſiuim⁹ p̄ficiſci i macedoniā:certi fēi q⁹ vocaſſz nos deus euangeliçare eis. Nauigates āt a troade recto curſu venim⁹ ſamothraciā:⁊ ſeq̄nti die neapolim: ⁊ inde philippis:q̄ ē pma pris macedonie ciuitas colonia. Eram⁹ āt i hac vbe dieb⁹ aliq̄t p̄ſiſtētes. Die āt ſabbatoz egreſſi ſum⁹ foras porta iuxta flumē ubi videbat oro eē:⁊ ſedētes loq̄bāur mlieribus:q̄ conuenerāt:⁊ q̄dam mulier nōie lydia purpuraria ciuitatis thiathirenoz colens deū audiuit:cui⁹ dñs aperuit coz itendē his q̄ dicebantur a paulo. Cum aūt baptiçata ēt⁊ dom⁹ ei⁹: deꝓcata ē dicens: Si iudicaſtis me fidelez dño eſſe:itroite i domū meā ⁊ manete. Et coegit nos. Fēm ē āt euntib⁹ nob⁹ ad oratiōnem puellā q̄dam hñtem ſpz phitonē obuiare nob⁹: q̄ q̄ſtum magnū p̄ſtabat dñis ſuis diuinādo. Hec ſubſecuta paulū ⁊ nos:clamabat dicēs: Iſti hoīes ſui dei excelſi ſunt:q̄ annūciant vob⁹ viā ſalut̄. Hoc aūt faciebat multis dieb⁹. Dolenſ aūt paulus:⁊ ꝓuerſus ſpui dixit: Ꝑcipio tibi i nōie ieſu xp̄i exire ab ea:et exiit eadē hōa. Videtes aūt dñi eius: q⁹ exiuit ſpes q̄ſtus eoz: appḥēdētes paulū ⁊ ſylam pduxerūt i foꝛū ad p̄ncipes:⁊ offerētes eos magiſtratibus dixerunt: Hi hoīes ꝓturbant ciuitatem nr̄am:cū ſint iudei:⁊ annunciāt moꝛē: quē nō lz nob⁹ ſuſcipe nz facē cū ſum⁹ romani. Et cucurrit plebs aduerſus eos:⁊ magiſtratus ſciſſis tunicis eoz iuſſerunt eos virgis cedi. Et cū mltas plagas eis ipoſuiſſent:miſerūt eos i carcerē:p̄cipiētes cuſtodi:ut diligent⁹ cuſtodiret eos. Qui cū tale ꝓceptum accepiſſet: miſit eos i iteriozē carcerē:⁊ pedes eoz ſtrixit ligno. Media āt nocte paulus ⁊ ſylas adoꝛantes laudabant deū:⁊ audiebāt eos:q̄ in cuſtodia erant. Subito vo terremotus fēs eſt magnus: ita ut moueretur fundamenta carceris. Et ſtatim aperta ſunt omnia oſtia: ⁊ vniuerſoruz vincula ſoluta ſunt. Expergefactus autem cuſtos carceris:⁊ videns ianuas apertas carceꝛ euaginato gladio volebat ſe interficere:eſtimās fugiſſe vinctos. Clamauit āt paulus voce magna dicēs: Nihil tibi mali feceꝛ:Vniuerſi enim hic ſum⁹. Petitoq⁹ lume introgreſſus eſt:⁊ tremefactus ꝓcidit paulo ⁊ ſyle ad pedes:⁊ pducēs eos foras: ait: Dñi q̄d me oz facē:ut ſalu⁹ fiam: Vt illi dixerūt: Crede in dñm ieſum:⁊ ſalu⁹ eris tu ⁊ dom⁹ tua. Et locuti ſunt ei verbum dñi:cum omnib⁹ qui erant in domo eius. Et tollēs eos in illa hora noctis lauit plagas eoz: ⁊ baptiçatus ē ipſe ⁊ omnis domus eius ꝓtinuo. Cūq⁹ pduxiſſet eos in domuz ſuam: apposuit eis mēſam:⁊ letat⁹ ē cū omni domo ſua credēs deo. Et cum dies factus eſſet:miſerūt magiſtratus lictoꝛes dicentes: Dimitte hoīes illos. Nūciauit āt cuſtos carceris vba hec paulo:q⁹ miſerunt magiſtratus:ut dimittamini. Nūc igitur exeuntes ite in pace. Paulus āt dixit eis: Ceſos nos publice idemnatos hoīes romanos miſerūt i carcerē: ⁊ nē occulte nos eȳciūt: Nō ita:ſed veniāt ⁊ ipi nos eȳciant. Nūciauerūt āt magiſtratibus

littores vba hec. ¶ Timuerūtq; audito q; ro
mani eēnt: ⁊ venientes deprecati sunt eos: et
educētes rogabāt: ut egrederēt ō urbe. Exe
untes āt de carcē: introierūt ad lydiā: et vi-
sis frībus cōsolati sūt eos: ⁊ pfecti sunt.

¶ .XVII.

Cūm āt pambulassēt amphipolim et
apolloniā venerunt thessalonicā: ubi
erat synagoga iudeoꝝ. Secūdū pſuetudiē
āt paulus introiuit ad eos: ⁊ p sabbata tria
disserebat eis de scripturis adaperiēs ⁊ īsi-
nuans: q; xp̄m oportuit pati ⁊ resurgere a
mortuis: ⁊ q; hic ē iesus xp̄s: quē ego ānun
cio vob. Et q̄dam ex eis crediderunt: ⁊ ad-
iuncti sunt paulo ⁊ syle: ⁊ de colētib' gētib'
q; multitudo magna ⁊ mulieres nobiles) ñ
pauce. Zelantes āt iudei assumētesq; ō vul
go viros q̄sdā malos ⁊ turba fca pcitauerūt
ciuitatem: ⁊ assistentes domui iasonis que-
rebāt eos pducē in ppl'm. Et cū ñ iuenissēt
eos: trahebāt iasonem ⁊ q̄sdam fres ad p̄n
cipes ciuitatis clamātes: qm̄ hi q̄ vrbē pci
tant ⁊ huc venerunt: q̄s suscepit iason: ⁊ hi
ōes p̄tra decreta cesaris faciūt regē aliū di
cētes eē iesum. Cōcitauerunt āt plebem et
p̄incipes ciuitatis audientes hec. Et accepta
satisfactōe a iasone ⁊ a ceteris dimiserūt eos:
Fres vo pfestim p noctem dimiserūt paulū
⁊ syla i beroaz. Qui cū venissent in synago
gā iudeoꝝ introierūt. Hi āt erant nobiliōes
eoꝝ: q sūt thessalōice: q̄ suscepēt vbū cū oi
auiditate: q̄tidie scrutātes scripturas si hec
ita se hīent. Et multi q̄dem crediderūt ex eis
⁊ mulieꝝ gētiliū honestaꝝ ⁊ viri ñ pauci.
Cū āt cognouissent i thessalonica iudei: q; et
beroe p̄dicatū ē a paulo vbum dei: venerūt
⁊ illuc commouentes ⁊ turbantes multitu
dinem. Statimq; tunc paulum dimiserūt
fres: ut iret usq; ad mare. Sylas āt ⁊ timo
theus remanserunt ibi. Qui āt deducebāt
paulum: perduxerunt eum usq; ad athēas:
⁊ accepto mādato ab eo ad sylam ⁊ timo-
theum: ut q̄celeriter venirent ad illū: pfec-
ti sūt. Paulus āt cū athēis eos expectaret:
īcitabat sp̄s eī i ipso: videns idolatrie deditā
ciuitatē. Disputabat igī i synagoga cū iude
is ⁊ colentib' : ⁊ i foro p ōes dies ad eos: q̄
audierāt. Quidā āt epicurei ⁊ stoici philo-
sophi dissēbāt cū eo; ⁊ q̄dā dicebāt: Quid
vult semiuerbius hic dicē: Alīj vo: nouoꝝ
demonioꝝ videtur annunciator eē: q; iesū
⁊ resurrectiōem annūciabat eis. Et appre-
hēsū eū ad ariopagū duxerūt dicētes: Pos
sum' scire q̄ ē hec noua: q̄ a te dr̄ doctrina:
Noua.n. q̄dam ifers aurib' nr̄is. Volum'
ḡ scire q̄dnā velint hec esse. Athenienses āt
ōes ⁊ aduene hospites ad nichil aliud vaca-
bant: nisi aut dicē aut audire aliq̄d nouī.
Stās āt paulus i medio ariopagi ait: Viri
athenienses: p oia q̄si supstitiosos vos vi-
deo. Pertransiens.n. ⁊ videns simulacra vra: i
uenī ⁊ aram in q̄ scriptū erat: Ignoto deo.
Quō ḡ ignorantes colit: hoc ego ānūcio vob.
Deꝰ q̄ fecit mūdū ⁊ oia q̄ i eo sunt: hic celi et
trē cū sit dn̄s: ñ i mānufactis tēplis habitat: nec
manib' hūanis colit indigēs aliq̄: cū ipe det
ōibus vitā ⁊ īspirationem ⁊ oia: fecitq; ex
vno ōe gen' hoīum ihabitare sup vniuersā
faciē trē: definiēs statuta tp̄a ⁊ t̄minos ha-
bitatōis eoꝝ: q̄rere deū: si forte attrectēt eū
aut iueniāt: q̄uis ñ lōge sit ab vnoq; nr̄m.
In ipo.n. viuim' ⁊ mouemur ⁊ sum': sicut
⁊ q̄dā vīoꝝ poetaꝝ dixerunt: Ipsi'.n. ⁊ gen'
sum'. Gen' ḡ cū sim' dei: ñ debem' estimare
auro ⁊ argēto aut lapidi sculpture artis ⁊ co-
gitatiōis hoīs diuinū eē simile. Et tp̄a q̄dē
hui' ignorantie despiciēs deꝰ: nūc annunciat
hoīb': ut ōes ubiq; pñiam agāt: eo q; statu-
it diē i q̄ iudicatur ē orbē i eq̄tate i vīo in
statuit fidē p̄bēs oīb': suscitās eū a mōtuis.
Cum audissent āt resurrectiōez mortuoꝝ:
q̄dā q̄dē irridebant: q̄dam vo dixerūt: Au
diemus te de hoc iterū. Sic paulus exiuit
de medio eoꝝ. Quidā vo viri adherentes
ei crediderūt: i q̄b' ⁊ dionysius ariopagita ⁊
mulier noie damaris: ⁊ alīj cū eis.

¶ .XVIII.

Post hec egressus ab athenis venit co
rinthū: et iueniēs quēdā iudeū noie
aq̄lam ponticum genere: q̄ nup venerat ab
italia ⁊ p̄scillā vxorem eius: eo q; p̄cepisset
claudi' discedē ōes iudeos a roma: accessit
ad eos: ⁊ q; eiusdē erat artis manebat apō
eos ⁊ operabat. Erāt āt scenofactorie artis.
Et disputabat i synagoga p ōe sabbatū: int
ponēs nomē dn̄i iesu: suadebatq; iudeis ⁊
grecis. Cū venissent āt de macedonia sylas
⁊ timothē: instabat vbo paulus testificans
iudeis esse xp̄m iesū. Cōtradicentibus aūt
eis ⁊ blasphemantibus: excutiēs vestimen-
ta sua: dixit ad eos: Sanguis vr̄ sup caput
vr̄z. Mūdus ego ex hoc ad gētes vadā. Et
migrans inde: intrauit i domum cuiusdaz

nole titi iusti colẽtĩ deũ: cui' dom' erat pxĩma synagoge. Crispus aũt archisynagog' credidit dño cũ oĩ domo sua: ⁊ mlti corinthiorũ audiẽtes credebant ⁊ baptizabãt. Dixit aũt dñs nocte p visiõem paulo: Noli timere sed loqre ⁊ ne taceas. Propt' qđ ego sũ tecũ: ⁊ nemo apponet t ut noceat te: qm ppls est mihi mult' i hac ciuitate. Sedit aũt ibi ãnũ ⁊ sex mẽses: docẽs apud eos vbũ dei. Gallione aũt pcõsule achaie isurrexerũt vno animo iudei ĩ paulũ: ⁊ adduxerunt eũ ad tribunal dicẽtes: q: ꝓtra legẽ hic psuadet hoib' colẽ deũ. Incipiẽte aũt paulo aperire os: dixit gallio ad iudeos: Si qdẽ cẽt iquũ aliqđ aut facinus pessimũ ô viri iudei: recte uos sustinerem: si vo qones sũt de vbo ⁊ nois' leg' vie vosipsi videritis. Iudex ego hor nolo eẽ. Et minauit eos a tribunali. Apphẽdẽtes aũt oẽs sostenem pncipem synagoge pcutiebãt eũ ãte tribunal: ⁊ nihil eorum gallioni curae erat. Paulus vo cũ adhuc sustinuisset dies mltos: fratib' vale faciẽs nauigauit in syriaz: ⁊ cũ eo pscilla ⁊ aqla: q sibi totõderat in cẽchris caput. Habebat.n. votũ. Deuenitq epheſũ: ⁊ illos ibi reliqt. Ipse vo ingressus i synagogã disputabat cuz iudeis. Rogãtib' ãt eis: ut ampliori tpe maneret: ñ cõsensit: sed vale faciẽs ⁊ dicẽs: itez reuertar ad vos deo volẽte: pfectus ẽ ab epheso. Et descendẽs cesareã ascẽdit ⁊ salutauit ecclesiam: et descẽdit antiochiã. Et fco ibi aliquãto tpe: pfectus ẽ pambulans ex ordie galatiã regionẽ ⁊ phrygiã: pfirmãs oẽs discipulos. Iudeus ãt qdam apollo noie: alexandrinus genere vir eloquens: deuenit ephesum: potẽs in scripturis. Hic erat edoctus viã dñi: et feruẽs spũ loqbat ⁊ docebat diligẽt ea q sũt iesu: sciẽs tm baptisma ioãnis. Hic g cepit fiducialit agẽ i synagoga. Quẽ cum audissent pscilla ⁊ aqla assũpserũt eũ: ⁊ diligẽtius exposuerũt ei viã dñi. Cũ autez vellet ire achaiã: exhõtati fres scripserũt discipulis: ut suscipereẽ eũ. Qui cum venisset cõtulit multum his q crediderunt. Vehemẽt.n. iudeos reuincebat: publice ondens p scripturas eẽ xpm iesũ.

.XIX.

Factum ẽ ãt cũ apollo eẽt corinthi: ut paulus pagratis supioribus ptibus veniret ephesum: ⁊ inueniret qsdam discipulos. Dixitq ad eos: Si spm sẽm accepistis credẽtes? At illi dixerũt ad eũ: Sz neq si spus scs ẽ audiuim'. Ille vo ait: In q g baptizati estis? Qui dixerũt: In ioannis baptismate. Dixit ãt paulus: Ioãnes baptizauit baptismo pnie ppl'm: dicens in eum q vent' esset p' ipm: ut crederẽt: hoc ẽ i iesum. His auditis baptizati sũt i noie dñi iesu. Et cũ iposuisset illis manus paulus: venit sps sct' sup eos: ⁊ loqbãt liguis ⁊ pphetabant. Erãt ãt oẽs viri fere duodeci. Introgressus ãt synagogam cũ fiducia loqbat p tres menses: disputans ⁊ suadens de regno dei. Cũ autez qdã idurarent ⁊ ñ crederẽt maledicẽtes viã dñi coram multitudie: discedẽs ab eis segregauit discipulos: qtidie disputãs i schola tyrãni cuiusdam. Hoc ãt fẽm ẽ p biennũ: ita ut oẽs q habitant in asia audirent vbum dñi iudei atq gentiles. Virtutesq ñ quaslibet faciebat deus p manum pauli: ita ut ẽt super languidos deferrentur a corpõe ei' sudaria ⁊ semicinctia ⁊ recedebant ab eis languores ⁊ sps neq egrediebantur. Tẽtauerũt autez quidam ⁊ de circuẽuntibus iudeis exorcistẽ iuocare sup eos: q habẽant sps malos nomẽ dñi iesu: dicẽtes: Adiuro vos p iesum: quez paulus pdicat. Erãt ãt cuiusdã scene iudei pncipis sacerdotum septem filij: q hoc faciebãt. Rñdens ãt sps nequã dixit eis: Iesum noui: ⁊ paulum scio. Vos ãt q estis? Et insiliẽs hõ i eos i q erat demoniũ pessimum ⁊ dñatus amborũ: ualuit ꝓtra eos: ita ut nudi ⁊ vulnerati effugerent de domo illa. Hoc ãt notum fẽm est õib' iudeis atq gẽtilib' q habitabant ephesi: ⁊ cecidit timor sup oẽs illos: ⁊ magnificabat nomẽ dñi iesu. Multiq credentium veniebant pfitentes ⁊ ãnũciantes actus suos. Multi aũt ex eis q fuerant curiosa sectati: protulerũt libros ⁊ cõbusserũt eos coram oibus: ⁊ cõputatis pcijs illorũ inuenerunt pecuniã denariorũ qnqginta miliũ. Ita fortiter crescebat vbum dei ⁊ cõfirmabat. His ãt expletis ppposuit paulus i spu trãsita macedonia ⁊ achaia ire hierosolymam: dicens: qm postq fuero ibi: oz me ⁊ romã videre. Mittens aũt in macedoniam duos ex ministrantibus sibi timotheũ ⁊ erastum ipse remãsit ad tpus in asia. Fca ẽ ãt illo tpe turbatio nõ minima de via dñi. Demetrius .n. qdam nomine argentarius: faciẽs edes argenteas diane: pstabat artificibus ñ modicum qstum: qs conuocans: ⁊ eos q eiusmodi erãt opifices: dixit: Viri: scitis quia ô hoc artificio est nobis acquisitio: ⁊ videtis

ꝙ audiū: q; ñ solū epheſi: ſed pene totī aſie paulus hic ſuadēs auertit multā turbā dicēs: qm̄ ñ ſūt dij q̄ manib' fiūt. ¶ Nō solū āt hec pclitabit nob' ps i redargutiōem venire: ſz ꝙ magne diane tēplū i nihilū reputabit: ꝙ deſtrui incipiet maieſtas ei': quā tota aſia ꝙ orbis colit. ¶ His auditis repleti ſūt ira: ꝙ exclamauerūt dicētes: ¶ Magna diana epheſioꝝ. ¶ Et ipleta ē ciuitas tota ꝓfusiōe: ꝙ impetū fecerunt vno aīo i theatrū rapto gaio et ariſtarcho macedonibus comitib' pauli. ¶ Paulo āt volēte itrare in pplm: ñ ꝑmiſerūt diſcipli. ¶ Quidā āt ꝙ de aſie ꝓncipib' q̄ erāt amici ei' miſerūt ad eū: rogātes ne ſe da: ret i theatrū. ¶ Alij āt aliud clamabāt. ¶ Erat enīz eccla ꝓfusa: ꝙ plures neſciebant: q̄ ex cā cōueniſſent. ¶ Detraxerūt alexandrum ꝓpellētib' eū iudeis. ¶ Alexander autem manu ſilētio poſtulato: volebat rōez reddē ppło. ¶ Quē ut cognouerūt iudeū ee: vox fca ē vna ōiuz q̄ſi p horas duas clamātiū: ¶ Magna diana epheſioꝝ. ¶ Et cū ſedaſſet ſcriba turbas: dixit: ¶ Viri epheſij: quis. n. ē hoium q̄ neſciat epheſiorum ciuitatē cultricē ee magne diane iouiſq; ꝓlis: ¶ Cum ḡ his ꝓtradici nō poſſit: oz vos ſedatos ee: ꝙ nihil temē agē. ¶ Adduxiſtī. n. hoies iſtos neq; ſacrilegos neq; blaſphemantes deā vīam. ¶ Q; ſi demetrius et q̄ cū eo ſūt artifices hñt aduerſus aliquē cām: ꝓuentus forenſes agunt ꝙ pcōſules ſūt: accuſent iuicē. ¶ Siquid āt alterius rei q̄rit: i legitima eccla poterit abſolui. ¶ Nam ꝙ pclitamur argui ſeditiōis hodierne: cū null' obnoxius ſit: de q̄ poſſim' reddē rōem concurſus iſtius. ¶ Et cuz hec dixiſſet: dimiſit eccleſiam. ¶ .XX.

¶ Poſtq̄ āt ceſſauit tumult': vocat' paulus diſcipulis: ꝙ exhortat' eos vale dixit: ꝙ pfectus ē ut iret i macedoniā. ¶ Cū aūt perambulaſſet ptes illas ꝙ exhortatus eos fuiſſet mlto ſmone: venit ad greciaz: vbi cū feciſſet mēſes tres: facte ſunt illi inſidie a iudeis nauigaturo in ſyriam: habuitq; ꝓſiliū ut reuerteret ꝑ macedoniam. ¶ Comitatus ē autem eū ſoſi pater pyrhi beroēnſis: theſſalonicenſium vō ariſtarchus ꝙ ſecundus ꝙ gaius derbeus ꝙ timotheus: aſiani vero tychicus ꝙ trophim'. ¶ Hi cū ꝑceſſiſſent: ſuſtinuerunt nos troade: nos vō nauigauimus p' dies q̄ſimorum a philippis: ꝙ venim' ad eos troadem in dieb' q̄nq; vbi demorati ſumus diebus ſeptē. ¶ Una āt ſabbati cū cōuenissemus ad frangendum panē: paulus diſputabat cuz eis ꝓfecturus i craſtinū: ꝓtraxitq; ſmonē uſq; i mediam noctem. ¶ Erant āt lampades copioſe i cenaculo: vbi eram' ꝙgregati. ¶ Sedens āt q̄dam adoleſcens nomine eutych' ſup feneſtraz: cum mergeret ſomno grauī: diſputāte diu paulo ducī' ſō no cecidit de ttio cenaculo deorſū: ꝙ ſublat' ē mort'. ¶ Ad quē cū deſcēdiſſet paulus: icubuit ſup eū ꝙ cōplexus dixit: ¶ Nolite turbari. ¶ Aīa. n. ipſius i ipſo ē. ¶ Aſcēdēs aūt frangēſq; panē ꝙ guſtās: ſatiſq; allocut' ē uſq; i lucē: ꝙ ſic pfectus ē. ¶ Adduxerūt āt pueruz viuētē: ꝙ ꝓſolati ſūt ñ minime. ¶ Nos āt aſcēdētes nauē nauigauim' i naſſon: ibi ſuſcepturi paulum. ¶ Sic. n. diſpoſuerat ipe p trazſiter facturus. ¶ Cū āt ꝓueniſſem' i naſſon aſſūpto eo venimus mytilenē. ¶ Et ide nauigātes ſequenti die venim' ꝓtra chiū: ꝙ alia die applicuimus ſamum: ꝙ ſeqnti die venimus miletū. ¶ Ꝓpoſuerat. n. paulus tranſnauigare epheſū: ne q̄ mora illi fieret i aſia. ¶ Feſtinabat. n. ſi poſſibile ſibi eēt: ut die penteceſten facēt hieroſolymis. ¶ A mileto āt mittēs epheſū vocauit maiores natu eccle: q̄ cum veniſſent ad eū ꝙ ſimul eēnt: dixit eis: ¶ Vos ſcit' a ꝑma die q̄ ingreſſus ſū i aſiam: q̄liter vobiſcū p oē tps fuerī ſeruiens dño cū oī hūilitate ꝙ lachrymis ꝙ tētatoīb' q̄ mihi acciderunt ex inſidijs iudeoꝝ: quō nihil ſubtraxerim vob' vtiliū: q̄ mun' ānūciarem vob' et docerē vos publice ꝙ p domos: teſtificans iudeis atq; gētilib' i deū pniam ꝙ fidē i dominum nr̄m ieſum xp̄m. ¶ Et nunc ecce ego alligatus ſpu: vado i irlm q̄ i ea ventura ſī mihi ignorās: niſi q; ſps ſcs p oēs ciuitates mihi ꝓteſtat: dicēs: q̄m vincula ꝙ tribulationes hieroſolymis me manent. ¶ Sed nihil horū vereor: nec facio aiaz meā ꝑciosiorem q̄ me: dūmō ꝓſumē curſū meū ꝙ miſteriuz vbi: qō accepi a dño ieſu teſtificari euāgelium gr̄e dei. ¶ Et nunc ecce ego ſcio: q; amplī' ñ videbitī faciem meam vos oēs per q̄s trāſiui ꝓdicans regnum dei. ¶ Quapropter cōteſtor vos hodierna die: q; mundus ſum a ſanguine oīū: nō. n. ſubterfugi: q̄ minus ānūciarē omne conſilium dei vob': ¶ Attēdite vob' ꝙ vniuerſo gregi: i q̄ vos ſps ſāctus poſuit epos regē eccl'am dei: quam acquiſiuit ſanguine ſuo. ¶ Ego ſcio q̄m intrabūt poſt diſceſſiōem meam lupi rapaces in vos: nō parcentes gregi. ¶ Et ex vobiſipſis exurgent

viri loquētes puersa ; ut abducant discipulos p' se. Propt qō vigilate mēoria retinētes:qm̄ p triēniū nocte ⁊ die ñ cessaui cū lachrymis monēs vnūquēq; vīm. Et nūc cōmēdo vos deo ⁊ vbo gīe ipsi':q̄ potēs ē edificare ⁊ dare hēditatē i sctificatis oīb'. Argentū ⁊ aurum aut vestem nullius ꝓcupiui:sic ipsi scitis : qm̄ ad ea q̄ mihi op' erāt ⁊ his q̄ mecū sūt: mistrauerūt man' iste. Oia oñdi vob':qm̄ sic laborātes oz suscipe infirmos:ac meminisse vbi dñi iesu:qm̄ ipse dixit: Beatius ē magis dare q̄ accipere. Et cū hec dixisset: positis genibus suis orauit cū oībus illis. Magn' ātflet' fact' ē oīū:⁊ pcūbētes super collū pauli osculabāt eū:dolētes maxie i vbo q̄ dixerat: qm̄ āplī' faciē ei' ñ essent visuri. Et deducebant cū ad nauem.

.XXI.

Cum aūt fm̄ eēt: ut nauigaremus abstracti ab eis:recto cursu venimus cotus ⁊ sequēti die rhodū ⁊ inde patarā. Et cū inuenissem' nauē trāsfretātem in phenicem: ascēdētes nauigauim'. Cū apparuissem' āt cypro relinquentes eam ad sinistrā nauigauimus in syriam ⁊ venim' tyrū. Ibi.n. nauis expositura erat onus. Inuentis āt discipul' mansimus ibi dieb' septem. Qui paulo dicebant p spm:ne ascēderet hierosolymam. Et explet' dieb' pfecti ibam': deducentibus nos oīb' cū vxoīb' ⁊ filijs usq; foras ciuitatem:⁊ posit genib' i littōe orauim'. Et cū vale fecissemus inuicē:ascēdim' nauē:illi aūt redierūt i sua. Nos vo nauigatioē explicita a tyro descēdim' ptolemaidam:⁊ salutatis frīb' māsim' die vna apud illos. Alia autez die pfecti venim' cesaream. Et intrantes domum philippi euangeliste : q̄ erat vnus de septē: māsim' apud eū. Huic āt erāt q̄ttuor filie vgines ꝓphetātes. Et cū morarem̄ p dies aliq̄t:supuenit q̄daz vir a iudea ꝓpheta noie agabus. Is cuz venisset ad nos : tulit ẓonā pauli: ⁊ alligans sibi pedes ⁊ man' dixit: Hec dīc spūs scūs:Virum cuius ē ẓona hec sic alligabūt in ier'm iudei: ⁊ tradent in manus gentium. Qō cum audissem' rogabamus nos ⁊ q̄ loci illi' erant: ne ascenderet hierosolymaz. Tunc rīndit paulus ⁊ dixit: Quid facitis flentes ⁊ afflīgētes cor meum: Ego āt ñ solū alligari:sz ⁊ mori in ier'm paratus sum ꝓpter nomē dñi iesu. Et cū ei suadere ñ possem': quieuim' dicētes: Dñi voluntas fiat. Post dies āt istos ꝓparati ascēdebamus in ier'm. Venerūt āt q̄dam ex discipulis a cesarea nobiscū:adducentes secum apud quem hospitaremur iasonem quēdā cyprium antiquum discipulum. Et cuz venissemus hierosolymam : libent exceperūt nos fres. Sequenti āt die introibat paulus nobiscum ad iacobum : ōesq; collecti sunt seniores. Quos cum salutasset:narrabat p singula q̄ deus fecisset i gentib' p ministeriū illius. At illi cum audissent:magnificabāt deū:dixeruntq; ei. Vides frater q̄t milia sūt i iudeis:q̄ crediderūt:⁊ ōes emulatores sūt legis. Audierūt aūt de te:q: discessionē doceas a moyse eoz:q̄ p gētes sūt iudeoz:dicens ñ debere eos circūcidere filios suos: neq; ſz ꝓsuetudīnē īgredi. Quid g̃ ē:Utiq; oz ꝓuenire multitudīem. Audiēt.n. te suptuenisse. Hoc ergo fac qō tibi dicim': Sunt nob' viri q̄ttuor votum hītes super se. His assūptis sctifica te cum illis ⁊ īpende in illis: ut radāt capita:⁊ scient ōes:q: q̄ de te audierūt falsa sunt:sed ābulas ⁊ ipse custodiēs legē. De his āt q̄ crediderūt ex gētibus nos scripsimus indicātes:ut abstineāt se ab idolis immolato ⁊ sanguie ⁊ suffocato ⁊ fornicatiōe. Tūc paulus assūptis viris postera die purificatus cum illis intrauit i tēplū:annūcians expletiōem diez purificatiois:donec offerret ꝓ vno q̄q; eoz oblatio. Dum autē septem dies ꝓsumarēt:hi q̄ de asia erant iudei cum vidissent eum i templo:ꝓcitauerūt ōem ppl'm ⁊ iniecerūt ei manus clamātes: Viri israelite adiuuate. Hic est hō q̄ aduersus ppl'm ⁊ legē ⁊ locum hūc ōes ubiq; docens:īsup ⁊ gētiles iduxit i tēplū ⁊ violauit scm locum istum. Viderant.n. trophimum ephesū i ciuitate cū ipo:quē estimauerūt q̄m i tēplū introduxisset paulus. Cōmotaq; ē ciuitas tota ⁊ fca ē ꝓcursio ppli. Et apphendētes paulum trahebant eum extra tēplū: ⁊ statim clause sunt ianue. Querētibus āt eum occidere:nunciatum ē tribuno cohortis : q: tota ꝓfunditur ier'm. Qui statim assumptis militib' ⁊ centurionib' decucurrit ad illos . Qui cū vidissent tribunū ⁊ milites cessauerūt percutere paulū. Tē accedēs tribun' apphēdit eum ⁊ iussit alligari catenis duab' : ⁊ īrogabat q̄s eēt ⁊ q̄d fecisset. Alij āt aliud clamabāt i turba . Et cū non posset certū cognoscē ꝓ tumultu:iussit duci eū i castra. Et cū venisset ad gradus: contigit:ut portaret̄ a militib' ,ppter vim populi.

Seq̄bat.n. mlt̄itudo ppl'i clamās: tolle eū. Et cū cepisset iduci i castra paul': dic̄ tbūo: Si licz mihi loq̄ aliq̄d ad te? Qui dixit ei: Grece nosti? Nōne tu es egypti' q̄ āte hos dies tumultū cōcitasti ⁊ eduxisti i desertum q̄ttuor milia virorꝫ sicariorꝫ? Et dixit ad eū paulus: Ego hō sū q̄dē iude' a tharso cilicie ñ ignote ciuitat̄ municeps. Rogo autē te ꝑmitte mihi loq̄ ad ppl'm. Et cū ille ꝑmisisset: paulus stās i gradib' annuit māu ad plebē: ⁊ magno silentio fc̄o: allocut' ē lingua hebrea dicēs.

¶ .XXII.

Viri fr̄es ⁊ pr̄es: audite quā ad uos nc̄ reddo rationem. Cum audissēt autez qꝛ hebrea lingua loq̄tur ad illos: mag' p̄stiterūt silētiū. Et dixit: Ego sū vir iude' natus tharso cilicie: nutrit' āt in ista ciuitate secus pedes gamaliel': erudit' iuxta v̄itatē pat̄ne leg' emulatō leg': sic̄ ⁊ vos ōes est̄ hodie: q̄ hāc viā ꝑsecut' sū usqꝫ ad mortē: alligās et tradēs in custodias viros ac mulieres sicut p̄nceps sacerdotum mihi testimoniū r̄ddit ⁊ ōes maiores natu: a q̄b' ⁊ epl'as accipiēs ad fratres damascū ꝑgebaz: ut adducerem inde vinctos i irl'm: ut punirēt̄. Factū ē aūt eūte me ⁊ appropinquāte damasco: media die subito de celo circūfulsit me lux copiosa: ⁊ decidēs i terram audiui uocē dicentez mihi: Saule saule: q̄d me ꝑseq̄ris? Ego aūt r̄ndi: Quis es dn̄e? Dixitqꝫ ad me: Ego suz iesus naçaren': quē tu ꝑseq̄ris? Et q̄ mecuz erāt lumē q̄dem viderunt: vocē āt ñ audierūt ei' q̄ loq̄bat̄ mecū. Et dixi: Quid faciā dn̄e? Dn̄s āt dixit ad me: Surgēs uade damascū: ⁊ ibi tibi dicet̄ de ōib' q̄ te oporteat facē. Et cū ñ viderem p̄ claritate luis illius: ad manū deductus a comitib' veni damascū. Ananias āt q̄dam vir s̄m legē testimoniū hn̄s ab ōib' cohabitātib' iudeis: veniēs ad me ⁊ stans dixit mihi: Saule frat̄ respice. Et ego eadem hora respexi in eū. At ille dixit: Deus patrum nr̄orꝫ p̄ordinauit te: ut cognosceres volūtatē ei': ⁊ videres iustum ⁊ audires vocē ex ore ei': qꝛ eris testis illi' ad ōes hoīes eorꝫ q̄ vidisti ⁊ audisti. Et nc̄ quid moraris? Exurge ⁊ baptiçare ⁊ ablue pcc̄a tua īuocato noīe ipsi'. Fc̄m ē āt reuertēti mihi in irl'm ⁊ oranti i tēplo: fieri me in stupore mētis: ⁊ vidē illū dicētē mihi: Festina ⁊ exi velociter ex irl'm: qm̄ nō recipiēt testimoniū tuū de me. Et ego dixi: Dn̄e ipi sciūt: qꝛ ego erā ꝯcludēs i carcerē: ⁊ cedēs ꝑ synagogas eos q̄ credebāt in te. Et cū funderet̄ sanguis stephani testis tui ego stabā ⁊ ꝯsentiebam ⁊ custodiebam vestimenta it̄ficientium illum. Et dixit ad me: Vad̄: qm̄ ego in nationes lōge mittam te. Audiebāt āt eū usqꝫ ad hoc v̄bū: ⁊ leuauerunt vocez suam: dicentes: Tolle de t̄ra hui' mōi. Nō .n. fas est eū viuere. Vociferātib' aūt eis ⁊ ꝓiicientib' vestimēta sua ⁊ puluerē iactantib' i aerem: iussit tribun' iduci eū i castra: et flagell' cedi ⁊ torq̄ri eū: ut sciret ꝓpter quaz cām sic acclamarēt ei. Et cū astrinxisset eū loris dixit astanti sibi centuriōi paulus: Si hoīem romanū ⁊ īdēnatū lz vob' flagellare? Quo audito centurio accessit ad tribunū: ⁊ nūciauit ei dicēs: Quid acturus es? Hic .n. hō ciuis roman' ē. Accedēs āt tribunus dixit illi: Dic mihi si tu roman' es. At ille dixit: Etiam: Et r̄ndit tribun'. Ego multa sūma ciuilitatē hāc cōsecut' sū. Et paulus ait: Ego āt ⁊ nat' sū. Protin' ḡ discesserunt ab illo: q̄ eū torturi erāt. Tribunus q̄ꝫ timuit postq̄ resciuit: qꝛ ciuis roman' eēt ⁊ qꝛ alligasset eū. Postera āt die volēs scire diligentius: q̄ ex cā accusaret̄ a iudeis: soluit eum: ⁊ iussit sacerdotes cōuenire ⁊ ōe cōciliuz: ⁊ ꝓducēs paulū statuit iter illos.

¶ .XXIII.

Intēdēs āt i cōciliū paulus: ait: Viri fr̄es: ego ōi cōscia bōa cōuersatus sū āte deū usqꝫ i hodiernū diē. Princeps autē sacerdotū ananias p̄cepit astātib' sibi ꝑcutē os ei'. Tūc paulus dixit ad eū: Percutiet te de' paries dealbate. Et tu sedēs iudicas me s̄m legē ⁊ cōtra legē iubes me ꝑcuti? Et q̄ astabāt dixerūt: Sūmū sacerdotē dei maledicis? Dixit āt paulus: Nesciebā fr̄es: q̄a p̄nceps ē sacerdotū. Scriptū ē.n. Pr̄icipem ppl'i tui nō maledices. Sciēs āt paulus: q̄a vna ꝑs eēt saduceorꝫ ⁊ altera phariseorꝫ: exclamauit in cōcilio. Viri fr̄es: ego phariseus sū: filius phariseorꝫ. De spe ⁊ resurrectione mōtuorꝫ ego iudicor. Et cū hec dixisset: fc̄a ē dissensio iter phariseos ⁊ saduceos: ⁊ soluta ē mlt̄itudo. Saducei āt dicūt ñ esse resurrectiōem mortuorꝫ neqꝫ āgelum neqꝫ sp̄m: pharisei āt utraqꝫ cōfitent̄. Fc̄s ē autē clāor magn': ⁊ exurgentes q̄dam phariseorū pugnabāt dicētes: Nihil mali inuenimus i hoīe isto. Quid si sp̄s locutus ē ei aut angelus? Et cum magna dissensio facta esset:

timens ꝯbun⁹ ne discerperet paulus ab ipis: iussit milites descēdē & rape eū ō medio eo-rū ac deducē eū i castra. Sequēti aūt nocte assistēs ei dns ait: Cōstās esto. Sic. n. testificatus es de me i ierlm: sic te oportet & rome testificari. Fca ät die collegerūt se qdā ex iudeis & deuouerunt se dicētes neq; manducaturos neq; bibituros dōec occiderēt paulū. Erāt ät plus q̄ qdragīta viri: q̄ hāc coniuratiōem fecerant: q̄ accesserunt ad pncipē sacerdotū & seniores & dixerūt: Deuotōe deuouimus nos nihil gustaturos: dōec occidamus paulū. Nūc g̈ vos notū facite tribuno cū psilio: ut producat illū ad vos tanq̄ aliq̄d certi⁹ cogniturī de eo. Nos vo puſq̄ appropiet parati sum⁹ iterficē illū. Q̄ cū audisset filius sororis pauli insidias: venit & intrauit i castra: nūciauitq; paulo. Vocās autē paulus ad se vnū ex cēturiōib⁹ ait: Adolescentē hūc adduc ad tribunū. Hz enim aliquid indicare illi. Et ille qdem assumēs eū duxit ad tribunū: & ait: Vinctus paulus rogauit me hunc adolescentem pducē ad te hñtē alq̄d loq̄ ti. Apphendēs ät tribun⁹ manū illi⁹ secessit cum eo seorsum & interrogauit illum: Quid est qđ habes indicare mihi? Ille ät dixit: Judeis puenit rogare te: ut crastina die pducas paulum i psilium: q̄si aliq̄d certi⁹ iquisituri sint de illo: tu vo ne credideris illi. Insidiatur. n. ei ex eis viri ápli⁹ q̄ qdraginta: q̄ se deuouerunt ñ manducare neq; bibē dōec iterficiant eum: & nē parati sunt expectantes pmissum tuū. Tribun⁹ igr dimisit adolescentem: pcipiēs ei ne cui loq̄ret: qm̄ hec nota sibi fecisset. Et vocatis duob⁹ centuriōib⁹: dixit illi: Parate milites ducentos: ut eant usq; cesaream & eqtes septuaginta & lancearios ducentos a tertia hora noctis: & iumenta pparate: ut iponentes paulum: saluū producerent ad felicem psidem. Timuit. n. ne forte raperēt eum iudei & occiderent: & ipse postea calumniā sustineret: tāq̄ acceptur⁹ pecuniā: scribēs ei epl̄am pntinentem hec: Claudius lysias optimo p̄sidi felici salutem. Virum hunc cōphēsum a iudeis & incipientem itfici ab eis supueniens cū exercitu eripui: cognito q̄ roman⁹ ē: volensq; scire cām quā obiciebant illi: deduxi eum i psilium eorum. Quē inueni accusari ō q̄onib⁹ legis ipsorum: nihil vo dignum morte aut vinculis hñtē crimen. Et cū mihi perlatum eēt ō insidijs quas parauerant illi: misi eum ad te: denūcians & accusatoribus: ut dicant apud te. Vale: Milites vo sm p̄ceptum sibi assumentes paulum duxerūt p noctē in antipatridē & postera die dimissis equitibus: ut cum eo irent: reuersi sūt ad castra. Qui cū vēissēt cesaream: & tradidissēt epl̄am p̄sidi: statuerūt ātē illum & paulum. Cū legisset ät & interrogasset de qua puincia ēt: & cognoscēs q̄ de cilicia: audiā te inquit: cū accusatores tui venerīt. Jussitq; i pretorio herodis custodiri eum.

C.XXIIII.

Post q̄nq; aūt dies descendit pnceps sacerdotum ananias cū seniorib⁹ q̄b⁹ dam & tertullo q̄dam oratore: q̄ adierunt p̄sidē aduersus paulum. Et citato paulo: cepit accusare tertullus: dicens: Cū i mlta pace agamus p te: & mlta corrigāt per tuā puidētiam: sēp & ubiq; suscipim⁹ optime felix cū ōi gratiarum actiōe. Ne diutⁿ ät te protraham: oro breuiter audias nos p tua clemētia. Jnuenimus hūc hoiem pestiferū & pcitantem seditiōem ōib⁹ iudeis i vniuerso orbe & auctorē seditōis secte naçarenor̄: q̄ ēt tēplū violare conat⁹ ē: quē & apphēdim⁹ voluim⁹ q̄z legē nr̄am iudicare. Supueniēs ät tribun⁹ lysias cū vi magna eripuit eū ō manib⁹ nr̄is iubēs accusatores ei⁹ ad te venire: a quo potis ipse iudicans de ōib⁹ isti cognoscē: ō q̄b⁹ nos accusam⁹ eū. Adiecerūt aūt & iudei dicētes hec ita se hīe. Ñdit ät paul⁹ ānuente sibi p̄side dicē: Ex mlt̄is annis te ē iudicē genti huic sciens: bono aio p me satis faciā. Potes. n. cognoscē: q̄ ñ plus sūt mihi dies q̄ duodecim: ex quo ascendi adorare in ierlm: & neq; i tēplo inuenerūt me cū aliquo disputātē aut pcursū faciētē turbe: neq; in synagogis neq; i ciuitate neq; pbare p̄nt ē: de q̄b⁹ nē me accusant. Cōfiteor ät hoc ē: q̄ sm secta quā dicūt heresim: sic deſuio patri & deo meo: credēs ōib⁹ q̄ i lege & pphetis scripta sūt: spem hns in deum: quam & hi ipsi expectant resurrectiōem futurā iustor̄ & iniq̄r̄. In hoc & ipse studeo sine offendiculo psciam hīe ad deum & ad hoies semp. Post annos autem plures elemosynas facturus i gētē meā veni & oblatōes & uota: i q̄b⁹ inuenerūt me purificatū i templo: nō cū turba neq; cū tumultu. Et apphēderūt me clamātes & dicētes: Tolle iimicū nr̄m. Quidam autē ex asia iudei quos oportebat apud te p̄sto esse: & accusare siquid haberēt

aduersū me:aut hi ipsi dicāt: siqđ inuenerūt
i me iniqtat cū stē i pcilio:nisi ō vna hac solū
mō uoce q̄ clamaui it eos stās:qm̄ ō resur
rectiōe mortuoꝝ ego iudicor hodie a vob̄.
Distulit āt illos felix:certissime sciēs de via
hac dicens:Cū tribunus lysias descēderit
audiā uos. Iussitq; centurioni custodire eū
q hīe redem:nec quēq; de suis phibē mini
strare ei. Pāliq̄t āt dies veniēs felix cū dru
silla vxore sua : q̄ erat iudea vocauit paulū
q audiuit ab eo fidem : que ē i xp̄m iesum.
Disputāte āt illo ō iustitia q castitate q ō iu
dicio futuro: tremefact⁹ felix rndit: Q.ō nē
attinet:vade:tpe aūt oppōtuno accersiā te:
simul q sperans:q; pecūia ei daretur a pau
lo: ppt qō q frequēt accersiēs eū:loq̄bat cū
eo. Biēnio āt expleto accepit successorē fe
lix porciū festū. Volēs āt gr̄iam p̄stare iude
is felix:reliquit paulū vinctum.

¶ .XXV.

Festus g̃ cuz venisset i puinciam:p⁹ tri
duū ascendit hierosolymā a cesarea.
audierūtq; eū pncipes sacerdotū:q pmi iu
deoꝝ aduersus paulū q rogabāt eū postu
lātes gr̄iam aduersus eū:ut iubēt pduci eū i
irl̄z insidias tēdētes:ut interficerent eū i via.
Festus āt rndit seruari q̄dē paulū i cesarea:se
āt maturius pfecturum. Qui g̃ in vob̄ ait
potētes sūt descēdētes sil̄: siqō ē in viro cri
men accusent eum. Demorat⁹ āt iter eos di
es ñ ampl⁹ q; octo aut decē descēdit cesareā:
q altera die sedit p tribunali q iussit paulu⁹
adduci. Qui cū pduct⁹ eēt circūsteterūt eū
q ab hierosolyma descēderant iudei mltas
q graues cās obiicientes:qs ñ poterāt pba
re:paulo rationem reddente:qm̄ neq; in le
gem iudeorum:neq; in templum neq; in ce
sarem q̄q; peccaui. Festus āt volens gr̄iam
p̄stare iudeis:rndens paulo dixit:Vis hie
rosolymam ascendē:q ibi de his iudicari a
pud me:Dixit aūt paulus:Ad tribunal ce
saris sto:ibi me oz iudicari. Judeis ñ nocui
siē tu melius nosti. Si.n. nocui aut dignu⁹
morte aliquid feci:ñ recuso mori. Si vō ni
hil ē eorum q̄ hi accusant me:nemo potest
me illis donare. Cesarem appello. Tūc fe
stus cum consilio locutus rndit. Cesarem
appellasti:ad cesarem ibis. Et cum dies⁹ ali
q̄t trāsacti essent: agrippa rex q bernice de
scēderūt cesareā ad salutādū festū. Et cum
dies plures ibi morarent:festus regi indica
uit de paulo:dicens:Vir q̄dam ē derelictus
a felice victus : de q̄ cum eēm hierosolymis
adierunt me principes sacerdotum q senio
res iudeorum : postulātes aduersus illum
damnationem. Ad quos rndi:q: ñ ē roma
nis psuetudo donare aliquē hoiem : pusq;
is q̄ accusatur p̃tes hēat accusatores locū
q; defendendi accipiat ad abluēda cria q̄ ei
obiiciūt. Cū g̃ huc conuenissent:sine ulla dila
tione sequenti die sedens p tribunali iussi
adduci virū . De q̄ cum stetissent accusato
res nullā cām deferebāt de q̄b⁹ ego suspica
bar malū: q̄ones vō q̄sdā de sua superstitiōe
hēbāt aduersus eū : q de q̄dam iesu defūco
quē affirmabat paulus viuē. Dubitās aut
ego de huiusmodi q̄one dicebā: si vellet ire
hierosolymā q ibi iudicari ō istis. Paulo āt
appellāte:ut seruaret augusti cognitiōi: iussi
seruari eum:donec mittam eū ad cesarem.
Agrippa āt dixit ad festum: Volebā q ipse
hoiem audire. Cras inq̄t audies eū. Altera
āt die cum venisset agrippa q bernice cū ml̄
ta ambitiōe:q introissent i auditoriū cum tri
bunis q viris pncipalib⁹ ciuitat⁹ iubēte festo
adductus est paul⁹. Et dixit fest⁹: Agrippa
rex q omnes q̄ simul adest nobiscum viri:
videtis hūc hoiem:de q̄ omis multitudo iude
orum interpellauit me hierosolymis petētes q
acclamātes ñ oportere eū viuē ampl⁹ . Ego
vō cōperi nihil dignū morte eū admisisse.
Ipso āt hoc appellāte ad augustū iudicari
mittē. De q̄ q̄d certū scribā dño ñ hēo:ppt
qō pduxi eū ad uos q maxie ad te rex agrip
pa:ut interrogatione facta habeaz q̄d scriba.
Sine rōne enim mihi videtur mittere vinc
tum q causas ei⁹ ñ significare.

¶ .XXVI.

Agrippa vō ad paulū ait. Permittit ē
loqui p temetipo: Tūc paulus extēta
manu cepit ratiōem reddē. De oīb⁹ q̄bus
accusor a iudeis rex agrippa estimo me beatū
apud te:cū sim defensur⁹ me hodie : maxie
te sciēte omnia q̄ apud iudeos sūt psuetudi
nes q q̄ones;ppter qō obsecro patienter me
audias. Et quidem vitam meam a iuuētu
te q̄ ab initio fuit in gēte mea i hierosolymis
nouerunt oēs iudei : psciētes me ab initio
si velint testimoniū phibere:qm̄ ex certissimā
secta nre religiōis vixi phariseus . Et nunc
in spe q̄ ad pmissiōis fca est
a deo : sto iudicio subiectus:i q̄ duodecim
trib⁹ nostre nocte q die deseruiētes sperāt de
uenire . De qua spe accusor a iudeis rex:

Quid icredibile iudicat apud vos: si deus mortuos suscitat? Et ego qdē estiauerā me aduersus nomen iesu naçareni debē multa ꝯtraria agē: qd̄ ⁊ feci hierosolymis. Et multos scōꝝ ego i carceribꝰ inclusi a pncipibus sacerdotū pt̄ate accepta: ⁊ cū occiderēt̄: de tuli sñiam. Et p ōes synagogas frequēt̄ puniēs eos: cōpellebā blasphemare: ⁊ amplꝰ īsaniēs i eos: pseq̄bar usq; in exteras ciuitates. In qbꝰ dū irē damascū cū pt̄ate ⁊ pmissu pncipum sacerdotū die media i via vidi rex de celo supra splendorē solis circūfulsisse me lumē: ⁊ eos q̄ mecū simul erāt: ōesq; nos cū decidissemꝰ in t̄ram: audiui vocem loquētē mihi hebraica lingua: Saule saule qd̄ me pseq̄ris? Durꝝ ē tibi ꝯtra stimulum calcitrare. Ego āt dixi: Quis es dñe? Dñs āt dixit: Ego sū iesus naçarenꝰ: quē tu pseq̄ris. Sz exurge ⁊ sta supra pedes tuos. Ad hoc.n. apparui t̄: ut ꝯstituā te mistrum ⁊ testē eoꝝ q̄ vidisti: ⁊ eoꝝ qbꝰ apparebo t̄: eripiens te de pplis ⁊ gētibꝰ: i q̄s nc̄ ego mitto te aperire oclos eoꝝ: ut ꝯuertāt̄ a tenebris ad lucē: ⁊ de pt̄ate sathāe ad deū: ut accipiant remissiōem pccōrū: ⁊ sortem iter scōs p fidē q̄ ē i me. Unde rex agrippa ñ fui icredulus celesti visioni: sz his q̄ sūt damasci pmū ⁊ hierosolymis ⁊ in ōem regionē iudee ⁊ gētibꝰ ānūciabā: ut pñiaz agerēt: ⁊ ꝯuerterent̄ ad deum digna pñie opa faciētes. Hac ex cā me iudei cū eēm i tēplo cōphēsū tētabant volētes me iterficē. Auxilio āt adiutꝰ dei usq; in hodiernum diem sto testificans minori atq; maiori: nihil extra dicens q̄ ea q̄ pphete locuti sunt futura esse: ⁊ moyses: si passibilis xp̄s: si pmꝰ ex resurrectione mōtuoꝝ lumē ānūciaturus est pplo ⁊ gētibus. Hec loquente eo ⁊ rationem reddente: festꝰ magna uoce dixit: Insanis paule. Multe te lr̄e ad insaniā ꝯuertunt. Et paulus: non īsanio inq̄t optime feste: sed vitatis ⁊ sobrietatis verba eloq̄r. Scit.n. d̄ his rex: ad quē ⁊ ꝯstant̄ loquor. Latere.n. eum nihil horū arbitror. Neq;.n. in angulo q̄cq̄ hoꝝ gestū ē. Credis rex agrippa pphet̄? Scio q; credis. Agrippa āt ad pauluz: In modico suades me xp̄ianū fieri. Et paulus: Opto apd̄ deū ⁊ i modico ⁊ i magno: nō tm̄ te: sed etiā ōes q̄ audiūt hodie fieri tales: q̄lis ⁊ ego sū except̄ vinculis his. Et exurrexit rex ⁊ p̄ses ⁊ bernice: ⁊ q̄ assidebāt eis. Et cū secessissēt loq̄bant̄ ad inuicem dicētes: q; nihil morte aut vinculis dignum quid fecit homo iste. Agrippa āt festo dixit: Dimitti poterat hō hic: si nō appellasset cesarem.

¶ .XXVII.

Ut āt iudicatuz ē nauigare eū i italiā: ⁊ tradi paulū cū reliq̄s custodijs centuriōi noīe iulio cohort̄ auguste: ascēdētes nauem adrumentinā incipiētem nauigare: circa asie loca sustulimus: perseuerante nobiscū aristarcho macedone thessalonicēse. Sequenti autem die venimus sidonē. Humane āt tractās iulius paulum pmisit ad amicos ire: ⁊ curam sui agē. Et inde cū sustulissemꝰ subnauigauimꝰ cyprū: ppterea q̄ essent venti ꝯtrarij. Et pelagus cilicie ⁊ pāphylie nauigātes venimus lystrā: q̄ ē lycie: ⁊ ibi iueniēs cēturio nauē alexādrinā nauigātē i italiā: trāsposuit nos i eā. Et cū mlt̄ diebꝰ tarde nauigaremꝰ ⁊ vix deuenissemꝰ ꝯtra gnydū: phibēte nos vēto adnauigauimꝰ crete iuxta salmōem. Et vix iuxta nauigantes: venimꝰ i locū quēdā: q̄ vocatur bonipōtꝰ: cui iuxta erat ciuitas thalassa. Multo āt tp̄e pacto: ⁊ cū iā ñ eēt tuta nauigatio: eo q̄ ieiuniū iā pterisset: ꝯsolabat̄ eos paulus dicēs eis: Viri: video qm̄ cū iiuria ⁊ mlto dāno ñ solum oneris ⁊ nauis: sed ēt aīarū nr̄aꝝ icipit eē nauigatio. Cēturio āt gubernatori ⁊ nauclero magis credebat: q̄ his q̄ a paulo dicebāt̄. Et cū aptꝰ portꝰ ñ esset ad hyemādū: plurimi statuerūt ꝯsiliū nauigare inde siq̄ mō possent deueniētes phenicē hyemare: portū crete respiciētē ad aphricū ⁊ ad choꝝ. Aspirāte āt austro estimātes ppositum se tenere: cū sustulissent de asson: legebāt cretam. Nō pꝰ mlt̄ū āt misit se contra ipsam ventus typhonicus: qui vocatur euroaq̄lo. Cumq; arrepta eēt nauis: ⁊ non posset conari i vētū: data naue flatibꝰ ferebamur. In insulaz āt quādā decurrētes: q̄ vocatur cauda: potuimꝰ vix obtinē scaphā. Qua sublata adiutorijs utebant̄ accīgētes nauē: timētes ne in syrtim iciderēt: sūmisso vase sic ferebāt̄. Valida āt nob̄ tēpestate iactatis: seq̄nti die iactū fecerūt: ⁊ t̄tia die suis manibus armamēta nauis piecerūt. Neq; āt sole neq; siderib̄ apparētib̄ p plures dies ⁊ tēmpestate ñ exigua iminēte: iā ablata erat spes oīs salut̄ nr̄e. Et cuz mlta ieiunatio fuisset: tūc stās paulus in medio eoꝝ dixit: Oportebat quidem: o viri audire me

nō tollē a creta: lucriq; facē iurīā hāc ⁊ iac
turā. Et nē suadeo vob̄ bono aio eē. Amis-
sio.n. nulli⁹ aie erit ex nob̄: p̄t̄q; nauis. Asti
tit.n. mihi hac nocte āgelus dei cui⁹ sū ego:
⁊ cui deseruio dicens: Ne timeas paule: ce-
sari te oz assistere. Et ecce donauit tibi dē⁹
oēs q̄ nauigāt tecum. Propt̄ qō bono aio
estote uiri. Credo.n. deo: q; sic erit quēad-
modū dictū ē mihi. In insulā āt quādā oz
nos deuenire. Sed postea q; q̄rtadecia nox
superuenit: nauigātib⁹ nob̄ in hadria circa
mediam noctē suspicabant naute apparere
sibi aliquā regiōem. Qui ⁊ summittentes
bolidem: inuenerūt passus viginti: ⁊ pusil-
lū ide separati: inuenerūt passus q̄ndeci. Ti-
mētes āt ne in aspera loca icidēm⁹: de pup-
pi mittētes anchoas quattuor optabāt die
fieri. Nautis vo q̄rentib⁹ fugē ō naui: cū mi
sissent scaphā i mare sub obtētu: q̄si icipēt
a proza anchoras extendē: dixit paulus cē-
turioni ⁊ militib⁹: Nisi hi i naui manserit:
vos salui fieri ñ potestis. Tūc abscidērūt mi
lites funes scaphe: ⁊ passi sunt eā excidē. Et
cū lux icipet fieri: rogabat paul⁹ oēs sumē
cibum dicēs: Quartadecima die hodie ex-
pectantes ieiuni pmanetis: nihil accipiētes.
Propt̄ qō rogo vos accipe cibū p salute ve
stra: q; nulli⁹ vīm capillus ō capite peribit.
Et cū hec dixisset: sumēs panē gias egit ōo
i ꝓspectu oīum: ⁊ cū fregisset cepit māduca
re. Animeq; ores āt fēi oēs: ⁊ ipsi sūpserunt
cibū. Eramus vo vniuerse aie i naui ducēte
septuagitasex: Et satiati cibo alleuiabāt na
uem: iactātes triticū i mare. Cū āt dies fēs
eēt t̄rā ñ agnoscebāt: sinū vero quēdam ꝓsi-
derabāt hñtem litt⁹: i quē cogitabāt si pos-
sent ejicē nauē. Et cū anchoras sustulissēt:
cōmittebāt se mari: simul laxantes iuncturas gubernaculoz: ⁊ leuato artemone fm
aure flatū tendebāt ad littus. Et cū icidisse
m⁹ i locū bithalassū ipegerūt nauē: ⁊ proza
q̄dē fixa manebat imobil⁹: puppis vo solue-
bat a vi maris. Militū āt ꝓsiliū fuit ut cu-
stodias occiderēt: neq; cū enatasset effugēt.
cēturio āt volēs saluare paulū phibuit fieri.
Jussitq; eos q̄ possent natare emittē se pri
mos ⁊ euadē ⁊ ad t̄rā exire: ⁊ ceteros alios
i tabul⁹ ferebāt: q̄sdā sup ea q̄ de naui erāt.
Et sic fm ē: ut oēs aie euaderēt ad t̄rā.

¶ .XXVIII.

Et cū euasissem⁹: tē cognouim⁹: q; mi
tylene insula vocabat. Barbari vo p̄sta
bant ñ modicam hūanitatem nob̄. Accen
sa .n. pyra reficiebant nos oēs ꝓpt̄ imbrē:
q̄ imminebat ⁊ frigus. Cū ꝓgregasset āt pau-
lus sarmētoz aliquātā multitudiēm ⁊ ipo
suisset sup ignē: vipera a caloze cū ꝓcessisset
iuasit manū ei⁹. Ut vo viderūt barbari pē
dētē bestiā ō mānu ei⁹: ad iuicē dicebāt: Uti
q; homicida ē hō hic: q; cum euasit de mari
ultio ñ sinit eū viuere. Et ille q̄dē excutiens
bestiaz i ignē: nihil mali passus ē. At illi exi
stiabant eū i tumorē ꝓcrtendum: ⁊ subito
casurum ⁊ mori. Diu āt illi sperātib⁹ ⁊ vidē
tibus nihil mali in eo fieri: ꝓcrtētes se dice
bāt eum eē deum. In locis āt illi erant p̄dia
p̄ncipis insule noīe publij: q; nos suscipiens
triduo benigne exhibuit. Cōtigit āt patrem
publij febrib⁹ ⁊ dysinteria vexatū iacē. Ad
quē paulus itrauit: ⁊ cū orasset ⁊ iposuisset
ei manus: saluauit eum. Quo fco: oēs q̄ in
insula hēbant infirmitates: accedebāt ⁊ cu-
rabant. Qui ēt multis honoribus nos ho-
norauerunt: ⁊ nauigantib⁹ iposuerūt q̄ ne-
cessaria erāt. Post mēses āt tres nauigauī-
mus in naui alexandrina: q̄ i insula hyema
uerat: cui erat isigne castoz. Et cū venissē
m⁹ syracusā: māsim⁹ ibi triduo. Inde circū-
legētes deuenim⁹ rhegiū: ⁊ p⁹ vnū diez flāte
austro secūda die venim⁹ puteolos: ubi inuē
t̄ frib⁹ rogati sum⁹ manē apud eos dies sep
tem: ⁊ sic venim⁹ romam. Et inde cū audissēt
fres occurrerūt nob̄ usq; ad appy foz: ⁊ tri
bus tabernis. Quos cū vidisset paul⁹ gias
agēs deo accepit fiduciā. Cū āt venissemus
romā: pmissū ē paulo pmanē sibimet: cū cu
stodiēte se milite. P⁹ t̄uū āt diez vocauit
p̄mos iudeoz. Cūq; venissent dicebat eis:
Ego viri fres nihil aduersus plebē faciens:
aut morē patrum: victus ab hierosolymis
tradit⁹ sū i manꝰ romanoz: q̄ cū itrogatio-
nem ō me habuissēt: voluerūt me dimittē:
eo q⁹ eēt nulla cā mortis in me. Cōtradicen
tib⁹ āt iudeis coactus sum appellare cesarē:
ñ q̄si gētē meā hñs aliq̄d accusare. Propt̄
hāc igit̄ cāz rogaui vos vidē ⁊ alloq̄. Prop
ter spē.n. isr̄l cathena hac circūdat⁹ sū. At
illi dixerūt ad eū: Nos neq; lās accepim⁹
de te a iudea: neq; aduenies alicꝰ fm nun-
ciauit aut locutus ē q̄d ō te malū. Rogam⁹
āt a te audire q̄ sentis. Nam de secta hac no
tū ē nob̄: q; ubiq; ei ꝓtradicitur. Cū consti
tuissent āt illi diē: venerūt ad eū i hospitiū
plurimi: q̄b⁹ exponebat testificās regnū dei

suadẽsq; eis de ihesu ex lege moysi ⁊ pphetis: a mane usq; ad vesperã. Et q̃dã credebant his q̃ dicebãt: q̃dã vo ñ credebãt. Cũq; ũi cem nõ eẽnt ꝓfitẽtes: discẽbãt dicẽte pau lo vnũ verbũ: Quia bñ spс̃s locutus est p ysaiam pphetam ad pres uros dicẽs: Vade ad pplm istũ ⁊ dic: Aure audietis ⁊ ñ itelligetis: ⁊ videtes videbitis ⁊ ñ pspicietis. Incrassatũ ẽ. n. cor pplꝰ huꝰ ⁊ aurib' grauiter audierũt: ⁊ oculos suos cõpresserunt: ne fõ te videãt oculꝰ ⁊ aurib' audiãt ⁊ corde itelligãt: ⁊ ꝓuertant ⁊ sanẽ eos. Notũ g̃ sit vob': qm̃ gẽtib' missũ ẽ hoc salutare dei: ⁊ ipi audiẽt. Et cũ hec dixisset: exierũt ab eo iudei multã hñtes iter se q̃stiõem. Mãsit ãt biennio toto i suo ꝓducto: ⁊ suscipiebat oẽs q̃ i grediebãt ad eũ: ꝓdicãs regnũ dei: ⁊ docẽs: q̃ sũt ỏ dño ihesu xp̃o cuꝫ omni fiducia sine phibitione.

¶ Explicit liber actuũ apl'oꝝ. Incipit ꝓlogus in septem epl'as canonicas.

Non ita est ordo apud grecos: q̃ integre sapũt fideq; rectã sectãt epl'aꝫ septẽ: q̃ canõice nũcupãt: sic i latinis codicib' inuenit: ut q̃a petrus ẽ pm' i ordie apl'oꝝ: pme sint ẽt ei' epl'e i ordie ceteraꝫ. Sed sic euãgelistas dudũ ad veritat' linea cõtexi mus: ita has ꝓpo ordini deo iuuãte reddi dizꝰ. Est. n. pma eaꝫ vna iacobi: due petri: tres ioãnis: ⁊ iude vna. Que si sicut ab eis digeste sũt: ita q̃s ab itptib' fideliꝫ i latinum verterẽt eloq̃ũ: nec ãbiguitatem legẽtib' faceremt: nec sermonum sese varietas ipugnaret: illo ꝑcipuo loco: ubi de vnitate trinitat' i pma ioannis epl'a positũ legimus: i q̃ etiã ab ifidelib' trãslatoꝝ mltũ erratũ cẽ a fidei veritate cõperim': triũ tm̃mõ vocabula: hoc ẽ aq̃ sãguis ⁊ spс̃s i ipa sua editione ponẽtib': ⁊ pñs vbiq; ac spс̃s testioniũ omittẽtib'. In q̃ maxie ⁊ fides catholica roboratur: ⁊ pñs ⁊ filꝰ ⁊ spс̃s sci vna diuinitat' substãtia cõprobat. In ceteri vero epl'is quãtuꝫ a nña alioꝝ distet editio: lectoris prudentie derelinq̃. Sed tu virgo xp̃i eustochiũ: dum a me impensius scripture veritatez iquiris: meã q̃dãmõ senectutẽ inuidoꝝ dentib' corrodendã exponis: q̃ me falsariũ corruptorẽ q; scarum ꝓnunciant scripturaꝫ. Sed ego in tali opere nec emulorũ meorum inuidẽtiã ptimesco: nec sãcte scripture veritatẽ poscẽtibus denegabo.

¶ Explicit plog' in septẽ epl'as canonicas. Incipit argumẽtũ i easdem.

Iacobus petrus ioannes ⁊ iudas: septẽ epl'as ediderũt tã mysticas q̃ succẽtas ⁊ breues parit' ac lõgas: breues i verbis: lõgas i sententijs: ut rarus sit: q̃ nõ earũ lectiõe ecctiat.

¶ Explicit argumẽtũ i septẽ epl'as canõicas. Incipit argumẽtũ i epl'am canonicaꝫ beati iacobi apl'i.

Iacob' apl's sẽm istruit clerum de cultura celestiũ ꝓceptoꝝ ⁊ regula catholice obs̃uantie: ⁊ de iuicte patiẽtie maiestate: ⁊ de reuelatiõe pluriorũ: ⁊ de mẽdacio magistroꝝ.

Explicit argumentum. Incipit epl'a canonica beati Jacobi apl'i. Cap'lm ꝑmuꝫ.

Iacobus dei ⁊ dñi nr̃i ihesu xp̃i seruꝰ: duodecim tribub': q̃ sũt in dipsiõe salutẽ. Oẽ gaudiũ existimate fr̃es mei cũ in tẽtatiões varias iciderit: scientes q; ꝓbatio fidei vr̃e patiẽtiã operat. Patiẽtia ãt op' pfectũ hẽat: ut sitis perfecti ⁊ integri i nl'lo deficientes. Si q̃s ãt vr̃m indiget sapia. postulet a deo: q̃ dat oib' affluenter ⁊ nõ iproperat: ⁊ dabitur ei. Postulet ãt i fide: nihil hesitans. Qui. n. hesitat: similis ẽ fluctui maris: q̃ a vẽto mouet ⁊ circũfertur. Nõ g̃ estimet hõ ille: q; accipiat aliq̃d a dño. Vir duplex aio: icõstans ẽ i õib' vijs suis. Glorietur ãt frater hũil' i exaltatiõe sua: dives ãt i hũilitate sua: qm̃ sicut flos feni trãsibit. Exortꝰ ẽ. n. sol cũ ardore ⁊ arefecit fenũ: ⁊ flos ei' decidit: ⁊ decor vult' eius ỏperijt. Ita ⁊ diues in itineribus suis marcescet. Beatus vir qui suffert tentationem: qm̃ cum ꝓbatus fuerit accipiet coronam vite: quã repromisit deus diligẽtib' se. Nemo cum tentatur dicat: qm̃ a deo tentatur. Deus. n. intentator malorũ est. Ipse ãt neminem tentat. Unusq̃sq; vo

ꝛẽtatur a ꝓcupiscẽtia sua: abstractus ⁊ illectus. Deide ꝓcupiscẽtia cum cõceperit parit peccatũ: peccm vero cũ ꝓsumatũ fuerit: generat mortẽ. ¶ Nolite itaq; errare fres mei dilectissimi. Oẽ datũ optimũ ⁊ oe donũ pfectũ de sursũ ẽ descendens a pre luminũ: apũ quẽ nõ ẽ trãsmutatio: nec vicissitudinis obũbratio. Uolũtarie. n. genuit nos verbo veritatis: ut sim⁹ ũtiũ aliq̃ creature eius. Scitis fres mei dilectissimi. Sit ãt oĩs hõ velox ad audiẽdũ: tardus ãt ad loquẽdũ: ⁊ tard⁹ ad iram. Ira. n. viri iusticiã dei nõ opat. ¶ Propter qõ abũcientes oẽm ĩmundiciã ⁊ abũdãtiã malicie i mãsuetudie suscipite ĩsitũ vbũ: qđ pot saluare aias vras. ¶ Estote ãt fctores vbi: ⁊ nõ auditões tm̃: fallẽtes vosmetipos: q: si q̃s auditor ẽ vbi ⁊ nõ factor: hic cõparabit vizo ꝓsiderãti vultũ natiuitat⁹ sue in speculo. Cõsiderauit. n. se ⁊ abiit: ⁊ statim oblit⁹ ẽ: qual⁹ fuerit. Qui ãt ꝓspexerit i lege perfecte libertat⁹ ⁊ pmãserit i ea nõ auditor obliuiosus fctus: sz fctor opis: hic beat⁹ i fctu suo erit. Si q̃s ãt putat se religiosũ cẽ nõ ãfrenãs linguã suã: sed seducẽs cor suũ: huius vana ẽ religio. ¶ Religio mũda ⁊ ĩmaculata apud deũ ⁊ patrẽ hec ẽ: visitare pupillos ⁊ viduas i tribulatiõe eor: ⁊ imaculatũ se custodire ab hoc seculo.

¶ .II.

¶ Fratres mei: nolite i psonaꝝ acceptõe hẽre fidem dñi nr̃i ihesu xpi gle. Etenim si introierit i cẽtũ viz vir aureũ ãnulũ hñs i veste candida: introierit ãt ⁊ paup i sordido habitu: ⁊ itẽdat⁹ i eũ: q̃ idut⁹ ẽ veste ꝑclara: ⁊ dicat⁹ ei: tu sede hic bñ: paupi ãt dicatis: tu sta illic: aut sede sub scabello pedũ meorũ: nõne iudicat⁹ apud vosmetipsos ⁊ facti estis iudices cogitationum iniq̃rũ? ¶ Audite fres dilectissimi. ¶ Nõne de⁹ elegit paupes in hoc mũdo diuites in fide ⁊ hẽdes regni: qđ repromisit deus diligentib⁹ se? Uos autem exhonorastis pauperẽ. ¶ Nõne diuites p potentiam oppmunt vos: ⁊ ipsi trahunt vos ad iudicia? ¶ Nõne ipsi blasphemãt bonum nomẽ: qđ ĩuocatũ ẽ sup vos? Si tm̃ legẽ pficitis regalẽ fm scripturas: diliges primus tuũ sicut teipsũ: bñ facitis: si ãt psonã accipitis: pcm opamini: redarguti a lege quasi trãsgressores. Quicũq; ãt totã legẽ seruauerit: offendat ãt i vno: fctus ẽ oĩum reus. Qui. n. dixit nõ mechaberis: dixit ⁊ nõ occides. Q si nõ mechaberis: occides autez: factus es trãsgressor legis. Sic loq̃mini ⁊ sic facite: sicẽ p legẽ libertatis incipiẽtes iudicari. ¶ Iudiciũ. n. sine mia illi q̃ nõ fac miam. ¶ Superexaltat ãt mia iudicio. Quid ꝓderit fres mei si fidẽ q̃s dicat se hr̃e: opa ãt nõ hẽat? Nũq̃d poterit fides saluare eũ? Si aũt frater ⁊ sor nudi sint: ⁊ idigeãt victu q̃tidiano: dicat ãt aliq̃s ex vob⁹ illis: ite i pace calcfacimini ⁊ saturamini: nõ dederit⁹ ãt eis: q̃ necessaria sũ cõpor: qđ ꝓderit? Sic ⁊ fides si nõ hẽat opa: mor tua ẽ i semetipsa. Sed dicet q̃s: Tu fidem habes: ⁊ ego opa hẽo. Ostẽde mihi fidẽ tuã sine opib⁹: ⁊ ego ostẽdã tibi ex opib⁹ fidẽ meã. Tu credis qm̃ vnus ẽ de⁹: bñ fac. Et demones credũt ⁊ ꝓtremiscũt. Uis aũt scire o hõ inanis: qm̃ fides sine opib⁹ ociosa ẽ? Abraã pr̃ nr̃ nõne ex opib⁹ iustificatus ẽ: offerens ysaac filiũ suũ sup altare? Uides qm̃ fides cooperabat opibus illius: ⁊ ex operib⁹ fides ꝓsumata est: Et supplета ẽ scriptura dicens: Credidit abraã deo ⁊ reputatũ ẽ illi ad iustitiã: ⁊ amicus dei appellat⁹ ẽ. Uidetis qm̃ ex opibus iustificatur hõ: ⁊ nõ ex fide tm̃. Similiter ⁊ raab meretrix: nonne ex operib⁹ iustificata ẽ suscipiẽs nuncios et alia via eũciens? Sicut. n. cor ꝓ sine spũ mõ tuũ ẽ: ita fides sine operib⁹ mortua est.

¶ .III.

¶ Nolite plures mgri fieri fres mei sciẽtes qm̃ mai⁹ iudiciũ sumitis. In multis. n. offendim⁹ oẽs. Si q̃s i vbo non offendit: hic pfectus ẽ vir. Pot ẽt freno circũducẽ totũ cor ꝓ⁹. Si aũt eq̃s frena in ora mittim⁹ ad ꝓsentiendũ nob⁹: oẽ co: pus illor circũferimus. Et ecce naues cũ magne sint ⁊ a ventis validis minent: circũferũt ãt a modico gubernaculo: ubi ipet⁹ dirigẽtis voluerit. Ita ⁊ lingua modicũ q̃dẽ mẽbrũ ẽ: ⁊ magna exaltat. Ecce quãtus ignis q̃ magnã siluã icẽdit? Et lingua ignis ẽ: vniuersitas iq̃tat⁹. Lingua ꝓstituit⁹ i mẽbris nr̃is: q̃ maculat totũ cor ꝓ⁹: ⁊ inflãmat rotã natiuitat⁹ nr̃e inflãmata a gehẽna. Dis. n. natura bestiaꝝ volucrũ ⁊ serpentũ ẽt ⁊ ceteror domãt ⁊ domita sũt natura hũana: liguã autẽ nullus hoiũ domare pot. Inq̃etũ malũ plena veneno mortifero. In ipsa bñdicim⁹ deũ ⁊ patrẽ: ⁊ i ipsa maledicimus hoies q̃ ad imaginẽ ⁊ sil̃itudiem dei facti sunt. Ex ipso ore ꝓcedit bñdictio ⁊ maledictio. Mõ oz fres mei hec ita fieri. Nũq̃d fons de eodẽ foramine emanat dulcẽ ⁊ amarã aquam? Nunquid

pōt fīes mei fic' vuas facē: aut vitis ficus? Sic neq; salsa dulcē pōt facē aquā. Quis sapiēs ⁊ disciplinat' iter vos? Ostēdat ex bōa ꝓuersatiōe opatiōem suā i mansuetudie sapiētie. Q; si zelū amaz hēt ⁊ ptētiōes sint, i cōdib' vīis: nolite glari ⁊ mēdaces ē aduersus veritatē. Nō ē. n. ista sapia de surſū descendēs a pīe luminū: sed terrena aial' diabolica. Ubi. n. zelus ⁊ ptētio: ibi icōstātia ⁊ ōe op' prauū. Que āt de surſū ē sapia: ꝑmū q̄dē pudica ē: deide pacifica: modesta suadibil' bōis ꝓsētiēs: plēa mia ⁊ fructib' bonis iudicās sine simulatiōe. Fruct' āt iustitie in pace seiāt: faciētib' pacē. ¶ .IIII.

Unde bella ⁊ lites i vob'? Nōne ex ꝓcupiscētijs vīis: q̄ militāt i mēbris vīis? Cōcupiscitis ⁊ ñ hētis: occidit' ⁊ zelatis: et ñ potestis adipisci. Litigatis ⁊ belligeratis: ⁊ ñ hētis ppt̄ q̄ō ñ postulatis. Petit' ⁊ nō accipit': eo q; male petat': ut i ꝓcupiscētijs vīis ifumat'. Adulteri: nescitis q: amicitia hui' mūdi iimica ē dei? Quicūq; g̃ voluerit amic' esse seculi hui': iimic' dei ꝓstituit. An putat' q: inaniter scriptura dicat: ad iuidiā ꝓcupiscit sps: q̄ hitat in vob'. Maiorē autē dat gīam. Ꝓpter q̄ō dicit: Deꝰ superbis resistit: humilib' āt dat gīam. Subdit' g̃ esto te deo: resistite āt diabolo: ⁊ fugiet a vobis. Appropiate deo: ⁊ appropiāb it vob'. Emū date manus pccores ⁊ purificate corda duplices aio. Miseri estote ⁊ lugete ⁊ plorate: risus vī i luctū ꝑuertat: ⁊ gaudiū i mestorē. Humiliamini i ꝓspectu dñi: ⁊ exaltabit vos. Nolite detrahere alt'utrū fīes mei. Qui detrahit fratri aut qui iudicat fīem suum detrahit legi ⁊ iudicat legem. Si autem iudicas legem: ñ es factor legis: sz iudex. Unus ē. n. legislator ⁊ iudex: q̄ pōt pdere ⁊ liberare. Tu āt q̄s es q̄ iudicas ꝓximū tuū? Ecce nūc q̄ dicit': hodie aut crastino ibim' i illaz ciuitatē: ⁊ faciem' ibi q̄dē ānū ⁊ mercabim' ⁊ lucrū faciem': q̄ ignorat q̄d erit i crastinuz. Que ē. n. vita vra? Uapor ē ad modicū parēs: ⁊ deinceps extīmiabit ꝑ eo ut dicatis: si dñs voluerit ⁊ si vixerim': faciem' hoc aut illud. Nūc āt exultatis i superbijs vīis. Omis exultatio talis maligna ē. Sciēti igit̄ bonū facere ⁊ ñ faciēti: peccatū ē illi.

¶ .V.

Agite nunc diuites: plorate vlulantes in miserijs vīis: que adueniēt vobis. diuitie vestre putrefacte sunt: ⁊ vestimenta vra a tineis comesta sūt. Aurz ⁊ argētū vrz erugiauit: ⁊ erugo eorz i testionīū vob' erit: ⁊ māducabit carnes vras sicut ignis. Thesauriſast' vob' iraz i nouissimis dieb'. Ecce merces operarioꝝ: q̄ messuerūt regiōes vestras: q̄ fraudata ē a vobis clamat: ⁊ clamō eorz i aures dñi sabaoth. Itroiuit. Epulati est' sup tram: ⁊ in luxurijs enutrist' corda vra. In die occisiōis adduxist' ⁊ occidist' iustum: ⁊ ñ restitit vobis. Patiētes igit̄ estote fīes usq; ad aduentum dñi. Ecce agricola expectat ꝓciosū fructū tre patienter ferēs: donec accipiat tēporaneū ⁊ serotinū. Patiētes igit̄ estote ⁊ vos ⁊ ꝓfirmate cōda vra: q̄m aduēt' dñi appropiāb it. Nolite igemiscere fīes i alt'utrū: ut nō iudicemini. Ecce iudex ante ianuā assistit. Exemplum accipite fīes exitus mali ⁊ lōganimitat' ⁊ laboris ⁊ patientie pphetas: q̄ locuti sūt i noie dñi. Ecce beatificam' eos: q̄ sustinuerūt. Sufferētiaz iob audistis: ⁊ finē dñi vidist': q̄m misericors ē dñs et mīsator. Ante oia āt fīes mei nolite iurare: neq; p celū nz p terraz neq; aliud q̄cūq; iuramētū. Sit āt ſmo vr̄: est est: nō nō: ut nō sub iudicio decidat'. Tristat autē aliq̄s vīm: oret eq̄ aio et psallat. Infirmat' q̄s i vobis: inducat pbr̄os eccl'e et orent sup eū: vngētes eū oleo in noie dñi. Et oratio fidei saluabit infirmū: et alleuiabit eū dñs: et si i pccis sit remittent ei. Cōfitemini g̃ alter utruz pcca vra: ⁊ ora te ꝑ inicē: ut saluemini. Multum. n. valet deprecatio iusti assidua. Helias hō erat silis nobis passibil': ⁊ oratione orauit: ut ñ plueret sup terram: ⁊ non pluit ānos tres ⁊ menses sex. Et rursū orauit: ⁊ celū dedit pluuiā: ⁊ terra dedit fructū suū. Fīes mei: si q̄s ex vobis errauerit a veritate ⁊ ꝑuerterit q̄s eū: scire oz: q̄m q̄ ꝑuerti fecerit pccorem ab errore vie sue: saluabit aiam ei' a morte: ⁊ opit multitudiez peccoꝝ.

Explicit epla beati iacobi apli. Sequit argumētū i eplam beati petri primā.

Discipl'os saluatoris iuicti toto orbe diffusos peregrinos in hoc seculo mōstrat: ⁊ pterite vite penitere suadet: ⁊ i nouā vitā pficē tota cū solicitudie exhortat simō petri' fili' ioānis, puicie galilee vico bethsaida frater andree apostoli.

Explicit argumētū. Incipit epla beati petri apostoli prima. Capitulū primum.

Petrus apostolus ieſu xpi: electi aduēis diſp ſionis pōti galatie cappa/ docie aſie z bithynie ſm p ſciam dei pris i ſcificatōez ſps i obediētiā z aſpſiōez ſāguis ieſu xpi: gīa vobis z pax mltiplicet. Bñdictus de z pater dñi nri ieſu xpi: q ſm miam ſuā magnā regenerauit nos in ſpē vi uā p reſurrectiōem ieſu xpi ex mortuis in hereditatē icorruptibilē z icōtamiatā z im marceſſibilē ꝓſeruatā i cel i vobis : q i vir tute dei cuſtodimini p fidē i ſalutē parataz reuelari in tpe nouiſſimo. In q exultabitis modicū nē ſi oz ꝓtriſtari in varijs tentatio/ nib: ut pbatio vre fidei mlto pcioſior ſit au ro: qđ p ignē pbat: iueniat in laudē z gl'am z honorē in reuelatiōe ieſu xpi : quē cū nō videritis diligitis. In quē nc q non videtes creditis: credētes aūt exultabitis leticia ine narrabili z glorificata reportātes finē fidei vre ſalutē aiarū vrarū. De q ſalute exq̄ſierūt atz ſcrutati ſūt pphete: q de futura i vob gīa p phetauerūt: ſcrutātes i qđ uel i quale tēp' ſignificaret i eis ſps xpi pnūcias eaſ q i xpo ſūt paſſiones z poſteriores gl'as: quib' reue latū ē: quoniā nō ſibimetipſis: vob aūt miſtrabāt ea q nūc nūciata ſūt vobis per eos: q euan geliçauerūt vobis ſpu ſco miſſo de celo: i quē deſiderāt āgeli pſpicere: ppe qđ ſuccincti lū bos mētis vre ſobrij perfecti ſperate in eā: q offert vobis gīam i reuelatiōem ieſu xpi: q ſi filij obediētie: nō ꝓfigurati prior' igrātie vre deſiderijs: ſed ſm eū q vocauit vos ſcz: ut z ipſi in oī uerſatiōe ſci ſitis: quoniā ſcriptū ē: ſancti eritis: quoniā ego ſcs ſum. Et ſi pa trem inuocatis eū: q ſine acceptōe pſonaruz iudicat ſm vnuſcuiuſq op': i tiore icolat' vri tpe uerſamini. Scientes q nō corrup tibilibus auro uel argēto redempti eſtis de vana vra uerſatione patne traditiōis: ſed pcioſo ſāguie: q̄ſi agni imaculati xpi z icō taminati: pcogniti qđem ante mūdi ꝓſtitu tōem: manifeſtati aūt nouiſſimis tpib' ppr vos: q per ipſū fideles eſtis in deo: q ſuſcita uit eū a mortuis: z dedit ei gl'am: ut fides vra z ſpes ēt i deo. Alias vras caſtificātes i obediētia caritatis: i fraternitatis amore: ſim plici ex corde iuicē diligite attēti: renati nō ex ſeie corruptibili: ſed icorruptibili p vbū dei viui z pmanētis i eternū: q̄ois caro ut fenū: z ois gl'a ei tāq̄ flos feni. Exaruit fe nū z flos ei cecidit: vbū aūt dñi mānet i eternū. Hoc ē aūt vbū qđ euāgeliçatū ē i vos.

C. II.

Deponētes igr oem malicia z oem do lum z ſimulatiōes z inuidias z oēs de tractatiōes: ſic mō geniti iſātes rōnabiles z ſine dolo lac ꝓcupiſcite: ut in eo creſcatis i ſa lutē: ſi tn guſtaſtis: q̄m dulcis ē dns. Ad quē accedētes lapidē viuū ab hoib' qdē reprobatū: a deo aūt electū z honōificatū: z ipſi tāq̄ lapides viui ſupedificamini domos ſpua les i ſacerdotiū ſcm: offerētes ſpirituales ho ſtias acceptabiles deo p ieſū xpm. Propter qđ ꝓtinet ſcriptura: Ecce pono in ſyon lapi dē ſūmū angularē pbatū electū pciosū: z q crediderit in eum n pfūdet. Vob igr honor credentib': ñ credētib' aūt lapis: quē reprobauerūt edificātes: hic fcs ē i caput āguli: z la pis offēſiōis z petra ſcādali: his q offendūt vbo: nec credūt i quo z poſiti ſūt. Vos aūt genus electum: regale ſacerdotiū: gēs ſācta pplis acqſitiōis: ut vtutes ānūcietis ei': q de tenebris vos vocauit i āmirabile lumē ſuū: q aliqn ñ pplis dei: nc aūt pplis dei: q ñ ꝓfecti miam: nūc aūt miam ꝓſecuti. Carissimi: obſecro vos tanq̄ aduenas z peregrios ab ſtinere vos a carnalib' deſiderijs: q militāt aduerſus aiam: ꝓuerſatiōem vram ite gētes hñtes bonā: ut in eo q detractāt de vob tā q̄ de malefactoribus: ex bonis opibus vos ꝓſiderātes: glorificēt deum i die viſitatiōis. Subiecti igr eſtote oi hūane creature ꝓpter deū: ſiue regi q̄ſi pcellenti: ſiue ducib' tanq̄ ab eo miſſis ad vindictā malefactoz laudem vo bonorum. Quia ſic ē voluntas dei: ut bñ faciētes obmutescē faciatis ip̄rudētiā hoium ignorātiam. Quaſi liberi: z ñ quaſi velamen hñtes malitie libertatez: ſz ſic dei. Oēs honorate: fraternitatē diligite. Deū timete: regē honōificate. Serui ſubditi eſto te i oi timore dñis: ñ tn bonis z modeſtis: ſed etiam diſcolis. Hec ē. n. gīa: ſi ꝓpter dei ꝓſciam ſuſtinet qs triſtitias patiens iiuſte. Que. n. ē gīa: ſi peccātes z colaphiçati ſuf ferētis. Sz ſi bñfaciētes patiēt ſuſtinetis: hec ē gīa apd deū. In hoc. n. vocati eſtis: qa z xps paſſus ē p nob: vobis reliqns exēplum: ut ſequamini veſtigia eius. Qui pcz nō fecit

nec iuēt ē vol' i ore eī. Qui cū maledicēt: nō maledicebat cū patēt ñ cōminabat. Tra debat āt iudicāti se iuste. Qui pcā nīa ipe ptulit i cōpōe suo sup lignū: ut pcīs mōtui iustitie viuam⁹: cui⁹ liuore sanati estis. Erat⁹ .n. sic oues errātes: sed ꝓuersi estis nc ad pa storē ꝛ epm aiarum viarū.

¶ .III.

Similr mlieres subdite sint virīs suis: ut ꝛ sic ñ credūt vbo p mulierū ꝓuer satiōez sine vbo lucrifiant: ꝓsiderātes in ti more scāz ꝓuersatōez viaz. Quarū sit ñ ex trīsec⁹ capillatura: aut circūdatio auri aut i dumenti vestimētoꝝ cult⁹: sed q̄ absc̄di⁹ ē cordis hō i icorruptibilitate q̄eti ꝛ mode sti sps: q̄ ē i ꝓspectu dei locuplex. Sic.n. ali qñ ꝛ sce mlieres sperātes i deo ornabant se subiecte ꝑpīs virīs: sic sara obediebat abrae dñm eū vocās: cui⁹ estis filie bñfacientes: ꝛ nō ptimētes ullā ptrubatōez. Viri silr cohabitātes fm sciētiā: q̄si infirmiori vasculo mu liebri ipartientes honorē tāq̄ cohēdib⁹ gre vite: ut ñ ipediātur oꝝoes vre. In fide autez ões vnanimes cōpatientes fraternitatī amatores misericordes modesti hūiles: ñ redden tes malū ꝑ malo: nec maledictū ꝑ maledic to: sed ecōtrario bñdicētes: q̄ i hoc vocati estis: ut bñdictiōez hēditate possideat. Qui .n. vult vitam diligē: ꝛ dies videre bonos: coerceat linguam suam a malo: ꝛ labia ei⁹ ne loquāt dolum. Declinet āt a malo ꝛ faci at bonum: inquirat pacem ꝛ sequat eā: quia oculi dñi sup iustos: ꝛ aures ei⁹ i ꝑces eoꝝ vultus āt dñi sup faciētes mala. Et q̄s ē qui vobis noceat: si boni emulatores fueritis? Sed ꝛ si q̄d patimini ꝓpter iusticiam beati. Timorem āt eoꝝ ne timueritis: ut ñ cōturbemini. Dñm āt xp̄m sc̄ificate in cordibus vīis: parati sēp ad satisfactōem oī poscenti vos rōem de ea: q̄ in vob⁹ ē spe: sed cū mode stia ꝛ tiore ꝓsciam hntes bonā: ut i eo q̄ de trahūt ꝺ vob⁹ ꝓfūdāt: q̄ calūniāt viaz bonā i xp̄o ꝓuersationem. Melius ē.n. ut bñfaci ētes: si volūtas dei velit pati: q̄ malefacien tes: quia xp̄s semel ꝑ pcīs nīis mortu⁹ ē iu stus ꝑ iniustis: ut nos offerret deo: mortifi catos q̄dem carne: viuificatos āt spu. In q̄ ꝛ his q̄ i carcere erant spu veniēs ꝓdicauit: q̄ increduli fuerāt aliq̄n: q̄n expectabāt dei patientiam in dieb⁹ noe: cum fabricaretur arca: in q̄ pauci. i. octo aie salue facte sunt ꝑ aquā. Quꝛ ꝛ vos nc silis forme saluos faē baptisma: non carnis depositio sordiū: sed ꝓscie bōe itrogatio i deū ꝑ resurrectōez iesu xp̄i a mortuis: q̄ ē i dextera dei: deglutiens mōtē: ut vite eterne hēdes efficēmur: ꝓfect⁹ i celū subiecti sibi āgel⁹ ꝛ pīatib⁹ ꝛ vtutib⁹.

¶ .IIII.

Christo igr passo i carne ꝛ vos eadē co gitatiōe armamini: quꝛ q̄ passus ē i car ne desīt a pcīs: ut ñ iā desideriis hoiuz: sz volūtati dei: qō ālīquā ē i carne viuat tp̄is. Sufficit.n. pteritū tps ad volūtatē gētium ꝓsūmādā his: q̄ ābulauerūt i luxurīs desi derīs vinolētijs cōmessatiōib⁹ potatiōib⁹ ebrietatibus ꝛ illicitis idolorū cultib⁹. In q̄ āmirant ñ ꝓcurrētib⁹ vob⁹ i eādē luxurie co fusiōem blasphemantes: q̄ reddēt rōem ei: q̄ parat⁹ ē iudicare viuos ꝛ mortuos. Ꝓrop ē hoc.n. et mortuis euāgelizatū ē: ut iudicēt q̄dem fm hoīes in carne: viuāt āt fm deū i spu. Omnium āt finis appropiquabit. Estote itaq̄ prudētes ꝛ vigilate i oꝝonib⁹: āte oia āt mutuā i vobīsmetipsis caritatē ꝓtinuaz hntes: quꝛ caritas operit mltitudiem pcꝛorū. Hospitales inicē sine murmuratiōe. Unus q̄sq̄ sicut accepit grām: i alterutrū illā am mīstrātes: sicut bōi dispēsatores mltifōmis gre dei. Si q̄s loq̄t q̄si ꝓmones dei. Si quis mīstrat tanq̄ ex vtute quā āmīstrat de⁹: ut i oīb⁹ honorificet de⁹ ꝑ iesū xp̄m: cui ē gla ꝛ imperium in secula seculorum amen. Carissimi: nolite peregrinari i feruore: q̄ ad tenta tionez vob⁹ fit: q̄si noui aliq̄d vobis ꝓtigat: sed cōicātes xp̄i passiōib⁹ gaudete: ut ꝛ i re uelatōe gre ei⁹ gaudeat⁹ exultātes. Si exprō bramini i noie xp̄i: beati eritis: quꝛ q̄ ō ē ho noris gre ꝛ vtutis dei: ꝛ q̄ ē ei⁹ sps sup vos re quiescit. Nēo āt vīm patiat q̄si hōicida aut fur aut maledicus aut alienorū appetitor. Si āt ut xp̄ianus: ñ erubescat: glorificet āt deum in isto noie: quꝛ tempꝰ ē: ut icipiat iu diciū a domo dei. Si aūt ꝓmū a nob⁹: qs fi nis eorū: q̄ ñ credūt dei euāgelio? Et si iust⁹ q̄dē vix saluabit: ip⁹ ꝛ pcor: ubi parebūt? Itaq̄ ꝛ hi q̄ patiūt fm voluntatē dei: fideli creatorī cōmēdent aias suas i bñfactis.

¶ .V.

Seniores q̄ q̄ i vob⁹ sūt: obsecro cōsenior ꝛ testis xp̄i passionū: q̄ ꝛ eius q̄ i futu ro revelanda ē gre cōicator. Pascite q̄ i vob⁹ ē gregē dei: ꝓuidētes ñ coacte: sed spōtanee secundum deum: neq̄ turpis lucri grā: sed volūtarie: neq̄ ut dñantes i cleris: sz fōma

facti gregis ex aīo: ⁊ cū apparuerit prīceps pastoꝝ percipietis īmarcescibilē gl'e coronam. Sil'iter adolescentes subditi estote senioribꝰ. Oēs.n. iuicē hūilitatē īsinuate: q̄a dn̄s supbis resistit: hūilibꝰ āt dat gr̄am. Humiliamīi igī sub potēti mānu dei: ut vos exaltet ī tp̄e visitatiōis: ōem sollicitudiem vr̄az ꝓiciētes ī eū: qm̄ ipsi cura ē de vob'. Sobrij estote ⁊ vigilate: qr̄ adv̄sariꝰ vr̄ diabolꝰ tāq̄ leo rugiens circuit: q̄rēs quē deuoret: cui resistite fortes in fide: sciētes eādē passiōez ei: que ī mūdo ē vr̄e fratnitati fieri. Deꝰ āt oīs gr̄e: q̄ vocauit nos ī eternā suā gl'am in xp̄o iesu modicū passos: ip̄e pficiet cōfirmabit solidabitq̄z. Ipsi gl'a ⁊ īperiū ī secl'a secl'oꝝ amen. Per siluanū fidelē fr̄em vob': ut arbitror: breuiter scripsi: obsecrans ⁊ ꝯtestans hanc eē verā gr̄am dei ī q̄ stat'. Salutat vos eccl'a: q̄ ē ī babylōe collecta: ⁊ marcꝰ filiꝰ meus. Salutate inuicē ī osculo sc̄o. Gr̄a vobis ōibꝰ: q̄ estis ī xp̄o iesu amen.

Explicit epl'a beati petri apl'i p̄ma. Incipit argumētū ī epl'am secundam.

Simō petrꝰ p fidē huic mūdo sapiētes mōtuos eē declarat: eisdēq̄z pietatis quāta sit magnitudo: luce ip̄a clarius manifestat.

Explicit argumētū. Incipit epl'a secūda beati petri apl'i. Capitulū p̄mum.

Simon petrus seruꝰ apl's iesu xp̄i: his q̄ coeq̄lem nobiscum sōtiti sūt fidē ī iusticia dei nr̄i ⁊ saluatoris iesu xp̄i: gr̄a vob' ⁊ pax adipleat ī cognitiōe dei ⁊ xp̄i iesu dn̄i nr̄i. Quō oīa nobis diuine v̄tut' sue: q̄ ad vitā ⁊ pietatē dōata sūt p cognitiōem eius: q̄ vocauit nos ꝓp̄a gl'a ⁊ virtute: p quam maxima ⁊ p̄ciosa nobis ꝓmissa dōauit: ut p hoc efficiamini diuine ꝯsortes nature: fugiētes eiꝰ: que ī mūdo est ꝯcupiscētie corruptiōem. Vos āt curā ōem subiferētes mīstrate ī fide vr̄a virtutē: ī virtute autē āt sciam: in scia āt abstinentiaz: ī abstinētia āt patiētiam: ī patientia āt pietatē: ī pietate āt amorē fratnitatis: ī amore āt fratnitatis caritatē. Hec.n. si vobiscū assint ⁊ superēt: nō vacuos nec sine fructu vos constituent in dn̄i nr̄i iesu xp̄i cognitōe. Cui.n. n̄ p̄sto sūt hec: cecꝰ ē ⁊ manu tētās obliuiōez accipiēs purgatiōis veteꝝ suoꝝ delictorum. Quapp̄ter fr̄es magis satagite: ut p bōa opa certā vr̄am vocationem et el'ctionez faciat'. Hec.n. faciētes n̄ peccabit' aliqn̄. Sic.n. abūdāter mīstrabit' vob' itroitꝰ ī eternū regnū dn̄i et saluatoris nr̄i iesu xp̄i. Propt' qd̄ vos īcipiaz sēp cōmonē de his: ⁊ q̄dē sciētes ⁊ ꝯfirmatos vos ī p̄nti veritate. Iustū āt arbitror: q̄ diu sū ī hoc tabernaculo suscitare vos ī cōmonitōe: certꝰ q̄ velox ē depositio tabernaculi mei: sz q̄ ⁊ dn̄s nr̄ iesus xp̄s significauit mihi. Dabo autem opā ⁊ freq̄nter hr̄e vos pꝰ obitū meū: ut hoꝝ oīuz mēoriā faciatis. Nō.n. īdoctas fabl'as secuti notā fecimꝰ vobis dn̄i nr̄i iesu xp̄i virtutē ⁊ p̄sciam: sz speculatōes fc̄i illiꝰ magnitudis. Accipiēs.n. a deo p̄re honorē ⁊ gl'a voce delapsa ad eum huiuscemodi a magnifica gl'a: hic ē filiꝰ meus dilectꝰ ī q̄ mihi complacui: ipsū audite. Et hāc vocē nos audiuimus ꝺ celo allatā: cū essemus cū ipso ī mōte sc̄o. Et hēmus firmiorē ꝓpheticū sermonē: cui bn̄facit' attendētes: q̄si lucerne lucēti ī caliginoso loco: donec dies elucescat: ⁊ lucifer oriat' ī cordibus vr̄is: hoc p̄mum ītelligētes: q̄ oīs ꝓphetia scripture ꝓp̄a int̄pretatione n̄ fit. Nō.n. volūtate hūana allata ē aliqn̄ ꝓphetia: sz sp̄u sc̄o inspirati locuti sūt sācti dei hoīes. ¶.II.

Fuerūt v̄o et pseudo ꝓphete in pp̄lo: sicut et ī vobis erūt mgr̄i mēdaces: q̄ ītroducēt sectas pditōis: et eū q̄ emit eos deuz negāt: supducētes sibi celerē pditionem. Et ml'ti sequēt eorum luxurias: per q̄s via veritat' blasphemabitur: et in auaritia fict' v̄bis ꝺ uobis negociabūt. Quibus iudiciū iā oliz n̄ cessat: et pditio eoꝝ non dōmitat. Si.n. deꝰ angelis peccātibꝰ n̄ pepcit: sed rudētibus īferni detractos ī tartaꝝ tradidit cruciādos ī iudiciū reseruari: et origiali mūdo n̄ pepcit: sz octauū noe iustitie p̄conem custodiuit diluuiū mūdo īpiorū īducēs ⁊ ciuitates sodomoꝝ et gomorreorū ī cinerem redigens euersiōe dānauit: exēplū eoꝝ: qui īpie acturi sūt ponēs: et iustū loth opp̄ssū a nefandoꝝ īiuria ac luxuriosa cōuersatiōe eripuit. Aspectu.n. et auditu iustꝰ erat habitās apud eos: q̄ de die ī diē aīam iustā īiq̄s operibꝰ cruciabāt. Nouit deus pios de tentatiōe eripere: īiq̄s v̄o ī diē iudicij reseruare cruciādos. Magis aūt eos q̄ pꝰ carnem in

403

ꝯcupiscētia īmūditie ambulāt: dñatiōemq; ptēnūt: audaces sibi placētes sectas ñ metuunt īducē blasphemātes. Ubi āgeli fortitudie ⁊ uirtute cū sint maiores: ñ portāt ad uersū se execrabile iudiciū. Hi vo uelut īrōnabilia pecora naturaliter i captōez ⁊ i perniciē i his: que ignāt blasphemantes in corruptiōe sua pibūt: ꝯcipiētes mercedē iustitie. Uoluptatē existiantes dici delitias coīnatiōis ⁊ macule delitijs affluētes i cōuiuijs suis luxuriantes uobiscū: oculos hītes plēos adulterij ⁊ incessabilē delicti: pelliciētes aias īstabiles: cor exercitatū i auaricia hītes: maledictiōis filq; dēliquētes rectam uiā errauerūt secuti uiā balaan ex bosor: q; mercedem iniquitat' amauit: correptionez vo habuit sue uesanie. Subiugale mutum aial in hois voce loquēs: phibuit pphete īsipientiam. Hi sūt fotes sine aqua ⁊ nebule turbinib' exagitate: quib' caligo tenebrarū reseruat. Supbia. n. uanitat' loquētes: pelliciūt i desideris carnis luxurie eos: q; paulū effugiūt: q; i errore ꝯuersan libertatē illis pmittentes: cū ipsi serui sint corruptionis. A q;. n. quis superat' ē: hui' ⁊ seru' ē. Si. n. refugiētes coiq;natōes mūdi i cognitōe dñi nri ⁊ saluatoris iesu xpi: his rursus iplicati superāt: facta sūt eis posteriora deteriora pri'b'. Melj'. n. erat illi' ñ cognscere viā iustitie: q; p' agnitōem retrorsū ꝯuerti ab eo: qđ illi' tradituē sācto mādato. Cōtigit. n. eis illud veri puerbij: Canis reuersus ad suū vomitum: ⁊ sus lota i uolutabro luti.

.III.

Hanc ecce vobis carissimi secūdā scribo epl'am: i qb' viam excito i cōmōitōem syncerā mētem: ut mēores sitis eoꝝ: q; pdixi verboꝝ a sācti pphetis ⁊ aplōꝝ vioꝝ pceptorū dñi ⁊ saluatoris. Hoc pmū scietes: q; veniēt a nouissimis dieb' i deceptōe illusores iuxta pprias ꝯcupiscentias ābulātes: dicentes: Ubi est pmissio aut aduēt' ei'? Ex q; .n. pres dormierūt: oia sic pseuerāt ab initio creature. Latet. n. eos hoc volentes: q; celi erāt pus ⁊ terra de aqua ⁊ p aquā ꝯsistens dei verbo: p q; ille tūc mūdus aqua iundat' perijt. Celi āt qui nūc sūt ⁊ tra eodē verbo repositi sūt igni seruati i diem iudicij: ⁊ perditōis ipioꝝ hoium. Unū uero hoc ñ late at uos carissimi: q; un' dies apud dñm: sic mille anni: ⁊ mille anni sicut dies un'. Non tardat dñs pmissiōem suā: sic quidā existimant: sz patiēt agit ppt uos: nolēs aliq;s perire: sz oes ad pniaz reuerti. Aduenet āt dies dñi ut fur: i q; celi magno ipetu trāsiēt: elemēta uero calōe soluēt: terra āt ⁊ que i ipa sūt opa exurēt. Cum hec igit oia dissoluenda sint: quales oz vos eē i sanctis ꝯuersatiōibus ⁊ pietatib' expectātes ⁊ pperātes i aduentum dei dñi: p quē celi ardētes soluent ⁊ elemēta ignis ardore tabescent? Nouos vero celos ⁊ nouā tram ⁊ pmissa ipsi' expectamus: i quib' iustitia hītat. Propt' qđ carissimi hec expectantes: satagite imaculati ⁊ i uiolati ei inueniri i pace ⁊ dñi nri iesu xpi lōganimitatem salutē arbitramini: sic ⁊ carissimus frat' nr' paulus fm datam sibi sapiaz scripsit uobis: sicut ⁊ i oib' eplis: loquens i eis de his: i quib' sūt quedā difficilia itellectu: que idocti ⁊ ustabiles deprauāt: sicut et ceteras scripturas: ad suā ipsoꝝ pditōem. Uos igit fres pscietes custodite: ne isipiētiū errore traducti excidatis a ppria firmitate. Crescite vo i gīa ⁊ i cognitōe dñi nri ⁊ saluatoris iesu xpi. Ipsi gla ⁊ nūc ⁊ in diem eternitatis amen.

Explicat epla bti petri apli secūda. Incipit argumētū i eplā bti ioānis apli pma.

Ractionē verbi ⁊ qđ de' ipse sit caritas māifestat ⁊ suspitiōes fiz: nec deū scire: nec pios fieri posse: eo usq; dissērat: ut esse comprobet hōicidas: eo q; odium sit iterfectionis occasio.

Incipit epla beati ioānis apli prima. Caplm pmū.

Uod fuit ab initio

Quicq; vyll Sathanē ishg tpcat ꝯtra catholicā

qđ audiuim': qđ vidimus oculis nris: qđ pspexim': ⁊ man' nre ptrectauerunt de verbo vite: ⁊ vita manifestata ē: ⁊ vidim' ⁊ testāur ⁊ ānūciamus vobis vitā eternā: q; erat apud patrē: ⁊ apparuit nobis. Qđ uidim' ⁊ audiuim' ānūciam' uobis: ut ⁊ vos societatē hēat' nobiscū: ⁊ societas nra sit cū pre ⁊ cum filio ei' iesu christo. Et hec scribimus vobis ut gaudeatis ⁊ gaudiū vm sit plenū. Et hec ē annūciatio: quā audiuim' ab eo: ⁊ ānūciam' vob

qm̃ dē lux ē ⁊ tenebre in eo ñ sūt ulle. Si dixerim⁹: qm̃ societatē hēm⁹ cū eo: ⁊ in tenebris ambulam⁹: mētimur: ⁊ vitatē ñ facim⁹. Si āt in luce ābulam⁹: sicut ⁊ ipse ē in luce societatem hēmus adinuicem: ⁊ sanguis iesu xpi filij eius emūdat nos ab oi pcco. Si dixerim⁹: qm̃ pccm nō hēmus: ipsi nos seducim⁹ ⁊ veritas in nobis nō ē. Si pfiteamur pcca nr̃a: fidelis ē ⁊ iust⁹: ut remittat nobis pcca nr̃a: ⁊ emūdet nos ab oi iniqtate. Si dixerim⁹: qm̃ ñ peccauim⁹: mēdacē facim⁹ eū: ⁊ verbū eius ñ ē in nobis.

.II.

Filioli mei: hec scribo uob: ut ñ peccetis. Sed ⁊ siqs peccauerit: aduocatum hēm⁹ apd pīem iesū xp̄m iustū. Et ipse ē ppiatio p pccis nr̃is: ñ p nr̃is āt tm̃: sed ēt pro toti⁹ mūdi. Et in hoc scim⁹: qm̃ cognouimus eū: si mādata ei⁹ obseruem⁹. Qui dicit se nosse eū ⁊ mādata ei⁹ ñ custodit: mēdax ē: ⁊ in hoc veritas ñ ē. Qui āt seruat v̄bū ei⁹: vere in hoc caritas dei pfecta ē. In hoc scimus: qm̃ in ipso sum⁹. Qui dicit se in xpo manere: debet sic⁹ ille ābulauit: ⁊ ipse ambulare. Carissimi: ñ mandatum nouū scribo vob: sz mādatum vetus: qd habuistis ab ūtio. Mandatum vetus ē v̄bum qd audistis. Iterum mandatū nouū scribo vob: qd vex est ⁊ in ipso ⁊ in vobis: qz tenebre trāsiēt: ⁊ vex lumen iam lucet. Qui dicit se in luce eē ⁊ frem suū odit: in tenebris ē usq adhuc. Qui diligit frem suū: in luce manet ⁊ scādalū in eo ñ ē. Qui aūt odit frem suū in tenebris ē: ⁊ in tenebris ābulat: ⁊ nescit q̄ eat: qz tenebre obcecauerūt oculos ei⁹. Scribo vob filioli: qm̃ remittūt vob pcca ppt̄ nomē ei⁹. Scribo vob pies: qm̃ cognouistis eum: q ab initio ē. Scribo vob adolescētes: qm̃ vicistis malignū. Scribo vob infantes: qm̃ cognouistis pīem. Scribo vobis iuuenes: qm̃ fortes estis: ⁊ v̄bum dei manet in vobis: ⁊ vicistis malignū. Nolite diligere mundum: nec ea q̄ in mundo sūt. Siqs diligit mūdū: ñ ē caritas pīis in eo. Om̃e qd̄ ē in mūdo: concupiscētia carnis ē: ⁊ concupiscētia oculorum: ⁊ superbia vite q̄ ñ ē ex pīe: sz ex mundo ē. Et mundus transit ⁊ concupiscētia ei⁹. Qui āt facit volūtatem dei: manet in etnum. Filioli: nouissima hora ē. Et sicut audistis: qz ātixps venit: nūc ātixpi multi facti sunt. Unde scim⁹: qz nouissima hora ē. Ex nobis pdierunt: sed ñ erāt ex nobis. Nam si fuissēt ex nobis: pmānissēt utiq nobiscū. Sed ut manifesti sint: qm̃ ñ sūt oēs ex nob. Sed uos vnctiōem hētis a sco: ⁊ nosti oia. Nō scripsi uobis: q̄si ignorātib⁹ v̄itatē: sz q̄si sciētib⁹ eā: ⁊ qm̃ oe mēdaciū ex veritate ñ ē. Quis ē mēdax: nisi is q̄ negat: qm̃ iesus nō ē xps? Hic ē ātixps: q̄ negat pīem ⁊ filium. Omnis q̄ negat filium: nec pīem hz: q̄ pfitetur filium: ⁊ patrem hz. Vos qd audistis ab initio: in vobis pmaneat: qz si in uobis pmanserit qd audistis ab initio: ⁊ uos in filio ⁊ patre manebitis. Et hec ē repromissio: quā ipe pollicitus est nobis vitā eternā. Hec scripsi vobis de his: q̄ seducūt vos. Et vos vnctio nē: quā accepistis ab eo maneat in vobis. Et ñ necē habetis: ut aliq⁹ doceat vos: sz sic⁹ vnctio ei⁹ docet uos de oib⁹. Et vex ē: ⁊ ñ ē mendaciū. Et sic docuit uos manete in eo: Et nc̄ filioli mānete in eo: ut cū apparuerit habeam⁹ fiduciā: ⁊ ñ confundamur ab eo in aduentu ei⁹. Si scit⁹ qm̃ iust⁹ ē: scitote qm̃ ⁊ ois q̄ facit iustitiā ex ipso nat⁹ ē.

.III.

Videte qlē caritatē dedit nobis pr̄: ut filij dei noiemur ⁊ sim⁹. Propt̄ hoc mūdus ñ nouit nos: qz ñ nouit eū. Carissimi nc̄ filij dei sum⁹: ⁊ nodū apparuit qd erim⁹. Scim⁹ qm̃ cum apparuerit: similes ei erim⁹: qm̃ videbim⁹ eū sicuti ē. Et ois q̄ hz hāc spem in eo: sanctificat se: sicut ⁊ ille sc̄s ē. Ois q̄ facit pccm: ⁊ iniqtatem facit. Et pccm ē iniqtas. Et scitis qz ille apparuit: ut pcca tolleret: ⁊ pccm in eo ñ ē. Ois q̄ in eo mānet ñ peccat. Et ois q̄ peccat ñ uidit eum: nec cognouit eū. Filioli: nēo vos seducat. Qui facit iustitiam iust⁹ ē: sic⁹ ⁊ ille iustus ē. Qui facit pccm ex diabolo ē: qm̃ ab ūtio diabol⁹ peccat. In hoc apparuit filius dei: ut dissoluat opera diaboli. Ois q̄ nat⁹ ē ex deo pccm ñ facit: qm̃ semē ipsius in eo manet ⁊ ñ pōt peccare: qm̃ ex deo nat⁹ ē. In hoc manifesti sūt filij dei ⁊ filij diaboli. Ois qui non ē iust⁹ ñ ē ex deo: ⁊ qui ñ diligit frem suū. Qm̃ hec ē annuntiatio: quā audistis ab ūtio: ut diligam⁹ alt̄utrū. Nō sicut cayn: qui ex maligno erat: ⁊ occidit frem suū. Et ppt̄ quid occidit eū? Qm̃ opa ei⁹ māligna erant: frīs āt ei⁹ iusta. Nolite mirari fres: si odit vos mūs. Nos scim⁹ qm̃ trāslati sum⁹ de morte ad vitā: qm̃ diligimus fres. Qui ñ diligit mānet in morte. Ois qui odit fratrem suū homicida ē. Et scitis qm̃ ois homicida ñ hz vitam etnam in se manentē. In hoc cognouim⁹ caritatē dei: qm̃ ille

404

aiam suã,p nobis posuit: et nos debemus ,p fr̃ibus aiaſ ponere. Qui habuerit substãtiã hui⁹ mundi:et uiderit fr̃em suum necesse hr̃e:et clauserit viscera sua ab eo:quõ caritas dei mãet i eo. Filioli mei:ñ diligamus verbo neq; lingua: sed ope et veritate. In hoc cognoscimus qm̃ ex vr̃itate sumus: et i ꝓspectu eius suadebim⁹ cõda nr̃a. Qm̃ si reprhẽderit nos cor nr̃m: maior ẽ deus corde nr̃o et nouit oia. Carissimi si cor nr̃m ñ reprhẽderit nos:fiduciã hẽm⁹ ad deum:7 q̃cq̃d petierim⁹ accipiem⁹ ab eo:qm̃ mãdata ei⁹ custodim⁹:7 ea q̃ sũt placita corã eo facimus. Et hoc ẽ mãdatũ eius:ut credamus i noie filij eius ihesu xp̃i:7 diligamus alterutrũ:sicẽ dedit mãdatũ nobis. Et qui seruat mãdata eius i illo mãet 7 ipe i eo. Et i hoc scim⁹:qm̃ manet i nobis ò sp̃u: quẽ dedit nobis.

.IIII.

Carissimi: nolite oĩ sp̃ui credẽ: sed ,probate sp̃us si ex deo sint:qm̃ multi pseudo pphete exierũt in mũdũ. In hoc cognoscit sp̃s dei. Oĩs sp̃us q̃ confitet ihesũ xp̃m in carne venisse ex deo ẽ. Et oĩs sps q̃ soluit iesum:ex deo ñ ẽ:7 hic ẽ antixp̃s:ò q̃ audisti:qm̃ venit 7 nũc iã i mũdo est. Vos ex deo estis filioli et vicistis eum: qm̃ maior ẽ q̃ i vobis ẽ q̃ in mũdo. Ipsi ò mũdo sũt:ideo de mũdo loquũtur:7 mũdus eos audit. Nos ex deo sum⁹. Qui nouit deũ audit nos: q̃ ñ ẽ ex deo nõ audit nos. In hoc cognoscim⁹ sp̃m vr̃itatis 7 sp̃m errorꝭ. Carissimi diligam⁹ nos inuicẽ:q: caritas ex deo ẽ. Et oĩs q̃ diligit ex deo natus ẽ:7 cognoscit deum. Qui non diligit:non nouit deum: qm̃ deus caritas ẽ. In hoc apparuit caritas dei in nobis:qm̃ filium suũ vnigenitũ misit de⁹ i mũdum:ut uiuam⁹ p eũ. In hoc ẽ caritas:nos q̃si ñ dilexerim⁹ deũ:sed qm̃ ipse prior dilexit nos: 7 misit filiũ suum ꝓpitiatõem ,p pcis nr̃is. Carissimi:si deus dilexit nos: 7 nos debem⁹ alterutrũ diligẽ. Deum nemo uidit vnq̃. Si diligam⁹ inuicẽ:de⁹ i nobis mãet: 7 caritas ei⁹ i nobis pfecta ẽ. In hoc cognoscim⁹: qm̃ in eo manemus:et ipse i nobis:qm̃ de sp̃u sco suo dedit nobis. Et nos uidimus 7 testificamur: qm̃ p̃r misit filiũ suum saluatorẽ mũdi. Quisq; confessus fuerit:qm̃ ihesus est filius dei:de⁹ i eo manet 7 ipse in deo. Et nos cognouimus 7 credidimus caritati: quam habet deus in nobis. Deus caritas ẽ 7 q̃ manet i caritate in deo manet 7 deus in eo. In hoc pfecta ẽ caritas dei nobiscũ:ut fiduciã hẽamus i die iudicij: q: sicut ille ẽ:7 nos sum⁹ i hoc mũdo. Timor ñ est i caritate: sed pfecta caritas foras mittit timorẽ:qm̃ timor penã habet. Qui ãt timet nõ est pfectus i caritate. Nos ꝯ diligamus deum: qm̃ deus ꝓior dilexit nos. Si q̃s dixerit qm̃ diligo deũ 7 fr̃em suũ oderit: mendax ẽ. Qui .n. ñ diligit fr̃em suũ quẽ uidet: deũ quẽ nõ uidet quo põt diligẽ. Et hoc mãdatũ hẽm⁹ a deo:ut q̃ diligit deũ:diligat 7 fr̃em suum.

.V.

Omnis qui credit qm̃ ihesus ẽ xp̃us ex deo natus ẽ. Et oĩs qui diligit eũ q̃ genuit:diligit 7 eũ:qui nat⁹ ẽ ex eo. In hoc cognoscimus:qm̃ diligimus natos dei:cũ deũ diligamus:7 mandata eius faciamus. Hec ẽ.n. caritas dei:ut mãdata eius custodiam⁹ 7 mãdata eius grauia ñ sũt. Qm̃ oe qõ natũ ẽ ex deo uicit mũdũ:7 hec ẽ victoria q̃ uicit mũdũ fides nr̃a. Quis ẽ ãt qui uicit mũdũ:nisi qui credit qm̃ ihesus ẽ filius dei? Hic ẽ q̃ uenit p aquã 7 sãguiem ihesus xp̃s. Non i aq̃ solũ:sed i aq̃ et sãguie. Et sp̃s ẽ q̃ testificatur:qm̃ xp̃s ẽ vr̃itas. Qm̃ tres sũt q̃ testimoniũ dant in celo:p̃r vbũ et sps scs:et hi tres unũ sũt. Et tres sũt q̃ testimoniũ dãt i tra:sps aq̃ et sãguis:et tres unũ sũt. Si testimonium hoium accipimus: testimonium dei maius est. Qm̃ hoc est testimoniũ dei:quod maius ẽ: qm̃ testificatus ẽ de filio suo. Qui credit i filiũ dei: hz testimoniũ dei in se. Qui ñ credit filio: mẽdacẽ facit eũ:q: ñ credit i testimonio:qõ testificatus est deus de filio suo. Et hoc ẽ testimoniũ:qm̃ uitã eternã dedit nobis deus:et hec uita i filio eius ẽ. Qui hz filiũ dei:hz uitaz:q̃ ñ hz filiũ dei:uitã ñ hz. Hec scribo uobis:ut sciatis: qm̃ uitã hẽt etnã:q̃ creditis in noie filij dei. Et hec ẽ fiducia quã hẽmus ad deũ: q: qõcũq; petierimus sm uolũtatẽ eius audit nos. Et scimus:q: audit nos q̃cquid petierimus. Scimus: qm̃ hẽmus petitiões:q̃s postulam⁹ ab eo. Qui scit fr̃em suum peccare pccm ñ ad mortẽ:petat et dabit ei uita peccãti nõ ad mortẽ. Est peccatũ ad mortem: ñ ,p illo dico:ut roget quis. Oĩs iniquitas peccatũ ẽ:7 ẽ peccatum ad mortem. Scimus:q: oĩs qui natus ẽ ex deo ñ peccat:sed generatio dei cõseruat eũ: 7 malignus nõ tanget eũ. Scim⁹ quoniã ex deo sum⁹: 7 mũdus totꝰ i maligno positꝰ ẽ. Et scim⁹ quoniã filiꝰ dei uenit 7 dedit nob⁹ sensũ: ut cognoscam⁹ uerũ deũ:7 sim⁹ in uero

filio eius. Hic ē verus deus: ⁊ uita eterna. Filioli custodite uos a simulacris.

Explicit epl'a bti ioānis apl'i prima. Incipit argumētū i epl'am eiusdē secūdam.

Usq; adeo ad sāctā feminā scribit: ut eādē dñam ñ dubitet lr̄is appellar̄: eiusdēq; filijs testioniū: q̄ abulēt i v̄itate ꝑhibet.

Explicit argumētū. Incipit epl'a bti ioānis apostoli secunda. Capl'm. I.

Senior: electe dñe ⁊ nat̄ eiꝰ: q̄s ego diligo i v̄itate: ⁊ nō ego solus: sed ⁊ ōes q̄ cog̃uerūt v̄itatē: ꝓpt̄ v̄itatez: q̄ ꝑmanet in vobis: ⁊ vobiscū erit i eternū. Sit vobiscū gr̄a mīa pax a deo pr̄e: ⁊ a xp̄o iesu filio pr̄is i v̄itate ⁊ caritate. Gauisus sū valdē: qm̄ iueni de filijs tuis ābulātes i v̄itate: sic̄ mādatū accepimꝰ a pr̄e. Et nūc rogo te dña nō tanq̄ mādatū nouū scribēs t̄: sz q̄d habuizꝰ ab initio: ut diligamꝰ alt̄utrū. Et hec ē caritas: ut ambulemꝰ s̄m mādata eiꝰ. Hoc. n. ē mādatū: ut quēadmodū audist̄ ab initio i eo ābulet̄: qm̄ mlt̄i seductores exierūt i mundū: q̄ ñ ꝯfitēt̄ iesū xp̄m vēisse i carnē. Hic ē seductor ⁊ antixp̄s. Uidete vosmetipsos ne ꝑdatis q̄ operati est̄: sz ut mercedez plenā accipiat̄. Oīs q̄ p̄cedit ⁊ ñ ꝑmāet i doctrina xp̄i: deū ñ hz. Qui ꝑmāet i doctrina: hic patrem ⁊ filium habet. Siq̄s venit ad vos et hāc doctrinā ñ affert: nolite recipe eū i domū: nec aue ei dixerit̄. Qui. n. dicit illi aue: cōicat operibꝰ eiꝰ malignis. Ecce p̄dixi vobis: ut i diē dñi ñ ꝯfūdamini. Plura hñs vobis scribē: nolui ꝑ chartā ⁊ atramentū. Spero. n. me futuꝝ apud vos: ⁊ os ad os loq̄: ut gaudiū vr̄m plenū sit. Salutant te filij sororis tue electe.

Explicit epl'a beati ioānis apl'i secūda. Incipit argumētū i epl'am eiusdē t̄tiam.

Gaium pietatis cā extollit: atq; ut i ipsa pietate māeat exhortat̄: diotrepem ipietat̄ ⁊ supbie cā obiurgat: demetrio aūt bonum testioniū ꝑhibet cum fratribꝰ vniuersis.

Explicit argumentū. Incipit epl'a beati ioannis apostoli tertia. Capl'm. I.

Senior gaio carissimo: quē ego diligo i v̄itate. Carissime d̄ oībꝰ oratiōez facio ꝓspē te ig̃rdi ⁊ valē: sic̄ ꝓspere agit aīa tua. Gauisus sū valde veniētibꝰ fr̄ibꝰ ⁊ testioniū ꝑhibētibꝰ veritati tue: sicut tu i veritate ābulas. Maiorē hoꝝ nō hēo gr̄am: q̄ ut audiā filios meos i v̄itate ābulare. Carissime: fidelit̄ facis q̄cq̄d oparis i fr̄es: ⁊ hoc i ꝑegrios: q̄ testioniū r̄ddiderūt caritati tue i ꝯspectu eccl'e: q̄s bñfacies deducens digne deo. Pro noīe. n. eiꝰ ꝓfecti sūt: nihil accipiētes a gentilibus. Nos g̃ debemꝰ suscipe huiusmodi: ut cooparatores simꝰ v̄itat̄. Scripsissem forsitan eccl'e: sed is q̄ amat primatū gerere in eis diotrepes ñ recipit nos. Propter hoc: si venero cōmoneā eiꝰ opa q̄ facit: v̄bis malignis garriēs i nos. Et q̄si non ei ista sufficiāt: neq; ipse suscipit fr̄es: ⁊ eos q̄ suscipiūt ꝓhibet: ⁊ d̄ eccl'a eijcit. Carissime: noli imitari malū: sed q̄d bonū ē. Qui bñ facit ex deo ē: q̄ male facit ñ videt deū. Demetrio testionium reddit̄ ab oībꝰ ⁊ ab ipsa veritate: sed ⁊ nos testioniū ꝑhibemus: et nosti qm̄ testionium nr̄m veꝝ ē. Mlt̄a habui vobis scribē: sed nolui ꝑ atramētū ⁊ calamū scribē t̄. Spero āt ꝓtinꝰ te vidē: ⁊ os ad os loq̄mur. Pax t̄. Salutāt te aici. Saluta tu amicos noiatim.

Explicit epl'a bti ioānis apl'i t̄tia. Incipit argumētū i epl'am beati iude apl'i.

Iudas apl's: fr̄es d̄ corruptoribꝰ vie veritatis ita īformat: ut illicitū eē dissertet de sub iugo semel erutos s̄uitutis: denuo opā suā officijs nouare seruilibꝰ.

Explicit argumētū. Incipit epl'a bti iude apl'i. Capitulū primum.

Iudas iesu christi s̄uꝰ frater aūt iacobi: his q̄ sūt i deo pr̄e dilectis in xp̄o iesu ꝯseruat̄ ⁊ vocat̄. Misericordia vob̄ ⁊ pax ⁊ cari-

405

tas adipleat. Carissimi oẽm solicitudinem faciẽs scribẽdi vobis de cõi via salute necesse habui scribere vobis: depcãs supcertari semel tradite sãcti fidei. Subintroierũt. n. q̃dã hoies: q̃ olim scripti sũt in hoc iudiciũ impij: dñi nr̃i gr̃am trãsferẽtes in luxuriã: & solum dñatorẽ & dñm nr̃m ihesũ xp̃m negãtes. Cõmonẽ ãt uos uolo sciẽtes semel oia: qm̃ ihesus pplm̃ de tra egypti saluãs: secundo eos q̃ ñ crediderũt pdidit. Angelos vo q̃ ñ seruauerũt suũ principatũ: sed dereliq̃rũt suum domicilium: in iudiciũ magni dei vincl'is etnis sub caligine reseruauit. Sic sodoma et gomorra & finitime ciuitates simili mõ exfornicate: & abeũtes p' carnẽ alterã: fcĩ sũt exemplũ ignis etni penã sustinẽtes. Similiter & hi carnẽ q̃dem maculant: dñationem ãt spnũt: maiestatẽ aũt blasphemãt. Cũ michael archãgel' cũ diabolo disputãs altercaret ô moysi corpore: ñ ẽ ausus iudiciũ iferre blasphemie: sed dixit: Imperet ẽ de'. Hi ãt q̃cũq; q̃ dẽ ignrant blasphemãt: q̃cũq; ãt naturaliter tãq; muta aialia norũt: in his corrũpũt. Ve illis: q̃ in via cain abierũt: & errore balaam mercede effusi sũt: & in ꝓtradictõe chore abierũt. Hi sũt in epulis suis macule ꝓmuantes: sine timore semetipsos pascẽtes: nubes sine aq̃: q̃ a vẽtis circũferũt: arbores autũnales infructuose bis mortue eradicate fluctus feri maris despumãtes suas ꝓfusiões sidera errantia: q̃bus procella tenebrarũ seruata ẽ in eternũ. Prophetauit aũt & ô his septim' ab adã enoch dicẽs: Ecce venit dñs in sãctis milib' suis facẽ iudiciũ ꝓtra oẽs: & arguere oẽs impios ô õib' opib' impietatis eorũ: q̃b' impie egerũt: & ô õib' duris: q̃ locuti sũt ꝓtra deum pccores impij. Hi sũt murmuratores q̃rulosi fm desideria sua ãbulãtes: & os eorũ loqt̃ superbia: mirãtes psõas q̃stus cã. Vos ãt carissimi memores estote vborũ q̃ pdicta sunt ab aplis dñi nr̃i ihesu xp̃i: q̃ dicebãt vob': qm̃ in nouissimis tp̃ib' veniẽt illusores fm desiderias suas ãbulãtes in impietatib'. Hi sũt: q̃ segregãt semetipsos animales spm nõ hñtes. Vos ãt carissimi superedificãtes vosmetipos sãctissime in fide: in spu sãcto orãtes vosmetipos in dilectiõe dei seruate: expectãtes miam dñi nr̃i ihesu xp̃i in vitã etnam. Et hos q̃dẽ arguite iudicatos: illos vo saluate de igne rapiẽtes. Alios ãt miseremini in timore: odiẽtes & eã: q̃ carnalis ẽ: maculatã tunicã. Ei ãt q̃ potẽti ẽ nos ꝓseruare sine peccato: & ꝓstituẽ ãte conspectũ gl'e sue imaculatos in exultatiõe in aduentu dñi nr̃i ihesu xp̃i: soli deo saluatori nr̃o p ihesũ xp̃m dñm nr̃m gl'a magnificẽtia imperiũ & potas ãte oia secula: & nũc & in oia secl'a seculorum amen.

Explicit epl'a beati iude apli. Incipit ꝓlog' in apocalypsim beati ioannis apli.

OMnes q̃ pie volũt viuere in xp̃o: sicut ait apl's: psecutiõem patiẽt: iuxta illud: Fili accedẽs ad seruitutẽ dei sta in timore: & ꝓpara aiam tuã ad tẽtatiõem. Tẽtatio nãq; ẽ vita hois sup trã. Ne ãt fidele) deficiãt in his: ꝓsolat' eos dñs atq; ꝓfirmat dicẽs: Ego biscũ sũ usq; ad cõsummatiõem seculi: & nolite timẽ pusillus grex. Propterea vidẽs de' pẽ tribulatiões: q̃s passura erat eccl'a ab aplis fũdata supra petrã xp̃z: ut minus timeatur: disposuit vna cũ filio & spu sãcto eas reuelare. Reuelauit ãt tota trinitas xp̃o fm hũanitatẽ. Ipse vo ioãni p ãgelũ. Joãnes eccl'e ô q̃ reuelatiõe hũc librũ cõposuit. Vnde et liber iste apocalypsis dr̃. i. reuelatio: q̃ hic ꝓtinẽt: q̃ deus reuelauit ioanni & ioãnes ecclesie: quãta scilz eccl'a passa sit in tpe primitiuo & nũc patiat: & nouissime tp̃ib' ãtixpi passura sit: qñ tanta erit tribulatio: ut si fieri pot̃ẽt moueãt electi. Et q̃ p his & nũc & in futuro pmia sit susceptura: ut q̃s denũciata supplicia terrent: promissa pmia letificẽt. Jõ iste liber iter reliq̃s scriptas noui testamẽti pphetie noie censet: q̃ alijs ẽ excellẽtior pphetijs. Sicut. n. nouũ testm̃ pstat veteri euãgeliũ legi: ita hec pphetia pphetijs veteri testi: q̃ ô xp̃o & eccl'a magna ex pte iã adipleta facta denunciat. Vel ẽt iõ: q̃ cũ alijs vnipharia: isti tripharia data ẽ pphetia simul: scilz p̃tito & pnti & futuro. Ad cuius ꝓfirmãdã auctoritatẽ occurrit ẽt auctoritas mittẽtis deferẽti & accipiẽtis. Mittẽti scilz ẽnitat: & deferẽti scilz ãgeli: & accipiẽti scilicet ioãnis. Cũ ãt ioãni hec in visiõe fuerunt ꝛue lata: & sint tria genera visionum: sub q̃ genere ꝓtineat vidẽdũ ẽ. Visio. n. alia corporalis: qñ videlz corporalibus oculis aliq̃d videm'. Alia spalis seu imaginaria: cũ videlicet dormiẽtes uel vigilãtes imagies rerũ cernimus: q̃bus aliq̃d significat: sicut uidit pharao spicas: & moyses rubum ardere: ille

ꝓmiēs: iste vigilans. Alia ītellectualis: qñ videl3 ſpu ſco reuelāte ītellectui mētis veritatē myſteriorꝫ: ſic ē captiu⁹: quō uidit ioānes: q̄ i hoc libro refert. Nō. n. figuras tm̄ ſpu uidit: ſ3 ꝛ eaꝝ ſignificata mte itellexit. Uidit āt ioānes ꝛ ſcripſit i pathmos inſula relegat⁹ a domitiano i exilio ꝑncipe ipiſſimo. Hac. n. ad ſcribēdū cōpellēte cā: q: dū exul teneret a domitiano i pathmos ſula: i eccl̄ys q̄b⁹ ꝑerat ml̄ta pullulare ſolebāt: atq; inoleuerūt vicia atq; diuerſe hēſes. Erāt. n. qui dā hētici ibi dicētes xp̄m ñ fuiſſe āte mariā: q: tp̄aliter de ea nat⁹ erat: q̄s ioānes i ꝑncipio euangelij ſui redarguit dicens: In ꝑncipio erat v̄bū. Et i hoc libro cū dic̄: alpha ꝛ o. i. ꝑncipiū ꝛ finis. Docebāt ēt q̄dā eccl̄am ꝓdē tribulatiōum āte finē ſeculi deſiturā: ꝛ ꝑ labōe ñ ꝑmiū eternū ſuſcepturā. Hoꝝ g̃ errores volēs deſtruē ioānes: oñdit xp̄m ꝑncipium eē ꝛ finem. Uñ iſaias: Ante me ñ ē format⁹ de⁹: ꝛ p⁹ me ñ erit. Et eccl̄am p exercitiū tribulationū non deſinē: ſ3 ꝑficē: ꝛ ꝑ his brauium eternum recipe. Scribit āt ioānes ſeptē eccl̄ys aſie ꝛ eaꝝ ſeptē epis ꝺ ꝓdictis inſtruēs: ꝛ p cā totā generalē eccl̄ā docens. Eſt itaq; materia ioānis i hoc ope ſtatus ſp̄aliter aſiane eccl̄e: neccñ ꝛ toti⁹ v⁹ l3 q̄ i ꝑnti patiat ꝛ i futuro recepta ſit. Intē tio vo ei⁹ ē monē ad patiētiā q̄ fuāda ē: tuꝫ q: breuis labor tū q: ꝑmiū magnū. Modo tractādi tal⁹: ꝓmo ꝓmittit ꝓlogū ꝛ ſalutatiōnē: ubi reddit auditores benignos ꝛ attentos: q̄ ꝑmiſſo accedit ad narratōem. Ante narratōem vo oñdit xp̄m eē ab eterno ſine ꝑncipio ꝛ fine. Inducēs ipm̄ loq̄ntē: Ego ſū alpha ꝛ o. i. ꝑncipiū ꝛ finis. Poſtea accedēs ad narratōem diſtiguit ſeptē viſiones: q̄bus termiat iſte liber ꝓſumat. Premittit āt ꝓlogū dicēs: Apocalypſis ieſu xp̄i: ſubaudiſ hec ē: ſicut i alijs viſio iſaie hec ē: ꝛ parabole ſalomonis.

Itē ali⁹ ꝓlogus i apocalypſim.

Ioānes apl⁹ ꝛ euāgeliſta a xp̄o elect⁹ atq; dilect⁹: i tāto amōe dilectōis vberiorē hīt⁹ ē: ut i cēa ſupra pect⁹ ei⁹ recūbēt ꝛ ad crucē aſtāti ſoli mīez ꝑaz cōmēdaſſ3: ut quē nubē volēte ad aplexū v̄ginitat⁹ aſcinerat: ipi ēt cuſtodiēdā virginem tradidiſſ3. Dic itaq; cū ꝓpter v̄bū dei ꝛ teſtioniū ieſu xp̄i i pathmos inſulā ſorturet exiliū: illic ab eodē apocalypſis poſtēſa deſcribīt: ut ſicut i ꝑncipio canonis. i. libri geneſeos: ic⁹ corruptibile ꝑncipiū ꝓnotat: ita ēt ic⁹ corruptibil⁹ finis ꝑ v̄giez i apocalypſi reddēt dicēt: Ego ſuꝫ alpha ꝛ o: ūtiū ꝛ finis. Dic ē ioānes: q̄ ſcieſ ſuperueniſſe ſibi die egreſſiōis de co:poꝛe: ꝓuocat⁹ i epheſo diſcipul⁹ deſcēdit i defoſſū ſepulture ſue locū: oratione q̄ cōpleta reddidit ſp̄m: tā a doloꝛe moꝛtis factus extraneus: q̄ a corruptiōe carnis noſcit alienus. Cui⁹ tñ ſcripture diſpoſitio uel libri ordinatio a nobis ꝑ ſingula ñ expōit: ut neſciētib⁹ iq̄rēdi deſiderū colloceē: ꝛ querētib⁹ laboris fruct⁹ ꝛ deo magiſterij doctīna fueē.

Explicit ꝓlogus. Incipit argumētū.

Apocalypſis ioānis tot hz ſacramēta q̄t verba. Pauꝫ dixi: ꝛ ꝑ merito volumis: laus ois iſerioꝛ ē. In v̄bis ſingul⁹ multiplices latēt itelligētie.

Incipit liber apocalypſis beati ioannis apli. Capitulū ꝓmū.

Apocalypſis ieſu xp̄i: quā dedit illi de⁹ palā facere ſuis: q̄ oꝛ fieri cito: ꝛ ſignificauit mittēs ꝑ angelū ſuuꝫ ſuo ſuo ioānī: q̄ teſtioniū phibuit v̄bo dei ꝛ teſtioniuꝫ ieſu xp̄i: q̄cūq; uidit. Beat⁹ q̄ legit ꝛ q̄ audit v̄ba ꝓphetie hui⁹: ꝛ ſeruat ea q̄ i ea ſcripta ſt̄. Tps. n. ꝓpe ē. Ioānes ſeptē eccl̄ys q̄ ſūt i aſia. Gꝛa vobis ꝛ pax ab eo: q̄ ē ꝛ q̄ erat ꝛ q̄ vēturꝰ ē: ꝛ a ſeptē ſpiritib⁹: q̄ in ꝓſpcu thꝛoni ei⁹ ſūt: ꝛ a ieſu xp̄o: qui ē teſtis fidel⁹ ꝓmogēitus moꝛtuoꝝ ꝛ princeps regū ꝛre: qui dilexit nos ꝛ lauit nos a pcīs nr̄is i ſāguine ſuo: ꝛ fecit nos r̄gnū ꝛ ſacerdotes deo et p̄i ſuo: Ipſi gl̄a ꝛ iperiū in ſecl̄a ſeclorꝝ amen. Ecce venit cuꝫ nubib⁹ et videbit eū ois oculus: et qui eū pupugerūt. Et plāgēt ſe ſup eū ões trib⁹ terre: ēt amē. Ego ſū alpha et o: ꝑincipiū et finis: dic̄ dñs deus qui eſt et q̄ erat et q̄ vēturus eſt oīpotēs. Ego ioannes frat⁹ veſter et particeps in tribulatiōe et regno

406

& patiẽtia i xp̃o ihesu: fui i insula q̃ appellat pathmos: ppt̃ vbũ dei & testioniũ ihesu. Fui i sp̃u i dn̄ica die. Et audiui p̃ me voc̃ magnã tãq̃ tube dicẽtis: Qd̃ uides scribe i libꝛo: & mitte septẽ eccl̃ijs: q̃ sũt i asia epheso & smyrne & pergamo & thiatyre & sardis et philadelphie & laodicie. Et ꝓuersus suꝫ: ut viderẽ voc̃ q̃ loq̃bat mec̃ũ. Et ꝓuersus uidi septẽ cãdelabꝛa aurea: & i medio septẽ cãdelabꝛoꝝ aureoꝝ silem filio hois vestitũ podere: & p̃cinctũ ad mamillas ẓona aurea. Caput ãt ei⁹ & capilli erãt cãdidi tanq̃ lana alba & tãq̃ nix. Et oculi ei⁹ velut flãma ignis: & pedes ei⁹ silles auricalcho: sicut i camino ardẽti. Et vox illi⁹ tanq̃ vox aq̃rũ multarũ & hẽbat i dextera sua stellas septẽ. Et de ore ei⁹ gladi⁹ utraq; pte acut⁹ exibat: & facies ei⁹ sicut sol lucet i vtute sua. Et cum vidissẽz eum: cecidi ad pedes ei⁹ tanq̃ mortuus. Et posuit dexteram suam sup me dicens: Noli timẽ. Ego sũ p̃mus & nouissim⁹ & viuus & fui mortuus: & ecce sum viuens in secula seculoꝝ: & hẽo claues mortis & inferni. Scribe q̃ q̃ vidisti & q̃ sunt: & q̃ oꝫ fieri p̃ hec. Sacramtũ septẽ stellaꝝ: q̃s uidisti i dexta mea & septẽ cãdelabꝛa aurea. Septẽ stelle angeli sũt septẽ eccl̃arũ: & cãdelabꝛa septẽ: septem eccl̃e sunt.

¶ .II.

Et angelo epheſi eccl̃e scribe. Hec dic̃ q̃ tenet septẽ stellas i dextera sua q̃ ãbulat i medio septẽ cãdelabꝛoꝝ aureoꝝ. Scio opa tua & laborẽ & patiẽtiã tuã: & q̃ ñ potes sustinere malos. Et tẽtasti eos q̃ se dicũt aplos eẽ & ñ sunt: & inueniſti eos mẽdaces. Et patiẽtiã hẽs: & sustinuisti ꝓpter nomẽ meũ: & ñ defeciſti. Sꝫ hẽo aduersum te q̃ caritatẽ tuã p̃mã reliq̃sti. Mẽor esto itaꝫ unde excideꝛ & age pñiaꝫ: & prima opa fac. Sin ãt: venio tibi & mouebo cãdelabꝛũ tuum de loco suo: nisi pñiam egeris. Sꝫ hoc hẽs: q̃ odisti fc̃a nicholaitaꝝ: q̃ & ego odi. Q̃ui hꝫ aurẽ audiat q̃d sp̃us dicat eccl̃ijs. Vicẽti dabo edẽ ō ligno uite: qd̃ ẽ i paradiso dei mei. Et angelo smyrne eccl̃e scribe: Hec dic̃ p̃m⁹ & nouiſſimus: q̃ fuit mortuus & uiuit. Scio tribulatiõem tuã & pauptatẽ tuã: sed diues es & blasphemaꝛ ab his q̃ se dicũt iudeos eẽ & ñ sunt: sꝫ sũt synagoga sathane. Nihil hoꝛ timeas: q̃ passurus es. Ecce missurus ẽ diabolus aliq̃os ex uob̃ in carcerem: ut tentemini: & habebiti tribulatiõem diebus decem. Esto fidelis usq; ad mortẽ: & dabo tibi coronã vite. Q̃ui hꝫ aurẽ audiat q̃d sp̃s dicat eccl̃ijs. Q̃ui vicerit ñ ledet a morte secũda. Et angelo pergami eccl̃e scribe. Hec dic̃ q̃ hꝫ rũpheã ex utraq; pte acutã: Scio ubi hitas: ubi sedes ẽ sathane: & tenes nomẽ meũ & ñ negasti fidẽ meã. Et i dieb⁹ illꝰ antiphas testis me⁹ fidel: q̃ occisus ẽ apud vos: ubi sathanas hitat. Sed hẽo aduersus te pauca: q: habes illic tenẽtes doctrinã balaan: q̃ docebat balac mittere scãdalũ coꝝ filijs isr̃l edẽ & fornicari: ita habes & tu tenẽtes doctrinã nicholaitaꝝ. Sili⁹ pñiam age: si quo mi⁹ vẽiã t̃ cito: & pugnabo cũ illis i gladio oris mei. Q̃ui hꝫ aurez audiat q̃d sp̃us dicat eccl̃ijs. Uicẽti dabo manna abscõditũ: & dabo illi calculũ cãdidũ: & i calculo nomen nouum scriptuꝫ: qõ nẽo scit: nisi q̃ accipit. Et angelo thiatyre ecclesie scribe. Hec dic̃ filius dei: q̃ hꝫ oc̃los tãq̃ flãmã ignis: & pedes ei⁹ silles auricalcho. Noui opa tua & fidẽ & caritatẽ & misteriuꝫ & patiẽtiã tuã: & opa tua nouiſſima plura poꝛibus. Sꝫ hẽo aduersus te pauca: q: permittis mulierem ieẓabel: q̃ se dic̃ ꝓphetem docẽ & seducẽ suos meos fornicari & mãducare de idolatic̃. Et dedi illi tẽp̃s: ut pñiam agẽt: & ñ vult penitẽ a fõnicatõe sua. Ecce ego mitto eã i lectũ: & q̃ mechãt cũ ea: in tribulatõe maxima erunt: nisi pñiam ab operib⁹ suis egerint: & filios ei⁹ ifficiã i moꝛtez: & sciẽt ões eccl̃e: q: ego sũ scrutans renes et coꝛda: & dabo vnicuiq; vẽm sm opera sua. Vobis ãt dico & ceteris: q̃ thiatyre est: q̃cũq; ñ hñt doctrinã hãc: & q̃ ñ cogn̄erũt altitudinem sathane: quẽadmodũ dicũt: non mittã sup vos aliud põdus. Tñ id qd̃ hẽtis tenete doec veniã. Et q̃ vicerit & custodierit usq; i finẽ opa mea: dabo illi pt̃atẽ sup gentes: & reget eas i vga ferrea: & tãq̃ vas figuli ꝓfringẽt: sic̃ & ego accepi a pre meo: & dabo illi stellã matutinã. Q̃ui hꝫ aurẽ audiat q̃d sp̃s dicat eccl̃ijs.

¶ .III.

Et angelo eccl̃e sardis scribe. Hec dic̃ q̃ hꝫ septẽ sp̃s dei & septẽ stellas: Scio opa tua: q: nomẽ hẽs q̃ viuas & mortu⁹ es. Esto vigilans: & confirma ceta: q̃ moꝛitura erant. Non.n. inuenio opera tua plena coram deo meo. Jn mente q̃ habe q̃lit̃ acceperis & audieris & serua & pñiaꝫ age. Si ergo non vigilaueris: veniam ad te tanq̃ fur: et

nescies q̄ hora veniā ad te. Sed hēs pauca nomina i sardis: q̄ n̄ iq̄nauerūt vestimēta sua: & ābulabūt mecū i albis: q̄ digni sūt. Qui vicerit sic vestiet vestimēti albis: & n̄ delebo nomē ei⁹ de libro vite: & p̄fitebor nomē ei⁹ coram patre meo & coram angelis ei⁹. Qui hz aurē audiat q̄d sps dicat ecclīs. Et āgelo philadelphie ecclē scribe. Hec dicit sanctus & verus: q̄ hz clauez dauid: q̄ aperit & nēo claudit: claudit & nēo aperit. Scio opa tua. Ecce dedi coram te ostiū apt̄m: q̄ nēo pōt claudē: q̄ modicā hēs virtutē: & seruasti verbū meū: & n̄ negasti nomen meū. Ecce dabo de synagoga sathane: q̄ dicūt se iudeos eē & n̄ sūt: sz mentiūt. Ecce faciā illos: ut veniant & adorēt ante pedes tuos: & scient: q̄ ego dilexi te. Quōm seruasti verbum patientie mee: & ego seruabo te ab hora tētationis: q̄ vētura ē i orbē vniuersū tētare habitantes i tra. Ecce venio cito. Tene q̄d hēs: ut nēo accipiat coronā tuā. Qui vicerit: faciā illū columnā i templo dei mei: & foras n̄ egredietur amplius. Et scribā sup eū nomē dei mei: & nom̄ ciuitatis dei mei noue ierl̄z: q̄ descēdit de celo a deo meo: & nomē meū nouū. Qui hz aurem audiat q̄d sps dicat ecclesijs. Et āgelo laodicie ecclē scribe. Hec dicit amen testis fidelis & verus: q̄ ē principiū creature dei. Scio opa tua: q̄ neq; frigidus es neq; calidus. Utinā frigidus esses aut calidus. Sz q̄ tepidus es & nec frigidus nec calidus incipiā te euomē ex ore meo: q̄ dicis: q̄ dines sum & locupletatus & nullius egeo: & nescis: q̄ tu es miser & miserabilis & pauper & cecus & nudus. Suadeo tibi emere a me aurū ignitū p̄batū: ut locuplex fias: & vestimēti albis induaris & n̄ appareat confusio nuditatis tue: & collyrio inunge oculos tuos: ut videas. Ego quos amo arguo & castigo. Emulare q̄ & pnitentiam age. Ecce sto ad ostiū: & pulso. Si quis audierit vocē meā: & aperuerit mihi ianuā: intrabo ad illū & cenabo cū illo: & ipse mecū. Qui vicerit: dabo ei sedē mecū i throno meo: sicut & ego vici & sedi cū patre meo i throno ei⁹. Qui hz aurē audiat q̄d sps dicat ecclīs.

.IIII.

Post hec vidi: & ecce ostiū apt̄m i celo: & vox prima quā audiui tanq̄ tube loquētis mecū dicēs: Ascende huc: & ostēdā tibi q̄ oz fieri cito. Statim fui i spū. Et ecce sedes posita erat i celo: & supra sedē sedens. Et q̄ sedebat: similis erat aspectui lapidis iaspidis & sardinis. Et iris erat in circuitu sedis similis visiōis smaragdine. Et in circuitu sedis sedilia viginti q̄tuor: & supra thronus vigiti quattuor seniores sedētes circūamicti vestimētis albis: & i capitib⁹ eor⁹ coronas aureas. Et de throno procedebāt fulgura & voces & tōitrua: & septē lāpades ardētes ante thronū: q̄ sūt sptus dei. Et i aspectu sedis tanq̄ mare vitreū simile crystallo: & i medio sedis & in circuitu sedis q̄tuor animalia plēa oculis ante & retro. Et animal primū simile leōi: & secundū simile vitulo: & tertiū animal hīns faciē q̄si hois: & q̄rtum animal simile aq̄le volāti. Et quattuor animalia singula eorū hēbant alas senas: & in circuitu & int⁹ plena sūt oculis. Et requiem n̄ hēbāt die ac nocte dicētia: sanct⁹: sanct⁹: sanct⁹ dn̄s deus omnipotens q̄ erat & q̄ ē & q̄ vētur⁹ ē. Et cū darēt illa animalia gl̄am & honorē & benedictiōem sedēti super thronū viuēti in scla sclorū: procidebāt viginti quattuor seniores ante sedētē i throno: & adorabant viuentem in scla sclorum: & mittebant coronas suas ante thronū dicentes: Dign⁹ es dn̄e deus noster accipere gl̄am & honorem & virtutē: q̄ tu creasti oia: & propter voluntatē tuam erant & creata sūt.

.V.

Et vidi i dextera sedētis supra thronū libru scriptū intus & foris: signatū sigillis septē. Et vidi angelū fortē predicātē voce magna. Quis ē dignus aperire librum & soluere signacula ei⁹? Et nēo potuit neq; i celo neq; in terra neq; subt⁹ terra aperire librū neq; respicere illum. Et ego flebā multū: quōm nēo dignus inuentus ē aperire librum: nec videre eū. Et vnus de senioribus dixit mihi: Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda radix dauid aperire librū: & solue septē signacula ei⁹. Et vidi: & ecce i medio throni & quattuor animalium & i medio seniorū: agnū stantem tanq̄ occisū hīntem cornua septem & oculos septē: q̄ sūt septem sptus dei missi i omnē terrā. Et venit & accepit de dextera sedētis in throno librū: & cū aperuisset librū: quattuor animalia & viginti quattuor seniores ceciderunt coram agno hīntes singuli citharas & phialas aureas plenas odoramentorum: que sūt orationes sanctorum: & cantabant canticum nouum dicentes: Dign⁹ es dn̄e accipere librū: & aperire signacula ei⁹: quōm occisus es: & redemisti nos deo i sanguine tuo ex omni tribu & lingua & populo & natione: & fecisti nos deo nostro regnū & sacerdotes. Et regnabimus sup terram. Et vidi & audiui vocem angelorū multorum in circuitu throni & animalium et seniorum: et erat numer⁹ eorum milia miliū

dicētiū voce magna: Dign⁹ ē agn⁹ q̄ occīsus
ē: accipe virtutē ⁊ diuinitatē ⁊ sapiaz ⁊ fortitudiez ⁊ honorē ⁊ glā ⁊ bñdictoez. Et oēz
creaturā: q̄ i celo ē: ⁊ sup trā ⁊ sub trā: ⁊ q̄
fūt i mari ⁊ q̄ i eo: oēs audiui dicētes sedēti
i throno ⁊ agno: Bñdictio ⁊ honor ⁊ glā et
pīas i secla sclōz. Et q̄ttuor aialia dicebāt
amen. Et vigitiq̄ttuor seniores ceciderūt in
facies suas: ⁊ adōrauerūt viuētē i secla sclōz.

¶ .VI.

Et vidi ꝙ apuisset agn⁹ vnū de septez
sigillā: ⁊ audiui vnū ō q̄ttuor aialib⁹ di
cēs tanq̄ voce tonitrui: Veni ⁊ uide. Et vi
di: ⁊ ecce equ⁹ alb⁹: ⁊ q̄ sedebat sup illū ha
bebat arcū: ⁊ data ē ei corona: ⁊ exiuit uin
cēs: ut uiceret. Et cū aperuisz sigillū secun
dū: audiui secūdū aīal dicens: Veni ⁊ uidē.
Et exiuit al⁹ equ⁹ ruffus: ⁊ q̄ sedebat super
illū: datū ē ei: ut sumēt pacē ō terra: ⁊ ut in
uicē se iterficiāt: ⁊ dat⁹ ē ei gladi⁹ magnus.
Et cū apuisset sigillū tertiū: audiui tertiuz
aīal dicēs: Veni ⁊ uide: ⁊ ecce equ⁹ niger: et
q̄ sedebat sup illū: hēbat stateā i mānu sua.
Et audiui tanq̄ uocē i medio q̄ttuor aialiū
dicētiū: Bilibris tritici denario uno: ⁊ tres
bilibres ordei denario uno: ⁊ uinū ⁊ oleum
ne leseris. Et cū aperuisset sigillū q̄rtū: audi
ui uocē q̄rti aīal dicēt̄: Veni ⁊ uide. Et ecce
equ⁹ pallid⁹: ⁊ q̄ sedebat sup eum nomē illi
mors: ⁊ infern⁹ seq̄bat eū. Et data ē illi pīas
sup q̄ttuō ptes terre: iterficē gladio fame ⁊
morte ⁊ bestijs terre. Et cū aperuisset sigil
lū q̄ntū: uidi subt⁹ altare aīas iterfectoruz
ppter uerbū dei: ⁊ ppter testionium qō ha
bebāt. Et clamabant uoce magna dicētes:
Vsq̄q̄ dñe sēs ⁊ uer⁹ ñ iudicas ⁊ ñ uīdicas
sāguiez nīz ō his q̄ hitāt i terra. Et date sē
illis single stole albe: ⁊ dictū ē ill⁹ ut requies
cēret tēp⁹ adhuc modicū: dōec cōpleāt ꝓser
ui eoz ⁊ frēs eoz: q̄ iterficiēdi fūt sicut ⁊ il
li. Et uidi cū apuisz sigillū sextū: ⁊ ecce ter
remot⁹ magn⁹ fēs ē. Et sol fēs ē niger tanq̄
saccꝰ cilicin⁹ ⁊ luna tota facta ē sicut sāguis
⁊ stelle de celo ceciderūt sup trā: sicut ficus
emittit grossos suos: cū a vēto magmouet.
Et celū recessit sicut liber iuolut⁹: ⁊ omnis
mōs ⁊ insule de locis suis mote sūt. Et reges t
re ⁊ principes ⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊ fortes ⁊
oīs ꝓu⁹ ⁊ liber abscōderūt se i spelūcis ⁊ i pe
tris mōtiū: ⁊ dicūt montib⁹ ⁊ petris: cadite
sup nos ⁊ absc̄ondite nos a facie sedēt̄ super
thronū: ⁊ ab ira agni: qm̄ vēit dies magnus
ire ipsoz. Et q̄s poterit stare?

¶ .VII.

Post hec uidi q̄ttuor āgelos stātes sup
q̄ttuor angulos tre: tenētes q̄ttuor vē
tos tre ne flarēt sup terrā: nz sup mare: neq̄
i ullā arborē. Et uidi alterz āgelū ascēdētez
ab ortu sol⁹ hntē signū dei viui: ⁊ clamauit
uoce magna q̄ttuor angel⁹: q̄b⁹ datū est nocē
tre ⁊ mari dicēs: Nolite nocē terre ⁊ mari
nz arboribꝰ: q̄adusq̄ signem⁹ seruos dei nr̄i i
frōtib⁹ eoz. Et audiui nūerū signatoz: cen
tū q̄dragintaq̄ttuō milia signati ex ōi tribu
filiorū isrl. Ex tribu iuda: duodecim milia
signati. Ex tribu rubē duodeci milia signa
ti. Ex trbu gad: duodeci milia signati. Ex tr̄
bu aser duodeci milia signati. Ex tribu nep
talim: duodeci milia signati. Ex tribu ma
nasse: duodeci milia signati. Ex tribu sime
on: duodecim milia signati. Ex tribu leui:
duodeci milia signati. Ex tribu issachar: du
odeci milia signati. Ex tribu zabulon: duo
decim milia signati. Ex tribu ioseph: duo
deci milia signati. Ex tribu bēiamin: duo
ciz milia signati. Ꝑ hec uidi turbā magnā:
quā dinūerare neo potat: ex ōib⁹ gētib⁹ ⁊ tri
bub⁹ ⁊ ppl⁹ ⁊ lingis: stātes āte thronū ⁊ in
ꝓspectu agni: amicti stol⁹ albis: ⁊ palme in
mānib⁹ eorū. Et clamabāt uoce magna dicē
tes: Salus deo nīo: q̄ sedet sup thronuz et
agno. Et oēs āgeli stabāt i circuitu throni ⁊
seniorū q̄ttuor aialiū: ⁊ ceciderūt i ꝓspectu
throni i facies suas: ⁊ adorauerūt deū dicē
tes amen. Bñdictio ⁊ claritas ⁊ sapia ⁊ gīa
rū actio honor ⁊ uirt⁹ ⁊ fortitudo deo nīo:
i secla sclōrū amen. Et rñdit un⁹ de seniōib⁹:
⁊ dixit mihi: Hi q̄ amicti sūt stol⁹ albis: q̄ sē
⁊ ūde uenerūt? Et dixi illi: Dñe mi tu scis.
Et dixit mihi: Hi sūt q̄ uenerūt de tribula
tiōe magna: ⁊ lauerunt stolas suas: ⁊ deal
bauerūt eas i sanguīe agni. Ideo sūt ante
thronum dei: ⁊ fuūt ei die ac nocte i tēplo
ei⁹: ⁊ q̄ sedit i throno hitabit sup illos. Nō
esurient neq̄ sitiēt āpli⁹: nz cadet sup illos
sol neq̄ ullus estus: qm̄ agn⁹ q̄ i medio thro
ni est reget illos: ⁊ deducet eos ad uite fon
tes aq̄rū: ⁊ absterget de⁹ oem lachrymaz ab
oculis eoz.

¶ .VIII.

Et cuz aperuisz sigillū septimum: fac
tū ē silentiū i celo q̄si media hora. Et
uidi septē āgelos stātes i ꝓspectu dei: ⁊ date
sūt ill⁹ septē tube. Et al⁹ angel⁹ uenit ⁊ stetit
ante altare: habens thuribulum aureum:

407

ꝛ data sūt illi icēsa mlta: ut daret de oīonib⁹ scoꝛ oīū sup altare aureū: qđ ē āte thꝛonū dei. Et ascēdit fum⁹ icēsoꝛ de oīonibus scōꝛ de manu angeli coꝛam deo. Et accepit angelus thuribulū: ꝛ ipleuit illud de igne altar⁹: ꝛ misit i terrā: ꝛ fca sūt tōitrua ꝛ voces ꝛ fulgura ꝛ terremot⁹ magn⁹: ꝛ septem angeli: q̄ hēbant septem tubas: pparauerūt se: ut tuba canerēt. Et p̄m⁹ āgelus tuba cecinit. Et fca ē grando ꝛ ignis: mixta i sāguine: ꝛ missū ē i terrā. Et tertia ps terre cōbusta ē: ꝛ tertia ps arboꝛ ꝓcremata ē: ꝛ oē fenū viride cōbustū ē. Et secūdus āgelus cecinit: ꝛ tanq̄ mōs magn⁹ igne ardēs missus ē i mare. Et fca est tertia ps maris sāguis ꝛ mortua ē tertia ps creature eoꝛ: q̄ hēbant aīas i mari: ꝛ tertia ps nauiū iterūt. Et tertius āgelus tuba cecinit: ꝛ cecidit ō celo stella magna ardēs tāq̄ facla: Et cecidit i ptē fluminū ꝛ i fōtes aq̄ꝛ: ꝛ nomē stelle oī absinthiū: Et fca ē ptia ps aq̄ꝛ i absinthiū: ꝛ mlti hoīuꝫ mortui sūt de aq̄s: q: amare facte sūt. Et q̄rt⁹ āgelus cecinit: ꝛ pcussa est tertia ps solis ꝛ tertia ps lune ꝛ tertia pars stellaꝛ: ita ut obscuraret ptia ps eoꝛ ꝛ diei ñ lucēt ps tertia ꝛ noctis silr. Et vidi: et audiui vocē vn⁹ aq̄le volātis p mediū celi dicēt⁹ voce magna: Ue ve ve hītātib⁹ i tra: ō ceteꝛ⁹ vocib⁹ triū āgeloꝛ q̄ erāt tuba canitū.

.IX.

Et q̄ntus angelus tuba cecinit: ꝛ vidi stellā de celo cecidisse i terrā: ꝛ data ē ei clauis putei abyssi: ꝛ apuit puteū abyssi: ꝛ ascēdit fum⁹ putei sic fumus fornac⁹ magne ꝛ obscurat⁹ ē sol ꝛ aer de fūo putei. Et de fumo putei exierūt locuste i terrā: ꝛ data ē ill⁹ ptas: sicut hñt potestatem scoꝛpiōes terre. Et p̄ceptū ē ill⁹ ne lederēt fenū terre: nq̄ oē viride nq̄ ōem arboꝛē: nisi tm̄ hoies: q̄ ñ hñt signū dei i fr̄ōt⁹ suis. Et datū ē ill⁹ ne occiderēt eos: sed ut cruciarēt mēsibus q̄nq̄. Et cruciat⁹ eoꝛ: ut cruciat⁹ scōpij: cū pcutit hoiem. Et i dieb⁹ ill⁹ q̄rēt hoies mortē: ꝛ ñ inueniēt eā: ꝛ desiderabūt mori: ꝛ fugiet mors ab eis. Et silitudies locustarū silis eq̄s paratis i pliū: ꝛ sup capita earū tāq̄ coꝛone siles auro: ꝛ facies earū: sic facies hominum: ꝛ hēbant capillos sic capillos mulierū: ꝛ dētes earū sicut dētes leonū erant. Et hēbant loꝛicas: sic loꝛicas ferreas: ꝛ vox alarū earū: sicut vox curruū eq̄rū m̄toꝛuꝫ currentiū i bellū. Et hēbāt caudas similes scoꝛpionū: ꝛ aculei erāt i caudis earū: ꝛ potestas earū nocē hoib⁹ mēsib⁹ q̄nq̄. Et habebāt sup se regē āgelū abyssi: cui nomē hebraice abadoon: grece āt apollion: ꝛ latine hīs nomen exterminās. Ue vnū abīt: ꝛ ecce veniūt adhuc duo ve p⁹ hec. Et sext⁹ āgel⁹ tuba cecinit: ꝛ audiui vocem vnā ex q̄ttuoꝛ cornib⁹ altar⁹ aurei: qđ ē āte oculos dei: dicēte sexto āgelo q̄ hēbat tubā: Solue q̄ttuoꝛ angelos: q̄ alligati sūt i fluie magno eupharten. Et soluti sūt q̄ttuoꝛ āgeli q̄ parati erāt i hoꝛā ꝛ die ꝛ mēse ꝛ ānū: ut occiderēt ptiā ptē hoīum. Et nūer⁹ eq̄strīs exercit⁹: vicies milies dena milia: ꝛ audiui nūerū eoꝛum. Et ita vidi eq̄s i visiōe: ꝛ q̄ sedebāt sup eos hēbāt loꝛicas igneas ꝛ hiacynthias ꝛ sulphureas: ꝛ capita eq̄rū erāt tāq̄ capita leonū: ꝛ de oꝛe eoꝛ ꝓcedit ignis ꝛ fum⁹ et sulphur. Et ab his trib⁹ plagis occisa ē ptia pꝫ hoīum de igne ꝛ de fumo ꝛ sulphure: q̄ ꝓcedebāt ex oꝛe ipsoꝛ. Ꝑtas. n. eq̄rū in oꝛe eoꝛ est ꝛ i caudis eoꝛ. Nā caude eoꝛ siles serpētib⁹ hñtes capita: ꝛ i his nocēt. Et ceteri hoies q̄ ñ sūt occisi i his plagis: nq̄ pñiaꝫ egerūt de opib⁹ manuū suarū: ut ñ adōarēt demōia ꝛ simulacra aurea ꝛ argētea ꝛ erea ꝛ lapidea ꝛ lignea: q̄ nq̄ vidē pñt nq̄ audire nq̄ ambulare: ꝛ ñ egerīt pñiam ab hōicidiis suis nq̄ a veneficiis suis: neq̄ a fornicatiōe sua neq̄ a furtis suis.

.X.

Et vidi aliū angelū fortē descēdētē de celo amictū nube: ꝛ iris i capite ei⁹. Et facies ei⁹ erat ut sol: ꝛ pedes ei⁹ tāq̄ colūna ignis. Et hēbat i mānu sua libellū aptū: ꝛ posuit pedē suū dextrū supra mare: sinistrum āt sup terrā: ꝛ clamauit voce magna quēadmodū cū leo rugit. Et cū clamasset: locuta sūt septē tonitrua voces suas. Et cū locuta fuissent septem tonitrua voces suas: ꝛ ego scripturus erā. Et audiui vocē de celo dicēte mihi: Signa q̄ locuta sūt septē tōitrua ꝛ noli ea scribē. Et āgelus quē vidi stātem supra mare ꝛ supra terram: leuauit manū suā ad celū: ꝛ iurauit p viuētē i secla sclorū q̄ creauit celū ꝛ ea q̄ i eo sūt: ꝛ trā ꝛ ea q̄ i ea sūt: et mare et ea q̄ in eo sūt: q: tēp⁹ ñ erit āplius sed in dieb⁹ vocis septimi āgeli: cum ceperit tuba canere: cōsūmabit mysteriū dei: sic euāgelizauit seruos suos pphetas. Et audiui vocē ō celo iterū loquētē mecū ꝛ dicētē: Uade et accipe librum apertum de manu angeli stantis supra mare ꝛ super terram. Et

abij ad ãgelũ: dicẽs ei: ut daret mihi libr̃ũ: ⁊ dixit mihi: Accipe libr̃ũ: ⁊ deuora illũ: et faciet amaricari vẽtr̃ẽ tuũ: ſz in ore tuo erit dulce tãq̃ mel. Et accepi libr̃ũ de manu ãgeli ⁊ deuorauí illũ: ⁊ erat i ore meo tãq̃ mel dulce. Et cũ deuoraſſem eũ: amaricat' ẽ vẽt' me'. Et dixit mihi: Oz te iteꝝ ꝓphetare gẽtib' ⁊ ꝓplis ⁊ linguis ⁊ regib' mltis.

¶ .XI.

Et dat' ẽ mihi calam' ſilis virge: ⁊ dic tũ ẽ mihi: Surge ⁊ metire tẽplũ dei ⁊ altare ⁊ adorãtes i eo. Atriũ aũt qđ ẽ foris tẽplũ ejce foras: ⁊ ne metiaris illud: qm̃ datum eſt gentib'. Et ciuitatẽ ſcam calcabunt menſib' q̃dragintaduob'. Et dabo duobus teſtib' meis: ⁊ ꝓphetabunt dieb' mille ducentis ſexaginta amicti ſaccis. Hi ſunt due oliue ⁊ duo cãdelabra i ꝓſpectu dñi tre ſtantes. Et ſiq̃ voluerit eos nocẽ: ignis exiet ỏ ore eoꝝ: ⁊ deuorabit ĩmicos eoꝝ: ⁊ ſiq̃s voluerit eos ledẽ: ſi oz eũ occidi. Hi hñt ꝑtatẽ claudẽdi celũ ne pluat dieb' ꝓphetie illoꝝ: ⁊ ꝑtatem hñt ſup aq̃s ꝟuertẽdi eas i ſãguinẽ ⁊ pcutẽ tram õi plaga: q̃tieſcũq̃ voluerint. Et cũ finierit teſtioniũ ſuũ: beſtia que aſcẽdit de abyſſo faciet aduerſus eos bellũ: ⁊ vincet illos ⁊ occidet eos. Et corpora eoꝝ iacebũt in plateis ciuitatis magne: q̃ vocat ſpiritalit' ſodoma ⁊ egyptus: ubi ⁊ dñs eoꝝ crucifixus ẽ. Et videbũt de tribubus et pplis ⁊ linguis ⁊ gẽtib' corpora eoꝝ ꝑ tres dies ⁊ dimidiũ: ⁊ corpõa eoꝝ ñ ſinent põi i monumẽti. Et ihabitantes tr̃ã gaudebũt ſup illos ⁊ iocũdabũt: ⁊ mũera mittẽt ĩuicẽ: qm̃ bi duo ꝓphete cruciaueĩt eos: q̃ hitabãt ſup tram. Et p' dies tres ⁊ dimidiũ ſps vite a deo itrauit i eos. Et ſteterũt ſup pedes ſuos ⁊ tim' magn' cecidit ſup eos: q̃ vidẽt eos. Et audieĩt vocẽ magnã de celo dicentẽ eis: Aſcẽdite huc. Et aſcẽdẽt i celũ i nube: ⁊ vidẽt illos ĩmici eoꝝ. Et i illa hora factus ẽ tremor magn': ⁊ decia ps ciuitatis cecidit. Et occiſa ſũt i tremotu noia hoiuꝝ ſeptẽ milia: ⁊ reliq̃ i timorẽ ſũt miſſi: ⁊ ỏderũt glaz deo celi. Ve ſecũdũ abyt: ⁊ ecce ve ttiũ veniet cito. Et ſeptim' ãgelus tuba cecinit: ⁊ facte ſũt voces magne in celo dicẽtes: Factũ ẽ regnũ hui' mũdi dñi nr̃i ⁊ xpi ei': ⁊ regnabũt in ſecula ſeclorum amen. Et vigintiq̃tuor ſeniores: q̃ i ꝓſpectu dei ſedẽt i ſedib' ſuis: ceciderũt i facies ſuas: ⁊ adorauerũt deũ dicẽtes: gias agim' tibi dñe de' nr̃ õipotẽs: q̃ es ⁊ qui eras: ⁊ q̃ vẽturus es: q: accepiſti virtutẽ tuam magnã ⁊ regnaſti. Et irate ſũt gẽtes: et aduenit ira tua: ⁊ tps mortuoꝝ iudicari et reddere mercedẽ ſeruis tuis ꝓphetis ⁊ ſcis ⁊ timentib' nomẽ tuũ: puſillis ⁊ magnis: et exterminãdi eos: q̃ corrumperũt trã. Et aptũ ẽ tẽplũ dei i celo: ⁊ viſa eſt arca teſti ei' in tẽplo ei'. Et fũa ſũt fulgura ⁊ voces ⁊ tremot' ⁊ grãdo magna.

¶ .XII.

Et ſignũ magnũ apparuit i celo. Mulier amicta ſole: ⁊ luna ſub pedib' ei': ⁊ i capite eius corona ſtellaꝝ duodeciz. Et i vtero hñs: ⁊ clamabat parturiẽs ⁊ cruciat: ut pariat. Et uiſum eſt aliud ſignum in celo. Et ecce draco magnus rufus habens capita ſeptẽ ⁊ cornua decẽ: ⁊ i capitib' ſuis ſeptẽ diademata: ⁊ cauda ei' trahebat tertiaz ptẽ ſtellaꝝ celi: ⁊ miſit eas i terram. Et draco ſtetit ãte mulierẽ: q̃ erat paritura: ut cũ pepiſſet filiũ ei' deuoraret. Et pepit filium maſculũ: q̃ recturus erat ões gẽtes i vga ferrea. Et rapt' ẽ filius ei' ad deũ ⁊ ad thronum ei': ⁊ mlier fugit i ſolitudiem: ubi hẽbat locũ paratũ a deo: ut ibi paſcat eã dieb' mille ducẽti ſexaginta. Et fẽz ẽ plũ magnũ in celo. Michael ⁊ ãgeli ei' pliabãt cum draconẽ: ⁊ draco pugnabat ⁊ ãgeli ei': ⁊ ñ valuerũt: nẽz loc' iuẽt' ẽ eoꝝ ãpli' i celo. Et piect' ẽ draco ille magn': ſerpẽs antiqu': q̃ vocat diabol' ⁊ ſathanas: q̃ ſeducit vniuerſũ õbẽ ⁊ piect' ẽ i trã: ⁊ ãgeli eius cũ illo miſſi ſũt. Et audiui vocẽ magnã i celo dicẽtẽ: Nũc fca ẽ ſalus ⁊ vt' ⁊ regnũ dei nr̃i ⁊ ptas xpi ei': q: piect' ẽ accuſator fr̃m nr̃oꝝ: q̃ accuſabat illos ãte ꝓſpectũ dei nr̃i die ac nocte: ⁊ ipi vicerũt eũ ꝓpter ſanguiem agni: ⁊ ꝓpter vbũ teſtionij ſui: ⁊ ñ dilexerũt aias ſuas uſq; ad mortem. Propẽa letamini celi ⁊ q̃ hitat' i eis. Ve tre ⁊ mari: q: deſcẽdit diabol' ad vos hñs irã magnã: ſciẽs q; modicũ tps hz. Et p' q̃ vidit draco: q; piect' eẽt i terrã: pſecut' ẽ mulierẽ: q̃ pepit maſculũ. Et date ſũt mlieri ale due aqle magne: ut volaret i ỏptũ i locũ ſuũ ubi alit' p tps ⁊ tps ⁊ dimidiũ tpis a facie ſerpẽtis. Et miſit ſerpẽs ex ore ſuo p' mlierẽ aquam tanq̃ flumẽ: ut eam faceret trahi a fluie. Et audiuit terra mlierẽ: ⁊ apuit terra os ſuũ ⁊ abſorbuit flumẽ qđ miſit draco ỏ ore ſuo. Et irat' ẽ draco i mlierẽ: ⁊ abyt facere plũ cũ iliq̃s de ſcie ei': q̃ cuſtodiũt mãdata dei: ⁊ hñt teſtionium ieſu xpi. Et ſtetit ſup arenã maris.

¶ .XIII.

Et vidi de mari bestiã ascẽdẽtẽ hñtez capita septẽ ⁊ cornua decẽ: ⁊ super cõ nua ei⁹ decẽ diademata: ⁊ sup capita ei⁹ nomina blasphemie. Et bestia quã vidi: simil erat pardo: ⁊ pedes ei⁹ sicut pedes vrsi: ⁊ os eius: sic̃ os leonis. Et dedit illi draco virtutẽ suã ⁊ pcatẽ magnã. Et vidi vnũ de capitib⁹ suis: q̃si occisũ i mortẽ: ⁊ plaga mortis ei⁹ curata ẽ. Et ãmirata ẽ vniuersa tra post bestiã. Et adorauerũt draconẽ: q̃ dedit pcatẽ bestie: ⁊ adorauerũt bestiã dicẽtes: Quis similis bestie: ⁊ qs poterit pugnare cũ ea: Et datũ ẽ ei os loquẽs magna ⁊ blasphemias: ⁊ data ẽ ei pcas facẽ mẽses q̃dragitaduos. Et aperuit os suũ i blasphemias ad deum blasphemare nomẽ ei⁹ ⁊ tabernaculũ ei⁹: ⁊ eos q̃ in celo hitant. Et ẽ datũ illi bellũ facẽ cũ scis: ⁊ vincẽ eos. Et data ẽ illi pcas in oem tribũ ⁊ pplm ⁊ liguã ⁊ gẽtẽ. ⁊ adorauerũt eã oes: q̃ ihitabant tra: q̃rũ ñ sũt scripta noia i libro vite agni: q̃ occisus ẽ ab origine mũdi. Si qs hz aurẽ audiat. Qui i captiuitatẽ duxerit: i captiuitatẽ vadet. q̃ in gladio occiderit: oz eũ gladio occidi. Hic ẽ patiẽtia ⁊ fides scoꝝ. Et vidi aliã bestiã ascẽdentem de tra: ⁊ hẽbat cornua duo similia agni: ⁊ loq̃bat sicut draco. Et pcatem poris bestie oem faciebat i ꝓspectu ei⁹: ⁊ fecit traz ⁊ hitantes i ea adorare bestiã pmã: cui⁹ curata ẽ plaga mortis. Et fecit signa magna: ut ẽt ignẽ facẽt de celo descẽdẽ i tra in ꝓspectu hoiuz. Et seduxit hitãtes in terra: ppter signa q̃ data sũt illi facẽ i ꝓspectu bestie dicẽs hitantib⁹ i terra: ut faciãt imagiem bestie q̃ hz plagã gladij ⁊ vixit. Et datũ ẽ illi: ut daret spũm imagini bestie: ⁊ ut loq̃t imago bestie: ⁊ faciet: ut q̃cũq; ñ adorauerit imaginẽ bestie: occidat. Et faciet oes pusillos ⁊ magnos ⁊ diuites ⁊ paupes ⁊ liberos ⁊ seruos hñe caracterẽ i dextera manu aut i frõtibus suis: ⁊ ne qs possit emẽ aut vẽdere: nisi q̃ hẽat caracterẽ: aut nomẽ bestie aut nũerũ nois ei⁹. Hic sapia ẽ. Qui hz itellectũ cõputet nũerum bestie. Nũerus. n. hois ẽ: ⁊ nũer⁹ ei⁹ sexcẽti sexagitasex. ¶ .XIIII.

Et vidi: ⁊ ecce agn⁹ stabat supra mõtẽ syon: ⁊ cũ eo cẽtũ q̃dragitaq̃ttuoz milia hñtes nomẽ ei⁹ ⁊ nomẽ pris ei⁹ scriptuz in frontib⁹ suis. Et audiui vocẽ de celo tãq̃ vocem aq̃ꝝ multarũ ⁊ tãq̃ vocẽ tonitrui magni: ⁊ vocẽ quã audiui: sicut citharedorũ citharizãtiũ in citharis suis. Et cãtabãt quasi canticum nouum ãte sedem ⁊ ãte q̃ttuor aãlia ⁊ seniores: ⁊ nemo poterat dicẽ cãticuz: nisi illa cẽtũ q̃dragitaq̃ttuoz milia: q̃ empti sũt de terra. Hi sũt q̃ cũ mulieribus ñ sũt coinquinati: virgines. n. sunt. Hi sequũt agnũ q̃ cũq; ierit. Hi empti sũt ex oĩb⁹ ꝑmitie deo ⁊ agno: ⁊ i ore eoꝝ ñ ẽ inuẽtũ mdaciũ. Sine macula. n. sunt ãte thronũ dei. Et vidi alterũ angelũ volãtẽ p mediũ celi hñtẽ euãgeliũ eternũ: ut euãgelizaret sedentib⁹ sup tra ⁊ sup oẽm gẽtem ⁊ tribũ ⁊ liguã ⁊ pplm: dicẽs magna voce: Timete dñm: ⁊ date illi honorẽ: qz vẽit hõa iudicij ei⁹: ⁊ adorate eum q̃ fecit celũ ⁊ terram mare ⁊ fontes aquarũ. Et ali⁹ ãgelus secut⁹ ẽ: dicẽs: Cecidit: cecidit babylon illa magna: q̃a vino ire fornicationis sue potauit oes gẽtes. Et tertiꝰ ãgelus secut⁹ illos: dicẽs voce magna: Si q̃s adorauerit bestiã ⁊ imaginẽ ei⁹: ⁊ accepit caracterẽ i frõte sua aut i manu sua: hic bibet de vino ire dei: qd mixtũ ẽ mero i calice ire ipi⁹. Et cruciabit igne ⁊ sulphure i ꝓspectu ãgeloꝝ scoꝝ ⁊ ãte ꝓspectũ agni. Et fum⁹ tormẽtoꝝ eoꝝ ascẽdet i scla sclorum. Nec hñt requiẽ die ac nocte: q̃ adorauerit bestiã ⁊ imaginez ei⁹. Et si q̃s accepit caracterẽ nois ei⁹: hic patiẽtia scoꝝ ẽ: q̃ custodiũt mãdata dei ⁊ fidẽ iesu. Et audiui vocẽ de celo dicẽtem mihi: Scribe: Beati mortui q̃ i dño morĩũt. Amodo iã dicit spus: ut requescãt a laborib⁹ suis. Opa. n. illoꝝ sequunt illos. Et vidi: ⁊ ecce nubes cãdidã ⁊ sup nubẽ sedẽtẽ silem filio hominis: hñtẽ i capite suo coronã aureã: ⁊ i mãu sua falcẽ acutã. Et ali⁹ ãgel⁹ exiuit ꝺ templo: clamãs voce magna ad sedẽtẽ sup nubẽ. Mitte falcẽ tuã ⁊ mete: qz venit hõa ut metat: qm̃ aruit messis tre. Et misit q̃ sedebat sup nubẽ falcẽ suã i terrã: ⁊ messuit eã. Et ali⁹ ãgel⁹ exiuit de tẽplo qꝺ ẽ i celo hñs ⁊ ipe falcẽ acutã. Et ali⁹ ãgel⁹ exiuit de altari q̃ hẽbat pcatẽ supra ignẽ: ⁊ clamauit voce magna ad eũ: q̃ hẽbat falcẽ acutã dicens: Mitte falcẽ tuã acutã: ⁊ vindemia botros vinee tre: qm̃ mature sũt vue ei⁹. Et misit ãgel⁹ falcẽ suã acutã i trã: ⁊ vindemiauit vineaz tre: ⁊ misit i lacũ ire dei magnũ. Et calcat⁹ ẽ lac⁹ extra ciuitatẽ: ⁊ exiuit sãguis ꝺ lacu usq; ad frenos eq̃rũ p stadia mille sexcẽta.

Et vidi aliud signũ i celo ¶ .XV. magnũ ⁊ mirabile: ãgelos septem habẽtes plagas septem nouissimas: qm̃ i illis consummata est ira dei. Et vidi tãq̃ mare

vitreū mixtū igne: ⁊ eos q̄ vicerūt bestiā et
imaginē ei⁹: ⁊ nūez noīs ei⁹ stātes supra ma
re vitreū: hītes citharas dei: ⁊ cātātes cāti
cū moysi fui dei: ⁊ cāticū agni dicētes: Ma
gna ⁊ mirabilia ſt opa tua dñe de⁹ ōipotēs:
iuſte ⁊ vere ſt vie tue dñe rex ſeclōrū. Quis
ñ timebit te dñe: ⁊ magnificabit nomē tuū?
Quia ſolus pi⁹ es: qm̄ ōes gētes venient ⁊
adorabūt i ꝓſpectu tuo: qm̄ iudicia tua ma
nifeſta ſūt. Et p⁹ hec vidi: ⁊ ecce aptū ē tem
plū tabernaculi teſtionū i celo. Et exierūt ſeptē
angeli hītes ſeptez plagas de tēplo: veſtiti
lapide mūdo ⁊ cādido: ⁊ p̄cincti circa pecto
ra çoniſ aureis. Et vnū de q̄ttuor aialibus
dedit ſeptē āgel ſeptē phiales aureas plēas
iracūdie dei viuēti i ſecla ſeclōrū. Et ipletū
ē tēplū dei fumo a maieſtate dei ⁊ de vtute
ei⁹: ⁊ nēo po⁹at introire i tēplū: dōec ꝓſumā
rent ſeptē plage ſeptē angelorū.

¶ .XVI.

Et audiui vocez magnam de templo
dicētem ſeptē angelis: Ite ⁊ effundite
ſeptē phialas ire dei i tram. Et abūt p⁹im⁹
angelus ⁊ effudit phialā ſuam i tram: ⁊ fēz
ē vuln⁹ ſeuū ⁊ peſſimū i hoies: q̄ habebant
caracterē beſtie: ⁊ i eos q̄ adorauerūt beſtiā
⁊ imaginē ei⁹. Et ſecūdus āgel⁹ effudit phi
alā ſuā i mare: ⁊ fēs ē ſanguis tanq̄ mortui
⁊ oīs aīa viuēs mortua ē i mari. Et terti⁹ ef
fudit phialā ſuā ſup fluia ⁊ ſup fontes aq̄
rū ⁊ fēs ē ſāguis. Et audiui angelū aquarū
dicētē: Juſt⁹ es dñe q̄ es ⁊ q̄ eras ſēs: q̄ hoc
iudicaſti: q: ſāguiem ſcōz ⁊ ꝓphetarū effu
derūt: ⁊ ſanguiem eis dediſti bibere. Digni
.n. ſūt. Et audiui alterū dicētē: Etiā dñe de
us ōipotēs vera ⁊ iuſta iudicia tua. Et q̄rt⁹
angelus effudit phialā ſuā i ſolē: ⁊ datum ē
illi eſtu affligere hoies ⁊ igni. Et eſtuauerūt
hoies eſtu magno: ⁊ blaſphemauerunt no
mē dei hīs pt̄atē ſup has plagas: neq̄ ege
rūt pñiam: ut darēt illi gl̄am. Et q̄nt⁹ āgel⁹
effudit phialā ſuā ſup ſedē beſtie: ⁊ fām ē re
gnū ei⁹ tenebroſū: ⁊ cōmāducauerūt līguas
ſuas p dolorē: ⁊ blaſphemauerūt deū celi p
doloribus ⁊ vulneribus ſuis ⁊ ñ egerūt pñiam
ex operib⁹ ſuis. Et ſext⁹ angelus effudit phi
alā ſuā i flumē illud magnū euphratē: ⁊ ſic
cauit aquā eius: ut ꝑpareť via regib⁹ ab or
tu ſol. Et vidi de ore draconis ⁊ ō ore beſtie
⁊ de ore pſeudo ꝓphete exire ſp̄s tres imū
dos i modū ranaz. Sūt .n. ſp̄s demoniorz
facientes ſigna: ⁊ p̄cedūt ad reges tot⁹ terre
ꝓgregare illos i pliū: ad dīē magnū ōipotē
tis dei. Ecce venio ſic fur. Beat⁹ q̄ vigilat ⁊
cuſtodit veſtimēta ſua: ne nudus ābulet: et
videāt turpitudiem ei⁹. Et ꝓgregauit illos
i locū q̄ vocat hebraice hermageddō. Et ſep
tim⁹ āgel⁹ effudit phialā ſuā i aerē: ⁊ exiuit
vox magna de tēplo a throno dicēs: Factū
eſt. Et fca ſūt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: ⁊
tremor fact⁹ ē magnus: q̄lis nūq̄ fuit: ex q̄
hoies fuerūt ſup tram tal⁹ tremor ſic magn⁹.
Et fca ē ciuitas magna i tres ptes: ⁊ ciuita
tes gētiū ceciderūt. Et babylon magna venit
i memoriā añ deū: dare illi calicē vini indi
gnatiōis ire ei⁹. Et oīs īſula fugit: ⁊ mōtes
ñ ſūt iuēti. Et grādo magna ſicut talētum
deſcēdit de celo i hoies: ⁊ blaſphemauerūt
hoies deū, ꝓpt̄ plagā grādinis: qm̄ magna
facta ē vehementer.

¶ .XVII.

Et venit vn⁹ de ſeptem āgel⁹: q̄ hābant
ſeptē phialas: ⁊ locut⁹ ē mecū dicēs:
Veni ⁊ oſtēdā t̄ dānatōem mētrīc magne:
que ſedet ſup aq̄s mltas: cū q̄ fornicati ſūt
reges terre: ⁊ inebriati ſūt: q̄ habitant terrā ō
vino pſtitutiōis ei⁹. Et abſtulit me i ſp̄u in
deſertū. Et vidi mulierē ſedētē ſup beſtiam
coccineā plenā nom̄ blaſphemie hītez ca
pita ſeptē ⁊ cornua decē. Et mulier erat cir
cūdata purpura ⁊ coccino ⁊ inaurata auro
⁊ lapide pcioſo ⁊ margarit⁹: hīs poculum
aureū in manu ſua plenū abominatiōe ⁊ im
mūdicia fornicatiōis ei⁹. Et in fronte ei⁹ no
mē ſcriptū myſteriū babylon magna: mat
fornicationū ⁊ abominationuz terre. Et vi
di mulierē ebriā de ſāguie ſcōz ⁊ de ſāguie
martyz ieſu. Et miratus ſū cū viderē illaz
ammiratiōe magna. Et dixit mihi āgelus:
Quare mirar⁹? Ego dicā tibi ſacramētum
mlieris ⁊ beſtie q̄ portat eā: q̄ hz capita ſep
tē ⁊ cornua decē. Beſtia quā vidiſti fuit: et
ñ eſt: ⁊ aſcēſura ē de abyſſo: ⁊ iteritū ibit.
⁊ mirabūt ihītātes tra: q̄rū ñ ſunt ſcripta
noīa i libro vite a pſtitutōe mūdi videtes be
ſtiā q̄ erat ⁊ ñ ē. Et hic ē ſēſus: q̄ hz ſapiaz.
Septē capita ſeptē mōtes ſūt: ſup q̄s muli
er ſedet: ⁊ reges ſeptē ſūt. Quiq̄ ceciderūt
vn⁹ ē: ⁊ alⁱ nōdū venit. Et cū venerit: oz il
lum breue tp̄us manē. Et beſtia q̄ erat ⁊ nō
eſt: ⁊ ipſa octaua ē: ⁊ de ſeptē ē. Et i ītitū va
det. Et decem cornua q̄ vidiſti: decē reges ſt
qui regnum nondum acceperūt: ſz pt̄atem
tanq̄ reges vna hora accipient poſt beſtiā.
Hi vnum ꝓſilium hīt ⁊ virtutem ⁊ pt̄atez

ſuā beſtie tradēt. Hi cū agno pugnabunt et agnus vicet illos: qm dns dnoz ē t rex regū: t q cū illo ſunt vocati t electi t fideles. Et dixit mihi: Aq̄s q̄s vidiſti ubi meretrix ſedet: ppli ſūt t gētes t lingue: t decem cornua: q̄ vidiſti in beſtia: hi odiēt fornicariā: t deſolatā faciēt illā t nudā: t carnes ei⁹ māducabūt: t ipam igni cōcremabūt. Deꝰ. n. dixit i cozda eoz: ut faciāt qđ placitū ē illi: ut dēt regnū ſuū beſtie: dōec cōſumēt verba dei. Et mulier quā vidiſti ē ciuitas magna: que hz regnū ſup reges terre.

C. XVIII.

Et p⁹ hec vidi aliū āgelū deſcēdēte de celo: hñtē pōtatez magnā: t tra illumiata ē a gl'a eius. Et exclamauit i fortitudine dicens: Cecidit cecidit babylon magna: et facta ē habitatio demonioz: t cuſtodia oīs ſpūs immundi: t cuſtodia omnis volucris immunde t odibil': q: de vino ire fornicationis eius biberunt oēs gētes. Et reges tre cum illa fornicati ſunt: t mercatoꝛes terre de virtute delitiaruz eius diuites facti ſūt. Et audiui aliaz vocē de celo dicentē: Exite de illa ppls me⁹: t ne participes ſitis delictoꝛum eius: t de plagis ei⁹ ñ accipiatis: Quꝫ peruenerūt peccata eius uſq; ad celum: et recordatus ē dns iūq̄tatū ei⁹. Reddite illi ſicut t ipſa reddidit vob: t duplicate duplicia ſm opera eius. In poculo q̄ miſcuit vobis: miſcete illi duplum. Quātuz glorificauit ſe t in delitijs fuit: tm̄ date illi tormētū t luctum: q: i corde ſuo dicit: Sedeo regina t vidua nō ſum: t luctū ñ videbo. Ideo in vna die venient plage eius: mors t luct⁹ et fames t igne coburetur: q: fort⁹ ē deus: qui iudicabit illam. Et flebunt t plangent ſe ſuper illam reges terre: q̄ cum illa fornicati ſūt t in delitijs vixerunt: cū viderint fumū incendij eius: lōge ſtātes ꝓpter timoꝛem tormentoꝛ eius: dicētes: Ve ve ciuitas illa magna babylon: ciuitas illa fortis: quoniam vna hoꝛa venit iudicium tuum. Et negociatoꝛes terre flebunt t lugebunt ſuper illam: qm̄ merces eoꝛ nemo emet amplius: merces auri t argenti t lapides p̄cioſi t margarite t byſſi t purpure t ſerici t cocci et oē lignum thimuz: t oia vaſa eboris t oia vaſa de lapide p̄cioſo t eramēto t ferro t marmoꝛe: et cynnamomū t amomū t odoraꝫ toꝛ t ūguēti t thuris t vini t olei t ſimile t tritici t iumentoꝛ t ouiū t eq̄rū t redarū t mācipioꝛ t aiaꝛ hoīm. Et poma deſideriū aie tue diſceſſerunt a te: t oia pīguia t preclara perierūt a te: t ampli⁹ illa ia nō iuenīet mercatoꝛes hoīū. Qui diuites fcī ſūt ab ea: lōge ſtabūt ꝓp timoꝛē tōmentoꝛ ei⁹: flētes atq; lugētes t dicētes: Ve ve ciuitas illa magna: q̄ amicta erat byſſo t purpura t cocco t deaurata ē auro t lapide p̄cioſo et margaritis: qm̄ vna hoꝛa deſtitute ſūt tāte diuitie. Et oīs gubernatoꝛ t oēs q̄ in locuz nauigāt t naute: t q̄ i mari opant lōge ſteterunt: t clamauerūt videntes locū incendij ei⁹ dicētes: Que ſilis ciuitati huic magne: Et miſerūt puluerē ſup capita ſua: t clamauerūt flētes t lugentes: dicētes: Ve ve ciuitas illa magna: in q̄ diuites fcī ſunt oēs q̄ habebāt naues in mari de p̄cijs eius: qm̄ vna hoꝛa deſolata ē. Exulta ſup eā celū t ſancti apli t pphete: qm̄ iudicauit deꝰ iudiciū vr̄z de illa. Et ſuſtulit vnus angelus fortis lapidē q̄ſi molarē magnū: t miſit i mare dicēs: Hoc impetu mittet babylō ciuitas illa magna t ultra iam nō iuenīet. Et vox citharedoꝛ t muſicoꝛ t tibia canētiū t tuba non audiet i te ampli⁹: t oīs artifex oīſcp̄ ars ñ iuenīet i te āpli⁹: t vox mole nō audiet in te amplius. Et lux lucerne ñ lucebit i te āpli⁹ t vox ſpōſi t ſpōſe nō audiet adhuc in te: q: mercatoꝛes tui erant p̄ncipes tre: q: i veneficijs tuis errauerūt oēs gētes. Et i ea ſāguis pphetarum t ſcoꝛ inuētus ē: t oīuz q̄ interfecti ſunt in terra.

C. XIX.

Post hec audiui q̄ſi vocē magnā turbaꝛ multaꝛ i celo dicētiū alla. Laus t gl'a t vtus deo nr̄o ē: q: vera t iuſta iudicia ſūt ei⁹: q̄ iudicauit ō mētrice magna: q̄ corrupit tra i pſtitutiōe ſua: t vidicauit ſanguinē ſuoꝛ de manib⁹ eius. Et iterū dixerūt alla: Et fum⁹ ei⁹ aſcēdit i ſecula ſeculoꝛ. Et ceciderūt ſenīoes viginti q̄tuoꝛ et q̄t tuoꝛ aialia: t adoꝛauerunt deū ſedētē ſup thronū dicētes: amē alla. Et vox ō throno exiuit dicens: Laudez dicite deo nr̄o oēs ſci eius: t q̄ timeti deū puſilli t magni. Et audiui q̄ſi vocē tube magne t ſic vocē aquaꝛ multaꝛ t ſic vocē tonitruoꝛ magnū dicētiū alla: qm̄ regnauit dns deꝰ nr̄ oīpotēs. Gaudeam⁹ t exultem⁹ t dem⁹ gl'am ei: q: venerit nuptie agni t vxoꝛ eius ꝓparauit ſe. Et datum ē illi: ut cooperiat ſe byſſino ſplēdenti t cādido. Byſſinū. n. iuſtificatōes ſūt ſcoꝛ.

410

[Hain : f. 424.]

Et dixit mihi: Scribe: Beati q̃ ad cenã nuptiarum agni vocati sũt. Et dixit mihi: Hec verba dei vera sunt. Et cecidi ad pedes ei⁹: ut adorarẽ eũ. Et dixit mihi: Vide ne feceri. Conseruus tuus sum: ⁊ fratrum tuorũ hñtium testioniũ iesu. Deũ adora. Testioniũ enim iesu ẽ spus prophetie. Et vidi celum aptum: ⁊ ecce equus albus: ⁊ q̃ sedebat super eum vocabatur fidelis ⁊ verax: ⁊ cum iustícia iudicat ⁊ pugnat. Oculi ãt ei⁹ sicut flãma ignis ⁊ i capite ei⁹ diademata mlta: hñs nomẽ scriptũ: qõ nemo nouit nisi ipse. Et vestitus erat veste aspsa sãguine: ⁊ vocabat nomẽ ei⁹ vbũ dei. Et exercitus q̃ sunt i celo seq̃bãt eũ in equis albis: vestiti byssino albo ⁊ mũdo: ⁊ õ ore ei⁹ pcedit gladi⁹ ex vtraq; pte acut⁹: ut in ipo pcutiat gẽtes. Et ipse reget eas i virga ferrea: ⁊ calcat torcular vini furoris ire dei õipotẽtis. Et hz in vestimẽto ⁊ i femore suo scriptum: Rex regũ ⁊ dñs dñantiũ. Et vidi vnũ angelum stãtem in sole: ⁊ clamauit voce magna: dicens õib⁹ auibus: q̃ volabant p mediũ celi: Venite ⁊ pgregamini ad cenam magnã: ut mãducetis carnes regum ⁊ carnes tribunorũ et carnes fortium ⁊ carnes equorũ ⁊ sedentiũ in ipsis: ⁊ carnes õiũ liberorum ⁊ seruorũ ⁊ pusillorũ ⁊ magnorũ. Et vidi bestiam ⁊ reges terre ⁊ exercitus eorum cõgregatos ad faciendum plium cum illo: q̃ sedebat in eq̃: ⁊ cum exercitu eius. Et apphensa est bestia: ⁊ cum ea pseudo pphet⁹: ⁊ q̃ fecit signa coram ipso: quib⁹ seduxit eos: q̃ acceperũt caracterẽ bestie: ⁊ q̃ adorauerũt imaginẽ ei⁹. Viui missi sunt hi duo in stagnũ ignis ardẽtis ⁊ sulphuris: ⁊ ceteri occisi sũt in gladio sedentis super equũ: q̃ pcedit de ore ipsius: ⁊ ões aues saturate sunt carnib⁹ eorũ.

¶ .XX.

Et vidi angelum descendentem ò celo hñtem clauem abyssi ⁊ cathenam magnã i manu sua. Et apphendit draconem: serpentem antiquum: qui est diabolus ⁊ satha nas: ⁊ ligauit eum per annos mille: et misit eum in abyssum: ⁊ clausit ⁊ signauit super illum: ut ñ seducat amplius gentes: donec ꝓsumentur mille anni: ⁊ post hoc oꝫ illum solui modico tpe. Et vidi sedes: ⁊ sederunt super eas: ⁊ iudicium datum ẽ illis. Et aias decollatorũ ppt̃ testionium iesu: et ppt̃ vbum dei: ⁊ q̃ no adorauerũt bestiã nz imaginẽ ei⁹: nec acceperũt caracterẽ ei⁹ i frõtibus aut i manib⁹ suis: ⁊ vixerũt ⁊ regnauerũt cũ xpo mille annis. Ceteri mortuorũ ñ vixerũt: donec ꝓsumẽt mille anni. Hec est resurrectio pma. Beat⁹ ⁊ scs: q̃ hz ptẽ in resurrectiõe pma. Jn his secũda mors nõ hz ptatẽ: sed erũt sacerdotes dei ⁊ xpi: ⁊ regnabũt cũ illo mille annis. Et cũ ꝓsumati fuerint mille anni: soluet sathanas de carcere suo ⁊ exibit: ⁊ seducet gentes: q̃ sũt sup q̃ttuor angulos terre gog ⁊ magog: ⁊ pgregabit eos in plium: q̃rum nũerus ẽ sic arena maris. Et ascẽderũt sup latitudinẽ terre: ⁊ circuierunt castra scorum ⁊ ciuitatem dilectã. Et descẽdit ignis a deo de celo: ⁊ deuorauit eos: ⁊ diabolus q̃ seducebat eos missus in stagnum ignis ⁊ sulphuris: vbi ⁊ bestia et pseudo pphete cruciabũt̃ die ac nocte in secula seculorũ. Et vidi thronũ magnum candidum ⁊ sedentem super eum: a cui⁹ aspectu fugit terra ⁊ celum: ⁊ locus ñ ẽ inuentus ab eis. Et vidi mortuos magnos ⁊ pusillos stãtes in ꝓspectu throni: ⁊ libri aperti sũt: ⁊ alius liber apertus est: q̃ est vite. Et iudicati sũt mortui ex his: q̃ scripta erãt i libris fm opa ipsorum. Et dedit mare mortuos: qui in eo erant: ⁊ mors ⁊ infernus dederunt mortuos suos: q̃ in ipsis erant: ⁊ iudicatum est de singulis fm opa ipsorũ. Et infernus ⁊ mõs missi sunt in stagnum ignis. Hec ẽ mors secunda. Et q̃ ñ inuentus ẽ i libro vite script⁹: missus ẽ i stagnum ignis.

¶ .XXI.

Et vidi celum nouum ⁊ trã nouã. Primũ. n. celum ⁊ pma terra abiit: ⁊ mare iam non ẽ. Et ego ioannes vidi sctam ciuitatẽ irlm nouã descẽdẽtem de celo a deo paratam: sic spõsam ornatam viro suo. Et audiui vocẽ magnã de throno dicẽtem: Et tabnaculũ dei cũ hoib⁹: ⁊ hitabit cũ eis. Et ce ipsi ppl⁹ ei⁹ erit: ⁊ ipse de⁹ cũ eis: erit eorũ de⁹. Et absterget deus oẽm lachrymã ab oculis eorũ: ⁊ mors ultra ñ erit neq; luctus neq; clamor neq; dolor erit ultra: q̃ pma abierũt. Et dixit q̃ sedebat in throno: Ecce noua facio oia. Et dixit mihi: Scribe: q: hec vba fidelissima sunt ⁊ vera. Et dixit mihi: Factũ est: Ego sũ alpha ⁊ o: initium ⁊ finis. Ego sitienti dabo de fonte aq̃ viue gratis. Qui vicerit: possidebit hec. Et ero illi de⁹: ⁊ ille erit mihi filꝰ. Timidis ãt ⁊ incredulis ⁊ execratis ⁊ homicidis ⁊ fornicatoribus ⁊ veneficis ⁊ idolatris ⁊ õib⁹ mẽdacib⁹: ps illorũ erit i stagno ardẽti igne ⁊ sulphure: qõ ẽ mors secũda.

Et venit vnus de septem angelis hñtibus phialas plenas septem plagis nouissimis: ⁊ locutus est mecum dicens: Veni: ⁊ oñdã tibi sponsã vxorẽ agni. Et sustulit me i spũ i montem magnũ ⁊ altũ: ⁊ oñdit mihi ciuitatem scam ierlm descẽdẽtẽ de celo: hñtem claritatez dei. Et lumen eius silꝫ lapidi pcioso tanq̃ lapidi iaspidis: sicut crystallum. Et habebat murꝫ magnũ ⁊ altum hñtem portas duodecim: ⁊ in portis angelos duodecim: ⁊ nomina scripta: que sũt noia duodecim tribuum filiorꝫ isrl. Ab oriente portе tres: ⁊ ab aquilone portе tres: ⁊ ab austro portе tres: ⁊ ab occasu portе tres. Et murus ciuitatis hñs fũdamẽta duodecim: ⁊ in ipsis duodecim noia duodecim aplorũz ⁊ agni. Et qui loquebatur mecũ: hẽbat mensuraz arundineam auream: ut metiretur ciuitatẽ ⁊ portas eius ⁊ murum. Et ciuitas i q̃dro posita est: ⁊ longitudo eius tanta ẽ: quanta ⁊ latitudo. Et mensus ẽ ciuitatem de arundine aurea per stadia duodecim milia: ⁊ lõgitudo ⁊ altitudo ⁊ latitudo eius equalia sũt. Et mensus est muros eius centũq̃draginta quattuor cubitorum: mensura hois: que ẽ angeli. Et erat structura muri eius ex lapide iaspide: ipsa vero ciuitas aurum mundum: simile vitro mũdo: ⁊ fundamẽta muri ciuitatis omni lapide pcioso ornata. Et fundamentum ꝑmum iaspis: secundũ saphyrus: tertiuz chalcedonius: q̃rtũ smaragdus: qntum sardonyx: sextũ sardius: septimũ chrysolithus: octauũ beryllus: nonũ thopaq̃: decimũ chrysopassus: vndecimũ hiacynthꝰ: duodecimum amethistus. Et duodecim portе: duodecim margarite sũt p singulas. Et singule põtẽ erãt ex singulis margaritis: et platea ciuitatis aurum mũdum tanq̃ vitrũ plucidum. Et templum nõ vidi in ea. Dñs enim deus omnipotens templum illius est ⁊ agnus. Et ciuitas nõ eget sole neq̃ luna: ut luceant in ea. Nam claritas dei illumiat eaz: ⁊ lucerna eius ẽ agnus. Et ambulabũt gentes in luie eius: ⁊ reges terre afferent gloriam suam ⁊ honorem in illaz. Et portе eius non claudentur per diem. Nox.n. ñ erit illic. Et afferent glam ⁊ honorem gentium i illam. Non intrabit in ea aliq̃d coiq̃natũ aut abominationem faciẽs ⁊ mẽdaciũ: nisi q̃ scripti sũt in libro vite agni. C.XXII.

Et oñdit mihi fluuiũ aque viue splẽdidũ tanq̃ crystallũ ꝓcedentẽ de sede dei ⁊ agni. In medio platee eius ⁊ ex vtraq̃ pte fluuis lignũ vite afferens fructus duodecim per menses singulos reddens fructum suũ: ⁊ folia ligni ad sanitatez gẽtium. Et õe maledictũ ñ erit ãplius: sz sedes dei ⁊ agni i illa erunt: ⁊ serui eius seruiẽt illi. Et videbũt faciem eius: ⁊ nomẽ eius i frontibus eorꝫ. Et nox ultra ñ erit: ⁊ nõ egebũt luie lucerne neq̃ luie solis: qm̃ dñs deus illumiabit illos: ⁊ regnabũt i secla sclorꝫ. Et dixit mihi: Hec vba fidelissima sũt ⁊ vera. Et dñs deꝰ spuũ ꝓphetarum misit angelum suum oñdere seruis suis: q̃ oportet fieri cito. Et ecce venio velociter. Beatus q̃ custodit vba ꝓphetie libri huius. Et ego ioannes q̃ audiui ⁊ vidi hec. Et postq̃ audissem ⁊ vidissem: cecidi ut adorarẽ ãte pedes angeli: q̃ mihi hec oñdebat. Et dixit mihi: Vide ne feceris. Cõseruus.n. tuus sum ⁊ frm tuorꝫ ꝓphetarũ: ⁊ eorꝫ q̃ seruãt vba ꝓphetie libri huius. Deũ adora. Et dixit mihi: Ne signaueris verba ꝓphetie libri huius. Tẽpus.n. ꝓpe ẽ. Qui nocet noceat adhuc: ⁊ q̃ i sordibus ẽ sordescat ad huc. Et q̃ iust' iustificetur adhuc: et scus scificet adhuc. Ecce venio cito: ⁊ merces mea mecum est: reddẽ vnicuiq̃ sz opa sua. Ego sum alpha ⁊ o: ꝑmus ⁊ nouissimꝰ ꝑncipiũ ⁊ finis. Beati q̃ lauãt stolas suas i sanguine agni: ut sit ptas eorꝫ in ligno vite: ⁊ p portas itrent ciuitatem. Foris canes et venefici ⁊ ipudici ⁊ hõicide ⁊ idolis fulcientes: ⁊ omnis q̃ amat ⁊ facit mẽdaciuz. Ego iesus misi angelũ meum testificari vob hec in ecclesijs. Ego sum genus ⁊ radix dauid: stella splendida ⁊ matutina. Et spus ⁊ sponsa dicunt veni. Et q̃ audit dicat veni. Et q̃ sitit veniat. Et q̃ vult accipiat aquã vite gratis. Contestor.n. õi audienti vba ꝓphetie libri huius. Siquis apposuerit ad hec: apponet deus sup illum plagas scriptas i libro isto: ⁊ siqs diminuerit de vbis libri ꝓphetie huius: auferet deꝰ partẽ eius de libro vite ⁊ de ciuitate sca: ⁊ de his q̃ scripta sũt i libro isto. Dicit q̃ testimoniũ phibet istorum. Etiam. Veniо cito: amen. Veni dñe iesu. Gra dñi nri iesu xpi cũ õibus vob amen.

Biblia impressa Venetijs ope ra atq̃ impensa Nicolai Jenson Gallici. M.cccc.lxxvj.

[Hain: f. 425]

Incipiunt interpretationes hebraicorū nominum secūdum ordinem alphabeti.

Aaç apprehēdens: uel apprehēsio.
Aad testificās: uel testimoniū.
Aadhar: deprecatio.
Aalma: uirgo absconditа: uel absconsio uirginitatis.
Aara: montana: uel mōs fortitudinis.
Aaron: mons fortis uel mons fortitudinis siue montanus.
Aaronite: mōtes robusti: uel mentiū fortitudines: siue mōtani: aut mōtes eorū.
Aars: sol uel lumen: siue illuminans: aut illuminatio.
Aathar: de patre tuo: uel tēpore tuo: siue tu ante: aut temporalis tuus.
Aaç: apprehēdēs: uł fortitudo seu fortis aut apprehensio.
Aaçia: patruus uel patruelis seu apprehēdēs dñm: aut fortitudo domini.

hic.b.post.a.

Abba: pater ł paternitas. syrum est: ñ hebreum.
Abbachuc: luctator fortis uł rigidus: siue cōplexās eos: aut susceptio eorum.
Abbadia: seruus dñi uel seruiēs dño.
Abbaga: paŧ solēnis ł patris solēnitas seu pater loquēs: aut patris locutio.
Abaia: paŧ dñs uł paŧ abūdas siue paŧ meus iste aut pīis mei abundātia.
Abaim: pater eī⁹ uel patrnitatis eorū.
Abana: paŧ gratus uel lapides colligēs.
Abani: patris ꝛquies uel paŧ cōmotus seu pater gratus mihi uel paŧ gratificās me.
Abania: paŧ gratus domino uel pater gratificās deum.
Abaria: trāsiens dñs uel in transitu dñi: siue paŧ suscitās dñm: aut pī uigilās dño.
Abarim: ptransiens aut ptransitio seu montes i trāsitu uel mōtes transeuntiū.
Abaron: pī suscitans dolorē uł paŧ uigilans murmurationi siue paŧ suscitās iniquitatē aut pater uigilans iutilitati.
Abasbai: pcēs uel pepercit seu parcēs mihi: aut parsimonia mea.
Abda: seruiēs uel seruitiū siue seruus eius aut seruiens ei.
Abdai: seruus meⁱ uł seruiēs mihi siue seruiēs eī⁹ uł seruitⁱ mea uł seruitiū eius mihi.
Abdebel seruus dei uel seruiens deo.
Abdemelech: seruus regis uel seruiēs regno siue seruus regis aut seruus regnator.
Abdenago: seruus tacens uel seruiens taceo uel dñi auxiliū aut dñs auxiliator.
Abdise: ruus meus uel seruiēs mihi.
Abdias: seruus dñi uel seruiēs dño siue dñi testis aut domino electus.
Abdiel: seruus dei uel seruiēs deo.
Abdo: seruus eius uel seruiens ei.
Abdom: seruiens eis uel seruus eorū.
Abdon: seruus merens uel seruus iutilis.
Abdon: seruus mustās uel seruus iniquus.
Abdon: ācilla dolēs ł seruiēs murmurādo.
Abed seruus ppli uel seruiēs populo.
Abedia: seruiēs dño uel seruitiū dñi.
Abel cōmittēs uel cōmissio.
Abel: lucⁱ uł uapō seu uānitas aut miserabilⁱ.
Abela: cōmittēs ei uel commissio eius siue iugēs eū aut miserabilis ei.
Abelga: uapor uallīū uł luctus deuorās.
Abelmarim: uanitas habitaculi uel luctus i habitantium.
Abelmeola: uapō uallⁱ salse uł luctus parturientiū: seu uānitas domicilii uł miserabilitas inhabitationis.
Abelmeula: idem est.
Abelsatim: uapō spinosus: uł lucⁱ germinās seu mirabilⁱ positio aut uānitas isurrectiōis.
Abemboen: lapis pollicis eorū uel lapis i medio eorum.
Abeneçer: lapis adiutorū uł lapis auxiliatō.
Abēner: lapis lucidus uł paŧ lucerne.
Aber: cōmisit uł certamen iuit seu particeps aut participatio.
Aber: uulnⁱ uel liuō siue lucidⁱ aut uulneratⁱ.
Abessalon pax pīis uel paŧ pacis siue pīis luctus aut patris amaricatio.
Abessan: paŧ abūdans uel patris egressio.
Abethan: pīis ꝛpulsio: ł uia exploratiōis.
Abethseri: lucⁱ lictorū: ł uānitas germinis.
Abgatha: pater tangens ridētem: uel patris tactus ridentis.
Abia: pater dñs uel patris dominⁱ siue domini paternitas: aut ubi pater fuit.
Abiail: pī meⁱ exultās ł pīis mei exultatio.
Abial: pī meⁱ ꝓtēptⁱ uł pīis mei despectio.
Abiasbori: paŧ meus superintelligens uel pīis mei superintelligentia.
Abiam: pīis mei pplus uł pī meus eorū.
Abiasab: paŧ meus colligens uel patris mei collectio.

R

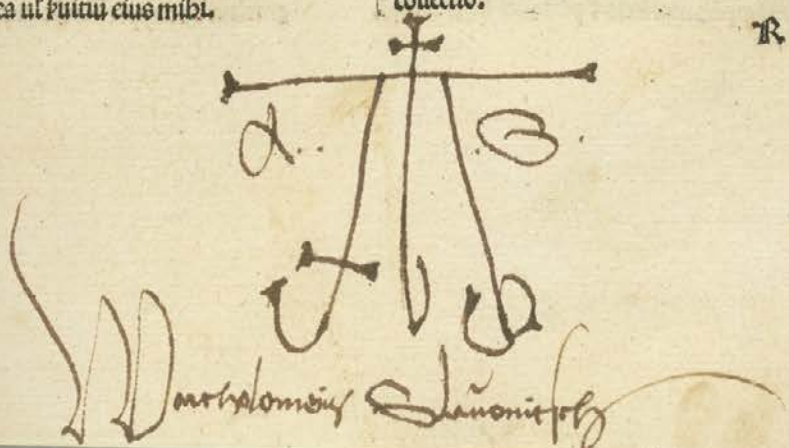

Abiasaph:pater meus congregãs uel patris mei congregatio.
Abiathar:pater meus ros uel pater meus superfluus: siue pater meus suscitãs peccatũ: aut pater meus peccato uigilans.
Abida:pater meus sciens l' pñs mei sciẽtia.
Abidam:pater meus sciens eos uel pater meus scientia eorum.
Abidan:pater mẽ iudex l' pñs mei iudiciũ.
Abiel:pater meus deus ul' pñs mei deitas.
Abiem:pñs mei mater ul' pr mẽ matnus.
Abiezer:pat meus fõtis l' patris mei auxiliũ: siue pr mẽ separat' aut pñs mei sñficatio.
Abiezeri : patris mei auxilium uel pater mẽ auxiliator meus.
Abigabaon:pat collis merẽtis aut pater uallis mestitie siue pater meus uallis mesta uel pater meus collis merentium.
Abigail:pr mẽ exultãs l' pñs mei exultatio.
Abigal:pater roris ul' erroris siue patris mei acerbus aut patris mei inuolutio.
Abihel:pater mẽ deus uel pñs mei ỏitas.
Abilma:lugens uel plorans siue luctus aut ploratio.
Abilmei:lugentes uel plorantes seu uani aut miserabiles.
Abilmes:idem.
Abimahel:pater meus a deo uel pater meus exaudiens deum.
Abimelech:pr mẽ rex l' pñs mei regnum.
Abim:pater mẽsure uel pat mẽsuratus siue pater fuit aut pater erit.
Abinaim:pñs mei dec' ul' pñs mei cõmotio.
Abinadab : patris mei uotũ uel pater meus spontaneus.
Abinoem:patris mei fidelitas uel patris mei requietio.
Abira:pr mẽ magister l' pñs mei magisteriũ.
Abiram:pater meus excelsus uel pater meus exaltatus siue pater meus sublimis aut patris mei sublimitas.
Abirom:pater meus magister mustãs ul' pater meus magister murmurãs siue pat mẽ magister iniqu' aut pr mẽ magister iutil'.
Abisa:pat salutis uel patris salutare.
Abisa:pr mẽ sacrificãs l' pñs mei sacrificiũ: siue pñs mei icensũ aut pñs mei holocaustũ.
Abisai:pr salutis mee l' pñs salutare mihi.
Abisai:pat meus incensũ mihi uel pat meus sacrificiũ meum.
Abisai:pr mẽ supplu' l' pñs mei rugit'.
Abisag:pñs mei icẽsũ l' pñs mei holocaustũ.
Abisue:pat mẽ cantãs ul' pñs mei cãtilena: siue pr mẽ loquẽs aut pñs mei locutio.
Abisur:pater mẽ mur' l' pr mẽ directus.
Abisur:pat mẽ robustus uel pr mẽ angustia t': siue pr mẽ ptinẽs aut pñs mei acerbitas.
Abithal:pr mẽ ros l' pater mẽ irrorat': siue prez meũ apphẽdẽs aut pñs mei apphẽsio.
Abiu:pat mẽ est ul' pr meus ipse.
Abiud:patris robur uel patris robõ: siue pater eorũ aut pater mẽ iste.
Abiger:pater lucid' ul' patris lucerna.
Abobi:pr icantator ul' pñs amplexatio.
Abor:pater mõtuum ul' pñs foramẽ: seu pat luminis aut pater iracundus.
Abra:pñs magisteriũ uel pñs exaltatio.
Abraa:pr uidens populũ ul' pat uidẽs multitudinẽ: seu pr mltitudinis: aut pr mltarum subitelligit gentiũ: nõ ẽ .n. ĩ nomie.
Abram:pr excelsus uel pater exaltat': seu pater sublimis aut patris sublimitas.
Abrech:pr delicat' uel pat tenerrimus. Ipse ẽ ioseph qui prelat' egypto cũ esset tener ac delicatus etate iuuẽtutis fact' est pat senum merito sapiẽtie ⁊ plat' sapiẽtibus.
Absalon:pax patris uel pat pacis ul' pñs luctus aut patris amaricatio.
Absanias:pr egressus domino uel patris abũdantia domini.
Abur:patris lumen uel pater igneus: seu pat incendens aut patris apertio.
Abur:liuor ul' plaga seu liuid' aut ul'erat'.

shic.c.post.a.

Achab:frater patris uel fraternitas paternitatis.
Acham:frater patris sui ul' fraternitas paternitatis sue.
Acchabim:decenter uel scorpiones.
Achaia:soror laborãs uel soror que: siue soror domini aut frat eius dñs.
Achaici:fratres laborãtes ul' fratres qui: seu fies dñi aut frater eorũ domin'.
Achaim:prerupta uel umbraculũ siue soror laboris aut fraternitas eorum.
Achal:omnia uel in omnibus seu frater conceptus aut fratris cõmixtio.
Acham:labor uel necessitas: seu coluber insidians aut fraternitas eorum.
Achammoni:fr sapiẽtie l' frat sapiẽtissim'.
Acham:tribulator uel necessarius.
Accan:necessitas uel tribulatio.
Acharan retinẽs l' apprehendẽs : siue retinẽs gratiam aut apprehensio gratie.

Achar: merces uel turbator: siue tumulus aut peruersio

Acharam: turbans populum uel peruersio populi: siue peruertens eos aut turbatio eorum.

Acharan: merces gratie ul' tbās gratificatos.

Accarcha: infernus uel pauimentū.

Acharis: sterilis ul' ingratus: seu sterilitas aut ingratitudo.

Acharob: mures uel demolitio.

Accaron: in pascuis ul' gregis pascua: seu sterilitas aut eruditio tristitie.

Accaronite: in pascuis uel pascua gregū: siue steriles aut eruditēta tristiciarū.

Achas: tenens aut apprehendēs: siue retentio aut apprehensio.

Achaç: conuertēs uel apprehendēs: siue conuersus uisioni aut apprehēdens fōtitudinē.

Achaçias: apprehendens dominū uel apprehensio domini: seu conuersus fortiter domino aut apprehendēs uisionē dñicam.

Achaçib: frater lupi ul' fī deuorās: seu tenens lupum aut apprehendēs rapacitatē.

Acsa: claudicans uel factura.

Acsaph: clauda collectio uel factura congregationis.

Aces: hamus uel retentio: siue humilis aut humilitas.

Acces: idem.

Accereth: dissipans uel disperdēs: siue demoliens aut interficiens.

Accerethi: dissipans me uel disperdens me: siue ōmolitio aut iterfectio mea.

Achela: suscipiēs eū uel susceptio eius.

Acheldemach: ager sanguinis ul' ager sanguineus. syrū ē non hebreum.

Accherubim: cognosce uel intellige: siue sciēs multitudinē aut sciētie mltitudo.

Achi: frater meus uel fraternitas mea.

Achia: umbraculum uel preruptio: seu frat dñi aut fraternitatis dominus.

Achiam: frater populi uel fratris populus: siue umbraculū eis aut ꝓruptio eorū.

Achias: merces l' retributio: seu frat dñs aut fraternitas domini.

Achic: umbraculum uel i collibus.

Achila: suscipiēs eū uel susceptio eius.

Achilai: suscipiens cum mihi uel susceptio eius mea.

Achim: fletus uel plorās: siue frater eius aut fraternitas eorum.

Achimaas: fratris mei onus uel fratris mei assumptio.

Achimai: frat meus reductus uel fratris mei reductio.

Achimau: frater meus quis: uel frater meus quomodo.

Achimelech: frat me' rex l' fīis mei regnū.

Achimoth: frater meus mortuus uel fratris mei desertio.

Achimaan: fīis decor ul' fī decorus.

Achinoem: fratris decus uel fraternitati delectabilis.

Achior: fratris mei lumen uel frater me' mō tanus: seu fratris mei foramen aut fratris mei iracundia.

Achis: fī me' ul' quomodo est.

Achis: frater uir ul' uerūtñ uir: seu frater me' aut fraternitas uiri.

Achisamech: fratrē meū corroborās uel fratris mei firmamentum.

Achisamech: fratrem adiuuans aut fraternitatis adiutor: seu fraternitatis fultura aut fraternitatis erectio.

Achitob: frater meus bonus uel fratris mei bonitas.

Achitophel: frater meus ruēs uel fratris mei ruina.

Achitophel: frater meus cadens uel frat me' irruens: siue frater meus tractans aut frat meus cogitans.

Achiçib: stultitia ul' mendaciū: seu frater me' deuorās aut fīis mei hostia.

Accho: hamus uel usq; huc: siue humilitas aut retentio.

Acchoc: hamus uel usq; huc: seu retinens eū aut humilitas eius.

Acchoite: hami uel usq; huc: siue humiles aut retenti.

Acchos: hamus uel usq; huc: siue humilitas aut retentio.

Acchobor: mures ul' deuastatio.

Achor: turbatio uel tumultus: seu peruertēs aut peruersio.

Achor: fratris lumen uel fratris altitudo: seu fratris foramen aut fīis iracūdia.

Achron: retentio uel apprehēsio: seu retinēs aut apprehendens.

Acchub: hami grauitas uel humilitatis condemnatio.

Acchupha: hamus subitus uel humilis eruptatio.

Acchus: retinēs cōsiliū ul' humil' ꝓsiliator.

Acchar: retinēs lumē ul' humilitas ignea.

Achgib: retentio uel derelicta: seu mendaciū aut stultitia.

Achgiba: mentiēs ei uel stulticia eius: seu retinens eū aut derelicta ei.

Dic. d. post. a.

Ada: testificans uel testimoniū.

Adad: testis uel patruus: siue precipu' aut patruelis.

Adada: testis eius ul' usq; ad testimoniū: siue precipuus ei aut patruel' ei'.

Adabarim: deuteronomiū grece: secūda legislatio latine.

Adadeçer: ōcorū auxiliū l' precipu' separatō.

Adadeçer: testimonium fortitudinis uel patruelis sanctificatio: siue fortitudine precipu' aut testificatio sāctificatiōis.

Adaglam: cōgregās eos ul' congregatio eorū.

Adai: robustus uel sufficiēs: siue testis meus aut fortitudo mea.

Adaia: seruiēs dño ul' testimoniū dñi.

Adaia: seruus dñi ul' testificās dominū.

Adalia: seruus laborans uel testimonium laboriosum.

Adalia: testis laborās ul' fu' laboriosus.

Adam: testificans eos ul' testimoniū eorū.

Adam: homo aut terrenus: siue indigena uel terra rubra.

Adama: humus aut terra: siue terrena uel desiderabilis.

Adame: cruores l' sāguines plurali numero.

Adami: magnificans ul' que est magnificētia: siue fuiēs populo meo aut testificans populum meum.

Adar: grex uel populus.

Adar: pallium ul' sublimis: siue testis uigilās aut seruus suscitator.

Adar: palliū uel magnificus.

Adarsa testificās solē ul' seru' illuminator.

Adassa: noua l' nouitas: seu testis facture aut seruitus plasmationis.

Adassor: seruus fortis uel testis āgustiat': seu fuiēs petre aut testificās sagittā luminis.

Adgam: pī sordis ul' testis sordidus.

Admatha: seruus donator uel testificans consummationem.

Adrach: stola uel decorus: siue indumentum aut induitio.

Adraim: mundans pessimos uel mundatio pessimorum.

Adramelech: stola regis uel decor regni: seu rex idu' aut regnator decorus.

Adenabeth: seruus prophetizās l' testificator prophetie.

Ader: rex effusus uel turris gregis: siue testis uigilans aut seruus consurgēs.

Adesa: testis facture uel seruus plasmator: siue seruitus nouitatis aut testificatio sanctificationis.

Adema: seru' dñi uel testificās dominū.

Adrebel: greges dei uel oues diuine: seu deorans deum aut induitio dei.

Adremelech: stola regis uel decor regni: siue rex idu' aut regnator decorus.

Adrēmon: testis sublimis ul' fu' ecclesie.

Adreçer: stola fortis uel decō separatus: seu decorū auxiliū aut indumentū scificatiōis.

Adi: seru' meus ul' testimoniū meum.

Adiada: seruiens testibus uel fortitudo testificantium.

Adibel: seruus dei l' testificās deū decorū.

Adin: seruiēs cause uel testis iudicij.

Adina: fuiēs cause eius ul' testis iudicij eius.

Adino: tenellus ul' delicatus: seu fortis iudex aut fortis causator.

Adithaim: fuitus duplex ul' testificatio.

Adrias: cōtinens mala uel locus malorū: seu decor facture aut iduitio p' asmatiōis.

Adribel: populus dei uel oues diuine: seu decorans deū aut iduitio dei.

Ado: seruus seu testis: uel seruiens domino aut fortitudo eius.

Adoar: seruus uigilās l' fu' suscitator.

Adoch: seruum tenens uel testificationis apprehensio.

Adollam: congregans eos uel cōgregatio eorum: seu testimonium aque aut testificatio in aqua.

Adollamin: idem quod adollam.

Adollamites: congregās eos uel congregatio eorū: seu testis aque aut testificatio i aqua.

Adom: seruiens eis ul' fortitudo eorū.

Adomin: rubra uel ascensus rufforū. Iste est locus ille cruentus ⁊ sanguinarius: quo deuenit homo: qui ab hierusalē descēdit i hiericho et icidit i latrones.

Adon: seruus merens uel testis murmurans: siue fortis iniqu' aut fortitudo iutilis.

Adonai: dominus uel dominator.

Adonaia: dominus dominās uel domini dominatio.

Adonias: dominator est dominus uel domini est dominatio.

Adombeçech: dominus micans uel domin' fulgurans uel domin' dominator egestatis

aut dominus dominator uani cõtẽpt⁹.
Adonicam : dominus calid⁹ uel dominator caliditatis.
Adonúram:dominus exaltatus uel dominator sublimis.
Adonisedech:dñs pacis l'dñator iustitie.
Adopsite:libertas uel gaudiũ.
Ador: seruitus generans uel testificatio generationis.
Adulam:testimonium p⁹ l'fuiẽs etnitati.
Aduram:decor excelsi uel generatio excelsa: seu decor excelsus aut fluuij exaltatio.
Adrumentina:uisio sublimis uel uidens sublimiter.

Dic.e.post.a.

Egla:uitula uel iuuencula:siue solẽnis aut festiuitas eius.
Egyptus:tenebre uel angustia:siue tribulatio coãgustãs aut tribulatiõis coãgustatio.
Egyptij:tenebre uel angustiantes:seu tribulantes coangustatos aut tribulatores coangustatorum.
Eglon:iuuencula uel uacca eorum:seu uacca merens aut iuuencula inutil'.
Elam:uestibulum uel ante fores:seu postis aut superliminare.
Elamite:uestibula uel ante fores:seu postes aut superliminaria.
Elam:apposita uel obiecta : seu despiciens aut comparata.
Elamite:appositi uel obiecti:seu despiciẽtes aut comparati.
Elmoth:taberne l'officine:seu taberne mortis aut officine mortuorum.
Elena:fons uel biuium:seu fons eius aut oculus eius.
Elendor:fons generans ul'ocul' generatiõis.
Eleneas:pauper uel miser:seu respondẽs aut responsio.
Elenganim:fõs hortorũ uel ocul' elatorum.
Elenon:fons corum uel ocul' eorum.
Elerim:aceru⁹ lapidum uel aceruati lapides.
Elesdrelon:auxilium meroris uel misericordia dolentium.
Elesmon:terra deserta uel terra ículta:seu terra merens aut terra iutilis.
Eletham:ualida uel antiqua: siue ascendens aut fortitudo.
Elethi:obstupefaciens uel perterrens:seu terror pñs mei aut obstupefaciẽs pi meus.
Elethiopia:tenebre uel caligo:seu tenebrans aut caligans.
Elethiopes:tenebrosi uel caliginosi:seu tenebrãtes aut caligantes.
Elethonodosai:uia iferior ul'uiãtes iferi⁹.

Dic.ph.post.a.

Ephaim humus eorum uel uolatus eorũ:seu liberãs eos aut securitas eorum.
Epham:idem.
Ephaim:humus uel uolatus:seu liberãs pauperes aut securitas gratie.
Ephar:tra uel puluis:siue hum⁹ aut fodiẽs.
Ephar:puluis suscitans uel humus uigilie: seu liberãs uigiles aut securitas suscitatorũ.
Ephan:hum⁹ mea l'uolat⁹ me⁹:seu liberans paupes meos aut securitas gẽe mee.
Ephara:terra eius aut puluis ei⁹ : siue hum⁹ eius aut fodiens eum.
Ephara:puluis suscitans eum uel humus uigilie eius:seu liberans uigilantes eis aut securitas suscitatorum eius.
Ephara:taurus uel uitulus:siue puluis eius aut fodiens eum.
Epharam:fodiens humũ l'puluis iutilis.
Epharaim:puluis suscitãs eos ul' humus uigilie eorum:seu liberans uigilantes eis aut securitas suscitatorum eius.
Epharim:fodiẽs mare l'maris effossio.
Epharin:puluis suscitans eos uel humus uigilie eorum:seu liberans uigilantes eis aut securitas suscitatorum eius.
Epharsa:terra digna uel fodiens eleuatiõem seu liberalitas solis aut liberãs illumiatos.
Epharsacei:terreni digne uel fodientes eleuatos seu liberi solis aut liberãtes illumiatos.
Epharsual:tellus saluata uel terra salutis: siue puluis suscitãs salutez aut humus uigilãs saluationi.
Ephaçothi:securitas uel libertas:seu liberuz germen aut securitas isurrectiõis.
Epharias iudicans dominus l' iudiciuz dei.
Ephech:continuit uel continentia: siue continẽs aut furor nou⁹.
Ephech:continebit uel apprehẽdet:siue continens aut apprehensio.
Epheca:cõtinebit eum uel apprehẽdet eum: siue continentia eius aut apprehẽsio ei⁹.
Ephec:furor alienus uel uita dissipata : seu uitã dissipãs aut uite discussio.
Ephelethi:mirabil' l' admirãd⁹:seu uiuificãs aut excludens.
Epher : humus uel fodiens : seu puluis aut uitulus.
Epherecei:separati uel absq; muro:seu fodi

entes oliuã aut uituli fornicãtes.
Alphes:in finibus uel in extremis.
Alphes:donũ i finibus rubentium uel i extremis ascẽsionis rufforũ.
Alphses:libere egrediẽs l' securitas egressiõis.
Alphia:liberalis domin' ul' liberalitas dñi.
Alphrica:fertilis uel augmẽtata.
Alphricani:fertiles ul' augmẽtati.
Alphiba:colligẽs recte uel cõgregãs cõuersio nẽ:seu liber egressus aut secura egressio.
Alphith:securus uel liber:seu securitas aut liberalitas.
Alphon:uolãs inique uel uolat' meroris:seu libere murmurãs aut securitas iutilis.
Alphonite:uolãtes inique uolãdo merẽtes: seu secuti iutilit' aut libere murmurãtes.
Alphus:uolãs cõsilio uel uolat' cõsilq: seu libere cõsulẽs aut secur' festinator.
Alphuth:eius idumentũ ul' ei' declinatio.
Alphutei:eius indumenta ul' ei' ỏcliatiões.

hic.g.post.a.

Aga:festiua uel solennis.
Aga:loquẽs uel meditans : seu meditatio aut loquela.
Agaba:festiu' pr̃ uel solẽnitas pr̃is.
Agabus:nuncius tribulãs uel tribulationis annunciatio.
Agad:plãctus egypti uel plãct' egyptiorum: seu seruit' festiua aut solẽne testimoniũ.
Agag:doma uel tectũ:seu festiue solẽnis aut festiua solennitas.
Agagite:domata ul' tecta:siue solẽnes festiue aut festiui soleniter.
Agai:questio aut festiuitas:seu loquẽs mihi aut meditatio mea.
Agla:uitula uel iuuencula:seu solẽnis aut festiuitas eius.
Agar:aduena uel cõuertẽs : seu festum suscitãs aut solẽnitas uigilie.
Agareni:aduene uel cõuersi:seu festa suscitantes aut solẽnitates uigiliarum.
Agarai:aduena uultur uel cõuersio deuoratoris:siue festiu' magister meus aut solẽnitas magistri mei.
Age:questio uel solennis:seu meditatio aut loquela.
Ageba:solẽnis pr̃ uel festiuitas pr̃is.
Agedgad:accictus uel annũcias predo.
Agedgad:festiua seruitus predonis ul' solenne testioniũ accictionis.
Agelom:solẽnis cãdõ l' ãnũcia iniqtatẽ meã.
Aggẽ':festiuus ul' solẽnis:seu querẽs cõsiliũ: aut letus festiuator.
Agi:questio uel solennis:seu sciens me aut festiuitas mea.
Agia:querẽs dñm uel solẽnitas dñi.
Agia:solẽnis dño l' festiuitas dñi.
Agirẽmon:fons sublimis uel fõs ecclesie: seu fõs cõgregãs aut fons malorũ granatorũ.
Agrippa:congregãs subito uel congregatio subita.
Agrith:aduene uel icola:siue aduena meus aut incola meus.
Agith:festiua uel solẽnis:seu meditatio aut loquela.
Agithe:festiui uel solẽnes:siue loquẽtes aut meditantes.

hic.h.post.a.

Ahab:frat' patris uel fraternitas pr̃nitat'.
Ahaion:campi uel aulones:seu ualles grãdes aut ualles campestres.
Ahalath:mõs diuidẽs uel mõs leuis : id est limpidus:siue lubricus.
Ahamon:sapiẽtia uel sapientissimus.
Ahara:fr̃is odor uel frater odoris.
Ahas:el:post exercitũ ul' sequẽs exercitũ dei: ipse est ohab cognat' moysi:qui z ietro.
Ahares:testa l' sol : seu siccitas aut ariditas.
Ahaz:patruus uel patruelis : seu fortis aut apprehendens.
Ahazias:patruus dominus uel patruelis domino:siue apprehendens dominuz aut fortitudo domini.
Aheberim:hebreorũ uel trãseuntiũ:seu trãsitus aut trasitores eorũ.
Ahei:umbraculũ uel ifecũditas.
Aheri:declinans uel declinatio.
Ahesam:uolũtas uel cõsiliũ:seu uolũtati aut consilio eorum.
Ahi:fraternitas uel ubi hec : seu uallis aut questio.
Ahi:uiuet uel uiuit: seu uita ualliũ aut questio uite.
Ahia frater eius uel ubi hec ei: seu uita eius aut uiuit.
Ahia:querens eũ uel uallis eius:seu uita uallis eius aut q̃stio uite eius.
Ahialim:cerui uel ceruorũ lapides:siue ual' fermenti aut questio malitie.
Ahialon:admirans uel admiratio: seu uita merens aut uallis iniquitatis.
Ahias:uita plasmata uel uita facture:seu frater sustollẽs aut fr̃is plasmatio.
Ahidad:uiuens gloria uel uita glorie:seu fr̃

meus glorians aut fīis mei gloriatio.
Abie:sterilitas uel obumbratio:seu fī obumbrans aut fīis obumbraculū.
Abibel:uiuens deo uł uiuēs dñi:seu uita uallium dei aut q̄stio uite diuie.
Abiere:uallis amica uel uita amici: seu frat meus amic⁹ uel fīis mei amicitia.
Abiezer:fī me⁹ fortis ł fīis mei auxiliatō:seu uita uallium separatorum aut questio uite sanctificationis.
Abilam:dolens uel parturiēs:seu ante fores uel ante uestibulum.
Abiloth:fī uinciēs uł fī ligat⁹:seu uallis declinās aut uite uocatio.
Abiluth:uallis inclyta uel questio nobił:seu frat iclyt⁹ aut fratnitatis nobilitas.
Abiman:uita qualis uel q̄stio q̄:seu fī quis aut fratnitas quomodo.
Abimelech:uita regis uel uallis regia:seu frater me⁹ rex aut fīis mei regnum.
Abim:fons uel oculus.
Abinadab:frater sponte uel frater spontaneus:seu uita uallium spōtaneaꝝ aut questio uite spontanee.
Abin:fī merēs uel fī iniquus:seu uita uallīū dolētiū aut questio uite iutilis.
Abiran:uallis excelsa uel uita exaltata: seu frater meus sublimis aut fratris mei exaltatio.
Abiran: sculptor aut sculpens.
Abiranite:sculptores uel sculpētes.
Abiroth:sculptū uel scalptū.
Abisamech:fratris mei sculptura uel fratris mei erectio:seu frater meus adiuuans aut fratrē meum roborans.
Abisar:frater meus princeps uel fratris mei leuamē:seu uita uallīū pricipis aut questio uite angustiantis.
Abitub:frater meus bonus uel fratris mei bonitas:seu uita uallium deserentium aut questio uite deserte.
Aboi:spina uel compunctio.
Aboites:spinosi uel compūgentes.
Aboiaban: spina sapientie uel compunctio intelligentis.
Aboiman:perturbat⁹ uel perturbator:seu pūgens quis:aut spina quomodo.
Abim:iutile uel iniquitas.

hic.i.post.a.

Af:uultur uel deuorator.
Afa:uultur eius uel deuorās eum.
Aiath: uultur uel condēnatio: seu uultur declinans aut deuoratio peccatorū
Aicham:frater meus surgens uel fratris mei resurrectio:seu uultur callidus aut deuorator calliditatis.
Aibel:uultur dei uel deuorator deus.
Ailad:dolēs uel pturiēs:seu uultur uinctus aut deuorator declinans.
Ailon:uallis admirans:siue ubi erāt uisi aut ubi uisi sunt.
Ailud:uultur utinā utilis uel deuorator utinā declinatus.
Ailul:ubi erant uisi uel ubi ursi sunt.
Aim:iutilis aut idolatra.
Aiman:idolum gratū uel iutilis donatio:seu uultur quis:aut deuorator quomodo.
Ain:fons uel oculus.
Ainaam:uultur decorus uel deuoratio pulchritudinis.
Ainagalim:oculus uitulí uel fons inundās: siue ocul⁹ reuelat⁹ aut fons trāsmigratiōis.
Aion:uultur merens uł uultur iniqu⁹:seu deuorat⁹ murmure aut deuorator iutilis.
Air:ciuitas uel oppidum.
Airsames: ciuitas solis ł oppidū illuminatū.
Aismoth : desertio uel adductio mortis.
Aith:cōdēnatus uel cōdēnatio.
Aiud:uultur inclyt⁹ uel deuorans glorioſū.

hic.l.post.a.

Al.a:cōmixtio uel conscendēs:siue infirm⁹ aut infirmitas.
Alab:lactea uel dulcedo.
Alach:lubricum uł pars mea.
Alacarnasum:fermentū concidēs duces uel cōmixtio diuidēs principes.
Alal:laxitas uel lassitas: siue leuitas aut latitudo.
Alala:laxitas ei⁹ uel lassitas eius:siue leuitas eius aut latitudo eius.
Alam:infirmās eos uel cōmixtio eorum.
Alamath:despiciēs utrē uel contemnens indignationem.
Alamon:despectio uel desuper multitudinē: siue infirmās eos dolori aut cōmiscens eos iniquitati.
Alas:cōmixtio uel fermentū.
Alasam:triplicē uel cōsternatā:seu cōmiscēs populū aut fermētatio populi.
Albialbon: pīis mei dolor uel pater meus superintelligens.
Alchimus:fermentū uani cōsilij uł cōmiscēs callidam festinationē.
Alle:conscensio uel commiscens:siue infirm⁹

aut infirmitas.
Aleph:mille uel doctrina tentationū.
Alepsin:ignis uel igneus:seu doctrina mādati aut milia tentationū.
Allel:laus uel laudatio.
Alleluia:laudate dominuz l'laudatio dñi.
Alexander:alleuans tenebras uel auferens angustias tenebrarum.
Alexandria:idem.
Alexandrini:tenebras alleuātes uel tenebrarum angustias auferentes.
Alphalthi:bitumē uel aque bitumis.
Alpheus:doctus uel documētū: siue fugitiuus aut millesimus.
Alian:cōtemnens donū uel despectio gē.
Alian:ciectus uel ciectio.
Alimis:uestibulis uel superliminaribus.
Alinath:uter uel indignatio.
Alinathan:cōtēptor doni uel despiciens donatorem.
Almon:cōtēptus uel despiciens.
Almondeblathaim: cōtēptus palatarū ul' despiciens opprobria.
Almoth:uter uel indignatio.
Aloes:laus facte uel laudatio plasmatoris.
Allon:laus doloris ul'laus meroris:siue laudatō iniquus aut laudator iutilis.
Alua:despiciens ul'contēnens:siue contēpt' aut despectio.
Aluam:contēnens eos uel despiciēs eos:seu contēptus eis aut despectio corū.
Alus:fermētum uel cōmixtio:seu contēnēs consilium aut despectus festinator.

Dic.m.post.a.

HM:gens uel populus.
Ama:gens mea uel populus me'.
Amaa:gens eius uel populus eius:seu populi testis aut pplm testificans.
Amaad:populū testificās l'popli testificatio.
Amad:populus adhuc uel popul' fuiēs:siue popul' testis aut populare testimoniū.
Amadathi:popul' fuiēs peccato uel popul' testificans tēpore.
Amador:populus testes generās uel popul' seruiens generationi.
Amal:gens cōmixta uel populus cōscendēs siue populus infirmus aut popli despectio.
Amalasa:dixit princeps ul'd'ctum pricipis: siue gens cōmixta carceri l' popul' despecte carceratus.
Amalech:gens bruta uel populus lābens.
Amalechite:gētes brute uel popli lābētes.
Aman:iniquus uel coangustās:seu comprimens me aut coangustatio mea.
Amana:iniquus ei uel coangustās eum:seu cōprimens eū aut coangustatio eius.
Amanite iniqui uel coangustantes: seu cōprimentes eos aut coāgustatio eorū.
Aman:populo donat' uel ppli gratificatio.
Amanite: populo donati uel populi gratificationes.
Amman:cubitus uel mensura:seu populus quis:aut gens quomodo.
Ammanite:cubitati uel mēsurati:seu gētes que:aut populi quomodo.
Amāsame:cubitus fultiens uel mensura erectionis:siue populi dono adiutus aut populus gratificatione firmatus.
Amaraphal:dicto cadens uel dixit ut caderet:seu populus curatus deo aut populus medicamentū dei.
Amaran:temulentus uel rubricatus sordidus:siue populus laudatus tritico aut populus acceruatus.
Amarias:dicente domino uel uerbum domini:seu gens suscitans dominū aut populus uigilans domino.
Amarite:dicentes domino uel uerba domini:seu populi dominuz suscitātes aut populi domino uigilantes.
Amas:furor l'indignatio: seu populum tollēs aut populus plasmationis.
Amasa:furor eius uel indignās ei:seu sustollens gentem aut ppl'aris plasmatio.
Amasai:furor eius meus uel indignatio eius mihi:seu gentem sustollēs mihi aut populi plasmatio mea.
Amasi:furor meus uel indignatio mea: siue populum tollēs mihi aut plasmatio populi mea.
Amasia:indignans dominus uel furor domini:seu gentem sustollēs domino aut populi plasmator dominus.
Ammath:uter uel indignatio:siue populus donatus aut populus cōsumatus.
Amath:ueritas ul'indignatio:siue populus peccator aut populus tpalis.
Amatha:vitas ei' ul'idignatio bilis ei': siue popul' ōclinās eū aut popul' peccās ei.
Amatheus:pplus peccās l' idignator rigid'.
Amathi:vitas mea l'idignatio bilis mee:seu pplus peccās mihi aut pplus ōclinās. Iste amathi ē iona ppheta sareptāe uidue filī': quē resuscitauit helias: mīe p'ea dicente

ad eū. Nūc i isto cognoui quia uir dei es tu: et uerbū dei uerū ē i ore tuo.

Amathia: ueritas mea domino uel fidelitas mea domini: siue popul' peccans domino aut populus declinās dominū.

Amathin: ueritas uel idignatio bilis eorum: siue populus peccans eis aut populus declinans eos.

Amathitis: ueritas uiri uel idignatio bilis assūpte: seu populus peccās uiro uel populus declinās assumptionem.

Amdan: concupiscibilis uel cōcupiscēs: siue populus iudicans eos aut populus iudex eorum.

Amaum: populū abiectiōes ul' ppli abiectio.

Amaus: popul' abiectus ul' ppli abiectio.

Amen: uere uel ueritas: seu fiat aut fidelit.

Amessa popolū tollēs ul' ppli ablatio.

Amessia: populum leuās domini uel populi subleuatio.

Ameseth: populus timēs uel populus ,plongatus: seu populi germē aut ppli ēsurrectio.

Ametha: luct' uel indignatio: siue populi donū aut populi perfectio.

Amethen: populus ascendens uel populi fortitudo.

Amethi luct' meus uel indignatio mea: siue populus mecū aut popul' obstupefact'.

Amphibolis: populus corruens uel popul' ore corruens.

Amia: popul' domini uel ppli dominatio.

Amiel: popul' me' dei uel popul' me' deo.

Amiel: populus me' dei uel ppli mei de'.

Amim: gēs mea uel popul' meus.

Aminadab: populus me' spōte uel populus meus spōtaneus: siue populi mei uota aut populus meus urbanus.

Aminod: populus meus iclytus uel populus meus glorios.

Amissaddai: populus meus sufficiens uel populi mei sufficientia.

Amithal: calefact' ros l' calefactio roris: siue pplus me' irrorat' aut ppli mei irroratio.

Amiuth: popul' me' iclyt' uel ppli mei glatio

Amiçadab: popplui mei fluēs torris uel populo meo torris fluitio.

Amnes: robustus uel fortis: siue popul' fugitiuus aut populi tētatio.

Amob pcēs l' sustinēs: siue populus dilectus aut populi āplexatio.

Amoch: popul' tenēs ul' ppli apphēsio.

Amolum: flos farine uel ōflorata farina.

Amō: onerās l' onust': siue nutriēs aut fidel.

Amon: donās ul' nutritius: siue donatio aut matris fetus.

Amon: populus dolēs uel populus murmurans: siue populus iniqu' aut popul' iurtl.

Ammon: populus pcēs ul' popul' meroris: siue filius generis mei aut fil' ppli mei.

Ammona: cōpmēs uel coāgustatio eius.

Ammona: populus pcēs ei uel popul' meroris ei': siue fil' generis eius aut fil' ppli ei'.

Ammoni: cōpmēs me l' coāgustatio mea.

Ammoni: popul' pcēs mihi uel popul' meroris mei: siue fil' generis mei aut filius populi mei.

Ammonite: pmētes me l' coāgustātes me.

Ammonite: ppli pcētes mihi l' pplus dolorū meorū: seu filis generis mei aut filij populorū meorū.

Amora: loquēs uel amaricās: siue ppli sit' aut populi illuminatio.

Amorrei: amari uel loquentes: seu ppli sciti aut populi illuminati.

Amos: fortis l' potens: siue onerans aut uir robustus.

Amos: onerauit uel fortitudo: seu populum auellēs aut populi diuulsio.

Amesa: fortis ei uel potēs ei: siue onerās eum aut fortitudo eius.

Amosa: uir robust' ei l' onerauit eū: seu pplm auellēs ei aut diuulsio populi eius.

Amoth: calefactio uel calefaciēs.

Amothdor: calefactio generatiōis uel calefaciēs generationē.

Ampliatus: populi malleū uel popul' malleator: siue populus ore cōtūdens.

Amraphel: dicto cadēs l' dixit ut caderet: siue pplus curat' deo aut ppli medicamtū de'.

Amram: pplus excelsus l' ppli celsitudo: siue pplus exaltat' aut ppli exaltatio.

Amramite: ppli excelsi uel populi exaltati.

Amri: amaricās uel lacessēs: siue populi magister aut populi magisteriū.

Amsi: populus idigēs uel populi dōmitatio.

Amthar: populus patens uel popul' ābigēs siue populus explorator odoris aut populus explorator ascēsionis.

Amubel: populus calefactus deo uel popul' cū quo ē deus.

Amul: popul' dolēs uel popul pturiēs.

Amula: popul' dolēs ei l' pplus pturiētiū.

Amulite: populi dolētes uel ppli pturiētes.

Amuthal: calefact' ros l' calefactio roris: siue

populus irrorat⁹ aut ppl̄i irroratio.

Hic.n.post.a.

Anna:donatus uel gratificat⁹:seu donuꝫ aut gratificatio.

Anna:gratia ul' respondēs:siue donans aut donatio.

Anab:uua uel humilitas:siue donum patris aut grata paternitas.

Anaba:uua ei⁹ uel humilitas eius:siue donū p̄ris eius aut grata pat̄nitas eius.

Anacham:humilis uel exurgēs:seu donū calidū aut gratificata caliditas.

Anaceb:cognomentū uel cognominatio.

Anachim:nō ē ignoscēs l' hūilitas ĩnuēs:siue monile collo sublimi aut hūilitat̄ renuitio.

Anae:nūquid cōmot⁹ ē l' nūq̄ cōmotio.

Anaphilim:cadētes uel uiolēti:siue gigantes aut gratiā declinātes.

Anahe:nūq̄d cōmot⁹ ē ip̄e l' nūq̄d ē cōmotio ista:siue dōat⁹ uite aut gratificat⁹ susceptōi.

Anam:nubes uel obumbratio:siue donū populi aut gratificatio eorū.

Anamalech:donū regni uel responsio regis: siue donās regnator aut gratificatio regia.

Anamin:respondētes aque uel gratificationes aquarum

Anan:donū gratie uel donata gratificatio.

Ananeher:grat⁹ deo uel respōsio dei: siue cui donauit aut qui ē donat⁹ deo.

Ananeth:dono uiuēs uel gr̄a pauidus.

Anani:donatus mihi uel gratificatio mea.

Anani:respōdēs mihi uel gratificatio mea.

Ananias:donū gr̄e dn̄i uel donata gratificatio domino.

Ananias: respondēs gratie deo uel gratificans grate dominū.

Ananim:respōdētes aque l' donatōes aq̄rū.

Anas:donās uel donat⁹:seu gr̄am tollēs aut respondens.

Anath:gr̄a uel respondēs:seu gratie peccans aut responsio tēporis.

Anatha:respōdens ei uel gratificās eum:seu gratie peccās eius aut ĩspōsio tp̄is eius.

Anathim:respondens eis uel gratificās eos: seu gr̄a peccās eorū aut ĩspōsio tp̄is eorū.

Anathin:humilitas uana ul' respōsio uana: seu monile colli aut humiles cōsurgētes.

Anathoth:respōsio uel obediētia aut respondēs signo aut gratificatio designātis.

Anathothia respōsio domini uel obediēs domino:siue respōdens signo domini aut gratificās designātē dominū.

Anathothite: respondentes uel obedienes signo aut gratificātes designatorē.

Andreas:respōdēs pabulo uel decorus ĩ statione:siue decus.aut secundū grecā etymologiam:apo tov andros.i.a uiro uirilis.

Andronicus:respondēs pabulo aut decorus ad standū:siue cogitās pastionē aut responsio pastionis.

Anebgaba:sollicitauit ul' humiliauit:siue sollicitans ualles aut humiliās colles.

Anegeb:auster ul' meridies:siue australis aut meridianus.

Anei:nūq̄d cōmot⁹ ē mihi uel nūquid cōmotio mea.

Aneliab:donū dei p̄ris l' gratificās deū p̄rez.

Aneni:circl̄i l' corōe:seu p̄cinēs aut p̄conatō.

Aneni:donū meū uel gratificatio mea.

Auer:lumē uel illuminatio:seu dono uigilās aut gratificatione cōsurgēs.

Ange:donū p̄ruptū uel gratificatio pectoris.

Anad:gr̄a uel respōsio:siue respōdēs testibus aut gratificatio seruitutis.

Ani:pauper uel egenus: siue donū meū aut gratificatio mea.

Ania:donū dei uel gratificās dominū.

Anian:donū populi uel gratia eorū.

Anihel:donat⁹ deo uel gratificās deū:siue gratificās eos uel paupertas eorū.

Ano:donās eis uel gratificās eos:siue dolor eorū aut labor eorū.

Anob:dono seruiēs uel gratificatio ſuiētis.

Anon:donator merēs ul' grat̄ iniqu⁹:seu gr̄e ĩutilis aut gratificationi murmurās.

Anthiphas:dās trāsitū l' dāt̄ trāsitio.

Antiochus:pauper silēs l' paupis silētiū.

Antiochia:pauptas silens:l' pauptat̄ silētiū.

Antiocheni : pauperū silentia uel paupertate silentes.

Antipat̄:dās laudē uel dātis laudatio.

Antipatridē:donū laudatū l' dāt̄ laudatiōez.

Aniula:dolēs uel parturiēs.

Aniū:donū unicū uel gratificatio sēpit̄ni.

Hic.o.post.a.

Ocen:nidus uel cubiculū.

Aod:ĩclytus uel gloriosus.

Aobi:spina uel compunctio.

Aohite:spinosi uel cūpungētes.

Aohiabam:spina sapientie uel compunctio intelligentis.

Aohiman : perturbatus uel perturbatio:seu pūgens quis:aut pūgens quomodo.

Aoth:nobilitas uel gloriatio.

Hic.p. post.a.

Appaim: humus eorum uel uolat' eorū.
Apparam: liber onager uel continens feritatem.
Appaima: libertas populi domini uel continēs populum domino.
Appelles: congregans eos uel congregatio eorum.
Apia: libera uel libertas: siue continēs aut continentia.
Appiforū: libera uel fortis libertas.
Apollo: mirabilis aut admirādus.
Apollophanes: mirandus facie ual admirabilis contemplator.
Apollonia: disciplina uel synagoga eorū.
Apollonius: miraculū uel admirabilis.
Apollos: cōgregās eos uel cōgregatio eorū.
Apostolus: missus uel legatio.
Apses: libere egrediēs uel ptinētia egressiōis.
Absiba: cōtinēs rectitudinem uel libertas conuersationis.

Hic.q.post.a.

Aquila: dolēs uel parturiens: seu dolor aut parturitio.

Hic.r.post.a.

AR: suscitatio uel uigilie.
Ara: electus uel electio: seu uigilanē ei aut suscitans eum.
Arab: insidie uel calliditas: seu uigilans patri aut suscitans patrem.
Araba: insidie eius uel calliditas eius: siue suscitans pēz: siue uigilia pēis eius.
Araba: multa uel uespera: siue occidēs aut inhabitabilis.
Araba: plana uel campestris: seu deserta aut occidentalis.
Arabath: deserta tēpore uel planities peccatorū: siue suscitans pēz peccati aut uigilās patri declināti.
Arabathite: deserti tēpore uel planicies peccatorū: siue suscitantes patrē peccati aut uigilātes patri declinanti.
Arabes: humiles ul' occidentales: siue callidi aut insidiatores.
Arabathane: humile robur uel deserta fortitudo: siue suscitās patrē robustū aut uigilās patri fortitudinis.
Arabia: callida uel insidiatrix: siue humilis aut occidentalis.
Araboth: plana uel humilia: siue campestria aut equalia.
Arach: lōgitudo l' lōganimitas: siue suscitās siem aut uigilia fīis.
Aracheus: lōgitudo cōsulēs uel lōganimitas festinans aut uigilās fīi cōsilij aut suscitās siem festinantem.
Arachi: longitudo mea ul' lōganimitas mea: seu fratri meo uigilans aut suscitans fratrē meum.
Arachites: longus uel longanimitas: seu uigilans fratri conuerso aut suscitans fratrem captiuum.
Arad: descēdit uel descēsio: siue suscitauit descendēs aut suscitauit descensionē.
Arad: descēdens uel descēsio: siue suscitās seruū aut uigilās testimonio.
Arada miraculū uel admiratio: siue obstupuit aut admiratus est.
Aradam: descendens ei uel descēsio eius: seu uigilās seruituti aut suscitās testimoniū.
Aradi: deponētes uel depositiones: siue uigilans seruituti mee aut suscitans testimoniū meum.
Aradius: deponēs consiliū uel descēdens festinanter: seu uigilās seruituti festināti aut festinans testificationē cōsilij.
Aradius: admirās uel obstupescēs: seu uidemiatō meus sufficiēs aut uidemiatoris mei sufficientia.
Arado: miraculū uel depositio: seu suscitans seruū aut uigilia testificationis.
Arapha: suscitās terram l' uigilāt fodiēs.
Araphite: suscitatores terre uel uigilanter fodientes.
Arabath: negociator uel negociatio: seu uigilans uite aut suscitans pauorem.
Araia: eligens dominū uel electio domini: seu uigilās dño aut suscitatio domini.
Aral: suscitās infirmū ul' uigilāter cōscēdens: siue suscitans contemnētem aut uigilia despectionis.
Arā: suscitās excelsū ul' uigilās exaltationi.
Aram: res cū arca l' res cū capsa: siue irascēs aut indignatio.
Aram: suscitans gentē uel uigilia populi.
Aram: excelsus uel iracundus: seu decor aut electio eorū.
Arama: suscitās gentem ei uel uigilia populi eius.
Arama: excelsa uel irascēs: seu decorās eum aut deiectio eius.
Aramathi: deficiens aut deiectio eius: seu decore pauidus aut excelse cōsummās.
Aramelech: suscitans gentem regi uel uigilia

populi regni.

Aramalech: excelsū regnū ul' erectus rex: seu decor regni aut iracūdia regis.

Aran res cum arca uel res cum capsa: siue suscitans excelsū aut uigilās exaltationi.

Aran: aceruus tritici uel laus frumēti: seu suscitans donum aut uigilās gratie.

Aranon: laus frumenti uel aceruus tristicie: seu suscitans donum iniquū aut uigilans gratie iutili.

Ararath: mons nulsus uel mōs uellicatus: seu suscitans cōsurrectionem descendentez aut uigilans testimonio descendenti.

Arari: mōs uel sublimitas: seu uigilans uigili meo aut suscitans suscitantem me.

Ararite: mōtani uel sublimes: seu uigilantes uigili meo aut suscitatoris mei.

Aras: elatio uel superbia: siue suscitās sustol lentē aut uigilās plasmationi.

Arasth: artifex uel artificium.

Arath: testimonium descendēs uel consurrec tio descensionis: siue suscitans peccatū aut uigilans temporaliter.

Arbath: brucus uel locusta: seu bruc' pecca ti aut locusta tpalis.

Arbathite: locuste uel bruci: siue bruci peccā tes aut locuste temporales.

Arbathis: locusta uiri uel brucus assumpt': siue bam' pauid' aut humilitas superiorū.

Arbee: quarta uel quattuor.

Arbella: suscitās uetustatē auri uel uigilia si ne assumptione.

Arbi: locusta uel brucus: siue bamus meus aut humilitas eius.

Arbo: bamus uel usq; huc: siue humilis aut humilitas mea.

Arboth: humilis uel campestris: siue bam' tenens aut bami retentio.

Arbona: locusta iniqua uel brucus inutilis: siue humilitas merens eum aut retētio do lozis eius.

Archab: insidie uel insidians.

Archad: insidiator seruus uel insidians testi monio.

Archelaus: agnoscēs leo uel agnitio leonis.

Archiatharoth: mora corone uel longitu do circuli.

Archippus: isidie oris ul' lōgitudo opis: siue insidie dilatati aut isidiarū dilatatio.

Ardon: suscitās iudices l' uigilia iudicādoz.

Area: eligēs eū ul' electio ei': seu suscitās de scendētē aut uigilia descensionis.

Areba: plana ul' campestris: seu deserta uel inhabitabilis.

Arebla: humilis domino ul' retētio domini.

Arebia: insidiās uel insidiatio.

Arebna: hūl' pulcher l' isidiās pulchritudo.

Arech: longitudo uel lōganimitas.

Arechon: lōganimitas merēs uel longitudo iniqua: siue āmiratio possessionis aut descē sio negociationis.

Ared: descendēs uel descēsio: siue ascēsus mō tium aut ascensus saltuum.

Areph: suscitatō mēsuū l' uigilia dissolutiōis.

Areli: declinās me uel declinatio mea: siue su scitans deū meū aut uigilia dei mei.

Arelite: declināti mihi ul' declinationes mee: siue suscitantes deū meum aut uigilantes deo meo.

Arem: aceruī lapidū uel lapides aceruati.

Aren: fili' meus uel filiatio mea: siue suscitās fontē aut uigilia oculi.

Ares: electus uel electio: seu suscitās factura uel uigilia plasmationis.

Areth: stupor uel descēsio: siue suscitās pauō ci aut uigilia uite.

Areuna: arca uel repositio.

Arphasa: suscitans transitū uel uigilia trans gressionis.

Arphasei: suscitatores transeuntium uel ui gilia transgressionū.

Arphat: sanans uel saluans: siue sanitas aut saluatio.

Arphaxat: saluās uel sanās depopulationē.

Arga: mēsura uel mēsurator.

Argob: maledicens excelsum uel maledicta sublimitas.

Aridai: suscitans dilectum meū uel uigilia a mabilis mei.

Aridatha: leo donat' l' leonis donū sufficiēs.

Ariel: leo deus uel leo dei.

Arieli: leo de' me' uel leo dei mei.

Ariph: uigilia germinis floridi uel suscitator uisionis buccelle.

Arim: aceru' lapidū uel lapides aceruati.

Arimatheus: altitudo eius uel ipse exalta tus est.

Arimathia: suscitās donū domino ul' uigilia donationis domini.

Arioth: ebrietas uel ad sollicitudinē dirigēs.

Ariopagus: primitiua solēnitas uel primi tie solennitatis.

Ariopagita: primitiue solennis ul' primitiua solennitas.

Ariopagos: primitiua solēnitas uel primitie solennitatis: sed hoc uiolentū: cum atheniē sis curie nomē sit: q̄ a marte nomē accepit.
Arisai: leo tentans uel leonis tētatio.
Aristarchus: suscitās coronam uel mons facture superflue.
Aristobolus: suscitans dolorem uel suscitatio germinis.
Arina: sublimis uel consurgens: siue sublimitas aut consurrectio.
Arinageddon: mons est latrunculis uel mōs globosus: siue consurrectio tecti: aut consurrectio in propria ara.
Arinathaim: sublimitas duorū uel altitudo eorum: siue sublimes duo aut consurgentes bini.
Armenia: mons uulsus uel mōs uellicatus: seu mōtis auulsio aut mōtis uellicatio.
Armenȳ: montes uulsi uel mōtes uellicati: seu montium uulsiones aut montium uellicationes.
Armon: anathema meroris l' imago tristitie.
Armon: domus uel cellarium: siue illuminās aut anathema.
Armon: anathema meroris mei ul' imago tristitie mee.
Armoni: dom' mea uel cellariū meū: siue illuminans me aut anathema meū.
Arnaphet: uigilia conuertēs uel suscitatio cōuersionis.
Arnan: uigilia doni uel suscitatio gr̄e: seu archa meroris aut maledictio eorū.
Arnon archa meroris uel maledictio: siue lumen eorum aut maledictio eorum.
Arod: maledictio sufficiens aut maledicta sufficienter.
Arodi: maledictus sufficienter ul' maledictio sufficiēs mihi.
Arodite: maledictus sufficiēter ul' maledictionum sufficientia.
Aroedi: uindemiator sufficiēs uel uindemie sufficientia.
Aroer: suffossio uigilie ul' uacuefactio uigil'.
Aroer: mirice uel exurgens: siue subleuās aut suffossa.
Aroerite: uacuefactiones uigilū uel suffossiones uigiliarum.
Aroerite: mirice uel subleuantes: siue suffossi aut exurgentes.
Arom: nequam uel uersipellis.
Aromath: neq̄ tēpus uel ūsipell' pcator.
Arori: mons uel sublimitas.
Arorites: sublimis uel montanus.
Arosech: neq̄ semen ul' iniqua positio: seu uigilans germen aut suscitatio resurrectiōis.
Arsa: sol eius uel illuminatio.
Arsaces: sol' duritia l' illumiatio uomitus.
Arselem: silens circuncisio uel silentium circuncisionis: seu suscitans nomē domini aut uigilās auditioni diuine.
Arth: mora uel immorans.
Arthaba: mora pīis uel morans patrē.
Artaxerxes: lumen silentio tentans uel lumine silentio tentatus.
Artheman: anathematizantes uel conturbātem eos.
Arthemis. i. diana conturbās uel anathematizans: siue suscitās egrotationes aut egrotationum suscitatio.
Aruces: circunrodēs me uel circūrosio mea.
Arun: aceruus tritici uel laus frumēti.
Arunas: illuminans uel illuminatio.
Arur: suscitans ignē uel uigilia luminis.
Arus: incisa uel aurea: seu uigilans consilio aut suscitās festinationem.

Dic. s. post. a.

Asa: tollens uel factura: siue sustollens aut plasmatio.
Asaba: eius captiuitas uel eius conuersio: siue sustollēs p̄em aut plasmatio patris.
Asabias: colligens dominum uel congregat' domino: siue sustollens patrem dominum aut plasmatio patris domini.
Asach: factura prerupta uel plasmatiōis umbraculum: siue sustollēs fratrem aut tollēs fraternitatem.
Asadias: factura seruiens dño uel sustollens testimonium domini.
Asael: sustollēs deū uel plasmatio dei.
Asaph: colligens uel congregās: siue collectio aut congregatio.
Asaia: facit domin' uel faciente domino: siue sustollens dominū aut plasmatio domini.
Asaias: idem.
Asam: delictum uel fumus: siue sustollēs populū aut plasmatio eorū.
Asama: delictū eius uel fumigās eū: siue sustollēs pplm̄ eius aut plasmatio eorū.
Asan: tollēs donū ul' plasmatio gr̄e.
Asana: tollens donū ei uel plasmatio gr̄e ei'.
Asar: carcer uel carceratus: seu factura suscitans aut sustollēs uigilātes.
Asaradā: uicēs l' exacut': siue sustollēs uiciles iudices aut plasmationē suscitās iudicio.

Asarel:carcer dei uel carceratus deo : seu factura suscitās deum aut sustollēs uigiles dei.
Asarela:factura suscitans maledictū ul' plasmatio tollens uigiliam maledictionis.
Asaronthamar:beatitudo palme uel beatitudo commutans: siue atrium amaritudinis aut uestibulum commutationis.
Asarsualim:diuites uulpes uel atrium uulpium:seu factura suscitans salutem aut plasmatio uigilans saluationi.
Asarsusim:diuites obtinens uel beate reuertens:seu factura suscitans equum aut plasmatio vigilans reuersioni.
Asasonthamar:os amarū uel silentium commutatū:seu factura faciens iniquitatem cōmutationis aut plasmatio tollens dolorem amaritudinis.
Asaar:diluculum uel mane diluculo:seu facturā estimās aut plasmatiōis existimatio.
Asaradon:uictor uel exacutus :seu factura suscitās ꝓuos iniquos aut plasmatio uigilans testimonio merentiū.
Asarahel:beatus deus uel beatitudo dei:seu factura uigilans deo aut plasmatio suscitans deum.
Asaramel:sustollēs excelsū deū uel plasmatio excelsi dei.
Asbaal:plasmans uirū uel tollēs uetustatē.
Asbel:captiuus dei uel atriū uetustatis.
Asbehel:captiu' dei uel factura uetusta.
Ascalon:appensa uel impensa:siue ignis īfamis aut ignis ignobilis.
Ascalonite:appensi uel impensi:siue ignes infames aut ignes ignobiles.
Asceneç:tollēs possessorem cōtēptibiliter uel sustollēs cōtēptibilem possessorē.
Aschēneç:ignis aspersio uel ignis sic aspsus.
Ascod:dissolutio uel effusio: siue incendens aut incendium.
Ase : tollens uel factura : siue sustollens aut plasmatio.
Asebam:sustollens semper excelsum uel plasmatio semper excelsa.
Asebias:sustollēs dñz uel plasmatio dñi.
Asebin:facture statio uel plasmatio statiōis.
Asebonias:tollēs pollicē domini uel factura ī medio dominatoris.
Asech:facta ꝑrupta l' plasmatiōis umbraculū:siue sustollēs frez aut tollēs fratnitatē.
Asedech:testa uel sol: siue ariditas aut siccitas ardoris.
Assedim:siccitas ardoris l' suburbana eorū.
Asedemoth:arua uel suburbana.
Asedochphasgan:abscisio l'os ꝺlicti:siue tollēs abscisū aut plasmationis donatio.
Asedoch:facta pabuli l' plasmatio uiriditatis.
Asedothphasga:dolatio facte uiridis uel faciens pabulū abscisionis.
Aseph:atriū uel uestibulū: seu colligens aut congregatio.
Asen:sustollēs eos uel plasmator eorum.
Asemona:festinās uel os ei' ab osse ñ ab ore.
Asen:sustollēs fontē uel plasmatio oculi.
Asena:ignis aspersus uel ignis aspersio:siue sustollēs fōtē ei' aut plasmatio oculi ei'.
Asenna:ruina eius uel precipitatio.
Asennaa:ruina eius uel precipitās eū.
Asennaphar:ruēs onager l' ꝑcipitās feritas.
Asennech:ruina uel precipitatio : seu factura dedicās aut plasmationē edificās.
Asennes:leuās me uel subleuatio mea.
Aseneth:ruēs uel precipitās:siue ignis aspersus aut ignis aspersio.
Aser:atriū l' diuitie :seu beatitudo aut beat'.
Aserite:atria uel diuitie:seu beatitudies aut beati erunt.
Asera:atriū uulturis l' diuitie ꝺuoratoris.
Aserai:beatitudo mea ul' beat' erit mihi:siue atrium meū aut diuitie mee.
Aserdan:exacut' uel uinculū cutis:seu beatū iudiciū aut diuitie iudicande.
Aserim:atriū uel uestibulū:seu diuitie aut beatitudo eorum.
Asermachimath:beatitudo doni uel que est beata donatio.
Asermoth:atriū mortis l' diuitie mortales.
Aseroth:atriū angustie l' diuitie tp̄ales.
Aseroth:atria ul' uestibula:siue uille aut beatitudines.
Asersual : beata sal' aut diuitie salutis.
Asersua:atriū gaudij uel beatitudo letitie.
Asem:nomiat' uel faciēs nomē:siue sustollēs auditū aut plasmatio famose auditionis.
Asema:os ab osse nō ab ore uel sustollēs nomen ei' aut faciēs famosā auditionē.
Asen:factura dentiū uel plasmatio super uulnus:seu tollēs nomen aut sustollēs amphoram tentationis.
Aseremoth:suburbana ul' sub urbib':seu atriū īdignationis rigide aut beatitudo formidationis eorum.
Asergadai:atriū accicti uulturis uel diuitie tentationis deuorantis.
Aspha:tollēs subito uel factura eructās.

Alsphanar:equorum domitor uł factura apprehendens.
Alsphanes:equorum domitor uel factura cõuersionem apprehendẽs.
Alsphar: tollens.onagrum uel plasmatio ferocitatis.
Alsia:sustollens dñm uel plasmatio.
Alsia:gradiẽs łeleuãs:seu auferẽs aut elatio.
Alsiani:facture dñi ł sustollẽtes dñm.
Alsiani:elati uel auferentes:seu gradiẽtes aut eleuati.
Alsias:sustollẽs dñm uł plasmatio domini.
Alsidia:miluus uel herodi⁹:seu factura dilecta aut plasmatio amabilis.
Alsiel:sustollẽs deum aut plasmatio dei.
Alsiel:gradiẽs deo uel eleuatio dei.
Alsim:sustollẽs eos uł plasmatio eorum.
Alsima : sustollens eos ei uel plasmatio eorum eius.
Alsinchritus:dirigens thuribulum uel directio thuribuli.
Alsiongaber:ligua uiri uel dolatio hominis: seu faciens merentes colles sublimes aut sustollẽs dolores colliũ sublimiũ.
Alsir:uinculũ uł uiculat⁹:seu factura uigilans aut sustollens uigilãtes.
Alsidei:miluí uel herodiũ:seu facture dilecte aut plasmationes amabiles.
Alsyria:factura uigilans domino aut sustollens uigilias domini.
Alsyria:diligens uel dilecta:siue dirigẽs aut directio.
Alsyrij:facture uigilantes domino uel sustollentes uigilias domini.
Alsyrij:directi uel dirigentes:seu dilecti aut diligentes.
Alsia : factura laborans aut sustollens laborantes.
Alsmo : nouissimũ ei⁹ uł factura pturiens.
Alsmodeus : facture iudicium uel plasmatio iudicantis.
Alsmona : festinans uł celerit⁹ numerãs.
Alsnaa:tollẽs serpentẽ uł plasmatio colubri.
Alsoph:collectio uel uestibulum:seu festinãs aut festinatio.
Alsom:silẽs uł os ab ore nõ ab osse.
Alsometh:o a uiuax ab osse non ab ore uł silẽtiũ uite aut festinatio pauoris.
Alson : factura pupille ł plasmatio coccinea.
Alsor:atrium uel sagitta luminis:seu tollens foramen aut plasmatio iracũdie.
Alsoradon:uictor uel exacut⁹:seu atriũ serui iniqui aut tollẽs foramẽ testionũ iutilis.
Alsoram:atriũ excelsũ uel sagitta luminis exaltati:seu tollẽs foramẽ excelsũ aut plasmatio iracundie exaltate.
Alsoth:sustollẽs signũ aut plasmatio tpał.
Alsothite:tollẽtes signa ł facture tẽporales.
Alsra:diminutio uel diminut⁹: seu tollẽs magistrũ aut plasmatio magisterij.
Alsrael: diminutus deo uel sustollens magisterium dei.
Alsrahi:beatũ faciens uł beata cõmotio:seu diminut⁹ ipse aut diminutioi patẽs.
Alsrehel:beat⁹ deo uel beatitudo dei:siue tollens magistrum deum aut plasmatio magisterij dei.
Alsrehelite:beati deo uel beatificãtes deũ aut plasmati magisterio dei.
Alstaol : ignis gementium uel ignis parturientium.
Alstari:caula mea uł presepe meũ.
Alstari:ouile meũ uł cubiculũ meũ:siue atriũ meũ aut factura exploratiõis mee.
Alstaroth:ouile uł facta exploratorũ.
Alstaroth:atrium uel cubiculũ:seu caule aut presepia.
Alstarothites:ouile uel factura.
Alstarothites: caula uel atrium:seu presepe aut cubiculum.
Alstarten:factura superflua uel plasmationis superfluitas.
Alstrages:uolũtas festiua ł cosiliũ festiuitat⁹.
Alsub:factura incẽdij ł plasmatio cõuersiõis.
Alspha:tollẽs subito ł factura eructãs.
Alsuerus:beatitudo uł atrium eius.
Alsum:os eorum uel fumigãs eos.
Alsum:factura coccinea uel tollens pupillam eorum.
Alsur:diues ł beat⁹:siue factura luminis aut tollẽs incendiũ.
Alsuri:diues mihi uel atrium meum:seu factura lumis mei aut tollẽs icendiũ meũ.
Alsurim:diuitie eorũ uel beatitudo eorũ:siue facta illuminãs eos aut tollẽs icẽdiũ eorũ.
Alssur:tollẽs robustũ uel tollẽs acerbitatẽ.
Alssur: sustollens murum uel tollens angustiam:seu factura continens aut plasmatio directionis.
Alssur:negociator uel negociatio:siue nemus aut ignis illuminatio.
Alssur:diligẽs uel dirigens : siue beatus aut gradiens.
Alssurim: sustollens murum eis uel tollens

acerbitatem.
Assurim:faciens robustos eos uel plasmatio directa eis:siue tollens angustias eoruz aut subtollēs continentiā eorum.
Assurim:nemora ul' ignium illuminationes: seu negociatores aut negociationes.
Assurim:dirigentes uel diligentes:seu beati aut gradientes.

Hic.t.post.a.

Atha:tempus ul' peccatū:seu deliquens aut temporalis.
Athac:peccator humilis ul' peccati retentio: seu delinquēs fratri aut tēporalis frater.
Athad:rhamnus ul' testimoniū.
Athaia:peccans domino ul' tpalis dñi.
Athalia: tēpus domini uel tempus eius: seu peccās dño aut declinatio domini.
Athania:cōcupiscentia uel desiderium.
Athanael tpus meū dei l' peccatū meū deo.
Athanai:tempus fluctuans uel peccator com motus:seu corona donati mei aut explora tio gratificationis mee.
Athar:peccator suscitans l' tpalis uigilia.
Athara:pecm suscitās ei l' pecoris uigilia ei'.
Atharim:explorator ul' exploratio.
Atharoth: corone uel circuli.
Atath:pecm tpis l' tempus peccatoris.
Athene:dispersē uel dissipate.
Athenienses: dissipati uel dispergentes.
Athenobius:peccator latrans uel temporal' latratio.
Ather:ipse consurgens contrarius uel pecca tor effundens aduersa.
Athicon:tempus medium uel peccatoris di midiatio:siue tempus congregate iniquita tis aut peccatum congregationis inutilis.
Athipha:tempus subitum l' pecm eructās.
Athil:peccati germen uel tempus inueterās.
Athitha:temp' querēs ul' dilecti silentiū.
Atholus:tēpus cō silij ul' peccati cōmixtio.
Athomiel:respondens deo ul' tēpus ei' dei.
Athupha:tēpus subitū uel peccati ifirmitas.
Athul:tēpus consilij ul' peccator festinans.

Hic.u.post.a.

Aua:iniquus uel iniquitas.
Auam:fōs uel motus:siue mouens eos aut subuersio eorum.
Aui:ferox ul' ferocitas:siue iniquus mihi aut iniquitas mea
Auil:insipiens uel stultitia.
Auin:aceruus lapidū uel iniquitas eorū.
Auisa:uolūtas mea l' iniq̄tatis mee saluatio.
Auith:iniqua uel iniquitas.
Auoth:sedes ul' cōmoratio:seu uinculum.
Auoth:uita ul' gloria:seu uile aut ciuitates.
Auothiaur : uinculum uigilis uel sedes uigi lie:seu commorans illuminatio aut incuna bula illuminationis.
Auothiaur:gloria luminis l' uita illuminās: seu uille uigilātiū aut oppida illumiatorū.
Auphrathon:frugifera ul' puluerulenta:siue ubertas aut de cinere ueniens.
Auphrathonithe:frugiferi uel puluerulenti: seu uberes aut de cinere uenientes.
Augusti: solēniter stātes l' solēnitas addita.
Aulon:vallis grandis uel vallis campestris.
Aunam:meror eoz̄ vel labores eorum.
Aunan : non est:vel inutile.
Auram:iracūdia vel iracūdus.
Auran:irascens vel iracūdia.
Ausitidis:consilium vel con siliatrix.

Hic.x.post.a.

Axa furor vel furibūda.
Axan:claudicans vel irascens.
Axath:medicina vel medicamentum.

Hic.ç.post.a.

Aça:uidens uel cōbustus:seu fortis dñi aut fortitudo eius.
Açabias:uidens patrem dominum uel forti tudo patris domini.
Açabel:uidens deum uel fortitudo dei.
Açam:uidens eos uel fortitudo eorum.
Açonoe:fortitudo commotionis uel uisio re quietionis.
Açara:dorsum uel crepido.
Açaria:auxilium domini uel auxiliator est dominus.
Açarias:idem.
Açaram:adiuuans populum ul' auxilium po puli:siue dorsum eorum aut crepido eorū.
Açaç:continens uel apprehendens:seu uidēs fortiter aut uisio fortis.
Açaçias:cōtinēs dominū aut apphēsio dñi: seu uidēs fortē dñz aut robusta uisio dñi.
Açbel:uidens uetera l' robustus uetustate.
Açbelithe:uidentes uetera uel robusti uetu statibus.
Açboth:uidens uomentem uel uidēs i uomi tu:seu fortī uetustas aut fortitudo lugētiū.
Açchad:uidēs mare ul' fortitudo maris.
Açchat:uidens dolentem uel uidens compo nētem:seu fortis deus molaris aut fortitu do penitentie.
Açeb : pergens uel ambiens : seu uallis

deuorans aut uallis rapacitatis.
Açecha: fortitudo aut decipula: siue robusta aut clausa pessulo.
Açer: auxiliũ uel sanctificatio: seu fortis consurgens aut uidens uigilias.
Açagad: fortis tentatio uel uidens accinctum latrunculum.
Açi: fortis meus uel uisio mea.
Açiam: uidẽs populũ uł fõtitudo eorũ.
Açias: uidẽs dñm uel fortitudo dñi.
Açiel: pergens uel ꝓficiscẽs: seu uidens deum aut fortitudo dei.
Açia: fortis uisio uel uidẽs uisionem.
Açiel: pergens uel abiens: seu uidens deũ aut fortitudo dei.
Açir: fortit uigilãs: seu uidẽs uigilias.
Açiça: fortis iste uel uisio ista.
Açmath: uidẽs mortẽ uł fortis mortuꝰ.
Açimaueth: idem.
Açimoth: fortis morte ł apprehẽdẽs mortẽ.
Açimoth: fõt iclusio ł apphendẽs ꝺcorẽ.
Açor: adiutus ł auxiliator: seu uidens lumen aut fortiter iracundus.
Açoçia: icendẽs dño uł incendiũ dñi.
Açotus: incendiũ uel incendẽs: siue ignis patruel aut ignes patrui mei.
Açotij: incendentes uł incẽdia: siue ignes patrueles aut ignes patrui mei.
Açotide: incendiũ uł ignis patruelis.
Açarael: adiuuãs deũ uel fortitudo dei.
Açuba: relicta uel deserta: siue relictio aut desertio.
Açur: adiutor lucidus uel auxiliũ igneum: siue uidẽs lumẽ aut robustũ icendiũ.

Sequũtur interp̃tationes hebraicorũ nominum nicipientium per. b. litteram.

Baabana: uẽit respõdẽs ł uẽit respõsio.
Baal: uir uel uetustas: siue hians aut deuorator.
Baala: uenit hec uel habens eã: seu uir eiꝰ aut deuorans eum.
Baalaanan: uenit hoc donum uł habẽs eam gratiam: seu uir gratus ei aut ꝺuorator gratificationis.
Baalasor: uetustas deuorãs atriũ uł uir hñs sagittã lumis: seu uetustas tollẽs foramen aut uir plasmator iracundie.
Baalath: uir ascẽdẽs ł hñs ascẽsionẽ: seu uetustas tp̃is aut deuoratio peccatoris.
Baalberith: uir habens pactum uel uetustas deuorans fedus.
Baalpharasim: uiros deuorantes diuidẽs uł habentium uetustatem diuisio.
Baalpheor: uir habens hiatũ uel uetustas deuorans os pellis superius.
Baalgal: uir fõtunatꝰ uł habens tẽtationem: siue accictꝰ latrũcul aut uir deuorator.
Baalia: uir habens dominũ uł uetustas deuorans dominationem.
Baalim: ascendentes uel superiores.
Baalim: uiri uł habentes: siue i superioribus aut deuoratores.
Baalis: uetustas uiri uł hñs assumptionẽ: seu deuorans uirũ aut uetustatis assumptio.
Baalmaon: descẽdens humilis uel descensio humilitatis: seu uir humilis habẽs domiciliũ aut uetustas deuorãs hitaculũ.
Baalmeon: descensio humilis uel descensus humilitatis.
Baalmesar: habẽs eam uel uir ex pricipe: seu uetustas eius aut deuoratio principis.
Baaloth: ascẽdens uł i ascẽsiõibus: seu uir habẽs tẽpꝰ aut uetustas ꝺuorãs respõsionẽ.
Baalsalisa: hñs uitulam consternantem ł habẽs uitulam cõsternatam: seu uetustas ꝺuorãs t̃tiũ aut uir hñs uitulã triennalẽ.
Baalthamar: uir habẽs palmã uł uir habẽs amaritudinẽ: seu uetustas deuorãs cõmutatos aut uetustas deuorãs cõmutationẽ.
Baana: uenit donatus uel uẽit gratificatꝰ.
Baanam: filius eius uel ueniẽs ei: seu uenit respondens aut uenit responsio.
Baani: uenit donatus mihi uel uenit gratificatio mea.
Baani: ueniẽs mihi uel filius meꝰ seu uenit respondẽs mihi aut respõsio mea.
Baara: uenit respondẽs uel uenit respõsio.
Baari: uenit respondens mihi uel uenit respõsio mea.
Baari: fontes uel putei: siue in uẽtre aut in cõmutando.
Baarias: uenit respondens dominus uel uẽit responsũ domini.
Baasa: uenit tollens uel ueniente factura.
Babatha: traslatus tempore uł confusus peccator: seu translatio temporalis aut confusio peccatoris.
Babel: confundens uel confusio: seu transferens aut translatio.
Babylon: idem.
Babylonij: confusi uł translati: seu confundẽtes aut transferentes.

Bachar: inſaginate uel ingreſſus eſt.
Bachacar: uetuſtas inſaginate uel lugens ingreſſus eſt agnus.
Bachenor: lucens lucerna uel ingreſſus eſt agnus lucerne.
Bacci: uel' ul' luct' ſiue lugẽs aut i uomitu.
Bachides: luct' forti l' uetuſtas i uomitu.
Badachar: uenit cõpungi ul' uenit tumultus: ſiue uenit merces aut uẽit turbatio.
Badad: maximus uel excellẽtiſſimus: ſiue uenit teſtis aut uenit ſufficiens.
Badadi: maximus mihi ul' excellẽtiſſim' me': ſeu robur meum aut ſufficiẽtia mea.
Badaias: precipuus domino ul' i iudicio dñi: ſeu uenit dñs aut uenit dñator.
Badal: precipuus uel ſublimis: ſeu uenit conſcendẽs aut uenit ifirmitas.
Badam: ſolus aut i iudicio: ſeu uẽit populus aut aduẽtus eorum.
Badan: precipuus uel i iudicio: ſeu uenit donum aut uenit gratificatio.
Badazer: maximũ auxiliũ uel excellẽtiſſimus ſcificatõ: ſeu uẽit fõt' aut uẽit ſeparatio.
Badſeba: filia ſeptem uel filia iuramenti: ſeu uenit eloquẽs aut uenit cõuerſio.
Badſuba: filia deprecationis uel filia ſatietatis: ſeu uenit conuertens aut uenit icendũ. Iſta enim badſuba uel badſeba ipſa ẽ berſabee mater ſalomonis.
Baem: loc' uite mee ul' loc' ſuſcipiẽs mihi.
Baen: iniqu' oculus uel iniquitas fontis: ſeu uenit fõs aut uenit oculus.
Bagad: uenit accinctus uel uẽit i fortuna: ſeu uẽit latrũculus aut uenit tentatio.
Bagal: onus uel iugũ: ſeu uenit aceruus aut uenit iuolutio.
Bagaba: excelſus tpe l' ſublimitas pcatoris.
Bagathan: uenit tactus uidẽtis uel uenit riſus tangentium.
Bagaçim: in excelſo contemptus uel uenit fortitudo.
Bagoaim: ſublimitas deuorans eos uel iugũ uulturis eorum.
Bahem: locus uel in eis: ſeu uenit locus aut locus eorum.
Baí: filius meus uel ueniens mihi.
Bala: abſorta uel inueterata: ſeu abſorbens uel inueterans.
Balaa: abſorbẽs eum uel inueteratio eius.
Balaach: deuorans uel precipitans: ſiue abſõbẽs fratrẽ aut iueterãs eos.
Balaam: uanus populus ul' ſine populo: ſiue in eis aut precipitans fraternitatẽ.
Balaan: turbans gentem uel deuorans populum: ſiue abſorbens eos aut abſq; ſubſtantia eorum.
Balaan: turbans donum ul' deuorator doni: ſiue abſorbens gratos aut iueteratio gie.
Balaanam: habens gratiam uel inueterãs reſponſionem: ſiue abſorbẽs donum aut precipitatio gratie.
Balach: lingens uel ludens: ſiue inuoluẽs aut eliſio.
Balada: abſorbens teſtes uel inueterans fraternitatem: ſiue ueniẽs eam iudicaã aut precipitatio teſtimonii.
Baladad: uetuſtas ſola uel deuorans teſtimonium: ſiue abſorbeus precipuos aut precipitans patrueles.
Baladam: uenit ſibimet iudicans uel uanitas pro ſemetipſo: ſeu abſorbẽs iudices aut iueterator iudicii.
Balagad: abſorbens latrunculos uel precipitans tentationẽ.
Balagad: uir accinctus uel habuit accinctuz: ſeu uir fortunatus aut uir pirata.
Balaam: turbatio uel precipitiũ.
Balaman: turbator populi uel precipitator eorum
Balanan: turbans donũ ul' precipitãs gr̃az.
Balaſor: aſcendens domum uel habens ſagittam luminis: ſiue abſorbens fortes aut inueterator anguſtie.
Balad: abſorbẽs peccatũ l' iueterat' tẽpore.
Balad: lugens uel inuoluẽs: ſeu lingens aut eliſio.
Baldad: uetuſtas ſola ul' uetuſtat' ſolitudo.
Baldan: uenit ſibimet iudicans uel uanitas p ſemetipſo: ſeu abſorbens iudices aut inueterator iudicij.
Bale: precipitans uel deuorator.
Baleite: deuoratores uel precipitatores.
Baleç: abſorbẽs uel precipitans.
Baliada: uarietates cognouit uel uariatoruz cognitio: ſiue abſorbẽs teſtimonium aut inueterator ſeruitutis.
Baloth: aſcendens uel i aſcẽſionibus: ſiue abſorbens aut inueterati rñſione.
Balſaliſa habens uitulam conſternantem ul' habens uitulam cõſternatam: ſeu uetuſtas deuorans tertium aut uir habens uitulam triennalem.
Balthaſar: capillus capitis uel abſorbens diuitias.

Balstus:habens luctum uel habens premiū.
Bama:i quo l'quis: siue i qb' aut sēp excelsa.
Bamoth:i morte uel excelsa:siue mors aduenies aut mortis aduentus.
Bamothbal:excelsa in morte uiri hñtis uel mors aduenientis uetustati deuoranti.
Bana:uenit respōdens l'uenit respōsio.
Banaa: uenit respondens ei uel uenit respōsio eius.
Banai:uenit respondēs mihi uel uenit respō sio mea.
Bannai:idem.
Bananias:edificās domino l'cemētarī dñi: seu respōdens dño aut respōsio dñi.
Banaça:filī' uidēs ul' fortitudinis filius.
Banea:uenit respondens ei uel uenit respōsio eius.
Baneas:uenit responsum tollēs uel uenit responsio plasmationis.
Banebarach:filius fulminis uel filius fulguris seu filī' fulgurāti aut filī' percutiētis.
Banebarath: uenit respondens fulmini uel uenit respondens fulguri:siue uēit rñdens fulgurāti aut uenit respōdens percutiēti.
Baneiacuan:filius stridoris ul' filī' necessitudinis seu uēit firmitas aut uēit p̄paratio.
Bani:filius meus uel ueniēs mihi.
Banni:pollex meus uel i medio mei.
Bannimi:filius meus unicus uel filius meus sempiternus.
Baon:i iniquitate uel in iniquitatibus.
Baon uenit dolor uel uenit iniquitas:seu uenit murmurās uel uenit iurtilis.
Baor:in pelle uel in pellibus.
Baor:uenit lumen uel uenit foramen:seu uenit pellis aut uenit iracundia.
Bar:filī' ul' filiatio.syrū est nō hebreum.
Bara lectus uel creatura siue filius eius aut malitia.
Barrabas:filius patris uel filius magistri.syrum est pariter ⁊ hebreum.
Barach:fulmen uel fulgor:siue fulgurās aut percutiens.
Barachel:fulgur dei uel fulmē dei:siue fulgurans deum aut percussio dei.
Barchemini:tribuli ul' creatura iudeorū.
Barachias:benedictus domino uel benedictus domini.
Barachias:fulgor domini uel fulgurans dominus: siue fulgurans domino aut percussio domini.
Barachiel:bñdict' deo uel bñdictus dei.
Barachiel:fulgur dei mei ul' fulmē dei mei:siue fulgurās deo meo aut pcussio dei mei.
Barada:filius decoris uel filius decorus:seu filii seruus aut filī' testimonii.
Barahel:benedixit deum uel benedictio dei: siue lectus deo aut creatura dei.
Baraſa:hauriētes l'i egestate: seu ueniēs ad faciendū aut filī' subtollēs plasmationē.
Barath : grando uel tempestas seu filius peccati aut filius temporalis.
Baraça:filī' uidēs uel filius fortitudinis.
Barech:grando uel tempestas:seu filī' uinax aut filius pauidus.
Baremii:fugit eum quispiam ul' quopiam fuga eius.
Baria:in malis uel filius domini siue i clamore eius aut in cōmotione ipsius.
Barien:filī' i malo l'filī' maleficii quē ⁊ ipsū nōnulli bariesu corrupte nominant.
Bariben:filius ipse uel filius parcēs seu filius commotus aut filius faciens.
Bariona:filius columbe aut filius simplicitatis.syrū parit et hebreum.
Bar quippe sicut predictum syriace filius ⁊ iona columba.
Barithe:phitonissa ul' subitanea:siue os abyssi aut os profundum.
Barnabas:filius cōcludens ul' filī' pphete:seu filius ueniētis aut filius consolationis.
Barne:filius motionis uel filius mutatiōis.
Barnee:electa commotio uel filius electe mutationis.
Barsabas:filius reuertēs uel filius quietis ex syro ⁊ hebreo sermone cōpositum seu filius iuramenti aut filī' consolationis.
Barsemia:filius cecus uel filius cecitatis:quē corrupte quidā barthimeē legūt.
Barthimeus:filī' piguedis l'filī' ruminātis.
Bartholomeus:filius suspendētis me uel filī' suspēdentī aquas.syrū ē ñ hebreum.
Baruch:benedictus uel benedictio.
Barçaith filius oliue eius ul' filius fornicationis eorum.
Besan:brucus uel pinguedo seu siccitas aut confusio.
Basaa:infantia uel i angustia: siue infans aut angustiatus.
Basara:infans uel infantia eius:siue angustians eum aut in angustia eius.
Baschama:confusio caloris uel angustia calliditatis eius.
Baschat:adeps uel defecatio.

Baſechat: adipem uel defecationem.
Baſechath: adeps uel defecatio ſeu defecans aut defecatio.
Baſemath: ôpoſita ul' delinquens ſeu uenies aut delictio.
Baſemoth: uenies aut delinquês ſiue i omnibus aut in nominibus.
Baſias: adeps domini ul' defecatus dño.
Baſmath: depoſita ul' deliquês ſeu deliquês aut delictio.
Bathanim: domus reſpondentiũ uel domus humilitatis eorum.
Bathuel: uirgo dei ul' caſtus deo.
Baurim: electi uel electorum ſeu iuuenes aut robuſti.
Bauranites: fortis ul' electus ſeu iuuenis aut robuſtus.
Baçatha: cõtenês tẽpus ul' deſpect' peccatõ.
Baçeotha: contênês eum ul' deſpectio ei'.
Baçothia: cõtênens dñm ul' deſpectio dñi.

Hic.e.poſt.b.

Bead: iniquus teſtis ul' edificatõ ꝓcipiu'.
Bean: iniqu' gie ul' iniqtas donatiõis.
Beban: os uulturis ul' cõfuſio deoratoris.
Bechechias: iclyt' deo ul' ꝓmogenit' dei.
Becher: inclyt' uel primogenitus.
Becherite: inclyti uel primo geniti.
Becherias: inclytus domino uel primogenitus domini.
Bechor: primogenitus uel unigenitus.
Bechori: primogenitus meus uel primogenitus mihi.
Bechorethi: primogenitus fortis ul' primogenitus timidus.
Bechuch: inclytus grauis uel primogeniti cõdemnatio.
Bed: filia uel menſura.
Beded: inſtauratio uel iſtauratus ſeu menſura diuitiarũ: aut filia uoluptuoſa.
Bedſabee: filia ſeptima uel filia iuramẽti ſeu mẽſura ſaturitatis aut filia ſatietatis.
Bedſan: filia dura ul' mẽſura iniqua ſeu filia iniqtatis aut ipſa iniquitas.
Bdelliũ: lapis uel carbũculus.
Beel: uetuſtus deus ul' uir deuorator ſiue dominus uetuſtatis: aut uir hñs uetuſtatẽ.
Beelphegor: uir hñs hiatũ: uel uetuſtus deus hians ſiue dominus uetuſtatis hiantis: aut uetuſtas deorãs os pellis ſuperius. Ipſe ẽ priapus uel ſimulacrũ ignominie.
Beelſephon: uir habens arcana ul' dominus aquilonis: ſeu uetuſtus deus habẽs ſpeculã aut uetuſtas deorãs aſcẽſionẽ ſpeculi.
Beelzebub: uir muſcarũ uel princeps muſcarũ: ſiue uetuſtus deus habẽs muſcas: aut uetuſtas deuorans muſcas.
Beemoth: animal uel animalis ſeu beſtialis aut beſtia.
Beera: fons eius uel puteus eius ſiue i lumie aut putei eius.
Beeri: fõs uel puteus meus ſiue i lumine: aut putei mei.
Bega: ſublimis ul' excelſa ſiue ſublimitas aut celſitudo.
Begoai: iugum uulturis uel ſublimitas deuoratoris.
Beguai: excelſus meus ul' ſublimitas mea ſeu fabrica uulturis aut fabrica deuoratrix.
Begui: excelſus me' uel ſublimitas mea.
Begumim: fabrica cementarii: uel fabrica cementariorum.
Behelmon: uetuſti deus habitaculi uel domin' habẽs domicliũ uetuſtatis.
Bel: uetuſtas uel abſq;.
Bela: hitus uel indumentũ ſeu uetuſtas eius uel abſq; eo.
Belath: habens uel habitus ab habendo nõ ab habitu.
Belath: uetuſtas peccati uel abſq; tẽpore.
Belathala: habẽs uel hita genẽ feminino ab habẽdo participiũ ẽ ñ ẏbũ iperatiuũ.
Bethala: habitũ apprehẽdens uel indumentum irroratum.
Belbecia: uetuſtas primogẽiti domini ul' abſq; nobilitate dominus.
Belga: abſq; motu ul' uetuſta commotio.
Belge: idem.
Belguai: abſq; ualle uel abſq; prerupto: ſeu uetuſtas uoragis aut uetuſtas ꝺuoratiõis.
Belia: uetuſtus dominus ul' abſq; domino.
Belia: puteus eius uel in clamore eius ſiue in malis aut commutatio ipſius.
Belial: abſq; iugo uel abſq; domino.
Beliar: cecum lumen aut ceca ãguſtia ſeu uetuſtas deficiens uel abſq; continentia.
Belmelech: deus meus rex uel uetuſtas mea regnans.
Belma: habẽs deſideriũ uel abſq; domicilio.
Belmeula: habens domicilium uel abſq; ihabitatione.
Belſan: uetuſtas dura uel ipſius uetuſtatis iniquitas.
Belſar: abſq; principe uel abſq; carbone ſeu uetuſtum uclamẽ ſeu uetuſtatis ãguſtia.

Belsathim: absq; germine uel absq; positio ne: seu uetustas spinarũ aut uetustas resur rectionis eorum.
Ben: filius uel filiatio.
Benabinadab: filius patris mei uotiuus uel filius patris mei spontaneus.
Benadab: filius uotiuus l' fili⁹ spõtaneus.
Benael: edificatus deo uel edificatio dei: seu filius eius deo aut filius eius dei.
Benail: filius doloris uel fili⁹ parturientis.
Bendagar: cecum lumẽ uel fili⁹ p̃uaricatiõis.
Benebarach: filius fulminis uel filius fulgu ris ul' fili⁹ fulgurãs aut filiorũ pcussio.
Benecham: filius callidus uel filius surgens: siue filius necessarius aut fili⁹ necessitatis.
Benẽnan: filius ĩ eis l' fili⁹ ĩ medio eorũ.
Benennon: filij ecce sunt uel filij ecce hic sũt.
Benereem: filij tonant l' filij tonitrui: quod corrupte boanerges usus obtinuit.
Benesed: fili⁹ mittẽs l' filius cõfirmationis.
Bengaber: fili⁹ uiri fort uel fili⁹ iuuẽis uiril'.
Benhur: filius lucis uel filius igneus.
Beni: filius meus uel filiatio mea.
Bẽni: filius requiescens uel fili⁹ requietionis.
Beniamin: filius dierum uel filius uirtutũ: si ue fili⁹ amaritudinis uel filius amariũ.
Beniamin: fili⁹ dextre ul' filius uirtutis: siue filius asininus aut fili⁹ asinorũ.
Beniar: cecum lumen uel ceca angustia: seu fi lius deficiẽs aut filius preuaricationis.
Bẽnoi: filius commotus ul' fili⁹ req̃etionis.
Bẽnon: filius merens ul' fili⁹ doloris: seu fili⁹ murmurans aut filius inutilis.
Benoni: filius merens uel filius ĩutilis mihi: siue filius doloris mei aut fili⁹ iniq̃tat mee.
Bẽnui: fili⁹ me⁹ uel filiatio mea.
Bẽnui: filius req̃escẽs ul' fili⁹ requietionis.
Bennum: filius ferus uel filius piscis: siue filius unicus aut fili⁹ sempiternus.
Benir: filius incẽdẽs uel filius lucidus: seu fi lius luminis aut filius igneus.
Bençoeth: fili⁹ huius pauidi uel filius huius uiuacis.
Beon: pollex uel in medio: siue iniquus mur murãs aut iniquitate dolẽs.
Beor: impellẽs: siue impulsio uel iniquus lu minis aut iniquitas iracundie.
Ber: fons uel puteus.
Bera: fons eius uel pute⁹ eius.
Barameth: fõs exaltatus uite uel puteus alti pauoris.
Berchos: fõtis calix uel putei potus.
Berdan: puteus iudicans uel fons iudicij.
Berea: puteus eius uel filia eius: hebreum ẽ pariter atq; syrũ.
Beri: puteus meus uel putei pluraliter.
Beria: fons domini uel puteus domino.
Berith: fedus uel pactũ.
Bernice: puteus innocens uel filia eleganter commota.
Beronice: idẽ ẽ utrũq; hoc nomẽ ex hebreo syroq; cõpositũ est.
Beroea: puteus eius uel filia eius.
Beroenses: filij eius uel putei eius.
Beroni: filia que: uel puteus quis. Et hec tria nomia ex hebreo pariterq; syro cõposita sũt.
Beroth: fontes uel putei: seu fõs respondens aut puteus tẽporalis.
Berotha: fõtes eius uel putei eius: seu fons respõdẽs ei: aut puteus tẽperãs eũ.
Berothai: fontes mei uel putei mei: seu fõtes uulturũ aut putei deuorantes.
Berothi: fontes uel putei mei: seu fons respõ dens mihi aut puteus tẽperãs me.
Berothite: fontales: seu puteales: seu fõtes re spondentes mihi aut putei tẽperãtes me.
Bersa: puteus federis uel fons iuramẽti.
Bersabe: fõs septimus uel fons iuramenti: si ue puteus satians aut puteus saturitatis.
Bresith: in capite uel in capitulo: id est gene sis: que in capite õniuz librorũ posita ẽ.
Berthan: fons altus ul' pute⁹ altissimus.
Berçellai: ferrũ meum uel fortitudo mea.
Besai: pinguedo mea ul' ignominosus mihi.
Besaia: piguis domin⁹ l' ignominiosus dño.
Besamath: dereliquẽs uel derelictio: seu pin gue donũ aut cõfusio donatoris.
Besamath: adeps uel defecatio.
Besee: pinguis uel ignominiosus.
Besellam: obũbrãs eos l' obũbraculũ eorũ.
Beseleel: umbra dei l' umbraculũ diuinũ.
Besodia: angustia mẽsure dñi l' tribulans mẽ suram dominicam.
Besloth: piguis ligat⁹ l' ignominie decliatio.
Besor: tribulatio uel angustia: seu carnalis aut pelliceus.
Bet: domus uel habitaculũ.
Betha: requies uel requietio: siue dom⁹ eius aut habitaculum ei.
Bethacarẽ: domus sterilis uel domus erudi tionis tristitie.
Bethaphaleth: dom⁹ salutis uel domus uiui ficãs: siue dom⁹ excludẽs aut dom⁹ mirabil'.
Bethaphe: domus erroris uel domus mali

non a malitia: sed ab arbore.
Bethaphe: domus oris uł domus decipule: siue domus laquei aut domus discipline.
Bethaphua: domus induens eos uel domus declinās os eorū: seu ꝛquies laborū eius aut requietio induitionis eorū.
Bethagan: domus horti uel dom⁹ elatiōis.
Betagla: domus uitule uel domus festiuitatis eius uel domus defectionis aut dom⁹ plangentium.
Bethaglam: domus planctus uel domus festiuitatis eorum.
Bethaim: domus idoli uel domus idolatrie siue domus deuorans eos aut domus uulturis eorum.
Bethaisimoth: domus deserta uł domus adducens mortem.
Bethaloth: domus campestris uel domus in campestribus: seu requiei uacās aut requietionē declinans.
Bethamoth: domus mortua uel dom⁹ mortaliū: seu requies mortis aut requiescens mortuus.
Bethanara: domus pardorū uł domus amaritudinis: seu requies amaricans aut ꝛquietio pardi.
Bethanan: domus doni ł domus gr̄e: seu ꝛequies donatoris aut req̄etio gratificatiōis.
Bethanath: domus respondentis uel humilitatis: siue domus ubi est respondens dn̄s aut domus ubi est gratia dei.
Bethania: domus obedientie uel domus afflictionis eius: siue dom⁹ doni domini aut domus gratificata domino.
Bethanoth: domus gratie uel domus respōsionis: seu dom⁹ p̄cinēs uel dom⁹ p̄cinētiū.
Bethara: domus aque uel domus putei.
Bethara: domus electiōis uel domus electa: siue domus suscitans eum aut domus uigiliarum eius.
Betharaam: domus montium uel dom⁹ sublimitatis eorum: siue domus suscitans gentem aut domus uigilans populo.
Betharaba: domus suscitans patres uel domus uigilans patribus.
Betharaba: domus grandis uel domus multa: siue domus humilis aut dom⁹ uesp̄tina.
Betharapha: domus sanās uel dom⁹ medicine: seu req̄es medici: aut req̄etio sanitat̄.
Betharam: domus ire uel dom⁹ sublimiū.
Betharam: domus ōcora ł domus electa: siue domus suscitans gentem aut domus uigilans populo.
Betharan: domus uigilans dono uel domus suscitans gratificationē.
Betharan: domus ire uel domus arce: siue domus montium aut domus ascensus humilium.
Bethasan: domus fumi uel domus delicti: siue domus tollēs donum aut domus plasmata gratie.
Bethasan: domus deponens uel domus deposita: siue domus deponens donuꝫ aut domus deposita gratie.
Bethauen: domus idolatra uel domus iutił.
Bethara. domus fontis eius uel domus putei eius.
Bethberai: domus putei mei uel domus ī lumine meo.
Bethbesse: domus confusa uel domus pinguedinis.
Betheachon: domus sculpta ł dom⁹ sculpt̄e.
Bethear: domus agni uł domus cognitiōis.
Betheur: domus frigida uel lapis adiutorij.
Bethdagari: domus tritici ł domus frumēti.
Bethdagon: domus piscis tristis uel domus piscium tristitie.
Bethe: domus eius uel hītaculū.
Bethel: domus dei uel hītaculū dei.
Bethemelech: domus uallis uel domus profunditatis: siue uterus uultus aut uentris sustentaculum.
Bethen: uenter uel uterus: seu domus fontis aut domus oculi.
Bethesimoth: domus deserta uel domus adducens mortem.
Betphage: domus oris uel domus bucce: siue domus oris ualliū aut domus maxille uel labij. syrū est ꝛ non hebreū.
Betphalech: domus saluans ł domus excludens: seu domus uiuificans aut domus admirabilis.
Bethphases: domus transcendēs uł domus transitionis.
Bethpheor: domus hians uel domus hiat⁹: seu domus hians pellicij aut domus oris pellium.
Bethphese: domus transiens uel domus trāscendens: siue domus oris aut domus odoris florentis.
Bedgadar: domus muri uel domus macerie.
Bedgamul: domus retribuens uel domus retributionis.
Bethiesemoth: domus desiderij dulcis

uel domus desiderate dulcedinis.
Bethim:domibus uel domus pluraliter.
Bethia:domus dñi l' dom⁹ illuminationis.
Bethlabaoth:dom⁹ uēiētium ul' dom⁹ ingre dientium.
Bethleem: domus panis l' dom⁹ ifectiōis.
Bethleemithe: dom⁹ panū l' dom⁹ ifectionū.
Bethlenaboth : domus uenientium uel do mus edificantiū.
Bethmacha: domus mollis uel domus con fracta : siue dom⁹ pcutiēs aut dom⁹ igēiosa.
Bethmaoth:domus habitaculi uel domus inhabitationis.
Bethmacharbeth: domus curruum uel do mus quadrigarum.
Bethmarcaloth:domus quadrigarū uel do mus quadrigantium.
Bethmatha:domus tributi l' dom⁹ hūil' fori.
Bethmoreth:domus arcani uel domus con silij:siue dom⁹ arcanorū aut dom⁹ ꝓfilioꝝ.
Bethnemra:domus pardorum aut domus a maricans.
Bethorabo: domus humilis uel domus ue spertina: siue domus heremi aut dom⁹ loco rum que sunt iuxta inhabitabilem.
Bethoro:domus ire uel domus magistri.
Bethoron : domus ire uel domus arce: siue domus montium aut dom⁹ ascēsus hūiliū.
Betholath:dom⁹ coccinea l' dom⁹ vmiculata.
Betrooth:domus platearū l' dom⁹ latitudis.
Bethsabee:domus septem uel domus iura mēti:seu dom⁹ abūdātie aut dom⁹ saturitat⁹.
Bethsachath:dom⁹ curuātiū l' dom⁹ singlorꝝ.
Bethsaida: domus frugū uel domus pecu dū:siue dom⁹ peculiar⁹ aut dom⁹ uenatorū.
Bethsamis:domus solis uel illumiationis.
Bethsanithe:domus sol' pluraliter uel dom⁹ illuminate.
Bethsan:dom⁹ dormientī l' dom⁹ securitat⁹:si ue dom⁹ abundantie:siue dom⁹ egressiōis.
Bethsemes:domus solis l' dom⁹ illuminās.
Bethsimoth:domus obediēs uel domus obe dientie:siue domus audiens merorem aut domus deponens tristitiam.
Bethsimuth : domus loci uel domus loco rū:siue domus mortificās aut domus mor tificationis.
Bethsur:domus acerba ul' domus angustie: siue domus ꝓtinēs aut dom⁹ fortitudinis.
Bethsur : domus fortis uel domus directa: siue domus muralis aut dom⁹ ꝓtinētie.
Bethsura:dom⁹ muri ei⁹ uel dom⁹ dirigēs eū.
Bethsura:dom⁹ acerba ei l' dom⁹ āgustie ei⁹. siue dom⁹ cōtinēs eū aut dom⁹ fōtitudis ei⁹.
Bethsuā:dom⁹ dirigēs eos l' dom⁹ muri eorꝝ.
Bethsuram:domus robusti populi uel dom⁹ angustians populū:siue domus continens eos aut domus acerbitatis eorum.
Bethula:uirgo uel casta:siue domus dolens ei uel domus parturiens eum.
Bethula:uirgo dñi l' casta dño:siue dom⁹ do lēs dño aut dom⁹ parturiens dominum.
Bethurlarina:domus ignis sublimis uel in cendij consurgentis.
Bethçacharam:domus memorie uel dom⁹ memoratorum.
Beçech:fulgur uel egestas:seu micans aut cō tētus uanus.
Beçecha:micās ei uel egestas eius:siue fulgu rans eum aut cōtēnens uanitatem eius.

[Dic.i.post.b.

Biblij:librarij ul' litterati.
Bithalassum:filios cōmiscēs uel filio rum cōmixtio.
Bithia:filia domini uel filia dominans. Ipsa ē filia pharaonis:qui adoptauit moysen.
Bithima:filia iutilis uel filia speciosa.
Brie:sobrius uel moderatus.
Brierte:sobrij uel moderati.

[Dic.o.post.b.

Boanerges: filij tonātes l' filij tonitrui.
Boaneries:idem.
Bocci:uetustas uel uetus.
Bocci:lugēs l' luct⁹:seu uomēs ul' i uomitu.
Bochian:luctus dñi ē uel lugēs dñm est:seu uomēs dño ē aut i uomitu domini est.
Bochor:igressus ē angel⁹ l' pmogēitus mihi.
Bochorath:inclytus pcō l' pmogenit⁹ tēporꝝ.
Bochri:dilectus mihi l' pmogenitus meus.
Bochor:primogenit⁹ uel dilectus.
Boem:pollex eorū uel i medio eorū.
Bon:pollex uel in medio.
Boni:pollex meus l' i medio mei.
Bōni:digit⁹ uel i medio.
Booꝛ:in quo robur uel in quo uirtus:siue in ipso fortitudo aut ipse in fortitudine.
Borith:fedus uel pactum.
Bosses:absciscus uel absciscio aut ipse florens aut in ipso floruit.
Bosphor: angustia subcrescēs ul' tribulatio feritatis.
Bosor:tribulatio uel angustia: siue carneus aut pelliceus.
Bosora:tribulans eum uel in angustia ei:

ſiue caro eius aut annuntiãs ei.
Bosor: caro uel annunciatio: ſiue tribulans me aut i angustia mea.
Bosra: in angustia uel in tribulatione.

B Vide.u.post.b.

Bubastus: os exprimens uel labium exprimentis.
Bugatus: excelſus uel ſublimitas l' germẽ ul' germinans.
Buna: uenit ĩſpondẽs uel uenit reſponſio.
Bunos: uenit reſpõdens ul' coll'pputiorũ.
Buſa: confuſio uel ignominia.
Buç: deſpiciẽs l' contẽnens.
Buçi: cõtemptus uel deſpectus: ſeu deſpexit me aut cõtẽptibilis mihi.
Buçithes: deſpect' uel cõtemptibilis.

C Sequitur interpretatio nominuz incipientium a littera. C.

Calaaba: uoces uel ueloces: ſubauditur uenerit ſeu eccleſia uenit aut eccleſie aduẽt'.
Caat: penitentia uel patitentia.
Caath: dolens uel dolans: ſeu cõponẽs.
Caathite: dolẽtes uel patientes: aut dẽtes molares.
Caathite: dolentes uel dolãtes: ſiue cõponentes aut dentes molares.
Cabalaam: preceps uel precipitium: ſeu precipitauit aut precipitabit.
Cabaraoth: memoria uel ſepulchrũ.
Cabarothi: memoria mea uel ſepulchrũ meum aut ſepulchra uel memorie plurali numero
Cabarothi: athanai memorie deſiderij uel ſepulchra concupiſcentie.
Cabaſan: cõgregans eos uel eccleſia eorũ.
Cabratha: quaſi graue uel quaſi elicitũ.
Cad: mare ul' principium.
Cademoth: mare mortuum uel principium mortis.
Cades: tranſlata uel fons iudicij.
Cades: ſancta uel mutata: ſeu mare tollens aut principium plaſmationis.
Cadeſa: tranſferens eam l' fõs iudicij eius.
Cadeſa: ſcortũ uel ſãctitas eius: ſiue mutata ei aut pricipiũ plaſmationis eius.
Cadeſbarne: ſanctitas motionis ul' ſanctitas electe mutationis.
Cadeſim: cõmutati uel exterminati.
Cadumim: mare rubrũ uel mare antiquorũ ppter antiqua que facta ſunt i eo miracla.
Cadrantes: caligo uel tenebre quod nos per litteram. q. r. v. quadrantes dicimus.
Caph: incuruãs uel incuruatio.
Caph: uola uel palma: ſiue man'.
Capharnaum: ager pinguedinis l' uilla conſolationis.
Caphaſamala: manus ſuſcitans ueſtimẽtũ uel operatio uigilãs retributionis.
Cephereta: manus robuſta uel operatio perfectionis.
Caphira: expiatio uel manus diſſipata.
Cayphas: ſagax uel inueſtigator: ſiue uomẽs ore aut uomitus oris.
Caym: poſſeſſio uel lamẽtatio: ſiue acquiſit' aut acquiſitio.
Caynam: poſſidens populũ uel lamẽtatio populi: ſiue acquirens eos aut acqſitio eorũ.
Caynan: poſſidens donum uel lamẽtatio gratie: ſiue acquirens gratiam aut acquiſitio donationis.
Caleb: canis uel quaſi uiride: ſiue quaſi cor aut quaſi omne cor.
Caleph: idem.
Calitha: quaſi uiridis aut quaſi omne cor.
Caliſtenes: miſeria humiliũ uel conſũmatio re ponſionis.
Calubi: canis meus uel quaſi uiridis meus: ſiue quaſi cor meũ aut quaſi õne cor meũ.
Claudius: ſpes trãquilla ul' ſpes trãquillitatis.
Claudia: idem.
Clauthomon: locus fletus l' loc' fletuũ.
Camua: ſtatio uel reſurrectio.
Camuel: ſtãs deo uel reſurrectiõ dei.
Camuelite: ſtantes deo l' reſurrectiones dei.
Camon: ſtatio iniqua l' reſurrectio inutilis.
Canna: fundum uel calamus: ſeu preparans uel preparati. Notandũ itaq; q; noſtrz latinum canna de lingua hebrea ſũptum ſit.
Canaan: commutat' uel cõmutatio.
Cananeus: idem.
Canath: elatio ul' çelotypia.
Candacis: cõmutans uel cõmutatio.
Canden: clangor uel recurſus: ſeu retinẽs aut retentio.
Cappadocia: manus tortoris uel manus exploratoris: ſeu manus dño ãdimẽs aut manus redẽpta domino.
Cappadoces: manus tortorum ul' manus exploratorum: ſiue manu ãdẽpti domino aut manu domino redimẽtes.
Capparis: manus redẽpta ul' man' redẽptio: ſiue manus tortoris aut manus exploratoris.

Capſeb:ecclesia uel congregatio.
Capſeel:congregans deo uł ecclesia dei.
Captor:cappador ł cappadocia:siue manus tortoris aut manus exploratoris.
Capturim:cappadoces uel manꝰ torquētes: siue manus tortorū aut manꝰ exploratoꝝ.
Carchamis:urbs attrectans uel ciuitas congregatorum.
Carchan:ciuitas gē ł oppidū donationis.
Carchar:inuestigator uel iuestigātes:siue oppidum uigilans.
Caree: caluus uel caluities : siue occurrens ignis aut occursus igneus.
Careim:decaluans eos uel decaluatio eorū.
Cariath:urbs murata uel ciuitas:seu oppidū uel uilla.
Cariathaim : perfecte uocata uel perfecta uocatio:seu uilla eorum aut oppidū eorū.
Cariathma: uilla eorum ł ciuitas populosa.
Cariatharbe:uilla quattuor uel ciuitas quattuor:id ē adam abraam ysaac ⁊ iacob: qui ibi sepulti sunt.
Cariathbaal:urbs uirorum uel ciuitas hñs: seu uilla deuorans aut oppidū uetustū.
Cariathdemna:uilla silens uel uilla silētij.
Cariathari:uilla deficiēs ł oppidū defectiōis.
Cariathiarim:uilla siluarū uł ciuitas saltuū: seu uilla deficiens eis aut uilla defectionis eorum.
Cariathim:ciuitas maris uel oppidū mariū.
Cariaſethpheth:uilla pulchritudinis uł ciuitas litterarum.
Cariachaa: ciuitas penitentie uel oppidū patientie:seu uilla dolentium aut ciuitas dolatorum.
Carie:caluus uel caluitium : siue occurrens ignis aut occursus igneus.
Carioth:occurzens igneum uł occursus igneus:siue caluus respōdēs aut caluitiū tpale.
Carith:occurrens ignis ł occursus igneus.
Carmelus : mollis uel tenell' :siue cognoscēs circuncisionem aut sciētia circūcisionis.
Carmelite:molles uel tenelli:seu scientes circuncisionē aut cogniti circuncidētibus.
Carmi:uinea mea uł cognitio mea:siue aqua agnoscens aut cognitio aque.
Carmite:uince mee uł cogniti mei:siue agnoscentes aquas aut cognitiones aquarū.
Carnaim:cornua uel defensiones:seu consci dens fluctum aut diuisio cōmotionis.
Carmo:cornua uel defensio.
Carmon:cornu iniquum uel defensio inutilis:seu conscidens merētes aut diuisio murmurantium.
Caromel:mollities uel tenerítudo:seu cognoscēs circūcisionē aut scientia circūcisionis.
Caromelite:molles uel teneri:siue sciētes circuncisionē aut cogniti circuncidentibus.
Carpū:scientem clare ł cognoscentē pspicue.
Carthago:scrutatio uł consūmatio:seu urbs meditans aut ciuitas solennis.
Carthaginenses:scrutantes uł consummati: seu ciues solennes aut urbane meditātes.
Cartham:perfecta uocatio uel uocationē perfecit:siue urbs populi uel ciuitas eorum.
Carthus:perfecte uocatus uel perfecta uocatio:quod apud nos melius effertur per.q. litterā: ut dicatur quarthus.
Casaia:summus dominus uel pricipiū dñi.
Caseon:dure fortes uel duri fortitudine: seu sūmitas iutił aut pricipiū murmuratiōis.
Casphia:sūmitas liberans dominū uel pricipiū liberationis domini.
Casphor:sūmitas liberans montes uel principiū liberalis iracundie.
Casia:sūmus domini ł principiū domini.
Casim:sūmitas uel principium:siue sūmitas eorū aut principium eorum.
Casis:messis uel mensis:seu summe uigilās aut principium uigilie.
Casis:sūmitas uiri ł pricipium assūptiōis.
Cathath:morsus peccati ł cōgregās tēpore.
Cathet:mordens uitā uel cōgregās pauide.
Cauda:clangor robustus uel patiētia forti.
Cauere:clangor tube aut clāgens canore.
Caue:penitentia uel patiētia:seu buccina : ex isto hebreo uidetur esse tractū nīm latinū.

Dic.e.post.c.

Cedar:meror uel tenebre:seu merēs aut tenebrosus.
Cedemoth:antecedens uel prius: siue orietalis aut oriens.
Ceden:ātecedens uel orientalis.
Cedes:oriens uel orientalis.
Cedma:antiquorū uel antecedēs: siue orientalis aut oriēs.
Cedmonei:antecedentes uel ātiqua tristitia: seu priores aut orientales.
Cedmihel:oriens deo ł añcessio dei.
Cedron:tristis meror ł iutił dolor.
Celatha:cōgregatio uel ecclesia uenit.

Cephas:petrus uel firmitas : syrum est non hebreum.
Cephira:expiatio uel manus dissipata.
Cephiara:expirans uigilem eius uel manuz dissipatam suscitans.
Ceila:ad fundam iaciens uel suscitās eam:si ue tollens sibimet aut sustollēs semetipsā.
Celaia:uox domini uel extollens sibimet do minum.
Celastithan:uallis gigantum uel humilitas fortium.
Celeab:uindicans patrem uel uīdicatio p̄ris.
Celeia:uallis dn̄i uel cōgregatus domino:seu uīdicans dominū aut uīdicatio domini.
Celeon:uindicans dolorem uel uīdicatio ini quitatis.
Celesyria : uindicans aram ul' uindicatio sub limitatis.
Celethi:occidentes uel extminatores.
Celeuma:antecedēs uel orientale.
Celita:quasi uiridis l' ecclesia ueniens.
Celmo:uallis robusta uel congregatio forti tudinis.
Clemens:ecclesiastes uel concionator.
Cleophas: concionem transcendens uel con gregatio transeuntis.
Cleopatra:congregans agnitos uel concionē dissoluens.
Cenihel:oriens deo uel antecessio dei.
Cenna:çelotes uel çelotypus.
Cenereas: possidēs sectatores uel possessio sectatorum.
Cendebeus:çelotes sufficiens ad intellectum uel çelotypus abundanter intelligens.
Cenereth:signū cithare ul' q̄si lucerna.
Ceneroth:quasi lucerne l' citharaꝛū signa.
Ceneç:çelotypus uel çelotes:siue possessor cō tēptus aut possessio cōtemptibilis.
Ceneçi:çelotypi ul' çelotes:siue possessores cō tēpti aut possessiones cōtēptibiles.
Ceni:es meum uel erarius meus: siue nidus meus aut possessio mea.
Cepsam:ecclesia uel congregatio.
Cepsam:congregans eos uel uenatores.
Cereas:occidens facturam uel exterminator plasmationis.
Cerethi:occidentes uel exterminatores.
Cereceus:tenebrosus uel tenebrescēs.
Creta:uocata uel uocatio cōsummata.inter syrum et hebreum mixtū ē.
Cretes:uocati uel uocatione cōsummati.
Cretenses:idem.
Cesar:possidens principes uel possessor prin cipatus.
Cesarea:possessio principis uel possessio pri cipalis.
Ceselethaor:possessa principi lucis l' possessio luminis aduenientis.
Cesion:dur⁹ fortitudine l' duritia fortitudīs.
Cetheus:fixus uel abscisus : siue confractus aut mentis excessio.
Cethim:fixi uel abscisi uel confracti aut m̄te excedentes.
Cethimoth:figens tēpus uel abscidens respō sionem:seu confracta tēpore aut insania re sponsionis.
Cethron:tenebre uel thimiama.
Cethron:tenebrans eos uel thimiama eorū.
Cechura:iuncta ul' copulata:siue thimiama offerens aut mente excedens lumini.

Hic.i.post.c.

Cilicia:cecus uel luctus:siue assūptio ul' uomitus eius.
Cina:lugens uel luctus : seu possidens aut possessio.
Cinam:lugens eos uel possidens eos:siue luc tus eorum aut possessio eorū.
Cineus:luctus uel possessio.
Cinei:lugentes uel possidentes.
Cinoth:lamentatio uel lamentationes:seu lu gens tempore.
Cintus : luctus ul' possessio:quod apud nos melius effertur per.q. litteram ut dicatur quintus.
Cyprus:meror uel tristitia.
Cyprius:merens uel tristis.
Cypriarches:merens princeps l' tristitia prin cipis : iter hebreum et grecum mixtū est.
Circus:hereditans uel hereditator.
Cirinus:heres uel hereditas:quod apud nos meli⁹ effert per . q.litterā:ut dicat quirin⁹.
Cirene:hereditas ul' hereditatio.
Cirenei:heredes uel hereditantes.
Cirenenses:hereditas uel hereditātes.
Crispus:sciens uel cognitio.
Cis:uir uomēs uel durus.
Cison:durus iniquus ul' uir uomēs dolorē.
Cison:letificans eos uel duritia eorum : siue impegerūt i eos aut uomit⁹ murmuratiōis.
Cisij:amentes uel stupētes:seu mirantes aut admiratio.
Cithij:cōscisi uel plage cōsūmationis.

Hic.o.post.c.

Oph:uocatio uel ꝯclusio: ſiue auis aut excuſſio.
Cohath:mordẽtes uel congregati: ſiue morſus aut congregatio.
Cohila:inueterãs aut inueteratio.
Cohilaam:inueterans populum aut inueteratio populi.
Coho:excuſſio uel preſtolatio:ſiue preſtolãs aut excutiens.
Colaia:uox facta:ſiue uocis factio: ſeu uox domini aut uox dominica.
Colaça:uox uidẽtis uel uox fortitudinis.
Colonia:uox eorũ uel reuelatio eorũ.
Coloniẽſes:uoces eorũ uł reuelationes eorũ.
Coloſſis: uocis facte obediens uel uocis facte obedientia.
Coloſſenſes: uocis facte obediẽtes uł uocis facte obedientie.
Coloçai:uox fornicaria uel fictio ductionis.
Coloes:omnes uel concluſio:ſiue inueſtigantes aut conſũmatio.
Condimeus:ſcyphus uel phiala.
Corban:donũ uel oblatio.
Corbana:donũ eius uel oblatio eius.
Corbanã:donũ gẽ uł oblatio gratificatiõis.
Cornelius:intelligẽs circũciſionẽ uel itelligentia circunciſionis.
Coſã:diuinans uel diuinatio:ſeu diuinãs eis aut diuinatio eorũ.
Coçbi:calix imẽſus uel imola mihi.

Chic.u.poſt.c.
Cir:gelu uel frigus.
Cus:durus uel uomẽs uir.
Cutha:biuiũ uel duplicitas.
Cuthei:duplices uel in biuio.
Cuba:canis uel latrator.
Cubai:canis meus uel latrãs mihi.
Cucuſq; per ſimplicẽ.c.litterã:id eſt ſine aſpiratione lecta ſunt principia nominũ. Exhic que ſequuntur aſpiratione addita:id ẽ per .ch.grecũ legenda ſũt. Sciendũ tamẽ eſt: q̃ hebreus ſermo nõ habet.ch.litterã: ſed nomina q̃apud nos p hanc legũtur:apud eos per beth que duplici aſpiratione pfertur.
Chabol:quaſi germen uel quaſi germinans.
Chabon:quaſi intelligẽs uel q̃ſi intelligẽtia.
Chabonim:liba uel cruſtula:ſeu quaſi intelligens eos aut quaſi itelligẽtia eorũ.
Chabonim:manus ſpinarũ: l'aceruus ſpinarũ:ſiue preparãtes aut ꝓparationes.
Chabor:cõiungẽs uel incãtator:ſeu cõiũctio aut incãtatio.
Chabul:diſplicitũ uel indignatio.
Chabri:q̃ſi grauitas uel quaſi elatio.
Chachon:ſculpens uel ſculptura.
Charſaar:fortis uir l'robuſta uiri ſuſcitatio.
Chalaal:contecta regio cõmixtionis uel contectio regionis fermentate.
Chalachath:paſcẽs uel nutriẽs: ſeu pabulũ aut nutrimentum.
Chalad:paſcens martyrem uel cõſummatio teſtimonij.
Chalamach:omnem fortitudinẽ habẽs uel omnis fortitudinis hitudo.
Chalamar:omne amarũ uł oĩs amaritudo.
Chalamath:menſus eſt uł conſũmauit:ſiue conſummatus aut conſũmatio.
Chalime:omnes uel õis:ſeu õnes nos aut cõſummatio futura.
Chalchal:paſcẽs uel nutriens:ſeu pabulum aut nutrimẽtũ.
Chaldea:quaſi fera uel quaſi feritas: ſeu q̃ſi demonium aut quaſi mamilla.
Chaldei:quaſi fere uel quaſi feroces:ſiue q̃ſi demones aut quaſi mamille.
Chale:contecta regio uel cõtectio regionis.
Chaleb:canis uel quaſi uiride:ſiue quaſi cor aut quaſi õne cor.
Chalech:idem.
Chaleſelum: contegẽs regio eos uel contecta regio eorum.
Chalphi:contegens regionem errorꝭ uł contectio regionis illaqueate.
Cham:calidus uel callidus:ſiue calor aut caliditas.
Cham:ſurgens uel ĩſurrectio:ſeu neceſſitas aut neceſſarius.
Chamaal:fidelis commixtio uel ſimilitudo deſpectionis.
Chamam:fidelis uel fidelitas:ſeu fidelis populo aut fidelitas populi.
Chamam:ſimilis uel fidelis dono aut ſimilitudo gratificationis.
Chamoam: fidelis populo aut ſimilitudo eorum.
Chamon:ſurgens dolor uel callidus meror: ſeu callida iniquitas aut neceſſitas murmurationis.
Chamos:congregans uel congregatus: ſiue quaſi attrectãs aut q̃ſi attrectatio.
Chamuel:calẽs deo uł calidus dei: ſeu dei neceſſitas aut dei reſurrectio.
Chamuelithe:calentes deo uel calidi dei:ſiue

deo neceſſarij aut deo reſurgentes.
Chamul:calefactus ros uel calefactio roris.
Chamul:ſurgēs dolos uel neceſſarie parturiens:ſeu calens dolore aut caliditas parturientis.
Chana:ẓelus uel emulatio: ſeu poſſedit eos aut poſſeſſio eorū.
Channaan:ſuſpirans ul' motus eorū:ſiue humilis aut negociator.
Chanaan:ẓelus populi uel emulās populū:ſiue poſſidens populus aut poſſeſſio pplox.
Chanaan:poſſidens donū uel emulator gr̃e.
Chanaan:erubeſcēs uel reuerſus ē:ſiue quaſi monētes aut q̃ſi reſpōdentes.
Chanaan:paupercul' ul' negociator:ſiue poſſidens donū aut emulator gratie:
Chanana:humiliās eum uel negociās ei: ſeu poſſidens donum eius aut emulator gratie eius.
Chananeus:poſſidēs uel poſſeſſio.
Chananeus emulator uel ẓelotes:ſiue preparatus aut negociator.
Chananei:poſſidētes uel poſſeſſiones.
Chananei:ẓelotypi ul' emulatores:ſeu preparati aut negociatores.
Chanam:humilitas uel ipſe pauperculus : ſiue mutabilis.
Chanam:pauperculus meus uel negocians mihi:ſiue poſſidēs donū meū aut emulatō gratie mee.
Chananei:humiles uel poſſidentes:ſeu ẓelotypi aut emulatores.
Chapheſael:congregās deo uel eccleſia dei.
Characha:ira furens uel foramen iraſcibile.
Charada:exercitus uel caſtra filiorū iſrael.
Charalla:ciuitas laudis uel oppidum laudationis.
Charan:lyra uel foramē:ſiue furibūdus aut iraſcibilis.
Charram:fodiens eos l'effoſſio eorū.
Charran:lyra ul'ira:ſiue furor aut foramia.
Charchat:inueſtigans peccatum uel inueſtigatio temporis.
Charith:diuiſio uel conciſio:ſiue cognit' uel cognitio.
Charmamos:agnus congregatus ul'agnitio quaſi armenti.
Charnū:uinea grata aut cognitio aque.
Charſena:furor abundans uel occurſus angustie.
Charcha:pfecta uocatio ul'pfecit uocationē.
Charchan:perfecta uocatio doni uel perfecit uocationē gratie.
Chaſaloth:ſpes eorū uel quaſi populantes.
Chaſbi:calix in me uel immola mihi:ſiue calix meus aut imolatio mea.
Chaſbon:calix meroris uel imolatio iniquitatis:ſiue calix murmurās aut immolatio inutilis.
Chaſed:quaſi copulātes ul' quaſi populātes. ſunt vo ipſi chaldei mutato nomine.
Chaſaleu:ſpes eius uel ſperans in eum.
Chaſelon:fortis duritia uel fortitudie dur'.
Chaſſeth:meſſor uel meſſio: ſeu dure fortis aut durus fortitudine.
Chaſphim:imolās ori l' calici innuēs.
Chaſleu:ſpes eius l'ſperās i eū.
Chaſloim:conſūmatio uel onmis dolor:ſiue incēdens aut incendiū.
Chaſlon:ſcelus uel triſtitia:ſiue protect' aut protectio.
Chaẓbi:mēdaciū uel iniquitas.
Chaẓb:fictio uel mendacium.
Chebron:coniugiū uel incātatio: ſeu uidens ſēpiterne aut viſio ſēpiterna.
Chedel:ſignū pauperis l'ſciētia tabularū.
Chelbon:lactei uel albētes.
Chelcia:pars domini uel partiens dñs.
Chelcian:pars domini eſt uel partiēs dñs ē.
Chelian: incendium domini ē uel conſūmatio domini eſt.
Chelion:icendiū uel conſummatio.
Chelimath:pars doni uel donatio partita.
Chelon:ab initio uel conſūmatio:ſiue omnis dolor aut reuelatio eorū.
Chelud:ſignū deſtinās uel ſciētia.
Chenne:q̃ſi cithara uel q̃ſi lucerne.
Chenerer:ſignū cithare uel q̃ſi lucerna.
Chennereth:idem.
Chencroth:q̃ſi lucerne uel ſigna citharārū.
Chennoth:idem.
Chennor:cāticum uel cithara:ſeu agnitū lumen aut cognitio luminis.
Chereloth:viſio ſigni uel uidiſti ſignū.
Cherethim:diſponētes uel diſpoſitiōes eox.
Cherethoro : cognite auferens uel cognita oblatio.
Chelmel:molle ul'tenerum:ſiue agnus tener aut congnitio circunciſionis.
Cheros:glaties uel ſolitudo.
Cherub:ſcientia multiplicata uel ſcientie plenitudo..
Cherubin:immaculata pictura uel ſcientia multiplicata:ſeu ſcientie plenitudo aut q̃ſi

plures scientie et intellectus.
Cherubin:idem.
Cheslon: protegēs uel protectio:seu scel' aut tristitia.
Cheslin:consūmatio uel omnis dolor:siue incendens eos aut incēdiū eorū.
Chet:pcutiēs uel percussio.
Chethealuth:signuz insanie uel fortitudo iniquitatis.
Chethlis percussa generatio uel percutiēs generationem.
Chethim:signati uel metum:seu formidātes aut insanientes.
Chidon:scutum uel clypeus.
Chiphara:expians uel expiatio:seu catulus eius aut manus dissipata.quod autem diximus catulum leonem significat: quem greci dimeon uocant.
Chilaab : uindicans patrem aut uindicatio patris.
Chisil:robustus uel fortitudo.
Chisloth:stulti signū ul' stultitie significatio.
Chiū:uindicās eos uel uidicatio eorū

Hic.o.post.ch.

Choa:ecclesia uel congregatio.
Choadad:maximum uel precipuum.
Chobal:condēnans uel condēnatio.
Chobar:grauitudo uel iuxta electum.
Chodchod:carthago ul' carthaginēses.
Chodonaçer:capiens plasma uiuum uel captura uiui plasmatis.
Chodorlagomer:quasi generatio māipuli ul' quasi habens decorū manipulū.
Chodorlaomor:idem.
Chohelet:ecclesiastes grece cōcionator latie.
Chomarim:editui uel ianitores.
Chomor:lacessens uel prouocās:siue lacessiones aut prouocationes.
Chonenias:percussus domino uel percussio domini.
Chobar:decaluans patrem ul' caluaria pr̄is.
Chore:clamans uel caluus : siue glaties aut caluitium.
Choreb:ardor uel siccitas : siue coruus aut solitudo.
Choreb : mensa uel massa : siue tentans aut tentatio.
Chorreus:iracundus ul' liber:siue farinatus aut de foramine.
Chorrei:liberi uel iracundi:siue farinati aut de foraminibus.
Choreththi:disperdens uel dissperſio:seu dissipans aut dissipatio.
Chori:caluus meus uel clamans mihi : siue caluitiū meū aut glaties mea.
Chorite:glaciosi mei uel clamātes mihi:siue calui mei aut caluities mea.
Chorei:farina uel farinatus:seu post me aut foramina mea.
Corinthus: urbanus uel oritur ipse:seu conuersatio eorū aut administratio reipublice.
Corinthij : ciues ul' conuersantes sibi:seu decuriones eoꝝ aut publici administratores.
Chorographia: regiones descripte uel regionum descriptio.
Choroçai:hoc secretum mihi uel hoc ministerium meum.
Choroçaim:idem.
Chos:calix uel potatio.
Chosi:calix meus uel potatio mea.
Chosan:calix donat' uel pot' gratificatiōis.
Choum:congregās eos l' ꝯgregatio eorū.
Choçbi:iniquitas uel mendaciū.
Choçabeth:iniqua dom' l' mēdacij hitaculū.

Hic.u.post.ch.

Chub.grauitas uel condēnatio.
Chun:percutiens uel percussio.
Chus:ethiops uel tenebrosus.
Chusai:niger l' tenebrosus uult ul' deuorās.
Chusam:tenebrās eos uel nigredo eorū.
Chusan:tenebrans donum uel nigredo gratificationis.
Chusamasathaam:tenebrosa iniquitas l' nigredo impietatis.
Chusi:niger mihi uel tenebrās me.
Chusi : secretū uel silētiū:siue arcanum aut profunditas.
Chusa:duritia ista l' tenebrosus iste.

Sequuntur interpretationes hebraicorum nominum incipientiū a.d.littera.

Daba:cliuus uel procliuum.
Dabai:cliuus me' uel procliuū meū.
Dabath:cliuus uel procliuium.
Dabrath:oraculū uel loquela.
Dabereth:oraculū fontiū l' locutio puerorū.
Dabreiamin:paralypomenon grece vba dieꝝ latine.
Dabit:loquēs uel loquela: siue loquens deo aut oraculū dei.
Dabira:loquēs ei uel loquētia ei':siue loq̄tur ei de' aut ciuitas litterarū.

Dabri: loquēs uel locutio: ſiue oraculum aut eloquentia.
Dachar: cōpungens uel compunctio: ſiue cō pungentes aut conpunctiones.
Dadan: iudicans uel iudicium: ſiue ſolitari⁹ aut fratruelis eorum.
Daea: forti malitia uel iudiciū maledictiōis.
Daeci: fortes maligne uel iudices maledicti.
Daphcea: adheſio uł remiſſio: ſiue adherens aut pulſatio.
Daphenen: pulſans oculus uel adheſio fōti.
Daphnim: ſignū operū uel ſigni operatio.
Dagan: triticum uł frumentum: ſeu piſcis donatus aut piſcis gratificatus.
Dagon: piſcis meroris uel piſcis triſtitie: ſeu piſcis iniquus aut piſcis inutilis.
Daias: fortis dño uel pauperculus dñi.
Dalaias: hauriens domino ł paupercul⁹ dñi.
Dalaiam: hauriens domino ē uel paupercu lus domini eſt.
Dalani: egens pauper ł egena paupertas.
Damula: ſitula uel paupercula.
Dalmatia: grandis egeſtas uel magnitudo egeſtatis.
Dalmatica: grandis egeſtas uel magnitudo paupertatis.
Dalmanuta: ſitula quomodo: pauper uł pau pertas requieſcēs ſuperius.
Damaim: ſanguis uel ſanguineus: ſeu ſangui num aut ſanguineus.
Damaris: ſilēs caput uel ſilētium capitis.
Damaſcus: ſanguis ſacci uel ſanguine⁹ ſacc⁹.
Damaſceus: ſanguinem bibens uł ſanguinez ppinās: ſiue ſāguis por⁹ aut ſāguis oſculū.
Damaſceni: ſanguinum ſacci uel ſanguinum oſcula.
Damaſceni: ſanguinē bibētes uel ſanguinem propinātes: ſiue ſanguinū potatores aut ſā guince potatiōes.
Dāna: cauſa uel iudiciū: ſeu ſilēs aut ſilētiū.
Dan: cauſa uel iudicium.
Dana: cauſa eius uel iudiciū eius.
Danite: iudices uel cauſatores.
Daniel: cauſa dei uel iudicium dei: ſiue iudi cās deo aut iudicauit me deus.
Daram: auſtralis uel aphricanus.
Dardabe: generatio cognita uel generatio co gnitionis.
Darius: fertilis aut augmētatus.
Daron: aphrica uel plaga auſtralis.
Daſem: frenū uel retinaculum.
Dathan: donū corū uel donū ſufficiēs.
Datheman: donum formidoloſo uel doni ſufficientiam accipiens.
Dauid: fortis manu uel uultu deſiderabil⁹. hic.e. poſt.d.
Ebalam: delectās ſeculo uel delectatio ſecularis.
Debabaſeth: apes defecans uel eloquentia defecata.
Deblata: palata uel opprobrium: greco autē ſermone deblata iouis ciuitas ūerpretat.
Deblatathaim: palate uel opprobria: ſeu pa late eorum aut opprobria eorū.
Debela: delectans ſeculo uel delectatio ſe cularis.
Debelathaim lateres uel maſſe quas ſolent compingere de ſcentibus ficis: quas hebrei debelath nuncupant.
Debera: locutio uel urſū timens.
Debir: loquens uel loquela: ſiue uſum timēs aut urſi timō.
Debon: ſufficiens ad intellectum uel abundā ter intelligens.
Debongad: ſufficiens ad intellectum tentatio nis uel abundanter intelligens accictum la trunculum.
Delbora: apis uel loquax: ſeu eloquens aut eloquentia.
Deda: adherens uel pulſans: ſeu ūmittēs aut remiſſio.
Deda: plantata uel plaſmata: ſiue ſubtilitas aut plaſmatio.
Dedan: hoc iudicium uel tale iudiciū.
Dedana: generatio eius uel generatio eorū.
Dephea: pulſans uel adherens: ſiue pulſatio aut remiſſio.
Delaia: hauriens dominū uel paupercul⁹ dñi.
Delean: egens uel egeſtas.
Delethan: egens uel egeſtas corū.
Deleth: tabule uł tabularum: ſeu pauper aut ianua.
Delphon: pauper facie uel egenus ꝓtēplator.
Delo: ianua uel paupertas.
Delthi: pauper egens uel paupertaſ egeſtas.
Demas: ſilens uel terrenus: ſiue ſilentiuz aut ſanguineus.
Demetrius: nimium perſequēs uel uehemen ter incendēs: ſeu fortis ad ꝑſequēdū aut ro buſt⁹ uirga deijcere.
Dēna: cauſa uel iudicium: ſeu ſilens aut ſi lentium.
Demophon: ſilentiū ſubiti meroris uel ſāgui neus cructans.

Demon: sanguineus meror uel sufficiens iniquitas.
Demonium: sanguineus meror eis uel sufficiens iniquitas corũ.
Danaba: iudiciũ ferens uel iudiciũ afferẽs.
Dennaba: idem.
Dẽnahaba: causa p̃ris uel silentiũ fratnitat̃.
Derben: loquẽs uel fili⁹ generationis.
Derbens: loquax uel generatus.
Derthon: loquela percutiẽs ul' generatio percussionis.
Desan: fortis elephãt⁹ l' fortitudo elephãtis.
Dessan: fortis dignitas l' piguedo eleuatiõis.
Deseth: murus uel micatio: seu periens aut calcatio.
Deson: fortis pupilla ul' calcauit eã syro ꝑmone: hebraico autẽ pinguedo interpretat̃ aut cinis. i. fauilla holocaustorum.
Denhel: agnoscãt deum uel agnoscitur de⁹.

Hic. i. post. d.

Diabolus: defluens uel deorsũ: grece autẽ dicit̃ crimiatõ aut clausus i ergastulo:
Diaphanes: illuminãs l' dilucidũ.
Diana: egritudines suscitans uel egrotationũ suscitatio.
Diapsalma: percantatio uel spiritus sãcti cessatio: siue amen aut fiat: greco autẽ sermõe interpretatur uocũ disiũctio.
Dibon: sufficiens ad intellectum uel abundãter intelligens.
Dibongad: sufficiẽs ad ĩtellectum tẽtationis: l' abundãter ĩtelligẽs accinctũ latrunculũ.
Dimaon: sufficit eis dolor uel sufficit eis meror: siue sufficientia murmurationis corũ aut sufficiẽtia iniquitatis corũ.
Dimona: sublimitas uel satis numerãs.
Dina: causa hec uel iudicium istud.
Dinei: iudices hi uel causidici isti.
Dionysius: diiudicatus uel uehemẽt̃ fugiẽs.
Dioscore: pulchri ad tegendũ ul' pulchre contegẽtes: sũt autẽ gemini castores.
Dioscorus: pulchre contegens uel pulchre ad tegendum.
Diospolis: abnuẽs uel abrenuntiatio.
Diotrepes: speciosus ĩsulsus l' decor ĩsaniẽs.
Disan: fortis elephantus uel fortitudo elephantis.
Dison: cinis aut pinguedo: seu fortis pupilla aut calcatio eius.
Disine: ad occidentẽ uel occidentalis.
Disir: quercus uel ilex.

Hic. o. post. d.

Doch: cõmotus: siue sollicitus aut sollicitudo.
Dodan: patruus domino est uel patruelis domini est.
Dodanim: patruus uel patruelis.
Dohec: mot⁹ uel mortuus: siue sollicitus aut sollicitudo.
Domim: rubra uel ascensus rufforũ.
Domna: silens uel silentiũ.
Don: iudicium uel iudicator.
Dor: natiuitas uel generatio.
Dorã: generans populos l' generatio ppl'oꝝ.
Dorchas: caprea uel damula.
Dorda: natiuitas fortis uel generatio desiderabilis.
Dormin: generat⁹ excelse l' generatio exaltata.
Dormin: generationes excelse uel generationum exaltatio.
Dorix: gẽit⁹ furor l' generatiõis medicam̃tũ.
Dorchapheth: natiuitas aduent⁹ humilis: ul' generatio paruuli uenientis.
Dosicheus: calcatio stupida uel unctionem formidans.
Dothaim: pabulũ uel uiride eorum: siue sufficiẽs defectio aut sufficientia defectionis.

Hic. u. post. d.

Dudi: solitarius uel fratruelis.
Dui: decus uel pulchritudo.
Duhel: decorans dominũ l' pulchritudo dei.
Duina: tacens uel silentium: siue gaudium et letitia
Durach: loquax aut locutio: seu loquẽs frat̃ uel locutio fratris.
Duram: pulchritudo uel loquela: seu loquẽs populo aut pulchritudo corũ.
Drusilla: generis pacifica uel generationẽ pacificans.

Sequitur de littera. e.

Ebal: uallis uetus uel l' uetus uorago: seu uallis ꝺficiẽs aut aceru⁹ lapidũ.
Ebrona: transiens uel transitio: siue transcendẽs aut trãsgressio.
Ebrona: incãtator uel incantatio: siue cõiugium aut uisio sempiterna.
Ebroni: transiens mihi uel trãsitio mea: siue trãscendẽs aut transgressio mea.
Ebroni: trãsiens mihi uel transitio mea: siue

coniugium meū aut uisio sempiterna.
Ebronite: transeuntes me uel mihi: seu transitus mei aut transgressiones mee.
Ebronites: incantatores mei uel incantationes mee: seu cōiugati mihi aut uidētes semper me.
Edada: ornata uel uoluptuosa.
Edema: uoluptas eius uł delitiose ornata.
Edemium: uoluptates delitiose uel ornata diuitiose.
Eden: uoluptas uel ornatus: seu diuitie aut delitie.
Edenna: uoluptas pulchra ł delitie pulchre: siue ornatus pulchri aut diuitie pulchritudinis
Eder: uoluptas uigilie uel ornatus cōsurgēs: seu diuitie effuse aut delitie resurgētes.
Edes: ōlitias tollēs ł uoluptuosa plasmatio.
Ediſſa: delicata mlier ł uoluptuosa assūptio.
Edna: uoluptuosa pulchra uel ornamentum pulchritudinis.
Ednas: ornatū tollēs uł diuitiosa plasmatio: siue delicatę ſpēs aut uoluptuosus colubet.
Edom: ruffus uel fuluus: siue terrenus aut sāguineus.
Edomo: ruffa uel terrena: siue rubens aut sāguinea.
Edrax: inundatio pascit me uel inundatio pastus mei.
Edraim: inundatio malorum uel natiuitas pessimorum: siue descensio pastorum aut inundatio pabulorū eorum.
Ephraim: crescens uel auctus: siue augmentum aut fertilitas.
Effraemite: augētes uel aucti: siue fertiles aut crescentes.
Effra: uidens uel frugifera: seu fertilis aut puluerulēta.
Effrata: idem.
Effratei: fertiles uel frugiferi: siue uidētes aut puluerulenti.
Effrem: auctus uel crescens: seu fertilis aut fecundus.
Effron: puluis meroris uel puluis inutił: siue puluis eorū aut ultio iniquitatū.
Effra: adaperire uel apertus sis.
Effa: mensura uel effundens: siue resolutę aut resolutio.
Effai: mensura mea uel defectio mea: siue effūdens me aut dissolutus mihi.
Effarath: dissolutio umbraculi uel effusio uisionis consummate.
Ephenerus: effundens decorem uel dissoluēs imagines.
Epher: mensura consurgens uel effusus uigilijs sui dissolutus pelliceus aut resolutio.
Efferite: effusi uigilijs uel mensure consurgentes: siue dissoluti pellicei aut resoluentes consurrectionem.
Ephermestha: mensura effundēs uarium uel consurrectio dissoluens uarietatem.
Ephesum: consilium meum uel anima mea: seu finis eorum aut uoluntas mea in ea.
Ephesij: uoluntas mea uel anima mea in eis: seu fines eorū aut consiliatores mei.
Effree: fecunditas uel augmētatio.
Ephi: mensura trium modiorum uel tres modij mensurę.
Ephod: supindumentū uel superhumerale.
Ephisiba: mensura rectitudinis uel uoluntas mea in ea.

hic.g.post.e.

Egbathan: solēne mandatum humile uł leta domus responsionis.
Egbathanis: solēne mādatum humilis uiri: uel leta domus responsionis assūpte.
Egeus: letus uel solēnis.
Egyptus: tenebre uel angustia: siue tribulatio coangustās aut coangustatio tribulatiōis.
Egyptiacę: tenebrosus ł āgustiatę: siue tribulatioe coāgustatę aut coāgustatioe tribulatę.
Egla: uitula uel iuuenca: siue solēnis aut festiuitas eius: ipsa est michol uxor dauid: que genuit ei iethraam: in cuius partu occubuit.
Eglaim: uitule uel iuuencule: siue solēnes eis aut festiuitates eorum.
Eglon: uitulus meroris uel iuuēculus iniqtatis: siue solēne murmur aut festiuitas iutił.

hic.l.post.e.

Ela: maledicta uel ipsi: seu therebithus aut arbuscula.
Elaath: ad solum uel ad solitarium: siue ad unū aut maledictio peccati.
Elada: dei seruus uel dei testimonium: seu maledictio fortis aut therebithus desiderabilis.
Ellada: ad scientiam uel ad sensum seu laus fuitutis aut dei scientia. syro autē sermone interpretatur super hāc.
Elade: ascensio uel ad ascensum: siue domini fuitus aut maledictio testimonij.

Elam:orbis uel seculuz:aut postis aut super liminare.
Elam:uestibulum uel comparatio:seu despiciens aut oppositio.
Elamite:orbes uel secula:seu postes aut superliminaria.
Elamite:uestibula uel comparati:seu despicientes aut oppositi.
Elas:maledictus ipse uel faciēs operatiōes.
Elasa:operatio uel ad faciēdum:seu laudem faciens aut laudabilis plasmatio.
Ellasa:operatio ad faciendū: siue deū sustollens aut dei plasmatio.
Ellasar:hāc separans uel hec separatio:siue deū declinās aut dei declinatio.
Ellasar:laudās carcerē uel laus sustollentiū uigilantes:aut laudans plasmationem suscitantes.
Elath:unum uel unitas:siue solitar⁹ aut solitudo.
Elath:aulones uel therebintus:siue deo peccans aut maledictus ipse peccator.
Ellaue applicans uel persecutio:siue applicabitur aut persequetur.
Elbon:deo fortis l' robustus fortitudine.
Elcham:pars eorū uel testimoniū eorū: siue deo surgens aut dei necessarius.
Elchan:pars eorū uel testimoniū eorum:seu dei portionū aut dei possessio.
Elchath:portio uel portiuncula: seu portio tp̄is aut portiūcula pcōris.
Elchese:aduocatio uel aduocata.
Elcheus:aduocans uel aduocatus.
Elchesis:aduocat⁹ meus uel aduocatio mea.
Eldea:ad scientiam uel de scientia.
Eleale:cōscensio uel ad conscēsionē.
Eleaman: dei mei decus uel dei mei pulchritudo.
Eleaçar:de⁹ me⁹ adiutor l' dei mei adiutoriū.
Eleaçarus:deus meus adiutor consiliꝫ uel deus meus adiuuās festinanter.
Eleb:deus pater uel dei paternitas.
Elech:portio uel portiuncula.
Elechite:particule uel portiones.
Electe:ascendentes uel ascensiones:siue ascēdens aut ascensio.
Ellel:laudans uel laudatio.
Elem:postes uel secula:siue uestibulū aut superliminare corū.
Elama:postis eius uel seculum eius uel deū accipiens:siue deū colens.
Elemon:scientia dei uel ascensio.
Ellenon:greci uel grecorū
Eleon:diuinitas l' ad laborātes:ipse ē mons oliueti de quo domin⁹ corā discipulis ascēdit in celum.
Elesa:ad insulam uel ad faciendum:siue deū sustollens aut dei plasmatio.
Eleutherus:seculū honorans uel exercituꝫ cohabitatio.
Eliab: deus meus pater uel dei mei paternitas.
Eliab:uana absconsio uel nequaq̄ absconditus:siue deus meus pater eius aut dei mei paternitas ei.
Eliachim:deus meus resuscitabit uel de⁹ me⁹ us frater eorū.
Eliada:deus meus cognouit uel deus meus audiet seu dei mei seru⁹ aut dei mei testiōiū.
Eliade:idem.
Eliadan:deus meus cognouit eos uel de⁹ me⁹ us audiet eos:siue deus me⁹ seruiet eis aut deus meus testificator eorū.
Eliā:de⁹ me⁹ pplus l' dei mei ppl'o:siue de⁹ me⁹ us mirabil' eis aut deus me⁹ miraculū eorū.
Eliasub:de⁹ me⁹ facturā incendēs aut de⁹ me⁹ us plasmationē conuertēs.
Eliatha:deus meus tu uel de⁹ me⁹ uenī: siue deo meo peccās aut deo meo tēpus.
Eliathan:deo meo calens l' dei mei calid⁹ uel deo meo surgens aut dei mei necessarius.
Elicu:uestibula uel maledicti: seu postes aut superliminaria.
Elida:de⁹ meus nouit aut scientia dei mei.
Elidad:dei mei patruus l' de⁹ me⁹ patruel.
Elidahe:deus meus scit ipsū cē uel deus me⁹ scit ipsū uiuere:siue deus me⁹ nouit susceptos aut deus nouit suscipiendos.
Elidelach:aceruus emissus germinis ul' emissio germinis aceruati:siue deus me⁹ scit portionē aut deus me⁹ nouit particulam.
Elieçer:de⁹ me⁹ fortis l' de⁹ meus adiutor:siue deo meo separat⁹ aut dei mei sāctificatio.
Eliphal de⁹ me⁹ mirabil' ul' dei mei miraculū.
Eliphaleth:deus meus diuidēs uel dei mei diuisio:siue de⁹ me⁹ mirabiliter saluans uiuētes aut de⁹ me⁹ mirabiliē liberās pauidos.
Eliam:dei mei pplus l' dei mei cōgregatio.
Eliaman:deus meus donās uel deus me⁹ dominans:siue deo meo donāte.
Elimas:transgredi faciēs uel ad transgressionem ingrediens.
Elimelech:ad regē uel ad principem:siue dei mei regnū aut deus meus regnator.

Elion:excelsus uel sublimitas:siue dei dolor aut deo inutilis.
Elionai:sublimis uult l' excelsus deuorator.
Elioreb:dei mei hyems aut dei mei tẽpestas.
Elisa:ad insulam aut dei mei saluatio.
Elisabeth:dei mei septima uel deus meus cognouit:siue dei mei iuramentũ aut dei mei saturitas.
Elisaph:dei mei specula uel deus meus speculator:siue deus meus abscondens aut dei mei absconsio.
Elisaph:dei mei labium uel dei mei uinculũ: seu dei mei speculum aut dei mei angustia.
Elisaphan:dei mei lepus uel dei mei hericꝰ: siue dei mei speculator aut dei mei uiculũ.
Elisabe:dei mei salus l' deꝰ meꝰ defẽdit me.
Elisama:deus meus adiuuit uel deus meus exaudiuit.
Elisar: dei mei princeps uel dei mei uelamẽ: siue patꝛ meus fortꝫ aut pꝛ meꝰ coangustãs.
Elise:dei mei salus ul' dei mei ꝓtectio.
Eliseth:dei mei salus uel deus meus hic est: siue deus meus saluans uitam aut deus saluans pauidos.
Elisua:dei mei salus l' dei mei protectio.
Elisue:idem.
Elisuer dei mei murus uel deo meo cõtinẽs: siue pater meus fortis aut pater meus coangustans me.
Eliud:deus meus dñs l' deꝰ meus iste.
Elmadan:dei mẽsura l' dei enumeratio.
Elmelech:dei mei regnũ l' deꝰ regnator.
Elmodab:dei regnatio uel dei natiuitas.
Elmodab:dei mensura uel ad matrem eius precipuam.
Elmom:contẽnens uel cõtẽptus.
Elmon:locꝰ uel ille:siue hic aut contẽnẽs me.
Elmondablathaim:contẽnens palathas aut contẽptus opprobriorũ.
Elnathan:addens uel adiectio:siue ad dantẽ aut dei donatio.
Elnathan:dei donatio uel deo donatꝰ.
Elo:deo l' deitas:siue exercitus eius aut exercitus eorum.
Elocuporia:turme militũ l' opes eorũ.
Eloi:deus meus uel deitas mea.
Eloim:deus eis uel deitas eorũ.
Elom:exercitium fortitudinis uel exercitatꝰ fortitudine.
Elon:quercus uel roboreus:seu regio campestris aut exercitus fortitudinis.
Eloth:arietatio uel arietis signum: siue deo respondens aut dei temporalis.
Eliathba:uana absconsio uel neqꝫ absconditꝰ.
Elthaci:uanus uomitꝰ l' nequaꝫ uomẽs.
Elthece:ꝓferens l' platio eorum.
Elthecem:ꝓtulit l' platio.
Elthecen:ꝓferẽs fontẽ uel platio oculi.
Eltholed:natiuitas l' ad natiuitatẽ.
Eluan: exaltatꝰ l' exaltatio.
Elud:gloriabundꝰ uel accipiẽs gloriã.
Elul:dei dolẽs l' deũ parturiẽs.

Hic.m.post.e.

Emach:uallis uel ꝓfunditas.
Emachim : ualles uel profunditates eorum.
Emachuel:uallis diuina l' ꝓfũditas dei.
Eman:caliidus uel accipiẽs:siue calor eorum aut formido eorum.
Emath:formidans eos uel acceptio eorum: siue indignãs rigide aut indignator rigidꝰ.
Ematheus:formido eorum uel accipiẽs eos: siue indignans rigide aut idignatio rigida.
Emaus:mater festinãs l' desideriũ cõsilij.
Emma:matꝛ uel desideriũ.
Emmã:mater eorũ uel desiderãs eos.
Emanuel:nobiscũ deꝰ uel nobiscũ diuinitas.
Emmaus:matꝛ festinãs l' desideriũ cõsilij.
Emathasis: uallis concidens uel uallis concisionis.
Emmer:uerbũ uel sermo: siue sermocinans aut sermocinatio.
Emim:gentes uel populi: siue horrendi aut terribiles.
Emmim:idem.
Emona:calor eius uel accipiẽs eũ.
Emor:asinus uel asineus: siue loquax aut amaricans.
Emorim:asini uel asinei: seu loquentes aut amaricati.
Emorith:matꝛ lux mea l' desiderãs desideriũ.

Hic.n.post.e:

Ena:fons uel oculus.
Ena:ecce hec sunt uel ecce oculꝰ:siue fõs ei aut oculus eius.
Enach:fortis uel potens : siue gigas aut terribilis.
Enachim:fortes uel potentes : seu gigantes aut terribiles.
Enada:fons acutus uel oculi exactio : siue fõs sufficiẽs aut oculꝰ testimoniũ.

Enadda:idem.
Enadab:fons ſpōtaneus l'ocul' uoluntari'.
Enadan:oculus iudicans uel ocul' iudicꝫ.
Enagallim:fons triſtitie l'ocul' uitulorū.
Enai:fons meus uel oculus meus.
Enaim:ecce hec ſunt uel ecce ſunt oculi: ſiue fontes eorū aut oculi eorū.
Enan:nubes uel ecce hec ſunt:ſiue fontes eorum aut oculi eorū.
Enarrath:ecce concepit l'ecce cōceptio.
Enathan:ad dantem uel deo dāte:ſiue fons datus eis aut oculus donationis eorū.
Enathon:dās gr̄am uel dātis gratia:ſiue fōs datus iniqu' aut ocul' datus reſponſioni.
Encenia:renouata dedicatio ul renouamina dedicationis.
Endad:fons ſolitarius uel oculus ſubtilis.
Endor:fons generationis l'ocul' naturalis.
Eneam:ecce iſta uel ecce hec ſunt.
Eneas:paup l'miſer:ſiue ēſpōdens aut rñſio.
Engaddi:fons hedi uel oculus tētatiōis.
Engallim:fons mundans ul oculus tranſmigrans: ſiue fons reuelationis aut oculus tranſmigrationis.
Engāi:fons horti uel oculus electionis.
Engānim:fons hortorū uel oculus elationis eorum.
Enibel:gratia mea deo l'gr̄a mea dei.
Enech:dedicauit uel dedicatio:ſiue edificans aut cum deo ambulans.
Enochite:dedicantes uel dedicauerunt: ſiue edificantes aut cū deo ambulantes.
Enom:ecce ſunt uel ecce hec ſunt:ſeu fons robuſtus aut oculus fortitudinis.
Enon:curſus meroris uel oculus meroris: ſeu fons triſtitie aut fōs murmurationis.
Ennon:curſus meroris l'oculus iniqu':ſeu fōs triſtitie aut fōs murmurationis.
Enos:homo deſperatus: ſeu inuocans aut uiolentus.
Enremon: fōs cōgregās l'oculus ſublimis.
Enſames fōs ſolis l'oculus mādans hūilia.

Hic.p.poſt.e.

Epafras:creſcens uel augmentū:ſiue frugifer aut equidem uidens.
Epafroditon: fertile uel frugiferum: ſeu fecunditas.
Epafroditus:frugifer aut fecundus: ſeu fertilis aut fecunditas.
Epicinia:ſupra luctū uel ſupra lugētia.
Epicurei:ſupra cutē uel ſupra curātes.
Eponechon:ſupra uel ſuperindumentū.

Hic.r.poſt.e.

Eran:uacuefecit uel uacuefactio.
Eraſtus:frater meus uidens uel fratris mei uiſio:ſat̄ abſurdū uocabulū figuratū.
Ereth:uigil uita uel effuſus pauore.
Ergab:lapis uel lapideus.
Erioch:ebrietas uel ſolitudinem.
Erma:anathema meroris uel anathema triſtitie.
Ermam auferens uel ablatio l'anathema noſtrum aut anathematizatio gr̄e.
Ermen: anathema triſticie uel anathematizans merorem.
Erohon:dolor uel dolorum:ſiue in facie eorum aut in facie dolorum.

Hic.ſ.poſt.e.

Eſaan confirmans uel initens: ſiue ſuſtollens gratiam aut plaſmatio donationis.
Eſaban:ignis in eo uel ignis in eis.
Eſaban:confirmo uel innito:ſeu innitēs aut confirmatus.
Eſabin:uoluntas meroris uel uoluntas fortitudinis.
Eſai:incenſum uel inſule libatio.
Eſſa:idem.
Eſſaion:uoluntas meroris l' ꝑſiliuꝫ triſtitie.
Eſaon:idem.
Eſammai: initens mihi l'ꝑfirmatio mea.
Eſaongaber:uoluntas uel iuuenilis:ſeu fortī operatio aut conſilium confortate triſtitie.
Eſau:faciens uel factura.
Eſau:uanus uel fruſtra:ſiue rubens aut acer uus lapidum.
Eſbaal:ignis maritus l'ignea maritatio.
Eſban:ignis in eo uel ignis in eis.
Eſoen:uentus uel flatus:ſiue ignis uan' aut ignis uctus.
Eſbon: flatus meroris ul' cinguluꝫ triſtitie.
Eſcha:contēnēs l'hitans deſpectionem.
Eſchani:contēnētes l'hitātes deſpectionē.
Eſchaboth:ue gl'ie uel cecidit gr̄a:ſeu ue glorioſo aut gloriatio habet occaſum.
Eſchol: botrus uel ignis omnis: ſeu totus ignis aut totus igneus.
Eſda: miſericors uel miſericordia.
Eſdod:effuſio uel incendium.
Eſdom:incēdia uel incendentes:ſiue ignis patruelis aut ignis patrui mei.

Esdras: adiutor uel auxilium: siue misericordia domini aut misericordia matutina.
Esdrelon: misericordia dei uel misericordia mea deus meus.
Esdrim: adiuuans merētes uel misericors iniquitatibus.
Esebon: singulū tristitie l' cogitatio meroris.
Esel: uicinus uel uicinitas.
Eseli: uicinus meus uel uicinitas mea.
Eselian: ppe domin⁹ ē l' domino ppiquās est.
Esemel: gemma uel electrum.
Eser: plasma uel electio.
Esphara: factura aperiēs l' plasmatio ignōis.
Esli: uicin⁹ meus uel uicinitas mea: seu factura laborans aut plasmatio laboriosa.
Esmona: festinans uel festinatio.
Esna: ignis uel fecundans: seu edisserens aut edissertio.
Esrai: indigena uel orientalis.
Esribel: auxilium dei uel auxiliatus a deo.
Esrom: sagittam uidēs uel sagitta uisionis: siue irascens fortis iaculo gregum.
Esron: atrium eius uel atriū eorū: siue atriū tristitie aut atrium iudicantis iudicia.
Esromite: sagittam uidentes uel sagitte uisionū: siue irascētes aut fortes iaculis greguz.
Esronite: atria eius uel atria coruz: seu atria tristitie aut atria iudicantis iudicia.
Estha: ignis uel cogitatio.
Esthama: ignis manens l' cogitatio doloris.
Esthamo: idem.
Esthamoha: ignis manens uel cogitatio dolorum eius.
Esthabol: ignis gementiū l' ignis parturiētiū.
Estabolithe: ignee gemētes l' ignee partiētes.
Esthabome: cogitans dolorem l' cogitatio doloris.
Estabul: ignis dolentium uel ignis parturientium.
Esthomma: cogitans uel cogitatio: siue concitans aut contignatio.
Esthemo: ignis manens l' cogitatio doloris.
Esthemon: idem.
Esthomoe: femina uel uenter muliebris.
Esthon: ignis meroris uel cogitatio iniq̄tat̄.

hic.th.post.e.

Ethai: robustus me⁹ uel ptectio mea.
Ethaia: fortis dominus uel protectio domini.
Ethalon: incunabula meroris uel repositio tristitie.
Etham: fortis uel robustus: siue fortis coruz aut protectio eorum.
Ethan: ascendens uel ascēsio: seu fortis dono aut robustus gratie.
Ethani: robusti uel robustorū: seu fortes dono aut fortes gratie.
Ethebel: robustus deo uel protectio dei.
Ethema: merens uel lugens: siue meror aut luctus.
Ether: formido uel incunabulum.
Etheus: stupens uel formidans: siue stupidus aut formido.
Ethei: metū ul' timuerunt: siue stupor aut obstupuerunt.
Ethi: met⁹ uel timuerunt: seu stupidi aut obstupuerunt.
Ethim: perfectio uel fortitudo: seu fortis eis aut perfectio eorum.
Ethiopia: caligo uel tenebre.
Ethiopes: tenebrosi uel caliginosi.
Ethnici: pagani uel gentiles.
Ethuel: robustus deo uel fortitudo dei.

hic.u.post.e.

Eua: ue uel uita: seu calamitas aut maluientium.
Eubolus: cohabitator uel cohabitatio.
Euchodia: apprehendēs dominum ul' apprehensio domini.
Eud: gloriabundus uel accipiens gliam.
Eudoma: apprehendēs dominum uel apprehensio domini.
Euech: est uel desiderat: seu desiderans aut desiderauit.
Euergens: torcular: pessimū l' uera oppressio.
Eueus: ferus uel pessimus: siue feroz aut lapides colligens.
Euphrata: frugifera uel pulueulēta: seu equidē uidēs aut de cinere ueniēs.
Euphratites: crescēs l' frugifer: siue hum⁹ aut pulueulentus.
Euphrates: idem.
Eui: ue mihi aut calamitas mea.
Euith: ferales uel feroces: siue desiderāt aut desiderium meum.
Euil: stultus uel insipiens.
Euila: dolens uel parturiens: siue stolid⁹ aut in pricipio.
Euilath: idem.
Euilmerodat: stulte amarus uel inisipienter amaricans.
Euim: iniqui uel iniquitas: seu ue eis aut

calamitas eorum.
Eumenis:orās uiscera uiri uel commiscens ex ipsis assumptum.
Eunice:honorans uel honoramentū.
Eupater:honoratos separans uel commiscēs separatores.
Eupolemus:honorās ore cōtusos.
Eulis:cōmiscens ora malleatorū.
Eurichon:ducens inferius uel commiscens deorsum.
Eutheies : amens uel insulsus : grece autem dicitur fortunatus.
Euthicus:idem.

hic.x.post.e.

Ebathanis: solēne mandatū humile l' leta domus respōsionis.
Extasis:mente excedens l' mētis excessio.

hic.ç.post.e.

Ezaba:hysopus uel humilitas.
Ezabi : hysopus meus uel humilitas mea.
Ezabo:uidens uel uisio.
Ezaçon : uidens sursum uel uidens in superioribus.
Ezead:uidens seruitutē l' fortis testificator.
Ezecha:auxilū uel confortatio.
Ezechias:auxiliū domini uel cōfortauit me dominus.
Ezel:uidēs deū uel fortitudo dei.
Ezer:auxiliū uel fortitudo:siue separat⁹ aut sanctificatus.
Ezia:uidēs dominū uel fortitudo dñi.
Eziel:uidens deum uel fortitudo dei.
Ezion:uidēs dolorē uel uidens iniquitatē.
Egr:sanctificans uigilem l' fortitudo uigilie.
Egrael:semen dei ul' atrium:siue auxiliuz dei aut auxiliatus a deo.
Egrai:seminās mihi uel atriū meū.
Egraites:atrium meū uel seminator meus.
Egras:auxilium uel seminator.
Egrel:semē dei uel auxiliator deus.
Egri:semen meū uel auxiliator meus.
Egricham:semen meum uel auxiliator me⁹ necessarius.
Egriel:semen meum deo uel auxiliator me⁹ deus.
Egro:semen eius uel atriū eius:siue auxiliās eum aut auxiliatus ab eo.

Sequitur de incipientibus ab. F. littera.

Face:aperiens uel oris assūptio.
Facee:idem.
Faceia:aperiens domino uel assumēs deū.
Facia:aperiente dño uel os assumēs ei.
Facbuc:uisitās uel uisitatio.
Fadas:redēptus uel redemptio.
Fadai:redēptus meus l' redemptio mea.
Fadaia:redemptus domino l' redēptio dñi.
Fadassur:uallatus uel redemptio fortis: seu ēdimēs āgustiatos aut ēdēptio acerbitat⁹.
Fadassuzite:uallati l' redēpti fortiter:seu ēdimtes āgustias aut redemptiones acerbitatū.
Fadath:redimens tempus l' ēdēptio pcōzis.
Fadias:redemptus dño l' redēptio domini.
Fado:redimēs eū uel redemptio eius.
Fadon:redimēs merentes uel redemptio iniquitatum.
Fagiel:occursio dei uel occurrit mihi de⁹.
Fagur:hiatus uel os pellicum:siue occurrēs lumini aut occurrens incēdio.
Fabad:euidens testis uel operarius uite.
Fabel:idem.
Fallathi:saluator me⁹ uel saluatio mea.
Falaia:cadens dño uel occasus domini.
Falasar:cadens princeps uel occasus dñi.
Faldas:cadēs germē uel ruina pauptatis.
Faleā:cadēs populus uel occasus eorū.
Falelec:diuidens uel diuisus:seu diuisit me aut diuisio mea.
Falech:cadēs dño uel occasus dei.
Falesar:cadente pricipe uel occasus carbōis.
Faleth:saluans uel saluatio:siue occasus uite aut cadens pauore.
Falethi:saluās me uel saluatio mea:seu occasus uite mee aut cadens pauore mei.
Falnasar:cadens princeps l' occasus iutilis.
Falon:cadens merore uel casus iniquitatis.
Falonites: cadens murmurans uel casus inutilis.
Falthi:euadens ul' liberat⁹:seu saluatori meo aut saluationi mee.
Faalthias:euadēs a dño ul' liberatus domini: seu saluat me domin⁹ aut sal⁹ mea dño.
Falthiel:euadens domino uel liberatus dei: seu saluat me deus aut sal⁹ mea deo.
Fallu:mirabilis aut admiratio.
Falluite:mirabiles aut admirātes.
Fanuel: cōtēplās deū aut facies dei.
Fara:ferox l' ferus :siue onager aut ferocitas.
Farai:gluto ul' isatiabil':siue onager me⁹ aut ferocitas mea.
Farao:nudauit uirū l' dissipauit eū : seu denegās uirū aut discooperiēs eum.
Faraonechao: denudās pcussus l' dissipans

preparatos:seu denegans percussionem aut discooperiens preparationem.
Faras:auctus uel succrescens : seu diuidens aut diuisio.
Farasim:succrescens eis uel augmētū eorū: seu diuidēs eos aut diuisio eorū.
Farathi:hiatus uel hiauit:seu hiante me aut hiatio mea.
Farathon:hiatus iniquus l' uolat⁹ tristitie.
Farenath:discessio mea l' uitul⁹ saginatus.
Fares:diuidens uel diuisus:seu dissipans aut uiolentus.
Faresite:diuisi uel diuidentes:seu uiolēti aut dissipantes.
Farsar:talpa uel fodiens : seu dissipans aut dissipatio.
Farisei:diuisi uel diuidentes:seu uiolenti aut dissipantes.
Farnath:discedens a me l' uitul⁹ saginatus.
Faros:uiolētia uel dissipatio.
Farsandatha: onager abundans donis uel feritas egressa sufficiens.
Farsath:onager cerarius uel ferocitas preuaricationis.
Farsathei:onagri ꝓtrarū l' feri ꝓuaricatores.
Farsim:sermocinās uel sermocinatio.
Faruda:ferocitas iudicis l' ꝯcisio iudicātis.
Farue:ferocitas uel concisio.
Farurin:feroces uel concisi.
Fasae:transcendens uel transcensio:siue trās grediens aut transgressio.
Fase:transcensio uel transitus : pro isto fasex nostri pascha legūt.
Fasea:transiens eum l' trāscensio eius.
Fasce:transgrediēs cū l' trāsgressio eius.
Faseth:transgressor uel trāsgressus:siue trās grediens augures aut transgressio augurū.
Faselida:transgressio utilis uel transgrediēs edificatos.
Faseron: transgrediens montes meroris uel transgressio iracūdie inique.
Faspha:aperiēs subito ul' dolatio assūptiōis.
Fasga:dolatus l' excisus:siue abscisio.
Fasor:trāsiēs mōtes uel trāsitio iracūdie.
Fasta:trāsitus ueniēs l' trāscensio ueniētis.
Fassur:pastor undiq; l' aperiēs acerbitatē.
Fath:clima uel plaga:uelut cū dicimus septē trionalis plaga uel meridiana regio.
Fathaia:clima domini uel plaga domino : siue aperiens dñs aut aptio dñi..
Fathmoath:aperiēs ex patre genitos aut aptio de pēe genitorū.
Fathiel:euadēs a deo ul' latitudo dei: seu aperiēs de⁹ aut apertio dei.
Fathuel:idem.
Fathutes:decepti calcatus uel calcati decepto:siue buccellam cōfirmās.
Faul:nihil l' subito:seu eructās aut eructatio.

hic.e.post.f.

FE:disciplina ul' os ab ore:siue error aut decipula.
Feben:ore edificans uel decipule fila.
Fedahel:redēpt⁹ deo uel redēptio dei.
Fegor:hiauit uel oris pellis:siue os pelliceus aut oris hiatus.
Feldas : excludens frenum uel exclusio retinaculi.
Felech:saluatus domino uel uiuificatio dñi.
Feleias:ruina uel deiectio.
Feleth:excludens uel mirabilis:seu uiuificās aut saluatio.
Felethe:excludēs eū l' mirabilis ei.
Felethi:saluās me uel mirabilis mihi: seu excludentes aut uiuificantes.
Felethia : saluatus domino uel saluatio domini:seu excludens dominum aut mirabilis dominus.
Felethite:excludentes uel saluati:seu mirabiles aut uiuificati.
Felix:excludēs uel saluatus : seu mirabil' aut uiuificatus.
Felicē:ruinā facture uel timorem eius:non est latinū:sed hebreū.
Felmonialinon:ille uel iste locus: siue nescio quis:aut nescio qualis.
Fellon:cadens merore ul' casus iniq̄tatis.
Fellonites:cadens murmurans uel casus inutilis
Fellonem:faciem dei uel faciē meā.
Felthi:euadēs l' liberatus:seu saluatori meo aut saluationi mee.
Felthias:euadens domino uel liberatus domini:seu saluat me dominus aut sal' mea domino.
Felgon:diuidens uel diuisio:seu dissecās aut dissectio.
Fenach:motus uel minuens.
Fendagar:conuersa generatio uel conuersio generationis.
Fenenna: cōuersa uel cōuersio.
Fenicis:nut' uel abnuerūt.
Fenidum: disciplina ascendentium uel disci

plina ascensionis eorum.
Feor: os iracundũ uel disciplina luminis: seu erroris foramen aut disciplina mõtiũ.
Fereçeus: separatio uel disseminatio: siue separatus aut disseminatus.
Fereçei: separati uel disseminati: siue separantes aut disseminatores.
Foros: dissipãs uel uiolentus: siue dissipatio aut uiolentia.
Fersur: uiolentia angustie uel dissipatio acerbitatis.
Fese: transiens uel transcendens: siue os aut odor florens.
Fese: idem.
Fesga: dolatio uł prescitio: siue oris muti aut oris multi.
Fesor: os nigrum uel error facture: siue laqueus fortis aut disciplina angustie.
Festus: ore multorum uel os miltitudinis: hoc latinũ nomen uiolenter hebraice figuratum est.
Fesur: os acerbũ uel laqueus: siue errãs robustus aut disciplina discretionis.
Feth: aperiẽs uel apertio.
Fetha: aperi uel aperite: siue aperiens eũ aut apertio eius.
Fetheste: diuidens uel discooperiens: siue os inclinans aut libycus uitulus.
Fetheia: aperiẽs dominũ uel aptio dñi.
Fethmoab: aperiens ex pr̃e genitos uel apertio de patre genitorũ.
Fethora: os turturis uel ore explorans: seu buccella lumis aut oris exploratio.
Fethros: dissoluẽs mẽsurã ł dissolutio mẽsur̃.
Fetrosim: dissoluẽs mẽsurã eis uel dissolutio mensure eorũ.
Fetrusim: idem.
Fethuel: aperiens deo uel latitudo dei.
Fethusim: aperiens eis uel latitudo eorũ.
Feçiel: os meũ dei uł os meũ deus: siue os germinans deo aut os discipline dei.
Feçielithe: ora mea dei uel ora mea deus: siue ora germinantia deo aut ora disciplinarũ.

Hic. i. post. f.

Fiahiroth: cor nobiliũ uł cor nobilitat̃.
Fichol: os omne ł os omniũ.
Fiẽnon: ori ficto uel ori eorũ: siue coniunctio aut os alligatũ.
Figellus: cõtrari' ł occurrẽs.
Figolus: os pricipis ł os p̃cipuũ.
Filadelphia: saluãs herẽtem domino uel saluãs adhesionẽ dñi.
Filarches: declinans principẽ uel declinatio principis.
Filemonen: mire donatus uel mira donatio: siue os panis eorũ aut panis oris eorũ.
Filet': declinãs uel declinatio: siue os meum aut caro mea.
Filippus: os lãpadis uel os manuũ.
Filippis: os manuũ ł ora lãpadarũ.
Filippenses: ora manuũ uel os lãpadarũ.
Filistea: cecidit uel cadẽs potiõe: seu ruina duplex aut ruina poculi.
Filistijm: ceciderũt ł cadẽtes potiõe: seu ruina duplex aut ruina poculi.
Filogolus: ore p̃cipuus uel os meũ ei mõtuũ.
Filethor: cadẽs uirga uel casus lectuli.
Finees: ori parcẽs: siue os req̃euit aut ori pepercit.
Finees: os mutũ uel os silẽs: siue os augurãs aut oris augurium.
Finon: os meũ iutile uel os meũ ineptum ab ore non ab osse.
Fisidia: os sonãs uel oris sonitus: seu cognoscẽs dñm aut cognitio dñi.
Fison: caterua uel os pupille: siue os mutatũ aut oris mutatio.
Fithon: subito uel subitaneus: siue os abyssi aut ore profundus.
Fithonia: subita uel subitanea: siue oris abyssi aut oris profunditas.
Fitaonissa: idem.
Frygia: scindẽs pecora uel scissio pecorũ.
Frygenses: scindentes pecora uel scissiones pecorum.

Hic. o. post. f.

Focereth: euidẽter occidens uel operarius exterminator.
Focerethi: euidẽter occidẽs me uel operarius exterminator mei.
Fodassur: uallatio ł fort̃ redẽptio.
Foeden: ore edificãs uł discipline fili'.
Fogor: hians uł hiatus: siue os pelliũ aut os pelliceum.
Foha: hic aduerbiũ loci uel rubrũ: siue sonit' aut apparebo.
Fohij: euidẽs uel operarius.
Foratha: ferus tempore uel ferocitas peccatoris.
Forthomin: diuisio perfecte glorie populi uel diuisio perfecta ppl̃i gloriosi.
Fortunatas: diuidens perfecte uel diuisio perfectionis.

Fosech:dolatio uite uel abscisio pauoris.
Fosga: dolatio l'abscisio: siue os mutum uel os multum.
Fothiel:hic declinans deum.
Fohel : hic declinatio dei . Hic aduerbium non pronomen.

Hic.u. post.f.

Alba:labia eius uel induite eum:siue induitio eius aut declinatio oris eorū.
Fuhabite:labia eorū uel induite eos:siue indumēta eorū aut declinates ora eorū.
Ful:addēs uel adiectio:siue cadēs aut ruina.
Funi : os meū ul' os mihi ab ore ñ ab osse.
Funiel:os meū deo uel os meū dei.
Fur:sors uel urna.
Fura:frugifer ul' lāguncula:siue sors eius aut urna eius.
Furim:sortium uel urnarū: seu sors eorum aut urna eorum.
Futh:labia uel induite:siue indumentum aut declinatio oris.
Futhisar:oris inclinatio uel os inclinans ad desiccandum.

Sequitur de nominibus incipientibus a.g.littera.

Gala:uallis estus uel uallis estuās.
Gaad:abiciēs seruitutem uel reuelata testificatio.
Gaal:abiectio uel reuelatio.
Gaala:abiciēs eum uel reuelatio eius.
Gaam:abiciēs populum l'reuelatio populi: seu uallis estus corū aut uall'estuās eis.
Gaas : cōmotus uel cōmotio.
Gaasar:cōmota tēpestas uel cōmotio.
Gaba:uallis uel procliuium.
Gabaa:uallis eius uel ꝓcliuiū eius.
Gabaab:uallis patrui ul' collis patruelis:seu uallis testificans aut ꝓcliuiū seruiēs.
Gabaath:uallis peccati uel ꝓcliuiū tēporale.
Gabai:uallis mea uel ꝓcliuiū meū.
Gabao:uallis alta uel ꝓcliuiū sublime.
Gabaon uallis mestitie uel ꝓcliuiū iniq̄tat'.
Gabaonite:ualles mestitie uel procliues iniquitatis.
Gabath:sepes uel colonie:siue in sepibus aut in colonijs.
Gabatha:collis altus uel ꝓcliuiū sublime.
Gabathite:colles alti uel procliuia sublimia.
Gabathon:collis mestitie l' sublimitas eor.
Gabee:collis sublimis uel collis sublimiū.
Gabellus:uallis deo festinans uel coll' diuini consiliū.
Gaber:uir uel iuuenis uel fortis.
Gabis:altitudo confusionis uel alta cōfusio.
Gabli:terra allophylorū uel tra icircūcisor.
Gabriel:uirtus mea deus uel fortitudo dei: seu cōfortauit me de' aut cōfortatio mea de'.
Gabuam:sublimitas ul' altitudo.
Gad: succictus latro uel succinct' latrunculi'.
Gad:tentatio uel in euentu : seu feliciter aut in fortuna.
Gadite:succicti latrones uel accicti latrūculi.
Gadite:tentati uel fortunati : seu felices aut in euentibus.
Gadda:tentatio uel accinctio.
Gaddam:tentatus poplus l'accictio populi.
Gaddel:hedus dei uel tētat' deus.
Gader:murus uel sepes.
Gadera:murus ei uel sepes eius.
Gaderite:muri uel macerie.
Gaderoth:sepes ispōdēs uel macería tpalis.
Gadgad:concisio uel accinctio: siue nuntius aut expeditus.
Gaddi:hedus meus ul'accinctio mea:siue accinctus meus aut tentatio mea.
Gaddite:hedi mei uel accinctiones mee : siue accincti mei aut tētationes mee.
Gaddiel:tētauit me de' uel accictio mea deo.
Gaddielite:tētati deo aut accicti dei.
Gaddis:accinctus uir uel tētationē assumēs.
Gador:accictio luminis uel tētatio iracūdie.
Gaer:uorago consurgens uel deuoratio resurrectionis.
Gai:uallis uel preruptum:seu deuorans aut uorago.
Gail:exultās uel exultatio.
Gail:uallis uel collis:seu deuoratio.
Gailath:exultans tempore uel exultatio responsionis.
Gailoth : ualles uel colles : seu uoragines aut deuorationes.
Gaius:mobilis uel commotus : seu ualensia aut defensibilis.
Gal:acernus uel uolutio.
Galaad:tumulus testis uel acernus testimoniū:siue trāsmigrantes testes aut transmigratio testium.
Galaadite:tumuli testium uel acerui testimoniorum : siue testes trāsmigrātes aut testium trasmigrationes.
Galadad :uetus homo uel uetustas sola.
Galadithim : uetuste aque uel possessiones aquarum.

Galal: uolutabrum uel uolutatio.
Galali: uolutabra uel uolutationes: seu uolutabrum meum uel uolutatio mea.
Galalai: uolutabrum uulturis uel uolutatio deuoratoris.
Galathamaim: aqua possessa uel aque possessio.
Galathia: magnifica uel translata: siue transmigratio aut transmeatio.
Galathe: magnifici uel trãslati: seu trãsmeantes aut transmigrati.
Galathenses: idem.
Galgal: rota uel reuolutio.
Galgala: collis preputiorum uel collis circuncisionis.
Galgala: rota eius uel reuolutio eius: siue uolutabrum aut inuolutatio.
Galgalis: rota uiri uel reuolutio assũptiõis.
Galgalis: uolutabris uel reuolutionibus: seu rotis aut inuolutationibus.
Galilea: rota ul' uolubilis: siue transmeãs aut transmigratio facta.
Galilei: uolubiles uel rotati: siue transmeãtes aut in transmigratione facti.
Galim: acerui lapidum uel loca palustria.
Galiloth: reuolutiones aut ransmigratiões: seu resolutio temporis aut trãsmigratio respondentis.
Gallia: transferens uel translata: seu transferens trãsferẽtes aut translatio trãsmeãtiũ.
Gallim: inundatio uel reuolutio: siue transferens eos aut transmigratio eorũ.
Gallion: transferens iniquitatem uel translatio inutilis.
Gamalias redditio dñi l' retribuet mihi de⁹.
Gamaliel: redditio dei uel retribuet mihi de⁹.
Gamarias: ꝛtributio dñi l' ꝛtribuet mihi dñs.
Gamul: retribuens uel retributio.
Gamuel: retribuens deo uel retributio dei.
Gan: hortus uel elatio.
Ganges: hortus cõplut⁹ l' elatio irrigata.
Gani: hortus meus uel elatio mea.
Ganim: horti uel elationes.
Gaom: uallis estus uel uallis commota: seu uallis estuans aut uallis cõmotio.
Gara: ruminans uel peregrinus.
Garab: scabies uel scabiosus: siue incolatus multus aut incolatus multorũ.
Gareb: idem.
Gareth: alien⁹ descẽdens uel aliena ꝺscẽsio.
Garisim: diuisio uel abscisio.
Gariç: accola uel aduena eius: seu diuidens eos aut precisio eorũ.
Garim: alienus directus uel incolatus humilitatis.
Gaspha: uallis eructuans l' cõmotio subita.
Gatham: tangens risit uel tangẽtis risus: siue tactus ridentis aut risus tangentium.
Gather: torcular uidẽs l' accola exploratiõis.
Gatheron: torcular uidẽs dolorem uel accola explorans iniquos.
Gatheron: torcular uidẽs tempore ul' accola explorans responsionẽ.
Gatherotithe: torcular uidẽtes tẽpore ul' accole explorantes responsionẽ.
Gaulon: uolutabrũ uel uolutatio: siue inuoluens eum aut inuolutio eius.
Gaça: robusta domini uel fortitudo ei⁹. Sciẽdum tamen ꝙ hoc nomẽ apud hebreos. g. litterã in principio non habet: sed incipit a uocali ain: ꝛ dicitur aça non gaça subtracta .g. littera
Gaçabar: robustus filius uel fortitudo filij: mixtũ est ex hebreo et syro.
Gaçan: nux uel amygdalum: seu robustus dono aut fortitudo gratie.
Gaçara: diuidẽs eũ aut prescisio eius.
Gaçarias: diuidẽs uirũ l' prescisio assũptiõis.
Gaçee: arca dei uel fortitudo eius.
Gaçei: robusti domino uel fortes ei⁹.
Gaçenses: idem.
Gaçem: roborãs eos uel fortitudo eorũ.
Gaçer: robuste consurgẽs uel fortit' uigilãs.
Gaçera: robuste consurgens ei uel fortis uigilia eius.
Gaçer: precisus uel diuisus: siue precisio aut ordinatio.
Gaçera: diuidens eum uel prescisio eius: siue ordinans eum aut ordinatio eius.
Gaçer: tonsor uel tonsio: ipse est nabal carmeli cuius uxorẽ accepit dauid.

Hic. e. post. g.

Geba: uallis uel proclinium.
Gebal: preruptũ uel deficiens: siue uallis uetus aut uorago exterminãs.
Gebar: fodiens filios uel effossio filiorũ.
Gebeeth: uallis fortitudinis uel collis testimoniorum.
Gebethon: uallis mestitie l' coll' merẽtium.
Gebin: fossa uel effossio.
Gebim: fosse uel effossiones.
Geboch: lucta ul' arena: siue puluis aut iutil'.
Gedel: accinctus deo uel maceria dei.

Seddel:tētatus deo uel accinctio dei.
Sedelias:magnificus domino uel magnificatus domino.
Sedeon:circuiens in utero uel experimentū iniquitatis: siue tentatio humilitatis mee aut tentatio iniquitatis eorū.
Sedera:sepes uel maceria.
Seddi:tentatus uel accinctio.
Sedimihel:accinctio dei uel fortunatus deo.
Seddo:accinctio uel tētatio.
Sedor:accedens uel applicans:siue sepiū aut maceriarum.
Sedori:accessus me⁹ uel applicatio mea:siue sepes mee aut maceriarū mearū.
Sedud:latrunculus uel expeditus:siue accinctio aut latronū cuneus.
Sedur:sepes ignea uel maceria icendēs.
Sehenna:uallis ennon ul' uallis gratuita:seu de ualle sunt aut uallis tristitie.
Selboe:uolutatio uel decursus:siue aceruus pluens aut aceruus pluuiarū.
Selon:migrans uel migratio.
Selonites:transmigrans l' trāsmigratio.
Semallus:uallis salsa uel uallis salis:seu mare aut amaritudo.
Semalli:idem.
Semallite:ualles salse ul' ualles salis :seu maria aut amaritudines.
Semela:uallis salsa uel uallis salis.
Semuel:mare dei uel amaricans domini.
Sennasar: ortus principium uel natiuitatis initium.
Senebath:ortus filius uel principiuz filiorū.
Senesar:ortus uel principium:siue inita natiuitas aut initiū natiuitatis.
Senesareth:idem.
Senneus:ortus germinis uel principiuz motionis.
Senthon:ortus responsionis uel principiuz humilitatis.
Seon:pectus uel preruptū.
Sera:incola l' peregrinus:siue ruminans aut incolatus.
Serra:incolatus uel peregrinatio.
Serara:incolatus uisio ul' ruminatiōe uidit.
Seraris:aduene propinquantes.
Seraseni:suburbani l' coloni ibidē:seu incole mei aut peregrinationes mee.
Serreni:incole uel peregrini.
Sergeseus:propinquās aduena uel colonum eijciens:siue colonū applicans aut colonie applicatio.
Serian:ruminans domino est uel peregrin⁹ domini ē.
Seriel:ruminās deo l' peregrinus dei.
Serimoth:timens mortē uel metuens altitudinem mortis.
Sermanus:ruminās quid consilij uel peregrinus cōplens numerū.
Seron:accola inutilis ul' ruminans iniq̄tatē.
Sersan:aduena uel alienus:siue profug⁹ aut eorum eiectio.
Sersanite:aduene uel alieni:siue profugi aut eorum eiecti.
Sersi:aduena dñi uel alienus domino.
Serson:aduena ibi uel eiectio eorū.
Sersoni : aduena meus ibi uel eiectio mea eorum.
Sersonni:idem.
Sersonite:aduene ibi l' eiectio eorū.
Serusa:peregrinatio uel incolatus:siue ruminans aut ruminatio.
Srecia:incolatus uel ruminatio.
Sreci:incole uel ruminātes.
Sregorius grece:latine uigilantius.
Sesbaā:defluens uel sedens in populo : siue populus despiciens aut populus sedens in tenebris.
Sessen:terra compluta uel imber uicinus: siue appropinquās plantatiōi aut appropinquās plātationi eorū.
Sessemani:uallis pinguis uel uallis pinguedinum.
Sessori:applicans lumen mihi uel applicās dirigentem me.
Sessur:applicans lumen uel applicans dirigentem.
Sessuri: applicās lumen mihi l' applicās dirigentem me.
Sessuri:iuxta lumē l' uicina lumini.
Sessurim:iuxta lumē meum uel applicātes e lumine meo.
Seth:torcular uel opprimens.
Setheus:torcular uel opprimēs:siue oppressus aut oppressio.
Sethaan:defluens gens uel despiciēs ppl'us.
Sethaasar:humi uel fossū:siue torcular eius aut effossio eius.
Sethai:opprimens signum uel torcularis cōsummatio.
Sethaim:torcular populi uel opprimens populum:siue applicuerūt eos aut applicatio eorum.
Sethedelthi:torcular egenum uel oppressio

paupertatis.
Bethepher:torcular ſeparans uel oppreſſio diſſeminationis.
Bethei:opprimẽtes uel torcularia.
Bethma:torcular frangens uel oppreſſio cõgregationis.
Bether:murale uel ſepes:ſiue murus aut circundatio.
Bethera:murus eius uel circundãs eũ.
Betheremon:torcular excelſum uł oppreſſio ſublimitatis.
Bethremon : opprimens uel torcular mali punici.
Bethſemani:uallis pinguis uel uallis pinguedinũ:ſiue opprimẽs nomen hũile aut torcular famoſe auditionis.
Bethſon:opprimens pupillam uel torcular coccineum.
Beçabel:eſt iter uel eſt fluxus ſanguinis.
Beçabel:fluxus uanus uel fluens ſanguine:ſiue cohabitatrix.
Beçem:uicinus palpationi uel appropiquans plantationi.
Beçphe:robuſtus laqueus uel fortitudo diſcipline.
Beçon : fluxus doloris uel cohabitatio iniquitatis.
Beçonites: fluens merore uel cohabitator inutilis.

hic.i.poſt.g.

Giderοth:ſepes uel maceria.
Giderothaim:ſepes duorum uel macerie bine.
Gieçi:uallis uiſio uel preruptũ uidens.
Gigaal:redẽptio uel redẽptus.
Gilon:migra uel migrans.
Gilonithes:tranſmigrans uel trãſmigratus.
Gimel:plenitudo uel retributio.
Gineth:ortus uite uel principiũ pauoris.
Gio:luctatio uel luctare.
Gion:luctatio uel arena.
Gir:diuiſio uel preſciſio.
Giſſai:ſacrificans uel ſacrificium.
Giudum:inflatio uel aſcenſio.

hic.o.poſt.g.

Goatha:gens peccatrix uel populus peccatorum.
Gob:lacus uel locuſta.
Godolias:magnificãs dominũ uel magnificꝰ domini.
Godoliati: magnificẽtia pcĩ mei ł magnificꝰ in tempore meo.
God:doma uel tectum.
Gohel:propinquꝰ deo uł redẽptio dei.
Goim:gens uel populi.
Golam:tranſmigrans eos uł uolutatio eoꝝ.
Golgotha:locus caluꝛ: uel locus caluarie: ſyrũ eſt nõ hebreũ.
Golias: tranſmigrãs uel trãſmigratio:ſeu reuelãs eos aut robuſtus eorũ.
Goliath:idem eſt.
Golim : acerui uel loca paluſtria.
Gom:fouea uel decipiẽs:ſiue laqueus aut decipula.
Gomer:aſſũptio uel perfectio:ſiue conſũmatus aut conſũmatio.
Gomor:perfectio:ſiue cõſolatio uel perficiẽs aut uenũdatio:mẽſura eſt ãtiquoꝝ:que mẽſura eſt decima pars ephi.
Gomorra:cecitas uel ſeditio:ſeu timẽs populum aut timor popularis. Et ſciẽdũ:q hoc nomẽ in hebreo non habet.g.litteram : ſed ſcribitur per uocalẽ ain:ꝛ dicit̃ aomorra.
Gonath:hortꝰ peccati uel arrogãtia tẽporal.
Goneabath:furtũ filie ł furãs filiã.
Gom:horti mei uel arrogãtie mee.
Gorgias:diuidens luctam uel preſciſio luctantium.
Gorthinam:preſcidens dona uel diuidẽs caſtra eorum.
Goſem:applicans eos ł appropinquãs plãtationi eorum.
Goſen:applicans uel applicatio:ſiue appropinquãs palpatiõi aut appropiquans plãtationi.
Goſnã:applicata uel iuxta eã: ſiue applicans aut applicatio.
Goſon:appropinquãs palpationi uel appropinquãs plantationi.
Gothomel:torcular: reſpondens deo uel oppreſſio applicãs ſigno.
Gothor:murus uel circundatio.
Goçar:amygdalum uel nuꝝ corũ:ſiue tonſio aut fortitudo corũ.

hic.u.poſt.g.

Gubel:ppinquãs deo uł redẽptio dei.
Gubelite:redẽptio dei ł ppinqui deo.
Gulias:propinquus domino uel redemptio domini.
Gun:hortus meus uel arrogãtia mea.
Gunite:horti mei uel arrogãtie mee.
Gurbaal:diuidẽs uiros ł preſciſio uetuſtati.

Sequitur de nominibus incipientibus ab .h. littera.

Haben: in filio uel in principio.
Haber: particeps uel participatio: siue commisit aut certamen iniit.
Haberite: participes uel participationes: seu cõmiserũt aut certamen inierut.
Habi: pat̃ me' uel frater meus iste.
Habiel: pater meus deus uel frat̃ meus dñs.
Hachan: necessitas uel necessariũ.
Hacharan: turba uel turbatio.
Hachin: retinẽs eos uel retẽtio eorũ.
Hachor. excelsũ uel sublimitas.
Hadada: testis uel usq; ad testimoniũ.
Haditum: inundans pessimos uel inundatio pessimorum.
Hadrehel: greges dei uel aggregati deo.
Hadrin: testis mẽsure uel inũdãs mẽsuratio.
Hafar: terra uel puluis: siue humens aut fodiens.
Hafara: taurus uel uitulus: siue puluis eius aut fodiens eum.
Hafarim: mare effodiẽs uel maris effossio.
Haga: loquẽs uel meditans: siue locutio aut meditatio.
Hagegath: annuncia uel annunciatio: siue accinctus aut latrunculus.
Hagiei: aduena meus l' icola dei.
Hailon: uita uallium quercuum uel questio uite roboree.
Habul: iste dolẽs uel uitã parturiẽs.
Hai: uita uallíũ uel q̃stio uite.
Haia: uita uallíũ eius l' questio uite eius.
Haiam: uita uallium eorum uel questio uite eorum.
Hailon: ubi erant ursi uel ubi ursi sunt.
Haiman: uita uallíũ mirandarũ uel questio uite mirabilis.
Hain: fons uel oculus.
Haio: uita uallíũ eius l' q̃stio uite eius.
Halaa: fermentũ eius l' cõsternãs eũ.
Halac: portio uel pars mea: siue lubricũ aut impeditio.
Halasa: triplex uel consternata: siue consternãs aut consternatio.
Halda: deprecans dominum uel deprecatio domini.
Halus: fermẽtũ uel cõsternatio.
Hamas: indignãs uel furens: siue furor aut indignatio.
Hamiel: pplus me' deo l' popul' me' dei.
Hamora: populus scitus l' popul' illuminãs.
Hamul: calefactus ros uel calefactio roris: siue populus dolẽs aut populus parturiens.
Hamulite: calefacti rores ul' calefactiones irrorationũ: seu populi dolentes aut populi parturientes.
Hanẽ: respõdẽs populo ul' responsio populi.
Hanan: reddẽs donũ uel rñsio gẽe.
Hanath: reddens uel respondẽs: seu reddidit aut respondit.
Hanebgaba: sollicitans uel humiliãs: siue sollicitauit aut humiliauit.
Haniel: paup dei uel respondẽs deo.
Hanon: respondẽs mero: l' uel reddẽs iniquitatẽ: seu reddẽs dolorẽ aut respõsio iutilis.
Haoi: spine uel cõpunctiones.
Haoites: spina uel cõpunctio.
Haphron: puluis meroris l' tra iutilis.
Harada: miraculũ uel admiratio.
Harẽ: filius me' uel filiatio mea.
Hares: testatio mea uel testamentũ.
Harim: exaltatio uel exaltatus.
Hasarmoth: atriũ mortis l' atriũ angustie.
Haseroth: atria ul' uestibula: seu uile aut beatitudines.
Hason: festinatio uel festinãtes.
Hatath: ramus uel dissipatio: siue testimoniũ aut dissipator.
Hatharoth: circuli uel corone.
Hathoniel: respondẽs deo l' rñdit ei deus.
Hauna: ipsa iniq̃tas l' susceptio iniquorũ.
Hauan: fons uel motio: siue subuertens eos aut subuersio eorũ.
Haul: stultitia uel insipiẽtia: siue stultus aut insipiens.
Hauoth: sedens uel commoratio: seu uiculũ aut incunabula.
Haxan: claudus uel irascẽs: siue claudicans aut claudicatio.
Haxath: medic' uel medicamentũ.
Haxia: uidens uel prouisio.
Hazaz: continẽtia uel apprehensio: siue continẽs aut apprehendẽs.
Hazbi: mendacium uel iniquitas.
Hazeb: pergens uel abiens: siue profectio aut proficiscens.
Hazuba: deserta uel relicta: siue desertio aut relictio.

Hic. e. post. h.
He: esse uel uiuere.

he:ipsa uel ista:siue suscipiēs aut susceptio.
heber:uictor uł transiens:siue transitus aut transitio.
hebreus:uincens uel transitor:siue transiēs aut transitorius.
hebion:pauperculus uel pauper sensu.
hebionite:pauperculi uel pauperes sensu.
hebri:uicto: meus uel trāsitio mea.
hebron:incantās uel incātatio:siue coniugiū aut uisio sempiterna.
hebronite:coniugati uel incātatores:siue incantationes aut uisiones sempiterne.
hecethan:ipse mente excedens uel iste suscipiens humilitatē.
hedai:ornat⁹ mihi/ł uoluptuosus meus.
heddo:pauid⁹ suus uel testificator uite.
hefer:fouea uel precipitium.
heie:qui est uł qui existit.
hela:uallis quercus uel maledictio.
helai:uallis querc⁹ mee uel maledicta mihi.
helam:abiectio uel superliminare.
helam:oppositi uel compositi.
helan:deo gratus uel deo donatus: seu uall⁹ quercus aut roboratus gratia.
heloid:dei filius uel dei excelsus.
helchal:portio uel particula.
helchana:dei zelus uel dei possessio.
helchcia:pars domino ł uēdicat⁹ dño.
helchese:aduocara uel aduocatio.
helcheseus:aduocans uel aduocatus.
helchi:partiū mihi uel uēdicatio mea.
helchian:pars domini est uel uendicatio domini est.
helchias:pars domini ł uēdicatus domino.
heldaa:atriū eius uel exacuens eum.
heldad:atriū uel exacuens.
heldai:atriū meū uel acutio mea.
heleanā:dei mei donū ł dei mei gia.
heled:acceptio glorie ł accipiēs gloriā.
helem:postes uel secula:seu uestibulum aut superliminare.
helesa:cōsternatio uel consternatus.
helles:exiens uel exitio.
hellesmoth:grece exodus:latine autem exit⁹ mortis.
helleth:accipiēs uitā uel susceptio pauoris.
helphaal:deo exclusus uel dei nutatio pauoris.
heli:deus meus uel deitas mea.
helia:deus dominus ł dei dñatio.
heliab:deus meus pr ł dei mei patnitas.
helias:deus domin⁹ uł dei dominat.o:siue ascendēs domin⁹ aut robustus domiator.
heliasaph:dei mei collectio uel dei mei congregatio.
heliasaphan:dei mei facies uel dei mei conuersio.
heliatha:deo meo peccans uel dei mei temporalis.
heliathi:deū meū uidēs uel dei mei uisio: siue dei mei auxiliū ł dei mei fortitudo.
helicel:deo meo partitus ł dei mei particula.
helihel:deus me⁹ deus ł dei mei deitas.
heliphal:deus meus cadēs uł dei mei casus.
heliphales:deus meus diuidens uel dei mei diuisio.
heliphalu:deus meus mirabilis uel dei mei miraculum.
heliphelech:dei mei ruina ł dei mei deiectio.
helthas:deus meus mirabilis uel dei mei miraculum.
heliel:deus me⁹ dei uel dei mei deus.
helim:deficiens uel fortis eorum: siue arietes aut robusti.
helimaidis dei mei contradictio uł dei mēsura sufficiens.
heliodorus:deo meo generās uel dei mei generatio.
helioenai:dei mei fons meus uel dei mei oculus meus.
heliopolis:sol ciuium uel solis ciuitas.
helioreb:dei mei corruus ł dei mei solitudo: siue dei mei ardor aut dei mei tētatio.
helisa:ad insulam uel deus saluator.
helisabe:dei mei salus uel dei mei defensio: siue dei mei iuramentū aut dei mei abundantia.
heliseus:deus meus saluator uel dei mei salutare.
helisu:dei mei sal⁹ ł dei mei protectio.
heliu:de⁹ dñs ł de⁹ dominator:siue deus meus iste aut de⁹ meus ipse.
heliçer:dei mei auxilium ł dei mei fortitudo.
helmodan:deo natus ł dei natiuitas.
helnaē:deo fidelis ł dei requietio.
helnathan:deo datus uel dei donatio.
heloe:deus uel deitas.
helom: commotus fortiter uel exercitatus fortitudine.
helon:exercitus fortitudo uel exercitat⁹ fortitudine.
helonite:exercitium fortitudinis uel exercitati fortitudinibus.
helsaphan:deo uictus uł dei uinculum: siue

deum speculans aut speculator dei.
Helthebe:proferens uel prolatio.
Heltheben:idem.
Heltholath:atriū coccineū l' acumē ruboris.
Heman:perturbās uel perturbatio:siue susci piēs aut formido eorū.
Hemech:uallis uel abyssus:siue profundus aut profunditas.
Hen:ecce fontē uel ecce oculum.
Henach:gigas uel fortis:siue humilis consur gens aut humilis cōsurrectio.
Henachim:gigātes uel robusti:siue potentes aut humiles consurgētes.
Henan:cursus meroris l' fons tristitie.
Hennon:uallis tristitie l' uallis iterfectionis.
Her:uigilans uel pellicē:siue consurgēs aut effusio.
Heran:uacuefactus uel uacuefaciens aut ua cuefecit aut uacuefactio.
Heranite:uacuefacti uel uacuefacientes: siue uacuefecerūt aut uacuefactiones.
Herastus:uigilās uel effusus:siue frat' meus uidens aut fratris mei uisio.
Herchusa: consurgens mendacium uel uigi lia fictionis.
Herchusei:consurgentes mendacio uel uigilā tes fictionibus.
Hered:uigil uita l' cōsurgēs pauore.
Heredite:uigilantes uite uel consurgentes pa uoribus.
Herē:uigilās eis l' resurrectio eorū.
Heri:uigilās mihi uel resurrectio mea.
Herias:uigilās domino l' resurrectio domini.
Herite:effusi uel uigiles:siue pellicei aut con surgentes.
Heritophet:uacuefaciens os protectū uel ua cuefactio oris protegētis.
Hemragedon:consurgens tētatio uel uigilia inhabitationis.
Herman:anathema meroris eorū ul' anathe matizatio tristitie eorū.
Hermes: anathema meroris uel anathema tristitie.
Hermogenes:mons scrutatus uel uomēs eos in ualle.
Hermon:anathema meroris uel anathema tristitie.
Herodes:pellibus glorians uel pelliceus glo riosus.
Herodiani: pellibus gloriantes uel pellicei glorioſi.
Herodias:pellib' gloriās l' pellicea gloriosa.
Herodion:formido uel pauor.
Hesdrelon: misericordia dei uel auxiliū meū deus meus.
Helli:uicin' me' uel uicinitas mea.
Hesron:atriū uel amplitudo.
Hester:absc̄dita uel absc̄ondēs:seu eleuata in populis aut preparata i tp̄e.
Heth:uita uel pauor.
Hethan:fons uel asc̄ēsus:siue pauidus dono aut uiuēs gratie.
Hethan:consūmatio ul' consūmat':siue auis eorū aut suscipiēs nauigationē.
Hetheus:uiuax ul' pauid': seu formidās aut stupidus.
Hethnas:pauor colubri l' uita fp̄tis.
Hethi:uita mea uel pauor me'.

hic.i.post.h.

Hia:sublimis uel exaltatus.
Hiarite:sublimes uel exaltati.
Hichutinel:ipse est duplex deo uel ipse speās in deum.
Hielon:ipse est parcēs uel ipse ē faciēs:siue ip se ē cōmouēs fortit' aut ipse ē excitatus for titudine.
Hiemla:parcens maledictio uel cōmouens accipientem.
Hierchon:ipsa possessio uel uigilantia nego ciationis.
Hiesana:ipse faciens dona uel ipse parcēs gra tificato.
Hieu:ipse uel est.
Hieu:parcēs uel faciēs:siue commotus aut commotio.
Hieus:cōmotus aut cōmotio:seu ipse est par cēs aut ipse ē faciēs.
Hieçer:ipse est fortis uel ipse ē auxiliator: si ue ipse est separat' aut ip̄e ē sāctificat'.
Hieçerite:ipsi sunt fortes uel ipsi sunt auxilia tores:siue ipsi sūt separati aut ipsi sunt sanc tificati.
Higal:aceruatio exaltata uel exaltationis in uolutio.
Hiel:faciens deo uel commotio dei.
Hila:exaltatus uel exaltatio.
Hilai:exaltatus mihi uel exaltatio mea.
Himene':ipse numerās festinātes uel suscipi ens adimpletionem consilij.
Hin:mensura uel mensuratio loquētis mate rie:siue fuit aut erit.
Hir:uigilans uel uigilatus ei.
Hira:fratris uisio uel uigilans.
Hiram:uigilās populo uel uigilie populi:seu

uiuit excelsus aut uiuēs est excelse.
Hiras:fratrem meum uidit uel fratris mei uisio:seu uigilantem sustollens aut uigilans plasmationi.
Hircanus:cōsurgens possessio uł uigilia emulationis.
Hisbaal:ipse uir uetust? ł ipse uir deuorator.
Hisimiel:ipse nominatus dei uel ipse postulatus a deo.
Hisimoth:ipse mortem adducens uel ipse est mortis adductio.
Hispania:accinctio uel expeditio.
Hispanienses:accincti uel expediti.
Hithai:cōmouēs bina ł parcens duobus.
Hiçadab:ipse fluēs torris ł ipsa tōris fluitio.
Hiçiel:ipse fortis deus uel ipsa fortitudo dei.
Hismael:uir auditus a deo uel assumens auditionē dei.

Hic.o.post.h.

Hoba:incantator uel incantatio: siue dilectus aut amplexatio.
Holda:destruēs uel discernēs mihi:siue diuerticulum meū:seu discretio aut diuerticulū.
Holdai:destruēs me uel discernēs mihi : siue diuerticulum meū.
Holofernes:infirmitas discessionis uel infirmans uitulū saginatū.
Homar:populum amaricās uel populi amaricatio.
Homer:crispans uel manipulus.
Hoon : labor uel dolor : siue laborans aut dolens.
Horeb:mensa uel massa:siue tentatio aut tentatus.
Horeb:ardor uel siccitas:siue coruus aut solitudo.
Horrei:liberi uel iracūdi:siue de foraminib? aut farinatij.
Horem:dolor uł ira:seu ue excelsa aut ue iracundie.
Hori:farina uel fariatus:seu post me aut foramen meū.
Horim:fortes uel excelsi : siue gigantes aut robusti.
Horodi:maledictio sufficiens uel maledicta sufficienter.
Horthosiada : recte indigens testimonio uel lumen positū testificationi.
Hosa:spes uel saluatio.

Hic.u.post.h.

Hchac:sculpens uel sculpsit: siue sculptor aut sculptura.
Huphim: penetralis uel thalamus.
Huma:festinās sibi uel manipulus.
Huri:longitudo mea uel illuminator me?.
Hus:festinans uel consiliator.
Husam:fenstinans ppło ł consiliator populi.
Husathi:festināte me ł festinat o mea.
Husi:festinans mihi uel consiliator me?.

Sequitur de incipientibus ab.i.littera.

Ia:dominus uel dominator.
Ialehel:incipiens laudare deū uel expectatio laudis dei.
Iaalon:ilex uel quercus.
Iaamena:extremus in coitu calor ł extrema coeuntis delectatio.
Iaan:respondens uel responsū:siue respōsio.
Iaare:saltus uel silua.
Iaas:fuit uel dimidium:siue dimidians aut dimidiator.
Iaasel:dimidiauit de? ł dimidiatio dei.
Iaath:expectans tempus uel expectatio peccatoris.
Iaaçrahel:auxiliū uel auxiliabitur.
Iaaçiam:auxilium domini uel auxiliabitur dominus.
Iaba:luctatio uel intelligentia.
Iabes:dolō ł dolēs:seu siccitas aut exsiccata.
Iabin:sapiens uel sapiētia:siue intelligēs aut intelligentia.
Iabina:sapiēs dño ł itelligētia domini.
Iabir:ciuitas doctrie ł ciuitas litterarū.
Iabob:puluis uel lucta:siue luctans aut luctatio.
Iaboch:idem.
Iachabed:gloria domini uel ubi ē gloria:seu est grauis aut ē grauitudo.
Iachala:fortis eius ł confortās eum.
Iachalia:fortis domin? ł fortitudo domini.
Iacham:tribulatio uel tribulatus.
Iachan:tribulator uel tribulatio.
Iachanē:preparans firmitatem uel preparatio firmitatis.
Iachim:preparans uel preparator : siue preparatus aut preparatio.
Iachim:firmus uel firmitas.
Iachin:idem.
Iachinite:firmi uel firmitates.
Iacob:supplantator uel supplantatio.
Iacoba:supplantans cū ł supplātatio ei?.
Iacobus:supplantās festinātē ł supplātatio

consilij.
Jachon:preparans uel preparatio.
Jachoma:populi ultio uel populi ulciscetur: siue ꝑparās domio aut preparatio domini.
Jadae:sciēs uel scientia: siue cognoscens aut cognitio.
Jadai:sciens me uel cognitio mea.
Jadaia:sciēs dominū l cognitio domini.
Jadasan:sciens egressū uel cognoscens abundantiam.
Jadaias:cognitus domino l scientia domini.
Jadiel:sciēs dominū l cognitus domini.
Jado:sciens testimoniū l expectatio fuiturtis.
Jadon:sciēs dolorē uel cognitio iniquitatis.
Japhe:expectans laqueum uel expectatio disciplinę.
Japhe:eligens uel electio:siue ostendens aut illuminatio.
Japheth:latitudo uel dilatatio.
Japhia:ostendens uel ostensio: seu aperiens aut apertio.
Japhie:ostendens uel aperiens:seu expectās eos aut superficies.
Jagaal:propinquitas uel propiquus.
Jagur:aduena uel colonus.
Jael:expectans deū uel expectatio dei aut incipiens:seu carnale coniugium.
Jabel:ascendens uel ascensio:seu ascendit deus aut ascensio dei.
Jabelite:expectantes deum uel expectationes dei:siue incipientes aut carnalia cōiugia.
Jaelite:ascendentes uel ascensiones: siue ascēdentes deo aut ascēsiones dei.
Jabelel:uiuēs deo uel expectatio dei: siue postulās deū aut requiescens in deo.
Jair: uigilans uel illuminans: seu illumina uit aut illuminatio.
Jaizus:illuminans uel illumiatio:siue uigilie aut uigilantes.
Jalan:expectans humilia uel expectator percussionis.
Jalelel:expectās deū uel expectatio dei.
Jalech:expectans pauorem l expectatio uite.
Jalon:expectans dolorem uel expectatio iniquitatis.
Jam:mare uel dies.
Jambri:mare lacescens uel dies amaricās.
Jamim:dies pluralī numero uel amaria: seu amaritudines aut amaricationes.
Jamin:uirt⁹ uel dextera:siue asini aut asinei.
Jaminite:dextē l vtutes:seu asini aut asinei.
Jamna:mar uel dextera:siue marin⁹ aut ubi est signum.
Jamne:idem.
Jamnes:marinus uel ubi est signū.
Jānia:dextera domini uel ubi est signum.
Jamnite:uirtutes domini l i quibus ē signū.
Jānor:amaricans lumen l dextera iracūdie.
Jamram:mare eorum pellicum uel mare eorum in capite.
Jamres:mare pellicum uel mare i capite.
Jampsuch:mare rubrum uel dies i capite.
Jamuel:dies eius deus l dies ei⁹ dei.
Jamuelite:dies corū de⁹ l dies corū dei.
Janai:gubernator me⁹ l gubernatio mea.
Jamni:ꝑparator me⁹ uel ꝑparatio mea.
Janoa:gubernator uel gubernatio.
Janoe:expectans cōmotionem uel expectatio requietionis.
Janoc:gubernatio uel gubernaculum.
Janon: dormitans merore uel gubernator doloris.
Janua:requies uel requietio.
Janum:dormitās uel dormitatio.
Jaod:cōfitēs uel glorificās:siue cuius est frat aut cuius ē fraternitas.
Jaoe:factura fratris uel frater domini: siue ubi est frat aut ubi ē fraternitas.
Jara:deficiens uel defectio.
Jaraia:timens dominū ul timor domini:seu deficiens domino aut deficiens dominus.
Jaramoth:timēs mortē uel defectio mortis.
Jare:luna uel defectio.
Jarre:idem.
Jared:roborans uel roborat⁹:siue descendēs aut continētia.
Jareden:descēsio corū uel uisio iudicis.
Jaree:silua uel saltus.
Jarphael:dimisi deus uel dimissio dei.
Jarphel:idem.
Jarib:ultio uel diiudicans:siue ulciscens aut diiudicatio.
Jaram:saltuum uel siluarū:siue mons saltuum aut mons siluarū.
Jas:dominus uel dominator.
Jasa:factura mandati uel factus i mādato: siue factum mandatū aut ibitatio eius.
Jassa:dimidium uel dimidiatio: seu factum mandatū aut factū i mādato.
Jasaph:bitator uel bitatio: siue sedens aut confidentia.
Jasahel:dimidiū dei uel dimidiauit deus.
Jasen:domitor uel domatio.
Jasi:equalitas uel desiderium.

Jasiel:equalis deo uel desideriū dei.
Jaso:factura mandati l' fact' i mandato.
Jason:desiderans uel qui mandatū fecerit.
Jasu:conuertens uel conuersio.
Jasub:reuertens uel reuersio: siue reuocans aut reuocatio.
Jasubite:reuertentes uel reuersi:seu reuocantes aut reuocati.
Jathaba:peccātes i ea l' peccatū in eis.
Jathā:dñi pfect' ul' dño ꝓsūmat':siue domini perfectio aut domini consūmatio.
Jathan:dominus humilis uel dei responsio: seu expectans humilitatē aut expectatio responsionis.
Jathanael:expectans humilē deum uel respōdens humilitati dei.
Janadiath: columba defluens tēpore uel columbaris deficiens peccato.
Janathi:colūba ul' ē.syrū ē nō hebreū.
Jaur:expectās incēdiū ul' expectatio luminis.
Jaus:expectās ꝓsiliū l'expectatio festinātis.
Jaçer:adiutus uel adiutorium:siue auxiliās aut auxiliator.
Jaçias:audiēs dñz l'auscultatio domini.
Jaçiel:audiens deum uel auscultatio dei.

hic.b.7.c.post.i.

Baar:mons fortis l'uir suscitator.
Jchaiman:ue requiescēti uel translata ē requietio.
Jchaboth:cecidit gloria l' trāslata ē gl'iatio.
Jchainaan:durū habitaculum uel cōsolatio inhabitantis.
Jchoniū:dura uel uocata:siue ubi ē thalam' aut preparatio consolationis.
Jchuthiel:spes dei uel sperās in deum.

hic.d.post.i.

Daia:dilectus domini uel amabilis.
Jdaias:dilect' dñi uel amabil' domio.
Jdida:dilect' domini ꝓpter dominū uel amabilis dño ꝓpter dominū.Ipse'ē salomon q̄ dilectus domini ꝓpter dominū uel amabilis dño ꝓpter dominū dicitur:propter suā misericordiā scilicet gratuitā:qua eū diligē dignat' ē:cū utiqz dilecti ōe et' mia idignus exīsteret:quē cōstabat māçer esse:7 quē rep hēdit scriptura diuina,p peccato idolatrie: 7 īmoderato amore mulierū.
Jdidia:dilectio dñi uel amabilitas eius.
Jdithun:saliens uel trāsiliēs eos.
Jdox:dilectus uoluntarie uel amabilis uiolentia.
Jdumea:ruffa l'rubea:seu terrēa aut sāguiea
Jdumei:ruffi uel rubei: siue terreni aut sanguinei.

hic.c.post.i.

Eabarim:lapides transeuntes uel acerui lapidum transeuntium.
Jebaar:mons fortis uel electio suscitata.
Jebanias: sapiens domino uel intelligentia domini.
Jebee:presepiū uel exiccatio.
Jeber:imitans fontē uel expectatio putei.
Jebethon:uallis mestitie uel collis merentiū.
Jebgar:eligens uel electio.
Jeblaam:absort' uel absortio:seu absorbens populū aut populus desipiscens.
Jebnael:edificās deo uel edificatio dei.
Jeboch:arena uel luctatio.
Jebus:presepe uel calcata:siue cōculcās aut conculcatio.
Jebusei:presepe meū uel cōculcatio mea.
Jebusei:presepia uel conculcata.
Jecha:torcular uel oppressio:siue opprimēs aut oppressa.
Jechaa:torcular eius uel opp̄mēs eum.
Jechbaa:luctās ei uel arena eius.
Jechda:magnificus uel magnificētia.
Jechdalian:magnificus domino ē uel magnificētia domini est.
Jechdon: incubans populus uel incubatio populi.
Jechelia:torcular laboris uel oppressio laboriosa.
Jechenias:preparans domio uel preparatio domini.
Jechimā possedit populū uel possessio ppli.
Jechimā:uindicans populum uel uindicatio populi.
Jechiman:acquirens populū uel acquisitio populi.
Jechinaam:possidens populuz uel uidicatio populi.
Jechinā:possidens populum uel preparatio populi.
Jechomam:idem.
Jechonias:sic factus uel preparator: seu preparās domio aut ꝓparatio domini.
Jechan:extensio uel iclinatio:seu merces aut mercimonium.
Jechel:cetus dei uel auxilians deum.
Jechçe:torcular lupi uel opprimēs lupum.
Jedala:man' maledicta l'man' maledictiōis.
Jedeboc:manus maledicta tribulans uel maledictionis angustiātis.

Jedeia:sciens dominū uel cognitio domini.
Jedi:sciens me uel cognitio mea.
Jediel:sciens deum uel magnificus deo.
Jedlaph:manum tollēs uel manū ad os: seu manus subleuans aut manuū subleuatio.
Jeddoa:sciēs eum uel cognitio eius.
Jedchan:paruulus uel minoratio.
Jedri:accedens uel applicās:siue accessus aut applicatio.
Jeddu:accinctus uel tentatio.
Jeddua:tentās eum aut accinctio eius.
Jedula:man⁹ maledicta l'man⁹ maledictiōis.
Jephdaia:innuēs domino uel aptio domini.
Jephebel:apertio dei uel aperiet deus.
Jephlad:exclusio pcī uel aptio deiectionis.
Jephlethi:excludens peccatum meū uel apertio deiectionis mee.
Jephon:dñs mirabilis uel dñs uiuificato⁊.
Jephone:nutus uel innuens.
Jephonne:annuens uel innuitio.
Jegal:propinquus uel redimens:seu propinquitas aut redemptio.
Jegali:propinquus mihi uel redēptio mea.
Jeglam:despiciens uel ōspect⁹: siue ꝓtēptus.
Jehel:uiuēs deo l' postulatio dei:siue mutat⁹ deo aut expectatio dei.
Jeheli:uiuēs deo meo l'postulatio dei mei:siue mutat⁹ deo meo aut expectatio dei mei.
Jehi:uita l'exordiū:siue ꝛ̄q̄es aut postulatio.
Jehiel:uita dei uel exordium dei:siue requiescens deo aut postulatio dei.
Jelada:cognoscens dominū l'cognitio dñi.
Jeleph:manū tollens uel manum ad os: siue man⁹ subleuans aut manuū subleuatio.
Jemda:plenitudo uel circūcisio.
Jemei deus meus uel robur meū.
Jemias: numerus domini uel numerabilis domino.
Jemim:robur meum uel dextera mea.
Jemla:parcens maledicto uel commouēs accipientem.
Jemlech:numer⁹ uite l'amaritudo pauoris.
Jemna:mare uel amara : siue numerus aut numerabilis.
Jemuaite:maria uel amari:siue numerabiles aut marini.
Jemubel:dies eius dei uel dies ei⁹ deus.
Jepsem:apertū nomen uel aperta auditio.
Jepta:aperiens uel apertio.
Jeptahel:aperiens deo uel apertio dei.
Jepte:aperiens uel apertus:siue aperuit aut apertio.
Jepton:aperiens dolorem.
Jera:timens ul'timor:siue misericors aut misericordia.
Jeraa:timens eum uel misericordia eius.
Jeracho:aurugo uel demolitio.
Jeramalech:timens deum uel mia dei.
Jeramehel:idem.
Jeramel:idem.
Jerameli:timens deum meum uel misericordia dei mei.
Jeramiel:idem.
Jeramieli:idem.
Jeraon:timores uel timebunt:seu timens iniquitatem aut misericors merentibus.
Jerapolis:iudicium superius uel sine timore misericors ciuitas.
Jerechaā : aurugo populi uel demoliens populum:
Jerebehel:iudiciū dei. l'diiudicās superiora.
Jeremiam:excelsus domio est uel sublimitas domini est.
Jeremias:excelsus dño uel sublimitas dñi.
Jeremihel:excelsus domio deo ul'sublimitas domini dei.
Jerian:timens inutile l'timor dñi est.
Jerias:timens dominū uel timor dñi.
Jerib:odor uel luna.
Jeribai:odor uulturis l'ōfectio deuoratoris.
Jericho:luna uel odor eius.
Jerichontini:odorātes eū uel deficientes ei.
Jerihel:timens deū uel timor dei.
Jerimoth:timens mortem uel metuens altitudinem mortis.
Jerimuth:idem.
Jerioth:iurgiū signi uel iudicū designatio.
Jermai:domin⁹ excelsus l'dñi excelsitudo.
Jeroā:timēs populū uel iudiciū populi.
Jerobaal:iurgiū habens uel iudicium habentis aut iudiciū superioris.
Jeroboal:timor uiri ul'timor uetustatis: siue timens habentē aut timens deuorationē.
Jeroboā:causa populi uel diuisio populi : siue discernēs populū aut sup⁹ diiudicās.
Jeroboseth:iudicās ignominiā uel diiudicās confusionem.
Jeron:timor uel peregrinatio:siue timid⁹ aut peregrinus.
Jeronymus:uisio pulchritudinis uel diiudicans locutiones.
Jerosolyma:pacifica uel uisio pacis.
Jerosolymite:pacifici uel pacē uidentes.
Jesia:aduena uel alienus domino.

Jeruel:collis domini uel uallis benedictiõis.
Jeruſa: ruminans uel ruminatio:ſiue incola tus aut peregrinatio.
Jeruſalē:pacifica uel pacis uiſio:ſiue timor p fectus aut timebit perfecte.
Jeſa:uetuſtas uel planicies:ſiue ſaluatio aut deſiderium meum.
Jeſſa : icenſū uel ſacrificium:ſeu inſule ſacri ficium aut inſule holocauſtum.
Jeſſaar:icenſū:ſuſcitās ul' holocauſti uigilia.
Jeſſaarite:incenſa ſuſcitantes uel holocauſto rum uigilie.
Jeſſai:incenſum meum uel ſacrificium meū: ſiue inſule ſacrificiū aut inſule holocauſtū.
Jeſamarī:uetuſtas amara uel deſiderij ama ritudo.
Jeſan:uetuſtas uel uenerans.
Jeſana:uetuſtas eius uel inueterans eum.
Jeſar:figmentum uel tribulatio:ſiue inſule ſa crificium aut inſule oblatio.
Jeſſar:meridies uel unctio mea:ſiue meridia nus aut methaphoricus olei.
Jeſba : collaudās uel collaudatio.
Jeſbaā:collaudās populum uel collaudatio populi.
Jeſbachaſa:collaudans ſūmum uel collauda tio principū.
Jeſbi eſt in me uel coequatus mihi.
Jeſbinedob:eſt in me ſpontaneus uel coequa tus mihi ſpontanee.
Jeſboch:eſt cinis uel eſt tactus.
Jeſca:tabernaculum uel unctio eius.
Jeſſe:incendens uel incendium:ſiue iſule liba men aut inſule holocauſtum.
Jeſema : ſalus deſiderij uel ſaluatio requie- ſcentis.
Jeſer:finxit uel plaſmauit:ſiue fictio aut plaſ matio.
Jeſerite:fictores uel plaſmatores.
Jeſeſi:equalis ſaluator uel deſiderium ſalua tionis.
Jeſem:deſideriū uel deſideraui.
Jeſu:equalis meus aut equalitas mea.
Jeſpha:unctio uel tabernaculum.
Jeſphan:idem.
Jeſi:equalitas uel tabernaculum.
Jeſſi:incenſum mihi uel ſacrificiū meum.
Jeſias:equalis domino uel ſalutaris domini.
Jeſiel:incenſus deo uel ſacrificiū dei.
Jeſielite:incenſi deo uel ſacrificia dei.
Jeſimuth:deſideriuz dulce uel deſiderata dul cedo.
Jeſmachias:uetuſtas percutiens dominum uel figmentū percuſſionis domini.
Jeſmaras: ſalus deſiderātis dominū uel ſal uatio requietionis domini.
Jeſrel:ſacrificans deo uel liberatio dei.
Jeſua:planicies uel eſt deſideriū meū ſalus.
Jeſue:ſaluatio uel deſiderū.
Jeſui:equalis mihi uel equalitas mea.
Jeſſui:deſideraui uel deſiderium.
Jeſſuite:deſiderātes uel deſideria.
Jeſu :dolor uel eſt in dolore:ſiue ſalus lumis aut equalitas ignea.
Jeſuri:ſal' doloris mei l' ſaluatio ī doloī meo: ſiue ſalus illuminans aut equalitas mea.
Jeſus:ſaluator uel ſalutaris:ſiue ſal' aut ſa lutare.
Jetha:extenſio uel inclinatio:ſiue ſuperfluēs aut ſuperfluitio.
Jethaam:ſuperfluus populus aut ſuperflui tas populi:ſiue inclinans populum aut extē ſio eorum.
Jethaba:bonitas uel declinatio.
Jethabatha : bonitas uel bonitates : ſeu de cliauit ut ueniat aut decliatio peruentiõis.
Jetham:merces uel mercimonium : ſeu incli nās eos aut extenſio eorū.
Jetheba:bonitas uel declinatio ueniētis.
Jethebata:bonitas uel bonitates:ſiue ōclina uit ut ueniat aut decliatio peruētionis.
Jethebeth:bona dom' uel decliatio neniētis.
Jethela:inclinatio palme uel extenſio iniqui tatis.
Jether:modicum reſiduum uel modica reſi duitas.
Jetheth:donans uel donatio.
Jethnaam:poſſidens populum uel fluens po pulo.
Jethra:ſuperfluens uel honorabilis.
Jethraam:honor populi uel ſuperfluens po pulo.
Jethrahel:honor dei uel ſuperfluēs deo.
Jethrai:honor me' uel ſupefluēs mihi.
Jethram:honorans eos uel ſuperfluus eo'.
Jethran : honor dei uel ſuperfluitas g̃e.
Jethrī:ſuperfluū uel honorabiles.
Jethrites:ſuperfluus uel honorabilis.
Jethro ſuperfluens uel honorabilis.
Jethur:uſus uel ordo:ſiue ordinatus aut or- dinatio:
Jethus:extenſio uel ſublimitas.
Jeu : parcens uel commotio : ſeu maleficus aut maleficium.

Jeus:idem.
Jeusa:ipse parcens ei uel ipa cõmotio eius.
Jeubel:ipse parcẽs deꝰ uel ipsa cõmotio eius.
Jeçan:durus uel durities.
Jeçabel:est iter uel ẽ fluxꝰ sãguinis.
Jeçabel:fluxus uanus uel fluẽs sanguinẽ:siue cohabitatrix aut sterquilinij.
Jeçanias:uires eius uel aures eius:siue audiens dominũ aut auscultatio domini.
Jeçar:fortitudo uel adiutorium.
Jeçarite:fortes uel auxiliarij.
Jeçecel:fortis dei uł apprehẽdens deum.
Jeçechias:fortis domini uel apprehẽdẽs dominũ:siue confortauit eũ domin'aut dominus confortatio eius.
Jeçechiel:fortis dei uel apprehendẽs deum:siue deus cõfortauit eum aut deꝰ ꝓfõtatio eiꝰ.
Jeçer:fortitudo uel adiutoriũ.
Jeçerite:fortes uel auxiliarij.
Jeçiel:audiens deum uel auscultatio dei.
Jeçilia:fortis labor uel adiutoriũ laborãtis.
Jeçonias:uires eius uel aures eius:siue audiens dominũ aut auscultatio domini.
Jeçra:semen uel seminator.
Jeçrahel: semẽ dei uel seminauit deus.
Jeçrahelite:seminãtes deo ł semiatores dei.
Jeçraia:semẽ domini uel seminãs domino.

Dic.g.post.i.

Jgaal:uir abiciens uel uir reuelationis.
Jgal:aceruus uel inuolutio.syrum ẽ nõ hebreum.
Jgarsedutha:aceruus testimonij uł inuolutio testimoniorũ.hoc syrũ est.
Jgbathanis:solẽne mandatũ humile uel leta domus respõsionis.
Jllyricũ:aduena uel elementum: siue subuersus aut secunda subuersio.
Jndi:nutꝰ dilucidi ł cõcessiões illumiationũ.
Jndia:nutꝰ dilucidꝰ uel concessio illuminãs.
Jnfamie:natus uel innuit: siue innuens aut concessio.

Dic.o.post.i.

Joa:retinens uel retentio.
Joaa:retinẽs eũ uel retentio eius.
Joaaç:retinens fortitudinẽ uel ubi ẽ retinere: siue dominũ uidens aut domini fortitudo.
Joab:inimicus uel inimicitie:siue est paꝰ aut est paternitas.
Joachaç:fortis uel robustus:seu domino fortis aut domini fortitudo.
Joachim:ubi est ꝓparatio uel cuius est preparatio:siue domio ꝓparatꝰ aut domini resurrectio.
Joachaç:retinẽs fortitudinẽ uel ubi ẽ retinere: siue dominũ uidens aut domini fortitudo.
Joahe:ipse cognoscẽs uel domini cognitio:siue cognoscẽs sciaz aut cognoscẽs ꝓncipiũ.
Joanã:domini decꝰ uel domini pulchritudo.
Joarib:dominus suscitans montes uel dominus uigilãs fortitudine.
Joarí:domino exaltatꝰ uel domini exaltatio.
Joas:sperãs uł tẽporalis:siue dominũ sustollens aut domini plasmatio.
Joathã:perfectus uel perfectio: siue consummatus aut consũmatio.
Joathan:idem.
Joathas:perfecte sustollens uel ꝓsũmata plasmatio.
Joaç:dominũ uidens uel domini fortitudo: siue ubi ẽ retinere eũ aut ubi ẽ ꝓhẽsio eiꝰ.
Job:dolor uel ociositas.
Job:magꝰ uel magnꝰ:siue dolẽs aut ululans.
Jobab:distillãs uel mago pẽ:seu magnꝰ paꝰ aut doloris uel ululationis distillatio.
Jobal:delatus uel delatio:siue dimittens aut dimissio.
Jobama:magꝰ donatus dñi uł dolor gẽe dei.
Jobel:magus dei uel dolẽs deo.
Jochabed:domini germẽ uł domini preparatio:siue domini libamẽ aut dñi itelligẽtia.
Jochel:germẽ diuinũ ł preparatio dei.
Jocelá:cõpmẽs eos uel oppressio eorũ.
Jod:scia uel ꝓncipiũ : seu dominatio dei.
Jodae:ipse cognoscẽs uł dñi cognitio:siue cognoscẽs sciam aut cognoscẽs principiũ.
Joed:dño fuiẽs ł dominũ testificãs.
Joeçer:domini fortis uel domino separatus.
Jophe:domini os uel domini disciplina:siue dominus elegit aut dominus illuminauit.
Jogli:contẽptus uel despiciens.
Joha:domino respondẽs uel domini responsio:siue dominãs ei aut dñatio eius.
Johana:domini donũ ł dñi gratia.
Johãna:dominꝰ misericors: siue domini misericordia:seu dño gratꝰ aut dñs gẽa eius.
Johannã:dñs gratꝰ eis ł dñs mia corũ.
Johanã:erat donãs uel domini donũ.
Johãnan:cuius est donũ ł domini gratia.
Johãnen:dño donatꝰ ł domio gratificatus.
Johãnẽs:domini gẽa uł i quo est gratia:siue

cui donatum est aut cui donatio a domino facta est.
Ioel: dimittens uł mutat⁹: seu defluens aut decipiens.
Ioel: fuit dei uel incipiente deo: siue est deus aut est dominus deus.
Ioachim: qui ē consurgens ł domini resurrectio: siue domin⁹ suscitās aut dño suscitāte.
Ioiada: dominū cognoscēs aut dñi cognitio.
Ioiade: domini cognitio uel ipso domino cognoscente.
Ioiaden: dominus cognoscens fontem uł domin⁹ cognoscēs oculū.
Ioiarib: domini ultio ł domini iudiciū.
Ioiarim: dominū exaltās uel domini exaltatio: siue dominus saltuum.
Iomna: matutina uel dextera eius.
Iona: colūba uel donans: siue ubi est donat⁹ aut ubi ē donatio.
Ionadab: domio obediēs ł domini spōtane⁹.
Ionadab: colūba p̄cipua uł donatio patruel⁹.
Ionas: donans uel donatus: siue cui est donatio aut qui donatus ē deo.
Ionathā: colūba ueniens uel colūbe donū: siue colūba dās aut domini donatio.
Ioni: colūba mea ł donās mihi: siue donū meum aut donatio mea.
Ioppe: pulchra uel pulchritudo.
Ioppite: pulchri uel decori.
Ior: riuus uel fluuius.
Iora: riuus ei⁹ ł fluuius eius: seu manus sublimium aut domini celsitudo.
Iorabeth: dom⁹ excelsa ł domus sublimiū.
Iorarei: riu⁹ spinaꝝ ł fluuius cōpunctionis.
Iorā: qui ē excelsus aut ubi ē excelsus: siue dominus excelsus aut domini sublimitas.
Ioran: riuus doni ł fluuius gē.
Iordanis: riuus iudicū uel fluuius iudicātis: siue descēsio eorū aut apprehēsio eorū.
Iore: riuus excelsus ł fluuū exaltatio:
Iorim: riuus eorū uel fluuius eorū: siue excelsus riuus aut fluuius exaltatus.
Iora: factura mādati ł domini saluatio.
Iosabeseth: ubi ē saturitas germinis uel ubi ē saturitas resurrectionis.
Iosabeth: dñi saturitas ł domini iuramētū.
Iosabia: ubi ē incensū domini uel in quo ē iuramentum.
Iosaph: domini speculū ł domino uicular⁹: siue domini labium aut domini āgustiat⁹.
Iosaphath: ipse iudicās uel ipse iudicat: siue domini iudiciū aut dominus iudicabit.
Iosech: domini iustus ł domini iustificatus
Iosedech: idem.
Ioseph: augmentum uel appositio.
Iosephus: augēs ꝓsilio ł apponēs festīationē.
Iosphias: ipse liber domio ł ipa libertas dñi.
Iosias: ubi ē incensū domini uel in quo est sacrificium.
Iosophanias: domino abscōditus uł domini speculator.
Iosoias: ubi ē sal⁹ domini uel in qno est saluator dominus.
Iosue: salus uel saluatio: siue saluator aut salnaturus.
Ioth: scia ł ꝓncipiū: siue doiatō aut dñatio.
Iotha: ē perfectus uł ē pfectio: siue ē domini perfectus aut ē domini perfectio.
Iothā: domini perfectio uel domini consūmatio: siue pfectio corū aut cōsūmatio corū.
Iothan: sciēta domini uel ꝓncipiū gē.
Iouis: inimicus hic ł domin⁹ ille.
Ioçabaad: domio dotat⁹ ł domini dotatio.
Ioçbad: domini fluens torris uel domio torris fluitio.
Ioçabad: domini dotatus ł q̄ ē dotat⁹ a dño.
Ioçabeth: domini dos ł q̄ ē dotata a domio.
Ioçachar: domini ultio ł domini iudiciū.
Ioçaded: domini fortis seruus uel dominum fortē testificans.
Ioçarib: domini ultio uł domini diiudicatio.
Ioçian domini ductio ē uł domini oliua ē.

hic.r.post.i.

IRad: ciuitas descendens uł ciuitatis descēsio: siue uigilās fluus aut suscitans testimonium.
Iras: frat⁹ meus uidēs ł frīs mei uisio: seu uigilātē sustollēs aut uigilās plasmationi.

hic.s.post.i.

IS: uir uel assumptus.
Issa: mulier uel assumptio.
Isaac: risus ł gaudiū.
Isaar: uir uigilās ł uir suscitator.
Isaarite: uiri uigilātes ł uiri suscitatores.
Isaachar: q̄ ē memo: ł dominū memorās: seu uir mercedis aut ē merces mea.
Isacharite: q̄ sūt memores ł dñz memorātes: seu uiri mercedū aut sūt mercedes mee.
Isai: salus mea uł domini salutare: seu uir deuorator aut uir assumens.
Isaias: domini salus ł domini salutare.
Isar: uir paruulus uł uir iminutus: seu uir uigilās aut uir suscitator.
Isari: uir paruul⁹ mihi uel uir minorationis

seu uir suscitās me aut uir uigiliaꝝ mearū.
Isbaal: uir uetustus uel uir deuorator.
Isboam: uir deuorans populū uel assumpt⁹ in fortitudine populi.
Isboseth: uir cōfusionis uel assūpta cōfusio.
Iscarioth: uir memorie uel est merces ei⁹: seu memoria mortis ei⁹ aut memoriale dñi.
Ismuth: desert⁹ l' assumēs dissipationē.
Ismahel: uir auditus deo uel assumens exaudition̄ dei.
Ismahelite: uiri auditi deo ul' assumētes exaudiciones dei.
Israel: mens uidens deū l' ē uidere deū.
Israel: uir uidens deū uel princeps cū deo: siue dei uisio ē aut fortis directus dei.
Israela: mens uidens deū uel princeps cum deo suo: siue est uidere deū eius aut directio dei sui.
Israelite: uiri uidētes deum uel assūpti prīcipes cum deo.
Isuar: uir paruulus uel uir īminutus: siue uir salutis aut assūptio salutaris.
Isui: uir loquēs l' assūptio salutis mee.
Istob: uir bon⁹ l' assūptio bonitatis.
Italia: mēs excedēs l' mētis excessus.
Italica: mēte excedēs l' mētis excessio.
Italici: mentiū excessus ul' mēte excedētes.
Ithamar: insule palma ul' insule amaritudo: siue ubi ē amar⁹ aut ubi ē cōmotio.
Iturea: montana l' sublimis. syrū ē ñ hebreū.
Iturei: montani uel sublimes.
Ith⁹: mons excelsus l' mons sublimitatis.

hic.u.post.i.

Ubileus: annus remissus uel annus remissionis.
Iuchal: potentia uel fortitudo.
Iuchadam: potestas opprimens eos uel fortis oppressio eorum.
Iudaia: confitēs dominū l' glorificatio dñi.
Iudaismus: laus uel confessio.
Iudaite: confitentes uel glorificantes.
Iudas: confitens uel glorificans.
Iudea: confessio uel glorificatio.
Iudei: laudantes uel confitentes.
Iudi: laudans uel confitens.
Iudith: confitens uel glorificans.
Iulius: incipiens uel principium.
Iulia: idem.
Iunius: incipiens uel principium.
Iunia: idem.
Iupiter: inimic⁹ separās uel domin⁹ separatō.
Iust⁹: elat⁹ l' elatio: siue pcēs aut ipe alleuat⁹.
Iuth: principium uel dominatio.

Sequitur de icipientibus ab. l. littera.
Labaddon: apollion grece: extminans uel exterminator latine.
Laabim: deusti uel inflammātes: seu deustio aut inflāmatio.
Laada: flāma iudicij uel deustio iudicātis.
Laadon: perdens uel interficiens.
Laamas: iniquitas uel ad iniquitatē.
Labaddom: perdens uel interficiens: siue solitarius aut solitudo eorū.
Laban: album uel albedo: siue candidus aut candidatio.
Labana: dealbans eum uel candidatio eius.
Labaoth: uenientes uel egredientes.
Labeth: acceptans uel acceptabilis.
Labem: candor uel candidum: siue cor eoruꝫ aut cor filio meo.
Labum: deusti uel inflāmantes: siue deustio aut inflammatio.
Labo: ingressus ul' ingressio: seu uenientes aut ingredientes.
Laboth: idem.
Lacedemonia: consurgens silentium uel consurrectio sanguinea.
Lacedemones: consurgētes silentio uel cōsurgentes sanguinei.
Lachis: interest uel sibimet uir.
Lachor: consurgens uel consurrectio.
Lachū: consurrectio uel ad consurgēdum.
Labed: ipse sibimet uir l' ipsemet uir suus.
Laphidoth: lāpas quasi os cultri: ab ore nō ab osse.
Label: in deo uel in deum.
Lais: leo uel filius leonis: siue ipse sibimet uir aut ipsemet uir suus.
Laisa: leena ul' in salutem: seu filia leonis aut fila leene.
Lamathara: signum uel conditio: siue ad signum aut conditum.
Lamaçabathani: ut quid dereliquisti me uel ut quid derelictio mea.
Lamaçapthani: idem.
Lamech: quādo ē nomē littere fultura uel adiutoriū: siue erectio aut firmamentū.
Lamech: quādo ē nomē hominis pcutiēs uel percussio: siue humil' aut hūiliat⁹.
Lamuel: cū q̄ ē de⁹ l' i q̄ ē benedictio.
Laodicia: fuit i uoītu l' natiuitas expectata: siue trib⁹ amata a dño aut trib⁹ amabil' dñi.
Laodicēses: sunt i uomitibus uel natiuitates

expectate:seu tribus amate a domino aut tribus amabiles domini.
Laonimim:tribus uel matres:seu philarchi multarū tribuum aut principes multorum populorum.
Lapidoth:fulgor l' fulgur:siue fulgurans aut fulguratio.
Larma:sublimitas uel consurrectio.
Lasa:salus uel saluatio: siue i salutem aut in saluationem.
Lasabi:sperauit in me l' i domio spes eius.
Lastenis:sal' dōata uel saluator a domino.
Latusim:fabri uel malleatores.
Lazarus:adiutus domini l' auxiliat' a dño.

Hic.e.post.l.

LEbana:albedo uel cādidatio.
Leben:candidum uel cādidatio.
Lebeus:corculum uel quasi cor.
Lebna:later uel cementum.
Lebni:lateres uel cementa.
Lebnitici:latericū uel cementarū.
Lebona:albedo uel candidatio.
Lecha:gena eius uel maxilla eius.
Lechi.gena mea uel maxilla mea.
Lechis:gena uiri ul' maxilla assumpta.
Lechū:consurgens uel consurrectio.
Ledā: flāma iudicans uel exurgens.
Ledibel:flāma iudicans deo uel exurgens in dicium dei.
Leedan:flāmā iudicās uel exurgēs iudiciū.
Leemas:iniquitas uel ad iniquitatē.
Leeth:flāma uire uel exustio pauoris.
Legbatha:ignis uel incendium.
Leem:panis uel refectio.
Lemaçabathani:ut quid dereliq̄sti me:uel ut quid derelictio mea.
Lem:additio uel frequēs bona operatio.
Lesa:salus uel saluatio:siue i salutem aut in saluationem.
Lesem:ad nomē iudicū l' ad auditionē.
Lesemdan:ad nomen iudicū uel ad auditionem iudicantis.
Leuaboth:uenientes uel edificantes.
Leui:additus uel appositus:siue assumptus aut applicatus.
Leuite:additi uel appositi:siue assumpti aut applicati.
Leuites:adiectio uel appositio: siue applicatio aut prosecutio.
Leuiathan:persequens eos uel additamentū eorum.

Hic.i.post.l.

LIa:laborans uel laboriosa.
Libanus:albus uel candidus: siue candor aut candidatio.
Libertini: factura palee l' faciētes paleas.
Libya: ueniēs uel introiens.
Lychaonia: suscitans ul' suscitatio:siue ad suscitandū aut ad suscitationē.
Lychaonū:suscitātes uel ad suscitandum.
Lyci:consurgēs ul' lachrymas fundens.
Lycia:lachrymas fūdēs ei l' cōsurrectio ei'.
Lycius:cōsurgēs uel ipse suscitās:siue lachrymas fundens aut lachrymarū effusio.
Lycū:cōsurgētes l' ipsi suscitantes:siue lachrymas fūdētes aut lachrymarū effusiones.
Lyconia:suscitās ul' suscitatio.
Lyconiēses:suscitātes uel suscitati.
Lydi:geniti uel edificati.
Lydia:nata ei uel edificatio eius.
Lydū:nati ul' edificantes.
Lydda:utilis ul' edificata.
Lyddū: nati ul' edificantes.
Linns: tibicen uel candidatus.
Lisama:nata tētatio l' natiuitas tētationis.
Lisias:generās uel generatus.
Lysimachus:generās pcussionē ul' generationis percussio.
Listra:genus decorū uel generās decorē.
Listris:utilitas āgustie l' utilis tribulatio.
Lychostratos:sublimitas ul' procliuium:seu generās latitudinē aut utilitas seruitutis.

Hic.o.post.l.

LObna:alba uel candida:siue albor aut candidatio.
Lobeni:albus uel candidatus:siue cor mihi aut cor filij mei.
Lobni:albus uel candidus:siue albor aut cādidatio.
Lobnitici:albi uel candidi:siue albedines aut candidatores.
Loboni:albus uel candidatus:siue cor mihi aut cor filio meo.
Lod:uinculū uel declinatio.
Lodabar:ipsi ue:bū l' ipsi fmocinatio.
Lodadid:ipsi:fuitus uel ipsi testificatio.
Lodadin:ipsi causa uel ipsi iudiciū.
Loide:consecutio utilitatis uel que cōsecuta est utilitatem.
Lomna:lateres cādidati l' laterū cādidatio.
Loomnū:philarchi multarū tribuū uel princeps multorū populorū.
Loth:uacans uel declinans: seu uinctus aut

ipſe concluſus.
Lotham:ipſe concludens eos uel ipſe uinculum eorum.
Lothan:uinculū uel concluſio:ſeu declinans donū aut uacans gratie.
Lothe:uinculū ei⁹ uel ipſa concluſio.

Dic.u.poſt.l.

Lucas:ipſe eleuās uel ipſe cōſurgēs.
Lucius:idem.
Lud:uinctus uel declinās:ſiue utinam natus aut utinā utilis.
Ludim:uinculati uel declinantes : ſiue fortiū ꝓſunt aut utinā proficientes.
Luith:gene uel maxille.
Luza:nux uel amygdalū.

Sequit de icipiētibus a littera.m.

Malabeel:congregauit deus uel congregatio dei.
Maacha:mollicies uel confractio.
Maachati:fracta eſt mihi uel confracti ſunt mihi:ſeu uenter ceſus aut uētris pcuſſio.
Maadi:menſura ſerui mei uel q̄ ſufficiēs teſtimonium meum.
Maahi:ꝓgregat⁹ mihi l' cōgregatio mea.
Maara:chorus uel infirmitas.
Maalaph:de mille uel de doctrina.
Maalath:chorus peccatorum uel ifirmitas temporalis.
Malaehel:laudās deum uel laudatio dei.
Maalmeon:ō hitatiōe l'habueīt hitationē.
Maalon:de feneſtra uel a principio:ſeu conſūmatus aut ſecuritas.
Maallon:idem.
Maama:cōgregatus populus ei l' ꝓgregatio populi eius.
Maamite:congregati populi ei uel cōgregationes populorū eius.
Maamad:deſideriū uel deſiderabilis.
Maanath:requieſcens uel requietio.
Maaria:amara uel domus mea:ſiue ex uiſione aut ex iuſſione.
Maaroth:fouee uel ſpelunce.
Maaſias:onus domino l'aſſūptio dñi.
Maath:deſideriū uel deſiderabilis.
Mabar : munitum ſuſcitans uel munimen uigilie.
Mabdibel:munitus deo uel munitio dei.
Mabdibelite:muniti deo l'munitiōes dei.
Mapſan:munitus uel protegens:ſiue munimen aut protectio.
Mabſar:munies uel munitio.
Macha:ingeniū uel percuſſio.
Machabeus:protegēs ul' protectio:ſiue percutiens aut ingenioſus.
Machabei:protegētes uel protectiones:ſiue percutientes aut ingenioſi.
Machathi:ſubactus mihi l'mollicies mea.
Maceda:exuſtio ul'orientalis:ſiue prius aut in anteceſſum.
Macedan: exurens ul' exuſtio:ſiue oriēs aut antecedens.
Macedonia:combuſta uel cōbuſtio: ſiue antecedēs aut orientalis.
Macedones:cōburētes uel combuſti:ſiue antecedentes aut oriētales.
Maceloth:cetus uel eccleſie:ſiue congregati aut congregationes.
Macelloth:idem.
Macema : exurens dominus uel orientalis domini.
Maces finis uel definitio.
Macces:idem.
Maceth:oriēs uita uel antecedens.
Machi:quid eſt uel quia eſt:ſiue rex me⁹ aut regnum meum.
Machiel:rex me⁹ de⁹ uel regnū meū dei.
Machimath:quid eſt donū ul' q̄d ē donatio.
Machir uenūdabit uel reſtituet:ſiue uidens aut de ifirmitate.
Machirite:uenūdabant uel reſtituēt: ſeu uidētes aut de infirmitatibus.
Machinas:humilitas uel attrectatio.
Machinathar:humilis ul' attrectata:ſiue tā gens aut uilitas tributorū.
Machoſis:cōcupiſcētia uel cōcupiſcibilis.
Mada:mēſura uel q̄ ſufficienter.
Madabas:menſuram uenientē ſuſtollēs uel ſufficientie uenientis plaſmatio.
Madabena:a ſaltu eius ul' a nemore eius:ſiue ſaltus eorū aut nemus eorū.
Madai:mēſura mea l' q̄ ſufficiēter mihi.
Medaliel:turris mea deus uel defenſio, mea deus meus.
Madan:contradictio uel hitaculū:ſeu mēſura doni aut ſufficiētia gratie.
Madbares:heremus uel ſolitudo.
Madia:mēſura dñi l'ſufficiēs domino.
Madiam:de cauſa uel de iudicio:ſiue in cauſam aut in iudiciū.
Madian:reſpondēs uel diiudicans: ſiue iniquitas aut cōtradictio.
Medianei:reſpondētes uel diiudicantes:ſeu iniqui aut contradicētes.

Madianite:idem.
Madi:turris testium uel mensura fuitutis.
Maddim:iudiciū uel diiudicatio.
Madmena:mensura uiscerum uel q̄ sufficiē ter ex ipsis.
Madon:cōtradictio uel habitaculū:siue ihabitatio aut inhabitantes.
Mapha:speculator uł speculatio:siue de speculo aut de speculatione.
Magal:colonia uel transmigratio.
Magala:transmigrans cum uel colonia ei⁹.
Magalim:colonie uel transmigrationes.
Magbena:defendens filium sibi uel defensio filij eius.
Magdal:magnitudo uel turris:seu premuniens aut premunitio.
Magdael:turris dei ł magnificauit me de⁹.
Magdalum:magnitudo ł tris: seu defēdens eos aut premunitio eorū.
Magdalena:magnifica uel premunita: siue turrensis aut defensibilis.
Magdabel:turris dei uel magnificans deū: siue multū accepit a deo aut magnificauit me deus.
Magdagad:turris pirate uel defendens accinctū latrunculum.
Magdol:turris uel magnitudo.
Magdola:turris eius uel magnificās eū.
Magdola:quis grandis uel que turris:siue que est magnitudo aut que ē magnificētia.
Maggedda:ānūciās ł ānunciatio.
Magedan:fructus doni uel annunciatio gratie:siue poma eius.
Maggeddo: tētatio uel de tētatione:siue pomorū eius aut fructū cene eius.
Maggeddon: tentans uel tentatio:siue cenaculū aut inhabitatio.
Mageth:cena pauoris ł tētatio uite.
Magmas:tangēs ł de tactu:siue uile tributū aut utilitas tributorū.
Magog:doma uel tectū:siue de tecto aut de domate.
Magro:guttur uł de fauce.
Magron:gutt meroris uel de fauce iniq̄tat⁹.
Mahari:domus uisiōis ł amaritudo mea.
Mahelchiam:ex dei parte ł ex uita excelsa.
Mahubiahel: ex uita deus uel quis est dominus deus.
Maida:cōtradictio uel mensura sufficiēs.
Maimam: desideratus eis uel desiderium eorum.
Malach:angelus uel nuncius.
Malachi:angelus mei uel ānunciatio mea.
Malachias:angelus domini uel annunciās dominum.
Malachim:liber regū.
Malachim:nunciās eis ł angel⁹ eorū.
Malachoth:liber regnorū.
Malachoth: angelus tempore uel annuncians responsionem.
Malalai:laudator me⁹ ł laudatio dei.
Malalehel:laudās deū uel laudatio dei.
Malalehelh:āgeli uel annunciatores.
Malasar:laudator principis uel despector angustiarū.
Malathra:uisio uel de uisione:siue despiciēs aut despectio.
Malcha:regnū uel principat⁹.
Malchi:rex meus uel principās mihi.
Malchia:regnator dominus uel principat⁹ domini.
Malchon:rex mestitie ł prīceps iniquitatis.
Malchus:rex cōsilij uel princeps festinator.
Maleth:nūcius uel regnator.
Maleloth:angelus uinctus uel annuncians declinationem.
Maloth:princeps uel annunciator.
Malohoth:angeli uel annunciatores.
Mallothe:plenitudines uel adipleti.
Mambre:diuidēs uel diuisio:siue claritudo aut perspicuitas.
Mābres:mare ī capite ł mare pelliceū.
Mamoaçer:de longe uel delongatus:seu alienatus aut alienatio.
Mammon:lucrum pecunie uel cupiditas diuitiarum.
Māmona:diuitie uł cupiditates:utrūq; hoc nomen syrum est pariter et hebreum utrinq; mixtum.
Mamucha: elongās calorem uel alienatio prestolationis.
Mamucham:idem.
Man:quid uel quomodo.
Manna:quid ē hoc ł quomdo ē istud.
Mana:donās uel requiescēs.
Manaa: munus uel consolatio:seu sacrificium aut holocaustū.
Manath:munera uel consolationes: seu numerās uitā aut pauoris completio.
Manad:sepulchrū uel monumentū.
Manaem:consolās uel consolatio.
Manaem:castrū uel tabernaculū: siue requies aut consolatio.
Manath:requies uel sepulchrū.

Manaim:castra l'tabernacula:seu requietio
nes aut consolationes.
Manasses:necessitas uel obstupescens: siue
obliuiosus aut qui oblitus est.
Mane:numerus uel numeratum:siue cōple
uit aut completio.
Maneeth: numerus uite uel numerās uitā:
seu cōplens pauorē aut pauoris cōpletio.
Manhu: q̄dnā hoc est l'quomodo ē istud.
Manzameroth:tridentes uel fuscinule: seu
complens pauorem.
Manlius:quid laboras uel quomodo labo
riosus es.
Manne:requiescens uel requieuit.
Maoth:curatus uel curatio.
Maol:chorus uel plenitudo.
Maon habitaculū uel habitatio.
Maoçim: inhabitationem uidens ul' habita
culum fortitudinis eorū.
Mapsa:munimen uel protectio.
Mapsam:muniens eos l' ꝓtectio eorū.
Mara:amaricans uel amaritudo.
Maradath:amara continentia l' amara iac
tantia:seu amare continens aut amarus ar
roganter.
Marai:amaricans me uel amaritudo mea.
Maraioth:amara scientia uel amaricans do
minatio.
Marala:amara concessio uel amaricāter cō
cedens.
Maranatha:ī domini nr̄i aduētu l'quādo do
minus noster adueniet:syrū ē non hebreū.
Marath:amarū tēpus l'amaritudo pcc̄i.
Marchaloth: quadrige uel quadrigantes.
Marcus:attritus uel defricatus.
Marcus:amarus uel declinatus:siue certus
aut sublimis mandato.
Mardath:amara cōtritio uel īpudēt̄ ꝯtrit'.
Mardochai:amare conterens uulturem uel
amara cōtritio deuoratoris.
Mardocheus:amare conterēs īpudentē ul'
amara contritio impudentis.
Mares:amare tollēs uel amara plasmatio.
Maresa:a capite uel a principio.
Mareth:amara uita l' amaritudo pauoris.
Maria:illumīata uel illuminatrix.
Maria:smirma maris uel stella maris: siue
illuminās aut mare amarū. syro autē ser
mone domina īterpretatur.
Mariboth:lites uel iurgia:siue discensiones
aut contradictiones.
Marimuth:litigās uel cōtradicēs: siue ama
ra mors aut amaritudo mortis.
Marisa:a capite uel a pricipio:seu amare tol
lens aut amara plasmatio.
Marina:amarū onus uel amara retētio.
Marodach: amara procacitas aut amara
contritio.
Maroioth:amara sciētia l'amaricās dñatio.
Marom:sublimis uel de excelso: seu amare
tristis aut amara tristitia.
Marsana:amare abūdās l' amara egressio.
Martha:ꝓuocās uel irritās:syro autē sermo
ne dominās aut dominatrix.
Masa:onus uel assumptio.
Masaa:onerās eā uel assūptio eius.
Massa:pōdus uel alleuatio.
Massada:retinēs uel requirēs:siue assumēs
seruitutē aut onerās testimonium.
Massaphor:rostra incēdentia uel de tribula
tione rostrorū.
Masai: onus meum uel assūptio mea.
Masaia:onus domino l' assūptio domini.
Masal:parabola uel prouerbium.
Masan:iocunditates uel iocunditatibus:si
ue onus doni aut assūptio gr̄e.
Masech:pincerna uel propinatio.
Masepha:speculator l' de speculatione.
Masephat:speculatio uel cōtemplatio.
Maseia:onus dño l' assūptio domini.
Masena:ꝓspera secunda:seu secundans aut
secundatio.
Masera:eruditio uel disciplina.
Maserai:eruditi uel disciplinati.
Maserecha:libās uel attrahens:siue libatio
aut uectigal uanū.
Maserephot:speculās superindumentū uel
contēplator superhumeralis.
Maserath:specula uel refugia:siue munitio
nes aut protectiones.
Maspha:speculatio uel contēplatio:siue de
speculatione aut de cōtemplatione.
Masphat:ꝯtēplās tēp' uel speculator pcc̄i.
Masphe:speculatio uel contēplatio.
Masia:onus domino l' assūptio domini.
Masloth:prouerbia uel parabole.
Masma:exaudiēs uel exauditio.
Masmana:auditor doni l' exaudiēs gr̄am.
Masob:onus ſui l' assūptio ſuitutis.
Masobia:speculās dñm l' assūptio dñi.
Masrecha:uectigal uanū l' attracta libatio.
Masrephot:speculās supindumentū uel cō
tēplator superhumeralis.
Masresa:onus īpiū l' assūptio iniquitatis.

Matha:donãs uel donatio:siue tributũ aut humile forũ.
Mathalam:cõsũmãs eos l' pfectio eorũ.
Mathama:manus uel donatio.
Mathan:donans uel donatus: seu donator doni aut donatio gẽ.
Mathana:donãs ei l' donatio eius.
Mathanaí:donũ eius mihi uel donatio eius mea.
Mathanía: donans domino uel donatio domini.
Mathaníam:donatus dominus eis ul' donatio domini eorũ.
Mathaníte:donatores uel donatí:seu donatores donorũ aut donatores gẽarũ.
Matharís:cõpluta uel cõplutio:seu cõplur' aut cõplutio mea.
Mathat:donans peccatum uel donatio temporis.
Mathatha:donans peccatuz ei uel donatio temporis eius.
Mathathías:donatus a domino uel donuz domini aliquãdo.
Matheba:dulcis saturitas uel dulcedo saturitatis.
Mathetha:donãs ei uel donatio eius.
Mattheus:donator consilij uel donum festinationis.
Mathíama:donator gratie domini uel donans donationẽ domino.
Matthías:donat' domino uel donatio dñi: p iuda scilicet i cui' loco positus est.
Mathímum:donum domini est uel donatio domini est.
Mathlan:consũmans eos.
Matzabith:pscutio l' uirga descendẽs.
Matreth.iconom' uel dispẽsator.
Mathras:dono indigens uel donator dormitans.
Mathusalam: mortẽ misit uel mortis emissio:siue mortus interrogator aut mortuus est et interrogauit.
Mathusale:idem.
Mauthel:uiuens deo l' uiuẽs de':seu ex uita dei aut quis ẽ sicut dominus deus.
Mauman:quis est de lõge l' ex uita alienat'.
Maça:ex hoc uel ex istis.
Maçarathçodion:id est signa horoscopi per duodecim horas.
Maçarothçodiacon: que mathematici duodicim signa appellant.
Maçia:ex hoc dominus l' ex isto dñatio. ẽ
Maçian:ex hoc dominus est uel ex isto dominatio est.
Maçioth:ex hoc tempus ul' ex istis respõsio.
Maçuroth:uincula uel disciplíne:seu successiones uel exclusiones.

pic.e. post.m.

Mechedem ab exordio l' cõtra orientẽ.
Mechia:pcussus domio l' pcussio dñi.
Mechmas: humilitas l' attrectatio.
Mechine:basis quiescens ul' uenundatus cõmotioni.
Mechomoth:sulture uel suppositiones.
Mechorath:uenundatus mihi uel uenundatio mea.
Mechurathíte:uenundati uel uenũdatores.
Medab:fames antiqua l' fames ãtiquarũ.
Medaba:fames ãtiq ei' ul' fames ãtiqrũ ei'.
Medabena:onus uel pondera:siue de onere aut de ponderibus.
Medad:mẽsus est uel acquieuit:siue metiẽs aut mensuratio.
Medala:aque sublimes l' mẽsura i aqua.
Medam:mentiens uel respondẽs:siue mẽdacium aut responsio.
Medana:aque eminẽtes l' aq̃rũ eminẽtia.
Mede:mẽsura uel aque eminẽtes.
Medemena:mẽsura uiscerũ ei' uel aque eminẽtes ex ipsis.
Medena:ap̃ sublimes l' aquarũ sublimitas.
Medi:adequati uel mẽsuratores.
Media:mensura uel adequatio.
Medin: mensurans causam uel adequatio iudicij.
Medon:mensurans dolorem uel adequans murmurationẽ.
Medro:mẽsura uel mẽsuratio.
Meeber:de qua uel ultezior.
Meethabel:benigna dei l' benignitas dñi.
Meeçabel:benigna dei uel bonitas dei.
Meohaath:iper' aque l' ipetus aquarũ.
Mephath:speculũ l' speculatio.
Melth:speculũ uite l' speculatio pauoris.
Megia:despiciẽs uel despectio.
Megbis:despiciens confusionem uel despectio ignominie.
Meida:cõtradictio uel mẽsura sufficiẽs.
Meiçabel:benigna dei ul' benignitas dñi.
Mela:uallis salis uel uallis salsa.
Melcha: regina uel regnatrix.
Melcham:regẽs eos l' rex eorũ.

Melchi:rex meus uel regnans mihi.
Melchias:rex dominus uel regnū domini.
Melchiel:rex meus deus uel regnum meum dei.
Melchielite:reges mei deo l'regna mea dei.
Melchisedech:rex iustus uel rex pacificus:siue rex pacis aut rex iustitie.
Melchisua:rex saluator l'regnū salutis.
Melchisue: rex loquax uel regnum cantilene:siue rex meus tyrannus aut rex meus perditio.
Melchon:rex eorū uel principās eis.
Melchon:rex meroris uel princeps iniqtat'.
Melchonoth:fulcra uel regna:siue reges induti aut regū cubicula.
Melia:uallis salis uel uallis salsa.
Melech:chorus uel a principio.
Melech:regnū uel regnator.
Melechi:chorus meus l'a pricipio meo.
Melechias:chor' domini uel a pricipio dñi.
Melithme:infirmitas uel de infirmitatibus: seu mandatum būle aut mādatum bumilitatis.
Mello:plenus uel plenitudo:siue adimplet' aut adimpletio.
Meloth:pleni aut adipleti:siue plenitudies.
Melothi:pleni mei uel adimpletiones mee.
Melloth:pleni uel adimpleti seu plenitudines aut adimpletiones.
Mellothi:pleni mei uel adipletiones mee.
Melsa:ixa uel in azimis.
Melluch:uallis salsa ignis mordentis ul'ual lis salis dolorē prestolantiū.
Mellucharem:uall' salsa mordentiū lapides uel uallis ignea lapidū aceruatorū.
Melluth:plenitudines uel adipletiões.
Mem:a quo uel ex ipsis.
Mēbrana:aperta uel manifesta: seu apertio uel manifestatio.
Memphis:os uel ab ore:siue os eius aut os ex ipsis.
Memphiboseth:os cōfusū ul'os cōfusiōis: siue os ignōinie aut de ore ignominia.
Memphon:os meroris ul'de ore iniqtatis.
Memmius:ex quo quis:uel ex ipsis iste.
Memim:aque mee uel uiscera mea ex ipis.
Memrath:ex quo dec' l' uiscera cōmotiōis.
Men:uiscera uel ex ipsis.
Menna:uiscera mea l'ex ipsis intimis meis.
Mene'aus:uiscera maledicta uel ex ipsis maledictis.
Mer:apertus l'manifestus: siue illuminans aut illuminatio.
Merab: multitudo ul'de multitudine: siue manifestans patrē aut illuminatio patris.
Merari:amaricans uel amaritudo:siue aperiēs uigilias aut illuminās suscitationē.
Merarite:amaricantes uel amaricati:siue aperientes uigilias aut illuminantes suscitationem.
Mercurius:aperiens ciuitatibus uel illuminans occursū signi.
Merc:apertus uel manifest':siue illumians eum aut illuminatio eius.
Mered:rebellis l'apertio:siue illuminās aut manifestatio.
Merepheth:fouens uel cubās:siue cubabat aut cōfouebat.
Meremuth:aperiens mortē uel illuminans mortuos.
Meribaal:litigās cū marito l'litigās cū altissimo:siue litigās i maritū aut litigans cōtra altissimum.
Merimuth:aperiens mortem uel illuminās mortuos.
Merob:multitudo uel multitudine.
Merodach:amara procacitas uel amaritudinē imittēs:seu amare contru' aut amara contritio.
Merom:aque uel profunditates.
Meron:illuminans merētes uel manifestās iniquos.
Meronath:illuminans merētes tēpore l' manifestās iniquitatē peccati.
Meronathites:illuminās merētes tempore uel manifestās iniqtatē.
Meroz:aperiēs uisionē uel immutatio fortitudinis.
Meroz:cōsulēs l'cōsiliū:siue arcanū aut aq̄ sacramentorū.
Mes:hospes uel hostis:siue mensurator aut mensuratio.
Mesa:cuado uel aqua rara.
Mesa:hospes eius uel hostis eius:siue mēsurās eū aut mensuratio eius.
Messa:hospes saluās l'mēsura salutis.
Messara:aqua rara uel propinatio:siue dās potū aut propinator.
Mesach:ppinās l'potū dās:siue hospes fratris aut hospes fraternitatis.
Messalem:hospes missus uel reddēs reddi tionem:seu mensurans pacem aut hospes iustitie.
Messaloth:euadēs uiculū l'aq̄ raī ōclinatio.

Mesameleth:potū dans choro uł propinās a principio.
Mesech: amens uel trahens: siue cōpressus aut compresso.
Mesech:deficiēs uel prolongās: seu defectio aut prolongatio.
Masepha:speculator uel cōtēplator: seu speculatio aut contemplatio.
Meselima:capiēs eos domino uel palpatio eorum deus.
Meseroth:uincula uel disciplīe:seu successiones aut exclusiones.
Meseçabel:benign⁹ deo ł mēsurator domini.
Mesphar:speculatorem suscitans uel contēplationis uigilia.
Mesphareth: hospes hiās ł hospitis hiat⁹.
Mesphe: hospitis laqueus uel hospitis disciplīe.
Messias:chrisma ł unctio:siue christus aut unctus.
Messolam:hospes seculi uel mensura eternitatis.
Messolam:capiens eos ł palpatio eorū.
Mesopotamia:eleuata uoce quadam uel eleuatio cuiusdam uocationis.
Mesrahim:hospitans eos uel mēsura eox. Sciendum uero ꝙ mesram egyptus appellatur.
Mesti:uarius uel uarietas.
Messulam:mensura doloris ł hostis āteriō.
Metheba:dulcis uel dulcedo.
Methiba:uirga uel lectulus.
Methabaal:benignus uir habēs uel ꝙ bona deuoratio uetustatis.
Methabel:ꝙ bon⁹ de⁹ uel ꝙ bona diuinitas.
Methabebel:idem.
Methri:dulcedo uidēs ł dulcis uisio.
Meusim:saluās eos uel attrectatio eorū.
Meça:ex hoc uel ex isto.
Meçaab:eleuata uel super eam:siue aqua fluens aut aque fluitio.

hic.i.post.m.

Mamin:quis matris fet⁹ uel cui donat⁹.
Mibaar:electus uel electio:siue de electis aut de electione.
Micha: quis hic aduerbium loci uel quis est iste.
Michael:quis ut deus uel quis est sicut iste dominator.
Michaia:quis ut de⁹ ł quis ut deitas.
Micharob:quis hic dilatans uel que est hec latitudo.
Michas:quis ē hic aduerbium loci uel quis est iste.
Micheas:quis est iste ł quis ē i hoc loco.
Michol: aqua omnis uel aqua ex oibus.
Mido:metiens uel mensuratio.
Miphaat:aque ipetus uel aquarū ipulsio.
Miphibaal:os deuorans ł os uetustatis.
Miphiboseth:os confusum uel os uerecundum:siue os confusionis aut os ignominie.
Mihabel:domus dei uel dom⁹ exercitus.
Miletbene:generans castra uel generatio donantium.
Miletum:generans uel generatio:seu generare aut onus eius est.
Milicho:regnator uel regnum.
Minamin:quis matris fetus uel cui donatus est.
Myrrha:amara uel amaricans:seu amaritudo aut amaricatio.
Miribaal:litigans cū marito uel litigās cum altissimo:siue litigans in maritū aut litigās contra altissimum.
Misaal:tractans deo uel quis interrogauit deum.
Misaam:trahens populum uel interrogatio eorum.
Misaach:quis ut risus ul⁹ quis ut frater:siue quis ut risus aut quis de gaudio.
Misael:populus dei uel quis est ut saluans deus.
Misia:que indigētia uel q̄ ē dormitatio.
Misor: humilitas ul⁹ tribulatio:seu de humilitate aut de tribulatione.
Misor:plana uel directa:siue humilis aut cāpestris.
Mitylene:trāsmigrans uel declinans: seu declinatio aut transmigratio.
Mithridates:ōclinās donū sufficiens ul⁹ trāsmigratio doni sufficientis.
Miçaab:quis ut aurum obrizum ul⁹ quis est sicut aurum purissimum.

hic.o.post.m.

Moab:de patre uel ex patre.
Moabite de patre geniti uel ex patre generati.
Moaida:mēsura domini ł sufficiēs domio.
Moaç:fortis uel robustus:siue robur aut fortitudo.
Mogian:de adiutorio domini uel dominus

auxiliator est.
Mobomia: edificium uel edificator.
Mobomiar: edificãs mihi ul' edificatio mea.
Mobumia: edificium uel edificator.
Mobumiar: edificãs mihi ul' edificatio mea.
Mochebor: uulnerans patrem luminis l' pa terne iracundie.
Mochona: suppositio uel sustentaculũ.
Mochori: uenundator meus uel uenunda tio mea.
Mochoth: plage uel uulnera.
Mochotha: plaga eius uel uulnerans eum.
Modab: natiuitas uel generatio.
Modaba: nascẽs patri l' generatio eius.
Modin: iudicium uel iudicatio.
Modim: iudicans eos uel iudiciũ eorũ.
Modollam: generationẽ testificans uel nati uitatis testificatio.
Moelath: dolẽs ul' parturiens: siue ab adole scente aut a parturiente.
Moelathi: dolor meus uel parturiens mihi.
Mosei: palpatio uel attrectatio.
Mosela: palpans eum l' attrectatio eius.
Moyses: aquaticus uel assumptus de aqua.
Moyses: urgens uel liniens: siue attrectans aut palpans.
Molada: princeps piscium uel dolor partu rientis.
Molath: regnans uel principans: seu dolens aut parturiens.
Molathi: rex meus uel princeps meus: siue dolor meus aut parturitio mea.
Molathite: regnantes uel principantes: siue dolentes aut parturientes.
Molchõ: regens eos uel priceps eorum.
Molid: infirmitas uel a principio.
Moloch: rex uel princeps: siue rex noster aut princeps noster.
Mool: infirmitas uel ad infirmitatem: siue chorus aut a principio.
Moola: chorus eius ul' ab initio eius: siue in firmans eum aut infirmitas eius.
Mooli: infirmitas mea l' de infirmitate mea: siue chorus meus aut a principio meo.
Mooli: chorus laboris uel a principio labo rioso: siue infirmus laborans aut de infirmi tate laboriosa.
Moolite: chori mei l' a pricipio meo: siue ifir mitates mee aut de infirmitatibus meis.
Moos: ifirmitas uel habitaculum.
Moosa: infirmans eum ul' habitaculũ ei'.
Mooſia: ifirm' domin' l' hitaculũ domini.
Morath: heres uel hereditas.
Morathi: heres meus uel hereditas mea.
Morathithe: heres meus iste uel hereditas mea ista.
Morasthim: heres eorum iste uel hereditas eorum ista.
Morastite: heredes mei isti uel iste sunt here ditates mee.
Moria: uisio uel uisionis: siue illuminãs aut dilucidans: ipse est locus i quo abrae dictũ est: uade in terram uisionis.
Morithi: heres meus uel hereditas mea.
Morome: sublimitas uel celsitudo.
Mosa: salus uel eruditio.
Mosee: saluator uel saluificator: siue a salua tore aut a saluificatore.
Mosellamoth: capiens eos morti uel palpa tio mortis eorum.
Mosera: eruditio uel disciplina.
Moseroth: uincula uel discipline.
Mosphetaim: sortes uel uicinie: seu sortium aut uiciniarum.
Mosi: palpator uel attrectator.
Mosoch: captura uel capiens: siue capientes aut capture.
Mossollom: capiẽtes eos uel palpatio eor.
Mosollamia: capiens eos domino uel palpa tio eorũ dominus.
Mosollamoth: capiens eos morti uel palpa tio mortis eorum.
Mosollam: capiẽs eos l' palpatio eorum.
Mosura: uinculum uel disciplina.
Mozel: erudit' deo uel disciplina dei.

hic.u.post.m.

Mimin: cõsolãs eos l' uiscera eorũ.
Musa: palpans uel attrectans: siue pal patio aut attrectatio.
Musach: palpãs fiez ul' attrectatio fratris.
Museroth: uincula uel discipline.
Musithe: palpantes uel contrectantes.

Sequitur de nominibus incipientibus ab.n.littera.

Naa: pulchra uel pulchritudo.
Naab: absconditus uel requiescens.
Naabi: absconditus mihi uel requietio mea.
Naad: pulchra seruitus l' pulchrũ testioniũ.
Naalal: laudant uel laudabunt: siue torrens aut laudatio.
Naalia: torrens dei l' laudãs deũ.
Naaliel: torrens dei uel laudatio domini.
Naalon: de' cãdoris uel pulchritudo laterũ.
Naama: õcora l' pulcherrima: siue cõmouẽs

eos aut commotio eorum.
Naaman:decorus uel pulcherrimus: siue cō mouens eos aut commotio eorum.
Naamath:mouens mortē uel decor peccati.
Naamathite:mouētes mortē ul' decori pcō.
Naamin:pulcherrimus uel cōmotio eorū.
Naar:puer ul' infantulus.
Naara:puer ei uel infantulus eius.
Narath:pueritia tp̄is uel infātia peccatoris.
Naari:puer mihi uel infantulus meus.
Naarias:puer domīo uel infātul' domini.
Naas:serpens uel coluber: siue augurās aut augurium.
Naaron:requies sonās uel ꝛquietiōis sonit'.
Naason:coluber murmurās uel spēs iutilis: siue augurās dolorē aut auguriū ūquitati.
Naath:decor tp̄is uel pulchritudo peccati:si ue abscondēs peccatū aut requiescēs tp̄e.
Naaçab:ex tūc propheta uel prophetauit tūc siue pulchrū auxiliū aut cessionis initiū.
Nabai:comspicuus uel requiescēs.
Nabaioth:sedēs uel excludēs:siue ꝛquiescēs tēpore aut comspicu' responsione.
Nabal:stultus uel insipiens.
Nabao:prophete uel uenientes.
Nababor:sedens uel excludens: siue cōspicuus aut requiescens.
Nabath:scandalum uel scandalizans:siue insipiens aut insipientia.
Nabathei:insipientes uel scandalizantes.
Nabau:ueniens uel includens:seu uenimus aut inclusimus.
Nabdael:ursus dei uel seruiēs deo.
Nabeoth:prophetans uel prophetatio.
Nablath:organū uel laudatorium.
Nablion:psalteriū grece:laudatoriū latie.
Nablum:organū uel laudatorium.
Nabo:sessio uel prophetia:siue cōclusio aut superueniēs.
Nabohe:propheta uel prophetia.
Naboth:sessio uel prophetia:siue concludēs aut superueniens.
Nabu:ueniens uel includens.
Nabuchodonosor:sedēs i āgustia agnita uel sessio i agnitione angustie:siue prophetans istiusmodi signum aut prophetia laguncule anguste.
Nabusabarai:calcās tp̄s uel calcatio tp̄is.
Nabusarachim:calcatō fratrum uel calcatio fraternitatis.
Nabuthei:prophete uel prophetātes.
Naburçardan:prophetauit paleas uel ꝓphetia alieni iudicij.
Nachem:preparans eos ul' preparatio eoꝝ.
Nachon:ꝑparās dolorē l'ꝑparatio ūquitatis.
Nachor:requiescēte luce ul'obscuratio nouissima:siue requies luminis aut preparatio iracundie.
Nad:ascendens uel ascensio.
Nadab:uotiuus uel spontaneus.
Nadabias:uouēs domīo l'spōtane' domini.
Naeman:fidelis uel fidelitas:siue mouēs eos aut motus eorū.
Naeth:requiescens uel requietio.
Naphador:dispersa generatio uel dispersio generationis.
Naphech:marina uel maritima.
Naphedor:conuersa generatio uel conuersio generationis.
Napheg:marin' uel maritim'.
Naphei:maritimi l'animarū refrigeratiōes.
Naphes:anima uel refrigerium.
Naphis:idem.
Nagge:meridies uel meridianus.
Nageb:idem.
Nahaim:puer meus uel infantia mea.
Nehelel:hymnus uel laus:siue laudans deū aut dei laudatio.
Naid:salum uel mare:siue fluctuās aut instabilis ⁊ sedis incerte.
Nai:fluct' l'mot':siue fluctuās aut cōmotio.
Naioth:conspicuus uel excludens.
Nalol:torrens uel laudatio.
Nama:deus uel commotio.
Namoel:dormiuit deus uel dormitio dei: siue hi qui sūt dei aut quos dormīre facit de'.
Namra: pardus uel amaritudo:siue amaritudines aut amaricationes.
Namrim:pardi ul' apostate:siue profugi aut transgressiones eorū.
Nampsi:palpans uel tangens:siue attrectās aut attrectatio.
Namuhel:loquēs cū deo l'cū quo loquīē de'.
Namuhelite:loquētes cū deo ul'cum quibus loquitur deus.
Nanee:piscis uel fetus:siue germē pulchritudinis aut pascua eorum.
Nartissus: colligens ul'collectio:siue lucerna scindēs aut accensus letitie.
Nasab:exiccans ul'exiccatio aut germinatio eorum.
Nasaram:germen molle uel germen tenerū: siue germinans eis.
Nasia:coluber domini ul'spēs domiator.

Naſib:titulus uel ſtatio.
Naſim:dux uel princeps:ſiue ꝑncipās eis.
Naſon:conſolans uel quieſcēs: ſiue augurās aut augurium.
Naſō:pulchritudo lumis l' ꝓſolās āguſtiatu.
Nathan:donat' eis uel donatio eorū.
Nathamelech:donatus regno uel donatio regnatoris.
Nathan:donās donū ul' donat' gratie.
Nathanahel:donū dei l' dōauit eū deus.
Nathīnei:donātes uel dōati:ſiue hypodiacones grece aut ſubminiſtri latine.
Nathon:donat' merori ul' dōatio iiquitatis.
Naua:ſemen uel germē:ſiue latratus aut pulchritudo.
Naue:idem.
Naum:germinans uel conſolator.
Nauū:germinās uel cōſolatō eorū.
Naçareth:flos uel uirgultum : ſiue ſanctitas aut conſecratio.
Naçareth:unctio uel munditia:ſeu cuſtodiēs aut ſeparatio.
Naçareus:uirgultū uel floridus:ſiue cuſtodiens aut ſeparatus.
Naçareus:mund' uel ſanctus:ſiue unct' aut conſecratus:utrūq; hoc nomē apud hebreos non ſcribitur p. ç. litteram ſz p heb:eū ſade:qō neqs. ſ. nec. ç. litterā ſonat.
Naçarei:uirgulta uel floridi:ſiue cuſtodiētes aut ſeparati.
Naçarei:mūdi l' uncti:ſiue ſācti aut ꝓſecrati.
Naçareni:idem.

Dic. e. poſt. n.

Neapolis:mire cōmota l' mira cōmotio.
Nebaaç: latratus apprehenſus ul' latrātis apprehenſio.
Nabaial:latrās laxus uel latrans laxat':ſeu latrātis leuitas aut latrātis latitudo.
Neballath:latratus tēporis ul' iſipientia peccatoris.
Nebe:latrans uel latratus : ſiue pſalterium aut menſura.
Nebal:latrās deo uel latratus dei:ſiue mēſura dei aut dei pſalteriū.
Nebo:latrans uel latratus.
Nebuī:latrator me' l' pſalteriū meum.
Nechao:parat' iſte uel paratio iſta.
Neceb:ſtatio uel attrectatio.
Necho:percutiēs uel percuſſio.
Nechoda:includens iudicio.
Nechophari:excludens uel excluſio:ſiue iclusum aperiēs aut percuſſionē euadēs.
Nechota:aroma uel thymiama : ſiue ſtorax eius aut aromatizatio eius.
Neele:ſcala uel torrens.
Neelamite:cuiuſdam heredes uel cuiuſdam hereditates.
Neelle:cuiuſdā heres l' cuiuſdā hereditas.
Neelamite: ſcale uel torrentes.
Neeleſcol:torrens botri l' boti' torrētis.
Neema:conſolās uel conſolatio.
Neemias:cōſolat' a dño uel cōſolatio dñi.
Neeſta:es uel metallum.
Nephabel:ſpirās deo l' applicās ori dei.
Nephe:ſpirans uel ſufflās: ſiue ſpiritus aut ſufflatio.
Nephec:applicans ori uel ligurius: quod eſt nomen lapidis.
Nephec:pruna uel carbo : ſiue ſeducens aut ſeductio.
Neupheg:idem.
Nephēdor:marina uel maritima.
Nephi:purificās uel purificatio.
Nephſa:purificās aggrauatū uel purificatio aggrauati.
Nephoa:deceptio uel diſſolutio.
Nephuſim:aptū nomē l' diſſoluta auditio.
Neger:florens uel floridus.
Negoda:includēs iudicio l' percuſſio iudicij.
Nehiel:ſtās de' uel ſtatio dei.
Nehiſoth:ſtans l' ſtatio:ſiue ſtat' tēporis.
Neman:pulchritudo uel ꝓſolatio.
Nembra:profugiū uel apoſtaſiū:ſiue apoſtata aut apoſtaſia.
Nemra:profugium uel tranſgreſſio:ſiue pardus aut amaricatio.
Nemri:pardi l' apoſtate:ſiue amaricātes eos aut profugia eorū:ſeu pardorum aut apoſtatarum.
Nemrith:pardi uel apoſtate.
Nemroth: tyrannus uel profugus: ſiue trāſgreſſor aut apoſtata.
Nemſi:palpans uel tangens : ſiue attrectans aut attrectatio.
Nemſib:ſtans uel attrectans:ſiue ſtatio aut attrectatio.
Nepthad:deceptio uel diſſolutio.
Neptali:latitudo mea l' cōuerſio eius.
Neptali:diſcretus uel ſeiūctus:ſeu conuoluit me aut cōuolutio mea.
Neptalim:habitatio uel cōparatio : ſiue conuertēs eos aut latitudo eorum.
Neptalim:implicatio uel conuerſatio:ſiue dilatauit me aut dilatatio mea.

Neptalimite: conuertentes eos uel latitudies eorum.
Neptalite: habitacula uel comparatiões: seu dilatati mei aut implicationes eorum.
Neptar: purificans uel purificatio.
Nepte: decipiẽs uel dissoluens: siue deceptio aut dissolutio.
Neptee: decepti ul' dissoluti: siue deceptio aut dissolutio.
Nepthoim: scalpentes uel aperientes: siue decipientes eos aut dissolutiones eorum.
Nepthupha: deceptio uite remisse uel dissolutione claudicans.
Nepthuim: scalpentes uel aperientes: siue decipientes eos aut dissolutiones corũ.
Nepthusim: aptũ nomẽ ul' dissoluta auditio.
Ner: lucidus uel lucerna.
Neregel: lucis aceruus ul' lucerne aceruatio.
Nereus: lucis consilium l' lucerna festinans.
Nezeth: cithara uel quasi lucerna: seu lux uite aut lucerna pauoris.
Nergal: lucis aceruus uel lucerna aceruata.
Nergel: lucerna aceruata uel lucerne aceruatio.
Nerger: lucerna inuoluta l' lucerne iuolutio.
Neri: lucens mihi uel lucerna mea.
Neria: lucẽs dño uel lucerna domini.
Nesia: coluber domini uel serpẽs dñicus.
Nesibi: titulus meus uel statio mea.
Neson: augurans uel augurium: siue augur fortis aut auguris fortitudo.
Nesruth: tentatio tenera uel fugitiu' tener.
Nesteus: erarius uel metallarius.
Nethman: decus uel motio: siue commouẽs eos aut commotio eorum.
Nethua: imago uel imaginatio.
Netophati: includẽs me uel inclusio mea.
Netophaite: icludentes l' iclusores mei.

hic.i.post.n.

Njcanor: stãs lucerna uel statura lucida.
Nicodemus: includens iudicio ul' effusio terrenitatis.
Nicholaus effluens uel effluxio: siue stultus ecclesie languentis aut stultitia langoris ecclesie.
Nicholaite: effluentes uel effluxiões: siue stulti ecclesie languentis aut stultitia langoris ecclesie.
Nichopolis: germẽ protectionis mee l' protectio germinis mei.
Niger: ascendens uel ascensio.
Nympha: os applicatus uel oris applicatio.
Niniue: feta uel speciosa: seu germen pulchritudinis aut natiuitas pulchra.
Niniuite: feti uel speciosi: seu germia pulchritudinis aut natiuitates pulchre.
Nisan: augurans gratiam uel augurium donationis.

hic.o.post.n.

Noa: mouẽs uel cõmotio.
Noadaida: mouens seruitutem domio uel commotus testimonio dei.
Noadiae: mouens diluculum uel commotio illuminati.
Nobaba: mouẽs eos uel commotio corũ.
Noratha: mouens imperium uel commotio consũmationis uisionũ.
Nob: latrans uel latratus.
Nodab: uter uel inflatio.
Noe: requiescẽs uel requieuit: siue commot' aut commotio.
Noema: decor uel fides: seu uoluptas aut delectatio.
Noeman: pulchritudo uel pulcher: seu cõsolatus aut consolatio.
Noemanite: pulchri uel consolati: seu consolatores aut consolationes.
Noemi: pulchra uel consolata.
Noestha: metallum uel es eius.
Noesthã: es eorum uel metallum eorum.
Noepheth: motus apertus uel commotio latitudinis.
Noga: meridies uel meridianus.
Noge: idem.
Noom: decus uel consolatio.
Noorai: decorans magistrum meu3 uel consolatio magistri mei.
Noorari: decorans currẽtem magistrum: uel consolatio consummati magistri.
Noram: requiescens excelse uel commotio exaltati.

hic.u.post.n.

Nuath: pulcher uel pulchritudo.
Nun: pascens eos uel pascua corũ.
Nun: fetus uel piscis: siue unicus aut sempiternitas.
Numenius: decorus uel fidelis.

Sequitur de incipiẽtibus ab.o.littera.

Oad: unitas uel laudatio.
Oal: tabernaculum uel inhabitatio.
Oali: tabernaculum uel inhabitatio mea.
Oam: ue populo uel insanicns.

Hic.b.post.o.

Obab:sperans uel amplexans:siue dilectus aut dilectio.
Obadia:seruus domini uel seruiēs domino.
Obag:magus uel phitonissa:siue incantator aut incantatio.
Obdarē:seruus australis l'seruꝰ aphricanus.
Obdias:seruiens domino l'seruit' domini.
Obed:seruitus uel seruitor.
Obededom:seruiens ruffo uel seruiēs fuluo: seu seruiens terre aut seruꝰ sāguineus.
Obedia:seruus domini uel seruiēs domino.
Obediel:seruus dei uel seruiēs deo.
Obia:seruus domini l'seruiēs domino.
Oboth:phitones uel magi:siue lagene grandes aut lagenarū grāditas.

Hic.c.post.o.

Ochet:diligens uel perscrutās:siue dilectio aut perscrutatio.
Ochol:tenēs habitationem uel apprehendēs tabernaculum.
Ochoza:tenēs magistrū l'retētio magistri.
Ochozath:retētio uel apprehensio.
Ochozias:retinēs dominū uel apphēsio dñi.
Ochran:tenēs uel apprehēdens:siue retētio aut apprehensio.

Hic.d.post.o.

Odaita:mensurās uel mensuratio.
Odema:seruus domini uel testificans dominum.
Odia:idem.
Odoia:idem.
Odollam:testimonium eorum uel testimonij approbatio.
Odollamites:contestans aliquem ul' testimonium in aqua.
Oddor:contestans generationem ul' testificatio generationis.
Odoma:seruꝰ dñi l'testificās dominū.
Odsi:mensis meus l'mensura mea.
Odura:mensura magistri uel testificans magistrum.

Hic.e.post.o.

Epha:mensura uel effundēs:siue estus aut estuatio.
Oephi:mensura trium modiorum uel tres modij mensurati.
Oeph:diligens uel perscrutans: siue dilectio aut perscrutatio.

Hic.ph.post.o.

Opha:effusio uel estuatio.
Ophal:nebula uel obscuratio: siue obscurans aut nebulosus.
Ophar:thalamus eorū l'maritima eorū.
Ophar:uolans uel uolatus:siue uolātes aut uolationes.
Ophat:aurū obrizū uel aurū purissimum.
Ophaz:idem.
Ophel:nebula uel obscuratio:siue obscuratꝰ aut nebulosus.
Opher:ignominia uel ignominiosus.
Ophi:infirmus uel ignominiosus.
Ophim:tabernacula uel habitationes.
Ophimi:tabernacula mea uel habitationes mee.
Ophir:infirmans ul' infirmitas:siue ir'itum aut ebriosum.
Ophin:discalciatus l'isana conuersio.
Ophra:uolans uel thalamus.

Hic.g.post.o.

Oz:congregans uel aceruans: seu absco ditus aut coaceruatio.
Oga:nobilis uel glorioſus: siue absconden cū aut coaceruans ei.

Hic.h.post.o.

Ohia:ipse cognouit l'cognouit domin'.
Ohiada:ipse cognouit seruitutem uel cognouit dominus testimonium.
Oholi:tabernaculum uel inhabitatio.

Hic.i.post.o.

Oia:infirmās eum uel infirmitas eius.
Oiam:infirmās eos l'infirmitas eorū.
Oiam:seculum uel eternitas:siue annus iubileus aut annus remissionis.

Hic.l.post.o.

Olda:destruens uel discernens: siue destructio aut diuerticulum.
Oldai:destruens me uel discernens mihi:siue diuerticulum meū aut discretio mea.
Oldam:discernens donum uel diuerticulum gratie.
Oli:infirmitas ul' protectio.
Oliab:ifirmās pēm l'protectio patris.
Olympa:dolens ul' parturiens.
Olympiadis:dolō tristiū l'pturiēs seruitutē.
Olofernes:ifirmitas discessionis ul' infirmās uitulū saginatū.

Hic.m.post.o.

Omar:populum amaricans uel populꝰ amaricatus.
Omer:crispans uel manipulus.
Omri:crispans me uel manipulus meus.

Omroi:crispans magistrum uel manipulus magistri mei.

hic.n.post.o.

On:dolor uel meror.
On:iniquitas uel inutilitas.
On:musitatio uel murmuratio.
Ona:merens eum ul' dolor eius.
Ona:inutilis ei uel iniquitas eius.
Ona:murmurās ei uel mu:muratio eius.
Onam:meror populi uel meror eorum.
Onam:inutilis populo uel iniquitas eorum.
Onam:murmur populi uel musitatio eorū.
Onan: merō doni uel dolor gratie.
Onan:iniquitas doni uel inutilitas gratie.
Onan:murmurans dono uel musitās gie.
Onesimus:decorus uel respondens: siue decus aut responsio.
Onesiphorus:respondens litteris uel decore adherens.
Oni:merens mihi uel dolor meus.
Oni:inutilis mihi uel iniquitas mea.
Oni:murmur meū uel musitatio mea.
Onni:dolore cōmotus uel merore recessēs.
Onni:inutilis requies l' iiqua commotio.
Onni:murmure motus l' musitatiōe cessēs.
Onias:merēs domio uel dolor domini.
Onias:iniquus domino l' iutilis domin⁹.
Onias:murmurās dño uel musitatio dñi.
Ono:merens eum uel dolor eius.
Ono:inutilis ei uel iniquitas eius.
Ono:murmurans ei uel musitatio eius.
Onon: murmure musitans uel musitatione murmurans:siue dolor inutilis aut merēs iniquitate.

hic.o.post.o.

Ola:tabernaculum uel inhabitatio.
Olla:idem.
Oli:tabernaculum meum ul' ihitatio mea.
Oliab:tabernaculum meum pater uel inhabitatio mea patris.
Oliba:tabernaculū meū in ea uel ipsa est tabernaculum meum.
Olibama: tabernaculi altitudo uel habitaculum meum in aliquo.
On:labor l' dolō:siue dolēs aut laborios⁹.
Ozam:uidens eos l' fortitudo eorum.
Ozias:uidēs dominū l' fortitudo domini.

hic.r.post.o.

Or:foramen uel iracundia.
Or:mons uel lumen:siue pellis aut iracundus.
Oraim:concipiens uel comprehendens: siue conceptio aut comprehensio.
Oram:irati l' ne excelso:seu ne iracundie aut ne iracundo.
Oram:mons populi uel lumē eorum.
Oram:pellis populi uel foramē eorum.
Oram:iracundus populus ul' iracūdia eor.
Orbath: estimans uel estimatio.
Orbathi:estimās mihi l' estimatio mea.
Orbiatharoth:lōga corona uel longitudo corone.
Oreb:ardor uel siccitas : siue corvus aut solitudo.
Oreb:mēsa l' massa:siue tētans aut tētatio.
Orem: dolor uel iracundia.
Oreth:longanimis uel diuturnus:seu longanimitas aut diuturnitas.
Orpha:ceruix eius aut superbiens ei.
Ori:lux mea uel mons meus.
Ori:pellis mea uel foramen meum.
Ori:irascens mihi uel iracundia mea.
Ori:gigas uel excelsus.
Ori:coquens uel excludens.
Ori:apprehendens me ul' apprehensio mea.
Orim:gigantes uel excelsi.
Orim: apprehendentes me uel apprehensiones mee.
Orim:loquētes uel excludentes.
Orma:anathema uel anathematiçatio.
Ornā:lumē nobis l' illumiatio nostra.
Ornan: lumen gratie uel illuminatio donationis.
Oron:mons iutilis l' foramē tristitie.
Oron:pell' iiqua l' ira murmurantium.
Oron:lumē meroris l' dolor musitantium.
Oronite:mōtes inutiles l' foramia tristitiar.
Oronite:pelles iniq̄ l' dolores musitātium.
Oronite:lumina meroris l' iracūdie murmurantium.
Oronim:lumen meroris eorum uel iracūdia iniquitatis eorum.
Oronom:mons inutilis eis uel foramen tristitie eorum.
Ornaim:idem.
Oronaim:lumen meroris eorum uel iracundia iniquitatis eorū.
Orthosiada recte indigens testimonio uel lumen positū testificationi..

hic.s.post.o.

Osa:spes uel saluatio.
Osai:spes mea l' saluatio mea.
Osaias:spās i domino uel saluatio domini.

Osanna: salua uel uiuifica: siue saluifica nos aut saluificatio nostra.
Ose: spes uel saluator.
Osec: sperans in eo uel saluatio eius.
Osia: sperans in domino l' saluatio domini.

Hic.t.post.o.

OThā: tempus eis ul' designatio eorum.
Othei: signum meū l' tēporalitas mea.
Othio: dolor eius uel contristans eum.
Othir: peccato uigilans ul' signū temporale.
Othin: stās peccato uel statio temporalis.
Otholia: signū laboris l' designatio tēporal'.
Othoniel: signum dei uel respondens deo.
Othotā: signans eos uel designatio eorum.

Hic.x.post.o.

OE: uiolenter uel uoluntarie.

Hic.ç.post.o.

OÇa: uidens uel robustus: seu uisio aut fortitudo.
Oçai: fortis meus l' robur meum: siue uidēs me aut fortitudo mea.
Oçam: uidens eos uel fortitudo eorum.
Oçam: uidens donum uel fortitudo gratie.
Oçamoth: quasi signum ul' fortis ō signatio.
Oçaçim: fortis ductor uel uidens oluam.
Oçen: uidens fortem uel fortis oculus.
Oçensera: uidens fortem principis uel fortis oculus angustiati.
Oçgi: uidens luctam uel robustus luctator.
Oçi: uidens uel robustus: seu uisio aut fortitudo.
Oçias: uidens dominū uel fortitudo dñi.
Oçiā: uisio domini ē l' fortitudo domini est.
Oçiph: germinans uel germinatio.
Oçiel: uidens deum uel fortitudo dei.
Oçiclite: uidentes deū uel fortitudines dei.
Oçin: auris mea uel auditus meus.
Oçinite: aures mee uel auditores mei.

Sequitur de incipientibus a.p.littera.

PAphum: redimens cadentem uel redēptio cadentis.
Palestina: ore contusa uel ore contundens: siue os malleatoris aut oris contusio.
Palestini: ore cōtusi ul' ore contūdentes: siue ora malleatorum aut oris contusiones.
Palmitam: ore contūdens l' os malleatoris.
Pamphilia: conuersio a ruina uel diuisio cadentium.
Pamphilienses: conuersi a ruina uel diuisōe cadentes.
Panarethos: liber ecclesie uel liber ecclesiasticus.
Paraphrastes: garrulus uel coniectator.
Parascene: cena pura uel preparatio.
Parion: discoopertus uel discooperiens.
Parmena: diuidens plenitudinem ul' diuisio plenitudinis.
Parthia: pfecte diuidēs uel perfecta diuisio.
Parthi: perfecte diuidentes uel perfectio diuidentium.
Pascha: transcensus uel trangressio.
Pathma: separatio uel separatrix.
Pathmos: separatio hostis uel separatio pallantium.
Patroba: uidens eū uel dissolutio eius.
Patroclus: separans uel dissoluens.
Patura: separatrix uel separatio.
Paulus: os tube uel os eorum: seu electū mirabile aut electionis miraculum.

Hic.e.post.p.

PEdno: tentatio mouens ul' dissecatio cōmotionis.
Peluſiū: os malleans uel os malleatoris.
Pentateuchū: quinq; libri moysi uel quinq; libri mosaici.
Pergamū: dissecans ualles uel diuidens cornua eorum.
Pergen: deuorans uel uorago.
Perybolus: saccus absortus uel repositio in ueterata.
Perida: tentatus dilect': l' rētatio amabilis.
Perichopen: incisus uel incisio.
Perone: sacculus uel repositio.
Persida: tentās uel latera sua dissuens.
Perse: tentati uel latera sua dissuentes.
Persipolis: tentatio ciuitatum uel dissuēs latera ciuitatibus.
Petrus: agnoscens uel discalceans: siue cognitus aut dissoluens.

Hic.i.post.p.

PIgmei: cogniti domino uel dominuz cognoscentes.
Pila: os malleans uel oris contusio.
Pilatus: ore contundens uel os malleatoris.
Pyrrhus: dissoluēs uel dissolutus.
Pisida: cognita domio uel cognitio domini.
Pisticum: fidele uel fidelitas.
Prisca: cognita uel cognoscens.
Priscilla: cognoscēs dominū ul' cognitio dñi.
Priscus: agnitus uel agnoscens.

Hic.o.post.p.

Poblius:tabernaculum uel ihabitatio.
Pollati:ore cōtūdēs ul' os malleatoris.
Pontus:inclinans uel inclinatio.
Pontici:inclinantes uel inclinationes.
Pontius:declinans consilium uel declinans festinationem.
Portius:dura diuisio l' diuidēs duritiā coꝛ.
Possidonius:cognoscens uenationem uel cognitio commotionis.
Prob':fructꝰ cōfusus l' fructuū ignominia.
Procorus:fructus congregans ul' fructuum congregatio.
Ptolemeus:ad mensuram deducēs uel ad mē suram reductus.
Ptolemai:ad mensuram deducens uel ad mē suram deductio.
Ptolemaida:ad mensuram deducens uel ad mensuram reducta.
Ptolemais:idem.
Ptolemaidenses:ad mensuram deducti l' ad mensuram reducentes.

Vic.u.post.p.

Publius:tabernaculum ul' ihabitatio.
Pudens: indutus consilio uel indumentum consilij.
Puteolis:declinans uel declinatio.
Putiphares:os inclinans uel oris iclinatio: siue os inclinans ad dissecandum aut dissecans ad os inclinandum. Hec omnia nomina greca uel latina secundum linguā hebraicam uiolenter interpretata sunt. Sciendum nanq; est q; apud hebreos.p.littera non habetur:nec ullum nomen est apud eos quod hoc elementum sonet:abusiue igitur accipienda sunt.

Sequitur de incipientibus ab.r.littera

Raab:fames uel impetus.
Raab: lata l' dilatata:siue latitudo aut dilatatio. Si enim raab per ain mediam literam scribatur:famem significat: siue impetum. Si uero per beth latitudinem uel dilatationem. hoc autem euenit secundum accentuū ⁊ litterarū diuersitatē:ut in tam uarias et ꝯrarias significatiōes nomia commutentur et i tā diuersa uertātur.
Raaba:fames eius uel ipetus eius: siue dilatās eum aut dilatatio eius.
Raabia:impetus domini uel famelicus domino:siue diiudicans dominum aut diiudicatio domini.
Raabath: bucca uel maxilla: seu bucce aut maxille.
Raā:mltū l' uisio:siue tonitruū aut mltitudo
Raama:uidens uel tonitruum eius:siue multum ei aut multitudo eius.
Raamas:multū domino l' uisio domini: seu uidēs dominū aut tonitruum domini.
Raamses:malitia tinee uel malitia de tinea:siue intonuit letus aut itonātis letitia.
Raason:cursus uel placentia:siue contemplatio aut consūmatio.
Raatha:magister pcī l' magistratio tpalis.
Raba:multa uel magna:siue iudicans aut iudicium.
Rabaam:multitudo populi uel magnitudo eorum:siue iudicans populos aut iudiciuz populorum.
Rabai:multū mihi uel magnitudo mea: siue iudicās me aut iudiciū meū.
Rabath:multū tpis uel grande peccatū: siue iudicās rēpus aut iudicium peccatorū.
Rabi:docto: uel magister:seu docens me aut magister meus.
Rabiuth:doctrina multitudinis uel magisterium iudicantis.
Rabaat:multa hec uel multitudo ista.
Rablath:multū uel multa:siue mltitudo aut multitudines.
Rabmag:pnceps cibi uel dominator edētiū.
Raboni:doctor l' magister:seu docens me aut magister meus.
Raboth:grande signum uel multum respondens:siue iudicans respondentes aut iudicium respondentium.
Rabsaces:mlt' osculo l' pnceps deosculans.
Rabsaris:princeps eunuchus ul' magister eunuchorum.
Rabares:multū alienꝰ uel grādis descēsio.
Racha:uanꝰ uel uanitas: siue absq; cerebro aut signū subsānationis.
Rachab:pcita l' q̄driga:seu uisio aut ascēsio.
Rachal:tristis uel deorsum ferēs:siue res aut negociatio.
Rachel:ouis uel uisio: seu uidens deum aut uidens principium.
Rachus:substantia uel pecunia.
Radai:uidens me aut fortitudo mea.
Rapha:sanitas uel medicina dei.
Raphael:sanās deo uel medicina dei.
Raphaia:sanās dño uel medicia domini.
Raphaim:gigantes ul' medici:siue facture nostre aut laxati eorum.
Raphao:sanās eū l' medicia eius.
Raphabasa:sana uisio l' medicia fortitudis.

Raphes:deflēs ul' medicus:seu uolucris aut cursus oris.
Raphidim:tentatio uel laxe manus: seu uisio oris aut uidit os sufficiens eis.
Raphidim:sanitas fortium uel sanitas iudicij:seu uisionis fortis aut dissolutio fortiū. Juxta ꝓprietatem uero lingue syre interpretatur remisse manus l' remissio manuū.
Raphion:medicīa doloris l' tētatio iiq̄tatis.
Raphu:tētatio uel dissolutio:siue sanitas aut medicina.
Ragal:res uel negociatio:seu tristis aut deorsum ferens.
Ragau:pascens uel egrotans.
Rages:pabulum uel egrotatio.
Ragon: hyems uel pabulum:siue multū delectans aut multum delictum.
Raguel:pastor dei uel egrotans deo: siue pascēs deum aut pabulū eius deus.
Rahubel:idem.
Rahaia:pastor domini uel egrotans domio: siue pascēs dominū aut pabulū ei⁹ domin⁹.
Rahelaia:idem.
Ram:excelsus uel exaltatus:siue tonitruum aut exaltatio.
Rama:excelsa uel exaltata:siue tonitruū aut exaltatio.
Ramale:sublimitas aut exaltatio: siue tonitruum aut exaltabitur.
Ramalia:excelsus domino uel tonitruū dñi: siue excelse laborās aut exaltatio laborātis.
Ramasse:pabulū uel tinea:siue malitia tincē aut malitia de tinea.
Ramath:excelsum signum:siue exaltata peccato:seu mortem uidit aut mortis uisio.
Ramatha:idem.
Ramathā:excelsum signum populi ul' exaltatio peccati eorum:seu mortem uidit eis aut uisio mortis eorum.
Ramathaim:excelsa duo uel excelsa bina: siue duo sublimes aut duo exaltati. Hec duo excelsa uel bina sublimia sunt due tribus regia.s.ac sacerdotalis. Unde helchana fuisse legitur de ramathaim quia pater eius de tribu leui fuit:⁊ mater ei⁹ de tribu iuda:qō notat̄ i eo q⁹ effrateus dicit̄ ab effrata uxore .s.caleph: quā ꝓstat extitisse de tribu illa.
Ramathiechi:excelsum signum gene ul' eleuatio maxille.
Ramathite:excelsa signa l' mortē uidentes.
Ramelech: excelsa portio uel exaltata particula.
Ramesse:amaricans uel commotio turbulenta:siue corrosio tinee aut tonitruuz gaudij.
Ramech:mortis uisio uel excelsū signū: siue celsitudo pauoris aut exaltatio uite.
Ramoth:excelsū signū uel exaltata ꝛsponsio.
Raron: cursus magistri uel consummatio magisterij.
Raronites:currens magistē uel consummat⁹ magisterio.
Raronite:currentes magistri uel consummati magisterij.
Rasaia:impius dominus l' uarietas domini.
Rasathaim:uarietas bina ul' iniq̄tas duoꝝ.
Rasim:uarians eos l' iniquitas eorum.
Rasin:impius uel iniquus: seu uarietas aut pictura.
Rathanim:sonitus uel iuniperus: siue uisio consummata aut uisionis consummatio. Ferunt hoc lignum iuniperi multo tēpore ignē conseruare:ita ut si pruna ex eius cinere operta fuerit:usq̄ ad ānū ignita pdurēt.
Raqias:sacratus domio l' mystic⁹ domini.
Raqom:mysticus uel sacratus.
Raqon:idem.

hic.e.post.r.

Reaias:magister domin⁹ l' dilatatio dñi.
Reba:multa uel magna: siue iudicans aut iudicium.
Rebai:multū mihi uel magnitudo mea: siue iudex meus aut iudicium meum.
Rebe:quartus uel quattuor: siue ordinatus aut ordinatio.
Rebee:idem.
Rebecca:patiētia uel multū accepit:siue multa patientia aut que multū accepit.
Reblata:multa hec uel multum iste:siue multum commisit hic aut multum commisit sum huius.
Rebinag:quar⁹ igenios⁹ l' ordiata pcussio.
Recha:mollis ul' delicatus:siue mollicies aut teneritudo.
Rechab:concedēs uel excelsus:seu mollis patrē aut teneritudo patris.
Rechabite:concedentes uel excelsi:seu teneri patribus aut delitie patrum.
Rechat:mollicies uel sublimitas.
Recem:pictura l' uarietas:seu uacuefecit aut uacuefactio.
Rechma:tētatio uel militia quepiam.

Reesa:chamus uel frenum:siue retinaculum aut cohibitio.
Rephan:factura uel requies:seu nostra ĩqui es aut nostra factura.
Regalim: pedes uel ambulatio:siue iter aut itinera.
Regmẽ:cib⁹ uel refectio:siue pascens eos aut pascua eorum.
Regma:tentatio uel militia quepiam.
Regom:iter uel ambulatio.
Rehi:pastor meus uel pabulum meum.
Remma:excelsa uel uidens aliquid.
Rempha:excelsa eructãs uel exaltatio nihili.
Remmi:excelsa commotio uł uidens aliquid requiei.
Remia:excelsus dñs ł exaltatio domini.
Remõ:excelsum murmur uel exaltatio ĩutił.
Remono:excelse merẽs ł exaltatio iniq̃tatis.
Rẽmon:ecclesia uel congregatio.
Rẽmon:sublimis uł exaltatio:seu malum punicũ aut malum granatum.
Rẽmõphates:diuidens ecclesiã uel dissipãs congregationem.
Rẽmophares:sublimitas uiolenta uel exaltatio dissipata:seu diuisio mali punici aut diuisio mali granati.
Remoth:uidens mortem uel uisio mortis.
Rena:magister absconditus uel magisterium pulchritudinis.
Res:caput uel patientia.
Resa:caput eius uel patiens eum.
Ressa:chamus uel frenum:siue stadium aut retinaculum.
Resatha:impietas uel iniquitas.
Rasathaim:impius eius ł iniquitas eorũ.
Reseph:iniquitas mensure uel caput.
Resen:caput fõtis uel patientia oculi.
Reseth:impietas uel iniquitas:seu caput uite aut patientia pauoris.
Respha:currens uel uelox:seu cursus aut uelocitas.
Resia:caput domini uel patiẽs dominus.
Rethma:sonitus uel iuniperus:seu uidẽs cõsũmate aut uisio consũmata.
Reu:pascens uel pastus est:seu pauit me aut pastio mea.
Reum:pascens eum uel pabulũ eorũ.
Reçer:magistri uiscera fortia uel magistro uiscera sanctificata.

Hic.i.post.r.

Riba:multa uel magna:siue iudicãs aut iudicium.
Ribai:multum mihi uł magnitudo mea:seu iudex meus aut iudicium meum.
Ripha:uidens bona uel uidẽs buccellã.
Riphath:uidens bona temporis uel uidens buccellam uite.
Riphet:uidens bona pauoris uel uidẽs buccellam uite.
Rithus:querens uel bonus:seu lumẽ aut inquisitio bonitatis.

Hic.o.post.r.

Ro:magister uel magisterium.
Roaga:magister meditans uel magistri locutio aut fortis susceptio.
Robaim:impetus uel latitudo.
Roboam:dilatans populum uel dissipãs populos: siue impetus populi aut inclinatio populorum.
Robooth:platee uel latitudines:seu platee incliate aut platearũ inclinationes.
Rode:uidens uel fortis:seu uisiõis fortitudo aut uisio fortitudinis.
Rodie:uidens uitam uel uidens essentiã:seu uidens iudicium.
Rodim:patruus iudicans uł uisio iudicij patruelis.
Rodum:uisio uel descensio:seu dissẽtiens aut dissidium.
Rodij:uidentes uel descendentes:seu dissentientes aut dissidia.
Rodochus:fortiter dur⁹ uel uidẽs nigrediez.
Roegal:deorsũ ferẽs uel magister tristitie.
Rogel:deorsũ ferẽs uel negociatio tristitie.
Rogelim:deorsum ferens eos uel negociatio tristitie eorum:
Rogomelech:magistri fouee partis uel magistrãs decipulas portionis.
Roma:magisterium frangens uel magisterij confractio.
Roma:tonans uel sublimis:siue tonitruum aut sublimitas.
Romani:tonãtes uel sublimes: siue tonãtes sublimiter aut tonitrua excelsa.
Romelia:magister frangens laborantes aut sublime tonitruum laborantium.
Roob:platee uel latitudines.
Roobia:platee domini uel latitudines dominantium.
Rooboth:platee icliate ł platearũ icliatiões.
Roos:turris uel propugnacula.

Ros:caput uel initium.
Rosmophin:caput fortiū l' initiū uicinarū.
Roth:uisio uel festiatio:seu deficiens aut' defectio.

Hic.u.post.r.

RUben:uidens filiū ul' filius uisionis:seu uidēs i media aut uidens per medium.
Rubeni:uidens filiū meuz uel filij mei uisio: seu uidete inter me aut uidete p mediū mei.
Rubenite:uidentes filios uel uisiones filioꝝ: seu uidentes per medium.
Ruffus:sanans uel reficiens:siue nos sanans aut refectio nostra.
Ruma:excelsa uel uidēs aliquid.
Ruth:uidens uel festinans:seu deficiens aut defectio.

Sequitur de incipiētib⁹ a littera.s.

SAaph:speculum uel angustiatus.
Saal:reddēs uel aggrauans.
Saal:uola uel pugil: seu uulpis aut ortus aquarum.
Saalabi:aggrauans intellectum uel aggrauatio intelligentie.
Saalim:uole uel pugiles:seu uulpes aut ort⁹ aquarum.
Saalum:reddens uel redditor: siue redditio aut reddidit eis.
Saar:estimans uel estimatio.
Saarite:estimantes uel estimatores.
Saarim:estimātes eos uel estimatores eorū.
Sasim:icubuit gradiēs l' icubatio egressiōis.
Saba:capta uel captiua: siue captiuitas aut conuersio.
Saba:clamans uel conuertens: siue clamor aut eloquentia.
Sabcha:rete uel retinaculum: siue loquens ei aut eloquentia eius.
Sabaias:captus domio uel ꝓuersio domini.
Sabaim:clamantes uel eloquentes:siue captiui aut conuertentes.!
Sabama:leua uel sinistra.
Sabama:excelsa uel conuersio quedam:siue tollens altitudinem aut tollens celsum.
Saban:tollens altitudinē uel tollēs excelsū.
Sabana:leua meis uel conuersio quepiā:seu tollens altitudinem aut tollens excelsum.
Sabaoth:uirtutes uel exercitus:siue uirtutū aut exercituum.
Sabarim:mōtes circuiēs ul' mōtiū circuitio.
Sabath:sceptrum ul' uirga:siue baculus aut principatus.
Sabatha:gyrās uel circuiens:siue circuitus aut circuncidens.
Sabathaca:sedes tua uel circuiens te:siue circuitus tuus aut circuncisio tua.
Sabathai:circuitus meus ul' circūcisio mea.
Sabbatum:requies uel requietio.
Sabbatismus:requietio uel requies.
Sabe:agne uel oues : siue septem aut iuramentum.
Sabee:idem.
Sabe:septies uel abundans:siue saturitas.
Sabee:septem uel abundans : siue saturitas aut abundantia.
Sabei:captiui ul' clamātes:siue conuersi aut eloquentes.
Sabez : captiuus uigilans uel conuersus resurgens.
Saber:vgultū l' iurās:siue ouis aut satietas.
Sabeth:ouis ul' satietas:siue uirgultum aut adiuratio.
Sabeth:captiuus pauid⁹ uel conuersio uite.
Sabia:damma uel caprea:siue iurans domino aut satietas domini.
Sablath:requies uel intermissio.
Sablathaim:reꝺes i eis l' itermissio eorum.
Saboi:dāme ul' caprec:siue stātes aut statio.
Saboim:tollēs altitudinē l' tollēs excelsum.
Sachar:cilicium uel penitentia.
Sachat:singuli uel curuantes.
Sada:arcanū l' lar⁹ a latere nō a latitudie.
Sadada:lateri adherens l' arcanū eius.
Sadaia:latus iniquum l' arcanū iuquitatis.
Sadai:omnipotēs l' oipotētia.
Sade:regio uel iustitia : siue consolatio aut ueneratio.
Notandum est in hac littera scilicet.s.q; sicut quedam uocales cuz apud nos sint eedem: apud hebreos diuersis caracteribus anno tantur diuersosq; sonos habent : ideoq; diuersas significationes continent : ita etiam ipsa eadem.s. cum una apud nos sit:apud illos diuersa sortitur nomina diuersasq; figuras possidet ac diuersos sonos:z iccirco nemo mirum existimet:si ipsa eadem in uarijs interpretationibus commutetur. Tres sūt enim apud hebreos littere: una que uocatur samech z simplicite: legitur quasi per .s. nostrā litteram proferatur:altera sin uel sen dicitur:in qua stridor q̄dam non nostri

sermonis inſtrepit: tertia ſade nomiat: quã nõe aures penitus reformidant.

Sademoth: regiones l' arua: ſiue iuſtitie aut conſolationes.

Saderoth: põtic' publica l' q̃uẽtio populoꝝ.

Sadeſor: uberũ lumen l' lux uberũ meorũ.

Sadith: arcanum iuſtitie uel conſolatio teſtificationis.

Sadoch: iuſtitia uel iuſtificatio.

Saducei: iuſti ul' iuſtificati: ſiue iuſtitie aut iuſtificationes.

Saeſdema: peſtilẽs aer uel peſtilẽtia aeris.

Saph: uiculũ l' labiũ: ſiue ſpeculũ aut ãguſtia.

Sapha: uinciens eum uel labiũ eius: ſiue ſpeculans eum aut anguſtia eius.

Saphai: uinciens me uel ſpeculans me: ſiue labium meũ aut anguſtia mea.

Saphan: uinciens populum ul' labium populi: ſiue anguſtiãs eos aut ſpeculum eorũ.

Saphan: abſconditus uel proficiſcens.

Saphan: lepus uel *hericius*: *ſiue anguſtians* aut *cyrogrillus*.

Saphan: ſpeculãs donũ uel labiũ gẽ: ſeu uinculum ſuperius aut barba ſupioris iudicij.

Saphane: uinculum gratie uel ſpeculator donationis.

Saphane: labiũ eius uel labiũ ſuperius: ſeu barba eius aut barba ſuperioris iudicij.

Saphanetphane: ſaluator mundi uel abſconditorũ ꝛepertor: ipſe eſt ioſeph qui ꝛ egyptũ ſaluauit ꝛ abſcondita reuelauit pharaoni.

Saphama: abſcondit dominus uel profectio domini: ſeu ſpeculans donantem dominuꝝ aut labium gratie domini.

Saphat: iudicans uel iudicauit: ſiue iudiciuꝝ aut diiudicatio.

Saphatha: iudicãs populũ uel populũ iudicauit: ſiue iudicans eũ aut diiudicatio eius.

Saphathias: iudicat domin' l' iudicatio dñi.

Saphathmoth: iudicãs mortem uel iudicatio mortuorum.

Sapher: decus uel pulchritudo: ſeu ſpeculãs uigiles aut labiũ reſurgentium.

Sapphyr': narrãs uel litteratus: ſiue librari' aut egꝛegie ſpecioſus.

Sapphyra: litterata uel libraria: ſiue narrãs aut egregie ſpecioſa. Juxta uero proprietẽ ſyri ſermonis interpretatur formoſa uel formoſitas.

Saphon: labium murmurans uel ſpeculum inutile: ſeu uinculum meroris aut anguſtia iniquitatis.

Saphtia: iudicat domin' l' iudiciũ domini.

Saga: locutio uel minoratio.

Sabis: tentans uel tentatio.

Sairath: damma uel caprea.

Sala: leua uel miſſa: ſiue tollens aut miſſio.

Salabim: pacis grauitas uel ueſtimentũ graue: ſiue aggrauãs intellectum aut aggra tio intelligentie.

Salabon: tollens merorem aut aggrauatio iniquitatis.

Salabonite: tollentes meꝛorem ul' aggrauati iniquitatibus.

Salacha: leua uenit uel tollẽs uenit: ſiue tulit ſibimet aut tentatio itinerantũ.

Salai: tollens me uel miſſio mea.

Salabũ: ſal' cordis l' ſanitas cõdiũ corũ.

Salama: ueſtimentũ ul' pacificans: ſiue ueſtis pacis aut tribulatio eius.

Salamibel: pax mea deus uel retribuet mihi de': ſiue de' ueſtimentũ meũ aut retributio mea retributio dei.

Salamin: pfecti l' cõſũmati: ſeu perfectio aut conſũmatio.

Salamina: fluct' uel cõmotio: ſeu umbra cõmotionis aut ſaluatio iudicij.

Salathi: frutex uel petitio.

Salathiel: petẽs deum uel frutex dei.

Sale: egrediẽs uel egreſſio.

Salebi: pacis grauitas l' ueſtimẽtũ graue: ſiue aggꝛauãs itellectũ aut aggꝛauatio itelligẽtie.

Salech: egrediens uel egreſſio.

Saled: egrediẽs uel emiſſio.

Saleph: miſſus uel redditus: ſiue conſũmat' perfecte aut conſũmate perfectus.

Salem: pax l' iuſtitia: ſeu miſit aut miſſio.

Salem: reddẽs l' reddita: ſiue conſũmata perfecte aut conſũmatio perfectionis.

Salemoth: egrediẽs mõtu' l' egreſſio mortui: ſiue tollẽs mortẽ aut emiſſio mortis.

Salphaad: ũbra parit' l' ũbra fortitudis: ſeu umbra formidãs aut ũbra i idipſũ.

Sali: miſſa uel leua: ſeu tollẽs aut miſſio.

Salim: leua l' uulpes: ſiue tollens eos aut miſſio eorum.

Saliſa: uitula tertia ul' uitula triẽnalis: ſeu uitula cõſternãs aut uitula cõſternata.

Saliſa: idem.

Sa'ma: perfecta uel pacificãs: ſeu ſentiẽs aut ſẽſibilis.

Salman: ſẽtiẽs uel ſẽſibil': ſeu pacific' aut conſummatio.

Salmana: perfectus uel conſummatus: ſiue

pacificans eum aut sensibilitas eius.
Salmanasar: perfectus uinculo uel consūmatus ad uinciendum: siue sentiens carcerē aut pacificans angustiatos.
Salmane: pacificans eū aut cōsummatio eī: siue ūbra prohibēdi aut umbra cōmotiōis.
Salmanoe: sēsus uite l' pacificās susceptos: siue ūbra offēdiculi aut imago fortitudis.
Salmas: sētiēs dominū uel pacificꝰ domini.
Salmon: sensibilis uel pacificus: siue umbra uirtutis aut imago fortitudinis.
Salmona: imagūcula eius uel imago fortitudinis eius: siue umbra portiōis aut umbra munerationis.
Salmonem: nomen habitaculi ul' umbratio muneris: seu umbra uirtutis eorū aut imago fortitudinis eorum.
Salo: tollens uel commissio eorū.
Saloim: tollens eos uel emissio eorum.
Salom: retribuens uel pacificus: siue retributio aut pacificatio.
Salome: pacificans eū uel retributio eius.
Salomi: retribuēs mihi uel pacificatio mea.
Salomi: pax mea eis uel ⁊tributio mea corū.
Salomith: tentatio respiciēs trāsmigrationē uel trāsmigratio respiciēs tentationem.
Salomon: pacificus uel retributor: seu pacificans merentes aut retribuens iniquis.
Saltus: frutex uel petitio.
Salu: tētatio respiciens uel respectus tētationis. ſJuxta etymologiā uero greci ſmōis interpretatur uegetatus aut fortunatus.
Salumith: tentatio respiciens transmigratio nem uel transmigratio respiciens tentationem.
Saluſa: uita consternata uel tentatio respiciens eum.
Sama: ibidem uel perditio: siue exaudit' aut exaudibilis.
Samaa: ibidem perditio eius uel ibidē exaudito eius.
Samacha: celi tui uel celos tuos.
Samachias: celi tui domine uel celos tuos domine.
Samath: nomen inclytum uel auditio testimonij.
Samagar: nomen aduene uel exauditio aduenarum.
Samai: exaudiens me uel ibidem exauditio mea.
Samai: celestis uel humilis: seu ue mihi aut ibidem perditio mea.
Samaia: humilis domino uel audiens dominum: siue ibidem auditor dominus aut ibidem exauditio domini.
Samaoth: audiens signum uel ibidem perditio responsionis.
Samarari: lana mea uel custodia mihi.
Samarath: nomen amarum uel exauditio amaritudinis.
Samareus: lana uel coniunctio: siue custos aut custodia.
Samari: lana mea uel coniunctus mihi: siue custos meus aut custodia mea.
Samaria: lana domini uel coniūcta domio: siue custos domini aut custodiēs dominū.
Samaritanus: lana uel coniūctio: seu custos aut custodiens.
Samaritani: lane uel coniuncti: seu custodes aut custoditi.
Samarite: idem.
Samaron: ibidem merō uel ibidem perditio iniquitatis.
Sabucea: sol uel lumen: siue illuminans aut illuminatio.
Samech: fultura uel erectio: siue adiutoriuz aut firmamentū.
Samer: custodiēs uel custoditus: siue custos aut custodia.
Sames: sol uel fons solis: seu mandatum humile aut mandatum humilitatis.
Sangar: nomiatus incola uel nominatio aduenarum.
Samias: sustollens nomen domini uel audiens dominum plasmatorem.
Samir: uepres uel incultum: siue nomen uigilie aut exaudiens uigilantes.
Samith: nomen tēporale uel auditio pcī.
Samodi: nomina uel nominationes.
Samoe: nomē uite uel exaudiēs susceptionē.
Samothracia: audiens responsionem uel audiens reuelationem: seu auditio responsiōis aut auditio reuelationis.
Samothraces: audientes responsionē uel audiētes reuelationē: seu auditores responsionū aut auditores reuelationum.
Samsari: nominatus princeps uel exaudito angustie.
Samri: nomen lacescens uel exauditio amaritudinis.
Samsame: nomē auditū uel famosa auditio.
Samson: sol fortis uel solis fortitudo: seu sol corū aut illuminans eos.
Samu: audiens uel exaudibilis: seu ibidem

perditio aut ibidem exauditio.
Samua:audiens eum uel exaudibilis ei: siue ibidē perditio ei⁹ aut ibidē exauditio ei⁹.
Samuel:nominatus deo uel postulat⁹ a deo: siue audiens deum aut exauditio dei.
Samū:audiens eos uel nominatio eorū.
Samus:nominatus uel exaudibilis.
Samusathā:nominat⁹ eis uł exauditio eo⁹.
Samusathi:noia⁹ mihi uel exauditio mea.
San:dormiens uel securus:seu abundās aut egrediens.
Sanaballath:abundans uir tēpore uel egressa deuoratio peccatoris.
Sanabia:dormiens domino uel egressio domini:seu abūdans domio aut securitas dñi.
Sanā:dormiens populus uł securitas populi:seu abundās eos aut egressio eorū.
Sanā:dormiens domino uł egrediēs gīa:seu abundāter donat⁹ aut securitas gratificata.
Sanamī:dormiens domino eis uł egrediens gratia eorum:*siue abundanter donans eos aut securitas gratificationis eorum.*
Sandicus:abundans compunctio uel egressio compunctionis.
Sanir:deus luminis ł de⁹ lucerne:seu leuās nouitatem aut nouitatem attollens.
Sapan:speculator uel labium eius:siue iudicium superius aut barba superioris iudicij.
Sara: princeps uel carbo:seu uelamen aut angustia.
Sarra:idem.
Saraa:princeps eius uel carbo eius:seu eius uelamen aut angustia malorū eius.
Saraballa:principatum habentia uel carbonum deuorationes.
Sarabias:princeps patrum domini uel principans domini patruus.
Sarad:descendens descensio: siue descendit aut ut descenderet.
Saraphat:incendens uel incendium.
Sarahe:princeps fratrum uel uelamē fraternū:siue carbo suscipiens aut āgustia uite.
Sarai:princeps mea uel carbo meus:seu uelamen meū aut angustia mea.
Saraia:princeps fuit uł principans domin⁹: seu uinctus domino aut angustia domini.
Saraias:princeps domini uel principans domin⁹:seu uelamē dñans aut āgustia dñi.
Saraite:principes uel angustiati: siue carbones aut uelamina.
Sara:porta uel candor:seu cantilena aut cantor introiens.
Sararim:porte eorū uel cantantes eis:seu cātilene eorum aut cantores introeūtes ad eos.
Sarasa:princeps tribulator uel princeps tribulatus:seu priceps tribulationis aut principatus tribulatio.
Sarasa:princeps fuit uel elatio angustie:seu princeps tribulationis aut pricipās tribulationibus.
Sarath:uincens uel lepra:seu tribulatio aut morbus insanabilis.
Sarath:uincēs uenit uel lepra eius:seu tribulans eum aut morbus insanabilis ei.
Sarathā:lepra donata uł uictoria gratie:seu tribulās eos aut morbus eorū aduenies.
Sarathasar:uincens diuitem uel lepra diuitiarum:seu morbū insanabilem tollēs aut tribulatio facturam suscitans.
Sarathi:lepra mea uel tribulans me:siue uictor meus aut morbus insanabilis mihi.
Sarba:lepra uel morbus insanabilis.
Sardis:princeps pulchritudinis uel principatus pulchritudo.
Sareas:princeps tollens uel carbo sustollēs: seu uelamen facture aut angustia plasmationis.
Sarebias:princeps dñi ł angustiās domin⁹.
Sared:descendens uel descensio: siue descendit aut ut descenderet.
Saredite:descendentes uel descensiones:siue descenderunt aut ut descenderent.
Sareda:descensio eius ł descēdens ei.
Saredatha:descēdens tpe ł descēsio pcōris.
Sarema:priceps sibilās ł pnceps litigiosus.
Sareon: priceps merēs ł carbo iutilis:seu uelamē tristitie aut āgustia iniquitatis.
Sarepha:incēsa uł icendiū:seu tribulatio panis aut panis angustia:nomē ex hebreo syroq; compositum.
Saresai:priceps uel angustiatus.
Sares:priceps uigilans uel princeps suscitās elationē angustie.
Sareth:uincens uel lepra:seu tribulatio aut relique principatus.
Sarphan:priceps icendēs ł carbo incēdij.
Sargan:priceps horti ł pnceps uirgulti.
Sargon:idem.
Sarigaur:rami uel ppagines:seu priceps ramorū aut priceps propaginū.
Sarias:princeps domini uel principans dominus.
Sarim:hordeum uel cibariū:seu principans eis aut angustia eorum.

Sarion:princeps merens uel carbo inutilis: seu uelamē tristitie aut āgustia iniquitatis.
Sarith:reliquie uel princeps reliquiarum.
Sarone:princeps meroris eorum uel cantās ei canticū tristitie.
Saron:priceps meroris uel cantās tristitiā.
Sarona:princeps tristitie uel cantans tristitiam:seu princeps meroris eius aut cātilena tristitie eius.
Saronite:principes merētes uel cantātes tristitiam.
Saror:indutus uel indumentū:siue coangustans aut coangustatio.
Sararon:princeps montium uel principans lumini:seu coangustās pelles aut uelamen iracundie.
Sarsathim:priceps cadaueris ul' priceps ruine:seu priceps ruētiū aut priceps cadētiū.
Sarthan:princeps demolitorū eius uel princeps coangustatorū eius:seu tribulās eum aut coangustatio eius.
Saruch:lorū uel corrigia:seu dependens aut perfectio.
Saruia:uincta uel uinculum:seu angustians aut angustia.
Sasa:senarius uel longeuus.
Sasabasar:senarius infans uel lōgeuitas angustiata.
Sasagaci:senarius robustus uel longeuitas fortitudinis.
Sasai:senarius meus uel lōgeuitas mea.
Sason:ciuitas uel oppidum.
Sasonthamar:urbs palmaꝝ ul' ciuitas amaritudinis:seu urbs cōmutantiū aut oppidū cōmutatorum.
Sathaim:libri uel librarij: siue historici eorum aut historie eorū.
Sathan:contrarius uel aduersarius:seu trāsgressor aut preuaricator.
Sathanas:transgressor uel preuaricator:seu ptrarij' facture aut aduersarij' plasmatiōis.
Sau: digna uel eleuata: seu dignitas aut eleuatio.
Sauce:cantiones uel cātilene.
Saue:digna uel eleuata:seu dignitas eius aut eleuatio eius.
Saupha:speculator uel speculatio:seu superēffundens aut supereffusio.
Saul:petitio uel expetitus: seu abutens aut abusiuū eorum.
Saulite:petentes uel expetiti: siue abutentes aut abusiui eorum.
Saulus:tentatio respicientis uel tentationis secu:itas:siue abutens cōsilio aut expetitio festinationis.
Saura:dignitas magistri uel eleuatio magistri eius.
Schacha:propago uel tabernaculum.
Scarioth:merces uel mercedē accepit.
Spania:accinctio uel expeditio.
Spani:accincti uel expediti.
Spartia:accinctio bona uel expeditio illuminationis.
Sparthiate:accicti bene l'expedite illumiati.
Stachim:faciens cantilenas uel factor cantilenarum.
Stachim:faciens cantilenas eis uel factor cātilenarum eorū.
Starbuçānai:iudex contemptor gratie mee uel speculator despiciens gratiā meā.

Sic.e.post.s.

Seba:statio uel eloquentia.
Sebaste:uallans uel gyrans.
Sebastianus:uallatus uel circuiens.
Sebe:statio uel eloquentia.
Sebedia:stat testās dominum uel statio serui domini.
Sebeia:stans iniquus dominus uel statio iniqui domini.
Sebemas: stat iniquus dominus uel statio iniqui domini.
Sebeon:stans merens uel statio dolens: seu stat iniquitas aut eloquētia inutilis.
Sebethai:stās superior ul' eloquētia pauida.
Sebia:stans dominus uel stās domio:seu sectans dominū aut sectator domini.
Sebibel:stās deus uel stans deo:seu sectans deum aut sectator dei.
Sebna:stans pulchre l'statio pulchritudis.
Sebim:statio maris uel sectatio eius mare:
Seboim:dāma uel caprea:seu caprea eorum aut dāmula eorum.
Seboleth:spica uel germinatio.
Sebom:damma ul' caprea:seu statio maris: seu sectatio eius mare.
Sabubel:reuertens ad deum uel reuertitur ad eum deus.
Sechar:byssus uel cilicium.
Sechath:ramus uel propago.
Sechech:speculū uel speculatio.
Sechem:laborans uel humerosus.
Sechemite:laboriosi uel humerosi.
Sechemas:uari' dīs l'uarietas domini.

Sechim:uarius uel uarietas.
Sechias:uarius dominus uel uarietas dñi.
Sechiel:uarius deo uel uarietas dei.
Sechimas:uarius dominus ul' uarietas dñi.
Sechothanoth:tabernacula filiarum uel ob umbrans filias.
Sechri:ebrietas uel tabernaculum.
Sechrona:ebrietas merẽs ul' tabernaculum doloris ei⁹.
Seccha:spine uel cardi:seu tribuli aut punctiones.
Sechin:fatuus uel fatuitas:siue ĩsulsus aut infatuatus.
Secundus:eleuans uel eleuatus:seu elatio ul' eleuatio.
Seda:cibaria uel ex latere.
Sedada:cibaria testiũ uel ex latẽ seruitutis.
Sedecha:iustitia uel iustificatio.
Sedeche:iustificãs eũ uel iustificatio eius.
Sedechias:iustitia *domini uel iustificans* dominum.
Sedeus:cibaria ignis uel ex latere luminis.
Sedi:cibariũ meũ uel ex latere meo.
Sedñ:cibarium meum mihi uel ex latẽ meo meus.
Sedim:saliue ul' amaritudines:seu nem⁹ amenum aut amenitas nemoris.
Sedius:cibarium festinantis uel ex latere cõsiliatoris.
Sedimihel:ex latere dei ul' cibarium quod ẽ a deo.
Seddo:cibariũ testiũ uel ex latere seuictis.
Sedrach:decor uel decorus.
Sedrachi:decus meum uel decorus mihi.
Seducha:testimonium uel testificatio.
Sephana: humilis ul' campestris:seu atterẽs eos aut attritio eorum.
Sephamoth:atterẽs mortẽ ul' hũiliãs mõtuos:seu labiũ mortis aut iudiciũ mortuorũ.
Sephan:speculatio uel aquilonaris.
Sephar:liber uel littera:seu librarius aut litteratus.
Sepharталim:liber psalmorum uel uolumẽ hymnorum.
Sepharuaim:libri ipsi uel littere ipse: seu librarũ eorũ aut ipsi litterati eorum.
Sephat:iudicãs uel iudicatio.
Sephatha:iudicans eum uel iudicatio eius.
Sephathias:iudicãs dominus uel iudicatio domini.
Sephala:humilis uel campestris: seu uallis aut planicies.
Sepher:libri l'lĩe:siue dec⁹ aut pulchritudo.
Sepheth:iudicium uel diiudicatio.
Sepheus:speculatus uel egrediens.
Sephi:speculatus uel unipes.
Sephina:aquilo uel aquilonaris:seu tentãs eos aut tẽtatio eorum.
Sephion:egrediens uel abditus:seu egredere os meroris aut egrediens os tristitie.
Sepho:speculator uel bipes.
Sephon:specula uel aquilo:seu speculũ aut arcanum.
Sephonite: specula uel arcanum: seu aquilonares aut speculatores.
Sephor:auis uel speculum:seu adherẽs aut placens.
Sephora:auis eius uel speculans eũ:seu placens adhesit aut adhesio placuit.
Sephrai:placens signũ uel adherẽs subter⁹.
Sephthan:speculator humilis uel arcanum responsionis.
Sephu speculũ uel speculator:seu bipes aut unipes.
Sephuthan:atterens naues uel attritio nauium:seu adumbrans iustitiam aut umbraculum iustitie.
Sega: : calidus uel minoratus.
Segim:spine uel tribuli:seu pungens eos aut pũctiones eorum.
Segon:locutio murmurans uel loq̃la inutil'.
Segor:iunior uel paruula:seu calens aut meridiana.
Segur:spina paruula l'loquela inutilis.
Segur:iunior uel paruulus:seu calẽs aut meridianus.
Sephin:exitus uel exeuntes.
Seyr:hircus uel hirsutus:seu hispidus aut pilosus.
Seyra: hispida uel hirsuta:siue horribil' aut pilosa.
Seyrath:idem.
Sela:petitio uel umbraculum:seu dimittens eum aut dimissio eius.
Sela:semper ul' insignẽ:siue sempiternus aut in sempiternum.
Selachi:tollẽs sibimet uel tentatio ãbulãtis.
Sella:petitio uel umbra eius.
Sellai:petitio mea uel umbraculũ meũ.
Sellaia:petens dominum uel umbraculum domini.
Sellaite:petentes uel sempiterni:seu dimittẽtes eos aut obumbracula eorũ.
Selã:missus ul' latus a latere nõ a latitudie.

Selam:petitio uel ſempiternitas: ſeu obum brans eos aut dimiſſio eorum.
Selcha:ramus uel ꝓpago:ſeu paci ſuſpirans aut pacificus erubeſcens.
Selebin:petens filios uel obūbraculū filioꝝ.
Selech:petens uel dimittens:ſeu umbraculū aut ſempiternitas.
Selecha:tentatio itineris uel tentatio ambulatis:ſiue obūbrās eos aut ſēpiternitas eī.
Sellem:pacificus uel pacatus:ſeu pacificans aut pacificatio.
Sellemite:pacifici uel pacati:ſeu pacificantes aut pacificationes.
Selemas:redditus domino eſt.
Selemias:reddit⁹ domio l' redditio domini.
Selemi:tētatio reſpiciens trāſmigrationē uel trāſmigratio reſpiciens tentationē.
Selles:petitio uel pacificans.
Selethai:frutex uulturis l' petitio ꝺuorātis.
Seleucus:exiēs aduocatus uel exiens aduocatio:ſeu tollēs ſemetipſos aut itineris experimentum.
Seleucia:exiens aduocatio uel exitus aduocationis:ſeu tollens ſemetipſam aut itineris experimentum.
Selim: uulpes uel tollens: ſeu auulſio aut dimiſſio.
Selma:ſenſus uel perfectio.
Selmai:ſenſus mē⁹ uel perfectio mea.
Selmon:pax uel ſenſus:ſeu fortis imago aut uirtutis umbraculum.
Selo:ue ei uel dimiſſio eius:ſeu petēs eū.
Selom:auulſio uel dimiſſio: ſiue tranſlatus aut reſtituens.
Sellum:pacificus uel pacatus:ſeu pacificans aut pacificatio.
Sem:audiens uel nominatus: ſiue famoſus aut famoſa auditio.
Sema:nomen auditum uel famoſa auditio.
Semma:idem.
Sēmaa:nomen auditum ei uel famoſa exauditio eius.
Semmaia:nomen auditum domio uel famoſa exauditio domini.
Semanoth:nomen humile uel nomen humilitatis:ſeu nomen auditum aut nominata auditio.
Semarith:nomē queſitū l' auditio bōitatis.
Semath:nomen tꝑale ul' exauditio pecōris.
Semathei:noiati peccato uel exauditi tꝑaliť.
Semadabe:nomen ſcitum uel nomē auditū: ſeu nois auditio aut nois ſcientia.
Seme:audiēs uel auditio: ſeu nomē aut nominatio.
Semeber:nomen fontis uel exauditio putei.
Semedab:nomen perditōis ul' ibi perditio. ſeu nomen auditionis aut ibidē exauditio.
Semegar:ibi aduena uel ibi colonus: ſeu auditio aduene aut nomē aduenarum.
Semei:audi mihi ul' audi me: ſeu nomen meuꝫ aut auditio mea.
Semeias audiens dominum uel nominatus domino.
Semeitici:noiati mihi uel exauditores mei.
Semel:ſol uel idolum. Et notandum q⁹ hoc nomen in hebreis uoluminibus quaſi ſimo latinus fit a ſimilitudine:unde ꝛ ſimulacra dicuntur ipſa idola quaſi ſimulata.
Semelias:idolum domini l' ſol dominiē⁹.
Semer:nomen amarum uel exauditio amarications.
Semerias:cōiūcē⁹ domio l' cuſtodia domini.
Semeron:uepres doloris uel terra iculta merentium:ſeu nomen magiſtri dolētis aut audiens magiſtrum inutilem.
Semes:ſol uel fons ſolis:ſeu mādatū humile aut mandatum humilitatis.
Semi:nomē auditū mihi uel famoſa exaudi tio mea.
Semida:nomen meū ſcitū uel nomen meum auditū:ſeu nominis mei auditio aut nomē meum ſcientia.
Semidabe:nomen meum ſcitum uel nomen meum auditum:ſeu nomē meū auditio aut nomen meū ſcientia.
Semidatei nomina mea ſcita uel nomia mea audita:ſeu nominum meorum auditiones aut nominum meorū ſcientie.
Semur:uepres uel incultum:ſeu terra ſpinoſa aut terra inculta.
Semiramoth:nomē meum uidēs mortem: uel auditio mea uiſio mortis.
Semoth:nomē mortuū aut auditio mortis.
Semua:noiatus uel exaudibilis.
Sēneſer:blaſphemus uel blaſphemia.
Sēnoth:nomina uel auditiones:ſeu nomē ſigni aut exaudita reſponſio.
Semrā:audiens nomē excelſū uel famoſa auditio exaltationis.
Semramite:audientes nomina excelſa uel famoſe auditiones exaltationū.
Semri:nomē laceſſēs uel audit⁹ amarus.
Semron:nomē eius ul' auditio eī⁹:ſeu cuſtos uidit aut uiſionis cuſtodia.

Sēromarom:nomen amare tristitie uel audiens amarum merorē:seu custos amari meroris aut custodiens merorem amaritudis.
Semsai:audiens nomen salutis uel famosa auditio saluatoris.
Semhi:sol meus uel illuminatio mea.
Sen:dentes uel abundantia: seu super uuln⁹ aut amphora tentationis.
Senna:uoluntas uel mandatū: seu uolūtas mandati aut mandatuz uoluntatis eius.
Sena:tollens uel angustia:siue dens eius aut abundantia eius.
Senaa : tollēs eū uel angustia eius :seu super uulnus eius aut amphora tētatiōis eius.
Sennaab:uolūtas patris uel mādatū paternum:seu uoluntas mādati paterni aut mādatum uoluntatis paterne.
Sennaar:fertilis uel fetor eorū:siue excussio dentium aut dentium uacuefactio.
Sennacherib:tollens deserta uel alleuans desertionem.
Senā:deus populi uel angustiās populū:seu tollens eos aut abundātia eorū.
Sennaser:uoluntas diuitiarum uel mādatū beatitudinis.
Sene:deus eius uel angustiās eū:seu tollēs eum aut abundantia eius.
Senech:cymbalum uel tinnitus.
Senesarma:tollēs rubrū l' tētatiōes tollēs.
Sennim:uoluntas mandati eorum uel mandatum uoluntatis eorum.
Senron:nomen uidēs uel custos nominis.
Senshi:sol me⁹ uel illuminatio mea.
Sennua:dentes mouens uel amphora tentationis commote.
Seon:calor uel calidus:siue germē quod nō est aut germen inutile.
Seon:tētatio lacessēs uel allocutio inutilis: seu germē tētatū aut germinatio tētatiōis.
Seor:calens uel paruulus:seu minor aut meridianus.
Seorim:minorans eos l' caliditas eorum.
Sephi:spiculatus uel unipes mollis.
Sephima:spiculum fractum.
Seraphin:ardor uel incendium:seu ardentes aut incendentes.
Seraia: priceps dñi l' angustiās dominū.
Serabias:idem.
Sereser:princeps principum uel angustians principes.
Sereth:princeps uel lepra:seu tribulatio aut reliquie principatus.
Sergius:princeps uallis uel princeps hortuli:seu princeps horti humiliati aut angustians hortum humiliatū.
Serim:principans eis aut angustia eorū.
Seron:princeps meroris uel cātans tristitiā.
Ser:carbo murmurātiū aut āgustia iutiliū.
Serua:uinculum uel angustia.
Seruch:lorum uel corrigia : siue dependens aut perfectio.
Seruia:uinctus uel uinctio : seu angustians aut angustiatus.
Sesa:tentatio uel farinatus : siue longeuus aut egrediens.
Sesach:manus uel byssus:seu manus sacci aut saccus byssinus.
Sesai:egrediēs mihi uel longeuitas mea : seu farinat⁹ meus aut tentatio mea.
Sesamor:tētatio urgēs ul' egressio attrectās.
Sesan:tētatio doni uel egressio gratie.
Sesban:tribulatio ueniēs uel tribulator edificationis.
Sesbasar:tribulator ul' tribulatus:seu tribulans aut egrediens.
Sesima:egressio mortificationis uel egressū est os tristitie.
Sesion:egressio tristis oris uel egressum est os tristitie.
Seth:ponēs l' posit⁹:seu posuit aut ēsurrectio.
Seth:semē l' germē:seu germē aut poculū.
Sethar:poculū suscitans uel germē uigilie.
Sethim:spine uel germina uel positiones.
Sethri:exactor meus uel abundātia mea:seu diuertēs mihi aut diuerticulū meum.
Sethrai:seminans magister meus uel resurrectio magistri mei.
Seethim:spine uel germina:seu positiōes.
Seema:loquēs uel tentorium:seu uulpecula clamās aut tabernaculū.
Sene:loquētes uel tentoria:seu uulpecule clamantes aut tabernacula.
Scenophegia: tētoriorum occursio uel tabernaculorū solennitas.
Scena:uulpecula hec ul' tabernaculū ipsū.
Sephanus: corona uel norma nostra:seu iudicās nos aut speculator noster.
Stephanus:regula uel coronatus:seu speculans aut iaculatio.
Stephana : corona norma nostra : seu iudicans nos aut speculatrix nostra.
Stephana:regula uel corona:seu speculans aut iaculatio.

Hic.i.post.s.

Ja:dormitatio uel idigentia:seu dormitates aut indigentes.
Siaa:dormitans ei uel indigentia eius.
Siaba:indigens patre uel dormitatio pris.
Siai:dormitans mihi uel indigētia mea.
Siam:sitis uel sitiens : seu dormitans aut indigentia eorum.
Siba:recte uel conuersio : seu uenit egressus aut uenit egressio.
Siban:rectitudo doni uel conuersio gratie.
Siboim:rectus uel conuersus:seu egrediens eis aut conuersio eorū.
Siecha:insania uel ebrietas.
Siecharŭ:ebrŭ uel insani.
Sichar:penitens uel penitentia.
Sichar:ramus uel conclusio: seu byssus aut cilicium.
Sichelech:defecatio uocis adducte uel adductio uocis defecate:seu effundēs sextariū aut effusio sextarŭ.
Sichem:humerus uel humeri:seu labor aut laborantes.
Sicher:ebrius uel ebrietas.
Sichera:ebrius ei uel ebrietas eius.
Siccileg:effundens sextariuz uel effusio sextarŭ:siue defecatio uocis adducte aut adductio uocis defecate.
Sicilia:ponderosa uel laboriosa.
Sicilienses:ponderosi uel laboriosi.
Sichima:h[illegible]rosa ul laboriosa. Jpsa ē que est z sichi[illegible] i latinum z grecum sonum uertitur:ul sichima pronuncietur.
Sichim:humerosi uel laboriosi.
Sicione:pōd' doloris l laboriosa ūquitatis.
Siculus:pondus consilŭ l labor festiationis.
Sichem:coniunctus uel uenatio fontis ul taciturnitas.
Sidon:salus uel tacens:seu saluans.
Sidonŭ:salui uel tacentes:seu saluantes aut taciturnitas.
Sidon:uenatio ul cōmotio:seu uenatio tristitie aut cōmotio iniquitatis.
Sidama:commouens eum uel uenatio eius: seu commouēs tristitiam ei:aut uenatio iniquitatis eius.
Sidoma:uenatio uel commotio:seu uenatio meroris aut uenatio inutilis.
Sidonŭ:uenātes uel cōmouentes:seu uenatores meroris aut uenantes inutile.
Sidrac:decor uel decorus: seu decus meum aut decorus mihi.
Siene:sitis uel sitiens:seu dormitatio aut indigentia.
Sienenses:dormientes uel sitientes:seu indigentes aut indigentie.
Sibab: superattollens uel superattollere.
Sila:missus uel missio.
Silam:missio eius uel missio eorū.
Silas:missa plasmatio l missionē sustollens.
Sillem:recens uel nouus:seu recenter aut nuperrime.
Silliti:missus mihi uel missio mea.
Silo:auulsio uel ubi est ipsa.
Silo:auulsio ul translata:seu dimissio aut restitutio.
Silonite:auulsi uel ubi sunt ipsi.
Silonite:transferentes l auellentes:seu dimittentes aut restituti.
Silloa:missus l missio:seu missus ei aut missio eius.
Siloe:idem.
Siloam:missus eis uel missio eorum.
Siloni:transiens uel auellēs:seu dumissio aut restitutio.
Silonite:transferentes uel auellentes : seu dimissi aut restituti.
Siluanus:missus frater uel emissio ad fraternitatem.
Simmaa:exauditio uel exaudibilis.
Symmachus:exauditus uel exaudibilis.
Simmaith:mortificās uel mortificatio : seu mortificatus aut quicunque morietur.
Simeon:auditus uel exaudibilis:seu audiēs merorem aut nomen habitaculi.
Simeonite:auditi uel exaudibiles:seu audientes tristitiam aut nomina habitaculorū.
Simon:obediens uel obedientia:seu ponens tristitiam aut auditor meroris.
Simpalma:uocum copulatio uel uocum cō uenientia.
Simuth:locus uel loca.
Sin:tentatio egrediens uel egressio tētatiōis.
Sin:dentes ul dētosi:seu super paruulis aut amphora tētationis.
Sin:rubus uel odium:seu mandatū aut egrediens.
Sina:dentes eius uel dentium eius:seu super uulnus eius aut amphora tētatiōis eius.
Sina:mensura ul mandatum : seu rubus ei aut odiens eum.
Sinai:mēsura mea uel mandatum meū:seu rubi aut odia plurali numero.

Sinai:dentes mei uel dentiũ meorũ:seu sup uulnus meũ aut amphora tẽtatiõis mee.
Sincus:egrediens uel odiosus:seu leuãs me aut alleuatio mea.
Singagma:doctrina uel institutio.
Sinichion:uictori deo palma uł uictoria dei triumphus.
Sinchichen:loquẽs uel loquela:seu caritas.
Sion:specula uel semen eius.
Sion:mandatum uel numen: siue speculum aut speculatio.
Sior:paruulus uel turbulentus: seu turbid⁹ aut firmamentum nouum.
Sior:labanath paruulus candidatus uel firmamentũ noue albedinis.
Sir:aula uel lebes quam uulgo ollã uocant: id est caldariam.
Sira:aula eius uel lebes eius.
Sirath:murus uel maceria.
Syracusa:murus gladij uel maceria letitie.
Sirasirim:cantantia cantica canticorum.
Syria:ara uel humecta:seu sublimis aut sublimitas.
Syrij:are ł humecti:seu sublimes aut excelsi.
Syrtophenissa:alte conuersa mulier uel sublimitas conuersionis assumpte.
Sirtes:tribulationes uel angustie:seu potiones aut tractationes.sirtes enim a tractu salustius dicit appellari.
Sis:tentatio uel farina:siue egrediens ei aut longeuitas eius.
Sisai:tentans me uł farina mea: seu egrediẽs mihi aut longeuitas mea.
Sisam:tentãs eos uel farina eorum:seu egrediens eis aut longeuitas eorum.
Sisara:equi uisio uel exclusio gaudij: seu tollens cedentem aut excludens gaudentem.
Sissiriel:timens deum uel benedictus dei.
Siuram:dignitas uel elatio.
Siçilia:ponderosa uel laboriosa.
Siçilienses:ponderosi uel laboriosi.
Sythia: uulpes illuminata uel tẽtorium illuminatum.
Sythe:uulpecule illuminate uel tabernacula illuminata.
Sitopolis:uulpes illuminata ciuibus uel uulpeculis illuminata ciuitas.
Sitopolite:uulpecule illuminate ciuibus uel uulpibus illuminati ciues.
Smirna:consummatio amaritudinis ł amaricatio consummata.
Smirnei: consummati in amaritudine: uel amaricati in consummatione.
Smirne:cantans canticum uel cãtatio eorũ.
Smirnenses:cantantes cantica uel cantationes eorum.

Thic.o.post.s.

Soa:saluans eum uel locutio eius.
Soar:pusillus uel pusillanimis:seu pusillitas aut pusillanimitas.
Soba:serra secans ĩ ea uel mandatũ in ea.
Sobab:cõuertens uel conuersio.
Sobaba:conuertens eum uel conuersio eius.
Sobach:simplex uel columbaris:seu conuerte aut conuersio tua.
Sobai:serra mea secãs uel mãdatũ meũ ĩ ea.
Sobal:spica uel uectes ad portãdum:seu uana uetustas aut uanitas uetustatis.
Sobi:serra secans me uel mandatũ in me.
Sobnas:sedens uel sedes:seu diuertens aut diuerticulum.
Soboch:irretinens conuersio.
Sobochai:conuersio mea uel incendium meum uel irretinẽs uulturem aut conuertens deuoratorem.
Socha:ramus uel propago.
Sochat:rami uel propagines.
Socho:ram⁹ uel humilitas:seu umbraculũ.
Soccho:idem.
Socchot:tentoria uel tabernacula: seu rami aut humilitates.
Soccothbenoth: tentoria filij respondentis uel tabernacula filij temporalis.
Sodac:excludens uel latus a latere non a latitudine:seu arcanum aut exclusio.
Sodada:latus eius uel excludens eum: seu arcanum eius aut exclusio eius.
Sodi:latus meum uel arcanum meum: seu exclusio mea.
Soddi:idem.
Sodoma:pastio silens uel declinatio eorum.
Sodoma:fulua uel sterilis:seu cecitas aut pecus silens.
Sodomie: pastiões silẽtij ł declinatiões eorũ.
Sodomite: fului uel steriles:seu ceci aut pecora silentia.
Soem:gyrus uel expectatio eorum.
Soen:gyrus uel expectatio.
Soene:gyr⁹ ei⁹ uel expectatio eorũ:siue expectans eos.
Soer:expectans uel expectatio:seu gyrãs aut

circundatio.
Sophath:irretitus uel cuisceratus:seu irretitio aut cuisceratio.
Sophai: speculum meū uel speculator mē.
Sophan:atterens uel attritio: seu umbraculum aut umbratio.
Sophar:speculās eum ul' specule dissipatio: siue dissipās speculatorem aut speculatorē uidebo.
Sophech:iudicans uel diiudicatio.
Sopher:liber uel narratio.
Sophera:narrans eū uel liber eius.
Spopherech:liber uite uel narratio pauoris.
Sophim:speculans eos uel speculator eorū.
Sophonias:speculum domini ul' cognitor arcanorum dei.
Sophonias:absondens dominum ul' absconditus domino:seu speculans dominum aut speculator domini.
Solemtes:auellens ul' dimittens:seu auulsio aut dimissio.
Solomuth: tentatio respiciens transn. grationem.
Somer:custos uel custodia:seu custodiēs aut custoditus.
Somorias:custos domini uel custodiens dominum.
Sompthophanec:saluator mūdi uel absconditorum redemptor.
Son:pecus eorum uel dentes eorum.
Son:pupilla eorum uel secundus eis:seu coccus corū aut coccinū eorum.
Sonar:coccinea uel subsistens eis:seu pecora eorum aut pecora rubea.
Soni:pecus uel dentes.
Soni:pupilla mea uel dētes mihi:seu coccus meus aut coccinum meum.
Sonum:pupilla eorum uel secundus eis: seu coccus eorū aut coccinū eorum.
Soon:ciuitas uel oppidum.
Soonthanis:ciuitas egypti uel oppidū mandantis humilia.
Soor:petra pusilla uel fortis pusillanimis: seu mane plasmatus aut angustiat' fortiter.
Sooria:petra pusilla l' domini plasmatio.
Sophim:liber iudicum uel liber iudicantū.
Sor:plasmatus uel angustiatus.
Sor:petra uel fortis:seu tyr' aut meridian'.
Sorarath:hostes tui uel hostiū tuorū:seu inimicorum tuorū aut bellantiū cōtra te.
Soreth:bona uel optima : seu electio aut eligens dona optima.
Soreth:bona uitis uel optima uinea:seu electa uitis aut uinea electionis.
Sori:petra mea uel robur meū:seu plasmatus mihi aut angustia mea.
Sorim:horreū uel cibarium: seu roborans eos aut plasmatio eorū.
Sosipater:saluans dispersos uel narrans dispersionem.
Sosthenes:saluans eos uel saluās i tēpore:siue gaudij dator aut da mihi gaudiū.
Sosthratus:saluans dispersos uel saluās in tempore.
Sotha:arcanum uel exclusio.
Sothai:arcanum meum uel exclusio mea.
Sothelrei:radicās signū uel radix subterior.
Sothites:arcanus uel excludens.
Stoici:facientes cantilenas uel in porticibus disputantes.

Subic.u.post.s.

Sal:salus uel saluator.
Sua:salus eius uel saluans eum.
Suaa:saluās eum uel saluator eius.
Sual:reddens uel saluans:seu sal' aut ēditio.
Suar:saluator suscitans l' saluatiōis ingilia.
Suba:incendens uel incendium : seu conuertens aut conuersio.
Subach:frutetū uel condensum.
Subachai:frutetū meū uel cōdensio mea.
Subahel:conuersus deo uel incendiū dei.
Subochai:irretiens uel irretitus:seu incendium meū aut conuersio mea.
Subba:excelsus uel sublimitas.
Subna:sedens uel reuertens: seu sedes aut reuersio.
Subnā:sedēs eis uel reuersio eorū.
Subnel:conuersus deo uel incendiū dei.
Suchna:obumbrans eum uel tabernaculus eius.
Suddi:arcanū meū uel de latere meo.
Sue:loquēs l' locutio:seu cātās aut cātilēa.
Suph:rubrum uel scirpus:seu speculum aut effusio.
Supha:scirpus eius uel rubrū ei:seu effūdēs eum aut speculatio eius.
Supham:atterens uel attritio:seu umbraculum aut umbratio.
Suphamite:atterentes uel obumbrantes:seu attritiones aut obumbracula.
Suphan:atterēs uel effusio gratie:seu umbraculum aut obumbratio.
Suphaphin:atterens naues uel adūbraculū

roſtrorum.
Suphereth:uanitas uite uel irritū pauoris.
Suphim:unctus uel unctio:ſeu effundēs eos aut ſpeculum eorum.
Suphir:uanitas uel irritum.
Suham:ſaluans eos uel ſaluatio eorū.
Suhamite:ſaluantes eos l' ſaluatiōes eorū.
Sui:loquēs uel locutio.
Suithes:idem.
Sun:petra uel lapis durus aut durities.
Sunā:lapideus populus uel duritia populi.
Sunamite:lapidei populi uel duritia ppl'oꝝ.
Sunamith:mortificata uel mortificatio: ſeu mortificans aut quicūq; morietur.
Sunamitis:miſera l'captiua:ſeu mortificās aut mortificata.
Sunē:coccinū uel coccineū:ſeu dentes aut eleuatio dentium.
Sunē:lapideus oculus uel duritia fontis.
Suni:petra mea uel lapis meus: ſeu durus mihi aut duritia mea.
Sunite:petre mee ul'lapides mei:ſeu duri mihi aut duritie mee.
Sur:murus uel robuſtus:ſeu continens aut directus.
Sur:anguſtia uel acerbitas:ſeu directio aut continentia.
Suri:āguſtia mea uel exacerbans me:ſeu murus meus directus aut continentia mea robuſta.
Suriel: acerbans deū uel anguſtia dei.
Surihel:murus dei uel robuſtus deo: ſeu cōtinens deum aut directio dei.
Surihelli:fortis meus deus uel anguſtiās me deus:ſeu deus continens me aut deus directio mea.
Suriſadde:fortis dominus uel cōtinēs mea ubera:ſeu murus acerbus aut directio anguſtiarum.
Suriſaddai:fortis dominus meus uel continentia uberum meorū:ſiue murus acerbitatis mee aut directio anguſtiarū mearū.
Sus:gaudium uel letitia.
Suſa:leta uel gaudēs:ſiue gaudiū aut leticia.
Suſach:letus uel gaudens cilicio:ſeu gaudiū aut letitia cilicij.
Suſachi:letus uel gaudens cilicio eorum:ſeu gaudiū aut letitia cilicij eorū.
Suſan:gaudium doni uel letitia grē.
Suſanna:gaudiū grē uel letitia reſpōſionis.
Suſanna:lilium uel gratia:ſeu obtentus lilij aut obtinuit gratiam.
Suſannethanei:liliū poſſidentes uel gratie emulatores:ſeu gaudiū doni humilis aut letitia grate emulationis.
Suſi:gaudium mei uel letitia mea:ſiue obtinuit equū aut obtinuit equitationē.
Suſis:gaudium uiri uel leticia aſſumpta:ſeu reuertēs mihi aut reuerſio mea.
Suſis:gaudium cōſilij l'letitia eſtimātis:ſeu obtinuit equum aut obtinuit equitationē.
Suthala:radix uel radicatus.
Suthalam:radicatus eis uel radicatio eorū.
Suthalaite:radicantes uel radicati.
Suthale:poculū mixtū uel ſpina madida:ſeu ſpina uiridis aut ſpinarū madidatio.
Suur:faciens ignē l'augēs incendiū.

¶ Sequtur de icipientibus a littera.t.

Thaph:pauor ul'ſuper:ſeu pauidus aut ſuperior.
Tabath: bona uel bonitas.
Tabeth:occidens uel interficiens: ſeu occiſio aut interfectio.
Tabehel:bonus deus uel bonitas dei.
Tebenenſiothe:occidentes uel interficientes: ſeu occiſores aut interfectores.
Tabita:damma uel caprea.
Tachos:ſilens uel ſilentium.
Taddeus:apprehendens principem uel apprehenſio principis.
Taphath:aduēt' paruuli uel paruul' ueniet.
Taphia:claudicās uel claudicatio:ſeu uitam remittens aut remiſſio uite.
Taphne:malum ab arbore nō a malitia: uel tympanum apertum: ſeu tympani apertio aut tympanum adaperiens.
Tala:ros uel irroratio.
Talā:irrorans eos uel irroratio eorum.
Talla:ager ul' appenſio eorum.
Tallā:appendens eos uel ager eorū.
Tamath:pars perfecta uel perfectio partis: ſeu datum conſummatum aut conſummatio data.
Tanameth:conſolator uel cōſolatus: ſeu cōſolans aut conſolatio.
Tapſopho:ſpecula uel ſpeculum:ſeu ſpeculator aut ſpeculatio.
Tarela:uidens terebinthū l'uiſio arbuſcule.
Targar:explorator uel exploratio:ſeu ſciens iugum aut ſcientia iugi.

Tarthan: superfluus uel elongans: siue turtu
rem dedit aut tu: turis datio.
Tau: signum uel subter: seu signatus aut
subterior.
Tarchonitidis: cogitans tristitiam uel cogita
tio tristitie.

¶ Dic.e.post.t.

Tertius: adiungens uel adiūctio: seu ap
plicans aut applicatio.
Tertulli⁹: ager corū uel placens stercore.

¶ Dic.i.post.t.

Iberius: uidens uel bonus: seu uidens
eum aut bonitas eius.
Tiberiadis: uisio uel bonitas: seu uidēs testi
monium aut bonitas testificationum.
Tiphonius: gehennalis dolor ul' latitudo ini
quitatis.
Tigris: uelox uel uelocitas.
Timon: ruminans uel pinguedo: seu pinguis
aut ruminatio.
Timotheus: beneficus uel beneficium: seu be
faciens aut beneficentia.
Tyrannus: cōtinēs eos l' ꝓfortatio eorū.
Tyrāni: ptinētes eos l' ꝓfortationes eorū.
Tyrus: angustia uel tribulatio: seu plasma
tio aut fortitudo.
Tyri: plasmati ul' tribulati: seu fortes aut an
gustiati.
Tithicus: tacens uel taciturnus: seu silentiuꝫ
aut taciturnitas eius.
Titus: querens uel bon⁹: siue lutū aut lutat⁹.
Triphena: innuens uel reuertens: seu nutus
aut reuersio.
Triphosa: clara ul' perspicua: seu clare uidēs
aut perspicue attendens.

¶ Dic.o.post.t.

Ob: bonus uel bonitas.
Tobias: bonus domio l' bonitas domi
ni: seu duct⁹ ad luctū aut ꝓuersus ad unīsa.
Tobis: bonus uir uel bona assūptio.
Tophel: ruina l' cadēs: seu tractās aut ī:ruēs.
Topaçion: bonum testamentum uel bonitas
testamenti.
Troade: seruiens uel seruitium: seu requies
aut latitudo.
Trophimus: dissoluens uel dissolutus: seu
dissoluens thalamos aut dissolutio thala-
morum.

¶ Dic.u.post.t.

Ubal: ductus ad luctum uel conuersus
ad uniuersa.
Tubal: deserens uel desertus: seu deserēs aut
delatus.
Tubalchaim: ductus ad luctum lamentatio
nis l' ꝓuersus ad uniuersa acquisitionis.
Tubalchaum: deserēs possessionem uel dese-
rens lamentationē: seu delatus possessioni
aut desertus acquisitioni. Ducuiꝫ per sim
plicē. t. litteram. i. sine aspiratiōe lecta sunt
pricipia nominū: exide que sequūtur: aspi
ratione addita legenda sunt.

¶ Dic.ha.post.t.

Thaamath: dator indignationis aut bi
lis: uel dedit indignationem aut bilem:
seu data est bilis ei aut data ē ei idignatio.
Thaan: diues dono uel pauidus gratia.
Thaas: super l' pauid⁹: seu dines aut supior.
Thaasar: diues l' diuitie: seu pauorē suscitās
aut superius uigilans.
Thabec: bonus occisor uel bene occidēs: seu
bene occisus aut bona occisio.
Thabelias: bon⁹ deus domin⁹ uel bonitas dei
domini.
Thaberne: bona uisio uel bone uisiones.
Thabiana: bona donatio uel bonitas gratifi
cationis.
Thabianei: bene donātes l' bene gratificati.
Thabor: ueniat lux uel ueniat lumē: seu aduē
tus luminis aut lucis accessio.
Thabrēmon: bene sublimis uel bona congre
gatio: seu bon⁹ ad uidendū aut bonitas uisi
onis eorum.
Thachasim: statere appēsio l' silentium corū.
Thadal: princeps appendēs ul' pricipis appē
sor: seu princeps appensus aut principis ap
pensio.
Thaphiphu: claudicans labilis ul' tympanū
aperiens.
Taphnas: signū opertū uel signi opertio: seu
stupens os serpentis aut insanū os serpenti
um: ab ore intelligendū ē nō ab osse.
Thaphnes: idem.
Thaphnathsare: numerans operimentū no
uū: uel numerus operimēti noui.
Thaphua: tympanū apiēs l' tympani aptio.
Thai: pauor me⁹ uel superior mihi.
Thaim: duo uel bini: siue duo aut bina.
Thala: appensio uel appendens: seu irrorās
aut irroratio.
Thalamig: ex ipso l' ꝑ semetipo: seu ipemet re
spōdit sibi: aut sibimet responsio eius.
Thalasa: appendens facturam uel appensio
plasmationis: seu irrorans facturam aut ir
rorans plasmationē.

Thalasar: appendit principem uel appensio principis: seu irrorās pricipē aut principis irroratio.
Thale: appensio uel appendens: siue irrorās aut irroratio.
Thallim: psalmi l' hymni: seu laudes aut laudationes.
Thabithacumi: puella tibi dico surge. syrū est non hebreum.
Thalme: sulcus uel sulci: seu dependens aut suspensio.
Thalmai: sulcus meus uel sulci mei: siue appendens me aut suspensio mea.
Thamar: palma uel amara: seu commutans aut commutata.
Thāmuç: consummantes uel contēnentes: siue contēptus aut cōsūmatio.
Thāna: numerus uel fidelitas: seu fidelis eis aut consūmatio eorum.
Thānas: numerus uel deficiens: seu uectans facturam aut consūmatio plasmationis.
Thānatha: uectans exploratores odoris uel uectans exploratores ascēsionis.
Thānathei: uectātes exploratores odoris ul' uectantes exploratores ascensionis.
Thānathsara: numerās operimentū nouum uel numerus operimēti noui.
Thānes: numerus uel deficiens: seu fidelis ei aut consūmatio eorū.
Thāni: numerans mihi ul' ꝯsummatio mea.
Thana: humilis uel respondēs: seu responsio aut humilitas.
Thanaa: humilis eis uel responsio eius.
Thanath: respondit tibi uel humilitas ad te: seu humilis tibi aut responsio tua.
Thanais: hūiliās uirū l' ꝛspōdēs assūptioni.
Thanath: humilis uel respondens: seu humilitas aut responsio aut ꝯsolatio petitiōis.
Thanathselo: humilitas dimissionis uel consolatio petitionis.
Thanis: mandans humilia uel mandans humilitatē: seu mandatum humile aut mandatum humilitatis.
Thanthānei: ꝛespōsio fidelis mihi l' humilis explorator ascēsionis mee.
Thapsa: speculum uel indignatio.
Thapsar: speculum uigilie uel indignationē suscitans.
Thapse: indignās l' idignatio: seu sedes offendēs aut sessio offendiculi.
Thara: pascēs uel pastio: seu explorator odoris aut exploratio ascensionis.
Tharacha: superfluus eius uel elongans ab eo: seu superfluēs eius aut elōgatio eius.
Tharasim: idola uel imagines: seu figure aut imaginationes.
Tharana: neq̄ in dono uel abigēs gratiam.
Tarthat: superflu' uel elongās: seu superfluitas aut elongatio.
Thardema: grauis aut profundus sopor: ul' grauitas aut profunditas soporis.
Thare: abactor uel depulsor: seu neq̄ aut nequitia.
Tharei: nequā aut nequitie: seu abigētes aut depellentes.
Tharei: pascens me uel pastio mea: seu explorator odoris mei aut exploratio ascensionis mee.
Thareasra: liber duodeci prophetarū.
Thares: explorator gaudij uel explorator letitie: seu gaudium abigens aut letitiam.
Tharsis: explorās gaudiū l' explorās letitiā: seu dissipās speculū aut dissipatio specule.
Tharsenses: explorātes gaudiū uel explorantes letitiam: seu dissipātes speculū aut dissipatores specule.
Tharsū: exploratio gaudij l' dissipatio specl'e.
Thasi: posu' mihi uel positio mea.
Thau: consūmans uel consūmatus: seu cōsūmator aut consūmatio.
Thracia: requies uel latitudo.
Thraces: lati uel requiescētes.
Tramathe: seruiens dono ul' dissolutio donationis.
Thrasee: dissoluens thalamos uel dissolutio thalamorum.

¶ Hic. he. post. t.

Thebaida: conuersa uel conuersio.
Thebaoth: ꝯuertēs tp̄s l' ꝯv̄sio pcc̄oris.
Thebath: bonū uel bonitas: siue conuertens delinquentē aut conuersio peccatoris.
Thebel: insulsus uel insipiens.
Thebes: facta mea uel mea fuerunt.
Thebeth: bonus pauor l' bonitas uite.
Thebin: palea mea uel oua feri.
Thebin: bonus mihi uel palea mea.
Theboleth: spica palee uel insulsitas germīationis.
Thebon: palee uel insulsitas.
Thechel: statere appensio uel appēsum est in statera.
Thechoe: tuba canens uel buccinator.
Thecua: tuba uel buccina: seu sonitus aut percussio.

Thecuam:tube uel buccine:seu sonantes aut percutientes.
Thecuem:idem.
Thecuecuite:idem.
Thecuath:buccina delinquens uel percussio peccatoris.
Thecuan:patiens uel patientia:seu percutiēs eos aut buccina eorum.
Thedor:paxillus uel infixio.
Theem:meridianus uel statera mensure.
Theglath:transmigrans uel transmigrator: actiua significatione intelligendum est: id ē alios faciens transmigrare.
Theglathphalasar:transmigrans cadentem principem uel trāsmigratio cadēti pncipis.
Theglathphalusar:idem.
Thehen:statera mēsure uł statera mēsurata.
Thehenite:statera mensurata uel statera mē surationis.
Thelabin:dispersi uel dispergētes:seu dispersio aut dispersiones.
Thelame:agger aquarum uel riui fluuiorū.
Thelassar:appendens principem uel appensio principis.
Thelem:ros eorum uel agger aquarum.
Thelmelathelarsa:agger aquarū dispergenti um solē ł riui fluuioꝝ dispgētes illuiatos.
Thelmon:ros doni uel irroratio reqescētis.
Themū:ros doni uel irroratio requiescētiū.
Thema:auster uel aphricus:seu austraľ aut meridianus.
Theman:auster uel aphricus.
Themana:auster eius uel aphricus eius.
Themani:auster meus uel aphricus mihi.
Themanites: australis uel aphricanus ab aphrico non ab aphrica.
Thēna:uectans uel defectio.
Themor:smirna uł consūmatio amaritudis.
Themora:smirna eius uel cōsummatio amaritudinis eius.
Themorites:smirnensis uel cōsummatus in amaritudine.
Thena:castra uł donata:seu donationes aut dona eorum.
Thenath:castra fratris uel dona fletuum.
Themath:ficus uel amygdalum.
Thenoemeth:consolatus uel consolatio.
Theodas:laudans uel laudatio:seu signum capiens aut captura signaculi.
Theodotus:laudans uel laudatio.
Theophilus:conuertens uel conuersus: seu sursum ferens aut sursum portatus.
Therath:proculus uel elongatus.
Theraphi:idola uel incendia:siue figure aut imaginationes.
Therchath:subuertens uel subuersio.
Therphala:subuersione cadens uel explorata diuisio.
Therphalei:exploratores diuisi uł subuersione cadentes.
Themath:explorata redemptio uel exploratio redemptionis.
Thersa:pulchra uel placens:seu complacitio aut complacens sibi.
Thesan:posuit donū ł depositio gratie.
Thesis:posita uel depositio.
Thesbi:captiuans uel conuertens: seu captiuitas aut conuersio.
Thelbites: conuertens uel captiuator: seu festinus ad intelligendum aut intelligentia festinata.
Tesbon: festinata intelligentia uel festinatio ad intelligendum.
Thesbues:captiuans uel captiuator:seu captiuus aut captiuitas.
Thessalonica:festinans umbram statuere uł festinans umbram firmare.
Thessalonicenses:festinantes umbrā statuere uel festinantes umbram firmare.
Theth:subter uel infra:seu bonū aut exclusio.
Thetim:boni uel exclusi:seu inferiores aut subteriores.
Thendas:laudans uel laudatio: seu signū capiēs aut captura signaculi.
Theger:agger horribilis ł tuba terribilis.

Dic.hi.post.t.

Thiathira:illuminata uel illuminatrix: seu illuminans aut illuminatio.
Thiathireni:illuminātes uel illuminati.
Thiabath:forum uel macellum.
Thichon:medium uel dimidiatio.
Thichonium:idem.
Thichna:spes uel desperatio.
Thijna: humilia uel respondentia.
Thichon:dispergens merorem uel dispersio iniquitatis.
Thimeus:pinguis uel ruminans.
Thiras:timor ł redit⁹:seu timēs aut supflu⁹.
Thiria:timēs dominū ł rediēs domino.
Thriphon:dissoluēs dolorē ł fuiēs üqtati.
Thrumoth:dissoluēs mortē ł iqetio mortis.

Dic.ho.post.t.

Thob:ablatio uel uniuersitas.
Thobel:uanitas ł ablatio:seu duct⁹ ad

luctum aut cõuersus ad uniuersa.
Thochaath:stridens uel stridor.
Thocem:stridor fortis uel stridẽs oculus.
Thooph:gehẽna ul' stultitia:seu latitudo aut ampla pena stultorum.
Thophec:oris operculum uel oris protectio seu os protegens aut os protectum.
Thophel:os dei protegens uel dei protectiõ: seu oris dei operculuz aut oris dei ptectio.
Thopheth:gehenna pauoris uel ampla pẽa uite stultorum.
Thogorma:auellens uel iterpres:seu quispiam incolatus aut incolatus auulsio.
Thola:coccinum uel uermiculus.
Tholad:coccine' seru' uel rubẽs color testiũ.
Tholaite:coccinei uel rubicundi.
Thole:coccineum uel rubeus color.
Tholmai:ad mensuram deducens uel ad mẽsurã ẽductio:seu sulc' me' aut suspẽsio mea.
Tholomai:idem.
Tholomaida:ad mensuram deducens ul' ad mensuram reducta.
Tholomais:idem.
Tholomaidenses :ad mensuram deducti uel ad mensuram deducentes.
Tholomeus:ad mensuram deducens uel ad mensuram reductus.
Tholus:rotundus uel rotunditas.
Thomas : abyssus l' gemin' :unde et grece didymus appellatur.
Thopo:manentia uel latitudo.
Thorath:lex uel pentateuchum.
Those:captiuitas uel festinatio.
Thosaites:captiuus uel festinator.
Thoth:error uel amentia.
Thothi:error meus uel amentia mea.
Thou:amens uel errans:seu error eorũ aut amentia eorum.
Thorchade:requiescens uel requietio.
Thorgadite:seruí succincti uel requiescentes latrunculi.

¶ Hic.hu.post.t.

Thubal:ductus ad luctum uel cõuersus ad uniuersa.
Thubal:deferens ul' desertus:seu deferẽs aut delatus.
Thubalchaim:ductus ad luctum lamẽtationis: ul' conuersus ad uniuersa acquisitiõis.
Thubalchaim:deferẽs passionem:ul' deferẽs lamentationẽ:seu ỗlatus possessioni aut desertus acquisitioni.
Thubin:deferens uel desertio: seu bene meri ẽs aut bona mensura.

Sequtur de incipientibus ab.u.littera.

Ubil:festinans germen uel consilium uastatis.
Uchocha: ignis mordẽs ul' dolõ pstolatiõis.
Uchocha:infirmus uel debilis: seu infirmãs eos aut infirmitas eorum.
Uphanite:infirmi uel debiles:seu infirmãtes eos aut infirmitates eorum.
Uphir:infirmus uel infirmitas:siue irritum aut herbosum.
Ul:dolens aut paturiens:seu dolor aut parturitio.
Ullai cenum uel palus a palude ñ a palo: seu dolor femoris aut dolor umbraculi.
Ulam:pus uel ante:seu prior aut ãterior.
Ur:lumẽ uel ignis:seu incendiũ aut fenestra.
Urai:lumen meum uel ignis meus uel incendium meum.
Uram:deus excelsus uel lumen excelsum:seu ignis eorum aut fenestra eorum.
Uram:lucẽs populo uel igneus populus:seu incẽdens ppl'z aut incendiũ populorũ.
Uratha:ignis peccati ul' icendẽs peccatũ:seu lumẽ tẽporale aut apericns peccatori.
Urbanus:luce gaudens uel lucis gauduũ:seu gaudens igne aut gaudẽs incendio.
Urei:longitudo mea uel illuminator me' :seu ignis meus aut incendium meum.
Uri:lux mea nel ignis meus:seu incendẽs me aut aptio mea.
Urias:lux mea dei uel lumẽ meũ domini:seu domin' ignis me' aut domin' icendiũ meũ.
Uriel:lucẽs deo uel ignis dei:seu aperiẽs deo aut incendiũ dei.
Us:consiliũ uel consiliator:seu festinans aut festinatio.
Usam:consulẽs populo uel consiliũ populi: seu festinãs eos aut festinatio eorũ.
Usath:festinãte me l' consiliãte mihi:seu cõsiliũ meũ aut festinatio mea.
Usathites:festinãs uel consiliator.
Usi:consulens mihi uel consiliũ meũ:seu festinãs me aut festinatio mea.
Usin: festinãs eos uel cõsiliũ eorũ.
Usim:consiliũ uel festinatio:seu festin' cõsilio aut festinator consilij.
Uthai:dolor signi uel consiliũ errãs.
Uz:consiliũ uel consiliator.
Uzal:consiliũ eius uel consiliator corũ.

Uaphs:finis uel definitio.
Uaphsi:finis meus uel definitio mea.
Uaphisus:finis cõsilij uel ỏfiniẽs festiationẽ.
Uaphisi:finis consilij mei:uel definiens festiationem meam.
Uagao:ipsa uallis estuãs l'ipa uall' estuatio.
Uagethra:liber leuitarũ uel liber leuiticus.
Uagedaber:liber numerãs uel liber numeri.
Uaiçatha:ipse ducẽs huc uel ipse fõnicator.
Uasem:finis dentiũ uel destinatus angustie.
Uasthi:finis signatus uel ỏfinitio cõsũmata.
Uahu:hec uel ipsa:seu ipse aut ille.
Uelluth:finis utilis uel definitio ỏclinatiõis.
Ur:uires uel uirium:seu prouocatio ire aut iracundia prouocationis.

¶ Sequitur de icipientibus a.ç.littera.

Zlab:aurũ obriçũ ul' aurũ purissimũ.
Zaba:mouens uel motus:seu fluctuans aut fluctuatio.
Zabad:fluens torris uel torris fluitio:quem uulgo titionem uocant.
Zabadam:fluens torris inutilis uel fluens tõris idolatrie.
Zabadei:flux' torrium uel torriũ fluitio.
Zabadia:fluẽs torris domini uel torris fluẽs domino.
Zabbai:m[illegible]s meus uel fluctuatio mea.
Zabaon:mouens dolorem uel fluctuatio iniquitatis.
Zabath:mouens delictum uel torris fluens peccato.
Zabam:mouẽs eos uel fluctuatio eorũ.
Zabel:ista confusio uel iste ignominiosus.
Zabe::mouẽs puteũ uel fluctuatio fontis.
Zabdi:fluxus uehemẽs uel fluxus abundãs: seu fluens abundanter.
Zabdias:fluxus uehemens dei uel fluens abũdantes deo.
Zadibel:idem.
Zabina:iste uenit respondens uel ista uenit responsio.
Zabuth:fluens torris uel torris fluitio.
Zabulon:fluxus noctis uel iusiurandũ eius.
Zabulon:habitaculi substantia uel habitaculum eorũ:seu habitaculi fortitudinis aut habitaculum pulchritudinis.
Zabulonite:fluxus noctium uel iuraiuranda eorum.
Zabulonite:habitaculorum substãtie uel habitacula eorum:seu habitacula fortitudinũ aut habitacula pulchritudinũ.
Zachai:iustus meus uel iustificatio mea.
Zacharias:memorans dominum uel auxiliũ domini.
Zacher:memoria uel adiutorium:seu iust' uigilãs aut iustificatus consurgens.
Zacheus:iustitia uel iustificatio:seu iustus cõsilio aut iustificatus festinãs.
Zachur:memoria uel adiutoriũ:seu iust' ignetus aut iustificatus illuminans.
Zadab:iste pater uel ista paternitas.
Zadabia:iste pater dñi uel ista patnitas dño.
Zaph:illuminare uel illuminatio.
Zaphi:lumen meũ uel illuminatio mea.
Zaphim:illuminãs eos uel illuminatio eorũ.
Zai:ducte uel huc:seu oliua aut fornicatio.
Zaim:ista uel hec.
Zaith:ducte huc uel fornicaris tibi:seu oliua eius aut fornicatio eorum.
Zalmon:sub umbra uel obumbrans: seu obumbratus aut obumbratio.
Zamma:iste fluens uel fluxus eius.
Zambri:iste lacessẽs uel iste amaricans.
Zamdi:flux' uehemẽs uel flux' abũdans.
Zamira:iste apertus uel iste illuminans.
Zamra:psallens ei uel canticum eius.
Zamram:psallens eis uel canticum eorũ.
Zamri:psallens mihi mel cantatio mea.
Zamrim:psallẽs eis uel cãtatio eorũ.
Zamro:psallẽs magistro uel cãticũ magistri.
Zanoa:ista requies uel ista cõmotio:seu iste requlit aut iste requieuit.
Zanoe:idem.
Zara:oriens uel orientalis.
Zarad:descendens uel alienus: seu descensio aut alienatio.
Zaradai:descẽsio inutilis uel alien' idolatra.
Zarai:oriẽs mihi uel oriẽtalis meus.
Zaraias:oriẽs dño uel oriẽtalis domini.
Zarath:ort' peccati uel oriẽtalis delinquẽs.
Zarda:alienat' ualde uel alienat' ab eo.
Zare:ort' ẽ uel oriẽtalis est iste.
Zared:descendẽs uel abalienat'.
Zareide:descẽdentes uel oriẽtales sũt isti.
Zares:ort' facture uel oriẽtalis plasmatio.
Zareth:oriẽs pauor uel oriẽtalis uitã.
Zarias:oriẽs domio uel oriẽtalis domini.
Zathan:iste humilis uel respõsio ista.
Zaua:iniquus uel iniquitas.
Zauath:donatus uel donatio.

na koncu manjkata 2 lista.

118 poškodovan.